BIBLE

Ibbaibele

Tonga Language

Tonga - All Bible

(Bbaibele 1996)

Old Testament	
Matalikilo	3
Kulonga	104
Bapaizi	187
Myeelwe	239
Ciibalusyo	316
Josyuwa	380
Babetesi	425
Lute	467
1 Samuyele	473
2 Samuyele	532
1 Bami	582
2 Bami	640
1 Makani	695
2 Makani	753
Ezula	819
Nehemiya	838
Esita	866
Jobo	880
Intembauzyo	933
Tusimpi	1.062
Mukambausi	1.108
Lwiimbo lwa Solomoni	1.122
Izaya	1.131
Jelemiya	1.224
Buumba	1.324
Ezekiyeli	1.333
Daniyeli	1.424
Hosiya	1.451
Joweli	1.465
Amosi	1.470
Obadiya	1.481
Jona	1.483
Mika	1.487
Nahumu	1.495
Habakkuku	1.499
Zefaniya	1.503
Hagayi	1.507
Zekaliya	1.510
Malaki	1.526
New Testament	
Mateyo	1.531
Maako	1.600
Luka	1.646
Joni	1.722
Milimo	1.776
Baloma	1.845
1 Bakolinti	1.873
2 Bakolinti	1.900
Bagalatiya	1.917
Baefeso	1.927
Bafilipi	1.937
Bakolose	1.944
1 Batesalonika	1.950
2 Batesalonika	1.956
1 Timoti	1.959
2 Timoti	1.967
Taitasi	1.973
Filimoni	1.976
Bahibulu	1.978
Jemusi	1.999
1 Pita	2.006
2 Pita	2.014
1 Joni	2.019
2 Joni	2.026
3 Joni	2.027
Judi	2.028
Ciyubunuzyo	2.030

© 1996, Bible Society of Zambia.

Tonga - All Bible

Matalikilo

Matalikilo 1

Leza mbwaakalenga julu a nyika

1Kumatalikilo Leza wakalenga julu anyika.

2Lino nyika tiiyakajisi ciimo cabubumbe alimwi tiiyakajisi cintu pe. Mudima wakavumbide maanzi manji, alimwi Muuya wa Leza wakali kweendeenda atala aamaanzi.

3Eelyo Leza wakati, «Akusalale.» Mpoonya kwakasalala ncobeni.

4Nkabela Leza wakabona kusalala ooku kuti nkubotu. Mpawo wakaandaanya kusalala kuzwa kumudima.

5Kusalala wakakuulika kuti, «Sikati,» mudima wakuuulika kuti, «Masiku.» Eelyo kwakaba masiku alimwi kwakaba sikati, oobu mbobuzuba bwakusaanguna.

6Lino Leza wakati, «Akube mweenya uuvungumene kuti waandaanye maanzi kuzwa kumaanzinyina.» Mpawo kwakacitika mbubonya oobo.

7Aboobo Leza wakacita mweenya uuvungumene, eelyo wakaandaanya maanzi aakali kunsi lyawo kuzwa kumaanzi aakali atala lyawo, nkabela kwakaba mbubonya oobo.

8Mweenya ooyu Leza wakuuulika kuti, «Julu.» Eelyo kwakaba masiku alimwi kwakaba sikati, oobu mbobuzuba bwabili.

9Lino Leza wakati, «Maanzi aali kunsi lyamweenya ooyu abungane antoomwe kutegwa insi njumu ilibonye.» Nkabela kwakaba mbubonya oobo.

10Insi njumu Leza wakiiulika kuti, «Nyika,» alimwi maanzi aakabungana wakaaulika kuti, «Lwizi.» Lino naakalanga mulimo ngwaakacita, wakabona kuti mmubotu.

11Eelyo Leza wakati, «Anyika akumene zisyango zizyala nseke alimwi amisamu iizyala micelo iijisi nseke, mbubonya mbuli misyobo yayo.» Nkabela kwakaba mbubonya oobo.

12Aboobo nyika yakamena zisyango zizyala nseke amisamu iizyala micelo iijisi nseke mukati mbubonya mbuli misyobo yayo. Mpoonya Leza wakabona kuti ncibotu.

13Eelyo kwakaba masiku alimwi kwakaba sikati, oobu mbobuzuba bwatatu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Lino Leza wakati, «Akube mimuni mumweenya wakujulu uuvungumene kuti yaandaanye sikati kuzwa kumasiku, akutondezya ziindi zyamazuba, aziindi zyamwaka.

15Mimuni eeyo ikkale mujulu akumunikila nyika.» Mpoonya kwakaba mbubonya oobo.

16Aboobo Leza wakalenga mimuni mipati yobilo, izuba kulela sikati, awalo mwezi kulela masiku, alimwi wakalenga anyenyezi.

17Eeyi mimuni wakiibikka mujulu kuti kiimunikila nyika

18akulela sikati amasiku, alimwi akwaandaanya mumuni kuzwa kumudima. Nkabela Leza wakabona kuti ncibotu.

19Eelyo kwakaba masiku alimwi kwakaba sikati oobu mbobuzuba bwane.

20Lino Leza wakati, «Mumaanzi amube makamu manji aamisyobo yazintu zyoonse zipona, abalo bayuni bauluke muluuwo.»

21Aboobo Leza wakalenga banyama bapati bayoosya bamumaanzi, azintu zyoonse zipona mumaanzi, eezyo zyakavula mbuli mumisyobo yazyo. Alimwi bayuni bamuluuwo, amisyobo yoonse yazintu zimwi zyuuluka azyalo zyakavuzyanya mbuli mumisyobo yazyo. Lino Leza wakabona kuti ncibotu.

22Nkabela Leza wakazileleka akuti, «Zintu zyoonse zyamumaanzi azizyalane akuzuzya lwizi, abalo bayuni bavule munyika.»

23Eelyo kwakaba masiku alimwi kwakaba sikati, oobu mbobuzuba bwasanu.

24Lino Leza wakati, «Amwalo munyika amube zyuumi, cimwi acimwi mbuli musyobo waco, banyama boonse bavubwa, zintu zikalaba, banyama bapati abaniini bamusokwe.» Nkabela kwakaba mbubonya oobo.

25Aboobo wakalenga misyobo yoonse yabanyama bavubwa, misyobo yoonse yabanyama bapati abaniini bamusokwe alimwi azikalaba zyoonse. Nkabela wakabona kuti ncibotu.

26Lino Leza wakati, «Atulenge muntu mucikozyanyo cesu, abe mbubonya mbuli ndiswe. Bakabe abwami bwakweendelezya nswi zyamumaanzi, bayuni bamuluuwo, banyama bavubwa, banyama boonse bapati abaniini bamusokwe, alimwi azyoonse zikalaba.»

27Aboobo Leza wakalenga muntu. Ooyo muntu wakalengwa mucikozyanyo cakwe mwini Leza. Wakalenga mwaalumi amukaintu.

28Nkabela Leza wakabaleleka wakati, «Amuzyalane, mukavuzyanye cakuti mukazuzye nyika yoonse akwiiendelezya. Ndamupa bwami bwakweendelezya nswi zyamumaanzi, abayuni bamuluuwo, alimwi abanyama boonse nibali buti.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Alimwi Leza wakaambila muntu wakati, «Ncobeni ndakupa misyobo yoonse yazisyango zizyala nseke amisyobo yoonse yamisamu iizyala micelo, kuti zikabe cakulya cako.

30Alimwi kubanyama boonse bapati abaniini, kubayuni boonse, akuzintu zikalaba kufumbwa cintu cili aabuumi muli ncico, ndapa kuti kazilya matu abwizu, cikabe ncecakulya cazyo.» Nkabela kwakaba mbubonya oobo.

31Leza wakabona zintu zyoonse zyaakalenga, nkabela zyakali zibotu kapati. Eelyo kwakaba masiku alimwi kwakaba sikati, oobu mbobuzuba bwacisambomwe.

Matalikilo 2

1Mbombuboobu julu anyika, azintu zyoonse zili mumo mbuzyakalengwa.

2Lino mubuzuba bwaciloba Leza wakalimanide mulimo wakwe ngwaakacita, mubuzuba oobo wakalyookezya kuzwa kumulimo wakwe woonse ngwaakacita.

3Lino Leza wakabuleleka buzuba bwaciloba akubusalazya, nkaambo muli mbubo Leza wakalyookezya kuzwa kumulimo wakwe woonse wakulenga ngwaakacita.

Muunda wa Edeni

4Mboobu nyika azintu zyoonse zili mujulu mbuzyakalengwa. Ciindi eciya Mwami Leza naakalenga julu anyika,

5zisyango zyoonse zyamusokwe tiizyakaliko anyika, aziteyo zyoonse tiizyakana mena, nkaambo Mwami Leza taakana wisya mvula anyika. Alimwi kwakanyina muntu uulima nyika.

6Nikuba kuti imvula tiiyakali kuwa, kwakali sikunku wakali kuzwa ansi akutesya nyika.

7Lino Mwami Leza wakasuna bulongo kuzwa kunyika, mpoonya wakabumba muntu abulongo oobo. Naakamana Mwami Leza wakayoyela muuya wabuumi mumpemo zyamuntu, nkabela muntu wakaba muumi.

8Eelyo Mwami Leza wakapanda muunda mu Edeni, kulubazu lwakujwe, oomo mwaakabikka muntu ooyo ngwaakalenga.

9Mumuunda ooyo Mwami Leza wakamenya misamu yeebeka yamisyobo yoonse yakali kuzyala micelo mibotu kulya. Nkabela akati kamuunda kwakali musamu uupa buumi, alimwi amusamu wakuzibya bubotu abubi.

10Kwakali mulonga wakali kukunka kuzwida munyika ya Edeni, nguwakali kwiida muunda, nkabela mulonga ooyo wakali andeene mumilonga yone.

11Izina lyamulonga wakusaanguna ngu Pisyoni, ooyu ulakunka kuzinguluka cisi coonse ca Havila.

12Mucisi eeco momujanwa ngolida mbotu kapati, alimwi momujanwa abulimbo bununkilila kabotu alimwi amabwe aalaamakwalala mbuli cibize.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Izina lyamulonga wabili ngu Gihoni, ulakunka akuzinguluka cisi coonse ca Kusyi.

14Mulonga watatu ngu Taigilisi, uukunkila kujwe lyacisi ca Asiliya. Mulonga wane ngu Yufuletisi.

15Lino Mwami Leza wakatola muntu, waakumubikka mumuunda wa Edeni kuti aubambe akuulimina kabotu.

16Mwami Leza wakalailila muntu kuti, «Ulakonzya kulya micelo yamisamu yoonse iili mumuunda,

17pele ulikke buyo musamu wakuzibya bubotu abubi, utakalyi micelo yawo pe. Naa kuti ukalye, uyoofwa ncobeni.»

18Lino Mwami Leza wakalyaambila kuti, «Tacili cibotu kuti mwaalumi kakkede alikke. Njoomupangila mweenzinyina uumweelede kuti kamugwasya.»

19Lino kuzwa kubulongo Mwami Leza wakalengede kale banyama abayuni boonse, eelyo wakabaleta kumuntu kuti abaulike mazina. Kufumbwa zina ndaakaulika lyakaba ndendilyo.

20Nkaako muntu wakaulika banyama boonse bavubwa, bayuni abanyama bamusokwe, pele taakajana mweezinyina weelede kumugwasya.

21Lino Mwami Leza wakooneka muntu ŋonzi mpati, nkabela kacoona boobo, Leza wakagwisya kabambo komwe kuzwa kulinguwe, wakabweedezya nyama mubusena bwayo.

22Aboobo Mwami Leza wakapanga mukaintu kuzwa kukabambo nkaakagwisya kumwaalumi, wakamuleta mukaintu ooyo kulinguwe.

23Eelyo mwaalumi wakati,

«Iiyoobuya! Lino ambebo ndajana mweenzuma, muntu ooyu mubili wamubili wangu, ndifuwa lyazifuwa zyangu, nyama yanyama yangu. Uyooitwa kuti ‹Mukaintu› nkaambo wagwisigwa kumwaalumi.»

24Nkakaambo aaka mwaalumi ncasiila wisi abanyina akukakatila kumukaintu wakwe eelyo aaba bobilo baba mubili omwe.

25Lino boonse aaba bobilo mwaalumi amukaintu wakwe, bakali aacintanda, pele tiibakali kufwa nsoni pe.

Matalikilo 3

Muntu mbwaakabisya

1Lino nzoka yakalicenjede kwiinda banyama boonse aabo Mwami Leza mbaakalenga. Yakabuzya mukaintu kuti, «Sena Leza wakamwaambila ncobeni kuti tamweelede kulya micelo yamisamu eeyi iili mumuunda?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Mukaintu wakaingula wati, «Tulakonzya kulya micelo yamisamu yoonse iili mumuunda,

3pele micelo yamusamu uuli akati kamuunda, Leza wakati tatweelede kwiilya nikuba kwiiguma pe. Kuti twacita oobo tulafwa.»

4Mpoonya nzoka yakati, «Kufwa, peepe, tamukoofwa pe!

5Leza ulizi kuti mwaulya meso aanu aayoojaluka, nkabela muyooba mbuli Leza akuziba bubotu abubi.»

6Lino mukaintu wakabona musamu mbuwakali mubotu kulya ambuwakali kweebeka. Mpoonya wakayeeya kuti naa walya inga waba musongo. Aboobo wakacela walya, eelyo imwi micelo wakapa mwaalumi wakwe, awalo wakalya.

7Mbubakamanina buyo kulya, ameso gwee! Eelyo bakaziba kuti bali aacintanda. Nkaako bakasuma matu aamukuyu basama.

8Kumangolezya ngoonya aayo bakamvwa Mwami Leza keenda mumuunda, mpoonya bakamuyuba akati kamisamu.

9Pele Mwami Leza wakaita Adamu wati, «Ino uli kuli?»

10Mpawo Adamu wakaingula kuti, «Ndakumvwa nooli kweenda mumuunda, nkabela ndayoowa, ndayuba nkaambo ndaacintanda.»

11Leza wakamubuzya wati, «Ino nguni wakwaambila kuti uli aacintanda? Sena walya micelo njindakakwaambila kuti utakiilyi?»

12Adamu wakaingula kuti, «Mukaintu ooyo ngookandipa kukkala aawe nguwandipa micelo, ndiilya.»

13Mpawo Mwami Leza wakabuzya mukaintu kuti, «Ino yebo wacitilanzi boobu?» Mukaintu wakaingula wati, «Pe, nzoka njiyandicenga aboobo ndalya.»

Leza mbwaakaambilizya cisubulo cacinyonyoono

14Lino Mwami Leza wakaambila nzoka kuti,

«Akaambo kaceeci ncoocita, wasinganyizigwa kwiinda banyama boonse bavubwa abamusokwe. Kuzwa sunu unookumbya da ansi, alimwi ivu liyooba ncecilyo cako mubuumi bwako boonse.

15Lino ndiyoobikka lusulo akati kako amukaintu, aakati kalunyungu lwako alwamukaintu. Walo uyookupwaya kumutwe ayebo uyoomuluma kukasindi.»

16Kumukaintu wakaamba kuti,

«Ndiyooyungizya mapenzi aako waakumita akuyungizya kucisa mukutumbuka kwako. Ucinooyoomuyandisya mulumaako, walo uyooba ngosimalelo wako.»

17Kuli Adamu Leza wakaamba kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

«Yebo mbooswiilila jwi lyamukaintu wako, akulya micelo njindakakwaambila kuti ‹Utalyi.› Bulongo bwasinganyizigwa nkaambo wacita boobu. Uyoobeleka anguzu mubuumi bwako boonse kutegwa ujane cakulya.

18Nyika iyoomena zincenya, mamvwa azisonso, alimwi unooyoolya zisyumani.

19Uyoobbukwa nkasaalo kuti ujane kulya, mane do ukabweede kubulongo ooko nkookagwisigwa. Mbubonya mbookabumbwa kuzwa kubulongo uyoobweeda nkukonya.»

20Lino mwaalumi wakaulika mukaintu wakwe kuti ngu Eva, nkaambo ngobanyina wabantu boonse.

21Nkabela Mwami Leza wakasumina Adamu amukaintu wakwe zyakusama kuzwa kumakutu aabanyama, eelyo bakasama.

Adamu a Eva batandwa mumuunda wa Edeni

22Mwami Leza wakati, «Lino muntu waba mbubonya mbuli mbotubede, waziba bubotu abubi. Tutamulekeli kucela akulya micelo yamusamu uupa buumi nkaambo kuti walya unoopona lyoonse.»

23Aboobo Mwami Leza wakatanda muntu kuzwa mumuunda wamu Edeni kuti akalime bulongo oobo mbwaakabumbizigwa.

24Wakamutanda muntu, alimwi kulubazu lwakujwe lyamuunda wamu Edeni wakabikka bakelibu. Alimwi wakabikka panga livwilima mulilo lyakali kupilamuka koonse-koonse kusinkila nzila iiya kumusamu uupa buumi.

Matalikilo 4

Makani aa Kaini a Abela

1Lino Adamu wakaswaangana amukaintu wakwe Eva, aboobo mukaintu wakamita. Kumane wakazyala mwana mulombe, aawo wakati, «Ndajana mwana mulombe, mukugwasya kwa Mwami Leza. Wakamuulika kuti Kaini.“

2Musule aakooku wakazyala uumbi ngwaakaulika kuti Abela. Abela wakali mweembezi, pele Kaini walo wakali mulimi.

3Bumwi buzuba, Kaini wakaletela Mwami Leza cituulo camicelo yakumuunda njaakatebula.

4Walo Abela wakaleta banyama bataanzi kuzyalwa kuzwa kumatanga aambelele aakwe, wakabajaya akupaizya ku Mwami Leza zituli zibotu kwiinda amafuta. Lino Mwami Leza wakakondwa a Abela, aboobo wakatambula cipaizyo cakwe.

5Pele taakwe naakakondwa a Kaini, nkaako taakatambula cipaizyo cakwe. Abone boobo Kaini wakanyema kapati, busyu bwakwe bwakasyulungana abukali.

6Ndendilyo Mwami Leza naakabuzya Kaini kuti, «Ino unyemena nzi? Usyulunganina nzi?

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Kuti noocita cibotu, nindatambula cipaizyo cako. Pele akaambo kakuti wacita citaluleme, cinyonyoono cilikukkalilide amulyango mbuli munyama wabutambo. Ciyanda kuti cikuvwaampile, pele uleelede kuti yebo uzunde cinyonyoono eeco.»

8Lino Kaini wakaambila musyoonto wakwe Abela kuti, «Atukeendeende.» Nibakaakusika musokwe, Kaini wakabukila musyoonto wakwe wamujaya.

9Lino Mwami Leza wakabuzya Kaini kuti, «Uli kuli musyoonto wako, Abela?» Kaini naakaingula wakati, «Nsizi nkwabede. Sena ndime eeembela musyoonto wangu?»

10Eelyo Mwami Leza wakati, «Wacitila nzi cintu eeci? Ijwi lyabulowa bwamusyoonto wako lilandililila kuzwa munyika.

11Nkaako yebo wasinganyizigwa, alimwi ulatandwa kuzwa mucisi eeci, nkaambo canywa bulowa bwamusyoonto wako mbootila.

12Waakulima zisyango, bulongo tabukakupi pe. Uyooba simutuntuli buyo munyika, tokooyookkalilila abusena bomwe.»

13Amvwe boobo Kaini wakaingula Mwami Leza kuti, «Cisubulo eeci candilemena kapati.

14Lino wanditanda kuzwa mucisi eeci akuzwa kulinduwe, ndiyooba muntu uutakwe munzi, alimwi ndinooingaila buyo. Nkokuti kufumbwa muntu uyoondijana uyoondijaya.»

15Pele Mwami Leza wakaingula wati, «Peepe. Kufumbwa muntu uyookujaya, uyoopegwa cisubulo cipati ziindi zili ciloba kwiinda cisubulo cako.» Aboobo Mwami Leza wakabikka citondezyo ali Kaini cakuzibya kufumbwa uyooswaangana anguwe kuti atamujayi.

16Nkabela Kaini wakazwa kumbele lya Mwami Leza, wakaakukkala kucisi ca Nodi, nkokuti «Bwiingaizi» cili kujwe aamuunda wa Edeni.

Lunyungu lwa Kaini

17Lino Kaini wakaswaangana amukaintu wakwe, aboobo wakazyala mwana mulombe ngwaakaulika kuti Enoki. Kaini wakayaka munzi mupati ngwaakaulika kuti Enoki, mukweendelana azina lya mwanaakwe.

18Enoki wakazyala mwana mulombe wakali kutegwa Iladi, ooyo ngowisi wa Mehujayeli, wisi wa Metusyayeli, wisi wa Lameki.

19Lino Lameki wakakwata bakaintu bobilo, umwi wakali kutegwa Ada, mukazinyina wakali Zila.

20Ada wakazyala Jabali, wakali mweembezi waŋombe, wakasaanguna kukkala mumatente.

21Musyoonto wakwe wakali Jubali, wakasaanguna kuuma kalumbu akulizya nyeele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Zila wakazyala Tubalikaini, nguwakasaanguna kufula zibelesyo ziindene-indene zyamukuba alubulo. Mucizi wa Tubalikaini wakali Naama.

23Lino Lameki wakaambila bakaintu bakwe kuti,

«Ada ayebo Zila, nobakaintu bangu, amundiswiilile. Ndakajaya mwaalumi nkaambo wakanduuma, mukubusi ooyo ndakamujaya nkaambo wakandicisa.

24Kufumbwa ooyo uyoojaya Kaini uyoosubulwa ziindi zili ciloba. Ono ooyo uyoondijaya mebo uyoosubulwa ziindi zili makumi aali ciloba azili ciloba.»

Balunyungu lwa Seti

25Bweende-bweende Adamu wakaswaangana amukaintu wakwe Eva, wakazyala mwana mulombe. Eelyo Eva wakati, «Leza wandipa mwana mulombe uutitole busena bwa Abela ooyo Kaini ngwaakajaya.» Aboobo wakamuulika kuti Seti.

26Seti wakazyala mwana mulombe ngwaakaulika kuti Enosyi. Eeci nceciindi bantu nibakatalika kwiita zina lya Mwami Leza mukukomba kwabo.

Matalikilo 5

Lunyungu lwa Adamu
(1 Makani 1.1-4)

1Aaba mbabalunyungu lwa Adamu. Ciindi Leza naakalenga Adamu, wakamulenga mucikozyanyo cakwe mwini.

2Wakalenga mwaalumi amukaintu, wakabaleleka akubaita kuti mbantu.

3Lino Adamu naakaba aamyaka iili mwaanda amakumi otatwe yakuzyalwa, wakazyala mwana mulombe wakali kumukozya kapati wakamuulika kuti Seti.

4Kuzwa waawo, Adamu wakapona aimbi myaka iili myaanda iili lusele. Wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

5Nkabela wakafwa kajisi myaka iili myaanda iili fuka amakumi otatwe.

6Seti mwana wa Adamu naakaba aamyaka iili mwaanda aisanu, wakazyala mwana mulombe uutegwa Enosyi.

7Nkabela Seti wakapona aimbi myaka iili myaanda iili lusele aciloba, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

8Wakafwa kajisi myaka iili myaanda iili fuka akkumi aibili.

9Lino Enosyi naakaba aamyaka iili makumi aali fuka, wakazyala Mwana mulombe uutegwa Kenani,

10eelyo wakapona aimbi myaka iili myaanda iili lusele akkumi aisanu. Wakazyala abambi bana alimwi,

11nkabela wakafwa kali aamyaka iili myaanda iili fuka aisanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Lino Kenani naakaba aamyaka iili makumi aali ciloba, wakazyala mwana mulombe uutegwa Mahalaleli,

13eelyo wakapona aimbi myaka iili myaanda iili lusele amakumi one. Wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

14Wakafwa kajisi myaka iili myaanda iili fuka akkumi.

15Mahalaleli naakaba aamyaka iili makumi aali cisambomwe aisanu wakazyala mwana uutegwa Jaledi.

16Eelyo wakapona aimbi myaka iili myaanda iili lusele amakumi otatwe. Wakazyala abambi bana balombe abasimbi,

17nkabela wakafwa kali aamyaka iili myaanda iili lusele amakumi aali fuka aisanu.

18Lino Jaledi naakaba aamyaka iili mwaanda amakumi aali cisambomwe aibili, wakazyala mwana uutegwa Enoki.

19Eelyo wakapona aimbi myaka iili myaanda iili lusele. Wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

20Naakafwa, wakali aamyaka iili myaanda iili fuka amakumi aali cisambomwe aibili.

21Enoki naakaba aamyaka iili makumi aali cisambomwe aisanu, wakazyala mwana mulombe uutegwa Metusela.

22Enoki wakapona aimbi myaka iili myaanda yotatwe kayanzene a Leza. Eelyo wakazyala abambi bana balombe abasimbi,

23mane kusikila naakaba amyaka iili myaanda yotatwe amakumi aali cisambomwe aisanu.

24Enoki ooyo wakaliyanzene a Leza mubuumi bwakwe boonse, mpoonya taakacilimo munyika, nkaambo Leza wakamutola.

25Metusela naakaba aamyaka iili mwaanda amakumi aali lusele aciloba wakazyala mwana mulombe uutegwa Lameki.

26Wakapona aimbi myaka iili myaanda iili ciloba amakumi aali lusele aibili. Wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

27Wakafwa kali aamyaka iili myaanda iili fuka amakumi aali cisambomwe afuka.

28Lameki naakaba aamyaka iili mwaanda amakumi aali lusele aibili, wakazyala mwana mulombe.

29Mpoonya wakati, «Ooyu mwana uyootugwasya kuti tulemununwe kuzwa kumulimo wesu muyumu anyika eeyo Mwami Leza njaakasinganya.» Aboobo wakamuulika kuti Nowa.

30Lameki wakapona aimbi myaka iili myaanda yosanwe amakumi aali fuka aisanu, eelyo wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Wakafwa kali amyaka iili myaanda iili ciloba amakumi aali ciloba aciloba.

32Nowa naakaba amyaka iili myaanda yosanwe, wakazyala bana balombe botatwe, mbaaba: Syemu, Hamu, a Jafeti.

Matalikilo 6

Bantu mbubakalisofwaazya

1Ciindi eeco bantu batasyomi bakalivulide kapati munyika yoonse, alimwi bakazyala bana basimbi.

2Nkabela bantu ba Leza bakabona kuti aaba basimbi bakali babotu, aboobo bakatalika kukwata kufumbwa aabo mbobakali kuyanda.

3Lino Mwami Leza wakati, «Muuya wangu tuukooyookazyanya abantu kukabe kutamani, nkaambo mbaasizinyonyoono. Pele banoocijisi myaka iili mwaanda amyaka iili makumi obilo.»

4Mumazuba aayo, alimwi amumazuba aakatobela, kwakali mantu malamfu munyika, aaba mbabakazyalwa kubasimbi aabo bakakwetwe kubantu ba Leza. Aabo mbabakaba basinguzu mumazuba aayo, alimwi mbabakali basimpuwo baciindi.

5Mwami Leza naakabona kuti bubi bwabantu boonse bwavulisya koonse-koonse, akuti miyeeyo yabo yoonse yakazwide buyo bubi,

6wakausa kuti wakalenga bantu akubabikka munyika.

7Aboobo Mwami Leza wakati, «Ndiyoobanyonyoona bantu mbindakalenga koonse kufumbwa nkobabede munyika, alimwi abanyama, bayuni, azintu zyoonse zikalaba ansi, nkaambo ndausa kuti ndakazilenga.»

8Pele Mwami Leza wakaliboteledwe kapati a Nowa.

Makani aa Nowa

9Zya buumi bwa Nowa. Nowa wakazyala bana balombe botatwe, ba Syemu, Hamu, a Jafeti. Walo wakali muntu mubotu uululeme kuli Leza,

10alikke buyo ngomuntu wakali kumvwana a Mwami Leza.

11Pele bantu boonse bakali basizinyonyoono kuli Leza, nyika yoonse yakazula bafumpi.

12Leza naakiilanga nyika, wakabona kuti yakalibijide, nkaambo bantu boonse bakali basizinyonyoono cakumaninina.

Nowa mbwaakayaka bbwato pati

13Lino Leza wakaambila Nowa kuti, «Ndakanza kujaya bantu boonse mbindakabikka munyika. Ndiyoobanyonyoona boonse akubamaninizya, nkaambo kakuti nyika yoonse yazula milimo yabo mibi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Pele yebo panga bbwato lyamapulanga aamusamu wagofa, ukosole twaandaanda mukati, alimwi ulimate mukati akunze abunzuka bwa taala.

15Bulamfu bwalyo bukabe tukokola tuli myaanda yotatwe, bwaamba bukabe tukokola tuli makumi osanwe, bulamfu bwabwaanda bukabe tukokola tuli makumi otatwe.

16Alimwi ukayake ciluli atala aabbwato, ukasiye mwaako akati-kati wakakokola komwe. Mubbwato uyake twaandaanda ansi, alimwi atumwi atala aatootu, atwamamanino atala eeni, wamana ukabikke mulyango kumbali.

17Lino mebo ndiyoowisya zambangulwe pati anyika liyoonyonyoona zintu zipona, nkaako zyoonse ziyoofwa.

18Pele ndiyoopanga cizuminano anduwe. Ukanjile mubbwato yebo amukaintu wako, abana bako abakaintu babo.

19Alimwi kubanyama ukanjizye misyobo yoonse mubbwato bobilo-bobilo mupoho amuzyazi kuti bakanunuke.

20Akubayuni bamisyobo yoonse uyoobanjizya bobilo-bobilo, amisyobo yoonse yabanyama bapati atunyama tuniini bakanjile mubbwato kuti bakanununwe.

21Ukabikke amisyobo yazyakulya zyanu nobantu, zyabanyama, azyabayuni.»

22Nowa wakakucita koonse ooko Leza nkwaakamulailila.

Matalikilo 7

Makani aazambangulwe pati

1Lino Mwami Leza wakaambila Nowa kuti, «Njila mubbwato yebo amukwasyi wako woonse, nkaambo nduwe olikke ngwindabona kuti ulululeme akati kabantu boonse.

2Kubanyama boonse beelede kupaizya utolelele bapoho bali ciloba abazyazi bali ciloba kuzwa kumusyobo omwe-omwe, pele ubweze buyo mupoho omwe amuzyazi omwe kuzwa kubanyama bateelede kupaizya.

3Alimwi akwalo kubayuni utolelele bazingini bali ciloba, anseke zili ciloba kuzwa kumusyobo omwe-omwe. Ucite ooku kutegwa misyobo yoonse yabayuni ayabanyama inununwe mukuti ikazyalane alimwi anyika.

4Nkaambo kwasyaala buyo mazuba aali ciloba kuti ndiwisye zambangulwe anyika, lyalo liyoowa kwamazuba aali makumi one sikati amasiku, kuzoonyonyoona zintu zyoonse zipona nzindakalenga.“

5Nkabela Nowa wakacita zintu zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakamulailila.

6Nowa wakajisi myaka iili myaanda iili cisambomwe ciindi zambangulwe nilyakawa anyika.

7Nowa, mukaintu wakwe, bana bakwe antoomwe abakaintu babo bakanjila mubbwato kutija maanzi aazambangulwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Abalo banyama mbubonya, beelede kupaizya abateelede, bayuni alimwi atunyama tuniini-niini.

9Boonse bakanjila mubbwato antoomwe a Nowa, mupoho amuzyazi, muzingini anseke mbubonya mbuli mbwaakamulailila Leza.

10Nkabela nikwakamana mazuba aali ciloba, zambangulwe pati lyakatalika kuwa anyika.

11Mubuzuba bwakkumi aciloba bwamwezi wabili, Nowa kajisi myaka iili myaanda iili cisambomwe, bampoompo balwizi lwakunsi aanyika bakatuluka alyalyo julu lyakajaluka kuti maanzi apoomoke.

12Nkabela mvula yakawa kapati kwamazuba aali makumi one sikati amasiku.

13Mubuzuba oobo mbubonya, Nowa abana bakwe botatwe, ba Syemu, Hamu a Jafeti, mukaintu wakwe antoomwe abamukabana bakanjila mubbwato.

14Bakanjila antoomwe abanyama bamusokwe bamisyobo-misyobo abanyama bavubwa, azintu zyoonse zikalaba ansi, alimwi amisyobo yoonse yabayuni.

15Zintu zyoonse zijisi buumi zyakanjila mupoho amuzyazi antoomwe a Nowa,

16mbubonya mbuli Leza mbwaakamulailila. Eelyo Nowa naakanjila buyo mubbwato, Mwami Leza wakajala mulyango.

17Zambangulwe lyakazumanana kuwa kwamazuba aali makumi one, eelyo maanzi akavula kapati akutalika kwiibausya bbwato kuzwa anyika.

18Maanzi akavula akubbilwa, limwi bbwato lyakatalika kwiibauka atala aamaanzi.

19Maanzi akavulisya kapati akubbizya zilundu nozilampa buti.

20Lino maanzi akacili kuya buvula mane tukokola atumbi tuli kkumi atusanu atala azilundu zilamfu.

21Nkabela zintu zyoonse zyakali kupona zyakaloba, zyoonse zyakali kukalaba aansi, antoomwe abantu, banyama bavubwa, bamusokwe, abayuni.

22Zyoonse zyakali aabuumi eezyo zyakali kukkala anyika njumu, zyoonse buyo zyakafwa.

23Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakanyonyoona zyoonse zintu zyakali anyika, nkokuti bantu, banyama, zintu zikalaba alimwi abayuni. Kwakasyaala Nowa alikke abaabo mbaakali aabo mubbwato.

24Maanzi akali kuvundauka anyika kwamazuba aali mwaanda amakumi osanwe.

Matalikilo 8

Kumana kwazambangulwe akuyuminina kwamaanzi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Leza taakamuluba Nowa abanyama bamusokwe abavubwa baya mbaakali aabo mubbwato. Mpawo Leza wakacitya guwo pati kuti libbubbule, eelyo maanzi akatalika kuyuminina.

2Maanzi aalwizi lwakunsi aanyika akaleka kupoomoka, aalo maanzi akali kuzwa kujulu akaimikwa.

3Nkaako maanzi akatalika kuya buyuminina kwamazuba aali mwaanda amakumi osanwe.

4Mubuzuba bwakkumi aciloba bwamwezi waciloba, bbwato lyakakkala acilundu cili mubusena bwa Alalati.

5Maanzi aakacili kuya buyuminina, eelyo mubuzuba bwakusaanguna bwamwezi wakkumi, nsonga yazilundu yakalibonya.

6Nikwakainda mazuba aali makumi one, Nowa wakajalula mpulungwido yabbwato njaakapangide,

7wakatuma cikwangala anze. Muyuni ooyo wakali kuuluka-uluka buyo koonse-koonse kusikila maanzi naakayuminina.

8Kumane Nowa wakatuma nziba kuyoolanga kuti naa maanzi ayuminina.

9Pele akaambo kakuti maanzi akacilivumbide nyika nziba taakwe niyakajana busena bwakukkala kuti ilyookezye nkaako yakabweeda kulinguwe. Eelyo Nowa wakatandabika janza mumpulungwido akwiibweedezya mubbwato.

10Wakalindila mazuba aali ciloba, eelyo wakiituma alimwi nziba kuzwa mubbwato.

11Niyakabweeda kulinguwe kumangolezya wakabona yaletelela atu tete lyamusamu wa Oliva mumulomo wayo. Aboobo Nowa wakaziba kuti maanzi atalika kuceya ansi.

12Alimwi Nowa wakalindila aambi mazuba aali ciloba, eelyo nziba wakiituma alimwi. Pele kuciindi eeci taakwe niyakabweeda alimwi kulinguwe pe.

13Nowa naakaba aamyaka iili myaanda iili cisambomwe aumwi mubuzuba bwakusaanguna bwamwezi wakusaanguna, maanzi akayuminina cakumaninina anyika. Naakajalula cijazyo campulungwido yabbwato, wakalanga anze wabona kuti nyika yayumina.

14Mubuzuba bwamakumi obilo aciloba bwamwezi wabili, nyika yakayumininide limwi.

15Lino Leza wakaambila Nowa kuti,

16«Kozwa mubbwato yebo amukaintu wako, bana bako abakaintu babo.

17Kozwa antoomwe abanyama boonse, abayuni abanyama bavubwa azikalaba, uzigwisizye anze kutegwa zikazyalane akuvuzyanya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Aboobo Nowa wakazwa mubbwato amukaintu wakwe, bana bakwe antoomwe abakaintu babo.

19Banyama boonse bamusokwe, abanyama bavubwa abayuni, alimwi azikalaba, zyoonse zyakazwa mubbwato mutukamu-tukamu twamisyobo yazyo.

Nowa mbwaakapa cipaizyo ku Mwami Leza

20Mpawo Nowa wakayakila Mwami Leza cipaililo, wakabweza omwe-omwe kuzwa kumisyobo yabanyama abayuni beelede kupaizya, wakabatenta acipaililo.

21Nkabela Mwami Leza naakamvwa bweema bubotu, wakalyaambauzya lwakwe mwini wakati, «Nsikooyoosinganya limbi nyika akaambo kazintu nzyacita muntu. Nkaambo ndilizi kuti kuzwa kuciindi cabwana bwakwe, miyeeyo yakwe yoonse mmibi. Nsikooyoozinyonyoona limbi zintu zyoonse zipona munyika mbuli mbondacita lino.

22Kwaciindi coonse nyika eeyi niiciliwo, kunooli ciindi cakusyanga aciindi cakutebula. Lyoonse kunoli ziindi zyamupeyo azyamusemuna, ziindi zyacilimo azyamainza, aziindi zyasikati azyamasiku. Ziindi eezi tazikooyoomana pe.»

Matalikilo 9

Leza mbwaakaleleka Nowa abana bakwe

1Lino Leza wakaleleka Nowa abana bakwe wakati, «Amuzyalane muvule, muzuzye nyika yoonse.

2Banyama boonse bamunyika, bayuni, azikalaba ansi, answi zyamumaanzi ziyoomuyoowa. Ndamupa bwami bwakweendelezya zintu zyoonse.

3Alimwi mulakonzya kulya zyoonse mbubonya mbundamupa zisyumani.

4Kuli buyo cintu comwe ncoteelede kulya, cintu eeci ninyama iijisi bulowa mulinjiyo, nkaambo mubulowa momuli buumi.

5Kufumbwa muntu uyoojaya muntunyina, awalo ndiyoomupa mulandu wakujaigwa. Ndiyoomunyonyoona munyama oonse uyoojaya muntu.

6Kufumbwa muntu uyoojaya muntu umwi, awalo uyoojaigwa. Nkaambo muntu wakalengwa mucikozyanyo ca Leza.

7«Lino nywebo amuzyalane, muvule, mube banji munyika.»

8Mpawo Leza wakaambila Nowa abana bakwe kuti,

9«Sunu ndacita cizuminano anduwe alunyungu lwako,

10alimwi azintu zyoonse zipona anduwe, nkokuti bayuni, banyama bavubwa abanyama bamusokwe, azintu zyoonse nzimwakazwa aazyo mubbwato.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Ndapanga cizuminano anduwe mumajwi aangu aaya, ngindasyomezya kuti nsikooyoonyonyoona limbi zintu zipona amaanzi aazambangulwe. Zambangulwe talikooyooba limbi alimwi anyika eeyi pe.»

12Eelyo Leza wakaambila Nowa wati, «Lino nceeci citondezyo cacizuminano cangu citamani ncindacita anduwe alimwi azipona zyoonse zyamunyika.

13Ndabikka fulicoongo wangu mumakumbi. Uyooba ncecitondezyo cacizuminano cangu munyika.

14Lyoonse ndaakuleta makumbi kunyika, nkabela awalo fulicoongo aakuboneka mumakumbi,

15ndiyooyeeya cisyomezyo cangu anduwe abanyama boonse cakuti zambangulwe taliyoojayi limbi zipona zyoonse.

16Fulicoongo aakuboneka mumakumbi, ndaakumubona buyo, ndiyooyeeya cizuminano cangu citamani cili akati kangu azipona zyoonse munyika.»

17Lino Leza wakati kuli Nowa, «Eeci ncecitondezyo cacizuminano ncindacita azipona munyika.»

Nowa abana bakwe

18Bana ba Nowa bakazwa mubbwato bakali ba Syemu, Hamu, a Jafeti. Hamu wakali ngowisi Kenani.

19Kubana ba Nowa botatwe aaba nkokwakazwa misyobo yoonse yabantu bakkede munyika yoonse mbwiizulwa.

20Nowa lwakwe wakali mulimi, nkabela wakaba ngomuntu mutaanzi kulima muunda wamisaansa.

21Eelyo bumwi buzuba naakamana kunywa waini wakakolwa, mpawo wakasamununa zisani zyoonse, wakalala kalimantanda mutente lyakwe.

22Lino Hamu, wisi Kenani, naakabona kuti wisi wakalede kalimantanda, wakaya waakwaambila banabokwabo bobilo.

23Pele balo banabokwabo aabo, ba Syemu a Jafeti bakabweza jansi akuliyabika kusule lyabo, kabalijisi amakuko. Eelyo bakeenda cifutesule kuya kutente lyakwe akuyoomuvumba kumwi kabafutete kutegwa bataboni mantanda aawisi.

24Nowa naakabuka, waini niwakamuzwa alimwi naakamvwa ncaakacita mwanaakwe musyoonto

25wakati, «Kenani asinganyizigwe, uyooba muzike wabazike mubantu bokwabo.»

26Alimwi wakati, «Alumbwe Mwami Leza, Leza wa Syemu. Kenani uyooba muzike wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Leza wangu asumpule Jafeti, bana bakwe bakajane ceelelo, bakkale mumatente aa Syemu. Kenani akabe muzike wa Jafeti.»

28Kuzwa ciindi zambangulwe nilyakamana, Nowa wakapona aimbi myaka iili myaanda yotatwe amakumi osanwe.

29Wakafwa kali aamyaka iili myaanda iili fuka amakumi osanwe.

Matalikilo 10

Mazyalani aabana ba Nowa
(1 Makani 1.5-23)

1Ngaaya mazyalani aabana ba Nowa, ba Syemu, Hamu, a Jafeti, alo akazyalwa ciindi zambangulwe nilyakamana.

2Bana ba Jafeti bakali ba Goma, Magogi, Madayi, Javani, Tubali, Misyeki, a Tilasi.

3Lino bana ba Goma bakali ba Asikenazi, Lifati, a Togaama.

4Javani wakazyala ba Elisyaa, a Taasyisyi, aziinga zya Bakiti aba Dodani.

5Aaba mbabakali bataanzi kukkala kumbali aalwizi alimwi amunsumbu zyalwizi. Mbambabo aaba balunyungu lwa Jafeti. Bakali kukkala mumisyobo yabo yaandeene amumanyika aandeene. Umwi aumwi musyobo wakali kwaamba mwaambo wawo ulikke.

6Bana ba Hamu bakali ba Kusyi, Ijipiti, Puti a Kenani.

7Bana ba Kusyi bakali ba Seba, Havila, Sabita, Laama, a Sabiteka. Lino bana ba Laama bakali ba Syeba a Dedani.

8Kusyi wakazyala mwana wakali kwiitwa kuti Nimulodi. Ooyu wakaba ngomuleli mupati wakusaanguna wakali kulela anguzu munyika yoonse.

9Alimwi wakali muvwimi mupati kwiinda munyika yoonse kuli Leza. Ncenciceeco asunu bantu ncobacijisi kasimi kakuti, «Ooyu mmuvwimi mupati mbuli Nimulodi kuli Leza.»

10Bulelo bwakwe bwakusaanguna bwakali kujatikizya masi aaya, Babeli, Eleki, Akadi. Zisi eezi zyoonse zyakali munyika ya Syainaa.

11Kuzwa kooko wakaya ku Asiliya nkwaakaakuyaka minzi mipati eeyi, Nineva, Lehoboti, Kala,

12a Leseni, iili akati ka Nineva amunzi wa Kala.

13Mwaalumi uutegwa Ijipiti wakaba sikale wamikowa ya Ludi, Anami, Lihaabi, Nafutu,

14Patulisi, Kasilaa, awa Kafitoli, kwakazwa musyobo wa Bafilisiti.

15Mwana wakusaanguna wa Kenani ngu Sidoni. Musule wakazyala Heti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

16abaciinga ca Jebusi, ca Amoli, ca Giigasyi,

17ca Hivi, ca Aaki, ca Sine

18ca Aavadi, ca Zemali, aca Hamati. Musule akooku mikowa yaandeene ya Bakenani yakamwaika,

19limwi minyinza ya cisi ca Bakenani yakali kutalikila kuzwida ku Sidoni, kulangana aku Gelaa akuyoosika ku Gaza, akuya kuminzi ya Sodomu, Gomola, Adima, a Zeboyimu mane akuyoosika ku Lasya.

20Aaya ngamazyalani aa Hamu. Bakali kukkala mumisyobo yabo yaandeene, nkabela umwi aumwi musyobo wakali kwaambaula mwaambo wawo wini.

21Syemu wakali sikale wa Bahibulu alimwi wakali ngomupati wa Jafeti. Wakalijisi bana awalo.

22Aaba bakali ba Elamu, Asyuwa, Aafakisadi, Ludi, a Alamu.

23Bana ba Alamu bakali Uzi, Hulu, Getele a Masyi.

24Aafakisadi wakali wisi wa Syela, awalo Syela wakali wisi wa Eba.

25Walo Eba wakajisi bana bobilo, umwi wakali Pelegi, nkaambo kuciindi ncaakali kupona, bantu bakali andeene. Zina lyamwanookwabo wakali Jokitani.

26Lino Jokitani wakazyala Alimodadi, Syelefu, Hazalamaveti, Jelaa,

27Hodolamu, Uzalo, Dikila,

28Obali, Abimayeli, Syeba,

29Ofii, Habila a Jobabu. Boonse aaba bakali bana ba Jokitani.

30Nyika yabo yakali kutalikila ku Mesya, akutozya ku Sefaa, kumalundu aakujwe.

31Aaba mbabana baciinga ca Syemu, bakali kukkala mumisyobo yabo yaandeene. Umwi aumwi musyobo wakali kwaambaula mwaambo wawo wini.

32Eeyi yoonse njemikowa yabana balunyungu lwa Nowa, mumikowa yakuzyalwa kwabo, alimwi amisyobo yabo. Yoonse misyobo yabantu iili munyika sunu yakazyalwa kuzwa kubana ba Nowa aaba nilyakamana zambangulwe.

Matalikilo 11

Ɲanda ndamfu ya Babeli

1Kumatalikilo bantu boonse bamunyika bakali kwaamba buyo mwaambo omwe, bakali kwaambaula majwi omwe buyo.

2Nibakalongela kujwe, bakaakusika kucibanda cimwi cakali munyika ya Syainaa, nkobakaakukkala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mpoonya bakati, «Nobeenzuma, atuume zitina tuzitente kabotu mumulilo.» Aboobo mubusena bwamabwe bakaba aazitina nzibakayasya abunzuka bwa taala kuti zijatane.

4Mpoonya bakati, «Lino atuyake munzi mupati, tuyake aŋanda ndamfu iyoosika kujulu. Ndendilyo notutibe aampuwo, alimwi akuti tutamwaizyanyi mboilinyika.»

5Lino Mwami Leza wakaseluka kuzoobona munzi ooyo aŋanda njibakayaka bantu aabo.

6Wakaamba kuti, «Lino bantu aaba boonse mbamusyobo omwe buyo, alimwi baambaula mwaambo omwe. Aaya ngamatalikilo aazintu nzibanoocita. Lino-lino balatalika kucita kufumbwa ncobayanda.

7Atuselukile ansi tukapilinganye mwaambo wabo kuti kabatacimvwani pe.»

8Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakabamwaila munyika yoonse, bakaleka kuyaka munzi ooyo.

9Nkaako munzi ooyo wakategwa Babeli, nkaambo ooko Mwami Leza wakaandaanya myaambo yabantu. Alimwi kuzwa ooko Mwami Leza wakabamwaila munyika yoonse.

Bantu balunyungu lwa syemu
(1 Makani 1.24-27)

10Aaba mbabalunyungu lwa Syemu. Nikwakainda myaka yobilo zambangulwe kalimanide, Syemu wakajisi myaka iili mwaanda naakazyala mwana mulombe uutegwa Alipakisedi.

11Musule akooku, Syemu wakapona aimbi myaka iili myaanda yosanwe, eelyo wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

12Lino Alipakisedi naakaba aamyaka iili makumi otatwe aisanu, wakazyala mwana mulombe uutegwa Syela.

13Musule akooku wakapona aimbi myaka iili myaanda yone aitatu, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

14Lino Syela naakaba aamyaka iili makumi otatwe, wakazyala mwana mulombe uutegwa Eba.

15Musule aakooku wakapona aimbi myaka iili myaanda yone aitatu, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

16Lino Eba naakaba aamyaka iili makumi otatwe aine, wakazyala mwana mulombe uutegwa Pelegi.

17Musule akooku wakapona aimbi myaka iili myaanda yone amakumi otatwe, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

18Lino Pelegi naakaba aamyaka iili makumi otatwe, wakazyala mwana mulombe uutegwa Leyu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Musule akooku wakapona aimbi myaka iili myaanda yobilo afuka, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

20Lino Leyu naakaba aamyaka iili makumi otatwe aibili, wakazyala mwana mulombe uutegwa Selugi.

21Musule akooku wakapona aimbi myaka iili myaanda yobilo aciloba, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

22Lino Selugi naakaba aamyaka iili makumi otatwe, wakazyala mwana mulombe uutegwa Nahoo.

23Musule akooku wakapona aimbi myaka iili myaanda yobilo, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

24Lino Nahoo naakaba aamyaka iili makumi obilo afuka, wakazyala mwana mulombe uutegwa Tela.

25Musule akooku wakapona aimbi myaka iili mwaanda akkumi afuka, wakazyala abambi bana balombe abasimbi.

26Lino Tela naakaba aamyaka iili makumi aali ciloba, wakazyala ba Abulamu, Nahoo, a Halani.

Balunyungu lwa Tela

27Mbaaba balunyungu lwa Tela, Tela wakazyala Abulamu, Nahoo, a Halani. Lino Halani wakazyala Loti.

28Halani wakafwida mumunzi ookwabo, mumunzi wa Uli, mucisi ca Kalodiya, ciindi eeci wisi wakacili kupona.

29Abulamu wakakwata Salayi, walo Nahoo wakakwata Milika, mwanaa Halani. Milika wakamuzyalila mwana mulombe uutegwa Isika.

30Pele Salayi taakajisi bana nkaambo taakalikuzyala pe.

31Lino Tela wakatola Abulamu mwanaakwe alimwi a Loti muzyukulu wakwe wakali mwanaa Halani, alimwi a Salayi mukamwanaakwe a Abulamu. Eelyo wakaya ambabo lweendo lwa kunyika ya Kenani, wakasiya Uli munzi ookwabo, wamucisi ca Bakalodiya. Bakeenda akusika kucisi ca Halani nkobakaakukkala.

32Ooko nkonkuko Tela nkwaakaakufwida, kajisi myaka iili myaanda yobilo aisanu.

Matalikilo 12

Leza mbwaakaita Abulamu

1Lino Mwami Leza wakati kuli Abulamu, «Kosiya cisi cokwanu, usiye anzubo zyako, amukwasyi wauso, uunke kucisi nceyookutondezya.

2Ndiyookupa bana banji bayooba musyobo mupati kapati. Ndiyookuleleka kuti zina lyako likabe ampuwo, uyooba cileleko kubantu boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Aabo bayookuleleka ambebo ndiyoobaleleka, pele ndiyoobasinganya aabo bayookusinganya. Ndiyooileleka misyobo yoonse yamunyika kwiindila mulinduwe.»

4Aboobo Abulamu wakalonga kuzwa ku Halani, mbuli Mwami Leza mbwaakamwaambila kuti acite. Wakatolelezya amwanaa munyina Loti. Abulamu wakajisi myaka iili makumi aali ciloba aisanu naakalonga.

5Abulamu wakatolelezya mukaintu wakwe Salayi a Loti alubono lwabo loonse, abazike mbobakajana mu Halani, eelyo bakatalika kweenda kuya kunyika ya Kenani. Nibakasika ku Kenani,

6Abulamu wakaandulula nyika mane waakusika kumunzi wa Syekemu, kumubanga uulya ku Mole. Ciindi eeco Bakenani bakacili kukkala munyika eeyo.

7Mwami Leza wakalibonya kuli Abulamu, wakamwaambila kuti, «Eeyi njenyika njeyoopa lunyungu lwako.» Nkabela mpoonya aawo Abulamu wakayaka cipaililo ku Mwami Leza, ooyo wakalibonya kulinguwe.

8Kuzwa aawo wakalongela kumusanza kucilundu cili kujwe lyamunzi wa Beteli, mpoonya wakaimika itente lyakwe akati-kati kamunzi wa Beteli awa Ayi. Lino Beteli wakali kumbo lyatente lyakwe, alimwi Ayi wakali kujwe. Aalo aawa wakayaka cipaililo akukomba Mwami Leza.

9Nkabela wakali kuya bulonga kaya kumusanza wacisi ca Kenani.

Abulamu mbwaakainka ku Ijipiti

10Lino munyika ya Kenani kwakaba nzala, aboobo Abulamu wakalonga akuya kumusanza kucisi ca Ijipiti kuti akakkale-kkale nkuko nkaambo nzala yakali kulunzya kasuko munyika.

11Kali aafwiifwi kukosola munyinza wakunjila mucisi ca Ijipiti, wakaambila mukaintu wakwe Salayi kuti, «Swiilila, yebo uli mukaintu mubotu kapati.

12Ndilizi kuti baalumi bamu Ijipiti baakukubona bayooamba kuti, ‹Ooyu mmukaintu wa Abulamu.› Nkaako bayoondijaya pele yebo bayookuleka.

13Akaka, ndakukumbila kuti ukabaambile kuti uli mucizi wangu, eelyo akaambo kanduwe tabakooyoondijaya, alimwi bayoondibamba kabotu.»

14Abulamu naakakosola munyinza akunjila mucisi ca Ijipiti, bantu bakabona kuti mukaintu wakwe wakali mubotu.

15Mpawo bantu ba Falo, nibakamubona muka Abulamu, bakamulumbaizya kuli Falo, bakati mukaintu mubotu. Eelyo Salayi wakatolwa kuti akakkale muŋanda yabwami ya Falo.

16Akaambo kamukaintu ooyu, Falo wakamubamba kabotu Abulamu, wakamupa matanga aambelele, aampongo, aaŋombe, aambongolo, abazike baalumi abasimbi, ankamela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Pele Mwami Leza wakanjizya malwazi aayoosya kuli Falo akubantu boonse bamuŋanda yakwe yabwami akaambo ka Salayi ooyo ngwaakatola.

18Nkaako Falo wakaita Abulamu, wamubuzya kuti «Ino wakacitila nzi cintu cili boobu kulindime? Nkaambo nzi ncootakandaambila kuti Salayi mmukaintu wako?

19Wakaambila nzi kuti mmucizi wako kuti mebo ndimukwate? Ngooyu mukaintu wako, kozwa, mutole!»

20Mpoonya Falo wakalailila bantu bakwe kuti batole Abulamu amukaintu wakwe alubono loonse ndwaakajisi, bamugwisye mucisi.

Matalikilo 13

Abulamu a Loti mbubakaandaana

1Naakazwa mucisi ca Ijipiti, Abulamu wakatozya kubbazu lyakunyika, ngooyo waakucisikila kumusanza cisi ca Kenani. Wakatolelezya amukaintu wakwe, alubono lwakwe loonse ndwaakajisi, awalo Loti wakaya anguwe.

2Lino Abulamu wakali muvubi, wakajisi mali aansiliva angolida alimwi aŋombe, mbelele, ampongo zinji.

3Eelyo wakali kuya bweenda kuswena ku Beteli okuya nkwaakasimpide tente akati kaminzi ya Beteli a Ayi.

4Wakabweeda kubusena ooko nkwaakayakide cipaililo kusaanguna, ooko wakaakukomba Mwami Leza.

5Awalo Loti, ooyo wakali kweenda a Abulamu, wakalijisi mbelele, ampongo, alimwi aŋombe abazike mbaakali aabo.

6Kwakanyina macelelo mapati nkaambo boonse bobilo, Abulamu a Loti, bakalijisi zivubwa zinji.

7Nkaako beembezi ba Abulamu a Loti bakali kuzwangana. Ciindi eeco Bakenani a Bapelizi bakacilikukkala munyika eeyo njiyonya.

8Mpoonya Abulamu wakati kuli Loti, «Langa, swebo tuli bantu bomwe. Kutabi nzwanga akati kanduwe andime, nikuba akati kabantu bangu abako.

9Cilainda kubota kuti twaandaana. Ndikukumbila kuti yebo usale lubazu lumwi lwacisi lutikubotele, uunke nkuko. Kuti waya kulubazu oolo ndoti sale, mebo ndaya kulubazu lumwi.»

10Eelyo Loti wakalanga koonse-koonse, wakajana kuti nyika yakkuti lyamulonga wa Jolodani kuyoosika ku Zowaa yakalijisi maanzi manji. Yakali mbuli muunda wa Mwami Leza, naa mbuli nyika ya Ijipiti. Eeci ciindi Mwami Leza taakananyonyoona minzi ya Sodomu a Gomola.

11Nkabela Loti wakasala kutola kkuti lyoonse lyamulonga wa Jolodani, wakalongela kulubazu lwakujwe. Mbombuboobu mbubakaandaana aaba bantu bobilo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Abulamu wakakkala munyika ya Kenani, pele Loti wakaakuyaka zivuka zyakwe akati kaminzi yakali mukkuti, kufwiifwi amunzi wa Sodomu.

13Bantu bamu Sodomu bakali basizinyonyoono, bakali bantu babi kapati ku Mwami Leza.

Abulamu mbwaakalongela ku Hebuloni

14Lino Mwami Leza wakaambila Abulamu naakamana kwaandaana a Loti wakati, «Langa ubone koonse-koonse kuzwa mpobede, kunyika kumusanza, kujwe, akumbo,

15nkaambo nyika yoonse njoobona njookupa alunyungu lwako mane kukabe kutamani.

16Njoovuzya lunyungu lwako, lube mbuli lusuko lwaansi. Naa muntu ulakonzya kubala lusuko lwaansi, uyookonzya akubala lunyungu lwako.

17Aboobo koya bweendeenda mubulamfu boonse bwanyika amubwamba bwayo boonse, nkaambo njeyookupa.»

18Mpawo Abulamu wakalonzya tente lyakwe, wainka waakukkala kumibanga yaku Mamule iili ku Hebuloni. Ooko wakaakuyakila Mwami Leza cipaililo.

Matalikilo 14

Abulamu mbwaakavuna Loti

1Lino mwami Amulafeli wacisi ca Babuloni, mwami Aliyoki wacisi ca Elasaa, mwami Kedalaoma wacisi ca Elamu, amwami Tidalu wacisi ca Goimu,

2boonse aaba bakaya kukulwana abami bosanwe aaba, Bela mwami waku Sodomu, Bilisya mwami waku Gomola, Syinabu mwami waku Adima, Syemeba mwami waku Zeboyimu, amwami waku Bela nkokuti Zowaa.

3Aaba bami bosanwe bakamvwana akuswaanya basinkondo babo antoomwe mukkuti yaku Sidimu, eelyo sunu liitwa kuti lwizi lwa Munyo.

4Aaba bami boonse bosanwe bakali kweendelezegwa amwami mupati Kedalaoma kwamyaka iili kkumi aibili, pele mumwaka wakkumi aitatu bakatalika kumuzangila.

5Mumwaka wakkumi aine, mwami Kedalaoma abeenzinyina mbaakamvwana aabo, bakaza abasinkondo kuzoozunda Lefemu, Asitelokanaimu, Bazuzimu mu Hamu, a Baemi mukkuti lya Kiliyataimu,

6bakajatikizya a Baholi bali mumalundu aa Siiya, mane akuyoosika ku Elipalani mumunyinza wankanda.

7Bamane bakapiluka, babweenda ku Kadesyi. Bakazunda manyika oonse aa Baameleki aa Baamoli bakali kukkala mu Hazazonitamala.

8Abalo bami bamu Sodomu, Gomola, Adima, Zeboyimu, a Bela bakabungika basinkondo babo kuya kukulwana mukkuti lya Sidimu. Bakalwana

© 1996, Bible Society of Zambia.

9a Kedalaoma wacisi ca Elamu, Tidalu wacisi ca Goimu, Amulafeli wacisi ca Babuloni, a Aliyoki waku Elasaa. Bami bosanwe bakalwana bami bone.

10Lino kkuti lya Sidimu lyakajisi malindi manji aakazwide taala, nkabela bami ba Sodomu a Gomola bakazundwa, eelyo nibakali kusola kutija, bakali kuwida mumalindi aaya. Bami bamwi botatwe bakatijila mumalundu kuyooyuba.

11Eelyo bami aabo bone bakasaala zintu zyoonse zyamu Sodomu amu Gomola. Bakatolelezya azilyo zyoonse, mpoonya bainka.

12Awalo Loti, mwanaa munyina Abulamu, bakamutolelezya, alubono lwakwe loonse, nkaambo wakali kukkala mu Sodomu.

13Umwi muntu wakaloboka kuzwa mulumamba oolo, wakaza kuli Abulamu Muhibulu, akumuzibya makani aaya. Ciindi eeco Abulamu wakali kukkala kufwiifwi amibanga yaku Mamule. Lino Mamule a banabokwabo ba Esyikoli a Aneya bakali kumvwana a Abulamu muli zyankondo.

14Nkabela Abulamu naakamvwa makani aakuti Loti, mwanaa munyina, watolwa buzike abasinkondonyina, wakayobolola bantu bakwe basyomeka bazi zyankondo. Bakali myaanda yotatwe akkumi alusele. Mpoonya wakatobela bami aabo mane waakusika ku Dani.

15Naakasika ooko, wakaandaanya bantu bakwe mumpi zyobilo, wakalwana abasinkondonyina ciindi camasiku, nkabela wakabazunda. Wakabatandaanya mane kuyoobasiya kubusena bwiitwa kuti Hoba, kulubazu lyakunyika lyamunzi wa Damasikasi.

16Lino wakabanyanzya lubono loonse ndobakasaalide. Alimwi wakaakujolelezya a Loti, mwanaa munyina antoomwe alubono lwakwe, abakaintu abantu bamwi.

Melikezedeki mbwaakaleleka Abulamu

17Lino Abulamu naakajoka kuzwa kunkondo eeyo njaakaakuzunda Kedalaoma abaminyina mbaakali aabo, mwami wa Sodomu wakaya kuyoomucinga kukkuti lya Syave, ndilyonya ndeliitwa kuti, Kkuti lyamwami.

18Lino Melikezedeki, wakali mwami wa Salemu alimwi wakali mupaizi wa Leza Sijulu Wamajulu, wakapa Abulamu cinkwa awaini.

19Amane wamuleleka amajwi aakuti,

«Leza Sijulu Wamajulu, ooyo wakalenga julu anyika, akuleleke yebo Abulamu.

20Alumbwe Leza Sijulu Wamajulu, ooyo wakupa kuti uzunde basinkondonyoko.» Nkabela Abulamu wakapa Melikezedeki cakkumi calubono loonse ndwaakaakubanyanga.

21Lino mwami wa Sodomu wakaambila Abulamu kuti, «Lubono loonse ndoobanyanga ndulwako, ulutole, mebo undipe buyo bantu bangu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Pele Abulamu wakamwiingula kuti, «Mebo ndakonkezya camasimpe ku Mwami
Leza, Sijulu Wamajulu, Mulengi wajulu anyika,

23kuti taakwe nikaba komwe kantu kako nketitole nikaceya. Nsikootola nikaba katali
buyo naa kaanzyo kandyasyo pe. Nkaambo nsiyandi kuti ukaambe kuti ‹Ndime
ndakavubya Abulamu.›

24Taakwe acomwe ncetitole mebo lwangu pe. Ndilatambula buyo eezyo
nzyobakabelesya bantu bangu. Kwaamba zya caabilo cabalongwe bangu, ba Aneya,
Esyikoli, a Mamule, pe, inga balitolela beni ma.»

Matalikilo 15

Cizuminano ca Leza a Abulamu

1Musule akooku, Abulamu wakabona cilengaano, wakamvwa Mwami Leza kaamba
kulinguwe kuti,

«Utayoowi Abulamu. Ndime bulumbu buyookuvubya. Ndime ntobo yako
yakukukwabilila.»

2Pele Abulamu wakaamba kuti, «O Mwami Leza wangu, tee kayi mebo ndinyina
bana. Ino inga uyoondilumbula buti? Uyookona zyangu ngu Eliyaza waku
Damasikasi.

3Taakwe nookandipa bana, ncenciceeco umwi wabazike bangu ncayookonena lubono
lwangu.»

4Abulamu wakamvwa Mwami Leza kaamba alimwi kulinguwe kuti, «Ooyu muzike
wako tali ngonguwe uutikakone lubono lwako pe, mwanaako mwini wakulizyalila
nguutikakone lubono lwako.»

5Mpoonya Mwami Leza wakamugwisya anze akumwaambila kuti, «Langa mujulu.
Bala nyenyezi naa ulazikonzya. Mbubonya oobu alwalo lunyungu lwako
mboluyoovula.»

6Lino Abulamu wakasyoma Mwami Leza, akaambo kakusyoma kwakwe ooku,
Mwami Leza wakabala Abulamu mbuli mululami.

7Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Abulamu, «Mebo ndime Mwami Leza
wakakugwisya mumunzi wa Uli mucisi ca Bakaladiya, kuti ndizookupe nyika eeyi ibe
yako.»

8Pele Abulamu wakaingula kuti, «O Mwami Leza wangu, ino inga ndaziba buti kuti
nyika eeyi iyooba yangu.»

9Mwami Leza wakamwiingula kuti, «Ndiletela mpwizi yamyaka yotatwe, mpongo
yamyaka yotatwe, mugutu wamyaka yotatwe, nziba alimwi ankwilimba.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Aboobo Abulamu wakazileta zyoonse eezi kuli Leza, wakabakosola banyama akati umwi aumwi muzipaanzi zyobilo zyeelene. Amane wakabikka zipaanzi zyabo kuzilanganya cimwi acimwi mumizila yobilo. Pele bayuni taakwe naakabakosola pe.

11Basikube nibakali kuza kuti balye nyama eeyo, Abulamu wakali kubasoola.

12Lino acibbililo cazuba, Abulamu wakoona, ooku kumwi kayoowede.

13Mwami Leza wakati kulinguwe, «Bana bako bayooba beenzu munyika imwi iitali yokwabo. Bayooba bazike kubantu banyika eeyo, alimwi bayoolelwa alutuzi lupati kwamyaka iili myaanda yone.

14Pele ndiyoocisubula cisi eeco ciyoobacita boobo, alimwi bana bako bayootolelela alubono lunji lwacisi eeco baakuzwa mulincico.

15Lino kwaamba zyako uyoopona buumi buzwide, alimwi uyoofwida muluumuno, uyoozikkwa koli mudaala.

16Lunyungu lwako luyoozwa mubuzike akuboola alimwi muno munyika muzyalani lyane, nkaambo lino kubisya kwa Baamoli takunasika ampa eeni-eni kuti mbasubule.»

17Zuba kalibbilide, nikwakasiya, kufwambaana kwakalibonya kalongo kamulilo, kakali kusuka busi bunji, alimwi kwakalibonya amumuni uumwekesya, eelyo kalongo aako amumuni zyakainda akati kazituli eezyo.

18Mubuzuba oobo Mwami Leza wakacita cizuminano a Abulamu, wakati, «Ndasyomezya kuti ndiyoopa nyika yoonse eeyi kulunyungu lwako, kuzwida kumulonga uuli mumunyinza wacisi ca Ijipiti kuyoosika mane kumulonga mupati wa Yufuletisi,

19kutolelezya amanyika oonse aa Bakeni, Bakenizi, Bakadimoni,

20Bahiti, Bapelizi, Balefa,

21Baamoli, Bakenani, Bagiigasyi, alimwi a Bajebusi.»

Matalikilo 16

Makani aa Hagaa a Isyimayeli

1Lino Salayi mukaintu wa Abulamu taakwe naakazyala bana. Pele wakalijisi musimbi muzike wakazwide ku Ijipiti wakali kutegwa Hagaa.

2Salayi wakaambila Abulamu kuti, «Bona, mebo Mwami Leza tandipede luzyalo. Ino mbuti kuti wanjila mumuzike wangu ooyu kuti ambweni inga walo ulakonzya kundizyalila mwana?» Abulamu wakaazumina majwi aaya.

3Aboobo Salayi wakapa muzike wakwe Hagaa kuli Abulamu. Eeci cakacitika Abulamu kali wakkala kale myaka iili kkumi mu Kenani.

4Nkabela Abulamu wakanjila muli Hagaa, nkaako muzike wakamita. Lino Hagaa naakaziba kuti wamita, wakatalika kulisumpula akusampaula Salayi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mpoonya Salayi wakanyemena Abulamu akumwaambila kuti, «Yebo nduwe waambila Hagaa kuti kanga kandisampaula akundinyansya. Kwalo mebo lwangu ndime ndakakupa muzike wangu, Lino mbwaabona kuti uliminsi, watalika kundisampaula. Ndakumbila Mwami Leza kuti abeteke akati kandime anduwe omulumaangu, kubona kuti naa nguni uuluzi.»

6Abulamu wakaingula kuti, «Tee kayi, Hagaa mmuzike wako alimwi nduwe oomweendelezya, ulakonzya kucita coonse ncoyanda kuli nguwe.» Nkaako Salayi wakatalika kumupenzya cakuti limwi Hagaa wakatija kuzwa mumunzi.

7Mungelo wa Mwami Leza wakaswaangana anguwe kukasensa kamaanzi kali munkanda, munzila iiya ku Syuu.

8Mpoonya wakati kulinguwe, «Hagaa, omuzike wa Salayi, ino wazwidayi, alimwi uya kuli?» Hagaa wakamwiingula wati, «Ndatija kuzwa kuli namalelo.»

9Mungelo wakati, «Koya, ujokele kuli Salayi, ukalitesye cakulibombya kulinguwe.»

10Alimwi mungelo wakaamba kuti, «Ndiyookupa bana banji cakuti tabakooyoobalika.

11Kusaanguna uuyoozyala mwana mulombe ngoyooulika kuti Isyimayeli, nkaambo Mwami Leza wakumvwa kulila kwako kwakupenga.

12Nikubaboobo mwanaako ooyo uyoopona mbuli mbongolo nkali iitakwe butambye. Uyoolwana abantu boonse, alimwi awalo bantu boonse bayoomulwana. Unoolipambula kuzwa kubantu bakwe boonse.»

13Lino Hagaa wakalyaambauzya lwakwe mwini kuti, «Sena ndamubona ncobeni ooyo uundibona mumapenzi aangu kwamana ndicipona?» Aboobo Hagaa wakaita Mwami Leza kuti, «Nduwe Leza uundibona.»

14Nkakaambo aaka bantu ncibaita mukalo uli akati ka Kadesyi a Beledi kuti, «Biyalahailoi,» nkokuti «Mukalo wayooyo Uupona Uundibona.»

15Ciindi nicakasika Hagaa wakazyala mwana mulombe, mpoonya wakamuulika kuti Isyimayeli.

16Ciindi eeci Abulamu wakalaamyaka iili makumi aali lusele acisambomwe.

Matalikilo 17

Kupalulwa ncitondezyo cacizuminano

1Lino Abulamu naakali aamyaka iili makumi aali fuka afuka Mwami Leza wakasika kulinguwe akuti, «Ndime Leza Singuzuzyoonse. Kondiswiilila mazuba aabuumi bwako boonse, ube muntu uulondokede.

2Ndiyoopanga cizuminano ayebo alimwi ndiyoovuzya lunyungu lwako.»

3Eelyo Abulamu wakavuntama, mpoonya Leza wakati kulinguwe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

4«Eeci ncecizuminano ncetibambe anduwe, ndakusyomezya kuti uyooba wisi wamisyobo minji.

5Kuzwa lino tocitegwa Abulamu pe, unootegwa Abulahamu nkaambo ndakucita kuti ube wisi wamisyobo minji.

6Ndiyookupa bana banji, alimwi bamwi babo bayooba bami bazisi. Bana bako bayoovula cakuti bayooba misyobo minji.»

7Mwami Leza wakaindilizya akuti, «Ndiyoobamba cizuminano cangu eeci kulinduwe akubana bako mumazyalani aabo oonse aaciboola, kuti cikabe cizuminano citakooyoomana. Ndiyooba Leza wako a Leza walunyungu lwako.

8Nyika eeyi, oomo moli mweenzu sunu, ndiyooipa kulinduwe akubana balunyungu lwako. Nyika yoonse eeyi ya Kenani iyooba yako akutamani, ambebo ndiyooba Leza wabantu bako.»

9Alimwi Leza wakati kuli Abulahamu, «Ayebo uleelede kubamba cizuminano eeci andime, yebo antoomwe abana balunyungu lwako mumazyalani aaciboola kumbele.

10Mboobu mbotweelede kuzuminana ayebo alimwi abana balunyungu lwako. Kufumbwa mwana mulombe akati kanu uleelede kupalulwa.

11Kuzwa lino muleelede kuti kamupalulwa kuti cibe citondezyo cacizuminano akati kanu andime.

12Kufumbwa mwana mulombe waba aamazuba aali lusele antoomwe abazike bazyalilwa muminzi yanu, nibaba baulwa kuzwa kumasi aambi, baleelede kupalulwa mbubonya buyo.

13Umwi aumwi mwana mulombe uleelede kupalulwa kuti cibe citondezyo amibili yanu cakuti cizuminano cangu ciyooba cizuminano citamani.

14Kufumbwa mwaalumi uutapalulwi uyoogwisigwa akati kabantu bakwe, nkaambo taakwe naabamba cizuminano eeci andime.»

15Alimwi Leza wakati kuli Abulahamu, «Mukaintu wako tocinoomwiiti limbi kuti Salayi, kuzwa lino unootegwa Sala.

16Ndiyoomuleleka, alimwi yebo ndiyookupa mwana mulombe uutikazyalwe amukaintu wako Sala. Ndiyoomuleleka Sala, uyooba banyina wamisyobo minji. Kuzwa kulunyungu lwakwe kuyooba bami bazisi.»

17Nkabela Abulahamu wakavuntama, watalika kuseka, naakayeeya kuti, «Ino inga muntu mudaala mbuli ndime, uujisi myaka iili mwaanda inga wakonzya buti kuzyala mwana? Sena ncobeni Sala mubucembele bwakwe bwamyaka iili makumi aali fuka inga wazyala mwana?»

18Mpoonya wakati kuli Leza, «Ndijisi kale mwana mulombe Isyimayeli.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Pele Leza wakati kuli Abulahamu, «Peepe, mukaintu wako Sala nguutikakuzyalile mwana mulombe ngotikaulike kuti Izaka. Ngonguwe ooyo alunyungu lwakwe, ngwenjoobamba cizuminano cangu citamani.

20Lino kumakani aa Isyimayeli, nceeci nceticite. Ndiyoomuleleka akumupa bana banji. Uyooba wisi bami bapati bali kkumi ababili, alimwi lunyungu lwakwe ndiyoolucita musyobo mupati.

21Pele cizuminano cangu ndiyoocibamba mumwanaako Izaka ooyo uutikazyalwe kumukaintu wako Sala muciindi nciconya cino mwakali.»

22Leza amane buyo kwaambaula a Abulahamu, wakamusiya.

23Lino mubuzuba mbubonya oobo, Abulahamu wakapalula mwanaakwe Isyimayeli alimwi abazike bakwe boonse, aabo bakazyalilwa mumunzi wakwe abaabo mbaakaulide, boonse bana balombe bamuŋanda yakwe, mbubonya mbuli Leza mbwaakamwaambila.

24Ciindi eeci Abulahamu wakali aamyaka iili makumi aali fuka afuka naakapalulwa.

25Mwanaakwe Isyimayeli wakali aamyaka iili kkumi aitatu ciindi naakapalulwa.

26Boonse bobilo bakapalulwa buzuba bomwe,

27antoomwe abazike bakwe boonse aabo bakazyalilwa mumunzi wakwe, abaabo mbaakaulide amali kuzwa kuli bamasi.

Matalikilo 18

Kuzyalwa kwa Izaka mbokwakasyomezegwa alimwi

1Lino Mwami Leza wakalibonya kuli Abulahamu naakayakide kumibanga yaku Mamule. Abulahamu wakalikkede amulyango watente lyakwe ciindi zuba nolitwa mwaaba.

2Naakalanga, wakabona bantu botatwe baliimvwi. Mbwaakababonena buyo, wakabazuzaanina, wavuntama.

3Mpoonya wakati kulimbabo, «Nobaalumi balemenede, amundifwide luzyalo, mutaindilili pe.

4Amuleke mweetele maanzi kuti musambe kumaulu, amulyookezye munsi aamusamu ooyu.

5Ndiyanda kumupa cakulya, mulye kuti mweende kabotu musinzo wanu. Mbumwasika aŋanda yangu, ndileelede kuti ndimukutaukile.» Balo bakamwiingula kuti, «Mbubo ncibotu, kocita mbuli mbooamba.»

6Mpoonya Abulahamu wakafwambaana kunjila mutente lyakwe akwaambila Sala kuti, «Fwambaana, uzuzye tunsangwa totatwe twabusu bunante, ubukande kabotu, wamana ukange cinkwa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Walo lwakwe wakazuzaanina kubutanga bwaŋombe, waakusala moombe muniini uuneneede, waambila mubelesi wakwe kuti amubambe -bambe cakufwambaana.

8Wakabapa mabisi aabwanda, mukupa anyama. Kabalya, wakaliimvwi ambali ambabo mucimvule camusamu.

9Beenzu bakamubuzya kuti, «Ino Sala mukaintu wako uli kuli?» Wakabaingula kuti, «Mwali mutente.»

10Lino Mwami Leza wakati, «Masimpe mwakali ciindi nciconya cino mukaintu wako Sala uyoozyala mwana mulombe mbubonya mbuli mbwindakasyomezya liya.» Sala wakaliswiilide, nkaambo wakakkede kusule acitendele.

11Abulahamu a Sala bakalicembeede kapati cakuti Sala taakalikukonzya kuzyala.

12Aboobo Sala wakaseka alikke akwaamba kuti, «Obuya mebo mbundacembaala kale, sena inga ndazyala bana? Sena ndicilangilwa kulikkomanisya obuno mbwendaba? Alimwi kunze aboobo mulumaangu awalo waba mudaala.»

13Mwami Leza wakabuzya Abulahamu kuti, «Ino nkaambo nzi Sala ncaseka akwaamba kuti, ‹Sena ncobeni inga mebo ndazyala mwana obuno mbwendakomena?›

14Sena ku Mwami Leza kuli cintu ciyumu citakonzeki kucitwa? Bona, muciindi ceelede, njoocita ncobeni ncindakasyomezya, eelyo Sala uyoozyala mwana mulombe.»

15Lino akaambo kakuti Sala wakaliyoowede, wakatama, wati, «Peepe, nsiindaseka pe.» Pele Mwami Leza wakati, «Iiyi waseka.»

Abulahamu mbwaakakombelezezya Sodomu

16Mpoonya aabo bantu bakanyamuka batozya nzila yakali kuya ku Sodomu. Abulahamu wakabasindikila kubagwisya amunzi wakwe.

17Lino Mwami Leza wakalyaambauzya lwakwe wakati, «Nsyeelede kusisa Abulahamu cintu eeco ncenjoocita,

18nkaambo lunyungu lwakwe luyooba musyobo mupati uulaanguzu, alimwi misyobo yoonse yaansi iyoolelekwa kwiindila mulinguwe.

19Ndakamusala kuti akalailile bana bakwe balombe alimwi amukwasyi wakwe uuciboola kuti bakaswiilile milawo yangu kwiindila mukucita cibotu ciluzi. Alimwi ndiyoomucitila zyoonse nzendakasyomezya.»

20Mpoonya Mwami Leza wakati, «Minzi ya Sodomu a Gomola ilaampuwo mbi iiyoosya, alimwi zinyonyoono zyayo nzipati.

21Ncendainkila ono nkuti ndikabone naa milandu eeyi iili kasimpe, eelyo netikazibe cakucita.»

22Bantu aabo bakainka balulama ku Sodomu, walo Mwami Leza wakasyaala a Abulahamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Abulahamu wakaswena aafwiifwi a Mwami Leza akumubuzya kuti, «Sena ncobeni inga uyoojailizya bantu batajisi mulandu?

24Ino kuti waakujana kuli bantu bali makumi osanwe baluleme mumunzi, sena inga tokooyooleka kuujaya munzi mukuti ufutule aabo bantu bali makumi osanwe?

25Kwalo ndilimasimpe kuti inga tokooyoobajailizya bantu batakwe mulandu antoomwe abaabo basimilandu. Eeco inga tacikonzeki pe! Tokonzyi kucita cili boobo. Kuti naa wacita boobo nkokuti inga abalo batakwe mulandu wabasubula mbubonya mbuli aabo basizibi. Nkabela eeco cili boobo tacikonzeki pe. Mwati inga mubetesi wanyika yoonse wacita boobo?»

26Lino Mwami Leza wakaingula kuti, «Kuti naa ndikajane bantu baluleme bali makumi osanwe mu Sodomu, nsikooyoonyonyoona munzi oonse ooyo akaambo kabantu aabo bali makumi osanwe.»

27Abulahamu wakaamba alimwi wakati, «Akaka kondilekelela, simalelo wangu, nkaambo ime ndili muntu buyo, nsyeelede kwaamba cintu niciba comwe kulinduwe.

28Pele, ino kuti kabali buyo bantu bali makumi one abasanu baluleme, mubusena bwabantu bali makumi osanwe, sena uyoonyonyoona munzi akaambo kabantu bosanwe babulila?» Mwami Leza wakaingula kuti, «Inga nsikooyoonyonyoona munzi kuti naa ndajana bantu bali makumi one abasanu.»

29Abulahamu wakaamba alimwi kuti, «Ino kuti wajana bantu baluleme bali makumi one buyo?» Mwami Leza wakaingula kuti, «Pe, inga nsikooyoonyonyoona munzi kuti naa kakuli baluleme bali makumi one.»

30Nkabela Abulahamu wakaamba kuti, «Ndakomba, utandinyemeni, simalelo wangu ndikumbila kuti ndaambe alimwi. Ino mbuti kuti waakujana baluleme bali makumi otatwe buyo?» Mwami Leza wakati, «Pe, nsikooyoonyonyoona munzi kuti naa ndajana bantu bali makumi otatwe.»

31Alimwi Abulahamu wakati, «Akaka, Simalelo wangu, kocindilekela kuti nkecaamba kulinduwe. Ino kuti waakujana buyo bantu bali makumi obilo baluleme?» Mwami Leza wakati, «Nsikooyoonyonyoona munzi kuti naa ndajana baluleme bali makumi obilo.»

32Lino Abulahamu wakaamba kuti, «Utandikalalili, Simalelo wangu, ndaambe lomwe buyo alimwi. Ino mbuti kuti kwaakujanika bantu baluleme bali kkumi buyo?» Mwami Leza wakati, «Inga nsikooyoounyonyoona munzi kuti naa baluleme bali kkumi bajanika mulinguwo.»

33Naakamanizya kwaambaula a Abulahamu, Mwami Leza wakainka, awalo Abulahamu wakapilukila kumunzi wakwe.

Matalikilo 19

Busofwaazi bwabantu bamu Sodomu

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino bangelo bobilo bakasika kumunzi wa Sodomu ciindi camangolezya, bakajana
Loti kakkede munsi amulyango mupati wamunzi. Mbwaakababonena buyo,
wakanyamuka akubacingauzya. Naakasika nkobakabede wakafugama kumbele lyabo.

2Wakati, «Amuswiilile, nobaalu bangu, ndamukumbila kuti muleye munjile muŋanda
yangu, musambe kumaulu, alimwi mulale bwaŋonzi buyo. Bwaca mulafuma kuya
mulweendo lwanu.» Pele bakamwiingula kuti, «Peepe, tulalala anze.»

3Pele Loti wakazumanana kubakombelezya limwi bakazumina kuunka kuŋanda
yakwe. Eelyo wakapanga zinkwa zitakwe minena, alimwi wakababambila cilalilo
cibotu kapati, ncobakalya.

4Beenzu aabo kabatanalala, baalumi bamu Sodomu bakasika akwiima
kabazingulukide ŋanda ya Loti. Mbanji baalumi bamumunzi bakali aŋanda aawo,
bakubusi antoomwe abamanene.

5Bakaita Loti akumubuzya kuti, «Bali kuli baalumi basika kulinduwe masiku aano?
Bagwisizye anze tuyanda kuti tusobane ambabo.»

6Nkaako Loti wakazwida anze akujala mulyango waŋanda yakwe.

7Wakati kubantu aabo, «Nobeenzuma, ndamukumbila kuti mutaciti cintu cili mbuli
ceeci kubantu aaba.

8Amubone, mebo ndijisi bana basimbi bobilo batanaziba mwaalumi. Naa kamuyanda
ndamupa kuti mucite coonse ncomuyanda kulimbabo. Pele mutabi nimucita cimwi
cintu cibi kubaalumi aaba beenzu, nkaambo basikila muŋanda yangu, aboobo
ndeelede kuti ndibakwabilile.»

9Pele bakamwaambila kuti, «Tija, twiinde, yebo omuzwakule! Nduweni yebo kuti
usole kutulailila ncotweelede kucita? Kozwa aawa, nkaambo inga tulakucita cibyaabi
kwiinda ncetunga twacita kubeenzu bako aaba.» Mpoonya bakatonka Loti, akuswena
kuti bazootyole citendele.

10Pele balo baalumi bobilo aabo bakali muŋanda, bakakwelela Loti muŋanda,
mpoonya bajala mulyango.

11Mpawo bakoofwaanzya baalumi boonse bakali anze, cakuti bakakacilwa kubona
mulyango waŋanda.

Loti mbwaakazwa mu Sodomu

12Lino aabo baalumi bobilo bakabuzya Loti kuti, «Sena kuli bantu bambi baluzubo
lwako twaambe bamakwe, bana balombe abasimbi, nokuba kufumbwa mbojisi
mumunzi muno? Bagwisye,

13nkaambo munzi ooyu tuyanda kuunyonyoona. Mwami Leza wakamvwa zyabubi
buyoosya bwaambwa kujatikizya bantu bamumunzi ooyu, aboobo watutuma kuti
tuzoounyonyoone.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Eelyo Loti wakaya kuyooambila baalumi aabo bakali kusela bana bakwe basimbi, wakati kulimbabo, «Amufwambaane muzwe mumunzi muno, nkaambo Mwami Leza uyanda kuunyonyoona.» Pele balo bakayeeya kuti wisizyala wakali kusobana buyo.

15Nkabela nikwakaba kubucedo, aabo bangelo bakafwamvwaanya Loti kabati, «Kofwambaana! Gwisya mukaintu wako abana bako basimbi bobilo aaba, uunke, kutegwa mutafwidilili munzi ooyu wanyonyoonwa.»

16Pele Loti wakacili kuzingauka. Mwami Leza wakamufwida luzyalo, aabo baalumi bakamujata kumaboko, walo amukaintu wakwe, abana bakwe basimbi bobilo, babagwisya mumunzi, akuyoobasiya kunze lyawo.

17Nibakamana kubagwisya, umwi wabangelo wakati kulimbabo, «Amutije, mufutule buumi bwamu! Mutacebi, alimwi mutaimi-imi mukkuti pe, amutijile kuzilundu zili kule, kutegwa mutafwidilili.»

18Pele Loti wakati, «Peepe, ndakomba kutabi boobo, nobaalu bangu.

19Lino amulange, mwandibeda aaluse, alimwi mwanditondezya bubotu butaambiki. Mwandifwida luzyalo lupati nimwafutula buumi bwangu. Pele kuzilundu kwalampisya kapati, nkaambo munzi wanyonyoonwa nketanasika kuzilundu inga ndilafwa.

20Sena tamuubwene munzi uulya? Ulaafwiifwi, inga ndakonzya kusika kulinguwo kufwambaana. Amundizumizye kuti ndiye kunko, munzi muniini buyo, nkabela buumi bwangu inga bwakonzya kufutuka.»

21Mungelo wakati kuli Loti, «Mbubo, nduuzumina muzeezo ooyo, nsikoounyonyoona munzi uuya.

22Kofwambaana! Taakwe nceticite mane ukasike kumunzi uulya. Akaambo kaako Loti wakaulika munzi ooyo kuti Zowaa, nkokuti munzi muniini.»

Kunyonyoonwa kwaminzi ya Sodomu a Gomola

23Loti wakasika kumunzi wa Zowaa acipaswido cazuba.

24Mpoonya aawo Mwami Leza wakawisya mulilo wasulufa aminzi ya Sodomu a Gomola.

25Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakanyonyoona minzi eeyo kubikkilizya akkuti lyoonse. Wakabajaya bantu boonse bakali muminzi eeyo azintu zyoonse zyakali kukomena mucisi eeco.

26Kabaciya muka Loti wakacebuka, mpoonya wakasanduka cuulu camunyo.

27Lino kubucedo cifumo-fumo, Abulahamu wakafwambaanina kuya kubusena ooko nkwaakaimvwi kumbele lya Mwami Leza.

28Naakalanga kuminzi ya Sodomu a Gomola akkuti lyoonse, wakabona busi bwakali kusunta kuya mujulu, bwakali mbuli busi buzwa mubbibi lyamulilo pati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Pele Leza naakanyonyoona minzi yamukkuti mwaakali kukkala Loti wakaliyeeyede kukomba kwa Abulahamu, aboobo wakafutula Loti.

Matalikilo aa Bamowabu a Baamoni

30Lino akaambo kakuti Loti wakayoowa kukkala mu Zowaa, walo abana bakwe basimbi bobilo bakalonga akuunka muzilundu baakukkala mumpangala yabbwe.

31Nkabela mwana mupati wakaambila muce wakwe kuti, «Taata wacembaala, alimwi taakwe mwaalumi uusyeede mucisi uukonzya kutukwata kuti tuzyale bana mbuli ciyanza canyika.

32Aboobo atumunywisye kapati taata eelyo inga twakonzya kuswaangana anguwe, kutegwa tuzyale bana anguwe.»

33Masiku ngoonya aayo bakapa wisi waini, wakanywa. Nkabela mwana musimbi mupati wakoona awisi, pele wisi wakalikoledwe kapati, taakwe naakaziba cakacitika.

34Buzuba bwakatobela mwana musimbi mupati wakati kumuce wakwe, «Bona, mebo jilo masiku ndakaswaangana ataata, lino asunu tumukozye taata, kuti ayebo ucite mbuli mbwendakacita mebo, eelyo toonse tukazyale bana kuzwa kuli taata.“

35Aboobo masiku aayo bakamukozya alimwi, nkabela awalo mwanaakwe musimbi muniini wakoona awisi. Pele walo wisi wakalikoledwe alimwi cakuti taakwe naakaziba cakali kucitika.

36Mbombuboobu bana ba Loti basimbi bobilo mbubakamita kuli wisi.

37Mwana musimbi mupati wakazyala mwana mulombe, wakamuulika kuti Mowabu. Ngonguwe wakaba sikale wa Bamowabu boonse.

38Awalo mwana musimbi muniini wakazyala mwana mulombe, wakamuulika kuti Benami. Ngonguwe wakaba sikale wa Baamoni boonse.

Matalikilo 20

Abulahamu a Abimeleki

1Lino kuzwa waawo Abulahamu wakalonga wazwa ku Mamule akuya kulubazu lwakumusanza, wakaakukkala akati ka Kadesyi acisi ca Syuu. Amane wakaakukkala kucisi ca Gelaa.

2Abulahamu wakababejela bantu bakucisi eeco kuti Sala, mukaintu wakwe, wakali mucizi wakwe. Aboobo Abimeleki, mwami wakucisi ca Gelaa, wakatola Sala kuti abe mukaintu wakwe.

3Masiku aayo ngoonya, Leza wakalibonya kuli Abimeleki muciloto akumwaambila kuti, «Uli mufu yebo, nkaambo Sala ngumukamuntu.“

4Ciindi eeco Abimeleki taakanakkala antoomwe a Sala. Aboobo wakati kuli Leza, «Simalelo wangu, sena inga wabajaya bantu batakwe mulandu?

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Ede Abulahamu mwini nguwakaamba kuti mmucizi wakwe, alimwi awalo mukaintu wakati munyinandumi wakwe. Aboobo ooku ndakakucita amoyo uusalala, taakwe acibi ncendakacita pe.»

6Leza wakamwiingula mumonya muciloto eeco wakati, «Iiyi, ndilizi kuti wacita oobo amoyo uusalala, ncendakuvuna kuti utandibisizyi, alimwi ncendakukasya kukkala antoomwe amukaintu ooyo.

7Lino mubweedezye mukaintu ooyu kumulumaakwe. Nkaambo mulumaakwe musinsimi, aboobo inga uyookukombela kuti utafwi pe. Pele kuti naa utamubweedezyi, ndikuzibya kuti ulafwa yebo amukwasyi wako woonse.»

8Mbubwakaceda buyo, kucili kooko, Abimeleki wakaita babelesi bakwe boonse akubaambila makani aaya oonse, nkaako bakayoowa kapati.

9Mpoonya Abimeleki wakaita Abulahamu akumubuzya kuti, «Ino ncinzi eeci ncoocita kulindiswe? Ino ndakakubisizya nzi ncoondiletela bubi buli boobu mebo alimwi abulelo bwangu boonse? Taakwe muntu uunga ulacita cintu cili mbuli ceeci ncoondicitila yebo.»

10Eelyo Abimeleki wakaindilizya akuti kuli Abulahamu, «Nkaambo nzi ncoocita cintu cili boobu?»

11Abulahamu wakaingula kuti, «Ndakacita oobu nkaambo ndalikuyeeya kuti okuno taakwe bantu balemeka Leza, nkaako ndakali kuyoowa kuti inga bandijaya kutegwa batole mukaintu wangu.»

12Kwalo Sala mmucizi wangu ncobeni, tuli bana basinamaali. Nikuba boobo ndakamukwata.

13Nkabela ciindi Leza naakandilonzya akundigwisya mumunzi wokwesu kuya mumanyika aambi aabweenzu, ndakaambila Sala kuti, «Ulakonzya kutondezya kusyomeka kwako kulindime kwiindila mukwaamba kuti ooyu mmukwesu.»

14Mpoonya Abimeleki wakabweedezya Sala kuli Abulahamu, alimwi wakamupedelezya ambelele, ŋombe, alimwi abazike.

15Wakati kuli Abulahamu, «Njeeyi nyika yangu yoonse mboibede, kolisalila omwini kufumbwa busena mboyanda kuti uunke ukkale nkuko.»

16Kuli Sala wakati, «Mwanookwanu ndamupa cuulu camali aansiliva kutondezya kuti yebo ulasalala, tojisi mulandu kulindime, nkaako muntu woonse uyooziba kuti taakwe cibi ncookacita.»

17Abulahamu wakamukombela Abimeleki, eelyo Leza wakamuponya walo amukaintu wakwe, abakaintu bazike bakwe, bakakonzya kuzyala alimwi.

18Eeci cakacitika nkaambo Leza wakajalide luzyalo lwabaŋanda yoonse ya Abimeleki akaambo kaceeco ncaakacitide kuli Sala, mukaintu wa Abulahamu.

Matalikilo 21

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kuzyalwa kwa Izaka

1Nicakasika ciindi ceelede, Mwami Leza wakacita mbubonya mbwaakasyomezya.

2Sala wakamita akuzyalila Abulahamu mwana mulombe kali mudaala. Mwana ooyu wakazyalwa aciindi nciconya Mwami Leza ncaakaambide kuti natikazyalwe.

3Abulahamu wakaulika mwana ooyo kuti Izaka.

4Mwana naakaba aamazuba aali lusele, Abulahamu wakamupalula mbubonya mbuli mbwaakamulailila Leza.

5Abulahamu wakajisi myaka iili mwaanda ciindi Izaka naakazyalwa.

6Sala wakaamba kuti, «Leza wandisesya ncobeni. Kufumbwa muntu uutikamvwe makani aaya uyooseka andime.“

7Alimwi Sala wakayungizya akuti, «Nguni wakali kukonzya kuziba kuti Abulahamu inga uyoozyala bana a Sala? Pele ndamuzyalila mwana mulombe kali mudaala.»

Hagaa a Isyimayeli mbubakatandwa

8Lino Izaka wakakomena akulesegwa, nkabela mubuzuba mbwaakalesegwa Abulahamu wakacita pobwe pati.

9Bumwi buzuba Sala wakabona Isyimayeli, mwana mulombe ooyo Hagaa waku Ijipiti ngwaakazyala Abulahamu, kaseka Izaka mwanaakwe.

10Sala naakabona boobo, wakati kuli Abulahamu, «Mutande ooyu mukaintu muzike amwanaakwe, nkaambo mwana wamukaintu ooyu muzike teelede kukona kapaanzi nokaceya kalubono lwako oolo luyookona mwanaangu Izaka.»

11Lino Abulahamu wakapenga akaambo ka Isyimayeli mwanaakwe.

12Pele Leza wakaambila Abulahamu kuti, «Utapengi akaambo kamulombe akamuzike wako Hagaa. Kocita buyo coonse ncaakwaambila Sala, nkaambo muli Izaka uyoojana lunyungu oolo ndundakakusyomezya.

13Kwaamba zya mwana ooyu wamuzike, ndiyoomupa bana banji, cakuti mane bayooba musyobo mupati, nkaambo kayi awalo mwanaako.»

14Nibwakaca cifumo-fumo, Abulahamu wakapa Hagaa cinkwa ankomo iizwide maanzi. Amane wakamupa mwanaakwe, akumwaambila kuti ainke. Mpawo Hagaa wakainka uya bwiingaila munkanda ya Biiyasyiba.

15Lino maanzi naakamumanina, Hagaa wakatula mwanaakwe akumusiya munsi aciteyo.

16Wakasosoloka alaale kuzwa kumwana, kasinzo kalampa ntaamo zili mwaanda. Wakalyaambauzya wati, «Mbuti mbwenga ndalangilila mwanaangu kafwa?» Lino kakkede aawo, wakalila cakutila moyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Nkabela Leza wakamuvwa naakali kulila, mungelo wa Leza wakaambila Hagaa kuzwa kujulu, wati, «Ino ninzi cakupenzya, Hagaa? Utayoowi. Leza wakumvwa kulila kwamwana.

18Nyamuka uunke ukamubweze mwana, umuumbulizye. Nkaambo lunyungu lwakwe ndiyoolucita musyobo mupati.»

19Mpawo Leza wakacita kuti Hagaa abone mukalo wamaanzi. Mpoonya Hagaa wakainka ooko akuyoozuzya nkomo yakwe maanzi, alimwi wakanywisya amwana.

20Leza wakali aamwana ooyo kusikila wakomena, walo wakakkala munkanda ya Palani akuba muvwimi uucibwene kapati.

21Banyina bakaakumukwatila mukaintu waku Ijipiti.

Cizuminano ca Abulahamu a Abimeleki

22Ciindi eeco Abimeleki a Fikoli, mupati walumamba lwakwe, bakainka kuli Abulahamu kuyoomwaambila kuti, «Tulizi kuti Leza uli aayebo muli zyoonse nzyocita.

23Aboobo lino konkezya aano kumbele lya Leza kuti tokooyoondicenga pe, nikuba kucenga bana bangu, noluba lunyungu lwangu. Mebo ndilasyomeka kulinduwe, kosyomezya kuti ayebo unoosyomeka kulindime munyika eeyi njookkala.»

24Eelyo Abulahamu wakaamba kuti, «Ndakonkezya.»

25Lino Abulahamu wakatongookela Abimeleki akaambo kamukalo wamaanzi ngubakatola babelesi bakwe.

26Pele Abimeleki wakaingula kuti, «Peepe, mebo tandeezi makani aaya. Taakwe ncookandaambila. Eeci nceciindi cakusaanguna kwaamvwa.»

27Mpoonya Abulahamu wakapa Abimeleki mbelele aŋombe, aawo aaba bobilo bakapanga cizuminano.

28Abulahamu wakasala bana bambelele bali ciloba, wakabasala kuzwa mubutanga bwakwe.

29Nkabela Abimeleki wakamubuzya kuti, «Ino wacitila nzi oobu?»

30Abulahamu wakaingula kuti, «Batambule bana bambelele aaba bali ciloba, nkaambo ocita boobo ulatondezya kuti wazumina kuti ndime ndakuusya mukalo ooyu.»

31Nkaako busena oobo bwakaitwa kuti Biiyasyiba, nkaambo nkonkukooko aaba bobilo nkobakakonkezyanya.

32Nibakamana kupanga cizuminano eeco ku Biiyasyiba, Abimeleki a Fikoli, mupati walumamba lwakwe, bakabweeda kunyika ya Bafilisiti.

33Abulahamu wakasyanga mubanga mu Biiyasyiba, wakakomba Mwami Leza, nguwe Leza walyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Abulahamu wakakkala munyika ya Bafilisiti kwaciindi cilamfu.

Matalikilo 22

Abulahamu mbwaakatipaizye Izaka

1Musule akooku Leza wakasunka Abulahamu, wakamwiita wati, «Abulahamu!» Abulahamu wakaingula kuti, «Mwami!»

2Eelyo Leza wakati, «Tola mwanaako, mwana ngojisi alikke, Izaka ooyo ngoyandisisya kapati, uunke kunyika ya Moliya. Waakusika ooko, ukamutuule, akabe cipaizyo cakutenta atala acilundu ncetikakutondezye.»

3Buce buyo cifumo-fumo, Abulahamu wakagonka nkuni zyakuyootentya cipaizyo, wakazibikka ambongolo yakwe, wakatolelezya Izaka ababelesi bobilo, mbaabo bakeenda kuya kubusena oobo Leza mbwaakamulailila.

4Nibakeenda mazuba otatwe mulweendo lwabo, Abulahamu wakabubona busena oobo alaale.

5Mpoonya wakati kubabelesi bakwe, «Amusyaale aano ambongolo. Mebo amulombe tulaya okuya tukapaile. Twaakumana tulaboola alimwi okuno kulindinywe.»

6Lino Abulahamu wakapa Izaka kuti ayumune nkuni zyakutentya cipaizyo, walo wakayumuna makala aamulilo alimwi amesi. Boonse bobilo bakatalika kweenda antoomwe.

7Beendeende buyo, Izaka wakati, «Bataata!» Wisi wakaingula kuti, «Ninzi mwanaangu?» Izaka wakabuzya kuti, «Ndabona kuti mulijisi mulilo ankuni, ino kabelele kakupaizya kali kuli?»

8Abulahamu wakaingula kuti, «Leza mwini uyootupa kabelele mwanaangu.» Lino bakeenda antoomwe.

9Nibakaakusika kubusena oobo Leza mbwaakamulailila, Abulahamu wakayaka cipaililo, wabikka nkuni alincico. Amane wakaanga mwanaakwe, wamulazika acipaililo atala ankuni.

10Wakabweza mesi kuti apaizye.

11Pele mungelo wa Leza wakamwiita kuzwa kujulu, wakati, «Abulahamu, Abulahamu!» Wakaingula kuti, «Mwami!»

12Mpoonya mungelo ooyo wakati, «Utacisi mwanaako nikuba kucita cimwi cintu kulinguwe pe. Nkaambo lino ndaziba kuti ulilibambilide lyoonse kuswiilila Leza, taakwe noondikasya mwanaako ooyo ngojisi.»

13Lino Abulahamu naakalanga wakabona mugutu ulipatide kumeja mucoonde. Wakaakumweeta wakapaizya nguwe mubusena bwamwanaakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Busena oobo Abulahamu wakabwiita kuti, «Jehovajile» nkokuti, «Mwami Leza nguupa.» Kusikila sunu bantu bacibwaamba kuti, «Acilundu ca Mwami Leza nguupa.»

15Mungelo wa Leza wakaita Abulahamu lwabili kuzwa kujulu wakati,

16Majwi aa Leza ngaaya, «Ndasyomezya akukonkezya muzina lyangu, ndiyookuleleka kapati akaambo kaceeci ncoocita, kuti tookakaka kundipa mwanaako alikke buyo ngojisi.

17Ndasyomezya kuti ndiyookuleleka kuti ukabe aalunyungu lunji mbuli nyenyezi zyakujulu ambuli musenga waacito calwizi lupati. Balunyungu bayoozunda basinkondonyina.

18Alimwi misyobo yoonse yaansi ndiyooileleka akaambo kabo, nkaambo yebo watobela malailile aangu.»

19Mpoonya Abulahamu wakabweeda amwanaakwe kubabelesi bakwe, eelyo bakainka antoomwe ku Biiyasyiba nkwaakali kukkala.

Lunyungu lwa Nahoo

20Musule Abulahamu wakamvwa kuti Milika mukamunyina Nahoo wakazyala bana.

21Uzi nguwakali mwana wakusaanguna, musyoonto wakwe wakali Buza. Kwakali a Kemuweli wisi Alamu,

22Kasedi, Hazoo, Pilidasyi, Jidilafu a Betuweli.

23Betuweli nguwakali wisi Labeka. Milika nguwakazyala bana aaba bali lusele kumunyina Abulahamu.

24Leyuma, mwanakasuwa wa Nahoo, wakazyala Tebaa, Gahamu, Tahasyi a Maaka.

Matalikilo 23

Kufwa akuzikkwa kwa Sala

1Lino Sala wakapona myaka iili mwaanda amakumi obilo aciloba,

2nkabela wakafwida ku Hebuloni munyika ya Kenani. Mpawo Abulahamu wakabunga dilwe lyamukaintu wakwe akumulila.

3Lino Abulahamu wakasiya mufu, waya ku Bahiti waakubaambila kuti,

4«Mebo ndili mweenzu muno mucisi, nsikkede pe ndiliindilide, ono ndamukumbila kuti munduuzizye kamwi kabazu kanyika yanu kuti ndicite namaumbwe.»

5Bakaingula kuti, «Akaka mwami,

6tuswiilile, yebo uli mwami wanguzu akati kesu, mmuzikke buyo mufu kufumbwa mucuumbwe ncotujisi cibotu kwiindilila. Taakwe aomwe akati kesu uunga wakukasya kuti uzikke mufu mucuumbwe cakwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Abulahamu wakaima, wakakotama,

8amane wakati, «Kuti naa kamuyanda kuti ndizikke mufu okuno, ndamukumbila kuti mundaambilile kuli Efuloni, mwanaa Zohaa,

9kuti anduuzizye mpangala ya Makipela iili kumpela amuunda wakwe. Amumukumbile kuti anduuzizye amuulo uuzulide kamulangilila, kuti ndiicite busena bwanamaumbwe.»

10Awalo Efuloni lwakwe wakalikkede antoomwe a Bahitinyina aawo amuswaangano wakacitidwe amulyango mupati wamunzi. Wakaingula bantu boonse bakali waawo kabamvwide, wakati,

11«Peepe, omwaalu wangu, kondiswiilila, ndilakupa muunda woonse ampangala iili mulinguwo. Ndakupa aano basicisima kabamvwide, kazikke mufu.»

12Abulahamu wakakotama alimwi, amane

13wakati kuli Efuloni kabamvwide bantu boonse, «Akaka kondiswiilila, ndiyanda kuula muunda woonse. Nkaako ndaambila buyo muulo wawo, nkabela utambule mali aanguwo, ndendilyo nenoozikka bafu mulinguwo.»

14Lino Efuloni wakaingula kuti,

15«Akaka omwaalu wangu, nyika yuulwa buyo mali ansiliva aali myaanda yone, ani ono inga eeci ncinzi akati kesu? Koya buyo, ukazikke mufu mulinguwo.“

16Lino Abulahamu wakabala mweelwe wamali aayo aakaamba Efuloni Bahiti kababwene, akali myaanda yone. Wakaaeleka kweelana abulemu bwamali bwakali kubelesegwa abasimakwebo bamazuba aayo.

17Mbombuboobu muunda wa Efuloni ku Makipela, kujwe lya Mamule, mbuwakaba wa Abulahamu. Kwakali muunda, ampangala yakali mulinguwo, amisamu yoonse yawo kusikila kumunyinza wamuunda woonse.

18Cakazibwa a Bahiti boonse bakaliwo amuswaangano ooyo kuti muunda lino waba wa Abulahamu.

19Nkabela Abulahamu wakazikka mwinakwe mumpangala eeyi mumuunda wakali wa Makipela, kujwe lya Mamule mucisi ca Kenani.

20Aboobo muunda antoomwe ampangala yakali mulinguwo yakali namaumbwe wa Bahiti, yakaba namaumbwe ya Abulahamu.

Matalikilo 24

Izaka mbwaakakwatilwa

1Lino Abulahamu wakacembala kapati, alimwi Leza wakali kumuleleka muli zyoonse nzyaakali kucita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Abulahamu wakaambila mubelesi wakwe mupati, ooyo wakali mulangi walubono lwake loonse wakati, «Njizya janza lyako kunsi acibelo cangu, omana ukonkezye.

3Ukonkezye ku Mwami Leza, wajulu anyika, kuti tokooyoosalila mwanaangu Izaka mukaintu wakukwata kuzwa ku Bakenani bamunyika njekkede.

4Uleelede kubweeda kucisi cokwesu nkotikajanine mwanaangu Izaka mukaintu kuzwa kubantu bangu.“

5Mubelesi wakabuzya kuti, «Ino kuti mukaintu waakukaka kuboola andime kuno, nkacite buti? Sena ndikabweedezye mwanaako kucisi ooko nkookazwida?»

6Abulahamu wakaingula kuti, «Utakasoli kuyoobweedezya mwanaangu ooko pe!

7Nkaambo Mwami Leza, Leza wajulu, wakandigwisya muŋanda yataata akuzwa munyika yanzubo zyangu, walo wakandisyomezya acikonke kuti uyoopa nyika iino kulunyungu lwangu. Leza uyootuma mungelo wakwe kulinduwe kuti ukakonzye kujanina mwanaangu mukaintu wakukwata ooko.

8Pele naa mukaintu atakazumini kuboola anduwe, pe, yebo uyooangunuka kuzwa kucikonke eeci ncooticite. Pele nikuba kuti zintu zikabe buti, utakabweedezyi mwanaangu ooko pe.»

9Nkaako mubelesi wakabikka janza lyakwe kunsi aacibelo ca Abulahamu, simalelo wakwe, wakakonkezya kuti uyoocita mbuli mbwaamwaambila.

10Mpoonya ooyo mubelesi wakatola nkamela zyasimalelo wakwe zili kkumi azipego zibotu zinji, wakalibambila kuunka kumunzi wa Nahoo, mucisi ca Mesopotamiya.

11Lino naakaakusika ooko, wakacita nkamela zyakwe kuti zifugame kumukalo wakali kunze aamunzi. Eeci cakali ciindi camangolezya aawo bakaintu nobaboola kuzooteka maanzi.

12Mpawo wakakomba wakati, «O Mwami Leza, Leza wa simalelo wangu, ndigwasye kuti makani eende kabotu sunu alimwi utondezye luyando lwako kuli simalelo wangu Abulahamu.

13Mpaawa ndiwaano amukalo alimwi basimbi boonse bamumunzi oomu balaboola kuti bateke maanzi.

14Ono ndakumbila musimbi umwi kuti, ‹Baama, tula nongo ndipa maanzi aakunywa.› Lino musimbi ooyo aamba kuti, ‹Amunywe, ndamana ndapa ankamela zyanu kuti zinywe,› ndizibe kuti ngonguwe ngoosalila mutwanga wako Izaka. Naa cacitika ndaziba kuti watondezya luyando lwako kuli simalelo wangu Abulahamu.»

15Katana akumanizya kukomba, musimbi umwi uutegwa Labeka wakasika kayumwide nongo akkuko. Wakali mwanaa Betuweli, Betuweli ooyo wakali mwanaa Milika mukaintu wa Nahoo, munyina Abulahamu.

16Labeka wakacili musimbi uutanaziba mwaalumi alimwi wakali mubotu kapati. Wakanjila mumukalo wateka maanzi munongo, mpoonya wazwida anze.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mubelesi wa Abulahamu wakazuzaanina kulinguwe akuyooamba kuti, «Baama, ndikumbila maanzi ndinywe.»

18Musimbi wakati, «Ngaaya amunywe.» Mpoonya wakafwambaana kutula nongo, wiijatilila ciindi naakali kunywa mubelesi ooyo.

19Naakamana kunywa, Labeka wakaamba kuti, «Azyalo nkamela zyanu ndazitekela ndizipe zinywe kusikila zyoonse zimvwe.»

20Cakufwambaana wakatila maanzi aayo mucinywido, wakazuzaanina kumukalo kuyooteka aambi, wazoozitilila mucinywido, eelyo nkamela zyakanywa akumvwa.

21Ciindi coonse eeco Labeka naakali kukutauka milimo eeyo, mubelesi wa Abulahamu wakali kulangilila kaumwide kuti abone naa ncobeni Leza wakamupa coolwe mulweendo lwakwe.

22Lino Labeka naakamana kunywisya nkamela, mubelesi ooyo wakagwisya nweenwe yangolida yakali kulema cisela casyekeli, alimwi ankaya zyangolida zyobilo zilema masyekeli aali kkumi.

23Eelyo wakamubuzya wati, «Ndaambila, ino uli mwanaani? Alimwi sena kwenu kuli busena bwakuti mebo abaaba mbendaabo inga twakonzya koona masiku?»

24Labeka wakaingula kuti, «Ndili mwanaa Betuweli, muzyukulu wa Nahoo a Milika.

25Cakulya cankamela nkocili abusena bwakuti moone nywebo nkobuli.“

26Eelyo muntu ooyo wakafugama akukomba kuli Leza

27wati, «Alumbwe Mwami Leza, Leza wasimalelo wangu Abulahamu, wabamba cisyomezyo cakwe kuli simalelo wangu. Leza wandisolweda akundilulamika kuŋanda yabaluzubo lwasimalelo wangu.»

28Mpoonya musimbi ooyo wakazuzaanina kwabo, wakubaambila makani oonse.

29Labani, munyinandumi Labeka, wakabona nweenwe ankaya kumucizi wakwe. Mbwaakamanina buyo makani wakazuzila kumukalo kwakali mweenzu ooyo.

30Wakasika kubusena kwakaimvwi mubelesi wa Abulahamu munsi ankamela kumukalo.

31Wakati kulinguwe, «Amuboole kumunzi, nywebo nomulelekedwe a Mwami Leza. Ino mukkalila nzi okuno kusokwe? Amubone nkobuli busena kuŋanda alimwi ndijisi abusena bwankamela zyanu.»

32Mweenzu ooyo naakasika kumunzi wakanjila muŋanda. Labani wakaangununa mukuli wankamela alimwi wakazipa bwizu kuti zilye. Naakamana, wakeeta maanzi aakuti mubelesi wa Abulahamu abantu bakwe basambe kumaulu.

33Nibakabaletela cakulya, ooyo mubelesi wa Abulahamu wakaamba kuti, «Nsikoolya kusikila ndaambe makani ngejisi.» Labani wakati, «Mbubo, amwaambe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Wakatalika akwaamba kuti, «Ndili mubelesi wa Abulahamu.

35Mwami Leza wakamuleleka simalelo wangu akumucita kuti abe muntu mupati. Wakamupa matanga aambelele, mpongo alimwi aŋombe, amali aansiliva aangolida manji, alimwi abazike baalumi abakaintu, ankamela alimwi ambongolo.

36Sala, mukasimalelo wangu wakazyala mwana mulombe kali mucembele kale. Lino simalelo wangu wakapa lubono lwakwe loonse ndwajisi mumaanza aamwanaakwe.

37Lino mebo wakandicita kuti ndikonkezye kuti ndilabamba malailile aakwe aaya aakuti, ‹Utakasoli kujanina mwanaangu mukaintu wakukwata kuzwa kubasimbi bamunyika ya Kenani, omuno mwenkede.

38Ukainke kumunzi wokwesu, kubantu baŋanda yataata, baluzubo lwangu, kuti ukajanine mwanaangu mukaintu kuzwa kulimbabo.›

39Lino mebo ndakaamba kuli simalelo wangu kuti, ‹Ino nkacite buti naa mukaintu ooyo akakake kuboola kuno.›

40Pele walo wakati, ‹Mwami Leza ooyo ngwentobela lyoonse, uyootuma mungelo wakwe, kuti akeende ayebo akuyookupa coolwe. Uyoojana mukaintu wamwanaangu kuzwa kubantu bokwesu, kuzwa mumukwasyi wataata.

41Kuti naa waakuunka kubantu bokwesu, bamana balo bakakukasye musimbi, aawo yebo uyooangunuka kuzwa kucikonke eeci.› »

42Lino nindasika kumukalo, ndakomba kuti, «O Mwami Leza, Leza wasimalelo wangu Abulahamu, ndalomba ndipa coolwe.

43Lino mbwendi aamukalo aano, kwaboola musimbi kuzooteka, ndamulomba kuti, ‹Akaka baama, ndipa maanzi aakunywa kuzwa munongo yako.›

44Lino kuti aingule kuti, ‹Iiyi, konywa ankamela zyako ndilazitekela azyalo zinywe,› ndaziba kuti ngonguwe Mwami Leza ngwaasalila mwana wasimalelo wangu.

45Nkabela nketanamanizya kukomba ooko kwamumoyo, Labeka wasika kayumwide nongo akkuko, naasika, wanjila mumukalo kuyooteka maanzi. Eelyo ndati kulinguwe, ‹Baama, ndakumbila kondigwasya maanzi ndinywe.›

46Kufwambaana watula nongo, eelyo waamba kuti, ‹Iiyi, kamunywa alimwi ankamela zyanu ndilazitekela azyalo zinywe.› Aboobo ndanywa, alimwi wazinywisya ankamela zyangu.

47Nindamubuzya kuti, ‹Ino uli mwanaani?› Waingula kuti, ‹Ndili mwanaa Betuweli, muzyukulu wa Nahoo a Milika.› Mpampawo mpindamusamikila nweenwe ankaya kumaboko.

48Mpoonya ndafugama akukomba Mwami Leza. Ndatembaula Mwami Leza, Leza wasimalelo wangu Abulahamu, wakandisolweda kabotu. Wandileta kumwanookwabo simalelo wangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

49Lino kuti naa mwasyomeka kuli simalelo wangu mundaambile, naa tabusyi mundizibye kutengwa ndizibe cakucita.»

50Mpoonya Labani a Betuweli bakati, «Mbokunga makani aaya azwa ku Mwami Leza, tatuli ndiswe notweelede kusala pe.

51Bona ngooyu Labeka mpali, komutola uunke awe. Akabe mukaintu wamwanaa simalelo wako, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaamba.»

52Lino mubelesi wa Abulahamu naakamvwa majwi aabo, wakafugama akukomba Mwami Leza.

53Nkabela wakagwisya lubono lwamali aansiliva angolida, alimwi azisani, wakazipa kuli Labeka. Kuli Labani munyinandumi Labeka abalo banyina wakabapa zipego zidula.

54Eelyo mubelesi ooyo abantu aabo mbaakali kweenda aabo bakalya akunywa, bamane bakoona. Nibakabuka cifumo-fumo, muntu ooyo wakati, «Mundileke ndibweede kuli simalelo wangu.»

55Pele banyina musimbi alimwi a Labani bakati, «Musimbi kacikkede-kkede andiswe kwamvwiki yomwe naaba mazuba aali kkumi, kwamana natuunke.»

56Muntu ooyo wakati, «Mutandimusyi-musyi pe. Mbuli Mwami Leza mbwaalulamika kale lweendo lwangu, amundileke ndibweede kuli simalelo wangu.»

57Bakaingula kuti, «Atwiite musimbi tumvwe walo mbwayeeya.»

58Aboobo bakaita Labeka akumubuzya kuti, «Sena ulayanda kuunka ambabo?» Wakaingula kuti, «Ndainka.»

59Nkaako bakazumina kuti Labeka awakali kumulela bainke amubelesi wa Abulahamu abantu bakwe.

60Eelyo bakaleleka Labeka amajwi aaya,

«Yebo, omucizi wesu, ukabe banyina babantu banji. Bana balunyungu lwako abakakome minzi yabasinkondonyina.»

61Mpawo Labeka wakanyamuka abasimbi bakwe bakatanta ankamela bainka amubelesi wa Abulahamu. Mbombuboobu mbwaakainka a Labeka.

62Lino Izaka wakalonga kuzwa ku mukalo wa Lahailoyi waakukkala kumusanza wacisi.

63Kumangolezya naakali kuya bweendeenda kumuunda, wakabona nkamela kazizabuka.

64Lino Labeka naakalanga wakabona Izaka, mpoonya wakaseluka ankamela njakatantide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

65Wakabuzya mubelesi wa Abulahamu kuti, «Ino nguni muntu uulya mumuunda uuzabuza kulindiswe?» Mubelesi wakaingula kuti, «Ngusimalelo wangu.» Aboobo Labeka wakabweza cisani cakwe akulivumba kumutwe.

66Lino mubelesi wakaambila Izaka makani aalweendo lwakwe.

67Nkabela Izaka wakanjizya Labeka mutente lyakwe, wakaba mukaintu wakwe. Izaka wakali kumuyanda kapati mukaintu wakwe cakuti wakatontozegwa musule alufu lwabanyina.

Matalikilo 25

Abamwi baciinga ca Abulahamu
(1 Makani 1.32-33)

1Lino Abulahamu wakakwata aumbi mukaintu, uutegwa Ketula.

2Nkabela Ketula wakazyalila Abulahamu bana aaba: Zimulani, Jokisyani, Medani, Midiyani, Isyibaki a Syuwa.

3Jokisyani nguwakazyala Syeba a Dedani, bana ba Dedani bakali ba: Baasyulu, Baletusyu, a Baleumu.

4Bana ba Midiyani bakali ba: Efa, Efee, Hanoki, Abida a Elidaa. Boonse aaba bakali ciinga ca Ketula.

5Abulahamu wakapa lubono lwakwe loonse kuli Izaka,

6Pele katanafwa wakapa zipego kubana bakwe bamwi, aabo mbaakazyala kuli mwanakasuwa wakwe, aaba wakabatuma kuyookkala kujwe, kulaale kuzwa kumwanaakwe Izaka.

Lufu lwa Abulahamu akuzikkwa kwakwe

7Abulahamu wakapona myaka iili mwaanda amakumi aali ciloba aisanu.

8Eelyo Abulahamu wakoongola wakafwa akuzikkwa.

9Bana bakwe ba Izaka a Isyimayeli mbabakamuzikka mumpangala ya Makipela. Mpangala eeyi yakali munsi aa Mamule, mumuunda wakali wa Efuloni mwanaa Zowaa Muhiti.

10Ooyu wakali ngomuunda ngwaakaula Abulahamu kuzwa ku Bahiti. Mumuunda oomu mumwakazikkilwa Abulahamu amukaintu wakwe Sala.

11Musule alufu lwa Abulahamu, Leza wakaleleka Izaka, ooyo ciindi eeco wakali kukkala kumbali aamukalo uutegwa, «Mukalo wa Ooyo Uupona Uundibona.»

Balunyungu lwa Isyimayeli (1 Makani 1:28-31)

12Aaba mbabalunyungu lwa Isyimayeli mwana wa Abulahamu ngwaakazyala kuli Hagaa, Muijipiti, walo wakali muzike wa Sala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Aaba mbabana ba Isyimayeli mukutobelana kwakuzyalwa kwabo. Mwana wakusaanguna ngu Nebaiyoti, kumane Kedaa, Adibeelo, Mibisamu,

14Misyima, Duma, Masa,

15Hadadi, Tema, Jetu, Nafisyi a Kedema.

16Minzi azivuka zyabo zyakalikwiitwa mazina aabo. Bakali bami bali kkumi ababili mumukwasyi wabo.

17Isyimayeli wakali aamyaka iili mwaanda amakumi otatwe aciloba ciindi naakafwa akuzikkwa.

18Bana balunyungu lwa Isyimayeli bakali mucisi cili akati ka Havila a Syuu kujwe acisi ca Ijipiti, munzila iitozya ku Asiliya. Tiibakakkede antoomwe abanabokwabo, bana ba Abulahamu.

Kuzyalwa kwa Isau a Jakobo

19Aaya ngamakani aabana ba Izaka, mwana wa Abulahamu.

20Izaka wakali aamyaka iili makumi one ciindi naakakwata Labeka mwanaa Betuweli Mualamu, wakucisi ca Padanalamu, Labeka wakali mucizi wa Labani, Mualamu.

21Akaambo kakuti Labeka taakali kuzyala, Izaka wakamukombela ku Mwami Leza. Nkabela Mwami Leza wakamuvuwa, eelyo Labeka wakamita.

22Lino bana bamaanga bakatalika kutonkana mwida, nkaako Labeka wakaamba kuti, «Naa oobu mbocibede, ani kupona cigwasya nzi! Nkabela wakakomba ku Mwami Leza, kukumbila kuti amuzibye naa caamba nzi eeci.»

23Eelyo Mwami Leza wakamwaambila kuti,

«Kuli misyobo yobilo mwida lyako. Uyoozyala misyobo yabantu yobilo, misyobo eeyo inooyoolwana muli cayo. Umwi musyobo uyooba muyumu kwiinda mweenzinyina, mwana mupati uyookomwa akuba mubelesi wamuniini.»

24Lino nicakasika ciindi cakwe, wakazyala maanga ncobeni.

25Mwana wakusaanguna kuzyalwa wakali kusalaluka, alimwi mubili wakwe woonse wakali wagoyooya mbuli cisani caboya. Nkaako wakaulikwa kuti Isau.

26Pele muce wakwe naakazyalwa, janza lyakwe lyakafumbatide cituta ca Isau, aboobo wakaulikwa kuti Jakobo. Izaka wakali aamyaka iili makumi aali cisambomwe lyakazyalwa bana aaba.

Isau mbwaakauzya caabilo cabupati bwakwe

27Lino bana aaba bakakomena, Isau wakaba muvwimi uucibwene kapati, wakali muntu uukkalisya musokwe. Jakobo wakali kotede uuyandisya kukkala aŋanda.

28Izaka wakali kuyandisya Isau nkaambo kanyama njaakali kumujaila, Labeka wakali kuyandisya Jakobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Bumwi buzuba Jakobo naakali kujika nyangu, Isau wakasika kuzwa musokwe kafwide nzala kapati.

30Eelyo wakati kuli Jakobo, «Ndafwa nzala, kondipa nyangu zisalala eezyo ndilye.» Ncenciceeco ncaakaulikwa kuti Edomu.

31Pele Jakobo wakati, «Nsikookupa ccita uzumine kundipa caabilo cabupati bwako.»

32Mpoonya Isau wakati, «Mbubo yawe, mebo ndilaafwiifwi kufwa, ino bupati ncinzi, buyoondijanya nzi?»

33Jakobo wakati, «Kosaanguna kukonkezya kuti uyoondipa caabilo cabupati bwako.» Eelyo Isau wakakonka akupa Jakobo caabilo cabupati bwakwe.

34Nkaako Jakobo wakapa Isau cinkwa anyangu. Wakalya akunywa, amane wakanyamuka akuunka. Mbombuboobu Isau mbwaakaubausya bupati bwakwe.

Matalikilo 26

Izaka mbwaakalongela ku Gelaa aku Biiyasyiba

1Lino kwakaba aimbi nzala munyika, kunze lyayeeyo yakali mumazuba aa Abulahamu. Aboobo Izaka wakaya kuli Abimeleki, mwami wa Bafilisiti, mucisi ca Gelaa.

2Lino Mwami Leza wakasika kuli Izaka akumwaambila kuti. «Utainki kucisi ca Ijipiti pe, ukkale buyo mucisi eeco ncetikwaambile kuti ukkale.

3Ukkale omuno mucisi kwaciindi ceelede, mebo ndiyooba ayebo alimwi ndiyookuleleka. Manyika aaya ndiyookupa kuti abe aako alunyungu lwako. Alimwi ndiyoobamba cisyomezyo ncendakacita auso Abulahamu.

4Ndiyooleleka bana balunyungu lwako bakabe mbuli nyenyezi zyakujulu, alimwi bana bako njoobapa manyika aaya oonse. Misyobo yoonse yamunyika ndiyooileleka nkaambo kako mbubonya mbuli mbwenjooleleka lunyungu lwako.

5Ndiyookuleleka akaambo ka Abulahamu ooyo wakaswiilila majwi aangu, wakabamba malailile amilawo yangu yoonse.»

6Aboobo Izaka wakakkala mu Gelaa.

7Lino basicisi nibakamubuzya amakani amukaintu wakwe, wakabaambila kuti, «Mmucizi wangu.» Wakali kuyoowa kwaamba kuti «Mmukaintu wangu,» mukuyeeya kuti baalumi bakubusena oobo inga balamujaya, nkaambo Labeka wakali mubotu ncobeni.

8Eelyo Izaka naakakkala-kkala ooko kwaciindi ceelede, Abimeleki mwami wa Bafilisiti wakalanga ampulungwido yaŋanda yakwe, wakabona Izaka kakumbete Labeka mukaintu wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Eelyo Abimeleki wakatuma kuyooita Izaka, mpoonya wakati, «Masimpe uulya mukaintu wako. Ino nkaambo nzi ncookati mmucizi wako?» Izaka wakaingula kuti, «Ndakayoowa kuti antela inga bantu balandijaya ndaamba kuti mmukaintu wangu.»

10Eelyo Abimeleki wakaamba kuti, «Ino wacitila nzi cintu cili boobu kulindiswe? Sena tozi kuti nikwali kunga umwi wesu wacita bumambe amukaintu wako katazi kuti nguwako, nkabela nootunjizya mumulandu mubi?»

11Mpoonya Abimeleki wakalailila bantu boonse kuti, «Kutabi muntu naba omwe uutipenzye muntu ooyu naba mukaintu wakwe. Kufumbwa uutibapenzye uuyoojaigwa.»

12Lino Izaka wakalima akusyanga munyika eeyo, nkabela mumwaka ooyo wakajana butebuzi bunji buyungizidwe ziindi zili mwaanda kwiinda mbuto njaakasyangide, nkaambo Mwami Leza wakamuleleka.

13Wakacili kuya buvuba lyoonse, cakuti wakaba muvubi kapati.

14Eelyo Bafilisiti bakatalika kumunyonokela nkaambo wakalijisi matanga aambelele, aŋombe manji, alimwi ababelesi banji.

15Aboobo bakatalika kuvwikila mikalo yoonse njibakaside babelesi ba Abulahamu wisi naakacili kupona.

16Lino Abimeleki wakaambila Izaka kuti, «Kozwa, uunke kumbi, nkaambo yebo ulaanguzu kwiinda ndiswe.»

17Aboobo Izaka wakalonga kuzwa nkuko waakuyaka zivuka zyakwe mukkuti lya Gelaa, mwaakaakukkala.

18Ooko Izaka wakaakutalika kufumbulula alimwi mikalo njaakaside Abulahamu wisi ciindi naakacili kupona, eeyo Bafilisiti njibakavwikkilide musule alufu lwa Abulahamu. Izaka wakaita mikalo eeyi mazina ngoonya ngaakayuulikide wisi.

19Lino babelesi ba Izaka bakasya aumwi mukalo mukkuti oomo mubakadonkola kasena kamaanzi manji.

20Mpawo beembezi baku Gelaa bakatalika kuzwangana abeembezi ba Izaka, bakaamba kuti, «Aaya maanzi ngeesu.» Aboobo mukalo ooyo Izaka wakuuita kuti, «Eseki» nkokuti «Mazwanga» nkaambo bakazwangana anguwe.

21Alimwi babelesi ba Izaka bakasya aumwi mukalo alimwi kwakaba kuzwangana alinguwo. Lino ooyo wakuuulika kuti, «Sita» nkokuti «Businkondonyina.»

22Eelyo wakalonga kuzwa mubusena oobo kuya kumbi. Ooko wakaakusya aumbi mukalo. Lino taakwe nikwakaba kuzwanganina yooyo pe, aboobo wakuuulika kuti, «Lehoboti» nkokuti «Lwaangunuko.» Wakati, «Lino Mwami Leza watupa lwaangunuko munyika, alimwi tuyooba bantu basumpukide, bavubi okuno.»

23Amane Izaka wakazwa ooko akuya ku Biiyasyiba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Masiku aayo Mwami Leza wakasika kulinguwe akwaamba kuti,

«Ndime Leza wa Abulahamu uso. Utayoowi pe, ndili aayebo. Ndiyookuleleka akukupa lunyungu lunji, akaambo kamubelesi wangu Abulahamu.»

25Mpawo Izaka wakayaka cipaililo ooko akukomba Mwami Leza. Eelyo wakasimpa tente lyakwe abusena oobo, alimwi bazike bakwe bakasya mukalo ooko.

Cizuminano ca Izaka a Abimeleki

26Lino Abimeleki wakaza kuzoobona Izaka, kuzwida kumunzi wa Gelaa. Wakali antoomwe a Ahuzati, mulailili wakwe, a Fikoli mupati wabasilumamba bakwe.

27Izaka wakababuzya kuti, «Ino mwazida nzi kulindime, kakuli kuti kusaanguna mwakali ndisulaikide, cakuti mwakandisungilizya kuti ndilonge kuzwa mucisi canu?»

28Balo bakaingula kuti, «Lino twaziba kuti Mwami Leza uli aayebo, alimwi tuyeeya kuti kweelede kuba cizuminano ciyumu akati kesu anduwe. Tuyanda kuti utusyomezye

29kuti taakwe notikatweetele mapenzi aakutucisa pe, mbubonya aswebo mbutwatakakucisa yebo. Twakali alubomba kulinduwe akukucita kuti usiye cisi cesu muluumuno. Lino twabona kuti yebo ulilelekedwe a Mwami Leza.»

30Eelyo Izaka wakabacitila pobwe, bakalya akunywa.

31Nkabela nibwakaca bakafuma kukonkezyanya umwi aumwi. Kuzwa aawo, Izaka wakabalaya, eelyo bakanyamuka akubweeda kulimbabo bakaandaana muluumuno.

32Mubuzuba mbubonya oobo babelesi ba Izaka bakaza akumwaambila zyamukalo ngobakasya, bakati, «Twajana maanzi.»

33Eelyo mukalo wakuuulika kuti, «Syiba» nkokuti «Cikonke.» Ncenciceeco munzi ncuuitwa kuti Biiyasyiba asunu, nkokuti «Mukalo wacikonke.»

Isau mbwaakakwata bakaintu Bahiti

34Lino Isau wakajisi myaka iili makumi one naakakwata Judisi, mwanaa Biili, Muhiti. Alimwi wakakwata Basemati, mwanaa wa Eloni, awalo Muhiti.

35Aaba bakaintu bakakatazya Izaka a Labeka.

Matalikilo 27

Jakobo mbwaakatola cileleko ca Isau

1Lino Izaka naakacembaala akoofwaala, wakaita Isau, mwanaakwe mupati, wakamwaambila kuti, «Mwanaangu!» Isau wakati, «Ndiswiilide Taata.“

2Nkabela Izaka wakati, «Tee wabona kuti mebo ndacembaala, alimwi ndaafwiifwi kufwa.

3Lino mwanaangu bweza masumo aako, abuta amivwi koya musokwe ukandijaile munyama.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Waboola uzoondijikile cilyo ciya cinona kapati ncenjandisya, undeetele. Ndazoomana kulya, nzookuleleka nketanafwa.»

5Pele Izaka naambaula boobo, Labeka wakaliswiilide. Eelyo Isau naakainka musokwe kuyoovwimina wisi munyama wakulya,

6Labeka wakaambila Jakobo kuti, «Ndamvwa uso kaambila Isau kuti,

7‹Koya ukandijaile munyama. Waboola uzoondijikile, mebo ndazoomana kulya nzookuleleka kumbele lya Mwami Leza nketanafwa.›

8Lino mwanaangu, swiilila kufumbwa ncetikwaambile ucite.

9Koya kubutanga bwampongo, ukandisalile bana bampongo baneneede bobilo, kuti ndizoobambe cilyo eeco ncayandisya uso.

10Ndamana yebo umutolele uso akalye, mukuti akakuleleke natanafwa.»

11Pele Jakobo wakati kuli banyina, «Baama, tee kayi mulizi kuti Isau ngwagoyooya amubili, pele mebo nsijisi boya pe.

12Ambweni Taata akandaampaampe mpoonya akazibe kuti ndamucenga, aboobo uyoondisinganya mucilawo cakundileleka.»

13Banyina bakamwiingula kuti, «Naa akakusinganye cikandiboolele, mwanaangu, pele yebo cita buyo ncindakwaambila, koya ukandiletele tupongo.»

14Nkaako Jakobo wakainka akuyooletela banyina tupongo, nkabela bakajikila Izaka cilyo eeco mbubonya mbuli ncaakali kuyandisya.

15Lino wakabweza zisani zyamwanaakwe mupati Isau, eezyo nzyaakayobwede muŋanda, wazisamika Jakobo mwanaakwe musyoonto.

16Amane wamuzamba atukutu twampongo kumaboko amunsingo.

17Wakamupa cakulya eeco cinona kapati, atunkwa ntwaakakangide.

18Kumane Jakobo wakaya kuli wisi akuti, «Odi, Taata!» Wisi wakamwiingula kuti, «Iiyi, ani nduweni, mwanaangu?»

19Jakobo wakati, «Ndime Isau mwanaako mupati, ndacita mbubonya mbuli mboondilaililа. Taata buka kkala ulye nyama eeyi njindakuletela, wamana undileleke.“

20Lino Izaka wakati, «Ino wafwambaana buti kujana munyama, mwanaangu?» Jakobo wakaingula kuti, «Mwami Leza wako nguwandigwasya kujana munyama kufwambaana.»

21Eelyo Izaka wakati kuli Jakobo, «Nkoo swena aafwiifwi ndikwaampaampe. Sena nduwe mwanaangu ncobeni Isau, naa ngumbi?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mpawo Jakobo wakaswena munsi-munsi awisi, walo wakamwaampaampa. Amane waamba kuti, «Kwalo ijwi lyako lilimvwisya mbuli lya Jakobo, pele maboko aako alimvwisya mbuli aa Isau.»

23Taakwe naakamuziba kuti ngu Jakobo, nkaambo maboko aakwe akalijisi boya mbuli Isau. Eelyo wakamuleleka,

24pele wakacili kumubuzya alimwi kuti, «Sena nduwe Isau ncobeni, mwanaangu?» Jakobo wakaingula kuti «Iiyi, ndime ncobeni.»

25Izaka wakati, «Ndipa nyama njoondiletela ndilye, ndamana ndakuleleka.» Mpoonya Jakobo wakamupa cakulya eeco alimwi wakamuletela awaini kuti anywe.

26Eelyo wisi wakati «Swena aafwiifwi undimyonte, mwanaangu.»

27Lino Jakobo naakasika munsi lyawisi, Izaka wakanunkizya zisani zyakwe, eelyo wakamuleleka wati,

«Ooku kununkilila kubotu kwamwanaangu kuli mbuli bununkilila muunda wakaleleka Mwami Leza.

28Leza akuwisizye mvula, akucita myuunda yako kuti ikakupe butebuzi bubotu. Akupe maila manji awaini.

29Misyobo yoonse ikabe babelesi bako, bantu boonse bakakubelekele. Ukabe simalelo wabana bokwanu, abamukowa wabanyoko bakakuvuntamine. Boonse bakusinganya, bakasinganyizigwe mbabo, aabo bayookuleleka abakalelekwe abalo.»

Isau mbwaakakombelezya wisi kuti amaleleke

30Lino Izaka ucimanizya buyo kumuleleka, awalo Jakobo ucinyamuka buyo, Isau wakaboola kuzwa musokwe mukuvwima.

31Awalo wakajika cakulya cinona akucitola kuli wisi. Naakasika, wakaamba kuti, «Taata, buka kkala, ulye cilyo eeci cinona kapati ncindakujikila ndemwanaako mukuti undileleke.»

32Lino Izaka wakamubuzya kuti, «Ino nduweni?» Wakaingula kuti, «Ndime Isau, mwanaako mupati.»

33Eelyo Izaka naakamvwa boobo, wakatalika kukankama kapati. Wakabuzya kuti, «Ino kayi nguni ooyo waletede nyama kulindime eeyi njindalya kotanasika, ngwindaleleka. Cileleko ciyooba cakwe akutamani!»

34Lino Isau naakamvwa boobo, wakalila cakupozomoka akupenga kapati mumoyo, wakati, «Akaka Taata, ambebo ndileleke!»

35Izaka wakati, «Musyoonto wako walizide wazoondicenga, aboobo wakubbida cileleko cako.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Isau wakati, «Ono ndwabili kandicenga. Ncenciceeco ncali Jakobo. Wakandinyanga caabilo cabupati bwangu, lino alimwi wanditolela cileleko cangu. Akaka Taata taakwe acileleko ncokonzya kundileleka ambebo na?»

37Izaka wakaingula kuti, «Bona, ndamucita kale kuti akabe simalelo wako, alimwi ndacita bana bokwabo boonse kuti bakabe babelesi bakwe. Ndamupa maila azyakunywa. Ino ninzi casyaala ncenga ndakupa yebo mwanaangu?»

38Nikubaboobo Isau wakacili kuzumanana kukombelezya wisi wakati, «Accu kaka! taakwe anociba comwe cileleko Taata? Akaka ndileleke ambebo!» Eelyo wakatalika kulilisya.

39Mpoonya Izaka wakati,

«Tokooyooba abulongo bubotu pe, ayalo mvula tiinoowi mumyuunda yako.

40Uyooba sinkondo, alimwi uyooba mubelesi wamusyoonto wako. Pele ciyoosika ciindi noyoozanga, uyoozwa munguzu zyakwe.»

41Aboobo Isau wakasulaika Jakobo nkaambo wisi wakapa cileleko cakwe kulinguwe. Wakayeeya kuti, «Mbuli Taata mbwali aafwiifwi kufwa, dilwe mboliyoomanina buyo, ndiyoomujaya Jakobo.»

42Pele makanze aa Isau akamvwigwa a Labeka, aboobo wakaita mwanaakwe Jakobo akuti kulinguwe, «Swiilila, mupati wako Isau uyanda kujokezya bubi bwako, ukanza kuti akujaye.

43Lino, mwanaangu, ucite ncetikwaambile. Libambile kuti utijile kumunyinandumaangu Labani ku Halani.

44Ukakkale anguwe kwaciindi ceelede mane kusikila bukali bwamupati wako bukamane.

45Akalube ncookamucita. Ciindi eeco njootuma muntu kuti akakuboozye. Ino nkaambo nzi ncentisweekelwe bana bangu boonse bobilo mubuzuba bomwe?»

Izaka mbwaakatumina Jakobo kuli Labani

46Lino Labeka wakati kuli Izaka, «Mebo bandicima akundikatazya aaba bakaintu ba Isau bazwa kumisyobo iimbi iitali yesu. Naa kuti awalo Jakobo akwatile mucisi cino kubasimbi bamusyobo ooyu wa Bahiti inga cabota kuti ndafwa buyo kwiinda kuti nkepona.»

Matalikilo 28

1Izaka wakaita Jakobo wamuleleka, amane wakamulailila kuti, «Toelede kukwata mukaintu Mukenani pe.

2Kolibambila uunke kucisi ca Padanalamu, kwasyanyokokulu Betuweli. Ooko nkoyoojana mukaintu wakukwata, mubana basimizyaako Labani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Leza Singuzuzyoonse akaleleke lukwato lwako, akakupe bana banji kuti ukabe wisi
wamisyobo minji.

4Akakuleleke yebo alunyungu lwako ndendilyo nyika njokkede eeyi niyooba nyika
yako eeyo Leza njaakapa kuli Abulahamu.»

5Aboobo Izaka wakatuma Jakobo ku Padanalamu kuli Labani, mwanaa Betuweli
Mualamu. Labani wakali munyinandumi Labeka, banyina Jakobo a Isau.

Isau mbwakakwata uumbi mukaintu

6Lino Isau wakamvwa kuti Izaka wakaleleka Jakobo akuti wakamutuma kucisi ca
Padanalamu kuti akakwatile nkuko, alimwi amane buyo kumuleleka wakamulailila
kuti atakwati mukaintu Mukenani pe.

7Wakabona kuti Jakobo wakaswiilila wisi abanyina akuunka ku Padanalamu.

8Aboobo wakaziba kuti Izaka, wisi, taakali kuyanda bakaintu Bakenani pe.

9Nkaako Isau awalo wakaya kuli Isyimayeli, mwana wa Abulahamu, akuyookwata
mukaintu kunze lyabaabo mbaakakwete kale. Musimbi ngwaakakwata wakali
Mahalati, mwana wa Isyimayeli. Mahalati wakali mucizi wa Nebaiyoti.

Ciloto ncaakalota Jakobo ku Beteli

10Lino Jakobo wakanyamuka kuzwa ku Biiyasyiba akutola lweendo lwakuya ku
Halani.

11Wakasika kubusena bumwi ooko nkwaakoonena, nkaambo izuba lyakamubbilila.
Wakoona akulitulisya bbwe.

12Naakali koona, wakalota. Muciloto cakwe wakabona matantilo malamfu alijinkide
ansi mane kusikila kujulu. Alimwi wakabona bangelo kabatanta akuseluka alingawo.

13Mpoonya wakabona Mwami Leza uliimvwi alingawo akumwaambila kuti, «Ndime
Mwami Leza, Leza wa Abulahamu a Izaka. Eeyi nyika mpolede njooipa kulinduwe
akulunyungu lwako.

14Lunyungu lwako luyoovula mbuli vu lyamunyika. Bayoomwaika mumbazu zyoonse
zyamunyika, kumbo, kujwe, kunyika akumusanza, alimwi mulinduwe amulunyungu
lwako misyobo yoonse yamunyika iyoolelekwa.

15Masimpe ndiyooba ayebo, ndiyookukwabilila koonse nkoya, alimwi
ndiyookuboozya kunyika eeyi. Nsikooyookusiya pe mane nkacite eezi zyoonse
nzindakwaambila.»

16Jakobo naakabuka wakaamba kuti, «Masimpe, Mwami Leza mpali abusena buno,
mebo nsiindazi pe.»

17Lino wakaliyoowede, aboobo wakaamba kuti, «Busena buno bulayoosya! Ncobeni
niŋanda ya Leza, mmulyango wakujulu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Nibwakaca, Jakobo wakabuka kucilikooko, mpoonya wakabweza bbwe eelyo ndyaakalitulisizye, wakaliimika kuti libe ciibalusyo. Nkabela wakatila mafuta alindilyo.

19Mpawo wakaulika busena oobo kuti Beteli. Kaindi munzi wakooko wakali kutegwa Luzi.

20Lino Jakobo wakakonka ku Mwami Leza wati, «Kuti naa O Leza ukandikwabilile mulweendo oolu ndwejisi, akundipa zyakulya azisani,

21alimwi naa kuti ukandiboozye kabotu kuŋanda yataata, uyooba nduwe Mwami Leza wangu.

22Abusena oobu mpondaimika bbwe lyaciibalusyo buyooba bwacikombelo cako, alimwi kuli zyoonse nzyoyoondipa ndiyoobweedezya cipaanzi cakkumi kulinduwe.»

Matalikilo 29

Jakobo mbwaakasika kuli Labani

1Lino Jakobo wakacili kuya bweenda mulweendo lwakwe lwakuya kubantu bakujwe.

2Mpoonya wakabona mukalo wamaanzi musokwe, amatanga aambelele otatwe alilede kumbali aanguwo. Aaya matanga aambelele akali kunywisigwa maanzi kuzwa mumukalo ooyo, walo wakajisi civunisyo cabbwe pati.

3Kwanoonga matanga oonse azulila beembezi mbabavununa bbwe lyamukalo akutalika kuteka maanzi. Bamana kuzinywisya, bakali kulibweedezya bbwe alinguwo.

4Lino Jakobo wakabuzya beembezi kuti, «Ani muzwa kuli basa?» Balo bakamwiingula kuti, «Tuzwa ku Halani.»

5Alimwi wakababuzya kuti, «Sena mulimuzi Labani muzyukulu wa Nahoo?» Bakaingula kuti, «Iiyi, tulimuzi.“

6Jakobo wakababuzya kuti, «Sena uli kabotu?» Balo bakati, «Iiyi, uli kabotu. Uulya uuza kokuya abutanga bwambelele mwanaakwe, Lacelo.»

7Jakobo alimwi wakaamba kuti, «Tee kayi izuba licili pati aciindi cakujalila mbelele tacinasika, ino nkaambo nzi ncomutazipi maanzi muzicezye?»

8Balo bakaingula kuti, «Tatukonzyi kuzipa maanzi pe kusikila matanga oonse abungane eelyo notutigwisye bbwe amukalo kuti tuzinywisye maanzi.»

9Lino Jakobo kacaambaula ambabo, awalo Lacelo wakasika abutanga nkaambo nguwakali kweembela mbelele zyawisi.

10Jakobo naakabona Lacelo abutanga bwa Labani simizyaakwe, wakagwisya bbwe kuzwa amukalo, amane wazinywisya.

11Mpoonya Jakobo wakamyonta Lacelo akutalika kulila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Wakamwaambila kuti, «Mebo ndili mwanaa Labeka mucizi wauso.» Mpawo Lacelo wakazuzaanina kumunzi akuyooambila wisi.

13Labani amvwe buyo makani aa Jakobo mujwaakwe, wakazuzaana akuyoomucinga, wakaakumukumbata akumumyonta, amane wamutola kumunzi akuyoomunjizya muŋanda yakwe. Eelyo Jakobo wakalungulwida Labani makani oonse aakacitika.

14Labani wakati, «Masimpe yebo uli mukowa wangu ncobeni.» Nkabela Jakobo wakakkala ooko mwezi omwe.

Jakobo mbwaakabelekela Lacelo a Leya kuli Labani

15Lino Labani wakaambila Jakobo kuti, «Tacili cibotu kuti kondibelekela buyo kotakwe ncojana yebo, nikuba kuti tuli bamwi. Ino uyanda kuti kovola mali nzi?»

16Labani wakajisi bana basimbi bobilo, mupati wakali Leya, musyoonto wakali Lacelo.

17Leya wakali aalupwe, pele Lacelo wakali mubotu kapati.

18Lino Jakobo wakayanda Lacelo, nkaako wakati kuli Labani, «Ino mbuti kuti ndakubelekela myaka iili ciloba kuti nkakwate Lacelo?»

19Labani wakaingula kuti, «Pe, cilainda kubota kuti mwanaangu ndamukwasya kulinduwe kwiinda kuti akwatwe kumuntu uumbi buyo, ani kkala andime.»

20Jakobo wakabeleka kwa Labani myaka iili ciloba kuti akwate Lacelo, nikuba boobo ciindi eeci kulinguwe cakabaanga mazuba mace buyo, nkaambo kakuti wakali kuyandisisya Lacelo.

21Amane Jakobo wakaambila Labani kuti, «Mazuba ngutwakazuminana azulila, mbuti kuti twakwatana lino?»

22Aboobo Labani wakabamba pobwe lyabwiinga akutamba bantu boonse bakali kukkala kubusena oobo kuti baboole.

23Pele mubuzuba oobo masiku, Labani wakatola Leya kuli Jakobo, akusiya Lacelo ngwaakeelede kutola. Aboobo Jakobo wakaswaangana awe.

24Alimwi Labani wakapa musimbi muzike, uutegwa Zilipa, kumwanaakwe Leya.

25Lino nibwakaca cifumo-fumo, Jakobo wakabona kuti ngu Leya! Eelyo wakati kuli Labani, «Ino nkaambo nzi ncoocita cili boobu? Mebo ndakabelekela Lacelo kuti ndikwate. Ino nkaambo nzi ncoondicenga?“

26Labani wakaingula kuti, «Bona, tacili ciyanza cesu kukwasya muniini mupati katanakwatwa.

27Lino ulindile kuti imane mvwiki eeyi yakusekelela bwiinga, eelyo ndiyookupa awalo Lacelo kufumbwa kuti uzumine kundibelekela aimbi myaka iili ciloba.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Jakobo wakazumina. Imane buyo mvwiki yakusekelela bwiinga, Labani wakapa mwanaakwe Lacelo awalo kuli Jakobo, kuba mukaintu wakwe.

29Labani wakapa musimbi muzike uutegwa Biliha kumwanaakwe Lacelo.

30Nkaako Jakobo wakaalika Lacelo, alimwi Lacelo ngwaakali kuyanda kwiinda Leya. Lino wakamubelekela Labani aimbi myaka iili ciloba.

Bana ba Jakobo

31Lino Mwami Leza naakabona kuti Leya tayandwi kuli Jakobo, wakapa kuti Leya azyale bana, pele Lacelo pe.

32Leya wakamita akuzyala mwana mulombe. Eelyo wakaamba kuti, «Mwami Leza wabona mapenzi aangu, Lino mulumaangu ulatalika kundiyanda.» Aboobo mwana wakamuulika kuti Lubeni.

33Wakamita alimwi akuzyala mwana mulombe. Wakaamba kuti, «Mwami Leza wandipa aumbi mulombe, nkaambo wakandimvwa kuti nsiyandwi pe. Aboobo wakamuulika kuti Simiyoni.»

34Leya wakamita alimwi akutumbuka mwana mulombe. Nkabela wakati, «Lino mulumaangu ulandikakatila kapati, nkaambo ndamuzyalila bana balombe botatwe.» Aboobo wakamuulika kuti Levi.

35Wakamita alimwi akutumbuka aumbi mwana mulombe. Nkabela Leya wakati, «Lino ciindi eeci ndiyoomutembaula Mwami Leza.» Mpawo wakamuulika kuti Juda. Nkabela wakaima kuzyala.

Matalikilo 30

1Lino Lacelo naakabona kuti tazyali, wakamufwida munyono mupati wakwe, eelyo wakaambila Jakobo kuti, «Kondipa bana kuti naa utandipi, ndilafwa.»

2Pele Jakobo wakakalalila Lacelo wati, «Sena mebo ndili mubusena bwa Leza wakukasya kuzyala?»

3Lacelo wakati, «Ngooyu muzike wangu Biliha. Ino mbuti kuti wanjila kulinguwe kutegwa andizyalile mwana, eelyo munzila eeyi ndakonzya kujana mwana kwiindila mulinguwe.»

4Aboobo wakapa muzike wakwe Biliha kumulumaakwe, mpawo Jakobo wakatalika kusandukila mumuzike ooyo.

5Nkabela Biliha wakamita akuzyala mwana mulombe.

6Mpoonya Lacelo wakaamba kuti, «Leza wandifwida luzyalo akumvwa kukomba kwangu, wandipa mwana mulombe.» Nkaako wakamuulika kuti Dani.

7Bweende-bweende Biliha muzike wa Lacelo wakamita alimwi akuzyala mwana mulombe wabili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mpoonya Lacelo wakaamba kuti, «Ndakazundana kapati amupati wangu, pele ndazwidilila.» Nkaako mwana wakamuulika kuti Nafutali.

9Lino Leya naakabona kuti waima, wakapa muzike wakwe Zilipa kuli Jakobo kuti kamusandukila awalo.

10Nkabela Zilipa wakazyala mwana mulombe.

11Abone boobo Leya wakati, «Ndaba aacoolwe.» Nkaako wakamuulika kuti Gadi.

12Bweende-bweende Zilipa, muzike wa Leya wakazyala mwana mulombe wabili.

13Abone boobo Leya wakati, «Ndabotelwa kapati! Bakaintuma banooti sikubotelwa.» Nkaako wakamuulika kuti Asya.

14Ciindi cakutebula maila, Lubeni naakaya kumyuunda wakaakujana musamu waluzyalo, nkabela wakuuleta kuli banyina. Abone boobo Lacelo wakaambila Leya kuti, «Akaka, kondipa umwi mucelo wamwanaako.»

15Pele Leya wakaingula kuti, «Ino uciyanda nzi, tee wakandinyanga mulumaangu? Lino alimwi utole amucelo wamwanaangu!» Lacelo wakamwaambila kuti, «Kuti naa wandipa mucelo wamwanaako, mulumi ulakusandukila sunu masiku.»

16Lino Jakobo naakaboola kuzwa kumyuunda ciindi camangolezya, Leya wakamucingauzya kati, «Sunu weelede koona kwangu masiku, kayi ndakubbadela kale amucelo wamwanaangu.» Aboobo masiku aayo Jakobo wakoona mwa Leya.

17Nkabela Leza wakamvwa kukomba kwa Leya, aboobo wakamita akuzyala mwana mulombe wasanu.

18Eelyo wakati, «Leza wandilumbula nkaambo ndakapa muzike wangu kumulumaangu.» Aboobo mwana ooyo wakamuulika kuti Isakaa.

19Bweende-bweende Leya wakamita alimwi akuzyala mwana mulombe wacisambomwe.

20Eelyo wakati, «Leza wandipa cipego cibotu kapati. Lino mulumaangu ulandilemeka nkaambo ndamuzyalila bana balombe bali cisambomwe.» Nkaako wakamuulika kuti Zebuloni.

21Bweende-bweende Leya wakazyala mwana musimbi ngwaakaulika kuti Daina.

22Lino Leza wakayeeya Lacelo, wakamvwa kukomba kwakwe, wazumina kuti abe abana.

23Aboobo Lacelo wakamita akuzyala mwana mulombe. Eelyo wakati, «Leza wandigwisya masampu aakutazyala.

24Akaka, Mwami Leza naandipa alimwi aumbi mwana mulombe.» Nkaako mwana ooyo wakamuulika kuti Josefa.

Jakobo a Labani mbobakapanga cizuminano calubono

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Musule aakuzyalwa kwa Josefa, Jakobo wakati kuli Labani, «Kondizumizya lino
kuti ndibweede kulindiswe kunyika yokwesu.

26Ndipa bakaintu bangu aabo mbendakabelekela kulinduwe, undipe abana bangu
ngunke. Ulizi mbuli mbondakakubelekela kabotu.»

27Pele Labani wakati kulinguwe, «Ndiswiilile ambebo, ndizi ncobeni kuti Mwami
Leza wakandileleka akaambo kako.

28Kondaambila buyo ncetikuvozye, ndamana mebo ndakupa.»

29Jakobo wakaingula kuti, «Ulizi mbondakakubelekela, alimwi abutanga bwako
mbubwakomena akaambo kakuti mbweembela kabotu.

30Nketanasika wakajisi katanga kaniini buyo, pele sunu lyabatanga liyoosya, nkokuti
Mwami Leza wakuleleka ncobeni akaambo kangu. Lino ambebo ndileelede
kulibonena twangu ma!»

31Eelyo Labani wakabuzya alimwi kuti, «Ani ncinzi ncoyanda kuti ndikubbadele.»
Jakobo wakaingula kuti, «Nsiyandi kuvola mali pe, ndilakweembelela kufumbwa
buyo kuti uzumine eeci.

32Sunu ndanjila mumatanga aako akuzandula twana twambelele tusiya atwana
twampongo twamabala-mabala toonse. Nkokuvola nkwenjanda ooku.

33Eelyo yebo uyooziba kabotu naa ndilasyomeka. Nkaambo waakuboola kuzoozula
zyakuvola zyangu, kuti uzoojane tubelele tusiya nituba tupongo tutakwe mabala-
mabala, uyooziba kuti ntwakubba.»

34Aawo Labani wakaingula kuti, «Ncibotu. Tulacita mbubonya mbuli mbooamba.»

35Pele buzuba mbubonya oobo Labani wakasala akugwisya basijembwe bampongo
boonse bakali amabala-mabala, ampongo nzyazi zyoonse zyamabala-mabala zyakajisi
myeengwe, azyalo mbelele zisiya wakazigwisya. Wakazipa kubana bakwe kuti
bazibambe.

36Mbombuboobu mbwaakazandula butanga bwakwe kuzwa kuli bwa Jakobo
akubutola kubusena bwakali kulaale, bwakali kweendwa mazuba otatwe. Pele Jakobo
wakasyaala keembela butanga bwa Labani.

37Lino Jakobo wakatola tusako tutete twazisamu zyaandeene-andeene wakatunyemba
kwiindila mukutuyupa makwa amwi, aboobo twakaba amabala-mabala.

38Lino tusako ooto wakatubikka kumbele lyazinywido zyabutanga, nkaambo zyakali
kutantana ciindi nizyakali kunywa maanzi.

39Aboobo impongo zyakali kumita kumbele lyatusako ooto, zyakali kuzyala bana
babusasaasa, myeengwe-myeengwe, amabala-mabala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

40Nkabela Jakobo wakazandula mbelele zyakwe akuzibikka kulubazu lwazyo zilikke,
kazilanzya kuleezyo zyamabala-mabala azisiya mubutanga bwa Labani. Munzila eeyi
butanga bwakwe bwakavula, alimwi zyakwe taakali kuzisanganya azya Labani pe.

41Lino kufumbwa ciindi mbelele zyakajisi mibili yanguzu nizyakali kumita, Jakobo
wakali kubikka tusako kumbele lyazinywido, kutegwa mbelele zimitile kumbele
lyatusamu ooto.

42Pele tubelele twakanyanide taakali kutubikkila tusako pe. Aboobo zyoonse
zyakanyanide zyakaba zya Labani, pele zyoonse zyakajisi mibili miyumu yanguzu
zyakaba zya Jakobo.

43Nkaako wakavuba kufwambaana. Wakalijisi mbelele zinji, ababelesi bakaintu
abaalumi, ankamela ambongolo.

Matalikilo 31

Jakobo mbwaakatija kuzwa kuli Labani

1Lino Jakobo wakamvwa bana ba Labani kabaamba kuti, «Jakobo watola lubono
loonse lwataata. Lubono loonse ndwajisi lwakali lwataata.»

2Alimwi Jakobo wakabona kuti awalo Labani tacimuyandisyi mbuli mbwaakali
kumuyanda kaindi.

3Aawo Mwami Leza wakaambila Jakobo kuti, «Jokela kunyika yabasikale bako
kunzubo zyako. Ndiyooba aayebo.»

4Aboobo Jakobo wakaita Lacelo a Leya kuti baboole kuzoobonana anguwe ooko
kwakali butanga bwakwe.

5Lino wakabaambila kuti, «Ndabona kuti uso tacindilangi kabotu pe mbuli mbwaakali
kucita kaindi, Leza wataata buyo nguuli aandime.

6Anywebo lwanu mulizi kuti ndamubelekela uso anguzu zyangu zyoonse.

7Pele walo wakandicenga kwiindila mukusandaula-sandaula kuvola kwangu
kwaziindi zili kkumi, nikuba boobo Leza taakamuzumizya kuti andicise.

8Ciindi Labani naakaamba kuti, ‹Impongo zyamabala-mabala ziyooba zyako.›
Butanga boonse bwakazyala zyamabala-mabala. Alimwi naakati, ‹Impongo
zyamyeengwe-myeengwe ziyooba zyako.› Butanga boonse bwakazyala
zyamyeengwe-myeengwe.

9Leza wakanyanga uso matanga aakwe akwaapa kulindime.

10«Lino ciindi mpongo nizyakali kutantwa ndakalota kuti ndabona basijembwe
bamyeengwe-myeengwe abamabala-mabala ababusasaasa kabatanta.

11Mungelo wa Leza wakandaambila muciloto kuti, ‹Jakobo!› Ndakati, ‹Mwami.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Wakati, ‹Bona, boonse basijembwe batanta mbamabala-mabala, myeengwe-myeengwe, abusasaasa.› Ndime ndacita kuti cintu cili boobu cicitike nkaambo ndabona zyoonse nzyacita Labani.

13Majwi aa Leza ngaaya, ‹Ndime Leza wakalibonya kulinduwe ku Beteli, ooko nkookaimika bbwe lyaciibalusyo ndyookatila mafuta, alimwi nkookakonkela. Lino libambile, usiye nyika iino, ujokele kunyika yokwanu nkookazwida.› »

14Lacelo a Leya bakaingula bati, «Swebo taakwe ncotuyookona kuli taata pe.

15Nkaambo swebo utulanga mbuli kuti tuli banasinakooma! Wakatuuzya alimwi mali oonse ngaakajana mukukwatwa kwesu wakaasangaula.

16Loonse lubono oolo Leza ndwaakanyanga taata, sunu ndulwesu abana besu. Yebo kocita buyo mbubonya mbuli Leza mbwaakakulailila.»

17Nkaako Jakobo wakalibambila kubweeda kuli wisi Izaka kunyika ya Kenani. Wakatantika bana abakaintu bakwe ankamela.

18Wakabinga matanga aakwe oonse azintu zyoonse nzyaakajana mucisi ca Padanalamu.

19Ciindi eeco Labani wakali kukugela mbelele zyakwe, lino mukuti taakaliwo Lacelo wakabba mituni yawisi yakali muŋanda.

20Mbombuboobu Jakobo mbwaakaunina Labani Mualamu naatakamwaambila kuti uyanda kweenda.

21Wakatola zyoonse nzyaakajisi waloboka. Wakaakuzubuka mulonga wa Yufuletisi ngooyo watozya kucisi catulundu-lundu ca Giliyadi.

Labani mbwaakatobela Jakobo

22Lino nikwakamana mazuba otatwe, Labani wakaambilwa kuti Jakobo wakaloboka.

23Nkabela Labani wakatola bantu bakwe akutalika kutobela Jakobo. Wakamutobela kwamazuba aali ciloba, wakaakumujana kucisi catulundu-lundu ca Giliyadi.

24Masiku aayo ngoonya Labani wakalota. Leza wakasika kulinguwe akumwaambila kuti, «Ucenjele kuti utakongi Jakobo munzila niiba buti.»

25Lino Labani wakeenzya Jakobo mutulundu oomo mwaakayakide zivuka zyakwe, Labani walo wakayaka zivuka zyakwe kucilundu ca Giliyadi.

26Kumane Labani wakaambila Jakobo kuti, «Ino nkaambo nzi ncookandicenga akutola bana bangu mbuli kuti bakajatwa munkondo?

27Ino wakandeenena nzi akuloboka kotalayi pe? Kuti nookandaambila nitwakalayana cakukondwa, nindakaimba nkelizya nsakalala akalumbu.

28Alimwi nkaambo nzi ncootakati ndayane abazyukulu bangu abana bangu nkebamyonta? Ncobeni wakacita cabufuba-fuba!

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Ndilijisi nguzu zyakuti ndikupenzye munzila imwi, pele masiku aaya aainda, Leza
wauso wandaambila kuti, ‹Utakabi noyookonga Jakobo munzila niiba buti.›

30Ndilizi kuti ncookeenda boobu wakali kuyandisya kubweeda kulindinywe, pele ino
nkaambo nzi ncookabbidilizya abaleza bangu?»

31Lino Jakobo wakaingula kuti, «Ndakayoowa, nkaambo ndakali kuyeeya kuti
ulandinyanga bana bako canguzu.

32Pele naa ulajana kuti kuli umwi aano uujisi baleza bako, ooyo uleelede kuti ajaigwe.
Mbaaba abantu boonse besu mbabakamboni, kolangaula, eelyo kufumbwa ncotijane
kuti ncicako utole.» Jakobo taakwe naakazi kuti Lacelo wakabbide baleza bawisi.

33Eelyo Labani wakanjila mutente lya Jakobo waakulangaula, amane wakaya muli
Leya, amutente lyabakaintu bazike ba Jakobo bobilo, pele taakwe naakajana baleza
bakwe. Kuzwa aawo wakanjila mutente lya Lacelo.

34Lacelo wakabikkide baleza bawisi munkomo yacikkalilo cikkalwa watanta
ankamela, nkabela walo wakalikkede alincico. Labani wakalangaula mumatente
oonse, pele taakwe naakajana baleza bakwe.

35Lino Lacelo wakaambila wisi kuti, «Utandinyemeni pe, taata, nsikonzyi kuti inga
ndanyamuka aano kumbele lyako, nkaambo ndili kuya bakaintu.» Aboobo Labani
wakalangaula, pele taakwe naakajana baleza bamuŋanda yakwe.

36Mpoonya Jakobo wakanyema, wakatalika kwaambila Labani cabukali, wakati, «Ino
mulandu nzi ngundakacita? Mulawo nzi ngundakatyola ooyo uukuzumizya
kundivwima boobu?

37Lino tee walangaula muzintu zyangu zyoonse, ino cintu nzi cako ncoojana?
Kocibikka antangalala aawa kuti bantu bangu bacibone, nkabela balaziba naa nguni
uuluzi akati kesu tobilo.

38Mebo ndakakkala ayebo kwamyaka iili makumi obilo, mbelele zyako ampongo
zyako taakwe nizyakali kusowa pe, alimwi taakwe nindakalya bagutu bazwa
mubutanga bwako pe.

39Ciindi niyakali kunga imwi yambelele yalumwa abanyama bamusokwe, ndakali
kubbadela. Nsiindakali kwiileta kulinduwe kuzookuzibya pe, kusweekelwa kwakaba
kwangu ndemwini. Kuli zeezyo zyakabbigwa sikati naaba masiku, yebo wakali
kundibbadelesya.

40Muziindi zinji ndakali kupenga kupya zuba sikati akwaandwa mpeyo masiku.
Nketooni pe.

41Oobu mbobwakabede buumi bwangu ciindi coonse ncendakakkede ayebo.
Ndakakubelekela myaka iili kkumi aine kuti nkwate bana bako bobilo aaba.
Ndakabeleka aimbi myaka iili cisambomwe kubelekela butanga. Nikuba boobo
zyakuvola zyangu wakazisandaula-sandaula ziindi zili kkumi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Kuti Leza wataata, Leza wa Abulahamu uukomba Izaka, naatakali aandime, yebo nonditandide kale acinkwamaanza. Pele walo wakabona mapenzi aangu amulimo ngwendakacita, nkankakaako ncaakucenjezya masiku aasunu.»

Jakobo a Labani mbubakapanga cizuminano

43Lino Labani wakaingula Jakobo kuti, «Bana aabo mbokwete mbibangu, abana babo boonse mbibangu, amatanga oonse ngaangu. Zyoonse eezi nzyobona nzizyangu. Pele inga ndilacita buti kubana bangu akubana babo?

44Ncibotu atupange cizuminano, yebo ambebo, alimwi tulundike cilwi camabwe kuti cibe ciibalusyo kulindiswe.»

45Mpoonya Jakobo wakaimika bbwe.

46Eelyo wakaambila bantu bakwe kuti balundike cilwi camabwe, mpawo bakalundika. Bamane bakalya zilyo aawo mumbali acilwi camabwe.

47Nkabela busena oobo Labani wakabuulika kuti, Jegaasahaduta, Jakobo wakabwiita kuti, Galeedi.

48Amane Labani wakati, «Aaya mabwe aalundikwa ayooba ciibalusyo kulindiswe.» Ncenciceeco busena oobu ncibwakaitwa kuti Galeedi.

49Labani wakati, «Mwami Leza atubambe ciindi ncotunooandeene.» Busena oobo bwakaulikwa alimwi kuti Mizipa.

50Labani wakacili kwaamba, «Kuti utakabaleli kabotu bana bangu, nikuba kuti ukakwate bambi bakaintu nikuba kuti mebo nsikoonoozi makani aayo, koyeeya kuti Leza ulitubwene toonse.»

51Nkabela Labani wakaambila Jakobo kuti, «Mabwe aaya ndaalundika akati kesu tobilo, abbwe lyaciibalusyo eeli.

52Zyoonse eezi nzyaciibalusyo. Mebo taakwe nezooindilila cilwi camabwe eeci akuza kulinduwe kuti nkulwane pe, ayebo tokoozooindilila cilwi eeci kuti uzoondilwane pe.

53Leza wa Abulahamu uuli ngo Leza wa Nahoo akabeteke akati kesu.» Lino Jakobo wakakonka muzina lya Leza wa Izaka ngwaakali kukomba.

54Wakapaizya acilundu, wakatamba bantu bakwe kuti balye, bamane bakoona acilundu aawo.

55Buce buyo cifumo-fumo, Labani wakamyonta bazyukulu bakwe, abana bakwe bakaintu akubaleleka, wati, «Amweende kabotu.» Eelyo wakajokela kumunzi wakwe.

Matalikilo 32

Jakobo mbwaakalibambila kuswaangana a Isau

1Lino Jakobo wakaindilizya mulweendo lwakwe, nkabela bangelo bakaswaangana anguwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Naakababona, Jakobo wakati, «Eeyi nimpi ya Leza.» Nkaako busena oobo wakabuulika kuti Mahanaimu.

3Amane Jakobo wakatuma bantu kuti basolole kuyooswaangana a Isau mupati wakwe, wakali kukkala munyika ya Siiya, mucisi ca Edomu.

4Lino wakabalailila kuti bakaambe boobu, «Mebo ndime Jakobo, mutwanga wako walibombya kulinduwe. Ndakali kukkala kuli Labani alimwi ndakamuka kupiluka kusikila sunu.

5Ndilijisi ŋombe, mbongolo, mpongo, mbelele, alimwi abazike baalumi abakaintu. Lino ndatumina mulomo kulinduwe nkaambo ndasyoma kuti inga ulandeengelela.»

6Lino batumwa nibakaboola kuli Jakobo bakamwaambila kuti, «Twaliko kumupati wako Isau, lino uli kale munzila kuzookucingauzya. Ujisi baalumi bali myaanda yone mbazabuza aabo.»

7Mpoonya Jakobo wakayoowa kapati akubijilwa. Wakaandaanya bantu bakwe ambelele, mpongo, ankamela muzikamu zyobilo.

8Wakayeeya kuti, «Kuti naa Isau wasika akulwana ankamu yabantu bangu ntaanzi, inga imwi nkamu yabili ilakonzya kuti ifutuke.»

9Mpoonya Jakobo wakakomba wati, «Leza wa Abulahamu syaanene, Leza wataata Izaka, ndiswiilile! Yebo O Mwami Leza, nduwe wakandaambila kuti, ‹Jokela kunyika yako akumukowa wako, nkabela ndiyoocita zintu kuti zikakweendele kabotu.› »

10Mebo ndemubelesi wako nsyeelede kufwidwa luse ndonditondezya cakusyomeka. Ndakazubuka mulonga wa Jolodani nketakwe akantu nokaceya nkejisi ccita buyo musako ulikke, pele ndaboola nkejisi nkamu zyobilo eezi.

11Ndakomba, undivune kunguzu zyamupati wangu, Isau. Ndiyoowede nkaambo uzabuza kuti azootulwane akutunyonyoona toonse buyo, antoomwe abakaintu abana.

12Kociyeeya cisyomezyo cako ncookati, «Ncobeni ndiyoocita kuti zyoonse zikweendele kabotu, alimwi wakati, ‹Ndiyookupa lunyungu lunji cakuti bana bako tabakooyoobalika. Bayoovula mbuli musenga wakunkomwe yalwizi.› »

13Wakoona mpoonya aawo, abuke cifumo-fumo, wakasala zintu zyakupa mupati wakwe Isau kuzwa mulubono lwakwe.

14Kwakali myaanda yobilo yampongo nzyazi abasijembwe bali makumi obilo, kwakali myaanda yobilo yambelele nzyazi abagutu bali makumi obilo,

15makumi otatwe aankamela zinyonsya abana bazyo, aŋombe nzyazi zili makumi one abapoho bali kkumi, ambongolo nzyazi zili makumi obilo abeenze bali kkumi.

16Matanga oonse aaya ngaakasala wakaapa kubabelesi bakwe kuti umwi aumwi alange butanga bumwi. Alimwi wakabaambila kuti, «Nywebo musolole, lino mwanoobinga matanga kamusiilana zibaka.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Lino wakalailila ooyo mubelesi wakali kubingila kumbele kwini wakati, «Kuti aakukuswaanganya Isau akakubuzye kuti, ‹Ino nguni simalelo wako? Alimwi muya kuli? Nguni ulaalubono oolo ndojisi?›

18Ukati, ‹Oolu lubono ndulwa Jakobo mutwanga wako. Walutumya kuli Isau simalelo wakwe, wamupa buyo. Nkabela awalo Jakobo lwakwe mwali munsi ulaza.› »

19Boonse wakabalailila nzila yomwe yakwaamba, wakamulailila oobo mubelesi wabutanga bwabili awabwatatu, mane boonse mbuli mbobakali kutobelana wakati, «Oobu mbomweelede kwaambila Isau mwaswaangana anguwe.

20Mweelede kwaamba kuti, ‹Awalo Jakobo mutwanga wako ulaza musule lyesu.› » Iiyi mutwanga wako Jakobo wakayeeya kuti, ambweni inga moyo wamupati wangu ulakkala kuti naa ndamutumina zipego, twaswaangana ambweni inga wakonzya kundilekelela akunditambula kabotu.

21Lino zipego zyakasaanguna kuya kumbele lyakwe, walo wakasyaala kuzivuka bwamasiku aayo.

Jakobo mbwaakatingaana amungelo wa Leza ku Peniyeli

22Masiku ngoonya aayo Jakobo wakabuka, wakatola bakaintu bakwe bobilo abakaintu bazike bakwe bobilo, abana bakwe bakali kkumi aumwi, eelyo bakazubuka mulonga wa Jabboko acito cawo.

23Naakamana kubazubusya akuzubusya zintu zyoonse nzyaakajisi,

24wakasyaala alikke buyo. Lino mwaalumi umwi wakatingaana awe mane bwaca.

25Mwaalumi ooyo naakabona kuti wakacilwa kumuzunda, wakaampa Jakobo akasolo, eelyo kasolo kakapesuka kabatingaana.

26Mpoonya mwaalumi ooyo wakaambila Jakobo kuti, «Ndilekezya ngunke, nkaambo bwaca.» Pele Jakobo wakaingula kuti, «Nsikookulekezya pe, ccita undileleke.»

27Muntu ooyo wakabuzya kuti, «Ino nduweni?» Jakobo wakati, «Ndime Jakobo.»

28Lino muntu ooyo wakati, «Lino tociyooitwi limbi kuti Jakobo nkaambo watingaana a Leza alimwi abantu, nkabela wazunda, nkaako unootegwa Isilayeli.»

29Jakobo wakati, «Akaka, ndaambila zina lyako.» Walo wakaingula kuti, «Ino zina lyangu ndyobuzya ndyanzi?» Amane wakaleleka Jakobo.

30Mpoonya Jakobo wakati, «Ndabona Leza meso ameso kwamana ndicipona!» Aboobo busena oobo wakabuulika kuti Peniyeli.

31Aawo zuba lyakapasula ciindi Jakobo naakazwa ku Peniyeli, wakazwa kaya busunkuta nkaambo kakupesuka kwakasolo.

32Nkankakaako Baisilayeli ncobatalidi nyama yamulambi wakasolo asunu, mukuti mpampawo aakaampwa Jakobo naakapesuka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Matalikilo 33

Jakobo mbwaakaswaangana a Isau

1Lino Jakobo naakabona Isau kaboola abantu bali myaanda yone, wakapa bana bakwe
kuli Leya, Lacelo akubakaintu bazike bakwe bobilo baya.

2Amane wakasolozya bakaintu bazike abana babo kumbele, kumane kwaza Leya
abana bakwe, eelyo ba Lacelo a Josefa mbabakali kweendela musule mwini.

3Jakobo lwakwe wakeendela kumbele lyabo, wakali kuya bukotama kwaziindi zili
ciloba, mane limwi waakusika kumupati wakwe.

4Pele Isau wakamuzuzaanina akumumyonta. Mpoonya boonse bobilo bakalila.

5Nkabela Isau naakalanga-langa akubona bakaintu abana, wakabuzya kuti, «Ino
mbaani bantu aaba mboli aabo?» Jakobo wakaingula kuti, «Aaba mbabana Leza
mbaakandipa muluse lwake.»

6Mpoonya kwakasika bakaintu bazike abana babo bazoofugama.

7Awalo Leya abana bakwe wakasika, eelyo kumamanino kwakasika Josefa a Lacelo,
abalo bakazoofugama.

8Alimwi Isau wakabuzya kuti, «Ino iilya nkamu njendasaanguna kuswaangana
ninkamu nzi?» Jakobo wakaingula kuti, «Iilya nkamu njakuti utesye moyo
akundibeda aankumbu.»

9Pele Isau wakati, «Peepe mukwesu, mebo ndilizulizizye kale, kotola buyo eezyo
nzyojisi.»

10Eelyo Jakobo wakati, «Akaka, omukwesu, naa kuti wandibeda aankumbu, tambula
cipego eeci ncendakupa. Nkaambo mebo kukubona caba mbuli kuti ndabona Leza,
kapati mbuli mboonditambula alubomba.

11Akaka tambula cipego eeci ncendakuletela, nkaambo Leza wakandibeda aaluzyalo,
wakandipa zyoonse nzendakali kubula.» Nkaako wakamukombelezya kusikila limwi
wacitambula cipego eeco.

12Mpoonya Isau wakaamba kuti, «Atulibambile tweende. Mebo ndilamusolweda.»

13Pele Jakobo wakaingula kuti, «Simalelo wangu, ulizi kale kuti bana bacili batete
alimwi ndileelede kuyeeyela mbelele aŋombe abana bazyo. Kuti naa zyabingwa gubi-
gubi nikuba buyo buzuba bomwe, inga butanga boonse bwamana kufwa.

14Koya kumbele yebo, mebo ndinoosyaalide musule nkeza bulibemba mbuli
bukonzya kweenda ŋombe abana, mane njookujana ku Siiya.»

15Amvwe boobo Isau wakati, «Ani ncibotu kuti nkusiile bamwi bantu bangu kuti
bakugwasye.» Pele Jakobo wakati, «Kwalo waamba kabotu simalelo wangu, pele
bantu ndijisi.»

16Aboobo Isau wakatalika lweendo lwakwe lwakubweeda ku Siiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Jakobo wakatozya ku Sukkoti, ooko wakaakuyaka ŋanda yakwe akuyaka zimpati zya ŋombe zyakwe. Nkankakaako busena oobo ncobwiitwa kuti Sukkoti.

18Lino Jakobo wakaakusika kabotu kumunzi wa Syekemu munyika ya Kenani. Naakaboola kuzwa kucisi ca Padanalamu, wakayaka zivuka zyakwe mumuunda uuli munsi aamunzi.

19Wakaula cipaanzi camuunda ooyo amali aansiliva aali mwaanda kuzwa kubana balunyungu lwa Hamoo, wisi Syekemu.

20Wakayaka cipaililo ooko akucuulika kuti Elelohe Isilayeli nkokuti, «Leza wa Isilayeli.»

Matalikilo 34

Syekemu mbwaakasofwaazya Daina

1Lino Daina, mwana musimbi wa Jakobo a Leya, wakaya kukuswaya bakaintu bamwi banyika eeyo.

2Lino Syekemu, mwanaa Hamoo Muhivi, wakali ngomwami wacisi eeco, naakabona musimbi ooyo, wakamujata akumwaandila.

3Lino wakamuyandisisya, nkabela akaambo kaako, wakasola kapati kukanana cakumoongelezya.

4Amane wakaambila wisi kuti, «Kondiselela musimbi ooyu kuti ndikwate.»

5Lino Jakobo wakamvwa kuti mwanaakwe musimbi Daina wakasofwaazigwa, pele akaambo kakuti bana balombe bakali musokwe kabeembela, taakwe cintu ncaakacita pe. Wakalindila mane nibakaboola.

6Nkabela Hamoo, wisi Syekemu, wakaya kuli Jakobo kuyoobandika makani aayo.

7Ciindi eeco bana ba Jakobo bakaboola kukweembela. Lino nibakamvwa makani aaya, bakabijilwa akunyema kapati nkaambo Syekemu wakacita cintu cabufuba-fuba citondwa kubantu ba Isilayeli mukujata mwanaa Jakobo.

8Lino Hamoo wakati kulimbabo, «Mwanaangu Syekemu wamuyandisya kapati mwanaanu, aboobo tukumbila kuti mumuzumizye bakwatane.

9Alimwi atupange bulongwe bwakukwatana swebo katukwata bana banu, anywebo kamukwata besu.

10Ndendilyo nomunga mwakkala omuno mucisi antoomwe andiswe, mulakonzya kusala kufumbwa busena mbomuyanda kuyakila. Munoosambala cakuliiba akuvuba lubono.»

11Awalo Syekemu wakaamba kuli Jakobo wisi Daina akubana bokwabo wakati, «Amundiyeeyele kabotu mumakani aaya, kufumbwa ncomunga mwayanda inga ndamupa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Amundiitile kufumbwa zipego nzyomuyanda, ndakwa, ndilamupa kufumbwa ncomutaambe naa mwazumina kundipa musimbi kuti mmukwate.»

13Mpoonya aawo bana ba Jakobo bakaingula calweeno, mukuti Syekemu wakasofwaazya mucizi wabo.

14Bakati, «Tatukonzyi kuzumina kuti mucizi wesu akwatwe kumwaalumi uutapalwidwe, nkaambo eeco inga caba masampu kulindiswe

15Kuti baalumi bakulindinywe boonse batapalulwa mbuli ndiswe, inga tatuzumini pe.

16Kuti naa mwapalulwa inga twazumina kuti mukakwate bana besu, alimwi aswebo tukwate bana banu. Tuyookkala akati kanu akuba bantu bomwe anywebo.

17Pele kuti mukake kupalulwa, tulamutola mucizi wesu akuunka.»

18Lino majwi aaya akababotela ba Hamoo amwanaakwe Syekemu.

19Mpoonya musankwa ooyu taakwe anaakasowa ciindi pe wakacita eeco cakaambwa, nkaambo wakali kumuyandisya mwanaa Jakobo. Alimwi musankwa ooyo wakali ngomuntu uulemekwa kapati kwiinda mumukwasyi wakwe.

20Eelyo ba Hamoo amwanaakwe Syekemu bakainka kumanjililo aamunzi, baakwaambila baaluminyina bamumunzi kuti,

21«Aaba bantu bajisi buumi bwabulongwe bubotu, aboobo amubazumizye bakkale muno munyika andiswe, akuti kabalyeendela cakwaangunuka. Amubone nyika yesu nimpati cakuti balakonzya kukkala abalo. Katukwata bana babo, abalo kabakwata bana besu.

22Mboobu mbobanga bakkala andiswe kuti tube bantu bomwe. Swebo tweelede kuzumina kupalula boonse baalumi mulindiswe, mbubonya mbuli mbobapalwide balo.

23Banyama mbobavubide alubono lwabo lumwi loonse, inga zyaba zyesu. Ino mbuti kuti twazumina kutegwa bakkale andiswe?»

24Lino bantu bamumunzi ooyo bakazumina makani aakaamba ba Hamoo a Syekemu, eelyo baalumi boonse bakapalulwa.

25Lino nikwakainda mazuba otatwe, zilonda zyabo kazizimbide akucisa kapati, bana bobilo ba Jakobo, Simiyoni a Levi, banyinandumi Daina, bakabweza mapanga aabo akunjila mumunzi cakulisisikizya, eelyo bakaakujaya baalumi bamunzi boonse.

26Bakamujaya awalo Hamoo amwanaakwe Syekemu, bamane bakagwisya Daina muŋanda ya Syekemu, mpoonya bainka.

27Abamwi bana ba Jakobo bakaza kumunzi wabafu kuusaala, nkaambo kakuti mucizi wabo wakasofwaazigwa.

28Bakatola matanga aambelele, aaŋombe, aambongolo, azintu zyoonse zyamumunzi azyamumyuunda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Bakatola lubono loonse, akutola bakaintu babo boonse abana babo boonse, azintu zyoonse zyamumaanda.

30Mpawo Jakobo wakaambila Simiyoni a Levi kuti, «Lino mwandinjizya mumapenzi, nkaambo boonse bantu banyika iino, Bakenani, a Bapelizi balandizonda. Mebo nsijisi baalumi banji pe, kuti naa balibunga-bunga aamwi akundilwana, inga mukwasyi wangu woonse antoomwe andime, ulamana kufwa doo.»

31Pele balo bakaingula kuti, «Tatukonzyi kuleka mucizi wesu kuti acitwe mbuli kuti muvuule pe.»

Matalikilo 35

Leza mbwaakaleleka Jakobo ku Beteli

1Lino Leza wakaambila Jakobo kuti, «Kolibambila uunke ku Beteli ukakkalile nkuko. Ukayakile Mwami Leza wakalitondezya kulinduwe ooko, ciindi nookali kutija mupati wako Isau, cipaililo.»

2Aboobo Jakobo wakaambila bamukwasyi wakwe abaabo mbaakali kukkala aabo wakati, «Amwiisowe mituni njomujisi, amulisalazye lwanu, musame zisani zisalala.

3Tulazwa kuno akuunka ku Beteli ooko nkwetikayakile Mwami Leza cipaililo. Mwami Leza ngonguwe ooyo wakandigwasya ciindi camapenzi, wakali aandime koonse nkondakabede.»

4Mpoonya bakapa Jakobo mituni yoonse njobakajisi, bakamupa atulumba-lumba twakumatwi. Wakazizikka munsi amibanga kufwiifwi amunzi wa Syekemu.

5Lino Jakobo abana bakwe nibakatalika kweenda, bantu baminzi yakali munsi aampibakakkede bakayoowa kapati, taakwe nibakabatobela pe.

6Lino Jakobo abantu bakwe bakaakusika kubusena butegwa Luzi, nkokuti Beteli munyika ya Kenani.

7Ooko wakayaka cipaililo, akuulika busena oobo kuti Beteli, nkaambo ooko Leza nkwaakalitondezezye lwakwe mwini kulinguwe ciindi Jakobo naakali kutija mupati wakwe.

8Ciindi eeci Dibola, wakali sikulela Labeka, wakafwa, nkabela wakazikkwa munsi aamubanga wakali aafwiifwi amunzi wa Beteli. Musamu ooyo wakuuulika kuti, «Alinobakuti,» nkokuti Mubanga wakulila.

9Jakobo naakasika kuzwa kucisi ca Padanalamu, Leza wakalitondezya kulinguwe alimwi akumuleleka.

10Wakati, «Wali Jakobo, pele kuzwa lino unootegwa Isilayeli.» Aboobo wakategwa Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Nkabela Leza wakamwaambila alimwi kuti, «Ndime Leza singuzu zyoonse. Koba abana banji. Lunyungu lwako luyoovula, alimwi bamwi babo bayooba bami. Lunyungu lwako luyoovula cakuti luyooba misyobo minji.

12Ndiyookupa nyika njindakapede Abulahamu a Izaka, njiyonya ndiyooipa akulunyungu lwako loonse.»

13Amane Leza wakamusiya abusena aawo mpoonya mpaakali kukananina kulinguwe, wabweeda kujulu.

14Mpawo Jakobo wakaimika bbwe lyaciibalusyo abusena aawo. Nkabela wakatila cituuzyo cacakunywa amafuta alindilyo.

15Busena oobo Jakobo wakabuulika kuti Beteli, nkaambo mpampawo aawo Leza mpaakakananina kuli nguwe.

Lacelo mbwaakafwa naakazyala Benjamini

16Bakalonga kuzwa ku Beteli, eelyo kakucisyeede kasinzo buyo kuti basike kubusena butegwa Efulata, Lacelo wakamyongwa, pele kuzyala kwakapenzya kapati.

17Sikutumbusya wakamwaambila kuti, «Utayoowi nkaambo uyanda kuzyala aumwi mwana mulombe.»

18Ciindi eeco Lacelo wakali lemede kale, lino kacipefula wakaulika mwana kuti, «Benoni» pele wisi wakamuulika kuti Benjamini.

19Lacelo naakafwa, wakazikkilwa kumugwagwa uuya ku Efulata, sunu uutegwa Betelehemu.

20Lino Jakobo wakaimika bbwe lyaciibalusyo acuumbwe, eelyo «Bbwe lya Lacelo» nkolicili asunu.

21Nkabela Isilayeli wakalongela kumbele alimwi, akuyooyaka zivuka zyakwe kubbazu limwi lya ŋanda ndamfu ya Edaa.

Jakobo abana bakwe (1 Makani 2:1-2)

22Lino Isilayeli naakacikkede munyika eeyo, umwi mwanaakwe uutegwa Lubeni wakanjila muli Biliha, umwi wabamwanakasuwa bawisi. Nkabela Isilayeli wakaamvwa makani aaya. Ciindi eeci Jakobo wakajisi bana balombe bali kkumi ababili.

23Bana ba Leya mbaa, Lubeni mwana wakusaanguna wa Jakobo, Simiyoni, Levi, Juda, Isakaa a Zebuloni.

24Bana ba Lacelo mbaa: Josefa, a Benjamini.

25Bana ba Biliha muzike wa Lacelo mbaa: Dani a Nafutali.

26Bana ba Zilipa muzike wa Leya mbaa: Gadi, a Asya. Aaba mbabana balombe mbaakajisi Jakobo naakali munyika ya Padanalamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Izaka mbwaakafwa

27Lino Jakobo wakasika kuli wisi Izaka kubusena butegwa Mamule, kumwi butegwa
Kiliyataaba naa Hebuloni, ooko kwakali kukkala ba Abulahamu a Izaka.

28Izaka wakali aamyaka iili mwaanda amakumi aali lusele.

29Nkabela Izaka wakakosoka, wafwa, aboobo wakazikkwa kacembeede kapati, bana
bakwe Isau a Jakobo mbabakamuzikka.

Matalikilo 36

Balunyungu lwa Isau (1 Makani 1.34-37)

1Aaba mbabantu balunyungu lwa Isau, uuli ngo Edomu.

2Isau wakakwete bakaintu Bakenani aaba, Ada mwana wa Eloni Muhiti, Oholibamaa
mwana wa Ana, uuli mwana mulombe wa Zibiyoni Muhivi,

3a Basemati mwana wa Isyimayeli munyinandumi Nebaiyoti.

4Ada wakazyalila Isau mwana uutegwa Elifazi, Basemati wakazyala Luweli,

5walo Oholibamaa wakazyala Jewusyi, Jalamu, a Kola. Aaba mbana mbaakajisi Isau
munyika ya Kenani.

6Lino Isau wakatola bakaintu bakwe abana bakwe balombe abasimbi, abantu boonse
baŋanda zyakwe alubono loonse lumwi ndwaakajisi munyika ya Kenani, wakainka
kunyika iimbi akusiya mwanookwabo Jakobo mu Kenani.

7Wakalonga nkaambo eeyo nyika njibakali kukkala boonse a Jakobo yakabaceela,
bakaata nkaambo bakavubide ŋombe zinji kapati, nkaako tiibakacili kukonzya
kukkala antoomwe.

8Azwe ooko Isau wakaakukkala munyika ya Siiya, muzilundu. Isau ngonguwenya
uutegwa Edomu.

9Oolu ndoluyungu lwa Isau sikale wa Baedomu bakali kukkala muzilundu zili
munyika ya Siiya.

10Ngaaya mazina aabana balombe ba Isau, kuli Elifazi mwana wa Ada a Luweli
mwanaa Basemati.

11Ono bana balombe ba Elifazi mbaa: Temani, Omaa, Zefo, Gatamu a Kenazi.

12Timuna wakali mwanakasuwa wa Elifazi mwana wa Isau. Timuna wakazyala
Ameleki. Aaba mbabazyukulu ba Ada, mukaintu wa Isau.

13Kwaamba zyabana ba Luweli mbaa: Nahati, Zelaa, Syamaa, a Miza. Aaba
mbabazyukulu ba Basemati mukaintu wa Isau.

14Awalo Oholibamaa, mukaintu wa Isau, wakali mwana wa Ana mwanaa Zibiyoni,
wakazyala ba, Jewusyi, Jalamu a Kola.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Lino balunyungu lwa Isau bakali boobu, bana ba mwana mutaanzi wa Isau Elifazi bakali ba: Temani, Omaa, Zefo, Kenazi,

16Kola, Gatamu a Ameleki. Aaba mbabami bazwa kuli Elifazi munyika ya Edomu. Bakali bana ba Ada, mukaintu wa Isau.

17Bana ba Luweli mwana wa Isau bakali ba, Nahati, Zelaa, Syamaa, a Miza. Aaba mbabami bazwa kuli Luweli munyika ya Edomu. Bakali bana ba Basemati, mukaintu wa Isau.

18Bana ba Oholibamaa mukaintu wa Isau bakali ba, Jewusyi, Jalamu a Kola. Aaba mbabami mbaakazyala mukaintu wa Isau, Oholibamaa mwana wa Ana.

19Aaba mbabazyukulu abami bazwa kuli Isau uuli ngo Edomu.

Lunyungu lwa Siiya (1 Makani 1:38-42)

20Bana ba Siiya Muholi, bakali basicisi, bakali ba, Lotani, Syobalu, Zibiyoni, Ana,

21Disyoni, Ezaa a Disyani. Aaba mbabami ba Baholi, bakali bana ba Siiya munyika ya Edomu.

22Bana balombe ba Lotani bakali ba Holi a Hemani, Timuna wakali mucizi wa Lotani.

23Bana ba Syobalu bakali ba, Aluvani, Manahati, Ibalu, Syefo a Onamu.

24Bana ba Zibiyoni bakali ba, Aiya a Ana. Ana ngonguwe wakajana kasensa kamaanzi aabila munkanda naakali kuya bweembela mbongolo zya Zibiyoni wisi.

25Bana ba Ana bakali ba, Disyoni a Oholibamaa, mwana musimbi wa Ana.

26Bana ba Disyoni bakali ba, Hemudani, Esyibani, Itilani a Kelani.

27Bana ba Ezaa bakali ba, Bilihani, Zaavani, a Akani.

28Bana ba Disyani bakali ba, Uzi a Alani.

29Lino bami ba Baholi bakali ba, Lotani, Syobalu, Zibiyoni, Ana,

30Disyoni, Ezaa a Disyani. Aaba mbabami ba Baholi mbuli mumikowa yabo, munyika ya Siiya.

Bami ba Edomu (1Makani 1:43-54)

31Aaba mbabami bakali kulela munyika ya Edomu ciindi kakutana zibwa kuti kuyooba mwami mu Isilayeli.

32Bela mwanaa Beyo nguwakali kulela mu Edomu. Munzi wakwe wakali kwiitwa kuti Dinihaba.

33Ciindi Bela mwanaa Beyo naakafwa, Jobabu, mwanaa Zelaa uuzwa kumunzi wa Bozila, nguwakalela mubusena bwakwe.

34Ciindi Jobabu naakafwa, Husyamu uuzwa kucisi ca Batemani nguwakalela mubusena bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Ciindi Husyamu naakafwa, Hadadi mwanaa Bedadi, ooyo wakazunda Bamidiyani mucisi ca Mowabu, nguwakalela mubusena bwakwe. Munzi wakwe wakali kwiitwa kuti Aviti.

36Naakafwa Hadadi, Samula uuzwa ku Masileka nguwakalela mubusena bwakwe.

37Naakafwa Samula, Syaulu uuzwa ku Lehoboti kumulonga wa Yufuletisi, nguwakalela mubusena bwakwe.

38Naakafwa Syaulu, Baalihanani mwana wa Akiboli nguwakalela mubusena bwakwe.

39Naakafwa Baalihanani, mwana wa Akiboli, Hadadi nguwakalela mubusena bwakwe. Munzi wakwe wakali kwiitwa kuti Pau, mukaintu wakwe wakali kwiitwa kuti Mahetebeli, mwanaa Matiledi, mwanaa Mezahabu.

40Aaya ngamazina aabami baciinga ca Isau, alilembedwe mbuli mumikowa yabo alimwi akumasena nkobakali kukkala. Bami aabo bakali ba, Timuna, Aluva, Jeteti,

41Oholibamaa, Ela, Pinoni,

42Kenazi, Temani, Mibizaa,

43Magidiyeli a Ilamu. Aaba mbabami ba Edomu, uuli ngu Isau sikale wa Baedomu, kweendelana amasena mobakali kukkala munyika yabo njobakajisi.

Matalikilo 37

Josefa abanabokwabo

1Pele Jakobo wakalikkede munyika ya Kenani oomo mwakakkede wisi.

2Ono ngaaya makani aamukwasyi wa Jakobo. Josefa, kali mulombe wamyaka iili kkumi aciloba, wakali kweembela mbelele ampongo antoomwe abanabokwabo, bana ba Biliha aba Zilipa, bamwana kasuwa bawisi. Nkabela wakali kwaambilizya banabokwabo kuli wisi nkaambo kazintu zibi nzibakali kucita.

3Awalo Isilayeli wakali kuyandisya Josefa kwiinda bana bakwe bamwi, mukuti wakazyalwa kali wisi wacembaala kale. Nkaako wisi wakamusumina jansi bbotu kapati.

4Eelyo bapati bakwe nibakabona kuti wisi uyandisya Josefa kwiinda mbabo, bakasulaika Josefa cakuti tiibakacili kwaambaula kabotu anguwe.

5Bumwi buzuba Josefa wakalota, lino wakaambila bapati bakwe ncaakalota. Nkaako bakaindilizya kumusulaika.

6Ncaakabaambila ncakuti, «Amumvwe ciloto ncindalota.

7Swebo toonse twali mumuunda, twali kwaanga misunta yamakuba aamaila. Nkabela musunta wangu, waima nji, kumane misunta yanu yazinguluka wangu, yaubikka akati mpoonya yaukotamina.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Aawo banabokwabo bakamubuzya bati, «Sena yebo uyeeya kuti uyooba mwami wesu? Yebo uyootulela na?» Nkaako bakaindilizya kumusulaika akaambo kaciloto ncaakabaambila.

9Alimwi Josefa wakalota ciloto acimwi akwaambila bapati bakwe kuti, «Ndalota acimbi ciloto. Muciloto eeci ndabona zuba amwezi, anyenyezi zili kkumi aimwi zyoonse zyandikotamina.»

10Josefa wakaambila wisi abanabokwabo ciloto eeci, pele wisi wakamukalalila. Wakati, «Ani nciloto nzi eeci? Sena uyeeya kuti mebo abanyoko abapati bako tuyookukotamina yebo?»

11Bapati bakwe Josefa bakamunyonokela, pele wisi wakali kuyeeya makani aaya oonse.

Josefa mbwaakauzigwa ku Ijipiti

12Lino bapati ba Josefa bakainkide ku Syekemu kukweembela butanga bwawisi,

13nkabela Isilayeli wakaambila Josefa kuti, «Mbuli mbozi, bapati bako beembela butanga ku Syekemu. Libambile kuti ndikutume kulimbabo.» Josefa wakaingula kuti, «Ndainka.»

14Mpoonya wisi wakati kulinguwe, «Koya ukabone naa bali kabotu, alimwi ukabone abutanga naa buli kabotu, waakumana ukaboole uzoondizibye.» Aboobo wisi wakatuma Josefa kuzwa kukkuti lya Hebuloni. Josefa naakaakusika ku Syekemu,

15umwi muntu wakamujana ulaingaila musokwe, eelyo wakamubuzya kuti, «Ino ulangaula nzi?»

16Josefa wakaingula kuti, «Ndilangaula bapati bangu. Akaka amundaambile naa beembelela yi.»

17Muntu ooyo wakati, «Bakalonga kale. Ndakamvwa kuti bakaya ku Dotani.» Aboobo Josefa wakabatobela akuyoobajana ku Dotani.

18Lino balo bakamubona kacili aalaale, katanasika afwiifwi ambabo. Nkabela bakatalika kulivwiya kuti bamujaye.

19Bakaambilana kuti, «Nguulya siziloto wasika.

20Atumujaye, twamana mutumba wakwe tuusowele mumulindi umwi, eelyo tukaambe kuti walumwa munyama. Tubone naa ziloto zyakwe zilacitika buti.»

21Pele Lubeni naakabamvwa, wakamuvuna kulimbabo. Wakati, «Tutamujayi pe.

22Atumuwaalile buyo mumulindi ooyu, pele mutamujayi pe.» Wakaamba oobo nkaambo wakali kuyeeya kuti uzoomugwisya cakusisikizya akumubweedezya kuli wisi.

23Lino Josefa naakasika aakali bapati bakwe, bakamusamununa jansi liya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Bamukwela, bamuwaala mumulindi uutakwe maanzi.

25Lino ciindi nibakali kulya, bakabona nkamu ya Baisyimayeli bakali mulweendo kuzwida ku Giliyadi. Nkamela zyabo zyakayumwide misamu atununkilizyo ntubakali kutola ku Ijipiti kuyoouzya.

26Lino Juda wakati kubeenzinyina, «Ino inga twajana nzi kuti naa twajaya musyoonto wesu akusisa lufu lwakwe?

27Atumuuzye buyo ku Baisyimayeli aaba. Nkaambo twacita boobo inga tatukoomujaya buya pe, kayi mmusyoonto wesu. Tuli bamwi anguwe.» Eelyo bapati bakwe bakacizumina eeco.

28Lino basambazi Bamidiyani nibakainda, bapati ba Josefa bakamugwisya mumulindi bamuuzya ku Baisyimayeli amali aansiliva aali makumi obilo. Baisyimayeli balo bakamutola ku Ijipiti.

29Ciindi Lubeni naakazoosika kumulindi ooko akujana kuti Josefa tamo, wakazapaula zyakusama zyakwe mukuusa.

30Wakabweeda kubeenzinyina akuyooamba kuti, «Mulombe tamo pe! Ino mebo ndilacita buti?»

31Lino balo bakajaya mpongo, banyika jansi lya Josefa mubulowa.

32Bamane bakalitola kuli wisi. Bakamutondezya, bati. «Sena inga eeli lilaba jansi lyamwanaako, twalijana buyo mbubonya oobu?»

33Jakobo wakaliziba, eelyo wakati «Ndendilyo! Munyama wakamujaya. Josefa wazapaulwa!“

34Mpoonya Jakobo wakazapaula zyakusama zyakwe, akusama zyamasaka mucibuno kutondezya kuusa. Wakalila mwanaakwe kwamazuba manji.

35Boonse bana bakwe balombe abasimbi bakasika akusola kumuumbulizya, pele wakakaka wati, «Ndinoomulila mwanaangu mane kusikila nkafwe.» Mbombuboobu Jakobo mbwaakacili kulila mwanaakwe Josefa.

36Ciindi nciconya eeco ku Ijipiti, Bamidiyani bakauzizye kale Josefa kuli Potifaa, umwi wabalupati-pati ba Falo wakalikulanga balindizi.

Matalikilo 38

Makani aa Juda a Tamaa

1Ciindi eeco Juda wakasiya banabokwabo, wakaya kuyookkala a Hila, mwaalumi wakali kuzwa kumunzi wa Adulamu.

2Ooko Juda wakaakubona musimbi mwanaa Syuwa, Mukenani, eelyo wakamukwata.

3Mukaintu ooyo wakamita akuzyala mwana mulombe ooyo Juda ngwakaulika kuti Ela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Wakamita alimwi akuzyala mwana mulombe, ngwaakaulika kuti Onani.

5Alimwi wakazyala aumbi mwana mulombe ngwaakaulika kuti Syela. Ciindi Syela naakazyalwa, Juda wakali kukkala ku Kezibu.

6Lino Juda wakakwatila mwanaakwe wakusaanguna, Ela, kuli Tamaa.

7Pele Ela mwanaa Juda wakusaanguna wakali mubi ku Mwami Leza, aboobo Mwami Leza wakakosola buumi bwakwe.

8Juda wakaambila Onani kuti, «Konjila muŋanda yamupati wako, ube aabana muzina lyakwe.»

9Pele Onani wakalizi kuti bana tabakooyooba bakwe, aboobo wanoonga lyoonse naswaangana amukamufu, ulagwisya akusowela ansi lunyungu kutegwa mupati wakwe atajani bana pe.

10Eeci cakali kucita Onani cakabijila Mwami Leza, nkaako wakamujaya awalo.

11Mpoonya Juda wakaambila Tamaa, mukamwana kuti, «Kobweeda kuŋanda yauso koli mukamufu kusikila Syela akomene.» Ncaakaambila oobo nkaambo wakayoowa kuti awalo mwanaakwe Syela inga ulafwa mbuli bwakafwa bapati bakwe. Mbombuboobu Tamaa mbwaakabweeda akuyookkala kwabo.

12Nikwakainda ciindi cili mbocibede mukaintu wa Juda, mwanaa Syuwa, wakafwa. Lino ciindi cakamana dilwe, Juda amweenzinyina Hila Muadulamu bakaya kumunzi wa Timuna, ooko babelesi nkobakali kugela mbelele zya Juda.

13Nkabela umwi muntu wakaambila Tamaa kuti, «Usozyala uya buya ku Timuna kukugela mbelele zyakwe.»

14Amvwe boobo wakasamununa zisani zyabumukamufu, wakasama zimbi akulivumba cisani kumutwe akubusyu, ngooyo waakukkala amanjililo aamunzi wa Enaimu, wakali munzila iiya ku Timuna. Wakalizi kuti lino Syela wakakomena, pele taakwe naakategwa amukwate.

15Lino Juda naakabona mukaintu ooyo, wakayeeya kuti mmwaamu, nkaambo wakalilivumbide kubusyu.

16Mpoonya wakaleya kumbali lyamugwagwa waya kulinguwe. Asike wamwiita wati, «Koza njanda kuti tubonane.» Taakazi kuti ngumukamwana. Mukaintu ooyo wakati «Ino ulandipa nzi?»

17Juda wakati, «Ndiyookutumina kapongo kuzwa kubutanga bwangu.» Mukaintu wakati, «Ncibotu, pele usaangune kundipa cisyomezyo cimwi kotanatumina kapongo.»

18Juda wakabuzya kuti, «Ino ndakupa cisyomezyo nzi?» Mukaintu wakaingula kuti, «Ndipe nweenwe akatambo kayo alimwi amusako wako.» Nkabela wakamupa zintu eezyo. Eelyo bakaswaangana, mpoonya mukaintu wakamita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mpoonya Tamaa wakainka, wakaligwisya cisani ncaakalivumbide kubusyu akusama zisani zyakwe zyabumukamufu.

20Lino Juda wakaakutuma mweenzinyina kuzwa ku Adulamu kuleta kapongo kutegwa azootambule zisyomezyo zyakwe kuzwa kumukaintu, pele mweenzinyina ooyo taakwe naakazoomujana pe.

21Wakabuzya-buzya kubaalumi mbaakajana ooko, wakati, «Ino uli kuli mukaintu uulya wakali kumbali aamugwagwa ku Enaimu?» Pele bakaingula kuti, «Taakwe mukaintu mwaamu wakali kukkala aalya pe.»

22Lino wakainka kuli Juda, waakwaamba kuti, «Taakwe mukaintu mwaamu ngundajana, alimwi baalumi bakooko bati, ‹Taakwe mukaintu mwaamu wakali kukkala nkuko pe.› “

23Mpoonya Juda wakaingula kuti, «Komuleka buyo azitolele limwi zintu ziya nzindakamusiila, nkaambo inga bantu batuseka. Kayi twali mutuminide kapongo aaka, pele toomujana pe.»

24Lino nikwakainda myezi yotatwe, umwi muntu wakaambila Juda kuti, «Mukamwanaako Tamaa wakalalikwa, alimwi uliminsi.» Eelyo Juda wakalailila kuti, «Amukamweete kuno, mukamutente mane afwe.»

25Eelyo nibakali kuya bumuleta, Tamaa wakatuma ijwi kuli wisizyala wati, «Mebo ndakaminsigwa amuntu mukamwini zintu eezyo. Amuzilange mubone naa nzizyani, nweenwe akatambo kayo alimwi amusako ooyo.»

26Lino Juda wakaziziba zintu eezyo, nkabela wakaamba kuti, «Makani aaya ngaaamba mukaintu ooyu ngabwini. Walo ulululeme kwiinda ndime. Ime ndime ndabisya, ndakali kweelede kumukwatya kumwanaangu Syela.» Alimwi taakwe naakoona anguwe pe.

27Lino ciindi cakwe nicakasika kwakajanika kuti wakaminsi bana bamaanga.

28Mukaintu naakali kumininganа kuti atumbuke, umwi mwana wakagwisya kuboko anze, aawo sikutumbusya wakakujata kuboko ooko, wakakwaanga katali kasalala, waamba kuti, «Ooyu ngomutaanzi kuzyalwa.“

29Kumane mwana ooyo wakakubweedezya kuboko ooko, nkabela umwi ooyo nguwakazyalwa kusaanguna. Abone boobo sikutumbusya wakaamba kuti, «Amubone, ino wapola buti yebo!» Nkaako wakamuulika kuti Pelezi.

30Musule awalo umwi ooyu wakazyalwa, kaangidwe antali iisalala kukuboko kwakwe. Wakaulikwa kuti ngu Zelaa.

Matalikilo 39

Makani aa Josefa amukaintu wa Potifaa

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Josefa wakatolwa ku Ijipiti, ooko nkwaakaakuulwa a Potifaa kuzwa ku Baisyimayeli bakamuleta ku Ijipiti. Ooyu Potifaa wakali umwi wabalupati-pati ba Falo, alimwi wakali ngomupati wabalindizi baŋanda yabwami.

2Pele mwami Leza wakali aa Josefa, wakacita kuti zintu zyoonse zimweendele kabotu. Wakali kukkala muŋanda yasimalelo wakwe.

3Awalo simalelo wakwe wakabona kuti Mwami Leza wakali aa Josefa alimwi akuti Mwami Leza wakaleleka milimo Josefa njaakali kucita.

4Potifaa wakabotelwa amilimo ya Josefa anzila njaakali kubelekela milimo yakwe. Nkaako wakamucita kuti abe ngomupati wamuŋanda akulanga zintu zyoonse nzyaakajisi.

5Kuzwa ciindi eeco Mwami Leza wakaleleka zyoonse zyakajisi Potifaa muŋanda alimwi amumyuunda yakwe akaambo ka Josefa.

6Abone boobo Potifaa wakabikka zintu zyoonse nzyaakajisi mumaanza aa Josefa kuti azyeendelezye zyoonse cakuti walo taakacili aalubazu acintu niciba comwe ccita buyo cakulya. Josefa wakali mukubusi mubotu, waciwa ceebeka.

7Ncenciceeco mukasimalelo wakwe ncaakatalika kumunyomenena. Bumwi buzuba wakati kuli nguwe, «Koza tuswaangane.»

8Pele Josefa wakakaka wati, «Simalelo wangu tacikwe lubazu acintu cili muŋanda muno akaambo kandime. Wakandipa kuti nkezilanga zyoonse.

9Ndijisi nguzu muŋanda muno zili mbuli zyasimalelo wangu, alimwi taakwe cintu ncaatakapa mumaanza aangu, kuleka buyo nduwe omukaintu wakwe. Ino nkaambo nzi nceticite cintu cibi cili boobu, akubisizya Leza?»

10Nikuba kuti mukaintu ooyu wakali kusola buzuba abuzuba kuti baswaangane, pele Josefa walo taakwe naakaswiilila pe.

11Lino buzuba bumwi Josefa wakanjila muŋanda kuti abeleke mulimo wakwe, taakwe muntu uumbi wakalimo.

12Aawo mukaintu ooyo wakajata Josefa kujansi akumwaambila kuti, «Koza tuswaangane.» Pele Josefa wakapuzuka, akutijila anze, wasiya jansi mujanza lyamukaintu ooyo.

13Ucibona buyo kuti Josefa watija akusiya jansi, awalo wakazuzaanina anze,

14wakaita baalumi muŋanda akwaamba kuti, «Amubone makani aaya! Mulumaangu wakaleta Muhibulu ooyu muŋanda yesu, pele lino ngooyu watalika kutusampaula. Wanjila muŋanda yangu akundaambila kuti tuswaangane, mpoonya mebo ndakwiila.

15Lino ucimvwa kuti ndakwiila walapukila anze akusiya jansi kumbali aandime.»

16Mukaintu ooyu wakalibamba jansi lya Josefa kusikila mulumaakwe naakaboola kuŋanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Eelyo wakamwaambila makani ngoonya aaya wati, «Uulya muzike ngookaleta kuzookkala andiswe, sunu walinjide muŋanda yangu akuzoondisampula.

18Pele nindakwiila walapukila anze akusiya jansi eeli kumbali aandime.»

19Aawo simalelo wa Josefa wakakalala kapati naakamvwa makani akamwaambila mukaintu wakwe aakuti, «Mbombuboobu mbwaacita muzike wako.»

20Potifaa wakalailila kuti Josefa ajatwe akubikkwa muntolongo oomo mwakaangidwe bamwi, momumoomo mwaakabikkwa.

21Pele Mwami Leza wakali aa Josefa, alimwi wakacili kumuyandisya. Wakacitya kuti lyoonse ayandwe amulangi wantolongo.

22Nkaako mulangi wantolongo wakacita Josefa kuti abe ngomupati wabasintolongonyina, wakamupa nguzu zyakweendelezya zintu zyoonse zyakali muntolongo.

23Aboobo mulangi wantolongo taakacili aalubazu azyeezyo zyaakapede mumaanza aa Josefa, nkaambo Mwami Leza wakali aa Josefa, ngonguwe wakacita kuti zyoonse nzyaakali kucita Josefa zilondoke kabotu.

Matalikilo 40

Josefa mbwaakapandulula ziloto zyabasintolongonyina

1Ciindi cimwi musule aakooku, bamwi babelesi ba mwami waku Ijipiti, bakamubisizya simalelo wabo. Mwabaaba umwi wakali mupati wabasikujika umwi ooyu wakali mupati wabasikutola zyakunywa zya mwami.

2Falo wakabanyemena babelesi bakwe aaba bobilo, mupati wabasikutola zyakunywa amupati wabasikujika,

3eelyo wakababikka muntolongo mumaanza aamulangi mupati, mubusena mumonya mwakaangidwe Josefa.

4Mulangi mupati wakabikka Josefa kuti abe nguubalanga abalo aaba. Bakakkala mazuba manji muntolongo.

5Bumwi busiku kabali muntolongo, aaba babelesi ba Falo bobilo bakalota. Umwi aumwi wabo wakalota ciloto cakwe mwini cakajisi bupanduluzi bwaco cilikke.

6Lino Josefa naakabonana ambabo cifumo-fumo, wakabona kuti balipengede mumyoyo.

7Eelyo wakababuzya kuti, «Ino nkaambo nzi ncomuuside sunu?»

8Bakamwiingula kuti, «Twalota, pele kuno kunyina uukonzya kupandulula ziloto eezyo pe.» Amvwe boobo Josefa wakati, «Leza nguunga wapandulula ziloto, amundaambile nzimwalota.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Lino mupati wabasikutola zyakunywa wakaamba ciloto cakwe wati, «Mebo muciloto
cangu kwali cisiko camusaansa, camenede kumbele lyangu,

10cajisi mitabi yotatwe. Mpoonya mbucasonsela buyo matu, cafulula maluba-luba,
ndilyonya amicelo yatalika kubizwa.

11Lino mujanza lyangu ndajisi nkomeki ya Falo, aboobo ndacela nsaansa eezyo
akuzisininina munkomeki mane ndamupa Falo kuti anywe.»

12Aawo Josefa wakati, «Mboobu mbocaamba. Mitabi yotatwe yaamba mazuba
otatwe.

13Kwamana buyo mazuba otatwe Falo uyookugwisya muntolongo, alimwi
uyookulekelela mulandu wako, unooyoomupa nkomeki mbubonya mbuli mbookali
kumubelekela kotana jana mapenzi aaya.

14Pele ukandiyeeye mebo zintu zyaakukweendela kabotu, akaka ukandaambilile
ambebo kuli Falo, kuti ndizoogwisigwe muntolongo.

15Mebo ndakabbigwa akugwisigwa munyika ya Bahibulu, akwalo okuno taakwe
acomwe ncondakacita kuti ndibikkwe muntolongo.»

16Lino awalo mupati wabasikujika naakabona kuti ciloto camweenzinyina
capandululwa kabotu, wakati kuli Josefa, «Ambebo nceeci ciloto ncendalota.
Ndayumwide nsuwo zyotatwe zyazinkwa amutwe,

17nkabela mucisuwo cali atala aansuwonyina mwali misyobo yoonse yazilyo zikange
zya Falo. Pele bayuni bali kuzilya.»

18Josefa wakaingula kuti, «Nkooku kupandulula kwaco. Nsuwo zyotatwe zyaamba
mazuba otatwe.

19Kwamana buyo mazuba otatwe, Falo uzookugwisya akuyookukosola mutwe. Eelyo
mubili wako uyoowaanzika mumusamu, nkaako bayuni bayoolya mutumba wako.»

20Lino oobo buzuba bwatatu bwakali mbobwakuzyalwa kwa Falo, aboobo wakacitila
babelesi bakwe boonse pobwe pati. Mpoonya wakagwisya muntolongo mupati
wabasikupa zyakunywa kuli Falo amupati wabasikujika.

21Lino mupati wabasikupa zyakunywa wakamubweedezya alimwi mumulimo wakwe,

22pele mupati wabasikujika wakamujaya. Kwakaba mbubonya mbuli Josefa
mbwaakaambide mukupandulula ziloto zyabo.

23Pele mupati wabasikupa zyakunywa taakwe naakayeeya Josefa, wakamuluba.

Matalikilo 41

Josefa mbwaakapandulula ziloto zya Falo

1Nikwakamana myaka yobilo, Falo wakalota kuti wakaimvwi kumbali aamulonga wa
Nailo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

2kumane kwakazwa mumulonga ŋombe zili ciloba zibotu, zineneede zyakatalika kucela matete.

3Kumane waawo kwakazwa zimbi ŋombe mumulonga zyakali ciloba, eezi zyakalikotede zibi. Zyakasika akuzooima kumbali aazeezyo zimwi ŋombe, kumbali ankomwe yamulonga.

4Lino eezyo ŋombe zyakakotede zyakalya eezyo zyakaneneede zili ciloba. Amane Falo wakasinsimuka.

5Alimwi wakoona akulota cimbi ciloto. Cisiko cajila lyomwe cakazyede makunka aali ciloba oonse akajisi nseke zibotu zibizidwe kabotu.

6Alimwi kwakazyalwa aambi aali ciloba aakanyanide akaandwa aluuwo lutontola lwakujwe.

7Nkabela aayo makunka aakanyanide akalya aayo mabotu aakatubide aakali ciloba. Amane Falo wakasinsimuka alimwi akuzoojana kuti walikulota buyo.

8Lino nibwakaca wakapenga kapati mumoyo, nkaako wakatuma akwiita baŋanga abaalumi basyaabusongo boonse bamu Ijipiti. Wakabaambila ziloto zyakwe, pele taakwe aomwe wakakonzya kumupandulwida pe.

9Mpoonya ooyo mupati wabasikupa zyakunywa kuli Falo wakaambila Falo wati, «Ndeelede kwaamba sunu kuti ndakalubizya.

10Yebo, omwami, wakatunyemena tobabelesi bako, nkabela mebo amupati wabasikujika wakatupa kumulangi mupati wantolongo.

11Lino busiku bumwi twakalota. Umwi aumwi wesu wakalota ciloto cakajisi bupanduluzi bwaco cini.

12Twakali kukkala amukubusi Muhibulu oomo, muzike wamulangi wa ŋanda yabwami, eelyo twakamwaambila ziloto zyesu. Walo wakatupandulwida, akwaambila umwi aumwi wesu ncecaamba ciloto cakwe.

13Lino ncobeni kwakaba mbubonya mbuli mbwaakatupandulwida. Mebo ndakabweedezegwa mumulimo wangu, pele mupati wabasikujika wakajaigwa.»

14Eelyo Falo wakatuma kuti aletwe Josefa kulinguwe, mpoonya bakafwambaana kuyoomuleta kuntolongo. Lino naakamana kulinyoola akusama zimbi zisani, wakasika kuli Falo.

15Falo wakaambila Josefa kuti, «Mebo ndalota ziloto, pele taakwe wakonzya kuzipandulula. Nkabela ndaambilwa kuti yebo naa wacimvwa ciloto, inga ulakonzya kucipandulula.»

16Pele Josefa wakaingula Falo kuti, «Nsili ndime pe! Leza nguukonzya kupandulwida Falo.»

17Mpoonya Falo wakati, «Ndalota kuti ndaliimvwi ankomwe yamulonga wa Nailo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

18nkabela mumulonga kwazwa ŋombe zili ciloba, zineneede alimwi zibotu, zyatalika kucela matete.

19Musule kwazwa zimbi ŋombe zili ciloba, zikotede kapati zibi, nzezibi kwiinda zyoonse ŋombe nzendakabona muno mucisi coonse ca Ijipiti.

20Lino eezyo zikotede zyalya zineneede.

21Nikuba nizyamana kuzilya boobo, tiizyalibonya kuti naa zyacita nzi pe, nkaambo zyacilikulangika kubija akukotela mbubonya mbuli mbozyabede kusaanguna. Ndimane ndasinsimuka.

22Alimwi ndoona akulota kuti ndabona cisiko cajila cazyala makunka aali ciloba aazwide nseke zitubide kabotu.

23Alimwi acisiko eeco nciconya kwasyuuka aambi makunka aali ciloba mabi, aanyanide aluuwo lwakujwe.

24Nkabela makunka aanyanide amena makunka aali ciloba mabotu aazwide nseke. Ndabaambila baŋanga ziloto eezi, pele taakwe wakonzya kundipandulwida pe.»

25Eelyo Josefa wakati kuli Falo, «Ziloto zyobilo eezi zyaamba cintu comwe buyo, Leza wayubunwida mwami eeco ncaticite.

26Ŋombe zineneede zili ciloba zyaamba myaka iili ciloba, aalo makunka aazwide nseke aamba myaka iili ciloba. Ziloto zijisi bupanduluzi bomwe buyo.

27Ŋombe zikotede zili ciloba zyazwa musule amakunka aanyanide caamba myaka iili ciloba yanzala.

28Cili mbubonya mbuli mbwendaambila Falo kale, Leza wamuyubunwida ncaticite.

29Kuyooba myaka iili ciloba yacewo munyika yoonse ya Ijipiti.

30Pele yaakumana myaka eeyo, kuyooba myaka iimbi iili ciloba yanzala mpati, nkabela yoonse myaka mibotu iyoolubwa mu Ijipiti, nzala iyoocijaya cisi.

31Ciindi cacewo ciyoolubwa, nkaambo eeyo nzala iiyootobela inooyoolunzya kasuko.

32Lino ciloto eeci ncicaindululwa o mwami, nkuti makani aaya alibambidwe a Leza, alimwi Leza uyoocita kuti akacitike ncobeni mumazuba aaboola.

33«Lino uleelede kusala muntu musongo, uucenjede, alimwi munkutwe nkabela umucite kuti abe ngomweendelezi wazintu zyoonse mu Ijipiti.

34Alimwi uleelede kubikka babelesi basikulanga zintu mucisi, eelyo kwamyaka eeyo iili ciloba yacewo, muleelede kunooyobola cipaanzi casanu cacilyo cinooyootebulwa.

35Baleelede kubeleka kwiindila munguzu zizwa kulinduwe akuyooyobola maila aakulya muminzi, alimwi kabayooalanga kubona kuti ayobwedwe kabotu.

36Cilyo eeco ciyooyobolwa ncakuti bantu bakalye ciindi camyaka iili ciloba yanzala iiyoosika mu Ijipiti, kutegwa bantu bamu Ijipiti batakafwi ciindi canzala mpati.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Josefa mbwaakabikkwa kuti abe muleli wa Ijipiti

37Lino Falo abalupati-pati bakwe bakaazumina makani aakaamba Josefa.

38Mpoonya Falo wakaambila balupati-pati bakwe kuti, «Ino tulamujana kuli muntu uuli mbuli yooyu, uujisi muuya wa Leza mulinguwe?»

39Nkabela Falo wakati kuli Josefa, «Mbuli Leza mbwaakutondezya zyoonse eezi, taakwe uumbi muntu musongo uucenjede uuli mbuli nduwe.

40Ndilakubikka kuti ube nduwe uulanga cisi cangu, alimwi bantu boonse baleelede kuswiilila malailile aako. Mebo buyo ndime enooli mupati kwiinda nduwe akaambo kakuti ndili mwami.»

41Mpoonya Falo wakati kuli Josefa, «Bona, lino ndakubikka kuba mweendelezi wacisi coonse ca Ijipiti.»

42Eelyo Falo wakagwisya nweenwe kumunwe wakwe yakasimbidwe acidinto cabwami, wakiisekka kumunwe wa Josefa. Alimwi wakamusamika azisani zyeebeka, akumuyabika kawenge kangolida munsingo yakwe.

43Wakamutansika munkalaki yakwe yabili yabwami, alimwi mulindizi wa Falo wakali kuya boompolola kumbele lyankalaki ya Josefa kati, «Amumwiinzizye!» Mbombuboobu Josefa mbwaakabikkwa kuti abe mweendelezi wacisi coonse ca Ijipiti.

44Alimwi Falo wakaambila Josefa kuti, «Mebo lwangu nde Falo ndaamba kuti, cintu coonse ncootazumizya yebo, taakwe muntu mucisi coonse ca Ijipiti uunga wasola kulicitila mbuli mbwayeeya mwini.»

45Falo wakaulika Josefa kuti Zafenatipaneya. Wakamupa mukaintu uutegwa Asinati, mwanaa Potifela mupaizi waku Oni. Aboobo Josefa wakeendeenda cisi coonse ca Ijipiti.

46Ciindi eeco Josefa naakatalika kubelekela mwami waku Ijipiti, wakali aamyaka iili makumi otatwe, wakeendeenda mucisi coonse ca Ijipiti.

47Lino ciindi camyaka iili ciloba yacewo, bakalima kapati munyika yoonse.

48Nkabela Josefa wakayobolola zilyo zyoonse munyika ya Ijipiti kwaciindi camyaka iili ciloba yacewo akuzibikka muminzi. Mumunzi umwi aumwi mupati wakayobolola cakulya mumyuunda iizingulukide munzi ooyo.

49Wakayobolola cilyo cinji kapati cakuti mane cakali kulangika mbuli kuti musenga wakulwizi. Cakulya cakavula cakuti wakaleka akuceeleka nkaambo tiicakacili kweelekeka pe.

50Lino kiitanasika myaka yanzala mpati, Josefa wakalijisi kale bana balombe bobilo kuli Asinati, mwanaa Potifela mupaizi wamunzi wa Oni.

51Nkabela Josefa wakaamba kuti, «Leza wandicita kuti ndilube mapenzi aangu oonse akuti ndilube mukwasyi wataata.» Nkaako mwanaakwe mulombe wakusaanguna wakamuulika kuti Manase.

© 1996, Bible Society of Zambia.

52Alimwi wakaamba kuti, «Leza wandipa bana munyika yamapenzi aangu.» Nkaako wakaulika mwanaakwe wabili kuti Efulemu.

53Lino myaka iili ciloba yacewo mucisi ca Ijipiti yakamana,

54eelyo kwakatalika ciindi camyaka iili ciloba yanzala mpati, mbubonya mbuli Josefa mbwaakaambide. Kwakali nzala mumasi amwi oonse, mucisi ca Ijipiti buyo mumwakali cilyo.

55Lino Baijipiti nibakatalika kubula cakulya bakalilila Falo kuti abajanine cilyo. Wakabaambila kuti, «Kamuya kuli Josefa alimwi mukacite coonse ncatikamwaambile.»

56Lino nzala niyakabbebba, Josefa wakaajalula matala oonse aacakulya akuuzizya Baijipiti.

57Bantu bakasika ku Ijipiti kuzwida munyika yoonse kuzooula cilyo kuli Josefa, nkaambo nzala yakali bbebbede kapati munyika yoonse.

Matalikilo 42

Banabokwabo Josefa mbobakaya ku Ijipiti kuyooula zilyo

1Lino Jakobo naakaziba kuti mu Ijipiti muli cilyo, wakaambila bana bakwe kuti, «Ino nkaambo nzi ncomulangana kumeso?

2Ndakamvwa kuti ku Ijipiti nkocili cilyo. Kamuya mukatuulile kutegwa nzala itatujayi.»

3Aboobo banabokwabo Josefa bali kkumi bakaya ku Ijipiti kuyooula cilyo.

4Pele Jakobo taakwe naakatuminizya a Benjamini, ooyo uuzyalwa da lyomwe a Josefa, nkaambo wakali kuyoowa kuti awalo inga wajaigwa.

5Bana ba Isilayeli bakainka abamwi bantu kuyooula cilyo ku Ijipiti nkaambo mu Kenani mwakali nzala amwalo.

6Josefa mukuti wakali mweendelezi wacisi ca Ijipiti, nguwakali kuuzya cilyo kubantu boonse bazwa muzisi zyaandeene-andeene. Nkabela banabokwabo bakasika akuzoomufugamina, bakotama.

7Lino Josefa naakabona banabokwabo wakabaziba, pele wakali kucita mbuli kuti tabazi pe. Wakaamba cabukali kulimbabo wati «Muzwidayi nywebo?» Balo bakamwiingula kuti, «Tuzwa ku Kenani, twaza kuti tuule cilyo.»

8Josefa wakaziba bapati bakwe, pele balo taakwe nibakamuziba.

9Lino Josefa wakaziyeeya ziloto nzyaakalota akaambo kabo, nkabela wakati, «Nywebo muli basikutwela, mwazida kuzoobona cisi cesu mocili citeteete.“

10Balo bakamwiingula kuti, «Peepe mwami, swebo tuli bazike bako bazida buyo kuzooula cilyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Iswe toonse aano tuli bana bamuntu omwe. Tatuli basikutwela pe, tuli bantu basyomeka.»

12Pele Josefa wakazumanana akwaamba kuti, «Peepe! Mwazida kubona buteteete bwacisi mpobubede.“

13Balo bakati, «Swebo tobazike bako tuli babunyina bali kkumi ababili, bana bamuntu omwe uuzwa ku Kenani. Musyoonto wesu wasyaala ataata, alimwi umwi taciwo.»

14Josefa wakabaambila kuti, «Amubone, mwamvwa! Ncenciceeco ncindaambila kuti nywebo muli basikutwela.

15Lino mboobu mbomutisolwe. Ndakonkezya muzina lya Falo kuti tamukoobweeda pe, ccita mane ooyo musyoonto wanu akaboole kuno.

16Amutume umwi wanu kuti akamweete. Pele bamwi banu balasyaala kabali muntolongo mane kusikila tukajane bwini bwamakani aayo ngemwaamba. Kuti kwataba boobo inga ndakonkezya kuti Falo mbwali muumi nywebo muli basikutwela.»

17Eelyo ucimana buyo kwaamba boobo, wakabanjizya muntolongo kwamazuba otatwe.

18Lino mubuzuba bwatatu Josefa wakabaambila kuti, «Mebo ndimuntu uukomba Leza. Lino inga mwakonzya kufutula buumi bwanu kuti naa mwacita eeci.

19Kuti kamusyomeka ncobeni inga kwasyaala buyo omwe wanu muntolongo, nywebo nobamwi mulainka mutole cilyo ncomwaula kumikwasyi yanu iifwa nzala.

20Muleelede kuyoomweeta ooyo musyoonto wanu kulindime kuti ndizoozibe kuti mwali kwaamba zyabwini, caba boobo tamuzoojaigwi.» Abalo bakaazumina makani aaya.

21Lino bakalyaambauzya muli cabo beni kuti, «Iiyi, twajana mulandu nkaambo kaceciya ncitwakacita kumusyoonto wesu. Twabona mapenzi mapati ngaakajisi ciindi naakali kutukumbila kuti tumuleke, pele taakwe nitwakamuswiilila. Nkakaambo aaka katunjizya mumapenzi aaya.»

22Mpoonya Lubeni wakati, «Tee ndakamwaambila kuti mutamujayi mulombe, pele taakwe nimwakandiswiilila pe. Aboobo lino mapenzi aalufu lwakwe atuboolela.“

23Lino Josefa wakalimvwide nzyobakali kwaambaula, pele balo taakwe nibakaziba, nkaambo naakali kwaambaula kulimbabo kwakali asikupandulula.

24Mpoonya Josefa wakabasiya, wakaya kumbali waakulila. Eelyo naakakonzya kwaambaula kulimbabo alimwi, wakaboola, wazoobweza Simiyoni akumwaanga kabalangilila.

Bapati ba Josefa mbubakabweeda ku Kenani

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Lino Josefa wakalailila kuti masaka aabo baazuzye amaila, akuti mali aumwi wabo abweedezegwe musaka lyakwe, akuti bapegwe cakuyoolya mulweendo. Zyoonse eezi zyakacitwa.

26Lino aabo babunyina bakabikka mikuli yacilyo ncobakaula ambongolo zyabo, eelyo bakainka.

27Lino nibakaakusika kubusena ooko nkobakaakulala, umwi wabo wakajalula saka lyakwe kuti asanine kambongolo, nkabela wakajana mali aakwe musaka.

28Eelyo wakaita banabokwabo akuti kulimbabo, «Basa! mebo mali aangu ngaaya musaka!» Mpoonya lyakabaleka. Bakalangana mukuyoowa kupati akubuzyanya kuti, «Ino ninzi Leza ncaatucitila boobu?»

29Lino nibakaakusika kuli Jakobo wisi ku Kenani, bakaakumwaambila zintu zyoonse zyakacitika kulimbabo, bakati,

30«Mweendelezi wacisi wakatutapatila cabukali, akututamizya kuti tuli basikutwela.»

31Pele twakamwaambila kuti, «Swebo tuli bantu basyomeka, tatuli basikutwela pe.

32Tuli babunyina bali kkumi ababili antoomwe, bana bamuntu omwe. Umwi wesu taciwo, alimwi musyoonto wesu wakasyaala ataata ku Kenani!»

33Lino walo mweendelezi wacisi, wakatwiingula kuti, «Mboobu mbwenga ndaziba kuti muli bantu baluleme. Omwe wanu asyaale andime, nywebo nobamwi mutole cakulya kumikwasyi yanu iifwa nzala, mweende kamuya.

34Mukamweete kulindime musyoonto wanu, mpaanga ndizooziba kuti tamuli basikutwela pe, pele muli bantu baluleme. Ndizoomupilusya mwanookwanu, anywebo muyookonzya kusambala kabotu mucisi.»

35Lino nibakasukumuna cakulya mumasaka aabo, mali aaumwi aumwi akajanika musaka lyakwe. Nibakabona mali aabo, boonse awisi bakayoowa.

36Nkabela Jakobo wisi wakati kuli mbabo, «Mwandilobya nketakwe abana pe. Josefa taciwo, awalo Simiyoni tawo, ono muyanda kuti mutole Benjamini. Ino ono andilimba mapenzi.»

37Eelyo Lubeni wakaambila wisi kuti, «Kuti naa intakamupilusyi Benjamini kuli nduwe, ukajaye bana bangu balombe bobilo. Ndimutole, ndiyoomubamba akumuleta alimwi.»

38Pele Jakobo wakati, «Nsikoomuzuminzya mwanaangu kuunka ayebo, mupati wakwe wakafwa, walo alikke buyo nguusyeede. Ambweni awalo akajaigwe munzila. Cakuti uyoondicita kuti ndikafwe amause ndemudaala.»

Matalikilo 43

Bapati ba Josefa mbubakabweeda ku Ijipiti a Benjamini

1Lino nzala mucisi ca Kenani yakacili kulunzya kasuko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Nkabela mukwasyi wa Jakobo nuwakamana kulya cilyo coonse cakaletedwe kuzwa ku Ijipiti, Jakobo wakaambila bana bakwe kuti, «Amubweede alimwi mukatuulile cimbi cilyo nociceya.»

3Mpoonya Juda wakati kuli wisi, «Muntu uulya wakatucenjezya kapati kuti takonzyi kututambula ccita tuunke amusyoonto wesu.

4Naa ulazumina kuti musyoonto wesu tuunke aawe, inga twainka.

5Pele otamuzuminzya aswebo tatukonzyi kuunka pe, nkaambo muntu ooyo wakaambisya kapati kuti, ‹Nsiyandi kuzoomubona ccita mukaboole amusyoonto wanu.› »

6Amvwe boobo Isilayeli wakati, «Ino nkaambo nzi ncimwandikatazya boobu, ncimwakaambila muntu ooyo kuti mulijisi aumwi musyoonto wanu?»

7Balo bakaingula kuti, «Muntu ooyo wakatubuzisya amakani aamukwasyi wesu. Wakatubuzya kuti, ‹Sena uso ucipona? Sena mulijisi musyoonto wanu.› Kayi twakeelede kwiingula mibuzyo eeyo. Kunyina wakazi kuti ulatwaambila kuti tukamweetelezye awalo musyoonto wesu.»

8Juda wakaamba kuli wisi Isilayeli wakati, «Ndipa mulombe ooyo mebo kuti tuunke awalo. Ndendilyo toonse, yebo aswebo antoomwe abana besu notutakwe kufwa nzala.

9Mebo ndilaba mubusena bwamulombe ooyu. Kuti naa kukabe cicitika kulinguwe uzoopa ndime mulandu. Naa intakamuboozyi kulinduwe kali kabotu, mulandu walufu lwakwe uzooba alindime mubuumi bwangu boonse.

10Kuti nitwatakalindila nitwalipilukide kale ziindi zili zyobilo kuzwa nkuko.»

11Lino Isilayeli wisi wakabaambila kuti, «Kuti naa kacili boobo, amucite boobu. Amutolelezye amicelo mibotu yanyika iino mumasaka aanu, zikabe zipego kumuntu ooyo. Mutole atufuta twamabbona, atuci tuniini, amafuta aanunkilila, atunyungu twamisyobo-misyobo, amisamu ya alumondi.

12Alimwi mutole amali aavula ziindi zyobilo kwiinda ngumwakatolede kusaanguna, mweelede kwaabweedezya mali aalya aakaboozyegwa mumasaka aanu. Ambweni kwakali kulubizya buyo.

13Amutolelezye musyoonto wanu, mulibambile kweenda kuya kumuntu ooyo.

14Lino Leza Singuzuzyoonse acite kuti muntu ooyo akamufwide luzyalo kutegwa akaboozye munyoko ooyo uusyeede antoomwe a Benjamini kuno. Ino inga ndacita buti, naa ndasweekelwa bana bangu, ati ndasweekelwa kapati.»

15Aboobo baalumi aabo bakalibambila batola zipego, alimwi bakabweza amali aavula ziindi zyobilo, alimwi bakatolelezya a Benjamini, bainka ku Ijipiti, baakusika kuli Josefa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nkabela Josefa naakabona kuti a Benjamini uli aambabo, wakaambila mubelesi uubamba ŋanda yakwe kuti, «Tola bantu aaba kuŋanda, ukabajaile munyama akubajikila kabotu, nkaambo baalumi aaba beelede kulida kwangu cisusulo.»

17Mubelesi ooyo wakacita mbuli Josefa mbwaakamulailila, wakatola baalumi aabo kuŋanda ya Josefa.

18Lino baalumi aabo bakayoowa nibakatolwa kuŋanda, bakayeeya kuti, «Ncitwaletelwa kuno nkaambo kamali aalya aakabweedezegwa mumasaka mulweendo lwakusaanguna. Uyanda kutupa mulandu akutwaanga eelyo tulaba bazike, balatola ambongolo zyesu.»

19Aboobo bakaboola kumubelesi uubamba ŋanda ya Josefa naakali amulyango bati kuli nguwe,

20«O mwami, twakalizide kale kuno lutaanzi kuzooula cilyo.

21Pele nitwakaakusika mpotwakaakulala, twakajalula masaka, nkabela umwi aumwi wesu wakaajana mali aakwe musaka lyakwe, oonse mali eesu mbwaabede kaazulide mumweelwe wawo. Lino twaleta mali aayo, ngaaya mpaali.

22Alimwi twaleta aambi mali kuzooula zilyo. Tatuzi naa nguni wakaabikka mali mumasaka eesu.»

23Mubelesi ooyo wakati, «Mutapengi pe, alimwi mutayoowi. Ngu Leza wauso wakamubikkila mali mumasaka. Mebo ndakaatambula mali eenu ngumwakabbadela kusaanguna.» Mpoonya wakaleta Simiyoni kuli mbabo.

24Lino mubelesi ooyo wakabanjizya baalumi aabo muŋanda ya Josefa, wakabapa maanzi kuti basambe kumaulu, alimwi wakasanina mbongolo zyabo.

25Abalo bakabamba zipego zyabo kuti bazoope Josefa asika ciindi casikati, nkaambo bakabona kuti balalida nkuko.

26Josefa naakaboola kuŋanda yakwe, bakaleta zipego zyabo kuli nguwe, bafugama akukotama kumbele lyakwe.

27Mpawo wakababuzya mbobapona, alimwi wakabuzya kuti, «Sena uso uli kabotu, munene ooyo ngumwakandaambila? Sena ucipona?»

28Bakaamba kuti, «Iiyi, muzike wako taata uli kabotu, ucipona.» Eelyo bakamukotamina alimwi.

29Lino Josefa naakabona Benjamini ooyo ngubakazyalwa limwi, wakaamba kuti, «Tee ooyu ngomusyoonto wanu, ooyo ngomwakandaambila? Leza akuleleke mwanaangu.»

30Eelyo Josefa wakanyamuka cakufwambaana, nkaambo moyo wakwe wakeetela akaambo kamusyoonto wakwe. Wakatilile, nkaako wakaya muŋanda yakwe yamukati waakulila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Naakamana kulila, wakasamba kumeso, waliyumya-yumya akujata moyo wakazwa muŋanda eeyo, eelyo wakalailila kuti zilyo ziletwe.

32Josefa wakapegwa cilyo cakwe alikke, banabokwabo bakali kulida atebule limbi. Baijipiti bakali kulya aawe bakabikkilwa alubazu balikke, nkaambo bayeeya kuti nkulisofwaazya kulya a Bahibulu.

33Banabokwabo bakakkede atebule kumbele lya Josefa, kwiindila mubupati bwabo, kuzwa kumupati kusikila kumusyoonto. Lino nibakabona boobo, bakalangana mukugambwa.

34Mpoonya zilyo zyakapegwa kuzwida kutebule lya Josefa, pele walo Benjamini wakapegwa cilyo civula ziindi zyosanwe kwiinda bamwi. Aboobo bakalya akunywa cakusekelela a Josefa.

Matalikilo 44

Mbubakajana nkomeki iisweekede

1Lino Josefa wakalailila mubelesi uubamba ŋanda yakwe kuti, «Zuzya masaka aabaalumi aaba acilyo cinji mbuli mbobakonzya kuyumuna, alimwi ubikke mali aaumwi aumwi wabo musaka lyakwe.

2Nkabela ubikkilizye ankomeki yangu yansiliva musaka lyamusyoonto wabo, ubikkilizye amali aakwe ngaatuuzye cilyo.» Eelyo mubelesi ooyo wakacita mbuli mbwaakaambilwa.

3Lino nibwakaca cifumo-fumo aabo baalumi bakabweza beenda ambongolo zyabo.

4Pele nibakeenda kasinzo kaniini buyo kuzwa mumunzi, Josefa wakaambila mubelesi uubamba ŋanda yakwe kuti, «Libambile ubaccilile baalumi baya. Nkabela waakubeenzya ukabaambile kuti, ‹Nkaambo nzi nywebo nimwaboozya bubi kububotu?

5Nkaambo nzi ncimwabba nkomeki yansiliva? Ede njenkomeki mwanywida simalelo wangu, alimwi njiyonya njasondya. Mwabisya kapati mukucita boobo.› »

6Lino mubelesi ooyo naakaakubeenzya, wakaakubaambila ngoonya majwi aakaamba simalelo wakwe.

7Balo bakamwiingula kuti, «Ani ncomwaamba ninzi mwami? Swebo inga tatukonzyi akuyeeya kucita cintu cili boobo naaceya pe.

8Tee kayi wakabona kuti twakaaletelezya mali kuzwa ku Kenani aayo ngotwakajana mumasaka eesu. Ino inga twabba buti nsiliva niiba ngolida kuzwa kuli simalelo wako?

9O mwami kuti umwi wesu ajanwe ankomeki eeyo, ajaigwe buyo, alimwi swe toonse tulaba bazike bako.»

10Lino mubelesi ooyo wakaamba kuti, «Mbubo, ooyo buyo uutijanwe ankomeki nguutibe muzike wangu, nobamwi nyoonse mulainka.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Lino boonse bakaselusya masaka aabo cakufwambaana akwaabikka ansi, nkabela umwi aumwi wakajalula saka lyakwe.

12Eelyo mubelesi wa Josefa wakalangaula muzintu zyabo zyoonse kabotu-kabotu, wakatalikila kumupati akuyoomanizya amusyoonto. Nkomeki yakajanwa musaka lya Benjamini.

13Mpoonya bakazapaula zisani zyabo mukuusa, bakabikka mikuli yabo ambongolo zyabo, babweeda mumunzi.

14Lino Juda abanabokwabo nibakaakusika kuŋanda ya Josefa bakajana Josefa mpacili. Bakamufugamina.

15Josefa wakababuzya kuti, «Ninzi ncimwacita? Sena tamuzi kuti muntu uuli mbuli ndime ulakonzya kusonda akuziba zintu zicili kumbele?»

16Mpoonya Juda wakaingula kuti, «Ino inga twaamba nzi kulinduwe, o mwami, inga twakazya buti, alimwi ino inga twalisalazya buti lwesu? Leza wayubununa mulandu wesu, o mwami. Iswe toonse twaba bazike bako, kutaamba buyo yooyu wajaninwa nkomeki alikke pe.»

17Pele Josefa wakati, «Peepe, takuli boobo! Nsikonzyi kucita cintu cili boobo pe. Walo ooyo alikke wajaninwa nkomeki nguutibe muzike wangu. Nywebo nyoonse nobamwi kamuya kuli uso.»

Juda mbwaakakombelezezya Benjamini

18Mpoonya Juda wakaya kuli Josefa akuti, «Akaka mwami wangu, undizumizye kuti ndaambaule ayebo cakwaangunuka. Utandinyemeni pe, o mwami, nkaambo yebo uli mbuli Falo lwakwe mwini.

19O mwami, yebo wakatubuzya kuti, ‹Sena mulijisi uso naba mwanookwanu umwi?›

20Eelyo swebo twakaingula kuti, ‹Tulijisi taata, pele mmudaala, alimwi tulijisi amusyoonto wesu, wakazyalilwa taata kali mudaala kale. Alimwi twakati mupati wakwe mulombe ooyo, ngubazyalwa da lyomwe, wakafwa, lino walo alikke nguuliko mwida lyabanyina, alimwi wisi ulamuyandisya.›

21Eelyo, o mwami, yebo wakatwaambila kuti, ‹Amukamweete kuno, nzoomubone.›

22Nkaako swebo o mwami, twakaingula kuti, ‹Mulombe ooyo takonzyi kumusiya wisi, nkaambo kuti naa wamusiya, inga wisi ulaba nafwa.›

23Mpoonya yebo o mwami, wakati ‹Nsikooyoomutambula ccita musyoonto wanu ooyo akaboole anywebo.› »

24Lino nitwakabweeda kuli taata, muzike wako, twakaakumwaambila makani ngookatwaambila.

25Mpoonya walo wakati, «Amubweede, mukatuulile cilyo nociceya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Pele swebo twakaingula kuti, ‹Tatukonzyi kuunka pe, nkaambo mwaalumi ooyo
takatutambuli ccita tuunke amusyoonto wesu. Tatukonzyi kuunka kuti naa musyoonto
wesu katali andiswe.›

27Taata wakaamba kuti, ‹Mulizi kuti mukaintu wangu wakazyala buyo bana bobilo
balombe.

28Nkabela umwi wabo wakandisiya kale. Ndisyoma kuti wakazapaulwa abanyama
bamusokwe, nkaambo kuzwida ciindi eeco nsinakumubona pe.

29Lino kuti mwandinyanga awalo ooyu mwamutola, kwamana waakujaigwa, mulacita
kuti nkafwe mubuusu ndemudaala.›

30«Nkaako lino, o mwami, kuti naa ndabweeda buyo kuli taata mulombe katawo,
mbwatikabone buyo kuti mulombe tali ambebo, uyoofwa mpoonya. Nkaambo mpaali
moyo wakwe alinguwe.

31Nkabela swebo o mwami, tulaba ndiswe twaletela taata mause mapati ayoocita kuti
afwe mpoonya.

32Acimwi cintu alimwi o mwami, ncakuti mebo ndakakonkezya buumi bwangu kuli
taata akaambo kamulombe ooyu, ndakamwaambila kuti naa nditakamuboozyi
kulinduwe, mebo ndime eentikapegwe mulandu ooyo mubuumi bwangu boonse.

33Nkaako lino, o mwami, mebo ndilakkala kuno, ndibe ndime muzike wako
mubusena bwamulombe, pele walo umuleke abweede abanabokwabo.

34Ani inga ndabweeda buti kuli taata kuti mulombe katali ambebo? Peepe, ndayoowa
kubona malweza aanga alacitika kuli Taata!»

Matalikilo 45

Josefa mbwaakaliyubununa kubanabokwabo

1Lino Josefa taakacili kukonzya kulijata kumbele lyabeenzinyina bakaimvwi
aanguwe. Nkaako wakabalailila kuti, «Amugwisye bantu boonse.» Aboobo kunyina
muntu buyo wakaliwo ciindi Josefa naakaliyubununa kubanabokwabo kuti ngonguwe.

2Lino wakalila kapati cakuti Baijipiti bakamumvwa, alimwi makani oonse aaya
akamvwigwa kuŋanda ya Falo.

3Josefa wakaambila banabokwabo kuti, «Ndime Josefa. Sena taata ucipona?»
Bamvwe boobo banabokwabo bakayoowa cakuti tiibakali kukonzya kwiingula.

4Mpoonya Josefa wakabaambila kuti, «Amuswene aafwiifwi nobakwesu.»
Nibakaswena, wakati, «Ndime musyoonto wanu Josefa, ngumwakauzya kuti atolwe
ku Ijipiti.

5Pele mutapengi, nikuba kutyompwa akaambo kakuti mwakanduuzya okuno. Ngu
Leza lwakwe mwini wakandituma, akundicita kuti ndimusaangunine kuboola kutegwa
ndizoomufutule.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Uuno mwaka ngwabili buyo nzala kiicili munyika, pele kucili aimbi myaka yosanwe
bantu nobatakalimi naa kutebula.

7Tamubwene Leza nguwakandituma kuti nsaangune nzoomufutule kuti lunyungu
lutalobi.

8Nkaako tamuli ndinywe mwakandituma kuno pe. Ngu Leza mwini. Wakandibikka
kuti ndibe mulailili mupati wa Falo, akuti ndibe mweendelezi waŋanda acisi cakwe
coonse ca Ijipiti.

9«Lino amufwambaane, kuunka kuli taata, mukamwaambile kuti Josefa mwanaako
wati, ‹Leza wakandibikka kuti mbemweendelezi wacisi coonse ca Ijipiti. Boola
kulindime cakufwambaana.

10Uzookkala mucisi ca Gosyeni nkaambo inga ndakonzya kukubamba yebo, bana
bako, bazyukulu bako, mbelele, mpongo zyako, ŋombe zyako, alimwi azintu zyako
zyoonse.

11Nzookubamba nkaambo kucili aimbi myaka yanzala yosanwe. Mebo nsiyandi kuti
yebo, amukwasyi wako azyoonse nzyojisi zifwe nzala pe.›

12Lino nywebo nyoonse, alimwi amusyoonto wangu Benjamini, mulakonzya kubona
kuti ndime lwangu neeambaula kulindinywe.

13Amukaambile taata makani aabulemu bwangu boonse mbwendijisi omuno munyika
ya Ijipiti, alimwi mukamwaambile azintu zyoonse eezyo nzimwakalibonena.
Mufwambaane kweeta taata kuno.»

14Eelyo Josefa wakamufumbata musyoonto wakwe Benjamini akulila, awalo
Benjamini wakalila aawo naakamufumbata.

15Kuzwa aawo Josefa wakabamyonta banabokwabo boonse, akulila aawo naakali
kubafumbata.

16Lino makani aakuti banabokwabo Josefa bakasika naakamvwigwa kuŋanda ya Falo,
Falo lwakwe mwini alimwi ababelesi bakwe bapati, bakabotelwa.

17Mpoonya Falo wakaambila Josefa kuti, «Baambile banabokwanu kuti balibambile,
babweede ku Kenani.

18Bakamweete wisi alimwi amikwasyi yabo, eelyo bakaboole kulindime. Ndizoobapa
nyika iiindilila kubota omuno mu Ijipiti alimwi balakonzya kunoozoolya micelo
yanyika mibotu kwiinda.

19Alimwi ubaambile kuti batolelezye ankalaki zizwa muno mu Ijipiti bakatansike
bakaintu babo abana babo. Ubaambile bakamweete uso, bakaboole kuno.

20Batakapengi akuyeeya lubono lwabo ndobatikasiye, nkaambo kuno yoonse nyika
mbotu kwiinda mu Ijipiti izooba yabo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Lino bana ba Isilayeli bakacita mbubonya oobo. Josefa wakabapa nkalaki mbubonya mbuli Falo mbwaakalailila. Alimwi wakabapa abulilu bwamulweendo.

22Wakapa kuli umwi aumwi wabo zisani zyakusama, pele kuli Benjamini wakapa mali aansiliva aali myaanda yotatwe alimwi azyakusama zimbi zyeebeka zyosanwe.

23Kuli wisi wakatumizya mbongolo zili kkumi zyakayumwide mikuli yazilyo zibotu zyamu Ijipiti, alimwi ambongolo zili kkumi zyakayumwide maila, azinkwa, azilyo zimwi zyabulilu bwawisi.

24Wakatuma banabokwabo mulweendo lwabo, nibakanyamuka wakabaambila kuti, «Mutanooya bupampana munzila.»

25Lino bakazwa mu Ijipiti babweeda ku Kenani, kuli Jakobo wisi.

26Nkabela bakamwaambila kuti Josefa ucipona. Alimwi bakati, «Ngonguwe weendelezya cisi coonse ca Ijipiti.» Aaya makani akamugambya Jakobo kapati, alimwi taakali kukonzya kwaazumina pe.

27Pele nibakamwaambila makani oonse ngaakabaambila, anaakabona nkalaki eezyo Josefa nzyaakatumizya kuzoomubweza kumutola ku Ijipiti, wakakondwa kapati.

28Mpoonya wakaamba kuti, «Mbubo ndazumina, mwanaangu Josefa ucipona ncobeni! Ndeelede nkamubone nketanafwa.»

Matalikilo 46

Jakobo amukwasyi wakwe mbobakaya ku Ijipiti

1Lino Isilayeli wakalongela zintu zyakwe zyoonse akweenda, wakaakusika ku Biiyasyiba, ooko nkwaakaakupa zipaizyo kuli Leza wa wisi.

2Nkabela Leza wakaambaula a Isilayeli mucilengaano ciindi camasiku, wakati, «Jakobo, Jakobo.» Jakobo wakaingula kuti, «Mwami.»

3Mpawo Leza wakati, «Ndime Leza, Leza wauso. Utayoowi kuunka ku Ijipiti. Ooko njoocita lunyungu lwako kuti lukabe musyobo mupati.

4Ndainka ayebo ku Ijipiti, alimwi balunyungu lwako njoobaboozya okuno. Nkabela Josefa nguuyoovumba meso aako ciindi waakufwa.»

5Aboobo Jakobo wakatalika lweendo lwakwe kuzwa ku Biiyasyiba. Bana bakwe bakamutansika, batansikizya abana babo baniini, abakaintu babo munkalaki eezyo Falo nzyaakatuma kuti zikababweze.

6Bakatolelezya abanyama mbobakavubide alimwi alubono lwabo loonse ndobakajana mu Kenani, bakeenda baya ku Ijipiti. Jakobo wakatolelezya balunyungu lwakwe boonse,

7bali mbana bakwe balombe, abazyukulu bakwe balombe abasimbi, boonse wakabatolelezya ku Ijipiti.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Ngaaya mazina aabana balunyungu lwa Isilayeli bakaya ku Ijipiti. Bana ba Jakobo balombe bakali ba, Lubeni, mwanaakwe mutaanzi,

9walo wakajisi bana aaba, Hanoki, Palu, Heziloni, a Kaami.

10Bana ba Simiyoni bakali ba, Jemuweli, Jamini, Ohadi, Jakini, Zohaa, alimwi a Syaulu, mwana mulombe ngwaakazyala kumukaintu Mukenani.

11Bana ba Levi bakali ba, Gesyoni, Kohati, a Melali.

12Bana ba Juda bakali ba, Syela, Onani, Pelezi a Zelaa. Ba Ela a Onani bakafwide kale munyika ya Kenani. Bana ba Pelezi bakali ba, Heziloni, a Hamulu.

13Bana ba Isakaa bakali ba, Tola, Puwa, Jasyubu a Syimuloni.

14Bana ba Zebuloni bakali ba, Siledi, Eloni, a Jaleeli.

15Aaba mbabana bakazyalwa kuli Jakobo a Leya munyika ya Padanalamu, kuleka buyo mwanaakwe musimbi Daina. Antoomwe bana balunyungu lwa Jakobo bazwa kuli Leya bakali makumi otatwe abatatu.

16Lino bana ba Gadi bakali ba, Zifiyoni, Hagi, Syuni, Eziboni, Eli, Alodi, alimwi a Aleli.

17Bana ba Asyaa bakali ba, Imuna, Isyiva, Isyivi, Beliya, alimwi amucizi wabo Sela. Bana ba Beliya bakali ba, Hiba a Malikiyeli.

18Aaba bakali kkumi acisambomwe bakali mbabana balunyungu lwa Jakobo kuzwa kuli Zilipa ooyo Labani ngwaakapa kumwanaakwe Leya.

19Lino bana ba Lacelo, mukaintu wa Jakobo bakali ba, Josefa a Benjamini.

20Nkabela Manase a Efulemu mbana ba Josefa bakazyalilwa mu Ijipiti. Banyina bana aaba mbaa Asinati, mwanaa Potifela, mupaizi wamunzi wa Oni.

21Bana ba Benjamini bakali ba, Bela, Bekaa, Asyibeli, Gelaa, Naamani, Ehi, Losyi, Hupimu a Aadi.

22Lino aaba bantu bali kkumi abane mbabana balunyungu lwa Jakobo mbaakazyala kuli Lacelo.

23Lino mwanaa Dani wakali Husyimu.

24Bana ba Nafutali bakali ba, Jaziyeli, Guni, Jeza a Syilemu.

25Aaba bali ciloba mbabana balunyungu lwa Jakobo kuzwa kuli Biliha ooyo Labani ngwaakapa kumwanaakwe Lacelo.

26Nkabela mweelwe wabana balunyungu lwa Jakobo bakaya mu Ijipiti, bakali makumi aali cisambomwe abantu bali cisambomwe, kutabikkilizya abakaintu babana bakwe balombe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Kwakali balombe bobilo bakazyalwa a Josefa mu Ijipiti. Lino kubabikka antoomwe boonse bamukwasyi wa Jakobo bakali mu Ijipiti bakali bantu bali makumi aali ciloba.

Jakobo amukwasyi wakwe mu Ijipiti

28Lino Isilayeli wakatuma Juda kumbele kuya kuli Josefa kuyoomwaambila kuti acinge wisi ku Gosyeni. Nibakasika ku Gosyeni,

29Josefa wakabamba nkalaki yakwe kuti ainke kuyoobonana a Isilayeli wisi. Amubone buyo wakamufumbata kwaciindi cilamfu kumwi kalila.

30Mpawo Isilayeli wakaambila Josefa kuti, «Lino ndifwe buyo, nkaambo ndakubona akuziba kuti ucipona ncobeni.»

31Josefa wakaambila banabokwabo alimwi abamukwasyi wawisi boonse wakati, «Ndeelede kuunka nkaambile Falo kuti, ‹Banabokwesu alimwi abamukwasyi wataata, bakali kukkala mucisi ca Kenani, basika kuno kulindime.

32Bantu aabo mbeembezi ba mbelele aŋombe. Baletelela amatanga aabo aambelele aaŋombe alimwi alubono lwabo loonse ndobajisi.›

33Lino kuti Falo amwiita akumubuzya kuti, ‹Ino mulimo nzi ngomuzi?›

34Mweelede kwiingula kuti, ‹Swebo omwami, tuli beembezi ba ŋombe kuzwa kubwana bwesu, mbubonya abalo bamatata mbobakali kucita.› Lino munzila eeyi inga mwakonzya kuyookkala mu Gosyeni.» Wakaamba boobu nkaambo kakuti Baijipiti tabayandi beembezi.

Matalikilo 47

1Aboobo Josefa wakaya kuyooambila Falo kuti, «Taata abapati bangu basika kuzwa ku Kenani, baletelela amatanga aabo aambelele, aaŋombe alimwi alubono loonse ndobajisi. Nkobali ku Gosyeni.»

2Naakamana kukanana, wakatondezya aabo banabokwabo bosanwe kuli Falo.

3Lino Falo wakababuzya kuti, «Ino muzi mulimo nzi?» Mpoonya bakamwiingula kuti, «Tuli beembezi omwami, mbubonya mbuli bwakali bamatata.

4Twaboola kuti tuzookkale munyika iino nkaambo omwami, nzala ilunzya kasuko ku Kenani cakuti mane takucikwe amacelelo mabotu aamatanga eesu ooko. Nkaako omwami, tukumbila kuti tukkale mu Gosyeni.»

5Mpawo Falo wakaambila Josefa kuti, «Uso abapati bako bakusikila

6inga bakkala ku Gosyeni. Nkabela naa ulizi bamwi babo bakonzya kweembela kabotu, ubape bulangi bwabutanga bwangu abwalo.»

7Aboobo Josefa wakaleta Jakobo wisi akuzoomutondezya kuli Falo. Aawo Jakobo wakaleleka Falo.

8Falo wakabuzya Jakobo kuti, «Ino uli aamyaka yongaye?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Jakobo wakaingula kuti, «Myaka yakweendeenda kwangu iili mwaanda amakumi otatwe. Eeyi myaka mice alimwi njabuyumu-yumu, tiili mbuli myaka njibakapona bamatata mukweendeenda kwabo pe.»

10Amane kwiingula boobo Jakobo wakalaya Falo akuunka.

11Eelyo Josefa wakapa wisi abanabokwabo cipaanzi canyika ya Ijipiti mbotu kwiinda. Wakababikka munyika iili kubbazu lyaku Lamesisi, mbubonya mbuli Falo mbwaakalailila.

12Josefa wakali kupa zilyo kuli wisi akubanabokwabo, alimwi akuli boonse bamukwasyi mbuli kumweelwe wabo.

Josefa mbwaakeendelezya muciindi canzala mpati

13Inzala yakakomena kapati cakuti tiikwakali kujanika cilyo munyika yoonse mbwiibede, mane bantu bamu Ijipiti amu Kenani bakagonkelwa akaambo kanzala.

14Eelyo Josefa wakabungika mali ngobakali kuuzya cakulya bantu ba Ijipiti abaku Kenani, wakatola mali aaya kuŋanda ya Falo.

15Lino mali oonse naakabamanina bantu bamu Ijipiti abamu Kenani bakasika kuli Josefa akuzoomwaambila kuti, «Tulomba cilyo! Bona tulakufwida. Kayi mali atumanina.»

16Mpawo Josefa wakabaingula kuti, «Anooli mali aanu amumanina, mweelede kweeta lubono lwabanyama akubbadela kulindime, ndendilyo nenga ndamupa cakulya.»

17Nkabela bakaleta lubono lwabo lwabanyama kuli Josefa, walo wakabapa cilyo mukusintana amabbiza aabo, mbelele zyabo, ŋombe ambongolo zyabo. Mwaka ooyo Josefa wakabapa bantu cilyo mukusintana abanyama babo.

18Mumwaka wakatobela bantu bakaboola kulinguwe alimwi akuzooti, «Tatukonzyi kusisa makani aaya kulinduwe mwami, aakuti mali eesu oonse atumanina, alimwi lubono lwesu lwabanyama lulikulinduwe sunu. Nkokuti swebo taakwe acomwe ncotujisi cakunga twakupa pe, ccita buyo mibili yesu amyuunda yesu.

19Sena ncibotu kuti tufwe swebo amyuunda yesu? Utuule swebo alimwi uule amyuunda yesu mukusintana acakulya. Tulaba bazike ba Falo, alimwi ngonguwe uutitole amyuunda yesu. Utupe maila kutegwa tupone, tutafwi anzala kuti nyika itanyonyooki.»

20Aboobo Josefa wakaula myuunda yoonse mu Ijipiti, yakaba ya Falo nkaambo muntu oonse mu Ijipiti wakauzya muunda wakwe, nkaambo nzala yakali mpati kapati munyika.

21Munzila eeyi Josefa wakaula bantu banyika yoonse ya Ijipiti mboizulwa baba bazike.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Inyika njaatakaula njeeyo yakali yabapaizi. Balo taakwe nibakauzya myuunda yabo nkaambo Falo wakali kubavozya mali mace aakuponena mpawo.

23Nkabela Josefa wakaambila bantu kuti, «Amubone! Sunu ndamuula nywebo amyuunda yanu mwaba bantu ba Falo. Lino ngaaya maila ngomweelede kusyanga mumyuunda.

24Ciindi cakutebula mweelede kuti mukape cipaanzi casanu cazilyo zyanu kuli Falo. Citikasyaale ciyooba canu, cikabe cakuyoosyanga acakulya canu amikwasyi yanu.»

25Balo bakaingula kuti, «Watufutula, watucita kabotu. Lino swebo twaba bazike ba Falo.»

26Josefa wakacita kuti ube mulawo wacisi ca Ijipiti wakupa cipaanzi casanu cazyakulya zyatebulwa kuli Falo. Mane ooyu mulawo nkuucili asunu. Pele myuunda yabapaizi ilikke njiyatakali ya Falo.

Jakobo waambilizya mbwayanda kuti bana bakwe bakacite aakufwa

27Bana ba Isilayeli bakakkala mu Ijipiti ku Gosyeni. Bakayuma akuba aabana banji.

28Jakobo wakakkala myaka iili kkumi aciloba mu Ijipiti, kusikila waba aamyaka iili mwaanda amakumi one aciloba.

29Lino nicakaswena aafwiifwi ciindi calufu lwakwe, wakaita mwanaakwe Josefa akuti kulinguwe, «Konkezya kulindime, bikka janza lyako kunsi lya cibelo cangu akusyomezya kuti uyoosyomeka kapati kulindime. Ciindi ndaakufwa utakandizikkili mu Ijipiti pe.

30Ndiyanda kuyoozikkilwa ooko kulede bamatata. Ukandiyumune kuzwa mu Ijipiti akuyoondizikka kucuumbwe cabo.» Josefa wakaingula kuti, «Mbubo, ndiyoocita oobo mbooamba.»

31Isilayeli wakaamba kuti, «Konkezya kulindime kuti uyoocita ncobeni.» Mpoonya Josefa wakakonkezya. Eelyo Isilayeli wakakotamina kumitwe lyabulo bwakwe akukomba Leza.

Matalikilo 48

Jakobo mbwaakaleleka Efulemu a Manase

1Nikwakamana ciindi ceelede, Josefa wakaambilwa kuti, «Uso ulaciswa.» Mpawo wakatola bana bakwe balombe bobilo, Manase a Efulemu, kuyoobona wisi.

2Lino Jakobo naakaambilwa kuti, «Josefa waboola kuzoomubona.» Wakaliyumya-yumya, wabuka, wakkala abulo.

3Jakobo wakati kuli Josefa. «Leza Singuzuzyoonse wakalibonya kulindime nindakali kumunzi wa Luzi mu Kenani akundileleka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Wakandaambila kuti, ‹Ndiyookupa bana banji, cakuti lunyungu lwako luyooba misyobo minji. Nyika eeyi njooipa kulunyungu lwako kuti lukakkale muno akutamani!›

5Lino aaba bana bako balombe Efulemu a Manase bakazyalilwa muno mu Ijipiti nketanasika kuno, mbibangu mbubonya mbuli ba Lubeni a Simiyoni.

6Pele bana mboyoozyala musule abaaba aabo bayooba bako, bayootambula lukono lwabo kwiindila mukukkala antoomwe abanabokwabo.

7Ooku ndakucita nkaambo nindakapiluka kuzwida kunyika ya Padanalamu, mukuusa kwangu kupati, banyoko, Lacelo bakafwa mu Kenani, kakucili kasinzo kuti tusike kumunzi wa Efulata. Ndakabazikka ooko munsi aa mugwagwa» Efulata ngo Betelehemu.

8Isilayeli naakabona bana ba Josefa wakabuzya kuti, «Ino aaba balombe mbaani?»

9Josefa wakaingula kuti, «Aaba mbabana mbaakandipa Leza omuno mucisi ca Ijipiti.» Mpoonya Isilayeli wakati, «Balete aafwiifwi mbaleleke.»

10Meso aa Isilayeli akali kuya boofwaala akaambo kabudaala, nkabela taakacili kukonzya kubona kabotu. Aboobo Josefa wakaleta bana munsi lyakwe, mpoonya wakabafumbata akubamyonta.

11Lino Isilayeli wakati kuli Josefa, «Tiindacili kulangila kuti ndiciyookubona alimwi yebo pe. Pele lino Leza wandizumizya kuti ndikubone abana bako.»

12Mpoonya Josefa wakabagwisya bana kuzwa amaulu aa Isilayeli, amane wakakotamina wisi.

13Josefa wakajata bana bakwe boonse bobilo mumaanza, Efulemu wakamujata janza lyalulyo, kutegwa Isilayeli amutambuzye ajanza lyalumwensi, nkabela Manase wakamujata ajanza lyalumwensi kutegwa Isilayeli amutambuzye lyalulyo, eelyo wakabapa kuli Isilayeli.

14Pele Isilayeli wakaimpanya maboko aakwe, wakabikka janza lyakwe lyalulyo amutwe wa Efulemu, wakali ngomuniini, janza lyakwe lyalumwensi wakalibikka amutwe wa Manase, wakali ngomupati.

15Mpawo wakaleleka Josefa akuti,

«Leza abaleleke balombe aaba, Leza wakasolwedela bamatata Abulahamu a Izaka. Leza uundisolweda mane kusikila sunu.

16Mungelo wa Leza ooyo wakandivuna kuzwa muntenda zyabubi, abaleleke balombe aaba. Kwiindila mulimbabo zina lyangu alikakkalilile akutamani, amazina aabamatata Abulahamu a Izaka. Abakazyale bana banji, bakazuzye nyika.»

17Lino Josefa naakabona kuti wisi wabikka janza lyakwe lyalulyo amutwe wa Efulemu, wakabijilwa aboobo wakajata janza lyawisi kuti aligwisye amutwe wa Efulemu akulibikka amutwe wa Manase.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Wakati kuli wisi, «Tabusyi oobu pe taata. Kayi ooyu ngomupati. Bikka janza lyako lyalulyo amutwe wakwe.»

19Pele wisi wakakaka, wakati, «Ndilizi mwanaangu, ndilizi. Abalo balunyungu lwa Manase bayooba bantu basinguzu. Pele musyoonto wakwe uyookomena akuba anguzu kwiinda nguwe, alimwi bana balunyungu lwakwe bayooba misyobo mipati minji.»

20Wakabaleleka bana aabo mubuzuba oobo kati, «Baisilayeli bayoobanda mazina aanu mukuleleka. Bayooti, ‹Leza amuleleke mbuli Efulemu a Manase.› Munzila iili boobu Isilayeli wakasolozya Efulemu akusyaalizya Manase.»

21Mpoonya Isilayeli wakaambila Josefa kuti, «Wabona kuti mebo ndili aafwiifwi kufwa, pele Leza uyooba ayebo, uyookubweedezya kunyika yauso.

22Lino cisi ca Syekemu ndacipa kulinduwe kutali kubapati bako, cipaanzi canyika ncindakanyanzya Baamoli apanga abuta bwangu.»

Matalikilo 49

Jakobo mbwaakaleleka bana bakwe

1Lino Jakobo wakaita bana bakwe balombe wati,

«Amuboole nyoonse kuti ndimwaambile, ndimwaambile zintu ziyoomucitikila mumazuba aaboola.

2Amubungane nywebo nobana ba Jakobo. Amuswiilile majwi aa Isilayeli uso.

3Yebo Lubeni, nduwe mwanaangu mutaanzi, nduwe nguzu zyangu, nduwe wabusankwa bwangu, nduwe mwana wiinda bana bangu, uubainda boonse mubulemu anguzu.

4Uli mbuli maanzi aakukulula, maanzi amulonga uuzwide. Pele tookooyooba nduwe mupati, tokooyooba mupati nkaambo wakatanta abulo bwauso. Wakasofwaazya bulo bwangu, wakoona amukauso.

5Simiyoni a Levi mbabunyina. Babelesya mapanga aabo, balaabelesya mukubusya manyongwe.

6Nsikooyoonjila mumakanze aabo. Nsikooyoosangana mutubunga twabo pe, Bakajaya bantu mubukali, bakatyoloola basune mulunya.

7Bukali bwabo abusinganyizigwe. Abusinganyizigwe nkaambo bulayoosya. Abasubulwe nkaambo kakunyema kwabo. Njoobamwaisya munyika ya Jakobo yoonse. Njoobatantaanya mu Isilayeli.

8Yebo Juda, bayookutembaula banabokwanu. Uyoobajata mumukosi basinkondonyoko. Bana bauso bayookuvuntamina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Juda mwana wasyuumbwa, wajaya ulapilulukila kumpangala yakwe, mwanaangu. Ulayubilila mbuli syuumbwa, mbuli syuumbwa muzyazi. Nguni uunga wamusokomona?

10Juda ujatilila musako wabwami, musako ooyo tuukazwi kulinguwe kusikila, kusikila akasike ooyo ulaawo. Ngonguwe ooyo bantu ngobayooswiilila.

11Ulasunga kambongolo kakwe kucisiko camusaansa, kumusaansa mubotu kapati. Ulasanzya zisani zyakwe awaini uusalala pyu, Uusalala pyu mbuli bulowa.

12Meso aakwe alasalala kwiindila mukunywa waini, meno aakwe alatuba buu kwiindila mukunywa mukupa.

13Zebuloni uyookkala kumbali aalwizi. Zito zyakwe ziyooba makoba aamato. Cisi cakwe ciyoosika kumunzi wa Sidoni.

14Isakaa nimbongolo njumu, ulalala akati kamikuli.

15Naakabona kubota kwabusena bwakulyookezya akubona kuti ayalo nyika nimbotu, wakadyaamika musana kuti abweze mukuli, wakazumina kuba muzike wakucita milimo miyumu.

16Dani uyooba mubetesi wabantu bakwe, mbuli misyobo imwi ya Isilayeli.

17Dani uyooba nzoka iili mumbali aanzila, cipile wabukali mumbali aakazila, uuluma nsumba zyabbiza, kuziluma kutegwa uutantide awide musule.

18Lino ndilindila lufutuko lwako, O Mwami Leza.

19Gadi uyoosaalwa ankamu yabasikusaala, uyoobalwana akubatandaanya.

20Inyika ya Asya iyoozyala zilyo zibotu, uyoolima zilyo zibotu zyeelede mwami.

21Nafutali ninsya iilizuzaanina cakwaangunuka, iizyala bana beebeka.

22Josefa mutabi wansaansa uuzyalisya, uumenede kumbali aakasensa. Mitabi yawo ilatandabala aabwaanda.

23Bavwimi bakamulwana cabukali, bakamufusa amata aabo akumupenzya.

24Pele buta bwakwe bwakaima nji, maboko aakwe akayumizigwa, nkaambo kamaanza aa Singuzu wa Jakobo, zina lya Mweembezi, Mwaala wa Isilayeli,

25nkaambo ka Leza wauso uukugwasya, Leza Singuzuzyoonse, ngonguwe uukuleleka. Ulakupa zileleko zyamvula kuzwa kujulu, azyamaanzi manji aazwa kunsi aanyika, azileleko zyamatanga abana.

26Zileleko zyauso zili aanguzu kwiinda, kwiinda zileleko zyamalundu aaciindi, zileleko zyamalundu aateeli, zileleko eezyo zibe kuli Josefa, iiyi, zibe ankumo yayooyo, ooyo wakaandeene abanabokwabo.

27Benjamini nguumpe wabutambo. Cifumo-fumo ulalya eezyo nzyaakajaya, kumangolezya ulaabanya eezyo nzyaakajata.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Lino eeyi njemisyobo iili kkumi aibili ya Isilayeli, alimwi mbombuboobu mbwaakabaambila wisi. Wakabaleleka, wakapa kuli umwi aumwi wabo cileleko cimweelede.

Lufu lwa Jakobo akuzikkwa kwakwe

29Mpawo Jakobo wakabalailila kuti, «Lino mebo ndainka kuli basikale bangu. Mukandizikke kubusena ooko kulede matata, mumpangala iili mumuunda wa Efuloni Muhiti,

30ku Makipela, kujwe lya Mamule, mu Kenani. Abulahamu nguwakaula mpangala eeyi antoomwe amuunda oomo mwiibede kuzwa kuli Efuloni Muhiti, kuti ube namaumbwe.

31Nkonkuko ooko nkobakazikkila Abulahamu amukaintu wakwe Sala, nkonkuko ooko nkobakamuzikkila Izaka amukaintu wakwe Labeka, alimwi nkonkuko ooko nkondakaakumuzikkila Leya.

32Muunda alimwi ampangala iili mulinguwo zyakaulwa kuzwa ku Bahiti.»

33Lino Jakobo naakamana kupa kulailila ooku kubana bakwe, wakagonya maulu aakwe abulo, wafwa, waakuswaangana abasikale bakwe.

Matalikilo 50

1Mpawo Josefa wakaliwaala amubili wawisi, wakalila akumumyonta kubusyu.

2Amane Josefa wakalailila basilisi, bakali kumubelekela kuti bananike mubili wawisi musamu wakuti utaboli. Eelyo basilisi bakananika mutumba wa Isilayeli,

3Cakabatolela mazuba aali makumi one kumana mulimo ooyu, nkaambo eeci nceciindi ceelede kucita mulimo ooyu. Baijipiti bakalila Jakobo kwa mazuba aali makumi aali ciloba.

4Lyakamana dilwe lya wisi, Josefa wakaambila babelesi balupati-pati ba Falo kuti, «Naa mulandifwida luzyalo, amundaambilile makani aaya kuli Falo.

5Mukati, ‹Taata naakali aafwiifwi kufwa, wakandicita kuti ndikonkezye kulinguwe kuti njomuzikkila mucuumbwe ncaakalibambila mwini cili munyika ya Kenani. Ino mbuti kuti ndainka nkazike taata, ndaakumana njooboola kuno alimwi.› »

6Naakaambilwa Falo wakati, «Pe, mbubo kamuzikke uso, mbubonya mbuli mbwaakakulailila.»

7Aboobo Josefa wakainka kuyoozikka wisi. Boonse babelesi ba Falo abapati bankuta yakwe, alimwi boonse balupati-pati bamwi bamu Ijipiti bakasindikila Josefa antoomwe abamukwasyi wakwe, abanabokwabo, alimwi abamukwasyi wawisi.

8Munyika ya Gosyeni kwakasyaala buyo bana baniini, mbelele, mpongo zyabo, alimwi aŋombe zyabo.

9Basima-bbiza abalo bakainka, yakali nkamu mpati yabantu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Lino nibakasika kulubuwa luuminwa maila lwaku Atadi, kujwe lyamulonga wa Jolodani, bakalila akoomoka kapati, aawa Josefa wakabusya dilwe lya wisi kwamazuba aali ciloba.

11Basicisi, Bakenani nibakamvwa kulila ooku ku Atadi bakati, «Ooku nkulila kupati kwa Baijipiti.» Aaka nkakaambo busena oobu ncibwakaitwa kuti Abela-mizilaimu. Buli kujwe lya Jolodani.

12Nkaako bana ba Jakobo bakacitila wisi mbubonya mbuli mbwaakabalailila.

13Bakamubweza akumutola ku Kenani, akuyoomuzikka mumpangala yamumuunda wa Makipela, kujwe lya Mamule, eeyo mpangala njaakaula Abulahamu antoomwe amuunda kuzwa kuli Efuloni Muhiti, kuti ibe namaumbwe.

14Amane buyo kuzikka wisi, Josefa wakajokela ku Ijipiti antoomwe abanabokwabo alimwi abantu boonse bakamusindikilide kudilwe.

Josefa mbwaakasyomezya banabokwabo kuti uyoobabamba

15Musule akufwa kwawisi, banabokwabo Josefa bakalyaambauzya kuti, «Ambweni Josefa ucitusulaikide, alimwi ambweni inga ulayanda kuti atuboozezye bubi mbutwakamucitila.»

16Nkabela bakatumina mulomo kuli Josefa wakuti, «Uso katanafwa wakatulailila

17kuti tukwaambile kuti, ‹Ndakomba akaka, ubalekelele bapati bako mulandu wacibi eeco ncibakakucitila.› Akaka twakomba swebo tobazike ba Leza wauso kuti utulekelele bubi mbotwakakucitila.» Nkabela Josefa wakatalika kulila nibakamwaambila boobu.

18Mpoonya balo banabokwabo lwabo beni bakaza kulinguwe akuzoovuntama kumbele lyakwe, bakati, «Bona, twalibikka kunsi lyako, akuba bazike bako.»

19Pele Josefa wakabaambila kuti, «Mutayoowi pe, sena mebo ndakonzya kulibikka mubusena bwa Leza?

20Nywebo mwakali kuyanda kundicita cibi, pele Leza wakasandula cibi canu kuti cibe cibotu, kutegwa buumi bwabantu banji bufutulwe, mbubonya mbuli mbomubwene sunu.

21Nkaako mutayoowi pe, ndiyoomubamba nywebo abana banu boonse.» Mbombuboobu mbwaakabayumya-yumya amajwi aalubomba aayo akakkazika myoyo yabo!

Lufu lwa Josefa

22Lino Josefa wakalikkede mu Ijipiti abamukwasyi wawisi, wakali aamyaka iili mwaanda akkumi lyomwe.

23Wakapona mane wakababona bana ba Efulemu bazyukulu bakwe abazyukululwa ba Efulemu. Nibakazyalwa bana ba Makee, mwana mulombe wa Manase, Josefa wakabatambula mumukwasyi wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Lino Josefa wakati kubanabokwabo, «Mebo ndaafwiifwi kufwa, nikuba boobo Leza uyoomubamba nywebo akuyoomugwisya munyika iino, akumutola kunyika eeyo njaakasyomezya naakakonka kuli Abulahamu, akuli Izaka, akuli Jakobo.»

25Mpoonya Josefa wakakumbila banabokwabo kuti. «Amusyomezye kuti ciindi Leza aakumuyeeya, muyoobweza mafuwa aangu kuzwa munyika iino mukaatolelezye.»

26Aboobo Josefa wakafwa kasikide myaka iili mwaanda akkumi lyomwe. Nkabela mutumba wakwe bakuunanika amusamu uutabozyi, mpoonya, bakuubamba mubbokesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kulonga

Kulonga 1

Mbobakapenzegwa Baisilayeli mu Ijipiti

1Ngaaya mazina aabana ba Isilayeli aabo bakainka kunyika ya Ijipiti a Jakobo, umwi
aumwi wabo amukwasyi wakwe.

2Lubeni, Simiyoni, Levi, Juda,

3Isakaa, Zebuloni, Benjamini,

4Dani, Nafutali, Gadi, a Asya.

5Mweelwe wabantu bakazwa mulunyungu lwa Jakobo bakali makumi aali ciloba.
Walo Josefa wakali kale mu Ijipiti.

6Josefa abana bokwabo, antoomwe abamusela wakwe boonse, bakamana kufwa.

7Pele Baisilayeli bakazyalana kapati akuba basinguzu. Bakavula cakuti cisi coonse
cakazula mbabo.

8Lino kwakanjila mwami mupya wakalela nyika ya Ijipiti, ooyo watakazi Josefa pe.

9Nkabela wakaambila bantu bakwe kuti, «Amulange aaba bantu Baisilayeli bavula
alimwi mbaasinguzu kapati.

10Lino amuteelele, tuleelede kubacenjelela kuti batavuli kwiindilila. Nkaambo kuti
kwabuka nkondo, inga balaba nobayanzana abasinkondoma akuswaangana ambabo
kuti batulwane, bamana batije akuzwa mucisi.»

11Mpoonya bakabikka bantu bakubalanga mukuti bababelesye kapati kutegwa
lyoonse kabakatede. Aboobo Baisilayeli bakayakila Falo minzi mipati yiitwa kuti
Pitomu a Lamesisi. Eeyi minzi yakali yakuyobweda zilyo.

12Pele Baisilayeli nikuba kuti bakali kubafundilizya boobo amilimo miyumu,
bakaindilila kuzula cisi coonse. Nkaako Baijipiti bakayoowa Baisilayeli.

13Bakababelesya caluciso

14akucitya kuti buumi bwabo buyume amilimo yakubumba zitina, ayakumuunda.
Bakabasungilizya kucita yoonse milimo miyumu.

15Lino mwami wa Ijipiti Falo wakaambila bakaintu bakali kutumbusya Bahibulu,
aaba bakaintu umwi ngu Syifula umwi ngu Puwa.

16Falo wakati kulimbabo, «Mwanootumbusya Bahibulu aaba, kuti naa mwabona kuti
ooyo mwana watumbukwa mmulombe muleelede kumujaya, pele kuti mmusimbi,
mumuleke buyo, mutamujayi pe.»

17Pele aabo bakaintu basikutumbusya bakali kuyoowa Leza, aboobo taakwe
nibakaswiilila malailile aamwami. Bakalikubaleka bana balombe kabatabajayi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino mwami wa Ijipiti wakaita basikutumbusya akubabuzya kuti, «Ino mwakacitila nzi eeci, muleka bana balombe kuti kabapona?»

19Lino balo bakaingula kuti, «Bakaintu Bahibulu tabali mbuli Baijipiti, balo tabakatazigwi kutumbuka pe, inga swebo twaakusika twajana mwana watumbukwa kale.»

20Lino Leza wakabacitila kabotu basikutumbusya aabo, nkabela Baisilayeli bakacili kuya buvula akuba basinguzu.

21Akaambo kakuti basikutumbusya aaba bakali kuyoowa Leza, awalo Mwami Leza wakavuzya bana babo.

22Mpawo Falo wakalailila bantu boonse kuti, «Kamubasowela mumulonga boonse bana balombe bazyalwa a Bahibulu, pele bana basimbi kamubaleka kabapona.»

Kulonga 2

Kuzyalwa kwa Mozesi akufutulwa kwakwe

1Muntu umwi wamusyobo wa Levi wakakwata mukaintu Mulevinyina.

2Mukaintu ooyo wakamita akuzyala mwana mulombe. Nkabela naakabona kuti mwanaakwe wakali mubotu, wakamusisa kwamyezi yotatwe.

3Naakabona kuti mwana tacikwe busise, wakabweza cinzuma cakalukwa amatete, wakacisingulula abunzuka kuti kacitanjilwi maanzi. Wakamubikka mumo mwana, akuyoobikka cinzuma eeco mumatete malamfu munkomwe yamulonga.

4Mucizi wakwe wakaliimvwi aalaale kalindilila mwana kubona citicitike kulinguwe.

5Eelyo mwana musimbi wa Falo wakaza kumulonga ooko kuti asambe, nkabela aabo bakamusindikila bakali kweendeenda mumbali aamulonga. Lino ooyo mwanaa Falo wakacibona cinzuma mumatete eelyo wakatuma mubelesi wakwe kuti akacilete.

6Naakacivununa, wakajana mwana mumvwanda mulombe, wakali kulila. Musimbi wakeetezegwa akaambo kamwana, wakaamba kuti, «Nkokuti ooyu mwanaa Muhibulu.»

7Lino ooyo mucizi wamwana wakabuzya mwanaa Falo kuti, «Sena ngunke ndikakweetele mukaintu Muhibulu uunyosya kuti akakulelele mwana ooyu?“

8Mwanaa Falo wakati, «Mbubo koya.» Nkabela musimbi ooyo wakainka waakwiita mbabonya banyina mwana.

9Eelyo mwanaa Falo wakati kumukaintu ooyo, «Mutole mwana ooyu ukandilelele, ndizookubbadela mukucita mulimo ooyo.» Aboobo mukaintu wakatola mwana akuyoomulela.

10Mwana ooyo naakakomena, wakamutola kumwanaa Falo musimbi, walo wakamucita kuti abe mwanaakwe. Wakamuulika kuti ngu Mozesi. Nkaambo wakati, «Ndakamununa mumaanzi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mozesi mbwaakatijila kunyika ya Midiyani

11Nikwakainda ciindi cili mbocibede, Mozesi kakomenede, wakainka kuyooswaya
bantu bokwabo, wakaakubona mbuli mbubakali kusungilizigwa kucita milimo
miyumu. Alimwi wakabona Muijipiti umwi kauma Muhibulu.

12Wakalanga-langa koonse-koonse, lino naakabona kuti taakwe muntu uumbi,
wakajaya Muijipiti akumuzikka mumusenga.

13Nibwakaca wakabweeda alimwi, lino wakabona Bahibulu kabalwana mulicabo.
Nkabela wakaambila ooyo uulubizizye wakati, «Ino umuumina nzi mweenzinyoko?»

14Walo wakaingula kuti, «Ino nguni wakakupa buleli abubetesi alindiswe? Sena
uyanda kundijaya ambebo mbuli mbookajaya Muijipiti uulya?» Amvwe boobo
Mozesi wakayoowa, wakayeeya kuti, «Nkokuti bantu balizi ncindakacita.»

15Lino Falo naakamvwa makani aaya, wakasoleka kuti ajaye Mozesi, pele Mozesi
wakatija kuzwa kuli Falo, nkabela wakaakukkala munyika ya Midiyani, kumbali
aamukalo wamaanzi.

16Lino mupaizi waku Midiyani wakali abana basimbi bali ciloba. Balo bakaza
kuzooteka maanzi, bazuzya zinywido zyabutanga bwambelele bwawisi.

17Pele beembezi bamwi bakasika akubatanda. Lino Mozesi wakasika akuvuna
basimbi aabo, wakabanywisizya butanga bwabo.

18Nibakabweeda kuli Luweli wisi, wakababuzya kuti, «Ino mwafwambaana buti
kupiluka sunu?»

19Balo bakati, «Umwi muntu Muijipiti watuvuna kubeembezi, alimwi ngoonya
watutekela maanzi akutunywisizya butanga bwesu.»

20Mpawo wisi wakababuzya kuti, «Ino muntu ooyu uli kuli? Nkaambo nzi
nimwamusiya kusokwe? Kamuya mukamwiite tuzoolye aawe.“

21Mozesi wakazumina kukkala amukwasyi ooyu, nkabela Luweli wakamupa
mwanaakwe musimbi, Zipola kuti akwate.

22Mukaintu ooyu wakazyala mwana mulombe. Aawo Mozesi wakayeeya kuti, «Mebo
ndili muzwakule munyika yabantu,» aboobo mwana ooyo wakamuulika kuti
Gesyomu.

23Nikwakainda ciindi cili mbocibede, mwami Waijipiti wakafwa. Pele Baisilayeli
bakacili kupenga mubuzike bwabo alimwi bakali kulililaukila kuti kwabula
uubagwisya. Leza wakamvwa kulila kwabo,

24amatongoosi aabo, eelyo wakayeeya cizuminano ncaakapanga a Abulahamu, a
Izaka alimwi a Jakobo.

25Leza wakabona buzike bwa Baisilayeli amapenzi aabo.

Kulonga 3

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami Leza mbwaakaita Mozesi

1Lino Mozesi wakali kweembela mbelele zyasimakwaakwe Jetulo, mupaizi wanyika ya Midiyani. Eelyo wakakosola nkanda akutola butanga bwakwe ku Holebu, cilundu ca Mwami Leza.

2Lino mungelo wa Leza wakalibonya kulinguwe muciimo camulilo, wakali kuyaka muciteyo. Mozesi naakalanga, wakabona kuti citeyo eeco cakali kuvwilima pele kacitapyi.

3Mpawo Mozesi wakayeeya kuti, «Andiswene aafwiifwi kuti ndibone eeci cintu cigambya, alimwi nkaambo nzi ncocitapyidilili, nkociide kuvwilima buyo.»

4Lino Mwami Leza naakabona kuti Mozesi waswena aafwiifwi, wakamwiita kuzwa muciteyo oomo wakati, «Mozesi!» Mozesi wakaingula kuti, «Mwami.»

5Leza wakati, «Utasweni aafwiifwi. Samununa ndyasyo zyako, nkaambo busena mpoimvwi bulasalala.»

6Alimwi wakati, «Ndime Leza wauso, Leza wa Abulahamu, Leza wa Izaka, Leza wa Jakobo.» Eelyo Mozesi wakalivumba kumeso nkaambo wakayoowa kulanga kuli Leza.

7Mpoonya Mwami Leza wakati, «Ndilibwene kabotu mbuli bantu bangu mbobapenga mu Ijipiti, ndakumvwa kulila kwabo nkobalila kugwasigwa kuli baabo babaminya amilimo. Ndilaabwene kabotu mapenzi aabo.

8Lino ndaboola kuti nzoobavune kuzwa ku Baijipiti, akuti ndizoobagwisye mucisi ciya akubatola kunyika mbotu mpati. Ninyika iikunka mukupa abuci, kwaciindi cino iikkedwe a Bakenani, Bahiti, Baamoli, Bapelezi, Bahivi a Bajebusi.

9Ndakumvwa kulila kwa Baisilayeli, alimwi ndabona mbobabadyaminina Baijipiti.

10Lino ndakutuma yebo kuli Falo kuti ukagwisye bantu bangu Baisilayeli kuzwa mu Ijipiti.»

11Pele Mozesi wakati kuli Leza, «Ma, ndimeni mebo mu Ijipiti kuti nkakonzye kugwisya Baisilayeli?»

12Leza wakati, «Ndilaba aanduwe, waakugwisya bantu kuzwa mu Ijipiti, muzoondikomba aawa adundu eeli, calo ciyootondezya kuti ndime ndakutuma.»

13Pele Mozesi wakaambila Leza kuti, «Kayi kuti ndainka ku Baisilayeli ndaakubaambila kuti, ‹Leza wabamauso wandituma kulindinywe,› balo inga baakundibuzya kuti, ‹Ino nguni zina lyakwe?› Ino inga ndaakubaambila buti?»

14Eelyo Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ndime Uuliwo Lyoonse.» Alimwi wakayungizya akuti, «Mboobu mbotikabaambile Baisilayeli ukati, ‹Ndime Uuliwo Lyoonse nguwandituma kulindinywe.› »

15Alimwi Leza wakaambila Mozesi kuti, «Mboobu mbotikaambile Baisilayeli ukati, ‹Mwami Leza, Leza wa Abulahamu, Leza wa Izaka, Leza wa Jakobo nguwandituma

© 1996, Bible Society of Zambia.

kulindinywe.› Eeli ndezina lyangu akutamani. Mbombubo oobo mbwaayoondiita oonse mazyalani aaciyooboola kumbele.

16Koya ukabunganye basololi ba Baisilayeli antoomwe, ukabaambile kuti, ‹Mwami Leza wamauso, Leza wa Abulahamu, wa Izaka, Jakobo, wakalibonya kulindime, akundaambila kuti ndizoomwaambile kuti, Ndaboola kulindinywe, ndabona eeco ncobamucita Baijipiti.›

17Eelyo ndasyomezya kuti ndiyoomugwisya kuzwa mu Ijipiti oomo momupenzegwa akumutola kunyika ya Bakenani, Bahiti, Baamoli, Bapelezi, Bahivi, alimwi a Bajebusi. Ninyika iikunka mukupa abuci.

18Bayooswiilila ncotikabaambile. Wamana ukainke kumwami wa Ijipiti, yebo abasololi ba Baisilayeli, mukati kulinguwe, ‹Mwami Leza wa Bahibulu wakaswaangana aswebo, aboobo lino twakulomba kuti utuleke tuunke munkanda lweendo lwamazuba otatwe, kuti tukapaile ku Mwami Leza wesu.› »

19Ndilizi kuti mwami wa Ijipiti takooyoomuzumizya kuunka, ccita nkamusinikizye buya.

20Pele ndiyoobelesya nguzu zyangu akusubula Ijipiti azigambya eezyo nzyeyoocita ooko. Eelyo musule akooku, uyoomuleka mukainke.

21«Ndiyoocita kuti Baijipiti bakalemeke bantu bangu kutegwa mwaakulonga mutakainki acinkwamaanza.

22Mukaintu umwi aumwi uyookumbila mukaintu Muijipiti ngobakkala limwi, alimwi uyookumbila angobabambene limwi zyakusama, alubulo lweebesi lwansiliva angolida. Eezi zintu muyoozisamika bana banu balombe abasimbi, nkabela munzila eeyi muyoobasaala Baijipiti.»

Kulonga 4

Leza mbwaakapa Mozesi nguzu zigambya

1Mozesi wakaingula kuti, «Ino kuti batakandizuminini Baisilayeli, naa kuswiilila nzyentikaambe, pele bakaambe kuti, peepe taakwe naakalibonya Mwami Leza kulinduwe, ino ndikacite buti?»

2Mwami Leza wakabuzya kuti, «Ino ujisi nzi mujanza lyako?» Mozesi wakaingula kuti, «Mmusako.»

3Eelyo Mwami Leza wakati, «Uwaale ansi!» Lino Mozesi naakuuwaala ansi, musako wakaba nzoka. Mpawo Mozesi wakatija.

4Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Kotama wiibwezele kumucila.» Nkabela Mozesi wakakotama akwiijata, eelyo yakasanduka alimwi waba musako mujanza lyakwe.

5Mwami Leza wakati, «Ukacite boobu kuti bakazumine kuti Mwami Leza wauso, Leza wa Abulahamu, Leza wa Izaka, Leza wa Jakobo, nguwakalibonya kulinduwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mwami Leza wakaambila Mozesi alimwi kuti, «Bikka janza munkwa yako.» Mozesi wakacita oobo, nkabela naakaligwisya lyakaba acinsenda, lyakatuba buu mbuli lukobo.

7Leza wakati, «Linjizye alimwi.» Wakacita oobo, nkabela naakaligwisya, lyakaba kabotu alimwi, mbubonya mbuli mubili wakwe oonse.

8Mwami Leza wakati, «Kuti naa batakakuzuminini nikuba kulamwa kucitondezyo citaanzi, bayoozumina akaambo kacitondezyo cabili.

9Nkabela kuti naa batakazumini nikuba kuzitondezyo eezi zyobilo, naa kuswiilila ncotikaambe, ukateke maanzi mumulonga, ukaatile anyika njumu. Maanzi aayo ayooba bulowa.»

10Lino Mozesi wakaambila Mwami Leza kuti, «O Mwami wangu, mebo tiindali kukonzya kwaamba kabotu, nikuba ciindi eeci ncolikwaambaula andime, taakwe nindakonzya kwaambaula kabotu pe, ndilaakamaama.»

11Pele Mwami Leza wakati kulinguwe, «Ino nguni uupa muntu mulomo? Nguni uumupa kubona, naa kumucita moofu? Nguni uumucita kuti abe musinkematwi naa syaataambi? Sena nsili ndime nde Mwami Leza?

12Lino koya buyo, ndiyookugwasya mukwaambaula, alimwi ndiyookwaambila ncotikaambe.»

13Pele Mozesi wakati, «O Mwami wangu, akaka tuma uumbi kufumbwa ngoyanda kutuma.»

14Lino Mwami Leza wakanyemena Mozesi, amane wakati, «Ino mbuti mwanookwanu Aloni, Mulevi? Ndilizi kuti walo ulakonzya kwaambaula kabotu. Lino aano uli munzila kuzookucingauzya, uyoobotelwa kapati kuzookubona.

15Ulakonzya kuyooambaula anguwe akumwaambila nzyatikaambe. Ndiyoomugwasya nyoonse mukwaamba akumwaambila nyoonse mbomweelede kucita ooko.

16Walo unooyookwaambilila kubantu, uyooba ngomutoloki wako, yebo uyooba mbuli Leza kunoomwaambila zyakwaamba.

17Tolelela musako ooyu, ngoyoocitizya zigambya.»

Mozesi mbwaakabweeda ku Ijipiti

18Lino Mozesi wakabweeda kuli Jetulo, wisizyala akuyooti kulinguwe, «Mebo ndikumbila kuti undizumizye kuti ndibweede kubantu bokwesu mu Ijipiti kuti ndikabone naa bacipona.» Mpoonya Jetulo wakati kuli Mozesi, «Weende kabotu.»

19Lino Mwami Leza wakaambilide Mozesi kacili mu Midiyani kuti, «Ono bweeda ku Ijipiti, nkaambo aabo boonse bakali kuyanda kukujaya bakafwa.“

20Eelyo Mozesi wakatolelela mukaintu abana bakwe, wakabatansika ambongolo, wabweeda ku Ijipiti. Wakabweza amusako Leza ngwaakati atolelele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ono mboobweeda ku Ijipiti, ubone kuti
ukacite zigambya zyoonse kuli Falo eezyo nzindakakupa nguzu zyakucita. Pele
ndiyoocita kuti Falo akayume moyo, takooyoobazumizya bantu kuti bainke.

22Mpoonya yebo ukati kuli Falo, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Isilayeli
mmwanaangu wakusaanguna.

23Ndakwaambila kuti umuleke mwanaangu ainke akandikombe, pele kuti ukake,
ndiyoojaya mwana mulombe wako wakusaanguna.› »

24Lino Mwami Leza wakaswaangana a Mozesi abusena bwakulyookezezya akusola
kumujaya.

25Mpoonya Zipola muka Mozesi wakabweza bbwe libosya wapalula mwanaakwe,
amane lukanda oolo wakagumya maulu aa Mozesi akuti, «Masimpe uli mwaalumi
wabulowa kuli ndime.»

26Mpoonya aawo Mwami Leza wakaleka kuyanda kujaya Mozesi. Zipola wakati
«Ncobeni yebo uli sibwiinga wangu wabulowa.» Nkaambo kakupalulwa ooku Zipola
wakaita Mozesi kuti, «Sibwiinga wabulowa.»

27Kumane ceeci Mwami Leza wakaambila Aloni kuti, «Koya munkanda
ukacingauzye Mozesi.» Eelyo wakainka baakuswaangana kucilundu ca Mwami Leza,
nkabela baswaangane buyo, wakamumyonta.

28Eelyo Mozesi wakaambila Aloni zintu zyoonse nzyaakaamba Mwami Leza ciindi
naakamutuma. Wakamwaambila azigambya zyoonse eezyo nzyaakamulailila Mwami
Leza kuti akazicite.

29Mpawo Mozesi a Aloni bakainka baakubunganya basololi ba Baisilayeli boonse
antoomwe.

30Aloni wakabaambila zintu zyoonse Mwami Leza nzyaakaambila Mozesi, alimwi
Mozesi wakacita zyoonse zigambya bantu kabalangilila.

31Nkaako bantu bakazumina. Nkabela nibakamvwa kuti Mwami Leza wakabona
mbuli mbobakali kupenzegwa, bakakotamika mitwe bakomba.

Kulonga 5

Mozesi a Aloni kuli Falo

1Lino Mozesi alimwi a Aloni bakainka kuli Falo akuyooti, «Mboobu mbwaamba
Mwami Leza wa Baisilayeli wati, ‹Kobaleka bantu bangu bainke kuti bakandicitile
pobwe lyakukomba munkanda.› »

2Pele wakaingula kuti, «Ino nguni Mwami Leza? Nkaambo nzi ncendeelede
kumuswiilila akuleka Baisilayeli kuti bainke? Nsimuzi Mwami Leza ooyo, masimpe
nsikoobaleka Baisilayeli kuti bainke.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Balo bakati, «Leza wa Bahibulu wakaswaangana andiswe. Lino kaka, tuzumizye kuti tutole lweendo lwamazuba otatwe munkanda kuti tukape zipaizyo ku Mwami Leza wesu. Kuti naa tatuciti oobo inga ulatujaya acuumo noliba panga.»

4Lino mwami wa Ijipiti wakati kuli Mozesi a Aloni, «Ino nywebo ncinzi ncomuyanda kulesya bantu kubeleka milimo yabo? Amubweede kumilimo yanu.»

5Alimwi Falo wakayungizya akuti, «Aaba bantu bavulisya kwiinda basicisi lino muyanda kuti baleke akubeleka!»

6Mubuzuba oobo mbubonya wakalailila basikubelesya akudyaminina Baisilayeli kuti,

7«Tamuceelede kunoopa bantu bwizu bwakuumya zitina mbuli mbumwakali kucita lyoonse. Amubaleke kabalyeetela lwabo beni.

8Pele muleelede kubona kuti kabacuuma mweelwe wazitina uuli mbuli ngobauma lyoonse, mutaucesyi pe. Mbatolo, ncenciceeco ncobalilila kuti, ‹Amutuleke tuunke tukape cipaizyo kuli Leza wesu.›

9Amubacite kuti bantu aaba babeleke anguzu kwiinda, mubone kuti kabuujisi mulimo ooyo lyoonse, mutagami kuswiilila kubeja kwabo.»

10Mpoonya aabo basikubabelesya akubadyaminina bakainka akuyooti kulimbabo, «Nceeci caaamba Falo, ‹Nsicimupi bwizu pe.

11Mweelede kuunka akuyoolyeetela nobeni kufumbwa ooko nkomuyoobujana, pele muleelede kuuma mweelwe wazitina mbubonya mbuli lyoonse.› »

12Aboobo Baisilayeli bakamwaikizyanya mucisi coonse ca Ijipiti kuyooleta bwizu.

13Abalo basikudyaminina bakabajibilizya akuti, «Mweelede kuuma mweelwe wazitina abuzuba uuli mbuli ngumwakali kuuma ciindi nimwakali kupegwa bwizu.»

14Lino basikubelesya Baisilayeli bakasalidwe bakaumwa abasikudyaminina ba Falo, akubuzigwa kuti, «Nkaambo nzi sunu ncimwatauma mweelwe wazitina uuli mbuli ngumwakali kuuma ciindi?»

15Mpoonya basikubelesya Baisilayeli bakaya kuli Falo akuyootongooka kuti, «Ino nkaambo nzi ncootucita boobu omwami?

16Tatupegwi bwizu pe, nikuba boobo twaambilwa kuti tuume zitina! Bona lino, omwami, twaumwa. Bantu bako mbabalubizizye.»

17Pele walo Falo wakati, «Mbutolo oobo! Mwatokwaalisya ma! Ncenciceeco ncomwiide kuti, ‹Amutuleke tuunke tukapaizye ku Mwami Leza.›

18«Amukabeleke, taakwe bwizu mbomutipegwe pe, pele muleelede kuuma mweelwe wazitina ooyo uuyandika ngoonya.»

19Aboobo basikubelesya Baisilayeli bakabona kuti banjila mumapenzi, nibakaambilwa kuti, «Mweelede kuuma mweelwe wazitina abuzuba ngoonya ngumwakali kuuma ciindi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Buce buyo bakalindilila Mozesi a Aloni kuti babonane a mbabo.

21Mpawo bantu aabo bakati kulimbabo, «Mwami amubone nkaambo mwacita kuti Falo abasimilimo bakwe batusulaike. Mwabikka panga mumaanza aabo kuti batujaye.»

Mozesi mbwaakakomba

22Mpoonya Mozesi wakapiluka ku Mwami Leza akuyooti, «O Mwami Leza, nkaambo nzi ncobapenzya bantu aaba? Sena ncookanditumina eeci?

23Kuzwa ciindi ncendakasika kuli Falo kuzooamba muzina lyako, Falo wapenzya bantu bako, alimwi yebo toobavuna bantu bako pe!»

Kulonga 6

1Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Ulacibona lino ncentimucite Falo. Njoomusinikizya kuti aleke bantu bangu bainke. Njoomusinikizya buya kuti abatande kuzwa mucisi cakwe.»

Leza mbwaakayumya-yumya Mozesi

2Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ndime Mwami Leza.

3Ndakalitondezya kuli Abulahamu, akuli Izaka, alimwi akuli Jakobo, mbuli Leza Singuzuzyoonse. Pele zina lyangu lyakuti Mwami Leza taakwe nindakaliyubununa kulimbabo.

4Alimwi ndakacita ambabo cizuminano cangu, akusyomezya kuyoobapa nyika ya Kenani, nyika oomo mobakakkede mbuli basikutuntulika.

5Lino ndakumvwa kulilauka kwa Baisilayeli aabo mbobakacita bazike Baijipiti, aboobo ndaciyeeya cizuminano cangu.

6Mbombuboobu yebo mboelede kwaambila Baisilayeli kuti ndati, ‹Ndime Mwami Leza, ndiyoomwaangununa kuzwa kumilimo iiminya njobamusungilizya kucita Baijipiti. Ndiyoomuvuna kuzwa mubuzike bwanu kulimbabo. Njoomunununa akuboko kwangu kwanguzu ambeta mpati.

7Ndiyoomutambula mbuli bantu bangu, ambebo ndiyooba Leza wanu. Ndendilyo nimuyooziba kuti ndime Mwami Leza wanu wamwaangununa kuzwa kumilimo iiminya ya Baijipiti.

8Ndiyoomutola kunyika eeyo njindakasyomezya cakusinizya kuli Abulahamu, Izaka, a Jakobo. Ndiyoomupa kuti ikabe yanu. Ndime Mwami Leza.› »

9Nkabela Mozesi wakaakwaamba makani aaya ku Baisilayeli, pele taakwe nibakamuswiilila, nkaambo bakalityompedwe akaambo kamapenzi aabo aabuzike.

10Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

11«Koya ukaambile Falo kuti uleelede kubaleka Baisilayeli kuti bazwe mucisi cakwe.»

12Pele Mozesi wakaambila Mwami Leza kuti, «Nibaba Baisilayeli tabandiswiilili, ino walo Falo inga wandiswiilila buti neendaakamaama?»

13Pele Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti bacenjezye Baisilayeli alimwi a Falo, kuti twaambilwa kugwisya Baisilayeli kuzwa mu Ijipiti.

Mazyalani aa Mozesi a Aloni

14Aaba mbabapati bamikwasyi. Bana ba Lubeni, mwana wakusaanguna wa Isilayeli, bakali ba Hanoki, Palu, Heziloni a Kaami, aaba mbabaciinga ca Lubeni.

15Bana ba Simiyoni bakali, Jemuweli, Jamini, Ohadi, Jakini, Zohaa, a Syaulu mwanaa mukaintu Mukenani. Aaba mbabaciinga ca Simiyoni.

16Aaya ngamazina aabana ba Levi alunyungu lwabo mbaa: Gesyoni, Kohati, a Melali. Levi wakapona myaka iili mwaanda amakumi otatwe aciloba.

17Aaba mbabana baciinga ca Gesyoni, Libini a Syimeyi, abamikwasyi yabo.

18Bana ba Kohati mbaaba, Amulamu, Izihaa, Hebuloni a Uziyeli. Kohati wakapona myaka iili mwaanda amakumi otatwe aitatu.

19Bana ba Melali mbaaba: Mali a Musyi. Aaba mbabaciinga ca Levi, amikwasyi yabo.

20Amulamu wakakwata mucizi wawisi uutegwa Jokebedi, wakazyala Aloni a Mozesi. Amulamu wakapona myaka iili mwaanda amakumi otatwe aciloba.

21Bana ba Izihaa mbaaba: Kola, Nefegi, a Zikili.

22Bana ba Uziyeli mbaaba: Misyayeli, Elisafani, a Sitili.

23Aloni wakakwata Elisyeba mwana wa Aminadabu mucizi wa Nasyoni. Walo wakazyala Nadabu, Abihu, Eliyazaa a Itamaa.

24Bana ba Kola mbaaba: Asili, Elikana a Abiyasafu. Aaba mbabaciinga ca Kola.

25Lino Eliyazaa mwana wa Aloni wakakwata umwi wabana ba Putiyeli, wakazyala Finehasi. Aaba mbabasololi bamikwasyi muciinga ca Balevi, mukwasyi amukwasyi.

26Aaba mbabonya ba Aloni a Mozesi mbaakaambila Mwami Leza kuti, «Bagwisye Baisilayeli mu Ijipiti, kabali mumakamu-makamu aabo.“

27Mbabonya aaba ba Mozesi a Aloni mbabakaambila Falo, kuti aangunune Baisilayeli.

Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi a Aloni

28Mwami Leza naakakanana kuli Mozesi kacili mu Ijipiti

29wakati, «Ndime Mwami Leza. Umwaambile Falo zyoonse nzindakwaambila.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Pele Mozesi wakati ku Mwami Leza, «Bona, ulizi kuti mebo ndisikamaama, ino inga Falo wandiswiilila buti?»

Kulonga 7

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Swiilila ndiyookucita kuti yebo ukabe mbuli Leza kuli Falo, nkabela Aloni mwanookwanu ngunookutolokela, uyoobambuli musinsimi wako.

2Unooambila Aloni zyoonse nzendikulailila, walo nguunooambila Falo kuti aleke Baisilayeli bazwe mucisi cakwe.

3Pele Falo ndiyoocita kuti abe sicinguni cakuti nikuba kuti ndikacite maleele azigambya mu Ijipiti,

4Takooyookuswiilila yebo pe. Ndendilyo nenjootondezya nguzu zyangu mu Ijipiti, ndaakubatundulula, ndamana neyoosolweda bantu bangu mumisyobo yabo.

5Aawo Baijipiti bayooziba kuti ndime Mwami Leza, ndaakutondezya janza lyangu lyanguzu mu Ijipiti akugwisya Baisilayeli kuzwa munyika yabo.»

6Mozesi a Aloni bakacita mbuli Mwami Leza mbwaakabalailila.

7Mozesi wakali aamyaka iili makumi aali lusele, walo Aloni wakajisi myaka iili makumi aali lusele amyaka yotatwe ciindi nibakali kwaambaula kuli Falo.

Mozesi a Aloni mbubakacita zigambya kuli Falo

8Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni,

9«Kuti naa Falo akamwaambile kuti, amulitondezye lwanu kwiindila mukucita maleele, ukaambile Aloni kuti, ‹Bweza musako wako, uuwaale ansi kumbele lya Falo eelyo uyooba nzoka.› »

10Eelyo Mozesi a Aloni bakainka kuli Falo akuyoocita mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakabalailila. Aloni wakaakuwaala musako wakwe kumbele lya Falo abalupati-pati bakwe, mpawo wakaba nzoka.

11Abone boobo awalo Falo wakaita bantu bakwe basongo, baŋanga, abasimabibo aabo bakacita mbubonya.

12Bakawaala misako yabo ansi, mpawo yakaba nzoka. Pele musako wa Aloni wakamena misako eeyo.

13Nikuba boobo Falo wakacili sicinguni, nkaako taakwe naakabaswiilila, mbubonya mbuli bwakaambide Mwami Leza.

Maanzi mbwaakasanduka kuba bulowa

14Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Moyo wa Falo mmuyumu, wakaka kuleka bantu bangu kuti bainke.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Ukainke kuli Falo cifumo-fumo, ciindi naya kumulonga. Ukamulindilile ankomwe yamulonga. Nkabela ukatolelezye musako wakasandukide nzoka.

16Ukati kuli Falo, ‹Mwami Leza, Leza wa Bahibulu wandituma kuzookwaambila kuti, Leka bantu bangu bainke bakandikombe munkanda.› Langa kusikila cecino ciindi tooswiilila pe.

17Mboobu mbwamba Mwami Leza, ‹Lino aceeci ulaziba kuti ndime Mwami Leza. Langa, amusako ooyu uuli mujanza lyangu ndilauma maanzi aamulonga wa Nailo, nkabela alasanduka kuba bulowa.

18Nkaako nswi zilafwa alimwi maanzi aawo alanunka cakuti Baijipiti balasesemwa kwaanywa.› »

19Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Ambila Aloni kuti, ‹Bweza musako wako, uuunyamune akuutandabika atala aamaanzi oonse mu Ijipiti, kumilonga, atunkolola, amaziba. Maanzi alaba bulowa, alimwi munyika yoonse kulaba bulowa azitekelo zyazisamu zyoonse alimwi amunkomeki zyamabwe.› »

20Eelyo Mozesi a Aloni bakacita mbubonya mbuli mbwaakabalailila Mwami Leza. Mpoonya aawo Falo abalupati-pati bakwe kabalangilila, Aloni wakatandabika musako wakwe akuuma maanzi mumulonga, nkabela oonse maanzi akasanduka bulowa.

21Inswi zyakafwa, alimwi awalo mulonga wakanunka nsu cakuti Baijipiti tiibakakonzya kunywa maanzi aanguwo. Nkabela kwakaba bulowa munyika yoonse ya Ijipiti.

22Mpawo abalo basimabibo bamu Ijipiti bakacita mbubonya buyo amabibo aabo, eelyo Falo wakacili sicinguni mbubonya buyo. Taakwe naakaswiilila Mozesi a Aloni, mbubonya mbuli bwakaambide Mwami Leza.

23Nkabela Falo wakabweeda kuŋanda yakwe, kaatakwe akulimvwa bubi aceeco.

24Baijipiti boonse bakali kusya munkomwe yamulonga kuti bajane maanzi aakunywa, nkaambo tiibakakonzya kunywa maanzi aamumulonga.

25Kwakainda mazuba aali ciloba kuzwa ciindi Mwami Leza naakuubisya mulonga.

Kulonga 8

Baijipiti mbubakapenzegwa abacula

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Koya kuli Falo ukamwaabile kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza. Baleke bantu bangu bainke kutegwa bakandikombe.

2Pele kuti naa ubakasye bantu bangu kuunka, ndiyoosubula cisi cako coonse abacula.

3Mulonga uyoozula bacula balo bayoosika muŋanda yako yabwami, akuzyuli nkolala, aabulo, amumaanda abalupati-pati bako, amumaoveni aako, amumpoto zyako.

4Mane bazookunamatila amubili wako, aamibili yabantu bako, aali balupati-pati bako boonse.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Kumane Mwami Leza wakati kuli Mozesi alimwi, «Mwaambile Aloni kuti, ‹Tandabika musako wako atala lyamilonga, tunkolola amaziba, ucite bacula kuti baze anyika ya Ijipiti.› »

6Nkaako Aloni wakatandabika janza lyakwe atala lyamaanzi oonse, nkabela kwakazwa bacula bakazuzya nyika ya Ijipiti.

7Pele abalo basimabibo mumabibo aabo bakapanga bacula, bakazwa mumulonga baza anyika ya Ijipiti.

8Lino Falo wakaita Mozesi a Aloni wakati, «Amukombe ku Mwami Leza kuti abagwisye bacula kuzwa kulindime akubantu bangu, eelyo ndiyoobaleka bantu bakwe kuti bainke bakape zipaizyo ku Mwami Leza.»

9Mozesi wakati kuli Falo, «Mbubo, ndipa ciindi nentikakukombele abalupati-pati bako, abantu bako kuti bacula bazwe akusiya maanda aanu, kabajanika buyo mumulonga.»

10Falo wakaingula kuti, «Juunza mabala.» Mpoonya Mozesi wakati, «Ciyoocitika mbuli mbooamba, kutegwa ukazibe kuti taakwe uumbi uuli mbuli Mwami Leza wesu.

11Bacula bayoozwa kukusiya yebo, amaanda aako, abalupati-pati bako, abantu bako, banoojanika mumulonga buyo.»

12Mpoonya Mozesi a Aloni bakasiya Falo. Eelyo Mozesi wakakomba ku Mwami Leza amakani aabacula, mbubonya mbubuli mbobakazuminana a Falo.

13Eelyo Mwami Leza wakacita mbubonya mbuli mbwaakakumbila Mozesi, bacula bakali mumaanda, amubbuwa, amumyuunda bakamana kufwa.

14Aboobo Baijipiti bakalundika milwi-milwi yabacula, mane nyika yoonse yakanunka nsu.

15Pele Falo naakabona kuti zintu zyeenda kabotu, wakaba sicinguni alimwi, taakwe naakaswiilila ba Mozesi a Aloni mbubonya mbuli bwakaambide Mwami Leza.

Baijipiti mbubakapenzegwa abususuli

16Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Mwaambile Aloni kuti, ‹Uma nyika amusako wako, eelyo lusuko lulasanduka bususuli mu Ijipiti yoonse.› “

17Aloni wakacita oobo. Wakatandabika janza lijisi musako wakwe akuuma nyika, mpoonya bwakasika bususuli akati kabantu aakati kabanyama. Loonse lusuko lwamu Ijipiti lwakasanduka lwakaba bususuli.

18Abalo basimabibo bakasola amabibo aabo munzila eeyi njiyonya kuti balete bususuli, pele bakakacilwa. Nkaako kwakali bususuli kubantu akubanyama.

19Lino basimabibo bakaambila Falo kuti, «Ooyu mmunwe wa Leza wacita ceeci.» Pele Falo wakacili sicinguni, wakakaka kuswiilila Mozesi a Aloni, mbubonya mbuli bwakaambide Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Baijipiti mbubakapenzegwa anzinini

20Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ubuke cifumo-fumo, ukalindilile Falo
ciindi naya kumulonga. Ukamwaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza,
‹Leka bantu bangu bainke kuti bakandikombe.

21Kuti naa utabaleki kuti bainke, ndiyootumina makata-makata aanzinini alinduwe
abalupati-pati bako amumaanda aako, zizoozula mumaanda aako, aansi mpobeendela
ziyooba nzinini zyalo.›

22Pele nikuba boobo ndiyoocita kuti nzinini zitakasiki ku Gosyeni ooko kukkede
bantu bangu, kutegwa ukazibe kuti mebo nde Mwami Leza, ndime eendi munyika
eeyi.

23Oobo mbweyooandaanya bantu bangu abantu bako. Aaya maleele ayoocitika
juunza.»

24Mwami Leza wakacita eeci, aboobo makata-makata aanzinini akasika muŋanda ya
Falo, amumaanda aabalupati-pati bakwe, amunyika yoonse ya Ijipiti. Nyika
yakapenga kapati kunzinini.

25Mpoonya Falo wakaita Mozesi a Aloni akubaambila kuti, «Kamuya mukape
zipaizyo kuli Leza wanu mumonya muno munyika.»

26Pele Mozesi wakati, «Tacili cibotu kucita oobo pe, nkaambo ciyoobijila Baijipiti
akaambo kabanyama mbotupaizya ku Mwami Leza wesu. Kuti naa twapaizya
antangalala banyama mbobatayandi, inga cilabanyemya nkabela balatuuma mabwe.

27Tweelede kutola lweendo lwamazuba otatwe munkanda kuti tukape zipaizyo ku
Mwami Leza wesu, mbubonya mbuli mbwaakatulailila walo.»

28Falo wakati, «Ndilamuleka kuti mukapaile ku Mwami Leza wanu munkanda, kuti
naa mutakainki kule. Amebo mukandikombele.»

29Eelyo Mozesi wakaamba kuti, «Mbwetuunke buyo, ndiyookomba ku Mwami Leza
kuti juunza mabala zizoozwe nzinini kulinduwe akuli balupati-pati bako, alimwi
akubantu bako. Pele toelede kuti utucenge alimwi, kuti ukasye bantu kuunka
kukupaizya ku Mwami Leza.»

30Mpawo Mozesi wakazwa, wasiya Falo, waakukomba ku Mwami Leza

31awalo Mwami Leza wakacita mbubonya mbuli bwakakumbila Mozesi. Makata-
makata aanzinini akazwa akusiya Falo, abalupati-pati bakwe, abantu bakwe. Taakwe
ayomwe nzinini yakasyaala pe.

32Nikuba kuciindi eeci, Falo wakacili sicinguni alimwi, wakakasya bantu kuunka.

Kulonga 9

Baijipiti mbubakafwidwa banyama babo

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Koya kuli Falo, ukamwaambile kuti,
‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Bahibulu, Baleke bantu bangu bainke
bakandikombe.

2Kuti naa kocikaka alimwi kubaleka kuti bainke, naa kocibasinkilila,

3uyoobona janza lya Mwami Leza liyoowida abanyama bako, aamabbiza aako,
aambongolo, nkamela, ŋombe, mbelele ampongo.

4Ndiyooandaanya banyama ba Baisilayeli aba Baijipiti, nkabela taakwe aomwe
munyama wa Baisilayeli uuyoofwa pe.

5Mwami Leza wati juunza mabala nayoocicita eeci.› »

6Nibwakaca Mwami Leza wakacita mbubonya mbuli mbwaakaambide. Nkaako
banyama boonse ba Baijipiti bakafwa doo, pele takwe naba omwe munyama wa
Baisilayeli wakafwa.

7Falo naakabuzya cakacitika, wakaambilwa kuti taakwe naba omwe munyama wa
Baisilayeli wakafwa. Nikuba boobo Falo wakacili sicinguni, taakabaleka kuti bainke.

Baijipiti mbubakapenzegwa azyuute

8Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti, «Amuyole twe kuzwa
muwondo maanza kaazula, wamana Mozesi alilundumune mujulu kumbele lya Falo.

9Liyooululuka mbuli kasuko atala aa nyika yoonse ya Ijipiti, nkabela koonse-koonse
liyoocita kuti bantu abanyama babe azyuute ziyooba zilonda.»

10Aboobo bakabweza twe kuzwa muwondo akuyooima kumbele lya Falo. Mozesi
wakalilundumuna mujulu, nkabela lyakacitya zyuute zyakaba zilonda kubantu
akubanyama.

11Basimabibo tiibakali kukonzya kuzundana a Mozesi, nkaambo abalo bakali azyuute
mubili woonse mbubonya mbuli Baijipitinyina.

12Nikuba boobo Mwami Leza wakacitya kuti Falo kacili sicinguni, aboobo wakakaka
kuswiilila ba Mozesi a Aloni, mbuli Leza mbwaakaambilide Mozesi.

Baijipiti mbubakawidwa civulamabwe

13Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Kacicili cifumo-fumo, ukainke
kumbele lya Falo ukati kulinguwe, Mwami Leza wa Bahibulu ulati, ‹Baleke bantu
bangu bainke kutegwa bakandikombe.

14Lino ndilatumina zisubulo zyangu zyoonse kulinduwe, antoomwe akuli balupati-
pati bako, akubantu bako, notikazibe kuti taakwe uuli mbuli ndime munyika yoonse.

15Kuti nindakakuuma yebo ajanza lyangu abantu bako abulwazi, nikwalikunga
nyoonse mwakamaninina supu.

16Pele ndakamuleka caali kuti kamucipona-pona kutegwa ndimutondezye nguzu
zyangu, ndendilyo mpuwo yangu niitimwaike munyika yoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Nikuba boobo ucilisumpula bantu bangu tobaleki kuti bainke.

18Swiilila ndiyoocita kuti juunza mabala ciindi cino nciconya kukawe civulamabwe cipati citanabwenwe mu Ijipiti muno kuzwida kumatalikilo aanyika.

19Lino kolailila kuti banyama banu boonse azintu zyoonse nzimujisi zili anze zinjizigwe, nkaambo civulamabwe ciyoowida bantu boonse abanyama batikasiigwe buyo anze kabatakwabilidwe, eelyo boonse bayoofwa.› »

20Bamwi balupati-pati ba Falo bakayoowa makani aaya aakaamba Mwami Leza nkabela bakanjizya bazike abanyama babo kuti babavune.

21Nikuba boobo bamwi bakaunduluzya eezyo zyakaambwa a Mwami Leza, nkaako bakasiya bazike abanyama babo anze.

22Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Tambika janza lyako kujulu, nkabela civulamabwe cilawa koonse-koonse munyika ya Ijipiti. Cilawida bantu abanyama alimwi aazisyango zyoonse zyamumyuunda.»

23Aboobo Mozesi wakatambika musako wakwe kujulu, mpoonya Mwami Leza wakatuma civulamabwe eelyo kwakali mabbalu-bbalu andabo zyakaanda nyika ya Ijipiti. Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakacita kuti civulamabwe ciwe anyika ya Ijipiti.

24Kwakali civulamabwe cipati, andabo zyakali kumweka cakwiilingana mujulu aansi. Cakali ncecivulamabwe ciindilila kubija, taakwe nicakabwenwe cili boobo kuzwida Ijipiti niyaakabanyika.

25Munyika yoonse ya Ijipiti civulamabwe cakanyonyoona zyoonse zyakali anze, bantu alimwi abanyama boonse. Cakanyonyoona zisyango zyoonse mumyuunda, akutyoloola misamu yoonse yamusokwe.

26Mulikke mucisi ca Gosyeni oomo mwakali kukkala Baisilayeli, mucatakawa civulamabwe.

27Lino Falo wakatumina Mozesi a Aloni akubaambila kuti, «Ciindi cino ndabisya ncobeni. Mwami Leza uliluzi. Pele mebo abantu bangu tulilubizizye.

28Amukombe ku Mwami Leza zyatusubula ndabo, amabbalu-bbalu acivulamabwe. Ndasyomezya kuti ndilamuleka muunke, tamuceelede kuti kamucikkede pe.»

29Eelyo Mozesi wakati kuli Falo, «Ndazwa buyo mumunzi, ndiyootandabika maanza aangu mukukomba Mwami Leza. Mabbalu-bbalu alaleka, alimwi takuciyoobi limbi civulamabwe cili boobo, kuti mukazibe kuti nyika nja Mwami Leza.

30Pele ndilizi kuti yebo ababelesi bako tamunamuyoowa Mwami Leza pe.»

31Lino butonje amaila amwi zyakanyonyooka, nkaambo maila aayo akatubide kale, abwalo butonje bwakali kufulula.

32Pele maila amwi taakanyonyoonwa pe, nkaambo taakanabizwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Lino Mozesi wakasiya Falo, wakazwa mumunzi. Wakatandabika maanza aakwe wakomba Mwami Leza, eelyo mabbalu-bbalu acivulamabwe zyakamana, ayalo mvula yakaleka.

34Mpawo Falo naakabona kuti mvula, acivulamabwe, alimwi amabbalu-bbalu zyaleka, wakabisizya Mwami Leza alimwi. Nkabela walo mwini abalupati-pati bakwe bakacili basicinguni.

35Nkaako taakwe naakabaleka Baisilayeli kuunka, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaambilide Mozesi.

Kulonga 10

Cikwikwi mbucakavumpa mu Ijipiti

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Koya kuli Falo.

«Nkaambo ndakacita kuti abe sicinguni walo abalupati-pati bakwe kutegwa ndikonzye kucita zitondezyo amaleele aangu akati kabo.

2Kuti mukakonzye kwaambila bana abazyukulu banu mbuli mbwendakabafubaazya Baijipiti nindakacita maleele akati kabo. Eelyo nyoonse muyooziba kuti ndime Mwami Leza.»

3Lino Mozesi a Aloni bakainka kuli Falo, baakuti kulinguwe. «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Leza wa Bahibulu, ‹Ino uyoolibombya lili kulindime akuzumina nzendaamba? Ubaleke bantu bangu bainke kuti bakandikombe.

4Kuti naa kocikaka kubaleka kuti bainke, juunza mabala ndiyooleta cikwikwi mucisi cako.

5Ciyoovumpa nyika yoonse kuti kiitacilibonyi. Ciyoolya zyoonse zyatakanyonyoonwa acivulamabwe, ciyoolya misamu yanu yoonse.

6Ciyoozula mumaanda aako aabwami oonse amaanda abalupati-pati bako, alimwi aabantu bako boonse. Ciyoobija kwiinda zyoonse zintu nzibakabona kale bamauso abasikale banu mbubakali kusikila munyika eeyi!› » Mpoonya Mozesi wakazwa akusiya Falo.

7Lino balupati-pati ba Falo, bakati kulinguwe, «Nciindi cilamfu cili buti ooyu muntu ncanootupenzya? Baleke buyo bantu aaba kabaya kutegwa bakakombe Mwami Leza wabo. Sena yebo tobwene kuti Ijipiti yanyonyooka?»

8Lino Mozesi a Aloni bakaletwa kuli Falo, mpoonya wakati kulimbabo, «Mulakonzya kuunka kuyookomba Mwami Leza wanu. Pele ino mbaani batuunke?»

9Mozesi wakaingula kuti, «Toonse tulainka, tobapati abana antoomwe. Tulainka abana besu balombe, basimbi, mbelele ampongo zyesu, nkaambo tweelede kuyoocita pobwe ku Mwami Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Lino Falo wakati, «Ncoolwe canu kuti ndimuzumizye kutola bakaintu abana banu. Calibonya buya kuti muyanda kweeta mapenzi amwi.

11Peepe! Kuti naa eeco ncomuyanda akuunke buyo ndinywe nobaalumi, mukakombe Mwami Leza. Mbubonya mbuli mbomwalikukomba.» Mpoonya ba Mozesi a Aloni bakatandwa.

12Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Nyamuna janza lyako ulitandabike atala anyika ya Ijipiti kuti cikwikwi ciboole, cilye zyoonse zikomena, zyoonse zyakasiigwa acivulamabwe.»

13Aboobo Mozesi wakatandabika musako wakwe, mpoonya Mwami Leza wakacita kuti kubbubule guwo kuzwa kujwe sikati lyoonse amasiku. Nibwakaca cifumo-fumo, lyakeeta cikwikwi.

14Cakazula nyika yoonse, akukkala kacinyawita. Eeco cikwikwi cakakkala cakali cinji kapati kwiinda coonse cakabwenwe kale mucisi, alimwi takuciyoobonwi cimbi cili boobo.

15Cakavumba nyika yoonse cakuti yakasiya ncico. Cakalya zyoonse zyakamenede anyika, akulya yoonse micelo yamisamu eeyo yatakanyonyoonwa acivulamabwe. Tiikwakacili kubonwa kateyo katete niliba tu tete limenede kumusamu munyika yoonse ya Ijipiti.

16Mpoonya Falo cakubindaana, wakaita Mozesi a Aloni akuti kulimbabo, «Ndabisizya Mwami Leza wanu akubisizya ndinywe.

17Lino akaka alimwi amundilekelele, akukomba ku Mwami Leza wanu kuti agwisye cisubulo eeci ciyoosya.»

18Mpoonya Mozesi wakazwa akuyookomba ku Mwami Leza.

19Eelyo Mwami Leza wakasandula guwo akucita kuti lizwe kumbo akubbubbulisya. Nkabela cikwikwi coonse cakayumbilwa mu Lwizi Lusalala. Taakwe acomwe cikwikwi cakasyaala mu Ijipiti.

20Pele Mwami Leza wakacita kuti Falo kacili sicinguni, taakwe naakabaleka Baisilayeli kuti bainke.

Baijipiti mbubakapenzegwa amudima uusiya mbi

21Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Tambika janza lyako mujulu kuti kuboole munyika ya Ijipiti mudima mulemu uusiya mbi uukonzya kumvwigwa.»

22Mpoonya Mozesi wakatambika janza lyakwe kujulu, eelyo kwakaba mudima uusiya mbi munyika yoonse ya Ijipiti kwamazuba otatwe.

23Baijipiti tiibakali kukonzya kubona pe alimwi taakwe amuntu wakazwa aŋanda yakwe kwamazuba otatwe. Pele balo Baisilayeli boonse bakali amumuni ooko nkubakali kukkala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Mpoonya Falo wakaita Mozesi akuti, «Kamuya mukakombe Mwami Leza abalo bakaintu abana banu balakonzya kuunka anywebo. Pele mbelele, mpongo, aŋombe zyanu muzisiye kuno.»

25Mozesi wakaingula kuti, «Weelede kutuzumizya kutolelezya banyama bakuyoopaizya akutenta azipaililo, kutegwa tukapaizye ku Mwami Leza wesu.

26Abalo banyama besu tuleelede kuti tubatolelezye, taakwe citisyaale pe. Tuleelede kusala banyama bakupaizya ku Mwami Leza wesu, nkaambo katutana sika ooko, kunyina mbotunga twaziba zyeelede kupaizya ku Mwami Leza.»

27Pele Mwami Leza wakacita kuti Falo kacili sicinguni taakabazumizya kuunka.

28Falo wakati kuli Mozesi, «Kozwa aawa! Intacikuboni kabili. Naa ukaboole alimwi uzoojaigwa buzuba mbubonya oobo.»

29Mozesi wakati, «Mbubonya mbuli mbooamba, nsicikabooli limbi pe.»

Kulonga 11

Zyalufu lwabana bakusaanguna

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Lino kwasyaala buyo cisubulo comwe ncetiletele Falo a Baijipiti. Camana eeco uyoomuleka muunke. Aakumuleka uyoomutandila limwi.

2Baambile bantu, baalumi abakaintu boonse kuti bakumbile, zyakulibotezya zyansiliva azyangolida ku Baijipiti mbobabambene limwi.»

3Eelyo Mwami Leza wakacita Baijipiti kuti babede Baisilayeli nkumbu. Nkaako balupati-pati ba Falo alimwi abantu buyo bakalemeka Mozesi kapati.

4Lino Mozesi wakaambila Falo kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ‹Akati kamasiku ndileendeenda akati ka Baijipiti,

5nkabela mwana wakusaanguna mulombe ulafwa.› Kuzwida kumwanaa Falo, ooyo weelede kunjila bwami kusika kumwana wamukaintu muzike uuziya. Abalo bana baŋombe bakusomona balafwa.

6Kuyooba mibila mipati mu Ijipiti, iitanakubede, alimwi tiikooyooba limbi pe.

7Pele mwalo mu Baisilayeli taakwe naba mubwa uutikakuwe bantu nibaba banyama pe, oobo mbomuyooziba kuti Mwami Leza ulaandaanya Baijipiti a Baisilayeli.“

8Nkabela Mozesi wakamanizya akuti, «Boonse aaba balupati-pati bako bazoondizida akundivuntamina akuti, ‹Kamuzwa, yebo abantu bako boonse!› Musule akooku ndiyooinka.» Mpawo kanyemede kapati Mozesi, wakazwa, wasiya Falo.

9Lino Mwami Leza wakaambide kuli Mozesi kuti, «Falo takooyookuswiilila pe, kutegwa nkacite azimbi zigambya mu Ijipiti.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Eelyo Mozesi a Aloni bakazicita zyoonse eezi kumbele lya Falo, pele Mwami Leza wakacita kuti Falo abe sicinguni, nkaako taakwe naakabaleka Baisilayeli kuti basiye nyika yakwe.

Kulonga 12

Pobwe lya Kwiindilila

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi a Aloni mu Ijipiti,

2«Ooyu mwezi uyooba ngomwezi wanu mutaanzi mumwaka.»

3Amwaambile bantu Baisilayeli boonse kuti, «Mubuzuba bwakkumi bwamwezi uuno, umwi aumwi muntu uleelede kusalila mukwasyi wakwe kabelele. Mumukwasyi omwe-omwe kabelele komwe.

4Kuti naa mukwasyi kuuli musyoonto cakuti tuukonzyi kulya kabelele koonse akukamana, ooyo mukwasyi alimwi amukwasyi umwi nguubambene aawo, baswaangane mbubonya mbuli mweelwe wabantu bayo, balide antoomwe, babalana akuziba kuti muntu omwe-omwe inga walya buti.

5Kabelele aako kaleelede kuti kakanyina kampenda, kagutu kamwaka omwe. Kalakonzya kuba kabelele naa kapongo.

6Mukabambe kabelele aaka kusikila mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi ooyu, ndendilyo buleya boonse bwa Isilayeli nibuyoojaya tubelele twabo kumangolezya.

7Bamana abakatole bulowa bumwi akubulamba kuzicinda zyamulyango aazikotamino zyamaanda oomo mobayootulida.

8Masiku aayo bayoolya nyama iiyokedwe, iiligwa acinkwa citakwe mimena alimwi acisyu cilula.

9Mutakalyi nkwange niiba nnjike, pele kiiyokedwe yoonse, mutwe, maulu alimwi azyamukati.

10Tamweelede kusiya imwi nyama kuti ilale mane buce pe, kuti naa yasyaala ileelede kutentwa.

11Mboobu mbomutikiilye, mukiilye zisani zyanu kazyaangidwe mucibuno, ndyasyo zyanu kazili kumaulu, misako yanu kiili mumaanza, alimwi muleelede kwiilya cakufwambaana, nkaambo nkwiindilila kwa Mwami Leza.

12«Masiku ngoonya aaya ndilainda munyika ya Ijipiti akujaya mwana mulombe wakusaanguna wamuntu naba wamunyama. Ndabasubula baleza bapange boonse bamu Ijipiti, ndime Mwami Leza ndaamba.

13Bulowa bulaba citondezyo cakuzibya maanda momukkala. Ndabona bulowa ndaindilila, taakwe penzi litimusikile akumunyonyoona, ndasubula nyika ya Ijipiti.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Oobu buzuba bube bwaciibalusyo kulindinywe. Muleelede kunoobusekelela kuti mbuzuba bucitwa pobwe lya Kwiindilila kwa Mwami Leza. Mumazyalani oonse muleelede kubusekelela mumulawo kukabe kutamani.

Pobwe lyacinkwa citakwe mimena

15«Kwamazuba aali ciloba muleelede kulya cinkwa citakwe mimena. Mubuzuba butaanzi muleelede kugwisya mimena yoonse mumaanda aanu, nkaambo kuti umwi akalye cinkwa cilaamimena kuzwida mubuzuba butaanzi kusikila mubuzuba bwaciloba, muntu ooyo uyoozandulwa kuzwa ku Baisilayeli.

16Mubuzuba butaanzi, alimwi amubuzuba bwaciloba mukaswaangane. Mutakabeleki mumazuba aayo, ccita buyo kubamba zilyo muntu omwe-omwe nzyeelede kulya.

17Muleelede kulibamba nyoonse eeli pobwe lyacinkwa citakwe mimena, nkaambo mubuzuba oobu nentigwisye misyobo yanu kuzwa mu Ijipiti. Kamuyoobamba buzuba oobu mumazyalani oonse mbuli mulawo kukabe kutamani.

18Muleelede kulya cinkwa citakwe mimena kuzwida kumangolezya aabuzuba bwakkumi aane bwamwezi mutaanzi kusikila kumangolezya aabuzuba bwamakkumi obilo abumwi bwamwezi ngoonya ooyo.

19Kwamazuba aali ciloba taakwe mimena yeelede kujanwa mumaanda aanu. Kuti naa umwi akalye cinkwa cilaamimena, uyoozandulwa kuzwa ku Baisilayeli, kunyina makani naa muzwakule naa muzyale.

20Tamweelede kulya cinkwa cijisi mimena.»

Pobwe litaanzi lyakwiindilila

21Lino Mozesi wakaita basololi boonse ba Baisilayeli akuti kulimbabo, «Kamuya mukasale kabelele kamukwasyi wanu, mwamana mujaye kabe kapobwe lyakwiindilila.

22Mukwapule katabi ka hisopo mukanyike mubulowa buli mumutiba, mwamana mukabulambe azicinda zyamulyango aazikotamino. Kutabi naba omwe uutizwide anze lyaŋanda yakwe pe, kusikila buce cifumo-fumo.

23Nkabela Mwami Leza ainda mu Ijipiti kuya bujaya Baijipiti abona bulowa acikotamino akuzicinda zyamulyango, ulaindilila aŋanda eeyo. Takoozumizya sikunyonyoona kuti anjile mumaanda aanu akumujaya.

24Muyoobamba mulawo ooyu cikabe cilengwa canu camazuba oonse, nywebo abana banu mane kukabe kutamani.

25Alimwi mwaakunjila nyika eeyo Mwami Leza njatikamupe mbubonya mbuli mbwaakasyomezya kale, muleelede kuyoocibamba cilengwa eeci.

26Nkabela bana banu baakumubuzya kuti, ‹Caamba nzi cilengwa eeci?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Mukaingule kuti, ‹Ncipaizyo cakwiindilila kwa Mwami Leza nkaambo wakaaindilila maanda aa Baisilayeli mu Ijipiti aawo naakajaya Baijipiti akusiya maanda eesu.› » Mpawo bantu bakafugama bakomba.

28Baisilayeli bakainka akucita eeco Mwami Leza ncaakalaililide Mozesi a Aloni.

Baijipiti mbubakafwidwa bana babo bakusaanguna

29Lino akati kamasiku Mwami Leza wakajaya bana bakusaanguna boonse mu Ijipiti, kuzwida kumwanaa Falo, wakali kuyoonjila bwami, kusikila kumwana wamwaange muntolongo. Alimwi aboonse bana babanyama bakusomona abalo bakajaigwa.

30Eelyo Falo abalupati-pati bakwe alimwi a Baijipiti boonse bakabuka masiku aayo, lino kwakali kweema kupati mu Ijipiti, nkaambo kwakanyina ŋanda niiba yomwe mwatakali mwana uufwide.

31Masiku ngoonya aayo Falo wakaita Mozesi a Aloni, «Nywebo a Baisilayeli bako amufwambaane kamuya, muzwe mucisi, amubasiye bantu bangu, muunke mukakombe Mwami Leza mbubonya mbumwakakumbila.

32Mutolelezye mbelele, mpongo, aŋombe zyanu, mbubonya mbumwakakumbila, mweende, kamuya! Mukandikombele kuti ambebo ndijane cileleko.»

33Lino Baijipiti bakabakumbilisya Baisilayeli kuti bafwambaane kusiya nyika bakati, «Toonse inga twamana kufwa kuti tamuunki.»

34Aboobo bantu bakabweza busu bukandidwe butakwe mimena, bayumuna amakuko. Busu oobo bwakabikkidwe muzikangilo ziputaidwe muzisani zyabo.

35Baisilayeli bakacita mbubonya mbuli mbwaakaambide Mozesi, bakakumbila zilibotezyo zyansiliva azyangolida, alimwi azisani kuzwa ku Baijipiti.

36Mwami Leza wakacita Baijipiti kuti balemeke Baisilayeli, nkabela bakabapa nzibakakumbila. Aboobo Baisilayeli bakatola lubono lwa Baijipiti.

Baisilayeli mbubakalonga kuzwa mu Ijipiti

37Baisilayeli bakatalika lweendo lwabo kuzwa kumunzi mupati wa Lamesisi akuya ku Sukkoti. Kwakali baalumi bali zyuulu zili myaanda iili cisambomwe, kutabalilizya bakaintu abana.

38Alimwi kwakali abamwi bantu banji, bakatolelela mbelele, mpongo, aŋombe zinji.

39Bakapanga zinkwa zitakwe mimena kuzwa kubusu bwakakandidwe obuya mbubakayumuna kuzwa ku Ijipiti. Tiibakabikkide mimena nkaambo bakagwisigwa cakubinda mu Ijipiti. Alimwi taakwe nibakajana ciindi cakulibambila nikuba kubamba zyakulya.

40Baisilayeli bakalikkede mu Ijipiti kwamyaka iili myaanda yone amakumi otatwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Mubuzuba oobo mbubonya bwakumanizya myaka eeyi iili myaanda yone amakumi otatwe nibwakamana, misyobo yoonse yabantu ba Mwami Leza yakazwa akusiya Ijipiti.

42Oobo bwakali busiku Mwami Leza naakali kulindilila kubagwisya kuzwa mu Ijipiti, aboobo busiku oobo mbobusiku bwakwiibaluka Mwami Leza nzyaakacitila Baisilayeli kwamazyalani oonse.

Malailile aa Pobwe lya Kwiindilila

43Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti, «Ngaaya malailile aa Pobwe lya Kwiindilila. Taakwe muzwakule uyoolilya pe,

44ccita buyo muzike wakaulwa nguukonzya kulilya amana kupalulwa.

45Taakwe mweenzu sikuswaya buyo naa mubelesi uunjide buyo mulimo weelede kulilya.

46Lileelede kulidwa muŋanda mutakagwisyi anze cakulya eeci pe. Mutakatyoli kafuwa nikaba komwe pe.

47Boonse buleya bwa Isilayeli buleelede kubamba pobwe eeli.

48Kuti naa kuli pobwe lya Kwiindilila, kwamana kuli muzwakule uuyanda kucita pobwe eeli andinywe, mweelede musaangune mumupalule abaalumi boonse mumukwasyi wakwe, eelyo natiswaangane anywebo mupobwe. Mumucite mbuli kuti Muisilayelinyoko. Pele taakwe muntu uutapalwidwe weelede kulilya.

49Malailile aaya ngoonya alajatikizya sicisi alimwi amweenzu uukkala mukati kanu.»

50Boonse Baisilayeli bakaswiilila akucita mbuli Mwami Leza mbwaakalaililide Mozesi a Aloni.

51Mubuzuba oobo mbubonya Mwami Leza wakabagwisya Baisilayeli kuzwa mu Ijipiti, kabali mumisyobo yabo.

Kulonga 13

Kupegwa kwamwana wakusaanguna ku Mwami Leza

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

2«Amundipe bana boonse bakusaanguna. Kufumbwa mwana wa Muisilayeli wakusaanguna, naba wamunyama, boonse mbibangu.»

Pobwe lyacinkwa citakwe mimena

3Mozesi wakati kubantu, «Amubuyeeye buzuba oobo mbumwakazwa mu Ijipiti mubuzike, nkaambo Mwami Leza wakamugwisya anguzu mpati. Taakwe cinkwa cilaamimena ceelede kuligwa mubuzuba oobu.

4Mulazwa mu Ijipiti sunu buno buzuba mumwezi wakusaanguna wa Abibu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mwami Leza wakalisinizizye naakapa cisyomezyo kuli basikale banu cakuti uyoomupa nyika ya Bakenani, Bahiti, Baamoli, Bahivi, a Bajebusi. Ninyika iikunka mukupa abuci. Muleelede kunoobamba cilengwa eeci mumwezi ooyu ngoonya.

6Kwamazuba aali ciloba kunoocitwa pobwe lya Mwami Leza. Cinkwa citakwe mimena cikaligwe mumazuba aali ciloba,

7takweelede kuyooba cinkwa cilaamimena niiba mimena iini munyika yanu yoonse.

8Mubuzuba oobu mukabapandulwide bana banu balombe kuti, ‹Coonse eeci cilacitika akaambo kaceeco ncaakatucitila Mwami Leza nitwakazwa mu Ijipiti.›

9Eeci cilengwa cilaba mbuli lubata ajanza lyanu naa ciibalusyo ankumo zyanu, cinoomwiibalusya kwaamba akwiisya milawo ya Mwami Leza, nkaambo ngonguwe wakamugwisya mu Ijipiti ajanza lyakwe lyanguzu.

10Nkaako muleelede kwiibamba milawo eeyo muciindi ceelede mwaka amwaka.

Zyakunununa mwana wakusaanguna

11«Mwami Leza uyoomusisya akumupa nyika ya Bakenani njaakakonkezya kulindinywe akuli basikale banu.

12Aakumupa buyo mweelede kunoopa coonse cisaanguna kuzyalwa ku Mwami Leza. Kufumbwa banyama bakusomona beenze mba Mwami Leza.

13Pele mwanaa mbongolo wakusomona muleelede kumunununa kwiindila mukutuuzya kabelele. Kuti naa tamuyandi kumunununa, mweelede kumutyola nsingo. Abana banu balombe bakusaanguna boonse mweelede kubanununa.

14Kuti kumbele amazuba akamubuzye mwanaanu mulombe kuti, ‹Ino eeci caamba nzi?› Mukamwiingule kuti, ‹Mwami Leza wakatugwisya anguzu mpati mu Ijipiti mubuzike.

15Nkabela Falo naakatikake, cagama, kuti atuleke tuzwe, Mwami Leza wakajaya oonse mwana wakusaanguna mu Ijipiti, wabantu abanyama. Nkankakaako ncotupaizya bana bakusomona babanyama ku Mwami Leza, pele bana besu balombe bakusaanguna tulabanununa.›

16Eeci cilengwa ciyooba ciibalusyo cilimbuli lubata ajanza lyanu naa citondezyo ankumo zyanu, nkaambo Mwami Leza wakatugwisya mu Ijipiti ajanza lyakwe lyanguzu.»

Musumpuululu wakkumbi awamulilo

17Lino Falo naakazumizya bantu kuti bainke, Leza taakabainzya mugwagwa wiinda mucisi ca Filisiti, nikuba kuti eeyi yakali nzila iikosola kwiinda zyoonse. Leza wakati, «Nsiyandi kuti bantu aaba basandule mizeezo yabo, akuyoobweeda ku Ijipiti baakubona kuti balwanwa.»

18Aboobo wakabainzya nzila iizinguluka iinda munkanda ku Lwizi Lusalala. Nkabela Baisilayeli bakazwa mucisi ca Ijipiti kabajisi zilwanyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mozesi wakatolelezya mafuwa aa Josefa, mbubonya mbuli Josefa mbwaakabalaililide cakukonkezya kuti bakaatolelezye. Josefa wakaambide kuti, «Leza uyoomugwasya ncobeni, nkabela mukaayumune mafuwa aangu kuzwa kubusena obuno.»

20Bakazwa kubusena butegwa Sukkoti akuyoosika kucilawo citegwa Etamu nkubakaakuyaka zivuka zyakulyookezezya, kumagolelo aankanda.

21Nkabela sikati Mwami Leza wakali kubasolweda amusumpuululu wakkumbi kubasolweda nzila, ciindi camasiku wakali kubasolweda amusumpuululu wamulilo kubamunikila. Nkaako bakali kukonzya kweenda sikati amasiku.

22Musumpuululu wakkumbi wakali kumbele lyabantu lyoonse sikati, amusumpuululu wamulilo wakalikumbele lyabo lyoonse masiku.

Kulonga 14

Baisilayeli mbubakazubuka Lwizi Lusalala

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

2«Baambile Baisilayeli kuti bapiluke musule akuyoolyookezya kufwiifwi aku Pihahiloti, akati kamunzi wa Migidolu alwizi, kumbali a Baalazefoni.

3Abona boobo Falo ulayeeya kuti, ‹Mbaabo Baisilayeli baide kwiingaila mucisi, nkokuti nkanda yabasinkila.›

4Ndiyoocita kuti Falo mugama lyakwe abatobele. Eelyo ndiyoomuzunda Falo abasilumamba bakwe boonse. Kuzunda ooku kuyoondiletela bulemu. Baijipiti bayooziba kuti ndime Mwami Leza.» Lino Baisilayeli bakacita mbuli mbubakaambilwa.

5Lino mwami waku Ijipiti naakaambilwa kuti bantu batija, walo abalupati-pati bakwe bakasandula myoyo yabo, eelyo bakati, «Ino twakaba aa nzi swebo? Twakaleka buti Baisilayeli kuti bazwe mubuzike?»

6Mpoonya Falo wakabamba nkalaki zyalumamba, wakainka abasinkondo bakwe.

7Wakatola nkalaki zyakwe zibotu kwiindilila zili myaanda iili cisambomwe, alimwi kwakainka azimwi nkalaki, kwakali abasilutwe mulinzizyo zyoonse.

8Mbombubo oobu Mwami Leza mbwaakacita kuti Falo mwami wa Ijipiti mugama lyakwe, atobele Baisilayeli balo bakazwa cabusicamba.

9Eelyo Baijipiti, amabbiza aabo oonse, ankalaki zya Falo, abasimabbiza aalumamba lwakwe, bakatobela Baisilayeli baakubeenzya ooko nkubakalyookezezya kumbali alwizi, kufwiifwi aku Pihahiloti kumbele lya Baalazefoni.

10Lino naakaswena aafwiifwi Falo, Baisilayeli bakabona Baijipiti kabazabuza kulimbabo, nkaako bakayoowa kapati, akutalika kulilila Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Alimwi bakati kuli Mozesi, «Sena caamba kuti kwakabula azyuumbwe mu Ijipiti
ncookatweeta omuno munkanda kuti tuzoofwe? Ino wakatugwisizya nzi mu Ijipiti?

12Sena tiitwakakwaambila katutanazwa mu Ijipiti kuti eeci ciyoocitika? Twakaamba
kuti, ‹Tuleke buyo, katuli bazike ba Baijipiti. Cali kunooinda kubota kuti katuli buyo
bazike kwiinda kuzoofwida munkanda.› »

13Lino Mozesi wakabaingula kuti, «Mutayoowi pe! Amwiime nji, mubone Mwami
Leza mbwatimuvune sunu. Baijipiti aaba mbomubwene, tamuciyoobaboni limbi pe.

14Mwami Leza ulamulwanina nywebo amuumune buyo.»

15Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Nkaambo nzi ncomulilila ndime? Baambile
Baisilayeli beende buyo kabaya kumbele.

16Bweza musako wako, utandabike janza lyako atala aalwizi kuti waandaanye
maanzi, kutegwa Baisilayeli bakosole lwizi kabaya bweenda anyika njumu.

17Ndilapa Baijipiti cinguni, nkabela kuzunda kwentizunde Falo abasinkondo bakwe
boonse, ankalaki zyakwe, alimwi abasimabbiza bakwe akusweekelwa
nkwatisweekelwe kuyoondiletela bulemu.

18Ndaakujana bulemu mukuzunda Falo ankalaki zyakwe abasimabbiza bakwe
ndendilyo Baijipiti nibayooziba kuti ndime Mwami Leza.»

19Lino mungelo wa Mwami Leza, ooyo wakali kubasolweda Baisilayeli, wakazwa
kumbele waza musule. Awalo musumpuululu wakkumbi wakali kumbele lyabo,
wakazwa kumbele wazooba musule.

20Wakaba akati kabasinkondo ba Baijipiti a Baisilayeli. Musumpuululu ooyo
wakaleta mudima ku Baijipiti akupa mumuni ku Baisilayeli, eelyo makamu aaya
taakaswenana aafwiifwi masiku oonse pe.

21Lino Mozesi wakatandabika janza lyakwe atala aalwizi, mpoonya Mwami Leza
wakayumba maanzi alwizi aguwo lyakali kuzwida kujwe lyakabbubbula masiku
oonse akuyuminizya maanzi aawo yaba nyika njumu. Maanzi akaandaana akati,

22mpoonya Baisilayeli bakazubuka lwizi kabaya bweenda anyika njumu, maanzi
akaliimvwi mbuli bwaanda kululyo akulumwensi lwabo.

23Eelyo abalo Baijipiti bakaccilila mulwizi, amabbiza aa Falo oonse, ankalaki
zyakwe, abasimabbiza bakwe.

24Kubucedo, Mwami Leza wakalanga ansi kuli basinkondo Babaijipiti kuzwida
mumusumpuululu wakkumbi lyamulilo akunyonganya Baijipiti.

25Wakaanga mavili aankalaki zyabo kwaacita kuti kaatacizinguluki kabotu naaenda.
Mpoonya Baijipiti bakati, «Atuzuze tutije kuzwa ku Baisilayeli nkaambo Mwami
Leza nguubalwanina, kulwana ndiswe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Tandabika janza lyako atala aalwizi kuti maanzi ajalane akubanyikizya Baijipiti, ankalaki zyabo abasimabbiza babo.»

27Aboobo Mozesi wakatandabika janza lyakwe atala aalwizi, lino mpobuceda maanzi akabuwana akuba mbuli lyoonse. Nkabela Baijipiti nibakatikasole kulivuna, Leza wakabanyikizya. Mbombubo oobu mbwaakabazunda Baijipiti akati kalwizi.

28Maanzi akaboola akunyikizya nkalaki, basimabbiza aboonse basinkondo ba Falo bakali kuya butobela Baisilayeli. Taakwe anaba omwe wakasyaala pe.

29Pele Baisilayeli bakeenda anyika njumu mulwizi, maanzi akaba bwaanda kululyo akulumwensi lwabo.

30Lino mubuzuba oobo Mwami Leza wakavuna Baisilayeli kuzwa ku Baijipiti, alimwi Baisilayeli bakiibona mitumba ya Baijipiti kiilele bwaalaala munkomwe yalwizi.

31Alimwi bakabona nguzu zya Mwami Leza, bakamusyoma amubelesi wakwe Mozesi.

Kulonga 15

Lwiimbo lwa Mozesi

1Lino Mozesi a Baisilayeli bakaimba lwiimbo oolu ku Mwami Leza:

«Ndilamwiimbila Mwami Leza nkaambo wazunda akulemekwa. Mabbiza autantide waziwaala mulwizi.

2Mwami Leza ninguzu zyangu alimwi ngonguwe ngwetiimbile, ngonguwe wandifutula. Ngo Leza wangu nkaako ndilamutembaula, Leza wataata, ndiyoomusumpula mulwiimbo.

3Mwami Leza ngusilumamba, ncali ngo Mwami Leza zina lyakwe.

4Wakasowela nkalaki abasilumamba ba Falo mulwizi, basilutwe bakwe bakanyikila mu Lwizi Lusalala.

5Lwizi lulamfu lwakabamena, bakambombomena mbuli bbwe.

6Nguzu zyajanza lyako lyalulyo, O Mwami Leza, zilagambya, zilabatyoloola basinkondonyoko muzibeela-zibeela.

7Mukuzunda kwako kwanguzu ulabamaninizya basinkondonyoko, bukali bwako bulavutuka mbuli mulilo, bulabaumpa mbuli kuti mbwizu.

8Wakafula, eelyo muuya wako wakacita maanzi kuti alundane aamwi maanzi aakunka akaima nji mbuli bwaanda, lwizi mpolwiinda kulampa lwakayuma nta.

9Sinkondoma wakati, ‹Ndiyoobatandaanya ndikabajate, ndiyooaba buvubi bwabo, akutola eezyo nzeyanda. Ndiyoogwisya panga lyangu, ndiyoobanyonyoona ajanza langu.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Pele wakafula muuya wako, lwizi lwakabamena, bakabbila mbuli lubulo kunsi amaanzi anguzu.

11Akati kabaabo bategwa baleza, nguni uuli mbuli nduwe O Mwami Leza? Nguni uuli mbuli nduwe, uugambya, mulemu, uusalala? Nguni uuli mbuli nduwe, uucita zigambya. Uuyoosya mumilimo mipati?

12Wakatandabika janza lyako lyalulyo, mpoonya nyika yakabamena.

13Muluyando lwako lutamani wakasolwedela baabo mbookavuna, anguzu zyako wakabasindikila kuŋanda yako iisalala.

14Misyobo yakamvwa, yakatuntuma mukuyoowa. Kuyoowa kupati kwabajata Bafilisiti.

15Bami ba Baedomu baliyoowede. Basinguzu baku Mowabu bakatalika kutuntuma, boonse bakkala mu Kenani batyompwa.

16Balayoowa, lyabaleka kapati, akaambo kabupati bwanguzu zyako, baima buyo zingiti mbuli bbwe, mane bantu bako, O Mwami Leza, bainde. Mane bantu bako mbookanununa bainde.

17Uyoobeeta akubabikka acilundu cako, busena oobo mbookabamba ŋanda yako, O Mwami Leza. Eeci ncikombelo, O Mwami Leza, yebo lwako ncookaliyakila.

18Mwami Leza unooli ngomuleli walyoonse alyoonse.»

Lwiimbo lwa Miliyamu

19Lino mabbiza aa Falo, ankalaki zyakwe, abasimabbiza bakwe zyakanjila mulwizi, nkabela Mwami Leza wakaaboozya maanzi aalwizi akuzivumba. Pele Baisilayeli bakazubuka lwizi anyika njumu.

20Aawo Miliyamu, musinsimi mukaintu, mucizi wa Aloni, wakabweza nsakalala, mpoonya bakaintunyina bakamutobela kabaya bulizya nsakalala akuzyana.

21Miliyamu wakaimba kaimbo aaka,

«Atwiimbile Mwami Leza nkaambo wazunda, walemekwa, bbiza autantide waziwaalila mulwizi.»

Zyamaanzi aalula

22Lino Mozesi wakaambila Baisilayeli kuti balibambile kweenda kuti basiye Lwizi Lusalala, mpawo bakaya munkanda ya Syuu. Bakeenda mazuba otatwe munkanda, pele taakwe nibakajana maanzi.

23Eelyo bakasika ku Malaa, pele maanzi akali kulula cakuti tiibakali kukonzya kwaanywa. Ncenciceeco ncikwakategwa Malaa.

24Nkabela bantu bakatongookela Mozesi akumubuzya kuti, «Ino tunywe nzi?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Mozesi wakakomba ku Mwami Leza, mpoonya Mwami Leza wakamutondezya cisamu, wakacibikka mumaanzi, aawo maanzi akaleka kulula. Lino ooko Mwami Leza wakabapa mulawo mupati amalailile, alimwi ooko nkukonya wakabasunka.

26Wakati, «Kuti naa mundiswiilile ncobeni nde Leza wanu, akucita eeco ncetimwaambile kuti cililuzi, akutobela malailile aangu akubamba nzendimwaambila mumilawo yangu, inga nsikamusubuli amalwazi aayo ngindakaleta ku Ijipiti. Ndime Mwami Leza uumuponya.»

27Lino kuzwa aawo bakaakusika kubusena butegwa Elimu, kwakali tusensa tuli kkumi atubili, alimwi atukunka tuli makumi aali ciloba. Ooko bakalyookezya akuyaka zivuka kumbali amaanzi.

Kulonga 16

Baisilayeli mbubakapegwa mana abakancele

1Baisilayeli boonse bakatalika lweendo lwabo kuzwa ku Elimu, nkabela mubuzuba bwakkumi bwamwezi wabili kabazwide kale mu Ijipiti, bakasika kunkanda ya Sini, iili akati ka Elimu acilundu cipati ca Sinai.

2Nkamu yoonse ya Baisilayeli yakatongookela Mozesi a Aloni munkanda,

3akuti kulimbabo, «Nicakabota kuti Mwami Leza naakatujaila mu Ijipiti. Nkaambo okuya twakali kulya nyama azilyo zimwi cakulilekela. Pele nywebo mwakatweeta muno munkanda kuti tuzoomane kufwa nzala.»

4Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Bona, ndacita kuti tunkwa katuloka kuzwa kujulu kuti nyoonse kamulya. Bantu baleelede kunooinka akubweza tuzulila buzuba oobo. Munzila eeyi ndakonzya kubasunka ndibone naa balatobela malailile aangu naa pe.

5Pele mubuzuba bwacisambomwe baleelede kweeta zibanzilo zyobilo kutali mbuli lyoonse, bamana babambe cilyo eeco kabotu.»

6Lino Mozesi a Aloni bakaambila Baisilayeli boonse kuti, «Mangolezya aano mulaziba kuti Mwami Leza nguwakamweeta kuzwa mu Ijipiti.

7Cifumo-fumo muzoobona bulemu bwa Mwami Leza, nkaambo wakamvwa matongoosi aanu. Iiyi, aayo ngimwakamutongookela, ino swebo ndiswe bani kuti kamututongookela?»

8Mpawo Mozesi wakaindilizya akuti, «Mwami Leza ulamupa nyama kumangolezya alimwi atunkwa tunji cifumo-fumo, nkaambo wakamvwa matongoosi aanu. Ino ndiswe bani swebo? Tamutongookeli ndiswe pe, mutongookela Mwami Leza.»

9Lino Mozesi wakati kuli Aloni, «Ambila Baisilayeli boonse kuti bazooime kumbele lya Mwami Leza nkaambo wamvwa matongoosi aabo.»

10Aloni kacaambaula kumbungano ya Baisilayeli, boonse bakalanga munkanda, mpoonya bulemu bwa Mwami Leza bwakalibonya mukkumbi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Eelyo Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

12«Ndamvwa matongoosi aa Baisilayeli. Lino baambile kuti, ‹Kulubundu-bundu mulalya nyama, cifumo-fumo muzookkuta cinkwa.› Ndendilyo nimuyooziba kuti mebo ndime Mwami Leza wanu.»

13Lino kumangolezya kwakasika bakancele bazoozula abusena oobo bwazivuka zyabo, alimwi cifumo-fumo kwakali lume kuzinguluka zivuka.

14Lino lume oolu nilwakayuminina, kwakalibonya tuntu tupapali tuuba-uba ansi, twakali mbuli tulosi twamaanzi aacaanda.

15Nkabela Baisilayeli nibakatubona bakatalika kubuzya kuti, «Ino ninzi eeci?» Nkaambo tiibakaziba kuti cakali cinzi. Mpoonya Mozesi wakati kulimbabo, «Eeci ncecinkwa ncaamupa Mwami Leza kuti mulye.

16Walailila kuti umwi aumwi abweze cakulya eeci mbuli mbwakonzya kulya. Nkokuti nsangwa yomwe, amuntu omwe kweendelana amukwasyi wakwe mucivuka.»

17Lino Baisilayeli bakacita oobo, bamwi bakali kubweza kunji, bamwi bakali kubweza kuce kwiinda bamwi.

18Pele nibakacipima kwakajanika kuti aabo bakabwezede kunji taakwe ncobakaleka kulya, abaabo bakabwezede kuce bakakkuta eeco nciconya. Omwe-omwe wakabweza ncakonzya kulya.

19Mozesi wakati kulimbabo, «Taakwe muntu uutisiye ndala yacilyo eeci kusikila cifumo-fumo.»

20Pele bamwi taakwe nibakaswiilila Mozesi pe, bakacilazika cimwi mane bwaca. Nibwakaca, cakali amvunyu cabija. Nkabela Mozesi wakanyemena bantu aabo.

21Lyoonse cifumo-fumo bakali kubweza aumwi mbuli mbwayanda, pele zuba nilyakali kubala cakali kweenzemuka.

22Lino mubuzuba bwacisambomwe bakali kubweza mweelwe wacakulya camazuba obilo, nkokuti nsangwa zyobilo aumwi muntu. Boonse basololi babantu bakasika akuzoomwaambila Mozesi eeci,

23eelyo walo wakati kulimbabo, «Mboobu mbwakalailila Mwami Leza, ‹Juunza mbuzuba bwakulyookezya, mbuzuba busalala bwakulyookezya bupedwe ku Mwami Leza, kufumbwa ncomuyanda kukanga amukangile limwi, acalo ncomuyanda kujika amujikile limwi. Citikasyaale muciyobole mane zona.› »

24Mbubonya mbuli mbwaakalailila Mozesi, bakaziyobola zyakasyaala mane kuyoosika zona, tiizyakabija pe, alimwi tiizyakajisi mvunyu.

25Buce Mozesi wakati, «Amulye eeci sunu, nkaambo sunu ni Sabata mbuzuba bwakulyookezya bupedwe ku Mwami Leza, aboobo taakwe ncomutijane ansi pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Mweelede kuti kamubweza buzuba abuzuba kwamazuba aali cisambomwe, pele buzuba bwaciloba, mbuzuba bwa Sabata, kuyoobula acomwe.

27Lino mubuzuba bwaciloba bamwi bantu bakaya kuti bakabweze, pele taakwe acomwe ncobakaakujana.

28Mpoonya Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ino nywebo nobantu mulaleka lili kuvoolozya malailile amilawo yangu?

29Amubone, mebo nde Mwami Leza, ndimupede buzuba bwakulyookezya, nkankakaako ncemupeda cakulya cizulizya mazuba obilo mubuzuba bwacisambomwe. Oonse muntu kakkede buyo ooko nkwabede mubuzuba bwaciloba, taakwe muntu uutisiye civuka cakwe.»

30Aboobo bantu bakalyookezya mubuzuba bwaciloba.

31Lino Baisilayeli bakaita cilyo eeci kuti mana. Cakali mbuli nseke zyanzembwe, cakali kutuba akulweela mbuli tunkwa twavwelwa buci.

32Mozesi wakati, «Mboobu Mwami Leza mbwaalailila, ‹Muyobole nsangwa yomwe yamana muyobwede lunyungu lwanu luyoozyalwa kumbele kuti abalo bakabone cakulya ncindakamupede kuti mulye munkanda aawo nindakamugwisya mu Ijipiti.› »

33Mpoonya Mozesi wakati kuli Aloni, «Amubweze cinkuli, mubikke mana mulincico aazula nsangwa, eelyo mucibikke kumbele lya Mwami Leza kuti ciyobwedwe lunyungu lwanu luciza.»

34Mbubonya Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi, Aloni wakacibikka kumbele lyabbokesi lyacizuminano kuti ciyobolwe.

35Baisilayeli bakali kulya mana kwamyaka iisika kumakumi one mane kusikila nibakaakusika kucisi cakali kukkala bantu. Bakali kulya mana mane nibakazoosika kumunyinza wanyika ya Kenani.

36Kuli nsangwa zili kkumi mucisuwo comwe.

Kulonga 17

Zyamaanzi aakazwa mubbwe

(Myeelwe 20.1-13)

1Lino Baisilayeli boonse bakazwa akusiya nkanda ya Sini, kabaya bulonga-longa kuzwa kucilawo cimwi akuya kuli cimwi mbubonya mbuli malailile aa Mwami Leza. Bakaakusika akuyaka zivuka kubusena butegwa Lefidimu, pele kwakanyina maanzi.

2Nkaako bantu bakatongookela Mozesi akuti kulinguwe, «Kotupa maanzi tunywe.» Mozesi wakaingula kuti, «Nkaambo nzi ncomutongookela ndime? Nkaambo nzi ncomutalika acaali Mwami Leza?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Lino bantu bakafwide nyota kapati, aboobo bakaindilizya akuti, «Ino wakatugwisizya nzi mu Ijipiti akutuleta kuno? Sena wakatweetela kuti tuzoomane kufwa nyota abana besu abanyama besu?»

4Lino Mozesi wakakomba canguzu ku Mwami Leza wakati, «Ino bantu aaba ndabacita buti? Mbaaba bakakatila kuti banduume mabwe!»

5Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Tolelezya abamwi basololi ba Baisilayeli, mulibeelezye muye kumbele. Ubweze amusako wako ngookaumya mulonga wa Nailo, muunke.

6Njooima kumbele lyako abbwe pati kuya kunkanda ya Holebu. Ukalyuume eelyo bbwe pati. Mpoonya maanzi ayoopoomoka mulindilyo aakuti bantu bakanywe.» Nkabela Mozesi wakacita oobo kabalangilide basololi ba Baisilayeli.

7Lino busena oobo bwakaulikwa kuti «Masa» a «Meliba» nkaambo Baisilayeli bakatongooka akutalika Mwami Leza, aawo nibakali kubuzya kuti, «Mwati Mwami Leza mpali akati kesu naa pe?»

Baisilayeli mbubakazunda Baameleki

8Lino Baameleki bakaboola kuzoolwana Baisilayeli ku Lefidimu.

9Eelyo Mozesi wakaambila Josyuwa kuti, «Sala bamwi baalumi, muzooinke juunza kukulwana Baameleki. Mebo njooima atala aacilundu, kandijisi musako wakandipa Leza.»

10Eelyo Josyuwa wakacita mbuli mbwakamulailila Mozesi, wakainka kuyoolwana Baameleki, pele Mozesi, Aloni a Huli bakaya akuyootanta cilundu.

11Kwaciindi Mozesi naakatambikide maboko aakwe mujulu, Baisilayeli bakali kuzunda, pele kuti waalosya maboko aakwe, mpoonya Baameleki bakatalika kuzunda.

12Lino maboko aa Mozesi naakaminwa, Aloni a Huli bakamuletela bbwe kuti akkale mpawo, eelyo balo bakaima munsi lyakwe akutabilila maboko aakwe. Bakali kwaatabilide boobo mane kusikila nilyakabbila zuba.

13Munzila eeyi Josyuwa wakabazundila limwi Baameleki mukulwana ooko.

14Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Lemba makani aaya mubbuku kuti atakalubwi pe, alimwi umwaambile Josyuwa kuti ndiyoocita kuti Baameleki bakalubilwe limwi munyika.»

15Mpoonya Mozesi wakayaka cipaililo akucuulika kuti, «Mwami Leza nindembela yangu.»

16Wakati, «Amwiimike ndembela ya Mwami Leza. Walo wakakonkezya kuti ulaba sinkondonyina a Baameleki kwamazyalani oonse.»

Kulonga 18

Jetulo mbwaakaswaya Mozesi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Jetulo mupaizi waku Midiyani, simakwaakwe Mozesi, wakamvwa zyoonse
Leza nzyaakacitila Mozesi abantu bakwe Baisilayeli, ambuli Mwami Leza
mbwaakabasolwedela kuzwa mu Ijipiti.

2Aboobo Jetulo, wakatolelela Zipola, mukaintu wa Mozesi, ooyo walo Mozesi
ngwaakapilusizye kwabo.

3Alimwi Jetulo wakaletelela abana ba Mozesi balombe bobilo, Gesyomu a Eliyazaa.
Mozesi wakaambide kuti, «Ndimuzwakule munyika yabantu, aboobo umwi mwana
wakwe wakamuulika kuti Gesyomu.»

4Alimwi wakalaambide akuti, «Leza wataata wakali ngolugwasyo lwangu,
wakandivuna kupanga lya Falo, aboobo umwi mwana wakamuulika kuti Eliyazaa.

5Jetulo, simakwaakwe Mozesi, wakasika amukaintu alimwi abana balombe ba Mozesi
bobilo munkanda oomo Mozesi mwaakayaka civuka kucilundu ca Leza.

6Jetulo wakatumizya mulomo kuli Mozesi wakuti, ‹Ime ndime Jetulo simakwaako,
ndizabuza kulinduwe, amukaintu wako abana.› “

7Nkabela Mozesi wakainka kuyoomucingauzya, naakaakumujana wakamufugamina
akumumyonta. Bakajuzyanya akubuzyanya-buzyanya zyambobapona, bamane
bazoonjila mutente.

8Mozesi wakamulungulwida zintu zyoonse Mwami Leza nzyaakacita kuli Falo abantu
bakwe Baijipiti akaambo ka Baisilayeli. Wakamwaambila azyabuyumu-yumu boonse
mbubakajana munzila, ambuli mbwaakabavuna Mwami Leza.

9Jetulo wakabotelwa kapati akaambo kabubotu bwa Mwami Leza naakavuna
Baisilayeli kuzwa ku Baijipiti.

10Wakati, «Alumbwe Mwami Leza wakamufutula kuzwa ku Baijipiti akuli Falo.

11Ndaziba kuti Mwami Leza mupati kwiinda baleza boonse, nkaambo wakacita eeci
ku Baijipiti nibakasulaikide Baisilayeli.»

12Eelyo Jetulo wakaletela Leza cipaizyo cakutenta alimwi azituuzyo zimwi. Awalo
Aloni abasololi boonse Baisilayeli bakaboola kuti balide amwi cinkwa asimakwaakwe
Mozesi kumbele lya Leza.

Babetesi mbubakasalwa

(Ciibalusyo 1.9-18)

13Nibwakaca, Mozesi wakatalika kubeteka bantu, nkabela nkujana bantu
bakalibungene kuzwida cifumo-fumo mane masiku.

14Jetulo simakwaakwe Mozesi, naakabona milimo yoonse yakali kucita Mozesi,
wakabuzya kuti, «Ino milimo nzi yoonse eeyi njocitila bantu? Nkaambo nzi ncocita
eeci olikke nkaambo nzi bantu ncobaza kulinduwe kuzwida cifumo-fumo mane
kusikila masiku?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Lino Mozesi wakaingula kuti, «Ndileelede kucita boobu, nkaambo bantu balandizida kuzoobuzya mbuli mbwalailila Leza.

16Kuti naa bantu bobilo kabazwangana, balaboola kulindime, ndamana mebo, ndime eembeteka kaambo kabo kuti ndibone naa nguuli uuluzi, alimwi ndilabaambila aalo malailile aa Leza amilawo yakwe.»

17Amvwe boobo simakwaakwe Mozesi wakati kulinguwe, «Eeci cintu ncocita taciluzi pe.

18Kayi milimo ilakuminya, yebo abantu aabo bali aanduwe. Ooyu mulimo mmupati, tokonzyi kuucita olikke.

19Swiilila ndikulailile kabotu mbuli mboelede kucita, alimwi a Leza ulaba aanduwe. Ncibotu kuti wiiminine bantu kuli Leza akumuletela twaambo twabo.

20Uleelede kubaiisya malailile amilawo yakwe akubapandulwida mbuli mbobeelede kukkala anzyobeelede kucita.

21Nkaako usale baalumi basongo bakonzya kubeteka, mbotibikke kuti babe basololi bazyuulu, bamyaanda, bamakumi osanwe, abamakumi alimwi kabali bantu bayoowa Leza, batayandi zisinkamulomo.

22Ubabikke babe babetesi babantu, bakkalilile mumilimo eeyo. Yebo banookweetela buyo twaambo tuyumu toonse, pele balo banoobeteka twaambo toonse tuniini. Eeco inga ciyookuubila nkaambo muyooabana mukuli ambabo.

23Kuti naa wacita boobo, mukuti Leza nguwalailila inga tiikookuminya milimo pe, abalo bantu lwabo banookoswedwa cakufwambaana twaambo twabo akupiluka caluumuno kumaanda aabo.»

24Lino Mozesi wakaswiilila majwi aasimakwaakwe, akucita eeco ncaakaamba.

25Wakasala aabo bantu basongo akati ka Baisilayeli boonse, akubabikka mubusololi bwabantu, bamwi bakaba basololi bazyuulu, bamwi bamyaanda, bamwi bamakumi osanwe, abamwi bamakumi.

26Bakabeteka bantu kwaciindi coonse. Bakali kuleta milandu miyumu kuli Mozesi, pele balo beni bakali kukosola milandu miniini.

27Mozesi wakalayana asimakwaakwe, walo wakabweeda kunyika yokwabo.

Kulonga 19

Baisilayeli mbubakasika kucilundu ca Sinai

1Mubuzuba butaanzi bwamwezi watatu kuzwa ciindi Baisilayeli kabazwide kale mu Ijipiti bakasika kunkanda ya Sinai.

2Bakasiya busena butegwa Lefidimu akusika kunkanda ya Sinai ooko kwalo nkobakayakila zivuka munsi aacilundu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Walo Mozesi wakatanta mucilundu eeco kuti akaswaangane a Leza. Lino Mwami
Leza wakaita Mozesi mucilundu oomo wakati, «Mboobu mboelede kwaambila bana
balunyungu lwa Jakobo, Baisilayeli kuti,

4‹Mwakabona ncendakacita ku Baijipiti, ambuli mbundakamunununa nywebo
amababa aabasikwaze, aakumuleta kulindime.

5Aboobo lino, kuti mundiswiilile akubamba cizuminano cangu, mulaba bantu bangu
ncobeni. Nikuba kuti nyika yoonse mbwiibede njiyangu, nywebo muyooba bantu
bangu basale.

6Muyooba bantu bandibelekela mbuli bapaizi, musyobo uusalala.› Oobu mboelede
kubaambila Baisilayeli.»

7Aboobo Mozesi wakabweeda akuyooita basololi babantu boonse akubaambila
zyoonse Mwami Leza nzyaakamwaambila.

8Mpoonya bantu boonse bakavwiila antoomwe kuti, «Tulacita zyoonse nzyaamba
Mwami Leza.» Eelyo Mozesi wakaakwaambila Mwami Leza makani aaya.

9Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Ndiyooboola kulinduwe mukkumbi pati
lisiya kuti bantu bazoondimvwe ndanooambaula ayebo kutegwa kabakuzuminina
lyoonse.» Mozesi wakaambila Leza eeco ncobakaingula bantu.

10Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Koya kubantu, ukabaambile kuti
balibambile kukomba sunu ajuunza. Baleelede kusanzya zisani zyabo

11kutegwa izona kabazoolibambilide. Nkabela mubuzuba oobo, ime nde Mwami Leza
ndizooselukila acilundu ca Sinai kababwene bantu boonse.

12Uleelede kuyoobeengela munyinza bantu kuzinguluka cilundu, alimwi ukabaambile
kuti, ‹Amucenjele kuti mutakatanti cilundu nikuba kuciguma pe. Kufumbwa ooyo
uutikacigume, uyoojaigwa.

13Uleelede kuumwa mabwe nikuba kuyaswa amivwi kakunyina aumuguma. Eeci
cilajatikizya bantu abanyama. Kwaakusibwa mweembo walwija lwamugutu, bantu
bakainke kucilundu.› »

14Lino Mozesi wakaseluka kuzwa mucilundu akuunka kubantu, wakabaambila kuti
balibambile kuya kukukomba. Bakasanzya zisani zyabo,

15amane Mozesi wakati kulimbabo, «Amulibambilile buzuba bwazona. Mutakooni
bulo bomwe amukaintu pe.»

16Lino mucifumo-fumo cabuzuba bwatatu, kwakali kuzuma andabo acilundu, alimwi
kwakali akkumbi pati lisiya mbi, akulila kupati kwamweembo walwija lwamugutu.
Nkabela bantu boonse muzivuka bakali kuzyangama akuyoowa.

17Eelyo Mozesi wakasolweda bantu kuzwa azivuka kuya kukuswaangana a Leza,
bakaakwiima kumbali lyacilundu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Nkabela cilundu ca Sinai coonse cakali kuunta busi, nkaambo Mwami Leza wakaselukila alincico muciimo camulilo. Busi bwakali kusunta musumpuululu, lino bantu boonse bakali kuzyangama kapati.

19Awalo mweembo wakali buya bulilisya. Mozesi naakaambaula, Leza wakamuvuwa mukuzuma.

20Mwami Leza wakaselukila acilundu ca Sinai, mpoonya wakaita Mozesi kuti atante acilundu, eelyo Mozesi wakainka.

21Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Seluka, koya ukabacenjezye bantu kuti batasotoki munyinza akuboola kuzoondilanga, nkaambo inga bunji bwabo bafwa.

22Nobaba bapaizi aabo batiboole aafwiifwi ambebo baleelede kusaanguna kulisalazya lwabo, nkaambo kuti bataciti boobo inga ndabasubula.»

23Mozesi wakati ku Mwami Leza, «Bantu tabakonzyi kutanta mucilundu ca Sinai, nkaambo wakatucenjezya kuti, ‹Amweenge munyinza munsi acilundu akuucita kuti bube busena butondwa.› »

24Mpoonya Mwami Leza wakati kuli nguwe, «Seluka ukalete Aloni. Pele bapaizi abantu buyo tabeelede kusotoka munyinza akuboola kulindime, nkaambo inga ndabasubula.»

25Mpawo Mozesi wakabweeda kubantu akuyoobaambila eezi.

Kulonga 20

Milawo iili kkumi
(Ciibalusyo 5.1-21)

1Eelyo Leza wakaamba majwi aaya oonse. Wakati,

2«Ndime Mwami Leza wako wakakugwisya munyika ya Ijipiti, mubuzike.

3«Utabi aabaleza bambi kunze lyangu.

4«Utalicitili cibumbwa niciba cikozyanyo cacilenge cimwi camujulu naa caansi, niciba camumaanzi kunsi aanyika.

5Utakakotamini cikozyanyo nikuba kucikomba, nkaambo mebo ndime Mwami Leza wako, uutalekeleli bakomba baleza bambi. Ndasubula bana babaabo bandisulide mane kuyoosika kuzyalani lyatatu alyane.

6Pele kuli baabo bali zyuulu-zyuulu bandiyanda akubamba milawo yangu, nditondezya luyando lwangu lutamani kulimbabo.

7«Utabelesyi zina lya Mwami Leza wako munzila iitaluleme, nkaambo kufumbwa muntu uubelesya zina lyakwe munzila eeyi, Mwami Leza takooyoomweengelela.

8«Koyeeya buzuba bwa Sabata, ubusalazye.

9Kobeleka milimo yako yoonse mumazuba aali cisambomwe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

10pele buzuba bwa Sabata mbuzuba bwakulyookezya bwakulemeka Mwami Leza wako. Muli boobo toelede kubeleka milimo pe, noba nduwe, nibaba bana bako, nibaba babelesi bako baalumi, nibaba babelesi bako bakaintu, niziba ŋombe zyako naba mweenzu uuli aanduwe.

11Mumazuba aali cisambomwe Mwami Leza wakalenga julu anyika, aalwizi, azintu zyoonse zili mulinzizyo, pele mubuzuba bwa ciloba wakalyookezya. Ncenciceeco Mwami Leza ncaakabuleleka buzuba bwa Sabata akubusalazya.

12«Kolemeka uso abanyoko kuti upone ciindi cilamfu munyika eeyo Mwami Leza wako njayookupa

13«Utajayi.

14«Utaciti bumambe.

15«Utabbi.

16«Utabejelezyi mweenzinyoko kaambo.»

17«Utanyonokeli ŋanda yamweenzinyoko. Utanyonokeli mukamweenzinyoko, naa mubelesi wakwe mwaalumi, naba mubelesi wakwe mukaintu, naa musune wakwe, naa mbongolo yakwe, niciba cimwi cakwe.»

Baisilayeli mbubakayoowa
(Ciibalusyo 5.22-33)

18Lino bantu nibakamvwa kuzuma akubona ndabo akulila kwamweembo walwija lwamugutu, akusuntumuka kwabusi acilundu, bakakankama akuyoowa, eelyo bakatantamuka kuzwa kucilundu.

19Bakati kuli Mozesi, «Kotukananina buyo nduwe, tulakuswiilila, pele kuti naa Leza wakanana nguwe kulindiswe, tulafwa.»

20Mozesi wakati kulimbabo, «Mutayoowi pe, nkaambo Leza wazida buyo kuzoomusunka akuzoomucita kuti kamumuyoowa lyoonse, kutegwa kamutamubisizyi.»

21Pele bantu bakalisosolokede akwiimina alaale, Mozesi alikke nguwakaswenede aafwiifwi akkumbi oomo mwakali Leza.

Milawo yazipaililo

22Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Mboobu mboelede kuyooambila Baisilayeli, ‹Tee, mwabona mbuli mbwendaambaula kulindinywe kuzwa kujulu.

23Mutakalicitili mituni yansiliva niiba yangolida kuti kamwiikomba mbuli ndime.

24Mukandiyakile cipaililo cabulongo, nkabela alincico muyoopaizya zituuzyo zyanu kuti zitentwe alimwi azituuzyo zyanu zyalumvwano, mbelele, mpongo aŋombe zyanu. Muyooyaka Kufumbwa mubusena oobo mweyoomwaambila kuti zina lyangu kalikombelwa mumo, ndiyooboola kulindinywe akuzoomuleleka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Kuti naa mwandiyakila cipaililo camabwe, mutakaciyasyi amabwe aabezedwe pe, nkaambo kuti naa mwabelesya mbezo alincico, mulacisofwaazya.

26Tamweelede kuunka kucipaililo cangu kamuya butanta azitantilo pe, kutegwa mutakatondezyi zinswe zyanu.› »

Kulonga 21

Milawo yabuzike
(Ciibalusyo 15.12-18)

1«Lino njeeyi milawo njoelede kupa Baisilayeli.

2Kuti waula muzike Muhibulu, akakubelekele kwamyaka iili cisambomwe. Nkabela mumwaka waciloba uyooangununwa kakutakwe acomwe nceelede kuyookubbadela.

3Kuti naa taakakwete ciindi naakaulwa, uleelede kuyoozwa alikke buyo. Pele kuti naa wakaza kakwete, uleelede kuyoozwa amukaintu wakwe.

4Kuti naa simalelo wakwe wakamupede mukaintu, kwamana mukaintu ooyo wazyala bana, mukaintu ooyo abana banooli basimalelo wakwe, pele mwaalumi alikke nguutikazwe.

5Pele kuti naa muzike ooyo walyaambilila kuti, ‹Mebo ndilamuyanda simalelo wangu, mukaintu, abana bangu, nsiyandi kuti ndaangununwe,›

6simalelo wakwe uyoomuleta kuŋanda ya Leza, nkokuti kumulyango naa kucicinda caamulyango, ooko nkwayoomudonkweda kutwi. Kuzwaawo uyooba muzike wakwe kusikila mane akafwe.

7«Kuti muntu wauzya mwanaakwe musimbi mubuzike, ooyo mwana takooyooangununwa pe, mbuli bucitwa bazike baalumi.

8Kuti naa taakwe naakamukondelezya simalelo wakwe walikuyanda kumukwata, ulakonzya kumupilusya akumuulisya alimwi kwabo musimbi ooyo. Tazumizigwi kuyoomuuzya kubazwakule nkaambo eeci inga kwaba kumubisizya musimbi ooyo.

9Kuti naa simalelo wakwe kayeeya kuti amukwasye kumwanaakwe uleelede kumulanga mbuli mwanaakwe musimbi.

10Kuti naa muntu waalika, uleelede kunoopa namalelo zyakulya azyakusama mumweelwe ngoonya uuli mbuli ngwaakali kumupa lutaanzi, akunoomusandukila.

11Lino kuti kataciti oobo, uleelede kumuleka, katapilusilwi lubono.

Zyamilawo yakulwana

12«Kufumbwa muntu uuuma muntu akumujaya, awalo uyoojaigwa.

13Pele kuti naa taamuyubilila, nkabela cacitika buyo muntenda, inga ulakonzya kutijila kubusena mbwetikamusalile kuti akafutulwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Pele kuti muntu wanyema akujaya mweenzinyina acaali, muleelede kumugwisya kucipaililo cangu kutegwa akajaigwe.

15«Kufumbwa uutikaume wisi nibaba banyina uyoojaigwa.

16«Kufumbwa ooyo uutikatole umwi muntu cakumuvumpa nikuba kuyoomuuzya, naa kuyoomuvuba, uyoojaigwa.

17«Kufumbwa ooyo uutikasinganye wisi nibaba banyina uyoojaigwa.

18«Kuti naa bantu balwana, nkabela umwi wauma mweenzinyina abbwe naa antuku, pele katamujayi inga takooyoopegwa cisubulo pe. Kuti ooyo ngwaakauma walala,

19pele kwamana walimvwa kabotu, nikuba kuti kaya busunkuta akasako ooyo wakamuuma uyoobbadela akaambo kakumusowela ciindi cakwe mukuciswa, alimwi uleelede kunoomubamba mane kusikila akapone.

20«Kuti naa muntu wauma muzike wakwe mwaalumi naa mukaintu acisamu kuti muzike ooyo wafwa mpoonya aawo, ooyo muntu weelede kusubulwa.

21Pele kuti muzike ooyo wapona kwabuzuba bomwe naa obilo inga simalelo wakwe takooyoopegwa cisubulo, nkaambo muzike muntu wakwe ngwavubide.

22«Kuti naa bantu mukulwana bacisilizya mukaintu uuminsi kwamana wasowa, pele walo lwakwe mwini tafwi, ooyo muntu wamucisa uyoobbadela mali kufumbwa mwaalumi wamukaintu ooyo ngatikayande, aatikazuminwe ababetesi.

23Pele kuti naa mukaintu ooyo wacisigwa kapati, eelyo cakulunga ciyooba buumi kubuuminyina,

24liso alisonyina, lino alinonyina, janza ajanzanyina, cituta acitutanyina,

25buya abuyanyina, cilonda acilondanyina, cicuzu acicuzunyina.

26«Kuti naa muntu wauma muzike wakwe mwaalumi naa mukaintu aliso akulidonkola, uyoomwaangununa muzike ooyo kuzwa mubuzike bwakwe kuti kube nkokulungila liso eelyo.

27Alimwi kuti naa wamukula lino, inga uyoomwaangununa kuzwa mubuzike bwakwe kuti kube nkokulungila lino eelyo.

Twaambo twabalaazintu

28«Kuti naa musune wayasa mwaalumi naa mukaintu, akumujaya, musune ooyo uyoojaigwa amabwe, nkabela takooyooligwa pe, pele mukamwini musune ooyo takooyoopegwa cisubulo.

29Pele kuti naa musune ooyo ncecilengwa cakwe cakuluma bantu, alimwi naa ooyo mukamwini musune wakalaambilidwe kale zicita musune wakwe, pele wakamulekelela buyo akutamujalila, kwamana wajaya mwaalumi naa mukaintu, musune uyoojaigwa amabwe, nkabela awalo mukamwini musune uyoojaigwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Pele kuti waambilwa mweelwe wakubbadela kuti afutule buumi bwakwe, uleelede kubbadela mweelwe oonse uuyandika mukuti afutule buumi bwakwe.

31Kuti naa musune wayasa mwana mulombe naa musimbi akumujaya, mulawo ngoonya ooyu nguubeleka.

32Kuti naa musune wayasa muzike mwaalumi naa mukaintu akumujaya, mukamwini musune uyoobbadela mukamwini muzike mali aansiliva aali makumi otatwe, alimwi amusune uyoojaigwa amabwe.

33«Kuti naa muntu wasiya mulindi bukwazi, nikuba kuti muntu wakasya mulindi akuusiya buyo kuutavwikilidwe, nkabela musune niiba mbongolo yawida mukati,

34uyoobbadela mali kuli yooyo uuli aamunyama, pele munyama ooyo wafwa uyoomutola kuba wakwe.

35Kuti naa wajaya musune wamuntu uumbi, aabo bantu bobilo bali aabasune balamuuzya ooyo muumi akwaabana mali aamuulo wakwe, alimwi bayooabana anyama yamusune ooyo wafwa.

36Pele kuti naa calizizilwe kuti musune ooyo uli acilengwa cakuyasa basunenyina, kwamana mukamwini tamujalili uleelede kubbadela akupa musune muumi kuli ooyo muntu uuli aamusune wafwa, lino nyama yamusune wafwa iyooba yayooyo wabbadela.

Kulonga 22

Milawo yakubbadela milandu

1«Kuti naa muntu wabba musune naa mbelele akuyooijaya naa kwiiuzya, uleelede kubbadela basune bosanwe kumusune omwe, mbelele zyone kumbelele yomwe.

2Uleelede kumubbadelela munyama ooyo. Kuti naa muntu ooyo taakwe ncajisi, uyooulisigwa mbuli muzike kutegwa akabbadele ncaakabba.

3Kuti naa ooyo munyama wakabbigwa, mmusune, mbongolo, naa mbelele, kwamana wajanwa kacipona muntu ooyo uyoobbadela banyama bobilo.

4«Kuti naa mubbi wajatwa kapwaya ŋanda masiku akujaigwa, ooyo wamujaya takapegwi mulandu wakujaya pe. Pele kuti cakacitika kalipaswide kale zuba, inga uyoopegwa mulandu wakujaya muntu.

5«Kuti naa muntu kacezezya banyama bakwe mumuunda wakwe nuuba wamisaansa, nkabela kuti banyama bamuloboka akuyoolida kumuunda waumwi muntu, uleelede kubbadela zisyango zyamumuunda wakwe zibotu kwiindilila nuuba muunda wansaansa mubotu kwiindilila.

6«Kuti naa muntu watenta, wamana mulilo wayandilila akuyootenta maila aalundikidwe, naaba maila aaimvwi mulukuba, naa kutenta muunda oomo musyangidwe maila, inga ooyo muntu watenta uyoobbadela kunyonyooka ooko kwacitika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7«Kuti naa muntu wapa muntu umwi maila naa lubono lumwi kuti amubambile, nkabela lwabbigwa muŋanda yamuntu ooyo mulwabede, mubbi kuti wabonwa uyoobbadela kobilo.

8Pele kuti mubbi tabonwi, ooyo mukamwini ŋanda uyooletwa kuŋanda ya Leza kuti akonkezye kuti talinguwe wakalutola lubono lwamweenzinyina.

9«Kufumbwa twaambo twakuzwanganina makani aalubono, mbuli musune, mbongolo, mbelele, zisani, aniciba cintu cimwi cakasweekede, pele umwi muntu ncaamba kuti ncicakwe, kuzwangana kwabantu aabo bobilo kuleelede kutolwa kuŋanda ya Leza. Lino ooyo muntu uyoozulwa a Leza uyoobbadela kobilo kumweenzinyina.

10«Kuti naa muntu wasisya mbongolo yakwe, naba musune wakwe, niiba mbelele yakwe, naba munyama umwi kumweenzinyina, nkabela munyama ooyo wafwa, nikuba kulicisa, nikuba kutolwa, kuti naa taakwe kamboni,

11ooyo wakasisyigwa akakonke kuŋanda ya Leza kuti taakwe naakacitola. Nkabela kuti kwajanika kuti cintu eeco tiicakabbigwa, ooyo mukamwini cintu nguutisweekelwe, takooyoobbadelwa kuti cintu cakwe ciboozegwe pe.

12Pele kuti naa munyama wakalibbidwe, eelyo ooyo wakali kumubamba uyobbadela mukamwini munyama.

13Lino kuti naa wakalumwa abanyama bamusokwe, uleelede kuleta ncobakasiya kulya kutegwa azootondezye, teelede kubbadela cakalumwa abanyama bamusokwe.

14«Kuti naa muntu wakumbila munyama kumweenzinyina, nkabela munyama ooyo waakulicisa naa wafwa katali mumaanza aasimalelo wakwe, ooyo wakamukumbila weelede kubbadela.

15Pele kuti kali mumaanza aamukamwini munyama, ooyo wakamukumbilide inga takoobbadela. Kuti naa munyama ooyo wakali kubelekela mali kumuntu, inga kusweeka kwakwe kuyoobbadelwa amali aayo ngaakali kubelekela.

Milawo yabukale abukombi

16«Kuti naa mwaalumi woongelezya musimbi uutezi mwaalumi alimwi uutakkalidwe, nkabela woona anguwe, uyoobbadela ciko cakumukwata.

17Pele kuti naa wisi musimbi wakaka kuti muntu ooyo akwate mwanaakwe, inga wamubbadelesya mali aaelene aaciko camusimbi uutezi mwaalumi.

18«Mutakaleki mukaintu mulozi kuti apone.

19«Kufumbwa muntu woona amunyama uyoojaigwa.

20«Kufumbwa muntu uupa cituuzyo kuli baleza bambi, kutali ku Mwami Leza alikke, uyoonyonyoonwa.

21«Mutagutaiki nikuba kumulela calunya muzwakule, nkaambo anywebo mwakali bazwakule munyika ya Ijipiti.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mutakatundululi mukamufu naba musyaala.

23Kuti naamwabalela bubi ndiyoobavuwa baakundililila kuti ndibagwasye,

24nkabela ndiyoonyema kapati akuyoomujaya apanga, eelyo abalo bakaintu banu bayooba bamukabafu abana bayooba bamusyaala.

25«Kuti naa wakolotesya mali kuli umwi wabantu bangu, naa kuli aabo bacete akati kanu, utakaciti mbuli aabo basikukolotesya mali cakujana mpindu akuyoobacita kuti bakayungizye alingawo baakwaaboozya kuli nduwe.

26Kuti naa wamutolela jansi muntu kuti cibe cisyomezyo cakuti uyookubbadela, uleelede kulibweedezya ndilyonya kalitana akubbila zuba,

27nkaambo ncecakulivumba cakwe cilikke cimukasaazya. Ino inga walivumbya nzi cimbi? Aakundililila kuti ndimugwasye, ndiyoomuvuwa, nkaambo mebo ndili silubomba.

28«Toelede kusampaula Leza, alimwi utasinganyi muleli wabantu bako.

29«Mutakamuki kundipa zipo kuzwa kumaila aanu, niiba waini yanu njomulima.

«Mukandipe bana banu balombe bakusaanguna.

30Alimwi mukandipe bana baŋombe zyanu bakusomona abana bambelele zyanu, mwana mulombe wakusaanguna uyookkala abanyina kwamazuba aali ciloba, nkabela mubuzuba bwalusele mweelede kuyoomupa kulindime.

31«Amulipe kulindime mbuli bantu basalala, nkaako mutakalyi nyama yamunyama wakalumwa abanyama bamusokwe, nyama yawo mukiipe babwa.

Kulonga 23

Imwi milawo yabululami

1«Mutanoomwayi makani aakubeja. Mutakagwasyi muntu mubi kwiindila mukupa bukamboni bwakubeja.

2Mutanootobeli bbungankamu mukucita cibi, alimwi mulubeta mutanoopi bukamboni bunyonganya mulandu mukubotezya bbungankamu.

3Mutanootondezyi lusalululo kumucete mukubetekwa kwakwe.

4«Kuti naa wabona musune niiba mbongolo yasinkondonyoko iisweekede, ukaitole kulinguwe.

5Naa kuti mbongolo yakwe uukusulaika yawa akulimbililwa mukuli wayo, toelede kwiindilila pe, umugwasye kwiibusya.

6«Kuciindi nabetekwa muntu umwi wabacete, utanooleki kuti mulandu wakwe unyonganyizigwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Utanootamikizyi milandu bantu. Utanoojazyi muntu uutakwe mulandu, nkaambo mebo njoomusubula uucita boobo.

8Utanootambuli sinkamulomo, nkaambo sinkamulomo lyoofwaazya muntu kuti ataciti ciluzi, alimwi lilabisya makani aabaabo batakwe mulandu.

9«Mutabaleli calunya bazwakule, nkaambo nywebo mulizi mbuli mbwalimvwa muzwakule, kayi anywebo mwakali bazwakule mu Ijipiti.

Mwaka waciloba abuzuba bwaciloba

10«Kwamyaka iili cisambomwe muyoosyanga myuunda yanu akuyobola zilyo nzyomutebula.

11Pele mumwaka waciloba mukiileke buyo myuunda, ikalale. Taakwe acomwe ncomuyootebula cikomena mulinjiyo. Bantu bacete akati kanu mbabanga bakonzya kulya zyamakoko mulinjiyo, abanyama bamusokwe mbabayoolya ciyoosiya bacete. Mukacite mbubonya oobo akumyuunda yanu yamisaansa ayamisamu yaoliva.

12«Muyoobeleka kwamazuba aali cisambomwe, Pele mutakabeleki mubuzuba bwaciloba kutegwa basune banu ambongolo zyanu zikakonzye kulyookezya, abalo bazike banu abazwakule bakakonzye kujana nguzu.

13Muziswiilile zintu zyoonse nzendamwaambila. Mutakakombi baleza bambi, naaba mazina aabo mutakaaambi pe.

Mapobwe mapati otatwe
(Kulonga 34.18-26; Ciibalusyo 16.1-17)

14«Kwaziindi zyotatwe mumwaka mweelede kunoocita pobwe lyakusekelela mukulemya ndime.

15Pobwe lyacinkwa citakwe mimena kamuyoolicita, mbubonya mbuli mbundakamulailila. Muyoolya cinkwa citakwe mimena kwamazuba aali ciloba, muciindi cibikkidwe ca mwezi wa Abibu, nkaambo mumwezi ooyo ndendilyo nimwakasiya Ijipiti. Taakwe muntu uyoolitondezya kuli ndime cinkwamaanza.

16Alyalo pobwe lya butebuzi munooyoolicita aawo nimuyobola zilyo zitaanzi nzimwakasyanga mumyuunda yanu. Kumamanino aamwaka munooyoocita pobwe lya kutebula micelo, aawo nimuyoobungika micelo kuzwa mumyuunda yanu.

17Kwaziindi zyotatwe mumwaka boonse baalumi bakalibonye kulindime, nde Mwami Leza wanu.

18«Tamukoonoobelesya cinkwa cakabikkwa mimena mwaakupaizya munyama kulindime. Aalo mafuta aamunyama ooyo wabelesegwa mupobwe lyangu taaelede kulazikwa mane buce pe.

19«Mukalete muŋanda ya Mwami Leza wanu zintu zibotu kwiindilila zyakutebula zitaanzi zizwa mumyuunda yanu.

«Mutajiki kana kambelele naa kampongo mumukupa wabanyina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Leza mbwaakasyomezya kubasisya ku Kenani

20«Ndiyootumina mungelo kumbele lyanu kuti akamukwabilile munzila, akuti akamusisye kubusena mbondakamubambila.

21Mukamuswiililisye akuyoocita nzyayooamba. Mutakamuzangili pe, nkaambo wiimvwi muzina lyangu, takooyooilekelela milandu iili boobo pe.

22Pele kuti mukamuswiilile akucita nzyaamba, ndiyoobalwana basinkondonyoko akukazya bamukazya.

23Mungelo wangu uyooenda kumbele lyanu akuyoomutola munyika ya Baamoli, Bahiti, Bapelezi, Bakenani, Bahivi, alimwi a Bajebusi, eelyo ndiyoobanyonyoona.

24Pele mutakakotamini baleza babo akubakomba. Mutakaciti nzyobacita bantu aabo pe. Mukanyonyoone mituni yabo kwiimaninizya, akupwayaula mabwe aayo ngobakomba.

25Mukakombe Mwami Leza wanu, nkabela ndiyoomuleleka azilyo amaanzi, akuyoomugwisizya malwazi oonse.

26Takuciyoobi mukaintu uyoosowa munyika yanu, alimwi taakwe uutanooyoozyali pe. Ndiyoomucita kuti mukoongole ansi.

27«Ndiyoocita kuti bamukazya bakandiyoowe. Ndiyoocita kuti bantu aabo mbomulwana limwi bakanyongane mumyoyo, akuyoocita basinkondonyoko boonse kuti bakamutije.

28Ndiyookonga basinkondonyoko, Bahivi, Bakenani alimwi a Bahiti ndiyoobatanda kuzwa kulindinywe.

29Nsikooyoobatanda akubagwisya mucisi mumwaka omwe buyo pe, kuti nyika itakasyaali buyo akuti batakamuvulili banyama babutambo.

30Ndinoobatanda asyoonto-syoonto mane mukavule akutola nyika.

31Ndiyookwakwabula minyinza yanyika yanu kuti ikazwide ku Lwizi Lusalala akuyoosika ku Lwizi Lupati, alimwi akuzwida kunkanda akuyoosika kumulonga wa Yufuletisi. Ndiyoomupa nguzu kwiinda bantu bakkala munyika eeyo, nkabela muyoobatanda akubagwisya mumo.

32Tamweelede kupanga cizuminano ambabo naa kukomba baleza babo.

33Mutakabaleki kuti bakkale munyika yanu pe, mukuti batakamuciti kuti mukandibisizye. Kuti naa mukakombe baleza babo, eeco inga caba kakole kakumuca.»

Kulonga 24

Cizuminano mbucakayumizigwa

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Koboola kulindime, utante acilundu yebo, Aloni, Nadabu, a Abihu, alimwi abasololi ba Baisilayeli bali makumi aali ciloba, kamucili alaale muzookotame akukomba.

2Pele yebo Mozesi olikke nduwe uuzooswena aafwiifwi andime. Aaba bamwi tabakoozoosika aafwiifwi, alimwi abantu buyo bamwi batakabooli ayebo mucilundu pe.»

3Nkabela Mozesi wakabweeda, waakubaambila bantu malailile oonse amilawo yoonse ya Mwami Leza. Nkaako bantu boonse bakavutukila aamwi akuti, «Tulacita zyoonse nzyaamba Mwami Leza.»

4Mpoonya Mozesi wakaalemba oonse malailile aa Mwami Leza. Lino buce buyo cifumo-fumo, wakayaka cipaililo munsi acilundu eeco, wakaimika mabwe aali kkumi aabili aaiminina misyobo ya Baisilayeli iili kkumi aibili.

5Mpoonya wakatuma Baisilayeli bakubusi kuyoopa zipaizyo zyakutenta, alimwi mbabonya aabo bakajaya bapoho bacipaizyo calumvwano ku Mwami Leza.

6Mozesi wakabikka cisela cabulowa cimwi cakasyaala mumitiba, cimwi wakacisansaila acipaililo.

7Mpoonya wakabweza bbuku lyacizuminano, wakalibala cakupozomoka kubantu, bantu bakati, «Tuyoozicita zyoonse Mwami Leza nzyaalailila, alimwi tuyoomuswiilila.»

8Mpoonya Mozesi wakabweza bulowa oobo bwakali mumitiba, wakabusansaila bantu. Wakati, «Oobu bulowa mbobuyumya cizuminano eeco Mwami Leza ncaakapanga andinywe naakamupa malailile aaya oonse.»

9Lino Mozesi, Aloni, Nadabu, a Abihu, abasololi ba Baisilayeli bali makumi aali ciloba bakatanta acilundu

10kuyoobona Leza wa Baisilayeli. Nkabela kumbali aazituta zyakwe kwakali cintu cakali kulangika mbuli mabwe aacijulu-julu, aayalidwe, amweka mbuli julu.

11Aaba basololi ba Baisilayeli taakwe nibakanyonyoonwa pe. Bakabona Leza, alimwi bakalya akunywa.

Mozesi mbwakatanta atala aacilundu ca Sinai

12Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Tanta acilundu, uboole kuno kulindime uzookkale nkuko. Ndizookupe zilembelo zyamabwe zijisi milawo amalailile ngendakalemba aakulailila bantu.»

13Eelyo Mozesi wakalibambila, antoomwe amubelesi wakwe Josyuwa, nkabela bakaya acilundu ca Leza.

14Mozesi wakaambila basololi kuti, «Amutulindile aano mane tukaboole. Twamusiya kuli Aloni a Hula, kufumbwa uujisi matongoosi, aaatole kulimbabo.»

15Mpawo Mozesi wakatanta acilundu, nkabela kkumbi lyakavumba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Bulemu bwa Mwami Leza bwakasika acilundu ca Sinai, kkumbi eelyo lyakalicivumbide cilundu kwamazuba aali cisambomwe. Lino mubuzuba bwaciloba, Mwami Leza wakaita Mozesi kuzwida mukkumbi.

17Ku Baisilayeli bulemu oobo bwa Mwami Leza bwakali kulangika mbuli kuti mulilo uuyaka atala acilundu.

18Nkabela Mozesi wakanjila oomo mukkumbi, watanta atala acilundu. Oomo wakaakukkala mazuba amasiku aali makumi one.

Kulonga 25

Zipo zyakukombela Mwami Leza

(Kulonga 35.4-9)

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

2«Baambile Baisilayeli kuti bandiletele milumbo. Yebo nduwe unoonditambwida milumbo eeyo kuzwa kumuntu oonse uuyanda kupa.

3Njeeyi milumbo njonootambula, ngolida, nsiliva, mukuba,

4masani aacijulu-julu, aacisombo, aasalala pyu, alimwi amasani aandeketela, aaboya bwampongo,

5zikutu zyabagutu zyakanyikwa mucisila, zikutu zyakasukwa kabotu, mapulanga aamulombe,

6mungwimba wamumalambe, tununkilizyo twamafuta aakunana atwakuumpilila,

7mabwe aamakwalala aacibize, alimwi a mabwe amwi aakuti ubikke akabaki kabupaizi amabwe meebesi aakubikka akasani kaacamba kabupaizi.

8Alimwi bakandiyakile tente kutegwa nkakkale akati kabo.

9Tente eelyo aziyandika zyalyo mukaziyake mbuli mbwetikamutondezye.

Bbokesi lyacizuminano

(Kulonga 37.1-9)

10«Bakapange bbokesi lyazisamu zyamulombe, bulamfu bwalyo kabuli tukokola tobilo acisela, bwamba bwakali kakokola komwe acisela, bulamfu bwakuya mujulu bwakali kakokola komwe acisela.

11Mukalizilulule angolida mukati aanze, alimwi mukalyeenge akeengwe kangolida kulizingulusya lyoonse.

12Mwamana mukabambe tuninga tone twangolida twakuliyumwida, mukatulamatike kumaulu aalyo one, tuninga tobilo kulubazu lomwe-lomwe.

13Mukabambe tukulisyo twamulombe, mukatuzilulule angolida.

14Eelyo tukulisyo mukatusekke mutuninga kubbazu limwi alimwi lyabbokesi, tukabe twakuliyumwida.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Eelyo tukulisyo tuleelede kukkalilila kutuninga tutakagwisigwi pe.

16Mubbokesi oomo mukabikke zilembelo zyamilawo eeyo njeyoomupa.

17«Mukapange civunisyo cangolida iini-ini, cilampa tukokola tobilo acisela, abwamba bwakakokola komwe acisela.

18Kumamanino aacivunisyo mukabikke zikozyanyo zyobilo zyabakelibu bobilo bangolida yoondedwe ansando,

19umwi aumwi kulubazu lumwi. Ukababumbe cakuti kabanamatide kucivunisyo.

20Nkabela mababa aabakelibu aabo aleelede kunooyoobabamukide kabavumbilide civunisyo, balo lwabo kabayoolangene, meso aaumwi aumwi wabo kaayooduneme acivunisyo.

21Civunisyo eeco mukacivunike abbokesi nkabela mukati mubbokesi mukabikke mabwe aamilawo eeyo njeyoomupa.

22Ndinoooswaangana anywebo ooko. Atala aacivunisyo alimwi akati kabakelibu bobilo aaba bali abbokesi, ndiyoomupa milawo yangu yoonse ku Baisilayeli.»

Itebule lyacinkwa cituulwa kuli Leza
(Kulonga 37.10-16)

23«Mukapange tebule amapulanga aamulombe, kalilampa tukokola tobilo, bwamba bwakali kakokola komwe, abulamfu buya mujulu bwakakokola komwe acisela.

24Mukalizilulule angolida iini-ini akweenga keengwe kangolida kaizingulukide.

25Mwamana mukalizingulusye amubalo uuli mbuli bwaasa bwajanza nkabela mukeenge amubalo ooyo keengwe kangolida.

26Alimwi mukabambe tuninga tone twangolida twakuliyumwida, akuyootunamatika muziswi zyone oomo mukkede maulu.

27Tuninga twakuliyumwida tebule tuleelede kubikkwa munsi aamubalo mupati.

28Mukabeze tukulisyo twamulombe akutuzilulula angolida tebule kaliyumunwa antuto.

29Mukabumbe mitiba, nkomeki alimwi azyakubikkila tununkilizyo, tunongo ankomeki zimwi zyakutuuzizya zyakunywa. Zyoonse eezi zileelede kuti zikabumbwe angolida iini-ini.

30Nkabela atebule eelyo kumbele lyangu muyoobikka zinkwa zituulwa kulindime lyoonse.»

Cikkalilo calambe
(Kulonga 37.17-24)

31«Mukapange cikkalilo calambe cangolida iini-ini. Tako amusemo waco zibe zyangolida yoondedwe ansando. Alimwi malanga-langa amaluba-luba aaco aakucibotya, kubikkilizya azisyuukila amatu aaco kaayoojisini acikkalilo cini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Kumabazu aaco cinoojisi mitiba iili cisambomwe, yotatwe kubbazu limwi alimwi.

33Omwe-omwe wamitabi eeyo iili cisambomwe unoojisi malanga-langa amaluba-luba aakubotya otatwe aali mbuli aaalumondi, kaajisi azisyuukila amatu.

34Musemo waco cikkalilo calambe unoojisi nkomeki zyone zili mbuli maluba-luba aaalumondi, zijisi malanga-langa amaluba-luba aakubotya.

35Kunooli cisyuukila comwe munsi lyaimwi yobilo mitabi iikkede aamwi.

36Zisyuukila alimwi amitabi zinoojisini aamwi, acikkalilo calambe, cinooli cintu comwe buyo angolida yoondedwe ansando.

37Mukapange malambe aali ciloba aacikkalilo calambe mukaabikke cakuti kaanamatide kumbele.

38Mukapange lumano ankaye zyangolida iini-ini.

39Mukabelesye ngolida iilema talenta lyomwe mukupanga cikkalilo calambe azibelesyo zyaco zyoonse mukabelesye ngolida iilaabulemu bwatalenta lyomwe.

40Ukabonesye kuti zintu eezi zyoonse wazicita kwiindila munzila njootondezegwa acilundu.»

Kulonga 26

Tente lya Leza
(Kulonga 36.8-38)

1«Lino ukabambe tente amasani aandeketela aali kkumi aalukidwe kabotu, atutali toosedwe twacijulu-julu, acisombo alimwi atusalala pyu. Nkabela masani aaya ukaaluke kabotu akwaabikka zikozyanyo zyobilo zyabakelibu.

2Isani limwi alimwi kalilampa tukokola tuli makumi obilo alusele, akuba abwamba bwatukokola tuli makumi obilo alusele, akuba abwamba bwatukokola tone, oonse buyo mbubonya.

3Osanwe aamasani aaya akasumwe cakwaalumikanya, lino aalo aayo amwi osanwe akasumwe mbubonya oobo.

4Ukasume amikosi yatusani twamusyobo wacijulu-julu kumoombe wasani lyaanze, alimwi akumasani aakalumikizigwa aamwi.

5Kusani lyaatala lyacibeela camasani aakalumikizigwa aamwi ukabikke mikosi yatusani iili makumi osanwe, nkabela kucibeela cabili casani ukabikke mikosi kusani lyeelezya kutegwa mikosi eeyo kiilangene.

6Eelyo ukacite tungobyoobyo twangolida tuli makumi osanwe, tukabe twakuswaanganya zibeela zyamasani zyobilo eezyo, nkaako tente liyooba lyomwe.

7«Alimwi ukaluke masani aaboya bwampongo aali kkumi kuti abe civumbyo caatala aatente eelyo. Masani aali kkumi alimwi ngomweelede kusuma.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Limwi alimwi sani lyakalikulampa tukokola tuli makumi otatwe, mubwamba lyakali kulampa tukokola tone, oonse akaleelene.

9Osanwe ukaasume cakwaalumikanya kuti akabe cibeela comwe, aalo amwi aali cisambomwe mukaalumikanye aamwi mucibeela comwe. Lino sani lyacisambomwe mukaliimpe mukalivumbe atala nkolili kumbele.

10Alimwi ukasume mikosi iili makumi osanwe kumoombe wasani lyeelezya lyacibeela citaanzi, alimwi bakasuma amikosi iili makumi osanwe kumoombe wamasani aacibeela cimwi.

11Ukavunge tungobyoobyo twamukuba tuli makumi osanwe akutubikka mumikosi kutegwa tukaswaanganye zibeela eezyo zyobilo akuzicita kuti ziyake civunisyo comwe buyo.

12Eelyo cisela casani eeco civumbidwe atala aatente ciyoovumba kacilengelela kusule lyatente lyakuswaanganina.

13Lino cisela cankokola yasani eelyo ciyoolengelela kumwi akumwi kumabazu aatente mubulamfu bwalyo akulivumba.»

14Lino ukapange zyakuvumbya tente zyobilo cimwi camakutu aabagutu aakanyikwa mucisila, alimwi acimwi camakutu aampongo.

15Ukapange zicinda zyamulombe.

16Lino cicinda comwe-comwe kacilampa tukokola tuli kkumi, mubwamba kacili kakokola acisela.

17Cibeela comwe-comwe kaciyooswaangene muziga zyobilo mumbali kutegwa zicinda eezyo kazikonzya kulumikizigwa aamwi. Nkabela zicinda zyatente zileelede kunoojisi ziga eezi zyakulumikizya.

18Lino waakubeza zicinda eezyo, ukabeze zili makumi obilo zyakulubazu lwakumusanza,

19alimwi ukazibikkile ziimino zyobilo-zyobilo zili makumi one zyansiliva, eezi ziimino nzyakujatilizya ziga eezyo zyobilo zyakuswaanganya zicinda.

20Akwalo kulubazu lwakunyika lyatente mukabikke zicinda zili makumi obilo,

21mukabikke ziimino zyansiliva zili makumi one, zikakkale zibili-zibili kunsi aacicinda comwe-comwe.

22Lino tente nkolili kusule, kulubazu lwakumbo mukabeze akubikka zicinda zili cisambomwe,

23akubikka zicinda zyobilo muzyooko, kusule aatente.

24Eezi zicinda zyamuzyooko zikajatane kunsi. Mbombubo oobu mboziyoocitwa zicinda zyobilo eezyo, alimwi zikalumane kuzwida ansi mane kuyoosika kumubalo

© 1996, Bible Society of Zambia.

wakujulu. Zikacitwe boobo eezyo zicinda zyobilo aazibeela eezyo zicita zyooko zyobilo.

25Aboobo kuyooba zibeela zili lusele zinoojisi ziimino zyansiliva zili kkumi acisambomwe, zinookkala zibili-zibili kunsi lyacibeela comwe-comwe.

26«Alimwi ukabambe minkulu yamulombe, ukaiinganye yosanwe ikabe kulubazu lomwe lwatente,

27alimwi yosanwe ikabe kulubazu lumwi, alimwi aimbi yosanwe ikabe kulubazu lweelezya, yosanwe alimwi ikabe kumbo, kusule atente.

28Lino munkulu wiingene akati-kati kazicinda eezyo, ukaingane kuzwida kulubazu lumwi kusikila kuli lumwi.

29Zicinda eezyo uzizilulule angolida akuzibikka tuninga twangolida twakujatilizya minkulu yakwiinganya, ayalo minkulu eeyi ukaizilulule angolida.

30Aboobo tente eelyo uleelede kuti ukalibambe mbubonya mbuli mbwendakakutondezya acilundu.»

31«Ukasume asani lyacisitilizyo ukalisume andeketela yamusyobo wacijulu-julu, wacisombo, alimwi abutonje busalala. Sani eeli lyakacekawidwe azikozyanyo zyabakelibu.

32Ukalibikke azisamu zyamulombe zyone zizilulwidwe angolida, kazijisi angobyoobyo zyangolida kazisimpidwe muziimino zyone zyansiliva zyakujatilizya zicinda eezyo.

33Aaya masani ukaabikke kunsi munsi angobyoobyo zyakulululi, eelyo ukabikke bbokesi lyacizuminano kunze aasani lyacisitilizyo. Sani lyacisitilizyo linooandaanya busena busalala kuzwa kuli busalalisya.

34Ukabikke civunisyo abbokesi lyacizuminano mubusena busalalisya.

35Itebule ukalibikkile anze lyasani lisitilizya, ukabikke cikkalilo calambe kulubazu lwakumusanza lyatente, cikalangane atebule kulubazu lwakunyika.

36Kumulyango watente ukabikke sani lyakusitilizya lyandeketela lyamusyobo wacijulu-julu, cisombo, alimwi ausalala pyu atutali toosedwe kabotu, butonje busalala, asani libotu akucekaulwa kabotu.

37Eeli sani ukalisimpile zisamu zyamulombe zyosanwe, ukazizilulule angolida. Ukazibikke ngobyoobyo zyangolida, alimwi akuzicitila ziimino zyosanwe zyamukuba.»

Kulonga 27

Cipaililo
(Kulonga 38.1-7)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1«Cipaililo mukaciyake amapulanga aamulombe. Kacinooyoojisi mabazu one aajisi bulamfu bweelene bulampa tukokola tosanwe, abwamba buli tukokola tosanwe, bulamfu bwamujulu kabuli tukokola totatwe.

2Mutuswi twaco tone ukabikke meja anooimvwi. Kaajisilizi kucipaililo, eelyo coonse cikazilululwe amukuba.

3Alimwi ukafule zibelesyo zyacipaililo zyamukuba zyakuyolela twe, alimwi ukapange amafocolo, mbede, ngobyoobyo, ankaye zyamulilo. Zyoonse zibelesyo zyacipaililo zikapangwe amukuba.

4Alimwi cipaililo mukacipangile mbaula yamasuwa atubulo tupatangene twamukuba. Nkabela muzyooko zyamasuwa aambaula eeyo, ukabikke tuninga tone twamukuba twakuyumwida.

5Masuwa ambaula eeyo ukaabikke kunsi lyamubalo wacipaililo kuti kuusika akati-kati kacipaililo nkociya mujulu.

6Wamana ukacite tukulisyo twamulombe ukatuzilulule amukuba.

7Tukulisyo ootu ntwakusekka muninga zyacipaililo kumabazu aaco obilo mocinooyumwidwa.

8Cipaililo ukacipange amapulanga mumabali kakutakwe cintu muli ncico. Ukacipange mbuli mbookatondezegwa acilundu.»

Kubambwa kwabbuwa lyatente
(Kulonga 38.9-20)

9«Wamana ukayake bbuwa lyatente. Kulubazu lwakumusanza masani aakusitilizya aandeketela akasumwe kuzwa kumasani mateteete mabotu aalampa tukokola tuli mwaanda lubazu lomwe,

10kaajisini kumisemo yamukuba iili makumi obilo iijisi ziimino zyamukuba zili makumi obilo, ukabikke kumisemo yamukuba iijisi ngobyoobyo atusako twansiliva.

11Mbubonya oobo kulubazu lwakunyika kuyooba masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli mwaanda, aajatene amisemo yamukuba iili makumi obilo aziimino zyamukuba zili makumi obilo, kakuli ngobyoobyo atusako twansiliva.

12Bwamba bwabbuwa kulubazu lwakumbo linoojisi masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli makumi osanwe amisemo iili kkumi iijisi ziimino zili kkumi.

13Kulubazu lwakujwe kumanjililo, bbuwa kalijisi bwamba bulampa tukokola tuli makumi osanwe.

14Eelyo kulubazu lumwi lwamulyango kukabe masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli kkumi atusanu, kakuli misemo aziimino zyotatwe.

15Kulubazu lumwi kukabe masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli kkumi atusanu kumbali aakumulyango aakajisi misemo yotatwe aziimino zyotatwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Lino mulyango walyo ukabe asani lyakusitilizya lilampa tukokola tuli makumi obilo twamusyobo wacijulu-julu, wacisombo, abutonje busalala pyu asani liteteete lisumidwe kabotu cakweebeka. Isani eelyo kalisuminidwe kumisemo yone alimwi lyakali cekawidwe.

17Lino misemo yoonse yabbuwa iyooswaanganyizigwa atusako twansiliva, ngobyoobyo kazili zyansiliva, ziimino kazili zyamukuba.

18Bbuwa lileelede kulampa tukokola tuli mwaanda, bwamba bukabe tukokola tuli makumi osanwe, abulamfu bwakuya mujulu buli tukokola tosanwe. Masani aakusitilizya akasumwe kuzwa kusani lyandeketela, ziimino kazili zyamukuba.

19Lino zibelesyo zyoonse zyakubelesya mutente, anembe zya bbuwa, zyoonse buyo kufumbwa zibelesegwa mumilimo noiba buti, zileelede kuti kazili zyamukuba.»

Kubamba lambe
(Bapaizi 24.1-4)

20«Ubalailile Baisilayeli kuti kabakuletela mungwimba mubotu waoliva, ukabikke mulambe kutegwa lambe kaliyaka lyoonse buyo kalitazimini.

21Aloni abana bakwe balombe balibikke lambe eeli mutente oomo Leza mwaswaanganina abantu bakwe, anze lyamasani aacisitilizyo kumbele lyabbokesi lyacizuminano. Nkonkuko ooko kumbele lya Mwami Leza lambe kalinooyaka kuzwida kumangolezya mane cifumo-fumo. Malailile aaya aleelede kuyoobambwa a Baisilayeli alimwi abana balunyungu lwabo lyoonse buyo mane kukabe kutamani.

Kulonga 28

Zisani zyabapaizi
(Kulonga 39.1-7)

1«Umwiite mwanookwanu Aloni abana bakwe balombe ba Nadabu, Abihu, Eliyazaa, a Itamaa. Bazandulwe kuzwa mubantu Baisilayeli, kuti bazoondibelekele mumulimo wabupaizi.

2Aloni mwanookwanu umusumine zisani zibotu zyabulemu.

3Ubalailile boonse baalumi bauya amaanza aabo mbendakapa busongo bwakucita zintu, kuti basumine Aloni zyakusama, kuti abe muntu uusalidwe kundibelekela mumulimo wabupaizi.

4Nzeezi zisani nzyobatisume, kabaki kaacamba, kabaki kabupaizi, jansi, cibaki cimwi cicekawidwe, cingundu, alimwi alutambo lwamucibuno. Aloni mwanookwanu bamusumine zisani zyabulemu, alimwi abana bakwe mbubonya buyo, kutegwa bakonzye kundibelekela mumulimo wabupaizi.

5Basikusuma baleelede kubelesya ntali zyangolida, amilembo yacijulu-julu yacisombo, aisalala pyu, atutali twandeketela toosedwe kabotu.

6«Kabaki kabupaizi bakakasumye angolida, amasani aacijulu-julu, aacisombo, abutonje busalala pyu, amasani aandeketela aakacekaulwa kabotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Kakajisi mikosi yobilo yaa makuko iisumidwe kumabazu aako obilo, eeyi mikosi inooli njeyakukaanzya kusama.

8Lutambo lusumidwe mbubonya oobo lunoojisini ankako kutegwa kaluli lomwe ankako.

9Ukatole mabwe obilo aamakwalala aacibize akusimba mazina aabana balombe Baisilayeli mulingawo,

10mazina aabo aali cisambomwe akasimbidwe abbwe lyomwe, alimwi aali cisambomwe akasimbwe abbwe limwi, kweendelana ambuli mbobakali kuzyalwa bana balombe aaba.

11Mufuzi musongo akasimbe amabwe aayo obilo mazina aabana balombe ba Isilayeli akwaabikka mabwe aayo obilo mazina aabana balombe Baisilayeli akwaabikka mabwe aaya acikkazikilo cangolida.

12Aaya mabwe obilo ukaabikke amikosi yakabaki kabupaizi kuti akabe ciibalusyo cabana balombe Baisilayeli. Munzila eeyi Aloni unoonga kayumwide mazina aabo amakuko aakwe kutegwa Mwami Leza akabayeeye.

13Alimwi ukabambe atukazikilo tobilo twangolida

14atuwenge tobilo twangolida ooto ukatunamatike kutukkazikilo ootu.

Kabaki kaacamba
(Kulonga 39.8-21)

15«Ukaluke kabaki kaacamba kakusinsimya, kalukidwe kabotu, mbubonya mbuli kabaki kabupaizi. Ukakasumye atutali twangolida, twaciju-julu, twacisombo, alimwi atusalala pyu, atutali twandeketela toosedwe kabotu.

16Kakayooelene mumabazu aako oonse one, alimwi kakaimpwe ziindi zyobilo, kakalampe bwaasa bwajanza lyomwe, amwalo mubwamba kakabe bwaasa bomwe.

17Ukabikke mizila yone yamabwe meebesi alinkako. Mumuzila wakusaanguna ukabikke bbwe lyadowa-lowa, limwi lyacisuku, limwi lyacisila.

18Mumuzila wabili ukabikke bbwe lyamweemvwe, limwi lyacijulu-julu, alimwi lituba buu.

19Mumuzila watatu ukabikke bbwe lyacikambwe, limwi lyamakwalala aazingulukide, alimwi lyacisombo.

20Mumuzila wane ukabikke bbwe lyanyanzabili, limwi lyamakwalala aacibize limwi lyantuntula.

21Kuyooba mabwe meebesi aali kkumi aabili akasimbwa mazina aabana balombe Baisilayeli. Mazina aaya ngakwiiminina misyobo iili kkumi aibili ya Baisilayeli.

22Kabaki kaacamba ukakacitile tuwenge twangolida toosedwe mbuli lutambo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

23alimwi ukapange tuninga tobilo twangolida akutunamatika kuziswi zyakabaki kaatala.

24Nkabela ukaange tuwenge twangolida kutuninga tobilo kuziswi zyakabaki kaatala.

25Lino mpela zimwi zyatuwenge ukazyaangilile kuzikkazikilo zyobilo eezyo. Munzila eeyi uyootwaangilila kumbele kumikosi yaaciwezo yakabaki kabupaizi.

26Lino ukapange tuninga twangolida tobilo akutwaangilila kuziswi zyobilo zyaansi zyakabaki aako, atala akabaki kubupaizi.

27Ukapange tuninga tobilo twangolida, ukatuswaanganye atutambo twakabaki kabupaizi mpokagumana alutambo lulukidwe kabotu.

28Tuninga ooto twakabaki kaacamba bakatwaangilile kuli twakabaki kabupaizi alutambo lwacijulu-julu kutegwa kabaki kaacamba kakagumine atala lyalutambo kakatatebunuki pe.

29Aloni anoonjila mubusena busalala unoojisi amazina aa Baisilayeli akabaki kakwe kakusinsimya kutegwa Mwami Leza kabayeeya lyoonse.

30Lino akabaki aaka mukabikke Ulimu a Tumimu kutegwa kazili acamba ca Aloni ciindi naya ku Mwami Leza. Lino aawo nali ku Mwami Leza lyoonse unoonga kasamide acamba cakwe kabaki kakusinsimya ku Baisilayeli.»

Kabaki kabupaizi
(Kulonga 39.22-31)

31«Lino Jansi eelyo lisamwa atala akabaki kabupaizi ukalisumye abutonje bwacijulu-julu bwalo.

32Nkabela mpolili akati kuyoosiigwa nsingo yakunjilila mutwe. Eeyi nsingo iyoogongelwa amoombe uusumidwe kabotu coonse kucizinguluka, mbuli busumwa nsingo yajansi lyacikutu, kutegwa kalitazapuki pe.

33Kumoombe walyo wakunsi ukasuminizye amicelo yapomegileneti yacijulu-julu, cisombo, alimwi abutonje busalala pyu atutali twandeketela toosedwe kabotu kuuzingulusya woonse, kakuli abulangu-langu bwangolida iini-ini akati kanjiyo.

34Aboobo mapomegileneti abulangu-langu bwangolida zikazinguluke moombe woonse wakunsi.

35Aloni unoosama jansi eeli kuciindi nali mumulimo wabupaizi. Kuciindi nanjila mubusena busalala, oomo muli Mwami Leza naa kuciindi naazwa mubusena busalala, kulila kwabulangu-langu kuyoolimvwisya, nkabela takooyoojaigwa pe.

36«Wamana ukacite mpande yangolida iisalala, akwiisimba kuti, ‹Ulipedwe ku Mwami Leza.›

37Ukayaangilile kucingundu akatambo kacijulu-julu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Lino Aloni unooisama mpande eeyo ankumo, nkabela munzila eeyi inoogwisigwa milandu iicita Baisilayeli nobapa zituuzyo ku Mwami Leza. Aloni unooisama lyoonse ankumo kutegwa Mwami Leza kabotelwa lyoonse azituuzyo eezyo.

39«Cibaki ukacisumye asani lyandeketela licekawidwe, alimwi ukacite cingundu kuzwa kusani lili mbubonya mbuli ndilyo, ukaluke alutambo lucekawidwe.

40«Abalo bana ba Aloni ukabacitile zibaki, matambo, azingundu zibotu zyabulemu.

41Yebo ukamusamike zisani eezi mwanookwanu Aloni abana bakwe. Mpoonya ukabananike, ukabanjizye mumulimo wabupaizi, ukabape kuli ndime nde Leza kuti bakandibelekele mulimo wabupaizi.

42Ukabacitile zibbudula zilampa kuzwida mucibuno akuyoosika muzibelo, kuti kabatabonyi cinswe cabo.

43Aloni abana bakwe baleelede kunoozisama lyoonse nibanjila mutente lyakuswaanganina naa nibaswena kucipaililo kuzoocita mulimo wabupaizi mubusena busalala, kutegwa batalitondezyi zinswe akujaigwa. Ooyu ube mulawo walyoonse kuli Aloni akubana bakwe.»

Kulonga 29

Aloni abana bakwe mbobakapegwa mulimo wabupaizi

(Bapaizi 8.1-36)

1«Mboobu mboelede kucita kuli Aloni abana bakwe balombe kuti bapegwe kulindime, bandibelekele mumulimo wabupaizi. Utole kapoho komwe abagutu bobilo batakwe kampenda.

2Alimwi utole azinkwa zitakwe mimena, zyakakandwa amafuta, alimwi akankwa katakwe mimena kapapali kalambaikidwe mafuta. Zyoonse eezi zikacitwe abusu bunante.

3Ukazibikke mucisuwo uzilete kulindime, uletelezye kapoho abagutu bobilo.

4«Umulete Aloni abana bakwe balombe kumulyango watente lyakuswaanganina, wamana ubacite kuti basambe amibili.

5Mpoonya ubweze zisani, usamike Aloni jansi damfu, atala aandilyo jansi eeli umusamike lifwiifwi, wamana umusamike kabaki kabupaizi, kuzwa waawo kabaki kaacamba, ukamwaange lutambo loosedwe kabotu lwakabaki kabupaizi.

6Eelyo ukamusamike cingundu kumutwe, ubikke musini wabupaizi uusalala.

7Notibweze mafuta aakumunanika akwaatila kumutwe wakwe.

8«Nkabela ulete bana bakwe abalo, ubasamike zibaki,

9ubaange ntambo muzibuno akubasamika zingundu kumitwe. Bayooba bapaizi kweendelana amulawo wangu uutamani. Oobu mbombubo mboelede kumupa mumulimo wa Leza Aloni abana bakwe balombe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10«Ulete kapoho kumbele lyatente lyakuswaanganina, Aloni abana bakwe balombe babikke maanza aabo amutwe wankako.

11Ukajaye kapoho aako kumbele lya Mwami Leza amulyango watente lyakuswaanganina.

12Ubweze bumwi bulowa bwakapoho ubulambe amunwe wako kumeja aacipaililo. Eelyo bulowa butisyaale ubutilile kutako lyacipaililo.

13Kuzwaawo utole mafuta aazyamukati aali aamuni, ansa zyobilo amafuta aazyo, uzitente zyoonse acipaililo.

14Pele nyama yako akkutu abufumba bwako uzitentele kunze lyazivuka. Eeci ncecipaizyo cakugwisya zinyonyoono.

15«Lino utole umwi wabagutu, kuli Aloni abana bakwe balombe babikke maanza aabo amutwe wakwe.

16Wamana umujaye, ubweze bulowa bwakwe, ukasansaile kumabazu one oonse aacipaililo.

17Umukosoole mugutu muzipaanzi, usanzye zyamukati amyeendo yakwe, ukazibikke zyoonse antoomwe azituli zimwi amutwe.

18Wamana umutente mugutu acipaililo. Eeci ncipaizyo cakutenta, cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

19«Mpoonya utole umwi mugutu. Lino Aloni abana bakwe babikke maanza aabo amutwe wakwe.

20Umujaye, ubweze bulowa bwakwe bumwi, ubulambe kumpela amatwi aakululyo aa Aloni abana bakwe, akuzyala zyakululyo zyakumaanza aabo, akuzyala zyakumaulu aabo aalulyo. Bulowa butisyaale ubusansaile kumabazu one oonse aacipaililo.

21Ubweze bumwi bulowa buli aacipaililo amafuta amwi aakunana, usansaile Aloni azisani zyakwe, ubasansaile abalo bana bakwe azisani zyabo. Ndendilyo walo abana bakwe azisani zyabo nibayoosalazigwa.

22«Lino kumugutu ooyu ubweze mafuta, aakumucila, amafuta aazyamukati, mafuta aalaamuni, ansa amafuta aazyo, alimwi acibelo calulyo, nkaambo ooyu mugutu wapegwa ku Mwami Leza.

23Lino kuzinkwa eezyo zitakwe mimena zili mucisuwo kumbele lya Mwami Leza, ugwisye cinkwa comwe, acinkwa comwe cakakandizigwa aamafuta, akankwa kapapali kalambaikidwe amafuta.

24Zyoonse eezi zilyo ukazipe kuli Aloni abana bakwe, balo bakazizumbanye kuli Leza kuti zibe zipego zyeelede.

25Mpoonya uzitole kuzwa kulimbabo uzitente aacipaililo, atala acipaizyo cakutenta, cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Ukatole kaango kamugutu kakabelesegwa Aloni naakapegwa ku Mwami Leza, ukakazumbaanye kuti kabe cipaizyo cilibedelede ku Mwami Leza. Eeci cipaanzi camunyama cilaba cako.

27Kuzizo zyamugutu eezyo zyakabelesegwa Aloni abana bakwe nibakapegwa ku Mwami Leza uyoopa kaango aako kwiindila mukukazumbaanya kabe cipaizyo cilibedelede ku Mwami Leza, alimwi cibelo eeco casalilwa bapaizi.

28Kwiindila kumulawo wangu uutamani, Baisilayeli kabapa zituuzyo zyalumvwano kulindime zyalo ziyooba zya Aloni abana bakwe, kuzwa kuzituuzyo Baisilayeli nzyobanoopa kulimbabo.

29«Lino zisani zya Aloni zyabupaizi zileelede kuyoopegwa kubana bakwe balombe ciindi aakufwa, kuti abalo bakananikwe ku Mwami Leza.

30Ooyo mwana wa Aloni uyootola mulimo wabupaizi uyoozisama kwamazuba aali ciloba ciindi nanjila mutente lyakuswaanganina kuyoobelekela mubusena busalala.

31«Ubweze mugutu ooyo wakabelesegwa Aloni naakapegwa ku Mwami Leza, ujike nyama yakwe mubusena busalala.

32Kwamana Aloni abana bakwe balombe bayolida nyama eeyo yamugutu amulyango watente lyakuswaanganina, bayooilida aamwi azinkwa zili mucisuwo.

33Bayoolya zilyo eezyo zyakabelesegwa mucilengwa cakulekelelwa zinyonyoono ciindi nibakabikkwa mumulimo wa Mwami Leza. Pele taakwe uumbi weelede kuzilya, nkaambo zilasalala.

34Kuti naa kuli nyama niciba cinkwa catamaninina kuligwa, bwaca, citentwe. Taciligwi pe, nkaambo cilasalala.»

35Mbombubo oobu mboelede kuyoocitila Aloni abana bakwe mbubonya mbuli mbwindakulailila. Cilengwa cakubapa ku Mwami Leza, ukacicite kwamazuba aali ciloba.

36Muli bumwi abumwi buzuba weelede kujaya mupoho kuti abe cipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono. Nopa cipaizyo eeco, usalazya cipaililo. Mpoonya ucinanike cipaililo akucipa ku Mwami Leza.

37Kwamazuba aali ciloba uleelede kucita zipaizyo zyakusalazya cipaililo akucipa ku Mwami Leza. Eelyo cipaililo ciyoosalalisya, nkabela kufumbwa uuyoociguma uyoonyonyoonwa abusalali bwaco.

Zipaizyo zyabuzuba abuzuba

(Myeelwe 28.1-8)

38«Nzeezi nzyoelede kupaizya acipaililo buzuba abuzuba, ciindi coonse, uleelede kupaizya tugutu tobilo twamwaka omwe tutakwe akampenda.

39Kamwi katugutu ootu uleelede kukapaizya cifumo-fumo, kamwi kulubundu-bundu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

40Kagutu kakusaanguna uleelede kukapaizya abusu buzula nsangwa, bukandidwe amafuta aazula nsazi. Utuuzye antoomwe akafulu kawaini.

41Akalo kabelele kabili weelede kukatenta kulubundu-bundu, akalo ukapaizye azintu mbuli zyabelesegwa kuli kacifumo-fumo, cituuzyo cazyakulya, acituuzyo cazyakunywa, kutegwa zipe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

42Eeci cipaizyo cakutenta cileelede kunoopaizigwa amulyango watente lyakuswaanganina, kumbele lyangu, nde Mwami Leza. Aawo mpetinooswaanganina akwaambaula kulinduwe.

43Ooko nkwenjooswaanganina abantu Baisilayeli, busena oobo buyoosalazigwa abulemu bwangu.

44Ndiyoosalazya tente lyakuswaanganina, acalo cipaililo ndiyoocisalazya, awalo Aloni ndiyoomusalazya akusalazya bana bakwe kuti bakandibelekele mumulimo wabupaizi.

45Ndiyookkala akati kabantu Baisilayeli, ndiyooba Leza wabo.

46Bayooziba kuti ndime Mwami Leza wabo wakabagwisya mu Ijipiti kuti ndizookkale akati kabo. Ndendime Mwami Leza wabo.»

Kulonga 30

Cipaililo catununkilizyo

(Kulonga 37.25-28)

1«Ukayake cipaililo cakutentela tununkilizyo. Ukaciyasye amapulanga aamulombe.

2Ceelede kuti kaceelene mubulamfu bwamabazu aaco oonse one. Mubulamfu kacilampa kakokola komwe amwalo mubwamba kacilampa kakokola komwe, bulamfu bwakuya mujulu bukabe tukokola tobilo. Meja aaco aleelede kunoojisini aamwi acinyina.

3Ukacizilulule mpocili atala amumabazu aaco oonse akumeja angolida iini-ini, alimwi ukazilulule moombe waco angolida mbubonya.

4Ukanamatike tuninga twangolida munsi lyamoombe kumabazu obilo twakuyoosekka tukulisyo.

5Ukabambe tukulisyo, twamulombe eelyo ukatuzilulule angolida.

6Eeci cipaililo ukacibikke kumbele lyasani lyacisitilizyo eelyo lilenga kumbele lyabbokesi lyacizuminano kalinooyovunikidwe acivunisyo calyo. Oobu mbusena mpetinooswaanganina anduwe.

7Aloni uleelede kunootenta tununkilizyo alincico lyoonse cifumo-fumo anoobamba malambe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Alimwi uleelede kutenta tununkilizyo kulubundu-bundu ciindi namunika malambe. Kutenta tununkilizyo boobu kuleelede kunoocitwa lyoonse kwamazyalani oonse kakunyina akuleka.

9Toelede kutenta alincico tununkilizyo tubi, nikuba kupaizya munyama, nikuba kutuuzya maila, nikuba kutila cipaizyo cacakunywa.

10Ciindi comwe buyo mumwaka Aloni uyoocita cilengwa eeco cakulamba bulowa kumeja aacipaililo bwamunyama wakapaizigwa mukukombelezezya zinyonyoono. Eeci cileelede kunooyoocitwa kwamazyalani oonse aaboola. Cileelede kuba cipaililo cisalalisya cipedwe kumulimo wa Mwami Leza alikke.»

Mutelo waŋanda ya Leza

11Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

12«Ciindi nobala Baisilayeli, muntu umwi aumwi uyoobbadela ku Mwami Leza muulo wabuumi bwakwe, kutegwa kutabi cuumo cimusikila ciindi nobacibalwa.

13Woonse muntu wabalwa uleelede kubbadela cisela casyekeli cili ngomweelwe uubikkidwe kuŋanda ya Leza, syekeli ileelene amagela aali makumi obilo, cisela eeci mmulumbo ku Mwami Leza.

14Umwi aumwi wabalwa, nkokuti, woonse muntu uuli amyaka iili makumi obilo naa kwiinda waawa, uleelede kubbadela mali aaya, ku Mwami Leza.

15Muntu muvubi teelede kubbadela mali aaindilila pe, awalo muntu mucete takooyoobbadela mali mace kwiinda bamwi pe ciindi nomubbadela mali aaya aabuumi bwanu ku Mwami Leza.

16Uyootambula mali aacinunuzyo aaya kuzwa kubantu Baisilayeli akwaabelesya mumilimo yamutente lyakuswaanganina. Mali aayo ngaayooibalusya Mwami Leza mbuyakamanwa milandu ya Baisilayeli.»

Mutiba wakusambila

17Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

18«Ukabumbe mutiba wakusambila, wamukuba, kaujisi tako lyamukuba, Ukaubikke akati katente lyakuswaanganina acipaililo. Ukabikke maanzi mulinguwo.

19Nkabela Aloni abana bakwe banoosamba maanzi aayo kumaulu akumaanza.

20Ciindi nibanjila mutente lyakuswaanganina naa nibasika kucipaililo mukucita milimo yabo yabupaizi, kupa cipaizyo citentwa ku Mwami Leza,

21basambe mumaanzi aayo, kutegwa batafwi. Ooyu mulawo ngobeelede kubamba kukabe kutamani, balo alimwi alunyungu lwabo.»

Mafuta aakunana

22Alimwi Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

23«Utole tununkilizyo tubotu kapati tuzwa mungwimba wamaala tulema masyekeli aali myaanda yosanwe alimwi atwasinamoni tulema masyekeli aali myaanda yobilo amakumi osanwe atwamindale tulema mbubonya,

24atwakasiya tulema masyekeli aali myaanda yosanwe, kweendelana amweelwe wakuŋanda ya Leza alimwi amafuta aaoliva aazula cipempa.

25Azintu eezi ukapange mafuta aasalala aakunana, ukaavwele mbubweenga simafuta.

26Amafuta aaya ukananike tente lyakuswaanganina, abbokesi lyamabwe aaciibalusyo,

27tebule azibelesegwa alindilyo zyoonse, acikkalilo calambe, acipaililo cakuumpila tununkilizyo,

28acipaililo cazipaizyo zyakutenta, azibelesyo zyaco zyoonse, amutiba wakusambila atako lyawo.

29Munzila eeyi uyoozisalazya zintu eezi, eelyo ziyoosalala ncobeni, aboobo kufumbwa uyooziguma uyoonyonyoonwa abusalali bwazyo.

30Mbombubo oobu mboyoonanika Aloni abana bakwe akubasalazya kuti bandibelekele mulimo wabupaizi.

31Lino mboobu mboyoobaambila Baisilayeli, ‹Aaya mafuta abe aalibedelede aakunana mumulimo wangu kwamazyalani aanu oonse.

32Alimwi muntu buyo, atatilwi mafuta aayo pe. Mutabi nimuvwelanya tununkilizyo kuti mupange aali mbubo pe. Alasalala, aboobo anywebo kamwaayeeya mbubonya.

33Kufumbwa muntu uuti kapange amwi aakozyenye angawo, nikuba kwaabelesya aaya mafuta kumuntu buyo uutali mupaizi, ooyo uyoogwisigwa akati kabantu bokwabo.› »

Tununkilizyo tumwi

34Eelyo Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Bweza cipaanzi ceelene catununkilizyo twamisyobo eeyi, sitakite, onika, galibbanumu, afulankisensi.

35Usanganye upange cinunkilizyo cabweema bubotu. Ucibikke munyo kuti cilondoke cisalalisye.

36Cimwi cipaanzi caco cisilwe cibe busu buti kasansailwe kumbele lyabbokesi lijisi mabwe aaciibalusyo lili mutente lyakuswaanganina, busena oobo mwendinoomuswaanganina abantu. Eeci cinunkilizyo uleelede kuciyeeya kuti cilasalala kapati.

37Toelede kuti ukabelesye zintu mbuli zyakabelesegwa kucipanga mukuti ayebo ukalipangile mafuta aako pe. Pele koyeeya kuti ncinunkilizyo cisalala cipedwe ku Mwami Leza.

38Kuti naa muntu wapanga cili mbuli ncico kuti akabelesye walo, ncobeni ooyo muntu uyoogwisigwa kubantu bokwabo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kulonga 31

Babelesi babamba tente lya Mwami Leza
(Kulonga 35.30—36.1)

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

2«Ndasala Bezaleli mwana wa Uli, mwanaa Hula, wamusyobo wa Juda.

3Ndamuzuzya a Muuya wa Leza kutegwa abe amaanu abuuya, busongo, alimwi aluzibo mumilimo yoonse yamaanza,

4kuti akonzye kucita zintu zyeebeka akuzibumba angolida, nsiliva alimwi amukuba,

5kubeza mabwe meebesi, aakusyomaika kubeza zisamu, akucita milimo imwi yeebeka mibotu.

6Nkabela ndasala sikumugwasya Oholiyabu mwana wa Ahisamaki, wamusyobo wa Dani. Kuli bamwi boonse bantu basikubamba ndapa busongo bunji kutegwa bakakonzye kuyoocita zyoonse nzendakulailila.

7Babambe tente lyakuswaanganina, abbokesi lijisi mabwe aaciibalusyo, acivunisyo calyo, alimwi azintu zyoonse zyamutente,

8tebule azibelesyo zyaco zyoonse, cikkalilo calambe cangolida iini-ini, azibelesyo zyaco zyoonse, cipaililo cakutentela tununkilizyo,

9acipaililo cazipaizyo zitentwa, azibelesyo zyaco zyoonse, mitiba yakusambila atako lyawo,

10azisani zyeebesi zisalala zyamupaizi Aloni abana bakwe zyobabelesya mumilimo yabo,

11mafuta aakunana, alimwi atununkilizyo tununkilila kabotu twamubusena busalalisya. Nkabela mukucita zintu eezi zyoonse baleelede kuti bakazicite mbubonya mbuli mbundakulailila.»

Sabata buzuba bwakulyookezya

12Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

13«Ubaambile Baisilayeli kuti, ‹Muleelede kububamba buzuba bwa Sabata, nkaambo buzuba oobu mbwacitondezyo akati kangu andinywe alimwi abalunyungu lwanu, kutondezya kuti mebo nde Mwami Leza ndakamucita nywebo kuba bantu bangu.

14Aboobo muleelede kububamba buzuba bwa Sabata, nkaambo bulasalala kulindinywe. Kufumbwa muntu uutabubambi akubusalazya uleelede kujaigwa. Muntu woonse uubeleka mulimo mubuzuba bwa Sabata uyoogwisigwa akati kabantu bokwabo.

15Muleelede kubeleka milimo yanu kwamazuba aali cisambomwe, pele buzuba bwaciloba mbuzuba bwakulyookezya, bulasalala ku Mwami Leza. Kufumbwa uucita mulimo mubuzuba oobo uyoojaigwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Baisilayeli baleelede kububamba buzuba bwaciloba, mumazyalani oonse aayooboola akububamba kuti bukabe cizuminano citamani.

17Mbwacitondezyo citamani akati kangu a Baisilayeli, nkaambo kakuti mebo nde Mwami Leza, ndakalenga julu anyika mumazuba aali cisambomwe, nkabela mubuzuba bwaciloba ndakaleka kubeleka, ndakalyookezya.› »

18Lino Mwami Leza naakamanizya kwaambaula kuli Mozesi acilundu ca Sinai, wakamupa zilembelo zyamabwe obilo aaciibalusyo, mabwe aakalembedwe amunwe wini wa Mwami Leza.

Kulonga 32

Moombe wangolida
(Ciibalusyo 9.6-29)

1Lino bantu nibakabona kuti Mozesi wakkala ciindi cilamfu kucilundu akuti taakwe naakapiluka, bakabungana kuzinguluka Aloni, bakati kulinguwe, «Yebo tubumbile baleza batusolwede. Nkaambo tatuzi cacitika kuli Mozesi ooyu wakatugwisya munyika ya Ijipiti.»

2Aloni wakati kulimbabo, «Amugwisye tunkwinta-nkwinta twangolida tusamide bakaintu banu, mundipe.»

3Nkaako boonse bakagwisya tunkwinta-nkwinta ooto twangolida akututola kuli Aloni.

4Aloni wakatutambula akutweenzemuna, amane watila ngolida eeyo mucibumbilo, mbombubo oobu mbwaakabumba moombe. Mpoonya bantu bakaamba kuti, «Nobaisilayeli, ngooyu leza wesu wakatugwisya mu Ijipiti.»

5Naakamvwa boobo Aloni wakayaka cipaililo kumbele lyamoombe. Mpoonya wakaambilizya kuti, «Ijunza kuzooba pobwe lyakulemya Mwami Leza.»

6Nibwakaca cifumo-fumo bakapaizya zipaizyo zyakutenta alimwi bakaleta zituuzyo zya lumvwano. Eelyo bantu bakali kulya akunywa, bamane bakatalika kucita zisofweede.

7Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Fwambaana, useluke ubweede nkaambo bantu bako mbookagwisya mu Ijipiti batalika kulisofwaazya lwabo beni.

8Basiya kale nzila njendakabalailila kuti baitobele. Babumba moombe wangolida, bamukomba akupaizya kulinguwo. Baamba kuti, ‹Nobaisilayeli, ngooyu Leza wesu wakatugwisya mu Ijipiti.› “

9Amane Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Ndilizi kuti bantu aaba mbaasicinguni ncobeni.

10Leka nkabanyonyoone mubukali bwangu bupya. Ndamana njookucita kuti ube musyobo mupati.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Pele Mozesi wakakombelezya Mwami Leza wakwe akuti, «O Mwami Leza,
nkaambo nzi ncoonyemena bantu bako boobu mbookagwisya kuzwa mu Ijipiti
anguzu mpati?

12Nkaambo nzi notilekelele Baijipiti kuti bakonzye kwaamba kuti, ‹Wakabagwisya
kuzwa mu Ijipiti amuyeeyo mubi wakuyoobajaila mumalundu akubanyonyoonena
limwi?› Akaka utanyemi boobu, beengelele bantu bako. Utabaleteli mapenzi aaya.

13Yeeya babelesi bako ba Abulahamu, Izaka, a Isilayeli, alimwi ambuli
mbookakonkezya muzina lyako kulimbabo, kuti ‹Ndiyoomupa bana banji bali mbuli
nyenyezi zyakujulu. Bana banu njoobapa nyika eeyi yoonse njendakasyomezya,
aboobo iyooba yabo akutamani.› »

14Aboobo Mwami Leza wakabeengelela, taakwe naakaletela bantu bakwe mapenzi
aayo ngaakaambide.

15Mpoonya Mozesi wakapiluka kuzwa mucilundu kayumwide zilembelo zyamabwe
obilo aamilawo, aakalembedwe kumabazu aawo obilo oonse.

16Mwami Leza lwakwe mwini nguwakapanga mabwe aayo akulemba alingawo.

17Lino Josyuwa naakamvwa bantu kabayobeka, wakati kuli Mozesi, «Kuli
muzunzumina wankondo kuzivuka.»

18Pele Mozesi wakati, «Ooko takuli kuyobeka kwakuzunda, nikuba kwalwiimbo
lwakulila kwakuzundwa pe. Ooko nkuyobeka kwakwiimba.»

19Nkabela Mozesi naakaswena aafwiifwi azivuka, akubona moombe abantu
kabazyana, wakanyema kapati. Wakawaala ansi mabwe obilo aaya ngaakayumwide
akwaapwaya munsi acilundu.

20Wakabweza moombe ooyo ngobakabumba, wamutenta, wamusila bwaba busu,
wakabusansaila mumaanzi, mpoonya wakacita Baisilayeli kuti banywe maanzi aayo.

21Wakaambila Aloni kuti, «Ino bantu aaba bakakucita buti, kuti ubanjizye
mucinyonyoono cipati cili boobu?“

22Walo Aloni wakaingula kuti, «Utandinyemeni mebo, simalelo wangu. Ulizi kuti
bantu aaba mbasungu mukucita cibi.

23Bakaamba kuti kulindime, ‹Tupangile Leza atusolwede, nkaambo tatuzi cakacitika
kuli Mozesi ooyo wakatugwisya mu Ijipiti.›

24Eelyo ndakababuzya kuti, ‹Ino mbaani bajisi ngolida?› Nkabela aabo bakajisi
zyakulisakatizya zyangolida bakazisamununa akuzileta kulindime. Kumane mebo
ndakazibikka mumulilo, ngomoombe ooyu.»

25Lino Mozesi wakabona kuti Aloni wakabaleka bantu kuti bacite zyuusya nsoni
zyalikunooyoomvwa basinkondonyina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Eelyo wakaakwiima kumanjililo aazivuka akupozomoka kuti, «Aabo bayanda Mwami Leza abaze kulindime.» Eelyo boonse Balevi bakazoobungana kulinguwe.

27Mpawo wakati kulimbabo, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli, ‹Umwi aumwi wanu asekke panga lyakwe akunjila muzivuka kuzwida okuno kumulyango ooyu akuyoosika kumulyango uuli okuya. Mubajaye banabokwanu ambomubambene aabo, abeenzinyoko.› »

28Eelyo Balevi bakacita mbubonya mbwaakabaambila Mozesi, nkabela mubuzuba oobo kwakajaigwa baalumi bakatisike kuzyuulu zyotatwe.

29Mpoonya Mozesi wakaambila Balevi kuti, «Sunu buno buzuba nywebo mwalisalazya lwanu akulibikka mumulimo wa Mwami Leza kuba bapaizi bakwe kwiindila mukujaya bana banu abanabokwanu. Aboobo Mwami Leza wamuleleka sunu.»

30Nibwakaca Mozesi wakaambila bantu kuti, «Mwakacita cinyonyoono cipati ciyoosya. Pele ndilabweeda mucilundu ku Mwami Leza. Ambweni inga ndaakumukombelezezya mulandu wanu.»

31Mozesi wakabweeda ku Mwami Leza akuyooti, «Cakomenesya cinyonyoono ncobakacita bantu aaba. Bakabumba mutuni wangolida.

32Pele lino akaka, balekelele cinyonyoono cabo. Kuti naa utabalekeleli, koligwisya zina lyangu kuzwa mubbuku ndyookalemba.»

33Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Ooyo uundibisizya alikke ngwenjozimaanya zina kuzwa mubbuku lyangu.

34Koya, ukasolwede bantu kubusena oobo mbwendakakwaambila. Koyeeya kuti mungelo wangu uyookusolweda, pele ciindi ciyoosika, neyoobasubula akaambo kacinyonyoono cabo.»

35Nkaako Mwami Leza wakatumina cuumo kubantu akaambo kakusungilizya Aloni kubumba moombe.

Kulonga 33

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Busiye busena buno, yebo abantu aabo mbookagwisya munyika ya Ijipiti, muye kunyika eeyo njendakasyomezya kuli Abulahamu, Izaka, a Jakobo, aawo nindakati kulimbabo, ‹Njooipa nyika eeyi kubana banu.›

2Ndiyootuma mungelo kumbele lyanu. Ndiyoobatanda Bakenani, Baamoli, Bahiti, Bapelezi, Bahivi, alimwi a Bajebusi.

3Kamuya kunyika iikunka mukupa abuci. Pele mebo lwangu nsikooyooinka anywebo, nkaambo muli basicinguni, nkaambo inga ambweni ndamubukila munzila akumujaya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Lino bantu nibakamvwa makani aaya, bakatalika kulila, nkabela taakwe naba omwe wakalisakatizya atulibotezyo.

5Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Baambile Baisilayeli kuti, ‹Muli basicinguni. Kuti naa ndainka anywebo nikuba kwakaindi kaniini buyo, inga ndamunyonyoona do. Lino amusamunune tulibotezyo ntomulisakatizizye ndendilyo nenga ndaziba ncenjoomucitila.› »

6Aboobo mbubakazwida buyo kucilundu ca Sinai, Baisilayeli tiibakacili kusama limbi tulibotezyo pe.

Itente lyakuswaanganina

7Lino Mozesi wakali kubweza tente eeli ndyaakaulika kuti, «Tente lyakuswaanganina,» akuyoolisimpila kunze azivuka aalaale. Kufumbwa muntu wakali kuyanda kubuzya ku Mwami Leza, wakali kuunka ooko kutente lyakuswaanganina.

8Kufumbwa ciindi Mozesi naakali kuunka ooko bantu banoonga banyamuka, umwi aumwi wakali kwiima amulyango watente lyakwe akulangilila Mozesi mane do akasike akunjila mulindilyo.

9Lino ciindi Mozesi naakali kunjila mutente, kwanoonga kwaboola musumpuululu wakkumbi wazookkala amulyango watente, eelyo kwakali kunga Mwami Leza waambaula kuli Mozesi kuzwa mukkumbi oomo.

10Bantu nibakali kubona kkumbi eelyo amulyango watente, bakali kunga baima, lino umwi aumwi, wakali kukotama ansi amulyango watente lyakwe.

11Aboobo Mwami Leza wakali kwaambaula a Mozesi kabalangene, mbubonya mbuli muntu mbwaambaula amweenzinyina. Eelyo kwamana, Mozesi wakali kubweeda kuzivuka. Pele walo mukubusi ooyo wakali mubelesi wakwe, Josyuwa mwanaa Nuni, taakwe naakali kuzwa atente eelyo.

Mwami Leza mbwaakasyomezya kuti unooli ambabo

12Lino Mozesi wakati ku Mwami Leza, «Masimpe wakandaambila kuti ndisolwede bantu aaba kunyika eeyo, pele taakwe nookandaambila kuti naa nguni ngoyootuma kuunka andime. Pele yebo wakati, ‹Ndilizi kabotu, alimwi ndabotelwa anduwe.›

13Lino naa koboteledwe ncobeni andime, ndakukumbila kuti undaambile makanze aako mbwaabede kuti nkenookubelekela kabotu akukubotezya. Alimwi koyeeya kuti ooyu mmusyobo wabantu bako.»

14Mpoonya Mwami Leza wakati, «Ndiyooinka ayebo, alimwi ndiyoopa kuti ukalikkalile.»

15Mozesi wakati, «Kuti naa tokooinka andiswe nkokuti tutasiyi busena buno.

16Alimwi ani muntu ulaziba buti kuti uliboteledwe abantu bako akubotelwa mulindime kuti toinki aswebo? Tee kayi, kutusindikila kwako nkokubonya kuti tulaandeene abantu bamwi bamunyika?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Ndilacita mbubonya mbuli mbooamba, nkaambo kakuti ndiboteledwe anduwe, alimwi ndilikuzi kabotu-kabotu.»

18Lino Mozesi wakakumbila kuti, «Akaka undileke kuti ndibone bulemu bwako mbobubede.»

19Mwami Leza wakamwiingula kuti, «Ndiyoocita kuti bubotu bwangu boonse bwiinde kumbele lyako, alimwi njoolibanda azina lyangu lyakuti Mwami Leza. Kufumbwa kuli yooyo ngundayanda njootondezya luse aluzyalo.»

20Mwami Leza wakaindilizya akuti, «Tokookonzya kubona busyu bwangu, nkaambo taakwe muntu uukonzya kubona busyu bwangu, kwamana kacipona pe.»

21Lino Mwami Leza wakati, «Langa, mboobu busena kumbali andime, wiime abbwe,

22nkabela bulemu bwangu nobwiinda ndilakubikka mulwaanzi lwamwaala ndilakuvumba ajanza kumeso mane ndiinde.

23Mpoonya ndagwisya janza kuti ubone buyo sule lyangu, pele kutali busyu pe.»

Kulonga 34

Mabwe aakulembela

(Ciibalusyo 10.1-5)

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Beza mabwe obilo aali mbubonya mbuli aakusaanguna, nkabela ndizoolemba alingawo majwi ngoonya aakalembedwe amabwe mataanzi ngookapwaya.

2Uzoolibambile juunza cifumo-fumo, uzooboole akutanta cilundu ca Sinai uzooswaangane andime ooko.

3Toelede kuletelezya muntu pe. Alimwi kutabi muntu mumbali acilundu, alimwi kutakabi niziba mbelele naa ŋombe ziyoocelela munsi acilundu eeci.»

4Nkaako Mozesi wakabeza zilembelo mabwe zyobilo zili mbuli aakusaanguna, nkabela bucica buyo wakatanta mucilundu, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulaililide, kayumwide azilembelo eezyo zyaakabeza.

5Lino Mwami Leza wakaseluka mukkumbi, wazooima anguwe aawo, wakalibanda azina lyakwe mwini.

6Mwami Leza wakainda kumbele lyakwe akupozomoka wati, «Mwami Leza, Mwami Leza, ngo Leza sinkumbu, silubomba uutafwambaani kunyema.

7Ulabamba cisyomezyo cakwe ncaakasyomezya kuzyuulu-zyuulu zyabantu alimwi ulalekelela, insotoko, azinyonyoono, pele takooyooleka naa kutasubula bana abazyukulu mane kuyoosika kuzyalani lyatatu alyane akaambo kazibi zyabamawisi.»

8Amvwe boobo Mozesi wakakotama akukomba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Wakati, «Kuti naa koboteledwe ncobeni andime, ndakukumbila kuti uunke andiswe O Mwami Leza. Bantu aaba mbaasicinguni pele ulekelele ndubizyo zyesu, azinyonyoono zyesu, tutambule kuti tube bantu bako beni.»

Cizuminano cabambwa alimwi
(Kulonga 23.14-19; Ciibalusyo 7.1-5; 16.1-17)

10Lino Mwami Leza wakaamba kuti, «Ndiyoopanga cizuminano andinywe. Kabaliwo abantu banu boonse ndiyoocita milimo mipati iitanacitidwe munyika yoonse abantu bamisyobo yoonse. Bantu boonse bayoobona nzyakonzya kucita Mwami Leza, nkaambo ndiyoomucitila cintu cipati kwiinda.

11Mwiiswiililisye milawo njetimupe sunu. Mebo ndiyooinda kumbele lyanu akuyootanda Baamoli, Bakenani, Bahiti, Bapelezi, Bahivi, alimwi a Bajebusi mucisi.

12Mucenjele kuti mutapangi cizuminano abantu banyika ooko nkomuya, nkaambo eeci camubeda kakole.

13Pele nywebo mweelede kuyoomwaya zipaililo zyabo, akupwayaula misemo yamabwe amituni yabo ya Asyela.

14«Mutakakombi baleza bambi, nkaambo ndi Leza uutalekeleli bakomba baleza bambi.

15Mutakapangi cizuminano abantu banyika eeyo, nkaambo baakupaila baleza babo akutuula zipo kulimbabo inga bayoomutamba kulya zilyo zyabo zyakapaizigwa, eelyo inga mulaba nomucita buvuule ambabo.

16Alimwi inga mwacita kuti bana banu bakwate bana babo, nkabela aabo bakaintu bakunze inga baakutalika kucita buvuule mukukomba baleza babo, akuyoosolweda bana banu mukutasyomeka kulindime kutalika kukomba baleza babakaintu aabo.

17«Mutakabumbi baleza.

18«Mukabambe pobwe lyacinkwa citakwe mimena, mbubonya mbuli mbwindakamulailila, muleelede kulya cinkwa citakwe mimena kwamazuba aali ciloba mumwezi wa Abibu, nkaambo mumwezi ooyu nimwakazwa mu Ijipiti.

19«Mulombe woonse naa munyama uuvubidwe wakusomona nguwangu.

20Pele muyoobanununa bana bakusomona boonse bambongolo zyanu kwiindila mukupa kabelele kulindime mubusena bwabo. Kuti naa tamubanununi boobo, mukatyole nsingo zyabo. Muyoomunununa woonse mwana mulombe wakusaanguna. Taakwe muntu uuzoolibonya kumbele lyangu acinkwamaanza.

21«Muyoobeleka kwamazuba aali cisambomwe, pele tamweelede kubeleka mubuzuba bwaciloba. Tamweelede kubeleka mubuzuba oobu nikuba muciindi cakulima naa kutebula.

22«Pobwe lyabutebuzi mukalibambe, mwaakutebula zilyo zitaanzi zyamaila, alimwi apobwe lyakutebula micelo mukalibambe kumamanino amwaka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23«Kwaziindi zyotatwe mumwaka, boonse baalumi bakalibonye kulindime nde Mwami Leza wa Isilayeli.

24Ndaakumana kwiitanda misyobo yoonse kuzwa mucisi, akukwakwabula cisi canu, taakwe muntu uuyoosola kulwana cisi canu ciindi camapobwe aaya otatwe aa Mwami leza wanu.

25«Tamukoonoobelesya cinkwa cakabikkwa mimena mwaakupaizya munyama kulindime, munyama woonse wajailwa pobwe lya Kwiindilila, tamweelede kumulazika mane buce pe.

26«Mukalete muŋanda ya Mwami Leza wanu zintu zibotu kwiindilila. Zyakutebula zitaanzi zizwa mumyuunda yanu.

‹Mutajiki kana kambelele naa kampongo mumukupa wabanyina.› »

27Mwami Leza wakati kuli Mozesi, «Ulembe majwi aaya, nkaambo ngangawo majwi aaya ngindapanzya cizuminano ayebo a Baisilayeli.“

28Mozesi wakakkala ooko a Mwami Leza kwamazuba amasiku aali makumi one, kakutakwe ancalya naa ncanywa. Wakaalemba amabwe aayo majwi aacizuminano, milawo iili kkumi.

Mozesi mbwaakaseluka acilundu

29Lino aawo Mozesi naakaseluka kuzwa mucilundu ca Sinai kayumwide amabwe obilo aaciibalusyo, taakwe naakazi kuti busyu bwakwe bwakali kumweka akaambo kakuti wakali kwaambaula aa Mwami Leza.

30Nkabela Aloni abantu boonse bakamulanga Mozesi akubona kuti busyu bwakwe bulamweka, eelyo bakayoowa kuswena kulinguwe.

31Pele Mozesi wakabaita, mpoonya Aloni abasololi bamwi bakaya kulinguwe, eelyo Mozesi wakaambaula ambabo.

32Kuzwa waawo boonse Baisilayeli bakasika aafwiifwi. Lino Mozesi wakabapa yoonse milawo eeyo njaakamulailila Mwami Leza naakali mucilundu ca Sinai.

33Nkabela Mozesi naakamana kwaambaula ambabo, wakavumba busyu bwakwe acisani.

34Kwakali kunga Mozesi aya mutente kumbele lya Mwami Leza kuti akaambaule anguwe, wakali kuvumbula cisani eeco ncaakali kulivumba kubusyu kusikila naakazwa mutente. Nkabela wali kunga azwa oomo wakali kwaambila Baisilayeli zyoonse eezyo nzyaakalaililwa kuti aambe.

35Nkabela abalo bakali kubona kuti busyu bwakwe bulamweka. Nkaako wakali kubuvumba busyu kusikila nayoobweeda alimwi kuyooambaula a Mwami Leza.

Kulonga 35

Milawo yabuzuba bwa Sabata

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Mozesi wakabunganya buleya boonse bwa Baisilayeli antoomwe, akuti kulimbabo, «Mboobu mbwaamulailila Mwami Leza kuti mucite.

2Muyoobeleka milimo yanu kwamazuba aali cisambomwe, pele buzuba bwaciloba buyooba buzuba busalala kulindinywe, mbuzuba bwakulyookezya bupedwe ku Mwami Leza cakumaninina. Kufumbwa muntu uyoocita mulimo mulimbubo uleelede kujaigwa.

3Alimwi tamweelede akukutula mulilo mumaanda aanu mubuzuba bwa Sabata.»

Mulumbo watente lya Leza
(Kulonga 25.1-9)

4Lino Mozesi wakaambila Baisilayeli boonse, kuti «Mboobu Mwami Leza mbwaalailila.

5Muleelede kupa mulumbo ku Mwami Leza. Woonse uuyanda weelede kupa mulumbo wangolida, nsiliva amukuba,

6masani acijulu-julu, aacisombo aasalala pyu, alimwi amasani aandeketela, aaboya bwampongo,

7zikutu zyabagutu zyakanyikwa mucisila, zikutu zyakasukwa kabotu, mapulanga aamulombe,

8mungwimba wamumalambe, tununkilizyo twamafuta aakunana atwakuumpilila,

9mabwe amakwalala aacibize, amabwe meebesi aakubikka akasani kaacamba kabupaizi.»

Zintu zyamutente lyakukkalila
(Kulonga 39.32-43)

10«Lino boonse bantu basibuuya mukati kanu baleelede kuboola akuzoocita zintu zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakalailila,

11nkokuti tente lya Leza, aciluli calyo, acivunisyo calyo, angobyoobyo zyalyo, azicinda zyalyo, azipinzyo zyalyo, amisemo yalyo, alimwi aziimino zyalyo,

12bbokesi lyacizuminano, atukulisyo twalyo, civunisyo calyo, asani lyacisitilizyo,

13tebule atukulisyo twalyo, azibelesyo zyalyo, acinkwa cituulwa ku Mwami Leza,

14cikkazikilo calambe lyakupa mumuni azyakubelesya zyaco, amalambe aaco, amingwimba yamalambe,

15cipaililo cakutentela tununkilizyo, atukulisyo twaco, mafuta aakunana, tununkilizyo tubotu, asani lyakucingilizya lyaamulyango watente lya Leza,

16cipaililo cazipaizyo zyakutenta, cijisi ambaula zyamukuba, tukulisyo twalyo alimwi azibelesyo zyalyo zyoonse, amutiba wakusambila, atako lyawo,

17masani aakusitilizya bbuwa amisemo, alimwi aziimino zyawo, sani lyakusitilizya kumulyango wabbuwa,

© 1996, Bible Society of Zambia.

18nembe zyatente lya Leza, anembe zyabbuwa zyazyo,

19azisani zibotu zyamulimo wabupaizi mubusena busalala, zisani zisalala zyamupaizi Aloni, abana bakwe nobacita mulimo wabo wabupaizi.»

Bantu mbubakaleta mulumbo

20Mpawo Baisilayeli boonse bakasiya Mozesi,

21lino umwi aumwi mbwaakali kulimvwa wakaleta mulumbo ku Mwami Leza wakuyasya tente lyakuswaanganina, azintu zimwi zyoonse zyakali kuyandika mumilimo, azyakulusya zisani zisalala.

22Baalumi abakaintu bakaza, boonse bakali kuyanda bakaleta mpande zyakubotya, tunkwinta-nkwinta, nweenwe, tuwenge, amisyobo iindene-indene yatulisakatizyo twangolida, akuzipa ku Mwami Leza.

23Kufumbwa muntu wakajisi mulembo wacijulu-julu wacisombo alimwi ausalala pyu atutali toosedwe kabotu, naa boya bwampongo, zikutu zyabagutu zyakanyikwa mucisila naa zikutu zyakasukwa kabotu wakaleta kufumbwa ncaakajisi,

24boonse bakali kukonzya kupa nsiliva naa mukuba bakazipa ku Mwami Leza, abaabo boonse bakajisi mapulanga aamulombe aakali kukonzya kubelesegwa mukuyasya bakaaleta.

25Abalo bakaintu bauya bakali kuluka milembo yacijulu-julu, yacisombo alimwi aisalala pyu atutali toosedwe kabotu, bamane bakaileta.

26Alimwi boonse bakaintu bakali bauya alimwi bakali kukonzya bakaluka zyaboya bwampongo.

27Abalo basololi bakaleta mabwe aamakwalala aacibize meebesi aakukabaki kubupaizi alimwi aakasani kaacamba,

28tununkilizyo, mungwimba wamumalambe, atununkilizyo twamafuta aakunana atwakuumpilila.

29Boonse baalumi abakaintu Baisilayeli aabo bakali kukonzya kupa mulumbo wakuliyandila ooyu Mwami Leza ngwaakalailila kwiindila muli Mozesi bakacita oobo.

Babelesi bamutente
(Kulonga 31.1-11)

30Lino Mozesi wakati ku Baisilayeli, «Mwami Leza wasala Bezaleli mwana wa Uli, mwanaa Hula, wamusyobo wa Juda.

31Wamuzuzya a Muuya wa Leza kutegwa abe amaanu, busongo abuuya, alimwi aluzibo mumilimo yoonse yamaanza,

32kuti akonzye kucita zintu zyeebeka akuzibumba angolida, nsiliva, alimwi amukuba,

© 1996, Bible Society of Zambia.

33kubeza mabwe meebesi kusyomaika, kubeza zisamu, akucita milimo imwi yeebeka mibotu.

34Nkabela kulinguwe alimwi akuli Oholiyabu mwana wa Ahisamaki wamusyobo wa Dani, Mwami Leza wapa maanu aakukonzya kwiisya.

35Wapa maanu manji aakucita milimo yoonse yamaanza, mbuli kuluka, kucekaula milembo iindene-indene yacijulu-julu, yacisombo alimwi aisalala pyu atutali toosedwe kabotu.»

Kulonga 36

1«Bezaleli a Oholiyabu alimwi abantu boonse bakonzya kucita milimo yamaanza, aabo Mwami Leza mbapede busongo abuuya, bazi mbokucitwa zintu zyoonse ziyandika mukuyaka tente lya Leza, baleelede kucita mbuli mbwaakalailila Mwami Leza.»

Bantu mbubakaleta zipego zinji

2Lino Mozesi wakaita Bezaleli, a Oholiyabu, alimwi abaalumi boonse bauya, aabo Mwami Leza mbaakapede busongo bwakucita milimo, abamwi boonse bakalibambilide kugwasya.

3Mpoonya Mozesi wakabapa zipego eezyo Baisilayeli nzibakaleta mukulimvwa zyakuyasya tente lya Leza. Baisilayeli bakali kuleta kuli Mozesi mulumbo wabo lyoonse cifumo-fumo.

4Mpoonya aabo bauya bakali kubeleka milimo yatente lya Leza yoonse, bakaleka milimo yabo yaandeene, bakasika

5akuti kuli Mozesi, «Bantu baleta kunji kwiinda mbuli kooko kuyandika mumulimo ooyo Leza ngwaakalailila kuti ucitwe.»

6Aboobo Mozesi wakabalailila boonse kuti, «Taakwe mwaalumi naba mukaintu uuceelede kuleta mulumbo watente.» Mbombubo oobu bantu mbwaakabalesya kuleta,

7nkaambo mulumbo ngobakaleta wakaindilila mumweelwe wazintu zyakali kuyandika kumanizya mulimo woonse.

Kuyaka tente lyakukkalila Mwami Leza
(Kulonga 26.1-37)

8Lino bantu bakali bauya bakayaka tente amasani aandeketela aali kkumi akalukidwe kabotu atutali toosedwe twacijulu-julu, atwacisombo alimwi atusalala pyu. Nkabela masani aaya akalukwa kabotu akubikkwa zikozyanyo zyobilo zyabakelibu.

9Isani limwi alimwi kalilampa tukokola tuli makumi obilo alusele, bwamba bwa tukokola tone, oonse buyo mbubonya.

10Osanwe aamasani aaya akasumwa cakwaalumikanya, lino aalo aayo amwi osanwe akasumwa mbubonya oobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Bakasuma amikosi yatusani twamusyobo wacijulu-julu kumoombe wasani lyaanze, alimwi akumasani aakalumikizigwa aamwi.

12Kusani lyaatala lyacibeela camasani aakalumizigwa aamwi bakabikka mikosi yatusani iili makumi osanwe nkabela kucibeela cabili casani bakabikka mikosi kusani lyeelezya kutegwa mikosi eeyo kiilangene.

13Alimwi bakacita tungobyoobyo twangolida tuli makumi osanwe, twakaba twakuswaanganya zibeela zyamasani zyobilo eezyo, nkaako tente lyakaba lyomwe.

14Kumane bakaluka masani aaboya bwampongo aali kkumi kuti abe civumbyo catala aatente eelyo. Masani aali kkumi alimwi ngobakaluka.

15Alimwi sani lyakali kulampa tukokola tuli makumi otatwe, mubwamba lyakali kulampa tukokola tone, oonse akaleelene.

16Osanwe bakaasuma cakwaalumikanya kuti abe cibeela comwe, aalo amwi aali cisambomwe bakaalumikanya aamwi mucibeela comwe.

17Bakasuma mikosi iili makumi osanwe kumoombe wasani lyeelezya lyacibeela citaanzi, alimwi bakasuma mikosi iili makumi osanwe kumoombe wamasani aacibeela cimwi.

18Bakavunga tungobyoobyo twamukuba tuli makumi osanwe twakuswaanya zibeela zyobilo kuti zibe civumbyo comwe.

19Bakapanga zyakuvumbya tente zyobilo cimwi camakutu aabagutu cakanyikwa mucisila, alimwi acimwi camakutu aampongo.

20Eelyo bakapanga zicinda zyamulombe.

21Lino cicinda comwe-comwe kacilampa tukokola tuli kkumi, mubwamba cakalikakokola acisela.

22Cibeela comwe-comwe cakaliswaangene muziga zyobilo mumbali kutegwa zicinda eezyo zikonzye kulumizigwa aamwi. Nkabela zicinda zyatente zyakajisi ziga zyakalumizigwa aamwi.

23Bakabeza zicinda zili makumi obilo zyakulubazu lwakumusanza,

24eelyo wakazibikkila ziimino zyansiliva zili makumi one, eezi ziimino zyakujatilizya ziga eezyo zyobilo zyakuswaanganya zicinda.

25Akwalo kulubazu lwakunyika lyatente bakabikka zicinda zili makumi obilo.

26Bakabikka ziimino zyansiliva zili makumi one, zyakakkala zibili-zibili kunsi aacicinda comwe-comwe.

27Kusule lyatente, kumbo, bakabeza akubikka zicinda zili cisambomwe,

28alimwi bakabikka zicinda zyobilo muzyooko kusule aatente.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Eezi zicinda zyamuzyooko zyakalijatene kunsi. Mbombubo oobu mbuzyakacitwa zicinda zyobilo eezyo, alimwi zyakalilumene kuzwida ansi mane kuyoosika kumubalo wakujulu. Zyakacita boobo eezyo zicinda zyobilo aazibeela eezyo zicita zyooko zyobilo.

30Aboobo kwakali zibeela zili lusele zyakajisi ziimino zili kkumi acisambomwe zyansiliva, zyakali zibili-zibili kunsi lyacibeela comwe-comwe.

31Kumane bakacita minkulu yamulombe akwiinganya, yosanwe yakali kulubazu lomwe lwatente,

32alimwi yosanwe yakali kulubazu lumwi, alimwi aimbi yosanwe yakali kulubazu lweelezya kumbo kusule.

33Munkulu waakati-kati wakaliingene kuzwa kulubazu lumwi kusikila kuli lumwi.

34Lino zicinda eezyo bakazizilulula angolida akwiibikka tuninga twangolida twakujatilizya minkulu yakwiinganya. Ayalo minkulu eeyo bakiizilulula angolida.

35Bakasuma sani lyacisitilizyo bakalisuma andeketela yamusyobo wacijulu-julu, awacisombo, alimwi abutonje busalala. Sani eeli lyakacekawidwe azikozyanyo zyabakelibu.

36Bakabikka zisamu zyamulombe zyone zizilulwidwe angolida, zyakajisi angobyoobyo zyangolida kazisimpidwe muziimino zyone zyansiliva zyakujatilizya zicinda eezyo.

37Lino kumulyango watente bakabikka sani lyakusitilizya lyandeketela lyamusyobo wacijulu-julu, awacisombo, alimwi ausalala pyu atutali toosedwe kabotu, akucekaulwa kabotu.

38Sani eeli bakalisimpila zisamu zyamulombe zyosanwe zizilulwidwe ngolida. Bakazibikka ngobyoobyo zyangolida alimwi akubikka ziimino zyosanwe zyamukuba.

Kulonga 37

Kupangwa kwabbokesi lyacizuminano

(Kulonga 25.10-22)

1Lino Bezaleli wakapanga bbokesi lyacizuminano amapulanga aamulombe. Bulamfu bwalyo bwakali tukokola tobilo acisela, bwamba bwakali kakokola komwe acisela, bulamfu bwakuya mujulu bwakali kakokola komwe acisela.

2Wakalizilulula angolida mukati aanze, keengwe kangolida kulizingulusya lyoonse.

3Alimwi wakapanga tuninga tone twangolida twakuliyumwida akutunamatika kumaulu aalyo one, tuninga tobilo kulubazu lomwe-lomwe.

4Wakacita tukulisyo twamulombe akutuzilulula angolida.

5Tukulisyo ootu wakatusekka mutuninga kubbazu limwi alimwi lyabbokesi, tukabe twakuliyumwida.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Kumane Bezaleli wakapanga civunisyo cangolida iini-ini cilampa tukokola tobilo acisela, abwamba bwakakokola komwe acisela.

7Kumamanino aacivunisyo wakabikka zikozyanyo zyobilo zyabakelibu bobilo bangolida yoondedwe ansando.

8Umwi aumwi kulubazu lumwi. Wakababumba cakuti bakalinamatide kucivunisyo.

9Nkabela mababa aa Bakelibu aaba aleelede kunooyoobabamukide kabavumbilide civunisyo, balo lwabo bakalangene, meso aaumwi aumwi wabo akaduname acivunisyo.

Kupangwa kwatebule
(Kulonga 25.23-30)

10Lino wakapanga tebule amapulanga aamulombe. Lyakali kulampa tukokola tobilo, bwamba bwakali kakokola komwe, abulamfu buya mujulu bwakali kakokola komwe acisela.

11Wakalizilulula angolida iini-ini, akweenga keengwe kangolida kalizingulukide.

12Alimwi wakalizingulusya amubalo uuli mbuli bwaasa bwajanza, nkabela wakeenga amubalo ooyo keengwe kangolida.

13Wakapanga tuninga tone twangolida twakuliyumwida, wakatunamatika muziswi zyone, oomo mukkede maulu.

14Tuninga twakuliyumwida tebule tuleelede kubikkwa munsi aamubalo, naakamana wakasekka tukulisyo twakuliyumwida mulintuto.

15Tukulisyo ooto twakali twamulombe twakazilulwidwe angolida.

16Azyalo zibelesyo eezi zyaatebule wakazibumba angolida iini-ini, mitiba, nkomeki alimwi azyakubikkila tununkilizyo, tunongo ankomeki zimwi zyakutuuzizya zyakunywa.

Kupanga cikkalilo calambe
(Kulonga 25.31-40)

17Wakapanga cikkalilo calambe cangolida iini-ini. Tako amusemo waco zyakali zyangolida yoondedwe ansando. Alimwi malanga-langa amaluba-luba aaco aakucibotya, kubikkilizya azisyuukila amatu aaco akalijisini acikkalilo cini.

18Cakalijisi mitabi iili cisambomwe, kumabazu aaco, yotatwe kubbazu limwi alimwi.

19Omwe-omwe wamitabi eeyo iili cisambomwe wakajisi malanga-langa amaluba-luba aakubotya otatwe aali mbuli aaalumondi, kaajisi azisyuukila amatu.

20Musemo waco cikkalilo calambe wakajisi nkomeki zyone zili mbuli maluba-luba aaalumondi zijisi malanga-langa amaluba-luba aakubotya.

21Kwakali cisyuukila comwe, munsi lyaimwi yobilo mitabi iikkede aamwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Zisyuukila alimwi amitabi yakalijisini aamwi acikkalilo calambe, cinooli cintu buyo angolida yoondedwe ansando.

23Wakapanga malambe aaco aali ciloba, lumano ankaye zyaco zyakali zyangolida iini-ini.

24Wakabelesya ngolida iilema talenta lyomwe mukupanga cikkalilo calambe azibelesyo zyaco zyoonse.

Cipaililo catununkilizyo
(Kulonga 30.1-5)

25Wakayaka cipaililo cakutentela tununkilizyo amapulanga aamulombe, cakaleelene mubulamfu mumabazu aaco oonse one. Mubulamfu cakali kulampa kakokola komwe, amwalo mubwamba cakali kulampa kakokola komwe bulamfu bwabwaanda kuya mujulu bwakali tukokola tobilo. Meja aaco akalijisini aamwi acinyina.

26Mpocili atala wakacizilulula angolida, wakazilulula oonse mabazu aaco one, mane a meja oonse angolida iini-ini. Alimwi wakacizingulusya amoombe wangolida.

27Wakapanga tuninga tobilo twangolida twakuciyumwida. Wakatunamatika munsi lyamoombe kumabazu aayo obilo kutegwa kakusyomekwa tukulisyo twakuliyumwida.

28Wakabamba tukulisyo twamulombe ooto ntwaakazilulula angolida.

Mafuta aakunana aasalala
(Kulonga 30.22-38)

29Kumane wakapanga mafuta aasalala aakunana atununkilizyo tubotu mbubonya mbuli mbobacita basikupanga tununkilizyo.

Kulonga 38

Kupanga cipaililo
(Kulonga 27.1-8)

1Cipaililo wakaciyaka amapulanga aamulombe. Cakajisi mabazu one aajisi bulamfu bweelene bulampa tukokola tosanwe, abwamba buli tukokola tosanwe, bulamfu bwamujulu bwakali tukokola totatwe.

2Mutuswi twaco tone wakabikka meja aakaimvwi aakajisilizi cipaililo. Eelyo coonse wakacizilulula amukuba.

3Wakafula zyakubelesya zyacipaililo zyamukuba, zyakuyolela twe, mafocolo, mbede, ngobyoobyo, ankaye zyamulilo. Zyoonse zibelesyo zyacipaililo wakazipanga amukuba.

4Wakacipangila mbaula yamasuwa aatubulo tupatingene twamukuba. Masuwa aambaula eeyo wakaabikka kunsi lyamubalo wacipaililo kuti kuusika akati-kati kacipaililo nkociya mujulu.

5Nkabela muzyooko zyambaula wakabikka tuninga tone twamukuba twakuyumwida.

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

6Tukulisyo ootu twakali twamulombe, nkabela wakatuzilulula amukuba.

7Ootu tukulisyo wakatusekka muninga zyacipaililo kumabazu aaco obilo aakuciyumwida. Cipaililo wakacipanga amapulanga mumabali kakutakwe cintu muli ncico.

Mutiba wakusambila
(Kulonga 30.18)

8Wakabumba mutiba wakusambila wamukuba atako lyawo. Wakuubumba kuzwa kuzimboni-mboni zyabakaintu bakali kubeleka amulyango watente lyakuswaanganina.

Bbuwa lyatente lya Mwami Leza
(Kulonga 27.9-19)

9Bamane bakayaka bbuwa lyatente. Kulubazu lwakumusanza masani aakusitilizya aandeketela akasumwa kuzwa kumasani mateteete mabotu aalampa tukokola tuli mwaanda lubazu lomwe.

10Kaajisini kumisemo yamukuba iili makumi obilo iijisi ziimino zyamukuba zili makumi obilo, bakazibikka misemo yamukuba, iijisi ngobyoobyo atusako twansiliva.

11Mbubonya oobo kulubazu lwakunyika kwakali masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli mwaanda, aakajisini amisemo yamukuba iili makumi obilo aziimino zyamukuba zili makumi obilo, kwakali ngobyoobyo atusako twansiliva.

12Bwamba bwabbuwa kulubazu lwakumbo bwakajisi masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli makumi osanwe, amisemo iili kkumi iijisi ziimino zili kkumi, ngobyoobyo zyazicinda atusako twazyo twansiliva.

13Kulubazu lwakujwe kumanjililo bbuwa lyakajisi bwaamba bulampa tukokola tuli makumi osanwe.

14Eelyo kulubazu lumwi lwamulyango kwakali masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli kkumi atusanu, kwakali amisemo aziimino zyotatwe.

15Kulubazu lumwi kwakali masani aakusitilizya aalampa tukokola tuli kkumi atusanu kumbali aakumulyango, akajisi misemo yotatwe aziimino zyotatwe.

16Lino masani aakusitilizya aabbuwa akali atutali twandeketela toosedwe kabotu.

17Ziimino zyamisemo zyakali zyamukuba, pele ngobyoobyo atusako twakali twansiliva, atala zyakazilulwidwe ansiliva, aboobo zyoonse zicinda zyabbuwa zyakajisi tusako twansiliva.

18Pele sani lyaamulyango wabbuwa lyakali lyamusyobo wacijulu-julu, cisombo, liteteete lisumidwe kabotu cakweebeka, alimwi abutonje busalala pyu. Lyakali kulampa tukokola tuli makumi obilo, bulamfu bwakuya mujulu bwakali tukokola tosanwe, mbubonya mbuli bwakali masani amwi aabbuwa.

19Lyakajisilizi kumisemo atusako twansiliva tone twakazilulwidwe ansiliva.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nembe zyoonse zyatente lyakukkalila azyabbuwa lyakazingulukide zyakali zyamukuba.

Lubulo lwakabelesegwa mukuyaka tente lya Leza

21Lino ngooyu mweelwe walubulo lwakabelesegwa mukuyaka tente lyakuswaanganina lyakajisi mabwe obilo aaciibalusyo. Mweelwe wazintu eezi wakacitwa mbuli mbwaakalailila Mozesi, basikutambula bakali Balevi. Wakali mweendelezi wamulimo ooyu ngu Itamaa, mwana wa Aloni mupaizi.

22Nkabela Bezaleli mwana wa Uli, mwanaa Hula, wamusyobo wa Juda, nguwakali mupati wakulanga zintu zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakaambila Mozesi kuti acite.

23Sikumugwasya wakali Oholiyabu mwana wa Ahisamaki, wamusyobo wa Dani. Wakali aluzibo lwakunyembaula akubotya zintu, akuluka masani aacijulu-julu aacisombo aasalala pyu alimwi atutali twandeketela toosedwe kabotu.

24Lino ngolida yoonse yakabelesegwa mumulimo watente lya Leza yakali ngolida yakapedwe ku Mwami Leza, yakali kulema matalenta aali makumi obilo afuka amasyekeli aali myaanda iili ciloba amakumi otatwe. Kweendelana amweelwe waŋanda ya Leza.

25Nsiliva yakaleta babuleya yakali kulema matalenta aali mwaanda amasyekeli aali cuulu amyaanda iili ciloba amakumi aali ciloba aasanu kweendelana amweelwe waŋanda ya Leza.

26Muntu omwe-omwe wakali kutela bbeka lyomwe nkokuti cisela casyekeli camweelwe wakuŋanda ya Leza. Bantu bakatela bakali zyuulu zili myaanda iili cisambomwe azitatu amyaanda yosanwe amakumi osanwe. Bantu bakatela mbaabo bakali amyaka iili makumi obilo akwiinda waawa.

27Matalenta aali mwaanda aansiliva akabelesegwa mukupanga zikkalilo zili mwaanda zyazicinda zyatente lya Leza azisitilizyo zyazyo. Nkokuti comwe cikkalilo cakali kutola bulemu bwatalenta lyomwe.

28Kuzwa mumasyekeli aansiliva aali cuulu amyaanda iili ciloba amakumi aali ciloba aasanu, wakazilulula atala aazicinda akupanga ngobyoobyo zyazyo atusako twazyo.

29Mukuba wakapedwe ku Mwami Leza wakali kulema matalenta aasika kumakumi aali ciloba, amasyekeli aali zyuulu zyobilo amyaanda yone.

30Ooyu mukuba ngwaakapanzya zikkalilo zyaamulyango watente lyakuswaanganina, alimwi acipaililo kubikkilizya ambaula zyaco zyamukuba, azibelesyo zyacipaililo,

31azikkalilo zyabbuwa zyakazingulukide tente amulyango walyo alimwi anembe zyoonse zyatente azyabbuwa eelyo.

Kulonga 39

Zisani zyabapaizi

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Kulonga 28.1-14)

1Lino zisani zibotu zyabulemu zyabapaizi bakazisuma kuzwa kumilembo yacijulu-
julu ayacisombo, abutonje busalala pyu, nzibakali kusama bapaizi banooli mumilimo
yabo mubusena busalala mutente lya Leza. Aloni bakamusumina zisani zyakwe
mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

2Bakaluka kabaki kabupaizi atutali twangolida amasani aamusyobo wacijulu-julu,
cisombo alimwi abutonje busalala pyu ayatutali toosedwe kabotu.

3Bakoonda ngolida mutupapali, bamane biitendulula tutali kuti tulukwe mumilembo
yacijulu-julu, ayacisombo alimwi aisalala pyu amundeketela kunyembaula kabotu-
kabotu.

4Bakaluka mikosi yakabaki yobilo yaaciwezo akwiisumina kumabazu aako obilo,
yakukaanzya kusama.

5Lutambo lusumidwe mbubonya oobo lunoojisini ankako, kutegwa kaluli lomwe
ankako. Lwakali lwamilembo yangolida, yacijulu-julu ayacisombo aisalala pyu
alimwi atutali twandeketela toosedwe kabotu, mbubonya mbuli Mwami Leza
mbwaakalailila Mozesi.

6Mabwe aamakwalala acibize wakaabikka azikkalilo zyangolida, wakasimba mazina
aabana balombe Baisilayeli mulinguwo.

7Bakaabikka amikosi yakabaki kabupaizi, kuti abe ciibalusyo cabana balombe
Baisilayeli, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi zya kabaki
kaacamba.

Kulukwa kwakabaki kaacamba

(Kulonga 28.15-30)

8Kumane bakaluka kabaki kaacamba kakusinsimya, kakalukidwe kabotu mbubonya
mbuli kabaki kabupaizi. Bakakaluka atutali twangolida, atwacijulu-julu atwacisombo
atwabutonje busalala pyu atutali twandeketela toosedwe kabotu.

9Bakakaluka kuti kakeelene mumabazu aako oonse one alimwi kakaimpwa kobilo,
kakali kulampa bwaasa bwajanza lyomwe, amwalo mubwamba kakali bwaasa
bomwe.

10Bakabikka mizila yone yamabwe meebesi alinkako. Mumuzila wakusaanguna
bakabikka bbwe lyadowa-lowa, limwi lyacisuku, limwi lyacisila.

11Mumuzila wabili bakabikka bbwe lyamweemvwe, limwi lyacijulu-julu, alimwi
lituba buu.

12Mumuzila watatu bakabikka bbwe lyacikambwe, limwi lyamakwalala
aazingulukide, alimwi lyacisombo.

13Mumuzila wane bakabikka bbwe lyanyanzabili, limwi lyamakwalala acibize,
alimwi lyantuntulwa. Akasekkedwe mututali twangolida.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Kwakali mabwe meebesi aali kkumi aabili, aakasimbidwe mazina aabana balombe Baisilayeli. Mazina aaya ngakwiiminina misyobo iili kkumi aibili ya Baisilayeli.

15Kabaki kaacamba wakakacitila tuwenge twangolida toosedwe mbuli lutambo.

16Bakapanga zikkalilo zyangolida zyobilo atuninga tobilo twangolida, akutunamatika kuziswi zyakabaki kaatala.

17Nkabela wakaanga tuwenge twangolida kutuninga tobilo kuziswi zyakabaki kaatala,

18akwaanga mpela zimwi zyatuwenge kuzikkazikilo zyobilo eezyo. Munzila eeyi bakatwaangilila kumbele kumikosi yaaciwezo yakabaki kubupaizi.

19Bakapanga tuninga tobilo twangolida akutwaangilila kuziswi zyobilo zyaansi zyakabaki kabupaizi.

20Tuninga tobilo twangolida, bakatuswaanganya atutambo twakabaki kabupaizi, mpokagumanina alutambo lulukidwe kabotu.

21Tuninga ooto twakabaki kaacamba bakatwaangilila kuli twakabaki kabupaizi, alutambo lwacijulu-julu kutegwa kabaki kaacamba kakagumene atala lyalutambo kakatatebunuki pe, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

Zisani zimwi zyabapaizi
(Kulonga 28.31-43)

22Lino jansi eelyo lisamwa atala akabaki kabupaizi bakalisumya abutonje bwacijulu-julu bwalo.

23Nkabela mpolili akati kwakasiigwa nsingo yakunjilila mutwe. Eeyi nsingo yakajisi amoombe uusumidwe kabotu kuti kaitazapuki.

24Lino kumoombe walyo wakunsi bakasuminizya amicelo yamapomegileneti aacijulu-julu, cisombo alimwi abutonje busalala pyu atutali twandeketela toosedwe kabotu, kuuzinguluka woonse.

25Bakapanga abulangu-langu bwangolida iini-ini akati kamicelo yamapomegileneti kuzinguluka moombe woonse.

26Aboobo bulangu-langu oobu amapomegileneti akazinguluka moombe woonse wajansi lyakusama ciindi Aloni nali mumulimo wabupaizi, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

27Zisani zya Aloni abana bakwe bakazisuma andeketela,

28misini azingundu zyabo zyakali zyandeketela. Alimwi tubbudula twabo twakali twandeketela yoosedwe kabotu.

29Misini yakali yatutali twandeketela toosedwe kabotu, twamusyobo wacijulu-julu atwacisombo alimwi atusalala pyu, yakacekaulwa, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Alimwi bakacita mpande yabulemu yangolida citondezyo cakulipa kumulimo wa Mwami Leza, bakalemba mbubonya zigantyo akalembedwe kuti, «Ulipedwe ku Mwami Leza.»

31Bakayaangilila kucingundu akatambo kacijulu-julu, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakailila Mozesi.

Kumanizya mulimo
(Kulonga 35.10-19)

32Nkaako mulimo woonse watente lyakuswaanganina wakamana. Baisilayeli bakacita zintu zyoonse mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

33Bakaleta kuli Mozesi tente eelyo, azibelesyo zyalyo zyoonse, ngobyoobyo zyalyo azicinda zyalo, azipinzyo zyalyo, asani lyalyo, aziimino,

34acakuvumbilizya cazikutu zyakasukwa kabotu, amulembo wacisitilizyo,

35abbokesi lijisi mabwe aaciibalusyo, tukulisyo twalyo, acivunisyo calyo,

36atebule azibelesyo zyalyo zyoonse, acinkwa cituulwa ku Mwami Leza,

37cikkazikilo calambe cangolida iini-ini, amalambe aaco, azibelesyo zyaco, amingwimba,

38cipaililo cangolida, mafuta aakunana, tununkilizyo tubotu, acisitilizyo caamulyango watente,

39cipaililo camukuba ambaula yaco atukulisyo twaco, azibelesyo zyaco zyoonse, amutiba wakusambila atako lyawo,

40masani aakusitilizya, bbuwa amisemo yalyo alimwi aziimino zyalyo, sani lyakusitilizya kumulyango wabbuwa, anembe zyalyo, azyakubelesya mumulimo watente lya Leza, tente lyakuswaanganina,

41azisani zibotu zyamumulimo wabupaizi mubusena busalala, zisani zisalala zya mupaizi Aloni, abana bakwe nobacita mulimo wabo wabupaizi.

42Mbombuboobu Baisilayeli mbubakamanizya mulimo mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

43Mpawo Mozesi wakazilanga-langa zintu zyoonse nzyobakacita mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila. Nkaako Mozesi wakabeleka.

Kulonga 40

Mbulyakasimpwa tente lya Leza

1Lino Mwami Leza wakati kuli Mozesi,

2«Mubuzuba bwakusaanguna bwamwezi mutaanzi, ukasimpe tente lyakuswaanganina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mukati ukabikke bbokesi eelyo lijisi mabwe aaciibalusyo alimwi ukalivumbe bbokesi eelyo amulembo wakusitilizya.

4Ukabikke zibelesyo zyalyo atebule. Wamana ukanjizye acikkalilo camalambe akuyoobikka malambe alincico.

5Mpoonya ukabikke kumbele lyabbokesi eelyo cipaililo cangolida cakutentela tununkilizyo, wamana ukabikke cisitilizyo amulyango watente lya Leza.

6Acalo cipaililo cakutentela zipaizyo ukacibikke kumbele lyatente lyakuswaanganina.

7Walo mutiba wakusambila ukuubikke akati-kati katente lyakuswaanganina acipaililo, alimwi ukabikke amaanzi mulinguwo.

8Ukwakwabule tente akulisimpa, utakalubi kubikka mulembo wakusitilizya amulyango.

9«Lino ukabweze mafuta aakunana, ukananike tente lya Leza, ukananike azintu zyoonse zili mulindilyo. Mbombubo oobu mbotikasalazye tente eelyo akusalazya zyoonse zili mulindilyo, nkabela munzila eeyo tente liyoosalala ncobeni.

10Mpoonya ukananike cipaililo cakutentela zipaizyo azibelesyo zyaco zyoonse. Ukacisalazye munzila iili boobu, eelyo ciyoosalala ncobeni.

11Awalo mutiba wakusambila ukuunanike, acikkalilo cawo mbubonya.

12«Lino Aloni abana bakwe ubalete amulyango watente lyakuswaanganina, ubasanzye aamaanzi.

13Aloni umusamike zisani zyabupaizi akumunanika, nkabela munzila iili boobu ulamusalazya kuti akandibelekele mumulimo wabupaizi.

14Ubalete bana bakwe akubasamika zisani zyabupaizi.

15Wamana ubananike abalo mbubonya mbuli mboonanika wisi, kuti bandibelekele mumulimo wabupaizi. Kunanikwa kwabo ooku nkokuyoobacita kuti bakabe bapaizi balyoonse alyoonse.»

16Nkabela Mozesi wakacita zyoonse mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila kuti acite.

17Aboobo mubuzuba bwakusaanguna bwamwezi mutaanzi mumwaka wabili tente lya Leza lyakasimpwa.

18Mozesi naakasimpa tente eelyo, wakalikazikizya azikkalilo zyalyo, akusimpa zicinda zyalyo, akunamatika tukulisyo twalyo akwiimika misemo yalyo.

19Amane wakabikka civumbilizyo atala atente lya Leza akubikka civumbilizyonyina, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila.

20Mpoonya wakabweza mabwe aaciibalusyo akwaabikka mubbokesi. Wakasekka tukulisyo mutuninga twabbokesi akulivunika civunisyo calyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Mpoonya wakabikka bbokesi mutente lya Leza, akwaanzika mulembo wakusitilizya. Lino munzila eeyi wakakwabilila bbokesi lijisi mabwe aaciibalusyo mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

22Lino Mozesi wakabikka tebule mutente lyakuswaanganina, kulubazu lwakunyika, anze lyamulembo wakusitilizya.

23Nkabela alindilyo wakabikka cinkwa cakutuula kuli Leza, mbubonya mbuli Leza mbwaakamulailila.

24Mpawo wakabikka cikkalilo calambe mutente lyakuswaanganina, kulangana atebule, kulubazu lwakumusanza.

25Oomo wakabikka malambe kumbele lya Mwami Leza, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

26Lino wakabikka cipaililo cangolida mutente lyakuswaanganina, kumbele lyamulembo wakusitilizya.

27Aawo acipaililo wakatenta tununkilizyo, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

28Amane wakaanzika mulembo wakusitilizya amulyango watente.

29Wakabikka cipaililo cakutentela zipaizyo amulyango watente lyakuswaanganina. Lino acipaililo eeci wakapaizya cipaizyo eeco cakali kutentwa kumaninina, alimwi acituuzyo cazyakulya, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

30Mpoonya mutiba wakusambila wakuubikka akati katente lyakuswaanganina acipaililo, akubikka maanzi aakusamba mulinguwo.

31Nkabela Mozesi, Aloni, abana bakwe bakali kusamba kumaanza akumaulu aabo.

32Nibakali kunjila mutente lyakuswaanganina, naa kuunka kucipaililo, bakali kusamba mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

33Wakabamba bbuwa lyakazingulukide tente lya Leza alimwi acipaililo, nkabela wakaanzika mulembo wakusitilizya amulyango wabbuwa. Mbombuboobu Mozesi mbwaakuumanizya mulimo woonse.

Kkumbi atala lyatente lyakuswaanganina

(Myeelwe 9.15-23)

34Lino kkumbi lyakavumba tente lyakuswaanganina abulemu bwa Leza bwakazuzya tente lyoonse,

35cakuti naba Mozesi taakali kukonzya kunjila mutente eelyo akaambo kakuti kkumbi lyakali mpawo, abulemu bwa Mwami Leza bwakazuzizye tente.

36Lyoonse Baisilayeli nibakali kulonga-longa kuzwa kucilawo cimwi akuya kuli cimwi, banoonga tabasiyi busena oobo mbobayanda kulonga ccita mane kkumbi eelyo linyamuke kuzwa atente lya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

37Kuti naa kkumbi talinyamuki abalo banoonga nkukkede. Bakali kulindila mane buzuba mbulyanyamuka.

38Aboobo lyoonse munyendo zyabo kkumbi lya Leza lyakali atente eelyo sikati, masiku lyakali kuyaka mulilo, eelyo Baisilayeli boonse bakali kuubona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Bapaizi

Bapaizi 1

Milawo yazipaizyo zyakutenta

1Lino Mwami Leza wakaita Mozesi kuzwa mutente lyakuswaanganina akuti,

2«Ambila Baisilayeli kuti, ‹Kufumbwa muntu uuleta cipaizyo kuli Leza, uleelede kusala ŋombe naa mbelele kuzwa kubutanga.›

3«Kuti muntu wapa ŋombe yakwe kuti itentwe acipaililo, uleelede kuleta poho uutakwe kampenda. Uleelede kumutola kumulyango watente lyakuswaanganina kutegwa muntu ooyo Mwami Leza amutambule.

4Alimwi akabikke janza lyakwe amutwe wapoho, mbombuboobu mbwayootambulwa kuti cibe cipaizyo cigwisya milandu yazinyonyoono zyakwe.

5Kwamana uleelede kujaya poho nkukonya ooko, kumbele lya Leza, eelyo bana ba Aloni bapaizi bakatambule bulowa akubutola ku Mwami Leza alimwi akubusansaila kumabazu oonse aali one aacipaililo cili kumulyango watente lyakuswaanganina.

6Eelyo mukamwini akamufunde akumutendaula zituli-zituli,

7balo bana ba Aloni mupaizi bayoobamba nkuni zyamulilo acipaililo akukutula mulilo ali ncico.

8Ndendilyo nibayoobikka zituli eezyo, kubikkilizya amutwe antoomwe amafuta amulilo uuli acipaililo.

9Walo muntu ooyo asanzye zyamukati amaulu aapoho ooyo, kwamana mupaizi uyootenta zyoonse acipaililo, zibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

10«Pele kuti naa muntu wapa imwi yambelele naa mpongo yakwe, kuti ibe cipaizyo cakutenta, weelede kuba sijembwe uutakwe kampenda.

11Alimwi weelede kumujaila kulubazu lwakunyika lwacipaililo, kumbele lya Mwami Leza eelyo bana ba Aloni bapaizi bakasansaile bulowa kumabazu oonse one aacipaililo.

12Lino muntu ooyo aakumana kutendaula zituli zyanyama, mupaizi uyoozibikka kubikkilizya amutwe amafuta amulilo uuli acipaililo.

13Muntu ooyo akasanzye zyamukati antoomwe amaulu aamunyama ooyo, kwamana mupaizi uyootenta zyoonse acipaililo, zibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

14«Kuti naa muntu wapaizya muyuni kuti atentwe kuli Leza, ileelede kuba nziba naa nkwilimba.

15Nkabela mupaizi akaitole kucipaililo, akosole nsingo akutenta mutwe wayo acipaililo. Lino bulowa bwayo bukazwide kumbali aacipaililo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Alimwi uleelede kugwisya ciyangilo amapepe aayo, akuzisowela kujwe lyacipaililo ooko kubikkwa twe.

17Lino akajate mababa aayo akuyaandaula katagwisyi mababa, kwamana akiitente amulilo uuli acipaililo, ibe cipaizyo cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.»

Bapaizi 2

Zituuzyo zya maila

1«Lino muntu wapa cituuzyo camaila ku Mwami Leza, uleelede kutuula busu bunante. Abikke amafuta alimwi atununkilizyo ali mbubo,

2ndendilyo natilete kubana ba Aloni mupaizi. Aawo mupaizi ulabuula mujanza busu bunante bweelede amafuta atununkilizyo atole akatente acipaililo kuti cibe ciibalusyo cakuti coonse capegwa kuli Leza. Cibe cipaizyo cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

3Lino busu bwasyaala bube bwa Aloni abana bakwe. Eeco ncipaanzi cisalalisya casyaala kucipaizyo cakutentela Mwami Leza.

4«Kuti naa wapa cinkwa capangilwa muoveni, citavwelwi amimena pe, pele civwelwe amafuta aaoliva abusu, kuti katuli tunkwa tupapalete tunanikidwe mafuta atala.

5Kuti naa wapa cinkwa cakangwa acikangilo, cileelede kuba cabusu bunante buvweledwe mafuta, pele kacitajisi mimena pe.

6Ucikomone-komone akucitila mafuta. Eeco ncituuzyo camaila.

7Kuti naa wapa cinkwa cakangilwa mumpani, cileelede kuba cabusu bunante buvweledwe mafuta.

8Lino ucilete kuti cibe cituuzyo kuli Leza, ucipe kumupaizi, walo acitole kucipaililo.

9Wamana mupaizi awalo uyootola acipaanzi caciibalusyo, cakuti coonse capegwa ku Mwami Leza. Acitente acipaililo kuti cibe cipaizyo cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

10Nkabela casyaala cilaba ca Aloni abana bakwe. Ncipaanzi cisalalisya casyaala kucipaizyo cakutentela Mwami Leza.

11«Taakwe zituuzyo zyamaila zipegwa ku Mwami Leza zyeelede kuvwelwa mimena. Tamweelede kupaizya cijisi mimena nibuba buci ku Mwami Leza.

12Maila mataanzi kutebulwa mwaka amwaka aleelede kuletwa ku Mwami Leza, pele atatentwi mbuli cipaizyo cibotelezya acipaililo pe.

13Amulunge munyo kumaila ngomupa nkaambo munyo utondezya cizuminano cili akati kanu a Leza. Amulunge munyo kuzituuzyo zyanu zyoonse.

14Nomuleta busu bwamaila mataanzi ku Mwami Leza, abube busu bwamaila aakangwa aaziidwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Buvwelwe amafuta atununkilizyo, eeco ncituuzyo camaila.

16Lino mupaizi uyootenta cipaanzi caciibalusyo cabusu amafuta, atununkilizyo, cibe cipaizyo citentelwa Mwami Leza.

Bapaizi 3

Zipaizyo zyalumvwano

1«Lino kuti muntu wapa cipaizyo calumvwano ku Mwami Leza, cipaizyo cakwe cibe campwizi naa poho, cibe citakwe kampenda.

2Muntu ooyo abikke janza lyakwe amutwe waŋombe eeyo, wamana aijaile amulyango watente lyakuswaanganina. Eelyo bana ba Aloni bapaizi bakasansaile bulowa kumabazu oonse one aacipaililo.

3Baleelede kupa ku Mwami Leza zipaizyo zyakutenta eezi, mafuta oonse aavumbilide zyamukati,

4ansa amafuta aazyo amafuta oonse aali amuni.

5Eelyo bana ba Aloni bapaizi bakazitente zyoonse acipaililo antoomwe azipaizyo zimwi zyakutenta. Zibe zipaizyo zyabwema bubotelezya ku Mwami Leza.

6«Alimwi kuti naa mbelele niiba mpongo yabelesegwa kucipaizyo calumvwano, ilakonzya kuba sijembwe naa mpwizi, pele ileelede kuba iitakwe kampenda.

7Kuti muntu wapa mbelele, mbuli cipaizyo ailete kumbele lya Mwami Leza,

8akabikke janza lyakwe amutwe wayo, wamana aijaile kumbele lyatente lyakuswaanganina. Lino bana ba Aloni bapaizi bakasansaile bulowa kumabazu oonse one aacipaililo.

9Baleelede kupa ku Mwami Leza zipaizyo zyakutenta eezi, mafuta, amafuta aamucila watendwa kuzwa kubukome, alimwi amafuta oonse aali muli zyamukati,

10insa amafuta aazyo, amafuta oonse aali amuni.

11Eelyo mupaizi uyoozitenta acipaililo kuti cibe cipaizyo cacakulya ku Mwami Leza.

12«Kuti naa muntu wapa mpongo,

13akabikke janza lyakwe amutwe wayo akwiijaila kumbele lyatente lyakuswaanganina, wamana bapaizi bakasansaile bulowa bwayo kumabazu oonse one aacipaililo.

14Baleelede kupa ku Mwami Leza zipaizyo zyakutenta eezi, mafuta oonse aazyamukati,

15ansa amafuta aazyo, amafuta oonse aali amuni.

16Mupaizi akazitente zyoonse acipaililo kuti cibe cipaizyo cacakulya cibotelezya. Iiyi mafuta oonse ngaa Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Taakwe Muisilayeli weelede kulya mafuta nibuba bulowa, ooyu ngomulawo weelede kubambwa lyoonse kwamazyalani oonse kufumbwa nkobayookkala.»

Bapaizi 4

Zipaizyo zyakukombelezezya zinyonyoono zicitwa cakutaziba

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Ambila Baisilayeli kuti naa muntu wacita cinyonyoono akusotoka nuuba umwi wamilawo ya Leza katazi, uleelede kucita zeezi.

3«Kuti naa Mupaizi Mupati wacita cinyonyoono akweetela bantu mulandu, uyooleta mupoho uutakwe kampenda akumupaizya kuli Leza akaambo kacinyonyoono cakwe.

4Uyooleta mupoho kumulyango watente lyakuswaanganina, akabikke janza lyakwe amutwe wapoho akuujaila mpoonya aawo kumbele lya Leza, nkaambo kacinyonyoono cakwe.

5Eelyo Mupaizi Mupati ooyo uyootola bumwi bulowa bwapoho mukati katente lyakuswaanganina.

6Akanjizye munwe mubulowa kwaziindi zili ciloba akabusansaile kumbele lyacisitilizyo cisalala.

7Uyoozila bulowa bumwi kumeja aacipaililo catununkilizyo mutente lyakuswaanganina. Wamana akatile bulowa bwasyaala atako lyacipaililo cazipaizyo zyakutenta, cili kumulyango watente lyakuswaanganina.

8Uleelede kugwisya mafuta oonse aapoho ooyu, nkokuti mafuta aazyamukati,

9ansa amafuta aazyo, amafuta oonse aali amuni,

10mbubonya mbuli bucitwa mafuta aapoho wacipaizyo calumvwano. Eelyo mupaizi lwakwe mwini nguyoogwisya mafuta aaya akuyooatenta acipaililo.

11Pele uleelede kuyootola cikutu, nyama, mutwe, amaulu azyamukati zyoonse kubikkilizya abufumba,

12akazibweze zyoonse kuzitola kunze lyazivuka kubusena busowelwa twe, nkabela akazitentele nkukonya ooko amulilo wankuni.

13«Kuti naa bantu boonse ba Isilayeli babisya akujaninwa mulandu wakusotoka milawo ya Leza kabatazi,

14lino cinyonyoono eeco cazibwa, eelyo buleya boonse, buyooleta kapoho kabe kacipaizyo cakugwisya zinyonyoono. Bayookatola kutente lyakuswaanganina,

15nkabela basololi bayoobikka maanza amutwe wakapoho akukajaila mpoonya aawo kumbele lya Mwami Leza.

16Ndendilyo mupaizi mupati nayoogwisya bulowa bumwi kuzwa kukapoho akubutola mutente lyakuswaanganina,

© 1996, Bible Society of Zambia.

17akanjizye munwe wakwe kwaziindi zili ciloba akusansaila kumbele lyacisitilizyo.

18Eelyo akazile bulowa bumwi kumeja aacipaililo catununkilizyo mukati katente lyakuswaanganina, wamana buyoosyaala akatile kutako lyacipaililo cazipaizyo zyakutenta cili kumbele lyatente lyakuswaanganina.

19Lino akagwisye mafuta oonse akwaatenta acipaililo.

20Uleelede kucita kukapoho aaka mbuli bucitwa ku mupoho wacipaizyo cakugwisya zinyonyoono. Mbombuboobu mupaizi mbwayoocita cipaizyo cakusalazya bantu, eelyo bayoolekelelwa.

21Kwamana boobu uyootola kapoho kunze lyazivuka akukatenta, mbubonya mbuli butentwa mupoho wakugwisya zinyonyoono zyamupaizi. Eeci ncakukombelezezya cinyonyoono cabuleya.

22«Kuti naa musololi wacita cinyonyoono akujaninwa mulandu wakusotoka umwi wamilawo ya Mwami Leza katazi,

23wamana kuzibisigwa cinyonyoono cakwe, uleelede kuleta sijembwe uutakwe kampenda kuti cibe cipaizyo cakwe.

24Akabikke janza amutwe wakwe akumujaila kunyika lyacipaililo cazipaizyo zitentwa. Eeci ciyooba ncecipaizyo cazinyonyoono.

25Mupaizi uyoonjizya munwe wakwe mubulowa, akubuzila kumeja aacipaililo. Kwamana buyoosyaala akatile kutako lyacipaililo.

26Eelyo akatente mafuta oonse acipaililo mbubonya mbuli bucitwa mafuta aacipaizyo calumvwano. Mbombuboobu mupaizi mbwayoomukombelezezya cinyonyoono, nkabela uyoolekelelwa ncobeni.

27«Kuti naa muntu buyo wacita cinyonyoono akujaninwa mulandu wakusotoka umwi wamilawo ya Mwami Leza katazi,

28wamana wazibisigwa cinyonyoono cakwe, uleelede kuleta mpongo mpwizi iitakwe kampenda yakupaizya.

29Weelede kubikka janza lyakwe amutwe wayo, akwiijaila kunyika lyacipaililo cazipaizyo zyakutenta.

30Mupaizi uyoonjizya munwe wakwe mubulowa bwamunyama akubuzila kumeja aacipaililo. Kwamana buyoosyaala akatile kutako lyacipaililo.

31Eelyo akagwisye mafuta aayo oonse mbubonya mbuli bucitwa mafuta aacipaizyo calumvwano akwaatentela acipaililo, bube bweema bubotelezya ku Mwami Leza. Mbombuboobu mupaizi mbwayoomukombelezezya cinyonyoono, nkabela uyoolekelelwa ncobeni.

32«Kuti naa muntu waleta mbelele kuti ibe cipaizyo cacinyonyoono, ileelede kuba mpwizi iitakwe kampenda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Akabikke janza lyakwe amutwe wayo akwiijaila kunyika lyacipaililo cazipaizyo zyakutenta.

34Mupaizi uyoonjizya munwe mubulowa akubuzila kumeja aacipaililo. Wamana bwasyaala akatile kutako lyacipaililo.

35Eelyo akagwisye mafuta aayo oonse mbubonya mbuli bucitwa aacipaizyo calumvwano, akwaatentela acipaililo antoomwe acipaizyo cazyakulya. Mbombuboobu mupaizi mbwayoomukombelezezya cinyonyoono, nkabela uyoolekelelwa ncobeni.»

Bapaizi 5

Zipaizyo zyakukombelezezya zinyonyoono

1«Kuti naa muntu waitwa kunkuta akulumbizigwa kuti ape bumboni bwazeezyo nzyaakabona naa kuziba, pele wakaka, muntu ooyo wabisya.

2«Alimwi kuti naa cakutaziba umwi wajata cintu citasalali, mbuli mutunta wamunyama naa wacivubwa naa wacikalaba, wasofwaala akuba aamulandu.

3«Kuti naa umwi wajata camuntu cisofweede katazi wabisya, eelyo waziba, ulaba aamulandu.

4«Kuti naa muntu wakonkezya cakufwambaana katazi wabisya, eelyo waziba, ulaba aamulandu.

5«Muntu wabisya boobu uleelede kulyaamba cinyonyoono cakwe.

6Uleelede kweeta cipaizyo cakabelele naa kapoho cibe cakukombelezezya mulandu ku Mwami Leza. Mupaizi uyoocita cipaizyo cakusalazya muntu ooyo.

7Kuti naa kali mucete, uutajisi kabelele, uleelede kuleta nziba zyobilo, naa nkwilimba zyobilo, imwi njacipaizyo cazinyonyoono zyakwe, imwi njacipaizyo cakutenta.

8Akazilete kumupaizi uutikape cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono. Akatyole nsingo, pele atagwisyi mutwe pe.

9Bulowa bwayo abusansaile acipaililo, nkabela bwasyaala atile kutako lyacipaililo. Eeci ncipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono.

10Wamana apaizye amuyuni wabili mbuli cipaizyo cakutenta mbubonya mbuli bwaamba mulawo. Munzila eeyi mupaizi ulapa cipaizyo cakusalazya muntu ooyo, nkabela ulalekelelwa ncobeni.

11«Pele kuti naa muntu mmucete cakuti takonzyi kujana nziba zyobilo noziba nkwilimba zyobilo, uleelede kweeta nsangwa yabusu bunante kuti cibe cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono cakwe. Teelede kubikka mafuta notuba tununkilizyo abusu oobo, nkaambo tacili cipaizyo camaila pe, pele ncipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Uleelede kubuleta kumupaizi, walo nguuyoobuula buzuzya janza, cibe ciibalusyo akubutenta acipaililo. Eeci ncipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono.

13Munzila eeyi mupaizi uyoopa cipaizyo cakusalazya muntu ooyo, nkabela uyoolekelelwa ncobeni. Busu busyaala mbwamupaizi, mbubonya mbuli lipaizigwa maila.»

Zipaizyo zyazikwelete

14Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

15«Kuti naa umwi muntu wabisya cakutaziba mukuti taapa zisalala ku Mwami Leza, uleelede kuleta cipaizyo camugutu naa mpongo iitakwe kampenda. Nkabela muulo wayo weendelane awakuŋanda ya Leza. Ncipaizyo cakukombelezezya mulandu.

16Alimwi uleelede kubbadela zisalala eezyo akubikkilizya cipaanzi casanu. Ape eezi kumupaizi, walo nguutipaizye munyama kuti cibe cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono camuntu ooyo, nkabela uyoolekelelwa ncobeni.

17«Kufumbwa muntu wasotoka mulawo wa Mwami leza cakutaziba, uli aamulandu alimwi uleelede kusubulwa.

18Alete kumupaizi mugutu uutakwe kampenda, nkabela muulo wawo weendelane awakuŋanda ya Leza. Lino mupaizi akacite cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono camuntu ooyo, ncaakacita katazi, nkabela uyoolekelelwa ncobeni.

19Eeci ncecakubbadela kubisya nkwaakabisizya Mwami Leza.»

Bapaizi 6

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Muntu wacita cakutasyomeka akubisizya Leza mukuti wacenga mweenzinyina naakaka kupilusya ncasisyidwe naa kumubbida, naa kumuunina,

3naa kubeja cakukonka kati taakapegwa eezyo zyakazimina,

4naa muntu wabisya munzila eezi, uleelede kubweedezya eezyo nzyaakabba, nzyaakanyanga, zyakasweekede nzyaakajana,

5anzyaakakonkezya cabuyo. Buzuba mbwatikajaninwe mulandu, akabweedezye zyoonse kuli mukamwini akubikkilizya cipaanzi casanu.

6Uleelede kuleta kumupaizi cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono. Alete mugutu uutakwe kampenda, eelyo muulo wawo weendelane awakuŋanda ya Leza.

7Nkabela mupaizi uyookombelezezya cinyonyoono camuntu ooyo ku Mwami Leza, eelyo uyoolekelelwa ncobeni.»

Cipaizyo citentwa coonse

8Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

9«Lailila Aloni abana bakwe zyamulawo wacipaizyo citentwa coonse. Cipaizyo eeco cibikkwe acipaililo masiku oonse mane bukace, mulilo kuuyaka ciindi coonse.

10Mupaizi asame jansi lyandeketela akabbudula kandeketela, wamana ayole twe lili acipaililo, alilundike kumbali lyaco.

11Wamana oobo asamunune zisani eezyo, asame zimbi, ndendilyo natitole twe kunze lyazivuka kubusena busalala.

12Nkabela mulilo uuli acipaililo uleelede kuti kuuyaka kuutazimi pe. Cifumo-fumo lyoonse mupaizi uleelede kusikka nkuni acipaililo, akubikka zipaizyo zyakutenta alimwi akutenta mafuta acipaizyo calumvwano.

13Mulilo uleelede kuti uyake lyoonse acipaililo, kuutazimi pe.»

Zipaizyo zyamaila

14«Njeeyi milawo yakupaizya maila. Bana ba Aloni bayootola cipaizyo camaila ku Mwami Leza kumbele lyacipaililo.

15Lino umwi wabo uyoobuula janza lyabusu amafuta atununkilizyo toonse akazitente acipaililo kuzibya kuti zyoonse zyakapegwa ku Mwami Leza. Zibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

16Aloni abana bakwe bayoolya bwasyaala. Bayookanga cinkwa citakwe mimena cakulya kubusena busalala, kulubuwa lwatente lyakuswaanganina.

17Tacikoyoopangwa aamimena pe. Leza wakabapa kuti cibe cipaanzi ncobalya kuzwa kuzipaizigwa amulilo. Cilasalala kapati, mbuli cipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono acakumanya milandu.

18Kwamazyalani oonse aaciza baciinga ca Aloni baalumi kabalya zyazipaizyo zitentwa zipegwa ku Mwami Leza. Kufumbwa uyooziguma, uyoonyonyoonwa akaambo kabusalali bwazyo.»

19Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

20«Cipaizyo ceelede kupegwa abana ba Aloni ciindi umwi wabo nananikwa kuba mupaizi cibe boobu. Ape busu bunante buzula nsangwa, mbubonya mbubuli mweelwe uupaizigwa buzuba abuzuba. Ape cisela cifumo-fumo acimwi mangolezya.

21Eelyo cikandwe amafuta cikangwe. Ciletwe kacisanganyizidwe kabotu kacili mutunsuma mbuli cipaizyo camaila. Cibe cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

22Kwamazyalani oonse aaciza waciinga ca Aloni, mupaizi mupati nguuyoopa cipaizyo eeci ku Mwami Leza. Citentwe coonse do.

23Taakwe cibeela cabusu bwacipaizyo eeco ceelede kuligwa, butentwe boonse.»

Zipaizyo zyakukombelezezya zinyonyoono

24Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

25«Ambila Aloni abana bakwe zyamulawo wakugwisya zinyonyoono. Munyama wakupaizizya cinyonyoono uleelede kujailwa kulubazu lwakunyika lwacipaililo, ooko kujailwa banyama bakutenta. Eeci ncipaizyo cisalala kapati.

26Mupaizi uupaizya munyama ooyo uyoomulya mubusena busalala, mulubuwa lwatente lyakuswaanganina.

27Kufumbwa uuyooguma cipaizyo eeco, uyoonyonyoonwa akaambo kabusalali bwaco. Kuti bulowa bwaco bwatikila acisani, cisanzigwe mubusena busalala.

28Acibiya coonse cali kujikila nyama cipwaigwe. Kuti wajikila muli camukuba, ceelede kusanzigwa akusukululwa amaanzi.

29Kufumbwa mwaalumi waciinga cabupaizi inga walya cipaizyo eeci, nkaambo cilasalala kapati.

30Pele naa kuti bulowa bumwi bwaletwa mutente lyakuswaanganina akubelesegwa mubusena busalala mukukombelezezya zinyonyoono, munyama ooyo teelede kuligwa pe. Weelede kutentwa.»

Bapaizi 7

Zipaizyo zyamilandu

1«Lino ooyu ngomulawo wacipaizyo camulandu. Eeci ncipaizyo cisalala kapati.

2Munyama wacipaizyo eeci ajailwe kulubazu lwakunyika lwacipaililo, ooko kujailwa banyama bakutenta. Kwamana bulowa bwamunyama oobo busansailwe kumabazu one aacipaililo.

3Nkabela mafuta oonse aamunyama agwisigwe, apaizigwe acipaililo, mafuta aakumucila, aazyamukati,

4ansa zyobilo amafuta aazyo, amafuta oonse aali amuni.

5Nkabela mupaizi akatente mafuta oonse acipaililo kuti cibe cipaizyo cacakulya ku Mwami Leza. Eeco ncipaizyo camulandu.

6Kufumbwa mwaalumi waciinga cabupaizi ulakonzya kulya cilyo eeci. Pele cileelede kulidwa mubusena busalala, nkaambo cilasalala kapati.

7«Kuli buyo mulawo womwe uujatikizya zipaizyo zyobilo, cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono acipaizyo cakugwisya zinyonyoono, nyama iba yamupaizi uupaizya.

8Cikutu camunyama uupaizigwa ncamupaizi uucita milimo yabupaizi.

9Maila aakangwa muoveni naa kujikwa mumpani naa acikangilo, nzyamupaizi uupaizya.

10Pele maila oonse aavweledwe mafuta naa pe, ngabana aa Aloni bapaizi. Baabane mulicabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Cipaizyo calumvwano

11«Lino ooyu ngomulawo wacipaizyo calumvwano cipegwa ku Mwami Leza.

12Kuti muntu wapa cipaizyo eeci mukulumba Leza, uleelede kutola munyama acinkwa citakwe mimena, naa cinkwa cilemu-lemu civweledwe mafuta, naa tunkwa tupapalete.

13Antoomwe acipaizyo calumvwano eeco alete tunkwa tubikkidwe mimena.

14Muli zyoonse eezi atole cipaanzi comwe-comwe cacinkwa kuti acipe ku Mwami Leza. Eezi nzyamupaizi uusansaila bulowa bwacipaizyo calumvwano.

15Ayalo nyama yacipaizyo calumvwano iligwe buzuba mbubonya oobo bwakupaizya. Taakwe nyama yeelede kusyaala mane buce pe.

16«Pele kuti kacili cipaizyo cacikonke naa cakuliyandila, kufumbwa casyaala cilakonzya kuligwa bwaca.

17Lino kuti kucisyeede nyama kusikila buzuba bwatatu, itentwe.

18Kuti naa mwiilya mubuzuba bwatatu, inga Leza tatambuli cipaizyo camuntu ooyo, eelyo cipaizyo eeco tacimugwasyi pe. Tacisalali, kufumbwa uucilya uli aamulandu.

19Ayalo nyama kuti yaguma cintu cisofweede tiielede kuligwa pe, itentwe buyo.

«Lino bantu basalala mubukombi balikke mbabakonzya kulya nyama yacipaizyo calumvwano.

20Pele kuti uutasalali wiilya, uyoogwisigwa mubantu ba Leza.

21Alimwi naa muntu walya nyama yacipaizyo eeci ciindi kali waguma kale cintu cimwi cisofwaazya, naba muntu naba munyama, naa kufumbwa cisofweede, uyoogwisigwa mubantu ba Leza.»

Mutalyi mafuta abulowa

22Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

23«Ambila Baisilayeli kuti, mutakalyi mafuta aaŋombe, naaba aambelele, naaba aampongo.

24Aalo mafuta aamunyama walifwida naa walumwa munyamanyina, taaelede kuligwa pe, pele mulakonzya kwaabelesya munzila zimwi.

25Kufumbwa muntu uyoolya mafuta aamunyama wapaizigwa ku Mwami Leza, uyoogwisigwa mubantu ba Leza.

26Taakwe makani naa nkukuli ooko nkwakkala Muisilayeli, taelede kulya bulowa bwabayuni nibuba bwabanyama.

27Kufumbwa uusotoka mulawo ooyu, uyoogwisigwa mubantu ba Leza.»

28Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

29«Ambila Baisilayeli kuti naa muntu wapa cipaizyo calumvwano, uleelede kuleta cipaanzi cimwi kuti cibe cipego ceelede ku Mwami Leza.

30Acilete mumaanza aakwe mbuli cipaizyo cacakulya. Uyooleta mafuta aamunyama akaango akuzizumbaanya kumbele lya Mwami Leza.

31Ciindi eeco mupaizi akatente mafuta acipaililo, pele kaango nkika Aloni abana bakwe.

32Alimwi cibelo calulyo cikapegwe

33kuli uupaizya bulowa amafuta acipaizyo calumvwano.

34Kaango aako acibelo nzipego zyangu kuzwa ku Baisilayeli. Ndazipa kuli Aloni abana bakwe, kuti zibe zyabo lyoonse.

35Eeci ncecipaanzi cacipaizyo ca Mwami Leza kuli Aloni abana bakwe ciindi nibakananikwa kuba bapaizi.

36Mubuzuba oobo Leza wakalailila Baisilayeli kuti bape cipaanzi eeci cacipaizyo. Ooyu ngomulawo Baisilayeli ngobeelede kutobela kwamazyalani oonse aaciza.»

37Eeyi njemilawo yazipaizyo zitentwa, zipaizyo zyamaila zyakugwisya zinyonyoono, zyamilandu, zyakunanikwa, alimwi azyalumvwano.

38Milawo eeyi njenjiyo Mwami Leza njaakapa Mozesi acilundu ca Sinai munkanda buzuba mbwaakaambila Baisilayeli kuti balete zipego zyabo.

Bapaizi 8

Kunanikwa kwa Aloni abana bakwe

(Kulonga 29.1-37)

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Tola Aloni abana bakwe kumulyango watente lyakuswaanganina, alimwi uletelezye azisani zyabupaizi, amafuta aakunana, akapoho kacipaizyo cakugwisya zinyonyoono, abagutu bobilo acisuwo cazinkwa zitakwe mimena.

3Wamana ukabunganye bantu boonse kubusena oobo.»

4Lino Mozesi wakacita mbubonya mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza, nkabela bantu nibakabungana,

5eelyo wakabaambila kuti, «Ndiyanda kucita eeco ncindalaililwa a Mwami Leza.»

6Eelyo Mozesi wakaleta Aloni abana bakwe kumbele, akubasanzya amaanzi.

7Lino wakamusamika cisani akumwaanga lutambo mucibuno. Amane wamusamika jansi akabaki kabupaizi akumwaanga alutambo lwako loosedwe kabotu.

8Alimwi wakamubikka kabaki kaacamba, mukati kako wakabikka Ulimu a Tumimu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Mpoonya wakamusamika cingundu kumutwe, alincico wakabikka mpande yangolida yakasalazigwa mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

10Lino Mozesi wakabweza mafuta akunanika tente azyoonse zyakali mukati. Munzila eeyi wakazisalazya.

11Wakabweza mafuta amwi akwaasansaila ziindi zili ciloba acipaililo azibelesyo zyaco amutiba atako lyawo kutegwa zisalale ku Mwami Leza.

12Kumane wakananika Aloni kumutwe mukumusalazya.

13Naakamana kucita oobo, Mozesi wakaleta bana ba Aloni kumbele. Wakabasamika zisani antambo muzibuno atungundu kumitwe, mbubonya mbwaakalaililwa a Mwami Leza.

14Mpoonya Mozesi wakaleta kapoho kacipaizyo cakugwisya zinyonyoono, eelyo Aloni abana bakwe bakabikka maanza aabo amutwe wakapoho.

15Kumane Mozesi wakakajaya, wakagwisya bulowa, nkabela amunwe wakwe wakabuzila kumeja aacipaililo kutegwa cisalale. Lino wakatila bulowa bwakasyaala kutako lyacipaililo akucisalazya.

16Nkabela Mozesi wakagwisya mafuta aazyamukati, amafuta aalaamuni, ansa amafuta aazyo, akwaatenta oonse acipaililo.

17Mpawo zyakasyaala kubikkilizya acikutu abufumba wakazitenta kunze lyazivuka mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila.

18Lino amane Mozesi wakaleta mugutu wacipaizyo cakutenta, eelyo Aloni abana bakwe bakabikka maanza amutwe wawo.

19Mpawo Mozesi wakamujaya akusansaila bulowa kumabazu one oonse aacipaililo.

20Ooyo mugutu wakamutendaula, amane wakatenta mutwe, mafuta azizo nzyaakatendaula.

21Amane wakasanzya amaanzi zyamukati amaulu amusule, nkokutenta zyoonse zyakasyaala, mbubuli Mwami Leza mbwaakalailila. Eeci ncipaizyo cakutenta cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

22Lino Mozesi wakaleta mugutu wabili wakali wakunanikwa kwa bapaizi, eelyo Aloni abana bakwe bakabikka maanza aabo amutwe wawo.

23Mpoonya Mozesi wakamujaya, akugwisya bulowa bumwi, walamba mpela yakutwi kwa Aloni kululyo, kucala calulyo, akucala cacituta calulyo.

24Naakamana kucita oobo wakaleta bana ba Aloni kumbele akubalamba bulowa mbubonya mbuli mbwaakacita wisi. Eelyo Mozesi wakasansaila bulowa kumabazu one oonse aacipaililo.

25Wakabweza mafuta, amafuta aakumucila, amafuta aazyamukati, amafuta oonse aalaamuni, ansa amafuta aazyo, acibelo calulyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Mpawo wakabweza cinkwa comwe kuzwa mucisuwo cacinkwa citakwe mimena cakapegwa ku Mwami Leza, acimwi cinkwa cakapangwa amafuta, akankwa kapapali komwe, wakazibikka amafuta acibelo calulyo.

27Nkabela zyoonse eezi wakazipa kuli Aloni abana bakwe, balo bakazizumbaanya kuli Leza kuti zibe zipego zyeelede.

28Mpoonya Mozesi wakazitola kuzwa kulimbabo, wazitenta acipaililo atala lyazipaizyo zitentwa, kutondezya kunanikwa kwabo. Eeci ncipaizyo cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

29Amane Mozesi wakabweza kaango, wakakazumbaanya ku Mwami Leza kuti cibe cipaizyo cilibedelede, cakali cipaanzi ca Mozesi camugutu wakunanikwa. Mbombuboobo Mozesi mbwaakacita zyoonse nzyaakalaililwa a Mwami Leza.

30Lino Mozesi wakabweza mafuta aakunana, abulowa bumwi bwakali acipaililo, wakabusansaila ali Aloni abana bakwe aazisani zyabo. Munzila eeyi, wakabapa antoomwe azisani zyabo ku Mwami Leza.

31Mozesi wakaambila Aloni abana bakwe, wakati, «Amutole nyama kumulyango watente lyakuswaanganina amukaijike, akwiilya ooko acinkwa cili mucisuwo cacipego cakunanikwa, mbuli Leza mbwaakandilailila kuti mucite.

32Amutente nyama yoonse acinkwa citisyaale.

33Mutakazwi kumulyango kwamazuba aali ciloba, mane ciyanza cakunanikwa kwanu cikainde.

34Mwami Leza watulailila ncitwacita boobu kuti zinyonyoono zyanu zigwisigwe.

35Nkaako muleelede kukkala kumulyango watente lyakuswaanganina sikati amasiku kwamazuba aali ciloba, kamucita eeco Mwami Leza ncaakamulailila. Kuti naa tamuciti boobo, mulafwa. Mbombuboobo mbwaandilailila.»

36Lino Aloni abana bakwe bakacita nzibakalaililwa a Mwami Leza kwiindila muli Mozesi.

Bapaizi 9

Aloni mbwaakapa zipaizyo

1Lino lyakamana ciyanza cakunanikwa, buzuba bwakatobela Mozesi wakaita Aloni abana bakwe abasololi ba Baisilayeli.

2Amane wakaambila Aloni kuti, «Kogwisya kapoho amugutu zitajisi kampenda, nkabela mukazipaizye ku Mwami Leza. Kapoho kabe kacipaizyo cakugwisya zinyonyoono, pele mugutu ngwacipaizyo citentwa.

3Alimwi waambile Baisilayeli kuti batole sijembwe wacipaizyo cakugwisya zinyonyoono, koombe kamwaka omwe, akabelele kamwaka omwe, tutajisi kampenda, tube cipaizyo cakutenta.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Nkabela batole mupoho amugutu, zibe zyacipaizyo calumvwano. Baleelede kuzipaizya ku Mwami Leza amaila aavweledwe mafuta. Baleelede kucita eeci nkaambo Mwami Leza ulalibonya sunu ndilyonya kulimbabo.»

5Ciindi eeco bakaleta kumbele lyatente lyakuswaanganina zyoonse nzibakalaililwa a Mozesi, eelyo bantu boonse bakabungana ooko kuti bakombe Mwami Leza.

6Mozesi wakabaambila kuti, «Mwami Leza wamulailila kuti mucite eezi zyoonse, kuti mubone bulemu bwakwe bwasika.»

7Alimwi wakaambila Aloni kuti, «Koya kucipaililo upe cipaizyo cakugwisya zinyonyoono zyabantu, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila.»

8Mpoonya Aloni wakainka kucipaililo, nkabela wakajaya kapoho kacipaizyo cakugwisya zinyonyoono zyakwe.

9Bana bakwe bakaleta bulowa kulinguwe, Aloni wakanjizya munwe wakwe mubulowa, amane walamba bulowa kumeja one oonse aacipaililo. Lino bulowa bwakasyaala wakabutila kutako lyacipaililo.

10Aalo acipaililo wakatenta mafuta, ansa, amafuta alaamuni mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

11Pele nyama acikutu wakazitentela anze lyazivuka.

12Alimwi wakajaya munyama wacipaizyo cakutenta, bana bakwe bakaleta bulowa kulinguwe. Wakabusansaila kumabazu one oonse aacipaililo.

13Mpawo bakamupa mutwe azituli zyamunyama, lwakwe mwini wakazitenta acipaililo.

14Kumane wakasanzya zyamukati amaulu aamunsi, amane wakazitenta acipaililo atala lyazipaizyo zimwi.

15Naakamana kucita oobo, wakaleta zipaizyo zyabantu. Wakabweza mpongo yacipaizyo cakugwisya zinyonyoono zyabantu akwiijaya, alimwi akwiipaizya, mbuli mbwaakacita naakali kulisalazya lwakwe mwini.

16Amane wakabweza munyama wacipaizyo cakutenta mbubonya mbuli bwaamba mulawo.

17Wakaleta cipaizyo camaila, wakabuula janza lizwide akwaatenta acipaililo. Cipaizyo eeco cakali cakuyungizya atala lyacipaizyo cakutenta cifumo-fumo.

18Wakajaila bantu mupoho amugutu kuti zibe cipaizyo calumvwano. Bana bakaleta bulowa kuli Aloni, eelyo wakabusansaila kumabazu oonse one aacipaililo.

19Lino Aloni wakabikka zizo zyamafuta aapoho amugutu, mafuta aamucila, mafuta aazyamukati, ansa, amafuta alaamuni,

20atala lyatwaango twabanyama, amane zyoonse wakazitenta acipaililo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Nkabela wakazumbaanya twaango azibelo zyalulyo kuti zibe cipego cilibedelede ku Mwami Leza, mbubonya mbuli mbwaakalailila Mozesi.

22Lino naakamana kupa zipaizyo eezi, wakatambika maanza aakwe kubantu wakabaleleka, amane wakazwa.

23Mpoonya Mozesi a Aloni bakanjila mutente lyakuswaanganina, bazwe buyo, bakaleleka bantu. Mpoonya aawo bulemu bwa Mwami Leza bwakaboneka kubantu boonse.

24Mpoonya-mpoonya Mwami Leza wakatuma mulilo, walo wakatenta zipaizyo zyoonse amafuta aakali acipaililo. Nkabela bantu nibakabona eeco, bakoongolola akuvuntama ansi.

Bapaizi 10

Cinyonyoono ca Nadabu a Abihu

1Lino bana ba Aloni ba Nadabu a Abihu, umwi aumwi wakabweza cikaye cakwe, babikka makala aamulilo mulinzizyo, alimwi bakabikka atununkilizyo, akuzitentela Mwami Leza. Pele cipaizyo eeci Mwami Leza taakacilailila pe.

2Mpoonya aawo Mwami Leza wakatuma mulilo, ooyo wakabatenta, bafwa nkukonya ooko kumbele lya Mwami Leza.

3Lino Mozesi wakaambila Aloni kuti, «Eeci ncicakali kwaamba Mwami Leza naakati, ‹Boonse bayanda kundimanina mulimo baleelede kuyoowa bulemu bwangu busalala. Ime lwangu ndeelede kulemekwa abantu.› » Pele Aloni taakwe ancaakaingula pe.

4Mpawo Mozesi wakaita Misyaeli a Elizafani, bana ba Uziyeli, wisi musyoonto Aloni, wakabaambila kuti, «Kamuza kuno muzootole mitumba yabasazinyoko, mubagwisye mubusena busalalisya bwatente lya Leza, mwiibikke anze lyazivuka.»

5Nibakamvwa boobo, bakasika babaputaila bababweza akubagwisizya anze lyazivuka, mbuli Mozesi mbwaakalailila.

6Alimwi Mozesi wakaambila Aloni abana bakwe, Eliyazaa a Itamaa kuti, «Mutazapauli zisani zyanu nikuba kuleka kulikamuna kutondezya kuti mujisi dilwe. Kuti naa mucite oobo mulafwa, alimwi Mwami Leza ulanyemena bantu boonse. Pele basazinyoko abantu boonse Baisilayeli balakonzya kulila akaambo kabaabo Mwami Leza mbaanyonyoona amulilo.

7Mutazwi amulyango watente lyakuswaanganina, kuti muzwe mulafwa ncobeni, nkaambo mwakananikwa amafuta aa Mwami Leza.» Nkaako bakacita mbubonya mbuli Mozesi mbwaakabalailila.

Milawo ya bapaizi

8Mwami Leza wakaambila Aloni kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

9«Yebo abana bako tamweelede kunjila mutente lyakuswaanganina kamunywide waini noziba zikola zimwi. Kuti mukacite oobo, muyoofwa. Ooyu ngomulawo ngomweelede kubamba mumazyalani aanu oonse.

10Muleelede kwaandaanya akati kazintu zisalala azyabuntunsi, alimwi azisofweede azyeelede kupaizya.

11Muleelede kwiisya Baisilayeli milawo yoonse njendakamupa kwiindila muli Mozesi.»

12Alimwi Mozesi wakaambila Aloni abana bakwe bobilo basyeede, Eliyazaa a Itamaa, kuti, «Amubweze maila aasyaala mupe cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza, amupange cinkwa citakwe mimena, mwamana mukacilide kumbali aacipaililo, nkaambo cipaizyo eeci cilasalala kapati.

13Mucilide kubusena busalala, ncipaanzi cako abana bako cizwa kucipaizyo cacakulya cipedwe ku Mwami Leza. Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakalailila.

14Pele yebo amukwasyi wako woonse inga mwalya kaango akuulu acibelo zipego zyazumbaanywa ku Mwami Leza. Mulakonzya kuzilida buyo mubusena busalala. Zipaizyo eezi zyapegwa nduwe abana bako mbuli cipaanzi cacipaizyo calumvwano cipa Baisilayeli.

15Bayookuletela cibelo akaango mbuli cipego cazumbaanywa ciindi baakupa mafuta mbuli cipaizyo cacakulya ku Mwami Leza. Eezi zipaanzi nzizyako abana bako lyoonse, mbuli Mwami Leza mbwaakalailila.»

16Lino Mozesi naakabuzya zyampongo yacipaizyo cakugwisya zinyonyoono, wakaambilwa kuti yatentwa kale. Mpawo wakanyemena Eliyazaa a Itamaa kapati, eelyo wakaambisya kuti,

17«Nkaambo nzi nimwatalida cipaizyo eeci mubusena busalala? Ncilyo cisalala Mwami Leza ncamupa kuti mulye, mukuti milandu yabantu ilekelelwe.

18Mbuli mbumwatila bulowa bwayo mubusena busalala, mweelede kulya cipaizyo mumonya oomo, mbuli mbondakamulailila.»

19Lino Aloni wakaingula wakati, «Ulizi kale zyandicitikila. Bantu bapa cipaizyo cakugwisya zinyonyoono acipaizyo cakutenta ku Mwami Leza sunu. Sena Mwami Leza naabotelwa nindalya nyama yacipaililo eeci sunu?“

20Mozesi naakamvwa boobu wakalamwa.

Bapaizi 11

Banyama beelede kulya

(Ciibalusyo 14.3-21)

1Njeeyi milawo Mwami Leza njaakapa kuli Mozesi a Aloni

2kwaamba zya Baisilayeli. Wakati, «Mulakonzya kulya munyama uuli munyika

© 1996, Bible Society of Zambia.

3ooyo uujisi nsumba zyaandeene uuselula.

4-6Pele tamweelede kulya nkamela, cibila, asulwe. Aaba tabasalali nikuba kuti balaselula, nkaambo tabajisi nsumba zyaandeene pe.

7Tamweelede kulya ngulube, taziseluli.

8Alimwi mutabalyi banyama aaba nikuba kuguma mitunta yabo, mbanyama batasalali.

9Alimwi mulakonzya kulya zyamumaanzi zijisi maamba atuyambyo.

10Pele zintu zyoonse zyamumaanzi zitajisi maamba atuyambyo mutalyi pe.

11Eezi zilatondwa, taziligwi pe, amitunta yazyo tiijatwi.

12Tamweelede kulya cintu coonse cikkala mumaanzi citakwe tuyambyo amaamba, nkaambo cilatondwa.

13Bayuni basofweede mbomuteelede kulya mbaaba: sikwaze, sikube, cuungwe,

14bimbe, luunga abalubanze bamisyobo-misyobo,

15nuuba musyobo uuli buti wacikwaangala,

16impye, sikusiku, nkolekole, basikakooze bamisyobo-misyobo,

17tumba, cibengelele, siyaswimuumba,

18kakukubwi, sifundwe, simusika,

19tongola, masyulamiyobe aamisyobo-misyobo, ŋangayabayuni, akampaafwa, boonse aaba balatondwa.

20«Atuuka toonse tuuluka mumakata-makata tatusalali.

21Mweelede buyo kulya tujisi myeendo yone, tusotooka.

22Mulakonzya kulya cikwikwi, nswabanda, camusokonya nsonzi amisyobo yazyo.

23Pele tuuluka toonse tujisi maulu tulatondwa.

24-28«Lino kufumbwa uuyooguma mitunta yabanyama aaba uyoosofwaala mane kusikila kuciindi camangolezya. Alimwi kufumbwa uyoobweza mitunta yabo uleelede kusanzya zisani zyakwe, pele nikubaboobo tatisalale kusikila ciindi camangolezya. Banyama boonse bajisi nsumba, ccita kabajisi nsumba zyaandeene akuselula, abanyama bajisi myeendo yone beenzya zifumba, balatondwa mbubonya buyo.

29Banyama baniini batondwa mbaaba: silufukwe, mbeba, banabulwe bamisyobo-misyobo,

30syaazibumbu, mbulumusanza, ntombela, kkulumusi, alimwi analuntaambwe,

31kufumbwa uuguma niiba mitunta yazyo takooyoosalala kusikila kumangolezya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Kuti naa mitunta yazyo yawida acintu cimwi, acalo tacisalali pe. Eeci cilajatikizya nkuni, cisani, cikutu, saka, taakwe makani naa cibelesegwa mulimo nzi. Ceelede kunyikwa mumaanzi, pele tacinoosalali kusikila kumangolezya.

33Kuti naa zyawida acibiya, azili mumo zyoonse inga tazicisalali pe, aboobo cibiya eeco cileelede kupwaigwa.

34Maanzi mucibiya eeco kuti atilwa muli cakulya, inga cakulya eeco casofwaala, alimwi cakunywa cili mucibiya eeco tacisalali pe.

35Acimbi cawidwa mutunta ooyo inga tacisalali. Cikaye naa oveni ceelede kupwaigwa.

36Pele kasensa naa citelekezezyo cinoosalala, kufumbwa buna zintu zyaguma mitunta eeyo inga tazisalali.

37Pele kuti naa cimwi cawida ambuto yakusyanga, mbuto eeyo inoosalala.

38Pele kuti naa mbuto inyikidwe mumaanzi yawidwa mutunta tiicisalali pe.

39«Kuti naa munyama uuligwa walifwida, kufumbwa wamuguma inga wasofwaala kusikila kumangolezya.

40Nkabela kuti naa kuli umwi walya umwi wabanyama aabo, uleelede kusanzya zisani zyakwe, pele nikuba boobo tanoosalali kusikila kumangolezya. Alimwi naa umwi wabweza mutunta, uleelede kusanzya zisani zyakwe, pele unoocisofweede kusikila kumangolezya.

41«Tamweelede kulya zilenge zyeenda ansi,

42taakwe makani naa zilakalaba, zileenda amaulu one, naa kwiindilila waawo.

43Mutazilyi mulasofwaala.

44Ndime Mwami Leza wanu, muleelede kusalala, nkaambo ndasalala.

45Ndime Mwami Leza wakamugwisya mu Ijipiti kuti ndibe Leza wanu, Muleelede kusalala, nkaambo mebo ndasalala.

46«Lino eeyi njemilawo yabanyama, bayuni, azyoonse zyamumaanzi, azikalaba.

47Mucenjele kapati kuti mwaandaanye akati kazisalala azitasalali, akati kabanyama baligwa abataligwi.»

Bapaizi 12

Kusalazigwa kwabatumbu

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Ambila Baisilayeli kuti ciindi mukaintu natumbuka mwana mulombe tanoosalali kwamazuba aali ciloba, mbubonya mbuli mbwatasalali nali kuciindi cakwe.

3Nkabela mubuzuba bwalusele mwana uleelede kupalulwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Alimwi mukaintu ulalindila kwamazuba aali makumi otatwe amazuba otatwe kuti akasalazigwe kubutumbu bwakwe. Teelede kujata cintu cimwi cisalala naa kunjila mutente lyakuswaanganina.

5Kuti naa watumbuka mwana musimbi, takoonoosalala kwamazuba aali kkumi aane mbubonya mbuli mbwatasalali nali kuciindi cakwe. Kwamana uleelede kulindila kwamazuba aali makumi aali cisambomwe kuti akasalazigwe kubutumbu bwakwe.

6«Ciindi cakusalazigwa camana buyo, camwana mulombe naa musimbi, uyooleta kabelele kumupaizi kamwaka omwe kumulyango watente lyakuswaanganina, kabelele aaka kabe kacipaizyo cakutenta. Alimwi aletelezye ankwilimba niiba nziba yacipaizyo cakugwisya cinyonyoono.

7Nkabela mupaizi uyoopa zipaizyo eezyo ku Mwami Leza akucita zeezyo zyeelede kuti asalazigwe. Nkaako uyoosalazigwa ncobeni. Ooyu ngomulawo wamukaintu watumbuka mwana mulombe naa musimbi.

8«Kuti naa mukaintu kali mucete cakuti takonzyi kuleta mbelele, ulaleta nziba zyobilo niziba nkwilimba zyobilo, imwi njacipaizyo cakutenta, imwi njacipaizyo cakugwisya cinyonyoono. Lino mupaizi akacite zeezyo zyeelede kuti asalazigwe. Nkaako uyoosalala ncobeni.»

Bapaizi 13

Milawo yabulwazi bwacinsenda

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni

2wakati, «Kuti naa muntu kajisi kalonda amubili naa cuute naa tubala tukonzya kuba cinsenda, uleelede kuletwa kuli Aloni naa mwanaakwe mupaizi.

3Mupaizi uyoolanga-langa mubili atulonda, alimwi kuti boya buli acilonda bwatuba akuti naa cilonda kacibbide nkokuti ncinsenda. Eelyo mupaizi aakumana kulanga-langa muntu ooyo, uyooambilizya kuti tasalali.

4Pele kuti naa cilonda catuba pele kacitabbilide aboya kabutatubi, mupaizi uleelede kumuzandula kuzwa mubantu kwamazuba aali ciloba.

5Mupaizi uleelede kuyoomulanga-langa alimwi mubuzuba bwaciloba. Kuti naa wajana kuti cilonda cicilimbubonya, alimwi ulamulangilila kwamazuba aali ciloba muntu ooyo kacikkede nkukonya ooko.

6Mupaizi uleelede kumulanga-langa alimwi kwaakumana mazuba aali ciloba. Kuti naa cilonda kaciya bupona, ulaambilizya kuti ulasalala, cali cilonda buyo. Muntu ooyo uyoosanzya zisani zyakwe eelyo uyoosalala.

7Pele kuti naa cilonda cayandilila kuzwa ciindi mupaizi naakacilangide akwaambilizya kuti ulasalala, uleelede alimwi kuletwa kumupaizi.

8Mulimo wakwe wamupaizi ngwakuti amulange-lange. Kuti wajana kuti bulwazi bwakomena, ulaambilizya kuti tasalali, ulaacinsenda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9«Lino kufumbwa muntu uuciswa cinsenda uyooletwa kumupaizi, walo

10uyoomulanga-langa. Kuti kakuli cibala cizimbide cituba cijisi boya butuba

11inga bulaba bulwazi bwacinsenda. Nkaako mupaizi ulamwaambilizya kuti tasalali, pele atamuzanduli nkaambo wabonwa kuti tasalali.

12Lino kuti bulwazi bwayandilila mubili woonse kumutwe kusikila kumaulu,

13mupaizi uleelede kumulanga-langa, kuti wajanwa kuti mubili woonse wayambukilwa, mupaizi ulaambilizya kuti ulasalala kweendelana amulawo. Kuti mubili woonse kuutuba, ulati ulasalala.

14Pele kuti zilonda kazimonkokede, mupaizi ulaamba kuti tasalali.

15Nkaambo cilonda cimonkokede citondezya kuti ncinsenda, nkaako mupaizi uleelede kumulangisisya, akwaambilizya kuti tasalali.

16Pele kuti cilonda cayumya pele lubata kalucituba, muntu ooyo uleelede kuya kumupaizi,

17walo uyoomulanga-langa alimwi. Kuti naa wamujana kuti zilonda zyayumya, mupaizi ulaambilizya kuti ulasalala.

18«Lino kuti amubili kakuli cuute cakapona,

19kwamana cabuka akutuba naa kusalaluka, uleelede kuya kumupaizi.

20Mupaizi uyoomulanga-langa. Kuti camonkoka akubbila, alimwi kuti boya buli mpawo kabutuba, mupaizi uyooambilizya kuti tasalali. Ncinsenda.

21Kuti mupaizi wacilanga-langa wajana kunyina boya butuba alimwi tacicizimbide, mupaizi inga wamuzandula kwamazuba aali ciloba.

22Kuti kaciya buyandilila, mupaizi ulaambilizya kuti tasalali,

23kuti naa cilonda kacili mbubonya, kacili cibata cacuute, mupaizi ulaambilizya kuti ulasalala.

24«Kuti naa muntu wapya, kwamana acilonda kwaba kabata katuba, naa kasalaluka,

25mupaizi uyoomulanga-langa. Kuti wajana kuti boya bulatuba aamonkokede, nkokuti ncinsenda. Nkaako, mupaizi uyooambilizya kuti tasalali, ulaacinsenda.

26Pele kuti naa boya tiibwasanduka kutuba alimwi tiicamonkoka, mupaizi uleelede kumuzandula kwamazuba aali ciloba.

27Mupaizi uyoomulanga-langa alimwi mubuzuba bwaciloba. Kuti naa cimonko ciyabuyandilila inga ncinsenda, mupaizi uyooambilizya kuti tasalali.

28Pele kuti cimonko taciyandilili naa kutubuluka, kazimbide buyo, mupaizi uyooamba kuti ulasalala nkaambo ncilonda buyo.

29«Kuti mwaalumi naa mukaintu waba aacilonda amutwe naa akalezu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

30mupaizi uyoocilanga-langa. Kuti wajana kuti camonkoka alimwi boya mbwantuntulwa akuuba, nkokuti ncinsenda, eelyo uyooambilizya kuti tasalali, ulaacinsenda.

31Kuti naa mupaizi wamulanga-langa, wajana tacibbide alimwi kakunyina boya bubotu, uyoomuzandula kwamazuba aali ciloba.

32Mupaizi uyoocilanga-langa cilonda alimwi mubuzuba bwaciloba. Kuti taciyandilili, alimwi kacitajisi boya bwantuntulwa, kacitabbide,

33muntu ooyo akanyoole boya kuzinguluka cilonda. Mupaizi akamuzandule kwamazuba aali ciloba.

34Alimwi mubuzuba bwaciloba mupaizi uyoomulanga-langa. Kuti naa taciyandilili, alimwi tacibbide, uyoomwaambilizya kuti ulasalala. Muntu ooyo akasanzye zisani zyakwe, kwamana uyoosalala.

35Pele kuti naa cilonda cayandilila amana kusalazigwa,

36mupaizi ulamulanga-langa alimwi. Kuti naa cilonda cayandilila, mupaizi teelede kulanga mubala waboya, muntu ooyo tasalali ncobeni.

37Pele kuti naa mupaizi waziba kuti cilonda tiicayandilila, aboya bubotu kabukula alincico, nkokuti cilonda cilapona, eelyo mupaizi ulamwaambilizya kuti ulasalala.

38«Alimwi kuti mwaalumi naa mukaintu waba atubala tutuba amubili,

39mupaizi uleelede kulanga-langa muntu ooyo. Kuti naa mabala kaatatubisyi, ambweni nkutubuluka buyo kwacikanda, muntu ooyo ulasalala.

40-41«Kuti naa muntu wakuluka masusu kumakosi, nkumo naa katwikkilo, tacaambi kuti tasalali.

42Pele kuti alubala kwaboneka cilonda, cisalaluka naa citubuluka ncinsenda.

43Mupaizi uleelede kumulanga-langa, kuti wajana cilonda cisalaluka naa citubuluka,

44mupaizi ulaambilizya kuti tasalali, nkaambo wajaninwa cinsenda,

45muntu ulaacinsenda uleelede kusama madelu-delu, teelede kukamuna, alivumbe kumulomo kati, ‹Nsisalali, nsisalali.›

46Unookkede lyoonse mbubonya oobo kwaciindi najisi bulwazi oobo, nkabela uleelede kukkala alikke kunze lyazivuka.

Milawo yangubi

47«Ciindi cisani nicijisi ngubi, niciba caboya, niciba cabutonje,

48citungidwe, niciba cilukidwe, niciba candeketela, niciba cacikutu,

49kuti kiili yanyanzabili naa kusalaluka tacisalali. Cileelede kutondezegwa kumupaizi.

50Lino mupaizi ulacilanga-langa akucizandula kwamazuba aali ciloba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

51Alimwi ulacilanga mubuzuba bwaciloba. Kuti cajanika kuti yayandilila, cintu eeci tacisalali.

52Nkabela mupaizi ulacitenta cisani eeco nkaambo yalikuyandilila.

53«Kuti mupaizi wajana kuti tiiyayandilila,

54ulalailila kuti cisani cisanzigwe akuzandulwa kwamazuba aali ciloba.

55Pele kuti naa mupaizi wacilanga-langa, amana wajana kuti ngubi tiiyazwa nikuba kuti tiiyayandilila tacisalali. Uleelede kucitenta.

56Kuti naa wajana kuti ngubi yatubuluka-tubuluka, mupaizi uleelede kwiitenda kuzwa kucisani naa cikutu.

57Alimwi kuti ngubi kiicilibonya akuyandilila, ulaaco uleelede kucitenta.

58Kuti naa wacisanzya, kabala kazwa, uyoocisanzya alimwi, eelyo ciyoozuminwa kuti casalala.

59«Ooyu ngomulawo wangubi yacisani naa ncaboya, niciba candeketela, niciba cisani cili buti, niciba cacikutu, mukuti cizibwe naa cilasalala naa pe.»

Bapaizi 14

Mbwasalazigwa sicinsenda

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi

2kuti, «Ngooyu mulawo wakusalazya muntu uulaacinsenda. Buzuba mbwataambilizigwe kuti wapona, uyooletwa kumupaizi,

3walo mupaizi uyoomugwisya akumutola anze lyazivuka akumulanga-langa. Kuti naa bulwazi bwapona,

4mupaizi inga waambila muntu ooyo kuti alete bayuni bobilo bakonzya kupaizigwa ankuni yamukamba, butonje busalala pyu, akatabi kahisopo.

5Lino mupaizi ulaambilizya kuti muyuni umwi ajaigwe mumutiba wabulongo uujisi maanzi aakasensa.

6Alimwi akabweze muyuni wasyaala akamunyike antoomwe ankuni yamukamba abutonje busalala pyu akatabi kahisopo mubulowa bwamuyuni wajaigwa.

7Nkabela mupaizi uyoosansaila ziindi zili ciloba amuntu ooyo uuyanda kusalazigwa, akwaamba kuti lino wasalala. Wamana natilekezye muyuni uupona akauleke musokwe.

8Muntu ooyo akasanzye zisani zyakwe, akagele masusu, akasambe, ndendilyo nayoosalala mumulawo. Uyoonjila mukati, pele uleelede kukkala anze lyatente lyakwe kwamazuba aali ciloba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Alimwi mubuzuba bwaciloba uleelede kugela alimwi anyoole cilezu, ankoye aboya boonse buli amubili, akasanzye zisani zyakwe zyoonse alwakwe mwini akasambe, eelyo uyoosalala mumulawo.

10«Lino mubuzuba bwalusele akalete bagutu bobilo akabelele kapwizi kamwaka omwe zitajisi kampenda, nsangwa yabusu bukandidwe amafuta, alufulu lwamafuta.

11Amana mupaizi uumusalazya uyootola muntu ooyo azipaizyo kumulyango watente lyakuswaanganina.

12Eelyo mupaizi akatole mugutu omwe, akamupaizye mbuli cipaizyo camulandu antoomwe alufulu lwamafuta, zitikabe cipaizyo cakuzumbaanya ku Mwami Leza.

13Eelyo uyoojaya kapwizi kubusena ooko kujailwa cipaizyo cakugwisya zinyonyoono acakutenta. Uleelede kucicita eeci nkaambo ncipaizyo camulandu, calo cili mbuli cipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono, ncamupaizi alimwi cilasalala kapati.

14Lino mupaizi uyoobweza bumwi bulowa bwakapwizi akubulamba kukutwi kwalulyo kwamuntu ooyo, akucala calulyo, akucala cakukuulu kwalulyo kwamuntu ooyo uutegwa wasalala mumulawo.

15Mupaizi uyooungula mafuta amwi mulufulu akwaatila mujanza lyalumwensi lwakwe.

16Amana akanyike munwe wakwe walulyo mumafuta, nkabela akasansaile kwaziindi zili ciloba nkukonya ooko kumbele lya Mwami Leza.

17Akaungule aamwi mafuta aasyaala mujanza lyakwe antoomwe abulowa bwakapwizi, akalambe kumpela lyakutwi kwalulyo, akucala calulyo, akukantengezya kakuulu kwakululyo kwamuntu ooyo sikusalazigwa.

18Lino mafuta aayo aasyaala mujanza akaatile amutwe wamuntu ooyo. Mbombuboobu mbwayoocita cipaizyo camulandu.

19«Lino mupaizi uyoopa cipaizyo cakugwisya zinyonyoono akucita ciyanza cakusalazya. Aakumana kucita oobo natikajaye munyama wacipaizyo cakutenta,

20akumupaizya acipaililo antoomwe acipaizyo camaila. Munzila eeyi mupaizi mbwayoocita mulimo wakusalazya, nkaako muntu ooyo uyoosalala ncobeni.

21«Kuti naa muntu ooyo kali mucete uutakonzyi kujana zintu zinji, inga ulaleta kagutu komwe buyo kakusalazigwa kwakwe, kabe kacipaizyo camulandu cakuzumbaanya kuli Leza. Alimwi alete ansangwa yabusu bunante bukandidwe amafuta, alufulu lwamafuta, zibe cipaizyo kuli Leza.

22Alimwi aletelele anziba zyobilo naa tukwilimba tobilo, imwi njacipaizyo cakugwisya zinyonyoono, imwi njacipaizyo cakutenta.

23Lino mubuzuba bwalusele bwaciyanza cakusalazigwa kwakwe, uyoozileta kumupaizi kumulyango watente lyakuswaanganina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Mupaizi atole kagutu amafuta, akuzizumbaanya ku Mwami Leza, zibe cipaizyo camulandu.

25Mupaizi uyoojaya kabelele akugwisya bumwi bulowa akubulamba kumpela lyakutwi kwalulyo akucala cajanza lyalulyo, akucala cakuulu kwalulyo kwamuntu ooyo.

26Mupaizi uyooungula mafuta mujanza lyakwe lyalumwensi,

27eelyo ajanza lyakwe lyalulyo uyoosansaila mafuta amwi ziindi zili ciloba kumbele lya Mwami Leza.

28Uyoolamba mafuta amwi mbubonya, kumpela lyakutwi kwalulyo, akucala cajanza lyalulyo, akucala cakuulu kwalulyo kwamuntu ooyo.

29Lino mafuta aayoosyaala mujanza lyamupaizi akatilwe amutwe wamuntu ooyo. Mbombuboobu mbwayoosalazigwa muntu ooyo.

30Kwamana uleelede kupa nziba yomwe naa nkwilimba yomwe, kufumbwa ncakonzya,

31kuti cimwi cibe cipaizyo cakugwisya zinyonyoono, cimwi cibe cipaizyo cakutenta antoomwe amaila. Mbombuboobu mbwayoosalazigwa muntu ooyo.

32Aaya ngamalailile aayooyo uuciswa cinsenda, uutakonzyi kuleta zipaizyo zyeelede kuti asalazigwe.»

Ngubi zyamaanda

33Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti,

34«Mwaakunjila buyo mu Kenani, nyika njeyoomupa kuti ibe yanu, mwaakubona ngubi mumaanda aanu, mukacite boobu.

35Mwini ŋanda uleelede kuya kumupaizi kuti akamuzibye makani aaya.

36Nkabela mupaizi uyoolailila kuti zintu zyoonse zili muŋanda zigwisigwe anze, kuti zitatabukilwi. Eelyo mupaizi uyoonjila muŋanda eeyo,

37akwiilanga-langa. Kuti kwajanika ngubi abwaanda bwaŋanda,

38uyoozwa muŋanda oomo akwiijala kwamazuba aali ciloba.

39Lino mubuzuba bwaciloba, mupaizi uyoobweeda alimwi kuti akailange-lange. Kuti wabona kuti ngubi yayandilila,

40uyoolailila kuti mabwe ajisi ngubi agwisigwe asowegwe kubusena bwamakwisyilili, kunze lyamunzi.

41Kwamana boobo, bwaanda bwaŋanda eeyo bukapalwe-palwe mobuli mukati, makomwe oonse aakasowegwe anze lyamunzi kubusena bwamakwisyilili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Nkabela bakalete mabwe aambi mubusena bwayaayo aasowegwa bamana basyingulule alimwi bwaanda boonse mukati.

43«Kuti ngubi yajanika alimwi muŋanda oomo mwakasyingululwa kale, kaali mabwe akagwisigwa kale,

44mupaizi uleelede kuunka akiilange-lange alimwi. Kuti ngubi yayandilila muŋanda eeyo ningubi mbyaabi, ŋanda eeyo tiisalali pe.

45Ileelede kumwaigwa, mabwe amakomwe zyoonse zikasowelwe anze lyamunzi kubusena bwamakwisyilili.

46Kufumbwa uyoonjila muŋanda eeyo iijalidwe, takooyoosalala mane kusikila ciindi cakumangolezya.

47Kufumbwa uyoonjila akoona akulida mumo, uleelede kusanzya zisani zyakwe.

48«Kuti naa mupaizi wiilanga-langa ŋanda eeyo, wajana kuti ngubi tiiyayandilila mukati ciindi niyasyingululululwa alimwi, uyooambilizya kuti ŋanda eeyo ilasalala, nkaambo kakuti ngubi yamana.

49Lino mukuti ŋanda isalazigwe, ulaayo uyootola tuyuni tobilo, ankuni yamukamba, butonje busalala pyu, akatabi kahisopo.

50Uleelede kujaya kayuni komwe mumutiba wabulongo uujisi maanzi aakasensa.

51Wamana abweze nkuni yamukamba akatabi kahisopo, butonje busalala pyu, akayuni kapona akazinyike mubulowa bwakayuni kajaigwa mumaanzi aayo. Nkabela akasansaile ŋanda ziindi zili ciloba.

52Mbombuboobu mbwayoosalazya ŋanda abulowa bwakayuni, maanzi aakasensa, kayuni kapona, nkuni zyamukamba, katabi kahisopo, alimwi abutonje busalala pyu.

53Wamana uyookalekezya kayuni kapona kunze lyamunzi. Eeci nceciyanza cakusalazya ŋanda, eelyo iyoosalala mumulawo.»

54Lino aaya ngamalailile aabulwazi bwacinsenda.

55-56Zilonda, zyuute, azibabo, ngubi mumaanda aazisani,

57kuti zizibwe naa zilasalala naa pe. Aaya ngamalailile aabulwazi bwacinsenda.

Bapaizi 15

Zyakulilotela akuzwa zisesemya

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti,

2«Ambila Baisilayeli kuti muntu naa kazwa zisesemya kubwaalumi tasalali,

3nikuba kuti kazicizwa naa zyaleka.

4Kufumbwa bulo mbwaaona bulasofwaala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Kufumbwa uuguma bulo bwakwe uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, nikuba boobo unoosofweede kusikila kumangolezya.

6Alimwi kufumbwa uukkala aali coonse ncaakkede ooyo, uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, nikuba boobo unoosofweede kusikila kumangolezya.

7Kufumbwa muntu wagumana amuntu ooyo, uuzwa zisesemya, uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, nikuba boobo unoosofweede kusikila kumangolezya.

8Alimwi kuti ooyo uuzwa zisesemya waswida muntu umwi, waswidwa ooyo uleelede kusanzya zisani zyakwe, alwakwe mwini, nikuba boobo unoosofweede kusikila kumangolezya.

9Kufumbwa cuuno ncaakkala muntu ooyo cilisofweede.

10Alimwi kufumbwa muntu uuguma cintu eeco muntu ooyo ncaakkede, awalo ulasofwaala kusikila kumangolezya. Alimwi kufumbwa muntu uubweza cintu nociba buti cali aakkede muntu ooyo, uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, nikuba boobo unoosofweede kusikila kumangolezya.

11Alimwi muntu ooyo uuzwa zisesemya waguma muntu katanasamba mumaanza wagumwa ooyo uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, nikuba boobo unoosofweede kusikila kumangolezya.

12Kufumbwa cibiya cagumwa amuntu ooyo cileelede kupwaigwa, alimwi kuti waguma mutiba wacisamu, mutiba ooyo uleelede kusanzigwa. Muntu ooyo wapona uleelede kulindila mazuba aali ciloba,

13kwamana asanzye zisani zyakwe, alwakwe mwini mumaanzi aakasensa, eelyo inga wasalala mumulawo.

14Lino mubuzuba bwalusele uyootola nziba zyobilo naa tukwilimba tobilo kumulyango watente lyakuswaanganina, akazipe mupaizi,

15walo mupaizi uyoopaizya yomwe kuti cibe cipaizyo cakugwisya zinyonyoono aimbi ibe cipaizyo cakutenta. Munzila eeyi muntu ooyo ulacita ciyanza cakusalazya.

16«Kuti naa mwaalumi walilotela, uleelede kusamba mubili woonse, pele nikuba boobo unoosofweede kusikila kumangolezya.

17Kufumbwa cisani naa cikutu aawida bwaalumi, zintu eezyo zileelede kusanzigwa, pele cintu eeco cinoosofweede kusikila kumangolezya.

18Mwaalumi waswaangana amukaintu, boonse bobilo baleelede kusamba, pele banoosofweede kusikila kumangolezya.

Mukaintu nali kuya bakaintu

19«Lino ciindi mukaintu nali kuya bakaintu unoosofweede kwamazuba aali ciloba. Kufumbwa wamuguma awalo unoosofweede kusikila kumangolezya.

20Cintu coonse ncaakkala naa koona kuciindi eeci, cilasofwaala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21-23Kufumbwa muntu uuguma bulo bwakwe niciba cintu ncaakkede, uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, pele unoosofweede kusikila kumangolezya.

24Alimwi kuti mwaalumi waswaangana amukaintu ooyo, mwaalumi inga wayambukilwa busofwaazi bwamukaintu, nkabela unoosofweede kwamazuba aali ciloba. Kufumbwa bulo mbwaalala abwalo bulasofwaala.

25«Kuti naa mukaintu waindilizya ciindi cakwe, naa kubona mwezi alimwi, tanoosalali kwaciindi coonse ncanoociswa mbubonya mbuli ciindi cakwe.

26Kufumbwa abulo mpaaona nikuba ncaakkala tacisalali naaindilizya ciindi cakwe.

27Kufumbwa waziguma awalo tasalali. Mbubonya buyo, kufumbwa uuziguma ulasofwaala aboobo uyoosanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, pele tanoosalali kusikila kumangolezya.

28Ciindi naapona, uleelede kulindila kwamazuba aali ciloba, ndendilyo nayoosalala mumulawo.

29Mubuzuba bwalusele uyoobweza nziba zyobilo naa nkwilimba zyobilo akuzitola kumupaizi kumulyango watente lyakuswaanganina.

30Mupaizi uyootola imwi kuti ikabe cipaizyo cakugwisya zinyonyoono, imwi iyooba cipaizyo cakutenta. Munzila eeyi uyoocita ciyanza cakusalazya busofwaazi bakwe.»

31Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti acenjezye Baisilayeli kuti batantamuke kuzintu zisofwaazya kutegwa batasofwaazyi tente lyakukkalila lyalo lyakali akati kazivuka zyabo. Kuti naa tabaciti oobo, bayoojaigwa.

32Aaya ngamalailile aamwaalumi uuzwa zisesemya naa kulilotela,

33amukaintu uuli kuciindi cakwe. Malailile aaya alajatikizya mwaalumi naa mukaintu uuzwa zisofweede naba mwaalumi wakaswaangana amukaintu uucisofweede mumulawo.

Bapaizi 16

Buzuba bwakukombelezezya zinyonyoono

1Lyakamana lufu lwabana ba Aloni bobilo aabo bakapaizya zitasalali kuli Leza, Mwami Leza wakaambila Mozesi

2kuti, «Ambila mwanookwanu Aloni kuti atanoonjili lyoonse kusule lyacisitilizyo mukati kabusena busalalisya, nkaambo nkonkuko nkweboneka mukkumbi atala lyacivunisyo cabbokesi lyacizuminano. Kuti naa wacita oobo, ulafwa.

3Ulakonzya buyo kunjila mubusena busalala kuti naa waletelela akapoho kacipaizyo cakugwisya zinyonyoono alimwi akagutu kacipaizyo cakutenta.»

4Lino Mwami Leza wakaindilizya akwaamba kuti, «Aloni katananjila mubusena busalalisya, uleelede kusamba akusama zisani zyabupaizi, jansi lituba akabbudula kakunsi alutambo acingundu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Baisilayeli baleelede kupa Aloni basijembwe bobilo bacipaizyo cazinyonyoono, alimwi bamupe amugutu wacipaizyo cakutenta.

6Aloni uyoopa mupoho kuti cikabe cipaizyo cakugwisya zinyonyoono zyakwe azyamukwasyi wakwe.

7Eelyo akatole basijembwe bobilo ku Mwami Leza kumulyango watente lyakuswaanganina.

8Nkabela ooko akaume zisolo zyobilo, cimwi nca Mwami Leza, acimwi casijembwe wakuleka.

9Aloni akapaizye mpongo eeyo yasalwa a Mwami Leza mbuli cipaizyo cakugwisya cinyonyoono.

10Pele mpongo yasalwa kuti ilekwe iyoopegwa ku Mwami Leza mukugwisya zinyonyoono zyabantu. Iyootolwa munkanda mwiiyoolekelwa.

11«Ciindi Aloni napaizya mupoho wakugwisya zinyonyoono zyakwe azyamukwasyi wakwe,

12uyoobweza cikaye cizwide makala kuzwa kucipaililo amaanza obilo kajisi tununkilizyo akuzileta kubusena busalalisya.

13Ooko akabikke tununkilizyo amulilo kumbele lya Mwami Leza, nkabela busi bwatununkilizyo buyoovumba civunisyo cabbokesi lyacizuminano kuti atafwi.

14Akatolelezye abulowa bumwi bwapoho, akabusansaile amunwe wakwe kumbele lyacivunisyo, alimwi akasansaile abumwi bulowa ziindi zili ciloba kumbele lyabbokesi lyacizuminano.

15«Wamana kucita boobo, azwe akajaye ampongo yacipaizyo cakugwisya zinyonyoono zyabantu, mpoonya akalete bulowa bwampongo kubusena busalalisya akubusansaila atala lyacivunisyo kumbele lyabbokesi lyacizuminano mbubonya mbuli mbwaacita abulowa bwapoho.

16Acita boobo nkokuti wacita ciyanza cakukombelezezya bantu nkaambo kabusofwaazi abuzangi bwabo. Uleelede kucita mbubonya kutente lyakuswaanganina nkaambo liimvwi akati kabantu basofweede.

17Takweelede kuba muntu mukati katente lyakuswaanganina kuzwa ciindi Aloni ncayoonjila mubusena busalalisya kuyoocita ciyanza cakusalazya kusikila akazwe anze wamana kugwisya zinyonyoono zyakwe azyamukwasyi wakwe alimwi azyabantu boonse.

18Wamana akainke kucipaililo cazyakutenta akacisalazye acalo. Uleelede kutolelela abulowa bwapoho, abwampongo akubulamba kumeja oonse aacipaililo.

19Akasansaile bulowa amunwe wakwe ziindi zili ciloba. Mbombuboobu mbwayoocisalazya cipaililo kuzinyonyoono zya Baisilayeli, nkabela ciyoosalalisya ncobeni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mpongo yakuleka

20«Lino Aloni amana kusalazya busena busalalisya bwatente lyakuswaanganina, alimwi acipaililo, akatole sijembwe uupona kuli Leza.

21Akabikke maanza aakwe amutwe wasijembwe akaambe bubi abuzangi boonse bwa Baisilayeli, nkokuti zinyonyoono zyabo zyoonse ndendilyo zinyonyoono noziyooba amutwe wasijembwe. Waakumana kucita boobo muntu wasalwa akamubingile kunkanda sijembwe ooyo.

22Munzila eeyi sijembwe ooyu uyootola zinyonyoono zyabo zyoonse kunkanda nkwayoolekelwa.

23«Kuzwa waawo Aloni uyoonjila mutente lyakuswaanganina, akasamunune zisani zyabupaizi eezyo nzyaasamide ciindi katananjila mubusena busalalisya, akazisiye nkukonya ooko.

24Akasambe amubili mubusena busalala, aakumana kusamba akasame zisani zyakwe mwini. Mbwatikamanine buyo akazwe akuyootenta cipaizyo kuti akagwisye zinyonyoono zyakwe azyabantu.

25Alimwi uyootenta amafuta aamunyama wacipaizyo acipaililo.

26Muntu ooyo walikubinga sijembwe wakumuleka munkanda, uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini katanasika kuzivuka.

27Alimwi mupoho asijembwe zyabelesegwa kucipaizyo cakugwisya zinyonyoono zili aabulowa bwaletwa kubusena busalalisya, ziyootolwa kunze lyazivuka akutentwa, cikutu, nyama, abufumba zyoonse.

28Muntu uuzitenta uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini katanabweeda kuzivuka.

Kubamba buzuba bwakukombelezezya zinyonyoono

29«Ngaaya malailile aaelede kutobelwa kumazuba aaciboola. Mubuzuba bwakkumi mumwezi waciloba Baisilayeli boonse abamasi mbobakkala aabo baleelede kuliimya kulya akutabeleka.

30Nkabela mubuzuba oobo ciyanza cakugwisya zinyonyoono zyabo cikacitwe kuti bakasalale mumulawo kumbele lya Mwami Leza.

31Buzuba oobo buyooba buzuba busalala, bwakuliimya kulya akubeleka. Malailile aaya aleelede kutobelwa mane kukabe kutamani.

32Mupaizi wakasalwa kuyooba mupaizi mupati mubusena bwawisi, nguuelede kucita ciyanza eeci. Akasame zisani zyabupaizi,

33nkabela akacite ciyanza cakusalazya busena busalalisya, tente lyakuswaanganina, cipaililo, abantu boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Malailile aaya aleelede kutobelwa lyoonse alyoonse. Ciyanza eeci cakukombelezezya Baisilayeli zinyonyoono zyabo cileelede kucitwa ciindi comwe amwaka.» Lino Mozesi wakacita mbubonya mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza.

Bapaizi 17

Malailile aamba zyabulowa

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Ambila Aloni abana bakwe alimwi a Baisilayeli malailile aaya.

3Muisilayeli tazumizidwe kupaizya ŋombe niiba mbelele naa mpongo muzivuka naaba anze lyazivuka,

4pele ukonzya buyo kupaizya kumulyango watente lyakuswaanganina, kuti wacita oobo waba aamulandu wabujayi. Nkaambo watila bulowa, aboobo takategwa ngumwi wabantu ba Leza.

5Eeci caamba kuti Baisilayeli balakonzya kuleta zipaizyo ku Mwami Leza nzyobakali kujaila anze. Nkabela banoozileta kubapaizi kumulyango watente lyakuswaanganina nkobayoozijaila kuti zibe zipaizyo zyalumvwano ku Mwami Leza.

6Mupaizi unoosansaila bulowa acipaililo, kumulyango watente lyakuswaanganina, wamana uyootenta mafuta abe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

7Aboobo Baisilayeli batakaipaizizyi limbi mituni njobalisofwaazya. Baleelede kutobela mulawo ooyu kwamazyalani oonse.

8«Kufumbwa Muisilayeli naba wamasi uukkala ambabo uupaizya cipaizyo cakutenta niciba cipaizyo cimbi ku Mwami Leza

9kubusena bumbi kutali kumulyango watente lyakuswaanganina, ooyo tacinooyoobalwi limbi muciinga cabantu ba Leza.

10«Alimwi kuti naa Muisilayeli naba wamasi uukkala ambabo walya bulowa, Leza uyoomunyemena, tacinooyooli wakwe pe.

11Nkaambo kakuti buumi bwacintu buli mubulowa, ncenciceeco Leza ncaakaambila kuti mutuuzye bulowa acipaililo mukugwisya zinyonyoono zyanu,

12nkaambo tee kayi mbulowa bununuzya buumi bwabantu. Nkankakaako Leza ncaakaambila Baisilayeli abamasi bakkala akati kabo kuti taakwe naba umwi wabo weelede kulya nyama iijisi bulowa.

13«Alimwi kuti naa Muisilayeli naba wamasi uukkala ambabo waca munyama naa muyuni uukonzya kuligwa mumulawo, uleelede kutila bulowa ansi akubuvwikkila.

14Nkaambo kakuti buumi bwabanyama buli mubulowa. Aboobo Mwami Leza wakaambila Baisilayeli kuti tabeelede kulya nyama iijisi bulowa pe. Kufumbwa muntu wiilya tacili wa Leza pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15«Kufumbwa Muisilayeli naba wamasi uukkala ambabo, walya munyama walifwida naba walumwa, muntu ooyo uleelede kusanzya zisani zyakwe alwakwe mwini, kwamana unoosofweede kusikila kumangolezya.

16Kuti naa taciti oobo, uyooba aamulandu.»

Bapaizi 18

Ziyanza zitondwa zyabwaalumi

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi

2kuti aambile Baisilayeli makani aaya aakuti, «Ndime Mwami, Leza wanu.

3Mutatobeli ziyanza zya Baijipiti, ooko nkomwakakkede, niziba ziyanza zyabantu bamu Kenani ooko nkondimutola lino.

4Amutobele milawo yangu alimwi mucite kufumbwa ncindamulailila. Ndime Mwami Leza wanu.

5Amutobele milawo akucita ncindamulailila, nkaambo uucita boobo uyoofutuka. Ndime Mwami Leza.

6«Mutakwatani mumukowa pe. Ndime Mwami Leza.

7Alimwi utausyi uso nsoni mukuti wanjila muŋanda yakwe. Nkaambo mbaanyoko, utabasiki amubili.

8Utausyi uso nsoni nkaambo kakuya mumaanda aakwe aamwi.

9Utamusiki amubili mucizi, naba muzaanyina, naba wakakulila muŋanda naa kuletelelwa.

10Utamusiki amubili muzyukulu wako, nkaambo inga cilakuusya nsoni kapati.

11Utamusiki amubili waŋanda imwi, nkaambo mucizi wako.

12-13Utamusiki amubili mucizi wauso naba wabanyoko.

14Utamusiki amubili mukaintu wauso mupati naa wauso musyoonto nkaambo mbaanyoko.

15Utamusiki amubili mukamwanaako, nkaambo mwanaako.

16Utamusiki amubili mukamwanookwanu, nkaambo ciyoosampuzya mwanookwanu.

17Utamusiki amubili muzyukulu wamukaintu wako umwi nkaambo nciinga comwe amukaintu ooyo, ncibi.

18Utamusiki amubili mulamwaako kacipona mukaintu wako, nkaambo mmucizi wako.

19«Utaswaangani amukaintu ciindi nali kuya bakaintu, nkaambo kakuti mumulawo tasalali pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Uteendi amukamweenzinyoko nkaambo ciyookusofwaazya.

21Mutapaizyi bana banu kuli Moleki, nkaambo ciyoousisya nsoni Leza wanu. Ndime Mwami Leza.

22Muntu ataciti citaambiki amwaaluminyina nkaambo eeco Leza taciyandi aasyoonto pe.

23Taakwe mwaalumi naba mukaintu weelede kulala amunyama, eeco cilasofwaazya.

24«Mutalisofwaazyi azeezi zyoonse ziyanza ziteelede kucitwa. Eezi nzeziyanza zyasofwaazya misyobo yacisi nceyoomupa, nkaako Leza uyoobatanda kuzwa mucisi eeco.

25Nkaambo nzyobacita zyabisya nyika, ndiyoobasubula akubatanda munyika njobakkala.

26-27Bakacita zitu eezi zisesemya zyakasofwaazya nyika, pele nywebo mukabambe milawo ya Mwami Leza. Taakwe Muisilayeli naba wamasi akati kanu, weelede kuyoozicita zintu zili boobu.

28Mwacita boobo nyika iyoomukaka, mbuli mboyakabakaka bakunze bakali kukkala mulinjiyo kamutana.

29Mulizi kale kuti kufumbwa uyoocita zintu eezi zisesemya takooyoobalwa limbi mubantu ba Leza.»

30Alimwi Mwami Leza wakaamba kuti, «Amutobele malailile ngendamupa. Mutatobeli nzibacita bakiikkede kamutana. Mutalisofwaazyi pe mukucita zintu zibi zili boobo. Nkaambo ndime Mwami Leza wanu.»

Bapaizi 19

Milawo iindene-indene

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti

2azibye Baisilayeli makani aaya aakuti, «Amusalale, nkaambo mebo, nde Mwami Leza wanu ndasalala.

3Umwi aumwi wanu uleelede kulemeka banyina awisi, nkabela mubambe masabata. Ndime Mwami Leza wanu.

4«Mutatobeli mituni alimwi mutalipangili zibumbwa zyalubulo akuzikomba. Ndime Mwami Leza wanu.

5«Kuti naa mwapa munyama wacipaizyo calumvwano, mutobele malailile ngendakamupa, ndendilyo nenga ndacitambula cipaizyo canu.

6Nyama ileelede kuligwa mubuzuba oobo mbuyapaizigwa nimuba mubuzuba butobela. Kufumbwa nyama yasyaala kuyoosikila mubuzuba bwatatu, itentwe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

7nkaambo kakuti taicisalali mumulawo pe. Lino kuti naa umwi wiilya, ndakaka cipaizyo cakwe.

8Kufumbwa wiilya uyoopegwa mulandu nkaambo wasofwaazya cintu cisalala ca Mwami Leza. Nkaako takoobalwa limbi mubantu bangu.

9«Ciindi nomutebula myuunda yanu, mutasikili kumalomu, alimwi tamweelede kuvulula maila aasyeede mumuunda.

10Mutavululi myuunda yamisaansa yanu, mutabwezi nsaansa zyaloka ansi, muzisiile bacete abamasi. Mebo ndime Mwami Leza wanu.

11«Utabbi nikuba kucenga, naa kwaamba zyakubeja pe.

12Utakonki cintu muzina lyangu ncotakonzyi kucita, nkaambo ndime Mwami Leza.

13«Utapenzyi muntu naa kumubbida. Utajatilili kuvola kwasimilimo wako nikuba kwabuzuba bomwe.

14Utasinganyi musinkematwi, nikuba kubikka cintu kumbele lyamoofu kuti cimulebe. Kondiyoowa, nkaambo ndime Mwami Leza.

15«Amusyomeke akululama nomukosola milandu. Mutasalululi akati kabacete abavubi. Amubeteke cakululama.

16Utatamikizyi muntu zyakubeja alimwi utaambi cimwi cinjizya buumi bwakwe muntenda. Ndaamba, ndime Mwami Leza.

17«Utabi aankoto pe, pele muyanzane aawo mpomwaimpene. Ambila mweenzinyoko mpalubizizye mukuti utabisyi awe.

18Utabweedezyi bubi naa kufundilila umwi wabaluzubonyoko, pele uyande mweenzinyoko mbuli mboliyanda omwini. Ndime Mwami Leza.

19«Amutobele malailile aangu. Ɗombe zyanu zitatantwi abanyama bamusyobo uumbi. Mutasyangi mbuto zyamisyobo yobilo mumuunda omwe. Utasami zisani zyamisyobo yobilo.

20«Alimwi kuti naa muntu woona amukaintu muzike uukkalidwe kacili mukaintu muzike waumbi, katanaangununwa uli aamulandu pele tabakoojaigwa mukuti wakacili muzike buyo.

21Muntu ooyo uleelede kuleta mugutu kumulyango watente lyakuswaanganina uutibe cipaizyo camulandu wakwe.

22Acipaizyo eeco mupaizi uyoomukombelezezya cinyonyoono cakwe, ndendilyo Mwami Leza natimulekelele.

23«Lino mwaakusika ku Kenani mwaakusyanga kufumbwa misamu yamicelo yakulya, mukayeeye kuti micelo tiisalali mumulawo kusikila kwamyaka yotatwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Lino mumwaka wane micelo yoonse iyooletwa kuti cibe cituuzyo cakulumba kulindime, nde Mwami Leza.

25Pele mumwaka wasanu mukailye micelo. Kuti naa mukacite oobo, misamu yanu iyoozyalisya. Ndime Mwami Leza wanu.

26«Mutakalyi nyama iijisi bulowa. Mutakasoli kusonda nikuba kulowa.

27Mutakageli goyooya lyaamubili, alimwi mutakayundi zilezu zyanu.

28Mutakalinengauli amibili yanu mukulila bafu, nikuba kuyasaulwa nsimbo. Ndime Mwami Leza.

29«Utasungilizyi mwanaako kuba muvuule, mukuti inga munyika mwaba bwaamu busofwaazya.

30Mubambe Sabata akulemeka tente lyangu lyakukombela. Ndime Mwami Leza.

31«Mutakainki kubanjilidwe naa baŋanga kuti naa mukacite boobo, muyoosofwaala. Ndime Mwami Leza wanu.

32Kamulemeka bamanene akubamvwida. Mbombuboobu mbomukonzya kulemeka Leza. Ndime Mwami Leza.

33«Mutakabapenzyi bamasi mbomukkala aabo.

34Amukababambe kabotu mbuli kuti Mbaisilayelinyoko, nkabela mubayande mbuli mbomuliyanda lwanu nobeni. Amuyeeye kuti anywebo mwakali beenzu mu Ijipiti. Ndime Mwami Leza wanu.

35«Tamweelede kucenga muntu nimweeleka naa nimupima.

36Amubelesye zipimyo zyeelede. Ndime Mwami Leza wanu wakamugwisya munyika ya Ijipiti.

37Amutobele akucita milawo amalailile aangu oonse. Ndime Mwami Leza.»

Bapaizi 20

Mbobayoosubulwa bataswiilili

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti

2aambile Baisilayeli kuti, «Kuti naa umwi wanu naa wamasi uukkala akati kanu wapaizya mwanaakwe kuli Moleki, uleelede kuumwa mabwe abantu boonse, afwe.

3Nkaambo kakuti wapaizya umwi wabana bakwe kuli Moleki, wasofwaazya tente lyangu akuubaula zina lyangu lisalala. Mebo ndiyoomufutatila akumukaka kuti tacili muntu wangu pe.

4Pele kuti naa bantu bamumunzi bamulekelela akutamujaya naapaizya mwanaakwe kuli Moleki,

© 1996, Bible Society of Zambia.

5mebo ndemwini inga ndamupa mulandu abamukwasyi wakwe boonse alimwi abaabo bamuccilila mukukomba Moleki. Tabakabi limbi bantu bangu pe.

6«Alimwi kuti umwi waya kubanjilidwe abaŋanga awalo takabi muntu wangu nkaambo walisofwaazya.

7Amulipe kuli Leza mmusalale nkaambo mebo ndime Mwami Leza wanu.

8Amutobele malailile aangu akwaabamba, nkaambo ndime Leza uumusalazya.

9«Kufumbwa muntu uusinganya wisi naa banyina, ooyo uyoojaigwa alimwi walijazya mwini.

10«Kuti naa muntu wacita bumambe aabo boonse bobilo, mwaalumi amukaintu baleelede kujaigwa.

11Mwaalumi uunjila muŋanda yawisi wausisya wisi nsoni. Nkaako boonse bobilo mwaalumi amukaintu bakajaigwe, alimwi balijazya beni.

12Alimwi muntu uusika mukamwana amubili, boonse bobilo baleelede kujaigwa. Balisofwaazya beni, alimwi balijazya beni.

13Kuti naa baalumi bacita citaambiki amwaaluminyina mbuli kuti mmukaintu, aabo bacita cisesemya. Nkaako bajaigwe, alimwi balijazya beni.

14Kuti naa mwaalumi wakwata mukaintu alimwi abanyinazyala, boonse aabo botatwe baleelede kutentwa akufwa, nkaambo bacita citacitwi. Cintu cili boobu taceelede kuba akati kanu pe.

15Kuti naa muntu woona amunyama, muntu amunyama ooyo bajaigwe.

16Kuti naa mukaintu waswaangana amunyama, bajaigwe alimwi balijazya beni.

17«Kuti naa mwaalumi wakwata mucizi wakwe, naba muzaanyina, basampaulwe akutandwa. Ooyo wasofwaazya mucizi wakwe, nkaako ulaamulandu.

18Alimwi kuti naa mwaalumi waswaangana amukaintu kacili kuciindi cakwe, boonse bobilo batandwe, nkaambo balisofwaazya.

19«Kuti naa muntu wabasika amubili banyina bamwi, wasofwaazya simukowanyina, alimwi bali aamulandu.

20Kuti naa mwaalumi wabasika amubili bamukawisi umwi, wausisya wisi nsoni. Bali amulandu nkabela tabakazyali limbi pe.

21Kuti naa mwaalumi wakakwata mukamunyina aabo balisofwaazya. Wausisya nsoni munyina nkabela tabakazyali pe.

22«Amutobele milawo yangu amalailile aangu akwaabamba kutegwa nyika eeyo ya Kenani nkwemutola itakamukaki.

23Mutakatoli ziyanza zyabakunze, aabo mbeyootanda mukuti mukalikkalilile munyika eeyo. Balo balandisesemya aziyanza zyabo zibi nzebacita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Pele ndamusyomezya kuti, ‹Muyootola nyika yabo. Njooipa kulindinywe kuti ikabe yanu, nyika iikunka mukupa abuci. Ndime Mwami Leza wanu nindakamusala kuzwa kumisyobo imwi.

25Mukaandaanye banyama naa bayuni batasalali mumulawo. Mutakalyi banyama naa bayuni batasalali, nkaambo ndakaambilizya kuti tabasalali. Naa mwabalya mulasofwaala.

26Muleelede kusalala nkaambo mebo nde Mwami Leza ndasalala. Ndakamusala kuzwa kumisyobo imwi kuti mube bantu bangu beni-beni.›

27«Kufumbwa mwaalumi naba mukaintu uunjidwe naa uusonda uyooumwa mabwe akufwa, alimwi walijazya mwini.»

Bapaizi 21

Busalali bwabapaizi

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti aambile bana ba Aloni bapaizi kuti, «Taakwe mupaizi weelede kulisofwaazya akaambo kaziyanza zyamumadilwe zicitwa wafwa waluzubo,

2ccita buyo waciinga cakwe mbuli banyina, wisi, mwana, mwanookwabo,

3naa mucizi wakwe uutakwetwe ngwalela.

4Pele teelede kulisofwaazya ciindi kumakwaakwe kwafwa muntu.

5«Taakwe mupaizi weelede kulinyoola naa kugela cilezu, nikuba kulinengaula amubili, kutondezya kuti ngusidilwe.

6Uleelede kusalala atasampauli zina lyangu pe. Nkaambo nguupa zipaizyo zyazyakulya kulindime, nkaako uleelede kusalala.

7Mupaizi teelede kukwata mukaintu wakali muvuule naa wakalekwa, nkaambo mupaizi uleelede kusalala ku Mwami Leza.

8Bantu baleelede kuziba kuti mupaizi muntu uusalala, nkaambo nguundipa zipaizyo zyazyakulya. Ndime Leza, ndasalala, alimwi ndasalazya abantu bangu.

9Kuti naa mwana wamupaizi waba muvuule, mwana ooyo wasampaula wisi, uleelede kutentwa kuti afwe.

10«Mupaizi mupati wakananikwa akusalazigwa kuti asame zisani zyabupaizi teelede kutalikamuna, nikuba kuzapaula zisani zyakwe kuti atondezye kuti ngusidilwe.

11-12Nkaambo wakasalazigwa akunanikilwa kuti kandimanina milimo, teelede kulisofwaazya nikuba kusofwaazya ŋanda yangu akaambo kakuti waisiya akuyoonjila muli uufwide, naba wisi naa banyina, teelede kunjila pe. Ndime Mwami Leza.

13Uyookwata musimbi ncobeni uutanaziba musankwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Atakwati mukamufu, naa mukaintu wakalekwa naa muvuule. Uleelede kukwata buyo musimbi utanaziba musankwa wamusyobo wakwe,

15nkaambo naa wacita cikwate-kwate inga bana bakwe banjila nzila iitasalali. Ndime Mwami Leza ndakamusala kuti abe mupaizi uusalala.»

16Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi

17kuti aambile Aloni kuti, «Taakwe waciinga cako mulema weelede kupa cipaizyo cacakulya kulindime alili pe.

18Taakwe muntu mulema weelede kupaizya, twaambe mbuli moofu, uulemene myeendo naa cizo cimwi,

19ambweni uupuutide kuboko nikuba kuulu

20naba uugogomene, naba mufwiifwi kapati, naa sicimbolyo, naa uuciswa cinsenda, naa uutazyali.

21Taakwe waciinga ca Aloni mulema weelede kundipa cipaizyo cacakulya pe.

22Pele muntu ooyo ulakonzya kulya capaizigwa kulindime, cisalala acisalalisya.

23Pele teelede kusika kucisitilizyo cisalala nikuba kuswena kucipaililo, nkaambo mmulema. Teelede kusofwaazya zipaizyo, nkaambo mebo ndime Mwami Leza uuzisalazya.»

24Aaya ngamakani ngaakaambila Mozesi kuti aambile Aloni abana bakwe antoomwe a Baisilayeli boonse.

Bapaizi 22

Zipaizyo zisalala

1Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti

2aambile Aloni abana bakwe kuti, «Azibambwe cabulemu zipaizyo eezyo Baisilayeli nzibapa kulindime mukuti batasampauli zina lyangu lisalala. Ndime Mwami Leza.

3Kuti naa umwi waciinga cako uutasalali mumulawo wasika afwiifwi acipaizyo cisalala, muntu ooyo teelede kubonwa alimwi kumbele lyangu alili pe.

4«Taakwe naba omwe waciinga ca Aloni uuciswa cinsenda weelede kulya zipaizyo zyazyakulya zisalala kusikila asalazigwe kweendelana amulawo. Mupaizi inga tasalali kuti waguma cintu citasalali, nuuba mutumba uufwide, naa walilotela,

5nikuba kuguma munyama uutasalali naba muntu.

6Kufumbwa muntu uuguma cili boobo uyookkala katasalali kusikila kumangolezya. Takonzyi kulya cilyo casalazigwa kusikila akasambe.

7Lyabbila buyo zuba ulasalala, eelyo nanga walya cilyo casalazigwa, zili nzezilyo zyakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Teelede kulya nyama yamunyama walifwida naba walumwa nkaambo ilamusofwaazya. Ndime Mwami Leza.

9«Alimwi bapaizi boonse baleelede kubamba milawo yoonse njendamupa, mukuti bataiubauli akufwa. Nkaambo ndime Mwami leza uubasalazya.

10«Taakwe naba omwe uutali waciinga camukwasyi wabapaizi, naba omwe ooyo uukkala amupaizi naba mubelesi wakwe weelede kulya zipaizyo zisalala.

11Pele kuti naa muzike wamupaizi ngwaakaula, naba wakazyalilwa muŋanda yakwe, aabo balakonzya kulya cilyo citambula mupaizi.

12Lino mwanaa mupaizi wakwatwa kumuntu uutali waciinga cabupaizi, ooyo teelede kulya cacipaizyo.

13Pele kuti kali mukamufu naa wakalekwa katazyede, kwamana wabweeda akuyookkala kuli wisi kuti akalelwe nkuko, ulakonzya kulya cacipaizyo capegwa wisi mupaizi. Uutali waciinga cabupaizi teelede kulya cilyo eeco pe.

14«Kuti naa muntu umwi uutali waciinga cabupaizi wacilya cakutaziba, uleelede kubweedezya cilyo eeco kumupaizi alimwi ayungizye cipaanzi casanu.

15Mupaizi teelede kusofwaazya cipaizyo cisalala

16mukuzumizya muntu uuteelede kucilya. Eeci ciletela mulandu acisubulo kumuntu uucita boobo. Ndime Mwami Leza uusalazya zipaizyo.»

17Lino Leza wakaambila Mozesi alimwi

18kuti aambile Aloni abana bakwe a Baisilayeli boonse malailile aaya, «Ciindi Muisilayeli naa wamasi uukkala mucisi ca Isilayeli napa cipaizyo cakutenta, naa cakuzuzikizya cikonke naa cakupa buyo cizwa mukuliyandila, munyama weelede kuba kabotu.

19Weelede kuba mupoho naa mugutu naa sijembwe uutakwe kampenda nkokuti atambulike.

20Pele kuti naa wapa munyama uujisi kampenda, Leza tamutambuli pe.

21Kuti naa muntu umwi wapa cipaizyo cakuliyandila ku Mwami Leza, naa ncakuzuzikizya cikonke, naa cipego cakuliyandila, munyama teelede kuti kajisi kampenda mukuti atambulike.

22Mutapaizyi munyama moofu, naa mulema, naa uujisi cilonda, naba uujisi cinkwankwa. Mutapaizyi banyama bali boobo acipaililo kuti cibe cipaizyo cacakulya ku Mwami Leza.

23Kucipaizyo cakuliyandila mulakonzya kupaizya munyama uukotede naa uulemene, pele munyama uuli boobo takonzyi kutambulika mukuzuzikizya cikonke.

24Alimwi mutapaizyi ku Mwami Leza munyama uuzibidwe uukoswedwe naa uucuzukide. Eeci tacizumizigwi munyika yanu pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25«Mutapi mbuli cipaizyo cacakulya munyama ngomwakapegwa amuzwamasi, nkaambo banyama bamusyobo uuli boobo bali mbuli bali aakampenda alimwi inga tabatambuliki.»

26Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

27«Ciindi mwanaa ŋombe, wambelele, awampongo naazyalwa, teelede kulesegwa mane kusikila mazuba aali ciloba. Kuzwa waawo inga watambulika kuba cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza.

28Mutapaizyi ŋombe amwanaayo niiba mbelele amwanaayo mbubonya.

29Ciindi nimupa cipaizyo cakulumba ku Mwami Leza, mweelede kutobela malailile aaya kutegwa citambulike.

30Muleelede kucilya mubuzuba mbubonya, taakwe ceelede kusyaala kusikila buce. Ndime mwami Leza.»

31Leza waamba kuti, «Amutobele milawo yangu akwiibamba. Ndime Mwami Leza.

32Tamweelede kusampaula zina lyangu lisalala. Baisilayeli boonse baleelede kuziba kuti ndasalala. Ndime Mwami leza, neensalazya,

33alimwi ndime ndakamugwisya mu Ijipiti kuti mbe Leza wanu. Ndime Mwami Leza.»

Bapaizi 23

Mapobwe aakusekelela Mwami Leza

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi

2kuti aambile Baisilayeli malailile aaya aamapobwe aakusekelela Mwami Leza ciindi Baisilayeli nobeelede kuswaangana kukomba. Wakati,

3«Mulijisi mazuba aali cisambomwe aakumana milimo yanu, pele muleelede kubamba buzuba bwa Sabata, bube buzuba bwakulyookezya. Mubuzuba oobo tamweelede kubeleka pe, pele buyo kuti muswaangane akukomba. Buzuba bwa Sabata mbwa Mwami Leza, taakwe makani naa nkuli nkobede.

4Amwaambilizye mapobwe aaya muziindi zyeelede.

Pobwe lya Kwiindilila alyacinkwa citakwe mimena
(Myeelwe 28.16-26)

5«Pobwe lya Kwiindilila lya Mwami Leza lilatalika ciindi zuba nolibbila mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi mutaanzi.

6Mubuzuba bwakkumi aasanu bwamwezi ooyu mbobutalika pobwe lya Mwami Leza lyacinkwa citakwe mimena. Kwamazuba aali ciloba mweelede kunoolya zinkwa zitakwe mimena.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino mubuzuba butaanzi muswaangane mbuli mbungano iisalala, mukombe, tamweelede kubeleka pe.

8Amukape zipaizyo zyakutenta ku Mwami Leza kwamazuba aali ciloba. Alimwi mubuzuba bwaciloba muswaangane mbuli mbungano iisalala tamweelede kubeleka pe.»

9Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti

10aambile Baisilayeli kuti, «Ciindi mwaakusika munyika Leza njayoomupa mbomuyootebwida buyo, mukape musunta mutaanzi kumupaizi.

11Walo mupaizi uyoouzumbaanya ku Mwami Leza, kutegwa utambulike mubusena bwanu. Mupaizi uyoouzumbaanya bwaakwiinda buzuba bwa Sabata.

12Mubuzuba oobo mukapaizye akagutu katakwe kampenda kamwaka omwe ku Mwami Leza.

13Lino mukabikke cipaanzi casanu calusuwo lwabusu bunante buvweledwe amafuta aaoliva. Cibe cabweema bubotelezya ku Mwami Leza. Alimwi mupedelezye alufulu lwa waini.

14Mutakalyi zinkwa niciba ciwaya naaba makunka matete kamutanaleta cipaizyo canu citaanzi ku Mwami Leza. Malailile aaya aleelede kutobelwa mane alili.

Pobwe lya kutebula

(Myeelwe 28.26-31)

15«Kuzwa buzuba bwakatobela buzuba bwa Sabata nimwakaleta musunta wakuzumbaanya, mukabale mvwiki zili ciloba.

16«Lino mubuzuba bwamakumi osanwe buzuba butobela Sabata yaciloba mukape cituuzyo camaila mapya ku Mwami Leza.

17Mukwasyi umwi aumwi ulete cinkwa cakuzumbaanya ku Mwami Leza. Cinkwa eeco cileelede kupangwa abusu bunante buzula nsangwa buvweledwe mimena, cibe cituuzyo ku Mwami Leza.

18Acinkwa eeco bantu bapedelezye ku Mwami Leza tubelele tuli ciloba twamwaka omwe, kapoho komwe, abagutu bobilo zyoonse kazitakwe kampenda zibe cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza, antoomwe azituuzyo zyamaila azyazyakunywa. Cipaizyo eeci ciyooba cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

19Alimwi mukapaizye sijembwe omwe, abe cipaizyo cakugwisya zinyonyoono atubelele tobilo tulaa mwaka omwe, tube cipaizyo calumvwano.

20Lino mupaizi uyoozumbaanya cinkwa atubelele twakupaizya ku Mwami Leza kuti zibe cipego cisalala cabapaizi.

21Mubuzuba oobo tamweelede kubeleka milimo miyumu, ccita buyo kuswaangana akukomba. Balunyungu lwanu baleelede kutobela malailile aaya aatamani alili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22«Ciindi nimutebula myuunda yanu, mutasiki kumalomu, alimwi mutavululi pe. Bacete abamasi bakavulule mbabo. Ndime Mwami Leza wanu.»

Pobwe lyamyeembo
(Myeelwe 29.1-6)

23Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti aambile Baisilayeli kuti,

24«Mubuzuba butaanzi bwamwezi waciloba muyoolyookezya, muswaangane mbuli mbungano iisalala mukombe ciindi myeembo yalila.

25Mutabeleki mubuzuba oobo, nkabela mukape cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza.»

Buzuba bwacipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono
(Myeelwe 29.7-11)

26Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

27«Mubuzuba bwakkumi bwamwezi waciloba, oobo buli mbobuzuba bwaciyanza cakusalazya bantu, mubuzuba oobo mukaliimye kulya, amukaswaangane akukomba, mukape cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza.

28Mutakabeleki mulimo nuuba buti mubuzuba oobo, nkaambo mbuzuba bucitwa ciyanza cakukombelezezya zinyonyoono kumbele lya Mwami Leza wanu.

29Kufumbwa wataliimya kulya mubuzuba oobo taakwe nayoobalwa limbi akati kabantu ba Mwami Leza.

30Alimwi kuti naa umwi wabeleka mubuzuba oobo, Leza mwini uyoomunyonyoona.

31Mulawo ooyo ulajatikizya lunyungu lwanu kwalyoonse, taakwe makani naa bakkala kuli.

32Kutalikila nolibbila mubuzuba bwafuka bwamwezi kusikila nolibbila mubuzuba bwakkumi, mulyookezye akuliimya kulya.»

Pobwe lyazivuka
(Myeelwe 29.12-40)

33Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

34«Pobwe lyazivuka litalika mubuzuba bwakkumi mwaasanu mumwezi waciloba, nkabela lilatola mazuba aali ciloba.

35Lino mubuzuba butaanzi muswaangane mbuli mbungano iisalala, mukombe. Mutakabeleki pe.

36Buzuba bomwe-bomwe mumvwiki eeyo mukape cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza. Alimwi mubuzuba bwalusele muswaangane mbuli mbungano iisalala mukombe, mukape acipaizyo cakutenta ku Mwami Leza. Oobo buyooba buzuba bwakukomba, mutabeleki pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

37«Aaya ngamalailile aaamba zyamapobwe aa Mwami Leza, mwaabambe mbuli mbungano iisalala akupa zipaizyo zyakutenta ku Mwami Leza antoomwe azituuzyo zyamaila azyazyakunywa zyeelede buzuba abuzuba.

38Mapobwe aaya ayungizigwa atala aa Masabata aanu, alimwi zipaizyo eezi zyayungizigwa atala aazipego zyanu zimwi zyoonse ku Mwami Leza.

39«Lino mubuzuba bwakkumi mwaasanu mumwezi waciloba wakutebula, mukabambe pobwe ku Mwami Leza kwamazuba aali ciloba. Buzuba butaanzi mbwakulyookezya, abwalo buzuba bwalusele buyooba buzuba busalala bwakulyookezya.

40Lino mubuzuba oobo mukatole micelo yanu mibotu kapati kwiindilila, mukatole amalala aatukunka atutabi twamisamu imwi. Mwamana mukabambe pobwe mukulemeka Mwami Leza wanu.

41Mukalibambe pobwe eeli kwamazuba aali ciloba mwaka amwaka. Lunyungu lwanu luleelede kuyoobamba malailile aaya.

42Kwaciindi eeco Baisilayeli boonse banookkala muzivuka,

43mukuti lunyungu lwanu lukazibe kuti ndime ndakacitya kuti Baisilayeli bakkale muzivuka ciindi nindakabagwisya mu Ijipiti. Ndime Mwami Leza wanu.»

44Mbombuboobu Mozesi mbwaakakananina Baisilayeli kuti babambe mapobwe aakabikkwa a Mwami Leza.

Bapaizi 24

Kubamba malambe
(Kulonga 27.20-21)

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Lailila Baisilayeli kuti bakuletele mungwimba mubotu waoliva wamumalambe mutente oomo Leza mwaswaanganina abantu bakwe, kutegwa kaayaka lyoonse.

3Ciindi coonse camangolezya Aloni unooadomeka kaayaka mane buce, kubusena busalalisya ooko kumbele lya Mwami Leza anze lyamasani aacisitilizyo cili kumbele lyabbokesi lyacizuminano. Malailile aaya aleelede kubambwa kumazyalani oonse aaciza.

4Aloni ngunoobamba malambe aacikkazikilo cawo cangolida iini-ini, abone kuti alayaka lyoonse kumbele lya Mwami Leza.

Cinkwa cipegwa ku Mwami Leza

5«Amutole busu bunante, mupange zinkwa zili kkumi azibili, nsangwa zyobilo kucinkwa comwe-comwe.

6Lino zinkwa eezyo amuzibikke mumilongo yobilo, mulongo omwe zili cisambomwe atebule lizilulwidwe ngolida iini-ini lili kumbele lya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Kumulongo omwe-omwe ubikke tununkilizyo kuti cibe ciibalusyo cakutenta ku Mwami Leza.

8Sabata a Sabata cinkwa ceelede kubikkwa kumbele lya Mwami Leza. Ooyu unooli mulimo wa Baisilayeli lyoonse.

9Cinkwa eeco ciyooba ca Aloni abana bakwe balombe. Bayoocilida mubusena busalala, nkaambo kakuti cilyo eeci ncipaanzi cisalala cipegwa ku Mwami Leza kuti cibe cabapaizi.»

Zyakubeteka buluzi

10Kwakali muntu wakajisi banyina Baisilayeli, wisi wakali Muijipiti. Ooyu wakalwana a Muisilayelinyina muzivuka.

11Kabalwana wakatalika kusampaula zina lya Mwami Leza akusinganya. Nkabela bakamuleta kuli Mozesi. Banyina bakali kwiitwa kuti Syelomiti, bakali mwanaa Dibuli waciinga ca Dani.

12Bakamwaanga kuti Leza azoobaambile cakucita.

13Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

14«Mugwisye musampauzi ooyo kunze lyazivuka. Aabo boonse bakamumvwa kasinganya baleelede kumubikka maanza aabo amutwe wakwe, kutondezya kuti uli aamulandu, nkabela bantu boonse bamumunzi bamuume mabwe, afwe.

15Kwamana waambile Baisilayeli kuti kufumbwa muntu uusampaula Mwami Leza wakwe ulasubulwa bweelede, ulajaigwa.

16Ncobeni kufumbwa Muisilayeli naba wamasi uukkala mucisi ca Isilayeli, uusampaula zina lya Mwami Leza uyooumwa mabwe ababuleya, kusikila afwe.

17«Awalo uujaya muntunyina uleelede kujaigwa.

18Alimwi kufumbwa uujaya munyama wamuntu uumbi, uleelede kumujosezya uumbi. Cipati ncakuti buumi bubbadelwa buuminyina.

19«Kuti naa muntu umwi wacisa muntu, awalo acisigwe mbubonya. Naa wamukula lino awalo akulwe. Eeco ncaacita mweenzinyina nceceelede kucitwa akulinguwe.

20Naa wamutyola, awalo atyolwe. Naa wamugwisya liso, awalo agwisigwe.

21Uujaya munyama apilusizye, pele uujaya muntu, awalo ajaigwe.

22Ooyu mulawo nguwanu Nobaisilayeli antoomwe abamasi mbomukkala limwi. Ndime Mwami Leza wanu.»

23Mozesi mbwaakamanina buyo kwaamba, bakamugwisya anze muntu ooyo wakasinganya akumuuma mabwe, wafwa. Mbombuboobu Baisilayeli mbubakacita cakaamba Mwami Leza kuli Mozesi.

Bapaizi 25

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwaka waciloba
(Ciibalusyo 15.1-11)

1Kucilundu ca Sinai Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti aambile Baisilayeli

2malailile aaya aakuti, «Mwaakunjila munyika Mwami Leza njayoomupa, mutali kuyooilimi nyika mwaka waciloba uuli woonse.

3Kwamyaka iili cisambomwe kamuyoolima akukwezaula misaansa akutebula.

4Pele mwaka waciloba mmwaka wakulyookezya, ayalo nyika yanu itakalimwi pe, mwaka uupedwe ku Mwami Leza. Mutakasyangi myuunda yanu nikuba kukwezaula nsaansa zyanu.

5Mutakatebuli maila aayoolimenena nikuba kucela nsaansa nzimwatakakwezawida pe. Nyika ileelede kulyookezya mwaka ooyo.

6Lino mumwaka nguwenya ooyo muyoolya zyamakoko, nywebo abazike banu, ababelesi banu, abamasi mbomukkala aabo munyika yanu,

7abanyama mbomuvubide, abanyama bamusokwe. Kufumbwa makoko oonse mulakonzya kulya mumwaka ooyo.

Mwaka wamakumi osanwe

8«Lino kwainda myaka iili makumi one afuka,

9mubuzuba bwakkumi bwamwezi waciloba, buzuba bwacipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono, ukatume muntu kuti akalizye mweembo munyika yoonse.

10Amulemeke mwaka wamakumi osanwe, mukwaambilizya lwaangunuko kubantu boonse bakkala munyika. Mumwaka ooyo lubono loonse lwakauzidwe luboozegwe alimwi kuli mukamwini naa baciinga cakwe. Kufumbwa wakauzidwe mubuzike uyoopilukila kumukwasyi wakwe.

11Mwaka wamakumi osanwe uyooba walutangalo. Mutakasyangi nikuba kutebula makoko.

12Uyooba mwaka walutangalo uusalala kulindinywe. Mulakonzya kucela akulya makoko buyo.

13«Mumwaka ooyo lubono loonse lwakauzidwe luyooboozegwa kuli mukamwini.

14Nkokuti naa wauzya naa kuula cipaanzi canyika ku Muisilayelinyoko mutacengani pe.

15Muulo uleelede kubambwa mukweendelana amyaka yasyaala yabutebuzi kuutanasika mwaka walutangalo.

16Kuti naa myaka kiicili minji, muulo uleelede kukomena, pele kuti naa kakusyeede mice buyo awalo muulo uleelede kuceya, nkaambo kakuti bwauzigwa mbutebuzi bwamyaka mice buyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mutacengani pe, pele amulemeke Leza wanu. Ndime Mwami Leza wanu.

18«Muleelede kutobela malailile akubamba milawo yangu, kutegwa mukkale muluumuno munyika.

19Eelyo nyika niyoozyala micelo minji, alimwi nimuyoojana zyoonse nzemuyanda kulya akukkala muluumuno.

20«Pele umwi ulakonzya kukubuzya kuti, Ncinzi ncituyoolya mumwaka waciloba, kayi tatukalimi alimwi tatukatebuli?

21Njooleleka nyika mumwaka wacisambomwe kuti ikazyalisye zyakulya zimana myaka yotatwe.

22Nkaako ciindi mwanoosyanga mumwaka walusele, munooyoocijisi zilyo eezyo zizwa kumwaka wacisambomwe. Nkokuti munoojisi zilyo kusikila ciindi cakutebula.

Kujokezya lubono

23«Nyika yanu tiielede kuuzigilwa limwi, nkaambo tiili yanu pe, njiyangu, nywebo muli babelesi buyo.

24Naa nyika yauzigwa, wayuuzya ulakonzya kuyuula alimwi.

25Kuti Muisilayelinyoko kali mucete cakuti wauzya cibeela canyika yakwe, simukowa wakwe uleelede kucinununa kuti cibe cabo alimwi.

26Kuti naa muntu katajisi uukonzya kumununwida, wamana wavuba cakuti ulakonzya kucinununa mwini,

27weelede kuziba mweelwe waco kuzwa naakacuuzya, auboozye kuliyooyo nkwaakacuulisizye. Nakonzya kupilukila kulincico.

28Pele kuti katakonzyi kumuboozezya, ncaakauzya cinooli cayooyo wakaula kusikila mwaka walutangalo. Mumwaka walutangalo ndendilyo nayookonzya kuba mukamwini wini.

29«Kuti naa muntu waulisya ŋanda iili mukati kalukwakwa, ulakonzya kwiiulululula kwainda mwaka kuzwa naakaiuzya.

30Pele kuti wakacilwa, tiicili yakwe. Caamba kuti ŋanda eeyo njiyayooyo wakayuula alunyungu lwakwe. Nuusika mwaka walutangalo, tiiboozegwi limbi.

31Pele maanda aatali mukati kalukwakwa ali mbuli myuunda. Alakonzya kuululululwa, akuboozegwa mumwaka walutangalo.

32Balo Balevi balakonzya kunununa kufumbwa ciindi ncibayanda maanda aali muminzi yabo.

33Kuti naa ŋanda imwi iili muminzi eeyo yauzigwa a Mulevi, yamana tiiyanununwa iyooboozegwa mumwaka walutangalo. Nkaambo maanda ndubono lwa Balevi mu Baisilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Macelelo aazingulukide minzi ya Balevi taaelede kuuzigwa, nkaambo ndolubono lwabo akutamani.

Kukolotesya bacete

35«Kuti naa Muisilayelinyoko ngomuzwalimwi kali mucete, cakuti takonzyi kuligwasya, uleelede kumugwasya mbuuli mubelesi wako, kutegwa kacikkede ayebo lyoonse.

36Utamubbadelesyi cinyona mucila, pele yoowa Leza wako kutegwa simunzinyoko akkale afwiifwi ayebo.

37Utamukolotesyi kuti ujane mpindu iiindilila, alimwi utamuuzizyi zilyo kuti ujane mpindu.

38Ndime Mwami Leza wanu, wakamugwisya mu Ijipiti kuti ndimupe nyika ya Kenani, akuti ndibe Leza wanu.

Kwaangununa bazike

39«Kuti naa Muisilayelinyoko kali mucete cakuti wazoolisisya, yebo utamuciti mbuli muzike pe.

40Mulele mbuli mubelesi wako buyo, akubelekele kusikila mwaka walutangalo.

41Muciindi eeco walo abana bakwe bayookusiya akubweeda kumukwasyi wakwe akulubono lwabasikale bakwe.

42Baisilayeli mbazike ba Mwami Leza nkaambo nguwakabagwisya mu Ijipiti. Tabeelede kuuzigwa mubuzike pe.

43Toelede kubalela calunya, weelede buyo kuyoowa Leza wako.

44Kuti naa muyanda bazike baalumi naa bakaintu, muyoobaula kumisyobo iimuzingulukide.

45Ulakonzya alimwi kuula bana babamasi aabo mbomukkala aabo. Bana aabo bazyalilwa munyika yanu inga lwaba lubono lwanu.

46Balakonzya kuyookonwa abana bako, bakababelekele abalo muciindi coonse ncebacipona. Pele Baisilayeli tabeelede kubalela calunya.

47«Kuti naa wamasi wavuba, kwamana Muisilayeli wacetaala cakuti walisisya kuli wamasi ooyo naa kuli umwi wamukwasyi wakwe.

48Nikuba kuti walisisya ulakonzya kununununwa alimwi. Umwi wabanabokwabo

49naba simizyaakwe, naba mweenzinyina, naba umwi wamukowa wakwe ulakonzya kumununununa, naba lwakwe mwini kuti wajana mali ulakonzya kulinununa.

50Pele cibe cakuzuminana ayooyo nkwaakalisisya, uleelede kubala myaka njaakalisisya kusikila kumwaka walutangalo, eelyo muulo wakumununununa ube mbuli kuvola kwamubelesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

51Naa kakucili myaka minji, weelede kubbadela mali manji aacinunuzyo.

52Naa kakusyeede myaka mice buyo kusikila kumwaka walutangalo weelede kubbadela bweelede.

53Weelede kulangwa mbuli mubelesi, simalelo wakwe atamubedi silunya.

54Kuti naa taakwe naanununwa munzila eezi zyaambwa, ooyo muntu abana bakwe baleelede kujokela ciindi camwaka walutangalo.

55Nkaambo Baisilayeli mbazike bangu mbindakagwisya mu Ijipiti. Ndime Mwami Leza wanu.»

Bapaizi 26

Zileleko zyakuswiilila
(Ciibalusyo 7.12-24; 28.1-14)

1Lino Mwami Leza wakaamba kuti, «Mutapangi zikozyanyo niziba zibumbwa, niiba misumpuululu yamabwe naaba mabwe aabezedwe munyika kuti muzikombe. Ndime Mwami Leza wanu.

2Amubambe Masabata akulemeka busena mbwekombelwa. Ndime Mwami Leza.

3«Kuti naa mwatobela malailile akubamba milawo

4ndiyoomutumina mvula muciindi cayo, kutegwa nyika ikamupe maila manji amisamu ikazyale micelo kabotu.

5Maila aanu ayoojata kapati, cakuti mucinooyootebula kusikila muciindi cakucela nsaansa, alimwi mucinooyoocela kusikila kuciindi cakusyanga maila. Muyoojana zyoonse zyakulya nzyomuyanda alimwi muyookkala caluumuno munyika yanu.

6«Ndiyoomupa luumuno munyika yanu, munooyoolyoonena kakutakwe akuyoowa cintu niciba buti. Banyama boonse babutambo ndiyoobagwisya munyika, alimwi taakwe nikuyooba nkondo pe.

7Lyoonse munoobazunda basinkondonyoko.

8Kamuli basanu buyo muyookonzya kuzunda bali mwaanda, nkabela kamuli mwaanda muyookonzya kuzunda bali zyuulu zili kkumi. Basinkondonyoko muyoobakoma ncobeni.

9Ndiyoomuleleka akumupa bana banji, alimwi ndiyoobamba cizuminano ncitwakapangana andinywe.

10Mucinooyoolya zyamwakali mumatala ciindi cakulongela caakusika.

11Njooba aandinywe, alimwi taakwe nenjoomucimwa pe.

12Njooenda andinywe, ndiyooba Leza wanu anywebo muyooba bantu bangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Ndime Mwami Leza wanu wakamugwisya mu Ijipiti kutegwa mutakabi bazike limbi. Ndakatyola joko lyabuzike bwanu kuti mukakonzye kulyeendelela.»

Cisubulo cabataswiilili

(Ciibalusyo 28.15-68)

14Mwami Leza wakaindilizya akuti, «Kuti naa tamuswiilili akutabamba milawo eeyi,

15kuti mwakaka malailile aangu naa milawo yangu akutacita nzyeamba akutyola cizuminano cangu,

16ndiyoomusubula. Ndiyoomuletela mapenzi, malwazi aayambukila akupya mubili ziyoomoofwaazya akumujaya. Muyoosyanga mbuto pele taakwe cibotu ncomuyoobona pe, nkaambo basinkondonyoko bayoomuzunda, nkabela bayoolya coonse eeco ncomwakalima.

17Ndiyoomufutatila kutegwa mukazundwe, nkabela aabo bamusulide bayoomweendelezya. Muyootija nimutatandwi.

18«Zyamana zyoonse eezi naa tamukandiswiilili ndiyoomusubulisya mane nkayungizye ziindi zili ciloba akaambo kazinyonyoono zyanu.

19Ndiyoomanya kulisumpula kwanu. Takukooyooba mvula pe, nkabela nyika yanu iyooyuma ntaa mbuli lubulo.

20Nikuba kuti mukabeleke buti, tamukajani cintu cibotu pe. Kayi nyika tiikapi maila, amisamu tiikazyali pe.

21«Kuti naa kamucizumanana kundikaka, njooyungizya cisubulo canu ziindi zili ciloba mbubweelede zinyonyoono zyanu.

22Njoomutumina banyama babutambo, balo batikajaye bana banu aŋombe zyanu, muyoosyaala buyo bace cakuti migwagwa yanu iyoobundaala.

23«Alimwi kuti naa cisubulo eeci caakumana, kamutanoondiswiilili pele kamucindisampaula,

24ambebo njooindilizya kuyungizya cisubulo canu ziindi zili ciloba zibi kwiinda, mbubweelede zinyonyoono zyanu.

25Ndiyoomuletela nkondo akaambo kakutyola cizuminano cangu. Kuti mukasoleke kulibunga-bunga muminzi yanu akuyuba njootumina cuumo, cakuti muyoolipa kuli basinkondonyoko.

26Njoosinkila zilyo zyanu cakuti bakaintu bali kkumi bayoojikila mukaoveni komwe zilyo zyoonse nzyobajisi. Bayoopampula, mwaakumana kulya zyoonse mucinooyoofwide nzala.

27«Pele kuti naa cisubulo eeci caakumana, kamutaswiilili pele kamucinoondikakide,

© 1996, Bible Society of Zambia.

28nkaako mubukali bwangu njoomukakila limwi, mebo lwangu ndinooindilizya kuyungizya cisubulo canu ziindi zili ciloba zibi kwiindilila mbubweelede zinyonyoono zyanu.

29Nzala iyoobbebba kusikila mukalye bana banu balombe abasimbi.

30Njoonyonyoona masena aamalende aali muzilundu, azipaililo zyoonse mpomutentela tununkilizyo. Njoolundika mitumba yanu amituni yanu. Mukusesemwa kwangu,

31minzi yanu mipati njooicita matongo, akupwayaula masena aakukombela. Nsikooyoobotelwa mubweema bwazipaizyo zyanu.

32Njoonyonyoona nyika yanu cakumaninina cakuti basinkondonyoko aabo bayookkala mulinjiyo bayoogambwa kapati.

33Njoomumwaila mumanyika aambi. Mebo lwangu njoomutandaanya apanga. Nyika yanu iyoobija aminzi yanu iyooba matongo.

34Nkaako myuunda yanu iyooona nimucili mumanyika aabasinkondonyoko, nkokuti iyoolyookezya ncobeni.

35Mazuba oonse aayo iyoolyookezya, kulyookezya nkwiyatakajisi ciindi nimwakakkede mulinjiyo.

36«Lino aabo bali mubuzike njoobazyangamya cakuti tu lyaakuvuuma aluuwo bayootija. Bayootija mbuuli batija nkondo, akuliwida nikunyina uubatanda.

37Bayoolimbana mukutija nikunyina uubatanda. Aboobo tamukooyookonzya kulwana basinkondonyoko.

38Muyoofwida mubuzike akuzikkwa mumonya oomo.

39Pele aabo bayoosyaala bayookotela ooko akaambo kazinyonyoono zyabo beni azyabasikale babo.

40«Pele kuti bana banu bakalyaambe zinyonyoono zyabo akuzumina azyabasikale babo bakandizangila,

41cakacita kuti mbakake akubamwaila mumanyika aabasinkondonyina, lino myoyo yabo yacinguni yaakubomba mukuti batakasubulwi akaambo kazinyonyoono zyabo,

42njooyeeya cizuminano cangu ncitwakasyomezyanya a Jakobo, Izaka a Abulahamu akuyeeya mbwindakasyomezya kuti njoobapa nyika.

43Pele kusaanguna bantu bagwisigwe munyika kutegwa ilyookezye ibote. Bayoosubulwa akaambo kakusesemwa milawo amalailile aangu.

44Pele nikuba boobo nibacinoocili munyika yabasinkondonyina, nsikooyoobalekelela nikuba kubanyonyoonena limwi. Nkaambo eeci inga camanya cizuminano cangu ambabo. Ndime Mwami Leza wabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

45Njooyeeya cizuminano ncindakapanga abasikale babo aabo mbindakagwisya mu Ijipiti caantangalala kuti mbe Leza wabo. Ndime Mwami Leza.»

46Lino aaya ngamalailile, milawo amilazyo Mwami Leza njaakapa Mozesi acilundu ca Sinai kuti ape Baisilayeli.

Bapaizi 27

Malailile aaamba zyakupa ku Mwami Leza

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti

2aambile Baisilayeli kuti, «Ciindi muntu napegwa ku Mwami Leza mukuzuzikizya cisyomezyo cilibedelede, muntu ooyu ulakonzya kwaangununwa mukupa myeelwe eeyi, yeendelene ayakuŋanda ya Leza.

3«Mwaalumi wamyaka iili makumi obilo kusikila kumyaka iili makumi aali cisambomwe muulo wakwe ube mali ansiliva aali makumi osanwe.

4Mukaintu ube makumi otatwe ansiliva.

5Mulombe wamyaka yosanwe kusikila kumakumi obilo ube makumi obilo ansiliva. Musimbi ube kkumi lyansiliva.

6Mubutusi mulombe uutasiki kumyaka yosanwe ube musanu wansiliva. Mubutusi musimbi ube nsiliva zyotatwe.

7«Mwaalumi uuindilila kumakumi aali cisambomwe ube kkumi lyomwe lyansiliva. Mukaintu uuindilila kumakumi aali cisambomwe ube kkumi lyomwe lyansiliva.

8«Kuti naa muntu umwi mmucete cakuti takonzyi kupa mweelwe ooyo uyooletwa kumupaizi. Lino mupaizi nguuyoobikka muulo musyoonto ngwakonzya muntu ooyo.

9«Lino kuti naa wakasyomezya munyama uukonzya kupaizigwa, nkokuti munyama ooyo ulasalala.

10Muntu ooyo wakasyomezya teelede kupa uumbi mubusena bwayooyo. Naa wacita oobo banyama boonse aabo balaba ba Mwami Leza.

11Pele kuti naa wakasyomezya munyama uutakonzyi kupaizigwa munyama ooyo apegwe kumupaizi.

12Lino mupaizi nguuyoobikka muulo weelede munyama ooyo mbuli mbwali mubotu naa mubi. Muulo ooyo uyookkalilila.

13Kuti naa muntu ooyo wakasyomezya kayanda kumuula munyama wakwe, weelede kuula akuyungizya cipaanzi casanu amuulo wabikkwa.

14«Lino kuti muntu umwi wayanda kupa ŋanda yakwe ku Mwami Leza, mupaizi uleelede kubikka muulo mbubonya mbuli bubotu naa bubi bwabuyake bwayo, eelyo muulo ooyo uyookkalilila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Kuti ooyo wiipa kayanda kwiiula, weelede kuula akuyungizya cipaanzi casanu amuulo wabikkwa. Eelyo niinga yaba yakwe.

16«Lino naa muntu umwi wapa ku Mwami Leza cipaanzi cimwi canyika yakwe, muulo uyoobikkwa kweendelana ambuto iinga yasyangwa, nkokuti nsiliva zili kkumi kucisuwo comwe.

17Kuti nyika eeyi yapegwa ciindi nuwamana-mana mwaka walutangalo, muulo uuzwide uleelede kupegwa.

18Pele kuti yapegwa kakwiindide ciindi, mupaizi nguuelede kubikka muulo weelede kweendelana amyaka iisyeede kusika kumwaka uumbi walutangalo, aboobo muulo ulaceesegwa.

19Kuti naa muntu kali wakaupede ku Mwami Leza kwamana uyanda kuti auule alimwi, weelede kuula muulo wawo akuyungizya cipaanzi casanu amuulo wabikkwa. Ndendilyo nuunga waba wakwe.

20Pele kuti wauzya muunda ooyo kumuntu uumbi, walo mwini katauuli kuzwa ku Mwami Leza, nkokuti takonzyi kuuula limbi lwakwe mwini.

21Lino wasika mwaka walutangalo, muunda ooyo uyooba lubono lwa Mwami Leza akupegwa kubapaizi.

22«Kuti naa muntu wapa ku Mwami Leza muunda ngwaakaula, uutali ngwakonzya kukona,

23mupaizi uyoobikka muulo wawo kweendelana amweelwe wamyaka iisyeede kusika kumwaka walutangalo. Muntu ooyo uleelede kubbadela buzuba mbubonya oobo. Aayo mali nga Mwami Leza.

24Lino mumwaka walutangalo, muunda ooyo uleelede kubweedezegwa kuli mukamwini wini nikuba kubana bakwe.

25«Myuulo yoonse ileelede kubikkwa kweendelana ayakuŋanda ya Leza, nkokuti tuli makumi obilo tukkwanya di lyomwe.

26«Taakwe muntu weelede kupa ku Mwami Leza munyama wakusomona, nkaambo kakuti ulizizilwe kale kuti nguwa Leza. Naba mwanaa ŋombe, naa wambelele, zyoonse eezi nzya Mwami Leza,

27pele mwanaa munyama uutapaizigwi ulakonzya kumuula amuulo wabikkwa akuyungizya cipaanzi casanu. Naa tauli munyama ooyo aulisigwe kumuntu uumbi amuulo wabikkwa ooyo.

28«Taakwe muntu weelede kuuzya naa kuula capegwa ku Mwami Leza, naba muntu, naba munyama, niiba nyika. Eezi nzya Mwami Leza lyoonse.

29Taakwe naba muntu wakapedwe ku Mwami Leza uukonzya kuulululwa, buyo-buyo ajaigwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30«Cakkumi cizwa mumuunda mbuli maila niiba micelo, zilasalala, nzya Mwami Leza.

31Kuti naa kuli muntu uyanda kuula kwakkumi kwakwe, uleelede kuyungizya cipaanzi casanu kumuulo waco.

32Omwe mwabanyama bali kkumi ngwa Mwami Leza. Banyama nibabalwa wakkumi uuli woonse ngwa Mwami Leza.

33Mukamwini teelede kusala banyama bakotede kuti ape ku Mwami Leza naa kubasinta abanyama bamwi babi. Kuti naa wasintanya banyama, banyama boonse aaba mba Mwami Leza, nkaako tabeelede kuulululwa pe.»

34Eeyi njemilawo Mwami Leza njaakapa Mozesi acilundu ca Sinai kuti ape Baisilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Myeelwe

Myeelwe 1

Kubalwa kwa Baisilayeli kwa kusaanguna

1Lino mubuzuba butaanzi bwamwezi wabili wamwaka wabili ciindi Baisilayeli
kabazwide kale mu Ijipiti, Mwami Leza wakaambaula a Mozesi mutente
lyakuswaanganina munkanda ya Sinai wakati,

2«Yebo a Aloni mubale Baisilayeli muziinga amumikwasyi yabo. Mukalembe boonse

3aabo bajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila waawo, baalumi boonse
bakonzya kuya kunkondo.

4Muciinga comwe-comwe mutole muntu umwi mupati waciinga eeco kuti
amugwasye.

5Mbaaba baalumi muciinga comwe-comwe bakasalwa. Kuzwa kuli Lubeni
kwakasalwa Elizuu mwanaa Syedeyuu,

6kuzwa kuli Simiyoni ngu Syelumiyeli mwanaa Zulisyadayi,

7kuzwa kuli Juda ngu Nasyoni mwana wa Aminadabu,

8kuzwa kuli Isakaa ngu Netaneli mwanaa Zuwaa,

9kuzwa kuli Zebuluni ngu Aliyabu mwanaa Heloni,

10kuzwa kubana ba Josefa, kuli Efulemu ngu Elisyama mwana wa Amihudi, kuli
Manase ngu Gamaliyeli mwanaa Pedazuu,

11kuzwa kuli Benjamini ngu Abidani mwanaa Gideyoni.

12Kuzwa kuli Dani ngu Ahiyeza mwana wa Amisyadayi,

13kuzwa kuli Asya ngu Pagiyeli mwana wa Okulani,

14kuzwa kuli Gadi ngu Eliyasafu mwanaa Dyuweli,

15kuzwa kuli Nafutali ngu Ahila mwana wa Enani.»

16Aaba mbabakasalwa kuzwa kumbungano ya Baisilayeli, basololi bamikowa, abapati
baziinga.

17-18Mubuzuba bwakusaanguna bwamwezi wabili aaba baalumi bali kkumi ababili
bakagwasya Mozesi a Aloni kubunganya bantu boonse muziinga zyabo kubalemba.
Nkabela baalumi boonse bakali aamyaka iili makumi obilo naa kwiindilila
bakalembwa akubalwa.

19Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila, bakabalwa boonse ooko kunkanda
ya Sinai.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino kuzwa muciinga ca Lubeni, mwana wakusaanguna wa Isilayeli, bakalemba mwaalumi umwi aumwi mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila wakali kukonzya kuya kunkondo.

21Mweelwe wa Balubeni wakali zyuulu zili makumi one acisambomwe amyaanda yosanwe.

22Kuzwa kuciinga ca Simiyoni bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

23Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi osanwe afuka amyaanda yotatwe.

24Kuzwa kuciinga ca Gadi bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

25Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi one azisanu amyaanda iili cisambomwe amakumi osanwe.

26Kuzwa kuciinga ca Juda bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

27Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi aali ciloba azine amyaanda iili cisambomwe.

28Kuzwa kuciinga ca Isakaa bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

29Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi osanwe azine amyaanda yone.

30Kuzwa kuciinga ca Zebuluni bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

31Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi osanwe aciloba amyaanda yone.

32Kuzwa kuciinga ca Josefa, nkokuti bana ba Efulemu bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

33Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi one amyaanda yosanwe.

34Kuzwa kubana ba Manase bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

35Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi otatwe azibili amyaanda yobilo.

36Kuzwa kuciinga ca Benjamini bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

37Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi otatwe azisanu amyaanda yone.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Kuzwa kuciinga ca Dani bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

39Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi aali cisambomwe azibili amyaanda iili ciloba.

40Kuzwa kuciinga ca Asya, bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

41Mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi one acimwi amyaanda yosanwe.

42Kuzwa kuciinga ca Nafutali bakalemba mwaalumi umwi aumwi, mumikwasyi yabo wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila, wakali kukonzya kuya kunkondo.

43Mweelwe wabo wakali zyuulu zili myaanda iili makumi osanwe azitatu amyaanda yone.

44Aaba mbibakabalwa a Mozesi a Aloni abapati ba Isilayeli bali kkumi ababili bakasalwa umwi aumwi kuzwa kuciinga cawisi.

45Mbombuboobu Baisilayeli boonse mbubakabalwa, nkokuti mwaalumi umwi aumwi wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila wakali kukonzya kuya kunkondo.

46Antoomwe bakali zyuulu zili myaanda iili cisambomwe azitatu amyaanda yosanwe amakumi osanwe.

47Pele bana baciinga ca Levi tiibakabalwa ambabo pe,

48nkaambo Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

49«Utabali Balevi antoomwe a Baisilayeli bamwi.

50Pele ubacite kuti babe balangi batente lyacizuminano ca Leza azibelesyo zyalyo. Mbambabo beelede kuyumuna tente azibelesyo zyalyo zyoonse, nkabela baleelede kulibamba lyalo akuyaka zivuka zyabo kulizinguluka.

51Tente lyalonzegwa Balevi mbabeelede kulimwaya alimwi anolisimpwa mbabeelede kulisimpa. Kufumbwa muntu uyooswena aafwiifwi uyoojaigwa.

52Baisilayeli boonse bayooyaka matente aabo muzibunga-zibunga, umwi aumwi kubusena kusimpidwe ndembela yaciinga cakwe.

53Balevi balo mbabeelede kuyaka matente aabo kuzinguluka tente lyacizuminano ca Leza, kuti Leza atasubuli buleya bwa Baisilayeli. Balevi mbabeelede kubamba tente eelyo.

54Mbombuboobu Baisilayeli mbubakacita zintu zyoonse mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.»

Myeelwe 2

Misyobo mbuyakabambwa muzivuka zyayo

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi a Aloni kuti,

2«Baisilayeli baakuyaka zivuka zyabo, muntu umwi aumwi akabe kumukowa wakwe, ooko kuli ndembela yawo. Bayake cakulanzya kutente lyakuswaanganina kabalizingulukide.

3Batiyakile nkolili kujwe mbamukowa wa Juda. Bayooyaka muli lwabo kundembela yabo. Mupati wabo ngu Nasyoni, mwana wa Aminadabu.

4Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi aali ciloba azine amyaanda iili cisambomwe.

5Kuzwa kwakayaka mukowa wa Isakaa. Mupati wamukowa wa Isakaa ngu Netaneli mwanaa Zuwaa.

6Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi osanwe azine amyaanda yone.

7Kuzwa waawo kwakayaka mukowa wa Zebuluni. Mupati wabo ngu Eliyabu mwanaa Heloni.

8Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi osanwe aciloba amyaanda yone.

9Aboobo bakayaka kubbazu lya Juda bakalizyuulu zili mwaanda amakumi aali lusele acisambomwe amyaanda yone. Aabo mbabanoosaanguna kwalongwa.

10«Lino kulubazu lwakumusanza kunooli bamukowa wa Lubeni andembela yabo. Mupati wabo ngu Elizuu mwanaa Syedeyuu.

11Bantu aaba nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi one acisambomwe amyaanda yosanwe.

12Kuzwa waawo kwakayaka mukowa wa Simiyoni. Mupati wabo ngu Syelumiyeli mwanaa Zulisyadayi.

13Bantu aaba nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi osanwe afuka amyaanda yotatwe.

14Kuzwa waawo kwakayaka mukowa wa Gadi. Mupati wabo ngu Eluyasafu mwanaa Dyuweli.

15Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi one azisanu amyaanda iili cisambomwe.

16Aboobo bakayaka kubbazu lya Lubeni, bakali zyuulu zili mwaanda amakumi osanwe acimwi amyaanda yone amakumi osanwe. Aabo mbabanooli babili kwalongwa.

17«Lino batobela mbunga zyobilo eezi mbamukowa wa Levi nkaambo zivuka zyabo nzezili akati kamikowa yosanwe. Balo mbabanoobweza tente. Nkabela bantu bayoonyamuka mbubonya mbuli mbubayakide zivuka zyabo, kumbali aandembela yabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18«Lino kulubazu lwakumbo, kunooli bamukowa wa Efulemu andembela yabo. Mupati wabo ngu Elisyama mwana wa Amihudi.

19Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi one amyaanda yosanwe.

20Kuzwa waawo kwakayaka mukowa wa Manase. Mupati wabo ngu Gamaliyeli mwanaa Pedazuu.

21Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi otatwe azibili amyaanda yobilo.

22Kuzwa waawo kwakayaka mukowa wa Benjamini. Mupati wabo ngu Abidani mwanaa Gideyoni.

23Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi otatwe azisanu amyaanda yone.

24Aboobo bakayaka kubbazu lya Efulemu bakali zyuulu zili mwaanda alusele amwaanda omwe. Aabo mbabanooli batatu kwalongwa.

25Lino kulubazu lwakunyika kunooli bamukowa wa Dani andembela yabo. Mupati wabo ngu Ahiyeza mwana wa Amisyadayi.

26Bantu aabo nibakabalwa, bakali zyuulu zili makumi aali cisambomwe azibili amyaanda iili ciloba.

27Kuzwa waawo kwakayaka mukowa wa Asya. Mupati wabo ngu Pagiyeli mwana wa Okulani.

28Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi one acimwi amyaanda yosanwe.

29Kuzwa waawo kwakayaka mukowa wa Nafutali. Mupati wabo ngu Ahila mwana wa Enani.

30Bantu aabo nibakabalwa bakali zyuulu zili makumi aali lusele amyaanda yone.

31Aboobo bakayaka kubbazu lya Dani bakali zyuulu zili mwaanda amakumi osanwe aciloba amyaanda iili cisambomwe. Aaba mbabanoosyaalizya kwalongwa.»

32Lino mweelwe wabantu boonse wa Baisilayeli bakalembwa mumikowa yabo wakali zyuulu zili myaanda iili cisambomwe azitatu amyaanda yosanwe amakumi osanwe.

33Pele mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi, Balevi tiibakalembwa akubalilizigwa a Baisilayelinyina bamwi pe.

34Mbombuboobu Baisilayeli mbubakacita zyoonse mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi. Bakakkala muzivuka zyabo umwi aumwi kwakali ndembela yamukowa wakwe, alimwi nibakeenda bakanyamuka mumikowa yabo mbubonya mbuli mbubakalaililwa.

Myeelwe 3

Bana ba Aloni

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Ngaaya mazyalani aa Aloni a Mozesi kusikila ciindi Mwami Leza naakaambaula a
Mozesi acilundu ca Sinai.

2Aloni wakalijisi bana bone aaba: Nadabu ngowakusaanguna umwi ngu Abihu,
Eliyazaa, a Itamaa.

3Bakananikwa akubikkwa mubupaizi,

4pele Nadabu a Abihu bakafwa nibakapaizya mulilo uutatambuliki ku Mwami Leza
munkanda ya Sinai. Bakanyina bana balombe pe. Nkaambo kaako Eliyazaa a Itamaa
balikke mbibakabeleka mubupaizi Aloni wisi kacipona.

Mulimo wa Balevi

5Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

6«Leta bamukowa wa Levi kuli Aloni mupaizi kuti bamubelekele milimo.

7Baleelede kumumanina milimo walo ambungano yoonse kutente lyakuswaanganina,
babe bakutausi ooko.

8Mbabanoolanga zibelesyo zyoonse zyatente lyakuswaanganina akucita milimo
yoonse yalyo mukubelekela Baisilayeli.

9Balevi babelekele Aloni abana bakwe bapaizi. Mu Baisilayeli aaba mbaabayoopegwa
kucita milimo eeyi.

10Aloni abana bakwe balo kabacita milimo yabupaizi buyo. Naa uumbi muntu
waswena aafwiifwi kubusena busalala uleelede kujaigwa.»

11Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

12«Ndasala Balevi kuzwa mu Baisilayeli mubusena bwakuti mbweze bana balombe
bakusaanguna kuti babe bangu. Balevi mbibangu

13nkaambo kakuti bana balombe bakusaanguna boonse mbibangu. Ciindi nindakajaya
bana bakusaanguna Baijipiti ndakasalazya bana bataanzi ba Baisilayeli kuzwa
kumukwasyi umwi aumwi nikuba banyama boonse bakusomona mbibangu. Ndime
Mwami Leza.»

Kubalwa kwa Balevi

14Lino munkanda ya Sinai Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti,

15«Bala Balevi mumikowa amikwasyi yabo. Bala balombe boonse bali aamwezi
omwe aiindilila.»

16Nkaako Mozesi wakababala mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

17Levi wakalijisi bana botatwe mbaaba: Gesyoni, Kohati a Melali.

18Mbaaba baciinga ca Gesyoni, Libini a Syimeyi.

19Bakohati mbaaba: Amulamu, Izihaa, Hebuloni, a Uziyeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Bamelali mbaaba: Mali a Musyi. Aaba mbabaciinga ca Levi.

21Lino ziinga zyobilo zyakazwa kumukowa wa Gesyoni nzeezi: Balibini a Basyimeyi.

22Mweelwe wabana balombe bamwezi omwe naa kwiindilila wakali zyuulu zili ciloba amyaanda yosanwe.

23Aaba bakayakide zivuka kumbo kusule aatente.

24Eliyasafu mwanaa Layeli nguwakali mupati wamukowa ooyu.

25Bagesyoni mbebakali kulanga tente lyakuswaanganina, cibumbilizyo camukati acaanze, azisitilizyo zyamulyango,

26zisitilizyo zyabbuwa azyacipaililo azyaanzyo zyalyo zyoonse.

27Lino ziinga zya Kohati nzeezi: Baamulamu, Baiza, Hebuloni, a Bauziyeli.

28Mweelwe wabana balombe bamwezi omwe naa kwiindila wakali zyuulu zili lusele amyaanda iili cisambomwe. Bakohati mbabakali kulanga busena busalala.

29Aaba bakayakide zivuka zyabo kumusanza watente lyakuswaanganina.

30Nkabela Elizafani mwana wa Uziyeli wakali ngomupati wamukowa wa Kohati.

31Bakohati mbebakali kulanga bbokesi lyacizuminano, tebule, cikkazikilo calambe, zipaililo, zibelesyo zyabupaizi, zisitilizyo, azimwi zili boobo.

32Lino Eliyazaa mwana wa Aloni mupaizi wakali ngomupati wa Balevi. Nguwakali kulanga bakali kubamba busena busalala.

33Lino ziinga zya Melali nzeezi, Bamali a Bamusyi.

34Mweelwe wabana balombe bamwezi omwe naa kwiindilila wakali zyuulu zili cisambomwe amyaanda yobilo.

35Buliyeli mwana wa Abiheli wakali ngomupati wa Bamelali. Aaba bakayakide zivuka zyabo kunyika lyatente lyakuswaanganina.

36Bamelali bakapedwe mulimo wakulanga zibeela zyatente aminkulu yalyo, zicinda zyalyo, azikkazikilo zyalo azibelesyo zyalyo zyoonse,

37antoomwe azicinda zizingulukide bbuwa azikkazikilo zyazyo, atumanzyo azyaanzyo.

38Lino Mozesi a Aloni abana bakwe bakakkalile kumbele lyatente lyakuswaanganina kulubazu lwakujwe. Aabo mbabacita milimo yakubamba busena busalala mukubelekela Baisilayeli boonse. Muntu uumbi uuswena aafwiifwi uleelede kujaigwa.

39Mweelwe wa Balevi boonse muziinga amikwasyi yabo nibakabalwa kweendelana akulailila kwa Mwami Leza, bakali zyuulu zili makumi obilo azibili. Aaba mbana bamwezi omwe akwiindilila kubikkilizya abaalumi boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kubalwa kwabana bakusaanguna

40Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Bala bana ba Baisilayeli boonse
bakusaanguna mumikwasyi yabo, aabo bali amwezi omwe akwiindilila, ulembe
mazina aabo.

41Ndime Mwami Leza! Undipe Balevi mubusena bwabana bakusaanguna ba
Baisilayeli bamwi alimwi abana bazivubwa zya Balevi bakusaanguna mubusena
bwazeezyo zya Baisilayeli. Ndime Mwami Leza.»

42Mpawo Mozesi wakabala bana bakusaanguna boonse ba Baisilayeli mbubonya
mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

43Wakalemba mazina aabana bamwezi omwe akwiindilila. Mweelwe wabo wakali
zyuulu zili makumi obilo azibili amyaanda yobilo amakumi aali ciloba abatatu.

44Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

45«Balevi bakkale mubusena bwabana bakusaanguna ba Baisilayeli, alimwi azivubwa
zya Balevi zikkale mubusena bwazya Baisilayeli. Mukowa wa Levi nguwangu.
Ndime Mwami Leza.

46Lino mukuyanda kunununa bana bakusaanguna bali myaanda yobilo amakumi aali
ciloba abatatu baindilila baalumi Balevi,

47weelede kutambula mali amasyekeli aansiliva osanwe kuzwa kumuntu omwe-
omwe. Mali aayo aendelane amweelwe wakuŋanda ya Leza ooko syekeli lyomwe
nkolili magela aali makumi obilo.

48Mali aayo waape Aloni abana bakwe.

49Mpawo Mozesi wakatambula mali aalununuzyo lwabaabo bakaindilila mweelwe
wabaabo bakanununwa a Balevi.

50Mali aayo akali kusika kucuulu comwe amyaanda yotatwe amakumi aali
cisambomwe aasanu.

51Nkabela Mozesi wakaapa mali kuli Aloni abana bakwe, mbubonya mbuli
mbwaakalaililwa a Mwami Leza.»

Myeelwe 4

Milimo yaciinga ca Kohati

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti,

2«Mutalike kubala Bakohati kuzwa ku Balevi bamwi muziinga amumikwasyi yabo.

3Mubale boonse aabo baalumi bali aamyaka iisika kumakumi otatwe kusikila kuli bali
aamyaka iili makumi osanwe bakonzya kubelekela mutente lyakuswaanganina.

4Mbabanoobamba zintu zisalalisya oomo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5«Lino ciindi cakulonga Aloni abana bakwe baleelede kunjila mutente lyakuswaanganina, bakaangunune cisitilizyo cili kumbele lyabbokesi lyacizuminano, bamana bakalivumbe ancico.

6Bakabikke kkutu lisukidwe kabotu atala aacisitilizyo, mpoonya bakabikke mulembo wacijulu-julu alindilyo, bamana bakasekke tukulisyo mulindilyo.

7«Lino bayale mulembo uumbi wacijulu-julu atala atebule libikkwa cinkwa cisalala cili alindilyo lyoonse. Alinguwo babikke mitiba, myuungo, mfulu, ankomeki zyakupaizya cakunywa. Cinkwa eeco batakacigwisyi pe.

8Lino bakavumbe azintu zili mpawo amulembo uusalala pyu alimwi akkutu lisukidwe kabotu. Bamana bakasekke tukulisyo.

9«Bakabweze amulembo wacijulu-julu bakavumbe cikkazikilo calambe amalambe aaco, atumanzyo, nkaye alimwi ansazi zyoonse.

10Bayooziputaila zyoonse eezyo mukkutu lisukidwe kabotu akuzibikka atukulisyo.

11«Lino cipaililo cangolida bakacivumbe amulembo wacijulu-julu alimwi akkutu lisukidwe kabotu akusekka tukulisyo.

12Babweze zibelesyo zyoonse zyamubusena busalala zikaputailwe mumulembo wacijulu-julu alimwi akkutu lisukidwe kabotu, akuzibikka atukulisyo.

13«Bakagwisye twe kuzwa acipaililo, nkabela bakavumbe mulembo wacisombo alincico.

14Kwamana bakabikke alincico zibelesyo zyaco zyoonse, nkokuti nkaye, ngobyoobyo, mafosyolo, amitiba. Bakazivumbe eezi akkutu lisukidwe kabotu.

15Bamana bakasekke tukulisyo baakumanizya kuvumba zibelesyo zyoonse eezi, bamukowa wa Kohati mbabayoozibweza. Pele tabeelede kuziguma pe, inga bafwa. Ncobeelede nkubweza buyo.

16«Lino Eliyazaa mwana wa Aloni mupaizi, ngunooyoolanga mungwimba wamalambe aatente, tununkilizyo, cipaizyo camaila, mafuta aakunana, alimwi azintu zimwi zili mutente zipedwe ku Mwami Leza.»

17Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti,

18«Mutalekeli kuti Bakohati banyonyooke

19mukuti baswena aafwiifwi azintu zisalalisya eezi. Mboobu mbomweelede kucita. Aloni abana bakwe bakanjile mubusena busalalisya akupa Bakohati umwi aumwi mulimo amukuli wakwe.

20Pele balo lwabo batakanjili nikuba kulanga zintu zisalalisya naaceya kuti batafwi.»

Milimo yaciinga ca Gesyoni

21Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

22«Bala Bagesyoni muziinga amumikwasyi yabo.

23Bala baalumi boonse bali aamyaka iili makumi otatwe kusikila kuli bali aamyaka iili makumi osanwe, boonse bakonzya kubelekela mutente lyakuswaanganina.

24Njeeyi milimo yaciinga ca Gesyoni.

25Kabayumuna zisitilizyo zyaanze zyatente lyakuswaanganina acivumbyo calyo, akkutu lisukidwe kabotu alincico, acisitilizyo caamulyango watente,

26azisitilizyo zyabbuwa zizingulukide tente acipaililo acisitilizyo cakumulyango wabbuwa, azyaanzyo azimwi zibelesegwa kuliyaka. Bagesyoni babambe milimo yoonse eeyi.

27Banoobalanga nibabweza nikuba kucita milimo eeyi ngu Aloni abana bakwe.

28Eeyi njemilimo ya Bagesyoni kutente lyakuswaanganina. Bayooicita kabalangwa a Itamaa mwana wa Aloni mupaizi.

Milimo yaciinga ca Melali

29«Bala abalo Bamelali muziinga amumikwasyi yabo.

30Bala baalumi boonse bali aamyaka iili makumi otatwe kusikila kuli bali aamyaka iili makumi osanwe, boonse bakonzya kubelekela mutente lyakuswaanganina.

31Aaba mulimo wabo ngwakubweza zibeela zyatente aminkulu yazyo, zicinda azikkazikilo zyazyo,

32zicinda zizingulukide bbuwa azikkazikilo zyazyo, nembe zyalyo, zyaanzyo, azibelesyo zyakucitya milimo yazyo. Muntu umwi aumwi apegwe milimo njeelede kucita.

33Eeyi njemilimo yapegwa Bamelali yakubeleka kutente lyakuswaanganina. Bayooicita kabalangwa a Itamaa mwana wa Aloni mupaizi.»

Kubalwa kwa Balevi

34Lino Mozesi a Aloni abapati babuleya bakabala baalumi Bakohati muziinga amumikwasyi yabo,

35kuzwa kuli bali aamyaka iili makumi otatwe kusikila kuli bali aamyaka iili makumi osanwe, boonse bakonzya kubelekela mutente lyakuswaanganina.

36Mweelwe wabo wakali zyuulu zyobilo amyaanda iili ciloba amakumi osanwe.

37Ooyu wakali ngomweelwe wamukowa wa Kohati aabo bakabelekela mutente lyakuswaanganina, aabo Mozesi a Aloni mbibakabala mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

38Mweelwe wa Bagesyoni muziinga zyabo amumikwasyi yabo,

39kuzwa kuli boonse bali aamyaka iili makumi otatwe kusikila kuli bali aamyaka iili makumi osanwe, boonse bakonzya kubelekela kutente lyakuswaanganina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

40Mweelwe wabo wakali zyuulu zyobilo amyaanda iili cisambomwe amakumi otatwe.

41Ooyu wakali ngomweelwe wamukowa wa Gesyoni aabo bakabelekela kutente lyakuswaanganina, aabo Mozesi a Aloni mbibakabala mbuli mbwaakalailila Mwami Leza.

42Mweelwe wa Bamelali muziinga amumikwasyi yabo

43kuzwa kuli boonse bakali aamyaka iili makumi otatwe kusikila kuli bali aamyaka iili makumi osanwe, boonse bakonzya kubelekela kutente lyakuswaanganina,

44mweelwe wabo wakali zyuulu zyotatwe amyaanda yobilo.

45Ooyu wakali ngomweelwe wamukowa wa Melali, aabo Mozesi a Aloni mbibakabala mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

46Mbuboobo Mozesi, Aloni abapati ba Baisilayeli mbubakabala Balevi muziinga amumikwasyi yabo.

47Baalumi boonse kuzwa kuli bali aamyaka iili makumi otatwe kusikila kuli bali aamyaka iili makumi osanwe. Babeleka akuyumuna tente lyakuswaanganina

48bakali zyuulu zili lusele amyaanda yosanwe amakumi aali lusele.

49Muntu umwi aumwi wakapegwa milimo yakwe akubweza ncaakeelede mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi. Lino bakabalwa mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

Myeelwe 5

Bantu batasalali

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Lailila Baisilayeli kuti batande kuzwa muzivuka muntu oonse uujisi cinsenda naa dondamwaka, naa uulisofwaazya akuguma mutumba.

3Tanda mwaalumi naa mukaintu kuti batasofwaazyi zivuka ooko nkwebede abantu bangu.

4Nkabela Baisilayeli bakacita oobo. Bakabatandila kunze boonse kuzwa muzivuka mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.»

Kupilusya zintu zyabamwi

5Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

6«Ambila Baisilayeli kuti ciindi mwaalumi naa mukaintu nabisizya umwi munzila niiba buti, tasyomeki ku Mwami Leza, uli aamulandu.

7Uleelede kulyaamba cibi cakwe eeco ncaakacita alimwi aboozye zyoonse nzyakanyonyoona akubbadela kwasanu kupa yooyo ngwaakabisizya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Pele kuti ooyo wakabisizigwa kali wakafwa alimwi kuti katajisi wamukowa uukonzya kubbadelwa, nkokuti ciyoobbadelwa ciyoopegwa ku Mwami Leza kuti cikabe camupaizi. Abbadela ape amugutu wacipaizyo cakumanya mulandu wacibi cakwe.

9Azyalo zipego zyoonse Baisilayeli nzibapa kuli Leza inga zinooli zyamupaizi ooyo wazitambula kuzwa kulimbabo.

10Zyoonse muntu nzyayanda kupa kuli Leza nzizyakwe, pele kufumbwa ncaapa kumupaizi ncamupaizi.»

Zyamukaintu uutasyomeki

11Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti,

12aambile Baisilayeli kuti, «Na mukaintu wasiya mwaalumi wakwe akucita zyakutasyomeka

13mukweenda aaumbi, nkabela makani aaya kaatazizilwe amwaalumi kuti mukaintu walisofwaazya, alimwi kakunyina kamboni,

14kuti naa mwaalumi waba abufwi naa kumuyeeyela, nikuba kuti taakacicita,

15ooyo mwaalumi uleelede kutola mukaintu kumupaizi. Alimwi uleelede kutolelela cituuzyo cansangwa yabusu bwamaila, pele teelede kubuvwela amafuta aaoliva nituba tununkilizyo, nkaambo kakuti ncituuzyo cabufwi cakuyubununa masimpe.»

16Lino mupaizi ulaleta mukaintu aafwiifwi akumwiimika kubusena bwa Mwami Leza.

17Mupaizi akatile maanzi aasalala mumutiba wabulongo alimwi akabweze alusuko lwaacibuye catente lyakuswaanganina akulubikka mumaanzi aayo.

18Amana mupaizi uyoopombosola masusu aamukaintu ooyo, ndendilyo nayoobikka mumaanza aakwe busu bwacituuzyo caciyubunuzyo nkokuti cabufwi. Walo mumaanza unoojisi maanzi aayo aalula aakonzya kuleta lusinganyo.

19Lino mupaizi uyoomukonkya mukaintu akuti, «Kuti naa tookeenda aaumbi akulisofwaazya kokwetwe, utacisigwi amaanzi aaya aalula aakonzya kuleta lusinganyo.

20Pele kuti koli wakalisofwaazya mukweenda amwaalumi uumbi nkokuti wabisizya mulumaako.»

21Eelyo mupaizi aambile mukaintu ooyo majwi aaya aalusinganyo, «Leza akucite kuti bantu bako bakusampaule akukusinganya waakubola zibelo akuzimba da.

22Maanzi aaya aakonzya kuleta lusinganyo anjile mwida lyako kuti lizimbe azibelo zibole.» Nkabela ooyo uyooingula kuti, «Mbubo acicitike.»

23Lino uyoolemba lusinganyo oolu mubbuku, amana alinyike mumaanzi aalula aayo kuti majwi aseemuke.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Mpoonya anywisye mukaintu ooyo maanzi aalula aakonzya kuleta lusinganyo, nkabela maanzi aayo alamunjila akumucisya kapati.

25Pele katanamunywisya, mupaizi uyootambula cituuzyo cabusu cabufwi kuzwa kumukaintu, nkabela uyoozumbaanya cituuzyo eeco ku Mwami Leza akuyoocibikka acipaililo.

26Amana mupaizi ulabuula janza lyabusu akubutenta acipaililo, cibe caciibalusyo. Amana buyo anywisye mukaintu maanzi aayo.

27Kuti naa ncobeni wakalisofwaazya akucita cakutasyomeka kumulumaakwe, maanzi aayo aalula aakonzya kuleta lusinganyo aanywa alanjila mwida akumucisya, nkabela da lyakwe lilazimba azibelo zyakwe zilabola. Nkaako ooyo mukaintu ulaba cisesyo akati kabantu bokwabo.

28Pele kuti naa mukaintu ooyo taakalisofwaazya, kasalala, mulandu wamana, ulakonzya kuzyala.

29«Ooyu ngomulawo wabufwi ciindi mukaintu watasyomeka akulisofwaazya kakwetwe,

30niciba ciindi mulumi naafwida mukaintu wakwe bufwi. Mupaizi uleelede kwiimika mukaintu kubusena bwa Leza akucita mbubonya mbuli bwaamba mulawo ooyu.

31Kuti kali wakacicita, uyoosubulwa mbubweelede cibi cakwe, pele mwaalumi twakwe mulandu pe.»

Myeelwe 6

Milawo ya Bunazili

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Lailila Baisilayeli kuti kufumbwa mwaalumi naa mukaintu uukonzya kuti ulaba mu Bunazili akulyaaba ku Mwami Leza,

3teelede kunywa waini naa zimwi zikola nuuba musinza wansaansa uusaside. Atalyi nsaansa niziba ziyanikidwe.

4Ciindi nacili mu Bunazili, teelede kulya zyansaansa, nseke naaba makwa pe.

5«Kwaciindi coonse nacili mu Bunazili kweendelana acikonke cakwe, teelede kunyoolwa nikuba kugelwa pe. Abe kalondokede mane ciindi ncaakalyaaba ku Mwami Leza ciinde. Uyoolekelela masusu kuti alampe.

6Ciindi eeci coonse atasweni munsi amutumba pe.

7Nikuba kuti wafwidwa wisi nibaba banyina naba munyina naba mucizi wakwe, teelede kulisofwaazya akaambo kakuswena munsi amufu, nkaambo cikonke cakulyaaba ku Mwami Leza cili alinguwe.

8Ciindi coonse nacili mu Bunazili ulilyaabide ku Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9«Kuti naa muntu wafwa lufu lwakwaanzuka munsi lyakwe, masusu aakwe alasofwaala, nkaako uleelede kulindila mazuba aali ciloba kuti alinyoole akulisalazya.

10Nkabela mubuzuba bwalusele alete bana bankwilimba bobilo naa nziba zyobilo, azipe kumupaizi kumulyango watente lyakuswaanganina.

11Lino mupaizi uyoopaizya cimwi cibe cipaizyo cacinyonyoono alimwi cimwi cibe cakumanya mulandu, nkaambo wakabisya mukuba aafwiifwi amutumba. Mubuzuba bwalusele oobo uyoosalazya masusu aakwe alimwi.

12Alisalazye ku Mwami Leza kwamazuba ngalyaabide kulinguwe. Nkabela alete kagutu kamwaka omwe, kabe cipaizyo cakumanya mulandu. Aboobo ciindi cakusaanguna tacicibalwi nkaambo wakasofwaala akati kaco.

13«Lino ngooyu mulawo wa Bunazili ciindi cakulyaaba kwakwe camana. Uleelede kuletwa kumulyango watente lyakuswaanganina.

14Ooko akape zipaizyo zyakwe eezi ku Mwami Leza: kagutu kamwaka omwe katakwe kampenda kacipaizyo cakutenta, kabelele kazyazi kamwaka omwe kacipaizyo cacinyonyoono, alimwi amugutu uutakwe kampenda wacipaizyo calumvwano.

15Atuuzye maila, azyakunywa, lusuwo lwazinkwa zitakwe mimena, maseke aakagaigwa busu bunante buvweledwe mafuta atunkwa tupapalete tulambidwe amafuta aaoliva.

16«Lino mupaizi uyoozileta kubusena bwa Mwami Leza akupaizya cipaizyo cacinyonyoono acipaizyo cakutenta.

17Ape lusuwo lwazinkwa zitakwe mimena akupaizya mugutu, abe cipaizyo calumvwano ku Mwami Leza antoomwe acituuzyo camaila acakunywa.

18«Lino Munazili uleelede kulinyoola masusu ngaakapa ku Mwami Leza kumulyango watente lyakuswaanganina. Abikke masusu aaya acipaililo kunsi kwacipaizyo calumvwano eeco.

19«Lino zyamana eezi mupaizi akabweze kuulu kwamugutu kwa kumbele akujike antoomwe akkekke akankwa kapapalete kuzwa mulusuwo azibikke mumaanza aa Munazili.

20Nkabela mupaizi uyoozizumbaanya ku Mwami Leza, zibe cipaizyo cakuzumbaanya. Zilasalala, nzyamupaizi antoomwe akatiti kazumbaanywa acibelo capegwa. Kuzwa waawo Munazili ulakonzya kunywa waini.

21«Eeyi njemilawo ya Munazili wakonka akulyaaba ku Mwami Leza kubikkilizya azimwi zyoonse nzyakonzya kupa. Mbubonya mbuli kucikonke cakwe uleelede kucita kweendelana amulawo wa Bunazili.»

Kuleleka kwabapaizi

22Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

23aambile Aloni abana bakwe kuti, «Mboobu mbomunooleleka Baisilayeli, kamuti,

24‹Mwami Leza amuleleke akumubamba.

25Mwami Leza amulange muluyando akumubeda aaluse.

26Mwami Leza amulange muluyando akumupa luumuno.

27Mbombuboobu mbubayoobikka zina lyangu a Baisilayeli, nkabela njoobaleleka ncobeni.› »

Myeelwe 7

Milumbo yabasololi

1Lino Mozesi naakamana kwiimika tente lyakukombela, wakalinanika mafuta, walisalazya azibelesyo zyoonse zili mulindilyo, acipaililo azibelesyo zyaco.

2Eelyo bapati ba Baisilayeli, nkokuti basololi bamikwasyi amisyobo bakali kweendelezya mulimo wakubalwa, bakaleta milumbo yabo.

3Bakaleta milumbo yabo eeyi kubusena bwa Mwami Leza, ŋola zili cisambomwe zivumbidwe, abasune bali kkumi ababili, musololi omwe-omwe wakapa musune omwe, basololi bobilo bakapa ŋola yomwe. Eezi zyakapedwa kutente lyakukombela.

4Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

5«Itambule milumbo eeyi kuti ibelesegwe milimo iicitwa kutente lyakuswaanganina, wiipe ku Balevi mbubonya mbuli buyandika mulimo waumwi aumwi.»

6Nkaako Mozesi wakatambula ŋola abasune, wapa Balevi.

7Wakapa ŋola zyobilo abasune bone ku Bagesyoni mbubweelede milimo yabo.

8Azimwi zyone abasune bali lusele wakapa Bamelali mbubweelede milimo yabo. Wakali kubalanga ngu Itamaa mwana wa Aloni mupaizi.

9Pele taakwe wakapegwa ku Bakohati nkaambo kakuti milimo yabo yakali yakuyumuna zintu zisalala nzibakapegwa.

10Lino basololi bakaleta milumbo yakupa cipaililo kuli Leza buzuba nicakananikwa.

11Nkaambo Mwami Leza wakaambilide Mozesi kuti, «Buzuba bumwi abumwi kwamazuba aali kkumi aabili kufumbwa musololi alete mulumbo wakwe wakupa cipaililo ku Mwami Leza.»

12Lino mubuzuba butaanzi Nasyoni mwana wa Aminadabu wamusyobo wa Juda nguwakaleta milumbo yakwe.

13Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe amafuta bube cituuzyo camaila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Alimwi wakapa acipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

15Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

16Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cazinyonyoono.

17Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe, zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Nasyoni mwana wa Aminadabu.

18Lino mubuzuba bwabili Netaneli mwanaa Zuwaa, wamusyobo wa Isakaa, nguwakaleta milumbo yakwe.

19Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

20Alimwi wakapa acipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

21Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

22Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cazinyonyoono.

23Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe twamwaka omwe, kuba cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Netaneli mwanaa Zuwaa.

24Mubuzuba bwatatu Eliyabu mwanaa Heloni, wamusyobo wa Zebuluni, nguwakaleta milumbo yakwe.

25Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, amutiba wanindi wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza, yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe amafuta, bube cituuzyo camaila.

26Alimwi wakapa acipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

27Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele komwe kuti zibe cipaizyo cakutenta.

28Wakapa sijembwe wacipaizyo cazinyonyoono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe atubelele tosanwe twamwaka omwe zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Eliyabu mwanaa Heloni.

30Lino mubuzuba bwane Elizuu mwanaa Syedeyuu, wamusyobo wa Lubeni nguwakaleta milumbo yakwe.

31Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

32Alimwi wakapa cipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

33Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

34Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cazinyonyoono.

35Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe twamwaka omwe, zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Elizuu mwanaa Syedeyuu.

36Lino mubuzuba bwamusanu Syelumiyeli mwanaa Zulisyadayi wamusyobo wa Simiyoni nguwakaleta milumbo yakwe.

37Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, alimwi amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

38Alimwi wakapa cipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

39Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

40Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cazinyonyoono.

41Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe, zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Syelumiyeli mwanaa Zulisyadayi.

42Lino mubuzuba bwacisambomwe Eliyasafu mwanaa Deyuweli wamusyobo wa Gadi nguwakaleta milumbo yakwe.

43Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

44Alimwi wakapa acipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

45Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele komwe kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

46Wakapa asijembwe omwe acipaizyo cazinyonyoono.

47Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Eliyasafu mwanaa Deyuweli.

48Lino mubuzuba bwaciloba Elisyama mwana wa Amihudi waciinga ca Efulemu nguwakaleta milumbo yakwe.

49Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, alimwi amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe amafuta, bube cituuzyo camaila.

50Alimwi wakapa cipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

51Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

52Wakapa asijembwe wacipaizyo cazinyonyoono.

53Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Elisyama mwana wa Amihudi.

54Lino mubuzuba bwalusele, Gamaliyeli mwanaa Pedazuu musololi waciinga ca Manase nguwakaleta milumbo yakwe.

55Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, alimwi amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

56Alimwi wakapa cipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

57Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

58Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cazinyonyoono.

59Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Gamaliyeli mwanaa Pedazuu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

60Lino mubuzuba bwafuka, Abidani mwanaa Gideyoni waciinga ca Benjamini nguwakaleta milumbo yakwe.

61Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, alimwi amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe amafuta bube cituuzyo camaila.

62Alimwi wakapa acipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

63Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

64Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe, atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe,

65zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Abidani mwanaa Gideyoni.

66Lino mubuzuba bwakkumi, Ahiyeza mwana wa Amisyadayi wamusyobo wa Dani, nguwakaleta milumbo yakwe.

67Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, alimwi amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

68Alimwi wakapa cipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

69Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele komwe kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

70Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cazinyonyoono.

71Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Ahiyeza mwana wa Amisyadayi.

72Lino mubuzuba bwakkumi abumwi Pagiyeli mwana wa Okulani musololi wamusyobo wa Asya nguwakaleta milumbo yakwe.

73Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, alimwi amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

74Alimwi wakapa cipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

75Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe, akabelele kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

76Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cacinyonyoono.

77Kumane wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe atubelele tosanwe tuli amwaka omwe. Eeyi njemilumbo ya Pagiyeli mwana wa Okulani.

78Lino mubuzuba bwakkumi aabili, Ahina mwana wa Enani, wamusyobo wa Nafutali nguwakaleta milumbo yakwe.

79Wakapa mutiba wansiliva uulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, alimwi amutiba wanindi wansiliva wakusansaizya uulema masyekeli aali makumi aali ciloba, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza. Yoonse yobilo yakazwide busu bunante bwakavweledwe mafuta, bube cituuzyo camaila.

80Alimwi wakapa cipampuzyo cangolida cilema masyekeli aali kkumi cakazwide tununkilizyo.

81Wakapa kapoho komwe, mugutu omwe akabelele komwe kali aamwaka omwe, zibe cipaizyo cakutenta.

82Wakapa asijembwe omwe wacipaizyo cazinyonyoono.

83Wakapa basune bobilo, bagutu bosanwe, basijembwe bosanwe atubelele tosanwe tuli aamwaka omwe, zibe cipaizyo calumvwano. Eeyi njemilumbo ya Ahila mwana wa Enani.

84Lino eeyi njiyakali milumbo yabasololi ba Baisilayeli ciindi cipaililo nicakananikwa kuti cipegwe ku Mwami Leza. Eezi mmitiba yansiliva iili kkumi aibili, mitiba yanindi yansiliva yakusansaizya iili kkumi aibili, zipampuzyo zyangolida zili kkumi azibili.

85Mutiba omwe-omwe wansiliva wakali kulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe, nkabela mutiba wanindi wansiliva wakusansaizya omwe-omwe wakali kulema masyekeli aali makumi aali ciloba. Antoomwe mitiba yansiliva yakali kulema masyekeli aali zyuulu zyobilo amyaanda yone, mbubonya mbuli mweelwe wakuŋanda ya Leza.

86Cipampuzyo comwe-comwe cangolida cakazwide tununkilizyo cakali kulema masyekeli aali kkumi, mbubonya mbuli bulema masyekeli aali mwaanda amakumi otatwe. Antoomwe zipampuzyo zyangolida zyakazwide tununkilizyo zyakali kulema masyekeli aali mwaanda amakumi obilo.

87Mubanyama boonse bakali bacipaizyo cakutenta kwakali tupoho tuli kkumi atubili, bagutu bali kkumi ababili, atubelele tuli kkumi atubili twamwaka omwe, antoomwe acituuzyo camaila. Basijembwe bali kkumi ababili bakali bacipaizyo cazinyonyoono.

88Eelyo banyama boonse bacipaizyo calumvwano bakali bapoho bali makumi obilo abane, bagutu bali makumi aali cisambomwe, basijembwe bali makumi aali cisambomwe, atubelele tuli makumi aali cisambomwe twamwaka omwe. Eezi

© 1996, Bible Society of Zambia.

nzezyakali milumbo yakaletwa ciindi cipaililo nicakananikwa kuti cipegwe ku Mwami Leza.

89Lino Mozesi naakanjila mutente kuti aambaule a Mwami Leza, wakamvwa Mwami Leza kaambaula kulinguwe kuzwa atala aacivunisyo cabbokesi lyacizuminano akati kabakelibu bobilo.

Myeelwe 8

Zyamalambe

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Lailila Aloni kuti ciindi nabikka malambe aali ciloba acikkalilo cawo aleelede kumunikila kumbele.»

3Nkaako Aloni wakacita oobo, wakabikka malambe kuti kaamunikila kumbele, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

4Mboobu cikkazikilo camalambe mbucakapangwa. Cakali cangolida yoondedwe kuzwa kutako kuyoosika kumaluba-luba, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakatondezya Mozesi.

Balevi mbubakapegwa ku Mwami Leza

5Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

6«Zandula Balevi kuzwa ku Baisilayeli bamwi, bapegwe kulindime.

7Mboobu mbotibacite, basansaile maanzi aakubasalazya, nkabela balinyoole mubili woonse akusanzya zisani zyabo. Ndendilyo nibayoosalala mu Mulawo.

8Aawo Balevi bakatole kapoho acipaizyo cabusu bunante buvweledwe mafuta, alimwi bakatole akapoho kabili kacipaizyo cacinyonyoono.

9Lino notikabunganye Baisilayeli boonse akwiimika Balevi kumbele lyatente lyakuswaanganina.

10Waakwiimika Balevi kubusena bwa Mwami Leza, Baisilayeli bakabikke maanza amitwe ya Balevi.

11Kwamana Aloni akabape kulindime, babe cipo cilibedelede ca Baisilayeli kuti bakandimanine milimo.

12Kwamana abalo Balevi bakabikke maanza amitwe yabapoho bobilo aabo. Umwi uyoopegwa ku Mwami Leza mbuli cipaizyo cazinyonyoono, umwi uyooba cipaizyo cakutenta cakumanya milandu ya Balevi.

13«Lino undipe Balevi, babe cipo cilibedelede kulindime, Aloni abana bakwe mbabanoobeendelezya.

14Mbombuboobu mbobayoozandulwa Balevi kuzwa ku Baisilayeli bamwi kuti babe bangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Waakumana kupa Balevi mbuli cipo cilibedelede, bayookonzya kucita milimo yabo
mutente lyakuswaanganina.

16Ndabasala kuti babe mubusena bwabana bakusaanguna ba Baisilayeli, bana bangu
ndemwini.

17Ciindi nindakajaya bana bakusaanguna ba Baijipiti, ndakalisalila bana
bakusaanguna ba Baisilayeli babe bangu, abazivubwa zyabo mbubonya buyo.

18Lino ndasala Balevi mubusena bwabana bakusaanguna ba Baisilayeli bamwi.

19Nkabela ndakapa kuli Aloni abana bakwe kuti babe cipo kuzwa ku Baisilayeli
kababacitila milimo yamutente lyakuswaanganina. Alimwi babakwabilile kuzwa
kucuumo cinga cilabasikila naa baswena aafwiifwi abusena busalala.»

20Lino Mozesi a Aloni a Baisilayeli boonse bakacitila Balevi mbubonya mbuli
Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

21Balevi bakalisalazya akusanzya zisani zyabo, kumane Aloni wakabapa ku Mwami
Leza mbuli cipo cilibedelede. Alimwi wakacita cipaizyo cakumanya milandu kuti
basalale ncobeni.

22Kusule aakooku Balevi bakatalika kucita milimo yabo mutente lyakuswaanganina
kabalangwa a Aloni abana bakwe. Bakacita mbubonya mbuli Mwami Leza
mbwaakalailila Mozesi.

23Lino Mwami Leza wakaambaula a Mozesi kuti,

24«Nceeci ceelede kucita Balevi, baalumi kuzwa kumyaka iili makumi obilo aisanu
akwiindilila waawa banoobeleka mutente lyakuswaanganina.

25Pele baba aamyaka iili makumi osanwe, baleke milimo akutacibeleka limbi pe.

26Balakonzya kugwasya beenzinyina mutente lyakuswaanganina, pele lwabo beni
balikke tabakoonoobeleka pe. Mbombuboobu mbomweelede kulailila Balevi
mumilimo yabo.»

Myeelwe 9

Pobwe lyabili Lyakwiindilila

1Lino Mwami Leza wakakanana a Mozesi munkanda ya Sinai mumwezi mutaanzi
mumwaka wabili ciindi Baisilayeli kabazwide kale mu Ijipiti wakati,

2«Baisilayeli baleelede kubamba Pobwe Lyakwiindilila muciindi cibikkidwe.

3Kutalikila kumangolezya mubuzuba bwakkumi aane mumwezi nguwenya ooyu,
mulibambe kweendelana amalailile aalyo oonse.»

4Aboobo Mozesi wakaambila Baisilayeli kubamba Pobwe Lyakwiindilila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Nkabela bakacita mbubonya oobo ciindi camangolezya mubuzuba bwakkumi aane mumwezi mutaanzi kabacili munkanda ya Sinai. Bantu bakacita zyoonse mbubonya mbuli mbobakalaililwa a Mozesi.

6Pele baalumi bamwi tiibakakonzya kusekelela antoomwe abeenzinyina nkaambo bakaguma mutumba, wakabasofwaazya. Bakainka kuli Mozesi a Aloni

7akwaamba kuti, «Iswe tulisofweede nkaambo twaguma mutumba, nikuba boobo nkaambo nzi ncotutakonzyi kupa cipaizyo ku Mwami Leza a Baisilayelima muciindi eeci cibikkidwe?»

8Mozesi wakaingula kuti, «Amulindile, mbone mbuli Mwami Leza mbwatilailile andinywe.»

9Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti aambile Baisilayeli kuti,

10«Kuti naa umwi wanu naa walunyungu lwanu wasofwaala akaambo kakuguma mutumba, nikuba yooyo uuli mulweendo, ulakonzya kubamba Pobwe Lyakwiindilila lya Mwami Leza.

11Aabo balizumizidwe kubamba pobwe eeli kakwiindide mwezi omwe muciindi camangolezya mubuzuba bwakkumi aane mumwezi wabili. Nkabela bayoolibamba mukulya zinkwa zitakwe mimena anduluulu.

12Tabeelede kusiya cakulya kusikila buce, alimwi tabeelede kupwaya kafuwa nobalya. Bayoobamba pobwe kweendelana amalailile aamilawo yalyo yoonse.

13Pele kuti kakuli umwi uutasofweede alimwi katali mulweendo, kwamana tabambi pobwe eeli, ooyo takooyoobalilizigwa kuti ngumwi wabantu bangu. Kayi taakwe naapa cipaizyo kulindime muciindi cibikkidwe. Uleelede kusubulwa bweelede.

14«Kuti naa muzwamasi uukkala andinywe kayanda kubamba Pobwe Lyakwiindilila, kalibamba kweendelana amalailile aamilawo yalyo. Eeci cilajatikizya sicisi naa muzwamasi.»

Zyakkumbi lyakuvumbilila cikombelo
(Kulonga 40.34-38)

15Lino mubuzuba tente lyacizuminano ca Leza nilyakaimikwa, kkumbi lyakalivumba.

16Ciindi camasiku lyakali kuboneka mbuli mulilo.

17Ciindi kkumbi nilyakeenda, Baisilayeli bakalonga, alimwi kkumbi nilyakaima, bakayaka zivuka mpolyakaimina.

18Bantu bakalonga akuyaka Mwami Leza naakabalailila. Kwaciindi kkumbi nilyakavumbide tente, bakalikkede.

19Nikuba kuti likkale kwaciindi cilamfu cili buti, tiibakalonga pe.

20Cimwi ciindi kkumbi lyakakkede buyo mazuba masyoonto, mbombuboobu mbubakeenda naa kukkala mbuli bwaamba malailile aa Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Cimwi ciindi kkumbi lyakakkala buyo kuzwa mangolezya kusikila cifumo-fumo, mbulyakeendela buyo abalo nkulonga. Naaba masiku naa masikati mbulyakeendela buyo abalo nkulonga.

22Nikuba kuti mazuba ngabili, nuuba mwezi omwe, nuuba mwaka omwe, kkumbi nilyakakkede atente abalo bakalikkede. Pele kuti na lyeenda, abalo nkweenda.

23Bakali kuyaka naa kulonga kweendelana amalailile aa Mwami Leza.

Myeelwe 10

Myeembo yansiliva

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Panga myeembo yobilo yansiliva yoondedwe, ibe yakwiita bantu kuti babungane alimwi akubazibya kuti balonge.

3Ciindi myeembo yoonse yobilo yasibwa, bantu boonse baleelede kubunganina kumulyango watente.

4Pele kwasibwa buyo omwe, basololi baziinga zya Isilayeli mbebayooswaangana balikke.

5Alimwi naa yasibwa buyo asyoonto, misyobo iiyakide kujwe njiielede kulonga.

6Kuti naa yasibwa asyoonto lwabili, misyobo iili kumusanza njiielede kulonga. Aboobo myeembo yasibwa asyoonto njakulonga.

7Pele kwayandika mbungano yoonse, myeembo isibisigwe kapati.

8Myeembo isibwe buyo abana ba Aloni, mupaizi. Eeci mucitobele kwamazyalani oonse aaciboola.

9«Kuti mwalwanwa munyika yanu, mukuti mulivune kuli basinkondonyoko, muleelede kusiba myeembo eeyi. Ndendilyo mebo nde Mwami Leza wanu, nenjoomuvuna kuli basinkondonyoko.

10Alimwi amuziindi zyakusekelela, mbuli pobwe lyamwezi mupya amapobwe amwi, baleelede kusiba myeembo nomupa zipaizyo zyakutenta azyalumvwano. Zinooli ciibalusyo kuli Leza wanu. Ndime Mwami Leza wanu.»

Baisilayeli mbubakalonga

11Lino mubuzuba bwamakumi obilo mumwezi wabili mumwaka wabili ciindi bantu kabazwide kale mu Ijipiti, kkumbi lyakavumbide atente lyacizuminano lyakeenda.

12Mpoonya Baisilayeli bakatalika kulonga kuzwa munkanda ya Sinai. Kkumbi lyakazooimina munkanda ya Palani.

13Lino bakeenda ciindi eeci cakusaanguna mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Bantu ba Juda mbibakasaanguna kweenda andembela yabo muzibunga-zibunga, nkabela mupati wa mbunga yabo wakali Nasyoni mwana wa Aminadabu.

15Netaneli mwana wa Zuwaa ngowakali mupati wamusyobo wa Isakaa.

16Eliyabu mwanaa Heloni ngowakali mupati wamusyobo wa Zebuluni.

17Lino tente lyakukombela nilyakali kumwaigwa, bamukowa wa Gesyoni a Melali mbibakali kulibweza.

18Bakabatobela mbamusyobo wa Lubeni andembela zyabo muzibunga-zibunga, nkabela mupati wa mbunga yabo wakali Elizuu mwanaa Syedeyuu.

19Syelumiyeli mwanaa Zulisyadayi ngowakali mupati wamusyobo wa Simiyoni.

20Eliyasafu mwanaa Deyuweli ngowakali mupati wamusyobo wa Gadi.

21Mpoonya kwakatobela bamukowa wa Kohati bakabwezede zibelesyo zisalala. Nkabela tente lyakukombela lyakaimikwa Bakohati kabatanasika.

22Kuzwa mbabo kwakaza bamusyobo wa Efulemu andembela zyabo muzibunga-zibunga, nkabela mupati wa mbunga yabo wakali Elisyama mwana wa Amihudi.

23Gamaliyeli mwanaa Pedazuu ngowakali mupati wamusyobo wa Manase.

24Abidani mwanaa Gideyoni ngowakali mupati wamusyobo wa Benjamini.

25Kumamanino kwakaza bamukowa wa Dani andembela zyabo muzibunga-zibunga. Bakali kucingilila bantu musule, nkabela mupati wabo wakali Ahiyeza mwana wa Amisyadayi.

26Pagiyeli mwana wa Okulani ngowakali mupati wamusyobo wa Asya.

27Ahila mwana wa Enani ngowakali mupati wamusyobo wa Nafutali.

28Mbombuboobu mbunga zya Baisilayeli mbuzyakali kweenda ciindi cakulonga.

29Lino Mozesi wakaambila Hobabu mwanaa Luweli wisizyala Mozesi Mumidiyani kuti, «Tuya kubusena Mwami Leza mbwaakati ndiyoomupa. Wakasyomezya Baisilayeli kuti bayoosumpuka. Aboobo atweende ayebo kuti tukaabane lusumpuko ooko.»

30Pele walo wakaingula kuti, «Peepe, mebo ndilabweeda kucisi cangu kumukowa wangu.»

31Mozesi wakati, «Akaka, utapiluki. Ulizi nkotukonzya kuyooyakila munkanda. Uli mbuli meso eesu.

32Kuti tweende limwi, tuyooabana anduwe zibotu zyoonse Mwami Leza nzyayootupa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Lino Baisilayeli bakalonga kuzwa kucilundu ca Mwami Leza, bakeenda kwamazuba otatwe. Bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza lyakali kumbele lyabo, bakeenda andilyo kwamazuba otatwe kuti bakajane busena bwakulyookezezya.

34Nibakalonga, kkumbi lya Mwami Leza lyakali amutwe wabo ciindi casikati.

35Ciindi coonse bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza nilyakali kulonzegwa, Mozesi wakali kwaamba kuti,

«Nyamuka, O Mwami Leza, umwaye basinkondonyoko! Batije bakusulide!»

36Alimwi ciindi nilyakakkazikwa, Mozesi wakali kwaamba kuti,

«Koboola O Mwami Leza, uleleke zyuulu-zyuulu zya Baisilayeli.»

Myeelwe 11

Zyamulilo uuzwa ku Mwami Leza

1Lino bantu bakatalika kutongookela Mwami Leza akaambo kamapenzi aabo. Leza naakamvwa eezi wakakalala kapati, wakatuma mulilo wakutenta zivuka zili kumagolelo.

2Bacibona oobo bantu bakalilila Mozesi, Mozesi wakakomba ku Mwami Leza, mpoonya mulilo wakazima.

3Nkankakaako busena oobo ncobwakaitwa kuti Tabela nkaambo mulilo wa Mwami Leza wakatenta ooko.

Mozesi mbwaakasala basololi bali makumi aali ciloba

4Lino kwakali bamasi mbubakali aabo. Aaba bakafwa nkosya, abalo Baisilayeli bakatalika kutongooka bakati, «Akaka nikwali nyama!

5Inswi ziya nzitwakali kulya buyo ku Ijipiti, makowa, banamunywa, tubbandula-myeendo, hanyesi, azitungulu!

6Okuno twiide kulya mana, aalo ngaaya atunsunkwida!»

7Lino mana akali mbuli nseke zyanzembwe, alimwi akali kulangika mbuli bulimbo.

8Bantu bakali kubweza mana, baaziya nikuba kwaatwa. Bakali kwaajika akupanga tunkwa. Akali kunona mbuli tunkwa twakakangizigwa mumafuta aaoliva.

9Lume nilwakali kuwa ciindi camasiku kuzivuka, amana akawidilizya.

10Lino Mozesi wakabamvwa bantu boonse kabatongooka kumatente aabo. Nkaako Mwami Leza wakakalala kapati. Nkabela Mozesi wakausa kapati.

11Eelyo wakaambila Mwami Leza kuti, «Ino nkaambo nzi wandipenzya boobu, ndemutwanga wako? Ncinzi ncindacita citakubotezyi kuti ulekele bantu boonse aaba kulindime?

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Sena ndime ndakabamita bantu boonse aaba? Sena ndime ndakabazyala? Ncinzi ncotimbemuleli wabo uubanyamuna mumaanza mbuli bavwanda kunyika eeyo njookasyomezya acikonke kumawisi?

13Ani inga nyama ndiijana kuli yabantu boonse aaba? Baide kundililila kabati, tupe nyama, tulye!

14Nsikonzyi kuyumuna dwi lyabantu aaba endikke pe. Ndalema!

15Kuti naa mbocibede oobu, ani ndijaye buyo ono. Ee, kuti wandibeda aaluse, ndijaye kuti nketacipenzegwi kwiinda waawa!»

16Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ndiletela bapati ba Baisilayeli bali makumi aali ciloba, aabo mbozi kuti mbasololi, alimwi mbeendelezi babo. Bazooime anduwe kutente lyakuswaanganina.

17Ndilaboola nzooambaule anduwe ooko, nkabela nzooabanya Muuya ngwindakakupa abalo. Bayookugwasya kubweza mukuli wakulanga bantu kutegwa utabi noubweza olikke buyo.

18«Lino ambila bantu kuti, ‹Amulilondole, juunza muzoojana nyama yakulya.› Nkaambo Mwami Leza wakumvwa kulila kwanu kwakuyanda nyama akwaamba kwanu kuti, ‹Swebo twakali kabotu mu Ijipiti.› Iiyi Mwami Leza uyoomupa nyama, muzoolye.

19Tamukooilya buyo buzuba bomwe naa obilo, naa osanwe, naa aali kkumi, naa mazuba aali makumi obilo.“

20Munoolya mwezi oonse uuzwide kusikila ikamusunkwide, nkaambo mwakamukaka Mwami Leza uuli akati kanu, ngomwakatongookela nimwakati, «Twakazwida nzi ku Ijipiti!»

21Pele Mozesi wakaambila Mwami Leza kuti, «Bona baalumi mbendili aabo bali zyuulu zili myaanda iili cisambomwe, wamana waamba kuti uyoobapa nyama mwezi oonse!

22Nikuba kuti twajaya ŋombe ambelele zyoonse naa kuzuba nswi zyoonse zyamulwizi tabakoozulila pe!»

23Aawo Mwami Leza wakaingula Mozesi kuti, «Sena nguzu zya Mwami Leza nzisyoonto? Lino ulabona naa ncindaamba cilacitika naa pe.»

24Aboobo Mozesi wakainka wakwaambila bantu makani oonse Mwami Leza ngaakamwaambila. Wakaita basololi bali makumi aali ciloba kubaimika kuzinguluka tente lyakukombela.

25Mpoonya aawo Mwami Leza wakasika mukkumbi waambaula a Mozesi, eelyo wakabapa Muuya abalo aabo basololi bali makumi aali ciloba. Ciindi Muuya nuwakabakkala, boonse bakasinsima, pele teebakakonzya kusinsima limbi alimwi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Lino bobilo akati kabasololi baya, Elidadi a Medadi bakasyaala kuzivuka, teebakainka kutente pe. Nikuba boobo nkukonya ooko Muuya wakabakkala, eelyo abalo bakasinsima.

27Mpawo umwi mulombe wakazuzaanina kuli Mozesi waakuti, «Ba Elidadi a Medadi basinsima.»

28Lino Josyuwa, mwanaa Nuni, wakali mugwasyi wa Mozesi, kuzwa naakacili mukubusi, wakapozomoka akwaambila Mozesi kuti, «Simalelo wangu, balesye!»

29Mozesi wakamwiingula kuti, «Ino cakunjila buti kutali ndime? Ndalikulombozya kuti Mwami Leza ape Muuya kubantu bakwe boonse kuti basinsime!»

30Kuzwaawo Mozesi antoomwe abasololi baya bakabweeda kuzivuka.

Mwami Leza mbwaakatuma bakancele

31Lino Mwami Leza wakatuma muuwo wakaleta bakancele kuzwa kumusanza kabauluka caansaansi. Bakakkala kumbali aazivuka kukkwanya busena bulampa musinzo wabuzuba bomwe kumabazu oonse.

32Nkabela bantu bakaluujisi buzuba abusiku boonse mane abwakatobela kabaya bujata bakancele. Kunyina wakalela masaka obilo. Bakabaandula akubayanika kuzivuka.

33Lino kabacilya kabatana mana, Mwami Leza wakabanyemena, wakabaletela bulwazi.

34Nkabela busena oobo bakabuulika kuti Kibulotihataava nkokuti namaumbwe wabasibusa nkaambo ooko nkubakazikkila basibusa.

35Kuzwa kooko bantu bakalongela ku Hazeloti baakuyakila nkuko.

Myeelwe 12

Miliyamu mbwaakasubulwa

1Lino Miliyamu a Aloni bakatalika kutongookela Mozesi akaambo kamukaintu ngwaakakwete wakali Mukusyi.

2Bakati, «Sena Mwami Leza waambaula buyo kwiindila muli Mozesi? Tee kayi ulaamba amulindiswe?» Lino Mwami Leza wakamvwa makani ngebakaamba.

3Pele Mozesi wakali muntu mubombe moyo kwiinda bantu boonse baansi.

4Mpoonya Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni a Miliyamu kuti, «Amuboole nywebo nyoonse nyotatwe kuno kutente lyakuswaanganina.» Nkaako bakainka.

5Mpawo Mwami Leza wakaza mumusumpuululu wakkumbi lyakazooima amulyango watente, amane waita Aloni a Miliyamu. Mpoonya boonse bobilo bakeenda kuya kumbele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Leza wakati kulimbabo, «Amuswiilile! Kwaba musinsimi akati kanu, mebo ndilalitondezya kulinguwe muzilengaano amuziloto.

7Pele teesi mbocibede kuli Mozesi mubelesi wangu. Ndakamupa nguzu zyakweendelezya Baisilayeli boonse.

8Ndaambaula anguwe busyu abusyu cakusalazya kutali mumasendelela pe, awalo ulabona bulemu bwangu. Ino nkaambo nzi ncomutayoowi kutongookela mubelesi wangu Mozesi?»

9Mpoonya Mwami Leza wakabakalalila, amane wabasiya.

10Lino kkumbi nilyakazwa aawo Miliyamu wakatuba buu, waba aacinsenda. Aloni naakaceba wakabona kuti Miliyamu ulaacinsenda.

11Mpawo Aloni wakaambila Mozesi kuti, «Akaka simalelo wangu, utatusubuli akaambo kabufuba-fuba akubisya kwesu.

12Akaka atabi mbuli cisowe ciyupulukide nicazwa mwida.»

13Lino Mozesi naakamvwa boobo wakakomba ku Mwami Leza wati, «O Leza muponye ndakukumbila.»

14Mpoonya Mwami Leza wakaingula kuti, «Kuti naa wisi wamuswida mate kubusyu, sena takoonoouside kwamazuba aali ciloba? Aboobo amumuleke azwe muzivuka kwamazuba aali ciloba, kwamana mazuba aayo uyooletwa mukati.»

15Mpoonya Miliyamu wakagwisigwa muzivuka kwamazuba aali ciloba, abalo bantu tiibakalonga kusikila naakaletwa.

16Kumane bakalonga kuzwa ku Hazeloti akuyooyakila munkanda ya Palani.

Myeelwe 13

Zyabasikutwela
(Ciibalusyo 1.19-33)

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Kosala musololi omwe-omwe kuzwa kumisyobo iili kkumi aibili, nkabatume bakatwele akubona nyika ya Kenani njeyoomupa Nobaisilayeli.»

3Nkaako Mozesi wakatuma bantu aaba kuzwa kunkanda ya Palani mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila. Baalumi boonse aabo bakali basololi ba Baisilayeli.

4Ngaaya mazina aabo, kuzwa kumusyobo wa Lubeni wakali Syamuwa mwanaa Zakku.

5Kuzwa kumusyobo wa Simiyoni wakali Syafati mwanaa Holi.

6Kuzwa kumusyobo wa Juda wakali Kalebi mwanaa Jefune.

7Kuzwa kumusyobo wa Isakaa wakali Igali mwanaa Josefa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Kuzwa kumusyobo wa Efulemu wakali Hosyeya mwanaa Nuni.

9Kuzwa kumusyobo wa Benjamini wakali Paliti mwanaa Lafu.

10Kuzwa kumusyobo wa Zebuluni wakali Gadiyeli mwanaa Sodi.

11Kuzwa kumusyobo wa Josefa, nkokuti kuzwa kumukowa wa Manase, wakali Gadi mwanaa Susi.

12Kuzwa kumusyobo wa Dani wakali Amiyeli mwanaa Gemali.

13Kuzwa kumusyobo wa Asya wakali Setu mwanaa Mikayeli.

14Kuzwa kumusyobo wa Nafutali wakali Naabi mwanaa Vofusi.

15Kuzwa kumusyobo wa Gadi wakali Geyuweli mwanaa Maki.

16Aaba mbabasikutwela Mozesi mbaakatuma kuyoobona nyika. Nkabela Mozesi wakaulika Hosyeya mwanaa Nuni kuti Josyuwa.

17Lino Mozesi naakabatuma kuyootwela cisi ca Kenani wakati kulimbabo, «Amugame kunyika, mukazwide nkocili kumusanza, alimwi mukasike kucisi catulundu-lundu.

18Amukatwele mukabone naa cisi cili buti, abantu bakkala ooko naa mbanji naa mbace alimwi naa mbayumu naa mbatete.

19Alimwi mukalangisye naa nyika nimbotu naa nimbi, bantu bakkala muminzi iilaantangalala buyo, naa iliyakilidwe.

20Alimwi mukalangisye naa bulongo bwayo mbubotu naa mbubi, na ilijisi masamu naa pe. Amukakosoole akuletelela micelo yayo.» Eeci cakali ciindi cibizwa nsaansa.

21Mpawo baalumi baya bakainka kukutwela nyika kuzwa kunkanda ya Zini kumusanza mane kuyoosika ku Lehobu kufwiifwi amanjililo aamunzi wa Hamati.

22Bakanjila nkwiili kumusanza baakusika ku Hebuloni ooko kwakali Baahimani, Basyesyai, a Batalimayi baciinga ca Anaki nkobakakkede, Hebuloni yakayakwa myaka iili ciloba, kakutanayakwa Zowani mu Ijipiti.

23Eelyo bakasika kukkuti lya Esyikolo, lino ooko nkukonya bakakwezula mutabi wakajisi cikama cansaansa nkabela wakali kulema cakuti bantu bobilo bakali kutemba. Alimwi bakaletelezya ankuyu amapomegileneti.

24Lino busena oobo bwakaitwa kuti kkuti lya Esyikolo, mukuti nkubakakwezula mutabi wacikama cansaansa Baisilayeli.

25Eelyo nibakamana kutwela cisi kwamazuba aali makumi one,

26bakaboola kuli Mozesi a Aloni akubantu boonse Baisilayeli kubusena bwa Kadesyi munkanda ya Palani. Bakabakananina makani azeezyo nzibakaakubona akubatondezya micelo yanyika eeyo njibakaletelezya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Bakaambila Mozesi kuti, «Twakatwela cisi ncookatutuma, ncisi cikunka mukupa abuci, amubone micelo yaco njotwaleta.

28Pele bantu bakkala nkuko mbaasinguzu, alimwi minzi yabo mipati iliyakilidwe ankwakwa.

29Alimwi kunze aaboobo twakaakubona, Bahiti, Bajebusi, a Baamoli mbabali mutulundu-lundu, nkabela Bakenani bali kumbali a Lwizi lupati akutobelezya mulonga wa Jolodani.»

30Lino Kalebi wakaumuzya bantu bakali kumbele lya Mozesi akuti, «Atukabasaale lino, nkaambo inga twabazunda.»

31Pele baalumi mbaakainkide aabo bakati, «Peepe, tatukonzyi kuyoobazunda bantu aabo pe, nkaambo mbaasinguzu kwiinda ndiswe.“

32Aboobo bakaambila Baisilayeli makani mabi acisi eeco, bakati, «Nyika eeyo imena bantu buyo, alimwi boonse mbitwakabona mmantu.

33Twakabona Baanaki, mmantu aayo, nkabela swebo twakalibona mbuli nsozi, abalo mbubakatubona oobo.»

Myeelwe 14

Bantu mbubakatongooka

1Lino masiku oonse bantu bakalila cabuusu.

2Bakatongookela Mozesi a Aloni bakati, «Nitwakafwida buyo mu Ijipiti, naa muno munkanda!

3Nkaambo nzi Mwami Leza ncaatutolela mucisi eeco kuti tukajaigwe munkondo? Ooko bana abakaintu besu bayootolwa mubuzike. Ino mbuti kuti twabweeda buyo ku Ijipiti?»

4Nkaako bakaambilana kuti, «Atusale musololi uumbi atupilusye ku Ijipiti!»

5Mozesi a Aloni bamvwe boobo bakavuntama kumbele lya Baisilayeli.

6Aawo Josyuwa mwanaa Nuni, a Kalebi mwanaa Jefune, basikutwela bobilo, bakazapaula zyakusama zyabo.

7Bakaambila bantu boonse kuti, «Cisi ncotwakaakutwela ncibotu kapati.

8Kuti naa Mwami Leza kaboteledwe andiswe, walo ulatusolweda, akuyootupa cisi eeco cikunka mukupa abuci.

9Mutazangili Mwami Leza pe. Mutabayoowi bantu bakkala mucisi ciya nkaambo tuyoobazunda. Mwami Leza ulaandiswe, tamweelede kuyoowa pe.»

10Pele bantu bakayanda kuti babaume mabwe akubajaya. Mpoonya-mpoonya bulemu bwa Mwami Leza bwakamweka kutente lyakuswaanganina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mozesi mbwaakakombela bantu

11Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ino bantu aaba balaleka lili kundisampaula? Nkaambo nzi ncobatandisyomi nikuba kuti ndacita maleele manji akati kabo?

12Ndiyootuma cuumo akubanyonyoona, pele yebo uyooba ntalisyo yamusyobo mupati kwiinda mbabo!»

13Pele Mozesi wakaambila Mwami Leza kuti, «Tee kayi nduwe wakabagwisya kuzwa mu Ijipiti anguzu zyako? Ino Baijipiti baakumvwa bayooti nzi?

14Tee bayooambila bantu bamomuno makani aayo? Bantu aaba balizi kale kuti yebo O Mwami Leza ulaandiswe alimwi akuti uleenda andiswe antangalala mumusumpuululu wakkumbi ciindi casikati amumusumpuululu wamulilo ciindi camasiku.

15Lino kuti naa wajaya bantu bako boonse, bantu bamisyobo imwi baakumvwa,

16bayooti, ‹Mwami Leza wakakacilwa kunjizya bantu bakwe munyika njaakabasyomezya, nkaako wabajaila munkanda.›

17Lino akaka Mwami Leza ndakukomba, tutondezye nguzu zyako akucita mbubonya mbookasyomezya ciindi nookati,

18‹Ime ndi Mwami Leza, nsifwambi kunyema. Ndilatondezya luyando lupati abusyomeki nelekelela zinyonyoono abuzangi. Nikuba boobo nsikooyooleka kusubula bana abazyukulu kuyoosikila zyalani lyatatu alyane akaambo kazinyonyoono zyamawisi.›

19«Akaka O Mwami Leza, ndakukumbila, lekelela zinyonyoono zyabantu aaba kweendelana aluyando lwako lupati lutamani, mbubonya mbuli mbookali kubalekelela kuzwa ciindi ncibakazwa mu Ijipiti.»

20Lino Mwami Leza wakaingula kuti, «Ndabalekelela mbubonya mbuli mbookumbila.

21Pele ndakonka kuti mbuli mbwendi muumi alimwi anyika mbwiizwide bulemu bwangu,

22taakwe naba omwe wabantu aaba uyoonjila munyika eeyi. Bakabona bulemu bwangu azigambya nzindakabacita mu Ijipiti amunkanda. Nikubaboobo balanditalika ciindi aciindi nobatandiswiilili.

23Nkaako tabakooyoonjila munyika njindakasyomezya kumawisi. Taakwe naba omwe uyoonjila akati kabaabo bakandikaka pe.

24Pele mubelesi wangu Kalebi wasiyana abamwi mukuti ulandilemeka amoyo woonse, nkaako ndiyoomunjizya munyika eeyo njaakaakutwela alimwi abalunyungu lwakwe bayooikona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Mumakkuti aanyika eeyo mukkede Baameleki a Bakenani. Lino juunza muzoobweede munkanda kulubazu lwa Lwizi Lusalala.»

Mwami Leza mbwaakaambilizya cisubulo

26Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti,

27«Ino bantu aaba babi bayooleka lili kunditongooka? Ndaamvwa matongoosi aabo.

28Nkaako amubaambile kuti, ‹Ncobeni mebo nde Mwami Leza mbuli mbwendi muumi, ndakonka kuti njoomucitila eezyo nzimwakaamba.›

29Lino muyoofwa nkabela mitumba yanu iyoosyaala omuno munkanda. Nkaambo mwanditongooka, taakwe naba omwe wanu ulaamyaka iiindilila makumi obilo uutikanjile munyika eeyo.

30Ndakamusyomezezye kuti muyookkala ooko, pele taakwe naba omwe wanu uyoonjila kuleka Kalebi mwanaa Jefune a Josyuwa mwanaa Nuni.

31Bana banu mbumwakali kuti bayootolwa mubuzike, ndiyoobatola munyika njemwakakaka, nkabela iyooba yabo.

32Pele nywebo lwanu muyoofwida munkanda muno.

33Bana banu bayooba beembezi munkanda kwamyaka iili makumi one, kabapenga akaambo kakutasyomeka kwanu, mane mukamane do.

34Kweelanyika amazuba aayo ngumwakaakutwela cisi eeco, muyoosubulwa mwaka uuzwide kubuzuba bomwe, nkokuti myaka iili makumi one. Mbombuboobu nomutizibe mbokubede kukazyanya andime.

35Masimpe ndiyoocicita ncobeni eeci kubantu basicinguni aaba bamvwana zyakundizangila. Omuno mumonya munkanda nyoonse muyoomaninina do. Ndime Mwami Leza nendaamba.»

36Eelyo baalumi mbaakatumide Mozesi kuti bakatwele nyika, aabo bakaleta makani aakubeja aakacitya kuti bantu batongooke Mozesi,

37Mwami Leza wakabaletela cuumo, bakafwa.

38Pele muli basikutwela bali kkumi ababili, kwakafutuka buyo Kalebi a Josyuwa balikke.

Lweendo lutaanzi lwakusaala nyika

39Lino Mozesi naakamana kwaambila Baisilayeli makani oonse Leza ngaakamwaambila, bakalila kapati.

40Buce buyo bakafuma kabaya kucisi catulundu-lundu bati, «Ono tulaya kucisi eeco Mwami Leza ncaakatusyomezya. Twazumina kuti twakabisya.»

41Pele Mozesi wakaamba kuti, «Ino nkaambo nzi ncomusotoka malailile aa Mwami Leza? Tamukazundi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Mutainki, kayi Mwami Leza tacili aandinywe. Muyoozundwa.

43Baameleki a Bakenani bayoomulwana akumujaya. Mwami Leza takooyooba aandinywe, nkaambo mwakaka kumutobela.»

44Pele bakainka ooko kucisi catulundu-lundu, nikuba kuti bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza naba Mozesi taakainka ambabo.

45Lino Baameleki a Bakenani bakali kukkala ooko bakazunda Baisilayeli akubatandaanya mane kuyoosika ku Hooma.

Myeelwe 15

Malailile aakupaizya

1Lino Mwami Leza wakapa Mozesi

2malailile aaya ku Baisilayeli aakuti, «Mwaakunjila munyika njeyoomupa kuti ibe yanu,

3mwaakutalika kupa zipaizyo zyakutenta kuzwa kubutanga bubotelezya ku Mwami Leza, naa zipaizyo zyacikonke, naa zyakuliyandila buyo, naa zyapobwe,

4ooyo uuleta uleelede kupa cituuzyo cakatumba kabusu bunante buvweledwe amafuta aaoliva.

5Antoomwe akabelele kacipaizyo cakutenta ape akafulu kawaini cibe cituuzyo cacakunywa.

6Antoomwe amugutu ape cituuzyo cantumba yabusu bunante buvweledwe ansazi yamafuta

7alufulu lwa waini, Zibe mbuli bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

8Ciindi napaizya kapoho ku Mwami Leza mbuli cikonke naa cipaizyo calumvwano

9ape acisuwo cabusu bunante buvweledwe akabiya kamafuta,

10akabiya kawaini, cibe cituuzyo cacakunywa. Cibe cipaizyo citentwa cibotelezya ku Mwami Leza.

11Oobo mbokweelede kupaizya poho, mugutu, mbelele, naa mpongo.

12Comwe-comwe cazeezi mboceelede kubambwa oobu.

13«Muisilayeli oonse mbweelede kucita oobu naleta cipaizyo cakutenta mbuli mbweema bubotelezya ku Mwami Leza.

14Kwamazyalani aaciza muzwamasi naa umwi uuli akati kanu uuyanda kupa cipaizyo cakutenta, mbuli bweema bubotelezya ku Mwami Leza, mbweelede kucita oobo.

15Malailile aaya ngaanu antoomwe abazwakule bali akati kanu. Mweelene buyo ku Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Milazyo amalailile aaya kamwaacita nywebo abazwakule bali akati kanu.»

17Lino Mwami Leza wakakananina Mozesi kuti

18aambile Baisilayeli kuti, «Mwaakusika kunyika eeyi nkwendimutola,

19ciindi mwaakutebula zyanyika eeyo, mukalete cipaanzi ku Mwami Leza.

20Mukange kkekke kubusu butaanzi, cibe cituuzyo cazwa kucuumino.

21Kwamazyalani oonse aaciza kamunoopa cituuzyo cazwa kucuumino. Kwamazyalani oonse aaciza kamunoopa cituuzyo eeci.

22Lino naa mwacita cibi kamutazi akutabamba malailile oonse Mwami Leza ngaakapa Mozesi,

23kufumbwa nzyaakamulailila kwiindila mulinguwe, kuzwa mubuzuba oobo mbwaakamupa kusikila kumazyalani aaciza,

24naa zyakacitwa mukutaziba kwabantu, bantu boonse bapaizye kapoho kakutenta, mbuli bweema bubotelezya ku Mwami Leza, antoomwe azituuzyo zyamaila acacakunywa. Balapaizya asijembwe abe cipaizyo cacinyonyoono.

25«Mbombuboobu mupaizi mbwayookombelezezya Baisilayeli boonse cinyonyoono, nkabela bayoolelekwa ncobeni. Kayi tiibakazi, aboobo baleta cipaizyo citentwa cacinyonyoono ku Mwami Leza nkaambo kakubisya kwabo.

26Baisilayeli boonse abazwakule bali akati kabo bayoolekelelwa, nkaambo boonse bakalilubizizye.

27«Pele kuti kali omwe buyo wabisya cakutaziba, uleelede kupa kapongo kapwizi kamwaka omwe, kabe cipaizyo cacinyonyoono.

28Mupaizi ulakombelezezya ooyo wakabisya katazi ku Mwami Leza, lino wakombelezelwa uyoolekelelwa ncobeni.

29Malailile aaya ajatikizya boonse babisya nibaba Baisilayeli naa bazwakule.

30Pele kufumbwa muntu uucita cinyonyoono acaali naa Muisilayeli naa muzwakule, ooyo wasampaula Mwami Leza, nkaako uleelede kujaigwa.

31Nkaambo wanyansya majwi aa Mwami Leza akutyola malailile aakwe, muntu ooyo uleelede kujaigwa ncobeni. Mulandu wakwe unooli alinguwe.»

Muntu wakasotoka mulawo wabuzuba bwa Sabata

32Cimwi ciindi Baisilayeli kabacili munkanda, bakajana muntu wakali kutebba nkuni mubuzuba bwa Sabata.

33Lino aabo bakamujana katebba nkuni bakamuleta kuli Mozesi a Aloni akubantu boonse.

34Aabo bakamubikka muntolongo, nkaambo tiibakanaziba ncobakeelede kumucita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Eelyo Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Muntu ooyo uleelede kujaigwa. Bantu boonse bamuume mabwe, bakamujaile kunze lyazivuka.»

36Mpawo bantu bakamugwisya kunze lyazivuka akumuuma mabwe kusikila wafwa mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

Malailile amaaya

37Lino Mwami Leza wakakananina Mozesi kuti

38aambile Baisilayeli kuti, «Kwamazyalani aanu oonse muleelede kusuminina maaya muzyooko zyajansi. Kaaya komwe-komwe kakajisi katambo kacijulu-julu.

39«Maaya aaya anoomwiibalusya zyamilawo yoonse ya Mwami Leza kuti mwiitobele. Mutatobeli zisusi ziyanda myoyo ameso aanu.

40«Aboobo kamuyeeya kutobela milawo yangu yoonse nomutibe bantu bangu.

41«Ndime Mwami Leza wanu, wakamugwisya munyika ya Ijipiti kuti ndibe Leza wanu. Ndendime Mwami Leza wanu.»

Myeelwe 16

Zyabuzangi bwa Kola, Datani a Abilamu

1Lino Kola mwana wa Izihaa, walo wakali mwanaa Kohati, waluzubo lwa Levi, antoomwe abaluzubo lwa Lubeni aaba: Datani, Abilamu mwana wa Eliyabu, a Oni mwanaa Peleti,

2bakazangila Mozesi. Ambabo kwakali bamwi baalumi ba Isilayeli bali myaanda yobilo amakumi osanwe. Balo bakali bapati babantu bankuta.

3Bakalibunga-bunga aamwi kuzookazya Mozesi a Aloni baamba kuti, «Mwaciindilizya! Tee kayi bantu boonse balasalala alimwi Mwami Leza mpali akati kabo, ino nkaambo nzi ncomulisumpula kwiinda mbungano yoonse yabantu ba Leza?»

4Mozesi amvwe makani aaya wakavuntama akukomba.

5Wakaambila Kola abatobeli bakwe kuti, «Juunza cifumo-fumo Mwami Leza uzootondezya naa nguni wakwe uusalala. Iiyi uyoocita kuti ooyo ngwasalide aswene kucipaililo cakwe.

6Lino mboobu mbomuyoocita. Mukabweze zikaye, yebo Kola lwako abantu bako,

7mukabikke mulilo mulinzizyo akubikka tununkilizyo. Mwamana mukalete kubusena bwa Mwami Leza juunza, nkabela muntu ooyo Mwami Leza ngwayoosala nguusalala. Nywebo Nobalevi andinywe mwaciindilizya.»

8Mozesi wakaindilizya akwaambila Kola akuti, «Amuswiilile nywebo Nobalevi!

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Sena mulimo Mwami Leza wa Baisilayeli ngwaakamupa wamuceela? Wakamuzandula ku Baisilayeli bamwi kuti mumubelekele mutente lyakuswaanganina, alimwi akumanina bantu boonse milimo.

10Mwami Leza wakazumizya nduwe a Balevi bamwi kuti mumubelekele, kwamana mulayanda akutola bupaizi.

11Mwami Leza ngumwabukila yebo abantu bako. Ani Aloni nguni ngomutongooka?»

12Lino Mozesi wakaita Datani a Abilamu bana ba Eliyabu. Pele balo bakakaka bakati, «Peepe tatukooboola.

13Wakabisya kale nookatugwisya mu Ijipiti mukunka mukupa abuci, lino uyanda kutujaila munkanda. Alimwi uyanda kutudyaminina.

14Tookatweeta kunyika iikunka mukupa abuci naa kutupa myuunda yamisaansa amyuunda iimbi. Sena uyanda kuunina bantu aaba? Tatukooboola pe!»

15Mpoonya Mozesi wakanyema akwaambila Mwami Leza kuti, «Utatambuli zipaizyo nzibakuletela bantu aaba. Taakwe naba omwe ngondakabisizya pe. Alimwi taakwe ngondakanyanga niiba mbongolo.»

16Amane Mozesi wakaambila Kola kuti, «Juunza yebo abatobeli bako bali myaanda yobilo amakumi osanwe mukaboole akulibonya kutente lya Mwami Leza. Awalo Aloni unooliko ooko.

17Umwi aumwi wanu akabweze cikaye cakwe camulilo akubikka tununkilizyo mukati, muzitole kucipaililo ca Mwami Leza. Yebo a Aloni muyoobweza umwi aumwi cikaye cakwe.»

18Nkaako muntu umwi aumwi wakabweza cikaye cakwe camulilo, atununkilizyo mukati, nkabela bakaima kumulyango watente lyakuswaanganina ooko kwakali Mozesi a Aloni.

19Kola wakabunganya bantu bakwe boonse kuli Mozesi a Aloni kumulyango watente lyakuswaanganina. Mpoonya kwakaboneka bulemu bwa Mwami Leza kubantu boonse bakabungene.

20Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti,

21«Amutantamuke kuzwa kubantu aaba, mbanyonyoone ndilyonya ono.»

22Mozesi a Aloni bakavuntama bati, «O Mwami Leza, nduwe wamyuuya yabantu boonse, naa muntu omwe buyo wabisya, sena inga wasubula bantu boonse?»

23Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

24«Ambila bantu kuti batantamuke kuzwa kumatente aba Kola a Datani a Abilamu.»

25Mpoonya aawo Mozesi wakaya kuli Datani a Abilamu kasindikilwa abasololi ba Baisilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Wakaambila bantu kuti, «Amuzwe munsi amatente aabantu aaba babi, alimwi mutagumi cintu niciba comwe cabo, mukuti mutanyonyoonywi muzibi zyabo.»

27Nkaako bantu bakatantamuka kuzwa kumatente aayo. Eelyo Datani a Abilamu bakazwa mumatente aabo, baima munsi amilyango antoomwe abakaintu abana babo.

28Mozesi wakaambila bantu kuti, «Mbombuboobu mbomutizibe kuti Mwami Leza nguwakandituma kucita milimo eeyi yoonse, kutali kuyanda kwangu ndemwini pe.

29Kuti naa bantu aaba bafwa lufuŋanda mbuli bantu boonse nkokuti Mwami Leza taakandituma.

30Pele kuti naa Mwami Leza acite cintu cimwi cikankamanisya, bamenwe nyika ambono zyabo zyoonse, bazikkwe bulanga, mulaziba kuti bantu aaba bakakide Mwami Leza.»

31Mbwaakamanina kwaamba oobo nyika yakaanduka mpobakaimvwi,

32akubamena amikwasyi yabo antoomwe abantu ba Kola kubikkilizya ambono zyabo zyoonse.

33Mbombuboobu mbobakamenwa bulanga ambono zyabo zyoonse. Nyika yakabavumbila kunsi, bakanyonyooka.

34Lino Baisilayeli nibakamvwa kulila kwabo bakatija bakoongolola bati, «Atutije, ambweni nyika ilaba niitumena aswebo!»

35Ciindi eeco Mwami Leza wakatuma mulilo wakavutuka akutenta bali myaanda yobilo amakumi osanwe baya bakali kutenta tununkilizyo.

Zikaye zyamulilo

36Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

37«Mwaambile Eliyazaa mwana wa Aloni mupaizi kuti agwisye zikaye zyamukuba mumulilo, asowe makala kulaale, nkaambo zilasalala.

38Zikaye zyabantu aaba bakabisya akulijazya, zifulwe zipapalale zibe zyakuvumbya cipaililo, nkaambo zyakaletedwe ku Mwami Leza, nkaako zyasalala. Mbuboobu mboziyooba cicenjezyo ku Baisilayeli.»

39Aboobo Eliyazaa mupaizi wakazibweza zikaye zyabaabo bakatentwa, waakuzifula kuti zivumbye cipaililo,

40mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila kwiindila muli Mozesi. Eeci cakaba cicenjezyo ku Baisilayeli cakuti taakwe muntu buyo uutali walunyungu lwa Aloni weelede kuswena kucipaililo kuti atente tununkilizyo ku Mwami Leza. Naa wacita oobo ulafwa cakafwa Kola abantu bakwe.

Aloni mbwaakamanina bantu mulimo

41Lino mubuzuba bwakaccilila, bantu boonse bakatongooka Mozesi a Aloni bakati, «Mwajaya bantu ba Mwami Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Ciindi nibakabungana akutongooka Mozesi a Aloni, bakacengulukila kutente lyakuswaanganina, bakabona kkumbi lilivumbide tente eelyo bulemu bwa Mwami Leza bwakaboneka.

43Mozesi a Aloni bakaya akuyooima kumbele lyatente.

44Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

45«Amukale kulaale abantu aaba, nkaambo ndilabajaya ndilyona ono!» Balo bakavuntama.

46Mpoonya Mozesi wakaambila Aloni kuti, «Gwisya cikaye cako camulilo, bikka makala aazwa acipaililo. Omana ubikke tununkilizyo amakala aayo, nkabela ufwambaane uye kubantu, ukabakombelezezye mulandu wabo. Nkaambo Mwami Leza wanyema kapati. Cuumo catalika!»

47Lino Aloni wakacita oobo, wakazuzaana kubantu baya. Naakabona kuti cuumo catalika kale, wakabikka tununkilizyo mucibwezelo akubakombelezezya mulandu wabo.

48Aloni wakaakwiima akati kabafu abaumi, mpoonya cakamana.

49Mweelwe wabantu bakafwa wakali zyuulu zili kkumi azine amyaanda iili ciloba kutabalilizya abaabo bakafwa kumakani aa Kola.

50Cuumo nicakamana, Aloni wakabweeda kuli Mozesi kumulyango watente lyakuswaanganina.

Myeelwe 17

Musako wa Aloni

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Baambile Baisilayeli. Kuti bakupe misako iili kkumi aibili omwe-omwe kuzwa kumusololi omwe wa Isilayeli, wakupa musako umulembe zina amusako wakwe.

3Alimwi amusako wa Levi ulembe zina lya Aloni. Musololi wamusyobo omwe-omwe unooli amusako omwe.

4Wamana wiitole, ukiibikke mutente lyakuswaanganina kumbele lyabbokesi lyacizuminano ooko nkweswaanganina anduwe.

5Nkabela musako wayooyo ngwetisale ulasyuuka. Mbombuboobu mbwetilesye matongoosi a Baisilayeli ngobakutongooka.»

6Mozesi wakabaambila Baisilayeli majwi aaya, nkabela umwi aumwi musololi wabo wakamupa musako wakwe, yakali kkumi aibili antoomwe kubikkilizya awa Aloni.

7Mozesi wakabikka misako yoonse mutente lyacizuminano kumbele lya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Lino mubuzuba bwakatobela Mozesi naakanjila mutente, wakabona kuti musako wa
Aloni Mulevi wakasyuuka, wasonsa maluba-luba akuzyala maalumondi.

9Mpawo Mozesi wakagwisya misako yoonse akwiitondezya ku Baisilayeli.
Bakalanga-langa, eelyo musololi umwi aumwi wakabweza musako wakwe.

10Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi wakati, «Pilusya musako wa Aloni kumbele
lyabbokesi lyacizuminano. Ube cicenjezyo ku Baisilayeli bazanga kuti baleke
kunditongooka. Mukucita oobo tabakoofwa.»

11Mozesi wakacita mbubonya mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza.

12Lino Baisilayeli bakaambila Mozesi kuti, «Twamana, twazimina, twaloba toonse!

13Kufumbwa uutiswene aafwiifwi atente lyakukombela ulafwa. Sena toonse tufwe?»

Myeelwe 18

Milimo yabapaizi a Balevi

1Lino Mwami Leza wakaambila Aloni kuti, «Yebo abana bako abaciinga causo
muyooba aamulandu kuti umwi akabisye mubusena busalalisya naa kubisizya bapaizi.

2Leta Balevinyoko kuzwa kuciinga canu kuti bakugwasye ciindi yebo abana bako
nomubelekela kutente lyacizuminano.

3Mbabanookugwasya akucita milimo yoonse kutente, pele batasweni munsi
aazibelesyo zyabusena busalalisya nikuba kucipaililo. Naa bacita oobo balafwa
ncobeni.

4Baleelede kumugwasya mukubamba tente lyakuswaanganina amulimo woonse uuli
buti. Taakwe muntu uumbi weelede kumuvula aafwiifwi pe.

5Ndinywe nomunoobamba busena busalalisya acipaililo kuti bukali bwangu
butakabukili Baisilayeli alimwi pe.

6Mebo lwangu ndime ndakasala Balevinyoko kuzwa ku Baisilayeli bamwi kuti
bapegwe kulindinywe. Balasalala kuti bakacite milimo mutente.

7Pele yebo abana bako balo ndinywe nimuyoocita milimo yabupaizi eeyo iicitilwa
kucipaililo mubusena busalalisya. Ndakupa mulimo ooyu wabupaizi mbuli cipo. Pele
kufumbwa muntu buyo uuswena munsi abusena busalalisya uleelede kujaigwa.»

Caabilo cabapaizi Balevi

8Lino Mwami Leza wakaambila Aloni kuti, «Mebo lwangu ndakupa kuti konoolanga
zipaizyo ziletwa kulindime. Zipaizyo zyoonse zisalala zileta Baisilayeli kulindime
zibe caabilo cabana bako lyoonse.

9Muyoopegwa cipaanzi cisalalisya cacipaizyo citatentwi, nkokuti camaila, naa
cacinyonyoono, naa camilandu.

10Baalumi baleelede kucilida mubusena busalalisya, cilasalalisya kulindinywe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11«Alimwi kufumbwa cipaanzi cilibedelede cakuzumbaanya ncicanu. Ciyooba caabilo cako abana balombe abasimbi. Nkabela woonse waciinga cako weelede mumulawo ulakonzya kulya.

12«Mafuta oonse aanjelema aaoliva alimwi awaini mubotu kwiindilila amaila aabutebuzi aapegwa ku Mwami Leza, nzizyanu zyoonse.

13Micelo yoonse iisaanguna kubizwa njobaletela Mwami Leza iyooba yanu.

14«Zintu zyoonse zili mu Isilayeli zipegwa ku Mwami Leza nzizyanu.

15Bana boonse bakusomona bapegwa ku Mwami Leza, naa mbabantu naa babanyama mbibanu, pele bana bakusaanguna babantu baleelede kununununwa, abana bakusomona babanyama batapaizigwi baleelede kununununwa.

16Baba aamwezi omwe banununwe amweelwe weelede awakuŋanda ya Leza, uuli masyekeli osanwe aansiliva nkokuti uulema magela aali makumi obilo.

17Pele tamweelede kununuzya mwana wakusomona waŋombe, mbelele naa wampongo. Nkaambo balasalala. Baleelede kupaizigwa, nkabela bulowa bwabo busansailwe acipaililo. Mukatente mafuta aabo kuti cibe cipaizyo cibotelezya ku Mwami Leza.

18Nyama yasyaala njiyanu mbuli kaango kakuzumbaanya acibelo calulyo mbozili zyako.

19Zintu zyoonse zisalala nzyobaleta Baisilayeli kulindime ndazipa kulinduwe akubana bako kumazyalani oonse aciboola. Ncaabilo canu lyoonse ngomulawo walyoonse. Eeci ncizuminano citamani cilibedelede kulinduwe akulunyungu lwako.»

20Lino Mwami Leza wakaambila Aloni kuti, «Tojisi caabilo munyika eeyo, taakwe ncoyookona ambabo pe. Ndime caabilo cako alukono lwako akati ka Baisilayeli.»

Ceelelo ca Balevi

21«Ndakapa ku Balevi cimanya kkumi cacoonse Baisilayeli ncobaleta nkaambo kamilimo njobacita kutente lyakuswaanganina.

22Kuzwa lino Baisilayeli tabeelede kuswena aafwiifwi atente lyakuswaanganina nkaambo kuti bacita oobo baliletela mulandu walufu.

23Balevi mbabanoobelekela kutente eeli alimwi mbabayooba aamulandu wacinyonyoono cacitika ooko. Oobu mbocinoobede kumazyalani aaciboola. Balevi tabakwe lukono aakati ka Baisilayeli.

24Pele ndapa cimanya kkumi cileta Baisilayeli kuti cibe lukono lwabo. Ncenciceeco ncindaambila kuti, ‹Tabajisi lukono akati ka Baisilayeli.› »

Cimanya kkumi ca Balevi

25Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti

© 1996, Bible Society of Zambia.

26ambila Balevi kuti, «Ciindi nimutambula cimanya kkumi ciletwa a Baisilayeli ku Mwami Leza ciyooba canu, pele andinywe lwanu muleelede kupa ku Mwami Leza cimanya kkumi caceeco ncimwapegwa.

27Eeco cituuzyo ciyoolangwa mbuli maila naa waini wapegwa abantu ku Mwami Leza.

28Munzila eeyi anywebo munoopa ku Mwami Leza kuzwa kuzimanya kkumi zyoonse nzyomutambula ku Baisilayeli. Eezi zipegwa ku Mwami Leza ziyooba zya Aloni mupaizi.

29Cipo ca Mwami Leza cibe zeezyo zibotu kwiindilila zyazeezyo nzimwatambula.

30«Aboobo mwaakupa cibeela cibotu kwiindila ciyoolangwa mbuli maila naa waini wapegwa abantu ku Mwami Leza.

31Nywebo abamikwasyi yanu inga mulakonzya kulida kulikoonse, nkaambo nkokubbadelwa kwamilimo njomucita kutente lyakuswaanganina.

32Mukupa zibotu kwiindilila tamukooyoosampula zipego zisalala zya Baisilayeli, nkaako tamukooyoba aamulandu akufwa pe.»

Myeelwe 19

Itwe lyaŋombe iisalala pyu

1Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi a Aloni kuti,

2«Bape Baisilayeli mulawo ooyu wakuti balete ŋombe iisalala pyu iitakwe kampenda alimwi iitanapopedwe.

3Nkabela mwiipe kuli Eliyazaa mupaizi, kwamana itolwe kunze lyazivuka ijaigwe kalangilila.

4Ndendilyo Eliyazaa nayoonjizya munwe mubulowa akusansaila ziindi zili ciloba kumbele lyatente lyakuswaanganina.

5Kwamana ŋombe eeyo yuumpwe kalangilila, ŋombe yoonse, nyama, cikutu, bulowa, abufumba.

6Mpawo abweze nkuni zyamulombe ansinsa yakatabi kahisopo akatali kasalala pyu, aziwaale mumulilo uutenta ŋombe eeyo.

7Aakumana kucita boobo, akasanzye zisani zyakwe nkabela akulitila maanzi. Ndendilyo nayookonzya kunjila kuzivuka, pele unoocisofweede kusikila kumangolezya.

8Awalo muntu ooyo watenta ŋombe uleelede kusanzya zisani zyakwe, akusamba amubili, nikuba boobo unoocisofweede kusikila kumangolezya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Mwaalumi uusalala mumulawo nguuyooyola twe lyaŋombe eeyo alisowele mubusena busalala anze lyazivuka. Ooko nkoliyoobambwa akubelesegwa a Baisilayeli mumaanzi aakusalazya kugwisya zinyonyoono.

10Ooyu muntu uuyola twe uleelede kusanzya zisani zyakwe, pele nikuba boobo unoocisofweede kusikila kumangolezya. Mulawo ooyu ulajatikizya Baisilayeli abamasi bakkala akati kabo.

Kuguma mutumba

11«Kufumbwa muntu uuguma mutumba ulasofwaala kwamazuba aali ciloba.

12Muntu ooyo uleelede kulisalazya amaanzi aasalazya aayo mubuzuba bwatatu amubuzuba bwaciloba. Kuti naa wacita oobo inga wasalala, pele kuti taciti oobo mubuzuba bwatatu naa bwaciloba, taakwe nayoosalala limbi.

13Kufumbwa muntu uuguma mutumba akutalisalazya amaanzi aakusalazya ulisofweede. Ulakonzya kusofwaazya tente lya Mwami Leza, nkaako uyoogwisigwa ku Baisilayelinyina, eelyo busofwaazi bwakwe bulamukkalilila.

14«Kwaamba zyamuntu uufwide mutente, kufumbwa muntu uunjila naa uuli mutente eelyo uyoosofwaala kwamazuba aali ciloba.

15Alimwi cibiya cili buti citavunikidwe, cilasofwaala.

16Ncintu comwe akuti naa muntu wajaigwa apanga nikuba kufwa lufuŋanda anze, alimwi kufumbwa waguma zifuwa zyamuntu niciba cuumbwe ulasofwaala kwamazuba aali ciloba.

17«Lino mukusalazya busofwaazi bwamuntu, batile twe lyacipaizyo caŋombe iisalala pyu mucibiya, bamana batile maanzi mabotu.

18Eelyo umwi muntu uusalala mumulawo abweze nsinsa ya hisopo, anyike mumaanzi aayo akusansaila atente azintu zyoonse zili mumo kubikkilizya abantu. Mbubonya buyo akuli yooyo wakaguma cifuwa naa mutumba wayooyo wakajaigwa naa kufwa lufuŋanda niciba cuumbwe.

19Nkabela mubuzuba bwatatu abwaciloba muntu ooyo uusalala mumulawo akasansaile maanzi aayo amuntu ooyo alimwi, mubuzuba bwaciloba amusalazye. Walo ooyu wasalazigwa asanzye zisani zyakwe akusamba amubili, eelyo mangolezya aayo ngoonya ulasalala.

20«Kufumbwa muntu uusofweede watalisalazya, ulagwisigwa mumbungano. Wasofwaazya busena busalala bwa Mwami Leza nkaambo kakuti maanzi aakusalazya taatilwa amubili wakwe.

21Nkabela mulawo ooyu unooli walyoonse. Awalo muntu uusansaila maanzi aasalazya uleelede kusanzya zisani zyakwe. Kufumbwa uuguma maanzi aakusalazya unoosofweede kusikila kumangolezya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Kufumbwa ncaaguma uutasalali acalo cilasofwaala, eelyo uuciguma eeco ulasofwaala kusikila kumangolezya.»

Myeelwe 20

Zyamaanzi aakazwa mubbwe
(Kulonga 17.1-7)

1Lino mumwezi wakusaanguna Baisilayeli boonse bakasika kunkanda ya Zini, nkabela bakayaka zivuka ku Kadesyi. Ooko nkonkuko kwakafwida Miliyamu akuzikkwa.

2Lino bantu bakabula maanzi, aboobo bakatongookela Mozesi a Aloni.

3Bakakazyanya a Mozesi bakati, «Nicakabota nitwakafwa ciindi eeco bakwesu nibakajaigwa a Mwami Leza.

4Nkaambo nzi ncookeeta bantu ba Mwami Leza munkanda eeyi? Eena nkuti tufwe swebo aŋombe zyesu?

5Ino nkaambo nzi ncookatugwisya kuzwa ku Ijipiti kusikila kuno kubusena bubi loko bwamapenzi kutakwe acintu cinga cilakula? Amubone, taakwe maila, taakwe nkuyu, taakwe nsaansa naaba mapomegileneti, alimwi taakwe naaba maanzi cula pe.»

6Mpawo Mozesi a Aloni bakazwa ooko kwakabungene bantu, baakwiima kumulyango watente lyakuswaanganina. Bakavuntama, mpoonya bulemu bwa Leza bwakalibonya kulimbabo.

7Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

8«Bweza musako uuli kumbele lyabbokesi lyacizuminano, wamana yebo a Aloni mubunganye bantu boonse. Lino kabalangilila boonse ukaambile bbwe, nkabela liyoopoomoka maanzi. Mbombuboobu mbonga ulajana maanzi aakuti banywe bantu aaba abanyama babo.»

9Lino Mozesi wakabweza musako ooyo, mbubonya mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza.

10Nkaako Mozesi a Aloni bakabunganya bantu boonse kubbwe eelyo, ooko Mozesi wakaamba kuti, «Amuswiilile nywebo nobasicinguni! Eena muyanda maanzi?»

11Mozesi wakavuumuna musako akuuma bbwe ziindi zyobilo, maanzi akapoomoka, bantu boonse bakanywa aŋombe zyabo.

12Pele Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti, «Nkaambo kakuti tiimwandisyoma cakumaninina akundilemeka kumbele lya Baisilayeli, tamukooyoonjizya bantu aaba munyika njindakabasyomezya kuti ndiyoobapa.»

13Aaya ngamaanzi aali mbuli ku Meliba ooko Baisilayeli nkobakatongooka akutalika Mwami Leza, alimwi nkonkuko ooko awalo nkwaakalitondezya kuti ulasalala akati kabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami waku Edomu mbwaakakasya Baisilayeli kwiinda mucisi cakwe

14Lino Mozesi wakatuma bantu kuzwa ku Kadesyi kuya kumwami waku Edomu baakuti, «Ngaaya makani aazwa kubanyoko Baisilayeli. Mulizi mapenzi oonse aatujisi.

15Bamatata bakainka ku Ijipiti, nkotwakaakukkala ciindi cilamfu. Pele Baijipiti bakatulela calunya antoomwe amatata.

16Twakalilila Mwami Leza kuti atugwisye. Walo wakamvwa kulila kwesu, mpoonya wakatuma mungelo wakwe wakatusololela kuzwa mu Ijipiti. Kwalino tukkede ku Kadesyi munzi uuli mumunyinza wanu.

17Akaka twakumbila kuti twiinde mucisi canu, swebo aŋombe zyesu. Tatukooinda mumyuunda yanu nikuba kunywa maanzi mumikalo yanu. Tunooindilide buyo kusikila tukazwe mucisi canu.»

18Pele Baedomu bakati kulimbabo, «Zyakwiinda muno pe, naa musole tulamulwana amapanga.»

19Baisilayeli bakaingula kuti, «Tuleendela buyo mumugwagwa, naa kuti tunywe maanzi naa kunywisya lubono lwesu tulabbadela. Tuyanda kwiinda buyo, taakwe cimbi pe.»

20Balo bakati, «Zyakwiinda pe.» Mpoonya Baedomu bakabunganya mpi yabo nkali yakubalwana.

21Mukuti Baedomu bakabakasya kwiinda, Baisilayeli bakapiluka.

Lufu lwa Aloni

22Lino Baisilayeli boonse bakazwa ku Kadesyi bakeenda mane baakusika kucilundu ca Hoo.

23Ooko kumbali lyamunyinza wacisi ca Edomu, Mwami Leza wakaambila Mozesi a Aloni kuti,

24«Aloni awalo takooyoonjila munyika njindakasyomezya ku Baisilayeli. Ulafwa nkaambo mwakasotoka malailile aangu ku Meliba.

25Koita Aloni amwanaakwe Eliyazaa, ubatole atala aacilundu ca Hoo,

26ooko ukasamunune Aloni zisani zyabupaizi ukazisamike Eliyazaa mwanaakwe. Aloni uyoofwida nkukonya ooko.»

27Lino Mozesi wakacita mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza. Bakatanta acilundu ca Hoo bantu boonse kababababwene.

28Mpoonya Mozesi wakayabula Aloni jansi lyabupaizi akusamika Eliyazaa mwanaakwe, mpoonya aawo Aloni wakafwa atala aacilundu.

29Lino bantu nibakamvwa kuti Aloni wafwa, bakamulila kwamazuba aali makumi otatwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Myeelwe 21

Kuzundwa kwa Bakenani

1Lino mwami wa Bakenani waku Aladi wakali kukkala cisi nkocili kumusanza. Naakamvwa kuti Baisilayeli bainda kunzila yaku Atalimu, wakabavumpa akutola bamwi babo.

2Baisilayeli bakakonkezya ku Mwami Leza kuti, «Kuti naa tukabazunde bantu aaba, tulanyonyweeda limwi minzi yabo.»

3Aboobo Mwami Leza wakamvwa kulilauka kwa Baisilayeli, nkaako wakaaba Bakenani. Baisilayeli bakabanyonyweeda limwi aminzi yabo, nkankakaako ooko ncokwiitwa kuti Hooma.

Nzoka yamukuba

4Lino kucilundu ca Hoo Baisilayeli bakatola mugwagwa uuya ku Lwizi Lusalala kuti bazinguluke cisi ca Edomu. Pele munzila bantu bakatyompwa,

5bakatalika kutongooka Mwami Leza a Mozesi akuti, «Ani ncookatuletela kuzwa ku Ijipiti nkuti tuzoofwide munkanda? Kayi kunyina cakulya naaba maanzi. Atwalo twakulya ootu tunyina ambotubede twatucima!»

6Mwami Leza wakabatumina nzoka nkali, zyakabaluma Baisilayeli, bantu banji bakafwa.

7Babone boobo bantu bakaboola kuli Mozesi akwaamba kuti, «Twakabisya nitwakatongooka Mwami Leza anduwe. Akaka tukombele ku Mwami Leza kuti agwisye nzoka eezi.» Nkaako Mozesi wakabakombela bantu.

8Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti abambe nzoka yamukuba aibikke acisamu kuti kufumbwa muntu walumwa, ailanga apone.

9Mpoonya Mozesi wakabamba nzoka yamukuba akwiibikka acisamu, kufumbwa wakalumwa akwiilanga wakapona.

Lweendo lwakuya ku Mowabu

10Lino Baisilayeli bakeenda akuyooyaka zivuka ku Oboti.

11Bazwe ooko bakaakuyakila kumatongo a Abilamu munkanda kujwe aacisi ca Bamowabu.

12Bazwe kooko bakaakuyakila kukkuti lya Zeledi.

13Alimwi bakalonga akuyooyakila mutala lyamulonga wa Anoni kunkanda yakalangene acisi ca Baamoli, nkaambo Anoni ngowakali ngomunyinza waakati ka Bamowabu a Baamoli.

14Nkankakaako ncokulembedwe mubbuku lya nkondo kuti, «Wehebu wamu Sufa, mumakkuti aa Anoni,

15kunselelo yamakkuti aamunzi wa Ayi, mane kusikila kumunyinza wa Mowabu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Lino nibakazwa ooko bakasika ku Beya kumukalo ooko Mwami Leza nkwaakaambila Mozesi kuti, «Bunganya bantu, ndibape maanzi.»

17Ciindi eeco Baisilayeli bakaimba lwiimbo oolu,

18«Zwisya maanzi, omukalo! Tulaingula, tulaimba zyamukalo wakasya bamami, wakafumbwa abasololi, babelesya nkoli beenzya nkoli amisako.» Lino kuzwa kooko bakaya ku Matana.

19Bazwe ku Matana bakaya ku Nahaliyeli, kuzwa ku Nahaliyeli bakaya ku Bamoti, kuzwa ku Bamoti, bakaya kukkuti lya Mowabu munsi lyacilundu ca Pisiga, cilangene ankanda.

Kuzundwa kwamwami Sihoni amwami Ogi

(Ciibalusyo 2.26—3.11)

20Lino Baisilayeli bakatuma bantu kumwami Sihoni wa Baamoli akwaamba kuti,

21«Amutuzumizye twiinde munyika yanu. Swebo niziba ŋombe zyesu tatukooyooleya mumyuunda yanu niiba yamisaansa, alimwi tatukooyoonywa maanzi aamumikalo yanu pe.

22Tunoogeme buyo mugwagwa mupati kusikila tukapole munyika yanu.»

23Pele mwami Sihoni wakakaka kuti Baisilayeli bainde munyika yakwe. Mpawo wakabunganya mpi yakwe bakainka kunkanda kuyoolwana Baisilayeli. Naakasika ku Jahazi wakalwana Baisilayeli.

24Pele Baisilayeli bakazunda, mpoonya bakatola nyika yabo kuzwida kumulonga wa Anoni kusikila ku Jabboki kumunyinza wa Baamoni, ooyo wakayakilidwe.

25Mbombuboobu Baisilayeli mbobakazunda minzi ya Baamoli kubikkilizya a Hesyiboni atunzi tumwi toonse twakazingulukide.

26Hesyiboni wakali ngomunzi mupati mwakali kukkala mwami Sihoni wa Baamoli, ooyo wakalwana amwami mutaanzi wa Bamowabu akutola nyika yakwe yoonse mane kusikila kumulonga wa Anoni.

27Nkankakaako kaambyo ncokati,

«Kamuza ku Hesyiboni, tuuyakulule. Munzi ooyo wa Sihoni tuuboozye.

28Mulilo wakayaka ku Hesyiboni, wavwilima kuzwa kumunzi wa Sihoni. Wakasyukutya munzi wa Aa ku Mowabu, waakusika kumalundu aa Anoni.

29Maawe kulindinywe, nobaku Mowabu! Mwafwa nobakombi ba Kemosyi! Wamulekelezya mutuntulike nobaalumi, bakaintu baangwe, kuli Sihoni mwami wa Baamoli.

30Pele lino twabazunda Baamoli, twabanyonyoona kuzwa ku Hesyiboni kuyoosikila ku Diboni, twabapwayaula kuyoosikila ku Nofa mane do ku Mediba.»

31Mbombuboobu Baisilayeli mbubakakkala munyika ya Baamoli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Lino Mozesi naakamana kutuma basikutwela ku Jazee, Baisilayeli bakatola zivuka
zya Baamoli akubatanda.

33Lino Baisilayeli bakanyona, nkabela bakatola mugwagwa uuya ku Basyani, mpawo
mwami Ogi wakooko wakeenda ampi yakwe kuzoobalwana ku Edileyi.

34Nkabela Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Mutabayoowi pe, ndilamupa
nguzu zyakubazunda, mutole nyika yakwe yoonse. Mubacite mbuli mbumwakacita
Sihoni mwami wa Baamoli bakkala ku Hesyiboni.»

35Nkaako Baisilayeli bakajaya Ogi, bana bakwe, abantu bakwe boonse. Taakwe
wakasyaala mumunzi pe, eelyo bakatola nyika yabo yoonse.

Myeelwe 22

1Lino Baisilayeli bakalongela kumabanda aa Mowabu, mutala lyamulonga wa
Jolodani, kulangana a Jeliko.

Mwami waku Mowabu mbwaakaita Balaamu

2Lino mwami Balaki mwanaa Zipoo naakamvwa eezyo zyoonse Baisilayeli
nzibakacita ku Baamoli,

3walo abantu bakwe baku Mowabu bakakankamana nkaambo Baisilayeli bakali banji
kapati. Masimpe Bamowabu bakayoowa akaambo ka Baisilayeli.

4Aawo Bamowabu bakaambila basololi ba Bamidiyani bakati, «Aaya makamu
azookwangulwida limwi zyoonse mbubonya mbuli musune mbwasyukutula bwizu.»
Mpaawo mwami Balaki mwanaa Zipoo,

5wakatuma bantu kuyooambila Balaamu mwanaa Beyo, wakali kukkala ku Petoo
kufwiifwi amulonga munyika yokwabo. Bakati, «Bantu bakazwa ku Ijipiti
bazoondikkalila, mbanji kapati.

6«Uboole, uzoondisinganyizizye bantu aaba, nkaambo mbaasinguzu kutwiinda.
Ambweni tuzookonzya kubazunda akubatanda munyika eeyi, nkaambo ndilizi kuti
kufumbwa ngoleleka ulalelekwa, kufumbwa ngosinganya, ulasinganyizigwa.»

7Lino basololi ba Bamowabu aba Bamidiyani bakatolelela mali aakusondya kuli
Balaamu akumwaambila makani aakazwa kuli Balaki.

8Amvwe boobo Balaamu wakati, «Amulale juunza ndizoomwaambila eeco Mwami
Leza ncatilailile.» Nkaako aaba basololi ba Bamowabu bakakkala.

9Lino Leza wakasika kuli Balaamu, wakamubuzya kuti, «Mbaani baalumi aaba mboli
aabo?»

10Balaamu wakati, «Balaki mwanaa Zipoo waku Mowabu wanditumina mulomo
wakuti,

11‹Bantu bakazwa ku Ijipiti bazuzya nyika yoonse, uboole, uzoondisinganyizizye.
Ambweni tuzookonzya kubazunda akubatanda munyika.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Lino Mwami Leza wakaambila Balaamu kuti, «Utainki pe. Toelede kubasinganya bantu aabo, nkaambo balilelekedwe.»

13Lino nibwakaca, Balaamu wakabuka wainka kubasololi ba Balaki, wabaambila kuti, «Amubweede kucisi canu, Mwami Leza wandikasya kuunka andinywe.

14Mpawo basololi baku Mowabu nibakaambilwa oobo bakajokela kuli Balaki, baakumwaambila kuti Balaamu wakaka kuboola andiswe.»

15Alimwi Balaki wakatuma bambi basololi banji balemenede kwiinda aabo bakusaanguna.

16Bakaya kuli Balaamu akuti, «Mboobu mbwaamba Balaki mwanaa Zipoo, ‹Akaka kutabi cintu cikukasya kuboola kulindime,

17nkaambo nzookulumbula cibotelezya kufumbwa ncoyanda. Ndakomba koboola uzoondisinganyizizye bantu aaba.› »

18Balaamu wakaingula kuti, «Nikuba kuti Balaki wandipa nsiliva yoonse angolida zyaŋanda zyakwe, nsikonzyi kusotoka malailile aa Mwami Leza wangu naaceya.

19Amulale bwakacita bamwi baya. Ndiyanda kuziba naa Leza ujisi acimwi cakundaambila.»

20Lino masiku aayo Leza wakasika kuli Balaamu, akumwaambila kuti, «Nkaambo kakuti bantu aaba basika kuzookwiita, koya ambabo, pele ucite buyo nceti kwaambile.»

Zya Balaamu a mbongolo yakwe

21Nibwakaca Balaamu wakatanta mbongolo yakwe, akuunka abasololi ba Bamowabu.

22Pele Leza wakanyema kapati nkaambo Balaamu wakazumina kuunka, nkaako mungelo wa Mwami Leza wakaima munzila akumujalila. Balaamu wakalitantide ambongolo yakwe kasindikilwa ababelesi bobilo.

23Lino mbongolo niyakabona mungelo wa Mwami Leza kaimvwi munzila, kajisi apanga lisomwedwe mujanza lyakwe, mbongolo yakaleya mumugwagwa akunjila mumuunda. Mpawo Balaamu wakauma mbongolo kuti injile mumugwagwa.

24Mungelo wa Mwami Leza wakaima mukazila akati kamyuunda yamisaansa kajisi bwaanda koonse-koonse.

25Nkabela mbongolo niyakabona mungelo ooyo yakalisyaanikizya kubwaanda akusyanikizya kuulu kwa Balaamu. Alimwi Balaamu wakaiuma.

26Kumane mungelo wa Mwami Leza wakaya kumbele akuyooima abusena busyanikide cakuti kwakabula abusena bwakwiinda.

27Lino ciindi eeco mbongolo niyakabona mungelo ooyo, yakalala ansi. Nkabela Balaamu wakanyema wakatalika kuuma mbongolo amusako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Mpoonya Mwami Leza wakabbamuna mulomo wambongolo kuti yaambaula,
nkabela yakaambila Balaamu kuti, «Ino ndakucita nzi ncoonduumina ziindi eezi
zyotatwe?»

29Lino Balaamu wakaambila mbongolo kuti, «Nkaambo wandifubaazya, nindalijisi
panga nindakujaya.»

30Ayalo mbongolo yakati, «Sena mebo nsili mbongolo yako njotanta lyoonse kusikila
sunu? Sena kulinindakacicitide eeci alimwi?» Balaamu wakaingula kuti, «Peepe.»

31Mpoonya aawo Mwami Leza wakajalula meso aa Balaamu, mpawo wakabona
mungelo wa Mwami Leza kaimvwi munzila apanga lyakwe lisomwedwe, nkabela
Balaamu wakakotama wawida ansi.

32Mungelo wa Mwami Leza wakamubuzya kuti, «Nkaambo nzi ncoouma mbongolo
yako ziindi zyotatwe eezi? Mebo ndasika kuzookujalila nzila, nkaambo toelede kuya
mulweendo oolu pe.

33Mbongolo yako yandibona yaleya ziindi eezi zyotatwe. Niyataleya, nindakujaya,
yalo nkeileka.»

34Lino Balaamu wakaambila mungelo kuti, «Ndabisya. Teendazi kuti uliimvwi
munzila kundikasya pe. Lino kuti kacitakubotelede, ndilapiluka kumunzi.»

35Pele mungelo wa Mwami Leza wakaamba kuti, «Koya abantu aaba, ukakanane
buyo makani ngetikwaambile.» Nkaako Balaamu wakeenda abantu ba Balaki.

Balaki mbwaakacingauzya Balaamu

36Lino Balaki naakamvwa kuti Balaamu ulaza, wakainka kukumucinga kumunzi
wakumunyinza wa Anoni kugolela cisi cakwe.

37Eelyo Balaki wakaambila Balaamu kuti, «Sena nsikatumine mulomo? Nkaambo nzi
ncookasika kufwambaana? Sena wakayeeya kuti nsikonzyi kukupa bulumbu?»

38Mpawo Balaamu wakaingula kuti, «Mbubo ndasika lino! Pele tandikonzyi
kwaamba kufumbwa cintu, ccita buyo Leza ncaandaambila.»

39Mpawo Balaamu wakaya a Balaki ku Kiliyati huzotu.

40Mpoonya Balaki wakapaizya basune ambelele akupa zimwi kuli Balaamu abasololi
mbaakaza aabo.

Kusinsima kutaanzi kwa Balaamu

41Lino nibwakaca Balaki wakatola Balaamu ku Bamoti baali. Kuzwa kooko Balaamu
wakali kukonzya kubona Baisilayeli.

Myeelwe 23

Kusinsima kwakusaanguna kwa Balaamu

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Mpawo Balaamu wakaambila Balaki wakati, «Ndiyakila zipaililo zili ciloba, nkabela
ulete bapoho bali ciloba abagutu bali ciloba.»

2Mpoonya Balaki wakacita mbuli mbwaakaambilwa, nkabela Balaki a Balaamu
bakapaizya poho omwe amugutu omwe acipaililo comwe-comwe.

3Balaamu wakaambila Balaki kuti, «Koima kumbali azipaizyo zyako, ambweni
Mwami Leza ulaza kulindime. Nkabela kufumbwa ncatindaambile ndilakwaambila.»
Mpoonya wakainka atala aakalundu.

4Nkabela ooko Leza wakaza kuli Balaamu, eelyo Balaamu wakati, «Ndakayaka
zipaililo zili ciloba, nkabela ndakapaizya poho amugutu ali comwe-comwe.»

5Lino Mwami Leza wakaambila Balaamu kuti, «Kobweeda kuli Balaki ukaambe
boobu-boobu.»

6Aboobo wakajokela kuli Balaki waakujana uciimvwi kumbali aacipaizyo cakwe
abasololi boonse ba Bamowabu.

7Lino Balaamu wakasinsima wakati,

«Ngu Balaki nguwakandiita mwami waku Mowabu wakandiita ku Alamu, kuzwa
kuzilundu zyakujwe. Wakati,

‹Koza uzoondisinganyizizye Jakobo, boola unditapatilile Baisilayeli!

8Ani mbasinganye buti Leza mbaatasinganya? Mbatapatile buti Leza mbaatapatila?

9Kuzwa amyaala ndibabwene, kuzwa aalamfu mbabaya. Mmbantu bazandukide
balikke, batalaamwi amisyobo imwi.

10Nguni uukonzya kubala lunyungu lwa Jakobo, mbanji mbuli lusuko. Mamanino
aangu abe mbuli aabo, mfwe mbuli mululami!› »

11Lino Balaki wakaambila Balaamu wakati, «Ino ncinzi ncoocita? Ndakakwiitila kuti
uzoondisinganyizizye basinkondoma, pele yebo taakwe ncoocita, pele kubaleleka
buyo.»

12Balaamu wakaingula kuti, «Sena nsyeelede kwaamba zeezyo zyandipa Mwami
Leza?»

Kusinsima kwabili kwa Balaamu

13Alimwi Balaki wakaambila Balaamu kuti, «Atweende kubusena bumbi ooko
nkokonzya kubona Baisilayeli bamwi buyo. Ndiyanda kuti kuzwa ooko
ukandisinganyizizye Baisilayeli.

14Nkabela wakamutola kumuunda wa Zofimu atala aacilundu ca Pisiga. Ooko alimwi
wakaakuyaka zipaililo zili ciloba akupaizya poho amugutu ali comwe-comwe.»

15Kuzwa waawo Balaamu wakaambila Balaki kuti, «Koima kumbali aazipaizyo
zyako, mebo ndainka kuyooswaangana a Leza okuya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

16Lino Mwami Leza wakaza kuli Balaamu akumwaambila kuti, «Kobweeda kuli
Balaki ukaambe boobu-boobu.»

17Aboobo wakajokela kuli Balaki waakujana Balaki uciimvwi kumbali aacipaizyo
cakwe abasololi ba Bamowabu. Lino Balaki wakamubuzya kuti,

«Ino Mwami Leza waamba buti?

18Mpawo Balaamu wakasinsima wati,

‹Koza Balaki, uswiilile, ndimvwe omwana wa Zipoo!›

19Leza tali muntu kuti abeje pe, tali muntu susu uusandula mizeezo. Mwati waamba
buyo kataciciti? Mwati usyomezya buyo kacitabi?

20Ndalaililwa kuleleka, waleleka nsikoocisandula pe.

21Kunyina mapenzi ku Bajakobo, kunyina makatazyo ku Baisilayeli. Mwami Leza
wabo ulaabo, balaambilizya kuti Mmwami wabo.

22Leza nguwakabagwisya ku Ijipiti, balaanguzu mbuli munyati.

23Taakwe uukonzya kuvuma Bajakobo, taakwe uukonzya kulowa Baisilayeli. Bantu
banooamba zya Bajakobo,

‹Amubone Leza nzyaabacitila Baisilayeli!›

24Bantu aabo bali mbuli syuumbwa, ulaanguzu mukali, uutalyookezyi mane
amaninizye ncaajaya, amyankutule abulowa bwaco.»

25Amvwe boobo Balaki wakaambila Balaamu kuti, «Wakaka kubasinganya nkokuti
utanoobaleleki.»

26Pele Balaamu wakaingula kuti, «Sena tiindakakwaambila kuti ndeelede kucita eeco
coonse Mwami Leza ncaandaambila?»

Kusinsima kwatatu kwa Balaamu

27Lino Balaki wakaambila Balaamu kuti, «Atweende ndikutole kubusena bumbi.
Ambweni Leza uyookuzuminzya undisinganyizizye bantu aaba kuzwa kooko.»

28Mpoonya wakatola Balaamu atala lyacilundu ca Peyo cilangene ankanda.

29Balaamu wakamwaambila kuti, «Yaka zipaililo zili ciloba alimwi upaizye bapoho
bali ciloba abagutu bali ciloba.»

30Eelyo Balaki wakacita mbubonya mbuli mbwaakaambilwa, nkabela bakapaizya
poho amugutu acipaililo comwe-comwe.

Myeelwe 24

1Lino ciindi Balaamu naakabona kuti cakabotela Mwami Leza kuleleka Baisilayeli,
taakwe naakasonda mbuli ziindi zimwi ziya, pele wakalanga, kunkanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Balaamu naakabona Baisilayeli kabayakide muziinga zyabo, Muuya wa Leza wakamusikila.

3Wakatalika kusinsima akuti,

«Mboobu mbwaamba Balaamu mwanaa Beyo, ngamajwi ayooyo uukonzya kubona kabotu-kabotu.

4Ngamajwi ayooyo uumvwa majwi aa Leza uubwene cilengaano kuli Singuzuzyoonse, mbuli mukulota meso aakwe akajaluka.

5Abota matente aanu Nobajakobo, makkalilo aanu Nobaisilayeli!

6Aliyalidwe mbuli makkuti mbuli myuunda iili kumbali aamulonga, mbuli maalosi aakasyangwa a Mwami Leza, mbuli milombe iili kumbali aamaanzi.

7Imvula lyoonse inoobawa kabotu, myuunda yabo inoojisi maanzi aaelede. Mwami wabo uyooduma kwiinda Agagi abwalo bwami bwabo buyoolemekwa.

8Leza nguwakabagwisya ku Ijipiti, ulabalwanina mbuli munyati. Balazunda cakumaninizya basinkondonyina, balatyoloola zifuwa zyabo, balabayasa mivwi yabo.

9Balavwantama mbuli syuumbwa, nguni uutibatalike? Balelekwe aabo bamuleleka, basinganyizigwe aabo bamusinganya.»

10Amvwe boobo Balaki wakanyema kapati wavunga ntuku wati, «Ndakakwiitila kuti uzoondisinganyizizye basinkondoma, pele yebo wabaleleka ziindi eezi zyotatwe.

11Ani koya buyo! Ndakali kuyeeya kukupa bulumbu bupati, pele Mwami Leza wakukasya kuti ulumbulwe.»

12Lino Balaamu wakaingula Balaki kuti, «Tee kayi ndakabaambila mbookatuma kulindime kuti,

13‹Nikuba kuti Balaki waandipa nsiliva yoonse angolida zyaŋanda yakwe, mebo nsikonzyi kulicitila cibotu niciba cibi citeendelani amalailile aa Leza. Ndilaamba buyo ceeco Mwami Leza ncaandaambila.›

14«Lino ndabweeda, kusaanguna ndikucenjezye zyazeezyo bantu aaba nzyobaticite kulindinywe.»

Kusinsima kwa Balaamu kwamamanino

15Nkabela wakasinsima kuti,

«Mboobu mbwaamba Balaamu mwanaa Beyo. Ngamajwi ayooyo uukonzya kubona kabotu-kabotu.

16Ngamajwi ayooyo uumvwa majwi aa Leza, uutambula maanu kuzwa kuli yooyo uusumpukide kwiindilila. Uubwene cilengaano kuzwa kuli Singuzuzyoonse. Mbuli mukulota meso aakwe akajaluka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Ndimubwene, pele kutali mbwabede, nguulya tali aafwiifwi. Muyoozwa nyenyezi muli Jakobo, nkoli yabwami iyoozwa muli Isilayeli, Uyoopwayaula basololi ba Mowabu akuuma bana ba Syeti.

18Uyoozunda Baedomu, basinkondonyoko baku Siiya bayoosaalwa. Baisilayeli banooya buzunda.

19Muli Jakobo muyoozwa muleli, uyoonyonyoona boonse bayoosyaala mumunzi.»

20Lino Balaamu mucilengaano cakwe wakabona Baameleki, eelyo wakasinsima kuti,

«Baameleki nguwakali musyobo wanguzu kwiinda, pele kumamanino bayoomaninina.»

21Alimwi mucilengaano cimwi wakabona Bakeni, eelyo wakasinsima kuti,

«Busena mbomukkede bulikwabilidwe, mbuli citeente cili mujeleele.

22Nikuba boobo Nobakeni muyoonyonyoonwa, ciindi mwaakujatwa abaku Asyuu.»

23Nkabela Balaamu wakaindilizya kusinsima kati,

«Nguni uyoopa Leza mulandu waakucita boobo?

24Basikusaala bayoozwida ku Kitimu. Bayoozunda Basyuu a Baeba, pele nikuba boobo abalo bayoonyonyoonwa.»

25Lino Balaamu wakanyamuka akweenda kulimbabo, nkabela awalo Balaki wakainka kwakwe.

Myeelwe 25

Baisilayeli mbubakabisya ku Mowabu

1Ciindi Baisilayeli nibakacikkede ku Syitimu, baalumi bakatalika kuvuula a Bamowabu.

2Bakaintu aaba bakali kubatamba kukupaizya kumituni yabo. Bakalya akukotamina mituni eeyo.

3Munzila eeyi Baisilayeli abalo bakakomba Baali waku Peyo. Mwami Leza wakabanyemena kapati.

4Eelyo wakaambila Mozesi kuti, «Jata basololi boonse babaabo, ubajaye boonse antangalala kumbele lya Mwami Leza kuti bukali bwangu buyoosya butayi ku Baisilayeli.»

5Lino Mozesi wakaambila basololi ba Baisilayeli kuti, «Umwi aumwi mumusyobo wakwe ajaye baalumi aabo bakomba Baali waku Peyo.»

6Kuzwa waawo Muisilayeli umwi wakaleta mukaintu Mumidiyani, Mozesi ababuleya Baisilayeli kabacilila kumulyango watente lyakuswaanganina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Mpoonya Finihasi, mwana wa Eliyazaa muzyukulu wa Aloni mupaizi, naakabona eeci, wakazwa mubuleya waakubweza sumo.

8Wakatobela mwaalumi amukaintu ooyo mutente, nkabela wakabayasa cakubajatikizya aamwi boonse bobilo. Aboobo cuumo cakamana.

9Pele aabo bakafwide kale aacuumo bakali zyuulu zili makumi obilo azine.

10Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

11«Finihasi mwana wa Eliyazaa, muzyukulu wa Aloni nguwamana bukali bwangu ku Baisilayeli, nkaambo wasungwaala mbubonya mbuli ndime. Nikwataba boobo nindabanyonyoona.

12Nkaako umwaambile kuti lino ndapanga cizuminano anguwe.

13Walo abalunyungu lwakwe bayooba bapaizi akutamani, nkaambo kakuti wakasungwaalila bulemu bwangu akusalazya Baisilayeli.»

14Lino zina lya Muisilayeli wakajaigwa amukaintu Mumidiyani wakali Zimula mwanaa Salu, mupati wamukowa wa Simiyoni.

15Nkabela mukaintu ooyo wakali Kozibi, mwanaa Zuu waluzubo lwabwami mu Midiyani.

16Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti,

17«Bamidiyani mbaasinkondonyoko, amubajaye,

18Nkaambo bakali kumulanga mbuli basinkondonyina nibakamweena mumakani aaku Peyo, amucizi wabo Kozibi, mwana wamusololi waku Midiyani, wakajaigwa muciindi cacuumo cakaletwa amakani aaku Peyo.»

Myeelwe 26

Kubalwa kwabili kwa Baisilayeli

1Lino nicakamana cuumo, Mwami Leza wakaambila Mozesi a Eliyazaa mwana wa Aloni kuti,

2«Amubale baalumi ba Isilayeli mumikwasyi yabo, kutalikila kuli baabo bali aamyaka iili makumi obilo akwiindilila aabo bakonzya kuya kunkondo.»

3Eelyo Mozesi a Eliyazaa bakaambila bantu mumabanda aa Mowabu mutala lyamulonga wa Jolodani kulangana a Jeliko bati,

4«Amubale baalumi boonse, kutalikila kuli bali aamyaka iili makumi obilo akwiindilila mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.» Lino mbaaba Baisilayeli bakazwa munyika ya Ijipiti.

5Balunyungu lwa Lubeni, mwana wakusaanguna wa Isilayeli, bakabalwa muziinga zya Hanoki, Palu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Heziloni a Kaami.

7Eeci nceciinga ca Lubeni, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi one azitatu amyaanda iili ciloba amakumi otatwe.

8Mwanaa wa Palu wakali Eliyabu.

9Bana ba Eliyabu bakali ba: Nemuweli, Datani a Abilamu. Datani a Abilamu mbabakali balupati-pati babuleya bakazangila Mozesi a Aloni, alimwi bakali a Kola ciindi nibakazangila Mwami Leza.

10Eliya niyakabamena nyika, antoomwe a Kola wakali aabaccilili bakali myaanda yobilo amakumi osanwe bakafwa mumulilo. Mbambabo aaba bakaba cicenjezyo kubantu.

11Pele balunyungu lwa Kola taakwe nibakamaninina pe.

12Lino balunyungu lwa Simiyoni bakabalwa muziinga zya Nemuweli, Jamini, Jakini,

13Zela a Syauli.

14Eeci nceciinga ca Simiyoni, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi obilo azibili amyaanda yobilo.

15Lino balunyungu lwa Gadi bakabalwa muziinga zya Zefoni, Hagi, Syuni,

16Ozini, Eli,

17Alodi, a Aleli.

18Eeci nceciinga ca Gadi, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi one amyaanda yosanwe.

19Lino Ee a Onani bakali bana ba Juda bakafwida munyika ya Kenani.

20Lino balunyungu lwa Juda bakabalwa muziinga zya Syela, Pelezi a Zela.

21Balunyungu lwa Pelezi bakabalwa muziinga zya Heziloni a Hamuli.

22Eeci nceciinga ca Juda, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi aali ciloba acisambomwe amyaanda yosanwe.

23Lino balunyungu lwa Isakaa bakabalwa muziinga zya Tola, Puwa,

24Jasyubu a Syimuloni.

25Eeci nceciinga ca Isakaa, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi aali cisambomwe azine amyaanda yotatwe.

26Lino balunyungu lwa Zebuluni bakabalwa muziinga zya Seledi, Eloni a Jaleeli.

27Eeci nceciinga ca Zebuluni, mweelwe wabo wakali zyuulu zili cisambomwe amyaanda yosanwe.

28Lino balunyungu lwa Josefa bakabalwa muziinga zya Manase a Efulemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Balunyungu lwa Manase bakabalwa muziinga zya Makii, wakali wisi Giliyadi, a Giliyadi.

30Balunyungu lwa Giliyadi bakabalwa muziinga zya Heleki,

31Asiliyeli, Syekemu,

32Syemida, a Hefee.

33Nkabela Zelofehadi mwanaa Hefee katakwe bana balombe, pele wakajisi basimbi, mazina aabo ngaaya, Mala, Nowa, Hogila, Milika, a Tiliza.

34Eeci nceciinga ca Manase, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi osanwe azibili amyaanda iili ciloba.

35Lino balunyungu lwa Efulemu bakabalwa muziinga zya Syutela, Beka, a Tahani.

36Balunyungu lwa Syutela bakabalwa muciinga ca Elani.

37Eeci nceciinga ca Efulemu, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi otatwe azibili amyaanda yosanwe. Eeci nceciinga ca Josefa mumikwasyi yabo.

38Lino balunyungu lwa Benjamini bakabalwa muziinga zya Bela, Asyibeli, Ahilamu,

39Syufamu, a Hufamu.

40Balunyungu lwa Bela bakabalwa muziinga zya Aadi a Naamani.

41Eeci nceciinga ca Benjamini, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi one azisanu amyaanda iili cisambomwe.

42Lino balunyungu lwa Dani bakabalwa muciinga ca Syuhamu.

43Eeci nceciinga ca Dani, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi aali cisambomwe azine amyaanda yone.

44Lino balunyungu lwa Asyee bakabalwa muziinga zya Imuna, Isyivi, Beliya,

45Hebee, a Malikeyeli bakali baciinga ca Beliya.

46Asyee wakajisi mwana musimbi uutegwa Sela.

47Eeci nceciinga ca Asyee, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi osanwe azitatu amyaanda yone.

48Lino balunyungu lwa Nafutali bakabalwa muziinga zya Jazeli, Guni,

49Jazee, a Syilemu.

50Eeci nceciinga ca Nafutali, mweelwe wabo wakali zyuulu zili makumi one azisanu amyaanda yone.

51Lino mweelwe woonse wa Baisilayeli baalumi wakali zyuulu zili myaanda iili cisambomwe acimwi amyaanda iili ciloba amakumi otatwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

52Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

53«Uyoopambaula nyika akati kamisyobo yabantu mbubonya mbuli kuvula kwabo.»

54Musyobo uuli aabantu banji uyoopegwa cisi cipati, musyobo uuli aabantu bace uyoopegwa cisi ciniini, musyobo umwi aumwi uyooabilwa mbubonya mbuli mweelwe wabo.

55Pele nyika ileelede kupambaulwa kwiindila mukuuma cisolo. Cisi coonse ciyooitwa azina lyasikale wamusyobo wabo.

56Mbombuboobu mbomuyoobaabila lukono lwabo kwiindila mukuuma cisolo, banji bakatole lunji, bace bakatole luce.

57Lino balunyungu lwa Levi bakabalwa muziinga zya Gesyoni, Kohati a Melali.

58Njeeyi mikwasyi ya Balevi, Libini, Hebuloni, Mali, Musyi, a Kola. Kohati nguwakazyala Amulamu

59wakakwete Jokibedi wamukowa wakwe wakazyalilwa mu Ijipiti. Mukaintu ooyu wakazyala bana balombe bobilo, Aloni a Mozesi amucizi wabo Miliyamu.

60Aloni wakazyala bana balombe bone, Nadabu, Abihu, Eliyazaa, a Itamaa.

61Pele Nadabu a Abihu bakafwa nibakapaizya catakazumizigwa a Mwami Leza.

62Balevi balombe kutalikila kuli uuli a amwezi omwe wakuzyalwa bakali zyuulu zili makumi obilo azitatu. Aaba tiibakabalilizigwa antoomwe a Baisilayelinyina pe, nkaambo taakwe nibakapegwa lukono munyika ya Isilayeli.

63Aaba mbabakabalwa a Mozesi a Eliyazaa mupaizi mumabanda aa Mowabu mutala lyamulonga wa Jolodani kuzwa ku Jeliko.

64Taakwe umwi wabaaba wakabalidwe a Mozesi a Aloni kunkanda ya Sinai.

65Nkaambo Mwami Leza wakaamba kuti boonse balafwida munkanda. Ncobeni boonse bakafwa, kuleka buyo Kalebi mwanaa Jefune a Josyuwa mwanaa Nuni.

Myeelwe 27

Bana basimbi ba Zelofehadi

1Lino Zelofehadi mwanaa Hefee, mwanaa Giliyadi, mwanaa Makii mwanaa Manase, mwanaa Josefa wakazyala bana basimbi aaba: Mala, Nowa, Hogila, Milika a Tiliza.

2Bana aaba bakaza kutente lyakuswaanganina nkubakazooima kumbele lya Mozesi a Eliyazaa mupaizi, ooko basololi abantu boonse bakati,

3«Taata wakafwida munkanda, alimwi taakali munkamu ya Kola, eeyo yakazangila Mwami Leza. Walo wakafwida cinyonyoono cakwe mwini. Naakafwa taakasiya bana balombe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Sena zina lyakwe lyazimingana nkaambo taakasiya bana balombe? Amutupe caabilo akati kanzubo zyataata.»

5Lino Mozesi wakatola makani aabo ku Mwami Leza.

6Nkabela Mwami Leza wakamwaambila kuti,

7«Eeco bana ba Zelofehadi ncobakumbila cililuleme. Kobapa caabilo akati kanzubo zyawisi. Amubalekele lukono lwawisi.

8Alimwi ambila Baisilayeli kuti naa mwaalumi wafwa katajisi mwana mulombe, bana basimbi baleelede kutola lukono lwakwe.

9Kuti naa kanyina mwana musimbi, bana bokwabo baalumi baleelede kukona lubono.

10Kuti naa wisi tajisi bana bokwabo, kufumbwa wacikowela ulakonzya kukona lubono.

11Eeci ciyooba nceciyanza mu Isilayeli, mbubonya mbuli kukona lubono. Eeci ciyooba nceciyanza mu Isilayeli, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.»

Josyuwa mbwaakasalwa kutola busena bwa Mozesi

(Ciibalusyo 31.1-8)

12Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Koya atala lyacilundu ca Abalimu, ukabone nyika njetipe Baisilayeli.

13Wamana kwiibona ulafwa, mbubonya mbwaakafwa mupati wako Aloni,

14nkaambo nywebo nyobilo mwakandizangila munkanda ya Zini. Ciindi bantu nobakanditongookela ku Meliba tiimwakatondezya bulemu bwangu kulimbabo.» Meliba nkasensa kali ku Kadesyi munkanda ya Zini.

15Lino Mozesi wakakomba kuti,

16«O Mwami Leza, uupa buumi kubantu boonse, ndakomba kuti noosala mwaalumi uukonzya kusolweda bantu,

17kwaambisya ciindi cankondo, kutegwa bantu ba Mwami Leza batabi mbuli mbelele zitakwe mweembezi.»

18Eelyo Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Tola Josyuwa mwanaa Nuni, mwaalumi uuli aamuuya, ubikke maanza amutwe wakwe.

19Umwiimike kumbele lya Eliyazaa mupaizi abantu boonse, umunjizye mumulimo ooko.

20Umulekele kuti aendelezye bantu mbuli nduwe, ndendilyo Baisilayeli boonse nobatimuswiilile.

21Unoolaililwa a Eliyazaa mupaizi, unoomubuzizya a Ulimu alimwi a Tumimu ku Mwami Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Lino Mozesi wakacita mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza. Wakaimika Josyuwa
kumbele lya Eliyazaa mupaizi abantu boonse.

23Eelyo Mozesi wakabikka maanza amutwe wa Josyuwa, wamulailila mbubonya
mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila.

Myeelwe 28

Zipaizyo zyamazuba oonse
(Kulonga 29.38-46)

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti

2alailile Baisilayeli kuti, «Muziindi zyeelede amundipe zipaizyo zyazyakulya,
zitentwe kuti zibe bweema bubotelezya kulindime.

3«Eezi nzezipaizyo zyakutenta zyeelede kupegwa buzuba abuzuba, tugutu tobilo
twamwaka omwe tutakwe kampenda.

4Mupaizye kagutu kakusaanguna ciindi cacifumo-fumo nkabela kabili kulubundu-
bundu,

5antoomwe acituuzyo camaila ansangwa yabusu bunante bukandidwe amafuta aaoliva
aazula nsazi.

6Eeci ncecipaizyo calyoonse cakatalikila kucilundu ca Sinai kuti cibe cacipaizyo
citentwa cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

7Ape antoomwe acituuzyo cacakunywa cawaini iizula kapali. Amucitile mubusena
busalalisya kumbele lya Mwami Leza.

8Kagutu kamwi mukapaizye kulubundu-bundu mbubonya mbumwapaizizye cifumo-
fumo, cibe cipaizyo citentwa cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.»

Cipaizyo ca Buzuba bwa Sabata

9Lino mubuzuba bwa Sabata amupaizye tugutu tobilo twamwaka omwe tutakwe
kampenda, antoomwe azituuzyo zyacakunywa acakulya camaila abusu bunante
buzula katumba bukandidwe amafuta.

10Eeci ncecipaizyo cakutenta sabata asabata atala aazipaizyo zyabuzuba abuzuba.

Cipaizyo cabuzuba butaanzi bwamwezi

11Muleelede kupa zipaizyo zyakutenta ku Mwami Leza buzuba bwakkala mwezi
umwi aumwi. Mutole tupoho tobilo, mugutu omwe, atugutu tuli ciloba twamwaka
omwe, zyoonse kazitakwe kampenda.

12Akapoho komwe-komwe ape cituuzyo camaila abusu bunante buzula ntumba
bukandidwe amafuta. Amugutu ape cituuzyo camaila abusu bunante buzula katumba
bukandidwe amafuta.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Akagutu komwe-komwe ape cituuzyo camaila abusu buzula nsangwa. Eezi zyoonse zibe cipaizyo cakutenta cabweema bubotelezya ku Mwami Leza.

14Akapoho komwe-komwe ape cituuzyo cawaini uuzula nongo. Amugutu omwe-omwe ape cituuzyo cawaini uuizula kapali. Eeci ncecipaizyo cakutenta camwezi amwezi mumwaka oonse.

15Atala aazipaizyo eezi apaizye ku Mwami Leza asijembwe omwe kuti abe cipaizyo cacinyonyoono.

Zyapobwe Lyakwiindilila
(Bapaizi 23.5-14)

16Pobwe Lyakwiindilila lya Mwami Leza lileelede kubambwa mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi mutaanzi.

17Mubuzuba bwakkumi aasanu bwamwezi ooyu kuyooba pobwe, liyootola mazuba aali ciloba. Bantu banoolya buyo zinkwa zitakwe mimena.

18Lino mubuzuba butaanzi muswaangane mbuli mbungano iisalala, mukombe tamweelede kubeleka pe.

19Amukape cipaizyo citentwa ku Mwami Leza catupoho tobilo, mugutu omwe, atubelele tuli ciloba tuli aamwaka omwe tutakwe kampenda.

20Antoomwe akapoho komwe-komwe ape cituuzyo camaila abusu bunante buzula ntumba bukandidwe amafuta. Amugutu omwe-omwe ape katumba,

21akabelele komwe-komwe ape nsangwa.

22Antoomwe azipaizyo eezi, apaizye asijembwe omwe kuti abe cipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono zyanu.

23Amukape eezi atala azipaizyo zyabuzuba abuzuba.

24Munzila njiyonya kwamazuba aali ciloba, mupaizye ku Mwami Leza cipaizyo cacakulya, cibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza. Eezi zibe atala azyabuzuba abuzuba zyazitentwa azyazyakunywa.

25Lino mubuzuba bwaciloba muswaangane, mbuli mbungano iisalala mukombe, tamweelede kubeleka pe.

Cipaizyo cabutebuzi
(Bapaizi 23.15-22)

26Lino mubuzuba butaanzi bwapobwe lyabutebuzi mwaakutuuzya ku Mwami Leza maila mapya, muswaangane mbuli mbungano iisalala, tamweelede kubeleka pe.

27Amupe cipaizyo cakutenta catupoho tobilo, amugutu omwe, atubelele tuli ciloba twamwaka omwe, zibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

28Antoomwe akapoho komwe-komwe ape cituuzyo camaila abusu bunante buzula nsangwa bukandidwe amafuta. Amugutu omwe-omwe ape katumba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29 Akabelele komwe-komwe ape nsangwa.

30 Antoomwe azipaizyo eezi apaizye asijembwe wakukombelezezya zinyonyoono zyanu.

31 Atala azipaizyo eezi amupe azipaizyo zyacakunywa azyakutenta alimwi azyamaila. Banyama boonse aaba kabatakwe kampenda pe.

Myeelwe 29

Zipaizyo zyapobwe lyamyeembo
(Bapaizi 23.23-25)

1 Lino mubuzuba butaanzi bwamwezi waciloba muswaangane mbuli mbungano iisalala mutakabeleki pe. Mbuzuba bwakulizya myeembo.

2 Amupe cipaizyo cakutenta cakapoho, amugutu, atubelele tuli ciloba twamwaka omwe, zyoonse eezi kazitakwe kampenda, zibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

3 Antoomwe akapoho mupe cituuzyo camaila abusu buzula ntumba, bukandidwe amafuta. Amugutu ape katumba.

4 Akabelele komwe-komwe ape nsangwa.

5 Antoomwe azipaizyo eezi apaizye asijembwe wakukombelezezya zinyonyoono zyanu.

6 Atala azipaizyo eezi, mupe zipaizyo zyamwezi amwezi, zyakutenta, zyamaila azyazyakunywa kweendelana amweelwe uubikkidwe, zibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

Zipaizyo zyakukombelezezya zinyonyoono
(Bapaizi 23.26-32)

7 Lino mubuzuba bwakkumi bwamwezi waciloba mukaswaangane, mukaliimye kulya alimwi mutakabeleki pe.

8 Amupe cipaizyo cibotelezya ku Mwami Leza cakapoho komwe, amugutu omwe atubelele tuli ciloba twamwaka omwe tutakwe kampenda.

9 Akapoho komwe-komwe ape cituuzyo camaila abusu buzula ntumba bukandidwe amafuta, amugutu ape katumba.

10 Akabelele komwe-komwe ape nsangwa.

11 Antoomwe azipaizyo eezi apaizye asijembwe omwe, wakugwisya zinyonyoono atala asijembwe uulya ape zituuzyo zyabuzuba abuzuba zili nzyamaila azyazyakunywa, zibe bweema bubotelezya ku Mwami Leza.

Zipaizyo zyamapobwe azivuka
(Bapaizi 23.33-44)

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Lino mubuzuba bwakkumi aasanu mumwezi waciloba mukaswaangane, mukabambe pobwe eeli mukulemeka Mwami Leza. Mutakabeleki kwamazuba aali ciloba.

13Akupaizigwe cipaizyo cibotelezya ku Mwami Leza, catupoho tuli kkumi atutatu, bagutu bobilo, atubelele tuli kkumi atune twamwaka omwe tutakwe kampenda.

14Akapoho komwe-komwe kupegwe cituuzyo camaila abusu buzula ntumba bukandidwe amafuta, akagutu komwe-komwe kupegwe katumba.

15Akabelele komwe-komwe kupegwe nsangwa.

16Antoomwe azipaizyo eezi kupaizigwe sijembwe wakugwisya zinyonyoono atala aasijembwe uulya kupegwe azituuzyo zyabuzuba abuzuba zili nzyamaila azyazyakunywa.

17Lino mubuzuba bwabili, kupegwe tupoho tuli kkumi tugutu tobilo, atubelele tuli kkumi twamwaka omwe tutakwe kampenda.

18Antoomwe akapoho, tugutu atubelele kupegwe azituuzyo zyamaila azyazyakunywa mukweendelana amweelwe uubikkidwe.

19Kupaizigwe sijembwe wakugwisya zinyonyoono atala aazipaizyo zyabuzuba abuzuba zyakutenta azyazyakunywa.

20Lino mubuzuba bwatatu kupaizigwe tupoho tuli ciloba, tugutu tobilo, atubelele tuli kkumi atune twamwaka omwe tutakwe kampenda.

21Mupaizye sijembwe wakugwisya zinyonyoono atala azipaizyo zyabuzuba abuzuba azipaizyo zyakutenta azyazyakunywa,

22antoomwe azipaizyo eezi kupaizigwe sijembwe omwe wakugwisya zinyonyoono atala asijembwe uulya kupaizigwe zituuzyo zyabuzuba abuzuba zili nzyamaila azyazyakunywa.

23Lino mubuzuba bwane, kupaizigwe tupoho tuli kkumi, abagutu bobilo atubelele tuli kkumi atune twamwaka omwe tutakwe kampenda.

24Aaba bapoho, bagutu, atubelele bapaizigwe azituuzyo zyamaila azyazyakunywa kweendelana amweelwe uubikkidwe.

25Mupaizye sijembwe omwe wakugwisya zinyonyoono atala aazipaizyo zyabuzuba abuzuba, azipaizyo zyakutenta azyazyakunywa.

26Lino mubuzuba bwasanu, kupaizigwe bapoho bali fuka, abagutu bobilo atubelele tuli kkumi atune, twamwaka omwe tutakwe kampenda.

27Abapoho, bagutu, atubelele kupaizigwe zituuzyo zyamaila azyazyakunywa kweendelana amweelwe uubikkidwe,

28mupaizye sijembwe omwe wakugwisya zinyonyoono atala aazipaizyo zyabuzuba abuzuba, azipaizyo zyakutenta azyazyakunywa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Lino mubuzuba bwacisambomwe, kupaizigwe bapoho bali lusele abagutu bobilo, atubelele tuli kkumi atune twamwaka omwe tutakwe kampenda.

30Abapoho, bagutu, atubelele kupaizigwe zituuzyo zyamaila azyazyakunywa kweendelana amweelwe uubikkidwe,

31kupaizigwe sijembwe omwe wakugwisya zinyonyoono atala aazipaizyo zyabuzuba abuzuba azipaizyo zyakutenta azyazyakunywa.

32Lino mubuzuba bwaciloba, kupaizigwe bapoho bali ciloba bagutu bobilo, atubelele tuli kkumi atune, twamwaka omwe tutakwe kampenda.

33Abapoho, bagutu, atubelele kupaizigwe zituuzyo zyamaila azyazyakunywa kweendelana amweelwe uubikkidwe,

34kupaizigwe asijembwe wakugwisya zinyonyoono atala aazipaizyo zyabuzuba abuzuba azipaizyo zitentwa azyazyakunywa.

35Lino mubuzuba bwalusele, mukaswaangane, mutakabeleki pe.

36Kupaizigwe cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza kuti cibe bweema bubotelezya, kapoho komwe, mugutu omwe, tubelele tuli ciloba tutakwe kampenda.

37Abapoho, bagutu, atubelele kupaizigwe zituuzyo zyamaila azyazyakunywa kweendelana amweelwe uubikkidwe,

38kupaizigwe asijembwe wakugwisya zinyonyoono atala aazipaizyo zyabuzuba abuzuba zyakutenta azyazyakunywa.

39Aaya ngamalailile aajatikizya zyazipaizyo zyakutenta, zituuzyo zyamaila, azyazyakunywa antoomwe azipaizyo zyalumvwano nzyomupa ku Mwami Leza muziindi zyeelede. Eezi nzyaatala aazipaizigwa mukuzuzikizya cikonke naa kuliyandila.

40Aboobo Mozesi wakaambila Baisilayeli zyoonse Mwami Leza nzyaakamulailila.

Myeelwe 30

Malailile azikonke

1Lino Mozesi wakaambila basololi bamisyobo ya Baisilayeli kuti, «Ngaaya makani Mwami Leza ngaalailila.

2Kuti naa muntu wakonkezya ku Mwami Leza kuti uyoocita cili boobu naa kutacicita, teelede kwaamba buyo pele acite zyoonse nzyaasyomezya.

3«Naba musimbi uucikkala muŋanda yawisi kuti wakonkezya ku Mwami Leza kuti uyoocita cili boobu naa kutacicita,

4alimwi kuti wisi wamvwa cikonke cakwe, amana waumuna buyo, cikonke eeco uleelede kucibamba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Pele kuti naa wisi wamukasya, nkokuti cikonke eeco camana. Mwami Leza ulamwaangununa, nkaambo wisi wamukasya.

6«Kuti naa musimbi wakwatwa kali wakakonkezya kuti uyoocita cili boobu naa kutacicita, kunyina makani naa ulizi naa katazi.

7Kuti mulumaakwe wamvwa cikonke, amana waumuna buyo, cikonke eeco uleelede kucibamba.

8Pele kuti naa mulumaakwe wamukasya, nkokuti cikonke eeco camana. Mwami Leza ulamwaangununa.

9«Kuti naa mukamufu naa mukaintu wakalekwa wakonkezya kuti uyoocita boobu naa kutacicita, abambe cikonke cakwe.

10«Kuti naa mukaintu uukwetwe wakonkezya kuti uyoocita cili boobu naa kutacicita,

11alimwi kuti mulumaakwe wamvwa cikonke cakwe, amana waumuna buyo, cikonke eeco uleelede kucibamba.

12Pele kuti naa mulumaakwe wamukasya, nkokuti cikonke eeco camana. Mwami Leza ulamwaangununa, nkaambo mulumaakwe wamukasya.

13Mulumi ulakonzya kuzumina naa kukaka cikonke camukaintu wakwe.

14Pele kuti naa mulumi waumuna buyo, nkokuti wazumina cikonke eeco. Wazumina mukutaamba cimwi cintu acikonke eeco.

15Pele kuti mulumi wamukasya kwainda ciindi kali wamvwide kale, ooyo mulumi nguutibe aamulandu.»

16Aaya ngamalailile Mwami Leza ngaakapa Mozesi aajatikizya mwaalumi amukaintu wakwe, naa wisi amwanaakwe musimbi uukkala aawe.

Myeelwe 31

Nkondo a Bamidiyani

1Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

2«Usubule Bamidiyani kaambo kaceeco ncibakacita Baisilayeli, lino waakumana kubasubula uyoofwa.»

3Mpoonya aawo Mozesi wakaambila bantu kuti, «Amulibambilile kulwana nkondo kuti musubule Bamidiyani mubusena bwa Mwami Leza.

4Kuzwa kumusyobo umwi aumwi wa Baisilayeli kuzwe bantu bali cuulu basinkondo.»

5Aboobo musyobo umwi aumwi wakatuma bantu bali cuulu mweelwe wabo wakasika kuzyuulu zili kkumi azibili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Nkaako Mozesi wakabatuma kuya kunkondo, aabo bali zyuulu zili kkumi azibili bazwa kumusyobo umwi aumwi, musololi wabo wakali Finihasi mupaizi. Ooyo nguwakatola zibelesyo zyakubusena busalala amyeembo yakulailizya bantu.

7Lino bakalwana Bamidiyani mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi, nkabela bakajaya baalumi boonse do.

8Bakajailizya abami baku Midiyani ba: Evi, Lekemu, Zuu, Huu, a Leba alimwi bakajailizya a Balaamu mwanaa Beyo.

9Baisilayeli bakajata bakaintu abana ba Bamidiyani, alimwi bakatola matanga aaŋombe aambelele, alubono lumwi loonse.

10Bakatenta minzi azilawo zyabo zyoonse mobakali kukkala,

11akutola lubono lwabo loonse abantu.

12Bakabaleta kuli Mozesi, Eliyazaa mupaizi, akuli babuleya Baisilayeli. Aabo bakali kuzivuka mumabanda aa Mowabu mutala lyamulonga wa Jolodani kuzwa ku Jeliko.

Kupiluka kwabasilumamba

13Lino Mozesi a Eliyazaa mupaizi abasololi boonse babantu bakazwa muzivuka kuyoocingauzya basinkondo.

14Lino Mozesi wakakalalila basololi babasinkondo, basololela zyuulu amyaanda bakapiluka kuzwa kunkondo.

15Wakababuzya kuti, «Nkaambo nzi ncomwatajailizya abakaintu?

16Tee bakaintu abalo bakatobela kulaya kwa Balaamu, alimwi mbibakacita kuti Baisilayeli bazangile Mwami Leza ku Peyo. Ncicakacita kuti kube cuumo akati kabantu ba Mwami Leza.

17Lino amujaye balombe boonse, bakaintu boonse.

18Pele mutajayi basimbi batazi basankwa mubaleke babe banu.

19Nywebo nyoonse nimwakajaya muntu nikuba kuguma mutumba muleelede kutanjila muzivuka kusikila kwamazuba aali ciloba. Buzuba bwatatu abwaciloba mulisalazye lwanu nobeni abaange banu.

20Musalazye zisani antoomwe azyoonse zyacikutu, boya bwampongo, aboya bwambelele.»

21Lino Eliyazaa mupaizi wakaambila aabo bakazwa kunkondo kuti, «Ngooyu mulawo Mwami Leza ngwaakapa Mozesi:

22Ngolida, nsiliva, mukuba, mundalila, mutofwe,

23alubulo lumwi loonse luumpwe mumulilo, ndendilyo nolutisalale. Kuzwa waawo zisalazigwe amaanzi aakusalazya. Kufumbwa citakonzyi kubikkwa mumulilo cisalazigwe amaanzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Mubuzuba bwaciloba muleelede kusalazya zisani zyanu, ndendilyo nimuyoosalala mu Mulawo, kwamana waawo muyookonzya kunjila, muzivuka.»

Kwaabanya zyasaalwa

25Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

26«Yebo a Eliyazaa mupaizi abasololi babuleya, mubale zyakasaalwa zyoonse nkokuti bantu abanyama boonse.

27Muleelede kuzyaabanya muzipaanzi zyobilo, cimwi cibe cabasilumamba, cimwi cibe cababuleya.

28Kucipaanzi cabasilumamba, mugwisye akupa ku Mwami Leza comwe akati kazili myaanda yosanwe, naba muntu, ŋombe, mbongolo, mbelele, ampongo cipegwe ku Mwami Leza.

29Amuzipe kuli Eliyazaa mbuli cipego ku Mwami Leza.

30Kucipaanzi cababuleya, mugwisye comwe akati kamakumi osanwe, naba muntu, ŋombe, mbongolo, mbelele, mpongo abanyama bamwi. Eezi zipegwe ku Balevi babelekela mutente lya Mwami Leza.»

31Eelyo Mozesi a Eliyazaa bakacita mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

32Lino zyakasaalwa nzeezi, kwakali mbelele zili zyuulu zili myaanda iili cisambomwe amakumi aali ciloba azisanu.

33Kwakali ŋombe zili zyuulu zili makumi aali ciloba azibili.

34Kwakali mbongolo zili zyuulu zili makumi aali cisambomwe acimwi.

35Kwakali basimbi batazi basankwa bali zyuulu zili makumi otatwe azibili.

36Caabilo cabasilumamba cakali mbelele zili zyuulu zili makumi otatwe aciloba amyaanda yosanwe,

37cakapegwa ku Mwami Leza nimbelele zili myaanda iili cisambomwe amakumi aali ciloba azisanu.

38Ŋombe zyakali zyuulu zili makumi otatwe acisambomwe, cakapegwa ku Mwami Leza cakali ŋombe zili makumi aali ciloba azibili.

39Mbongolo zyakali zyuulu zili makumi otatwe amyaanda yosanwe, zyakapegwa ku Mwami Leza zyakali makumi aali cisambomwe.

40Bantu bakali zyuulu zili kkumi acisambomwe, bakapegwa ku Mwami Leza bakali makumi otatwe ababili.

41Mpawo Mozesi wakapa Eliyazaa cakapedwe ku Mwami Leza, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Lino caabilo cababuleya eeco Mozesi ncaakaandaanya kuzwa kuli cabasilumamba,

43cakali mbelele zili zyuulu zili myaanda yotatwe amakumi otatwe aciloba amyaanda yosanwe.

44Ŋombe zyakali zyuulu zili makumi otatwe acisambomwe.

45Mbongolo zyakali zyuulu zili makumi otatwe amyaanda yosanwe.

46Bantu bakali zyuulu zili kkumi acisambomwe.

47Kuzwa kucaabilo eeci Mozesi wakagwisya cipaanzi comwe cabantu bali makumi osanwe acipaanzi comwe cabanyama bali makumi osanwe, mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila, eezyo wakazipa ku Balevi babelekela kutente lya Mwami Leza.

48Lino basololi babasilumamba bali zyuulu abali myaanda bakaya kuli Mozesi

49baakuti, «Simalelo wesu, twabala basilumamba boonse mbutwakali kulanga, taakwe awasweeka.

50Nkaako twaletela Mwami Leza ngolida, nkaya, ninga, bulungu, atunkwinta-nkwinta ntutwakasaala kuti tumanye busofwaazi bwesu ku Mwami Leza.»

51Mozesi a Eliyazaa bakatambula zyangolida azibelesyo zyoonse nzibakaleta,

52zyakaletwa ku Mwami Leza abasololi babasilumamba zyakali kulema masyekeli aali zyuulu zili kkumi acisambomwe amyaanda iili ciloba amakumi osanwe.

53Pele basilumamba buyo bakayobola eezyo nzibakasaala.

54Lino Mozesi a Eliyazaa mupaizi bakaleta ngolida eeyo kutente lyakuswaanganina kuti cibe cipego caciibalusyo ku Mwami Leza.

Myeelwe 32

Misyobo iili kujwe lya Jolodani

(Ciibalusyo 3.12-22)

1Misyobo ya Lubeni a Gadi yakajisi ŋombe zinji, alimwi yakabona kuti nyika ya Jazee aya Giliyadi yakajisi macelelo mabotu.

2Nkaako bakainka kuli Mozesi a Eliyazaa mupaizi, akubasololi babuleya baakuti,

3«Twabona kuti zisi zya Ataloti, Diboni, Jazee, Nimula, Hesyiboni, Eliyale, Sebamu, Nebo, a Beyoni,

4eezyo Mwami Leza nzyaakazundila Baisilayeli nzibotu kweembelela. Mbuli mbotuli beembezi,

5mutufwide luzyalo mutupe zisi eezi tutalanduki kutala aamulonga wa Jolodani.»

6Mozesi wakaingula Balubeni a Bagadi kuti, «Sena ncibotu kuti beenzinyoko baye kunkondo nywebo kamukkede buyo kuno?

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Nkaambo nzi ncomuyanda kutyompya myoyo ya Baisilayelinyoko kuti batainki
kunyika Mwami Leza njabapa?

8Eeci ncencico cakacita bamauso ciindi nindakabatumide kuzwa ku Kadesyibeniya.

9Nibakaakusika kukkuti lya Esyikolo akubona nyika, nibakaboola, bakazootyompya
myoyo ya Baisilayelinyina kuti batainki kunyika Mwami Leza njaakabapa.

10Nkaako Mwami Leza wakanyema ciindi eeco, wakakonka akuti,

11‹Akaambo kakuti tiibanditobela amoyo woonse, taakwe muntu wamyaka iili
makumi obilo akwiindilila wakazwida mu Ijipiti uuyoonjila munyika eeyo
njendakasyomezya kuli Abulahamu, Izaka, a Jakobo,

12kuleka buyo Kelebi mwanaa Jefune Mukenizi, a Josyuwa mwanaa Nuni.› Balo
bakatobela Mwami Leza amoyo woonse.

13Mwami Leza wakabanyemena Baisilayeli, nkabela wakabaingaizya munkanda
kwamyaka iili makumi one mane nibakamaninina aabo bakabisizya Mwami Leza.

14Lino sunu kwabuka ndinywe mubusena bwamauso basizibi, nywebo muyanda
kwiindilizya bukali bwa Mwami Leza ku Baisilayeli.

15Kuti naa nywebo Nobalubeni a Bagadi mutamutobeli mulacita kuti abaleke bantu
alimwi munkanda, kwamana mulanyonyoozya bantu aaba boonse.»

16Balo bakati, «Tusaangune kuyaka zimpati aminzi yabakaintu abana besu.

17Kwamana notutilibambile zyankondo, tulasolweda beenzuma kunkondo kusikila
tukabasisye mumasena aabo. Katutana, bakaintu abana besu banooli muminzi
iikwabililidwe akaambo kakuyoowa bantu bacisi cino.

18Tatunoobooli kuminzi yesu kusikila Baisilayelima bakatole nyika eeyo
njibakapegwa.

19Tatukooyooabilwa nyika mutala limwi lya Jolodani, nkaambo swebo tulijisi kale
caabilo cesu cili okuno.»

20Lino Mozesi wakabaingula kuti, «Kuti naa mwacita oobo akuunka kunkondo
mukutobela Mwami Leza,

21akumulwanina kutala lyamulonga mane akatande basinkondonyina boonse,

22nyika yoonse yaakuzundwa, muyoopiluka kamwaangunwidwe a Mwami Leza,
alimwi a Baisilayelinyoko, aawo eeyi nyika niizooba yanu ncobeni.

23Pele kuti naa mwakaka kucita oobo, mwabisizya Mwami Leza, alimwi muzibe kuti
ncobeni-ncobeni zibi zyanu ziyoomupilukila.

24Amuyakile bakaintu abana banu minzi akuyaka zimpati, pele mukacite
nzimwakasyomezya.»

25Balubeni a Bagadi bakaamba kuti, «Simalelo wesu, tulacita mbuli mbootulailila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Bakaintu, bana besu, ŋombe ambelele zyesu zilasyaala kuno kuminzi ya Giliyadi.

27Swebo tobabelesi bako tulalanduka, umwi aumwi kalibambilide kuya kunkondo kuyoolwanina Mwami Leza mbubonya mbuli mbootwaambila.»

28Lino Mozesi wakapa malailile aaya kuli Eliyazaa mupaizi a Josyuwa mwanaa Nuni akubasololi baziinga zya Baisilayeli.

29Wakati, «Kuti naa Balubeni a Bagadi bakalanduke Jolodani andinywe, akulwanina Mwami Leza alimwi akuzunda, nyika ya Giliyadi iyooba yabo yoonse mbwiibede, ndolukono lwabo.

30Pele kuti naa batakazubuki Jolodani akulwana andinywe, bakapegwe caabilo cabo mu Kenani, mbubonya mbuli ndinywe nyoonse.»

31Bagadi a Balubeni bakaingula kuti, «Zintu zyoonse Mwami Leza nzyaatwaambila tuyoozicita.

32Tulalanduka kuyoolwanina Mwami Leza ku Kenani, pele caabilo cesu cinooli kutala lino lya Jolodani.»

33Aboobo Mozesi wakapa Bagadi a Balubeni acisela camusyobo wa Manase mwanaa Josefa nyika yoonse ya Sihoni mwami wa Baamoli, nyika ya Ogi waku Basyani, kubikkilizya aminzi yoonse iizingulukide.

34Bagadi bakayakulula minzi ya Diboni, Ataloti, Aloyeli,

35Atiloti Syofani, Jazee, Jogibeha.

36Betemimula, a Betehalani, biiyakila bwaanda azimpati mukati.

37Balubeni bakayakulula Hesyiboni, Eliyale, Kiliyataimu

38Nebo, Baalameyoni (zina eeli lyakasandulwa) a Sibuma. Bakapa mazina mapya kuminzi njibakayakulula.

39Lino balunyungu lwa Makii mwanaa Manase bakainka kunyika ya Giliyadi baakwiitola, batanda Baamoli bakali kukkala mumo.

40Aboobo Mozesi wakapa Giliyadi kuli Bamakii, balunyungu lwa Manase, balo bakakkala nkuko.

41Jaili awalo walunyungu lwa Manase wakatola minzi imwi yalo njaakaulika kuti Havotijaili.

42Noba wakatola Kenati aminzi iizungulukide akwiita kuti Noba, kweendelana azina lyakwe.

Myeelwe 33

Lweendo lwakuzwa ku Ijipiti kusika ku Mowabu

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino ngaaya makani aamba zyamasena aakayakide Baisilayeli nibakazwa mu Ijipiti mumisyobo yabo kabasolwedwa a Mozesi a Aloni.

2Kalaililwa a Mwami Leza Mozesi wakalemba masena aanyendo zyabo munzila eeyi.

3Baisilayeli bakanyamuka kuzwa ku Lamesisi mubuzuba bwakkumi aasanu mumwezi wakasaanguna buli mbuzuba bwakaccilila Pobwe Lyakwiindilila. Bakeenda cabusicamba Baijipiti boonse kababababwenae

4Baijipiti bakacili kuzikka bana babo bakusaanguna Mwami Leza mbaakajaya. Munzila eeyi Mwami Leza wakatondezya kuti ulaanguzu kwiinda baleza ba Baijipiti.

5Lino Baisilayeli bakalonga kuzwa ku Lamesisi baakuyakila ku Sukkoti.

6Bamane bakalonga kuzwa ku Sukkoti, baakuyakila ku Etamu kumagolelo aankanda.

7Bamane bakainka kuzwa ku Etamu, bapilukila ku Pihahiloti kujwe lya Baalizefoni baakuyakila munsi a Migidolu.

8Bamane bakalonga kuzwa ku Pihahiloti bazubuka lwizi kuya munkanda. Lino nibakeenda kwamazuba otatwe munkanda ya Etamu, bakasika ku Mala.

9Bamane bakalonga ku Mala baakuyakila ku Elimu, kwakali tusensa twamaanzi tuli kkumi alimwi atukunka tuli makumi aali ciloba.

10Bamane bakalonga kuzwa ku Elimu baakuyakila munsi a Lwizi Lusalala.

11Bamane bakalonga kuzwa ku Lwizi Lusalala baakuyakila kunkanda ya Sini.

12Bamane bakalonga kuzwa kunkanda ya Sini baakuyakila ku Dofuka.

13Bamane kuzwa ku Dofuka bakaakuyakila ku Alusyi.

14Bamane bakalonga kuzwa ku Alusyi baakuyakila ku Lefidimu, ooko kwakanyina maanzi aakunywa.

15Bamane bakalonga kuzwa ku Lefidimu baakuyakila kunkanda ya Sinai.

16Bamane bakalonga kuzwa kunkanda ya Sinai baakuyakila ku Kibulotihataava.

17Bamane bakalonga kuzwa ku Kibulotihataava baakuyakila ku Hazeloti.

18Bamane bakalonga kuzwa ku Hazeloti baakuyakila ku Litima.

19Bamane bakalonga kuzwa ku Litima baakuyakila ku Limonipelezi.

20Bamane bakalonga kuzwa ku Limonipelezi baakuyakila ku Libuna.

21Bamane bakalonga kuzwa ku Libuna baakukkala ku Lisa.

22Bamane bakalonga kuzwa ku Lisa baakuyakila ku Kehelata.

23Bamane bakalonga kuzwa ku Kehelata baakuyakila kucilundu ca Syefa.

24Bamane bakalonga kuzwa kucilundu ca Syefa baakuyakila ku Halada.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Bamane bakalonga kuzwa ku Halada baakuyakila ku Makeloti.

26Bamane bakalonga kuzwa ku Makeloti baakuyakila ku Tahati.

27Bamane bakalonga kuzwa ku Tahati baakuyakila ku Tela.

28Bamane bakalonga kuzwa ku Tela baakuyakila ku Mitika.

29Bamane bakalonga kuzwa ku Mitika baakuyakila ku Hasyimona.

30Bamane bakalonga kuzwa ku Hasyimona baakuyakila mu Moseloti.

31Bamane bakalonga kuzwa ku Moseloti baakuyakila ku Benejaakani.

32Bamane bakalonga kuzwa ku Benejaakani baakuyakila ku Hagidigadi.

33Bamane bakalonga kuzwa ku Hagidigadi baakuyakila ku Jotibata.

34Bamane bakalonga kuzwa ku Jotibata baakuyakila ku Abilona.

35Bamane bakalonga kuzwa ku Abilona baakuyakila ku Eziyonigeba.

36Bamane bakalonga kuzwa ku Eziyonigeba baakuyakila munkanda ya Zini (ngo Kadesyi).

37Bamane bakalonga kuzwa ku Kadesyi baakuyakila kucilundu ca Hoo kumunyinza wa Edomu.

38Nkonkukooko Mwami Leza nkwaakalailila Aloni mupaizi kuti atante acilundu ca Hoo aawo mpaakafwida. Oobu bwakali buzuba bwakusaanguna, bwamwezi wasanu mumwaka wamakumi one kuzwa Baisilayeli nibakasiya Ijipiti.

39Ciindi eeci Aloni wakajisi myaka iili mwaanda amakumi obilo aitatu.

40Lino mwami waku Aladi kumusanza lya Kenani wakamvwa kuti Baisilayeli balaboola,

41kuzwa kucilundu ca Hoo bakaakukkala ku Zalimona.

42Bamane bakalonga kuzwa ku Zalimona baakuyakila ku Punoni.

43Bamane bakalonga kuzwa ku Punoni baakuyakila ku Oboti.

44Bamane bakalonga kuzwa ku Oboti baakuyakila ku Iyeabalimu mu Mowabu.

45Bamane bakalonga kuzwa ku Iyeabalimu baakuyakila ku Dibonigadi,

46bamane kuzwa ku Dibonigadi baakuyakila ku Alimonidibilatayimu,

47bamane kuzwa ku Alimonidibilatayimu baakuyakila mumalundu aaku Abalimu aali kumbele lya Nebo.

48Lino kuzwa kumalundu aa Abalimu bakaakuyakila kumabanda aa Mowabu mutala lyamulonga wa Jolodani kuzwa ku Jeliko,

© 1996, Bible Society of Zambia.

49ooko mumabanda aa Mowabu bakaakuyakila munsi a Jolodani kuzwa ku Betisesyimoti kusikila ku Abelasyitimu mumabanda aa Mowabu.

Milawo yakuswiilila kabatana kuzubuka mulonga wa Jolodani

50Mumabanda aa Mowabu mutala lyamulonga wa Jolodani kuzwa ku Jeliko,

51Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, aambile Baisilayeli kuti, «Mwaakumana kuzubuka mulonga wa Jolodani ku Kenani,

52mukatande bantu boonse bamunyika eeyo. Mukapwayaule mituni yabo mibeze ayalubulo akumwayaula malende aabo.

53Mukatole nyika mukakkale, nkaambo ndime ndamupa njiyanu.

54Pele nyika ileelede kupambaulwa kwiindila mukuuma cisolo mbubweelede musyobo omwe-omwe, musyobo ulaabantu banji uyoopegwa cisi cipati, musyobo ulaabantu bace uyoopegwa cisi ciniini. Eeco cabawida acisolo ncecabo. Mwaabane kweendelana aziinga zyabasikale banu.

55Pele kuti naa mutakabatandi bantu banyika eeyo aabo mbomuyoosiya bayoomupenzya munyika,

56kuti mutakabatandi mubusena bwabo njoonyonyoona ndinywe, mbubonya mbuli mbundali kuyeeya kuyoobacita.»

Myeelwe 34

Minyinza yanyika

1Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti

2aambile bantu ba Baisilayeli kuti, «Mwaakunjila mu Kenani nyika njeyoomupa, minyinza yayo inookkede boobu.

3Munyinza wakumusanza uyoozwida kunkanda ya Zini mane do kumunyinza wa Edomu. Kujwe uyoozwida kugolela Lwizi Lwamunyo.

4Ngooyo mane waakusika kumusanza aakazila ka Akulabimu, waindila mane ku Zini akuyoosika kumusanza wa Kadesyibeniya. Kuzwa waawo uyooya ku Hazaadaa mane kusikila ku Azimoni,

5ooko nkuyoonjila ku mulonga wa Ijipiti waakugolela mu Lwizi Lupati.

6«Munyinza wakumbo ndwizi Lupati.

7«Wakunyika uyootalikila ku Lwizi Lupati kuyoosika kucilundu ca Hoo.

8Kuzwa ooko ngooyo mane kuyoosika ku Hamati. Wamana uyooya ku Zedadi

9ngooyo waakusika ku Zifuloni waakugolela ku Hazaenani. Ooyu ngomunyinza wakunyika.

10«Munyinza ooyu uyootalikila ku Hazaenani kusikila ku Syefamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Kuzwa ooko ngooyo mane ku Libula kulubazu lwakujwe lya Ayini. Wamana
uyoongenyuka kutobelezya lwizi lwa Kineleti,

12ngooyo watobelezya mulonga wa Jolodani waakugolela ku Lwizi Lwamunyo. Eeyo
njenyika yanu aminyinza mwiigolela.»

13Mpawo Mozesi wakaambila Baisilayeli kuti, «Eyi njenyika njemuyooabana
kwiindila mukuuma cisolo. Mwami Leza wakalailila kuti ikapegwe kumisyobo iili
fuka acisela.

14Nkaambo kakuti misyobo ya Lubeni a Gadi, acisela cimwi caba Manase ili kujwe.
Batambula kale caabilo cabo.

15Eeyi misyobo yobilo acisela yatambula kale caabilo cabo kujwe lya Jolodani
kulangana a Jeliko kumapaswido aazuba.»

Basololi basalidwe kwaabanya nyika

16Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

17«Aaba mbabasololi batikaabanye nyika, Eliyazaa mupaizi, Josyuwa mwanaa Nuni.

18Alimwi usale musololi omwe kuzwa kumusyobo omwe-omwe uyoobagwasya.

19Mazina aabo ngaaya: Kuzwa kumusyobo wa Juda ngu Kelebi mwanaa Jefune,

20kuzwa kumusyobo wa Simiyoni ngu Syimuweli mwana wa Amihudi.»

21Kuzwa kumusyobo wa Benjamini ngu Elidadi mwanaa Kisiloni.

22Kuzwa kumusyobo wa Dani ngu Buku mwanaa Jogili.

23Kuzwa kumusyobo wa Manase mwanaa Josefa ngu Haniyeli mwana wa Efodi.

24Kuzwa kumusyobo wa Efulemu mwanaa Josefa ngu Kemuweli mwanaa Syifutani.

25Kuzwa kumusyobo wa Zebuluni ngu Elizafani mwanaa Panaki.

26Kuzwa kumusyobo wa Isakaa ngu Palitiyeli mwana wa Azani.

27Kuzwa kumusyobo wa Asyee ngu Ahihudi mwanaa Syeloni,

28Kuzwa kumusyobo wa Nafutali ngu Pedaheli mwana wa Amihudi.

29Aaba mbabaalumi Mwami Leza mbaakalailila kwaabanya zisi ku Baisilayeli kuti
lube lukono lwabo mu Kenani.

Myeelwe 35

Minzi yakapegwa Balevi

1Mumabanda aa Mowabu mutala lyamulonga wa Jolodani kuzwa ku Jeliko, Mwami
Leza wakaambila Mozesi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

2«Ambila Baisilayeli bape Balevi minzi yakukkala munyika njibatambula antoomwe amacelelo aazingulukide.

3Mbombuboobu mbobatibe aaminzi amacelelo amatanga aabo.

4Macelelo aaya anookwakwabukide tukokola tuli cuulu kuzwida kulukwakwa kusikila nkwaagolela kuzinguluka munzi woonse,

5caamba kuti bbazu lyomwe-lyomwe kuzwa kumagolelo kusikila amwi lilampa tukokola tuli zyuulu zyobilo.»

Minzi yakulivunina

(Ciibalusyo 19.1-13; Josyuwa 20.1-9)

6Minzi iili cisambomwe muliyeeyo njomuyoopa Balevi ibe yakulivunina, ooko wajaya muntunyina nkwakonzya kulivunina. Kunze aayeeyo mukape aimwi minzi iili makumi one aibili.

7Nkokuti antoomwe njomuyoopa Balevi iili makumi one alusele kubikkilizya amacelelo aayo.

8Minzi eeyi igwisigwe kuzwa kuminzi iyoojanika muzisi zyamisyobo imwi. Musyobo mupati upe minzi minji, musyobo muce upe mice.

9Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti

10alailile Baisilayeli kuti, «Mwaakumana kuzubuka mulonga wa Jolodani alimwi mwaakukkalilila munyika ya Kenani,

11mukasale minzi iiyooba yakulivunina ooko muntu wajaya muntunyina muntenda nkwakonzya kuyoolivunina.

12Muntu uyooinka ooko kuti akalivune katanabetekwa kunkuta.

13Minzi eeyi iili cisambomwe njomuyoopa njeminzi yanu yakulivunina.

14Minzi yotatwe ibe kutala lino lya Jolodani, imwi yotatwe mu Kenani.

15Kuminzi eeyi nkobayoolivunina Baisilayeli abamasi bakkala ambabo kutegwa kufumbwa wajaya muntunyina muntenda nkwayootijila.

16«Pele kuti naa wamuumya cibulo, wamana waumwa wafwa, ooyo mujayi, uleelede kujaigwa awalo.

17Alimwi kuti naa wamuumya bbwe wamana waumwa wafwa, ooyo mujayi uleelede kujaigwa awalo.

18Alimwi kuti naa wamuumya cisamu, wamana waumwa wafwa, ooyo mujayi uleelede kujaigwa awalo.

19Simukowa wayooyo wajaigwa nguuelede kujaya ooyo kufumbwa mpaamuswaanina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20«Alimwi kuti naa muntu wayasa muntunyina acaali nikuba kumuyubilila kumuumya cintu, kwamana waumwa wafwa,

21naa wamuumya ntuku kwamana ooyo waumwa wafwa, ooyo mujayi uleelede kujaigwa awalo. Simukowa wayooyo wajaigwa nguuelede kujaya ooyo.

22«Pele kuti naa muntu katazi wauma umwi nikuba kumuyasa muntenda,

23naa katamubwene walosya bbwe, akumujaya, eelyo mukuti taakali sinkondonyina alimwi taakamucisa acaali,

24aboobo basinkuta bayoovuninina wakajaya kuzwa kuli simukowa wayooyo wakajaigwa.

25Wamana balamutumina kumunzi ooko nkwaakatijilide. Muntu ooyu unooli kooko, lufu lwamupaizi mupati ndoluyoomwaangununa.

26«Pele kuti naa wajaya ooyo wazwida anze lyamagolelo aamunzi wakulivunina,

27wamana simukowa wayooyo wakajaigwa wamujana, ulakonzya kumujaya katakwe mulandu pe.

28Nkankakaako nceelede kukkala mumunzi ooyo kusikila kulufu lwamupaizi mupati. Wamana ulakonzya kupilukila kwakwe.

29Malailile aaya ajatikizya ndinywe alunyungu lwanu kufumbwa nkomuyookkala.

30«Lino mujayi ajaigwe buyo kuti kakuli bakamboni, taakwe weelede kujaigwa naa kakuli buyo kamboni omwe pe.

31Mujayi atanununwi pe, pele ajaigwe ncobeni.

32Muntu wakajaya wamana watijila kumunzi wakulivunina atanununwi akupiluka kwakwe kusikila lufu lwamupaizi mupati.

33Mutasofwaazyi cilawo ncomukkede, nkaambo mujayi usofwaazya cilawo. Cilawo cikonzya kusalala naa mujayi wajaigwa.

34Mutasofwaazyi nyika oomo momukkede oomo mwebede ambebo, nkaambo mebo nde Mwami Leza ndili akati ka Baisilayeli.»

Myeelwe 36

Kukona kwabakaintu

1Lino bapati bamikwasyi muciinga ca Giliyadi mwanaa Makii, mwanaa Manase, mwanaa Josefa, bakaza kuli Mozesi abasololi bamikwasyi ya Baisilayeli

2bakati, «Mwami Leza naakalailila simaleleesu kwaabanya Baisilayeli nyika, wakalailila kuti cipaanzi camukwesu Zelofehadi cipegwe kubana basimbi.

3Pele atwaambe kuti naa bakwatwa kulibaziinga zimwi, nkokuti cipaanzi ciya ciyooba cabambi, caamba kuti cipaanzi cesu cilaceya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Waakusika mwaka walutangalo, cipaanzi cabo ciyooswaanganyizigwa kucipaanzi cabaabo bakwata, aboobo cainkila limwi.»

5Lino Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti aambile Baisilayeli kuti, «Caamba bamusyobo wa Manase cililuleme.

6Ngaaya malailile aa Mwami Leza kubana basimbi ba Zelofehadi. Bakwatwe kufumbwa muntu ngubayanda, pele abe waciinga cawisi.

7Taakwe cipaanzi canyika mu Isilayeli cikonzya kukonwa aciinga cimbi, ciinga comwe-comwe cinookkede mukatongo kaco.

8Atwaambe musimbi uukonede weelede buyo kukwata muciinga cawisi, mbombuboobu Muisilayeli mbwanoojisi lukono lwawisi.

9Taakwe cipaanzi canyika Muisilayeli cikonzya kukonwa aciinga cimbi, ciinga comwe-comwe cijatilile kucipaanzi caco.»

10Lino bana basimbi ba Zelofehadi bakacita mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

11Nkaambo kaako Mala, Tiliza, Hogila, Mika a Nowa, bakakwatwa kubasazinyina.

12Bakakwata mumikwasyi ya Bamanase mwanaa Josefa, kutegwa cipaanzi cabo cikkalilile.

13Eeyi njemilawo amalailile Mwami Leza njaakapa Baisilayeli kwiindila muli Mozesi mumabanda aa Mowabu mutala lyamulonga wa Jolodani kuzwa ku Jeliko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ciibalusyo

Ciibalusyo 1

1Ngaaya majwi aa Mozesi ngaakaambila Baisilayeli boonse nibakali munkanda kujwe lyamulonga wa Jolodani mukkuti lili munsi aa Sufu aawa mpaakati aanga munzi wa Palani waba kulubazu lumwi minzi ya Tofeli, Labani, Hazeloti, a Dizahabu yaba kulubazu lumwi.

2Kuli musinzo wamazuba aali kkumi abumwi kuzwida kucilundu ca Sinai kuyoosika ku Kadesyibaaneya kwiinda nzila yacilundu ca Siiya.

3Lino mumwaka wamakumi one kuzwa ciindi Baisilayeli nibakalonga kuzwa kunyika ya Ijipiti, mubuzuba bwakusaanguna bwamwezi wakkumi aumwi Mozesi wakaambila bantu makani oonse aayo Mwami Leza ngaakamulaililide kuti abaambile.

4Majwi aaya akaambwa a Mwami Leza kazundide kale Sihoni mwami wa Baamoli ooyo wakali kulela mumunzi wa Hesyiboni, alimwi wakalizundide kale a Ogi mwami wa Basyani wakali kulela muminzi ya Asiyitaloti a Edileyi.

5Kabacikkede kujwe lya Jolodani, mucisi ca Mowabu, Mozesi wakapandulwida bantu milawo anjiisyo zya Leza.

6Wakati, «Katuli ku Sinai, Mwami Leza wesu wakatwaambila kuti, ‹Mwakkala cabonwa kuno,

7lino amulonge muunke kunyika ya Baamoli amuzisi zyoonse nzyobabambene limwi, ku Alaba kunyika yatulundu-lundu, amuzibanda zyakumusanza, mane kuyoosika kumakoba aalwizi lupati kunyika ya Bakenani, aku Lebanoni, mane do kumulonga mupati wa Yufuletisi.

8Masimpe, njoomupa nyika eeyo, mebo nde Mwami Leza njendakasyomezya kuyoopa kuli basikale banu, ba Abulahamu, Izaka a Jakobo, akulunyungu lwabo. Kamuya mukiitole.› »

Mozesi mbwaakasala babetesi
(Kulonga 18.13-27)

9Mozesi wakati kubantu, «Alimwi katucili ku Sinai ambebo ndakamwaambila kuti, ‹Mukuli wakumweendelezya nsyuukonzyi endikke.

10Mwami Leza wanu wamuvuzya kapati cakuti mwaba mbuli nyenyezi.

11Mwami Leza wabasikale banu amuvuzye ziindi zili cuulu kwiinda mbomubede lino. Amuleleke mbubonya mbuli mbwaakasyomezya.

12Pele lino inga mebo endikke ndakonzya buti kuyumuna mukuli wakumweendelezya nywebo alimwi akumubetekela manyongwe aanu?

13Nkaako amusale baalumi basongo kuzwa kumusyobo omwe-omwe, bali mbaasiluzibo balemekwa, babe basololi banu!›

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Eelyo anywebo lwanu mwakazumina kuti cintu cili boobo cileelede kucitwa.

15Aboobo aabo bantu mbimwakasala kuzwa mumusyobo omwe-omwe, bakajisi busongo aluzibo, ndakababikka kuba basololi banu. Bamwi bakali kulela bantu bali cuulu, abamwi bakali kulela bali mwaanda, abamwi bakali kulela bali makumi osanwe, alimwi bamwi bakali kulela bali kkumi. Alimwi ndakasalilizya bakuti babagwasye.

16«Kuciindi eeco ndakabalailila babetesi banu kuti, ‹Muleelede kubeteka cabululami twaambo toonse bantu ntobayooleta kulindinywe, twaambo twa Baisilayeli nikuba twa Muisilayeli amuzwakule.

17Mukubeteka kwanu mutanoosalululi pe, kamubeteka buyo bweelede kubantu balemenede akubantu buyo. Mutakayoowi muntu nabani, nkaambo kubeteka kwanu kuzwa kuli Leza. Kuti naa mulandu ukamuyumine, mukuulete kulindime kuti ndizooubeteke.›

18Kuciindi eeco nciconya ndakamwaambila zintu zyoonse nzimweelede kucita.»

Basikutwela mbubakatumwa

(Myeelwe 13.1-33)

19«Lino twakacita mbubonya mbwaakatulailila Mwami Leza wesu. Twakasiya cilundu ca Sinai, twakeenda kwaandulula nkanda iilya mpati iiyoosya njimwakalibonena, munzila iiya kunyika yatulundu-lundu ya Baamoli. Nitwakasika ku Kadesyibaaneya,

20ndakamwaambila kuti, ‹Ono mwasika kunyika yatulundu-lundu ya Baamoli, njenjiyo eeyi nyika njaatupa Mwami Leza wesu.

21Masimpe, Mwami Leza wamupa nyika eeyi. Kamuya mwiisaale nkaambo njiyanu, mbubonya mbwaakamwaambila Mwami Leza wabasikale banu. Mutayoowi pe nikuba kutyompwa.›

22«Pele nywebo mwakaboola kulindime mwakati, ‹Atusaangune kutuma bamwi bantu kuti bakiitwele nyika kutegwa baboola bazootwaambile nzila njotweelede kutola alimwi aminzi njotuyoosaala.›

23«Muzeezo ooyo wakandibotela aboobo ndakasala baalumi bali kkumi ababili, omwe-omwe kuzwa kumusyobo omwe.

24Eelyo baalumi aabo bakainka baandulula kkuti lya Esyikoli baakutwela nyika.

25Nibakaboola bakaletelezya amicelo iizwa munyika eeyo kuti bazootondezye bubotu bwayo, alimwi bakazootwaambila amulomo mpande kuti eeyo nyika njaatupa Mwami Leza wesu nimbotu kapati.

26«Nikuba boobo nywebo mwakakaka kuunka kunyika eeyo, mwakazangila Mwami Leza. Mwakakaka kuswiilila malailile aakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Alimwi mwakatalika kutongooka muzivuka zyanu, mwakati, ‹Nkaambo kakuti Mwami Leza ulitusulaikide ncaakatugwisya mu Ijipiti kuti azootwaabe ku Baamoli kuti batumane kutujaya.›

28Ani tulagamayi? Kayi mbaaba batutyompya. Baamba kuti, ‹Bantu bamumo mbalamfu alimwi mbaasinguzu kwiinda ndiswe. Minzi yabo mmipati, iliyakilidwe ankwakwa zisika kujulu. Alimwi twakabona ammantu kuya.›

29«Pele mebo ndakamwaambila kuti, ‹Mutayoowi bantu aabo pe.

30Mwami Leza wanu nguuyoomusolweda akumulwanina lwakwe mwini mbubonya mbuli mbwaakacita mu Ijipiti

31amunkanda. Mwakalibonena nobeni Mwami Leza wanu mbwaakamulela mbuli muntu mbwalela mwanaakwe mulweendo lwanu loonse mane do kuno.›

32Pele nywebo nikuba kuti ndakamwaambila boobu, tiimwakasyoma Mwami Leza wanu,

33ooyo wakamusolweda akumutondezya mwakuyakila. Masiku wakali kumusolweda amusumpuululu wamulilo, isikati akkumbi.»

Mwami Leza mbwaakasubula Baisilayeli

(Myeelwe 14.20-45)

34«Lino Mwami Leza naakamvwa matongoosi aanu, wakanyema. Wakakonka akuti,

35‹Masimpe, taakwe naba omwe wabantu aaba bamusela ooyu mubi uuyoonjila munyika mbotu eeyo njindakasyomezya kupa kuli basikale babo.

36Ccita buyo Kalebi mwanaa Jefune walo alikke nguuyoobona nyika eeyo njaakatwela. Njoomupa alunyungu lwakwe, nkaambo walo wakandisyoma amoyo woonse.›

37Mwami Leza wakandinyemena ambebo akaambo kanu akuti, ‹Ayebo Mozesi tokooyoonjila munyika eeyo pe,

38pele buyo mugwasyi wako Josyuwa mwanaa Nuni nguuyoonjila mulinjiyo. Muyumye-yumye nkaambo nguuyoosolweda Baisilayeli kuyootola nyika eeyo!›

39«Mpampawo aalya Mwami Leza wesu mpaakatwaambilila kuti, ‹Bana banu aaba baniini batazi cibi acibotu mbabayoonjila munyika eeyo, aabo mbomuti bayoojatwa abasinkondonyoko. Njooipa kulimbabo kuti bakakkale mumo.

40Pele nywebo amupiluke kunkanda kuya ku lwizi lusalala.›

41«Lino nywebo mwakandiingula kuti, ‹Twakabisizya Mwami Leza. Pele ono tulainka tukalwane abantu aaba, mbuli bwalailila Mwami Leza wesu.› Eelyo umwi aumwi wanu wakabweza zilwanyo zyakwe, walibambila kuya kunkondo. Mwakali kuyeeya kuti ncibotu alimwi ncuuba-uba kulwana bantu bamunyika yatulundu-lundu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42«Pele Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Baambile bantu aaba kuti batasoli kuyoolwana, nkaambo mebo nsikooyooba ambabo, nkaako bayoozundwa abasinkondonyina.›

43Eelyo nindakamwaambila mbuli mbwaakandaambila Mwami Leza, taakwe nimwakandiswiilila pe. Pele mwakazangila malailile aa Mwami Leza. Mukulikankaizya kwanu mwakainka kuyoolwana bantu aabo.

44Eelyo Baamoli bakamutandaanya mbuli makata aanzuki zitandaanya muntu. Bakamukoma akumutandaanya mucisi catulundu-lundu ca Edomu, mane baakumusisya ku Homa.

45Kumane mwakalilila Mwami Leza kuti amugwasye, pele taakwe naakacita oobo.

46Mpawo mwakakkala buyo mu Kadesyi kwaciindi cilamfu.»

Ciibalusyo 2

Baisilayeli mbubakakkede munkanda

1Musule akooku twakanyona twaandulula nkanda kutozya ku lwizi lusalala, mbuli mbwaakandaambila Mwami Leza. Twakali munyika ya Edomu kwaciindi cilamfu.

2Mpoonya Mwami Leza wakandaambila kuti,

3«Mwakkala ciindi cilamfu munyika iino yatulundu-lundu, amunyone mutozye kulubazu lwakunyika.

4Ubazibye bantu kuti balaafwiifwi kunjila munyika yabakwanu, balunyungu lwa Isau, aabo bali mu Edomu. Bayoomuyoowa, pele amucenjele

5kuti mutabalwani, nkaambo nsikooyoomupa kapaanzi kanyika yabo nikaceya buti. Kayi ndakapa nyika eeyi yatulundu-lundu kuli Isau kuti ibe yakwe iimugeme.

6Naa bamupa cakulya naaba maanzi, muule.»

7Lino nywebo amuyeeye mbuli Mwami Leza wanu mbwaakamuleleka mulizyoonse nzimwakacita. Wakamubamba ciindi coonse ncimwakali munkanda eeyi mpati. Kwamyaka yoonse eeyi iili makumi one Mwami Leza wanu wakali aandinywe, taakwe acomwe cintu ncimwakabula pe!

8«Nkaano twakabaindilila bakwesu, balunyungu lwa Isau, bakali munyika ya Edomu. Twakasiya mugwagwa uuzwa kuminzi ya Elati a Aziyobigebee uuya kulwizi lwamunyo, twatola mugwagwa wamunkanda kuya ku Mowabu.

9Aawo Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Mutasoki Bamowabu nikuba kubusya nkondo. Nsikooyoomupa kabeela kanyika yabo nikaceya buti nkaambo nyika ya Aa ndakaipa kulunyungu lwa Loti.› »

(

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Munyika eeyi ciindi kwakali kukkala Baemi, aaba bakali bantu banji basinguzu, alimwi akali mantu mbubonya mbuli bwakali Baanaki.

11Bakazaalikizigwa kuti Balefa mbubonya mbuli Baanaki, balo Bamowabu bakali kubaita kuti Mbaemi.

12Ciindi-ciindi Baholi mbibakali kukkala munyika ya Edomu, pele balunyungu lwa Isau bakabatanda kuzwa munyika eeyo. Bakanyonyoona ciinga ca Baholi, mpoonya biikkala mbabo. Bakacita mbubonya mbuli Baisilayeli mbobakacita kubantu aabo bakali kukkala munyika eeyo njaakabapa Mwami Leza.)

13Mwami Leza wakatwaambila kuti, «Amuunke muzubuke mulonga wa Zeledi.» Mpoonya aawo twakazubuka.

14Lino kwakaindide myaka iili makumi otatwe alusele kuzwida ciindi nitwakalonga ku Kadesyibaaneya kusikila nitwakazubuka mulonga wa Zeledi. Ciindi eeco boonse bamusela uulya wakali kukonzya kuya kunkondo bakamanide kale kufwa, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakakonkezya.

15Nkaambo ncobeni Mwami Leza wakabanyonyoona boonse mane limwi bamaninina do.

16Nicakamana eeci,

17Mwami Leza wakati kulindime,

18«Sunu mulaandulula nyika ya Mowabu munzila iiya kumunzi wa Aa.

19Mwaakusika kumunyinza wa Baamoni, mutakabasoki nikuba kubusya nkondo nkaambo nsikooyoomupa kabeela kanyika yabo nikaceya buti. Eeyo nyika ndakiipa kuli balunyungu lwa Loti kuti ibe yabo.»

20Munyika eeyi ayalo Balefa bakali kukkala mumo, pele Baamoni bakabaita kuti Mbazamuzumu.

21Aaba bakali bantu banji basinguzu alimwi akali mantu mbubonya mbuli bwakali Baanaki. Pele Mwami Leza wakanyonyoona ciinga cabo, eelyo Baamoni bakabatanda akukkala munyika yabo,

22mbuli Mwami Leza mbwaakacitila balunyungu lwa Isau bakali kukkala mu Edomu ciindi naakabatandila Baholi. Bakabatandila limwi akukkalilila munyika yabo kusikila sunu.

23Kwaamba zya Baavi bakali munyika eeyo mane ku Gaza bakanyonyoonwa a Bakafitoli bakakkala munyika yabo.

24Lino Mwami Leza wakaamba kuti, «Amutalike lweendo lwanu alimwi, muzubuke mulonga wa Anoni. Amulange, ndaaba mwami Sihoni, Muamoli, mwami wa Hesyiboni, anyika yakwe yoonse. Amumusaale, mwiitole nyika yakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Kuzwa sunu ndacita kuti misyobo imuyoowe. Baakumvwa zyandinywe,
liyoobaleka, mumafuwa tontolo.»

Baisilayeli mbobakazunda mwami Sihoni
(Myeelwe 21.21-30)

26«Nitwakali kunkanda ya Kedemoti ndakatumya majwi aaluumuno kumwami Sihoni
aakuti,

27‹Amutuzumizye twiinde munyika yanu, tunoogeme buyo mugwagwa mupati
tatunooyabuleya-leya.›

28Twaakuyanda cakulya amaanzi aakunywa mukatuuzizye amuulo wawo. Kapati
tulomba kuti twiinde munyika yanu.

29Mutuzumizye buyo kwiinda munyika yanu mbuli bwakacita balunyungu lwa Isau
bakkala munyika ya Edomu, alimwi a Bamowabu bakkala mu Aa, twiinde buyo mane
limwi tukazubuke mulonga akuyoonjila munyika eeyo njayootupa Mwami Leza wesu.

30«Nikuba boobo mwami Sihoni taakwe naakatuzumizya kuti twiinde mucisi cakwe,
nkaambo Mwami Leza wanu wakamucitya kuti abe sicinguni mukuti amwaabile
mpawo, mbuli mbokubede sunu.

31«Mpoonya Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Bona, ndatalika kwaaba Sihoni
antoomwe anyika yakwe kulindinywe. Amwiisaale ibe yanu.›

32Mbombuboobu Sihoni mbwaakaletelela bantu bakwe boonse kuti bazootulwane
nitwakali munsi aamunzi wa Jahazi.

33Pele Mwami Leza wakamwaaba kulindiswe, twakamuzunda walo, abana bakwe,
alimwi abantu bakwe boonse.

34Ciindi eeco twakasaala minzi yakwe yoonse akwiinyonyoona, twakajaya boonse
baalumi, abakaintu abana. Taakwe naba omwe ngutwakasiya kali muumi pe,

35ccita buyo ŋombe nzitwakatola antoomwe alubono lwaminzi eeyo njotwakasaala.

36Kuzwida kumunzi wa Aloyele uuli kumbali aamulonga wa Anoni, kubikkilizya
amunzi uuli munsi lyawo mane kuyoosika ku Giliyadi, kwakanyina munzi nuuba
aalukwakwa lulamfu buti wakatukakila kunyonyoona pe, nkaambo Mwami Leza
wakiiaba kulindiswe.

37Pele kunyika ya Baamoni tiitwakainda pe, nikuba kunyika iili kumbali aamulonga
wa Jabboki, kubikkilizya akuminzi iili kunyika yatulundu-lundu, alimwi akumasena
amwi ooko nkwaatakatulailila Mwami Leza kuti tukasike.»

Ciibalusyo 3

Mbwaakazunda Ogi mwami wa Basyani
(Myeelwe 21.31-35)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1«Lino kuzwa waawo twakanyona, twatozya mugwagwa uuya ku Basyani.
Nitwakasika ooko, Ogi mwami wa Basyani, wakasika kuzootulwana ku Edileyi
abasilumamba bakwe boonse.

2Pele Mwami Leza wakati kulindime, ‹Mutabayoowi pe, ndilamupa nguzu
zyakubazunda, mutole nyika yabo yoonse. Mubacite mbuli mbumwakacita Sihoni,
mwami wa Baamoli bakkala ku Hesyiboni.›

3«Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakaaba mwami Ogi waku Basyani abantu
bakwe boonse kulindiswe, eelyo twakabajaya cakubamaninizya boonse mbobabede.

4Ciindi eeco twakaitola minzi yabo yoonse, taakwe nuuba omwe ngutwakasiya.
Antoomwe kwakali minzi iili makumi aali cisambomwe, nkokuti cisi coonse ca
Aagobu, cakali kulela Ogi mwami waku Basyani.

5Yoonse eeyi yakali minzi yakakwabilidwe ankwakwa zilamfu zijisi zitendele
zipingwa azibulo. Alimwi kwakali aimbi minzi minji yatakakwabilidwe
njotwakamwaya.

6Twakanyonyoona minzi eeyi yoonse, akubajaya baalumi, bakaintu abana boonse
bakali mulinjiyo, mbubonya mbuli mbutwakacita kuli Sihoni mwami waku
Hesyiboni.

7Pele ŋombe nzitwakasaala muminzi eeyo twakazitola antoomwe alubono loonse.

8«Mbombuboobu mbutwakazitola nyika zyoonse zyakali zyabami aaba bobilo ba
Baamoni, bakali kukkala mutala lyamulonga wa Jolodani, kuzwida kumulonga wa
Anoni akuyoosika kucilundu ca Hemoni.

9Cilundu eeci Basidoni baciita kuti Siliyoni, pele Baamoni baciita kuti Seniya.

10Twakacitola coonse cisi camwami Ogi waku Basyani, nkokuti minzi yoonse
yatulundu-lundu, kubikkilizya anyika ya Giliyadi a Basyani, mane kujwe kuyoosika
kuminzi ya Saleka a Edileyi.»

(

11«Lino mwami Ogi nguwakasyeede ku Balefa. Bulo bwakwe bwakali bwalubulo,
bulamfu bwabo bwakali tukokola tuli kkumi atutatu bwamba bwakali bwatukokola
tuli cisambomwe. Asunu nkobucili mumunzi wa Labba wa Baamoni.)

Misyobo yakakkala mucisi cakujwe lya Jolodani

(Myeelwe 32.1-42)

12«Lino nitwakatola nyika, nkokuti nyika yoonse kuzwida kumunzi wa Alowe uuli
kumbali aamulonga wa Anoni kubikkilizya acipaanzi canyika yatulundu-lundu ya
Giliyadi antoomwe aminzi yayo ndakiipa kumisyobo ya Lubeni a Gadi.

13Nkabela imwi yakasyaala kunyika eeyo antoomwe (anyika yoonse ya Basyani
njaakali kulela mwami Ogi, nkokuti nyika ya Aagobu, ndakiipa kucisela camusyobo
wa Manase.» Cisi coonse ca Basyani cakali kwiitwa kuti cisi ca Balefa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Jaii walunyungu lwa Manase wakatola cisi ca Aagobu, cili ngo Basyani, mane akuyoosika kumunyinza wa Gesyuu a Maaka. Minzi yamucisi eeci Jaii wakayuulika azina lyakwe, ncenciceeco asunu icitegwa Jaii.)

15Cisi ca Giliyadi ndakacipa kuciinga ca Makii wamusyobo wa Manase.

16Yalo misyobo ya Lubeni a Gadi ndakiipa cisi ca Giliyadi mane kuyoosika kumulonga wa Anoni. Cisela camulonga ooyo ncicakali munyinza wakumusanza. Kulubazu lwakunyika munyinza wakali mulonga wa Jabboki, ngowakali ngomunyinza wa Baamoni.

17Kulubazu lwakumbo cisi cabo cakali kusika kumulonga wa Jolodani. Cakali kutalikila kulwizi lwa Galilii kulubazu lwakunyika mane kuyoosika kulwizi lwamunyo kulubazu lwakumusanza, munsi-munsi acilundu ca Pisiga kulubazu lwakujwe.

18«Lino kumane ciindi eeco ndakabapa malailile aaya ndakati, ‹Mwami Leza wanu wamupa nyika eeyi yakujwe lya Jolodani kuti ibe yanu.› Nikuba boobo baalumi boonse bakonzya kuya kunkondo basolwede Baisilayelinyina kuyoolwana mutala lyamulonga wa Jolodani kuti bakagwasye kuyootola nyika yabo abalo.

19Pele bakaintu, bana banu, aŋombe zyanu zilasyaala muminzi eeyi njindamupa. Ndilizi kuti mulijisi ŋombe zinji.

20Amukabagwasye Baisilayelinyoko mane kusikila abalo batole nyika eeyo njabapa Mwami Leza wanu, iili kumbo aamulonga wa Jolodani akuyoobakkazika oomo muluumuno, mbubonya mbwaakamucitila anywebo. Kwaakumana umwi aumwi wanu natikaboole kunyika njindakamupa.

21«Nindakamana ndakaambila Josyuwa kuti, ‹Wakalibonena zintu zyoonse nzyaakacita Mwami Leza wanu kubami bobilo baya, mbubonya oobo mbwaayoocita akuli bamwi boonse bali aamanyika ngomuyoosaala.

22Mutabayoowi pe, nkaambo Mwami Leza wanu nguutikamulwanine.›

Mozesi mbwaakakasigwa kunjila munyika ya Kenani

23«Kumane ciindi eeco ndakakombelezya ndakati,

24‹O Mwami Leza, ndilizi kuti wanditondezya matalikilo buyo aazintu zipati zigambya nzyoyoocita. Taakwe leza uumbi mujulu naaba ansi uukonzya kucita zintu zipati nzyocita yebo!

25Akaka O Mwami wangu, ndizumizya kuti ndizubuke mulonga wa Jolodani, kuti ndikaibone nyika mbotu loko yatulundu-lundu. Akaka nkabone azilundu zyaku Lebanoni.› »

26Lino akaambo kanu, nywebo nobantu, Mwami Leza wakandinyemena, taakandimvwa pe. Wakandaambila kuti, «Mbubo, utacaambi limbi!

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Pele koya ukatante ansonje yacilundu ca Pisiga, ukalange nyika koonse-koonse. Ukiilangisye, nkaambo yebo tokooyoozubuka pe.

28Josyuwa mulailisye akumuyumya-yumya, nkaambo nguuyoosolweda bantu kuyootola nyika eeyo njoobona.»

29Mbombuboobu mbutwakakkala mukkuti lilangene amunzi wa Betipeyo.

Ciibalusyo 4

Mozesi mbwaakakombelezya Baisilayeli kuti kabaswiilila.

1Lino Mozesi wakaambila bantu kuti, «Amuswiilile malailile amilawo yoonse njeyanda kumwiisya. Ndendilyo nimuyoopona akukonzya kukkala munyika njaamupa Mwami Leza, Leza wabasikale banu.

2Kuli zeezi nzentimulailile mutayungizyi nikuba kugwisya cimwi pe. Amuswiilile milawo ya Mwami Leza wanu njetimupe.

3Nywebo nobeni mwakalibonena Mwami Leza ncaakacita ku Peyo. Mwami Leza wakanyonyoona bantu boonse bakali kukomba waku Peyo.

4Aabo bakasyoma Mwami Leza mpobacili asunu akati kanu.

5«Amubone mebo ndakamwiisya malailile amilawo yoonse, mbubonya mbuli Mwami Leza wangu mbwaakandilailila. Amukiibambe munyika eeyo njemuyootola.

6Amukaswiilile akwiitobela cakusyomeka. Eeci ciyootondezya kuli bamasi kuti muli basongo, bateelelesya. Baakumvwa zyamilawo yoonse eeyi, bayooti, ‹Ncobeni musyobo mupati ooyu ngwabusongo aluzibo.›

7«Taakwe musyobo uumbi nuuba ulaa leza uukkala munsi lyabo mbuli bucita Mwami Leza wesu. Kufumbwa twamulilila ulatumvwa.

8Taakwe musyobo uumbi nuuba buti uujisi malailile amilawo iiluzi mbuli eeyi njetimwiisye sunu.

9«Amucenjele alimwi mutalubi mubuumi bwanu boonse nzimwakalibonena. Pele amukaziiisye kubana banu akubazyukulu banu.

10Mukabazibye zyabuzuba nimwakaimvwi kumbele lya Mwami Leza wanu kucilundu ca Sinai. Ooko Mwami Leza nkwaakati, ‹Kobunganya bantu. Ndiyanda kuti balimvwide mbwetaambe, kutegwa baiye kundiyoowa akuti bakaiisye bana babo kundiswiilila mbubonya.›

11«Tee mwakaza akuzooima munsi aacilundu cakavumbidwe amakumbi aasiya mbi kakuvwilima mulilo mane kujulu.

12Mwami Leza wakaambaula kulindinywe kuzwa mumulilo mwakamumvwa kaambaula, pele ciwa cakwe tiimwakacibona pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Wakamwaambila ncomweelede kucita kuti mubambe cizuminano ncaakapangana andinywe nkokuti kubamba milawo yakwe iili kkumi, eeyo njaakalemba azilembelo zyobilo zyamabwe.

14Mwami Leza wakandaambila kuti ndimwiisye malailile amilawo yoonse njomweelede kubamba mwanooli munyika eeyo njomuyoosaala mutala lya Jolodani.

Mbwaakabacenjezya kuti batakombi mituni

15«Mulayeeya ciindi ciya Mwami Leza naakaambaula kulindinywe kuzwida mumulilo kucilundu ca Sinai, taakwe ncimwakabona niciba buti. Nkaako amucenjele ncobeni kuti

16mutabisyi mukulibumbila mutuni nuuba buti uuli mbuli mwaalumi naa mukaintu,

17munyama naa muyuni,

18cikalaba naa nswi.

19Mutakabi nimuyookomba naa kubelekela cimwi cazintu zyakujulu mbuli, zuba, mwezi, naa nyenyezi. Eezi zintu Mwami Leza wanu nzyaakalekela bamasi boonse.

20Pele nywebo lwanu muli bantu ba Leza mbaakagwisya mu Ijipiti, iilya nyika yamapenzi. Wakamuleta kuzwa munyika eeyo kuti muzoobe bakwe bamugeme, mbombuboobu mbomubede asunu.

21«Pele Mwami Leza wesu wakandinyemena kuti nsikooyoozubuka mulonga wa Jolodani akunjila munyika eeyo mbotu njayoomupa nywebo.

22Mebo ndilafwida omuno motubede. Nsikooyoozubuka mulonga wa Jolodani pe, pele nywebo mulazubuka akuyookkala munyika eeyo mbotu.

23Nkaako amucenjele kuti mutalubi cizuminano eeco ncaakapangana andinywe Mwami Leza, Leza wanu. Mutapangi mutuni nuuba buti,

24nkaambo Mwami Leza wanu mmulilo uusyukutya, ngu Leza utalekeleli bakomba baleza bambi.

25«Nikuba kuti mwaakukkala kwaciindi cilamfu munyika eeyo, akuba aabazyukulu, mutakaciti cinyonyoono kwiindila mukupanga mituni niiba buti.

26Kuti mukacite oobo, julu anyika zibe bakamboni bangu sunu kuti muyooloba do! Tamukooyookkalisya munyika iili mutala lya Jolodani njemuyootola. Muyoomana cilongo muzyolelwa.

27Mwami Leza uyoomumwaya akati kabamasi. Kuyoosyaala buyo bace kuzwa kulindinywe aawo Mwami Leza aakumutanda.

28Muyookomba mituni yazisamu amabwe, iitakonzyi kubona nikuba kumvwa, nikuba kulya, naa kunumfuzya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Ooko muyoolangaula Mwami Leza, Leza wanu, kuti naa mwaakumulangaula amoyo amuuya wanu woonse, muyoomujana.

30Mwaakujana mapenzi akuti naa zintu eezi zikamucitikile, mukapilukile ku Mwami Leza, Leza wanu uyoomuswiilila.

31Nkaambo walo Mwami Leza, Leza wanu ngusiluse. Takooyoomukaka, naa kumunyonyoona alimwi takalubi cizuminano ncaakacita walo mwini abasikale banu.

32«Amuvuntauzye zyakaindi zyaciindi kamutanazyalwa, kuzwida ciindi aawo Leza naakalenga muntu anyika aano. Amuvuntauzye zyanyika yoonse mboibede. Sena kuli wakamvwide kale cintu cili boobu?

33Sena kuli musyobo umwi wakamvwa kale Leza kakanana kuzwa mumulilo bamana bapona, mbuli mbumwakamumvwa nywebo Leza wanu?

34Lili Leza naakasolede kugwisya musyobo uumbi mubulelo bwaumwi, mbuli mbwaakacita Mwami Leza, Leza wanu kulindinywe mu Ijipiti kamulibwenene naakabelesya nguzu zyakwe? Wakaletela Baijipiti cuumo ankondo, wakacita maleele, azimwi zintu ziyoosya zigambya.

35Mwami Leza wakamutondezya zintu eezi kuti mumuzibe kuti walo alikke ngo Leza, taakwe uumbi kunze lyakwe pe.

36Wakacita kuti mumvwe ijwi lyakwe kuzwa kujulu kutegwa akonzye kumwiisya. Anyika ano wakacita kuti mubone mulilo wakwe uuyoosya, nkabela wakamukananina kuzwida mulinguwo.

37Nkaambo kakuti wakali kuyanda basikale banu, wakasala ndinywe nobalunyungu lwabo, alimwi kwiindila munguzu zyakwe zipati walo lwakwe mwini wakamuleta kuzwa mu Ijipiti.

38Nkaako muzibe alimwi mutalubi kuti Mwami Leza ngo Leza wajulu anyika.

39Taakwe uumbi kunze lyakwe pe.

40Nkaako amuswiilile akubamba milawo yakwe eeyi njindamupa sunu. Ndendilyo zintu zyoonse niziyoomululamina nywebo abana banu. Lino muyookkalilila munyika eeyo njamupa Mwami Leza, Leza wanu, iyooba nyika yanu akutamani.»

Minzi yakutijila iili kujwe aamulonga wa Jolodani

41Lino Mozesi wakasala minzi imwi yotatwe kulubazu lwakujwe aamulonga wa Jolodani,

42ooko nkokwakali kutijila sikujaya muntunyina kutegwa akafutuke naa kuti kali wakamujaya cakutaziba.

43Musyobo wa Lubeni wakapedwe munzi wa Bezee uuli munkanda mutulundu-lundu. Musyobo wa Gadi wakapedwe munzi wa Lamoti mucisi ca Giliyadi. Nkabela musyobo wa Manase wakapedwe munzi wa Golani mucisi ca Basyani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mozesi mbwaakabaindulwida Mulawo wa Leza

44Lino Mozesi wakapa milawo ya Leza ku Baisilayeli.

45Wakabapa milawo eeyi amalailile aakwe anjiisyo zimwi, kabazwide kale mu Ijipiti,

46kabali kujwe lya Jolodani mucibanda, kulangana amunzi waku Betipeyo. Oomu mwakali mucisi camwami Sihoni wa Baamoli, ooyo wakali kukkala mu Hesyiboni, walo wakazundwa a Mozesi a Baisilayeli kabazwide mu Ijipiti.

47Bakasaala nyika yakwe akukkala mulinjiyo, alimwi bakasaala anyika yamwami Ogi waku Basyani. Aaba bakali mbabami bobilo ba Baamoli bakali kukkala kujwe lya Jolodani.

48Nyika eeyo njobakatola yakali kuzwida kumunzi wa Alowe kumbali aamulonga wa Anoni mane kuyoosika kumulundu wa Siliyoni, uuli ngo Hemoni,

49kubikkilizya acisi cili kujwe lya Jolodani kuyoosika kulwizi lwa Munyo kunselelo lyacilundu ca Pisiga.

Ciibalusyo 5

Milawo iili kkumi
(Kulonga 20.1-17)

1Lino Mozesi wakaita Baisilayeli boonse akwaamba kuti, «Nobantu Baisilayeli amuswiilile milawo ambeta zyoonse nzendimupa sunu, mwiiye kabotu akwiiswiililisya.

2Mwami Leza, Leza wesu, wakapanga cizuminano andiswe kucilundu ca Sinai.

3Cizuminano eeci Mwami Leza taakapangana buyo kulindinywe amatata alikke pe, pele andiswe notucipona sunu.

4Kuzwa mumulilo wakali kuvwilima acilundu, Mwami Leza wakakanana kamulimvwidide.

5Mebo ndakaimvwi akati kanu a Mwami Leza nkeambilizya nzyaakali kukanana nkaambo nywebo mwakali kuyoowa mulilo aboobo tiimwakatanta mucilundu.

«Mwami Leza wakaamba kuti,

6‹Ndime Mwami Leza wako wakakugwisya munyika ya Ijipiti, mubuzike.›

7«Utabi aabaleza bambi kunze lyangu.

8«Utalicitili cibumbwa niciba cikozyanyo cacilenge cimwi camujulu naa caansi, niciba camumaanzi kunsi aanyika.

9Utakotamini cikozyanyo nikuba kucikomba, nkaambo mebo ndime Mwami Leza wako, uutalekeleli bakomba baleza bambi. Ndasubula bana babaabo bandisulide mane kuyoosika kuzyalani lyatatu alyane.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Pele kuli baabo bali zyuulu-zyuulu bandiyanda akubamba milawo yangu, nditondezya luyando lwangu lutamani kulimbabo.

11«Utabelesyi zina lya Mwami Leza wako munzila iitaluleme, nkaambo kufumbwa muntu uubelesya zina lyakwe munzila eeyi, Mwami Leza takooyoomweengelela.

12«Koyeeya buzuba bwa Sabata, ubusalazye mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila.

13Kobeleka milimo yako yoonse mumazuba aali cisambomwe,

14pele buzuba bwa Sabata mbuzuba bwakulyookezya bwakulemeka Mwami Leza wako. Muli boobo toelede kubeleka milimo pe, noba nduwe, nibaba bana bako, nibaba babelesi bako baalumi, nibaba babelesi bako bakaintu, niziba ŋombe zyako, naba mweenzu uuli aanduwe. Babelesi bako abalo baleelede kuti bajane kulyookezya mbubonya mbuli mbojana ayebo.

15Uleelede kuyeeya kuti yebo wakali muzike mu Ijipiti, akuti ndime, nde Mwami Leza wako, ndakakuvuna anguzu zyangu mpati. Aboobo ncendikulailila nkuti ubambe buzuba bwa Sabata.

16«Kolemeka uso abanyoko, mbubonya mebo nde Mwami Leza, Leza wako mbwendikulailila kutegwa zintu zyoonse zikakweendele kabotu alimwi kuti upone ciindi cilamfu munyika eeyo Mwami Leza njayookupa.

17«Utajayi.

18«Utaciti bumambe.

19«Utabbi.

20«Utabejelezyi mweenzinyoko kaambo.

21«Utanyonokeli mukamwenzinyoko. Utanyonokeli ŋanda yakwe pe, nuuba muunda wakwe, naba mubelesi wakwe mwaalumi naa mubelesi wakwe mukaintu naa mbongolo yakwe, naba musune wakwe niciba cimwi cakwe.

22«Mwami Leza wakapa milawo eeyi kubantu boonse nibakabungene kucilundu, wakiipa, taakwe aimbi njaakayungizya pe, aawo naakaambaula ajwi pati lyanguzu kuzwa mumulilo akkumbi lisiya mbii. Mpoonya wakailemba milawo eeyi azilembelo zyobilo zyamabwe akundipa.

Bantu mbubakayoowa
(Kulonga 20.18-21)

23«Lino aawo cilundu coonse nicakali kuvwilima mulilo nimwakalimvwa ijwi eelyo lyakali kuzwa mumudima, basololi banu abapati bamisyobo yanu bakaza kulindime.

24Bakati, ‹Mwami Leza wesu sunu watutondezya bupati abulemu bwakwe mbobubede nitwamvwa kaambaula kuzwa mumulilo. Sunu twaziba kuti ani cilakonzyeka kuti muntu kacipona nikuba kuti Leza waambaula awe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Ino ono tufwida nzi? Uulya mulilo uuyoosya inga ulaba nuutunyonyoona. Tulafwa kuti naa twamvwa Mwami Leza, Leza wesu kacaamba kulindiswe alimwi.

26Sena kuli muntu wakapona naakamana kumvwa Leza muumi kuzwa mumulilo?

27Koya yebo Mozesi, ukamvwe zyoonse Mwami Leza wesu nzyaamba, wamana uzootwaambile. Tuzooswiilila swebo, akuzibamba.›

28«Amvwe boobo Mwami Leza wakati kulindimwe, ‹Ndacimvwa ncobaamba bantu aaba, baamba kabotu.

29Nicali cibotu kuti lyoonse nibali kulimvwa boobu, kabandiyoowa akuswiilila milawo yangu yoonse eelyo zintu zyoonse nizyali kubeendela kabotu balo alimwi abalunyungu lwabo mane kukabe kutamani.

30Ukabaambile kuti babweede kuzivuka zyabo.

31Pele yebo Mozesi, kokkala andime muno kuti ndikupe milawo, amalailile aangu azyoonse nzyooyoobaiisya. Ubaiisye kuti bakiibambe munyika eeyo njeyoobapa.›

32«Mube amasimpe kuti mukazicite zintu zyoonse nzyaamulailila Mwami Leza, Leza wanu. Mutazwi munzila eeyi pe.

33Amweende munzila eeyo Mwami Leza, Leza wanu njaamulailila kuti zintu zikamweendele kabotu. Ndendilyo nimuyooongola munyika eeyo njimuyoopegwa.»

Ciibalusyo 6

Mulawo mupati kwiindilila

1Lino njeeyi milawo amalailile anjiisyo zyoonse nzyaakandilailila Mwami Leza, Leza wanu kuti ndimwiisye. Mukiitobele yoonse eeyi munyika njemuyootola.

2Mubuumi bwanu boonse, nywebo abana banu abalunyungu banu muleelede kuswiilila Mwami Leza, Leza wanu akubamba milawo amalailile aakwe oonse aaya ngendimupa kutegwa mukapone munyika eeyo.

3Amwiiswiilile akwiibamba milawo eeyi, nywebo Nobaisilayeli. Ndendilyo zintu zyoonse niziyoomweendela kabotu. Muyooba musyobo mupati akuyookkala munyika mbotu yambolezi, mbubonya mbwaakamusyomezya Mwami Leza, Leza wabasikale banu.

4«Nobaisilayeli amuswiilile Mwami Leza wesu ngumwi.

5Amuyande Mwami Leza, Leza wanu amyoyo yanu yoonse, amyuuya yanu yoonse, alimwi anguzu zyanu zyoonse.

6Mutakalubi milawo eeyi njendamupa buno buzuba.

7Amukaiisye bana banu cabunkutwe. Kamwiibaluluka kufumbwa nkomubede mumaanda, nimuli mulweendo, nimulyookezya nikuba kubeleka.

8Kamulyaanga kumaboko akwiisama kunkumo kuti cibe ciibalusyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Mwiilembe azikotamino, azicinda zyamaanda aanu alimwi aazitendele zyabwaanda.»

Cisubulo cabataswiilili

10«Mwami Leza, Leza wanu wakabasyomezya basikale banu, ba Abulahamu, Izaka a Jakobo, kuti uyoomupa nyika iijisi minzi mibotu, yabuvubi, njimwatakayaka pe,

11maanda aayo anooyoozwide zintu zibotu nzimwatakabikka pe. Alimwi kunooyooli mikalo yamaanzi yakasigwa kale, amyuunda yansaansa amaoliva iisyangidwe kale. Lino Mwami Leza aakumunjizya munyika eeyo mbotu mwaakujana zyoonse nzyomuyanda kulya,

12amucenjele kuti mutamulubi Mwami Leza ooyo wakamugwisya mu Ijipiti momwakali bazike.

13Amukalemeke Mwami Leza, Leza wanu alikke, mukakombe nguwe alikke, alimwi mukakonkezye muzina lyakwe.

14Mutakakombi baleza bambi, nikuba kusola kukomba baleza babantu bamuzingulikide.

15Nkaambo Mwami Leza, Leza wanu walo uuli akati kanu ngu Leza uutalekeleli bakomba baleza bambi. Naa mwacita oobo Leza uyoomunyemena kapati akumulobya do!

16«Mutakataliki Mwami Leza, Leza wanu mbuli mbomwakacita ciindi nimwakali ku Masaa.

17Mubone kuti mwabamba milawo yoonse, malailile, anjiisyo nzyamupede.

18Kamucita ziluleme eezyo Mwami Leza nzyamulailila kuti mucite, ndendilyo zintu zyoonse niziyoomweendela kabotu. Aawo muyookonzya kutola nyika mbotu Mwami Leza njaakasyomezya kuli basikale banu.

19Muyootanda basinkondonyoko kuzwa mulinjiyo, mbubonya mbuli bwakaamba Mwami Leza.

20«Lino kuti ciindi ciboola bana banu bakamubuzye kuti, ‹Ino caamba nzi kuti katubamba milawo, malailile anjiisyo eezi Mwami Leza, Leza wesu nzyaakatupa?›

21Nywebo mukaingule kuti, ‹Twakali bazike kumwami wa Ijipiti, nkabela Mwami Leza nguwakatugwisya anguzu zyakwe mpati.›

22Twakalibonena tobeni mbuli Mwami Leza mbwaakacita maleele aziyoosya zipati ku Baijipiti, akuli Falo abamukwasyi wakwe boonse.

23Wakatugwisya swebo kuzwa mu Ijipiti akutuleta kuno kuzootupa nyika eeyi, mbuli mbwaakasyomezya kuli basikale besu.

24Nkankakaako Mwami Leza ncaakatulailila kuti katuswiilila akubamba milawo eeyi yoonse, alimwi katumulemeka. Kuti katucita oobo, unoolanga kabotu musyobo wesu akuucita kuti ube musyobo uuzwidilide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Kuti naa twaswiilila cakusyomeka zintu zyoonse nzyatulailila, Mwami Leza, Leza wesu uyootucitila ziluleme.»

Ciibalusyo 7

Bantu ba Mwami Leza
(Kulonga 34.11-16)

1Lino Mwami Leza, Leza wanu uyoomunjizya munyika eeyo njimuyookkala, alimwi uyoomutandila misyobo iili munyika eeyo. Uyootanda misyobo iili ciloba yanguzu kwiinda ndinywe, iili Bahiti, Bagegasyi, Baamoli, Bakenani, Bapelezi, Bahivi, alimwi a Bajebusi.

2Mwami Leza, Leza wanu aakwaaba bantu aaba kulindinywe, muleelede kuti mukabajaye boonse buyo mbobabede. Mutakapangi cizuminano ambabo, nikuba kubabeda aalubomba pe.

3Mutakakwatani ambabo, alimwi mutakalekeli bana banu kuti bakakwatane ambabo pe,

4nkaambo inga bayooiisya bana banu nzila zyakukomba baleza bambi akubalesya kukomba Mwami Leza, Leza wanu. Aawo Mwami Leza inga wamunyemena akumunyonyoona cakufwambaana.

5Mboobu mbomweelede kucita kubantu aabo. Mukazimwaye zipaililo zyabo, mukapwayaule misemo yamabwe nkobapailila, mukamwayaule twaanda ntobakombela alimwi mukatente mituni yabo.

6Nkaambo nywebo muli bantu ba Mwami Leza wanu, mulasalala. Mwami Leza wanu wakamusala kuzwa akati kamisyobo yoonse yaansi kuti mube bakwe bamugeme.

7Mwami Leza taakamuyanda akumusala akaambo kakuti mwakali banji kwiinda misyobo imwi, nywebo lwanu mwakali basyoonto kwiindilila.

8Pele Mwami Leza wakamuyanda, eelyo wakamuyandisya akubamba cikonke eeco ncaakakonkezya kuli basikale banu. Nkankakaako ncaakamugwisya akumunununa mubuzike anguzu zyakwe mpati kuzwa mu Ijipiti.

9Aboobo amuzibe kuti Mwami Leza wanu ngu Leza uusyomeka. Ulabamba cizuminano cakwe akutondezya luyando lwakwe kumazyalani aali cuulu aabaabo bamuyanda akubamba milawo yakwe.

10Kwamana boonse bamusulaika uyoobasubula kwiindila mukubanyonyoona, taakwe nayoobaleka buyo pe.

11Nkaako amutobele milawo, njiisyo amalailile ngindamupa sunu.

Zileleko zyakuswiilila
(Ciibalusyo 28.1-14)

12Kuti naa kamubamba milawo eeyi akwiitobela cakusyomeka, Mwami Leza wanu uyoobamba cizuminano cakwe, mbuli mbwaakakonkezya kuli basikale banu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Uyoomuyanda akumuleleka cakuti muyoovula kapati akuba aabana banji. Uyooleleka myuunda yanu cakuti iyoomupa maila, waini amafuta aaoliva. Uyooindilizya kumuleleka mukumupa ŋombe ambelele zinji. Uyoomupa zileleko eezi zyoonse munyika eeyo njaakasyomezya basikale banu kuti uzoomupa.

14Taakwe bantu bambi bayoolelekwa mbuli ndinywe pe. Taakwe mwaalumi naa mukaintu utakoonooyoozyala akati kanu, naba akati kazivubwa zyanu.

15Mwami Leza uyoomukwabilila kuzwa kucuuno niciba buti. Takaleki malwazi ayoosya alindinywe mbuli ngomwakabona mu Ijipiti, pele uyooayumbila kuli basinkondonyoko boonse.

16Misyobo yoonse Mwami Leza wanu njayooaba kulindinywe mukiinyonyoone. Mutakabeengeleli, alimwi mutakakombi mituni yabo, nkaambo kucita boobo nkulijazya.

17Ambweni inga mulati, «Misyobo eeyi ilaanguzu kwiinda ndiswe, ino tulaitanda buti?

18Mutabayoowi, amuyeeye Mwami Leza wanu ncaakacita kuli Falo akubantu bakwe boonse.

19Nywebo mwakalibonena cuumo, maleele, azigambya zyanguzu eezyo Mwami Leza nzyaakabelesya naakamugwisya. Mwami Leza uyoocita mbubonya kumisyobo yoonse eeyi njomuyoowa ono.

20Mwami Leza wanu uyootuma cuumo ciyoonyonyoona boonse aabo bayoosyaala kabayubide.

21Batamuyoosyi pe nkaambo Mwami Leza wanu ulaandinywe, ngu Leza mupati uyoosya.

22Mwami Leza wanu uyootanda misyobo eeyi aasyoonto-syoonto. Takooyoomulekela kuti mubanyonyoonene limwi ciindi comwe, nkaambo inga banyama bamusokwe baakumukatazya.

23Pele Mwami Leza wanu uyooaba basinkondonyoko kulindinywe, uyoobakonga mane bakanyonyoonwe.

24Uyooaba bami babo kulindinywe. Muyoobajaya boonse, nkaako bayoozimaana munyika. Taakwe naba omwe uutikamuyumine, muyoobanyonyoona boonse.

25Mituni yabo mukiitente. Mutakanyomeneni nsiliva naa ngolida zyakabumbya mituni eeyi, mutakazitoli. Naa mwacita boobo nkulijazya, nkaambo Mwami Leza wanu ulabasesemwa bakomba baleza bambi.

26Mutakanjizyi mutuni mumaanda aanu. Naa mwacita boobo nywebo muyoosinganyizigwa mbuli mbabo. Mweelede kusulaika akukaka mituni eeyi nkaambo Mwami Leza wakiisinganya.

Ciibalusyo 8

© 1996, Bible Society of Zambia.

Nyika mbotu njobayootola

1«Lino amucenjele mubone kuti mwatobela malailile oonse ngendimupa sunu,
kutegwa mupone, muvule, akutola nyika eeyo Mwami Leza njaakakonkezya kuli
basikale banu.

2Amuyeeye Mwami Leza wanu mbuli mbwaakamusolweda munkanda kwamyaka iili
makumi one, kuti amubombye akumusunka kuti abone naa mwaali kukonzya
kubamba milawo yakwe naa pe.

3Wakamulekelela anzala, mane wakamupa mana, cilyo nywebo nibaba basikale banu
ncibatakalide pe. Wakacita eeci kuti amuzibye kuti muntu taponi acinkwa cilikke pe,
pele ulapona amajwi oonse aazwa ku Mwami Leza.

4Kwamyaka eeyi iili makumi one zisani zyanu tiizyakamana alimwi tiimwakali
kuzimba maulu pe.

5Amuyeeye kuti mbubonya mbuli mwaalumi mbwalaya mwanaakwe, mbubonya oobo
awalo Mwami Leza ulamulaya.

6Nkaako amutobele milawo ya Mwami Leza wanu, mweende, munzila zyakwe
akulemeka.

7Nkaambo Mwami Leza wanu uyoomunjizya munyika mbotu, nyika iijisi milonga
atusensa, iijisi bapoompo basoomoka mumakkuti amutulundu.

8Ninyika yabulotwe amaila, nsaansa ankuyu, mapomegileneti, mafuta aaoliva abuci.

9Ninyika nkomukonzya kulya cakulilekela, kutabulwa cintu. Mabwe aamumo
ndubulo, nkaako mulakonzya kusya mukuba mutulundu twayo.

10Mwaakulya cakulilekela, mukatembaule Mwami Leza wanu akaambo kanyika
mbotu njaamupa.

Mbwaakabacenjezya kuti batalubi Mwami Leza

11«Lino amucenjele kuti mutalubi Mwami Leza wanu. Mutaleki kubamba milawo
yakwe, amalailile aakwe alimwi ambeta zyakwe nzemupa sunu.

12Ambweni mwaakulya cakulilekela akuyaka maanda mabotu akulikkalila,

13ŋombe ambelele zyanu zyaakuvula, ngolida ansiliva alubono lwanu luli loonse
lwaakuvula,

14inga mwaakulisumpula akuluba Mwami Leza wanu wakamugwisya mu Ijipiti
mumwakali bazike.

15Wakamusolweda munkanda mpati iiyoosya, muciyuma-yuma mutakwe maanzi,
muli buyo nzoka nkali atubanze. Nikuba boobo wakamupa maanzi kuzwa mumwaala

16amana, cilyo basikale banu ncibatakalide, kuti amubombye akumusunka kutegwa
zintu zyoonse zimweendele kabotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Amucenjele kuti kutabi uuti, ‹Nguzu zyangu amaanza aangu nzizyandiletela lubono loonse oolu.›

18Pele amuzibe kuti Mwami Leza wanu nguumupa nguzu zyakujana lubono oolu, mbubwaamba cizuminano cakwe eeco ncaakakonkezya kuli basikale banu, mbokubede asunu.

19Mutakalubi Mwami Leza wanu nikuba kukomba baleza bambi naa kubamanina milimo. Kuti naa mukacite oobo, sunu ndamwaambilila limwi kuti muyoonyonyoonwa masimpe.

20Kuti naa tamuswiilili Mwami Leza wanu, anywebo muyoonyonyoonwa mbubonya mbuli misyobo iilya njaakanyonyoona kamulibwenene.

Ciibalusyo 9

Kutasyomeka kwabantu

1«Lino amuswiilile, nywebo Nobaisilayeli. Mulaafwi kuzubuka mulonga wa Jolodani kuti mukatole nyika yamisyobo mipati iilaanguzu kwiinda ndinywe. Minzi yabo mmipati alimwi ilikwabilidwe abwaanda bulamfu busika kujulu.

2Bantu mbalamfu alimwi mbaasinguzu, mbalunyungu lwa Baanaki. Mwakalimvwida zyambabo kuti, ‹Ino nguni uukonzya kuzunda Baanaki?›

3Sunu amuzibe kuti Mwami Leza wanu uumusolweda uli mbuli mulilo uusyukutya. Uyoobazunda kumbele lyanu. Ndendilyo nomuyoobatanda akubanyonyweeda limwi cakufwambaana, mbubonya mbuli mbwaakasyomezya Mwami Leza.

4«Lino Mwami Leza aakumana kumutandila bantu aaba, kutakabi muntu uyooti, ‹Mwami Leza wakandipa nyika iino akaambo kakuti ndimululami.› Peepe, Mwami Leza nguwabatanda bantu aaba akaambo kakuti mbaasizibi.

5Takuli kululama naa kulondoka kwanu kuyoomutozya nyika pe. Pele nkaambo kabubi bwamisyobo eeyi Mwami Leza ncabatanda acimwi ncaabatandila ncakuti abambe cisyomezyo ncaakakonkezya kuli basikale banu ba Abulahamu, Izaka a Jakobo.

6Aboobo amuzibe kuti Mwami Leza taamupa nyika mbotu eeyi akaambo kabululami bwanu, nywebo lwanu kumugama muli basicinguni.

7«Kamuyeeya, mutalubi mbuli mbumwakanyemya Mwami Leza wanu munkanda. Mbumwakazwida buyo mu Ijipiti kusikila sunu, mwali kuzangila Mwami Leza.

8Kucilundu ca Sinai mwakanyemya Mwami Leza cakuti wakatimunyonyoone.

9Nindakatanta atala aacilundu kuti ndikatambule zilembelo zyamabwe, zilembelo zyacizuminano eeco Mwami Leza ncaakapangana andinywe, ndakakkala acilundu kwamazuba aali makumi one amasiku aawo kakunyina kulya nikuba kunywa maanzi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Mwami Leza wakandipa zilembelo zyamabwe zyobilo zyakalembedwe amunwe wakwe mwini. Ali nzizyo mpaakalembedwe milawo yoonse Mwami Leza njaakapa ciindi naakali kukanana kulindinywe kuzwa mumulilo kamubungene.

11Naakamana mazuba aayo, Mwami Leza wakandipa zilembelo zyobilo zyacizuminano.

12«Mpawo Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Fwambaana seluka, nkaambo bantu bako mbookagwisya mu Ijipiti babisya. Basiya nzindakabalailila, babumba mutuni.›

13Mwami Leza wakaindilizya akuti, ‹Ndilizi kuti bantu aaba mbaasicinguni ncobeni.

14Nkoo leka ndibanyonyoonene limwi boonse mbobabede. Lino njoocita kuti yebo ube musyobo mupati uulaanguzu kwiinda mbabo.›

15«Aawo ndakapiluka ndaseluka kuzwa acilundu cakali kuyaka mulilo. Ndakalijisi azilembelo zyobilo zyamabwe.

16Nindakalanga ndakabona kuti ncobeni mwabisizya Mwami Leza wanu, mwakabumba moombe alimwi akusiya eezyo Mwami Leza nzyaakamulailila.

17Aboobo kamulangilide ndakapwaya zilembelo eezyo.

18Mpoonya ndakavuntama kumbele lya Mwami Leza kwamazuba aali makumi one amasiku aawo. Tiindakali kulya nikuba kunywa maanzi akaambo kazibi nzimwakacita zyakamunyemya.

19Ndakayoowa kapati akaambo kabukali bwa Mwami Leza. Wakalinyemede cakuti wakali kuyanda kumunyonyoona. Pele Mwami Leza wakandiswiilila ciindi eeco calo.

20Awalo Aloni wakanyemya Mwami Leza kapati cakuti Mwami Leza wakali kuyanda kumujaya, ciindi eeco ndakamukombela.

21Ndakabweza cintu ciya, coombe ncimwakabumbide ndacitenta. Mmane ndakacipwaya ndaciziya, busu bwaco ndakabusowela mukalonga kakali kukunka kuzwa mucilundu.

22«Ciindi nimwakali ku Tabela, Masaa, aku Kibulonihataava, mwakanyemya Mwami Leza mbubonya buyo.

23Mwami Leza naakamutuma ku Kadesyibaaneya wakati, ‹Kamuya mukatole nyika eeyo njindakamupa.› Pele nywebo mwakakaka, taakwe nimwakamusyoma nikuba kumuswiilila pe.

24Kuzwa ciindi nindakamuziba lyoonse muzangila Mwami Leza.

25«Kwamazuba aayo aali makumi one amasiku aawo ndakavuntama kumbele lya Mwami Leza nkaambo wakakanzide kumunyonyoona.

26Ndakakomba ku Mwami Leza ndakati, ‹O Mwami Leza Simalelo wangu, utanyonyooni bantu bako, balo aaba mbookavuna akubagwisya mu Ijipiti anguzu zyako mpati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Yeeya babelesi bako ba Abulahamu, Izaka a Jakobo. Akaambo kabo lekelela basicinguni aaba bubi bwabo, alimwi acinyonyoono cabo,

28kuti ambweni Baijipiti bayooti wakacilwa kubatola munyika eeyo njaakabasyomezya. Alimwi inga bayooti wakabagwisya kuti akabajaile munkanda nkaambo ulibasulide.

29Aaba mbantu bako mbookagwisya mu Ijipiti anguzu zyako kuti babe bako.›

Ciibalusyo 10

Mozesi mbwaakatambula Milawo alimwi

(Kulonga 34.1-10)

1«Lino Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Beza mabwe obilo aali mbubonya mbuli aakusaanguna, wamana uboole kulindime acilundu, alimwi upange bbokesi lyamapulanga.

2Ndizoolemba alingawo majwi ngoonya aakalembedwe amabwe mataanzi ngookapwaya. Ukazibikke mubbokesi eelyo.›

3«Mpawo ndakapanga bbokesi lyamapulanga aamulombe akubeza zilembelo zyamabwe zyobilo zili mbuli zyakusaanguna, ndimane ndakatanta anzyizyo acilundu.

4Eelyo Mwami Leza wakalemba alinzizyo aayo majwi ngoonya ngaakalembede kusaanguna nkokuti milawo iili kkumi njaakamupa acilundu kuzwa mumulilo buzuba nimwakabungene. Mwami Leza wakandipa mabwe aaya,

5kumane ndakaseluka kuzwa acilundu. Mbubonya mbuli bwakandilailila Mwami Leza, ndakabikka mabwe aayo mubbokesi, oomo mwaabede.

6Baisilayeli bakalonga kuzwa kumikalo ya Bajaakani bakaya ku Mosela. Ooku nkonkuko Aloni nkwaakafwida akuzikkilwa, eelyo Eliyazaa mwanaakwe wakaba ngomupaizi mubusena bwakwe.

7Kuzwa kooko bakaya ku Gudigoda mane baakusika ku Jotibataa, cisi catulonga-longa.

8Ciindi eeco Mwami Leza wakazandula baalumi bamusyobo wa Levi kuti kababweza mbabo bbokesi lyacizuminano kuti kabamubelekela akuleleka bantu muzina lyakwe, mbobacita asunu.

9Ncenciceeco Balevi ncobatajisi caabilo noluba lukono akati ka Baisilayelinyina. Mwami Leza ndolukono lwabo, mbubonya Mwami Leza wanu mbwaakasyomezya.

10«Lino ndakalikkede acilundu kwamazuba aali makumi one amasiku aawo mbuli mbondakacitide kusaanguna. Ciindi eeci acalo Mwami Leza wakandiswiilila, aboobo taakwe naakamunyonyoona pe.

11Mpawo Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Nyamuka, usolwede bantu kunyika eeyi njindakonkezya kuli basikale banu.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

Leza ncayanda

12«Lino nywebo Nobaisilayeli, amuswiilile Mwami Leza wanu ncayanda. Uyanda kuti mumukombe akucita zyoonse nzyamulailila. Mweelede kumuyanda akumubelekela amyoyo yanu yoonse alimwi amyuuya yanu yoonse,

13akubamba milawo amalailile aakwe ngemupa sunu kuti zintu zimweendele kabotu.

14«Julu a julu lini, nyika azyoonse zili mumo nzya Mwami Leza wanu.

15Pele Mwami Leza wakayandisya basikale banu, ncenciceeco ncaakasala ndinywe nywebo nolunyungu lwabo kuti mube bantu bakwe mubusena bwamisyobo imwi, mbokubede asunu.

16Nkaako kuzwa sunu mube bantu basyomeka ku Mwami Leza, batali basicinguni.

17Nkaambo Leza wanu ngu Leza wiinda boonse baambwa kuti mbaaleza, Mwami wabami ngu Leza mupati, Singuzu uuyoosya, tasalululi alimwi tatambuli masinkamulomo.

18Ulakwabilila bamucaala antoomwe abamukabafu. Ulayanda bazwakule bakkala andinywe alimwi ulabapa zyakulya azisani.

19Nkaako anywebo muleelede kulela kabotu bazwa kule aabo mbuli mbomuzi kuti anywebo mwakali bazwakule mu Ijipiti.

20Amulemeke Mwami Leza wanu, mumumanine milimo. Amusyomeke akukonkezya muzina lyakwe alikke.

21Amumutembaule nkaambo ngu Leza wanu, alimwi mwakalibonena zigambya eezyo nzyaakacita.

22Basikale banu nibakainka ku Ijipiti bakali buyo makumi aali ciloba. Pele ono Mwami Leza wamuvuzya, mwaba mbuli nyenyezi.

Ciibalusyo 11

Zyabupati bwa Mwami Leza

1«Amuyande Mwami Leza wanu akubamba milawo amalailile aakwe oonse.

2Sunu amuzibe kuti nywebo lwanu ndinywe mwakabona zintu eezyo Mwami Leza wanu nzyaakacita kutali bana banu. Mwakabona nguzu zyakwe, bupati bwakwe, amaleele.

3Mwakalibonena mbuli Mwami Leza mbwaakacita kuli Falo akunyika yakwe.

4Mwakalibonena mbuli Mwami Leza mbwaakanyonyoona mpi ya Baijipiti, antoomwe amabbiza ankamela zyabo. Wakabanyikizya mulwizi lusalala nibakali kutandila ndinywe.

5Tabali bana banu bakabona Mwami Leza ncaakamucitila munkanda kamutanasika kuno.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Muliciyeeyele ncaakacita kuli Datani a Abilamu bana ba Eliyabu wamusyobo wa Lubeni. Nyoonse kamulangilila nyika yakaanduka akati kabo akubamena buumbulu antoomwe amikwasyi yabo, matente aabo, kubikkilizya babelesi azivubwa zyoonse nzibakajisi.

7Kasimpe nywebo mwakabona zintu zyoonse eezi Mwami Leza nzyaakacita.

Zyakuswiilila Mwami Leza

8«Lino amubambe milawo yoonse njindamulailila sunu. Ndendilyo nimuyookonzya kuzubuka mulonga wa Jolodani akutola nyika eeyo.

9Eelyo muyooongola munyika mbotu eeyo Mwami Leza njaakasyomezya kuli basikale banu alunyungu lwabo. Eeyi ninyika iikunka buci amukupa.

10Nyika njomutola tiili mbuli nyika ya Ijipiti ooko nkomwakali kukkala pe. Kuya mwalikunga mwamana kusyanga nkutilila.

11Pele nyika njomutola njazilundu amakkuti, alimwi njamvula.

12Ninyika Mwami Leza njabamba kabotu, uliibamba mwaka woonse.

13Nkaako Mwami Leza wanu amumubelekele amyoyo yanu yoonse alimwi amyuuya yanu yoonse.

14Naa mwacita oobo, uyoomupa mvula yakumwaka ciindi ceelede, kutegwa mukabe aacewo camaila, nsaansa amafuta aaoliva.

15Kunooli bwizu bwazivubwa zyanu. Anywebo muyoolya zilyo cakulilekela.

16Amucenjele kuti mutoongwi akukomba baleza bambi nikuba kubabelekela.

17Kuti naa mwacita oobo, Mwami Leza uyoomunyemena, eelyo uyoolesya mvula, ncecaamba kuti tamukabi azilyo pe. Eeci ciyoocita kuti mukalobe kufwambaana munyika eeyo Mwami Leza njayoomupa.

18«Amulondole majwi aangu aaya mumyoyo yanu amumiyeeyo yanu, kamwaaanga kumaboko aanu kuti cibe ciibalusyo akwaasama ankumo.

19Amukaaiisye bana banu cabunkutwe. Kamwaaibaluka kufumbwa nkomubede, nimuli mumaanda, nimuli mulweendo, nimulyookezya nikuba kubeleka.

20Mukaalembe azikotamino zyamaanda aanu aazitendele zyabwaanda.

21Ndendilyo nywebo abana banu nimuyooongola munyika eeyo Mwami Leza wanu njaakakonkezya kuyoopa kuli basikale banu. Muyookkala kwalyoonse alyoonse.

22«Nkaako kuti naa mwabamba milawo yoonse eeyi njindamupa akuyanda Mwami Leza akweenda munzila zyakwe cakukakatila,

23Mwami Leza uyootanda misyobo eeyo yoonse kumbele lyanu. Muyootola nyika yamisyobo mipati iili aanguzu kwiinda ndinywe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Kufumbwa aawo mpomuyoolyata ayooba aanu. Kuzwa kumulonga wa Yufuletisi kusikila kulwizi lwakumbo.

25Taakwe muntu naba omwe uyoomuyumina pe. Mbubonya mbuli Mwami Leza wanu mbwaakamusyomezya, uyoocita kuti kufumbwa mpomuyooinda bakayoowe akukankama.

26«Amubone sunu ndamupa zintu zyobilo kuti musale cileleko naa lusinganyo.

27Mulalelekwa naa mwabamba milawo ya Mwami Leza wanu eeyi njemupa sunu,

28pele mulasinganyizigwa naa mwakaka milawo ya Mwami Leza wanu, akusiya nzindamulailila mukuti mutobele baleza bambi mbomutazi.

29Lino Mwami Leza wanu aakumunjizya munyika eeyo njemuyootola, mukaambilizye zileleko acilundu ca Gelizimu, acilundu ca Ebali mukaambilizye lusinganyo.

30Zilundu zyobilo eezi zili mutala lya Jolodani kumbo kubbilila zuba, kumbali aamisamu mipati ya Mole, mucisi ca Bakenani bakkala mu Alaba kubambana a Giligali.

31Mulaafwi kuzubuka Jolodani kuti munjile akutola nyika eeyo Mwami Leza njamupa. Mwaakumana boobo,

32mukacenjele kuti mukabambe milawo amalailile aakwe oonse ngendimulailila sunu.

Ciibalusyo 12

Busena bomwe bwakukombela

1«Lino njeeyi milawo amalailile ngomweelede kuyootobela cabunkutwe kwaciindi coonse ncomunookkede munyika eeyo Mwami Leza wabasikale banu njamupa.

2Munyika eeyo njomuyootola muleelede kuyoomwaya masena oonse aamuzilundu amutulundu-lundu akugonka misamu yoonse iivwevwede ooko misyobo eeyi njomuyootanda nkwiikombela baleza bayo.

3Mukamwaye zipaililo zyabo, mukapwaye misumpuululu yamabwe akutenta zikozyanyo zya Asyela, mukagonkoole amituni yabo imwi, kutegwa baleza babo kabataciyookombwi limbi mumasena aayo.

4«Mutakakombi Mwami Leza wanu munzila njobakomba baleza babo pe.

5Kuzwa muzisi zyamisyobo yanu yoonse Mwami Leza wanu uyoosala busena bomwe bwakukombela. Oobo busena bulikke nkomunoomukombela.

6Ooko muleelede kuleta zipaizyo zyakutenta azipaizyo zimwi, alimwi azyakupa kwakkumi, zipo zyacikonke azituuzyo zyakuliyandila, bana bakusomona baŋombe ambelele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7OOko nywebo amikwasyi yanu muyoolya kumbele lya Mwami Leza wanu akusekelela nkaambo Mwami Leza wamuleleka.

8«Caakusika ciindi eeco, tamweelede kunoocita mbuli mbotucita kuno. Okuno umwi aumwi ulakomba mbuli mbwayanda mwini,

9nkaambo tamunanjila munyika eeyo Mwami Leza wanu njamupa kuti ibe lukono lwanu.

10Leza uyoomukwabilila kuli basinkondonyoko aboobo muyookkala cakuliiba.

11Lino kufumbwa busena Mwami Leza wanu mbwayoosala kuti mukakombele mpawo, nkonkuko ooko nkomweelede kuleta zyoonse eezi nzindamulailila. Mulete zipaizyo zyakutenta azipaizyo zimwi zyakupa kwakkumi, zituuzyo zyakuliyandila, azipego zibotu kwiindilila eezyo nzyomwakakonkezya kupa ku Mwami Leza.

12OOko muleelede kusekelela kumbele lya Mwami Leza, nywebo abana banu balombe abasimbi, babelesi banu baalumi abakaintu antoomwe a Balevi mbomukkala limwi, kayi mulizi kuti balo tabajisi caabilo niluba lukono lubageme.

13Amucenjele tamweelede kupaizya zipaizyo zyakutenta kufumbwa buyo buna busena pe.

14Mpomweelede buyo kupaizya zipaizyo zyanu mpawaawo Mwami Leza mpayoosala alubazu lumwi luli akati kamisyobo yanu. Muleelede kuyoocita zintu zyoonse nzindamulailila.

15«Lino mulakonzya kujaya banyama banu kufumbwa aawo mpomubede. Mulakonzya kulya nyama eeyo cakulilekela, caamba kuti bantu batasalali ca Mulawo abasalala inga balya, kunyina makani naa njiya konze naa njambaambi.

16Ncomuteelede kulya mbulowa, amubutilile ansi mbuli maanzi.

17Nzyomuteelede kulida muminzi yanu nzeezi: Cipaanzi cakkumi camaila, cawaini naa camafuta aaoliva, nibaba bana bakusomona baŋombe naa mbelele zyanu, niziba eezyo nzimwakasyomezya kupa ku Mwami Leza naa zipego zyakuliyandila azimwi buyo.

18Eezi zyoonse muleelede kuzilida kumbele lya Mwami Leza wanu kubusena oobo walo mbwayoosala. Nywebo abana banu balombe abasimbi, babelesi banu baalumi abakaintu, antoomwe a Balevi mbomukkala limwi, muleelede kusekelela kumbele lya Mwami Leza wanu akaambo kazyoonse eezyo nzyayoomupa.

19Amukacenjele kuti mutakalubi Balevi ciindi coonse nomunooli munyika yanu.

20«Lino Mwami Leza wanu waakukwakwabula cisi canu mbubuli mbwaakasyomezya, mwaakuba aankosya, mukalye nyama mbuli mbomukonzya.

21Kuti busena bwakukombela oobo Mwami Leza wanu mbwayoosala kabuli kulaale, mulakonzya kujaya ŋombe naa mbelele zyanu eezyo Mwami Leza nzyaakamupa mbubuli mbundamulailila. Mulye nyama eeyi muminzi yanu mbuli mbomukonzya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mulakonzya kulya nyama eeyi mbubonya mbuli mbomulya yakonze naa yambaambi. Batasalali ca Mulawo abasalala boonse balakonzya kulya.

23Pele ncomuteelede kulya mbulowa, nkaambo bulowa mbobuumi. Tamweelede kulya buumi antoomwe anyama.

24Tamweelede kulya bulowa, amubutile ansi mbuli maanzi.

25Kuti naa mwacita nzindamulailila Mwami Leza, ulabotelwa andinywe, nkabela zintu zyoonse ziyoomweendela kabotu nywebo alunyungu lwanu.

26«Lino amukatole zintu zyanu zisalala azimwi eezyo nzimwakakonkezya kupa ku Mwami Leza, mukazitole kubusena oobo Mwami Leza mbwayoosala.

27Mukape zipaizyo zyanu zyakutenta nyama abulowa, acipaililo ca Mwami Leza wanu. Bulowa bwacipaizyo canu bukatilwe munsi lyacipaililo ca Mwami Leza wanu, pele nyama mwiilye.

28Amucenjele kuti mubambe malailile aaya oonse ngindamupa. Naa mwacita oobo, Mwami Leza wanu ulabotelwa andinywe, nkabela zintu zyoonse ziyoomweendela kabotu nywebo abalunyungu lwanu.

29«Lino Mwami Leza uyoolobya misyobo njimuyootolela nyika. Pele mwaakumana kubanyonyoona akukkala munyika eeyo,

30amukacenjele kuti mutakabuzyi-buzyi zyabaleza babo kuti, ‹Ino misyobo eeyi ibelekela buti baleza bayo? Atucite mbubonya aswebo.›

31Tamweelede kukomba Mwami Leza wanu kweendelana ambobakomba balo, nkaambo nobakomba baleza babo, balacita zintu zibi ziindene-indene eezyo Mwami Leza nzyasulide. Kapati balatenta bana babo balombe abasimbi kupa zipaizyo kuli baleza babo.

32Zintu zyoonse nzindamulailila kamuzicita, taakwe cintu ncomweelede kuyungizya naa kugwisya pe.

Ciibalusyo 13

1«Kuti naa kwaba musinsimi nikuba uupandulula ziloto akati kanu waambilizya zyacitondezyo naa cigambya ciyoocitika,

2kwamana citondezyo naa cigambya eeco ncaakaamba cacitika ncobeni, kwamana wamulailila kuti mukombe baleza bambi, baleza mbomutazi mubabelekele,

3tamweelede kuswiilila musinsimi naa uupandulula ziloto ooyo pe. Mwabona boobo, muzibe kuti Mwami wanu nguumusunka kuti azibe naa mulamuyanda amyoyo yanu yoonse alimwi amyuuya yanu yoonse.

4Mwami Leza wanu alikke ngomweelede kutobela, alimwi ngomweelede kulemeka akukomba. Amubambe milawo yakwe, mumuswiilile. Walo alikke ngomweelede kubelekela akukakatila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Musinsimi naa uupandulula ziloto ooyo weelede kujaigwa, nkaambo waamba makani aakuzangila Mwami Leza wanu, wakamugwisya mu Ijipiti akumuvuna kuzwa munyika yabuzike. Ooyu wali kuyanda kumusowa kuzwa munzila Mwami Leza wanu njaakamulailila kuti mutobele. Mbombuboobu mbomweelede kugwisya bubi akati kanu.

6«Kuti naa mwanookwanu, naba mwanaako mulombe naa musimbi, naa mukaintu wako uuyandika, naa mweenzinyoko ngosyoma, wakoongelezya kuti mukakombe baleza bambi anguwe, baleza aabo nibaba basikale bako mbobatazi,

7baleza bamisyobo eeyo iimuzingulukide yaafwiifwi naa yakule, nikuba kuti nkuli nkobabede,

8utamuzuminini nikuba kumuswiilila pe. Utamweeteleli alimwi utamuleki nikuba kumuvuninina.

9Ajaigwe. Yebo nduwe weelede kusaanguna kumuuma bbwe, wamana yebo bantu boonse nobatimuume abalo.

10Mumujaye amabwe, nkaambo wali kuyanda kumusowa kuzwa munzila ya Mwami Leza wanu wakamugwisya munyika ya Ijipiti, mubuzike.

11Eelyo Baisilayeli boonse bamvwa, balayoowa, nkaako taakwe naba omwe uyoocita cintu cibi cili boobu alimwi pe.

12«Naa mwamvwa mamvwambukila muli umwi waminzi eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa aakuti

13kuli bamwi banu boongelezya basimunzinyina kuti, ‹Bakakombe baleza bambi, baleza mbomutazi,

14muleelede kuvuntauzya akubuzya-buzya kabotu-kabotu mamvwambukila aayo.› Lino kuti naa kwajanika kuti ngakasimpe, akuti cintu cili boobo caacitika ncobeni, muleelede kujaya bantu boonse bamumunzi ooyo apanga.

15Muleelede kunyonyoonena limwi bantu antoomwe azivubwa zyabo zyoonse.

16Lubono lwamumunzi ooyu loonse lulundikwe akati kalubuwa, mukatente munzi oonse antoomwe alubono lwawo loonse, cibe mbuli cipaizyo catentelwa Mwami Leza wanu. Munzi ooyo uyooba tongo kwalyoonse alyoonse, tuukayakululwi pe.

17Kutabi cintu niciba comwe cazeezyo zisinganyizidwe ncomweelede kubweza, mukuti Mwami Leza atakamunyemeni. Aawo Leza uyoomweengelela akumufwida luzyalo, alimwi uyoomuvuzya mbubonya mbuli mbwaakakonkezya kuli basikale banu,

18nkaambo kakuti mwaswiilila Mwami Leza wanu. Amubambe milawo yakwe eeyi njendimupa sunu, kamucita eezyo zimubotelezya lyoonse.

Ciibalusyo 14

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ncobateelede kucita banoolila bafu

1«Lino nywebo muli bana ba Mwami Leza wanu. Nkaako mwanoolila bafu
tamweelede kulinengaula nikuba kunyoola cisumpa akaambo kabafu.

2Nkaambo nywebo muli bantu basalala ku Mwami Leza wanu. Kuzwa akati
kamisyobo yoonse yaansi, Mwami Leza wakamusala kuti mube bakwe-bakwe.

Banyama beelede abateelede kulya

3«Mutalyi cintu niciba comwe citasalali mu Mulawo.

4Banyama mbomukonzya kulya mbaaba: ŋombe, mbelele, mpongo,

5konze, mbaambi, nanja, timba, mubabala, lweengu, analuvwi.

6Mulakonzya kulya munyama uuli woonse uujisi nsumba zyaandeene uuselula.

7Nikuba boobo, nkobali banyama aabo baselula abaabo bali aansumba mbomuteelede
kulya mbuli nkamela, sulwe, acibila. Aaba nikuba kuti balaselula, pele tabajisi
nsumba zyaandeene, aboobo tabasalali.

8Tamweelede kulya ngulube, nikuba kuti ilijisi nsumba zyaandeene, nkaambo
tiiseluli. Nkaako nywebo tamweelede kulya nikuba kuguma mitumba yazyo pe.

9«Mulakonzya kulya zyoonse zyamumaanzi zijisi maamba atuyambyo.

10Pele zintu zyoonse zyamumaanzi zitajisi maamba atuyambyo mutalyi. Zilatondwa
taziligwi pe.

11«Mulakonzya kulya muyuni uuli woonse uusalala mu Mulawo.

12Pele bayuni basofweede mbomuteelede kulya mbaaba: sikwaze, sikube, cuungwe,

13bimbe, luunga, abalubanze bamisyobo-misyobo,

14nuuba musyobo uuli buti wacikwaangala,

15impye, sikusiku, nkolekole, basikakoonze bamisyobo-misyobo,

16tumba, cibengelele, siyaswimuumba,

17kakukubwi, sifundwe, simusika,

18tongola, masyulamiyobe aamisyobo-misyobo, ŋangayabayuni akampaafwa boonse
aaba balatondwa.

19«Tuuka toonse tuuluka mumakata-makata tatusalali, nkaako tamweelede kutulya pe.

20Pele zimwi zyuuluka zisalala, mulakonzya kulya.

21«Tamweelede kulya cintu califwida pe. Mulakonzya kucipa kumuzwamasi uukkala
muli umwi waminzi yanu, walo inga walya, naa mwakaka boobo inga mwacuuzya
buyo kumuzwamasi. Nkaambo nywebo muli bantu basalala ku Mwami Leza wanu.

«Mutajiki mwanaa mpongo mumukupa wabanyina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kupa kwakkumi

22«Lino mwaka amwaka mweelede kugwisya cipaanzi cakkumi cazilyo nzyomutebula.

23Amukalye zipaanzi zyakkumi zyanu zyamaila, zyawaini, zyamafuta, azyabana bakusomona baŋombe ambelele kumbele lya Mwami Leza wanu kubusena oobo bwakukombela mbwayoosala, kuti mwiiye kumulemeka Mwami Leza wanu lyoonse.

24Pele kuti busena bwakukombela ooko nkomweelede kutola zipaanzi zyakkumi zyazilyo eezyo Mwami Leza nzyaakamupa kabuli kulaale, nceeci ncomweelede kuyoocita,

25amuzyuuzye, mali aayo mwaatole kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza mbwayoosala.

26Amali aaya mulakonzya kuula kufumbwa ncomuyanda mbuli ŋombe, mbelele, waini azimwi zikola, naa kufumbwa ncomuyanda. Nywebo abamikwasyi yanu muyoolya zilyo eezi kumbele lya Mwami Leza wanu cakutangala.

27«Balevi mbomukkala limwi tamweelede kubaluba, nkaambo balo tabajisi caabilo niluba lukono lubageme pe.

28Kwainda myaka yotatwe, mweelede kuleta zipaanzi zyakkumi zyamwaka watatu akuziyobola muminzi yanu,

29kutegwa Balevi, balo batajisi caabilo niluba lukono, antoomwe abazwamasi, abamucaala abamukabafu mbomukkala limwi bazoolye akulilekela, ndendilyo Mwami Leza wanu nazoomuleleka mumilimo yanu yoonse.

Ciibalusyo 15

Mwaka waciloba
(Bapaizi 25.1-7)

1«Mwaka waciloba mweelede kuyoolekelela zikwelete.

2Mboobu mbomweelede kucita. Woonse wakakweletelwa weelede kuyoolekelela Muisilayelinyina ooyo ngwaakakweletesya.

«Teelede kusesa Muisilayelinyina naba mwanookwabo, nkaambo ciindi cakulekelela zikwelete cakaambwa a Mwami Leza casika.

3Muzwamasi ulakonzya kumusesa, pele munyoko weelede kumulekelela cikwelete cakwe.

4«Munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa uyoomuleleka kapati cakuti takukabi mucete akati kanu pe,

5kufumbwa kuti mwaswiilila Mwami Leza wanu amyoyo iimaninide akubamba milawo eeyo njendimupa sunu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mwami Leza wanu uyoomuleleka mbubuli mbwaakasyomezya. Muyookweletesya misyobo minji, pele nywebo taakwe nkomuyookweleta pe. Muyoolela misyobo minji, pele nywebo taakwe uyoomulela pe.

7«Kuti naa kakuli Muisilayelinyoko wabula muli umwi waminzi yanu munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa, tamweelede kumwiima munyoko ooyo pe.

8Amube baabi, mumupe kufumbwa ncaabula.

9Nikuba kuti mwaka waciloba wakulekelela zikwelete ulaafwiifwi tamweelede kumukakila eeco ncayanda kukweleta akaambo kakuti, tamweelede kuba amuyeeyo mubi uuli boobo. Kuti naamwamukakila, ambweni walo ulalilila Mwami Leza, kwamana yebo ulaba aamulandu.

10Amumupe amoyo omwe, mutanyontooki pe. Lino akaambo kaceeco Mwami Leza wanu uyoomuleleka mumilimo yanu amuli zyoonse nzyomucita.

11Munyika yanu bacete tabakamani, nkaako ndamulailila kuti muleelede kunoopa bakwanu, bapengede lyoonse.

Milawo yabuzike
(Kulonga 21.1-11)

12«Kuti Muisilayelinyoko, mwaalumi naa mukaintu, wauzigwa kulinduwe, kwamana wakubelekela kwamyaka iili cisambomwe, mumwaka waciloba umwaangunune.

13Wamwaangununa, utamulekeli kuunka acinkwamaanza pe.

14Uleelede kumupa mbelele, maila, awaini amoyo omwe. Mmupe mbubuli bwakakuleleka Mwami Leza.

15Koyeeya ayebo kuti mwakali bazike mu Ijipiti, Mwami Leza wanu nguwakamuvuna. Ncenciceeco ncindakulailila boobu sunu.

16«Pele kuti naa muzike wako wakwaambila kuti, ‹Nsiyandi kuti undaangunune,› akaambo kakuti ulakuyanda yebo amukwasyi wako, alimwi kali kabotu,

17ukamutole kumulyango waŋanda yako, ukamudonkole kutwi, kuzwaawo uyooba muzike wako kusikila mane akafwe. Mukaintu muzike mukamucite mbubonya awalo.

18Utakayeeyi kuti kwaangununa muzike wako nkusweekelwa pe, kubeleka ooku nkwaakubelekela kwamyaka iili cisambomwe nkunji kapati kwiinda kwayooyo uuvola mali. Mbombuboobu Mwami Leza mbwayookuleleka mumilimo yoonse njoyoocita.

Bana bakusomona baŋombe abambelele

19«Muzandule bana bakusomona baŋombe abambelele mubape ku Mwami Leza wanu. Mutababelesi banyama aaba, alimwi mutageli bagutu aaba pe.

20Mwaka amwaka nywebo amikwasyi yanu mulakonzya kulya banyama aaba kumbele lya Mwami Leza wanu kubusena bwakukombela oobo mbwayoosala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Kuti munyama kajisi kampenda, twaambe kali mulema naa kali moofu nikuba kapa kali buti, tamweelede kupaizya munyama ooyo ku Mwami Leza wanu pe.

22Mukalye munyama ooyo kuŋanda yanu. Batasalali ca Mulawo abasalala boonse balakonzya kwiilya nyama, mbubuli mbomulya nyama yakonze naa yambaambi.

23Ncomuteelede kulya mbulowa, amubutile ansi mbuli maanzi.

Ciibalusyo 16

Pobwe Lyakwiindilila
(Kulonga 12.1-20)

1«Mwezi wa Alibu ngomwezi ngomweelede kunoosekelela Pobwe Lyakwiindilila ku Mwami Leza wanu, nkaambo mumwezi wa Abibu naakamugwisya mu Ijipiti masiku.

2Mukapaizye ku Mwami Leza wanu ŋombe naa mbelele, ibe ya Pobwe Lyakwiindilila kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza mbwayoosala.

3Mwaakulya Pobwe eeli mukalye cinkwa citakwe mimena. Kwamazuba aali ciloba kamuyoolya cinkwa citakwe mimena mbubonya mbuli mbumwakacita ciindi ciya nimwakazwa mu Ijipiti cakubindaana. Cinkwa eeci ciyootegwa cinkwa camapenzi kutegwa mubuumi bwanu boonse kamuyeeya mbumwakagwisigwa mu Ijipiti.

4Kwamazuba aali ciloba aayo muleelede kwiigwisya mimena yoonse mumaanda aanu. Nyama njomupaizya mangolezya buzuba bwakusaanguna italali, mwiilye.

5«Tamweelede kujaila munyama wa Pobwe Lyakwiindilila kufumbwa mucisi eeco Mwami Leza wanu ncayoomupa,

6pele mweelede kuyoomujaila kubusena bwakukombela oobo mbwayoosala. Kwalooko nkomweelede kupaizya munyama wa Pobwe Lyakwiindilila, nkaambo kumangolezya nceciindi ncomwakazwa mu Ijipiti.

7Mweelede kuyooyoka nyama eeyo akwiilya kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza wanu mbwayoosala. Bwaakuca mukapiluke kuzivuka zyanu.

8Kwamazuba aali cisambomwe mweelede kunoolya cinkwa citakwe mimena, eelyo mubuzuba bwaciloba muleelede kuswaangana mukombe Mwami Leza wanu alimwi taakwe mulimo ngomweelede kucita mubuzuba oobo pe.

Pobwe lyakutebula
(Kulonga 34.22; Bapaizi 23.15-21)

9«Kuzwa mubuzuba nimwakatalika kucesa maila, mukabale mvwiki zili ciloba.

10Mpawo mukacite pobwe lyabutebuzi kwiindila mukupa Mwami Leza wanu zituuzyo zyakuliyandila mbubuli Mwami Leza wanu mbwaakamuleleka.

11Amutangale kumbele lya Mwami Leza wanu kubusena bwakukombela oobo mbwayoosala. Mweelede kuyoosekelela nywebo abana banu balombe abasimbi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

babelesi banu baalumi abakaintu, antoomwe a Balevi, bazwamasi, bamusyaala abamukabafu mbomukkala limwi.

12Amuyeeye kuti anywebo mwakali bazike mu Ijipiti, amubambe malailile aaya cabunkutwe.

Pobwe lyazivuka
(Bapaizi 23.33-43)

13«Amukacite pobwe lyazivuka kwamazuba aali ciloba mwamana kutebula maila akukanda nsaansa.

14Amukasekelele pobwe eeli nywebo abana banu balombe abasimbi, babelesi banu baalumi abakaintu, antoomwe a Balevi, bazwamasi, bamusyaala abamukabafu mbomukkalalimwi.

15Kwamazuba aali ciloba amukatangale kumbele lya Mwami Leza wanu kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza mbwayoosala. Mwami Leza wanu uyoomuleleka mubutebuzi bwanu, amumilimo yanu yoonse, aboobo muyootangala kapati.

16«Kwaziindi zyotatwe mumwaka baalumi boonse baleelede kulibonya kumbele lya Mwami Leza wanu kubusena bwakukombela oobo mbwayoosala. Eezi nzeziindi zyapobwe lyacinkwa citakwe mimena, pobwe lyabutebuzi, a pobwe lyazivuka. Taakwe mwaalumi uyoolibonya ku Mwami Leza acinkwamaanza.

17Omwe-omwe uleelede kuleta cipego mbubuli Mwami Leza mbwaakamuleleka.

Milimo yababetesi

18«Amukasale babetesi abamwi balupati-pati kuzwa kumusyobo omwe-omwe muminzi eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa. Bantu aaba baleelede kubeteka bweelede.

19Tabeelede kuvundikizya makani nikuba kusalulula pe. Tabeelede kutambula masinkamulomo, nkaambo masinkamulomo ngaafubaazya basongo akunyonganya baluleme.

20Amukacite ziluleme ndendilyo nimuyookkala kabotu munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa.

21«Mwaakuyaka cipaililo ca Mwami Leza wanu, mutakabikki cikozyanyo ca Asyela pe.

22Alimwi mutakayaki musumpuululu nuuba omwe, nkaambo eezi nzezintu Mwami Leza wanu nzyasulide.

Ciibalusyo 17

1«Mutapaizyi ŋombe niiba mbelele ku Mwami Leza wanu iijisi kampenda, nkaambo eeci Mwami Leza wanu ulicisulaikide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2«Atwaambe kuti mwamvwa mamvwambukila aakuti kuli mwaalumi naa mukaintu umwi waminzi eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa wakabisizya Mwami Leza akutyola cizuminano

3kwiindila mukukomba baleza bambi akubabelekela, nikuba kukomba zuba, mwezi naa nyenyezi, kuteendelana amilawo ya Mwami Leza.

4Kuti naa mwamvwa mamvwambukila aali boobu, muleelede kuvuntauzya kabotu-kabotu. Kuti naa ajanika kuti ngakasimpe, akuti bubi buli boobu bwakacitika ncobeni mu Isilayeli,

5muleelede kutola mwaalumi naa mukaintu ooyo kumanjililo amunzi, kwamana mumuume mabwe afwe.

6Muntu uupedwe mulandu walufu ukonzya buyo kujaigwa kuti kakuli bakamboni bobilo naa botatwe, pele kuti kakuli kamboni omwe buyo, teelede kujaigwa pe.

7Bakamboni aabo mbobeelede kusaanguna kumuuma, bamana ndendilyo bantu boonse nobakonzya kuuma. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi akati kanu.

8«Kuti naa kwaba milandu miyumu njomutakonzyi kubeteka, mbuli yakujaya muntu, yakulwanina lubono naa kuuma muntu, mukiitole kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza wanu mbwayoosala.

9Mubaambile, Balevi, bapaizi amubetesi unoobeteka ciindi eeco, aabo mbayookosola bweelede mulandu ooyo.

10Mweelede kuyoocita mbubonya mbuli mbobatikaambe aabo bali kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza wanu mbwayoosala. Amukacenjele kuti mukacite zintu zyoonse nzibamwaambila.

11Amukacite mbubonya bwaamba mulawo wabo ooyo ngobamupa, amalailile aayo ngobamulailila. Mutakasiyi nzibamwaambila, mukaziccilile.

12Kufumbwa muntu ooyo uutaswiilili caamba mubetesi naa mupaizi uukutaukila Mwami Leza wanu, weelede kujaigwa. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi mu Isilayeli.

13Boonse baakumvwa bayooyoowa, nkabela taakwe naba omwe uyoosola kucicita alimwi.

Zya Mwami

14«Mwaakumana kutola nyika eeyo Mwami Leza wanu njamupa akukkala mulinjiyo, kwamana mukayeeye kuba aamwami mbubuli misyobo iizingulukide,

15mukabikke yooyo mwami wanu ngwayoosala. Weelede kuba umwi wanu. Tamweelede kubikka muzwamasi uutali Muisilayelinyoko pe.

16Mwami teelede kuba aamabbiza manji aampi yakwe, nikuba kutuma bantu bakwe ku Ijipiti kuti bakaule aambi, nkaambo Mwami Leza wakaamba kuti bantu bakwe tabeelede kupilukila ooko pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Teelede kukwata bakaintu banji, nkaambo eeci inga cacita kuti asiye Mwami Leza. Teelede kulilundikila nsiliva angolida pe.

18Anjizigwa mubwami, uleelede kuyoolilembela mwini bbuku lyamilawo kuzwa kubbuku lyamilawo lili aabapaizi, Balevi.

19Weelede kuti kajisi bbuku eeli kalibala lyoonse kutegwa azibe kulemeka Mwami Leza wakwe alimwi akubamba milawo amalailile aaya.

20Eeci ciyoomucitya kuti walo uli kabotu kwiinda Baisilayeli akuti atasiyi milawo eeyi. Mbombuboobu walo abalunyungu lwakwe nibayoolela kwaciindi cilamfu mu Isilayeli.

Ciibalusyo 18

Zyaabilo zyabapaizi

1«Lino bapaizi, Balevi nkokuti musyobo woonse, tabanoojisi caabilo naa lukono mu Isilayeli, nkaambo mbobanoolya zipaizyo zitentelwa Mwami Leza, eezi ndolukono lwabo.

2Tabanoojisi lukono akati ka Baisilayelinyina. Mwami Leza ndolukono lwabo, mbubuli mbwaakabasyomezya.

3«Kwapaizigwa ŋombe naa mbelele, bapaizi baleelede kupegwa mweendo wacamba, myeebo azyamukati.

4Muleelede kubapa zitaanzi zyamalila, waini, mafuta, aboya bwengelwa mbelele zyanu.

5Nkaambo Mwami Leza wanu wakabazandula balo alunyungu lwabo akati kamisyobo yanu yoonse kuti bamubelekele akumumanina milimo yoonse.

6«Kufumbwa Mulevi wayanda ulakonzya kulonga kuzwa muli umwi waminzi yanu, kuya kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza mbwayoosala.

7Ulakonzya kumanina Mwami Leza wakwe milimo mbubonya mbuli Balevinyina boonse bakutaukila Mwami Leza.

8Uleelede kuti atambule zyakulya zyeelede a Balevinyina atala lyazeezyo zimutumina mukwasyi wakwe.

Mbwaakacenjezya anzila zibi zyabamasi

9«Mwaakunjila munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa, mutakaccilili nzila zyamisyobo yakooko pe.

10Kutakabi muntu naba omwe akati kanu uutikapaizye mwanaakwe mulombe naa musimbi mumulilo, naa musondi naa simakakata, naa wacitoba, naa mulozi, naa mucape,

11naa simabibo, naa uunjidwe, mukamwami naa uubuzya-buzya bafu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Kufumbwa uucita zintu zibi eezi uyoosulaikwa a Mwami Leza, nkankakaako
Mwami Leza wanu ncayooitanda misyobo eeyo.

13Mweelede kuba bantu batakwe kampenda ku Mwami Leza wanu.

Zyamusinsimi uuyooboola

14«Bantu aabo mbomuyoonyanga nyika balaccilila akuswiilila zyaamba baŋanda
abasondi. Pele nywebo Mwami Leza wanu tamuzumizyi kucita oobo pe.

15Mwami Leza wanu uyoomutumina musinsimi kuzwa akati kanu uuli mbuli ndime.
Mweelede kuyoomuswiilila.

16«Buzuba buya mbumwakabungene kucilundu ca Sinai, mwakakumbila kuti
mutamvwi ijwi lya Mwami Leza nikuba kubona bulemu bwakwe buyoosya, nkaambo
mwakayoowa kuti inga mwaba nomufwa.

17Nkaako Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Ncobaamba cili kabotu.

18Ndiyoobapa musinsimi uuli mbuli nduwe kuzwa akati kabo, ndiyoomwiisya majwi
aangu, nkabela uyoobaambila zyoonse nzetikamulailile.

19Kuti umwi atakaswiilili majwi ngaamba musinsimi ooyo muzina lyangu, mebo
lwangu muntu ooyo njoomupa mulandu.

20Pele musinsimi umwi waamba muzina lyangu ngwindatalailila naa umwi waamba
muzina lyaleza uumbi, uleelede kujaigwa.›

21«Ambweni inga umwi ulati, ‹Ino inga twaziba buti kuti majwi aa musinsimi ooyu
naa umwi azwa ku Mwami Leza naa pe?›

22Kuti eeco caambwa aamusinsimi tacicitiki nikuba kuboneka, makani aayo taazwi ku
Mwami Leza pe. Musinsimi ooyo ulyaambilila lwakwe, nkaako mutamuswiilili pe.

Ciibalusyo 19

Minzi yakulivunina

(Myeelwe 35.9-34; Josyuwa 20.1-9)

1«Lino Mwami Leza wanu aakunyonyoona misyobo eeyi iili munyika njayoomupa,
alimwi mwaakutola minzi amaanda aabo,

2Mukasale minzi yotatwe iili akati-kati munyika eeyo Mwami Leza njayoomupa.

3Mukabambe migwagwa iiya nkuko. Mukakosoole nyika Mwami Leza njayoomupa
kuti ibe lukono lwanu muzipaanzi zyotatwe, kutegwa kufumbwa wajaya muntunyina
akakonzye kutijila nkuko.

4Lino Makani aamuntu uunga wajaya muntunyina muntenda, kali taalisinkondonyina,
ulakonzya kutijila kuli umwi waminzi eeyi kuti alivune.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Atwaambe muntu waya mucisaka amweenzinyina kuyootema nkuni, lino naavuumuka akeembe kuti ateme musamu, kalo kakuka akuyasa mweenzinyina ooyo, kwamana wafwa. Ooyo muntu ulakonzya kutijila kuli umwi waminzi eeyo akulivuna.

6Nikwali buyo munzi omwe wakulivunina, nikwali kunga ambweni musinzo walampa, aboobo simukowa wayooyo wajaigwa amutandila ulamweenzya akumujaya muntu ooyo nikuba kuti teelede kujaigwa, nkaambo taakamusulide pe.

7Ncenciceeco ncemulailila kuti musale minzi yotatwe.

8«Mwami Leza wenu aakukwakwabula minyinza yanu mbubuli mbwaakasyomezya naakakonkezya kuli basike banu, akumupa nyika yoonse njaakabasyomezya,

9ndendilyo nimuyoosala minzi iimbi yotatwe. Uyoocita oobo kuti mwaakutobela malailile aakwe oonse ngemupa sunu aakuti muyande Mwami Leza wanu akweenda lyoonse munzila zyakwe.

10Amukacite boobo kutegwa bantu batakwe mulandu kabatajaigwi munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa kuti ibe lukono lwanu.

11«Lino atwaambe kuti kuli muntu uusulaikide umwi, kwamana wamuyubilila, wamuuma akumujaya, kumane watijila kuli umwi waminzi eeyi.

12Bapati bamunzi ooyo baleelede kutuma bantu kuti bakamulete ooko nkwabede, mpawo bamupe mumaanza asimukowa wayooyo wakajaigwa kuti amujaye awalo.

13Tamweelede kumweengelela pe. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi bwakujaya batakwe mulandu mu Isilayeli, kutegwa, zintu zyoonse zikamweendele kabotu.

Mulawo waminyinza

14«Munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa mutakatantamuni minyinza yabeenzinyoko eeyo njobakabikka basikale.

Zyabakamboni

15«Kamboni omwe takonzyi kupesya muntu mulandu. Kuleelede kuba bakamboni bobilo naa botatwe kuti muntu ajaninwe mulandu.

16Kuti kwaba muntu uubejelezya mweenzinyina mulandu,

17bantu aabo bobilo bazwangana, baleelede kulibonya ku Mwami Leza kumbele lyabapaizi ababetesi babeleka ciindi eeco.

18Babetesi aaba baleelede kwaavuntauzya kabotu-kabotu makani aayo, kuti kwajanika kuti kamboni ooyo ulabeja, utamizya buyo mweenzinyina,

19acitwe mbubonya mbuli mbwaali kuyanda kuti mweenzinyina mumucita. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi akati kanu.

20Bantu boonse baakumvwa bayooyoowa, aboobo taakwe naba omwe uyoosola kucicita alimwi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Mutanooengeleli uujaya muntu, kweelede kuti awalo ajaigwe, uudonkola linso awalo adonkolwe, uukula lino awalo akulwe, uukosola awalo akosolwe, uukosola kuulu awalo akosolwe.

Ciibalusyo 20

Zyankondo

1«Lino naa mwainka kuyoolwana basinkondonyoko, kwamana mwabona kuti balo balijisi mabbinza, nkalaki ampi mpati kwiinda yanu, mutabayoowi pe, nkaambo Mwami Leza wanu ooyo wakamugwisya mu Ijipiti, uyooba aandinywe.

2Kamutanatalika kulwana, mupaizi weelede kwaambila basilumamba kuti,

3‹Komvwa yebo, Isilayeli sunu mulalwana abasinkondonyoko. Myoyo yanu itaduntaani, mutayoowi nikuba kukankama.

4Nkaambo Mwami Leza wanu nguumusolweda munkondo kuti amulwanine basinkondonyoko akubazunda.›

5Bapati aaba baambile basilumamba kuti, ‹Sena kuli umwi aano wakayaka ŋanda, kwamana taakaipa kuli Leza? Ooyo abweede kumunzi ambweni inga ulabanafwa munkondo nkabela uumbi ulaba niipa nguwe kuli Leza.

6Sena kuli umwi aano wakalima muunda wansaansa, kwamana tanazilya? Ooyo abweede kumunzi, ambweni inga ulabanafwa munkondo, nkabela nsaansa eezyo kukazilye uumbi.

7Sena kuli umwi aano uukkalide mukaintu, kwamana tanamutola kuŋanda? Awalo abweede kumunzi, ambweni inga ulabanafwa munkondo, nkabela kukamukwate uumbi mukaintu ooyo.›

8«Bapati aabo bayooyungizya akuti, ‹Sena kuli umwi uuyoowede kapati? Awalo ooyo abweede kumunzi kuti beenzinyina batatyompwi abalo pe.›

9Lino bapati bamana buyo kwaambila basilumamba, baleelede kusala musololi wankamu yomwe-yomwe.

10«Mwaswena afwiifwi amunzi ooyo ngomuyanda koola, kusaanguna mubape ciindi cakuti balikombye.

11Kuti bazumina kujalula manjililo, bantu boonse bamumunzi ooyo balaba bazike banu, banoomubelekela lyoonse.

12Pele kuti tabalikombyi, alimwi babusya nkondo, amubabbatikizye.

13Mwami Leza wanu waaba munzi ooyo mumaanza aanu, mujaye baalumi boonse apanga.

14Pele bakaintu, bana, zivubwa azimwi zyoonse zili mumunzi ooyo, mulakonzya kuzisaala kuti zibe zyanu. Alimwi mulakonzya kubelesya eezyo Mwami Leza nzyaamupa nimwasaala basinkondonyoko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Mbombuboobu mbomweelede kuyoocita kuminzi yoonse iili kulaale anyika yanu.

16«Pele kuminzi yamisyobo eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa kuti lukono lwanu, mutakasiyi cintu niciba comwe cipona pe.

17Mbubonya mbuli Mwami Leza wanu mbwaakamulailila, amukabanyonyweede limwi, Bahiti, Baamoli, Bakenani, Bapelezi, Bahivi a Bajebusi.

18Nkaambo inga mulaba nimuccilila ziyanza zibi nzobacita zyakukomba baleza babo, mpawo mubisizye Mwami Leza wanu.

19«Ciindi nimuli mukuzunda mutagonki misamu yamucelo nikuba kuti nkondo itole ciindi cilamfu buti, kamulya micelo yayo. Kayi misamu taili mbabasinkondonyoko.

20Pele mulakonzya kugonka misamu eeyo iitaligwi akwiibelesya mukuyasya zitantaala mane kusikila munzi ooyo muuzunde.

Ciibalusyo 21

Zyamuntu wajaigwa amuntu uutazizilwe

1«Kuti naa kwajanika muntu wakajaigwa musokwe, munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa kuti ibe yanu, alimwi kakutazizilwe kuti naanguni wamujaya,

2bapati, bana ababetesi baleelede kuyooinka kubusena oobo bwakafwida muntu ooyo, bakaime musinzo uuli mbuubede kuzwa kuminzi eeyo iizingulukide mutumba ooyo.

3Lino bapati bamunzi ooyo wajanika kuti nguulaafwiifwi amutumba ooyo, bakatole mpwizi iitanabelesegwa nikuba kuvoleka.

4Baleelede bakatyole nsingo yayo kufwiifwi akalonga katayuminini.

5Kwakumana boobo, bapaizi Balevi, abalo, baleelede kuyooinka ooko aaba mbabanooyookosola twaambo twanzwanga toonse tuli buti. Mwami Leza wanu wakabasala aaba kuti bakamubelekele akuleleka bantu muzina lyakwe.

6Mpawo bapati bamunzi ooyo uulaafwiifwi aakajailwa muntu, baleelede kuyoosamba kumaanza atala aampwizi yakatyolwa mukosi mukkuti kabati,

7‹Nkasimpe, tatuli ndiswe twakajaya muntu ooyu, tiitwakamubona pe.

8Nkaako O Mwami Leza lekelela bantu bako Baisilayeli mbookavuna kuzwa ku Ijipiti. Tulekelele alimwi utatupi mulandu wakujaya muntu uunyina kaambo.›

9Mwaakucita mbuli Mwami Leza wanu mbwamwaambila, nimutakooyoopegwa mulandu wabujayi.

Zyabakaintu basaalwa munkondo

10«Lino mwaakuzunda basinkondonyoko, Mwami Leza mbayooaba kulindinywe akubajata,

© 1996, Bible Society of Zambia.

11kuti akati kabazike aabo wabona mukaintu wakubotela kapati, ulakonzya kumukwata.

12Weelede kumutola kuŋanda yako, aakusika ooko akagelwe, akutenda mala,

13akusamununa zisani eezyo nzyaakajatwa azyalo. Weelede kuti akkale muŋanda yako, kuzwa waawo inga wamukwata.

14Kuti bweende-bweende kotacimuyandi, ulakonzya kumuleka, ainke kufumbwa nkwayanda. Toelede kumuuzya nikuba kumucita mbuli muzike, kayi wakamusampula kale.

Zyakukona kwabana balombe bakusaanguna

15«Lino atwaambe kuti muntu kakwete bakaintu bobilo, kwamana boonse bazyala bana balombe, pele ooyo wakusaanguna kali ngwamukaintu uutayandwi,

16mubuzuba bwakuyooabanya bana bakwe lubono, teelede kuyoosalulula. Teelede kuti akape mwanaa mukaintu ngwayanda ceelelo cayooyo wakusaanguna.

17Weelede kupa mwanaakwe wakusaanguna kuzyalwa zyeelelo zyalubono lwakwe loonse kobilo, nikuba kuti tali mwanaa mukaintu ngwayanda. Mwana wakusaanguna mbulemu bwawisi.

Zyamwana sicinguni

18«Atwaambe kuti muntu kajisi mwana sicinguni uupenzya, uutamvwi bazyali bakwe, uuteempi nikuba kuti bamuuma.

19Bazyali bakwe baleelede kumutola kubapati kumulyango wamunzi.

20Basika ooku baambile bapati aaba kuti, ‹Mwaneesu ooyu ngusicinguni, ulapenzya. Notwaamba tamvwi, mutolo alimwi mukolwi.›

21Mpawo baalumi boonse bamumunzi bakamuume mabwe afwe. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi akati kanu. Baisilayeli boonse baakumvwa bayooyoowa.

Zyamilawo imwi

22«Kuti muntu wajaigwa akaambo kamulandu, waangililwa acisamu,

23mutumba wakwe tuuelede kulala aawo pe. Muleelede kumuzikka buzuba oobo mbubonya, nkaambo muntu waangililwa acisamu ulisinganyizidwe kuli Leza. Amukacite oobo kuti mutakasofwaazyi nyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa kuti ibe lukono lwanu.

Ciibalusyo 22

1«Kuti wabona ŋombe niiba mbelele ya Muisilayelinyoko iiswekede, toelede kwiileka buyo, weelede kwiitola kulinguwe.

2Kuti muntu ooyo katazwi afwiifwi, naa kotamuzi, weelede kwiitola kwako akwiibamba nkabela mwini aboole kwiilangaula, umupe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ucite mbubonya oobo kumbongolo yakwe, niciba cisani cakwe, niciba cintu cili buti ncaasweekelwa Muisilayelinyoko. Toelede kucileka buyo pe.

4«Kuti wabona mbongolo naa musune wa Muisilayelinyoko kawide, utaindilili, uleelede kumubusya.

5«Mukaintu teelede kusama zisani zyamwaalumi, awalo mwaalumi teelede kusama zisani zyamukaintu, nkaambo Mwami Leza wanu ulimusulide muntu uucita cili boobo.

6«Kuti wajana citeente cakayuni munsi aanzila, nimuba mumusamu, naa ansi kanyina kakali atwana naa amayi, toelede kutola kanyina antoomwe atwana pe.

7Ulakonzya kutola twana pele kanyina weelede kukaleka, zintu nozitikweendele kabotu alimwi uloongola.

8«Kuti wayaka ŋanda mpya, weelede kuyaka cikwabilizyo kuzinguluka ciluli. Ndendilyo notakooyooba aamulandu wabujayi kuti naa umwi wawa akufwa.

9«Mumuunda wako wansaansa, toelede kusyanga mbuto zyamisyobo yobilo. Naa wacita oobo, tazili buyo zisyango eezyo zisofwaala, pele nsaansa zini.

10«Utalimyi musune antoomwe ambongolo.

11«Utasami cisani caboya bwambelele cisumidwe antoomwe acisani candeketela.

12«Usume maaya muzyooko zyone zyacisani cako.

Zyamilawo yalukwato

13«Kuti mwaalumi wakwata musimbi, nkabela kwainda mazuba ongaye, tacimuyandi,

14aboobo watalika kumutamizya eeci aceeci, akumusampaula kuti naakamukwata taakali musimbi wini-wini pe.

15«Kuti naa eeci cacitika, bazyali bamusimbi ooyo bakabweze cisani ncaakabelesya, bakacitole kubapati bamunzi, eeci cibe cakutondezya kuti mwanaabo wakali musimbi wini-wini.

16Wisi musimbi uyooambila bapati aabo kuti, ‹Ndakakwasya mwanaangu ooyu kumwaalumi ooyu, pele ono tacimuyandi.

17Wamutamikizya kuti ciindi naakamukwata, taakali musimbi wini-wini pe.› Amana kwaamba boobo, bazyali babikke cisani eeco kumbele lyabapati bamunzi.

18Mpoonya aawo bapati bamunzi bamuume mwaalumi ooyo.

19Bamana bamubbadelesya nsiliva zili mwaanda, bazipe wisi musimbi ooyo, nkaambo wasampaula musimbi Muisilayeli. Kwamana boobo unooli mukaintu wakwe, takonzyi kumuleka mubuumi bwakwe boonse pe.

20«Pele kuti makani aayo kaali aakasimpe, alimwi kakunyina citondezyo kuti wakali musimbi wini-wini,

© 1996, Bible Society of Zambia.

21baleelede kutola musimbi ooyo kumulyango waŋanda yawisi kuti bantu bamumunzi wakwe bamuume mabwe afwe. Nkaambo wakacita cintu cijazya nsoni Muisilayeli kwiindila mukuvuula kacili kwabo. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi akati kanu.

22«Kuti umwi wabbunukilwa amukaintu uukwetwe, boonse bobilo baleelede kujaigwa. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi mu Isilayeli.

23«Atwaambe kuti umwi wajatwa amusimbi uukkalidwe mukati kamunzi,

24boonse bobilo muleelede kubaleta kumulyango wamunzi, mubaume mabwe bafwe. Musimbi ulafwida kaambo kakuti nikuba kuti wali mumunzi, taakwe naalila pe. Mwaalumi ulafwida kaambo kakuti waya kuli mukamuntu. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi akati kanu.

25«Atwaambe kuti mwaalumi wajana musimbi uukkalidwe kusokwe, kwamana wamujata, mwaalumi ooyo alikke nguuelede kujaigwa.

26Taakwe ncomuticite kumusimbi ooyo. Walo taakwe naacita mulandu weelede lufu pe. Mulandu wamwaalumi ooyu uli mbuli wamuntu uunga wajaya mweenzinyina acaali.

27Mwaalumi ooyu wajata musimbi uukkalidwe kusokwe, nikuba kuti musimbi kalila, taakwe wali kunga wamuvuna.

28«Lino atwaambe kuti mwaalumi wajata musimbi uutakkalidwe kwamana bajatwa, mwaalumi ooyo

29uyoobbadela wisi musimbi nsiliva zili makumi osanwe. Kwamana uleelede kumukwata, nkaambo woona aanguwe. Teelede kumuleka mubuumi bwakwe boonse.

30«Taakwe weelede kukwata mukawisi, nikuba koona aawe.

Ciibalusyo 23

Bantu bakasigwa kunjila mumbungano

1«Taakwe muzibe naa uukoswedwe weelede kubungana abantu ba Mwami Leza.

2«Taakwe mwana wamusokwe naba umwi walunyungu lwakwe weelede kubungana abantu ba Mwami Leza mane kusikila kuzyalani lyakkumi.

3«Taakwe Muamoni naba Mumowabu naba umwi wamusyobo wabo weelede kubungana abantu ba Mwami Leza, mane kusikila kuzyalani lyakkumi.

4Nkaambo aaba bakakaka kumupa zyakulya ciindi ciya nimwakazwa mu Ijipiti. Bakaita Balaamu mwanaa Peyo uuzwa ku Petoo ku Mesopotamiya kuti azoomusinganye.

5Nikuba boobo Mwami Leza wanu taakaswiilila zyakaamba Balaamu. Nkaako wakasandula kusinganya ooku kuti cibe cileleko canu, nkaambo kakuti Mwami Leza wanu ulamuyanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mubuumi bwanu boonse tamweelede kuyoopangana cizuminano caluumuno alusumpuko abantu aaba pe.

7«Tamweelede kusampaula Baedomu, nkaambo mulilunyungu lomwe. Tamweelede kusampaula Baijipiti, nkaambo mwakakkala munyika yabo mbuli bazwamasi.

8Balunyungu lwabo, bazyalani lyatatu balakonzya kubungana abantu ba Mwami Leza.

Zyakusalazya zivuka zyabasilumamba

9«Naa mwainka kuyoolwana basinkondonyoko, muleelede kubona kuti mwalitantamuna kuzwa kuzintu zyoonse eezyo zikonzya kumusofwaazya.

10Kuti umwi wanu walisofwaazya akaambo kakuti walilotela, weelede kuya kunze lyazivuka, akkale ooko.

11Pele kwaba kumangolezya asambe amubili, eelyo lyabbila ulakonzya kunjila muzivuka.

12«Musale lubazu lwazivuka nkonkuko nkomuti busena bwakuligwasyila.

13Muleelede kubeza cibelesyo cimwi cakuyoosisya, aawo mpomuyanda kukkalila, mwamana muvwikile.

14Nkaambo Mwami Leza wanu uleendeenda muzivuka zyanu kuti amukwabilile akwaaba basinkondonyoko kulindinywe. Zivuka zyanu kazisalala, kuti Mwami Leza wanu ataboni tubi mukuti inga wamufutatila.

Zyamilawo imwi

15«Kuti muzike umwi watija simalelaakwe akuboola kulinduwe, utamupilusyi pe.

16Muleke akkale anduwe, ulakonzya kuunka akukkala mumunzi uuli woonse ngwaayanda. Toelede kumupenzya pe.

17«Taakwe Muisilayeli mwaalumi naba mukaintu weelede kuba muvuule wakuŋanda ya Leza.

18Mali aajanwa munzila eeyi taaelede kupegwa ku Mwami Leza wanu kuti azuzikizye cikonke cakwe, nkaambo Mwami Leza wanu taziyandi zintu zili boobu.

19«Toelede kukweletesya Muisilayelinyoko mali niziba zilyo niciba cili buti coonse kuti ujane mpindu pe.

20Muzwamasi ulakonzya kumucita oobo, pele kutali Muisilayelinyoko, kuti Mwami Leza wanu akamuleleke mumilimo yanu munyika eeyo njayoomupa.

21Kuti wakonkezya ku Mwami Leza wako, toelede kumuka kubamba cikonke eeco, nkaambo Mwami Leza uyooyanda kuti ucite mbookaamba, kwataba boobo uyooba aamulandu.

22Pele kuti tokonkezyi, tokooyooba aamulandu pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Kufumbwa eeco ncooamba weelede kucicita ncobeni, kayi waliyandila buya ku Mwami Leza wako.

24«Kuti naa wanjila mumuunda wamweenzinyoko wansaansa, ulakonzya kulya mboyanda, pele toelede kutolelezya mucinzuma ozwa pe.

25Kuti wanjila mumuunda wamweenzinyoko wamaila, ulakonzya kupuka makunka, pele toelede kugonka maila aimvwi acigonsyo pe.

Ciibalusyo 24

Zyakuleka bakaintu

1«Kuti mwaalumi wakwata, nkabela bweende-bweende tacimuyandi mukaintu ooyo nkaambo wamujanina cibyaabi kumane wamulembela lugwalo lwakumuleka wamupa ulakonzya kumutanda muŋanda wakwe.

2Lino atwaambe kuti mukaintu ooyo waakukwatwa kuli uumbi,

3nkabela awalo ooyo wabili wamusula, kumane wamulembela lugwalo lwakumuleka, wamupa awalo ulakonzya kumutanda. Naa mulumi wabili ooyo wafwa buya,

4uulya wakamukwete kusaanguna takonzyi kumubweedezya alimwi nkaambo ulisofweede. Mwami Leza taciyandi cintu cili boobu. Mutakaciti cibi cili boobu munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa kuti ibe lukono lwanu.

Zyamilawo imwi

5«Kuti mwaalumi wakwata onoono, teelede kuya kunkondo nikuba kubeleka mulimo uuli woonse. Mweelede kumuleka mwaka woonse kuti abotelezye mukaintu wakwe.

6«Kuti wakweletesya umwi cintu niciba buti, toelede kutola ziyo niiba nkando kuti cibe cijatilizyo, nkaambo kucita oobo, inga kwaba kumunyanga cimugwasya mubuumi bwakwe.

7«Kufumbwa ooyo waangila Muisilayelinyina kuti amucite muzike nikuba kumuuzya uleelede kujaigwa. Mbombuboobu mbomuyoogwisya bubi akati kanu.

8«Kumakani aacinsenda, muleelede kucita zyoonse mbubonya mbuli bapaizi, Balevi nzyobamulailila.

9Amuyeeye eeco Mwami Leza wanu ncaakacita kuli Miliyamu kamuli munzila ciindi ciya nimwakazwa ku Ijipiti.

10«Kuti naa wakweletesya mwenzinyoko cintu niciba buti, toelede kunjila muŋanda yakwe akugwisya cijatilizyo eeco ncaakasyomezya kukupa.

11Yebo wiime buyo anze, kutegwa walo mwini akuletele cijatilizyo cakwe eeco.

12Kuti kali mucete, amana wakuletela toelede kuti jansi eelyo likalale kulinduwe.

13Kwaba kumangolezya weelede kulipilusya kutegwa akalivumbe. Eelyo ulakulumba akaambo kaceeci, awalo Mwami Leza wako uyoobotelwa anduwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14«Utaaboneni amubelesi wako mukuti mmucete, nikuba kuti abe Muisilayelinyoko,
naa muzwamasi uukkala muli umwi waminzi yanu.

15Weelede kumubbadela zuba kalitanabbila, nkaambo mmucete, aboobo mpampawo
mpasyomede. Ambweni inga ulaba nalilila Mwami Leza akaambo kako, nkabela yebo
ulaba aamulandu.

16«Bazyali tabeelede kujaigwa akaambo kamulandu wacita bana, abalo bana tabeelede
kujaigwa akaambo kamulandu wabazyali. Muntu umwi aumwi uleelede kufwida cibi
cakwe mwini.

17«Mutazundikizyi bazwamasi nibaba bamusyaala. Alimwi taakwe weelede kutola
cisani camukamufu kuba cijatilizyo.

18Amuyeeye kuti anywebo mwakali bazike mu Ijipiti, nkabela Mwami Leza wanu
nguwakamuvuna. Ncenciceeco ncendimulailila kucita boobu.

19«Lino mwaakutebula zilyo zyanu, kuti umwi waluba kubweza cilwi cimwi, taelede
kupiluka kuyoocibweza. Weelede kucisiila bazwamasi, bamusyaala, abamukabafu.
Mwaakucita oobu, Mwami Leza wanu uyoomuleleka mumilimo yanu yoonse.

20Alimwi mwaakucela maoliva, tamweelede kupilukila alimwi. Aayo aasyeede abe
aabazwamasi, bamusyaala abamukabafu.

21Mwaakutebula nsaansa, tamweelede kupilukila alimwi. Eezyo zyasyaala zibe
zyabazwamasi, bamusyaala abamukabafu.

22Amuyeeye kuti anywebo mwakali bazike mu Ijipiti. Ncenciceeco ncemulailila
kucita boobu.

Ciibalusyo 25

1«Lino atwaambe ku Baisilayeli bobilo kabazwangana, balakonzya kutolana kunkuta.
Babetesi bakalange-lange kaambo aako, ooyo uuluzi baleelede kumuleka, pele ooyo
uulubizizye bamupe mulandu.

2Kuti naa ooyo uulubizizye keelede kuumwa, mubetesi amubbandamike, kwamana
akwabbaulwe. Mulakonzya kumuuma zyuumo mulandu wakwe.

3Mulakonzya kumuuma zyuumo zili makumi one, pele kutali kwiindilila waawo. Naa
mwaindilizya ulasampuka kapati.

4«Mutamwaangi kumulomo musune uuma maila.

Ceelede kucita mwanookwabo afwa

5«Kuti babunyina bobilo kabayakide antoomwe, kwamana umwi wafwa kakunyina
akusiya mwana, mukamufu teelede kuyookwatwa kumbi pe. Mwanookwabo mufu
ooyo nguuelede kukwata.

6Mwana mulombe wakusaanguna uyooitwa kuti ngwamufu, kuti zina lyamufu
litakalobi mu Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Pele kuti muntu ooyo katayandi kukwata mukamunyina, mukaintu ooyo uleelede kuunka kubapati kumulyango wamunzi, akati, ‹Munyina mulumaangu wakaka kubusizya mwanookwabo zina mu Isilayeli. Tayandi kundikwata.›

8Lino bapati bamunzi wakwe baleelede kumwiita, baambaule anguwe. Pele kuti kazumanana kuti tamuyandi kumukwata,

9mukamufu ooyo uleelede kuunka aawo mpabede, bapati kabalangilila amusamunune ndyasyo yomwe, kwamana amuswide kumeso, aambe kuti, ‹Mbombuboobu mbweelede kucitwa muntu uukaka kubusizya mwanookwabo lunyungu.›

10Lino aaba mu Isilayeli banooambwa kuti ciinga cakasamununwa ndyasyo.

Zyamilawo imwi

11«Lino atwaambe, kuti baalumi bobilo kabalwana, nkabela kwaboola mukaintu kuzoovuna mulumaakwe kuzwa kuli yooyo uumuuma, akujata yooyo kubuntu bakwe,

12muleelede kumukosola kuboko ooko, mutamweengeli pe.

13«Toelede kuba azipimyo zyobilo, zyakupimya bulemu naa kuvula.

14Toelede kuba azipimyo zyobilo muŋanda yako, nkokuti cipati acisyoonto. Zipimyo eezyo zibe zyabwini,

15Kutegwa mukoongole munyika eeyo Mwami Leza njayoomupa.

16Nkaambo Mwami Leza wanu ulasulaika muntu uuli woonse uucenga.

Mbubakalaililwa kujaya Baameleki

17«Amuyeeye Baameleki ncibakacita kulindinywe ciindi ciya nimwakazwa mu Ijipiti.

18Bantu aaba bakamuvumpa akunyonyoona boonse bakali musule bakawizukide akukatala. Tiibakayoowa Leza pe.

19Nkaako Mwami Leza wanu aakumupa luumuno lwakutapenzegwa abasinkondonyoko boonse aabo bamweengelede munyika eeyo njayoomupa ibe lukono lwanu, mukanyonyweede limwi Baameleki kuti bakalubwe ansi aano. Mutakalubi pe.

Ciibalusyo 26

Zipo zyabutebuzi

1«Lino mwaakunjila munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa akukkala,

2muleelede kuyoopa ku Mwami Leza wanu zitaanzi kubizwa munyika eeyo njayoomupa. Mukazibikke mucinzuma akuzitola kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza wanu mbwayoosala.

3Mukainke kumupaizi uunoobeleka ciindi eeco mukati, ‹Mwami Leza wangu wakandileta ncobeni munyika njaakakonkezya basikale besu kuti uyootupa.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

4«Mpoonya mupaizi uyootambula cizuminano eeco akucibikka ansi kumbele lyacipaililo ca Mwami Leza wanu.

5Ndendilyo noyooamba majwi kumbele lya Mwami Leza wanu kuti, ‹Sikale wangu wakali Mualamu wiingaila. Wakainka ku Ijipiti abantu bace buyo, wakaakukkala ooko akuba musyobo wanguzu wabantu banji-banji.

6Ooko Baijipiti bakatulela calunya, bakatupenzya akutupa milimo miyumu.

7Mpawo twakalilila Mwami Leza, Leza wabasikale besu, nkabela wakamvwa kulila kwesu, akubona mapenzi, aakubeleka akudyamininwa kwesu.

8Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakatugwisya mu Ijipiti anguzu zyakwe mpati. Wakacita maleele azigambya ziyoosya.

9Wakatuleta kunyika iino iikunka mukupa abuci.

10Lino O Mwami Leza ndaleta zyakutebula kwangu zitaanzi nzyookandipa.›

«Kamubikkide kale cinzuma eeco kumbele lyacipaililo ca Mwami Leza wanu, mukombe.

11Yebo abamukwasyi wako mutangale akaambo kazintu zibotu zyoonse Mwami Leza wanu nzyaamucitila. Balevi abazwamasi mbomukkala limwi batangale andinywe.

12«Mumwaka watatu mukape kwakkumi kwazisyango zyanu ku Balevi, bazwamasi, bamusyaala abamukabafu, kutegwa kabayoojisi zyakulya muminzi yanu yoonse.

13Ndendilyo nimuyooti ku Mwami Leza wanu, ‹Ndagwisya cipaanzi cisalala muŋanda yangu, ndacipa Balevi, bazwamasi, bamusyaala abamukabafu, mbubonya mbuli mbookalailila. Tiindatyola nikuba kuluba milawo yako pe.

14Tiindakalya cipaanzi cimwi cisalala ciindi ncindakali aadilwe, nikuba kucigwisya ciindi nketasalali mu Mulawo, nikuba kucituula kubafu pe. Ndakakuswiilila O Mwami Leza wangu, akucita zyoonse nzyookandilailila.

15Lino langa ansi kuzwa kucikkalilo cako kujulu, uleleke bantu bako Baisilayeli anyika eeyo njookasyomezya kutupa ciindi nookakonkezya kuli basikale besu nyika iikunka mukupa abuci.›

Bantu ba Mwami leza

16«Mwami Leza wanu umulailila kuti mutobele milawo amalailile aakwe oonse. Amukaabambe amyoyo yanu yoonse amyuuya yanu yoonse.

17Sunu mwazumina nobeni kuti Mwami Leza ngu Leza wanu akuti muyooenda munzila zyakwe akubamba milawo amalailile aakwe oonse.

18Awalo Mwami Leza wanu sunu wazumina kuti muli bantu bakwe, mbubonya mbuli mbwaakamusyomezya. Nkaako ono umulailila kuti mubambe milawo yakwe yoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Wasyomezya kuti uyoomusumpula kwiinda misyobo yoonse njaakalenga. Nkaako nywebo muyoomutembaula akumulumbaizya. Muyooba bantu bakwe bamugaminine, mbubonya mbuli mbwaakasyomezya.»

Ciibalusyo 27

Zyamilawo ya Leza iilembedwe amabwe

1Lino Mozesi abapati ba Baisilayeli bakalailila bantu kuti, «Amubambe malailile ngetimupe sunu.

2Mwaakuzubuka mulonga wa Jolodani akunjila munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa, mukaimike mabwe mapati akwaalamba mulambo.

3Mukalembe alingawo milawo amalailile oonse. Muyakunjila munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa, nyika iikunka mukupa abuci, mbubonya mbuli Mwami Leza, Leza wabasikale banu, mbaakasyomezya.

4Mutala limwi lya Jolodani, mukaimike mabwe aaya aamulambo acilundu ca Ebali mbubonya mbuli mbwendimulailila sunu.

5Ooko mukayake cipaililo ca Mwami Leza wanu, kacili camabwe aalo. Mutakabelesyi cibelesyo calubulo niciba buti.

6Cipaililo eeco mukaciyasye mabwe aatabezedwe. Kwamana kamupaizya zipaizyo zyakutenta alincico ku Mwami Leza wanu.

7Nkukonya ooko mukape zituuzyo zyalumvwano, mukazilye akutangala kumbele lya Mwami Leza wanu.

8Mukalembe milawo yoonse ya Leza kabotu-kabotu amabwe aayo ngomwaimika.»

9Mpawo Mozesi antoomwe abapaizi, Balevi, bakaambila bantu kuti, «Amuumune, muteelele no Baisilayeli! Ono mwaba bantu ba Mwami Leza wanu.

10Amuswiilile Mwami Leza wanu akutobela milawo amalailile aakwe ngendimupa sunu.»

Zyakusinganya bataswiilili

11Mubuzuba oobu mbubonya Mozesi wakalailila bantu kuti,

12«Mwaakuzubuka mulonga wa Jolodani, misyobo eeyi ikaime acilundu ca Gelizimu kuti ikaleleke bantu, musyobo wa Simiyoni, Levi, Juda, Isakaa, Josefa awa Benjamini.

13Misyobo iiyooima acilundu ca Ebali kusinganya bantu njeyi, musyobo wa Lubeni, Gadi, Asya, Zebuluni, Dani awa Nafutali.

14Majwi ngobayooamba Balevi cakupozomoka ngaaya:

15« ‹Asinganyizigwe muntu uupanga cikozyanyo niciba buti cibezedwe akucikomba, ncisesemyo ku Mwami Leza.› Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Asinganyizigwe muntu uutalemeki wisi abanyina.

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

17Asinganyizigwe muntu uucesya munyinza wamweenzinyina.

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

18Asinganyizigwe muntu uuleesya moofu munzila.

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

19Asinganyizigwe muntu uuzundikizya bazwamasi, bamusyaala abamukabafu.

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

20Asinganyizigwe muntu uusika mukawisi amubili nkaambo wausya wisi nsoni.

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

21Asinganyizigwe woona aamunyama!

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

22Asinganyizigwe muntu uusika mucizi wakwe amubili naa wada limwi!

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

23Ansinganyizigwe muntu uusika banyinazyala amubili!

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

24Asinganyizigwe muntu uuyubilila muntunyina kuti amujaye!

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

25Asinganyizigwe muntu uuulwa kuti ajaye muntu uutakwe mulandu!

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!›

26Asinganyizigwe muntu uutabambi majwi aalembedwe mubbuku lyamulawo akwaatobela!

«Bantu boonse baingule kuti, ‹Akube boobo!› »

Ciibalusyo 28

Zileleko zyakuswiilila

(Bapaizi 26.3-13; Ciibalusyo 7.12-24)

1Lino kuti naa mwaswiilila Mwami Leza wanu akutobela milawo yakwe eeyi njendimupa sunu, uyoomusumpula kwiinda misyobo yoonse yaansi.

2Kuti mwaswiilila Mwami Leza wanu zileleko eezi zyoonse ziyooba zyanu.

3Mwami Leza uyooleleka minzi anyika yanu.

4Mwami Leza uyoomuleleka kwiindila mukumupa bana banji, zilyo zinji, aŋombe ambelele zinji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mwami Leza uyoomuleleka abutebuzi bunji anzyomuyoojika

6Mwami Leza uyooleleka nzyomuyoocita.

7Basinkondonyoko baakubusya nkondo, Mwami Leza uyoocita kuti bazundwe. Baakuboola kuzoomulwana bayooletezya bbazu lyomwe, pele baakutija bayoomwaikizyanya.

8Mwami Leza wanu uyooleleka milimo yanu yoonse akuzuzya matala amaila.

9Uyoocita kuti mube bantu bakwe basalala bamugaminine, mbubonya mbuli mbwaakamusyomezya naakakonkezya naa mwabamba milawo yakwe akweenda munzila zyakwe.

10Eelyo bantu boonse baansi ano bayoobona kuti muli bakwe-bakwe, nkaako bayoomuyoowa.

11Mwami Leza uyoomupa bana banji, zivubwa zinji, azilyo zinji munyika eeyo njaakakonkezya kuli basikale banu kuti uyoomupa.

12Mwami Leza uyootumina mvula kuzwa kuciyobwedo cakwe kujulu muciindi ceelede, akumuleleka mumilimo yanu yoonse. Nkaako muyookonzya kukweletesya misyobo minji, pele nywebo lwanu taakwe nkomuyookweleta.

13Mwami Leza wanu uyoomucita kuti mukabe basololi, kutali baccilili pe. Kuti mwaswiilila akutobela milawo ya Mwami Leza njendimupa sunu, lyoonse munooli bantu basumpukide tamunoosyeede.

14Mutakaleyi kuzwa kumilawo eeyi njendimupa sunu, mukutobela baleza bambi akubabelekela.

Lusinganyo lwakutaswiilila

(Bapaizi 26.14-46)

15Pele naa tamuswiilili Mwami Leza wanu akubamba milawo amalailile aakwe oonse ngendimupa sunu, zintu zibi zyoonse eezi ziyoocitika kulindinywe.

16Mwami Leza uyoosinganya minzi anyika yanu.

17Mwami Leza uyoosinganya butebuzi bwanu anzyomuyoojika.

18Mwami Leza uyoomusinganya kwiindila mukumupa bana bace, maila mace, ŋombe ambelele zice.

19Mwami Leza uyoosinganya zyoonse nzyomuyoocita.

20Mwami Leza uyootuma cuumo, lupyopyongano amapenzi bulanga, alimwi zyoonse nzyomuyoocita tazikalulami, mane kusikila nyoonse mukanyonyooke akumana do akaambo kakusiya Leza.

21Mwami Leza uyoomujazya amalwazi mane kusikila nyoonse mukamane kufwa munyika eeyo njomuyanda kuyootola.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mwami Leza uyoomuumya malwazi aayambukila, akupya mubili azimwi zili boobo. Uyootuma cilanga aluuwo lupya lunyonyoona zilyo zyanu. Eezi tazikamuleki mane kusikila mukamane kufwa.

23Taakwe mvula iiyoowa, nkaako nyika yanu iyooyuma ntaa mbuli lubulo.

24Mucilawo camvula kuyooba lusuko amusenga mane kusikila mukanyonyooke.

25Mwami Leza uyoocita kuti mukazundwe abasinkondonyoko. Mwakuunka kuyoobalwana, muyoozwida kulubazu lomwe, pele mwaakutija muyoomwaikizyanya. Nkabela zisi zyoonse zyaansi ziyoogambwa akaambo kandinywe.

26Mitumba yanu iyooba zilyo zyabayuni abanyama bamusokwe. Taakwe muntu naba omwe unoobayamina.

27Mwami Leza uyoomupenzya azyuute mbubonya mbuli mbwaakacita ku Baijipiti. Mibili yanu iyooba aazilonda. Muyooba aabweele, bunoomubaba, pele taakwe nomuyoopona pe.

28Mwami Leza uyoocita kuti mukasondoke, mukoofwaale, akucinkuka.

29Acilungu-lungu muli kunga nkwaampaampa mbubucita moofu mumudima. Taakwe nimuyoozwidilila muli zyoonse nzyomuyoocita. Lyoonse munoodyamininwa akubbidwa, taakwe uyoomuvuna pe.

30Muyooba mbuli muntu uukkalide musimbi, kwamana kwamukwata uumbi. Muyooyaka ŋanda, kwamana tamukiikkali. Muyoolima muunda wansaansa, kwamana tamukazilyi pe.

31Ŋombe zyanu ziyoojaigwa kamulangilila, pele taakwe nyama njomuyoolya. Mbongolo zyanu ziyootolwa kamulangilila, alimwi tazikaboozegwi limbi pe. Ambelele zyanu ziyootolwa abasinkondonyoko, pele taakwe muntu naba omwe uyoozivuna pe.

32Bana balombe abasimbi bayootolwa amusyobo uumbi. Meso aanu ayoosalala pyu kulangila bana banu buzuba abuzuba, pele taakwe cintu ncomuyookonzya kucita.

33Bantu mbomutazi mbabayoolya micelo anzyomuyoolima munyika yanu. Mumazuba aanu oonse muyoodyamininwa akupenzegwa kapati.

34Eeci ciyoocitya kuti mukasondoke akaambo kazintu nzyimuyoobona.

35Mwami Leza uyoocita kuti maulu aanu akabe azilonda zitasilikiki. Ziyoomucisya mubili woonse kuzwa kuzituta kuyoosika alubwebwe.

36Mwami Leza uyoomutola kunyika iimbi, nywebo amwami ooyo ngomuyoosala, yalo nibaba basikale banu njibatakazi. Ooko muyookomba baleza bambi, baleza bazisamu abamabwe.

37Muyooba cisesyo akasimi kakumuwelezya akati kamisyobo yoonse ooko Mwami Leza nkwayoomutandila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Muyoosyanga mbuto zinji, pele muyootebula kuce, nkaambo cikwikwi ciyoolya zisyango zyanu.

39Muyoolima myuunda yansaansa nikuba boobo tamukooyoonywa waini, nkaambo basyaanyungwa bayoozilya.

40Munyika yanu yoonse kunooli misamu yamaoliva, pele taakwe nomuyooenga mafuta aakubelesya, nkaambo maoliva ayoombulumukila ansi.

41Muyoozyala bana balombe abasimbi pele bayoomusiya, nkaambo bayoobatola mubuzike.

42Misamu azisyango zyanu zyoonse ziyooligwa cikwikwi.

43Bazwamasi mbomukkala limwi banooya busumpuka kwiinda ndinywe, pele nywebo muyoowidilila.

44Bayoomukweletesya, pele nywebo taakwe ncomuyoobakweletesya pe. Kumamanino bayooba basololi banu.

45Mapenzi aaya oonse ayoomuboolela. Ayoomuboolela mane kusikila mukanyonyooke nkaambo tiimwakaswiilila Mwami Leza wanu akubamba milawo amalailile aakwe ngaakamupa.

46Mapenzi aaya ayooba citondezyo acigambyo kulindinywe alunyungu lwanu mane kukabe kutamani.

47Mwami Leza wakamuleleka muli zyoonse pele tiimwakamubelekela cakutangala.

48Nkaako muyoobelekela basinkondonyoko aabo Mwami Leza mbayootuma kumulwana. Muyoofwa nzala, nyota, akweenda cintanda, muyoobula zintu zyoonse. Mwami Leza uyoomudyaminina kapati mane kusikila nyoonse akamunyonyoone.

49Mwami Leza uyooleta musyobo wakule wakumagolelo aanyika uzoomulwane. Uyoozwa kule, mulaka wawo tamuuzi pe. Bayoomufuumukila mbuli sikwaze.

50Musyobo ooyu mmukali, taulemeki bapati nikuba kweetelela bana.

51Bayoolya boombe azivubwa zimwi anzyomulima munyika yanu mane kusikila mukamane kufwa. Taakwe maila, waini, mafuta, nibaba boombe naa bana bambelele nzyobayoomusiila, mane kusikila bakamumaninizye.

52Bayoosinkilizya minzi yanu yoonse mane kusikila nkwakwa nzyomusyoma zikamane kukolomoka. Bayoosinkilizya minzi yanu yoonse munyika eeyo Mwami Leza wanu njayoomupa.

53Lino akaambo kamapenzi aayo ngomuyoobona muciindi eeci cakusinkililwa abasinkondonyoko, muyootalika kulya bana banu, mibili yabana banu balombe abasimbi aabo Mwami Leza wanu mbaakamupa.

54Ciindi eeco mwaalumi mutetemoyo, wamaanu, taakwe nayoofwida nkumbu munyina naa mukaintu wakwe uuyandika, nibaba bana bakwe basyeede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

55Taakwe naba omwe ngwayoopa mibili yabana bakwe, eeyo njalya. Uyoolya alikke akaambo kamapenzi aayo ngomuyoobona muciindi eeci cakusinkililwa abasinkondonyoko muminzi yanu yoonse.

56Mukaintu mutetemoyo wamaanu, uuvubide, uutana buzuba wasunza, uyoocita awalo mbubonya buyo,

57uyoolya mwanaakwe muvwanda acamacembele cakusisikizya akwiima mulumi wakwe uuyandika, naba mwanaakwe mulombe naa musimbi.

58Kuti naa tamutobeli cabunkutwe majwi aa Mulawo ooyu uulembedwe mubbuku eeli, nikuba kulemeka akuyoowa zina lya Mwami Leza wanu,

59Mwami Leza uyootuma malwazi aatasilikiki kulindinywe alunyungu lwanu. Aaya anooli malwazi aatamani pe.

60Uyootuma malwazi aaya kulindinywe oonse aayoosya, ngaakaumya Baijipiti, nkabela ayoozumanana.

61Mwami Leza uyootuma aamwi malwazi amapenzi aatalembedwe mubbuku lya Mulawo eeli, mane kusikila mukanyonyooke.

62Nywebo nikuba kuti mwakali banji mbuli nyenyezi, muyoosyaala bace buyo, nkaambo tiimwakaswiilila Mwami Leza wanu.

63Mbubonya mbuli Mwami Leza mbucakamubotela kumusumpula akumuvuzya ciyoomubotela mbubonya aakumunyonyweeda limwi. Muyoomaninina munyika eeyo njomuyanda kuyootola.

64Mwami Leza uyoomumwaila mumanyika aambi, kuzwa kumagolelo amwi kusikila kuli aambi. Ooko muyookomba baleza bambi baleza bazisamu abamabwe, nywebo nibaba basikale banu mbimwatakazi.

65Mukati kamanyika aayo tamukooyoojana luumuno nibuba busena bumugaminine. Ooko Mwami Leza uyoocita kuti kamutelaika, kamuziimana akusukama.

66Buumi bwanu lyoonse bunooli muntenda. Mulikunga bulaca lilabbila nkulibilika akaambo kabuumi bwanu.

67Akaambo kakuyoowa eezyo nzyomuyoobona myoyo yanu inooduntaana. Muli kunga kufumbwa bwaca mulombozya kuti nilyabbila, lyabbila mulombozya kuti nibuce.

68Mwami Leza uyoomubweedezya ku Ijipiti amato, nikuba kuti wakaamba kuti tamukabweedeli alimwi. Ooko muyoosoleka kulyuuzya kuli basinkondonyoko kuti mube bazike, pele taakwenaba omwe uyoomuula pe.

Ciibalusyo 29

Zyacizuminano ca Mwami Leza a Baisilayeli mu Mowabu

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Ngaaya majwi aacizuminano Mwami Leza ncaakalailila Mozesi kuti babambe a
Baisilayeli munyika ya Mowabu, kunze lyacizuminano ncaakapangana ambabo
kucilundu ca Sinai.

2Mozesi wakaita Baisilayeli boonse akubaambila kuti, «Mwakalibonena nobeni eeco
Mwami Leza ncaakacita kuli Falo mu Ijipiti, akuli balupati-pati bakwe akunyika
yakwe yoonse.

3Mwakalibonena nobeni mapenzi aalya, zitondezyo azigambya zipati eezyo Mwami
Leza nzyaakacita.

4Pele nikuba boobo sunu tanacita kuti muzibisye akumvwisya ziya nzimwakabona.

5Kwamyaka iili makumi one Mwami Leza njaakamusolweda zisani zyanu
tiizyakazakala, niziba ndyasyo zyanu.

6Taakwe cinkwa ncimwakali kulya, nikuba kunywa waini niciba cikola cimwi pe.
Mwami Leza wakamupa zyoonse nzimwakabulide mukuti muzibe kuti ngo Leza
wanu.»

7Nitwakasika kuno Sihoni mwami waku Hesyiboni bali a Ogi mwami waku Basyani,
bakaboola kuzootulwana. Pele twakabazunda.

8Twakatola nyika yabo akwiipa bamusyobo wa Lubeni, wa Gadi, acisela camusyobo
wa Manase.

9Amukatobele majwi aacizuminano eeci cabunkutwe, kutegwa mukazwidilile muli
zyoonse nzyomuyoocita.

10Nyoonse sunu muliimvwi kumbele lya Mwami Leza wanu, nywebo nobasololi,
basilutwe, bapati babantu, balupati-pati, antoomwe ababuleya boonse,

11kubikkilizya bakaintu abana, antoomwe abazwamasi mbomukkala limwi, aabo
bamutebbela nkuni akumutekela maanzi.

12Muliimvwi aano sunu kuti mupangane cizuminano a Mwami Leza wanu akuzumina
zyoonse nzyocaamba,

13kuti Mwami Leza amwaambe kuti muli bakwe, mbubonya mbuli
mbwaakamusyomezya naakakonkezya basikale banu ba Abulahamu, Izaka a Jakobo.

14Tamuli ndinywe nywebo nyolike nomuli waano Mwami Leza mbapangana aabo
cizuminano cacikonke eeci pe.

15Pele cilajatikizya abaabo batali waano, nkokuti balunyungu lwesu batanazyalwa.

16Nywebo lwanu mulizi mbutwakakkede mu Ijipiti, ambutwakaandulula manyika
aabeni.

17Mwakabona mituni yabo eeyi yakamusesemya yazisamu, yamabwe, yansiliva
ayangolida.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Amucenjele kuti taakwe naba omwe mwaalumi naa mukaintu, ciinga, nuuba musyobo wiimvwi waano sunu uutikasiye Mwami Leza wesu kuti akakombe baleza bamisyobo iimbi. Nkaambo eeci ciyooba mbuli katangalulu.

19Amucenjele kuti kutabi muntu naba omwe uumvwide majwi aacikonke eeci, kwamana alisumpule akwaamba kuti, «Taakwe cinga caba nikuba kuti ndacita nzyeyanda.» Eeci ciyoomunyonyoozya, baluzi abataluzi boonse buyo.

20Mwami Leza takooyoomulekelela muntu wacitya zeezi pe. Uyoomunyemena kapati, nkabela lusinganyo loonse lulembedwe mubbuku eeli luyoomusikila, azina lyakwe liyoozimaana ansi aano.

21Mwami Leza uyoomunomona kuzwa akati kamisyobo yoonse ya Baisilayeli. Uyoomusubula kweendelana alusinganyo loonse lulembedwe mubbuku lya Mulawo eeli.

22Balunyungu lwanu luboola abazwamasi bali kulaale bayoobona mapenzi aayo amalwazi aayo Mwami Leza ngayooumya nyika.

23Nyika yoonse iyooba cimpayuma inooli lukula, iitakonzya kusyangwa. Taakwe ciyoomena nibuba bwizu pe. Iyooba mbuli kunyonyoonwa kwa Sodomu a Gomola, Adimaa a Zeboimu, eeyo Mwami Leza njaakanyonyoona mubukali bwakwe buyoosya.

24Eelyo manyika oonse ayoobuzya kuti, «Ino nkaambo nzi Mwami Leza ncaakacita boobu kunyika eeyi? Ino ncinzi cakamunyemya boobu?»

25Lino bayooamba kuti, «Nkaambo kakuti bantu aabo bakasiya cizuminano ca Mwami Leza, Leza wabasikale babo, ciindi naakabagwisya mu Ijipiti.

26Bakaleya akutalika kukomba baleza bambi akubabelekela, baleza aabo mbobatakazi mbaakabakasizye.

27Nkaako Mwami Leza wakiinyemena nyika eeyi, mpaakaletela lusinganyo loonse lulembedwe mubbuku eeli.

28Mubukali bwakwe bupati Mwami Leza wakabagwisya munyika yabo akubasowela mumanyika aambi mbuli mbocibede sunu.»

29Kuli zintu Mwami Leza wesu zyaatakatuyubunwida, pele wayubununa milawo yakwe, nkaako swebo alunyungu lwesu tuleelede kwiitobela kukabe kutamani.

Ciibalusyo 30

Baisilayeli mbobayooboozegwa akulelekwa

1Lino ndamwaambila kuti musale akati kacileleko alusinganyo. Zintu eezi zyoonse zyaakumucitikila mumanyika aayo Mwami Leza wanu mwayoomumwaila, muyooyeeya eeci ncindamwaambila kuti musale.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Eelyo nywebo alunyungu lwanu mukapilukile ku Mwami Leza wanu akumuswiilila amyoyo yanu yoonse alimwi amyuuya yanu yoonse, mbubonya mbuli mbwendimulailila sunu.

3Aawo Mwami Leza wanu uyoomweengelela. Uyoomuyobolola kuzwa mumanyika oomo mwaakamumwaila, uyoocita kuti mukasumpuke alimwi.

4Nikuba kuti munooyoomwaikide mane kumagolelo aanyika, Mwami Leza wanu uyoomuyobolola.

5Uyoomuboozya kunyika eeyo basikale banu njibakali kukkala. Nkabela uyoomusumpula akumuvuzya kwiinda bwakabede basikale banu.

6Mwami Leza wanu uyoocita kuti nywebo alunyungu lwanu kamumumvwisya akumuyanda amyoyo yanu yoonse, amyuuya yanu yoonse mukuti mukakkale munyika eeyo.

7Mwami Leza wanu uyoosinganya basinkondonyoko aabo bamusulaika akumupenzya.

8Muyooswiilila Mwami Leza alimwi akubamba milawo yakwe eeyi njendimupa sunu.

9Aboobo Mwami Leza wanu uyoomusumpula mumilimo yanu yoonse njomuyoocita, akumupa bana banji, ŋombe, azimwi zivubwa zinji, alimwi azilyo zinji. Mwami Leza uyoobotelwa alimwi andinywe akuyoomusumpula kapati, mbubonya mbuli mbwaakaboteledwe abasikale banu.

10Eeci ciyoocitika kuti naa mwaswiilila Mwami Leza wanu akubamba milawo amalailile aakwe aalembedwe mubbuku lya mulawo eeli. Mweelede kupiluka ku Mwami Leza wanu amyoyo yanu yoonse alimwi amyuuya yanu yoonse.

11Lino mulawo ngwendimulailila sunu tuuli muyumu, alimwi tuuli kule pe.

12Tuuli kujulu kutegwa mwaambe kuti, «Nguni uukonzya kuya kujulu kuyoouleta kuti tuuswiilile akuubamba?»

13Alimwi tuuli mutala lyalwizi kutegwa mwaambe kuti, «Nguni uukonzya kuzubuka lwizi kuyoouleta kuti tuuswiilile akucita?»

14Peepe, majwi ali aafwiifwi, ali mulindinywe, mumyoyo yanu, nkaako amwaabambe.

15Amubone, sunu ndamupa ciindi cakuti musale akati kabuumi alusumpuko naa lufu amapenzi.

16Mwali kuyanda Mwami Leza wanu, akweenda munzila zyakwe, akubamba milawo, mbeta amalailile aakwe, ndendilyo nimuyoosumpuka akuvula. Mwami Leza wanu uyoomuleleka munyika eeyo njemuyootola.

17Pele kuti mutakaswiilili, mukagame kukomba baleza bambi akubamanina milimo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

18ndamwaambilila limwi sunu kuti ncobeni muyoonyonyoonwa. Tamukooyooongola munyika eeyo njemuyootola mwazubuka mulonga wa Jolodani.

19Sunu ndaita julu anyika kuti zibe bakamboni bangu. Ndamupa ciindi kuti musale akati kabuumi alufu, zileleko alusinganyo. Lino amusale buumi kutegwa nywebo abalunyungu lwanu mupone.

20Amuyande Mwami Leza wanu, amumuswiilile kamusyomeka kulinguwe lyoonse. Ndendilyo Mwami Leza nayoomupa myaka minji munyika eeyo njaakakonkezya kuli basikale banu ba Abulahamu, Izaka a Jakobo.

Ciibalusyo 31

Josyuwa mbwaakatola busena bwa Mozesi

1Lino Mozesi wakaindilizya kwaambila Baisilayeli,

2wakati, «Ono ndijisi myaka iili mwaanda amakumi obilo, nkaako nsicikonzyi kumusolweda. Kunze aaboobo, Mwami Leza wakandaambila kuti, ‹Tokooyoozubuka mulonga wa Jolodani.›

3Mwami Leza wanu lwakwe nguuyoomuzubusya. Uyoonyonyoona misyobo eeyo iikkala kooko, kutegwa mukatole nyika yabo. Josyuwa nguutibe musololi wanu mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaamba.

4Mwami Leza uyoobanyonyoona mbubonya mbuli mbwaakacita Sihoni a Ogi bami ba Baamoli, aabo mbwaakanyonyoona antoomwe anyika yabo.

5Mwami Leza uyoobaaba kulindinywe, aboobo muleelede kuyoobatanda mbuli mbundamulailila.

6Amuyume mube basicamba. Mutayoowi nikuba kukankama, kayi Mwami Leza wanu ulaandinywe. Taakwe nayoomusiya nikuba kumulekelezya.»

7Mpoonya Mozesi wakaita Josyuwa akumwaambila Baisilayeli boonse kabamvwide kuti, «Koyuma ube sicamba, nkaambo nduwe uuyoonjizya bantu boonse aaba munyika eeyo Mwami Leza njaakakonkezya kuli basikale babo kuti uyoobapa. Weelede kuyoobaapawida nyika kuba lukono lwabo.

8Mwami Leza lwakwe uyookusolweda, alimwi unooli aanduwe. Taakwe nayookusiya nikuba kukulekelezya pe. Nkaako utayoowi nikuba kutyompwa.»

Mbubakalailila kubala Mulawo kwainda myaka iili ciloba

9Mpawo Mozesi wakalemba Mulawo ooyu akuupa kubapaizi, Balevi, aabo bakali kubamba bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza, abapati boonse ba Baisilayeli.

10Mpoonya Mozesi wakabalailila kuti, «Lyoonse kwainda myaka iili ciloba, mwaka walwaangunuko, lilekelelwa zikwelete mweelede kuyoobalulula Mulawo ooyu, muubaluluke muciindi capobwe lyazivuka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Mweelede kuyooubalila Baisilayeli boonse ciindi nibayoobungana kubusena bwakukombela oobo Mwami Leza wanu mbwayoosala.

12Mukabunganye bantu boonse, nkokuti baalumi, bakaintu abana, antoomwe abazwamasi aabo bali muminzi yanu, kutegwa baswiilile akwiiya kulemeka Mwami Leza wanu. Baleelede kutobela majwi a Mulawo ooyu cabunkutwe.

13Munzila eeyi balunyungu lwanu batanamvwide zya Mulawo wa Mwami Leza wanu balakonzya kuuteelela. Nkaako bayooiya kumulemeka mumazuba oonse ngomuyoopona munyika eeyo njomuyootola mwazubuka mulonga wa Jolodani.»

Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi lwamamanino

14Lino Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ono ulaafwiifwi kufwa. Ita Josyuwa, umutole kutente lyakubunganina kutegwa nkamulailile.»

15Mwami Leza wakalibonya kutente mumusumpuululu wakkumbi, kkumbi eeli lyakaima kumanjililo aatente.

16Mpawo Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Ono ulaafwiifwi kufwa, nkabela mbotifwide buyo, bantu aaba bayootalika kukomba baleza banyika eeyo njebayootola. Bayoondisiya akutyola cizuminano eeco ncindakapangana ambabo.

17Caakucitika eeci, ndiyoobanyemena kapati akubalekelezya. Njoobafutatila, nkaako bayoonyonyoonwa. Bayoosikilwa mapenzi manji, mane kusikila bakaliyeeye kuti mapenzi aaya abasikila akaambo kakuti mebo nde Leza nsicili aambabo pe.

18Nkasimpe, mubuzuba oobo njoobafutatila akaambo kacinyonyoono cabo cakukomba baleza bambi.

19«Lino ulembe lwiimbo, ubaiisye Baisilayeli boonse, balwiimbe kuti lube bumboni bwangu.

20Ndaakubasisya munyika eeyo iikunka mukupa abuci iili njindakasyomezya kuli basikale babo, bayootalika kukomba baleza bambi. Bayoondikaka akutyola cizuminano ncindakapangana ambabo akaambo kakuti bayoolya cakulilekela.

21Nkaako mapenzi manji ayoobasikila. Lwiimbo oolo luyooba bumboni mukuti balunyungu lwabo nsinabasisya kunyika eeyo njindakabasyomezya.»

22Mubuzuba oobo mbubonya Mozesi wakalemba lwiimbo oolo akwiisya Baisilayeli.

23Mpawo Mwami Leza wakalailila Josyuwa mwanaa Nuni kuti, «Koyuma ube sicamba, nkaambo nduwe uutisolwede Baisilayeli munyika eeyo njindakabasyomezya, mebo lwangu njoobaanduwe.»

24Lino Mozesi naakamana kulemba majwi oonse mubbuku lya Mulawo,

25wakalailila Balevi aabo bakali kubamba bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

26«Amubweze bbuku lya Mulawo eeli, mulibikke kumbali lya bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza wanu. Ooko liyooba bumboni kulindinywe.

27Ndizi mbuli mbomuli basicinguni batamvwi. Mwabona mwakali kuzangila Mwami Leza, mebo nkecili muumi ino mebo ndafwa!

28Amubunganye bapati bamisyobo yoonse, abamwi balupati-pati boonse kuti ndaambe majwi aaya kabalimvwidide. Ndaita julu anyika kuti zibe bakamboni bangu.

29Nkaambo ndizi kuti kunze aakufwa kwangu, mulatalika kubisya alimwi akusiya nzindamulailila. Nkaako kumazuba aaza kumbele mapenzi ayoomusikila akaambo kakucita zinyonyoono kumbele lya Mwami Leza eezyo nzyaakamukasya.»

Lwiimbo lwa Mozesi

30Mpoonya Mozesi wakaimba lwiimbo oolu Baisilayeli boonse kabaswiilila.

Ciibalusyo 32

1«Swiilila ojulu ndaambe, Teelela onyika ndilungulule.

2Kwiisya kwangu kube mbuli mvula majwi aangu abe mbuli mume ansi, mbuli lunywaanywa amweemvwe, mbuli yamoombelela atusyango.

3Njootembaula zina lya Mwami Leza. Amutembaule bupati bwa Leza wesu!

4Mwaala, milimo yakwe mibotu nzila zyakwe zililuzi. Ngu Leza uusyomeka uutabisyi, uululeme, uuluzi.

5Mwakamubisizya, nkaako tamuceelede kwiitwa kuti muli bana bakwe, muli zyalani lyacinguni linyongene.

6Sena mbomumulumba Mwami Leza oobu, nywebo nobantu bafuba-fuba batakwe maanu? Sena tali ngouso wakamulenga akumucita kuti mube musyobo mupati?

7Amwiibaluke mazuba aacilundu, amuyeeye myaka yamazyalani aakamana. Amubuzye bamauso balamwaambila zyakacitika, amubuzye bamadaala, balamulungulwida.

8Sijulu lyamajulu naakapa misyobo yoonse lukono lwayo, naakaandaanya bantu boonse, wababikkila munyinza mbubonya mbuli wabana ba Isilayeli.

9Nkaambo lukono lwa Mwami Leza mbantu bakwe, lunyungu lwa Jakobo ncaabilo cakwe.

10Wakabajana munkanda mucimpayuma, lukula luyoosya. Wakabafukata akubalela wakababamba mbuli mboni yaliso.

11Mbuli sikwaze mbwaiisya bana bakwe mbwabayumuna amababa aakwe, kuti batawi.

12Mbombuboobu Mwami Leza alikke mbwaakabasolweda. Taakwe Leza uumbi wakabagwasya pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Nguwakacita kuti balele nyika yazilundu yoonse, wabapa zilyo zyamusokwe. Kuzwa mumpangala wakapa buci, misamu yaoliva yakakomena mulubwe-lubwe.

14Kuzwa muŋombe zyabo wakabapa mabisi, kubutanga bwabo wakabapa mukupa. Bakalijisi mbelele, mpongo, aŋombe mbotu zili mbuli zyaku Basyani, bakalijisi maila mabotu awaini wiindilila kubota.

15Pele Bajesyuluni bantu ba Mwami Leza nibakavuba, bakamuzangila. Nkubakali kukkuta, bakasiya Leza wakabalenga, bakaka mwaala walufutuko lwabo.

16Mwami Leza wakabanyemena akaambo kakukomba baleza bambi, wakabakalalila akaambo kamituni yabo.

17Bakapaizya kumyuuya mibi, iitali baleza, baleza bakazizilwe, baleza babuyo aaba basikale banu mbibatakali kulemeka.

18Mwakasiya Leza uuli mbuli mwaala. Nguwakamuzyala akumulela.

19Mwami Leza naakabona ceeci wakabakaka, nkaambo bana bakwe balombe abasimbi bakamunyemya.

20Wakati, ‹Ndilabafutatila, tubone naa bayoogolela yi, nkaambo mbazyalani lyacinguni, mbana batasyomeki.

21Bandinyemya mukukomba aabo batali baleza, bakandikalazya amituni yabo. Ambebo njoobanyonosya mukubamba musyobo uutayi kwamoonga, njoobanyemya abantu batakwe luzibo.

22Bukali bwangu buyoovutuka mbuli mulilo buyootenta mane kusikila kucikkalilo cabafu. Buyootenta nyika amicelo yayo akuumpa ntalisyo zyazilundu.

23Njoolundika mapenzi ali mbabo, njoobanyonyoona amivwi yangu.

24Bayoonyonyoonwa anzala. Njootuma mapenzi acuumo, njootuma banyama babutambo bayoobajaya, anzoka nkali ziyoobaluma.

25Bana babo bayoonyonyoonwa munkondo. Bayookkala kabayoowede mumaanda aabo. Bakubusi abasimbi bayooloba, bavwanda abamadaala abalo mbubonya.

26Ndakakanzide kuti nkabanyonyoone, batakayeeyegwi limbi.

27Pele tiindakayanda kuti basinkondonyina bakalisumpule akwaamba kuti bakazunda bantu bangu, kakuli ndime ndemwini ndakabanyonyoona.›

28Baisilayeli mmusyobo uutakwe maanu, tabajisi busongo pe.

29Nibali aamaanu nibaziba ncibakazundilwa, nibakaziba cakacitika kulimbabo!

30Ino muntu omwe inga wabatandaanya buti bali cuulu? Naa bobilo bakabatandaanya buti bantu bali zyuulu zili kkumi? Mukuti mwaala wabo wakabaaba, mukuti Mwami Leza wabalekelezya.

31Nikuba boobo basinkondoma balazumina kuti mwala wabo tuuli mbuli wesu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Basinkondonyina mbabi mbuli baku Sodomu a Gomola, bali mbuli nsaansa zilaancefu zilula.

33Waini wazyo mbuyoka, mbubi mbuli nkombola.

34Mwami Leza ulayeeya basinkondonyina ncibakacita, uyanda buyo ciindi ceelede cakubasubula.

35Ndime eebweedezya bubi, njoobasubula, muciindi ceelede, bayoowa mubuzuba bwamapenzi oobo bulaafwiifwi, lino-lino balanyonyoonwa.

36Mwami Leza uyoovuna bantu bakwe, akubabeda aankumbu babelesi bakwe, aakubona kuti nguzu zyabo zyamana, alimwi taakwe naba omwe wasyaala.

37Mwami Leza uyoobuzya kuti,

‹Bali kuli baleza banu, aabo mbumwakasyoma?›

38Baleza aabo bakalya mafuta aazipaizyo zyanu, akunywa waini wazituuzyo zyanu. Ababoole bamugwasye! Abamukwabilile!

39Amubone lino mebo ndime Uuliwo lyoonse. Taakwe baleza bambi kunze lyangu. Mebo ndajaya, kwamana ndapa abuumi. Mpundayasa ndaponya. Taakwe uukonzya kukasya ncindayanda.

40Ndakonkezya kuti mbuuli mbwendi muumi lyoonse,

41ndikukwenga panga lyangu libeka-beka akubeteka basinkondoma. Njobabweedezya bubi bwabo akubacita bweelede.

42Mivwi yangu iyooloka-loka bulowa, panga lyangu liyoobacisa. Taakwe uyoopusuka, muzike naba musololi.

43Nywebo nobamasi amutembaule bantu ba Mwami Leza, nkaambo uyoosubula bajaya babelesi bakwe. Uyoobweedezya bubi kuli basinkondonyina, akweengelela bantu bakwe.»

44Lino Mozesi wakaboola a Josyuwa mwanaa Nuni akwaamba majwi alwiimbo oolu bantu boonse kabamvwide.

Mozesi mbwaakalailila lwamamanino

45Lino Mozesi naakamana kwaambila Baisilayeli majwi oonse aaya,

46wakabaambila kuti, «Majwi aaya oonse ngindamwaambila sunu akkalilile mulindinywe, kuti anywebo mukakonzye kulailila bana banu kuti bakaswiilile mulawo ooyu cabunkutwe.

47Aaya taali majwi aabuyo, mbobuumi bwanu. Muyooongola munyika eeyo njomuyootola mwazubuka mulonga wa Jolodani akaambo kakutobela majwi aaya.»

48Lino mubuzuba oobo mbubonya, Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

49«Koya muzilundu zya Abalimu, munyika ya Mowabu kulangana amunzi wa Jeliko,
ukatante acilundu ca Nebo ukalange nyika ya Kenani eeyo njendiyoopa Baisilayeli.

50Kwamana uyoofwa acilundu eeco mbubonya mbuli mupati wako Aloni
mbwaakafwida acilundu ca Hoo,

51nkaambo nywebo nyoonse nyobilo tiimwakasyomeka kulindime kumbele lya
Baisilayeli boonse. Nimwakasika kumaanzi aaku Meliba kufwiifwi aku Kadesyi
munkanda ya Zini, tiimwakandilemeka kumbele lya Baisilayeli pe.

52Nkaako uliilanga buyo nyika kulaale, pele tokooyoosika kunyika eeyo njendimupa
Baisilayeli.»

Ciibalusyo 33

Mozesi mbwaakaleleka misyobo ya Isilayeli

1Nzeezi zileleko Mozesi muntu wa leza nzyaakapa Baisilayeli katanafwa.

2Wakati,

«Mwami Leza wakaza ku Sinai. Wakalibonya mbuli zuba ku Edomu, akumunikila
bantu bakwe kuzwa kucilundu ca Palani. Wakaboola azyuulu zyabasalala, kubbazu
lyalulyo lwakwe kwakali kuvwilima mulilo.

3Mwami Leza ulayanda bantu bakwe, akubakwabilila, nkaambo mbibakwe. Toonse
tulakkala ansi aamaulu aakwe, akutambula malailile aakwe,

4nkokuti Mulawo ooyo Mozesi ngwaakatupa, kuti ube lukono lwa Baisilayeli.

5Ciindi Baisilayeli abasololi babo nibakabungene, Leza wakaba ngomwami muli
Jesyuluni.»

6Kuli bamusyobo wa Lubeni, Mozesi wakati,

«Musyobo wa Lubeni uupone utafwi pe, nikuba kuti muce buti.»

7Kuli bamusyobo wa Juda wakati,

«Swiilila, O Mwami Leza, Kulila kwamusyobo wa Juda, baboozye akati kabana
bokwabo. Ubape nguzu zyakulivuna beni, ubagwasye kuzwa kuli basinkondonyina.»

8Kuli bamusyobo wa Levi wakati,

«O Mwami Leza, waambe nzyoyanda mukubelesya Ulimu a Tumimu. Kwiindila mu
Balevi, babelesi bako basyomeka. Wakabasunka ku Masa, wakabona mbuli kuti
balasyomeka kumaanzi aaku Meliba.

9Bakakatila nduwe kwiinda bazyali, bana bokwabo, bana babo. Bakaswiilila milawo
yako akubamba cizuminano cako.

10Bayooiisya bantu bako kuti kababamba Mulawo wako, bayoopa tununkilizyo
azipaizyo zyakutenta acipaililo cako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11O Mwami Leza, leleka nzyobacita. Ubotelwe amilimo yabo njobabeleka. Nyonyoona basinkondonyina,» ubanyonyweede limwi, mane bamaninine.

12Kuli bamusyobo wa Benjamini wakati,

«Ooyu ngomusyobo uuyandika Mwami Leza ngwakwabilila, buzuba boonse uluucingilila, akuba akati kawo.»

13Kuli bamusyobo wa Josefa wakati,

«Mwami Leza aleleke nyika yawo, mukumupa mvula mbotu abuntolo.

14Nyika yawo wiileleke amicelo iibizwa kabotu, mbuuli mwaka oonse.

15Zilundu zyawo zyansiku zibe amicelo azilimwa zinji.

16Nyika yawo aipe zyoonse zibotu ziyandika, Mwami Leza aleleke zilimumo, ooyo wakaambaula kuzwa muciteyo civwilima mulilo. Musyobo wa Josefa upegwe zileleko eezi, kayi nguwakali musololi akati kababunyina.

17Josefa ulijisi nguzu zili mbuli zyamupoho wameja aali mbuli aamunyati. Meja aakwe ndunyungu lwa Manase luli zyuulu-zyuulu, alwa Efulemu luli zyuulu zili kkumi. Ameja aaya ulayasa bamasi aambi, mane kuyoosikila kumagolelo aanyika,»

18Kuli bamusyobo wa Zebuluni awa Isakaa wakati,

«Musyobo wa Zebuluni uzwidilile mumakwebo aawo aamato. Lubono lwamusyoobo wa Isakaa luvule.

19Uyootamba bazwamasi kuti bakaboole kucilundu akupaizya zipaizyo zitambulika ooko. Lubono lwabo balujana mukusambala amato, akuzwida mumusenga mumbali aankomwe.»

20Kuli bamusyobo wa Gadi wakati,

«Aalumbwe Leza, uukwakwabula munyinza wawo, Gadi ulayubilila mbuli syuumbwa, ulakwamauna kuboko amutwe.

21Wakasala nyika mbotu, wakapegwa caabilo cabusololi. Bapati ba Baisilayeli nibakabungene antoomwe, wakabamba milawo amalailile aa Mwami Leza.»

22Kuli bamusyobo wa Dani wakati,

«Musyobo wa Dani mwanaa syuumbwa, ulasotooka kuzwa mu Basyani.»

23Kuli bamusyobo wa Nafutali wakati,

«Musyobo wa Nafutali ulilelekedwe mukuyanda kwa Mwami Leza. Nyika yawo iyoosika kumusanza kuzwa kulwizi lwa Galilii.»

24Kuli bamusyobo wa Asya wakati,

«Musyobo wa Asya ulilelekedwe kwiinda misyobo yoonse, ube aacoolwe akati kababunyina. Nyika ibe amisamu minji yamaoliva.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Minzi yawo iyookwabililwa milyango yalubulo amukuba. Lyoonse musyobo ooyu ukakkale muluumuno.

26Nobajesyuuni taakwe uuli mbuli Leza wanu. Uleendeenda mumakumbi mubulemu bwakwe, uleendeenda mujulu kuti azoomugwasye.

27Leza Uuliwo lyoonse ngomatijilo aanu, maanza aakwe ngaamukwabilila akutamani. Uyootanda basinkondonyoko kumbele lyanu, akumwaambila kuti mubanyonyoone.

28Aboobo lunyungu lwa Jakobo lulililibide, lulikkede munyika iizwide maila awaini munji, mume kuuloka kuzwa kujulu.

29Mulilelekedwe nywebo no Baisilayeli! Taakwe bantu bali mbuli ndinywe, bakavunwa a Mwami Leza. Mwami Leza lwakwe mwini nintobo yanu, ngomugwasyi wanu, alimwi ndepanga lyakuzundya. Basinkondonyoko bayoolibombya kulindinywe, eelyo muyoobalyatauka.»

Ciibalusyo 34

Lufu lwa Mozesi

1Lino Mozesi wakatanta acilungu ca Nebo kuzwa mumabanda aa Mowabu waakusika amutwe wacilundu ca Pisiga kulangana amunzi wa Jeliko. Ooko Mwami Leza wakamutondezya nyika yoonse mboibede. Kutalikila ku Giliyadi kusikila ku Dani,

2cisi coonse ca Nafutali, Efulemu a Manase, cisi ca Juda coonse mane kuyoosika kulwizi lwakumbo,

3kuzwa kucisi cakumusanza acisi coonse kuzwida kukkuti lya Jeliko, munzi watukunka, mane kuyoosika ku Zowa.

4Mpoonya Mwami Leza wakaambila Mozesi kuti, «Eeyi njenyika njindakakonkezya kuli Abulahamu, Izaka a Jakobo nindakati, Ndiyooipa lunyungu lwanu. Ndakutondezya buyo kuti wiibone, pele tokoonjila mulinjiyo pe.»

5Mbombuboobu Mozesi mubelesi wa Mwami Leza mbwaakafwa ooko munyika ya Mowabu, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaamba.

6Nkabela Mwami Leza lwakwe wakamuzikka munyika ya Mowabu, mukkuti kulangana a Betipeyo. Pele kusikila sunu taakwe muntu naba omwe uuzi cuumbwe ca Mozesi mpocibede.

7Mozesi naakafwa, wakali aamyaka iili mwaanda amakumi obilo. Nikuba boobo meso aakwe taakoomfokede, alimwi wakacili muyumu.

8Baisilayeli bakamulila kwamazuba aali makumi otatwe mumabanda aa Mowabu.

9Lino Josyuwa mwanaa Nuni wakazula busongo nkaambo Mozesi katanafwa wakamubikka maanza. Nkaako Baisilayeli bakamuswiilila akucita zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakalailila Mozesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Kuzwa ciindi eeco, takunabede musinsimi mu Isilayeli uuli mbuli Mozesi,
wakakanana a Mwami Leza.

11Taakwe musinsimi naba omwe wakacita zitondezyo azigambya zili mbuli Mwami
Leza nzyaakamutuma kuti akacite mu Ijipiti kuli Falo, akuli balupati-pati bakwe,
akunyika yakwe yoonse mboibede.

12Taakwe naba omwe wakacita zitondezyo zyanguzu niziba zimwi zigambya zili
mbuli zyakacita Mozesi Baisilayeli kabalibwenene.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Josyuwa

Josyuwa 1

Mwami Leza mbwaakalailila Josyuwa kuzunda nyika ya Kenani

1Lino kunze aalufu lwa Mozesi mubelesi wa Mwami Leza, Mwami Leza wakaambila
Josyuwa mwanaa Nuni wakali mugwasyi wa Mozesi

2kuti, «Mozesi mubelesi wangu wakafwa. Nkaako lino yebo abantu boonse aaba
mulibambilile kuzubuka mulonga wa Jolodani, muye munyika eeyo njendiyoopa ku
Baisilayeli.

3Mbubonya mbuli mbundakasyomezya Mozesi, ndiyoomupa kufumbwa aawo
mpomuyoolyata.

4Kuzwa munkanda mane kusikila kuzilundu zyaku Lebanoni akuzwa kumulonga
mupati wa Yufuletisi kujatikizya anyika yoonse ya Bahiti mane kulwizi lupati kumbo.

5Taakwe naba omwe uyookuzunda mubuumi bwako boonse. Mbubonya mbuli
mbwindakali aa Mozesi, ndiyooba ayebo. Taakwe nenjookusiya nikuba
kukulekelezya pe.

6Zyandamana, ube sicamba, nkaambo nduwe uutisolwede bantu boonse kuti bakatole
nyika eeyo njindakakonkezya kuli basikale babo kuti njoobapa.

7Zyandamana, ube sicamba. Weelede kuyootobela cabunkutwe malailile oonse
mubelesi wangu Mozesi ngaakakupa. Toelede kuyooasusya pe, ndendilyo
noyoozwidilila kuli koonse nkoyooya.

8Utakaleki kubala bbuku lya Mulawo eeli, weelede kunoolibala sikati amasiku,
akubona kuti wabamba zyoonse zilembedwe mulindilyo. Ndendilyo noyoosumpuka
akuzwidilila kabotu-kabotu.

9Koyeeya kuti ndime ndakulailila! Zyandamana, ube sicamba. Utakankami nikuba
kutyompwa, nkaambo Mwami Leza wanu uyooba anduwe kuli koonse nkoyooya.»

Josyuwa mbwaakalailila bantu

10Mpawo Josyuwa wakalailila basololi babantu kuti,

11«Kamuya muzivuka mwaambile bantu kuti, ‹Amulibambile bulilu.› Kwainda buyo
mazuba otatwe mulazubuka mulonga wa Jolodani kuti mukatole nyika eeyo Mwami
Leza wanu njayoomupa!»

12Pele kumisyobo ya Lubeni, Gadi acisela ca Manase, Josyuwa wakati,

13«Amuyeeye majwi aa Mozesi mubelesi wa Mwami Leza naakati, ‹Mwami Leza
wanu uyoomupa kulyookezya alimwi a nyika eeyi kuti ibe yanu!›

14Bakaintu banu, bana banu, anzyomuvubide zileelede kusyaala munyika iino
yakamupa Mozesi kujwe lya Jolodani. Pele basilumamba banu boonse, bakonzya

© 1996, Bible Society of Zambia.

kulwana kabajisi azilwanyo baleelede kusaanguna kuzubuka. Mweelede kugwasya Baisilayelinyoko

15mane kusikila Mwami Leza akabape nyika mbuli mbwaakamupa anywebo. Baakumana kutola nyika eeyo Mwami Leza wamu njayoobapa, muyookonzya kupiluka kuzookkala munyika yanu iino Mozesi mubelesi wa Mwami Leza njaakamupa kujwe lyamulonga wa Jolodani.»

16Mpoonya bamisyobo eeyi bakaingula Josyuwa kuti, «Zyoonse nzyootulailila tulazicita, alimwi koonse nkoyootutuma tuyooinka.

17Mbubonya mbuli mbutwakali kuswiilila Mozesi, tunookuswiilila ayebo. Ncotukumbila buyo nkuti Mwami Leza abe aanduwe mbubonya mbuli mbwaakali aa Mozesi.

18Kufumbwa muntu uususya majwi aako nikuba kutaswiilila nzyootulailila uleelede kujaigwa. Zyandamana, koba buyo sicamba.»

Josyuwa 2

Josyuwa mbwaakatuma basikutwela munzi wa Jeliko

1Lino Josyuwa mwanaa Nuni wakatuma basikutwela bobilo kuzwa ku Syitimu wakati, «Kamuya mukatwele nyika, kwaambisya munzi wa Jeliko.» Mpawo bakainka, nibakaakusika kumunzi ooyu, bakaakusikila kuŋanda yamukaintu mwaamu Lahabu.

2Lino mwami waku Jeliko wakaambilwa kuti, «Kwakasika Baisilayeli bamwi muno masiku kuzootwela nyika.»

3Eelyo mwami ooyu wakatuma majwi kuli Lahabu aakuti, «Baalumi aabo bali muŋanda yako, bakaboolela kuzootwela nyika mboibede, ubalete kuno!»

4Pele walo wakabasiside kale baalumi bobilo aabo, eelyo wakati, «Kwalo masimpe, ndasikilidwe bantu, pele tandizi nkubakazwida.

5Nikwakaba kulubundu-bundu ciindi lijalwa mulyango mupati wamunzi, bantu aabo bakainka. Tandizi naa bakatozya nzila iili. Kuti mwabatobela cakufwambaana, ambweni inga mulabeenzya.»

6Naamba boobo ani kuti wakabasiside atala aaciluli kunsi aamakuba aabutonje ngaakabikkide aawo.

7Basikubatobela mbubakazwida buyo, mulyango mupati wamunzi wakajalwa. Nkabela bakayandaula basikutwela aabo, batozya nzila iigama kuzito zyamulonga wa Jolodani.

8Lino basikutwela kabatanalala, Lahabu wakatanta atala aaciluli

9akubaambila kuti, «Ndizi kuti Mwami Leza waaba nyika eeyi kulindinywe, alimwi bantu boonse baliyoowede akaambo kandinywe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Twakamvwa mbuli Mwami Leza mbwaakaandaanya maanzi aalwizi lusalala ciindi nimwakazwa mu Ijipiti. Alimwi twakamvwa ambuli mbumwakajaya Sihoni a Ogi, bami bobilo ba Baamoli bakali kukkala kujwe lyamulonga wa Jolodani.

11Mbutwakamvwida buyo zyandinywe, lyakatuleka, taakwe naba omwe wakacili aamputo pe. Nkaambo Mwami Leza wanu ngu Leza wajulu aansi aano.

12Nkaako lino amundisyomezye, mukonkezye muzina lya Mwami Leza kuti muzooengelela mukwasyi wangu, mbubonya mbwindamucitila nywebo, musinizye kuti

13muzooleka taata abaama, banyinandumi abasyoonto bangu antoomwe amikwasyi yabo. Tamukoozootujaya pe.»

14Baalumi aabo bakamwaambila kuti, «Mwami Leza atunyonyoone kuti naa tutazoociti oobo. Ncotuyanda buyo nkuti utaambili muntu naba omwe ncitweendelede, twakusyomezya kuti Mwami Leza aakwaaba nyika iino, aswebo tuzookucitila bweelede.»

15Lino akaambo kakuti ŋanda ya Lahabu yakaliswaangene abwaanda bwamunzi, Lahabu wakaselusya baalumi aaba ampulungwido yayo antambo.

16Wakabaambilide kuti, «Kamuya muzilundu mukayube kuti basikumutobela batamuboni. Mukayube oomo kwamazuba otatwe mane kusikila bakapiluke, ndendilyo nywebo nomuyooinka.»

17Lino baalumi aaba bakaambilide mukaintu ooyu kuti, «Tuzoobamba cisyomezyo eeci ncootukonkezya.

18Nceeci ncozoocita. Twazoosaala nyika yanu, uzooange ntambo eeyi iisalala njiyonya njotituselusizye ampulungwido. Ukalete muŋanda muno uso abanyoko banyinandumi bako antoomwe abamukwasyi wauso bamwi.

19Kufumbwa ooyo uutikazwide anze, uyoolibonena, swebo tatukooyooba aamulandu akaambo kakwe. Pele kuti umwi unooli anduwe muŋanda akacisigwe, mulandu uyooba wesu.

20Nikuba boobo kuti waambile umwi ncitweendelede tatukabambi cisyomezyo eeci ncootukonkezya pe.»

21Mukaintu ooyu wakaingula kuti, «Mbubo, ndamvwa.» Mbombubo mbwaakabaleka, bainka. Amane wakaanga ntambo iisalala eeyo ampulungwido.

22Lino nibakazwa ooko bakainka kuzilundu akukkala kwamazuba otatwe. Basikubatobela bakayandaula koonse-koonse, pele tiibakabajana, mpawo bakapiluka.

23Mpampawaawo basikutwela bobilo aabo mpibakakonzela kuunka kulimbabo. Bakaselela zilundu, bazubuka mulonga wa Jolodani, akuya kuli Josyuwa mwanaa Nuni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Bakaambila Josyuwa kuti, «Kasimpe Mwami Leza waaba kale nyika yoonse kulindiswe. Bantu boonse lilibalekede akaambo kandiswe.»

Josyuwa 3

Baisilayeli mbubakazubuka mulonga wa Jolodani

1Lino buce buyo cifumo-fumo, Josyuwa a Baisilayelinyina boonse bakalonga kuzwa ku Syitimu baakukkalila kumbali aamulonga wa Jolodani kulibambilila kuzubuka.

2Kwiinde buyo mazuba otatwe, basololi bakeendeenda akati kazivuka,

3akulailila bantu kuti, «Mwabona buyo kuti bapaizi, Balevi banyamuna bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza wanu, anywebo mulitalikizye, mubatobele.

4Akaambo kakuti tamunasikide kuno, bayoomutondezya nzila. Pele mutakabi nimweendela afwiifwi abbokesi lyacizuminano, mweelede kuti kamutantamukide kwatukokola tuli zyuulu zyobilo kuzwa kuli ndilyo.»

5Mpawo Josyuwa wakaambila bantu kuti, «Amulisalazye, nkaambo juunza mabala Mwami Leza uyoocita maleele.»

6Lino Josyuwa wakazooambila bapaizi kuti, «Amubweze bbokesi lyacizuminano, muzubuke bantu boonse kabatana.» Abalo bakacita mbubonya mbubakaambilwa.

7Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Nceticite sunu cilapa kuti Baisilayeli boonse bakulemeke, balaziba kuti ndilaanduwe mbubonya mbuli mbundakali aa Mozesi.

8Ambila bapaizi aabo babweza bbokesi lyacizuminano kuti basika buyo ankomwe yamulonga wa Jolodani, banjile-njile maanzi, akwiima.»

9Kumane Josyuwa wakaambila Baisilayeli kuti, «Amuboole kuno muswiilile majwi aa Mwami Leza wanu.

10Ndendilyo nomutizibe kuti Leza muumi ulaandinywe, alimwi nomutizibe kuti uyootanda ncobeni Bakenani, Bahiti, Bahivi, Bapelezi, Bageegasyi, Baamoli a Bajebusi.

11Amubone, bbokesi lyacizuminano ca Mwami wanyika yoonse mbwiibede lilazubusigwa mulonga wa Jolodani nywebo kamutana.

12Amusale baalumi bali kkumi ababili omwe-omwe kuzwa kumisyobo yoonse ya Baisilayeli.

13Nkabela bapaizi aabo bayumuna bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza, Mwami wanyika yoonse mbwiibede, mbobatikaalyatile buyo maanzi aamulonga, maanzi aayo ayooandaana akati akulundana lubazu lumwi alumwi.»

14Lino bantu nibakalonga aawo kuti bazubuke mulonga wa Jolodani, bapaizi aabo babweza bbokesi lyacizuminano bakeendela kumbele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Lyoonse litebulwa, mulonga wa Jolodani ulazula kapati. Pele bapaizi aabo bakali
kunyamuna bbokesi lyacizuminano mbubakaalyatila buyo maanzi,

16mulonga nkuuli kutala wakaima. Maanzi akalundana mane kusikila kumunzi wa
Adamu kumbali a Zaletani. Maanzi aakali kukunkila kulwizi lwa Alaba, nkokuti
Lwizi lwa munyo akaandaana. Nkaako Baisilayeli bakazubuka mulonga aawo
kulangana amunzi wa Jeliko.

17Bapaizi bakabwezede bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza, bakaima anyika
njumu akati kamulonga wa Jolodani mane kusikila Baisilayeli boonse nibakamaninina
kuzubuka anyika njumu.

Josyuwa 4

Mbubakabikka mabwe aaciibalusyo

1Lino bantu boonse nibakazubuka mulonga wa Jolodani, Mwami Leza wakaambila
Josyuwa kuti,

2«Sala baalumi bali kkumi ababili omwe-omwe kuzwa kumisyobo yoonse,

3ubalailile kuti babweze mabwe aali kkumi aabili kuzwa akati kamulonga wa Jolodani
aawo bapaizi mpubaimvwi, mwaatolelezye, mukaabikke ooko nkomuyooonena
sunu.»

4Mpoonya Josyuwa wakaita baalumi bali kkumi ababili mbaakasala kuzwa
kumusyobo omwe-omwe wa Baisilayeli,

5akubaambila kuti, «Amwiinde kumbele lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza
wanu, muye akati kamulonga wa Jolodani. Omwe-omwe kuzwa kumisyobo yanu
uleelede kukulika bbwe.

6Mabwe aaya ayooba ciibalusyo kulindinywe. Mazuba aaboola, bana banu
baakumubuzya kuti ino mabwe aaya aamba nzi?

7Mukabaambile kuti ciindi bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza nilyakazubusigwa,
maanzi aamulonga wa Jolodani akaandaana. Mabwe aaya ayooibalusya Baisilayeli
lyoonse eeco cakacitika.»

8Eelyo baalumi aabo bakacita mbubonya mbuli mbwaakabalailila Josyuwa.
Bakabweza mabwe aali kkumi aabili kuzwa akati kamulonga wa Jolodani, omwe-
omwe kuzwa kumisyobo yabo mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Josyuwa.
Bakaabweza, baakwaatula ooko nkubakaakoonena.

9Josyuwa wakaimika mabwe aali kkumi aabili aakazwa akati kamulonga wa Jolodani,
abusena aalya aakaimvwi bapaizi bakabwezede bbokesi lyacizuminano. Mabwe aaya
mpaacili asunu aawo.

10Lino bapaizi aabo bakabwezede bbokesi, bakaciliimvwi akati kamulonga wa
Jolodani mane kusikila nibakacita zintu zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakalailila

© 1996, Bible Society of Zambia.

Josyuwa kuti bazicite. Bakacita mbubonya mbuli Mozesi mbwaakaambilide Josyuwa. Bantu bakafwambaana kuzubuka.

11Bamane buyo kuzubuka, bapaizi bakabwezede bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza bakainda kumbele, bantu boonse kabalangilila.

12Lino basilumamba bamisyobo ya Lubeni, Gadi, acisela camusyobo wa Manase bakazubuka mulonga kabajisi azilwanyo zyabo, bakali kumbele lya Baisilayelinyina, mbubonya mbuli Mozesi mbwaakalailila.

13Kwakazubuka basilumamba bakatisike kuzyuulu zili makumi one kumbele lya Mwami Leza, kabageme mabanda aa Jeliko.

14Buzuba oobo zyakacita Mwami Leza, zyakapa kuti Baisilayeli bazibe kuti Josyuwa wakali mwaalumi singuzu. Bakamulemeka mubuumi bwakwe boonse mbubonya mbuli mbubakali kulemeka Mozesi.

15Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti,

16«Lailila bapaizi babwezede bbokesi lyacizuminano kuti bazwe mumulonga wa Jolodani.“

17Josyuwa wakalailila bapaizi aabo kuti bazubuke.

18Mpawo bapaizi bakazubuka kababwezede abbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza. Bazubuke buyo, maanzi akabuwana akufwasuka mbuli lyoonse.

19Mubuzuba bwakkumi bwamwezi mutaanzi, bantu bakalonga kuzwa kumbali aamulonga wa Jolodani, bakaakuyaka zivuka ku Giligali kujwe lyamunyinza wa Jeliko.

20Ooko Josyuwa wakaimika mabwe aalya aali kkumi aabili ngibakabweza mumulonga.

21Wakaambila Baisilayeli kuti, «Mazuba aaboola, bana banu baakumubuzya naa mabwe aaya aamba nzi,

22mukabaambile kuti twakazubuka mulonga wa Jolodani anyika njumu.

23Nkaambo Mwami Leza wanu wakaandaanya maanzi aa Jolodani kumbele lyanu, kumane nyoonse mwakazubuka. Mwami Leza wanu wakacita kumulonga wa Jolodani mbubonya mbuli mbwaakacita ciindi ciya kulwizi lusalala. Wakalwaandaanya mane kusikila toonse nitwakazubuka.

24Wakacita eeci kuti misyobo yoonse yaansi izibe kuti Mwami Leza ngusinguzu. Nkaako mweelede kulemeka Mwami Leza lyoonse.»

Josyuwa 5

1Lino bami ba Baamoli bakali kukkala kumbo lyamulonga wa Jolodani antoomwe abami boonse ba Bakenani bakali kukkala kumbali aalwizi nibakamvwa mbuli

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami Leza mbwaakaandaanya mulonga wa Jolodani kuti Baisilayeli bainde anyika njumu, bakayoowa kapati, lyakabaleka akaambo ka Baisilayeli.

Mbubakapalulwa ku Giligali

2Lino ciindi eeco nciconya Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Bamba mabwe aabosya, upalule Baisilayeli batana palulwa.»

3Mpoonya Josyuwa wakapanga mabwe aabosya akupalula Baisilayeli ku Gibeyati Haalaloti.

4Lino nceeci cakacita kuti Josyuwa abapalule. Boonse aabo bakazwa mu Ijipiti, nkokuti aabo bakali kukonzya kulwana, bakafwida munkanda kabacili munzila kuzwa ku Ijipiti.

5Bantu boonse bakazwa mu Ijipiti bakalipalwidwe, pele aabo bakazyalilwa munkanda tiibakana pe.

6Baisilayeli bakakkala munkanda kwamyaka iili makumi one mane kusikila baalumi boonse bakali kukonzya kulwana bakazwa mu Ijipiti bafwa. Eeci cakacitika akaambo kakuti tiibakali kuswiilila Mwami Leza. Mbubonya mbuli mbwaakakonkezede, Mwami Leza taakabazumizya kuti babone nyika eeyi njaakasyomezya kuli basikale besu kuti uzootupa, nyika iikunka mukupa abuci.

7Nkaako bana babo bakazyalilwa mulweendo mbambabo Josyuwa mbaakapalula, nkaambo tiibakanapalulwa pe.

8Nibakamana kupalulwa, bantu boonse bakakkala aawo mane kusikila bapona.

9Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Sunu ndamugwisya masampu aalya ngomwakajisi mu Ijipiti.» Ncenciceeco busena oobu ncobuciitwa kuti Giligali asunu.

10Lino Baisilayeli kabacili ku Giligali mucibanda ca Jeliko, bakalya Pobwe lya Kwiindilila mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi ciindi cakumangolezya.

11Pobwe lya Kwiindilila nilyakamana, buce buyo bakalya zilimwa zyanyika eeyo, Bakayoka maila akulya zinkwa zitakwe mimena.

12Bucica kabalide kale zilimwa eezi, mana taakaloka limbi pe. Kuzwa leelyo Baisilayeli tiibakalya limbi mana, bakalya buyo zyakaliminwe mwaka ooyo.

Josyuwa mbwaakabona muntu wakajisi panga

13Lino Josyuwa naakasika aafwiifwi amunzi wa Jeliko, wakabona muntu wakaimvwi kumbele lyakwe kajisi apanga. Josyuwa wakainka kwakaimvwi muntu ooyo akumubuzya kuti, «Sena uli umwi wesu, naa uli wabasinkondoma?»

14Muntu ooyu wakaingula kuti, «Peepe, mebo ndiwaano nkaambo ndendime mupati wabasilumamba ba Mwami Leza.» Mpoonya Josyuwa wakavuntama ansi wati, «Simalelo wangu, ino ncinzi ncoyanda kuti ndicite?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Mupati wabasilumamba ba Mwami Leza wakati, «Samununa ndyasyo zyako, nkaambo aawa mpoimvwi alasalala.» Josyuwa wakacita oobo.

Josyuwa 6

Munzi wa Jeliko mbuwakawa

1Lino munzi wa Jeliko wakapingwa kapati kuti Baisilayeli babule mpobanjilila. Taakwe muntu wakali kukonzya kuzwa nikuba kunjila pe.

2Mpoonya Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Munzi wa Jeliko nduuaba kulinduwe, kubikkilizya amwami antoomwe abasilumamba bakwe.

3Kwamazuba aali cisambomwe yebo abasilumamba bako mweelede kuzinguluka munzi ooyu lomwe abuzuba.

4Bapaizi bali ciloba bakabweze myeembo yameja aabagutu, bamana bakaime kumbele lyabbokesi lyacizuminano. Mubuzuba bwaciloba yebo abasilumamba bako mukazinguluke munzi ziindi zili ciloba bapaizi kabanooyoosiba myeembo.

5Mwaakumvwa buyo kuti bapaizi bamvweemuna myeembo, basilumamba boonse bakapozomoke kapati, nkabela bwaanda bwamunzi buyoowa ansi dilili. Mbobati kanjile oobo.»

6Aawo Josyuwa mwanaa Nuni wakaita bapaizi akubaambila kuti, «Amubweze bbokesi lyacizuminano, kwiime bamwi banu bali ciloba kumbele lyabbokesi lyacizuminano, kabajisi amyeembo.»

7Alimwi wakaambila bantu bakwe kuti batalike kuzinguluka, balindizi bakali kweendela kumbele lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

8Josyuwa amane buyo kwaamba eezi, bapaizi aabo bali ciloba bakabweza myeembo iili ciloba kumbele lya Mwami Leza beenda. Bakali kuya busiba myeembo kabeendela kumbele lya bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

9Kumbele lyabapaizi kwakali balindizi, amwalo musule lyabbokesi mwakali balindizi bamwi. Muciindi eeco coonse bapaizi bakali kusiba myeembo.

10Pele Josyuwa wakacenjezya basilumamba bakwe kuti batanoopozomoki nikuba kwaambaula, mane kusikila akabaambile kuti bacite oobo.

11Mpoonya bapaizi bakabwezede bbokesi bakazinguluka munzi lomwe. Bamane bakaboola kuzivuka zyabo, akuzoona.

12Lino buce buyo, Josyuwa wakabuka bucilikooko, aawo bapaizi baya bakabweza bbokesi lyacizuminano alimwi.

13Abalo bali ciloba bakabweza myeembo iili ciloba bainda kumbele lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza kabaya busiba. Balindizi bakasolola, bamwi bakali kweendela musule lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Alwabili bakazinguluka munzi lomwe, bamane bakapiluka kuzivuka. Bakacita oobu kwamazuba aali cisambomwe.

15Lino mubuzuba bwaciloba, aapaswida zuba, bakazinguluka munzi ziindi zili ciloba mbubonya mbuli mbubakali kucita lyoonse, pele buyo kuti mubuzuba oobu bakuuzinguluka ziindi zili ciloba.

16Ciindi caciloba eeci, bapaizi nibakalibambila kusiba myeembo, Josyuwa wakalailila basilumamba bakwe kuti bapozomoke. Wakati, «Mwami Leza waaba munzi ooyu kulindinywe!

17Munzi azyoonse zili mumo zinyonyoonwe kuti zibe mbuli cipaizyo ku Mwami Leza. Pele buyo Lahabu mwaamu antoomwe abaabo bali muŋanda yakwe mbabeelede kulekwa, nkaambo wakasisa basikutwela mbitwakatumide.

18Mutabwezi cintu niciba comwe cazeezyo zyeelede kunyonyoonwa. Naa mucite oobo, mulaleta mapenzi aakuti zivuka zya Baisilayeli zinyonyoonwe.

19Zyoonse zyansiliva, ngolida, mukuba azyalubulo nzya Mwami Leza. Zileelede kubikkwa muciyobwedo ca Mwami Leza.»

20Mpoonya aawo bapaizi bakasiba myeembo. Basilumamba mbubakaimvwida buyo, bakapozomoka kapati, mpawo bwaanda bwakawa dilili! Basilumamba bakanjila cinjile-njile mumunzi akuuzunda.

21Bakanyonyoona munzi woonse mbuli cipaizyo ku Mwami Leza, nkabela bakajaya zyoonse zyakali mulinguwo amapanga, kubikkilizya baalumi abakaintu, baniini abapati, alimwi aŋombe, mbelele ambongolo.

22Lino Josyuwa wakaambila basikutwela baya bobilo kuti, «Kamuya kumukaintu mwaamu ooyo, mukamugwisye antoomwe abaabo boonse mbali aabo, mbubonya mbuli mbumwakamusyomezya.»

23Mbombuboobu basikutwela aabo bobilo mbubakainka kuli Lahabu, baakumuleta walo, wisi, banyina, bana bokwabo antoomwe abamukwasyi wawisi. Bakaleta bamukwasyi wakwe boonse, akubayakila kunze lyazivuka zya Baisilayeli.

24Bamane bakatenta munzi oonse azyoonse zyakali mulinguwo, kuleka buyo nsiliva, ngolida, mukuba azyoonse zyalubulo zyalo nzibakabikka muciyobwedo ca Mwami Leza.

25Josyuwa wakaleka Lahabu mwaamu antoomwe amukwasyi wakwe woonse, mukuti nguwakasiside basikutwela aabo bakatumidwe. Balunyungu lwakwe Lahabu mobacili mu Isilayeli asunu.

26Lino ciindi eeco Josyuwa wakakonkezya wati, «Mwami Leza asinganye kufumbwa muntu uyooyakulula munzi wa Jeliko.

‹Kufumbwa uutisye ntalisyo mwanaakwe mulombe wakusaanguna afwe Kufumbwa uyoosimpa milyango mipati yawo mwanaakwe musyoonto afwe.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakali aa Josyuwa, nkabela mpuwo yakwe yakamwaika munyika eeyo.

Josyuwa 7

Cinyonyoono ca Akani

1Lino Mwami Leza wakalaililide Baisilayeli kuti tabeelede kubweza cintu niciba comwe cazeezyo zyeelede kunyonyoonwa, pele kwakali batakasyomeka pe. Akani mwanaa Kaami, mwanaa Zabudi, mwanaa Zela, wamusyobo wa Juda wakabweza zimwi zyazintu eezyo. Nkaako Mwami Leza wakanyemena Baisilayeli.

2Bweende-bweende Josyuwa wakatuma baalumi kuzwa kumunzi wa Jeliko kuya ku Ai kujwe lyamunzi wa Beteli kufwiifwi aku Betaveni kuti bakatwele nyika. Baalumi aabo bakainka kumunzi wa Ai.

3Nibakapiluka, bakaambila Josyuwa kuti, «Bantu boonse batainki kuyoolwana munzi wa Ai pe. Tuma buyo bantu bali zyuulu zyobilo naa zyotatwe kuti bakuuzunde. Utapenzyi bantu boonse, nkaambo bantu bali kooko mbace.»

4Nkaako kwakainka baalumi bakatisike kuzyuulu zyotatwe, pele aaba bakazundwa abaku Ai.

5Basilumamba baku Ai bakabatandaanya basilumamba ba Baisilayeli kuzwida kumulyango mupati wamunzi mane kuyoosika kulubwe-lubwe. Bakajaya bamwi babo kunselelo. Bakafwa bakatisike kumakumi otatwe acisambomwe. Nkaako Baisilayeli bakatyompwa akuyoowa.

6Mpoonya Josyuwa wakazapaula zisani zyakwe akuvuntama ansi kumbele lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza mane kusikila mangolezya. Bapati ba Baisilayeli bakacita mbubonya oobo abalo, alimwi bakalibikka twe kumitwe.

7Josyuwa wakakomba wati, «O Mwami Leza, ino nkaambo nzi ncookatuzubusya mulonga wa Jolodani? Sena nkuti uzootwaabe ku Baamoli kuti batunyonyoone? Nicakabota nookatuleka buyo mutala liya lyamulonga.

8O Simalelo wangu, ino ono ndaamba nzi Baisilayeli mbaaba bazundwa abasinkondonyina?

9Bakenani amisyobo imwi yamunyika iino baakumvwa, bazootuzinguluka akutunyonyweeda limwi. Ino ono ulacita buti kuti ukwabilile bulemu bwako?»

10Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Nyamuka, ino uvuntamina nzi?

11Baisilayeli babisya, batyola cizuminano cangu eeco ncindakabalailila kubamba. Bakabweza zintu zimwi mulizeezyo zyeelede kunyonyoonwa. Bakazibba, bakabeja, alimwi bakasisa zintu eezyo akati kazintu zyabo.

12Ncenciceeco Baisilayeli ncibatakonzya kuyumina basinkondonyina. Batija kuzwa kuli mbabo nkaambo ono balo mbabeelede kunyonyoonwa. Nsikooba andinywe ccita munyonyoone zyoonse eezyo nzimwakalaililwa kuti mutabwezi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Nyamuka, ukaambile bantu kuti balibambile kubonana andime juunza. Nkaambo mebo nde Mwami Leza wa Isilayeli ndijisi cakuyooamba kuti, ‹Nobaisilayeli, akati kazintu eezyo nzyomujisi kuli zintu zimwi eezyo nzindakamulailila kunyonyoona! Tamukonzyi kuyumina basinkondonyoko ccita zintu eezyo muzigwisye.›

14Lino baambile kuti juunza cifumo-fumo baleelede kuzooboola ku Mwami Leza mumisyobo yabo. Bamusyobo ooyo ngwetidome, baleelede kuboola kumbele muziinga zyabo. Baciinga eeco ncetidome, baleelede kuboola kumbele mumikwasyi yabo. Bamukwasyi ooyo ngwetidome, baleelede kuboola kumbele omwe-omwe.

15Ooyo uutijaninwe zintu eezyo zisinganyizidwe ulanyonyoonwa amulilo kubikkilizya amukwasyi wakwe azyoonse nzyajisi. Nkaambo watyola cizuminano cangu alimwi wacita cuusya nsoni mu Isilayeli.»

16Lino buce buyo cifumo-fumo Josyuwa wakaita Baisilayeli baima mumisyobo yabo, musyobo wa Juda nguwakadomwa.

17Mpoonya wakaleta musyobo wa Juda kumbele, wakaboola muziinga zyawo, ciinga ca Zela ncicakadomwa. Wakaleta ciinga ca Zela kumbele mumikwasyi yabo, mukwasyi wa Zabudi nguwakadomwa.

18Mpoonya wakaleta mukwasyi wa Zabudi kumbele, bakaboola omwe-omwe, aawo Akani mwanaa Kaami muzyukulu wa Zabudi nguwakadomwa.

19Lino Josyuwa wakati kuli Akani, «Mwanaangu, amba kasimpe kumbele lya Mwami Leza, Leza wa Isilayeli. Ndaambila eeco ncookacita, utazimi.»

20Lino Akani wakaingula kuti, «Kasimpe, ndakabisizya Mwami Leza, Leza wa Isilayeli. Nceeci ncindakacita,

21akati kazintu eezyo nzitwakasaala, ndakabona jansi bbotu lyakasuminwa ku Babuloni amasyekeli aansiliva aali myaanda yobilo alimwi acikoto cangolida cilema masyekeli aali makumi osanwe. Nizyakandinyomenezya ndakazibweza. Ndakazisisa ansi mutente lyangu, nsiliva njiili kunsi kwini.»

22Mpoonya aawo Josyuwa wakatuma bantu, bakazuzaanina kutente eelyo, baakuzijana zilisisidwe mutente ansi, nsiliva kiili kunsi kwini.

23Bakagwisya zintu eezyo mutente akuzileta kuli Josyuwa a Baisilayeli boonse. Bakazibikka ansi kumbele lya Mwami Leza.

24Mpoonya Josyuwa a Baisilayeli boonse, bakajata Akani mwanaa Zela, ansiliva, jansi, cikoto cangolida, bana bakwe balombe abasimbi, ŋombe, mbongolo ambelele zyakwe, tente lyakwe azyoonse nzyaakajisi, bamutola kukkuti lya Akoo.

25Josyuwa wakabuzya kuti, «Ino nkaambo nzi ncootuletelezya mapenzi aaya? Mwami Leza ulakuletela mapenzi ayebo.» Lino bantu boonse bakamuuma mabwe kusikila wafwa. Kumane bakauma baŋanda yakwe amabwe, bamane kubajaya bakabatenta.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Atala lya Akani bakalundika mulwi wamabwe nkuucili asunu. Ncenciceeco kkuti eelyo ncoliitwa kuti Akoo. Lino Mwami Leza wakaleka kunyema.

Josyuwa 8

Basilumamba mbubakazunda munzi wa Ai

1Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Utayoowi nikuba kutyompwa. Tola basilumamba bako boonse mukalwane munzi wa Ai. Nkaambo ndaaba kale mwami wa Ai, bantu bakwe, munzi acisi cakwe.

2Ukacite munzi wa Ai amwami wawo mbubonya mbuli mbookacita munzi wa Jeliko amwami wawo, pele ooko muyookonzya kutola lubono lwabo antoomwe azivubwa zyabo. Mukayube aafwiifwi amunzi nkuuli kusule.»

3Lino Josyuwa abasilumamba boonse bakainka kuyoolwana munzi wa Ai. Wakasala basilumamba bacibwene kulwana bali zyuulu zili makumi otatwe akubatuma ciindi camasiku.

4Wakabalailila kuti, «Amuswiilile, mweelede kuyuba kusule aamunzi, pele kutali kulaale pe. Nyoonse kamuyoolibambilide.

5Mebo abamwi mbendinooli aabo, tuyooswena afwiifwi amunzi. Lino bantu aabo baakuzwa kuti batulwane, mbuli kusaanguna, swebo tuyoobatija.

6Bayootutandaanya kusikila tukabasisye kulaale. Banooti, ‹Batutija mbuli leliya!›

7Eelyo nywebo mukayubunuke, mukasaale munzi. Mwami Leza wanu uyoowaaba kulindinywe.

8Lino mwaakuusaala munzi, mukuuumpe mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila. Muleelede kwaaccilila malailile aakwe.»

9Amane kubalailila boobo Josyuwa wakabatuma, bainka baakuyuba akati-kati kamunzi wa Beteli awa Ai kulubazu lwakumbo. Pele Josyuwa abasilumamba bamwi bakalikkede kuzivuka.

10Lino buce buyo cifumo-fumo Josyuwa wakabunganya basilumamba bakwe. Walo abapati ba Baisilayeli bakasolola kuya ku Ai.

11Basilumamba boonse aabo mbaakali aabo bakalulama ooko kwakali mulyango mupati wa munzi. Nibakaakusika bakayaka zivuka kulubazu lwakunyika. Akati kabo amunzi wa Ai kwakali kkuti.

12Kumbo lyamunzi Josyuwa wakabikkide basilumamba bakatisike kuzyuulu zyosanwe kuti bayube akati-kati kamunzi wa Beteli awa Ai.

13Basilumamba bakwe boonse bakali muzivuka kulubazu lwakunyika kubikkilizya abamwi boonse bakalibambila, bagama kumbo lyamunzi. Eelyo Josyuwa masiku aayo wakainka akati kakkuti.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Lino mwami waku Ai naakabona basilumamba ba Josyuwa, wakalibambila cakufwambaana. Mbubwakaceda buyo, walo abantu bakwe bakainka kuyoolwana Baisilayeli kubusena bumwi kumbele lyankanda. Pele mwami ooyo taakwe naakazi kuti kuli bamwi basilumamba bamuyubilide kusule lyamunzi.

15Mpawo Josyuwa abasilumamba bamwi bakalibonya mbuli kuti bazundwa, bamane bakatijila munkanda.

16Lino baalumi bamumunzi wa Ai boonse bakaitwa kuti babatandaanye. Bakabatandaanya mane baakubataanya kule.

17Taakwe mwaalumi naba omwe wakasyaala mumunzi wa Ai nuuba wa Beteli, boonse bakaguumukila kukutandaanya Baisilayeli cakuti munzi wakasyaala buyo mbuboobu.

18Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Tondeka sumo eelyo ndyojisi kumunzi wa Ai, nkaambo nduuaba kulinduwe.» Mpoonya Josyuwa wakatondeka sumo eelyo kumunzi wa Ai.

19Mbwaakacitila buyo oobu, basilumamba aabo bakayubide bakasokomoka buunjila munzi. Basaala, bamane bakuuumpa.

20Ciindi baalumi bakumunzi wa Ai nibakacebuka, bakabona busi buuntumuka mujulu. Akaambo kaceeci bakabula kwakutijila, nkaambo Baisilayeli baya mbibakali kuya butandaanya kugama kunkanda bakabapilukila.

21Josyuwa abasilumamba bamwi nibakabona kuti basilumambanyina bakayubide buuola munzi akuuumpa, bakapilukila basilumamba bamunzi wa Ai, babalwana.

22Baisilayeli aabo bakali kutenta munzi bakazwa mumunzi, bazoobalwanina kusule. Nkaako bantu bamumunzi wa Ai bakabbaatikizigwa akati ka Baisilayeli, mbombuboobu boonse mbubakajaigwa.

23Mwami wamunzi wa Ai wakajatwa kali muumi akuletwa kuli Josyuwa.

24Lino Baisilayeli nibakamana kujaya baalumi boonse bamu Ai musokwe, amunkanda oomo mubakali kubatandaanyina, bakapiluka kumunzi wa Ai akuyoobajaya boonse bakali mumunzi apanga.

25Buzuba oobu bantu bamumunzi wa Ai boonse bakajaigwa bakasika kuzyuulu zili kkumi azibili.

26Josyuwa taakwe naakaleka kutondeka sumo kusikila boonse bakali kukkala mumunzi wa Ai nibakanyonyweedwa limwi.

27Baisilayeli bakatola nzivubwa alubono lumwi loonse lwamunzi, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalaililide Josyuwa.

28Mbombuboobu Josyuwa mbwaakatenta munzi wa Ai, wakaba citantaala, mane asunu nditongo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Josyuwa wakaangilila mwami wamunzi wa Ai. Wakamwaangilila mumusamu, mutumba wakwe kulengelela mane kusikila kumangolezya. Nilyakabbila Josyuwa wakaambila basilumamba bakwe kuti baangule mutumba wamwami ooyo buusowele amulyango mupati wamunzi. Bamane kucita oobo, bakalundika cilwi camabwe cipati atala amutumba ooyo, nkocicili asunu.

Mulawo mbuwakabalwa acilundu ca Ebali

30Lino Josyuwa wakayakila Mwami Leza, Leza wa Isilayeli cipaililo acilundu ca Ebali,

31mbubonya mbuli Mozesi mubelesi wa Mwami Leza mbwaakalailila Baisilayeli. Wakaciyaka mbubonya mbuli bbuku lyamilawo ya Mozesi mbolyaamba. Wakabelesya mabwe aatakabezedwe acibulo niciba comwe. Alincico bakapa ku Mwami Leza zipaizyo zyakutenta azituuzyo zyalumvwano.

32Baisilayeli boonse kabalangilide, Josyuwa wakalembulula milawo eeyo Mozesi njaakalembede.

33Nkaako Baisilayeli boonse, basilutwe, balupati-pati, babetesi antoomwe abazwamasi mbubakali kukkala aabo bakaliimvwi kumabazu obilo aabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza, kabalangide bapaizi, Balevi bakali kulibweza. Cisela cabantu aabo cakafutatilide cilundu ca Gelazimu, eeci cimwi cakafutatilide cilundu ca Ebali. Mbombuboobu Mozesi mubelesi wa Mwami Leza mbwaakabalailila kuti bakacite ciindi cakutambula cileleko.

34Kumane Josyuwa wakabala milawo yoonse cakupozomoka. Wakabalilizya zileleko azisinganyo mbubonya mbuli mbokulembedwe mubbuku lyamilawo.

35Josyuwa wakabala milawo eeyo yoonse Mozesi njaakalailila kuti akabalile Baisilayeli boonse. Naakali kubala kwakali bakaintu, bana, antoomwe abazwamasi aabo mbibakali kukkala limwi.

Josyuwa 9

Bagibiyoni mbubakacenga Josyuwa

1Lino bami boonse bakumbo aamulonga wa Jolodani bakamvwa mbuli Baisilayeli mbubakazunda. Abaa mbami bakali kukkala mutulundu amunselelo lyatulundu-lundu antoomwe abaabo bakabambalikide lwizi lupati mane kuyoosika ku Lebanoni. Aaba bakali bami ba Bahiti, Baamoli, Bakenani, Bapelezi, Bahivi, aba Bajebusi.

2Bakabungana antoomwe abasilumamba babo kuti bazoolwane Josyuwa a Baisilayeli.

3Pele Bagibiyoni bali mba Hivi nibakamvwa mbuli Josyuwa mbwaakacita kumunzi wa Jeliko awa Ai

4bakamucenga. Bakainka kulinguwe ambongolo zyakayumwide masaka aazapaukide, azikutu zyawaini zyakaindi zyakasuminidwe-suminidwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Baalumi aaba bakasamide ndyasyo zizakede, azisani zyakakulumpede. Zinkwa zyabulilu bwabo zyakaliyumide akuba angubi.

6Bakasika ku Giligali kuzivuka ooko Josyuwa a Baisilayeli nkubakayakide, bakati, «Twazwa kunyika yakulaale, atupangane cizuminano andinywe.»

7Pele Baisilayeli bakaambila Bahivi kuti, «Ambweni tukkedene aafwiifwi. Ino inga twapangana buti cizuminano andinywe?»

8Aabo bantu bakaambila Josyuwa kuti, «Swebo tuli babelesi bako.» Mpawo Josyuwa wakabuzya kuti, «Ino ndinywe bani, alimwi muzwa kuli?»

9Balo bakaingula kuti, «Swebo tobabelesi bako, twazwa kunyika yakulaale, twaboola kuno akaambo kampuwo ya Mwami Leza wanu. Twakamvwa zyoonse nzyaakacita mu Ijipiti,

10ambwaakacita kubami bobilo baya ba Baamoli bakali kukkala kujwe lyamulonga wa Jolodani, kuli Sihoni mwami waku Hesyiboni a Ogi mwami waku Basyani wakali kulela mu Asyitaloti.»

11Lino bapati bamunzi antoomwe ababuleya boonse bamunyika yesu bakatwaambila kuti, «Mulibambile bulilu bwalweendo lwenu kutegwa muunke mukabonane a Baisilayeli. Bakatwaambila kuti tuzoomwambile kuti tuli babelesi banu tuyanda kupangana cizuminano andinywe.

12Bona, buzuba mbutwakanyamuka kuti tuzoomubone, zinkwa zyesu eezi zyakali zibotu, pele ono zyayuma nta, zyaba aangubi.

13Azyalo nkomo zyawaini eezi nitwakazizuzya zyakali mpya, pele ono bona zyamana. Zisani zyesu andyasyo zyakulumpala akaambo kamusinzo mulamfu.»

14Lino Baisilayeli bakalabila zilyo zyabantu aaba, pele taakwe nibakabuzya Mwami Leza akaambo kanzizyo.

15Amane Josyuwa wakapangana cizuminano caluumuno ambabo cakuti takooyoobanyonyoona. Basololi ba Baisilayeli abalo bakasinizya kuti taakwe nibayootyola cizuminano eeci pe.

16Lino nikwakainda mazuba otatwe kabali bakapangene kale cizuminano eeci, Baisilayeli bakaambilwa kuti bantu aaba bakkala aafwiifwi ambabo.

17Nkaako Baisilayeli bakalonga. Bakeenda kwamazuba otatwe, bamane bakaakusika kuminzi ya Bagibiyoni eeyi: Gibiyoni, Kefila, Beeloti, alimwi a Kiliyatijeyalimu.

18Mbombuboobu Baisilayeli mbibatakalwana bantu aaba. Tiibakabalwana akaambo kakuti bapati babuleya bakakonkezya muzina lya Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, kuti tabakabajayi. Pele bantu boonse bakatongookela bapati aaba,

19nikuba boobo balo bakaamba kuti, «Twakabakonkezya kale muzina lya Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, nkaako ono tatukonzyi kubacita cimwi cintu pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Ncotunga twabacita ncakuti kabapona, akaambo kacikonke eeco ncitwakapangana, kuti pe, Leza ulatusubula.

21Atubaleke kabanootutebbela nkuni akututekela maanzi.» Mbombuboobu basololi mbubakabamba cisyomezyo cabo.

22Mpoonya Josyuwa wakaita Bagibiyoni akuti kulimbabo, «Ino nkaambo nzi nimwakatucenga mukutwaambila kuti muzwa kule kakuli muzwa aafwiifwi?

23Lino mwasinganyizigwa. Taakwe nomuyooleka kutebba nkuni akuteka maanzi aakuŋanda ya Leza wangu.»

24Balo bakaingula Josyuwa kuti, «Swebo tobabelesi bako, simalelo wesu, twakamvwa kuti Mwami Leza wanu wakalailila Mozesi mubelesi wakwe kuti uyoomupa nyika yoonse eeyi akunyonyoona bantu boonse bakkala muno. Nkaako twakayoowa kuti inga mwaba nomutunyonyoona, ncenciceeco ncitwakacitila boobu.

25Lino swebo twalyaaba kale kulinduwe, ulakonzya kutucita kufumbwa mboyanda.»

26Josyuwa wakabakwabilila kuzwa ku Baisilayeli, taakwe nibakabajaya.

27Kuzwa mubuzuba oobo Josyuwa wakabacita kuti kabatebba nkuni akuteka maanzi aabuleya aacipaililo ca Mwami Leza. Kusikila sunu Bagibiyoni mbobacita kufumbwa kubusena oobo Mwami Leza mbwaasala.

Josyuwa 10

Baamoli mbubakazundwa

1Lino Adonizedeki mwami waku Jelusalemu wakamvwa kuti Josyuwa wakazunda munzi wa Ai, wakuunyonyweeda limwi, akujaya mwami wawo, mbubonya mbuli mbwaakacita kumunzi wa Jeliko amwami wawo. Wakamvwa alimwi kuti Bagibiyoni bakapangana cizuminano caluumuno a Baisilayeli akuti bakkede akati kabo.

2Mwami abantu bakwe bamumunzi wa Jelusalemu bakayoowa kapati akaambo kaceeci. Gibiyoni wakali munzi mupati, mbuli bwakali minzi imwi yakajisi mwami. Wakali munzi mupati kwiinda wa Ai, alimwi baalumi banguwo boonse bakalicibwene kulwana.

3Nkaako Adonizedeki mwami wamu Jelusalemu wakakumbila Hohamu mwami waku Hebuloni, Pilamu mwami waku Jaamuti, Jafiya mwami waku Lakisyi, a Debii mwami waku Egiloni.

4Wakabaambila kuti, «Amuboole muzoondigwasye kulwana munzi wa Gibiyoni, nkaambo wakapangana cizuminano caluumuno a Josyuwa antoomwe a Baisilayeli boonse.»

5Lino bami ba Baamoli bosanwe aaba, mwami waku Jelusalemu, waku Hebuloni, waku Jaamuti, waku Lakisyi, awaku Egiloni bakabunganya mpi zyabo akuzinguluka munzi wa Gibiyoni akuulwana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mpoonya Bagibiyoni bakatumya mulomo kuli Josyuwa kuzivuka ku Giligali bati, «Utatulekelezyi simalelo wesu. Boola, fwambaana uzootuvune. Uzootugwasye nkaambo bami boonse ba Baamoli bamunyika yatulundu-lundu baboola ampi kuzootuvumpa.»

7Nkaako Josyuwa wakanyamuka kuzwa ku Giligali antoomwe abasilumamba bakwe boonse, abaabo boonse bakacibwene kulwana.

8Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Utabayoowi pe, ndabaaba kale kulinduwe. Taakwe naba omwe uutikuyumine.»

9Josyuwa abasilumamba bakwe bakeenda busiku boonse kuzwa ku Giligali baakubbaatikizya Baamoli.

10Mwami Leza wakacita kuti Baamoli baindingane ciindi Baisilayeli nibakaakusika ooko. Nkaako Baamoli bakazundwa ku Gibiyoni a Baisilayeli. Baisilayeli baabatandaanya mane mbaabo baakwiinda kumumpata waku Betiholoni, kabaya bubajaya mane kusikila kumusanza ku Azeka aku Makkeda.

11Baamoli kabaciya butija Baisilayeli kunselelo lya Betiholoni kuya ku Azeka, Mwami Leza wakabaumya civulamabwe, aabo bakajaigwa acivulamabwe mbanji kwiinda baabo bakajaigwa amapanga aa Baisilayeli.

12Buzuba oobo Mwami Leza wakaaba Baamoli ku Baisilayeli, Josyuwa wakakumbila Mwami Leza Baisilayeli boonse kabamvwide wati,

«Ozuba, ima atala lya Gibiyoni, ayebo omwezi ima atala aakkuti lya Aaijaloni.»

13Zuba lyakaima ncobeni, awalo mwezi mbubonya, mane kusikila bantu nibakazunda basinkondonyina, mbubonya mbuli mbokulembedwe mubbuku lya Jasyaa. Izuba lyakaima acilungu-lungu, lyakaima kwaciindi cilamfu mbuli buzuba boonse.

14Kuzwa eelyo niliba sunu taakwe buzuba buli mbuli mbubo. Buzuba oobo Mwami Leza naakaswiilila muntu. Kasimpe Mwami Leza nguwakali kulwanina Baisilayeli!

15Mpoonya Josyuwa wakabweeda antoomwe a Baisilayeli boonse kuzivuka ooko nkubakakkede ku Giligali.

Josyuwa mbwaakajata bami bosanwe ba Baamoli

16Lino bami aaba bosanwe bakatija baakuyuba mumpangala ku Makkeda.

17Josyuwa naakaambilwa kuti bami bosanwe ba Baamoli bajanwa kabayubide mumpangala ku Makkeda

18wakati, «Mukunkulisye mabwe mapati, mujale amulyango wampangala, mwamana musiye bamwi banoolindila.

19Pele nywebo lwanu mutakkali aawo, mweelede kutandaanya basinkondonyoko, mubalwane, mutabalekeli kuti banjile muminzi yabo, nkaambo Mwami Leza wanu wabaaba kale kulindinywe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Mbombuboobu Josyuwa a Baisilayeli mbubakabanyonyoona, nikuba kuti bamwi babo bace buyo, bakakonzya kutijila muminzi yabo yankwakwa.

21Impi ya Baisilayeli yoonse yakabweeda kaizulide kuli Josyuwa kuzivuka zyaku Makkeda. Kuzwa waawo taakwe naba omwe wakacili kusampaula Baisilayeli.

22Kumane Josyuwa wakati, «Amusinkule mulyango wampangala, mulete bami bosanwe aabo kulindime.»

23Eelyo bakaleta bami aabo bosanwe bakayubide mumpangala, mwami waku Jelusalemu, waku Hebuloni, waku Jaamuti, waku Lakisyi, awaku Egiloni.

24Nibakaleta bami aaba kulinguwe, Josyuwa wakaita baalumi boonse Baisilayeli alimwi wakalailila bapati babasilumamba boonse aabo mbaakainkide aabo kuti baboole kumbele bazoolyate munsingo zyabami aabo kutondezya kuti bazundwa. Aboobo bakaboola babalyata munsingo.

25Kumane Josyuwa wakati kubapati baya, «Mutayoowi, nikuba kutyompwa. Amuyume mube basicamba. Nkaambo mbombubo oobu Mwami Leza mbwayoocita kuli basinkondonyoko aabo mbomuyoolwana.»

26Mpawo Josyuwa wakajaya bami aabo, amane wakaanzika mitumba yabo amisamu yosanwe. Bakali kulengelela aawo mane kusikila kumangolezya.

27Lino nilyakabbila, Josyuwa wakalailila kuti mitumba yabo yaangulwe. Bakabaangula akuyoobasowela mumpangala eeyo njiyonya njibakayubilide. Bakalundika mabwe mapati amulyango wa mpangala, nkwaacili asunu.

Josyuwa mbwaakatola cisi ca Baamoli

28Buzuba oobo Josyuwa wakazunda munzi wa Makkeda. Wakuutola akujaya bantu boonse apanga. Wakuunyonyoona, taakwe muntu naba omwe ngwaakasiya. Wakacita kumwami wa Makkeda mbuli mbwaakacita kumwami wa Jeliko.

29Kuzwa waawo Josyuwa abasilumamba bakwe boonse bakazwa ku Makkeda, baya kumunzi wa Libuna baakuusaala.

30Munzi ooyu awalo Mwami Leza wakuuaba ku Baisilayeli. Josyuwa wakanyonyoona bantu bawo boonse. Taakwe naba omwe ngwaakasiya pe. Wakacita kumwami wa Libuna mbubonya mbuli mbwaakacita kumwami wa Jeliko.

31Kuzwa waawo Josyuwa antoomwe abasilumamba bakwe bakazwa ku Libuna baya ku Lakisyi. Munzi ooyo wakuuzinguluka akuulwana.

32Mwami Leza wakaaba munzi ooyo ku Baisilayeli, mubuzuba bwabili Josyuwa wakuutola. Bantu boonse bamumo wakabajaya apanga, mbubonya mbuli mbwaakacita ku Libuna.

33Holamu mwami waku Geza wakaliboolede ampi yakwe kuzoogwasilizya munzi wa Lakisyi, pele Josyuwa wakamuzunda antoomwe abasilumamba bakwe, cakuti taakwe naba omwe ngwaakasiya pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Kuzwa waawo Josyuwa abasilumamba bakwe bakazwa ku Lakisyi, baya ku Egiloni, wakauzinguluka munzi ooyo akuulwana.

35Bakuutola mubuzuba mbubonya oobo akunyonyoona bantu bawo boonse apanga, mbubonya mbuli mbubakacita ku Lakisyi.

36Kuzwa waawo Josyuwa abasilumamba bakwe bakazwa ku Egiloni, baya ku Hebuloni baakuusaala.

37Bakuutola munzi ooyo akunyonyoona bantu bawo boonse antoomwe amwami wawo aminzi yakazingulukide. Taakwe naba omwe muntu ngubakasiya pe. Mbubonya mbuli mbubakacita ku Egiloni, bakuunyonyoona antoomwe abantu bawo.

38Mpoonya Josyuwa antoomwe abasilumamba bakwe bakanyona bazoolwana Debii.

39Bakanyonyoona munzi ooyo aminzi yakazingulukide kubikkilizya amwami wawo. Bakanyonyoona bantu boonse, taakwe naba omwe ngubakasiya pe. Bakacita kumunzi wa Debii antoomwe amwami wawo mbubonya mbuli mbubakacita ku Libuna antoomwe amwami wawo mbubonya oobo mbubakacita aku Hebuloni.

40Mbombuboobu Josyuwa mbwaakazunda nyika eeyi yoonse. Nyika yatulundu-lundu, kujwe, akumbo aku Negebu kumusansa. Wakajaya bami banyika eeyi, taakwe naba omwe ngwaakasiya pe. Wakabanyonyweeda limwi, mbubonya mbuli Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, mbwaakalailila.

41Josyuwa wakazunda bantu boonse kuzwa ku Kadesyibaaneya kuyoosika ku Gaza, alimwi acisi coonse ca Gosyeni kuyoosika ku Gibiyoni.

42Josyuwa wakazunda bami boonse aaba azisi zyabo mulweendo lomwe, nkaambo kakuti Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, nguwakalwanina Baisilayeli.

43Amane Josyuwa abasilumamba bakwe boonse bakapilukila kuzivuka zyabo ku Giligali.

Josyuwa 11

Josyuwa mbwaakazunda Jabini Abaminyina

1Ciindi Jabini mwami waku Hazoo naakamvwa kuzunda kwa Baisilayeli, wakatumya mulomo kuli Jobabu mwami waku Madoni alimwi akubami baku Syimuloni a Akisyafu.

2Wakatumya akubami bacisi nkocili kunyika bakali kukkala mutulundu-lundu, abaabo bakali munkanda, kumusanza lyamunzi wa Kineleti. Wakatuminizya akuli baabo bakali lwaambo kunselelo lyatulundu abaku Nafotidoo kumbo.

3Wakatumya mulomo aku Bakenani bakali kujwe akumbo lyamulonga wa Jolodani aku Baamoli, Bahiti, Bapelezi a Bajebusi, bakali mutulundu-lundu, antoomwe a Bahivi aabo bakali kukkala munselelo aacilundu ca Hemoni munyika ya Mizipa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Boonse aaba bakaboola abasilumamba babo, amabbiza manji ankalaki, bakali banji kapati mbuli musenga wankomwe yalwizi.

5Bami boonse aaba bakabikka basilumamba babo antoomwe akuyaka zivuka kumbali aamaziba aaku Melomu kuti balwane Baisilayeli.

6Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti, «Utayoowi pe, nkaambo juunza mbuli oono, ndinoozoobaabide kale ku Baisilayeli, banoofwide. Mweelede kuyookosoola misisa yamabbiza aabo akutenta nkalaki zyabo.»

7Josyuwa abasilumamba bakwe bakavumpa basinkondonyina ku kalonga ka Melomu

8ooko Mwami Leza kkwaakabaambila ku Baisilayeli. Bakabazunda akubatandaanya mane mbaabo kulubazu lwakunyika ku Misilefotimaimu aku Sidoni. Bakabatandaanya mpaka kujwe lyakkuti lya Mizipa. Taakwe naba omwe ngubakasiya pe.

9Kumane Josyuwa wakacita mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila. Wakakosoola misisa yamabbiza akutenta nkalaki zyabo.

10Kuzwa waawo Josyuwa wakanyona, wazoosaala munzi wa Hazoo akujaya mwami wawo apanga. Munzi wa Hazoo wakali ngomunzi mupati waminzi yoonse eeyi.

11Boonse bakabajaya amapanga. Bakabanyonyweeda limwi cakuti taakwe niciba comwe ciputa ncibakasiya pe. Awalo munzi wa Hazoo lwawo wini bakuutenta.

12Josyuwa wakasaala minzi akujaya bami bayo apanga. Wakabanyonyweeda limwi mbubonya mbuli Mozesi mubelesi wa Mwami Leza mbwaakalaililide.

13Pele minzi yoonse yakayakidwe azitantaala tiibakiiola ccita buyo munzi wa Hazoo ooyo Josyuwa ngwaakatenta.

14Baisilayeli bakabweza zyoonse nzibakasaala antoomwe azivubwa zyaminzi eeyi. Pele bantu boonse bakabajaya amapanga. Taakwe naba omwe ngubakasiya pe.

15Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi mubelesi wakwe, awalo Mozesi wakalailila Josyuwa, nkabela Josyuwa wakacita mbuli mbwaakaambilwa. Taakwe ncaatakacita kuli zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakalailila Mozesi.

Josyuwa mbwaakatola Cisi

16Lino Josyuwa wakazunda nyika eeyi yoonse. Wakatola cisi catulundu-lundu ku Negebu kumusanza, cisi ca Gosyeni coonse, cisi cakunselelo aatulundu-lundu, cisi cakumusanza kwini, akkuti lya Jolodani.

17Cisi eeci cakali kutalikila kucilundu ca Halaki kulangana a Siiya, kuyoosika ku Baaligadi mukkuti lya Lebanoni munsi aacilundu ca Hemoni. Wakajata bami babo akubajaya.

18Kwaciindi cilamfu Josyuwa wakalwana abami aaba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mbaatakalwana aabo buyo Mbahivi bakali kukkala mumunzi wa Gibiyoni, akaambo kacizuminano ciya ncibakapangana anguwe. Boonse aaba bamwi wakabalwana akubazunda.

20Mwami Leza nguwakacita misyobo eeyi kuti ilwane Baisilayeli mukuti ainyonyweede limwi. Wakainyonyoona, taakwe naakiiengelela mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi.

21Alimwi Josyuwa wakainka kuyoonyonyoona Baanaki aabo bakali kukkala munyika yatulundu-lundu ya Hebuloni, Debii, Anabu, azisi zyatulundu-lundu zya Juda a Isilayeli. Josyuwa wakabanyonyweeda limwi antoomwe aminzi yabo.

22Taakwe Muanaki naba omwe wakacili mucisi ca Baisilayeli. Bakasyaala bakali buyo mu Gaza, Gati, amu Asyidodi.

23Mbombuboobu Josyuwa mbwaakazunda nyika eeyo yoonse, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalaililide Mozesi. Wakaipa Baisilayeli kuti ibe lukono lwabo mukweendelana aziinga zyabo. Nkabela kwakaba luumuno munyika, kwakacinyina nkondo pe.

Josyuwa 12

Bami mbaakazunda Mozesi

1Mbaaba bami banyika eeyo aabo Baisilayeli mbibakazunda akutola nyika yabo nkwiili kujwe lyamulonga wa Jolodani. Nyika eeyi yakali kutalikila kukkuti lya Anoni kuyoosika kucilundu ca Hemoni, kujatikizya akujwe lyankanda.

2Wakusaanguna kuzunda ngu Sihoni mwami wa Baamoli, wakali kulela mu Hesyiboni. Cisi cakwe cakali kutalikila ku Alowe, akati kakkuti lya Anoni mane kuyoosika kumulonga wa Jabboki uuli ngomunyinza wa Baamoni. Cisi eeci cakali kujatikizya acisela canyika ya Giliyadi.

3Sihoni nguwakali kulela ankanda yoonse kujwe kuzwa kulwizi lwa Kineleti kuyoosikila kulwizi lwamunyo mane ku Betijesyimoti, akuyoosikila kunselelo lyacilundu ca Pisiga kumusanza.

4Bamane bakazunda Ogi mwami wa Basyani, umwi wa Balefa bakacili kupona, ooyu wakalikulela mu Asyitaloti amu Edileyi.

5Nguwakali kulela anyika iili kulubazu lwa cilundu ca Hemoni, Saleka, acisi coonse ca Basyani kuyoosika kuminyinza ya Gesyuu a Maaka kujatikizya acisela cacisi ca Giliyadi kumunyinza wacisi ca Sihoni mwami wa Hesyiboni.

6Mozesi, mubelesi wa Mwami Leza antoomwe a Baisilayelinyina wakazunda bami aaba. Amane wakapa nyika eeyi ku Balubeni, Bagadi, acisela ca Manase kuti ibe lukono lwabo.

Bami bakazundwa a Josyuwa

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Mbaaba bami banyika eeyo Josyuwa abasilumamba bakwe njaakazunda. Aaba boonse bakali kukkala kumbo lyamulonga wa Jolodani. Bakabazunda boonse kutalikila ku Baaligadi mukkuti lya Lebanoni kuyoosika kucilundu ca Halaki kulangana aaku Siiya. Josyuwa wakapa Baisilayeli nyika yabami aaba mukweendelana aziinga zyabo.

8Nyika eeyi yakali kujatikizya nyika yatulundu-lundu, yamabanda, yakunselelo, yankanda alimwi ayaku Negebu iili njenyika ya Bahiti, Baamoli, Bakenani, Bapelezi, Bahivi a Bajebusi.

9Baisilayeli bakazunda bami baminzi eeyi, mwami wamunzi wa Jeliko, mwami wa Ai, uubambene amunzi wa Beteli,

10mwami wa Jelusalemu, mwami wa Hebuloni,

11mwami wa Jaamuti, mwami wa Lakisyi,

12mwami wa Egiloni, mwami wa Geza,

13mwami wa Debii, mwami wa Geda,

14mwami wa Hooma, mwami wa Aladi,

15mwami wa Libuna, mwami wa Adulamu,

16mwami wa Makkeda, mwami wa Beteli,

17mwami wa Tapuwa, mwami wa Hefa,

18mwami wa Apeki, mwami wa Lasyaloni,

19mwami wa Madoni, mwami wa Hazoo,

20mwami wa Syimulonimeloni, mwami wa Akisyafu,

21mwami wa Taanaki, mwami wa Megido,

22mwami wa Kedesyi, mwami wa Jokineyamu mucisi ca Kaameli,

23mwami wa Doo, mucisi ca Nafotidoo, mwami wa Goyimu, mucisi ca Giligali,

24amwami wamunzi wa Tiiza. Bami boonse aaba bakali makumi otatwe aumwi.

Josyuwa 13

Nyika zyatakanatolwa

1Lino Josyuwa naakacembaala, Mwami Leza wakamwaambila kuti, «Ono wabamudaala, nikuba boobo kucili nyika mpati iitanatolwa.

2Nyika iicisyeede njeeyi: zisi zyoonse zya Bafilisiti a Bagesyuu,

3kuzwa kumulonga wa Syihoo kujwe lya Ijipiti mane kusika kucisi ca Ekiloni kunyika, cili ncecisi ca Bakenani. Eezi nzisi zyabeendelezi ba Bafilisiti bosanwe bamu Gaza, Asyidodi, Asyikeloni, Gati, amu Ekiloni aaba mba Baavi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Kuzwa kumusanza kucili cisi ca Bakenani, acimbi cili ku Alaa ya Basidoni mane kuyoosika ku Afeki mucisi ca Baamoli.

5Kucili acimbi ca Bageli cili ku Baaligadi munsi acilundu ca Hemoni kuyoosika ku Lebohamati, uutegwa mumpata wa Hamati.

6«Lino kwaamba zyabantu boonse bakkede muzilundu kutalikila ku Lebanoni kuyoosika ku Misilefotimaimu bali Mbasidoni, mebo lwangu njoobatanda kumbele lya Baisilayeli kuti nyika yabo ibe lukono lwaba Isilayeli, mbubonya mbuli mbundakakulailila.

7Weelede kuyoopa nyika eeyi kumisyobo iili fuka kubikkilizya acisela camusyobo wa Manase.»

Nyika yakujwe lyamulonga wa Jolodani mbuyakapambaulwa

8Misyobo ya Lubeni, Gadi acisela camusyobo wa Manase bakakonede kale nyika eeyo Mozesi mubelesi wa Mwami Leza njaakabapa. Yakali kujwe lyamulonga wa Jolodani.

9Nyika yabo yakali kutalikila ku Alowe kumbali aakkuti lya Anoni, amunzi wakali akati-kati kalyo, mane aluundu loonse lwa Makkeda kuyoosika ku Diboni.

10Yakacili kuya mpaka kuyoosika kumunyinza wa Anoni kubikkilizya aminzi yosanwe eeyo yakali kweendelezegwa a Sihoni mwami wa Baamoli, wakali mu Hesyiboni.

11Yakali kujatikizya Giliyadi antoomwe acisi ca Bagesyuu a Bamaaka antoomwe anyika yoonse yacilundu ca Hemoni aya Basyani mane kuyoosika ku Saleka.

12Cakali cisi coonse cakali kweendelezya Ogi wakali ngowamamanino ku Balefa. Ogi wakali ku Asyitaloti a Edileyi. Mozesi wakazunda bantu aaba akutola nyika yabo.

13Pele Baisilayeli tiibakatanda bantu bamu Gesyuu abamu Maaka, aboobo mpobacili asunu akati ka Baisilayeli.

14Lino Mozesi taakakonya Balevi nyika, nkaambo zipaizyo zitentelwa Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, ndolukono lwabo mbubonya mbuli mbwaakabasyomezya.

Nyika yakapegwa Balubeni

15Njeeyi nyika Mozesi njaakapa Balubeni muziinga zyabo.

16Nyika yabo yakali kutalikila kukkuti lya Alowe, mumunzi uuli akati kalyo, kujatikizya abanda lyoonse lyaku Medeba.

17Nyika eeyi yakali kujatikizya amunzi wa Hesyiboni aminzi yoonse yakali muluundu lwa Diboni, Bamotibaali, Betibaalimeyoni,

18Jahazi, Kedemoti, Mafaati,

19Kiliyataimu, Sibumaa, Zeletisyahaa, yakali mutulundu-lundu twamukkuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Betipeo, ayeeyo yakali munselelo lyacilundu ca Pisiga kubikkilizya Betijesyimoti.

21Yakali kujatikizya minzi yoonse yaluundu acisi ca Sihoni mwami wa Baamoli wakali kweendelezya ku Hesyiboni. Mozesi wakazunda mwami ooyu antoomwe abami ba Bamidiyani aaba: Evi, Lekemu, Zuu, Huu a Leba. Boonse aaba bakali beendelezi mubulelo bwa Sihoni.

22Kunze lyabaabo bakajaigwa munkondo, Baisilayeli bakajaya a Balaamu mwanaa Beyo wakali musondi.

23Mulonga wa Jolodani ngomunyinza wa Balubeni. Eeyi njeminzi Balubeni njibakapegwa muziinga zyabo kuti ibe lukono lwabo.

Nyika yakapegwa Bagadi

24Lino njeeyi nyika Mozesi njaakapa Bagadi muziinga zyabo.

25Nyika yabo yakali kujatikizya cisi ca Jaza, aminzi yoonse yamu Giliyadi acisela canyika ya Baamoni mane kuyoosika ku Alowe kufwiifwi aku Labba.

26Kuzwa ku Hesyiboni munyinza wakali kusika ku Lamatimizipaa a Betinimu. Kuzwa ku Mahanaimu wakali kusika kucisi caku Debii.

27Mukkuti lya Jolodani, nyika yabo yakali kujatikizya Betihalamu, Betinimulaa, Sukkoti, a Zafoni antoomwe acisi coonse ca Sihoni mwami wa Hesyiboni. Munyinza wabo kumbo wakali mulonga wa Jolodani. Kujwe wakali kuyoosika kumagolelo alwizi lwa Kineleti.

28Eeyi njeminzi Bagadi njibakapegwa muziinga zyabo kuti ibe lukono lwabo.

Nyika yakapegwa Bamanase

29Lino njeeyi nyika Mozesi njaakapa cisela ca musyobo wa Manase muziinga zyawo kuti ibe lukono lwabo.

30Nyika yabo yakali kusika ku Mahanaimu kujatikizya anyika ya Basyani yoonse, cisi coonse ca Ogi mwami wa Basyani ncaakali kulela, kubikkilizya aminzi yoonse ya Jaii mu Basyani. Antoomwe minzi eeyi yakali makumi aali cisambomwe.

31Nyika eeyi yakali kujatikizya acisela ca Giliyadi aminzi ya Asyitaloti a Edileyi. Eeyi njiyakali minzi yabwami bwa Ogi mu Basyani. Cisi coonse eeci cakapegwa kucisela calunyungu lwa Makii mwanaa Manase.

32Mbombuboobu Mozesi mbwaakapambaula nyika nakacili mumabanda aa Mowabu mutala kujwe lyamulonga wa Jolodani.

33Pele Mozesi taakakonya Balevi nkaambo Mwami Leza, Leza wa Baisilayeli, ndolukono lwabo, mbubonya mbuli mbwaakabasyomezya.

Josyuwa 14

Nyika kumbo lyamulonga wa Jolodani mbuyakapambaulwa

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino nzeezi zisi eezyo Baisilayeli nzibakatambula mu Kenani kuti zibe lukono lwabo. Eliyazaa mupaizi a Josyuwa mwanaa Nuni antoomwe abapati baziinga zyamisyobo ya Isilayeli mbibakapambawida bantu nyika.

2Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi. Zisi zyamisyobo iili fuka acisela zyakapegwa kwiindila mukuuma cisolo.

3Mozesi wakapede kale zisi kumisyobo yobilo acisela kuti zibe lukono lwayo. Zisi eezi zyakali kujwe lyamulonga wa Jolodani. Pele Balevi taakabakonya.

4Bana ba Josefa, ba Manase a Efulemu, bakali misyobo yobilo. Balevi taakwe nibakapegwa caabilo, ccita buyo minzi yakali amacelelo aaŋombe ambelele zyabo.

5Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Mozesi. Baisilayeli bakapambaulilana nyika eeyi.

Kalebi mbwaakapegwa munzi wa Hebuloni

6Lino bantu ba Juda bamwi bakainka ku Giligali kuli Josyuwa. Ooko Kalebi mwanaa Jefune, Mukenizi wakamwaambila kuti, «Ulizi mbuli Mwami Leza mbwaakaamba kuli Mozesi mubelesi wakwe katucili mu Kadesyibaaneya kujatikizya zyanduwe andime.

7Ciindi eeco Mozesi mubelesi wa Mwami Leza naakandituma kuyootwela nyika kuzwa ku Kadesyibaaneya ndakali amyaka iili makumi one. Nindakaakuzwa kooko ndakazoomwaambila makani oonse.

8Pele Baisilayeli aabo mbindakainkide aabo bakaamba zyakubeja zyakuti bantu bayoowe. Mebo kundigama ndakatobela Mwami Leza wangu amoyo woonse.

9Ncenciceeco mubuzuba oobo Mozesi ncaakandikonkezya kuti, ‹Nyika eeyo njoyoolyata iyooba lukono lwako abalunyungu bako kukabe kutamani. Nkaambo kakuti wakatobela Mwami Leza wangu amoyo woonse.›

10«Ino ono bona, kwainda myaka iili makumi one aisanu kuzwa ciindi eeco Mwami Leza naakaambila Mozesi. Eeci cakali ciindi Baisilayeli nibakali kwiingaila munkanda. Langa, ono ndijisi myaka iili makumi aali lusele aisanu!

11Ndicili muyumu mbubonya mbuli ciindi ciya Mozesi naakandituma. Ndicili muyumu cakuti ndakonzya kuya kunkondo mbubonya mbuli mbundakali kukonzya kaindi.

12Ono ndikumbila kuti undipe nyika yatulundu-lundu iilya Mwami Leza njaakandisyomezya buzuba buya. Yebo lwako wakamvwa kuti Baanaki mbabakkala munyika iilya, akuti minzi yabo mipati alimwi ilikwabilidwe. Pele kwiindila munguzu zya Mwami Leza njoobatanda, mbubonya mbuli mbwaakaamba.»

13Kumane Josyuwa wakaleleka Kalebi akumupa munzi wa Hebuloni kuti ube lukono lwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Ncenciceeco Hebuloni ncuuli munzi wa Kalebi mwanaa Jefune Mukenizi asunu. Wakaba wakwe akaambo kakuti wakatobela Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, amoyo woonse.

15Munzi wa Hebuloni kusaanguna wakali kwiitwa kuti Kiliyatiaaba. Muntu uutegwa Aaba wakali Muanaki uuzizilwe kapati akati ka Baanakinyina. Nkabela kwakaba luumuno munyika, kwakanyina nkondo pe.

Josyuwa 15

Nyika yakapegwa musyobo wa Juda

1Lino ndoolu lukono lwamusyobo wa Juda muziinga zyabo. Nyika yabo yakali kusika kucisi ca Edomu, kunkanda ya Zini nkoili kumusanza kwini.

2Munyinza wabo wakumusanza wakali kutalikila kugolela lwizi lwamunyo,

3ngooyo waakukosola mumpata wa Akilabimu mane waakusika ku Zini. Munyinza ooyu wakainda kumusanza wa Kadesyibaaneya ngooyo waakwiinda ku Heziloni mane waakusika ku Adaa. Kuzwa kooko waakunyona wagama ku Kaaka.

4Kuzwa aawo wakainda ku Azimoni, ooko wakaakunjila mumulonga wa Ijipiti, waakugolela mulwizi. Munyinza wabo wakumusanza mbuubede oobu.

5Munyinza wabo wakujwe wakali lwizi lwamunyo, mane kuyoosika kutilila mulonga wa Jolodani. Lino munyinza wakubbazu lyakunyika wakali kutalikila kulwizi ooko kutilila mulonga wa Jolodani,

6ngooyo waakwiinda ku Betihogila mane waakusika kubbazu lyakunyika lyaku Betialaba, kuzwa kooko wakaakusika kubbwe lya Bohani, mwanaa Lubeni.

7Lino kuzwa kukkuti lya Akoo, munyinza wakagama ku Debii, ngooyo waakunyona kubbazu lyakunyika waya ku Giligali, kulangana amumpata wa Adumimu kumusanza lyakkuti. Wakaindilila mane waakusika kutusensa twaku Enisyemesyi waakugolela ku Enilogeli.

8Kumane wakainda mukkuti lya Benihinomu, ngooyo waakusika kunselelo lyatulundu-lundu tuli kumusanza wa Bajebusi, uuli ngu Jelusalemu. Kuzwa kooko ngooyo wakainda mutulundu-lundu tuli kumbo lyakkuti lya Hinomu kubbazu lyakunyika kugolela kukkuti lya Lefaimu.

9Kuzwa mutulundu-lundu ooto munyinza wakaselela wagama kutusensa twaku Nefutowa, mane waakusika kucilundu ca Efuloni, ngooyo waindilila waya ku Baala, uuli ngu Kiliyatijeyalimu.

10Kumane wakanyona kuzwa ku Baala wagama lwaambo kucilundu ca Siiya, watobelezya cilundu ca Jeyalimu cili ngu Kesaloni, kugama kubbazu lyakunyika, ngooyo waakusika ku Betisyemesyi, kumane waakukosweda ku Timuna.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Munyinza wakagama kunyika, waakuselela ku Ekiloni, ngooyo waakunyonena ku Syikeloni, ngooyo waakwiinda wagama kucilundu ca Baala mane waakusika ku Jebuneeli. Munyinza ooyu wakali kugolela kulwizi.

12Munyinza wakumbo wakali lwizi lupati. Eeyi njiyakali minyinza yamusyobo wa Juda muziinga zyabo.

Kalebi mbwaakazunda minzi ya Hebuloni a Debii
(Babetesi 1.11-15)

13Lino mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila Josyuwa, Josyuwa wakapa cisela canyika ya Juda kuli Kalebi mwanaa Jefune. Wakapegwa munzi wa Kiliyatiaaba uuli ngu Hebuloni. Aaba wakali ngosikale wa Baanaki.

14Kalebi wakatanda lunyungu lwa Anaki loonse lwakali mumunzi wa Hebuloni. Mumunzi ooyu kwakali ziinga zyotatwe zyaba, Syasyayi, Ahimani, a Talimayi.

15Kuzwa kooko wakainka kuyoolwana bantu bamunzi wa Debii, kaindi wakali kutegwa Kiliyatisefa.

16Lino Kalebi wakati, «Silutwe wampi iiyoozunda munzi wa Kiliyatisefa uzookwata mwanaangu Akisa.“

17Mpawo Otiniyeli mwanaa Kenazi ooyo wakali musyoonto wa Kalebi wakazunda munzi ooyo, nkaako Kalebi wakakwasya mwanaakwe Akisa kuli nguwe.

18Nibakakwatana, Otiniyeli wakakombelezya mukaintu wakwe kuti akakumbile kuli wisi, mpoonya wakainka kuli Kalebi. Mbwaakaselukila buyo ambongolo, Kalebi wakamubuzya ncaakali kuyanda.

19Walo wakaingula kuti, «Ndali kuyanda tusensa. Kayi nyika njookandipa ili mucimpayuma ca Negebu.» Nkaako Kalebi wakamupa tusensa twamutala atwakunselelo.

Minzi yamusyobo wa Juda

20Ndoolu lukono lwamusyobo wa Juda muziinga zyabo.

21Njeeyi minzi njibakatola eeyo yakali kumusanza, yakabambene amunyinza wa Edomu. Minzi eeyi yakali: Kabuzeeli, Eda, Jaguu,

22Kina, Dimona, Adada,

23Kedesyi, Hozoo, Itinani,

24Zifu, Telemu, Beyaloti,

25Hazoohadata, Keliyotiheziloni, uuli ngu Hazoo.

26Amamu, Syema, Molada,

27Hazagada, Hesyimoni, Betipeleti,

28Hazasyuwali, Biyasyeba, Biziyotiya,

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Baala, Iimu, Ezemu,

30Elitoladi, Kesili, Hooma,

31Zikilagi, Madimana, Sansana,

32Lebayoti, Syilihimu, Aini, awa Limoni. Minzi eeyi yoonse yakali makumi obilo afuka kubikkilizya atunzi twayo.

33Minzi yakali mutulundu-lundu kumbo njeeyi: Esyitaoli, Zola, Asyina,

34Zanowa, Eniganimu, Tapuwa, Enamu,

35Jaamuti, Adulamu, Soko, Azeka,

36Syaalaimu, Aditaimu, awa Gedela, naa Gedelotaimu. Minzi eeyi yoonse yakali kkumi aine kubikkilizya atunzi twayo.

37Kwakali aimwi minzi eeyi: Zenani, Hadasya, Migidaligadi,

38Dileyani, Mizipa, Jokiteeli,

39Lakisyi, Bozikati, Egiloni,

40Kabboni, Laamasi, Kitilisyi,

41Gedeloti, Betidagoni, Namaa awa Makkeda. Minzi eeyi yoonse yakali kkumi acisambomwe kubikkilizya atunzi twayo

42Kwakali aimwi minzi eeyi: Libuna, Eta, Asyani,

43Ifuta, Asyina, Nezibu,

44Keila, Akizibu a Malesya. Minzi eeyi yoonse yakali fuka kubikkilizya atunzi twayo.

45Kwakali aimwi minzi eeyi: Ekiloni atunzi twayo.

46Kujatikizya aminzi atunzi toonse twakabambene aku Asyidodi kuzwa ku Ekiloni mane kuyoosika kulwizi lupati.

47Kwakali munzi wa Asyidodi atunzi twawo awa Gaza atunzi twawo, mane kuyoosika kumulonga wa Ijipiti, kumbali alwizi lupati.

48Munyika yatulundu-lundu kwakali minzi eeyi: Syamii, Jatii, Soko,

49Dana, Kiliyatisana, uuli ngu Debii

50Anabu, Esyitemo, Animu,

51Gosyeni, Holoni, awa Gilo. Minzi eeyi yoonse yakali kkumi aumwi kubikkilizya atunzi twayo.

52Kwakali aimwi eeyi: Alabu, Duma, Esyani,

53Janimu, Betitapuwa, Afeka,

© 1996, Bible Society of Zambia.

54Humita, Kiliyatiaaba, uuli ngu Hebuloni awa Ziyoo. Minzi eeyi yoonse yakali fuka kubikkilizya atunzi twayo.

55Kwakali aimwi eeyi: Maoni, Kaameli, Zifu, Juta,

56Jezuleeli, Jokideyamu, Zanowa,

57Kaini, Gibeya, a Timuna. Minzi eeyi yoonse yakali kkumi kubikkilizya atunzi twayo.

58Kwakali aimwi minzi eeyi, Halihuli, Betizuu, Gedoo,

59Maalati, Batianoti, awa Elitekoni. Minzi eeyi yoonse yakali cisambomwe kubikkilizya atunzi twayo.

60Kwakali aimwi eeyi: Kiliyatibaali, uuli ngu Kiliyatijeyalimu awa Labba. Minzi eeyi yakali ibili kubikkilizya atunzi twayo.

61Kwakali minzi eeyi munkanda: Betialaba, Midini, Sekaka,

62Nibusyani, munzi wamunyo, awa Enigedi. Minzi eeyi yoonse yakali cisambomwe kubikkilizya atunzi twayo.

63Pele bamusyobo wa Juda tiibakakonzya kutanda Bajebusi aabo bakali kukkala mu Jelusalemu, nkaako Bajebusi nkobacili asunu akati kamusyobo wa Juda.

Josyuwa 16

Nyika yakatola Efulemu a Manase

1Lino nyika yakapegwa baciinga ca Josefa njeeyi, munyinza wabo wakali kutalikila kumulonga wa Jolodani kumbali aa Jeliko, kujwe lyatusensa twaku Jeliko, ngooyo waakwiinda munkanda, wagama tulundu-lundu twaku Beteli.

2Kuzwa ku Beteli, uuli ngu Luzi, wakaandulula walulama kucisi ca Baakiti mu Ataloti.

3Umane wakaselela ngooyo wagama kumbo kucisi ca Bajafuleti, mane waakusika kunselelo lya Betihaloni. Kuzwa kooko wakainda ku Geza mane waakusimpa mulwizi lupati.

4Mbombuboobu baziinga zya Manase a Efulemu, balunyungu lwa Josefa, mbubakatola lukono lwabo.

Nyika yakapegwa Baafulemu

5Njeeyi nyika Baefulemu njibakatola muziinga zyabo,

6munyinza wabo wakali kuzwida kujwe ku Atalotiada mane kusikila mutala lya Betiholoni akwiindilila mane kulwizi. Lino kubbazu lyakunyika ku Mikimetati munyinza wakanyona wagama lwakujwe ku Taanatisyilo, ngooyo waakwiindilila mane ku Janowa kujwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Kuzwa ku Janowa, munyinza wakaya ku Ataloti aku Naala, ngooyo waakusika ku Jeliko, umane waakusimpa mumulonga wa Jolodani.

8Kuzwa ku Tapuwa munyinza wakagama kumbo mane waakusika kukalonga ka Kana akuyoosimpa mulwizi. Oolu ndulwakali lukono lwa Baefulemu muziinga zyabo.

9Lukono lwabo lwakali kujatikizya minzi yoonse eeyo yakazandwidwe kuti ibe ya Baefulemu muzisi zya Bamanase.

10Baefulemu taakwe nibakatanda Bakenani aabo bakali kukkala mu Geza. Bakenani aabo asunu bacikkede akati ka Baefulemu, mbazike babo.

Josyuwa 17

Nyika yakumbo lya Jolodani

1Lino ndoolu lukono lwamusyobo wa Manase, mwana wakusaanguna wa Josefa. Makii wakali mwana wakusaanguna wa Manase. Makii wakali ngosikale wa Bagiliyadi. Ooyu nguwakatola munzi wa Giliyadi awa Basyani, nkaambo Bamakii bakali basilumamba bayumu.

2Nyika yakali kumbo lyamulonga wa Jolodani yakapegwa Bamanase boonse muziinga zya Abiyeza, Heleki, Asiliyeli, Syekemu, Hefa a Syemida. Mbaaba bamwi balunyungu lwa Manase mwanaa Josefa muziinga zyabo.

3Zelofehadi mwanaa Hefa, mwanaa Giliyadi, mwanaa Makii, mwanaa Manase wakazyala bana basimbi balo, mazina aabo ngaaya: Mala, Nowa, Hogila, Milika a Tiiza.

4Basimbi aaba bakainka kuli Eliyazaa mupaizi akuli Josyuwa mwanaa Nuni, akubasololi bamwi baakuti, «Mwami Leza wakalailila Mozesi kuti, atupe lukono lwesu akati kabakwesu.» Nkaako Josyuwa wakabapa lukono lwabo antoomwe abana bokwabo wisi, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila.

5Ncenciceeco Manase ncaakatambula zyaabilo zili kkumi kunze aanyika ya Giliyadi a Basyani zili kujwe lyamulonga wa Jolodani.

6Wakazitambula nkaambo kakuti lunyungu lwabana basimbi alwabalombe lwakapegwa nyika. Nyika ya Giliyadi yakapegwa kuli balunyungu lwa Manase bamwi.

7Nyika ya Manase yakali kutalikila ku Asya mane kuyoosika ku Mikimetati kujwe lyaku Syekemu. Kuzwa kooko munyinza wabo wakali kwiinda kumusanza mane waakujatikizya abantu bakali kukkala ku Enitapuwa.

8Manase nguwakali aanyika ya Tapuwa, pele munzi wa Tapuwa wini uuli amunyinza anyika ya Manase wakali wa Baefulemu.

9Kuzwa kooko munyinza wakaindilila wagama kumusanza kukalonga ka Kana. Ooko kwakali minzi ya Baefulemu yakali akati kaminzi ya Manase. Kulubazu oolu

© 1996, Bible Society of Zambia.

munyinza wa Manase wakali kalonga nkokali kunyika nkabela walo wakali kugolela mulwizi.

10Nyika yakumusanza yakali ya Efulemu yakubbazu lyakunyika yakali ya Manase. Nyika ya Manase yakali kugolela kulwizi, kubbazu lyakunyika nkubakali kupana munyinza a Asya, kujwe nkubakali kupana munyinza a Isakaa.

11Muzisi zya Isakaa a Asya, Manase wakajisi minzi ya Betisyani, Ibiliyamu, antoomwe abantu bamumunzi wa Doo, uuli kumbali aankomwe, Endoo, Taanaki, awa Megido antoomwe atunzi twayo.

12Pele nikuba boobo Bamanase tiibakakonzya kutanda bantu bakali kukkala muminzi eeyi pe. Nkaako Bakenani bakacilikkede munyika eeyo.

13Nikuba kuti Baisilayeli bakaba aanguzu, taakwe nibakatanda Bakenani, pele bakabacita bazike.

Baefulemu a bamanase mbubakakumbila nyika iimbi

14Lino balunyungu lwa Josefa bakabuzya Josyuwa kuti, «Ino nkaambo nzi ncookatupa nyika nsyoonto? Bona mazuba aano tuli banji kapati nkaambo Mwami Leza watuleleka.»

15Josyuwa wakaingula kuti, «Kuti naa muli banji alimwi nyika yatulundu-lundu ya Efulemu yamuceela, kamuya munyika ya Bapelezi a Balefa mukaakuteme cisaka, ibe nyika yanu.»

16Mpawo balunyungu lwa Josefa bakaingula kuti, «Nyika yatulundu-lundu yatuceela, alimwi Bakenani boonse bakkala mucibanda bajisi nkalaki zyalubulo. Nkalaki nzyalubulo zyabaabo bakkala mu Betisyani, atunzi twawo abaabo bakkala mukkuti lya Jezuleeli.»

17Pele Josyuwa wakaambila balunyungu lwa Josefa, nkokuti ziinga zya Efulemu a Manase kuti, «Muli bantu banji alimwi muli basinguzu. Tamutibe buyo acaabilo comwe pe.

18Nyika yatulundu-lundu ilaba yanu, nikuba kuti ncisaka muyoocitema mane kuyoosika kumagolelo aaco. Nyika iyooba yanu nikuba kuti Bakenani bajisi nkalaki zyalubulo alimwi mbayumu, muyoobatanda.»

Josyuwa 18

Nyika mbuyakapambaulwa

1Lino nibakamana kuzunda nyika, Baisilayeli boonse bakabungana antoomwe ku Syilo akusimpa tente lyakuswaanganina. Nkabela bantu banyika eeyo bakalibombya kulimbabo.

2Pele kwakacili misyobo ya Baisilayeli iili ciloba yatakanatambula lukono lwayo.

3Mpawo Josyuwa wakaambila Baisilayeli kuti, «Ino muyooinka lili kuyootola nyika eeyo Mwami Leza, Leza wabasikale banu njaakamupa?

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Amusale baalumi botatwe kuzwa kumusyobo omwe-omwe. Mebo ndilabatuma kuti bakalange-lange nyika, akulemba mbuli mbwiibede, kuti ndikabape mbubonya mbuli bweelede musyobo omwe-omwe. Baakumana, bakaboole kuzoondaambila.

5Nyika eeyo iyoopambaulwa muzipaanzi zili ciloba. Bamusyobo wa Juda baleelede kukkala kumusanza mucisi cabo, abalo balunyungu lwa Josefa baleelede kukkala kunyika mucisi cabo.

6Mwaakumana kulemba-lemba nyika mbuli mbwiibede muzipaanzi zili ciloba, mukalete nzyomwalemba kulindime. Eelyo nzoouma cisolo, nkamubuzizye ku Mwami Leza wanu.

7Pele Balevi balikke mbabatapegwi caabilo akati kanu, nkaambo caabilo cabo nkubelekela Mwami Leza mubupaizi bwabo. Bamisyobo ya Gadi, Lubeni acisela ca Manase balo bakapedwe kale lukono lwabo kujwe lyamulonga wa Jolodani. Mozesi mubelesi wa Mwami Leza nguwakabapa nyika eeyi.»

8Lino baalumi nibakalibambila kuunka kuyoolanga-langa nyika eeyo, Josyuwa wakabalailila kuti, «Kamuya mukalange-lange nyika akulemba mbuli mbwiibede. Mwaakumana mukaboole kulindime, eelyo mebo kuno ku Syilo nzoouma cisolo, nkamubuzizye ku Mwami Leza.»

9Aboobo baalumi aabo bakainka kuyoolanga-langa nyika. Bakaakulemba mbuli nyika eeyo mbwiibede acilembelo. Bakalemba minzi yoonse muzipaanzi zili ciloba, bamane bakapiluka kuli Josyuwa kuzivuka ku Syilo.

10Mpoonya Josyuwa wakauma cisolo ku Syilo kuti ababuzizye ku Mwami Leza. Kumane wakapa misyobo ya Isilayeli eeyi iili ciloba mbubonya mbuli muziinga zyabo.

Nyika yakapegwa musyobo wa Benjamini

11Bamusyobo wa Benjamini muziinga zyabo mbibakasaanguna kupegwa. Nyika yabo yakali akati kamusyobo wa Juda awa Josefa.

12Kubbazu lyakunyika, munyinza wabo wakali kutalikila kumulonga wa Jolodani, waakwiinda kunselelo lyamunzi wa Jeliko nkouli kunyika, akugama kumbo kunyika yatulundu-lundu, mane ngooyo waakugolela kunkanda ku Betiaveni.

13Kuzwa kooko wakakosola wagama kunselelo lyamunzi wa Luzi, uuli ngu Beteli. Kumusanza wakaakusika ku Atalotiada cilundu nkocili kumusanza waakwiinda kunselelo lya Betiholoni.

14Kuzwa kucilundu cilangene a Betiholoni cilundu eeci nkocili kumusanza munyinza wakaakunyona wagama lwaambo akuyoosika ku Kiliyatibaali, uuli ngu Kiliyatijeyalimu, wakali munzi wamusyobo wa Juda. Ooyu nguwakali munyinza wakumbo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Munyinza wakumusanza wakali kutalikila kumbali aamunzi wa Kiliyatijeyalimu nkuuli kumbo, kuzwa kooko wakali kugama ku Efuloni mane ngooyo waakugolela kukasensa kaku Nefutowa.

16Kuzwa kooko wakaselela wagama kunselelo lyacilundu kulangana akkuti lya Hinomu kubbazu lyakunyika lyakkuti lya Lefaimu. Wakainda mukkuti lya Hinomu, ngooyo watobelezya kkuti nkolili kumusanza lyamunzi wa Bajebusi, mane waakusika ku Enilogeli.

17Kuzwa kooko wakanyonena kubbazu lyakunyika wagama ku Enisyemesyi, mane ngooyo ku Geliloti kulangana amumpata wa Adumimu, mane waakusika kubbwe lya Bohani mwanaa Lubeni.

18Kuzwa kooko wakagama kunyika kunselelo lya Betialaba mane ngooyo waakusika ku Alaba.

19Kuzwa kooko wakaya kunselelo lya Betihogila kunyika, waakugolela kunyika kulwizi lwamunyo kutilila mulonga wa Jolodani kumusanza. Ooyu nguwakali munyinza wakumusanza.

20Mulonga wa Jolodani wakali ngomunyinza wakujwe. Eeyi njeminyinza yakali yalukono lwaziinga zyamusyobo wa Benjamini.

21Lino njeeyi minzi yamusyobo wa Benjamini muziinga zyawo: Jeliko, Betihogila, Emekikezizi,

22Betialaba, Zemalaimu, Beteli,

23Avimu, Pala, Ofula,

24Kefaamoni, Ofuni, awa Geba. Minzi eeyi yoonse yakali kkumi aine kubikkilizya atunzi twayo.

25Kwakali aimwi minzi eeyi, Gibiyoni, Lama, Beeloti,

26Mizipa, Kefila, Moza,

27Lekemu, Iipeeli, Talala,

28Zela, Haelefu, munzi wa Bajebusi, uuli ngu Jelusalemu, Gibeya, awa Kiliyati. Minzi yoonse eeyi yakali kkumi aine kubikkilizya atunzi twayo. Oolu ndulwakali lukono lwa Babenjamini muziinga zyabo.

Josyuwa 19

Nyika yakapegwa musyobo wa Simiyoni

1Nyika yabili yakapegwa kumusyobo wa Simiyoni muziinga zyabo. Nyika yabo yakali akati mucisi camusyobo wa Juda.

2Yakali kujatikizya a Biyasyeba, naa Syeba, Molada,

3Hazasyuwali, Bala, Ezemu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Elitoladi, Betuli, Hooma,

5Zikilagi, Betimaakaboti, Hazasusa,

6Betilabaoti, awa Syaluheni. Minzi yoonse eeyi yakali kkumi aitatu kubikkilizya atunzi twayo.

7Kwakali minzi imwi ya Aini, Limoni, Eta, awa Asyani, yakali iine kubikkilizya atunzi twayo.

8Alimwi kwakali atumwi tunzi twakazingulukide minzi eeyi mane kuyoosika ku Baalatibiya, naa Lama ku Negebu. Oolu ndulwakali lukono lwa Basimiyoni muziinga zyabo.

9Lukono lwa Basimiyoni lwakazwa kucaabilo camusyobo wa Juda, wakajisi caabilo cipati kwiinda. Ncenciceeco Basimiyoni ncibakapegwa lukono lwabo kuzwa kucisi cabo.

Nyika yakapegwa musyobo wa Zebuluni

10Watatu kupegwa nyika mmusyobo wa Zebuluni muziinga zyabo. Munyinza wanyika yabo wakali kusika ku Salidi.

11Munyinza wabo wakaindilila mane waakusika kumbo ku Malala, ngooyo waakusika ku Dabbesyeti, mane kuyoosika kukalonga kali kumbali aaku Jokineyamu.

12Kuzwa ku Salidi wakagama kujwe kucisi ca Kisilotitaboo, waindilila waakusika ku Dabelati aku Jafiya.

13Kuzwa kooko wakaciluleme kujwe ku Gatihefa aku Etikazini, mane waakusika ku Limoni, umane ngooyo wakanyonena ku Neya.

14Ooko munyinza wakanyona alimwi wagama lwakunyika ku Hanatoni waakugolela kukkuti lya Iputaeli.

15Wakali kujatikizya aminzi ya Katati, Nahalali, Syimuloni, Idala, awa Betelehemu. Minzi yoonse eeyi yakali kkumi aibili kubikkilizya atunzi twayo.

16Minzi eeyi atunzi twayo njiyakali lukono lwamusyobo wa Zebuluni muziinga zyabo.

Nyika yakapegwa musyobo wa Isakaa

17Wane kupegwa nyika mmusyobo wa Isakaa muziinga zyabo.

18Munyinza wanyika yabo wakali kujatikizya munzi wa Jezuleeli, Kesuloti, Syunemu,

19Hafalaimu, Syioni, Anahalati,

20Labbiti, Kisyiyoni, Ebezi,

21Lemeti, Eniganimu, Enihadaa, awa Betipazezi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Munyinza wabo wakali kusika ku Taboo, Syahazuma, aku Betisyemesyi, akuyoogolela kumulonga wa Jolodani. Minzi eeyi yoonse yakali kkumi acisambomwe kubikkilizya atunzi twayo.

23Minzi eeyi atunzi twayo njiyakali lukono lwamusyobo wa Isakaa muziinga zyabo.

Nyika yakapegwa musyobo wa Asya

24Wasanu kupegwa mmusyobo wa Asya muziinga zyabo.

25Munyinza wanyika yabo wakali kujatikizya munzi wa Helikati, Hali, Beteni, Akisyafu,

26Alameleki, Amadi, awa Misyali. Munyinza nkuuli kumbo wakali kusika ku Kaameli aku Syiholibunati.

27Umane ngooyo wakanyonena kujwe ku Betidagoni, waakusika ku Zebuluni akkuti lya Iputaeli wagama kunyika ku Betiemeki a Neiyeli, waakwiinda munzi wa Kabuli nkuuli kulumwensi.

28Kuzwa kooko wakalulama ku Abudoni, Lehobu, Hamoni, a Kana mane kuyoosika ku Sidoni mupati.

29Kuzwa kooko munyinza wakanyonena ku Lama mane waakusika kulukwakwa lwamunzi wa Taya, umane ngooyo wakagama ku Hosa, waakusika kulwizi mucuundu ca Akizibu,

30Uma, Afeki, a Lehobu. Minzi yoonse eeyi yakali makumi obilo kubikkilizya atunzi twayo.

31Minzi eeyi atunzi twayo njiyakali lukono lwamusyobo wa Asya muziinga zyabo.

Nyika yakapegwa musyobo wa Nafutali

32Wacisambomwe kupegwa nyika mmusyobo wa Nafutali muziinga zyabo.

33Munyinza wakali kutalikila ku Helefu kumusamu mupati uuli ku Zaananimu, ngooyo waakwiinda ku Adaminekebu a Jabuneeli, mane kuyoosika ku Lakumu waakugolela kumulonga wa Jolodani.

34Ooko munyinza wakainda kumbo ku Azinotitaboo ngooyo waakusika ku Hukoki. Umane ngooyo waakusika ku Zebuluni kumusanza, Asya waakuubikka lwaambo, mulonga wa Jolodani wakali kujwe.

35Minzi yakali munkwakwa yakali Zidimu, Zee, Hamati, Lakati, Keneleti,

36Adama, Lamahazoo,

37Kedesyi, Edileyi, Enihazoo,

38Iiloni, Migidaleli, Holemu, Betianati, awa Betisyemesyi. Minzi eeyi yoonse yakali kkumi afuka kubikkilizya atunzi twayo.

39Minzi eeyi atunzi twayo njiyakali lukono lwamusyobo wa Nafutali muziinga zyabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Nyika yakapegwa musyobo wa Dani

40Waciloba kupegwa nyika mmusyobo wa Dani muziinga zyabo.

41Nyika yabo yakali kujatikizya minzi ya Zola, Esyitaoli, Ilisyemesyi,

42Syaalabini, Aijaloni, Itila,

43Eloni, Timuna, Ekiloni,

44Eliteke, Gibbetoni, Baalati,

45Jehudi, Benebelaki, Gatilimoni,

46Mejakoni, awa Lakoni abusena bulangene a Jopa.

47Pele Badani nibakabona kuti cabayumina kapati kutola nyika yabo, bakainka kuyoolwana munzi wa Lesyemu, bakuuzunda akujaya bantu boonse bamumo. Bakakkala mu Lesyemu akuulika kuti Dani zina lyasikale wabo.

48Minzi eeyi kubikkilizya atunzi twayo njiyakali lukono lwamusyobo wa Dani muziinga zyabo.

Nyika yakapegwa Josyuwa

49Lino nibakamanizya kupambaula nyika muminyinza yabo, Baisilayeli bakapa Josyuwa mwanaa Nuni caabilo cakwe akati kabo,

50mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila. Bakamupa munzi wa Timunatisela. Munzi ooyu ngonguwe ngwaakakumbila, wakali munyika yatulundu-lundu mu Efulemu. Wakayakulula munzi ooyu akukkala mulinguwo.

51Eezi nzezisi eezyo Eliyazaa mupaizi a Josyuwa mwanaa Nuni abapati bamisyobo ya Isilayeli nzibakapa kwiindila mukuuma cisolo ku Syilo kumbele lya Mwami Leza kumanjililo aatente lyakuswaanganina. Mbombuboobu mbubakapambaula nyika.

Josyuwa 20

Minzi yakulivunina

1Lino Mwami Leza wakaambila Josyuwa kuti,

2«Ambila Baisilayeli kuti basale minzi yakulivunina eeyo njindakamulailila kwiindila muli Mozesi,

3kutegwa muntu ooyo wajaya muntunyina muntenda kutali caali, kakonzya kutijila nkuko kuti alivune kuzwa kuli simukowanyina mufu.

4Kuti naa watijila kuli umwi waminzi eeyi, weelede kuti aakusika akaime amulyango wamunzi, kwamana akaambile bapati bamunzi mulandu wakwe. Ndendilyo nobakonzya kumuzumizya kunjila mumunzi akumupa busena bwakukkala ambabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Kuti naa simukowa wamufu wamutandila, bapati aabo tabeelede kupa simulandu ooyo kuli simukowa wamufu, nkaambo taakwe naakamujaya acaali alimwi taakwe naakamusulide.

6Uleelede kukkala mumunzi mane kusikila bankuta bakamubeteke. Kwamana unookkede mumunzi ooyo kusikila kulufu lwamupaizi mupati. Ndendilyo nakonzya kupilukila kwakwe kumunzi ngwaakatijide.»

7Aboobo bakasala munzi wa Kedesyi mu Galilii, wakali munyika yatulundu-lundu ya Nafutali, Syekemu munyika yatulundu-lundu ya Efulemu, awa Kiliyatiaaba, uuli ngu Hebuloni wakali munyika yatulundu-lundu ya Juda.

8Mutala lyamulonga wa Jolodani kujwe lya Jeliko wakasala Beza uuli mugundu lyamusyobo wa Lubeni, amunzi wa Lamoti wakali mu Giliyadi munyika yamusyobo wa Gadi, amunzi wa Golani wakali mu Basyani munyika yamusyobo wa Manase.

9Kufumbwa Muisilayeli naba muzwamasi ngobakkala limwi wajaya muntunyina muntenda wakali kukonzya kutijila kuminzi eeyi yakasalwa. Taakwe simukowa wamufu walikunga wamujaya katanabetekwa abankuta.

Josyuwa 21

Minzi yakapegwa baLevi

1Lino bapati baziinga zyamusyobo wa Levi bakasika kuli Eliyazaa mupaizi, kuli Josyuwa mwanaa Nuni, akubapati baziinga zyamisyobo imwi ya Isilayeli.

2Ciindi eeci bakali ku Syilo mu Kenani bakabaambila kuti, «Mwami Leza kwiindila muli Mozesi wakalailila kuti muleelede kutupa minzi iijisi macelelo.»

3Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila, Baisilayeli bakapa Balevi minzi eeyi amacelelo aayo mukati kalukono lwabo.

4Mukowa wa Kohati nguwakasaanguna kupegwa minzi muziinga zyabo. Balevi balunyungu lwa Aloni mupaizi bakapegwa minzi iili kkumi aitatu kuzwa kumisyobo ya Juda, Simiyoni a Benjamini.

5Bamwi balunyungu lwa Kohati bakapegwa minzi iili kkumi kuzwa kuziinga zyamisyobo ya Efulemu, Dani acisela ca Manase.

6Lunyungu lwa Gesyoni lwakapegwa minzi iili kkumi kuzwa kuziinga zyamisyobo ya Isakaa, Asya, Nafutali, acisela ca Manase munyika ya Basyani.

7Lunyungu lwa Melali muziinga lwazyo lwakapegwa minzi iili kkumi aibili kuzwa kumisyobo ya Lubeni, Gadi, a Zebuluni.

8Mbombuboobu Baisilayeli mbubakapa Balevi minzi eeyi amacelelo aayo mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila kwiindila muli Mozesi.

9Lino ngaaya mazina aminzi eeyo misyobo ya Juda a Simiyoni njibakapa

© 1996, Bible Society of Zambia.

10kuli balunyungu lwa Aloni baciinga ca Kohati nkaambo mbibakawidwa cisolo cakusaanguna.

11Bakabapa Kiliyatiaaba, uuli ngu Hebuloni, amacelelo aawo aauzingulukide, munzi ooyu uli munyika yatulundu-lundu ya Juda. Aaba ngosikale wa Baanaki.

12Pele myuunda atunzi twakazingulukide munzi ooyu zyakapegwa kuli Kalebi mwanaa Jefune kuti zibe lukono lwakwe.

13Lunyungu lwa Aloni mupaizi lwakapegwa munzi wa Hebuloni, uuli munzi wakulivunina kuli yooyo wapegwa mulandu wakujaya. Bakapegwa aminzi ya Libuna,

14Gatii, Esyitemowa,

15Holoni, Debii,

16Aini, Juta, Betisyemesyi, antoomwe amacelelo aayo. Bakapegwa minzi iili fuka kuzwa kumisyobo yobilo eeyi.

17Kuzwa kumusyobo wa Benjamini bakapegwa minzi ya Gibiyoni, Geba,

18Anatoti, Alimoni, antoomwe amacelelo aayo. Bakapegwa minzi yone.

19Minzi yabapaizi balunyungu lwa Aloni antoomwe yakali kkumi aitatu kubikkilizya amacelelo aayo.

20Balevi baziinga zya Kohati bamwi bakapegwa minzi kuzwa kumusyobo wa Efulemu.

21Munyika yatulundu-lundu ya Efulemu, bakapegwa minzi yone, munzi wa Syekemu, uuli munzi wakulivunina kuli yooyo wapegwa mulandu wakujaya, Geza,

22Kibuzaimu, Betiholoni antoomwe amacelelo aayo.

23Kuzwa kumusyobo wa Dani bakapegwa minzi yone ya Eliteke, Gibbetoni,

24Aijaloni, Gatilimoni antoomwe amacelelo aayo.

25Kuzwa kucisela camusyobo wa Manase bakapegwa minzi yobilo ya Taanaki, Gatilimoni antoomwe amacelelo aayo.

26Minzi yoonse eeyi iili kkumi yakapegwa kuziinga zimwi zya Kohati.

27Balevi aabo baziinga zya Gesyoni bakapegwa minzi yobilo kuzwa kucisela ca Manase, minzi ya Golani mucisi ca Basyani, uuli munzi wakulivunina kuli yooyo wapegwa mulandu wakujaya, Beesyitala antoomwe amacelelo aayo.

28Kuzwa kumusyobo wa Isakaa bakapegwa minzi yone ya Kisyiyoni, Dabelati,

29Jaamuti, Eniganimu antoomwe amacelelo aayo.

30Kuzwa kumusyobo wa Asya bakapegwa minzi yone ya Misyali, Abudoni,

31Helikati, Lehobu antoomwe amacelelo aayo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Kuzwa kumusyobo wa Nafutali bakapegwa minzi yotatwe ya Kedesyi mucisi ca Galilii, uuli munzi wakulivunina kuli yooyo wapegwa mulandu wakujaya, Hamotidoo, Kaatani, antoomwe amacelelo aayo.

33Minzi yoonse yakapegwa ziinga zya Gesyoni yakali kkumi aitatu antoomwe amacelelo aayo.

34Balevi baciinga ca Melali bakapegwa minzi yoonse kuzwa kumusyobo wa Zebuluni eeyi, Jokineyamu, Kaata,

35Dimuna, Bahalali antoomwe amacelelo aayo.

36Kuzwa kumusyobo wa Lubeni bakapegwa minzi yone, ya Beza, Gohazi,

37Kedemoti, Mefaati, antoomwe amacelelo aayo.

38Kuzwa kumusyobo wa Gadi bakapegwa minzi yone, ya Lamoti mucisi ca Galilii uuli munzi wakulivunina kuli yooyo wapegwa mulandu wakujaya, Mahanaimu

39Hesyiboni, Jaza, antoomwe amacelelo aayo.

40Minzi yoonse yakapegwa ziinga zya Melali yakali kkumi aibili.

41Minzi yoonse ya Balevi eeyo yakali munyika ya Baisilayelinyina yakali makumi one alusele antoomwe amacelelo aayo.

42Munzi omwe-omwe wakalijisi macelelo aakuzingulukide. Minzi yoonse mbuyakabede oobu.

Nyika ya Baisilayeli

43Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakapa Baisilayeli nyika yoonse eeyo njaakakonkezya kupa kuli basikale babo. Bakiitola akukkala mulinjiyo.

44Mwami Leza wakacita kuti kabacinyina nkondo mbubonya mbuli mbwaakakonkezya kuli basikale babo. Taakwe sinkondonyina naba omwe wakabayumina. Mwami Leza wakaaba basinkondonyina kulimbabo.

45Taakwe cisyomezyo comwe Mwami Leza ncaakasyomezya Baisilayeli catakacitika pe, zyoonse zyakacitika.

Josyuwa 22

Misyobo yakali kujwe mbuyakabweeda

1Lino Josyuwa wakaita Balubeni, Bagadi, acisela ca Manase

2akubaambila kuti, «Mwakacita zyoonse Mozesi mubelesi wa Mwami Leza nzyaakalailila, alimwi ambebo mwakandiswiilila muli zyoonse nzindakamulailila.

3Kuzwa ciindi eeco kusikila sunu, taakwe nimwakalekelezya babunyoko, pele mwakazumanana akucita zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakamulailila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Lino akaambo kakuti Mwami Leza wanu wacita kuti babunyoko abalo balikkalile mbubonya mbuli mbwaakasyomezya, amubweede kuminzi yanu munyika eeyo Mozesi mubelesi wa Mwami Leza njaakamupa mutala lya Jolodani.

5Pele muleelede kubamba mulawo amalailile aayo Mozesi mubelesi wa Mwami Leza ngaakamupa aakuti, ‹Mweelede kuyanda Mwami Leza wanu, kweenda munzila zyakwe zyoonse, kubamba malailile aakwe, kumukakatila, akuti mumubelekele amyoyo yanu yoonse alimwi amuuya yanu yoonse.› »

6Amane Josyuwa wakabaleleka akulayana ambabo, eelyo bakabweeda kuminzi yabo.

7Lino cisela cimwi camusyobo wa Manase Mozesi wakacipede kale nyika mucisi ca Basyani, eeci cimwi Josyuwa wakacipa nyika kumbo lyamulonga wa Jolodani antoomwe a Baisilayelinyina. Nibakalayana Josyuwa wakabaleleka amajwi aakuti,

8«Mulabweeda kuminzi yanu alubono lwanu. Mulijisi ŋombe, nsiliva, ngolida, mukuba, lubulo, azisani zinji. Mwaakusika mukaabane lubono oolu ndumwakasaala kuli basinkondonyoko ababunyoko bamwi.»

9Mbombuboobu Balubeni, Bagadi, acisela ca Manase mbubakasiya Baisilayelinyina ku Syilo munyika ya Kenani akupilukila kunyika yabo ku Giliyadi. Nenyika eeyo njibakapegwa mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila kwiindila muli Mozesi.

Mbubakayaka cipaililo kumbo lya Jolodani

10Lino nibakasika ku Geliloti kumbali lyamulonga wa Jolodani munyika ya Kenani, Balubeni, Bagadi acisela camusyobo wa Manase bakayaka cipaililo cipati cibotu.

11Lino Baisilayeli bamwi nibakamvwa kuti bakayaka cipaililo munsi amunyinza wa Kenani ku Geliloti kumbali amulonga wa Jolodani,

12mbungano yoonse ya Baisilayeli yakayoboloka antoomwe ku Syilo kuti bainke bakabalwane.

13Baisilayeli aabo bakatuma Fineyasi mwana wa Eliyazaa mupaizi kumisyobo ya Lubeni, Gadi, acisela ca Manase mucisi ca Giliyadi.

14Kwakainka anguwe baalumi basilutwe bali kkumi kuzwa mumisyobo ya Isilayeli yoonse muziinga zyanzubo zyabo.

15Nibakaakusika ku Giliyadi kwakali Balubeni, Bagadi, abacisela ca Manase,

16bakakananina mbungano ya Mwami Leza yoonse bakati, «Ino nkaambo nzi nimwakabisizya Leza wa Isilayeli boobu? Mwamuzangila Mwami Leza mukuyaka cipaililo canu eeci.

17Eena cibi cakacitwa ku Peyo cakaceya? Tee Mwami Leza wakatusubula acuumo, nikuba boobo asunu tatunalisalazya kuzwa kucibi ciya pe.

18Sena ono muyanda kuleka kutobela Mwami Leza? Kuti naa sunu mwazangila Mwami Leza, juunza mabala uyoonyemena bantu bakwe Baisilayeli boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Kuti nyika iino njimwakapegwa kiisofweede, kamuza munyika ya Mwami Leza, ooko kuli tente lyakuswaanganina, tuzooabane nyika. Ncibi kuzangila Mwami Leza akutuzangila swebo kwiindila mukuyaka cipaililo canu nobeni citali cipaililo ca Mwami Leza wesu.

20Mulayeeya Akani mwanaa Zela naakabba zintu zyakasinganyizigwa, Mwami Leza wakasubula Baisilayeli boonse. Tali Akani buyo wakafwa akaambo kacibi cakwe.»

21Mpawo Balubeni, Bagadi, abacisela ca musyobo wa Manase bakaingula basilutwe baziinga zya Baisilayeli kuti,

22«Leza Singuzu, Mwami Leza alikke nguuzi. Ono twati anywebo Nobaisilayeli amuzibe. Kuti naa twakacita cintu eeci kuti tuzange naa tutaswiilili Mwami Leza, mutatweengeleli pe.

23Kuti naa twakayaka cipaililo cesu kuti tuleke Mwami Leza, a kupa zipaizyo zyakutenta azyamaila azituuzyo zyalumvwano, Mwami Leza lwakwe atusubule.

24Peepe, ncitwakacita boobu nkaambo twakayoowa kuti ambweni mumazuba aaza lunyungu lwanu lukaambile lunyungu lwesu kuti, ‹Mujisi lubazu nzi nywebo a Mwami Leza, Leza wa Isilayeli?

25Mwami Leza wakabikka mulonga wa Jolodani kuti ube munyinza akati kesu andinywe, nywebo Nobalubeni, Bagadi acisela ca Manase. Munyina lubazu a Mwami Leza.› Nkaako lunyungu lwanu luyoocita kuti lwesu lukaleke kukomba Mwami Leza.

26Ncenciceeco ncitwayeeya kuti tuyake cipaililo. Tacili cakutentela naa kutuuzizya pe.

27Twakaciyakila kuti cibe bumboni akati kesu andinywe akumazyalani aayo aayooccilila, kuti tuyookomba Mwami Leza kuŋanda yakwe akuyoopa zipaizyo zyesu, zyakutenta, zituuzyo alimwi azyalumvwano. Aboobo lunyungu lwanu talukooyooambila lunyungu lwesu kuti, ‹tamujisi lubazu a Mwami Leza.›

28Aboobo twakayeeya kuti, ‹Kuti naa eeci cikacitike kuli ndiswe nikuba kulunyungu lwesu, tuyooingula kuti amulange ciya cili mbubonya mbuli cipaililo ca Mwami Leza, eeco basikale besu ncibakayaka, tacili cakutentela naa kutuuzizya, pele mbumboni akati kesu andinywe.›

29Tatukonzyi kuzangila Mwami Leza akumukaka kwiindila mukuyaka cipaililo cakutentela akutuuzizya, kunze lyacipaililo ca Mwami Leza wesu eeco cili kumbele lyatente lyakwe.»

30Aawo Fineyasi mupaizi antoomwe abapati abasilutwe baziinga zya Baisilayeli nibakamvwa nzibakaamba Balubeni, Bagadi, a Bamanase bakabotelwa kapati.

31Mpawo Fineyasi mwana wa Eliyazaa mupaizi wakaambila Balubeni, Bagadi, a Bamanase kuti, «Sunu twaziba kuti Mwami Leza ulaandiswe nkaambo taakwe nimwakaleka kusyomeka ku Mwami Leza muli ceeci ncimwakacita. Lino mwavuna Baisilayeli kuzwa kubukali bwa Mwami Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Nkaako Fineyasi mwana wa Eliyazaa mupaizi, abasilutwe baya bakapilukila ku
Kenani nibakamana muswaangano wabo a Balubeni, Bagadi, acisela Manase bakali
kukkala mu Giliyadi baakwaamba makani oonse ku Baisilayeli.

33Baisilayeli bakabotelwa kapati nibakamvwa makani aayo, bakalumbaizya Leza.
Lino tiibakacili kukanza limbi kuyoobalwana akuyoonyonyoona nyika eeyo yakali
kukkala Balubeni, Bagadi aba Manase.

34Aaawo Balubeni, Bagadi bakaulika alimwi aba Manase cipaililo eeci kuti,
«Bumboni,» nkaambo bakati, «Mbumboni akati kesu kuti Mwami Leza ngu Leza.»

Josyuwa 23

Josyuwa mbwaakalayana abantu

1Lino nikwakainda ciindi cilamfu, Mwami Leza wakacita kuti Baisilayeli baliibe
kuzwa kuli basinkondonyina boonse bakabazingulukide. Ciindi eeci Josyuwa
wakalimudaala kapati.

2Mpoonya wakaita Baisilayeli boonse, bapati, basololi, babetesi, alimwi abamwi
balupati-pati wabaambila kuti, «Mebo ndaba mudaala kapati.

3Nywebo lwanu nobeni mwakalibonena zintu zyoonse eezyo Mwami Leza
nzyaakacita kumisyobo eeyi akaambo kandinywe. Mwami Leza lwakwe mwini
nguwakamulwanina.

4Amuyeeye kuti ndakamupa nyika yoonse yamisyobo eeyi iisyeede kuti ibe yanu,
kubikkilizya anyika yamisyobo njindakazunda, yakali akati kamulonga wa Jolodani
alwizi lupati kumbo.

5Mwami Leza wanu uyoomutandila mbabo basinkondonyoko. Uyoobatanda, kuti
nywebo mukatole nyika yabo, mbubonya mbuli Mwami Leza wanu
mbwaakamusyomezya.

6Amuzyandamane, mucenjele kuti mutasusyi zilembedwe mubbuku lya Mulawo wa
Mozesi. Taakwe ncomweelede kususya pe.

7Tamweelede kumvwana amisyobo eeyi iicili akati kanu, mutaambi nikuba kukomba
mumazina aabaleza babo. Tamweelede kubabelekela nikuba kubakomba pe.

8Pele mweelede kukakatila ku Mwami Leza wanu mbubonya mbuli mbomucita sunu.

9Mwami Leza wakamutandila misyobo iili aanguzu, cakuti kusikila sunu taakwe
muntu naba omwe uukonzya kumuyumina.

10Mazuba aano omwe-omwe wanu ulakonzya kutanda bantu bali cuulu, nkaambo
Mwami Leza wanu nguumulwanina, mbubonya mbuli mbwaakasyomezya.

11Lino amucenjele kapati kuti muyande Mwami Leza wanu.

12Pele kuti muleke, mutalike kumvwana amisyobo eeyi iisyeede akati kanu,
kamukwatana akumvwana ambabo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

13mukazibe kuti Mwami Leza wanu takiitandi misyobo eeyi. Balo bayooba tukole twakumuca. Bayooba zikwabbuzyo mukalobe myoo munyika mbotu eeyi Mwami Leza wanu njaakamupa.

14«Lino njanda kumusiya. Mulizi amyoyo yanu yoonse alimwi amyuuya yanu yoonse kuti taakwe cisyomezyo cibotu niciba comwe eeco Mwami Leza ncaatakacita. Taakwe niciba comwe catakacitika, zyoonse zyakazuzikizigwa.

15Pele mbubonya mbuli zisyomezyo zibotu zyoonse Mwami Leza wanu mbwaakazizuzikizya, mbubonya oobo Mwami Leza ulakonzya kumuletela bubi, mane kusikila nyoonse mukanyonyooke kuzwa anyika mbotu eeyi njaakamupa.

16Kuti naa mukatyole cizuminano ca Mwami Leza wanu eeco ncaakamulailila, mukatalike kubelekela baleza bambi akubakomba, Mwami Leza mubukali bwakwe uyoomusubula. Nkokuti muyooloba kufwambaana munyika mbotu eeyi njaakamupa.»

Josyuwa 24

Josyuwa mbwaakakananina bantu ku Syekemu

1Lino Josyuwa wakabunganya misyobo ya Isilayeli ku Syekemu. Wakaita bapati, basololi, babetesi, abamwi balupati-pati ba Baisilayeli, kuti baime kumbele lya Leza.

2Mpawo Josyuwa wakaambila bantu boonse kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, ‹Kale-kale basikale banu, kubikkilizya Tela wisi Abulahamu a Nahoo bakali kukkala mutala lyamulonga wa Yufuletisi akukomba baleza bambi.›

3Pele ndakagwisya sikale wanu Abulahamu akumuzubusya mulonga ooyo, ndakamusolweda kuya kunyika ya Kenani, alimwi ndakamupa lunyungu lunji. Ndakamupa Izaka,

4awalo Izaka ndakamupa Jakobo a Isau. Nyika yazilundu zyaku Siiya ndakiipa Isau, pele Jakobo abana bakwe bakainka ku Ijipiti.

5Bweende-bweende ndakatuma Mozesi a Aloni, ndakapenzya Baijipiti a zeezyo nzindakacita, mbwindakamugwisya nywebo omuya.

6Ciindi nindakagwisya basikale banu mu Ijipiti, nibakasika kulwizi lusalala, Baijipiti bakabatobela ankalaki abasimabbiza.

7Baisilayeli nibakabona boobo, bakalilila Mwami Leza kuti abagwisye, eelyo wakabikka mudima akati kandinywe a Baijipiti. Kumane wakabavumbya lwizi baloba. Mwakalibonena eezyo nzindakacita ku Baijipiti. Mwakakkala munkanda kwaciindi cilamfu.

8«Kuzwa kooko ndakamutola kucisi ca Baamoli cili kujwe lyamulonga wa Jolodani. Bakamulwana, pele ndakabaaba kulindinywe. Ndakabanyonyoona kumbele lyanu, mwakatola nyika yabo.

9Ciindi Balaki mwanaa Zipoo, mwami waku Mowabu naakayanda kuzoomulwana, wakaita Balaamu mwanaa Beyo kuti azoomusinganye.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Pele ndakakaka kuswiilila zyakaamba Balaamu, aboobo wakamuleleka. Ndakamuvuna kuzwa kulinguwe.

11Mwakazubuka mulonga wa Jolodani mwaakusika kumunzi wa Jeliko. Bantu bamumunzi wa Jeliko bakamulwana, mbubonya mbuli bwakacita Baamoli, Bapelezi, Bakenani, Bahiti, Bageegasyi, Bahivi a Bajebusi. Abalo aaba ndakabaaba kulindinywe.

12Ndakabatumina manko, ngaakamutandila bami bobilo ba Baamoli. Talili panga nibuba buta bwanu bwakacita kuti bazundwe.

13Nkaako ndakamupa nyika njimwatakabelekela alimwi aminzi njimwatakayaka, mulakkala mulinjiyo akulya nsaansa amaoliva ngimwatakasyanga.»

14Lino Josyuwa wakaindilizya akuti, «Amulemeke Mwami Leza akumubelekela cakusyomeka. Amusowe baleza aabo basikale banu mbibakali kukomba mutala lyamulonga uulya amu Ijipiti, mubelekele Mwami Leza.

15Pele kuti kamutayandi kubelekela Mwami Leza amusale sunu ooyo ngomweelede kubelekela, naa muyanda kubelekela baleza aabo basikale banu mbibakali kukomba mutala lyamulonga uulya, naa baleza ba Baamoli bali munyika eeyi njomukkede. Pele mebo lwangu amukwasyi wangu tulabelekela Mwami Leza.»

16Mpoonya bantu bakaingula kuti, «Tatukonzyi kuleka Mwami Leza kuti tubelekele baleza bambi!

17Mwami Leza wesu lwakwe nguwakatugwisya abasikale besu mu Ijipiti mubuzike, wakacita zigambya katulibwenene. Wakatukwabilila mulweendo lwesu loonse aakati kamisyobo mutwakainda.

18Mwami Leza nguwakatutandila misyobo yoonse, kubikkilizya a Baamoli bakakkede munyika iino. Aswebo mbubonya tuyoobelekela Mwami Leza, nkaambo ngu Leza wesu.»

19Kumane Josyuwa wakaambila bantu kuti, «Ambweni inga mulaba nomutabelekeli Mwami Leza. Nkaambo ngu Leza uusalala, ngu Leza uutalekeleli bakomba baleza bambi. Takooyoolekelela buzangi bwanu niziba zinyonyoono zyanu.

20Kuti mukake Mwami Leza akugama kubelekela baleza bambi, uyoomufutatila akumuletela mapenzi mane kusikila mukalobe myoo, nikuba kuti kusaanguna wakali kumucitila zibotu.»

21Pele bantu bakaambila Josyuwa kuti, «Peepe, tuyoobelekela Mwami Leza.»

22Aawo Josyuwa wakati, «Muli bakamboni banu nobeni mukuti mwasala kubelekela Mwami Leza.» Balo bakaingula kuti, «Iiyi, tuli bakamboni.»

23Mpoonya Josyuwa wakati, «Mbubo, lino amusowe baleza bambi aabo bali akati kanu, mubikke myoyo yanu ku Mwami Leza, Leza wa Isilayeli.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Bantu bakaambila Josyuwa kuti, «Tuyoobelekela Mwami Leza wesu, tunoomuswiilila.»

25Aboobo mubuzuba oobo Josyuwa wakapanga cizuminano abantu, akubalembela malailile amilawo ku Syekemu.

26Amane Josyuwa wakalemba zintu eezi mubbuku lya Mulawo wa Leza. Mpoonya wakabweza bbwe pati akuliimika munsi amubanga kumbali abusena busalala bwa Mwami Leza.

27Amane wakaambila bantu boonse kuti, «Amubone, bbwe eeli liyooba kamboni kulindiswe. Nkaambo lyamvwa majwi oonse Mwami Leza ngaatwaambila. Liyooba kamboni kulindinywe kuti naa mutakasyomeki kuli Leza wanu.»

28Kuzwa waawo Josyuwa wakabaleka bantu, eelyo bakapiluka kumaanda aabo.

Kufwa kwa Josyuwa a Eliyazaa

29Lino musule azintu eezi, Josyuwa mwanaa Nuni mubelesi wa Mwami Leza wakafwa, wakali aamyaka iili mwaanda akkumi.

30Bakamuzikka munyika eeyo njaakapegwa ku Timunatisela, munyika yatulundu-lundu ya Efulemu, kubbazu lyakunyika lyacilundu ca Gaasyi.

31Nkabela Baisilayeli bakabelekela Mwami Leza mumazuba aa Josyuwa oonse amumazuba aabapati aabo boonse bakasyaala ciindi naakafwa, abaabo bakabona zintu zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakacitila Baisilayeli.

32Lino mafuwa aa Josefa aayo Baisilayeli ngibakabwezelezya kuzwa ku Ijipiti, bakaazikka ku Syekemu munyika eeyo Jakobo njaakaula amali aansiliva aali mwaanda kuzwa kubana ba Hamoo wisi Syekemu. Nyika eeyi yakaba lukono yalunyungu lwa Josefa.

33Awalo Eliyazaa mwana wa Aloni wakafwa, bakamuzikka ku Gibeya, munzi wakapegwa mwanaakwe Fineyasi. Munzi ooyu wakali munyika yatulundu-lundu ya Efulemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Babetesi

Babetesi 1

Baisilayeli mbubakazunda Bakenani

1Lino Josyuwa naakafwa, Baisilayeli bakabuzya Mwami Leza kuti, «Ino mbaani
batisaangune kuyoolwana Bakenani?»

2Mwami Leza wakaingula kuti, «Bamusyobo wa Juda mbabatisaangune, nkaambo
nyika ndiiaba kale kulimbabo.»

3Basololi ba Juda bakati kubasololi ba Simiyoni, «Atweende tukalwane antoomwe
kunyika eeyo njitwakapegwa. Twamana nituyoolwanina cipaanzi canu.» Aboobo
Basimiyoni bakainka ambabo.

4Basololi ba Juda nibakalwana Mwami Leza wakaaba Bakenani kubikkilizya a
Bapelezi. Bantu mbibakazunda ku Bezeki bakali zyuulu zili kkumi.

5Nkukonya ooko bakajana Mwami Adonibizeki akumulwana.

6Wakati sole kutija, pele bakamutandaanya akuyoomujata. Bakamukosola zyala
zyakumaboko azyakumaulu.

7Aawo Adonibizeki wakati, «Ndakakosola zyala zyabami bali makumi aali ciloba,
aabo mbindakacita kuti kababwezelela bufwefwelenga buwa atebule lyangu. Lino
Leza wandicita mbubonya.» Bantu bakwe Adonibizeki bakamuleta ku Jelusalemu,
nkabela ooko mwakafwida.

8Lino Bajuda bakalwana munzi wa Jelusalemu. Bakanyonyoona bantu bawo
akuumpa.

9Bazwe buyo bakainka kuyoolwana Bakenani bakali kukkala munyika yamalundu
akumusanza, amumakkuti.

10Kuzwa aawo bakainka kuyoolwana Bakenani bakakkede mumunzi wa Hebuloni,
kaindi wakali kutegwa Kiliyataaba. Ooko bakazunda baziinga zya Syesyayi, Ahimani,
a Talimayi.

Otiniyeli wazunda munzi wa Debii
(Josyuwa 15.13-19)

11Nibakazwa aawo Bajuda bakainka kuyoolwana munzi wa Debii, kaindi wakali
kutegwa Kiliyatisefa.

12Kalebi wakati, «Silutwe wampi iiyoozunda munzi wa Kiliyatisefa uzookwata
mwanaangu Akisa.»

13Otiniyeli mwanaa Kenazi musyoonto wa Kalebi, nguwakazunda munzi ooyo,
nkaako Kalebi wakamupa mwanaakwe Akisa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nibakakwatana, Otiniyeli wakakombelezya mukaintu wakwe kuti akumbile muunda
kuli wisi, mpoonya wakainka kuli Kalebi. Mbwaakaselukila buyo ambongolo, Kalebi
wakamubuzya ncaakali kuyanda.

15Walo wakaingula kuti, «Ndalikuyanda tusensa kayi nyika njookandipa
ncimpayuma.» Nkaako Kalebi wakamupa tusensa twamutala atwamukkuti.

16Lino Bakenani balunyungu lwa syaanyinazyala Mozesi bakainka a Bajuda kuzwa
kumunzi watukunka kuya kunkanda kumusanza wa Aladi munyika ya Juda ooko
nkobakaakukkala a Baameleki.

17Bajuda antoomwe a Basimiyoni babunyina bakainka antoomwe, nkabela bakazunda
Bakenani bakali kukkala mu Zefati, akubanyonyweeda limwi. Nkaako munzi ooyo
bakuuulika kuti Holoma.

18Pele Bajuda tiibakatola munzi wa Gaza acisi cawo, munzi wa Asikeloni acisi cawo,
amunzi wa Ekiloni acisi cawo.

19Nikuba boobo Mwami Leza wakali aa Bajuda, nkaako bakakonzya kutola nyika
yamalundu. Mukuti bakajisi nkalaki zyalubulo, bakakacilwa kutanda bantu bakali
kukkala mucibanda.

20Lino Kalebi wakapegwa Hebuloni mbubonya mbuli Mozesi mbwaakalaililide,
alimwi wakatanda ziinga zyotatwe zya Baanaki.

21Pele Babenjamini taakwe nibakatanda Bajebusi bakali kukkala mu Jelusalemu.
Ncenciceeco Bajebusi ncobacikkede antoomwe a Babenjamini asunu.

22Bamisyobo ya Josefa bakainka kuyoolwana munzi wa Beteli, Mwami Leza wakali
aambabo.

23Bakatuma bantu kuti bakatwele munzi wa Beteli, kaindi wakali kutegwa Luzi.

24Basikutwela aabo bakabona muntu wakali kuzwa mumunzi, mpoonya bakati
kulinguwe, «Twaambile mbotunga twanjila mumunzi ooyu, kutegwa yebo tukubede
aankumbu.»

25Muntu ooyo wakabatondezya mbobanga banjila munzi. Mbombuboobu
mbubakanyonyoona munzi ooyo. Kwaamba zyamuntu uulya bakamuleka amukwasyi
wakwe.

26Lino muntu ooyo wakaya kunyika ya Bahiti akuyooyaka munzi mupati, ngwakaita
kuti Luzi, mbuuciitwa abwasunu.

27Musyobo wa Manase tuuwakatanda banyinzi bamuminzi ya Batesyiyani, Taanaki,
Doo, Ibuleyamu, a Megido atunzi twawo alimwi aminzi yakazingulukide. Aboobo
Bakenani bakacilikkede ooko, tiibakabatanda pe.

28Baisilayeli nibakabaanguzu bakabelesya Bakenani cabuzike.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Musyobo wa Efulemu tuuwakatanda Bakenani bamu Geza, aboobo bakalikkede ambabo.

30Awalo musyobo wa Zebuluni tuuwakatanda banyinzi bamuminzi ya Kitiloni a Nahalaii. Aboobo Bakenani bakacilikkede ambabo, bakababelesya cabuzike.

31Musyobo wa Asya tuuwakatanda banyinzi bamuminzi ya Ako, Sidoni, Ahalabu, Akizibu, Heliba, Afeki amu Lehobu.

32Aboobo Baasya bakacilikkede a Bakenani, nkaambo tiibakabatanda.

33Awalo musyobo wa Nafutali tuuwakatanda banyinzi bamuminzi ya Betesyemesyi a Betanati. Aboobo Bakenani bakacilikkede ambabo, bakababelesya cabuzike.

34Lino Baamoli bakasinkilizya Badani munyika yamalundu. Tiibakabaleka kuti baselemukile muzibanda.

35Baamoli bakakkede mu Hahelesi, Aijailoni, amu Syaalibimu. Pele bamisyobo ya Josefa nibakabaanguzu, bakabelesya Baamoli cabuzike.

36Munyinza wa Baamoli wakali kutalikila kumumpata wa Akilabimu kusikila kunyika ya Sela.

Babetesi 2

Mungelo wa Mwami Leza mbwaakasika ku Bokimu

1Lino mungelo wa Mwami wakainka kuzwa ku Giligali kuya ku Bokimu nkwaakaakwaambila Baisilayeli kuti, «Ndakamugwisya mu Ijipiti akumuleta munyika njindakasyomezya kuli basikale banu. Lino ndati, ‹Taakwe nenjootyola cizuminano ncindakapangana andinywe akutamani.

2Anywebo lwanu tamweelede kupangana cizuminano abantu bamomuno. Muleelede kumwaya zipaililo zyabo!› Nikuba boobo taakwe nimwakandiswiilila pe. Ino mwacitila nzi oobo?

3Lino mebo mwaambila kuti, ‹nsikoobatanda aaba pe, banoomupenzya lyoonse, abalo baleza babo banoomulebya.› »

4Ciindi mungelo wa Mwami Leza naakamana kwaamba majwi aaya oonse ku Baisilayeli, bantu bakalila cakupozomoka.

5Nkaako busena oobo bakabwiita kuti Bokimu, nkokuti balila. Kubusena oobo bakapa zipaizyo ku Mwami Leza.

Lufu lwa Josyuwa

6Lino Josyuwa naakamwaisya bantu, Baisilayeli bakainka umwi aumwi kucaabilo cakwe canyika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Bakabelekela Mwami Leza mubuponi bwa Josyuwa boonse. Josyuwa naakafwa, bakacili kubelekela Mwami Leza mubuponi bwabapati aabo bakabona milimo yoonse iigambya eeyo Mwami Leza njaakacitilide Baisilayeli.

8Eelyo Josyuwa mwanaa Nuni mubelesi wa Mwami Leza, wakafwa kali aamyaka iili mwaanda akkumi lyomwe.

9Bakamuzikka munyika yacaabilo cakwe ku Timunatihelesi munyika yatulundu-lundu ya Efulemu cilundu ca Gaasyi nkocili kunyika.

10Lino zyalani lyoonse eelyo nilyakamana kufwa kwakaza zyalani limbi lyatakazi Mwami Leza anzyaakacitilide Baisilayeli.

Baisilayeli mbubakaleka kukomba Mwami Leza

11Lino Baisilayeli bakabisizya Mwami Leza akutalika kukomba ba Baali,

12bakaleka kukomba Mwami Leza wabasikale babo ooyo wakabagwisya ku Ijipiti, batalika kukomba baleza bamisyobo yakabazingulukide. Nkaako bakakalazya Mwami Leza.

13Bakaleka kukomba Mwami Leza, bakabelekela ba Baali a Asitaloti.

14Baisilayeli bakakalazya Mwami Leza, mpawo wakabaaba kuli basikuvumpa bakasaala zintu zyabo. Wakabalekelezya kuli basinkondonyina basinguzu bakabazingulukide cakuti tiibakacili kukonzya kulikwabilila.

15Kwakali kunga nkubaakulwana, Mwami Leza wabalekelezya, mbubonya mbuli mbwaakakonkezya kuti mbwayoocita. Nkaako bakapenzegwa kapati.

16Mwami Leza wakabapa babetesi aabo bakabavuna kuzwa kuli basinkondonyina.

17Nikuba boobo tiibakabaswiilila babetesi aabo pe. Bakacili kukomba baleza bambi akubabelekela. Cakufwambaana bakaleka nzila eeyo basikale babo njibakali kutobela mukuswiilila milawo ya Mwami Leza. Tiibakacita oobo pe.

18Kufumbwa ciindi eeco Mwami Leza naakabapa mubetesi, Mwami Leza lwakwe wakali kumugwasya mubetesi ooyo cakuti wakakonzya kuvuna Baisilayeli kuzwa kuli basinkondonyina, mumazuba oonse aayo mubetesi ooyo ngaakali kupona. Mwami Leza wakabausila nsoni naakamvwa mbubakali kutongela akaambo kabaabo bakali kubapenzya akubadyaminina.

19Pele bakali kunga ciindi mubetesi wabo wafwa, babweedela kukucita nzizyonya nzyobakali kucita akubisya kwiinda basikale babo. Bakali kutobela baleza bambi akubabelekela. Bakakakatila kutobela nzila zyabo zibi mucinguni cabo.

20Alimwi Mwami Leza wakanyemena Baisilayeli wakati, «Bantu aaba batyola cizuminano cangu ncindakapangana abasikale babo mukutaswiilila majwi aangu.

21Nkaako nsikooyoobatandila limbi musyobo nuuba omwe akati kamisyobo njaakasiya Josyuwa naakafwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Munzila eeyi ndilasunka Baisilayeli kuti mbone naa balatobela nzila zyangu bwakacita basikale babo naa pe.»

23Ncenciceeco Mwami Leza ncaakalekela misyobo eeyo, kataitandi nikuba kwiiaba kuli Josyuwa.

Babetesi 3

Misyobo yakacikkede munyika

1Lino Mwami Leza wakaleka misyobo imwi mukuti asunke Baisilayeli aabo batakalwanide nkondo mu Kenani.

2Mwami Leza wakali kuyanda kuti mazyalani oonse a Baisilayeli azibe kulwana nkondo, kwaambisya aabo batanalwanide.

3Njeeyi misyobo eeyo yakacili munyika, bami bosanwe ba Bafilisiti, a Bakenani boonse, Basidoni a Bahivi aabo bakali kukkala muzilundu zya Lebanoni, kuzwa kucilundu ca Balahemoni kusikila kumumpata wa Hamati.

4Leza wakabasiya kuti asunke Baisilayeli kuti azibe kuti naa Baisilayeli balaswiilila milawo eeyo Mwami Leza njaakapa basikale babo kwiindila muli Mozesi.

5Mbombuboobu Baisilayeli mbubakakkala akati ka Bakenani, Bahiti, Baamoli, Bapelezi, Bahivi, a Bajebusi.

6Baisilayeli aabo bakatalika kukwatana abamisyobo eeyo, alimwi bakali kukomba abaleza babo.

Otiniyeli mbwaakavuna Baisilayeli

7Lino Baisilayeli bakaluba Mwami Leza akumubisizya.

8Nkaako Mwami Leza wakanyemena Baisilayeli, wakabaaba kuli Kusyanilisatayimu, mwami waku Mesopotamiya, eelyo bantu ba Isilayeli bakabelekela Kusyanilisatayimu kwamyaka iili lusele.

9Ciindi Baisilayeli nibakalilila Mwami Leza, wakabapa muvuni uutegwa Otiniyeli mwanaa Kenani musyoonto wa Kalebi.

10Muuya wa Leza wakamusikila, nkaako Otiniyeli wakakonzya kweendelezya Baisilayeli. Wakabatola kunkondo, ooko Mwami Leza nkwaakaaba Kusyanilisatayimu mwami waku Mesopotamiya kulinguwe wamuzunda.

11Kwakanyina nkondo kwamyaka iili makumi one. Kumane Otiniyeli wakafwa.

Ehudi mbwaakavuna Baisilayeli

12Lino Baisilayeli bakabisizya Mwami Leza alimwi. Nkabela wakalekela Egiloni mwami waku Mowabu kuti abalwane.

13Wakayobolola Baamoni a Baameleki walwana Baisilayeli akubazunda wakatola munzi watukunka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Baisilayeli bakalelwa a Egiloni kwamyaka iili kkumi alusele.

15Pele Baisilayeli nibakalilila Mwami Leza, wakabapa muvuni uutegwa Ehudi mwanaa Gela wamusyobo wa Benjamini, sicimwensi. Baisilayeli bakatumina cipego kuli Egiloni mwami waku Mowabu bapa Ehudi.

16Ehudi wakafulide panga lyakali kubosya koonse koonse, lyakali kulampa kakokola komwe, wakalisekka kunsi aazyakusama zyakwe akasolo kalulyo.

17Wakainka kutola cipego eeco kumwami Egiloni. Mwami Egiloni wakalineneede.

18Naakamana kupa cipego eeco wakaambila baabo bakaciyumwide kuti bapilukile.

19Walo mwini wakaakupilukila kumabwe aaconcomene ku Giligali, waza kumwami wazooti, «Ndijisi maseseke aakukwaambila o mwami.» Mpoonya mwami wakati kubabelesi bakwe, «Amutusiye aasyoonto.» Bakazwida aanze.

20Lino mwami kakkede alikke mukaanda kakwe katontola kali mujulu, Ehudi wakaboola kulinguwe akuti, «Ndilaa mulumbe wakazwa kuli Leza wakwaambila nduwe, o mwami.» Mwami naakamvwa boobo wakanyamuka.

21Mpawo Ehudi ajanza lyakwe lyalumwensi wakasomona panga lyakali kukasolo wamubbwabula mwida,

22panga lyakabbila acijatizyo calyo lyakupolela kusule, nkabela mafuta akavumba acijatizyo. Taakalisomona pe cifusi cakazwa.

23Mpoonyaawo Ehudi wakazwida aanze akujala milyango yoonse, wasiya waipinga.

24Azwe buyo babelesi bamwami bakaboola bazoojana kuti milyango ilipingidwe, eelyo balo bakayeeya kuti mwami uciligwasya.

25Bakalindila mane limwi bakazingwa, pele taakwe naakajalula kumulyango. Nkaako bakapingulula bajana mwami wabo uliwide ansi wafwa.

26Ciindi ciya ncibakacili kulindila Ehudi mbwaakabonena wakatija wakwiinda kumabwe aaconcomene, watijila ku Siila.

27Asike buyo munyika yatulundu-lundu ya Efulemu wakasiba mweembo, eelyo Baisilayeli bakazwa mumalundu ngooyo wabasolweda.

28Wakabaambila kuti, «Amunditobele, nkaambo Mwami Leza wabaaba kale basinkondoma Bamowabu kulindiswe. Aboobo bakamutobela bakasaala zito zya Jolodani, basinkilizya Bamowabu cakuti taakwe muntu wakali kukonzya kuzubuka.

29Ciindi eeco nciconya bakajaya Bamowabu bakatisike kuzyuulu zili kkumi. Boonse bakajaigwa bakali basinguzu, nikuba boobo taakwe muntu naba omwe wakatija.

30Mbombuboobu Bamowabu mbubakazundwa a Baisilayeli. Eelyo kwakanyina nkondo kwamyaka iili makumi aali lusele.»

Syamugaa mbwaakavuna Baisilayeli

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Lino musule lya Ehudi kwakaza uumbi musololi zina lyakwe Syamugaa mwana wa Anati. Ooyo wakajaya Bafilisiti bali myaanda iili cisambomwe acidunsyo cabasune. Mbombuboobu awalo ooyu mbwaakavuna Baisilayeli.

Babetesi 4

Debola a Balaki

1Lino naakafwa Ehudi Baisilayeli bakabisizya Mwami Leza alimwi.

2Nkaako Mwami Leza wakabaaba kuli Jabini mwami wa Bakenani wakali kweendelezya mu Hazoo. Mupati wabasilumamba bakwe wakali Sisela wakali kukkala mumunzi wa Halosyele wabamasi.

3Jabini wakalijisi nkalaki zyalubulo zili myaanda iili fuka, alimwi wakadyaminina calunya Baisilayeli kwamyaka iili makumi obilo. Nkaako Baisilayeli bakalilila Mwami Leza kuti abagwasye.

4Ciindi eeco Debola musinsimi muka Lapidoti nguwakali kubeteka Baisilayeli.

5Wakali kubeteka milandu munsi aakakunka ka Debola akati ka Lama a Beteli mutulundu-lundu twa Efulemu. Baisilayeli nkubakali kuunka ooko kuti abakoswede twaambo.

6Debola wakatumya kuyooita Balaki mwana wa Abinoyamu wakali kukkala ku Kedesyi mucisi ca Nafutali. Naakasika wakamwaambila kuti, Mwami Leza wa Isilayeli walailila kuti, «Ubunganye bantu bako kucilundu ca Taboo, bantu bali zyuulu zili kkumi bazwa kumisyobo ya Nafutali a Zebuluni.

7Njooleta Sisela mupati wabasilumamba ba Jabini kuti azookulwane kumulonga wa Kisyoni. Unoojisi nkalaki abasilumamba pele mebo njookuzundya.»

8Balaki wakaambila Debola kuti, «Ccita yebo uzooinke nenjooinka ambebo, kuti toinki ambebo peepe!»

9Walo wakati, «Mbubo, pele waakuzunda tokalumbaizigwi, nkaambo Mwami Leza uyooaba Sisela kumukaintu.» Mpoonya Debola wakainka antoomwe a Balaki ku Kedesyi.

10Balaki wakaita misyobo ya Zebuluni a Nafutali kuti imutobele ku Kedesyi bakamutobela bakali baalumi bali zyuulu zili kkumi. Debola wakainka aabo.

11Hiba Mukeni wakasiide Bakeninyina balunyungu lwa Hababu mulamwe wa Mozesi. Wakayakide katungu kumusamu wa Telebinti ku Zaanamimu kubambana a Kedesyi.

12Ciindi Sisela naakaambilwa kuti Balaki uli kucilundu ca Taboo,

13wakaita basinkalaki zyakwe zyalubulo zyakali makumi aali fuka, abasilumamba bakwe boonse kuti bainke kuzwa ku Halosyete kuya kumulonga wa Kisyoni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Mpoonya Debola wakati kuli Balaki, «Koya! Nkaambo sunu mbobuzuba Mwami Leza mbwaaba Sisela kulinduwe. Sena taakwe naakakusolweda kale?» Aboobo Balaki wakainka kuzwa kucilundu ca Taboo abasinkondo bali zyuulu zili kkumi.

15Aawo Mwami Leza wakapyopyonganya akuzunda Sisela, basinkalaki abasilumamba bakwe boonse. Sisela wakadwantuka munkalaki yakwe akutija.

16Balaki abasilumamba bakwe bakali kubatandaanya akubajaya kusikila ku Helosyete wabamasi. Taakwe naba omwe wakasyaala pe.

17Lino Sisela wakatijila kutente lya Jaeli muka Hiba Mukeni, nkaambo Jabini mwami waku Hazoo amukwasyi wa Hiba bakali kumvwana lyoonse.

18Jaeli wakainka kuyoocingauzya Sisela akumwaambila kuti, «Konjila, mwami utayoowi pe.» Mpoonya aawo wakanjila mutente walo wakamuvumba.

19Sisela wakati kumukaintu ooyo, «Ndipa maanzi aakunywa ndafwa nyota.» Mukaintu ooyo wakajalula nsuwa yamukupa, wamupa kuti anywe, wamuvumba alimwi.

20Alimwi wakaambila mukaintu ooyo kuti, «Imina amulyango watente kutegwa kufumbwa uuti kubuzye kuti, ‹Sena kuli muntu oomu?› Yebo umwaambile kuti, ‹Peepe.› »

21Walo Jaeli muka Hiba Mukeni wakabweza nembe yatente ansando, wakaza kasobelela Sisela kaona, wakamukankamina nembe mumpobe yaakupolela ansi, mpoonya wakafwa.

22Lino Balaki kacitobela Sisela, Jaeli wakazwa kuyoomucingauzya kunzila akumwaambila kuti, «Koza kuno! Ndikutondezye muntu ngoyabuyandaula.» Mpoonya wakanjila anguwe eelyo wakajana Sisela uliduumene, wafwa nembe kiidonkwede.

23Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakazunda Jabini mwami waku Kenani Baisilayeli kabalibwenene.

24Baisilayeli bakali kuyoosyanikizya Jabini mwami waku Kenani mane kusikila bamunyonyoona.

Babetesi 5

Lwiimbo lwa Debola a Balaki

1Lino mubuzuba bwakuzunda Debola a Balaki mwana wa Abinoyamu bakaimba lwiimbo oolu,

2«Mukuti basololi bakasolweda Baisilayeli mukuti bantu bakalyaaba cakulisanga, aalumbwe Mwami Leza!

3Amuswiilile nywebo nomami, muteelele nywebo nobeendelezi, mebo ndilaimbila Mwami Leza, ndilatembaula Mwami Leza wa Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4O Mwami Leza liya nookazwa ku Siiya, liya nookeenda kuzwa munyika ya Edomu,
nyika yakazungaana, mvula yakawa, Iiyi, maanzi akapoomoka kuzwa mumakumbi.

5Malundu akayuuntana kumbele lya Mwami Leza ku Sinayi. ooyo ngo Leza wa
Isilayeli.

6Mumazuba aa Syamugaa, mwana wa Anati, mumazuba aa Jaeli, mumigwagwa
mwakali zii, basinyendo bakali kweendela tuzilambali.

7Bantu bakiisiya minzi mu Isilayeli, mane mebo nde Debola nindakasika, nde muzyali
mu Isilayeli.

8Bantu nibakasala baleza bambi ankondo yakasika. Mwati kwakacili kubonwa ntobo
niliba sumo akati kabantu bali zyuulu zili makumi one mu Isilayeli.

9Moyo wangu usukamine bapati babasilumamba ba Isilayeli, bakalyaaba amoyo
oonse kuzwa kubeenzinyina. Aalumbwe Mwami Leza!

10Amukaluule, nywebo nomutanta mbongolo zituba, anywebo nomukkala azikkalilo
ziyandisi, anywebo nomweenda aamaulu.

11Amuswiilile majwi aabaimbi kumikalo, baluula Mwami Leza mbwaakazunda,
mbwaakazundya basilumamba bakwe mu Isilayeli. Bantu ba Mwami Leza
bakabungana kuzwa muminzi yabo bati,

12Katuya, Debola! Katuya, Katuya koimba lwiimbo. Katuya ayebo Balaki, usolwede
baange bako o mwana wa Abinoyamu.

13Lino basyomeka bakaza kubasololi babo, bantu ba Mwami Leza bakaza
kuyoolwana basinguzu.

14Bakaza kukkuti kuzwa mu Efulemu kabatobela Babenjamini abana bokwabo,
basilutwe bakazwida ku Makee, ku Zebuluni nkukwakazwida aabo bakeenzya
musako wabwami.

15Basololi ba Isakaa bakaza a Debola, iiyi Isakaa wakaboola a Balaki, bakamutobela
akuyoonjila mukkuti. Pele Balubeni bakaandaana, tiibakazumina kuboola.

16Nkaambo nzi ncookakkede kuzimpati zyambelele, koide kuswiilila mpeta yakwiita
mbelele? Ncobeni musyobo wa Lubeni wakaandaana, tibakazumina kuboola pe.

17Bagiliyadi bakakkala kujwe lya Jolodani, Badani bakasyaala kumato. Baasya
bakakkala muzito kumbali lya lwizi.

18Pele bantu Bazebuluni a Nafutali bakalisanga kunkondo, tiibakayoowa pe.

19Bami bakaboola kuzoolwana, bami baku Kenani bakalwana ku Taanaki kumaanzi
aku Megido, pele tiibakasaala nsiliva niciba cimwi pe.

20Niziba nyenyezi zyakalwana, kazili munzila yazyo zyakalwana Sisela.

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

21Ifwimpi fwimpi lyamaanzi a Kisyoni mulonga waciindi lyakabatola, yuma omoyo wangu, yenda anguzu.

22Eelyo nsumba zyamabbiza aatijaana zyakamvwigwa kazilakamya.

23Mungelo wa Mwami Leza wakati,

‹Amusinganye Melozi, abantu bamumo, nkaambo taakwe nibakaboola kuzoogwasya Mwami Leza mukulwana basinkondonyina basinguzu.›

24Jaeli alelekwe kwiinda bakaintunyina, muka Hiba Mukeni, alelekwe kwiinda bakaintunyina boonse bamumatente.

25Mwaalumi uulya naakakumbila maanzi wakamupa mukupa wakamutolela mabisi mumutiba wabwami.

26Wakabweza nembe yatente, ajanza lyalulyo wakabweza nsando yasimilimo ansando eeyo wakaumputa mutwe. wakamupwaya canguzu, kutulula mpobe.

27Wakatifuka, walala kumaulu aamukaintu, waduumana duu aawo.

28Kuzwa kumpulungwido banyina Sisela bakasondela. Bakati, ‹Ino sunu nkalaki yamuka buti?› Ino mabbiza aakwe amuka buti kupiluka sunu?

29Bakaintu basongo bamwiingula awalo walivwiila kuti,

30‹Sena mwati tabaabani nzibasaala. Kupa sinkondo omwe-omwe musimbi naa bobilo?› Zisani zyeebesi nzizya Sisela, zisani zicekaulidwe kabotu zyansingo yangu? Zyasaalwa zyoonse eezi?

31O Mwami Leza, basinkondonyoko boonse balobe! Pele bakuyanda babe mbuli zuba ciindi nilipasula anguzu. Lino kwakanyina nkondo kwamyaka iili makumi one.»

Babetesi 6

Gidiyoni

1Alimwi Baisilayeli bakabisizya Mwami Leza, nkaako Mwami Leza wakabalekela kuti balelwe a Bamidiyani kwamyaka iili ciloba.

2Bamidiyani bakabadyaminina kapati, Baisilayeli bakali kuyuba mumpangala musitilide muzilundu.

3Baisilayeli bakali kunga basyanga, Bamidiyani, Baameleki abantu bakujwe bakali kubavumpa.

4Bakayaka zivuka mu Isilayeli kabanyonyoona zisyango zyoonse kuyoosikila ku Gaza. Tiibakali kusiila Baisilayeli zilyo niziba mbelele, ŋombe naa mbongolo pe.

5Bakaletelezya ŋombe amatente aabo. Abalo lwabo bakali banji mbuli cikwikwi, tiibakali kubalika. Bakasaala nyika yoonse ya Baisilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Baisilayeli bakapenga akaambo ka Bamidiyani, nkaako Baisilayeli bakalilila Mwami Leza kuti abagwasye.

7Lino Baisilayeli nibakalilila Mwami Leza,

8wakabatumina musinsimi wakaamba kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli, ‹Ndakamugwisya kuzwa mu Ijipiti nyika yabuzike,›

9alimwi ndakamuvuna ku Baijipiti akuli baabo bakali kumudyaminina. Ndakabatanda akumupa nyika yakali yabo.

10Ndakamwaambila kuti, ‹Ndime Mwami Leza wanu, mutakombi baleza ba Baamoli bali aanyika njomukkede. Pele taakwe nimwakandiswiilila pe.› »

11Lino mungelo wa Mwami Leza wakasika akukkala munsi aamubanga uulya ku Ofula. Munzi ooyo wakali wa Jowasyi waciinga ca Abiyeza. Mwanaakwe Gidiyoni wakali kuuma maila mucikandilo cansaansa kayubide Bamidiyani.

12Aawo mungelo ooyo wakalibonya kulinguwe akumwaambila kuti, «Mwami Leza ulaanduwe, yebo o mwaalumi singuzu, sicamba.»

13Gidiyoni wakati kulinguwe, «Simalelo wangu nkoombuzye, kuti naa Mwami Leza kalaandiswe, ino nkaambo nzi mapenzi aaya oonse naatusikila? Ili kuli milimo iigambya eeyo basikale besu njibakatwaambila kuti Mwami Leza wakatugwisya mu Ijipiti? Ino mbuti mbwaatulekelezya akutwaaba ku Bamidiyani.»

14Mpoonya Mwami Leza wakamulailila akumwaambila kuti, «Koya anguzu zyako zyoonse nzyopedwe ukavune Baisilayeli kuzwa ku Bamidiyani, Tee kayi ndime ndakutuma.»

15Gidiyoni wakaingula kuti, «O simalelo wangu, ani inga ndabavuna buti Baisilayeli kuzwa ku Bamidiyani? Bona ciinga cangu ncecinyina nguzu mumusyobo wa Manase, alimwi mebo ndimuniini mumukwasyi wataata.»

16Mwami Leza wakati kulinguwe, «Ede njooba aayebo, uyoobajaya Bamidiyani mbuli kuti wali muntu omwe buyo.»

17Gidiyoni wakati, «Kuti naa wandifwida luzyalo, ndipa citondezyo cakuti ndizibe kuti nduwe Mwami Leza ncobeni.

18Utainki kusikila ndilete cipaizyo kulinduwe.» Walo wakati, «Mbubo.»

19Mpoonya aawo Gidiyoni wakaya kuŋanda akuyoojika kapongo acinkwa citakwe mimena kuzwa kubusu bunante buzula cisuwo. Nyama wakiibikka mucinzuma musinza wakuubika mukabiya, wazileta kumungelo wa Mwami Leza munsi lyamubanga uulya.

20Abone boobo mungelo ooyo wakamwaambila kuti, «Bweza nyama acinkwa, uzibike andomba eeli, wamana uzitilaile musinza.» Gidiyoni wakacita oobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Nkabela mungelo wa Mwami wakatandabika kasako nkaakajisi mujanza, waguma nyama acinkwa, kwakazwa mulilo mundomba eelyo, wakatenta nyama acinkwa. Kumane mungelo ooyo wakazweluka.

22Lino Gidiyoni wakaziba kuti ncobeni wali mungelo wa Mwami Leza, nkaako wakati, «Maawe, O Mwami Leza wangu. Ndabona mungelo wa Mwami Leza ameso.»

23Pele Mwami Leza wakamwaambila kuti, «Koba aaluumuno! Utayoowi, tokoofwa pe.»

24Mpawo Gidiyoni wakayaka cipaililo ca Mwami Leza nkukonya ooko, wakacuulika kuti, «Leza Siluumuno.» Asunu nkocicili ku Ofula ncaciinga ca Abiyeza.

25Ngoonya masiku aayo Mwami Leza wakaambila Gidiyoni kuti, «Tola poho wauso, aumbi wamyaka iili ciloba, umwaye cipaililo causo ncapailila Baali, alimwi ugonke mutuni wa Asyela ooyo uli kumbali aancico.

26Omana uyakile Mwami Leza wako cipaililo cibotu acitantaala eeci. Upaizye poho wabili abe cipaizyo cakutenta. Ubelesye nkuni zyali Asyela ooyo ngoogonkoola.»

27Gidiyoni wakatola babelesi bali kkumi akucita mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakamulailila, pele akaambo kakuti wakali kuyoowa bamukwasyi wakwe abantu bamumunzi, taakwe naakacicita sikati, wakacicita masiku.

28Lino bantu bamumunzi nibakabuka cifumo-fumo, bakajana kuti cipaililo ca leza wabo Baali amutuni zyakamwaigwa, awalo poho wabili wapaizigwa kale acipaililo cakayakilwa waawo.

29Bakabuzyanya-buzyanya akuti, «Ino nguni wacita cintu eeci?» Nibakavuntauzya bakajana kuti ngu Gidiyoni mwanaa Jowasyi wakacita boobo.

30Mpoonya bakaambila Jowasyi kuti, «Leta mwanaako kuti ajaigwe, nkaambo wamwaya cipaililo ca Baali akugonkoola mutuni wali kumbali aancico.»

31Pele Jowasyi wakati kuli baabo, «Sena nywebo muvuninina Baali? Ani inga mwamukwabilila buti? Kufumbwa uuvuninina Baali juunza cifumo-fumo uzoojaigwa. Kuti naa Baali kali leza ncobeni, mumuleke alivune lwakwe mwini. Tee kayi ncipaililo cakwe camwaigwa.»

32Kuzwa buzuba oobo Gidiyoni wakaitwa kuti Jelubali, nkaambo Jowasyi wakaamba kuti, «Mumuleke Baali alivune lwakwe mwini, kayi ncipaililo cakwe camwaigwa.»

33Lino Bamidiyani boonse a Baameleki amisyobo yoonse yakujwe bakalibunga-bunga, bazubuka mulonga wa Jolodani akuyaka zivuka mukkuti lya Jezulilii.

34Mpoonya Muuya wa Mwami Leza wakaselukila Gidiyoni, Gidiyoni wakasiba mweembo kwiita baalumi baciinga ca Abiyeza kuti bamutobele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Alimwi wakatumya mulomo mucisi coonse ca Manase, eelyo abalo bakazoobungana kulinguwe. Akwalo kumisyobo ya Asya, Zebuluni a Nafutali wakatumya nkombe, abalo bakaboola boonse kuzoomugwasya.

36Mpoonya Gidiyoni wakati ku Mwami Leza, «Kuti naa ncobeni koyanda kubelesya ndime kuvuna Isilayeli, mbubonya mbuli mbooamba,

37bona, ndabika boya bwambelele acuumino camaila. Kuti naa nzoojane mume aboya kutali ansi nzooziba ncobeni kuti ulavuna Baisilayeli kwiindila mulindime mbubonya mbuli mbooamba?»

38Cakaba boobo, mbubwakaceda buyo wakafuma, wakakanya boya oobo, eelyo mwakasoomoka maanzi manji akuzuzya mutiba.

39Gidiyoni wakati kuli Leza, «Utandinyemeni, ndaambe alimwi. Ndisole aboya alimwi lomwe. Ndilomba kuti aboya alikke ayume, pele ansi oonse abe mume.»

40Masiku ngoonya aayo Leza wakacicita eeci. Boya bwakali buyumu, pele nyika yakavumbide mume.

Babetesi 7

Gidiyoni mbwaakazunda Bamidiyani

1Lino mbubwangwengwemukila buyo Jelubali uuli ngu Gidiyoni abantu bakwe bakaakuyaka zivuka munsi atusensa twa Halodi. Zivuka zya Bamidiyani zyakali kulubazu lwakunyika munsi aacilundu ca Mole mukkuti.

2Mwami Leza wakati kuli Gidiyoni, «Bantu bako bavulisya. Kuti ndaabe Bamidiyani kulindinywe, inga balaba nobalikankaizya akuti, ‹Ninguzu zyesu tobeni zyapa kuti tuzunde.›

3Baambile kuti, ‹Kufumbwa uyoowede, ajoke. Aboobo bali zyuulu zili makumi obilo azibili bakapiluka, pele bali zyuulu zili kkumi bakasyaala.› »

4Mwami Leza wakati kuli Gidiyoni alimwi, «Aaba bantu bacili banji. Batole ku maanzi, njoobasunka ooko lwangu ndemwini. Ndaakukwaambila kuti ooyu uleelede kuunka uyooinka anduwe. Kuti ndaamba kuti teelede kuunka, atakainki pe.»

5Gidiyoni wakabatola boonse kumaanzi, mpoonya Mwami Leza wakamwaambila kuti, «Onse uuti nkabbwaile maanzi mbuli mubwa, uleelede kuti agwisigwe kuzwa kuli baabo bati fugame buya akunywa.»

6Aabo bakankabbwaila maanzi amaanza bakali myaanda yotatwe. Bamwi boonse bakafugama buya kuti banywe.

7Mwami Leza wakati kuli Gidiyoni. «Ndiyoomuvuna akumuzundya Bamidiyani abantu aaba bankabbwaila maanzi. Bamwi baambile bapiluke.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Aboobo Gidiyoni wakabaambila boonse aabo kuti bapiluke, kwasyaala buyo bali myaanda yotatwe. Aabo bakabweza bulilu amyeembo yabeenzinyina. Zivuka zya Bamidiyani zyakali munselelo lyabo mukkuti.

9Ngoonya masiku aayo Mwami Leza wakaambila Gidiyoni kuti, «Amubuke mubalwane bali muzivuka ziya, ndabaaba kale kulindinywe.

10Naa koyoowede, usaangune kuunka kuzivuka zyabo a Pula mubelesi wako.

11Uyoomvwa ncobakanana, citikakusungilizye kuti ubalwane.» Mpoonyaawo walo amubelesi wakwe bakainka kumbali azivuka zyabasinkondonyina.

12Bamidiyani a Baameleki, amisyobo yabantu bakujwe bakalilundene mukkuti mbuli cikwikwi alimwi bakalijisi nkamela zinji mbuli musenga ulaankomwe ya lwizi.

13Lino Gidiyoni naakasika kumbali aazivuka, wakamvwa muntu kaambila mweenzinyina ciloto cakwe kati, «Ndalota kuti cinkwa ca baali cali kukunkulikila kuzivuka zyesu. Nicasika cagunta civuka mpoonya cabbindamuka cawida aansi.»

14Amvwe boobo mweenzinyina wakaingula kuti, «Ndipanga lya Gidiyoni Muisilayeli mwanaa Jowasyi. Taakwe cimbi ncocaamba eeco! Leza waaba Bamidiyani ampi yesu yoonse kulinguwe!»

15Lino Gidiyoni naakamvwa ciloto abupanduluzi bwaco wakalumbaizya Leza. Amane wakajokela kuzivuka kwakali Baisilayelinyina waakuti, «Amubuke! Mwami Leza waaba Bamidiyani kulindinywe!»

16Wakazandaula bantu bakwe bakali myaanda yotatwe muziga zyotatwe, mpoonya wakapa muntu omwe-omwe mweembo akabiya kalambe.

17Wakabaambila kuti, «Amundilangisye, mucite nceticite ndasika aafwiifwi azivuka.

18Mebo abaabo mbendaabo mbotutikasibile buyo myeembo, anywebo mukacite mbubonya kamuzingulukide zivuka, ooku kamuti, ‹Ndipanga lya Mwami Leza alya Gidiyoni.› »

19Lino Gidiyoni abamwi aabo bantu bali mwaanda mbaakali aabo nibakasika kuzivuka bakajana balindizi bamwi nibakacizwa akusika akati kabusiku. Mpoonyaawo bakasiba myeembo akupwaya tubiya tuya.

20Azyalo nkamu zyobilo zyakacita mbubonya. Bakajata malambe mumaanza alumwensi, myeembo kululyo kabapozomoka akuti, «Ndipanga lya Mwami Leza alya Gidiyoni.»

21Bakaliimvwi kabazingulukide zivuka, eelyo impi yoonse yakazingulukidwe yakasaantikizyanya akoomba.

22Nibakacili kusiba myeembo boonse bali myaanda yotatwe, Mwami Leza wakacitya kuti bantu bakali muzivuka batalike kujayana amapanga aabo. Bakatijila ku Zeletani baakusika ku Betishita, mbaabo mane kuminzi ya Mehola, kufwiifwi aku Tabati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Lino bamisyobo ya Nafutali a Asha, aba Manase bakaitwa kuti batandile
Bamidiyani aabo.

24Gidiyoni wakatumya nkombe mucisi coonse catulundu-lundu ca Efulemu yakuti,
«Amuboole kuno, tuzoolwane Bamidiyani. Mukkalilile muzito zya Jolodani azya
tulonga toonse kuyoosikila ku Betibala, kutegwa babule maindo.» Aboobo Baefulemu
bakabungana eelyo bakalindilila muzito eezyo.

25Bakajata bami bobilo ba Bamidiyani ba Olebu a Zebu. Bakajaya Olebu kundomba
ya Olebu, awalo Zebu wakajailwa ku cikandilo cansaansa ca Zebu. Bakali
kuyabubatandaanya Bamidiyani nibakaleta mitwe ya Olebu a Zebu kuli Gidiyoni,
walo wakali kujwe lya Jolodani.

Babetesi 8

Bamidiyani bakakomenwa limwi

1Baefulemu bakatongookela Gidiyoni bati, «Ino tookatwiitila nzi ciindi
nookaakulwana Bamidiyani? Wakacitila nzi boobo?» Bakatongooka kapati mumakani
aaya.

2Walo wakaingula kuti, «Ncindakacita ncisyoonto kwiinda ncomwakacita nywebo.
Tamubwene kuti kuvulula kwa Baefulemu nkupati kwiinda kutebula kwa Baabiyeza
boonse?

3Kayi Leza wakaaba kulindinywe bami Bamidiyani ba Olebu a Zebu. Ani mebo
ndakacita nzi ciinda ceeci?» Abaambile buyo boobu bakatontomena.

4Gidiyoni abantu baya bali myaanda yotatwe bakasika kumulonga wa Jolodani
akuuzubuka. Bakalikatede, pele taakwe nibakaleka kutandila Bamidiyani.

5Nibakasika ku Sukkoti, Gidiyoni wakaambila bantu aabo kuti, «Amundaabilile bantu
bangu cinkwa. Bakatala, tutandila Zeba a Zalumuna bami Bamidiyani.»

6Mpoonya bapati ba Sukkoti bakakaka akuti, «Nkaambo nzi ncotweelede kusanina
mpi yako kotana mujata Zeba a Zalumuna?»

7Mpawo Gidiyoni wakati, «Mbubo! Mwami Leza waakundipa Zeba a Zalumuna,
nzoomukwabbauzya mamvwa!

8Gidiyoni wakaya ku Penuweli akwalo ooko wakakumbila cakulya kubantu, pele
bantu baku Penuweli bakamwiingula mbubonya mbuli baku Sukkoti.

9Abalo wakabaambila kuti, ‹Ndaakumana kuzunda njooboola nzoowisye ŋanda
ndamfu eeyi!› »

10Ciindi eeco Zeba a Zalumuna bakali ku Kkaako ampi zyabo bakali buyo zyuulu zili
kkumi azisanu, nkaambo bali zyuulu zili makumi obilo bakajaigwa.

11Gidiyoni wakatola mugwagwa wakali kubembeleka nkanda, kujwe lya Noba a
Jogubeha. Akababone buyo wakabavumpa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Bami ba Midiyani bobilo ba Zeba a Zalumuna bakatija, pele wakabatanda, wabajata. Nkaako impi yabo yoonse yakanyongana akumwaika.

13Gidiyoni mwanaa Jowasyi wakapiluka kuzwa ku nkondo wazooinda amumpata wa Helezi.

14Ooko nkwaakaakujata mulombe waku Sukkoti ngwaakabuzya. Mulombe ooyo wakalembela Gidiyoni mazina abapati baku Sukkoti bali makumi ciloba aciloba.

15Mpoonya Gidiyoni wakaya ku Basukkoti, akubaambila kuti, «Ati muliyeeyede nimwakati ba Zeba a Zalumuna bali kuli kuti tukupe cinkwa? Ani, mbaani aaba?»

16Amane wakakwapula tusanzu twamamvwa, wakwabbaula bapati aabo baku Sukkoti.

17Azwe waawo wakaya ku Penuweli, waakukolomona ŋanda ndamfu iilya akujaya baalumi mumunzi ooyo.

18Mpoonya wakabuzya ba Zeba a Zalumuna kuti, «Bantu mbumwakajaya ku Taboo bakali kulangika buti?» Bakamwiingula kuti, «Mbuli nduwe, yebo oboneka mbuli mwanaa mwami.»

19Gidiyoni wakati, «Mwaamba kabotu bakali bana bokwesu bana ba baama. Ndakonkezya muzina lya Mwami Leza kuti nimwatakabajaya ambebo nindatamujaya pe.»

20Eelyo wakalailila Jeta mwanaakwe mupati kuti, «Bajaye.» Pele walo mwana taakasomona panga wakayoowa nkaambo wakacili musyoonto.

21Aawo ba Zeba a Zalumuna bakati, «Ino kuti watujaya nduwe omwini omupatima.» Mpoonya Gidiyoni wakabajaya, alimwi wakabweza zilisakatizyo zyakali munsingo zyankamela zyabo.

22Baisilayeli bakaambila Gidiyoni kuti, «Koba mubetesi wesu yebo alunyungu lwako. Watuvuna kuzwa ku Bamidiyani.»

23Gidiyoni wakabaingula kuti, «Nsikonzyi kuba muleli wanu naba mwanaangu. Mwami Leza ngo muleli wanu.»

24Wakaindilizya akuti, «Andimukumbile cintu comwe buyo. Omwe-omwe wanu andipe tunkwinta-nkwinta ntwaakasaala. Bamidiyani bakali kusama tunkwintankwinta twa ngolida mbubuli bwakali bantu bamunkanda.

25Balo bakaingula kuti, ‹Mbubo, tulakupa.› » Bakayala cisani, eelyo muntu uuli oonse wakabikka aawo tunkwinta-nkwinta ntwaakasaala.

26Tunkwinta-nkwinta ooto twakali kulema masyekeli aali zyuulu amyaanda iili ciloba kutabikkilizya azilisakatizyo azisani zyacisombo zyakali kusama bami baku Midiyani alimwi aminkonde yankamela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Gidiyoni wakabelesya ngolida eeyi kubumba mutuni wa efodi akuubika mumunzi wakwe wa Ofula. Nkaako Baisilayeli boonse bakaleka kutobela Leza bakomba mutuni ooyo. Wakaba cilebyo kuli Gidiyoni amukwasyi wakwe.

28Bamidiyani bakazundwa a Baisilayeli, aboobo tiibakacili kubayoosya limbi pe. Nkaako kwakanyina nkondo munyika kwamyaka iili makumi one yabuponi bwa Gidiyoni.

Lufu lwa Gidiyoni

29Gidiyoni, mwanaa Jowasyi wakainka akuyookkala kwabo.

30Wakalijisi bana balombe bali makumi aali ciloba nkaambo wakakwete bakaintu banji.

31Alimwi wakalijisi amwanakasuwa wakwe waku Syekemu. Mukaintu ooyu wakazyala mwana mulombe eelyo wakamuulika kuti Abimeleki.

32Bweende-bweende Gidiyoni wakafwa kacembeede, wakazikkwa mucuumbwe ca Jowasyi wisi mumunzi waciinga ca Abiyeza.

33Naakafwa Gidiyoni Baisilayeli bakaleka kutobela Mwami Leza, bakatalika kukomba ba Baali. Bakabamba Baalibeliti kuti abe leza wabo.

34Bakaleka kutobela Mwami Leza wabo wakabavuna kuzwa kuli basinkondonyina boonse.

35Tiibakalumba mukwasyi wa Gidiyoni akaambo kazintu zyoonse nzyaakabacitila.

Babetesi 9

Abimeleki

1Lino Abimeleki mwanaa Gidiyoni wakainka ku Syekemu ooko kwakali kukkala bamukowa wakwe abanyina. Wakabaambila kuti,

2bababuzye baku Syekemu kuti, «Muyeeya buti? Sena muyanda kulelwa abana ba Gidiyoni boonse bali makumi aali ciloba naa kulelwa amuntu omwe buyo? Tee mulizi kuti mebo ndiwanu?»

3Lino banzubo zyabanyina bakaambaula makani aaya kubantu baku Syekemu. Mpawo bakayanda kutobela Abimeleki nkaambo wakali wabo.

4Bakamupa mali aansiliva aali makumi aali ciloba ngobakagwisya kukaanda ka Baalibeliti. Mali aaya wakaabbadela bafumpi bamwi kuti bamutobele.

5Wakaya kuŋanda yawisi ku Ofula. Naakaakusika wakajaya bana bokwabo boonse bakali makumi aali ciloba abbwe lyomwe. Pele Jotamu wakali keela, wakayuba.

6Eelyo baku Syekemu aku Betimilo bakabungana antoomwe akuunka kumusamu uulya munsi aamutuni ku Syekemu, ooko Abimeleki bakamubikka bwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino Jotamu naakamvwa cakacitika, wakaakwiima atala aacilundu ca Gelizimu akoompolola kati, «Amuteelele nywebo nobantu baku Syekemu kuti Leza amuswiilile anywebo.

8‹Kaindi kaindi zisamu zyakabungana kuti zisale mwami wazyo.› Zyakati ku muoliva, ‹Koba mwami wesu.› »

9Walo muoliva wakaingula kuti, «Ma inga ndaleka buti kugwisya mafuta aakulemeka baleza abantu kuti ndilele zisamu?»

10Lino zisamu zyakaambila mukuyu kuti. «Koba nduwe mwami wesu.»

11Pele walo mukuya wakaingula kuti, «Ma inga ndaleka buti kuzyala micelo mibotu iinona kuti ndilele zisamu?»

12Kuzwa waawo zisamu zyakati kumusaansa, «Koba nduwe mwami wesu.»

13Pele walo musaansa wakaingula kuti, «Ma, inga ndaleka buti kuzyala nsaansa zipa waini uubotezya baleza abantu kuti ndilele zisamu?»

14Kumane zisamu zyakati kumutuluzyamalumba, «Ambweni ube nduwe mwami wesu.»

15Walo mutuluzyamalumba wakati, «Kuti kamuyandisya ncobeni kuti mbe mwami wanu, amuboole muyuse mucimvule cangu. Kuti pe, kulazwa mulilo mumitabi yangu akuumpa milombe yaku Lebanoni!»

16Jotamu wakaindilizya akuti, «Ngangayaayo. Sena mwakacita ciluleme cakusyomeka nimwakabikka Abimeleki kuba mwami wanu? Sena wakacitila cibotu Gidiyoni amukwasyi wakwe mbuli bwakeelede milimo yakwe?

17Amuyeeye kuti nguwakamulwanina. Wakabikka buumi bwakwe muntenda yalufu mukuvuna ndinywe ku Bamidiyani.

18Pele sunu mwafutatila mukwasyi wakwe. Mwajaya bana bakwe bali makumi aali ciloba abbwe lyomwe. Mwapa bwami kuli Abimeleki mwanaa mukaintu muzike kuti abe mwami waku Syekemu nkaambo ngusiluzubonyoko.

19Aboobo, kuti kamuyeeya kuti ncimwacitila Gidiyoni amukwasyi wakwe sunu ncibotu, cililuleme, amubotelwe a Abimeleki awalo abotelwe andinywe.

20Pele kuti pe, mulilo uvutuke kuzwa kuli Abimeleki akuumpa Basyekemu boonse abaku Betimilo. Nikuba kuti kuvutuke mulilo kuzwa ku Syekemu a Betimilo utuumpe Abimeleki.»

21Mpoonya Jotamu wakatija, waakukkala ku Biya nkaambo wakayoowa mupati wakwe Abimeleki.

22Lino Abimeleki wakalela mu Isilayeli kwamyaka yotatwe.

23Kumane Leza wakazwanganya Abimeleki abaku Syekemu, eelyo bakamubukila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Leza wakacita oobo kuti asubule Abimeleki akaambo kakujaya bana ba Gidiyoni
bakali makumi aali ciloba a Basyekemu bakamugwasya.

25Basyekemu bakabikka bamwi bakali kukkalilila Abimeleki azilundu. Aaba bakali
kubbida kufumbwa wainda. Eelyo Abimeleki wakaambilwa zya zeezi.

26Lino Gaali mwana wa Ebedi wakasika ku Syekemu abana bokwabo, eelyo baku
Syekemu bakamusyoma.

27Bakali kuunka mumyuunda kabacela nsaansa akukumba waini. Bakacita pobwe,
baya kukaanda ka leza wabo. Ooko bakali kulya akunywa kabaseka Abimeleki
calweeno.

28Gaali wakati, «Ino Abimeleki nguni ngotutobela, mbuli ndiswe notuli mu Syekemu?
Tee mwanaa Gidiyoni buyo, Zebulu ngumutobela, Ino swebo tweelede kumutobelela
nzi? Amutobele sikale wanu Hamo, mupati waciinga canu.

29Nkeli ndime eensololela bantu aaba nikwali kunga ndakamutanda kaindi Abimeleki!
Nindakamwaambila kuti, ‹Nkoo bunganya mpi yako mpati uboole, tulwane!› »

30Ciindi Zebuluni muleli wamunzi ooyo naakamvwa zyakaamba Gaali wakanyema.

31Wakatumya nkombe kuli Abimeleki ku Aluma yakumucenjezya kuti, «Gaali
mwana wa Ebedi abanabokwabo nkobali ku Syekemu, bapyopyonganya bantu kuti
bakubukile.»

32Aboobo yebo abantu bako mweelede kweenda masiku kamuyubila mumyuunda.

33Ufume juunza aapolela zuba muzoozinguluke munzi akuulwana. Ciindi Gaali
abantu bakwe baakuti bazwe mukabapwayaule mbomukonzya.

34Nkaako Abimeleki abantu boonse mbaakali aabo bakeenda masiku akulizandaula
mutubunga tone anze aamunzi wa Syekemu.

35Gaali wakaza kumulyango wamunzi. Abimeleki wakayubunuka mpaakalisiside
abantu bakwe.

36Gaali naakababona wakaambila Zebulu kuti, «Langa! Mbabaya bantu balaselemuka
kuzwa azilundu.» Zebulu wakati, «Eziya nzimvule buyo zyamalundu, tabali bantu
pe.»

37Gaali wakaindulula alimwi kati, «Langa ii! Mbaabaya bantu balaselemuka kuzwa
azilundu. Bamwi bazwida kusamu lya musondi.»

38Mpoonya Zebulu wakati, «Kocaamba we mbocita lyoonse! Tee nduwe wakali
kutwaambila kuti tumutobelela nzi Abimeleki. Mbaaba mbookali kunyansya, balwane
we, tukubone!»

39Mpawo Gaali wakasolweda baku Syekemu kuti balwane Abimeleki.

40Abimeleki wakalulama Gaali, Gaali abone boobo wakatija. Bantu banji ba Gaali
bakacisigwa, kubikkilizya a bakali amulyango mupati wa munzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Abimeleki wakajokela ku Aluma, Zebulu wakatanda Gaali abana bokwabo boonse,
wakabakasya kukkala mumunzi wa Syekemu.

42Nibwakaca bantu baku Syekemu bakapangana kuti baye mumyuunda. Amvwe
boobo, Abimeleki wakaza,

43wakazandula bantu bakwe mutubunga totatwe mumyuunda, wakatalika kulwana
bali mumyuunda.

44Abimeleki ampi imwi bakaakukkalilila amulyango mupati wa munzi. Impi zimwi
zyobilo zyakali kujaya baabo bakali mumyuunda.

45Buzuba oobo lyakamubbilila Abimeleki kalwana bantu bamumunzi ooyo.
Wakazunda akubajaya bantu boonse wakamwaya maanda oonse. Amane
wakasansaila munyo alinguwo.

46Ciindi bantu baku ŋanda ndamfu yaku Syekemu nibakamvwa nzyaakacitika
bakainka kucikwabililo ca kaanda ka Baalibeliti baakuyubila nkuko.

47Nkabela Abimeleki wakaambilwa kuti bakalibungene ooko.

48Wakatanta mulundu wa Zalumune abantu bakwe wagonka lukuni, akulubikka
aciwezo. Wakaambila bantu bakwe kuti bafwambaane kucita mbubonya.

49Bakacita mbubonya, bakamutobela Abimeleki, bakalundika nkuni bakunka mulilo.
Boonse baku Syekemu bakali mumo bakafwa, kubikkilizya abakaintu bakali cuulu
comwe.

50Kuzwa waawo Abimeleki wakainka ku Tebezi wakuuzinguluka munzi ooyo alimwi
akuuzunda.

51Kwakali ŋanda ndamfu yakali njumu mumunzi ooyo, baalumi abakaintu boonse
bakatijila mumo. Bakalipingila mukati akuyookkalila kuciluli.

52Abimeleki naakasika wakainka kumulyango waŋanda eeyi mpoonya wakadomeka
mulilo.

53Pele mukaintu umwi wakalosya nkando amutwe wa Abimeleki akumwaandula.

54Mpoonya aawo Abimeleki wakaita mulombe uubweza zibelesyo zyakwe
akumwaambila kuti, «Gwisya panga lyako undijaye, mukuti inga balaba nobati
wakajaigwa aamukaintu.» Mpoonya mulombe ooyo wakamuyasa, wafwa.

55Ciindi Baisilayeli nibakabona kuti wafwa Abimeleki, boonse bakajokela kuminzi
yabo.

56Mbombuboobu Leza mbwaakabweedezya bubi bwa Abimeleki mbwaakacita kuli
wisi naakajaya bana bokwabo bali makumi aali ciloba.

57Alimwi Leza wakabweedezya bubi bwabantu baku Syekemu mbubonya mbuli
Jotamu mwanaa Gidiyoni mbwaakaambide ciindi naakabasinganya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Babetesi 10

Tola

1Naakafwa Abimeleki, Tola mwanaa Puwa, muzyukulu wa Dodo waciinga ca Isakaa
wakasika kuzoovuna Isilayeli. Wakali kukkala ku Shamila munyika yatulundu-lundu
ya Efulemu.

2Wakaba mubetesi mu Isilayeli kwamyaka iili makumi obilo amyaka yotatwe.
Mpoonya wakafwa akuzikkwa nkukonya ooko ku Shamila.

Jeya

3Naakafwa Tola kwakaboola Jeya wakazwida ku Giliyadi. Wakaba mubetesi mu
Isilayeli kwamyaka iili makumi obilo aibili.

4Wakalijisi bana balombe bali makumi otatwe bakali kutanta mbongolo zyabo.
Bakalikweendelezya minzi iili makumi otatwe, mu Giliyadi, eeyi minzi asunu iciitwa
kuti minzi yamatente aa Jeya.

5Jeya wakafwa akuzikkilwa ku Kamoni.

Jefuta

6Alimwi mbubonya Baisilayeli bakabisizya Mwami Leza. Bakatalika kukomba
Babaali a Asitaloti, abaleza ba Siiya, Sidoni, Mowabu, Amoni a Filisitiya. Bakasiya
Mwami Leza akuleka kumubelekela.

7Nkaako Mwami Leza wakanyemena Baisilayeli akucita kuti Bafilisiti a Baamoni
babazunde.

8Kwamyaka iili kkumi alusele bakali kudyaminina akupenzya Baisilayeli bakali
kukkala kujwe lyamulonga wa Jolodani mucisi ca Giliyadi, ooko kwakali Baamoli.

9Baamoni aabo bakazubuka Jolodani kuyoolwana misyobo ya Juda, Benjamini a
Efulemu. Nkaako Baisilayeli bakajana mapenzi mapati loko.

10Aawo Baisilayeli bakalilila Mwami Leza kuti, «Twakubisizya, nkaambo twakasiya
nduwe O leza wesu, akubelekela Babaali.»

11Mwami Leza wakabaingula kuti, «Sena mebo nsiindakamuvuna kuba Baijipiti,
Baamoli, Baamoni, Bafilisiti,

12Basidoni, Baameleki a Bamaoni? Aabo bakamudyaminina mumazuba aainda, lino
nywebo mwakandililila kuti ndimugwasye. Sena tiindakamuvuna?

13Pele nindakacita boobo nywebo mwakandisiya akukomba baleza bambi, kaako
mebo lino ndakaka, nsikoomuvuna alimwi pe.

14Kamuya, mukalilaukile baleza bambi aabo mbomwakalisalila. Amusikila mapenzi
baleza aabo mbabeelede kuti bamuvune.»

15Pele Baisilayeli bakati ku Mwami Leza, «Twakubisizya, kocita kufumbwa
ncoyanda, pele kaka twakomba, tuvune lino.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Mpoonya bakagwisya baleza bambi aabo akutalika kukomba Mwami Leza alimwi. Aboobo wakeetela amapenzi ngubakajisi.

17Ciindi eeco impi ya Baamoni yakalibambila nkondo akubungana ku Giliyadi. Abalo Baisilayeli bakabungana ku Mizipa.

18Basololi baba Isilayeli bakabuzyanya kabati, «Nguni uutitusolwede kulwana Baamoni? Ngonguwe uyooba mweendelezi waboonse mu Giliyadi.»

Babetesi 11

1Lino Jefuta waku Giliyadi wakali silumamba singuzu. Wisi wakali Giliyadi, banyina bakali baamu.

2Giliyadi wakalijisi abamwi bana balombe kunze lya Jefuta mbaakazyala amukaintu wakwe wini. Lino aaba balombe nibakakomena, bakatanda Jefuta akuti, «Taakwe ancotikakone kuli taata, uli wamusokwe.»

3Aawo Jefuta wakatija akusiya bana bokwabo, waakukkala munyika ya Tobu. Wakamvwana abamwi baalumi batakali kabotu watalika kweenda ambabo.

4Nicakaba ciindi, Baamoni bakalwana Baisilayeli.

5Nkaako basololi baku Giliyadi bakakwiita Jefuta kuzwa ku Tobu.

6Bakati, «Koboola uzootusolwede mukulwana a Baamoni.»

7Walo wakati, «Tee mulindisulide, mwakanditanda kuŋanda ya taata. Ani inga mwaboola buti kulindime mwabona mapenzi?»

8Balo bakati, «Pe, kaka mbubo, twaboola kulinduwe lino nkaambo tuyanda kuti usolwede basilumamba boonse kukulwana Baamoni baku Giliyadi.»

9Jefuta wakati kulimbabo, «Atwaambe mwanditola kukulwana Baamoni, wamana Mwami Leza wabaaba kulindime sena inga ndiyooba muleli wanu ncobeni?»

10Balo bakati, «Mwami Leza ngokamboni wesu. Tuyoocita mbubonya oobo.»

11Aboobo Jefuta wakainka abasololi aaba baku Giliyadi, mpoonya bantu bakamupa bweendelezi. Jefuta wakainduluka makani oonse aaya ku Mizipa kumbele lya Mwami Leza.

12Kumane wakatumya nkombe ku mwami wa Baamoni kuyoomubuzya kuti, «Ino ncotuzwanganina ncinzi? Nkaambo nzi ncoonjila munyika yesu?»

13Walo mwami wa Baamoni wakaingula kuti, «Nkaambo Baisilayeli nibakazwa ku Ijipiti bakatola nyika yangu kuzwa kumulonga wa Anoni kuyoosika ku Jaboki, mane ku Jolodani. Mwiijokezye nyika yangu muluumuno.»

14Jefuta alimwi wakabatuma bantu akwiingula mwami wa Baamoni

15kuti, «Baisilayeli tiibakatola nyika ya Mowabu niiba ya Amoni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Baisilayeli nibakazwa ku Ijipiti, bakainda munkanda kuyoosika ku Lwizi Lusalala akuyoosikila ku Kedesyi.

17Mpoonya bakatumya nkombe kumwami wa Edomu kuti bakamukumbile kuti abazumizye kwiinda munyika yakwe. Pele wakabakasya. Mbubonya oobo a mwami waku Mowabu bakamukumbila, pele awalo wakabakasya. Aboobo Baisilayeli bakakkala mu Kedesyi.

18«Kuzwa kooko bakanyamuka baandulula nkanda. Bakazinguluka nyika ya Edomu kubikkilizya aya Mowabu baakusika kujwe mutala limwi lya mulonga wa Anoni. Bakayaka zivuka ooko, pele taakwe nibakazubuka mulonga wa Anoni nkaambo ngowakali munyinza wa Mowabu.

19Mpoonya Baisilayeli bakatumya mulomo kuli Sihoni Muamoli mwami wa Hesyiboni, kuti abazumizye kwiinda munyika yakwe.

20Pele awalo Sihoni wakabakasya, wakaleta mpi yakwe yoonse ku Jahazi kuzoolwana Baisilayeli.

21Pele Mwami Leza, Leza wa Baisilayeli wakaaba Sihoni abantu bakwe boonse kulimbabo. Mbombuboobu Baisilayeli mbubakatola nyika yoonse ya Baamoli.

22Bakatola nyika eeyi ya Baamoli kutalikila kumulonga wa Anoni kumusanza kuyoosikila ku Jaboki kunyika akuzwida kunkanda iili kujwe kuyoosikila ku Jolodani kumbo.

23«Mukuti Mwami Leza wa Isilayeli nguwakatanda Baamoli kutegwa bantu bakwe Baisilayeli bakkale mbabo, ani yebo inga wiikakatila buti nyika eeyi?

24Kojisi buyo eeyo leza wako, Kemosi, njaakakupa. Aswebo mbubonya tunoojisi eeco Mwami Leza ncaakatupa.

25Sena yebo ulaanguzu kwiinda Balaki mwanaa Zipoo, mwami wa Mowabu ooyo watakabusya nkondo ku Baisilayeli? Sena kuli naakaboolede kuzootulwana?

26Baisilayeli bakalikkede mu Hesyiboni a Alowe aminzi imwi yakazingulukide kubikkilizya aminzi iili kumbali lya mulonga wa Anoni kwamyaka iili myaanda yotatwe. Ino nootakatunyanga ciindi eeco?

27Wabona, taakwe ncindakubisizya. Nduwe ootibisye ooyanda kundilwana. Mwami Leza mubetesi nguuzi mubi akati ka Baisilayeli a Baamoni.»

28Pele nikuba boobo mwami wa Baamoni taakwe naakaswiilila makani aakaamba Jefuta.

29Mpoonya muuya wa Mwami Leza wakazida Jefuta. Nkaako wakeenda waakwiinda mu Giliyadi amu Manase, amane wakajokela waya ku Mizipa uuli mucisi ca Giliyadi, azwe kooko wakaya ku Amoni.

30Jefuta wakasyomezya Mwami Leza akuti, «Kuti waaba Baamoni,

© 1996, Bible Society of Zambia.

31kufumbwa uutisaangune kuzwa muŋanda kuzoondicingauzya ndazwa kunkondo, njoomupa abe cipaizyo cakutenta kulinduwe.»

32Amane aawo Jefuta wakazubuka mulonga kuti akalwane Baamoni, eelyo Mwami Leza wakamuzundya.

33Kulwana wakatalikila ku Alowe ngooyo waakusika kumbali aku Miniti aku Abelekelamimu. Minzi eeyi yakali makumi obilo. Wakajaya bantu banji, mbombuboobu Baamoni mbubakazundwa a Baisilayeli.

Mwana musimbi wa Jefuta

34Ciindi Jefuta naakajokela kumunzi ku Mizipa, mwana musimbi wakazwa muŋanda kuzoomucingauzya kazabuzyana akuuma kantimbwa. Ngomwana alikke ngwaakajisi, taakwe uumbi pe.

35Ciindi naakamubona, wakazapula cisani cakwe akaambo kamapenzi ngaakaliletelezya. Wakaamba kuti, «Maawe o mwanaangu, wandipenzya! Nkaambo nzi nooba nduwe oondeetela mapenzi? Ndasyomezya kale ku Mwami Leza, lino nsikonzyi kutacita eeco ncindasyomezya!»

36Walo mwana wakaambila wisi kuti, «Kuti naa wasyomezya kale ku Mwami Leza, kocita eeco ncoosyomezya kuti ulacicita. Mwami Leza wakuzundya Baamoni basinkondonyoko.»

37Amane wakakumbila wisi kuti, «Ndicitila eeci cintu comwe buyo. Ndileke kwamyezi yobilo kuti ngunke abeenzuma nkeende-ende ndemupenzi mumalundu, nkelila kuti ndafwa nketanakwatwa.»

38Wakamuzumizya kuti ainke kwamyezi yobilo. Walo abeenzinyina bakainka kumalundu akuyoolilila nkuko nkaambo wakali kuyanda kujaigwa katanakwatwa.

39Niyakamana myezi yobilo, wakajokela kuli wisi. Eelyo wisi wakacita mbubonya mbwaakasyomezya ku Mwami Leza. Ooyo mwana musimbi wakafwa katanakwatwa katazi mwaalumi. Aawa mpaakatalikila cilengwa ca Baisilayeli,

40cakuti bakaintu kabainka musokwe kwamazuba one mwaka amwaka kuyoolila mwanaa waku Giliyadi.

Babetesi 12

Jefuta a Baefulemu

1Lino Baefulemu bakazubuka mulonga wa Jolodani akuya ku Zafoni, bakwaambila Jefuta kuti, «Ino nkaambo nzi ncookazubuka kuyoolwana Baamoni kotatwaambili swebo kuti tukusindikile? Tulakuumpila muŋanda!“

2Jefuta wakabaingula kuti, «Mebo abantu bangu, twakalikuzwangana a Baamoni. Ndakamwiita, pele mwakakaka kuti mundigwasye kubalwana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mebo nindakabona kuti mwakaka, ndakalisungula buyo kuti ndizubuke nkabalwane
Baamoni endikke. Mwami Leza wakandigwasya, ndakabazunda, ino ono ncinzi
ncimwaaboolela kundilwana sunu?»

4Mpoonya Jefuta wakabunganya baalumi boonse baku Giliyadi, bakalwana baku
Efulemu akubazunda. Baefulemu bakaambide kuti, «Nywebo noba Giliyadi nomuli
akati ka Baefulemu a Manase mwakatija kuzwa mulindiswe!»

5Lino mukuti Baefulemu batatiji, Bagiliyadi bakasinkila zito zyoonse zyamulonga wa
Jolodani, kufumbwa Muefulemu watitije akumbila kuti, «Andizubuke,» bantu baku
Giliyadi bakali kumubuzya kuti, «Sena uli Muefulemu?» Kuti waamba kuti, «Peepe,»

6bakamwaambila kuti, «Amba kuti Syiboleti» walo naa wati «Siboleti» mukuti
taakalikukonzya kulyaamba bbala eeli, bakamujata mpoonya aawo akumujaya.
Nkabela ciindi eeco Baefulemu bakajaigwa bakasika kuzyuulu zili makumi one
azibili.

7Lino Jefuta Mugiliyadi wakabeteka Baisilayeli kwamyaka iili cisambomwe. Kumane
wakafwa akuzikkwa mumunzi wakwe uuli ku Giliyadi.

Zya Ibuzani Eloni a Abuloni

8Ciindi Jefuta naakafwa, Ibuzani waku Betelehemu ngowakabeteka Isilayeli.

9Wakalijisi bana balombe bali makumi otatwe abasimbi makumi otatwe. Basimbi
wakabakwasya kumikowa iimbi, alimwi wakakwatila bana bakwe balombe bali
makumi otatwe kumikowa iimbi. Wakabeteka Baisilayeli kwamyaka iili ciloba.

10Kumane Ibuzani wakafwa akuzikkwa ku Betelehemu.

11Kuzwa waawo, Eloni wamusyobo wa Zebuluni nguwakabeteka Baisilayeli
kwamyaka iili kkumi.

12Mpawo Eloni Muzebuluni wakafwa akuzikkwa ku Aijailoni munyika ya Zebuluni.

13Kuzwa waawo Abudoni mwanaa Hilelu Mupilatoni nguwakasolweda Baisilayeli.

14Wakalijisi bana balombe bali makumi one alimwi abazyukulu bali makumi otatwe,
aabo bakali kutanta mbongolo zili makumi aali ciloba. Wakabeteka Baisilayeli
kwamyaka iili lusele.

15Kumane wakafwa akuzikkwa ku Pilatoni munyika ya Efulemu, kutulundu-lundu
twa Baameleki.

Babetesi 13

Kuzyalwa kwa Samusoni

1Lino Baisilayeli alimwi bakabisizya Mwami Leza, eelyo wakabaaba ku Bafilisiti
kwamyaka iili makumi one.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Lino kwakali muntu umwi wakali kuzwa ku Zola wamusyobo wa Dani, zina lyakwe wakali Manowa. Mukaintu wakwe taakali kuzyala pe.

3Nkabela mungelo wa Mwami Leza wakalibonya kumukaintu akuti, «Bona, tozyali, nikuba boobo lino uyoomita akuzyala mwana mulombe.

4Nkaako ono utanoonywi waini, nikuba cimwi cikola alimwi utanoolyi cintu niciba cimwi cisofweede.

5Waakuzyala mwana ooyo, takoonooyoogelwa pe, nkaambo mulombe ooyu uyooba Munazili uupedwe ku Mwami Leza kuzwa kukuzyalwa kwakwe. Uyoovuna Baisilayeli kuzwa ku Bafilisiti.»

6Lino mukaintu ooyu wakaboola wazooambila mulumi wakwe kuti, «Muntu wa Leza wasika kulindime. Busyu bwakwe bwali mbuli bwamungelo wa Leza, bulayoosya. Taakwe nindamubuzya nkwaazwida pe, alimwi taakwe naandaambila zina lyakwe.

7Pele wandaambila kuti, ‹Bona, uyoozyala mwana mulombe, nkaako utanoonywi waini, nikuba cimwi cikola, alimwi utanoolyi cisofweede nkaambo mulombe ooyo unooli Munazili kuzwa kukuzyalwa kwakwe kusikila kulufu.› »

8Mpoonya Manowa wakakomba ku Mwami Leza wati, «O Leza ndakukumbila kuti muntu wa Leza ooyo ngookatuma aboole kulindime alimwi kuti azootwiisye mbotweelede kulela mulombe ooyo uuyoozyalwa.“

9Nkabela Leza wakamvwa kukomba kwa Manowa, mpawo mungelo wa Leza wakasika kumukaintu alimwi ciindi naakali kulyookezya mumuunda, pele Manowa mulumi wakwe taakwe naakaliwo pe.

10Mpoonya mukaintu wakazuzaanina kumulumi wakwe waakuti, «Teelela, muntu uulya wakazide kulindime buya buzuba walibonya kulindime alimwi.»

11Aawo Manowa wakanyamuka akuccilila mukaintu wakwe, wakaakusika kwakali muntu ooyo akumubuzya kuti, «Sena nduwe ookaambaula kumukaintu wangu?» Walo wakaingula kuti, «Iiyi, ndime.“

12Manowa wakaindilizya akubuzya kuti, «Lino eezyo nzyookaamba zyaakucitika, ino mwana ooyo uyoocita nzi? Kanooyoopona buti?»

13Mungelo wa Mwami Leza wakamwaambila kuti, «Mukaintu wako weelede kuyoocita zyoonse nzindakamwaaambila.

14Atanoolyi nsaansa nikuba kunywa waini niciba cimwi cikola, naa kulya cisofweede. Weelede kubamba zyoonse nzindakamulailila.»

15Manowa wakabuzya mungelo wa Mwami Leza kuti, «Ino mbuti kuti walindila, twakucitila-citila kapongo?»

16Mungelo ooyo wakati, «Pe mbubo, nikuba kuti ndalindila, inga nsikoolya. Mbuti kuti mwapa cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza?» Kwaciindi coonse eeci Manowa taakazi kuti muntu ooyo mmungelo wa Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mpawo Manowa wakamubuzya kuti, «Nduweni zina? Eelyo zyaakucitika inga twaakukulemeka.»

18Mungelo ooyo wakati, «Ino ndyaanzi zina lyangu? Lilakankamika.»

19Aawo Manowa wakatola kapongo antoomwe acituuzyo camaila, wakakapaizya atala aabbwe ku Mwami Leza. Eelyo Mwami Leza wakacita zigambya Manowa amukaintu wakwe kabalangilila.

20Mulilo niwakavwilima kuya mujulu, mungelo ooyo wakatanta mulinguwo. Babone boobo, Manowa amukaintu wakwe bakavuntama ansi.

21Ciindi mungelo ooyo naatakalibonya limbi, Manowa wakaziba kuti wali mungelo wa Mwami Leza.

22Wakaambila mukaintu wakwe kuti, «Tulafwa, nkaambo twabona Mwami Leza.»

23Pele mukaintu wakwe wakaingula kuti, «Kuti Mwami Leza naayanda kutujaya, naatatambula zipo zyesu, nikuba kututondezya akutwaambila zeezi.»

24Bweende-bweende mukaintu ooyu wakazyala mwana mulombe akumuulika kuti Samusoni. Mwana ooyo wakakomena, alimwi Mwami Leza wakalimulelekede.

25Muuya wa Mwami Leza wakatalika kumuyumya kacili kuzivuka zya Dani akati ka Zola a Esyitawoli.

Babetesi 14

Makani aa Samusoni amusimbi waku Timuna

1Lino Samusoni wakainka ku Timuna, ooko wakabona umwi wabasimbi ba Bafilisiti.

2Eelyo wakapiluka kumunzi, akuzooambila wisi abanyina kuti, «Ndakabona musimbi umwi Mufilisiti ku Timuna, lino amundigwasye mbwenga ndamukwata.»

3Pele wisi abanyina bakati kulinguwe, «Ino ncoinkila ku Bafilisiti batasyomi Mwami Leza ncinzi? Nkokuti uti kunyina musimbi akati kaciinga cesu nuuba musyobo wesu? Pele Samusoni wakaambila wisi kuti, ‹Mebo ndati undikwatile yooyo musimbi nkaambo wandibotela.› »

4Wisi abanyina taakwe nibakazi kuti makani aaya akazwa ku Mwami Leza nkaambo wakali kuyanda kubusya nkondo a Bafilisiti, kayi ciindi eeco Bafilisiti mbibakali kulela Baisilayeli.

5Lino Samusoni wakainka ku Timuna a wisi abanyina, nkabela bakainda mumyuunda yansaansa, bakamvwa syuumbwa kavuluma.

6Aawo muuya wa Mwami Leza wakasikila Samusoni, mpawo wakainka waakukwamuna syuumbwa ooyo amaanza buyo, mbuuli kuti nkapongo. Amane waboola, pele taakwe naakabaambila bazyalibakwe ncaakacita pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino Samusoni wakainka kuyooambaula amusimbi, nkabela walo wakabotelwa kapati.

8Akkale-kkale wakapiluka kuti akamulete. Akasike aalya wakaleya kuti akabone munyama wakwe uulya. Mumunyama ooyo wakajana nzuki zibikkide buci.

9Wakalida, amane weenda, kaya bweenda wakali kuyabulya buci. Naakasika bazyali bakwe wakabapa bumwi buci, balya. Pele taakwe naakabaambila kuti buci wabulida mumunyama pe.

10Lino wisi wakainka kwabo musimbi, eelyo ooko Samusoni wakaakucita pobwe lyabwiinga, nkaambo mbombuboobu balombe mbubakali kucita.

11Bantu nibakamubona, bakamweetela beenzinyina bali makumi otatwe basikumumanya bukata.

12Eelyo Samusoni wakati kulimbabo, «Nkoo ndimulabike, tubone naa mulakajaya. Kuti mukajaye mumazuba aaya aapobwe ndilamupa masani aali makumi otatwe azisani zili makumi otatwe zyandeketela.

13Pele kuti naa mukacilwe kukajaya, nywebo mulandipa masani aali makumi otatwe, azisani zili makumi otatwe zyandeketela.» Bakati, «Kakeza!»

14Wakati,

«Muli sikulya, mwakazwa cakulya, Muli singuzu, mwakazwa cilweela.» Kwamazuba otatwe, tiibakakajaya.

15Lino mubuzuba bwane bakaambila muka Samusoni kuti, «Mukombelezye mulumi wako kuti atulabulwide kalabi. Kuti naa utaciti oobo, tulakutenta yebo aluzubo lwauso. Sena mwatutambila kuzootubbida?»

16Mpoonya muka Samusoni wakaya kumulumaakwe kalila, wakati, «Tondiyandi pe, wakalabika basicisima, pele tonakalabulula kulindime. Wakati kulinguwe, Toli nduwe buyo, nsinakalabulula kuli taata nibaba baama, ino ono yebo nkulabulwile buti?»

17Nkaako wakali kumulilila kwamazuba aali ciloba pobwe kalitanamana, lino mubuzuba bwaciloba wakamulabulwida nkaambo wakamukatazya. Mpoonya wakabaambila basicisinyina ncaakali kwaamba.

18Kalitanabbila mubuzuba bwaciloba baalumi bamumunzi ooyo bakati kuli Samusoni,

«Ani ncinzi cilweela kwiinda buci? Ani ncinzi cilaanguzu kwiinda syuumbwa?» Aawo Samusoni wakabaambila kuti,

«Nimwatalimya mpwizi yangu, nimwatakalabulula pe.»

19Mpoonya aawo muuya wa Mwami Leza wakamusikila canguzu, mpawo wakaselela akuya kumunzi wa Asikeloni akuyoojaya baalumi bali makumi otatwe bamunzi ooyo, wakabasaala, wapa masani aabo kuli baabo bakapandulula kalabi kakwe. Kumane wakapilukila kwabo kanyemede kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Eelyo muka Samusoni wakakwatwa kumbi, wakakwatwa kumweenzinyina Samusoni ooyo wakamwiminide kulukwato.

Babetesi 15

Samusoni mbwaakabweedezezya Bafilisiti

1Nikwakainda kaindi, litebulwa maila Samusoni wakainka akapongo kuyooswaya mukaintu wakwe wakati, «Njandoonjila muŋanda muli mukaintu wangu.» Pele wisi wakamukasya.

2Wakati, «Ndakabona kuti toyandi, nkaako ndakamukwasya kumweenzinyoko. Ino mbuti musyoonto wakwe tee mubotu kwiinda nguwe? Kwata nguwe.»

3Samusoni wakati, «Ciindi cino mutandaambi bubi ndababweedezezya bubi Bafilisiti.»

4Azwe waawo Samusoni wakainka kuyoojata bamwaaba myaanda yotatwe, eelyo wakabaanga bobilo-bobilo kumicila atunzenge.

5Naakamana kudomeka tunzenge, wakabalekezya bainka mumaila aakaciimvwi aa Bafilisiti. Baakutenta tulwi-tulwi twakaimvwi, amyuunda yamicelo yoonse yakapya.

6Mpoonya Bafilisiti bakabuzya kuti, «Ino nguni wacita boobu? ‹Bakamvwa kuti ngu Samusoni mukwe wayooyo waku Timuna, nkaambo wakakwasya muka Samusoni kumuntu uumbi wakali mweenzinyina.› » Aboobo Bafilisiti bakanyamuka akuyoomutentela muŋanda mukaintu ooyu awisi.

7Lino Samusoni wakati kulimbabo, «Mbumwacita boobu, njoomupilusizya bubi bwanu!

8Eelyo wakabalwana canguzu akujaya banji. Kumane wakaselela akuyookkala kujeleele lyaku Itamu.»

9Lino kwakasika Bafilisiti, bakayaka zivuka zyabo mucisi ca Juda akuyoosaala munzi wa Lehi.

10Baku Juda bakababuzya kuti, «Ino mutulwanina nzi?» Bakaingula kuti, «Twaboola kuzooanga Samusoni, tumucite awalo mbubonya mbuli mbwaakatucita aswebo.»

11Eelyo bantu bali zyuulu zyotatwe bakucisi ca Juda bakaya kujeleele lyaku Itamu, baakwaambila Samusoni kuti, «Sena tozi kuti Bafilisiti mbeendelezi besu? Ino ncinzi eeci ncootweetela?» Walo wakabaambila kuti, «Ncibakandicita, ncindakabacita ambebo.»

12Bakamwaambila kuti, «Twaboolela kukwaanga kuti tukupe ku Bafilisiti.» Samusoni wakabaambila kuti, «Amusyomezye kuti tamulindinywe nomutindijaye.»

13Balo bakati kulinguwe, «Peepe, tulakwaanga buyo akukupa kulimbabo, tatukookujaya pe.» Aawo bakamwaanga amakole mapya obilo bamugwisya mujeleele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nibakamusisya ku Leni, Bafilisiti bakazwa bamukwaapula mpawo muuya wa
Mwami Leza wakamusikila canguzu, eelyo wakabbansaula makole ngaakaangidwe
mbuli ntali yapya mulilo.

15Mpoonya wakabweza mweebo wambongolo uucili muyumu, wajaya bantu bali
cuulu anguwo.

16Amane Samusoni wakaimba kati,

«Amweebo wambongolo ndajaya milwi-milwi yabantu, Amweebo wambongolo
ndajaya bantu bali cuulu.»

17Naakamana kwiimba, wakasowa mweebo. Nkabela busena oobo wakabwiita kuti
Cilundu Camweebo.

18Lino Samusoni wakafwa nyota, aboobo wakalilila Mwami Leza wakati,
«Wakandizundya kapati ndemubelesi wako, sena ono ndigonkelwe anyota akujatwa
batakuzi aaba Bafilisiti.

19Mpawo Mwami Leza wakabbobola ansi ku Lehi, eelyo kwakazwa maanzi,
Samusoni naakanywa wakayuma. Nkaako oobo busena bakabwiita kuti Enihakkole
nkokuti Mukalo wasikwiita, nkuucili asunu ku Lehi.

20Nkabela Samusoni wakabeteka Baisilayeli kwamyaka iili makumi obilo mumazuba
a Bafilisiti.»

Babetesi 16

Samusoni mbwaakainka ku Gaza

1Bumwi buzuba Samusoni wakaya ku Gaza, ooko wakaakubona mwaamu,
wakaswaangana anguwe.

2Eelyo baku Gaza bakaambilwa kuti, «Samusoni nkwali kuno. Mpawo busena oobo
bakabooba bakamulindilila masiku oonse kumulyango mupati wamunzi.»
Bakaluumwide masiku oonse kabayeeya buyo kuti, «Bwaca tulamujaya.»

3Nkabela Samusoni wakalede buyo kusikila aakati kabusiku eelyo wakabuka,
wakajata zitendele zyamunzi, wanonkolezya azicinda, wakazyulilizya amabwe
wazikulika, waakutanta aazyo atala aacilundu cilangene a Hebuloni.

Samusoni a Delila

4Lino kusule lyayaaya, Samusoni wakayanda mukaintu wakali kuzwa mukkuti lyaku
Soleki, zina lyakwe Delila.

5Eelyo bami ba Bafilisiti bakaza kumukaintu ooyo akuti kulinguwe,
«Komoongelezya, ubone na nguzu zyakwe zizwa kuli, alimwi tuzibe na inga
twamuzunda buti, kutegwa tumwaange akumupenzya. Wacita oobo, omwe-omwe
wesu uyookupa mali aansiliva aali cuulu amwaanda.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Delila wakaakuti kuli Samusoni, «Kondaambila ino nguzu zyako mpati zili boobu zizwa kuli? Naa muntu wayanda kukuzunda inga wakwaanga buti?“

7Samusoni wakamwaambila kuti, «Kuti naa bandaanga makole mapya aali ciloba aatanayuma, inga ndabula nguzu ndaba buyo mbuli bantu bamwi.»

8Bamvwe boobo bamwi ba Bafilisiti bakaletela Delila makole mapya aali ciloba aatanayuma, wakamwaanga angawo.

9Lino basikulindila bakaliyubide muŋanda. Mpawo wakati, «Bafilisiti bakuzida Samusoni!» Avundumuke wakadunsaula makole mbuli kuti nintali zipide amulilo. Maseseke aanguzu zyakwe taakayubunuka pe.

10Mpawo Delila wakaambila Samusoni kuti, «Bona, wandicenga wandaambila zyakubeja. Akaka kondaambila mboangwa.»

11Samusoni wakati kuli nguwe, «Kuti naa bandaanzya makole mapya aatana belesegwa, njoobula nguzu mbuli bantu bamwi.»

12Nkaako Delila wakabweza makole mapya akumwaanga angawo, wakati kuli nguwe, «Samusoni, bakuzida Bafilisiti!» Nkabela bantu aabo bakali yubide muŋanda. Pele wakadunsaula makole aayo ngaakaangizidwe kumaboko mbuli kuti nintali buyo.

13Lino Delila wakati kuli Samusoni, «Aono wandicenga kale, wandaambila zyakubeja. Akaka kondaambila mboangwa.» Samusoni wakamwaambila kuti, «Kuti naa mwandiluka zimpuma zili ciloba zyamasusu akanyandi akwaanga atumanzyo, inga ndabula nguzu akuba mbuli bantu bamwi.»

14Samusoni kalede, Delila wakaluka zimpuma zili ciloba, akanyandi, wazinyonesya amane wazyaanga atumanzyo. Ucimana wakati kuli nguwe, «Samusoni, bakuzida Bafilisiti!» Pele naakasinsimuka, wakadabaula tumanzyo akanyandi, wapombolola.

15Mpoonya Delila wakaambila Samusoni kuti, «Ino undiyanda buti koli ulandicenga? Wandicenga ziindi zyotatwe eezi. Kondaambila kuti naa nguzu zyako zizwida kuli?»

16Nkabela naakali kumukatazya buzuba abuzuba, akumoongelezya, limwi wakalenguka moyo.

17Wakaambila mukaintu maseseke woonse wakati, «Taakwe nindakageledwe mbwindakali kuba, nkaambo ndi Munazili uupedwe kuli Leza. Kuti naa ndagelwa, nguzu zyangu zilamana, njooba mbuli bantu boonse.»

18Lino Delila naakabona kuti wamwaambila maseseke oonse wakatumya kubami ba Bafilisiti wati, «Kamuboola ono twamweenzya wandaambila masimpe aamaseseke.» Mpawo bami ba Bafilisiti bakasika kumukaintu akuletelezya mali.

19Wakamubutika azibelo, amane wakaita muntu kuzoomugela zimpuma zili ciloba. Eelyo wakatalika kumusinsa, nkaambo wakacinyina nguzu.

20Mpoonya wakati, «Samusoni, bakuzida Bafilisiti!» Naakasinsimuka wakati, «Pe, njaanze nkalyoolole mbuli lyoonse.» Pele taakazi kuti Leza wakamusiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Bafilisiti bakamujata akumutulaula meso. Bakamutola ku Gaza, bakamwaanga anketani zyamukuba, alimwi wakali kuziya muntolongo.

22Ciindi eeco masusu akalitalikide kulampa alimwi.

Lufu lwa Samusoni

23Lino bami ba Bafilisiti bakabungana antoomwe kuti basekelele akupaizya kuli Dagoni leza wabo, nkaambo bakati, «Kayi tee ngu leza wesu waaba Samusoni kuli ndiswe.»

24Bantu nibakabona Samusoni bakalumbaizya leza wabo bati, «Leza wesu waaba sinkondoma kuli ndiswe, wakanyonyoona cisi cesu, wakajaya bamwi besu banji-banji.»

25Lino nibakacikondedwe bakati, «Amukalete Samusoni, azootusobanine.» Aboobo Samusoni wakaletwa kuzwa muntolongo, wazoobasobanina. Bakamwiimika akati kamisemo yobilo,

26nkabela Samusoni wakaambila mulombe wakali kumujatilila kuti, «Mbuti ndaampe misemo iijisilizi ŋanda kuti ndiyaame.»

27Ŋanda eeyo yakalizwide bantu, baalumi abakaintu abami boonse ba Bafilisiti bakali mumo, alimwi atala aaŋanda kwakali baalumi abakaintu bakati sike kuzyuulu zyotatwe bakali kweebela ciindi Samusoni kasobana.

28Mpawo Samusoni wakakomba Mwami Leza wati, «O Mwami Leza wangu, ndakukumbila, ndiyumye, kwalino buyo kuti mbweedezye bubi ku Bafilisiti bakanditulaula meso.»

29Nkabela Samusoni wakajata misemo yobilo eeyo, watonka anguzu, janza lyalulyo kuluumwi alyalumwensyi aluumbi.

30Mpoonya wakati, «Andifwe antoomwe a Bafilisiti.» Mpoonya wakatonka anguzu zyoonse, ŋanda eeyo yakooleka akulimba bami abantu boonse bakali mumo. Aboobo bantu mbaakajaya naakafwidilizya bakali banji kwiinda mbaakajaya kacipona.

31Eelyo bamukowa ababunyina boonse bakaboola kuzoomubweza baakumuzikka akati ka Zola a Esyitawoli mucuumbwe ca Manowa wisi. Samusoni wakabeteka Baisilayeli kwamyaka iili makumi obilo.

Babetesi 17

Zyamituni ya Mika

1Lino kwakali muntu umwi wakali kukkala munyika yatulundu-lundu ya Efulemu zina lyakwe Mika.

2Ooyu wakaambila banyina kuti, «Mali aalya aansiliva aali myaanda iili kkumi aumwi aakabbigwa, mucimana mwakasinganya mubbi nkemvwide, ngaaya ndaajisi ndime ndakaatolede.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Banyina bakati, «Mwami Leza akuleleke mwanaangu.» Eelyo mali oonse aaya wakaabweedezya kuli banyina, balo bakati, «Mukuti mwanaangu atasinganyizigwi mali aaya ndaapa ku Mwami Leza. Mwanaangu afule akubumba mutuni, nkaako ngaaya ndaapa kuli nduwe.»

4Kuzwa kumali aayo ngaakapilusizye kuli banyina, banyina bakagwisya mali aali myaanda yobilo, baakupa mufuzi, walo wakaafula mutuni, akubumba aumwi mutuni, mituni eeyi yakabikkwa mwa Mika.

5Lino Mika wakalijisi kapaililo kakwe mwini alimwi wakapanga akabaki kabupaizi kaefodi amituni imwi, amane wakabikka umwi wabana bakwe kuti abe mupaizi.

6Mazuba aayo kwakanyina mwami mu Isilayeli pe, umwi aumwi wakali kulicitila mbwayanda mwini.

7Lino kwakali mukubusi Mulevi wakali kuzwa ku Betelehemu mucisi ca Juda.

8Nkabela muntu ooyu wakali kuyabuyandaula busena bwakuyakila. Lino kayabweendeenda wakasika kucisi ca Tulundu-lundu ca Efulemu kuŋanda ya Mika.

9Mika wakamubuzya kuti, «Ino wazwidayi?» Wakati, «Ndili Mulevi ndazwida ku Betelehemu mucisi ca Juda, nja buyandaula busena bwakuyakila.»

10Mika wakamwaambila kuti, «Kkala andime, ube mulailili amupaizi wangu. Ndinookubbadela kkumi lyamali aansiliva amwaka, antoomwe azisani azyakulya.»

11Mpawo Mulevi ooyo wakazumina kukkala anguwe, nkabela wakalelwa mbuli umwi wabana ba Mika.

12Mika wakamubikka kuba mupaizi wakwe kakkala muŋanda yakwe.

13Mika wakati, «Lino mbwindajana Mulevi mupaizi ndaziba kuti Mwami Leza ulandileleka.»

Babetesi 18

Mika amusyobo wa Dani

1Mumazuba aayo kwakanyina mwami Muisilayeli. Musyobo wa Dani wakali kuyanda busena bwakukkala nkaambo balo tiibakana tola cisi cabo akati ka Baisilayeli.

2Nkaako Badani bakasala baalumi bosanwe basicamba kuzwida ku Zola aku Asyitoweli kuti bakatwele nyika akwiibona mbwiibede. Bakabaambila kuti, «Kamuya mukatwele nyika.» Eelyo nibakasika kunyika yatulundu-lundu ya Efulemu bakasikila kuŋanda ya Mika.

3Kabali ooko bakaziba mwaambo wa Mulevi uulya, nkabela bakamutola kumbali akumubuzya kuti, «Ino wakaboola buti kuno? Alimwi ncocita ncinzi? Ino mulimo nzi wini ngocita?»

4Wakabaambila kuti, «Twakazuminana a Mika, ndimubelesi wakwe, ndendime mupaizi wakwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Badani bakati ku Mulevi ooyo, «Twakukumbila tubuzizye kuli Leza kuti naa tweenda lubotu.»

6Mupaizi ooyo wakabaambila kuti, «Kamuya muluumuno. Mwami Leza ulilubwene lweendo lwanu oolu.»

7Baalumi aabo bosanwe bakainka, baakusika ku Laisyi akubona kuti bantu bakooko bakali kukkala cakuliiba mbuli Basidoni. Bakali muluumuno, tiibakali kubula cintu niciba buti, bakalivubide. Bakali kukkala kulaale a Basidoni, bakalikkalilide buyo, kabataswayani.

8Baalumi bosanwe aabo nibakapiluka ku Zola a Esyitawoli, babunyina bakababuzya kuti, «Mwaleta aali buti?»

9Bakaingula kuti, «Amunyamuke atukalwane munzi wa Laisyi nkaambo twakiibona nyika alimwi nimbotu. Mutaide kukkala, atweende! Tukiisaale!

10Tuyoojana bantu baliibide buyo. Nyika nimpati, alimwi Leza wiiaba kale kuli ndiswe, ninyika iitabuli cintu niciba buti.»

11Lino bali myaanda iili cisambomwe bamusyobo wa Dani, kabajisi zilwanyo bakanyamuka kuzwa ku Zola aku Esyitawoli,

12bakainka akuyooyaka zivuka ku Kiliyatijeyalimu mucisi ca Juda. Nkankakaako busena oobo ncobwiitwa kuti Mahenedani, nkokuti zivuka zya Dani. Busena oobu buli kumbo lya Kiliyatijeyalimu.

13Kuzwa kooko bakaya kumbele eelyo bakasika kucisi catulundu-lundu ca Efulemu, bakasikila kuŋanda ya Mika.

14Mpoonya baalumi bosanwe baya bakali kuyootwela nyika ya Laisyi bakaambila mbubakali aabo kuti, «Sena mulizi kuti mumaanda aaya kuli kabaki kabupaizi kaefodi, mutuni uubezedwe, mutuni uufulidwe amutuni umwi? Kayi mulizi cakucita.»

15Baalumi aabo bakaleela nkuko akusika ku ŋanda ya Mulevi uulya kumunzi wa Mika, nkabela bakamubuzya mbuli mbwaakali kupona.

16Baalumi aabo bakali myaanda iili cisambomwe azilwanyo zyabo bakaima kumbali aamanjililo aamulyango mupati.

17Eelyo basikutwela bosanwe baya bakanjila batola mutuni wansiliva amituni imwi akabaki kabupaizi. Ciindi eeco mupaizi ooyo wakaliimvwi kumbali aamanjililo aamunzi abaalumi myaanda iili cisambomwe bakajisi zilwanyo.

18Bantu aaba nibakanjila muŋanda ya Mika akugwisya mutuni uufulidwe amituni imwi akabaki kabupaizi, mupaizi ooyo wakababuzya kuti, «Ncinzi ncimwacita?»

19Balo bakamwiingula kuti, «Otusabila, umuna buyo, ulaba mulailili amupaizi wesu. Sena ncibotu kuti koli mupaizi wamuntu omwe buyo mucilawo camusyobo woonse umwi wa Isilayeli?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Naakamvwa boobo mupaizi ooyo wakakondwa kapati wakabweza kabaki kabupaizi amituni iilya, wakainka ambabo.

21Mbubakazwa oobo bainka, basolozya bana a ŋombe alubono lumwi kumbele lyabo.

22Nibakeenda musinzo uuli mbuubede, kuzwa kumunzi wa Mika, Mika abasinkondo bamwi bakabungana kuti baccilile bamusyobo wa Dani.

23Bababone buyo bakoompolola, Badani nibakacebuka bakati kuli Mika, «Ino mwanjilwa nzi kuti muboole kamuli mpi iili boobu?»

24Mika wakati, «Mwatola baleza bangu, amupaizi antoomwe, ino mebo ndasyaalilwa nzi? Ani mwandibuzizya nzi kuti, ‹Wanjilwa nzi?› »

25Eelyo Badani bakamwaambila kuti, «Watusabila, ccita koyanda kuti aaba bakuvumpe. Yebo amukwasyi wako mulajaigwa uupu.»

26Badani bakeenda, Mika naakabona kuti mbayumu wakapiluka buyo kumunzi.

27Kabajisi amituni yakapangide Mika amupaizi wakwe, Badani bakaakusika ku Laisyi, ooko kwakali bantu baya bakaliibide, bakabasaala akutenta munzi wabo.

28Taakwe wakali kukonzya kubavuna nkaambo kwakali kule aku Sidoni alimwi tiibakali kweendelana amisyobo imwi. Bakali kukkala mukkuti lyaku Betelehobi. Bamane kubakoma Badani bakayakulula munzi akukkala muli nguwo.

29Eelyo bakuuita kuti Dani zina lyasikale wabo, mwana wa Isilayeli, munzi ooyo kusaanguna wakali kwiitwa kuti Laisyi.

30Badani bakalibikkila mutuni wansiliva uufulidwe. Bana ba Jonatani mwanaa Gesyomu, mwanaa Mozesi, mbibakali bapaizi bamusyobo wa Dani kusikila bantu nibakatolwa mubuzike.

31Mbombuboobu Badani mbubakali kukomba mutuni wakafulidwe a Mika mumazuba oonse ŋanda ya Leza niyakali ku Syailo.

Babetesi 19

Mulevi amwanakasuwa wakwe wakumbali

1Mumazuba aayo nikwakanyina mwami mu Isilayeli, kwakali Mulevi umwi wakali kukkala kulaale kucisi catulundu-lundu ca Efulemu. Wakayanda musimbi waku Betelehemu mucisi ca Juda. Musimbi ooyo wakaba mwanakasuwa wakwe.

2Lino bakanyemezyenya amwanakasuwa wakwe, mukaintu ooyo wakatija wainka kuli wisi ku Betelehemu mucisi ca Juda, wakakkala kwamyezi yone.

3Mpoonya Mulevi wakanyamuka wamutobela kuti akamukombelezye akumuboozya. Wakainka ooko amubelesi wakwe ambongolo zyobilo. Eelyo naakasika kuliwisizyala, musimbi ooyo wakamunjizya muŋanda. Wisizyala awalo wakamutambula amaanza obilo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Wakamukumbila kuti akkale-kkale mazuba otatwe, wakacita oobo.

5Nibwakaca cifumo-fumo mubuzuba bwane bakafuma kulibambila lweendo lwabo, pele wisizyala wakaambila mukwaakwe kuti, «Saanguna kulya kuti ujane nguzu, noteende kabotu.»

6Lino baalumi bobilo aabo bakakkala balya. Alimwi wisizyala wakaambila mukwaakwe kuti, «Ndakukumbila woone abwasunu, utangale.»

7Lino buce mwaalumi ooyu naakanyamuka kuti aende wisizyala wakamukasya alimwi, woona abwalo oobo.

8Mubuzuba bwasanu, nibwakaca, wakafuma kuti aende, pele wisizyala wakamukasya wakati, «Peepe, akaka ulainka kwabakumazuba.» Aboobo bakalya boonse bobilo.

9Lino muntu ooyu amwanakasuwa wakwe amubelesi wakwe nibakalibambila kuti beende, wisizyala wakati kulinguwe, «Bona, lyaunka kale, ino kuti oona buyo kuno. Woona utangale, juunza inga wafuma kulibambila, muunke kulindunywe.»

10Pele mwaalumi taakwe nakoona, wakanyamuka, wakeenda mane waakusika kufwiifwi aku Jebusi nkokuti Jelusalemu. Wakalijisi ambongolo zyobilo zyakajisi zikkalilo, amwanakasuwa wakwe.

11Basike buyo afwiifwi a Jebusi zuba lyakalomba moombe, mubelesi ooyo wakaambila simalelo aakwe kuti, «Atuleye mumunzi wa Bajebusi toone.»

12Pele walo wakamwaambila kuti, «Tatweelede kuleya mumunzi wabamasi, batali Baisilayeli. Atwiindilile tuye ku Gibeya.

13Tukoonene nkuko nikuba ku Lama.

14Mpoonya bakaindilila munzi wa Jebusi, baakusika ku Gibeya mucisi ca Benjamini zuba nolibbila.

15Bakaleela nkuko kuti bakoone, Mulevi wakainka akuyookkala mubbuwa lyakulyookezela lyamunzi ooyo, pele taakwe muntu naba omwe wakabatola kuŋanda kuti bakoonene nkuko pe.»

16Kumane kwakasika umwi mudaala wakazwida kumuunda kumangolezya. Muntu ooyu wakali kukkala munyika yatulungu-lundu ya Efulemu, wakali mweenzu mu Gibeya. Banyinzi bakali bamusyobo wa Benjamini.

17Mudaala ooyo naakabona silweendo mubbuwa lyamunzi wakamubuzya kuti, «Ino wazwida kuli? Alimwi uya kuli?»

18Walo wakaingula kuti, «Twazwa ku Betelehemu mucisi ca Juda, tuya kule kucisi catulundu-lundu ca Efulemu nkwezwa. Ndakainkide ku Betelehemu, lino ndimunzila kupiluka kumunzi wangu. Pele taakwe wanditambula pe.

19Tulijisi bwizu bwambongolo zyesu abulilu bwesu, mebo a musimbi ayooyo ngotulaawe, tobatwanga bako.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Mpawo mudaala wakati, «Mbubo inga moona kwangu, inga ndamucitila zyoonse nzyomuyanda, kuti mutabi nomoona mubbuwa.»

21Nkaako wakabaleta kuŋanda yakwe, ooko wakasanina mbongolo zyabo, alimwi nibakamana kusamba kumaulu bakalya.

22Lino kabacikondedwe, baalumi babi bamumunzi bakazinguluka ŋanda akukonkoola acitendele, nkabela bakaambila mwiniŋanda kuti, «Mugwisye anze mweenzu wako kuti tumucite mbotuyanda.»

23Mpoonya mwiniŋanda ooyo wakazwa anze, wabaambila kuti, «Peepe, nobakwesu, mutaciti boobo pe. Mulibwene kuti mmweenzu wangu.

24Ino mbuti mwanaangu musimbi ooyu amwanakasuwa wakwe, ambweni ndilete mbabo anze. Inga mwacita kufumbwa ncomuyanda, pele kutali kulinguwe.“

25Pele bantu aabo taakwe nibakamuswiilila. Abone boobo Mulevi wakatonka mwanakasuwa wakwe anze nkabela bakacita mbobayanda masiku oonse do nibwakaca. Nibwakangwengwemuka, bakamuleka.

26Lino mukaintu ooyo wakaboola wazoowida amulyango waŋanda mwakali mwaalumi wakwe kusikila zuba nilyakapasula.

27Mpawo mulumaakwe wakabuka, eelyo naakajalula ŋanda kuti atalike lweendo lwakwe, wakabona mwanakasuwa wakwe kalede amulyango maanza kali acikunguzyo.

28Mpoonya wakamwaambila kuti, «Buka tweende.» Pele walo taakwe naakaingula pe. Eelyo wakamutansika ambongolo yakwe, mpawo wakatalika lweendo lwakuya kumunzi wakwe.

29Nkabela naakaakusika, wakaakunjila muŋanda akugwisya panga. Wakatalika kukosoola mwanakasuwa wakwe ooyo muzibeela zili kkumi azibili. Kumane wakazitumizya muzisi zyoonse zyanyika ya Isilayeli.

30Lino boonse bakacibona bakati, «Cintu cili boobu tacinacitikide alili. Ino tulacita buti amakani aaya?»

Babetesi 20

Baisilayeli mbubakalibambila Nkondo

1Mpoonya bantu boonse ba Isilayeli bakayoboloka, bakazwa muzisi zyoonse kuzwa ku Dani kusikila ku Biiyasyeiba, kubikkilizya acisi ca Giliyadi, bakabungana antoomwe kumbele lya Mwami Leza ku Mizipa.

2Nkabela basololi bamisyobo yoonse ya Isilayeli bakaliko ooko kwakabungene bantu ba Leza. Kwakali bantu basika kuzyuulu zili myaanda yone balwana nkondo yaansi amapanga.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ciindi eeco bamusyobo wa Benjamini bakamvwa kuti Baisilayeli bamwi bali ku Mizipa. Lino Baisilayeli bakabuzya Mulevi uulya kuti, «Twaambile, ino cakacitika buti?»

4Mpoonya Mulevi ooyo wakaingula kuti, «Ndakasika ku Gibeya mucisi ca Benjamini, mebo amwanakasuwa wangu kuti toone nkuko.

5Mpawo bantu baku Gibeya bakaboola kuti bandijate, bakazingulukide ŋanda ciindi camasiku, bakali kuyanda kundijaya, nibakakacilwa bakajata mwanakasuwa wangu, bamucita zitaambiki, nkabela wakafwa.

6Mpoonya ndakamubweza akumukosoola muzibeela akuzitumizya kumisyobo yoonse ya Isilayeli, nkaambo bantu aaba ncintu cisesemya munyika ya Isilayeli.

7Nywebo nobantu ba Isilayeli nomuli waano, amukosole makani aaya naa tweelede kwaacita buti.»

8Mpawo bantu boonse bakanyamuka antoomwe bakati, «Taakwe naba omwe wesu uutibweede kutente lyakwe nikuba kuŋanda yakwe pe.

9Pele mbotuticite mboobu. Tulauma cisolo, kuti tubone naa mbaani batikalwane munzi wa Gibeya.

10Tulasala bantu bamanya kkumi kuzwa kumisyobo yoonse ya Baisilayeli kuti babambile basilumamba zyakulya. Basilumamba bayooinka kuyoobweedezezya baku Gibeya cibi cabo.»

11Aboobo bantu boonse bakabungana antoomwe kuti balwane munzi ooyo.

12Mbombuboobu misyobo yoonse ya Isilayeli mbuyakatuma basilumamba mucisi coonse ca Benjamini bakati, «Ino ncinzi eeci ncimwakacita?

13Lino amutupe babi aabo bali mu Gibeya, kuti tubajaye akugwisya bubi oobu munyika ya Isilayeli.» Pele bamusyobo wa Benjamini tiibakaswiilila Baisilayelinyina pe.

14Lino Babenjamini bakaboola ku Gibeya kuzwa muminzi yoonse ya Benjamini kuti bazoolwane Baisilayelinyina.

15Mubuzuba oobo bakabunganya basilumamba bakali zyuulu zili makumi obilo acisambomwe balwanya mapanga. Kunze lyabaaba, kwakali abamwi basilumamba bakasalidwe kuzwa ku Gibeya, aaba bakali myaanda iili ciloba.

16Boonse bakali basicimwensi, bakali kukonzya kufusa bbwe kuuma nikaba kasusu kakunyina akwiinzya pe.

17Eelyo Baisilayeli kuleka Babenjamini, bakabunganya basilumamba bakali zyuulu zili myaanda yone balwanya mapanga.

Babenjamini mbubakalwana

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino Baisilayeli bakaya ku Beteli kuyoobuzya kuli Leza kuti, «Ino mbabali besu batisaangune kuyoolwana Babenjamini?» Mpawo Mwami Leza wakati, «Bajuda mbabeelede kusaanguna kuunka.»

19Nibwakaca Baisilayeli bakabuka akuyooyaka zivuka kumbali aa Gibeya.

20Bamane bakaya kuyoolwana Babenjamini, eelyo Baisilayeli bakaima mumindando ku Gibeya.

21Abalo Babenjamini bakazwa mumunzi wa Gibeya bazoolwana, mubuzuba oobo kwakajaigwa Baisilayeli bali zyuulu zili makumi obilo azibili.

22Pele Baisilayeli bakayumizyanya, bakaima mumindando alimwi mubusena oobo mbubakaimvwi kusaanguna.

23Baisilayeli bakainka kuyoolilila Mwami Leza mane kusikila kumazuba, eelyo bakabuzya Mwami Leza kuti, «Sena tuleelede kuyoolwana bakwesu Babenjamini alimwi?» Mwami Leza wakati, «Kamuya mukabalwane.»

24Nkaako Baisilayeli bakainka lwabili.

25Abalo Babenjamini bakazwa mumunzi wa Gibeya bazoolwana, ciindi eeci kwakajaigwa Baisilayeli basika kuzyuulu zili kkumi alusele balwana amapanga.

26Mpoonya Baisilayeli boonse bakainka ku Beteli kuyoolila ku Mwami Leza, bakaliimya kulya buzuba oobo mane kusikila kumangolezya. Bakapa zipaizyo zyakutenta, azyalumvwano ku Mwami Leza.

27Kumane bakabuzya Mwami Leza ooko nkaambo bbokesi lyacizuminano lya Mwami Leza nkulyakabede kwamazuba aayo.

28Fineyasi mwana wa Eliyazaa, mwana wa Aloni, nguwakali kulilanga ciindi eeco. Bantu bakati, «Sena tuunke alimwi kuyoolwana bakwesu Babenjamini, naa tubaleke buyo?» Mwami Leza wakati, «Kamuya nkaambo juunza njobaaba kulindinywe.»

29Aboobo Baisilayeli bakayubika bamwi bantu kuzinguluka Gibeya.

30Nkabela mubuzuba bwatatu Baisilayeli bakainka kuyoolwana Babenjamini akwiima mumindando ku Gibeya, mbubonya mbuli mbubakacitide kale.

31Babenjamini nibakainka kuyoobalwana, bakasiya munzi akuya kule, lino mbubonya mbuli kuziindi zimwi bakatalika kuuma akujaya Baisilayeli mumigwagwa, yakali kuya ku Beteli, kuya ku Gibeya amusokwe, bakajaigwa bakatisike kumakumi otatwe.

32Mpoonya Babenjamini bakati, «Twabatanda mbubonya mbuli lutaanzi.» Baisilayeli bakati, «Atutije kuti kabaciza kulaale kuzwa mumunzi mane kumigwagwa.»

33Nibakasika ku Balitama Baisilayeli bakali kutija bakaima mumindando, aawo beenzinyina bakayubide bakayubunuka mumasena aabo kumbo lya Geba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Bakasalidwe kuyoolwana munzi wa Gibeya bakali zyuulu zili kkumi. Nkondo yakayuma, pele Babenjamini taakwe nibakazi kuti mapenzi akali aafwiifwi ambabo pe.

35Mwami Leza wakazunda Babenjamini kumbele lya Baisilayeli, nkabela mubuzuba oobo, Babenjamini bakajaigwa bakali zyuulu zili makumi obilo azisanu amwaanda. Aaba boonse bakali baabo bakali kulwanya mapanga.

36Babenjamini bakabona kuti bazundwa. Baisilayeli bakacita mbuli kuti batija Babenjamini nkaambo bakali kusyoma beenzinyina bakayubide ku Gibeya.

37Aabo bakayubilide bakazwa akusaala munzi woonse. Bakajaya bantu boonse bakali mumunzi.

38Citondezyo ncibakapangene Baisilayeli ncakuti, babona busi kabuuntumuka mumunzi,

39baya batija baleelede kupiluka mulumamba. Babenjamini bakatalika kuuma akujaya bantu bakali makumi otatwe bakali kuyeeya kuti, «Ncobeni twabazunda mbuuli lyoonse.“

40Citondezyo nicakalibonya kuzwa mumunzi, nkokuti musumpuululu wabusi niwakalibonya, Babenjamini bakaceba musule bakabona munzi woonse wuunta busi.

41Mpoonya Baisilayeli baya bakapiluka mulumamba, aawo Babenjamini bakayoowa mukuti bakabona kuti mapenzi abasikila.

42Nkaako bakatija, batozya kunkanda, pele basinkondonyina bakabeenzya, nkabela aabo bakazwida mumunzi bakabajaya mumigwagwa.

43Baisilayeli bakabbatikizya Babenjamini, akubatandaanya baakubeenzya kujwe lya Gibeya.

44Babenjamini bakajaigwa bakali zyuulu zili kkumi alusele.

45Bamwi bakanyona akutijila kumwaala waku Limoni, pele zyuulu zyosanwe bakajaigwa mumigwagwa. Bakali buyabubatandaanya kuya ku Gidomu, ooko kwalo kwakajaigwa bali zyuulu zyobilo.

46Babenjamini bakajaigwa mubuzuba oobo bakali zyuulu zili makumi obilo azisanu, boonse bakali basimapanga basinguzu.

47Pele bali myaanda iili cisambomwe bakatijila kunkanda kumwaala waku Limoni, bakaakukkala ooko kwamyezi yone.

48Baisilayeli bakapiluka kukulwana Babenjamini bamwi akubajaya boonse, bantu abanyama babo mbibakajana. Aminzi yoonse bakiitenta.

Babetesi 21

Musyobo wa Benjamini mbuwakakwata

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Baisilayeli bakakonkezezye ku Mwami Leza ku Mizipa kuti, «Taakwe naba omwe wesu uuti kakwasye mwanaakwe ku Mubenjamini pe.»

2Lino bantu bakaboola ku Beteli akukkala ooko kumbele lya Leza mane kumangolezya, kabalila akweema kapati

3kabati, «Mwami Leza wa Isilayeli, ino caba buti kuti umwi wamisyobo ya Isilayeli ube afwiifwi kumaninina?»

4Mubuzuba bwakatobela bantu bakainka kakucili kooko, baakuyaka cipaililo, akupa zipaizyo zyakutenta azyalumvwano.

5Kumane Baisilayeli bakati, «Sena kuli ciinga cimwi akati kamisyobo ya Isilayeli yoonse catakasika kumbungano iilya ya Mwami Leza?»

6Bakakonkezezye kuti kufumbwa watakasika ku Mwami Leza ku Mizipa uyoojaigwa bakati, «Musyobo umwi wazwa mu Baisilayeli sunu.

7Ino tulacita buti kuti tubajanine bakaintu aaba baalumi basyaala, kayi twakakonkezya ku Mwami Leza kuti tatukooyookwasya bana besu kulimbabo?»

8Bakabuzya kuti, «Ino ncicili ciinga mu Baisilayeli catakasika ku Mwami Leza ku Mizipa?» Bakajana taakwe naba omwe wakasikide kumbungano kuzwa ku Jabesyi Giliyadi.

9Bantu nibakali kulwana, taakwe muntu naba omwe waku Jabesyi Giliyadi wakajaigwa.

10Aboobo mbungano yakatuma basicamba bakali zyuulu zili kkumi azibili, akubalailila kuti, «Kamuya mukajaye bantu boonse baku Jabesyi Giliyadi, bakaintu abana boonse.

11Mukacite boobu, mukajaye baalumi boonse abakaintu bazi kale baalumi.“

12Munzila eeyi bakaakujana basimbi bali myaanda yone, bakabeeta kuzivuka ku Syailo, uuli munyika ya Kenani.

13Lino mbungano yakatumya nkombe ku Babenjamini bakakkede kumwaala waku Limoni kuti tutacilwani limbi.

14Nkaako Babenjamini bakaboola, bakabapa basimbi aabo batakajaigwa baku Jabesyi Giliyadi. Nikuba boobo tiibakazulila pe.

15Lino bantu bakababeda aankumbu Babenjamini, nkaambo Mwami Leza wakabulizya musyobo umwi mu Baisilayeli.

16Aawo bapati bambungano bakati, «Mukuti bakaintu Bababenjamini banyonyoonwa, ino baalumi basyaala inga tulabajanina kuli bakaintu?

17Babenjamini basyaala beelede kuba aabasikukona, kutegwa kutabi musyobo umwi wa Isilayeli uuloba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Tatukonzyi kubapa bana besu basimbi kuti bakwate, nkaambo swebo Tobaisilayeli twakakonkezya kuti, ‹Asinganyizigwe woonse upa mukaintu kuba Benjamini.›

19Lino amubone kulipobwe lya Mwami Leza licitika mwaka amwaka ku Syilo, kunyika lya Beteli, ajwe aanzila iizwa ku Beteli kuya ku Syekemu, kumusanza lya Lebana.»

20Bakalailila Babenjamini kuti, «Kamuya mukayube mumyuunda yansaansa,

21kamulangilila. Ciindi basimbi baku Syilo baakuzwa kuti bazoosangane mukuzyana, mukazwe cakufwambaana mumyuunda yansaansa kuti umwi aumwi wanu akalijatile mukaintu kuzwa kubasimbi baku Syilo mwaakumana mukabatole kucisi ca Benjamini.

22Ciindi bamawisi naa banyinandumi baakututongookela, tuyoobaambila kuti, ‹Amutubede aalubomba kwiindila mukubagwasya nkaambo taakwe nitwakabajanina bakaintu ciindi cankondo, nywebo tamukwe mulandu nkaambo tiimwakakwasya bana banu kuli mbabo.› »

23Lino mbombuboobu Babenjamini mbubakacita. Ciindi basimbi nibakali kuzyana, umwi aumwi mulombwana wakajata umwi musimbi akutola kuti akabe mukaintu wakwe. Aawo bakapiluka kulukono lwabo akuyakununa minzi akukkala muli njiyo.

24Ciindi eeci Baisilayeli bakasiya busena oobo akupilukila kuminzi yabo, kumisyobo aziinga zyabo. Umwi aumwi kulukono lwakwe.

25Mumazuba aayo Baisilayeli bakanyina mwami. Bakalikwiide kulicitila umwi aumwi kufumbwa cimubotela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lute

Lute 1

Elimeleki amukwasyi wakwe mbubakalonga

1Lino mumazuba aalya Baisilayeli nibakali kweendelezegwa ababetesi, kwakaba nzala munyika ya Isilayeli. Nkabela umwi mwaalumi waku Betelehemu, mucisi ca Juda wakatija nzala eeyo wainka kuyookkala munyika ya Mowabu. Wakatolelezya mukaintu wakwe abana balombe bobilo.

2Mwaalumi ooyo wakali Elimeleki, mukaintu wakwe wakali Naomi, bana bakwe bakali Maloni, a Kiliyoni. Bakali Baefulati bazwa ku Betelehemu mucisi ca Juda. Nibakaakusika kunyika ya Mowabu bakaakukkala.

3Eelyo Elimeleki mulumi wa Naomi wakafwa, aboobo mukaintu wakasyaala alikke abana bakwe bobilo baya.

4Lino bana aabo bakakwata bakaintu bakucisi ca Mowabu. Izina lyamukaintu umwi ngu Olipa, umwi ngu Lute. Bakakkala ooko myaka yakatisike kukkumi.

5Nkabela Maloni amwanookwabo Kiliyoni bakafwa, eelyo Naomi wakajana penzi lyakufwidwa mulumi abana bakwe bobilo.

Naomi a Lute mbubakapiluka ku Betelehemu

6Naomi wakanyamuka abamukabana bakwe kuti apiluke kwabo kuzwa mucisi ca Mowabu, nkaambo wakamvwa kuti Mwami Leza wakaleleka bantu bakwe mukubapa zilyo.

7Aboobo wakati azwe oomo mucisi mwaakabede, wakanyamuka abamukabana bakwe bobilo, bakali kuyabweenda munzila kuti bapiluke kucisi ca Juda.

8Naomi wakaambila bamukabana bakwe kuti, «Amubweede kwanu. Leza amufwide luzyalo, mbubonya mbumwakacitila bafu ambumwandicitila mebo.

9Leza amugwasye kuti mukakwatwe, alimwi mukakkale muluumuno.» Aawo Naomi wakabalaya kwiinda mukubamyonta, nkabela bakatalika kulila.

10Bakamwaambila kuti, «Peepe! Katuya buyo toonse kulindinywe.»

11Lino Naomi wakati, «Peepe, bana bangu, amubweede. Ani inga mwainka buti andime, neentacizyali, ino inga ndabajana kuli bana bakumukwata?

12Amubweede kulindinywe bana bangu nkaambo mebo ndacembaala, nsikonzyi kukwatwa alimwi. Nikuba kuti kacikonzeka kuti nkwatwe sunu akuba aabana balombe,

13sena nimwakonzya kulindila mane bakakomene? Sena nimwakonzya kulikasya kukwatwa kumbi akaambo kambabo? Peepe, nobana bangu! Moyo wangu uluuside kapati akaambo kanu, Mwami Leza wandiletela mapenzi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Bamvwe boobo bakalilisya. Lino Olipa wakamyonta banyinazyala walaya, wapiluka, pele Lute wakabakakatila.

15Lino Naomi wakati, «Bona! Mukwatwanyoko wapilukila kulimbabo akuli baleza bokwabo, piluka ayebo.»

16Lute wakaingula kuti, «Mutandisungilizyi kumusiya nikuba kutamutobela, nkaambo kufumbwa nkomuya ndaya ambebo, nkomuyookkala ambebo njookkala. Bantu banu bayooba bantu bangu, Leza wanu uyooba Leza wangu.

17Kufumbwa nkomuyoofwida ambebo nkweyoofwida akuyoozikkilwa. Mwami Leza andisubule akwiindilila kuti naa cintu cimwi cikandaandaanye andinywe kuleka buyo lufu.»

18Naomi naakabona kuti Lute ulisinizizye kuunka aawe, wakaleka kumusungilizya.

19Aboobo bakeenda boonse bobilo mane limwi baakusika ku Betelehemu. Basike buyo bantu boonse bamumunzi bakagambwa akaambo kabo, bamakaintu bakati, «Ma! Sena tali Naomi ooyu?»

20Naomi wakabaingula kuti, «Mutandiiti limbi kuti Naomi kwaamba kuti, uusangalede pe, amundiite kuti Mala nkokuti uuside, nkaambo Singuzuzyoonse wandiletela mapenzi aataambiki!

21Nindakainka ndakalizulizizye, pele Leza wandiboozya acinkwamaanza. Ani inga mwandiita buti kuti Naomi? Mwami Leza wakandipenzya kapati wakandoombya!»

22Mbombuboobu mbwaakapiluka Naomi. Wakaza a Lute Mumowabu mukamwanaakwe. Bakasika ku Betelehemu ciindi cakutebula maila.

Lute 2

Lute Mbwaakabeleka mumyuunda ya Bowazi

1Lino kwakali simukowa wamulumi wa Naomi, muntu mulemu muvubi waluzubo lwa Elimeleki, wakali kutegwa Bowazi.

2Nkabela Lute Mumowabu wakaambila Naomi kuti, «Anduunke kumyuunda, nkavulule makunka aamaila, mumuunda wayooyo uuyoondifwida luzyalo.» Mpawo Naomi wakamwaambila kuti, «Mbubo, koya mwanaangu.»

3Aboobo Lute wakaya kumyuunda, uyabuvulula katobela basikutebula aalaale. Mucoolwe cakwe wakasika kucibeela camuunda cakali ca Bowazi siluzubonyina Elimeleki.

4Lino Bowazi wakasika kuzwa ku Betelehemu, wajuzya basikutebula wati, «Mwami Leza abe aandinywe.» Abalo bakaingula kuti, «Mwami Leza akuleleke!»

5Bowazi wakabuzya mulangi wabasikutebula kuti, «Ino nguni musimbi ooyu?»

6Mpawo mulangi wakaingula kuti, «Ooyu musimbi Mumowabu ngonguwe wakaboola aa Naomi kuzwa kucisi ca Mowabu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Wakakumbila kuti, ‹Mvulule akubweza akati kamakunka musule lyabasikutebula!› Waza cifumo-fumo, wabeleka ciindi coonse mane kusikila lino, taakwe naalyookezya akasyoonto pe.»

8Lino Bowazi wakaambila Lute kuti, «Swiilila mwanaangu. Utanoovululi mumuunda wamuntu uumbi. Utayi kumbi pe. Kokkala ababelesi bangu basimbi aaba.

9Kolangide buyo mumuunda oomu mobatebula wamana koya bubatobela. Ndabalailila babelesi bangu kuti kabatakupenzyi. Alimwi kuti naa wafwa nyota, koya kunongo, akunywa maanzi ngibateka babelesi bangu.»

10Lute naakamvwa boobo wakavuntama wati, «Ani inga wandifwida luzyalo buti oobuya? Kundigwasya boobu mebo ndemweenzu!»

11Bowazi wakaingula kuti, «Ncobeni ndakalwiidwa makani oonse ngokacitila banyokozyala kuzwa lyakafwa mulumi wako. Ndakamvwa mbookasiya uso abanyoko acisi cokwanu, ambookaza okuno kumusyobo ngootakazi.

12Mwami Leza akuleleke nkaambo kamilimo yako, ukatambule bulumbu buzwide kuzwa ku Mwami Leza wa Isilayeli, nkaambo waza kulinguwe kuti uzooyubile nkuko.»

13Lute wakati, «Ncobeni ndajana coolwe kulinduwe, simalelaangu, nkaambo wanduumbulizya akuumuzya moyo wangu, nikuba kuti nsili umwi wababelesi bako.»

14Nicakasika ciindi cakususula, Bowazi wakamwaambila kuti, «Boola tulide antoomwe, nceeci cinkwa awaini.» Ciindi naakakkala kumbali lyabasikutebula, wakamutambika maila makange, nkabela wakalya, wakkuta wasiya amwi.

15Lute kanyamukide kale kuya kukuvulula, Bowazi wakalailila babelesi bakwe baalumi kuti, «Avulule koonse-koonse, naaba akati kamisunta yamaila. Mutamukasyi pe.

16Kamusomona maila amwi, mumusiile abweze. Mutamukalalili pe.»

17Nkaako Lute wakacili kuvulula oomo mumuunda mane kusikila kumabbililo aazuba. Lute naakauma maila ngaakavulwide, wakajana kuti kwakatizule ntumba.

18Eelyo wakabweza, wainka kumunzi, watondezya banyinazyala ncaakavulula. Azyalo zilyo nzyaakasiide naakakkuta, wakazitola wabapa.

19Banyinazyala bakamubuzya kuti, «Wali kuyoovulula kuli sunu? Wali kubelekela kuli? Alumbwe muntu ooyo wakugwasya!» Lute wakalwiida banyinazyala nkwaakali kubelekela. Wakati, «Nkundali kubelekela nkukwa Bowazi.»

20Lino Naomi wakaambila mukamwanaakwe kuti, «Mwami Leza aleleke muntu ooyo! Mwami Leza taleki kutondezya luzyalo lwakwe kubaumi abafu.» Alimwi Naomi wakamwaambila kuti, «Ooyo muntu ngwamukowa andiswe, nguutulela.»

21Lute Mumowabu wakaindilizya akuti, «Alimwi wandaambila kuti, ‹Uleelede kukkala ababelesi bangu, kusikila bakamanizye kutebula.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Naomi wakaambila Lute mukamwanaakwe kuti, «Iiyi, mwanaangu, ncibotu kuti koinka ababelesi bakwe basimbi, nkaambo mumuunda waumbi inga bakupenzya.»

23Aboobo Lute wakakkala ababelesi ba Bowazi kavulula mane kusikila nibakamanizya kutebula. Ciindi coonse eeci wakali kukkala abanyinazyala.

Lute 3

Lute mbwaakajana Mwaalumi

1Buzuba bumwi Naomi banyinazyala Lute wakati, «Mwanaangu ino mbuti kuti ndakujanina ŋanda, kuti zintu zikweendele kabotu?

2Swiilila! Uulya Bowazi, uuli ababelesi mbookali aabo, ngusimukowa. Bona! Sunu masiku unoopupulula maila acuumino cakwe.

3Samba, unane tufuta, usame kabotu, uunke kucuumino, pele atazibi kuti nkoli mane kusikila akamanizye kulya akunywa.

4Lino aona ubone mpalede, eelyo uvumbule kumaulu aakwe ulale, uyookwaambila ncotikacite.»

5Lute wakaingula kuti, «Coonse ncomwandilailila njoocicita.»

6Eelyo Lute wakainka kucuumino, wacita mbubonya mbuli banyinazyala mbubakamulailila.

7Ciindi Bowazi naakamana kulya akunywa, alimwi kaboteledwe, wakaakulala kumamanino aacilwi camaila. Kalede Lute wakasika cabuumuzi wavumbula maulu aakwe walala.

8Lino akati kamasiku Bowazi wakatilimuka, wasanduka, wajana kuti kuli mukaintu uulede kumaulu aakwe.

9Wakamubuzya kuti, «Nduweni?» Lute wakamwiingula kuti, «Ndime Lute mubelesi wako. Tee kayi nduwe ooelede kundilela mukuti uli wamukowa.»

10Mpawo Bowazi wakati, «Leza akuleleke, mwanaangu, nkaambo ooku kusyomeka kwako kuli ndime nkupati kwiinda nkookajisi kuli banyokozyala, kayi tookayanda balombe bacete nibaba bavubide.

11Lino utayoowi mwanaangu. Coonse cili buti ncooamba, nzoocicita, nkaambo basimunzima boonse balizi kuti ulizyedwe.

12«Lino ndime simukowanyoko kasimpe, pele nkwali simukowa umwi wini-wini.

13Ona masiku aano, lino bwaca buyo, kuti naa ooyo muntu ulazumina kukulela, ncibotu, pele kuti katayandi kucita oobo, Mwami Leza mbwali muumi, nzookulela. Lala, mane buce.»

14Aboobo Lute wakalala kumaulu aakwe, mane bwaca, pele wakabuka kakucili kooko. Eelyo Bowazi wakati, «Batazibi kuti kwasikide mukaintu okuno kucuumino.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Alimwi wakati, «Leta mulembo ngosamide uujate.» Lino wakamweelekela maila manji, wamupa, aboobo Lute wakapiluka kumunzi.

16Naakasika kuli banyinazyala, bakamubuzya kuti, «Ino weenda buti, mwanaangu?» Mpawo Lute wakabaambila zyoonse Bowazi nzyaakamucitila.

17Wakati, «Wandipa aaya maila wati, ‹Toelede kupiluka acinkwamaanza kuli banyokozyala pe.› »

18Lino Naomi wakati, «Kkala, mwanaangu, mane ukazibe naa makani alaba buti. Nkaambo ooyo mwaalumi takoolyookezya pe, ulaamana makani sunu.»

Lute 4

Bowazi mbwaakakwata Lute

1Lino Bowazi wakaya kumulyango mupati wamunzi, wakkala ooko. Nkabela kwakainda ooyo simukowa Bowazi ngwaakali kwaamba. Mpawo Bowazi wakati, «Musa, leela waano.» Lino wakaleya, wakkala.

2Bowazi wakasala baalumi bali kkumi akati kabapati bamunzi, wabaambila kuti, «Anywebo amukkalile waawa.» Lino bakakkala.

3Bowazi wakaambila simukowa ooyo kuti, «Naomi wakaboola kuzwa kunyika ya Mowabu, lino uyanda kuulisya caabilo canyika cakali ca Elimeleki mukwesu.

4Nkaambo kaako ndayeeya kuti ndeelede kukwaambila makani aaya aakuti ucuule caabilo eeci kumbele lyabantu aaba bakkede waawa bapati babantu bangu. Kuti naa ulayanda kucuula, ucuule. Pele kuti naa toyandi kucuula undaambile, kuti ndizibe, nkaambo taakwe muntu uumbi weelede kucuula ccita nduwe, kwamana ndime.» Mpawo wakati, «Ndacuula.»

5Lino Bowazi wakati, «Mubuzuba oobo mbubonya nozooula muunda kuzwa kuli Naomi, uleelede kuzootolelezya Lute mukamufu Mumowabu, kuti ubusye zina lyamufu mucaabilo cakwe.»

6Simukowanyina ooyo wakati, «Nsikonzyi kucuula inga njoobisya caabilo cangu ndemwini. Cuule, nkaambo mebo nsikonzyi kucuula pe.»

7Lino kale-kale mucisi ca Isilayeli kwakali ciyanza cili boobu. Muntu ayanda kulya zina naa kuula lubono, wakali kusamununa ndyasyo yakwe, wapa mweenzinyina. Mbombuboobu mbubakali kusinizya makani mu Isilayeli.

8Aboobo ooyo simukowanyina naakaambila Bowazi kuti, «Koula omwini, wakasamununa ndyasyo yakwe.»

9Nkabela Bowazi wakaambila bapati abantu boonse kuti, «Ndinywe bakamboni. Mwabona kuti buzuba buno ndaula mbono zyoonse zya Elimeleki azyoonse zya Kiliyoni azya Maloni kuzwa kuli Naomi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Awalo Lute Mumowabu muka Maloni waba mukaintu wangu, abusye zina lyamufu mucaabilo cakwe, kuti zina lyamufu litalobi akati kababunyina nimuba mumunzi wakwe. Ndinywe bakamboni bangu sunu.»

11Lino bapati abantu boonse bakakkede amulyango mupati wamunzi bakati, «Tuli bakamboni. Mwami Leza acite kuti mukaintu ooyu ngotilete muŋanda yako abe mbuli Lacelo a Leya, nkaambo aaba bobilo mbibakayaka mukwasyi wa Isilayeli. Uvube mu Efulata akuba simpuwo mu Betelehemu.

12Bana aabo Mwami Leza mbayookupa amukaintu ooyu, bazooyaka mukwasyi mbuli wa Pelezi, ooyo Tamaa ngwaakazyalila Juda.»

Lunyungu Lwa Devedi

13Mbombuboobu Bowazi mbwaakakwata Lute. Lute naakamita wakazyala mwana mulombe.

14Mpoonya bakaintu bakaambila Naomi kuti, «Alumbwe Mwami Leza, nkaambo sunu taakusiya kuti ubule simukowanyoko uukulela. Mwana ooyu abe aampuwo mucisi ca Isilayeli.

15Uyookubukulusya akukulela mubucembele bwako, nkaambo mukamwanaako uukuyandisya, uukubotela kwiinda bana balombe bali ciloba, nguwamuzyala.»

16Lino Naomi wakabweza mwana ooyo, wakamufukatila kabotu waba sikumulela.

17Nkabela bakaintu mbobakakkede limwi bakati, «Naomi wazyalilwa mwana mulombe.» Bakamuulika kuti Obedi. Ooyu nguwakali wisi Jese, wakazyala Devedi.

18Mbaaba balunyungu lwa Pelezi: Pelezi wakazyala Heziloni,

19Heziloni wakazyala Lamu, Lamu wakazyala Aminadabu,

20Aminadabu wakazyala Nasyoni, Nasyoni wakazyala Salimoni,

21Salimoni wakazyala Bowazi, Bowazi wakazyala Obedi,

22Obedi wakazyala Jese, nkabela Jese wakazyala Devedi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Samuyele

1 Samuyele 1

Makani aa Elikana amukwasyi wakwe ku Syilo

1Kwakali mwaalumi wamusyobo wa Efulemu, uutegwa Elikana, wakali kukkala
mumunzi wa Lama, munyika yatulundu-lundu ya Efulemu. Elikana wakali mwanaa
Jelohamu, mwana wa Elihu, mwanaa Tohu baciinga ca Zufu, wamusyobo wa
Efulemu.

2Elikana wakalaalikide, mukaintu umwi wakali Hana, umwi wakali Penina. Penina
wakazyede bana, pele Hana wakanyina aomwe.

3Lino mwaka amwaka Elikana wakali kuunka kuzwa kumunzi wakwe kuyookomba
akupa zipaizyo ku Mwami Leza Singuzuzyoonse ku Syilo, ooko Hofuni a Fineyasi,
bana ba Eli nkobakali bapaizi ba Mwami Leza.

4Nkabela kufumbwa ciindi Elikana naakali kupa cipaizyo cakwe, wakali kwaabanya
caabilo caco kuli Penina, akuli umwi aumwi wabana bakwe balombe abasimbi.

5Pele nikuba kuti wakali kuyandisisya Hana, wakali kumupa caabilo comwe buyo,
nkaambo Mwami Leza taakamupede bana.

6Nkaako Penina ngwakaalikidwe limwi wakali kumunyetaukila, nkaambo Mwami
Leza taakamupede luzyalo.

7Eeci cakali kucitika mwaka amwaka, lyoonse nibakali kuya kuŋanda ya Mwami
Leza, Penina wanoonga upenzya Hana akumulizya, cakuti Hana taakwe anaakali
kulya pe.

8Elikana mulumaakwe wakali kubuzya Hana kuti, «Ino nkaambo nzi ncolila
akuumbaalilwa? Nkaambo nzi notalyi? Sena kulinduwe nsiindi bana balombe bali
kkumi?»

Hana a Eli

9Cimwi ciindi kabali ku Syilo, nibakamana kulya, Hana wakainka kuyookomba. Eli
mupaizi wakalikkede mubusena bwakwe kumbali aamulyango waŋanda ya Mwami
Leza.

10Nkabela Hana wakaluuside kapati, naakali kukomba ku Mwami Leza wakali
kulilisya.

11Wakakonkezya wati, «O Mwami Leza Singuzuzyoonse, ndibona. Bona mapenzi
aangu alimwi kondiyeeya! Utandilubi, O Mwami wangu! Kuti naa wandipa mwana
mulombe, ndasyomezya kuti njoomupa kulinduwe mubuumi bwakwe boonse, nkabela
taakwe anatikagelwe pe.»

12Lino Hana kacikomba ku Mwami Leza, Eli mupaizi wakali kulangisya milomo
yakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Wakali kukomba cacuumunizi kakuputa buyo milomo, pele majwi aakwe taakali kumvwigwa pe. Nkaako Eli wakayeeya kuti wakolwa.

14Eli wakati, «Ani unookoledwe kusikila lili? Koya ukakololokwe.»

15Aawo Hana wakaingula kuti, «Peepe, simalelo wangu nsinywide waini niciba cimwi cikola pe! Pele nduuside kapati, aboobo ndilililа Mwami Leza akaambo kaceeci.

16Utayeeyi kuti ndimukaintu mubi pe. Ndali kukomba nkaambo ndipengede kapati mumoyo wangu.»

17Eli wakati, «Koya muluumuno, nkabela Leza wa Isilayeli akupe ceeco ncooli kumukumbila.»

18Hana wakati, «Kondifwida luzyalo lyoonse ndemubelesi wako.» Mpoonya aawo Hana wakanyamuka, wainka wakaakulya alimwi taakacuuside.

Kuzyalwa kwa Samuyele ambwaakapegwa ku Mwami Leza

19Elikana amukwasyi wakwe bakabuka cifumo-fumo, bakakomba Mwami Leza, bamane bakajokela kumunzi ku Lama. Nkabela Elikana wakasandukila Hana, eelyo Mwami Leza wakakuvuwa kukomba kwa Hana.

20Mpoonya wakamita wakazyala mwana mulombe. Wakamuulika kuti Samuyele, nkaambo wakati, «Ndakamukumbila buya kuzwa ku Mwami Leza.»

21Elikana amukwasyi wakwe bakainka ku Syilo kuyoopa zipaizyo ku Mwami Leza zyamwaka acimwi cipaizyo cilibedelede eeco ncaakasyomezezye.

22Pele Hana taakwe naakainka pe, wakaambila mulumaakwe kuti, «Kufumbwa buyo mwana aakulesegwa, ndiyoomutola kuŋanda ya Mwami Leza akuyoomupa kulinguwe, ooko nkwayookkala kwabuumi bwakwe boonse.»

23Eelyo Elikana wakaingula kuti, «Cita kufumbwa ncoyeeya kuti ncibotu, kkala mumunzi mane kusikila ukamulesye, nkuti buyo kube mbuli Mwami Leza mbwayanda.» Nkaako Hana wakasyaala mumunzi kalela mwanaakwe mane kusikila naakamulesya.

24Lino Hana naakalesya mwana, wakamutola ku Syilo, wakatolelezya amoombe wamyaka yotatwe, antumba yabusu bunante, ankomo yawaini. Wakamutola, kacili mwana muniini kuŋanda ya Mwami Leza ku Syilo.

25Nibakajaya moombe ooyo, bakaleta mwana kuli Eli.

26Mpawo Hana wakati kuli Eli, O simalelo wangu, masimpe ndendime mukaintu uulya ngookabona kaimvwi aawa, kakomba ku Mwami Leza.

27Ndakalikukumbila mwana ooyu, nkabela Mwami Leza wakandipa eeco ncindakali kukumbila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Aboobo lino ngooyu ndamupa ku Mwami Leza. Mubuumi bwakwe boonse unoobelekela Mwami Leza.

1 Samuyele 2

Kukomba kwa Hana

1Hana wakakomba wakati,

«Moyo wangu uliboteledwe mu Mwami Leza mu Mwami Leza mwendijana nguzu. Ndilabaseka basinkondoma, Nditangede nkaambo Mwami Leza wandizundya basinkondoma. Ndiliboteledwe nkaambo wandifutula.

2«Taakwe uusalala mbuli Mwami Leza, taakwe uumbi uuli mbuli nguwe pe, taakwe mwaala uuli mbuli Leza wesu.

3Amuleke kulisumpula, majwi aakulinonomona mwaaleke. Nkaambo Mwami Leza ngu Leza uuzi, alimwi nguubeteka eezyo zicitwa abantu.

4Mata aabasilumamba basinguzu alatyoka, pele bateteete baba mbabasinguzu.

5Aabo bakazuzizye ono baya basunza, pele bakafwide nzala mbabali muceyo. Awalo mukaintu watakali kuzyala wazyala bana bali ciloba, pele ooyo wakajisi dwi lyabana taacikwe aomwe pe.

6Mwami Leza nguuleta lufu akupa buumi, ngonguwe nguutola bantu kucikkalilo cabafu, alimwi ngonguwe nguubabusya kuzwa nkuko.

7Mwami Leza nguucetaazya akuvubya, Nguubombya bamwi akubasumpula bamwi. Nguugwisya babulide kucitantaala catwe akubakkazika antoomwe abami akubabikka muzyuuno zyabulemu.

8Zyoonse ntalisyo zyanyika nzya Mwami Leza, alinzizyo mpabumbide nyika.

9«Ulakwabilila buumi bwabantu bakwe basyomeka, pele babi balazimaana mumudima, nkaambo taakwe muntu uukonzya kuzunda munguzu zyakwe mwini.

10Nkabela basinkondonyina Mwami Leza bayoonyonyoonwa, uyoozuma kuzwa kujulu. Mwami Leza uyoobeteka nyika yoonse mbwiibede, uyoopa nguzu kumwami wakwe, akuyoosumpula nguzu zyamunanike wakwe.»

11Mpoonya Elikana wakapiluka kumunzi ku Lama, pele mulombe wakasyaala mu Syilo, akukutaukila Mwami Leza kalangwa amupaizi Eli.

Bana balombe ba Eli

12Lino bana ba Eli bakali bantu babi, taakwe nibakali kuswiilila Mwami Leza pe.

13Mboobu mbubakali kucita. Kwanoonga ciindi mwaalumi naleta cituuzyo cakwe kucipaizyo, mubelesi wamupaizi wali kuza aciyasyo camala otatwe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

14ciindi nyama niicibila, wali kuyasa aciyasyo mumpoto, nkabela kufumbwa cituli
cayaswa cakali kuba camupaizi. Baisilayeli boonse bakalikuza ku Syilo mbubakali
kubacita oobo bana ba Eli.

15Kunze lyakooku, bakali kunga mafuta kaatanatentwa mubelesi wamupaizi wali
kusika akwaambila uupaizya kuti, «Ndipa nyama njokele mupaizi, nkaambo tayandi
nyama iijikidwe.»

16Pele kuti naa muntu ooyu waingula kuti, «Akusaangunwe kutenta mafuta, notitole
mbuli mboyanda,» mubelesi wamupaizi wali kwaamba kuti, «Peepe. Kondipa lino.
Kuti utandipi ndakunyanga.»

17Mbombuboobu zinyonyoono zyabana ba Eli mbuzyakakomena ku Mwami Leza,
mukuti bakali kusampaula zituuzyo zya Mwami Leza.

Samuyele ku Syilo

18Lino Samuyele wakali kubeleka kumbele lya Mwami Leza lyoonse. Wakali kusama
kabaki kabupaizi kategwa efodi.

19Alimwi banyina bakali kumutungila jansi mwaka amwaka. Bakali kumutolela ciindi
ncibakali kuunka amulumi wabo kukupa zipaizyo zyamwaka amwaka.

20Eelyo Eli wakali kuleleka Elikana amukaintu wakwe amajwi aakuti, «Mwami Leza
kacikupa abambi bana kwiindila mumukaintu ooyu, bayootola busena bwayooyu
ngookatuuzya ku Mwami Leza.» Bamana bakali kubweeda kulimbabo.

21Leza wakafwida Hana luzyalo, nkabela wakazyala abambi bana balombe botatwe
abasimbi bobilo. Elyo mwana Samuyele wakakomena kabelekela Mwami Leza.

Eli abana bakwe balombe

22Lino Eli wakalicembeede kapati. Nkabela lyoonse wakali kumvwa nzibakali kucita
bana bakwe balombe ku Baisilayeli, ambubakali kweenda abakaintu aabo bakali
kubelekela kumulyango watente lyakuswaanganina lya Mwami Leza.

23Aboobo wakati kulimbabo, «Nkaambo nzi nomucita zintu eezi? Bantu boonse
balandaambila zintu zibi nzomucita.

24Peepe bana bangu, amuleke. Nkaambo taili mpuwo mbotu njemvwide eeyo bantu ba
Mwami Leza njobamwaamba.

25Kuti naa umwi wabisizya muntunyina, Leza ulamukombelezezya, pele kuti naa
wabisizya Mwami Leza, ino nguni uunga wamukombelezezya?» Pele nikuba boobo
tiibakaswiilila majwi aawisi, nkaambo ooku kwakali kuyanda kwa Mwami Leza kuti
bafwe.

26Lino Samuyele wakali kuya bukomena, akukkomanisya Mwami Leza abantu.

Muntu wa Leza mbwaakasinsima zyamukwasyi wa Eli

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Lino kwakasika muntu wa Leza kuli Eli amakani aaya kuzwa ku Mwami Leza
wakati, «Ciindi sikale wanu Aloni amukwasyi wakwe nibakali bazike ba Falo
munyika ya Ijipiti, ndakaliyubununa lwangu kulinguwe.

28Kuzwa kumisyobo yoonse ya Isilayeli ndakasala sikale wanu kuti abe mupaizi
wangu, uundibelekela kucipaililo, kuti katenta tununkilizyo, akusama kaefodi
muŋanda yangu. Alimwi ndakapa mukwasyi wakwe kutola caabilo cazipaizyo
zitentwa a Baisilayeli acipaililo.

29Ino nkaambo nzi nomuubaula zituuzyo azipaizyo nzendakalailila kuti zipegwe
kulindime? Ino nkaambo nzi yebo Eli ncoyandisya bana bako kwiinda ndime
nobalekela kulineneesya lwabo azituli eezyo zyoonse zibotu zyazipaizyo zindipa
bantu bangu?

30Mebo, nde Mwami Leza wa Isilayeli, ndakasyomezya muciindi cakale kuti,
mukwasyi amikowa yanu iyoondibelekela kuba bapaizi muciindi coonse. Pele lino
ndaamba kuti, peepe, tacikonzeki pe. Nkaako ndiyoolemeka baabo bandilemeka, pele
aabo bandisampaula ambebo ndiyoobaubaula.

31Masimpe, mazuba aazoosika ciindi nendiyoojaya bana balombe boonse
mumukwasyi amumukowa wako, kutegwa kutakabi muntu naba omwe mumukwasyi
wako uutikoongole.

32Lino mumapenzi aako uyoonyomenenwa zyoonse nzenjoopa ku Baisilayelinyoko,
pele ncobeni taakwe naba omwe wamumukwasyi wako uyooongola pe.

33Ooyo uuyoosyaala kandibelekela kucipaililo uyoobaya akuusa mumoyo wakwe,
nkabela bana boonse baluzubo lwako bayoofwa lufu lwakujaigwa kabacili acijatilo
canzoka.

34Ziyoocitika ku bana bako, Hofuni, a Fineyasi ciyooba citondezyo kulinduwe,
boonse bayoofwa buzuba bomwe.

35Njoolisalila mupaizi ooyo uusyomeka kulindime akucita zyoonse eezyo nzeyanda.
Ndiyoomupa mukwasyi uyoondibelekela lyoonse kumbele lya munanike wangu.

36Bana boonse baluzubo lwako banoocipona, banooyooinka kulinguwe
akumukumbila tuli nikaba kakulya, akumukumbila kuti, ‹ndizumizya kuti
ndigwasilizye bapaizi kuti ndijanine kakulya.› »

1 Samuyele 3

Mwami Leza mbwaakalibonya kuli Samuyele

1Lino mulombe Samuyele wakali kubelekela Mwami Leza kalangwa a Eli.
Mumazuba aayo kwakali kutambulwa buyo makani mace kuzwa ku Mwami Leza,
nkabela azyalo zilengaano zizwa kulinguwe zyakali zice.

2Bumwi busiku Eli wakali kuya boofwaala, wakalilede mubusena bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Lino Samuyele wakalilede muƊanda ya Mwami Leza, oomo bbokesi lya Leza molyakabede. Nkabela lambe lya Leza lyakacili kuyaka.

4Mwami Leza wakaita Samuyele, nkabela wakavuwa kuti, «Ndime!»

5Mpoonya wakazuzila kuli Eli waakuti, «Ndaboola, nkaambo wandiita.» Pele Eli wakaingula kuti, «Taakwe nindakwiita pe. Koya ukalale.» Aawo Samuyele wakabweeda kukoona.

6Lino Mwami Leza wakaita Samuyele alimwi. Eelyo Samuyele wakabuka, wakainka kuli Eli waakuti, «Ndaboola, nkaambo wandiita.» Pele Eli wakaingula kuti, «Taakwe nindakwiita mwanaangu. Koya ukalale.“

7Taakanaziba mbwaita Mwami Leza pe, nkaambo Mwami Leza taakanaambawide kulinguwe.

8Lino Mwami Leza wakaita Samuyele lwatatu, eelyo wakabuka akuya kuli Eli waakuti, «Ndaboola, nkaambo wandiita.» Mpoonya Eli wakaziba kuti Mwami Leza nguuita mulombe.

9Aboobo wakamwaambila kuti, «Koya ukalale, kuti naa akwiite alimwi, waambe kuti, ‹Koamba, O Mwami Leza, mubelesi wako ulaswiilila.› » Aboobo Samuyele wakabweeda kukoona.

10Lino Mwami Leza wakaboola, wakaima mbubonya mbuli mbwaakali kucita ziindi zyoonse, waita wati, «Samuyele! Samuyele!» Samuyele wakaingula, wakati «Koamba, O Mwami Leza, mubelesi wako ulaswiilila.»

11Mpawo Mwami Leza wakati kulinguwe, «Swiilila ndiyanda kucita cimwi cintu kubantu ba Isilayeli, calo ciyoogambya kapati cakuti kufumbwa muntu uyoomvwa uyookankamana.

12Ciindi eeco njooleta bukali bwangu kumukwasyi wa Eli kuzwa kumatalikilo kusikila kumamanino.

13Ndakamwaambila kale kuti ndiyanda kusubula mukwasyi wakwe mane kukabe kutamani, nkaambo bana bakwe balombe balandisampaula. Lino Eli wakalizi kuti balacicita eeci, pele taakwe naakabakasya pe.

14Nkaako ndakonkezya kuti mulandu wamukwasyi wa Eli tuukakombelezegwi acipaizyo niciba cituuzyo.»

15Lino Samuyele wakalala mane kusikila bwaca, mpoonya wakabuka, wajula milyango yaŋanda ya Mwami Leza. Samuyele wakayoowa kwaambila Eli makani aacilengaano.

16Lino Eli wakaita Samuyele wakati, «Samuyele, mwanaangu.» Samuyele wakaingula kuti, «Ndime.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mpawo Eli wakamubuzya kuti, «Ino Mwami Leza wakwaambila nzi? Utandisisi niciba cintu comwe. Leza akusubule bweelede alimwi akwiindilila kuti naa utandaambili zyoonse nzyaakwaambila.»

18Mpoonya Samuyele wakamwaambila makani oonse, taakwe ncaakasisa niciba cintu comwe. Lino Eli wakati, «Ngu Mwami Leza, acite kufumbwa cimubotela.»

19Nkabela Samuyele wakakomena, awalo Mwami Leza wakali aanguwe, wakacita zyoonse eezyo Samuyele nzyaakaamba kuti zibe zyakasimpe.

20Aboobo bantu boonse ba Isilayeli kuzwida ku Dani kusikila ku Biyasyiba bakaziba kuti Samuyele nguwakasalwa kuba musinsimi wa Mwami Leza.

21Eelyo Mwami Leza wakali kulibonya ku Syilo, ooko nkwaakaliyubununa kuli Samuyele akwaambaula kulinguwe. Zyakaamba Samuyele zyakamvwigwa mu Isilayeli.

1 Samuyele 4

Mbulyakajatwa bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza

1Lino cimwi ciindi Baisilayeli bakainka kuyoolwana a Bafilisiti, Baisilayeli bakayaka zivuka zyabo ku Ebeneza, Bafilisiti bakayakila ku Efeki.

2Bafilisiti bakalibambila kuti balwane a Baisilayeli. Ciindi nkondo niyakavuta, Baisilayeli bakazundwa, basilumamba bakajaigwa munkondo eeyo bakatisike kuzyuulu zyone.

3Ciindi basilumamba nibakapiluka kuzivuka zyabo, bapati ba Baisilayeli bakati, «Ino nkaambo nzi Mwami Leza naacita kuti sunu tuzundwe a Bafilisiti? Atukalete bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza ku Syilo kutegwa lyuunke andiswe ndendilyo Mwami Leza nayootuvuna kuli basinkondoma.»

4Mpawo bakatuma bamwi ku Syilo, bakaakulijana bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza Singuzuzyoonse uukkala akati kabakelebu. Bana ba Eli ba Hofuni a Fineyasi, bakasika kabayumwide bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

5Lino bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza nilyakasika ku zivuka zyabo, boonse Baisilayeli bakavutuka kapati cakuti nyika yakazungaana.

6Lino Bafilisiti nibakamvwa kuyobeka ooko bakati, «Ino kuyobeka koonse ooko kuzivuka zya Bahibulu nkwanzi?» Bafilisiti nibakaziba kuti bbokesi lya Mwami Leza balileta kuzivuka zya Baisilayeli

7bakayoowa bakati, «Umwi wabaleza wasika kuzivuka zyabo, Maawe! Twamana. Taakwe nicakacitikide kale cili mbuli ceeci.

8Maawe! Ino nguni uukonzya kutuvuna kuzwa kunguzu zyabaleza aaba bayumu? Mbaaleza aabo bakajaya Baijipiti munkanda acuumo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Amuyume, mube baalumi bazyandamene Nobafilisiti, buyo-buyo inga tulaba bazike ba Bahibulu mbubonya mbuli mbubakali bazike besu. Aboobo amulwane mbuli baalumi bazyandamene.»

10Nkabela Bafilisiti bakalwana canguzu, eelyo Baisilayeli bakazundwa, bakabweeda kuminzi yabo batija. Basilumamba basimaulu bakajaigwa buzuba oobo bakali banji, bakasika kuzyuulu zili makumi otatwe.

11Alimwi bbokesi lya Mwami Leza lyakajatwa, abalo bana ba Eli ba Hofuni a Fineyasi, bakajaigwa.

Lufu lwa Eli

12Lino buzuba mbubonya oobo umwi mwaalumi wamusyobo wa Benjamini wakatija kuzwa kunkondo yakali kulwanwa, waya ku Syilo akuyoosika mubuzuba oobo mbubonya. Kutondezya mause aakwe, wakadelaula zisani akulamba vu kumutwe.

13Naakasika Eli wakalikkede mucuuno cakwe kumbali lyamugwagwa, kalangilila. Wakalipengede kapati akaambo kabbokesi lya Leza. Lino mwaalumi ooyo naakanjila mumunzi wakaambilizya cakacitika, nkabela munzi woonse wakabunga dilwe.

14Eelyo Eli naakamvwa koomoka ooko, wakabuzya wati, «Ino nkoomoka nzi ooku?» Lino mwaalumi ooyo wakafwambaana kuya kuli Eli kuyoomwaambila makani oonse.

15Ciindi eeco Eli wakalijisi myaka iili makumi aali fuka alusele, alimwi ciindi eeci wakali kuya boofwaala.

16Mpoonya mwaalumi ooyo wakati, «Ndatija kuzwa kunkondo, ndaboola ndizabuzuza.» Eli wakamubuzya kuti, «Ino ncinzi cacitika mwanaangu?»

17Sikuleta makani wakaingula kuti, «Baisilayeli batija kuzwa ku Bafilisiti. Banji besu bajaigwa. Abalo bana bako ba Hofuni a Fineyasi bajaigwa, alimwi abbokesi lya Mwami Leza lyatolwa.»

18Mwaalumi ooyo naakaamba makani aa bbokesi lya Mwami Leza, Eli wakawa nsalamwa kuzwa acuuno cakwe kumbali lyamulyango. Mukuti wakalicembeede akuneneya kapati nsingo yakatyoka mpawo wakafwa. Wakali musololi mu Isilayeli kwamyaka iili makumi one.

Lufu lwamukaintu wa Fineyasi

19Mukamwana wa Eli, mukaintu wa Fineyasi, wakali minsi, alimwi ciindi cakutumbuka cakali aafwiifwi. Ciindi naakamvwa kuti bbokesi lya Mwami Leza lyatolwa, akuti wisizyala amulumi wakwe boonse balifwide, wakamyongwa kapati cakuti cakakatazya.

20Lino kayanda kufwa, basikumutumbusya bakati, «Utatyompwi. Ulaamwana mulombe.» Pele wakacinyina mputo taakaingula pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Kumane mwanaakwe wakamuulika zina lya Ikabodi, lyaamba kuti, «Bulemu bwa Mwami Leza bwazwa mu Isilayeli.» Wakaamba oobo nkaambo bbokesi lya cizuminano lyakatolwa, alimwi wisizyala amulumaakwe bakafwa.

22Wakati, «Bulemu bwa Mwami Leza bwazwa mu Isilayeli, nkaambo bbokesi lya Mwami Leza lyatolwa.»

1 Samuyele 5

Bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza akati ka Bafilisiti

1Lino Bafilisiti nibakamana kutola bbokesi lya Mwami Leza, bakalibweza kuzwa ku Ebeneza akulitola kumunzi wa Asyidodi.

2Bakalitola mukakombelo kaleza wabo Dagoni, akuliimika kumbali lya Dagoni.

3Lino nibwakaca cifumo-fumo, bantu baku Asyidodi bakabona kuti Dagoni wawa, ulivunteme kumbele lyabbokesi lya Mwami Leza. Bakamubweza akumwiimika mubusena bwakwe.

4Alimwi nibwakaca cifumo-fumo bakabona kuti Dagoni wawa alimwi ulivunteme kumbele lyabbokesi lya Mwami Leza. Mutwe amaanza aakwe oonse akalikomookede, zyakalisalangene acikunguzyo, pele buyo citimbi-timbi cilikke ncecakasyeede.

5Nkankakaako bapaizi ba Dagoni abaabo bakombi nibanjila muŋanda yakwe mu Asyidodi ncobacisotoka cikunguzyo akutalyata mpawo asunu.

6Nkabela Mwami Leza wakabasubula kapati bantu baku Asyidodi abaabo mbobakabambene limwi kwiindila mukubaumya zyuute.

7Nibakabona eeco cakali kucitika bakati, «Leza wa Isilayeli watusubwida antoomwe aleza wesu Dagoni. Tatweelede kunoocibambide bbokesi lya Leza ooyo kuno pe.“

8Aboobo bakatumya nkombe kubaleli boonse ba Bafilisiti akubabuzya kuti, «Ino tulalicita buti a bbokesi lya Leza wa Baisilayeli?» Balo bakati, «Amulitole ku Gati.» Bakalitola ooko.

9Nibakamana kulitola akuyoolisisya ooko Mwami Leza wakasubula munzi ooyo akuupyopyonganya. Mwami Leza wakabasubula kwiindila mukutumya zyuute eezyo zyakacisa bantu boonse bamumunzi ooyo, baniini abapati mbubonya buyo.

10Aboobo bakatumina bbokesi lya Mwami Leza kumunzi wa Ekiloni. Lino ciindi nilyakaakusika ooko, bantu bakatalika kulila akwaamba kuti, «Balileta okuno bbokesi lya Leza wa Baisilayeli kuti toonse tujaigwe abantu besu.»

11Alimwi bakatumya nkombe kubaleli ba Bafilisiti akuti, «Amutumine bbokesi lya Leza wa Isilayeli ooko nkulyakazwida kutegwa litatujayi antoomwe abantu besu.» Bantu boonse bamumunzi bakayoowa kuti inga bamana kufwa, nkaambo Leza wakali kubasubula.

12Aabo bakafwa, bakaumizigwa zyuute, nkaako bantu bakali kulila kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Samuyele 6

Kubweedezegwa kwabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza

1Lino bbokesi lya Mwami Leza lyakali mucisi ca Filisitiya kwamyezi iili ciloba.

2Bafilisiti bakaita bapaizi abasondi akubabuzya kuti, «Tulicite buti bbokesi lya Mwami Leza? Amutwaambile, ino inga tulalitumizya buti nkulyakazwa kubusena bwalyo?»

3Bakabaambila kuti, «Kuti naa mwalipilusya bbokesi lya Leza wa Baisilayeli, mutalitumizyi buyo pele mweelede kutumizya azituuzyo zyakumanya milandu yesu kulinguwe. Mwacita oobo muyooponyesegwa, alimwi mulaziba ncaali kumusubwida.»

4Eelyo bakabuzya kuti, «Ino zituuzyo nzi nzyotunga twamutumizya?» Bakaingula kuti, «Zikoto zyosanwe zyangolida zikozya cuute ambeba zyosanwe zyangolida, mbubonya mbuli kumweelwe wabaleli ba Bafilisiti. Nkaambo zyuumo zyakamupenzya antoomwe abaleli banu.

5Muleelede kucita zikoto zikozya cuute ambeba zinyonyoona cisi canu mulemeke Leza wa Baisilayeli. Nkaambo ambweni inga ulaleka kumusubula nywebo, baleza banu acisi canu.

6Ino mwaba buti basicinguni mbuli Baijipiti a Falo? Ciindi naakamana kubasubula, sena tiibakaleka Baisilayeli kuti bainke?

7Lino amubweze, mulibambile nkalaki mpya ampwizi zyobilo zinyonsya zitanabopedwe pe, muzibope kunkalaki, pele bana bazyo mubaboozye kucimpati.

8Mpawo mutole bbokesi lya Mwami Leza, mulibikke munkalaki akuzilongela eezyo zintu zyangolida nzyomuyanda kutuuzya kulinguwe mbuli zituuzyo zyakumanya milandu yanu. Kwamana mulitumye, lyuunke.

9Ono kamulilangilide lyatolwa kucisi calyo mane kuyoosika ku Betisyemesyi. Kuti lyeende boobo muzibe kuti ngu Leza wa Baisilayeli wakatumide mapenzi aaya kulindiswe. Pele kuti naa talilulami nkuko, inga twaziba kuti talinguwe watusubula, nkokuti mapenzi aaya alisikila eeni.»

10Bakacita oobo, bakabweza mpwizi zyobilo zinyonsya, bakazibopa kunkalaki, bana bazyo bakabajalila mucaanda.

11Lino bakalilongela bbokesi lya Mwami Leza munkalaki antoomwe abbokesi lyakabikidwe mbeba zyangolida azikoto zyangolida zili mbuli zyuute.

12Mpwizi eezyo zyakatozya kunzila yakali kuya ku Betisyemesyi, kazitaleyi-leyi kuzwa mumugwagwa. Zyakali kuya bulila munzila yoonse. Abalo baleli ba Bafilisiti bakali kuya buziccilila kusikila kumunyinza waku Betisyemesyi.

13Ciindi eeco bantu baku Betisyemesyi bakali kutebula maila mukkuti, nibakati bazoonuunuke bakabona bbokesi lya Mwami Leza, mpawo bakakondwa kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nkalaki yakiijisi yakasika kumuunda wa Josyuwa waku Betisyemesyi akwiima ooko munsi amundomba wabbwe. Bantu bamunzi ooyo bakapapaula mapulanga aankalaki akujaya pwizi eezyo bazitenta kuti cibe cipaizyo ku Mwami Leza.

15Lino Balevi bakagwisya bbokesi lya Mwami Leza abbokesi lyakayumwide zikoto zyangolida, bakazibikka atala andomba eelyo. Mpoonya bantu baku Betisyemesyi bakapa cipaizyo cakutenta azimwi zituuzyo ku Mwami Leza mubuzuba oobo mbubonya.

16Ciindi eeci baleli baya bosanwe ba Bafilisiti bakali kulangilizya Baisilayeli nibacita eeci bamane bakajokela ku Ekiloni mubuzuba mbubonya oobo.

17Mbombuboobu Bafilisiti mbubakatuma zikoto zyangolida zikozya cuute zyosanwe ku Mwami Leza mbuli cituuzyo cakumanya milandu yabo, comwe ncica Asyidodi, cimwi cakali ca Gaza, cimwi ca Syikeloni, cimwi ca Gati, cimwi ca Ekiloni.

18Azyalo mbeba zyangolida zyakali mbuli mweelwe waminzi yabaleli aaba bosanwe ba Bafilisiti yakayakilidwe kubikkilizya atunzi twayo. Ndomba eelyo nkolicili asunu mumuunda wa Josyuwa waku Betisyemesyi, aawo aakabikkidwe bbokesi lya Mwami Leza, kuti libe ciibalusyo caceeco cakacitika.

19Lino Mwami Leza wakajaya bamwi babaalumi baku Betisyemesyi nkaambo bakasondela mubbokesi lyacizuminano, nkabela aabo bakafwa bakasika kumakumi aali ciloba. Eelyo bantu bakalila, nkaambo Mwami Leza wakabauma kapati.

Bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza kumunzi wa Kiliyatijeyalimu

20Baalumi baku Betisyemesyi bakati, «Nguni uukonzya kwiima kumbele lya Mwami Leza, Leza uusalala uuloobuya? Ino ono tulalitumizya kuli bbokesi lyakwe?»

21Nkabela bakatuma nkombe kubantu bakumunzi wa Kiliyatijeyalimu, bakati, «Bafilisiti balipilusya bbokesi lya Mwami Leza. Amuze kuno, muzoolitole kulindinywe.»

1 Samuyele 7

1Lino bantu bamumunzi wa Kiliyatijeyalimu bakalibweza bbokesi lya Mwami Leza akulitola kuŋanda ya Abinadabu yakayakidwe atala akalundu. Bakasala mwanaakwe mulombe Eliyazaa kuti alindilile bbokesi eelyo.

Samuyele mbwaakaendelezya mu Isilayeli

2Lino bbokesi lya Mwami Leza lyakakkala mumunzi wa Kiliyatijeyalimu kwaciindi cilamfu, kwamyaka iili makumi obilo. Ciindi eeci Baisilayeli boonse bakali kulilila Mwami Leza kuti abagwasye

3Lino Samuyele wakaambila Baisilayeli boonse kuti, «Kuti naa kamuyanda kupiluka ku Mwami Leza amyoyo yanu yoonse, muleelede kugwisya baleza bapange azikozyano zya Asyitaloti. Amulipe lwanu nobeni cakumaninina ku Mwami Leza akukomba nguwe buyo alikke, natikamuvune kuzwa ku Bafilisiti.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mpawo Baisilayeli bakagwisya zikozyano zyabo zya ba Baali a Baasyitaloti akukakatila kukomba Mwami Leza alikke.

5Mpoonya Samuyele wakati, «Amubunganye Baisilayeli boonse ku Mizipa, kuti nkabakombelezezye ku Mwami Leza.»

6Nkabela boonse bakaakubungana ku Mizipa. Bakateka maanzi akwaatila kumbele lya Mwami Leza, alimwi bakaliimya kulya buzuba oobo boonse. Bakati, «Twakabisizya Mwami Leza.» Lino Samuyele wakali kukkala ku Mizipa kabeteka makani mu Isilayeli.

7Bafilisiti nibakamvwa kuti Baisilayeli balibungene ku Mizipa, bami ba Bafilisiti bakanyamuka kuti bakalwane Baisilayeli. Baisilayeli nibakamvwa kuti kwaza basikubalwana bakayoowa,

8bakaambila Samuyele bati, «Yebo utaleki kukomba ku Mwami Leza wesu kutegwa atuvune ku Bafilisiti.“

9Mpawo Samuyele wakabweza kabelele kacinyonka akukapa kuti kabe cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza. Wakakomba ku Mwami Leza kuti agwasye Baisilayeli, pele ncobeni Mwami Leza wakamvwa kukomba kwakwe.

10Ciindi naakacili kupaizya, Bafilisiti bakaswena kuti babalwane, nkabela Mwami Leza wakayoosya Bafilisiti amuzumo wajwi pati. Eelyo Bafilisiti bakanyongana batija.

11Lino Baisilayeli nibakabona boobo bakazwa ku Mizipa akutandaanya Bafilisiti aabo, kabaya bubajaya munzila yoonse mane kunselelo lya Betikala.

12Samuyele wakabweza bbwe akulibikka akati ka Mizipa a Syeni, wakalyuulika kuti Ebeneza, nkokuti, «Kusikila sunu nguutugwasya.“

13Nkabela Bafilisiti bakazundwa, alimwi taakwe nibakazoosaala limbi cisi ca Isilayeli. Mwami Leza lwakwe nguwakali kulwana Bafilisiti muciindi coonse cabuumi bwa Samuyele.

14Lino minzi yoonse kuzwa ku Ekiloni kusikila ku Gati, eeyo Bafilisiti njibakatolede, yakabweedezegwa ku Baisilayeli. Mbombuboobu Baisilayeli mbubakajokezya nyika yakatoledwe a Bafilisiti. Kwakaba luumuno akati ka Baisilayeli a Baamoli.

15Samuyele wakali musololi mu Isilayeli mumazuba aabuumi bwakwe boonse.

16Mwaka amwaka wakali kuya buzingulukika akubeteka kuzwida ku Beteli ku Giligali aku Mizipa.

17Wanoonga amana, wapilukila kumunzi wakwe ku Lama, ooko akwalo nkwaakali kubeteka. Ku Lama wakayaka cipaililo ca Mwami Leza.

1 Samuyele 8

Baisilayeli mbubakakumbila kuba aa Mwami

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Samuyele naakacembaala wakabikka bana bakwe baalumi kuba babetesi mu
Isilayeli.

2Mwanaakwe mutaanzi wakali Joweli, wabili wakali Abija, mbibakali kubeteka ku
Biyasyiba.

3Nikuba boobo tiibakali kutobela nzila yawisi. Bakatalika buyo kutandila mpindu,
bakali kutambula masinka mulomo, tiibakali kubeteka milandu buluzi.

4Mpawo bapati ba Baisilayeli boonse bakabungana antoomwe akuunka kuli Samuyele
ku Lama,

5baakwaamba kuti, «Langa, yebo wacembaala, bana bako tabatobeli nzila zyako pe.
Aboobo yebo utubikkile mwami uutinootweendelezya mbubonya mbuli misyobo
imwi.»

6Pele Samuyele wakabijilwa mukukumbila kwabo kwakuti ababikkile mwami abalele,
nkaako wakakomba ku Mwami Leza.

7Nkabela Mwami Leza wakati kuli Samuyele, «Swiilila kwaamba kwabantu
mulizeezyo zyoonse zintu nzebakumbila. Toli nduwe ngobakaka bakaka ndime.
Tabayandi kuti kandicibalela.

8Kuzwa ciindi ciya nindakabagwisya kuzwa mu Ijipiti bakandikaka akukomba baleza
bambi, lino bacicita akulinduwe.

9Aboobo baswiilile buyo, pele ubacenjezye cini-cini akubapandulwida mbuli bami
babo mbobati kabacite.»

10Mpawo Samuyele wakabaambila bantu aabo bakali kukumbila kuti bapegwe
mwami, makani oonse Mwami Leza ngaakamwaambila.

11Samuyele wakati, «Mboobu, mwami wanu ooyo mbwayoocita. Bana banu balombe
uyoobacita basilumamba, bamwi babo bayooba basinkalaki, bamwi bayooba
basimabbiza, eeyi njemilimo njebayoomumanina.

12Alimwi bamwi uyoobacita basilutwe babasilumamba bali cuulu, nkabela bamwi
bayooba basilutwe babasilumamba bali makumi osanwe. Bana banu balombe
mbabayoolima myuunda yakwe, kutebula zilyo zyakwe, kupanga zilwanyo azibelesyo
zyankalaki zyakwe.

13Bana banu basimbi banooyooenga tununkilizyo, kumukutaukila muŋanda bayooba
basyaŋanda bakwe.

14Uyoomunyanga myuunda yanu mibotu yansaansa ayamaoliva, uyooipa kuli
balupati-pati bakwe.

15Alimwi unootola kwakkumi kuzwa kumaila aanu akunsaansa zyanu kapa balupati-
pati bakwe ababelesi bamwi balupati-pati mubulelo bakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Uyootola babelesi baalumi abakaintu, basune banu babotu ambongolo, eelyo zyoonse eezi uyoozibelesya mwami ooyo.

17Akwalo kumbelele uyootola kwakkumi. Nkabela nywebo lwanu muyooba bazike bakwe.

18Eeco ciindi caakusika muyoolilauka kapati akaambo kamwami wanu ooyo walo ngomuyoolisalila, pele Mwami Leza takooyoomuswiilila pe.»

19Pele bantu aaba taakwe nibakamuswiilila Samuyele. Bakamwiingula kuti, «Peepe. Swebo tuyanda mwami utweendelezya.

20Kutegwa aswebo tube mbuli misyobo imwi, tube amwami wesu uunootusolweda munkondo.»

21Samuyele wakaswiilila nzobakali kwaamba zyoonse, mpawo wakainka akuyooambila Mwami Leza.

22Walo wakaingula kuti, «Bacitile buyo eeco ncobayanda, ubape mwami.» Mpoonya Samuyele wakaambila baalumi boonse ba Baisilayeli kuti bapilukile kuminzi yabo.

1 Samuyele 9

Saulu mbwaakaswaangana a Samuyele

1Lino kwakali mwaalumi umwi wamusyobo wa Benjamini uuvubide wakali kwiitwa kuti Kisyi, mwana wa Abiyeli, mwanaa Zelo, mwanaa Bekolati, waciinga ca Afiya.

2Wakalijisi mwana mulombe wakali kutegwa Saulu, wakali mubotu akweebeka. Kakutakwe naba omwe mu Baisilayeli wakali mubotu mbuli nguwe. Wakali mulamfu kwiinda bantu boonse.

3Lino mbongolo zya Kisyi zyakalisweekede, eelyo Kisyi wakaambila mwanaakwe Saulu kuti, «Utole umwi wababelesi, mukayandaule mbongolo.“

4Lino bakainka mane bakaakusika kunyika yatulundu-lundu ya Efulemu, kuyoosika ku Syalisya, pele taakwe nibakazibona, aboobo bakaindilila akuya kucisi ca Syalaimu, pele alimwi mbongolo tiizyakali kooko pe. Bamane bakaindilila alimwi akuya kucisi ca Benjamini, pele akwalo ooko tiizyakaliko.

5Ciindi nibakaakusika kucisi ca Zufu, Saulu wakati kumubelesi wakwe, «Atupiluke buyo kumunzi, nkaambo antela bataata baleka akuyeeya mbongolo batalike kukatazigwa akaambo kesu.»

6Pele mubelesi wakaamba kuti, «Swiilila! Kuli muntu wa Leza uulemekwa kapati, mumunzi ooyu, kufumbwa ncaaamba cilacitika ncobeni. Atweende kulinguwe, ambweni uyookonzya kutwaambila nkotunga tuyoozijana mbongolo.»

7Mpawo Saulu wakabuzya kuti, «Kuti naa twaya kulinguwe ino tulamupa nzi? Taakwe acinkwa casyaala munkomo zyesu, taakwe cintu ncotukonzya kumutolela muntu wa Mwami Leza pe. Ino tujisi nzi?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mpawo mubelesi ooyo wakaingula kuti, «Ndijisi kadi kansiliva aako nkenjoopa
muntu wa Leza, eelyo uyootwaambila nkotunga tuyoozijana mbongolo zyesu.»

9Lino kale-kale mu Isilayeli kwakalikunga muntu nayanda kubuzya Leza, wakali
kwaamba kuti, «Atweende, tukabone mulangi,» nkaambo kuciindi eeco musinsimi
wakali kwiitwa kuti mulangi.

10Saulu wakati, «Mbubo, Atweende.» Aboobo bakainka kumunzi, kwalo ooko muntu
wa Leza nkwaakali kukkala.

11Nibakacili kuya butanta kalundu kuya mumunzi, bakaswaanganya basimbi bakali
kuya kukuteka maanzi. Bakabuzya basimbi aabo kuti, «Sena mulangi mwali
mumunzi?»

12Balo bakaingula kuti, «Iiyi, mpali. Naacizwa akuboola, amufwambaane nkaambo
bantu sunu nobaya kukupaizya kucilundu.

13Mwasika buyo mumunzi mulamujana tanainka kucilundu kuyoolya. Nkaambo bantu
tabakonzyi kutalika kulya mane do asike kucilundu, nkaambo nguuelede kuleleka
cipaizyo kusaanguna, wamana batambidwe nibalya. Lino kamuya, mulamujana ciindi
cino nciconya.»

14Mpawo bakainka mumunzi ooyo, nkabela nibakali kunjila mumunzi, bakabona
Samuyele kaza kulimbabo mulweendo lwakuya kucilundu.

15Lino Saulu katanasika, muli bwajilo Mwami Leza wakayubunwide Samuyele kuti,

16«Junza mbuli eeno ndiyookutumina mwaalumi uuzwa kucisi ca Benjamini,
ngonguwe ooyo ngoelede kunanika kuti abe mwami wabantu bangu Baisilayeli.
Nkabela uyoobavuna ku Bafilisiti, nkaambo ndakubona kupenga kwabantu bangu,
alimwi ndamvwa kulila kwabo kuti bagwasigwe.»

17Lino Samuyele naakabona Saulu, Mwami Leza wakamwaambila kuti, «Ooyu
ngomwaalumi ngwindakali kukwaambila. Ngonguwe uutilele bantu bangu.»

18Mpoonya Saulu wakaswena aafwiifwi kuli Samuyele kumbali aamulyango mupati
wamunzi akumubuzya kuti, «Ndabuzya, ino ŋanda yamulangi ili kuli?»

19Mpawo Samuyele wakaingula kuti, «Ndendime mulangi.» Amusolole kumbele
lyangu, tuye kucilundu. Nywebo nyoonse nyobilo sunu tuyoolida antoomwe. Nkabela
junza cifumo-fumo nenjoomwaambila cili kumoyo wanu.

20Lino mbongolo nzyookasweekelwa mazuba otatwe aainda, utapengi pe, zyajanwa
kale. Ino nguni ooyo Baisilayeli ngobayandisisya kunze lyanduwe amukwasyi wauso?

21Mpawo Saulu wakaingula kuti, «Mebo ndizwa kumusyobo wa Benjamini, musyobo
muniini kwiinda misyobo yoonse mu Isilayeli. Ndizwa kumukwasyi uutazizilwe
kapati muciinga ca Benjamini. Ani inga wandaambila zintu zili boobu buti?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mpoonya awo Samuyele wakatola Saulu amubelesi wakwe muŋanda mpati akubabikka mubusena butaanzi kutebule ooko nkobakakkede bakatambidwe. Antoomwe bakali makumi otatwe.

23Nkabela Samuyele wakaambila syaŋanda kuti, «Leta cituli canyama eeyo njindakupa akukwaambila kuti, ‹Uibikke ambali.›

24Mpawo syaŋanda wakabweza mweendo acituli cakali mpawo, wazibikka kumbele lya Saulu. Mpawo Samuyele wakati, ‹Langa, nceeci ncobambilidwe. Kolya cabikkilidwe nduwe kuti uzoocilye ciindi ecino antoomwe abantu aaba mbindakatamba.› » Aboobo Saulu wakalya antoomwe a Samuyele mubuzuba oobo.

25Eelyo bakaseluka acilundu mpobakalikupaizizya Saulu wakabambilwa bulo mujulu atala.

Samuyele mbwaakananika Saulu

26Lino buce buyo, cifumo-fumo Samuyele wakaita Saulu kuzwa mpaakalede atala wakati, «Libambile uunke kulindinywe.» Mpawo Saulu wakabuka, lino Samuyele wakazwida anze.

27Nkabela nibakaakusika kumamanino aamunzi, Samuyele wakaambila Saulu kuti, «Ambila mubelesi wako kuti ainde kumbele lyesu.» Mpawo mubelesi ooyo wakeendela kumbele lyabo, Samuyele wakaamba kuti, «Kociima-ima nkwaambile candaambila Mwami Leza.»

1 Samuyele 10

1Mpoonya Samuyele wakabweza nsazi yamafuta aaoliva akwaatila amutwe wa Saulu, mpoonya wamumyonta akumwaambila kuti, «Mwami Leza wakunanika mafuta kuti ube mwami wabantu bakwe Baisilayeli. Uyoolela bantu ba Mwami Leza akuyoobavuna kuzwa kuli basinkondonyina. Nceeci cizibyo cakuti yebo ncobeni Leza wakusala kuti ube mwami wabantu bakwe.

2Lino wazwa buyo kuno, uyooswaangana a baalumi bobilo kumbali lyacuumbwe ca Lacelo kumunyinza wacisi ca Benjamini ku Zeliza. Bayookwaambila kuti, ‹Mbongolo nzooli kuyandaula zyajanwa kale, aboobo uso wakaleka kuyeeya mbongolo wakatazigwa akaambo kanu.› Nkabela ubuzya kuti, ‹Ino ndilacita buti amakani amwanaangu?›

3Kuzwa kooko ulaya, ukasike kumusamu mupati uulya waku Taboo kwalo uyooswaangana abaalumi botatwe baya kukupaizya ku Beteli. Umwi wabo unoobwezede tupongo totatwe, wabili unoobwezede zinkwa zyotatwe, watatu unoobwezede nkomo yawaini.

4Nkabela bayookujuzya akukupa zinkwa zyobilo, eezyo nzyoelede kuyootambula.

5Waakumana ukainke kucilundu ca Leza ku Gibeya, ooko kwalo nkokuli zivuka zyabasilumamba ba Bafilisiti. Mboyoosika buyo kumanjililo aamunzi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

uyooswaangana nkamu yabasinsimi bazwida kucilundu cakukombela. Nkabela banoouma tulumbu, tungoma, nyeele atunkobela kumwi kabasinsima.

6Mpoonya muuya wa Mwami Leza uyookuselukila canguzu, eelyo uyoosinsima aabo, mpawo uyoosanduka akuba muntu uumbi.

7Lino zyaakucitika buyo eezi zitondezyo, ukacite kufumbwa oobo mbokonzya, nkaambo Leza ulaanduwe.

8Nkabela undisaangunine kuya ku Giligali. Ooko njooboola ncobeni kuzoopa zipaizyo zyakutenta, azyalumvwano. Uleelede kuyoolindila ooko kwamazuba aali ciloba mane do ndaakusika akuzookwaambila cakucita.»

9Ciindi Saulu naakapiluka akusiya Samuyele, Leza wakasandula moyo wa Saulu, azyalo zitondezyo ziya zyakacitika mubuzuba mbubonya oobo.

10Ciindi Saulu amubelesi wakwe nibakasika ku Gibeya, nkamu yabasinsimi yakabaswaanganya. Mpawo muuya wa Leza wakamuselukila canguzu, eelyo wakasinsima ambabo.

11Lino aabo bantu bakamuzi kale nibakamubona kacita ceeci, bakatalika kulibuzya akati kabo kuti, «Ino ncinzi eeci cicitika kumwanaa Kisyi? Sena Saulu awalo waba musinsimi?»

12Umwi mwaalumi wakali kukkala kooko wakati, «Sena aba mbana babasinsimi balo-balo?» Aawa mpampawo aakatalikila kasimi kakuti, «Sena Saulu awalo musinsimi?“

13Lino Saulu naakamana kusinsima, wakainka kucipaililo cakali acilundu.

14Mpawo simizyaakwe wakamubuzya antoomwe amubelesi wakwe kuti, «Ino mwakali kuli?» Saulu wakaingula kuti, «Twakali kuyabuyandaula mbongolo, nkabela nitwakabona kuti twazibula, twakainka kuli Samuyele.»

15Mpoonya simizyaakwe wakabuzya kuti, «Ndaambila ncinzi ncaakakwaambila Samuyele?»

16Saulu wakaingula kuti, «Wakatuzibya kuti mbongolo zyabonwa.» Pele taakwe naakaambila simizyaakwe makani aabwami bwakaamba Samuyele kuti buyooba bwakwe.

Saulu mbwaakazumininwa kuba mwami

17Mpoonya Samuyele wakabunganya Baisilayeli antoomwe kukukomba Mwami Leza ku Mizipa.

18Wakabaambila kuti, Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, waamba kuti, «Ndakaleta Isilayeli kuzwa mu Ijipiti, ndakamuvuna kuzwa ku Baijipiti akubantu boonse aabo bakali kumudyaminina.»

19Pele sunu mwamukaka Leza wanu, ooyo uumuvuna kuzwa kumapenzi amakatazyo aanu, alimwi mwaamba kuti, «Peepe. Tupe buyo mwami. Nkaako lino amubungane kumbele lya Mwami Leza mumisyobo amuziinga zyanu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino Samuyele wakaswenya aafwiifwi misyobo yoonse ya Isilayeli, nkabela musyobo wa Benjamini nguwakawidwa cisolo.

21Lino Samuyele wakaita musyobo wa Benjamini muziinga zyawo. Ciinga ca Matili ncicakawidwa cisolo kumamanino Saulu mwanaa Kisyi nguwakawidwa cisolo. Pele nibakamuyandaula, taakwe nibakamujana.

22Nkaako alimwi bakabuzya ku Mwami Leza kuti, «Mwati waza buya ooyo?» Mwami Leza wakati, «Iiyi, uliyubide akati kazintu.»

23Mpawo bakazuzaana kuyoomugwisya bakamuleta kubantu. Bakamwiimika akati kabo, wakali mulamfu kwiinda bantu boonse.

24Eelyo Samuyele wakati kubantu boonse, «Sena mwamubona mwaalumi Mwami Leza ngwaasala? Taakwe uumbi uuli mbuli nguwe.» Mpoonya bantu boonse bakapozomoka bati, «Aaongole mwami.»

25Lino Samuyele wakapandulwida bantu milimo yabwami, amane wakailemba mubbuku akwiibikka kumbele lya Mwami Leza. Kumane Samuyele wakalayana abantu.

26Saulu wakapilukila kumunzi wakwe ku Gibeya. Baalumi bamwi basinguzu aabo Mwami Leza mbaakayumya-yumya bakamusindikila.

27Pele bamwi babi bakati, «Ino inga ooyu muntu watuvuna buti?» Bakamusampaula, tiibakamupa cipego pe. Pele Saulu wakaumwide buyo.

1 Samuyele 11

Saulu mbwaakazunda Baamoni

1Lino Nahasyi Muamoni wakaya kuyoolwana munzi wa Jabesyigiliyadi. Basilumamba bakwe bakazinguluka munzi ooyo, mpoonya baalumi bamu Jabesyi bakati kuli Nahasyi, «Atupange cizuminano, cakuti katukubelekela.»

2Pele Nahasyi Muamoni wakabaambila kuti, «Mbotunga twapanga cizuminano andinywe nkuti umwi aumwi akati kanu mmugwisye liso lyalulyo kutegwa eeci cintu cikajazye nsoni Baisilayeli boonse.»

3Aawo bapati baku Jabesyi bakati, «Tupe mazuba aali ciloba kutegwa tutumye ku Baisilayeli boonse, kuti naa taakwe uunga watuvuna tulalipa kuli nduwe.»

4Lino batumwa aabo nibakaakusika ku Gibeya wa Saulu akuyooamba makani aayo, bantu bakalila kapati.

5Ciindi eeco Saulu wakali kuzwida kumuunda kaza bubinga basune bakwe, mpoonya wakabuzya kuti, «Ino ncinzi cacitika? Ino nkaambo nzi bantu boonse ncobalila?» Mpawo bakamulungwilida makani aakaleta batumwa baku Jabesyi.

6Ciindi Saulu naakamvwa makani aaya, muuya wa Mwami Leza wakamuselukila canguzu, nkabela wakakalala kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Mpawo wakabweza basune bobilo, wabakosoola zituli-zituli, ucimana wazitumya ku Baisilayeli boonse wati, «Kufumbwa ooyo uukaka kutobela Saulu a Samuyele kunkondo, basune bakwe bayoocitwa boobu.» Mpawo Baisilayeli bakayoowa ncaakali kunga ulacita Mwami Leza, aawo boonse bakainka camoyo omwe.

8Saulu wakabunganya bantu boonse ku Bezeki, kwakali baalumi bali zyuulu zili makumi otatwe bakazwa kucisi ca Juda.

9Mpoonya bakaambila batumwa aabo baku Jabesyi kuti, «Mukazibye bakulindinywe kuti, ‹Juunza aatentela zuba muyoovunwa.› » Eelyo batumwa nibakaakusika akwaamba makani aaya baalumi baku Jabesyi, bakakondwa,

10bakati ku Baamoni, «Junza tuzoolipa kuli ndinywe, nkabela uzootucita kufumbwa ncoyanda.»

11Lino nibwakaca Saulu wakaandaanya bantu bakwe mu mpi zyotatwe, nkabela kabucili kooko, basilumamba aaba bakanjila muzivuka zya Baamoni akutalika kubajaya, mane kusikila aatentela zuba. Aabo bakacili baumi bakamwaikizyanya akutija omwe-omwe.

12Lino Baisilayeli bakabuzya Samuyele kuti, «Ino mbaani aabo bakali kwaamba kuti Saulu takonzyi kuba mwami? Balete tubajaye.»

13Pele Saulu wakati, «Peepe, sunu kutajaigwi muntu naba omwe pe, nkaambo kakuti sunu Mwami Leza wavuna Baisilayeli.»

14Mpoonya Samuyele wakaambila bantu kuti, «Kamuza, tweende ku Giligali, tukazuminane kuti Saulu ngo mwami wesu.»

15Aboobo bantu boonse bakainka ku Giligali, nkabela okuya Saulu bakamucita mwami kumbele lya Mwami Leza, ooko Saulu abaalumi boonse Baisilayeli bakasekelela akupa zipaizyo zyalumvwano.

1 Samuyele 12

Samuyele mbwaakalaya

1Lino Samuyele wakaambila Baisilayeli kuti, «Ndamucitila eeco ncimwakakumbila kuti ndimucitile. Ndamupa mwami uutimulele.

2Lino ngonguwe uunoomulela. Mebo ndacembaala ndatuba, abana bangu mbaaba. Nkabela mebo ndalikumweendelezya kuzwa kubukubusi bwangu kusikila sunu.

3Lino ndimaano. Kuti naa kuli cimwi cintu cibi ncindakacita, amwaambe kumbele lya Mwami Leza amunanike wakwe Saulu. Sena kuli ngundakanyanga ŋombe? Sena kuli ngundakanyanga mbongolo? Sena kuli ngundakacenga naa ngundakadyaminina? Sena kuli ngundakatambwida sinkamulomo? Kuti naa kuli cimwi ncindakacita, ndaciboozya.»

4Bantu bakaingula kuti, «Taakwe ncookatucenga nikuba kutudyaminina, alimwi taakwe ncookatunyanga.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Lino Samuyele wakati, «Mwami Leza amunanike wakwe ooyu mbabakamboni sunu, kuti taakwe kampenda nkumwandijanina.» Eelyo balo bakati, «Iiyi, Mwami Leza ngokamboni wesu.»

6Nkabela Samuyele wakati, «Mwami Leza ngonguwe wakasala Mozesi a Aloni, akugwisya basikale banu kuzwa mu Ijipiti.

7Lino atuyeezyanye eezyo Mwami Leza nzyaakacitila ndinywe abasikale banu.

8Ciindi Jakobo amukwasyi wakwe kainkinde ku Ijipiti, ooko Baijipiti nkobali kubadyaminina, basikale banu bakalilila Mwami Leza kuti abagwasye, eelyo wakatuma Mozesi a Aloni, aabo bakabagwisya kuzwa mu Ijipiti akubabikka munyika eeyi.

9Pele bantu bakaluba Mwami Leza wabo, mpoonya walo wakabaaba kuli Sisela wabasilumamba ba Hazoo, aku Bafilisiti, aku mwami wa Mowabu.

10Mpawo bakalilila Mwami Leza kuti abagwasye bakati, ‹Twabisya, O Mwami Leza, nkaambo kakuti twakaka nduwe, twatalika kupaila ba Baali aba Asyitaloti. Pele lino tuvune, O Mwami Leza kuzwa kulibasinkondoma, nkabela tulakomba buyo nduwe.›

11Mpoonya Mwami Leza wakatuma Jelububaali, Balaki, Jefuta, a Samuyele, aabo balo bakamuvuna kuzwa kuli basinkondonyoko, mwakakkala muluumuno.

12Alimwi nimwakabona kuti mwami Nahasyi wa Baamoni uyanda kumulwana mwakaamba kuti kulindime, ‹Tuyanda mwami uutinootulela.› Nikuba kuti Mwami Leza nguwakali Mwami wanu.

13Lino ngooyu mwami ngomwakasala ngomwakakumbila, Mwami Leza wamupa.

14Zintu zyoonse zileenda kabotu andinywe, kuti naa kamulemeka Leza wanu, akumumanina milimo, akutazangila milawo yakwe alimwi kuti nywebo amwami wanu mwamutobela Mwami Leza ncibotu.

15Pele kuti naa mwakaka kuswiilila ku Mwami Leza akuzangila milawo yakwe, uyoomusubula mbwaakali kucita basikale banu.

16Aboobo amulindile, mubone cintu cigambya ncayanda kucita Mwami Leza.

17Sena sunu tabuli buzuba bwakutebula maila? Lino ndilakomba kuti Mwami Leza atume muzumo amvula. Nkabela mwacibona, mulaziba kuti masimpe mwakacita cibi ku Mwami Leza mukumukumbila mwami.»

18Mpoonya Samuyele wakakomba, buzuba oobo mbubonya Mwami Leza wakatuma muzumo amvula. Eelyo bantu boonse bakayoowa Mwami Leza a Samuyele.

19Mpoonya bakati kuli Samuyele, «Akaka, tukombele ku Mwami Leza, Leza wako kutegwa tutafwi pe. Nkaambo atala azinyonyoono zyesu, twayungizya bubi bwakukumbila mwami.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino Samuyele wakabaambila kuti, «Mutayoowi, nikuba kuti mwakacita cibi cili boobu, mutaleyi kuzwa ku Mwami Leza pele muleelede kumumanina milimo amyoyo yanu yoonse.

21Mutatobeli mituni iili njabuyo, nkaambo kakuti tiikwe milimo, tiikonzyi kumugwasya nikuba kumuvuna kayi njabuyo.

22Nkaambo Mwami Leza wakapa kale cisyomezyo cakuti takooyoomusiya, mukuti cakamubotela kuti mube bantu bakwe.

23Nkabela citacitiki kuti mebo mbisizye Mwami Leza mukutamukombela. Alimwi ndinoomwiisya makani aanzila mbotu iiluzi.

24Amulemeke Mwami Leza akumumanina milimo cakusyomeka amyoyo yanu yoonse. Amuyeeye zintu zipati eezyo nzyaakamucitila.

25Pele kuti naa muzumanane kucita zibi, ncobeni lwanu antoomwe amwami wanu muyoonyonyoonwa.»

1 Samuyele 13

Baisilayeli mbubakalwana a Bafilisiti

1Saulu wakaba mwami kali amyaka iili makumi otatwe. Wakalela myaka iili makumi one aibili.

2Wakasala baalumi bali zyuulu zyotatwe Baisilayeli aabo bamwi bakasyeede wakabaleka bapiluka. Nkabela baalumi bali zyuulu zyobilo bakali aanguwe ku Mikimasyi munyika yatulundu-lundu ya Beteli, balo bamwi bakali cuulu bakali amwanaakwe mulombe Jonatani mu Gibeya wa Benjamini.

3Nkabela Jonatani wakasaala akuzunda Bafilisiti ku Geba, eelyo Bafilisiti bakamvwa makani aaya. Mpoonya Saulu wakatuma bantu kuti basibe myeembo mucisi coonse ca Isilayeli, kaamba kuti, «Baswiilile Bahibulu!“

4Mpoonya Baisilayeli boonse bakamvwa kuti Saulu wasaala akuzunda Bafilisiti, akuti Bafilisiti bakasesemwa Baisilayeli. Aboobo baalumi bakaitwa kuti bagwasye Saulu ku Giligali.

5Lino Bafilisiti bakalibunga antoomwe kutegwa bakalwane Baisilayeli. Bakalijisi nkalaki zyankondo zili zyuulu zili makumi otatwe, abasimabbiza bali zyuulu zili cisambomwe, abasilumamba batabaliki mbuli musenga wankomwe yalwizi. Lino bakaya ku Mikimasyi kujwe lyamunzi wa Betaveni akuyooyaka zivuka ooko.

6Baisilayeli nibakabona kuti bakali mumapenzi nkaambo kakuyuma kwampi ya Bafilisiti bakayoowa kapati. Bamwi babo bakayuba mumpangala, muzyoonde, akati kamandomba, muzilindi, amuziteelekezyo.

7Bamwi bakazubuka mulonga wa Jolodani akuyoonjila muzisi zya Gadi a Giliyadi. Ciindi eeco Saulu wakacili ku Giligali, nkabela bantu aabo mbaakali aabo bakakkede cakukankama.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mukutobela malailile aa Samuyele, Saulu wakalindila kwamazuba aali ciloba, pele
Samuyele taakwe naakasika ku Giligali. Bantu bakatalika kuloboka Saulu.

9Aboobo Saulu wakati, «Amundiletele cipaizyo cakutenta azipaizyo zyalumvwano.»
Eelyo wakapa cipaizyo cakutenta,

10nkabela mbwaakamanina buyo kupaizya, awalo Samuyele wakasika. Lino Saulu
wakainka kuyoomucinga akumujuzya.

11Pele Samuyele wakati, «Wakacitila nzi eeci?» Saulu wakaingula kuti,
«Nindakabona kuti bantu bandimwaika, ayebo toosika muciindi ceelede, akuti
Bafilisiti balibungene ku Mikimasyi,

12ndayeeya kuti, ‹Bafilisiti balandilwana mebo muno mu Giligali, nketana
akukumbila lugwasyo ku Mwami Leza.› Nkenkakaako ncindapa cipaizyo cakutenta.»

13Mpoonya Samuyele wakati, «Wafubaala yebo. Taakwe nootobela mulawo wa
Mwami Leza wako ngwaakakupa pe. Nootobela mulawo wa Mwami Leza nokunga
yebo abaciinga cako nomulela kwalyoonse.

14Pele lino bwami bwako tabuciyi kumbele. Mwami Leza uyoosala mwaalumi ooyo
ngwayanda akumucita kuti abe ngomwami wabantu bakwe, nkaambo taakwe
noomuswiilila.»

15Mpoonya Samuyele wakanyamuka kuzwa ku Giligali akuya ku Gibeya wa
Benjamini. Eelyo Saulu wakabala basilumamba, wakajana kuti bakatisike kumyaanda
iili cisambomwe buyo.

16Lino Saulu a Jonatani mwanaakwe, abaalumi mbobakali aabo bakakkala mu Geba
mucisi ca Benjamini, Bafilisiti bakayakide zivuka zyabo ku Mikimasyi.

17Mpoonya basilumamba ba Bafilisiti bakaandaana mumpi zyotatwe, imwi yakatozya
ku Ofula kufwiifwi a Syaulu,

18imwi yakatozya ku Betiholoni, yatatu yakatozya kumunyinza wakalangene akkuti
lya Zeboimu kulanga kunkanda.

19Lino taakwe amufuzi wakalikujanika mu Isilayeli, nkaambo kakuti Bafilisiti
bakalikanzide kuti Bahibulu balesegwe kupanga mapanga amasumo.

20Aboobo Baisilayeli bakali kuya buselemukila nkobakakkede Bafilisiti kuti
bakakwenge milomo yamaamba, maamba, tweembe, azigonsyo.

21Kwakali kubbadelwa kadi kaniini ciindi lyakali kukwengwa milomo yamaamba,
alimwi kadi lyakali kukwengwa zigonsyo atweembe akusensemuna zidunsyo.

22Aboobo mubuzuba bwankondo taakwe naba omwe silumamba waba Isilayeli
wakajisi zilwanyo, cita buyo Saulu a Jonatani mbabakajisi masumo amapanga.

23Mpoonya Bafilisiti bakatuma mpi yakalindilide mumumpata ku Mikimasyi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Samuyele 14

Busicamba bwa Jonatani

1Lino bumwi buzuba Jonatani wakaambila mukubusi wakali kumubwezela zilwanyo kuti, «Koza, atweende kuzivuka zyabasilumamba ba Bafilisiti.» Pele Jonatani taakamwaambilide wisi.

2Saulu wakali kukkala munsi amusamu wamapomegileneti ku Migiloni, tiikwakali kule kuzwa ku Gibeya. Nkabela baalumi mbaakali aabo bakatisike kumyaanda iili cisambomwe,

3akati kabo kwakali mupaizi Ahija wakali kusama kabaki kabupaizi kategwa efodi, mwana wa Ahitubi munyina Ikabodi, mwanaa Fineyasi, mwana wa Eli, wakali mupaizi wa Leza ku Syilo. Lino bantu taakwe nibakazi kuti Jonatani wakainka pe.

4Munzila eeyo Jonatani njaakatola ciindi naakazubuka kuya kuzivuka zya Bafilisiti kwakali mandomba obilo, lyomwe lyakali kubbazu lyalulyo, limwi lyakali kubbazu lyalumwensi. Limwi lyakali kwiitwa kuti Bozezi. Limwi lyakali kwiitwa kuti Sene.

5Lyomwe lyakali kubbazu lyakumbo lyanzila, kalilangide ku Mikimasyi, limwi lyakali kujwe lyanzila, lyalo lyakalangide ku Geba.

6Mpoonya Jonatani wakaambila mukubusi ooyo, wakali kubweza zilwanyo zyakwe kuti, «Koza, atweende, tuunke mutala liya kuzivuka zyababaya batapalwidwe. Ambweni inga Mwami Leza ulatugwasya. Kunyina cinga cakasya kuti atuzundye, nibavula nibaceya buti.»

7Mpoonya mukubusi ooyo wakali kubweza zilwanyo zyakwe wakaingula kuti, «Kocita buyo kufumbwa mboyeeya, bona ambebo ndili ayebo.»

8Jonatani wakati, «Ncibotu, atweende, tuzubuke kutegwa baalumi aabo batubone.

9Kuti naa batwaambile kuti, ‹Amulindile mane tusike ooko nkomubede,› tuyooima awo mpoonya mpotutinoobede.

10Pele kuti naa batwaambila kuti, tuunke kulimbabo tukainke, nkaambo eeco nceciyooba citondezyo cakuti Mwami Leza watuzundya.»

11Eelyo bakalibonya ku Bafilisiti, balo bakati, «Amubone, Bahibulu batalika kuzwa mumena mubayubide.»

12Mpoonya basilumamba ba Bafilisiti bakaita Jonatani asikumubwezela zilwanyo zyakwe bakati, «Kamuza muzoolibonene.» Lino Jonatani wakaambila mukubusi ooyo wakabwezele zilwanyo zyakwe kuti, «Nditobele. Nkaambo Mwami Leza wabaaba ku Baisilayeli.»

13Mpoonya Jonatani wakatanta cakukalaba kabelesya maanza amaulu, asikumubwezela zilwanyo wakamutobela. Lino Jonatani wakalwana Bafilisiti akubauma kabawa, mukubusi ooyo wakali sikumubwezela zilwanyo wakali kubasaulula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Ciindi eeci Jonatani asikumubwezela zilwanyo bakajaya baalumi bakatisike kumakumi obilo mubusena buli mbuli bbanga lyalimwa lyomwe.

15Nkabela Bafilisiti boonse aabo bakali musokwe bakayoowa kapati, kubikkilizya ampi zyabo. Nyika yakazungaana, nkaako kwakali kunyongana.

Kuzundwa kwa Bafilisiti

16Lino balindizi ba Saulu ku Gibeya wa Benjamini, bakabona basinkondo ba Bafilisiti kabatija cakunyongana.

17Saulu wakaambila bantu bakwe kuti, «Amubungane, tubone naa nguni uutawo.» Nkabela nibakabungana, bakajana kuti Jonatani asikumubwezela zilwanyo tiibakaliwo pe.

18Mpoonya Saulu wakati kuli Ahija mupaizi, «Leta bbokesi lya cizuminano ca Leza.» Nkaambo ciindi eeco bbokesi lyakali aa Baisilayeli.

19Saulu kacaambaula amupaizi akwalo kunyongana kuzivuka zya Bafilisiti kwakaindila, mpoonya Saulu wakati kulinguwe, «Leka buyo.»

20Eelyo Saulu abantu boonse mbaakali aabo bakanyamuka akuya kukulwana. Bakajana balinyongene kapati cakuti bakali kuyasana muli cabo.

21Nkabela aabo Bahibulu bakali kubbazu lya Bafilisiti, bakalipatula alimwi banjila nkamu ya Saulu a Jonatani.

22Baisilayeli bakayubide munyika ya mutulundu-lundu ya Efulemu bakamvwa kuti Bafilisiti batija, mpoonya abalo bakayubunuka akugwasya Baisilayelinyina.

23Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakavuna Baisilayeli mubuzuba oobo. Nkabela nkondo yakainda moonse mu Betaveni.

Jonatani mbwaakatyola mulawo wa Saulu

24Lino buzuba oobo Baisilayeli zyakabamana nguzu alimwi bakafwa nzala kapati, nkaambo Saulu wakakonkezya kuti, «Asinganyizigwe ooyo uutilye sunu nketanazunda basinkondoma.» Aboobo buzuba oobo ncobeni taakwe wakalya nokaceya.

25Lino basinkondo boonse bakanjila mucisaka, nkabela kwakali buci ansi.

26Lino bantu nibakanjila mucisaka, bwakali kungwenga nikuba boobo taakwe naba omwe wakalya buci oobo pe, nkaambo bantu boonse bakali kuyoowa cikonke ca Saulu.

27Pele Jonatani taakwe naakamumvwa wisi kalailila basilumamba, aboobo wakayasa cimbulu cabuci walya. Mpoonya ameso agweemuka, walimvwa kabotu.

28Mpoonya aawo umwi wabasilumamba aabo wakati, «Toonse tulifwide nzala, pele uso wakonkezya kuti, ‹Asinganyizigwe ooyo uutilye sunu.› Ncenciceeco balilengukide.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Mpoonya Jonatani wakati, «Taata wakatazya bantu besu. Amubone mebo ameso
andigweemuka akaambo katuci ootu ntundalabila.

30Nicabota kapati bantu nibalya zyazeezyo nzibanyanga basinkondonyina. Nkaambo
nikwali boobo nitwajaya Bafilisiti banji.»

31Buzuba oobo Baisilayeli bakali kuya bujaya Bafilisiti kuzwa ku Mikimasyi mane
kuyoosika ku Aijaloni. Lino bakakatala.

32Mpoonya bakavuumukila zeezyo nzibakasaala kuzwa kuli basinkondonyina,
bakabweza mbelele, basune, aboombe, bakazijaya abusena mpoonya awo, bakali
kulya nyama antoomwe abulowa.

33Lino bakaambila Saulu kuti, «Bona! Bantu babisizya Mwami Leza, mukuti balya
nyama iijisi bulowa.» Saulu wakati, «Mwabisya. Amukunkulisye bbwe pati okuno.»

34Saulu wakalailila kuti, «Kamuya akati kabantu, mubaambile boonse kuti balete
basune ambelele zyabo kuno. Baleelede kuzijaya akuzilya kuno nkukonya.
Batabisizyi Mwami Leza mukulya nyama iijisi bulowa.» Masiku aayo ngoonya omwe
omwe wabo wakaleta musune akumujaya ooko nkukonya.

35Saulu wakayakila Mwami Leza cipaililo, eeco cakali nciindi cakusaanguna
ncaakacita boobo.

36Lino Saulu wakabaambila kuti, «Atuselele, tukalwane Bafilisiti masiku, tukabasaale
mane do kubucedo tukabajaye boonse.» Bantu bakaingula kuti, «Cita kufumbwa
ncoyeeya kuti ncibotu.» Pele mupaizi wakati, «Atusaangune kubuzya Leza.»

37Mpoonya Saulu wakabuzya Leza kuti, «Sena nkabalwane Bafilisiti? Sena
uyootuzundya?» Mwami Leza taakwe naakaingula buzuba oobo pe.

38Eelyo Saulu wakati kuli basilutwe babasilumamba bakwe, «Kamuza kuno
tuvuntauzye naa cinyonyoono cacitwa.

39Mbubuli Mwami Leza uufutula Baisilayeli mbwali muumi kuti naa kujanwe kuti
ngu Jonatani mwanaangu ngulaamulandu, ncobeni ulafwa.» Aawo taakwe naba omwe
wakaamba ijwi.

40Mpoonya Saulu wakaambila basilumamba kuti, «Nywebo nyoonse amwiimine
kuya, mebo a Jonatani mwanaangu tulaimina waano.» Mpoonya bantu bakaingula
kuti, «Kocita kufumbwa ncoyeeya kuti ncibotu.»

41Lino Saulu wakakomba ku Mwami Leza wa Isilayeli, «O Mwami Leza, ino
nkaambo nzi nootandiingula sunu? O Mwami Leza wa Isilayeli, ndiingula kwiindila
mu Ulimu a Tumimu. Kuti naa cinyonyoono cacitwa amwanaangu Jonatani naa
ndime wiingule a Ulimu, pele kuti naa cacitwa abantu bako Baisilayeli, wiingule a
Tumimu.» Lino Jonatani a Saulu cakabawida, bantu tiibakawidwa.

42Mpoonya Saulu wakati, «Amuume cisolo akati kesu tobilo, mebo a Jonatani
mwanaangu.» Mpoonya Jonatani cakamuwida.

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Saulu wakabuzya Jonatani kuti, «Ndaambila ncinzi ncoocita?» Jonatani wakamwaambila kuti, «Ndalabila tuci kumpela lyakasako kangu. Sena ono mfwe?»

44Saulu wakati kulinguwe, «Mwami Leza andisubule nikuba kundijaya kuti naa yebo utafwi!»

45Basilumamba bakati kuli Saulu, «Sena ono Jonatani afwe, ooyu waleta luzundo luli boobu ku Isilayeli? Peepe. Mbubuli Mwami Leza mbwali muumi taakwe anokaba kasusu kakwe katiwide ansi. Eeci ncaacita sunu cacitwa alugwasyo lwa Leza.» Mbombuboobu bantu mbobakavuna Jonatani kuti atajaigwi.

46Mpoonya Saulu wakaleka kutandaanya Bafilisiti, abalo bakapiluka kucisi cabo.

Kulela kwa Saulu amukwasyi wakwe

47Musule Saulu naakaba mwami wa Isilayeli wakatalika kulwana basinkondonyina boonse mumasena oonse, wakalwana Bamowabu, Baamoni. Baedomu, abamami baku Zoba, alimwi a Bafilisiti. Kufumbwa ooko nkwaakainka kuyoolwana wakali kubazunda.

48Wakalwana canguzu akuzunda Baameleki. Wakavuna Baisilayeli kuzwa kuli boonse bakali kubasaala.

49Bana balombe ba Saulu bakali ba: Jonatani, Isyivi, a Malikisyuwa. Musimbi wakusaanguna wakali Melabu muniini wakali Mikalo.

50Mukaintu wa Saulu wakali Ahinowamu, mwanaa wa Ahimaazi, Silutwe wabasilumamba bakwe wakali Abina mwanaa Nee wisi umwi Saulu.

51Wisi Saulu wakali Kisyi, wisi Abina wakali Nee, bakali bana ba Abiyeli.

52Mumazuba oonse aabuumi bwakwe Saulu wakali kulwana Bafilisiti canguzu. Lyoonse wanoonga kufumbwa ajana mwaalumi Muisilayeli singuzu sicamba, Saulu wakali kumutola akumubikka muli basinkondo bakwe.

1 Samuyele 15

Saulu mbwaatakaswiilila Mwami Leza

1Lino Samuyele wakati kuli Saulu, «Ndime ngwaakatuma Mwami Leza kuti nzookunanike kuti ube mwami wabantu Baisilayeli.

2Lino swiilila ncaamba Mwami Leza, Singuzuzyoonse ulati, ‹Ndiyoosubula Baameleki nkaambo bakakasya Baisilayeli ciindi nibakazwa ku Ijipiti kwiinda.

3Koya ukalwane Baameleki, ukanyonyoone zyoonse nzyobajisi. Utakasiyi cintu nociba comwe, ukajaye boonse baalumi, bakaintu, bana, ŋombe, mbelele nkamela ambongolo.› »

4Mpawo Saulu wakaita basilumamba bakwe, ku Telaimu wababala, basilumamba basikweenda aamaulu bali zyuulu zili myaanda yobilo a kkumi bakazwida kumusyobo wa Juda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Saulu abasilumamba bakwe bakainka kumunzi wa Baameleki, wakabayubilila mumimpata.

6Mpoonya Saulu wakacenjezya Bakeni wakati, «Amuzwe musiye Baameleki kuti ntamujayilizyi antoomwe ambabo. Nkaambo nywebo mwakabeda aaluse Baisilayeli ciindi nibakazwa ku Ijipiti.» Aawo Bakeni bakazwa.

7Lino Saulu wakalwana Baameleki kuzwa ku Havila mane kusikila ku Syuu kujwe lya Ijipiti.

8Saulu wakajata mwami Agagi wa Baameleki kalanga pele wakajaya bantu bakwe boonse.

9Saulu abantu bakwe tiibakamujaya Agagi kubikkilizya mbelele, ŋombe, boombe baneneede, tubelele alimwi azimwi zyakali zibotu. Zimwi zyakasampukide bakazinyonyoona.

Saulu mbwaakakakwa a Mwami Leza

10Lino Mwami Leza wakaambila Samuyele kuti,

11«Ndausa kuti ndakacita Saulu kuti abe mwami, nkaambo wandifutatila, alimwi taatobela malailile aangu.» Lino Samuyele wakanyema kapati, masiku oonse aayo wakali kulilila Mwami Leza.

12Nibwakaca cifumo-fumo wakainka kuyoobonana a Saulu. Pele wakaambilwa kuti Saulu waya ku Kameli, ooko nkwakaakulibumbila ciibalusyo, amane wakaindilila waya ku Giligali.

13Ciindi Samuyele naakabonana a Saulu, Saulu wakamujuzya wati, «Mwami Leza akuleleke. Ndaatobela malailile aa Mwami Leza.»

14Samuyele wakabuzya kuti, «Ino ŋombe ambelele nzyemvwide kulila nzyanzi?»

15Saulu wakaingula kuti, «Basilumamba mbibazileta kuzwa ku Baameleki. Bakazisiila kuti kabapaizya ku Mwami Leza wabo, zimwi twakazinyonyweeda limwi.»

16Mpoonya Samuyele wakalailila Saulu kuti, «Swiilila ndikwaambile eeco Mwami Leza ncaandaambila sunu masiku.» Saulu wakati, «Ndaambila.»

17Samuyele wakati, «Nikuba kuti wakali kulitenga, sena ono nduwe silutwe wabantu bamisyobo yoonse ya Isilayeli? Mwami Leza wakakunanika kuti ube mwami wa Baisilayeli.

18Lino Mwami Leza wakakutuma kuti ukanyonyweede limwi bantu babi baya Baameleki. Ubalwane kusikila bazimaane.

19Ino nkaambo nzi ncootakaswiilila Mwami Leza? Nkaambo nzi ncookasaala zintu akucita cibi ku Mwami Leza?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Mpawo Saulu wakaingula Samuyele kuti, «Peepe, ndakamuswiilila Mwami Leza, kayi ndakainka ooko mbubonya mbuli mbwaakandaambila, ndakajaya Baameleki boonse, ndaleta buyo mwami Agagi.

21Pele basilumamba mbibakasaala mbelele aŋombe mbotu, mukuti kabapaizya ku Mwami Leza wako ku Giligali.»

22Mpawo Samuyele wakati,

«Sena Mwami Leza ulabotelelwa muzipaizyo zyakutenta azituuzyo, kwiinda mbwabotelwa mukuswiilila ijwi lyakwe? Bona, kuswiilila nkubotu kwiinda kupaizya, kumvwa nkubotu kwiinda kupaizya mafuta aabagutu.

23Nkaambo buzangi buli mbuli cinyonyoono cakusonda, alimwi busicinguni cili mbuli bubi bwakukomba mizimo. Lino nkaambo kakuti waakaka majwi aa Mwami Leza, mbubonya awalo wakukaka kuti kocili mwami.»

24Saulu wakati kuli Samuyele, «Ndabisya, nkaambo ndasotoka mulawo wa Mwami Leza amalailile aako, nkaambo kakuti ndakayoowa bantu ndakacita ncobayanda.

25Lino ndakukomba lekelela cinyonyoono cangu, wamana tubweede ayebo kutegwa nkakombe Mwami Leza.»

26Pele Samuyele wakaingula Saulu kuti, «Nsikoobweeda ayebo pe, nkaambo kakuti wakaka majwi aa Mwami Leza, aboobo awalo wakukaka kuti koli mwami wa Isilayeli.»

27Samuyele naakanyona kuti ainke, Saulu wakajata moombe wacisani cakwe, cakayauka.

28Mpoonya Samuyele wakaambila Saulu kuti, «Awalo Mwami Leza wakuyawida bulelo bwa Isilayeli mubuzuba buno, wabupa kuli simunzinyoko, ooyo uuli kabotu kwiinda nduwe.

29Mwami Leza uuli mbobulemu bwa Isilayeli takonzyi kubeja pe, nikuba kusandula muzeezo wakwe. Nkaambo kakuti tali muntu uukonzya kusandula muzeezo wakwe.»

30Mpawo Saulu wakaingula kuti, «Ndabisya. Nikuba boobo akaka kondilemeka kumbele lyabapati babantu bangu, abantu boonse ba Isilayeli. Tubweede ayebo kutegwa nkakombe Mwami Leza wako.»

31Lino Samuyele wakabweeda kusindikila Saulu, nkabela wakakomba Mwami Leza.

32Mpoonya Samuyele wakati, «Ndiletela kuno mwami Agagi wa Baameleki, wakasika calumwemwe. Kayeeya kuti, Lufu lwainda.»

33Pele Samuyele wakati,

«Mbubonya mbuli panga lyako mbulyakali kujaya bakaintu abana babo. Lino abalo banyoko sunu balafwidwa mwana akati kabakaintunyina.» Mpoonya Samuyele wakakosoola Agagi munsi aacipaililo ca Mwami Leza ku Giligali.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Amane Samuyele wakainka ku Lama, Saulu wakainka kumunzi wakwe ku Gibeya
wa Saulu.

35Kuzwa ciindi eeco Samuyele wakafwa aakufwa kabatabonani a Saulu nikuba kuti
wakali kumulilila. Awalo Mwami Leza wakausa kuti wakacita Saulu kuti abe mwami
wa Isilayeli.

1 Samuyele 16

Devedi mbwaakananikwa

1Lino Mwami Leza wakati kuli Samuyele, «Ino nciindi cilamfu cili buti
ncoocinoolilila Saulu kwalo kozi kuti ndakamukaka kuti kacili mwami wa Isilayeli?
Zuzya lwija lwako amafuta, uunke kwa Jese ku Betelehemu, ndakutuma ooko
nkaambo ndasala mwami akati kabana bakwe balombe.»

2Mpawo Samuyele wakati, «Ino nduunke buti? Kuti naa Saulu wamvwa, ulandijaya.»
Mwami Leza wakati, «Tolelezya akapwizi, mpawo ukaambe kuti, ‹Ndazida kupa
zipaizyo ku Mwami Leza.›

3Lino ukatambe Jese kucipaizyo, nkabela njookwaambila cakucita. Ooyo
ngwetikakwaambile ukamunanike nguuyooba mwami.»

4Samuyele wakacita mbubonya mbwaakaambilwa a Mwami Leza, wakainka ku
Betelehemu. Kwalo ooko nkwaakaakuswaangana abapati bamunzi, lino bakamubuzya
cakukankama bakati, «Mwati waboola buyo?»

5Walo wakaingula kuti, «Iiyi ndaboola buyo. Ndaboolela kuti nzoopaizye ku Mwami
Leza. Amulisalazye, tweende anywebo kukupaizya.» Alimwi wakatamba Jese abana
bakwe balombe kuti bainke anguwe.

6Nibakaakusika ooko, Samuyele wakabona Eliyabu, mwana mulombe wa Jese,
walyaambauzya lwakwe wati, «Ooyu mwaalumi wiimvwi aawa kumbele lya Mwami
Leza, ngonguwe munanike wakwe.»

7Pele Mwami Leza wakaambila Samuyele kuti, «Utalangi ciwa cakwe nibuba
bulamfu bwaciimo cakwe. Mebo ndamukaka, nkaambo mebo nde Mwami Leza
nsilangi mbuli bulanga muntu. Muntu ubona ciwa buyo, pele mebo nde Mwami Leza
ndilanga mumoyo wamuntu.»

8Mpoonya Jese wakaita mwanaakwe mulombe Abinadabu akumwiinzya kumbele lya
Samuyele. Pele Samuyele wakati, «Peepe, Mwami Leza awalo ooyu tamusalide.»

9Mpawo Jese wakainzya Syama. Samuyele wakati, «Peepe, Mwami Leza awalo ooyu
tamusalide.»

10Munzila njiyonya eeyi Jese wakaleta bana bakwe balombe bali ciloba kuli
Samuyele. Pele Samuyele wakali kwaamba kuti, «Mwami Leza taakwe naba omwe
ngwaasala akati kabaaba.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Mpoonya Samuyele wakati kuli Jese, «Sena aaba balikke mbabana bako balombe?»
Jese wakaingula kuti, «Kwasyaala omwe muniini, pele uli kukweembela mbelele.»
Mpawo Samuyele wakati, «Tuma kuti bakamulete, nkaambo tatukonzyi kukkala ansi
ccita asike okuno.»

12Mpawo Jese wakatuma basikuyoomweeta. Lino ooyu wakali mulombe mubotu
wakalimvwide. Mpawo Mwami Leza wakati kuli Samuyele, «Ngonguwe ooyu,
munanike.»

13Samuyele wakabweza lwija lwamafuta, wakananika Devedi bana bokwabo
kabalangilide. Lino Muuya wa Mwami Leza wakaselukila Devedi canguzu kuzwa
mubuzuba oobo. Amane Samuyele wakapilukila ku Lama.

Devedi mbwaakabelekela Saulu

14Muuya wa Mwami Leza wakazwa kuli Saulu, nkaako Mwami Leza wakalekela
muuya mubi kuti unjile muli Saulu umupenzye.

15Mpoonya babelesi ba Saulu bakati kulinguwe, «Bona, muuya mubi uuzwa kuli Leza
mbuukupenzya.

16Simalelo wesu tulailile tobabelesi bako, notuli aano, kuti tukayandaule muntu uuzi
kabotu mbokuumwa kalumbu, kutegwa ciindi muuya mubi uuzwa ku Mwami Leza
nuukunjila, kuuma, ndendilyo nonoolimvwa kabotu alimwi.»

17Saulu wakati kubabelesi bakwe, «Mbubo, amundilangawide muntu uukonzya
kukauma kabotu, mumulete kulindime.»

18Lino umwi wababelesi bakwe wakaingula kuti, «Bona, ndibwene umwi mwana
mulombe wa Jese waku Betelehemu uuzi kuuma kabotu, alimwi mwaalumi sicamba,
ulakanana cabusongo, kwamana mubotu. Awalo Mwami Leza uli aanguwe.»

19Saulu wakatuma bantu kuli Jese akuyooamba kuti, «Nditumina mwanaako
mulombe uutegwa Devedi, ooyo weembela mbelele.»

20Lino Jese wakatumya mbongolo yakayumwide cinkwa, nkomo yawaini akapongo,
wakazituma amwanaakwe Devedi kuli Saulu.

21Mpoonya Devedi wakasika kuli Saulu, eelyo wakanjila mumulimo wakwe. Nkabela
Saulu wakamuyandisya kapati, eelyo wakaba sikumubwezela zilwanyo.

22Mpoonya Saulu wakatumya makani kuli Jese aakuti, «Devedi ndamuyandisisya,
aboobo ndiyanda kuti akkale okuno kulindime.»

23Nkabela kuzwa eelyo, kufumbwa ciindi muuya mubi ooyo wakali kuzwa kuli Leza
nuwakali kumunjila Saulu, Devedi wanoonga wabweza kalumbu wakauma. Eelyo
Saulu wakali kuubulukwa waba kabotu, muuya mubi wakali kuzwa.

1 Samuyele 17

Goliyati mbwaakakonga Baisilayeli

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Bafilisiti bakabunganya basilumamba babo ku Soko, mucisi ca Juda. Bakayaka
zivuka zyabo akati ka Soko a Azeka mu Efesidamimu.

2Saulu a Baisilayeli bakabungana akuyaka zivuka zyabo mukkuti lya Ela,
bakalibambila kuyoolwana Bafilisiti.

3Bafilisiti bakaliimvwi acilundu kubbazu limwi, abalo Baisilayeli bakaliimvwi
kubbazu limwi acilundu cimwi akati kabo kwakali kkuti.

4Lino kwakazwa muntu singuzu kuzivuka zya Bafilisiti, wakali waku Gati uutegwa
Goliyati. Wakali kulampa tukokola cisambomwe acisela.

5Wakali kusama apanga yamukuba alimwi wakali kusama cibaki cakali amapanga
aamukuba, bbaki eeli lyakali demu loko.

6Kumaulu wakali kusama matapisi aamukuba aakali kumukwabilila, alimwi
wakagwabikide sumo lyamukuba kusule.

7Lusako lwasumo lyakwe lwakali lupati, alyalo sumo lini lyakali lyalubulo, lyakali
demu loko. Ooyo wakali sikuyumuna ntobo yakwe wakali kweenda kumbele lyakwe.

8Goliyati wakaima akoongolweda basilumamba ba Isilayeli kati, «Nkaambo nzi
nimwasika akwiima mindando yankondo? Mebo ndi Mufilisiti, sena nywebo tamuli
buyo babelesi ba Saulu? Lino amusale muntu wanu nobeni, uutindilwane.

9Kuti naa wakonzya kundilwana akundijaya, tulaba bazike banu. Pele kuti naa
ndimuzunde akumujaya, nywebo mulaba bazike besu.»

10Mufilisiti ooyo wakaindilizya akuti, «Tubone sunu, amundipe muntu tulwane
anguwe.»

11Saulu a Baisilayeli boonse nibakamvwa majwi aaya aa Mufilisiti, lyakabaleka.

Devedi mbwaakainka kuzivuka zya Saulu

12Lino Devedi wakali mwana mulombe wa Jese, Muefulati waku Betelehemu mucisi
ca Juda, Jese wakalijisi bana balombe bakali lusele. Saulu naakali mwami, Jese
wakalicembeede.

13Bana ba Jese balombe bapati botatwe bakainka a Saulu kunkondo. Mazina aabo
ngaaya: Eliyabu, uuli ngowakusaanguna, wabili ngu Abinadabu, watatu ngu Syama.

14Devedi ngowakali keela, nkabela aaba bapati botatwe bakainka a Saulu,

15pele Devedi wakali kuzwida kwa Saulu kuyooembela mbelele zyawisi ku
Betelehemu.

16Nkabela Mufilisiti ooyo wakali kulikankaizya lyoonse kumbele lya Baisilayeli
cifumo-fumo akumangolezya kwamazuba aali makumi one.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Lino Jese wakati kuli Devedi mwanaakwe, «Tolela bapati bako cisuwo eeci cipati camaila aakangidwe, azinkwa eezi zili kkumi, ufwambaane kuzitola kubapati bako bali kuzivuka.

18Alimwi utole zinkuli zyabwanda zili kkumi uzitolele silutwe wabasilumamba bali zyuulu. Alimwi ukabalange abapati bako kuti naa sunu bali buti, nkabela ukaletelezye cintu cimwi citondezya kuti waakubabona.»

19Bali aa Saulu abasilumamba boonse ba Baisilayeli kukkuti lya Ela, nkobalwana aa Bafilisiti.

20Mpoonya Devedi wakabuka kabucili kooko akusiya umwi wakali kulanga mbelele, wakabweza zyakulya akuunka mbubonya mbuli Jese mbwaakamulailila. Nkabela wakaakusika kuzivuka ciindi basilumamba nobalibambila kundandama, kabayobelana.

21Basilumamba ba Baisilayeli bakaima kubbazu limwi, abalo basilumamba ba Bafilisiti bakaima kubbazu limwi.

22Devedi wakasiya zintu eezyo kumulindizi wazintu, wakazuzaanina kumindando kwakali bapati bakwe.

23Kacaambaula ambabo, Goliyati silumamba singuzu Mufilisiti waku Gati wakazooima akati-kati kalikankaizya mbuuli lyoonse ku Baisilayeli. Ciindi eeci Devedi awalo wakalimvwida.

24Basilumamba boonse Baisilayeli nibakabona muntu ooyo, bakatija mukuyoowa,

25Baisilayeli bakali kwaamba kuti, «Tee mwamubona muntu ooyu? Ncobeni waboolela kusampaula Baisilayeli. Kufumbwa uunga wamujaya mwami uyoomupa lubono lunji, alimwi ulamupa mwanaakwe kuti akwate, abalo bamukwasyi wakwe tabaciteli.»

26Devedi wakabuzya baalumi aabo mbaakaimvwi aabo, «Ino ncinzi ncaticitilwe muntu uunga wajaya Mufilisiti ooyu akugwisya masampu aaya ku Baisilayeli?» Nkaambo nguni walo ooyu Mufilisiti uutapalwidwe kuti kasampaula basilumamba ba Mwami Leza muumi?

27Lino bantu bakamwaambila eeco ncanga muntu ooyo ulacitilwa.

28Eliyabu, mupati wa Devedi, wakamvwa ciindi naakali kwaambaula abaalumi aabo mbaakaimvwi aabo. Mpoonya wakanyemena Devedi akumwaambila kuti, «Ino ncoyanda ncinzi okuno? Nguni ngoosiila kweembela munkanda? Ndilizi cisapi abubi bwamoyo wako, waboolela kubona nkondo.»

29Mpoonya Devedi wakati, «Ino ndacita nzi? Sena nsikonzyi kwaamba nikuba kubuzya?»

30Eelyo wakacengulukila kuluumbi akwaambaula makani ngoonya, nkabela bantu bakamwiingula mbuli kusaanguna.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Majwi aakaamba Devedi akamvwigwa, akatolwa kuli Saulu, mpawo wakamutumina sikumwiita.

32Mpoonya Devedi wakati kuli Saulu, «Kutabi muntu naba omwe uulenguka moyo akaambo ka Mufilisiti uulya, mebo ndemubelesi wako ndainka nkamulwane.»

33Mpoonya Saulu wakati kuli Devedi, «Tokonzyi kulwana Mufilisiti, bona, yebo ucili mwana muniini, walo ngusinkondo kuzwa kubukubusi bakwe.»

34Pele Devedi wakati kuli Saulu, «Mebo nde mubelesi wako ndili mweembezi wambelele zyataata, nkabela nikwakaza syuumbwa naba munyama wabutambo umwi, akujata mbelele kuzwa mubutanga,

35ndakamutobela, ndakamuuma akuvuna mbelele kuzwa kumulomo wakwe. Eelyo naakandibukila, ndakamujata kucilezu, ndakamuuma akumujaya.

36Mebo ndemubelesi wako ndakajaya boonse bobilo syuumbwa amunyama wabutambo umwi, lino ayooyu Mufilisiti uutapalwidwe ulaba mbuli umwi wabaabo banyama, ndamumvwa kasampaula basilumamba ba Mwami Leza muumi.»

37Mpoonya Devedi wakati, «Mwami Leza wakandigwisya kuzwa kucifumba casyuumbwa akuzwa kucifumba camunyama wabutambo lino ulandivuna aku Mufilisiti ooyu.» Eelyo Saulu wakati kuli Devedi, «Koya, Mwami Leza abe anduwe.»

38Saulu wakasamika Devedi zisani zyakwe zyankondo, wakamusamika ngowani yamukuba antoomwe abbaki lyakulwanya.

39Devedi wakasekka panga lyakwe atala azisani eezyo, pele naakasoleka kweendeenda anzizyo, wakakacilwa, nkaambo taakazizibide. Mpoonya Devedi wakati kuli Saulu, «Sikonzyi kweenda azeezi, nsizizibide.» Mpoonya Devedi wakazisamununa.

40Eelyo wakabweza musako mujanza, wakaakusala mabwe osanwe aabulungene mukalonga, wakaabikka munkomo, wakalijisi a nkwibba mujanza, eelyo wakaswena aafwiifwi ku Mufilisiti ooyo.

Devedi mbwaakazunda Goliyati

41Lino Mufilisiti wakaswenenena kuli Devedi, sikuyumuna ntobo yakwe wakalisolwede kumbele lyakwe.

42Mufilisiti naakalanga, wakabona Devedi, nkabela wakamusampaula, nkaambo wakacili muniini, kali mubotu, weebeka.

43Mufilisiti wakati kuli Devedi, «Sena mebo ndili mubwa noza kulindime atusako?» Mufilisiti wakasinganya Devedi muzina lyabaleza bakwe.

44Mufilisiti ooyo wakati kuli Devedi, «Swena kuno mubili wako ndaupa bayuni abanyama bamusokwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

45Mpoonya Devedi wakati ku Mufilisiti, «Yebo waza kulindime apanga amasumo, pele mebo ndaboola kulinduwe muzina lya Mwami Leza, Singuzuzyoonse, Leza wabasilumamba ba Baisilayeli, ooyo ngosampaula.

46Sunu Mwami Leza ulakwaaba kulindiwe, ndilakuuma, nkabela ulawida ansi, kwamana ndilakukosola mutwe. Eelyo mitumba ya basilumamba ba Bafilisiti sunu ndaipa bayuni abanyama bamusokwe, lino nyika yoonse ilaziba kuti kuli Leza mu Isilayeli.

47Bantu boonse babungene waawa balaziba kuti Mwami Leza tavuni apanga niliba sumo, nkondo eeyi nja Mwami Leza, sunu ulakwaaba kulindime.»

48Lino Mufilisiti naakaza aafwiifwi kuti aswaangane a Devedi, Devedi wakafwambaana kuzuzaanina kumundando.

49Mpoonya Devedi wakanjila munkomo, wakagwisya bbwe, waliwaala ankwibba, lyakauma Mufilisiti ankumo. Bbwe lyakabbila munkumo, mpawo wakawa cakuvuntama.

50Mbombuboobu Devedi mbwaakazunda Mufilisiti ankwibba abbwe lyomwe. Wakauma Mufilisiti ooyo akumujaya, katajisi panga pe.

51Mpoonya Devedi wakazuza akwiima atala lya Mufilisiti, wakabweza panga lya Mufilisiti, wakalisomona mucikanda calyo, wamumaninizya, amane wakamukosola mutwe andilyo. Bafilisiti nibakabona kuti singuzu wabo wafwa, bakatija.

52Mpoonya aawo Baisilayeli abaku Juda bakavwankamuka kabayobeka, bakatandaanya Bafilisiti mane kusikila ku Gati akumilyango mipati ya Ekiloni. Bafilisiti bakali kuyaswa, bakali kuya buwa munzila yoonse kuzwa ku Syalaimu kusikila ku Gati aku Ekiloni.

53Kumane Baisilayeli bakapiluka kuzwa kukutandaanya Bafilisiti, bakaakusaala zintu zyakajanwa kuzivuka zyabo.

54Mpoonya Devedi wakatola mutwe wa Mufilisiti uulya ku Jelusalemu, alimwi wakabikka zilwanyo zya Mufilisiti mutente lyakwe.

Devedi mbwaakatondezegwa kuli Saulu

55Ciindi Saulu naakabona Devedi ulainka kuyoolwana a Mufilisiti ooyo, wakati kuli Abina silutwe wabasilumamba bakwe,

«Abina ino uulya mwanaani?» Mpoonya Abina wakati, «Mbubonya mboli muumi, O mwami, ambe nsimuzi.»

56Mpawo mwami wakati, «Buzya naa mwanaani.»

57Devedi naakapiluka kuzwa kukujaya Mufilisiti, Abina wakamutola kuli Saulu kayumwide amutwe wa Mufilisiti ooyo.

58Mpoonya Saulu wakati kulinguwe, «Nguni uso mulombwana?» Devedi wakati, «Ndimwana wamubelesi wako Jese waku Betelehemu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Samuyele 18

Saulu mbwaakanyonokela Devedi

1Devedi naakamana kwaambaula a Saulu, Jonatani mwanaa Saulu a Devedi
bakatalika kumvwana, nkabela Jonatani wakayandisya Devedi mbubonya mbuli
mbwaliyanda mwini.

2Saulu wakamutola buzuba oobo, taakamuzumizya kuti aye kuŋanda yawisi.

3Mpoonya Jonatani wakapangana cizuminano a Devedi, nkaambo wakali kumuyanda
mbubonya mbuli mbwaliyanda mwini.

4Jonatani wakasamununa jansi eelyo ndyaakasamide, walipa Devedi antoomwe
azyakusama zyankondo, panga, buta, alutambo lwakwe.

5Kufumbwa Devedi ncaakatumwa wakali kuzwidilila, aboobo Saulu wakamucita kuti
abe mupati wabasilumamba. Nkabela eeci cakabotezya bantu boonse ababelesi ba
Saulu boonse.

6Lino basilumamba nibakali kuboola kumunzi ciindi Devedi naakamana kujaya
Mufilisiti uulya, bamakaintu bakazwa muminzi yoonse ya Isilayeli kabaimba
akuzyana kabaya kukucingauzya mwami Saulu atooma atwiimbyo tumwi kabaimba
nyimbo zyakukondwa.

7Bakaintu aaba nobakali kusekelela bakali kuvwiilana kuti,

«Saulu wajaya bantu bali zyuulu, Devedi wajaya bantu bali zyuulu zili makumi.»

8Amvwe boobo Saulu wakanyema kapati, nkaambo kaambyo aaka kakamunjila
kapati. Mpawo wakati, «Devedi bamutembawida zyuulu zili makumi, mebo
banditembawida zyuulu buyo, ino ncinzi casyaala kuti atole, mbulelo!»

9Kuzwa ciindi eeco wakakweeka Devedi.

10Lino nibwakaca, muuya mubi wakazwida kuli Leza wakamusikila Saulu canguzu,
nkabela wakatalika kulabalika mumonya muŋanda. Ciindi eeco Devedi wakali kuuma
kalumbu, mbubonya mbuli mbwaakali kucita lyoonse. Saulu ciindi eeco wakajisi
sumo.

11Mpoonya wakafusa sumo, kayeeya kuti, «Limubbaatikizye kubwaanda.» Pele
Devedi wakaleya ziindi zyobilo.

12Saulu wakatalika kuyoowa Devedi, mukuti Mwami Leza wakali aanguwe. Mwami
Leza wakafutatilide Saulu.

13Aboobo Saulu wakagwisya Devedi kumbele lyakwe, wakamubikka kuba silutwe
wabasilumamba bali cuulu, aabo mbaakali kusolweda munkondo.

14Devedi wakazwidilila munzila zyakwe zyoonse, mukuti Mwami Leza wakali
aanguwe.

15Lino Saulu naakabona Devedi mbwaakali kuzwidilila, wakamunyonokela kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Pele Baisilayeli boonse abaku Juda bakali kuyanda Devedi nkaambo wakali musololi mubotu.

Devedi mbwaakakwata mwanaa Saulu

17Mpoonya Saulu wakati kuli Devedi, «Ngooyu mwanaangu mupati Melabu, ngweti kupe kuti ukwate, ncendiyanda nkuti ube sicamba akulwana nkondo zya Mwami Leza.» Saulu wakali kuyeeya kuti, «Nsyeelede kumujaya ndemwini pe. Pele kumujaye Bafilisiti.»

18Mpawo Devedi wakati kuli Saulu, «Ino mebo ndimeni? Awalo mukwasyi wataata naa ciinga cataata mu Isilayeli, ninzi kuti mebo ndikwate mwanaa mwami?»

19Pele ciindi eeco Melabu mwanaa Saulu ncakeelede kukwatwa kuli Devedi, wisi wakamukwasya kuli Adiliyeli waku Mehola.

20Lino mwanaa Saulu Mikalo bakayandana a Devedi, eelyo Saulu wakaamvwa makani aaya, nkabela Saulu wakakkomana kapati.

21Mpawo wakayeeya kuti, «Nkoomukwasye, kutegwa abe kooze kuli Devedi kuti akajaigwe a Bafilisiti.» Mpoonya aawo Saulu wakaambila Devedi kabili kuti, «Ulaba mukwe wangu.»

22Saulu wakalailila babelesi bakwe kuti, «Amwaambile Devedi kumbali, mwaambe kuti, ‹Bona, mwami wabotelwa kapati anduwe, babelesi bakwe boonse balakuyanda, lino koba buyo mukwe wamwami.› »

23Babelesi ba Saulu bakaambila Devedi majwi aayo. Pele wakati, «Sena muyeeya kuti ncintu cuuba-uba kuba mukwe wamwami? Mebo ndimucete, alimwi nsizizilwe pe.»

24Babelesi ba Saulu bakamwaambila kuti, «Ngaaya makani ngaamba Devedi.»

25Mpoonya Saulu wakati, «Mboobu mbomutikaambe kuli Devedi, ‹Mwami tayandi lubono lwakukwasya pe, ccita ndomo zili mwaanda zya Bafilisiti kutegwa ndipilusizye cibi kuli basinkondoma.› » Muzeezo wa Saulu wakali wakuti Devedi akajaigwe a Bafilisiti.

26Babelesi aabo nibakaambila Devedi majwi aaya, wakabotelwa kapati kuti abe mukwe wamwami. Nkabela ciindi kacitanamana,

27Devedi wakanyamuka akuunka abasilumamba bakwe, bakaya Bafilisiti bali myaanda yobilo. Eelyo wakaleta ndomo, eezyo mwami nzyaakaambilide Devedi kuti abe mukwe wakwe. Mpoonya Saulu wakakwasya mwanaakwe kuli Devedi.

28Saulu naakabona akuziba kuti Mwami wakali aa Devedi, alimwi akuti mwanaakwe wakali kuyanda mulumaakwe,

29Saulu wakaindilila kuyoowa Devedi. Aboobo Saulu wakaba sinkondonyina mubuumi bwakwe boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Eelyo basilutwe babasinkondo ba Bafilisiti bakaboola kuzoolwana, nkabela kufumbwa ciindi ncibakeza Devedi wakali kuzwidilila kwiinda bamwi basilutwe ba Saulu, nkaako wakaduma.

1 Samuyele 19

Devedi mbwaakapenzegwa a Saulu

1Lino Saulu wakaambila mwanaakwe Jonatani ababelesi bakwe boonse kuti bajaye Devedi. Pele Jonatani wakali kuyanda Devedi kapati.

2Nkaako Jonatani wakacenjezya Devedi kuti, «Taata uyandaula nzila yakukujaya, lino juunza cifumo-fumo ukacenjele loko ukayube.

3Mebo ndaboola kuzooima ataata musokwe, kumbali akooko nkoyubide, nzooambaula kuli taata zyanduwe, kuti naa ndikamvwe cimwi cintu nzookwaambila.»

4Mbombuboobu mbwaakacita, wakalumbaizya Devedi kuli wisi wakati, «O Mwami, utabisizyi mubelesi wako Devedi, nkaambo taakwe naakubisizya, alimwi milimo njakucitila njampindu.

5Wakalisanga naakalyaaba kuti ajaye Mufilisiti uulya, mulinguwe Mwami Leza wakazundila Baisilayeli boonse. Nkabela ayebo wakalibonena alimwi wakakondwa. Ino nkaambo nzi noyanda kubisizya muntu uutakwe mulandu mbuli kujaya Devedi kaatakwe akaambo?»

6Lino Saulu naakamvwa majwi aa Jonatani, wakakonkezya kuti, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali mmumi, Devedi takoojaigwa pe.“

7Kumane Jonatani wakaita Devedi wakamwaambila makani aaya oonse. Lino Jonatani wakaleta Devedi kuli Saulu, nkabela wakakkala akumubelekela mbubonya mbuli lyoonse.

8Alimwi kwakaba nkondo, Devedi wakainka kuyoolwana a Bafilisiti, eelyo wakabajaya kapati cakunga bakatija.

9Lino muuya mubi uuzwa ku Mwami Leza wakasikila Saulu, nkabela kakkede muŋanda kumwi kajisi asumo Devedi wakali kuuma kalumbu.

10Lino Saulu wakasoleka kuyasa Devedi asumo kuti amubbaatikizye kubwaanda. Pele wakaleya, aboobo sumo lyakaakuyasa bwaanda. Mpawo Devedi wakatija walivuna.

11Lino masiku aayo ngoonya Saulu wakatuma bantu kuŋanda ya Devedi kuti bakayubilile, kutegwa azoomujaye bwazooca cifumo-fumo. Pele Mikalo mukaintu wa Devedi wakacenjezya mulumaakwe kuti, «Kuti naa sunu masiku utatiji juunza uzoojaigwa.»

12Mpoonya aawo Mikalo wakainzya Devedi ampulungwido mpati, wakacita kuti Devedi atije.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Aawo Mikalo wakabweza mutuni wuulazika abulo, wabikka cilitulisyo caboya bwampongo kumutwe wawo akuuvumba ngubo.

14Ciindi Saulu naakatuma bantu kuzoojata Devedi, Mikalo wakati, «Waciswa.»

15Mpoonya Saulu wakabatuma kuyoobona Devedi. Wakati, «Mukamulete kuno, mukamutembe abulo kuti nzoomujaye.»

16Ciindi batumwa nibakapiluka, bakabona kuti mmutuni wakalede kumitwe kwakali boya bwampongo.

17Naakamvwa Saulu wakati kuli Mikalo, «Ino nkaambo nzi noondicenga boobu? Nkaambo nzi ncooleka sinkondoma kuti atije?» Mikalo wakaingula Saulu kuti, «Wandaambila kuti, ‹Ndileka, nduunke, watandileka ndakujaya.› »

18Lino Devedi wakatijila kuli Samuyele ku Lama akuyoomwaambila zyoonse eezyo Saulu nzyaakamucita. Mpoonya walo a Samuyele bakainka kuyookkala ku Naiyoti.

19Nkabela Saulu wakaambilwa makani aakuti, «Devedi uli ku Naiyoti ku Lama.»

20Saulu wakatuma bantu kuyoojata Devedi. Nibakabona nkamu yabasinsimi kabasinsima, awalo Samuyele kaimvwi mbuli silutwe wabo, mpoonya Muuya wa Leza wakabaselukila batumwa ba Saulu, eelyo abalo bakasinsima.

21Saulu naakaambilwa zyabaabo, wakatuma bambi, abalo bakaakusinsima mbubonya. Alimwi Saulu wakatuma abambi, abalo bakaakusinsima.

22Mpoonya lwakwe kumugama, wakainka ku Lama, wasika kumukalo ku Seku. Wabuzya kuti, «Ino Samuyele a Devedi bali kuli?» Umwi wakati, «Bali ku Naiyoti ku Lama.»

23Eelyo Muuya wa Leza wakamuselukila mane do naakaakusika ku Naiyoti ku Lama.

24Eelyo awalo wakasamununa zibaki zyakwe, wakasinsima kumbele lya Samuyele, wakalala ansi amantanda sikati amasiku woonse. Ncenciceeco ncokutegwa, «Sena awalo Saulu musinsimi?»

1 Samuyele 20

Jonatani mbwaakagwasya Devedi

1Mpoonya Devedi wakatija kuzwa ku Naiyoti ku Lama, wakasika akuzooamba kuli Jonatani kuti, «Ino ndacitanzi? Ino ndaamulandu nzi? Ino uso wandijanina cibi nzi ncayanda kundijaila?»

2Jonatani wakati kulinguwe, «Peepe, Tokoofwa. Bona, Taata takonzyi kucita cintu niciba buti katana ndaambila pe, ino inga taata wandisisa buti eeci? Takuli boobo pe.»

3Pele Devedi wakakonka akuti, «Uso ulizi kabotu-kabotu kuti yebo ulandiyandisisya, lino walo uyeeya kuti Jonatani teelede kwaaziba aaya makani inga wausa. Pele ncobeni mbubuli Mwami Leza mbwali muumi, yebo Jonatani ooli waawa lufu lwangu taluli kule pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mpoonya Jonatani wakati kuli Devedi, «Kufumbwa cintu ncotaambe ndakucitila.»

5Mpawo wakati kuli Jonatani, «Langa. Junza kuli pobwe lya mwezi mupya, aboobo njelede kuti nkalye amwami, lino leka nkayube musokwe mane do zona mangolezya.

6Kuti naa uso andizule, inga omwaambila kuti, ‹Devedi wakandikumbila kuti ainke ku Betelehemu kumunzi wakwe nkaambo kuli pobwe lyakupaila licitwa mwaka amwaka lyabantu baciinga cakwe.›

7Kuti naa waamba kuti, ‹Ncibotu.› ‹Ciyooba cibotu kulindime ndemubelesi wako, pele kuti naa wanyema, ukazibe kuti ucindikanzide.

8Lino uleelede kundifwida luse, ndemubelesi wako, nkaambo ulipangene cizuminano ambebo kumbele lya Mwami Leza. Pele kuti naa ndijisi mulandu, undijaye yebo lwako. Nkaambo nzi ncoyanda kundaaba kuli uso?› »

9Mpawo Jonatani wakati, «Peepe musa, embo mbokubede oobo pe. Kuti naa nendalizi kuti taata ulakukanza kuti akujaye, sena nindatakwaambila?»

10Mpoonya Devedi wakati kuli Jonatani, «Ino nguni uuti ndaambile kuti naa uso wavuwa cabukali?»

11Jonatani wakati kuli Devedi, «Koza, tweende musokwe.» Nkabela boonse bobilo bakainka.

12Eelyo Jonatani wakati kuli Devedi, «Mwami Leza wa Isilayeli abe ngokamboni. Njakwaambaula ataata juunza aciindi nciconya cino, alimwi kuti naa nkajane kuti makani mabotu, nzookutumina mulomo.

13Pele kuti naa taata uyanda kukujaya, Mwami Leza andisubule akwiindilila kuti intazookwaambili akukucijisya kuti uvunwe. Mwami Leza abe anduwe mbubonya mbuli mbwaakali ataata.

14Kuti naa necipona, uleelede kundibeda aaluzyalo mbubuli lwa Mwami Leza kuti intajaigwi,

15pele kuti ndafwa kocinootondezya luzyalo oolu kumukwasyi wangu kwalyoonse alyoonse. Nikuba ciindi Mwami Leza aakunyonyoona basinkondonyina Devedi kuzwa ansi aano,

16mukwasyi wangu nde Jonatani utakazimaanizigwi ambabo. Masimpe Mwami Leza akasubule basinkondonyina Devedi.»

17Alimwi Jonatani wakakonkya Devedi kuti ataleki kumuyanda, nkaambo wakali kumuyanda mbuli mbwaaliyanda mwini.

18Mpoonya Jonatani wakati kuli Devedi, «Juunza ndipobwe lya mwezi mupya uyoozulwa, nkaambo taakwe uuyookkala acuuno cako.

19Zona kumangolezya ukainke kubusena mbookayubide lyakatalika penzi eeli, ukandilindilile kumwaala wa Ezeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nkabela mebo nzoofusa mivwi yotatwe kumbali aandilyo, nzoobaanga kuli nceyasa.

21Eelyo nzootuma mulombe kuti, ‹Koya, ukalete mivwi.› Kuti naa ndaamba kumulombe kuti, ‹Langa. Mivwi ili kuno kubbazu lyako, ibweze,› uleelede kuyooboola. Nkaambo mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, nkokuti kuli kabotu, taakwe mapenzi.

22Pele kuti naa ndaamba kumulombe kuti, ‹Langa. Mivwi icili kumbele lyako,› mpoonya uzwe, nkaambo Mwami Leza wakucijisya.

23Lino kucizuminano ncitwapanga Mwami Leza ngokamboni akati kesu tobilo mane kukabe kutamani.»

24Mbubonya mbuli mbubaapangana Devedi wakayuba musokwe. Eelyo ciindi capobwe lyamwezi mupya mwami Saulu wakakkala abusena bwakwe kuti alye.

25Wakakkala acuuno cakwe, mbubonya mbuli kuziindi zimwi wakakkede cuuno cakubwaanda. Jonatani wakakkede munsi lyakwe kulubazu lumwi, Abina wakakkede kubbazu limwi lya Saulu, pele acuuno ca Devedi kwakanyina muntu.

26Mubuzuba oobo Saulu taakwe ncaakaamba pe, nkaambo wakali kuyeeya kuti ambweni walomona tasalali.

27Nibwakaca buzuba bwabili, kalimanide pobwe eelyo cuuno ca Devedi cakacikkede buyo. Mpawo Saulu wakabuzya Jonatani mwanaakwe kuti, «Ino nkaambo nzi mwana wa Jese naatasiki kukulya kwamazuba aaya obilo jilo asunu?»

28Mpawo Jonatani wakaingula Saulu kuti, «Devedi wakandikumbila kuti aye ku Betelehemu.

29Wakati, ‹Njinke, nkaambo bamukwasyi wangu balijisi pobwe lyakupaizya mumunzi, mupati wangu wandikumbila canguzu kuti ndeelede kuyooba nkuko. Aboobo kuti koli mweenzuma ncobeni, ndileke nkabone bapati bangu.› Ncenciceeco ncaatasikila kuzoolya amwami pe.»

30Mpoonya Saulu wakakalalila Jonatani wakati, «Yebo omwana wamukaintu sicinguni sigama, sena nsizi kuti ulamvwana amwanaa Jese walo uutikuletele bweeme, abanyoko bakakuzyala?

31Kwaciindi ncacipona mwanaa Jese, yebo tokabuboni bwami. Nkaako lino tuma bakamuyandaule akumuleta kulindime, nkaambo uleelede kufwa.»

32Mpoonya Jonatani wakaingula Saulu wisi kuti, «Ino ufwida nzi? Ncinzi ncaakacita?»

33Eelyo Saulu wakafusa sumo lyakwe kuli Jonatani kuti amujaye, aboobo Jonatani wakaziba kuti wisi ucikanzide kujaya Devedi.

34Mpawo Jonatani wakanyamuka cabukali kuzwa atebule, wakatakata taakwe naakalya mubuzuba oobo, wakausa, nkaambo wisi wakalikutundulula Devedi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Lino nibwakaca cifumo-fumo Jonatani wakainka musokwe ooko nkubakapangene a Devedi, nkabela wakainka amulombe.

36Wakati kumulombe ooyo, «Zuzaana, ukalete mivwi njindafusa eelyo kacizuzaana wakafusa muvwi kumbele lyakwe.»

37Lino mulombe naakaakusika ooko kwakali muvwi Jonatani wakati, «Ucili kumbele?»

38Alimwi Jonatani wakapozomokela mulombe wati, «Fwambaana, koya, utaimiimi.» Nkaako mulombe wa Jonatani wakabweza mivwi yoonse, wiileta.

39Pele mulombe ooyo taakwe ancaakazi, Jonatani buyo a Devedi mbibakezi makani.

40Mpoonya Jonatani wakapa mulombe zilwanyo zyakwe, wakati, «Koya, uzibweedezye kumunzi.»

41Mulombe mbwaakapilukila buyo, Devedi alakwe wakayubunuka kuzwa munsi abbwe mpaakayubide, Devedi wakavuntama ziindi zyotatwe, bakamyontana akulila mane Devedi walilisya.

42Mpoonya Jonatani wakati kuli Devedi, «Koya muluumuno, mbubonya mbuli mbutwakakonkezyanya swebo toonse tobilo muzina lya Mwami Leza kuti, ‹Mwami Leza uyooba kamboni akati kangu ayebo alimwi aakati kalunyungu lwangu alunyungu lwako mane kukabe kutamani.› » Mpoonya Devedi wakainka, alakwe Jonatani wakapiluka kumunzi.

1 Samuyele 21

Devedi mbwaakatija Saulu

1Lino Devedi wakainka ku Nobu kuli Ahimeleki mupaizi. Ahimeleki wakaza kucingauzya Devedi kumwi kazyangama, wakati, «Ino nkaambo nzi ncoli olike, taakwe angoli aawe pe?»

2Mpawo Devedi wakati kuli Ahimeleki mupaizi, Mwami wandilailila makani amwi, wakandaambila kuti, «Kutabi muntu naba omwe uuziba makani aaya ngindakwaambila. Kwaamba zyabantu bangu twapangana kuti tukaswaangane kubusena bumwi.

3Mwati kuli kakulya? Ndipe zinkwa zyosanwe niciba cimwi ncojisi.»

4Mpawo mupaizi wakaingula Devedi kuti, «Nsijisi zinkwa ziligwa bantu buyo, pele ndijisi cinkwa cisalala, kuti naa bantu bako tiibakali kuya kubakaintu.»

5Eelyo Devedi wakaingula mupaizi kuti, «Masimpe ciindi coonse notuli alweendo tatubonani abakaintu, tulalyaanga. Mbotucita amunyendo buyo, ino ono alweendo luli boobu inga twaya buti kubakaintu?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mpoonya mupaizi wakamupa cinkwa cisalala, nkaambo ooko tiibakajisi cinkwa buyo ccita buyo cakatuulidwe, eeco cakagwisigwa kuzwa kumbele lya Mwami Leza, kuti kubikwe cinkwa cicikasaala mubuzuba oobo mbubonya mbocigwisigwa.

7Lino kwakali mwaalumi umwi wababelesi ba Saulu mubuzuba oobo wakaliwo, wakalikuzuzikizya cikonke muŋanda ya Leza. Zina lyakwe wakali Dowegi Muedomu, wakali ngomupati wabeembezi ba Saulu.

8Mpawo Devedi wakati kuli Ahimeleki, «Sena kuno tojisi sumo naa panga? Nkaambo nsiindaleta sumo neliba panga niziba zilwanyo zimwi, kayi makani aamwami akandigubizya.»

9Mpawo mupaizi wakati, «Panga lya Goliyati mu Filisiti, ooyo ngookajaya mukkuti lya Ela mpolili. Lilizambaidwe acisani kusule lyakabaki kabupaizi. Kuti naa wayanda ulalibweza, nkaambo ndeliliko lilikke.» Mpoonya Devedi wakati, «Taakwe limbi mbuli leelyo, kondipa.»

10Buzuba oobo Devedi wakanyamuka akutija kuzwa kuli Saulu, wakainka kuli Akisyi mwami waku Gati.

11Babelesi ba Akisyi bakati kulinguwe, «Sena ooyu tali ngo Devedi mwami wacisi? Sena tali ngonguwe ngobaimba nobazyana kabati, ‹Saulu wakajaya bantu bali zyuulu, Devedi wakajaya bantu bali zyuulu zili makumi?› »

12Lino Devedi majwi aaya akamunjila, wakayoowa Akisyi mwami waku Gati.

13Nkabela, wakalisondosya-sondosya, wakalikweengaula azitendele zyamilyango akulekela mate kaalolomoka kusikila kucilezu.

14Mpoonya Akisyi wakati kubabelesi bakwe, «Mwabona, muntu ooyu wasondoka, ino mwamuletela nzi kulindime?

15Sena ndabula bantu basondokede kuti mundiletele yooyu uucita zili boobu? Ani ooyu anjile buti muŋanda yangu?»

1 Samuyele 22

Devedi mbwaakatalika kweendeenda

1Lino Devedi wakazwa ku Gati, wakatijila kumpangala yaku Adulamu. Nkabela bana bokwabo abamukwasyi boonse bawisi nibakamvwa, bakainka boonse kulinguwe nkukonya ooko.

2Bantu boonse bakapengede aboonse bakajisi zikoloto abaabo bakabijilidwe bakainka kulinguwe. Mpawo wakaba mupati wabo boonse. Lino bantu bakali aawe bakatisike kumyaanda yone.

3Devedi wakazwa ooko, wakainka ku Mizipa waku Mowabu, wakaamba kumwami waku Mowabu kuti, «Ndakukumbila kuti uzumizye taata abaama kuti bazookkale ayebo kuno, mane kusikila nkazibe Leza eeco ncatindicitile.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mpoonya wakabasiya bazyali bakwe amwami wa Mowabu, balo bakakkala anguwe
kwamazuba oonse Devedi ngaakakkede mumpangala.

5Musinsimi Gadi wakaambila Devedi kuti, «Toelede kukkala mumpangala. Kozwa,
uye kunyika ya Juda.» Mpoonya Devedi wakazwa akuunka kumasaka aa Heleti.

6Lino Saulu wakamvwa kuti Devedi wakajanwa, abaalumi aabo mbaakali aabo. Saulu
wakakkala munsi mukkomba atala aakalundu, wakajisi sumo mujanza lyakwe,

7abalupati-pati bakwe boonse bakaliimvwi munsi lyakwe. Mpoonya Saulu wakaamba
kulimbabo kuti, «Lino amuswiilile, nywebo noba Benjamini. Sena mwanaa Jese
ulamupa nyoonse myuunda yakulima yamisaansa? Sena nyoonse uyoomucita
basilutwe bazyuulu amyaanda yabasilumamba?

8Taakwe naba omwe uundaambila kuti mwanaangu upangene bulongwe amwanaa
Jese? Taakwe akati kanu uundifwida nsoni akundaambila kuti mwanaangu wayunga
mubelesi wangu mwanaa Jese kuti andijaye akundiyubilila mbubonya mbuli buzuba
buno.»

9Mpoonya Dowegi Muedomu wakaimvwi kumbali aababelesi ba Saulu, wakaingula
kuti, «Ndakabona mwanaa Jese naakali kuboola kumunzi waku Nobu kuli Ahimeleki
mwana wa Ahitubi.

10Nkabela wakamubuzizya ku Mwami Leza akumupa cakulya, alimwi wakamupa
panga lya Goliyati Mufilisiti.»

11Mpoonya mwami Saulu wakatuma mulomo wakwiita Ahimeleki mupaizi, aboonse
baŋanda yawisi bapaizi aabo baku Nobu, boonse bakaboola kumwami.

12Saulu wakati kulinguwe, «Lino swiilila, o mwana wa Ahitubi.» Mpawo wakaingula
kuti, «Mpendi, o mwami wangu.»

13Saulu wakati kulinguwe, «Nkaambo nzi nondipanganina yebo amwanaa Jese?
Nkaambo nzi wakamupa cinkwa apanga, akumubuzizya ku Mwami Leza, kuti
andibukile akundiyubilila mbwacita sunu?»

14Mpoonya Ahimeleki wakaingula mwami kuti, «Sena Devedi tali mukwe wako, sena
tali nguwe mupati wabalindizi bamwami? Tee alimwi nguusyomeka muŋanda yako?

15Sena ndatalika sunu kumubuzizizya ku Mwami Leza? Peepe. Mwami atabikki
kaambo kumubelesi wakwe naa kuli baŋanda yataata, nkaambo mebo ndemubelesi
wako, taakwe cintu ncendizi pe.»

16Eelyo mwami wakati, «Ncobeni ulafwa, Ahimeleki, yebo antoomwe abaŋanda
yauso.»

17Mpoonya mwami wakaambila balindizi aabo bakaimvwi munsi lyakwe kuti,
«Amubajaye bapaizi ba Mwami Leza. Nkaambo bayanzene aa Devedi, alimwi
bakalizi kuti wakatija, pele tiibakandilwiida pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Mpoonya mwami wakati kuli Dowegi, «Boola, ujaye bapaizi.» Dowegi Muedomu wakabajaya bapaizi, mubuzuba oobo wakajaya bantu bali makumi aali lusele abasanu aabo bakali kukonzya kusama zisani zyabupaizi.

19Nobu, munzi wabapaizi Saulu wakuusaala apanga. Boonse baalumi abakaintu, bana balesi bacinyonka, ŋombe, mbongolo ambelele, zyoonse wakazijaya apanga.

20Pele umwi wabana balombe ba Ahimeleki, mwana wa Ahitubi, zina lyakwe Abiyata, wakatijila kuli Devedi.

21Abiyata wakaambila Devedi kuti Saulu wakabajaya bapaizi ba Mwami Leza.

22Devedi wakati kuli Abiyata, «Nindakabona kuti Dowegi Muedomu nkwali ndakaziba kuti uyooambila Saulu, ‹Ndime ndaletelezya lufu lwabantu boonse baŋanda yauso.

23Lino kkala andime, utayoowi nkaambo ooyo uuyanda kundijaya nguuyanda akukujaya ayebo. Kkala andime, ndakubamba kabotu.› »

1 Samuyele 23

Devedi mbwaakavuna munzi wa Kiila

1Lino bakaambila Devedi kuti, «Bona, Bafilisiti balwana munzi wa Kiila, alimwi babba maila aamumatala.»

2Devedi wakabuzya Mwami Leza kuti, «Sena ngunke kuti nkalwane Bafilisiti?» Mwami Leza wakati kuli Devedi, «Koya ukalwane aba Filisiti ukavune Kiila.»

3Pele bantu ba Devedi bakamwaambila kuti, «Bona, swebo tulayoowa muno mucisi ca Juda. Ino kuyooba buti naa twainka ku Kiila kuyoolwana basilumamba baba Filisiti?»

4Mpoonya Devedi wakabuzya Mwami Leza alimwi. Eelyo Mwami Leza wakamwiingula kuti, «Koya ku Kiila, nkaambo njooaba ba Filisiti kulinduwe.»

5Aawo Devedi abantu bakainka ku Kiila kuyoolwana Bafilisiti, nkabela wakasaala ŋombe zyabo akujaya banji babo. Mbombuboobu Devedi mbwaakavuna bantu baku Kiila.

6Ciindi Abiyata mwana wa Ahimeleki naakatijila kuli Devedi ku Kiila wakeetelezya akasani kabupaizi mumaanza aakwe.

7Lino Saulu wakaambilwa kuti Devedi wasika ku Kiila, mpawo Saulu wakati, «Lino Leza wamwaaba kulindime, nkaambo walijalila lwakwe mwini mukunjila mumunzi uujisi milyango azipingizyo.

8Eelyo Saulu wakabunganya bantu boonse kuti baye kunkondo ku Kiila baka sinkilizye Devedi abantu bakwe.»

9Lino Devedi wakaziba kuti Saulu ulimukanzide bubi, eelyo wakaamba kuli Abiyata mupaizi kuti, «Leta kuno kabaki kabupaizi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Mpoonya Devedi wakati, «O Mwami Leza wa Isilayeli, ndemubelesi wako ndamvwa kuti Saulu uyanda kuboola ku Kiila, kuzoomwaya munzi nkaambo kandime.

11Sena bantu baku Kiila balandaaba kulinguwe? Sena Saulu ulasika ncobeni mbubonya mbuli mubelesi wako mbwamvwide? O Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, ndakukumbila, koambila mubelesi wako.» Eelyo Mwami Leza wakati, «Ulasika.»

12Mpoonya Devedi wakati, «Sena bantu baku Kiila balandaaba kuli Saulu antoomwe abantu bangu?» Nkabela Mwami Leza wakali, «Balamwaaba.»

13Mpoonya Devedi abantu bakwe bakatisike kumyaanda iili cisambomwe bakazwa ku Kiila cakufwambaana, bakainka kufumbwa nkubakali kukonzya. Mpawo Saulu naakaambilwa kuti Devedi wakazwa ku Kiila, taakainka.

Devedi munyika yazilundu

14Nkabela Devedi wakakkala mumampangala muzilundu zyamunkanda zyaku Zifu. Saulu wakali kumuyandaula lyoonse, nikuba boobo Mwami Leza taakwe naakamwaaba kulinguwe pe.

15Devedi wakaliyoowede nkaambo Saulu wakali kuyanda kumujaya. Ciindi eeco Devedi wakali munkanda yaku Zifu ku Holesyi.

16Jonatani mwanaa Saulu wakanyamuka, wainka kuli Devedi ku Holesyi akumuyumya-yumya mu Mwami Leza.

17Nkabela wakati kulinguwe, «Utayoowi, nkaambo Saulu taata takooyookujaya pe. Uyooba mwami wa Isilayeli, mebo nzooba wabili kulinduwe. Saulu taata awalo ulizi oobo.»

18Eelyo bobilo boonse bakapangana cizuminano kumbele lya Mwami Leza, Devedi wakasyaala ku Holesyi, Jonatani wakabweeda kumunzi.

19Mpoonya Bazifu bakainka kuli Saulu ku Gibeya, baakuti, «Devedi uliyubide kucisi cesu mumampangala aaku Holesyi mucilundu caku Hacila cili kumusanza lya Jesyimoni.

20Nkaako boola, o mwami mbubonya mbuli mbokanzide kumujata, swebo tuyoomwaaba ku mwami.»

21Saulu wakati, «Mwami Leza amuleleke, nkaambo mwandibeda aaluse.

22Lino kamuya, mukabonesye, mukazibe ciyubilo cakwe nkocibede, alimwi nguni wakamubona okuya, nkaambo ndilizi kuti ngusimaanu kapati.

23Nkaako mukabone, mukalangisisye mumasena oonse ngayubila, mwamana mukaboole kulindime amakani aazulide. Mebo ndizooinka anywebo kuti naa kali munyika eeyo ncobeni, nzoomujana ndizoomulangaula akati kazyuulu zyaba Juda.»

24Eelyo bakanyamuka akuunka ku Zifu, Saulu katana unka. Lino Devedi abantu bakwe bakali munkanda yaku Maoni mu Alaba kumusanza lya Jesyimoni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Saulu abantu bakwe bakainka kuyoomuyandaula. Devedi naakaambilwa boobo,
wakainka kumwaala uuli munkanda ya Maoni. Saulu naakamvwa oobo,
wakamutobela munkanda ya Maoni.

26Saulu wakainka kumwi kubbazu lyacilundu, Devedi abantu bakwe kabali kubbazu
limbi lyacilundu. Lino Devedi wakafwambaana kutija, mukuti Saulu abantu bakwe
bakali kuyanda kooba Devedi abantu bakwe kuti babajaye.

27Mutumwa wakasika kuli Saulu wakati, «Fwambaana kusika, nkaambo Bafilisiti
baboola kuzoosaala nyika.»

28Aboobo Saulu wakapiluka kuzwa kukutobela Devedi, wakainka kuyoolwana
Bafilisiti. Nkaako oobo busena bwakaitwa kuti Mwaala wa Lwaandaano.

29Kuzwa kooko Devedi wakainka kuyookkala mumampangala aaku Engedi.

1 Samuyele 24

Devedi mbwaatakajaya Saulu

1Lino Saulu naakapiluka kuzwa kukulwana Bafilisiti, wakaambilwa kuti, «Bona,
Devedi uli munkanda yaku Engedi.»

2Saulu wakatola basilumamba bakasalidwe bali zyuulu zyotatwe kuzwa mu
Baisilayeli boonse, bakainka kuyooyandaula Devedi abantu bakwe, bakatozya ku
Myaala yanjeleele.

3Saulu wakasika kuzibaya zyambelele zyakali mumugwagwa, ooko kwakali
mpangala, wakanjila kuti aye kusokwe. Lino Devedi abantu bakwe bakalikkede
mukati mwini mwampangala.

4Bantu ba Devedi bakati kulinguwe, mboobu buzuba oobo Mwami Leza mbwaakati
kulinduwe, «Bona, njooaba sinkondonyoko kulinduwe uyoomucita eeco
ciyookubotela.» Mpoonya Devedi wakanyamuka akutenda kabotu-kabotu moombe
wacisani ca Saulu.

5Devedi wakamupenzya moyo nkaambo wakatenda moombe wacisani ca Saulu.

6Wakati kubantu bakwe, «Mwami Leza andikasye kucita cibi kumwami wangu,
munanike wa Mwami Leza, nkaambo ngomunanike wa Mwami Leza.»

7Aboobo Devedi wakakombelezya bantu bakwe amajwi aaya, alimwi taakwe
naakabazumizya kuti balwane Saulu. Saulu wakazwa mumpangala akutalika lweendo
lwakwe.

8Musule aakooku awalo Devedi wakazwa mumpangala akwiita Saulu kuti, «O
Mwami simalelo wangu.» Nkabela Saulu naakacebukila musule, Devedi
wakakotamika mutwe wakwe mukulemeka.

9Amane Devedi wakati kuli Saulu, «Nkaambo nzi noswiilila majwi aabantu baamba
kuti, ‹Bona, Devedi uyandaula kukucisa?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Walibonena buno buzuba ameso aako kuti Mwami Leza wali kwaabide kulindime omuya mumpangala. Bamwi bandaambilide kuti nkujaye, pele ndakufwida luse. Ndaamba kuti, ‹Nsikonzyi kubikka janza lyangu kuli simalelo wangu nkaambo ngomunanike wa Mwami Leza.›

11Taata, langa moombe wacisani cako mujanza lyangu, kaambo nkindautendela akutakujaya nkakuti uzibe akubona kuti nsikwe bubi naa mulandu wakukubukila. Taakwe nendakakubisizya pe, nikuba kuti uyanda kundijaya.

12Mwami Leza abone uulubizizye kuti nguni akati kako andime, alimwi Mwami Leza akubweedezezye bubi, pele mebo lwangu nsikakucisi aasyoonto pe.

13Mbubonya mbuli mbokaamba kasimpi kabasikale kati, ‹Bubi bulacitwa abantu babi.› Pele lwangu tandikakucisi aasyoonto pe.

14Ani nguni mwami wa Isilayeli ngwazabutobela? Ino nguni ngoza butanda? Mubwa uufwide, utobela njina buyo.

15Lino Mwami nguutibone kuti uulubizizye nguni akati kandime anduwe. Andikwabilile kuzwa kulinduwe.»

16Ciindi Devedi naakamana kwaambaula majwi aaya kuli Saulu, Saulu wakati, «Sena nduwe mwanaangu, mwanaangu Devedi?» Mpawo Saulu wakoongolola akutalika kulila.

17Wakati kuli Devedi, «Yebo ulululeme kwiinda ndime, nkaambo wandijokezya bubotu, kakuli kuti mebo ndakakujokezya bubi.

18Sunu watondezya bubotu bwako mukuti toondijaya. Wandilwiida mboondicitila kabotu muciindi cakundijaya Mwami Leza naandaabide kulinduwe.

19Nkaambo kuti naa muntu wajana sinkondonyina, sena inga wamuleka kuti ainke kabotu alimwi? Aboobo Mwami Leza akupe bulumbu bubotu kuli ceeci ncoondicitila sunu.

20Lino ndaziba kuti ncobeni nduwe uyooba mwami, abulelo bwa Isilayeli buyooima nji mumaanza aako.

21Nkaako ndikonkezya mu Mwami Leza kuti ndaakufwa tokooyoomaninizya lunyungu lwangu mukuti zina lyangu alyataata litakazimaani.»

22Devedi wakakonkezya eeci Saulu kamvwide, Mpoonya Saulu wakapiluka kumunzi, pele Devedi abantu bakwe bakapilukila kumpangala.

1 Samuyele 25

Lufu lwa Samuyele

1Lino Samuyele wakafwa, nkabela Baisilayeli boonse bakabungana kuzoomulila akumuzikka kumunzi wakwe ku Lama.

Devedi a Abigelo

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mpoonya Devedi wakanyamuka, wainka kunkanda yaku Palani.

2Ooko kwakali mwaalumi ku Maoni wakajisi nyika kumunzi wa Kaameli. Mwaalumi ooyu wakali muvubi kapati, wakalijisi mbelele zili zyuulu zyotatwe ampongo zili cuulu. Bumwi buzuba wakali kugela mbelele zyakwe ku Kaameli.

3Mwaalumi ooyu wakali Nabali, waciinga ca Kalebi. Mukaintu wakwe wakali Abigelo. Mukaintu ooyu wakali musongo, alimwi wakali mubotu. Pele mwaalumi wakali silunya wakandwane-ndwane.

4Devedi wakamvwa ciindi naakali munkanda kuti Nabali wakali kugela mbelele zyakwe.

5Mpoonya Devedi wakatuma balombe bali kkumi, wakati kulimbabo, kamuya ku Kaameli, muye kuli Nabali mukandijuzizye.

6Alimwi wakati mukaambe kuti, «Luumuno lube kulinduwe, alimwi lube kuŋanda yako alimwi alube akuli eezyo zyoonse nzyojisi.

7Ndakamvwa kuti ulijisi bageli, ciindi beembezi bako nibakali aandiswe, taakwe cibi ncitwakabacita pe, alimwi taakwe ncitwakababbida, kwaciindi coonse ncibakali ku Kaameli.

8Buzya balombe bako buyo, balakwaambila. Aboobo balombe bangu ubabede aaluse, mbuli mbutwasika mubuzuba bwapobwe. Ndakukomba tupe kufumbwa ncokonzya mebo ndemweenzinyoko Devedi ababelesi bangu aaba.»

9Ciindi balombe ba Devedi nibakasika, bakacaamba coonse eeci kuli Nabali muzina lya Devedi. Bamane bakalindila.

10Lino Nabali wakaingula babelesi ba Devedi kuti, «Ino Devedi mwanaa Jese nguni? Mazuba aano kuli bazike banji baloboka kuzwa kuli basimalelo babo.

11Sena ndibweze cakulya cangu anyama yangu eeyo njendajaila bageli bangu akuzipa bantu aabo mbentezi ankobazwida?»

12Aboobo balombe ba Devedi bakapiluka akuzoomwaambila makani aaya.

13Eelyo Devedi wakaambila bantu bakwe kuti, «Muntu amuntu alyaangilile panga lyakwe.» Nkabela bantu boonse bakalyaangilila mapanga aabo muzibuno, Devedi awalo wakalyaangilila panga bainka, mbaakali aabo bakatisike myaanda yone, bali myaanda yobilo bakasyaalila zintu zyabo.

14Pele umwi wabalombe wakaambila Abigelo mukaintu wa Nabali kuti, «Bona, Devedi wakatuma bantu kuzwa munkanda kuti bazoojuzye simalelo wesu, pele wakabakalalila kapati.

15Nikuba boobo aaba bantu bakali kabotu kulindiswe, taakwe nitwakakatazyanya ambabo pe, alimwi taakwe nitwakasweekelwa cintu ciindi nitwakacili musokwe, mumazuba oonse ngetwakali aabo katweembela mbelele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Masiku amasikati bakali kutukwabilila mbuli lubaya kwaciindi coonse ncitwakali aabo katweembela mbelele.

17Lino ndati ucizibe eeci alimwi uyeeye mboelede kucita, nkaambo eeci inga cajazya simalelo wesu aboonse baŋanda yakwe, alimwi ngusicinguni kapati, ngu nkwaambila bbwe.»

18Mpoonya Abigelo wakafwambaana kubweza zinkwa zili myaanda yobilo, nkomo zyawaini zyobilo, nyama yakayokedwe kale yambelele zyosanwe, zisuwo zyamaila aakangidwe zyosanwe zisankata zyansaansa ziyanikidwe zili mwaanda, azibunge zyankuyu ziyanikidwe zili myaanda yobilo akuzibikka atala aambongolo.

19Eelyo wakati kubalombe bakwe, «Kamuya kumbele lyangu, mebo ndaza musule lyanu.» Pele taakwe naakaambila mulumi wakwe Nabali pe.

20Lino mbwaakatantila buyo ambongolo akusika kubusena busisikidwe bwacilundu, wakabona Devedi abantu bakwe kabaza kulinguwe, lino wakaswaangana ambabo.

21Devedi wakaambide kuti, «Ncobeni ndakasowa buyo ciindi cangu kumulangila zyoonse nzyajisi ooyu muntu munkanda, mane cakuti taakwe niciba comwe cakasweeka kuli zyoonse nzyajisi, pele mebo wandibweedezezya bubi muciindi cabubotu.

22Mwami Leza andisubule alimwi akwiinda kuti naa cifumo nkasiye mwaalumi naba omwe muli baabo baŋanda yakwe.»

23Ciindi Abigelo naakabona Devedi, wakafwambaana kuseluka ambongolo akuvuntama ansi kumbele lya Devedi wamukotamina.

24Nkabela wakawida kumaulu aakwe akuti, «O mwami, mulandu ube wangu endike. Ndakukomba, mubelesi wako aambaule kulinduwe. Swiilila majwi aamubelesi wako.

25O mwami wangu utabikkili mulandu mulumaangu uulya silunya, nkaambo mbubuli zina lyakwe awalo mbwabede, Nabali ndezina lyakwe, nkabela abufuba buli mulinguwe. Pele mebo ndemubelesi wako taakwe nindakabona balombe bako omwami wangu aabo mbookatuma.

26Lino o mwami wangu, Leza mbwali muumi ayebo mbuli mboli muumi, ncobeni Mwami Leza akukasye kuti utatili bulowa, alimwi utapilusyi cibi ajanza lyako omwini. Lino aabo basinkondonyoko bayanda kukucita cibi bakasubulwe mbuli Nabali.

27Eezi zipo nzindaleta ndemubelesi wako kulinduwe o mwami wangu zipegwe kubantu mbomuli aabo.

28Ndakukomba kojatila mulandu wamubelesi wako. Ncobeni Mwami Leza uyoobikka mukwasyi wako mubwami bwiimvwi nji, nkaambo ulwanina Mwami Leza nkondo. Aboobo utakabi nocita cibi mubuumi bwako boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Kuti naa kuli bantu bakutobela mukuti bakujaye, Mwami Leza uyookukwabilila mbubuli muntu mbwayobola lubono lwakwe mumusantu. Buumi bwasinkondonyoko buyoofuswa mbubonya mbuli cintu cifuswa akwibba.

30Mwami Leza uzookucitila bubotu boonse mbwabambide, akukubikka kuba mwami wa Isilayeli yoonse.

31Ciindi eeco tokoozooba abuusu akupenga mumoyo, akaambo kakutila bulowa kaatakwe mulandu, nikuba kubweedezya bubi. Ciindi Mwami Leza waakukucitila bubotu, ukandiyeeye ndemubelesi wako.»

32Mpawo Devedi wakati kuli Abigelo, «Alumbwe Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, ooyu wakutuma mubuzuba buno kuzoondicingauzya.

33Mwami Leza akuleleke nkaambo ka busongo bwako bwandikasya buno buzuba kutila bulowa akuli bweedezezya bubi mebo lwangu ajanza lyangu.

34Mwami Leza wa Isilayeli nguwandikasya kukucisa, nootafwambaana kuzoondicingauzya, nkasimpe naatakwe wali kunoozoosyaala kuli Nabali junza cifumo mwana mulombe naba omwe.»

35Mpoonya Devedi wakatambula kuzwa kumukaintu ooyo eezyo nzyaakamweetela wakati kulinguwe, «Koya kuŋanda yako muluumuno. Bona, ndaswiilila majwi aako, alimwi ndazumina ncooamba.»

36Eelyo Abigelo wakapiluka kuli Nabali, wakajana ulaapobwe muŋanda yakwe, mbubonya mbuli pobwe lyamwami. Ciindi eeco Nabali wakalikondedwe, kapati. Abigelo taakwe naakamwaambila cintu niciba comwe mane do nibwakaca.

37Cifumo-fumo munzuwe niwakamumana, mukaintu wakwe wakamwaambila eezi zintu, eelyo moyo wakwe wakaleka kubeleka kabotu, aboobo mubili wakayuma mbubonya mbuli bbwe.

38Nikwakainda mazuba aali kkumi, Mwami Leza wakauma Nabali, wakafwa.

39Ciindi Devedi naakamvwa kuti Nabali wakafwa, wakati, «Alumbwe Mwami Leza wakabweedezya cibi camasampu aakandicita Nabali akundilesya mebo ndemubelesi wakwe kuti intaciti cibi. Mwami Leza wabweedezezya bubi bwa Nabali alinguwe mwini.» Mpoonya Devedi wakatumizya balombe kuli Abigelo kuti bamwaambauzizye.

40Ciindi babelesi ba Devedi nibakasika kuli Abigelo ku Kaameli, bakamwaambila kuti, «Devedi watutuma kulinduwe kuti tukutole kuti ube mukaintu wakwe.»

41Mpoonya Abigelo wakanyamuka akukotamika busyu bwakwe ansi akwaamba kuti, «Mebo ndemubelesi wanu ndilibambilide nikuba kusanzya zituta zyanu.»

42Mpoonya Abigelo wakafwambaana kunyamuka akutanta mbongolo, alimwi wakatolelezya abasimbi bakwe bosanwe. Walo wakali kweendela musule lyabatumwa ba Devedi, mbombuboobu mbwaakakwatwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Alimwi Devedi wakakwata Ahinowamu uuzwa ku Jezuliili, eelyo boonse aaba bobilo bakaba bakaintu bakwe.

44Ciindi eeco Saulu wakakwesye kale Mikalo, muka Devedi, kuli Paliti mwanaa Laisyi wakali waku Galimu.

1 Samuyele 26

Devedi mbwaakaleka Saulu alimwi

1Lino Bazifu bakasika kuli Saulu ku Gibeya, kabaamba kuti, «Devedi uliyubide mucilundu ca Hacila cili kujwe lya Jesyimoni.»

2Eelyo Saulu wakanyamuka akuunka kunkanda yaku Zifu abaalumi basalidwe Baisilayeli bali zyuulu zyotatwe, kuti bakayandaule Devedi kunkanda ooko.

3Saulu wakayaka zivuka mucilundu ca Hacila, cili kumbali aamugwagwa kujwe lya Jesyimoni. Pele Devedi wakacilikkede munkanda. Ciindi naakabona kuti Saulu wasika kuzoomuyandaula munkanda,

4Devedi wakatuma basikutwela, eelyo bakabona kuti Saulu wasika ncobeni.

5Mpoonya wakanyamuka akusika kubusena oobo Saulu mpaakayakide, eelyo wakabona aakali koona Saulu a Abina, mwanaa Nee, silutwe wabasilumamba. Saulu wakali kulala akati kazivuka, basilumamba bakalede muzivuka zyakamuzingulukide.

6Lino Devedi wakati kuli Ahimeleki Muhiti akuli Abisyayi mwanaa Zeluyiya, mupati wa Jowabu, «Nguni uutindisindikile, tuseluke kuya kuzivuka zya Saulu?» Abisyayi wakati, «Mebo ndilakusindikila.»

7Aboobo Devedi a Abisyayi bakainka kuli basilumamba ba Saulu ciindi camasiku, nkabela ooko Saulu wakalilede mucivuka cakwe asumo kalisimpide ansi kumitwe, Abina abasilumamba bakalilede kabamuzingulukide.

8Mpawo Abisyayi wakati kuli Devedi, «Sunu Mwami Leza waaba sinkondonyoko kulinduwe, ndizumizye kuti ndimuyase sumo lijatikizye aansi lweendo lomwe, nsikooindulula alwabili pe.»

9Devedi wakati kuli Abisyayi, «Utamunyonyooni, nkaambo taakwe muntu uukonzya kucisa munanike wa Mwami Leza akutaba aamulandu.»

10Amane wakakomba wakati, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, Mwami Leza mwini nguuyoouma Saulu, ciindi cakwe cakufwa caakusika, nikuba kuyoofwida munkondo.

11Mwami Leza andilesye kuti intalwani mwami ngwaakabika, bweza buyo sumo lili kumutwe lyakwe akankuli kamaanzi, twamana tweende.»

12Aboobo Devedi wakabweza sumo akankuli kamaanzi kakali kumutwe lya Saulu, eelyo bakainka. Nkabela taakwe mwaalumi naba omwe wakacibona, naa wakacizi, naa wakasinsimuka. Nkaambo kakuti Mwami Leza nguwakabooneka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lino Devedi wakainka mutala limwi akwiima atala aacilundu. Akati kabo kwakali kkuti pati.

14Aawo Devedi wakoongolweda silumamba a Abina mwanaa Nee wakati, «Sena tovuwi yebo Abina?» Mpoonya Abina wakaingula kuti, «Nduweni yebo ooita mwami kuno?»

15Mpawo Devedi wakati kuli Abina, «Sena toli nduwe mwaalumi? Ino nguni uuli mbuli nduwe Muisilayeli? Nkaambo nzi nootalindilila mwami simalelo wako? Nkaambo umwi muntu walisikide kuzoonyonyoona mwami simalelo wako.

16Eeci cintu ncoocita tacili kabotu pe. Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, mweelede kujaigwa nyoonse, nkaambo kakutalindila mwami wanu, munanike wa Mwami Leza. Lino bona, ino sumo lya mwami lilikuli, alimwi kali kuli kankuli kamaanzi aako kakali kumutwe lyakwe?»

17Saulu wakaliziba jwi lya Devedi akwaamba kuti, «Sena eeli jwi ndilyako, mwanaangu Devedi?» Eelyo Devedi wakati, «Ndijwi lyangu, o mwami wangu simalelo wangu.“

18Wakaindilizya akuti, «Ino nkaambo nzi mwami wangu uza butobela mubelesi wakwe? Ino ndacita nzi? Mulandu nzi ngwejisi?

19Aboobo lino mwami simalelo wangu, aswiilile majwi aamubelesi wakwe. Kuti naa Mwami Leza nguwabusya nkondo kuti uzoondilwane aatambule cipaizyo, pele kuti naa mbatu buyo, Mwami Leza abasinganye nkaambo banditanda kuti intanookkali ambabo munyika ya Leza. Bati, ‹Koya, ukabelekele baleza bambi.›

20Nkaako utandileki kuti nkafwide kulaale abusena bwa Mwami Leza, nkaambo mwami wa Isilayeli waboola kuzooyandaula ndime neeli mbuli njina, mbuli muntu uuvwima kwale muzilundu.»

21Mpoonya Saulu wakati, «Ndabisya. Piluka, mwanaangu Devedi, nsikooyookucitila limbi cibi pe, nkaambo wandileka akutandijaya sunu buno buzuba. Langa, ndacita cabufuba-fuba akubisya kapati.»

22Eelyo Devedi wakaingula kuti, «Langa, ndeeli sumo lyamwami. Tuma umwi wabasinkondo bako azoolitole.

23Mwami Leza ulalumbula muntu amuntu kweendelana abululami abwini bwakwe. Mwami Leza walikwaabide kulindime sunu, pele tiindakujaya mukuti uli munanike wa Mwami Leza.

24Langa, mbubonya mbuli mbwindaleka buumi bwako sunu buzuba buno, mbubonya oobo Mwami Leza akwabilile buumi bwangu, alimwi alwangu andikwabilile.»

25Mpoonya Saulu wakati kuli Devedi, «Mwami Leza akuleleke mwanaangu Devedi. Uyoocita zintu zigambya alimwi uyoozwidilila.» Mpoonya Devedi wakainka, awalo Saulu wakabweeda kulimbabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Samuyele 27

Devedi akati ka Bafilisiti

1Lino Devedi wakati mumoyo wakwe, «Bumwi buzuba njoojaigwa aa Saulu, taakwe
cintu cibotu ncendikonzya kucita kwiinda kuti nditijile kunyika ya Bafilisiti. Saulu
natilengaane kundiyandaula mukati kaminyinza ya Isilayeli, mbwekonzya
kulikwabilila oobo.»

2Aawo Devedi wakanyamuka wainka, lwakwe abaalumi bali myaanda iili
cisambomwe aabo mbaakali aabo. Wakasika kuli Akisyi mwanaa Maoku, mwami wa
Gati.

3Devedi wakakkala a Akisyi mu Gati, abantu bakwe, boonse amikwasyi yabo, Devedi
wakatolelezya abakaintu bakwe bobilo, Ahinowamu waku Jezuliili a Abigelo waku
Kaameli, mukamufu Nabali.

4Ciindi Saulu naakaambilwa kuti Devedi wakatijila ku Gati, taakwe naakacili
kumuyandaula limbi pe.

5Devedi wakati kuli Akisyi, «Kuti katuyanzene, undipe busena bumwi bwakukkala
mumunzi umwi wacisi cako, kuti kandikkala ooko. Ino nkaambo nzi mubelesi wako
nceelede kukkala mumunzi wabwami?»

6Akisyi wakamupa Zikilagi, ncenciceeco Zikilagi ncuuli munzi wabami ba Juda
kusikila kubuzuba buno.

7Devedi wakakkala mucisi ca Bafilisiti kwamwaka amyezi yone.

8Lino Devedi abantu bakwe bakainka kuyoosaala Bagesyu, Bagezili a Baameleki,
aaba mbabakali kukkala mucisi eeci kwamyaka, bakali kusikila ku Syuu kunyika ya
Ijipiti.

9Devedi wakanyonyoona cisi coonse, taakwe muntu ngwaakasiya kali muumi naba
mwaalumi naba mukaintu. Wakatola mbelele, ŋombe, mbongolo, nkamela, azibaki,
amane wakapilukila kuli Akisyi.

10Ciindi Akisyi naakali kubuzya kuti, «Ino nguni ngumwasaala sunu?» Devedi wakali
kuti, «Twali kubbazu lyakumusanza kulwana Bajuda, naa kunyika ya Bajelamiili naa
kunyika ya Bakeni.»

11Devedi taakwe naakali kusiya mwaalumi naba mukaintu kacipona, wakuleta makani
ku Gati, kayeeya kuti, «Ambweni inga balatutola mpuwo yakuti, ‹Mboobu mbwaacita
Devedi.› » Eeci ncicakali cilengwa cakwe ciindi coonse ncaakakkede mucisi ca
Bafilisiti.

12Eelyo Akisyi wakasyoma Devedi kayeeya kuti, «Walibisya lwakwe mwini ku
Baisilayelinyina, nkaako unooli mubelesi wangu lyoonse.»

1 Samuyele 28

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino mumazuba aayo Bafilisiti bakabunganya basinkondo boonse kuti balwane
Baisilayeli. Eelyo Akisyi wakati kuli Devedi, «Lino komvwa, yebo abantu bako,
uleelede kuunka kunkondo.»

2Devedi wakati kuli Akisyi, «Mbubo, ncibotu, uyoobona eeco mubelesi wako
ncayoocita.» Akisyi wakati kuli Devedi. «Mbubo, ncibotu uyooba mulindizi wangu
mubuumi bwangu boonse.»

Saulu mbwaakaya kumukaintu uuamba aamizimo

3Samuyele wakalifwide, nkabela Baisilayeli boonse bakamulila akumuzikka mu Lama
mumunzi wakwe. Saulu wakalibagwisizye baamba aa mizimo abasondi munyika.

4Ciindi Bafilisiti nibakalibunga-bunga antoomwe, bakaza kuzooyaka zivuka ku
Syunemu. Awalo Saulu wakabunganya Baisilayeli boonse bakayaka zivuka ku
Gilibowa.

5Ciindi Saulu naakabona basilumamba ba Bafilisiti, wakayoowa kapati,
wakakankama.

6Saulu naakabuzya Mwami Leza, Mwami Leza taakwe naakamwiingula pe, nikuba
kuziloto, nikuba kucisolo, nikuba kubasinsimi.

7Mpoonya Saulu wakati kuli balupati-pati bakwe, «Amundiyandawide mukaintu
uuamba aamizimo kutegwa ndiinke kulinguwe nkasonde.» Mpoonya balupati-pati
bakwe bakati kulinguwe, «Langa, nkwali mukaintu uukonzya kwaamba aamizimo ku
Endo.»

8Mpawo Saulu wakalisandula akusama zibaki zimbi, wakainka lwakwe abaalumi
bamwi bobilo, eelyo bakasika kumukaintu uulya ciindi camasiku. Mpawo Saulu
wakati, «Ndiitila muzimo, kwaambisya ooyo ngwentikwaambile.»

9Mukaintu wakati kulinguwe, «Ulizi eeco Saulu ncaakacita, mbuli mbwaakatanda
basondi abaamba aamizimo kuzwa munyika. Ino nkaambo nzi nonditeya kakole
undijazye?»

10Pele Saulu wakamukombelezya muzina lya Mwami Leza, wakati, «Mbubonya
mbuli Mwami Leza mbwali muumi, taakwe cisubulo ciyooba alinduwe akaambo
kacintu eeci.»

11Mpoonya mukaintu wakati, «Ino nguni ngwenti nkweetele?» Walo wakati,
«Ndeetela Samuyele.»

12Ciindi mukaintu naakabona Samuyele, wakoongolola ajwi pati, wakati kuli Saulu,
«Ino wandicengela nzi? Nduwe Saulu.»

13Mpawo mwami Saulu wakati kulinguwe, «Utayoowi, ino wabona nzi?» Mukaintu
wakati, «Ndabona muzimo kuuzwa munyika.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Saulu wakati kumukaintu, «Uli buti?» Walo wakati, «Ndabona mwaalumi munene kazwa, alimwi ulisamide ajansi.» Aawo Saulu wakaziba kuti ngu Samuyele, eelyo wakakotamika busyu ansi akumulemeka.

15Mpoonya Samuyele wakati kuli Saulu, «Ino nkaambo nzi ncoondinyonganya mukundibusya?» Saulu wakaingula kuti, «Ndipengede, nkaambo Bafilisiti bayanda kundilwana awalo Mwami Leza wandisiya tacindivuwi pe, nikuba mubusinsimi nikuba kuziloto. Nkankakaako ncindakwiitila kuti undaambile cakucita.»

16Samuyele wakati, «Ino undibuzizya nzi, kayi Mwami Leza wakusiya akuba sinkondonyoko?

17Mwami Leza wakucitila mbubonya mbuli mbwaakandaambila, walo wakunyanzya bulelo wabupa kuli umbi, kuli Devedi.

18Nkaambo taakwe nookaswiilila jwi lya Mwami Leza, alimwi Baameleki tookabanyonyweeda limwi mbuli mubukali bwa Leza, Mwami Leza ncaacitila ceeci sunu buzuba buno.

19Kuyungizya kuli ceeci, Mwami Leza ulaaba Isilayeli alimwi anduwe ku Bafilisiti. Eelyo junza yebo abana bako balombe bazooba andime, alimwi Mwami Leza uyooaba basilumamba ba Isilayeli ku Bafilisiti.»

20Mpawo Saulu wakawida ansi ddu, kayoowede akaambo kamajwi aa Samuyele. Wakatempukwa, nkaambo taakwe ncaakalide buzuba abusiku boonse.

21Eelyo mukaintu uulya wakaboola kuli Saulu ciindi naakabona kuti wakaliyoowede, wakati, «Bona, mubelesi wako wakuswiilila, ndasanga buumi bwangu akuswiilila ceeco ncoondaambila.

22Nkaako lino ayebo swiilila mubelesi wako. Nkoo ndikweetele cakulya cimwi, kutegwa ube anguzu wazootalika lweendo lwako.»

23Pele wakakaka akwaamba kuti, «Nsikoolya.» Pele babelesi bakwe antoomwe amukaintu bakamukakatizya, mpawo wakaswiilila majwi aabo. Aboobo wakanyamuka kuzwa ansi, wakakkala abulo.

24Mukaintu ooyu wakajisi moombe uuneneede kuŋanda. Mpoonya cakufwambaana wakamujaya, wakabweza busu bunante akubukanda, akujika cinkwa citakwe mimena.

25Mpawo wakazipa kuli Saulu ababelesi bakwe, eelyo bakalya. Mpoonya bakanyamuka akuunka masiku aayo ngoonya.

1 Samuyele 29

Devedi mbwaakakakwa a Bafilisiti

1Lino Bafilisiti bakabunganya bamwi basilumamba babo ku Afeki, Baisilayeli bakayakide zivuka zyabo kumbali akasensa kaku Jezuliili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Nkabela bami ba Bafilisiti nibakali kweenda mumyaanda amuzyuulu, Devedi abantu
bakwe bakali kuza buza musule antoomwe a Akisyi.

3Basilutwe ba Bafilisiti bakati, «Ino bacita nzi aaba Bahibulu kuno?» Akisyi wakati
kuli basilutwe ba Bafilisiti, «Ooyu ngu Devedi mubelesi wa Saulu mwami wa
Isilayeli. Wakkala andime kwamazuba amyaka yeelede, kuzwa naakasika taakwe
nindakamujanina cibi mane kusikila sunu.»

4Pele basilutwe ba Bafilisiti bakamunyemena Akisyi bakati kulinguwe, «Mupilusye
ooyu muntu, kubusena bwakwe mbookamupa. Atainki aswebo kunkondo pe,
nkaambo antela inga wayanzana abantu bakwe waba sinkondoma. Ino uyeeya kuti
inga muntu ooyu bayanzana buti amwami wakwe Saulu? Tee muukukosola mitwe
yabantu besu?

5Sena ooyu teensi Devedi, ooyo ngubakali kwiimbila kumwi kabazyana akuti, ‹Saulu
wakajaya bantu bali zyuulu, pele Devedi wakajaya bantu bali zyuulu zili makumi?› »

6Mpoonya Akisyi wakaita Devedi akumwaambila kuti, «Mbubonya mbuli Mwami
Leza mbwali muumi, yebo ulasyomeka. Kulindime taakwe bubi mbwindakujanina
kuzwa kubuzuba mbookasika kulindime kusikila sunu. Nikuba boobo bami bamwi
tabakuyandi.

7Aboobo piluka buyo, uunke aluumuno, kuti utabisizyi bami ba Bafilisiti pe.»

8Devedi wakati kuli Akisyi, «Ino ndacita nzi, ncibi nzi ncimwajana mumubelesi wako
kuzwa buzuba naakasika akutalika kukubelekela kusikila ono, kuti intainki
akuyoolwana basinkondo basimalelo wangu mwami?»

9Akisyi naakamvwa Devedi wakati, «Ndilizi kuti tolubizizye uli mbuli mungelo.
Nikuba boobo basilutwe ba Bafilisiti baamba kuti, ‹Takooinka aswebo kunkondo pe.›

10Lino ufume cifumo-fumo ababelesi bamwami aabo bakaza anduwe, utalike
kweenda kakucisiya-siya ansi, uunke.»

11Nibwakaca Devedi wakafuma abantu bakwe kubweeda kunyika ya Bafilisiti.
Bafilisiti bakainka ku Jezuliili.

1 Samuyele 30

Devedi mbwaakalwana Baameleki

1Lino ciindi Devedi abantu bakwe nibakasika ku Zikilagi mubuzuba bwatatu,
bakajana kuti Baameleki bakaisaala minzi yakumusanza lya Juda amunzi wa Zikilagi.
Bakazunda munzi wa Zikilagi akuutenta,

2alimwi bakatola bakaintu boonse bakali mumunzi mubuzike, baniini abapati. Taakwe
ngobakajaya pe, pele bakabatola mubuzike bakabatola buyo akuunka aabo.

3Devedi abantu bakwe nibakasika kumunzi, bakajana kuti ulitentedwe, abalo bakaintu
babo abana bakatolwa mubuzike.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mpoonya Devedi abantu mbaakali aabo bakoongolola akulila mane kusikila nibakabula nguzu zyakulila.

5Bakaintu bobilo ba Devedi abalo bakalitoledwe mubuzike, Ahinowamu waku Jezuliili a Abigelo mukamufu Nabali waku Kaameli.

6Devedi wakapenzegwa mumoyo, nkaambo bantu bakali kuyanda kumuuma mabwe, kayi boonse bakalilutide mumyoyo, umwi kanyemede akaambo kabana bakwe. Pele wakayumizigwa mu Mwami Leza wakwe.

7Devedi wakati kuli Abiyata mupaizi mwana wa Ahimeleki, «Ndeetela kabaki kabupaizi.» Mpawo Abiyata wakakaleta kuli Devedi.

8Eelyo Devedi wakabuzya ku Mwami Leza kuti, «Sena eeyi impi ndiitobele? Sena njoobeenzya?» Mwami Leza wakati, «Iiyi, batobele, uyoobeenzya, alimwi uyoovuna bantu bako.»

9Aboobo Devedi abantu bakwe bali myaanda iili cisambomwe mbaakali aabo, bakasika kukalonga ka Beso, ooko bamwi bakasyeede nkobakakkede.

10Pele Devedi wakaindilila kaya kubatobela, walo abasilumamba bali myaanda yone. Bamwi bali myaanda yobilo bakasyaala musule, nkaambo bakali katede, tiibakacili aanguzu zyakuzubuka kalonga ka Beso pe.

11Aabo bakali a Devedi bakajana umwi muntu Muijipiti musokwe, bakamuleta kuli Devedi. Bakamupa cinkwa walya, alimwi bakamupa maanzi aakunywa, akumupa cibunge cankuyu azisankama zyansaansa zyobilo.

12Naakamana kulya, wakapononoka, nkaambo taakwe naakalide cinkwa naa kunywa maanzi kwamazuba otatwe amasiku otatwe.

13Mpawo Devedi wakati kulinguwe, «Ino yebo uli muntu wani? Ino wazwida kuli?» Wakati, «Ndi Muijipiti, ndimubelesi wa Muameleki, simalelaangu wakandisiya, nkaambo ndakalicisidwe kwamazuba otatwe aakamana.

14Twakasaala kubbazu lyakumusanza lya Bakeliti, acisi ca Bajuda, kubikkilizya acisi cakumusanza ca Kalebi, ndiswe twaakatenta Zikilagi.»

15Devedi wakati kulinguwe, «Sena ulakonzya kunditola nkwiibede eeyi mpi njimwakali aayo?» Wakati, «Ndikonkezya muzina lya Mwami Leza kuti tokooyoondijaya naa kundaaba kuli simalelaangu, nenga ndakutola nkoibede mpi eeyi.»

16Aboobo wakatola Devedi ooko Baameleki nkubakatanteene koonse-koonse, kabalya akunywa akuzyana, nkaambo kalubono lunji ndubakasaala kuzwa kunyika ya Bafilisiti akuzwa kunyika yacisi ca Juda.

17Devedi wakatalika kubajaya kuzwa kumabbililo aazuba akusikila mangolezya buzuba bwabili. Nkabela taakwe naba omwe wakatija ccita buyo baalumi bali myaanda yone bakatanta nkamela akutija.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino Devedi wakavuna zyoonse eezyo Baameleki nzibakatolede, alimwi wakavuna abakaintu bakwe bobilo.

19Taakwe niciba comwe cakasweeka pe, cikomene naa kuceya, nibaba bana, niluba lubono oolo lwakatoledwe. Devedi wakaziboozya zyoonse.

20Alimwi Devedi wakatola mbelele aŋombe. Eelyo bantu bakazibinga eezyo ŋombe kumbele lyakwe akwaamba kuti, Eezi nzizya Devedi.

21Mpawo Devedi wakasika kubaalumi bali myaanda yobilo, bakakatede bakasyeede kukalonga ka Beso. Baalumi aabo bakainka kuti bakacinge Devedi akuyoocinga bantu aabo mbaakali aabo.

22Aabo babi myoyo abasilunya akati kabantu aabo bakainkide a Devedi bakati, «Mukuti taakwe nibakainka andiswe, tatukoobapa cintu niciba comwe pe kulubono ndutwaakupilusya. Citaumwi aumwi atole buyo mukaintu wakwe abana bakwe kwamana mpoonya ainke.»

23Pele Devedi wakati, «Tamweelede kucita boobo, nobakwesu, aceeco Mwami Leza ncaatupa, watubamba kabotu akwaaba mpi eeyo yakazide kuzootulwana.

24Ino nguni uukonzya kumuswiilila mumakani aaya aali boobu? Nkaambo caabilo cayooyo uuya kunkondo cileelede kuba mbubonya mbuli caabilo cayooyo uulindila zintu, baleelede kuti baabane mbubonya buyo.»

25Kuzwa mubuzuba oobo kusikila sunu Devedi wakacibikka mbuli mulawo aciyanza mu Isilayeli kuti zintu kazyaabanwa bweelede.

26Ciindi Devedi naakasika ku Zikilagi wakatumya mbono zimwi kubeenzinyina bapati bacisi ca Juda wakati, «Nceeci cipo cizwa kumbono zyabasinkondonyina Mwami Leza.

27Wakatumina baabo bamu Beteli, abamu Lamoti wakumusanza, abamu Jatili,

28alimwi bamu Aloyele, abamu Sifumoti, abamu Esyitemowa,

29abamu Lakalo, amuminzi ya Bajela miili aya Bakeni,

30abamu Holona, abamu Bolasyani, abamu Ataki,

31abamu Hebuloni, akumasena oonse aayo Devedi abantu bakwe ngibakali kweendeenda.»

1 Samuyele 31

Lufu lwa Saulu abana bakwe balombe

1Lino Bafilisiti bakalwana Isilayeli, eelyo Baisilayeli bakatija. Nkabela banji bakajaigwa mucilundu ca Gilibowa.

2Aawo Bafilisiti bakeenzya Saulu abana bakwe balombe, Bafilisiti bakajaya Jonatani, Abinadabu a Milikisyuwa bana ba Saulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Nkondo yakamukomenena Saulu cakuti basimata bakamweenzya, bamucisa.

4Mpoonya Saulu wakati kuli sikumubwezela zilwanyo, «Gwisya panga lyako, undijaye andilyo, nkaambo antela inga aaba batapalwidwe baboola kuzoondisobanya akundijaya.» Pele sikumubwezela zilwanyo taakwe naakacita oobo pe, nkaambo wakaliyoowede. Nkaako Saulu wakabweza panga lyakwe mwini akuwida alindilyo.

5Sikumubwezela zilwanyo naakabona kuti Saulu wafwa, wakawida apanga lyakwe akufwa anguwe.

6Mbombuboobu Saulu mbwaakafwa abana bakwe balombe botatwe asikumubwezela zilwanyo abantu bakwe boonse mubuzuba oobo mbubonya.

7Lino Baisilayeli bakali kubbazu limwi lyakkuti, abaabo bakali kutala lya Jolodani nibakabona kuti Baisilayeli batija akuti Saulu abana bakwe balombe bafwa, bakasiya minzi yabo akutija. Bafilisiti bakasika kuzookkala mulinjiyo.

8Lino nibwakaca ciindi Bafilisiti nibakaboola kuzoosaala zintu zyabaabo bakajaigwa, bakajana Saulu abana bakwe balombe botatwe kabafwide mucilundu ca Gilibowa.

9Bafilisiti bakakosola mutwe wa Saulu akugwisya zilwanyo zyakwe, akutuma bantu munyika yoonse ya Bafilisiti kuti bazoobweze makani mabotu kwaatola kumituni yabo akubantu.

10Mpawo bakabikka zilwanyo zya Saulu muŋanda yakupailila Asyitaloti, alimwi bakaangilila mutumba wakwe kubwaanda bwa Betisyani.

11Bantu bakkala ku Jabesyi Giliyadi, nibakamvwa Bafilisiti ncibakacita kuli Saulu,

12boonse baalumi basinguzu bakanyamuka akweenda masiku oonse, bakatola mutumba wa Saulu amitumba yabana bakwe balombe kuzwa kubwaanda bwa Betisyani. Bakasika ku Jabesyi kuzoobatentela nkuko.

13Bakabweza zifuwa zyabo kuyoozizikka munsi aamusamu uulya mu Jabesyi baliimya kulya kwamazuba aali ciloba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Samuyele

2 Samuyele 1

1Lino mwami Saulu naakafwa, Devedi wakapiluka kukuzunda Baameleki, eelyo
wakakkala mumunzi wa Zikilagi kwamazuba obilo.

2Nkabela mubuzuba bwatatu kwakasika mwaalumi kuzwa kucivuka cakali ca Saulu,
azisani zidelaukide alimwi kalizilide mulambo kumutwe. Naakasika kuli Devedi,
wakaliwaala ansi akumulemeka,

3mpawo Devedi wakati kulinguwe, «Ino wazwida kuli?» Wakaingula kuti,
«Ndaloboka kuzwa kuzivuka zya Baisilayeli.»

4Mpoonya Devedi wakamubuzya kuti, «Kondaambila ncinzi cacitika?» Walo wakati,
«Bantu Baisilayeli batija kuzwa kunkondo, alimwi bunji bwabo bajaigwa, awalo
mwami Saulu a Jonatani mwanaakwe bafwa.»

5Mpoonya Devedi wakati kumwaalumi ooyo, «Uzi buti kuti Saulu a Jonatani bafwa?»

6Mwaalumi ooyo wakati, «Mebo ndali acilundu ca Gilibowa, ooko ndabona Saulu
kayaamine sumo lyakwe, eelyo basinkalaki abasimabbiza ba Bafilisiti
bakalimuccilide.

7Naakacebauka, akubona ndime wakandiita. Mpawo ndakaingula kuti, ‹Mwami.›

8Eelyo wakati, ‹Nduweni?› Lino ndakamwiingula kuti, ‹Ndili mu Ameleki.›

9Mpawo wakati kulindime, ‹Swena afwiifwi undijaye ndalicisa kapati, nikuba boobo
ndicili muumi.›

10Aboobo ndakaswena kumbali aanguwe ndamujaya. Nkaambo ndakaziba ncobeni
kuti mbwatiwide takoobuka, mane ndakabweza musini wakali amutwe wakwe ankaya
yakali kukuboko kwakwe, lino ndazileta kuno kulinduwe, O mwami wangu.»

11Mpoonya Devedi wakadelaula zisani zyakwe, abalo mbaakali aabo bakacita
mbubonya.

12Bamane bakalila akuliimya kulya mane do nikwakaba kumangolezya, nkaambo ka
Saulu a Jonatani mwanaakwe antoomwe a Baisilayeli bantu ba Leza mukuti bunji
bwabo bakajaigwa munkondo.

13Lino Devedi wakabuzya mwaalumi ooyo wakamwaambila makani kuti, «Ino uzwa
kuli?» Mpawo wakaingula kuti, «Ndimweenzu Muameleki.»

14Kumane Devedi wakamubuzya alimwi kuti, «Ino mbuti mbootakayoowa kujaya
munanike wa Mwami Leza?»

15Aawo Devedi wakaita umwi wabaalumi akumwaambila kuti, «Mujaye.» Mpoonya
wakamuuma amutwe wafwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nkabela Devedi wakamwaambilide kuti, «Bulowa bwako bube amutwe wako,
walijazya omwini kayi mulomo wako nguwakupezya mulandu, nooti, ‹Ndajaya
munanike wa Mwami Leza.› »

Devedi mbwaakalila Saulu a Jonatani

17Mboobu Devedi mbwaakalila Saulu a Jonatani mwanaa Saulu.

18Wakati oolu lwiimbo lwabuumba luleelede kuiigwa abantu ba Juda. Ndoolu mbuli
mbolulembedwe mubbuku lya Jasya. Wakati,

19«Bulemu bwako, Isilayeli, bwazimaana muzilundu. Ma! basinguzu bafwa buti!

20Mutacaambi mu Gati, mutamwayi makani mumigwagwa ya Asyikeloni, kuti
bakaintu ba Bafilisiti batatangali, kuti bakaintu babatapalwidwe batasekeleli pe.

21«Nywebo nozilundu zya Gilibowa, mutawidwi mume niiba mvula. mutabi
aamyuunda iizyalisya micelo! Nkaambo ooko ntobo yabasinguzu
nkuyakasampwidwa, ntobo ya Saulu tiicinanikwi mafuta.

22Jonatani wakali kujaya basinkondonyina banji-banji abuta bwakwe. Awalo Saulu
wakali kujaya basinguzu apanga lyakwe.

23«Saulu a Jonatani mbayandwi babotu! Mubuumi amulufu taakwe nibakaandaana pe.
Bakali kufwambaana kwiinda basikwaze, bakalijisi nguzu kwiinda basyuumbwa!

24«Nywebo nobakaintu bamu Isilayeli, amumulile Saulu, Mwakalikusama zisani
zyeebesi zisalala pyu. Ede ngonguwe wakapa kuti musame zyeebesi zyakabikkidwe
ngolida.

25«Ma! Basinguzu bafwa buti munkondo! Jonatani wajaigwa mumasena aanu
muzilundu.

26Moyo wangu waatikila akaambo kamukwesu Jonatani, wakali kundibotezya kapati!
Luyando lwakwe kulindime lwakali kugambya, lwakali kwiinda niluba luyando
lwabakaintu.

27«Ma! Basinguzu bafwa buti, zilwanyo zyabo zyanyonyoonwa.»

2 Samuyele 2

Devedi mbwaakaba mwami wacisi ca Juda

1Lino makani aaya naakamana, Devedi wakabuzya Mwami Leza kuti, «Sena
ndipiluke akuyooendelezya munzi umwi wa Juda?» Mwami Leza wakati, «Iiyi koya.»
Aawo Devedi wakabuzya kuti, «Ino ndiye kuli?» Mwami Leza wakati, «Koya ku
Hebuloni.»

2Aboobo Devedi wakainka nkuko antoomwe abakaintu bakwe bobilo, Ahinowamu
waku Jezuliili a Abigelo mukamufu Nabali waku Kaameli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Devedi wakaletelezya boonse mbaakali aabo, umwi aumwi amukwasyi wakwe, baakukkala kuminzi ya Hebuloni.

4Aawo bantu baku Juda bakasika, bananika Devedi ooko kuti abe mwami wabo. Ciindi Devedi naakamvwa kuti, «Bantu baku Jabesyi Giliyadi mbibakazikka Saulu.»

5Wakatuma mulomo kubantu baku Jabesyi Giliyadi wakuti, «Mwami Leza amuleleke, nkaambo mwakasyomeka nimwakazikka mwami wanu Saulu.

6Lino Mwami Leza amutondezye luyando lwakwe lutamani. Mebo njoomucitila bubotu nkaambo kaceeci.

7Nkaako amube basicamba, mube basinguzu, Saulu mwami wanu wakafwa, nkaako ba Juda bakandinanika kuti ndibe mwami wabo.»

Isyibosyeti wananikwa bwami bwa Isilayeli

8Lino Abina mwanaa Nee, silutwe wabasilumamba ba Saulu, wakanjizya Isyibosyeti mwanaa Saulu, wamuleta mutalaa Jolodani ku Mahanaimu.

9Wakamubikka kuti abe mwami waku Giliyadi, Asyu, Jezuliili, Efulemu, Benjamini a Isilayeli yoonse.

10Isyibosyeti wakalijisi myaka iili makumi one ciindi naakatalika kulela mu Isilayeli, nkabela wakalela kwamyaka yobilo. Pele Bajuda bakatobela Devedi.

11Devedi wakali mwami wa Juda kwamyaka iili ciloba acisela.

Inkondo akati ka Isilayeli a Juda

12Lino Abina abasinkondo ba Isyibosyeti bakazwa ku Mahanaimu baya ku Gibiyoni.

13Jowabu mwanaa Zeluiya abasinkondo ba Devedi bakainka kuyooswaangana ambabo kuziba lya Gibiyoni, bakakkala ansi, bamwi kubbazu limwi lyaziba abamwi kubbazu limwi.

14Mpoonya Abina wakati kuli Jowabu, «Bakubusi banu abanyamuke balwane tweebele.» Jowabu wakati, «Mbubo, banyamuke.»

15Mpoonya bakanyamuka, nkabela kwakasalwa akati kabamusyobo wa Benjamini bali kkumi ababili kuti babe ba Isyibosyeti mwanaa Saulu, akwalo kubbazu lya Devedi kwakasalwa bali kkumi ababili.

16Bakubusi aaba bakajata kumitwe umwi aumwi bayasana mapanga mumbazu bawa bbu bafwa! Ncenciceeci busena oobo ncobwiitwa kuti Muunda wamapanga.

17Mubuzuba oobo nkondo yakabbebba, Abina abantu ba Isilayeli bakazundwa abasilumamba ba Devedi.

18Bana ba Zeluiya botatwe bakali kooko mbaa: Jowabu, Abisyayi, a Asaheli. Asaheli wakali aluno mbuli lubondwe.

19Nkabela wakatandaanya Abina, katalangi lubazu lumwi ugeme buyo Abina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Abina wakacebuka musule akuti, «Sena nduwe Asaheli?» Walo wakaingula kuti, «Iiyi ndime.»

21Abina wakati kulinguwe, «Leela kumwi ukajate umwi wabalombe, ukatole zilwanyo zyakwe.» Pele Asaheli taakwe naakaleya pe.

22Alimwi Abina wakati kuli Asaheli, «Leka kunditanda. Sena ncibotu kuti nkuumine ansi? Ino tukalangane buti amupati wako Jowabu?»

23Nikubaboobo Asaheli wakakaka kwiinda kumbali, nkaako Abina katija wakayasa Asaheli sumo mubula mane lyakapolela anze kumusana. Asaheli wakawa mpoonya aawo akufwa. Boonse bakasika abusena akafwida Asaheli, bakaima.

24Jowabu a Abisyayi bakamutobela Abina, lino zuba kaliya kumabbililo bakaakusika kucilundu ca Ama cili kumbele lya Giya munzila iiya kunkanda ya Gibiyoni.

25Ooko Babenjamini bakabungana kuti bagwasye Abina akuba mpi yomwe, kabali acilundu.

26Mpoonya Abina wakoongolweda Jowabu wati, «Sena katunoojayana lyoonse? Sena tozi kuti mamanino ayoolula? Ino ulabalesya lili kutandaanya banabokwabo?»

27Mpawo Jowabu wakati, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, kuti nootaamba bantu bangu nibataleka kutanda banabokwabo kusikila cifumo-fumo.

28Mpoonya Jowabu wakasiba mweembo, eelyo bantu bakwe bakaima baleka kutanda Baisilayeli, nkondo yakamana.»

29Abina abantu bakwe bakeenda masiku oonse mane bakainda mukkuti lya Jolodani, bakazubuka mulonga wa Jolodani, bainda moonse mu Bitiloni mane baakusika ku Mahanaimu.

30Jowabu wakapiluka kuzwa kukutandaanya Abina, lino ciindi naakabunganya bantu antoomwe kwakajanika kuti takuwo basilumamba ba Devedi bali kkumi afuka, kubalilizya a Asaheli.

31Bantu ba Devedi bakajaide basilumamba ba Abina bali myaanda yotatwe amakumi aali cisambomwe bamusyobo wa Benjamini.

32Aawo bakabweza Asaheli akuyoomuzikka mucuumbwe cawisi cakali ku Betelehemu. Jowabu abantu bakwe bakeenda masiku oonse, nibwakaca cifumo-fumo bakasika ku Hebuloni.

2 Samuyele 3

1Lino kwakali nkondo kwaciindi cilamfu akati kabasilumamba ba Saulu aba Devedi, ba Devedi bakali kuyabuyuma-yuma, kakuli ba Saulu bakali kuyabuteta-teta.

Bana balombe ba Devedi

2Devedi wakazyala bana balombe ku Hebuloni. Mwanaakwe mutaanzi wakali Aminoni ngwaakamuzyalila Ahinowamu waku Jezuliili,

© 1996, Bible Society of Zambia.

3wabili wali Kileyabu, ngwaakamuzyalila Abigelo mukamufu Nabali waku Kaameli,
watatu wakali Abisalomu, mwana mulombe wa Maaka, mwanaa Talimayi mwami
waku Gesyu,

4wane wakali Adonija, mwana ngwaakamuzyalila Hagiti, wasanu wakali Syefatiya,
ngwaakamuzyalila Abitali,

5wacisambomwe wakali Itileyamu, ngwaakamuzyalila Egila. Aaba mbabana
mbaakazyalila ku Hebuloni.

Abina mbwaakayanzana a Devedi

6Lino nikwakacili nkondo akati kabasilumamba ba Saulu aba Devedi, Abina
wakalikomezya kuli basilumamba ba Saulu.

7Saulu wakalijisi mwanakasuwa wakwe zina wakali Lizipa, mwana wa Aya.
Isyibosyeti wakati kuli Abina, «Nkaambo nzi ncoolalika mwanakasuwa wataata?»

8Mpawo Abina wakanyema nkaambo kamajwi aakaamba Isyibosyeti. Walo wakati,
«Sena uyeeya kuti ndimubwa ku Bajuda basinkondoma? Kuzwida kumatalikilo ndali
kusyomeka kuli Saulu uso, akubanabokwabo abeenzinyina alimwi nsiindakwaaba kuli
Devedi, wamana yebo uti ndalalika.

9Aboobo Mwami Leza andisubule akwiindilila kuti naa intacitili Devedi eeco Mwami
Leza ncaakamukonkezya.

10Ncobeni ndagwisya bulelo kumukwasyi wa Saulu akubupa Devedi, kuti alele
Baisilayeli a Bajuda, kuzwida ku Dani kusikila ku Biiyasyeba.»

11Aawo Isyibosyeti taakaingula niliba jwi lyomwe, nkaambo wakali kumuyoowa.

12Abina wakatumya mulomo kuli Devedi ku Hebuloni wakati, «Ino eeyi nyika
njiyani? Atupangane cizuminano, kutegwa mebo nkakugwasye kuleta Isilayeli yoonse
kulindinywe.»

13Mpawo Devedi wakati, «Mbubo. Ndiyoopangana cizuminano anduwe. Pele kuli
cintu comwe nceyanda kulinduwe, tokooyoobona busyu bwangu pe, ccita usaangune
kundeetela Mikalo, mwanaa Saulu ciindi ncozoondiswaya.»

14Nkabela Devedi wakatumya mulomo kuli Isyibosyeti, mwanaa Saulu wakati,
«Kondipa mukaintu wangu Mikalo ngwindakakwata andomo zili mwaanda zya
Bafilisiti.»

15Aawo Isyibosyeti wakatuma bantu kuti bakamugwisye kumulumaakwe Palitiyeli,
mwanaa Laisyi.

16Pele mulumaakwe wakatobela, kuyabulila nzila yoonse mane kuyoosika ku
Bahulimu. Mpoonya Abina wakati kulinguwe, «Koya, piluka.» Eelyo wakapiluka.

17Lino Abina wakaambaula abapati ba Baisilayeli kuti, «Ciindi cakamana mwakali
kuyandaula Devedi kuti abe mwami wanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino kamucita oobo mbubonya nkaambo Mwami Leza wakasyomezya Devedi kale wakati, ‹Ndiyoonununa bantu bangu Baisilayeli ku Bafilisiti, abasinkondonyina boonse kwiindila mulinduwe Devedi omubelesi wangu.› »

19Alimwi Abina wakakanana amukowa wa Benjamini, azwe waawo wakainka kuyooambila Devedi ku Hebuloni zyoonse eezyo Baisilayeli a Babenjamini nzyibakayeeya kucita.

20Ciindi Abina naakasika abaalumi bali makumi obilo kuli Devedi ku Hebuloni, Devedi wakacitila Abina pobwe abaabo bakali aanguwe.

21Abina wakati kuli Devedi, «Ndilanyamuka, ngunke ndikasungilizye Baisilayeli boonse kutobela nduwe omwami wangu. Bazoopange cizuminano anduwe cakuti uzoobalele mbuli mboyanda.» Aboobo Devedi wakazumizya Abina, eelyo wakainka caluumuno.

Jowabu mbwaakajaya Abina

22Mpoonya basilumamba ba Devedi bakaboola a Jowabu kuzwa kukusaala, kabajisi anzibakasaala zinji-zinji. Pele Abina taakacili a Devedi ku Hebuloni, nkaambo wakamutumide kale, wakaluunkide caluumuno.

23Ciindi Jowabu abasilumamba boonse aabo bakali aanguwe, nibakasika, wakaambilwa kuti, «Abina mwanaa Nee walisikide kumwami, nkabela wamulekela kuti apiluke, wainka muluumuno.»

24Amvwe boobo Jowabu wakainka kumwami waakuti, «Ncinzi ncoocita? Tee, Abina walisikide kulinduwe, ino nkaambo nzi ncoomuzumizya kuti ainke, ngooyu wainka ncobeni?

25Ulizi kuti Abina walisikide kuti azookucenge, akuzooziba zyoonse nzyocita.»

26Jowabu naakazwa kuli Devedi, wakatuma bantu kuti batobele Abina, eelyo bakamujana kumukalo wa Sila bamuleta. Pele Devedi taakwe ncaakazi pe.

27Ciindi Abina naakapilukila ku Hebuloni, Jowabu wakamutola kumbali munsi amulyango akwaambaula anguwe cakusisikizya. Nkabela nkukonya ooko wakamuyasa mubula wafwa, wakacita oobu mukupilusizya lufu lwa mwanookwabo Asaheli.

28Ciindi Devedi naakacimvwa eeci wakati, «Mebo abantu bamubulelo bwangu tatujisi mulandu ku Mwami Leza akaambo kalufu lwa Abina mwanaa Nee.

29Mwami Leza asubule Jowabu abaciinga cawisi coonse. Alimwi mumukwasyi wakwe lyoonse amube baabo baciswa bulwazi bwabakaintu niciba cinsenda naa balemene naa bajaigwa munkondo naa basinzala.»

30Mbombuboobu Jowabu a Abisyayi munyina mbubakajaya Abina nkaambo kakuti wakajaya mwanookwabo Asaheli munkondo ku Gibiyoni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Mpoonya Devedi wakati kuli Jowabu akubantu boonse aabo bakali aanguwe, «Amudelaule zisani zyanu musame masaka kulila Abina. Alimwi mwami Devedi mwini wakali kuyootobela batembaizya mutumba.

32Bakazikka Abina ku Hebuloni, nkabela mwami wakalila cakoongolola acuumbwe ca Abina, alimwi bantu abalo boonse bakalila kapati.»

33Mpawo mwami Devedi wakaimba lwiimbo lwakulila Abina akuti,

«Sena Abina uleelede kufwa mbuli mubwa?

34Maanza aako taakwe naaangidwe, aalo maulu aako taakwe naaangidwe anketani. Mbuli muntu mbwajaigwa abataluleme, mbubonya oobo mbookajaigwa ayebo.» Nkabela bantu boonse bakacili kumulila.

35Mpoonya bantu boonse bakaboola kuti bakombelezye Devedi kuti alye kalicili sikati, pele Devedi wakakonka, wakati, «Mwami Leza andisubule akwiindilila kuti naa ndilabile niciba cimwi cintu zuba kalitana bbila.“

36Bantu nibakamvwa eeci, bakamuleka nkaambo kufumbwa mwami ncaakali kucita cakali kubabotezya bantu.

37Aboobo bantu boonse bakali kukkala a Devedi a Baisilayeli boonse bakaziba kuti tiikwakali kuyanda kwamwami kujaya Abina mwanaa Nee.

38Mwami wakati kubabelesi bakwe, «Sena tamuzi kuti sunu buno buzuba kwafwa muntu mulemu alimwi mupati mu Isilayeli?

39Nkaako buzuba buno ndabula nguzu nikuba kuti ndimwami munanike, aaba baalumi Bazeluiya bandikatazya kapati. Leza abweedezye simucitazibi mbubonya mbuli kububi bwakwe.»

2 Samuyele 4

Isyibosyeti mbwaakajaigwa

1Isyibosyeti, mwanaa Saulu, naakamvwa kuti Abina wakafwa ku Hebuloni, wakatyompwa, a Baisilayeli boonse bakayoowa.

2Lino mwanaa Saulu wakalijisi baalumi bobilo bakali basilutwe bampi zisaala, zina lyaumwi wakali Bana, umwi wakali Lekabu, bana ba Limoni Mubenjamini uuzwa ku Biiloti, Biiloti ndubazu lwa Benjamini,

3lino Babiiloti bakatijila ku Gitayimu, ooko nkobacili bacili bazwakule asunu.

4Jonatani mwanaa Saulu wakalijisi mwana mulombe wakalemene maulu. Cakacitika boobu, kali aamyaka yosanwe makani aalufu lwa Saulu a Jonatani akasika kuzwa ku Jezuliili. Eelyo uumulela wakamubweza, akutija, cakufwambaana. Mukucita boobo mwana wakawida ansi walemana. Mwana ooyo wakali Mefibosyeti.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Lino bana balombe ba Limoni Mubiiloti bakali ba: Lekabu a Bana, bakeenda zuba
kalili acilungu-lungu, bakasika kuŋanda ya Isyibosyeti ciindi ncaakalede abulo
kalyookezya sikati.

6Mukaintu wakali mulindizi waŋanda wakali kuuma maila, pele wakafwa ŋonzi,
mpoonya wakoona. Nkaako Lekabu a Bana bakanjila cakusobelela.

7Nibakanjila muŋanda Isyibosyeti wakalilede kubulo, bakamuyasa akumujaya
bamukosola mutwe. Bakabweza mutwe wakwe, batola nzila iiya ku Alaba bakeenda
masiku oonse kuleta mutwe wa Isyibosyeti kuli Devedi ku Hebuloni.

8Mpawo bakati kulinguwe, «Ngooyu mutwe wa Isyibosyeti, mwanaa Saulu,
sinkondonyoko, wakali kuyanda kukujaya. O mwami wangu simalelaangu, Mwami
Leza wabweedezya bubi sunu kuli Saulu akubana bamukwasyi wakwe.»

9Pele wakaingula Lekabu a Bana munyina, bana ba Limoni Mubiiloti kuti,
«Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, wakanununa buumi bwangu kuzwa
kumapenzi oonse,

10ciindi umwi muntu naakandaambila kuti, ‹Langa, Saulu ulifwide,› wakali kuyeeya
kuti wandeetela makani mabotu, pele mebo ndakamujata akumujaya nkukonya ooko
ku Zikilagi, ncecilumbo ncendakamupa kumakani aakwe.

11Lino sena taciindi kubija eeci cintu cakuti baalumi basizibi bajaya mwaalumi
uululeme muŋanda yakwe mwini abulo bwakwe? Sena nseelede kubweedezya
cisubulo kulindinywe akaambo kakwe, akumugwisya anyika?»

12Eelyo Devedi wakalailila basilumamba bakwe, mpawo bakabajaya akukosola
maboko amaulu aabo akubaanzika kumbali akaziba kaku Hebuloni. Pele bakabweza
mutwe wa Isyibosyeti akuyoouzikka mucuumbwe ca Abina ku Hebuloni.

2 Samuyele 5

Devedi mbwaakaba mwami wa Isilayeli a Juda

(1 Makani 11.1-9; 14.1-7)

1Kuzwa waawo mikwasyi yoonse ya Isilayeli yakasika kuli Devedi ku Hebuloni
akwaamba kuti, «Kwaambisya swebo tuli bamwi anduwe.

2Ciindi cakamana, Saulu naakacili mwami wesu, nduwe wakasolweda Baisilayeli
munkondo, alimwi Mwami Leza wako wakati kulinduwe, ‹Nduwe ooyooembela
bantu bangu Baisilayeli, alimwi nduwe uuyoobalela.› »

3Ciindi basololi boonse bamu Isilayeli nibakasika kumwami Devedi ku Hebuloni,
wakapangana ambabo cizuminano kumbele lya Mwami Leza. Mpawo bakamunanika
kuba mwami waba Isilayeli.

4Devedi wakalijisi myaka iili makumi otatwe ciindi naakatalika kulela, nkabela
wakalela kwamyaka iili makumi one.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Ku Hebuloni wakalela Bajuda kwamyaka iili ciloba acisela, nkabela ku Jelusalemu wakalela bantu Baisilayeli boonse kwamyaka iili makumi otatwe aitatu.

6Eelyo mwami abantu bakwe bakainka ku Jelusalemu kuyoolwana Bajebusi bakali kukkala mucisi eeco. Aabo bakaamba kuti kuli Devedi, «Tokoonjila muno pe, boofu abalema bazookutanda,» bakali kuyeeya kuti, Devedi takonzyi kunjila.

7Nikubaboobo Devedi wakazoouzunda ncobeni munzi uukwabililidwe wa Ziyoni, uuli ngomunzi wa Devedi.

8Nkabela oobo buzuba Devedi wakaambide kuti, «Bajebusi ndilibasulide kapati, kufumbwa uuyanda kuzunda baya balema, boofu weelede kwiinda mukankolola.» Ncokwaambwa kuti, «Boofu balema tabakooyoonjila muŋanda ya bwami.»

9Lino Devedi wakaakukkala mubusena bukwabililidwe oobo, akubwiita kuti munzi wa Devedi. Kumane Devedi wakayakulula munzi ooyo kutalikila kucikwabilizyo ca Milo kuyoosika kulukwakwa luzingulukide.

10Lino Devedi wakaindilila munguzu, nkaambo kakuti Mwami Leza Singuzuzyoonse wakali aanguwe.

11Lino Mwami Hilamu waku Taya wakatuma batumwa bakwe kuli devedi. Wakatumina masamu aamulombe abasikuyasya mabwe ababezi kuyoomuyakila ŋanda mpati yabwami.

12Devedi wakaziba kuti Mwami Leza nguwakkazika bwami bwakwe Muisilayeli, akuti Leza wabusumpula bwami bwakwe akaambo kabantu bakwe Baisilayeli.

13Lino Devedi wakalijisi bamwanakasuwa banji abakaintu bamuŋanda ciindi naakazwa ku Hebuloni, kuya ku Jelusalemu. Nkabela Devedi wakazyala bana balombe abasimbi banji.

14Ngaaya mazina aabaabo mbaakazyala mu Jelusalemu: Syamuwa, Syobabu, Natani, Solomoni,

15Iba, Elisyuwa, Nefegi, Jafiya,

16Elisyama, Eliyada, a Elifeleti.

Devedi mbwaakazunda Bafilisiti

(1 Makani 14.8-17)

17Ciindi Bafilisiti nibakamvwa kuti Devedi wakananikwa bwami bwa Isilayeli, cakufwambaana boonse bakainka kuti bakajate Devedi. Pele Devedi naakamvwa boobo wakainka kubusena bukwabililidwe.

18Lino Bafilisiti bakaza akuzoondandama mukkuti lya Lefaimu.

19Nkaako Devedi wakabuzya Mwami Leza kuti, «Sena nkabalwane Bafilisiti? Sena ubaaba kulindime?» Leza wakati kuli Devedi, «Iiyi, koya, nkaambo ncobeni ndabaaba Bafilisiti kulinduwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Aawo Devedi wakasika ku Baalapelazimu, kwalo nkwaakaakubazundila Bafilisiti. Mpoonya wakati, «Mwami Leza wandimwaila basinkondoma mbubonya mbuli maanzi aafwasuka.» Ncenciceeco busena oobo ncobwiitwa kuti Baala-pelazimu.

21Ooko Bafilisiti nibakatija bakasiya mituni yabo, nkabela Devedi abantu bakwe bakaza kuzooitola.

22Alimwi Bafilisiti bakaboola kuzoondandama mumonya mukkuti lya Lefaimu.

23Ciindi Devedi naakabuzya Mwami Leza, wakaambilwa kuti, «Utabagami, pele koya ukabazwide kusule, ukabavumpe cakubasyaanikizya kumangwabale.

24Lino waakumvwa musindo wakweenda atala azisamu, koya ubalwane nkaambo eeci citondezya kuti ndakusolweda kale kuyoozunda Bafilisiti.»

25Aboobo Devedi wakacita mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza. Bakalikujaya Bafilisiti kuzwida ku Geba kuyoosika ku Geza.

2 Samuyele 6

Bbokesi lyacizuminano ca Leza mbulyakaletwa ku Jelusalemu

(1 Makani 13.1-14; 15.25—16.6, 43)

1Lino alimwi Devedi wakabunganya boonse baalumi bakasalidwe ba Baisilayeli, bakali zyuulu zili makumi otatwe.

2Mpawo wakanyamuka abantu boonse bakali kuzwa kumunzi wa Baale mucisi ca Juda kuyooleta bbokesi lyacizuminano ca Leza, bbokesi eelyo liitwa azina lya Mwami Leza Singuzuzyoonse uukkala akati kabakelebu bakwe, aabo bali atala aabbokesi eelyo.

3Eelyo bakabweza bbokesi lyacizuminano ca Leza mucikwiliba mpya baligwisya muŋanda ya Abinadabu yakali acilundu. Uza a Ahiyo bana ba Abinadabu mbibakali kweenzya cikwiliba

4mwakabede bbokesi lyacizuminano ca Leza, walo Ahiyo wakali kweendela kumbele lyabbokesi.

5Mpoonya Devedi abantu boonse Baisilayeli bakasekelela kapati kulemeka Mwami Leza anguzu zyabo zyoonse, kabaimba nyimbo, kuuma banamalwa, tulumbu, tooma, nsakalala, amyeembo.

6Lino nibakasika kucuumino ca Nakoni, Uza wakatandabika janza akujata bbokesi lyacizuminano ca Leza, nkaambo basune bakatililosye.

7Mwami Leza wakanyemena Uza, wakamuuma nkukonya ooko nkaambo wakajata bbokesi lyacizuminano, wakafwa mpoonya aawo kumbali abbokesi lyacizuminano ca Leza.

8Aawo Devedi wakabijilwa kapati nkaambo Mwami Leza wakajaya Uza. Ncenciceeco busena oobo asunu cobutegwa Peleziuza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Lino akaambo kakuyoowa Mwami Leza Devedi wakati, «Ino mbubuti mbwenga ndalitola bbokesi lya Mwami Leza eeli?»

10Nkaako Devedi taakacili kuyanda kulonzya bbokesi lyacizuminano kulinjizya mumunzi wa Devedi, pele wakalitola kumbali kuŋanda ya Obediedomu Mugati.

11Bbokesi eelyo lyakakkala muŋanda ya Obediedomu kwa myezi yotatwe, eelyo Mwami Leza wakaleleka mukwasyi wa Obediedomu azintu zyoonse nzyaakajisi abamukwasyi wakwe.

12Lino mwami Devedi wakaambilwa kuti, «Mwami Leza wakaleleka mukwasyi wa Obediedomu azyoonse nzyajisi, nkaambo kabbokesi lyacizuminano ca Leza. Aboobo Devedi wakainka kuyoolyeeta bbokesi lyacizuminano kuzwa kuŋanda ya Obediedomu kulitola kumunzi wakwe, kaya busekelela.

13Eelyo aabo basikuyumuna bbokesi lyacizuminano ca Leza nibakeenda ntaamo zili cisambomwe, Devedi wakapaizya musune amoombe uuneneede.

14Nkabela Devedi wakazyana canguzu mukulemeka Mwami Leza, kasamide kabaki kabupaizi katuba.

15Devedi abantu boonse Baisilayeli bakeeta bbokesi lyacizuminano ku Jelusalemu kumwi kabaulubuzya akulizya myeembo.»

16Lino bbokesi kalinjizigwa mumunzi Mikalo mwanaa Saulu wakasondela ampulungwido. Naakabona mwami Devedi kasotoka akuzyana mukulemeka Mwami Leza, wakamusampaula mumoyo wakwe.

17Mpoonya bakalinjizya bbokesi lyacizuminano, bakalibikka mubusena bwalyo mukati katente Devedi ndyaakayakila bbokesi. Devedi wakapa zipaizyo zyakutenta azipaizyo zyalumvwano ku Mwami Leza.

18Amane buyo kupa zipaizyo eezyo, wakaleleka bantu muzina lya Mwami Leza Singuzuzyoonse.

19Eelyo Devedi wakapa Muisilayeli omwe-omwe mwaalumi naba mukaintu cinkwa comwe acituli canyama njoke, ansaansa ziyanikidwe. Kumane bantu boonse bakamwaika akuunka kumaanda aabo.

20Azwe waawo Devedi wakapiluka kuyooleleka mukwasyi wakwe. Pele Mikalo mwanaa Saulu, wakazwida anze kuti azooswaanganye Devedi wakati, «Ino sunu watangala buti mwami wa Isilayeli ncalivumbaula akati kabasimbi babelesi bakwe mbubonya mbuli bulivumbaula bafuba-fuba!»

21Eelyo Devedi wakati kuli Mikalo, «Ndacita boobo kulemeka Mwami Leza, walo wakandisala mubusena bwauso amukwasyi wakwe woonse, kuti mbe mwami wa Isilayeli, bantu ba Mwami Leza. Ndeelede kusekelela mukulemeka Mwami Leza.

22Alimwi nzoosowa bulemu bwiinda mbundakacita sunu, nkabela uzoondisampaule yebo, pele aabo basimbi mboamba, mbabazoondilemeka.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Aboobo Mikalo mwanaa Saulu wakaakwiide kufwa kataboni mwana.

2 Samuyele 7

Cisyomezyo ca Leza kuli Devedi
(1 Makani 17.1-15)

1Lino mwami Devedi wakakkalikila muŋanda yakwe, alimwi Mwami Leza wakapa kuti alyookezye katalwani abasinkondonyina bakamuzingulukide.

2Mpawo Devedi wakati kuli Natani musinsimi, «Langa, mebo ndikkala muŋanda iiyakidwe amukamba, kakuli bbokesi lyacizuminano ca Leza likkala mutente.»

3Eelyo Natani wakati kumwami, «Koya, ukacite coonse ncoyeeya mumoyo, nkaambo Mwami Leza uli aanduwe.»

4Pele masiku aayo ngoonya Mwami Leza wakaambila Natani kuti,

5«Koya ukaambile mubelesi wangu Devedi kuti, ‹tolinduwe ootindiyakile ŋanda yakukkala.›

6Mebo nsinakkede muŋanda kuzwa buzuba mbundakagwisya Baisilayeli kuzwa mu Ijipiti kusikila sunu, pele ndali kweendeenda buyo mutente mwendikkala.

7Mumasena oonse ngindakali kweendeenda abantu boonse ba Isilayeli, sena ndakaambaula nikuba kuli omwe wababetesi Baisilayeli, ooyo ngondakalailila kweembela bantu bangu Baisilayeli mbuli mbelele, sena ndakamwaambila kuti, ‹Nkaambo nzi tona ndiyakila ŋanda yaziyako zyamukamba?›

8«Lino mboobu mboelede kuyooamba kumubelesi wangu Devedi. Ukati, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Ndakakugwisya kuzwa kumacelelo, kuzwa kukweembela mbelele, kuti ukabe muleli wabantu bangu Baisilayeli.

9Alimwi ndakali aayebo kufumbwa nkookabede, ndakanyonyoona basinkondonyoko boonse, nkabela njookupa mpuwo iili mbuli yabapati baansi.

10Eelyo njoosala busena bwabantu bangu Baisilayeli, alimwi njoobayumya-yumya kutegwa bakakkale mubusena bwabo beni, kabatatuntuliki limbi pe. Abalo bantu babi tabakooyoobakatazya limbi mbuli mbubakali kucita kusaanguna,

11nindakabikka babetesi babantu bangu Baisilayeli. Alimwi njookupa kulyookezya kuzwa kuli basinkondonyoko.› Alimwi Mwami Leza ulaamba kuti, ‹Njookkazikizya mukwasyi wako.

12Ciindi waakufwa akuzikkwa, mbuli basikale bako, njooimika mwana wamukwasyi wako, ooyo uyoozwa kulinduwe, alimwi njoobuyumya-yumya bulelo bwakwe.

13Ngonguwe uyoondiyakila ŋanda, abwalo bulelo bwakwe njoobwiimikizya kukabe kutamani.

14Njooba wisi, walo uyooba mwanaangu. Kufumbwa aakucita cibi, njoomuuma mbuli wisi mbwalaya mwanaakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Pele luyando lwangu lupati nsikoyoolugwisya kulinguwe, mbuli mbwindakacita
kuli Saulu, walo ngundakakaka kolibwenene ayebo.

16Mukwasyi abulelo bwako ziyooima nji kulindime kukabe kutamani, acalo cuuno
cako ciyooimikwa mane kukabe kutamani.› »

17Natani wakaambila Devedi zyoonse Mwami Leza nzyaakamuyubunwida.

Devedi mbwaakakomba
(1 Makani 17.16-27)

18Mpoonya aawo Devedi wakanjila mucikombelo ca Mwami Leza akupaila wati, «Ino
mebo ndimeni, O Mwami Leza Singuzuzyoonse, alimwi mukwasyi wangu ulibuti kuti
yebo undeendelezye kusika sunu?»

19Pele lino ucita ziindilila eezi, alimwi waamba makani aalunyungu lwamubelesi
wako kuciindi ciboola. Sena oobu mbocitila muntu buyo O Mwami Leza
Singuzuzyoonse.

20Ino inga mebo ndaamba nzi kulinduwe? Nduwe oondizi mbwebede ndemubelesi
wako, O Mwami Leza Singuzuzyoonse.

21Wacita zyoonse eezi nkaambo kacisyomezyo akuyanda kwamoyo wako
nkookandicitila, kuti mebo ndemubelesi wako ndizibe.

22Nkaako ulalemekwa kwiindilila yebo, O Mwami Leza Singuzuzyoonse, taakwe uuli
mbuli nduwe, kwiindila muli ceeci ncitwakalimvwida lwesu tobeni taakwe Leza
uumbi kunze lyako.

23Ino musyobo nzi uuli mbuli bantu bako Baisilayeli, aabo Leza mbaakavuna kuti
babe bantu bakwe, kuti abe aampuwo akubacitila zintu zipati zigambya? Waitanda
misyobo iimbi amituni yayo kuzwa kubantu bako mbookanununa kuzwa ku Ijipiti.

24Alimwi wakaliimizya bantu bako, bantu Baisilayeli kuti babe bantu bako kukabe
kutamani, kuti ayebo O Mwami Leza, ube Leza wabo.

25«Lino, O Mwami Leza sinizya kukabe kutamani majwi aayo ngooamba kumubelesi
wako akumukwasyi wakwe, ucite mbubonya mbuli mbooamba.

26Ndendilyo zina lyako lyoonse nolinoolemekezegwa mane kukabe kutamani bantu
kabati, ‹Mwami Leza Singuzuzyoonse ngo Leza wa Isilayeli,› awalo mukwasyi
wamubelesi wako Devedi uyookkalilila kulinduwe.

27Nkaambo nduwe, O Mwami Leza Singuzuzyoonse, Leza wa Baisilayeli,
ooyubununa eezi kumubelesi wako koti, ‹Njookkazikizya mukwasyi wako.›
Nkankakaako ncindakaba aacamba kukukomba boobu Mwami Leza Singuzuzyoonse.

28«Lino, O Mwami Leza, nduwe Leza, alimwi majwi aako ngabwini, alimwi
wasyomezya eeci cintu kumubelesi wako.

29Aboobo lino cakubotelwa, leleka mukwasyi wamubelesi wako, kuti lyoonse
ukkalilile kulinduwe mane kukabe kutamani. Nkaambo nduwe, O Mwami Leza,

© 1996, Bible Society of Zambia.

ooamba alimwi acileleko cako mukwasyi wamubelesi wako uyoolelekwa mane kukabe kutamani.»

2 Samuyele 8

Devedi mbwaakazunda
(1 Makani 18.1-17)

1Kusule azeezi Devedi wakalwana Bafilisiti akubazunda, wakatola munzi wa Metegama kuzwa ku Bafilisiti aabo.

2Alimwi wakazunda Bamowabu. Wakabalazika ansi akubeeleka antambo. Eelyo wakeeleka milongo yobilo kuti ijayigwe, alimwi mulongo omwe wakazwide wakuuleka kuti kuucipona. Aboobo Bamowabu wakabacita kuti kabatela kulinguwe.

3Alimwi Devedi wakazunda Hadadeza, mwanaa Lehobu mwami wacisi ca Zoba, ciindi Hadadeza naakali kukwakwabula cisi cakwe kusikila kumulonga wa Yufuletisi.

4Mpoonya Devedi wakatola kuzwa kulinguwe basimabbiza bali cuulu amyaanda iili ciloba, abasilumamba balizyuulu zili makumi obilo, eelyo wakakosoola misisa yamabbiza oonse, wakaleka buyo aankalaki zili mwaanda.

5Nkabela ciindi Baalamu baku Damasikasi nibakasika kuzoogwasya Hadadeza, Devedi wakajaya baalumi baku Siliya bali zyuulu zili makumi obilo azibili.

6Mpoonya wakabikka basilumamba mu Siliya yamu Damasikasi, nkabela Baalamu bakaba bazike ba Devedi akutalika kutela. Eelyo Leza wakagwasya Devedi kuti azunde kufumbwa ooko nkwaaya.

7Aboobo Devedi wakatola ntobo zyangolida eezyo zyakabwezedwe abazike ba Hadadeza wazileta ku Jelusalemu.

8Nkabela kuzwa ku Beta a Belotayi, minzi ya Hadadeza, mwami Devedi wakabweza mukuba munji kapati.

9Lino ciindi Toyi mwami waku Hamati naakamvwa kuti Devedi wakazunda basilumamba boonse ba Hadadeza,

10Toyi wakatuma mwanaakwe Jolamu kuti akajuzye Devedi akumulumbaizya, mukuti wakalwana Hadadeza akumuzunda, Hadadeza ooyu lyoonse wakajisi nkondo a Toyi. Nkabela Jolamu wakatolelezya azintu zyansiliva angolida azyamukuba.

11Lino Devedi wakapa ku Mwami Leza zintu zyoonse eezi kubikkilizya amali aansiliva, aangolida. Zyoonse eezi wakazipa kuzwa kumisyobo yoonse njaakazunda,

12kuzwa ku Edomu aku Mowabu aku Baamoni aku Bafilisiti aku Baameleki akusaala zya Hadadeza mwanaa Lehobu, mwami waku Zoba.

13Nkaako Devedi lwakwe wakaba aampuwo mpati. Ciindi naakapiluka, wakajaya Baedomu bali zyuulu zili kkumi alusele mukkuti lya Munyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Wakabikka basilumamba mu Edomu, nkabela boonse Baedomu bakaba bazike
bakwe. Mwami Leza wakagwasya Devedi kuti azunde koonse nkwaaya.

15Mbombuboobu Devedi mbwaakeendelezya mu Isilayeli yoonse, Devedi wakali
kubeteka bantu bakwe boonse cabululami.

16Jowabu mwanaa Zeluiya ngowakali silutwe wabasilumamba, Jehosyafati mwana wa
Ahiludi ngowakali mulembi wamakani.

17Zadoki mwana wa Ahitubi a Ahimeleki mwana wa Abiyata mbebakali bapaizi,
Selayiya ngowakali mulembi,

18Benaiya mwanaa Jehoiyada wakali ngosilutwe wa Bakeleti a Bapeleti, eelyo bana
balombe ba Devedi bakali balailili.

2 Samuyele 9

Devedi a Mefibosyeti

1Lino Devedi wakabuzya kuti «Sena kuli uucisyeede wamukwasyi wa Saulu naba
omwe ngwekonzya kubeda aaluse akaambo ka Jonatani?»

2Lino kwakali umwi mubelesi wamukwasyi wa Saulu, wakali kutegwa Ziba, mpawo
bakamwiita kuti aboole kuli Devedi. Eelyo mwami wakati kulinguwe, «Sena
ndonduwe Ziba?» Wakati, «Ndime, O mwami wangu.»

3Mwami wakabuzya kuti, «Sena taacikwe naba omwe wamukwasyi wa Saulu, ooyo
ngwekonzya kubeda aaluse mbubonya mbuli mbwindakasyomezya ku Mwami
Leza?» Ziba wakati kumwami, «Kuli mwana mulombe wa Jonatani, pele ulilemene
maulu.»

4Mwami wakabuzya kuti, «Uli kuli?» Ziba wakaingula kuti, «Uli muŋanda ya Makee,
mwana mulombe wa Amiyeli ku Lodeba.»

5Mpoonya mwami wakatuma kuyoomuleta kuzwa kuŋanda ya Makee mwana wa
Amiyeli ku Lodeba.

6Nkaako Mefibosyeti mwanaa Jonatani, wakali muzyukulu wa Saulu, wakasika kuli
Devedi akuvuntama mukulemeka. Devedi wakati, «Mefibosyeti.» Mpoonya
wakaingula kuti, «Mwami.»

7Devedi wakati kulinguwe, «Utayoowi, nkaambo njanda kukubeda aaluse akaambo
kauso Jonatani, alimwi ndakuboozezya nyika yoonse yasyaanyokokulu Saulu,
kwamana unoolya andime aatebule lyoonse.»

8Aawo wakavuntama alimwi wati, «Ino mubelesi wako ninzi, sena ulakonzya
kundibamba mebo neendi mbuli mubwa uufwide?»

9Mwami wakaita Ziba mubelesi wa Saulu, wakamwaambila kuti, «Zintu zyoonse
Saulu nzyaakajisi azyoonse zyakali zyamukwasyi wakwe ndazipa kumwana
wasimalelo wako.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Ono yebo abana bako balombe antoomwe ababelesi bako munoomulimina nyika eeyo. Mukuti yaakuzyala micelo bamukwasyi wakwe bakajane cakulya, pele walo lwakwe tunoolya aawe lyoonse. Lino Ziba wakajisi bana balombe bali kkumi abasanu ababelesi bali makumi obilo.

11Mpoonya Ziba wakati kumwami, «Coonse eeco mwami simalelo wangu ncaalailila ncencico mubelesi wakwe ncayoocita.» Mbombuboobu Mefibosyeti mbwaakalida aatebule lya Devedi, mbuli umwi wabana balombe bamwami.

12Awalo Mefibosyeti wakajisi mwana mulombe wakali kutegwa Mika. Boonse bamukwasyi wa Ziba bakaba babelesi ba Mefibosyeti.

13Mefibosyeti wakakkala mu Jelusalemu, nkaambo lyoonse wakalikulida kuŋanda yamwami. Mefibosyeti wakalilemene maulu oonse obilo.

2 Samuyele 10

Devedi mbwaakazunda Baamoni a Basiliya

(1 Makani 19.1-19)

1Bweende-bweende Nahasyi mwami wa Baamoni wakafwa, eelyo Hanuni mwanaakwe nguwakalela mubusena bwawisi.

2Lino Devedi wakati, «Ndamutondezya luse Hanuni, mwanaa Nahasyi mbubonya mbuli wisi mbwaakali kundicitila.» Aboobo Devedi wakatuma babelesi bakwe kuyoomulizya nkaambo kawisi. Babelesi ba Devedi aabo bakasika munyika ya Baamoni.

3Pele bapati ba Baamoni bakati kuli Hanuni mwami wabo, «Sena uyeeya kuti Devedi naatuma basikukulizya nkulemeka uso? Tee watuma babelesi bakwe kuti bazootwele munzi akuubona mbuubede kwamana bazoousaale.»

4Mpawo Hanuni wakajata babelesi ba Devedi akubanyoola cisela comwe cacilezu, akukosola zibaki zyabo mpozili akati kazibuno amane wabatanda.

5Nkabela ciindi Devedi naakaambilwa makani aaya, wakatuma basikuyoobacingauzya, nkaambo balo bakafwide nsoni kapati. Eelyo mwami wakati, «Amukkale ku Jeliko kusaanguna mane kusikila zilezu zyanu zimene akulampa, kwamana ndendilyo nimuyoopiluka.»

6Lino Baamoni nibakabona kuti Devedi wacimwa, bakatuma akuyookumbila basilumamba ba Basiliya ku Betelehobi a Basiliya baku Zoba, bali zyuulu zili makumi obilo. Mwami waku Maaka wakajisi basilumamba bali cuulu comwe, basilumamba baku Tobu bakali zyuulu zili kkumi azibili.

7Lino Devedi naakamvwa, ceeci wakatuma Jowabu ampi yoonse yabasilumamba basinguzu.

8Eelyo Baamoni bakazwa mumunzi akwiima mindando yakulwana kumanjililo aamunzi, nkabela Basiliya baku Zoba, baku Lehobu, baku Tobu aku Maaka bakali musokwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Ciindi Jowabu naakabona kuti bamulwana kumbele akusule, wakasala bamwi basilumamba basinguzu bakwe akubalanganya a Basiliya.

10Pele aaba basilumamba bamwi bakasyaala wakabasiila Abisyayi munyina akubalanganya a Baamoni.

11Mpawo wakati, «Kuti naa Basiliya balaanguzu kwiinda ndime, yebo inga wandigwasya, pele kuti naa Baamoni babanguzu kwiinda nduwe, mebo ndilaboola kuzookugwasya.

12Koba sicamba alimwi atulwanine bantu besu aminzi ya Mwami Leza wesu, alimwi Mwami Leza acite eeco cimubotela.»

13Aboobo Jowabu abantu aabo bakali aanguwe bakaswena afwiifwi kuti balwane Basiliya, nkabela Basiliya bakatija.

14Mpoonya Baamoni nibakabona kuti Basiliya batija, abalo mbubonya buyo bakatija Abisyayi, akuyoonjila mumunzi. Mpawo Jowabu wakapiluka kuzwa kukulwana Baamoni waboola ku Jelusalemu.

15Lino ciindi Basiliya nibakabona kuti bazundwa a Baisilayeli, balibunga-bunga antoomwe mulicabo.

16Mpawo Hadadeza wakatuma akuyootamba Basiliya aabo bakali kukkala mutala amulonga wa Yufuletisi. Balo bakasika ku Helamu, eelyo Syobaki silutwe wabasilumamba ba Hadadeza ngowakali musololi wabo.

17Nkabela Devedi naakaambilwa makani aaya wakabunganya Baisilayeli boonse antoomwe, akuzubuka mulonga wa Jolodani, eelyo wakasika ku Helamu. Ooko Basiliya nkubakaima mumindando kuti balwane Devedi.

18Mpoonya Basiliya bakatija Baisilayeli alimwi. Nkabela basinkondo ba Devedi bakajaya basinkalaki ba Basiliya bali myaanda iili ciloba alimwi bakajaya bali zyuulu zili makumi one basikweenda aamaulu. Eelyo basinkondo ba Devedi bakayasa Syobaki silutwe wabasilumamba ba Basiliya mane wakafwa nkukonya ooko.

19Nkabela ciindi bami bakali kweendelezegwa a Hadadeza nibakabona kuti bazundwa a Baisilayeli, bakapangana cizuminano caluumuno akulibombya ku Baisilayeli. Mbombuboobu Basiliya mbubakayoowa kugwasya Baamoni alimwi.

2 Samuyele 11

Devedi a Batisyeba

1Lino kumatalikilo aamwaka, ciindi bami nibakainka kuyoolwana, Devedi wakatuma Jowabu abalupati-pati bankondo kuti bainke abasilumamba bamwi ba Baisilayeli. Nkabela bakaakunyonyoona Baamoni akusinkilizya munzi mupati wa Laba. Walo Devedi wakasyeede ku Jelusalemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Eelyo ciindi cimwi mangolezya, Devedi wakabuka kuzwa abulo bwakwe akweendeenda atala alululi lwaŋanda yakwe yabwami. Kali aawo wakabona mukaintu wakali kusamba, nkabela mukaintu ooyo wakali mubotu kapati.

3Mpawo Devedi wakatuma muntu kuyoobuzya-buzya zyamukaintu ooyo. Mpoonya wakaambilwa kuti, «Ngu Batisyeba, mwana wa Eliyamu, muka Uliya Muhiti.»

4Devedi wakatuma basikumwiitila, eelyo mukaintu ooyo wakaboola kulinguwe, mpoonya wakoona anguwe. Lino eeci nceciindi ncaakaba kabotu. Bamane wakapilukila kuŋanda yakwe.

5Bweende-bweende wakamita, mpoonya wakatuma mulomo kuli Devedi wakuti ndibubi.

6Devedi wakatumina mulomo kuli Jowabu kuti, «Nditumina Uliya Muhiti kuno.» Eelyo Jowabu wakatuma Uliya kuli Devedi.

7Ciindi Uliya naakasika kulinguwe, Devedi wakabuzya mbuli Jowabu mbwaakali kupona, abantu boonse mbubakabede, ambuli nkondo mboyakali kweenda.

8Mpoonya Devedi wakati kuli Uliya, «Koya kuŋanda yako, ukabone mutumbu wako.» Uliya wakazwa muŋanda yamwami. Mwami wakapa Uliya cipego.

9Pele Uliya wakalala kumulyango waŋanda yamwami antoomwe ababelesi bamwami boonse, taakwe naakainka kuŋanda yakwe pe.

10Nkabela ciindi Devedi naakaambilwa kuti, «Uliya taakwe naakainka kuŋanda yakwe.» Devedi wakati kuli Uliya, «Tee kayi wakeenda musinzo mulamfu? Ino nkaambo nzi ncotainki kuŋanda yako?»

11Uliya wakati kuli Devedi, «Ibbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza, bantu ba Isilayeli abantu ba Juda bali muzivuka, awalo simalelo wangu Jowabu abasinkondo bamwami boonse boona musokwe, ino inga ndainka buti kuŋanda yangu kuyoolya akuyoonywa akubona mutumbu wangu? Ndakonkezya kuti masimpe cintu eeci nsikonzyi kucicita pe.»

12Mpawo Devedi wakati kuli Uliya, «Kocikkede okuno asunu, juunza nzookuleka uunke.» Aboobo Uliya wakakkala mu Jelusalemu mubuzuba oobo, abwakatobela.

13Eelyo Devedi wakamwiita akulya anguwe akunywa kapati cakuti mane wakamukozya. Nkabela nikwakaba kumangolezya wakainka kuti akalale abulo bwakwe antoomwe ababelesi bamwami wakwe, pele taakwe naakainka kuŋanda yakwe.

14Nibwakaca, Devedi wakalemba lugwalo kuli Jowabu walupa Uliya kuti atole.

15Mulugwalo wakalemba kuti, «Bikka Uliya kumbele lyamundando mutaanzi ooko nkondo nkwiili nkali, eelyo mumulekelezye kutegwa bamuyase afwe.»

16Nkabela Jowabu mbwaakasinkilizizye munzi, wakabikka Uliya kubusena oobo mbwaakazi kuti kuli basinkondo banguzu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Nkabela basinkondo bamumunzi bakazwa akuzoolwana Jowabu, mpawo bamwi basinkondo ba Devedi bakajaigwa, a Uliya Muhiti wakajaigwa.

18Eelyo Jowabu wakatuma sikwaambila Devedi makani aankondo oonse.

19Alimwi wakalailila mutumwa kuti, «Waakumana kwaamba makani oonse aankondo kumwami,

20naa mwami akanyeme akuti kulinduwe, ‹Nkaambo nzi nimwaakuvula afwiifwi amunzi? Sena taakwe nimwakazi kuti bayoofusa mivwi kuzwa abwaanda?

21Nguni wakajaya Abimeleki mwanaa Jelubesyeti? Sena tamuzi kuti umwi mukaintu nguwakamujaya ku Tibezi naakamuwaala ziyo kuzwa abwaanda? Ino nkaambo nzi nimwaakuswena afwiifwi abwaanda?› Mpoonya ukaambe kuti, ‹Mubelesi wako Uliya awalo wafwa.› »

22Mpawo mutumwa wakainka, wakasika akwaambila Devedi zyoonse eezyo Jowabu nzyaakamutuma kuti azooambe.

23Mutumwa wakati kuli Devedi, «Bantu bakali anguzu kwiinda ndiswe, aboobo bakasika ooko nkutwakabede musokwe, pele twakabatandila musule mane bakaakusika kumulyango mupati wamunzi.

24Mpawo basimata bakali kufusa basinkondo bako mivwi kuzwa aabwaanda, bamwi babasinkondo bamwami bakafwa, awalo mubelesi wako Uliya Muhiti wakafwa.»

25Eelyo Devedi wakati kumutumwa, «Mboobu mboti kaambe kuli Jowabu, ‹Aaya makani atakukatazyi pe, nkaambo nkondo tiisali, amuyume mukulwana munzi muunyonyoone. Ukamuyumye-yumye boobo.› »

26Lino ciindi muka Uliya naakamvwa kuti mulumaakwe wafwa, wakamulila.

27Dilwe nilyakamana, Devedi wakatuma akuyoomuleta kuŋanda yakwe, mpawo wakaba mukaintu wakwe. Nkabela wakazyala mwana mulombe. Pele cakacita Devedi cakabijila Mwami Leza.

2 Samuyele 12

Makani aa Natani akweempa kwa Devedi

1Lino Mwami Leza wakatuma Natani kuli Devedi. Wakasika kulinguwe akumwaambila kuti, «Mumunzi umwi mwakali baalumi bobilo. Umwi wakali muvubi, umwi wakali mucete.

2Mwaalumi muvubi wakajisi mbelele aŋombe zinji.

3Pele mucete taakwe ncaakajisi pele buyo kabelele komwe kapwizi nkaakaulide. Wakakalela kuŋanda yakwe antoomwe abana bakwe. Aaka kabelele kakalizibide kulya munsuma wakwe mwini, kunywida munkomeki yakwe, akulala akaango kakwe, nkabela kulinguwe kakali mbuli mwana musimbi wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Lino muvubi wakaswaigwa mweenzu, nikuba boobo taakwe naakayanda kuti ajaile mweenzu niiba yomwe yambelele zyakwe, naa ŋombe yakwe pe, pele wakabweza kabelele kamucete, wakajaila mweenzu wakwe ooyo wakaza kuzoomuswaya.»

5Mpoonya Devedi wakanyema. Eelyo wakati kuli Natani, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ncobeni ooyo mwaalumi wakacita boobo uleelede kufwa.

6Alimwi aako kabelele uleelede kukabbadela kone, nkaambo wacita eeci cintu, alimwi nkaambo tajisi luse.»

7«Nduwe mwaalumi ooyo.» Mbwaakaamba Natani kuli Devedi. «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli, ‹Ndakakunanika kuti ube mwami wa Isilayeli, akukuvuna kuzwa kuli Saulu,

8alimwi ndakakupa buvubi bwasimalelo wako, abakaintu bakwe, akukupa musyobo wa Isilayeli awa Juda, nikwakali kuti naa eezi zyakakuceela nindakakupa azimwi ziinda waawa.›

9Ino nkaambo nzi nconyansya majwi aa Mwami Leza akucita cibi eeci? Wajaya Uliya Muhiti apanga akutola mukaintu wakwe kuti abe mukaintu wako, wacitya kuti Baamoni bamujaye apanga.

10Nkaako kulwana takukamani mumukwasyi wako, nkaambo wandinyansya mebo, alimwi watola muka Uliya Muhiti kuti abe mukaintu wako.

11Ndalumbizya kuti, ‹Njookubusizya bubi kuzwa mumukwasyi wako omwini, alimwi njoobatola bakaintu bako akuyoobapa kumweenzinyoko, ooyo uyoolalika bakaintu bako mukaanzambwene.

12Eeci cintu wakacicita mukusisikizya, pele mebo cintu ncenticite ndacicita Baisilayeli boonse kababwene zuba kalitwamwaaba.› »

13Mpawo Devedi wakati kuli Natani, «Ndabisizya Mwami Leza.» Eelyo Natani wakati kuli Devedi, «Awalo Mwami Leza walekelela cibi cako, tokoofwa pe.

14Nikuba boobo, nkaambo kaceeci ncookacita mukunyansya Mwami Leza, mwana ooyo uutikazyalwe takaimi.»

15Amane Natani wakabweeda kuŋanda yakwe.

Mwanaa Devedi mbwaakafwa

Lino Mwami Leza wakacisya mwana ngwaakazyala muka Uliya kuli Devedi.

16Nkaako Devedi wakakombela mwana ku Mwami Leza, eelyo Devedi wakaliimya kulya, wakanjila muŋanda akulala ansi masiku oonse.

17Mpawo bapati bamukwasyi wakwe bakaima munsi aanguwe kuti bamubusye kuzwa waawo mpaakalede, pele wakakaka. Taakwe naakabuka, nikuba kulya cilyo ambabo pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino mubuzuba bwaciloba mwana wakafwa. Nkabela babelesi ba Devedi bakayoowa kuyoomwaambila kuti mwana wafwa. Nkaambo bakati, «Mubone mwana naacili muumi twakasola kwaambaula anguwe, nikuba boobo taakwe naakatuswiilila pe, ino mbubuti mbotunga twamwaambila kuti mwana wafwa? Ambweni alicise.»

19Pele Devedi naakabona kuti babelesi bakwe balavwiya-vwiya, wakaziba kuti mwana wafwa. Mpoonya Devedi wakati kubabelesi bakwe, «Sena mwana wafwa?» Bakati, «Iiyi, wafwa.»

20Aawo Devedi wakabuka wasamba akunana mafuta akusama zisani zimbi. Mpoonya wakanjila mucikombelo ca Leza akukomba. Amane wakainka kuŋanda yakwe, nkabela naakakumbila, bakamubikkila zyakulya, eelyo wakalya.

21Babone boobo babelesi bakwe bakati kulinguwe, «Ino ninzi eeci ncoocita? Mwana naacili muumi, wali kuliimya kulya akulila, pele ciindi mwana naafwa, wabuka walya cilyo.»

22Walo wakati, «Ciindi mwana naacili muumi, ndali kuliimya kulya akulila, nkaambo ndali kuti, ‹Ino nguni uuzi ambweni Leza ulandifwida luzyalo kuti mwana apone?›

23Pele lino wafwa kale, ino nkaambo nzi nceceelede kuliimya kulya? Sena ndakonzya kumuboozya? Mebo njooinka kulinguwe, pele walo takooyooboola kulindime pe.»

24Mpoonya Devedi wakasangalazya mukaintu wakwe Batisyeba, wakamusandukila. Kumane wakazyala mwana mulombe ooyo ngwaakaulika kuti Solomoni. Awalo Mwami Leza wakayandisisya Solomoni.

25Lino wakatumya makani kuli Devedi kwiindila muli Natani musinsimi, ncenciceeco Devedi ncaakamuulikila kuti Jedidiya nkokuti Muyandwi wa Leza kweendelana amajwi aa Mwami Leza.

Devedi mbwaakazunda munzi wa Laba

(1 Makani 20.1-3)

26Lino Jowabu wakalwana munzi wa Laba awa Baamoni, akuzunda lubazu lumwi lwamunzi ooyo.

27Mpawo Jowabu wakatuma batumwa kuli Devedi akwaamba kuti, «Ndaulwana munzi wa Laba, alimwi ndasaala mikalo yamunzi ooyu.

28Lino kobunganya basinkondo boonse aabo basyeede, uze uzooyake zivuka kuzoozinguluka munzi uuzunde woonse, mukuti ndauzunda inga uyooitwa zina lyangu.»

29Aboobo Devedi wakabunganya basinkondo boonse akuunka ku Laba kuyoolwana, mpawo wakazunda.

30Mpoonya wakasamununa mwami wakooko musini, musini ooyo wakali kulema talenta lyomwe lyangolida, mulinguwo kwakali abbwe lidula. Devedi wakasamikwa musini ooyo. Alimwi wakaletelezya azisaalo zyamunzi zinji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Wakaletelezya abantu bakali mulinguwo, wakabapa mulimo wakubelesya masaha, mapiki, tweembe akubabelesya mulimo wakuuma zitina. Mbombuboobu Devedi mbwaakali kucita kuminzi ya Baamoni yoonse. Mpoonya Devedi abantu boonse bakapilukila ku Jelusalemu.

2 Samuyele 13

Aminoni a Tamaa

1Abisalomu mwana mulombe wa Devedi, wakalijisi mucizi mubotu wakali kutegwa Tamaa. Aminoni mwana wamuŋanda imwi ya Devedi wakamuyanda.

2Nkabela Aminoni wakapenga kapati mumoyo, mane limwi wakaciswa nkaambo kakuyeeya mucizi wakwe ooyo, mukuti taakana kwatwa pe. Eelyo cakamuyumina Aminoni kucita cintu cimwi kuli Tamaa.

3Aminoni wakalijisi mweenzinyina wakali kutegwa Jonadabu, mwana mulombe wa Syimeyi, munyina Devedi. Jonadabu wakali mumpelenge.

4Wakati kulinguwe, «O mwanaa mwami, nkaambo nzi ncoumbaalilwa buzuba abuzuba? Sena tokonzyi kundaambila.» Aminoni wakati kulinguwe, «Ndiyanda Tamaa mucizi wamupati wangu Abisalomu.»

5Eelyo Jonadabu wakati kulinguwe, «Kolala abulo bwako ulicisye-cisye. Nkabela uso asika kuzookubona, umwaambile kuti, ‹Nikwaboola mucizi wangu Tamaa azoondibambile cakulya akundipa, andisanine.› »

6Aboobo Aminoni wakalala akulicisya-cisya. Nkabela mwami naakasika kuzoomubona, Aminoni wakati kulinguwe, «Nikwaboola mucizi wangu Tamaa azoondibambile zinkwa nkebwene amana azoondisanine.»

7Mpoonya Devedi wakatuma Tamaa kuŋanda ya Aminoni, wakati, «Koya kuŋanda yamunyinandumi wako Aminoni, ukamujikile cakulya.»

8Aboobo Tamaa wakainka kuŋanda yamunyinandumi wakwe wakalede. Eelyo wakabuula busu bweelede wabukanda. Wakapanga tunkwa kalangilila.

9Wakagwisya cikangilo wapula, pele wakakaka kulya. Mpoonya Aminoni wakati, «Bantu boonse bazwide anze.» Aboobo bantu boonse bakazwa.

10Mpoonya Aminoni wakati kuli Tamaa, «Leta cakulya kubulo, undisanine kabotu.» Eelyo Tamaa wakabweza zinkwa eezyo nzyaakakanga akuzitola kubulo bwa Aminoni munyinandumi.

11Ciindi naakaswena aafwiifwi kuti amusanine, wakamujata akumwaambila kuti, «Ino mbuti kuti toona a yebo, o mucizi wangu?»

12Walo wakamwiingula kuti, «Peepe, o munyinandumi wangu, utandisungilizyi pe, nkaambo cintu cili boobo cilatondwa, tacicitwi mu Isilayeli. Utaciciti cintu eeci cabufuba-fuba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Ino bantu bayoondilanga buti? Ayebo lwako omwini uyooba mufuba-fuba mu
Isilayeli. Nkaako lino ndakukumbila, ukaambaule amwami nkaambo takookukasya
kukwatana ambebo pe.»

14Pele taakwe naakamuswiilila, alimwi mukuba aanguzu kwiinda nguwe, wakamujata
woona anguwe.

15Mpoonya Aminoni wakamucimwa, wakamucimwa kwiinda mbwaakali kumuyanda.
Eelyo Aminoni wakati kulinguwe, «Buka, uunke.»

16Walo wakati, «Peepe, o munyinandumi wangu, kuti unditande ulabisya kwiinda
ceeci ncoocita.» Aminoni taakwe naakamuswiilila.

17Wakaita mubelesi wakwe mulombe akumwaambila kuti, «Mutandile anze ooyu
mukaintu ujale mulyango azwa.“

18Aboobo mubelesi wakwe wakamutandila anze akuujala mulyango ciindi naakazwa.
Ciindi eeco Tamaa wakasamide cisani cilamfu cakajisi maboko malamfu, nkaambo
mbombuboobu basimbi bapati bamwami batakazi baalumi mbubakali kusama
mumazuba aayo.

19Mpoonya Tamaa wakalibikka twe kumutwe akudelaula cisani eeco ncaakasamide,
eelyo wakalijata kumutwe akuya bweenda kumwi kaya bulilisya.

20Mpoonya aawo mupati wakwe Abisalomu wakati kulinguwe, «Sena munyinandumi
wako Aminoni wali aanduwe? Koumuna buyo omucizi wangu mmunyinandumi
wako, utakatazigwi amakani aaya.» Aboobo Tamaa wakakkala kali mubuumba
muŋanda yamunyinandumi Abisalomu.

21Nkabela ciindi mwami Devedi naakamvwa zintu eezi zyoonse, wakanyema kapati.

22Pele Abisalomu taakwe ncaakaambaula kuli Aminoni niciba cili buti, nikuba boobo
Abisalomu wakasula Aminoni, nkaambo kakuti wakajata mucizi wakwe.

23Lino nikwakainda myaka yobilo iizwide, Abisalomu wakali abasikugela mbelele ku
Baalihazo kufwiifwi aku Efulemu, eelyo Abisalomu wakati atambe bana balombe
boonse bamwami.

24Mpawo Abisalomu wakasika kumwami akwaamba kuti kulinguwe, «Langa
mubelesi wako ulijisi basikugela mbelele, ndakumbila mwami ababelesi bakwe
bainke amubelesi wako.»

25Pele mwami wakati kuli Abisalomu, «Peepe, mwanaangu, tutainki toonse, kutegwa
tutakakukatazyi.» Lino wakamukombelezya, nikuba boobo taakwe naakazumina,
wakamuleka buyo.

26Mpoonya Abisalomu wakati, «Kuti naa toyandi, ndakukumbila kuti Aminoni
mwanookwesu tuunke limwi.» Eelyo mwami wakati kulinguwe, «Nkaambo nzi
nceelede kuunka andinywe?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Pele Abisalomu wakamukombelezya mane kusikila naakamuzumizya Aminoni abana balombe bamwami, bakainka anguwe.

28Mpoonya Abisalomu wakalailila babelesi bakwe kuti, «Mumulangisisye, ciindi Aminoni akolwa waini, mumuume akumujaya. Mutayoowi pe. Kayi ndime ndamulailila! Amube basicamba alimwi amube baalumi basinguzu.“

29Aboobo babelesi ba Abisalomu bakacita Aminoni mbubonya mbuli mbwaakabalailila. Mpoonya boonse bana balombe bamwami bakanyamuka, umwi aumwi wakatanta myuulu yakwe batija.

30Nibakacili kuya butija, makani akasika kuli Devedi kuti, «Abisalomu wajaya bana balombe boonse bamwami, taakwe naba omwe wasyaala pe.“

31Mpoonya mwami wakanyamuka, wadelaula zisani zyakwe walala ansi, babelesi bakwe boonse bakaimvwi munsi lyakwe, abalo bakadelaula zisani zyabo.

32Pele Jonadabu mwana mulombe wa Syimeyi, munyina Devedi wakati, «Mwami wangu, utayeeyi kuti balombe boonse bajaigwa pe, Aminoni alikke nguwajaigwa, kwiindila mukulailila kwa Abisalomu. Aaya ngamakanze ngaakajisi kuzwa ciindi naakajata mucizi wakwe Tamaa.

33Lino mwami simalelaangu, atabi nacibikka kumoyo cakuyeeya kuti bana balombe boonse bamwami bafwa, Aminoni alikke nguwafwa.»

34Lino Abisalomu wakalitijide. Nkabela mulindizi naakalanga, wakabona bantu banji kapati bakali kuzwida kunzila ya Holonaimu kubbazu lyakucilundu.

35Mpoonya Jonadabu wakati kumwami, «Langa, bana balombe bamwami basika, mbubonya mbuli mbwindakwaambila, ncobeni mbokubede.»

36Mbwaakamanina buyo kwaamba, bakasika akoomoka, awalo mwami ababelesi bakwe boonse bakalila kapati.

37Pele Abisalomu wakalitijide akuunka kuli Talimayi, mwana mulombe wa Ahihudi mwami waku Gesyu. Nkabela Devedi wakalila mwanaakwe Aminoni buzuba abuzuba.

38Mbombuboobu Abisalomu mbwaakatija akuunka ku Gesyu, wakakkala ooko kwamyaka yotatwe.

39Lino mwami wakayandisya kuya kuli Abisalomu, nkaambo moyo wakwe wakakkala kumakani aalufu lwa Aminoni naakabona kuti wafwa kale.

2 Samuyele 14

1Lino Jowabu mwanaa Zeluiya wakabona kuti moyo wamwami uli kuli Abisalomu.

2Aawo Jowabu wakatuma muntu ku Tekowa, kuyooleta mukaintu musongo akumwaambila kuti, «Licengeezye mbuli muntu uulaadilwe, usame zisani zyakulila utanani mafuta kutegwa ulangike mbuli mukaintu walikulila mufu kwamazuba manji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Uunke kumwami, ukaambe ncetikwaambile.» Aboobo Jowabu wakamwaambila cakwaamba.

4Ciindi mukaintu waku Tekowa naakasika kumwami, wakamuvuntamina akumulemeka waamba kuti, «Kondigwasya, o mwami.»

5Mpawo mwami wakati kulinguwe, «Ino ujisi penzi nzi?» Walo wakaingula kuti, «Mebo ndimukamufu.

6Lino ndemubelesi wako, ndakajisi bana balombe bobilo, kabali musokwe bakapampana akulwana mukuti kwakanyina uubavuna umwi wakauma mweenzinyina wamujaya.

7Lino mukwasyi oonse wabukila mubelesi wako akwaamba kuti, ‹Tupe mwana ooyo wakajaya munyina, kutegwa awalo tumujaye nkaambo wakajaya munyina. Eeci caamba kuti balanyonyoona awatibe sikukona. Bayanda kuzimaanya buumi bwamwanaangu mbubonya mbuli buzimwa kkala lyamulilo, akutasiila mwaalumi wangu zina niluba lunyungu anyika.› »

8Mpoonya mwami wakati kumukaintu, «Koya kuŋanda yako, njooingula kabotu.»

9Eelyo mukaintu waku Tekowa wakati kumwami, «Mulandu ube alindime, o mwami simalelaangu, akumukwasyi wataata, pele kulinduwe abulelo bwako kutabi mulandu nouceya pe.»

10Amvwe boobo mwami wakati, «Kufumbwa muntu uutikupenzye umulete kulindime, taciyookupenzya limbi pe.»

11Mpoonya mukaintu wakati, «Komba ku Mwami Leza wako, kuti uubweedezya mulandu wakutila bulowa atacinyonyooni limbi, nanga mwanaangu tajaigwi oobo.» Walo wakati, «Ndakonkezya muzina lya Mwami Leza muumi kuti mwanaako takooyoocisigwi naaceya.»

12Mpoonya mukaintu wakati, «Akaka, mubelesi wako kacaamba alimwi kumwami simalelo wakwe.» Walo wakati, «Amba.»

13Eelyo mukaintu wakati, «Ino nkaambo nzi nokanza cintu cili boobo kubantu ba Leza? O mwami olizula omwini mukuti tosoli kuboozya mwanaako wakatija.

14Swebo toonse tuleelede kuzwa, nkaambo tuli mbuli maanzi aatikila aansi, aanga taakonzyi kubunganyizigwa alimwi. Naba Leza tanyonyooni buumi pele ulapa nzila yakuleta baabo batijide.

15Lino ndaboolela kuzooamba eeci kumwami simalelo wangu nkaambo bantu bandiyoosya. Aboobo mubelesi wako wakayeeya kuti, ‹Ndiyooambaula kumwami kuti ambweni inga mwami uyoocita ncakumbila mubelesi wakwe.

16Nkaambo mwami uyoomvwa, akuvuna mubelesi wakwe kuzwa kumuntu ooyo uyoondinyonyoona antoomwe amwanaangu mulombe kundigwisya mulukono oolo Leza ndwaakapa bantu bakwe.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Eelyo mubelesi wako wayeeya kuti, ‹Ma cisyomezyo camwami simalelo wangu cilanduumbulizya, nkaambo mwami simalelo wangu uli mbuli mungelo wa Leza mukuziba cibotu acibi. Mwami Leza wako abe anduwe.› »

18Mpoonya mwami wakaingula mukaintu ooyu kuti, «Utandisisi kufumbwa cintu ncenti kubuzye.» Mpawo mukaintu wakati, «Koamba simalelo wangu.»

19Mwami wakati, «Sena tali Jowabu wakwaambila zyoonse eezi?»

«Mukaintu wakaingula kuti, ‹Ndaambisya masimpe kuti o mwami simalelo wangu, taakwe muntu uukonzya kukusisila makani. Iiyi ngu Jowabu mubelesi wako wakandilailila, nguwenya nguwakandaambila majwi aaya oonse.›

20Lino mubelesi wako Jowabu wakacita oobu kuti asandule bweende bwamakani. Pele mwami wangu musongo uli mbuli mungelo wa kujulu mukuziba zintu zyoonse zili ansi aano.»

21Bweende-bweende mwami wakati kuli Jowabu, «Langa, lino ndazumina. Koya ukamulete Abisalomu.»

22Mpoonya Jowabu wakakotama mukulemeka, akumulumbaizya. Wakaamba kuti, «Sunu mubelesi wako ulizi kuti wamubeda aaluse, o mwami simalelo wangu, mukuti wazumina ncindakumbila.»

23Aboobo Jowabu wakanyamuka wakainka ku Gesyu kuyooleta Abisalomu ku Jelusalemu.

24Naakamusisya mwami wakati, «Kakkede ooko kuŋanda yakwe, atasiki kuzoondibona pe.» Aboobo Abisalomu wakakkala kuŋanda yakwe, taakwe naakabonana amwami.

Abisalomu mbwaakayanzanyizigwa awisi Devedi

25Lino mucisi ca Isilayeli coonse kakutakwe muntu naba omwe wakali kutembaulwa mbuli Abisalomu akaambo kabubotu bwakwe. Kuzwa kumaulu kusikila kumutwe taakali kunongeka.

26Ciindi naakali kugelwa mwaka amwaka wakali kupima masusu aakwe akujana kuti alema masyekeli aali myaanda yobilo.

27Abisalomu wakazyede bana balombe botatwe, musimbi omwe, wakali kutegwa Tamaa. Tamaa wakali mukaintu mubotu ciwa.

28Abisalomu wakakkala mu Jelusalemu kwamyaka yobilo iizwide katanabonana amwami.

29Abisalomu wakaita Jowabu kuti azoomutume kumwami, pele Jowabu taakwe naakasika.

30Lino Abisalomu wakati kubabelesi bakwe, «Mwabona muunda wa Jowabu ulibambene awangu, alimwi mulibwene kuti ulilimide maila. Kamuya mukaatente.» Nkaako babelesi ba Abisalomu bakatenta muunda ooyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Mpoonya Jowabu wakainka kuli Abisalomu kuŋanda yakwe akumwaambila kuti,
«Ino nkaambo nzi babelesi bako ncibatenta muunda?»

32Abisalomu wakaingula kuti, «Bona, ndakatumya jwi kulinduwe kuti, ‹Boola kuno
nzookutume kumwami,› kuyoomubuzya kuti, ‹Ino wakandigwisizya nzi ku Gesyu?
Nicali kwiinda kubota nindacili nkuko.› Ndiyanda kubonana a mwami, kuti naa ndijisi
mulandu akandijaye buyo.»

33Mpoonya Jowabu wakainka kumwami akumwaambila makani aaya, eelyo Devedi
wakaita Abisalomu. Wakasika kumwami akukotama mukulemeka mwami, mwami
wakamyonta Abisalomu.

2 Samuyele 15

Abisalomu mbwaakazangila mwami

1Bweende-bweende Abisalomu wakalijanina nkalaki amabbiza abasinkondo bali
makumi osanwe bazuzaana kumbele lyakwe.

2Nkabela Abisalomu wakali kunga wabuka cifumo-fumo ulaima kumbali aanzila
kumanjililo, eelyo kufumbwa muntu wakali kusika kumwami akaambo
kakutongooka, Abisalomu wakali kumwiita akubuzya kuti, «Ino wazwida kumunzi
nzi?» Nkabela aamba kuti, «Mubelesi wako ngwamusyobo uuli bobuya mu Isilayeli.»

3Abisalomu wakali kuti, «Bona, makani aako ali kabotu alimwi alililuleme, pele
mwami taakabika muntu wakuswiilila matongoosi aanu pe.»

4Abisalomu wakali kwiindilizya akuti, «Akaka, nikwali kuti ndendime mubetesi,
nikwali kunga muntu woonse uuli aamulandu naa matongoosi asika kulindime
ndamubeteka buluzi.»

5Kwakali kunga muntu aswena afwiifwi kuzoomulemeka, wakali kutandabika maanza
wamujata akumumyonta.

6Mbombuboobu Abisalomu mbwaakali kucitila Baisilayeli boonse bakali kusika
kumwami kuzoobetekwa, nkaako Abisalomu wakabatola myoyo Baisilayeli.

7Nikwakamana myaka yone Abisalomu wakati kumwami, «Nkoo nduunke nkape
cikonke cangu ku Mwami Leza mu Hebuloni.

8Nkaambo mebo ndemubelesi wako ndakakonkezya ciindi nindakacikkede ku Gesyu
mu Alamu ndakati, ‹Kuti naa ncobeni Leza akandipilusye kabotu ku Jelusalemu,
ndizoomukomba ku Hebuloni.› »

9Mpoonya mwami wakati, «Koya muluumuno.» Aboobo Abisalomu wakanyamuka
akuunka ku Hebuloni.

10Nikuba boobo wakatumide bantu cakusisikizya kumisyobo yoonse ya Isilayeli kati,
«Mbomuti mvwide buyo mweembo uulila, mwaambe kuti, ‹Abisalomu ngo mwami
mu Hebuloni.› “

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Nkabela Abisalomu wakainka abasinkondo bali myaanda yobilo kuzwa ku Jelusalemu bakali kumusindikila kabatazi cakali kucitika.

12Abisalomu naakacili kupa zipaizyo, wakatumina kuyooita Ahitofeli, mulailili wa Devedi uuzwa ku Gilo. Mbombuboobu nkamu yabazangi mbuyakakomena kapati, mbubakali kuyabuvula bantu bakali a Abisalomu.

Devedi mbwaakatija kuzwa ku Jelusalemu

13Lino kwakasika mutumwa kuli Devedi wakati, «Bantu ba Isilayeli baccilila Abisalomu.»

14Mpoonya Devedi wakati kubabelesi bakwe boonse aabo bakali aanguwe ku Jelusalemu, «Amunyamuke tutije, nkaambo ambweni inga taakwe naba omwe uuti zookonzye kutija asika Abisalomu. Amufwambaane kunyamuka atatweenzyi akutuletela bubi anyonyoona munzi woonse apanga.»

15Eelyo babelesi bamwami bakati kulinguwe, «Bona, babelesi bako balilibambilide kucita kufumbwa mwami simalelo wabo ncayeeya.“

16Aboobo mwami wakainka kumbele, abalo bamukwasyi wakwe boonse bakamutobela. Mwami wakasiya bamwanakasuwa bakwe bali kkumi kuti babambe munzi wakwe.

17Lino mwami wakainka, bantu bakwe boonse bakamutobela, bakaakwiima kuŋanda yamamanino.

18Ooko babelesi bakwe boonse nkubakalikwiinda kumbali aanguwe, Bakeleti, Bapeleti, a Bagiti boonse bakali myaanda iili cisambomwe bakamutobela kuzwa ku Gati.

19Mpoonya mwami wakati kuli Itayi Mugiti, «Ino yebo ututobelela nzi? Kobweeda ukakkale amwami uyoolela, nkaambo yebo uli wamasi, alimwi wakatija buya kunyika yako.

20Ookasika jilo, ono sunu inga ndakucita buti kuti uunke andiswe, kakuli ambebo nsizi nkweya? Kobweeda, uunke abasicisinyoko. Mwami Leza akubede aaluse alimwi asyomeke kulinduwe.»

21Itayi wakaingula mwami kuti, «Mbubuli Mwami Leza mbwali muumi amwami simalelo wangu mbwali muumi, kufumbwa ooko mwami simalelo wangu nkwayooba, nikuba kufwa naa buumi, ambebo ndemubelesi wako nkweyooba.»

22Mpoonya Devedi wakati kuli Itayi, «Koya ino, inda kumbele.» Itayi Mugiti wakainda kumbele, walo abantu bakwe boonse amikwasyi yabo.

23Bantu boonse nibakabona mwami abantu bakwe kabainda, bakalila kumane mwami abantu bakwe boonse bakazubuka kalonga ka Kidiloni bagama kunkanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Lino Zadoki a Balevi boonse bakasika, mpoonya awalo Abiyata wakasika. Balevi bakayumwide bbokesi lyacizuminano ca Leza bakalitula kusikila bantu boonse nibakaindilila munzi.

25Mpoonya mwami wakati kuli Zadoki, «Bweedezya bbokesi lyacizuminano ca Leza mumunzi. Kuti naa Mwami Leza andibede aaluse, uyoondiboozya kuzoolibona mbolikkede.

26Pele kuti naa Mwami Leza waamba kuti, ‹Nsiboteledwe anduwe, mbubo citicitike cicitike, eelyo acite kufumbwa cimubotela.› »

27Alimwi mwami wakati kuli Zadoki mupaizi, «Langa nduwe muntu mupati wa Mwami Leza. Lino kobweeda buyo kumunzi muluumuno, yebo a Abiyata abana banu bobilo, Ahimaazi mwanaako, a Jonatani mwana wa Abiyata.

28Bona, njoolindila kuzito zya Jolodani munkanda mane kusikila nkamvwe kuzwa kulinduwe.

29Aboobo Zadoki a Abiyata bakabweedezya bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza ku Jelusalemu akukkala nkukonya.»

30Devedi wakatanta atala aacilundu ca Oliva kaya bweenda amaulu buyo kumwi ulalila, alimwi kalivumbide kumutwe. Abalo bantu boonse bakali aanguwe bakalilivumbide kumitwe kabamutobela ooku kabaya bulila.

31Mwami Devedi wakamvwa kuti, «Ahitofeli uli akati kabazangi ba Abisalomu.» Mpawo Devedi wakati, «O Mwami Leza, ndakukomba, kosandula kulailila kwa Ahitofeli kuti kube kwabufuba-fuba.»

32Devedi naakasika atala aacilundu aawo aakali kukombelwa Mwami Leza, wakabona Husyayi Muanaki kazoomucingauzya acibaki cidelaukide, alimwi kabikkide vu amutwe.

33Devedi wakati kulinguwe, «Bona wanditobela tacikootugwasya pe,

34noopiluka kumunzi ukaambile Abisalomu, kuti ‹Ndaba mubelesi wako, omwami mbubonya mbuli mbundakali mubelesi wauso ciindi cakamana, lino ndaba mubelesi wako.› Munzila eeyi uyoozunda malailile aa Ahitofeli.

35Kayi Zadoki a Abiyata bapaizi banookkede anduwe kuya? Aboobo kufumbwa ncoyoomvwa kuzwa kuŋanda yabwami, ukaambile Zadoki a Abiyata bapaizi.

36Nkaambo balijisi bana balombe ba: Ahimaazi mwanaa Zadoki, a Jonatani mwana wa Abiyata, aaba mbotinoyootuma kufumbwa ncoomvwa.»

37Aboobo Husyayi mweenzinyina Devedi wakanjila mumunzi ciindi Abisalomu naakali kunjila mu Jelusalemu.

2 Samuyele 16

Devedi a Ziba

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Devedi naakainda kumbele buniini kuzwa atala aacilundu, Ziba mubelesi wa
Mefibosyeti wakaswaangana anguwe, ambongolo zyobilo zyakaangidwe kale zyuuno,
kumwi kaziyumwide zinkwa zili myaanda yobilo, zikama zyansaansa ziyanikidwe zili
mwaanda, zibunge zyankuyu zili mwaanda, alimwi ankomo yawaini.

2Mwami wakabuzya Ziba kuti, «Ino waziletela nzi eezi?» Ziba wakaingula kuti,
«Mbongolo nzyakutanta bamukwasyi wamwami, zinkwa amicelo nzyabasinkondo
kuti balye awalo waini ngwakunywa aabo bakatala munkanda.»

3Mpawo mwami wakati, «Ino Mefibosyeti muzyukulu wa Saulu simalelo wako uli
kuli?» Ziba wakati kumwami, «Bona, ulikkede mu Jelusalemu nkaambo wakati, ‹Cino
ciindi Baisilayeli balandipilusizya bulelo bwasyaanene.› »

4Mpoonya mwami Devedi wakati kuli Ziba, «Bona, zyoonse zyakali zya Mefibosyeti,
lino zyaba zyako.» Ziba wakati, «Ndakomba kondibeda aaluse lyoonse, o mwami
simalelo wangu.»

5Ciindi mwami Devedi naakasika ku Bahilimu, kwakasika mwaalumi umwi
wamukwasyi waciinga ca Saulu, wakali kutegwa Syimeyi mwana mulombe wa Gela,
kaza buza wakali kusinganya mwami.

6Alimwi wakafusa mabwe kuli Devedi akuli balupati-pati bakwe boonse, nikuba kuti
balindizi abasilumamba bakazingulukide mwami.

7Ciindi Syimeyi naakali kutukila wakali kuti, «Kozwa, kozwa, yebo omujayi, omuntu
mubi!

8Mwami Leza wabweedezya mulandu wabujayi bwako kumukwasyi wa Saulu, ooyo
ngookanyanga bwami. Ino ncili Mwami Leza wapa mumaanza amwanaako
Abisalomu bulelo. Bona lino mapenzi akusikila, nkaambo uli mujayi.»

9Aawo Abisyayi mwanaa Zeluiya wakati kumwami, «Ino nkaambo nzi eeci cibwa
cifwide nocisinganya mwami simalelo wangu? Nkoo nduunke mebo nkacizutule
mutwe.»

10Pele mwami wakati, «Peepe, tabusyi oobo nobana ba Zeluiya! Ooyu uusinganya
ndiza Mwami Leza nguwamwaambila kuti, ‹Singanya Devedi.› Ino nguni uunga
wabuzya kuti, ‹Nkaambo nzi ncoocita obuya?› »

11Mpoonya Devedi wakati kuli Abisyayi akubabelesi bakwe boonse, «Amubone,
mwanaangu ndemwini wamuŋanda nguuyanda kundijaya, ino mwati cilaba buti ku
Mubenjamini ooyu. Amumuleke buyo, kasinganya, ambweni Mwami Leza
nguwamulailila.

12Ambweni inga cilaba kuti Mwami Leza ulabona mapenzi aangu aakuti
uyoondiboozezya bubotu akaambo kakusinganyizigwa ooku.»

13Aboobo Devedi abantu bakwe bakali kuya bweenda munzila, awalo Syimeyi keenda
kunselelo lyacilundu kubbazu limwi, ooku kasinganya akufusa mabwe kumwi
kalundumuna lusuko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Mwami Devedi abantu boonse aabo mbaakali aabo, bakasika kabakatede ku Jolodani, eelyo ooko nkukonya wakalyookezya.

Abisalomu mu Jelusalemu

15Lino Abisalomu a Baisilayeli boonse bakali aanguwe nibakasika ku Jelusalemu, Ahitofeli wakali aambabo.

16Nkabela Husyayi Muanaki, mweenzinyina Devedi, wakasika kuli Abisalomu, mpoonya wakati kulinguwe, «Aongole mwami! Aongole mwami!»

17Abisalomu wakati kuli Husyayi, «Ino wamulekela nzi mweenzinyoko? Ino nkaambo nzi nootakainka anguwe?»

18Husyayi wakati kuli Abisalomu, «Peepe, nkaambo ooyo wasalwa a Mwami Leza, abantu boonse Baisilayeli, ndiyooba wakwe akukkala anguwe.

19Alimwi, ino nguni ngwetimanine milimo? Njelede kumanina mwana. Mbubonya mbuli mbwindakamanina uso, ayebo mbwetikumanine milimo.»

20Mpoonya Abisalomu wakati kuli Ahitofeli, «Tulailile, ino tweelede kucita buti?»

21Mpawo Ahitofeli wakati kuli Abisalomu, «Konjila kuli bamwanakasuwa bauso, aabo mbaakasiya kuti kababamba ŋanda. Baisilayeli boonse mbobatikavwide bayooziba kuti wabasinkondonyina uso, eelyo bantu boonse aabo mboli aabo bayooyuma-yuma.»

22Mpawo bakabambila Abisalomu tente atala aalululi, eelyo Abisalomu wakanjila kuli bamwanakasuwa bawisi Baisilayeli boonse kababwene.

23Malailile aakapa Ahitofeli akali mbuli kuti majwi aazwa kuli Leza wini. Mbombuboobu malailile aa Ahitofeli mbubakali kwaaswiilila boonse bobilo Devedi a Abisalomu.

2 Samuyele 17

Husyayi mbwaakaunina Abisalomu

1Lino Ahitofeli wakaya kumbele akwaambila Abisalomu kuti, «Nindasala baalumi zyuulu zili kkumi, nkabela nindanyamuka akutobela Devedi masiku.

2Nindaakumusikila ciindi ncakatende akuzingwa nindaakumukonga, eelyo aabo bantu mbali aabo nibamutija, nindajaya buyo mwami alikke,

3kwamana bantu boonse ndabaleta kulinduwe mbuli nabwiinga mbwaboola kumulumaakwe. Kuti naa Devedi wafwa, bantu boonse balaba muluumuno.“

4Eelyo kulaya ooku kwakamubotela Abisalomu abapati boonse baku Isilayeli.

5Mpoonya Abisalomu wakati, «Amumwiite awalo Husyayi Muanaki kuti tumvwe mbwataambe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Husyayi naakasika, Abisalomu wakati kulinguwe, «Teelela mbwaamba Ahitofeli, sena tweelede kucita mbuli mbwaalailila? Kuti naa tabusyi, waambe.»

7Mpoonya Husyayi wakati kuli Abisalomu, «Kwaciindi cino kulailila kwa Ahitofeli takuli kabotu pe.»

8Husyayi wakaya kumbele akwaamba kuti, «Ulizi kuti uso abantu bakwe mbaalumi basinguzu kapati alimwi mbakali, bali mbuli munyama wabutambo wabbidwa bana musokwe. Kuleka boobo, uso ulizi kabotu zyamakani aankondo, takonzyi koona abasinkondo bakwe pe.

9Bona nikuba kwaciindi cino uliyubide mumpangala nibuba busena busisikide. Lino kuti akasaangune nguwe kulwana, kufumbwa ooyo uyooamvwa uyooti, ‹Bajaigwa bantu batobela Abisalomu.›

10Naba mwaalumi singuzu, ulaacamba uuli mbuli syuumbwa, mumazwi muyoomutontola nkaambo Baisilayeli boonse balizi kuti uso mwaalumi singuzu, alimwi abaabo boonse mbali aabo mbubonya.

11Lino kulailila kwangu nkwakuti, Baisilayeli boonse baleelede kubungana kuzwa ku Dani kusikila ku Biiyasyeba, bavule kabatabaliki mbuli musenga wankomwe yalwizi, kwaambisya uunke kunkondo yebo lwako omwini.

12Aboobo tuyoomuunkila kubusena ooko kufumbwa nkwayoojanwa, tuyoomuvumpa mbubonya mbuli mume mbuuboola koonse-koonse ansi. Eelyo tuyoobamana doo, taakwe muntu naba omwe uuti kasyaale.

13Kuti naa watijila mumunzi umwi Baisilayeli boonse bayookolomona munzi ooyo mukkuti kuti kutakasyaali mulinguwo kabwe nokaba komwe.»

14Lino Abisalomu a Baisilayeli boonse bakati, «Kulailila kwa Husyayi Muanaki nkubotu kwiinda kwa Ahitofeli.» Mwami Leza nguwakanyonganya kulailila kwa Ahitofeli kutegwa aletele Abisalomu bubi.

Devedi mbwaakacenjezegwa

15Mpoonya Husyayi wakati kuli Zadoki a Abiyata bapaizi, «Mboobu Ahitofeli mbwaakalailila Abisalomu abapati ba Baisilayeli, ambebo mboobu mbundalailila.

16Lino amutume cakufwambaana kuyooambila Devedi kuti, ‹Utakooni kuzito zya Jolodani sunu pe, pele uzubuke, kutegwa mwami abantu bakwe boonse mbali aabo batajaigwi.› »

17Lino Jonatani a Ahimaazi bakali kulindila ku Enilogeli, ooko kwakali musimbi mubelesi wakali kuunka kuyoobaambila makani ba Jonatani a Ahimaazi bakali kuunka kuyooambila mwami Devedi, bakali kucita oobo kabatanjili mumunzi kuyoowa kubonwa.

18Bumwi buzuba umwi mulombe wakababona, mulombe ooyo wakaambila Abisalomu, nkaako boonse bobilo bakeenda cakufwambaana, baakusika kuŋanda

© 1996, Bible Society of Zambia.

yamwaalumi umwi ku Bahulimu wakajisi mukalo mulubuwa lwakwe, bakanjila mumo.

19Mukaintu wakavumba mukalo amane wakamwaya-mwaya malila aawo, kuti kutazibwi.

20Ciindi bantu ba Abisalomu nibakasika kumukaintu bakati, «Bali kuli ba Ahimaazi a Jonatani?» Mukaintu wakati kulimbabo, «Bali mutala aakalonga.» Nkabela nibakabayandaula tiibakabajana pe, mpawo bakapiluka ku Jelusalemu.

21Mbubakainkila buyo, baalumi aabo bakazwa mumukalo mubakabede, mpoonya bakainka bakwaambila Devedi zyoonse eezyo Ahitofeli nzyaakalailila Abisalomu. Bakati, «Nyamuka, ufwambaane uzubuke mulonga.»

22Mpoonya Devedi wakanyamuka, abantu boonse mbaakali aabo, eelyo bakazubuka mulonga wa Jolodani, nibwakaca taakwe naba omwe watakana zubuka Jolodani.

23Ciindi Ahitofeli naakabona kuti Kulailila kwakwe tiikwatobelwa, wakatanta mbongolo yakwe, akubweeda kuŋanda kumunzi wakwe mwini. Eelyo wakalailila makani oonse aaŋanda yakwe amane wakalisina, wakazikkilwa mucuumbwe cawisi.

24Lino Devedi wakasika ku Mahanaimu. Eelyo Abisalomu wakazubuka mulonga wa Jolodani abantu Baisilayeli boonse.

25Mpawo wakabikka Amasa kuti abe silutwe wabasilumamba mubusena bwa Jowabu. Amasa wakali mwana wa Itula Muisyimayeli, wakakwete Abigelo, mwanaa Nahasyi, mucizi wa Zeluiya banyina Jowabu.

26Eelyo Baisilayeli a Abisalomu bakayaka zivuka mu Giliyadi.

27Nkabela Devedi naakasika ku Mahanaimu ba, Syobi mwana mulombe wa Amiyeli wakali kuzwa ku Lodeba, Bazilayi Mugiliyadi wakali kuzwa ku Logelimu,

28bakaleta malo, amitiba mipati, zibiya, maila, busu, maila akangidwe, nyangu,

29buci, mabisi, mbelele, amafuta aaŋombe kuli Devedi abantu mbaakali aabo kuti balye, nkaambo bakati, «Bantu bafwa nzala, balikatede alimwi bafwide nyota munkanda oomo mobabede.»

2 Samuyele 18

Abisalomu mbwaakazundwa akujaigwa

1Lino Devedi wakabunganya basilumamba aabo mbaakali aabo akubapa basilutwe bazyuulu abasilutwe bamyaanda.

2Devedi wakapambaula basinkondo muzibeela zyotatwe, cakusaanguna cakali kulangwa a Jowabu, cabili cakali kulangwa a Abisyayi mwanaa Zeluiya, mupati wa Jowabu, catatu cakali kulangwa a Itayi Mugiti. Eelyo mwami wakaambila bantu kuti, «Ambebo lwangu ndilainka andinywe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Pele baalumi aaba bakaingula kuti, «Toelede kuunka pe, nkaambo naa twazundwa akutija tabakwe makani andiswe, nikuba kuti cisela cesu cafwa, tabakwe makani. Pele yebo ulainda bantu bali zyuulu zili kkumi akati kesu. Ncokonzya kucita buyo nkututumina lugwasyo.»

4Aawo mwami wakati kulimbabo, «Ndacita kufumbwa eeco ncekonzya kumucitila.» Aboobo mwami wakaima kumbali aamanjililo ciindi basilumamba nibakali kwiinda muzyuulu zyuulu amumyaanda myaanda.

5Mwami wakalailila Jowabu, Abisyayi, a Itayi kuti, «Amumufwide luzyalo mulombe Abisalomu akaambo kangu.» Basilumamba boonse bakamvwa ciindi mwami naakali kupa malailile kuli Basilutwe aaamba zya Abisalomu.

6Lino basilumamba bakainka musokwe kuyoolwana a Baisilayeli nkondo yakalwaninwa mucisaka caku Efulemu.

7Baisilayeli bakazundwa ooko abasilumamba ba Devedi, nkabela buzuba oobo bantu banji bakajaigwa. Kwakafwa baalumi bali zyuulu zili makumi obilo.

8Lino nkondo yakali kuya bumwaika mucisi coonse. Bantu bakafwa mucisaka bakali banji kwiinda bakajaigwa apanga.

9Mpawo Abisalomu wakaswaangana abasinkondo ba Devedi, wakatantide amyuulu yakwe ciindi myuulu niyakainda kunsi lyamitabi iivwevwede yamusamu mupati. Masusu aakwe akazingaila kumusamu mupati ooyo, aboobo wakasyaala kazuumbaana, myuulu eeyo njaakatantide yakaindilila.

10Umwi mwaalumi wakamubona, amane wakaambila Jowabu kuti, «Ndamubona Abisalomu kazuumbaana mumusamu mupati.»

11Mpoonya Jowabu wakati kumwaalumi ooyo wakamwaambila, «Ma, wamubona ncobeni? Ino nkaambo nzi nootamujaya mpoonya aawo? Noocita boobo nindabotelwa alimwi nindakupa mali aansiliva aali kkumi alutambo lwabulwani.»

12Pele mwaalumi ooyo wakati kuli Jowabu, «Nikuba kuti kandipegwa mali aansiliva aali cuulu nindatajaya mwanaa mwami pe. Nkaambo twakamvwa mwami naakalailila nduwe, Abisyayi a Itayi kuti, ‹Akaambo kangu mumufwide luzyalo mulombe Abisalomu.›

13Nindamujaya kwamana mwami kayoomvwa, mukuti kunyina cisisika kulinguwe, yebo nootaakundikwabilila pe.»

14Aawo Jowabu wakati, «Nsiciyandi kusowa ciindi kwaambaula anduwe.» Eelyo wakabweza masumo otatwe waakuyasa Abisalomu ziindi zyotatwe mucamba, ciindi eeci Abisalomu wakacili kuzumbaana mumusamu.

15Mpawo balombe bali kkumi babweza zilwanyo zya Jowabu bakazinguluka Abisalomu akumuuma bamujaya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Mpoonya Jowabu wakasiba mweembo, basilumamba bakapiluka kuzwa nkubakali
kutandaanya Baisilayeli, nkaambo Jowabu wakabalesya.

17Lino bakabweza Abisalomu akumusowela mumulindi mupati balundika mulwi
wamabwe mupati. Aawo Baisilayeli boonse bakatijide kale kuya kumaanda aabo.

18Lino Abisalomu kacipona wakayakide ciibalusyo cakwe mukkuti lyamwami,
nkaambo wakati, «Nsijisi mwana mulombe wakuti abusye zina lyangu.» Eeco
ciibalusyo wakacuulika zina lyakwe, aboobo mbociciitwa asunu.

Devedi mbwaakaambilwa lufu lwa Abisalomu

19Lino Ahimaazi mwanaa Zadoki wakati, «Nkoo nzuzaane nkaambile mwami makani
aaya kuti Mwami Leza wamuvuna kuzwa kuli basinkondonyina.»

20Mpawo Jowabu wakati, «Tokonzyi kutola makani sunu pe, uzooatola buzuba
bumbi, nkaambo mwanaa mwami wajaigwa.»

21Mpoonya Jowabu wakati ku Mukusyi, «Koya ukaambile mwami eeco ncoobona.»
Eelyo Mukusyi wakakotama cakulemeka kumbele lya Jowabu amane wazuza.

22Mpoonya Ahimaazi wakati kuli Jowabu alimwi, «Taakwe makani, nzuzaane
nditobele Mukusyi.» Jowabu wakati, «Ino nkaambo nzi noyanda kuzuza mwanaangu,
kakuli tokonzyi kujana bulumbu kumakani aaya pe?»

23Walo wakati, «Taakwe makani, ndilazuza.» Jowabu wakati kulinguwe, «Zuza.»
Mpoonya Ahimaazi wakazuza akutola nzila iiinda mucibanda wamwiindila Mukusyi.

24Lino Devedi wakalikkede akati kamilyango yobilo, mulindizi wakatanta alululi
lwakumulyango wakubwaanda, nkabela naakalanga, wakabona mwaalumi kazuzaana.

25Mpawo mulindizi wakaambila mwami. Mwami wakati, «Kuti naauli alikke, nkokuti
ulaamakani mabotu akwaamba.» Eelyo wakaswena.

26Mpoonya mulindizi wakabona aumbi mwaalumi kazuzaana, mpawo mulindizi
wakatambikizya kumulindizinyina kumulyango akwaamba kuti, «Bona nguulya
aumbi mwaalumi uuza buzuza.» Eelyo mwami wakati, «Awalo uleta makani
mabotu.»

27Mpawo mulindizi wakati, «Muntu mutaanzi uzuzaana mbuli Ahimaazi mwanaa
Zadoki.» Eelyo mwami wakati, «Mwaalumi mubotu, ulaza amakani mabotu.»

28Mpoonya Ahimaazi wakajuzya mwami. Eelyo wakakotama ansi kulemeka mwami
wati, «Alumbwe Mwami Leza wako waaba baalumi aabo bakakubukilide o mwami
simalelo wangu.»

29Eelyo mwami wakati, «Sena mulombe Abisalomu uli kabotu?» Ahimaazi
wakaingula kuti, «Ciindi Jowabu naatuma mubelesi wako ndabona kabapilingana,
pele nsizi naa ncinzi cacitika.»

30Nkabela mwami wakati, «Mbubo, koya imina waalya.» Aboobo wakainka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Mpawo Mukusyi wakasika, amane wakati, «Ndaleta makani mabotu, o mwami simalelo wangu. Nkaambo Mwami Leza sunu wakuvuna kuzwa kuli baabo bakakubukilide.»

32Mwami wakati ku Mukusyi, «Sena mulombe Abisalomu uli kabotu?» Mukusyi ooyo wakati, «Boonse basinkondonyina mwami simalelo wangu, abaabo bayanda kumubukila, babe mbuli mulombe ooyo.»

33Eelyo mwami wakausa kapati, mpawo wakanyamuka watanta muŋanda yamujulu kumanjililo, uya bulila, wakali kuti, «Maawe, mwanaangu Abisalomu, mwanaangu Abisalomu, mwanaangu Abisalomu. Nindafwa ndime mubusena bwako, Abisalomu.»

2 Samuyele 19

Jowabu mbwaakakalalila Devedi

1Lino Jowabu wakaambilwa kuti, «Mwami ucilila Abisalomu.»

2Buzuba oobo akati kabasilumamba kuzunda kwakasanduka kuba dilwe, nkaambo mubuzuba oobo bakamvwa kuti, «Mwami ulila mwanaakwe.“

3Bantu nibakanjila mumunzi buzuba oobo bakali kuya bunombaila mumunzi mbubunombaila basilumamba beenda kabauside akaambo kakuzundwa munkondo.

4Mwami wakalivumba kubusyu, wapozomoka wakati, «Maawe, mwanaangu Abisalomu, Abisalomu, mwanaangu, mwanaangu.»

5Mpoonya Jowabu wakanjila muŋanda yamwami akwaamba kuti, «Sunu watyompya bantu bako boonse aabo bakuvuna yebo abana bako balombe, bana bako basimbi, bakaintu bako, abamwanakasuwa bako.

6Nkaambo ulayanda bakusulide akubasula bakuyanda. Bona sunu wacisalazya kuti basilutwe abasinkondo tabakwe makani kulinduwe, lino sunu ndabona kuti, Abisalomu naali muumi, swebo toonse katumana kufwa, noobotelwa.

7Nyamuka uunke ukaumbulizye basinkondo. Masimpe ndakonkezya kuli Leza, kuti naa utainki, taakwe muntu naba omwe uutisyaale anduwe masiku aaya. Nkabela eeci cilakubijila kwiindilila.

8Mpoonya mwami wakanyamuka waakukkala kumanjililo. Nkabela bantu boonse bakaambilwa kuti, ‹Mwami ulikkede kumanjililo. Eelyo basinkondo boonse bakaboola kulinguwe.› »

Devedi mbwaakabweeda ku Jelusalemu

Lino Baisilayeli boonse bakatija akubweeda kumaanda aabo.

9Bantu bamisyobo yoonse ya Isilayeli bakatalika kwaambilana kuti, «Mwami Devedi nguwakatuvuna kuzwa kuli Basinkondoma, alimwi nguwakatuvuna kuzwa ku Bafilisiti, pele lino watija mucisi akaambo ka Abisalomu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Awalo Abisalomu ooyo ngutwakananika kuti abe mwami wesu wakafwa munkondo. Ino ono twabaa nzi ncotutaboozyi mwami?»

11Lino mwami wakatumya makani kuli Zadoki a Abiyata bapaizi aakuti, «Amwaambile bapati ba Juda kuti, ‹Ino nkaambo nzi nimuyanda kusyaalila ndinywe kuboozya mwami? Wakaamba boobu nkaambo zyakali kwaamba Baisilayeli zyakali mvwidwe kale kuli nguwe.

12Nywebo muli basimukowama, tuli ciinga comwe, ino nkaambo nzi nimuyanda kusyaalila ndinywe kuboozya mwami?› »

13Alimwi mumwaambile Amasa kuti, «Sena toli simukowama? Leza andisubule alimwi akwiindilila kuti naa utakabi silutwe wabasilumamba mumazuba aaboola mubusena bwa Jowabu.“

14Aboobo Devedi wakacita kuti basinkondo boonse ba Juda bakakatile kulinguwe mbuli muntu omwe. Bamane bakatumya majwi kumwami, aakuti walo abantu bakwe boonse baboole

15Lino mwami wakaboola, wasika ku Jolodani, eelyo bantu bamusyobo wa Juda bakasika ku Giligali kuyoocingauzya mwami akumuzubusya mutala limwi.

16Syimeyi mwanaa Gela, Mubenjamini waku Bahulimu, wakafwambaana kuyoocingauzya mwami a bantu ba Juda.

17Nkabela kwakali anguwe baalumi bali cuulu bakali kuzwa ku Benjamini. Ziba mubelesi wamukwasyi wa Saulu, abana bakwe balombe bali kkumi abasanu, ababelesi bakwe bali makumi obilo, bakazuzaanina ku Jolodani kumbele lyamwami.

18Nkabela bakazubuka acito kuti bakalete bamukwasyi wamwami akubacitila kufumbwa ncibakali kuyanda. Syimeyi mwanaa Gela wakavuntama kumbele lyamwami, naakali afwiifwi kuzubuka Jolodani.

19Wakaamba kuti, «Mwami, utabi nondipa mulandu nikuba kuba aankoto akaambo ka nzindakacita kubisizya mwami simalelo wangu naakazwa mu Jelusalemu. Mwami utacibiki kumoyo wako pe.

20Nkaambo mebo, ndemubelesi wako, ndilizi kuti ndakabisya, ncenciceeco ncindaboola sunu, ndendime wakusaanguna kusika kuluzubo lwa Josefa loonse kuti nzoocingauzye simalelo wangu.»

21Aawo Abisyayi mwana mulombe wa Zeluiya wakaingula kuti, «Sena Syimeyi teelede kujaigwa akaambo kaceeci, kayi wakasinganya munanike wa Mwami Leza?»

22Pele Devedi wakati, «Peepe nobana ba Zeluiya taakwe canu aawa, mutandinyonganyi. Sunu takweelede kujaya muntu. Tee ndaziba kale kuti ndendime mwami wa Isilayeli.»

23Amane mwami Devedi wakakonka kuli Syimeyi kuti, «Tokoofwa pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Lino Mefibosyeti muzyukulu wa Saulu wakasika kuzoocingauzya mwami, taakwe naakali kusamba kumaulu pe, nikuba kwiilulula cilezu, nikuba kusanzya zisani zyakwe, kuzwa buzuba buya mwami naakatija akuzooboola muluumuno.

25Nkabela naakasika kuzwa ku Jelusalemu kuzoocingauzya mwami, wakati kulinguwe, «Ino nkaambo nzi nootakainka andime, Mefibosyeti?»

26Walo wakaingula kuti, «O mwami simalelo wangu, mubelesi wangu wakandicenga, ndakamwaambilide kuti, ‹Ndiletela mbongolo, nditante nduunke kumwami nkaambo ndilemene.›

27Walo wakanditamikizya mebo ndemubelesi wako kumwami simalelo wangu. Pele mwami simalelo wangu uli mbuli mungelo wakujulu, ono acite kufumbwa cintu cimubotela kulindime.

28Boonse bamukwasyi wataata bakeelede kujaigwa amwami simalelo wangu, pele wakabikka mubelesi wako akati kabaabo balya atebule lyako. Ino ndijisi matongoosi nzi aambi kumwami?»

29Eelyo mwami wakati kulinguwe, «Leka buyo. Ndayeeya kale kuti yebo a Ziba mwaabane nyika.»

30Aboobo Mefibosyeti wakati kumwami, «Aitole yoonse nkaambo mwami simalelo wangu wasika mumunzi muluumuno.»

31Lino Bazilayi Mugiliyadi wakasika kuzwa ku Logelimu, eelyo wakainka amwami ku Jolodani kuti azabusye mwami mutala limwi.

32Bazilayi wakalicembeede kapati, wakali aamyaka iili makumi aali lusele. Ngonguwe wakali kutumina mwami zilyo ciindi ncaakacikkede ku Mahanaimu, nkaambo wakalivubide kapati.

33Eelyo mwami wakati kuli Bazilayi, «Atuunke ayebo, kutegwa nkakulele ndime ku Jelusalemu.»

34Pele Bazilayi wakati kumwami, «Ino myaka yongaye njencipona kuti mebo nduunke amwami ku Jelusalemu?

35Aano ndijisi myaka iili makumi aali lusele, ino inga ndaziba cibotu acibi? Sena mubelesi wako ulakonzya kuziba cibotu kulya naa kunywa? Sena ndicikonzya kuswiilila baalumi abakaintu baimbi? Ino ono ncebeda mukuli kumwami simalelo wangu ncinzi?

36Mubelesi wako uyanda buyo kuti akusindikile buniini buyo mutala lya Jolodani. Nkaambo nzi mwami nayanda kundilumbula bulumbu buli boobu?

37Mbubo, undizumizye kuti mebo mpilukile nkafwide kumunzi munsi azyuumbwe zyataata abaama. Pele ndalomba kuti kuunke mwanaangu Kimuhamu amwami simalelo wangu, eelyo amucitile kufumbwa cintu cimubotela.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Mpawo mwami wakaingula kuti, «Kimuhamu ulainka andime, njoomulela mbubonya mbuli mboyanda. Alimwi kufumbwa ncoyooyanda ndiyoomucitila.»

39Eelyo bantu boonse bakazubuka Jolodani, awalo mwami wakazubuka, mpawo mwami wakamyonta Bazilayi wakamuleleka, aawo wakabweeda kumunzi wakwe.

40Lino mwami wakaindilila waakusika ku Giligali, awalo Kimuhamu wakali aanguwe. Bantu boonse ba Juda, alimwi acisela ca Baisilayeli bakazubusya mwami akumusindikila.

41Baisilayeli boonse bakasika kumwami akwaamba kuti, «Ino nkaambo nzi bakwesu bantu ba Juda balikke mbibazubusya mwami abamukwasyi wakwe abantu mbalaabo boonse mutala lya Jolodani?»

42Bantu ba Juda bakaingula Baisilayeli kuti, «Nkaambo mwami ngwamukowa wesu. Ino camubijila buti eeci? Sena kuli ncotwakalya cibotu camwami? Sena twakatambula cipego?»

43Baisilayeli bakaingula bantu ba Juda kuti, «Tulijisi zyeelelo zili kkumi mumwami, nkokuti tujisi ziinda zyanu muli Devedi. Ino mutusampawida nzi? Sena tatuli ndiswe nitwakasaanguna kuyeeya kuti mwami aboozegwe?» Pele bantu ba Juda bakali kwiinda Baisilayeli.

2 Samuyele 20

Buzangi bwa Syeba

1Lino kwakali muntu umwi mubi, wakali kutegwa Syeba mwana mulombe wa Bikili Mubenjamini. Eelyo wakasiba mweembo akupozomoka wati, «Swebo tatukwe ncotujisi muli Devedi, alimwi tatujisi lukono mumwanaa Jese. Muntu amuntu wa Isilayeli abweede kuŋanda yakwe.»

2Aboobo Baisilayeli boonse bakasiya Devedi, batobela Syeba mwanaa Bikili. Pele bantu ba Juda bakatobela mwami wabo akweenda anguwe kuzwa ku Jolodani kuyoosika ku Jelusalemu.

3Lino Devedi wakasika kuŋanda yakwe ku Jelusalemu, ooko nkwaakabweza bamwanakasuwa bakwe bali kkumi mbaakasiide kuti kabalanga ŋanda, wakabajalila muŋanda imwi akubikka mulindizi. Pele mwami taakwe naakali kubasandukila pe. Bakalijalilidwe mane do kusikila kulufu lwabo, bakalikkede mbuli bamukabafu.

4Mpawo mwami wakati kuli Amasa, «Kondiitila bantu ba Juda kuzwa mumabbazu otatwe, wamana ayebo ube waano.»

5Aboobo Amasa wakainka kuyooita ba Juda, pele wakamuka taakasika muciindi ncaakaambilidwe.

6Devedi wakati kuli Abisyayi, «Wabona Syeba mwanaa Bikili ulatubisizya kwiinda Abisalomu. Tola basinkondo bangu, umutandile atatoli minzi iili aankwakwa, akutukatazya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Aboobo basinkondo ba Jowabu, Bakeleti, Bapeleti antoomwe abaalumi basinguzu bakainka kabasolwedwa a Abisyayi, kuya ku Jelusalemu kutandila Syeba mwanaa Bikili.

8Nibakasika kubbwe pati lyaku Gibiyoni, Amasa wakaboola kuzoobacingauzya. Lino Jowabu wakasamide cibaki cabusilumamba, nkabela atala lyaco kwakali lutambo apanga mucikanda calyo, ciindi naakaya kumbele lyakasomoka lyawida aansi.

9Mpawo Jowabu wakati kuli Amasa, «Uli kabotu, mukwesu?» Mpoonya Jowabu wakajata Amasa kucilezu ajanza lyakwe lyalulyo kuti amumyonte.

10Pele Amasa taakwe naakabika moyo kupanga lyakali mujanza lya Jowabu pe. Aboobo Jowabu wakamuyasa andilyo mwida, mpoonya mala aa Amasa akafwasuka, taakamuyasa lwabili pe, wakafwa. Mpoonya Jowabu a Abisyayi munyina bakatobela Syeba mwanaa Bikili.

11Umwi wabantu ba Jowabu wakaima munsi lya Amasa akwaamba kuti, «Kufumbwa ooyo uuyanda Jowabu alimwi kufumbwa ooyo uuyanda Devedi, atobele Jowabu.“

12Amasa wakali kulikanda mubulowa akati kanzila. Lino muntu ooyo naakabona kuti bantu boonse baliimvwi, wakamugwisya Amasa munzila, wakamutola musokwe akumuvumba cibaki, nkaambo wakabona kuti kufumbwa bantu basika balaima aawo.

13Nkabela naakamana kumugwisya munzila, bantu boonse bakainda kumbele kutobela Jowabu kuyootobezya Syeba mwanaa Bikili.

14Syeba wakainda mumisyobo yoonse ya Isilayeli mane waakusika ku Abelabetimaaka. Abalo bana balombe bakwe bakabungana akumutobela.

15Mpawo bantu boonse bakali a Jowabu bakasika akumuzinguluka ku Abelabetimaaka. Bakalundika citantaulu cavu kumbali abwaanda, mane ceelana abulamfu bwabwaanda. Bakatalika kuuma bwaanda kuti buwe.

16Mpoonya umwi mukaintu musongo wakoongolola kuzwa mumunzi kuti, «Amuswiilile, amuswiilile. Amwaambile Jowabu kuti aboole kuno ndaambaule anguwe.»

17Eelyo wakasika Jowabu kumukaintu ooyo, mukaintu wakati, «Sena ndonduwe Jowabu.» Jowabu wakaingula kuti, «Iiyi ndendime.» Mpoonya mukaintu wakamwaambila kuti, «Swiilila majwi aamubelesi wako.» Walo wakaingula kuti, «Ndiswiilide.»

18Mukaintu wakati, «Kale-kale kwakaambwa kuti, ‹Amubaleke batazi cakucita bakabuzye maanu ku Abela.› Oobu mbubakali kubamba makani.

19Ndiswe basiluumuno basyomeka mu Isilayeli wamana uyanda kunyonyoona munzi, walo uuli ngobanyina Muisilayeli. Ino nkaambo nzi noyanda kutunyonyoona swebo tolukono lwa Mwami Leza?»

20Mpawo Jowabu wakaingula kuti, «Peepe, takuli boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Tacili camasimpe pe. Mwaalumi uuzwa kucisi catulundu-lundu ca Efulemu uutegwa Syeba mwanaa Bikili, wakabukila mwami Devedi. Amutupe ooyo alikke buyo, eelyo tulazwa mumunzi.» Mpoonya mukaintu wakati kuli Jowabu, «Linda tulawaala mutwe wakwe anze lyabwaanda.»

22Eelyo mukaintu wakainka kubantu boonse mubusongo bwakwe. Mpawo bakakosola mutwe wa Syeba mwanaa Bikili akuusowela anze kuli Jowabu. Aboobo Jowabu wakasiba mweembo, eelyo bakazwa kumunzi ooyo, bapilukila kumaanda aabo. Aawo Jowabu wakapiluka ku Jelusalemu kumwami.

Basinkuta ba Devedi

23Jowabu wakali ngosilutwe wabasilumamba ba Isilayeli. Benaiya mwanaa Johoiyada wakali silutwe wa Bakeleti, a Bapeleti.

24Adonilamu wakali ngosikubelesya basicibbalo, Jehosyafati mwana wa Ahiludi wakali mulembi wamakani aabwami.

25Syeva wakali mulembi, ba Zadoki a Abiyata bakali bapaizi,

26awalo Ila Mujaili wakali mupaizi wa Devedi.

2 Samuyele 21

Balunyungu lwa Saulu mbubakajaigwa

1Lino kwakali nzala mubwami bwa Devedi kwamyaka yotatwe, iiccililene. Nkaako Devedi wakabuzya ku Mwami Leza. Mwami Leza wakati, «Mulandu uuli aali Saulu alunyungu lwakwe, nkaambo bakajaya Bagibiyoni.»

2Aboobo mwami Devedi wakaita Bagibiyoni. Bagibiyoni tiibakali Baisilayeli pe, bakali Baamoli basyeede. Nikuba kuti Baisilayeli bakakonkezezye kuti tabakabajayi, pele Saulu wakabajaya nkaambo wakali kuyandisisya Baisilayeli a ba Juda.

3Mpoonya Devedi wakati ku Bagibiyoni, «Ino ndimucitile nzi? Ino ndimulungile nzi, kuti muleleke bantu ba Mwami Leza?»

4Bagibiyoni bakati kulinguwe, «Mulandu uuli akati kesu a Saulu, alunyungu lwakwe tuukonzyi kulungwa aamali buyo pe, alimwi swebo tatukonzyi kujaya muntu mu Isilayeli.» Mpawo Devedi wakati kulimbabo, «Ino ono muyanda kuti ndimucitile nzi?»

5Bakati kumwami, «Saulu wakatupenzya akutunyonyoona swebo, mukuti tutabi aabusena munyika ya Isilayeli,

6nkaako tupe bana balombe balunyungu lwakwe bali ciloba, kutegwa tukabaangilile kumbele lya Mwami Leza ku Gibeya, munzi wa Saulu munanike wa Leza.» Mwami Devedi wakati, «Ndamupa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Pele Devedi wakafwida Mefibosyeti mwanaa Jonatani uuli muzyukulu wa Saulu
luse, nkaambo kacikonke ca Devedi a Jonatani mwanaa Saulu kumbele lya Mwami
Leza.

8Amane mwami Devedi wakatola bana balombe bobilo ba Lizipa, mwana musimbi
wa Aya, aabo mbaakazyalila Saulu, Amoni a Mefibosyeti, alimwi abana balombe
bosanwe ba Melabu, mwana musimbi wa Saulu aabo mbaakazyala kuli Adiliyeli
mwanaa Bazilayi Mumeholati.

9Wakabapa ku Bagibiyoni, balo bakabaangilila kucilundu kumbele lya Mwami Leza,
eelyo boonse baali ciloba bakafwa. Bakaangililwa mumazuba mataanzi aakutalika
kutebula.

10Lino Lizipa mwana wa Aya, wakabweza cisaka akuciyala atala aabbwe aawo aakali
mitumba, kuzwa leelyo limwi cakawigwa mvula. Alimwi taakwe naakazumizya
bayuni kuti bakkale amitumba ciindi casikati, nibaba banyama masiku.

11Nkabela Devedi naakaambilwa eeco ncaakacita Lizipa mwana musimbi wa Aya
mwanakasuwa wa Saulu,

12Devedi wakainka akuyoobweza zifuwa zya Saulu azyamwanaakwe Jonatani kuzwa
kubantu baku Jabesyigiliyadi, aabo bakazibbide kuzwa kubbuwa lyaku Betisyani,
ooko Bafilisiti nkobakazyaanzikide.

13Devedi wakaleta zifuwa zya Saulu kuzwa ooko antoomwe azyamwanaakwe
Jonatani. Kumane bakalundika zifuwa zyabaabo bakaangilidwe.

14Bamane bakazikka zifuwa zya Saulu azyamwanaakwe Jonatani munyika ya
Benjamini, mumunzi wa Zela, mucuumbwe ca Kisyi wisi. Eelyo bakacita zyoonse
mwami Devedi nzyaakalailila. Nkabela kuzwa waawo Leza wakamvwa kukomba
kwabo.

Mbubakalwana a Bafilisiti

(1 Makani 20.4-8)

15Cimwi ciindi Bafilisiti bakalwana a Baisilayeli, nkabela Devedi awalo wakainka
antoomwe abasinkondo bakwe. Eelyo bakalwana Bafilisiti, cakuti wakakatala kapati.

16Mpoonya Isyibibenobu, umwi wamantu, wakayanda kujaya Devedi. Bulemu
bwasumo lyakwe lyamukuba bwakali masyekeli aali myaanda yotatwe wakalijisi
apanga pya.

17Pele Abisyayi mwanaa Zeluiya wakavuna Devedi, wakajaya Mufilisiti ooyo.
Mpoonya bantu ba Devedi bakakonka bati, «Tokainki limbi kunkondo andiswe,
mukuti ambweni inga wajaigwa.»

18Niyakamana nkondo eeyi kwakabuka iimbi a Bafilisiti ku Gobu, mpoonya Sibekayi,
Muhusyati, wakajaya Safu, umwi wamantu aayo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Kumane yeeyi kwakabuka iimbi ku Gobu a Bafilisiti, mpoonya Elihanani, mwanaa Jaaleolegimu waku Betelehemu, wakajaya Lahimi munyina Goliyati Mugati, ooyu wakajisi sumo lyalusako luli mbuli sako lyasikuluka.

20Alimwi kwakabuka aimbi nkondo ku Gati, kwalo ooko kwakali dintu lyakajisi manwe aali cisambomwe kujanza lyomwe-lyomwe alimwi lyakajisi manwe aali cisambomwe kucituta comwe-comwe antoomwe manwe aayo akali makumi obilo aane. Alyalo lyakali limwi lyamantu.

21Nilyakasoka Baisilayeli, Jonatani mwanaa Syima munyina Devedi wakalijaya.

22Aaya oonse one akali mantu aaku Gati. Nkabela oonse akajaigwa a Devedi antoomwe abasinkondo bakwe.

2 Samuyele 22

Intembauzyo ya Devedi
(Intembauzyo 18)

1Lino Devedi wakaimbila Mwami Leza lwiimbo oolu buzuba oobo Mwami Leza naakamuvuna kuzwa kuli basinkondonyina boonse akuzwa kuli Saulu,

2Wakati,

«Mwami Leza ngomwaala ncecisitilizyo cangu cindivuna. Ngonguwe ndomba, mayubilo aangu.

3Ulandifutula anguzu zyakwe, nentobo acikwabilizyo cangu. Nimpangala yangu alimwi ngamayubilo aangu. Muvuni wangu uundivuna kuzwa kumapyopyongano.

4Ndamwiita Mwami Leza ulandifutula kuzwa kuli basinkondoma, nkaako aalumbaizigwe Mwami Leza.

5Mayuwe aalufu akandizinguluka. Fwipi-fwipi lyamaanzi aanyonyoona lyakandifwasukila.

6Zyandizinguluka ŋonzi zyakwacivumwe, kundiboolela tukole twalufu.

7Mumapenzi aangu ndakalilila Mwami Leza, ndakalilila Leza wangu kuti andigwasye, wakamvwa jwi lyangu kuzwa kuŋanda yakwe, wakakuswiilila kulila kwangu kwalugwasyo.

8Yakazyangama akuzungaana nyika, ntalisyo zyakujulu zyakatenkaana, zyakayuntaana nkaambo Leza wakanyema.

9Kwakali kuunta busi mumpemo zyakwe, mulilo uusyukuta wakalikuvwilima mukanwa mwakwe, mulinguwo mwakali kuzwa makala aasalala.

10Wakaandula julu, waza ansi, kunsi lyamaulu aakwe kwakali makumbi aasiya.

11Wakatanta bakelebu wauluka, amababa aaluuwo wapeeluka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Musinze wakali muvumbilide, akalimuzingulukide makumbi mapati, makumbi mapati aazwide maanzi.

13Mukubala kwakwe muzwa ndabo.

14Wakazuma kuzwa kujulu Mwami Leza, Sijulu lyamajulu wakandindima.

15Basinkondonyina bakamwaika naakafusa mivwi yakwe, zyakabatandaanya ndabo mpati.

16Tako lyalwizi lyakalibonya, ntalisyo yanyika yakakkala aatuba, eeci cakali ciindi nookatapatila basinkondonyoko, ciindi muuya wamumpemo zyako nuwakabafula.

17«Kuzwa kujulu Mwami Leza wakalandabika janza, wandijata akundinuna kuzwa mumaanzi malamfu.

18Kuzwa kuli basinkondoma basinguzu wakandivuna, kundivuna, iiyi, kuzwa kulibaabo bandilwana balaanguzu kwiinda ndime.

19Nkelaapenzi bakandilwana, pele Mwami Leza wakandikwabilila.

20Abusena bubotu mpaakandibikka, cakamubotela kuti andivune.

21«Bweelede bululami bwangu mbwaandicitila Mwami Leza, mukuti nsijisi kaambo wandilumbula.

22Nzila zya Mwami Leza zyebamba lyoonse, nsiindakabisya kwiindila mukusiya Leza wangu.

23Milawo yakwe njindakaswiilila lyoonse, malailile aakwe nsiindakaasusya pe.

24Nsijisi kampenda kulinguwe, ndalibamba kuzwa kububi.

25Kweendelana abululami bwangu, Mwami Leza wandilumbula. Mukuti nsijisi kaambo kulinguwe, wandipa bweelede.

26Kulibaabo bakusyoma, O Mwami Leza, ulasyomeka. Ubacitila kabotu aabo banyina kampenda.

27Zisalala zyocitila baabo balondokede, pele bapilingene ulibacenjelede.

28Mwami Leza ufutula babombede, pele balisumpula ulababombya.

29Nduwe lambe lyangu, yebo O Mwami Leza, mudima nduwe oousandula kuti ube mumuni.

30Ndilakonzya kulwana mpi niiba buti nondigwasya, zikwabilizyo zyabo ndazipola.

31Nzila zyakwe zililondokede, aalo majwi aakwe alasyomeka, nentobo yabaabo bayubila mulinguwe.

32«Alikke Mwami Leza ngo Leza, mwaala wakuyubila kunze lyakwe taaku.

33Ooyu Leza ngamayubilo aangu mayumu, nguupa kuti nzila zyangu zilondoke.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Maulu aangu waayumya mbuli aanjeleele, nimuba mumajeleele ndakonzya kwiima.

35Ngonguwe uundiiisya kulwana nkondo, ndakonzya kufusa abuta bwamukuba.

36Antobo yako yalufutuko ulandisinkilizya, janza lyako lyalulyo lilandikwabilila.

37Nzila yangu nguuikwakwabula, kuti intabi nesyikuka.

38Ndakali kubeenzya basinkondoma ndabatandaanya, ndakali kubazunda, nsiindakali kupiluka kusikila ndabanyonyweeda limwi.

39Ndakabapwayaula cakuti tiibakabuka limbi pe, amaulu aangu ndemwini ndakabalyatauka.

40Nguzu zyakulwanya nkondo nguwakandipa, nguwakapa kuti nnzunde basinkondoma.

41Nguwakacitya kuti basinkondoma banditije, bandicimwa ndakabanyonyweeda limwi.

42Bakalangaula lugwasyo, wakakonzya kubagwasya taakwe pe, akaka doono ku Mwami Leza, pele taakwe naakabavuna pe.

43Ndakabaziya baba mbuli lusuko, mbuli ntimba munzila mbundakabadyaminina.

44«Kuzwa kulibaabo bakali kundilwana wakandivuna, nduwe wakapa kuti ndilele zisi zyoonse, mpaawa kwandibelekela bantu mbindatakazi.

45Majwi aangu balaaswiilila mbubaamvwida buyo, cakuyoowa bamasi balandikotamina.

46Balatuntuma kalibalekede, balaza kuzwa muziyubilo zyabo.

47Mwami Leza muumi. Mukuti ngomwaala mupati uundikwabilila aalemekwe, abwaambilizigwe bupati bwa Leza uundivuna.

48Nguundibwedezezya basinkondoma, nguundizundila bazwa masi.

49Kuzwa kuli basinkondoma nguundifutula, nguwandizundya basinkondoma, kuzwa kulibaabo bapyopyongene wandivuna.

50Nkaako O Mwami Leza njookulumbaizya kubazwa masi, munyimbo njoolumbaizya zina lyako.

51Nduwe oopa kuti mwami wako azunde, nduwe ooyandisisya munanike wako Devedi alunyungu lwakwe kwa lyoonse a lyoonse.»

2 Samuyele 23

Lino ngaaya majwi aa Devedi aamamanino

1Ndoolu lwiimbo lwa Devedi mwanaa Jese. Ooyo Mwami Leza Sijulu lyamajulu ngwaakasumpula, Leza wa Jakobo ngwaakananika kuti abe mwami, muntu uuyandisya kwiimba nyimbo zya Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Muuya wa Mwami Leza ulaambaula mulindime, majwi aakwe ngaazwa mumulomo wangu.

3Leza wa Jakobo waamba, mwaala wa Isilayeli wati kulindime,

«Ciindi muntu neendelezya bantu buluzi uleendelezya mukulemeka Leza.

4Ulabala mbuli mumuni wa cifumo-fumo. Nolizwa zuba uba mbuli mumuni, mumuni wa cifumo-fumo citakwe makumbi. Walo uuli mbuli mumuni uumenya kwamana kuwa mvula.»

5Mbombuboobu Leza mbwayooleleka balunyungu lwangu. Nkaambo wakapangana cizuminano citamani andime cibambidwe kabotu muzintu zyoonse ciliimvwi nji. Uyoondigwasya akundipa zyoonse nzyeyanda.

6Pele bakunze boonse bali mbuli mamvwa aatakonzyi kugwisigwa munzila, aayo aatajatiki ajanza.

7Muntu uuyanda kwaagwisya, weelede kubelesya sumo, niciba cibulo cimwi, alatentwa mumulilo.

Basilumamba ba Devedi bali aampuwo

(1 Makani 11.10-41)

8Ngaaya mazina aabaalumi basinguzu aabo Devedi mbaakajisi: Josyebubasyebeti Mutakemoni, silutwe wabapati botatwe, nguwakalwana akujaya bantu bali myaanda iili lusele, boonse aabo wakabajaya munkondo yomwe.

9Musule lyayooyo kwakali Eliyazaa mwanaa Dodayi Muaho. Wakali umwi wabasintanze botatwe Devedi mbaakali aabo ciindi nibakatalika Bafilisiti bakabungene ku Damimu kuti balwane. Ciindi eeci Baisilayeli bakazwide kale.

10Walo wakasyaala kajaya Bafilisiti mane kusikila janza lyakwe nilyakakatala, pele lyakalaangatide kupanga. Buzuba oobu Mwami Leza wakamuzundya, mpawo beenzinyina bakaboola kuzoosaala baabo bakajaigwa.

11Wakali kutobela ooyu wakali Syama mwana wa Age Muhala. Ciindi Bafilisiti nibakabungene ku Lehi, ooko kwakali muunda uuzwide bunyangu Baisilayeli bakatija Bafilisiti.

12Pele walo wakaima akati kamuunda akuukwabilila, wakabajaya Bafilisiti banji-banji mukuti Mwami Leza wakamuzundya.

13Lino ciindi cakutebula, botatwe aakati kabasilutwe bali makumi otatwe bakaya kuli Devedi kumpangala yaku Adulamu, basilumamba ba Bafilisiti bakayakide zivuka mukkuti lya Lefaimu.

14Devedi wakali mumpangala, nkamu yabasilumamba ya Bafilisiti yakali ku Betelehemu.

15Lino Devedi naakafwa nyota wakati, «Nikwali muntu uunga wanditekela maanzi aakunywa kuzwa kumukalo uuli munsi aamanjililo aaku Betelehemu.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Mpoonya aabo baalumi botatwe basintanze bakaandulula muzivuka zya Bafilisiti, bateka maanzi mumukalo uuli amanjililo aa Betelehemu, baaleta kuli Devedi. Pele taakaanywa pe, wakaatila ansi ku Mwami Leza.

17Wakati, «Peepe O Mwami Leza, nsikonzyi kwaanywa maanzi aaya. Nkaambo ndaanywa ndilabaanga ndinywa bulowa bwabaalumi aaba balisangide.» Akaambo kakuti bakalisanga kuyooteka maanzi, Devedi taakaanywa pe. Eezi nze zintu nzibakacita baalumi aabo botatwe basintanze.

18Lino Abisyayi munyina Jowabu, mwanaa Zeluiya, walo wakali silutwe wabaaba bali makumi otatwe, ciindi naakalwana basinkondonyina, wakajaya baalumi bali myaanda yotatwe. Nkaako wakaduma mbubuli baya bamwi botatwe.

19Wakali kulemekwa kwiinda baabo bamwi bali makumi otatwe akuba silutwe wabo, pele taakali kweezyanyizigwa abaabo botatwe bataanzi.

20Benaiya mwanaa Jehoiyada, awalo wakali mwaalumi singuzu waku Kabuzeeli, wakali silumamba wakacita milimo yabusicamba. Wakajaya basilumamba beni-beni bobilo Babamowabu. Bumwi buzuba kakutontola kakuli caanda wakanjila mudindi mwakali syuumbwa wamujaya.

21Wakajaya Muijipiti, mwaalumi mupati. Ooyu walo wakajisi sumo lili mbuli musako wasikuluka. Benaiya wakamulwana ankoli buyo, wamunyanga sumo eelyo akumujazya ndilyo.

22Eeyi njemilimo yabusicamba njaakacita Benaiya mwanaa Joiyanda wabamwi bali makumi otatwe.

23Wakali dumide akati kabali makumi otatwe nikuba kuti taakali mbuli botatwe baya. Devedi wakacita kuti abe ngomulangi wabalindizi bakwe.

24Muli baaba bali makumi otatwe kwakali Asaheli munyina Jowabu, Elihanani mwanaa Dodo uuzwa ku Betelehemu,

25Syama Muhalo, Elika Muhalo,

26Helezi Mupeliti, Ila mwana wa Ikesyi uuzwa ku Tekowa,

27Abiyeza uuzwa ku Anatoti, Mebunayi Muhusyati,

28Zalimoni Muahoni, Mahalayi uuzwa ku Netofa,

29Helebu mwanaa Baana waku Netofa, Itayi mwanaa Libayi uuzwa ku Gebiya mucisi ca Mubenjamini,

30Benaiya Mupilatoni, Hidayi uuzwa kumakkuti aaku Gaasyi,

31Abiyaliboni Muaba Azimaveti waku Bahuli,

32Eliyaba Musyaliboni, bana ba Jasyeni, Jonatani,

33mwanaa Syama Muhalaa, Ahiyamu mwanaa Syalaa Muhalaa,

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Elifeleti mwana wa Ahasibayi waku Maaka, Eliyamu mwana wa Ahitofeli waku
Gilo,

35Hezilo Mukaameli, Palayi Mualabu,

36Igali mwanaa Natani waku Zoba, Bani waku Gadi,

37Zeleki Muamoni, Nahalayi Mubeeloti sikubweza zilwanyo zya Jowabu mwanaa
Zeluiya,

38Ila Mujatii, Galebu Mujatii,

39Uliya Muhiti, antoomwe bakali makumi otatwe aciloba.

2 Samuyele 24

Devedi mbwaakabala bantu

(1 Makani 21.1-27)

1Lino Mwami Leza wakakalalila Baisilayeli, nkabela wakacitya kuti Devedi
abapenzye naakati, «Kamuya mukabale bantu ba Isilayeli aba Juda.»

2Mpawo Devedi wakati kuli Jowabu akuli basilutwe babasilumamba aabo bakali
aanguwe, «Kamuya mumisyobo yoonse ya Isilayeli kuzwa ku Dani kusikila ku
Biiyasyeba, kamuya mubale bantu bakonzya kuya kunkondo kutegwa ndizibe naa bali
bongaye.»

3Pele Jowabu wakatongookela mwami wati, «Mwami Leza wako avuzye bantu aabo
ziindi zili mwaanda kwiinda mbobabede sunu, wamana o mwami simalelo wangu
ulibonene. Ino ono nkaambo nzi mwami simalelo wangu ncayanda kuti bantu
babalwe?»

4Nikuba boobo jwi lyamwami ndilakamvwigwa. Aboobo Jowabu abasilutwe
babasilumamba bakainka kuzwa kumwami kuyoobala bantu ba Isilayeli.

5Bakazubuka Jolodani, bayaka zivuka munsi aku Aloye kumusanza mumumpata,
nibakamana bakainda mu Gadi baakusika ku Jaza.

6Bakaakusika ku Giliyadi alubazu lwa Tatimuhodisyi, bamane bakayaka ku
Danijaani, mbaabo bazinguluka baya ku Sidoni.

7Bamane baakusika kunkwakwa zya Taya akuminzi yoonse ya Bahivi a Bakenani,
kumanizya bakaya ku Biiyasyeba kumusanza wa Juda.

8Lino nibakamana kweendeenda munyika yoonse, bakaboola ku Jelusalemu
kumamanino amyezi iili fuka amazuba aali makumi obilo.

9Mpawo Jowabu wakapa mweelwe wabantu bakali kukonzya kulwana kumwami,
eelyo mu Isilayeli kwakali basilumamba basinguzu bali myaanda iili zyuulu zili
lusele, bantu ba Juda bakali myaanda iili zyuulu zyosanwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Pele Devedi wakausa mumoyo ciindi naakamana kubazya bantu. Eelyo wakati ku
Mwami Leza, «Ndabisya kapati kucintu eeci ncindacita. Pele lino, yebo O Mwami
Leza, lekelela mulandu wamubelesi wako nkaambo ndacita cabufuba-fuba.»

11Nkabela Devedi naakabuka cifumo-fumo jwi lya Mwami Leza lyakasika
kumusinsimi Gadi kaliti,

12«Koya ukaambile Devedi kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza, kuli zintu
zyotatwe alinzizyo, usale comwe nceticite.› »

13Aboobo Gadi wakasika kuli Devedi akumwaambila kuti, «Mboobu mbwaamba
Mwami Leza, sala muli zeezi zyotatwe, sena kube nzala munyika yako kwamyaka
yotatwe? Naa myezi yotatwe yakuti kotija basinkondonyoko kabakutandaanya
amapanga? Naa mazuba otatwe aacuumo munyika yako? Koyeeya lino akuziba cintu
eeco ncenjooambila ooyo wandituma.»

14Mpoonya Devedi wakati kuli Gadi, «Ndili mumapenzi mapati. Lino andaabwe buyo
mumaanza aa Mwami Leza, nkaambo luse lwakwe ndupati, pele nditaabwi mumaanza
aabantu.»

15Aboobo Mwami Leza wakatuma bulwazi mu Isilayeli kuzwa cifumo-fumo mane
kusikila kuciindi cakaandabwe, nkabela kwakafwa bantu kuzwa ku Dani kusikila ku
Biiyasyeba baalumi bali zyuulu zili makumi aali ciloba.

16Nkabela mungelo wakali kujaya bantu, naakatandabika janza kuti anyonyoone
Jelusalemu, Mwami Leza wakamulesya akwaamba kuti kulinguwe. «Mbubo lino,
leka.» Wakaleka. Ooyo mungelo wakali kumbali acuumino ca Alauna Mujebusi.

17Ciindi Devedi naakabona mungelo wakali kujaya bantu, wakati ku Mwami Leza,
«Mebo ndime ndabisya kucita cintu eeci, pele bantu aaba, ino bacita nzi? Noosubula
ndime amukwasyi wangu.»

18Lino Gadi wakasika kuli Devedi buzuba oobo mbubonya, wakaamba kuti
kulinguwe, «Koya, ukayakile Mwami Leza cipaililo kucuumino ca Alauna
Mujebusi.»

19Mpawo Devedi wakainka mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila kwiindila
muli Gadi.

20Nkabela Alauna naakabona mwami ababelesi bakwe kabaza buza kulinguwe,
Alauna wakaya wakotamina mwami mukumulemeka.

21Mpawo Alauna wakati, «Nkaambo nzi mwami simalelo wangu naasika kumubelesi
wakwe?» Devedi wakati, «Ndazooula cuumino cako kuti ndiyakile Mwami Leza
cipaililo kutegwa cuumo cileke bantu.»

22Eelyo Alauna wakati kuli Devedi, «Mwami simalelo wangu, atole akupaizya
kufumbwa eeco cilangika kubota kulinguwe, mbaaba basune bacipaizyo cakutenta,
azilayi zyakuumya amajoko abe nkuni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Zyoonse eezi, omwami ndazipa kulinduwe.» Mpawo Alauna wakaindilizya akuti kumwami, «Mwami Leza wako akutambule.»

24Pele mwami Devedi wakati kuli Alauna, «Peepe, ndiyanda kuzyuula buya, nsikonzyi kupaizya cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza wangu ncindataula pe.» Aboobo Devedi wakaula cuumino abasune amali aamasyekeli aansiliva aali makumi osanwe.

25Eelyo Devedi wakayakila Mwami Leza cipaililo okuya, wakapaizya zipaizyo zyakutenta azipaizyo zyalumvwano. Aboobo Mwami Leza wakamvwa kukomba kwa Devedi nkwaakali kukombela Baisilayeli, nkabela cuumo cakamana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Bami

1 Bami 1

Devedi mbwaakacembaala

1Ciindi mwami Devedi naakacembaala, taakali kukonzya kukasaalilwa pe nikuba kuti
bamuvumbe buti.

2Eelyo balupati-pati bakwe bakamwaambila kuti, «Oolemekwa, atukujanine mukaintu
uutazi musankwa kuti akkale anduwe akukukasaazya.

3Lino kwakaba kulangaula musimbi mweebesi mucisi coonse ca Isilayeli limwi
baakujana musimbi uutegwa Abisyagi, uuzwa ku Syunemu, bakamuleta kumwami.

4Nikuba kuti musimbi ooyu wakali mweebesi, alimwi wakali kumubamba
akumulindila mwami, pele walo mwami taakwe naakakonzya kumulanga mbuli
mukaintu.»

Adonija mbwaakayanda kutola bwami

5Lino Adonija mwanaa Devedi, ngwaakazyala kuli Hagiti, wakali mwaalumi
mweebesi, nkaako wakatalika kulisumpula akuti ndime eentibe mwami. Aboobo
wakalibambila nkalaki basikutanta mabbiza, abasikumusindikila bazuza kumbele
lyakwe bali makumi osanwe.

6Wisi taakwe naakamukazya akumubuzya kuti ino zili boobu uzicitila nzi. Adonija
wakali mubotu mukuzyalwa nguwakali kucilila Abisalomu.

7Lino wakaambaula a Jowabu mwanaa Zeluiya, alimwi amupaizi Abiyata, baalumi
aaba bakazumina kuti balo bayoomugwasya kuti abe mwami.

8Pele Zodaki mupaizi, Benaiya mwanaa Johoiyada, Natani musinsimi, Syimeyi, Leyi,
alimwi amulindizi wa Devedi taakwe nibakazuminana Adonija pe.

9Bumwi buzuba Adonija wakapaizya mbelele abapoho, atwana twaŋombe tuneneede
kubusena butegwa Ibbwe lya Nzoka, kufwiifwi akukasensa ka Enilogeli. Wakatamba
bana bokwabo, bana bamwami Devedi, abalupati-pati bamwami baku Juda kupobwe
eeli lyakupaizya.

10Pele taakwe naakatamba Solomoni munyina, naba Natani musinsimi, naba Benaiya,
naba mulindizi wamwami pe.

11Ciindi eeco Natani wakaya kuli Betisyeba banyina Solomoni akuyoobuzya kuti,
«Sena toomvwa kuti Adonija mwanaa Hagiti walipa bwami mwini Mwami katazi?

12Kuti koyanda kufutula buumi bwako alimwi abwamwanaako Solomoni, mboobu
mebo mbwenga ndakulailila kuti ucite,

13koya kumwami Devedi ukamubuzye kuti, ‹O mwami wangu sena
tookandisyomezya akukonka kuti mwanaangu Solomoni nguutikatole busena bwako
bwa bwami? Ino caza buti alimwi kuti Adonija abe ngomwami?› “

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Natani wakayungizya akuti, «Yebo kocaambaula a mwami Devedi, ndizoonjila ambebo kuti nkakugwasye kuyumya-yumya makani aako.»

15Aboobo Batisyeba wakanjila muŋanda yakuzyuli yamwami Devedi kuti akamubone. Mwami wakali cembeede kapati, cakuti Abisyagi musimbi waku Syunemu nguwakali kumulanga.

16Batisyeba wakavuntama kumbele lya Devedi, mwami wakamubuzya kuti, «Ino mbuti?»

17Aawo mukaintu wakaingula kuti, «O mwami lwako omwini wakakonkezya muzina lya Mwami Leza wako, wakati mwanaangu Solomoni nguutikatole bwami bwako.

18Pele kolanga ono Adonija waba kale mwami, yebo kakutakwe ancozi mumakani aaya.

19Lino wapa kale cipaizyo cabapoho banji, mbelele, alimwi atoombe tuneneede tunji, watamba bana bako boonse, Abiyata mupaizi, a Jowabu silutwe wabasilumamba bako kupobwe eelyo. Pele mwanaako Solomoni taamutamba pe.

20Oolemekwa, lino boonse Baisilayeli balangilide kulinduwe kuti ubaambile naa nguni uyootola bwami bwako.

21Buyo-buyo mbotikoonene mebo amwanaangu Solomoni tuyoolangwa mbuli kuti tuyanda kuzangila bwami oobu.»

22Kacaambaula mukaintu ooyu,

23Natani wakasika, lino mwami wakaambilwa kuti Natani musinsimi wasika. Eelyo Natani wakanjila akukotamina mwami.

24Wakaamba kuti, «Oolemekwa, sena mbookaambilizya kuti Adonija nguyooba mwami?

25Sunu wapa cipaizyo cabapoho banji, mbelele, atoombe tuneneede, alimwi watamba bana bako boonse, Jowabu silutwe wabasilumamba bako, amupaizi Abiyata. Cino ciindi balalya pobwe anguwe akuti, ‹Aongole mwami Adonija!›

26Pele mebo, mupaizi Zadoki, Benaiya, alimwi a Solomoni taakwe naatutamba pe.

27Sena, oolemekwa, mbokacaamba oobu kaatakwe akuzibya balupati-pati bako kuti Adonija nguutitole bwami bwako?»

Solomoni mbwaakaba mwami

28Lino mwami Devedi wakati, «Mwaambile Batisyeba anjile.» Mpawo wakaima kumbele lyamwami.

29Mpoonya mwami wakaambila Batisyeba kuti, «Ndakusyomezya muzina lya Mwami Leza, ooyo wakandivuna kuzwa mumapenzi aangu oonse,

© 1996, Bible Society of Zambia.

30kuti sunu ndilacibamba cikonke ncindakacita kuli nduwe muzina lya Mwami Leza
wa Isilayeli, cakuti mwanaako Solomoni nguuyootola bwami bwangu.»

31Aawo Batisyeba wakavuntama akwaamba kuti, «Aongole mwami wangu!»

32Mpoonya mwami Devedi wakalailila kuti baite Zadoki, mupaizi, Natani musinsimi
a Benaiya mwanaa Jehoiyada kuti baboole.

33Nibakanjila wakati kuli mbabo, «Amutolelezye abalupati-pati bangu mukatansike
mwanaangu Solomoni amyuulu yangu, mukamusindikile akumutola kukasensa ka
Gihoni.

34Kukasensa aako mupaizi Zadoki amusinsimi Natani bakamunanike kuti abe mwami
wa Isilayeli. Mwaakumana kumunanika mukalizye mweembo akoongolola kuti,
‹Aongole mwami Solomoni!›

35Mwaakumana mukamusindikile kuza kuno kuti azookkale acuuno cabwami.
Nguuzootola busena bwangu, nkaambo ngonguwe ngwindakasala kuba mwami wa
Isilayeli a Juda.»

36Benaiya wakaingula kuti, «Akube boobo, alimwi Mwami Leza wako aciyumye-
yumye eeco ncooamba.

37Mbubonya Mwami Leza mbwali aanduwe oolemekwa, awalo Solomoni akabe
aanguwe mbubonya buyo, alimwi akacite kuti bwami bwakwe bukazwidilile kwiinda
bwali bwako.»

38Lino Zadoki mupaizi, Natani musinsimi, Benaiya, Bakeleti, a Bapaleti bakainka
baakutansika Solomoni amyuulu yamwami Devedi. Mpoonya bakamusindikila kuya
kukasensa ka Gihoni.

39Ooku Zadoki mupaizi wakagwisya nsazi yamafuta aaoliva njaakaletelela kuzwa
kutente lisalala. Mpoonya wakananika Solomoni. Amane bakasiba myeembo, mpawo
bantu boonse bakoongolola bati, «Aongole mwami Solomoni!»

40Lino bantu aabo bakamutobela kabaya bulizya nyeele akutangala kapati cakuti
nyika yoonse yakadima.

41Lino Adonija abaabo mbaakatambide kulya pobwe, bakakumvwa kuyobeka ooku.
Jowabu naakamvwa kulila kwamyeembo wakabuzya kuti, «Ani kuyobeka ooku
kwaamba nzi mumunzi?»

42Katana akumana kwaamba Jonatani mwana wa mupaizi Abiyata wakasika. Adonija
wakati kuli nguwe, «Konjila uli muntu uusyomeka, ambweni waboola aamakani
mabotu.»

43Pele Jonatani wakaingula kuti, «Peepe zintu zyabija. Makani ngakuti, Uulemekwa,
mwami Devedi wacita Solomoni kuba mwami.

44Ono watuma Zadoki mupaizi, Beniya mwanaa Jehoiyada Bakeleti a Bapeleti kuti
bamutansike amyuulu yamwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

45Zadoki a Natani bamunanika bwami kukasensa ka Gihoni. Bamane babweeda
baakunjila mumunzi kabaya busekelela, ncenciceeco ncomumvwide kuyobeka ooku.

46Solomoni wabutola bwami.

47Abalo balupati-pati baluunkinde kuyoolumba mwami Devedi bati, ‹Leza wako ape
Solomoni mpuwo mpati akuzwidilizya bulelo bwakwe kwiinda bwako.› Naakamvwa
boobo mwami Devedi wakavuntama abulo wakomba.

48Kati, ‹Aalumbwe Mwami Leza wa Isilayeli, wandicita kuti mebo ndilibonene ameso
aangu ooyo walunyungu lwangu uuyooba mwami!› »

49Nibakaambilwa boobo beenzu ba Adonija boonse bamwaika.

50Lino Adonija awalo wakayoowa Solomoni, wakainka kucikombelo waakujata meja
aakukaswi kacipaililo.

51Mwami Solomoni wakaambilwa kuti Adonija wayoowa, alimwi ulijatilide kumeja
aacipaililo, kaamba kuti, «Mwami Solomoni akonkezye kuti takoondijaya pe.»

52Solomoni wakaingula kuti, «Kuti asyomeke, taticisigwe aasyoonto, pele kuti
atasyomeki ulajaigwa.»

53Mpoonya mwami Solomoni wakatuma kuti Adonija aboole kuzwa kucipaililo.
Eelyo wakainka kumwami akuyoovuntama kumbele lyakwe. Mwami wakati
kulinguwe, «Koya kuŋanda yako.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Bami 2

Kulailila kwamamanino Devedi nkwaakapa Solomoni

1Ciindi Devedi naakali aafwiifwi kufwa, wakaita mwanaakwe Solomoni akumupa
malailile aakwe aamamanino wakati,

2«Ndilaafwiifwi kumusiya. Lino yebo yuma, ube mwaalumi wini-wini.

3Kocita eeco mwami Leza ncakulailila, weende munzila zyakwe lyoonse akubamba
malailile amilawo yakwe azeezyo nzyaamba, kweendelana azilembedwe mu Mulawo
wa Mozesi, kutegwa uzwidilile muli zyoonse nzyoyoocita akufumbwa nkoyooya.
Notikabe muntu uusumpukide muli zyoonse nzyocita.

4Kuti naa wacita oobo, awalo Mwami Leza uyoocibamba cikonke kulindime
ncaakandaambila kuti balunyungu lwangu bayoolela Isilayeli kufumbwa buyo kuti
kabasyomeka kulinguwe amoyo woonse.

5«Lino yebo lwako ulizi zyakacita Jowabu, mwanaa Zeluiya wakajaya basilutwe
bobilo bampi ya Isilayeli basolwedwa a Abina mwanaa Nee, alimwi a Amasa mwanaa
Jeta. Wakabajaya ciindi caluumuno akaambo kamfu nzibakaletelezya bamwi muciindi
cankondo. Wakajaya bantu banyina mulandu ono mebo mubwami bwangu ndasamide
mulandu wabujayi bwakwe.

6Mubusongo bwako ulizi mboelede kucita, utaleki kuti afwe lufuŋanda pe.

7«Lino ukabafwide luzyalo bana ba Baazilayi uuzwa ku Giliyadi, ukabalele kabotu,
kabayoolida atebule lyako nkaambo bakandifwida luzyalo nindakali kutija Abisalomu
munyoko.

8«Syimeyi mwanaa Gela, uuzwa kumunzi wa Bahulimu, mucisi ca Benjamini,
wakanditukila kapati buzuba mbwendakali kumunzi wa Mahanaimu, pele
naakandiswaanya alimwi kumulonga wa Jolodani ndakamusyomezya muzina lya
Mwami Leza kuti nsikooyoomujaya pe.

9Lino yebo mubusongo bwako ubone kuti wasubulwa bweelede, uleelede kubona kuti
wajaigwa.»

Lufu lwa Devedi

10Lino Devedi wakafwa akuzikkwa mu Jelusalemu.

11Wakalela Baisilayeli kwamyaka iili makumi one, wakalela mu Hebuloni kwamyaka
iili ciloba alimwi akulela mu Jelusalemu kwamyaka iili makumi otatwe aitatu.

12Solomoni ngowakalela mubusena bwawisi alimwi wakakkalikila mukulela.

Lufu lwa Adonija

13Lino Adonija, mwanaa Hagiti, wakainka kuli Batisyeba banyina Solomoni. Ooko
balo nkubakamubuzya kuti, «Ino uyanda kwaabanzi?» Eelyo Adonija wakaingula
kuti, «Peepe, taakwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Amane wakayungizya akwaamba kuti, «Ndilijisi cakukumbila kulinduwe.» Aawo Batisyeba wakaingula kuti, «Ino ncinzi?»

15Eelyo Adonija wakati, «Ulizi kale kuti ndime ndakeelede kuba mwami, cakuti abantu boonse bamucisi ca Isilayeli bakali kuyeeya ndime kuti mbe mwami. Pele cakazoocitika bumbi, nkabela mwanookwesu wakaba ngomwami, nkaambo oolu ndulwakali luyando lwa Mwami Leza.

16Ono lino ndijisi nceyanda kukumbila, akaka utandikasyi pe.»

17Batisyeba wakabuzya kuti, «Ino ncinzi?» Adonija wakati, «Akaka kondikumbilila kumwami Solomoni, nkaambo ndilizi kuti inga takwe kukaka kulinduwe, kuti andizumizye ndikwate musimbi wiitwa kuti Abisyagi, uuzwa ku Syunemu.»

18Mpoonya Batisyeba wakati, «Ncibotu, ndiyookwaambilila kumwami.»

19Aboobo Batisyeba wakainka kumwami kuyooambilila Adonija. Lino mwami wakaima akukotama kujuzya banyina cabulemu. Amane wakakkala acuuno cakwe cabwami, wakaleta acimbi ncobakakkala banyina kulubazu lwakwe lwakululyo.

20Mpoonya banyina bakaamba kuti kulinguwe, «Ndijisi tukani twakukumbila kulinduwe, pele akaka utandikasyi.» Mwami wakati, «Ino makani nzi, baama? Nsimukasyi pe.»

21Mpawo banyina bakati, «Komuzumizya Adonija kuti akwate Abisyagi waku Syunemu.»

22Lino mwami wakati kuli banyina, «Ino nkaambo nzi nimundikumbila kuti Adonija ndimupe Abisyagi? Mulakonzya nikuba kumukumbilila bwami. Kayi mupati wangu. Alimwi ba Abiyata mupaizi a Jowabu bali kulubazu lwakwe.“

23Mpoonya Solomoni wakakonkezya kuti, «Leza uleelede kuti andisubule akwiindilila kuti Adonija atabbadeli buumi bwakwe kuli ceeci ncaakumbila!

24Mbuli Mwami Leza mbwali muumi ooyo wakandikkazika abwami bwataata Devedi akusyomezya kubupa kulunyungu lwangu, ncobeni ndakonkezya ku Mwami Leza muumi kuti sunu ndilyonya Adonija ulafwa.»

25Aboobo mwami Solomoni wakalailila Benaiya kuunka kuyoojaya Adonija, awalo wakacita oobo.

Kutandwa kwa Abiyata alufu lwa Jowabu

26Mwami Solomoni wakaambila mupaizi Abiyata kuti, «Koya kumyuunda yako ku Anatoti. Weelede kujaigwa, pele nsikookujaya pe, nkaambo nduwe walikubweza bbokesi lya Mwami Leza ciindi ncookali aataata Devedi alimwi wakapenga anguwe mumapenzi aakwe oonse.»

27Mbombuboobu Solomoni mbwaakamugwisya Abiyata mubupaizi bwa Mwami Leza. Eeci cakacita kuti abe aakasimpe makani ngaakaamba Mwami Leza ku Syilo aazyaŋanda yamupaizi Eli abana bakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Jowabu naakamvwa cakacitika, mukuti awalo wakalimo mubuzangi bwa Adonija, nikuba kuti walo taakagwasilide Abisalomu, Jowabu wakazuzila kucikombelo ca Mwami Leza waakujata meja aacipaililo.

29Makani naakasika kuli Solomoni aakuti Jowabu watijila kucikombelo ca Mwami Leza, akuti wakajisi meja aacipaililo. Solomoni wakalailila Benaiya mwanaa Jehoiyada kuti akamujaye.

30Nkabela Benaiya wakainka kucikombelo akuyooti kuli Jowabu, «Mwami walailila kuti yebo uzwe aawo.» Pele Jowabu wakati, «Pe ndafwida mpoonya aano.» Mpawo Benaiya wakabweeda kumwami akuyoomwaambila mbwakaamba Jowabu.

31Aawo Solomoni wakalailila Benaiya kuti, «Koya ukacite mbuli mbwaamba, kamujaye akumuzikka. Oobo mebo amukwasyi wataata tatukooyooba aamulandu kuli ceeco ncaakacita Jowabu naakajaya batakwe mulandu.

32Leza ulamupa cisubulo Jowabu kubujayi oobo mbwaakacita taata Devedi katezi. Jowabu wakajaya baalumi bobilo, ba Abina, mwanaa Nee silutwe wabasilumamba ba Isilayeli, a Amasa, silutwe wabasilumamba ba Juda.

33Mulandu walufu lwabo ube aali Jowabu abalunyungu lwakwe. Pele Mwami Leza uyoopa kuzwidilila lyoonse kuli balunyungu lwa Devedi aabo bayookkala acuuno cakwe cabwami.»

34Aboobo Benaiya wakainka kucipaililo akuyoojaya Jowabu. Jowabu wakaakuzikkilwa kunyika yakwe munkanda.

35Mpoonya mwami wakabikka Benaiya kuba silutwe wabasilumamba mubusena bwa Jowabu, alimwi wakabikka Zadoki kuba mupaizi mubusena bwa Abiyata.

Lufu lwa Syimeyi

36Mwami Solomoni wakatumina kuti Syimeyi aitwe aze. Naakasika wakati kulinguwe, «Koyaka ŋanda omuno mu Jelusalemu. Kokkala muŋanda eeyo utainki kumbi.

37Kuti naa ukasiye munzi uuno akuyoosika mutala aakalonga ka Kidiloni, ncobeni uyoofwa, mulandu uyooba wako.»

38Lino Syimeyi wakaingula kuti, «Ncibotu eeco, Oolemekwa, ndiyoocita mbuli ncooamba.» Aboobo wakakkala mu Jelusalemu kwaciindi cilamfu.

39Pele nikwakainda myaka yotatwe, bazike ba Syimeyi bobilo bakanjila kumwami waku Gati uutegwa Akisyi mwanaa Maaka. Lino Syimeyi naakamvwa kuti bali mucisi ca Gati,

40wakatanta mbongolo yakwe akuya kumwami Akisyi mucisi ca Gati kayabulangaula bazike bakwe. Wakaakubajana akubaboozya kuŋanda yakwe.

41Mwami Solomoni naakamvwa ncaakacita Syimeyi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

42wakamutumina kuti aboole kulinguwe akuzooti, «Ndakakucita kuti ukonkezye muzina lya Mwami Leza, akukucenjezya kuti toelede kuzwa mu Jelusalemu wacita oobo uyoojaigwa. Sena tookazuminide makani aaya alimwi akuzumina kuti uyooswiilila malailile aangu?

43Ino lino wacityolela nzi cikonke ku Mwami Leza akutaswiilila malailile aangu.

44Ulizi mumoyo wako bubi boonse mbookamucitila taata Devedi. Lino Mwami Leza uyoobweedezya bubi bwako.

45Pele mebo ulandileleka alimwi ulacita kuti bulelo bwa Devedi bukkalilile akutamani.»

46Mpawo mwami wakalailila Benaiya mwanaa Jehoiyada kuti akamujaye Syimeyi. Mbombuboobu bwami bwa Solomoni mbubwakakkalilila.

1 Bami 3

Solomoni mbwaakakumbila busongo

(2 Makani 1.3-12)

1Lino Solomoni wakamvwana a Falo mwami waku Ijipiti, kumane wakakwata mwanaa mwami ooyo. Wakaleta musimbi ooyo kuzookkala mumunzi wa Devedi mane kusikila ciindi naakamana kuyaka ŋanda yakwe yabwami aya Leza, alimwi alukwakwa lwakazingulukide munzi.

2Bantu bakacili kupailila mumasena aandeene-andeene, mukuti ŋanda ya Leza tiiyakanayakwa.

3Solomoni wakali muntu uuyandisya Leza, alimwi wakali kutobela milawo ya Devedi wisi, pele walo wakali kutuuzya banyama akuumpa tununkilizyo azipaililo zyaandeene-andeene.

4Ciindi cimwi wakainka ku Gibiyoni kuti akapaizye, nkaambo ooko nkokwakali cipaililo cipati. Ooko Solomoni wakapa zipaizyo zyakutenta zili cuulu.

5Lino masiku aayo Mwami Leza wakalibonya kulinguwe muciloto akumwaambila kuti, «Kumbila kufumbwa ncoyanda kuti ndikupe.»

6Solomoni wakaingula kuti, «Wakatondezya luzyalo kuli Devedi taata mubelesi wako mukuti wakali kusyomeka akululama mumoyo kulinduwe. Yebo wakatondezya luzyalo lwako mukumupa mwana mulombe ooyo uulela sunu mubusena bwakwe.

7Lino O Mwami Leza wangu, wakandibikka kuti nditole zina lyataata kuba mwami nikuba kuti ndicili mwana muniini, alimwi nsizi bulelwa bantu pe.

8Lino mebo ndemubelesi wako ndikkede akati kabantu bako, bantu banji-banji batabaliki.

9Nkaako kondipa busongo bwakuti ndikonzye kulela bantu bako buluzi. Kwataba boobo, ino inga ndakonzya buti kulela bantu aaba?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Aboobo Mwami Leza wakabotelwa akukumbila kwa Solomoni ooku.

11Eelyo wakati kuli nguwe, «Nkaambo kakuti wakumbila busongo kutali kuti woongole nikuba kuvuba kapati naa kuti kokoma basinkondonyoko,

12ndilakupa eeco ncookumbila. Ndilakupa busongo bunji alimwi akumvwisya zintu cakuti taakwe wakali mbubo kale naba uyooba mbubo alili.»

13Alimwi kuyungizya ndilakupa ancootakumbila. Uyoovuba akuba muntu uulemekwa mubuumi bwako boonse cakuti kunyina mwami uumbi uyooezyanyizigwa anduwe.

14Alimwi kuti naa kondiswiilila akubamba milawo yangu amalailile aangu, bwakacita uso Devedi, ndiyookucita kuti woongole.

15Lino Solomoni naakasinsimuka, wakaziba kuti ngu Leza wali kwaambaula anguwe muciloto. Aboobo wakainka ku Jelusalemu waakwiima kumbele lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza. Nkabela wakapa zipaizyo zyakutenta azyalumvwano ku Mwami Leza. Amane wakacitila balupati-pati bakwe pobwe.

Solomoni mbwaakabeteka mulandu muyumu

16Ciindi cimwi kwakaza bakaintu bavuule bobilo akwiima kumbele lya mwami Solomoni.

17Umwi mukaintu wakaamba kuti, «Oolemekwa, mebo amukaintuma ooyu tukkala ŋanda yomwe, mebo ndakatumbuka mwana mulombe kaliwo ooyu.

18Pele nikwakainda mazuba otatwe kazyedwe mwanaangu, awalo ooyu wakatumbuka mwana mulombe, twakali buyo tobilo muŋanda kakutakwe aumwi muntu pe.

19Bumwi buzuba masiku, uuyo mukaintu naakali koona wakalimbilila mwanaakwe, cakuti mwana ooyo wakafwa.

20Mukaintu ooyu naakabona kuti mwanaakwe wafwa, wakabuka masiku ngoonya aayo wabba mwanaangu muumi nindakali koona, waakumulazika kubulo bwakwe. Eelyo wakabweza mwanaakwe ooyo wakafwa akuzoomulazika abulo bwangu.

21Nibwakaca cifumo-fumo ndakabuka kuti ndinyonsye mwanaangu, ndakajana kuti mwana ulifwide. Nkabela nindakamulangisisya ndakajana kuti taali ngomwanaangu pe.»

22Lino awalo ooyo umwi mukaintu wakati, «Pe, wabeja yebo! Ooyu mwana muumi nguwangu, wako nguwakafwa!» Mukaintu mutaanzi kwaamba makani wakati, «Peepe! Mwana wakafwa nguwako, ooyu muumi ngowangu!» Mbubakali kukazyanya oobo kumbele lyamwami Solomoni.

23Mpoonya mwami Solomoni wakaamba kuti, «Ooyu waamba kuti, ‹Mwanaangu muumi, wako nguwakafwa,› kwamana ayebo uti, ‹Peepe wako nguwafwa, wangu muumi.› »

24Mpoonya mwami wakalailila kuti kuletwe panga, nkabela panga nilyakaletwa,

© 1996, Bible Society of Zambia.

25mwami wakati, «Amumukosole muzipaanzi zyobilo ooyu mwana uupona mupe cipaanzi umwi aumwi wabakaintu aaba bobilo.»

26Mpawo banyina mwana ooyo wakali muumi, mbokuli kuti bakali kumuyandisya amoyo uumaninide, bakati ku mwami, «Akaka oolemekwa, utamujayi mwana pe! Mupe buyo kumukaintu ooyu!» Pele walo ooyo umwi wakati, «Mwana utamupi nikuba kuluumwi wesu pe! Amumukosole buyo muzipaanzi zyobilo.»

27Mpoonya Solomoni wakati, «Mutamujayi mwana! Pele amumupe kumukaintu ooyu wasaanguna kwaamba. Mbabanyina mwana ncobeni.»

28Lino Baisilayeli nibakamvwa kubeteka kwamwami, bakatalika kumulemeka kapati, Bakaziba kuti Leza nguwakamupa busongo bwakukosola twaambo munzila iiluzi.

1 Bami 4

Balupati-pati bamwami Solomoni

1Mwami Solomoni wakali mwami wa Isilayeli yoonse.

2Lino mbaaba balupati-pati bakwe. Mupaizi wakali Azaliya mwanaa Zadoki.

3Balembi mbaaba: Eliholefu a Ahija, bana ba Syisya, mulembi wamakani wakali Jehosyafati, mwana wa Ahiludi.

4Silutwe walumamba wakali Benaiya, mwanaa Jehoiyada. Bapaizi mbaaba: Zadoki a Abiyata,

5mupati wabeendelezi bazisi ngu Azaliya, mwanaa Natani. Mulailili wamwami wakali Zabudi mupaizi, mwanaa Natani.

6Mupati wabasyaaŋandu wakali Ahisya. Mweendelezi wabasicibbalo wakali Adonilamu, mwana wa Abuda.

7Alimwi Solomoni wakasala abambi baalumi bali kkumi kuba beendelezi bazisi mu Isilayeli. Bakali basikupa zilyo zya mwami abaŋanda yakwe. Umwi aumwi wabo wakali kuleta kwamwezi oonse.

8Ngaaya mazina aabeendelezi aabo, amazina aazisi nzibakali kweendelezya. Beniha, wakali kweendelezya cisi catulundu-lundu ca Efulemu.

9Bendeka wakali kweendelezya minzi ya Makazi, Syaalibimu, Betisyemesyi, Eloni, Betihanani.

10Benihesedi, wakali kweendelezya minzi ya Aluboti, Soko, alimwi acisi coonse ca Hefa.

11Benabinadabu, ooyo wakakwete Tafali mwanaa mwami Solomoni, wakali kweendelezya cisi catulundu-lundu ca Doli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Baana, mwana wa Ahiludi, wakali kweendelezya minzi ya Taanaki, Megido, alimwi acisi coonse cakali aafwiifwi a Betisyani, kumbali aamunzi wa Zaletani, kumusanza wamunzi wa Jezuliili, mane akuyoosika kumunzi wa Abelimehola awa Jokimeyanu.

13Bengeba wakali kweendelezya minzi ya Lamoti, Giliyadi, atunzi tumwi twa Jaili mwana wa Manase, alimwi acisi ca Aagobu cili mu Basyani. Antoomwe yakali minzi mipati iili makumi aali cisambomwe, yakakwabililidwe alimwi yakajisi amilyango iipingwa azibulo zyamukuba.

14Ahinadabu mwana wa Ido wakali kweendelezya munzi wa Mahanaimu.

15Ahimaanzi ooyo wakakwete Basemati, mwanaa mwami Solomoni wakali kweendelezya munzi wa Nafutali.

16Baana mwanaa Husyayi wakali kweendelezya cisi ca Asye a Aloti.

17Jehosyafati mwanaa Paluwa wakali kweendelezya cisi ca Isakaa.

18Syimeyi mwana wa Ela wakali kweendelezya cisi ca Benjamini.

19Gebe mwana wa Uli wakali kweendelezya cisi ca Giliyadi cakali kulelwa a Sihoni mwami wa Baamoli a Ogi mwami wa Basyani. Alimwi kunze aabeendelezi aaba bakali kkumi ababili, kwakali aumbi muleli umwi wakali kulela cisi ca Juda.

Solomoni mbwaakalela kabotu

20Lino bantu ba Juda a Isilayeli bakavula kapati mbuli musenga wankomwe yalwizi. Bakali kulya akunywa alimwi akubotelwa kapati.

21Solomoni wakali kulela zisi zyoonse kuzwida kumulonga wa Yufuletisi kulubazu lwakumbo, kuyoosikila kunyika ya Bafilisiti mane kumunyinza wa Ijipiti. Boonse bantu aaba bakali kutela kulinguwe alimwi bakali bantu bakwe mubuumi bwakwe boonse.

22Lino mweelwe wazilyo nzyaakali kubelesya Solomoni buzuba abuzuba zyakali zisuwo zyabusu bunante zili mwaanda amakumi osanwe. Alimwi azisuwo zili myaanda yotatwe zyamaila,

23aŋombe zili kkumi zisanininwa mucimpati, azimwi zili makumi obilo zilicelela, mbelele zili mwaanda, mpongo kubikkilizya abakonze, banakasya, balubondwe, abayuni baneneede.

24Solomoni wakali kulela nyika yoonse iili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi, kuzwida ku Tifusa kusikila ku Gaza. Bami boonse bakumbo lya Yufuletisi bakali bakwe, aboobo wakakkede muluumuno amasi ngaakabambene aawo.

25Ciindi coonse ncaakali kupona, bantu bamucisi coonse ca Juda aca Isilayeli kuzwida ku Dani kuyoosika ku Biiyasyeba bakakkede kabotu akuliiba. Bamukwasyi omwe-omwe bakalijisi muunda wansaansa amikuyu.

26Mwami Solomoni wakalijisi mabbiza ankalaki zili zyuulu zili makumi one abasikutanta bali zyuulu zili kkumi azibili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Beendelezi bakwe bakali kkumi ababili, omwe-omwe wabo wakali kupa zilyo nzyaakali kuyanda mwami Solomoni abaabo mbaakali kulya aabo mwezi amwezi, nkabela lyoonse bakali kubona kuti kunyina cakabulide.

28Alimwi mweendelezi omwe-omwe wakali kupa caabilo cakwe ncakaambilidwe cazilyo zyakulya zyamaila abwizu bwakulya mabbiza aakwela nkalaki amabbiza amwi.

29Leza wakapa Solomoni busongo, luzibo amaanu manji kapati.

30Solomoni wakali musongo kwiinda basongo bakujwe, alimwi wakali kwiinda abasongo baku Ijipiti.

31Wakali musongo kwiinda bantu boonse kubikkilizya a Etani Muezuli akwiinda basongo ba Hemani, Kalikoli, a Daada bana ba Maholi. Mpuwo yakwe yakamwaika moonse muzisi zyakazingulukide.

32Wakaanza tusimpi tuli zyuulu zyotatwe akupanga nyimbo zili cuulu azisanu.

33Wakaiisya zyamisamu atusyango kutalikila kumulombe waku Lebanoni akuyoosikila kukateyo kahisopo kamena abwaanda. Alimwi wakaiisya zyabanyama, bayuni azikalaba alimwi answi.

34Bantu bamisyobo imwi bakaboola kuzoomvwa zyabusongo bwakwe kabatumwa abamami boonse bamunyika, bakamvwide zyabusongo bwakwe.

1 Bami 5

Solomoni mbwaakalibambila kuyaka Ŋanda ya Leza

(2 Makani 2.1-18)

1Mwami Hilamu waku Taya wakali mulongwe wa Devedi ciindi coonse, nkabela naakamvwa kuti Solomoni mwanaa Devedi nguwakananikwa mubusena bwawisi, wakatuma bantu kulinguwe.

2Aawo awalo Solomoni wakatuma makani kuli Hilamu aakuti,

3«Ulizi kuti taata Devedi taakakonzya kuyaka ŋanda ya Leza akaambo kabasinkondonyina bakali kumulwana kuzwa kumabbazu oonse. Pele Mwami Leza wakamuzundya.

4Lino mebo Mwami Leza wangu wandipa luumuno mumabbazu aacisi cangu coonse. Ciindi cino nsijisi basinkondoma naaba mapenzi.

5Nkaako ndiyanda kuyakila Mwami Leza wakasyomezya taata Devedi kuti, ‹Mwanaako, ooyo ngwenjoobikka acuuno cako nguyoondiyakila ŋanda.› Lino mukuti ndiyake ŋanda eeyi

6ndilomba kuti utume bantu bako ku Lebanoni kuti bakanditemene milombe. Ambebo lwangu ndilatuma bantu bangu kuti bazoobelekele antoomwe abako, nkabela

© 1996, Bible Society of Zambia.

njookubbadela kufumbwa ncotikaambe. Mbuli mbozi kale kuti taakwe naba omwe wabantu bangu uuzi mbokutemwa kabotu milombe mbuli baku Sidoni.»

7Hilamu wakabotelwa kapati kumvwa makani aaya aakazwa kuli Solomoni, wakaamba kuti, «Alumbaizigwe Mwami Leza sunu akaambo kakuti wakapa Devedi mwana musongo kuba ngomwami wabantu bakwe!“

8Hilamu wakatumina makani aaya kuli Solomoni wakati, «Makani aako ndakaatambula, alimwi ndililibambilide kucita ncokumbila, ndiyookupa milombe amipulanga.

9Bantu bangu bayooabweza kuzwa kucilundu ca Lebanoni kwaaleta kulwizi, akwaaanga aamwi muzileye kabaza angawo mumaanzi kusikila kubusena mboyoosala. Ooko bantu bangu bayooaangununa akwaapa kubantu bako kuti baabambe. Ono ncoelede buyo kucitila bantu bangu yebo nkuti kobapa cakulya.»

10Aboobo Hilamu wakapa Solomoni milombe amipulanga njaakali kuyanda.

11Awalo Solomoni wakapa Hilamu zisuwo zyamaila zili zyuulu zili mwaanda, alimwi amafuta aaoliva aazula matalo aali myaanda yobilo. Solomoni wakali kucita mbubonya oobo mwaka amwaka.

12Mwami Leza wakabamba cisyomezyo cakwe, wakapa Solomoni busongo. Kwakali luumuno akati ka Hilamu a Solomoni, nkabela bakapangana cizuminano cabulongwe akati kabo.

13Lino mwami Solomoni wakalemba basicibbalo bali zyuulu zili makumi otatwe.

14Wakali kutuma bantu ku Lebanoni bali zyuulu zili kkumi mwezi amwezi, munzila eeyi bakali kukonzya kukkala myezi yobilo kumunzi, ku Lebanoni bakali kukkala mwezi omwe. Eelyo wakabikka Adinolamu kuti abe nguubalanga.

15Solomoni wakabaandaanya muzipaanzi zyotatwe, basimusempula bakali zyuulu zili ciloba, basikubeza mabwe muzilundu bakali zyuulu zili lusele.

16Wakabikka baalumi bali zyuulu zyotatwe amyaanda yotatwe basikubelesya bantu milimo.

17Mwami Solomoni wakalailila kuti bazyule mabwe mapati mabotu akwaabeza abe aantalisyo yaŋanda ya Leza.

18Nkabela basimilimo ba Solomoni aba Hilamu, alimwi abantu bazwa kumunzi wa Gebali mbabakabeza mabwe amapulanga aakuyaka ŋanda ya Leza.

1 Bami 6

Solomoni mbwaakayaka ŋanda ya Leza

1Lino myaka iili myaanda yone amakumi aali lusele kuzwa ciindi nibakazwa mu Ijipiti Baisilayeli, mumwaka wane Solomoni kalela Baisilayeli, mumwezi wabili wa Zivu, Solomoni wakatalika kuyaka ŋanda ya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Moili mukati yakali kulampa tukokola tuli makumi aali cisambomwe, bwaanda bwayo bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo, bulamfu bwakuya mujulu bwakali tukokola tuli makumi otatwe.

3Kkoce lyakumanjililo lyakali kulampa tukokola tuli kkumi, mbubonya mbuli bwamba bwaŋanda lwayo.

4Bwaanda bwakajisi mpulungwido zili mbuli moono.

5Kunze aabwaanda bwaŋada eeyi wakayakilila maanda aakajisi twaandaanda.

6Yaansi yakajisi tukokola tosanwe mubwamba, yaakati yakajisi tukokola tuli cisambomwe, yamujulu mwini yakajisi tukokola tuli ciloba. Maanda aaya akayakidwe munzila yakuti ciluli kacitagumi bwaanda bwaŋanda ya Leza.

7Lino mabwe aakayasigwa ŋanda ya Leza ngayaayo aakabezedwe kale kubusena ooko nkwaakajanwa, cakuti tiikwakali kumvwigwa kulila kwansando niciba cibulo cili buti ciindi nibakali kuyaka ŋanda ya Leza.

8Mulyango watwaanda twaansi wakali kumusanza waŋanda ya Leza, kwakali amatantilo aatola kumaanda aamujulu, kuli yabili ayatatu.

9Solomoni wakamanizya kuyaka ŋanda ya Leza. Lululi wakaluyasya masomo amapulanga aamulombe.

10Kwaamba zyamaanda aaya aakazingulukide ŋanda ya Leza, yomwe-yomwe yakali kulampa tukokola tosanwe, yakalikumanyizidwe kubwaanda bwaŋanda ya Leza amapulanga aamulombe.

11Lino Mwami Leza wakaambila Solomoni kuti,

12«Kuti naa koswiilila milawo amalailile aangu oonse, ndilakucitila zintu eezyo nzindakasyomezya uso Devedi.

13Ndiyookkala akati kabantu bangu Baisilayeli muŋanda eeyi njiyonya, nkabela nsikooyoobasiya pe.»

14Mbombuboobu Solomoni mbwaakayaka ŋanda ya Leza.

Zyamunanda ya Leza
(2 Makani 3.8-14)

15Lino bwaanda bwaŋanda ya Leza mobuli mukati bwakamatikidwe tupulanga twamukamba tufwalidwe cabuuya, twakali kutalikila kuciluli kuleta ansi. Lino acibuye kwakamatikidwe tupulanga twamulombe.

16Kaanda kabusena busalalisya, kakayakidwe nkoili kuntumba. Bwaanda bwako bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo, alimwi kakali koswedwe abwaanda bwamapulanga aamukamba.

17Busena bumwi kumbele lyakaanda aaka bwakali kulampa tukokola tuli makumi one.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Aaya mapulanga aamukamba aakamatikidwe bwaanda mobuli mukati akacekawidwe tunkuli alimwi amaluba-luba. Mukati moonse mwakanamatikidwe tupulanga twamukamba cakuti mabwe aakayasigwa taakali kulibonya pe.

19Lino mukati kakaanda kabusena busalalisya mumwakabikkwa bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

20Kaanda aaka kakali kulampa tukokola tuli makumi obilo, abwamba bwakali tukokola tuli makumi obilo, alimwi bulamfu bwakuya mujulu bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo. Bwaanda oobu bwakazilulwidwe ngolida iini-ini. Cipaililo cakamatikidwe tupulanga twamukamba.

21Mbombuboobo Solomoni mbwaakasyingulula mukati angolida, eelyo wakalandabika tuwenge twa ngolida. Nkabela acalo cipaililo camukaanda kabusena busalalisya wakacisyingulula angolida.

22Ɔanda yoonse yakasyingulwidwe angolida, kubikkilizya acipaililo camubusena busalalisya.

23Bakelibu bobilo bakabezedwe amapulanga aaoliva bakaimikwa mubusena busalalisya, bwakali kulampa tukokola tuli kkumi.

24Bbaba lyakelibu wakusaanguna lyakali kulampa tukokola tosanwe, alyabili mbubonya. Kuzwa kumpela lyabbaba limwi kuyoosika kuli limwi kwakali tukokola tuli kkumi.

25Kelibu wabili wakaleelene awakusaanguna.

26Omwe-omwe wakali kulampa tukokola tuli kkumi.

27Solomoni wakabambanya bakelibu bobilo aaba cakuti bbaba lyaumwi aumwi lyakali kuguma kubwaanda, amwi obilo aaya akaligumene akati.

28Bakelibu bakalizilulwidwe angolida.

29Wakacekaula zikozyanyo zyabakelibu, zyatukunka azyamaluba-luba aalangezye.

30Acibuye wakasyungulula angolida.

31Mulyango wabusena busalalisya wakajisi zitendele zyobilo, nkabela cikunguzyo cakali suumene.

32Zitendele zyakacekawidwe zikozyanyo zyabakelibu, zyatukunka, azyamaluba-luba, aalangezye cakuti zyakali zibotu zyeebeka. Zitendele, bakelibu, atukunka, zyakalizilulwidwe angolida.

33Mulyango waŋanda imwi wakapangwa aamapulanga aaoliva acikunguzyo kubikkilizya acakukwida.

34Kwakali zitendele zyobilo zikonzya kuvungwa zyamapulanga,

© 1996, Bible Society of Zambia.

35zyakalijisi zikozyanyo zyabakelibu, zyatukunka, azyamaluba-luba aalangezye zyakacekawidwe angolida.

36Bbuwa lyamukati lyakayakililwa amilongo yotatwe iiilikene yamabwe aabezedwe, atala kwakali mulongo wamapulanga aamulombe.

37Nkabela lwiimbi lwaŋanda ya Leza lwakatalika kusigwa mumwezi wabili wa Zivu, mumwaka wane wakulela kwa Solomoni.

38Mumwezi walusele wa Bulu, mumwaka wakkumi aumwi wakulela kwa Solomoni ŋanda ya Leza yakamana kuyakwa, mbubonya mbuli mbuyakali kuyandika. Ŋanda eeyo yakatola myaka iili ciloba kuyaka.

1 Bami 7

Ganda lya Solomoni lyabwami

1Solomoni cakamutolela myaka iili kkumi aitatu kumanizya ganda lyakwe lyabwami.

2Wakayaka ganda lya azisamu zyaku Lebanoni, lyakali kulampa tukokola tuli mwaanda. Mubwamba lyakali kulampa tukokola tuli makumi osanwe, kuya mujulu lyakali kulampa tukokola tuli makumi otatwe. Lyakalijisi milongo yone yazicinda zyamapulanga aamulombe iibambene.

3Kwakali mbalo zyamulombe zyakainganyizidwe aazicinda eezyo. Mbalo eezyo zyakali makumi one aasanu. Kulubazu lomwe-lomwe zyakali kkumi azisanu.

4Kwakali mpulungwido zyakalangene zyotatwe-zyotatwe.

5Lino mafulemu aamilyango akaleelene moonse-moonse alimwi akali langene otatwe-otatwe.

6Ganda eeli lyakali kulampa tukokola makumi osanwe, mubwamba lyakali kulampa makumi otatwe. Lyakalijisi akkoce lijisi zicinda, acikwabilizyo kumbele.

7Solomoni wakakosola ŋanda yabwami yakali kutegwa cibetekelo. Yakayakidwe amapulanga aamulombe kuzwida ansi kusikila kumasomo.

8Ŋanda Solomoni njaakali kuyookkala lwakwe mwini yakayakilidwe kusule kiili mbubonya mbuli aamwi. Alimwi Solomoni wakayaka aimbi ŋanda, iili mbubonya, eeyo wakiiyakila mwanaa Falo, ngwaakakwete.

9Maanda aaya kubikkilizya acibetekelo akayasyigwa amabwe aabezedwe cabuuya kusikila kuciluli, mwaali mukati akusule akalibendulwidwe amasaha.

10Ntalisyo yamaanda aaya yakayakidwe aamabwe mabotu, amwi mabwe akali kulampa tukokola tuli kkumi, alimwi amwi akali kulampa tukokola tuli lusele.

11Nkabela atala aamabwe aaya kwakali aamwi mabwe aakagonkoledwe alimwi amapulanga aamulombe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Lino bbetekelo ankuta yamukati kaŋanda ya Leza, alimwi aŋanda yamukati yakumanjililo aaŋanda ya Leza, bbuwa lizingulukide ŋanda eeyo zyakayakidwe aamilongo yamabwe aailikene yotatwe atala. Milongo eeyi yakakwabilidwe.

Zintu zyamukuba zyakabikkidwe muŋanda ya Leza

13Lino mwami Solomoni wakatuma kuti kukaletwe muntu uuitwa kuti Hulamu, muntu waku Taya wakajisi luzibo mukupanga zintu zyamukuba.

14Banyina bakali bamukamufu, bakali bamusyobo wa Nafutali, wisi wakali waku Taya, wisi awalo wakali muntu uujisi luzibo muli zyamukuba. Hulamu wakajisi luzibo lunji mukupanga zintu zyoonse zyamukuba. Wakaboola kumwami Solomoni akuzoocita milimo yoonse njaakaambilwa.

Zicinda zyamukuba zyobilo
(2 Makani 3.15-17)

15Hulamu wakafula zicinda zyamukuba zyobilo bupati bwa comwe-comwe bwakali tukokola tuli kkumi atubili, bulamfu bwakali tukokola tuli kkumi alusele, wakaziimika kumulyango waŋanda ya Leza.

16Alimwi wakabikka zipumpu zyobilo zyamukuba zyakali kulampa tukokola tosanwe comwe-comwe, wakazibikka atala aazicinda.

17Zipumpu eezi zyakabotezegwa atuwenge twakalukidwe kabotu-kabotu, twakuzivumbilizya.

18Wakapanga amizila yobilo yamapomegileneti.

19Zipumpu eezi zyakapangidwe mbubonya mbuli mpana. Zyakali tukokola tone mukutuntumana.

20Zipumpu zyakali atala aazicinda, kwaambisya zicinda mpozyakaselebede munsi aatuwenge tulukidwe. Acipumpu comwe-comwe kwakali mizila yobilo yamapomegileneti aali myaanda yobilo.

21Hulamu wakasimpa zicinda eezyo kumbele lyamulyango waŋanda ya Leza cicinda cakumusanza wakaciita kuti Jakini, cakunyika wakaciita kuti Bowazi.

22Zipumpu eezi zyakali mbuli mpana. Mbombuboobu mbwaakamanizya mulimo wazicinda.

Cibumbe cazisa
(2 Makani 4.2-5)

23Alimwi Hulamu wakapanga cibumbe caziba lyamukuba bwaasa bwaco bwakali tukokola tuli kkumi, bulamfu bwakuya mujulu bwakali tukokola tosanwe, kweeleka butuntuli cakali tukokola tuli makumi otatwe.

24Munsingo calyo kuzinguluka kwakali mizila yobilo yatunkuli twamukuba, tunkuli ooto wakatupangila aamwi acibumbe caziba, twakali kkumi mukakokola komwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Cibumbe caziba eeco cakakkazikwa abasune bali kkumi ababili, botatwe bakalangide kunyika, botatwe kumbo, botatwe kumusanza, alimwi botatwe kujwe. Zibuno zyakanjide mukati kalyo.

26Mutika wacibumbe caziba eeco wakali mbuli wajanza. Moombe waco wakali mbuli wankomeki ambuli dduba lyampana. Cibumbe eeci cakali kuzula tubiya tuli zyuulu zyobilo amyaanda yosanwe.

27Alimwi Hulamu wakapanga zikwiliba zyamukuba zili kkumi. Cimwi acimwi cakali kulampa tukokola tone, bwamba tukokola tone, bulamfu bwakuya mujulu tukokola totatwe.

28Zyakalijisi minkulu yeelene mabazu aayo oonse yakanjide mumafulemu,

29aminkulu eeyi wakacekawide zikozyanyo zyabasyuumbwa, zyabasune azyabakelibu, aamafulemu mbubonya. Atala amunsi lyabasyuumbwa abasune bakacekaula nkata amaluba.

30Cikwiliba comwe-comwe cakajisi minkulu amavwili aamukuba one. Mutuswi tone kwakali zikkazikilo zyamitiba yakusambila, mumbali aazikkazikilo zyamitiba eeyi kwakacekawidwe nkata zyamaluba.

31Zikwiliba zyakajisi moombe uuzingulukide kulampa kwawo kwakuya ansi wakali kakokola komwe. Kulampa kwakuya mujulu wakali kakokola acisela. Amoombe bakacekaula zibotezyo. Mafulemu aazikwiliba akali aatuswi tweelene taakatuntumene.

32Mavwili aacikwiliba akali mwida lyaco kuminkulu iinamatide kulincico, mavwili aaco akali kulampa kakokola acisela.

33Mavwili aacikwiliba akali mbuli aankalaki. Minkulu, mibalo, masipoko, mahabbu zyoonse zyakali zyamukuba.

34Cikwiliba comwe-comwe cakajisi maboko one, atuswi tone komwe-komwe kakajoncomene.

35Atala lyacikwiliba kwakali koombe kazingulukide kuya ansi kakali kulampa cisela cakakokola. Maboko aako aminkulu yako zyakalinamatide kucikwiliba.

36Alinzizyo kwakacekawidwe bakelibu, basyuumbwa, atukunka. Atala lyamafulemu kufumbwa aakajanika busena, akacekaulwa zibotezyo mubili woonse.

37Mbombuboobu mbwaakapanga zikwiliba zili kkumi, zyoonse zyakali kozyenye akweelana.

38Hulamu wakapanga mitiba iili kkumi, omwe-omwe wakali kuzula tubiya tuli makumi one. Bwamba bwakali tukokola tone, mutiba omwe-omwe wakabikkwa acikwiliba comwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Mboobu mbwaakabikka zikwiliba eezyo, zyosanwe wakazibikka kumusanza waŋanda ya Leza, zimwi zyosanwe wakazibikka kunyika, cibumbe caziba wakacibikka kucooko lwakumusanza lwaajwe.

Kwiinduluka zintu zyamuŋanda ya Leza
(2 Makani 4.11—5.1)

40Alimwi Hulamu wakabumba zibiya akupanga mafocolo amitiba yakusansaizya. Mbombuboobu Hulamu mbwaakamanizya mulimo woonse ooyo ngwaakacitila mwami Solomoni muŋanda ya Mwami Leza.

41Wakapanga zicinda zyobilo, zipumpu zyobilo nzyaakabikka azicinda. Wakapanga mizila yatuwenge tulukidwe yobilo njaakabikka kugolela zicinda.

42Wakapanga mizila yobilo yamapomegileneti iili myaanda yone. Mapomegileneti akali mumizila yobilo-yobilo.

43Wakapanga azikwiliba zili kkumi amitiba yazyo iili kkumi.

44Wakapanga cibumbe caziba ncaakakkazika abasune bali kkumi ababili.

45Wakabumbya zibiya, akupanga mafocolo, amitiba yakusansaizya. Zoonse Hulamu nzyaakabambila mwami Solomoni aŋanda ya Leza zyakali zyamukuba uusyobwedwe.

46Mwami Solomoni wakabumbya zibiya mucibanda ca Jolodani akati kaminzi ya Sukkoti a Zaletani.

47Zintu eezi Solomoni taakazipimya bulemu, nkaambo zyakali zinji, abulemu bwamukuba tiibwakazizilwe pe.

48Solomoni wakabambya zibelesyo zyamuŋanda ya Leza eezi, cipaililo cangolida, tebule lyangolida aakali kubikkwa cinkwa catuuzigwa ku Mwami Leza.

49Wakafuzya azikkalilo zya malambe zyangolida iini-ini, zyosanwe zyakali kululyo, zimwi zyosanwe kulumwensi kumbele lyabusena busalalisya, wakafuzya maluba, malambe amano zyangolida.

50Mitiba, tukwezuzyo, mitiba yakusansaizya, zipampuzyo, ziyokolozyo zyangolida iini-ini, zijatilizyo zyazitendele zyamuŋanda yamukati iini, zyabusena busalala kubikkilizya azyamanjililo.

51Lino Mwami Solomoni naakamanizya mulimo woonse wa ŋanda ya Leza, wakaleta zintu zyoonse Devedi wisi nzyaakapede ku Mwami Leza, nsiliva, ngolida, azimwi. Wakazibikka muciyobwedo caŋanda eeyo.

1 Bami 8

Mbolyakaletwa muŋanda ya Leza bbokesi lyacizuminano
(2 Makani 5.2—6.2)

1Lino mwami Solomoni wakaita bamisyobo ya Isilayeli, abapati baziinga zyabo alimwi abapati bamikwasyi yabo kuti baboole ku Jelusalemu kuti bazoogwisye

© 1996, Bible Society of Zambia.

bbokesi lyacizuminano kuzwida ku Ziyoni, munzi wa Devedi, akulitola kuƊanda ya Leza.

2Nkabela boonse bakayoboloka ciindi capobwe lya Etanimu mwezi waciloba.

3Lino bapati ba Baisilayeli boonse nibakasika, bapaizi bakabweza bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

4Bakatola bbokesi eeli atente lyakuswaanganina azintu zyalyo zisalala zyoonse. Bapaizi a Balevi mbibakazibweza.

5Awalo mwami Solomoni antoomwe abantu boonse Baisilayeli bakabungana kumbele lyabbokesi lyacizuminano eelyo. Bakapaizya mbelele aŋombe zinji zitabaliki.

6Kumane bapaizi bakanjizya bbokesi lyacizuminano muƊanda ya Leza mubusena busalalisya, munsi aamababa azibumbwa zyabakelibu.

7Mababa aazyo akavumbilide bbokesi lyacizuminano atukulisyo twalyo.

8Tukulisyo twalyo nkotuli asunu, ntulamfu cakuti tulakonzya kubonwa amuntu wiimvwi kumbele lyabusena busalalisya, pele kutali kubusena busalala.

9Taakwe cakali mukati kabbokesi lyacizuminano pe, ccita buyo mabwe obilo aapapalete aayo Mozesi ngaakabikka kucilundu ca Holebu ooko Mwami Leza nkwaakapangana cizuminano a Baisilayeli nibakazwa Muijipiti.

10Nkabela bapaizi nibakazwa muƊanda ya Leza kwakasika kkumbi lyakazuzya Ɗanda eeyo.

11Tiibakali kukonzya kubweedela muƊanda kuti bakabeleke milimo yabo nkaambo bulemu bwa Mwami Leza bwakazuzizye ŋanda eeyo.

12Mpoonya mwami Solomoni wakakomba wati,

«O Mwami Leza, wakaamba kuti, unookkala mukkumbi lisiya.

13Lino mebo ndakuyakila Ɗanda yabulemu, monookkala akutamani.»

Solomoni mbwaakaleleka bantu

(2 Makani 6.3-11)

14Lino bantu boonse nibakaimvwi ooko, mwami Solomoni wakacengulukila kubantu kuti abaleleke.

15Wakati, «Aalumbwe Mwami Leza wa Isilayeli! Nkaambo wacibamba cisyomezyo ncaakasyomezya Devedi taata, aawo naakamwaambila kuti,

16‹Kuzwa ciindi nindakagwisya bantu bangu Baisilayeli mu Ijipiti, taakwe munzi ngwindakasala munyika yoonse ya Isilayeli wakuti njakile Ɗanda yakukombelwa. Pele ndakasala nduwe Devedi kuti ube nduwe muleli wabantu bangu.› »

17Alimwi Solomoni wakayungizya akwaamba kuti, «Taata Devedi wakali aamuzeezo wakuyaka Ɗanda yakukombela Mwami Leza wa Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Pele Mwami Leza wakati kuli nguwe, ‹Mukuti wali kuyeeya kuyaka Ŋanda yakukombela, wajisi muzeezo mubotu.

19Nikuba boobo tolinduwe ootiiyake pe, pele mwanaako nguyooiyaka mwenookombelwa.› »

20Wakati, «Lino Mwami Leza wacibamba cisyomezyo cakwe. Ndime ndatola busena bwataata Devedi kuba mwami wa Isilayeli mbubonya mbuli Mwami leza mbwaakasyomezya. Ndayaka Ŋanda yakukombela Mwami Leza wa Isilayeli.

21Alimwi ndakabamba abusena bwakubikkila bbokesi lijisi mabwe aacizuminano eeco Mwami Leza ncaakapangana abasikale besu ciindi naakabagwisya mu Ijipiti.»

Kukomba kwa Solomoni

(2 Makani 6.12-42)

22Lino Solomoni wakainka waakwiima kumbele lyacipaililo kumbele lyabantu boonse. Mpawo wakanyamuna maboko aakwe mujulu

23wakomba wati, «O Mwami wa Isilayeli, takukwe Leza uuli mbuli nduwe nimuba mujulu atala naaba ansi kunsi! Yebo wasyomeka kucizuminano cako, alimwi ulatondezya luyando lutamani kubantu batobela nzila zyako cakumaninina.

24Wacibamba cisyomezyo ncookapangana ataata Devedi mubelesi wako, nkaako sunu wakucita ncobeni ooko nkookasyomezya.

25Aboobo lino, O Mwami Leza wa Isilayeli, ndakomba kuti ucibambe acalo cisyomezyo eeci cimwi ncookapangana ataata Devedi nookati, ‹Lyoonse walunyungu lwako nguunoolela Baisilayeli, kufumbwa buyo kuti balunyungu lwako kabandiswiilila kabotu mbuli mbondiswiilila ayebo.›

26Aboobo ndakomba, O Leza wa Isilayeli kuti ucibambe cisyomezyo eeci ncookacita kuli taata Devedi, mubelesi wako.

27«Pele O Leza mwati inga wakonzya kukkala anyika? Kayi nimuba mujulu lyamajulu tokonzyi kweela, ino mbuti muŋanda eeyi njindakuyakila?

28Nikuba boobo komvwa kupaila akukomba kwangu. Komvwa kulila, akukomba kwangu kuli nduwe sunu.

29Sikati amasiku kobamba Ŋanda yako eeyi, busena oobu mbookasala kuti kokombelwa. Koswiilila kukomba kwangu.

30Koswiilila kukomba kwangu akulilauka kwabantu bako nibakomba mubusena buno. Baswiilile kuzwida kujulu nkobede, akutulekelela.

31«Kuti naa muntu wabisizya mweenzinyina, amana wayandika kuti akonkezye kucipaililo cako, amana waboola wazookonkezya muŋanda iino,

32uswiilile kuzwida kujulu alimwi ubeteke babelesi bako. Uulaamulandu umupe cisubulo ceelede, ooyo uunyina mulandu umuleke, akwaambilizya kuti unyina mulandu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33«Ciindi bantu bako Baisilayeli nibazundwa abasinkondonyina akaambo kakuti bakakubisizya, kwamana baamba kuti nduwe Leza wabo, bakomba muƊanda muno,

34ubaswiilile kuzwa kujulu akulekelela zinyonyoono zyabantu bako Baisilayeli. Wamana ubaboozye kunyika eeyi njookapa basikale babo.

35«Ciindi nobaima mvula akaambo kakuti bakakubisizya, kwamana baamba kuti nduwe Leza wabo, bakomba mubusena buno, akweempa akaambo kakuti wabasubula,

36ubaswiilile kuzwa kujulu akubalekelela, babelesi bako Baisilayeli. Ubaiisye nzila njobeelede kweenda, alimwi utumine mvula anyika eeyo njookakonya bantu bako.

37«Lino ciindi nokusika nzala mucisi, naa cuumo naa cibabule naa cikwaalala naa cikwikwi naa mpaso naa basinkilizigwa abasinkondonyina muminzi yabo imwi, naaba mapenzi aali buti naaba malwazi,

38uswiilile kukomba kwabo. Alimwi naa kuti bamwi bantu bako Baisilayeli bausa amoyo woonse cakulila, bamana banyamuna maboko aabo mukukomba muno muƊanda ya Leza,

39uswiilile kuzwa kujulu nkobede kukomba kwabo. Ubalekelele akucitila omwe-omwe wabo bweelede. Yebo olikke nduwe uuzi moyo wamuntu.

40Kutegwa bantu bako kabakuswiilila ciindi coonse ncobakkede munyika eeyi njookapa basikale besu.

41«Kwaamba zyamuzwamasi uutali umwi wabantu bako Baisilayeli, wazwida kulaale kuzookukomba,

42nkaambo masimpe bantu bayoomvwa zyazina lyako pati ajanza lyako lyanguzu litandabede, akuzookukomba muno muƊanda, uswiilile kuzwa kujulu, alimwi umucitile eeco ncaakukumbila, kutegwa boonse bazwamasi bakuzibe akukulemeka mbubonya mbuli bukulemeka bantu bako.

43Alimwi bayooziba kuti Ɗanda eeyi njindakuyakila iiitwa zina lyako mbusena mboelede kukombelwa.

44«Ciindi noambila bantu bako kuti baye bakalwane basinkondonyina, kuti naa bakomba kuli nduwe kabalangide kumunzi mupati ooyu ngookasala, akuƊanda eeyi njindakuyakila,

45uswiilile kuzwa kujulu akubazundya.

46«Ciindi bantu bako nobakubisizya nkaambo taakwe uutabisyi, kwamana mukunyema kwako wabaaba mubuzike kuli basinkondonyina nokulampa nokufwiimpa buti,

47kwamana beempa munyika oomo mobabede, akuti twakabisya, twakacita citaluleme, twakalubizya, uswiilile kukomba kwabantu bako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

48Lino kuti naa beempa ncobeni amyoyo alimwi amyuuya yabo munyika yabasinkondonyina eeyo, akukomba kulinduwe kabalangide kunyika eeyi njookapa basikale babo amunzi ooyu ngookasala akuƊanda yako eeyi njindakuyakila,

49uswiilile kuzwa kujulu nkobede, ubacitile ncobalomba.

50Ubalekelele zinyonyoono azibi zyoonse nzyobakakucitila, ucite kuti basinkondonyina kababeengelela.

51Aaba mbabantu bako ncobeni mbookagwisya mu Ijipiti, nyika yalunya.

52«Lino O Mwami Leza, akaka kolanga bantu bako Baisilayeli amwami wabo, umvwe kukomba kwabo lyoonse nibakukumbila kuti ubagwasye.

53Wakabanomona kuzwa mukati kabantu boonse kuti babe bako-bako, mbubonya mbuli mbookabaambila kwiindila mumubelesi wako Mozesi, ciindi nookagwisya basikale besu mu Ijipiti.»

54Lino Solomoni naakamana kukomba ku Mwami Leza, wakaima kumbele lyacipaililo ooko nkwaakavunteme kanyamwide maboko mujulu.

55Wakapozomoka waleleka bantu boonse bakabungene aawo. Wakati,

56«Aalumbwe Mwami Leza ooyo wakapa luumuno kubantu bakwe mbubonya mbuli mbwaakasyomezya kuti uyoobacitila. Walo wakabamba zyoonse zisyomezyo nzyaakapa kwiindila muli Mozesi mubelesi wakwe.

57Mwami Leza abe andiswe mbubonya mbuli mbwaakali aabasikale besu. Mwami atatusiyi nikuba kutufutatila.

58Leza acite kuti tube bantu balibombya kulinguwe, kuti lyoonse katweenda munzila zyakwe akubamba milawo, amalailile aakwe, ngaakapa basikale besu.

59Aboobo ndakumbila kuti O Mwami Leza wesu koyeeya kukomba kwangu ooku lyoonse kuti lyoonse kobapa nzobabula buzuba abuzuba,

60kutegwa misyobo yoonse yamunyika izibisye kuti Mwami Leza alikke ngo Mwami, taakwe uumbi pe.

61Ncenciceeco anywebo myoyo yanu mwiipe ku Mwami Leza wesu mukutobela malailile aakwe akuswiilila milawo yakwe mbuli mbomucita sunu.»

Kupegwa kwaƊanda ya Leza

(2 Makani 7.4-10)

62Lino mwami Solomoni abantu bakali ooko bakapa zipaizyo ku Mwami Leza.

63Wakapa cipaizyo calumvwano cabasune bali zyuulu zili makumi obilo azibili, mbelele ampongo zili zyuulu zili mwaanda amakumi obilo. Mbombuboobu Mwami Solomoni abantu boonse mbubakapa Ɗanda eeyo ku Mwami Leza.

64Mubuzuba oobo mbubonya Solomoni wakasalazya bbuwa lyakali kumbele lyaƊanda ya Leza. Aawo wakapa cipaizyo cakutenta azituuzyo zyamaila, alimwi

© 1996, Bible Society of Zambia.

amafuta aacipaizyo calumvwano nkaambo kakuti cipaililo ca mukuba eeco cakali cisyoonto kupaizizya zintu eezi zyoonse.

65Lino mbombuboobu Solomoni mbwaakasekelela pobwe a Baisilayeli boonse ciindi eeco. Kwakali bantu banji-banji bamwi bakazwida kumweenya wa Hamati mane kuyoosika kumulonga wa Ijipiti. Bakalya pobwe eeli kumbele lya Mwami Leza wesu kwamazuba aali ciloba.

66Nkabela mubuzuba bwalusele mwami Solomoni wakalayana abantu, abalo bakamuleleka bamane bainka kuminzi kabatangede akaambo kazintu zibotu Mwami Leza nzyaakacitila Devedi mubelesi wakwe abantu bakwe Baisilayeli.

1 Bami 9

Mwami Leza mbwaakalibonya kuli Solomoni alimwi

(2 Makani 7.11-22)

1Lino mwami Solomoni naakamana kuyaka Ɲanda ya Mwami Leza ayakwe, azimwi zyoonse nzyaakali kuyanda kucita.

2Mwami Leza wakalibonya lwabili kuli nguwe mbubonya mbuli mbwaakalibonyezezye ku Gibiyoni.

3Mwami Leza wakati kuli nguwe, «Ndakakumvwa kukomba kwako. Alimwi ndakasalazya Ɲanda yangu eeyi njookayaka akaambo kazina lyangu mukuti nkekombelwa mumo. Ndinooilanga akwiikwabilila lyoonse.

4Aboobo, kuti naa kondibelekela amoyo omwe mbuli uso Devedi, akucita nzendikulailila, kutobela milawo amalailile aangu,

5ndiyoositikizya cisyomezyo ncindakapangana a Devedi nindakamwaambila kuti mwanaakwe nguunoolela Baisilayeli lyoonse.

6Pele kuti yebo nobaba bana bako mukandisiye, akutatobela milawo amalailile ngindakupa, mukukomba baleza bambi,

7ndiyoogwisya Baisilayeli kuzwa munyika yangu eeyo njindakapede. Alimwi ndiyoosiya Ɲanda yangu eeyi njindakasalazya akaambo kazina lyangu kuti nkekombelwa mumo. Nkabela Baisilayeli bayooba kasimi acisesyo kuli bamasi.

8Nikuba kuti Ɲanda eeyi nimbotu, yeebeka, boonse bayooinda mpawo bayoogambwa akuti maawe yanyonyooka, ino ‹Nkaambo nzi Mwami Leza naakacita boobu kunyika akuƝanda eeyi?›

9Pele bamwi bayooingula kuti, ‹Nkaambo kakuti bakasiya Mwami Leza wabo ooyo wakagwisya basikale babo munyika ya Ijipiti, bakakomba baleza bambi akubamanina milimo. Ncenciceeco Mwami Leza ncaacitila zeezi.› »

Cizuminano ca Solomoni a Hilamu

(2 Makani 8.1-2)

10Solomoni cakamutolela myaka iili makumi obilo kuyaka Ɲanda ya Leza ayakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Kwamana mwami wa Taya nguwakamupa zisamu zyamulombe, mapulanga angolida yoonse njaakali kuyanda mumulimo ooyu. Mwami Solomoni wakapa Hilamu minzi iili makumi obilo yamucisi ca Galilii.

12Pele Hilamu naakainka kuyooibona minzi eeyi, tiiyakamubotela pe.

13Aboobo wakaambila Solomoni kuti, «Eeyi njeminzi njookandipa mukwesu!» Ncenciceeco busena asunu ncobwiitwa kuti Kabulu.

14Ooyu Hilamu nguwakatumizizye mwami Solomoni ngolida iilema matalenta aali mwaanda amakumi obilo.

Aimwi milimo ya Solomoni
(2 Makani 8.3-18)

15Nzeezi zyakacita mwami Solomoni, wakabelesya basicibbalo kuyaka Ŋanda ya Mwami Leza ayakwe, wakayaka cikwabilizyo abwaanda bwa Jelusalemu akuyakulula minzi ya Hazoo, Megido awa Geza.

16Mwami wa Ijipiti wakatolede munzi wa Geza wuutenta. Wakajaya Bakenani bakali kukkala mumo, amane wakuupa kumwanaakwe naakakwatwa kuli Solomoni.

17Eelyo Solomoni wakuuyakulula munzi ooyo. Alimwi mwami Solomoni wakayakulula minzi ya Betiholoni kunselelo,

18Baalati, a Tadimoo munkanda mucisi ca Juda.

19Muminzi eeyo mwaakali kubikka zyakulya, nkalaki, mabbiza, anzyaakali kuyanda kuyasya mu Jelusalemu, mu Lebanoni amuzisi zyoonse nzyaakali kweendelezya.

20Lino bantu aabo bakasyeede: Baamoli, Bahiti, Bapelezi, Bahivi a Bajebusi. Bantu boonse aaba tiibakali Baisilayeli pe.

21Ncecaamba kuti mbalunyungu lwabaabo bakasyaala batakanyonyoonwa a Baisilayeli, Solomoni wakababelesya mucibbalo, mbubonya mbuli mbobali sunu.

22Pele Solomoni taakwe naakali kucita Baisilayeli buzike, balo mbibakali basilumamba, balupati-pati, beendelezi batukamu twabasilumamba, basilutwe bankalaki abatanti bazyo.

23Alimwi kwakali balangi bamilimo bali myaanda yosanwe amakumi osanwe aabo bakali kweendelezya bantu bazibbalo.

24Ciindi mwanaa Falo naakalonga kuzwa kumunzi wa Devedi kuya kuŊanda eeyo Solomoni njaakamuyakila, wakayaka zikwabilizyo zyayo.

25Mumwaka omwe Solomoni wakali kupa zipaizyo zyakutenta azyalumvwano akuumpa tununkilizyo acipaililo eeco ncaakayaka ku Mwami Leza kwaziindi zyotatwe mukuzuzikizya cikonke.

26Alimwi mwami Solomoni wakapanga mato aankondo ku Eziyongeba, munsi-munsi aku Elati mu Edomu ankomwe yalwizi lusalala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Nkabela Hilamu wakatuma bantu bakwe bacibwene kweendela mulwizi, wakabatuma kuti bakagwasyanye abantu ba Solomoni.

28Bakeenda amato kuya ku Offi, nkabela bakaakuletela mwami Solomoni ngolida iilema matalenta aali myaanda yone amakumi obilo.

1 Bami 10

Kuswaya kwamwami mukaintu waku Syeba

(2 Makani 9.1-12)

1Lino mwami mukaintu waku Syeba naakamvwa mpuwo ya Solomoni, ambwaakadumya zina lya Mwami Leza wakeenda kuya ku Jelusalemu kuti akamusunke amibuzyo miyumu.

2Wakainka kasindikilwa ababelesi banji-banji, bakali kweenda ankamela zyakayumwide tununkilizyo, amabwe mayandisi alimwi angolida zinji. Nibakaswaangana a Solomoni mwami mukaintu ooyo wakabuzya Solomoni mibuzyo yoonse yakali kumoyo.

3Solomoni wakaingula mibuzyo eeyo yoonse kunyina wakamuyumina pe.

4Mwami mukaintu waku Syeba ooyo wakalamwa kuti Solomoni mmusongo, alimwi wakabona aŋanda yakwe eeyo njaakayaka,

5zyakulya zyakwe azyabalupati-pati bakwe, basyaaŋandu mumajansi aabo, basikupa zyakunywa azipaizyo zyakutenta ambwaakayaka Ɔanda ya Mwami Leza wakakankamana.

6Nkabela wakati ku mwami Solomoni, «Zintu nzindakamvwa nkecili mucisi cangu zyanduwe abusongo bwako nzyakasimpe!

7Pele tiindakasyoma kusikila nindalibonena ndemwini. Ndakamvwide kuce buyo, kwaamba zyabusongo bwako, abuvubi bwako zyainda mbundakamvwide.

8Ncobeni balaacoolwe bantu ababelesi bako aabo bakkala kumbele lyako lyoonse akumvwa zyabusongo bwako.

9Aalumbwe Mwami Leza wako! Walo wakabotelwa kuti akubikke mubulelo bwa Isilayeli. Wakakubikka mubwami akaambo kaluyando lwa Leza lutamani ku Baisilayeli. Wakakubikka mubwami kuti ulele Baisilayeli bweelede mubululami.»

10Mpoonya mwami mukaintu waku Syeba wakapa Solomoni ngolida iilema matalenta aali mwaanda amakumi obilo. Wakamupa tununkilizyo tunji amabwe mayandisi Solomoni taakwe naakatambula limbi tununkilizyo tunji tuli mbuli twakamupa mwami mukaintu waku Syeba.

11Mato aa Hilamu akaleta ngolida kuzwa ku Offi, kuzwida nkukonya ooko bakaleta zisamu zyaalumagi zinji amabwe meebesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Solomoni wakabelesya zisamu eezi mukuyasya zicinda zyaƆanda ya Leza ayakwe, akubeza tuntimbwa atulumbu twabaimbi. Taakwe limbi lyakaletedwe nikuba kubona zisamu zinji zili boobu.

13Awalo Solomoni wakapa mwami mukaintu waku Syeba zyoonse nzyaakakumbila, kuleka eezyo zyakali kupegwa kubeenzu lyoonse kwiindila mucilengwa cabo. Mpoonya mukaintu ooyo ababelesi bakwe bakabweeda ku Syeba.

Zyabuvubi bwa Solomoni
(2 Makani 9.13-29)

14Mwaka amwaka mwami Solomoni wakali kutambula ngolida iilema matalenta aali myaanda iili cisambomwe amakumi aali cisambomwe acisambomwe.

15Kutabalilizya ayamitelo yabasimakwebo abamami ba Baalabu abeendelezi banyika.

16Mwami Solomoni wakapanga ntobo mpati zili myaanda yobilo, nkabela imwi aimwi yakali yangolida iifulidwe. Ntobo yomwe-yomwe yakafulwa angolida iilema mabeka aali makumi obilo acisambomwe.

17Alimwi wakapanga azimbi ntobo nsyoonto zili myaanda yotatwe, imwi aimwi yakali kulema mabeka aangolida aali otatwe. Zyoonse eezi wakazibikka kuŋanda yakwe yakali kugundu lya Lebanoni.

18Alimwi wakapanga acuuno cabwami cipati cameja aabazovu ncaakasyingulula angolida iini-ini.

19Kwakali malyatilo aali cisambomwe kuyoosika aakkalilwa eeni. Ciyaamino cakalivungumene. Kumabazu aaco kwakali cikozyano casyuumbwa omwe-omwe.

20Mumabazu aamalyatilo kwakali basyuumbwa bobilo-bobilo, antoomwe bakali kkumi ababili. Taakwe umwi mwami wakajisi cuuno cili mbuli ceeci pe.

21Nkomeki zyoonse zya Solomoni zyakali zyangolida, azibelesyo zyamu; nanda yakugundu lya Lebanoni zyakali zyangolida iini-ini. Taakwe nsiliva yakali kubelesegwa mumazuba aa Solomoni, nkaambo nsiliva tiiyakali kulemekwa.

22Mwami wakalijisi bantu beenzya mato aamakwebo, aabo bakali kweenda abantu ba Hilamu. Lyoonse kwainda myaka yotatwe akali kunga aletelela ngolida, nsiliva, meja aabazovu, bapombo abasokwe.

23Mwami Solomoni wakali muvubi alimwi musongo kwiinda bami boonse baanyika,

24nkabela bantu bamanyika oonse bakali kuunka kulinguwe kuyoomvwa zyabusongo Leza mbwaakamupede.

25Mwaka amwaka bakali kuzoomubona bakali kuletelezya azipego, zyansiliva, ngolida, majansi, zilwanyo, tununkilizyo, mabbiza amamyuulu.

26Solomoni wakajana nkalaki zyakali myaanda iili kkumi azine, amabbiza aali zyuulu zili kkumi azibili, aakali muminzi mwakali kuyobwedwa nkalaki zimwi zyakali aanguwe mu Jelusalemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Mumazuba aayo Solomoni naakali kulela, nsiliva cakali cintu buyo mu Jelusalemu,
yakali mbuli mabwe kuvula, milombe yakali minji mbuli mikuyu mugundu.

28Mabbiza aakwe wakali kwaajana ku Ijipiti aku Kuwe. Basambazi bakali kuula
kuzwa ku Kuwe.

29Nkalaki zyaku Ijipiti bakali kuzyuula masyekeli aansiliva aali myaanda iili
cisambomwe, bbiza lyakali kuulwa aali mwaanda amakumi osanwe. Nkabela
basambazi ba Solomoni bakaauzya kubami ba Bahiti aba Baalamu.

1 Bami 11

Solomoni mbwaakaleka nzila ya Leza

1Solomoni wakali muntu uuyandisya bakaintu bazwamasi. Kunze amwanaa Falo
wakakwata Bahiti, Bamowabu, Baamoni, Baedomu, a Basidoni.

2Wakakwata bakaintu aaba nikuba kuti Mwami Leza wakalaililide Baisilayeli kuti
mutanookwatani ambabo, nkaambo ciyoomucita kuti mukombe baleza bambi. Nikuba
boobo Solomoni wakacili kubayanda.

3Nkabela Solomoni wakakwete bakaintu baciinga cabwami bali myaanda iili ciloba,
abamwanakasuwa bali myaanda yotatwe. Aaba bakaintu mbabakacita kuti Solomoni
asiye nzila ya Leza.

4Lino Solomoni mbwaakali kuya bucembaala bakaintu aaba bakacita kuti akombe
baleza bambi. Taakwe naakacili kusyomeka ku Mwami Leza wakwe mbuli bwakali
Devedi wisi.

5Wakakomba Asyitaloti leza mukaintu wa Basidoni a Moleki leza wa Baamoni
uusesemya.

6Solomoni wakabisizya Mwami Leza, alimwi taakali kutobela Mwami Leza mbuli
bwakali kucita Devedi wisi.

7Lino acilundu cili kujwe aamunzi wa Jelusalemu wakayaka busena bwakukombela
Kemosyi leza uusesemya wa Bamowabu, alimwi wakayaka abusena bwakukombela
Moleki leza uusesemya wa Baamoni.

8Kwamana wakayakila bakaintu bakwe bamasi masena aakukombela, balo bakali
kutenta tununkilizyo akupa zipaizyo zyakutenta kuli baleza babo.

9Mwami Leza wakanyemena Solomoni akaambo kakuti wakasiya nzila ya Mwami
Leza wa Isilayeli ooyo wakalibonya kulinguwe ziindi zyobilo.

10Nikuba kuti Mwami Leza wakali mukasizye kutobela baleza bambi, walo
taakaccilila kulailila kwakwe.

11Mwami Leza wakati kulinguwe, «Akaambo kakuti yebo omwini watyola
cizuminano amalailile ngindakwaambila kuti waabambe alimwi ndakakwaambila,
kuti otaabamba nzookunyanga bwami akubupa kuluumwi wababetesi bako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Nikuba boobo, akaambo ka Devedi uso eeci nsikoocicita yebo nocipona pe,
ndiyoocicita ciindi kwaakulela mwanaako,

13pele nsikooyoomunyanga bulelo boonse, ndiyoomusiila buyo musyobo omwe
akaambo kamubelesi wangu Devedi alimwi akaambo ka Jelusalemu, munzi ooyo
ngwindakalisalila.»

Basinkondonyina Solomoni

14Lino Mwami Leza wakacita Hadadi, waciinga cabwami bwa Edomu kuti abukile
Solomoni.

15Kusaanguna Devedi naakali kulwana Baedomu, Jowabu silutwe wabasilumamba
wakainka kuyoozikka Baisilayeli bakajaidwe, amane wakajaya baalumi boonse baku
Edomu.

16Jowabu abasilumamba bakwe bakakkala ooko kwamyezi iili cisambomwe.

17Ciindi eeco Hadadi wakacili mulombe, wakatijila ku Ijipiti a Baedomu bamwi
bakali balupati-pati mubwami bwawisi.

18Bakazwida ku Midiyani, bagama ku Palani ooko nkobakaakutolelezya baalumi
bamwi kuli Falo mwami wa Ijipiti. Falo wakapa Hadadi nyika yakukkala, ŋanda
acakulya.

19Falo wakayandisisya Hadadi cakuti wakamupa mulamwaakwe mukaintu Tapenesi
kuti akwate.

20Mukaintu ooyo wakazyala mwana mulombe. Wakamuulika kuti Genubati. Mwana
ooyu wakalelwa abanyina muŋanda yabwami ya Falo, ooko Genubati nkwaakali
kukkala antoomwe abana ba Falo.

21Pele Hadadi naakamvwa makani aakuti Devedi wakafwa, alimwi akuti Jowabu ooyo
wakali mupati wabasilumamba, awalo wakafwa, Hadadi wakaambila mwami kuti,
«Ndikumbila kuti ndibweede ono kucisi cokwesu.»

22Lino mwami wakabuzya kuti, «Ino wabula nzi? Nkaambo nzi ncoyanda kubweeda
kucisi cokwanu?» Hadadi wakati, «Peepe, taakwe. Ndizumizya ndibweede.» Eelyo
wakabweeda kucisi cokwabo.

23Alimwi Leza wakacita kuti awalo Lezoni mwana wa Eliyada abukile Solomoni.
Lezoni wakali muntu wakatija kuzwa kuli simalelo wakwe, mwami Hadadeza waku
Zoba,

24akuyooba musololi wazigwebenga. Eeci cakacitika ciindi Devedi naakanyonyoona
mpi yaku Zoba. Zigwebenga eezi zyakaya ku Damasikasi nkuzyakaakukkala.
Zyakaakucita Lezoni kuti abe mwami wazyo ooko.

25Lezoni wakali sinkondonyina Solomoni mubuumi bwakwe boonse, mbubwakali
kucita Hadadi. Lezoni wakalela mu Siliya kabatalangani kabotu a Baisilayeli.

Cisyomezyo ca Leza kuli Jelobowamu

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Awalo Jelobowamu mwanaa Nebati wakali umwi wabalupati-pati wakabukila Solomoni. Jelobowamu wakali Muefulemu uuzwa ku Zeleda. Banyina bakali bamukamufu Zeluwa.

27Mboobu mbwaakabukila mwami. Solomoni wakali kuyaka cikwabilizyo kulubazu lwakujwe lwa Jelusalemu alimwi akuyakulula bwaanda bwamunzi.

28Jelobowamu wakali mwaalumi singuzu, nkabela Solomoni naakabona kuti muntu wamulimo, wakamubikka kuba mulangi wabasicibbalo mucisi cabana ba Josefa.

29Lino buzuba bumwi Jelobowamu naakali kuzwida ku Jelusalemu wakaswaanywa amusinsimi Ahija kazwida ku Syilo, bakaswaangana bobilo. Ahija wakasamide jansi pya.

30Nkabela wakalisamununa, walidelaula muzibeela zili kkumi azibili,

31mpoonya wakati kuli Jelobowamu, «Kotola zibeela eezi zili kkumi zibe zyako, nkaambo Mwami Leza wa Isilayeli waamba kuti, ‹Solomoni ndiyoomunyanga bwami, nkabela yebo ndiyookupa misyobo iili kkumi.

32Solomoni ndiyoomusiila buyo musyobo omwe akaambo kamubelesi wangu Devedi alimwi akaambo ka Jelusalemu munzi ooyo ngwindakalisalila.

33Ndiyoocita oobo nkaambo kakuti Solomoni wakandikaka, wakatalika kukomba Asyitaloti leza mukaintu wa Basidoni, Kemosyi leza wa Bamowabu, alimwi a Moleki leza wa Baamoni. Solomoni tacinditobeli, nikuba kucita zeezyo nzindibotela. Tabambi milawo amalailile aangu mbuli bwakali kucita Devedi, wisi.

34Pele Solomoni nsikooyoomunyanga bwami muciindi coonse cabuumi bwakwe, akaambo kamubelesi wangu Devedi ooyo ngwendakasala, walo wakali kuswiilila akubamba milawo amalailile aangu.

35Ndiyoonyanga mwanaakwe bwami akuyookupa misyobo iili kkumi.

36Mwanaa Solomoni ndiyoomupa buyo musyobo omwe kutegwa lyoonse kandijisi umwi wabana bamubelesi wangu Devedi unoolela mu Jelusalemu, munzi ooyo ngwendakasala kuti bube busena bwakundikombela.

37Yebo lwako Jelobowamu, ndiyookucita kuti ukabe mwami wa Isilayeli, nkabela uyoolela cisi coonse mboyanda.

38Kuti naa ukandiswiilile amoyo omwe akutobela malailile amilawo yangu, mbubonya mbuli bwakali kucita mubelesi wangu Devedi, ndiyooba aanduwe lyoonse. Cibeela ca Isilayeli ndiyoocipa kulinduwe, alimwi balunyungu lwako mbabanoolela mbuli mbundakacita kuli Devedi.

39Pele akaambo kacibi ca Solomoni, njoobombya balunyungu lwa Devedi, pele kutali akutamani pe.› »

40Nkaako Solomoni wakasola kujaya Jelobowamu, pele Jelobowamu wakatijila kumwami Syisyaki waku Ijipiti, nkwaakaakukkala mane kusikila lufu lwa Solomoni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lufu lwa Solomoni
(2 Makani 9.29-31)

41Lino zyoonse eezyo nzyaakacita Solomoni, zyamulimo azyabusongo bwakwe, zililembedwe mubbuku lyamilimo ya Solomoni.

42Wakali mwami mu Jelusalemu kalela Baisilayeli boonse kwamyaka iili makumi one.

43Wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi, wisi, eelyo mwanaakwe Lehobowamu nguwakalela mubusena bwakwe.

1 Bami 12

Misyobo yakunyika mbuyakazanga
(2 Makani 10.1-19)

1Lehobowamu wakainka ku Syekemu ooko Baisilayeli nkobakabungene kuti bamunjizye mubwami.

2Lino Jelobowamu mwanaa Nebati naakamvwa boobo, ciindi eeci wakacili mu Ijipiti nkwaakatijilide kuzwa kumwami Solomoni, wakaboola kuzwa ku Ijipiti.

3Baisilayeli mbibakamutumina kuti aboole, nkabela boonse bakainka ku mwami Lehobowamu akuyooti kulinguwe,

4«Solomoni uso wakali kutulela calunya alimwi wakali kutuminya kapati, yebo tulemunune notutibe bantu bako.»

5Lehobowamu wakabaingula kuti, «Mukaboole kwainda mazuba otatwe, nenzoomwiingula.» Aboobo bantu bakainka.

6Mpoonya Lehobowamu wakabuzya-buzya bamanene aabo bakali kulailila Solomoni wisi, wakababuzya kuti, «Ino inga mwandilailila kuti nzoobaambile buti bantu aaba?»

7Balo bakamwiingula kuti, «Kuti naa koyanda kuba mubelesi mubotu uleelede kuti ukabaingule kabotu akubazumizya ncobakumbila, ndendilyo nibayookubelekela kabotu akukuswiilila lyoonse.»

8Pele Lehobowamu taakwe naakaaswiilila malailile aabo pe, amane wakaya kuli bamusela wakwe, mbaakakomena limwi, waakubabuzya kuti,

9«Ino nywebo inga mwandilailila kuti, nkati nzi kubantu aaba bandikumbila kuti ndibaubauzizye mikuli yabo?»

10Eelyo balo bakati, «Mboobu mbotikabaambile, ‹Imebo katengeza kangu nkapati kwiinda cibuno cataata.›

11Nkokuti naa mikuli yataata yakali kumulemena yangu iyoomuminya. Taata wakali kumuumya miluso, pele mebo noomukwabbaula zimboko.»

12Lino nikwakainda mazuba otatwe, Jelobowamu a Baisilayeli bakapilukila kumwami Lehobowamu mbubonya mbuli mbwaakabaambilide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Pele walo wakazoobaingula cabukali. Taakwe naakatobela malailile aakamupa bamanene pe.

14Wakabaambila zyakamulailila bamusela wakwe zyakuti, «Kuti naa mukuli wataata wakamulemena, wangu uyoomuminya. Taata wakali kumuumya miluso pele mebo ndiyoomukwabbauzya zimboko!“

15Kukaka ooku nkwaakacita kwakalibambidwe a Leza, mukuzuzikizya nzyaakaambide kuli Jelobowamu kwiindila muli Ahija musinsimi Musyilo.

16Bantu nibakabona kuti mwami tabaswiilili bakapozomoka bati, «Tujisi lubazu nzi muli Devedi? Tujisi caabilo nzi mumwanaa Jese? Amubweede kumaanda aanu no Baisilayeli! Ayebo ociinga ca Devedi libonene!» Mbombuboobu Baisilayeli mbubakazanga.

17Pele kwaamba zya Baisilayeli bakali kukkala kuminzi yaku Juda, Lehobowamu wakabalela.

18Mpawo mwami Lehobowamu wakatuma Adonilamu ooyo wakali kubelesya basicibbalo, pele Baisilayeli bakamuuma mabwe wafwa. Eeci nicakacitika, Lehobowamu wakafwambaana kunjila munkalaki yakwe akutijila ku Jelusalemu.

19Mbombuboobu Baisilayeli mbubakazangila ciinga ca Devedi kusikila sunu.

20Ciindi Baisilayeli nibakamvwa kuti Jelobowamu wakapiluka kuzwa ku Ijipiti, bakamutamba kuti aboole kumuswaangano ngobakacitide, eelyo bakazoomupa bwami bwa Isilayeli yoonse. Bamusyobo wa Juda buyo mbabakasyaala kabalelwa aciinga ca Devedi.

Businsimi bwa Syemaiya
(2 Makani 11.1-4)

21Lehobowamu naakasika mu Jelusalemu, wakaita bantu bali zyuulu zili mwaanda amakumi aali lusele akusala baalumi kuzwa kumisyobo ya Juda a Benjamini kuti bainke akuyoolwana Baisilayeli, kuti baboozye bwami bwa Lehobowamu mwanaa Solomoni.

22Pele Mwami Leza wakaambila Syemaiya musinsimi

23kuti ainke kuyooambila Lehobowamu mwanaa Solomoni mwami wa Juda, abamisyobo yoonse ya Juda a Benjamini kuti,

24«Mwami Leza waamba kuti, ‹Mutalwani banabokwanu Baisilayeli pe, amupilukile kumaanda aanu nyoonse, nkaambo ndime ndakacicita eeci.› » Nkaako bakaswiilila malailile aa Mwami Leza. Boonse bakapiluka kumaanda aabo mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakabalailila.

Jelobowamu mbwaakafutatila Leza

25Lino Jelobowamu mwami wa Isilayeli wakakwabilila munzi wa Syekemu uuli munyika yatulundu-lundu ya Efulemu, wakkala nkuko. Kuzwa kooko wakainka waakuyakulula Penuweli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Jelobowamu wakayeeya kuti, «Bwami inga bulaba nibupilukila kuciinga ca Devedi.

27Kuti bantu aaba kabacuunka ku Jelusalemu kuyoopa zipaizyo kuƁanda ya Mwami Leza, balaba nobasandukila kuli Lehobowamu mwami wa Juda, bazoondijaya akulelwa a Lehobowamu alimwi.»

28Lino naakaciyeeya eeci, wakabumba boombe bangolida bobilo, eelyo wakaambila bantu bakwe kuti, «Nobantu ba Isilayeli, caindilila kuya ku Jelusalemu kuyookomba, amubone mbaaba baleza banu aabo bakamuleta kuzwa mu Ijipiti!»

29Umwi waboombe aabo wakamubikka ku Beteli umwi ku Dani.

30Lino eeci cakaba cinyonyoono, bantu bakali kuunka mane ku Dani kuyookomba moombe wakali kooko.

31Alimwi Jelobowamu wakayaka twaanda atala azilundu akucita masala-sala bapaizi nobatali Balevi.

32Jelobowamu wakatalika pobwe lyakukomba mubuzuba bwakkumi aasanu mumwezi walusele mbubonya mbuli bwakali kucitwa ku Juda. Wakali kupa zipaizyo mu Beteli kupaizizya boombe bangolida aabo mbaakabumba. Alimwi wakanjizya abapaizi bamalende ku Beteli.

33Mubuzuba bwakkumi aasanu mumwezi walusele, uuli ngomwezi ngwaakalisalila, wakali kuunka ku Beteli kuyoopaizya acipaililo ncaakaya.

1 Bami 13

Bukombi bwaku Beteli mbubwakasinganyizigwa

1Lino Mwami Leza wakalailila umwi musinsimi uuzwa ku Juda kuti ainke ku Beteli. Wakasika ooko ciindi Jelobowamu ncaakaimvwi kucipaililo kuti ape cipaizyo.

2Lino mukucita ncaakalaililwa a Leza musinsimi ooyo wakasinganya cipaililo akuti, «Yebo ocipaililo, ocipaililo, mboobu mbwaaamba Mwami Leza, ‹Mwana mulombe wazina lya Josiya, uyoozyalwa muciinga ca Devedi. Nkabela alinduwe mpayoopaizizya bapaizi bapaizya alinduwe, alimwi alinduwe mpayootentela mafuwa aabo.› »

3Mubuzuba mbubonya oobo musinsimi wakapa citondezyo wati, «Cipaililo eeci cilaanduka eelyo itwe lilimpawo lilamwaika. Ndendilyo yebo Jelobowamu notikazibe kuti Mwami Leza nguuamba kwiindila mulindime.»

4Lino mwami Jelobowamu naakamvwa oobu, wakatondeka muntu ooyo akwaamba kuti, «Amumujate!» Mpoonya aawo kuboko kwamwami kwakalandabalila limwi, taakacili kukonzya kukuvunga alimwi pe.

5Acalo cipaililo cakaanduka, itwe lyakamwaika, mbubonya bwakaamba musinsimi muzina lya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mwami Jelobowamu wakaambila musinsimi kuti, «Akaka, ndikombela ku Mwami Leza wako, umukumbile kuti aponye kuboko kwangu!» Mpawo musinsimi wakamukombela kuli Leza, mpoonya kuboko kwamwami kwakapona.

7Eelyo mwami wakaambila musinsimi kuti, «Atuunke kuŋanda yangu ukalye. Ndiyookupa cipo akaambo kaceeci ncoondicitila.»

8Pele musinsimi wakaingula kuti, «Nikuba kuti wandipa cisela calubono lwako loonse, nsikonzyi kuunka anduwe pe. Nsikonzyi kulya nikuba kunywa maanzi kuno.

9Mwami Leza wandilailila kuti nsyeelede kulya nikuba kunywa cintu pe, alimwi nsyeelede kupiluka anzila eeyo njindakaleta.“

10Aboobo taakwe naakainda nzila eeyo njaakaleta, wakatola nzila iimbi.

Mudaala musinsimi waku Beteli

11Ciindi eeco kwakali mudaala musinsimi wakali kukkala mu Beteli. Bana bakwe bakamwaambila eezyo zintu nzyaakacita musinsimi uuzwa ku Juda ambuli mbwaakaambila mwami Jelobowamu.

12Eelyo wisi wakababuzya kuti, «Ino watozya nzila iili?» Bakamutondezya nzila eeyo,

13mpoonya wakabaambila kuti bamubambile mbongolo yakwe kutegwa atante. Bakamubambila, eelyo wakatanta

14akutobela nzila eeyo, katobela musinsimi ooyo waku Juda. Wakaakumujana ulikke mucisiko camubanga. Mpawo wakamubuzya kuti, «Sena ndonduwe musinsimi uuzwa ku Juda?» Walo wakaingula kuti, «Iiyi, ndime.»

15Eelyo wakati, «Atweende kuŋanda ukalye.»

16Pele musinsimi waku Juda wakati, «Peepe, nsiyandi kuunka kuŋanda yako nikuba kulya naa kunywa maanzi kuno pe,

17nkaambo Mwami Leza wakandilailila kuti nsyeelede kulya nikuba kunywa cintu cimwi pe, alimwi nsyeelede kuti nditole njiyonya nzila njindeza aayo okuno ndabweeda kumunzi.»

18Lino ooyo mudaala musinsimi waku Beteli wakati kulinguwe, «Amebo mbubonya ndili musinsimi uuli mbuli nduwe, nkabela Mwami Leza wandaambila kwiindila mumungelo kuti ndizookutole kuŋanda yangu kuti ukalye akunywa maanzi.» Kwalo wakali kumuunina buyo.

19Eelyo musinsimi uuzwa ku Juda wakainka anguwe kuŋanda yakwe waakulya akunywa.

20Lino nibakacili kulya majwi aa Mwami Leza akasikila ku mudaala musinsimi ooyo

© 1996, Bible Society of Zambia.

21wakaamba cakupozomoka kumusinsimi uuzwa ku Juda wakati, «Mwami Leza waamba kuti akaambo kakuti taakwe noondiswiilila, akutobela malailile ngindakakupa nde Mwami Leza wako,

22pele wapiluka akuzoolya zilyo mubusena mbookaambilwa kuti toelede kulida naa kunywida muno, uyoojaigwa, nkabela mubili wako tuukooyoozikkilwa kuzyuumbwe zyabasikale bako pe.»

23Lino nibakamana kulya, ooyo mudaala musinsimi wakabambila musinsimi uuzwa ku Juda mbongolo yakwe, aawo walo wakatanta akuunka.

24Pele kaceenda, kwakasika syuumbwa wakamujata wamujaya wawida ansi. Mbongolo yakwe asyuumbwa ooyo zyakaliimvwi kumbali aamutumba wakwe.

25Bamwi bantu bakainda aawo akubona muntumba munzila asyuumbwa kaimvwi aafwiifwi anguwe. Bakaya mumunzi wa Beteli akwaamba ncobakabona.

26Nkabela ooyo mudaala musinsimi naakaamvwa makani aayo wakaamba kuti, «Oyo ngonguwe musinsimi watakaswiilila malailile aa Leza. Mwami Leza nguwatuma syuumbwa kuti amulume akumujaya, mbubonya mbuli mbwaakacenjezezye.»

27Eelyo wakaambila bana bakwe kuti bamubambile mbongolo yakwe, eelyo bakamubambila,

28nkabela wakeenda, wakaakujana mutumba wamusinsimi ulilede munzila ayalo mbongolo asyuumbwa kaziimvwi munsi aanguwo. Syuumbwa ooyo taakalya mutumba nikuba kujata mbongolo pe.

29Mpawo ooyo musinsimi wakabweza mutumba akuubikka ambongolo yakwe, wakuutola ku Beteli nkwaakazoomuzikka akumulila.

30Wakuuzikka mucuumbwe camukwasyi wakwe, nkabela walo abana bakwe bakamulila musinsimi ooyo kabati,

31«Akaka mukwesu, akaka mukwesu! Ndaakufwa, ambebo mukandizikke mucuumbwe eeci nciconya, mukabikke mutumba wangu munsi aamafuwa aakwe.

32Majwi aalya ngaakakanana mukulaililwa a Mwami Leza kwaamba zyacipaililo amalende aali mumasena aaminzi yaku Samaliya ayoocitika ncobeni.»

Cinyonyoono ca Jelobowamu

33Kwaamba zya Jelobowamu, mwami wa Isilayeli, taakasiya nzila zyakwe zibi wakalisalila bapaizi bamalende, kufumbwa ooyo wakayanda kuba mupaizi wakamubikka.

34Ncecinyonyoono eeci cakalobya mukwasyi wa Jelobowamu, walo wakanyonyweedwa limwi munyika.

1 Bami 14

Lufu lwamwana mulombe wa Jelobowamu

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino ciindi eeco Ahija, mwanaa Jelobowamu wakaciswa.

2Nkabela Jelobowamu wakaambila mukaintu wakwe kuti, «Libbalaike kuti bantu batakuzibi kuti uli mukaintu wangu, wamana uunke ku Syilo ooko nkwakkala musinsimi Ahija ooyo wakandaambila kuti ndime eentikabe mwami wa Baisilayeli.

3Utolelezye azinkwa zili kkumi, alimwi akankuli kabuci. Ukamubuzisisye kabotu, uyookwaambila citikacitike kumwana.»

4Aboobo mukaintu wakacita mbwaakaambilwa, wainka kuŋanda ya Ahija ku Syilo. Ahija Meso aakwe akaloomfokede.

5Pele Mwami Leza wakalimucenjezezye kale kuti mukaintu wa Jelobowamu uli munzila kuboola kuli nguwe kuti azoobuzye zyamwanaakwe mulombe ooyo uuciswa. Mwami Leza wakaambilide Ahija mbweelede kuzoomwaambila.

6Ahija naakamvwa musindo amulyango waŋanda yakwe, wakati kuli nguwe, «Konjila muka Jelobowamu nolicengeezya mbuli kuti toli nguwe? Ndijisi makani aatakondi.

7Koya ukaambile mwami Jelobowamu kuti, mboobu mbwaamba kulinduwe Mwami Leza wa Isilayeli wati, ‹Ndakakusala kuzwa akati kabantu kuti usolwede bantu bangu Baisilayeli.

8Ndakagwisya bwami kuzwa kuciinga ca Devedi akubupa kuli nduwe. Pele yebo toli mbuli bwakabede Devedi mubelesi wangu, wakali kunditobela wakabamba malailile aangu akunditobela amoyo omwe, kacita buyo ziluleme kulindime.

9Yebo wacita zinyonyoono zipati kwiinda boonse baleli bakakusaangunina. Wakabumba baleza bapange, amituni yalubulo. Noondifutatila boobu wandinyemya.

10Lino akaambo kaceeci ndiyooleta mapenzi mapati kumukwasyi wako, ndiyoojaya boonse balombe bamulunyungu lwako, baniini abapati boonse buyo. Ndiyoobaumpa mbuli bufumba bakabe lufuse.

11Kufumbwa waciinga cako uyoofwida mumunzi uyooligwa babwa, awalo ooyo uyoofwida musokwe uyooligwa bayuni. Ndime Mwami Leza waamba boobo.› »

12Alimwi Ahija wakacili kwaamba kumukaintu wa Jelobowamu wakati, «Lino kobweeda kuŋanda yako. Pele mbotikalyatile buyo mumunzi awalo mwanaako uyoofwa.

13Nkabela bayoomulila akumuzikka. Ooyu uyooba ngomwana alikke ngwaakaboteledwe Mwami Leza wa Isilayeli.

14Alimwi Mwami Leza uyoobikka uumbi mwami kuti alele ba Isilayeli, mwami ooyo nguyoolobya mukwasyi wa Jelobowamu.

15Mwami Leza uyooyuuntanya Baisilayeli nkabela bayooteketeka mbubuyuuntana lubu mumaanzi. Uyoozyula akutanda Baisilayeli kuzwa munyika eeyi mbotu njaakapa kuli basikale babo, uyoobamwaisya kutala lya mulonga wa Yufuletisi, nkaambo kakuti bakamunyemya nibakabumba mituni yaleza mukaintu Asyela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Leza uyoobafutatila Baisilayeli nkaambo Jelobowamu wakacita zinyonyoono alimwi wakasolweda Baisilayeli muzinyonyoono.»

17Lino mukaintu wa Jelobowamu wakabweeda ku Tiza. Pele mbwaakalyatila buyo mumunzi, mwana wakafwa.

18Nkabela Baisilayeli bakamulila akumuzikka, mbubonya mbuli mbwakaambide Mwami Leza kwiindila mumubelesi wakwe, Ahija musinsimi.

Lufu lwa Jelobowamu

19Lino zyoonse zintu zyaakacita mwami Jelobowamu, nkondo nzyaakalwana, alimwi azya mbwaakalela, zyoonse zililembedwe mubbuku lyamakani aabami Baisilayeli.

20Jelobowamu wakalela kwamyaka iili makumi obilo aibili. Mpoonya wakafwa akuzikkwa, nkabela mwanaakwe Nadabu nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Zyamwami Lehobowamu wa Juda
(2 Makani 11.5—12.15)

21Lino Lehobowamu, mwanaa Solomoni wakali aamyaka iili makumi one aumwi ciindi naakaba mwami wa Juda. Wakalela kwamyaka iili kkumi aciloba mu Jelusalemu, munzi ooyo Mwami Leza ngwaakasala kuzwa mucisi ca Isilayeli coonse kuba mbobusena bwakukombela. Banyina bakali Naama, bazwa ku Amoni.

22Lino bantu bamusyobo wa Juda bakabisizya Mwami Leza. Azinyonyoono nzibakacita bakamunyemya kwiinda bwakali kumunyemya basikale babo.

23Bakayaka malende, akwiimika mabwe amituni ya Asyela muzilundu a munsi amisamu iivwevwede.

24Lino cintu cakaindilila kubija ncakuti kwakali baalumi bakali kucitana zitaambiki mumonya mumalende oomo. Bajuda bakali kucita zisesemyo eezi zyakali kucita misyobo eeyo Mwami Leza njaakatanda Baisilayeli kabatanasika.

25Mumwaka wasanu wakulela kwa Lehobowamu, mwami Syisyaki waku Ijipiti wakalwana munzi wa Jelusalemu.

26Wakatola lubono loonse lwamuŋanda ya Leza ayabwami. Wakatolelezya antobo zyangolida zyaakafude Solomoni.

27Lino mwami Lehobowamu wakafula ntobo zyamukuba mubusena bwazeezyo zyakatolwa, wakazipa kubalangi babalindizi baŋanda yabwami.

28Kufumbwa ciindi mwami ncaakali kuunka kuƊanda ya Leza balindizi bakali kuyumuna ntobo eezyo, kwamana bakali kuziboozya kukaanda kubalindizi.

29Lino zyoonse zintu eezyo nzyaakacita mwami Lehobowamu zililembedwe mubbuku lyaamba zyabami ba Juda.

30Lyoonse kwakali mazwanga akati kabwami bwa Lehobowamu abwa Jelobowamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Lehobowamu wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi, banyina bakali Naama bazwa ku Amoni, eelyo mwanaakwe Abija nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

1 Bami 15

Zyamwami Abija waku Juda
(2 Makani 13.1—14.1)

1Mumwaka wakkumi alusele wakulela kwa Jelobowamu mwami wa Baisilayeli, Abija wakaba ngomwami wacisi ca Juda,

2wakalela mu Jelusalemu kwamyaka yotatwe. Banyina bakali Maaka mwana wa Abisalomu.

3Abija awalo wakabisya mbubwakali kucita wisi. Moyo wakwe tiiwakamaninide ku Mwami Leza wakwe mbubuli bwakali wa Devedi sikale wabo.

4Lino akaambo ka Devedi Mwami Leza wakapa Abija mwana mulombe wakuti akalele mu Jelusalemu ciindi aakufwa alimwi akuyooyumya munzi wa Jelusalemu.

5Mwami Leza wakakucita ooku nkaambo ka Devedi wakali kutobela milawo yakwe lyoonse. Ccita buyo mumakani aa Uliya Muhiti.

6Kwakali mazwanga lyoonse akati ka Abija a Jelobowamu mubuumi bwa Abija boonse.

7Lino zintu zyoonse nzyaakacita Abija zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

8Nkabela Abija wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi. Asa nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Zyamwami Asa wa Juda
(2 Makani 15.16—16.6)

9Lino mumwaka wamakumi obilo aakulela kwa Jelobowamu mwami wa Isilayeli, Asa wakaba ngomwami wa Juda.

10Wakalela kwamyaka iili makumi one aumwi mu Jelusalemu. Banyinakulu Asa bakali Maaka, mwana wa Abisalomu.

11Asa wakali kucita zibotezya Mwami Leza, mbubwakali kucita Devedi sikale wakwe.

12Wakatanda baalumi boonse bakali kucita zitaambiki mumalende kuzwa munyika yakwe. Wakamwaya amituni eeyo yakayakide bamawisi.

13Abalo banyinakulu wakabatanda muciinga cabwami nkaambo bakajisi mutuni wa Asyela. Asa wakuugonka akuyooutentela kukkuti lya Kidiloni.

14Nikuba kuti taakamwaya malende pele moyo wakuubikkide ku Mwami Leza mubuumi bwakwe boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Wakaleta kuŋanda ya Mwami Leza nsiliva, ngolida azintu zimwi, walo awisi
nzibakapede ku Mwami Leza.

16Kwakali mazwanga lyoonse akati ka Asa wacisi ca Juda a Baasya wacisi ca Isilayeli
mubwami bwabo boonse.

17Baasya wakainka kuyoolwana cisi ca Juda, wakayakilizya munzi wa Lama kuti
kubule uunjila nikuba kuzwa mucisi ca Juda.

18Pele mwami Asa naakabona boobo wakabweza nsiliva angolida zyoonse eezyo
zyakasyeede muŋanda ya Mwami Leza ayakwe mwini, wakazipa balupati-pati bakwe
kuti bazitole kumwami Benihadadi waku Alamu, mwanaa Tabulimoni, muzyukulu wa
Heziyoni amakani aakuti,

19«Atupangane bulongwe bwakugwasyanya, mbuli bwakacitide bamatata. Nsiliva
angolida eezi ncipego cako. Ino mbuti kuti bulongwe bwanu a Baasya bwamana,
kutegwa agwisye basilumamba bakwe mucisi cangu.»

20Lino mwami Benihadadi wakuuzumina muzeezo wa Asa ooyu. Mpawo wakatuma
bapati babasilumamba bakwe antoomwe abasilumamba babo kuyoolwana minzi ya
Isilayeli. Bakaakuzunda minzi ya Ijoni, Dani, Abelabetimaaka, a Kineleti, Kujatikizya
acisi ca Nafutali coonse.

21Ciindi mwami Baasya naakamvwa cakacitika, wakaleka kuyakilizya Lama
wakainka ku Tiiza.

22Eelyo Asa wakatumya majwi mucisi ca Juda coonse, akulailila bantu boonse
kutaleka naba omwe pe, kuti bakagwasye kuyoobweza mabwe oonse amapulanga
kuzwa ku Lama aayo ngaakali kubelesya Baasya mukuyakilizya munzi ooyo. Nkabela
Asa wakabelesya zintu eezi mukukwabilila minzi ya Mizipa, a Geba uuli mucisi ca
Benjamini.

23Zintu zyoonse Asa nzyaakacita, zya nguzu zyoonse azimwi nzyakaacita
kubikkilizya a minzi njaakayaka, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda,
Naakacembaala myeendo yakali kucisa.

24Asa wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi, eelyo mwanaakwe
Jehosyafati nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Zyamwami Nadabu wacisi ca Isilayeli

25Lino Asa naakali mumwaka wakwe wabili wakulela cisi ca Juda, Nadabu mwanaa
Jelobowamu nguwakaba mwami mucisi ca Isilayeli. Wakalela kwamyaka yobilo.

26Pele awalo wakatobela nzila yawisi, wakabisizya Mwami Leza akusolweda
Baisilayeli mucibi.

27Baasya mwana wa Ahija wamusyobo wa Isakaa wakamuzangila kumane
wakamujaya ku Gibetoni munzi Wabafilisiti. Ciindi Nadabu a Baisilayeli boonse
nibakali kusinkilizya munzi ooyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Baasya wakajaya Nadabu mumwaka watatu wabwami bwa Asa waku Juda. Baasya wakaba ngomwami.

29Lino mbwaakanjilila buyo mubwami wakajaya boonse bamukwasyi wa Jelobowamu, taakwe naba omwe ngwaakasiya kali muumi pe. Eeci cakacitika kweendelana abwakaambide Mwami Leza kwiindila mumubelesi wakwe Ahija ku Syilo.

30Eeci cakaba boobo akaambo ka Jelobowamu wakabisizya Mwami Leza wa Isilayeli akumunyemya, alimwi akaambo kakusolweda cisi ca Isilayeli mucibi.

31Lino zyoonse zyaakacita Nadabu zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

32Kwakali mazwanga lyoonse akati kabwami bwa Asa a Baasya.

Zyamwami Baasya wacisi ca Isilayeli

33Mumwaka watatu wabwami bwa Asa waku Juda, Baasya mwana wa Ahija wakaba ngomwami wacisi ca Isilayeli coonse, ku Tiiza. Wakalela myaka iili makumi obilo aine.

34Pele awalo wakabisizya Mwami Leza mukutobela nzila zya Jelobowamu wakabisizya Mwami Leza akusolweda Baisilayeli mucibi.

1 Bami 16

1Lino Mwami Leza wakakanana kumusinsimi Jehu mwanaa Hanani kuti akaambile Baasya

2kuti, «Wakali muntu buyo pele mebo ndakucita kuti ube musololi wabantu bangu Baisilayeli, umane ayebo wakandibisizya mbuli Jelobowamu, wasolweda bantu bangu mucibi, calo cakandinyemya kapati.

3Aboobo ndilakugwisya yebo amukwasyi wako mbuli mbundakacita Jelobowamu mwanaa Nebati.

4Kufumbwa wamukwasyi wako uuyofwida mumunzi uyooligwa babwa, alimwi kufumbwa uyoofwida musokwe uyooligwa bayuni.»

5Lino eezyo zyoonse nzyaakacita Baasya, amilimo yakwe yoonse, ililembwedwe mubbuku lya makani aabami Baisilayeli.

6Baasya wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mu Tiiza, nkabela mwanaakwe Ela nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

7Baasya katanafwa Mwami Leza wakakanana kwiindila mumusinsimi Jehu, mwanaa Hanani kwaamba zyacisubulo eeco ciyooba kumukwasyi oonse wa Baasya akaambo kazibi nzyaakacita ku Mwami Leza, nkaambo kazeezi Mwami Leza wakanyema mbwaakanyemena mukwasyi wa Jelobowamu ngwaakanyonyoona.

Zyamwami Ela wacisi ca Isilayeli

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mumwaka wamakumi obilo acisambomwe wakulela kwamwami Asa wacisi ca Juda,
Ela mwanaa Baasya wakaba mwami wacisi ca Isilayeli, wakalela mu Tiiza kwamyaka
yobilo.

9Lino umwi wabalupati-pati bakwe uutegwa Zimuli, ooyo wakali mupati wacisela
cabasikweenzya nkalaki, wakamuzangila. Ciindi eeco Ela wakali ku Tiiza muŋanda
ya Aza mulangi wabasyaaŋandu kanywa mane wakolwa.

10Zimuli wakasika a kumujaya, ooyu wakali mwaka wamakumi obilo aciloba
wakulela kwa Asa mucisi ca Juda. Kumane Ela wakaba ngomwami.

11Lino Zimuli mbwaakalelela buyo wakajaya bamukwasyi wa Baasya boonse.
Taakwe naba omwe mulombe ngwaakasiya muli baluzubo naa beenzinyina Baasya.

12Zimuli wakanyonyoona boonse bamukwasyi kweendelana abwakaambide Mwami
Leza kwiindila mumusinsimi Jehu.

13Eeci cakaba boobo nkaambo ka Baasya amwanaakwe Ela bakabisizya Mwami Leza
wa Isilayeli akusolweda bantu mucibi mukutobela milimo iitagwasyi.

14Lino eezyo zyoonse nzyaakacita Ela zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba
Isilayeli.

Zyamwami Zimuli wacisi ca Isilayeli

15Mumwaka wamakumi obilo aciloba wakulela kwa Asa wacisi ca Juda, Zimuli
wakalela Baisilayeli mumunzi wa Tiiza kwamazuba aali ciloba. Ciindi eeco
basilumamba ba Baisilayeli bakayakide zivuka munsi aamunzi wa Bafilisiti uutegwa
Gebetoni.

16Nibakamvwa kuti Zimuli wakajaya mwami, bakasala silutwe wabo Omuli kuti abe
mwami wa Isilayeli mubuzuba oobo.

17Lino Omuli abasilumamba bakwe bakazwa mu Gebetoni baakusinkilizya munzi wa
Tiiza.

18Zimuli naakabona kuti munzi buutola, wakatijila mukaanda kamujulu kaŋanda
yabwami walitentela muli nkako.

19Eeci cakaba boobo akaambo kacibi ncaakabisizya Mwami Leza. Awalo wakali
mbuli bwakabede Jelobowamu, akusolweda Baisilayeli mucibi.

20Lino eezyo zyoonse Zimuli nzyaakacita azyabuzangi bwakwe, zililembedwe
mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

Zyamwami Omuli wacisi ca Isilayeli

21Bantu ba Isilayeli bakaandaana. Cisela cabo cakali kuyanda Tibini mwanaa Ginati
kuti abe ngomwami, cisela cimwi cakali kuyanda Omuli.

22Kumamanino aabo bakali kuyanda Omuli bakazunda, Tibini wakafwa, eelyo Omuli
wakaba ngomwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Mumwaka wamakumi otatwe aumwi wakulela kwa Asa wacisi ca Juda, Omuli wakaba ngomwami wacisi ca Isilayeli, nkabela wakalela kwamyaka iili kkumi aibili. Kwamyaka iili cisambomwe yakusaanguna wakali kulela mu Tiiza.

24Mpoonya wakaula cilundu ca Samaliya kuzwa kuli Syema amatalenta aansiliva obilo. Omuli wakayaka munzi acilundu ngwakaita kuti Samaliya kuzwa kuzina lya Syema wakali mukamwini cilundu eeco.

25Pele Omuli wakabisizya Mwami Leza kwiinda boonse bakamusaangunina kulela.

26Awalo wakanyemya Mwami Leza wa Isilayeli mbuli bwakacita Jelobowamu, wakasolweda Baisilayeli mucibi mukutobela mituni iitagwasyi.

27Lino eezyo zyoonse Omuli nzyaakacita azimwi amilimo yakwe yoonse, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

28Omuli wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mu Samaliya. Nkabela Ahabu mwanaakwe ngukaba mwami mubusena bwakwe.

Zyamwami Ahabu wacisi ca Isilayeli

29Mumwaka wamakumi otatwe alusele wakulela kwa Asa mwami wacisi ca Juda, Ahabu mwana wa Omuli wakaba ngomwami wa Isilayeli. Wakalela mu Samaliya kwamyaka iili makumi obilo aibili.

30Pele awalo wakaindilizya kubisizya Mwami Leza.

31Taakali kucita zinyonyoono buyo mbuli Jelobowamu mwanaa Nebati, pele wakakwata Jezibeli, mwanaa Etibaali mwami waku Sidoni, akutalika kukomba Baali.

32Wakayaka cikombelo ca Baali acipaililo mumunzi wa Samaliya.

33Alimwi wakaimika mituni ya Asyela leza mukaintu. Wakacita ziinda waawa cakuti wakanyemya Mwami Leza wa Isilayeli kwiinda boonse bami ba Isilayeli bakamusaangunina kulela.

34Ciindi Ahabu naakali kulela muntu umwi uutegwa Hiyeli uuzwa ku Beteli, wakayakulula munzi wa Jeliko. Nkabela mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaambide kale kwiindila muli Josyuwa mwanaa Nuni, Hiyeli wakafwidwa mwanaakwe wakusaanguna Abilamu ciindi naakasya lwiimbi lwamunzi wa Jeliko, alimwi wakafwidwa mwanaakwe wamamanino, wakali kutegwa Segubu, naakayaka milyango yamunzi.

1 Bami 17

Elija mbwaakasaninwa abacikwangala

1Lino musinsimi Elija uuzwa kumunzi wa Tisyibi mucisi ca Giliyadi, wakaambile mwami Ahabu kuti, «Mbubonya mbuli Mwami Leza wa Isilayeli mbwali muumi ooyo ngwebelekela takukoyooba mume naa mvula kwamyaka, kusikila mane nkaambe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Kumane Mwami Leza wakaambila Elija kuti,

3«Kozwa mubusena oobu uunke ukayube kukalonga ka Keliti, aako kali kujwe lya Jolodani.

4Mukalonga oomu monoojana maanzi aakunywa, alimwi ndalailila bacikwangala kuti kabakuletela cakulya.»

5Elija wakaswiilila kulailila kwa Mwami Leza, wakainka akuyookkala kukalonga ka Keliti kujwe lya Jolodani.

6Wakali kunywa maanzi kuzwa mulinkako, abalo bacikwangala bakali kumuletela zyakulya cifumo-fumo akumangolezya buzuba abuzuba.

7Nikwakainda kaindi, kalonga aako kakayuminina nkaambo kwakanyina mvula.

Elija amukamufu waku Zalefati

8Lino Mwami Leza wakati kuli Elija,

9«Ono koya kumunzi wa Zalefati kumbali aaku Sidoni, ukakkalile nkuko. Ndacita kale kuti mukamufu uukkala kooko kanookusanina.»

10Aboobo Elija wakainka ku Zalefati. Lino mbwaakasikila buyo kumulyango wamunzi wakabona mukamufu katebba nkuni. Mpoonya wakati kuli nguwe, «Ndikumbila maanzi aakunywa.“

11Mukaintu naakacili kuya kukweeta maanzi, Elija wakaita wati, «Kondiletelezezya akakulya.»

12Mukamufu ooyo wakati, «Mbubonya mbuli Mwami Leza wako mbwali muumi, nsijisi akakulya nokaceya pe. Ndijisi buyo tusu tuce mumutiba, atufuta twakujisya mukankuli. Ndaboola kuzoobwezelela tukuni ndikajike kakulya mebo amwanaangu. Kuzwa waawo tuyoolindila lufu.»

13Pele Elija wakamwaambila kuti, «Utapengi akaambo kaceeci pe, koya buyo ukajike mbundakwaambila. Pele usaangune kundikangila kankwa, eelyo atusu tutisyaale ukange cako amwanaako.

14Nkaambo mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli wati, ‹Tusu taakwe nituyoomana mumutiba, atwalo tufuta taakwe nituyoomana mukankuli pe, kusikila buzuba oobo mebo, nde Mwami Leza nenjoowisya mvula.› »

15Mukamufu ooyo wakainka akuyoocita mbubonya mbuli mbwaakaambilwa a Elija, nkaako boonse botatwe bakalijisi cakulya buzuba abuzuba.

16Mbubuli Mwami Leza mbwaakasyomezezye kwiindila muli Elija, tusu tiitwakamana mumutiba, atwalo tufuta tiitwakamana mukankuli.

17Nikwakainda kaindi, mwana wamukamufu ooyo wakaciswa. Bulwazi oobo bwakali kuya bukomena, mane limwi mwana wakafwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Eelyo mukaintu wakaambila Elija kuti, «Yebo omuntu wa Leza, nkaambo nzi nookacita boobu kuli ndime? Sena wakazida kuti uzooyeezye Leza zinyonyoono zyangu kutegwa andijaile mwanaangu?»

19Pele Elija wakati, «Ndipa mulombe ooyo.» Mpawo wakabweza mwana ooyo kuzwa mumaanza aabanyina, wamutola muŋanda yamujulu oomo mwaakali kukkala, waakumulazika abulo bwakwe.

20Mpoonya wakoombooka wati, «O Mwami Leza wangu, ino nkaambo nzi noocita eeci ciyoosya kuli mukamufu ooyu? Langa mbuli mbwandibamba caluzyalo, ono yebo wamujaila mwanaakwe mulombe!»

21Mpoonya Elija wakafumbata mulombe ooyo ziindi zyotatwe kumwi kakomba kati, «O Mwami Leza wangu, muponye mwana ooyu alimwi!»

22Leza wakamvwa kukomba kwa Elija. Mulombe wakatalika kuyoya alimwi, waba muumi.

23Mpawo Elija wakabweza mulombe ooyo waseluka anguwe kuzwa muŋanda yamujulu, wamubweedezya kuli banyina wati, «Bona, mwanaako muumi!»

24Eelyo mukaintu ooyo mukamufu wakaingula kuti, «Ono ndaziba kuti uli muntu wa Leza, akuti ncobeni Leza ulaamba kwiindila mulinduwe!»

1 Bami 18

Elija abasinsimi ba Baali

1Nikwakainda ciindi cili mbocibede mumwaka watatu wacilanga, Mwami Leza wakaambila Elija kuti, «Koya kumwami Ahabu, nkaambo ndiyootumina mvula.»

2Aboobo Elija wakainka. Lino nzala ciindi eeci yakali kulunzya kasuko mucisi ca Samaliya.

3Aboobo Ahabu wakaita Obadiya ooyo wakali kweendelezya zyaŋanda yabwami. Obadiya wakali muntu wakalipede kuli Leza.

4Ciindi Jezibeli naakali kujaya basinsimi ba Mwami Leza, Obadiya wakasisa basinsimi bali mwaanda mumpangala kabali makumi osanwe mumpangala yomwe-yomwe. Wakali kubatolela zilyo amaanzi.

5Mwami Ahabu wakati kuli Obadiya, «Atweende katuya bulanga-langa tusensa twamaanzi mutulonga tubone naa inga twajana kuli bwizu bunji bwakusanina mabbiza amamyuulu eesu kuti zitamani kufwa.

6Bakaandaana umwi lubazu lumwi aumwi lubazu lumwi.

7Nkabela Obadiya naakali kuya bweenda wakaswaangana a Elija. Wakamuziba, eelyo wakamuvuntamina akumubuzya kuti, ‹Mwati ncobeni nduwe buya simalelaangu?› »

8Elija wakaingula kuti, «Iiyi, ndime Elija. Lino koya ukamwaambile mwami wako, kuti mebo nkwendi kuno.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Pele Obadiya wakaingula kuti, «Ino ndabisya nzi mebo ndemubelesi wako kuti
undaabe kuli Ahabu kuti andijaye?

10Mbubonya mbuli Mwami Leza wako mbwali muumi mwami Ahabu
wakakulangaula mumasi oonse aamunyika. Kuti naa waambilwa kuti yebo tomo
mucisi eeco, inga wayanda kuti ooyo muleli wacisi eeco alumbile kuti yebo tomo
ncobeni oomo mucisi.

11Lino uyanda kuti mebo ngunke kuli nguwe akuyoomwaambila kuti yebo nkoli
kuno.

12Ambweni Muuya wa Mwami Leza ukutole kumwi kubusena butazizilwe. Ahabu
atozookujani, caamba kuti ulandijaya. Kayi mebo ndemubelesi wako ndamukomba
Mwami Leza kuzwa kubukubusi bwangu.

13Sena simalelaangu taakwe nookamvwa makani aakuti ciindi Jezibeli naakali kujaya
basinsimi ba Mwami Leza mebo ndakali kubasisa mumpangala kabali makumi
osanwe mumpangala yomwe-yomwe, alimwi ndakali kubapa zilyo amaanzi?

14Ino ono inga yebo wandaambila buti kuti nkaambile mwami kuti Elija ulookuno.»

15Lino Elija wakati, «Mbubuli Mwami Leza Singuzuzyoonse mbwali muumi ooyo
ngwendibelekela, mebo lwangu ndalitondezya kuli Ahabu sunu.»

16Aboobo Obadiya wakainka kuli Ahabu akuyoomwaambila makani aaya, mpawo
Ahabu wakainka kuyooswaangana a Elija.

17Ahabu naakabona Elija wakaamba kuti, «Mwati nduwe buya yebo oopenzya
Isilayeli!»

18Elija wakaingula kuti, «Tandili ndime eepenzya Isilayeli, nduwe amukwasyi wauso.
Wasiya malailile aa Mwami Leza wakomba ba Baali.

19Lino bunganya Baisilayeli boonse kuti tukaswaangane kucilundu ca Kaameli.
Alimwi ukaletelele abasinsimi ba Baali aabo bali myaanda yone amakumi osanwe,
abasinsimi baleza mukaintu Asyela aabo Jezibeli mbasanina.»

20Mpoonya Ahabu wakabunganya Baisilayeli boonse antoomwe abasinsimi aabo
kucilundu ca Kaameli.

21Elija wakainkila bantu akuyoobaambila kuti, «Ino munoodonaika kusikila lili? Naa
kuti Mwami Leza ngo Leza ncobeni, amumutobele, pele naa Baali ngo leza amutobele
nguwe!» Pele bantu taakwe ncobakaingula nociba comwe pe.

22Mpoonya Elija wakati, «Mebo ndime buyo wabasinsimi ba Mwami Leza uusyeede,
Baali ulijisi basinsimi bali myaanda yone amakumi osanwe.

23Amulete basune bobilo, basinsimi ba Baali basale omwe bamujaye akumukosoola
muzituli-tuli bamubikke ankuni, kwamana batakutuli mulilo pe. Ambebo ndilacita
mbubonya oobo kumusune ooyo umwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Nkabela basinsimi ba Baali bakombe kuli leza wabo, ambebo ndilakomba ku Mwami Leza, ono Leza uutivuwe kwiindila mukutuma mulilo, ngo Leza wakasimpe.» Bantu bakaingula kuti waamba kabotu.

25Eelyo Elija wakaambila basinsimi ba Baali kuti, «Mbokuli kuti nywebo muli banji, amusale musune mumubambe, mwamana mukombe kuli leza wanu, pele mutakutuli mulilo acipaililo pe.»

26Mpoonya bakasala musune bamubamba, batalika kukomba kuli Baali kuzwa cifumo-fumo mane kusikila acilungu-lungu. Bakali kupozomoka kabati, «Baali tuvuwe!» Bakali kuzyana kuzinguluka cipaililo cabo ncobakayakide. Pele taakwe naakaingula pe.

27Lino acilungu-lungu, Elija wakatalika kubasabwida wati, «Kamupozomokesya ambweni kuli ncaciyeeya! Ambweni uli kusokwe, ambweni uli mulweendo! Ambweni uloona, aboobo mweelede kuti mumusinsimune.»

28Eelyo basinsimi aabo bakapozomoka akulinengaula amapanga alimwi amasumo mbubuli ciyanza cabo, bulowa bwakali kungwenga.

29Bakali kuvwanyauka akupozomoka mane zuba lyakasika acilangankumo. Pele taakwe naakabaingula pe, taakwe nikwakamvwigwa niliba jwi.

30Lino aawo Elija wakaambila bantu boonse kuti, «Amuswene aafwiifwi.» Lino bakaswena bamuzinguluka. Wakatalika kubambulula cipaililo ca Mwami Leza cakamwaikide.

31Amane wakabweza mabwe aali kkumi aabili, bbwe lyomwe-lyomwe lyakali kwiiminina mwana omwe-omwe wa Jakobo, ooyo Leza ngwaakaulika zina lya Isilayeli.

32Nkabela amabwe aayo wakayaka cipaililo ca Mwami Leza. Wakasya lwiimbi kuzinguluka cipaililo eeco, lwakali kukonzya kutilwa nongo zyone zyamaanzi.

33Mpawo wakabikka nkuni acipaililo, akukosoola musune muzituli-tuli wazibikka ankuni.

34Elija wakaamba kuti, «Amuzuzye nongo zyone amaanzi mwaatile aacipaililo aankuni.» Nibakamana kucita oobo wakati, «Amwiinduluke alimwi. Mpawo bakainduluka. Bamane wakati, ‹Kamutila alwatatu.› » Bakacita.

35Maanzi akali kukunka kuzwa acipaililo, mane azuzya lwiimbi.

36Lino aciindi litentwa cipaizyo cakumazuba, musinsimi Elija wakaswena kucipaililo akukomba wati, «O Mwami Leza, Leza wa Abulahamu, Izaka, a Isilayeli, tondezya kuti yebo nduwe Leza mu Isilayeli, alimwi akuti mebo ndime mubelesi wako, akuti eeci ndacicita kwiindila mukulaililwa anduwe.

37Ndivuna O Mwami Leza, ndivuna, kuti bantu aaba bazibe kuti yebo nduwe Leza, akuti uyanda kubaboozya kuli nduwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Mpoonya Mwami Leza wakatumya mulilo ansi, wakatenta cipaizyo, nkuni, mabwe, bulongo akuyuminizya maanzi aakali mulwiimbi.

39Bantu nibakabona eeci bakaliwaala ansi akwaamba kuti, «Mwami Leza, ngo Leza, iiyi, Mwami Leza ngo Leza!»

40Lino Elija wakalailila kuti, «Mubajate basinsimi ba Baali, mutaleki naba omwe wabo kuti atije.» Eelyo bakabajata boonse, mpawo Elija wakabatola kukalonga ka Kisyoni akuyoobajaya ooko.

Mbucakamana cilanga

41Mpoonya Elija wakaambila mwami Ahabu kuti, «Koya ukalye, ndamvwa kuzuma kwamvula.»

42Ahabu naakacili kulya, Elija wakatanta ansonje yacilundu ca Kaameli, wasunsumana wabikka mutwe akati kamazwi aakwe.

43Waambila mubelesi wakwe kuti, «Koya ukalange kulwizi.» Mubelesi naakainka, waakuboola akuzoomwaambila kuti, «Taakwe aciliko pe.»

44Elija wakamutuma ziindi zili ciloba, naakainka wakaakuboola akuzooti, «Ndabona kakumbi kasyoonto mbuli janza kakailamuka kuzwa mumaanzi.» Eelyo Elija wakalailila mubelesi wakwe kuti, «Koya kumwami Ahabu ukamwaambile kuti atante nkalaki yakwe abweede kumunzi niitana mujana mvula.»

45Mukaindi kasyoonto buyo julu lyoonse lyakasizyanya, muuwo wakatalika kuunga, mvula mpati yakawa. Ahabu wakatanta nkalaki yakwe akubweeda ku Jezuliili.

46Nguzu zya Mwami Leza zyakasikila Elija. Eelyo wakafunka jansi lyakwe walyaanga mucibuno, amane wakazuzaana kumbele lya Ahabu wamwiindila kuyoosika ku Jezuliili.

1 Bami 19

Elija mbwaakatijila kucilundu ca Sinai

1Lino mwami Ahabu wakaambila mukaintu wakwe Jezibeli zintu zyoonse nzyakacita Elija, ambwaakabajaya basinsimi ba Baali boonse.

2Aawo mukaintu ooyo wakatumina Elija majwi aakuti, «Baleza bandisubule akwiindilila kuti naa juunza ciindi cino utakabi mbuli mbabo mboojaya aabo.»

3Naakamvwa boobo Elija wakayoowa wakatija. Wakatolelela amubelesi wakwe bainka ku Biiyasyeba mucisi ca Juda, ooko nkwaakaakumusiya.

4Walo wakaakweenda buzuba boonse munkanda. Wakaakulyookezya mucimvule camusamu, eelyo wakakomba kuti afwe buyo wakati, «O Mwami Leza mbubo ono cabonwa, ndijaya buyo. Ino ndime ni?“

5Wakalala mucisiko camusamu woona. Mpoonya mungelo wakazoomutikaanya wati, «Buka ulye.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Naakasinsimuka wakabona cinkwa cakakangilwa amabwe aapya anongo yamaanzi kumitwe. Wakalya wanywa, wabweedela alimwi walala.

7Mungelo wa Mwami Leza ooyo wakamutikaanya lwabili wati, «Buka ulye, nkaambo musinzo ucili mulamfu.“

8Elija wakabuka, wakalya akunywa, amane kulya wakaba aanguzu zyakukonzya kweenda lweendo lwakamutolela mazuba aali makumi one amasiku aawo mane waakusika ku Sinai, cilundu ca Leza.

9Ooko wakaakunjila mumpangala woona. Mpoonya Mwami Leza wakamubuzya kuti, «Elija, ucita nzi okuno?»

10Walo wakaingula kuti, «O Mwami Leza Singuzuzyoonse, mebo lyoonse ndali munkutwe, pele bantu ba Isilayeli bakaka cizuminano cako ambabo, bakamwaya zipaililo zyako, akujaya basinsimi bako apanga. Ndime buyo eecisyeede endikke, kwamana bayanda kundijaya ambebo.»

11Mwami Leza wakati kulinguwe, «Koya atala aacilundu ukaime kumbele lyangu, nkaambo ndiyanda kwiinda.» Mpawo guwo lyakaandaula zilundu akupwaya mabwe kumbele lya Mwami Leza, pele Mwami Leza taakali muguwo eelyo pe. Kumane guwo nyika yakazungaana, pele Mwami Leza taakali mukuzungaana ooko pe.

12Kumane kuzungaana kwakaza mulilo, pele Mwami Leza taakali mumulilo ooyo pe. Kumane mulilo kwakaza kauwo kaunga.

13Elija naakakamvwa wakalivumba jansi kubusyu, wainka waakwiimina amulyango wampangala. Eelyo wakamvwa jwi liti, «Elija, ino ucita nzi kuno?»

14Walo wakaingula kuti, «O Mwami Leza Singuzuzyoonse, mebo lyoonse ndali munkutwe, pele bantu ba Isilayeli bakaka cizuminano cako ambabo bakamwaya zipaililo zyako, akujaya basinsimi bako apanga. Ndime eecisyeede endikke, kwamana bayanda kundijaya ambebo.»

15Mwami Leza wakaamba kuti, «Pilukila uunke kunkanda ya Damasikasi. Waakusika ooko ukananike Hazayeli kuti akabe mwami wacisi ca Siliya.

16Alimwi ukananike Jehu, mwanaa Nimusyi, akabe mwami wacisi ca Isilayeli. Waakumana ukananike Elisya mwanaa Syafati uuzwa ku Ebelamehola, kuti akabe musinsimi mubusena bwako.

17Lino kufumbwa uutikatije kujaigwa a Hazayeli, uyoojaigwa a Jehu, nkabela ooyo uutikatije kujaigwa a Jehu uyoojaigwa a Elisya.

18Nikuba boobo njanda kukwaambila kuti ndilijisi bantu bali zyuulu zili ciloba mu Isilayeli, banditobela, batanakomba Baali nikuba kumyonta zikozyanyo zyakwe.»

Kwiitwa kwa Elisya

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Lino Elija wakainka kuzwa kooko waakujana Elisya mwanaa Syafati. Wakajana
ulalima azipani zili kkumi azibili. Walo wakali kulimya cipani camamanino. Elija
naakasika wakasamununa jansi lyakwe wayabika Elisya.

20Mpoonya Elisya wakasiya cipani cakwe, wakazuzaanina Elija akuyooti kulinguwe,
«Nkooko nduunke ndikalaye taata abaama kwamana ndizooinka ayebo.» Mpoonya
Elija wakati, «Taakwe bubi wamana inga waboola.»

21Mpoonya Elisya wakaya kucipani cakwe wabajaya basune akubajisya joko ajamba
ndibakali kukwela. Nyama wakiiaba kubantu balya. Mpoonya wakainka waakutobela
Elija akuba mugwasyi wakwe.

1 Bami 20

Nkondo acisi ca Siliya

1Lino mwami Benihadadi wacisi ca Siliya wakabunganya basinkondo bakwe boonse.
Wakasindikilwa abambi bami bali makumi otatwe ababili, kabajisi basimabbiza
ankalaki zyabo. Wakainka waakusinkilizya munzi wa Samaliya woonse
abasilumamba bakwe, amane wakatalika kuulwana.

2Wakatuma batumwa kuya mumunzi kuti bakaambile mwami Ahabu wa Isilayeli kuti,
«Mwami Benihadadi mboobu mbwaamba wati,

3‹Ngolida ansiliva nzyojisi nzizyangu bana abamakaintu babotu mbibangu.› »

4Mwami Ahabu wakaingula kuti, «Amukamwaambile simalelaangu Benihadadi kuti,
‹Mebo azeezyo nzejisi nzizyakwe.› »

5Musule akooko, batumwa aaba bakaboola alwabili kuli Ahabu kabajisi amakani
aambi kuzwa kuli Benihadadi aamba kuti, «Ndakwaambilide kuti undipe nsiliva
angolida, bamakaintu a bana banu.

6Pele lino juunza cino ciindi ndizootuma balupati-pati bangu kuti bazoolange-lange
zyamuŋanda yako azyamumaanda aabalupati-pati bako kuti zyoonse zyoyandisya
bazoozitole»

7Mwami Ahabu wakaita bapati bacisi cakwe coonse akubaambila kuti, «Mwabona
muntu ooyu kuli ncayanda. Kusaanguna wakatumya kuti uyanda bamakaintu bana
nsiliva angolida zyangu, mebo ndakamuzuminina.»

8Bapati abantu bakalailila Ahabu kuti, «Utamuswiilili akumucitila ncayanda pe.»

9Lino Ahabu wakaambila batumwa ba Benihadadi kuti, «Amukamwaambile
simalelaangu mwami kuti ndakazumina kuli ncaakandaambila kucita akusaanguna,
pele nsikonzyi kuzumina kuli ceeci cabili ncayanda pe.»

10Batumwa aabo bakainka kuyooambila Benihadadi, Benihadadi wakatumya aambi
makani aakuti, «Baleza bandisubule akwiindilila kuti naa nditabooli abantu banji
kuzoolwana munzi wako ooyo kuti uzoobe vu lyalo-lyalo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Pele mwami Ahabu wakaingula kuti, «Amukamwaambile mwami Benihadadi kuti sinkondo mwini-mwini tataliki kulidunda nkondo kiitana mana, ulidundaizya yamana.»

12Benihadadi wakaakumvwa kwiingula kwa Ahabu ooku ciindi walo abaabo bami bamwi nibakali kunywa. Eelyo wakaambila basilumamba bakwe kuti balibambile kuyoolwana munzi ooyo, balo bakacita mbubonya mbubakalaililwa.

13Zintu eezi kazicitika, musinsimi wa Leza umwi wakainka kuli Ahabu mwami wa Isilayeli kuyooambilizya kuti, «Mwami Leza wati, ‹Utayoowi mpi eeyi, sunu mabala ndilaboola kulinduwe, ndendilyo notizibe kuti mebo ndendime Mwami Leza.› »

14Nkabela Ahabu wakabuzya kuti, «Ino nguni uutitalike lumamba?» Musinsimi ooyo wakaingula kuti, «Basilumamba bakubusi kabalaililwa abeendelezi. Mbabaticite oobo.» Mwami Ahabu wakabuzya alimwi kuti, «Ino nguni uutitalike nkondo eeyi?» Mpawo musinsimi wakaingula kuti, «Nduwe.»

15Mpoonya mwami wakaita bakubusi aabo balaililwa abeendelezi, bakali myaanda yobilo amakumi otatwe ababili. Musule lyabo wakaita basinkondo Baisilayeli basika kuzyuulu zili ciloba antoomwe.

16Bakatalika kulwana acilundu-lundu ciindi Benihadadi abami bali makumi otatwe mbaakali aabo nibakali kunywa kabakoledwe.

17Bakubusi Babaisilayeli mbibakasaanguna kulwana. Benihadadi wakatumide basikulanga-langa balo bakazooti kulinguwe kuli bantu baza buza kuzwa ku Samaliya.

18Benihadadi wakabalaililа kuti, «Kuti naabaza caluumuno mubajate naa bazida kulwana mubajate.»

19Lino bakubusi aabo bakali kulaililwa abeendelezi bakali kumbele kabaccililwa abasilumamba Baisilayeli.

20Nkabela umwi aumwi wabo wakajaya sinkondonyina. Nibakabona oobo Basiliya bakatija, Baisilayeli bakabatandaanya, Benihadadi wakatanta abbiza lyakwe watija abasimabbiza bakwe bamwi.

21Mwami Ahabu wa Baisilayeli wakabalwana canguzu wanyonyoona mabbiza ankalaki zyabo akubajaya bunji bwabo.

22Mpoonya ooyo musinsimi wakainkila mwami Ahabu akuyooti kulinguwe, «Koya ono ukabikkile abamwi basinkondo, nkaambo mwakali mwami waku Alamu uzooboola alimwi kulwana.»

Baalamu mbubakalwana lwabili

23Lino balupati-pati bamwami Benihadadi bakasika akumulaililа kuti, «Baleza ba Baisilayeli mbaaleza bazilundu, ncibakatuzundila mwakali. Pele kuti twabalwanina mumabanda inga twabazunda.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Lino nceeci ncoelede kucita, gwisya bamami mubweendelezi bwankondo ubikke bambi.

25Wamana uyungizye basinkondo kuti mweelwe weelane awababaya bakafwa, alimwi amabbiza ankalaki mbubonya, ndendilyo notukonzya kulwana Baisilayeli mumabanda. Masimpe tuyoobazunda. Mwami Benihadadi wakazumina akucita mbubakalailila.

26Nicakasika ciindi eeco Benihadadi wakaita basilumamba bakwe azilwanyo zyabo baya kumunzi wa Afeki kuti bakalwane Baisilayeli.

27Ciindi Baisilayeli nibakalibunga-bunga azilwanyo zyabo bakainka kukulwana. Baisilayeli bakayaka zivuka kulangana ambabo mbuli tutanga twampongo tobilo, kakuli Baalamu bakalizwide busena boonse.

28Musinsimi wa Leza wakainka ku mwami Ahabu akuyoomwaambila kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Baalamu bayeeya kuti mebo nde Mwami Leza ndileza wazilundu kutali wamabanda, ndabaaba kulinduwe, ndendilyo notizibe kuti mebo ndendime Mwami Leza.»

29Kwamazuba aali ciloba Baalamu a Baisilayeli bakaliyakide zivuka kabalangene. Pele mubuzuba bwaciloba bakatalika kulwana, nkabela Baisilayeli bakajaya Baalamu basikweenda aamaulu bali zyuulu zili mwaanda buzuba bomwe.

30Aabo bakacili baumi bakatijila mumunzi wa Afeki mwalo oomo bwaanda bwamunzi mubwakalimba bali zyuulu zili makumi obilo aciloba. Banihadadi wakatijila mumunzi oomo, wayuba muŋanda yamukati.

31Balupati-pati bakamuunkila akuyooti kuli nguwe, «Twakamvwa kuti bami ba Baisilayeli mbaasiluzyalo. Kotuzumizya tuunke kumwami wa Baisilayeli katusamide masaka muzibuno akulizambaila ngozi munsingo, ambweni inga takookujaya.»

32Aboobo bakasama masaka muzibuno akulizambaila ngozi musingo. Bakainka kuli Ahabu akuyooti kulinguwe, «Mubelesi wako Benihadadi ulakombelezya kuti utamujayi pe.» Mpoonya Ahabu wakaingula kuti, «Sena muumi? Ncibotu! Kayi mukwesu!»

33Lino baalumi aabo nibakamvwa boobo bakayeeya kuti ncintu cibotu. Mpoonya bakati, «Iiyi muumi munyoko.» Mpawo Ahabu wakabalailila kuti, «Amukamulete kuli ndime.» Naakasika Benihadadi, Ahabu wakamwiita kuti akale anguwe munkalaki.

34Eelyo Benihadadi wakati kulinguwe, «Ndiyookubweedezezya minzi eeyo taata njaakanyangide uso, alimwi ulakonzya kucita munzi wa Damasikasi kuba munzi wako wakusambalila mbubonya mbuli taata mbwakacitide mu Samaliya.» Ahabu wakaamba kuti, «Kwiindila mucizuminano ncoocita eeci ndilakuleka. Mbombuboobu mbwaakapangana cizuminano anguwe, akumuleka.»

Musinsimi mbwakalailila Ahabu

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Kwiindila mukulaililwa a Mwami Leza, umwi wabasinsimi wakaambila mweenzinyina kuti, «Nduume!» Pele walo wakakaka.

36Aboobo wakati kulinguwe, «Akaambo kakuti wakaka kuswiilila Mwami Leza mbotizwide buyo aano syuumbwa ulakujaya.» Nkabela mbwaakazwida buyo syuumbwa wakasika wamuluma akumujaya.

37Lino musinsimi ooyo wakaakujana umbi amane wakati kulinguwe, «Nduume!» Ooyu wakamuuma akumucisa.

38Musinsimi ooyo wakazambaila busyu bwakwe cisani kutegwa atazibwi, eelyo wakainka akuyooima kumbali aamugwagwa, ulindila mwami wa Baisilayeli.

39Naakainda mwami, musinsimi wakamwiita akuti kulinguwe, «Oolemekwa, ndali kulwana nkondo mpoibbebba, nkabela sinkondo umwi wandiletela mwaange akundaambila kuti, ‹Komulanga muntu ooyu, kuti naa atije ulafwa nduwe nikuba kubbadela talenta ya nsiliva.›

40Pele mebo nkecizingauka muntu ooyu watija.» Mpawo mwami wakaingula kuti, «Usubuke, ncisubulo cako omwini.»

41Lino musinsimi wakalivumbula cisani ncaakalivumbilide kumeso. Mpoonya aawo mwami wakamuziba kuti ngumwi wabasinsimi.

42Musinsimi ooyo wakati kumwami, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Akaambo kakuti waleka muntu ooyo ngundaabide kulinduwe kuti afwe ono kulafwa nduwe, mubusena bwakwe, mubusena bwabantu bakwe, kulafwa bantu bako.› »

43Mpawo mwami wakabweeda ku Samaliya, kazingidwe kapati akufuta.

1 Bami 21

Muunda wansaansa wa Naboti

1Lino kufwiifwi aŋanda yamwami Ahabu ku Jezuliili, kwakali muunda wansaansa wa Naboti.

2Cimwi ciindi Ahabu wakati kuli Naboti, «Ino mbuti kuti wandipa muunda wako ooyu wansaansa, kayi ulaafwiifwi aŋanda yangu, nkaambo aawa abusena ndali kuyanda kulima muunda wacisyu. Ono yebo inga ndakupa muunda mubotu kwiinda ooyu, alimwi naa kuti koyanda inga ndauula kufumbwa mboyanda.»

3Naboti wakaingula kuti, «A Mwami Leza uuzi, nsikonzyi kukupa muunda ooyu nkaambo ndakuukona buya kuli basikale bangu!»

4Ahabu wakapilukila kwakwe kazingidwe akufuta kapati, Naboti waku Jezuliili wakaambide kuti, «Nsikonzyi kukupa lukono oolu lwabasikale bangu.» Ahabu wakalala abulo kafutide kapati.

5Nkabela Jezibeli mukaintu wakwe wakanjila akumubuzya kuti, «Ino ufutila nzi? Utakatila nzi kulya?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ahabu wakati, «Nkaambo kamakani aandaambila Naboti. Ndamwaambila kuti nduule muunda wakwe wansaansa, alimwi ndati naa ulayanda ndimupe uumbi muunda, pele walo wandaambila kuti takonzyi kundipa muunda pe!“

7Mpawo Jezibeli wakaingula kuti, «Sena yawe toli nduwe mwami wa Baisilayeli? Buka ulye. Kotangala buyo ndilakujanina muunda wansaansa wa Naboti!»

8Jezibeli wakalemba magwalo, muzina lya Ahabu waasimba, amane wakaatumya kuli balupati-pati abalemenede bakwe aabo bakali munzi omwe a Naboti.

9Magwalo akali kwaamba kuti, «Amusale buzuba bumwi bwakuliimya kulya, mukabungane antoomwe eelyo Naboti mukamupe cuuno cabulemu.

10Aawo mukasale zidakwa zyobilo cimwi kulubazu lumwi kuti zimutamikizye kaambo kakusampaula mwami wacisi. Mpoonya mukamutole kunze aamunzi mukamuume mabwe akafwe.»

11Aboobo balupati-pati abalemenede bamu Jezuliili bakacita mbuli bwaakalailila Jezibeli mumagwalo.

12Bakasala buzuba bwakuliimya kulya, akwiita bantu boonse, kumane bakapa Naboti cuuno cabulemu.

13Nkabela zidakwa eezyo zyobilo zyakatalika kaambo antangalala kakuti Naboti wakasampaula Leza amwami wacisi. Aboobo bakamutola kunze lyamunzi baakumuuma mabwe, wafwa.

14Bamane bakatumina makani kuli Jezibeli baakuti, «Naboti wajaigwa.»

15Jezibeli mbwaakamvwida buyo makani aaya, wakati kuli Ahabu, «Naboti wafwa, koya utole muunda wakwe wansaansa ngwaakakukasizye kuti uuule.»

16Mpoonya Ahabu wakatola muunda ooyo.

17Lino Mwami Leza wakaambila Elija musinsimi waku Tisyibi kuti,

18«Koya kumwami Ahabu waku Samaliya. Uyoomujana mumuunda wansaansa wa Naboti, uyanda kuutola.

19Ukamwaambile kuti mebo nde Mwami Leza ndati kulinguwe, ‹Eena wajaya muntu kuti utole lubono lwakwe?› Ukamwaambile akuti, ‹Mumonya mubusena oomo babwa mubamyankuta bulowa bwa Naboti bayoomyankuta abwako, iiyi, bwako bwini.› »

20Lino Ahabu naakabona Elija kaza wakati, «Iiyi, mbombubo. Yebo wamaninina kucita zibi ku Mwami Leza.»

21Nkaako Mwami Leza ulati, «Ndilaleta mapenzi alinduwe.

22Ndiyookugwisya akubagwisya boonse bamukwasyi wako, uyooba mbuli bwakaba mikwasyi ya mwami Jelobowamu mwanaa Nebati, awa mwami Baasya mwana wa Ahija, nkaambo wakandinyemya alimwi wakasolweda Baisilayeli muzinyonyoono.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Lino kwaamba zya Jezibeli Mwami Leza ulati, «Babwa bayoolya mubili wakwe
mumunzi wa Jezuliili.

24Kufumbwa wamukwasyi wako uuyoofwida mumunzi uyooligwa babwa, alimwi
kufumbwa uuyofwida musokwe uyooligwa bayuni.»

25Taakwe aumbi muntu wakamaninide mbuli Ahabu kucita zibi kumbele lya Mwami
Leza. Wakali kucita zyoonse eezi kasungilizigwa a Jezibeli mukaintu wakwe.

26Ahabu wakali kucita zinyonyoono zyuusya nsoni mbuli kukomba mituni mbubonya
mbuli bwakali kucita Baamoli aabo Mwami Leza mbaakatandila Baisilayeli.

27Ciindi Elija naakamanizya kwaamba makani aaya, Ahabu wakazapaula zyakusama
zyakwe, wasama masaka, waliimya kulya, kulivumba masaka, akweenda kaumba-
umba.

28Lino Mwami Leza wakaambila Elija musinsimi kuti,

29«Wabona Ahabu mbwaalyeetezya kulindime? Lino mbuli mbwaacita boobu,
nsikoomuletela mapenzi nacipona, pele ciyoocitika kwaakulela mwanaakwe.»

1 Bami 22

Musinsimi Mikaiya mbwaakacenjezya Ahabu

(2 Makani 18.2-27)

1Kwakali luumuno akati kacisi ca Isilayeli aca Alamu kwamyaka yotatwe,

2pele mumwaka watatu mwami Jehosyafati wacisi ca Juda wakainka kuyooswaya
mwami Ahabu wacisi ca Isilayeli.

3Nkabela mwami wa Isilayeli wakabuzya balupati-pati bakwe wakati, «Tee mulizi
kuti munzi wa Lamoti uuli mu Giliyadi nguwesu, kwamana kunyina ancotucita kuti
tuuboozye kuzwa ku Baalamu.»

4Eelyo Ahabu wakabuzya Jehosyafati kuti, «Sena inga wakonzya kuunka andiswe
kuti tukalwane Lamotigiliyadi?» Jehosyafati wakaingula kuti, «Mebo ndili mbuli
nduwe, bantu bangu bali mbuli bantu bako, amabbiza aangu ali mbuli mabbiza aako.

5Nikuba boobo Jehosyafati wakaambila mwami wa cisi ca Isilayeli kuti, ‹Kusaanguna
uleelede kubuzya Mwami Leza kumakani aaya.› »

6Aboobo Ahabu mwami wacisi ca Isilayeli wakaita basinsimi aabo bakatisike
kumyaanda yone, wakababuzya kuti, «Sena nduunke kuyoolwana Lamotigiliyadi naa
pe?» Basinsimi aabo bakati, «Koya buyo ukuulwane nkaambo Mwami Leza
uyoowaaba kulinduwe.»

7Pele Jehosyafati wakabuzya kuti, «Sena taakwe uumbi musinsimi wa Mwami Leza
ngotunga twabuzya?»

8Ahabu mwami wacisi ca Isilayeli wakaingula kuti, «Mpali aumbi, ngotukonzya
kubuzya, Mikaiya mwanaa Imula. Pele mebo ndilimusulide muntu ooyu, nkaambo

© 1996, Bible Society of Zambia.

kakuti lyoonse taakwe nasinsima zintu zibotu kulindime pe, ccita zibi buyo.» Pele Jehosyafati wakaingula kuti, «Peepe utaambi boobo pe.»

9Mpawo Ahabu wakaita umwi wabalupati-pati bakwe wamwaambila kuti akalete Mikaiya cakufwambaana.

10Lino bami aaba bobilo bakasamide majansi aabo aabwami kabakkede azyuuno zyabo kulubuwa lwakuumina maila luli anze lyamulyango wa Samaliya, basinsimi aabo boonse bakali kusinsima kumbele lyabo.

11Umwi wabasinsimi aaba, uutegwa Zedekiya mwanaa Kanaana, wakapanga meja aalubulo, eelyo wakati kuli Ahabu, «Nceeci ncaamba Mwami Leza ulati, ‹Ameja aaya ulakonzya kubalwana Baalamu akubanyonyweeda limwi boonse.› »

12Abamwi basinsimi aabo bakali kwaamba mbubonya kabati, «Koya buyo ukalwane Lamotigiliyadi. Mwami Leza wakuzundya kale.»

13Aawo uulya wakatumidwe kuyooita Mikaiya wakati kulinguwe, «Bona basinsimi boonse aaba baamba kuti mwami uyoozunda, aboobo ayebo weelede kusinsima mbubonya buyo.»

14Pele walo Mikaiya wakaamba kuti, «Mbuli Mwami Leza mbwaali muumi ndilaamba zitindaambile Mwami Leza zyalo!»

15Naakalibonya mwami Ahabu wakamubuzya kuti, «Mikaiya, sena mwami Jehosyafati ambebo tuunke kuyoolwana Lamotigiliyadi naa pe?» Mikaiya wakati, «Kamuya muyoozunda, nkaambo Mwami Leza wamuzundya kale.»

16Pele Ahabu wakaingula kuti, «Ino nkukonkye ziindi zyongaye kuti undaambile zyakasimpe muzina lya Mwami Leza?»

17Mikaiya wakaingula kuti, «Ndabona Baisilayeli boonse kabamwaikizyenye muzilundu, mbubonya mbuli mbelele zitakwe mweembezi. Nkabela Mwami Leza waamba kuti, ‹Aaba bantu tabajisi musololi Ababweede buyo kumaanda aabo muluumuno.› »

18Mpoonya Ahabu wakati kuli Jehosyafati, «Tee ndakwaambila kuti muntu ooyu lyoonse taakwe nasinsima zibotu kulindime. Ccita zibi buyo!»

19Mikaiya wakaindilizya akuti, «Lino swiilila nzyaamba Mwami Leza! Ndakabona Mwami Leza kakkede acuuno cakwe cabwami kujulu, abakujulu kabaimvwi munsi lyakwe bamwi kululyo, bamwi kulumwensi.

20Mwami Leza wakabuzya kuti, ‹Ino nguni uunga ulacenga Ahabu mwami wa cisi ca Isilayeli kuti ainke kumunzi wa Lamotigiliyadi kuti akafwide nkuko?› Bamwi babakujulu bakaamba ceeci, alimwi bamwi bakaamba cimbi,

21kumane muuya umwi wakasika ku Mwami Leza akwaamba kuti, ‹Ndiyoomucenga mebo.› Mpawo Mwami Leza wakabuzya kuti, ‹Ino uuyoomucenga buti?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Muuya ooyo wakaingula kuti, ‹Ndilainka ndikacite basinsimi ba Ahabu boonse kuti
bakaambe zyakubeja.› Eelyo Mwami Leza wakati, ‹Ulakonzya, koya ukamucenge.› »

23Mpawo Mikaiya wakati, «Ncenciceeci basinsimi bako aaba ncibakuunina. Pele
Mwami Leza ukubambilide penzi ncobeni.»

24Mpoonya aawo Zedekiya wakainkila Mikaiya, waakumuuma lubayi wati, «Ino
muuya wa Leza waza buti kuti uzooambile nduwe?»

25Mikaiya wakati, «Uyoolibonena buzuba oobo mboyooyuba muŋanda yamukati.»

26Mpoonya mwami Ahabu wakalailila umwi wabalupati-pati bakwe kuti, «Tola
Mikaiya kuli Amoni mweendelezi wamunzi, alimwi akuli Jowasyi, mwanaa mwami.

27Ukabaambile kuti bamubikke muntolongo kabamusanina buyo cinkwa amaanzi
mane kusikila nkaboole kunkondo.»

28Pele Mikaiya wakamwaambila kuti, «Kuti naa ukaboole koli muumi Mwami Leza
taambauli kwiindila mulindime!» Alimwi wakaindilizya akuti, «Kamuziyeeyede
nyoonse nobantu eezi nzindaamba!»

Lufu lwa Ahabu
(2 Makani 18.28-34)

29Lino mwami Ahabu wa Isilayeli a mwami Jehosyafati wa Juda bakainka kukulwana
ku Lamotigiliyadi.

30Lino Ahabu wakaambila Jehosyafati kuti, «Ndilalwana cakutalizibya, pele yebo
kosamide jansi lyabwami.» Aboobo mwami wa Isilayeli wakalwana katalizibyi.

31Lino mwami waku Alamu wakalailila bapati babeenzya nkalaki bali makumi otatwe
ababili kuti batalwani kufumbwa buna muntu ccita buyo mwami wa Isilayeli.

32Lino aabo nibakabona Jehosyafati bakayeeya kuti ngonguwe mwami wa Isilayeli,
nkabela bakamuunkila kuti bakamulwane. Lino naakakwemba,

33bakaziba kuti tali ngomwami wa Isilayeli pe, eelyo bakaleka kumutandaanya.

34Pele umwi sinkondo wa Baalamu wakawaala muvwi ciwaale-waale akuyooyasa
mwami Ahabu aaswaanganina zikwabilizyo zyamubili. Nkabela mwami wakati kuli
uumweenzya munkalaki, «Bandiyasa! Nyonena ambali tuleke kulwana.»

35Buzuba boonse oobu nkondo yakali kubbebba, walo mwami Ahabu bakali
mukkazikide munkalaki kalangide Baalamu. Bulowa bwakali kuzwa mpaakayaswa,
bwakali kukunka bwakatelekela atako lyankalaki, nkabela kumangolezya wakafwa.

36Lino kalibbila kwakaba kwaambilizya kuli basinkondo boonse ba Baisilayeli kuti,
«Muntu oonse abweede kucisi cokwabo kumunzi wakwe.»

37Mbombuboobu mbwaakafwa mwami Ahabu. Mubili wakwe wakatolwa ku
Samaliya akuyoozikkwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Nkalaki yakwe yakaakusanzigwa kuziba lyaku Samaliya ooko kwakali kusambila bavuule. Babwa bakamyankuta bulowa, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaambide.

39Lino zyoonse eezyo Ahabu nzyaakacita, kubikkilizya ambwaakayaka ŋanda yakwe njaakabotezya ameja aabazovu, aminzi yoonse njaakakwabilila zililembedwe mumabbuku aamakani aabami Baisilayeli.

40Ahabu wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe, eelyo mwanaakwe Ahaziya nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Mwami Jehosyafati wa Juda

(2 Makani 20.31—21.1)

41Mumwaka wane wakulela kwa mwami Ahabu, Jehosyafati mwana wa Asa wakaba ngomwami wa Juda.

42Wakaba mwami ciindi naakali aamyaka iili makumi otatwe aisanu. Nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili makumi obilo aisanu. Banyina bakali Azuba, mwanaa Syilihi.

43Munzila zyoonse wakali mbuli Asa wisi, wakali kucita ziluzi ku Mwami Leza. Nikuba boobo taakamwaya malende, aboobo bantu bakacili kupa zipaizyo akutenta tununkilizyo.

44Jehosyafati wakanyina mazwanga amwami wa Isilayeli.

45Lino eezyo zyoonse Jehosyafati nzyaakacita amilimo yakwe ankondo nzyaakalwana, zililembedwe mubbuku lya makani aabami ba Juda.

46Wakatanda baalumi boonse bakali kucita zitaambiki mumalende oomo bakasyeede ciindi wisi naakali kulela.

47Nyika ya Edomu taakwe niyakajisi mwami, kwakali buyo mweendelezi.

48Mwami Jehosyafati wakapanzya mato mapati kuti kaainka kuyooleta ngolida kuzwa kucisi ca Ofa. Pele mato aaya taakwe naakeenda akafwa ku Ziyongeba.

49Aawo mwami Ahaziya wacisi ca Isilayeli wakati kuli Jehosyafati, «Ino mbuti kuti bantu bangu abako kabeenzezya antoomwe?» Pele Jehosyafati wakakaka.

50Jehosyafati wakafwa, nkabela wakazikkilwa mu Jelusalemu, eelyo mwanaakwe Jeholamu nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Mwami Ahaziya wa Isilayeli

51Lino mumwaka wakkumi aciloba wakulela kwa Jehosyafati wacisi ca Juda, Ahaziya mwana wa Ahabu wakaba ngomwami wa Isilayeli mu Samaliya, nkabela wakalela kwamyaka yobilo.

52Pele wakabisizya Mwami Leza nkaambo wakali kutobela nzila zyawisi abanyina azya Jelobowamu mwanaa Nebati ooyo wakasolweda Baisilayeli muzinyonyoono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

53Ahaziya wakali kukomba akubelekela Baali aboobo wakanyemya Mwami Leza wa Isilayeli mbubonya mbwaakacita wisi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Bami

2 Bami 1

Zya Elija a Ahaziya

1Musule aalufu lwa mwami Ahabu, Bamowabu bakazangila Isilayeli.

2Lino bumwi buzuba Ahaziya wakawa kuzwa ampulungwido yaŋanda yakwe yamujulu yakali mu Samaliya, aboobo wakalicisa, mpoonya wakatuma batumwa wati, «Kamuya mukabuzye kuli Baalizebube, leza waku Ekiloni, ndizibe naa ndilapona kuzwa kubulwazi oobu.»

3Pele mungelo wa Mwami Leza wakati kuli Elija Mutisyibi, «Koya ukaswaangane abatumwa bamwami wacisi ca Samaliya, ukabaambile kuti, ‹Sena nkaambo kakuti taakwe Leza mu Isilayeli ncomuunkila kuyoobuzya Baalizebube leza waku Ekiloni?› »

4Nkaambo kaako Mwami Leza wakati, «Mukamwaambile Ahaziya kuti, ‹Tokooyoobuka aabulo aawo mpobede, ulafwa.› » Amane kwaamba boobo Elija wakabasiya.

5Batumwa bakapilukila kumwami, walo wakababuzya kuti, «Ino mwapilukila nzi?»

6Bakaingula kuti, «Twaswaangana muntu umwi watwaambila kuti, ‹Amupilukile kumwami ooyo wamutuma› mukati, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza,› ulati, ‹Sena nkaambo kakuti taakwe Leza mu Isilayeli ncootumina bantu kuti bakabuzye Baalizebube leza waku Ekiloni? Nkaambo kaako tokoobuka aabulo aawo mpolede, ulafwa ncobeni!› »

7Walo wakati, «Ino uli buti muntu ooyo ngumwaswaanganya wamwaambila makani aaya?»

8Bakamwiingula kuti, «Wasamide jansi lyaboya alutambo lwacikanda mucibuno.» Mpawo mwami wakati, «Ngu Elija Mutisyibi.»

9Eelyo mwami wakamutumina silutwe ankamu yakwe yabasilumamba bali makumi osanwe. Nkabela naakasika kulinguwe wakajana ulikkede atala aacilundu, mpawo wakati, «Omuntu wa Leza, seluka.»

10Pele Elija wakaingula silutwe ooyo kuti, «Kuti naa nkendi muntu wa Leza ncobeni, akuseluke mulilo kuzwa kujulu ukusyukute yebo abantu bako bali makumi osanwe.» Mpoonya mulilo wakazwa kujulu akumusyukuta abantu bakwe bali makumi osanwe.

11Alimwi mwami wakatumina aumbi silutwe ankamu yakwe yabasilumamba bali makumi osanwe waakuti, «Omuntu wa Leza, mwami waamba kuti, ‹Fwambaana seluka.› »

12Pele Elija wakamwiingula kuti, «Kuti naa nkendi muntu wa Leza ncobeni, akuseluke mulilo kuzwa kujulu ukusyukute yebo abantu bako bali makumi osanwe.» Mpoonya mulilo wakazwa kujulu akumusyukuta abantu bakwe bali makumi osanwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Alimwi mwami wakatuma silutwe ankamu yakwe yabasilumamba, nkabela ooyo
silutwe watatu wakaakusika kuli Elija wamuvuntamina akumukumbila kuti, «Akaka
O muntu wa Leza, utandinyonyooni abaaba mbeli aabo babelesi bako.

14Tulibwene mulilo mbuli mbuwakazwa kujulu akusyukuta basilutwe bataanzi bobilo
antoomwe abantu babo, pele lino akaka utandinyonyooni.»

15Mpoonya mungelo wa Mwami Leza wakati kuli Elija, «Seluka uunke anguwe,
utayoowi pe.» Mpawo wakanyamuka waseluka akuunka anguwe ku mwami,

16eelyo wakamwaambila kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Sena
nkaambo kakuti taakwe Leza mu Isilayeli ncootuma bantu kuti bakabuzye kuli
Baalizebube leza waku Ekiloni? Akaambo kakuti wacita ceeci tokoobuka abulo aawo
mpolede, ulafwa ncobeni.› »

17Mbombuboobu mbwaakafwa kweendelana amajwi aa Mwami Leza aakaamba Elija.
Mukuti Ahaziya wakanyina mwana mulombe Jolamu munyina, wakaba ngomwami
mubusena bwakwe. Jolamu wakaba mwami mumwaka wabili wakulela kwa Jeholamu
mwanaa Jehosyafati mwami wacisi ca Juda.

18Lino zyoonse Ahaziya nzyaakacita azimwi, zililembedwe mubbuku lyamakani
aabami ba Isilayeli.

2 Bami 2

Elija mbwaakatolwa kujulu

1Lino Mwami Leza naakali aafwiifwi kutola Elija kujulu mukambizi, Elija a Elisya
bakali kuya bweenda ku Giligali.

2Mpawo Elija wakaambila Elisya kuti, «Kosyaala aano, nkaambo Mwami Leza
wandituma ku Beteli.» Pele Elisya wakati, «Mbubuli Mwami Leza mbwali muumi,
ayebo mboli muumi, nsikookusiya pe.» Mpawo bakainka ku Beteli antoomwe.

3Lino nkamu yabasinsimi aabo bakali mu Beteli yakaboola kuli Elisya akumwaambila
kuti, «Sena ulizi kuti Mwami Leza sunu ulamutola simalelo wako?» Wakaingula kuti,
«Iiyi ndilizi oobo, pele atwaaumune buyo.»

4Mpawo Elija wakamwaambila kuti, «Elisya, syaala aano, nkaambo Mwami Leza
wandituma ku Jeliko.» Pele walo wakati, «Mbubuli Mwami Leza mbwali muumi,
ayebo mboli muumi nsikookusiya pe.» Eelyo bakainka ku Jeliko.

5Akwalo ooko nkamu yabasinsimi aabo bakali ku Jeliko yakaboola kuli Elisya
akumwaambila kuti, «Sena ulizi kuti Mwami Leza sunu ulamutola simalelo wako?»
Wakaingula kuti, «Iiyi ndilizi oobo, pele atwaaumune buyo.»

6Mpoonya Elija wakaambila Elisya kuti, «Syaala aano, nkaambo Mwami Leza
wandituma ku Jolodani.» Pele walo wakati, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali
muumi ayebo mboli muumi, nsikookusiya pe.» Eelyo boonse bobilo bakainka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino kwakainka nkamu yabasinsimi bali makumi osanwe, bakaima kulaale
kabalangide kwakaimvwi Elija a Elisya ku Jolodani.

8Mpawo Elija wakabweza jansi lyakwe, walivunga wauma maanzi andilyo, mpoonya
maanzi akaandaana, aawo boonse bobilo bakazubuka anyika njumu.

9Nibakazubuka, Elija wakaambila Elisya kuti, «Kumbila ncoyanda kuti nkucitile
nentanatolwa kuzwa kulinduwe.» Elisya wakati, «Ndikumbila kuti nditambule kobilo
caabilo camuuya wako ngopedwe.»

10Eelyo Elija wakati, «Wakumbila cintu ciyumu, nikuba boobo kuti naa undibone
nentitolwe kuzwa kulinduwe cilaba mbubonya mbookumbila, pele kuti naa
utandiboni, totitambule pe.»

11Lino kabaciya bweenda akukanana kwakaboneka nkalaki yamulilo amabbiza
aamulilo, yakabaandaanya. Mpawo Elija wakatanta mukambizi kuya kujulu.

12Elisya naakabona wakapozomoka kati, «Taata, Taata! nkalaki zya Isilayeli
abasimabbiza bazyo!» Taakwe naakamubona limbi Elija pe. Mpoonya wakajata zisani
zyakwe wazizapula muzipaanzi zyobilo.

13Amane wakabweza jansi lya Elija lyakaloka, eelyo wakapiluka waakwiima
kunkomwe yamulonga wa Jolodani.

14Ajansi lya Elija eelyo lyakaloka wakauma maanzi aamulonga wati, «Ino O Mwami
Leza wa Elija uli kuli?» Mpawo naakaauma maanzi akaandaana wazubuka.

15Lino nkamu yabasinsimi bazwa ku Jeliko yakali kulangilide yakati, «Nguzu zya
Elija zyaya kuli Elisya.» Eelyo bakaboola kuzoomucinga bakotama kumbele lyakwe
cakumulemeka.

16Nkabela bakamwaambila kuti, «Bona lino kuno swebo tobabelesi bako toonse notuli
makumi osanwe tulilimvwide, nkaako tukumbila kuti tukayandaule simalelo wako,
nkaambo ambweni inga Muuya wa Leza wamubweza akuyoomusowela mucilundu
cimwi nimuba mukkuti.» Walo wakaingula kuti, «Mutainki pe.»

17Pele bakamusungilizya cakuti wakafwa nsoni, eelyo wakati, «Mbubo kamuya.»
Mpawo bakainka boonse bali makumi osanwe, nkabela bakamuyandaula kwamazuba
otatwe pele taakwe nibakamujana pe.

18Eelyo bakaboola kuli Elisya ku Jeliko nkwaakabede, wakababuzya kuti, «Sena
taakwe nindakamwaambila kuti mutainki?»

Maleele aa Elisya

19Lino bantu bamwi bamumunzi bakaambila Elisya kuti, «Bona, simalelo wesu munzi
ooyu uyakidwe aabotu mbuli mbobwene, pele maanzi mmabi ayalo nyika tiikuzyi
micelo pe.»

20Mpawo wakati, «Amundeetele mutiba mupya, mubikke munyo mulinguwo.»
Aboobo bakuuleta kulinguwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Mpoonya wakainka kukasensa kamaanzi akuwaala munyo mulinkako kaamba kuti,
«Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ndasalazya maanzi aaya, aboobo taaciyoojayi naa
kutazyazya limbi nyika.

22Mpoonya maanzi akabota abwakoosunu kweendelana abwakaamba Elisya.»

23Elisya naakazwa ooko wakainka ku Beteli, nkabela kaya bweenda bamwi bakubusi
bakazwa mumunzi, bazoomuwelela, bati, «Koya syaalubala! Koya syaalubala!»

24Mpawo wakacenguluka, naakababona, wakabasinganya muzina lya Mwami Leza.
Mpoonya kwakazwa banyama babutambo bobilo musokwe, bakakwamauna bakubusi
bali makumi one ababili.

25Kuzwa kooko wakaya kucilundu ca Kaameli, azwe kooko wakapiluka ku Samaliya.

2 Bami 3

Nkondo yakali akati ka Isilayeli a Mowabu

1Mumwaka wakkumi alusele wakulela kwa Jehosyafati mwami wacisi ca Juda,
Jolamu mwana wa Ahabu wakaba ngomwami wa Baisilayeli mu Samaliya, nkabela
wakalela kwamyaka iili kkumi aibili.

2Wakabisizya Mwami Leza, nikuba kuti taakali mbuli wisi abanyina, nkaambo
wakagwisya mutuni wa Baali wisi ngwaakayakide.

3Nikuba boobo wakakakatila kuzinyonyoono zya Jelobowamu mwanaa Nebati, ooyo
wakasolweda Baisilayeli muzinyonyoono, taakazileka pe.

4Lino Mesya mwami wacisi ca Mowabu wakavubide mbelele, mwaka amwaka wakali
kutela kumwami wa Isilayeli tubelele tuli zyuulu zili mwaanda, aboya bwambelele
zili zyuulu zili mwaanda.

5Pele ciindi Ahabu naakafwa, mwami wacisi ca Mowabu wakazangila mwami wa
Isilayeli.

6Kuciindi eeco mwami Jolamu wakazwa mu Samaliya, wabunganya basilumamba
Baisilayeli boonse.

7Mpoonya wakatumya majwi kuli Jehosyafati mwami wacisi ca Juda akumwaambila
kuti, «Mwami wacisi ca Mowabu wandizangila, sena ulayanda kuunka andime kuti
tukalwane Bamowabu?» Jehosyafati wakati, «Ndilainka nkaambo mebo ndili mbuli
nduwe, bantu bangu bali mbuli bantu bako, amabbiza aangu ali mbuli mabbiza aako.“

8Mpawo wakabuzya kuti, «Ino tutole nzila iili?» Jolamu wakaingula kuti, «Tutole
nzila iiinda munkanda ya Edomu.»

9Eelyo mwami wa Isilayeli, mwami wacisi ca Juda amwami waku Edomu bakainka.
Nkabela nibakeenda cakuzinguluka kwamazuba aali ciloba, maanzi akabamanina
basilumamba antoomwe abanyama.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Mpoonya mwami wa Isilayeli wakati, «Maawe! Mwami Leza watwiita totatwe
toonse swebo kuti atwaabe ku Bamowabu.»

11Jehosyafati wakati, «Sena taakwe musinsimi wa Mwami Leza okuno kuti
atubuzizye ku Mwami Leza?» Mpawo umwi wabalupati-pati bamwami wa Isilayeli
wakati, «Mpali Elisya mwanaa Syafati wakali mugwasyi wa Elija.»

12Jehosyafati wakati, «Nkokuti mmusinsimi.» Mwami wa Isilayeli a Jehosyafati
amwami waku Edomu bakainka kulinguwe.

13Nkabela Elisya wakaambila mwami wa Isilayeli kuti, «Ino ndikugwasizye nzi?
Koya kubasinsimi bauso ababanyoko.» Pele mwami wa Isilayeli wakamwaambila
kuti, «Peepe, Mwami Leza nguwatwiita swebo tobami botatwe kuti atwaabe ku
Bamowabu.»

14Elisya wakati, «Mwami Leza Singuzuzyoonse mbwali muumi, ooyo ngwebelekela,
nikwatali kuti kuli Jehosyafati mwami wacisi ca Juda ngwendilemeka,
nindatakulanganya pe.

15Lino ndiletela sikalumbu.» Lino sikalumbu naakali kuuma nguzu zya Mwami Leza
zyakasikila Elisya.

16Mpoonya wakati, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ‹Ndacita kuti aaka kalonga
kayuminide kazule maanzi. Mufumbe tunkolola mukalonga aaka kayuminide.›

17Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ‹Tamukoobona luuwo niiba mvula pele kalonga
aaka kalazula maanzi, eelyo nywebo, ŋombe abanyama banu mulanywa.›

18Eeci ncitu cuuba-uba ku Mwami Leza, alimwi walo uyooaba Bamowabu
kulindinywe.

19Nkabela muyoozunda minzi yoonse yankwakwa mibotu, muyoogonka misamu
yoonse iizyala micelo, muyoosinka tusensa toonse twamaanzi, alimwi muyoowaala
mabwe mumyuunda yabo.»

20Lino nibwakaca, cifumo-fumo ciindi cakupaizya kacili aafwiifwi kwakakunka
maanzi kuzwa kulubazu lwaku Edomu. Kalonga kazoofwasuka.

21Lino Bamowabu boonse nibakamvwa kuti bami basika kuzoobalwana,
bakabunganya boonse bakonzya kulwana, bakubusi abapati, bakaakundandama
kumunyinza.

22Nibakabuka cifumo-fumo, zuba nilyakabala amaanzi, Bamowabu bakabona mbuli
kuti maanzi asalala bulowa.

23Mpawo bakati, «Tee mbulowa oobu, nkokuti bami balwana akujayana mulicabo.
Lino casyaala Nobamowabu nkusaala buyo!»

24Pele nibakasika kuzivuka zya Baisilayeli, Baisilayeli bakanyamuka akubalwana
kusikila batija, nkabela bakabatandaanya kumwi kabaya bubajaya mane kusikila
kucisi cokwabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Alimwi bakanyonyoona minzi. Kumane muntu amuntu wakawaala bbwe
mumuunda mubotu kusikila muunda nuwakazula mabwe. Bakagonka misamu iizyala
micelo mibotu akusinka tusensa twamaanzi. Bakasiya munzi wa Kilihaleseti.
Basinkwibba buyo mbabakuuzinguluka akuulwana.

26Lino mwami waku Mowabu naakabona kuti nkondo yamuyumina, wakatola
basikulwana amapanga bali myaanda iili ciloba kuti bakapole mumundando wa
Basinkondonyina mukuti atijile kumwami waku Edomu pele wakakacilwa.

27Abone boobo wakatola mwanaakwe wakusaanguna, weelede kuba mwami
mubusena bwakwe, wamupaizya alukwakwa kuli leza wa Bamowabu lwamunzi ooyo.
Baisilayeli nibakabona kuti bukali bupati bwabasikila, bakapilukila kunyika yokwabo.

2 Bami 4

Elisya mbwaakagwasya mukamufu mucete

1Lino umwi mukaintu wabankamu yabasinsimi wakalilaukila Elisya, wati, «Mebo
ndemubelesi wako, mulumi wangu wakafwa, alimwi ulizi kuti wakali kulemeka
Mwami Leza, pele ngwaakakweletede ulaboola kuzootola bana bangu bobilo balombe
kuti babe bazike bakwe.»

2Mpoonya Elisya wakamwaambila kuti, «Ino ndikucitile nzi? Ino ujisi nzi muŋanda?»
Mukaintu wakati, «Mebo ndemubelesi wako taakwe ncejisi pe, pele buyo tufuta
munsazi.»

3Mpawo Elisya wakati, «Koya ukumbile zibiya zinji kuli basimunzinyoko.

4Wamana unjile muŋanda abana bako, mujale kumulyango, utile mafuta muzibiya
cimwi acimwi, cazula ucibikke ambali.»

5Eelyo mukaintu wakamusiya, waakulijalila walo abana bakwe. Bakamuletela zibiya
zyakuti katila mafuta mulinzizyo.

6Zibiya nizyakazula wakaambila mwanaakwe umwi kuti, «Ndiletela acimbi cibiya.»
Walo wakaingula kuti, «Kucinyina cimbi.» Aawo mafuta akaleka kuzwa.

7Mpoonya mukaintu wakaboola kuzooambila muntu wa Leza, pele walo wakati,
«Koya ukauzye mafuta ukabbadele zikwelete zyako, aatikasyaale ngaako abana
bako.»

Elisya amukaintu muvubi waku Syunemu

8Bumwi buzuba Elisya wakainka ku Syunemu, ooko kwakali kukkala mukaintu
muvubi, wakali kumusungilizya kuti alye. Aboobo lyoonse naakali kwiinda kooko,
wakali kuleya.

9Mpoonya mukaintu ooyo wakaambila mulumi wakwe kuti, «Bona lino, ndabona kuti
ooyu muntu wiinda waawa muntu uusalala wa Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Atuyake kaanda atala aaŋanda, tubikke bulo, tebule, cuuno alambe, kuti kufumbwa ciindi ncaatuswaya kaonena mumo.»

11Bumwi buzuba Elisya wakasika ooko, eelyo wakaya mukaanda kakwe kamujulu kuyooona.

12Mpawo wakaambila mubelesi wakwe Gehazi kuti, «Kamwiite Musyunemu uulya.» Naakamwiita mukaintu ooyo wakaima kumbele lya Elisya.

13Eelyo Elisya wakaambila Gehazi kuti, «Mwaambile kuti watupengela caba ciindi, ino uyeeya kuti inga twamucitila nzi? Sena tumwaambilile kabotu kumwami naa kuli silutwe wabasilumamba?» Pele walo wakaingula kuti, «Ndikkede akati kabantu bangu.»

14Elisya wakabuzya kuti, «Ino ncinzi nceelede kucitilwa?» Gehazi wakati, «Tajisi mwana mulombe alimwi mulumi wakwe ulicembeede.»

15Mpawo wakati, «Aaswene afwiifwi.» Nkabela naakamwiita wakazooima amulyango.

16Elisya wakati, «Bona mwakali mbuli sunu unoolela mwana mulombe muvwanda.» Mukaintu wakati, «Peepe, simalelaangu, omuntu wa Leza utandeeni ndemubelesi wako.»

17Pele mukaintu ooyo wakamita ncobeni akuzyala mwana mulombe ciindi nciconya eeco Elisya ncaakaamba.

18Lino mwana ooyu naakakomena, bumwi buzuba wakaya kuli wisi ooko nkwaakali kulanga batebula.

19Mpoonya wakaambila wisi kuti, «Ndafwa mutwe, ndafwa mutwe.» Mpawo wisi wakaambila mubelesi wakwe kuti, «Mutole kuli banyina.»

20Naakamutola akumusiya kuli banyina mwana wakakkala amubili alibanyina mane kusikila acilungu-lungu, mpoonya wakafwa.

21Eelyo bakamutola muŋanda yamujulu bamulazika abulo bwamuntu wa Leza, bazwa bamujalila.

22Mpawo wakaita mulumi wakwe, wamwaambila kuti, «Nditumina umwi wababelesi bako ambongolo kuti ndifwambaane kuunka kumuntu wa Leza akupiluka.»

23Pele mulumi wakati, «Ino nkaambo nzi ncoyandila kuunka sunu? Kayi sunu tabuli buzuba bwamwezi mupya nibuba bwa Sabata.» Pele walo wakati, «Taakwe mbocibede.»

24Mpoonya wakabikka cuuno ambongolo, akwaambila mubelesi wakwe kuti, «Solola utandilindili ccita nkwaambile.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Aboobo wakanyamuka, waakusika kumuntu wa Leza kucilundu ca Kaameli. Lino
muntu wa Leza naakamubona kaza buza alaale wakati kuli Gehazi mubelesi wakwe,
«Langa nguulya Musyunemu ulaza,

26zuza ukamucingauzye ukabuzye kuti, ‹Sena uli kabotu? Uli kabotu amulumi wako
na? Awalo mwana sena uli kabotu?› » Walo wakaingula kuti, «Pe, bali kabotu.»

27Naakasika kucilundu ooko kwakakkede muntu wa Leza wakamujata kumaulu.
Mpawo Gehazi wakayanda kuti amutonke. Pele muntu wa Leza wakati, «Komuleka,
nkaambo ulipengede mumoyo, pele Mwami Leza taandiyubunwida pe.»

28Mpoonya mukaintu wakabuzya kuti, «Sena ndakakumbila simalelo wangu kuti
ndipegwe mwana? Sena taakwe nindakaamba kuti, utandeeni?»

29Mpawo Elisya wakaambila Gehazi kuti, «Funka jansi lyako ulyaange mucibuno,
utoleele amusako wangu uzuze. Kuti naa ukaswaangane muntu munzila,
utakamujuzyi, kuti naa wakujuzya utamuvuwi pe, eelyo waakusika ukalazike musako
wangu abusyu bwamwana.»

30Mpoonya banyina mwana bakati, «Mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ayebo
mboli muumi, nsikookusiya pe.» Mpawo Elisya wakanyamuka wamutobela.

31Pele Gehazi wakasolola, wakaakulazika musako abusyu bwamwana, pele taakwe
naakaputauka. Mpawo Gehazi wakapiluka kuyooswaanganya Elisya, waakuti,
«Mwana taakwe naaputauka pe.»

32Lino Elisya naakasika kuŋanda wakajana kuti mwana ulilede abulo bwakwe
kafwide.

33Eelyo wakalijalila amwana wakomba ku Mwami Leza.

34Wakaakulala amubili wamwana, wakajinsika mulomo wakwe amulomo wamwana,
ameso aakwe ameso amwana, amaanza aakwe amaanza amwana, lino
mbwaakalyoolweda buyo mubili wamwana wakatalika kukasaala.

35Amane oobo, wakabuka alimwi weendeenda muŋanda, eelyo wakaakulyoolola
amwana lwabili, nkabela mwana wakeesemuka ziindi zili ciloba, mpawo
wakanamuna meso.

36Mpoonya Elisya wakaita Gehazi kuti, «Ita mukaintu ooyu Musyunemu.» Aboobo
wakamwiita. Naakasika wakamwaambila kuti, «Ngooyu mwanaako.»

37Mpawo wakawa kumaulu aakwe wamukotamina, wabweza mwanaakwe wazwida
anze.

Maleele aambi obilo

38Lino Elisya wakaboola alimwi ku Giligali ciindi kakuli nzala mucisi. Eelyo
bankamu yabasinsimi nibakakkede kumbele lyakwe, wakaambila mubelesi wakwe
kuti, «Sibika bbiya, ubajikile musinza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Lino umwi wabo wakaya musokwe kuyoocela cisyu nkabela wakajana basijatwa,
wakabavunga mujansi, wabaleta akuzoobakosoola wababikka mubbiya katabalabide.

40Eelyo wakaungula kuti bantu balye. Pele nibakali kulya bakapozomoka bati,
«Omuntu wa Leza muli ncefu mumusinza!» Tiibakali kukonzya kulya pe.

41Mpawo Elisya wakati, «Amulete busu eelyo wakabutila mubbiya wati, ‹Amuungule
balye bantu.› » Kwakacinyina ncefu pe.

42Lino kwakasika umwi mwaalumi uuzwa ku Baalisyalisya wakaletela muntu wa
Leza zinkwa zyamaila mataanzi, makumi obilo, ampunga zyamaila. Elisya wakati,
«Zyaabile bantu kuti balye.»

43Pele mubelesi wakwe wakati, «Ino inga ndabaabila buti bantu aaba bali mwaanda?»
Walo wakati, «Baabile buyo bantu balye, nkaambo mboobu mbwaamba Mwami Leza,
‹Balalya, bakkute, basiye.› »

44Aawo wakabaabila nkabela bakalya akuzisiya mbubonya mbuli majwi aa Mwami
Leza.

2 Bami 5

Naamani mbwaakaponyezegwa

1Lino Naamani silutwe wabasilumamba bamwami waku Alamu, wakali muntu
uusyomeka kapati kumwami wakwe alimwi wakali kumuyandisya, nkaambo
kwiindila mulinguwe Mwami Leza wakazundya Baalamu. Wakali mwaalumi singuzu,
pele wakali sicinsenda.

2Cimwi ciindi Baalamu bakalwana a Baisilayeli eelyo bakatola kasimbi kamwi ka
Baisilayeli mubuzike. Kasimbi aaka kakali kubelekela muka Naamani.

3Mpawo kakaambila muka Naamani kuti, «Nicabota naalizi simalelo wangu kuti kuli
musinsimi ku Samaliya! Naaya kumuponya cinsenda cakwe.»

4Mpoonya Naamani wakainka kuyooambila mwami zyakaamba kasimbi aaka kaku
Isilayeli.

5Eelyo mwami waku Alamu wakati, «Koya ndakulembela lugwalo kumwami wa
Isilayeli.» Aboobo wakainka, watolelela amatalenta aansiliva aali kkumi amasyekeli
aangolida aali zyuulu kkumi, alimwi azisani zili kkumi zibotu.

6Eelyo wakatola lugwalo kumwami waku Isilayeli, lwakali kwaamba kuti, «Alugwalo
oolo ndatumina Naamani mubelesi wangu kuti umuponye kucinsenda cakwe.»

7Lino mwami waku Isilayeli naakabala lugwalo wakazapaula zyakusama zyakwe
mukunyema akwaamba kuti, «Sena mebo ndime Leza uukonzya kujaya akuponya?
Ino nkaambo nzi muntu ooyu naanditumina yooyu kuti mmuponye? Amubone kuti
ooyu uyandaula nzwanga andime.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Pele Elisya muntu wa Leza naakamvwa kuti mwami wacisi ca Isilayeli wazapaula zyakusama zyakwe, wakatumina makani aaya kulinguwe wakati, «Nkaambo nzi noozapaula zyakusama zyako? Mutumine kulindime kuti azoozibe kuti kuli musinsimi mucisi ca Isilayeli.»

9Aboobo Naamani wakainka amabbiza ankalaki zyakwe, wazooima amulyango waŋanda ya Elisya.

10Mpoonya wakatuma mubelesi wakwe akumwaambila kuti, «Koya ukasambe mumulonga wa Jolodani kwaziindi zili ciloba, eelyo mubili wako ulapilukila mbuli kaindi, ulapona.»

11Pele Naamani wakanyema, wainka wati, «Amubone ndali kuyeeya kuti ulazwida anze kundibona akukomba ku Mwami Leza wakwe kavukauzya jansi lyakwe aaziziki zyacinsenda akundiponya.

12Sena Abana a Faapaa milonga yaku Damasikasi tiijisi maanzi mabotu kwiinda aamu Isilayeli? Sena nindatakakonzya kusamba mulinjiyo akusalazigwa?» Aboobo wakapiluka akweenda kanyemede.

13Pele babelesi bakwe bakamwaambila kuti, «Akaka taata, kuti musinsimi naakulailila kucita cimwi cintu cipati, sena nootacicita? Ino mbuti ono kuti wati, ‹Samba upone?› »

14Mpawo wakainka, wadubbuka mumaanzi aa Jolodani kwaziindi zili ciloba, mbubonya mbuli mbwaakaamba muntu wa Leza. Mubili wakwe wakapilukila waba mbuli wamwana muniini, wapona.

15Aawo Naamani ababelesi bakwe wakapilukila kumuntu wa Leza, wasika waima kumbele lyakwe akuti, «Lino ndaziba kuti taakwe Leza munyika yoonse ccita buyo mucisi ca Isilayeli, aboobo lino ndakukumbila kuti utambule cipego cangu ndemubelesi wako.»

16Pele Elisya walo wakati, «Mbuli Mwami Leza mbwali muumi ooyo ngwebelekela, taakwe ncetitambule pe.» Nikuba kuti Naamani wakamukombelezya walo wakakaka.

17Mpoonya Naamani wakati, «Mbookaka cipego cangu mebo ndemubelesi wako ndakumbila kuti nditolelezye bulongo bukonzya kunyamuna mamyuulu obilo kuti mbutole kumunzi nkaambo mebo ndemubelesi wako nsikapaizyi limbi kuli baleza bambi ccita buyo ku Mwami Leza alikke.

18Mwami Leza andilekelele akaambo kakuti neunka amwami wangu kuyookomba kuŋanda ya leza wakwe Limoni, mebo ndavuntama oomo, nkaako Mwami Leza andilekelele mebo ndemubelesi wako akaambo kaceeci.»

19Mpawo Elisya wakati kulinguwe, «Koya muluumuno.» Pele Naamani naakeenda buyo kasinzo-sinzo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Gehazi mubelesi wa Elisya muntu wa Leza wakalyaambauzya wati, «Amubone simalelo wangu walekela Naamani Mualamu katatambuli nzyaaletede. Mbuli Mwami Leza mbwali muumi ndilamutandila mebo nkajane zintu kulinguwe.»

21Aboobo Gehazi wakatandila Naamani. Lino Naamani naakabona muntu uuza buzuzaana, wakaseluka munkalaki mwaakabede kuti amuswaanganye wati, «Sena kuli kabotu?»

22Wakaingula kuti, «Kuli kabotu. Pele simalelo wangu wandituma, nkaambo mboozwida buyo kwasika bakubusi bobilo bazwa kunkamu yabasinsimi ya mucisi catulundu-lundu ca Efulemu, ndakukumbila bape talenta lyansiliva lyomwe azyakusama zyobilo.»

23Naamani wakati, «Tola aabili.» Aboobo wakamukombelezya, waanga matalenta aansiliva obilo aayo mutusaka tobilo azyakusama zyobilo, wazipa babelesi bakwe, kuti banyamwide Gehazi.

24Lino Gehazi naakasika kucilundu, wakatola zintu eezyo akuyoozisisa muŋanda yakwe, wabaambila kuti bainke, eelyo bakainka.

25Amane wakainka waakwiima kumbele lya Elisya simalelo wakwe, Elisya wakati kulinguwe, «Ino wali kuli?» Walo wakaingula kuti, «Mebo ndemubelesi wako taakwe nkundabede.»

26Pele Elisya wakamwaambila kuti, «Eee, ndaliko mumuuya ciindi Naamani naaseluka munkalaki kuzookucingauzya? Sena eeci nceciindi cakutambula mali, zisani, myuunda yamaoliva, myuunda yamisaansa, matanga aaŋombe naa aabakaintu bazike?

27Nkaambo kaako cinsenda ca Naamani cilaza kulinduwe akulunyungu lwako mane kukabe kutamani.» Aboobo Gehazi wakazwida anze waba sicinsenda watuba buu mbuli caanda.

2 Bami 6

Elisya mbwaakanuna keembe kakainkide

1Lino nkamu yabasinsimi yakaambila Elisya kuti, «Bona, busena mbotukkede ayebo bwaceya.

2Atweende ku Jolodani kuti umwi aumwi wesu akagonke ciyako, tuyake busena bwakukkala.» Eelyo walo wakati, «Kamuya.»

3Balo bakati, «Sena yebo totuunke andiswe?» Walo wakaingula kuti, «Ndainka.»

4Aboobo wakainka ambabo. Nkabela nibakasika ku Jolodani bakatalika kugonka ziyako.

5Mpoonya umwi naakali kugonka masamu, keembe kakakuka kainkila mumaanzi, eelyo wakakwiila wati, «Maawe, simalelo wangu, ndakakumbide buya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Lino muntu wa Leza wakabuzya kuti, «Kalokela aali?» Naakamutondezya mpukakalokela wakatema kasamu, wakawaala mpoonya aawo, eelyo keembe kakaibuka.

7Mpawo wakati, «Kagwisye.» Nkabela wakakagwisya.

Basilumamba ba Baalamu mbubakazundwa

8Cimwi ciindi mwami waku Alamu wakali kulwana a Baisilayeli, naakamana kwaambilana abalupati-pati bakwe kuti, «Kuli buteene abuteene nkweenjooyakila zivuka zyangu.»

9Muntu wa Leza wakatuma mulomo ku mwami waku Isilayeli wakati, «Cenjela kuti utabi noinda kubusena oobu nkaambo ooko nkobayooyakila zivuka Baalamu.»

10Eelyo mwami waku Isilayeli wakatumina bantu kuti bakalange-lange busena oobo bwakaamba muntu wa Leza. Kwaziindi zinjaanji Elisya wakali kucenjezya mwami zyamasena aali boobu.

11Aboobo mwami waku Alamu wakanyema kapati, mpawo wakaita balupati-pati bakwe wati, «Amundaambile nguni akati kanu uuli kulubazu lwa Baisilayeli?»

12Umwi wabo wakati, «Taakwe pe, O mwami simalelo wangu, pele Elisya musinsimi uukkala mucisi ca Isilayeli, nguuambila mwami wa Isilayeli majwi ngoamba cakusisikizya kuzyuli.»

13Mpoonya mwami wakati, «Kamuya mukabone naa ukkala kuli kutegwa nditume bantu bakamujate.» Eelyo mwami wakaambilwa kuti, «Uli ku Dotani.»

14Aawo wakatuma basimabbiza, nkalaki ampi yabasilumamba mpati, bakasika ciindi camasiku akuuzinguluka munzi.

15Ciindi mubelesi wamuntu wa Leza naakabuka cifumo-fumo akuya anze, wakajana kuti kuli mpi yabasimabbiza ankalaki iizingulukide munzi. Mpawo mubelesi wakati, «Maawe simalelo wangu! Ino tucite buti?»

16Walo wakati, «Utayoowi, nkaambo aabo mbotuli aabo mbanji kwiinda mbabo.»

17Mpoonya Elisya wakakomba wati, «O Mwami Leza, jalula meso aamubelesi ooyu, nkabela wakabona kuti cilundu cizwide mabbiza ankalaki zyamulilo kuzinguluka Elisya.»

18Lino Baalamu nibakaselemuka kuzoolwana, Elisya wakakomba ku Mwami Leza wati, «O Mwami Leza bantu aaba boofwaazye!» Bakoofwaala mbubonya mbuli bwakakomba Elisya.

19Mpawo Elisya wakabaambila kuti, «Mwasweeka eeyi taili njenzila alimwi ooyu tuuli ngomunzi pe, amunditobele ndimutole kumuntu ngomuyandaula.» Aboobo wakabasisya ku Samaliya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino mbubakaakunjila buyo mu Samaliya, Elisya wakati, «O Mwami Leza jalula meso aabantu aaba kuti babone.» Aboobo Mwami Leza wakajalula meso aabo, eelyo nibakabona bakajana kuti bali aakati kamunzi wa Samaliya.

21Mwami wa Isilayeli naakababona, wakati kuli Elisya, «Sena taata ndibajaye aaba? Ndibajaye?»

22Wakaingula kuti, «Utabajayi pe. Sena uyanda kujaya bantu mboozunda kale munkondo? Peepe bape cakulya amaanzi kuti banywe, wamana ubaleke bakaluule kumwami wabo.“

23Aboobo wakababambila pobwe pati, eelyo nibakamana kulya akunywa, wakabaleka, babweeda kumwami wabo. Nkabela Baalamu taakwe nibakacili kusaala nyika ya Isilayeli pe.

Kusinkilizigwa kwa Samaliya

24Musule akooku Benihadadi mwami waku Alamu wakayobolola basilumamba bakwe boonse, wainka waakusinkilizya munzi wa Samaliya.

25Eelyo kwakaba nzala mpati mu Samaliya, nkaambo kusinkilizya ooku kwakatola ciindi cilamfu. Mutwe wambongolo wakali kuulisigwa masyekeli aansiliva aali lusele akalo kagabba kabufumba bwankwilimba kakali kuulwa masyekeli osanwe.

26Lino mwami wa Isilayeli naakali kwiinda kabembeleka lukwakwa umwi mukaintu wakamulilila wati, «Ndigwasye omwami simalelo wangu!»

27Mpawo walo wakati, «Kuti naa Mwami Leza walo takugwasyi ino mebo ndilakugwasya buti? Ndinyina maila naba waini pe.»

28Kumane mwami wakamubuzya kuti, «Ino ncinzi cakupenzya?» Mukaintu wakaingula kuti, «Ooyu mukaintu wakandaambila kuti, ‹Leta mwanaako tumulye sunu, wangu tuzoomulya juunza.› »

29Aboobo twakajika mwanaangu twamulya. Lino nibwaca ndamwaambila kuti, «Leta mwanaako ayebo tumulye, pele walo wamusisa.»

30Mwami naakamvwa majwi aamukaintu ooyu, wakazapaula zyakusama zyakwe, lino kaciya bubembeleka, bantu bakabona kuti wakasamide masaka,

31eelyo wakati, «Leza andisubule akwiindilila naa mutwe wa Elisya mwanaa Syafati intuukosoli sunu.»

32Lino Elisya wakali kkede muŋanda yakwe, abalo bapati bakalikkede anguwe. Lino mwami wakatumide kale muntu, pele mutumwa katanasika Elisya wakaambila bapati kuti, «Sena mulimubwene ooyu muntu mujayi ngwaatuma kuti andikosole mutwe? Lino, mutumwa asika mujale kumulyango, mujatilile. Nkaambo musindo wasimalelo wakwe ulalimvwisya musule.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Eelyo naakacili kwaambaula ambabo, mutumwa wakasika kulinguwe, akumwaambila kuti, «Mapenzi aaya azwa ku Mwami Leza! Sena nkecilindila Mwami Leza kuti andigwasye?»

2 Bami 7

1Elisya wakati, «Amuswiilile majwi aa Mwami Leza, ‹Ulati juunza mbuli eeno cisuwo cabusu cinooulwa syekeli lyomwe azisuwo zyobilo zyabusu bwabbali zinooulwa syekeli lyomwe kumanjililo aamunzi wa Samaliya.› “

2Mpawo silutwe ooyo mwami ngwaakali kusyoma wakati kumuntu wa Leza, «Nikuba kuti Mwami Leza watuleleka acakulya kuzwa kujulu, sena inga cintu eeci cacitika?» Pele walo wakati, «Ulalibonena ameso omwini, pele tokooyoocilya pe.»

Basilumamba baku Alamu mbubakatija

3Lino kwakali baalumi bone bakali basicinsenda bakakkede aamulyango, kabaambauzyanya muli cabo kuti, «Ino tukkalide nzi kuno limwi tufwe?“

4Kuti naa twaambe kuti, «Atweende mumunzi, mmuli nzala amwalo tuyoofwa, alimwi kuti katukkede aano ncimwi buyo tulafwa. Nkaako atweende kuzivuka zya Baalamu tukalyaabe, kuti naa bakatuleke katuli baumi ncibotu, kuti naa bakatujaye mbubo.»

5Mpoonya bakanyamuka ciindi cakulubundu-bundu kuya kuzivuka zya Baalamu, ciindi nibakaakusika kutalikila zivuka bakajana taakwe amuntu naba omwe pe.

6Nkaambo Mwami Leza wakacita kuti basilumamba ba Baalamu bamvwe kulila kwankalaki amambalakata aamabbiza akuyoba kwampi mpati, bakalyaambauzya muli cabo bati, «Amubone, mwami wa Baisilayeli watamba bami ba Bahiti aba Baijipiti kuti bazootulwane.»

7Aboobo bakatija ciindi calubundu-bundu basiya matente, mabbiza, ambongolo zyabo, bakasiya zivuka mbubakaziyakide balivuna lwabo.

8Lino basicinsenda aaba nibakasika kutalikila zivuka bakanjila mutente limwi, balya akunywa babweza nsiliva, ngolida azisani batola baakuzisisa, alimwi bakapilukila banjila mutente limwi bakabweza zintu baakusisa.

9Bamane bakalyaambauzya muli cabo bati, «Tiitwacita kabotu pe. Aaya makani mabotu sunu, tatweelede kwaaumuna buyo, naa tulindile buce tuzoosubulwa, nkaako lino atweende tukaambe kuli baŋanda yabwami.“

10Mpawo bakainka baakusika kubalindizi baamulyango wamunzi, babaambila kuti, «Twali kuzivuka zya Baalamu, pele taakwe muntu ngutwabona nikuba kumvwa pe, taakwe ciliko pele buyo mabbiza ambongolo, amatente mbubakaasimpila.»

11Mpoonya balindizi baamulyango bakaambilizya makani aaya kuŋanda yabwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Mpawo mwami wakabuka ciindi camasiku, waambila balupati-pati bakwe wati, «Ndiyanda kumwaambila ncibacita Baalamu. Balizi kuti tufwide nzala, nkaako bazwa muzivuka zyabo bayubilila kabati, ‹Bazwa buyo mumunzi tubajate tuunjile kabotu.› »

13Mpoonya umwi wabalupati-pati bakwe wakati, «Bantu bali mumunzi uuno bali mbuli Baisilayeli baya bafwa kale, nkaako tuma baalumi bamwi amabbiza aaya osanwe aasyeede kuti bakabone cacitika ooko.»

14Aboobo bakasala nkalaki zyobilo amabbiza aazyo, mwami wakatuma kuti batobele mpi ya Baalamu. Wakati kuli basikweenzya nkalaki, «Kamuya mukalange.“

15Aboobo bakabatobela mane baakusika ku Jolodani, bakajana kuti munzila moonse mwakali zisani azilwanyo eezyo Baalamu nzibakali kuya bulosya nibakali kutija. Eelyo batumwa aabo bakapiluka akwaambila mwami.

16Bantu bamvwe bakainka kuyoosaala zivuka zya Baalamu. Aboobo cisuwo cabusu cakaulwa syekeli lyomwe, zisuwo zyobilo zyabusu bwabbali zyakaulwa syekeli lyomwe, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaamba.

17Lino mwami wakalibikkide silutwe ooyo ngwaakali kusyoma kuti alange zyamulyango, bantu bakamulyatauka aamulyango ooyo aboobo wakafwa, mbubonya mbuli bwakaambide muntu wa Leza ciindi mwami naakasikide kuŋanda yakwe.

18Zyoonse zyakacitika mbubuli bwakaambide muntu wa Leza ku Mwami naakati, «Junza mbuli eeno cisuwo cabusu cinooulwa syekeli lyomwe azisuwo zyobilo zyabusu bwabbali zinooulwa syekeli lyomwe kumanjililo aamunzi wa Samaliya.

19Ooyu silutwe kumanjililo aamunzi wa Samaliya wakaambide kuti, ‹Nikuba kuti Mwami Leza watuleleka acakulya kuzwa kujulu, sena cintu inga eeci cacitika?› » Nkabela muntu wa Leza wakamwiingwide kuti, «Ulalibonena ameso aako omwini, pele tokooyoocilya pe.»

20Eeci ncencico ncobeni cakacitika. Bantu bakamulyatauka amulyango, wakafwa.

2 Bami 8

Mukaintu waku Syunemu mbwaakabweeda

1Lino Elisya wakaambila mukaintu waku Syunemu ooyo uuli aamwana ngwaakabusya kuzwa kubafu kuti, «Amuzwe mukwasyi woonse mukkale-kkale kufumbwa nkomukonzya, nkaambo Mwami Leza waambilizya kuti kuyooba nzala munyika iino kwamyaka iili ciloba.»

2Aboobo mukaintu ooyo wakanyamuka mbubwakamwaambila muntu wa Leza, wakainka abamukwasyi wakwe waakukkala munyika ya Bafilisiti kwamyaka iili ciloba.

3Lino myaka eeyi niyakainda, mukaintu ooyo wakapilukila. Wakaya kumwami kuyookumbila ŋanda amuunda wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Ciindi eeco mwami wakali kukanana a Gehazi mubelesi wamuntu wa Leza kati,
«Kondaambila zintu zyoonse zipati Elisya nzyaakacita.»

5Lino naakacili kwaambila mwami mbuli mbwaakabusya mufu, mukaintu ooyo
Elisya ngwaakabusizya mwana wakaima kumbele lyamwami kalomba ŋanda
amuunda wakwe. Mpawo Gehazi wakati, «O mwami wangu ngonguwe ooyu
mukaintu amwanaakwe ooyo Elisya ngwaakabusya.»

6Mwami naakabuzya mukaintu ooyo wakamwaambila mbubonya. Eelyo mwami
wakalailila umwi wabalupati-pati bakwe kuti, «Ubone kuti mukaintu ooyu
wapilusigilwa lubono lwakwe loonse kubikkilizya ampindu yakazwa mumuunda
wakwe kuzwa buzuba oobo naakazwa mucisi muno kusikila sunu.»

Elisya amwami Benihadadi waku Alamu

7Lino Elisya wakasika ku Damasikasi. Nkabela ciindi eeci Benihadadi mwami waku
Alamu wakali kuciswa, eelyo naakaambilwa kuti, «Kwakasika muntu wa Leza kuno,»

8mwami wakaambila Hazayeli kuti, «Tolelela acipego uunke ukabonane amuntu wa
Leza. Ukabuzye Mwami Leza kwiindila mulinguwe kuti, ‹Sena ndilapona kubulwazi
oobu?› »

9Aboobo Hazayeli wakainka kuyoobonana a Elisya, wakatolelela azintu zibotu zyamu
Damasikasi zyakayumwidwe nkamela zili makumi one. Naakasika akwiima kumbele
lyakwe wakati, «Mwanaako Benihadadi mwami wa Alamu wandituma kulinduwe
kuti ndibuzye kuti, ‹Sena ndilapona kubulwazi oobu?› »

10Elisya wakamwaambila kuti, «Mwami Leza wandiyubunwida kuti ulafwa. Pele
yebo ukamwaambile kuti ulapona ncobeni.»

11Aboobo Elisya wakalangisisya Hazayeli mane limwi waba aasoni. Amane muntu
wa Leza wakalila.

12Mpawo Hazayeli wakabuzya kuti, «Ino ulila nzi simalelo wangu?» Wakamwiingula
kuti, «Nkaambo ndabona bubi mboyoocita ku Baisilayeli, uyootenta minzi yabo
iikwabililidwe, uyoonyonyoona bakubusi babo apanga, uyooumputa twana twabo ansi
akwaandula bakaintu boonse baminsi.»

13Mpawo Hazayeli wakati, «Ino mebo ndemubelesi wako ndimeni kuti nkacite zili
boobu?» Elisya wakati, «Mwami Leza wandiyubunwida kuti uyooba mwami wacisi
ca Alamu.»

14Mpoonya wakazwa kumbele lya Elisya, waakusika kuli simalelo wakwe, walo ooyo
wakabuzya kuti, «Ino Elisya wakwaambila kuti nzi?» Wakati, «Wandaambila kuti
ulapona ncobeni.»

15Pele nibwakaca wakabweza sani demu walinyika mumaanzi, akumuvumba ameso
mwami aboobo mwami wakafwa. Mpoonya Hazayeli wakaba ngomwami mubusena
bwakwe.

Mwami Jeholamu wakucisi ca Juda

© 1996, Bible Society of Zambia.

(2 Makani 21.2-20)

16Mumwaka wasanu wa Jolamu mwana wa Ahabu mwami wacisi ca Isilayeli,
Jeholamu mwanaa Jehosyafati, mwami wacisi ca Juda wakatalika kulela.

17Wakali aamyaka iili makumi otatwe aibili ciindi naakaba mwami, nkabela wakalela
mu Jelusalemu kwamyaka iili lusele.

18Wakatobela nzila zyabami ba Isilayeli, mbubonya mbuli bwakacitide mukwasyi wa
Ahabu, alimwi wakakwete mwana wa Ahabu. Wakabisizya Mwami Leza.

19Nikuba boobo Mwami Leza taakwe naakayanda kunyonyoona cisi ca Juda pe,
nkaambo ka Devedi mubelesi wakwe, nkaambo wakamusyomezya kuti alunyungu
lwako uyoolela lyoonse.

20Mumazuba aa Jeholamu, Baedomu bakazangila cisi ca Juda, akulibikkila mwami
wabo beni.

21Mpoonya Jeholamu wakainka ku Zaiya ankalaki zyakwe zyoonse ooko Baedomu
nkubakamuzinguluka pele wakabuka masiku, wabapola, nkaako basilumamba bakwe
bakatijila kumaanda aabo.

22Mbombuboobu Baedomu mbobacizangide asunu. Ciindi nciconya eeci awalo munzi
wa Libuna wakazanga.

23Lino zyoonse Jeholamu nzyaakacita azimwi, zililembedwe mubbuku lyamakani
aabami ba Juda.

24Jeholamu wakafwa akuzikkwa mumunzi wa Devedi abasikale bakwe, eelyo
Ahaziya mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Mwami Ahaziya wacisi ca Juda

(2 Makani 22.1-6)

25Mumwaka wakkumi aibili wakulela kwa Jolamu, mwana wa Ahabu, mwami wacisi
ca Isilayeli, Ahaziya mwanaa Jeholamu mwami wacisi ca Juda wakatalika kulela.

26Ahaziya wakali aamyaka iili makumi obilo aibili ciindi naakatalika kulela, nkabela
wakalela kwamwaka omwe mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Ataliya, muzyukulu wa
Omuli mwami wacisi ca Isilayeli.

27Mukuti Ahaziya wakalisweene a Ahabu mukukwata, wakatobela nzila yamukwasyi
wa Ahabu. Wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli bwakali kucita mukwasyi wa
Ahabu.

28Wakainka a Jolamu mwana wa Ahabu kuyoolwana a Hazayeli mwami waku Alamu
ku Lamotigiliyadi. Ooko Baalamu bakayasa Jolamu.

29Mpoonya wakapiluka kuti akalimvwe kabotu kuzwa kuzilonda nzyaakayaswa a
Baalamu ciindi nibakalikulwana Hazayeli mwami wa Baalamu ku Laama. Mpawo
Ahaziya mwanaa Jeholamu mwami wacisi ca Juda wakainka kuyoobona Jolamu
mwana wa Ahabu ku Jezuliili, nkaambo wakaliliciside.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Bami 9

Jehu mbwaakaba mwami wa Isilayeli

1Lino Elisya musinsimi wakaita umwi wankamu yabasinsimi, wamwaambila kuti,
«Kolyaangaanga, utole nsazi yamafuta eeyi, uye ku Lamotigiliyadi.

2Lino waakusika ooko ukalangaule Jehu mwanaa Jehosyafati mwanaa Nimusyi,
ukamutole ambali kuzwa akati kabeenzinyina mukanjile muŋanda yamukati iini.

3Mwaakunjila ukabweze nsazi eeyi, ukamutile amutwe ukati, ‹Mwami Leza,
wakunanika kuti ube mwami wacisi ca Isilayeli.› Mboyoomanina ukazwe ukatije,
utakaimi-imi.»

4Aboobo musinsimi ooyo wakainka ku Lamotigiliyadi.

5Lino naakaakusika wakajana bapati bampi balikkede, mpawo wakati, «Ndijisi
cakukwaambila silutwe.» Eelyo Jehu wakati, «Nguuli ngoyanda akati kesu toonse?»
Walo wakaingula kuti, «Nduwe silutwe.»

6Mpoonya wakanyamuka wanjila muŋanda anguwe eelyo musinsimi ooyo
wakamutila mafuta amutwe wati, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli
ulati, ‹Ndakunanika kuti ube mwami wa Baisilayeli bantu ba Mwami Leza.›

7Uleelede kunyonyoona mukwasyi wa Ahabu simalelo wako, kuti ndibweedezye bubi
kumfu zyabasinsimi bangu mbaakajaya Jezebeli.

8Mukwasyi wa Ahabu woonse uyooloba, njoonyonyoona kufumbwa buna mwaalumi
mumukwasyi wa Ahabu muzike naa muzyale mu Isilayeli.

9Njoocita kuti mukwasyi wa Ahabu ube mbuli wa Jelobowamu mwana Nebati awa
Baasya mwanaa wa Ahija.

10Kwaamba zya Jezebeli, babwa bayoolya mutumba wakwe ku Jezuliili, taakwe
uyoomuzikka pe.» Mpoonya wakajalula mulyango watija.

11Eelyo Jehu naakaboola kuli balupati-patinyina, umwi wabo wakamubuzya, «Sena
kuli kabotu? Ino musondosi ooyu wazidilide nzi?» Walo wakabaambila kuti,
«Mulimuzi ambwaamba.»

12Bakati, «Peepe, ulabeja, twaambile buyo?» Mpawo wakabaambila kuti, «Ngaaya
makani ngaandaambila, wati ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ndakunanika kuti
ube mwami wa Baisilayeli.› »

13Mpoonya cakufwambaana baalumi boonse bakabweza majansi aabo akwaayala
munsi aamatantilo mpaakabede, bamane bakalizya mweembo bapozomoka bati,
«Jehu ngomwami.»

14Lino mboobu Jehu mwanaa Jehosyafati mwanaa Nimusyi mbwaakabukila Jolamu.
Jolamu a Baisilayeli boonse bakali kukwabilila Lamotigiliyadi kuli Hazayeli mwami
wa Alamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Pele mwami Jolamu wakali pilukide kuti akalimvwe kabotu kuzwa kuzilonda nzibakamuyasa Baalamu nibakali kulwana a Hazayeli mwami waku Alamu. Aboobo Jehu wakati, «Naa muyanda kuti ndibe mwami ncobeni, mutalekeli muntu naba omwe kuti azwe mumunzi akuyooamba makani aaya ku Jezuliili.»

16Mpoonya Jehu wakatanta munkalaki yakwe wainka ku Jezuliili, nkaambo Jolamu nkwaakabede kuyoolyookezya, awalo Ahaziya mwami wacisi ca Juda wakali nkuko kuyoomubona.

17Lino mulindizi wakaimvwi aŋanda ndamfu yamu Jezuliili, naakabona Jehu abasilumamba kabaza buza wakati, «Ndabona basilumamba.» Mpawo Jolamu wakati, «Amutume sibbiza akaswaangane ambabo akubabuzya kuti, ‹Sena mwaza aaluumuno?› »

18Mpoonya sibbiza wakainka kuyooswaangana Jehu akuti, «Mboobu mbwaamba mwami, ‹Sena mwaza aaluumuno?› » Jehu wakaingula kuti, «Ino ulajana nzi amakani aaya? Nditobela.» Mpawo mulindizi wakaamba kuti, «Mutumwa kwalo kusika waakusika kulimbabo, pele tabooli pe.»

19Aboobo wakatuma wabili, wakaakusika kulimbabo akuti, «Mboobu mbwaamba mwami, ‹Sena mwaza aaluumuno?› » Mpawo Jehu wakati, «Ino ulajana nzi amakani aaya? Nditobela.»

20Aawo mulindizi wakaamba kuti, «Kwalo kusika awalo ooyu waakusika kulimbabo, pele tabooli pe. Alimwi uuboola ukoyaanga ngu Jehu mwanaa Nimusyi, kayi nguuenzya aanga ngusikalalu.»

21Jolamu wakati, «Amundivolekele.» Mpoonya bakamuvolekela nkalaki yakwe. Eelyo Jolamu mwami wacisi ca Isilayeli a Ahaziya mwami wacisi ca Juda bakatanta, umwi aumwi munkalaki yakwe kuyooswaangana a Jehu. Bakamuswaanganina kumuunda wa Naboti Mujezuliili.

22Jolamu naakabona Jehu wakati, «Sena mwaza aaluumuno, Jehu?» Jehu wakati, «Ino inga kwaba luumuno buti kakuli mituni abulozi butaambiki bwabanyoko Jezebeli nkobucili?»

23Mpoonya Jolamu wakanyona watija waambila Ahaziya kuti, «Ahaziya bantu aaba bandibukila!»

24Jehu wakagwisya buta bwakwe akufusa canguzu, wayasa Jolamu andelo mumvwi wakabbwalula moyo wakwe, wakavuntamuka munkalaki yakwe.

25Mpoonya Jehu wakaambila Bidikaa silutwe wakwe kuti, «Mugwisye umusowele mumuunda wakali wa Naboti Mujezuliili, ulayeeya ciindi ciya yebo ambebo katutantide nkalaki kutobela Ahabu wisi, mbuli Mwami Leza mbwaakamuyubunwida makani aaya aakuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

26‹Jilo ndakabona bulowa bwa Naboti abwabana bakwe, mbwaamba Mwami Leza,
njoobweedezya bubi oobu mumuunda uuno, mbwaamba Mwami Leza.› Aboobo
mubweze umusowele mumuunda ooyu kweendelana amajwi akaamba Mwami Leza.»

27Ahaziya mwami wacisi ca Juda naakabona boobu wakatijila kumugwagwa uuya ku
Betihagani, Jehu wakamutandaanya kaya buti, «Ajaigwe awalo.» Nkabela
bakamuyasa munkalaki kuya ku Gaa munsi aa Ibuleyamu. Pele wakazembukila ku
Megido nkwaakaakufwida.

28Babelesi bakwe bakamubweza munkalaki bamutola ku Jelusalemu, baakumuzikka
mucuumbwe cakwe, oomo muzikkidwe basikale bakwe mumunzi wa Devedi.

29Mumwaka wakkumi aumwi wa Jolamu mwana wa Ahabu, Ahaziya wakaba
ngomwami ku Juda.

Jezebeli mbwaakajaigwa

30Lino Jehu naakaza ku Jezuliili, Jezebeli wakamvwa makani aayo. Aboobo
wakalinanika cisila ameso, akulisakatizya kumane wakali kusondela ampulungwido.

31Jehu mbwaakanjilila buyo Jezebeli wakati, «Sena waza aaluumuno yebo Zimuli
omujayi wasimalelo wako?»

32Mpawo wakalungumana kumpulungwido eeyo wati, «Mbaani bali kulubazu
lwangu? Mbaani?» Nkabela kwakamulanga bazibe bobilo naa botatwe.

33Mpoonya wakati, «Amumuwaalile aansi Jezebeli.» Aawo bakamuwaala, nkabela
bulowa bwakwe bumwi bwakatapaukila aabwanda aalo mabbiza akamulyatauka.

34Kumane Jehu wakanjila walya akunywa, waamba wati, «Amumubweze mukaintu
ooyu uusinganyizidwe, mukamuzikke, nkaambo mwanaa mwami.»

35Pele ciindi nibakainka kuyoomuzikka bakajana kuti taakwe cakaliwo pe, ccita buyo
mutwe amyeendo amaanza.

36Eelyo nibakapiluka kuzooambila Jehu makani, Jehu wakati, «Mbombubo
bwakaambide Mwami Leza kwiindila muli Elija Mutisyibi naakati, ‹Munyika ya
Jezuliili, babwa bayoolya mubili wa Jezebeli,

37mutumba wa Jezebeli uyooba mbuli bufumba buyo buli anyika yamuunda munyika
ya Jezuliili, aboobo taakwe muntu omwe uuyooziba kuti ooyu ngu Jezebeli.› »

2 Bami 10

Balunyungu lwa Ahabu mbubakajaigwa

1Lino kwakali balunyungu lwa Ahabu bali makumi aali ciloba bakali kukkala mu
Samaliya. Aboobo Jehu wakalemba magwalo akwaatumizya ku Samaliya, kuli
balupati-pati bamunzi, akuli bakali kulela bana ba Ahabu wati,

2«Mwalutambula buyo lugwalo oolu, alimwi mbomujisi nkalaki amabbiza, lukwakwa
lwamunzi azilwanyo, alimwi mbokuli kuti ndinywe mulela bana basimalelo wanu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

3amusale mwanaa simalelo wanu uulimvwa kuti abe mwami mubusena bwawisi. Mwamana mukalwanine simalelo wanu.»

4Pele bapati baku Samaliya bakayoowa kapati bakati, «Naa bami bobilo tiibakamuyumina, ino swebo inga twamukonzya buti?»

5Nkabela mupati wabalindizi baŋanda yabwami, amweendelezi wamunzi antoomwe abalupati-pati abakali kulela lunyungu lwa Ahabu, bakatumina kuli Jehu bati, «Swebo tuli babelesi bako, alimwi tulacita kufumbwa ncotitwaambile, tatutibikke mwami pe, nkaako yebo ucite kufumbwa ncoyeeya kuti ncibotu.»

6Lino aawo wakabalembela lugwalo lwabili wati, «Kuti naa kamuli kulubazu lwangu alimwi kuti naa kamulibambilide kundiswiilila amukosoole mitwe yabalunyungu lwasimalelo wanu, mwamana mukaboole kulindime kuno ku Jezuliili juunza mbuli eeno.» Lino balunyungu lwa mwami Ahabu bali makumi aali ciloba, bakali antoomwe abapati bamunzi bakali kubalela.

7Ciindi lugwalo nilwakasika baalumi aaba bakajaya balunyungu aaba bakabajaya boonse bakali makumi aali ciloba. Bamane babikka mitwe yabo muzinzuma, baitumizya kuli Jehu ku Jezuliili.

8Mutumwa naakasika akumwaambila kuti, «Baileta mitwe yabalunyungu lwa Ahabu,» walo wakaingula kuti, «Amukailundike muzilwi zyobilo kumanjililo aamunzi kusikila buce.»

9Lino nibwakaca, Jehu wakazwida anze. Wakaambila bantu boonse kuti, «Nywebo tamujisi mulandu pe. Mebo lwangu ndime ndakabukila simalelo wangu akumujaya, pele ino nguni wajaya aaba boonse?

10Amuzibe kuti taakwe majwi aa Mwami Leza ngaakaamba kujatikizya zya Ahabu aakawida ansi, Mwami Leza nguwacita eeco ncaakasyomezya kwiindila mumubelesi wakwe Elija.»

11Musule akooku Jehu wakajaya balunyungu lwa Ahabu boonse bakasyeede mu Jezuliili antoomwe abapati mbaakali kusyoma abeenzinyina abapaizi bakwe boonse.

Baluzubo lwa mwami Ahaziya mbubakajaigwa

12Mpoonya Jehu wakaya ku Samaliya. Naakacili munzila, ku Betiekedi Wabeembezi,

13Jehu wakaswaangana abamwi baluzubo lwa Ahaziya mwami wacisi ca Juda, wakababuzya kuti, «Ndinywe bani?» Bakaingula kuti, «Tuli baluzubo lwa Ahaziya, twaboola kuzooswaya bana bamwami mukaintu Jezebeli abamukwasyi wa mwami.»

14Mpawo wakaambila bantu bakwe kuti, «Amubajate.» Bakabajata, wabajaya kumulindi waku Betiekedi. Bantu bakajaigwa bakali makumi one ababili, aboobo taakwe naba omwe wakasyaala pe.

15Lino naakazwa kooko wakaswaangana a Jehonadabu mwanaa Lekabu kaboola kuzoomucingauzya, wakamujuzya wati kulinguwe, «Sena uli kulubazu lwangu mbuli ndime kulinduwe?» Jehonadabu wakati, «Iiyi.» Mpoonya Jehu wakati, «Kuti naa

© 1996, Bible Society of Zambia.

mbombubo, ndipa janza lyako.» Aboobo wakamupa janza lyakwe. Mpawo Jehu wakamutansika munkalaki mwaakabede.

16Eelyo wakati, «Atweende anduwe ubone busungu bwangu mbwendijisi mu Mwami Leza, wakatanta munkalaki mwaakabede.

17Jehu naakaakusika ku Samaliya, wakajaya boonse aabo bakasyeede bamukwasyi wa Ahabu mu Samaliya, mane kusikila boonse naakabamaninizya kweendelana amajwi aa Mwami Leza ngaakaamba kwiindila muli Elija.»

Bakutaukila Baali mbubakajaigwa

18Jehu wakabunganya bantu boonse, akubaambila kuti, «Ahabu wakakomba Baali aasyoonto buyo, pele mebo ndamukomba cakumaninina.

19Lino mundiitile boonse basinsimi, bapaizi ba Baali aboonse bamukomba kuti baboole, nkaambo ndijisi cipaizyo cipati cakutuula kuli Baali, kufumbwa ooyo uutakabooli uyoojaigwa.» Pele Jehu wakabaunina mukuti anyonyoone boonse bakomba Baali.

20Eelyo Jehu wakalailila kuti, «Amuzoobungane mukulemeka Baali.» Bakacita oobo.

21Nkabela Jehu wakatuma muzyooko zyoonse zya Isilayeli, nkaako bapaizi ba Baali bakasika, taakwe naba omwe muntu wakasyeede pe. Eelyo bakalundana muŋanda ya Baali, cakuti yakazula nku.

22Mpoonya wakaambila ooyo wakali kulanga zyakusama wati, «Gwisya majansi aabapaizi waape kubapaizi ba Baali boonse.» Aboobo wakabapa.

23Mpawo Jehu wakanjila muŋanda ya Baali a Jehonadabu mwanaa Lekabu, wakaambila bapaizi ba Baali kuti, «Amulange-lange kuti kutajaniki naba omwe uukomba Mwami Leza akati kanu, pele balikke bakomba Baali. Mpoonya bakanjila mukati kuti bapaile akupa zipaizyo zyakutenta.»

24Lino Jehu wakasiide baalumi bali makumi aali lusele anze, akubacenjezya kuti, «Kufumbwa wanu uutilekele umwi wabaaba kuti atije nguutifwe mubusena bwayooyo.»

25Lino Jehu mbwaakamanina buyo kupaizya, wakalailila balindizi abalupati-pati kuti, «Amunjile mubajaye kutabi naba omwe wabo uutitije pe.» Eelyo bakabajaya amapanga nibakamana kubajaya, bakabasowela anze. Bamane bakanjila muŋanda ya Baali yamukati,

26bakagwisya musumpuululu wamutuni wakali muŋanda ya Baali buutenta.

27Bamane bakamwaya aŋanda ya Baali, biicita cimbuzi asunu mbocibede.

28Mbombubo oobu Jehu mbwaakamanya bukombi bwa Baali mu Isilayeli.

29Pele Jehu taakwe naakazileka nzila zyacibi zya Jelobowamu mwanaa Nebati, nzyaakacitya kuti Baisilayeli babisye nibakakomba boombe bangolida bakali ku Beteli aku Dani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Eelyo Mwami Leza wakaambila Jehu kuti, «Akaambo kakuti wandicitila kabotu
mukunyonyoona mukwasyi wa Ahabu mbwindakali kukanza lunyungu lwako
lunoolela mu Isilayeli kwamazyalani one.

31Pele Jehu taakatobela milawo ya Mwami Leza wa Isilayeli amoyo woonse pe.
Taakaleka nzila zya Jelobowamu zyakacitya kuti Baisilayeli babisye.»

Jehu mbwaakafwa

32Mumazuba aayo Mwami Leza wakatalika kucesya Baisilayeli. Hazayeli wakazunda
mucisi ca Isilayeli.

33Kuzwa kujwe lyamulonga wa Jolodani acisi coonse ca Giliyadi nkokuti Bagadi,
Balubeni, a Bamanase, kutalikila ku Aloyeli kumumpata wa Anoni ngooyo
waakwiinda ku Giliyadi mane kuyoosika ku Basyani.

34Lino eezyo zyoonse Jehu nzyaakacita, azimwi amilimo yakwe zililembedwe
mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

35Jehu wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mu Samaliya. Mpawo Jehowahazi
mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

36Jehu wakali mwami wa Isilayeli mu Samaliya kwamyaka iili makumi obilo alusele.

2 Bami 11

Mwami mukaintu Ataliya wacisi ca Juda
(2 Makani 22.10—23.15)

1Lino ciindi mwami mukaintu Ataliya banyina Ahaziya naakamvwa kuti mwanaakwe
wajaigwa, wakalailila kuti bamukwasyi wabwami boonse bajaigwe.

2Pele Jehosyeba, mwana musimbi wamwami Jeholamu, mucizi wa Ahaziya
wakabweza Jowasyi mwana wa Ahaziya, wamulobosya kuzwa kumukwasyi
wabwami, wabaabo bakeelede kujaigwa, wakamusisa asikumulela kuzyuli lyaŋanda
ya Leza kuti Ataliya atamuboni, nkaako taakwe naakajaigwa pe.

3Wakakkala anguwe kwamyaka iili cisambomwe kamusiside muŋanda ya Leza ciindi
Ataliya naakali kulela.

4Pele mumwaka waciloba Jehoiyada wakatumina basilutwe babasilumamba bali
mwaanda basikulinda mwami abalindizi baŋanda yabwami, wabanjizya muŋanda ya
Mwami Leza. Wakapangana cizuminano ambabo akubakonkya kuŋanda ya Mwami
Leza kuti bacite ceeco ncaakali kuyanda. Mpoonya wakabatondezya mwanaa mwami.

5Eelyo wakabalailila kuti, «Mboobu mbomweelede kucita, akati kankamu zyanu
zyotatwe zibeleka mubuzuba bwa Sabata, imwi ibelekele kuŋanda yamwami,

6nkamu yabili kiili kumulyango wa Suu, yatatu kiili kusule aamulyango wabalindizi
babalizyanya kulanga ŋanda ya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino kwaamba ndinywe nonkamu zyobilo nomutabeleki mubuzuba bwa Sabata mukalindile ŋanda ya Mwami Leza kukwabilila mwami.

8Muleelede kuyookwabilila mwami Jowasyi kamumuzingulukide, umwi aumwi kajisi azilwanyo zyakwe mujanza, nkabela kufumbwa ooyo uuyooswena munsi-munsi mukamujaye. Kamuli munsi-munsi amwami kufumbwa nkwaaya.»

9Basilutwe aabo bakacita mbuli Jehoiyada mupaizi mbwaakalailila, umwi aumwi wakaleta bantu bankamu yakwe aabo bakeelede abatakeelede kubeleka mu Sabata, eelyo bakaza kuli Jehoiyada mupaizi.

10Mpawo mupaizi wakapa basilutwe masumo antobo zyakali zyamwami Devedi, zyakabikkidwe muŋanda ya Mwami Leza.

11Eelyo balindizi bakandandama umwi aumwi kajisi azilwanyo zyakwe, kuzwa kubbazu lyakumusanza kusikila kubbazu lyakunyika, kuzinguluka mwami, kumbali aacipaililo aŋanda ya Mwami Leza.

12Mpoonya Johoiyanda abana bakwe balombe bakagwisya mwanaa mwami anze bamubikka musini akumupa buku lyamilawo yabwami akumwaamba kuti ngo mwami, aboobo bakamunanika kabakamba kabati, «Aongole mwami!»

13Ataliya naakamvwa kuyobeka kwabalindizi abantu, wakainka wakaakunjila muŋanda ya Mwami Leza mwakali bantu,

14naakalanga wakabona mwami uliimvwi munsi aamusemu, mbubonya mbuli cilengwa. Basilutwe abasimyeembo bakaliimvwi kumbali aamwami. Bantu boonse bacisi bakali kusekelela akusiba myeembo. Mpawo Ataliya wakazapaula zyakusama zyakwe mukunyema, wapozomoka wati, «Mbuzangi! Mbuzangi!“

15Mpoonya Jehoiyada mupaizi wakalailila basilutwe bankamu zyamyaanda kuti, «Amumukwelele kuli basilumamba, kufumbwa muntu uuti mutobele ajaigwe. Kwaamba zyanguwe mwami mukaintu ooyu mupaizi wakaambide kuti, atajailwi muŋanda ya Mwami Leza pe.»

16Aboobo mbwaakasikila buyo kuŋanda yabwami kumanjililo aamulyango wa mabbiza, bakamujaya mpoonya aawo.

Jehoiyada mbwaakabukulusya bukombi bwini-bwini

(2 Makani 23.16-21)

17Lino Jehoiyada mupaizi wakapanga cizuminano akati ka Mwami Leza amwami antoomwe abantu bakwe, kuti balaba ba Mwami Leza. Amane wakapanga cizuminano akati kamwami abantu bakwe.

18Bantu boonse bamunyika eeyi bakainka kuŋanda ya Baali akuyooimwaya. Bakapwayaula zipaililo amituni yakwe alimwi bakajaya Matani mupaizi wa Baali mpoonya aawo kumbele lya zipaililo. Alimwi Jehoiyada mupaizi wakabikka balindizi kuŋanda ya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Basilutwe bamyaanda, abasikulinda mwami, abalindizi kuŋanda ya Mwami Leza abantu boonse bamunyika antoomwe bakaleta mwami kuzwa kuŋanda ya Mwami Leza, bamuleta kuŋanda yabwami. Bakanjila kumulyango wabalindizi. Aboobo wakakkala acuuno cabwami.

20Bantu bacisi boonse bakatangala, munzi woonse wakaliliibide nkaambo Ataliya wakajaigwa apanga kuŋanda yabwami.

21Jowasyi wakali aamyaka iili ciloba naakaba mwami.

2 Bami 12

Mwami Jowasyi wacisi ca Juda

(2 Makani 24.1-16)

1Mumwaka waciloba wakulela kwa Jehu, Jowasyi wakatalika kulela, nkabela wakalela kwamyaka iili makumi one mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Zibiya bazwa ku Biiyasyeba.

2Jowasyi wakali kucita ziluleme ku Mwami Leza mumyaka yoonse Jehoiyada mupaizi naakali kumulailila.

3Nikuba boobo zipaililo zyamalende taakwe naakazimwaya pe, bantu bakacili kupaizya akutenta tununkilizyo ali nzizyo.

4Mpawo Jowasyi wakaambila bapaizi kuti, «Mali oonse aapedelwa cipaizyo kuŋanda ya Mwami Leza, amali aamutelo alimwi amali muntu omwe-omwe ngaleta mukuliyandila mwaatambule.

5Bapaizi baatambule mali aayo kuzwa kubantu mbobakutaukila kuti ŋanda ya Mwami Leza ibambululwe.

6Pele mumwaka wamakumi obilo aitatu wakulela kwa Jowasyi, bapaizi tiibakanabambulula ŋanda ya Mwami Leza pe.

7Nkaako mwami Jowasyi wakaita Jehoiyada mupaizi abapaizinyina, akubabuzya kuti, ‹Ino nkaambo nzi nomutanabambulula ŋanda ya Mwami Leza? Lino amuleke kutambula mali, mwaalete kutegwa abambuluzye ŋanda ya Mwami Leza.› »

8Aboobo bapaizi bakazumina kuti kabatacitambuli mali kuzwa kubantu alimwi kuti lwabo tabatibambulule ŋanda eeyo.

9Mpoonya Jehoiyada mupaizi wakabweza bbokesi, wadonkola cipulo acivunisyo akulibikka kumbali aacipaililo kubbazu lyakululyo, munsi aamulyango wa muŋanda ya Mwami Leza. Bapaizi bakali kulindila aamulyango bakabikka mulindilyo mali oonse aakaletwa muŋanda ya Mwami Leza.

10Lyoonse bali kunga babona kuti mali avula mubbokesi, mulembi wamwami amupaizi mupati bakali kusika akubala mali aayo akwaaanga mutusaka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Alimwi bali kunga baziba mweelwe wamali bakali kupa baabo bakasalidwe kweendelezya mulimo wakuŋanda ya Mwami Leza. Ngangawo ngibakabelesya kubbadela babelesi, babezi, bayaki,

12bayasya mabwe ababeza mabwe. Bakaula mapulanga, amabwe aabezedwe aakubambuluzya ŋanda.

13Mali aaya aakaletwa muŋanda ya Mwami Leza taakwe naakabelesegwa mukupanzya mitiba yansiliva, mano amitiba yakusansaizya, myeembo niciba cibelesyo cimwi cangolida niciba cansiliva cakuŋanda ya Mwami Leza.

14Mali aaya akabbadelwa buyo babelesi bakabeleka bakaabelesya mukubambulula ŋanda ya Mwami Leza.

15Pele tabeelede kupandulula mbubakabelesya mali aayo nkaambo balasyomeka.

16Pele mali aazipaizyo zyamilandu aazyacinyonyoono taakwe naakaletwa kuŋanda ya Mwami Leza pe, akali aabapaizi.

17Ciindi eeco Hazayeli mwami waku Alamu wakainka kuyoolwana munzi wa Gati, akuuzunda. Kumane Hazayeli wakaya kukulwana Jelusalemu,

18mpawo Jowasyi mwami wacisi ca Juda, wakabweza zipego zisalala zyakapede Jehosyafati, Jeholamu a Ahaziya bami bacisi ca Juda alimwi azipego nzyaakapede lwakwe mwini kubikkilizya angolida yoonse yakali muziyobwedo zyaŋanda ya Mwami Leza aŋanda yabwami. Wakatumya zintu eezi kuli Hazayeli mwami waku Alamu. Mpoonya Hazayeli wakaleka makanze aakulwana Jelusalemu.

19Lino zyoonse Jowasyi nzyaakacita azimwi zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

20Balupati-pati bakwe bakamubukila akumujaya ku Betimilo, munzila iiya ku Sila.

21Balupati-pati bakamujaya bakali ba Jozakaa mwanaa Syimeyati alimwi a Jehozabadi mwanaa Syona. Wakafwa akuzikkilwa mu Jelusalemu. Mpawo Amaziya mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

2 Bami 13

Mwami Jehowahazi wamu Isilayeli

1Mumwaka wamakumi obilo aitatu wakulela kwa Jowasyi mwana wa Ahaziya, mwami wacisi ca Juda, Jehowahazi mwanaa Jehu wakatalika kulela Isilayeli mu Samaliya, nkabela wakalela kwamyaka iili kkumi aciloba.

2Lino ooyu wakabisizya Mwami Leza mukutobela zibi zya Jelobowamu mwanaa Nebati eezyo nzyaakasolweda Baisilayeli mukubisya taakazisiya pe.

3Nkaako Mwami Leza wakanyemena Baisilayeli, wakabaaba kwaciindi cilamfu kuli Hazayeli mwami waku Alamu akumwanaakwe Benihadadi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mpoonya Jehowahazi wakakomba ku Mwami Leza, eelyo Mwami Leza wakamuswiilila. Wakabona bwakadyaminidwe Baisilayeli.

5Nkaako Mwami Leza wakabapa muvuni, aboobo bakaangununwa kuzwa kunguzu zyamwami waku Alamu. Eelyo Baisilayeli bakalikkalila mbubuli kaindi.

6Pele tiibakasiya zibi Jelobowamu nzyaakasolweda Baisilayeli kuti babisye. Bakacili kuzicita alimwi tiibakamwaya misumpuululu ya Asyela leza mukaintu.

7Kwakacinyina zyabasilumamba ba Jehowahazi, kwakali buyo basimabbiza bali makumi osanwe, ankalaki zili kkumi, abasilumamba beenda aamaulu bali zyuulu zili kkumi, nkaambo Baalamu bakabanyonyweede limwi akubasyobaula mbuli vu lyaacuumino.

8Lino eezyo zyoonse Jehowahazi nzyaakacita, azimwi a milimo yakwe ya nguzu zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

9Aboobo Jehowahazi wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mu Samaliya, nkabela Jowasyi mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

Mwami Jehowasyi wacisi ca Isilayeli

10Mumwaka wamakumi otatwe aciloba wakulela kwa Jowasyi mwami wacisi ca Juda, Jehowasyi, mwanaa Jehowahazi, wakatalika kulela Isilayeli mu Samaliya, wakalela kwamyaka iili kkumi acisambomwe.

11Awalo mbubonya wakabisizya Mwami Leza, taakwe naakasiya niciba comwe cazibi zya Jelobowamu mwanaa Nebati, eezyo nzyaakasolweda Baisilayeli kuti babisye wakacili kuzicita.

12Lino eezyo zyoonse Jehowasyi nzyaakacita azimwi amilimo yakwe kubikkilizya ambwaakalwana Amaziya mwami wa Juda zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

13Aboobo Jehowasyi wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe, mu Samaliya nkabela mwanaakwe Jelobowamu nguwakalela mubusena bwakwe.

Lufu lwa Elisya

14Lino Elisya wakaciswa bulwazi oobo bwakamutola, Jehowasyi mwami wacisi ca Isilayeli wakainka kulinguwe kuyoomubona walila wati, «Taata, taata! Nkalaki zya Isilayeli abasimabbiza bazyo!»

15Mpawo Elisya wakamwaambila kuti, «Bweza buta amivwi, aboobo wakabweza buta amivwi.»

16Mpoonya Elisya wakaambila mwami wa Isilayeli kuti, «Bujate,» kabujisi, Elisya wakabikka maanza aakwe amaanza aamwami.

17Mpawo wakamwaambila kuti, «Jalula mpulungwido yakujwe eelyo wakiijula.» Mpoonya Elisya wakati, «Fusa,» eelyo wakafusa. Mpawo Elisya wakati, «Muvwi wa

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami Leza waluzundo muvwi wakazunda Baalamu! Elisya wakaindilizya akuti, ‹Uyoobanyoonyweeda limwi Baalamu ku Afeki.› “

18Mpawo wakati, «Bweza aimwi mivwi» wakiibweza. Wakaambila mwami wacisi ca Isilayeli kuti, «Umanyika.» Eelyo wakayuumanya ziindi zyotatwe waleka.

19Mpoonya muntu wa Leza wakamunyemena wati, «Weelede kuuma ziindi zyosanwe naa zili cisambomwe, ndendilyo noolikunga uyoozunda Baalamu akubanyonyweeda limwi, pele ono uyoobazunda buyo ziindi zyotatwe.»

20Elisya wakafwa akuzikkwa. Lino basilumamba ba Bamowabu bakali kusaala cisi ca Isilayeli mwaka amwaka.

21Bumwi buzuba nibakali kuzikka muntu, bakabona mpi yabasilumamba, mpawo bakawaala mutumba ooyo mucuumbwe ca Elisya, mutumba uciyooguma buyo mafuwa aa Elisya, muntu wakabuka kuzwa kubafu waimikila.

Baisilayeli a Baalamu mbubakalwana

22Lino mwami Hazayeli wacisi ca Alamu wakali kudyaminina Baisilayeli mukulela kwa Jehowahazi koonse.

23Pele Mwami Leza wakali aaluse ku Baisilayeli wakabafwida nkumbu akubeetelela akaambo kacizuminano ncaakapangana a Abulahamu, Izaka a Jakobo, kusikila sunu tabalekeli kuti banyonyoonwe nikuba kugwisya kulinguwe pe.

24Hazayeli mwami wacisi ca Alamu naakafwa, Benihadadi mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

25Mpoonya Jehowasyi mwanaa Jehowahazi wakatola kuzwa kuli Benihadadi mwanaa Hazayeli minzi eeyo njaakatolede munkondo kuzwa kuli Jehowahazi wisi. Kwaziindi zyotatwe Jehowasyi wakazunda akutola minzi ya Isilayeli.

2 Bami 14

Mwami Amaziya wacisi ca Juda

(2 Makani 25.1-24)

1Mumwaka wabili wakulela kwa Jowasyi mwanaa Jowahazi wacisi ca Isilayeli, Amaziya mwanaa Jowasyi, mwami wacisi ca Juda wakatalika kulela.

2Wakali aamyaka iili makumi obilo aisanu naakaba mwami, nkabela wakalela kwamyaka iili makumi obilo afuka mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Jehowadini bakali kuzwa ku Jelusalemu.

3Amaziya wakacita ziluleme ku Mwami Leza nikutali mbuli Devedi sikale wakwe. Muli zyoonse wakacita mbubuli Jowasyi wisi.

4Nikuba boobo zipaililo zyamalende taakwe naakazimwaya pe, bantu bakacili kupaizya akutenta tununkilizyo ali nzizyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Lino bwami bwakwe nibwakakkazikika, wakajaya balupati-pati aabo bakajaya wisi naakali mwami.

6Pele taakwe naakabajaya bana babajayi aabo pe, mbubonya mbuli mbokulembedwe mubbuku lyamulawo wa Mozesi oomo Mwami Leza mwalailila kuti, «Bamawisi tabeelede kujaigwa akaambo kabana nikuba bana kujaigwa akaambo kamawisi pe. Umwi aumwi uleelede kufwida cinyonyoono cakwe mwini.»

7Amaziya wakajaya basilumamba ba Baedomu bali zyuulu zili kkumi mukkuti lya munyo akutola munzi wa Sela walo ngwaakaulika kuti Jokiteeli, mbuuciitwa asunu.

8Lino mwami Amaziya wakatuma bantu kuti atalike kulwana Jehowasyi mwanaa Jehowahazi mwanaa Jehu mwami wa Isilayeli wakati, «Uboole tubone mwaalumi.»

9Pele Jehowasyi mwami wa Isilayeli wakaingula Amaziya mwami wacisi ca Juda wakati, «Kwakali ciyasa bavwimi ku Lebanoni, cakatumina mukamba waku Lebanoni cati, Ukwasye mwanaako kumwanaangu, kumane cilumbu-lumbu wakaboola akulyatauka ciyasa bavwimi.»

10Ndizi kuti wakazunda Baedomu eeco cakupa ntunda. Kotangala mukuzunda kwako ooko wamana kokkede kuŋanda, ino nkaambo nzi noyandaula mapenzi aati kuwisye yebo abantu bacisi ca Juda.

11Pele Amaziya taakwe naakaswiilila pe. Nkaako Jehowasyi waku Isilayeli wakalwana mwami wacisi ca Juda bakalwana ku Betisyemesyi mucisi ca Juda.

12Eelyo cisi ca Juda cakazundwa a Baisilayeli, cakuti basilumamba bakatijila kumaanda aabo.

13Jehowasyi mwami wa Isilayeli wakajata Amaziya mwami wacisi ca Juda mwana wa Ahaziya ku Betisyemesyi. Amane Jehowasyi wakaya ku Jelusalemu waakumwaya lukwakwa lwamunzi ooyo, kutalikila kumulyango wa Efulemu kuyoosika kumulyango wacooko. Busena oobo mbwaakamwaya bwakali kulampa ntaamo zili myaanda yobilo.

14Amane wakatola ngolida, nsiliva azibelesyo zyamuŋanda ya Mwami Leza kubikkilizya azyakali muziyobwedo zyaŋanda yabwami, wakatolelezya abaange ku Samaliya.

15Lino eezyo zyoonse Jowasyi nzyaakacita azimwi, amilimo yakwe kubikkilizya ambwaakalwana a Amaziya mwami wa Juda, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

16Aboobo Jehowasyi wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mu Samaliya, nkabela Jelobowamu mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Lufu lwa mwami Amaziya waku Juda

17Lino Amaziya mwanaa Jowasyi wacisi ca Juda, wakapona myaka iili kkumi aisanu, kuzwa lyakafwa Jowasyi mwanaa Jehowahazi mwami wacisi ca Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino eezyo zyoonse Amaziya nzyaakacita zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

19Amaziya bakamubukila mu Jelusalemu, nkaako wakatijila ku Lakisyi. Akwalo ooko bakamutobela baakumujaila nkuko.

20Mutumba wakwe wakaletwa amabbiza ku Jelusalemu munzi wa Devedi ooko nkwaakazoozikkilwa.

21Mpoonya bantu boonse bacisi ca Juda bakasala Azaliya wakali aamyaka iili kkumi acisambomwe, wakaba ngomwami mubusena bwa Amaziya wisi.

22Ooyu nguwakayakulula munzi wa Elati naakuutola alimwi musule aalufu lwa Amaziya.

Jelobowamu wacisi ca Isilayeli

23Mumwaka wakkumi aisanu wakulela kwa mwami Amaziya mwanaa Jowasyi mwami wacisi ca Juda, Jelobowamu mwanaa Jehowasyi mwami wacisi ca Isilayeli, wakaba ngomwami wa Isilayeli mu Samaliya, wakalela kwamyaka iili makumi one aumwi.

24Ooyu awalo wakabisizya Mwami Leza, taakwe naakasiya niciba comwe cazibi zya Jelobowamu mwanaa Nebati eezyo nzyaakasolweda Baisilayeli kuti babisye.

25Ooyu nguwakaboozya alimwi minyinza yakali ya Isilayeli kuzwa ku Lebanoni kuyoosika kulwizi lwa Alaba, mbubonya mbuli Mwami Leza wa Isilayeli mbwaakaambide kuli Jona mwanaa wa Amitayi mubelesi wakwe ooyo wakali musinsimi ku Gatihefa.

26Mwami Leza wakabona mapenzi mapati aa Baisilayeli boonse. Kwakanyina muzike naba muzyale wakali kukonzya kugwasya mweenzinyina.

27Mukuti Mwami Leza taakajisi muzeezo wakuti amwaye zina lya Isilayeli ansi aano, wakabavuna kwiindila muli Jelobowamu mwanaa Jehowasyi.

28Lino eezyo zyoonse Jelobowamu nzyaakacita azimwi amilimo yakwe yankondo kubikkilizya ambwaakaboozya minzi ya Damasikasi a Hamati yakali ya Isilayeli, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

29Jelobowamu wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe bami ba Isilayeli, Zekaliya mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

2 Bami 15

Mwami Azaliya wacisi ca Juda

(2 Makani 26.1-23)

1Mumwaka wamakumi obilo aciloba wakulela kwa Jelobowamu mwami wacisi ca Isilayeli, Azaliya mwana wa Amaziya mwami wacisi ca Juda wakatalika kulela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Wakali aamyaka iili kkumi acisambomwe naakaba mwami, nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili makumi osanwe aibili. Banyina bakali ba Jekoliya bamu Jelusalemu.

3Ooyu wakali kucita ziluleme ku Mwami Leza, mbuli Amaziya wisi.

4Nikuba boobo malende taakaamwaya, aboobo bantu bakacili kupaizya akutenta tununkilizyo ooko.

5Lino Mwami Leza wakasubula Azaliya, wakaba sicinsenda mane do kusikila kulufu lwakwe. Wakali kukkala muŋanda yakwe alikke. Eelyo Jotamu mwanaa mwami nguwakali kulanga zyaŋanda yabwami, akweendelezya bantu bamucisi.

6Lino eezyo zyoonse Azaliya nzyaakacita azimwi zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

7Azaliya wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi. Mpawo Jotamu mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Mwami Zekaliya wacisi ca Isilayeli

8Mumwaka wamakumi otatwe alusele wakulela kwa Azaliya mwami wacisi ca Juda, Zekaliya mwanaa Jelobowamu wakaba ngomwami wa Baisilayeli mu Samaliya kwamyezi iili cisambomwe buyo.

9Awalo wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli basikale bakwe. Taakwe naakasiya zibi zya Jelobowamu mwanaa Nebati, eezyo nzyaakasolweda Baisilayeli kuti babisye.

10Lino Syalumu mwanaa Jabesyi wakabukila Zekaliya wamulwana akumujaya bantu kabalangilila, ucimana waba mwami mubusena bwakwe.

11Eezyo Zekaliya nzyaakacita zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

12Eeci cakaba mbubonya mbuli Leza mbwaakaambila Jehu kuti, «Lunyungu lwako lunoolela mu Isilayeli kwamazyalani one.»

Mwami Syalumu wacisi ca Isilayeli

13Syalumu mwanaa Jabesyi wakatalika kulela mumwaka wamakumi otatwe afuka wabwami bwa Uziya mwami wacisi ca Juda, nkabela wakalela mu Samaliya kwamwezi omwe.

14Mpoonya Menahemu mwanaa Gadi wakazwida ku Tiiza wakaza ku Samaliya, wazoolwana Syalumu mwanaa Jabesyi wamujaya, waba mwami mubusena bwakwe.

15Eezyo Syalumu nzyaakacita ambwaakabukila mwami, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

16Ciindi eeco Menahemu wakalwana kuzwa ku Tiiza mane waakusika kumunzi wa Tapuwa. Wakasaala zyoonse zyakali mulinguwo atunzi twawo, nkaambo bakakaka kujalula milyango yamunzi. Wakaandula bamakaintu aabo bakaminsi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami Menahemu wacisi ca Isilayeli

17Mumwaka wamakumi otatwe afuka wakulela kwa Azaliya mwami wacisi ca Juda,
Menahemu mwanaa Gadi wakaba mwami wa Isilayeli. Wakalela mu Samaliya
kwamyaka iili kkumi.

18Awalo wakabisizya Mwami Leza. Mukulela kwakwe koonse taakwe naakasiya zibi
zya Jelobowamu mwanaa Nebati eezyo nzyaakasolweda Baisilayeli kuti babisye.

19Mpawo Tigilatipilesa mwami wacisi ca Asiliya wakayanda kusaala cisi ca Isilayeli,
nkaako Menahemu wakamupa matalenta aansiliva aali cuulu kuti amugwasye
mukuyumya-yumya bwami bwakwe.

20Mali aaya Menahemu wakaajana ku Baisilayeli. Bantu boonse bakali bavubi
wakabalailila kuti babbadele masyekeli aansiliva aali makumi osanwe kutegwa
apegwe kumwami waku Asiliya. Nkaako mwami ooyu taakasaala cisi eeci.

21Lino eezyo zyoonse Menahemu nzyaakacita azimwi zililembedwe mubbuku
lyamakani aabami ba Isilayeli.

22Menahemu wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe, Pekahiya mwanaakwe wakaba
mwami mubusena bwakwe.

Pekahiya mwami wacisi ca Isilayeli

23Mumwaka wamakumi osanwe wakulela kwa Azaliya mwami wacisi ca Juda,
Pekahiya mwanaa Menahemu, wakaba mwami wacisi ca Isilayeli mu Samaliya,
nkabela wakalela kwamyaka yobilo.

24Awalo wakabisizya Mwami Leza taakwe naakasiya zibi zya Jelobowamu mwanaa
Nebati eezyo nzyaakasolweda Baisilayeli kuti babisye.

25Mpawo Peka mwanaa Lameliya, umwi wabalupati-pati bakwe wakamubukila.
Wakatola baalumi Bagiliyadi bali makumi osanwe baakujaya Pekahiya antoomwe a
Agobu a Aliye muciyubilo camuŋanda yabwami ku Samaliya. Wakaba ngomwami
mubusena bwakwe.

26Eezyo Pekahiya nzyaakacita azimwi zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba
Isilayeli.

Mwami Peka wacisi ca Isilayeli

27Mumwaka wamakumi osanwe aibili yakulela kwa Azaliya wacisi ca Juda Peka
mwanaa Lemaliya wakalela Isilayeli mu Samaliya. Nkabela wakalela kwamyaka iili
makumi obilo.

28Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza, taakwe naakasiya zibi zya Jelobowamu
mwanaa Nebati eezyo nzyaakasolweda Baisilayeli kuti babisye.

29Mubwami bwa Peka, mwami wacisi ca Isilayeli, Tigilatipilesa mwami waku Asiliya
wakaboola akuzoosaala Ijoni, Abelabetimaaka, Janowa, Kedesyi, a Hazoo. Wakasaala

© 1996, Bible Society of Zambia.

zisi zya Giliyadi, Galilii, acisi coonse ca Nafutali, nkabela wakatola bantu ku Asiliya mubwaange.

30Mpoonya Hosyeya mwana wa Ela wakabukila Peka mwanaa Lemaliya, wakamulwana akumujaya, eelyo wakaba mwami mubusena bwakwe, mumwaka wamakumi obilo wakulela kwa Jotamu mwana wa Uziya.

31Lino eezyo zyoonse Peka nzyaakacita azimwi, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

Mwami Jotamu wacisi ca Juda
(2 Makani 27.1-9)

32Mumwaka wabili wakulela kwa Peka mwanaa Lemaliya mwami wacisi ca Isilayeli, Jotamu mwana wa Uziya mwami wa Juda wakalela.

33Wakali aamyaka iili makumi obilo aisanu naakatalika kulela. Nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili kkumi acisambomwe. Banyina bakali Jelusya mwanaa Zadoki.

34Ooyu wakacita ziluleme ku Mwami Leza mbuli Uziya wisi.

35Nikuba boobo taakamwaya malende pe, bantu bakacili kupaizya akutenta tununkilizyo ooko. Jotamu wakayakulula mulyango wakutala waŋanda ya Mwami Leza.

36Lino eezyo zyoonse Jotamu nzyaakacita azimwi, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

37Mumazuba aayo Mwami Leza wakatalika kutuma Lezini mwami wacisi ca Alamu a Peka mwanaa Lemaliya kuzoolwana cisi ca Juda.

38Jotamu wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi, eelyo Ahazi wakalela mubusena bwakwe.

2 Bami 16

Mwami Ahazi wacisi ca Juda
(2 Makani 28.1-27)

1Mumwaka wakkumi aciloba wakulela kwa Peka mwanaa Lemaliya, Ahazi mwanaa Jotamu mwami wa Juda wakatalika kulela.

2Ahazi wakali aamyaka iili makumi obilo naakatalika kulela, nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili kkumi acisambomwe. Pele taakacita ziluleme ku Mwami Leza, mbuli Devedi sikale wakwe.

3Wakatobela nzila zyabami ba Isilayeli, wakapa mwanaakwe mulombe kuti cibe cipaizyo cakutenta mbubuli zisesemyo zyamisyobo eeyo Mwami Leza njaakatandila Baisilayeli.

4Wakapaizya akutenta tununkilizyo mumalende, mutulundu, amunsi aamasamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Lino Lezini mwami waku Alamu a Peka mwanaa Lemaliya mwami waku Isilayeli
bakasika kuzoolwana munzi wa Jelusalemu, bazoosinkilizya Ahaziya, pele
bakakacilwa kumuzunda.

6Ciindi eeco nciconya Lezini mwami waku Alamu wakaboozya munzi wa Elati,
naakatanda bantu baku Juda. Baedomu mbabakazookkala ku Elati, nkobacibede
asunu.

7Aboobo Ahazi wakatumya kuli Tigilatipilesa mwami waku Asiliya kuti, «Boola
kuno, uzoondivune, ndemubelesi wako, kuzwa kumwami waku Alamu awaku
Isilayeli bandilwana.»

8Alimwi Ahazi wakabweza nsiliva angolida zyakali muŋanda ya Mwami Leza
amuziyobwedo zyamuŋanda yabwami, wakazitumya mbuli cipego kumwami waku
Asiliya.

9Mpawo mwami waku Asiliya wakazuminina Ahazi, waakulwana munzi wa
Damasikasi, akuutola, eelyo wakatola bantu bawo ku Kii akujaya Lezini.

10Lino mwami Ahazi naakainka ku Damasikasi kuyooswaangana a Tigilatipilesa
mwami waku Asiliya, wakaakubona cipaililo cakali mu Damasikasi. Mpawo mwami
Ahazi wakatumizya Uliya mupaizi buyake bwacipaililo eeco.

11Eelyo Uliya mupaizi wakayaka cipaililo, mbubonya mbuli mbwaakamutumina
mwami Ahazi kuzwa ku Damasikasi. Wakacimana katanapiluka kuzwa ku
Damasikasi.

12Ciindi mwami naakaboola kuzwa ku Damasikasi akubona cipaililo eeco wakatanta
kuya kuli ncico.

13Wakapa zipaizyo zyakutenta azyamaila, zyazyakunywa akusansaila bulowa
bwacituuzyo calumvwano ali ncico.

14Nkaako mwami Ahazi wakagwisya cipaililo camukuba ca Mwami Leza, kuzwa
akati kacipaililo cakwe eeco aŋanda ya Mwami Leza, wakaciswenya kubbazu
lyakunyika lyacipaililo cakwe.

15Mwami Ahazi wakalailila Uziya kuti, «Acipaililo cipya eeci cipati kopa cipaizyo
cakutenta cifumo-fumo, alimwi acamaila kumangolezya alimwi akupa cipaizyo
cakutenta acamaila camwami lwakwe kubikkilizya acipaizyo cakutenta cabantu
boonse bamunyika, antoomwe acipaizyo cabo camaila acacakunywa. Kosansaila
bulowa boonse bwazipaizyo zyakutenta azituuzyo. Pele cipaililo camukuba
ncenoosondya.»

16Aboobo Uliya mupaizi wakacita mbubonya mbwaakalailila mwami Ahazi.

17Nkabela mwami Ahazi wakakosoola myeendo akugwisya mutiba wakali aciimino
alimwi wakagwisya cibumbe caziba cakali abasune bamukuba bakacikwabililide
akucibikka antalisyo yamabwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Eelyo mukuyanda kubotezya mwami wa Asiliya, Ahazi wakagwisya nzila iivumbidwe ya Sabata njaakayakide muŋanda ya Leza, alimwi wakajala mulyango wakali kunjila mwami muŋanda ya Mwami Leza.

19Lino eezyo zyoonse Ahazi nzyaakacita azimwi, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

20Aboobo Ahazi wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi, nkabela Hezekiya wakalela mubusena bwakwe.

2 Bami 17

Mwami Hosyeya wacisi ca Isilayeli

1Mumwaka wakkumi aibili wa Ahazi mwami wacisi ca Juda, Hosyeya mwana wa Ela wakalela Baisilayeli mu Samaliya, wakalela kwamyaka iili fuka.

2Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza, pele taakeelana abamwi bami ba Isilayeli bakamusaangunina.

3Lino Syalumanesa mwami waku Asiliya wakaboola kuzoolwana Hosyeya, ooyo wakali kutela kulinguwe.

4Pele mwami wacisi ca Asiliya wakajana kuti Hosyeya wakali kumuunina, wakatuma batumwa kuli So mwami waku Ijipiti, taakacili kupa limbi mutelo kumwami wacisi ca Asiliya, mbuli mbwaakali kucita myaka yoonse, nkaambo kaako mwami wacisi ca Asiliya wakamwaanga akumubikka muntolongo.

Kooleka kwa Samaliya

5Lino mwami wa Asiliya wakasaala cisi coonse mane wazoosika ku Samaliya, ngwaakasinkilizya kwamyaka yotatwe.

6Mumwaka wafuka wabwami bwa Hosyeya mwami waku Asiliya wakazunda Samaliya, wakatola Baisilayeli mubuzike ku Asiliya waakubabikka muminzi ya Hala bamwi munsi aamulonga wa Habo mu Gozani amuminzi ya Bamedi.

7Cakaba boobo nkaambo Baisilayeli bakabisizya Mwami Leza wabo, ooyo wakabagwisya kuzwa munyika ya Ijipiti, akubavuna kuzwa kuli Falo mwami wa Ijipiti. Bakakomba baleza bambi,

8akutobela zilengwa zyabantu aabo Mwami Leza mbaakabatandila kubikkilizya azilengwa nzibakalitalikila.

9Baisilayeli bakali kucita zitaluleme kumbele lya Mwami Leza cakusisikizya. Bakayaka malende muminzi mipati niiba miniini.

10Bakaimika mabwe amituni ya leza mukaintu Asyela mutulundu amunsi aamasamu.

11Ooko bakali kutenta tununkilizyo mbubonya mbuli misyobo eeyo Mwami Leza njaakabatandila. Bakali kucita zintu zibi, zyakanyemya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Bakakomba mituni yacisi eeyo Mwami Leza njaakabaambila kuti, «Mutakiikombi pe.»

13Mwami Leza wakabacenjezya Baisilayeli abantu ba Juda kwiindila mubasinsimi boonse kuti, «Amuleke nzila zyanu zibi, mubambe milawo yangu amalailile aangu kweendelana amulawo woonse ngundakalailila basikale banu kuti bauswiilile nkaambo ndime ndakamupa kwiindila mubabelesi bangu basinsimi.»

14Pele tiibakaswiilila bakaba basicinguni, mbubwakabede basikale babo tiibakasyoma mu Mwami Leza wabo.

15Bakavoolozya malailile aakwe acizuminano eeco ncaakapangana abasikale babo, antoomwe azeezyo nzyaakali kubacenjezya. Bakali kukomba mituni yabuyo abalo mbubonya baba babuyo, bakatobela misyobo eeyo yakabazingulukide, eeyo Mwami Leza njaakabaambilide kuti tabeelede kwiitobela.

16Bakasiya mulawo wa Mwami Leza wabo woonse, akulipangila mituni iifulidwe yaboombe bobilo, awa leza mukaintu Asyela kumane bakali kukomba azyakujulu akukomba Baali.

17Bakali kupaizya bana balombe abasimbi alimwi bakali kusonda akulowana. Bakalipa lwabo beni mukubisizya Mwami Leza akumunyemya.

18Nkaako Mwami Leza wakanyemena Baisilayeli kapati, wabatanda kuzwa kulinguwe, taakwe naba omwe wabo wakasyaala pele buyo bamusyobo wa Juda.

19Bamusyobo wa Juda abalo taakwe nibakabamba milawo ya Mwami Leza wabo, bakali kutobela ziyanza zya Baisilayeli.

20Aboobo Mwami Leza wakakaka Baisilayeli boonse akubapenzya, wakabaaba kuli baabo bakabasaala, mane kusikila naakabatandila limwi kuzwa kulinguwe.

21Ciindi Mwami Leza naakaandaanya Baisilayeli aba Juda, Baisilayeli bakabikka Jelobowamu mwanaa Nebati kuba mwami wabo. Pele Jelobowamu wakoongelezya Baisilayeli kuti baleke kutobela Mwami Leza akubasolweda mucibi.

22Aboobo Baisilayeli bakacili kutobela zinyonyoono zya Jelobowamu kabatazisiyi pe,

23mane kusikila Mwami Leza naakabatanda kuzwa kulinguwe mbubonya mbuli mbwaakabacenjezya kwiindila mubabelesi bakwe basinsimi boonse. Mbombuboobu Baisilayeli mbubakatolwa mubuzike kuzwa munyika yabo kuya ku Asiliya, nkobacibede asunu.

24Lino mwami waku Asiliya wakaleta bantu kuzwa kuminzi ya Babuloni, Kuta, Ava, Hamati awa Sefavaimu, wakababikka muminzi ya Samaliya kuti batole busena bwa Baisilayeli. Eelyo bakatola cisi ca Samaliya akukkala muminzi yaco.

25Nibakacisika-sika tiibakali kukomba Mwami Leza pe, nkaako Mwami Leza wakatumina basyuumbwa bakazoojaya bamwi babo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Eelyo mwami waku Asiliya wakaambilwa kuti, «Misyobo iilya njookatola mubuzike akuyooibikka muminzi ya Samaliya tiizi nzyayanda leza wanyika eeyo pe, nkaako walo wakatuma basyuumbwa bakazoobajaya, nkaambo tabazi nzyayanda leza ooyo pe.»

27Mpoonya mwami waku Asiliya wakalailila wati, «Amutume umwi wabapaizi ooko, ngumwakajata, mumuleke ainke akakkale ooko akabaiisye nzyayanda leza wanyika eeyo.»

28Aboobo umwi wabapaizi wakajatidwe kuzwa ku Samaliya wakaboola wazookkala mu Beteli wabaiisya mbobeelede kukomba Mwami Leza.

29Nikuba boobo musyobo umwi aumwi wakalipangila baleza bawo wini, akubabikka muminzi mubakakkala, amumalende bantu baku Samaliya ngubakayakide muzilundu.

30Baku Babuloni bakapanga Sukkotibenoti, baku Kuta bakapanga Negali, baku Hamati bakapanga Asyima,

31Baavi bakapanga Nibuhazi a Taataki, Basefava bakali kupa bana babo mbuli cipaizyo cakutenta kuli Adulameleki a Anameleki, baleza ba Basefava.

32Bantu aaba bakali kukomba Mwami Leza kumwi kabasalide kufumbwa buna muntu kuti abe mupaizi wabo kumalende.

33Bantu aaba bakali kukomba Mwami Leza kumwi kababelekela baleza babo, mbubwakali kucita misyobo yakooko nkubakazwida.

34Lino asunu bacicita ziyanza nzizyonya eezi zyakaindi. Aaba tabakombi Mwami Leza mubwini alimwi tabatobeli malailile, mbeta, milawo amajwi oonse Mwami Leza ngaakaamba kulunyungu lwa Jakobo, ooyo ngwaakaulika kuti Isilayeli.

35Mwami Leza wakapangana cizuminano ambabo, wakabalailila kuti, «Mutakakombi baleza bambi nikuba kubavuntamina, kubabelekela nikuba kubapaizizya.

36Ccita buyo Mwami Leza, ooyo wakamugwisya kuzwa mu Ijipiti anguzu mpati ajanza lyakwe likwabilila,

37walo alikke ngomweelede kutobelela malailile, mbeta, milawo amajwi oonse ngaakamulembela. Mutakakombi baleza bambi,

38alimwi tamweelede kuluba cizuminano eeco ncindakapangana andinywe. Tamweelede kukomba baleza bambi pe,

39ncomweelede kucita nkukomba Mwami Leza wanu. Ngonguwe uuyoomuvuna kuzwa kuli basinkondonyoko.»

40Nikuba boobo taakwe nibakaswiilila, bakacili kucita ziyanza zyabo zyakaindi.

41Nikuba ciindi nibakali kukomba Mwami Leza, bakacili kubelekela mituni yabo, kusikila sunu, balo abazyukulu babo bacicita mbubonya mbuli basikale babo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Bami 18

Mwami Hezekiya wacisi ca Juda
(2 Makani 29.1-2; 31.1)

1Lino mumwaka watatu wa Hosyeya mwana wa Ela, mwami wa Isilayeli Hezekiya
mwana wa Ahazi, wacisi ca Juda wakatalika kulela.

2Wakajisi myaka iili makumi obilo aisanu naakatalika kulela, nkabela wakalela
kwamyaka iili makumi obilo afuka mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Abija mwanaa
Zekaliya.

3Ooyu wakacita ziluleme ku Mwami Leza mbubonya mbuli Devedi sikale wakwe
mbwaakacita.

4Wakamwaya zipaililo zyamalende akupwayaula mabwe amituni ya Asyela.
Wakakosoola nzoka yamukuba eeyo Mozesi njaakapangide, kuzwa kuciindi eeco
Baisilayeli bakali kwiitentela tununkilizyo, yakali kwiitwa kuti Nehusyita.

5Hezekiya wakali kusyoma buyo Mwami Leza wa Isilayeli, taakwe naba omwe
wabami bacisi ca Juda bakamusaangunina wakali mbulinguwe pe nikuba umwi
wabaabo bakaza musule lyakwe.

6Wakakakatila ku Mwami Leza, taakwe naakaleka kumutobela. Wakali kubamba
milawo eeyo Mwami Leza njaakapa kuli Mozesi.

7Nkaako Mwami Leza wakali aanguwe, nkabela wakazwidilila muli coonse
ncaakacita. Wakazangila mwami wacisi ca Asiliya, taakwe naakamubelekela pe.

8Wakazunda Bafilisiti mucisi ca Gaza coonse kutalikila kuminzi miniini iijisi maanda
malamfu aakusompelela kusikila kuminzi mipati iikwabililidwe.

9Mumwaka wane wa kulela kwa mwami Hezekiya, walo uuli ngowakali mwaka
waciloba wabwami bwa Hosyeya mwana wa Ela mwami wa Isilayeli, mwami
Syalumanesa waku Asiliya wakalwana munzi wa Samaliya akuusinkilizya.

10Nikwakainda myaka yotatwe wakuutola. Mumwaka wacisambomwe wa Hezekiya
uuli ngomwaka wafuka wakulela kwa Hosyeya mwami wacisi ca Isilayeli, munzi wa
Samaliya wakatolwa.

11Mwami waku Asiliya wakatola Baisilayeli mubuzike ku Asiliya waakubabikka
muminzi ya Hala bamwi munsi aamulonga wa Habo mucisi ca Gozani amuminzi ya
Bamedi.

12Eeci cakacitika nkaambo taakwe nibakaswiilila Mwami Leza wabo bakatyola
cizuminano azyoonse eezyo Mozesi mubelesi wa Mwami Leza nzyaakalailila.
Taakwe nibakaswiilila milawo nikuba kwiicita.

Baasiliya mbubakapingila munzi wa Jelusalemu
(2 Makani 32.1-19; Izaya 36.1-22)

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Mumwaka wakkumi aine wakulela kwa Hezekiya, Senakelibu mwami waku Asiliya wakaboola kuzoolwana minzi yamu Juda iikwabilidwe akwiitola.

14Eelyo Hezekiya mwami wacisi ca Juda wakatumina majwi aaya ku mwami waku Asiliya ku Lakisyi wati, «Ndabisya, ndileka eelyo kufumbwa ncoyooamba njoocicita.» Mpoonya mwami waku Asiliya wakayanda kuti Hezekiya mwami wacisi ca Juda amupe matalenta aansiliva aali myaanda yotatwe amatalenta aangolida aali makumi otatwe.

15Eelyo Hezekiya wakamupa nsiliva yoonse yakali muŋanda ya Mwami Leza ayakali muziyobwedo zyaŋanda yabwami.

16Ciindi eeci Hezekiya wakanamatula ngolida yakazilulwidwe kuzitendele azicinda zyaŋanda ya Mwami Leza, wiipa mwami waku Asiliya.

17Mpawo mwami waku Asiliya wakatuma Talitani, Labisalisi a Labisake kabajisi ampi mpati kuzwa ku Lakisyi kuya kumwami Hezekiya ku Jelusalemu. Bakaakusika ku Jelusalemu. Lino nibakaakusika bakaima kukankolola kaziba lyakutala lili kumugwagwa wamuunda wasikusanzya.

18Eelyo nibakaita mwami, kwakaboola Eliyakimu mwanaa Hilikiya mweendelezi waŋanda yabwami, Syebina mulembi, a Jowa mwana wa Asafu sikubamba makani aalembwa.

19Mpawo mulailili wabasikulwana aamaulu wakati, «Amwaambile Hezekiya muti, mwami mupati waku Asiliya ulati, ‹Ncinzi cikutunzizye?

20Waamba kuti ulakonzya kulwana pele ulikankaizya buyo, nguni uukupede ntunda yakuti undizangile?

21Bona, lino usyomede Ijipiti. Pele ooku kuli mbuli kusyoma lubu lutyokede lukonzya kuyasa yooyo uulujata mbuli musako mumaanza. Oobo mbwabede Falo mwami waku Ijipiti alimwi mbwakonzya akucita kuli yooyo uumusyoma.›

22«Pele yebo kuti naa yebo wandaambila kuti, ‹Tulasyoma mu Mwami Leza wesu,› sena tali nguwe ooyo Hezekiya ngwaakamwaila malende azipaililo akwaambila bantu bamu Juda amu Jelusalemu kuti, ‹Mweelede kukombela acipaililo eeci cili mu Jelusalemu.›

23Lino boola mupangane asimalelo wangu, mwami waku Asiliya, ndilakupa mabbiza aali zyuulu zyobilo, kuti naa kokonzya kujana basikwaatanta.

24Ino kayi mbuti mbokonzya kusampaula naba musyoonto wababelesi basimalelo wangu kakuli usyoma Ijipiti kuti ikupe nkalaki abasimabbiza?

25Kwiindilizya waawa sena ndaliboolela buyo kuzoonyonyoona busena oobu kakunyina majwi aazwa ku Mwami Leza? Mwami Leza nguwakandaambila kuti ndizoonyonyoone cisi eeci.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Mpoonya Eliyakimu mwanaa Hilikiya, Syebina a Jowa bakati kumulailili wabasikulwana amaulu, «Twakukomba, twaambile swebo tobabelesi bako mu Cialamu nkaambo tulacimvwa, utatwaambili mu Cihibulu bantu boonse bali abwaanda kabamvwide.»

27Pele mulailili ooyo wakati kulimbabo, «Sena simalelo wangu wakandituma buyo kulisimalelo wanu akuli ndinywe kuti nzooambe zintu eezi? Pele kutali kuli baabo bakkede abwaanda, balo mbuli ndinywe, batinoolye tubi akunywa minsyu yabo beni»

28Mpawo mulailili ooyo wakapozomoka mu Cihibulu, wakati, «Amuswiilile majwi aamwami mupati, mwami waku Asiliya!

29Mboobu mbwaamba mwami, ‹Hezekiya atamweeni, nkaambo takooyookonzya kumuvuna kuzwa kulindime.›

30Hezekiya atamuciti kuti musyome Mwami Leza cakwaamba kuti, ‹Mwami Leza ncobeni uyootuvuna, eelyo munzi uuno tuukooyooabwa kumwami waku Asiliya.›

31«Mutamuswiilili Hezekiya pe, nkaambo mboobu mwami waku Asiliya mbwaamba, ‹Amuboole tuzoopangane zyaluumuno ndendilyo umwi aumwi wanu nayoolilida nsaansa, nkuyu akulinywida maanzi mucitelekezyo cakwe mwini

32mane kusikila nkaboole kuzoomutola kunyika iikozyenye ayanu, nyika yamaila awaini, nyika iijisi zyakulya amisaansa, nyika yamaoliva abuci. Amusale buumi kutali lufu!›

«Hezekiya atamusowi nati, ‹Mwami Leza uyootuvuna.›

33Sena kuli leza naba omwe akati kabaleza bamisyobo wakavuna nyika kuzwa kumwami wacisi ca Asiliya?

34Ino bali kuli baleza ba Hamati a Aapadi? Bali kuli baleza ba Sefavaimu, Hena a Iva? Sena bakavuna Samaliya kuzwa kulindime?

35Nguuli wabaleza bamanyika aaya wakakonzya kuvuna nyika yakwe kuzwa kulindime? Ino inga walo Mwami Leza ulavuna buti Jelusalemu kuzwa kulindime?»

36Pele bantu bakaumuna buyo, taakwe noliba jwi lyomwe ndibakaingula pe, nkaambo mwami Hezekiya wakabalaililide kuti, «Mutakamwiinguli pe.“

37Mpoonya Eliyakimu mwanaa Hilikiya, wakali mweendelezi waŋanda yabwami, Syebina mulembi a Jowa mwana wa Asafu mulembi wamakani, bakasika kuli Hezekiya kabazapawide zisani zyabo, bamwaambila majwi aamulailili wabasikulwana aamaulu.

2 Bami 19

Mwami mbwaakakumbila kulaililwa a Izaya

(Izaya 37.1-7)

1Lino mwami Hezekiya naakamvwa zyamakani aaya, wakazapaula zisani zyakwe, wasama masaka, amane wakanjila muŋanda ya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Wakatuma Eliyakimu wakali mweendelezi waŋanda yabwami a Syebina mulembi
abapaizi basilutwe kabasamide masaka kuli Izaya musinsimi mwana wa Amozi.

3Bakati kulinguwe, «Mboobu mbwaamba Hezekiya, ‹Sunu mbuzuba bwamapenzi,
mbutwasubulwa akuusigwa nsoni, twaba mbuli bakaintu bayanda kutumbuka, pele
babula nguzu zyakutumbuka.

4Mwami Leza wako ulimvwide majwi aa walupati-pati ooyu mwami waku Asiliya
ngwaatuma kuzoosampaula Leza muumi. Mwami Leza asubule majwi aaya
ngaalimvwida mwini. Akaka kombela bantu aaba bacisyeede.› »

5Lino balupati-pati bakatumwa amwami Hezekiya nibakaakusika kuli Izaya,

6Izaya wakabaambila kuti, «Amukaambile simalelo wanu kuti, Mboobu mbwaamba
Mwami Leza ulati, ‹Utayoowi akaambo kamajwi ngoomvwa aayo balupati-pati
bamwami waku Asiliya ngobandisampaula.

7Swiilila, uyoomvwa mavwambukila akupilukila kucisi cakwe, ooko nkweyoocita
kuti akajaigwe apanga.› »

Baasiliya mbubakayanda kubalwana alimwi
(Izaya 37.8-20)

8Ciindi mulailili wabasikulwana aamaulu naakamvwa kuti mwami waku Asiliya
wakazwa ku Lakisyi, wakapilukila akuyoojana kuti mwami ulwana munzi wa Libuna.

9Lino Senakelibu wakatambula makani aakuti Tilihaka, Mukusyi mwami wa Itiyopiya
wakali kuza kuzoomulwana. Amvwe boobo wakatuma batumwa kuli Hezekiya
mwami wa Juda kuti,

10«Utacengwi aleza ooyo ngosyoma, nakwaambila kuti, ‹Jelusalemu tuukaabwi
kumwami waku Asiliya.›

11Yebo omwini wakalimvwida zyakacita bami baku Asiliya kumanyika oonse,
ngibakanyonyweeda limwi. Ani yebo inga wavunwa buti?

12Sena baleza bamisyobo eeyo basikale besu njibakanyonyoona bakakonzya
kubavuna? Aaba mbaaleza ba Bagozani, Bahalani, Balezefu abaabo baku Edeni bakali
mumunzi wa Teliasa.

13Ino mwami waku Hamati awaku Aapadi kubikkilizya amwami wamunzi wa
Sefavaimu naa Hena naba Iva bali kuli?»

14Lino Hezekiya wakatambula lugwalo lwakaleta batumwa akulubala. Mpawo
wakainka kuŋanda ya Mwami Leza akuyooluvungununa kumbele lya Mwami Leza.

15Amane Hezekiya wakakomba ku Mwami Leza wakati, «O Mwami Leza wa
Isilayeli, ookkede akati kabakelibu, yebo olikke ndonduwe Leza wamalelo aanyika
oonse. Nduwe wakalenga julu anyika.

16Ndiswiilila O Mwami Leza, ndimvwa. Langa O Mwami Leza ubone. Mvwa majwi
Senakelibu ngaatuma kusampaula Leza muumi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17«Masimpe O Mwami Leza, bami ba Baasiliya bakanyonyoona misyobo eeyo amanyika aayo.

18Bakasowa baleza babo mumulilo akubanyonyoona, nkaambo tiibakali baleza beni, zyakali buyo zisamu amabwe zyakabambwa amaanza aabantu balya maila.

19Lino O Mwami Leza wesu, tuvune kuzwa kulinguwe, kutegwa malelo oonse aanyika azibe kuti nduwe Mwami Leza olikke.»

Mulumbe wa Izaya ngwaakatumina mwami Hezekiya

(Izaya 37.21-38)

20Mpoonya Izaya mwana wa Amozi wakatumya makani kuli Hezekiya aakuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli ulati, Mukuti wakomba amakani aa Senakelibu mwami waku Asiliya,

21Lino mboobu Mwami Leza mbwaamba kujatikizya zyanguwe, Munzi wa Ziyoni ulakunyansya akukuwelela Senakelibu munzi wa Jelusalemu upukusa mutwe notija.

22Nguni ngotukana akusampaula? Nguni ngovulamukila akututulwida meso cakulisumpula? Uusalala wa Isilayeli!

23Kwiindila mubatumwa bako wakasampaula Mwami Leza. Alimwi wakati,

‹Ankalaki zyangu zinji ndakatanta atala lyazilundu zya Lebanoni, Ndakatema milombe milamfu, mikamba mibotu kwiindilila alimwi ndakaakwaanjila masaka aaco, magonde aasinkide.

24Ndakasya mikalo akunywa maanzi mumanyika aabeni. Ndakayuminizya tulonga toonse twa Ijipiti, mundakainda amaulu.› »

25Mebo nde Leza ndati, Sena tookamvwa eezi nzindakakanza kale-kale? Ndakaziyeeya mazuba aansiku. Lino ndazicita ncobeni, mebo ndakakuzumizya kunyonyoona minzi iikwabililidwe, wakayoola yaba zitantaala zyamabwe.

26Bantu bakali kukkala kooko bakanyina nguzu bakali kuyoowa akunyongana. Bakaba mbuli tusamu tufwiinyana mbuli mweemvwe, bakali mbuli twizu tumena aciluli tuyumizigwa aluuwo lupya katutanasima.

27Pele mebo ndizi zyanduwe zyoonse, ndizi mbokkala mboenda akuboola, ambondinyemena.

28Nkaambo kakuti wakanditapatila, alimwi mukuti ndakakumvwa kulisumpula kwako, nzookutambya alumingwa mumpemo, acibulo mukanwa. Njookupilusya munzila eeyo njiyonya njookaletezya.

29Lino aawo Izaya wakaambila Hezekiya kuti nceeci ciyooba citondezyo kulinduwe,

«Uuno mwaka muyoolya makoko, pele wabili muyoolya ciyoolimenena kuzwa kulingawo. Mumwaka watatu muyoosyanga akutebula, mukasyange misaansa akulya micelo yayo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Nkabela aabo basyeede bamusyobo wa Juda bayoolikkalila mbuli zisyango zisimpide miyanda akulizyalila micelo

31nkaambo mu Jelusalemu kuyooboola basyeede. Kuzwa mucilundu ca Ziyoni kuyooboola nkamu yabacipona. Bunkutwe bwa Mwami Leza Singuzuzyoonse mbobuyoocita zeezi.»

32Wakaindilizya akuti, «Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza zyamakani aamwami waku Asiliya. Takoozoonjila mumunzi uuno nikuba kufusa muvwi mulinguwo pe nikuba kulibonya kulinguwo kajisi antobo, nikuba kulundika citantaala cavu alinguwo.

33Uyoopiluka anzila eeyo njiyonya njaakaletezya. Takoozoonjila mumunzi oomu pe, mbwaamba Mwami Leza.

34Nkaambo mebo lwangu ndizookwabilila munzi ooyu akuuvuna nkaambo kangu akamubelesi wangu Devedi.»

35Masiku ngoonya aayo mungelo wa Mwami Leza wakainka waakujaya bantu basika kuzyuulu zili mwaanda amakumi aali lusele abasanu, muzivuka zya Baasiliya. Lino bantu nibakabuka cifumo-fumo, bakajana kuti kuli milwi-milwi yamitumba.

36Mpoonya Senakelibu mwami waku Asiliya wakazwa ooko wapilukila ku Nineva nkwaakaakukkala.

37Lino bumwi buzuba naakali kukomba muŋanda ya leza wakwe Nisiloki, bana bakwe ba Adulameleki a Syaleza bakamujaya apanga, eelyo bakatijila kunyika ya Alalati. Nkabela Esahadoni mwanaakwe wakaba ngomwami mubusena bwakwe.

2 Bami 20

Mwami Hezekiya mbwaakaciswa akupona

(Izaya 38.1-8, 21-22; 2 Makani 32.24-26)

1Lino ciindi eeco mwami Hezekiya wakaciswa calufu. Eelyo Izaya musinsimi, mwana wa Amozi, wakasika kulinguwe wati, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ‹Bamba kabotu zyoonse nkaambo ulafwa, totipone pe.› »

2Mpoonya Hezekiya wakafutatuka walanzya kubwaanda, wakomba ku Mwami Leza wati,

3«O Mwami Leza koibaluka lino mbuli mbundakakutobela cakusyomeka akulipa kulinduwe cakumaninina alimwi ambundakacita zikubotela.» Amane wakalila kapati.

4Lino majwi aa Mwami Leza akasika kuli Izaya aakuti,

5«Piluka alimwi, waambile Hezekiya musololi wabantu bangu kuti ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Devedi sikale wako› ulati, ‹Ndamvwa kukomba kwako alimwi ndabona misozi yabuumba bwako, lino ndilakuponya. Aboobo mubuzuba bwatatu kuzwa sunu uyoonjila muŋanda ya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ndilayungizizya buumi bwako myaka iili kkumi aisanu. Ndilakuvuna yebo amunzi ooyu kuzwa kumwami waku Asiliya, ndiluukwabilila munzi ooyu akaambo kangu akamubelesi wangu Devedi.› »

7Mpoonya Izaya wakati, «Amubambe cibunge cankuyu.» Bakacita oobo akucibikka aacuute, eelyo wakapona.

8Hezekiya wakabuzizye Izaya kuti, «Ino kuyooba citondezyo nzi cakuti ndiyooinka kuŋanda ya Mwami Leza mubuzuba bwatatu?»

9Eelyo Izaya wakati, «Nceeci citondezyo cakuti Mwami Leza uyoocita mbwaasyomezya. Sena cimvule cilaya kumbele ntaamo zili kkumi naa cilaya munsi ntaamo zili kkumi?»

10Hezekiya wakaingula kuti, «Ncuubauba kuti cimvule ciye kumbele ntaamo zili kkumi, tubone acipiluke musule ntaamo zili kkumi.»

11Mpawo Izaya musinsimi wakalilila Mwami Leza, nkabela wakapilusya cimvule ntaamo zili kkumi nzicakaindide kale kweendelana acipimyo ca Ahazi.

Batumwa bakazwa ku Babuloni

(Izaya 39.1-8)

12Ciindi eeco Melodakibaladani mwanaa Baladani mwami waku Babuloni wakatuma batumwa amagwalo, acipo kuli Hezekiya nkaambo wakamvwa kuti Hezekiya wakali kuciswa cakufwa.

13Nkabela Hezekiya wakatambula batumwa aabo cakukondwa, akubatondezya ziyobwedo zyansiliva, ngolida, tununkilizyo amafuta aakeengwa kabotu, aciyobwedo cazilwanyo azimwi zyoonse zyakali muziyobwedo. Taakwe nociba comwe camuŋanda yabwami naa bulelo Hezekiya ncaatakabatondezya pe.

14Mpoonya Izaya musinsimi wakasika kumwami Hezekiya akubuzya kuti, «Ino bantu aaba baamba nzi, alimwi bazwida kuli?» Lino Hezekiya wakaingula kuti, «Bazwa ku Babuloni.»

15Walo wakabuzya kuti, «Ino ncinzi ncibabona muŋanda yako?» Hezekiya wakati, «Bazibona zintu zyoonse zili muŋanda yangu, taakwe cintu neciba comwe ncindatabatondezya muziyobwedo.»

16Mpawo Izaya wakaambila Hezekiya kuti, «Swiilila, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

17‹Bona, mazuba ayoosika, zintu zyoonse basikale bako nzibakayobwede kusikila sunu niziyootolwa ku Babuloni. Taakwe ciyoosyaala mbwaamba Mwami Leza.

18Nkabela bamwi balunyungu lwako abamukowa wako bayootolwa, bayooba bazike muŋanda yamwami waku Babuloni.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mpoonya Hezekiya wakaambila Izaya kuti, «Majwi aa Mwami Leza aayo ngooamba mabotu.» Mukwaamba boobo Hezekiya wakali kuyeeya kuti, «Kunooli luumuno alukwabililo mubuumi bwakwe.»

Mamanino aakulela kwa Hezekiya
(2 Makani 32.32-33)

20Lino eezyo Hezekiya nzyaakacita amilimo yakwe yoonse, ambwaakasya ciziba kankolola kakuleta maanzi kumunzi, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

21Hezekiya wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe, eelyo Manase mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

2 Bami 21

Mwami Manase waku Juda
(2 Makani 33.1-20)

1Manase wakajisi myaka iili kkumi aibili naakatalika kulela, nkabela wakalela kwamyaka iili makumi osanwe aisanu mu Jelusalemu. Banyina bakali Hefuziba.

2Walo ooyu wakabisizya Mwami Leza mukutobela zisesemyo zyamisyobo eeyo Mwami Leza njaakatandila Baisilayeli.

3Wakayakulula malende aayo wisi Hezekiya ngaakamwaide. Wakayaka zipaililo zya Baali akupanga mituni yaleza mukaintu Asyela, mbubonya mbwaakacitide Ahabu mwami waku Isilayeli. Wakakotamina akukomba zyakujulu.

4Alimwi wakayaka zipaililo muŋanda ya Mwami Leza, mumonya oomo Mwami Leza mwaakaamba kuti, «Mu Jelusalemu mwendiyoobikka zina lyangu.»

5Alimwi wakayaka zipaililo mumabbuwa obilo aaŋanda ya Mwami Leza.

6Wakapaizya mwanaakwe mulombe mumulilo, wakali kulowa akusonda alimwi wakali kubuzya-buzya akubaŋanga, basimakakata abaamba aabafu. Wakacita zinyonyoono zinji-zinji kumbele lya Mwami Leza, aboobo wakamunyemya.

7Lino mutuni mubeze wa Asyela wakuubikka muŋanda njiyonya eeyo Mwami Leza njaakaambide Devedi a Solomoni mwanaakwe kuti, «Muŋanda eeyi mu Jelusalemu ngwindakasala kuzwa kumisyobo yoonse ya Isilayeli mwendiyookombelwa lyoonse.

8Nkabela nsikooyootuntulisya limbi Baisilayeli kuzwa munyika eeyo njindakapa basikale babo, kufumbwa buyo kuti kabacita cili coonse ncindakabalailila, akubamba mulawo woonse ooyo mubelesi wangu Mozesi ngwaakabapa.“

9Pele taakwe nibakaswiilila pe, Manase wakabasowa akubasolweda mukubisya kwiinda misyobo eeyo Mwami Leza njaakabanyonyweeda Baisilayeli.

10Lino Mwami Leza wakabaambila kwiindila mubabelesi bakwe basinsimi kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

11«Nkaambo kakuti Manase mwami wa Juda wakacita zisesemyo eezi, wacita zibi
ziinda Baamoli, aabo bakamusaangunina, alimwi wasolweda bantu ba Juda mukucita
zinyonyoono amituni yakwe.»

12Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli, «Amubone ncobeni
ndilamuletela mapenzi aagambya mu Jelusalemu nkabela kufumbwa muntu
uyoomvwa, uuyoozingwa kapati.

13Ndiyoosubula Jelusalemu mbubonya mbuli mbundakasubula Samaliya a Ahabu,
njoosalazya Jelusalemu mbuli muntu mbwapukuta mutiba, akuuvuntamika.

14Eelyo njookaka bantu basyeede balukono lwangu akubaaba kuli sinkondonyina.
Nkabela bayoosaalwa akunyonyoonwa abasinkondonyina boonse,

15nkaambo bakandibisizya akundinyemya kuzwa mubuzuba nindakagwisya basikale
babo mu Ijipiti kusikila sunu.»

16Kutali boobo buyo Manase wakatila bulowa bunji bwabantu batakwe milandu,
cakuti bwakazula mu Jelusalemu kuzwa kumatalikilo kusikila kumagolelo, kutaamba
zibi nzyaakasolweda bantu ba Juda cakuti bakabisizya Mwami Leza.

17Lino eezyo zyoonse Manase nzyaakacita azimwi kubikkilizya acinyonyoono cakwe
zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

18Aboobo Manase wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe, wakazikkilwa mumuunda
wakwe, mumuunda wa Uza, eelyo Amoni mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena
bwakwe.

Mwami Amoni wacisi ca Juda

(2 Makani 33.21-25)

19Amoni wakajisi myaka iili makumi obilo aibili naakatalika kulela, nkabela wakalela
kwamyaka yobilo mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Mesyulemeti mwanaa Haluzi
uuzwa ku Jotiba.

20Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli Manase wisi.

21Wakatobela nzila zyawisi wakakomba mituni yakali kukomba wisi akwiikotamina.

22Wakasiya Mwami Leza wabasikale bakwe, alimwi taakatobela nzila zya Mwami
Leza.

23Balupati-pati ba Amoni bakamubukila akumujaya muŋanda yakwe yabwami.

24Pele bantu bacisi bakajaya bantu aabo boonse bakabukila mwami Amoni, bamane
bakabikka Josiya mwanaakwe kuba mwami mubusena bwakwe.

25Lino eezyo zyoonse Amoni nzyaakacita, azimwi zililembedwe mubbuku lyamakani
aabami ba Juda.

26Mpawo wakazikkwa mucuumbwe cakwe mumuunda wa Uza, eelyo Josiya
mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Bami 22

Mwami Josiya wacisi ca Juda
(2 Makani 34.1-2)

1Josiya wakajisi myaka iili lusele ciindi naakatalika kulela, wakalela mu Jelusalemu
kwamyaka iili makumi otatwe aumwi. Banyina bakali ba Jedida mwana wa Adaiya
uuzwa ku Bozikati.

2Walo ooyu wakacita ziluleme ku Mwami Leza alimwi wakeenda munzila zyasikale
wakwe Devedi, taakazisiya pe.

Bbuku lyamulawo mbulyakajanwa
(2 Makani 34.8-28)

3Lino mumwaka wakkumi alusele wakulela kwakwe, Josiya wakatuma Syafani
mwana wa Azaliya, mwanaa Mesyulamu, mulembi kuŋanda ya Mwami Leza wakati,

4«Koya kuli Hilikiya mupaizi mupati, ukati ali ongaye mali aaletwa kuŋanda ya
Mwami Leza aayo balindizi bamilyango ngibakatambula kuzwa kubantu,

5apegwe kuli basikulanga basikubeleka kuŋanda ya Mwami Leza, balo bakape
basimilimo aabo babambulula ŋanda eeyo.

6Bali mbabezi, bayaki a basikubeza mabwe. Alimwi baleelede akuula mapulanga
amabwe aabezedwe aakubambuluzya ŋanda ya Mwami Leza.

7Pele tabeelede kupandulula mbubakabelesya mali aayo nkaambo balasyomeka.»

8Lino Hilikiya mupaizi mupati wakati kuli Syafani mulembi, «Ndajana bbuku
lyamulawo muŋanda ya Mwami Leza.» Nkabela Hilikiya wakapa bbuku eelyo kuli
Syafani, wakalibala.

9Mpawo Syafani mulembi wakaboola kumwami, waambila mwami makani aakuti,
«Balupati-pati bako bagwisya mali aakali muŋanda ya Leza, akwaapa kubabelesi
abalangi kuŋanda ya Mwami Leza.»

10Eelyo Syafani mulembi wakaambila mwami kuti, «Hilikiya mupaizi wandipa
bbuku.» Mpawo Syafani wakalibala mwami kamvwide.

11Lino mwami naakamvwa majwi aabbuku lyamulawo wakazapaula zisani zyakwe
mukutyompwa.

12Mpawo mwami wakalailila Hilikiya mupaizi, Ahikamu mwanaa Syafani, Akibo
mwanaa Mikaiya, Syafani mulembi a Asaiya mugwasyi wa mwami wakati,

13«Kamuya mukandibuzizye mebo antoomwe abantu ba Juda boonse ku Mwami
Leza, akaambo kazilembedwe mubbuku eeli lyakajanika, nkaambo bukali bwa
Mwami Leza bwatusikila mbupati mukuti basikale besu tiibakatobela majwi aabbuku
eeli pe, tiibakacita kweendelana azyoonse zilembedwe mulindilyo kwaamba zya
ndiswe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Hilikiya mupaizi, Ahikamu, Akibo, Syafani, a Asaiya bakainka kuli Huluda musinsimi mukaintu, mukaintu wa Syalumu mwanaa Tikiva mwanaa Halihasi, wakali kulanga zyakusama. Mukaintu ooyo wakali kukkala mubusena bupya bwa Jelusalemu. Bakamwaambila zyakacitika.

15Eelyo mukaintu ooyo wakati, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli, amukamwaambile ooyo wamutuma kuti Mwami Leza ulati,

16‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza. Bona ncobeni ndiyooleta mapenzi mubusena oobu abantu bali muli mbubo mbubonya mbuli bwaamba bbuku eelyo mwami wa Juda ndyaakabala.›

17Nkaambo bakandisiya akutentela baleza bambi tununkilizyo bandinyemya, amituni yoonse eeyi njibakalibambila nkaako bukali bwangu bwabukila busena oobu, nkabela tabutimane pe.

18Amukaambile mwami wa Juda wamutuma kuzoobuzya Mwami Leza kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli, kwaamba zyamajwi aaya ngoomvwa.›

19Nkaambo kakuti wasungwaala akulibombya ku Mwami Leza, nomvwa mbundaamba akaambo kabusena oobu antoomwe abantu bali muli mbubo kuti buyooba tongo akusinganyizigwa alimwi mukuti wakazapaula zyakusama akulila kumbele lyangu, ambebo ndakumvwa, mbwaamba Mwami Leza.

20Nkaako yebo, uyoofwa akuzikkwa abasikale bako muluumuno, tokooyoobona mapenzi ngendiyooletela busena oobu pe.» Eelyo mwami bakazoomwaambila majwi aaya.

2 Bami 23

Josiya mbwaakalesya bukombi bwakunze

(2 Makani 34.3-7, 29-33)

1Lino mwami Josiya wakaita bapati bacisi ca Juda abamu Jelusalemu boonse.

2Mwami wakainka kuŋanda ya Mwami Leza, antoomwe abantu bamucisi ca Juda abamu Jelusalemu, bapaizi abasinsimi abantu boonse, kutalikila kubantu buyo abalemekwa. Wakabala majwi aabbuku lyacizuminano eelyo lyakajanwa muŋanda ya Mwami Leza.

3Mwami wakaliimvwi munsi amusemo, akubukulusya cizuminano kumbele lya Mwami Leza, kuti unootobela majwi amalailile alimwi amilawo ya Leza amoyo wakwe oonse amuuya wakwe woonse, akuccilila majwi aacizuminano eeci mbubonya mbuli mbwaalembedwe mubbuku eeli. Bantu abalo bakazumina mbubonya kuti bayooccilila cizuminano eeco.

4Lino mwami wakalailila Hilikiya mupaizi mupati, abapaizi bamuccilila abalindizi baamulyango, kuti bagwisye muŋanda ya Mwami Leza zibelesyo zyoonse zya Baali a Asyela, azyazyakujulu. Nkabela wakazitenta anze lya Jelusalemu kumyuunda yakkuti lya Kidiloni. Wakabweza twe lyazyo walitola ku Beteli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Wakatanda bapaizi bamizimo aabo bami bacisi ca Juda mbindakasalide kuti kabatenta tununkilizyo kumalende muminzi yamucisi ca Juda ayeengelede Jelusalemu, aaba mbambabo bakali kutentela Baali, zuba, mwezi, nyenyezi alimwi azyoonse zyakujulu tununkilizyo.

6Eelyo wakagwisya mutuni wa Asyela kuzwa muŋanda ya Mwami Leza, wuutola kukkuti lya Kidiloni, kunze lya Jelusalemu akuutenta ooko. Wakuusiya mane waba busu oobo mbwaakamwaila azyuumbwe zyabantu buyo.

7Alimwi wakamwaya maanda aabaalumi basibwaamu aakali muŋanda ya Mwami Leza amoomo bakaintu mobakali kulukila majansi abukombi bwa Asyela.

8Mpawo Josiya wakaleta bapaizi ba Mwami Leza boonse bakali muminzi yacisi ca Juda kuti bazoosofwaazye zipaililo zyamalende kwalo ooko bapaizi bazyo nkubakali kutentela tununkilizyo, kuzwa ku Geba kusikila ku Biiyasyeba. Alimwi wakamwaya twaanda twakali kumanjililo aamulyango wa Josyuwa wakali mweendelezi mumunzi uuli kulumwensi lwamunzi.

9Pele bapaizi bamalende tiibakabeleka kucipaililo ca Mwami Leza mu Jelusalemu, nikuba boobo bakali kulya zinkwa zitakwe mimena abapaizinyina.

10Josiya wakasofwaazya malende aaku Tofeli mukkuti lya Benihinomu, kuti kutabi muntu walikukonzya kupaizya mwanaakwe mulombe naa musimbi mumulilo wa Moleki.

11Mpoonya wakagwisya amabbiza kuzwa kumanjililo aaŋanda ya Mwami Leza aayo bami bacisi ca Juda ngibakapede kuzuba. Mabbiza aaya akali mubbuwa lyakali munsi aakaanda ka Natanimeleki umwi wakali wabalupati-pati. Amane wakatenta nkalaki zyakapedwe kuzuba.

12Wakamwaya zipaililo zyakali aciluli munsi aaŋanda yamujulu ya Ahazi, eezyo Manase nzyaakayakide mumabbuwa obilo aaŋanda ya Mwami Leza. Zyoonse wakazigwisya akuzipwayaula waakuzisowela mukkuti lya Kidiloni.

13Alimwi Josiya wakasofwaazya zipaililo zyamalende eezyo zyakali kujwe lya Jelusalemu, kumusanza wacilundu calunyonyooko, eezyo Solomoni mwami wacisi ca Isilayeli nzyaakayakila Asyitaloti leza mukaintu wa Basidoni cisesemyo, a Kemosyi leza wa Bamowabu cisesemyo, alimwi a Moleki leza wa Baamoni cisesemyo.

14Josiya wakapwayaula mabwe aasalala amituni ya Asyela, eelyo mubusena bwawo wakazuzya zifuwa zyabantu.

15Kuzwa aawo cipaililo cakumalende aaku Beteli, Jelobowamu mwanaa Nebati ncaakayaka walo, wakasolwedela Baisilayeli kuti babisye, cipaililo amalende aaco wakazimwaya. Wakatenta malende akwaaziya, kumane wakatenta mutuni wa Asyela.

16Lino Josiya naakalanga-langa, wakabona zyuumbwe zyakali ooko kucilundu, mpawo wakatuma bantu kuti bagwisye zifuwa muzyuumbwe oomo, wazitenta

© 1996, Bible Society of Zambia.

aacipaililo kuti cisofwaale, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaambide kwiindila mumuntu wakwe musinsimi.

17Mpoonya mwami wakabuzya kuti, «Ino ncuumbwe cani ciya ncebwene?» Mpawo bantu bamumunzi ooyo bakamwaambila kuti, «Ncuumbwe camuntu wa Leza wakazwa mucisi ca Juda wakazooamba ziyoocitika ku cipaililo caku Beteli eezyo nzyoocita.»

18Eelyo wakati, «Amumuleke, mutagwisyi mafuwa aakwe pe.» Aboobo bakaleka mafuwa aayuulya musinsimi wakazide ku Samaliya.

19Josiya wakamwaya akusofwaazya twaanda twamalende ooto bami ba Isilayeli ntubakayakide muminzi ya Samaliya akunyemya Mwami Leza mbubonya mbwaakacitide ku Beteli.

20Eelyo wakajaya bapaizi boonse bamalende azipaililo. Wakatenta mafuwa aabantu alinzizyo. Amane wakapilukila ku Jelusalemu.

Josiya mbwaakasekelela Pobwe lya Kwiindilila

(2 Makani 35.1-19)

21Lino Josiya wakalailila bantu boonse kuti, «Amusekelele Pobwe lya Kwiindilila lya Mwami Leza wanu mbubonya mbuli mbokulembedwe mubbuku eeli lyacizuminano.»

22Nkaambo Pobwe lya Kwiindilila tiilyakali kucitwa kuzwa ciindi babetesi nibakali kusololela Isilayeli, nikuba kuciindi cabami ba Isilayeli aba Juda.

23Pele mumwaka wakkumi alusele wakulela kwa Josiya, Pobwe lya Kwiindilila lyakasekelelwa ku Mwami Leza mu Jelusalemu.

24Kwiinda waawa Josiya wakatanda basondi abalozi antoomwe abakomba baleza bapange bamuŋanda, mituni azimwi zisesemyo zyakali kujanika mu Juda amu Jelusalemu. Wakacita oobo kuti azuzikizye majwi aamulawo aalembedwe mubbuku eelyo Hilikiya mupaizi ndyaakajana muŋanda ya Mwami Leza.

25Taakwe mwami wakamusaangunina naa wakali musule lyakwe wakali mbuli Josiya, wakapilukila ku Mwami Leza amoyo wakwe woonse, amuuya wakwe woonse, anguzu zyakwe zyoonse, kweendelana amulawo wa Mozesi woonse.

26Nikubaboobo Mwami Leza taakwe naakaleka kunyemena ba Juda, azeezyo zyakacita Manase.

27Nkaako Mwami Leza wakati, «Njoogwisya ba Juda kulindime mbwindakacita Baisilayeli, awalo Jelusalemu ngwindakalisalila njoomukaka aŋanda eeyi njindakati mulinjiyo mweyoobikka zina lyangu.»

Mamanino aakulela kwa Josiya

(2 Makani 35.20—36.1)

28Lino eezyo zyoonse Josiya nzyaakacita azimwi zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Ciindi Josiya naakali mwami, Falo Neko mwami wa Ijipiti wakainka kuyoogwasya mwami waku Asiliya. Wakainda nzila yamulonga wa Yufuletisi. Mwami Josiya wakainka kuyoomulwana, eelyo Falo Neko wakajaya Josiya ku Megido.

30Nkabela balupati-pati bakwe bakabweza mutumba wakwe munkalaki kuzwa ku Megido bamuleta ku Jelusalemu akumuzikka mucuumbwe cakwe mwini. Eelyo bantu bacisi bakananika Jehowahazi mwanaa Josiya kuti abe mwami mubusena bwakwe.

Mwami Jehowahazi wa Juda
(2 Makani 36.2-4)

31Jehowahazi wakali amyaka iili makumi obilo aitatu naakatalika kulela. Nkabela wakalela kwamyezi yotatwe mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Hamutali mwanaa Jelemiya waku Libuna.

32Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli basikale bakwe mbubakacita.

33Mpawo Falo Neko wakamwaanga ku Libula munyika ya Hamati kutegwa atakaleli mu Jelusalemu pe, alimwi wakatezya ba Juda matalenta aansiliva aali mwaanda alimwi atalenta lyangolida.

34Mpawo Falo Neko wakabikka Eliyakimu mwanaa Josiya kuti abe mwami mubusena bwa Josiya wisi, akusandula zina lyakwe akumwiita kuti Jehoiyakimu. Pele Jehowahazi wakamutolelezya ku Ijipiti ooko nkwaakaakufwida.

Mwami Jehoiyakimu wa Juda
(2 Makani 36.5-8)

35Lino Jehoiyakimu wakali amyaka iili makumi obilo aisanu naakaba mwami, wakapa nsiliva angolida nzyaakayanda Falo Neko. Pele mukuti acite boobo wakatezya bantu bakwe ngolida ansiliva mbubonya mbuli mbwaakalailila Falo.

36Jehoiyakimu wakali amyaka iili makumi obilo aisanu naakatalika kulela. Nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili kkumi aumwi. Banyina bakali ba Zebida mwanaa Pedaiya wakumunzi waku Luma.

37Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza, mbubonya mbuli basikale bakwe mbubakacita.

2 Bami 24

1Lino Jehoiyakimu kacilela mwami Nebukadineza waku Babuloni wakasaala cisi cakwe, wakamucita kuti abe mutwanga wakwe kwamyaka yotatwe. Pele wakazangila Nebukadineza.

2Mwami Leza wakamutumina mpi yaku Babuloni, Baalamu, Bamowabu alimwi a Baamoni kuzoomulwana. Wakabatuma kuzoonyonyoona cisi ca Juda, mukweendelana amajwi Mwami Leza ngaakaamba kwiindila mubabelesi bakwe basinsimi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ncobeni eeci cakacitika mu Juda kweendelana ambwaakaamba Mwami Leza, amukuti abagwisye kulinguwe, nkaambo kazibi zya Manase azyoonse nzyaakacita,

4alimwi akaambo kabulowa mbwaakatila bwabantu batakwe mulandu. Wakazuzya Jelusalemu abulowa bwabantu batakwe mulandu, nkaako Mwami Leza taakalekelela pe.

5Lino eezyo zyoonse Jehoiyakimu nzyaakacita azimwi, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda.

6Aboobo Jehoiyakimu wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe, nkabela mwanaakwe Jehoiyakini wakaba ngomwami mubusena bwakwe.

7Eelyo mwami wacisi ca Ijipiti taakwe naakaya limbi kukulwana nkaambo mwami wacisi ca Babuloni wakatola cisi coonse kuzwida kumulonga wa Ijipiti kusikila kumulonga wa Yufuletisi.

Mwami Jehoiyakini wacisi ca Juda

(2 Makani 36.9-10)

8Jehoiyakini wakali aamyaka iili kkumi alusele naakatalika kulela, wakalela kwamyezi yotatwe mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Nehusyita mwana wa Elinatani waku Jelusalemu.

9Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza, mbubonya mbuli bwakacita wisi.

10Lino ciindi eeco balupati-pati babasilumamba ba Nebukadineza mwami wacisi ca Babuloni bakasika ku Jelusalemu akuzoosinkilizya munzi.

11Mpawo Nebukadineza mwami wacisi ca Babuloni wakaboola kumunzi ooyo, ciindi balupati-pati bakwe aaba kabasinkilizizye munzi ooyu.

12Eelyo Jehoiyakini mwami wacisi ca Juda wakalyaaba walo kumwami wacisi ca Babuloni abanyina, bagwasyi bakwe, balemekwa alimwi abalupati-pati bakwe. Lino mwami wacisi ca Babuloni wakatola Jehoiyakini mubuzike mumwaka walusele wakulela kwakwe.

13Alimwi wakagwisya zintu muziyobwedo zyaŋanda ya Mwami Leza, aŋanda yabwami akutola zintu zyoonse zyangolida eezyo mwami Solomoni wa Isilayeli nzyaakabambilide ŋanda ya Mwami Leza, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakaamba.

14Wakatola bantu boonse bamu Jelusalemu, nkokuti balupati-pati, abaalumi bakali kukonzya kulwana basibuuya abafuzi antoomwe bakali zyuulu zili kkumi. Wakasiya buyo bacete mucisi.

15Nebukadineza wakatolelela a Jehoiyakini, banyina, bakaintu bakwe, balupati-pati, abantu balaampuwo ku Babuloni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Alimwi mwami wacisi ca Babuloni wakatola bazike ku Babuloni, baalumi basinguzu beelede kulwana, bakali zyuulu zili ciloba. Wakatolelezya abasibuuya abafuzi bali cuulu.

17Mpawo wakabikka Mataniya wisi musyoonto Jehoiyakini kuba mwami mubusena bwakwe, amane wakasandula zina lyakwe akumwiita kuti Zedekiya.

Mwami Zedekiya wacisi ca Juda
(2 Makani 36.11-12; Jelemiya 52.1-3a)

18Zedekiya wakajisi myaka iili makumi obilo aumwi naakatalika kulela. Wakalela kwamyaka iili kkumi aumwi mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Hamutali, mwanaa Jelemiya waku Libuna.

19Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli Jehoiyakimu mbwaakacita.

20Eeci cakacitika kumunzi wa Jelusalemu akucisi ca Juda akaambo kakunyemya Mwami Leza, mpawo wakabatanda kuzwa kulinguwe.

2 Bami 25

Munzi wa Jelusalemu mbuwakawa
(2 Makani 36.13-21; Jelemiya 52.3b-11)

1Lino mumwaka wafuka wakulela kwa Zedekiya, mubuzuba bwakkumi bwamwezi wakkumi, Nebukadineza mwami waku Babuloni wakaya kuyoolwana munzi wa Jelusalemu abasilumamba bakwe boonse. Wakayaka zivuka anze lyamunzi akuyaka zitantaala zyakuusinkilizya kuuzinguluka woonse.

2Munzi ooyu wakalisinkilizidwe mane kusika mumwaka wakkumi aumwi wakulela kwa mwami Zedekiya.

3Eelyo mubuzuba bwafuka bwamwezi wane nzala yakabbebba kapati cakuti bantu mumunzi bakabula cakulya.

4Mpoonya bakaandula bwaanda, nikuba kuti Bababuloni bakazingulukide munzi, balo basilumamba ba Zedekiya boonse bakatija ciindi camasiku, bakainda kumulyango uuli akati kabwaanda bobilo kumbali aamuunda wa mwami. Bakatijila kufwiifwi aku Alaba.

5Pele basilumamba ba Bakalodiya bakatandaanya mwami akuyoomweenzya kumabanda aa Jeliko. Nibakabona boobo basilumamba bakwe bakamumwaika akutija,

6walo wakajatwa. Wakatolwa kumwami waku Babuloni ku Libula ooko nkubakaakumupeda mulandu.

7Zedekiya kalangilila bakajaya bana bakwe balombe. Bamane walo bakamudonkola meso akumwaanga ankeetani zyamukuba, bamutola ku Babuloni.

Ɲanda ya Mwami Leza mbuyakamwaigwa
(Jelemiya 52.12-33)

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Lino mubuzuba bwaciloba, bwamwezi wasanu mumwaka wakkumi afuka wakulela
kwa Nebukadineza mwami waku Babuloni, Nebuzaladani mulailili wabalindizi uuli
ngoumwi wabalupati-pati bamwami wa Babuloni, wakasika ku Jelusalemu.

9Wakatenta ŋanda ya Mwami Leza, ŋanda yabwami, alimwi amaanda naali buti oonse
mu Jelusalemu. Wakatenta amaanda aabalemenede oonse.

10Basilumamba ba Bakalodiya boonse bakali kusolwedwa amulailili wabalindizi,
bakamwaya bwaanda bwakazingulukide munzi wa Jelusalemu.

11Mpawo Nebuzaladani mulailili wabo wakatola bantu mubuzike aabo bakasyeede
mumunzi abamwi kubikkilizya abaabo bakalyaabide kumwami waku Babuloni.

12Pele mulailili ooyu wakasiya bamwi bacete babacete munyika kuti kabalima
mumisaansa amyuunda.

13Lino Bakalodiya bakapwaya zicinda zyamukuba, zikkazikilo, acibumbe caziba
eezyo zyakali muŋanda ya Mwami Leza. Bamane bakabweza mukuba wazyo akuutola
ku Babuloni.

14Alimwi bakatola azibiya, mafocolo, tuzimyo twamalambe, mitiba, tulongo
twatununkilizyo azibelesyo zyoonse zyamukuba zyakali kubelesegwa muŋanda ya
Mwami Leza.

15Mulailili ooyu wakatola ankaye zyoonse alimwi amitiba yakusansaizya yakali
yangolida naa yansiliva.

16Mukuba wakali wazicinda zyobilo, wazipumpu alimwi awacibumbe caziba eezyo
Solomoni zyaakapangilide ŋanda ya Mwami Leza, tiiwakali kukonzeka kweelekwa
bulemu bwawo pe.

17Cicinda comwe-comwe cakali kulampa tukokola tuli kkumi alusele. Cipumpu cakali
atala lyacicinda cakali kulampa tukokola totatwe, alimwi cakabotezegwa atubulo
tupatangene amapomegileneti aamukuba kucizinguluka. Cicinda cimwi acalo cakali
mbubonya, cakali atubulo tupatangene.

Bantu ba Juda mbubakatolwa ku Babuloni

(Jelemiya 52.24-27)

18Lino mulailili wabalindizi wakatola Selaiya mupaizi mupati a Zefaniya uumuccilila
mumulimo, alimwi abalindizi baamilyango botatwe mubuzike.

19Akati kabaabo bakasyeede mumunzi, wakatola awakali mupati wabasilumamba
kubikkilizya abalailili bamwami bosanwe. Wakatola yooyo amulembi wakali mupati
wampi yakulemba, wakatolelezya beelede munkondo abamwi bamwi bamugwasya
bali makumi aali cisambomwe.

20Nebuzaladani mulailili wakatola bantu aaba boonse akuyoobasisya kumwami waku
Babuloni ku Libula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Ooko ku Libula mucisi ca Hamati mwami wakasungula kuti bajaigwe. Mbombuboobu bantu ba Juda mbubakatolwa mubuzike kulaale anyika yabo.

Gedaliya mweendelezi wacisi ca Juda
(Jelemiya 40.7-9; 41.1-3)

22Lino mwami Nebukadineza wakasala Gedaliya mwana wa Ahikamu mwanaa Syafani kuti eendelezye bantu aaba bakasyeede mu Juda.

23Bapati babasilumamba baku Juda abamwi nibakamvwa kuti mwami waku Babuloni wakasala Gedaliya kuti abe mweendelezi, bakaboola antoomwe abasilumamba babo kuli Gedaliya ku Mizipa. Bapati babasilumamba aaba mbaa: Isyimayeli mwanaa Netaniya, Johanani mwanaa Kaleya, Selaiya mwanaa Tanumeti Munetofati, a Jaazaniya mwanaa Mumaakati.

24Gedaliya wakasyomezya baalumi aabo abantu babo, «Mutayoowi kubelekela ba Kalodiya, amukkale munyika muno mubelekele mwami waku Babuloni, ndendilyo zyoonse nozitimweendele kabotu.»

25Pele mumwezi waciloba, Isyimayeli mwanaa Netaniya, mwana wa Elisyama waciinga cabwami, wakaboola abaalumi bali kkumi wazoojaya Gedaliya abamwi bamu Juda alimwi a Bababuloni aabo bakali aanguwe ku Mizipa.

26Eeci nicakacitika, bantu boonse kutalikila kubantu buyo kuyoosika kuli balupati-pati antoomwe abapati babasilumamba bakatijila ku Ijipiti akaambo kakuyoowa Bababuloni.

Jehoiyakini mbwaakaangununwa
(Jelemiya 52.31-34)

27Lino mumwaka wamakumi otatwe aciloba Jehoiyakini mwami waku Juda katoledwe mubuzike, mumwaka ooyo Evilimelodaki wakaba mwami wacisi ca Babuloni, wakaangununa Jehoiyakini kuzwa muntolongo mubuzuba bwamakumi obilo aciloba mumwezi wakkumi aibili.

28Wakaamba calubomba anguwe wakamusumpula akumupa cuuno cabulemu kwiinda baminyina mbaakali aabo mu Babuloni.

29Nkaako Jehoiyakini wakasamununa zyantolongo, alimwi mumazuba aabuumi bwakwe boonse wakali kulida antoomwe amwami.

30Buzuba abuzuba mwami wakali kupa Jehoiyakini zyakuvola kwakwe kwabuumi bwakwe boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Makani

1 Makani 1

Mazina aamazyalani kuzwa kuli Adamu kusikila kuli Abulahamu

(Matalikilo 5.1-32; 10.4-32; 11.10-26)

1Adamu wakazyala Seti, Seti wakazyala Enosyi, Enosyi wakazyala Kenani,

2Kenani wakazyala Mahalaleli, Mahalaleli wakazyala Jaledi,

3Jaledi wakazyala Enoki, Enoki wakazyala Metusela, Metusela wakazyala Lameki, Lameki wakazyala Nowa.

4Bana ba Nowa mbaa: Syemu, Hamu a Jafeti.

5Balunyungu lwa Jafeti mbaa: Bagoma, Bamagogi Bamadayi, Bajavani, Batubali, Bamesyeki a Batilasi.

6Balunyungu lwa Goma Mbaasikenazi, Balifati, a Batogama.

7Balunyungu lwa Javani Mbaelisya, Bataasyisyi, Bakitimu a Balodanimu.

8Balunyungu lwa Hamu Mbakusyi, Baijipiti, Baputi a Bakenani.

9Balunyungu lwa Kusyi Mbaseba, Bahavila, Basabita, Balaama a Basabiteka. Balunyungu lwa Laama Mbasyeba a Badedani.

10Kusyi wakazyala mwana wakali kwiitwa kuti Nimulodi. Ooyu wakaba muzundi mupati wakusaanguna wakali aanguzu munyika yoonse.

11Balunyungu lwa Ijipiti Mbaludi, Baanami, Balehabu, Banafutuli.

12Bapatilusi, Bakasiluhi ooko kwakazwa Bafilisiti a Bakafitoli.

13Bana ba Kenani, mbaa: Sidoni, uuli ngowakusaanguna, a Heti, kuli baaba nkukwakazwa

14Bajebusi, Baamoli, Bageegasyi,

15Bahivi, Baaki, Basini,

16Baavadi, Bazemali a Bahamati luli ndolunyungu lwa Kenani.

17Balunyungu lwa Syemu Mbaelamu, Baasyuu, Baafakisadi, Baludi, Baalamu, Bauzi, Bahuli, Bageta a Bamesyeki.

18Aafakisadi wakazyala Syela, Syela wakazyala Eba.

19Eba wakali abana bobilo Balombe, umwi wakali Pelegi, nkaambo kakuti ciindi eeco bantu bakalaandeene, umwi wakali Jokitani.

20Balunyungu lwa Jokitani Mbaalimodadi, Basyelefu, Bahazamaveti, Bajela,

21Bahadolamu, Bauzali, Badikila,

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Baobali, Baabimayeli, Basyeba,

23Baofi, Bahavila a Bajobabu.

24Kuzwa kuli Syemu mane kusikila kuli Abulamu kuli mazyalani aaya, Syemu, Aafakisadi, Syela,

25Eba, Pelegi, Leyu,

26Selugi, Nahoo, Tela,

27Abulamu uuli ngu Abulahamu.

Balunyungu lwa Isyimayeli
(Matalikilo 25.12-16)

28Abulahamu wakajisi bana balombe bobilo, Izaka a Isyimayeli.

29Bana ba Isyimayeli mbibakaba bapati bamisyobo iili kkumi aibili. Nebaiyoti ngomwana wakusaanguna wa Isyimayeli, Kedaa, Adibeeli, Mibusamu,

30Misyima, Duma, Masa, Hadadi, Tema,

31Jetuu, Nafisyi, a Kedema. Aaba mbibakali bana balombe ba Isyimayeli.

32Abulahamu wakajisi mwanakasuwa uutegwa Ketula, ooyo wakamuzyalila bana balombe bali cisambomwe, Zimulani, Jokisyani, Medani, Midiyani, Isyibaki a Syuwa. Jokisyani wakazyala bana balombe bobilo, Syeba a Dedani.

33Midiyani wakajisi bana balombe bosanwe, Efa, Efee, Hanoki, Abida a Elidaa. Aaba boonse bakali balunyungu lwa Ketula.

Balunyungu lwa Isau
(Matalikilo 36.1-9)

34Abulahamu wakazyala Izaka. Bana balombe bobilo ba Izaka mbaa Isau a Isilayeli.

35Balunyungu lwa Isau Mbaelifazi, Baluweli, Bajewusyi, Bajalamu a Bakola.

36Balunyungu lwa Elifazi mbaaba: Batemani, Baomaa, Bazefi, Bagatamu, Bakenazi, Batimuna a Baameleki.

37Luweli wakaba ngosikale wamisyobo eeyi, Banahati, Bazela, Basyama a Bamiza.

Bantu bataanzi kukkala mu Edomu
(Matalikilo 36.20-30)

38Bantu bataanzi kukkala mu Edomu bakali balunyungu lwabana ba Siiya bali mbaa: Lotani, Syobalu, Zibeyoni, Ana, Disyoni, Eza, a Disyani.

39Lotani wakali ngosikale wa Baholi a Bahomamu. Mucizi wa Lotani wakali Timuna.

40Syobalu wakali ngosikale wa Baalivani, Bamanahati, Baebali, Basyefo a Baonamu. Bana ba Zibeyoni mbaa: Aiya a Ana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Ana wakazyala Disyoni, Disyoni wakali ngosikale waziinga zyaba Hamulani,
Esyibani, Itilani a Kelani.

42Eza wakali ngosikale waziinga zyaba Bilihani, Zaavani, a Jaakani. Disyani wakali
ngosikale waziinga zyaba Uzi a Alani.

Bami ba Edomu
(Matalikilo 36.31-43)

43Ngaaya mazina aabami bakalela cisi ca Edomu kakutanaba bami mu Isilayeli. Bela
mwanaa Beyo, wakali kuzwa kumunzi wa Dinihaba.

44Ciindi Bela naakafwa, Jobabu mwanaa Zela wakali kuzwa ku Bozila nguwakaba
mwami mubusena bwakwe.

45Ciindi Jobabu naakafwa, Husyamu wakali kuzwa kunyika ya Batemani wakaba
mwami mubusena bwakwe.

46Ciindi Husyani naakafwa, Hadadi mwanaa Bedadi wakazunda Bamidiyani mucisi
ca Mowabu, nguwakaba mwami mubusena bwakwe. Wakali kuzwa kumunzi wa
Aviti.

47Ciindi Hadadi naakafwa, Samula waku Masileka wakaba mwami mubusena
bwakwe.

48Ciindi Samula naakafwa, Syauli waku Lehoboti wakali kukkala kumulonga wa
Yufuletisi wakaba mwami mubusena bwakwe.

49Ciindi Syaulu naakafwa Baalihanani mwana wa Akibo wakaba mwami mubusena
bwakwe.

50Ciindi Baalihanani naakafwa, Hadadi wakaba mwami mubusena bwakwe. Wakali
kuzwa kumunzi wa Payi. Mukaintu wakwe wakali Mehetabeli, mwanaa Matiledi,
mwanaa Mezahabu.

51Awalo Hadadi wakafwa. Bami baku Edomu bakali kulela mbaaba: Timuna, Aliva,
Jeteti,

52Oholibama, Ela, Pinoni,

53Kenazi, Temani, Mibizaa,

54Magidiyeli a Ilamu. Aaya ngamami amwi aabwami bwa Edomu.

1 Makani 2

Bana ba Isilayeli

1Aaba mbabana Baisilayeli, Lubeni, Simiyoni, Levi, Juda, Isakaa, Zebuluni,

2Dani, Josefa, Benjamini, Nafutali, Gadi a Asya.

Bana ba Juda

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ngaaya mazina aabana ba Juda: Ela, Onani a Syela. Aaba botatwe wakabazyalilwa kuli Batisyuwa Mukenani. Ela mwana wakusaanguna wa Juda wakabisizya Mwami Leza, aboobo wakamujaya.

4Mukamwanaa Juda Tamaa wakazyalila Juda bana bobilo Pelezi a Zela. Antoomwe Juda wakajisi bana balombe bosanwe.

5Pelezi wakajisi bana bobilo, Heziloni a Hamuli.

6Zela wakajisi bana bosanwe, Zimuli, Etani, Hemani, Kalikoli a Daada.

7Mwanaa Kaami ngu Akaa wakaleta mapenzi ku Baisilayeli ciindi naakabba zyakapedwe ku Mwami Leza.

8Mwana wa Etani ngu Azaliya.

Ciinga ca mwami Devedi

9Bana ba Heziloni mbaa: Jelameeli, Lamu, a Kalebi.

10Mukwasyi wa Lamu kusikila kuli Jese ngooyu: Lamu wakazyala Aminadabu, Aminadabu wakazyala Nasyoni wamusyobo wa Juda.

11Nasyoni wakazyala Salimoni, Salimoni wakazyala Bowazi,

12Bowazi wakazyala Obedi, Obedi wakazyala Jese.

13Jese wakazyala Eliyabu mwanaakwe wakusaanguna, Abinadabu wakali ngowabili, Syimeya wakali ngowatatu.

14Netaneli wakali ngowane. Ladayi wakali ngowasanu,

15Ozemu wakali ngowacisambomwe, Devedi wakali ngowaciloba,

16Bacizi babo bakali ba Zeluiya a Abigeli. Bana balombe botatwe ba Zeluiya mbaa: Abisyai, Jowabu a Asaheli.

17Abigeli wakali ngobanyina Amasa, wisi wayooyu wakali Jeta Muisyimayeli.

Balunyungu lwa Heziloni

18Lino Kalebi mwanaa Heziloni wakakwata Azuba akuzyala mwana musimbi uutegwa Jeliyoti. Azuba wakazyala bana balombe botatwe, ba Jesye, Syobabu a Adoni.

19Musule aalufu lwa Azuba, Kalebi wakakwata Efulati akuzyala mwana mulombe uutegwa Huu.

20Huu wakazyala Uli, Uli wakazyala Bezaleli.

21Heziloni naakaba aamyaka iili makumi aali cisambomwe wakakwata mwanaa Makee wisi Giliyadi. Nkabela wakazyala mwana uutegwa Segubu.

22Segubu wakazyala Jaili. Jaili nguwakali kweendelezya minzi iili makumi obilo aitatu mu Giliyadi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Pele baku Gesyuu a Alamu bakatola minzi ya Havotijaili, Kenati atunzi twakazingulukide tuli makumi aali cisambomwe. Minzi eeyi yoonse yakali yalunyungu lwa Makee, wisi Giliyadi.

24Musule aakufwa kwa Heziloni, Kalebi mwanaakwe wakakwata Efulata, mukamufu wisi, akuzyala mwana mulombe uutegwa Asyuu wakayaka munzi wa Tekowa.

Balunyungu lwa Jelameeli

25Jelameeli mwanaa mulombe wakusaanguna wa Heziloni wakajisi bana bosanwe, Lamu wakusaanguna, Buna, Oleni, Ozemu a Ahija.

26Jelameeli wakalijisi aumbi mukaintu uutegwa Atala, bakali mbabanyina Onamu.

27Lamu wakalijisi bana balombe botatwe, mbaa: Maazi, Jamini a Eka.

28Onamu wakajisi bana balombe bobilo, mbaa: Syamayi a Jada. Awalo Syamayi wakajisi bana balombe bobilo, mbaa: Nadabu a Abisyuu.

29Abisyuu wakakwata mukaintu uutegwa Abihaili akuzyala bana balombe bobilo ba Abani a Molidi.

30Bana ba Nadabu mbaa: Seledi a Apaimu. Seledi wakafwa kanyina bana pe.

31Mwana wa Apaimu ngu Isyi, Isyi wakazyala Syesyani. Syesyani wakazyala Alayi.

32Jada mwanookwabo Syamayi wakazyede bana balombe bobilo, Jetaa a Jonatani, nkabela Jetaa wakafwa kanyina bana pe.

33Jonatani wakazyede bana balombe bobilo mbaa: Peleti a Zaza. Aaba boonse bakali balunyungu lwa Jelameeli.

34Syesyani wakanyina bana balombe, pele buyo basimbi. Wakajisi mubelesi Muijipiti uutegwa Jala.

35Syesyani wakakwasya mwanaakwe musimbi kuli Jala, wakamuzyalila mwana uutegwa Atayi.

36Atayi wakazyala Natani, Natani wakazyala Zabadi,

37Zabadi wakazyala Efulali, Efulali wakazyala Obedi,

38Obedi wakazyala Jehu, Jehu wakazyala Azaliya,

39Azaliya wakazyala Helezi, Helezi wakazyala Eliyasa,

40Eliyasa wakazyala Sisimayi, Sisimayi wakazyala Syalumu,

41Syalumu wakazyala Jekamiya, Jekamiya wakazyala Elisyama.

Bamwi balunyungu lwa Kalebi

42Lino bana ba Kalebi, munyina Jelameeli mbaaba: Mesya uuli ngowakusaanguna wakazyala Zifu, Zifu wakazyala Malesya, Malesya wakazyala Hebuloni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Hebuloni wakazyala bana balombe bone ba Kola, Tapuwa. Lekemu, a Syema.

44Syema wakazyala Lahamu, Lahamu wakazyala Jookeyamu. Lekemu wakazyala Syamayi.

45Mwana mulombe wa Syamayi ngu Maoni, Maoni wakazyala Betizuu.

46Mwanakasuwa wa Kalebi uutegwa Efa wakazyala Halani, Moza a Gazezi. Halani awalo wakalijisi mwana mulombe uutegwa Gazezi.

47Bana Balombe ba Jadayi mbaa: Legemu, Jotamu, Gesyani, Peleti, Efa a Syaafu.

48Mwanakasuwa wa Kalebi uutegwa Maaka wakazyala Syeba a Tilana.

49Kumane wakazyala abambi bana balombe bobilo ba Syaafu wakajana munzi wa Madimana, A Syeva wakajana minzi ya Makibena awa Gibeya. Mwana musimbi wa Kalebi ngu Akisa.

50Abamwi balunyungu lwa Kalebi mbaaba: Huu wakali mwanaa Kalebi wakusaanguna. Mukaintu wakwe wakali Efulata. Mwanaa Huu uutegwa Syobalu nguwakajana munzi wa Kiliyatijeyalimu.

51Mwanaakwe wabili uutegwa Salima nguwakajana munzi wa Betelehemu, watatu uutegwa Halefu nguwakajana munzi wa Betigada.

52Syobali nguwakajana munzi wa Kiliyatijeyalimu ngosikale wa Bahalowe, cisela ca Bamenahati,

53abalunyungu lwa Syobali wisi Kiliyatijeyalimu, bakali Baitili, Baputi, Basyumati, a Bamisyila. Kuli baaba nkukwakazwa Bazola a Baesyitawoli.

54Salima nguwakajana munzi wa Betelehemu, wakali sikale wa Banetofati, Baatulotibetijowabu, a Bazola bakali mbabamwi baziinga zyobilo zyakali mu Manahati.

55Baziinga zyabalembi bakali kukkala ku Jabezi mbaa: Batilati, Basyimeyati a Basyukati. Aaba mba Keni bakazwa kuli Hamati sikale wa Balekabu.

1 Makani 3

Bana bamwami Devedi

1Mbaaba bana balombe ba Devedi aabo mbaakazyalila mu Hebuloni. Mwanaakwe wakusaanguna wakali Aminoni ngwaakazyala kuli Ahinowamu Mujezuliili, wabili ngu Daniyeli ngwaakazyala kuli Abigeli Mukaameli.

2Watatu wakali Abisalomu ngwaakazyala kuli Maaka, mwanaa Talimayi mwami waku Gesyuu. Wane wakali Adonija ngwaakazyala kuli Hagiti.

3Wasanu wakali Syefatiya, ngwaakazyala kuli Abitali, wacisambomwe wakali Itileyamu, ngwaakazyala kuli Egila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Boonse aaba bakazyalilwa ku Hebuloni mumyaka iili ciloba amyezi iili cisambomwe
Devedi naakali kulela ooko. Mu Jelusalemu wakalela kwamyaka iili makumi otatwe
aitatu.

5Mbaaba bana ba Devedi bakazyalilwa mu Jelusalemu: Syimeya, Syobabu, Natani,
Solomoni, ngwaakazyalilwa kuli Batisyeba mwana wa Amiyele.

6Bamwi mbaaba: Ibaa, Elisyuwa, Elifeleti,

7Noga, Nefegi, Jafiya,

8Elisyama, Eliyada a Elifeleti boonse antoomwe bakali fuka.

9Kutabikilizya abana balombe babamwanakasuwa bakwe, Tamaa wakali ngomucizi
wabo.

Balunyungu lwa mwami Solomoni

10Ngooyu mundandanda walunyungu lwa Solomoni kuzwida kumwana kusikila kuli
wisi, kuli Lehobowamu, Abija, Asa, Jehosyafati,

11Jolamu, Ahaziya, Jowasyi,

12Amaziya, Azaliya, Jotamu,

13Ahazi, Hezekiya, Manase,

14Amoni, Josiya.

15Josiya wakalizyede bana bone, Johanani wakusaanguna, kumane ngu Jehoiyakimu,
kumane ngu Zedekiya, kuzwa waawo ngu Syalumu.

16Jehoiyakimu wakajisi bana bobilo, Jekoniya a Zedekiya.

Balunyungu lwa mwami Jehoyakini

17Mbaaba balunyungu lwa mwami Jehoiyakini, ooyo wakatolwa mubuzike ku
Babuloni. Jehoiyakini wakajisi bana balome bali ciloba, Syeyalitiyeli,

18Malikilamu, Pedaiya, Syenazaa, Jekamiya, Hosyama a Nedabiya.

19Pedaiya wakajisi bana bobilo, Zelubabeli a Syimeyi. Zelubabeli wakazyede bana
balombe bobilo Mesyulamu a Hananiya. Wakalijisi amwana musimbi omwe
Syelomiti.

20Wakalijisi abambi bana balombe bosanwe, Hasyuba, Oheli, Belekiya, Hasadiya a
Jusyabuhesedi.

21Hananiya wakazyede bana balombe bobilo ba: Pelatiya a Jesyaiya. Jesyaiya
nguwakazyala Lefaiya wisi Anani, wisi Obadiya, wisi Syekaniya.

22Syekaniya wakazyede mwana mulombe omwe uutegwa Syemaiya. Pele wakajisi
bazyukulu bosanwe, Hatusyi, Igala, Baliya, Neyaliya a Syafati.

23Neyaliya wakajisi bana balombe botatwe, ba Eliyoyenayi, Hizikiya a Azilikamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Eliyoyenayi wakajisi bana balombe bali ciloba ba, Hodaviya, Eliyasyibu, Pelaiya, Akubu, Johanani, Delaiya a Anani.

1 Makani 4

Balunyungu lwa Juda

1Mbaaba bamwi balunyungu lwa Juda mbaa: Pelezi, Heziloni, Kaami, Huli a Syobali.

2Syobali wakazyede Leyaiya, wakali Jahati wisi Ahumayi a Lahadi, basikale babantu bakkala mu Zola.

3Huli ngomwana wakusaanguna wa Efulata muka Kalebi. Balunyungu lwakwe mbibakatalika munzi wa Betelehemu. Huli wakajisi bana balombe botatwe ba, Etamu, Penuweli a Eza. Etamu wakajisi bana balombe botatwe ba, Jezileeli, Isyima a Idibasyi, wakajisi amwana musimbi omwe Hezeleliponi.

4Penuweli nguwakatalisya munzi wa Gedoo, Eza nguwakatalisya munzi wa Husya.

5Asyuu, wakatalisya munzi wa Tekowa, wakakwete bakaintu bobilo ba Hela a Naala.

6Kuli Naala wakazyala bana balombe bone, Ahuzamu, Hefa, Temeni a Haahasyitali.

7Kuli Hela wakazyede bana botatwe ba, Zeleti, Iziha a Etinani.

8Kozi nguwakazyala Anubu a Zobeba basikale babaabo balunyungu lwa Ahaaheli mwanaa Halumu.

9Kwakali mwaalumi wakali kutegwa Jabezi, wakali kulemekwa kwiinda bana bokwabo. Banyina mbibakamuulika zina lya Jabezi nkaambo bakati, «Ndakamuzyalila mumaciswe.»

10Jabezi wakalilila Leza wa Isilayeli wakati, «Noondileleka akukwakwabula cisi cangu, kondikwabilila akundibamba kuzwa kumacise kuti nketaciswi.» Nkabela Leza wakamucitila nzyaakakumbila.

Mikwasyi imwi

11Kalebi, munyina Syuha wakazyede mwana mulombe ngu Mehili. Mehili ngowisi Esyitoni.

12Ooyu wakajisi bana balombe botatwe ba, Betilafa, Paseya a Tehina. Tehina nguwakatalisya munzi wa Ilinahasyi. Balunyungu lwabaalumi aaba bakkala mu Leka.

13Kenazi wakazyede bana balombe bobilo ba, Otiniyeli a Selaiya. Otiniyeli wakazyede bana balombe bobilo ba, Hatati a Meyonotayi.

14Meyonotayi nguwakazyala Ofula. Selaiya nguwakazyala Jowabu wakatalisya kkuti lya basibuuya, ooko bantu boonse nkobakali bauya mumilimo.

15Kalebi mwanaa Jefune wakazyede bana balombe ba, Ilu, Ela, a Naamu. Ela nguwakazyala Kenazi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Jehaleleli wakazyede bana balombe bone ba, Zifu, Zifa, Tiliya a Asaleli.

17Ezula wakazyede bana balombe bone ba, Jetee, Meledi, Efee a Jaloni. Meledi wakakwata Bitiya mwanaa Falo waku Ijipiti. Bakazyala mwana musimbi Miliyamu, abana balombe bobilo ba, Syamayi a Isyiba. Isyiba nguwakatalisya munzi wa Esyitemoya.

18Meledi wakalikwete aumwi mukaintu wamusyobo wa Juda, bakazyede bana balombe botatwe ba, Jeledi, wakatalisya munzi wa Gedoo. Hebee, wakatalisya munzi wa Soko. Jekutiyeli wakatalisya munzi wa Zanoya.

19Hodiya wakakwata mucizi wa Nahamu. Balunyungu lwakwe mbabaciinga ca Gaamu, bakkala mumunzi wa Keila, awa Maakati, bakkala mumunzi wa Esyitemoya.

20Syimoni wakazyede bana balombe bone, Aminoni, Lina, Benihanani, a Tiloni. Isyi wakazyede bana balombe bobilo, Zoheti a Benizoheti.

Bana ba Syela

21Syela wakali umwi wabana ba Juda. Bana bakwe mbaa: Ela wakatalisya munzi wa Leka, Laada wakatalisya munzi wa Malesya, aziinga zyabaabo babamba ndeketela kumunzi wa Betisyibeya.

22Jokimu abantu bakali kukkala mumunzi wa Koziba, a Jowasyi awa Salafu, bakali kulela mu Mowabu aku Jasyubilehemu makani aaya ngaciindi loko.

23Alimwi bakali babumbi bauya bamwami, bakali kukkala muminzi ya Netayimu a Gedela.

Balunyungu lwa Simiyoni

24Simiyoni wakazyede bana bosanwe ba, Memuyeli, Jamini, Jalibu, Zela, a Syauli.

25Syauli nguwakazyala Syalumu, muzyukulu wakwe ngu Mibusamu, muzyukulu ngu Misyima.

26Kuzwida kuli Misyima mundandanda walunyungu wakaakusikila kuli Hamuyeli, Zaku a Syimeyi.

27Syimeyi wakazyede bana balombe bali kkumi acisambomwe, basimbi bali cisambomwe. Pele basazinyina bakajisi bana bace buyo, nkaako musyobo wa Simiyoni tiiwakavula bwakavulide wa Juda.

28Kuzoosika mukulela kwa mwami Devedi balunyungu lwa Simiyoni bakali kukkala muminzi eeyi: Beyasyiba, Molada, Hazasyuwali,

29Biliha, Ezemu, Toladi,

30Betuyeli, Hona, Zikilagi,

31Betimaakabotu, Hazasusimu, Betibili a Syaalaimu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Alimwi bakali kukkala mumasena aambi osanwe aa: Etamu, Limoni Tokeni, Aini a
Asyani.

33Kubikkilizya atunzi twakazingulukide, kumbo kuyoosika kumunzi wa Baalati.
Ooyu ngomundandanda ngubakabamba bamikwasyi amasena ngubakakkede.

34Aaba mbabasololi baziinga zyabaaba: Mesyobabu, Jamuleki, Josya mwana wa
Amaziya,

35Joweli, Jehu mwanaa Josibiya, mwanaa Selaiya, mwana wa Asiyeli.

36Eliyoyenayi, Jaakoba, Jeshohaiya, Asaiya, Adiyeli, Jesimiyele, Benaiya,

37Ziza mwanaa Syifi, mwana wa Aloni walunyungu lwa Jedaiya, Syimuli, Syemaiya,

38aaba baambwa mazina aabo bakali mbabapati muziinga zyabo, mikwasyi yabo
yakakomena kapati.

39Bakeenda mane baakusika kumbali aa Gedoo kujwe lyakkuti, kuyabuyandaula
macelelo aamatanga aabo.

40Ooko bakaakujana macelelo mabotu, anyika yakali kwakwabukide kakuliibide,
bantu bakasaanguna kukkala ooko bakali balunyungu lwa Hamu.

41Bamusyobo wa Simiyoni baambwa waawa bakazwa ciindi Hezekiya naakali
mwami wa Juda. Bakasaala Bahamu mumatente kubikkilizya a Bameuni mumaanda
aabo, akubanyonyweeda limwi, mbuli mbokuboneka asunu. Bamane bakakkala
mumasena aabo nkaambo kwakali macelelo aamatanga aabo.

42Alimwi bamwi ba Basimiyoni aaba bali myaanda yosanwe bakaya kuyoosaala cisi
catulundu-lundu ca Siiya, kabasolwedwa a Pelatiya, Neyaliya, Lefaiya a Uziyeli bana
ba Isyi.

43Nkabela bakanyonyoona Baameleki bakatijilide ooko. Basimiyoni aabo nkobakkede
asunu.

1 Makani 5

Bana ba Lubeni

1Mbaaba bana ba Lubeni mwana wakusaanguna wa Isilayeli, ooyu nguwakusaanguna
kuzyalwa, pele akaambo kakuti wakanjila muŋanda yawisi, bupati bwakwe
bwakapegwa kubana ba Josefa mwana wa Isilayeli. Ncenciceeco ncatajaniki
mubusena bweelede mbuli kuzyalwa kwakwe.

2Nikuba kuti bamusyobo wa Juda bakali basinguzu kwiinda babunyina, alimwi
mwami wakazwa mumusyobo wabo, Josefa wakapegwa ceelelo camwana
wakusaanguna.

3Lino bana ba Lubeni mwana wa Isilayeli wakusaanguna mbaa: Hanoki, Palu,
Heziloni a Kaami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Balunyungu lwa Joweli mbaa: Syemaiya, Gogi, Syimeyi,

5Mika, Leyaiya, Baali,

6Beela, ooyo Tigilatipilesa mwami wa Asiliya ngwaakatola mubuzike. Beela wakali ngomusololi wa Balubeni.

7Bapati baziinga zyabo kweendelana amazyalani mbaa: Jeyiyeli mupati wabo, Zekaliya,

8Bela mwana wa Azazi mwanaa Syema mwanaa Joweli. Bakali kukkala kutalikila ku Aloyeli kuyoosika ku Nebo aku Baalimeyoni.

9Kulubazu lwakujwe bakalikkede kuyoosika kumatalikilo aankanda eeyo iili kumulonga wa Yufuletisi, nkaambo kakuti zivubwa zyabo zyakavuzyanya mu Giliyadi.

10Lino muciindi ca Mwami Saulu, musyobo wa Lubeni wakalwana Bahagili akubazunda, eelyo bakakkala mubakakkede mucisi coonse kujwe lya Giliyadi.

Lunyungu lwa Gadi

11Lino musyobo wa Gadi wakakkede kumbali aa Balubeni mu Basyani kuyoosika kujwe ku Saleka.

12Joweli nguwakali mupati wabo kumane ngu Syafani, kumane ngu Janayi kuzwa waawa ngu Syafati mu Basyani.

13Lino bapati bamikwasyi yabo mbaa: Mikayeli, Mesyulamu, Syeba, Jolayi, Jakani, Ziya, a Eba. Antoomwe bakali ciloba.

14Mbaaba bana ba Abihaili mwanaa Huli, mwanaa Jaloya, mwanaa Giliyadi, mwanaa Mikayeli, mwanaa Jesyisyayi, mwanaa Jado, mwanaa Buzi.

15Ahi mwana wa Abudiyeli, mwanaa Guni, nguwakali mupati wamukwasyi wabo.

16Bagadi bakali kukkala muminzi ya Giliyadi a Basyani, kubikkilizya atunzi tweengelede antoomwe amacelelo aaku Syaloni mane kuyoosikila nkwaagolela.

17Makani aaya oonse akabambwa mumazuba Jotamu naakali mwami wa Juda awalo Jelobowamu naakali mwami wa Isilayeli.

Impi zya Baisilayeli

18Balubeni, Bagadi, bacisela camusyobo wa Manase bakajisi baalumi basintanze bakali kukonzya kulwanya ntobo, mapanga amata bakacibwene ncobeni kulwana, kabali zyuulu zili makumi one aane, amyaanda iili ciloba amakumi aali cisambomwe.

19Bakaya kunkondo kuyoolwana Bahagili, Jetuu, Nafisyi abaku Nodabu.

20Aboobo Leza wakabagwasya akwaaba Bahagili abaabo mbibakali aabo bakaabwa ku Balubeni. Nkaambo kakuti bakalilila Leza nibakali kulwana, wakabavuwa nkaambo bakamusyoma.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Bakatola zivubwa zya Bahagili eezi: nkamela zili zyuulu zili makumi osanwe, mbelele zili zyuulu zili myaanda yobilo amakumi osanwe, mbongolo zili zyuulu zyobilo, abantu bali zyuulu zili mwaanda mubwaange.

22Banji babo bakajaigwa nkaambo nkondo yakali ya Leza. Bakakkala mubusena bwabo mane kusikila balo lwabo nibakatolwa mubuzike.

Bacisela camusyobo wa Manase

23Bantu bacisela camusyobo wa Manase bakakkala munyika bakali banji kuzwida ku Basyani kuyoosika ku Baalihemoni nkokuti Senii kucilundu ca Hemoni.

24Aaba mbibakali bapati bamikwasyi yabo: Efa, Isyi, Eliyeli, Aziliyeli, Jelemiya, Hodaviya a Jadiyeli, bakali baalumi basintanze badumide alimwi bakali mbabapati bamikwasyi yabo.

25Pele tiibakali kusyomeka kuli Leza wabasikale babo, bakalisofwaazya mukukomba baleza babantu bamunyika eeyo, aabo Leza mbaakabanyonyweeda.

26Nkaako Leza wa Isilayeli wakavundumusya Puli mwami waku Asiliya, uuli ngo Tigilatipilesa. Oyu wakatola Balubeni, Bagadi abacisela camusyobo wa Manase mubuzike. Wakaakubabikka ku Hala, Habo aku Hala akumulonga wa Gozani ooko nkobacibede asunu.

1 Makani 6

Mukwasyi wabapaizi

1Levi wakazyede bana balombe botatwe ba: Gesyoni, Kohati a Melali.

2Kohati wakazyede bana balombe bone ba: Amulamu, Izaa, Hebuloni a Uziyeli.

3Amulamu wakazyede bana balombe bobilo ba: Aloni a Mozesi amwana musimbi Miliyamu. Aloni wakazyede bana balombe bone ba: Nadabu, Abihu, Eliyazaa a Itamaa.

4Balunyungu lwa Eliyazaa kuzwa kuzyalani azyalani bali boobu, Finehasi, Abisyuwa,

5Buki, Uzi,

6Zelahiya, Melaiyoti,

7Amaliya, Ahitubi

8Zadoki, Ahimaazi,

9Azaliya, Johanani,

10Azaliya, ooyo wakabelekela muŋanda ya Mwami Leza yakayaka mwami Solomoni mu Jelusalemu.

11Amaliya, Ahitubi,

12Zadoki, Syalumu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Hilikiya, Azaliya,

14Selaiya, Jehozadoki wakajatwa ciindi Mwami Leza naakacita kuti

15bantu ba Juda alimwi abamu Jelusalemu batolwe mubuzike a Nebukadineza.

Bamwi balunyungu lwa Levi

16Levi wakazyede bana balombe botatwe ba: Gesyoni, Kohati a Melali,

17umwi aumwi wabo wakazyede bana balombe. Gesyoni wakazyala Libini a Syimeyi,

18Kohati wakazyala Amulamu, Iziha, Hebuloni a Uziyeli.

19Melali wakazyala Mahili a Musyi.

20Mbaaba balunyungu lwa Gesyoni kuzwida kuzyalani azyalani. Libini wakazyala Jahati, a Zima,

21Joya, Ido, Zela, Jeyatelayi.

22Mbaaba balunyungu lwa Kohati kuzwa kuzyalani azyalani mbaa: Aminadabu, Kola, Asii,

23Elikana, Ebiyasafu, Asili,

24Tahati, Uliyeli, Uziya a Syauli.

25Elikana wakazyede bana balombe bobilo mbaa: Amasayi a Ahimoti.

26Mbaaba balunyungu lwa Ahimoti kuzwa kuzyalani azyalani, Elikana, Zofayi, Nahati,

27Eliyabu, Jelohamu a Elikana.

28Samuyele wakazyede bana balombe bobilo mbaa: Joweli wakusaanguna a Abija.

29Mbaaba balunyungu lwa Melali kuzwa kuzyalani azyalani, Mali Libuna, Syimeyi, Uza,

30Syemeya, Hagiya a Asaiya.

Baimbi bamuŋanda ya Mwami Leza

31Mbaaba baalumi aabo Devedi mbaakabikka kweendelezya zyanyimbo muŋanda ya Mwami Leza ciindi bbokesi lya Mwami Leza nilyakabikkwa oomo.

32Mulimo wabo wakali wanyimbo mutente lyakuswaanganina kusikila Solomoni naakayaka ŋanda ya Mwami Leza mu Jelusalemu. Mulimo ooyu bakuucita kweendelana amalailile ngibakapegwa.

33Mikwasyi yabaabo bakabeleka milimo eeyi kuciinga ca Kohati yakali boobu: Hemani musololi wabaimbi wakali mwanaa Joweli wakusaanguna. Mundandanda wamukwasyi wakwe kuyoosika kuli Jakobo uli boobu: Hemani, Joweli, Samuyele,

34mwana wa Elikana, Jelohamu, Eliyeli, Towa,

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Zufu, Elikana, Mahati, Amasayi,

36Elikana, Joweli, Azaliya, Zefaniya,

37Tahati, Asili, Ebiyasafu, Kola,

38Izaa, Kohati, Levi, Jakobo,

39Asafu ngowakali musololi wabaimbi babili mundandanda wamukwasyi wakwe kuyoosika kuli Levi uli boobu: Asafu, Belekiya, Syimeya,

40Mikayeli, Baaseiya, Malikija,

41Etini, Zela, Adayiya,

42Etani, Zima, Syimeyi,

43Jahati, mwanaa Gesyomu, mwana wa Levi.

44Etani waciinga ca Melali nguwakali musololi wabaimbi batatu mundandanda wamukwasyi wakwe kuyoosika kuli Levi uli boobu: Abudi, Maluki,

45Hasyabiya, mwana wa Amaziya, mwanaa Hilikiya,

46mwana wa Amuzi, mwanaa Bani, mwanaa Syema,

47mwanaa Mali, mwanaa Musyi, mwanaa Melali, mwanaa Levi

48nkabela Balevinyina bamwi bakapegwa kuti babeleke milimo imwi yamutente, amuŋanda ya Leza.

Balunyungu lwa Aloni

49Pele Aloni abalunyungu lwakwe mbibakali kupa zyakutenta acipaililo, akutenta tununkilizyo amilimo yoonse iicitwa mubusena busalalisya kukombelezezya Baisilayeli mukweendelana azeezyo Mozesi mubelesi wa Leza nzyaakaamba.

50Bana ba Aloni mbaa: Eliyazaa, Finehasi, Abisyuwa, Buki,

51Uzi, Zelahiya,

52Melaiyoti, Amaliya, Ahitubi,

53Zadoki, a Ahimaazi.

Bana ba Aloni nkobakali kukkala

54Ngaaya masena ngibakapegwa mbuli zisi zyabo, alo akapegwa kulunyungu lwa Aloni kuzwa kuciinga ca Kohati nkaambo caabilo cakusaanguna cakali cabo.

55Bakapegwa Hebuloni mucisi ca Juda kubikkilizya amacelelo aawo.

56Pele myuunda aminzi yakazingulukide munzi ooyu yakapegwa Kalebi mwanaa Jefune.

© 1996, Bible Society of Zambia.

57Aboobo balunyungu lwa Aloni bakapegwa Hebuloni uuli mmunzi wakulivunina, aminzi ya Libuna, Jatili, Esyitemowa,

58Hileni amacelelo aawo, Debili,

59Asyani, Juta, Betisyemesyi kubikkilizya amacelelo aayo.

60Lino kuzwa kumusyobo wa Benjamini bakapegwa Gibeyoni, Geba, Alemeti kubikkilizya amacelelo aayo a Anatoti. Minzi eeyi yakapegwa kuziinga zya Kohati yakali kkumi aitatu.

61Bamwi balunyungu lwa Kohati bakapegwa minzi iili kkumi kuzwida kuziinga zyacisela ca Manase.

62Balunyungu lwa Gesyoni muziinga zyabo bakapegwa minzi iili kkumi aitatu kuzwida kumisyobo ya Isakaa, Asya, Nafutali akuzwida kucisela camusyobo wa Manase uuli mu Basyani.

63Balunyungu lwa Melali muziinga zyabo bakapegwa minzi iili kkumi aibili kuzwida kumisyobo ya Lubeni, Gadi a Zebuluni.

64Mboombubo oobo Baisilayeli mbubakapa Balevi minzi eeyi amacelelo aayo.

65Kuzwa kumisyobo ya Juda, Simiyoni a Benjamini bakapegwa iilya minzi.

66Bamwi baziinga zya Kohati bakapegwa minzi kuzwida kumusyobo wa Efulemu.

67Munyika yatulundu-lundu ya Efulemu bakapegwa Syekemu wakulivunina aminzi ya Geza.

68Jokimeyamu, Betiholoni,

69Aijaloni, Gatilimoni kubikkilizya macelelo aayo.

70Nkabela kuzwida kucisela camusyobo wa Manase, Baisilayeli bakapa minzi eeyi: Anee, Bileyamu kubikkilizya amacelelo aayo.

71Bagosyeni bakapegwa minzi eeyi kuzwa kuciinga cacisela camusyobo wa Manase. Golani mu Basyani a Asyitaloti kubikkilizya amacelelo aayo.

72Kuzwida kumusyobo wa Isakaa bakapegwa Kadesyi, Dabelati,

73Lamoti a Anemu kubikkilizya amacelelo aayo.

74Kuzwida kumusyobo wa Asya bakapegwa Masyali, Abudoni,

75Hukkoki a Lehobu kubikkilizya amacelelo aayo.

76Kuzwida ku musyobo wa Nafutali bakapegwa Kadesyi wamu Galilii, Hamoni a Kiliyataimu kubikkilizya amacelelo aayo.

77Bamelali bakapegwa minzi eeyi kuzwida kumusyobo wa Zebuluni, Jokineyamu, Kaata, Limoni a Tabo kubikkilizya amacelelo aayo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

78Kuzwida kumusyobo wa Lubeni kujwe lya Jeliko kuzubuka mulonga wa Jolodani
bakapegwa Beza munkanda, Jaaza,

79Kedemoti a Mefaati kubikkilizya amacelelo aayo.

80Kuzwida kumusyobo wa Gadi bakapegwa Lamoti mu Giliyadi, Mahanaimu,

81Hesyiboni a Jaza kubikkilizya amacelelo aayo.

1 Makani 7

Balunyungu lwa Isakaa

1Bana ba Isakaa mbaa: Tola, Puwa, Jasyubu a Syimuloni, antoomwe bakali bone.

2Bana ba Tola mbaa: Uzi, Lefaiya, Jeliyeli, Jamayi, Ibusamu a Samuyeli, mbabapati
bamikwasyi yabo. Ciindi Devedi naakali kulela balunyungu lwa Tola bakalembwa
kuba basinkondo. Muzyalani lyabo bakali zyuulu zili makumi obilo azibili amyaanda
iili cisambomwe.

3Mwana wa uzi ngu Izilahiya. Bana ba Izilahiya mbaa: Mikayeli, Obadiya, Joweli a
Isyiya, boonse bosanwe bakali bamami

4kweendelana azyalani lyamukwasyi wabo bakajisi baalumi bakali kukonzya kulwana
nkondo bali zyuulu zili makumi otatwe acisambomwe. Nkaambo kakuti bakajisi
bakaintu abana banji.

5Banzubo zyaziinga zya Isakaa bali mbaasinkondo mbobalembedwe muzyalani lyabo
bakali zyuulu zili makumi aali lusele aciloba.

Balunyungu lwa Benjamini a Dani

6Benjamini wakazyede bana balombe botatwe ba: Bela, Beka, a Jediyayeli.

7Bela wakazyede bana balombe bosanwe ba: Eziboni, Uzi, Uziyeli, Jelimoti a Ili,
mbabakali bapati bamikwasyi muciinga alimwi bakali basilumamba badumide.
Mulunyungu lwabo mwakali baalumi bali zyuulu zili makumi obilo aabili amakumi
otatwe abane bakali kukonzya kulwana.

8Beka wakajisi bana balombe bali fuka ba Zemila, Jowasyi, Eliyazaa, Eleyoyenayi,
Omuli, Jelemoti, Abija, Anatoti a Elemeti.

9Mundandanda wamazyalani aabo mumikwasyi wakajisi baalumi bali zyuulu zili
makumi obilo amyaanda yobilo bakali kukonzya kulwana.

10Jediyayeli wakazyala Bilihani, Bilihani wakazyala bana balombe bali ciloba ba
Jewusyi, Benjamini, Ehudi, Kenaana, Zetani, Tasyisyi a Ahishahaa.

11Mbabakali bapati bamikwasyi muciinga alimwi bakali basilumamba badumide.
Bakali zyuulu zili kkumi aciloba amyaanda yobilo bakali kukonzya kulwana.

12Syupimu a Hupimu bakali bamusyobo ooyu. Dani wakazyede mwana mulombe
omwe, Husyimu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Balunyungu lwa Nafutali

13Nafutali wakazyede bana balombe bone ba: Jaziyeli, Guni, Jeze a Syalumu. Bakazwa kulunyungu lwa Biliha.

Balunyungu lwa Manase

14Kuzwida kuli mwanakasuwa wakwe Mualamu, Manase wakazyala bana balombe bobilo aaba, Asiliyeli a Makili. Makili nguwakazyala Giliyadi.

15Makii wakakwatila Hupimu a Syupimu. Mucizi wakwe wakali Maaka. Mwana mulombe wabili wa Makili ngu Zelofehadi. Kuzwa waawo wakajisi basimbi balo.

16Maaka muka Makili wakazyala bana balombe bobilo mbaakaulika kuti Pelesyi a Syelesyi. Pelesyi wakazyede bana balombe bobilo ba Ulamu a Lakemu,

17Ulamu wakazyala Bedani. Oolu ndolunyungu lwa Giliyadi mwanaa Makii mwanaa Manase.

18Mucizi wakwe Hamoleketi wakazyede bana balombe botatwe ba Isyihodi, Abiyeza a Mala.

19Syemida wakazyede bana balombe bone ba: Ahiyani, Syekemu, Liki a Aniyamu.

Balunyungu lwa Efulemu

20Balunyungu lwa Efulemu kuzwa kuzyalani azyalani mbaaba: Syetela mwanaa Beledi, Tahati mwana wa Eliyada,

21Tahati mwanaa Zabadi, mwanaa Syutela. Efulemu wakazyede abambi bana bobilo ba Eza a Eliyadi, aabo bakajaigwa kabasoleka kubba ŋombe zyabantu bakali kukkala mu Gati.

22Efulemu wakabalila kwamazuba aali mbwaabede. Nkabela bana bokwabo mbobakazyalwa da lyomwe bakasika kuzoomulizya.

23Bweende-bweende mukaintu wakwe wakamita eelyo wakazyala mwana mulombe. Bakamuulika kuti Beliya mukuyeeya penzi ndobakajisi.

24Efulemu wakazyede mwana musimbi wakali kutegwa Syeela. Musimbi ooyu nguwakayasya minzi yakunselelo ayamutala lya Betiholoni kubikkilizya awa Uzenisyeela.

25Efulemu wakazyede mwana mulombe uutegwa Lefa, sikale waba Lesyefu, Tela, Tahani,

26Ladani, Amihudi, Elishama,

27Nuni a Josyuwa.

28Nyika aminzi yabo yakalikujatikizya minzi ya Beteli, kubikkilizya atunzi twayo, a Naalani kujwe, Geza atunzi twayo kumbo, Syekemu atunzi twawo kuyoosika ku Aya atunzi twawo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Balunyungu lwa Manase bakajisi minzi ya Betisyeyani, Taanaki, Megido, Doo kubikkilizya atunzi twawo. Eeyi njeminzi njibakakkede balunyungu lwa Josefa mwana wa Isilayeli.

Balunyungu lwa Asya

30Aaya ngamazyalani aalunyungu lwa Asya. Wakazyede bana balombe bone, Imuna, Isyiva, Isyivi a Beliya alimwi amwana musimbi Sela.

31Beliya wakazyede bana balombe bobilo, Heba a Malikiyeli. Malikiyeli nguwakajana munzi mupati wa Bizaiti.

32Heba wakazyede bana balombe botatwe, Jafuleti, Syoma a Hotamu amucizi wabo Syuwa.

33Jafuleti wakajisi bana balombe botatwe, Pasaki, Bimuhali a Asyivati.

34Syoma wakazyede bana balombe bone, Ahi, Loga, Jehubba a Alamu.

35Bana bamunyina Helemu mbaa: Zofa, Imuna, Syelesyi a Amali.

36Bana balombe ba Zofa mbaa: Suwa, Haanefa, Syuwali, Beli, Imula,

37Beza, Hodi, Syama, Syilisya, Itulani a Beela.

38Bana ba Jetaa mbaa: Jefune, Pisipa, a Ala.

39Bana balombe ba Ula mbaa: Ala, Haniyeli, a Liziya.

40Boonse aaba bakali balunyungu lwa Asya. Bakali bapati bamikwasyi, basintanze basicamba munkondo, alimwi bakali basololi bazyandamene. Mweelwe wabaabo bakali kukonzya kuya kunkondo kweendelana azyalani lyabo bakali zyuulu zili makumi obilo acisambomwe.

1 Makani 8

Balunyungu lwa Benjamini

1Benjamini wakajisi bana balombe bosanwe, baccililene boobu mukuzyalwa kwabo, Bela, Asyubeli, Ahala,

2Noha a Lafa.

3Balunyungu lwa Bela, Ada, Gela, Abihudi,

4Abisyuwa, Naamani, Ahowa,

5Gela, Syefufani a Hulamu.

6Balunyungu lwa Ehudi bapati bamikwasyi bakali mu Geba bakaatuka akuya ku Manahati,

7aaba mbaa: Naamani, Ahija a Gela ooyo wakabasolwedela mubwaange ngowisi Uza a Ahihudi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Syahalaimu wakaleka bakaintu bobilo, ba Husyimu a Baala.

9Musule akooku wakaakukkala ku Mowabu nkwaakaakukwata Hodesyi ngwaakazyala aawe bana balombe bali ciloba ba: Jobabu, Zibiya, Mesya, Malikamu,

10Jeuzi, Sakiya a Miima. Boonse aaba bakaba bapati bamikwasyi.

11Alimwi wakalizyede bana bobilo kuli Husyimu, ba Abitubu a Elipaali.

12Bana ba Elipaali mbaa: Eba, Misyamu a Syemedi wakayaka minzi ya Ono a Lodi atunzi twayo.

Babenjamini bakali mu Gati a Aijaloni

13Beliya a Syema bakali bapati bamikwasyi yakakkede mumunzi wa Aijaloni, aaba mbibakatanda bantu bakakkede mu Gati.

14Balunyungu lwa Beliya bakali kubikkilizya aba Ahiyo, Syasyaki, Jelemoti,

15Zebadiya, Aladi, Eda,

16Mikayeli, Isyipa a Joha.

Babenjamini mu Jelusalemu

17Balunyungu lwa Elipaali bakali kubikkilizya aba Zebadiya, Mesyulamu, Hiziki, Heba,

18Isyimalayi, Iziliya a Jobabu.

19Balunyungu lwa Syimeyi bakali kubikkilizya aba Jakimu, Zikili, Zabidi,

20Eliyenayi, Ziletayi, Eliyeli,

21Adaiya, Beloiya a Syimulati.

22Balunyungu lwa Syasyaki bakali kubikkilizya ba Isyipani, Eba, Eliyeli,

23Abidoni, Zikili, Hanani,

24Hananiya, Elamu, Antotija,

25Ifudeiya a Penuweli.

26Balunyungu lwa Jelohamu bakali kubikkilizya aba Syamusyelayi, Syehaliya, Ataliya,

27Jaalesyiya, Elija a Zikili.

28Aaba mbibakali basikale bamikwasyi abapati banzubo zyabo. Bakali kukkala mu Jelusalemu.

Babenjamini mu Gibeyoni amu Jelusalemu

29Jeiyeli nguwakajana munzi wa Gibeyoni akukkala ooko. Mukaintu wakwe wakali Maaka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Mwanaakwe mulombe wakusaanguna wakali Abudoni. Bamwi mbaa: Zuu, Kisyi, Baali, Nee, Nadabu,

31Gedoo, Ahiyo, Zeka,

32a Mikiloti wisi Syimeya. Balunyungu lwabo bakali kukkala mu Jelusalemu munsi anzubo zyabo.

Mukwasyi wamwami Saulu

33Nee nguwakazyala Kisyi, Kisyi wakazyala Saulu. Saulu wakazyede bana balombe bone ba: Jonatani, Malikisyuwa, Abinadabu a Esyibaali.

34Jonatani ngowisi Melibaali, walo wakazyala Mika.

35Mika wakazyede bana balombe bone, mbaa: Pitoni, Meleki, Taleya Ahazi.

36Ahazi wakazyala Jehoyada walo wakazyede bana botatwe, Alemeti, Azimaveti, Zimuli walo wakazyala Moza.

37Moza wakazyala Bineya, Bineya wakazyala Lafa, Lafa wakazyala Eliyasa, Eliyasa wakazyala Azeli.

38Azeli wakazyede bana bali cisambomwe, Azilikamu, Bokelu, Isyimayeli, Syeyaliya, Obadiya a Hanani.

39Esyeki mwanookwabo wakazyede bana botatwe mbaa: Ulamu, Jewusyi a Elifeleti.

40Bana ba Ulamu bakali basintanze bacibwene kufusa mata. Ulamu wakalijisi bana abazyukulu basika kumwaanda amakumi osanwe. Boonse aaba baambwa bakali bamusyobo wa Benjamini.

1 Makani 9

Bantu bakaboola kuzwa mubuzike

1Bantu boonse bakalembwa mbubonya mbuli mumazyalani aabo, aaya makani alilembedwe mu bbuku lya bami ba Isilayeli. Bantu ba Juda bakatolwa mubuzike ku Babuloni akaambo kakutasyomeka.

2Lino aabo bakapilukila mumasena amuminzi yabo bakali ba Isilayeli bantu buyo. Bapaizi, Balevi ababelesi bamuŋanda ya Leza.

3Bantu bamisyobo ya Juda, Benjamini, Efulemu a Manase bakakukkalila mu Jelusalemu.

4Balunyungu lwa Pelezi mwanaa Juda bakali kusolodelwa a Utayi mwana wa Amihudi, mwana wa Omuli. Basikale bakwe, bamwi bakali ba Imuli a Baani.

5Balunyungu lwa Syela mwanaa Juda bakali kusolodelwa a Asayiya wakali ngomupati wamukwasyi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Balunyungu lwa mwanaa Juda Zela bakali kusolodelwa a Jewuyeli. Antoomwe mikwasyi yamusyobo wa Juda bakali mu Jelusalemu bakali myaanda iili cisambomwe amakumi fuka.

7Aabo bamusyobo wa Benjamini bakakkede mu Jelusalemu mbaa: Salu mwanaa Mesyulamu, walo wakali mwanaa Hodaviya, mwanaa Hasenuwa.

8Ibuneiya mwanaa Jelohamu, Ela mwana wa Uzi, mwanaa Mikili, a Mesyulamu mwanaa Syefatiya, mwanaa Luweli mwanaa Ibinija.

9Mikwasyi yamusyobo wa Benjamini mumazyalani aabo bakali myaanda iili fuka amakumi osanwe acisambomwe. Boonse aabo mbibakali basololi bamikwasyi yabo.

Bapaizi bakali kukkala mu Jelusalemu

10Mbaaba bapaizi bakali kukkala mu Jelusalemu, Jedaiya, Jehoyiyalibu a Jakini.

11Azaliya mwanaa Hilikiya wakali ngomupati wakuŋanda ya Mwami Leza. Basikale bakwe bakali kubikkilizya aba Mesyulamu, Zadoki, Melaiyoti alimwi a Ahitubi.

12Adaiya mwanaa Jelohamu, basikale bakwe bakali kubikkilizya aba Pasyuu, Malikija, Maasayi mwana wa Adiyeli uuli aabasikale bakali kubikkilizya aba, Jazela, Mesyulamu, Mesyilemiti a Ima.

13Bapaizi bakali basololi bamikwasyi bakali cuulu amyaanda iili ciloba amakumi cisambomwe. Bakali kukonzya kucita kufumbwa mulimo muŋanda ya Mwami Leza.

Balevi bakakkede mu Jelusalemu

14Mbaaba Balevi bakali kukkala mu Jelusalemu, Syimaiya mwanaa Hasyubu, uuli aabasikale kubikkilizya ba Azilikamu a Hasyabiya baciinga ca Melali.

15Bakibaka, Helesyi, Galalu, Mataniya, mwanaa Mika uuli aabasikale bakali kubikkilizya aba Zikili a Asafu.

16Obadiya mwanaa Syimaiya uuli aabasikale kubikkilizya aba Galalu a Jedutuni. Belekiya mwana wa Asa, mwana wa Elikana wakali kukkala mucisi ca Netowa.

Balindizi baŋanda ya Mwami Leza mu Jelusalemu

17Mbaaba balindizi baŋanda ya Mwami Leza bakali kukkala mu Jelusalemu, Shalumu, Akubu, Talumoni, Ahimani. Syalumu ngowakali musololi.

18Kusikila ciindi eeco baziinga zyabo bakabikkidwe kumanjililo akujwe kumulyango wa Mwami. Kaindi bakali kulindila manjililo aakuzivuka zya Balevi.

19Syalumu, mwanaa Kole mwana wa Ebiyasafu antoomwe abaciinga cakwe ca Kola mbabakali kulindila kumanjililo aakutente lya Mwami Leza, mbubakali kucita basikale babo nibakali kulindila zivuka zya Mwami Leza.

20Kumatalikilo Finehasi mwana wa Eliyazaa, nguwakali kulanga balindizi bakumanjililo. Mwami Leza abe aanguwe!

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Zekaliya mwanaa Mesyelemiya wakali mulindizi kumanjililo aatente lyakuswaanganina.

22Lino boonse antoomwe bakasalidwe kuba balindizi kuzyuumino bakali myaanda yobilo akkumi ababili. Bakalilembedwe kweendelana amazyalani kuminzi nkubakali kukkala. Mwami Devedi a Samuyele mulangi mbibakabapa milimo eeyi nkaambo bakali kusyomeka.

23Balo abalunyungu lwabo mbibakali kulindila milyango yaŋanda ya Mwami Leza mbuubakali kucita kutente.

24Balindizi bakali mumabazu one, kujwe, kumbo, kunyika akumusanza.

25Aaba balindizi bakali kubalana anzubo zyakali kukkala muminzi eeyo, lino bakali kutola bulizi bumana mvwiki yomwe.

26Kwakali bapati babalindizi bali bone Balevi, balo bakapedwe mulimo wakulanga maanda aziyobwedo zyamuŋanda ya Leza.

27Bakali kulindila ŋanda ya Leza masiku oonse nkaambo mbibakali kwiilindila alimwi kufumbwa bwaca mbibakali kwiipingulula.

Zya Balevi bamwi

28Lino Balevi mbibakali kulanga zibelesyo zyakali kubelesegwa mukukomba. Bakali kuzibala nizyakali kuletwa akugwisigwa.

29Bamwi bakali kubamba zibelesyo eezyo zisalala abusu bunante, waini, mafuta atununkilizyo.

30Pele bapaizi mbibakali kuvwelenganya tununkilizyo.

31Mulevi umwi uutegwa Matitiya mwana wakusaanguna wa Syalumu Mukola nguwakali kubona bukangwe bwazinkwa zyacituuzyo.

32Bamwi baluzubo lwa Kohati mbibakali kulanga zyazinkwa zipedwe ku Mwami Leza akuzibikka atebule buzuba bwa Sabata a Sabata.

33Balevi bamwi bakali kulanga zyabasikwiimba muŋanda ya Leza. Tiibakapedwe milimo iimbi nkaambo bakalipakesye masiku asikati.

34Boonse aabo mbibakali basololi bamikwasyi ya Balevi. Aaba mbibakali basikale abapati bamikwasyi ya Balevi, bakali mu Jelusalemu.

Basikale abalunyungu lwa mwami Saulu
(8.29-38)

35Jeiyeli nguwakajana munzi wa Gibeyoni akukkala ooko. Mukaintu wakwe wakali Maaka.

36Mwanaakwe mulombe wakusaanguna wakali Abudoni. Bamwi mbaa: Zuu, Kisyi, Baali, Nee, Nadabu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

37Gedoo, Ahiyo, Zekaliya a Mikiloti.

38Mikiloti wisi Syimeyamu. Balunyungu lwabo bakali kukkala mu Jelusalemu, anzubo zyabo.

39Nee nguwakazyala Kisyi, Kisyi nguwakazyala Saulu. Saulu wakazyede bana bone ba: Jonatani, Milikisyuwa, Abinadabu a Esyibaali.

40Jonatani ngowisi wa Melibubaali wakazyala Mika.

41Mika wakazyede bana bone ba: Pitoni, Meleki, Taleya a Ahazi.

42Ahazi wakazyala Jala, walo wakazyede bana botatwe ba: Alemeti, Azimaveti a Zimuli. Zimuli walo wakazyala Moza.

43Moza wakazyala Bineya, Bineya wakazyala Lefaiya, Lefaiya wakazyala Eliyasa. Eliyasa wakazyala Azeli.

44Azeli wakazyede bana bali cisambomwe ba: Azilikamu, Bokelu, Isyimayeli, Syeyaliya, Obadiya a Hanani.

1 Makani 10

Lufu lwa mwami Saulu

(1 Samuyele 31.1-3)

1Lino Bafilisiti bakalwana Isilayeli, Baisilayeli bakatija. Nkabela banji bakajaigwa mucilundu ca Gilibowa.

2Bafilisiti bakeenzya Saulu abana bakwe balombe, Bafilisiti aabo bakajaya Jonatani, Abinadabu a Malikisyuwa bana ba Saulu.

3Lino nkondo yakamukomenena Saulu, cakuti basimata bakamweenzya eelyo bakamucisa.

4Mpoonya Saulu wakati kuli sikubweza zilwanyo zyakwe, «Gwisya panga lyako, undijaye andilyo, nkaambo antela inga aaba batapalwidwe baboola kuzoondisobanya akundijaya.» Pele sikumubwezela zilwanyo taakwe naakacita oobo pe, nkaambo wakaliyoowede. Nkaako Saulu wakabweza panga lyakwe mwini akuwida alindilyo.

5Eelyo sikumubwezela zilwanyo naakabona kuti Saulu wafwa, awalo wakawida apanga lyakwe akufwa.

6Mbombuboobu Saulu mbwaakafwa abana bakwe balombe botatwe, nkaako lunyungu lwakwe loonse lwakafwida antoomwe.

7Lino Baisilayeli boonse bakali mukkuti nibakabona kuti Baisilayeli batija akuti Saulu abana bakwe balombe bafwa, bakasiya minzi yabo akutija. Eelyo Bafilisiti bakasika akuzookkala mulinjiyo.

8Lino nibwakaca ciindi Bafilisiti nibakaboola kuzoosaala zintu zyabaabo bakajaigwa, bakajana Saulu abana bakwe balombe balifwide mucilundu ca Gilibowa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Bakakosola mutwe wa Saulu akugwisya zilwanyo zyakwe, akutuma bantu munyika
yoonse ya Bafilisiti kuti bazoobweze makani mabotu kwaatola kumituni yabo
akubakaintu.

10Mpawo bakabikka zilwanyo zya Saulu muŋanda yabaleza babo akwaanzika mutwe
wakwe mucikombelo ca Dagoni.

11Lino bantu boonse bakali kukkala ku Jabesyigiliyadi nibakamvwa zyoonse Bafilisiti
nzibakacita Saulu,

12boonse baalumi basinguzu bakainka kuyoobweza mutumba wa Saulu amitumba
yabana bakwe balombe biileta ku Jabesyi. Bamane bakazikka zifuwa zyabo munsi
amusamu mupati mu Jabesyi, bakaliimya kulya kwamazuba aali ciloba.

13Saulu wakafwa nkaambo taakwe naakasyomeka ku Mwami Leza, taakatobela
majwi aa Mwami Leza, alimwi wakaakusonda kumizimo,

14taakabuzya Mwami Leza. Aboobo Mwami Leza wakamujaya. Eelyo wakasandula
bulelo bwakwe akubupa Devedi mwanaa Jese.

1 Makani 11

Devedi mbwaakaba mwami wa Isilayeli a Juda

(2 Samuyele 5.1-10)

1Lino Baisilayeli boonse bakabunganina Devedi ku Hebuloni, akuti kulinguwe,
«Swebo tuli bamwi anduwe.

2Ciindi cakamana Saulu naakacili mwami wesu nduwe wakasolweda Baisilayeli
munkondo, alimwi Mwami Leza wako wakati kulinduwe, ‹Nduwe ooyooembela
bantu bangu Baisilayeli, alimwi nduwe uuyoobalela.› »

3Ciindi basololi boonse bamu Isilayeli nibakasika ku mwami Devedi ku Hebuloni,
wakapangana ambabo cizuminano kumbele lya Mwami Leza. Mpawo bakamunanika
kuba mwami wa Baisilayeli kweendelana akusyomezya kwa Mwami Leza kwiindila
muli Samuyele.

4Lino mwami Devedi a Baisilayeli boonse bakaya kuyoolwana munzi wa Jelusalemu
uuli ngo Jebusi. Bajebusi bakali kukkala mulinguwo,

5bakati kuli Devedi, «Tokoonjila muno pe.» Nikuba boobo wakazunda munzi
uukwabililidwe wa Ziyoni, uuli ngomunzi wa Devedi.

6Devedi wakati, «Kufumbwa uutisolole kuyoolwana Bajebusi nguutibe silutwe
wabasilumamba. Jowabu mwanaa Zeluiya wakasolola. Mpoonya wakaba ngosilutwe.

7Nkaambo kakuti Devedi wakakkala mulukwakwa oolo ncokutegwa ‹Munzi wa
Devedi.› »

8Wakayakulula munzi ooyo kutalikila kucikwabilizyo ca Milo kuyoosika
kulukwakwa luzingulukide. Jowabu nguwakayakulula cipaanzi camunzi cakasyeede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Lino Devedi wakaindilila munguzu, nkaambo kakuti Mwami Leza Singuzuzyoonse wakali aanguwe.

Basilumamba ba Devedi basintanze
(2 Samuyele 23.8-39)

10Mbaaba bapati babasintanze ba Devedi. Aaba antoomwe a Baisilayeli mbibakapa kuti bulelo bwa Devedi bube bwanguzu. Bwakakwakwabuka munyika mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakasyomezya.

11Ngooyu mundandanda wabasintanze aaba, Jasyobeyamu Muhakimo nguwakali mupati wabo. Wakalwana bantu bali myaanda yotatwe mbaakajaya lweendo lomwe.

12Kuzwa kulinguwe kwakali Eliyazaa mwanaa Dodayi Muaholi, wakali ngoumwi wabasintanze botatwe.

13Wakali a Devedi kumwaako wa Damimu, ooko kwakandandeme Bafilisiti kuti babalwane. Ooko kwakali muunda wakalimidwe maila, Baisilayeli bakatalika kutija Bafilisiti.

14Pele bakaakwiima akati kamuunda ooyo. Bakuukwabilila akujaya Bafilisiti. Mwami Leza wakabazundya loko.

15Bumwi buzuba baalumi botatwe babaabo basilutwe bali makumi otatwe bakaza kuli Devedi kumpangala yaku Adulamu. Ciindi eeco impi ya Bafilisiti yakayakide zivuka mukkuti lya Lefaimu.

16Devedi wakali mumpangala, nkamu yabasilumamba ya Bafilisiti yakali mu Betelehemu.

17Lino Devedi naakafwa nyota wakati, «Nikwali muntu uunga wanditekela maanzi aakunya kuzwa kumukalo uuli munsi aamanjililo aa Betelehemu!»

18Mpoonya aabo baalumi botatwe basintanze bakaandulula muzivuka zya Bafilisiti bateka maanzi mumukalo uuli amanjililo aa Betelehemu, baaleta kuli Devedi. Pele taakaanywa pe, wakaatila ansi ku Mwami Leza.

19Wakati, «Peepe O Leza, nsikonzyi kwaanywa maanzi aaya, nkaambo ndaanywa cilabaanga ndinywa bulowa bwabaalumi aaba balisangide.» Akaambo kakuti bakalisanga kuyooteka maanzi, Devedi taakaanywa pe. Eezi nzezintu nzibakacita baalumi aabo botatwe basintanze.

20Jowabu munyina Abisyai nguwakali mupati wabasintanze aaba bali makumi otatwe. Wakalwana baalumi bali myaanda yotatwe aabo mbaakajaya asumo mubuzuba bomwe. Aboobo wakaduma mbubonya mbuli babaya botatwe.

21Nkaako wakaduma kwiinda bamwi aaba. Nikuba kuti taakali mbuli botatwe baya.

22Benaiya mwanaa Jehoiyada uuzwa ku Kabuzeeli wakali silumamba wakacita milimo yabusicamba. Wakajaya basilumamba beni-beni bobilo ba Bamowabu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Bumwi buzuba kakutontola kakuli caanda wakanjila mudindi mwakali syuumbwa wamujaya.

23Wakajaya Muijipiti mwaalumi mupati wakali kulampa tukokola tuli ciloba acisela nikuba kuti walo wakajisi sumo lili mbuli musako wasikuluka. Benaiya wakamulwana ankoli buyo, wamunyanga sumo eelyo akumujazya a ndilyo.

24Eeyi njemilimo yabusicamba njaakacita Benaiya mwanaa Jehoiyada wabamwi bali makumi otatwe.

25Wakalidumide akati kabali makumi otatwe nikuba kuti taakali mbuli botatwe baya. Devedi wakacita kuti abe ngomulangi wabalindizi bakwe.

26Baalumi basintanze bakali ba, Asaheli munyina Jowabu, Elihanani mwanaa Dodo uuzwa ku Betelehemu,

27Syamoti Muhaloli, Helezi Mupeleni,

28Ila mwana wa Ikesyi uuzwa ku Tekowa, Abiyeza uuzwa ku Anatoti,

29Sibekayi mu Husyati, Ilayi Muahohi,

30Mahalayi Munetofa, Heledi mwanaa Baana Munetofa,

31Itayi mwanaa Libayi uuzwa ku Gibeya mucisi ca Benjamini, Benaiya Mupilatoni,

32Hulayi uuzwa kumakkuti aaku Gaasyi, Abiyeli Muaba,

33Azimaveti Mubahuli, Eliyaba Musyaliboni,

34Hasyemu uuzwa ku Gizoni, Jonatani mwanaa Syagee Muhalaa,

35Ahiyamu mwanaa Sakaa Muhalaa, Elifali mwana wa Uli,

36Hefa Mumekelati, Ahija Mupeloni,

37Hezilo Mukaameli, Naalayi mwana wa Ezibayi,

38Joweli munyina Natani, Mibiha mwanaa Hagili,

39Zeleki Muamoni, Nahalayi Mubeeloti wakali kubweza zilwanyo zya Jowabu mwanaa Zeluiya,

40Ila Mujatii, Galebu Mujatii,

41Uliya Muhiti, Zabadi mwana wa Alayi,

42Adina mwanaa Syiza Mulubeni wakali musololi wabasilumamba Balubeni bali makumi otatwe,

43Hanani mwanaa Maaka, Josyafati Mumitini,

44Uziya Muasyitaleti, Syama a Jeiyeli bana ba Hotamu Mualowa,

45Jediyayeli mwanaa Syimuli munyina Joha Mutizi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

46Eliyeli Mumahavi, Jelibayi a Josyaviya bana ba Elinaamu, Itima Mumowabu,

47Eliyeli, Obedi a Jaasiyeli Mumezobayi.

1 Makani 12

Batobeli ba Devedi bataanzi kumusyobo wa Benjamini

1Mbaaba baalumi basintanze bakaza kuli Devedi ku Zikilagi kuzoomugwasya kulwana ciindi naakali kuyubaila kuzwa ku mwami Saulu mwanaa Kisyi.

2Aaba bakali Babenjamini baluzubo lwa Saulu bakacibwene kulwanya mata mukufusa mivwi akufusa nkwibba kululyo naa kulumwensi.

3Mbaaba basololi babo: Ahiyeza a Jowasyi bana ba Syemaa Mugibeya, Jeziyeli a Peleti bana ba Azimaveti, Belaka a Jehu Muanatoti,

4a Isyimaiya Mugibeyoni sintanze wabaabo bali makumi otatwe alimwi nguwakali musololi wabo. Jelemiya, Jahaziyeli, Johanani, Jozabadi Mugedela,

5Eluzayi, Jelimoti, Beyaliya, Syemaliya a Syefatiya, Muhalufu.

6Elikana, Isyiya, Azaleli, Joyeza a Jasyobeyamu Bakola,

7Joela a Zebadiya, bana ba Jelohamu bazwa ku Gedoo.

Batobeli ba Devedi bazwa kumusyobo wa Gadi

8Mbaaba basilumamba basintanze bakazwa kumusyobo wa Gadi bakatijila kuli Devedi kumpangala munkanda. Bakalicibwene kulwana kapati kulwanya masumo antobo, bakali mbuli basyuumbwa babutambo, alimwi bakali kuzuza mbuli njeleele.

9Eza wakali ngosilutwe wabili ngu Obadiya watatu ngu Eliyabu, wane ngu

10Misyimana, wasanu ngu Jelemiya,

11wacisambomwe ngu Atayi, waciloba ngu Eliyeli.

12Walusele ngu Johanani, wafuka ngu Elizabadi,

13wakkumi ngu Jelemiya, wakkumi aumwi ngu Makibanayi.

14Bamwi babaalumi aaba bazwa kumusyobo wa Gadi bakali basololi bapati babasilumamba, nkabela basololi bakali kweendelezya bali mwaanda, bapati aaba bakali kweendelezya bakali cuulu.

15Aaba mbabaabo bakalanduka mulonga wa Jolodani mumwezi mutaanzi, ciindi eeco mulonga ooyu wakalifwasukide, mbombubo oobu mbubakamwaya bakali kukkala mumakkuti kujwe akumbo.

Batobeli bazwa kumisyobo ya Benjamini a Juda

16Lino bamwi baalumi bamisyobo ya Benjamini a Juda bakaza kumpangala ooko nkwaakali kukkala Devedi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Devedi wakainka kuyoobaswaanya akuyooti, «Kuti kamuli mwaza caluumuno kuzoondigwasya mbubo ndamutambula munkamu yesu. Pele kuti kamuli basikundaaba kuli basinkondoma, mebo neenyina mulandu, Leza wabasikale besu amubone akumusubula.»

18Mpoonya aawo muuya wa Leza wakasikila Amasayi ooyo silutwe wababaya bali makumi otatwe wakati,

«Devedi tuli bako, omwanaa Jese tulaanduwe. Uzwidilile yebo. Bakugwasya, abalo bazwidilile. Kayi Leza uyookugwasya.» Aawo Devedi wakabatambula akubacita kuti babe bapati babasikusaala.

Batobeli bazwa kumusyobo wa Manase

19Lino abamwi basilumamba bamusyobo wa Manase bakaza kuli Devedi ciindi walo naakali a Bafilisiti kukulwana Saulu. Nikuba kuti walo abantu tiibakagwasilizya Bafilisiti nkaambo baleli babo nibakabuzya-buzya bakamupilusya. Bakati ulaba natusandukila kuti aye kuli Saulu simalelo wakwe.

20Mbaamba basilumamba bakazwa kumusyobo wa Manase bakaya kuli Devedi naakali ku Zikilagi, Adina, Jozabadi, Jadiyayeli, Mikayeli, Jozabadi, Elihu alimwi a Ziletayi. Aaba mbabakali basololi bankamu zyabantu bali cuulu mucisi ca Manase.

21Bakagwasilizya Devedi kulwana bavumpi, alimwi bakali basicamba mukulwana. Devedi wakabacita kuti babe balailili kumpi yakwe.

22Buzuba abuzuba kwakali baabo bakali kuzoogwasya Devedi kusikila limwi wabaa ampi mpati njumu.

Mweelwe wabasilumamba ba Devedi

23Ngooyu mweelwe wabaabo bakonzya kulwana bakaza kuli Devedi naakali ku Hebuloni. Bakazoonanika Devedi bwami bwa Saulu mbubonya mbuli mbwaakaambide Mwami Leza.

24Baalumi bakazwa kumusyobo wa Juda bakajisi ntobo amasumo zyakulwanya, bakali zyuulu zili cisambomwe amyaanda iili lusele.

25Baalumi bakazwa kumusyobo wa Simiyoni bakalibambilide kulwana bakali zyuulu zili ciloba amwaanda omwe.

26Baalumi bakazwa kuli Levi bakali zyuulu zili zyone amyaanda iili cisambomwe,

27kubikkilizya a Jehoiyada musololi wamukwasyi wa Aloni bakali zyuulu zyotatwe amyaanda iili ciloba.

28Kwakali a Zadoki silumamba mukubusi sicamba kuzwa kumukwasyi wakwe kwakali balailili bali makumi obilo ababili.

29Baalumi bakazwa kumusyobo wa Benjamini baluzubo lwa Saulu bakali zyuulu zyotatwe, bamwi babaaba bakacili kutobela Saulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Baalumi basicamba bazizilwe bakazwa kumusyobo wa Efulemu bakali zyuulu zili makumi obilo amyaanda iili lusele.

31Baalumi bakazwa kucisela camusyobo wa Manase kuzoonanika Devedi kuba mwami bakali zyuulu zili kkumi alusele.

32Baalumi bakazwa kumusyobo wa Isakaa bakazi zyaciindi a Baisilayeli mbobeelede kucita bakali myaanda yobilo antoomwe abasazinyina.

33Baalumi bakazwa kumusyobo wa Zebuluni bakacibwene kulwanya zilwanyo zili zyoonse bakali zyuulu zili makumi osanwe.

34Baalumi bakazwa kumusyobo wa Nafutali bakali balailili bakali cuulu. Basilumamba bacibwene kulwanya ntobo amasumo bakali zyuulu zili makumi otatwe aciloba.

35Baalumi bakazwa kumusyobo wa Dani bacibwene kulwana bakali zyuulu zili makumi obilo alusele amyaanda iili cisambomwe.

36Baalumi bakazwa kumusyobo wa Asya bacibwene kulwana bakali zyuulu zili makumi one.

37Baalumi bakazwa kumisyobo ya Lubeni, Gadi, acisela camusyobo wa Manase yakali kujwe lyamulonga wa Jolodani bakali zyuulu zili mwaanda amakumi obilo. Abalo aaba bakali kukonzya kubelesya zilwanyo zyaandeene-andeene.

38Basilumamba boonse aaba bakalyaabide bakaza kuli Devedi ku Hebuloni. Bakalikanzide kuti Devedi abe mwami wa Baisilayeli boonse. Bantu boonse bakali kamantene camoyo omwe.

39Baalumi aaba bakatola mazuba otatwe ooko a Devedi kabalya akunywa calutangalo cakulya ncibakabambilidwe.

40Bakaleta zyakulya bakali beenzinyina bakazwa kulaale ku Isakaa, Zebuluni aku Nafutali. Bakaziletela ambongolo, nkamela, mamyuulu abasune. Bakaleta zintu zinji mbuli busu, zibunge zyankuyu, nsaansa ziyanikidwe, waini, mafuta, ŋombe ambelele. Kwakali kutangala mu Isilayeli yoonse.

1 Makani 13

Bbokesi lyacizuminano mbulyakagwisigwa kuzwa ku Kiliyatijeyalimu

(2 Samuyele 6.1-11)

1Lino Devedi wakabuzya-buzya umwi aumwi wabalupati-pati bakwe, kubalailili babali zyuulu, ababali myaanda.

2Naakamana kwaambila Baisilayeli boonse wakati, «Kuti naa mwazumina, alimwi kuti naa Mwami Leza wesu kayanda tutumye makani akuli bamwi besu mumanyika oonse aa Baisilayeli abapaizi a Balevi bali muminzi yabo iijisi macelelo, tuzoobe aamwi ambabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Twamana tuzooinke kuyooleta bbokesi lya Leza wesu nkaambo tiitwakali
kulilanganya ciindi Saulu naakali mwami.»

4Boonse bakacizumina eeci nkaambo cakababotela.

5Mbombuboobu Devedi mbwaakabunganya Baisilayeli boonse kuzwida kumulonga
wa Syiho ku Ijipiti kuyoosika kumweenya wa Hamati kuti bakalete bbokesi lya Leza
kuzwa ku Kiliyatijeyalimu.

6Aawo Devedi a Baisilayeli boonse bakainka ku Baala waku Juda uuli ngo
Kiliyatijeyalimu. Bakaakuleta bbokesi lya Mwami Leza uuli ngo Mwami. Ngonguwe
uukkede akati kabakelibu abbokesi liitwa zina lyakwe.

7Bakagwisya bbokesi lya Leza muŋanda ya Abinadabu balibikka mucikwiliba cipya.
Uza a Ahiyo mbibakali kulyeenzya.

8Devedi lwakwe a Baisilayeli boonse bakali kutangala anguzu zyabo zyoonse
kumbele lya Leza. Bakali kwiimba nyimbo zyatuntimbwa, tulumbu, nsakalala
amyeembo.

9Lino nibakasika kucuumino caku Kidoni basune bakalitenkaanya, aawo Uza
wakalijatilila.

10Mpawo bukali bwa Mwami Leza bwakabukila Uza wakamujaya nkaambo
wakajatilila bbokesi. Mbombuboobu Uza mbwaakafwa kumbele lya Leza.

11Aawo Devedi wakabijilwa kapati nkaambo Mwami Leza wakajaya Uza.
Ncenciceeco busena oobo asunu ncobutegwa Peleziuza.

12Lino akaambo kakuyoowa Leza, Devedi wakati, «Ino mbubuti mbwenga ndalitola
bbokesi lya Leza eeli?»

13Nkaako Devedi taakalitola kumunzi wakwe. Wakalitola kuŋanda ya Obediedomu
Mugiti.

14Bbokesi eelyo lyakakkala muŋanda ya Obediedomu kwamyezi yotatwe, eelyo
Mwami Leza wakaleleka mukwasyi wa Obediedomu azintu zyoonse nzyaakajisi.

1 Makani 14

Milimo ya Devedi mu Jelusalemu

(2 Samuyele 5.11-16)

1Lino mwami Hilamu waku Taya wakatuma batumwa bakwe kuli Devedi.
Wakamutumina masamu aamulombe abasikuyasya mabwe ababezi kuyoomuyakila
ŋanda mpati yabwami.

2Devedi wakaziba kuti Mwami Leza nguwakkazika bwami bwakwe mu Isilayeli,
akuti Leza wabusumpula bwami bwakwe akaambo kabantu bakwe Baisilayeli.

3Mu Jelusalemu Devedi wakakwata abambi bakaintu eelyo wakazyala bana banji
balombe abasimbi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Ngaaya mazina aabana mbaakazyalila kooko: Syamuwa, Syobabu, Natani, Solomoni,

5Ibaa, Elisyuwa, Elipeleti,

6Noga, Nefegi, Jafiya,

7Elisyama, Beeliyada, a Elifeleti.

Kuzundwa kwa Bafilisiti
(2 Samuyele 5.17-25)

8Ciindi Bafilisiti nibakamvwa kuti Devedi nguwakananikwa kuba mwami wa Baisilayeli boonse, kwakaza mpi iilibambilide kuzoomulangaula. Pele Devedi wakamvwa, aboobo wakainka kuyoobalwana.

9Bafilisiti bakasika akusaala kkuti lya Lefaimu.

10Nkaako Devedi wakabuzya Mwami Leza kuti, «Sena nkabalwane Bafilisiti? Sena ulabaaba kulindime?» Mwami Leza wakati, «Ii, koya, nkaambo ncobeni ndabaaba Bafilisiti kulinduwe.»

11Lino Devedi abasilumamba bakwe bakaakubalwana ku Baalipelazimu akubazunda. Eelyo Devedi wakati, «Mbubonya mbuli bupola maanzi, Leza woola basinkondoma kwiindila mulindime.» Aboobo busena oobo bwakaitwa kuti Baalipelazimu.

12Ooko Bafilisiti nibakatija bakasiya mituni yabo, Devedi wakalailila kuti itentwe.

13Alimwi Bafilisiti bakaboola kuzoosaala kkuti eelyo.

14Ciindi Devedi nakabuzya Mwami Leza wakaambilwa kuti, «Utabagami, pele koya ukabazwide kusule, ukabavumpe cakubasyaanikizya kumangwabale.

15Lino waakumvwa misindo yakweenda atala aazisamu, ukabalwane nkaambo eeci cintondezya cakuti ndakusolweda kale kuyoozunda Bafilisiti.»

16Aboobo Devedi wakacita mbuli mbwaakalaililwa a Mwami Leza. Bakali kujaya Bafilisiti kuzwida ku Gibeyoni kuyoosika ku Geza.

17Mbombubo oobo Devedi mbwaakaduma mumanyika oonse. Aawo Mwami Leza wakacita kuti Devedi ayoowegwe amisyobo yoonse.

1 Makani 15

Mbubakalibambila kugwisya bbokesi lyacizuminano

1Lino Devedi naakamana kuliyakila maanda mu Jelusalemu. Wakabamba busena bwakubikkila bbokesi lyacizuminano aawo mpaakalisimpila tente.

2Amane wakati, «Taakwe uumbi kunze lya Balevi weelede kubweza bbokesi lyacizuminano pe, nkaambo Mwami Leza nguwakabasala kuti kababweza bbokesi lyakwe akumukutaukila lyoonse.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Aawo Devedi wakabunganya bantu boonse bamu Jelusalemu kuti bakalete bbokesi lyacizuminano kubusena mbwaakabaambila.

4Azwe waawo wakaita balunyungu lwa Aloni a Balevi bamwi.

5Kuzwa kulunyungu lwa Kohati kwakali Uliyeli musololi wabali mwaanda amakumi obilo.

6Kuzwa kulunyungu lwa Melali kwakali Asayiya musololi wabali myaanda yobilo amakumi obilo.

7Kuzwa kulunyungu lwa Gesyoni kwakali Joweli musololi wabali mwaanda amakumi otatwe.

8Kuzwa kulunyungu lwa Elizafani kwakali Syemaiya musololi wabali myaanda yobilo.

9Kuzwa kulunyungu lwa Hebuloni kwakali Eliyeli musololi wabali makumi aali lusele.

10Kuzwa kulunyungu lwa Uziyeli kwakali Aminadabu musololi wabali mwaanda akkumi ababili.

11Mpawo Devedi wakaita Zadoki a Abiyata bapaizi, alimwi a Balevi bamwi bali cisambomwe ba Uliyeli, Asayiya, Joweli, Syemaiya, Eliyeli a Abinadabu.

12Wakabaambila kuti, «Ndinywe basololi bamikwasyi ya Balevi. Nywebo a Balevinyoko mulisalazye lwanu nobeni kuti mukalete bbokesi lya Mwami Leza wa Isilayeli kuzoolibikka mubusena mbundakalibambila.

13Amubone nkumwatakaliko kusaanguna Mwami Leza wakatunyemena, mukuti tiitwakatobela ciyanza cambolinyamunwa.»

14Aboobo bapaizi a Balevi bakalisalazya kuti bakalete bbokesi lya Mwami Leza wa Isilayeli.

15Balevi bakalibweza atukulisyo amakuko mbubonya mbuli Mozesi mbwaakalailila kweendelana a majwi aa Mwami Leza.

16Lino Devedi wakalailila basololi ba Balevi kuti basale bamwi babo kuti kabaimba nyimbo cakutangala kabalizya tulumbu, tuntimbwa, ansakalala.

17Kuzwa kubaimbi Balevi bakasala bantu aaba, Hemani mwanaa Joweli a Asafu mwanaa Belekiya siluzubonyina. Kuzwa kuciinga ca Melali bakasala Etani mwanaa Kusyaiya.

18Kubagwasya bakasala Balevi aaba bakazi kulizya tuntimbwa tulilisya: Zekaliya, Jaaziyeli, Syemilamoti, Jehiyeli, Uni, Eliyabu, Benaiya, Maaseiya, Matitiya, Elifelehu, Mikineiya, Obediedomu a Jeiyeli aaba kumwi bakali balindizi bamilyango.

19Baimbi bakali ba: Hemani, Asafu, a Etani kumwi mbibakali kulizya nsakalala zyamukuba,

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Zekaliya, Aziyeli, Syemilamoti, Jehiyeli, Uni, Eliyabu, Maaseiya a Benaiya, mbibakali kulizya tulumbu tulilisya.

21Matitiya, Elifelehu, Mikineiya, Obediedomu, Jeiyeli a Azaziya mbibakali kulizya tuntimbwa tulendema.

22Kenaniya silutwe wa Balevi nobaimba nyimbo nguwakali kubasolweda nkaambo wakali cibwene kapati.

23Belekiya a Elikana bakasalwa kuba balindizi ba bbokesi lyacizuminano.

24Syebaniya, Josyafati, Netaneli, Amasayi, Zekaliya, Benaiya a Eliyezaa bapaizi mbibakali kusiba myeembo kumbele lyabbokesi lya Leza. Obediedomu a Jehiya abalo bakeelede kuba balindizi babbokesi lyacizuminano.

Bbokesi lyacizuminano mbulyakatolwa ku Jelusalemu

(2 Samuyele 6.12-22)

25Lino Devedi abapati ba Baisilayeli, abalailili babasilumamba bali cuulu bakainka kuyooleta bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza kuzwa kuŋanda ya Obediedomu kumwi kabatangala.

26Bakapaizya bapoho bali ciloba ambelele zili ciloba mukuti Leza agwasye Balevi aabo bakalibweza.

27Aawo Devedi wakasamide jansi lyandeketela mbubonya mbuli Balevi bakayumuna bbokesi abaimbi alimwi a Kenaniya wakali kubaimbya. Devedi kumwi wakasamide kabaki kabupaizi kategwa efodi.

28Mbombubo oobu Baisilayeli boonse mbubakaleta bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza ku Jelusalemu, kabaulubuzya kabasiba nyeele, myeembo akuuma nsakalala, tulumbu atuntimbwa.

29Lino bbokesi kalinjizigwa mumunzi, Mikalo mwanaa Saulu wakasondela ampulungwido. Naakabona mwami Devedi kazyana mukulemeka Mwami Leza, wakamusampaula mumoyo wakwe.

1 Makani 16

1Bakatola bbokesi lyacizuminano kutente eelyo Devedi ndyaakalibambilide. Ooko bakapa zipaizyo azituuzyo zyalumvwano kumbele lya Leza.

2Devedi naakamana kupa zipaizyo azituuzyo wakaleleka bantu muzina lya Mwami Leza.

3Eelyo Devedi wakapa Muisilayeli omwe-omwe mwaalumi naba mukaintu cinkwa comwe acituli canyama njoke, ansaansa ziyanikidwe.

4Lino Devedi wakasala Balevi bamwi kuti kabakutaukila kumbele lyabbokesi lya Mwami Leza, nkokuti kabakomba, kulumbaizya akumutembaula Leza wa Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Bakasalwa boobu: Asafu, wakali ngomusololi wabo, kumane ngu Zekaliya, kumane ngu Jeiyeli, Syemilamoti, Jehiyeli, Matitiya, Eliyabu, Benaiya, Obediedomu a Jeiyeli. Aaba mbibakali kulizya tulumbu atuntimbwa. Asafu nguwakali kulizya nsakalala.

6Benaiya a Jahaziyeli bapaizi mbibakali kusiba myeembo lyoonse kumbele lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

7Mbobuzuba oobu Devedi naakatalika kweendelezya Asafu abeenzinyina kuti babe mbabalanga baimba nyimbo zyakutembauzya.

Lwiimbo lwakutembaula

(Intembauzyo 105.1-15; 96.1-13; 106.1, 47-48)

8Amulumbe Mwami Leza, amukombe mukwiita zina lyakwe. Amulungulule zya milimo yakwe akati kabantu boonse.

9Amumwiimbile cakumulumbaizya. Amulungulule zyamilimo yakwe iikankamanisya.

10Amulikankaizye muzina lyakwe lisalala. Myoyo yabaabo bayandaula Mwami Leza iisekelele.

11Amuyandaule Mwami Leza, muyandaule nguzu zyakwe, amube kuli nguwe lyoonse.

12Amuyeeye zigambya nzyaakacita, amaleele aakwe, ambeta nzyaakaambilizya,

13nywebo nolunyungu lwa Abulahamu mubelesi wakwe, nobana ba Jakobo basale bakwe.

14Namakungwe ngo Mwami Leza wesu, nguubeteka munyika yoonse.

15Nguyeeya cizuminano cakwe lyoonse, majwi ngaakaambilizya kwamazyalani aali zyuulu-zyuulu.

16Cizuminano ncaakapangana a Abulahamu. Cikonke ncaakakonkezya Izaka.

17Wakaciindulula kuli Jakobo kuti cibe mulawo, kuli Isilayeli kuti cibe cizuminano citamani.

18Wakati, «Njookupa nyika ya Kenani, iyooba lukono lwako.»

19Naakaamba boobo bakacili bace, bace kuceela limwi alimwi kabali beenzu mulinjiyo.

20Bakali kutuntulika kuzwa munyika imwi kusikila muli imwi, kuzwa kubulelo bumwi kuyoosika kuli bumwi.

21Mwami Leza taakazumizya muntu naba ni kuti abadyaaminine. Mukubakwabilila wakatapatila bamami.

22Wakati, «Mutabagutaiki basale bangu, mutapenzyi basinsimi bangu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Amwiimbile Mwami Leza nyoonse nobantu bakwe, amwaambilizye mbwafutula bantu bakwe buzuba abuzuba.

24Amwaambilizye bulemu bwakwe kumasi oonse, mwaambilizye milimo yakwe iigambya njacita akati kabantu boonse.

25Iiyi, Mwami Leza mupati, uleelede kulumbaizigwa, uleelede kuyoowegwa kwiinda baleza boonse.

26Kayi baleza bamisyobo yoonse mituni buyo, pele Mwami Leza nguwakalenga majulu.

27Bulemu abulelo nzizyakwe, nguzu alutangalo zili muŋanda yakwe.

28Amumutembaule Mwami Leza nomikwasyi yamisyobo yoonse. Amutembaule bulemu anguzu zyakwe.

29Amuzumine kuti bulemu bulimweelede. Amupe zipaizyo, muze kuŋanda yakwe. Amumukombe nalibonya mubulemu bwakwe.

30Muzyangame kulinguwe nobamunyika yoonse. Nyika ilijisi tiikonzyi kutenkaanyizigwa.

31Nozya mujulu azyamunyika amusekelele, amwaambilizye kuti, «Mwami Leza nguulela.»

32Lwizi azili mumo zivuume. Nomyuunda amusekelele azili mulindinywe.

33Aalo masamu aamusokwe aimbe, aimbe cakukondwa kumbele lya Mwami Leza. Uyooboola kubeteka nyika.

34Amumulumbe Mwami Leza nkaambo mmubotu, luyando lwakwe lutazungaani ndwalyoonse a lyoonse.

35Kotufutula, «Leza Mufutuli wesu. Tuyobolole utuvune kuli bamasi, tuzoolumbaizye zina lyako lisalala, tulisumpule notukutembaula.»

36Aatembaulwe Mwami Leza wa Isilayeli, amumutembaule lyoonse alyoonse. Lino bantu boonse bakati, «Akube boobo.» Aatembaulwe Mwami Leza.

Mbubakakomba mu Jelusalemu aku Gibeyoni

37Mwami Devedi wakabikka Asafu abeenzinyina kuti kabakutauka kumbele lyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza mbubweelede mulimo wabuzuba abuzuba.

38Obediedomu mwanaa Jedutuni abeenzinyina bali makumi aali cisambomwe alusele mbibakali kubagwasilizya. Hosa a Obediedomu bakali bapati babalindizi baamilyango.

39Mwami Devedi wakabikka Zadoki mupaizi abapaizi bamwi kuŋanda yakukombela iili ku Gibeyoni,

© 1996, Bible Society of Zambia.

40kuti kabapa zipaizyo ku Mwami Leza acipaililo cakutentela lyoonse. Bakali kucita
oobo cifumo-fumo akumangolezya kweendelana ambokulembedwe mumulawo wa
Mwami Leza ngwaakapa Baisilayeli.

41Ambabo kwakali Hemani a Jedutuni abamwi mbubakasala kuti kabatembaula
Mwami Leza kabati, «Nkaambo luyando lwakwe talumani.»

42Hemani a Jedutuni mbibakali kwiimbya balizya myeembo ansakalala atungwali-
ngwali twakali kubelesegwa mukwiimba nyimbo zyabukombi. Baciinga ca Jedutuni
mbibakali kulanga balindizi baamulyango.

43Zimane eezi bantu boonse bakamwaika baya kumaanda aabo. Awalo Devedi
wakapilukila kwakwe kuyoojuzya mukwasyi.

1 Makani 17

Cisyomezyo ca Leza kuli Devedi

(2 Samuyele 7.1-17)

1Lino mwami Devedi naakakkalikila muŋanda yakwe yabwami. Wakati kuli Natani
musinsimi, «Langa, mebo ndikkala muŋanda iiyakidwe amukamba, kakuli bbokesi
lyacizuminano ca Mwami Leza likkala mutente.»

2Eelyo Natani wakati kuli Devedi, «Koya ukacite coonse ncoyeeya mumoyo,
nkaambo Mwami Leza uli aanduwe.»

3Pele masiku aayo ngoonya Leza wakaambila Natani kuti,

4«Koya ukaambile mubelesi wangu Devedi makani ngindakwaambila nde Mwami
Leza kuti, ‹Toli nduwe ootindiyakile ŋanda yakukkala.›

5Mebo nsinakkede muŋanda kuzwa buzuba mbundakagwisya Baisilayeli kuzwa mu
Ijipiti kusikila sunu, pele ndali kweendeenda buyo mutente mwendikkala kuzwa
kubusena-abusena.

6Mumasena oonse ngindakali kweendeenda abantu boonse Baisilayeli, sena
ndakaambaula nikuba kuli omwe wababetesi Baisilayeli, ooyo ngondakalailila
kweembela bantu bangu Baisilayeli mbuli mbelele, sena ndakabaambila kuti,
‹Nkaambo nzi tonandiyakila ŋanda yaziyako zyamukamba?›

7«Lino mboobu mboelede kuyooamba kumubelesi wangu Devedi. Ukati mboobu
mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. ‹Ndakakugwisya kuzwa kumacelelo,
kuzwa kukweembela mbelele, kuti ukabe muleli wabantu bangu Baisilayeli.

8Alimwi ndakali aayebo kufumbwa nkookabede, ndakanyonyoona basinkondonyoko
boonse, nkabela njookupa mpuwo iili mbuli yabapati baansi.

9Eelyo njoosala busena bwa bantu bangu Baisilayeli, alimwi njoobayumya-yumya
kutegwa bakakkale mubusena bwabo beni, kabatatuntuliki limbi pe. Abalo bantu babi
tabakooyoobakatazya limbi mbuli mbubakali kucita kusaanguna.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Kuzwa ciindi eeco ncendakabikka babetesi babantu bangu Baisilayeli. Alimwi njookupa kulyookezya kuzwa kuli basinkondonyoko.› Alimwi Mwami Leza ulaamba kuti, ‹Njookkazikizya mukwasyi wako.

11Ciindi waakufwa akuzikkwa, mbuli basikale bako njooimika mwana wamukwasyi wako, umwi wabana bako, alimwi njoobuyumya-yumya bulelo bwakwe.

12Ngonguwe uyoondiyakila ŋanda, abwalo bulelo bwakwe njoobwiimikizya kukabe kutamani.

13Njooba wisi walo uyooba mwanaangu. Taakwe nenjoogwisya luyando lwangu kuzwa kuli nguwe mbuli mbundakacita kuli yooyo ngookatolela busena.

14Njoomupa bantu bangu abulelo bwangu, acalo cuuno cakwe ciyooimikwa mane kukabe kutamani.› »

15Natani wakaambila Devedi zyoonse Mwami Leza nzyaakamuyubunwida.

Devedi mbwaakakomba

(2 Samuyele 7.18-29)

16Mpoonya aawo Devedi wakanjila mucikombelo ca Mwami Leza akupaila wati, «Ino mebo ndimeni, O Mwami Leza, alimwi mukwasyi wangu ulibuti kuti yebo undeendelezye kusikila sunu?

17Pele lino ucita ziindilila eezi, O Leza alimwi waamba makani aalunyungu lwamubelesi wako kuciindi ciboola. Alimwi ucindilanga mbuli mwaalumi usumpukide kwiindilila, O Mwami Leza.

18Ino inga mebo ndaamba nzi kulinduwe, mbuli mboondilemeka boobu? Nduwe oondizi mbwebede ndemubelesi wako,

19O Mwami Leza. Wacita zyoonse eezi nkaambo kacisyomezyo akuyanda kwamoyo wako nkookandicitila kuti ndizibe ziza kumbele mebo ndemubelesi wako.

20Taakwe uuli mbuli nduwe, O Mwami Leza, kwiindila muli ceeci ncitwakalimvwida lwesu tobeni taakwe Leza uumbi kunze lyako.

21Ino musyobo nzi uuli mbuli bantu bako Baisilayeli, aabo Leza mbaakavuna kuti babe bantu bakwe, kuti abe aampuwo akubacitila zintu zipati zigambya? Waitanda misyobo iimbi amituni yayo kuzwa kubantu bako mbookanununa kuzwa ku Ijipiti.

22Alimwi wakaliimizya bantu bako bantu Baisilayeli kuti babe bantu bako kukabe kutamani, kuti ayebo O Mwami Leza, ube Leza wabo.

23«Lino, O Mwami Leza sinizya kukabe kutamani majwi aayo ngooamba kumubelesi wako akumukwasyi wakwe, ucite mbubonya mbuli mbooamba.

24Ndendilyo zina lyako lyoonse nolinoolemekezegwa mane kukabe kutamani bantu kabati, ‹Mwami Leza Singuzuzyoonse ngo Leza wa Isilayeli,› awalo mukwasyi wamubelesi wako Devedi uyookkalilila kulinduwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Yebo, Leza wangu, ooyubununa eezi kumubelesi wako koti, ‹Njookkazikizya mukwasyi wako.› Nkankakaako ncindaba aacamba kukukomba boobu.

26Lino, O Mwami Leza, nduwe Leza, alimwi majwi aako ngabwini, alimwi wasyomezya eeci cintu kumubelesi wako.

27Aboobo, lino cakubotelwa leleka mukwasyi wamubelesi wako, kuti lyoonse ukkalilile kulinduwe mane kukabe kutamani. Nkaambo nduwe, O Mwami Leza, ooamba. Acileleko cako mukwasyi wamubelesi wako uyoolelekwa mane kukabe kutamani.»

1 Makani 18

Devedi mbwaakazunda
(2 Samuyele 8.1-18)

1Kusule azeezi Devedi wakalwana Bafilisiti akubazunda, alimwi wakatola munzi wa Gati ayeeyo iizingulukide kuzwa ku Bafilisiti aabo.

2Alimwi wakazunda Bamowabu. Aboobo wakabacita kuti kabatela kulinguwe.

3Alimwi Devedi wakazunda Hadadeza mwami wacisi ca Zoba, kusikila ku Hamati, ciindi Hadadeza naakali kukwakwabula cisi cakwe kusikila kumulonga wa Yufuletisi.

4Mpoonya Devedi wakatola kuzwa kulinguwe basimabbiza bali cuulu amyaanda iili ciloba, abasilumamba bali zyuulu zili makumi obilo, eelyo wakakosoola misisa yamabbiza oonse, wakaleka buyo aankalaki zili mwaanda.

5Nkabela ciindi Baalamu baku Damasikasi nibakasika kuzoogwasya Hadadeza, Devedi wakajaya baalumi baku Siliya bali zyuulu zili makumi obilo azibili.

6Mpoonya wakabikka basilumamba mu Siliya yamu Damasikasi, nkabela Baalamu bakaba bazike ba Devedi akutalika kutela. Eelyo Leza wakagwasya Devedi kuti azunde kufumbwa ooko nkwaaya.

7Aboobo Devedi wakatola ntobo zyangolida eezyo zyakabwezedwe abazike ba Hadadeza wazileta ku Jelusalemu.

8Nkabela kuzwa ku Tibati aku Kuni, minzi ya Hadadeza, Mwami Devedi wakabweza mukuba munji kapati ooyo Solomoni ngwaakabelesya mukubumba cibumbe caziba, zicinda, azibelesyo zimwi zyamukuba zyamuŋanda ya Leza.

9Lino ciindi Toyi mwami wa Hamati naakamvwa kuti Devedi wakazunda basilumamba boonse ba Hadadeza, mwami wa Zoba,

10wakatuma mwanaakwe Hadolamu kumwami Devedi kuti akamujuzye akumusangalazya nkaambo wakalwana Hadadeza akumuzunda nkaambo kakuti Hadadeza lyoonse wakajisi nkondo a Toyi. Nkabela Hadadeza wakali kunga wakatolelezya azintu zyansiliva, ngolida azyamukuba.

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

11Lino zyoonse eezi Devedi wakazipa ku Mwami Leza antoomwe amali ansiliva, amali angolida eezyo nzyaakasaala kuzwa kumisyobo yoonse njaakazunda eeyi: Edomu, Mowabu, Baamoni, Bafilisiti a Bameleki.

12Abisyai mwanaa Zeluiya wakajaya Baedomu bali zyuulu zili kkumi alusele mukkuti lya munyo.

13Wakabikka basilumamba mu Edomu nkabela boonse Baedomu bakaba bazike bakwe. Mwami Leza wakagwasya Devedi kuti azunde koonse nkwaaya.

14Mbombuboobu Devedi mbwaakeendelezya mu Isilayeli yoonse, Devedi wakali kubeteka bantu bakwe boonse cabululami.

15Jowabu mwanaa Zeluiya ngowakali silutwe wabasilumamba, Jahosyafati mwana wa Ahiludi ngowakali mulembi wamakani.

16Zadoki mwana wa Ahitubi a Ahimeleki mwana wa Abiyata mbibakali bapaizi, Syavusya ngowakali mulembi,

17Benaiya mwanaa Jehoyada wakali ngosilutwe wa Bakeleti a Bapeleti, eelyo bana balombe ba Devedi bakali balailili.

1 Makani 19

Devedi mbwaakazunda Baamoni a Basiliya

(2 Samuyele 10.1-19)

1Bweende-bweende Nahasyi mwami wa Baamoni wakafwa, eelyo Hanuni mwanaakwe nguwakalela mubusena bwawisi.

2Lino Devedi wakati, «Ndamutondezya luse Hanuni, mwanaa Nahasyi mbubonya mbuli wisi mbwaakali kundicitila.» Aboobo Devedi wakatuma babelesi bakwe kuyoomulizya nkaambo kawisi. Babelesi ba Devedi bakasika munyika ya Baamoni.

3Pele bapati ba Baamoni bakati kuli Hanuni mwami wabo, «Sena uyeeya kuti Devedi naatuma basikukulizya nkulemeka uso? Tee watuma babelesi bakwe kuti bazootwele munzi akuubona mbuubede kwamana bazoousaale.»

4Mpawo Hanuni wakajata babelesi ba Devedi akubanyoola cilezu, akukosola zibaki zyabo mpozili akati kazibuno amane wabatanda.

5Nkabela ciindi Devedi naakaambilwa makani aaya, wakatuma basikuyoobacingauzya, nkaambo balo bakafwide nsoni kapati. Eelyo mwami wakati, «Amukkale ku Jeliko kusaanguna mane kusikila zilezu zyanu zimene akulampa, kwamana ndendilyo nimuyoopiluka.»

6Lino Baamoni nibakabona kuti Devedi wacimwa, Hanuni a Baamoni bakatumya matalenta aansiliva aali cuulu kuti bakabbadezye nkalaki abasikutanta bazwa ku Mesopotamiya, Alamumaaka a Zoba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Bakabbadelela nkalaki zili zyuulu zili makumi otatwe azibili abasikutanta kubikkilizya a mwami waku Maaka ampi yakwe. Bakaboola kuzooyaka zivuka kumbali a Medeba, balo Baamoni bakali kuzwida muminzi yabo kuzoolwana.

8Lino Devedi naakamvwa ceeci, wakatuma Jowabu ampi yoonse yabasilumamba basinguzu.

9Eelyo Baamoni bakazwa mumunzi akwiima mindando yakulwana kumanjililo aamunzi, nkabela bami bakazide kubagwasya bakali mumbali.

10Ciindi Jowabu naakabona kuti bamulwana kumbele akusule, wakasala bamwi basilumamba basinguzu akubalanganya a Basiliya.

11Pele aaba basilumamba bamwi bakasyaala wakabasiila Abisyai munyina akubalanganya a Baamoni.

12Mpawo wakati, «Kuti naa Basiliya balaanguzu kwiinda ndime, yebo inga wandigwasya, pele kuti naa Baamoni balaanguzu kwiinda nduwe, mebo ndilaboola kuzookugwasya.

13Kobasicamba alimwi atulwanine bantu besu aminzi ya Mwami Leza wesu, alimwi Mwami Leza acite eeco cimubotela.»

14Aboobo Jowabu abantu aabo bakali aanguwe bakaswena afwiifwi kuti balwane Basiliya, nkabela Basiliya bakatija.

15Mpoonya Baamoni nibakabona kuti Basiliya batija, abalo mbubonya buyo bakatija Abisyai, akuyoonjila mumunzi. Mpawo Jowabu wakapiluka kuzwa kukulwana Baamoni waboola ku Jelusalemu.

16Lino ciindi Basiliya nibakabona kuti bazundwa a Baisilayeli bakatuma batumwa kuti bakalete basilumamba babo bamwi bakali kujwe lyamulonga. Wakabasolweda ngu Syofaki mulailili wabasilumamba ba mwami Hadadeza.

17Nkabela Devedi naakaambilwa makani aaya wakabunganya Baisilayeli boonse antoomwe, akuzubuka mulonga wa Jolodani. Bakainka kuyoobalwana baakundandama kabalangene ambabo. Devedi wakainka kubalwana.

18Mpoonya Basiliya bakatija Baisilayeli alimwi. Nkabela basinkondo ba Devedi bakajaya basinkalaki ba Basiliya bali zyuulu zili ciloba. Alimwi bakajaya abali zyuulu zili makumi one basikweenda aamaulu. Alimwi bakajailizya a Syofaki wakali kubalaililа.

19Nkabela ciindi bami bakali kweendelezegwa a Hadadeza nibakabona kuti bazundwa a Baisilayeli, bakapangana cizuminano caluumuno akulibombya kuli Devedi. Mbombuboobu Basiliya mbubakayoowa kugwasya Baamoni alimwi.

1 Makani 20

Kutolwa kwa Laba
(2 Samuyele 12.26-31)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino kumatalikilo aamwaka bami nibakali kuunka kuyoolwana, Jowabu wakasolweda basilumamba. Wakaakunyonyoona nyika ya Baamoni amane wakaakusinkilizya munzi mupati wa Laba, pele walo Devedi wakasyeede ku Jelusalemu. Jowabu wakalwana munzi wa Laba akuuola.

2Devedi wakabweza musini wamwami wabo. Wakali kulema talenta lyomwe lyangolida, wakalisyomaikidwe mabwe meebesi, baakuusamika Devedi. Wakatola zinji-zinji zyakasaalwa mumunzi ooyu.

3Bakatola bantu bakali mumo mbibakabelesya amasaha, mapiki atweembe. Mbombuboobu Devedi mbwaakali kucita kuminzi ya Baamoni yoonse. Aawo Devedi ampi yakwe yoonse bakapilukila ku Jelusalemu.

Mbubakalwana a Bafilisiti
(2 Samuyele 21.15-22)

4Cimwi ciindi kwakabuka nkondo akati ka Bafilisiti a Baisilayeli ku Geza ciindi eeco Sibekayi, Muhusyati wakajaya Sipayi umwi walunyungu lwamantu, nkabela Bafilisiti bakazundwa.

5Munkondo yakatobela a Bafilisiti, Elihanani mwanaa Jaili wakajaya Lahimi munyina Goliyati Mugiti uulya wakajisi sumo lyalusako mbuli musako wasikuluka.

6Alimwi amunkondo imwi yakalwaninwa ku Gati kwakali dintu lyamanwe aali cisambomwe kujanza lyomwe-lyomwe akumaulu. Antoomwe lyakajisi manwe aali makumi obilo aane. Alyalo eeli lyakali limwi lyamantu.

7Nilyakasoka Baisilayeli, Jonatani mwanaa Syima munyina Devedi wakalijaya.

8Mantu aya otatwe akali kukkala ku Gati akali aalunyungu lwamantu. Devedi abantu bakwe bakaajaya.

1 Makani 21

Devedi mbwaakabala bantu
(2 Samuyele 24.1-25)

1Lino Saatani wakayanda kuwisya Baisilayeli, nkaako wakacitya Devedi kuti abale bantu.

2Mpawo Devedi wakati kuli Jowabu akuli basilutwe babasilumamba aabo bakali aanguwe, «Kamuya mumisyobo yoonse ya Isilayeli kuzwa ku Dani kusikila ku Biiyasyeba, kamuya mubale bantu bakonzya kuya kunkondo kutegwa ndizibe naa bali bongaye.»

3Pele Jowabu wakatongookela mwami wati, «Mwami Leza wako avuzye bantu aabo ziindi zili mwaanda kwiinda mbobabede sunu. Lino O Mwami simalelo wangu, sena boonse aaba tabali bantu bako? Nkaambo nzi yebo ncoyanda kucita eeci? Nkaambo nzi ncoyanda kuleta bubi ku Baisilayeli?»

4Nikuba boobo jwi lyamwami ndilyakamvwigwa. Mpawo Jowabu wakainka mucisi coonse ca Isilayeli alimwi akupilukila ku Jelusalemu kuyoobala bantu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Lino wakaambila mwami Devedi mweelwe wabasilumamba. Antoomwe bakali zyuulu zili cuulu azyuulu zili mwaanda bakali kukonzya kulwanya mapanga. Mu Juda bakali zyuulu zili myaanda yone amakumi aali ciloba.

6Pele Jowabu taakabalilizya Balevi a Babenjamini, nkaambo taakazuminana amalailile aamwami.

7Lino malailile a Devedi taakabotelwa Leza. Nkaako wakasubula Baisilayeli.

8Aawo Devedi wakati kuli Leza, «Ndabisya kapati nindacita ceeci. Akaka ndakukumbila, ndilekelela mulandu ooyu. Ndacita cabufuba-fuba.»

9Mwami Leza wakati kuli Gadi, musinsimi wakali kulanga Devedi,

10«Koya ukaambile Devedi kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza, kuli zintu zyotatwe alinzizyo, usale comwe nceticite.› »

11Aboobo Gadi wakasika kuli Devedi akumwaambila kuti «Mboobu, mbwaamba Mwami Leza, sala mulizeezi zyotatwe,

12sena kube nzala munyika yako kwamyaka yotatwe? Naa myezi yotatwe yakuti kotija basinkondonyoko kabakutandaanya amapanga? Naa mazuba otatwe aacuumo ca Mwami Leza citiletwe amungelo wakwe uunyonyoona mu Isilayeli yoonse? Koyeeya lino akuziba cintu eeco ncenjooambila ooyo wandituma.»

13Mpoonya Devedi wakati kuli Gati, «Ndili mumapenzi mapati. Lino andaabwe buyo mumaanza aa Mwami Leza, nkaambo luse lwakwe ndupati, pele nditaabwi mumaanza aabantu.»

14Aboobo Mwami Leza wakatuma bulwazi mu Isilayeli. Nkabela kwakafwa baalumi bali zyuulu zili makumi aali ciloba.

15Lino Leza wakatuma mungelo kuti anyonyoone Jelusalemu. Nkabela mungelo naakali kucita oobo, Mwami Leza wakamulesya akwaamba kuti kulinguwe, «Mbubo lino, leka.» Wakaleka. Ooyo mungelo wakali kumbali acuumino ca Alauna Mujebusi.

16Lino Devedi wakalungumana wabona mungelo wa Mwami Leza uliimvwi akati kajulu anyika atala aa Jelusalemu kajisi apanga mujanza lyakwe. Eelyo Devedi abalupati-pati bakwe bakasama masaka bavuntama.

17Ciindi Devedi naakabona mungelo wakali kujaya bantu, wakati ku Mwami Leza, «Mebo ndime ndakabisya kucita cintu eeci cipati cakubazya bantu, pele bantu aaba, ino bacita nzi? Noosubula ndime amukwasyi wangu. Pele utaleki cuumo eeci kuti cikkalilile abantu bako.»

18Lino Gadi wakasika kuli Devedi buzuba oobo mbubonya, wakaamba kuti kulinguwe, «Koya ukayakile Mwami Leza cipaililo kucuumino ca Alauna Mujebusi.

19Mpawo Devedi wakainka mbubonya mbuli Mwami Leza mbwakalailila kwiindila muli Gadi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nkabela Alauna naakalikuuma maila wakacebuka akubona mungelo. Bana bakwe balombe bali bone bakayuba.

21Lino Devedi naakasika, Alauna wakasiya cuumino camaila akukotamina Devedi.

22Devedi wakati kulinguwe, «Mbuti kuti wandipa busena bwacuumino cako kuti ndiyakile Mwami Leza cipaililo. Ndendilyo cuumo cakwe kubantu nocitileke. Nduuzizya muulo waco wini-wini.»

23Lino Alauna wakati kuli Devedi, «Ino kuti ocitola buyo O mwami simalelo wangu akucita mbuli mboyeeya. Bona, ndilapa basune bakupaizya azilayi zyakuumya zibe nkuni aalo maila alaba cituuzyo. Ndilapa zyoonse eezi.»

24Pele mwami Devedi wakati kuli Alauna, «Peepe, ndiyanda kuzyuula buya, nsikonzyi kupaizya cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza wangu ncindataula pe.»

25Aboobo Devedi wakabbadela Alauna masyekeli aangolida aali myaanda iili cisambomwe.

26Eelyo Devedi wakayakila Mwami Leza cipaililo kuya, wakapaizya zipaizyo zyakutenta azipaizyo zyalumvwano. Wakaita Mwami Leza, Mwami Leza wakamwiingula naakatuma mulilo kuzwa kujulu acipaililo cazipaizyo zyakutenta.

27Lino Mwami Leza wakaambila mungelo kuti apilusye panga lyakwe, aawo wakabweedezya panga mucikutu calyo.

28Ciindi eeco Devedi naakaziba kuti Mwami Leza wamumvwa kucuumino ca Alauna Mujebusi, wakapaizya ooko.

29Tente lya Mwami Leza eelyo Mozesi ndyaakaluka munkanda antoomwe acipaililo cakutentela zyakali kubusena bukombelwa ku Gibeyoni.

30Pele Devedi taakabuzya-buzya Leza kwiindila mulindilyo. Nkaambo wakali kuyoowa panga liya lyamungelo wa Mwami Leza.

1 Makani 22

1Mpawo Devedi wakati, «Ŋanda ya Mwami Leza iyakubeda waano, acipaililo ncobanootentela Baisilayeli.»

Mbubakalibambila kuyaka ŋanda ya Mwami Leza

2Lino Devedi wakalailila kuti boonse bamasi bakkala mu Isilayeli babunganyizigwe. Kuzwa kulimbabo wakasala basikubeza mabwe kuti babambe mabwe aakuyasya ŋanda ya Leza.

3Wakapa lubulo lunji lwakupanzya mpikili zyakubambya zitendele zyakumanjililo azijatilizyo. Wakapa mukuba watakali kukonzya kweelekwa.

4Wakapa zisamu zyamulombe zitabaliki. Nkaambo Basidoni a Bataya bakaleta milwi-milwi yazyo kuli Devedi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Devedi wakati, «Mwanaangu Solomoni ucili muniini alimwi tajisi luzibo kakuli
ŋanda eeyo iitiyakilwe Mwami Leza yeelede kweebeka, yampuwo alimwi mbotu
kubantu bamanyika oonse. Nkankakaako nceelede kwiibambilila limwi.»
Mbombuboobu Devedi mbwaakakutauka katanafwa.

6Lino Devedi wakaita mwanaakwe Solomoni akumulailila kuti akayake ŋanda ya
Mwami Leza wa Isilayeli.

7Devedi wakaambila Solomoni kuti, «Mwanaangu, cali kumoyo wangu kuti ndiyake
ŋanda yakukombela Mwami Leza wangu.

8Pele ngaaya majwi aazwa ku Mwami Leza ngindakaambilwa, ‹Wakajaya bantu
banji-banji akulwana nkondo zinji. Nkaako toelede kuyaka ŋanda njenookombelwa,
nkaambo wakajaya bantu banji-banji munyika nkelibwenene.

9Pele uyooba aamwana mulombe uubateme siluumuno alimwi ndiyoocita kuti aliibe
kuzwa kuli basinkondonyina boonse. Uyooitwa kuti Solomoni, nkaambo uyooletela
Baisilayeli luumuno akuliiba mukulela kwakwe.

10Ngonguwe uuyooyaka ŋanda iiyooitwa zina lyangu, uyooba mwanaangu, ambebo
njooba wisi. Alimwi njookkazikizya bulelo bwakwe mu Isilayeli kukabe kutamani.›

11«Lino mwanaangu Mwami Leza abe aanduwe. Uzwidilile mukuyaka ŋanda ya
Mwami Leza wako, mbuli mbwaakasyomezya.

12Mwami Leza akakupe busongo bunji waakuba mweendelezi wa Baisilayeli mukuti
ukabambe mulawo wa Mwami Leza wako.

13Kuti ukacite bwaamba malailile amilawo Mwami Leza njaakapa Baisilayeli
kwiindila muli Mozesi uyoozwidilila. Zyandamana ube sicamba. Utayoowi nikuba
kutyompwa.

14Ndakalipenzya kapati kuti ndijane zintu eezi zyaŋanda ya Mwami Leza, mwaanda
wazyuulu zyamatalenta aangolida, zyuulu zili cuulu zyamatalenta aansiliva, milwi-
milwi yamukuba alubulo lutakonzyi kweelekwa, kubikkilizya azisamu amabwe.

15Ulakonzya kuyungizya ali nzizyo yebo. Ulijisi babelesi banji-banji aaba basikubeza
mabwe, basikuyasya mabwe, babezi, antoomwe abasibuuya mumilimo imwi,

16mbuli ngolida ansiliva, mukuba alubulo, bauya banji-banji. Lino talika mulimo
awalo Mwami Leza ulakuleleka.»

17Kuzwa waawo Devedi wakalailila basololi Baisilayeli boonse kugwasya Solomoni
mwanaakwe.

18Wakabaambila kuti tee kayi Mwami Leza ulaandinywe, alimwi wamupa luumuno
kuzwa kumabazu oonse? Wakacita oobu naakaaba bantu bamunyika eeyi
kulindinywe. Sunu balaswiilila Mwami Leza antoomwe abantu bakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Nkaako lipe lwako omwini amoyo woonse ku Mwami Leza mukumubelekela. Talika kuyaka ŋanda ya Mwami Leza. Ndendilyo noyooleta bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza azibelesyo zisalala zya Leza oomo muyoobikkwa zina lya Leza.

1 Makani 23

1Lino Devedi naakacembaala wakabikka Solomoni mwanaakwe kuba mwami wa Isilayeli.

Mulimo wa Balevi

2Mwami Devedi wakabunganya Baisilayeli boonse, bapaizi antoomwe a Balevi.

3Balevi boonse bakajisi myaka iili makumi otatwe akwiindilila bakabalwa. Mweelwe wabaalumi aaba wakali zyuulu zili makumi otatwe alusele.

4Devedi wakati, «Kuzwa muli baaba bali zyuulu zili makumi obilo aane beelede kunoolanga mulimo wakuyaka ŋanda ya Mwami Leza. Bali zyuulu zili cisambomwe mbabanooendelezya akubeteka.

5Bali zyuulu zyone mbabanoolindila milyango. Bali zyuulu zyone mbabanootembaula Mwami Leza azigwali-gwali nzindakapa kuti zibelesegwe mumulimo ooyu.»

6Mboobu Devedi mbwaakaandaanya Balevi muziinga. Kwakali Bagesyoni, Bakohati a Bamaleli.

7Bana ba Gesyoni mbaa: Ladani a Syimeyi.

8Bana ba Ladani mbaa: Johiyeli uuli ngowakusaanguna, Zetamu, a Joweli. Antoomwe bakali botatwe.

9Bana ba Syimeyi mbaa: Syelomoti, Haziyeli a Halani. Antoomwe bakali botatwe. Aaba mbabasololi bamikwasyi ya Ladani.

10Bana ba Syimeyi mbaa: Jahati, Ziza, Jeusyi a Baliya. Aaba mbabana bone ba Syimeyi.

11Mukuzyalwa kwabo Johati ngowakali musololi, kumane kwaza Ziza. Pele ba Jeusyi a Beliya bakanyina bana balombe banji-banji, nkaako bakabalwa kuti mmukwasyi omwe akupegwa lukono lomwe.

12Bana Bakohati mbaa: Amulamu, Iziha, Hebuloni a Uziyeli. Antoomwe bakali bone.

13Bana ba Amulamu mbaa: Aloni a Mozesi. Aloni wakazandulwa alunyungu lwakwe kukabe kutamani kuti kabalanga zintu zisalalisya zya Mwami Leza. Mbabanoopaizya ku Mwami Leza kumubelekela akuleleka bantu muzina lya Mwami Leza kukabe kutamani.

14Bana ba Mozesi muntu wa Leza bakabalilizigwa a Balevi.

15Bana ba Mozesi mbaa: Gesyomu a Eliyezaa.

16Kuli balunyungu lwa Gesyomu, Syubaeli ngowakusaanguna.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Kuli balunyungu lwa Eliyezaa, Lahabiya ngowakusaanguna. Eliyezaa wakanyina bana bambi balombe. Pele bana balombe ba Lahabiya bakali banji.

18Kubana ba Iziha, Syelomiti wakusaanguna.

19Bana ba Hebuloni mbaa: Jeliya ngowakusaanguna, kumane ngu Amaliya, Jahaziyeli a Jekameyamu.

20Bana ba Uziyeli mbaa: Mika uuli ngowakusaanguna kumane ngu Isyiya.

21Bana ba Melali mbaa: Mali a Musyi. Bana ba Mali mbaa: Eliyazaa a Kisyi.

22Eliyazaa wakafwa kanyina mwana mulombe, wakajisi buyo basimbi. Bana bokwabo bamwi, bana ba Kisyi bakabakwata.

23Bana ba Musyi mbaa: Mali, Eda a Jelemoti. Antoomwe bakali botatwe.

24Aaba mbabalunyungu lwa Levi muziinga amikwasyi yabo, mbubonya mbuli mbubakabalwa akulembwa. Omwe-omwe wabaaba wakajisi myaka iili makumi obilo naa kwiindilila wakajisi bulizi mumulimo wakubelekela muŋanda ya Mwami Leza.

25Mboobu Devedi mbwaakaambide, «Mukuti Mwami Leza wa Isilayeli waleta luumuno kubantu bakwe akuti uzookkala mu Jelusalemu kukabe kutamani.

26Nkaako Balevi tabacinoobwezi limbi tente niziba zibelesyo zyalyo.»

27Balevi bali aamyaka iili makumi obilo akwiindilila bakabalwa mbubonya mbuli mwami Devedi mbwaakalailila.

28Mulimo wa Balevi wakali wakugwasya Aloni abalunyungu lwakwe mukukutauka mulimo wamuŋanda ya Mwami Leza. Mbabakali kulanga mabbuwa atwaanda twawo, kusalazya zintu zya Mwami Leza, akucita milimo imwi kuŋanda ya Leza.

29Bakali kulanga cinkwa cacituuzyo, busu bwacipaizyo camaila, atunkwa tupapalete tutakwe mimena, kuvwelanya akukanga, kweeleka akupima zyoonse zipegwa kuŋanda ya Mwami Leza.

30Lyoonse cifumo-fumo baleelede kulumba akutembaula Mwami Leza. Baleelede kunoocita oobo kumangolezya.

31Kapati ziindi zyoonse lyakali kupegwa zipaizyo zyamasabata, likkala mwezi, aziindi zyamapobwe amwi. Bakaleelede kubelekela Mwami Leza buyandika lyoonse kabazulide mbubonya mbuli mbubakalaililwa.

32Aboobo Balevi bakabeleka milimo yamutente lyakuswaanganina amubusena busalala kabalangwa ababunyina bana ba Aloni.

1 Makani 24

Milimo yakapegwa bapaizi

1Mboobu bana ba Aloni mbubakaapawidwe. Bana aaba bakali ba Nadabu, Abihu, Eliyazaa, a Itamaa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Pele Nadabu a Abihu bakafwa wisi katanafwa, alimwi bakanyina bana balombe, caamba kuti Eliyazaa a Itamaa mbibakabeleka mubupaizi.

3Mwami Devedi wakaapaula baciinga ca Aloni mumalizi, mumulimo ooyu wakagwasigwa a Zadoki walunyungu lwa Eliyazaa a Ahimeleki walunyungu lwa Itamaa.

4Bunji bwabakali kukonzya kusololela bakajanika mulunyungu lwa Eliyazaa kwiinda muli lwa Itamaa. Aboobo wakabaapaula bweelede. Kwakali basololi bamikwasyi bali kkumi acisambomwe kuzwa kulunyungu lwa Eliyazaa. Bali lusele bakazwa balunyungu lwa Itamaa.

5Wakabaapaula cakutasalulula kwiindila mukuuma cisolo. Kwakali balangilila zyamuŋanda ya Leza abalangilila zyabukombi kuzwa kunyungu zyobilo zyoonse zya Eliyazaa a Itamaa.

6Bakali kupana ziindi mukuuma cisolo. Nkabela Syemaiya mwanaa Netaneli Mulevi wakalemba mazina aabo, mwami abalupati-pati bakwe, Zadoki mupaizi, Ahimeleki mwana wa Abiyata, abasololi bamikwasyi yabapaizi a Balevi kabalangilila. Mukwasyi omwe wakazwa kuli Eliyazaa umwi kuli Itamaa.

7Wakasalwa kusaanguna ngu Jehoiyalibu, wabili ngu Jedaiya,

8watatu ngu Halimu, wane ngu Seyolimu, wasanu ngu

9Malikija, wacisambomwe ngu Mijamini,

10waciloba ngu Hakozi, walusele ngu Abija,

11wafuka ngu Jesyuwa, wakkumi ngu Syekaniya,

12wakkumi aumwi ngu Eliyasyibu, wakkumi ababili ngu Jakimu,

13wakkumi abatatu ngu Hupa, wakkumi abane ngu Jesyebeyabu,

14wakkumi abasanu ngu Biliga, wakkumi acisambomwe ngu Ima,

15wakkumi aciloba ngu Hezii, wakkumi alusele ngu Hapizezi,

16wakkumi afuka ngu Petahiya, wamakumi obilo ngu Jehezikeli,

17wamakumi obilo aumwi ngu jakini, wamakumi obilo ababili ngu Gamuli,

18wamakumi obilo abatatu ngu Delaiya, alimwi wamakumi obilo abane ngu Maaziya.

19Mbubakali kuccililana oobu nibakali kukutauka muŋanda ya Mwami Leza. Bakeendelanya malailile ngubakalaililwa asikale wabo Aloni, mbubonya mbuli mbwaakalaililidwe a Mwami Leza wa Isilayeli.

Balevi bamwi

20Mbaaba bamwi balunyungu lwa Levi. Kuzwa kubana ba Amulamu kwakali Syubayeli. Kuzwa kubana ba Syubaeli kwakali Jedaiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Kwaamba zyabana ba Lehabiya, Isyiya ngowakusaanguna,

22kuzwa ku Baiziha kwakali Syelomoti. Kuzwa Basyelomoti kwakali Jahati.

23Bana ba Hebuloni bakali boobu, Jeliya ngowakusaanguna, kumane ngu Amaliya, kumane ngu Jahaziyeli, kuzwa waawo ngu Jekameyamu.

24Kuzwa kuli Uziyeli ngu Mika, kuzwa kubana ba Mika ngu Syamii.

25Munyina Mika ngu Isyiya. Kuzwa kubana ba Isyiya ngu Zekaliya.

26Bana ba Melali mbaa: Mali, Musyi a Jaaziya.

27Bana ba Jaaziya mbaa: Syohamu, Zaku a Ibili.

28Kuzwa kubana ba Mali ngu Eliyazaa, walo taakajisi bana balombe.

29Umwi wabana ba Mali ngu Kisyi wakazyala Jelameeli.

30Bana ba Musyi mbaa: Mali, Eda a Jehimoti. Aaba mba Balevi kweendelana amikwasyi yabo.

31Mbubonya mbuli bwakacita babunyina balunyungu lwa Aloni, bakauma cisolo mwami Devedi, Zadoki, Ahimeleki abasololi bamikwasyi yabapaizi a Balevi kabalangilila. Kwakanyina lusalululo, bana bamupati abamusyoonto bakali kulangwa mbubonya.

1 Makani 25

Baimbi

1Devedi antoomwe abalailili bankondo, bakazandula bana balombe ba Asafu, Hemani a Jedutuni kuti kabasinsima. Mukwiimba bakali kubelesya tuntimbwa, tulumbu a nsakalala. Mbaaba bantu bakali kubeleka mulimo ooyu:

2Kuzwa kubana ba Asafu mbaa: Zaku, Josefa, Netaniya a Asalela. Aaba bakali kulangwa a Asafu walo wakali kukambauka naakalaililwa amwami.

3Kwaamba zya Jedutuni bana bakwe mbaa: Gedaliya, Zeli, Jesyaiya, Syimeyi, Hasyabiya a Matitiya. Antoomwe bakali cisambomwe alimwi bakali kulangwa a Jedutuni wisi. Wakali kwaamba kulumba akutembaula Mwami Leza mukubelesya kantimbwa.

4Kwaamba zya Hemani bana bakwe mbaa: Bukiya, Mataniya, Uziyeli, Syebuyeli, Jelimoti, Hananiya, Hanani, Eliyata, Gidaliti, Lomamutieza, Josyibekasya, Maloti, Hotii a Mahaziyoti.

5Boonse aaba mbana ba Hemani wakali musinsimi wamwami. Bakapegwa kulinguwe a Leza mbubonya mbuli mbwaakasyomezya kuti uyoomusumpula. Nkaako Leza wakapa Hemani bana balombe bali kkumi abane abasimbi botatwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Boonse aaba bakali kulangwa abamawisi mukwiimba nyimbo muŋanda ya Mwami
Leza. Bakali kubelesya nsakalala, tulumbu atuntimbwa, mbibakali kubeleka muŋanda
ya Leza. Asafu, Jedutuni a Hemani bakali kulangwa amwami.

7Aaba kubikkilizya abasazinyina bakaiisigwa akuba bauya mukwiimbila Mwami
Leza, bakali myaanda yobilo amakumi aali lusele alusele,

8kuti bazibe balaabulizi, bakali kuuma cisolo. Bana a bapati nibaba bauya naa
bacitalika,

9cisolo cakusaanguna cakeelede kuba ca Asafu cakaya kuli Josefa, bana bakwe
abasazinyina bakali kkumi ababili, cabili cakaya kuli Gedaliya bana bakwe
abasazinyina bakali kkumi ababili.

10Catatu cakaya kuli Zaku bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

11Cane cakaya kuli Izili bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

12Casanu cakaya kuli Netaniya bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

13Cacisambomwe cakaya kuli Bukiya bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

14Caciloba cakaya kuli Jesalela bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

15Calusele cakaya kuli Jesyaiya bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

16Cafuka cakaya kuli Mataniya bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

17Cakkumi cakaya kuli Syimeyi bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

18Cakkumi aumwi cakaya kuli Azaleli bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

19Cakkumi atubili cakaya kuli Hasyabiya bana bakwe abasazinyina bakali kkumi
ababili.

20Cakkumi atutatu cakaya kuli Syubaeli bana bakwe abasazinyina bakali kkumi
ababili.

21Cakkumi atune cakaya kuli Matitiya bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

22Cakkumi atusanu cakaya kuli Jelimoti bana bakwe abasazinyina bakali kumi
ababili.

23Cakkumi acisambomwe cakaya kuli Hananiya bana bakwe abasazinyina bakali
kkumi ababili.

24Cakkumi aciloba cakaya kuli Josyibakasya bana bakwe abasazinyina bakali kkumi
ababili.

25Cakkumi alusele cakaya kuli Hanani bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

26Cakkumi afuka cakaya kuli Maloti bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

27Camakumi obilo cakaya kuli Eliyata bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Camakumi obilo akamwi cakaya kuli Hotii bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

29Camakumi obilo atubili cakaya kuli Gidaliti bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

30Camakumi obilo atutatu cakaya kuli Mahaziyoti bana bakwe abasazinyina bakali kkumi ababili.

31Camakumi obilo atune cakaya kuli Lomamutieza bana bakwe abasazinyina bali kkumi ababili.

1 Makani 26

Balindizi baamilyango yaŋanda ya Leza

1Mboobu mbubakaapaulwa balindizi baamilyango. Kuzwa kulunyungu lwa Kola kuli Mesyelemiya mwanaa Kole umwi wabana ba Asafu.

2Mesyelemiya wakajisi bana balombe aaba: Zekaliya ngowakusaanguna, kumane ngu Jediyeli, kumane ngu Zebadiya, kumane ngu Jatiniyeli,

3kumane ngu Elamu, kumane ngu Jehohanani, kuzwa waawo ngu Eliyehoyenayi.

4Bana ba Obediedomu mbaa: Syemaiya uuli ngowakusaanguna, kumane ngu Jehozabadi kumane ngu Jowa, kumane ngu Sakaa, kumane ngu Netaneli,

5kumane ngu Amiyele, kumane ngu Isakaa, kuzwa waawo ngu Peuletayi. Leza wakalelekede Obediedomu.

6Syemaiya mwana wa Obediedomu awalo wakajisi bana balombe bakali basololi mumukwasyi wawisi nkaambo bakali kukonzya.

7Bana ba Syemaiya mbaa: Otini, Lefayeli, Obedi, a Elizabadi. Basazinyina ba Elihu a Syemakiya abalo bakalicikonzyede.

8Boonse aaba bakali balunyungu lwa Obediedomu. Balo abana babo kubikkilizya abasazinyina bakali kukonzya alimwi bakali bankutwe. Balunyungu lwa Obediedomu antoomwe bakali makumi aali cisambomwe ababili.

9Mesyelemiya wakajisi bana abasazinyina bakacikonzyede, antoomwe bakali kkumi alusele.

10Hosa Mumelali wakalijisi bana ba Syimuli uuli ngowakusaanguna nikuba kuti teensi wakusaanguna kuzyalwa, wisi wakamupa bupati,

11kumane ngu Hilikiya kumane ngu Tabaliya, kuzwa waawo ngu Zekaliya. Bana balombe abasazinyina Hosa bakali kkumi abatatu.

12Balindizi bamilyango bakaapaulwa mumalizi, kweendelana amikwasyi yabo, abalo bakapegwa milimo muŋanda ya Leza mbubonya mbuli Balevi bamwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Kakunyina akulanga mbuli mupati, mukwasyi omwe-omwe wakauma cisolo kuti babone kuti ino bayoolindila kumulyango uuli.

14Syelemiya wakatola mulyango wakujwe, mwanaakwe Zekaliya wakali mulailili wakacibwene, wakatola mulyango wakunyika.

15Obediedomu wakatola mulyango wakumusanza, bana bakwe balombe mbabakalanga ŋanda yaciyobwedo.

16Syupimu a Hosa mbibakatola mulyango wakumbo wa Syeleketi uuli kutala lyamugwagwa. Balindizi bakali kwiimpana mumalizi.

17Kujwe kwakali Balevi bali cisambomwe buzuba abuzuba, kunyika kwakali bone, kumusanza bone, aŋanda yaciyobwedo kwakali bobilo ciindi aciindi.

18Kwaamba zyabbuwa lili kumbo kwakali bone, kumugwagwa bone, alimwi kwakali bambi bobilo abbuwa lini.

19Mbombuboobu mbubakaapaulwa balindizi balo bakali balunyungu lwa Kola a Melali.

Milimo imwi yakuŋanda ya Leza

20Lino Balevi bamwi mbuli bwakali Ahiya bakali kulanga ziyobwedo zyakuŋanda ya Leza azyazintu zipedwe ku Mwami Leza.

21Ladani uuli ngumwi wabana ba Gesyoni wakali sikale wamikwasyi minji kubikkilizya amukwasyi wamwanaakwe Jehiyeli.

22Bana bamwi ba Ladani bobilo ba Zetamu a Joweli mbabakali kulanga zyaciyobwedo camuŋanda ya Leza.

23Milimo imwi yakapegwa kuli balunyungu lwa, Amulamu, Iziha, Hebuloni a Uziyeli.

24Syubaeli walunyungu lwa Gesyomu mwanaa Mozesi nguwakali kulanga balindizi baziyobwedo zyaŋanda ya Leza.

25Kwiindila muli Gesyomu munyina Eliyezaa wakaba siluzubonyina a Syelomiti. Eliyezaa wakazyala Lehabiya walo wakazyala Jesyaiya walo wakazyala Jolamu, walo wakazyala Zikili, walo wakazyala Syelomiti.

26Syelomiti abasazinyina mbibakali kulanga ziyobwedo zyazintu zyakapedwe ku Mwami Leza a Devedi, abasololi bamikwasyi bakali balailili bazyuulu abamyaanda kubikkilizya azyabalailili bankondo bamwi.

27Zimwi zyakasaalwa munkondo bakazizandula kuti zibambuluzye ŋanda ya Leza.

28Bakalangilizya azyakapedwe ku Mwami Leza a Samuyele musinsimi, Saulu mwanaa Kisyi, Abina mwanaa Nee a Jowabu mwanaa Zeluiya. Alimwi Syelomiti abasazinyina bakali kulanga azimwi zintu zyakapedwe ku Mwami Leza.

Milimo yakapegwa Balevi bamwi

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Akati kalunyungu lwa Iziha, Kenaniya abana bakwe bakapegwa milimo yakweendelezya mbeta mu Isilayeli yoonse.

30Akati kalunyungu lwa Hebuloni, Hasyabiya abasazinyina bakali kukonzya bali cuulu amyaanda iili ciloba, mbibakali kweendelezya milimo ya Mwami Leza aya Devedi kumbo lyamulonga wa Jolodani.

31Kwaamba zya Bahebuloni, Jeliya nguwakali mupati wabo kweendelana amazyalani aamikwasyi yabo. Mumwaka wamakumi one wakulela kwa Devedi, kwakaba kuvuntauzya mumabbuku calo cakatondezya kuti baalumi bakonzya ba Bahebuloni bakali kujanika ku Jaaza mu Giliyadi.

32Jeliya wakalijisi basazinyina bali zyuulu zyobilo amyaanda iili ciloba, basololi bamikwasyi bakacibwene, nkaako mwami Devedi wakabacita kuti kabalanga Balubeni, Bagadi, abacisela camusyobo wa Manase mumakani aajatikizya zya Leza aamwami Devedi.

1 Makani 27

Malizi aabasilumamba

1Ngooyu mundandanda mumikwasyi, balailili babasilumamba ba zyuulu abamyaanda kubikkilizya abalupati-pati babo aabo bakali kugwasilizya mwami mukusala basilumamba mwezi amwezi mumwaka. Bulizi bomwe-bomwe bwakajisi basilumamba basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

2Mumwezi mutaanzi, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Jasyobeyamu mwanaa Zebudiyeli. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

3Jasyobeyamu wakali walunyungu lwa Pelezi. Nguwakali kulanga basilumamba balupati-pati boonse.

4Mumwezi wabili, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Dodayi Muahohi. Mikiloti nguwakali kuccilila yooyu. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

5Mumwezi watatu, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Benaiya mwanaa Jehoiyada mupaizi. Wakali ngomupati, nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

6Benaiya ngonguyuulya wakali musololi wabali makumi otatwe. Amizabadi mwanaakwe nguwakatola busena bwakwe.

7Mumwezi wane, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Asaheli munyina Jowabu. Zebadiya mwanaakwe nguwakatola busena bwakwe. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mumwezi wasanu, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Syamuhuti walunyungu lwa Izila. Nkamu yakwe yakajisi baalumi bali zyuulu zili makumi obilo azine.

9Mumwezi wacisambomwe, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Ila mwana wa Ikesyi Mutekowa. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

10Mumwezi waciloba, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Helezi Mupeloni wamusyobo wa Efulemu. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

11Mumwezi walusele wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Syibekayi Muhusyati, waciinga ca Zela. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi abilo azine.

12Mumwezi wafuka, wakali mulailili wankamu wakali Abiyeza Muanatoti, wamusyobo wa Benjamini. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

13Mumwezi wakkumi, wakali mulailili wankamu wakali Mahalayi Munetofati, waciinga ca Zela. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

14Mumwezi wakkumi aumwi, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Benaiya Mupilatoni, wamusyobo wa Efulemu. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

15Mumwezi wakkumi aibili, wakali mulailili wankamu yabulizi wakali Helidayi Munetofati walunyungu lwa Otiniyeli. Nkamu yakwe yakajisi baalumi basika kuzyuulu zili makumi obilo azine.

Balupati-pati bamisyobo ya Isilayeli

16Balupati-pati aabo bakali kweendelezya Baisilayeli mumisyobo yabo mbaaba: wakali kweendelezya Balubeni ngu Eliyezaa mwanaa Zikili. Wakali kweendelezya Basimiyoni ngu Syefatiya mwanaa Maaka.

17Wakali kweendelezya Balevi ngu Hasyabiya mwanaa Kemuyeli. Wakali kweendelezya balunyungu lwa Aloni ngu Zadoki.

18Wakali kweendelezya Bajuda ngu Elihu munyina Devedi. Wakali kweendelezya Baisakaa ngu Omuli mwanaa Mikayeli.

19Wakali kweendelezya Bazebuluni ngu Isyimaiya mwana wa Obadiya. Wakali kweendelezya Banafutali ngu Jelimoti mwana wa Aziliyeli.

20Wakali kweendelezya Baefulemu ngu Hesyeya mwana wa Azaziya. Wakali kweendelezya bacisela camusyobo wa Manase ngu Joweli mwanaa Pedaiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Wakali kweendelezya bacisela cimwi camusyobo wa Manase ku Giliyadi ngu Ido mwanaa Zekaliya. Wakali kweendelezya Babenjamini ngu Jaasiyeli mwana wa Abina.

22Wakali kweendelezya Badani ngu Azaleli mwanaa Jelohamu. Oobu mbubakabede balupati-pati ba Baisilayeli.

23Mwami Devedi taakabala baalumi aabo batakanasisya myaka iili makumi obilo pe, nkaambo Mwami Leza wakasyomezya kuti bayoovula mbubonya mbuli nyenyezi zyakujulu.

24Jowabu mwanaa Zeluiya wakatalika kubala baalumi, nikuba boobo taakabamanizya pe. Akaambo kakubala ooku Leza wakanyemena Baisilayeli, nkaako mweelwe ooyu ngubakajene tiibakuulemba mubbuku lyaamba zya mwami Devedi.

Bakali kulanga zintu zyamwami Devedi

25Wakali kulanga ziyobwedo zyaŋanda yamwami ngu Azimaveti mwana wa Adiyeli. Wakali kulanga ziyobwedo zyamuminzi mipati amutunzi tumwi kubikkilizya amaanda aabasilumamba ngu Jonatani mwanaa Uziya.

26Wakali kulanga babelesi bakali kulima myuunda ngu Ezula mwanaa Kelubu.

27Wakali kulanga myuunda yamisaansa ngu Syimeyi Mulamati. Wakali kulanga zyansaansa zicelwa kubambya waini ngu Zabidi Musyifumi.

28Wakali kulanga zyamaoliva ankuyu kunselelo lyatulundu-lundu tuli kumbo ngu Baalihanani Mugeda. Wakali kulanga zyakweenga mafuta ngu Jowasyi.

29Wakali kulanga zyaŋombe zicela ku Syaloni ngu Syitilayi Musyaloni. Wakali kulanga zyamatanga aacelela mumakkuti ngu Syafati mwanaa wa Adilayi.

30Wakali kulanga zyankamela ngu Obili Muisyimayeli. Wakali kulanga zyambongolo ngu Jedaiya Mumelonoti.

31Wakali kulanga zyamatanga ngu Jazizi Muhagili. Boonse aabo mbibakali bapati balanga zyalubono lwa mwami Devedi.

Balailili ba Devedi

32Jonatani wisi umwi Devedi wakali mulailili musongo alimwi wakali mulembi. Walo a Jehiyeli mwanaa Hakimoni mbibakali kwiisya bana balombe bamwami.

33Ahitofeli wakali mulailili wa mwami, eelyo Husyayi Mualiki wakali mweenzinyina mwami.

34Jehoiyada mwanaa Benaiya a Abiyata mbibakatola busena bwa Ahitofeli. Wakali silutwe wampi yamwami ngu Jowabu.

1 Makani 28

Devedi mbwaakalailila zyaŋanda ya Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Devedi wakaita balupati-pati ba Baisilayeli boonse kuti babungane ku Jelusalemu. Aaba mbasololi bamisyobo, balailili bankamu zyabasilumamba abalailili babali zyuulu, abalailili bamyaanda, abaabo bakali kulanga lubono azivubwa zyamwami abana bakwe, kubikkilizya abalupati-pati bakuŋanda yabwami, basinguzu, abasintanze.

2Mwami Devedi wakaimikila wati kulimbabo, «Amundiswiilile nobasicisima cakali kumoyo wangu kuti ndiyake ŋanda yacizuminano ca Mwami Leza iili mbuli cilyatilo ca Mwami Leza wesu. Ndakalilibambilide zyakuyasya ŋanda yakumulemekela.

3Pele wakandikasya, nkaambo ndisilumamba wakatila bulowa bunji.

4Mwami Leza wa Isilayeli wakandisala abalunyungu lwangu kulela Baisilayeli akutamani. Wakasala musyobo wa Juda kuti kuusolweda, kumusyobo ooyu nkwaakasala mukwasyi wangu. Kuzwa mumukwasyi woonse ooyu cakamubotela kuti andipe bwami bwa Isilayeli.

5Wakandipa bana balombe banji, kuzwa muli mbabo wakasala Solomoni kuti alele Baisilayeli, bali mbulelo bwakwe walo mwini.

6«Mwami wakandaambila kuti, ‹Mwanaako Solomoni nguuyooyaka ŋanda yangu. Ndamusala kuti abe mwanaangu, ambebo ndibe wisi.

7Njoocita kuti bwami bwakwe kabuliwo lyoonse, kufumbwa buyo kuti katobela milawo amalailile aangu mbuli mbwacita ono.›

8«Lino nkaako nobantu bangu kumbele lya Leza ambungano eeyi ya Isilayeli iili mbantu bakwe, ndamulailila muswiilile kabotu-kabotu eeco Mwami Leza wesu ncaatulailila. Ndendilyo nomunoocikkede munyika eeyi mbotu alimwi inga mwaakwiisiila mazyalani aaciboola akutamani.»

9Kuli Solomoni wakati, «Mwanaangu, ndakwaambilisya kuti uzibe Leza wauso. Konoomukomba amoyo omwe cakumaninina. Walo ulizi mizeezo amiyeeyo yesu. Naa wainka kulinguwe uyookutambula, pele kuti wamufutatila uyookukakila limwi.

10Uleelede kuziba kuti Mwami Leza wakusala kuti umuyakile ŋanda yakwe iisalala. Lino iyake, wiiyake cabulombwana.»

11Mwami Devedi wakapa Solomoni nzila njeelede kuyakila twaanda kuŋanda ya Leza, twakuyobweda alimwi atumwi, kubikkilizya abusena bwakukombelezezya zinyonyoono.

12Wakamulailila eezyo zyoonse zyambwaakeelede kubamba mabbuwa aaŋanda ya Leza atwaanda twaazingulukide kubikkilizya aziyobwedo zyazyakapegwa ku Mwami Leza.

13Wakamulailila mbwaakeelede kwaapaula malizi aabapaizi a Balevi mukubeleka kuŋanda ya Mwami Leza, akubamba zibelesyo zyoonse zyaŋanda eeyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Wakamupa mweelwe wangolida ansiliva ngwaakeelede kubelesya mukupanga zibelesyo zyaŋanda ya Leza.

15Amweelwe wangolida yazikkazikilo zyamalambe awa nsiliva wacikkazikkilo comwe-comwe amalambe aaco, kweendelana abweelede kubelesegwa cikkazikilo comwe-comwe.

16Wakamupa amweelwe wangolida yatebule lyacinkwa cipegwa ku Mwami Leza, alimwi amweelwe wamatebule aansiliva.

17Amweelwe wangolida iini-ini yakupanzya mfoloko, mitiba yakusansaizya anongo, ayamitiba yangolida ansiliva.

18Wakamupa amweelwe wangolida iini-ini yacipaililo catununkilizyo. Wakamulailila ambwaakeelede kupanga cikwiliba cabakelibu bangolida aabo bakababamukide mababa kuvumbilila bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

19Eelyo mwami Devedi wakati, «Zyoonse eezi zililembedwe kweendelana amalailile aayo Mwami Leza ngaakati ngatobele.»

20Mwami Devedi wakaambila Solomoni mwanaakwe kuti, «Koyuma ube sicamba woonde mulimo. Utayoowi nikuba kutyompwa nkaambo Mwami Leza, Leza wangu ulaanduwe. Takooyookulekelezya nikuba kukusiya mumulimo ooyu.

21Bapaizi a Balevi balilibambilide mumalizi aabo kuzoobeleka kuŋanda ya Leza, kwamana kuli abamwi balisungwide kuzyookugwasya basibuuya mumilimo yamaanza. Balupati-pati abantu buyo bayooswiilila malailile aako.»

1 Makani 29

Zipego zyaŋanda ya Leza

1Lino Devedi wakaambila bantu bakabungene kuti, «Solomoni mwanaangu ooyo Mwami Leza ngwaasala ucili muniini tanazibisya. Mulimo uuyandika kucitwa mmupati, nkaambo ŋanda eeyi tiili yabwami pele nja Mwami Leza.

2Ndasoleka mbuli mbwekonzya kujana zibelesyo zyakuyasya ŋanda ya Leza wangu, ngolida, nsiliva, mukuba, lubulo, masamu, mabwe aamakwalala mbuli cibize, amabwe meebesi aakusekka, amabwe aandene-andene, amabwe amwi meebesi alimwi amabwe mayandisi. Nzinji kapati.

3Kunze lyazeezi mebo lwangu kuzwa kulubono lwangu ndakapa kuŋanda ya Mwami Leza ngolida a nsiliva nkaambo ndiiyanda kapati ŋanda ya Leza.

4Ndakapa matalenta aangolida iini-ini aali zyuulu zyotatwe, matalenta aansiliva iini-ini zyuulu zili ciloba zyakuziluluzya bwaanda,

5akupanga zibelesyo zimwi basibuuya nzyobayoopanga. Ino nguni aumwi uulibambilide kupa amoyo womwe ku Mwami Leza?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Lino basololi bamikwasyi, bapati bamisyobo ya Isilayeli, balailili babasilumamba bali zyuulu naa myaanda, abaabo bakali kulanga zyamilimo yabwami bakapa amoyo omwe.

7Nzibakapa kumulimo wakuyasya ŋanda ya Leza nzeezi, bakapa matalenta aali zyuulu zyosanwe, zyuulu zili kkumi zyamadinali aangolida, zyuulu zili kkumi zyamatalenta aansiliva, zyuulu zili kkumi alusele zyamatalenta aamukuba, azyuulu zili mwaanda zyamatalenta aalubulo.

8Kufumbwa wakajisi mabwe meebesi wakaapa kuciyobwedo caŋanda ya Mwami Leza cakali kulangwa a Jahiyeli Mugesyoni.

9Bantu bakabotelwa kapati mukupa kwabasololi babo nkaambo bakapa cakuliyandila alimwi amoyo omwe ku Mwami Leza. Awalo lwakwe mwami Devedi mwini cakamubotela.

Devedi mbwaakalumbaizya Leza

10Mpoonya Devedi wakalumbaizya Mwami Leza kumbele lyambungano yoonse wakati,

«Ulumbaizigwe yebo O Mwami Leza, O Leza wasikale wesu Isilayeli, kuzwida kutamani kuyoosika kutamani.

11Yebo O Mwami Leza uli mupati, Singuzu, bulemu, kuzunda abwami, zyoonse zili kujulu aanyika nzizyako. Bwami mbubwako O Mwami Leza. Ulasumpulwa mbuli musololi wazyoonse.

12Buvubi abulemu zizwa kulinduwe, nduwe weendelezya zyoonse. Nduwe oojisi nguzu niziba buti. Nduwe oosumpula akupa nguzu kuli zyoonse.

13Lino O Leza wesu twakulumba tulatembaula zina lyako lyabulemu.

14«Ino ndimeni, alimwi abalo bantu bangu mbaani kuti tukonzye kupa boobu camoyo omwe? Zyoonse zizwida kulinduwe, nkaako swebo twakupa buyo eezyo zyali kale zyako.

15Kuli nduwe tuli mbuli basimutuntuli mbubonya mbuli bwakabede basikale besu. Buumi bwesu anyika buli mbuli cinziinzimwa, taakwe bulangizi.

16Akaka O Mwami Leza wesu, kwaamba bunji bwazeezyi nzitwapa kukuyasya ŋanda njonookombelwa zyazwida kulinduwe, alimwi zyoonse nzizyako.

17Ndizi O Leza wangu kuti ulasunka myoyo alimwi ukkomanina baluzi. Zintu eezi zyoonse ndazipa cakuliyandila amoyo omwe, Kwamana boobo ndalibonena cakubotelwa mbuli bantu bako aaba bali waano mbubapa cakuliyandila kuli nduwe.

18O Mwami Leza wabasikale besu ba Abulahamu, Izaka a Isilayeli, kopa kuti bantu bako kabakuyanda lyoonse, amyoyo yabo kiili buyo kulinduwe.

19Kocita kuti Solomoni mwanaangu alipe kulinduwe akubamba milawo amalailile aako, akuti akacite zyoonse mukuyaka ŋanda yako njindajanina zintu eezi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Kuzwa waawo wakalailila mbungano yoonse kuti, «Amulumbaizye Mwami Leza wanu.» Aboobo boonse bakalumbaizya Mwami Leza wabasikale babo, bakavuntama mukulemeka Mwami Leza a Devedi.

21Nibwakaca bakatuuzya akupaizya ku Mwami Leza zintu eezi bapoho bali cuulu, bagutu bali cuulu, kubikkilizya azituuzyo zyazyakunywa, azituuzyo zimwi zinji zya Baisilayeli.

22Bakalya akunywa cakutangala kumbele lya Mwami Leza buzuba oobo. Buzuba mbubonya oobo bakaambilizya lwabili kuti Solomoni mwanaa Devedi ngomwami, bamunanika kuti abe muleli a Zadoki kuti abe mupaizi kumbele lya Mwami Leza.

23Aawo Solomoni wakakkala acuuno cabwami cakali cawisi Mwami Leza ncaakamupa. Wakaduma alimwi Baisilayeli boonse bakali kumuswiilila.

24Balupati-pati, basinguzu, akubikkilizya abana balombe ba Devedi wisi, bakamumvwida mwami Solomoni.

25Mwami Leza wakasumpula Solomoni Baisilayeli boonse kababwene akumupa nguzu nzyaatakapede kumwami naba omwe wakamusaangunina

Zyabulelo bwa Devedi

26Devedi mwanaa Jese wakalela Baisilayeli boonse.

27Wakalela Baisilayeli kwamyaka iili makumi one. Kali mu Hebuloni wakalela kwamyaka iili ciloba, mu Jelusalemu wakalela kwamyaka iili makumi otatwe aitatu.

28Wakafwa kali mudaala, wakoongola, wakalivubide akulemekwa. Solomoni mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

29Kwaamba zyakulela kwa Devedi kuzwida kumatalikilo kuyoosika kumamanino zililembedwe mumabbuku aa Samuyele, Natani a Gadi basinsimi.

30Mabbuku aaya alaamba zyambwaakali kulela, anguzu, azeezyo zyakamucitikila a Baisilayeli kubikkilizya amalelo aakamuzingulukide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Makani

2 Makani 1

Mwami Solomoni mbwaakakumbila busongo
(1 Bami 3.1-15)

1Lino Solomoni mwanaa Devedi, wakayumya bulelo bwa Isilayeli nkaambo Mwami
Leza wakwe wakalaawe, wakamusumpula.

2Mpawo Solomoni wakaambila Baisilayeli boonse, balailili babasilumamba bakali
zyuulu amyaanda, babetesi, basololi ba Baisilayeli, abapati bamikwasyi.

3Wakabalailila kuti bainke ku Gibiyoni kuyookomba. Bakainka ooko nkaambo tente
lya Mwami Leza nkulyakabede, tente Mozesi mubelesi wa Leza ndyaakapanga
munkanda.

4Ciindi eeco bbokesi lyacizuminano lyakali mu Jelusalemu, lyakalibambidwe mutente
mwami Devedi ndyaakaliyakilide ciindi naakaligwisya kuzwa ku Kiliyatijeyalimu.

5Cipaililo camukuba eeco Bezaleli mwana wa Uli, mwanaa Huu ncaakapangide acalo
cakali mu Gibiyoni kumbele lyatente lya Mwami Leza. Lino Solomoni ambungano
yoonse bakakomba Mwami Leza ooko.

6Solomoni wakainka kucipaililo eeco camukuba cakali kumbele lya Mwami Leza
mutente lyakuswaanganina, akupa zipaizyo zyakutenta zili cuulu.

7Lino masiku aayo ngoonya Leza wakalibonya kuli Solomoni akumubuzya kuti,
«Kumbila kufumbwa ncoyanda kuti ndikupe.»

8Solomoni wakaingula Leza kuti, «Wakatondezya luzyalo kuli Devedi taata
akundicita kuti ndibe mwami mubusena bwakwe.

9Lino O Mwami Leza zuzikizya cisyomezyo ncookapa kuli Devedi taata nkaambo
wandicita kuti ndibe mwami wabantu bako banji mbuli musenga.

10Aboobo undipe busongo aluzibo kutegwa njendelezye bantu aaba kabotu. Buyo-
buyo inga ndakonzya buti kulela bantu aaba.»

11Leza wakaingula Solomoni akuti, «Nkaambo kakuti wayanda ceeci tookumbila
buvubi naa lubono, naa kulemekwa, naa kuzunda sinkondonyoko, naa kuti woongole,
pele wakumbila busongo aluzibo kuti ulele bantu aaba.

12Ono ndilakupa busongo aluzibo. Atala azeezi ndilakupa buvubi lubono abulemu
oobo bwatakajisi bami boonse bakakusaangunina nibaba baabo bayooza musule
lyako.»

Bwami anguzu zya Solomoni
(1 Bami 10.26-29)

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lino kuzwa waawo Solomoni wakazwa kubusena bwakukombela buli ku Gibiyoni,
ooko kwakali Tente lya Mwami Leza. Kuzwa kooko wakainka ku Jelusalemu
kubusena bwakukombela ku Gibiyoni.

14Solomoni wakajisi nkalaki zyakali myaanda iili kkumi azine, amabbiza aali zyuulu
zili kkumi azibili, zyakali muminzi mwakali kuyobwedwa nkalaki zimwi zyakali
aanguwe mu Jelusalemu.

15Mumazuba aayo Solomoni naakali kulela, nsiliva angolida zyakali cintu buyo mu
Jelusalemu, zyakali mbuli mabwe kuvula, mikamba yakali minji mbuli mikuyu
mugundu.

16Mabbiza aakwe wakali kwajana mu Ijipiti aku Kuwe. Basambazi mbabakali
kwaaula kuzwa ku Kuwe.

17Nkalaki zyaku Ijipiti bakali kuzyuula masyekeli aansiliva aali myaanda iili
cisambomwe, bbiza lyakali kuulwa aali mwaanda amakumi osanwe. Basambazi ba
Solomoni bakaauzya kubami ba Bahiti a Baalamu.

2 Makani 2

Solomoni mbwaakalibambila kuyaka ŋanda ya Leza

(1 Bami 5.1-18)

1Lino Solomoni wakayeeya kuyaka ŋanda yakukombela Mwami Leza alimwi ayakwe
yabwami.

2Wakasala bantu bakali zyuulu zili makumi aali ciloba kuti kabasusa zintu
zyakuyasya alimwi abali zyuulu zili makumi aali lusele kuti kababeza mabwe
muzilundu, abali zyuulu zyotatwe amyaanda iili cisambomwe babalanga.

3Solomoni wakatumya makani aaya kuli Hilamu mwami waku Taya wakati,
«Nditumina mikamba mbuli mbookacita kuli taata Devedi naakali kuyaka ŋanda
yabwami.

4Cino ciindi ndilibambilide ŋanda yakukombela Mwami Leza wangu. Iyooba busena
busalala ooko nkotunoomukomba akutenta tununkilizyo cifumo-fumo, kumangolezya,
mu Masabata, ciindi camwezi mupya aziindi zyamapobwe aakulemeka Mwami Leza
wesu. Kweendelana akulailila kwakwe ku Baisilayeli mane kukabe kutamani.

5Ŋanda njeyanda kuyaka nimpati, nkaambo Leza wesu mupati kwiinda tumwi
twaambwa kuti ntuleza.

6Nikuba boobo taakwe muntu uukonzya kuyakila Leza ŋanda, kayi nimuba mujulu
lyamajulu takonzyi kweela. Ino ono mebo mbuti mbwenga ndayaka ŋanda kunze
aayakupaizizya buyo.

7Ndakukumbila nditumizya muntu sibuuya mumulimo wangolida, nsiliva, mukuba,
alubulo. Alimwi amukuluka masani aacisombo, aadowalowa, aacijulu-julu, atutali
toosedwe twacijulu-julu, alimwi kazi zyakusimba. Uzoobelekela mucisi ca Juda mu

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelusalemu, antoomwe abasibuuya bangu kuli zyamaanza, aabo Devedi taata mbaakandipa.

8Ndizi kuti bantu bako balicibwene kutema masamu, aboobo nditumina mukamba, mupulanga amulembe kuzwa ku Lebanoni. Ndilibambilide kutuma bantu bangu kuti bazoogwasye bantu bako,

9mukuti bazooteme zisamu zinji, nkaambo ŋanda ya Leza njeyanda kuyaka inooli mpati yeebeka.

10Ndiyoopa bantu bako basikutema masamu, talo lyamaila aasyubwidwe, talo lyawaini, atalo lyamafuta aaoliva.»

11Mwami Hilamu waku Taya wakasandula Solomoni wati, «Nkaambo kakuti Mwami Leza ulabayandisisya bantu bakwe wabapa nduwe kuti ube mwami wabo.

12Aalumbaizigwe Mwami Leza wa Isilayeli wakalenga julu anyika! Wakapa Devedi mwana musongo, simaanu uuteelela. Uutiyakile Mwami Leza ŋanda alimwi aŋanda yabwami yakwe mwini.

13Ndakutumina Hulamuabi mwaalumi sibuuya.

14Banyina bakali bamusyobo wa Dani, wisi ngwaku Taya. Wakaiisigwa kabotu mumulimo wangolida, nsiliva, mukuba, lubulo, mabwe azisamu. Wakalicibwene kuluka masani aacisombo, acijulu-julu, atutali toosedwe twadowa-lowa andeketela. Ngusibuuya mumilimo yoonse yakusimba. Ulakonzya kusimba kufumbwa ncaatondezegwa. Uzoobeleka abasibuuya bako kubikkilizya abakakusiila Devedi uso.

15Nkaako tumina babelesi bako maila amwi mafuta aaoliva awaini ngookasyomezya.

16Swebo tuzootema zisamu zyoonse nzyoyanda kuzwa ku Lebanoni akuzyaanga muziliba kuti zizoosike ku Jopa alwizi. Nywebo mulakonzya kuzibweza kuzwa kooko kuzitola ku Jelusalemu.»

Ŋanda ya Leza mbuyakatalikwa kuyakwa
(1 Bami 6.1-38)

17Mwami Solomoni wakabala bamasi boonse bakali kukkala mu Isilayeli mbubonya bwakacitide Devedi wisi. Wakajana kuti bakali zyuulu zili mwaanda amakumi otatwe amyaanda iili cisambomwe.

18Wakatumina bantu bakali zyuulu zili makumi aali ciloba kuti kabasusa zintu zyakuyasya, abali zyuulu zili makumi aali lusele kuti kababweza mabwe muzilundu, abali zyuulu zyotatwe amyaanda iili cisambomwe babalanga.

2 Makani 3

1Mwami Solomoni wakatalika kuyaka ŋanda ya Mwami Leza mu Jelusalemu acilundu ca Moliya ooko kwalo Mwami Leza nkwaakalibonya kuli Devedi wisi. Wakiiyakila aakali cuumino ca Alauna Mujebusi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Wakatalika kuyaka mubuzuba bwabili mumwezi wabili bwamwaka wane wakulela kwakwe.

3Mboobu Solomoni mbwaakiiyaka, yakali kulampa tukokola tuli makumi aali cisambomwe, bwamba bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo.

4Bulamfu bwakaanda kakumanjililo kakali kweelene abwamba bwaŋanda ya Leza, yakali kulampa tukokola tuli makumi obilo abwalo bulamfu bwakuya mujulu bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo. Mukati lyakazilulwidwe angolida iini-ini.

5Ɔanda mpati yakamatikidwe tupulanga twakazilulwidwe angolida iini-ini akucekaulwa tukunka atuwenge.

6Wakasakatizya ŋanda ya Leza amabwe meebesi. Ngolida njaakabelesya yakazwidide ku Paavaimu.

7Wakazilulula masomo, zisamu zyacitendele, bwaanda, azitendele zyaŋanda ya Leza angolida. Wakacekaula bakelebu abwaanda.

8Kaanda kubusena busalalisya kakali kulampa mbuli bwamba bwaŋanda ya Leza, kakali kulampa tukokola tuli makumi obilo mubulamfu amubwamba. Mukati wakakazilulula amatalenta aali myaanda iili cisambomwe aangolida iini-ini.

9Mpikili zyangolida zyakali kulema masyekeli aali makumi osanwe. Bwaanda bwatwaanda twamujulu twakazingululwidwe angolida.

10Solomoni wakapanzya bakelebu bobilo mbaakazilulula angolida akubabikka mubusena busalalisya.

11Kuzwa kumpela lyabbaba limwi kuyoosika kuli limwi kwakali tukokola tuli makumi obilo. Ibbaba lyakelebu wakusaanguna lyakali kulampa tukokola tosanwe alimwi kumwi kubwaanda bwaŋanda ya Mwami Leza, ooku kumwi bbaba limwi, alyalo lyakali kulampa tukokola tosanwe bbaba lyakelebu wabili lyakali kulampa tukokola tosanwe, lyakagumide kelebu umwi.

12Mbubonya buyo bbaba lyakelebu wabili lyakali kulampa tukokola tosanwe, alyalo lyakagumide bwaanda bwaŋanda ya Leza, kakuli limwi alyalo lilampa tukokola tosanwe lyakagumide kelebu wakusaanguna.

13Mababa aabakelebu bobilo aabo akakwakwabukide tukokola tuli makumi obilo. Bakaliimvwi kabalangide muŋanda mpati.

14Wakaluka cisitilizyo cacijulu-julu, cisombo atutali toosedwe kabotu twandeketela, cakasimbidwe bakelebu.

Zicinda zyobilo zyamukuba
(1 Bami 7.15-22)

15Kumbele aaŋanda ya Leza wakabamba zicinda zyobilo antoomwe zyakali kulampa tukokola tuli makumi otatwe atusanu. Cicinda comwe-comwe cakalijisi cipumpu cilampa tukokola tosanwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Wakabamba tuwenge twakalukidwe kabotu-kabotu ntwaakabikka atala aazicinda. Wakabamba mapomegilaneti aali mwaanda ngaakaangilila kutuwenge.

17Zicinda eezi wakaziyakila kumbele lyaŋanda ya Leza, cimwi cakali kumusanza, cimwi kunyika. Cakumusanza wakacuulika kuti Jakini, cakunyika wakacuulika kuti Bowazi.

2 Makani 4

Zibelesyo zyaŋanda ya Leza

(1 Bami 7.23-51)

1Mwami Solomoni wakapanga cipaililo camukuba cakali kulampa tukokola tuli makumi obilo, mubulamfu amubutuntuli, kulampa kuya mujulu twakali kkumi.

2Alimwi Solomoni wakapanga cibumbe caziba lyamukuba cituntumene, bwaasa bwaco cakali tukokola tuli kkumi, bulamfu bwakuya mujulu cakali tukokola tosanwe, kweeleka butuntuli cakali tukokola tuli makumi otatwe.

3Munsingo lyaco kuzinguluka kwakasimbidwe bapoho bakali kkumi mukakokola komwe.

4Cibumbe caziba eeco cakakkazikwa abasune bali makumi obilo ababili, botatwe bakalangide kunyika, botatwe kumbo, botatwe kumusanza, alimwi botatwe kujwe. Zibuno zyakanjide mukati kalyo.

5Mutika wacibumbe caziba eeco wakali mbuli janza. Moombe waco wakali mbuli wankomeki mbuli duba lyampana. Cibumbe caziba eeci cakali kuzula tubiya tuli zyuulu zyotatwe.

6Alimwi bakabamba mitiba iili kkumi yakusambila wakaibikka kumusanza aimwi yosanwe wakaibikka kunyika. Mulinjiyo bakali kusanzizya zipaizyo zyakutenta. Pele cibumbe caziba ncicakali kusambila bapaizi.

7Wakapanga zikkalilo zyamalambe zyangolida zili kkumi mbubonya mbuli mbobakali kucita lyoonse, akuzibikka muŋanda ya Leza. Zyosanwe wakazibikka kumusanza, zimwi zyosanwe wakazibikka kunyika.

8Wakapanga matebule aali kkumi akwaabikka muŋanda ya Leza. Osanwe kumusanza aamwi osanwe wakaabikka kunyika. Alimwi wakapanga amitiba yangolida yakusansaizya iili mwaanda.

9Bakabambila bapaizi bbuwa alimwi wakabamba abbuwa pati alimwi azitendele zyabbuwa eelyo. Wakazilulula zitendele eezi amukuba.

10Wakabikka cibumbe caziba eeci kulubazu lwakumusanza lwaajwe.

11Alimwi Hulamu wakabumba zibiya akupanga mafocolo amitiba yakusansaizya. Mbombubo oobu Hulamu mbwaakamanizya mulimo woonse ooyo ngwakacitila mwami Solomoni muŋanda ya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Wakapanga azicinda. Wakapanga mizila yatuwenge tuilikidwe yobilo njaakabikka kugolela zicinda.

13Wakapanga mizila yobilo yamapomegilaneti iili myaanda yone. Mapomegilaneti akali mumizila yobilo-yobilo.

14Wakapanga zikwiliba amitiba yazyo.

15Wakapanga cibumbe caziba ncaakakkazika abasune.

16Wakabumba zibiya akupanga mafocolo, ziyasyo zyanyama zyamala otatwe azimwi. Zyoonse Hulamu nzyaakabambila mwami Solomoni aŋanda ya Mwami Leza, zyakali zyamukuba uusyobwedwe.

17Mwami Solomoni wakabumbya zibiya mucibanda ca Jolodani akati kaminzi ya Sukkoti a Zaletani.

18Zintu eezi zyoonse Solomoni nzyaakabambya zyakali zinji cakuti bulemu bwamukuba tiibwakazizilwe pe.

19Solomoni wakabambya zibelesyo zyamuŋanda ya Leza eezi, cipaililo cangolida, matebule aakali kubikkwa cinkwa cituuzigwa ku Mwami Leza.

20Wakafuzya azikkalilo zyamalambe zyangolida iini-ini, amalambe aazyo kuti kaayaka kumbele lya Busena Busalalisya mbubonya mbuli mbokwaambidwe.

21Wakafuzya muluba, malambe amano zyangolida.

22Wakabambya tukwezuzyo twangolida iini-ini, mitiba yakusansaizya, zipampuzyo aziyokolozyo, zitendele zyangolida zyaŋanda ya Leza azitendele zyamukati kaŋanda yabusena busalalisya kubikkilizya azyaamanjililo.

2 Makani 5

1Lino mwami Solomoni naakamanizya mulimo woonse waŋanda ya Leza, wakaleta zintu zyoonse Devedi wisi nzyaakapede ku Mwami Leza, nsiliva, ngolida azimwi.

Bbokesi lyacizuminano mbulyakaletwa kuƁanda ya Leza

(1 Bami 8.1-9)

2Lino mwami Solomoni wakaita bamisyobo ya Isilayeli abapati baziinga zyabo alimwi abapati bamikwasyi yabo kuti baboole ku Jelusalemu kuti bazoogwisye bbokesi lyacizuminano kuzwida ku Ziyoni, munzi wa Devedi, akulitola kuŋanda ya Leza.

3Nkabela boonse bakayoboloka ciindi capobwe lyamwezi waciloba.

4Lino bapati baba Isilayeli boonse nibakasika, bapaizi bakabweza bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza.

5Bakatola bbokesi eeli atente lyakuswaanganina azintu zyalyo zisalala zyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Awalo mwami Solomoni antoomwe abantu boonse Baisilayeli bakabungana kumbele lyabbokesi lyacizuminano. Bakapaizya mbelele aŋombe zinji zitabaliki.

7Kumane bapaizi bakanjizya bbokesi lyacizuminano muŋanda ya Leza mubusena busalalisya munsi aamababa azibumbwa zyabakelebu.

8Mababa aazyo akavumbilide bbokesi lyacizuminano atukulisyo twalyo.

9Tukulisyo twalyo nkotuli asunu ntulamfu cakuti tulakonzya kubonwa amuntu wiimvwi kumbele lyabusena busalalisya, pele kutali kubusena busalala.

10Taakwe cakali mukati kabbokesi lyacizuminano pe ccita buyo mabwe obilo aapapalete aayo Mozesi ngaakabikka kucilundu ca Holebu ooko Mwami Leza nkwaakapangana cizuminano a Baisilayeli nibakazwa Muijipiti.

Bulemu bwa Mwami Leza

11Lino bapaizi bakazwa mubusena busalala. Bapaizi boonse bakali kooko bakalisalazya, kunyina makani naa bakali babulizi nzi.

12Balevi boonse bakali baimbi, Asafu, Hemani, Jedutuni antoomwe abana babo abasazinyina bakaimvwi kujwe lyacipaililo. Bakalisamide masani aandeketela kabalizya nsakalala, tuntimbwa atulumbu. Ciindi eeci nciconya bapaizi bali mwaanda amakumi obilo bakali kusiba myeembo.

13Basimyeembo abaimbi bakali kuvutukila antoomwe kabatembula akulumbaizya Mwami Leza. Bakali kusiba myeembo akulizya nsakalala azimwi zingwali-ngwali bakali kwiimbisya kabatembaula Mwami Leza kuti,

«Mwami Leza mmubotu, nkaambo luyando lwakwe talumani.»

14Kumane ŋanda ya Mwami Leza yakazula kkumbi, aboobo bapaizi tiibakakonzya kubeleka muŋanda ya Leza akaambo kakkumbi eelyo, nkaambo bulemu bwa Mwami Leza bwakiizuzya.

2 Makani 6

1Lino Solomoni wakati,

«O Mwami Leza wakasala kukkala mumakumbi aasiya mbi.

2Lino ndakuyakila ŋanda yabulemu, busena mbonookkala kukabe kutamani.»

Solomoni mbwaakaambila bantu

(1 Bami 8.12-21)

3Baisilayeli boonse bakaliimvwi ooko, aawo mwami Solomoni wakacenguluka, wabaleleka.

4Wakati, «Aalumbwe Mwami Leza wa Isilayeli! Wabamba cisyomezyo ncaakaamba kuli taata Devedi naakati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

5‹Kuzwa ciindi nindakagwisya bantu bangu mu Ijipiti taakwe nindakasala munzi nuuba omwe mumisyobo ya Isilayeli kuti ŋanda njenookombelwa ikayakilwe nkuko alimwi taakwe nindakasala muntu naba omwe kusolweda bantu bangu Baisilayeli.

6Pele lino ndasala munzi wa Jelusalemu kuti nkenookombelwa mumo, alimwi ndasala Devedi kuti alele bantu bangu Baisilayeli.› »

7Alimwi Solomoni wakayungizya akwaamba kuti, «Taata Devedi wakalaamuzeezo wakuyaka ŋanda yakukombela Mwami Leza wa Isilayeli.

8Pele Mwami Leza wakati kulinguwe, ‹Mukuti walikuyeeya kuyaka ŋanda yakukombela, wajisi muzeezo mubotu.

9Nikuba boobo toli nduwe ootiiyake pe, pele mwanaako nguuyooiyaka ŋanda eeyo mwenookombelwa.› »

10«Lino Mwami Leza wabamba cisyomezyo cakwe. Ndime ndatola busena bwataata Devedi kuba mwami wa Isilayeli, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakasyomezya. Ndayaka ŋanda yakukombela Mwami Leza wa Isilayeli.

11Mulinjiyo ndabikka bbokesi lyacizuminano, lijisi mabwe aacizuminano cakabamba Mwami Leza a Baisilayeli.»

Kukomba kwa Solomoni

(1 Bami 8.22-53)

12Lino Solomoni wakainka waakwiima kumbele lyacipaililo kumbele lyabantu boonse. Mpawo wakanyamuna maboko aakwe mujulu.

13(Solomoni wakapanga ciimino camukuba akucibikka akati-kati kabbuwa. Wakacipangide boobu, cakali kulampa tukokola tosanwe abwalo bwamba bwakali tukokola tosanwe, kuya mujulu cakali tukokola totatwe. Wakatanta aawo akufugama Baisilayeli boonse kabalangilila. Mpawo wakanyamuna maboko aakwe mujulu.)

14Wati, «O Mwami Leza wa Isilayeli, takukwe Leza uumbi uuli mbuli nduwe kujulu naaba ansi. Yebo wasyomeka kucizuminano cako, alimwi ulatondezya luyando lutamani kubantu batobela nzila zyako cakumaninina.

15Wacibamba cisyomezyo ncookapangana ataata Devedi mubelesi wako, nkaako sunu wakucita ncobeni ooko nkookasyomezya.

16Aboobo lino O Mwami Leza wa Isilayeli, ndakomba kuti ucibambe acalo cisyomezyo eeci cimwi ncookapangana ataata Devedi nookati, ‹Lyoonse walunyungu lwako nguunoolela Baisilayeli, kufumbwa buyo kuti balunyungu lwako kabandiswiilila kabotu kweendelana amulawo, mbuli mbondiswiilila ayebo.›

17Aboobo ndakomba O Mwami Leza wa Isilayeli kuti ucibambe cisyomezyo cako eeci ncookacita kuli taata Devedi mubelesi wako.

18«Pele O Leza mwati inga wakonzya kukkala anyika abantu? Kayi nimuba mujulu lyamajulu tokonzyi kweela, ino mbuti muŋanda eeyi njindakuyakila?

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Nikuba boobo komvwa kupaila akukomba kwangu. Komvwa kulila akukomba kwangu kulinduwe sunu.

20Sikati amasiku kobamba ŋanda yako eeyi, busena oobu mbookasala kuti kokombelwa. Koswiilila kukomba kwangu.

21Koswiilila kukomba kwangu akulilauka kwabantu bako nibakomba mubusena buno. Baswiilile kuzwida kujulu nkobede, akutulekelela.

22«Kuti naa muntu wabisizya mweenzinyina, amana wayandika kuti akonkezye kucipaililo cako amana waboola wazookonkezya muŋanda iino,

23uswiilile kuzwida kujulu alimwi ubeteke babelesi bako. Ubweedezezye ulaamulandu cisubulo ceelede, ooyo uunyina mulandu umuleke, akwaambilizya kuti unyina mulandu.

24«Ciindi bantu bako Baisilayeli nibazundwa abasinkondonyina akaambo kakuti bakakubisizya, kwamana baamba kuti nduwe Leza wabo, bakomba muŋanda muno,

25ubaswiilile kuzwida kujulu akulekelela zinyonyoono zyabantu bako Baisilayeli. Wamana ubaboozye kunyika eeyi njookapa kulimbabo abasikale babo.

26«Ciindi nobaima mvula akaambo kakuti bakubisizya, kwamana baamba kuti nduwe Leza wabo, bakomba mubusena buno, akweempa akaambo kakuti wabasubula,

27ubaswiilile kuzwida kujulu akubalekelela, babelesi bako Baisilayeli. Ubaiisye nzila njobeelede kweenda, alimwi utumine mvula anyika eeyo njookakonya bantu bako.

28«Lino ciindi nokusika nzala mucisi, naa cuumo naa cibabule, naa cikwaalala, naa cikwikwi, naa mpaso, naa basinkilizigwa abasinkondonyina muminzi yabo imwi, naaba mapenzi aali buti naaba malwazi,

29uswiilile kukomba kwabo. Alimwi naa kuti bamwi bantu bako Baisilayeli bausa amoyo woonse cakulila, bamana banyamuna maboko aabo mukukomba muno muŋanda yako,

30uswiilile kuzwida kujulu nkobede kukomba kwako. Ubalekelele, akucitila omwe-omwe wabo bweelede. Yebo olikke nduwe uuzi moyo wamuntu.

31Kutegwa bantu bako kabakuswiilila akweenda munzila zyako ciindi coonse ncobakkede munyika eeyi njookapa basikale besu.

32«Kwaamba zyamuzwamasi uutali umwi wabantu bako Baisilayeli, wazwida kulaale kuzookomba zina lyako pati. Mukuti bantu bayoomvwa zyajanza lyako lyanguzu litandabede, akuzookukomba muno muŋanda,

33uswiilile kuzwida kujulu, alimwi umucitile eeco ncaakukumbila, kutegwa boonse bazwamasi bakuzibe akukulemeka mbubonya mbuli bukulemeka bantu bako. Alimwi bayooziba kuti ŋanda eeyi njindakuyakila iiitwa zina lyako mbusena mboelede kukombelwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34«Ciindi noambila bantu bako kuti baye bakalwane basinkondonyina, kuti naa
bakomba kuli nduwe kabalangide kumunzi mupati ooyu ngookasala akuŋanda eeyi
njindakuyakila,

35uswiilile kuzwida kujulu akubazundya.

36«Ciindi bantu bako nobakubisizya nkaambo taakwe uutabisyi, kwamana
mukunyema kwako wabaaba mubuzike kuli basinkondonyina nokulampa
nokufwiimpa buti,

37kwamana beempa munyika oomo mobabede akuti twakabisya, twakacita citaluleme,
twakalubizya, uswiilile kukomba kwabantu bako.

38Lino kuti naa beempa ncobeni amyoyo alimwi amyuuya yabo munyika
yabasinkondonyina eeyo, akukomba kulinduwe kabalangide kunyika eeyi njookapa
basikale babo, akumunzi ooyu ngookasala akuŋanda yako eeyi njindakuyakila,

39uswiilile kuzwida kujulu, ubacitile ncobalomba. Ubalekelele zinyonyoono azibi
zyoonse, nzyobakucitila.

40Lino O Mwami Leza kolanga akuswiilila kukomba kwesu mubusena oobu.

41«Nyamuka O Mwami Leza unjile mubusena bwako bwakulyookezezya, Yebo
lwako abbokesi lyanguzu zyako. Leleka bapaizi bako mulizyoonse nzyobacita, abalo
bantu bako abatangale mububotu bwako.

42O Mwami Leza utalekelezyi munanike wako. Koyeeya zyaluse nzyookasyomezya
kumubelesi wako Devedi.»

2 Makani 6

1Lino Solomoni wakati,

«O Mwami Leza wakasala kukkala mumakumbi aasiya mbi.

2Lino ndakuyakila ŋanda yabulemu, busena mbonookkala kukabe kutamani.»

Solomoni mbwaakaambila bantu

(1 Bami 8.12-21)

3Baisilayeli boonse bakaliimvwi ooko, aawo mwami Solomoni wakacenguluka,
wabaleleka.

4Wakati, «Aalumbwe Mwami Leza wa Isilayeli! Wabamba cisyomezyo ncaakaamba
kuli taata Devedi naakati,

5‹Kuzwa ciindi nindakagwisya bantu bangu mu Ijipiti taakwe nindakasala munzi
nuuba omwe mumisyobo ya Isilayeli kuti ŋanda njenookombelwa ikayakilwe nkuko
alimwi taakwe nindakasala muntu naba omwe kusolweda bantu bangu Baisilayeli.

6Pele lino ndasala munzi wa Jelusalemu kuti nkenookombelwa mumo, alimwi ndasala
Devedi kuti alele bantu bangu Baisilayeli.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Alimwi Solomoni wakayungizya akwaamba kuti, «Taata Devedi wakalaamuzeezo wakuyaka ŋanda yakukombela Mwami Leza wa Isilayeli.

8Pele Mwami Leza wakati kulinguwe, ‹Mukuti walikuyeeya kuyaka ŋanda yakukombela, wajisi muzeezo mubotu.

9Nikuba boobo toli nduwe ootiiyake pe, pele mwanaako nguuyooiyaka ŋanda eeyo mwenookombelwa.› »

10«Lino Mwami Leza wabamba cisyomezyo cakwe. Ndime ndatola busena bwataata Devedi kuba mwami wa Isilayeli, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakasyomezya. Ndayaka ŋanda yakukombela Mwami Leza wa Isilayeli.

11Mulinjiyo ndabikka bbokesi lyacizuminano, lijisi mabwe aacizuminano cakabamba Mwami Leza a Baisilayeli.»

Kukomba kwa Solomoni

(1 Bami 8.22-53)

12Lino Solomoni wakainka waakwiima kumbele lyacipaililo kumbele lyabantu boonse. Mpawo wakanyamuna maboko aakwe mujulu.

13(Solomoni wakapanga ciimino camukuba akucibikka akati-kati kabbuwa. Wakacipangide boobu, cakali kulampa tukokola tosanwe abwalo bwamba bwakali tukokola tosanwe, kuya mujulu cakali tukokola totatwe. Wakatanta aawo akufugama Baisilayeli boonse kabalangilila. Mpawo wakanyamuna maboko aakwe mujulu.)

14Wati, «O Mwami Leza wa Isilayeli, takukwe Leza uumbi uuli mbuli nduwe kujulu naaba ansi. Yebo wasyomeka kucizuminano cako, alimwi ulatondezya luyando lutamani kubantu batobela nzila zyako cakumaninina.

15Wacibamba cisyomezyo ncookapangana ataata Devedi mubelesi wako, nkaako sunu wakucita ncobeni ooko nkookasyomezya.

16Aboobo lino O Mwami Leza wa Isilayeli, ndakomba kuti ucibambe acalo cisyomezyo eeci cimwi ncookapangana ataata Devedi nookati, ‹Lyoonse walunyungu lwako nguunoolela Baisilayeli, kufumbwa buyo kuti balunyungu lwako kabandiswiilila kabotu kweendelana amulawo, mbuli mbondiswiilila ayebo.›

17Aboobo ndakomba O Mwami Leza wa Isilayeli kuti ucibambe cisyomezyo cako eeci ncookacita kuli taata Devedi mubelesi wako.

18«Pele O Leza mwati inga wakonzya kukkala anyika abantu? Kayi nimuba mujulu lyamajulu tokonzyi kweela, ino mbuti muŋanda eeyi njindakuyakila?

19Nikuba boobo komvwa kupaila akukomba kwangu. Komvwa kulila akukomba kwangu kulinduwe sunu.

20Sikati amasiku kobamba ŋanda yako eeyi, busena oobu mbookasala kuti kokombelwa. Koswiilila kukomba kwangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Koswiilila kukomba kwangu akulilauka kwabantu bako nibakomba mubusena buno.
Baswiilile kuzwida kujulu nkobede, akutulekelela.

22«Kuti naa muntu wabisizya mweenzinyina, amana wayandika kuti akonkezye
kucipaililo cako amana waboola wazookonkezya muŋanda iino,

23uswiilile kuzwida kujulu alimwi ubeteke babelesi bako. Ubweedezezye
ulaamulandu cisubulo ceelede, ooyo uunyina mulandu umuleke, akwaambilizya kuti
unyina mulandu.

24«Ciindi bantu bako Baisilayeli nibazundwa abasinkondonyina akaambo kakuti
bakakubisizya, kwamana baamba kuti nduwe Leza wabo, bakomba muŋanda muno,

25ubaswiilile kuzwida kujulu akulekelela zinyonyoono zyabantu bako Baisilayeli.
Wamana ubaboozye kunyika eeyi njookapa kulimbabo abasikale babo.

26«Ciindi nobaima mvula akaambo kakuti bakubisizya, kwamana baamba kuti nduwe
Leza wabo, bakomba mubusena buno, akweempa akaambo kakuti wabasubula,

27ubaswiilile kuzwida kujulu akubalekelela, babelesi bako Baisilayeli. Ubaiisye nzila
njobeelede kweenda, alimwi utumine mvula anyika eeyo njookakonya bantu bako.

28«Lino ciindi nokusika nzala mucisi, naa cuumo naa cibabule, naa cikwaalala, naa
cikwikwi, naa mpaso, naa basinkilizigwa abasinkondonyina muminzi yabo imwi,
naaba mapenzi aali buti naaba malwazi,

29uswiilile kukomba kwabo. Alimwi naa kuti bamwi bantu bako Baisilayeli bausa
amoyo woonse cakulila, bamana banyamuna maboko aabo mukukomba muno
muŋanda yako,

30uswiilile kuzwida kujulu nkobede kukomba kwako. Ubalekelele, akucitila omwe-
omwe wabo bweelede. Yebo olikke nduwe uuzi moyo wamuntu.

31Kutegwa bantu bako kabakuswiilila akweenda munzila zyako ciindi coonse
ncobakkede munyika eeyi njookapa basikale besu.

32«Kwaamba zyamuzwamasi uutali umwi wabantu bako Baisilayeli, wazwida kulaale
kuzookomba zina lyako pati. Mukuti bantu bayoomvwa zyajanza lyako lyanguzu
litandabede, akuzookukomba muno muŋanda,

33uswiilile kuzwida kujulu, alimwi umucitile eeco ncaakukumbila, kutegwa boonse
bazwamasi bakuzibe akukulemeka mbubonya mbuli bukulemeka bantu bako. Alimwi
bayooziba kuti ŋanda eeyi njindakuyakila iiitwa zina lyako mbusena mboelede
kukombelwa.

34«Ciindi noambila bantu bako kuti baye bakalwane basinkondonyina, kuti naa
bakomba kuli nduwe kabalangide kumunzi mupati ooyu ngookasala akuŋanda eeyi
njindakuyakila,

35uswiilile kuzwida kujulu akubazundya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

36«Ciindi bantu bako nobakubisizya nkaambo taakwe uutabisyi, kwamana
mukunyema kwako wabaaba mubuzike kuli basinkondonyina nokulampa
nokufwiimpa buti,

37kwamana beempa munyika oomo mobabede akuti twakabisya, twakacita citaluleme,
twakalubizya, uswiilile kukomba kwabantu bako.

38Lino kuti naa beempa ncobeni amyoyo alimwi amyuuya yabo munyika
yabasinkondonyina eeyo, akukomba kulinduwe kabalangide kunyika eeyi njookapa
basikale babo, akumunzi ooyu ngookasala akuŋanda yako eeyi njindakuyakila,

39uswiilile kuzwida kujulu, ubacitile ncobalomba. Ubalekelele zinyonyoono azibi
zyoonse, nzyobakucitila.

40Lino O Mwami Leza kolanga akuswiilila kukomba kwesu mubusena oobu.

41«Nyamuka O Mwami Leza unjile mubusena bwako bwakulyookezezya, Yebo
lwako abbokesi lyanguzu zyako. Leleka bapaizi bako mulizyoonse nzyobacita, abalo
bantu bako abatangale mububotu bwako.

42O Mwami Leza utalekelezyi munanike wako. Koyeeya zyaluse nzyookasyomezya
kumubelesi wako Devedi.»

2 Makani 7

1Lino mwami Solomoni naakamana kukomba, kwakaza mulilo kuzwa kujulu
akuzooumpa zituuzyo azipaizyo nkabela bulemu bwa Mwami Leza bumwekesya
bwakazuzya ŋanda ya Leza.

2Akaambo kabulemu oobo bwakiizuzizye bapaizi tiibakali kukonzya kunjila muŋanda
ya Mwami Leza.

3Ciindi Baisilayeli boonse nibakabona mulilo kuuluka abulemu bwa Mwami Leza
atala aŋanda eeyo, bakavuntama mukazila, bakomba akulumbaizya Mwami Leza,
kabati,

«Mwami Leza mmubotu, nkaambo luyando lwakwe talumani.»

Kupegwa kwaŋanda ya Leza
(1 Bami 8.62-66)

4Lino mwami abantu boonse bakapa zipaizyo ku Mwami Leza.

5Mwami Solomoni wakapa cipaizyo cabasune bali zyuulu zili mwaanda amakumi
obilo azibili, mbelele, ampongo zili zyuulu zili mwaanda amakumi obilo.
Mbombuboobu mwami Solomoni abantu boonse mbubakapa ŋanda eeyo kuli Leza.

6Bapaizi bakaima mumasena aabo mbuli bwakacitide Balevi kabajisi azingwali-
ngwali zyakwiimbila Mwami Leza. Eezyo zingwali-ngwali mwami Devedi
wakazibambila kutembauzya Mwami Leza. Nzenzizyo nzyaakabelesya
naakalumbaizya kati, «Luyando lwakwe talumani.» Kabalangene a Balevi bapaizi
bakasiba myeembo, ciindi eeco Baisilayeli boonse bakaliimvwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Solomoni wakasalazya bbuwa lyakali kumbele lyaŋanda ya Mwami Leza. Mpampawo aawo mpaakapa zipaizyo zyakutenta alimwi amafuta aacipaizyo calumvwano. Nkaambo cipaizyo camukuba ncaakayakide tiicakali kukonzya kutuuzya akupaizya zyamaila azituli zyamafuta.

8Mbombuboobu Solomoni a Baisilayeli boonse mbubakalya pobwe ciindi eeco kwamazuba aali ciloba. Kwakali bantu banji-banji bakazwida kumweenya wa Hamati mane kuyoosika kumulonga wa Ijipiti.

9Kwamazuba aali ciloba, bantu aaba bakacita ciyanza cakupa cipaililo, alimwi kwamazuba aambi aali ciloba bakali kusekelela, mubuzuba bwalusele bakamanizya ciyanza coonse.

10Mubuzuba bwamakumi obilo aatatu bwamwezi waciloba, Solomoni wakaambila bantu kuti baye kumunzi, katangede akukondwa cakumaninina, abantu bakwe.

Mwami Leza mbwaakalibonya kuli Solomoni alimwi

(1 Bami 9.1-9)

11Lino mwami Solomoni naakamanizya ŋanda ya Mwami Leza ayakwe, akuti wakazwidilila kucita zeezyo nzyaakali kuyeeya kucita muŋanda ya Mwami Leza ayakwe,

12Mwami Leza wakalibonya kulinguwe masiku akumwaambila kuti, «Ndakakumvwa kukomba kwako alimwi ndakasalazya busena oobu kuti ibe ŋanda yakundipaizizya,

13ciindi neyoojata mvula naa kutumina cikwikwi kuti cizoolye zilimwa, naa kutumizya cuumo akati kabantu bangu,

14naa kuzwa kujulu, njoobalekelela zinyonyoono zyabo, akucita kuti nyika yabo izyale micelo alimwi.

15Ndinooilanga ŋanda eeyi akuswiilila kukomba kucitilwa mulinjiyo.

16Nkaambo mebo lwangu ndiisala akwiisalazya kuti ibe busena mbwenookombelwa lyoonse. Ndinooilanga akwiikwabilila lyoonse.

17Kwaamba zyanduwe, kuti koenda munzila zyangu mbubonya mbuli uso Devedi mbwaakali kucita akucita nzendikulailila, kutobela milawo amalailile aangu,

18ndiyoositikizya bulelo cili ncecisyomezyo ncindakapa Devedi uso nindakati, ‹Mwanaakwe nguunoolela Baisilayeli lyoonse.›

19Pele kuti yebo ukandisiye akutatobela malailile amilawo njindakakupa, mukukomba baleza bambi,

20ndiyoogwisya Baisilayeli kuzwa munyika yangu eeyo njindabapede, alimwi ndiyoosiya ŋanda yangu eeyi njindakasalazya akaambo kazina lyangu. Nkabela iyooba kasimi acisesyo kuli bamasi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21«Nikuba kuti ŋanda eeyi nimbotu, yeebeka, boonse bayooinda mpawo
bayoogambwa akuti, ‹Maawe yanyonyooka! Ino nkaambo nzi Mwami Leza naakacita
boobu kunyika akuŋanda eeyi?›

22Pele bamwi bayooingula kuti, ‹Nkaambo kakuti bakasiya Mwami Leza wabasikale
babo, ooyo wakabagwisya munyika ya Ijipiti, bakakomba baleza bambi akubamanina
milimo. Ncenciceeco Mwami Leza ncaakacitila zeezi.› »

2 Makani 8

Cizuminano ca Solomoni a Hilamu
(1 Bami 9.10-14)

1Solomoni cakamutolela myaka iili makumi obilo kuyaka ŋanda ya Leza ayakwe.

2Wakayakulula minzi njaakapegwa a mwami Hilamu akutumizya Baisilayeli kuti
bakakkale mumo.

Aimwi milimo ya Solomoni
(1 Bami 9.15-28)

3Solomoni wakazunda zisi zya Hamatizoba.

4Wakayakulula Palumila, kubikkilizya aminzi yaziyobwedo njaakayakide mu Hamati.

5Wakakwabilila Betiholoni wamutala akunselelo. Wakaikwabilizya bwaanda,
zitendele ampingizyo.

6Wakayaka Baalati aminzi yaziyobwedo kubikkilizya aminzi yakuyobweda nkalaki
amabbiza aakwe, wakayakilizya azeezyo nzyaakayanda mu Jelusalemu, Lebanoni
amuzisi zyoonse nzyaakali kweendelezya.

7Lino bantu bakasyeede Baamoli, Bahiti, Bapelezi, Bahivi a Bajebusi, bantu boonse
aaba tiibakali Baisilayeli pe.

8Ncecaamba kuti mbalunyungu lwabaabo bakasyaala batakanyonyoonwa a
Baisilayeli, Solomoni wakababelesya mucibbalo mbubonya mbuli mbobali sunu.

9Pele Solomoni taakwe naakali kucita Baisilayeli buzike, balo mbibakali
basilumamba, beendelezi batukamu twabasilumamba, basilutwe bankalaki abatanti
bazyo.

10Solomoni wakalijisi balupati-pati bakwe bali myaanda yobilo amakumi osanwe,
aaba mbibakali kubelesya bantu.

11Lino mwami Solomoni wakaleta mukaintu wakwe mwanaa Falo kuzwa kumunzi wa
Devedi, kumubikka muŋanda yabwami njaakamuyakila wakati, «Mukaintu wangu,
teelede kukkala muŋanda yabwami ya Devedi mwami wa Baisilayeli, nkaambo
kufumbwa oomo mwakanjizidwe bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza
mulasalala.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Solomoni wakapaizya ku Mwami Leza acipaililo eeco ncaakayakila Mwami Leza mukkoce.

13Wakapaizya kweendelana abwaamba mulawo wa Mozesi kujatikizya zyamazuba aamapobwe, mbuli Masabata, mwezi mupya, azyamapobwe otatwe acitika mumwaka, aali ndipobwe lyacinkwa citakwe mimena, pobwe lyabutebuzi, apobwe lyazivuka.

14Kweendelana abwakamulailila Devedi wisi, wakasala malizi aabapaizi kumilimo yabo, a Balevi bakagwasilizya bapaizi munyimbo zyabuzuba abuzuba. Amane wakasala malizi aabalindizi bamilyango nkaambo mbombubo oobo Devedi muntu wa Leza mbwaakalaililide.

15Malailile mwami ngaakapede bapaizi a Balevi aajatikizya maanda aaziyobwedo azimwi akatobelwa bweelede.

16Lino mulimo woonse wamwami Solomoni wakacitwa, kuzwida buzuba mbubakabikka ntalisyo yaŋanda ya Mwami Leza kusikila biimana. Mbombubo oobo ŋanda ya Leza mbuyakayakwa.

17Naakamana Solomoni wakainka ku Eziyongeba aku Elati, minzi yalwizi lwaku Edomu.

18Kali kooko mwami Hilamu wakatumina Solomoni mato aakali kweenzegwa abalupati-pati bakwe bakacibwene, bakazi zyamumaanzi. Bakeenda abantu ba Solomoni kuyoosika ku Ofii, ooko bakaakuleta matalenta aangolida aasika kumyaanda yone amakumi osanwe ngubakazoopa mwami Solomoni.

2 Makani 9

Kuswaya kwamwami mukaintu waku Syeba

(1 Bami 10.1-13)

1Lino mwami mukaintu waku Syeba naakamvwa mpuwo ya Solomoni wakainka ku Jelusalemu kuti akamusunke amibuzyo miyumu. Wakainka kasindikilwa ababelesi banji, bakali kweenda ankamela zyakayumwide tununkilizyo, amabwe mayandisi alimwi angolida zinji. Nibakaswaangana a Solomoni, mwami mukaintu ooyo wakabuzya Solomoni mibuzyo yoonse yakali kumoyo.

2Solomoni wakaingula mibuzyo eeyo yoonse, kunyina wakamuyumina pe.

3Mwami mukaintu waku Syeba wakalamwa kuti Solomoni mmusongo, alimwi naakabona ŋanda yakwe njaakayaka,

4zyakulya zyakwe, azyabalupati-pati bakwe, basyaaŋandu mumajansi aabo, basikupa zyakunywa, azipaizyo zyakutenta ambwaakayaka ŋanda ya Mwami Leza wakakankamana.

5Nkabela wakati kumwami Solomoni, «Zintu nzindakamvwa nkecili mucisi cangu zyanduwe abusongo bwako nzyakasimpe!

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Pele tiindakasyoma kusikila nindalibonena ndemwini. Ndakamvwide kuce buyo kwaamba zyabusongo bwako butaambiki, zyainda mbundakamvwide.

7Ncobeni balaacoolwe bantu ababelesi bako aabo bakkala kumbele lyako lyoonse akumvwa zyabusongo bwako.

8Alumbwe Mwami Leza wako! Walo wabotelwa kuti ube mwami ulele muzina lyakwe. Wakubikka mubwami akaambo kakuti ulayanda Baisilayeli akubakwabilila lyoonse. Wakakubikka mubwami kuti ulele Baisilayeli bweelede mubululami.»

9Mpoonya mwami mukaintu waku Syeba wakapa Solomoni ngolida iilema matalenta aali mwaanda amakumi obilo. Wakamupa tununkilizyo tunji amabwe mayandisi. Solomoni taakwe naakatambula limbi tununkilizyo tunji tuli mbuli twakamupa mwami mukaintu waku Syeba.

10Bantu ba Hilamu aba Solomoni bakaleta ngolida kuzwa ku Ofii. Bakaleta azisamu zyaalumagi amabwe meebesi.

11Solomoni wakabelesya zisamu eezi mukuyasya malyatilo aaŋanda ya Mwami Leza ayakwe, akubeza tuntimbwa atulumbu twabaimbi. Taakwe limbi nikwakabwenwe zisamu zili boobu mu Juda.

12Awalo Solomoni wakapa mwami mukaintu waku Syeba zyoonse nzyaakakumbila wakamupa zinji kwiinda zeezyo zyakamuletelede mwami ooyo. Mpoonya mukaintu ooyo ababelesi bakwe bakabweeda ku Syeba.

Zyabuvubi bwa Solomoni
(1 Bami 10.14-25)

13Mwaka amwaka mwami Solomoni wakali kutambula ngolida iilema matalenta aali myaanda iili cisambomwe amakumi aali cisambomwe acisambomwe,

14kutabalilizya amitelo yakali kuleta basimakwebo abamami ba Baalabu abeendelezi banyika, bakaleta ngolida amukuba kuli Solomoni.

15Mwami Solomoni wakapanga ntobo mpati zili myaanda yobilo, nkabela imwi aimwi yakali yangolida iiwondedwe. Ntobo yomwe-yomwe yakafulwa angolida iilema mabeka aali myaanda iili cisambomwe.

16Alimwi wakapanga azimbi ntobo nsyoonto zili myaanda yotatwe, imwi aimwi yakali kulema mabeka aangolida aali otatwe. Zyoonse eezi wakazibikka kuŋanda yakwe yakali kugundu lya Lebanoni.

17Alimwi wakapanga acuuno cabwami cipati cameja aabazovu ncaakasyingulula angolida iini-ini.

18Kwakali malyatilo aali cisambomwe kuyoosika aakkalilwa eeni, cakalijisi acilyatilo cangolida. Ciyaamino cakalivungumene, kumabazu aaco kwakali cikozyanyo casyuumbwa omwe-omwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mumabazu aamalyatilo kwakali basyuumbwa bobilo-bobilo, antoomwe bakali kkumi ababili. Taakwe umwi mwami wakajisi cuuno cili mbuli ceeci pe.

20Nkomeki zyoonse zya Solomoni zyakali zyangolida, azibelesyo zyamuŋanda yakugundu lya Lebanoni zyakali zyangolida iini-ini. Taakwe nsiliva yakali kubelesegwa mumazuba aa Solomoni, nkaambo nsiliva tiiyakali kulemekwa.

21Mwami wakalijisi bantu beenzya mato aamakwebo bakali kulangwa abantu ba Hilamu. Lyoonse kwainda myaka yotatwe akali kunga aletelela ngolida, nsiliva, meja aabazovu, bapombo abasokwe.

22Mwami Solomoni wakali muvubi alimwi musongo kwiinda bami boonse baanyika.

23Nkabela bantu bamanyika oonse bakali kuunka kulinguwe kuyoomvwa zyabusongo Leza mbwaakamupede.

24Mwaka amwaka bakali kuzoomubona bakali kuletelezya azipego zyansiliva, ngolida, majansi, zilwanyo, tununkilizyo, mabbiza amamyuulu.

25Lino Solomoni wakajisi twaanda twamabbiza ankalaki, amabbiza aali zyuulu zili kkumi azibili aakali muminzi mwakali kuyobwedwa nkalaki, zimwi zyakali aanguwe mu Jelusalemu.

26Solomoni wakalikweendelezya bamami kuzwida kumulonga wa Yufuletisi kuyoosika kunyika ya Bafilisiti mane do kumunyinza waku Ijipiti.

27Mumazuba aayo nsiliva cakali cintu buyo mu Jelusalemu yakali mbuli mabwe kuvula. Ayalo milombe yakali minji mbuli mikuyu kunselelo lyazilundu.

28Mabbiza aakwe wakali kwaajana ku Ijipiti akumasi amwi.

Lufu lwa Solomoni
(1 Bami 11.41-43)

29Lino zyoonse eezyo nzyaakacita Solomoni kuzwa naakatalika kulela kusikila kumamanino zililembedwe mumabbuku aa Natani musinsimi, mubusinsimi bwa Ahija waku Syilo amuzilengaano zya Ido wakasinsima zya Jelobowamu mwanaa Nebati.

30Wakali mwami mu Jelusalemu kalela Baisilayeli boonse kwamyaka iili makumi one.

31Wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi wisi, eelyo mwanaakwe Lehobowamu nguwakalela mubusena bwakwe.

2 Makani 10

Misyobo yakunyika mbuyakazanga
(1 Bami 12.1-20)

1Lehobowamu wakainka ku Syekemu ooko Baisilayeli nkubakabungene kuti bamunjizye bwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Lino Jelobowamu mwanaa Nebati naakamvwa boobo, ciindi eeci wakacili mu Ijipiti
nkwaakatijilide kuzwa kumwami Solomoni, wakaboola kuzwa ku Ijipiti.

3Baisilayeli mbibakamutumina kuti aboole, nkabela boonse bakainka kumwami
Lehobowamu akuyooti kulinguwe,

4«Solomoni uso wakali kutulela calunya alimwi wakali kutuminya kapati, yebo
tulemunune notutibe bantu bako.»

5Lehobowamu wakabaingula kuti, «Mukaboole kwainda mazuba otatwe.» Aboobo
bantu bakainka.

6Mpoonya Lehobowamu wakabuzya-buzya bamanene aabo bakali kulailila Solomoni
wisi, wakababuzya kuti, «Ino inga mwandilailila kuti nzoobaambile nzi bantu aaba?»

7Balo bakamwiingula kuti, «Kuti naa ubaambile kabotu bantu aaba cakubabotelezya,
ndendilyo nibayookubelekela kabotu akukuswiilila lyoonse.»

8Pele Lehobowamu taakwe naakaswiilila malailile aabo pe, amane wakaya kuli
bamusela wakwe, mbaakakomena limwi, waakubabuzya kuti,

9«Ino nywebo inga mwandilailila kuti nkati nzi kubantu aaba bandikumbila kuti
ndibaubauzizye mikuli yabo?»

10Eelyo balo bakati, «Mboobu mbotikabaambile, ‹Mebo kantengeza kangu nkapati
kwiinda cibuno cataata!›

11Nkokuti naa mikuli yataata yakali kumulemena, yangu iyoomuminya. Taata wakali
kumuumya miluso, pele mebo noomukwabbauzya zimboko.»

12Lino nikwakainda mazuba otatwe, Jelobowamu a Baisilayeli bakapilukila kumwami
Lehobowamu mbubonya mbuli mbwaakabambilide.

13Pele walo wakazoobaingula cabukali. Taakwe naakatobela malailile aakamupa
bamanene pe.

14Wakabaambila zyakamulailila bamusela wakwe zyakuti, «Kuti naa mukuli wataata
wakamulemena, wangu uyoomuminya. Taata wakali kumuumya miluso, pele mebo
ndiyoomukwabbauzya zimboko!»

15Kukaka ooku nkwaakacita kwakalibambidwe a Leza, mukuzuzikizya nzyakaambide
kuli Jelobowamu kwiindila muli Ahija musinsimi Musyiloni.

16Bantu nibakabona kuti mwami tabaswiilili, bakapozomoka bati, «Tujisi lubazi nzi
muli Devedi? Tujisi caabilo nzi mumwanaa Jese? Amubweede kumaanda aanu no
Baisilayeli. Ayebo ociinga ca Devedi libonene!» Mbombuboobu Baisilayeli
mbubakazanga.

17Pele kwaamba zya Baisilayeli bakali kukkala kuminzi yaku Juda. Lehobowamu
wakabalela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Mpawo mwami Lehobowamu wakatuma Adonilamu ooyo wakali kubelesya basicibbalo, pele Baisilayeli bakamuuma mabwe wafwa. Eeci nicakacitika, Lehobowamu wakafwambaana kunjila munkalaki yakwe akutijila ku Jelusalemu.

19Mbombuboobu Baisilayeli mbubakazangila ciinga ca Devedi kusikila sunu.

2 Makani 11

Businsimi bwa Syemaiya
(1 Bami 12.21-24)

1Lehobowamu naakasika mu Jelusalemu, wakaita bantu bali zyuulu zili mwaanda amakumi aali lusele akusala baalumi kuzwa kumisyobo ya Juda a Benjamini, kuti bainke akuyoolwana Baisilayeli kuti baboozye bwami bwa Lehobowamu mwanaa Solomoni.

2Pele Mwami Leza wakaambila Syemaiya musinsimi

3kuti ainke kuyooambila Lehobowamu mwanaa Solomoni mwami wa Juda abamisyobo yoonse ya Juda a Benjamini kuti,

4«Mwami Leza waamba kuti, mutalwani banabokwanu Baisilayeli pe. Amupilukile kumaanda aanu nyoonse, nkaambo ndime ndacicita eeci!» Nkaako bakaswiilila malailile aa Mwami Leza, bakaleka kuyoolwana Jelobowamu.

Lehobowamu mbwaakakwabilila minzi
(1 Bami 14.21-31)

5Lehobowamu wakakkede mu Jelusalemu akukwabilila minzi yamu Juda a Benjamini eeyi,

6Betelehemu, Etamu, Tekowa,

7Betizuu, Soko, Adulamu,

8Gati, Malesya, Zifu,

9Adolaimu, Lakisyi, Azeka,

10Zola, Aijaloni awa Hebuloni.

11Wakayaka nkwakwa ziyumu akubikka balailili bankondo mulinzizyo, aaba bakali kubatumina azyakulya, mafuta aaoliva awaini.

12Basilumamba babo wakali kubatumina ntobo amasumo muminzi yoonse eeyi kutegwa babe basinguzu. Mbombubo mbwaakakonzya kweendelezya bantu ba Juda a Babenjamini.

Bapaizi a Balevi mbubakainka kucisi ca Juda

13Lino bapaizi a Balevi boonse bakali kunyika bakaza kulubazu lwakwe.

14Balevi balo bakasiya macelelo ambono, bakaza mu Juda ku Jelusalemu nkaambo Jelobowamu abana bakwe bakabakaka kuti tabali bapaizi ba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Mubusena bwabo wakasala bapaizi bamalende, bampongo amoombe baleza mbaakalipangilide.

16Aabo bakali kuyanda kukomba Mwami Leza wa Isilayeli amoyo woonse, bakatobela Balevi ku Jelusalemu kuyoopaizya ku Mwami Leza wabasikale babo.

17Bakazooyumya-yumya bulelo bwa Juda akugwasya Lehobowamu mwanaa Solomoni kwamyaka yotatwe, bakakkede mbuli mbubakakkede mubulelo bwa Mwami Devedi a Solomoni.

Zyamukwasyi wa Lehobowamu

18Lehobowamu wakakwata Mahalati, mwanaa Jelimoti, mwanaa Devedi. Banyina Jelimoti mbaa Abihaili mwanaa Eliyabu mwanaa Jese.

19Mbaaba bana balombe mbaakamuzyalila, mbaa Jewusyi Syemaliya a Zahamu.

20Amane Lehobowamu wakakwata Maaka mwanaa wa Abisalomu, wakamuzyalila Abija, Atayi, Ziza a Syelomiti.

21Lehobowamu wakali kuyandisya Maaka mwanaa Abisalomu kwiinda bakaintu abamwanakasuwa bakwe bamwi. Antoomwe mukwasyi wakwe wakali abakaintu bali kkumi alusele, abamwanakasuwa bali makumi aali cisambomwe, bana balombe bakali makumi obilo alusele. Basimbi bakali makumi aali cisambomwe.

22Lehobowamu wakasala Abija mwanaa Maaka kuti akabe ngomwami mubusena bwakwe.

23Lehobowamu wakaapaula mumilimo camaanu mutupaanzi twazisi zyoonse zya Juda a Benjamini, akuminzi yoonse yakakwabilidwe. Wakabapa bana bakwe mbono akubakwatila bakaintu banji-banji.

2 Makani 12

Nkondo mu Juda yakacitwa a Baijipiti

(1 Bami 14.25-28)

1Ciindi Lehobowamu naakakkazikika akubaanguzu mbuli mwami walo abantu bakwe boonse bakasiya mulawo wa Mwami Leza.

2Akaambo kakuti tiibakasyomeka ku Mwami Leza, Syisyaki mwami waku Ijipiti wakalwana munzi wa Jelusalemu mumwaka wasanu wakulela kwa Lehobowamu.

3Wakajisi nkalaki zili cuulu amyaanda yobilo abasimabbiza bali zyuulu zili makumi aali cisambomwe kubikkilizya abasilumamba batabaliki baku Libya, Suki a Kusyi aabo mbaakaletelezya kuzwa ku Ijipiti.

4Wakatola minzi yakakwabilidwe yamu Juda mane wazoosika aku Jelusalemu.

5Lino aawo Syemaiya musinsimi wakaboola kuli Lehobowamu abasololi ba Bajuda bakabungene mu Jelusalemu kabayoowede Syisyaki wazooti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ‹Mwandisiya nkaako ambebo ndamusiila Syisyaki.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mwami abasololi bakalisyimuna bati, «Mwami Leza ulululeme.»

7Mwami Leza naakabona kulisyimuna kwabo, wakati kuli Syemaiya, «Mukuti beempa nsikoobanyonyweda limwi bayoofutuka. Alimwi nsikooleka Syisyaki kuti azunde Jelusalemu.

8Nikuba boobo unoobeendelezya kuti babone kuti ncili cibotu kwiinda, mukubelekela ndime naa mwami wacisi cimbi.»

9Ciindi Syisyaki mwami waku Ijipiti naakalwana Jelusalemu wakatola zyakali muziyobwedo zyaŋanda ya Mwami Leza azyaŋanda yabwami. Wakatola zyoonse, kubikkilizya antobo zyangolida Solomoni nzyaakapangide.

10Mubusena bwazyo mwami Lehobowamu wakapanga ntobo zyamukuba nzyaakapa kubalailili baamulyango bakuŋanda yabwami.

11Ciindi mwami naakali kuya kuŋanda ya Mwami Leza, balindizi bakali kuunka anguwe kabajisi antobo eezyo, kuzwa kooko bakali kuzibikka mukaanda kabalindizi.

12Nkaambo kakuti Lehobowamu wakalibombya Mwami Leza wakaleka kumunyemena taakamunyonyweeda limwi, nkaako zintu zyakacili kabotu.

13Mwami Lehobowamu wakakkalikila ncobeni mu Jelusalemu kalela. Wakajisi myaka iili makumi one aumwi naakaba mwami. Wakalela kwamyaka iili kkumi aciloba mu Jelusalemu, munzi Mwami Leza ngwaakasala kuzwa kumisyobo yoonse ya Isilayeli, kuti kakombelwa mumo. Banyina bakali ba Naama baku Amoni.

14Wakabisya nkaambo taakakomba Mwami Leza amoyo woonse.

15Lino eezyo zyoonse Lehobowamu nzyaakacita kuzwa naakatalika kulela kusikila kumamanino zililembedwe mumabbuku aa Syemaiya musinsimi amuli Ido musinsimi naamba zyamazyalani. Kwakali mazwanga lyoonse akati ka Lehobowamu a Jelobowamu.

16Wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi, eelyo Abija mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

2 Makani 13

Nkondo ya Abija a Jelobowamu

(1 Bami 15.1-8)

1Mumwaka wakkumi alusele wakulela kwa Jelobowamu mwami wa Baisilayeli, Abija wakaba ngomwami wacisi ca Juda,

2wakalela kwamyaka yotatwe mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Maaka mwanaa wa Uliyeli waku Gibeya. Kwakali mazwanga lyoonse akati ka Abija a Jelobowamu.

3Abija wakainka kuyoolwana abasilumamba bakonzya bali zyuulu zili myaanda yone pele Jelobowamu wakandandamika basilumamba bakwe bakonzya bali zyuulu zili myaanda iili lusele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Basilumamba aaba bakaswaangana munyika yatulundu-lundu ya Efulemu. Aawo
Abija wakatanta acilundu ca Zemalaimu akuti, «Jelobowamu a Baisilayeli
amundiswiilile,»

5«Sena nywebo tamuzi kuti Mwami Leza wa Isilayeli wakapa bwami bwa Isilayeli
kuli Devedi, abalunyungu lwakwe kukabe kutamani mucizuminano citakonzyi
kutyolwa?

6Pele Jelobowamu mwanaa Nebati wabalupati-pati ba Solomoni mwanaa Devedi
wakamuzangila.

7Zimwi nziinga zyabasicinguni zigwebenga zyakamugwasya kuzangila Lehobowamu
mwanaa Solomoni naakacili mwana katazi cakucita alimwi katajisi nguzu
zyakubalwana.

8Ono mwayanda kuzangila bulelo bwa Mwami Leza bujisi balunyungu lwa Devedi.
Iiyi mulijisi mpi mpati abaleza baboombe bangolida aabo Jelobowamu
mbaakamupangila.

9Tee mwakatanda bapaizi ba Mwami Leza, bana ba Aloni a Balevi, mwakasala
bapaizi banu nobeni mbubonya mbuli bucita bamasi? Kufumbwa waleta mupoho
abagutu bali ciloba mulamucita kuti abe mupaizi wabatali baleza.

10«Lino kwaamba ndiswe Mwami Leza ngo Leza wesu, taakwe nitwakamusiya pe.
Bapaizi babelekela Mwami Leza mbana ba Aloni bagwasigwa a Balevi.

11Lyoonse cifumo-fumo akumangolezya balapaizya akuumpa tununkilizyo ku Mwami
Leza. Balabikka cinkwa cakutuula atebule lisalala akudomeka malambe aali
azikkazikilo zyangolida, mangolezya oonse. Tutobela malailile aa Mwami Leza wesu,
pele nywebo mwamukaka.

12Nkaako Leza ulaandiswe, nguutusolweda. Bapaizi bakwe mbabatisibe myeembo
akuyobeka kwankondo. Akaka no Baisilayeli mutalwani Mwami Leza wabasikale
banu, nkaambo tamutizwidilile.»

13Ciindi eeco Jelobowamu wakatumide basilumamba kuti bakabazide kusule
basinkondo baku Juda. Bamwi babacingilile kumbele.

14Basilumamba baku Juda nibakalanga bakajana kuti balwanwa kumbele akusule.
Aawo bakalilila Mwami Leza. Bapaizi bakasiba myeembo.

15Bantu ba Juda bakalwana, kabasolwedwa a Abija, aawo Mwami Leza wakazunda
Jelobowamu a Baisilayeli boonse.

16Baisilayeli bakatija mukuti Mwami Leza wakabaaba kubantu ba Juda.

17Abija abasilumamba bakali zyuulu zili myaanda yosanwe wakajaya bali zyuulu zili
myaanda iili makumi osanwe akati ka Baisilayeli bakali kukonzya kulwana.

18Bantu ba Juda bakazunda ciindi eeci nkaambo bakasyomede Mwami Leza
wabasikale babo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Lino aawo Abija wakatandaanya Jelobowamu akuyoomunyanga minzi ya Beteli,
Jesyana, awa Efuloni, kubikkilizya atunzi twakiizingulukide.

20Kuzwa waawo Jelobowamu taakwe naakaba aalimbi nguzu mukulela kwa Abija.
Alimwi Mwami Leza wakamuuma akumujaya.

21Pele Abija nguzu zyakwe zyakali kuya buvula. Wakakwata bakaintu bali kkumi
abane. Wakazyala bana balombe bali makumi obilo ababili abasimbi bali kkumi
acisambomwe.

22Lino eezyo zyoonse Abija nzyaakacita akulela kwakwe, anzyaakaamba
zililembedwe mubbuku lya Ido musinsimi.

2 Makani 14

Mwami Asa mbwaakazunda Bakusyi

1Lino Abija wakafwa akuzikkwa mumunzi wa Devedi, eelyo Asa Mwanaakwe
nguwakalela mubusena bwakwe. Mukulela kwa Asa kwakanyina nkondo kwamyaka
iili kkumi.

2Asa wakacita zibotu alimwi ziluleme ku Mwami Leza wakwe.

3Wakamwaya zipaililo zyabukombi bwakunze, masena aakukombela mabwe
aamalende, amituni yaleza mukaintu Asyela.

4Wakaambila bantu baku Juda kucita ziyanda Mwami Leza wabasikale babo mbuli
kutobela milawo amalailile aakwe.

5Wakamwaya malende azipaililo zyawo zyakuumpila tununkilizyo muminzi yoonse
yacisi ca Juda. Mukulela kwakwe kwakali luumuno mucisi.

6Nkaambo kakuti kwakali luumuno, wakakonzya kuyaka minzi iikwabilidwe.
Kwakanyina wakacita nkondo anguwe ciindi eeco, nkaambo Mwami Leza
nguwakamupede luumuno.

7Wakaambila bantu ba Juda kuti, «Atuyakulule minzi eeyi akwiizingulusya bwaanda
mumbali, tuyakilizye amaanda malamfu, milyango azipingizyo. Tamubwene nyika
njiyesu nkaambo tucita ziyanda Mwami Leza wesu, nkaako watukwabilila kuzwa kuli
basinkondoma kuzwa kumabazu oonse.» Aboobo bakayaka akuzwidilila.

8Impi ya Asa yakajisi baalumi bali zyuulu zili myaanda yotatwe kuzwa kumusyobo
wa Juda aaba bakajisi ntobo mpati amasumo. Kuzwa ku Babenjamini kwakali
baalumi bali zyuulu zili myaanda yobilo amakumi aali lusele bakajisi ntobo zyeelede
amata. Boonse aaba bakali basinkondo basicamba, bakaiisidwe kabotu.

9Lino Zela Mukusyi wakaza kuzoobalwana ampi yakwe mpati alimwi ankalaki zili
myaanda yotatwe wakazoosika ku Malesya.

10Asa wakainka kuyoomulwana, wakandandamika basilumamba bakwe kukkuti lya
Zefata lyakabambene a Malesya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Asa wakakomba ku Mwami Leza wakwe wati, «O Mwami Leza, taakwe uumbi uuli mbuli nduwe uukonzya kugwasya bateteete kuzwa kuli basinguzu. Tugwasye O Mwami Leza wesu, nkaambo nduwe ngotusyoma, muzina lyako twaboola kuzoolwana mpi eeyi mpati. O Mwami Leza nduwe Leza wesu, taakwe uukonzya kukuzunda.»

12Lino Mwami Leza wakazunda Bakusyi kuzundila Asa abantu ba Juda. Nkabela Bakusyi bakatija.

13Aboobo Asa ampi yakwe bakabatandaanya mane do ku Gela. Bunji bwa Bakusyi bakajaigwa cakuti tiibakakonzya kwiima akulwana alimwi. Mwami Leza wakabazunda ampi yakwe. Bantu ba Juda bakasaala zintu zinji-zinji.

14Bakakonzya kumwaya minzi yakazingulukide Gela, nkaambo bantu bamoomo bakayoowede Mwami Leza. Bakasaala minzi yoonse akutola zintu zinji-zinji zyakali mumo.

15Bakavumpa ntanga zyabeembezi batola mbelele, mpongo ankamela zinji kuzwa waawo bakapilukila ku Jelusalemu.

2 Makani 15

1Lino muuya wa Leza wakasikila Azaliya, mwana wa Obedi.

2Mpawo wakanyamuka kuyooswaanganya Asa. Wakati, «Ndiswiilila, yebo Asa, kubikkilizya a Bajuda alimwi a Babenjamini. Mwami Leza unooli aanduwe kwaciindi coonse nconooli aanguwe, olikumulangaula unoomujana, pele kuti wamukaka awalo ulakukaka.»

3Kwaciindi cilamfu Baisilayeli tiibakajisi Leza wini-wini, mupaizi wakubaiisya, alimwi amulawo.

4Pele nibakanjila mumapenzi, bakapilukila ku Mwami Leza wa Isilayeli, bamulangaula akumujana.

5Kwamazuba aayo kwakanyina wakali kukonzya kweenda cakuliiba, nkaambo kwakali mapenzi amanyongwe mumanyika.

6Musyobo umwi wakali kumwaya musyobo uumwi, munzi umwi wakali kumwaya uumwi. Leza nguwakali kubaletela mapenzi amapyopyongano aaya.

7Lino kwaamba nduwe, koyuma utalilekeleli milimo yako iyoolumbulwa.

8Ciindi Asa naakamvwa businsimi bwa Azaliya mwana wa Obedi wakaba aacamba. Wakagwisya mituni iisesemya kuzwa muzisi zyoonse zya Juda a Benjamini kubikkilizya aminzi njaakazunda munyika yatulundu-lundu ya Efulemu. Wakayakulula cipaililo ca Mwami Leza eeco cakali mubbuwa lya ŋanda ya Leza.

9Bantu banji-banji kuzwida ku Efulemu, Manase a Simiyoni bakaba kulubazu lwa Manase. Bakakkala mubwami bwakwe nkaambo bakabona kuti Mwami Leza wakalaanguwe. Asa wakabunganya Bajuda a Babenjamini boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Bakazoobungana ku Jelusalemu mumwezi watatu mumwaka wakkumi aisanu wakulela kwakwe.

11Ciindi eeco bakapaizya ku Mwami Leza butanga bwaŋombe zili myaanda iili ciloba, ambelele ampongo zili zyuulu zili ciloba kuzwida kuli zeezyo nzibakasaala.

12Bakapanga cizuminano cakuti banookomba Mwami Leza wabasikale babo amoyo amuuya wabo woonse.

13Boonse batakooyookomba Mwami Leza wa Isilayeli baleelede kuyoojaigwa nobakomena, nibaba basyoonto, baalumi nibaba bakaintu.

14Cakupozomoka bakakonkezya muzina lya Mwami Leza kuti bayoobamba cizuminano eeci. Kuzwa waawo bakayobeka akusiba myeembo ampeta.

15Bajuda boonse bakatangala nkaambo bakakonkezya, kulumbila amoyo woonse. Bakalangaula Mwami Leza cabunkutwe akumujana. Nkaako Mwami Leza wakabapa luumuno kumabazu oonse.

Zyamwami Asa wa Juda
(1 Bami 15.9-24)

16Mwami Asa wakatanda banyinakulu ba Maaka acuuno camwami mukaintu, nkaambo bakapangide musumpuululu uusesemya waleza mukaintu Asyela. Asa wakuugonka wuukosoola, waakuuumpa mukkuti lya Kidiloni.

17Nikuba kuti taakamwaya malende aamu Isilayeli, moyo wa Asa wakali ku Mwami Leza mubuumi bwakwe boonse.

18Wakaleta muŋanda ya Leza, nsiliva, ngolida azibelesyo eezyo awisi nzibakapede ku Mwami Leza.

19Kwakanyina nkondo aimbi kusikila mumwaka wamakumi otatwe aasanu wakulela kwa Asa.

2 Makani 16

Manyongwe a Isilayeli
(1 Bami 15.17-22)

1Mumwaka wamakumi otatwe acisambomwe wakulela kwa Asa, mwami wacisi ca Juda, mwami Baasya wakainka kuyoolwana cisi ca Juda, wakayakilizya munzi wa Lama kuti kubule uunjila nikuba kuzwa mucisi ca Juda.

2Pele mwami Asa naakabona boobo wakabweza nsiliva angolida eezyo zyakasyeede muŋanda ya Mwami Leza ayakwe mwini, wakazipa balupati-pati bakwe kuti bazitole kumwami Benihadadi waku Alamu wakali kulela mu Damasikasi. Wakati,

3«Atupangane bulongwe mbuli bwakacitide bamatata. Nsiliva angolida eezi ncipego cako. Ino mbuti kuti bulongwe bwanu a Baasya bwamana, kutegwa, agwisye basilumamba bakwe mucisi cangu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Lino mwami Benihadadi wakuuzumina muzeezo wa Asa ooyu. Mpawo wakatuma
bapati babasilumamba bakwe antoomwe abasilumamba babo kuyoolwana minzi ya
Isilayeli. Bakaakuzunda minzi ya Ijoni, Dani, Ahelamaimu, kujatikizya aminzi yoonse
yacisi ca Nafutali yakali ziyobwedo.

5Mwami Baasya naakamvwa cakacitika, wakaleka kuyakilila Lama, wausiya.

6Mpawo mwami Asa wakayobolola baalumi boonse baku Juda kuti bazoogwasye
kubweza mabwe amapulanga kuzwa ku Lama aayo Baasya ngaakali kubelesya. Asa
wakabelesya zintu eezi mukukwabilizya minzi ya Geba a Mizipa.

Zya Hamani musinsimi

7Ciindi eeco Hamani musinsimi wakaboola kuli Asa mwami wa Juda akuzooti
kulinguwe, «Akaambo kakuti wasyomede mwami waku Alamu kutaamba Mwami
Leza wako, basilumamba ba Baalamu tokabazundi.

8Tee Bakusyi a Balibya bakajisi nkalaki abasimabbiza banji nimpi njumu? Nikuba
boobo nookasyoma Mwami Leza, Mwami Leza wakabaaba kulindinywe.

9«Mwami Leza nguulangilila nyika yoonse, kuti ayumye-yumye baabo bamusyoma
amoyo woonse. Eeci ncookacita ncabufuba-fuba aboobo kuzwa lino unooli munkondo
lyoonse.»

10Asa naakamvwa boobo wakanyema kapati wakaanzya musinsimi ooyo. Kutalikila
ciindi eeco Asa wakatalika kucitila bamwi bantu lunya.

Mamanino aa bulelo bwa Asa
(1 Bami 15.23-24)

11Lino zyoonse eezyo Asa nzyaakacita kuzwa naakatalika kulela kusikila
kumamanino, zililembedwe mubbuku lyabami ba Juda a Isilayeli.

12Mumwaka wamakumi otatwe afuka wakalela kwakwe, Asa wakaciswa myeendo.
Nikuba kuti bulwazi oobu bwakali bupati, Asa taakwe naakalomba lugwasyo kuzwa
ku Mwami Leza, wakali kuya buyo kubasilisi.

13Nikwakainda myaka yobilo wakafwa.

14Wakazikkwa mucuumbwe cakwe ncaakakolwede mwini mumunzi wa Devedi.
Bakabelesya tununkilizyo amafuta kubamba mubili wakwe kuti buuzikke kabotu.
Bakakunka bbibi lyamulilo kudilwe lyakwe.

2 Makani 17

Jehosyafati mbwaakaba mwami

1Lino Jehosyafati nguwakalela mubusena bwa Asa wisi. Wakaliyumya kukulwana
Baisilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Nceeci ncaakacita, wakabikka basilumamba muminzi ya Juda yoonse yakakwabilidwe, akubikka bamwi mumabazu amwi aacisi ca Juda aminzi yaku Efulemu eeyo Asa wisi njaakatola.

3Mwami Leza wakali aa Jehosyafati nkaambo kakuti mumyaka yakwe yakusaanguna wakatobela nzila zyasikale wakwe Devedi. Taakakomba Baali.

4Pele wakakomba Leza wasikale wakwe akutobela milawo yakwe mubusena cazeezyo zyakali kucita Baisilayeli.

5Mwami Leza wakakkazikizya bwami bwa Jehosyafati cakuti bantu ba Juda boonse bakali kumuletela zipego, aboobo wakavuba akulemekwa.

6Wakalilipede kunzila zya Mwami Leza, kunze aakooko, wakamwaya malende amisumpuululu yaleza mukaintu Asyela kuzwa mucisi ca Juda.

7Mumwaka watatu wakulela kwakwe wakatuma balupati-pati bakwe aaba: Benihaili, Obadiya, Zekaliya, Netaneli a Mikaiya kuyooiisya muminzi ya Juda.

8Balevi bamwi bakainka ambabo mbaa: Syemaiya, Netaniya, Zebadiya, Asaheli, Syemilamoti, Jehonatani, Adonija, Tobiya, a Tobadonija antoomwe abapaizi ba Elisyama a Jeholamu.

9Bakaiisya bantu bamucisi ca Juda muminzi yabo bbuku lyamulawo wa Mwami Leza.

Kulemekwa kwa Jehosyafati

10Lino Mwami Leza wakacita kuti zisi amanyika oonse aakazingulukide Bajuda ayoowe kulwana amwami Jehosyafati.

11Bamwi Bafilisiti bakalikuletela Jehosyafati zipego ansiliva mbuli mutelo. Baalabu bakaleta zipego eezi: mbelele zili zyuulu zili ciloba amyaanda iili ciloba mpongo zili zyuulu zili ciloba amyaanda iili ciloba.

12Aboobo Jehosyafati wakali kuya buyuma. Wakayaka zikwabilizyo aminzi yaziyobwedo mu Juda.

13Muziyobwedo wakayobola zintu zinji. Alimwi wakabikka basilumamba bacibwene mu Jelusalemu.

14Mbubakalembwa kweendelana amikwasyi yabo mboobu, Adina nguwakali mulailili wabasilumamba baciinga ca Juda. Wakali kulanga basilumamba bali zyuulu zili myaanda yotatwe.

15Munsi aanguwe kwakali Jehohanani wakali aabasilumamba bali zyuulu zili myaanda yobilo amakumi aali lusele.

16Munsi aayooyu kwakali Amasiya mwanaa Zikili wakali kulanga basilumamba bali zyuulu zili myaanda yobilo. Amasiya ngonguwe wakalyaabide kubelekela Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Eliyada nguwakali mulailili wabasilumamba baciinga ca Benjamini, wakali silumamba uucibwene. Wakali kulanga basilumamba bali zyuulu zili myaanda yobilo bakali kubelesya ntobo amata.

18Munsi aayooyu kwakali Jehozabadi wakali kulanga basilumamba bali zyuulu zili mwaanda amakumi aali lusele, bakalizulizizye muzilwanyo.

19Aaba baalumi mbabakali kubelekela mwami mu Jelusalemu. Kunze aabaaba kwakali baabo bakabikkidwe muminzi iikwabililidwe mucisi ca Juda.

2 Makani 18

1Lino Jehosyafati wakalivubide akulemekwa kapati. Wakaswaangana Ahabu mulukwato.

2Nikwakainda myaka iili mboibede Jehosyafati wakainka kuyooswaya Ahabu ku Samaliya. Ahabu wakajaila Jehosyafati abantu bakwe bakamusindikide mbelele aŋombe zinji. Aboobo wakoongelezya Jehosyafati kuti bakalwane munzi wa Lamotigiliyadi.

3Ahabu mwami wacisi ca Isilayeli wakabuzya Jehosyafati mwami wacisi ca Juda kuti, «Sena inga wakonzya kuunka andiswe kuyoolwana Lamotigiliyadi?» Jehosyafati wakaingula kuti, «Mebo ndili mbuli nduwe, bantu bangu bali mbuli bantu bako, tulilibambilide kuunka kunkondo andinywe.»

4Pele Jehosyafati wakaambila mwami wacisi ca Isilayeli kuti, «Kusaanguna uleelede kubuzya Mwami Leza kumakani aaya.»

5Aboobo Ahabu mwami wacisi ca Isilayeli wakaita basinsimi bakatisike kumyaanda yone, wakababuzya kuti, «Sena nduunke kuyoolwana Lamotigiliyadi naa pe?» Basinsimi aabo bakati, «Koya buyo ukuulwane nkaambo Mwami Leza uyoowaaba kulinduwe.»

6Pele Jehosyafati wakabuzya kuti, «Sena taakwe uumbi musinsimi wa Mwami Leza ngotunga twabuzya?»

7Ahabu mwami wacisi ca Isilayeli wakaingula kuti, «Mpali aumbi ngotukonzya kubuzya, Mikaiya mwana wa Imula. Pele mebo ndilimusulide muntu ooyu, nkaambo kakuti lyoonse taakwe nasinsima zintu zibotu kulindime pe, ccita zibi buyo.» Pele Jehosyafati wakaingula kuti, «Peepe utaambi boobo pe.»

8Mpawo Ahabu wakaita umwi wabalupati-pati bakwe wamwaambila kuti akalete Mikaiya cakufwambaana.

9Lino bami aaba bobilo bakasamide majansi aabo aabwami kabakkede azyuuno zyabo kulubuwa lwakuumina maila luli anze lyamulyango wa Samaliya, basinsimi aabo boonse bakali kusinsima kumbele lyabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Umwi wabasinsimi aaba uutegwa Zedekiya mwanaa Kanaana, wakapanga meja aalubulo, eelyo wakati kuli Ahabu, «Nceeci ncaamba Mwami Leza ulati, ‹Ameja aaya ulakonzya kubalwana Baalamu akubanyonyweeda limwi boonse.› »

11Abamwi basinsimi aabo bakali kwaamba mbubonya kabati, «Koya buyo ukalwane Lamotigiliyadi. Mwami Leza wakuzundya kale.“

12Aawo uulya wakatumidwe kuyooita Mikaiya wakati kulinguwe, «Bona, basinsimi boonse aaba baamba kuti mwami uyoozunda, aboobo ayebo weelede kusinsima mbubonya buyo.»

13Pele walo Mikaiya wakaamba kuti, «Mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ndilaamba zitindaambile Mwami Leza wangu zyalo.»

14Naakalibonya, mwami Ahabu wakamubuzya kuti, «Mikaiya, sena mwami Jehosyafati ambebo tuunke kuyoolwana Lamotigiliyadi naa pe?» Mikaiya wakati, «Kamuya muyoozunda, nkaambo Mwami Leza wamuzundya kale.»

15Pele Ahabu wakaingula kuti, «Ino nkukonkye ziindi zyongaye kuti undaambile zyakasimpe muzina lya Mwami Leza?»

16Mikaiya wakaingula kuti, «Ndabona Baisilayeli boonse kabamwaikizyenye muzilundu mbubonya mbuli mbelele zitakwe mweembezi. Nkabela Mwami Leza waamba kuti, ‹Aaba bantu tabajisi musololi. Ababweede buyo kumaanda aabo muluumuno.› »

17Mpoonya Ahabu wakati kuli Jehosyafati, «Tee ndakwaambila kuti muntu ooyu lyoonse taakwe nasinsima zibotu kulindime, ccita zibi buyo!»

18Mikaiya wakaindilizya akuti, «Lino swiilila nzyaamba Mwami Leza! Ndakabona Mwami Leza kakkede acuuno cakwe cabwami kujulu, abakujulu kabaimvwi munsi lyakwe bamwi kululyo, bamwi kulumwensi.

19«Mwami Leza wakabuzya kuti, ‹Ino nguni uunga ulacenga Ahabu mwami wacisi ca Isilayeli kuti ainke kumunzi wa Lamotigiliyadi kuti akafwide nkuko?› Bamwi babakujulu bakaamba ceeci, alimwi abamwi bakaamba cimbi.

20Kumane muuya umwi wakasika ku Mwami Leza akwaamba kuti, ‹Ndiyoomucenga mebo!› Mpawo Mwami Leza wakabuzya kuti, ‹Ino uyoomucenga buti?›

21Muuya ooyo wakaingula kuti, ‹Ndilainka ndikacite basinsimi ba Ahabu boonse kuti bakaambe zyakubeja.› Eelyo Mwami Leza wakati, ‹Ulakonzya, koya ukamucenge.› »

22Mpawo Mikaiya wakati, «Ncenciceeci basinsimi bako aaba ncibakuunina. Pele Mwami Leza ukubambilide penzi ncobeni!»

23Mpoonya aawo Zedekiya wakainkila Mikaiya, waakumuuma lubayi wati, «Ino muuya wa Leza, waza buti kuti uzooambile nduwe?»

24Mikaiya wakati, «Uyoolibonena buzuba oobo mboyooyuba muŋanda yamukati.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Mpoonya mwami Ahabu wakalailila umwi wabalupati-pati bakwe kuti, «Tola
Mikaiya kuli Amoni mweendelezi wamunzi alimwi akuli Jowasyi mwanaa mwami.

26Ukabaambile kuti bamubikke muntolongo kabamusanina buyo cinkwa amaanzi
mane kusikila nkaboole kunkondo.»

27Pele Mikaiya wakamwaambila kuti, «Kuti naa ukaboole koli muumi, Mwami Leza
taambauli kwiindila mulindime.» Alimwi wakaindilizya akuti, «Kamuziyeeyede
nyoonse nobantu eezi nzindaamba!»

Lufu lwa Ahabu
(1 Bami 22.29-35)

28Lino mwami Ahabu wa Isilayeli amwami Jehosyafati wa Juda bakainka kukulwana
Lamotigiliyadi.

29Lino Ahabu wakaambila Jehosyafati kuti, «Ndilalwana cakutalizibya, pele yebo
kosamide jansi lyabwami.» Aboobo mwami wa Isilayeli wakalwana katalizibyi.

30Lino mwami waku Alamu wakalailila bapati babeenzya nkalaki kuti batakalwani
kufumbwa bunamuntu ccita buyo mwami wa Isilayeli.

31Lino aabo nibakabona Jehosyafati, bakayeeya kuti ngomwami wa Isilayeli, nkabela
bakamuunkila kuti bakamulwane pele Jehosyafati wakakwemba, aawo Mwami Leza
wakamugwasya. Leza wakabatantamuna kuzwa kulinguwe.

32Lino basinkalaki nibakabona kuti tali ngomwami wa Isilayeli bakaleka
kumutandaanya.

33Pele umwi sinkondo wa Baalamu wakawaala muvwi wakwe ciwaale-waale
akuyooyasa mwami Ahabu aaswaanganina zikwabilizyo zyamubili. Nkabela mwami
wakati kuli uumweenzya munkalaki, «Bandiyasa! Nyonena ambali tuleke kulwana.»

34Buzuba boonse oobo nkondo yakali kubbebba, walo mwami Ahabu
bakalimukkazikide munkalaki kalangide Baalamu mane kusikila kumangolezya. Lino
kumabbililo aazuba wakafwa.

2 Makani 19

Musinsimi mbwaakanyemena Jehosyafati

1Lino ciindi Jehosyafati mwami waku Juda naakapiluka kabotu kuŋanda yakwe
yabwami mu Jelusalemu,

2Jehu musinsimi mwanaa Hamani wakainka kuyooswaangana anguwe,
waakumwaambila kuti, «Mbuti mbogwasya babi akuyanda basulaikide Mwami Leza?
Nkaambo kaceeci bukali bwa Leza buli aalinduwe.

3Nikubaboobo kucili zimwi zibotu anduwe, wakamwaya misumpuululu ya leza
mukaintu Asyela kuzwa munyika. Alimwi wabikkide moyo wako mukucita ziyanda
Mwami Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jehosyafati mbwaakasala babetesi

4Lino nikuba kuti Jehosyafati wakali kukkala mu Jelusalemu, wakali kubeendela
bantu lyoonse kuzwida ku Biiyasyeba kumusanza kuyoosika kumanina nyika yakwe
ku nyika yatulundu-lundu ya Efulemu kunyika. Wakali kucita boobu kuti aboozye
bantu ku Mwami Leza wabasikale babo.

5Wakasala babetesi munyika, a muminzi iikwabilidwe mucisi ca Juda.

6Wakabaambila kuti, «Amucenjele mbomubeteka, nkaambo mbeta zyanu zizwa ku
Mwami Leza kutali kubantu pe. Mwami Leza nguulangilila mbomukosola milandu.

7Nkaako amuyoowe Mwami Leza. Amubeteke cakucenjela mutatambuli
masinkamulomo nikuba kusalulula ciindi nimubeteka.»

8Lino amwalo mu Jelusalemu Jehosyafati wakasala Balevi, bapaizi, abamikwasyi ya
Isilayeli kuti kabalanga zyamakani aateendelene amulawo wa Mwami Leza akubeteka
milandu yabaabo bakali kukkala mu Jelusalemu.

9Wakabalailila boobu, «Muleelede kubeteka cakusyomeka, amoyo woonse,
kamulemeka Mwami Leza.

10Kufumbwa mulandu uuletwa kulindinywe abasicisinyoko bali mumunzi, nuuba
wabujayi, naa kujatikizya mulawo, malailile ambeta, mubacenjezye kuti batabisizyi
Mwami Leza nobabetekwa, bacita boobo inga baleta bukali bwa Mwami Leza
alindinywe abasicisinyoko. Mbomutanoobisyi oobo.

11Munoolangwa a Amaliya mupaizi silutwe mumakani oonse aajatikizya zya Mwami
Leza. Zebadiya mwana wa Isyimayeli musololi wamusyobo wa Juda, nguunoolanga
mumakani aajatikizya mwami. Balevi mbabanoobona kuti kufumbwa cakosolwa
ankuta cacitika. Amube basicamba mukukutauka mulimo ooyu, awalo Mwami Leza
abe abaabo baticicite kabotu.»

2 Makani 20

Baedomu mbubakalwana

1Nikwakainda ciindi Bamowabu, Baamoni, abamwi ba Bameuni bakaza kuzoolwana
Jehosyafati.

2Bamwi bakazooambila Jehosyafati bati, «Kuli mpi mpati yazwida ku Edomu
kuzookulwana, kuzwida kulubazu lumwi lwalwizi lwamunyo. Batola kale
Hazazonitamaa.» Uuli ngo Engedi.

3Kayoowede Jehosyafati wakayeeya kubuzya Mwami Leza, alimwi wakalailila kuti
bantu ba Juda boonse baliimye kulya.

4Aawo bantu bamu Juda bakaza kuzookumbila lugwasyo ku Mwami Leza, iiyi,
bakazwida muminzi yoonse yacisi ca Juda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Bakazoobungana abantu bamu Jelusalemu mubbuwa lipya lyaŋanda ya Mwami Leza.
Aawo Jehosyafati wakainka, waima kumbele lyabo.

6Wakakomba wati, «O Mwami Leza wabasikale besu, tee nduwe oolela manyika
oonse kuzwida kujulu. Ulijisi nguzu kapati taakwe uukonzya kukuyumina.

7Akaka O Leza wesu, tee nduwe wakatandila bantu bako Baisilayeli bantu bamunyika
ino? Wakapa balunyungu lwa Abulahamu mweenzinyoko kuti ibe yako akutamani.

8Balikkede mulinjiyo akukuyakila ŋanda yakukombela kabati,

9‹Naa kwatusikila penzi lyakutusubula mbuli nkondo, cuumo niiba nzala, tuyooima
kumbele lya Mwami Leza kuŋanda iiitwa zina lyakwe.› Banookomba mumapenzi,
yebo uyoobavuna.

10«Lino kwaboola bantu baku Amoni, Mowabu a Edomu kuti bazootulwane. Ciindi
basikale besu nibakazwa mu Ijipiti wakabakasya kuti banjile mumanyika aayo,
nkaako bakeeleba, tiibakaaola pe.

11Lino mbaaba bayanda kutubweedezya, bayanda kututanda munyika njookatupa.

12Akaka O Leza wesu basubule nkaambo lwesu tunyina mputo zyakulwana mpi eeyi
yatusaala. Tatuzi cakucita pe, tulangila kulinduwe kuti utugwasye.»

13Lino baalumi boonse bacisi ca Juda abakaintu abana babo bakaliimvwi kuŋanda ya
Mwami Leza.

14Aawo Muuya wa Mwami Leza wakasikila Mulevi umwi Jehaziyeli mwana
waciinga ca Asafu, wakali walunyungu lwa Asafu kuzwa kuli Mataniya, Jeiyeli a
Benaiya.

15Jehaziyeli wakati, «Ndiswiilila omwami Jehosyafati abaabo boonse ba Juda a
Jelusalemu. Mboobu mbwaamba Mwami Leza kulindinywe, ‹Mutayoowi
akutyompwa akaambo kampi eeyi, nkaambo nkondo eeyi tiili yanu njiya Leza.›

16«Juunza mukainke kubalwana ciindi baakutanta kabatobela kazila kaku Zizi.
Muyoobajana kumanina kkuti lyakunkanda ya Jeluyeli.

17«Tamulindinywe nomuyoobalwana nkondo eeyi pe. Mukandandame, mukalibonene
mbuli Mwami Leza mbwayoomuzundila nywebo nobantu ba Juda a Jelusalemu.
Mutayoowi nikuba kutyompwa. Mukainke kubalwana juunza Mwami Leza unooli
aandinywe.»

18Lino aawo Jehosyafati wakakotama abantu ba Juda a Jelusalemu boonse
bakavuntama kukomba Mwami Leza.

19Aawo Balevi bamwi baziinga zya Kohati a Kola bakaima akulumbaizya Mwami
Leza wa Isilayeli cakupozomoka.

20Lino kakucili kooko cifumo-fumo bakainka kunkanda ya Tekowa. Mbubakeendela
buyo Jehosyafati wakati, «Amundiswiilile nobantu ba Juda abamu Jelusalemu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

amubikke lusyomo lwanu mu Mwami Leza, ndendilyo nomuyookonzya kulwana. Amusyome zimwaambila basinsimi bakwe, eelyo muyoozwidilila.»

21Amane kubuzya-buzya bantu, Jehosyafati wakasala baimbi mbaakaambila kuti basame zisalala zyabwiimbi akweendela kumbele lyampi, kabaimba kuti, «Alumbaizigwe Mwami Leza! Luyando lwakwe lutazungaani ndwalyoonse alyoonse.»

22Mbubakatalikila buyo kwiimba, Mwami Leza wakapyopyonganya mpi yabasikusaala.

23Baamoni a Bamowabu bakalwana mpi ya Baedomu akubanyonyweeda limwi, bamane bakabukilana beni.

24Ciindi Baalumi baku Juda nibakasika kumunzi muniini uujisi ŋanda ndamfu yakusompelela, akulanga kwakali mpi eeyo bakabona buyo mibili yakaduumene, taakwe wakatija pe.

25Lino Jehosyafati abasilumamba bakwe bakasaala ŋombe, bulilu, zyakusama, azibelesyo zimwi zibotu zinji. Cakabatolela mazuba otatwe kusaala, nikuba boobo bakakacilwa kuzibweza zyoonse.

26Mubuzuba bwane bakabungana mukkuti lya Belaka, akulumbaizya Mwami Leza, ncenciceeci ncolitegwa kkuti lya Belaka asunu.

27Kuzwa waawo Jehosyafati wakasolweda basilumamba bakwe cakuzunda ku Jelusalemu, Mwami Leza nguwakabazundila basinkondonyina.

28Nibakasika mumunzi bakainka kuŋanda ya Mwami Leza kabaya buuma tuntimbwa, akusiba mpeta, amyeembo.

29Misyobo yoonse yakamvwa mbuli Mwami Leza mbwaakazunda basinkondonyina a Baisilayeli.

30Jehosyafati wakalela cakuliiba, nkaambo Mwami Leza wakamupa luumuno kumabazu oonse.

Mwami Jehosyafati wa Juda

(1 Bami 22.41-50)

31Mbombuboobu Jehosyafati mbwaakalela mu Juda. Wakali aamyaka iili makumi otatwe aisanu ciindi naakaba mwami wacisi ca Juda, nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili makumi obilo aisanu. Banyina bakali ba Azuba mwanaa Syilihi.

32Wakali kutobela nzila zya Asa wisi, wakali kucita ziluzi ku Mwami Leza.

33Nikuba boobo taakamwaya malende, aboobo bantu tiibakakomba Mwami Leza wabasikale babo amoyo woonse.

34Lino zyoonse eezyo Jehosyafati nzyaakacita kuzwa naakatalika kulela kusikila kumamanino zililembedwe mumabbuku aa Jehu mwanaa Hanani aaamba zyamakani aabami ba Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Lino cimwi ciindi Jehosyafati mwami wacisi ca Juda wakayanzana a Ahaziya wacisi ca Isilayeli wakali kucita zibyaabi zinji.

36Kucito ca Eziyongeba bakabamba mato mapati aamakwebo.

37Pele Eliyazaa mwanaa Dodavahu waku Malesya, wakamucenjezya akuti, «Nkaambo kakuti mwayanzana a Ahaziya, Mwami Leza ulapwayaula nzimwabamba.» Nkaako mato akaandauka taakakonzya kweenda pe.

2 Makani 21

1Lino Jehosyafati wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi. Jeholamu mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

Mwami Jeholamu wacisi ca Juda

(2 Bami 8.17-24)

2Jeholamu mwanaa Jehosyafati mwami waku Juda wakajisi bana bokwabo bali cisambomwe mbaa: Azaliya, Jehiyeli, Zekaliya, Azaliahu, Mikayeli a Syefatiya.

3Wisi wakabapede lubono mbuli nsiliva, ngolida azibelesyo zimwi, kubikkilizya aminzi imwi yakakwabililidwe mucisi ca Juda. Pele mukuti Jeholamu nguwakali mupati, Jehosyafati wakamubikka kuti abe mwami mubusena bwakwe.

4Ciindi naakakkazikika mubwami bwakwe, wakajaya bana bokwabo boonse abalupati-pati ba Baisilayeli.

5Jeholamu wakali amyaka iili makumi otatwe aibili naakaba mwami nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili lusele.

6Awalo wakatobela nzila zya Baisilayeli mbubonya mbuli bwakacitide mukwasyi wa Ahabu, alimwi wakakwata mwana wa Ahabu. Wakabisizya Mwami Leza.

7Nikuba boobo akaambo kacizuminano eeco Mwami Leza ncaakapangana a Devedi, Mwami Leza taakayanda kunyonyoona balunyungu lwakwe, nkaambo wakamusyomezya kuti alunyungu lwako uyoolela lyoonse.

8Mumazuba aa Jeholamu, Baedomu bakazangila cisi ca Juda, akulibikkila mwami wabo beni.

9Mpoonya wakainka ooko ankalaki zyakwe zyoonse, ooko Baedomu nkubakamuzinguluka, pele wakabuka masiku, wabapola.

10Mbombuboobu Baedomu mbobacizangide asunu. Ciindi nciconya eeco awalo munzi wa Libuna wakazanga, nkaambo Jeholamu wakaleka nzila ya Mwami Leza wabasikale bakwe.

11Wakayaka malende muzilundu zyoonse zyamu Juda, aboobo wakacitya bantu bamu Juda a Jelusalemu kuti babisizye Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Kumane Jeholamu wakatambula lugwalo kuzwa kuli Elija musinsimi luti, «Mboobu
mbwaamba Mwami Leza wasikale wako Devedi ulati, ‹Tootobela nzila yauso
Jehosyafati niiba ya Asa mwami wacisi ca Juda.

13Pele watobela nzila zyabami bacisi ca Isilayeli, aboobo wakacitya kuti bantu bamu
Juda abamu Jelusalemu babisizye Mwami Leza, mbubonya bwakacita bamukwasyi
wa Ahabu. Kuzwa waawo wakajaya bana bokwanu, aabo bali mmukwasyi wauso,
alimwi bakali kabotu kwiinda nduwe.

14Nkaako Mwami Leza uyanda kusubula bantu bako, bana bako, bamakaintu bako,
akunyonyoona nzyojisi zyoonse.

15Kwaamba nduwe ulaciswa cibongozi cinookomena kusikila ukazwe bula.› »

16Mwami Leza wakacita kuti Bafilisiti, Baalabu bakali kukkala mucisi ca Bakusyi
babukile Jeholamu.

17Bakavumpa cisi ca Juda akutola zintu zyoonse zyakali muŋanda yabwami,
kubikkilizya bana alimwi bamakaintu bamwami. Bakamusiila buyo Ahaziya wakali
keela kubana bakwe balombe.

18Lino kuzwa waawo Mwami Leza wakacita kuti Jeholamu aciswe cibongozi
citasilikiki.

19Kwamyaka yobilo cakali kuya bukomena cakuti bula bwakazwida anze, aawo
wakafa kali mumacise aataambiki. Bantu bakwe tiibakakunka mulilo wadilwe
mbubwakali kucitilwa basikale bakwe.

20Jeholamu wakali aamyaka iili makumi otatwe aibili naakatalika kulela, wakalela mu
Jelusalemu kwamyaka iili lusele. Naakafwa taakwe wakausa pe, wakazikkwa
mumunzi wa Devedi pele kutali muzyuumbwe zyabwami.

2 Makani 22

Mwami Ahaziya wacisi ca Juda

(2 Bami 8.25-29; 9.21-28)

1Bantu bamu Jelusalemu bakabikka Ahaziya mwanaa Jeholamu wakali
ngomusyoonto mubwami. Nkaambo bana balombe bapati bakajaigwa ciindi
lyakasikide basikusaala antoomwe a Baalabu kuzivuka. Ahaziya mwanaa Jeholamu
mwami wacisi ca Juda wakatalika kulela.

2Ahaziya wakali aamyaka iili makumi obilo aibili ciindi naakatalika kulela, nkabela
wakalela kwamwaka omwe mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Ataliya muzyukulu wa
Omuli mwami wacisi ca Isilayeli.

3Ahaziya wakatobela nzila zyamukwasyi wa Ahabu nkaambo banyina mbibakali
kumuyunga mukucita zibi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli bwakali kucita mukwasyi wa Ahabu, nkaambo lyakafwa wisi, bamukwasyi wa Ahabu mbibakali kumulailila, mbibakacita kuti akacilwe.

5Mbabonya aaba mbibakapa kuti ainke a Jolamu mwana wa Ahabu kuyoolwana a Hazayeli mwami waku Alamu ku Lamotigiliyadi. Ooko bakayasa mwami Jolamu.

6Mpoonya wakapiluka kuti akalimvwe kabotu kuzwa kuzilonda nzyaakayaswa a Baalamu ciindi nibakali kulwana a Hazayeli mwami wa Baalamu ku Lamoti. Mpawo Ahaziya mwanaa Jeholamu mwami wacisi ca Juda wakainka kuyoobona Jolamu mwana wa Ahabu ku Jezuliili nkaambo wakaliliciside.

7Leza wakacita kuti kuswaya kwa Ahaziya kuli Jolamu kuwisye Ahaziya. Ciindi Ahaziya naakasika wakainka a Jolamu kuyooswaangana a Jehu mwanaa Nimusyi, ooyo Mwami Leza ngwaakananika kuti akanyonyoone mukwasyi wa Ahabu.

8Ciindi Jehu naakali kusubula mukwasyi wa Ahabu wakaswaanganya basololi bakucisi ca Juda abana babasazinyina Ahaziya aabo bakasindikilide Ahaziya mukuswaya ooku. Jehu wakabajaya.

9Kuzwa waawo wakainka kuyoolangaula Ahaziya, baalumi bakwe bakaakumubbutumuna ku Samaliya nkwaakayubide. Bakamuleta kuli Jehu akuzoomujaya. Bakamuzikka nkaambo bakati, «Muzyukulu wa Jehosyafati, wakali kukomba Mwami Leza amoyo wakwe woonse.» Aboobo kwakacinyina uumbi singuzu wamukwasyi wa Ahaziya wakali kukonzya kulela.

Mwami mukaintu Ataliya wa cisi ca Juda
(2 Bami 11.1-3)

10Lino ciindi Ataliya banyina Ahaziya naakamvwa kuti mwanaakwe wafwa, wakalailila kuti bamukwasyi wabwami bwamusyobo wa Juda boonse bajaigwe.

11Pele Jehosyeba mwana musimbi wamwami Jolamu, wakabweza Jowasyi mwana wa Ahaziya, wamulobosya kuzwa kumukwasyi wabwami wabaabo bakeelede kujaigwa, wakamusisa akumulela kuzyuli lyaŋanda ya Mwami Leza. Jehosyeba mwanaa wamwami Jolamu wakali muka Jehoiyada mupaizi wakali mucizi wa Ahaziya. Wakasisa mwana kuzwa kuli Ataliya kuti atamujayi.

12Wakakkala anguwe kwamyaka iili cisambomwe kamusiside muŋanda ya Leza Ataliya kacilela.

2 Makani 23

Mbwaakazangilwa Ataliya
(2 Bami 11.4-16)

1Lino mumwaka waciloba Jehoiyada wakatondezya nguzu zyakwe. Wakapanga cizuminano abasilutwe bamyaanda aaba: Azaliya mwanaa Jelohamu, Isyimayeli mwanaa Jehohanani, Azaliya mwana wa Obedi, Maaseiya mwana wa Adaiya a Elisyafati mwanaa Zikili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Aaba bakainka mucisi ca Juda coonse kabaya bubunganya Balevi abasololi bamikwasyi ya Baisilayeli.

3Nibakasika ku Jelusalemu mbungano yoonse yakapanga cizuminano amwami kuŋanda ya Leza. Jehoiyada wakati kulimbabo, «Mwanaa mwami nguutilele mbubonya mbuli bwakasyomezya Mwami Leza kaamba zyalunyungu lwa Devedi.

4Mboobu mbomweelede kucita, akati kankamu zyanu zyotatwe nobapaizi a Balevi nomuli aabulizi mubuzuba bwa Sabata mukalindile kumilyango.

5Bamwi banu kuŋanda yabwami, eelyo bamwi kumulyango wantalisyo. Kwaamba zyabantu bamwi banooli mubbuwa lyaŋanda ya Mwami Leza.

6Taakwe uumbi weelede kunjila muŋanda ya Mwami Leza ccita buyo bapaizi Balevi bali aamulimo nkaambo basalazigwa, pele bamwi beelede kulindila zeezyo nzyaabalailila Mwami Leza.

7«Balevi baleelede kuyookwabilila mwami Jowasyi kabamuzingulukide. Umwi kajisi azilwanyo zyakwe mujanza, nkabela kufumbwa ooyo uunjila muŋanda ya Leza mukamujaye. Kamuli munsi-munsi amwami kufumbwa nkwaaya.»

8Balevi abaalumi boonse baku Juda bakacita mbuli Jehoiyada mupaizi mbwaakalailila, umwi aumwi wakaleta bantu bankamu yakwe aabo bakeelede abatakeelede kubeleka mu Sabata, nkaambo Jehoiyada mupaizi taakanaasungula malizi.

9Mpawo mupaizi wakapa basilutwe babali myaanda masumo, ntobo mpati ansyoonto zyakali zyamwami Devedi zyakali muŋanda ya Leza.

10Eelyo balindizi bakandandama umwi aumwi kajisi azilwanyo zyakwe, kuzwa kubbazu lyakumusanza kusikila kubbazu lyakunyika, kuzinguluka mwami, kumbali aacipaililo aŋanda ya Mwami Leza.

11Mpoonya Jehoiyada abana bakwe balombe bakagwisya mwanaa mwami anze, bamubikka musini akumupa bbuku lyamilawo yabwami akumwaamba kuti mmwami, aboobo bakamunanika kabapozomoka kabati, «Aongole mwami!»

12Ataliya naakamvwa kuyobeka kwabantu bakali kuzuzaana akusekelela mwami wakainka waakunjila muŋanda ya Mwami Leza mwakali bantu.

13Naakalanga wakabona mwami uliimvwi amusemu wakwe kumanjililo. Bantu boonse bacisi bakali kusekelela akusiba myeembo. Mukwiimba ooku bakalikusolwedwa abasikulizya zingwali-ngwali. Mpawo Ataliya wakazapula zyakusama zyakwe, wapozomoka wati, «Mmbuzangi, mmbuzangi.»

14Mpoonya Jehoiyada mupaizi wakatuma basilutwe bankamu zyamyaanda bakali kulanga basilumamba akuti kulimbabo, «Amumukwelele kuli basilumamba, kufumbwa muntu uutimutobele ajaigwe. Mupaizi wakaambide kuti, mutamujaili muŋanda ya Mwami Leza pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Aboobo mbwaakasikila buyo kuŋanda yabwami kumanjililo aamulyango wamabbiza bakamujaya.

Jehoiyada mbwaakabukulusya bukombi bwini-bwini
(2 Bami 11.17-20)

16Lino Jehoiyada mupaizi wakapanga cizuminano cakuti walo, bantu amwami balaba ba Mwami Leza.

17Bantu boonse bakainka kuŋanda ya Baali akuyooimwaya. Bakapwayaula zipaililo amituni yakwe alimwi bakajaya Matani mupaizi wa Baali mpoonya aawo kumbele lyazipaililo.

18Alimwi Jehoiyada mupaizi wakabikka bapaizi Balevi kuti kabalanga mulimo wakuŋanda ya Mwami Leza. Bakeelede kucita mulimo wakabapa mwami Devedi akupaizya ku Mwami Leza, kweendelana amulawo wa Mozesi. Mbabakali kulanga zyanyimbo amapobwe.

19Jehoiyada wakabikka balindizi kumilyango yaŋanda ya Leza kuti batazumizyi baabo batasalali mumulawo.

20Basilutwe bamyaanda, balemekwa, baleli babantu, abantu boonse, bakaleta mwami kuzwa kuŋanda ya Mwami Leza. Bakaakunjila kuŋanda yabwami kwiinda kumulyango wakutala, bakamukkazika acuuno cabwami.

21Bantu bacisi bakatangala, aboobo munzi woonse wakaliliibide nkaambo Ataliya wakajaigwa apanga.

2 Makani 24

Mwami Jowasyi wacisi ca Juda
(2 Bami 12.1-16)

1Jowasyi wakali aamyaka iili ciloba naakaba mwami, nkabela wakalela kwamyaka iili makumi one mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Zibiya bazwa ku Biiyasyeba.

2Jowasyi wakali kucita ziluleme ku Mwami Leza mumyaka yoonse ya Jehoiyada mupaizi.

3Jehoiyada wakakwatila Jowasyi bakaintu bobilo aabo bakamuzyalila bana balombe abasimbi.

4Naakali mwami kwaciindi, Jowasyi wakayanda kubambuluzya ŋanda ya Mwami Leza.

5Aboobo wakaita bapaizi a Balevi, wakabaambila kuti, «Kamuya muminzi yoonse yamu Juda mukatambule mali aakonzya kubambuluzya ŋanda ya Mwami Leza mwaka amwaka kuzwa ku Baisilayeli boonse. Kamuya ono!» Pele Balevi tiibakacita oobo cakufwambaana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Nkaako mwami wakaita Jehoiyada mupaizi silutwe akuti kulinguwe, «Ino nkaambo nzi yebo nootaambila Balevi kuleta mutelo wakaamba Mozesi mubelesi wa Mwami Leza, kuzwa ku Juda a Jelusalemu, mukugwasilizya mulimo watente lyacizuminano.»

7Lino aabo bakali kutobela Ataliya mukaintu mubi, bakapwaya ŋanda ya Leza alimwi bakabelesya zisalala zyamumo mukukomba Baali.

8Kweendelana akulailila kwa mwami Balevi bakapanga bbokesi lyamulumbo ndibakabikka kumanjililo aakuŋanda ya Leza.

9Aboobo bakatumya mucisi ca Juda coonse a Jelusalemu kuti bantu balete mulumbo ooyo Mozesi mubelesi wa Leza ngwaakaambila Baisilayeli.

10Balupati-pati boonse alimwi abantu boonse bakaleta mulumbo cakutangala, bakali kulosya mubbokesi eelyo, limwi lyazula.

11Lyoonse kwali kunga Balevi baleta bbokesi kuli balupati-pati bamwami, alimwi nibakali kubona kuti kuli mali manji, mulembi wamwami amugwasyi wamupaizi silutwe, bakali kwaagwisya mali akupilusya bbokesi eelyo mpolikkala. Mbubakali kucita oobu lyoonse, nkaako kwakajanika mali manji-manji.

12Mwami Jehoiyada wakaapa baalumi aabo bakali kulanga babambulula ŋanda ya Leza. Balo bakanjizya bayasya mabwe, babezi abafuzi balubulo amukuba kuti babambulule ŋanda ya Mwami Leza.

13Aabo bakali kulanga babelesi bakali bankutwe cakuti mulimo wakaya kumbele. Bakiibambulula ŋanda ya Mwami Leza cakuti yakaba mbubonya mbuyakabede kusaanguna, alimwi bakiiyumya kwiindilila.

14Nibakamanizya, bakaleta mali aakasyaala kumwami akuli Jehoiyada, balo bakaabambya zibelesyo zyamuŋanda ya Leza eezi: zyakubelesya mukukomba, mukutentela, azibelesyo zimwi zyangolida ansiliva.

Milawo ya Jehoiyada mbuyakacincwa

Mubuumi bwa Jehoiyada boonse, zipaizyo zyakali kupegwa lyoonse kuŋanda ya Mwami Leza.

15Lino Jehoiyada wakoongola wakafwa kajisi myaka iili mwaanda amakumi otatwe.

16Wakazikkilwa muzyuumbwe zyabwami mumunzi wa Devedi, nkaambo kazibotu nzyaakacitila Baisilayeli, Leza, alimwi aŋanda ya Leza.

17Ucifwa buyo Jehoiyada balupati-pati baku Juda bakazookombelezya mwami Kuti kaswiilila mbabo.

18Bakasiya kukombela muŋanda ya Mwami Leza wabasikale babo batalika kukomba misumpuululu ya Leza mukaintu Asyela amituni imwi. Nkaambo kakubisya kwabo ooku, bukali bwa Mwami Leza bwakasikila cisi ca Juda a Jelusalemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Nikuba kuti Mwami Leza wakali kutumina basinsimi kubantu aabo kuti babapilusye
kulinguwe, alimwi nikuba kuti bakali kubaambila zyakubisya kwabo, pele
tiibakaswiilila.

20Aboobo Muuya wa Mwami Leza wakasikila Zekaliya mwanaa Jehoiyada mupaizi.
Wakaima kumbele lyabantu akuti, «Mboobu mbwaamba Leza, ‹Nkaambo nzi
ncomutaswiilili milawo ya Mwami Leza? Tamutizwidilile. Nkaambo mwamukaka
Mwami Leza, awalo wamukaka.› »

21Nibakamvwa boobo bakamubukila, mukulaililwa amwami bakamuuma mabwe,
wafwa mubbuwa lyaŋanda ya Mwami Leza.

22Mwami Jowasyi taakayeeya zyaluse Jehoiyada wisi Zekaliya nzyaakamucitila,
wakajaya mwanaakwe, Zekaliya naakali kufwa wakati, «Mwami Leza acibone
ncoocita akukusubula!»

23Mwaka niwakazinguka, mpi ya Baalamu yakalwana Jowasyi. Yakasaala cisi ca Juda
a Jelusalemu akujaya basololi babantu boonse. Nzibakasaala bakazitola kumwami
wabo ku Damasikasi.

24Nikuba kuti basilumamba baku Alamu bakajisi mpi nsyoonto, Mwami Leza
wakaaba mpi mpati kulimbabo. Cakacitika eeci nkaambo baku Juda bakasiya Mwami
Leza wabasikale babo. Mbombuboobu Jowasyi mbwaakasubulwa.

25Baalamu nibakapilukila, bakasiya Jowasyi bamucisa kapati, nibakabona boobo
balupati-pati bakwe bakamubukila nkaambo wakajaya mwanaa Jehoiyada mupaizi,
nkaako bakamusaulwida abulo bwakwe. Wakafwa alimwi bakamuzikka mumunzi wa
Devedi pele kutali muzyuumbwe zyabwami.

26Mbaaba balupati-pati bakamubukila: Zabadi mwanaa Syimeyati mukaintu waku
Amoni, a Jehozabadi mwanaa Syimuliti mukaintu waku Mowabu.

27Bupanduluzi bwabbuku lyaamba zyamakani aabami mbobulungulula zyabana
bakwe basinsimi, alimwi akwaamba zyakwe, ambuli mbwaakabambulula ŋanda ya
Leza. Amaziya mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

2 Makani 25

Mwami Amaziya waku Juda

(2 Bami 14.2-6)

1Amaziya wakajisi myaka iili makumi obilo aisanu naakaba mwami nkabela wakalela
kwamyaka iili makumi obilo afuka mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Jehoyadini
baku Jelusalemu.

2Wakacita ziluleme ku Mwami Leza, pele kutali aamoyo woonse.

3Lino bwami bwakwe nibwakakkazikika, wakajaya balupati-pati aabo bakajaya wisi
naakali mwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Pele taakwe naakajaya bana babo, pele wakacita mbubonya mbuli mbokulembedwe mubbuku lyamulawo wa Mozesi oomo Mwami Leza mwalailila kuti, «Bamawisi tabeelede kujaigwa akaambo kabana babo nikuba bana kujaigwa akaambo kabamawisi pe. Umwi aumwi uleelede kufwida cinyonyoono cakwe mwini.»

Nkondo a Baedomu

(2 Bami 14.7)

5Amaziya wakabunganya bantu bacisi ca Juda antoomwe akubaapaula kweendelana amikwasyi yabo kuli basilutwe babali zyuulu abamyaanda muzisi zya Juda a Benjamini. Eeci cakali kwaamba kufumbwa ulaamyaka iisika kumakumi obilo akwiindilila, eelyo kwakajanika kuti kwakali baalumi bakonzya kulwana bali zyuulu zili myaanda yotatwe. Aaba bakali kukonzya kulwanya masumo antobo.

6Kuzwa waawo wakabbadela basilumamba kuzwa ku Baisilayeli bali zyuulu zili mwaanda. Wababbadela matalenta aansiliva aali mwaanda.

7Pele umwi muntu wa Leza wakaza kulinguwe akuti, «Omwami, basilumamba Baisilayeli batainki anduwe kukulwana, nkaambo Leza talaambabo, nibaba bantu bamusyobo wa Efulemu.

8Nikuba kuti mukalwane cabusicamba buti, Leza uyoomulekelezya kuli basinkondonyoko, nkaambo ngulaa nguzu zyakugwasya nikuba kulekelezya.»

9Amaziya wakabuzya muntu wa Leza kuti, «Ino ndacita buti amatalenta aali mwaanda ngindakabbadelela basilumamba ba Baisilayeli aaba?» Muntu wa Leza wakaingula kuti, «Mwami Leza ulakonzya kukupa manji kwiinda yaayo.»

10Aboobo Amaziya wakaambila basilumamba bakazwidide kumusyobo wa Efulemu kuti bapilukile. Eeci cakapa kuti basilumamba aaba banyemene ba Juda, bakainka kabakalede kapati.

11Lino Amaziya wakaliyumya-yumya akusolweda mpi yakwe kukkuti lyamunyo, ooko nkwaakaakujaya basilumamba ba Seiya bali zyuulu zili kkumi.

12Impi ya Bajuda yakajata abamwi basilumamba bali zyuulu zili kkumi, babatola ajeleele akubasukumina ansi cakuti bakali kufunzauka.

13Kwaciindi eeci basilumamba baya ba Baisilayeli Amaziya mbaakapilusya, aabo mbaatakazumizya kuyoolwana anguwe bakaakusaala minzi yacisi ca Juda iili akati ka Samaliya a Betiholoni. Bakajaya bantu bali zyuulu zyotatwe akusaala zintu zimwi zinji.

14Ciindi Amaziya naakapiluka kukujaya Baedomu, wakaletelezya atuleza twabantu baku Seiya. Twakaba tuleza twakwe, wakatalika kukomba akupaizya kuli ntuto.

15Nkaako bukali bwa Mwami Leza bwakamusikila Amaziya. Leza wakatumina musinsimi wakaakuti kulinguwe, «Nkaambo nzi ncokomba tuleza twabantu aaba, kayi teetwakakonzya kuvuna bantu bato kulinduwe?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Kacaambaula musinsimi, «Mwami wakaingula kuti, Sena twakakusala kuti ube mulailili kumwami? Leka ncoamba eeco! Ccita koyanda kujaigwa?» Aboobo musinsimi wakaleka naakaamba kuti, «Lino ndaziba kuti Mwami ukanzide kukujaya, nkaambo wacita cili boobu alimwi tooswiilila majwi aangu.»

Nkondo a Baisilayeli

(2 Bami 14.8-20)

17Amaziya mwami wacisi ca Juda naakamana kubuzya-buzya balailili bakwe wakatumya majwi aaya kuli Jehowasyi mwanaa Jehoyahazi, mwanaa Jehu, mwami wacisi ca Isilayeli kuti, «Uboole tuzoobone mulombwana.“

18Pele Jehowasyi mwami wa Isilayeli wakaingula Amaziya mwami wacisi ca Juda wati, «Kwakali ciyasa bamvimi ku Lebanoni, cakatumina mukamba waku Lebanoni, caakuti, ukwasye mwanaako kumwanaangu, kumane cilumbu-lumbu wakaboola akulyatauka ciyasa bavwimi!

19«Waamba kuti ndazunda Baedomu, eeci cakupa ntunda. Kotangala mukuzunda kwako ooko wamana kokkede kuŋanda, ino nkaambo nzi noyandaula mapenzi aati kuwisye yebo abantu bacisi ca Juda.»

20Pele Amaziya taakwe naakaswiilila, nkaambo Leza nguwakacitya boobu kuti amwaabe kuli Jehowasyi, mukuti bakali kukomba tuleza twa Baedomu.

21Nkaako Jehowasyi mwami waku Isilayeli wakalwana. Nkabela walo amwami wacisi ca Juda bakalwana ku Betisyemesyi mucisi ca Juda.

22Eelyo cisi ca Juda cakazundwa a Baisilayeli cakuti basilumamba bakatijila kumaanda aabo.

23Jehowasyi mwami wa Isilayeli wakajata Amaziya mwami wacisi ca Juda. Aawo Jehowasyi wakamuleta ku Jelusalemu waakumwaya lukwakwa lwamunzi ooyo, kutalikila kumulyango wa Efulemu kuyoosika kumulyango wacooko. Busena oobo mbwaakamwaya bwakali kulampa ntaamo zili myaanda yobilo.

24Amane wakatola ngolida, nsiliva azibelesyo zyamuŋanda ya Leza zyakali kulangwa a Obediedomu, kubikkilizya azyakali muziyobwedo zyaŋanda yabwami, wakatolelezya abaange ku Samaliya.

25Amaziya mwanaa Jowasyi mwami wacisi ca Juda wakapona kwamyaka iili kkumi aisanu kuzwa lyakafwa Jehowasyi mwanaa Jehowahazi mwami wacisi ca Isilayeli.

26Lino eezyo Amaziya nzyaakacita kuzwa kumatalikilo aakulela kwakwe kuyoosika kumamanino zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Juda a Isilayeli.

27Kuzwa ciindi Amaziya naakazangila Mwami Leza, abalo bantu bamu Jelusalemu bakamubukila cakuti wakatijila ku Lakisyi, pele basinkondonyina bakamutobela akuyoomujaila nkuko.

28Mutumba wakwe wakaletwa amabbiza akuzoomuzikkila mu Juda abasikale bakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Makani 26

Mwami Uziya wacisi ca Juda

(2 Bami 14.21-22; 15.1-7)

1Mpoonya bantu boonse bacisi ca Juda bakasala Uziya wakali amyaka iili kkumi
acisambomwe, wakaba ngomwami mubusena bwa Amaziya wisi.

2Ooyu nguwakayakulula munzi wa Elati naakuutola lyakafwa wisi.

3Uziya wakali amyaka iili kkumi acisambomwe naakaba mwami, nkabela wakalela
mu Jelusalemu kwamyaka makumi osanwe aibili. Banyina bakali Jekoliya bamu
Jelusalemu.

4Ooyu wakali kucita ziluleme ku Mwami Leza, mbuli Amaziya wisi.

5Wakali kubelekela Mwami Leza mubuumi bwa Zekaliya ooyo wakali mulailili
wakwe muli zyabukombi. Leza wakapa kuti azwidilile kwaciindi coonse naakali
kumubelekela.

6Uziya wakalwana Bafilisiti. Wakoola bwaanda bwa Gati, Jabune a Asyidodi, amane
wakayaka minzi iikwabililidwe munsi aku Asyidodi, alimwi amumasena aamwi aamu
Filisiti.

7Leza wakamugwasya kuzunda Bafilisiti aba Alabu bakali kukkala mu Gubaali a
Bameuni.

8Baamoni bakali kutela kuli Uziya, nkabela mpuwo yakwe yakamvwigwa aku Ijipiti,
nkaambo kakuti wakali aanguzu kapati.

9Lino Uziya wakakwabilila lukwakwa lwa Jelusalemu, mukuyaka maanda malamfu
kumulyango wakucooko akumulyango wakkuti, alimwi akokuya kunyonena
lukwakwa.

10Kuzwa waawo wakayaka aambi maanda malamfu munkanda akusya zitelekezyo
zinji, nkaambo wakajisi zivubwa zinji kunselelo lyazilundu amucibanda. Nkaambo
kakuti wakali mulimi, wakaambila bantu kulima myuunda yansaansa muzilundu
alimwi amunyika yambolezi.

11Wakalijisi mpi mpati iicibwene kulwana. Mabbuku aabwaapauzi bwayo akali
kubambwa abalembi bakwe aaba, Jeiyeli a Maaseiya bakali kulangwa a Hananiya
umwi wabalupati-pati bamwami.

12Mpi eeyi yakali kulangwa abasololi bamikwasyi bali zyuulu zyobilo amyaanda iili
cisambomwe.

13Bakali kulanga basilumamba bali zyuulu zili myaanda yotatwe aciloba amyaanda
yosanwe aabo bakacibwene kulwana ncobeni alimwi bakali kukonzya kukwabilila
mwami kuzwa kulibasinkondonyina.

14Uziya wakapa basilumamba aaba ntobo, masumo, zingundu, zisani zyakulwanya,
mata, nkwibba amabwe aazyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Mu Jelusalemu bantu bakwe basongo bakabamba zibelesyo zyakufusa mivwi amabwe mapati kuzwida kumaanda malamfu azyooko zyalukwakwa. Nkaako mpuwo yakamvwigwa koonse-koonse, alimwi wakali aanguzu kapati nkaambo Leza nguwakali kumugwasya.

Uziya mbwaakasubulwa akaambo kakulisumpula kwakwe

16Ciindi Uziya naakaba aanguzu, wakatalika kulisumpula, calo cakamupa kuti awe. Taakacili kusyomeka ku Mwami Leza wakwe cakuti wakaakuumpa tununkilizyo acipaililo catununkilizyo.

17Aawo Azaliya mupaizi antoomwe abapaizinyina basicamba bali lusele bakamutobela mukati,

18bakamwaambila cakaanzambwene kuti, «Taciluleme kuti yebo Uziya uumpe tununkilizyo ku Mwami Leza. Ooyo mulimo ngwabapaizi balunyungu lwa Aloni balo bakazandulwa kuti kabaumpa mbabo tununkilizyo kuzwa mubusena busalala oobu! Obisizya Mwami Leza tocijisi zileleko zyakwe pe.»

19Ciindi eeco wakaliimvwi muŋanda ya Leza kumbele lyacipaililo catununkilizyo kajisi acakuumpya tununkilizyo. Wakanyemena bapaizi, kacinyemede boobo wakaba aacinsenda ankumo.

20Ciindi Azaliya mupaizi mupati abapaizinyina baya bamwi nibakamulanga, bakabona kuti wabaacinsenda ankumo, aboobo bakamuzwisizya anze. Awalo lwakwe mwini wakalilibambilide kuzwa, nkaambo Mwami Leza wakamuuma.

21Mwami Uziya wakaba aacinsenda mane do kulufu lwakwe. Wakali kukkala muŋanda yakwe alikke, nkaambo taakali kusalala, aboobo taakali kukonzya kuya kuŋanda ya Mwami Leza. Eelyo Jonatani mwanaakwe nguwakali kulanga zyaŋanda yabwami, akweendelezya bantu bamucisi.

22Lino eezyo Uziya nzyaakacita kuzwa kumatalikilo kuyoosika kumamanino, zililembedwe mubbuku lya Izaya musinsimi.

23Uziya wakafwa, akuzikkwa munsi aabasikale bakwe ooko kwakali kuzikkilwa bami, nkaambo bantu bakati, «Wali sicinsenda.» Mpawo Jotamu mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

2 Makani 27

Mwami Jotamu wacisi ca Juda

(2 Bami 15.32-38)

1Jotamu wakali amyaka iili makumi obilo aisanu naakatalika kulela. Nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili kkumi acisambomwe. Banyina bakali Jelusya mwanaa Zadoki.

2Ooyu wakacita ziluleme ku Mwami Leza mbuli Uziya wisi, pele walo taakabisizya Mwami Leza akuumpa tununkilizyo mbuli wisi. Nikuba boobo bantu tiibakaleka kucita nzila zyabo zibi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Jotamu wakayakulula mulyango wakutala waŋanda ya Mwami Leza, akubambulula bwaanda kabotu kubusena bwa Jelusalemu butegwa Ofeli.

4Muzilundu zyamucisi ca Juda, mugundu wakayaka zikwabilizyo amaanda malamfu.

5Jotamu wakalwana amwami waku Amoni akumuzunda. Mwaka ooyo Baamoni bakatela matalenta aansiliva aali mwaanda, azisuwo zyamaila aabulotwe zili zyuulu zili makumi osanwe azyuulu zili makumi osanwe aamaila buyo. Baamoni bakatela mbubonya oobu mwaka wabili awatatu.

6Jotamu wakaba singuzu nkaambo wakali kusyomeka akuswiilila Mwami Leza.

7Lino zyoonse eezyo Jotamu nzyaakacita kubikkilizya ankondo nzyaakalwana azimwi zililembedwe mubbuku lyamakani aabami Baisilayeli a Juda.

8Wakali aamyaka iili makumi obilo aisanu naakaba mwami, nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili kkumi acisambomwe.

9Jotamu wakafwa, akuzikkwa abasikale bakwe mumunzi wa Devedi, eelyo Ahazi mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

2 Makani 28

Mwami Ahazi wacisi ca Juda

(2 Bami 16.1-4)

1Ahazi wakali aamyaka iili makumi obilo, naakatalika kulela, nkabela wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili kkumi acisambomwe. Pele taakacita ziluleme ku Mwami Leza mbuli Devedi sikale wakwe.

2Wakatobela nzila zyabami ba Isilayeli alimwi wakapanga amituni yalubulo yaba Baali.

3Wakali kupaizya mukkuti lya Benihinomu alimwi wakapa bana bakwe balombe kuti cibe cipaizyo cakutenta, mbubonya mbuli zisesemyo zyamisyobo eeyo Mwami Leza njaakatandila Baisilayeli.

4Wakapaizya akutenta tununkilizyo mumalende amutulundu, naa mumasamu.

Mbubakalwana a Baalamu

(2 Bami 16.5)

5Nkaambo kakuti mwami Ahazi wakabisya, Mwami Leza wakwe wakamwaaba kumwami wa Baalamu. Mwami waku Alamu wakamuzunda akutola bantu bakwe mubwaange ku Damasikasi. Kunze aboobo, Mwami Leza wakaaba Ahazi kuli Peka mwanaa Lemaliya mwami wa Isilayeli, ooyo wakajaya bantu bakwe banji.

6Mubuzuba bomwe Peka mwanaa Lemaliya wakajaya basilumamba baku Juda bali zyuulu zili makumi obilo, cakacitika eeci nkaambo baku Juda bakaleka Mwami Leza wabasikale babo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Silumamba umwi wa Baisilayeli uutegwa Zikili, wakajaya mwanaa mwami Ahazi uutegwa Maaseiya, amweendelezi waŋanda yabwami uutegwa Azilikamu, alimwi a Elikana wakali wabili kumwami.

8Nikuba kuti baku Juda bakali basicisinyina, basilumamba ba Baisilayeli bakatola mubwaange ku Samaliya bakaintu abana bali zyuulu zili myaanda yobilo kubikkilizya anzibakasaala zinji.

Musinsimi Obedi

9Mwaalumi umwi uutegwa Obedi, musinsimi wa Mwami Leza wakali mumunzi wa Samaliya. Wakaswaanganya basilumamba ba Baisilayeli kabajisi abaange baku Juda kabayanda kunjila mumunzi. Wakati, «Mwami Leza wabasikale banu waaba ba Juda kulindinywe nkaambo ulibanyemenede, kwamana nywebo mwabajaya mbuli mbwatayandi.

10Ono lino muyanda kuti baalumi abakaintu baku Jelusalemu a Juda babe bazike banu. Sena tamuzi kuti anywebo mujisi mulandu ku Mwami Leza wanu?»

11«Lino amundiswiilile! Amupilusye basicisinyoko aaba mbumwatola mubwaange, mwatacita boobo Mwami Leza ulamusubula mubukali bwakwe.»

12Lino basololi bamwi bamucisi ca Efulemu aaba: Azaliya mwanaa Jehohanani, Belekiya mwanaa Syilemoti, Jehizikiya mwanaa Syulumu a Amasa mwanaa Hadilayi abalo bakakazya cakacita basilumamba aaba,

13bakati, «Tamweelede kuleta baange aaba kuno nkaambo tulaba aamulandu ku Mwami Leza. Sena muyanda kuyungizya zinyonyoono amulandu wesu? Kayi mulandu wesu mupati kale, Mwami Leza ulakonzya kutusubula.“

14Aawo basilumamba bakapa baange nzibakasaalide kubantu abasololi babo.

15Kwakasalwa baalumi bone kuti bape baange aabo zisani kuzwa kuli zyakasaalwa. Bakabapa zisani andyasyo zyakusama, bakabapa cakulya acakunywa cinji, bamane bakabikka mafuta aaoliva azilonda zyabo. Aabo bakagonkedwe bakatansikwa amabbiza, aboobo baange boonse bakabapilusya kuli basicisinyina ku Jeliko munzi watukunka. Kuzwa waawo Baisilayeli bakapilukila kumunzi wabo wa Samaliya.

Ahazi mbwaakakumbila kugwasigwa
(2 Bami 16.7-9)

16Mwami Ahazi wakakumbila lugwasyo kuzwa ku mwami waku Asiliya.

17Nkaambo ciindi eeco Baedomu bakaliboolede alimwi kuzoolwana cisi ca Juda akutola baange banji.

18Ciindi Bafilisiti nibakali kusaala minzi iili kunselelo lyazilundu kumusanza wacisi ca Juda, bakatola akukkala muminzi ya Betisyemesyi, Aijaloni a Gedeloti kubikkilizya aminzi yaku Soko iili ngu Timuna a Gimuzo atunzi twayo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Nkaambo kakuti mwami Ahazi wacisi ca Juda wakacita kuti bantu ba Juda babisye alimwi akuti taakali kusyomeka ku Mwami Leza, Mwami Leza wakaletela baku Juda mapenzi.

20Mucilawo cakuti Tigilatipilesa mwami waku Asiliya agwasye Ahazi wakatalika kumupenzya.

21Ahazi wakatola zimwi zintu zyaŋanda ya Mwami Leza ayabwami alimwi azyamumaanda aabasololi babantu, wazipa kumwami waku Asiliya. Pele nikuba boobo taakamugwasya pe.

Cinyonyoono ca Ahazi

22Lino naakapenga kapati, Ahazi wakabisizya Mwami Leza kwiindilila.

23Wakapa zipaizyo kuli baleza babantu baku Damasikasi aabo bakamuzunda. Wakacita oobo kayeeya kuti, «Mukuti baleza babami ba Baalamu babagwasye, ndapaizya kulimbabo kuti ambebo bandigwasye.» Pele baleza aabo bakapa kuti walo awe a Baisilayeli boonse.

24Ahazi wakabungika zibelesyo zyamuŋanda ya Leza akuzitola. Wakajala zitendele zyaŋanda ya Leza akuyooyaka zipaililo muzyooko zyamazila aa Jelusalemu.

25Muminzi yoonse yacisi ca Juda wakayaka malende aakupaizizya kuli baleza bambi. Eeci cakanyemya Mwami Leza wabasikale babo.

26Lino eezyo zimwi zyakulela kwakwe alimwi anzila zyakwe azimwi naakatalika kulela kuyoosika kumamanino, zililembedwe mumabbuku aabami ba Juda a Isilayeli.

27Ahazi wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe mu Jelusalemu. Pele taakazikkilwa muzyuumbwe zyabwami. Hezekiya mwanaakwe nguwakalela mubusena bwakwe.

2 Makani 29

Mwami Hezekiya waku Juda

(2 Bami 18.1-3)

1Hezekiya wakajisi myaka iili makumi obilo aisanu naakatalika kulela, nkabela wakalela kwamyaka iili makumi obilo afuka mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Abija mwanaa Zekaliya.

2Ooyu wakacita ziluleme ku Mwami Leza mbubonya mbuli Devedi sikale wakwe mbwaakacita.

Kusalazya ŋanda ya Mwami Leza

3Mumwezi wakusaanguna mumwaka wakwe wakusaanguna kulela Hezekiya wakajalula milyango yakuŋanda ya Mwami Leza akwiibambulula.

4Wakabunganya bapaizi mubbuwa lili kujwe lyaŋanda ya Leza,

© 1996, Bible Society of Zambia.

5akwaamba kulimbabo kuti, Nywebo no Balevi mweelede kulisalazya akusalazya ŋanda ya Mwami Leza, Leza wabasikale banu. Mugwisye muŋanda eeyo kufumbwa cinga ciisofwaazya.

6Basikale besu tiibakali kusyomeka bakali kucita zitaluleme ku Mwami Leza wesu, akumusiya. Bakafutatila busena mbwakkala.

7Bakajala milyango yaŋanda ya Leza, malambe akazima alimwi tiibakacili kuumpa tununkilizyo azipaizyo kuŋanda ya Leza wa Isilayeli.

8Akaambo kaako bukali bwa Mwami Leza bwakazida Bajuda abamu Isilayeli. Ncaacita kulimbabo cakankamika akuyoosya bantu boonse. Nywebo lwanu mulizi makani aaya kabotu-kabotu.

9Nkaambo kaako bamatata bakajaigwa munkondo, abalo bakaintu abana besu bali mubwaange.

10«Lino ndayeeya kuti mbambe cizuminano a Mwami Leza, Leza wa Isilayeli, kucita kuti bukali bwakwe kulindiswe butaindilili.

11Nobana bangu, mutalilekeleli. Ndinywe Mwami Leza mbaakasala kuumpa tununkilizyo akusolweda bantu bakwe mukulumba.»

12Mbaaba Balevi bakaliko, kuzwa kuciinga ca Kohati kwakali Mahati mwana wa Amasiya a Joweli mwana wa Azaliya. Kuzwa kuciinga ca Melali kwakali, Kusyi mwana wa Abudi a Azaliya mwanaa Jehaleleli. Kuzwa kuciinga ca Gesyoni kwakali Jowa mwanaa Zima a Edeni mwanaa Jowa.

13Kuzwa kulunyungu lwa Elizafani kwakali Syimuli a Jeiyeli. Kuzwa kulunyungu lwa Asafu kwakali Zekaliya a Mataniya.

14Kuzwa kulunyungu lwa Hemani kwakali Jehiyeli a Syimeyi. Kuzwa kulunyungu lwa Jedutuni kwakali, Syemaiya a Uziyeli.

15Aaba baalumi bakabunganya Balevinyina, eelyo boonse bakalisalazya. Bamane mukweendelana abwakabalailila mwami, bakatalika kusalazya ŋanda ya Mwami Leza mbubonya mbuli bwaamba mulawo wa Mwami Leza.

16Bapaizi bakanjila muŋanda eeyo biisalazya, kumane bakagwisizya mubbuwa zyoonse eezyo zitasalali nzibakajana muŋanda ya Mwami Leza. Kuzwa moomo Balevi bakazigwisizya anze bazitola kukkuti lya Kidiloni.

17Lino mulimo wakusalazya ooku wakatalika mubuzuba bwakusaanguna bwamwezi mutaanzi, kuyoosika mubuzuba bwalusele bwakumanizizya limwi. Kwamazuba aambi aali lusele bakali kusalazya ŋanda ya Mwami Leza lwayo iini, bakamanizya mubuzuba bwakkumi acisambomwe bwamwezi mutaanzi nguwenya ooyo.

Ŋanda yakukombela yapegwa ku Mwami Leza alimwi

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino aawo Balevi bakaya kumwami Hezekiya akuyoomwaambila oobu,
«Twiisalazya ŋanda ya Mwami Leza yoonse kubikkilizya acipaililo cakutentela
azibelesyo zyaco, alimwi atebule libikkwa zinkwa zyatuuzigwa, azibelesyo zyalyo.

19Alimwi twapilusya zintu zyoonse mwami Ahazi nzyaakagwisizye mumyaka
yakutasyomeka kwakwe kuli Leza. Azyalo twazisalazya zyoonse twazibikka kumbele
lyacipaililo ca Mwami Leza.»

20Bucica buyo cifumo-fumo mwami Hezekiya wakabunganya basololi bamumunzi
aabo bakainka anguwe kuŋanda ya Mwami Leza.

21Bakaleta bapoho bali ciloba, mbelele zili ciloba, tubelele tuli ciloba, ampongo zili
ciloba. Eezi zyakali cipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono zyabwami
azinyonyoono zyabantu bacisi ca Juda alimwi acipaizyo cakusalazya ŋanda ya
Mwami Leza. Mwami wakaambila bapaizi aabo bali mbalunyungu lwa Aloni
kupaizya banyama aaba acipaililo.

22Aawo bakajaya bapoho, kumane bakabweza bulowa akubusansaila acipaililo.
Bamane bakajaya mbelele akusansaila bulowa bwazyo acipaililo.

23Mpongo zyakukombelezezya cinyonyoono zyakaletwa ku mwami akubantu
bakabungene balo bakabikka maanza aabo alinzizyo.

24Kumane boobo bapaizi bakajaya mpongo eezyo akutila bulowa bwazyo mbuli
cituuzyo cakukombelezezya zinyonyoono zyabantu boonse kweendelana
abwakalailila mwami kuti zipaizyo zyakutenta akukombelezezya zicitilwe bantu
boonse.

25Hezekiya wakatobela malailile Mwami Leza ngaakapede Devedi kwiindila muli
Gadi wakali musinsimi wakwe, alimwi amuli Natani. Wakaimika Balevi muŋanda ya
Leza kabajisi tulumbu, nsakalala atuntimbwa.

26Zingwali-ngwali zili mbuli zeezyo mwami Devedi nzyaakali kwiimbya. Abalo
bapaizi bamwi bakaimvwi aawo ambabo bakajisi myeembo.

27Aawo Hezekiya wakalailila kuti kutentwe zipaizyo acipaililo. Mbubakatalikila buyo
bantu bakatalika kulumbaizya Mwami Leza munyimbo, kabaimbya azingwali-ngwali
ziindene-indene.

28Boonse bakaliko ooko bakaswaangana mukukomba, ciindi eeco baimbi bakali
kwiimba, abasimyeembo bakali kusiba. Kwiimba ooku kwakatolelela kusikila
nibakamanizya kupaizya.

29Kumane boobo Hezekiya abantu boonse bakavuntama akukomba Leza.

30Mwami abasololi babantu bakaambila Balevi kwiimba nyimbo zyakutembaula
Mwami Leza zyakalembwa a Devedi alimwi a Asafu musinsimi. Aboobo bakaimba
boonse cakutangala, kabavuntama akukomba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Hezekiya wakati, «Lino mwalipa ku Mwami Leza, aboobo amulete zipaizyo azituuzyo zyakulumba kuŋanda ya Mwami Leza.» Eelyo mbungano yakaleta zituuzyo zyakulumba ku Mwami Leza, bamwi babo bakaleta zipaizyo zyakutenta zyakuliyandila.

32Zipaizyo zyakutenta nzibakaleta ku Mwami Leza nzeezi, bapoho bali makumi aali ciloba, mbelele zili mwaanda, atubelele tuli myaanda yobilo.

33Banyama bakapaizigwa antoomwe bapoho bakali myaanda iili cisambomwe kubikkilizya ambelele ampongo zili zyuulu zyotatwe.

34Akaambo kakuti kwanyina bapaizi banji bakali kukonzya kujaya banyama boonse aaba, Balevi bakagwasya kusikila mulimo niwakamana. Ciindi eeci bapaizi bamwi bakalilisalazizye. Balevi bakalikusyomeka mukulisalazya kwiinda bapaizi.

35Zipaizyo zyakutenta zyakali zinji kapati kubikkilizya amafuta aakali kutentwa acipaizyo calumvwano alimwi kwakali azituuzyo zyazyakunywa zyakali kupedwa antoomwe azipaizyo zyakutenta. Mbombuboobu kukomba muŋanda ya Leza mbokwakatalika alimwi.

36Hezekiya abantu boonse bakatangala, nkaambo Mwami Leza wakabagwasya kuti bacite eezi zyoonse cakufwambaana.

2 Makani 30

Kulibambila zyapobwe lyakwiindilila

1Hezekiya wakatumya mulomo kubantu bazisi zya Isilayeli a Juda. Lino kwaamba zyamusyobo wa Efulemu a Manase wakabalembela magwalo buya. Boonse aaba wakabatamba kuti baboole kuŋanda ya Mwami Leza, kuzoolya pobwe lyakwiindilila lya Mwami Leza wa Isilayeli.

2Zyamakani aaya, mwami abalupati-pati bakwe kubikkilizya abantu bamu Jelusalemu bakasala kuti pobwe lyakwiindilila libe mumwezi wabili.

3Eeci cakaba boobo nkaambo bantu tiibakali kukonzya kucita pobwe eeli muciindi calyo, mukuti tiikwakali bapaizi banji bakalisalazizye. Alimwi kwakanyina bantu banji bakabungene mu Jelusalemu.

4Muzeezo ooyu wakabotela mwami abantu bakwe boonse.

5Bakazuminana kuti batambe bantu Baisilayeli kuzwida ku Biiyasyeba kuyoosikila ku Dani, boonse aaba bakaitwa kuti baboole ku Jelusalemu kuzoosekelela pobwe lyakwiindilila lya Mwami Leza wa Isilayeli. Kwaciindi cili mbocibede bantu tiibakali kuvula kweendelana ambuli mbokulembedwe.

6Nibakalaililwa amwami abalupati-pati bakwe batumwa bakainka muzisi zya Isilayeli a Juda kabajisi abwiite oobu:

«Nobantu Baisilayeli amupilukile ku Mwami Leza wa Abulahamu, Izaka a Jakobo awalo natize kulindinywe nywebo nimwakasyaala kunkondo ya Baasiliya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Mutabi mbuli basikale banu a Baisilayelinyoko bamwi batakali kusyomeka ku Mwami Leza wabasikale babo. Mbubuli mbomuzi wakabasubula calunya.

8Mutabi basicinguni mbuli bwakali basikale banu. Amulibombye ku Mwami Leza. Amuboole kuŋanda yakwe njaakasalazya akutamani. Amubelekele Mwami Leza wanu, kuti bukali bwakwe butakamuzidi.

9Kuti mwapilukila ku Mwami Leza, aabo bakajata basiluzubonyoko abana banu bayoobafwida nkumbu. Eelyo bayoopiluka kunyika eeyi, nkaambo Mwami Leza ngusiluse ankumbu. Naa mwapilukila kulinguwe uyoomutambula.»

10Batumwa aabo bakaya muminzi yoonse yazisi zya Efulemu a Manase, mane kuyoosika kumusyobo wa Zebuluni, pele bantu bakabaweela akubacita cisesyo.

11Nikuba boobo kwakali bamwi bamusyobo wa Asya, Manase a Zebuluni bakalibombya akuza ku Jelusalemu.

12Awalo Leza wakali kubantu baku Juda kabamvwanya kuti bacite ceeco cakaamba mwami abalupati-pati bakwe, kutobela majwi aa Mwami Leza.

Pobwe lyakwiindilila lyacitwa

13Bantu banji bakabungana mu Jelusalemu kuzoolya pobwe lyacinkwa citakwe mimena mumwezi wabili.

14Bakabweza zipaililo zyoonse zyakali kubelesegwa mu Jelusalemu, mukutentela zipaizyo baakuzisowela mukkuti lya Kidiloni. Tubelele twapobwe lyakwiindilila twakajaigwa mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi wabili.

15Bapaizi Balevi batakasalede bakabaa nsoni cakuti bakalisalazya, eelyo bakali kukonzya kupaizya zyakutenta muŋanda ya Mwami Leza.

16Aboobo bakatola malizi aabo mbokwaambidwe mu Mulawo wa Mozesi muntu wa Leza. Bapaizi bakasansaila bulowa mbubakapegwa a Balevi acipaililo.

17Akaambo kakuti bambungano eeyo tiibakalisalalide, tiibakali kukonzya kujaya tubelele twapobwe lyakwiindilila, nkaako Balevi bakabajaila akupa tubelele twabo ooto ku Mwami Leza.

18Kunze aaboobu bamwi bantu bakazwide kumisyobo ya Efulemu, Manase, Isakaa a Zebuluni, tiibakalisalazide. Bakalya pobwe lyakwiindilila cakuteendelana amulawo.

19Mboobu mwami Hezekiya mbwaakabapailila wakati, «Mwami Leza, ngo Mwami Leza wabasikale babo. Nikuba kuti tabasalali kweendelana amulawo.»

20Mwami Leza wakamvwa kukomba kwa Hezekiya, taakabacisa bantu aaba.

21Kwamazuba aali ciloba bantu bakali mu Jelusalemu bakalya pobwe lyacinkwa citakwe mimena, kabatangala. Ciindi eeco Balevi abapaizi bakali kwiimbila Mwami Leza buzuba abuzuba, kabaimbya azingwali-ngwali zyakulumbaizya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Hezekiya wakalumbaizya Balevi boonse bakeendelezya kabotu kukomba ooku kwamazuba aali ciloba. Bakalya zipaanzi eezyo nzibakeelede akupa zituuzyo zyalumvwano, kabalumbaizya Mwami Leza wabasikale babo.

23Bantu boonse bakabungene bakazuminana kuti kabacisekelela pobwe eeli kwamazuba aambi aali ciloba. Aboobo bakacita mbubonya oobo cakutangala.

24Hezekiya mwami waku Juda wakapa bapoho bali cuulu, mbelele, ampongo zili zyuulu zili ciloba zyakuti bantu balye. Abalo balupati-pati bakwe bakapa bapoho bali cuulu ambelele ampongo zili zyuulu zili kkumi. Bapaizi banji bakalimanide kulisalazya.

25Mbungano yoonse ya Bajuda yakatangala, antoomwe abapaizi a Balevi alimwi abaabo boonse bakazwide ku Isilayeli, alimwi abamasi bakaboolede a Baisilayeli, abaabo bakali kukkala mucisi ca Juda.

26Kwakali lutangalo lupati mu Jelusalemu, nkaambo kuzwida kuciindi ca Solomoni mwanaa Devedi mwami wa Isilayeli taakwe nikwakacitikide cili boobu mu Jelusalemu.

27Bapaizi a Balevi bakaleleka bantu. Leza wakabamvwa nkaambo kukomba kwabo kwakamusikila kujulu, kumakkalilo aakwe aasalala.

2 Makani 31

Hezekiya mbwaakabambulula bukombi

1Lino pobwe eeli nilyakamana, bantu boonse baku Isilayeli, bakainka kuminzi yaku Juda bakaakupwayaula misumpuululu yabaleza bapange awaleza mukaintu Asyela. Alimwi bakanyonyoona malende azipaililo zyoonse zyamu zisi zya Juda, Benjamini, Efulemu a Manase. Bamane boonse bakapilukila kuminzi yabo, kulukono lwabo.

2Lino mwami Hezekiya wakaapaula bapaizi a Balevi mumalizi kweendelana amilimo yabo mbuli bapaizi naa Balevi. Eeyi ibikkilizya kupa zipaizyo zyakutenta azituuzyo zyalumvwano, kutola lubazu mukukomba, kulumbaizya akwiimba kumilyango yakuŋanda ya Mwami Leza.

3Mwami wakapa kuzwa kubutanga bwakwe, mbelele, aŋombe, kuti zibe zipaizyo zyakutenta zyacifumo-fumo akumangolezya, azeezyo zyakutenta Sabata a Sabata, ciindi capobwe lyamwezi mupya amapobwe amwi aakali kucitwa kweendelana amulawo wa Mwami Leza.

4Lino atalaa zeezi mwami wakaambila bantu baku Jelusalemu kuleta zipego zyeelede bapaizi a Balevi kutegwa bape ciindi cabo coonse kuli zeezyo zyaamba mulawo wa Mwami Leza.

5Mulawo ooyu mbuwakapegelwa buyo bantu Baisilayeli, bakaleta zipego eezi cakulyaaba: maila mabotu, waini mupya, mafuta aaoliva, buci, azimwi zilimwa. Alimwi bakaleta kwakkumi kwazeezyo nzibakajisi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Bantu boonse bakali kukkala muminzi yacisi ca Juda bakaleta kwakkumi kuzwa kuŋombe ambelele zyabo. Bamane bakaleta azimwi zipego nzibakapa ku Mwami Leza wabo, eezyo nzibakalundika muzilwi.

7Zipego eezi bakatalika kuzileta mumwezi watatu bazoomanizya mumwezi waciloba.

8Ciindi mwami Hezekiya abalupati-pati bakwe nibakaboola bakabona milwi yazipego eezi, nkaako bakalumbaizya Mwami Leza a Baisilayeli bantu bakwe.

9Hezekiya wakaambila bapaizi a Balevi zyazipego eezi,

10aawo Azalaiya mupaizi mupati, walunyungu lwa Zadoki wakati kulinguwe, «Kuzwa ciindi bantu nibakatalika kuleta zipego zyabo kuŋanda ya Leza, kwaba cakulya cinji cisyaala buyo. Mukuti Mwami Leza waleleka bantu bakwe. Ncenciceeci ncokusyaala zinji zili boobu.»

11Lino kwiindila mukulaililwa a Hezekiya bakabamba ziyobwedo mubusena oobo mwakali ŋanda ya Mwami Leza.

12Aawo bakaleta zipego, akwakkumi zyakapedwe ku Mwami Leza. Konaniya Mulevi nguwakali kulanga zintu eezi. Syimeyi munyina nguwakali kumugwasya.

13Mbaaba Balevi bakali kweendelezya: Jehiyeli, Azaziya, Nahati, Asaheli, Jelimoti, Jozabadi, Eliyeli, Isimakiya, Mahati a Benaiya. Coonse eeci cakacitika kwiindila mukulailila kwamwami Hezekiya a Azaliya mupaizi mupati.

14Kole mwanaa Imuna Mulevi, wakali mulindizi mupati wakumulyango wakujwe. Nguwakali kutambula zipego zyakuliyandila zyakali kuletwa kuli Leza, akwaapaula azimwi zya Mwami Leza.

15Muminzi imwi mwakali kukkala bapaizi aaba: Edeni, Miniyamini, Jesyuwa, Syemaiya, Amaliya a Syekaniya. Aaba mbibakaapaula zyakulya bweelede akupa Balevinyina kweendelana amalizi aabo. Bapati nibaceya.

16Bakaapwida baalumi kutalikila amyaka iili makumi otatwe akwiindilila bakali kukonzya kubelekela kuŋanda ya Leza buzuba abuzuba, kweendelana amalizi aabo.

17Bapaizi bakapegwa milimo yabo kweendelana aziinga zyabo pele Balevi bamyaka iili makumi obilo akwiindilila bakapegwa zyakucita mumalizi aabo.

18Boonse aaba bakalembwa antoomwe abakaintu abana babo, abamwi mbibakali kulela, nkaambo bakali kuyandika kuti kabalibambilide kucita milimo kufumbwa ciindi kuŋanda ya Leza.

19Akati kabapaizi bakali kukkala muminzi yakapegwa kulunyungu lwa Aloni, naa macelelo aminzi eeyo, kwakali baalumi basyomeka bamikwasyi yabupaizi alimwi abaabo bakalembedwe muziinga zyabo zya Balevi.

20Lino mucisi ca Juda coonse Hezekiya wakacita ziluleme zyakali kubotelezya Mwami Leza wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Wakazwidilila, nkaako zyoonse nzyaakacita kuŋanda ya Leza naa mukuswiilila mulawo, wakazicita cakulyaaba amoyo wakwe woonse kuli Leza.

2 Makani 32

Baasiliya mbubakapingila munzi wa Jelusalemu

(2 Bami 18.13-37; 19.14-19, 35-37; Izaya 36.1-22; 37.8-38)

1Hezekiya mbwakamanina buyo kucita zeezyo nzyaakabelekela Mwami Leza cakusyomeka, Senakelibu mwami waku Asiliya wakasaala cisi ca Juda. Wakasinkilizya minzi yakakwabilidwe kuyanda kuti aitole.

2Ciindi Hezekiya naakabona kuti Senakelibu uyanda kuulwana munzi wa Jelusalemu,

3wakabuzya-buzya balupati-pati bakwe kubikkilizya abasilumamba zyamakani aakusinka maanzi aatusensa tuli anze lyamunzi, eelyo bakamuzuminina.

4Bantu banji bakabungana akusinka tusensa kuti maanzi kaatazwi muli ntuto, nkaambo bakati mwami waku Asiliya atajani maanzi manji munsi aamunzi.

5Kumane wakabeleka canguzu kubambulula bwaanda oomo mubwakoolekede akuyaka maanda malamfu aakulikwabilizya alimbubo. Kuzwa waawo wakayaka abumbi bwaanda kunze aaboobu bumwi. Amane wakabambulula zilikwabilizyo zyamunzi wa Devedi. Alimwi wakapanga zilwanyo antobo zinji.

6Wakasala bapati babasilumamba kulanga bantu akubayumya-yumya amajwi aaya,

7«Amuyume muzyandamane. Mutayoowi nikuba kutyompwa akaambo kamakani aamwami waku Asiliya uujisi mpi mpati. Swebo tujisi singuzu kwiinda mbabo.

8Tee walo ujisi bantu balya maila, pele swebo wesu ngu Mwami Leza uukonzya kutugwasya amulumamba.» Mwami Hezekiya naakaamba boobo bantu bakayuma-yuma.

9Ba Asiliya ampi yabo nibakacili ku Lakisyi, Senakelibu wakatuma balupati-pati bakwe ku Jelusalemu amajwi aaya kuli Hezekiya mwami wacisi ca Juda abantu mbaakali aabo wati,

10«Mboobu mbwaamba mwami Senakelibu waku Asiliya ulati, ‹Ncinzi cimutunzizye kuti kamukkede mu Jelusalemu nomusinkilizigwa?›

11Ciindi Hezekiya namwaambila kuti, ‹Mwami Leza wesu ulatuvuna kuzwa ku Baasiliya,› ulamucenga kuti mufwe nzala anyota.

12Tee kayi Hezekiya lwakwe mwini nguwakamwaya malende azipaililo zya Leza ooyu kati kuli baku Juda abaku Jelusalemu, ‹Mweelede kukombela kucipaililo comwe akupaizya alincico?›

13Sena tamuzi eezyo nzitwakacita ataata kumanyika amwi? Sena baleza bamanyika aayo bakakonzya kubavuna bantu kuzwa kulindime?

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nguuli wabaleza bamanyika aaya taata ngaakanyonyoona wakali kukonzya kuvuna bantu bakwe kuzwa kulindime? Ani inga nywebo leza wanu wamuvuna buti kuzwa kulindime?

15Nkaako Hezekiya atamuunini akumucenga, Mutamusyomi, nkaambo kunyina leza wamusyobo umwi naa bwami bumwi bwakali kukonzya kuvuna bantu babo kuzwa kulindime naa kuli taata. Ino mbuti leza wanu ooyo mbwanga wamuvuna kuzwa kulindime!»

16Kwiindilizya waawa balupati-pati ba Senakelibu abalo bakasaaza Mwami Leza a mubelesi wakwe Hezekiya.

17Mwami wabo wakalemba akutukana Mwami Leza wa Isilayeli kati, «Mbubonya mbuli baleza bamisyobo yamanyika amwi mbubatakali kukonzya kuvuna bantu babo kuzwa kulindime, awalo leza wa Hezekiya takonzyi kuvuna bantu bakwe kulindime.»

18Balupati-pati aabo bakapozomoka majwi aaya Mucihibulu mukuti bayoosye akutyompya bantu bamu Jelusalemu bakali aabwaanda bwamunzi. Bakacita oobo kuti cibaubaubile kutola munzi ooyo.

19Bantu aaba bakali kukanana zya Leza waku Jelusalemu mbubonya mbuli mbubakali kwaamba zyabaleza babantu bamanyika amwi, aabo bapangwa amaanza aabantu.

20Hezekiya amusinsimi Izaya mwana wa Amozi bakalilila Leza wakujulu kuli ceeci.

21Aawo Leza wakatuma mungelo wakazoonyonyweeda limwi boonse basilumamba, basololi, abalupati-pati muzivuka zyamwami waku Asiliya. Aboobo mwami wabo wakapilukila kulimbabo kauside. Naakanjila muŋanda yaleza wakwe, bana bakwe beni bakamujaya amapanga.

22Mbombuboobu Mwami Leza mbwaakavuna Hezekiya abantu baku Jelusalemu kuzwa kuli Senakelibu mwami waku Asiliya akuli bamwi boonse. Wakabakwabilila kuzwa kumabazu oonse.

23Bantu banji bakali kuza ku Jelusalemu, kabaleta zipaizyo ku Mwami Leza azipego kuli Hezekiya. Kuzwa waawo bamasi oonse bakali kulemeka Hezekiya.

Mwami Hezekiya mbwakaciswa akupona

(2 Bami 20.1-3, 12-19; Izaya 38.1-3; 39.1-8)

24Lino ciindi eeco mwami Hezekiya wakaciswa calufu. Wakakomba ku Mwami Leza walo wakamupa citondezyo cakuti ulapona.

25Pele Hezekiya wakali kulikankaizya cakuti taakatondezya kulumba ku Mwami Leza kuli ceeco ncaakamucitila. Nkaako bukali bwa Mwami Leza bwakamusikila abamu Juda abaku Jelusalemu.

26Kumamanino Hezekiya abaku Jelusalemu bakalibombya, nkaako Mwami Leza taakabasubula muciindi cakulela kwa Hezekiya.

Zyabuvubi ampuwo ya Hezekiya

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Hezekiya wakavuba kapati cakuti bakatalika kumulemeka. Wakayasya maanda
aaziyobwedo zyangolida, nsiliva, mabwe mayandisi, tununkilizyo, ntobo, azimwi
zibelesyo ziyandika.

28Kuzwa waawo wakayaka matala aakubikka maila, azibikkilo zyawaini amafuta,
alimwi wakayaka azimpati zyaŋombe azyamaanda aambelele.

29Kunze aaboobo Mwami Leza wakamupa mbelele, ŋombe alimwi alubono lumwi
lunji cakuti wakayaka minzi minji.

30Hezekiya nguwakasinka kasensa kaku Gehoni akusya kankolola kutegwa maanzi
akunkile kumbo lyamunzi wa Devedi. Wakazwidilila mulizyoonse nzyaakacita.

31Ciindi batumwa baku Babuloni nibakasika kulinguwe kuzoobuzya zyamaleele
aakacitika munyika, Leza wakalekelezya Hezekiya mukuti abone mpaakabikide
moyo.

Mamanino aakulela kwa Hezekiya
(2 Bami 20.20-21)

32Lino zimwi eezyo zyakulela kwa Hezekiya amilimo yakulyaaba kwakwe,
zililembedwe mucilengaano ca Izaya musinsimi mwana wa Amozi zili mubbuku
lyamakani aabami ba Juda a Isilayeli.

33Hezekiya wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe kubusena kuzikkilwa balunyungu
lwabwami. Baku Juda a Baisilayeli bakamulila kapati. Nkabela Manase mwanaakwe
nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

2 Makani 33

Manase mwami waku Juda
(2 Bami 21.1-9)

1Manase wakajisi myaka iili kkumi aibili naakatalika kulela, nkabela wakalela
kwamyaka iili makumi osanwe aisanu mu Jelusalemu.

2Walo ooyu wakabisizya Mwami Leza mukutobela zisesemyo zyamisyobo eeyo
Mwami Leza njaakatandila Baisilayeli.

3Wakayakulula malende wisi Hezekiya ngaakamwaide. Wakayaka zipaililo zya Baali
akupanga mituni ya leza mukaintu Asyela, mbubonya bwakacitide Ahabu Mwami
waku Isilayeli. Wakakotamina akukomba zyakujulu.

4Alimwi wakayaka zipaililo muŋanda ya Mwami Leza, mumonya oomo Mwami Leza
mwaakaamba kuti, «Mu Jelusalemu mwenooyookombelwa.»

5Alimwi wakayaka zipaililo mumabbuwa obilo aaŋanda ya Mwami Leza.

6Wakapaizya mwanaakwe mulombe mumulilo, wakali kulowa akusonda alimwi
wakali kubuzya-buzya akubaŋanga. Wakacita zinyonyoono zinji-zinji kumbele lya
Mwami Leza, aboobo wakamunyemya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino mutuni mubeze wa Asyela wakuubikka muŋanda njiyonya eeyo Mwami Leza njaakaambila Devedi a Solomoni mwanaakwe kuti, «Muŋanda eeyi mu Jelusalemu ngwindakasala kuzwa kumisyobo yoonse ya Isilayeli mwendinookombelwa lyoonse.

8Nkabela nsikooyoontuntulisya limbi Baisilayeli kuzwa kunyika eeyo njindakapa basikale babo, kufumbwa buyo kuti kabacita cili coonse ncindakabalailila, akubamba mulawo woonse ooyo mubelesi wangu Mozesi ngwaakabapa.“

9Pele Manase wakasowa bantu baku Juda akubasolwedela mukubisya kwiinda misyobo eeyo Mwami Leza njaakatandila Baisilayeli.

Manase mbwaakeempa

10Nikuba kuti Mwami Leza wakamucenjezya Manase abantu bakwe, pele taakwe nibakamuswiilila.

11Mwami Leza wakalekela balailili bankondo bamwami waku Asiliya kuti bazoolwane Juda. Aaba bakatola Manase mubwaange, akumubikka kasita mumpemo, bamwaanga nketani zyamukuba, bamutola ku Babuloni.

12Naakapenga kapati wakalibombya, wapilukila ku Mwami Leza, Leza wabasikale bakwe kuti amugwasye.

13Leza wakatambula akuvuwa kukomba kwa Manase, nkaako wakacita kuti apilukile ku Jelusalemu, kuyoolela alimwi. Aawo Manase wakaziba kuti Mwami Leza ngo Leza.

14Lino kumane ceeci, Manase wakayakulula bwaandwa bulikunze bwamunzi wa Devedi, kumbo aakasensa ka Gihoni, mukkuti mane kuyoosika kumanjililo amulyango wanswi, waakuzinguluka cilundu ca Ofeli. Kunze aakooko wakabulansya bwaanda oobo. Amane wakabikka balailili babasilumamba, muminzi yoonse yakakwabilidwe mucisi ca Juda.

15Wakagwisya muŋanda ya Leza baleza babamasi akugwisya mituni, alimwi azipaililo eezyo zyakabikkidwe mubusena mwakali ŋanda ya Leza mu Jelusalemu. Wakazisowela kunze lyamunzi.

16Alimwi wakayakulula cipaililo ca Mwami Leza, akupa zituuzyo zyalumvwano azyazyakunywa alincico.

17Bantu Bajuda, bakacili kupa zipaizyo mumasena amwi aandeene-andeene aakukombela, pele bakali kupaizizya ku Mwami Leza.

Mamanino aakulela kwa Manase
(2 Bami 21.17-18)

18Lino zyoonse eezyo Manase nzyaakacita kubikkilizya akukomba kwakwe kuli Leza antoomwe azeezyo zyakamwaambila basinsimi muzina lya Mwami Leza wa Isilayeli, zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mubbuku lyabasinsimi mulilembedwe zyakukomba kwakwe, ambuli Leza mbwaakamwiingula, antoomwe azibi akutasyomeka kwakwe, zyamasena oomo mwaakayakide malende akwiimika misumpuululu yaleza mukaintu Asyela amituni.

20Manase wakafwa akuzikkwa abasikale bakwe kuŋanda yabwami, eelyo Amoni mwanaakwe nguwakaba mwami mubusena bwakwe.

Mwami Amoni waku Juda
(2 Bami 21.19-26)

21Amoni wakajisi myaka iili makumi obilo aibili ciindi naakatalika kulela, nkabela wakalela kwamyaka yobilo mu Jelusalemu.

22Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli Manase wisi. Amoni wakakomba akupaizya mituni yoonse eeyo Manase njaakapangide.

23Pele taakali mbuli Manase wisi, mukuti taakalibombya ku Mwami Leza, wakaindilizya kucita zibi.

24Balupati-pati ba Amoni bakamubukila akumujaya muŋanda yakwe yabwami.

25Pele bantu bacisi bakajaya bantu boonse aabo bakamubukila mwami Amoni, bamane bakabikka Josiya mwanaakwe kuba mwami mubusena bwakwe.

2 Makani 34

Mwami Josiya waku Juda
(2 Bami 22.1-2)

1Josiya wakajisi myaka iili lusele ciindi naakatalika kulela, wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili makumi otatwe aumwi.

2Walo ooyu wakacita ziluleme ku Mwami Leza alimwi wakeenda munzila zyasikale wakwe Devedi, taakazisiya pe.

Josiya mbwaakamwaya zipaililo zyamituni

3Mumwaka walusele wakulela kwa Josiya aawo kacili mwana, Josiya wakatalika kukomba Leza wa Devedi sikale wakwe. Mumwaka wakkumi aibili wakulela kwakwe wakatalika kugwisya malende, misumpuululu yaleza mukaintu Asyela, mituni iibezedwe ayalubulo mucisi ca Juda a Jelusalemu.

4Zipaililo zya Baali zyakamwaigwa mukulailila kwakwe. Wakapwayaula tupaililo twatununkilizyo twakali alinzizyo. Alimwi wakapwaya misumpuululu ya Asyela kubikkilizya amituni azibumbwa. Eezi wakazipwayaula akuzimwaila azyuumbwe zyabaabo bakali kupaizya kulinzizyo.

5Mafuwa aabapaizi bamalende wakaaumpila aazipaililo zyamalende eezyo. Munzila eeyi wakasalazya bacisi ca Juda abamu Jelusalemu mumulawo.

6Wakacita mbubonya oobo muminzi yazisi zya Manase, Efulemu, a Simiyoni mane kuyoosika ku Nafutali kumatongo aankuko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Wakamwaya zipaililo, misumpuululu ya Asyela akupwayaula mituni, amane wapwayaula zipaililo zyatununkilizyo kumalende. Azwe waawo wakapilukila ku Jelusalemu.

Bbuku lyamulawo mbulyakajanwa
(2 Bami 22.3-20)

8Lino mumwaka wakkumi alusele wakulela kwa Josiya, kamanizizye kale kusalazya nyika aŋanda ya Leza, wakatuma Syafani mwana wa Azaliya, a Maaseiya mwendelezi wamunzi antoomwe a Jowa mwanaa Jowahazi mulembi kuyoobambulula ŋanda ya Mwami Leza.

9Bakainka kuli Hilikiya mupaizi mupati wabo wakabapa mali aakali kuletwa kuŋanda ya Mwami Leza, aayo Balevi balo bali mbalindizi baamulyango ngibakali kutambula kuzwa kubantu bazisi zya Manase, Efulemu, abamwi basyeede ku Isilayeli akubantu boonse bacisi ca Juda a Benjamini, kubikkilizya abakali kukkala mu Jelusalemu.

10Aayo mali apegwe kuli basikulanga basikubeleka kuŋanda ya Leza balo bakape basimilimo bakali kubambulula ŋanda eeyo.

11Alimwi bakapa mali kubabezi abayaki bakaula mabwe aakuyasya amasomo ambalo zyakubambuluzya maanda aayo bami baku Juda ngubakalekelela kuti awe.

12Baalumi aaba bakali kusyomeka kapati. Bakali kubalanga akubalailila mbaa, Jahati mwana wa Obaiya, Balevi balunyungu lwa Melali, a Zekaliya mwana Mesyulamu walunyungu lwa Kohati, kubikkilizya a Balevi boonse bakazi kwiimbya zingwali-ngwali.

13Bamwi Balevi bakali kulanga banyamuna zintu ababelesi bamilimo imwi. Bamwi babo bakali balembi, basikulanga babeleka, bamwi bakali balindizi.

14Ciindi nibakali kugwisya mali muciyobwedo, Hilikiya wakajana bbuku lyamulawo eelyo Mwami Leza ndyaakapede kuli Mozesi.

15Lino Hilikiya mupaizi mupati wakati kuli syafani mulembi, «Ndajana bbuku lyamulawo muŋanda ya Mwami Leza.» Nkabela Hilikiya wakapa bbuku eelyo kuli Syafani.

16Mpawo Syafani wakalitola kumwami, wamwaambila makani aakuti, «Balupati-pati bako bacita eezyo zyoonse nzyookabalailila.

17Mali aali muŋanda ya Mwami Leza baapa kubalangi ababelesi.»

18Eelyo Syafani mulembi wakaambila mwami kuti, «Hilikiya mupaizi wandipa bbuku.» Mpawo Syafani wakalibala mwami kamvwide.

19Lino mwami naakamvwa majwi aabbuku lyamulawo wakazapula zisani zyakwe.

20Mpawo mwami wakalailila Hilikiya, Ahikamu mwanaa Syafani, Abidoni mwanaa Mika, Syafani mulembi a Asaiya mugwasyi wamwami kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

21«Kamuya mukandibuzizye mebo a Baisilayeli basyeede abantu ba Juda ku Mwami
Leza akaambo kazilembedwe mubbuku eeli lyakajanika. Nkaambo bukali bwa
Mwami Leza bwatusikila mbupati mukuti basikale besu tiibakatobela majwi aabbuku
eeli pe, tiibakacita mukweendelana azyoonse zilembedwe mulindilyo.»

22Hilikiya antoomwe abaabo Josiya mbaakatuma anguwe bakainka antoomwe kuli
Huluda mukaintu musinsimi, mukaintu wa Syalumu mwanaa Tokati mwanaa Hasila
wakali kulanga zyakusama. Mukaintu ooyo wakali kukkala mubusena bupya bwa
Jelusalemu. Bakamwaambila zyakacitika.

23Eelyo mukaintu ooyo wakati, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli,
‹Amukamwaambile ooyo wamutuma› kuti Mwami Leza ulati,

24‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza,› bona ncobeni ndiyooleta mapenzi mubusena
oobu ansinganyo zilembedwe mubbuku eeli lyabalilwa mwami wa Juda.

25Nkaambo bakandisiya akutentela baleza bambi tununkilizyo akundinyemya, amituni
yoonse eeyi njibakalibambila, nkaako bukali bwangu bwabukila busena oobu, nkabela
tabutimane pe.

26Amukaambile mwami wa Juda wamutuma kuzoobuzya Mwami Leza kuti, ‹Mboobu
mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli amajwi aayo ngoomvwa,›

27nkaambo kakuti wasungwaala akulibombya kuli Leza noomvwa mbundaamba
akaambo kabusena oobu antoomwe abantu bali muli mbubo, alimwi akaambo kakuti
walibombya alimwi mukuti wazapula zisani zyako akulila kumbele lyangu, ambebo
ndakumvwa, mbwaamba Mwami Leza.

28Nkaako uyoofwa akuzikkwa abasikale bako muluumuno, tokooyoobona mapenzi
ngendiyooletela busena oobu abantu bakkala mulimbubo pe.» Eelyo mwami
bakazoomwaambila majwi aaya.

Josiya mbwaakalesya bukombi bwakunze
(2 Bami 23.1-20)

29Lino mwami Josiya wakaita bapati bacisi ca Juda abamu Jelusalemu.

30Mwami wakainka kuŋanda ya Mwami Leza antoomwe abantu bacisi ca Juda abamu
Jelusalemu, bapaizi a Balevi abantu boonse, kuzwa kubantu buyo kuyoosika kuli
baabo balemekwa. Wakabala majwi aabbuku lyacizuminano eelyo lyakajanwa
muŋanda ya Leza kabamvwide.

31Mwami wakaliimvwi munsi aamusemo akukubulusya cizuminano kumbele lya
Mwami Leza, kuti unootobela majwi amalailile woonse amuuya wakwe woonse
akuswiilila majwi aacizuminano eeci mbubonya mbuli mbwaalembedwe mubbuku
eeli.

32Lino aawo wakaambila boonse bamu Jelusalemu abamucisi ca Benjamini kuti
kababamba cizuminano eeci. Bantu bamu Jelusalemu bakaswiilila cizuminano
ncibakapanga a Leza wabasikale babo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Josiya wakagwisya mituni yoonse iisesemya yakali ya Baisilayeli, alimwi wakacita kuti boonse bakalimo mu Isilayeli bakombe Mwami wabo. Kwaciindi coonse ncaakali kupona, bantu bakali kutobela Mwami Leza wabasikale babo.

2 Makani 35

Josiya mbwaakasekelela pobwe lya kwiindilila
(2 Bami 23.21-23)

1Mwami Josiya wakasekelela pobwe lya kwiindilila lya Mwami Leza mu Jelusalemu, mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi wakusaanguna bakajaya kabelele kapobwe eeli.

2Bapaizi wakabapa milimo yabo yakuŋanda ya Leza akubayumya kuti kababeleka kabotu.

3Alimwi wakapa malailile ku Balevi balo bakaiisya Baisilayeli, bakapedwe ku Mwami Leza kuti, «Babikke bbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza muŋanda yakwe eeyo mwami Solomoni njaakamuyakila. Tamweelede kuciliyumuna-yumuna aziwezo, pele mweelede kubelekela Mwami Leza abantu bakwe Baisilayeli.

4Muleelede kwiima muŋanda ya Leza mukweendelana aziinga zyanu, kweendelana ambuli bwakalailila mwami Devedi wa Isilayeli amwanaakwe Solomoni.

5Mulibambilile cakuti bamwi banu kabajanika bayandika kugwasya mukwasyi umwi wabantu Baisilayeli.

6Mweelede kujaya tubelele twapobwe lyakwiindilila. Kwamana mulisalazye mumulawo akubamba zipaizyo boobo cakuti, Baisilayelinyoko balakonzya kutobela malailile aa Mwami Leza ngaakabapa kwiindila muli Mozesi.»

7Mwami Josiya wakapa kuzwa kubutanga bwakwe ŋombe ambelele zili zyuulu zili makumi otatwe zyambelele, tubelele, tupongo alimwi abapoho bali zyuulu zyotatwe zyakubelesya bantu kupobwe eeli.

8Balupati-pati bakwe abalo bakapa cakulyaaba, kubantu, bapaizi a Balevi. Abalo balupati-pati bakali kulanga zyaŋanda ya Leza mbaa, Hilikiya mupaizi mupati, Zekaliya a Jehiyeli bakapa kubapaizi tubelele tuli zyuulu zyobilo amyaanda cisambomwe, tupongo alimwi abapoho bali myaanda yotatwe zyakupaizya muciindi capobwe lyakwiindilila.

9Basololi ba Balevi mbaa, Konaniya, Syemaiya amunyina Netaneli, Hasyabiya, Jeiyeli a Jozabadi bakapa tubelele tuli zyuulu zyosanwe atupongo alimwi abapoho bali myaanda yotatwe kuti Balevi bapaizye.

10Lino zyoonse zyapobwe lyakwiindilila nizyakabambwa, bapaizi a Balevi bakabweza masena aabo, mbuli mbubakalaililwa,

11Balevi mbibakafunda, bapaizi mbibakasansaila bulowa acipaililo.

12Bamane bakaapawida bantu mumikwasyi yabo, banyama baakupaizya, kutegwa bapaizye mukweendelana amalailile aamulawo wa Mozesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Bapaizi bakayoka zipaizyo eezyo amulilo, mukweendelana amalailile, akujika zipaizyo zisalala mumpoto, zibiya azikangilo.

14Nizyakamana zyoonse eezi, Balevi bakabweza nyama yabo, aya bapaizi balunyungu lwa Aloni mukuti bapaizi aaba bakali kujata bubi kusikila masiku, kupaizya banyama bakali kutentelwa limwi alimwi amafuta aazipaizyo.

15Baimbi Balevi baciinga ca Asafu bakaima mumasena aakalailila mwami Devedi mbaa, Asafu, Hemani a Jedutuni munsinsimi wamwami. Balindizi bakumanjililo aakuŋanda ya Leza tiibakeelede kusiya masena aabo, nkaambo Balevi bamwi bakabambila pobwe lyakwiindilila.

16Kweendelana ambuli bwakalailila mwami Josiya yoonse milimo yakukomba Mwami Leza yakacitwa buzuba oobo, mbuli kubamba pobwe lyakwiindilila alimwi akupa zipaizyo zyakutenta acipaililo.

17Kwamazuba aali ciloba bantu boonse Baisilayeli bakaliko bakasekelela pobwe lyakwiindilila alya cinkwa citakwe mimena.

18Kuzwa kuciindi ca Samuyele musinsimi, pobwe lyakwiindilila tiilyakali kusekelelwa boobu. Bamami bamwi boonse tiibakali kusekelela pobwe lyakwiindilila eeli mbuli bwakacita mwami Josiya, bapaizi, Balevi, bantu bacisi ca Isilayeli alimwi wabaku Jelusalemu,

19mumwaka wakkumi wakulela kwa Josiya.

Mamanino aakulela kwa Josiya
(2 Bami 23.28-30)

20Lino mwami Josiya naakacita zyoonse eezi kuŋanda ya Leza, mwami Neko waku Ijipiti wakasolweda mpi yakwe kuyoolwana Kaacemisyi kumulonga wa Yufuletisi. Josiya wakasoleka kumukasya.

21Pele Neko wakatumina Josiya makani aaya aakuti, «Kulwana ooku takukujatikizyi, omwami wa Juda. Tiindazida kukulwana, pele kulwana basinkondoma, alimwi Leza wandaambila kuti ndifwambaane. Leza uli aandime, utandiingi-ingi, watacita boobo ulakunyonyoona.»

22Pele Josiya wakazumanana kulwana. Wakakaka kuswiilila kuli zyakaambwa kwiindila mumwami Neko, wakaligabbaika akuunka mukulwana, mumabanda aa Megido.

23Kabalwana mwami Josiya wakayaswa amimvwi ya Baijipiti. Wakalailila babelesi bakwe kuti, «Amunditole kumbi, nkaambo ndalicisa kapati!“

24Bakamubweza kuzwa munkalaki yakwe akumubikka munkalaki imwi yakali waawo, bamutola ku Jelusalemu. Ooko nkwaakaakufwida akuzikkwa muzyuumbwe zyabwami. Bantu boonse bamu Jelusalemu bakamulila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Musinsimi Jelemiya wakalemba lwiimbo lwabuumba lwakulila mwami Josiya. Sunu cakaba cilengwa Muisilayeli kuti baimbi, baalumi naa bakaintu kabaimba lwiimbo oolu kabalila Josiya. Lwiimbo oolu lulajanika munyimbo zyabuumba!

26Lino zyoonse eezyo Josiya nzyaakacita, mbwaakalipede ku Mwami Leza, mbwaakali kuswiilila Mulawo wa Mwami Leza,

27azyamakani aakwe kuyoosikila kumamanino zililembedwe mumabbuku aabami ba Baisilayeli a Juda.

2 Makani 36

Mwami Jehowahazi waku Juda
(2 Bami 23.30-35)

1Eelyo bantu bacisi bakatola Jehowahazi mwanaa Josiya baakumupa bwami mu Jelusalemu mubusena bwawisi.

2Jehowahazi wakali aamyaka iili makumi obilo aitatu naakatalika kulela, nkabela wakalela kwamyezi yotatwe.

3Mwami waku Ijipiti wakamwaatula mubulelo ku Jelusalemu alimwi wakatezya baku Juda matalenta aansiliva aali mwaanda

4alimwi wakabikka Eliyakimu munyina Jehowahazi kuti abe mwami mu Juda a Jelusalemu akusandula zina lyakwe akumwiita kuti Jehoiyakimu. Pele Neko wakatola Jehowahazi munyina Eliyakimu kaangidwe ku Ijipiti.

Mwami Jehoiyakimu waku Juda
(2 Bami 23.36—24.7)

5Jehoiyakimu wakali amyaka iili makumi obilo aisanu naakatalika kulela. Wakalela mu Jelusalemu kwamyaka iili kkumi aumwi. Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza wakwe.

6Nebukadineza mwami waku Babuloni wakazoomulwana akumwaanga ansimbi zyamukuba akumutola ku Babuloni.

7Nebukadineza wakatolelezya azibelesyo zyamuŋanda ya Mwami Leza akuyoozibikka muŋanda mwakali kukombela leza wakwe.

8Lino eezyo zyoonse Jehoiyakimu nzyaakacita, zisesemyo eezyo nzyaakacita azimwi zililembedwe mubbuku lyamakani aabami ba Isilayeli a Juda. Mwanaakwe Jehoiyakini wakaba ngomwami mubusena bwakwe.

Mwami Jehoiyakini waku Juda
(2 Bami 24.8-17)

9Jehoiyakini wakali aamyaka iili kkumi alusele naakatalika kulela, wakalela kwamyezi yotatwe amazuba aali kkumi mu Jelusalemu. Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Ciindi mwaka niwakazinguka, mwami Nebukadineza wakazoojata Jehoiyakini akumutola ku Babuloni, wakabweza azibelesyo ziyandika zyamuŋanda ya Mwami Leza. Kumane wakabikka Zedekiya wisi umwi Jehoiyakini kuba mwami waku Juda a Jelusalemu.

Mwami Zedekiya waku Juda

(2 Bami 24.18-20; Jelemiya 52.3b-11)

11Zedekiya wakajisi myaka iili makumi obilo aumwi naakatalika kulela. Wakalela kwamyaka iili kkumi aumwi mu Jelusalemu.

12Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza wakwe, alimwi taakalibombya nikuba kuswiilila majwi aakaamba Jelemiya musinsimi ooyo wakali kukanana majwi aa Mwami Leza.

13Alimwi wakazangila mwami Nebukadineza nikuba kuti wakali mukonkezezye muzina lya Leza. Wakaba sicinguni kapati akuti taakapilukila ku Mwami Leza wa Isilayeli.

14Kunze aboobo basololi bacisi ca Juda, bapaizi abantu buyo bakatobela nzila zibi zisesemyo zyamisyobo yabantu yakabazingulukide. Munzila eeyi bakasofwaazya ŋanda ya Mwami Leza eeyo njaakalisalila lwakwe mwini.

15Mwami Leza wabasikale babo wakali kutuma majwi kwiindila mubatumwa bakwe ciindi aciindi baakucenjezya bantu nkaambo wakali aankumbu kubantu bakwe akuŋanda yakwe.

16Pele bakali kuvoolozya batumwa aabo akusampaula majwi aakwe. Bakali kufubaazya basinsimi bukali bwa Mwami Leza bwakabazida cakuti bakabula matijilo.

17Aboobo Mwami Leza wakaleta baku Babuloni kuzoobalwana balo aabo bakajaya bakubusi bacisi ca Juda nibaba baabo bakali muŋanda ya Leza. Taakwe mbibakasiya bakubusi baalumi abasimbi nibaba bamadaala abamacembele. Mwami Leza wakabaaba boonse kuli Nebukadineza.

18Mwami waku Babuloni ooyu wakasaala zibelesyo zyoonse zyamuŋanda ya Leza zikomene neziceya kubikkilizya alubono lwakali muciyobwedo cakali muŋanda eeyo, niluba lwakali muzyiyobwedo zyamwami abalupati-pati bakwe.

19Bakaumpa ŋanda ya Leza akoola bwaanda bwamunzi wa Jelusalemu. Bakaumpa maanda aabwami woonse akunyonyoona ziyandisi zyakali mumo zyoonse.

20Aabo batakajaigwa bakatolwa mubwaange ku Babuloni. Bakabelekela Nebukadineza abalunyungu lwakwe mbuli bazike kuzoosika kuciindi cabulelo bwamuleli waku Pesiya.

21Aboobo eezyo Mwami Leza nzyaakaambide kwiindila muli Jelemiya musinsimi zyakazuzikigwa, «Nyika iyooba tongo kwamyaka iili makumi aali ciloba mbuuli masabata aakulyookezya.»

Sailasi walailila kuti Bajuda bapilukile

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Ezula 1.1-4)

22Mumwaka wakusaanguna wakulela kwa Sailasi muleli mupati waku Pesiya, Mwami
Leza wakazuzikizya majwi aakwe aakakananwa a Jelemiya. Wakacitya kuti Sailasi
mwami waku Pesiya aambilizye mubulelo bwakwe boonse mulumbe ooyu
wakapegwa mubulembe.

23«Mboobu mbwaamba Sailasi muleli mupati waku Pesiya, Mwami Leza wajulu
wandipa kuti ndele nyika yoonse alimwi wandipa amulimo wakuyaka ŋanda yakwe
mu Jelusalemu mucisi ca Juda. Mwami Leza abe aandinywe nobantu bakwe.
Amupilukile ku Jelusalemu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezula

Ezula 1

Sailasi walailila kuti Bajuda bapilukile

1Mumwaka wakusaanguna wakulela kwa Sailasi muleli mupati waku Pesiya, Mwami
Leza wakazuzikizya majwi aakwe, aakakananwa a Jelemiya. Wakacitya kuti Sailasi
mwami waku Pesiya aambilizye mubulelo bwakwe boonse mulumbe ooyu wapegwa
mubulembe,

2«Mboobu mbwaamba Sailasi muleli mupati waku Pesiya, Mwami Leza wajulu
wandipa kuti ndele nyika yoonse alimwi wandipa amulimo wakuyaka ŋanda yakwe
mu Jelusalemu mucisi ca Juda.

3Mwami Leza abe aandinywe nobantu bakwe. Amupilukile ku Jelusalemu
mukayakulule ŋanda ya Mwami Leza wa Isilayeli ooyo uukombwa mu Jelusalemu.

4Bantu bali mumasena aayo mukkede baabo basyeede ba Mwami Leza baleelede
kubapa nsiliva angolida, zintu azivubwa, alimwi azipaizyo zyakuliyandila zyalo
ziyoopaizigwa ku Mwami Leza mu Jelusalemu.»

5Aawo basololi baziinga zyabantu ba Juda aba Benjamini, bapaizi a Balevi abaabo
boonse Leza mbaakasungula mumoyo bakalibambila kuti bainke kuyooyaka ŋanda ya
Mwami Leza mu Jelusalemu.

6Basimunzinyina bakabagwasya mukubapa zintu eezi: nsiliva, ngolida, zintu zivubwa
alimwi azimwi ziyandisi. Atala aazeezi bakabapa azipaizyo zyakuliyandila.

7Kunze aakooku muleli mupati Sailasi wakabapilusizya zibelesyo zyamuŋanda ya
Mwami Leza, eezyo Nebukadineza nzyaakaseede kuzwa ku Jelusalemu akuzibikka
mucikombelo caleza wakwe.

8Sailasi wakazipa kuli Mitiledati mulangi waciyobwedo cabwami, ooyu wakazibalila
Syesyibaza mweendelezi wacisi ca Juda.

9Mboobu mbuzyakabede: mitiba yangolida yakupaizizya yakali makumi otatwe,
mitiba yansiliva yakupaizizya yakali cuulu, mitiba imwi yansiliva yakali makumi
obilo afuka,

10mitiba meelela yangolida yakali makumi otatwe, mitiba meelela yansiliva yakali
myaanda yone akkumi, azibelesyo zimwi zyakali cuulu.

11Antoomwe kwakali zibelesyo zyangolida ansiliva zili zyuulu zyosanwe amyaanda
yone. Ciindi baange nibakapilukila ku Jelusalemu kuzwa ku Babuloni Syesyibaza
wakaziletelela zintu eezi.

Ezula 2

Mweelwe wabaabo bakapilukila ku Jelusalemu

(Nehemiya 7.4-73)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Ooyu ngomweelwe wabantu bakapilukila kuzwa kubwaange, aabo Nebukadineza mwami waku Babuloni mbaakatolede. Bakapilukila ku Jelusalemu a Mujuda umwi aumwi kumunzi wakwe mwini.

2Bantu aaba bakali kusolwedwa a Zelubbabeli, Jesyuwa, Nehemiya, Selaiya, Leelaiya, Modekayi, Bilisyani, Misipa, Bigivayi, Lehumu alimwi a Baana. Lino ngooyu mundandanda wabaalumi Baisilayeli bakapilukila.

3Balunyungu lwa Palosyi bakali zyuulu zyobilo amwaanda amakumi aali ciloba ababili,

4lwa Syefatiya bakali myaanda yotatwe amakumi aali ciloba ababili,

5lwa Ala bakali myaanda iili ciloba amakumi aali ciloba abasanu,

6lwa Pahatimowabu kwiindila muzyalani lya Jesyuwa a Jowabu bakali zyuulu zyobilo amyaanda iili lusele akkumi ababili,

7lwa Elamu bakali cuulu amyaanda yobilo amakumi osanwe abane,

8lwa Zatu bakali myaanda iili fuka amakumi one abasanu,

9lwa Zakayi bakali myaanda iili ciloba amakumi aali cisambomwe,

10lwa Bani bakali myaanda iili cisambomwe amakumi one ababili,

11lwa Bebayi bakali myaanda iili cisambomwe amakumi obilo abatatu,

12lwa Azigadi bakali cuulu amyaanda yobilo amakumi obilo ababili,

13lwa Adonikamu bakali myaanda iili cisambomwe amakumi aali cisambomwe acisambomwe,

14lwa Bigivayi bakali zyuulu zyobilo amakumi osanwe acisambomwe,

15lwa Adini bakali myaanda yone amakumi osanwe abane,

16lwa Ata kwiindila muli Hezekiya bakali makumi aali fuka alusele,

17lwa Bezayi bakali myaanda yotatwe amakumi obilo abatatu,

18lwa Jola bakali mwaanda akkumi ababili,

19lwa Hasyumu bakali myaanda yobilo amakumi obilo abatatu,

20lwa Gibbaa bakali makumi aali fuka abasanu.

21Baalumi bakali kuzwa ku Betelehemu bakali mwaanda amakumi obilo abatatu,

22ku Netofa bakali makumi osanwe acisambomwe,

23ku Anatoti bakali mwaanda amakumi obilo alusele,

24ku Azimaveti bakali makumi one ababili,

© 1996, Bible Society of Zambia.

25ku Kiliyatijeyalimu, Kefila, aku Beeloti bakali myaanda iili ciloba amakumi one abatatu,

26ku Lama a Geba bakali myaanda iili cisambomwe amakumi obilo aumwi,

27ku Nikimasyi bakali mwaanda amakumi obilo ababili,

28ku Beteli a Ayi bakali myaanda yobilo amakumi obilo ababili,

29ku Nebo bakali makumi osanwe ababili,

30ku Magibisyi bakali mwaanda amakumi osanwe acisambomwe.

31Baalumi bakali kuzwa kumunzi umwi wa Elamu bakali cuulu amyaanda yobilo amakumi osanwe abane,

32ku Halimu bakali myaanda yotatwe amakumi obilo,

33ku Lodi, Hadidi aku Ono bakali myaanda iili ciloba amakumi obilo abasanu,

34ku Jeliko bakali myaanda yotatwe amakumi one abasanu,

35ku Senaa bakali zyuulu zyotatwe amyaanda iili cisambomwe amakumi otatwe.

36Bapaizi balunyungu lwa Jedaiya kwiindila muli Jesyuwa bakali myaanda iili fuka amakumi aali ciloba abatatu,

37lwa Ima bakali cuulu amakumi osanwe ababili

38lwa Pasyuu bakali cuulu amyaanda yobilo amakumi one aciloba,

39lwa Halimu bakali cuulu akkumi aciloba.

40Balevi balunyungu lwa Jesyuwa a Kidimiyeli kwiindila muzyalani lya Hodaviya bakali makumi aali ciloba abane.

41Baimbi balunyungu lwa Asafu bakali mwaanda amakumi obilo alusele.

42Bakali balindizi baamilyango ya ŋanda ya Leza, balunyungu lwa Syalumu, Ata, Talimoni, Akubu, Hatita a Syobayi bakali mwaanda amakumi otatwe afuka.

43Babelesi bakuŋanda ya Leza bakali balunyungu lwa Ziha, Husufa, Tabawoti,

44Kelosi, Siyaha, Padoni,

45Lebana, Hagaba, Akubu,

46Hagaba, Syalimayi, Hanani,

47Gideli, Gaha, Leyaiya,

48Lezini, Nekoda, Gazamu,

49Uza, Paseya, Besayi,

50Asina, Meyunimu, Nefusimu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

51Bakibuki, Hakufa, Haahuu,

52Baziluti, Mehida, Haasya,

53Baakosi, Sisela, Tema,

54Neziya a Hatifa.

55Lunyungu lwababelesi ba Solomoni bakali ba Sotayi, Hasofeleti, Peluda,

56Jaala, Daakoni, Gideli,

57Syefatiya, Hatili, Pokeletihazebaimu a Ami.

58Antoomwe babelesi bakuŋanda ya Leza abalunyungu lwa babelesi ba Solomoni bakali myaanda yotatwe amakumi aali fuka ababili.

59Aabo bakazwa kuminzi ya Telimela, Telihaasya, Kelubu, Adani a Ima, batakali kukonzya kutondezya kuti bakali Baisilayeli ncobeni,

60mbalunyungu lwa Delaiya, Tobiya a Nekoda, antoomwe bakali myaanda iili cisambomwe amakumi osanwe ababili.

61Kuzwa kubapaizi balunyungu lwa Habaiya, Hakozi a Baazilayi wakali kwiitwa boobo akaambo kakuti wakakwata mwanaa Baazilayi Mugiliyadi,

62bakasola kulangaula mumabbuku aamikwasyi aakonzya kutondezya kuti mbapaizi ncobeni, pele tiibakaajana, aabo bakagwisigwa muciinga cabupaizi mbuli bantu batasalali.

63Nkaako mweendelezi wakabalailila kuti kabatalyi zipaizyo zyeelede bapaizi ccita kakuli mupaizi uujisi Ulimu a Tumimu.

64Lino mweelwe wabantu bakapiluka kuzwa mubwaange wakali zyuulu zili makumi one azibili amyaanda yotatwe amakumi cisambomwe.

65Babelesi babo baalumi abakaintu bakali zyuulu zili ciloba amyaanda yotatwe amakumi otatwe aciloba. Alimwi kwakali abaimbi baalumi abakaintu bali myaanda yobilo.

66Bakaletelezya amabbiza aali myaanda iili ciloba amakumi otatwe acisambomwe, myuulu zyakali myaanda yobilo amakumi one aasanu,

67nkamela zili myaanda yone amakumi otatwe azisanu, ambongolo zili zyuulu zili cisambomwe amyaanda iili ciloba amakumi obilo.

68Ciindi nibakasika kuŋanda ya Mwami Leza ku Jelusalemu, bamwi basololi bamikwasyi bakapa zipego zyakuliyandila zyakugwasilizya kuyakulula ŋanda ya Leza mubusena bwayo.

69Bakapa mbubakali kukonzya kumulimo ooyu cakuti kwakajanika madulakimu aangolida aali zyuulu zili makumi aali cisambomwe acimwi, maminasi aansiliva aali zyuulu zyosanwe, amajansi aabupaizi aali mwaanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

70Bapaizi, Balevi, baimbi, balindizi baamilyango ababelesi baku ŋanda ya Leza bakakkala muminzi yabo beni abantu bamwi. Abalo Baisilayeli bamwi bakakkala muminzi yabo.

Ezula 3

Mbubakatalika kukomba Leza alimwi

1Mumwezi waciloba Baisilayeli kabakkede kale muminzi yabo. Mpoonya boonse bakabungana mu Jelusalemu.

2Mpawo Jesyuwa mwanaa Jozadaki abapaizinyina a Zelubbabeli mwanaa Syeyalitiyeli abeenzinyina bakatalika kuyaka cipaililo ca Leza wa Isilayeli kuti bape zipaizyo zyakutenta alincico kweendelana ambokulembedwe mumulawo wa Mozesi muntu wa Leza.

3Nikuba kuti bakali kuyoowa bantu bacisi bakabazingulukide, bakayaka cipaililo aawo mpoonya mpucakabede akupa zipaizyo zyakutenta alincico ku Mwami Leza zyacifumo-fumo akumangolezya.

4Lino mbubonya mbuli mbokulembedwe, bakalya pobwe lyazivuka kweendelana amweelwe wazipaizyo zyakutenta zyabuzuba abuzuba.

5Bamane bakapa zipaizyo zyakutenta zyalyoonse azipaizyo zyamwezi mupya alimwi azipaizyo zyoonse zilibedelede eezyo Mwami Leza nzyaakaamba antoomwe azipaizyo zyakuliyandila zipegwa ku Mwami Leza.

6Nikuba kuti bantu tiibakanatalika kuyakulula ŋanda ya Leza, pele bakakonzya kupa zipaizyo zyakutenta ku Mwami Leza mubuzuba butaanzi bwamwezi waciloba.

Mulimo wakuyakulula ŋanda ya Leza mbuwakatalika

7Mpoonya bakavozya bayasya mabwe ababezi mali. Alimwi bakapa zyakulya, zyakunywa amafuta aaoliva kubantu baku Sidoni a Taya kutegwa balo babatumizye mapulanga aamulombe kuzwa ku Lebanoni aayo ngubakainzya mulwizi mane kuzooasisya ku Jopa mbubonya mbuli muleli mupati Sailasi waku Pesiya mbwaakazumizya.

8Nkaako mumwezi wabili mumwaka wabili bantu kabasikide kale kuŋanda ya Leza mu Jelusalemu, Zelubbabeli mwanaa Syeyalitiyeli, Jesyuwa mwanaa Jozadaki antoomwe abeenzinyina kubikkilizya abapaizi a Balevi, abaabo boonse bamwi bakapilukila ku Jelusalemu kuzwa mubwaange, bakatalika mulimo. Bakasala Balevi bakali aamyaka iili makumi obilo naa kwiindilila kuti balange zyakuyakwa kwaŋanda ya Mwami Leza.

9Jesyuwa abana bakwe balombe abana bokwabo a Kadimiyeli abana bakwe, walo abana bakwe uuli ngwalunyungu lwa Hodaviya, abana ba Henadadi antoomwe abana babo abana bokwabo mbabakayaka ŋanda. Balevi boonse mbibakali kubalanga mukuyaka ŋanda ya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Lino bayaki nibakasya ntalisyo yaŋanda ya Mwami Leza, bapaizi basamide majansi aabo aabupaizi bakaima kabajisi amyeembo, abalo Balevi balunyungu lwa Asafu bakaima kabajisi ansakalala zyabo. Bakatembaula Mwami Leza mbubonya mbuli mbokulembedwe a Devedi mwami wa Isilayeli.

11Bakaimba kabalumba akutembaula Mwami Leza kuti,

«Mwami Leza mmubotu. Luyando lwakwe ku Baisilayeli talumani alyoonse.» Nkabela bantu boonse bakatembaula Mwami Leza cakupozomoka, akaambo kakuti ntalisyo yaŋanda ya Mwami Leza yakasigwa.

12Pele bunji bwabapaizi bakaindi a Balevi alimwi abasololi bamikwasyi aabo bakazi ŋanda ya Leza yakusaanguna bakalila kapati nibakabona ntalisyo ya ŋanda ya Leza eeyo yakasigwa. Bamwi babo bakalikondedwe kapati.

13Taakwe naba omwe wakali kukonzya kwaandaanya majwi aakutangala naaba aakulila, nkaambo kakuti bantu bakali kuyoba kapati. Kuyobeka ooku kwakali kumvwigwa akulaale.

Ezula 4

Basinkondonyina mbubakayanda kubalesya kuyaka ŋanda ya Leza

1Lino basinkondonyina abantu baku Juda abaku Benjamini nibakamvwa kuti aabo bakali baange bayaka ŋanda ya Mwami Leza wa Isilayeli,

2bakaboola kuli Zelubbabeli akubasololi bamikwasyi bazooti, «Tuyanda kuti tumugwasye kuyaka ŋanda nkaambo aswebo mbubonya mbuli ndinywe tukomba Leza wanu. Aswebo twali kupaizya kulinguwe kuzwa ciindi cakali kulela Esahadodi muleli mupati waku Asiliya ooyo wakatuleta kokuno.»

3Pele Zelubbabeli, Jesyuwa abamwi basyeede basololi bamikwasyi ya Baisilayeli bakaingula kuti, «Nywebo munyina lubazu mukuyaka ŋanda ya Leza wesu. Swebo tulaliyakila ŋanda ya Mwami Leza wa Isilayeli, mbubonya mbuli Sailasi muleli mupati waku Pesiya mbwaakatulailila.»

4Mpawo bantu aabo bakabazingulikide bakasoleka kutyompya bantu ba Juda akubakonga kutegwa baleke kuyaka ŋanda.

5Bakapa masinkamulomo kuli balupati-pati babulelo kuti bainge-inge mulimo akunyonganya makanze aabo. Bakali kucita oobo mukulela kwa Sailasi mane do mubulelo bwa Daliyasi.

Basinkondonyina mbubakayanda kubakasya kuyakulula Jelusalemu

6Lino kumatalikilo aakulela kwamuleli mupati Zekisesi basinkondonyina ba Bajuda abaabo bamu Jelusalemu bakatongooka.

7Lino muleli mupati Aatakisesi waku Pesiya kacilela Bisyilamu, Matiledati, Tabeeli antoomwe abeenzinyina bakalemba lugwalo kuli Aatakisesi. Lugwalo oolu lwakalembeledwe mumusyobo wa Cialamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Awalo Lehumu mweendelezi a Syimusyayi mulembi bakalemba lugwalo mbubonya buyo lwakutongooka bantu baku Jelusalemu kuli Aatakisesi muleli mupati. Bakalemba kuti, «Kuzwa kuli,

9Lehumu mweendelezi a Syimusyayi mulembi antoomwe abeenzinyina, babetesi abalupati-pati baku Pesiya, Eleki, Babuloni, a Basusa bazwa ku cisi ca Elamu,

10abantu bamwi aabo Asyubanipali uulemekwa singuzu mbaakatanda. Aaba bakaakukkala kumunzi wa Samaliya akumabazu amwi aali kumbo lyamulonga wa Yufuletisi.»

11Lugwalo oolo ndubakatumina, lwakali kuti,

«Kumuleli mupati Aatakisesi, ndiswe babelesi bako swebo notuli kuminzi iili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi.

12«Tuyanda kuti uzibe omwami kuti Bajuda aaba bakaboola kuno kuzwa kooko bakainka ku Jelusalemu bayakulula munzi uulya ulaabantu bazangi babi. Bayakulula bwaanda akubambulula ntalisyo zyawo.

13Lino omwami oolemekwa ncoelede kuziba ncakuti, kuti naa munzi ooyu uyakululwe abwaanda bwawo bubambululwe tabacinooyoopi limbi mutelo caamba kuti kulabula lubono lwabwami.

14Lino swebo mukuti nduwe ootulanga tatuyandi kubona kuti muleli wasampaulwa, ncenciceeco ncitwakulembela zyamakani aaya kuti uzibe,

15kutegwa makani aaya alangwe-langwe mumabbuku aabami bakakusaangunina. Mumabbuku aaya uyoojana kuti munzi ooyu ngwabantu bazangi, bapenzya kubami azisi, kuzwa lili mbazangi. Alimwi ncenciceeco cakapa kuti munzi ooyu woolwe.

16Ono omwami tukuzibya kuti naa munzi ooyu wayakululwa abwaanda bwabambululwa, kucinyina zyako mutala limwi lino lya Yufuletisi.»

17Muleli mupati wakaingula boobu,

«Kuli Lehumu mweendelezi a Syimusyayi mulembi antoomwe abeenzinyina boonse bakkala mu Samaliya akumabazu amwi aakumbo lyamulonga wa Yufuletisi. Ndamujuzya.

18«Lugwalo ndumwakatutumina lwakabalwa akusandululwa ndalimvwida.

19Ndakabalailila kuti, balange-lange eelyo bakajana kuti bantu bamunzi ooyu bapapila bami alimwi mbazangi.

20«Bami basinguzu mbibakali kulela mucisi eeco. Aaba bakalelezya acisi coonse cili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi akutambula mitelo, zipego azimwi zili boobo.

21Nkaako balaililwa kuti baleke kuyakulula munzi ooyo kusikila nkaambe kuti ono batalike.

22Mufwambaane kwaambilizya makani kuti batanyonganyi zyabulelo ooko.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Mbulwakasikila buyo lugwalo oolu luzwa kumuleli mupati Aatakisesi akubalilwa Lehumu, Syimusyayi abeenzinyina bakainka cakufwambaana kuyoolesya anguzu Bajuda ku Jelusalemu bakali kuyakulula munzi.

Mulimo wakuyakulula ŋanda ya Leza mbuwakatalika alimwi

24Mulimo wakuyakulula ŋanda ya Leza wakaima kuzoosika mumwaka wabili wakulela kwa Daliyasi muleli mupati waku Pesiya.

Ezula 5

1Lino Hagayi musinsimi a Zekaliya musinsimi walunyungu lwa Ido bakakambaukila Bajuda abamu Jelusalemu muzina lya Leza wa Isilayeli.

2Mpoonya Zelubbabeli mwana Syeyalitiyeli a Jesyuwa mwanaa Jozadaki bakainka kuyootalika kuyakulula ŋanda ya Leza mu Jelusalemu. Basinsimi ba Leza abalo bakali aambabo kababagwasilizya.

3Ciindi eeco Tatenayi mweendelezi waminzi iili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi, Syetaabozenayi antoomwe abeenzinyina bakainka akuyooti kulimbabo, «Ino nguni wakamuzumizya kuti muyakulule ŋanda ya Leza eeyi?»

4Alimwi bakababuzya kuti, «Ino mbaani baalumi bayakulula ŋanda eeyi?»

5Pele Leza wakali abapati ba Bajuda aabo cakuti balupati-pati bakabaleka buyo, mane bakalemba lugwalo kuli Daliyasi, awalo wakabasandula.

6Ngaaya makani Tetanayi mweendelezi waminzi iili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi, Syetaalibozenayi antoomwe abeenzinyina abalupati-pati bakumbo lyamulonga wa Yufuletisi ngibakalembela muleli.

7Bakati, «Kumuleli mupati Daliyasi,

8O mwami Daliyasi, twakujuzya. O mwami tuyanda kuti uzibe kuti twakasika kucisi ca Juda kuŋanda ya Leza mupati. Bantu bayaka ŋanda eeyi bayasya mabwe mapati alimwi ono basekka mapulanga mubwaanda. Mulimo ooyu ulacitwa cabunkutwe alimwi baluuenzya kabotu.

9«Twakaakubuzya bapati aabo kuti,

‹Ino nguni wakamuzumizya kuti muyakulule ŋanda eeyi?›

10Alimwi twakababuzya mazina aabo kutegwa tukuzibye mazina aabasololi babo.

11«Mboobu mbubakatwiingula,

‹Swebo tuli babelesi ba Leza wajulu anyika, tuyakulula ŋanda ya Leza wa Isilayeli yakayakidwe kaindi eeyo mwami mupati njaakayakide akumanizya.›

12Pele akaambo kakuti basikale besu bakanyemya Leza wajulu wakabaaba kuli Nebukadineza Mukalidi, mwami wa Babuloni wakoola ŋanda ya Leza eeyi akutola bantu ku Babuloni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Pele mumwaka wakusaanguna wa Sailasi muleli mupati waku Babuloni, Sailasi wakalailila kuti ŋanda ya Leza eeyi iyakululwe.

14Lwakwe mwini nguwakagwisya kuzwa mucikombelo caleza waku Babuloni zibelesyo zyangolida ansiliva zyaŋanda ya Leza eezyo Nebukadineza nzyaakatolede kucikombelo caleza waku Babuloni. Mpoonya Sailasi wakazipa kumwaalumi uutegwa Syesyibaza ooyo ngwaakabikka kuti abe mweendelezi wacisi ca Juda.

15Wakamwaambila kuti,

‹Tola zintu eezi ukazibikke muŋanda ya Leza mu Jelusalemu. Ukayakulule ŋanda ya Leza aawo mpoonya mpoyakayakidwe.

16Mpawo Syesyibaza wakaboola akuzoosya ntalisyo yaŋanda ya Leza mu Jelusalemu. Kuzwa buzuba oobo kusikila sunu ŋanda eeyi iciyakwa, tiinamana pe.›

17«Kuti naa kacikubotela O mwami, ino mbuti kuti kwalangwa-langwa mumabbuku aabwami bwa Babuloni kubona kuti naa muleli mupati Sailasi wakalailila ncobeni kuti ŋanda ya Leza iyakululwe mu Jelusalemu. Eelyo inga watuzibya amakani aaya.»

Ezula 6

Lugwalo lwa muleli mupati Sailasi mbulwakajanwa

1Mpawo muleli mupati Daliyasi wakalailila kuti balange-lange lugwalo mumabbuku aayo aakali muciyobwedo ku Babuloni.

2Eelyo bakalujana lugwalo oolo mumunzi wa Ekibatana mucisi ca Mediya. Mboobu mbukwakalembedwe mulugwalo oolo.

3«Mumwaka wakwe wakusaanguna muleli mupati Sailasi, wakapa malailile aaamba zyaŋanda ya Leza mu Jelusalemu. Wakati, Ŋanda ya Leza yeelede kuyakululwa mbuli busena bwakupeda zipaizyo akutuuzizya. Ŋanda eeyo kiilampa kuya mujulu tukokola tuli makumi aali cisambomwe, abwamba buli tukokola tuli makumi aali cisambomwe.

4Bwaanda bwayakwa atala eeni-eni bukabe aamundandanda wamapulanga uuti kalazikwe atala amindando yamabwe mapati yotatwe iili atalaa bwaanda. Mali aamulimo woonse ooyu akazwe kuciyobwedo cabwami.

5Azyalo zibelesyo zyangolida ansiliva zyakali muŋanda ya Leza eezyo Nebukadineza nzyaakagwisya kuzwa kuŋanda iili ku Jelusalemu akuzileta ku Babuloni zyeelede kupilusigwa alimwi mumasena aazyo muŋanda ya Leza ku Jelusalemu.»

Muleli mupati Daliyasi mbwaakaamba kuti mulimo utaimi

6Daliyasi muleli mupati wakatumya majwi aaya kuli Tatenayi mweendelezi wakumbo lyamulonga wa Yufuletisi, Syetaabozenayi abalupati-patinyoko amuzwe ooko,

7mutaingi-ingi mulimo waŋanda ya Leza eeyi pe. Mweendelezi wa Bajuda abapati babo mbabeelede kuyakulula ŋanda ya Leza aawo mpoonya mpoyakayakidwe kale.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Kunze aakooku, ono ndimulailila ncomweelede kucitila bapati ba Bajuda aaba nibayaka ŋanda eeyi ya Leza. Mali aakuyasya ŋanda eeyi eelede kuzwa muciyobwedo cabwami aayo aatelwa abantu bakumbo lyamulonga wa Yufuletisi kutegwa mulimo utaimi.

9Kuzwa buzuba abuzuba amupe bapaizi bali mu Jelusalemu kufumbwa eezyo nzibabulide tubelele twakupaizya Leza wajulu naaba maila, munyo, waini, amafuta aaoliva,

10kutegwa bakonzye kupa zipaizyo eezyo zibotelezya kuli Leza wajulu akukombela buumi bwamwami abana bakwe.

11Kunze aboobu, mebo lwangu ndalailila kuti naa umwi avoolozye majwi aangu aaya, mugwisye musemo waŋanda yakwe alengelele alinguwo. Mwamana moole ŋanda yakwe ibe citantaala nkaambo kamulandu ooyu.

12Leza ulaazina likombelwa kooko anyonyoone bami nibaba bantu boonse aabo basoleka kuvoolozya majwi aaya nikuba kunyonyoona ŋanda ya Leza mu Jelusalemu. Mebo lwangu nde Daliyasi ndime ndalailila boobu. Mulimo ooyu uucitwe cabunkutwe.

Ŋanda ya Leza yapegwa

13Lino akaambo kamalailile aayo muleli mupati Daliyasi ngaakatumizya, Tatenayi mweendelezi waminzi iili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi, a Syetaabozenayi abeenzinyina bakabeleka cabunkutwe.

14Aboobo bapati ba Bajuda bakayaka, bakazwidilila kabayumizigwa abasinsimi ba Hagayi a Zekaliya walunyungu lwa Ido. Bakamana kuyaka ŋanda eeyi kweendelana abwakalailila Leza wa Isilayeli akulailila kwa baleli bapati ba Sailasi, Daliyasi a Aatakisesi baleli baku Pesiya.

15Ŋanda ya Leza eeyi yakamana mubuzuba bwatatu bwamwezi wa Ada mumwaka wacisambomwe wakulela kwa Daliyasi.

16Mpawo Baisilayeli boonse, bapaizi, Balevi abamwi bakazwa mubwaange bakasekelela kupegwa kwaŋanda ya Leza cakutangala.

17Mukupa ŋanda eeyi kuli Leza, bakapaizya bapoho bali mwaanda, bagutu bali myaanda yobilo, atubelele tweenze tuli myaanda yone kuti zibe cipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono, bakapaizya abasijembwe bali kkumi ababili, omwe-omwe kwiiminina musyobo wa Baisilayeli.

18Bakabikka bapaizi a Balevi mumalizi aabo aakubeleka kuŋanda ya Leza ku Jelusalemu, mbubonya mbuli mbokulembedwe mubbuku lya Mozesi.

Pobwe lya kwiindilila

19Mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi mutaanzi, bakazwa mubwaange aabo bakasekelela pobwe lyakwiindilila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Bapaizi boonse a Balevi bakalisalazya lwabo beni, eelyo bakajaila akupaizya baabo bakali baange nkaako bakasalala mumulawo. Balevi bakajaya tubelele twa pobwe lyakwiindilila kujaila baabo bakazwa mubwaange abapaizi lwabo beni.

21Nkaako Baisilayeli aabo bakazwa mubwaange, bakalida antoomwe abaabo bakasiya nzila zyabamasi mbibakali kukkala limwi mukuti bakombe Mwami Leza wa Isilayeli.

22Kwamazuba aali ciloba bakasekelela pobwe lya cinkwa citakwe mimena cakutangala, nkaambo Mwami Leza wakabatangazya naakacita kuti muleli wa Baasiliya ababede aankumbu, wakabagwasya mumulimo wakuyakulula ŋanda ya Leza wa Isilayeli.

Ezula 7

Ezula mbwaakapilukila ku Jelusalemu

1Musule aazintu eezi, muleli mupati Aatakisesi waku Pesiya kacilela, kwakali Mujuda umwi uutegwa Ezula mwanaa Selaiya, mwana wa Azaliya mwanaa Hilikiya,

2mwanaa Syalumu, mwanaa Zadoki, mwana wa Ahitubi,

3mwana wa Amaliya, mwana wa Azaliya, mwanaa Melaiyoti,

4mwanaa Zelahiya, mwana wa Uzi, mwanaa Buki,

5mwana wa Abisyuwa mwanaa Finehasi, mwana wa Eliyazaa, mwana wa Aloni mupaizi mupati.

6Wakaboola kuzwa ku Babuloni. Wakali mwiiyi wakazi kabotu zyamulawo wa Mozesi ooyo Mwami Leza wa Isilayeli ngwaakabapa. Muleli wakapa Ezula zintu zyoonse nzyaakakumbila, nkaambo Mwami Leza wakwe wakali aanguwe.

7Baisilayeli bamwi kubikkilizya abapaizi, Balevi, baimbi, balindizi bamilyango, abalo bakaboola ku Jelusalemu mumwaka waciloba wakulela kwa Aatakisesi.

8Ezula wakasika mu Jelusalemu mumwezi wasanu mumwaka waciloba wakulela kwamuleli mupati ooyu.

9Wakatalika lweendo lwakwe lwakuzwa ku Babuloni mubuzuba butaanzi bwamwezi mutaanzi. Wakaakusika ku Jelusalemu mubuzuba butaanzi bwamwezi wasanu, nkaambo Leza nguwakali kumweenzya.

10Ezula wakalilyaabide mukwiiya amukubamba mulawo wa Mwami Leza amukwiisya mbeta amilawo ya Leza ku Baisilayeli.

Lugwalo muleli mupati Aatakisesi ndwaakapa Ezula

11Mboobu mbulwakabede lugwalo oolo muleli mupati Aatakisesi ndwaakapa kuli Ezula mupaizi, mwiiyi, mwaalumi wakaiide kapati muli zyamilawo amalailile aa Mwami Leza ngaakapa ku Baisilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12«Kuzwa kuli Aatakisesi mwami wabami kuli Ezula mupaizi, mwiiyi wamulawo wa
Leza wajulu. Ndakujuzya.

13Lino mebo ndalailila kuti kufumbwa Muisilayeli uuli mubulelo bwangu
kubikkilizya abapaizi a Balevi aabo bayanda kuunka anduwe ku Jelusalemu
balakonzya kuunka.

14«Mebo abalailili bangu bali ciloba twakutuma kuti ukavuntauzye zya Juda a
Jelusalemu kuti naa bacita zyeendelana amulawo wa Leza wako ooyo ngojisi.

15Kunze aakooku utolelezye nsiliva angolida mebo abalailili bangu bali ciloba
nzitwapa cakuliyandila kuli Leza wa Isilayeli ooyo uulaaŋanda iili mu Jelusalemu.

16Alimwi utolelezye nsiliva angolida zyoonse nzyotijane mucisi coonse ca Babuloni
antoomwe azipego zyakuliyandila eezyo Bantu abapaizi nzyobatipe kuti
zikagwasilizye kuŋanda ya Leza wabo mu Jelusalemu.

17«Ubone masimpe kuti amali aaya waula bapoho, bagutu atubelele tweenze
kubikkilizya azituuzyo zyamaila azyazyakunywa akuzipaizizya acipaililo camuŋanda
ya Leza wako mu Jelusalemu.

18Nkaako yebo a Bajudanyoko mukacite kufumbwa eeco ncomuyooyeeya kuti
ncibotu kunsiliva angolida ziyoosyaala, mukazibelesye kweendelana akuyanda kwa
Leza wanu.

19Uleelede kuyoopa zibelesyo eezi zyoonse nzyoopegwa kuŋanda ya Leza mu
Jelusalemu, nzyakubelesya mukukomba.

20Alimwi naa kuyooba zintu zimwi ziyooyandika kuŋanda ya Leza wako, ukagwisye
kuzwa kuziyobwedo zyabwami.

21«Lino mebo nde Aatakisesi, ndailila bayobozi boonse bali muminzi iili kumbo
lyamulonga wa Yufuletisi kuti kabapa cakufwambaana kufumbwa eeco Ezula
mupaizi, mwiiyi wamulawo wa Leza wajulu ncaakumbila.

22Mulakonzya kumupa matalenta aansiliva aali mwaanda, zisuwo zyamaila zili
mwaanda, matalo aawaini aali mwaanda, matalo aamafuta aaoliva aali mwaanda,
amunyo munji kapati.

23Kufumbwa eeco Leza wajulu ncaayanda kuti mucicite, mukugwasilizya ŋanda
yakwe amucicite cabunkutwe, kutegwa atabi nandinyemena mebo abalunyungu
lwangu.

24Alimwi amuzibe kuti tamweelede kutezya naa kubbadelezya bapaizi, Balevi,
baimbi, balindizi bamilyango, balindizi baŋanda ya Leza nibaba babelesi bamwi
bakuŋanda ya Leza eeyi.

25«Kwaamba nduwe Ezula mukweendelana abusongo oobo Leza wako mbwaakakupa
usale babelesi abeendelezi banooendelezya bantu boonse bazi mulawo wa Leza bali
mutala limwi lyamulonga wa Yufuletisi. Boonse aabo batazi weelede kubaiisya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Kufumbwa ooyo uutaswiilili mulawo wa Leza wako amulawo wamuleli uleelede kujaigwa, kutandwa, kunyangwa lubono lwakwe naa kubikkwa muntolongo.»

Ezula mbwaakalumbaizya Leza

27Aalumbwe Mwami Leza wabasikale besu ooyo wakacitya kuti muleli abe aamuzeezo wakuti alete bulemu kuŋanda ya Mwami Leza mu Jelusalemu munzila eeyi.

28Akaambo kaluse lwa Leza, ndafwidwa luzyalo amuleli mupati, abalupati-pati bakwe kubikkilizya abasintanze bakwe. Mwami Leza wangu wakali aandime, nkaako ndakaba sicamba, ndakabunganya basololi ba Baisilayeli kuti bainke aandime.

Ezula 8

Bantu bakapiluka kuzwa mubwaange

1Ngaaya mazina aabasololi bamikwasyi abaabo balembedwe bakapiluka andime kuzwa ku Babuloni muleli mupati Aatakisesi naakalikulela.

2Wakali musololi walunyungu lwa Finehasi ngu Gesyomu, lwa Itama ngu Daniyele, lwa Devedi ngu Hatusyi.

3Walunyungu lwa Syakaniya alwa Palosyi ngu Zekaliya. Baalumi bakalembede anguwe bakali mwaanda amakumi osanwe.

4Balunyungu lwa Pahatimowabu ngu Eliyehoenoyi mwanaa Zelahiya, bakali aanguwe bakali myaanda yobilo,

5lwa Zatu ngu Syekaniya mwanaa Jahaziyeli, bakali aanguwe bakali myaanda yotatwe.

6Lwa Adini ngu Ebedi mwanaa Jonatani, bakali aanguwe bakali makumi osanwe,

7lwa Elamu ngu Jesyaiya mwana wa Ataliya, bakali aanguwe bakali makumi aali ciloba.

8Lwa Syefatiya ngu Zebadiya mwanaa Mikayeli, bakali aanguwe bakali makumi aali lusele.

9Lwa Jowabu ngu Obadiya mwanaa Jehiyeli, bakali aanguwe bakali myaanda yobilo akkumi alusele.

10Lwa Bani ngu Syelomiti mwanaa Josifiya, bakali aanguwe bakali mwaanda amakumi aali cisambomwe.

11Lwa Bebayi ngu Zekaliya mwanaa Bebayi, bakali aanguwe bakali makumi obilo alusele.

12Lwa Azigadi ngu Johanani mwanaa Hakatani, bakali aanguwe bakali mwaanda akkumi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Balunyungu lwa Adonikamu bakali mbabakasyeede bakali ba Elifeleti, Jeuweli a Syemaiya, bakali aambabo bakali makumi aali cisambomwe.

14Balunyungu lwa Bigivayi mbaa Utayi a Zakaa, bakali aambabo bakali makumi aali ciloba.

Mbubakapilukila ku Jelusalemu

15Mpawo ndakababunganya boonse kunkolola likunkila ku Ahava, twakabungana ooko kwamazuba otatwe. Lino nindakalanga-langa akati kabantu abapaizi taakwe Balevi mbindakabona pe.

16Nkaako ndakaita Eliyezaa, Aliyeli, Syemaiya, Elinatani, Jalibu, Elinatani, Natani, Zekaliya a Mesyulamu bakali mbabasololi a Jeiyalibu a Elinatani bantu bakaiide,

17ndakabatuma kuli Ido wakali musololi ku Kasifiya. Ndakabaambila ncobakeelede kuyooambila Ido abasazinyina, ababelesi bakuŋanda ya Leza bakali mu Kasifiya, kutegwa atutumine babelesi bakuŋanda ya Leza wesu.

18Lino akaambo kakuti Leza wakali aandiswe, bakatuletela Syelebiya munkutwe walunyungu lwa Mali mwanaa Levi mwana wa Isilayeli kubikkilizya abana bakwe balombe alimwi abana bokwabo antoomwe bakali kkumi alusele.

19Bakatuletela a Hosyabiya a Jesyaiya balunyungu lwa Melali antoomwe abana bokwabo abajwa babo. Antoomwe bakali makumi obilo.

20Bakaletelela ababelesi bakuŋanda ya Leza bali myaanda yobilo amakumi obilo. Eeyi yakali nkamu yabantu eeyo Devedi abalupati-pati bamwi njibakapanga kuti kaigwasilizya Balevi. Mazina aabo boonse akalilembedwe.

Ezula abantu mbubakakomba akuliimya kulya

21Nkukonya ooko kunkolola lya Ahava ndakaambilizya kuti tuliimye kulya, mukulibombya kuli Leza wesu akuti tumukumbile kuti atweenzye kabotu swebo, bana besu alubono lwesu loonse.

22Ndakalisenda kukumbila basilumamba abasimabbiza ku muleli mupati kuti batukwabilile kuzwa kuli basinkondoma munzila, nkaambo twakaambilide muleli kuti, «Leza wesu ulakwabilila boonse aabo bamusyoma, pele bukali bwakwe bupati bubukila baabo bamususya.»

23Nkaako twakaliimya kulya akukumbila Leza wesu akaambo kamakani aaya, nkabela wakamvwa kukomba kwesu.

Zipego zyakuŋanda ya Leza

24Mpoonya ndakasala basololi babapaizi bali kkumi ababili antoomwe a Syelebiya, Hasyabiya, abamwi bali kkumi.

25Kumane ndakeeleka nsiliva, ngolida azibelesyo eezyo muleli mupati, balailili bakwe abalupati-pati bakwe antoomwe a Baisilayeli bakali kooko nzibakapa kuti zikabelesegwe kuŋanda ya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Nindakeeleka ndakajana matalenta aansiliva aali myaanda iili cisambomwe amakumi osanwe, azibelesyo zyansiliva zilema matalenta aali mwaanda, amatalenta aangolida aali mwaanda,

27amitiba yangolida iikonzya kuulwa madaliki aali cuulu, azibelesyo zyobilo zibotu zyamukuba uusyobedwe mubotu mbuli ngolida iini-ini.

28Ndakabaambila kuti, «Nywebo azeezi mwasalazigwa ku Mwami Leza. Nsiliva angolida eezi nzipego zyakuliyandila ku Mwami Leza wabasikale besu.

29Amuzibambe kabotu mane kusikila mukazyeeleke mutwaanda twamuŋanda ya Mwami Leza mu Jelusalemu kumbele lya bapaizi basilutwe Balevi, antoomwe abasololi bamikwasyi ya Baisilayeli.»

30Mpawo bapaizi a Balevi bakatambula nsiliva, ngolida azibelesyo zisalala eezyo zyakeelekwa kuti bazitole kuŋanda ya Leza wesu ku Jelusalemu.

Mbubakapilukila ku Jelusalemu

31Mubuzuba bwakkumi aabili bwamwezi mutaanzi twakanyamuka kuzwa kunkolola lya Ahava kuya ku Jelusalemu. Leza wesu wakali aandiswe, wakatukwabilila kuzwa kuli basinkondoma abafumpi munzila.

32Twakazoosika mu Jelusalemu akulyookezya kwamazuba otatwe.

33Mubuzuba bwane, twakeeleka nsiliva, ngolida azibelesyo zisalala muŋanda ya Leza wesu akuzipa kuli Melemati mwana wa Uliya mupaizi. Eliyazaa mwanaa Finehasi nguwakali kumugwasilizya, kubikkilizya a Balevi aaba: Jozabadi mwanaa Jesyuwa a Nowadiya mwanaa Binuyi.

34Zyoonse zyakabalwa akweelekwa, kumane ciindi nciconya eeco mweelwe wazyo wakalembwa.

35Lino aabo bakazwa mubwaange bakapa zipaizyo zyakutenta eezi kuli Leza wa Isilayeli, bapoho bali kkumi ababili kwiiminina misyobo ya Isilayeli yoonse, abagutu bali makumi aali fuka acisambomwe, atubelele tweenze tuli makumi aali ciloba aciloba alimwi abasijembwe bakukombelezezya zinyonyoono bali kkumi ababili. Zyoonse zyakali zipaizyo zyakutenta ku Mwami Leza.

36Bakatola lugwalo oolo lwakazwa kumuleli mupati kuli balupati-pati abeendelezi baminzi iili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi, aabo balo bakagwasilizya bantu akugwasya zaku ŋanda ya Leza.

Ezula 9

Ezula mbwaakamvwa zyamakwate-kwate aa Bajuda

1Lino zintu zyoonse eezi nizyakacitika, basololi bamwi bakaboola akuzoondaambila kuti, «Baisilayeli kubikkilizya abapaizi a Balevi tiibakalizandula kuzwa kubantu babazingulukide balaaziyanza zisesemya mbuli eeziya zya Bakenani, Bahiti, Bapelezi, Bajebusi, Baamoni, Bamowabu, Baijipiti a Baamoli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Balo abana babo bakwete bana babantu aaba, cakuti bavwelanya musyobo uusalala abantu aabo babazingulukide. Bakaletelezya kutasyomeka koonse ooku mbasololi abalupati-pati besu.»

3Nindakamvwa makani aaya, ndakazapula zyakusama zyangu, ndakalijwa masusu acilezu, ndakakkala ansi nkendibijilidwe kapati.

4Ndakakkala aawo nkebijilidwe mane kusikila ciindi lipaizigwa cipaizyo cakumangolezya, aboobo bantu boonse aabo bakayoowede akaambo kakaamba majwi aa Leza wa Isilayeli kwaamba zyakutasyomeka kwabaabo bakazwa mubwaange bakandibunganina.

5Ciindi lipaizigwa cipaizyo cakumangolezya nicakasika, ndakanyamuka kuzwa waawo mpindakakkede nkebijilidwe, ndakacisamide zyakusama zyangu zizapwidwe. Ndakafugama ndatambika maanza ku Mwami Leza wangu.

6Ndakakomba ndati, «O Leza wangu ndalisenda akuusa kulanga kulinduwe, nkaambo zibi amilandu yesu minji kapati cakuti ilasika kujulu.

7Kuzwa muciindi cabasikale besu kusikila sunu, mulandu wesu mmupati kapati. Akaambo kazibi, zinyonyoono, swebo, bamami, abapaizi besu twakajaigwa twakanyangwa zintu twakausigwa bweeme mbubonya mbotuli sunu.

8Lino kwakaindi aaka, O Mwami Leza wesu watubeda aaluse ncotusiila bamwi aaba akutupa mayubilo mubusena bwako busalala. Wakatucita kuti tulekwe mubuzike tulyeendelele.

9Nikuba kuti twakali bazike, pele yebo O Leza wesu, taakwe nookatulekelezya pe. Wakacitya kuti baleli bapati baku Pesiya batweengelele akutuzumizya kuti tuyakulule ŋanda yako yakali tongo kuti tukkale kabotu muno mucisi ca Juda mu Jelusalemu.»

10Pele ono O Leza wesu ino twaambe nzi kunze azeezi? Kayi twakasotoka milawo yako

11eeyo njookapa kwiindila mubabelesi bako basinsimi nookati, «Nyika njomuyootola ninyika iisofweede, akaambo kabantu bakkala mulinjiyo, bakaizuzya azisesemyo zyabo cakuti yabijila limwi.

12Nkaako tamweelede kukwasya bana banu balombe abasimbi pe. Tamweelede kubagwasya naaba asyoonto kuti bazwidilile kuti kamuyanda kuti mukalidomenene munyika eeyo njomuyoosiila balunyungu lwanu kwalyoonse alyoonse!

13Eeci cacitika kulindiswe nkaambo kamilimo yesu mibi iitaambiki, pele O Leza wesu tootusubula bweelede zibi zyesu, ulitulekede kuti katucipona notusyeede.

14Sena ono tusotoke alimwi milawo yako mukukwatana abantu bacita zisesemyo? Peepe, kuti naa twacita boobo inga watunyemena akutunyonyweeda limwi cakuti kulabula autisyaale.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15O Mwami Leza wa Isilayeli nduwe bululami! Wakasiya ndiswe notusyeede sunu. Masimpe twazumina kulinduwe kuti tuli basizinyonyoono, aboobo taakwe naba omwe wesu uukonzya kwiima kumbele lyako pe.»

Ezula 10

Baisilayeli mbubakatanda bamakaintu bazwamasi

1Lino Ezula kacikomba kumbele lyaŋanda ya Leza, kalila akulyaamba zibi, Baisilayeli banji bakamubunganina, baalumi, bamakaintu abana, abalo bakalila kapati.

2Mpawo Syekaniya mwanaa Jehiyeli, umwi walunyungu lwa Elamu wakati kuli Ezula, «Tiitwakasyoma kuli Leza wesu mukukwatana abamakaintu bamisyobo iituzingulukide. Nikuba boobo tucijisi lusyomo mucisi ca Isilayeli.

3Ono atupange cizuminano kumbele lya Leza wesu cakuti tulatanda bamakaintu boonse aaba abana babo, mbubonya mbuli mbooamba simalelo wangu abaabo baswiilila milawo ya Leza wesu. Atucite mbubonya mbuli bwaamba mulawo.

4Aswebo tulakugwasya mukucita boobo, utaleki pe, koba sicamba.»

5Mpoonya Ezula wakanyamuka waita bapati babapaizi, Balevi a Baisilayeli boonse kuti bakonkezye mbubonya mbuli Syekaniya mbwaakayeeya. Nkabela bakacita oobo.

6Eelyo Ezula wakazwa kumbele lyaŋanda ya Leza waya kukaanda ka Jehohanani mwana wa Eliyasyibu. Kacili kooko taakwe naakalya nikuba kunywa maanzi, nkaambo wakacili mubuumba akaambo kakutasyomeka kwabaabo bakazwa mubwaange.

7Mpoonya bakatumya mulumbe mucisi coonse ca Juda amu Jelusalemu kuti boonse bakazwa mubwaange bazoobungane ku Jelusalemu.

8Balupati-pati abapati ba Bajuda bakabaambila kuti kufumbwa ooyo uutakoosika ku Jelusalemu mumazuba otatwe uyoonyangwa lubono lwakwe loonse, kwamana walo takabalwi kuti nguumwi wabo.

9Mumazuba otatwe aayo aakaambidwe mubuzuba bwamakumi obilo bwamwezi wafuka bantu boonse bamucisi ca Juda a Benjamini bakabungana mu Jelusalemu kubbuwa lyaŋanda ya Leza. Mvula yakali kuwa kapati, lino akaambo kakuti buzuba bwakali kutontola, alimwi akaambo kamakani aakeelede kuyeeyegwa bantu bakali kukankama.

10Ezula mupaizi wakaima akubaambila kuti, «Nywebo tiimwakali kusyomeka, mwakakwata cikwate-kwate kuyungizizya kumulandu wa Baisilayeli.

11Lino amulyaambe zibi zyanu ku Mwami Leza wabasikale banu, mucite nzyayanda. Amulizandule kubantu bamuzingulukide, mutande bakaintu bazwamasi aaba.»

12Mbungano yoonse yakapozomoka yati, «Tulacita mbubonya mbuli mbooamba!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Pele bakaindilizya akuti, «Bona, bantu mbanji kapati alimwi mvula ilawa, tatukonzyi kwiima antangalala mbuli waano pe. Kunze aboobo, makani aaya taakonzyi kumana mubuzuba bomwe naa obilo, nkaambo tubisizye loko.

14Ino mbuti kuti balupati-pati besu bagwasya mbungano yoonse, kwamana umwi aumwi wesu uukwete muzwamasi muminzi yesu yoonse aboole kuciindi caambidwe antoomwe abapati ababetesi bamunzi wakwe. Munzila eeyi Leza inga waleka kutunyemena.»

15Taakwe naba omwe wakakaka cakaambwa ccita buyo ba Jonatani mwana wa Asaheli a Jezeiya mwanaa Tiikiva bakayumizigwa a Mesyulamu a syalibetayi Mulevi.

16Lino bakazwa mubwaange aabo bakacita mbubonya mbuli bwakaambwa. Ezula mupaizi wakasala baalumi bakali basololi bamikwasyi muziinga zyabo akubalemba mazina aabo. Mubuzuba butaanzi bwamwezi wakkumi bakatalika kuvuntauzya makani aaya.

17Nkabela mubuzuba butaanzi bwamwezi mutaanzi bakamana kuvuntauzya makani aabaalumi aabo boonse bakakwete bazwamasi.

Baalumi bakakwete bazwamasi

18Kuzwa kulunyungu lwabapaizi, mbaaba aabo bakakwete bazwamasi. Kulunyungu lwa Jesyuwa mwanaa Jozadaki abanyina mbaa: Maseiya, Eliyezaa, Jalibu a Gedaliya.

19Boonse aaba bakazumina kutanda bamakaintu babo, pele akaambo kamulandu ooyu, omwe-omwe wabo wakapa mugutu kuti cibe cipaizyo cakukombelezezya mulandu.

20Kulunyungu lwa Ima mbaa: Hanani a Zebadiya.

21Lwa Halimu mbaa: Maseiya, Elija, Syemaiya, Jehiyeli a Uziya.

22Lwa Pasyuu mbaa: Eliyanayi, Maseiya, Isyimayeli, Netaneli, Jozabadi a Elasa.

23Kuzwa ku Balevi mbaa: Jozabadi, Syimeyi, Kelaiya uuli ngo Kelita, Petahiya, Juda a Eliyezaa.

24Kuzwa kubaimbi ngu Eliyasyibu. Kuzwa kubalindizi bamilyango mbaa: Syalumu, Telemu a Uli.

25Kuzwa ku Baisilayeli bamwi balunyungu lwa Palosyi mbaa: Lamiya, Iziya, Malikija, Mijamini, Eliyazaa, Hasyabiya a Benaiya.

26Lwa Elamu mbaa: Mataniya, Zekaliya, Jehiyeli, Abudi, Jelemoti a Elija.

27Lwa Zatu mbaa: Eliyoyenayi, Eliyasyibu, Mataniya, Jelemoti, Zabadi a Aziza.

28Lwa Bebayi mbaa: Jehohanani, Hananiya, Zabbayi a Atilayi.

29Lwa Bani mbaa: Mesyulamu, Maluki, Adaiya, Josyubu, Syeyali a Jelemoti.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Lwa Pahatimowabu mbaa: Adina, Kelali, Benaiya, Maseiya, Mataniya Bezaleli, Binuyi a Manase.

31Lwa Halimu mbaa: Eliyezaa, Isyija, Malikija, Syemaiya, Syimiyoni,

32Benjamini, Maluki a Syemaliya.

33Lwa Hasyumu mbaa: Matenayi, Matata, Zabadi, Elifeleti, Jelemayi, Manase a Syimeyi.

34Lwa Bani mbaa: Maadayi, Amulamu, Uyeli,

35Benaiya, Bedeiya, Keluhi,

36Vaniya, Melemoti, Eliyasyibu

37Mataniya, Matenayi a Jaasu.

38Lwa Binuyi mbaa: Syimeyi,

39Syelemiya, Natani, Adaiya,

40Makinadebayi, Syesyayi, Syalayi,

41Azaleli, Syelemiya, Syemaliya,

42Syalumu, Amaliya a Josefa.

43Lwa Nebo mbaa: Jeiyeli, Matitiya Zabadi, Zebina, Jadayi, Joweli a Benaiya.

44Baalumi boonse aaba bakakwete bazwamasi. Bakabatanda antoomwe abana babo, nkaambo bamwi babo bakazyede bana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Nehemiya

Nehemiya 1

Nehemiya mbwaakamuyeeya Jelusalemu

1Ngaaya makani aa Nehemiya, mwanaa Hakaliya. Lino mumwezi wa Kisilevu,
mumwaka wamakumi obilo, Aatakisesi kali muleli mupati, mebo nde Nehemiya
ndakali mumunzi mupati wa Susa.

2Hanani, umwi wabana bokwesu wakaboola abantu bamwi kuzwa kucisi ca Juda,
ndakababuzya zya Bajuda azyamunzi wa Jelusalemu.

3Lino bakandiingula kuti, «Bantu bali mumapenzi alimwi baluuside kapati. Bwaanda
bwa Jelusalemu bulaandukide nkabela zitendele zyawo tazinabambwa kuzwa
nizyakaumpwa.

4Nindakamvwa zintu eezi ndakakkala ansi akulila. Kwamazuba aali mbwaabede
ndakali mubuumba akuliimya kulya. Mpawo ndakakomba kuli Leza wakujulu

5ndakati, ‹O Mwami Leza wajulu uli mupati ulayoosya, yebo ulasyomeka alimwi
ulabamba cizuminano cako kuli baabo bakuyanda akuswiilila milawo yako.›

6Kondilanga O Mwami Leza, kondiswiilila nendikomba masiku asikati kukombela
babelesi bako bantu Baisilayeli. Ndalyaambilila kuti swebo to Baisilayeli
twakubisizya. Swebo abasikale besu twakubisizya.

7Twakubisizya kapati mukutacita nzyolailila. Tiitwabamba milawo njookatupa
kwiindila mumubelesi wako Mozesi.

8Twakomba yeeya ceeco ncookaambila Mozesi kuti, ‹Naa kuti nywebo, no Baisilayeli
mutakasyomeki kulindime, njoomumwaya akati kamisyobo imwi.

9Pele naa kuti mukapilukile kulindime akucita zeezyo nzendakulailila, njoomupilusya
kubusena oobo mbwendakasala kuti zina lyangu linookombelwa nkuko nikuba kuti
kamumwaikide buti munyika yoonse.›

10«O Mwami Leza, aaba mbabelesi bako, bantu bako omwini. Wakabavuna ajanza
lyako lyanguzu mpati alimwi ajanza lyako jumu.

11«Akaka, Mwami, koswiilila kukomba kwangu ndemubelesi wako, akwababelesi
bako bamwi boonse bayanda kukulemeka, cita kuti zintu zindeendele kabotu akuti
muleli mupati andifwide luzyalo.» Mumazuba aayo ndakali kweendelezya zyawaini
wamuleli mupati.

Nehemiya 2

Nehemiya mbwaakainka ku Jelusalemu

1Mumwezi wa Nisani mumwaka wamakumi obilo wakulela kwa Aatakisesi, ciindi
naakali kulya, ndakamutolela waini. Taakwe buzuba mbwaakandibwene nkeuside
boobu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Aboobo wakabuzya kuti, «Ino uuside nzi boobu?» Tocisidwe, nkokuti kuli cikupenzezye mumoyo.

3Ndakayoowa, aboobo ndakaingula kuti, «Oolemekwa. Ino inga nsyuusi buti kakuli munzi uulede basikale bangu lyakaba tongo zitendele zyawo zyakanyonyoonwa amulilo?»

4Lino muleli wakabuzya kuti, «Ono uyanda kuti ucite buti? Aawo ndakakomba kuli Leza wakujulu,

5ndimane ndakaambila muleli mupati kuti, ‹Kuti naa omwami simalelo wangu koboteledwe andime akuti koyanda, ndizumizya kuti ngunke kucisi ca Juda kumunzi ooyo uulede basikale besu, kuti ndikauyakulule.› »

6Aawo muleli kakkede abaŋanda yakwe, wakandibuzya kuti ino inga ndiyookkala ciindi cilamfu buti ooko, akuti njoopiluka lili. Cakamubotela mwami kundizumizya aboobo ndakamwaambila ciindi.

7Aawo ndakamukumbila kuti andigwasye kwiindila mukundipa magwalo aakutola kubeendelezi bacisi cili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi, kuti bandizumizye kuunka kucisi ca Juda.

8Alimwi ndakakumbila alumbi lugwalo lwakutola kuli Asafu, ooyo wakali mulangi wagundu lyamuleli. Oolu lwakali lwakumwaambila kuti akandipe mapulanga aakuyasya milyango yabwaanda bukwabilide ŋanda ya Leza aya bwaanda bumwi bwamunzi, alimwi aakuyasya ŋanda yangu. Muleli wakandipa zyoonse nzendakamukumbila, nkaambo Leza wakali aandime.

9Muleli mupati wakandipa bamwi bapati babasilumamba ampi yabasimabbiza mbindakainka aabo kucisi cili kumbo lyamulonga wa Yufuletisi. Ooko nkundakaakupa lugwalo kubeendelezi bacisi eeco.

10Pele ba Sanibalati uuzwa kumunzi wa Batiholoni, alimwi a Tobiya umwi mupati wacisi ca Amoni, nibakamvwa kuti kuli waboola kuzoogwasya Baisilayeli bakabijilwa kapati.

11Lino ndakaindilila ndaya ku Jelusalemu, nkwindakakkala mazuba otatwe

12nkentaambili muntu naba omwe kuti nzeezi Leza nzyayanda kuti ndicitile munzi wa Jelusalemu. Lino akati kabusiku ndakabuka ndazwa, ndakatolelezya abeenzuma bamwi bace buyo. Twakatolelezya amunyama omwe, uuli nimbongolo njindakatantide.

13Akali masiku nindakazwa mumunzi kwiindila kumulyango waku kkuti kumbo, ndakagama kumusanza ndaakwiinda kukasensa katosi, ndaakwiinda kumulyango wamankwisila nkeyabulanga bwaanda bwamunzi bwakoolekede alimwi azitendele zyakanyonyoonwa amulilo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Kuzwa waawo ndakalanga nkuuli kujwe munzi ndakaya kumulyango wakasensa
kuyoosika kuziba lyamwami, pele mbongolo njendakatantide yakabula mpiiinda
akaambo kazitantaala.

15Nkaako ndakaselemukila mukkuti lya Kidiloni nkenjabulanga bwaanda, ndimane
ndakapilukila mundakaindide ndaakunjila mumunzi kumulyango wakkuti.

16Taakwe naba omwe wabalupati-pati bamunzi wakaziba nkondakabede ancindakali
kucita. Kwaciindi coonse eeci taakwe naba omwe wa Bajuda ngwindakaambilide
nibaba bapaizi, basololi, balupati-pati, abaabo bamwi bakali kuyootola lubazu
mumulimo.

17Kumamanino ndakati kulimbabo, «Mwaabona mapenzi ngetujisi akaambo kakuti
Jelusalemu lyakaba tongo azitendele zyawo zyakanyonyoonwa amulilo. Lino
atuyakulule bwaanda bwamunzi ooyu kutegwa katutanoocisampukide.»

18Alimwi ndakabaambila mbuli Leza mbwaakali aandime ambwaakandigwasya,
azyakandaambila muleli mupati Aatakisesi. Eelyo boonse bakazumina bati, «Ani
atutalike kuyakulula! Mpoonya bakalibambila kuti batalike.»

19Aawo ba Sanibalati, Tobiya a Gesyemu Mualabu nibakamvwa ncotwakali kuyanda
kucita, bakatalika kutuseka bati, «Ani muyeeya kuti mucita nzi nywebo? Nkokuti
muyanda kuzangila muleli mupati.»

20Mebo ndakabaingula kuti, «Leza wajulu ulapa kuti tuzwidilile tuli babelesi bakwe,
nkaako tulatalika kuyaka. Pele nywebo tamujisi caabilo mu Jelusalemu. Alimwi
tamukwe alubazu kuno, taakwe nociba comwe cintu ncomunga mwaamba kuti
ncicanu.»

Nehemiya 3

Mbubwakayakululwa bwaanda bwa Jelusalemu

1Lino mupaizi mupati Eliyasyibu abapaizinyina bakayakulula mulyango wambelele.
Bakuusalazya akubikka zitendele zyawo. Bakayakulula kuyoosika kubusena butegwa
ŋanda ndamfu yamwaanda. Bamane bwaanda mbubakayaka bakabusalazya.
Bakayakulula alimwi kuyoosika kuŋanda ndamfu ya Hananeli.

2Baku Jeliko mbabakanunga, kuzwa alimbabo kwakanunga Zaku mwana wa Imuli.

3Baciinga ca Hasena mbabakayakulula mulyango Wanswi. Bakabikka zicinda
azitendele mubusena bwazyo, zyaanzyo, azipingizyo zyazitendele.

4Melemoti, mwana wa Uliya, mwanaa Hakozi, nguwakanunga kuzwa waawo.
Mesyulamu, mwanaa Belekiya, mwanaa Mesyezabeli nguwakanunga kuzwa waawo.
Zadoki, mwanaa Baana nguwakanunga kuzwa waawo.

5Baalumi baku Tekowa mbabakanunga kuzwa waawo. Pele basololi bamunzi
bakakaka kucita mulimo ngubakapegwa abalangi bamilimo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Joiyada mwanaa Paseya, a Mesyulamu mwanaa Besodeiya bakayakulula mulyango wa Jesyana. Bakabikka zicinda azitendele mubusena bwazyo, zyaanzyo azipingizyo zyazitendele.

7Melatiya waku Gibeyoni, a Jadoni waku Memelonoti abaalumi bamwi bazwa ku Gibeyoni a Mizipa mbibakanunga kuzwa waawo, mane kuyoosika kuŋanda yamweendelezi wacisi cakumbo lyamulonga wa Yufuletisi.

8Uziyeli mwanaa Halaiya mufuzi wangolida, nguwakanunga kuzwa waawo. Hananiya wakacibwene kubamba nsende nguwakanunga kuzwa waawo mane kuyoosika kubusena butegwa Bwaanda bwakakwakwabukide.

9Lefaiya mwanaa Huu wakali kulela cisela cacisi ca Jelusalemu nguwakanunga kuzwa waawo.

10Jedaiya mwanaa Halumafu nguwakanunga mubusena bwakali munsi aaŋanda yakwe. Hatusyi mwanaa Hasyabineiya nguwakanunga kuzwa waawo.

11Malikiya mwanaa Halimu, alimwi a Hasyubu mwanaa Pahatimowabu, mbabakanunga kuzwa waawo kuyoosika kuŋanda ndamfu ya Maoveni.

12Syalumu mwanaa Halohesyi wakali kulela cisela cimwi cacisi ca Jelusalemu, nguwakanunga kuzwa waawo. Wakali kugwasigwa abana bakwe basimbi mumulimo ooyu.

13Hanuni abantu bakali kukkala mumunzi wa Zanowa mbabakayakulula mulyango wakkuti. Bakabikka zitendele mubusena bwazyo azyaanzyo, kubikkilizya azipingizyo zyazitendele. Bakabuyakulula kuzwa waawo kuyoosika kumulyango wamankwisila. Busena oobo bwakali kulampa tukokola tuli cuulu.

14Malikija mwanaa Lekabu wakali kulela cisi ca Betihakelemu, nguwakayakulula mulyango wamankwisila. Wakabikka zitendele mubusena bwazyo, zyaanzyo azipingizyo zyazitendele.

15Syalumu mwanaa Kolihoze wakali kulela cisi ca Mizipa nguwakayakulula mulyango wakasensa, acivumbilizyo caamulyango, kubikkilizya azitendele mubusena bwazyo, azipingizyo. Alimwi wakayakulula bwaanda bwa ziba lya Silowamu lili munsi aamuunda wamwami mane kuyoosika kumaselemukilo aazwida mumunzi wa Devedi.

16Nehemiya mwana wa Azibuki, wakali kulela cisi ca Batezuu nguwakanunga kuzwa waawo mane kuyoosika kucuumbwe ca Devedi, kuziba lyakulisida akumaanda aabasilumamba.

Balevi bakagwasilizya mukuyakulula bwaanda

17Lino mbaaba Balevi aabo bakagwasya mukuyakulula bwaanda. Lehumu mwanaa Bani nguwakanunga kuzwa waawo, Hasyabiya wakali kulela cisela cacisi ca Keila nguwakanunga kuzwa waawo kwiiminina cisi cakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Bavayi mwanaa Henadadi wakali kulela cimwi cacisela ca Kaila, nguwakanunga kuzwa waawo.

19Eza mwanaa Jesyuwa wakali kulela munzi wa Mizipa nguwakanunga kuzwa waawo kumbele lyakuyobwedwa zilwanyo, kuyoosika kucooko cabwaanda.

20Baluki mwanaa Zabayi, nguwakanunga kuzwa waawo mane kuyoosika kumanjililo aaŋanda ya Eliyasyibu, mupaizi mupati.

21Melemoti, mwana wa Uliya mwanaa Hakozi nguwakanunga kuzwa waawo mane kuyoosika nkoimanina ŋanda ya Eliyasyibu.

Bapaizi bakagwasilizya mukuyakulula bwaanda

22Bapaizi bakkala mucisi cizingulukide Jelusalemu bakanunga kuzwa waawo.

23Benjamini a Hasyubu bakanunga kuzwa waawo kumbele lyamaanda aabo. Azaliya mwanaa Maaseiya mwana wa Ananiya nguwakanunga kuzwa waawo kusika munsi aaŋanda yakwe.

24Binuyi mwanaa Henadadi, nguwakanunga kuzwida kuŋanda ya Azaliya mane kuyoosika kucooko cabwaanda.

25Palali, mwana wa Uzayi, nguwakanunga kuzwida acooko caŋanda ndamfu iili aŋanda yabwami, mane kusikila kulubuwa lwabalindizi.

26Pedaiya mwanaa Palosi ababelesi bakuŋanda ya Leza bakali kukkala ku Ofeli, mbabakanunga kuzwa waawo mane kusikila kumamanino aa Mulyango wa Maanzi uuli kujwe kumbali aŋanda ndamfu yakusompelela mukukwabilila ŋanda ya Leza.

Zyabayaki bamwi

27Mpoonya baalumi bazwa ku Tekowa bakayakulula alimwi kuzwida abusena buli munsi-munsi aŋanda ndamfu yakusompela kuyoosika kubwaanda bwa Ofeli.

28Nkamu yabapaizi yakanunga kuzwa kumulyango wamabbiza, omwe-omwe kuzwida aaŋanda yakwe.

29Zadoki, mwana wa Ima wakanunga kuzwida munsi aŋanda yakwe. Syemaiya mwanaa Syekaniya mulindizi wamulyango wakujwe nguwakanunga kuzwa waawo.

30Hananiya mwanaa Syelemiya a Hanuni mwana mulombe wacisambomwe wa Zalafu mbabakanunga alimwi kuzwa waawo. Mesyulamu mwanaa Belekiya nguwakanunga kuzwida munsi aaŋanda yakwe.

31Malikija mufuzi wangolida wakanunga kuzwa waawo mane kuyoosika kuŋanda yakali yababelesi bakuŋanda ya Leza abasambazi, yakali munsi aamulyango wa Mifukadi mane kuyoosika kuŋanda ya Leza kumbali aakaanda kamujulu kali kunyika lwaajwe lyacooko cabwaanda.

32Bafuzi bangolida abasambazi mbabakanunga kuzwida akaanda aako kali aacooko mane kuyoosika kumulyango Wambelele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Nehemiya 4

Mulimo wakuyakulula bwaanda

1Sanibalati naakamvwa kuti swebo to Bajuda twakatalika kuyakulula bwaanda,
wakanyema akutalika kutusampaula.

2Kabamvwide beenzinyina alimwi ampi yaku Samaliya, Sanibalati wakati, «Ino
Bajuda aaba bazezenkana waawa bayeeya kuti nzi? Sena bayeeya kuti inga
buuyakulula munzi ooyu? Sena bayeeya kuti banoopaizya? Sena inga buumana
mulimo woonse mubuzuba bomwe? Sena inga babwezelela mabwe aakuyasya kuzwa
mumankwisyila aakapya aaya?»

3Tobiya, Muamoni ooyo wakaimvwi kumbali lyakwe wakayungizya akuti, «Ani inga
aaba bayaka bwaanda buli buti? Aantazi mwaaba inga ulaboola!»

4Aboobo ime nde Nehemiya ndakakomba ndati, «O Leza, komvwa
mbobatusampaula. Babweedezezye kusampaula kwabo. Cita kuti babbidwe zyoonse
nzebajisi, akuti balo batolwe mubwaange kunyika iimbi.

5Utabalekeleli bubi mbobacita, uteengeleli zinyonyoono zyabo, nkaambo batukana
ndiswe notuyaka.»

6Aboobo twakacili kuya ambele kuyakulula bwaanda, nkabela cakufwambaana
bwakasika mucisela cabulamfu bwawo bwakuya mujulu, nkaambo bantu
bakalisungweede mukubeleka.

7Lino Sanibalati Tobiya, alimwi abantu baku Alabiya, Amoni abaku Asyidodi
nobakamvwa kuti twakali kuyabuzwidilila mukuyakulula bwaanda bwa Jelusalemu
akuti myaako twakaisinka-sinka, bakanyema kapati.

8Nkaako bakabungana kuti bazoolwane Jelusalemu akupyopyonganya bantu.

9Pele swebo twakakomba kuli Leza wesu alimwi twakabikka basikulanga akulindila
munzi kuti baukwabilile kuli basinkondoma sikati amasiku.

10Bamusyobo wa Juda bakati,

«Twabomba kubweza mikuli, avulisya mankwisyilila aakuyola. Ani tubuyake buti
bwaanda sunu?»

11Nkaambo basinkondoma bakali kuyeeya kuti inga tatukoobabona pe, nikuba kuziba
zicitika mane kusikila bazootuvumpa, batujaye akulesya mulimo wesu.

12Kwaciindi aciindi Bajuda aabo bakali kukkala akati kabasinkondoma bakali kuboola
kuzootucenjezya zyazeezyo zyakali kukanza basinkondoma.

13Nkaako bantu ndakababapa mapanga, masumo, alimwi amata, akubandandamika
muziinga zyabo kunze lyabwaanda, kufumbwa aawo mputwatakamanizizye.

14Ndakabona kuti bantu bapenga mumyoyo azeezi, aboobo ndakabaambila balo,
basololi babo, abapati-pati kuti, «Mutabayoowi basinkondoma pe. Amuzibe kuti

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami Leza mupati alimwi ulayoosya, aboobo amulwanine basicisinyoko, bana, bakaintu, alimwi amaanda aanu.»

15Lino basinkondoma bakaziba kuti twakaamvwa makanze aabo bakabona kuti Leza wakoma miyeeyo yabo. Kumane twakapilukila kumulimo wesu wabwaanda.

16Lino kuzwa ciindi eeco, cisela cabantu bangu cakali kubeleka, cimwi cakali kulanga basinkondoma, kabasamide zyankondo alimwi kabajisi masumo, ntobo, amata. Abalo basololi bakagwasilizya bantu,

17bakali kuyakulula bwaanda, bakali kubweza ziyasyo. Bakali kunga balabeleka ajanza lyomwe eeli limwi cilwanyo.

18Boonse bakali kuyaka bakasyomede mapanga muzibuno. Sikusiba mweembo wakucenjezya bantu wakali aandime.

19Ndakaambila bantu, balupati-pati abasololi babo kuti, «Mulimo ngotucita ulikwakwabukide kapati cakuti tulitanteene abwaanda.

20Mwamvwa mweembo muzoobungane kulindime. Leza wesu uzootulwanina.»

21Aboobo buzuba abuzuba kuzwida kubucedo mane kusikila litalika kubala nyenyezi, cisela cesu cakali kuyakulula bwaanda cimwi cakali kulangilila basinkondoma amasumo.

22Muciindi eeci nciconya ndakaambila balanga zyamilimo kuti balo alimwi abagwasyi babo, kabakkala mu Jelusalemu ciindi camasiku mukuti tukonzye kulangilila munzi ciindi camasiku akubeleka sikati.

23Mebo taakwe nindakali kusamununa naaba masiku abalo beenzuma mbubonya oobo kubikkilizya ababelesi, abalindizi bangu. Toonse twakalijisi azilwanyo.

Nehemiya 5

Nehemiya mbwaakakwabilila bacete

1Musule aaciindi cili mbocibede bantu banji baalumi abakaintu, bakatalika kutongooka Bajudanyina.

2Bamwi bakali kuti, «Swebo tulijisi mikwasyi mipati, nkaako twabula maila aakulya kuti katupona.»

3Bamwi bakali kuti, «Swebo twakapa myuunda yesu, myuunda yesu yamisaansa, amaanda eesu kuti zibe zijatilizyo kubantu bakatukolotesya maila kuti tutafwi nzala.»

4Bamwi bakali kuti, «Twakakweleta mali aakutelela myuunda yesu, amyuunda yamisaansa kumwami.

5Swebo tweelene buyo a Bajudama. Sena bana besu tabali mbubonya mbuli babo? Pele bana besu twabacita bazike. Mane bamwi bana besu basimbi bakauzigwa kale mubuzike. Tatukwe ambotukonzya kuligwasya pe nkaambo kakuti twakanyangwa myuunda yesu amyuunda yamisaansa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Lino ciindi nindakamvwa matongoosi aabo, ndakanyema kapati.

7Ndakayeeya kuti ndicite cimwi cintu ndakakalalila basololi abalupati-pati babantu akubaambila kuti, «Nywebo mudyaminina bana bokwanu!» Ndakababunganya bantu banji kuti tubambe twaambo ootu.

8Eelyo ndakabaambila kuti, «Twakasola kucita mbuli mbotukonzya kunununa Bajudama bakalisisizye kuli bamasi, pele nywebo mucita Bajudanyoko kuti balisisye kulindinywe no Bajudanyina!» Basololi aabo bakaumuna buyo, taakwe ncibakakonzya kwiingula.

9Eelyo mebo ndakati, «Ncomucita taciluzi pe! Sena tamweelede kulemeka Leza akucita ziluleme kutegwa basinkondoma bamasi, kabatakoonootuseki.

10Mebo ndilakweletesya mali amaila abalo beenzuma mbobacita mbubonya oobo antoomwe abaabo bandibelekela. Pele lino tutakaboozezegwi limbi zikwelete eezi.

11Amubabweedezezye myuunda yabo, amyuunda yamisaansa, yamaoliva, amaanda aabo lino ndilyonya! Amuzilube zyoonse zikwelete nzebamukweletelede, niziba zyamaila, zyawaini alimwi azyamafuta.»

12Lino basololi bakaingula kuti, «Mbombubo, tulacita mbubonya mbuli mbooamba, tulabweedezya lubono akulekelela zikwelete.» Eelyo ndakaita bapaizi akucita basololi aabo kuti bakonkezye kuti bayoobamba cisyomezyo cabo eeci.

13Mpoonya ndakaangununa lutambo ndondakaangide mucibuno kuludikimuna. Ndakati, «Mbombuboobu awalo Leza mbwayoodikimuna kufumbwa muntu umwi akati kenu uutakooyoobamba cisyomezyo cakwe.» Alimwi ndakati, «Leza uyoomunyanga maanda azintu zyoonse nzemujisi akuyoomusiya buyo cinkwamaanza.» Lino aaba bakaliwo aawo boonse bakaamba kuti, «Akube boobo!» Bakalumbaizya Mwami Leza. Bamane bakabamba cisyomezyo eeco ncobakakonkezya.

Nehemiya mbwaatakali kuliyanda

14Kwamyaka yoonse eeyi iili kkumi aibili njindakali mweendelezi wacisi ca Juda, kutalikila mumwaka wamakumi obilo wabulelo bwa muleli mupati Aatakisesi kusikila mumwaka wamakumi otatwe aibili yakulela kwakwe, mebo nibaba baluzubo lwangu, tiitwakali kulya zyeelede kulya mweendelezi.

15Beendelezi bakali kulela mebo nketana, bakali kuminya bantu nkaambo bakali kuyanda kupegwa makumi one aamali aansiliva buzuba abuzuba atala lyazilyo awaini. Abalo babelesi babo bakali kudyaminina bantu. Pele mebo nsiindakali kucita oobo pe akaambo kakuti ndakali kulemeka Leza.

16Ndakagama buyo kuyakulula bwaanda, tiindakayanda kutola nyika niiba buti. Abalo babelesi bangu bakali kubeleka ooko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Pele buzuba abuzuba ndakalikusanina bantu buyo abalupati-pati mwaanda amakumi osanwe kutabalilizya bantu bamwi bakali kusika kulindime kuzwa muzisi zyakatuzingulukide.

18Buzuba abuzuba ndakali kujaila bantu musune omwe, ambelele zibotu kwiindilila zili cisambomwe ankuku zinji, alimwi kwamana mazuba aali kkumi ndakali kubapa waini uumbi. Nikubaboobo nsiindakayanda kupegwa zyakulya mbuli mweendelezi, nkaambo ndakabona kuti bantu baliminidwe kale.

19Ndakukomba, O Leza wangu koyeeya nzindacitila bantu aaba, undibede aaluzyalo.

Nehemiya 6

Mbubakabukila Nehemiya

1Lino Sanibalati, Tobiya, a Gesyemu Mualabu abamwi basinkondoma bakamvwa kuti twamana kuyakulula bwaanda, akuti kwakacinyina myaako yakasyeede mulimbubo pe. Nikuba kuti tiitwakanabikka zitendele kumilyango.

2Aboobo Sanibalati a Gesyemu bakanditumina makani aakuti ndikaswaangane ambabo muli umwi waminzi iili mucibanda ca Ono. Pele eeyi yakali nzila yakuti bakandicise.

3Pele mebo ndakatuma bantu basikuyoobaambila kuti, «Mebo ndicita mulimo mupati, aboobo nsikooyooinka ooko pe. Ino inga ndasiya buti mulimo kuti nzoobonane andinywe.»

4Bakanditumizya majwi aayo ngoonya kwaziindi zyone, nkabela amebo ndakali kubaingula mbubonya buyo.

5Kumane Sanibalati wakanditumina majwi lwasanu, wakaatumina mulugwalo lwatakajedwe pe.

6Lugwalo oolo lwakali kuti, «Gesyemu wandaambila kuti kuli maŋunu-ŋunu aamvwidwe abantu batuzingulukide aakuti yebo alimwi a Bajudanyoko muyanda kuzanga ncenciceeco ncomuyakulula bwaanda. Alimwi wakati uyanda kulipa bwami.

7Akuti wakabamba kale basinsimi basikuyooambilizya mumunzi wa Jelusalemu kuti uli mwami wacisi ca Juda. Ndizi kuti muleli mupati uyoozimvwa eezi. Nkaako ndali kuyeeya kuti tuswaangane tukanane makani aaya.»

8Mebo ndakamwiingula kuti, «Zyoonse nzyoamba tazili zyamasimpe. Nzyakuliyeeyela buyo yebo omwini.»

9Bakali kuyanda kuti batukonge tuleke kuyaka. «Ndakakomba kuli Leza kuti, O Leza, ndipe nguzu.»

10Bumwi buzuba ndakainka kuŋanda ya Syemaiya mwanaa Delaiya mwanaa Mehetabeli, watakali kukonzya kuzwa muŋanda. Nkabela wakandaambila kuti, «Webo andime tweelede kuunka kuŋanda ya Leza kuti tukalijalile mukati, nkaambo bantu balaba nobaboola kuzookujaya, balaboola masiku kuzookujaya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Lino mebo ndakamvwiila kuti, «Mebo nsili muntu uukonzya kutija. Sena ndime uukonzya kuyoolivunina muŋanda ya Leza. Tandikooinka pe.»

12Ndakaziba kuti Leza talinguwe wamutuma, pele kuti wakasinsima boobu zyandime nkaambo Tobiya a Sanibalati bakalimuulide.

13Bakamuulide kuti andikonge cakuti ndibisye mukucita ceeci, bamana balo bandibisizye zina akunditola aansi.

14Ndakakomba kuti, «O Leza wangu, koyeeya nzyacita Tobiya a Sanibalati, ubasubule. Koyeeya mukaintu musinsimi Noadiya abasinsimi bamwi aabo bakali kusola kundikonga.»

Kumanizya mulimo wakuyaka

15Nikwakainda mazuba aali makumi osanwe aabili mulimo wakuyakulula bwaanda boonse wakamana mubuzuba bwamakumi obilo aasanu bwamwezi wa Eluli.

16Lino basinkondoma bamuzisi zyakatuzingulukide nibakamvwa makani aaya, bakaziba kuti balo basampuka nkaambo bantu boonse bakalizi kuti mulimo ooyu wakacitwa mukugwasigwa a Leza.

17Kwaciindi eeci coonse basololi ba Bajuda bakali kulembelana magwalo a Tobiya.

18Bantu banji bamucisi ca Juda bakali kulubazu lwakwe nkaambo kakuti wakali mukwe wa Mujudanyina Syekaniya mwana wa Ala. Kuzwa waawo awalo mwanaakwe wakali kutegwa Jehohanani wakakwata mwana musimbi wa Mesyulamu mwanaa Belekiya.

19Bantu bakali kulumbaizya Tobiya akaambo ka zeezyo nzyaakacita mukaanzambwene. Bamane bakali kumwaambila zeezyo nzindakali kwaamba. Aboobo Tobiya wakacili kunditumina magwalo akundikonga.

Nehemiya 7

1Lino bwaanda nibwakamana kuyakululwa, azitendele nizyakabikkwa mumasena aazyo, balindizi bakuŋanda ya Leza, baimbi, kubikkilizya Balevi bamwi bakapegwa milimo yabo.

2Mpoonya ndakasala baalumi bobilo bakweendelezya munzi wa Jelusalemu umwi wakali Hanani mukwesu, a Hananiya ooyo wakali mupati wabasinkondo bakuzilikwabilizyo. Hananiya wakali muntu uusyomeka mumilimo yakwe alimwi wakali muntu uulemeka Leza, kwiinda beenzinyina boonse.

3Ndakabaambila kuti kabatajaluli milyango ya Jelusalemu mane kusikila kwakasaala akuti kaipingidwe kusikila likotoka balindizi zuba lyakasaazya. Alimwi ndakabaambila kuti basale balindizi bamwi kuzwa mubantu bakali kukkala mu Jelusalemu akuti bamwi babo bapegwe milimo iimwi iibageme, bamwi kabalanga kumaanda aabo.

Mweelwe wabaabo bakapilukila ku Jelusalemu

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Ezula 2.1-70)

4Munzi wa Jelusalemu wakali mupati uukwakwabukide, pele bantu bakali kukkala mumo bakali bace, alimwi maanda manji taakanayakululwa.

5Mpoonya Leza wakandipa muyeeyo wakuti ndibunganye bantu, basololi alimwi abalupati-pati babantu mukuti tulange-lange mumabbuku aamikwasyi yabo. Ndakajana bbuku mwakalembedwe mikwasyi yabaabo bantu bakasaanguna kuboola kuzwa mubwaange bbuku eeli lyakali kwaamba:

6Zyabantu bakali kukkala mucisi ca Juda, aabo bakaboola kuzwa mubwaange mubakatoledwe a Nebukadineza mwami waku Babuloni. Bantu aaba bakabweeda ku Jelusalemu aku Juda umwi aumwi kumunzi wokwabo.

7Bakasolwedwa a Zelubabeli, Jesyuwa, Nehemiya, Azaliya, Laamiya, Nahamani, Modekayi, Bilisyani, Misipeleti, Bigivayi, Nehumu a Baana. Lino ngooyu mundandanda wabaalumi Baisilayeli bakapiluka.

8Balunyungu lwa Palosyi bakali zyuulu zyobilo, amwaanda amakumi aali ciloba ababili.

9Lwa Syefatiya bakali myaanda yotatwe amakumi aali ciloba ababili.

10Lwa Ala bakali myaanda iili cisambomwe amakumi osanwe ababili.

11Lwa Pahatimowabu kwiindila muzyalani lya Jesyuwa a Jowabu bakali zyuulu zyobilo amyaanda iili lusele akkumi alusele.

12Lwa Elamu bakali cuulu amyaanda yobilo amakumi osanwe abane.

13Lwa Zatu bakali myaanda iili lusele amakumi one abasanu.

14Lwa Zakayi bakali myaanda iili ciloba amakumi aali cisambomwe.

15Lwa Binuyi bakali myaanda iili cisambomwe amakumi one alusele.

16Lwa Bebayi bakali myaanda iili cisambomwe amakumi obilo alusele.

17Lwa Azigadi bakali zyuulu zyobilo amyaanda yotatwe amakumi obilo ababili.

18Lwa Adonikamu bakali myaanda iili cisambomwe amakumi aali cisambomwe aciloba.

19Lwa Bigivayi bakali zyuulu zyobilo amakumi aali cisambomwe aciloba.

20Lwa Adini bakali myaanda iili cisambomwe amakumi osanwe abasanu.

21Lwa Ata kwiindila muli Hezekiya bakali makumi aali fuka alusele.

22Lwa Hasyumu bakali myaanda yotatwe amakumi obilo alusele.

23Bezayi bakali myaanda yotatwe amakumi obilo abane.

24Lwa Halifu bakali mwaanda akkumi ababili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Lwa Gibeyoni bakali makumi aali fuka abasanu.

26Baalumi bakali kuzwa ku Betelehemu aku Netofa bakali mwaanda amakumi aali lusele alusele,

27ku Anatoti bakali mwaanda amakumi obilo alusele,

28ku Betiazimaveti bakali makumi one ababili,

29kuzwa ku Kiliyatijeyalimu, Kefila, a Beeloti bakali myaanda iili ciloba amakumi one abatatu,

30ku Lama a Geba bakali myaanda iili cisambomwe amakumi obilo aumwi,

31ku Mikimasyi bakali mwaanda amakumi obilo ababili,

32ku Beteli aku Ayi bakali mwaanda amakumi obilo abatatu,

33kuzwa kumunzi wa Nebo uumbi bakali makumi osanwe ababili,

34kuzwa kumunzi wa Elamu uumbi bakali cuulu amyaanda yobilo amakumi osanwe abane,

35kuzwa ku Halimu bakali myaanda yotatwe amakumi obilo,

36ku Jeliko bakali myaanda yotatwe amakumi one abasanu,

37ku Lodi, Hadidi a Ono bakali makumi obilo

38Balunyungu lwa Sena bakali zyuulu zyotatwe a myaanda fuka a makumi otatwe azyuulu zyotatwe amyaanda iili fuka amakumi otatwe.

39Bapaizi balunyungu lwa Jedaiya kwiindila muli Jesyuwa bakali myaanda iili fuka amakumi aali ciloba abatatu,

40lwa Ima bakali cuulu amakumi osanwe ababili,

41lwa Pasyuu bakali cuulu amyaanda yobilo amakumi one aciloba,

42lwa Halimu bakali cuulu akkumi aciloba.

43Balevi balunyungu lwa Jesyuwa kwiindila mumazyalani aa Kadimiyeli a Hodaviya bakali makumi aali ciloba abane.

44Baimbi balunyungu lwa Asafu bakali mwaanda amakumi one alusele.

45Balindizi bamilyango balunyungu lwa Syalumu, Ata, Talimoni, Akubu, Hatita a Syobayi bakali mwaanda amakumi otatwe alusele.

46Babelesi bakuŋanda ya Leza bakali balunyungu lwa Ziha, Hasufa, Tabawoti,

47Kelosi, Siya, Padoni,

48Lebana, Hagaba, Syalimayi,

49Hanani, Gideli, Gaha,

© 1996, Bible Society of Zambia.

50Leyaiya, Lezini, Nekoda,

51Gazamu, Uza, Paseya,

52Besayi, Meyunimu, Nefusyesimu,

53Bakibuki, Hakufa, Haahuu,

54Baziluti, Mehida, Haasya,

55Baakosi, Sisela, Tema,

56Neziya a Hatifa.

57Lunyungu lwababelesi ba Solomoni bakali ba Sotayi, Sofeleti, Pelida,

58Jaala, Daakoni, Gideli,

59Syefatiya, Hatili, Pokeletihazebaimu a Amoni.

60Antoomwe babelesi bakuŋanda ya Leza abalunyungu lwababelesi ba Solomoni bakali myaanda yotatwe amakumi aali fuka ababili.

61Aabo bakazwa kuminzi ya Telimela, Telihaasya, Kelebu, Adoni awa Ima, batakali kukonzya kutondezya kuti bakali Baisilayeli ncobeni,

62mbalunyungu lwa Delaiya, Tobiya a Nekoda, antoomwe bakali myaanda iili cisambomwe amakumi one ababili.

63Kuzwa kubapaizi balunyungu lwa Hobaiya, Hakozi a Baazilayi wakali kwiitwa boobo akaambo kakuti wakakwata mwanaa Baazilayi Mugiliyadi,

64bakasola kulangaula mumabbuku aamikwasyi aakonzya kutondezya kuti mbapaizi ncobeni, pele tiibakaajana, aabo bakagwisigwa muciinga cabupaizi mbuli bantu batasalali.

65Nkaako mweendelezi wakabalailila kuti kabatalyi zipaizyo zyeelede bapaizi ccita kakuli mupaizi uujisi Ulimu a Tumimu.

66Lino mweelwe wabantu bakapiluka kuzwa mubwaange wakali zyuulu zili makumi one azibili amyaanda yotatwe amakumi aali cisambomwe.

67Babelesi babo baalumi abakaintu bakali zyuulu zili ciloba amyaanda yotatwe amakumi otatwe aciloba. Alimwi kwakali abaimbi baalumi abakaintu bali myaanda yobilo.

68Bakaletelezya amabbiza aali myaanda iili ciloba amakumi otatwe acisambomwe, myuulu zyakali myaanda yobilo amakumi one aasanu,

69nkamela zili myaanda yone amakumi otatwe azisanu, ambongolo zili zyuulu zili cisambomwe amyaanda iili ciloba amakumi obilo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

70Bamwi basololi bamikwasyi bakapa zyakugwasilizya kumulimo wakuyakulula. Mweendelezi wakapa kumulimo madilakimu aangolida aali cuulu, mitiba iili makumi osanwe amajansi aabapaizi aali myaanda yosanwe amakumi otatwe.

71Basololi bamikwasyi bamwi bakapa kumulimo ooyu mbuli mbubakali kukonzya cakuti kwakajanika madilakimu aangolida aali zyuulu zili makumi obilo amaminasi aansiliva aali zyuulu zyobilo amyaanda yobilo.

72Bantu buyo bamwi bakapa madilakimu aangolida aali zyuulu zili makumi obilo, amaminasi aansiliva aali zyuulu zyobilo amajansi aabupaizi aali makumi aali cisambomwe aciloba.

73Bapaizi, Balevi, baimbi, balindizi bamilyango ababelesi bakuŋanda ya Leza bakakkala muminzi yabo abantu bamwi. Abalo Baisilayeli bamwi bakakkala muminzi yabo.

Nehemiya 8

Ezula mbwaakabalila bantu mulawo

1Lino mumwezi waciloba Baisilayeli bakalikkede muminzi yabo. Mubuzuba butaanzi bwamwezi ooyu bantu boonse bakabungana mu Jelusalemu, mulubuwa lwaku mulyango wa maanzi. Nkabela bantu bakakumbila Ezula mupaizi alimwi wakaiide kabotu zyamulawo kuti abale bbuku lya Mulawo ooyo Mwami Leza ngwaakapede Baisilayeli kwiindila muli Mozesi.

2Aboobo Ezula wakaleta bbuku akulitola ooko kwakabungene bantu, kwakali bakaintu, alimwi abana aabo bakali kukonzya kumvwa zintu.

3Nkabela ooko kulubuwa kumbali aamulyango wamaanzi wakababalila Mulawo kuzwida kubucedo mane kusikila acilungu-lungu boonse bakali kuswiilila.

4Ezula wakali kubala kaimvwi aciimino cazisamu aasumpukide, cakayakwa kuti cizoobelesegwe ciindi camuswaangano. Bantu bakaimvwi kululyo lwakwe mbaaba, Matitiya, Syema, Anaiya, Uliya, Hilikiya a Maaseiya. Aabo bakaimvwi kulumwensi lwakwe mbaa: Pedaiya, Misyayeli, Malikija, a Hasyumu, Hasyibadana, Zekaliya a Mesyulamu.

5Lino Ezula wakaima aanonomokede kuti bantu boonse kabamulangide. Mbwaakavunwida buyo bbuku, bantu boonse bakaimikila.

6Mpoonya wakati, «Aalumbwe Mwami Leza Mupati!» Bantu boonse bakatambika maboko aabo mujulu baingula bati, «Akube boobo, akube boobo!» Bamane bavuntama bakomba.

7Mpoonya bantu bakaima mumasena aabo, Balevi aaba mbibakababapandulwida Mulawo wa Leza: Jesyuwa, Bani, Syelebiya, Jamini, Akubu, Syabetayi, Hodiya, Maaseiya, Kelita, Azaliya, Jozabadi, Hanani a Pelaiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Bakali kupandulula Mulawo wa Leza, bakuupandulula cakuti bantu bakakonzya kuumvwa kabotu.

9Lino bantu nibakamvwa zyakali kwaamba Mulawo, cakabayasa cakuti bakatalika kulila. Nehemiya mweendelezi a Ezula mupaizi wakaiide kabotu zyamulawo a Balevi bakali kubapandulwida, bakaambila bantu boonse kuti, «Sunu mbuzuba busalala ku Mwami Leza wanu. Tamweelede koomoka naa kulila pe.

10Lino amubweede kumaanda aanu mukalye pobwe. Amukaabe zilyo awaini kuli baabo batajisi zinji. Sunu mbuzuba busalala ku Mwami Leza wesu, aboobo mutausi pe. Amukabotelwe nkaambo lutangalo luzwa ku Mwami Leza alimwi nguumuyumya.»

11Balevi bakali kuya bweendeenda kababatamika bantu kabati, «Amuumune, mutausi pe, nkaambo sunu mbuzuba busalala.»

12Aboobo bantu boonse bakainka aabo baakulya kabatangede akwaabila bamwi nzibakajisi, bakacita oobo nkaambo bakazimvwisisya zyakalembedwe.

Pobwe lyazivuka

13Nibwakaca, bapati baziinga antoomwe abapaizi a Balevi, bakainka kuli Ezula kuyooiya njiisyo zya Mulawo.

14Bakaakujana kuti ooyo Mulawo Mwami Leza ngwaakapede kwiindila muli Mozesi, wakali kuti Baisilayeli kabakkala muzivuka mu ciindi capobwe lyamwezi waciloba.

15Nkaako bakapa malailile aaya ngubakatumina mu Jelusalemu yoonse, muminzi amutunzi bakati, «Kamuya kuzilundu mukalete mitabi yamipulanga, mioliva, misiwe, tukunka ayamisamu imwi muyake zivuka, mbubonya mbuli bulembedwe mumulawo.»

16Eelyo bantu bakainka, baakuleta mitabi bayaka zivuka atala aanduli zyamaanda aabo, mumbuwa zyabo mubbuwa lyaŋanda ya Leza, mubbuwa lya kumulyango wa maanzi, akumulyango wa Efulemu.

17Bantu boonse bakaboola kuzwa mubwaange bakaliyakila zivuka akukkala mulinzizyo. Oolu ndolwakusaanguna kucita zintu eezi kuzwa nizyakacitidwe mumazuba aa Josyuwa mwanaa Nuni. Boonse bakatangala akubotelwa.

18Kuzwida mubuzuba bwakusaanguna bwapobwe mane kusikila kubuzuba bwamamanino aalyo, bakali kubala cipaanzi cimwi ca Mulawo wa Leza buzuba abuzuba. Bakalya pobwe kwamazuba aali ciloba, nkabela mubuzuba bwalusele kwakaba muswaangano wakujala pobwe, mbubonya mbuli bwaamba mulawo.

Nehemiya 9

Bantu mbobakalyaamba zinyonyoono zyabo

1Mubuzuba bwamakumi obilo aane bwamwezi nguwenya Baisilayeli bakabungana baliimya kulya, basama masaka, balibikka vu kumitwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Bakali lyaandaanyizizye kale kuzwa kuli bamasi. Bakaima mumasena aabo akulyaamba zinyonyoono zyabo abubi bwabasikale babo.

3Bakabalilwa kuzwa mubbuku lyamulawo lya Mwami Leza wabo kwamaoola otatwe, bamane kwamaoola aambi otatwe bakalyaamba zinyonyoono akukomba Mwami Leza wabo.

4Kwakali ciimino ca Balevi aawo aakaimvwi Jesyuwa, Bani, Kadimiyeli, Syabaniya, Buni, Syelebiya, Bani, a Kenani. Bakakomba cakupozomoka ku Mwami Leza wabo.

5Balevi aaba: Jesyuwa, Kadimiyeli, Bani, Hasyabineya, Syelebiya, Hodiya, Syebaniya, a Petahiya bakati,

«Amwiime mutembaule Mwami Leza wanu, amumutembaule kwalyoonse alyoonse. Alitembaulwe zina lyako lyabulemu eelyo bantu ndyobatakonzyi kutembaula bweelede.»

Kukomba kwakulyaamba zinyonyoono

6Yebo olikke O Mwami Leza nduwe Mwami, nduwe wakalenga majulu nyenyezi a zili mumo. Nduwe wakalenga nyika, lwizi azyoonse zili mumo, nduwe oopa buumi kuli zyoonse, zyoonse zyakujulu zilaakukomba.

7Yebo, O Mwami Leza, nduwe ookasala Abulamu, nduwe wakamusolweda kuzwa mu munzi uuli mucisi ca Bakalodiya. Nduwe wakasandula zina lyakwe kuba Abulahamu.

8Wakabona kuti ulasyomeka kulinduwe, nkaako wakapanga cizuminano anguwe. Wakamusyomezya kuyoomupa nyika ya Bakenani, Bahiti Baamoli, Bapelezi, Bajebusi, a Bagigasyi, kuti iyooba nyika yabalunyungu lwakwe. Wakabamba cisyomezyo cako nkaambo ulasyomeka.

9Wakabona kupenga kwabasikale besu mu Ijipiti, wakabamvwa nibakali kulila ku Lwizi Lusalala.

10Wakacita maleele azyuumo zyakupenzya Falo, zyakupenzya balupati-pati abantu banyika yakwe, nkaambo wakalizi mbuli mbubakali kudyaminina bantu bako. Nkaako mpuwo yazina lyako yakaduma mbuli mbokubede.

11Wakaandaanya lwizi akaambo kabantu bako, wakabasolweda anyika njumu. Aabo bakali kubatandaanya bakaloba mumaanzi malamfu. Bakadumpukila mbuli bbwe mumaanzi aafwipi-fwipi.

12Sikati wakabasolweda amusumpuululu wakkumbi, masiku wakabasolweda amusumpuululu wamulilo.

13Kucilundu ca Sinayi wakaseluka kuzwa kujulu waambaula abantu bako ooko, wakabapa malailile aaluleme, milawo iini-ini, njiisyo mbotu, alimwi amajwi aabusongo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Wakabaiisya kubamba buzuba bwako busalala, buzuba bwakulyookezya bwa Sabata. Kumane wakabapa malailile, mbeta, amilawo kwiindila mumubelesi wako Mozesi.

15Nibakafwa nzala wakabapa cinkwa cizwa kujulu, wakabapa maanzi kuzwa mubbwe nibakafwa nyota. Wakabaambila kuti beendelezye nyika, nyika njookasyomezya kuzoobapa.

16Pele basikale besu bakalisumpula baba basicinguni, bakakaka kuswiilila malailile aako.

17Bakakaka kukuswiilila, bakaluba zyoonse nzyookabacitila, bakaaluba maleele ngookacita. Mukulisumpula kwabo bakalisalila musololi, musololi wakubabweedezya mubuzike Kuijipiti. Pele yebo uli Leza uulekelela, ulisiluse siluyando, uutafwambaani kunyema. Lweengelelo lwako ndupati, nkaako tookabafutatila pe.

18Bakabumba mutuni wamoombe bakaamba kuti,

«Ooyu ngoleza wesu wakatugwisya mu Ijipiti!» Akaka, bakakusampaula O Mwami Leza!

19Nikubaboobo tookabalekelezya munkanda, nkaambo lweengelelo lwako ndupati. Taakwe nookagwisya kkumbi nuuba mulilo, eezyo zyakabasolweda nzila sikati amasiku.

20Wakabapa Muuya mubotu, wakabaambila nzibakeelede kucita, wakabasanina mana akubapa maanzi aakunywa.

21Kwamyaka iili makumi one munkanda wakali kubapa zyoonse nzibakali kubula zisani zyabo tiizyakamana. Maulu aabo taakacisa nikuba kuzimba.

22Wakabazundya bamasi amami mumanyika aakali muminyinza yabo. Bakazunda nyika ya Hesyiboni ooko kwakali kulela Sihoni, Bakazunda anyika ya Basyani ooko kwakali kulela Ogi.

23Alimwi wakabapa bana banji mbuli nyenyezi, wakacitya kuti bazunde akukkala munyika eeyo njookasyomezya kuyoopa basikale babo.

24Bakazunda nyika ya Kenani, nduwe wakabazundila bantu bakali kukkala mumo. Wakapa bantu bako nguzu zyakucita mbuli mbobayanda kubantu abami bamu Kenani.

25Bantu bako bakazunda minzi iikwabilidwe, bakatola nyika yambolezi, amaanda aazwide lubono, ziteelekezyo zyakasidwe kale, mioliva, misamu iizyala micelo, amyuunda yansaansa. Bakali kulya cakulilekela, limwi baneneya, akaka bakalidomenena zintu zibotu zyoonse nzyookabapa.

26Kumane bantu bako bakakuzangila akutakuswiilila, bakafutatila milawo yako. Bakajaya basinsimi aabo bakali kubacenjezya, aabo bakali kubaambila kuti bajokele kulinduwe. Bakali kukusampaula ciindi aciindi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Nkaako wakalekela basinkondonyina kuti babazunde akubalela, mumapenzi aabo bakakulilila, wakabavuwa kuzwa kujulu. Mulweengelelo lwako lupati wakabatumina basololi, aabo bakabavuna kuzwa kuli basinkondonyina.

28Nibakaliiba bakabisya alimwi, ayebo mbuuli limwi wakalekela basinkondonyina kuti babazunde. Pele nibakeempa akukulomba kuti ubafutule wakavuwa kuzwa kujulu ciindi aciindi wakabavuna mulweengelelo lwako lupati.

29Wakabacenjezya kuti kabaswiilila njiisyo zyako, pele mukulisumpula kwabo bakakaka milawo yako, nikuba kuti kubamba mulawo wako njenzila yabuumi. Mukuyuma mitwe, acinguni cabo bakakaka kukuswiilila.

30Mwaka amwaka wakali kubeetelela, wakali kubacenjezya a Muuya wako kwiindila mubasinsimi. Bakaba bankwaambila bbwe cakacitya kuti ulekele misyobo imwi kubazunda.

31Nikubaboobo nkaambo kalweengelelo lwako lupati tookabalekezya nikuba kubanyonyweeda limwi. Ulisiluse Leza walweengelelo.

32Yebo Leza, Leza wesu, uli mupati kapati! Ulayoosya alimwi uli singuzu mupati! Ulabamba zizuminano zyako cakusyomeka. Kuzwa ciindi bami baku Asiliya nibakali kutudyaminina kuzoosika sunu twapenga kapati. Bami besu, basololi besu, bapaizi besu abasinsimi besu, basikale besu, abantu buyo boonse bapenga. Koyeeya mbutwapenga.

33Walulamika kutusubula, ulasyomeka pele swebo tulabisya.

34Basikale besu, bami besu, basololi besu, abapaizi tiibakabamba mulawo wako. Tiibakaswiilila malailile ancenjezyo zyako.

35Ciindi nibakali kulilela beni, akutambula zibotu kuzwa kulinduwe munyika mpati yambolezi njookabapa, tiibakali kukubelekela alimwi tiibakasiya zibi zyabo.

36Lino twaba bazike munyika njookatupa, nyika eeyi yambolezi iitupa zilyo.

37Bulotwe bwanyika eeyi buya kubami oobo mbookacita kuti kabatweendelezya nkaambo twakabisya. Balacita mbuli mbobayanda kulindiswe akuŋombe zyesu, nkaako tuli mumapenzi mapati!

Bantu mbubakalemba cizuminano

38Lino akaambo kazeezi twakabamba cizuminano cisinizizye mukulemba, basololi besu, Balevi, alimwi abapaizi bacisimba cizuminano eeci.

Nehemiya 10

1Wakasaanguna kulemba ngu Nehemiya mweendelezi mwanaa Hakaliya. Kumane ngu Zedekiya kuzwa waawo kwakalemba bapaizi aaba:

2Selaiya, Azaliya, Jelemiya,

3Pasyihu, Amaliya, Malikija,

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Hatusyi, Syebaniya, Maluki,

5Halimu, Melemoti, Obadiya,

6Daniyele, Ginetoni, Baluki,

7Mesyulamu, Abija, Mijamini,

8Maaziya, Biligayi, a Syemaiya.

9Balevi bakalemba mbaa: Jesyuwa mwana wa Azaniya, Binuyi, mwanaa Henadadi, Kadimiyeli,

10abeenzinyina aaba: Syebaniya, Hodiya, Kelita, Pelaiya, Hanani,

11Mika, Lehobu, Hasyabiya,

12Zaku, Syelebiya, Syebaniya,

13Hodiya, Bani, a Beninu.

14Basololi babantu bakalemba mbaa: Palosyi, Pahatimowabu, Elamu, Zatu, Bani,

15Buni, Azigali, Bebayi,

16Adonija, Bigivayi, Adini,

17Ata, Hezekiya, Azuu,

18Hodiya, Hasyumu, Bezaiyi,

19Halifu, Anatoti, Nebayi,

20Magipiyasyi, Mesyulamu, Hezii,

21Mesyezabeli, Zadoki, Jaduwa,

22Pelatiya, Hanani, Anaiya,

23Hosyeya, Hananiya, Hasyubu,

24Halohesyi, Pila, Syobeki,

25Lehumu, Hasyabina, Maaseiya,

26Ahiya, Hanani, Anani,

27Maluki, Halimu, a Baana.

Zyacizuminano

28Swebo to Baisilayeli, bapaizi, Balevi, balindizi bakuŋanda ya Leza, baimbi bakuŋanda ya Leza, babelesi bakuŋanda ya Leza alimwi abaabo boonse, mukutobela mulawo, bakalizandula kuli bamasi bakkala munyika yesu, swebo antoomwe abakaintu besu alimwi abana besu bakonzya kumvwisya zintu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

29twazuminana abakwesu abasololi besu, alimwi twasyomezya cakukonka kuti tulatobela milawo eeyo Leza njaakapa Mozesi mubelesi wakwe. Tulatobela akucita zyoonse zyaamba Mulawo wa Mwami Leza wesu. Tuyoobamba milawo amalailile aakwe oonse. Naa tutakaciti oobo tukasinganyizigwe.

30Twasyomezya kuti tatunookwatani abamasi bakkala munyika yesu.

31Naa bamasi baleta maila niciba cimwi cakuuzya mu buzuba bwakulyookezya bwa Sabata nibuba bumwi bulibedelede tatukauli. Mwaka amwaka waciloba tatunoolimi, alimwi tuyoolekelela zikwelete kuli batukolotelede.

32Mumwaka amwaka tunoopa, umwi aumwi wesu, kapaanzi komwe katatu kasyekeli kakuyoobelesya kuŋanda ya Leza.

33Tuyoopa zyakubelesya eezi mukukomba kuŋanda ya Leza, cinkwa cisalala, maila aapegwa buzuba abuzuba, banyama batentwa acipaililo buzuba abuzuba, zituuzyo zisalala zyamasabata, zyamapobwe zya mwezi mupya, zyamapobwe aamwi, zyamulumbo zisalala zimwi, zituuzyo zyakukombelezezya zinyonyoono zya Baisilayeli, azimwi zyoonse ziyandika kuŋanda ya Leza.

34Swebo, bantu, bapaizi, a Balevi tonoouma cisolo mwaka amwaka cakutubonya kuti nciinga cili ciyooleta nkuni zyakutentezya zipaizyo zipegwa kuŋanda ya Leza kweendelana abwaamba mulawo.

35Mwaka amwaka tunootola kuŋanda ya Leza zituuzyo zyamaila mataanzi ngotutebula, alimwi amicelo yesu iisaanguna kubizwa.

36Umwi aumwi wesu uyootola mwanaakwe mulombe wakusaanguna kubapaizi aabo babeleka kuŋanda ya Leza, ooko, mbubonya mbuli bwaamba mulawo tuyoobapa kuli Leza. Alimwi tuyoopa moombe wakusomona uuzyalwa kuŋombe zyesu. Tuyoopa akabelele kakusomona kumbelele naa mpongo zyesu.

37Tuyoopa kubapaizi mulwi wakakandwa wabusu bwamaila aakasaanguna kutebulwa, alimwi azituuzyo zimwi zyawaini, zyamafuta aaoliva, alimwi amisyobo iindene-indene yamicelo. Tuyoozitola ku Balevi aabo batola zyakkumi kuzwa muminzi yesu nkotulima, alimwi azyakkumi zyamicelo iikomena munyika yesu.

38Lino bapaizi balunyungu lwa Aloni mbabanooli aa Balevi ciindi libwezwa kwakkumi. Balevi aabo baleelede kutola kwakkumi kwazeezi kuziyobwedo zili muŋanda ya Leza.

39Lino Baisilayeli a Balevi baleelede kutola maila, waini, amafuta aaoliva aapegwa kuziyobwedo ooko kubikkwa zibelesyo zyakuŋanda ya Leza. Kwalo ooko nkokuli maanda aabapaizi bali aabulizi, balindizi bakuŋanda ya Leza abaimbi bakuŋanda ya Leza. Tatukooyooisiya buyo ŋanda ya Leza.

Nehemiya 11

Bantu bakkala mu Jelusalemu

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Basololi babantu bakkala mu Jelusalemu, a bantu buyo bakauma cisolo kuti basale mukwasyi omwe kuzwa mumikwasyi iili kkumi kuti ukakkale mumunzi uusalala wa Jelusalemu, kakuli eeyo iili fuka yakeelede kuti ikakkale muminzi yawo.

2Bantu bakalumbaizya baabo bakaliyandila kuyookkala mu Jelusalemu.

3Baisilayeli, bapaizi, Balevi, babelesi bakuŋanda ya Leza abalunyungu lwababelesi ba Solomoni bakakkala muminzi yacisi ca Juda. Umwi aumwi wakakkala mumunzi ooyo wakali wa caabilo cakwe. Lino ngooyu mundandanda wabasololi bakazwa mucisi ca Juda kuti bakakkale ku Jelusalemu.

4Kuzwa kumusyobo wa Juda kwakali ba Ataya mwana wa Uziya, mwanaa Zekaliya mwana wa Amaliya, mwanaa Syefatiya, mwanaa Mahalaleli, walunyungu lwa Pelezi, mwanaa Juda,

5a Maaseiya mwanaa Baluki, mwanaa Kolihoze. Bamwi basikale bakwe bakali ba Hazaiya, Adaiya, Joiyalibu, Zekaliya walunyungu lwa Syela mwanaa Juda.

6Balunyungu lwa Pelezi bakali kukkala mu Jelusalemu bakali myaanda yone amakumi aali cisambomwe alusele baalumi basicamba.

7Kuzwa kumusyobo wa Benjamini kwakali Salu, mwanaa Mesyulamu, mwanaa Jowedi. Bamwi basikale bakwe bakali ba Pedaiya, Kolaiya, Maaseiya, Itiyeli, Jesyaiya,

8abasazinyina ba Gabayi a Salayi. Antoomwe Babenjamini bakali kukkala mu Jelusalemu bakali myaanda iili fuka amakumi obilo alusele.

9Joweli mwanaa Zikili nguwakali musololi wabo, kumane kwaza Juda mwanaa Hasenuwa.

10Kuzwa kubapaizi kwakali Jedaiya mwanaa Joiyalibu, Jakini,

11Selaiya mwanaa Hilikiya, mwanaa Mesyulamu. Bamwi basikale babo bakali ba Zadoki, Melaiyoti a Ahitubi wakali mupaizi mupati.

12Baciinga eeci bakali kubelekela kuŋanda ya Leza antoomwe bakali myaanda iili lusele amakumi obilo ababili. Kumane kwakali Adaiya mwanaa Jelohamu, mwanaa Pelaliya. Bamwi basikale bakwe bakali ba Amuzi, Zekaliya, Pasyuu, Malikija.

13Antoomwe baciinga eeci bakali basololi bamikwasyi, bakali myaanda yobilo amakumi one ababili. Kumane kwakali Amasyisayi mwana wa Azaleli, mwana wa Ahizayi. Bamwi basikale bakwe bakali ba Mesyilemoti mwana wa Ima.

14Muciinga eeci kwakali basilumamba bacibwene, bali myaanda amakumi obilo alusele. Musololi wabo wakali Zabudiyeli umwi wamukwasyi uulaampuwo.

15Kuzwa ku Balevi kwakali Syemaiya mwanaa Hasyubu, mwana wa Azilikamu. Bamwi basikale bakwe bakali ba Hasyabiya a Buni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Syabetayi a Jozabadi bapati ba Balevi mbabakali kulanga mulimo waanze lyaŋanda ya Leza.

17Mataniya mwanaa Mika, mwanaa Zabudi, walunyungu lwa Asafu, nguwakali kwiimbya baimbi bakuŋanda ya Leza mukukomba akulumba kwabo. Bakibukiya nguwakali mugwasyi wakwe. Umwi wakali Abuda mwanaa Syamuwa, mwanaa Galali walunyungu lwa Jedutuni.

18Balevi bakali mumunzi uusalala wa Jelusalemu bakali myaanda yobilo amakumi aali lusele abane.

19Balindizi bakuŋanda ya Leza bakali ba Akubu, Talimoni, anzubo zyabo. Antoomwe bakali mwaanda amakumi aali ciloba ababili.

20Baisilayeli bamwi antoomwe abapaizi a Balevi bakakkede muminzi yacisi ca Juda, umwi aumwi wakakkede mumunzi oomo mwakali caabilo cakwe.

21Babelesi bakuŋanda ya Leza bakali kukkala kukalundu ka Ofeli, bakali bapati babo mbaa Ziha a Gisyipa.

22Wakali mupati wa Balevi mu Jelusalemu ngu Uzi mwanaa Bani, mwanaa Hasyabiya. Bamwi basikale bakwe bakali ba Mataniya, a Mika. Uzi wakali umwi walunyungu lwa Asafu aabo bakali baimbi kuŋanda ya Leza.

23Mwami wakapede malailile aakali kwaamba zya baimbi mbubakeelede kwiimba buzuba abuzuba.

24Petahiya mwanaa Mesyezabeli walunyungu lwa Zela wamusyobo wa Juda nguwakali kwiiminina mwami mumakani oonse aajatikizya bantu ba Isilayeli.

Bantu bakakkede muminzi imwi

25Bantu banji bakali kukkala muminzi eeyo yakali aafwifwi amyuunda yabo. Aabo bakali bamusyobo wa Juda bakali kukkala mu Kiliyatiaba, Diboni a Jekabuzeeli, atunzi twayo.

26Alimwi bakali kukkala amuminzi ya Jesyuwa, Molada, Betipeleti,

27Hazasyuwali, Biiyasyeba atunzi twayo.

28Bakali kukkala amu Zikilagi, Mekona atunzi twayo,

29Ehilimoni, Zola, Jaamuti,

30Zanowa, Adulamu, atunzi twayo. Bakali kukkala mu Lakisyi mumunzi amyuunda amu Azeka atunzi twayo. Nkokwaamba kuti bantu ba Juda bakakkede mucisi citalikila ku Biiyasyeba kuyoosika kukkuti lya Hinomu.

31Babenjamini bakali ku Geba bakali kukkala mu Mikimasyi, Aija, Beteli, atunzi twayo.

32Anatoti, Nobu, Ananiya,

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Hazoo, Lama, Gitaimu,

34Hadidi, Zeboimu, Nebalati,

35Lodi, Ono, amukkuti lyababezi.

36Nkamu zya Balevi zimwi zyamu Juda zyakakkede mucisi ca Benjamini.

Nehemiya 12

Bapaizi a Balevi

1Ngaaya mazina aabapaizi a Balevi aabo bakapiluka a Zelubabeli mwanaa Syeyalitiyeli a Jesyuwa kuzwa mubwaange. Kwakali: Selaiya, Jelemiya, Ezula,

2Amaliya, Maluki, Hatusyi,

3Syekaniya, Lehumu, Melemoti,

4Ido, Ginetoyi, Abija,

5Mijamini, Maadiya, Biliga,

6Syemaiya, Joiyalibu, Jedaiya,

7Salu, Amoki, Hilikiya, a Jedaiya. Baalumi aaba mbibakali basololi babapaizinyina mumazuba aa Jesyuwa.

8Balevi bakali ba: Jesyuwa, Binuyi, Kadimiyeli, Syelebiya, Juda, a Mataniya. Balo mbibakali kweendelezya zyanyimbo zyakulumba Leza.

9Bakibukiya a Uno antoomwe a Balevinyina bakali kuvwiilana ciindi cakwiimba.

Lunyungu lwamupaizi mupati Jesyuwa

10Jesyuwa nguwakazyala Joiyakimu, Joiyakimu nguwakazyala Eliyasyibu, Eliyasyibu nguwakazyala Joiyada,

11Joiyada nguwakazyala Jonatani, Jonatani nguwakazyala Jaduwa.

Bapati baziinga zyabupaizi

12Lino ciindi Joiyakimu naakali mupaizi mupati, aaba mbibakali bapati baziinga zyabupaizi. Muciinga ca Selaiya ngu Melaiya, ca Jelemiya ngu Hananiya,

13ca Ezula ngu Mesyulamu, ca Amaliya ngu Jehohanani,

14ca Maluki ngu Jonatani, ca Syebaniya ngu Josefa,

15ca Halimu ngu Adina, ca Melemoti, aca Helikayi ngu Mesyulamu,

16ca Ido, ngu Zekaliya, ca Ginetoni,

17ca Abija ngu Zikili, ca Miniyamini aca Maadiya ngu Pilitayi,

18ca Biliga ngu Syamuwa, ca Syemaiya ngu Jehonatani,

© 1996, Bible Society of Zambia.

19ca Joiyalibu ngu Matenayi, ca Jedaiya ngu Uzi,

20ca Salu ngu Kalayi, ca Amoki ngu Eba,

21ca Hilikiya ngu Hasyabiya, ca Jedaiya ngu Nataneli.

Kulembwa kwamikwasyi yabupaizi a Balevi

22Bapati bamikwasyi ya Balevi aabo bakalembedwe mazina muziinga zyabo mbaaba: Eliyasyibu, Joiyada Johanani a Jaduwa. Mundandanda ooyu wakamanizigwa kulembwa ciindi Daliyasi naakali muleli mupati wa Pesiya.

23Bapati bamikwasyi ya Balevi kuzoosika kuciindi ca Jehonani mwanaa Eliyasyibu aakali kulembwa mumabbuku aamakani aabulelo bwakaindi.

Kwaabilwa milimo yamuŋanda ya Leza

24Basololi ba Balevi aaba Hasyabiya, Syelebiya, Jesyuwa mwanaa Kadimiyeli, mbabakali kugwasyanya abeenzinyina muli zyakulumba akutembaula Mwami Leza kabavwiilana mbubonya mbuli bwakalailila Devedi muntu wa Leza.

25Balindizi bakali kulanga twaanda twaziyobwedo kumilyango mbaaba: Mataniya, Bakibukiya, Obadiya, Mesyulamu, Talimoni a Akubu.

26Bantu aaba bakali kubeleka muciindi ca Joiyakimu mwanaa Jesyuwa mwanaa Jozadaki, amumazuba aa Nehemiya mweendelezi aa Ezula, mupaizi uuyiide.

Kupegwa kwabwaanda bwa Jelusalemu

27Ciindi bwaanda bwamunzi wa Jelusalemu nibwakapegwa ku Mwami Leza, Balevi bakayandaulwa kufumbwa ooko nkubakabede akuletwa ku Jelusalemu kuti bazoosekelele cakutangala anyimbo zyakulumbaizya ansakalala, tuntimbwa atulumbu ciindi lyakapegwa bwaanda.

28Baimbi abalo bakabunganyizigwa kuzwa mucisi cakazingulukide Jelusalemu akuminzi ya Netofati.

29Kwakaboola abakali kuzwida ku Betigiligali, Geba aku Azimaveti. Baimbi bakayakide minzi munsi a Jelusalemu.

30Ciindi bapaizi a Balevi nibakalisalazya, bakasalazya bantu, milyango abwaanda.

31Ndakababunganya basololi ba Bajuda atala aabwaanda akubacita kuti balange nkamu mpati zyobilo zyakali kuzinguluka munzi, kaziya bulumbaizya Leza. Nkamu yakusaanguna yakeenda atala aabwaanda kuya kumulyango wamankwisila.

32Hosyaiya acisela cimwi cabasololi ba Bajuda cakabatobela

33Babajuda cakatobela cakali aabantu aaba: Azaliya, Ezula, Mesyulamu,

34Juda, Benjamini, Syemaiya, a Jelemiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Kwakali abamwi bapaizi basimyeembo alimwi a Zekaliya mwanaa Jonatani,
mwanaa Syemaiya. Bamwi basikale bakwe bakali ba: Mataniya, Mikaiya, Zaku
waciinga ca Asafu,

36ooyu wakali kutobela abamwi baciinga cakwe ba: Syemaiya, Azaleli, Milalayi,
Gilalayi, Maayi, Netaneli, Juda, a Hanani. Boonse bakayumwide zingwali-ngwali zili
mbuli zyakali kwiimbya Devedi muntu wa Leza. Ezula wakaiide nguwakali
kusolweda mulongo ooyu.

37Nibakasika kumulyango wa kasensa, bakatanta azitantilo zyakali kuya mumunzi wa
Devedi, kwiinda ŋanda yabwami ya Devedi mbaabo bapilukila kubwaanda
kumulyango wa maanzi, mane kuyoosika kujwe lyamunzi.

38Nkamu imwi ayalo yakeenda atala aabwaanda kulumwensi eelyo ndakabatobela
acisela cimwi cabantu. Twakeenda kuyooinda kuŋanda ndamfu yamaoveni ndiswe
twaakusika kubwaanda bukwakwabukide.

39Tuzwe waawo twakaakwiinda ku mulyango wa Efulemu, wa Jesyana, wanswi,
ndiswe kuŋanda ndamfu ya Hananeli, ndiswe baabo kumulyango wa mbelele.
Twakaakugolela munsi aamulyango waŋanda ya Leza.

40Aboobo nkamu zyoonse eezi zyobilo, zyakali kulumbaizya Leza, zyakaswaangana
kubusena buyakidwe ŋanda ya Leza. Kunze abaabo balupati-pati bakali aandime,

41kwakali abapaizi bakali kusiba myeembo ba: Eliyakimu, Maaseiya, Mijamini,
Mikaiya, Eliyoyenayi, Zekaliya, Hananiya,

42alimwi a Maaseiya, Syemaiya, Eliyazaa, Uzi, Jehohanani, Malikija, Elamu alimwi a
Eza. Wakali kusolweda baimbi ngu Jezilahiya.

43Mubuzuba oobo bakapa zipaizyo zinji kabakondedwe kapati nkaambo Leza
wakabatangazya. Bamakaintu abana abalo bakali kusekelela. Kuyobeka kwabo
kwakali kumvwigwa kulaale.

Mbubakapa zyakugwasya mukukomba muŋanda ya Leza

44Ciindi eeci kwakasalwa baalumi bakulanga maanda aaziyobwedo oomo mwakali
kubikkwa zyaŋanda ya Leza, kwakkumi, maila aakusaanguna, amicelo iisaanguna
kubizwa mumwaka. Aaba baalumi mbabakali kuzileta kuzwa kumyuunda yaminzi
yoonse kuti cibe caabilo cabapaizi a Balevi mbuli bwaamba mulawo. Bantu bamu
Juda bakali boteledwe akaambo kamilimo yabapaizi a Balevi.

45Nkaambo bakali kucita ciyanza cakusalazya azimwi eezyo Leza nzyaakalailila.
Abalo baimbi abalindizi bakuŋanda ya Leza bakali kucita mbubonya mbuli
bwakalailila Devedi a Solomoni mwanaakwe.

46Kuzwa kuciindi ca mwami Devedi aca mwiimbi Asafu, basikwiimba bakali
kusolweda munyimbo zyakulumbaizya, akutembaula Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

47Muciindi ca Zelubabeli alimwi aca Nehemiya boonse Baisilayeli bakali kupa zipego zyabuzuba abuzuba mukugwasya baimbi abalindizi bakuŋanda ya Leza. Bantu bakali kupa zyaabilo zyeelede Balevi, abalo bakapa kubapaizi zyeelede bapaizi.

Nehemiya 13

Mbubakaandaana abamasi

1Mubuzuba bwakabalwa bbuku lya Mozesi cakupozomoka bantu kabamvwide, bakasika aalembedwe kuti, Baamoni a Bamowabu tabeelede kuba antoomwe ambungano yabantu ba Leza.

2Cakali boobo nkaambo Baamoni a Bamowabu tiibakapa Baisilayeli cakulya naaba maanzi. Pele bakabbadela Balaamu kuti abasinganye. Pele Leza wesu wakacita kuti kusinganya ooku kutubede cileleko.

3Bantu nibakabalilwa mulawo ooyu bakalyaandaanya abamasi boonse.

Nehemiya mbwaakasandula zintu

4Kazitana eezi, Eliyasyibu mupaizi wakabikkidwe kukulanga twaanda twaziyobwedo kuŋanda ya Leza. Wakali kumvwana kapati a Tobiya.

5Wakazumizya Tobiya kuti akkale muŋanda eeyo yakeelede kuyobwedwa zituuzyo zyamaila, tununkilizyo, zibelesyo zyamuŋanda ya Leza, zituuzyo zyabapaizi, kwakkumi kwamaila, waini amafuta aaoliva aakali kupegwa ku Balevi, baimbi abalindizi baku ŋanda ya Leza.

6Ciindi eeco mebo nsiindakali mu Jelusalemu, mukuti mumwaka wamakumi otatwe aibili wakulela kwa Aatakisesi mu Babuloni ndakaliinkide kuyookanana amuleli ooyu. Nikwakaba kaindi ndakamukumbila kuti

7mpilukile ku Jelusalemu. Nindakasika ndakazooziba zyacibi Eliyasyibu ncaakacita naakapa Tobiya ŋanda mubbuwa lyaŋanda ya Leza.

8Ndakacimwa kapati cakuti ndakasowa tuntu twa Tobiya anze.

9Ndakalailila kuti maanda asalazigwe, nindakamana ndakapilusya zibelesyo zyamuŋanda ya Leza mulingawo kubikkilizya azituuzyo zyamaila atununkilizyo.

10Alimwi ndakajana kuti baimbi bamuŋanda ya Leza a Balevi bamwi bakazwa mu Jelusalemu akupilukila kumyuunda yabo, nkaambo bantu tiibakali kubapa cakulya ceelede.

11Nkaako ndakatapatila balupati-pati akubabuzya kuti, «Nkaambo nzi ŋanda ya Leza nciyalekelezegwa boobu?» Nindakamana ndakapilusya Balevi abaimbi kuŋanda ya Leza kuti bazoobeleke.

12Bajuda boonse bakaleta kwakkumi kwamaila, waini amafuta kuziyobwedo.

13Ndakabikka Syelemiya mupaizi, Zadoki mulembi alimwi a Mulevi umwi Pedaiya kuti babe mbabalanga ziyobwedo. Kumane ndakabikka Hanani mwanaa Zaku

© 1996, Bible Society of Zambia.

mwanaa Mataniya, kuti kabagwasya nkaambo bakali bantu basyomeka kapati. Mbabakali kwaapaula zintu kubabelesinyina.

14Akaka O Leza wangu, kondiyeeya akaambo kaceeci alimwi utazimaanyi zeezyo nzindakacitila ŋanda ya Leza wangu akukomba.

15Mumazuba aayo ndakabona kuti Bajuda bakali kusambalana zikandilo zyawaini mubuzuba bwakulyookezya bwa Sabata. Bamwi bakali kubikka maila, waini nsaansa, ankuyu, azimwi ambongolo zyabo kabaleta ku Jelusalemu. Ndakabacenjezya kuti tabeelede kusambalana mubuzuba oobu pe.

16Bantu bazwa ku Taya bakali kuleta nswi azimwi zintu kuzoosambala ku Jelusalemu kubantu bacisi ca Juda mu Sabata.

17Ndakatapatila basololi ba Bajuda akubaambila kuti, «Amulange cibi ncomucita! Mwacita kuti Sabata itasalali.

18Tee mbombubo mbubakacitile abasikale banu, cakapa kuti Leza atuletele penzi swebo amunzi wesu ooyu? Lino alimwi mwatalika kubusya bukali bwa Leza ku Baisilayeli mukutasalazya Sabata.»

19Ciindi zimvule zyakumangolezya nizyakasika kumilyango ya Jelusalemu kabutanasika buzuba bwa Sabata, ndakalailila kuti zitendele zijalwe kusikila Sabata imane. Ndakabikka bamwi babantu bangu kuyoolindila kuti kutabi mukuli uunjizigwa mubuzuba bwa Sabata.

20Kwaciindi comwe naa zyobilo basambazi bazintu ziindene-indene bakali kulala kunze aa Jelusalemu.

21Pele ndakabacenjezya kuti, «Nkaambo nzi ncomulala munsi aabwaanda. Naa mukacite oobo alimwi njoomwaanga.» Kuzwa buzuba oobo taakwe nibakaboola limbi mu Sabata.

22Ndakalailila Balevi kuti balisalazye akuyoolindila kumilyango kuti basalazye buzuba bwa Sabata. O Mwami Leza wangu kondiyeeya, alimwi nkaambo kaceeci alimwi undibede aluzyalo nkaambo kaluyando lwako lupati.

23Alimwi ndakabona Bajuda bakakwete bakaintu baku Asyidodi, Amoni a Mowabu.

24Cisela cabana babo cakali kwaamba musyobo waku Asyidodi nuuba musyobo wabantu bamwi, tiibakazi kwaamba Cijuda.

25Ndakabatapatila akubasinganya. Bamwi baalumi ndakabauma ndabajwa masusu. Ndakacita kuti bakonke muzina lya Leza akuti, Tabweelede kukwatanya bana babo nikuba kukwatana lwabo beni.

26Sena tamuzi kuti makwata-kwata aamusyobo ooyu aakapa kuti Solomoni mwami wa Isilayeli abisye? Mumisyobo minji-minji kwakanyina mwami mbuli nguwe. Wakali kuyandwa a Leza wakwe, walo wakamucita kuti abe mwami wa Baisilayeli boonse. Pele nikuba boobo wakabisya akaambo kabakaintu bamasi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27«Sena alimwi tuteelele kuti anywebo mucicita bubi oobu akuti tamusyomeki kuli
Leza wesu mukukwata bamasi?»

28Umwi wabana ba Joiyada mwana wa Elisyibu mupaizi wakakwete mwanaa
Sanibalati waku Holoni, ndakamutanda Mujelusalemu.

29O Mwami Leza wangu, bayeeye nkaambo basofwaazya bupaizi, cizuminano
cabupaizi, abu Levi.

30Mbombuboobu mbwindakasalazya bantu mukugwisya zyoonse zyabamasi.
Ndakalailila bapaizi a Balevi kuti omwe-omwe azibe zyabulizi bwakwe.

31Alimwi ndakalailila kuti nkuni amicelo iisaanguna kubizwa ziletwe muciindi cazyo.
Kondiyeeya O Leza wangu kondicitila zibotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Esita

Esita 1

Pobwe lya mwami Zekisesi

1Muciindi cakulela kwa Zekisesi waku Pesiya, ooyo wakali kulela zisi zili mwaanda amakumi obilo aciloba, kutalikila ku Indiya kusikila ku Kusyi.

2Munzi wakwe mupati wakali Susa.

3Mumwaka watatu wakulela kwakwe, Zekisesi wakabambila balupati-pati bakwe pobwe. Basololi babasilumamba baku Pesiya a Mediya, baziinga zyabwami, abalupati-pati bazisi bakaliko.

4Kwamyezi iili cisambomwe wakali kutondezya lubono lwabulelo akukomena kwabulemu bwakwe.

5Kumamanino mwami wakacitila bantu bamunzi wa Susa pobwe bavubide abacete. Lyakatola mvwiki yoonse. Pobwe lyakalidwa mubbuwa lyaŋanda yabwami.

6Kwakali masani aalengelela aatuba aacijulu-julu aakaangidwe tutali twandeketela toosedwe kabotu twamusyobo twacisombo. Akacimbaulidwe atuninga twansiliva kuzicinda zyamabwe meebesi. Mubbuwa oomu mwakali zikkalilo zyangolida zyakali aamabwe aabeka-beka akusyuukila canyanzabili aayalidwe kabotu.

7Waini wakali kupedwa munkomeki zyangolida ziindene-indene awalo waini wabwami wakali munji kapati mbuli bwakali kuyanda muleli.

8Kweendelana akulailila kwamwami bantu bakali kulinywida, umwi wakali kunywa kufumbwa mbwaakali kuyanda.

9Ciindi nciconya eeco, awalo mwami mukaintu Vasyiti wakabambila bamakaintunyina pobwe muŋanda yabwami.

10Mubuzuba bwaciloba aawo muleli katangede, wakalailila bazibe bakali ciloba bakali kumukutaukila. Aaba bakali ba: Mehumani, Bizita, Haabona, Bigita, Abagita, Zetaa a Kaakasi.

11Wakabaambila kuti bakaite mwami mukaintu Vasyiti kasamine musini wabwami, kuti azootondezye bweebesi bwakwe kubantu abalupati-pati, nkaambo wakali mubotu.

12Pele bantu aaba nibakaakumwaambila zyakalailila muleli, Vasyiti wakakaka kuunka. Eeci cakapa kuti muleli anyeme kapati.

13Cakali ciyanza kuti muleli abuzye-buzye basongo bakazi zyamulawo, wakaita basongo

14bakali kusyomeka kapati. Aaba mbaa: Kaasyena, Syetaa, Adimata, Taasyisyi, Melesi, Maasena a Memukani. Antoomwe bakali ciloba, mbabalupati-pati bakali kusyomeka mubulelo bwa Pesiya a Mediya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Eelyo wakati kulimbabo, «Kweendelana amulawo, ncinzi ceelede kucitwa kumwami mukaintu Vasyiti?» Bakaingula kuti, «Taaswiilila kulailila kwamuleli nibamwaambila bazibe.»

16Mpoonya aawo Memukani wakaambila muleli abalupati-pati bakwe kuti, «Mwami mukaintu Vasyiti taabisizya buyo muleli, pele wabisizya balupati-pati abantu boonse bakkala muzisi zyamuleli Zekisesi!

17«Cacita mwami mukaintu ooyu ciyoomvwigwa abamakaintu boonse, nkaako banoovoolozya baalumi babo kabati, ‹Kayi mwami mukaintu wakaliitidwe amuleli pele taakaatobela malailile aayo.›

18Nikuba sunu ndilyonya, bamakaintu babalupati-pati baku Pesiya a Mediya aabo bamvwa bayoocitila baalumi babo mbubonya, ciyooleta nzwanga akupampana.

19Aboobo naa kaciluleme kulinduwe omuleli ooyu mukaintu atakalibonyi limbi kulinduwe pe, alimwi kuzwa sunu kulailila ooku kulembwe mubbuku lyamilawo ya Pesiya a Mediya kuti kutakalekwi. Ono mubusena bwakwe kunjizigwe uumbi uuli kabotu.

20Kwamana mulawo ooyu ngotipange omuleli waakwaambilizigwa mucisi cako coonse eeci, bamakaintu banoolemeka baalumi babo babe balupati-pati naa bantu buyo.»

21Muleli abalupati-pati bakwe bakabotelwa akulailila ooku, nkaako muleli wakacita mbubonya bwakayeeya Memukani.

22Wakatumya magwalo kuzisi zyakwe zyoonse, cisi comwe-comwe lugwalo lwaco alimwi kumusyobo amusyobo mumulaka wawo, kwaambilizya kuti mwaalumi ngomupati mumukwasyi wakwe.

Esita 2

Esita mbwaakaba mwami mukaintu

1Musule aakooko, muleli naakaleka kunyema, wakatalika kuyeeya zeezyo zyakacita Vasyiti ambuli mbwaakaambilizya.

2Lino aawo bagwasyi bamuleli bakati kulinguwe, «Ino mbuti kuti kulangaulwe musimbi mubotu uutazi mwaalumi kuti abe mwami mukaintu?

3Nikwasalwa balupati-pati babulelo kuti balete basimbi babotu boonse akubabikka muŋanda iili mu Susa. Ubape kuti kabalangwa a Hegayi muzibe ooyo uulanga bakaintu bako, abape tufuta twakunana-nana.

4Kwamana umwi wabaabo uyookukonda akabe ngomwami mukaintu mubusena bwa Vasyiti.» Malailile aaya akamubotela muleli, wakaatobela.

5Lino mumunzi wa Susa, kwakali mwaalumi Mujuda wakali kutegwa Modekayi, mwanaa Jaiya, mwanaa Syimeyi, mwanaa Kisyi, wakali wamusyobo wa Benjamini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ciindi mwami Nebukadineza waku Babuloni naakajata mwami Jehoiyakini wacisi ca Juda akumutola mubwaange kuzwa mu Jelusalemu, awalo Modekayi wakatolelezegwa antoomwe ankamu yabaange bamwi.

7Wakajisi mweeninyina, wakali kwiitwa kuti Esita, Mucihibulu wakali Hadasa. Nibakafwa bazyali ba Esita, Modekayi wakatola mwana ooyu akuyoomulela mbuli mwanaakwe. Esita wakali musimbi weebeka,

8lino kwakaba kuti muleli naakaambilizya kuti basimbi babotu batolwe ku Susa, Esita wakatolelezegwa. Wakaakubikkwa kuŋanda yabasimbi bamuleli, kabalangwa a Hegayi.

9Hegayi wakayandisya Esita kapati. Nkaako cakufwambaana wakamupa twakunana-nana atulyo-tulyo. Wakamubikka mubusena bubotu akucita kuti basimbi bamwi bakali ciloba bakuŋanda yabwami kabamukutaukila.

10Lino Modekayi wakaambilide Esita kuti atakabi naambila muntu naba omwe zyamukwasyi wakwe naa kuti wakali Mujuda.

11Buzuba abuzuba Modekayi wanoonga ulalyeenzeenzya kubbuwa lyaŋanda yabasimbi kuti azibe mbwaakali kupona Esita akuti abone naa zilamweendela buti.

12Cakali kutola mwaka woonse kuti musimbi abotezegwe. Mboobu mbucakali kucitwa: kwamyezi iili cisambomwe wakali kunana mafuta aamala, kwamyezi iimbi iili cisambomwe bakali kupegwa tununkilizyo tumwi. Kumana waawo bakali kutolwa omwe-omwe kumuleli Zekisesi.

13Ciindi musimbi naakali kuzwa kuŋanda yabasimbi kuya kuŋanda yabwami, wakali kukonzya kusama kufumbwa nzyaakali kuyanda.

14Wakali kutolwa kumuleli kumangolezya, eelyo bwaca wakali kutolwa kukampetu kambi kaŋanda yabasimbi, ooko nkubakali kulangwa aa Syaasyigazi wakali umwi wabazibe bamuleli, walo ngonguwe wakali kulangila mwami bamwanakasuwa bakwe. Musimbi ooyo taakali kupilukila limbi kumuleli ccita waitwa buya azina amuleli.

15Ciindi ca Esita nicakasika ooyo Modekayi ngwaakalela mbuli mwanaakwe lyakafwa Abihaili wisi wakali simizyaakwe Modekayi, Esita taakwe naakayanda cimbi kunze azeezyo Hegayi muzibe wamuleli wakali kulanga ŋanda yabasimbi nzyaakamupede. Esita wakabotela boonse bakamubona.

16Wakatolwa kumuleli Zekisesi kuŋanda yabwami mumwezi wakkumi wa Tebeti, mumwaka waciloba wakulela kwa Zekisesi.

17Awalo muleli wakayanda Esita kwiinda basimbi bamwi boonse, lyakatyokela liso lyakwe kuli Esita! Wakamusamika musini wabwami kumutwe akumucita kuti abe mwami mukaintu mubusena bwa Vasyiti.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Amane muleli wakapanga pobwe pati lyakusekelela Esita. Wakatamba balupati-pati abeendelezi bakwe. Wakaambilizya kuti bube buzuba bwakulyookezya mubulelo bwakwe boonse, alimwi wakapa zipo kubantu mbuli mbwaakali kuyanda.

Modekayi mbwaakavuna muleli

19Ciindi eeci Modekayi wakapedwe cuuno amuleli kumulyango wabwami.

20Esita taakwe naakaambila muntu naba omwe kuti wakali Mujuda mbubonya mbuli bwakamwaambilide Modekayi. Esita wakali kuswiilila malailile aa Modekayi mbubonya mbuli mbwaakali kucita naakacili musyoonto.

21Mumazuba aayo ciindi Modekayi naakali kubelekela muleli kwakajanika kuti Bigitana a Telesyi, bazibe bobilo bakali balindizi baamulyango wamuleli, bakanyema akuyanda kubukila muleli kuti bamujaye.

22Pele Modekayi wakaaziba makani aaya, aboobo wakaambila Esita, walo wakaambila muleli eezyo zyakamwaambila Modekayi.

23Makani aaya naakavuntauzigwa akujanika kuti ngamasimpe baalumi bobilo aaba bakaangililwa mucisamu. Makani oonse aaya alilembedwe mubbuku lyamakani aabami.

Esita 3

Hamani mbwaakakanza kuti Bajuda bajaigwe

1Lino musule aakooku, muleli Zekisesi wakasumpula mwaalumi umwi wakali kwiitwa kuti Hamani akumupa cuuno cipati kwiinda balupati-pati bakwe bamwi boonse. Hamani wakali mwanaa Hamedata, walunyungu lwa Agagi.

2Balupati-pati boonse bakumulyango wamuleli bakali kufugama mukulemeka Hamani, nkaambo mbombuboobu muleli mbwaakalaililide. Nikubaboobo Modekayi taakwe naakali kufugama mukulemeka Hamani.

3Balupati-pati baamulyango wamuleli bakabuzya Modekayi kuti, «Nkaambo nzi ncotatobeli malailile aamuleli?»

4Buzuba abuzuba bakali kumwaambila pele taakwe naakaswiilila. Kumamanino wakaingula kuti, «Mebo ndi Mujuda, aboobo nsikonzyi kufugamina Hamani pe.» Aawo bakamwaambila Hamani makani aaya, kuti babone naa inga Hamani ulamucita buti Modekayi.

5Hamani wakanyema kapati naakabona kuti ncobeni Modekayi taakali kumufugamina,

6alimwi naakaziba kuti Modekayi wakali Mujuda wakayeeya kuti teelede kuti asubule buyo nguwe alikke, pele kuti Bajuda boonse bali mubulelo bwa Pesiya basubulwe.

7Lino mumwaka wakkumi aibili wakulela kwa Zekisesi mumwezi wakusaanguna wa Nisani, Hamani wakalailila kuti kuumwe cisolo ncibakali kuti puu, mukuti azibe

© 1996, Bible Society of Zambia.

buzuba amwezi ngwanga wacita nzyaakali kuyeeya. Nkabela buzuba bwakkumi aatatu bwamwezi wakkumi aibili, mwezi wa Adaa mbubwakasalwa.

8Hamani wakaambila mwami Zekisesi kuti, «Kuli bantu bamwi bamwaikide koonse-koonse mubulelo bwakwe, bantu bamwi aabo balalizandula. Ziyanza zyabo ziliindene azyabantu bamwi. Kwamana tabatobeli milawo yamuleli, tacigwasyi pe kuti balekwe buyo.

9Kuti kacikubotela, omuleli, lailila kuti bantu aabo banyonyoonwe. Naa kwacitwa oobu ndakonzya kupa matalenta aansiliva aali zyuulu zili kkumi kuciyobwedo cabulelo aakonzya kugwasya mukweendelezya milimo yabulelo.»

10Lino muleli wakagwisya nweenwe yakwe eeyo yakali kubelesegwa mukudinta makani aakwaambilizya kubantu, wakiipa Hamani mwanaa Hamedata walunyungu lwa Agagi, sinkondonyina Bajuda.

11Muleli wakamwaambila kuti, «Mali ngaako, ulakonzya kucita kufumbwa cikubotela abantu aaba.»

12Aboobo, mubuzuba bwakkumi aatatu bwamwezi wakusaanguna Hamani wakaita balembi bamuleli akubaambila kuti balembe magwalo mumisyobo iikananwa mubulelo boonse, akuti atuminwe kubaleli abeendelezi, abalupati-pati boonse. Makani aaya akalembwa muzina lyamuleli Zekisesi akudintwa anweenwe yakwe.

13Basimposo bakatola kwaambilizya ooku kuzisi zyoonse zyabulelo. Makani akali aakuti mubuzuba bomwe, bwakkumi aatatu bwamwezi wa Adaa, Bajuda boonse, baniini bapati, bakaintu abana, bakajaigwe. Bakanyonyoonwe cakutabeengelela alimwi alubono lwabo lutolwe.

14Zyakali mumagwalo aayo zyakeelede kubalwa muzisi zyoonse kuti boonse balibambilile zyabuzuba oobo.

15Kwiindila mukulailila kwamuleli, bantu bakaambilizya mulawo ooyo mumunzi wa Susa, aawo basimposo bakainka cakufwambaana, kuyooambilizya mulawo ooyo muzisi zyoonse zyabulelo. Kuzwa waawo muleli a Hamani bakatalika kunywa. Aawo bantu baku Susa bakalinyongene.

Esita 4

Modekayi mbwaakakumbila Esita kuti agwasye

1Lino ciindi Modekayi naakaziba cakali kucitika, wakazapula zisani zyakwe wasama masaka akulibikka twe mukuusa. Eelyo wakeenda kukosola munzi, kayabulila kapati cakupozomoka,

2waakusika kumulyango wamwami. Taakanjilide mukati pe, nkaambo takunjili uusamide masaka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Muzisi zyabulelo oomo mwakasika kwaambilizya kwamakani aayo aakazwa kumuleli, kwakali koomoka akati ka Bajuda, kuliimya kulya, akulila kapati, bunji bwabo bakasama masaka akulibbunta mutwe.

4Lino basimbi babelekela Esita abazibe nibakamwaambila zya Modekayi, Esita wakapenga kapati mumoyo. Wakamutumina zisani kuti Modekayi agwisye masaka aayo ngaakasamide, pele walo wakakaka.

5Mpoonya Esita wakaita umwi wabazibe uutegwa Hataki, wakamwaambila kuti ainke kuli Modekayi akuyoomubuzya kuti naa ninzi cimukatazizye.

6Hataki wakainka kuli Modekayi mubbuwa lyamunzi lili kumbele lyamulyango wamwami.

7Nkabela Modekayi wakamwaambila zyoonse zyakacitika, azyamali manji aayo Hamani ngaakasyomezezye kuyoobikka muciyobwedo kuti naa Bajuda boonse bajaigwa.

8Wakapa Hataki lugwalo oolo lwakazwa kumuleli lwakali kwaambilizya makani aakunyonyoona Bajuda lwakalembelwa mu Susa. Modekayi wakamukumbila kuti atole lugwalo oolo kuli Esita, akuti akamupandulwide kabotu-kabotu mbuli mbozibede zintu, akuyoomwaambila kuti akaye kumuleli akumukumbila kuti abafwide luzyalo bantu bamusyobo wa Esita.

9Hataki wakakucita ooku,

10mpoonya Esita wakamulailila kuti akaambile Modekayi kuti,

11«Balupati-pati boonse bamuleli abantu boonse bazisi zyamuleli balizi kuti mwaalumi naba mukaintu uunjila mulubuwa lwamukati katatambidwe, kuli mulawo omwe buyo, weelede kujaigwa. Mbociyoocitika kuli yooyo uunjila, ccita buyo kuti muleli wamutondeka ankoli yabwami yangolida, kuti atajaigwi. Ono kwainda mazuba aali makumi otatwe muleli katandiiti.»

12Modekayi naakamvwa cakaamba Esita,

13wakamucenjezya kuti, «Utayeeyi kuti nkaambo kakuti uli muŋanda yabulelo, yebo olikke akati ka Bajudanyoko uyoosyaala.

14Kuti naa koumwine buyo muciindi eeci cili boobu, Bajuda bayoogwasigwa akuvunwa kuzwa kubusena bumwi, pele yebo abamukwasyi wauso muyooloba. Ino nguni uuzi ambweni ncookasalilwa kuba mwami mukaintu nkuti ukakonzye kugwasya bantu bokwanu muciindi cili boobu!»

15Mpawo Esita wakatumina Modekayi makani aaya,

16«Koya ukabunganye Bajuda boonse bali mu Susa, mukaliimye kulya, akundiyeeya. Mutakalyi nikuba kunywa kwamazuba otatwe amasiku aawo. Ambebo ababelesi bangu basimbi tulaliimya kulya mbubonya buyo. Kuzwa waawo ndiyooinka kumuleli,

© 1996, Bible Society of Zambia.

nikuba kuti cilatondwa. Kuti naa ndiyoofwa akaambo kakucita oobo, andikafwe buyo.»

17Mpoonya Modekayi wakainka akuyoocita zyoonse eezyo nzyaakamulailila Esita.

Esita 5

Esita mbwaakatamba muleli a Hamani kupobwe

1Mubuzuba bwatatu bwakuliimya kulya, Esita wakasama jansi lyakwe lyabwami, wainka akuyooima mubbuwa lyamukati lyakuŋanda yabwami, kulangana aŋanda iikkalila muleli. Awalo muleli wakalimo mukati kakkede acuuno cakwe kalangide kumanjililo.

2Naakabona Esita kaimvwi anze, wakakondwa, aboobo wakanyamuna musako wakwe wangolida wamutondeka. Mpoonya aawo Esita wakainka waakuguma mpela yawo.

3Mpawo muleli wakamubuzya kuti, «Ino ncinzi ncoyanda Esita? Ndaambila ndilakupa, nikuba kuti ukumbile cisela cabulelo bwangu inga ndakupa.»

4Esita wakaingula kuti, «Kuti kacikonzeka, omuleli uulemekwa, ndali kuti yebo a Hamani muboole sunu masiku kupobwe ndendamubambila.»

5Mpoonya muleli wakalailila kuti Hamani aboole cakufwambaana kuti bazooinke kupobwe lya Esita. Eelyo muleli a Hamani bakainka kupobwe lya Esita.

6Lino nibakali kunywa waini muleli wakabuzya Esita kuti, «Kondaambila ncoyanda ndilakupa, nikuba kuti ukumbile cisela cabulelo bwangu.»

7Esita wakaingula kuti,

8«Kuti omuleli uulemekwa koboteledwe andime alimwi koyanda kundipa ncindakumbila ndali kuyeeya kuti yebo a Hamani mukaboole kupobwe ndindamubambila juunza. Ndendilyo nenzookwaambila ncendiyanda.»

Hamani ukanza kujaya Modekayi

9Naakamana kulya pobwe, Hamani wakaliboteledwe. Pele naakabona Modekayi amulyango waŋanda yabwami akuti Modekayi taakaima nikuba kumulemeka munzila imwi, Hamani wakanyema kapati.

10Pele wakalijata, wainka kuŋanda yakwe. Ooko wakaakutamba beenzinyina, akwaambila mukaintu wakwe Zelesyi kuti abe aambabo.

11Wakatalika kulikankaizya azyabana banji mbaakajisi, ambuli muleli mbwaakamusumpula alimwi ambwaakali aampuwo kwiinda balupati-pati bamuleli bamwi.

12Hamani wakati, «Kunze aboobo mwami mukaintu Esita wabamba pobwe lyamuleli andime tolikke alimwi ajuunza tuyooinka kuli limbi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Pele zyoonse eezi taakwe ncozyaamba kulindime, nkaambo uulya Mujuda Modekayi nguucikkala kumanjililo aaŋanda yabwami.»

14Mukaintu wakwe Zelesyi abeenzinyina Hamani bakati, «Simpa zisamu zilampa tukokola tuli makumi osanwe ukamwaambile muleli cifumo-fumo kuti Modekayi aangililwe alinzizyo. Waakumana ukainke amuleli kupobwe koboteledwe.» Kulailila ooku kwakabotela Hamani. Wakasimpa zisamu eezyo.

Esita 6

Modekayi mbwaakasumpulwa

1Masiku aaya ngoonya, muleli wakaba aacilabila, wakalailila kuti kuletwe mabbuku oomo mulembedwe zyabulelo bwakwe abalilwe.

2Kwakajanika kuti kwakalembedwe zyambuli Modekayi mbwaakayubununa zya Bigitana a Telesyi, balupati-pati bobilo bakali balindizi bamulyango alimwi bakali kuyanda kujaya muleli Zekisesi.

3Muleli wakabuzya kuti, «Ino Modekayi wakalemekwa akupegwa bulumbu buli buti akaambo kaceeci ncaakacita?» Babelesi ba mwami bakaingula kuti, «Taaku pe.»

4Muleli wakabuzya kuti, «Sena taakwe balupati-pati bangu bali momuno muŋanda?» Nceciindi eeco Hamani ncaakazwa akunjila mubbuwa lyaŋanda yabwami, kuti azooambe zyakwaangilila Modekayi azisamu nzyaakasimpa.

5Balupati-pati bakaambila muleli kuti, «Hamani uliimvwi mubbuwa.» Aawo wakalailila kuti bamunjizye.

6Hamani naakanjila, muleli wakamubuzya kuti, «Ino muntu ooyo muleli ngwakondeledwe weelede kulemekwa buti?» Aawo Hamani wakayeeya kuti, «Ani nguni uumbi muleli ngwanga walemeka kunze aandime?»

7Wakaingula kuti, «Ooyo muntu muleli ngwayanda kulemeka,

8aletelwe jansi lyabwami mbuli lisama muleli, bbiza mbuli ndyatanta, ampande yabwami ibikkwe amutwe walyo.

9Eelyo umwi wabalupati-pati bako omuleli uuzizilwe asamike muntu ooyo jansi, asolwede walemekwa uulya uutantide abbiza mumigwagwa yamunzi, kayabwaambilizya kuti, ‹Amubone muleli mbwalumbula yooyo ngwayanda kulemeka!› »

10Aawo muleli wakalailila Hamani kuti, «Fwambaana, bweza jansi abbiza ucitile Modekayi Mujuda ooyo uukkala amulyango wamwami nzyooamba. Zyoonse uzicite, taakwe ncotisiye pe.»

11Aboobo Hamani wakabweza jansi abbiza. Wakasamika Modekayi, mpoonya Modekayi wakatanta abbiza, Hamani kasolwedela abbiza mumigwagwa yamunzi, kaya bwaambilizya kuti, «Amubone muleli mbwalumbula yooyo ngwayanda kulemeka!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Kuzwa waawo Modekayi wakapilukila kumulyango wamwami, pele Hamani wakapilukila kuŋanda yakwe kalijisi kumutwe mukuusa.

13Wakaambila beenzinyina amukaintu wakwe zyoonse zyakacitika kulinguwe. Balailili bakwe antoomwe amukaintu wake bakati, «Mbuli Modekayi ooyo uuyanda kukuwisya mbwali Mujuda totimuyumine pe ulanyonyooka.»

14Kabacaamba boobo bazike bamuleli bakasika kuzootola Hamani kupobwe lyakacitide Esita.

Esita 7

Hamani mbwaakaangililwa

1Nkaako muleli a Hamani bakainka kuyoolya amwami mukaintu Esita.

2Nibakali kunywa waini mubuzuba bwabili oobo, muleli wakabuzya kuti, «Omwami mukaintu Esita ncinzi ncoyanda kuti ndikucitile? Ndilakupa ncobeni. Ncinzi ncoyanda? Inga ndakupa niciba cisela cabulelo bwangu.»

3Mwami mukaintu Esita wakaingula kuti, «Kuti naa koboteledwe andime akuyanda kundipa ceeco ncekukumbila ndalikuyanda kuti nkecipona, kutali buyo ndime pele abantu bangu mbubonya!

4Nkaambo mebo abantu bokwesu twaambilizigwa kuti tunyonyoonwe, tujaigwe tulobe. Kuti nitwaulisigwa buyo kuti tube bazike nindaumuna buyo. Ani inga ndamupenzezya nzi muleli amakani aali boobu!»

5Mpoonya muleli Zekisesi wakabuzya mwami mukaintu Esita kuti, «Nguni muntu ooyo uunga wacita cili boobo?»

6Esita wakaingula kuti, «Sinkondoma, uutupenzya, nguyooyu muntu mubi Hamani!» Aawo Hamani kabwembwa wakalanga amuleli amwami mukaintu.

7Muleli wakanyamuka cakunyema, wazwa muŋanda waya anze mumyuunda yaŋanda yabulelo. Hamani wakabona kuti kucinyina zibotu. Wakasyaala mukati kalikombelezezya buumi kuli Esita.

8Lino muleli naakapilukila kuzwa mumyuunda, Hamani wakaliwaala acikkalilo ca Esita. Mpawo muleli wakapozomoka akuti, «Ooyu muntu uyanda kujata mwami mukaintu nkelibwenene muŋanda yangu?» Mbwaakaambila buyo oobo muleli, bazibe bakavumba busyu bwa Hamani.

9Aawo Haabona umwi wabazibe bakali kubelekela muleli wakati, «Kuli zisamu zilampa tukokola tuli makumi osanwe zisimpidwe munsi aaŋanda ya Hamani. Wakazisimpilide Modekayi wakafutula buumi bwamuleli.» Muleli wakalailila kuti, «Amukamwaangilile ali nzizyo.»

10Mbombuboobu Hamani mbwaakaangililwa azisamu nzyaakasimpilide Modekayi. Aawo muleli wakaleka kunyema.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Esita 8

Bajuda mbubakazumizigwa kulwana

1Mubuzuba mbubonya oobo muleli Zekisesi wakapa mwami mukaintu Esita lubono loonse lwakali lwa Hamani sinkondonyina Bajuda. Kumane Esita wakamwaambila muleli kuti Modekayi wakali musazinyina, eelyo Modekayi wakazumizigwa kunoonjila akubona muleli.

2Mpoonya muleli wakagwisya nweenwe yakwe yakudintya njaakanyanga Hamani wiipa Modekayi. Esita wakacita Modekayi kuti abe nguulanga lubono oolo lwakali lwa Hamani.

3Alimwi Esita wakakombelezya muleli, wakaliwaala kumaulu aakwe kalila. Wakakumbila muleli kuti ajane nzila imwi yakulesya bubi bwakali kuyanda kuleta Hamani walunyungu lwa Agagi ku Bajuda.

4Muleli wakatandabika musako wakwe wangolida kuli Esita, aawo Esita wakaima akwaamba kuti,

5«Kuti naa kacikubotela oolemekwa, alimwi naa mebo ulandiyanda, akuti kaciluzi kulinduwe, ambilizya kuti malailile aa Hamani atatobelwi. Malailile aayo Hamani mwanaa Hamedata walunyungu lwa Agagi ngaakapa kuti Bajuda boonse mubulelo banyonyoonwe.

6Ino inga mebo ndakonzya buti kupona kuti naa cili boobu cacitikila bantu bangu, kuti basinzuboma boonse bajaigwe?»

7Eelyo muleli Zekisesi wakaambila mwami mukaintu Esita a Modekayi Mujuda kuti, «Amubone, Hamani ndamujaya akaambo kakubukila Bajuda. Lubono lwakwe ndalupa kulinduwe Esita.

8Lino nywebo mulembe kwaamba zya Bajuda aabo mbuli mbomuyanda. Mulembe muzina lyamuleli akudinta anweenwe yamuleli. Nkaambo kufumbwa mulawo uulembedwe akudintwa anweenwe yamuleli tuukonzyi kusandulwa.»

9Eeci cakacitika mubuzuba bwamakumi obilo aatatu bwamwezi watatu, mwezi wa Sivani. Modekayi wakaita balembi bamuleli akubaambila zyakulembela Bajuda akubeendelezi, baleli, abalupati-pati bazisi zyoonse zili mwaanda amakumi obilo aciloba kuzwida ku Indiya mane kuyoosika ku Kusyi. Magwalo aaya akalembeledwe mumisyobo amilaka yaambwa muzisi eezyo alimwi aku Bajuda.

10Modekayi wakaalembya magwalo aaya muzina lyamuleli Zekisesi wadinta anweenwe yakwe, wapa basimposo bakaatola amabbiza aatijaanisya aakazyalilwa muziba zyamuleli.

11Magwalo aaya akali kwaambilizya kuti muleli wazumizya Bajuda bali muminzi yoonse kuti bakonzye kulikwabilila. Kuti naa balwanwa abaalumi bajisi zilwanyo, bamusyobo nuuba buti, bazwa muzisi zyakwe, inga bakonzya kulwana

© 1996, Bible Society of Zambia.

akubanyonyweeda limwi aabo abamakaintu abana babo, balakonzya kubajaya akutola lubono lwabo.

12Mulawo wakeelede kutalika kubeleka mubulelo bwa Pesiya boonse mubuzuba oobo bwakabikidwe kujaya Bajuda, buzuba bwakkumi aatatu bwa Adaa mwezi wakkumi aibili.

13Makani aaya akaambilizigwa mbuli mulawo, akuzibisigwa kubantu boonse bamuzisi kutegwa Bajuda bakonzye kulibambilila kubweedezezya basinkondonyina buzuba oobo bwaakusika.

14Kwiindila mukulailila kwamuleli basimabbiza bakatanta mabbiza aabwami akutijaanisya. Mulawo ooyu wakaambilizigwa amu Susa munzi mupati.

15Lino Modekayi wakazwa kuŋanda yabwami, kasamide jansi lyabwami lyamusyobo wacijulu-julu akutuba lyatutali twandeketela toosedwe kabotu, alimwi wakalisamide amusini wangolida. Mpoonya kwakamvwigwa mumigwagwa yamu Susa kusekelela akuyobeka kwakubotelwa kapati.

16Bajuda bakali kutangala kubotelwa akukkalwa myoyo.

17Mucisi cimwi acimwi amuminzi yoonse mwakaambilizigwa majwi aamuleli, antoomwe amulawo, kwakali kutangala akusekelela akati ka Bajuda. Bwakali buzuba bwakusekelela akulyookezya. Bantu bamisyobo iindene-indene bakatalika kulyaamba kuti Mbajuda, akaambo kakuyoowa Bajuda aabo.

Esita 9

Bajuda mbubakanyonyoona basinkondonyina

1Lino buzuba bwakkumi aatatu bwamwezi wakkumi aibili wa Adaa bwakasika. Eelyo kwaambilizya kuya kwakusaanguna kwamuleli nikwakeelede kucitwa, buzuba basinkondonyina Bajuda mbubakali kuti babanyonyoone, pele zintu zyakasanduka. Bajuda mbibakazunda basinkondonyina mubuzuba oobo.

2Bajuda bakabungana kufumbwa ooko nkubakali kukkala muminzi yabulelo. Bakalibambila kulwana kufumbwa ooyo wakali kuyanda kubacisa. Kwakanyina naba omwe wakali kukonzya kubayumina. Nkaambo misyobo yoonse yakali kubayoowa.

3Kwaambisya boonse balupati-pati mubulelo nkokuti beendelezi, baleli, abaiminizi babulelo, bakagwasya Bajuda, nkaambo bakali kuyoowa Modekayi.

4Ono cakalizizilwe mubulelo boonse kuti Modekayi wakali muntu uulemekwa kuŋanda yabwami, alimwi mpuwo yakwe yakali kuya buduma.

5Aboobo Bajuda bakali kukonzya kucita coonse ncobayanda kuli basinkondonyina. Bakabalwana amapanga, akubajaya.

6Mu Susa, mumunzi mupati, Bajuda bakajaya bantu bali myaanda yosanwe.

7Akati kabakajaigwa kwakali baaba: Paasyandata, Dalifoni, Asipata.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Polata, Adaliya, Alidata,

9Paamasyita, Alisayi, Alidayi a Vayizata,

10aabo bakali bana balombe ba Hamani, mwanaa Hamedata ooyo sinkondonyina Bajuda. Pele tiibakasaala zintu zyabo pe.

11Mubuzuba oobo mbubonya, mweelwe wabantu bakajaigwa mumunzi wa Susa wakaakwaambilizigwa kumuleli.

12Mpoonya walo wakati kumwami mukaintu Esita, «Mumunzi wa Susa mulikke Bajuda bajaya bantu bali myaanda yosanwe, kubikkilizya abana balombe ba Hamani bali kkumi. Ino mbuti muzisi zimwi. Ino ono ncinzi acimbi ncociyanda? Ndaambila naa kuti kucili acimbi ncoyanda, inga ndakupa.»

13Eelyo Esita wakaingula kuti, «Naa kuti kacikubotela, zumizya Bajuda mu Susa kuti bazoocite mbubonya mbuli mbubacita sunu. Alimwi mitumba yabana balombe bali kkumi ba Hamani, yaangililwe aazisamu ziya.“

14Mpawo muleli wakalailila kuti kucitwe oobo, makani aaya akaambilizigwa mu Susa. Aawo mitumba iili kkumi yakaangililwa azisamu.

15Lino mubuzuba bwakkumi aane bwamwezi wa Adaa, Bajuda bakkala mu Susa bakalibunga-bunga, bakajaya abambi bantu mumunzi bali myaanda yotatwe. Pele tiibakasaala zintu zyabo pe.

16Bajuda bamwi bakali kukkala muzisi zyabulelo abalo bakalibunga-bunga kuti balikwabilile. Bakajaya basinkondonyina bali zyuulu zili makumi aali ciloba azisanu. Pele tiibakasaala zintu zyabo pe.

17Oomu mwakali mubuzuba bwakkumi aatatu bwamwezi wa Adaa. Lino mubuzuba bwakkumi aane bakalyookezya. Bakabamba mapobwe aakutangala.

18Pele Bajuda bamu Susa bakabungana kujaya basinkondonyina, mubuzuba bwakkumi aatatu abwakkumi aane, nkaako bakalyookezya mubuzuba bwakkumi aasanu, bwakaba buzuba bwapobwe lyakusekelela.

19Nkenkakaako Bajuda bamu minzi ncibakacita buzuba bwakkumi aane bwamwezi wa Adaa kuti bube bwapobwe, kutangala akulyookezya, kabatabeleki pe. Mubuzuba oobu balapana zipego.

Pobwe lyacisolo

20Modekayi wakalemba zintu eezi akutumina magwalo ku Bajuda boonse bali mubulelo babe balikule abaafwiifwi,

21kuti babambe buzuba bwakkumi aane abwakkumi aasanu bwamwezi wa Adaa kuti abe mazuba aakulyookezya mwaka amwaka.

22Aaya ngamazuba Bajuda nibakamuzunda sinkondonyina. Ooyu wakali mwezi wakasanduka zintu zyabuumba kuti zibe zitangazya akubotezya. Bakaambilwa kuti

© 1996, Bible Society of Zambia.

mazuba aaya kabaabamba mukulya mapobwe, kabapana zyakulya alimwi akupa bacete.

23Aboobo Bajuda bakatobela malailile aa Modekayi, eelyo cakaba ciyanza cakusekelela mwaka amwaka.

24Hamani, mwanaa Hamedata, sinkondonyina Bajuda walunyungu lwa Agagi, wakauma cisolo cakali kutegwa puu, kuti azibe buzuba bweelede kunyonyoona Bajuda. Wakali kuyanda kuti balobe.

25Pele Esita wakainka kumuleli, aawo muleli wakaakupa malailile aakalembedwe alo aakapa kuti Hamani aangililwe mbubonya mbuli mbwaakali kuyeeyela Bajuda. Kumane bana balombe bakaangililwa abalo.

26Nkakaako mazuba aakulyookezya aaya ncaategwa puu nkokuti, «Cisolo.» Lino akaambo kalugwalo lwa Modekayi, alimwi akaambo kazintu zyakacitika kulimbabo,

27Bajuda bakalibikkila mulawo balo, balunyungu lwabo abaabo bayooba a Bajuda, kuti muciindi ceelede mumwaka amwaka aaya mazuba obilo aleelede kuyoobambwa loko kwiindila mukulailila kwa Modekayi.

28Cakazuminanwa kuti mukwasyi omwe-omwe wa Bajuda mumazyalani aaza kumbele mubulelo amuminzi yoonse batakalubi kubamba buzuba bwa puu.

29Aawo mwami mukaintu Esita, mwana wa Abihaili, antoomwe a Modekayi Mujuda, bakalemba lugwalo lumwi lutondezya nguzu zyalugwalo lwakali kwaamba zya puu.

30Lugwalo oolo lwakalembeledwe Bajuda boonse, akutuminwa muzisi zyoonse zili mwaanda amakumi obilo aciloba zyamubulelo bwa Zekisesi. Lugwalo oolo lwakali kuyandila Bajuda luumuno akuliiba,

31akubalailila kuti balo alunyungu lwabo kababamba mazuba aa puu muziindi zyawo zyeelede, mbubonya mbuli mbobakali kutobela milawo yaziyanza zyakuliimya kulya azyadilwe. Ooku kulailila kwakapegwa a Modekayi alimwi amwami mukaintu Esita.

32Mulawo wa Esita wakukkazika puu, wakalembwa azilembelo zyamazuba aayo.

Esita 10

Bupati bwa Zekisesi a Modekayi

1Muleli Zekisesi wakatezya bantu bakkala kumbali lyalwizi abaabo bakkala mukati kabulelo bwakwe.

2Lino zyoonse nzyaakacita zyanguzu kubikkilizya amakani aambuli mbwaakasumpula Modekayi zililembedwe mumabbuku aamakani aabami baku Pesiya a Mediya.

3Eelyo Modekayi, Mujuda, nguwakali wabili kumuleli Zekisesi. Wakali muntu uulemekwa akuyandwa a Bajudanyina. Wakali lyaabide mukubelekela bantu bakwe

© 1996, Bible Society of Zambia.

kubacitila zibotu mbuli mbwaakali kukonzya. Wakali kubacitila kabotu bantu bamusyobo wakwe kuti bakkale muluumuno.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jobo

Jobo 1

Saatani mbwaakasunka Jobo

1Munyika ya Uzi kwakali mwaalumi uutegwa Jobo. Ooyo mwaalumi wakanyina
kampenda alimwi wakalililuleme. Kuti eenguluke bubi wakali kukomba Leza.

2Wakajisi bana balombe bali ciloba abana basimbi botatwe.

3Wakalivubide mbelele zili zyuulu zili ciloba, zyuulu zyotatwe zyankamela, zipani
zili myaanda yosanwe, ambongolo zili myaanda yosanwe. Kunze aboobo wakalijisi
ababelesi banji. Wakali muntu uulaampuwo kubantu bakujwe boonse.

4Bana bakwe balombe bakali kubalana kucita mapobwe mumaanda aabo, bakali
kunga balaitilizya abacizi babo botatwe kuzooba ambabo.

5Lino cakali cilengwa ca Jobo kuti pobwe lyamana kaita bana bakwe kuti
bazoosalazigwe kweendelana abukombi. Nkabela cifumo-fumo wakali kunga wapa
cipaizyo cakutentela omwe-omwe wabana bakwe, kayeeya kuti, «Cimwi ciindi bana
bangu babisya akusinganya Leza mumyoyo yabo.»

6Bumwi buzuba bangelo bakaboola kuzoolitondezya ku Mwami Leza, awalo Saatani
wakaza ambabo.

7Aawo Mwami Leza wakati kuli Saatani, «Ani wazwidayi?» Saatani wakaingula kuti,
«Ndali kweendeenda akulingula nyika yoonse.»

8Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Saatani, «Sena wamuyeeya muntu wangu Jobo?
Unyina kampenda alimwi ulululeme, muntu uukomba Leza akweenguluka bubi.
Muntu uutakwe kampenda uulondokede.»

9Saatani wakaingula Mwami Leza wati, «Sena ukukomba cabuyo Jobo?

10Tee uli mukwabililide walo lwakwe mwini, kubikkilizya baŋanda azyoonse
nzyajisi? Nzyacita zilazwidilila cakuti matanga aakwe amwaikide buyo mbocili cisi.

11Nkooko sola kumunyanga nzyajisi, ulakusinganya kolimvwidide.»

12Eelyo Mwami Leza wakaambila Saatani kuti, «Mbubo tulabona, zyoonse Jobo
nzyajisi ndazipa mumaanza aako, pele lwakwe mwini utamucisi pe.» Aawo Saatani
wakazwa ku Mwami Leza.

Bana alubono lwa Jobo zyanyonyoonwa

13Bumwi buzuba bana balombe ba Jobo abacizi babo nibakali kulya pobwe muŋanda
yamupati wabo,

14kwakaboola mutumwa kuli Jobo kuzooti, «Nitwali kulima mbongolo zyakucela
aafwiifwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Eelyo Basabeya bavumpa akuzitola. Bajaya babelesi apanga, ndime endikke ndatija akuzookwaambila cacitika.»

16Kacaambaula aumbi mutumwa wakasika wazooti, «Lulabo lwa Leza lwaumpa mbelele ababelesi, ndime endikke ndatija akuzookwaambila.»

17Kacaambaula aumwi mutumwa wakasika akuti, «Bakalodi bavumpa ampi zyotatwe batola nkamela. Bajaya babelesi apanga, ndime endikke ndatija kuzookwaambila.»

18Awalo ooyu kacaambaula kwakasika aumbi akuti, «Bana bako abacizi babo bali kulya pobwe muŋanda yamupati wabo,

19mpoonya kwasika guwo kuzwa kunkanda lyabbubbwida ŋanda mubabede aawo, yooleka, yabalimba, ndime endikke ndatija akuzookwaambila.»

20Jobo wakanyamuka wazapula cakusama cakwe walinyoola kumutwe, mpoonya wakaliwaala ansi wakomba wati,

21«Ndakazwa mwida lyabaama acintanda, alimwi acintanda njoofwa. Mwami Leza nguwakandipa alimwi ngonguwe wandinyanga. Alilumbaizigwe zina lya Mwami Leza.»

22Mumapenzi aaya oonse Jobo taakwe naakabisya nikuba kumutongookela Leza pe.

Jobo 2

Saatani mbwaakatepaula Jobo alimwi

1Bumwi buzuba bangelo bakaboola kuzoolitondezya ku Mwami Leza, awalo Saatani wakaza ambabo.

2Aawo Mwami Leza wakati kuli Saatani, «Ani wazwidayi?» Saatani wakaingula kuti, «Ndalikweendeenda akulingula nyika yoonse.»

3Mpoonya Mwami Leza wakati kuli Saatani, «Sena wamuyeeya muntu wangu Jobo? Unyina kampenda alimwi ulululeme, muntu uukomba Leza akweenguluka bubi muntu uutakwe kampenda uulondokede. Tee ucisyomeka nikuba kuti yebo wakati nkuleke umupenzye kakunyina kaambo.

4«Saatani wakati muntu ulakonzya kupa zyoonse nzyajisi mukuti atasweekelwi buumi naa walo lwakwe mwini tagumwa.

5Nkooko sola kumunyonyoona, ulakusinganya kolimvwidide.»

6Mwami Leza wakaambila Saatani wati, «Mbubo, tulabona, ndamupa mumaanza aako, pele utamunyangi buumi bwakwe.»

7Aboobo Saatani wakazwa ku Mwami Leza wakamuvwambukizya bweele Jobo kuzwa kuzituta kusikila kumutwe.

8Nkabela Jobo wakabweza lukaye kuti kalikwenzya, waakukkalila kubbunta.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Mukaintu wakwe wakamwaambila kuti, «Eena asunu ucisyomeka? Musinganye Leza ufwe.»

10Jobo wakaingula wati, «Waambaula mbuli mukaintu mufuba-fuba. Eena katutambula buyo zintu zibotu kuzwa kuli Leza kutali mapenzi?» Mumapenzi aaya oonse Jobo taakwe naakabisya pe muli zeezyo nzyaakaamba.

Beenzinyina Jobo

11Lino ba Elifazi Mutemani, Bilidadi Musyuwa a Zofa Munaama, beenzinyina Jobo botatwe, nibakamvwa mapenzi aakasikila Jobo bakapangana ciindi cakuti baboole kuzoomuumbulizya cakweetela.

12Nibakamubona alaale bakeezeezya, nibakamubonesya bakatalika kulila. Bakazapula zyakusama zyabo, akulitila vu kumutwe.

13Mpawo bakakkala ansi anguwe kwamazuba aali ciloba masiku asikati, bakali kwiide kulangana meso taakwe naba omwe wakali kwaambaula, nkaambo bakabona kuti mapenzi aa Jobo akali mapati loko.

Jobo 3

Jobo mbwaakatongookela Leza

1Musule aceeci Jobo wakakanana, wakasinganya buzuba mbwaakazyalwa.

2Wakati,

3«Abusinganyizigwe buzuba mbundakazyalwa, buzuba mbundakamitwa bulobele limwi. Alobe masiku aakategwa kwazyalwa mulombe.

4Buzuba oobo bube mbuli mudima buyo, Leza uuli kujulu atakabuyeeyi limbi. Nibwatakabona mumuni.

5Nikwakali buyo mudima uuyoosya, makumbi aasiya mbi kaabuvumbilide, musinze kuubumena.

6Busiku oobo mudima mulemu ubujate. Butabikkilizigwi mumazuba oonse aamwaka, butakabalilizigwi mumweelwe wamyezi.

7Iiyi, busiku oobo nibwakabula cintu, nikwatakamvwingwa jwi lyakukondwa mulimbubo pe.

8Ababusinganye aabo basinganya mazuba, bakonzya kubusya wabutambo uuli mumaanzi.

9Azyalo nyenyezi zyakubucedo nizyatakazwa mubuzuba oobo, nilyatakapasula kuti buce mubuzuba oobo pe, nilyatakapola mubuzuba oobo.

10Nkaambo buzuba oobo tiibwakakasya kuti ndizyalwe kuti intaboni mapenzi aangu.

11Ino nkaambo nzi nindatakafwa buyo mbundakazyalilwa? Nkefwide nezwa muli baama?

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Nkaambo nzi ncibakandilelela aamazwi? Bandilekela kuti nyonke nkolo?

13Nkaambo nindakaba cisowe nindali muluumuno, nindalilede nkelyookezya,

14antoomwe abami basilubeta baansi, aabo bakaliyakila masena mapati aakuzikkilwa aakaba tongo.

15Nindalilede abami, balo bakavubide ngolida. Bakazuzizye maanda ansiliva.

16Ino nkaambo nzi ncindatakasisikizigwa akuyobolwa mbuli cisowe? Mbuli kavwanda katabona zuba.

17Bantu babi tabakatazyi bamwi nibali kuzyuumbwe, bantu bakatede nkobalyookezezye ooko.

18Baange abalo balajana luumuno, tabamvwi jwi lyamulindizi wantolongo.

19Bantu balemenede abantu buyo bali antoomwe, ooko muzike ulaangunukide kuli simalelo wakwe.

20Ino nkaambo nzi mumuni ncuusikila muntu uuli mumapenzi, abuumi ncobusika kuli yooyo uupengede mumoyo?

21Lufu talusiki kuli yooyo uulililaukila, uuluyandaula mbuli mbono zisisidwe talujani.

22Balilauka balabotelwa kwiindilila akusekelela, ciindi nibazikkwa mucuumbwe?

23Ino nkaambo nzi mumuni ncuusikila muntu uuli aanzila iisisidwe, ooyo Leza ngwakwabilide?

24Njide kulya misozi, kutongela kulapoomoka mbuli maanzi.

25Zintu eezyo nzeyoowa zyandisikila, eezyo zindizyangamya zyandicitikila.

26Nsiliibide nikuba kulikkalila, nsilyookezyi naaceya, mapenzi buyo lyoonse.»

Jobo 4

Kukazyanya kwa Elifazi a Jobo

1Mpoonya Elifazi Mutemani wakavuwa Jobo

2wati, «Kuti umwi waamba majwi kulinduwe sena inga ulamunyemena? Pele nguni unga ulalijata kuti ataambi?

3Koyeeya, yebo wakazibila kwiisya banji, alimwi akuyumya bateteete.

4Majwi aako akapa camba kuli baabo bakali kuzungaana. Wakayumya baabo bakatiwe.

5Lino mapenzi mbwaaboolela nduwe watyompwa. Cakugama nkaako wayoowa kapati.

6Wali kukomba Leza konyina akampenda? Ono uleelede kuba aacamba abulangizi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Nkooyeeya, muntu nzi uutajisi mulandu uunga ulafwidilila? Ndilili nibakanyonyoonwa baluleme.»

8Mbuli mbwecibwene aabo balima bubi, balatebula bubi. Aabo basyanga mapenzi bayooatebula ngoonya.

9Mbuli guwo, Leza ulabanyonyoona, kubbubbula kwabukali bwakwe kulabalobya.

10Babi balavuluma mbuli syuumbwa, pele Leza ulabajala mulomo akutyola meno aabo.

11Basyuumbwa balaloba akaambo kakubula kulya, bana basyuumbwa muzyazi balamwaika.

12Lino kwakaza kumbali kulindime jwi, kuvwiya-vwiya kwalyo kwakasikila mukutwi kwangu.

13Eezi zyakacitika kuŋonzi masiku, bantu nibalyoonena, ndilyo bantu nibalotokwa nilyakasika jwi eeli.

14Kuyoowa akukankama kwakandijata, zizo zyangu zyakalebuka.

15Luuwo lwakainda kubusyu bwangu, mane masusu akanyanyamuka.

16Kumbele lyangu kwakaimvwi cintu! Pele tiindakaciziba kuti ncinzi. Ciimo eeco cakaliimvwi kumbele lyangu, kakubateme ndakamvwa jwi kaliti,

17Sena muntu uulya maila inga walulama kwiinda Leza? Sena muntu ulakonzya kulondoka kwiinda Leza wakwe?

18Leza tasyomi babelesi bakwe, abalo bangelo bakwe ulabapa milandu.

19Ino mbuti aabo bakabumbwa abulongo, aabo bali ndusuko buyo, bakonzya kusyobolwa mbuli pempya?

20Muntu ulakonzya kuba muumi muciindi cacifumo-fumo, pele kumangolezya wafwa. Ulazikkwa walobela limwi.

21Buumi bwakwe bulakosolwa, ulafwa tajisi busongo pe.

Jobo 5

1Koita lino Jobo, «Mwati nkwali uunga wakwiingula? Sena kuli mungelo uunga wakugwasya?

2Ncobeni kunyema kujaya mufuba-fuba, alyalo bbivwe lijaya bantu babuyo.

3Mebo lwangu ndakabona mufuba-fuba walikkalilila, pele cakufwambaana ndakasinganya mukwasyi wakwe.

4Bana bakwe tabajisi lukwabililo, balapwaigwa acibetekelo alimwi taakwe uubavuna pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Basinzala balalya butebuzi bwamufuba-fuba, naaba maila aakomena mumamvwa, basyaacivulemwangu balombozya lubono lwakwe.

6Mapenzi taazwi mulusuko pe, naaba makatazyo muvu.

7Pele muntu uzyalilwa makatazyo mbubonya mbuli nsasi mbozipasauka mujulu.

8Nindali ndime nindayandaula Leza, Leza alikke buyo, nindapandulula kaambo kangu kuli nguwe.

9Leza uucita zintu zipati zitayandauliki, zintu zigambya zitabaliki.

10Ulawisya mvula anyika, alimwi ulatuma maanzi mumyuunda.

11Ulabasumpula babombe abalo aabo balila ulabanyamuna akubakwabilila.

12Ulatyompya mizeezo yabacenjede, kutegwa batazwidilili muli ceeco ncobacita.

13Ulabateya basimaanu mubucenjezu bwabo, ulanyonyoona bucenjezu bwabasilweeno cakufwambaana.

14Balaswaangana amudima muciindi casikati, akwaampaampa mbuli kuti masiku.

15Pele ulavuna bateteete kuzwa kuzilwanyo zyabasinkondo ababula kuzwa kuli singuzu.

16Aboobo bacete balijisi lulangilo, pele babi balaumuna zi.

17Amubone, ulilelekedwe muntu ooyo Leza ngwalulamika, nkaako utanyansyi kutapata kwa Singuzuzyoonse.

18Nkaambo nguuyasa akwaanga ngwaayasa, ulauma pele maanza aakwe ngoonya ngaasilika.

19Ulakuvuna lyoonse kuzwa kumakatazyo, taakwe bubi buyookusikila pe.

20Muciindi canzala uyookuvuna kuzwa kulufu, muciindi cankondo uyookuvuna kuzwa kunguzu zyabasimapanga.

21Uyoosisigwa kuzwa kuli basikukubejelezya, nkabela kunyonyooka kwaakuboola tokooyooyoowa pe.

22Tokanyonyooki akufwa nzala, alimwi tokayoowi banyama baluma pe.

23Nkaambo tokalimi mumabwe, abalo banyama bamusyokwe tabakakukatazyi.

24Uyooziba kuti munzi wako uli kabotu, uyoolingula lubono lwako, nkaako taakwe citanooyooliko pe.

25Uyooziba kuti bana bako bayoovula, lunyungu lwako luyooba mbuli bwizu anyika.

26Uyoofwa kocembeede mbuli musunta wamaila aaletwa kucuumino muciindi cawo.

27Langa, eezi twakazibona zili kasimpe. Ziswiilile eezi kuti zintu zyoonse zikweendele kabotu!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jobo 6

Jobo

1Mpoonya Jobo wakaingula kuti,

2«Nikwakali kuti kuusa kwangu kulakonzya kweelekwa, mapenzi aangu abikkwa muceelekelo,

3ncobeni naali kulema kwiinda musenga wamulwizi. Lino ncenciceeco majwi aangu ncaali aabukali.

4Mivwi ya Singuzuzyoonse ilindiyaside, mubili woonse weendeenda buyoka. Ziyoosyo zya Leza zilandilwanya.

5Sena mbongolo yamusokwe ilalila kuti kiijisi bwizu? Sena musune ulalila kuti kalya?

6Sena muntu ulakonzya kulya citalungidwe munyo? Sena cituba caji cilalweela.

7Eezi zyakulya zitalweeli tazilikki pe. Zili mbuli cilyo cindicisya.

8«Akaka nindalikunga ndajana ncekumbila. Naali kunga Leza wandipa nceyanda.

9Akaka nikwali kunga Leza wandipwaya buyo, nikwali kunga ajanza lyakwe kandilobya.

10Eeci nicanditontozya, cakuti nindali kukondwa mukucisa kutaleki ooku, nkaambo taakwe nindatama majwi aa Leza Uusalala.

11Ino ndicili aanguzu nzi kuti nkecizumanana, ino nnjane nzi mubuumi oobu, nikuba kuti nkakatile?

12Sena ndakalya bbwe, naa mubili wangu ndubulo?

13Kwaamba zyabwini taakwe lugwasyo mulindime pe, lino zyoonse zyali kundigwasya zyandisiya.

14«Mumapenzi aali boobu kuyandika beenzinyoko basyomeka, mukuti inga muntu ulaba nasiya Singuzuzyoonse.

15Beenzuma balandicenga mbuli mulonga uuyuminina ciindi cacilimo,

16bali mbuli milonga iisiya mainza, ilaa maanzi aapaya akaambo kamvula nji.

17Pele muciindi cacilimo caanda cilanyunguluka, ciindi ncokupya cilazimaana kuzwa mubusena bwaco.

18Bantu beenda tanga balaleya kuzwa munzila yabo, kuti bajane maanzi pele tabaajani, nkaako balafwidilila.

19Aabo bazwa ku Tema balangaula maanzi, abalo basilweendo baku Syeba baluusyoma.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino batyompwa nkaambo baluusyomede, pele basika kumulonga bagama kuzingauka buyo.

21Mbombuboobu mbomubede anywebo kuli ndime, mbumwabona mapenzi aangu, mwayoowa.

22Sena ndakaamba kuti mundigwasye, naa kuti mundibbadelele?

23Sena ndati, ‹Amundivune kuzwa kuli basinkondoma, amundinunune kuzwa kuli basikundidyaminina?›

24«Amundiiisye ndimvwe. Munditondezye mpindakalubizya.

25Majwi eeni-eni alayasa, pele kukazya kwanu kwaamba nzi?

26Ino inga mwandilulamika buti neempengede, mwamana muti majwi aakwe nduuwo buyo?

27Masimpe muladyaminina bamusyaala, alimwi muulisya beenzinyoko.

28Tubone amundilange, sena inga ndamubejela?

29Amuleke, ndamukumbila, kutacitwi bubi. Amundileke, taakwe ncendakabisya pe.

30Sena muyeeya kuti ndabeja, muyeeya kuti nsizi cibotu naa cilubide?

Jobo 7

1«Sena bukkale bwamuntu tabuli buyumu munyika? Sena aalo mazuba aabuumi bwakwe taali mbuli aasimilimo?

2Taali mbuli muzike mbwalilaukila cimvule, naa mbuli similimo mbwalangila cakuvola cakwe?

3Mbubonya oobo ambebo mbwepenga mwezi amwezi. Aalo masiku ngacilabila buyo,

4ndalala ndayeeya kuti, ‹Ino ndabuka lili?› Pele masiku malamfu aboobo ndasalauka abulo mane do kubucedo.

5Mubili wangu ulibumbilidwe amabbabbala aajisi mvunyu, lukanda lwangu lulaanduka masina alazwa.

6Mazuba aangu alafwambaana kwiinda cilusyo casikuluka, akuya kumamanino kakutakwe alulangilo.

7‹Koyeeya Leza kuti, buumi bwangu nduuwo buyo. Meso aangu taakaboni cibotu alimwi pe.›

8Aabo bandibona ono tabakacindiboni limbi pe, bayoondilangaula, pele nsikajaniki.

9Mbuli kkumbi mboliyaaya akumana, mbubonya oobo awalo uuya kucuumbwe tapilukili limbi pe.

10Takabooli lwabili kumunzi wakwe pe, bamukwasyi wakwe boonse baya kumuluba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11«Aboobo nsikooleka kukanana pe, ndinooambaula mukucisa kwamoyo,
ndinootongooka mumakatazyo aangu.

12Sena ndilwizi naa cimpangaliko camumaanzi ncoobikka sikulindila?

13Nindaamba kuti, ‹Bulo bwangu bulanduumbulizya, cooneno cangu cilanditontozya,›

14webo ulandikonga muziloto ulanditilimuna azilengaano,

15mane inga ndayeeya kuti ncibotu kusinwa akufwa kwiinda kuti nkepenga boobu.

16Buumi bwangu ndabusesemwa, nsiciyandi kupona limbi pe. Amundileke mebo
nkaambo mazuba aangu nduuwo buyo.

17Ino muntu ninzi kuti komuyeeya abulemu O Leza, Kobambilila nzyacita?

18ulamupenzya cifumo-fumo cili coonse akumusunka ciindi a ciindi.

19Ino ndilili notileke kundilanga? Ndabula ambwemena mate.

20Kuti naa ndabisya, ncinzi ncindakucita yebo oolanga bantu? Nkaambo nzi
ncindakubeda mbaakani?

21Nkaambo nzi ncotandijatili mulandu wangu akulekelela cinyonyoono cangu? Lino-
lino ndoona muvu, uyoondilangaula pele nsikabiwo.»

Jobo 8

Bilidadi

1Mpoonya Bilidadi Musyuwa wakaingula Jobo kuti,

2«Unookanana zintu eezi kwaciindi cilamfu cili buti, kolabalika akwaamba majwi
aabuyo mbuli luuwo luunga?

3Sena Leza ulanyonganya lubeta? Singuzuzyoonse sena ulasandula ciluleme kuti cibe
cibi?

4Ambweni bana bako bakamubisizya, ncenciceeco ncaakaleka zibi kuti
zibanyonyoone.

5Kuti naa kocita ziyanda Leza akukombelezya Singuzuzyoonse,

6kuti naa kosalala akululama ncobeni walo uyookugwasya. Uyookupa bukkale bubotu
mbuli bulumbu bwabululami bwako.

7Matalikilo aako ayooboneka mbuli kuti akali mace, kweendelana amboyoovuba
mumazuba aaboola.

8«Ndakukumbila, kobuzya maanu aabakaindi, koyeeya cakajana bamatata.

9Nkaambo swebo tuli bajilo, taakwe ncotuzi, mazuba aansi aano ali mbuli cimvule
buyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Maanu aabakaindi alakuiisya, alalungulwida, tee baamba kuti, ‹Mupati musiye kulubilo.›

11«Sena lubu lulakomena aatakwe mudumu? Matete ma, sena alakomena aatakwe maanzi?

12Kuti taakwe maanzi eezi zilaneta cakufwambaana kwiinda mweemvwe, zyalo kazitanasima kuti zibelesegwe zilayuma.

13Mbombuboobu mbozibede nzila zyaboonse baluba Leza, lusyomo lwabantu batazi Leza luyooloba.

14Lusyomo lwakwe nduteteete, luli mbuli katali kasiluubilili.

15Ulayaama kuŋanda yakwe yamana ilawa, uliijatilila pele taiimiki pe.

16Uli mbuli citeyo cisyuuka muciindi camvula alimwi cibalilwa zuba, mitabi yaco isyuukila mumuunda oonse.

17Miyanda yaco ilazambaila amabwe, ilakomena akati kamandomba.

18Pele cagonkwa kuzwa mpucabede, taakwe uunga waziba kuti cali waawa pe.

19Bona eeyi njempindu yakumena kwaco, zimwi ziyoomena mpoonya mpucabede.

20«Masimpe, Leza takakaki muntu uunyina kampenda, nikuba kugwasya simucita zibi.

21Uyookupa kutangala kupati, alimwi uyoosekelela cakukondwa.

22Aboobo bakusula bayoousigwa bweeme, aalo maanda aabo taakabiwo pe.»

Jobo 9

1Eelyo Jobo wakaingula wakati,

2«Ncobeni ndilizi kuti mbokubede oobo, pele ino inga muntu uulya maila walulama buti kuli Leza?

3Kuti naa umwi kayanda kwaambana anguwe takonzyi kwiingula niciba ciindi comwe muziindi zili cuulu.

4Leza ngu Sibusongo, ngu Singuzu. Nguni wakazumanana anguwe akuzwidilila? Taakwe.

5Nguuzyula malundu akwaavuntamika mubukali bwakwe, kaatazi kuti ncinzi cicitika.

6Uuyuuntanya nyika kuzwa mubusena bwayo, mane azyalo ntalisyo zilazungaana.

7Leza ulaanguzu zyakwaambila zuba kuti litapasuli, nkaako inga talizwi pe, nguujalila nyenyezi.

8Walo alikke nguwakayala julu, akulyatauka mayuwe aalwizi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Wakalenga nyenyezi, bandakuyasa, dangabalya, mulalabungu, alimwi anyenyezi yakumusanza.

10Leza ulacita zintu zipati zitazibiki, zintu zigambya zitabaliki,

11ulandiinda nketamuboni, uleenda pele nsimuboni pe.

12Masimpe, ulakwempa, ani nguni uukonzya kumukasya? Nguni uukonzya kwaamba kuti, ‹Ncinzi ncocita?›

13«Leza tanyemununwi. Uyabucita kuti basikulisumpula abagwasyi ba Lahabu bamufugamine.

14Ino kayi ndakazyanya buti anguwe, ndasala majwi nzi aakwaambana anguwe?

15Nikuba kuti ndiluleme nsikonzyi kumwiingula Leza, pele njelede buyo kukombelezya uundibeteka kuti andifwide luzyalo.

16Kuti naa ndamwiita wamana wandiingula, inga nsikoosyoma kuti waliswiilila jwi lyangu.

17Ulandikalalila, akuvuzya zilonda zyangu kakunyina kaambo.

18Tandizumizyi kuti ndyookezye pe, pele ulandivuzizya macise.

19Kuti naa nkaambo kanguzu, walo ngu Singuzu kapati! Kuti naa nkaambo kalubeta, nguni uukonzya kumutola kunkuta?

20Nikuba kuti ndiluleme, kwaamba kwangu kulandikazya. Nikuba kuti nsikwe cibi, ulandijanina mulandu.

21Nsikwe mulandu pele nsililumbaizyi, buumi bwangu ndabucimwa.

22Nkaako ndati ncimwi buyo ulanyonyoona baluleme ababi boonse.

23Ciindi mapenzi naaleta lufu lwakwaanzuka kuli baabo batakwe mulandu, walo ulasabula kuciindi camalweza aabo.

24Nyika yakapegwa kubabi, kuti naa talinguwe, ino kayi nguni? Leza ulaanga masyu aababetesi bayo kuti batabeleki kabotu.

25«Mazuba aangu alafwambaana kwiinda muzuzi, alamana nketaboni bubotu.

26Aleenda mbuli mato aaluno, mbuli sikwaze uufuumukila cakulya.

27Naa ndaamba kuti, ‹Ndube matongoosi aangu, kusyulungana kwabusyu bwangu kumane, ndilasekelela.›

28Pele mapenzi aangu aaya alayoosya andizibya kuti tokandaambi kuti ndinyina kaambo.

29Ndipedwe kale mulandu, ino ndipengela nzi cabuyo?

30Nikuba kuti ndasamba amaanzi aasalazya, akusanzya maanza aangu acikolokoko,

© 1996, Bible Society of Zambia.

31nikuba boobo ulandidumpukizya mumulindi wamafuse, nkaako zibaki zyangu zilasesemya,

32nkaambo walo tali muntu uulya maila mbuli ndime kuti ndikonzye kumwiingula nikuba kukazyanya anguwe munkuta.

33Taakwe sikukosola mulandu wesu pe, uukonzya kutuleta aantoomwe.

34Uukonzya kugwisya musako wa Leza uundisubula, uukonzya kuti kandiyoosya.

35Ndendilyo nekonzya kukanana nketamuyoowi, pele mbuli mbokundibedelede ono nsikonzyi pe.

Jobo 10

Jobo

1«Buumi bwangu ndabucimwa, nkaako njoomutongookela, njookanana mumause aamoyo wangu.

2Njooti kuli Leza, ‹Utandipi mulandu pe, pele undizibye zyamulandu ngondipede.›

3Sena cilakubotela kundidyaminina, nikuba kundisampaula ndemulimo wamaanza aako, akulombozya tukole twababi?

4Sena ulanga mbuli bantu? Sena ulabona mbuli muntu?

5Sena aalo mazuba aako ali mbuli aamuntu? Sena ayalo myaka yako ili mbuli yamuntu?

6Ulalangaula mulandu wangu akuvuntauzya cibi cangu,

7nikuba kuti ulizi kuti nsijisi mulandu, alimwi kuti taakwe uukonzya kundivuna kuzwa kuli nduwe?

8Maanza aako ngaakandibumba, lino wandisandukila akundinyonyoona.

9Koyeeya kuti wakandibumba abulongo. Sena lino uyanda kundipilusya kulusuko alimwi?

10Tee kayi nduwe ookapa taata nguzu kuti andizyale, nduwe ookazumizya kuti ndikomene mwida lyabaama?

11Wakandisamika lukanda anyama, wakaswaanya zifuwa zyangu abuzingo.

12Wakandipa buumi aluyando lupati, wakandikwabilila kabotu kuti ndibe aabuumi.

13Ani kuti zyoonse eezi wakazisisa mumoyo wako, lino ndaziba kuti ooyu ngowakali ngomuyeeyo wako.

14Wakali kundilangisisya kuti inga ndabisya. Okali kuti utalekeleli kulubizya kwangu.

15Kuti wandijanina kaambo maawe ndapenga! Nikuba kuti ndiluleme nsikonzyi kusongomeka mutwe wangu, nkaambo nduuside, akaambo kamapenzi aangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Alimwi kuti ndaliyumya-yumya ulandivwima, mbuli syuumbwa, ulandipenzya azintu zigambya.

17Ulandiletela bakamboni, bukali bwako kulindime buya buvula. Ciindi coonse uyeeya zyakundilwana.

18Ino nkaambo nzi nookati ntumbukwe? Nicakabota kuti nkeli cisowe.

19Nindakazyalwa nkefwide, nindakayobolwa mucuumbwe.

20Sena mazuba aabuumi bwangu taali mace? Ndileke kutegwa ndijane kulyookezya kuce buyo,

21nkentana ya kutapilukwi, nkentana njila mumudima uutaambaulwi,

22kunyika iisiya mbi iipilingene, kunyina mumuni, mudima walo-walo.»

Jobo 11

Zofa

1Mpoonya Zofa Munaamati wakaingula kuti,

2«Sena majwi manji aali boobu abufuba-fuba taaelede kwiingulwa? Alimwi muntu munkanwe sena inga walulamikwa amajwi manji aakwe?

3Sena bantu tabakonzyi kwiingula majwi aako aabuyo? Sena olikusabula taakwe uukonzya kukukazya?

4Waamba kuli Leza kuti, majwi aako ngakasimpe, alimwi ndilondokede kuli nguwe.»

5Akaka, Leza naali kwaambwa limwi sunu naakutapatila.

6Kakwaambila maseseke aabusongo, alo aagambya kwiindilila. Koziba kuti Leza takusubuli mbuli bweelede milandu yako.

7Sena ulakonzya kuyubununa zigambya zya Leza? Inga ulaziba aasimpila busongo bwa Singuzuzyoonse?

8Busongo bwiinda bulamfu bwajulu, ani utyani yebo? Busongo bwakwe mbulamfu kwiinda kucikkalilo cabafu, ncinzi ncozi yebo?

9Bweeleke bwambubo mbulamfu kwiinda nyika, alimwi buli kwazeme kwiinda lwizi lupati.

10Kuti naa waboola, wakwaanga akukubeteka, nguni uukonzya kumukasya?

11Walo Leza ulaziba basiluuni, ulizizi zibi kakutakwe akuvuntauzya.

12Pele muntu mufuba-fuba takonzyi kuba musongo, mbubonya mbuli mbongolo yamusokwe mbwiitakozyi kuzyalwa kiibombede.

13Kuti naa moyo wako wuupa kulinguwe, ulakonzya kukombelezya luse kuli Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Kuti naa ujisi cibi, acizwe mumoyo wako. Kutabi bubi nibuba buti mubuumi bwako.

15Ndendilyo nonga wanongomana kakunyina akuusa, uyooba muyumu uutayoowi.

16Uyooluba mapenzi aako, uyooayeeya buyo mbuli maanzi aafwipi-fwipi akwiinda.

17Alimwi buumi bwako buyoobala kwiinda zuba nolitwa mwaaba, azyalo ziindi zyamudima wamapenzi aako ziyoomana mbuli bwiinda masiku ciindi cacifumo-fumo.

18Uyooliiba akutangala. Uyookwabililwa alimwi uyoolyoonena.

19Taakwe uuyookuyoosya, banji bayoolomba kuti ubagwasye.

20Babi bayoolangaula lugwasyo cabuyo, tabakajani matijilo, aboobo lulangilo lwabo nkufwa buyo.

Jobo 12

Jobo

1Mpoonya Jobo wakaingula wakati,

2«Kakutakwe akuzumbauzya nywebo muli bantu, abwalo busongo bwanu buyoofwidilizya andinywe.

3Pele ambebo ndijisi maanu mbubonya mbuli ndinywe, nywebo tamundiindi pe. Nguni uutezi zintu zili mbuli zeezi nzimwaamba?

4Lino ndabacisesyo kubeenzuma, mebo nindakali kukomba kuli Leza walo wakali kundiingula, ndimuntu uululeme uutakwe kampenda nikuba kuti ndabacisesyo.

5Bakkede kabotu balabaubaula aabo babulide coolwe. Muntu nalebwa, mulamuuma.

6Bafumpi baliliibide, abalo basoka Leza balalikwaya, aabo banga Leza wabo ninguzu zyabo.

7«Pele buzya banyama bamusokwe bayookwiisya, abalo bayuni bamuluuwo bayookwaambila,

8naa zilenge zyamunyika zilakwiisya, answi zyamulwizi ziyookulungulwida.

9Ino akati kazeezi zyoonse ncinzi citezi kuti Leza nguwakacilenga?

10Nguujisi buumi bwazintu zyoonse zipona, amyuuya yabantu boonse.

11Sena kutwi takusoli majwi mbuli mulaka mbuusola cakulya?

12Busongo buli kubacembeede, maanu ali kubantu balaamyaka minji.

13«Pele Leza ulaabusongo anguzu ziindilila, ulijisi maanu anguzu.

14Kuti naa wamwaya taakwe uukonzya kuyakulula, kuti naa wajalila muntu muntolongo taakwe uukonzya kujalula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Kuti naa wayaanga mvula, nyika ilayuma nta, kuti naa wayaangununa nyika ilaloba.

16Nguzu abusongo nzizyakwe, bacengwa abacenga bali munguzu zyakwe.

17Basikulaya ulabanyanga maanu aabo, abalo babetesi ulabacita kuti babe bafuba-fuba.

18Ulagwisya bami mubulelo bwabo, ulabaanga mucibuno.

19Ulabanyanga bapaizi bulelo bwabo, ulafwiinsya basinguzu.

20Ulaumuzya balailili basyomwa, alimwi ulagwisya busongo bwabapati.

21Ulaubausya balemekwa akutebezya ntambo zyabasinguzu.

22Ulayubununa zisisidwe mumudima, mudima ulausandula waba mumuni.

23Ulakomezya misyobo akwiinyonyoona, ulasumpula misyobo akwiilobya.

24Ulagwisya maanu aabami babantu, akubazelenganya mutakwe nzila pe.

25Balaampaampa mumudima mutakwe mumuni, alimwi ulabadadalisya mbuli muntu uukoledwe.

Jobo 13

1«Meso aangu alibonena eezi zyoonse, aalo matwi aangu aswiilila akuzimvwa eezi.

2Eezyo nzyomuzi ambebo ndizizi nywebo tamundiindi pe.

3Pele njanda kukanana kuli Singuzuzyoonse, njanda kuti tukazyanye a Leza.

4Nywebo musola kubotezya makani aakubeja kwanu, muli basilisi babuyo.

5Nicabota nimwaumuna buyo, nimwalibonya mbuli kuti muli basongo!

6Lino amuswiilile kaambo kangu mbokabede, muteelele nceamba.

7Sena mulaambilila Leza cakubeja, akumwaambilila calweeno?

8Sena mulatondezya lusalululo kulinguwe? Sena mukombelezezya Leza mulandu?

9Sena kuyooba kabotu ciindi aakumwiingula, naa mulakonzya kumucenga mbuli muntu mbwaenwa?

10Ncobeni walo uyoomutapatila, kuti naa kamubakomanisya bantu mukusisikizya.

11Sena bulemu bwakwe tabukamuyoosyi, abwalo bukandu, sena tabukamusikili akaambo kanguwe.

12Tusimpi twanu ntwabuyo mbubonya mbuli twe, nkazyanyo zyanu zili mbuli bulongo.

13«Amuumune buyo ndaambe, kufumbwa citibe acibe.

14Njoolibikka kumulomo wasyuumbwa, njoobikka buumi bwangu muntenda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Amubone uyoondijaya nikuba boobo ndiyoolyaambilila kaambo kangu kulinguwe.

16Oolu luyooba ndolufutuko lwangu, nkaambo mubi takooyooboola kumbele kuli Leza.

17Amuswiililisye kumajwi aangu, amucimvwe ncendaamba.

18Amubone ndilibambilide mulandu wangu, ndilizi kuti njoozwidilila.

19Ino nguni uukonzya kukazyanya andime, aboobo ndileelede kuti nduumune ndifwe.

20Undicitile buyo zintu zyobilo ndendilyo nentakoolisisa kubusyu bwako.

21Leka kundidyaminina ajanza lyako. Alimwi utandiyoosyi pe.

22Eelyo undiite nkabela ndilaingula, naa nkanane, wiingule.

23Ino nzingaye zibi zyangu azinyonyoono zyangu? Ndizibye mulandu acibi cangu.

24Nkaambo nzi ncolisisa, akundilanga mbuli kuti ndisinkondonyoko?

25Sena uyanda kundipenzya akunditandaanya, mebo neeli mbuli tu lipepaulwa aluuwo?

26Mpaawa undiletela milandu mipati, mane azibi nzindakacita kubwana.

27Ulangisisya nzila zyangu, cakuti ndabula ambweenda.

28Muntu ulabozoka mbuli cintu cakabola, mbuli cibaki cakaligwa amapempya.

Jobo 14

1«Muntu uulya maila ujisi buyo mazuba mace aazwide mapenzi.

2Ulafulula mbuli duba wamana ulanyana-nyana, uleenda mbuli cimvule kwamana wazimaana.

3Sena yebo ulalanga muntu uuli boobu akumuleta kuti umubeteke?

4Nguni uukonzya kuleta cintu cilondokede, cilondokede kuzwa mucintu cisofweede? Taakwe naba omwe pe.

5Mazuba aamuntu alipimidwe amweelwe wamyezi yakwe iili munguzu zyako, alimwi wakamubikkila masimpilo aayo ngatakonzyi kusotoka.

6Komufutatila, umuleke buyo, kuti akalyookezye mbuli similimo mbwalyookezya limana mulimo.

7«Nkaambo masamu alijisi lulangilo, kuti naa waagonka alasyuuka alimwi, zisyuukila tazikamani.

8Nikuba kuti muyanda wawo wacembaala muvu, acisiko cawo cayuma muvu,

9wajana mudumu ulasyuuka akuba aamitabi mbuli ntembwani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Pele muntu ulakosoka, wafwa, ino uli kuli?

11Mbuli maanzi mbwaamana muziba, ambuli mulonga mbuuyuminina,

12mbombuboobu muntu awalo mbwalala akutabuka limbi, nikuba kusikila julu likamane takooyoosinsimuka pe, nikuba kubusigwa kuzwa kuŋonzi zyakwe.

13Nicali cibotu kuti kondisisa mucuumbwe mane kunyema kwako kukainde, pele utalubi ciindi cakundiyeeya.

14Kuti naa muntu wafwa, sena uyoopona alimwi? Mumazuba oonse aamulimo wangu noolindilila mane kusikila nkaangununwe.

15Waakundiita, njooingula, uyoondiyandisisya ndemulengwa wako.

16Ciindi eeco uyoolanga bweende bwangu boonse, pele tokooyoolangaula mulandu wangu pe.

17Kulubizya kwangu uyookujalilila alimwi, uyoozimaanya zinyonyoono zyangu.

18Tee aalo malundu alakolomoka, awalo mundomba ulagwisigwa abusena bwawo.

19Mabwe alaselemuka amaanzi, atwalo tulonga tulakukula ivu lyanyika. Mbombuboobu ayebo mbonyonyoona bulangizi bwamuntu.

20Ulamuzunda ulamuzunda cakuti uzundilwa limwi, ulasandula busyu bwakwe, wamana wamutanda.

21Bana bakwe balombe balajana bulemu, pele walo inga teezi, balafwiinsigwa pele walo taboni.

22Umvwa buyo kucisa kwamubili wakwe, aboobo ulalilila mwini.»

Jobo 15

Kukazyanya kwabili a Jobo

1Mpoonya Elifazi Mutemani wakavuwa wakati,

2«Mwati muntu musongo ulakonzya kwaamba boobu?

3Sena muntu musongo ulavuwa majwi aabuyo mbuli luuwo? Mwati ulakonzya kukazya amajwi abuyo, ulakonzya kwaambaula majwi aanyina mpindu?

4Pele yebo uti bantu batali kuyoowi Leza, kuti baleke kumukomba.

5Bubi bwako bwalibonya mukwaambaula kwako uyanda kulilulamika akucenjela kwamulaka wako.

6Majwi aako omwini ngaakuzula, teensi ndime pe, kukanana kwako nkokukubejelezya.

7«Sena nduwe muntu mutaanzi kuzyalwa? Sena wakalengwa kaatana lengwa malundu?

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Sena wakaswiilila kulailila kwa Leza? Uli sibusongo boonse na?

9Ino yebo uzi nzi swebo ncotutazi? Ino yebo wamvwisya nzi swebo ncotwatamvwisisisya?

10Akati kesu nkobali basimvwi abacembeede, bajisi myaka minji kwiinda uso.

11Sena kuumuzya kwa Leza kwakuceela, naa majwi ngaamba mulubomba?

12Nkaambo nzi ncoociswa moyo, ino ncinzi ncozwisyila meso?

13Sena uti unyemene Leza, nokanana majwi aaya?

14Muntu ninzi kuti akonzye kulondoka? Ooyo uuzyalwa kumukaintu ninzi kuti akonzye kululama?

15Langa, Leza tasyomi batumwa bakwe basalala, nibaba bakujulu tabasalali kulinguwe.

16Ino mbuti muntu uusesemya uusofweede, kulinguwe kubisya kuli mbuli kunywa maanzi!

17Ndiswiilila nkwaambile, nkupandulwide eeco ncindakabona.

18Ncibakalungulula basongo, basikale babo ncibatakasisa.

19Munyika yabo kwakanyina bazwamasi, kwakanyina muntu uukonzya kubalubya.

20Muntu mubi ulapenga mubuumi bwakwe boonse, alimwi myaka yayooyo uudyaminina bantu ilafwiinsigwa.

21Lyoonse ulamvwa ziyoosya. Sikunyonyoona uyoomusikila nayeeya kuti uli muluumuno.

22Tasyomi kuti ulakonzya kuzwa mumudima walufu, kayi uyoofwa buyo apanga.

23Ulazunga kuya buyandaula cakulya mbuli basikube, Nkaambo ulizi kuti buzuba bwakwe bwamudima buli aafwiifwi.

24Buusu amakatazyo zilamuyoosya, zilamukonga muntu mubi mbuli mwami uulibambilide nkondo.

25Nkaambo wakali kuyanda kusoka Leza, akulisumpula kuli Singuzuzyoonse.

26Kamuvuumukila, Leza, cakulikankaizya antobo njumu.

27Ulineneede nkaambo wakali ngusyaandyaa bantu, akuneneesya mukuvuba kwakwe.

28Nguwakali kusaala minzi akukkala mumaanda, maanda ngobakasiya bantu bakatandwa, aalo ayooba matongo buyo.

29Nikuba boobo tacinooli muvubi pe, lubono talukookkala pe, niiba myuunda yakwe tiikamupi kulya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Takooyoozwa mumudima, uyooba mbuli cisamu cakapululwa amulilo. uyoobbubbulwa aluuwo luzwa kuli Leza.

31Teelede kulicenga kuti kasyoma zyabuyo, ulalyeena, nkaambo bubi buyooba ncecakuvola cakwe.

32Uyoovola ciindi cakwe kacitanasika, awalo mutabi wakwe uyooyuma nta.

33Uyooba mbuli musaansa uukulumbula micelo yawo iitanabizwa, mbuli muoliva uukulumbula amaoliva aatanasima.

34Nkaambo batasyomi Leza tabakazyali bana. Alimwi mulilo ulasyukuta maanda aabasikuyanda masinka milomo.

35Aaba mbabayanda zyabuzangi akucita zibi, ziindi zyoonse bayeeya buyo zyakucenga.»

Jobo 16

Jobo

1Eelyo Jobo wakavuwa wakati,

2«Ndakamvwa kale zintu zinji zili boobo. Nyoonse muli balailili babi.

3Ncinzi camucisa kuti mwaambe boobo? Sena majwi aabuyo alijisi masimpilo?

4Ambebo inga ndakonzya kwaamba mboonya mbuli ndinywe, nikwali kuti naa muli mbondibede nindamwiingula, kumukazya amajwi aali mbuli aanu nkepukusa mutwe.

5Pele nindamuyumya amajwi aangu, akumutontozya myoyo mukukanana kwangu.

6«Kuti ndakanana kucisa takundileki pe, kuti naa ndaumuna ino cilandigwasya nzi?

7Ncobeni lino Leza wandikatazya, boonse bamukwasyi wangu wabanyonyoona.

8Alimwi wandikotezya, citondezya kuti tacili aandime, akwalo kukotela kwangu mbobumboni kulindime.

9Wandiyaula mukunyema kwakwe, wandivwima akundivungila ntuku. Basinkondoma balanditunamina.

10Bantu balandikwankwamwida malomo nobandiweela, balanduuma asaya calweeno, balalibunganya antoomwe kuti bandilwane.

11Leza wandaaba kubantu bataluleme, wandiwaala mumaanza aababi.

12Ndakaliliibide, pele wakandipwayaula, wakandijatila munsingo akundipwasyula mutubeela-beela. Ndaba mbuli mbaakani yakwe.

13Basimivwi bakwe bandizinguluka. Ulayasa nsa zyangu, teengeleli, utila mululwe wangu ansi.

14Ciindi coonse ulandaatula, ulandivuumukila mbuli sinkondo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Ndasama masaka mukulila kwangu. Ndakkala mutwe nkezundidwe, anguzu zyandimanina.

16Meso andisalala nkaambo kakulila, azyalo zikoye zyalema.

17Nikuba kuti nsilubizizye pe, akukomba kwangu kulilulеme.

18Ovu utavumbi bubi bwacitwa kulindime, alimwi utaleki matongoosi aangu kuti aumune.

19Nikuba kuciindi cino langa kamboni wangu uli mujulu, ooyo uundikwabilila uli atala.

20Nikuba kuti beenzuma balandiseka cakusabula, pele mebo ndooongolola kuli Leza.

21Nikwali kunga umwi wandiiminina kuli Leza, mbuli muntu uukombelezezya mweenzinyina.

22Nkaambo kwamana buyo myaka mice, njootola nzila njenga nsikapiluki alimwi pe.

Jobo 17

1«Ndipengede kapati mumoyo, aalo mazuba aangu amana, cuumbwe cilandilindila.

2Ncobeni nkobali basikundinonga, pele ndilanga buyo mbobanditalika.

3Leza undipe cisyomezyo cakuti yebo omwini uyoondiiminina. Nguni aumwi uunga ulasyomezya boobo?

4Mbokunga wakabapa busicinguni kuti batamvwi, tokooyoobalekela kuti bandizunde!

5Ooyo waaba beenzinyina kuti abweze caabilo cabo, bana bakwe bayoopenga.

6«Wakandicitya kaambyo kubantu, ndaba cisesemyo kuli mbabo, balaswida akaambo kandime.

7Kumeso aangu kwasiya nkaambo kabuusu, mubili wangu ulikotede akubula nguzu.

8Bantu balyaamba kuti balilulеme balakankamana akaambo kazeezi, baamba kuti mebo nsimuzi Leza.

9Nikuba boobo uululеme uyookakatila kunzila yakwe, awalo ooyo uusalede mumoyo uyooyumizigwa akuyuma.

10Pele nywebo amuboole nyoonse, nikuba kuti nsikoojana musongo akati kanu pe.

11Mazuba aangu ayabwiinda, mizeezo yangu yoonse aziyanda moyo wangu zyoonse zyamana.

12Masiku baacita sikati, baamba kuti,

‹Mumuni ulaafwiifwi, pele mebo ndimumudima.›

13Kuti naa cuumbwe njeŋanda yangu, kuti naa ndayala bulo bwangu mumudima,

© 1996, Bible Society of Zambia.

14kuti naa ndaamba kuti kucuumbwe, ‹Nduwe taata,› naa kumulanzyi, ‹Nduwe baama,› naa, ‹Mucizi wangu.›

15Ino kayi luli kuli lulangilo lwangu? Nguni uutikabone lulangilo lwangu?

16Sena luyooinka ambebo kucuumbwe? Sena ndiyooselela andulo kuvu?»

Jobo 18

Bilidadi

1Mpoonya Bilidadi Musyuwa wakaingula kuti,

2«Ino uyooleka lili kuvuzya majwi? Liyeeyele kabotu, eelyo tulakanana.

3Nkaambo nzi ncotubalwa mbuli ŋombe mfuba-mfuba kulinduwe?

4Olizazaula mukunyema kwako, sena nyika itakatwe akaambo kako, naa ndomba ligwisigwe kuzwa mubusena bwalyo?

5Mumuni wabuumi bwamuntu mubi ulazimwa, iiyi, mulilo wakwe tuumweki pe.

6Muŋanda yakwe muli mudima, muzenge wakwe ulazimwa.

7Ntaamo zyakwe zilamfu ziyoofwiinsigwa, miyeeyo yakwe mwini ilamuwisya.

8Maulu aakwe mwini alamunjizya mukanyandi, ulawida mudindi livumbilidwe.

9Kkole lisisilidwe nguwe munyika, cisilazya citeedwe nguwe munzila.

10Kagece kalamuca kasindi, kakole kalamujatisya.

11Ziyoosya zilamukonga koonse-koonse, zilamutandaanya kufumbwa nkwaaya.

12Nzala ilamugonkezya, mapenzi alaafwiifwi kumusikila.

13Lukanda lwakwe lwaligwa cilwazi, cinsenda calya zizo zyakwe.

14Wazyulwa kuzwa muŋanda mwaali kulikwaya, wadudilwa kumwami walufu.

15Mutente lyakwe taakwe cilimo cicili cakwe, mabwe aayaka aasalufu amwailwa mucikkalilo cakwe.

16Miyanda yakwe ilayuma, yali mitabi yapusama.

17Mpuwo yakwe iyooloba munyika, zina lyakwe talikayeeyegwi limbi.

18Wagwisigwa mumumuni waya mumudima, wazimaanyizigwa munyika.

19Tajisi bana nibaba bazyukulu akati kabantu bokwabo, naba simulyazina ooko nkwaakakkede.

20Aabo bakkede kumbo bayookankama, bayookankamana baakumvwa ceeco, bazwa kujwe bayoobwembwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Mbombuboobu mbwaabede mamanino aabantu bataluleme, mbocibede kuli ooyo uutayandi zya Leza.»

Jobo 19

Jobo

1Mpawo Jobo wakati,

2«Mulandipenzya ciindi cilamfu cili buti, akundizazaula amajwi aanu?

3Kwaziindi eezi zili kkumi mwali kundisinsa, sena tamufwi nsoni kundoombya?

4Ncobeni naa cili kasimpe kuti ndakabisya, kubisya nkukwangu ndemwini.

5Kuti kamundilwana mukulisumpula kwanu, akusola kutondezya kuti ndimubi nkaambo kamapenzi aangu,

6amuyeeye kuti Leza nguwandibikka mububi akundica mukanyandi.

7Nikuba kuti ndoompolola kuti, ‹Ndafwa!› taakwe uundiingula pe, ndoompololesya pele taakwe uundilulamikila mulandu.

8Leza wakasinka nzila yangu, kutegwa nditaindi, nzila zyangu zyoonse wazisisa mumudima.

9Wandisamununa bulemu bwangu, wagwisya musini kumutwe wangu.

10Wanduuma koonse-koonse, ndamana, lulangilo lwangu waluzyula mbuli musamu.

11Wandinyemena kapati, wandilanga mbuli sinkondonyina.

12Basilumamba bakwe balalibunganya antoomwe, bakabamba zibelesyo zyakundilwanya bazinguluka ŋanda yangu kuti bandisaale.

13Abalo banabokwesu Leza wabatantamuna kuzwa kulindime, abalo beenzuma balindiyaamukide.

14Bamukowa wangu bandisiya, beenzuma bandiluba.

15Beenzu bandiluba, ababelesi bangu basimbi bandilanga mbuli mweenda nzila, ndaba wamasi kulimbabo.

16Ndaita mubelesi wangu, tandiinguli pe, ndileelede kumukombelezya kuti andibelekele.

17Ndanunka kumukaintu wangu, ndasesemya akubana bokwesu.

18Mane abana basyoonto balandisampaula, bandibona balandinonga.

19Beenzuma boonse mbotuzibene kapati balandisesemwa, aabo mbendakali kuyanda balandilwana.

20Ndasyaala mafuwa aalaalo, ndafutukila kumpela aalwala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Amundibede aaluse, akaka amundibede aaluse, nywebo nobeenzuma nkaambo janza lya Leza lyanduuma!

22Nkaambo nzi ncomundiccilila mbuli Leza mbwacita? Sena kunditundulula kwanu takugoli?

23Nicabota majwi aangu naalembwa! Kuti kaalembwa mubbuku!

24Naalembwa acilembyo calubulo, kaasimbwa abbwe kuti akale kutamani.

25Nkaambo ndizi kuti Muvuni wangu mmuumi, akuti kumamanino uyooima anyika.

26Lino lukanda lwangu lwaakumana kunyonyoonwa, amubili ooyu njoomubona Leza.

27Njoomubona ameso aangu eeni, mebo lwangu kutali uumbi, moyo wangu wanetuka.

28Pele nywebo muti, ‹Tulamupenzya buti?› Alimwi mwaamba kuti, ‹Tulajana bubi nzi mulinguwe?›

29Amuyoowe panga lya Leza, nkaambo bukali bwakwe buleta cisubulo kuli basizinyonyoono, kuti muzibe kuti kuli uubeteka.»

Jobo 20

Zofa

1Mpoonya Zofa Munaamati wakaingula kuti,

2«Yebo Jobo, wandilutizya, ncenciceeco ncindafwambaana kwiingula.

3Makani aako alasampaula, pele ndizi mbondeelede kukwiingula.

4Masimpe ayebo ulizi kuti kuzwa kumatalikilo aaciindi, liya muntu naakabikkwa anyika aano,

5lutangalo lwabasizinyonyoono nduce, akukondwa kwabatakombi Leza nkwaciindi ciniini buyo.

6Nikuba kuti kulisumpula kwakwe kukasike kujulu, ampuwo yakwe ikabe buti.

7Uyoolobelela mbubonya mbuli bufumba bwakwe, aabo bakamwizi bayoobuzya kuti, ‹Uli kuli?›

8Uyoozibingana mbubonya mbuli ciloto akutajanwa limbi pe, uyoomwaika mbuli cilengaano camasiku.

9Bantu bakali kumubona tabacikamuboni, takabonwi limbi pe.

10Bana bakwe bayooyandaula bacete, bayoobapilusizya lubono oolo ndwaakabanyangide.

11Mubili wakwe ujisi nguzu zyabukubusi, pele nguzu eezyo ziyooloba anguwe muvu.

12Nikuba kuti bubi bulalweela kulinguwe, ulabusisa kunsi amulaka wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Nikuba kuti katayandi kubumena, ulabuvubata mukanwa lyakwe.

14Cakulya cakwe cilasasa mwida, cilaba buyoka bwanzoka mulinguwe.

15Ulamena buvubi akubuluka alimwi, Leza ulaboowa.

16Kufumbwa ncamena mbuyoka bwanzoka, buli mbuli meno aacisasa aakonzya kumujaya.

17Takooyoolanga milonga, milonga eeyo iikunka buci amabisi.

18Takooyootangala mubuvubi mbwaajanide, mpindu zyakusambala kwakwe tazikamuleteli kukondwa.

19Nkaambo wakadyaminina akubakaka bacete, wakatola maanda ngaatakayaka.

20Busindya bwakwe tabukkuti, takooyoosiya niciba cintu comwe kuli zeezyo nzyayanda.

21Wakali kunga alya ulida limwi, ono sunu lubono lwakwe lwamana!

22Nasumpuka kwiindilila, mapenzi mapati alamusikila, alamufwaankanya canguzu.

23Muleke alye cabutavu, nkaambo Leza uyoomuwisizya, kumuwisizya bukali bwakwe mbuli mvula.

24Nati atije sumo lyalubulo ulayaswa amuvwi wamukuba.

25Muvwi uyoomubbwabula kumusana, insonga yawo iyootululizya amululwe, aawo uyoozyangama kuti lufu lwamusikila.

26Kufumbwa nzyaakajanide ziyoomumanina amulilo uutafulidwi uyoomusyukuta, uyootenta zyoonse zili muŋanda yakwe.

27Julu liyooyubununa bubi bwakwe, nyika iyoomubukila.

28Lubono lwamuŋanda yakwe luyookungululwa luyootolwa mubuzuba bwakunyema kwa Leza.

29Aaya ngemamanino Leza ngaakabambila muntu mubi, nempindu yamuntu uutaluleme.»

Jobo 21

Jobo

1Lino Jobo wakaingula kuti,

2«Amuswiililisye kumajwi aangu, nokutibe mbuli kuti mwanduumbulizya.

3Amundizumizye kuti ndaambe, ndamana kukanana inga kamucindinonga.

4Mebo lwangu, sena nditongookela muntu? Nkaambo nzi nceelede kukkazika moyo?

5Amundilange mukankamane, mulijate kumulomo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ndayeeya zicitika kulindime inga kweendeenda mubili, inga ndabwembwa.

7Nkaambo nzi babi ncoboongola, balacembaala kabajisi nguzu?

8Balazyala bana akuba aabazyukulu, balababona kabakomena.

9Mikwasyi yabo tiiyoowi, ikkede cakuliiba cisubulo ca Leza tacikabasikili.

10Bapoho babo balatanta lyoonse, mpwizi zyabo zilazyala tazisowi.

11Bana babo balazuza akusobana mbuli tubelele, balazyana cakukondwa.

12Balauma kantimbwa akooma, balasekelela kulwiimbo lwa kantolilo.

13Balakkala cakuliiba, balafwa lufu ŋanda.

14Babi balati kuli Leza, ‹Kozwa kuli ndiswe! Tatuyandi kuziba nzila zyako.

15Ino nguni Singuzuzyoonse kuti swebo tumumanine milimo? Nimpindu nzi njetujana kuti naa twamukomba?›

16Lusumpuko lwako taluli mumaanza aabo pe. Nkaako malailile aabasizinyonyoono nsyaatambuli.

17Munzenge wasizimbi tuuzimwi, alimwi bubi bwakwe tabumubooleli. Leza tabasubuli basizibi mukunyema kwakwe pe.

18Nziindi zyongaye nobabbubbula mbuli bwizu, naa mbuli bungu bwapepulwa akambizi?

19Mulati, ‹Leza ulasubula bana akaambo kazibi zyabazyali babo. Peepe amumuleke Leza abasubule basizibi beni, kutegwa balibonene.›

20Babi balibonene! Bubasikile bukali bwa Singuzuzyoonse.

21Nkaambo kuti mazuba aamuntu amana, Sena uciyeeya abaŋanda yakwe?

22Sena mpali muntu uunga ulaiisya Leza, Leza uubeteka aabo bakujulu?

23Umwi ulafwa kakupukide kapati, alimwi kaliibide, kakkede kabotu.

24Mubili wakwe kuuneneede, kasaninwa kabotu.

25Umwi ulafwa katyompedwe, katanalabide bubotu bwabuumi pe.

26Boonse bobilo, aaba baloona mubulongo, kabavumbidwe amulanzyi.

27Masimpe, ndizi ncomuyeeya, ambomuyanda kundibisizya.

28Mwaamba kuti, ‹Ili kuli ŋanda yamuntu mupati, uulya wakali kucita zibi?›

29Sena tamubuzyi beenda mazila? Sena tamwaazumini makani aabo?

30Aakuti mubuzuba bwamapenzi, uupilingene takaaboni mapenzi aayo, ulafutulwa mubuzuba bwabukali?

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Nguni uunga ulamupa mulandu mumpelenge? Naa uunga ulamusubula akaambo kazeezyo nzyaakacita?

32Pele natembaizigwa kutolwa kucuumbwe, banji balalindila.

33Uloona muluumuno mubulongo. Banji bakali kumutobela, abaabo bamusolwedele tababaliki pe.

34Ino kayi mbubuti mbomunga mulanduumuzya amajwi aabuyo? Taakwe ancomwaamba pele kubeja buyo.»

Jobo 22

Elifazi

1Mpoonya Elifazi Mutemani wakati,

2«Sena muntu ulakonzya kugwasya kuli Leza? Ncobeni muntu musongo ulaligwasya mwini.

3Sena ulakonzya kubotezya Singuzuzyoonse abululami bwako? Ncinzi ncokonzya kujana naa nzila zyako kazilondokede?

4Sena nkumulemeka ncaakukalalila akukusubula? Sena bubi bwako tabuli bupati?

5Pele wakusubula nkaambo kakuti bubi bwako mbupati. Ede taakwe magolelo aandubizyo zyako.

6Akaambo kacikwelete, wakanyanga mwanookwanu zyakusama zyakwe, nkaako walo wakabula cakulivumba.

7Taakwe nookabapa maanzi bakatede, wakaunya bakafwide nzala cakulya.

8Pele yebo uli muntu ulaampuwo. Alimwi acisi ncokkala ncipati,

9Wakatanda bamukabafu acinkwamaanza, wakapenzya bamusyaala.

10Nkaako tukole tuli kuzingulukide, kuyoowa kupati kwakutilimuna.

11Mudima wakuvumba kutegwa utakonzyi kubona, maanzi manji akubbizya.

12‹Sena Leza tali mujulu lyamajulu? Kwiindilila nyenyezi zili kujulu kwini.›

13Wamana yebo ubuzya kuti, ‹Ino Leza uzi nzi? Sena ulakonzya kubeteka kali ulisisidwe amakumbi?

14Uleenda mumweenya wakujulu uuvungumene katatuboni nkaambo kamakumbi.›

15Sena unooceenda munzila njibakeenda basizinyonyoono baciindi?

16Bakafwambaana kufwa ciindi cabo kacitanasika, ntalisyo yabo niyakakukululwa amaanzi manji.

17Bakaambila Leza kuti, ‹Tuleke tobeni! Ani inga Singuzuzyoonse watucita buti?› Pele walo lwakwe nguwakazuzya maanda aabo azintu zibotu

© 1996, Bible Society of Zambia.

18nikuba kuti aaba babi tiibakali kuswiilila malailile akwe.

19Baluleme balabotelwa babona mamanino aabaabo bapilingene. Balabasabula,

20akuti, ‹Ncobeni basinkondoma banyonyoonwa alimwi ncibakasiide mulilo wacisyukuta.›

21Leka kuzwangana a Leza, uyanzane anguwe, nkabela ulakuleleka.

22Kotambula buyo kulaya kwakwe, waabambe majwi aakwe mumoyo wako.

23Usanduke cakulibombya kuli Singuzuzyoonse, utande bubi boonse kuzwa muŋanda yako.

24Mali aako aangolida akubede mbuli lusuko buyo, ngolida yako mbotu wiisowele akati kamabwe aamulonga.

25Ndendilyo Singuzuzyoonse natibe ngolida ansiliva yako.

26Aawo uyoobotelwa muli Singuzuzyoonse, alimwi uyoolungumana kuli Leza mulusyomo.

27Waakukomba uyookumvwa, ayebo uyoozuzikizya zisyomezyo zyako kulinguwe.

28Kufumbwa ncoyanda ciyoocitika masimpe, alimwi mumuni uyoomunikila nzila zyako.

29Nkaambo Leza ulatambya balisumpula, pele batete moyo ulabafutula.

30Ulavuna batajisi mulandu, uyoofutulwa ayebo kuti kocita zisalala.»

Jobo 23

Jobo

1Mpawo Jobo wakaingula wati,

2«Asunu kutongooka kwangu nkwakuzanga, kunsi lyajanza lyakwe demu ntongela buyo.

3Akaka nindalizi nkwendikonzya kumujana, mane nindaakusika ankwakkala buya!

4Nindaakumwaambila kaambo kangu, nindaakutola matongoosi aangu kulinguwe.

5Nikwali kunga ndaziba eeco ncaali kunoondiingula, nindaakumvwa eeco ncaali kunoondaambila.

6Sena naayakundikakila canguzu? Pe, naayakundiswiilila.

7Ndimuntu uululeme nindaakukazyanya anguwe ooko, awalo naaya kundaamba kuti nsikwe mulandu alili.

8«Nikuba kuti ndainka kujwe, tako pe, ndapiluka kumbo akwalo nsimujani pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Ndamuyandaula kubbazu lyalumwensi, pele nsikonzyi kumubona pe, ndasandukila kululyo akwalo nsimuboni.

10Nikuba boobo ulizi mbonjenda amana kundisunka njooba mbuli lubulo lwangolida iini-ini.

11Ndili munzila ya Leza, nditobede ntaamo zyakwe, ndeenda munzila yakwe nketaleyi pe.

12Tiindakaleka kutobela malailile aakwe, ndabamba majwi aakwe kwiinda nzeyanda zimwi.

13Pele nguni ukonzya kumucita kuti asandule muyeeyo wakwe? Ulacita coonse ncayanda.

14Mbombuboobu mbwayoomanizya coonse ncandibikkilide, alimwi zintu zinji zili boobu nkozili mumiyeeyo yakwe.

15Nkaako ndakankama nkaambo kakwe, ndamuyeeya, ndayoowa.

16Nkaambo ka Leza moyo wangu wanetuka, Singuzuzyoonse ulandiyoosya kapati.

17Ndizingulukidwe amudima, mudima uusiya mbi uvumbilide meso aangu.

Jobo 24

1«Nkaambo nzi Singuzuzyoonse ncatajisi ziindi zyeelede zyakubeteka? Nkaambo nzi aabo bamuccilila nkobataboni kukosola kwakwe?

2Bantu balakwakwabula munyinza, baleembela matanga aambelele ngibakasaala.

3Balatola mbongolo zyabamusyaala, balajatilizya musune wamukamufu mukuti wakakweleta.

4Balatanda bacete mumigwagwa, nkaako bacete bamunyika yoonse balayuba.

5Amulange abalo bacete, bali mbuli bacibize baingaila munkanda, balaya kumilimo yabo kabayandaula cakulya munkanda, bayandawida bana babo.

6Balavulula maila, batebwida babi nsaansa.

7Busiku boonse baloona cintanda, tabajisi cakulivumba ciindi campeyo.

8Baugwa mvula iizwida mumalundu, balalimanikizya mumandomba mukuyanda kuyusa.

9Nkobali basilunya bamwi bacita bamusyaala buzike, balajatilizya bana babacete mukuti bakakweleta.

10Bacete baleenda acintanda, balafwa nzala nikuba kuti batebwida bamwi.

11Beengela bavubi mafuta, mbabalyatauka nsaansa muzikandilo zyabavubi, nikuba boobo balafwa nyota.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Muminzi kulamvwigwa kutongela kwabayasidwe abayanda kufwa, nikuba boobo
Leza taswiilili kukomba kwabo.

13«Kuli bamwi bakaka mumuni, aabo batamvwisyi nzila yawo, nikuba kukkalilila
munzila yawo.

14Mujayi ulabuka masiku, ujaya bacete abateteete. Mbukwasiila waba mubbi.

15Simamambe awalo ulalindila lubundu-bundu, usama syaamankwamu kati, ‹Taakwe
uutindibone pe.›

16Masiku babbi balapwaya maanda, nkabela bucica buyo balalijalila lwabo, nkaambo
tabayandi mumuni.

17Akati kamasiku nciindi cabo, balizibwene aziyoosya zyamumudima.

18«Lino babi balakukulwa afwipi-fwipi lyamaanzi, cipaanzi cabo casinganyizigwa
munyika, cakuti tabakonzyi kubeleka mumyuunda yabo yamisaansa.

19Mbuli zuba acilanga mboziyuminizya caanda, mbubonya oobo lufu mbolugwisya
basizibi munyika.

20Nibaba banyina bayoomuluba mubi, mulanzyi ulamubumba cakukkomana.
Mbubonya oobu bubi abwalo bulatyolwa mbuli musamu wawa.

21Eezi ziyoocitika nkaambo bapenzya bakaintu batazyali, alimwi tabacitili kabotu
bamukabafu.

22Nikuba boobo Leza ulanyonyoona buumi bwabasinguzu amunguzu zyakwe, nikuba
kuti balilikkalilide, banyina lulangilo lwabuumi.

23Ulabaleka kabaliiba, pele nzila zyabo zyoonse ulizilangilide.

24Balisumpukide kwaciindi ciniini buyo, kwamana balazimaana. Balafwiinsigwa
mbuli bantu boonse, balagonkwa mbuli makunka aamaila.

25Kuti naa aambe kuti oobo mbokubede, nguni uukonzya kwaamba kuti ndabeja,
akuntondezya kuti majwi aangu ngabuyo?»

Jobo 25

Balidadi

1Mpawo Bilidadi Musyuwa wakaingula kuti,

2«Bwami abulelo bugambya nzizya Leza, ooyo weendelezya julu lyakwe muluumuno.

3Sena kuli uukonzya kubala mweelwe wabasilumamba bakwe? Nguni uutasikilwi
mumuni wakwe?

4Ino mbuti muntu mbwanga walulama kumbele lya Leza? Inga mbuti muntu uulya
maila mbwanga walondoka?

5Langa, nuuba mwezi tuubalisyi, azyalo nyenyezi tazimwekesyi kulinguwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ino mbuti walo muntu uli mbuli mvunyu buyo, muntu uli ngunamula buyo?»

Jobo 26

Jobo

1Lino Jobo wakaingula wati,

«Eena mbondigwasya mebo eentajisi nguzu oobu!

2Eena mbondiyumya-yumya mebo eentajisi mputo!

3Eena mbwelaililwa mebo eentajisi busongo! Eena mbotondezya kuti uli aaluzibo oobu.

4Nguni wakwaambila kwaamba boobo? Ani wazijana kuli eezi?

5Lino myuuya yabafu ilazyangama, mucikkalilo cayo cili kunsi aalwizi.

6Zyuumbwe tazivumbide kuli Leza. Abwalo busena bwakunyonyoonwa tabusisidwe kulinguwe.

7Wakakwakwabula julu lyoonse, alimwi wakaanzika nyika aatakwe cintu.

8Ulayobola maanzi mumakumbi aakwe, alimwi kkumbi talituluki akaambo kakulema kwawo.

9Ulasitilila mwezi akkumbi lyakwe.

10Wakabikka munyinza walwizi, uuandaanya mumuni amudima.

11Zicinda zyajulu zilazungaana, akaambo kabukali bwa Leza.

12Anguzu zyakwe wakabatamika lwizi, alimwi amaanu aakwe wakanyonyoona Lahabu, tosi.

13Akuyoya kwakwe majulu akabotezegwa, janza lyakwe lyakauma nzoka eeyo yakali kutija.

14Bona zyoonse eezi nzipaanzi buyo zyamilimo yakwe, akaka swebo tumvwa buyo kuvwiya-vwiya kwakwe. Aboobo nguni uunga ulaziba kuzuma kuzulide kwanguzu zyakwe?»

Jobo 27

1Jobo wakacili kwaamba akuti,

2«Mbuli Leza mbwali muumi, watakandibeteka kabotu, Singuzuzyoonse wapenzya buumi bwangu,

3kufumbwa mebo ndanoociyoya, alimwi Singuzuzyoonse acinoondipa buumi,

4taakwe nenjooamba cakubeja pe. Mulaka wangu taukaambi calucengo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Pe, nsikooamba kuti muliluzi, mane kusikila ndikafwe nsikoozumina kuti ndili aamulandu.

6Ndilikakatide kubululami bwangu, nsileki, nsikwe buungwaungwa aasyoonto mubuumi bwangu boonse.

7«Sinkondoma asubulwe mbuli bubi bwabo, ayooyo uundilwana asubulwe mbuli muntu uutaluleme.

8Ino ndulangilo nzi ndwajisi muntu uutazi Leza, ndulangilo nzi ndwajisi ciindi Leza namukosola akutola buumi bwakwe?

9Sena Leza ulamvwa kulila kwakwe ciindi mapenzi naamusikila?

10Sena uyootangala muli Singuzuzyoonse? Sena uyooompolola kuli Leza ziindi zyoonse?

11Njakwiisya mbozibede nguzu zya Leza, kufumbwa ceeco cili mumuzeezo wa Singuzuzyoonse nsikooyoocisisa pe.

12Iiyi, ncobeni nywebo nyoonse mwalibonena kale ameso aanu, ino nywebo mwaambila nzi cabuyo?

13Caabilo ncapa Leza kumuntu mubi, alukono ndobatambula basikudyaminina kuzwa kuli Singuzu zyoonse ndoolu:

14Kuti naa mubi bana bakwe bavuzigwa nkokuti bayoomana, bayoomana cilongomuzyolelwa munkondo, bana babo banoolala anzala lyoonse.

15Bamusyaala bamubi bayoomana cilwazi, bamukabafu babo tabakabalili.

16Nikuba kuti akalundike nsiliva mane ikavule mbuli lasuko, akuvuzya zyakusama kwiindilila taakwe pe.

17Iiyi, ulakonzya kulundika, pele baluleme mbabayoozisama, abalo batakwe mulandu bayooabana nsiliva eeyo.

18Ɔanda njayaka ili mbuli luubilili buyo, ninteteete mbuli citungu casikulinda.

19Ulalala kavubidwe pele taciyoociti limbi oobo, ulasinsimuka pele ulajana lubono lwakwe lwamana.

20Ziyoosyo zilamuboolela kufwambaana mbuli fwipi-fwipi, fwipi-fwipi lyamaanzi manji, alimwi muciindi camasiku guwo pati lilamukukulizya.

21Luuwo luzwa kujwe lulamunyamuna eelyo ulaloba, lulamukukula kuzwa mucilawo cakwe.

22Luuwo oolu lulamubbubbulila caluciso talumweengeleli, lulamuvupaula,

23lulamuvupula akumufulida kuzwa mubusena bwalo.

Jobo 28

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zyakulumbaizya basongo

1«Ncobeni kuli mugodi kujanwa nsiliva, abusena ngolida nkoisalazigilwa.

2Lubulo lulasigwa kuzwa munyika, mukuba uleenzemunwa kuzwa kumabwe.

3Bantu balalangaula mumudima, bayandaula mabwe aayo mumudima uusiya mbi mane do kusimpila mugodi.

4Balasya manjililo aamumugodi kule kuzwa nkobakkala bantu, balalubwa abasilweendo, balalengelela amakole balazeemuka.

5Atala aanyika kulazwa cakulya, kunsi kwayo kuli mulilo uuyeenzemuna.

6Kuzwa munyika balagwisya mabwe aacijulu-julu, alimwi ngolida ilajanwa mulusuko lwayo.

7Nzila iitola kunsi taakwe luunga uuizi, aliso lyalubanze talinaibwene pe.

8Banyama bakali tabanaiindide, syuumbwa tanaiinda pe.

9Basimugodi balapandaula mabwe mayumu nta, balasya lyoonse ansi azilundu bazyula ntalisyo zyazyo.

10Baladonkola maindilo mumandomba Meso aabo alabona lubono loonse luyandisi.

11Balasinkila bapoompo baansi kutegwa kabatanjizyi maanzi. Lubulo lusisidwe balaluyubununa amumuni.

12«Ani bwalo busongo bujanwa kuli? Aalo maanu ino akkala kuli?

13Taakwe muntu uuzi mpindu yabo, alimwi tabujanwi akati kabantu.

14Mpisi ilaamba, ‹Tabuli aandime pe.› Alwalo lwizi lulaamba, ‹Tabuli aandime pe.›

15Busongo tabuulwi angolida niiba buti, muulo wabusongo tuupimwi ansiliva.

16Mpindu yalubulo lwangolida, niiba iizwa kubusena bwa Ofii, niiba mpindu yamabwe aaŋaima naaba aacijulu-julu naanka yamabwe mayandisi mabwe aamakwalala mbuli cibize taakonzyi kweelana abusongo.

17Ngolida amabwe aabalangala tazyeelani abusongo, atwalo tunkwinta-nkwinta twangolida iini-ini tatusintanwi abusongo.

18Tubwe tusalala pyu amabwe aabalangalisya nzyabuyo, kweelanyika abusongo oobu, ncobeni muulo wabusongo ulainda wambaanyina.

19Mabwe mayandisi aacisuku aaku Kusyi taaelani ambubo, niiba ngolida iini-ini tiielani ambubo pe.

20Ani bwalo busongo buzwa kuli? Mbusena nzi bujanwa maanu?

21Nkaambo bulisisidwe kuzwa kuzilenge zyoonse, nikuba kubayuni bauluka.

22Cikkalilo cabafu alufu zilati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

‹Twakamvwa buyo mpuwo yabo.›

23«Pele Leza alikke nguuzi nzila yabo, alimwi nguuzi nkobukkala.

24Nkaambo ulalanga kumagolelo aanyika, nkabela ulabona zyoonse zili kunsi aajulu.

25Leza nguwakapa nguzu kuluuwo, akweeleka kukomena kwalwizi lupati.

26Nguwakabikka milawo yamvula, akubamba nzila zyandabo.

27Kuciindi eeco wakabuyeeya akubwaambilizya busongo, wakabwiimika akubuzumizya.

28Lino kumuntu wakati,

‹Masimpe, kulemeka Mwami Leza mbobusongo, akwalo kweenguluka bubi ndoluzibo.› »

Jobo 29

Jobo

1Jobo wakacili kwaamba wakati,

2«Nicali cibotu kuti nindacili mbuli mumyezi yamana, mbuli mumazuba aalya Leza naakacili kundilanganya.

3Ciindi lambe lyakwe nilyakacili kundimunikila, akaambo kamumuni wakwe ndakali kukonzya kweenda mumudima,

4mbuli mbundakabede mubulongwe a Leza mumazuba aangu aabukubusi naakali kuleleka ŋanda yangu.

5Singuzuzyoonse naakacili aandime, abana bangu nibakacili aandime.

6Nindakacili kutila buyo mukupa, misamu yangu yamaoliva niyakali kukomena kabotu nimuba mulubwe-lubwe.

7Nindakali kulya kubusena bwakuswaanganina, nindakakkala acuuno cangu akati kabalupati-pati mumunzi.

8Bana bakubusi nibakali kundibona bakali kusosoloka, amadaala akali kwiima cakulemeka.

9Bana babami bakaleka kwaambaula, baumuna.

10Majwi aabami akaumuzigwa, ayalo milaka yabo yakabatama mumilomo yabo.

11Kufumbwa wakandimvwa wakandiita kuti ndisicoolwe, kufumbwa wakandibona wakandilumbaizya.

12Nkaambo ndakavuna bacete bakali kuyanda lugwasyo, alimwi abamusyaala bakali kubula basikubagwasya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Muntu wakali afwiifwi kufwa wakandileleka. Ndakacita moyo wamukamufu kuti wiimbe munkondo.

14Ciindi coonse ndakali kucita ziluleme, milimo yangu yoonse yakali londokede.

15Ndakali meso kuboofu, ndakali maulu kubantu balemene.

16Ndakali mbuli wisi kubacete nindakali kubavuna, nikuba kuti tiindakazi ndakayandaula penzi lyabo.

17Ndakali kupwaya mpobe zyabataluleme, akubacita kuti balosye ncobakali kulya.

18Aboobo ndakali kuyeeya kuti,

‹Ndiyoofwida akati kabana bangu, mazuba aangu ayoovula mbuli musenga.›

19Ndakalilelekedwe, miyanda yangu yakali tandabede kuyoosika kumaanzi, kwakali mume amitabi yangu masiku oonse.

20Bulemu bupya bwakali kuboola kulindime, nguzu zyangu tiizyakanamana pe.

21Baalumi bakandiswiilila, bakalindila kabaumwine kuti bamvwe kulaya kwangu.

22Nindakamana kukanana taakwe wakacili kukanana limbi nkaambo majwi aangu akabayasa.

23Bakali kulangila ndime mbuli balimi mbobalangila mvula ciindi cacilimo.

24Nindakabamwemwetela tiibakasyoma, alimwi taakwe wakazima lutangalo lwabusyu bwangu.

25Ndakabasalila nzila akubaambila zyakucita, ndakali mbuli mwami kulimbabo. Masimpe, ndakeendeenda mbuli mwami akati kabasilumamba bakwe, akubatontozya mumapenzi aabo oonse.

Jobo 30

1«Pele lino bandicita cisesyo, aabo baalumi bana kulindime, nikuba kuti bamawisi nsiindali kubayeeyela nikuba kubabikka antoomwe ababwa beembela butanga bwambelele zyangu!

2Mbantu batakonzyi kundiletela mpindu, nkaambo tabakwe nguzu.

3Balikotede akaambo kakubula, anzala iiliko balapulukuta miyanda yazisamu zyamusokwe.

4Balacela mukata musokwe akusya ndiya.

5Batandwa kuzwa akati kabantunyina, balabawelela mbuli mbobawelela mubbi.

6Mutunkolola twatulonga mobakkala, amumalindi amumampangala aazilundu.

7Balacwema musokwe balaswaangana akati kaziteyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mbabana babafuba-fuba, batakwe amaanu, bakatandwa munyika.

9«Lino ndaba cisesyo munyimbo zyabo, ndaba kasimi kabo.

10Balandisesemwa, bandizangila, inga bandibona buyo baswida mate.

11Nkaambo Leza wanditesya akundibombya nkaako tabalilemeki mumeso aangu.

12Kubbazu lyalulyo lwangu mpumba yabampelenge yandibukila, balanditandaanya, balanditamikizya nzila zyabo zyalunyonyooko.

13Balasinka nzila yangu, balayungizya mapenzi aangu nkaambo taakwe uubakazya.

14Balandisaala kuzwa kumabazu one, kabandivuumukila.

15Aboobo ziyoosya zyandiboolela, bulemu bwangu bwapepulwa aluuwo, alimwi coolwe cangu camana mbuli makumbi.

16«Lino moyo wangu waatikila mulindime, mazuba aamapenzi andijata.

17Zifuwa zyangu zilapwayaula masiku oonse, aalo maciswe aangu ayabulema mbobuceda.

18Canguzu Leza wandizambatila, wandimanikizya mbuli nsingo yacibaki cangu.

19Leza wandisowela muntimba, nkabela ndaba mbuli lusuko atwe.

20Ndakulilila O Leza pele taakwe nondivuwa pe, ndaima pele yebo tondiboni pe.

21Wandibeda silunya, wandipenzya ajanza lyako lyanguzu.

22Ulandinyamuna akambizi, ulanditansika mulinkako akundibbwantausya.

23Ndizi kuti uyoonditola kulufu, kubusena buswaanganina banamunji.

24«Nikuba boobo sena muntu mumilwi yalunyonyooko tayandauli lugwasyo? Alimwi amuciindi camapenzi sena talilili luse?

25Sena taakwe nindakalila abapengede? Sena moyo wangu taakwe niwakausila bacete?

26Pele nindakali kulangila bubotu, bubi mbubwakasika, alimwi nindakali kulindilila mumuni, mudima wakasika.

27Moyo wangu wapya, taubatami pe, mazuba aakupenga andeenzya.

28Ndileenda cakulyeetezya, pele taakwe uunditontozya, ndaima akati kabantu akulilila kuti ndigwasigwe.

29Ndimunyina wabamwaaba, amweenzinyina wampye.

30Lukanda lwangu lwasanduka akubozoka, aalo mafuwa aangu alapwaya abulwazi.

31Kalumbu kangu kaba kakulizya nyimbo zyabuumba, anyeele yangu yaba jwi lyabaabo balila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jobo 31

1«Ndakacita kale cizuminano ameso aangu, ino kayi mbubuti mbwenga ndamekela musimbi?

2Ino calikunooba caabilo nzi Leza wakujulu ncaalikunoondipa, alwalo lukono lwangu noluli buti kuzwa kuli Singuzuzyoonse?

3Sena malweza taababooleli bantu bataluleme, amapenzi sena taakasikili basizinyonyoono?

4Sena Leza taboni nzila zyangu akubala ntaamo zyangu?

5Kuti naa ndakeenda mulweeno aalo maulu aangu naa akafwambaanina lucengo,

6Leza andipime mucipimyo ciluleme. Abone bulome bwangu.

7Kuti naa ntaamo zyangu zyakaleya munzila, naa moyo wangu wakatobela zibi, akuti naa kuli cibi cili mumaanza aangu,

8Leza aleke bamwi balye ncindasyanga, nikuba kuzyula zeezyo nzindakasyanga.

9Kuti naa moyo wangu wakoongelezegwa amukaintu, kuti naa ndakajulila mukasimunzima,

10mukaintu wangu ajikile uumbi akulalikwa anguwe.

11Nkaambo ooyu nuwali mulandu wacinyonyoono cipati, muntu neelede kupegwa mulandu walufu.

12Nkaambo cinyonyoono eeci cili mbuli bbibi lyamulilo uutazimi, uyoomanizya zyoonse nzejisi.

13«Kuti naa ndakadyaminina kaambo kamuzike wangu mwaalumi naba mukaintu, ciindi naakandeetela tongoosi lyakwe,

14ino inga mebo ndacita buti ciindi Leza nandibeteka? Aakubuzya-buzya, ino njomwiingula buti?

15Sena ooyo wakandibumba mwida lyabaama, engwe wakamubumba awalo? Sena taakwe naakatweelanya?

16Taakwe nindakamwiima mucete ncaakali kuyanda, naa kumulekelezya mukamufu kuti abule zyeelede.

17Taakwe nindakalya cilyo endikke, akutamwaabila musyaala,

18ooyo kuzwa kubukubusi bwakwe ngwindakalela mbuli kuti ndime wisi, walo ngwinda kalela kuzwa naakazyalwa.

19Nindakabona muntu wakapengede akaambo kakubula zyakusama, naa muntu mucete kabula cakulivumba,

© 1996, Bible Society of Zambia.

20ndakali kumupa zyakusama zyangu ndemwini zyakapangidwe aboya bwambelele. Eelyo wakali kundilumbaizya amoyo wakwe woonse.

21Taakwe nindakacenga musyaala nkaambo ndakalizi kuti kukosola mulandu wakwe nkukwangu.

22Kuti naa ndakacita oobo kkuko lyangu kaliwa kuzwa aciwezo cangu, akwalo kuboko kwangu kakuwa kuzwa kukakokola kalyo.

23Nkaambo ndayoowa malweza aa Leza, nkaako tiindakakonzya kucita cintu cili boobo,

24Taakwe nindakasyoma mungolida, nikuba kulisumpwida ngolida iini-ini njejisi.

25Taakwe nindakasekelela akaambo kabuvubi bwangu bunji, nikuba kuti maanza aangu akabungika lubono.

26Taakwe nindakabotelwa akubala kwazuba, nikuba kukondwa nindakabona mwezi mubulemu bwawo.

27Aboobo tiindakoongelezegwa kuti ndimyonte janza lyangu mukukomba nzizyo.

28Kucita boobo ncinyonyoono ceelede cisubulo cipati, nkaambo caamba kutasyomeka kuli Leza uusumpukide.

29«Taakwe nindakakondwa mukunyonyoonwa kwayooyo wakandisulide, nikuba kulumbaizya muciindi naakasikilwa bubi.

30Taakwe nindakalekela mulomo wangu kubisya, nikuba kumusinganya sinkondoma pe.

31Batwanga bangu balandilumbaizya kuti,

‹Nguni uutakkuti cakulya cakwe?›

32Taakwe mweenzu wakalekwa kuti aone cakutabambwa, ndakali kutambula beenzu cakusamauka.

33Taakwe nindakasisa zinyonyoono zyangu kubantu, naa kukkala muŋanda nkengumwine,

34nkaambo kakuyoowa ncibayooamba aabo bandizingulukide, ancobayeeya babuleya.

35Akaka, nindali aaundiswiilila! Mboobu bulembo bwangu Singuzuzyoonse andivuwe! Akaka, nikwali kuti ndijisi kutamikizigwa kwakalembwa asinkondoma.

36Ncobeni nindakuyumuna akkuko lyangu, nindakusama mbuli musini.

37Nindakamwaambila Leza makani oonse aabweende bwangu, nindakalitondezya kulinguwe mbubonya mbuli mwanaa mwami.

38Nsiindakabba nyika eeyi njelima, akunyanga uulaayo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Nsiindakalya buyo micelo yayo, akulekelezya baabo bakali kulima kuti ibatole nzala.

40Naa mbwindakacita oobo mamvwa akomene mucilawo camaila, mubusena bwanzembwe kube nsaku. Nkaambo nindakatama Leza uuli kujulu.» Majwi aa Jobo mpaasimpila aawa.

Jobo 32

Elihu

1Aboobo baalumi botatwe bakaleka kwiingula Jobo nkaambo walo wakali kulilulamika lwakwe mwini.

2Pele Elihu mwanaa Balakeli Mubuzi wamukwasyi wa Lamu wakanyema kapati. Wakakalalila Jobo, nkaambo wakali kulilulamika lwakwe kwiinda Leza.

3Alimwi wakakalalila beenzinyina Jobo botatwe nkaambo tiibakakonzya kumwiingula nikuba kuti bakali kuti Jobo ulizulidwe.

4Lino Elihu wakalindila kuti akanane kuli Jobo nkaambo beenzinyina bakali bapati kulinguwe.

5Elihu naakabona kuti baalumi aaba botatwe bakakacilwa kwiingula Jobo, wakanyema kapati.

6Mpawo Elihu mwanaa Balakeli Mubuzi wakaingula kuti,

«Ime ndili musyoonto, nywebo muli bapati. Ncenciceeco ncindali kuyoowa kuti ndimwaambile mizeezo yangu.

7Ndalikuyeeya kuti bapati basaangune kwaamba mbabo nkaambo bakati,

‹Munene ulamusiya kulubilo kumaanu tomusiyi.›

8Pele muuya uuli mumuntu, nkuyoya kwa Singuzuzyoonse, ooyo uumucitya kuti amvwisye.

9Tabuli bupati buyo bupa maanu, naa kuti bacembeede balikke mbabamvwa ciluleme.

10Aboobo ndati, ‹Amundiswiilile, ambebo andaambe nceyeeya.›

11Amulange, mebo ndakalindila majwi aanu, ndakaswiilila twaambyo twanu twabusongo, ciindi nimwakacili kuyandaula cakwaamba.

12Ndakamuswiililisya, lino amulange taakwe naba omwe wazula Jobo, alimwi taakwe naba omwe akati kanu wakaingula majwi aakwe pe.

13Amucenjele kuti mutabi nimwaamba kuti, ‹Twajana busongo,› nkaambo Leza nguukonzya kumukazya kutali muntu pe.

14Jobo taakwe naakakazyanya andime, nkaako nsimwiinguli mbomwakamwiingula nywebo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Bakatazigwa tabakonzyi kuvuwa limbi nkaambo babula majwi aakwaamba.

16Aboobo sena ndilindile buyo nkaambo tabaambauli? Nkaambo balizingimene, tabakonzyi kuvuwa.

17Ambebo ndalipa muzeezo wangu, akwaamba ncendiyeeya.

18Nkaambo mebo ndijisi majwi manji, moyo wangu ulabbubba.

19Masimpe, mizeezo yangu ili mbuli waini uubila uutajisi mpuuzwida, mouli munkomo mpya yacikutu campongo wamaanikizigwa, pele nkomo iili aafwiifwi kwaanduka.

20Ndeelede kwaamba kutegwa ndijane aakuyoyela, ndeelede kuti ndiingule.

21Nsikootondezya lusalululo kumuntu nabani, naa kuupaika nsikuciti pe.

22Nkaambo nsizi mbokuupaikwa, kuti naa ndacita oobo inga Mulengi wangu ulandinyonyoona cakufwambaana.

Jobo 33

1«Pele lino komvwa kukanana kwangu, yebo Jobo, koswiililisya majwi aangu oonse.

2Lino njanda kukanana, alimwi mulaka wangu uyanda kwaambaula.

3Majwi aangu alalungulula bululami bwamoyo wangu, nkabela eeco milomo yangu nciizi ilacaamba cakasimpe.

4Muuya wa Leza nguwakandilenga, akwalo kuyoya kwa Singuzuzyoonse nkokundipa buumi.

5Kuti naa kokonzya ndiingule, kolibambila undikazye.

6Yebo andime tuleelene kumbele lya Leza, ambebo ndakalengwa kuzwa kubulongo.

7Aboobo toelede kundiingula pe, nzentaambe tazitikulemene.

8«Ncobeni wakakanana nkeswiilide, alimwi ndakamvwa kwaamba kwamajwi aako.

9Waamba kuti, ‹Ndilisalede, nsijisi cinyonyoono, tamukwe cibi mulindime pe.

10Langa, Leza nguunditalika, ulandibala mbuli sinkondonyina.

11Ulaanga maulu aangu, akulangilila nzila zyangu zyoonse.›

12Yebo Jobo, muli ceeci toluleme pe. Ndakwaambila boobo. Leza mmupati kwiinda muntu.

13Ino nkaambo nzi nokazyanya anguwe? Waamba kuti, ‹Tavuwi matongoosi aangu pe!›

14Tee Leza ulaambaula munzila zyaandeene-andeene, muntu katazi kuti wavuwa.

15Ciindi nibalala bantu mumalo aabo, mposuntukila muciloto amucilengaano masiku,

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Leza ulayubununa kulimbabo zintu zyakubacenjezya zibayoosya.

17Kutegwa anyone muntu kuzwa kuzintu zinyonyoona, kutegwa amubombye aleke kulisumpula.

18Kuti afutule buumi bwakwe kuzwa kumulindi walufu, akuti buumi bwakwe butayi kucikkalilo cabafu.

19‹Alimwi muntu ulatundululwa ciindi naciswa mubulo, kuminwa takumani muzifuwa zyakwe pe.

20Cakunga cakulya cimusizya kumoyo, tacilyi atulyo tulweela.

21Awalo mubili wakwe ulakotela, zifuwa zyakwe zyatakali kubonwa zyazwida aanze.

22Uyabuswena kucuumbwe, buumi bwakwe bulaswena kuli baabo basikuleta lufu.›

23Cimwi ciindi kumusikila mungelo kuzwa akati kabaabo banji, kuti amuyeezye eezyo nzyayanda Leza.

24Mukumufwida luse mungelo ulati,

‹Mununune kutegwa atabi nafwa, nkaambo ndamujanina cinunuzyo.›

25Mubili wakwe kuuba mbuli wakubwana abe aanguzu mbuli zyamukubusi.

26Muntu ooyo ulakomba kuli Leza, nkabela ulamutambula, aboobo ulaboola kuli Leza cakukondwa. Ulaambila bantu mbuli Leza mbwaamufutula.

27Ulaima kumbele lyabantu ulati,

‹Ndakabisya akulubizya cakaluleme, taakwe nindakabweedezezelwa bweelede.›

28Wakanununa muuya wangu kuti intayi mucuumbwe wazumizya kuti buumi bwangu kabucibona mumuni.

29«Masimpe, Leza nguucita zintu zyoonse eezi kubantu lyoonse,

30kuti abajole kuzwa kunzila iiya kulufu kutegwa basekelele mumuni wabuumi.

31Koteelelesya yebo Jobo, ndiswiilila, koumuna nkwaambile.

32Naa ulaacakwaamba, koamba, ndakwaambila naa ulululeme.

33Naa unyina cakwaamba, undiswiilile, uumune zi, nkabela ndakwiisya zyabusongo.»

Jobo 34

1Mpoonya Elihu wakati,

2«Amumvwe majwi aangu, nywebo nobasongo, amunditeelele nywebo nobasiluzibo,

3nkaambo kutwi kulasola majwi, mbubonya mbuli mulaka mbuulabila cilyo.

4Atulisalile eeco ciluzi, tuyeeyesye akati kesu kuti ino cibotu ncicili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Nkaambo Jobo waamba kuti,

‹Mebo nsikwe mulandu, pele Leza nguukaka kundibeteka kabotu.

6Nikuba kuti ndililuleme Leza undilanga mbuli kuti ndimubeji. Cilonda cangu tacisilikiki pe, nikuba kuti nsijisi cinyonyoono.›

7Ino nguni muntu uuli mbuli Jobo, uucitila Leza masampu mbuli kunywa maanzi?

8Walo ulayanzana abasimucita zibi, akweenda abantu babi.

9Nkaambo ulati,

‹Taakwe mpindu njajana muntu nikuba kuti kakondedwe muli Leza.›

10Nkaako lino amundiswiilile, nywebo nobaalumi bajisi maanu. Masimpe Leza takonzyi kucita cinyonyoono. Tacicitiki kuti Singuzuzyoonse alubizye.

11Nkaambo ulapilusizya muntu mbubonya mbuli milimo yakwe, alimwi uyoomucitila eeco cimweelede.

12Cili kasimpe, Leza tabisyi, singuzuzyoonse tabeteki buteelede pe.

13Nguni wakamupa bweendelezi bwanyika? Alimwi nguni wakamupa bwami bwaanyika yoonse?

14Kuti naa Leza wanyanga bantu buumi kuti buye kulinguwe,

15bantu boonse inga bafwa, alimwi bapilukila kubulongo.

16Kuti naa komvwisya, koswiilila eeci, komvwa nceamba.

17Sena muntu ulasulaika bulelo bulomene? Sena ulamukaka Leza uululeme uulaanguzu?

18Leza ulabeteka bami, abantu balemenede ciindi nobabisya akucita zyabuyo.

19Leza talangi ziimo zyabana babami, talemekezyi bavubi kwiinda bacete, nkaambo boonse mmulimo wamaanza aakwe.

20Mukaindi kaniini bantu balafwa, akati kamasiku balazungaanyizigwa akuzimina, basinguzu abalo balaganyuka.

21Nkaambo meso aa Leza alalanga nzila zyamuntu, aboobo ulabona ntaamo zyakwe zyoonse.

22Taakwe musinze nuuba mudima uusiya mbi kwalo basimucita zeezyo zibanyonyoona nkobakonzya kuyubila Leza pe.

23Taakwe mulawo wakuti Leza abikke ciindi cakubeteka bantu.

24Ulapwaya basinguzu kaatakwe akubuzya-buzya, ulabikka bambi mumasena aabo.

25Mbokunga ulizi milimo yabo, ulabatingamuna muciindi camasiku, balapwaigwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Ulabasubula caantangalala akaambo kabubi bwabo, bantu boonse kabalangilila.

27Mukuti bakaleya tabacimutobeli, alimwi bakanyansya nzila zyakwe,

28cakuti mane kulila kwabacete kwakamusikila, aboobo wakakumvwa kulila kwabapenzegwa.

29Naa kaumwide buyo, nguni uukonzya kumutongooka? naa tapi zileleko zyakwe nguni uunga wakkala kabotu?

30Taakwe bantu ncobakonzya kucita kuti babi bataleli, kuti kutaleli ooyo uuyanda kucenga bantu.

31Sena Jobo kuli nookaambide kuli Leza kuti,

‹Mebo ndakasubuka, nsikooyoobisya limbi?›

32Akuti, ‹Naa ndakacita cibi, ndaambile! Nsikooyoocicita limbi.›

33Nkaambo wakaka eezyo nzyacita Leza, sena ulangila kuti walo acite nzyoyanda? Nkaako yebo uleelede kusala kutali ndime pe. Lino kwaamba eeco ncozi.

34Bantu bali aamaanu bayoondaambila kuti, abalo bantu basongo aabo bandimvwa bayooti,

35‹Jobo ulaamba cakubula luzibo, majwi aakwe taali aabusongo pe!

36Nikwali kuti nzyaamba Jobo zyalangisigwa zyoonse, nikwajanika kuti waambaula mbuli muntu uulubizizye.

37Kuzinyonyoono zyakwe wayungizya buzangi, usampaula Leza katumvwide toonse.›
»

Jobo 35

1Mpawo Elihu wakati,

2«Sena uyeeya kuti oobu mbobululami? Sena waamba kuti,

‹Ndililuleme kuli Leza?›

3Mane ulabuzya kuti,

‹Ino nimpindu nzi njendijisi? Ndilaa mpindu nzi mbwendatabisya?›

4Ndilamwiingula yebo antoomwe abeenzinyoko.

5Kolanga kujulu, ubone makumbi aali kule anduwe.

6Kuti naa koli wakabisya, tacimucisi Leza, alimwi kuti naa walubizya ziindi zinji, ncinzi ncokonzya kucita kulinguwe?

7Kuti naa koli ulululeme, ncinzi ncomupa? Naa ncinzi ncatambula kuzwa kulinduwe?

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Bubi bwako bulapilukila bantu bali mbuli nduwe omwini, abwalo bululami bwako
ndugwasyo kubantu.

9«Akaambo kaludyaminino lunji bantu balakwiila, balaita kuti bagwasigwe kuzwa
kuli basinguzu.

10Pele taakwe naba omwe uuti, ‹Uli kuli Leza Mulengi wangu, uupa nyimbo
zyabusicamba ciindi camapenzi mapati,

11uutupa maanu kwiinda maanu aa banyama abusongo bwiinda bwabayuni.›

12Balamulilila Leza kuti abagwasye, pele tabavuwi akaambo kakulisumpula kwabantu
aabo batamuyoowi.

13Ncobeni Leza tamvwi matongoosi aabuyo, Singuzuzyoonse taalanganyi pe.

14Lino Jobo uyooswiililwa buti kakuli waamba kuti nsimuboni? Koumuna nkaambo
mulandu wako uli kuli Leza.

15Lino nkaambo kakuti tatundululi mubukali bwakwe, nikuba kuyeeyela zibi,

16yebo, Jobo, ulaamba majwi aabuyo, ulavuzya majwi aatali aaluzibo pe.»

Jobo 36

1Eelyo Elihu wakaindilizya akuti,

2«Koba sicamba, undiswiilile kwaciindi ciniini buyo, nkaambo ndicijisi majwi
aakwaamba mukwiiminina Leza.

3Ndisyaabupampu, ndilabelesya luzibo lwangu, kutondezya kuti Leza, mulengi wangu
ululeme.

4Kolanga, Leza tasampuli muntu naba ni, taakwe ncatezi.

5Bantu babi tabaleki kuti kabapona lyoonse pe, pele bapenzi ulabaiminina.

6Ulakwabilila baluleme lyoonse, alimwi ulabacita kuti babe baleli abami,

7ulabasumpula mubulemu, kwalyoonse alyoonse.

8Pele kuti bantu baangwa munsimbi akucegwa mutooze twamapenzi,

9mbombuboobu Leza mbwabatondezya zinyonyoono zyabo ambobalisumpula.

10Ulajalula matwi aabo kuti baswiilile kulaigwa, akubalailila kuti basanduke kuzwa
kucibi.

11Kuti naa baswiilila Leza akumumanina milimo bayoovuba akutangala mazuba aabo
oonse.

12Pele kuti naa tabamuswiilili, balanyonyoonwa apanga, balafwa kabatakwe luzibo.

13Batazi Leza balaba ankoto mumoyo, tabalilili lugwasyo ciindi Leza nabasubula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Balafwa mubukubusi bwabo, buumi bwabo babumanina muzijazya ncence.

15Pele ulabavuna bapenzegwa kwiindila mumapenzi aabo, akubalaya kwiindila mumakatazyo.

16Alimwi wakakugwisya mumapenzi, akukubikka aabotu, cakuti taakwe ncobulide. Wakakupa kulya kunji kubotu atebule lyako.

17Pele lino wasubulwa bweelede.

18Kocenjela nkaambo ambweni masinkamulomo alakucita kuti usampaule naa buvubi bukunyonganye.

19Sena kulila kwako kulakugwasya kuti utanjili mubuusu, naa ninguzu zyako zyoonse ziyookugwasya?

20Utalombozyi kuti busiku busike, ciindi bantu nibanyonyoonwa.

21Cenjela, utaleyi kuya kububi, nkaambo kaceeci wakasunkwa amapenzi.

22Kolanga, Leza ngu Singuzu ino nguuli mwiiyi uuli mbuli nguwe?

23Nguni uunga ulamwiisya Leza nzyeelede kucita?

24Naa nguni wati kulinguwe, ‹Wakalubizya?›

25Bantu boonse baliibona milimo yakwe, pele tabakonzyi kwiimvwisisya.

26Tatukonzyi kumvwisisya bupati bwakwe Leza, amweelwe wamyaka yakwe taubaliki pe.

27Ngu Leza uugwisya maanzi kuzwa anyika, akwaasandula kuti abe mvula.

28Nguuzumizya kuti makumbi awisye mvula, alosezye bantu boonse bamunyika.

29Sena kuli muntu uuzi ceenzya makumbi amuzumo mbuuzuma mujulu oomo mwakkala Leza?

30Bona ulalizingulusya andabo zyakwe, nguuvumba tako lyalwizi.

31Nkaambo kazeezi ulabeteka bantu, ulasanina bantu zilyo cakubakutya.

32Ulavumba maanza aakwe andabo, akuzilailila kuti zyuume ambaakani.

33Kuzuma kwazyo kulamuyubununa, azyalo zivubwa zilaziba kuti ilawa mvula.

Jobo 37

1Nkaambo kazeezi ndakankama, moyo wangu ulayuntaana.

2Amuswiilile nyoonse, kundindima kwajwi lyakwe, akukalauka kuzwa kumulomo wakwe.

3Ulalekela lulabo lwakwe kuti lulabe, lulabe munsi aajulu lyoonse lulasika muzyooko zyanyika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Lwamana kulaba, jwi lyakwe lilazuma. Ulazuma ajwi lyakwe pati, alimwi talesyi
ndabo naambaula.

5Leza ulazuma cigambya ajwi lyakwe, ulacita zintu zipati eezyo nzyetutakonzyi
kumvwisya pe.

6Nkaambo ulalailila caanda ulati, ‹Wida aanyika.› Ulalailila lunywaanywa amvula
kuti, ‹Ziwisye.›

7Ulaandya maanza aabantu boonse kutegwa bantu boonse bazibe nguzu zyakwe.

8Banyama balanjila mumpangala zyabo, akukkalilila mumena aabo.

9Kumusanza kulazwa guwo pati, ampeyo kunyika.

10Kuyoya kwa Leza kulacita caanda, aalo maanzi alwizi alaangana nta.

11Makumbi malemu alazula mvula, makumbi alamwaisya ndabo zyakwe.

12Leza uleenzya makumbi cakufwambaana kuti amaninizye zyoonse eezyo
nzyaalailila.

13Leza ulazituma zyoonse eezi anyika, kuti zibe cisubulo naa cileleko kubantu mbuli
mukuyanda kwakwe.

14Mvwa ceeci, yebo Jobo, tungumana uyeeye milimo ya Leza iigambya.

15Sena ulizi Leza mbwabikka milazyo yakwe ali nzizyo, akucitya ndabo kuti zilabe
kuzwa kumakumbi aakwe?

16Sena ulizi makumbi mbwaaelekwa, ooyu ngomulimo uugambya wa Leza, Siluzibo
loonse.

17Yebo upenga buyo akweendwa nkasaalo ciindi luuwo luzwa kumusanza noluleta
kupya?

18Sena ulakonzya kumugwasya Leza kuyala julu, akuliyumya nta mbuli cimboni-
mboni calubulo?

19Twiisye ncotweelede kumwaambila Leza, tatukonzyi kulyaambilila nkaambo
tunyina luzibo.

20Sena Leza aambilwe kuti mebo njanda kukanana? Naa ndacita boobo
ndanyonyoonwa!

21Lino bantu tabakonzyi kulangisya zuba, ciindi nolibala, ciindi luuwo lwamana
kwaamwaisya makumbi.

22Kumweka kwazuba nokulibonya kujulu, mbobuyoosya bulemu bwa Leza bugambya
oobo.

23Nkaambo kakuti nguzu zya Leza nzipati, swebo tatukonzyi kuswena kulinguwe.
Ulililuleme alimwi ulalomya mukubeteka kwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Aboobo bantu balamuyoowa pele tabalanganyi aabo baliyeeya kuti mbasongo.»

Jobo 38

Mwami Leza mbwaakaamba

1Lino Mwami Leza wakaingula Jobo kuzwa mukambizi, wakati,

2«Nduweni yebo kuti unyansye kulaya kwangu amajwi aatali aabusongo?

3Libambile cabulombwana, ndilakubuzya, eelyo yebo undiingule.

4Ino yebo wakali kuli ciindi nindakaimika ntalisyo yanyika? Ndaambila kuti naa kokonzya.

5Nguni wakeenga masimpilo aayo, ede ulizi? Nguni wakalandamuna lukole kwiipima?

6Ino misemo yayo yakaimvwi aanzi? Alimwi nguni wakabikka bbwe lyacooko cayo?

7Sena wakaliko mubuzuba oobo bangelo nibakoompolola cakusekelela anyenyezi zyakubucedo nizyakali kutangala?

8Ino nguni wakajalila lwizi azitendele nilwakayutuka, nilwakayutuka mbuli kuti lwazwa mwida lyamutumbu?

9Ndime ndakavumba lwizi amakumbi, alimwi ndakaluvumbilizya amudima.

10Ndakaimika minyinza yalwizi akulupingila.

11Eelyo ndakati, ‹Mpaawa mpotigolele, utaindilili amayuwe aako aali aanguzu ayoomanina waawa!›

12Kuzwa kukuzyalwa kwako, sena kuli buzuba mbookalaililide cifumo-fumo akucitya bucedo kuti buzibe nibweelede kuba?

13«Sena wakalilailide bucedo kuti bumunikile nyika akugwisya babi bali mumo?

14Bucedo bulatondezya zilundu amakkuti antangalala mbuli cisani cisimbidwe mabala-mabala.

15Bapilingene tabayandi kusalala kwasikati, nkaambo kulabakasya milimo yabo yabulwani.

16‹Sena wakalinjide kale mutusensa twalwizi, naa wakeenda kale atala aalwizi?›

17Sena wakiibona kale milyango yakucikkalilo cabafu ooko kuli mudima walo-walo.

18Sena ulibuzi bupati bwanyika? Kondaambila zyoonse eezi kuti kokonzya.

19Ino ili kuli nzila iiya nkuukkala mumuni? Alimwi amudima nkuli nkuukkala

20kutegwa ukakonzye kuzitola kubusena bwazyo, naa kuziba nkozikkala?

21Nookalizyedwe kale ciindi eeco noolizi, pele lino mazuba aako mace kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Sena wakanjila kale muziyobwedo zyacaanda, naa wakazibona kale ziyobwedo zyacivulamabwe?

23Eezyo nzyendakayobweda mapenzi, mubuzuba bwankondo.

24Ino njili nzila iiya kuzwida zuba? Alwalo luuwo lwakujwe luzwidayi?

25Nguni wakabamba mitungo yakuwa kwamvula, anzila zyandabo?

26«Nguni uucita kuti mvula iwe munkanda iitakkalwi muntu?

27Kuti ikabombye nyika iisampukide, iitakwe bukkale kuti yalo imene bwizu?

28‹Sena mvula ilijisi wisi, naa nguni wakazyala malosi aamume?›

29Nguni banyina caanda acivulamabwe?

30Nguni uutuma mpeyo kwaanda maanzi aalwizi kuti aangane nta mbuli bbwe?

31Sena ulakonzya kwaanga bulilima antoomwe, naa kwaangununa zyaanzyo zyabanamweenda mulongo?

32Sena ulakonzya kusolweda ntanda muciindi cayo, naa ulakonzya kweenzya nyenyezi zyamulalabungu?

33Sena ulizi milawo yabweende bwazintu zyakujulu? Sena ulizi nguzu zyazyo mbozyeendelezya nyika?

34Sena ulakonzya kulailila kkumbi kuti likuwisizye mucobo-cobo wamaanzi?

35Naa walailila ndabo kuti zilabe sena zilakonzya kuboola kulinduwe akuti, ‹Ndiswe waano?›

36Nguni wakabikka busongo mukkumbi, naa wakapa maanu kuli sikunku?

37Nguni uuli aabusongo bwakubala makumbi? Alimwi nguni uukonzya kukununa nongo zyakujulu kuti mvula iwe?

38Yalo iitesya nyika akuleta ntimba?

39Sena ulakonzya kumuyandawida cakulya syuumbwa, nikuba kukkusya bana bakwe nibafwa nzala,

40nibalede mumena aabo naa nobalede muziyubilo zyabo?

41Nguni uujanina cikwangala cakulya cakwe, bana bakwe nibalililа Leza kumwi kabazelengana akaambo kakubula cakulya?

Jobo 39

1«Sena ulicizi ciindi njeleele nozizyala?

2Sena ulakonzya kubala myezi kuzwa kukumita kwazyo kusikila kukuzyala? Sena ulicizi ciindi ncezizyala?

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ciindi ncozifugama zyalilo lilajalula mukati kasokwe, eelyo zilazyala bana bazyo.

4Bana bazyo balaba anguzu, balakula mukati kasokwe, balainka akutapiluka limbi kumanyina pe.

5«Nguni wakacita kuti cibize alyeendelele? Nguni wakaangununa cibize?

6Walo ndakamupa nkanda kuti ibe ngamakkalilo aakwe, nyika yacikula kuti ibe busena bwakwe.

7Tayandi kuyobeka kwamumunzi, taswiilili kuyobeka kwasikubinga pe.

8Malundu ngamacelelo aakwe, ulayandaula cakulya cicili camani matete.

9Sena munyati ulazumina kukubelekela? Sena ulazumina kulala mucimpati cako?

10Sena ulakonzya kumusunga antambo akumucita kuti akulimine myuunda?

11Sena ulabikka lusyomo munguzu zyakwe akuyeeya kuti ulakumanina mulimo wako?

12Sena ulijisi lusyomo mulinguwe lwakuti uyookuletela maila kucipolelo cako?

13‹Mababa aampye alavwapauka cakutangala, pele mpye tiikonzyi kuuluka mbuli lukobo.›

14Ilasiya mayi aayo muvu kuti nyika yaakasaazye.

15Tiiyeeyi kuti mayi alakonzya kulyataukwa amaulu, akuti banyama bamusokwe inga baapwayaula.

16Njiinga simoyo muyumu kubana bayo, mbuli kuti tabali bayo, tiipengi nikuba kuti mulimo wayo ngwabuyo.

17Nkaambo ime nde Leza tiindakaipa busongo, ndakiiima maanu aakumvwisya zintu.

18Pele naa kuti yavunkumuka kutija ilasiya bbiza aulitantide.

19«Sena bbiza nduwe wakalipa nguzu zyalyo? Sena nduwe wakalisamika ngala yalyo?

20Sena nduwe uucitya kuti bbiza lisotooke mbuli cikwikwi kuti kalivwitima cabukali?

21Lilapala mukkuti cakulidunda munguzu zyalyo, lilaya kuyooswaangana azilwanyo zyankondo.

22Taliyoowi, talityompwi, talitiji panga.

23Zilwanyo zyabasikutanta zilacokola-cokola akubeka-beka muzuba.

24Pele liya buvuumuka cabukali kalitaimi, mweembo walila lilavwatuka.

25Kufumbwa walila bbiza lilavwitima, lilanunkizya lumamba kulaale, lilamvwa koompolola kwabasilutwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26«Sena mbusongo bwako buulusya simusika mujulu, akukwapamika mababa aakwe kabaamina kumusanza?

27Sena nkulailila kwako kuulusya sikwaze, akuti ayake citeente mujulu?

28Ɔanda yakwe ili mumajeleele malamfu, atala aamalundu mpakkala.

29Kuzwa kooko ulalangaula cakulya cakwe, meso aakwe alabona kuzwa kulaale.

30Bana bakwe balanywa malowa, ooko kujanwa zijaidwe awalo nkwabede.»

Jobo 40

1Aboobo Leza wakati kuli Jobo,

2«Sena yebo ulakonzya kukazyanya a Singuzuzyoonse? Ooyo uukazyanya a Leza aamwiingule.»

3Mpoonya Jobo wakaingula Mwami Leza wakati,

4«Langa mebo ndimuntu buyo, ino inga ndakwiingula buti? Taakwe ncentaaambe.

5Ndalaambide kale, aboobo nsikooingula kabili pe.»

6Eelyo Leza wakaingula Jobo kuzwa mukambizi wakati,

7«Koba mwaalumi undiingule.

8Sena uyanda kundijanina kampenda? Sena uyanda kundipa mulandu kutegwa yebo ululamikwe?

9Sena ulijisi nguzu zili mbuli zyangu? Sena jwi lyako lilazuma mbuli lyangu?

10Naa mbombuboobo lisamike, lisakatizye bulemu ampuwo.

11Kolanga kuli boonse aabo balisumpula, bakalalile, ubabombye.

12Iiyi, balange boonse aaba balisumpula ubafwiinsye. Ubalyatauke babi aawo mpoonya mpobaimvwi.

13Bazikke antoomwe boonse mucuumbwe, ubaange kubusena bwabafu.

14Eelyo ambebo ndiya kukulumbaizya, kuti wazunda anguzu zyako omwini.

15«Kolanga civubwe ngwendakalenga mbubonya mbuli mbundakakulenga ayebo, ulalya bwizu mbuli musune.

16Kolanga nguzu zyamubili wakwe, anguzu zili mumisisa yakwe.

17Mucila wakwe uluuyumya mbuli mukamba, alimwi buzingo bwazibelo zyakwe bulaangene antoomwe.

18Zifuwa zyakwe nziyumu mbuli mukuba, zizo zyakwe zili mbuli mingwala yalubulo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Ngomunyama mupati wamilimo yangu, ooyo wakamupanga alikke nguukonzya kumuzunda.

20Nkaambo kutala nkwajana cakulya, ooko banyama boonse bamusokwe nkobasobanina.

21Ulalala munsi aampana, amuzisitilizyo zyamabu amubuntolo.

22Nkaambo ulayusa, mpangala zilamuvumbilila, atwalo tusamu-samu twamumulonga tulamuzinguluka.

23Langa, kuti naa mulonga ulawalauka tauyoowi pe, talipenzyi nikuba kuti mulonga wa Jolodani wamuvuumukila.

24Sena kuli muntu uukonzya kumuca atulobyo, naa nguni uunga ulakonzya kumuca kumpemo akakole?

Jobo 41

1«Sena ulakonzya kulobola ciwena akalobyo, naa kwaanga mulaka wakwe akakole?

2Sena ulakonzya kumutunga lumingwa, naa kuyasa mweebo wakwe akalobyo?

3Naa wamuca, sena uyookukombelezya kuti umuleke? Sena uyookanana kulinduwe amajwi mabombe?

4Sena uyoopanga cizuminano anduwe kuti ukamutole akakubelekele lyoonse?

5Sena ulakonzya kusobana anguwe mbubonya mbuli mbosobanya muyuni, akuti naa ulakonzya kumubikka mucizangala kuti beebele basimbi?

6Sena basimakwebo balakonzya kumusambala? Sena ulakonzya kwaabanwa akati kabasambazi?

7Sena ulakonzya kumuyasa atusumo, naa kukonzya kuyasa mutwe wakwe amyuumba?

8Naa wamujata amaanza ulakulwana, eelyo tokooyooinduluka kabili pe.

9Masimpe, muntu uumulanga ulabwembwa, ulagonkelwa akuwa.

10Taakwe ulaacamba cakumubusya, aboobo nguni ooyo uukonzya kukwankwana andime nde Leza?

11Nguni wakandipede cintu kutegwa ndimupilusizye? Coonse eeco cili kunsi aajulu ncicangu.

12«Lino ndikwaambile makani aazizo zyaciwena, naa nguzu zyakwe mpati, abubumbe bwakwe.

13Nguni uukonzya kutenda maamba aakwe? Nguni uukonzya kufunda cikutu cakwe?

14Nguni uukonzya kwaasamuna kameneno kakwe? Meno aakwe alayoosya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Musana wakwe ujisi milongo yamaamba mbuli ntobo, alijatene.

16Kaamba kamwi akamwi kaliswaangene cakunga luuwo talukonzyi kunjila akati kato.

17Tulijatene kamwi akamwi cakuti tatukonzyi kupambaulwa pe.

18Kweesyemuka kwakwe kulamwesya mulilo, aalo meso aakwe ali mbuli mitungazuba yakubucedo.

19Kuzwa kumulomo wakwe kulazwa gunzila lyamulilo, nsasi zyamulilo zilapasauka.

20Mumpemo yakwe mulazwa busi, mbuli kuti mbusi buzwa mumpoto iibila naaba matete aapya.

21Kuyoya kwakwe kulafulida mukala, amulilo ulazwa mumulomo wakwe.

22Nguzu zyakwe zili munsingo, boonse baswaangana anguwe balayoowa.

23Cikanda cakwe cilijisini antoomwe, nciyumu tacikwe bufunde.

24Camba cakwe nciyumu mbuli bbwe, muyumu mbuli ziyo libbide muvu.

25Ciindi nakatuka basinguzu balayoowa, ciindi naandulula, balatuntuma.

26Nikuba kuti panga lyamuyasa talinjili, niliba sumo, nuuba muumba, nikaba kalembe.

27Muumba nkezu buyo kulinguwe, sumo lyamukuba ndukuni lubolede kulinguwe.

28Muvwi tuukonzyi kumutanda, kulinguwe mabwe aankwibba makuba buyo.

29Nkoli nkezu buyo kulinguwe, walo umweta-mweta buyo bantu bamufusa masumo.

30Maamba aada lyakwe ali mbuli nkaye, kweenda kwakwe kuli mbuli cilayi cainda muntimba.

31Ulacita maanzi malamfu kuti abile mbuli cibiya, ulacita lwizi lukwase mbuli nongo yamafuta.

32Mpaainda ulasiya mufundudu uumweka, inga umwi kayeeya kuti ambweni maanzi atubuluka buyo.

33Munyika kwiina cilenge ceelene anguwe, nkaambo tayoowi.

34Banyama boonse balamuyoowa, walo ngomwami wazilenge zyoonse zilisumpula.»

Jobo 42

Jobo

1Mpoonya Jobo wakaingula Leza akuti,

2«Ndilizi kuti ulakonzya kucita zintu zyoonse, akuti coonse ncokanza tacikakukacili pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Wakabuzya kuti, «Nguni ooyo uunyansya kulaya amajwi aatali aabusongo? Ndazumina kuti mebo ndakaamba majwi ngendatakazi azintu zigambya nzendatakazi pe.

4Wakandaambila kuti ndikuswiilile waambe, wamana ulandibuzya, eelyo mebo ndiingule.

5Ndakamvwide buyo zyanduwe pele lino ndakubona ameso.

6Aboobo ndalitenga lwangu ndemwini, ndeempa ndalibikka kasuko atwe.»

Leza mbwaakaleleka Jobo

7Lino Leza amane buyo kwaamba kuli Jobo, wakati kuli Elifazi, Mutemani, «Bukali bwangu bwaya kulinduwe antoomwe abeenzinyoko bobilo nkaambo tiimwakaamba ciluleme andime mbuli mubelesi wangu Jobo mbwaakacita.

8Aboobo lino kamuya kumubelesi wangu Jobo mutolelele abasune bali ciloba, bagutu bali ciloba, mukalipede cipaizyo cakutenta. Nkabela Jobo mubelesi wangu uyoomukombela, aawo ndiyootambula kukomba kwakwe kuti intamuciti ceelede kufubaala kwanu. Nkaambo taakwe nimwakaamba ciluleme andime mbuli mubelesi wangu Jobo mbwaakacita.»

9Aboobo Elifazi Mutemani, Bilidadi Musyuwa, a Zofa Munaamati bakainka, baakucita eeco Mwami Leza ncaakabaambilide, eelyo Leza wakatambula kukomba kwa Jobo.

10Lino Jobo naakamana kukombela beenzinyina baya, Leza wakamubweedezezya zintu zyakwe zyoonse nzyaakajisi. Amane Leza wakapa Jobo kobilo buvubi bwiinda mbwaakajisi kusaanguna.

11Eelyo banabokwabo bacizi bakwe, abaabo boonse bakali kumuzi bakalya antoomwe anguwe muŋanda yakwe. Bakamutondezya kuusa, bakamuumbulizya akaambo kamapenzi Leza ngaakamuletelede. Nkabela umwi aumwi wabo wakamupa di lyansiliva anweenwe yangolida.

12Lino Mwami Leza wakaleleka Jobo mumazuba aakwe aamamanino kwiinda mbwaakamulelekede kusaanguna. Nkaako wakaba aambelele zisika kuzyuulu zili kkumi azine, nkamela zili zyuulu zili cisambomwe, cuulu cazipani zyabasune, ambongolo zili zyuulu zili cuulu.

13Alimwi wakazyala bana balombe bali ciloba abana basimbi botatwe.

14Mutaanzi kuzyalwa kubasimbi aabo wakamuulika zina lya Jemima, wabili wakali Keziya, eelyo watatu wakali Kelenihapuki.

15Munyika yoonse kwakanyina bana basimbi bakali kweebeka mbuli ba Jobo pe. Wisi wakabapa lukono antoomwe abanyinandumi babo.

16Lino musule akooku Jobo wakapona myaka iili mwaanda amakumi one. Wakabona bana bakwe abana babo mane kusikila kuzyalani lyane.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17 Eelyo Jobo wakafwa koongwede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo

Intembauzyo 1

BBUKU LITAANZI

(Intembauzyo 1—41)

1Ulilelekedwe muntu ooyo uukaka kulaya kwababi, ooyo uutatobeli nzila zyabasizinyonyoono, nguwe ooyo uutakkali abaabo basikusampaula Leza.

2Kukondwa kwakwe kuli mumilawo ya Mwami Leza, Milawo eeyi uliiyeeya masiku amasikati lyoonse.

3Uli mbuli samu likomena munsi aamulonga, lizyala micelo yalyo muciindi ceelede, lilijisi matu aatayumi, zyoonse nzyacita zilazwidilila.

4Pele basizibi tabali boobo pe. Bali mbuli buungu bupepaulwa buyo amuuwo.

5Basizibi Leza uyoobapa mulandu mu ciindi calubeta. Basizinyonyoono bayoozandulwa mumbungano yabaluleme.

6Nkaambo Leza uzi bubambwa baluleme. Basizinyonyoono uyoobalobya.

Intembauzyo 2

Musale wa Leza

1Ani bamasi bazangila nzi? Ino bayeeyela nzi zyabuyo?

2Bami babamasi balibambilila kulwana, beendelezi balaambilana zyabuzangi zyakulwana Leza a Musale wakwe.

3«Atudunsule nketani zyabo. Tuzisowe zyaanzyo zyabo kuzwa kulindiswe.»

4Mwami Leza uuli acuuno cabwami kujulu ulaseka, Mwami Leza ulabaweela.

5Wamana ulabatapatila cabukali, ulabapenzya mukunyema kwakwe.

6Ulati, «Ndime ndakabikka mwami wangu acilundu cisalala Caziyoni.»

7Mwami ooyo ulati, «Ndakanana makani aa Leza. Wandaambila kuti, ‹Nduwe mwanaangu sunu ndakuzyala.

8Kondikumbila, ndilakupa masi lube lukono lwako, magolelo aanyika ukaavube.

9Uyoobapwayaula amusako walubulo, uyoobapwasyaula mbuli cibiya camubumbi.› »

10Nkaako amucenjele, nomami, amuswiilile nobabetesi baansi.

11Amumukombe Leza cakumuyoowa, mumufugamine cakumulemeka.

12Amulibombye kuti atakalali, mukuti mulaba nomunyonyooka munzila zyanu. Bukali bwakwe bulafwambaana kubuka. Balilelekedwe aabo boonse bayubila mulinguwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo 3

Intembauzyo ya Devedi naakatija kuzwa kuli Abisalomu

[1]O Mwami Leza, mbangaye basinkondoma! Mbangaye bandilwana!

[2]Mbanji bandivwiya baamba kuti, «Leza takonzyi kumuvuna.»

[3]Pele yebo, O Leza, nduwe ntobo iindikwabilila, Nduwe bulemu bwangu alimwi nduwe oopa kuti kkeenda amutwe uunukide.

[4]Ndakalilila Mwami Leza mpawo wakandivuwa, wakandivuwa kuzwa kucilundu cakwe cisalala.

[5]Ndalala ansi akoona, kwamana ndabuka nkaambo Leza nguundilela.

[6]Nsiyoowi zyuulu zili kkumi zyabantu zyabaabo balibambilide kundilwana kuzwa kumabazu oonse.

[7]O Mwami Leza, nyamuka! Ndivune, O Leza wangu, nkaambo nduwe oouma basinkondoma kumyeebo, nduwe ootyola meno aabasizibi.

[8]Mwami Leza nguuvuna, nguuleleka bantu bakwe.

Intembauzyo 4

Lwiimbo lwa Devedi, mweendelezi aimbye bwiimbwa nyimbo zyazingwali-ngwali

[1]Kondivwiila ndaita, O Leza wabululami bwangu nindakali mumapenzi nduwe ookandigwasya. Ndibedaankumbu, umvwe kukomba kwangu.

[2]Nywebo nobantu ino mulaleka lili kundisampaula ndemulemu? Mulaleka lili kuyandisya zyabuyo akulangaula zyabubeji?

[3]Amuzibe kuti Mwami Leza wakalisalila baluleme, Leza ulaswiilila ndamwiita.

[4]Amuyoowe Leza, mutabisyi, kamuziyeeyesya eezi nomulede amalo aanu.

[5]Amupaizye ziluleme, musyome mu Mwami Leza.

[6]Bantu banji balaamba kuti,

«Nguni uukonzya kututondezya bubotu?» Busyu bwako, abutumunikile O Mwami Leza.

[7]Wanditangazya kapati mumoyo. Kwiinda bajisi cilyo azyakunywa zinji.

[8]Muluumuno ndilalala akoona, nkaambo nduwe olikke, O Leza, oondikkazika kabotu.

Intembauzyo 5

Lwiimbo lwa Devedi, mweendelezi aimbye bwiimbwa nyimbo zyamitetete

[1]Koteya kutwi kumajwi aangu, O Mwami Leza. Koswiilila kutongela kwangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Swiilila mbwelililа lugwasyo O Mwami, O Leza wangu, nkaambo nduwe ngwenkomba.

3O Mwami Leza, cifumo-fumo lyoonse ulamvwa jwi lyangu, alimwi cifumo-fumo lyoonse ndakukumbila akulangila.

4Yebo toli Leza uubotelwa bubi pe, zibi tazikonzyi kukkala anduwe.

5Balisumpula tabakonzyi kwiima kumbele lyako. Ulibasulide boonse bacita zibi.

6Ulanyonyoona babeja. O Leza, ulasesemwa abasilweeno batila bulowa.

7Pele mebo, muluzyalo lwako lupati, ndanjila muŋanda yako. Ndakomba mucikombelo cisalala cakukulemeka.

8Kondeenzya mubululami, O Mwami Leza, akaambo kabasinkondoma. Lulamika nzila yako kulindime.

9Milimo yabo tayaambi zyamasimpe. Mumyoyo yabo muzwide lunyonyooko. Kameneno kabo ncuumbwe cikwazeme. Baupaika buyo amilaka yabo.

10Ubaambilizye kuti balizulidwe, O Leza. Abawe mumakanze aabo beni. Kobatanda akaambo kazibi zyabo zinji nkaambo bakuzangila.

11Kobaleka boonse bajana mayubilo mulinduwe basekelele, abaimbe cakusekelela lyoonse. Kobakwabilila aabo bayanda zina lyako bakutangalile.

12Nkaambo nduwe ooleleka baluleme, O Mwami Leza. Ulabakwabilila aluse lwako mbuli ntobo.

Intembauzyo 6

Lwiimbo lwa Devedi, mweendelezi, aimbye bwiimbwa nyimbo zyazingwali-ngwali, kweendelana abwimbwa syeminiti

1O Mwami Leza, utandinyemeni akunditapatila, utandivungili moyo akundisubula.

2Kondeengelela, O Mwami Leza, nkaambo ndimuteteete, O Mwami Leza, undiyumye-yumye ndalebuka.

3Moyo wangu wapenga kapati. Ino nkuyoosika lili O Mwami Leza?

4Akaka, O Mwami Leza, nooboola undivune, ndifutule nkaambo uli siluyando.

5Kunyina mufu uukonzya kukutembaula nguni uukonzya kukulumbaizya kucikkalilo cabafu?

6Ndakatala kutongela, abulo bwangu njide kulya misozi mpeona, kwatela siko!

7Meso aangu ooboka abuusu, abaya akaambo kabasinkondoma banji.

8Amuzwe aawa nyoonse nobasikucita zibi, nkaambo Mwami Leza wamvwa kweema kwangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Nindalilila lweengelelo ku Mwami Leza, kukomba kwangu wakutambula.

10Basinkondoma bagunwe akutyompwa, bakeende cifutesule munsoni.

Intembauzyo 7

Lwiimbo lwakaimba Devedi, kwaamba zya Kusyi Mubenjamini, kweendelana a Syigayoni

1O Mwami Leza wangu, mulinduwe mwenjubide kondifutula kuzwa kuli boonse banditanda undivune.

2Kuti batandikwamauni mbuli syuumbwa akundizapaula tubeela-beela, kaatakwe sikundivuna.

3O Mwami Leza wangu, naandacita eeci, akuzulwa,

4naa ndabisizya mweenzuma, naa ndasaala sinkondoma kaatakwe kaambo,

5nkokuti sinkondoma anditandaanye akundeenzya, andisiye muvu nkefwide, nkelede mubulongo.

6Nyamuka, O Mwami Leza, mubukali bwako, nyamukila lutuzi lwabaabo bandipenzya. Nkaako nyamuka, O Leza wangu nduwe uuti ciluleme cicitike.

7Ababungane bantu kulinduwe, nkabela ubeendelezye acuuno cako cabwami kujulu.

8Leza oobeteka bantu banji, kosola mulandu wangu kweendelana abululami bwangu, mukuti mebo nnyina kaambo.

9Bupyopyongani bwasizibi abumaninine. Pele baluleme kobaimika nji, yebo oolingula mizeezo amyoyo, yebo, O Leza, uululeme.

10Intobo yangu ngu Leza uusumpukide, uufutula baluleme mumyoyo.

11Leza ngomubetesi uululeme. Ngonguwe uusubula babi lyoonse.

12Naa kuti muntu wakaka kusanduka, Leza ulakwenga panga lyakwe, ulabamba buta bwakwe ulabululamika.

13Walibambila zibelesyo zyakujazya, amivwi yakwe yamulilo.

14Ncobeni sizibi ulamita bubi, ulatumbuka bubi, akuzyala zyakubeja.

15Ulasya dindi akulilansya amana ulawida muli ndilyo, mudindi lyakwe mwini.

16Bubi bwakwe buboolela amutwe wakwe mwini, kupilingana kwakwe kulamuwida mwini.

17Ndalumba Mwami Leza nkaambo ulululeme, alimwi ndinootembaula zina lya Leza uusumpukide.

Intembauzyo 8

Lwiimbo lwa Devedi, mweendelezi aimbye bwiimbwa nyimbo zyagititi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1O Mwami, Simalelo wesu, akaka zina lyako ndipati akati kabantu bamisyobo yoonse ansi. Bulemu bwako bulainda azyoonse zyakujulu.

2Watondezya nguzu zyako mumajwi aabana bamvwanda. Basinkondonyoko bazundwa babula amputo.

3Ndabona zyakujulu, akuti maanza aako ngaakazibamba, mwezi anyenyezi eezyo nzyookabikka mumasena aazyo,

4ndati ino muntu ninzi kuti komulanganya? Muntu uulya maila ninzi kuti komubamba?

5Nikuba boobo O Mwami okamulenga kuti abe musyoonto buyo kulinduwe. Alimwi wamusamika musini wabulemu bupati.

6Wakamucita kuti aendelezye milimo yamaanza aako. Wakamuzundya wabikka zintu eezi zyoonse kunsi aamaulu aakwe,

7banyama bavubwa abamusokwe,

8zyuuluka, nswi zyamumaanzi, alimwi azimpangaliko zyamumaanzi.

9O Mwami Simalelo wesu, akaka zina lyako ndipati akati kabantu bamisyobo yoonse yaansi.

Intembauzyo 9

Lwiimbo lwa Devedi, mweendelezi aimbye bwiimbwa lwiimbo lwalufu lwamwana mulombe

1Njoolumba Mwami Leza amoyo wangu woonse. Njookanana maleele aakwe oonse.

2Njookondwa akusekelela mulinguwe. Njotembaula zina lyakwe, uusumpukide.

3Basinkondoma bapilukila musule, balalebwa, akuloba kumbele lyako.

4Nkaambo watondezya kuti nnyina mulandu, wakkala acuuno cako, wabeteka cabuluzi.

5Watapatila bamasi, wanyonyoona basizibi, waziminganya zina lyabo akutamani.

6Basinkondoma bamaninina, banyonyooka cakutabonwa, minzi yabo waizyula, taakwe uuciyooiyeeya.

7Pele Leza nkwali lyoonse. Wakkazika cuuno cakwe kuti abeteke.

8Ulabeteka nyika mubululami, ulakosweda bantu milandu cakutasalulula.

9Leza ngamayubilo aabapenzegwa, mayubilo muciindi camapenzi.

10Boonse bazi zina lyako balakusyoma, nkaambo yebo, O Mwami Leza, tolekelezyi baabo bakuyandaula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Amutembaule Mwami Leza, uulaacuuno cabwami mu Ziyoni. Amwaambilizye milimo yakwe akati kabamasi.

12Ooyo uusubula batila bulowa, nguubayeeya, tabalubi bapengede pe.

13Kobona, O Mwami Leza, basinkondoma mbobandipenzya. Kondeengelela undigwisye kundomo zyamasumo aabo.

14Kuti ndaambilizye ntembauzyo zyako zyoonse, mumilyango mipati yamunzi wa Ziyoni, nkekondedwe mulufutuko lwako.

15Bamasi bawida mudindi ndibakasya, kakole kasisidwe nkibakateya kajata maulu aabo beni.

16Leza walibonya mukubeteka kwakwe kululeme. Wateya sizibi mumilimo yamaanza aakwe mwini.

Kweendelana a Higiyoni

17Basizibi bayoopilusigwa kwacivumwe, abamasi boonse bakaka Leza.

18Nkaambo bacete tabakooyoolubwa lyoonse, kulangila kwabapengede takukafwidilili pe.

19Nyamuka, O Mwami Leza, muntu atazundi, beteka bamasi kumbele lyako.

20Ubayoosye O Mwami Leza, bamasi bazibe kuti mbantu buyo.

Intembauzyo 10

1Ino wiimina nzi kule, O Mwami Leza? Ino uyubila nzi muziindi zyamapenzi?

2Basizibi balapenzya bacete cakulisumpula abajatwe mumakanze ngibakaliteya.

3Nkaambo zizibi ulikankaizila ziyandisya moyo wakwe, uulikumbuzya usowa Leza akumusampaula.

4Sizibi tayandauli Leza nkaambo kakulisumpula, mumizeezo yakwe yoonse tayeeyi zya Leza.

5Ulazwidilila muli nzyacita lyoonse, majwi aako aalubeta ali kulaale anguwe, usaaza basinkondonyina.

6Ulaamba mumoyo wakwe kuti, «Ndinoolikkalide lyoonse, ndinootangala kakunyina mapenzi pe.»

7Kwaamba kwakwe nkwakusinganya, kubeja akukonga. Kunsi lyamulaka wakwe kulede mapenzi abubi.

8Ulakkala kayubilide muminzi, ulavumpa akujaya batakwe mulandu.

9Ulayubilila akukkalilila bantu musokwe. Ulalisisa kuti ajate bacete, ulayubilila mbuli syuumbwa uulisiside, ulabakwelela kuciyubilo cakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Wabavumpa batakonzyi kuligwasya ulabapwayaula, ulabadyaminina anguzu ansi.

11Ulaamba mumoyo wakwe kuti, «Leza takombi, tazilanganyi eezi.»

12Nyamuka O Mwami Leza, bonesya nguzu zyako, utalubi bapengede.

13Nkaambo nzi mubi ncasampaula Leza? Ulyaambilila nzi kuti,

«Taakwe nanga wandisubula?»

14Pele yebo, O Leza, ulabona, ulalanga bubi amapenzi, kuti ucite cimwi cakugwasya. Uudyaminidwe ulalileta kulinduwe, Yebo oogwasya bamusyaala.

15Kotyola maboko aabanyongene basizibi. Basubule kuti batakaindi kabili.

16Leza ngo Mwami lyoonse alyoonse, bamasi uyoobalobya munyika yakwe.

17O Mwami Leza, ulamvwa kuyanda kwabalitola ansi. Ulabapa camba noteelela kulila kwabo.

18Bamusyaala abaabo badyamininwa ulabakwabilila kutegwa bantunsi batanoocibakongi limbi.

Intembauzyo 11

Lwa Devedi kumweendelezi wanyimbo

1Muli Leza mwenjubide. Ino mulandaambila buti kuti,

«Tijila kuzilundu mbuli muyuni.»

2Amubone, basizibi baloongomeka buta bwabo, bapatika kale mivwi yabo kutukole kuti bayase baluleme kuzwa mumudima.

3Kuti matalikilo anyonyoonwa, ino muntu uululeme ulacita nzi?

4Mwami Leza uli muŋanda yakwe iisalala, cuuno cakwe cabwami cili kujulu. Nkwalangilila bantu, meso aakwe alabalingula.

5Mwami Leza ulalingula baluleme abasizibi pele moyo wakwe usulaikide bazangi.

6Uyoobawisizya makala aamulilo uuyaka wamabwe aasalufa, ayoowa mbuli mvula, uyoobasubula bweelede aluuwo lupya.

7Nkaambo Mwami Leza ulululeme, ulayandisya milimo iiluzi. Balulami bayoomubona.

Intembauzyo 12

Lwiimbo lwa Devedi, mweendelezi aimbye bwiimbwa nyimbo zya Syeminiti.

1Kotugwasya O Mwami Leza, nkaambo bakukomba tabaciwo, basyomeka tabacijaniki akati kabantu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

[2]Baamba buyo cakubeja kuli umwi aumwi, balaamba amilomo yakuupaupa amyoyo yobilo.

[3]Mwami Leza akosole milomo yakuupaupa, amulaka waamba majwi aakulisumpula.

[4]Baamba kuti, «Amilaka yesu tulazunda, milomo yesu njiyesu, nguni uutituzunde?»

[5]Nkaambo kakudyamininwa kwabacete akutongela kwabapengede. Ndilanyamuka lino, mbwaamba Mwami Leza. Ndabakkazika mulufutuko ndobasukeme.

[6]Majwi aa Mwami Leza alasalala, mbuli nsiliva yeenzemunwa mumulilo, yasalazigwa ziindi zili ciloba.

[7]Yebo, O Mwami Leza, unootubamba, unootukwabilila kuzwa kubantu baliboobu.

[8]Basizibi baleenda koonse-koonse, bantu balalemeka zibi.

Intembauzyo 13

Lwiimbo lwa Devedi ku mweendelezi wanyimbo.

[1]O Mwami Leza, ulaleka lili kunoondiluba lyoonse? ulaleka lili kulisisa kuzwa kulindime?

[2]Ndaleka lili kumvwa macise mumoyo wangu? Ndaleka lili kuba aabuusu mumoyo wangu mazuba oonse? Ani sinkondoma unoondizunda kuyoosika lili?

[3]Kondiyeeya O Mwami Leza wangu, kondivuwa. Kondibusya kuti intafwidi muŋonzi.

[4]Sinkondoma ataambi kuti, «Ndamuzunda.» Basinkondoma batakondwi mumapenzi aangu.

[5]Pele mebo ndasyoma muluyando lwako lutazungaani. Moyo wangu uyookondwa mulufutuko lwako.

[6]Ndaimbila Mwami Leza, nkaambo uli kabotu kulindime.

Intembauzyo 14

(Intembauzyo 53)
Lwa Devedi, kumweendelezi wanyimbo

[1]Bafuba-fuba balati, «Kaa! Taakwe Leza.» Bantu aaba mbabi, milimo yabo ilasesemya. Kunyina naba omwe uucita cibotu.

[2]Kuzwa kujulu Mwami Leza ulalanga bantu baansi kuti abone naa kuli bamwi basongo, bayandaula kukomba Leza.

[3]Pele boonse balubizya, mbabi boonse buyo, kunyina naba omwe uucita cibotu, peepe, taakwe.

[4]Sena boonse basizibi banyina luzibo? Balida bantu bangu mbobalya cilyo, alimwi tabaiti Mwami Leza mukukomba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Pele bayooyoowa kakunyina acibakonga pe, nkaambo Leza ulaabaabo baluleme.

6Nywebo nobabi mupilinganya makanze aabaabo bacete, pele Mwami Leza, nceciyubilo cabo.

7Akaka lufutuko lwa Baisilayeli nulwakazwida mu Ziyoni, ciindi Mwami Leza waakuboozezya bantu bakwe buvubi nayoobaleleka, ndendilyo Jakobo bantu ba Isilayeli nibayootangala.

Intembauzyo 15

Lwiimbo lwa Devedi

1O Mwami Leza, nguni uukonzya kukkala muŋanda yako? Nguni uukonzya kukkala acilundu cako cisalala?

2Nguyooyo uutakwe kampenda mubweende bwakwe. Ooyo uucita ziluleme uuamba cakasimpe kuzwida mumoyo wakwe.

3Uutalengeleli twaambo amulaka wakwe, uutabisizyi simunzinyina nikuba kwaamba zyakubejelezya basimunzinyina.

4Nguyooyo uusampaula baabo Leza mbaakaka, pele ulalemeka aabo baswiilila Mwami Leza.

5Ulacita eezyo nzyaakonkezya, nikuba kuti cimucisa buti. Nguyooyo uukolotesya mali katalangili chinyona mucila, tatambuli sinkamulomo kuti apenzye uunyina kaambo. Kufumbwa uucita zintu eezi unoolikkalilide lyoonse.

Intembauzyo 16

Mikitamu ya Devedi

1O Leza, kondikwabilila, ciyubilo cangu nduwe.

2Ndakati ku Mwami, «Nduwe Mwami Leza wangu, zibotu zyoonse nzejisi zizwa kuli nduwe.»

3Kwaamba basalali balaanyika aano, balalemekwa aaba, nkaako ndabotelwa.

4Baliletela mapenzi manji aabo batandila baleza bambi, nsikonzyi kupedaamwi ambabo cipaizyo cabulowa, nsikozyi kwiita mazina aabaleza babo mukukomba pe.

5Lukono lwangu O Mwami Leza nduwe ookandipa, wakandipa ankomeki yazileleko zyangu. Uundikkazika kabotu nduwe.

6Minyinza yangu yakwakwabukila mumasena mabotu, alwalo lukono lwangu lulandibotelezya kapati.

7Mwami Leza ndilamulumbaizya mbwali nguundilailila, awalo moyo wangu ulandicenjezya naaba masiku.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Ndilizi kuti Mwami Leza mpali lyoonse, taakwe cikonzya kundizyangamya nkaambo uli munsi lyangu.

9Nkaako moyo wangu ulatangala, mulaka wangu awalo ulalumbaizya, ndikwabilidwe ncenciceeco ncelikkalide.

10Tokooyoondisiya mwacivumwe, tokaleki ooyo uusyomeka wako kuti abole.

11Nzila yabuumi nduwe ookanditondezya, uyoonditangazya kapati ooko nkobede, kujanza lyako lyalulyo ndiyookondwa lyoonse alyoonse.

Intembauzyo 17

Kukomba kwa Devedi

1Kukomba kululeme kokuswiilila O Mwami Leza, kokuswiilila kulila kwangu, kutwi kwako kucenjekele kukukomba kwangu. Kukomba ooku takuzwi mumilomo yalweeno.

2Uluukosola bweelede mulandu wangu, nkaambo ulibwene kuti ndiluleme.

3Moyo wangu uluuzi nkaambo ulandilingula masiku, nokuba kuti wandisola buti ulajana kuti nsilubizizye pe. Zibi ziteelede nsizyaambi aasyoonto.

4Nsyaambi zibi mbuli bantu bamwi, munzila zyalupyopyongano nsijaniki.

5Ntobela buyo nzila nzyako lyoonse, kunyina aneleya taaku.

6Ulandivuwa O Leza ndakwiita, cenjekela kulindime kutwi kwako, komvwa kukomba kwangu.

7Luyando lwako lugambya lutondezye, ulabafutula ajanza lyako lyalulyo kuzwa kuli basinkondonyina, aabo bayubila mulinduwe.

8Ndikwabilile mbubonya mbokwabilila liso lyako, undivumbilile mucimvule camababa aako.

9Kondikwabilila kuzwa kubabi bayanda kundilwana, bajayi basinkondoma balindizingulukide.

10Mbayumu myoyo tabakwe lubomba, baambauzya kasampu-sampu.

11Balikunditobela, lino bandizinguluka, balangaula nzila yakuti banduusizye ansi.

12Mbuli syuumbwa uulindila ncati vumpe mbobabede, mbuli syuumbwa uuyubilide wabutambo mbobabede.

13Akaka O Mwami Leza nyamuka, swaangana abasinkondoma aaba, ndivune kuzwa kubabi aaba, bazunde apanga lyako.

14Kuzwa kubantu babi baliboobu, ndifutule ajanza lyako, akaka O Mwami Leza. Mbantunsi, bulumbu bwabo mbuumi buno bulikke. Amapenzi ngobabikkilide

© 1996, Bible Society of Zambia.

basubwide limwi. Akaka naalikunga ajatikizya abana babo mane do akubana babana babo.

15Mukuti ndiluleme ndiyoobubona busyu bwako, njookkomana kukubona ndaakubusigwa.

Intembauzyo 18

Intembauzyo ya Devedi

(2 Samuyele 22.1-51)

Mweendelezi wanyimbo, lwa Devedi mubelesi wa Mwami Leza Majwi aalwiimbo oolu wakaimbila Mwami Leza ciindi naakamuvuna kuzwa kuli basinkondonyina boonse akuli Saulu.

1Nduwe nguzu zyangu O Mwami Leza nkankakaako ncekuyanda.

2Mwami Leza ngomwaala acisitilizyo cangu cindivuna, ngonguwe ndomba amayubilo aangu, ulandifutula anguzu zyakwe, nentobo acikwabilizyo cangu.

3Ndamwiita Mwami Leza, ulandifutula kuzwa kuli basinkondoma, nkaako aalumbaizigwe Mwami Leza.

4Kundizingulukide ngozi zyalufu, kundikukulula fwipi-fwipi linyonyoona.

5Zyandizinguluka ngozi zya kwacivumwe, kundiboolela tukole twalufu.

6Mumapenzi aangu ndakalilila Mwami Leza, ndakalilila Leza wangu kuti andigwasye, wakamvwa jwi lyangu kuzwa kuŋanda yakwe, wakaswiilila kulila kwangu kwalugwasyo.

7Yakazyangama akuzungaana nyika, ntalisyo zyazilundu zyakatenkaana, zyakayuntaana nkaambo Leza wakanyema.

8Kwakali kuunta busi mumpemo zyakwe, mulilo uusyukuta wakali kuvwilima mukanwa mwakwe, mulinguwo mwakali kuzwa makala aasalala.

9Wakaandula julu, waza ansi, kunsi lyamaulu aakwe kwakali makumbi aasiya.

10Wakatanta bakelebu wauluka, amababa aaluuwo wapeeluka.

11Musinze wakali muvumbilide, akali muzingulukide makumbi mapati, makumbi mapati aazwide maanzi.

12Mukubala kwakwe mwakali kuzwa ndabo acivulamabwe, zyakali kwiinda mumakumbi aakamuzingulukide aayo.

13Wakazuma kuzwa kujulu Mwami Leza, lyakandindima jwi lyausumpukide.

14Basinkondonyina bakamwaika naakafusa mivwi yakwe, zyakabatandaanya ndabo mpati.

15Tako lyalwizi lyakalibonya, ntalisyo yanyika yakakkala aatuba, eeci cakali ciindi nookatapatila basinkondonyoko, ciindi muuya wamumpemo zyako nuwakabafula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Kuzwa kujulu Mwami Leza wakalandabika janza, wandijata akundinuna kuzwa mumaanzi malamfu.

17Kuzwa kuli basinkondoma basinguzu wakandivuna, kundivuna kuzwa kuli baabo bandilwana, balaanguzu kwiinda ndime.

18Nkelaapenzi bakandilwana, pele Mwami Leza wakandikwabilila.

19Abusena bubotu mpaakandibikka, cakamubotela kuti andivune.

20Bweelede bululami bwangu mbwaandicitila Mwami Leza, mukuti nsijisi kaambo wandilumbula.

21Nzila zya Mwami Leza nzyebamba lyoonse, nsiindakabisya kwiinda mukusiya Leza wangu.

22Milawo yakwe njindakaswiilila lyoonse, malailile aakwe nsiindakaasusya pe.

23Nsijisi kampenda kuli nguwe, ndalibamba kuzwa kububi.

24Kweendelana abululami bwangu, Mwami Leza wandilumbula. Mukuti nsijisi kaambo kulinguwe, wandipa bweelede.

25Kuli baabo bakusyoma, O Mwami Leza, ulasyomeka. Ubacitila kabotu aabo banyina kampenda.

26Zisalala nzyocitila baabo balondokede, aabo bapilingene ulibacenjelede.

27Mwami Leza ufutula babombede, aabo balisumpula ulababombya.

28Munzenge wabuumi bwangu Mwami Leza nguuuyasya, mudima nguuusandula kuti ube mumuni.

29Ndilakonzya kulwana mpi niiba buti nondigwasya, zikwabilizyo zyabo ndazipola.

30Nzila zyakwe zililondokede, aalo majwi aakwe alasyomeka, nentobo yabaabo bayubila muli nguwe.

31Alikke Mwami Leza ngo Leza, mwaala wakuyubila kunze lyakwe taaku.

32Uundipede nguzu ngu Leza, ngonguwe uupa kuti nzila zyangu zilondoke.

33Maulu aangu waayumya mbuli aanjeleele, nimuba mumajeleele ndakonzya kwiima.

34Ngonguwe uundiiisya kulwana nkondo, ndakonzya kufusa abuta bwamukuba.

35Antobo yako yalufutuko ulandisinkilizya, janza lyako lyalulyo lilandikwabilila. Ulalanga ansi kuti undikomezye.

36Nzila yangu nguuikwakwabula, kuti intabi nesyikuka.

37Ndakalikubeenzya basinkondoma ndabatandaanya, nsiindakali kupiluka kusikila ndabanyonyweeda limwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Ndakabapwayaula cakuti tiibakabuka limbi pe, amaulu aangu ndemwini ndakabalyatauka.

39Nguzu zyakulwanya nkondo nguwakandipa, nguwakapa kuti nnzunde basinkondoma.

40Nguwakacitya kuti basinkondoma banditije, bandicimwa ndakabanyonyweeda limwi.

41Bakalilila lugwasyo, wakakonzya kubagwasya taakwe pe, akaka doono ku Mwami Leza, pele taakwe nakabavuna pe.

42Mbuli lusuko lupepaulwa aluuwo mbwindakabasila, mbuli ntimba munzila mbundakabadyaminina.

43Kuzwa kuli baabo bakali kundilwana wakandivuna, nguwakapa kuti ndilele zisi zyoonse, kwandibelekela bantu mbindatakazi.

44Majwi aangu balaaswiilila mbubaamvwida buyo, cakuyoowa bamasi balandikotamina.

45Balatuntuma kalibalekede, balaza kuzwa muziyubilo zyabo.

46Mwami Leza muumi. Mukuti ngomwaala uundikwabilila aalemekwe, abwaambilizigwe bupati bwa Leza uundivuna.

47Nguundibweedezezya basinkondoma, nguundizundila bazwamasi.

48Kuzwa kuli basinkondoma nguundifutula, nguwandizundya basinkondoma, kuzwa kuli baabo bapyopyongene wandivuna.

49Nkaako O Mwami Leza njookulumbaizya kubazwamasi, munyimbo njoolumbaizya zina lyako.

50Nduwe oopa kuti mwami wako azunde, nduwe ooyandisisya munanike wako, Devedi alunyungu lwakwe kwalyoonse alyoonse.

Intembauzyo 19

Lwiimbo lwa Devedi Kumweendelezi wanyimbo

1Zyakujulu zyaambilizya bulemu bwa Leza, julu litondezya milimo yamaanza aakwe.

2Buzuba abuzuba zilaambilizya, masiku amasiku zilatondezya luzibo.

3Nikuba kuti tazyaambauli nikuba kukanana naaceya, nikuba kuti majwi aazyo taamvwigwi.

4Pele mulumbe wazyo ulimwaikide mbwiili nyika, kwaambilizya kwazyo kulasika kumagolelo aanyika. Leza wakayakila zuba ŋanda kujulu.

5Lilazwa mbuli sibwiinga uuzwa muŋanda yakwe, mbuli sikuzuza uulibambila kusiyana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Litalikila kulubazu lomwe lwakujulu, lyaakubbilila kuli lumwi, taakwe cikonzya kuyuba kupya kwalyo.

7Ulilondokede mulawo wa Mwami Leza, ulabukulusya muuya, mbeta zya Mwami Leza zilasyomeka zilasongwaazya batazi.

8Ililuleme milawo ya Mwami Leza, ilatangazya moyo, malailile aa Mwami Leza alasalala, alapa luzibo.

9Bulondosi bukkalilila lyoonse alyoonse nkulemeka Mwami Leza, Milawo ya Leza njakasimpe, ililuleme yoonse.

10Ilayandika kwiinda ngolida, kwiinda ngolida iini-ini, alimwi ilalweela kwiinda ceeya cabuci.

11Njiicenjezya mubelesi wako, aimba ulajana bulumbu bupati.

12Ani nguni uumvwisya ndubizyo zyakwe? Aboobo ndisalazya kuzwa kundubizyo nzyecita cakutaziba.

13Ndikwabilile kuzinyonyoono zyakucita aacaali, zitandeendelezyi pe, mbombubo mbwekonzya kubula kampenda, kuti intabi aamulandu mupati.

14Majwi ngekanana amiyeeyo yamoyo wangu, zitambulike kuli nduwe O Mwami Leza, O mwaala, munununi wangu.

Intembauzyo 20

Lwiimbo lwa Devedi Kumweendelezi wanyimbo

1Ciindi ncoli mumapenzi Mwami Leza akumvwe, likukwabilile zina lya Leza wa Jakobo.

2Akugwasye kuzwa ku ŋanda yakwe iisalala akukwabilile kuzwa ku Ziyoni.

3Zituuzyo zyako zyoonse aziyeeye, azitambule zipaizyo zyako zyakutenta.

4Eeco cisukeme moyo wako akupe, makanze aako oonse aacite kuti azwidilile.

5Noyoozunda tuyooyobeka cakutangala, tuyooululula ndembela zyesu muzina lya Leza wesu, zyoonse nzyokumbila akupe Mwami Leza.

6Ndaziba lino kuti Leza ulafutula munanike wakwe, kuzwa kujulu lyakwe lisalala ulamuvuwa, ulamufutula ajanza lyakwe lyalulyo.

7Kuli bamwi basyoma nkalaki abamwi basyoma mabbiza, pele swebo tusyoma muzina lya Mwami Leza wesu.

8Aaba balalebwa akuwa, pele swebo tulaima nji.

9O Mwami Leza, kozundya mwami, kotuvuwa notukwiita.

Intembauzyo 21

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lwiimbo lwa Devedi Kumweendelezi wanyimbo

1O Mwami Leza, mwami ulasekelela munguzu zyako, ulatangala kapati nkaambo nduwe oomuzundya.

2Eeco cisukeme moyo wakwe ncomupa, eeco ncakumbila toomwiima pe.

3Wamupa buumi mbwaakakukumbila, amutwe wamusamika musini wangolida iini-ini.

4Wakakukumbila buumi eelyo yebo wakamupa, wakamupa buumi bwalyoonse alyoonse.

5Walemenena nkaambo kakuti wakamuzundya, bulemu abwami nduwe oomusamika.

6Kwaambisya wamupa zileleko zitamani, ulamubotezya nkaambo lyoonse ulaanguwe.

7Mukuti mwami usyoma mu Mwami Leza, amuluyando lwa Sijulu wamajulu lutamani, mwami takazungaanyizigwi pe.

8Lilabajata basinkondonyoko janza lyako, lilabakwempula bakulwana janza lyako lyalulyo.

9Uyoobasowela mubbibi lyamulilo ciindi waakulibonya, uyoobamena Mwami Leza mubukali bwakwe, uyoobasyukutya mulilo wakwe.

10Lunyungu lwabo uyoolunyonyoona kuzwa munyika, uyoolobya bana babo kuzwa mucisi.

11Nikuba kuti bayeeya zyakukubisizya, nikuba kuti balaamakanze mabi, taaku nibayoozwidilila pe.

12Baakubona kuti walibambila mivwi yakubayasa eeci ciyoocita kuti bakutije.

13Munguzu zyako O Mwami Leza uyootembaulwa, tulaimba nyimbo zyakutembaula nguzu zyako.

Intembauzyo 22

Lwiimbo lwa Devedi Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye mbuli bwiimbwa ciyabilo cabuumba

1Akaka Leza wangu, Leza wangu, wandisiila nzi? Nkaambo nzi ncotandigwasyi aasyoonto? Nkaambo nzi ncotamvwi majwi aakulisinsukila kwangu?

2O Leza wangu, ndakulilila sikati, pele tondimvwi, mbubonya amasiku nsilyookezyi pe.

3Uusalala uukkede acuuno cabwami nduwe, uutembaula Baisilayeli nduwe.

4Wakali kusyoma basikale besu nduwe, mukuti bakakusyoma wakabavuna.

5Nibakakulilila wakabafutula, mukuti bakakusyoma taakwe nookabatyompya.

6Lino mebo ndili mbuli namula nsili muntu pe, bantu balandifubaazya, balandisampaula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Bandibona boonse baide kundinonga, balanditukana ooku kabapukusa mitwe kabati,

8«Aamufutule tubone Mwami Leza ngwasyoma, aamuvune, tee nguuti Mwami Leza ulabotelwa mulinguwe.»

9Nduwe ookacitya kuti ndizyalwe, nduwe ookandibamba nkecinyonka.

10Ndakabikkwa alinduwe mbwindakazyalilwa buyo, kuzwa kukuzyalwa kwangu nduwe Leza wangu.

11Utanditantamuki mapenzi alaafwiifwi kundisikila, uumbi uunga ulandigwasya taaku.

12Bandizinguluka banyati banji, bandeengela banyati banguzu baku Basyani, aaba bandeengela mbuli basinkondoma.

13Bandaasamina mbuli basyuumbwa bavuluma, bayanda kundikwamauna.

14Ndaba mbubonya mbuli maanzi aatilwa, zagejauka zifuwa zyangu zyoonse, bweenzemuka bunzuka moyo mwangu mbuweenzemuka, nsicili sicamba pe.

15Nta mbuli lukaye mbuwayuma moyo wangu, mulaka wangu wanamatila kucilakula, ndafwa wandilazika mulusuko.

16Kwandeengela babwa, kwandizinguluka nkamu yabasizibi, mbaaba bandiyasa kumaanza amaulu.

17Mafuwa aangu oonse ndakonzya kwaabala, mumapenzi aangu balo balandilangisisya akukkomana.

18Baabana zisani zyangu akati kabo, bacuumina cisolo cisani cangu.

19Pele yebo buyo O Mwami Leza utanditantamuki, boola kufwambaana undigwasye O Singuzu wangu.

20Kuzwa kupanga lijaya ndivune, vuna buumi bwangu buyandisi kuzwa kubabwa aaba.

21Ndivune kuzwa kumilomo yaba syuumbwa, ndivune banyati balandiluma.

22Kubakwesu ndiyooambilizya zina lyako, akati kambungano ndiyookutembaula.

23Amumutembaule Mwami Leza nywebo nomumuyoowa, amumulemeke nywebo nyoonse nolunyungu lwa Jakobo, amumulemeke nywebo nyoonse nolunyungu lwa Isilayeli.

24Ooyo uupenzegwa tamulekelezyi nikuba kumufutatila, nalilila lugwasyo ulamuswiilila.

25Njookutembaula akati kambungano yoonse, kumbele lyabaabo bakulemeka njoozuzukizya zikonke zyangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Bayoolya akukkuta bacete, bayoomutembaula aabo bayandaula kukomba Mwami Leza, ibe aabuumi myoyo yanu lyoonse alyoonse.

27Iyooyeeya misyobo yoonse yaanyika, iyoosundukila ku Mwami Leza, mikwasyi yamisyobo yoonse iyoomukotamina akumukomba.

28Mwami Leza ngomwami, nguulela zisi.

29Bakupukide boonse bayoolya akumukomba, bantu buyo boonse bayoomufugamina, abalo aabo batakonzyi kuba baumi lwabo beni bayoomukomba.

30Bana bayoomumanina milimo, mazyalani aaciza ayoobelekela Mwami.

31Bayooambilizya zyabululami bwakwe kuli baabo batana zyalwa, bayoozimvwa zyoonse nzyaakacita.

Intembauzyo 23

Lwiimbo lwa Devedi

1Mwami Leza nguundeembela, taakwe ncenjoobula.

2Mumacelelo aamweemvwe mwandilazika, kumbali aamaanzi aabateme nkwandeezya.

3Moyo wangu nguuubukulusya, munzila zyabululami mwandeenzya, nkaambo kazina lyakwe.

4Nikuba kuti njende mukkuti lisiya, lyalufu, nsiyoowi bubi nkaambo ulaandime, musako ankoli yako zilanduumbulizya.

5Kumbele lyabasinkondoma nkoondibambila pobwe, mutwe wangu wuunanika amafuta, nkomeki yangu yafwasauka.

6Masimpe zinoonditobela mazuba aabuumi bwangu boonse, mbubotu aluyando, njookkala muŋanda ya Mwami Leza lyoonse alyoonse.

Intembauzyo 24

Lwiimbo lwa Devedi

1Nyika azyoonse zili mulinjiyo nzya Mwami Leza, insi abaabo bakkede mulinjiyo.

2Nguwakiibikka alwizi, wiikkazika atala aamaanzi.

3Cilundu ca Mwami Leza nguni uukonzya kucitanta? Nguni uukonzya kwiima mubusena bwakwe busalala?

4Nguyooyo uucita zisalala uunyina kampenda mumoyo, uutakombi mituni, nikuba kukonka cakubeja.

5Ooyo nguukonzya kulemekwa a Mwami Leza, ooyo nguululamikwa a Leza mufutuli wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mbombuboobu mbolibede zyalani lyabaabo bamukomba, aabo bayandaula Leza wa Jakobo.

7Nomilyango amukwakwabuke, mujaluke nozitendele zyakale-kale, kuti anjile Mwami wabulemu.

8Ani nguni Mwami wabulemu? Ngu Mwami Leza Singuzu, Leza Sintanze.

9Nomilyango amukwakwabuke, mujaluke nozitendele zyakale-kale, kuti anjile Mwami wabulemu.

10Ani nguni Mwami wabulemu? Ngu Mwami Leza Wamakamu, Singuzuzyoonse. Ngo Mwami wabulemu.

Intembauzyo 25

Lwa Devedi

1Ngwekomba nduwe buyo O Mwami Leza.

2Ngwesyoma nduwe buyo O Leza wangu, intausigwi nsoni, basinkondoma batandizundi.

3Taakwe uuyoousigwa nsoni kuti kajisi lulangilo mulinduwe. Basiluuni buyo mbabayoousigwa nsoni.

4O Mwami Leza, kondizibya nzila zyako, undiiisye mbweelede kweenda.

5Ndiiisye akundisololela mukasimpe kako, nkaambo nduwe Leza mufutuli wangu, ndangila kulinduwe buzuba boonse.

6Koyeeya O Mwami Leza, lweengelelo aluyando lutazungaani, nzizyako kuzwa kaindi.

7Zibi zyakubukubusyi bwangu utaziyeeyi, utaziyeeyi noziba nzila zyabuzangi bwangu, kondiyeeya muluyando lwako, nkaambo uli mubotu O Mwami Leza.

8Mmubotu akululama Mwami Leza, nkaako ulaiisya basizibi nzila zyakwe.

9Munzila ziluleme mwasololela babombede, ulabaiisya mbobeelede kweenda.

10Nzila zya Mwami Leza zyoonse zitondezya luyando, ulasyomeka kuli baabo babamba cizuminano amalailile aakwe.

11Muzina lyako O Mwami Leza, ndilekelela mulandu wangu, nuukomena buti.

12Nguni muntu uulemeka Mwami Leza? Nguyooyo ngwatondezya nzila njeelede kutola.

13Ooyo lwakwe uyookkala kakupukide, lunyungu lwakwe luyookona nyika.

14Mwami Leza mulongwe wabaabo bamulemeka, ulabazibya cizuminano cakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Meso aangu alangilide ku Mwami Leza lyoonse, walo uyooangununa maulu aangu mukakole.

16Kondiceba undibede aaluse, ndeendikke ndipengede.

17Ndijisi mapenzi manji mumoyo wangu, ndivuna kumause aangu aaya.

18Kobona kupenga amause aangu, undilekelele zibi zyangu zyoonse.

19Bona kuvula kwabasinkondoma, balindikweekede kapati.

20Kwabilila buumi bwangu, ndivune, intausigwi nsoni, nkaambo mulinduwe mwenjubila.

21Kusyomeka abululami bwangu zilandikwabilila, mukuti lulangilo lwangu luli mulinduwe.

22Nununa Baisilayeli O Leza, ubanununе kumapenzi aabo.

Intembauzyo 26

Lwa Devedi

1Ambilizya kuti ndiluleme O Mwami Leza, nkaambo nnyina kampenda mubuumi bwangu, ndasyoma mu Mwami Leza cakumaninina.

2Ndisunke O Mwami Leza undisole, lingula moyo amizeezo yangu.

3Luyando lwako lutazungaani ndolundisololela, mubwini bwako mweenda lyoonse.

4Basilweeno tatweendi aamwi pe, nokuba kweenda abasikuupaupa aameso.

5Ilandisesemya mbungano yabacita zibi, akwalo kweenda aababyaabi ndakaka.

6Kutondezya kuti nnyina mulandu ndasamba mumaanza, acipaililo cako mpekukombela lyoonse, O Mwami Leza.

7Zyamilimo yako iikankamanisya ndazyaambilizya akulumbaizya munyimbo.

8Ndiiyandisya ŋanda njokkala, O Mwami Leza, eeyo mujanwa bulemu bwako.

9Utuukukulizyi antoomwe abasizinyonyoono muuya wangu, nibuba buumi bwangu abaabo bajayi batila bulowa.

10Mbantu bacita zibi coonse ciindi, mbambabaabo batambula masinkamulomo.

11Mubuumi bwangu nnyina kampenda pe, ndibede aaluse ndivune.

12Ndiimvwi cakuliiba aabambasede, ndatembaula Mwami Leza akati kambungano yabantu bakwe.

Intembauzyo 27

Lwa Devedi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Mwami Leza ngomunununi alufutuko lwangu, kunyina ngweyooyoowa, Mwami Leza ncecikwabilizyo cabuumi bwangu, kunyina ngweyooyoowa,

2Nibaswena basikucita zibi kuti bazoondilwane akundizazaula, basola kundivumpa basinkondoma bandilwana, balalebwa bawidaansi.

3Nikuba kuti impi yoonse indisinkilizye, tuuduntauki moyo wangu pe, nkondo niindivumbukila ndicinoosyoma Leza.

4Ndikumbila cintu comwe ku Mwami Leza, ndikumbila kuti ndikakkale muŋanda ya Mwami Leza mubuumi bwangu boonse, nkekomba nkaambo kabubotu bwa Mwami Leza, nkemukomba muŋanda yakwe.

5Uyoondiyubika muciindi camapenzi, uyoondisisa mucikombelo cakwe, uyoondibikka nkaliibe andomba.

6Basinkondoma bandizingulukide njoobazunda, njoopaizya mucikombelo cakwe, nkepozomoka cakukondwa, njootembaula Leza munyimbo.

7Swiilila jwi lyangu nekwiita O Leza, kondifwida luzyalo, ndivune.

8Wakaamba kuti, «Amundiyandaule.» Mebo ndakati, «Ndinookuyandaula, O Mwami Leza.»

9Utalisisi kuzwa kuli ndime, utanditandi mubukali ndemubelesi wako, nduwe mugwasyi wangu, utandikaki nikuba kundilekelezya, O Mwami Leza mufutuli wangu.

10Nikuba kuti taata abaama bandisowa, uyoonditambula Mwami Leza.

11Ndiiisye nzila zyako O Mwami Leza, kondeenzya mumukondo wabululami, nkaambo basinkondoma mbanji.

12Utandaabi kuli basikundilwana, mbanji bandikonga akundilengelezya twaambo.

13Ndicizuminine eeci cakuti, njoobona bubotu bwa Mwami Leza, kubusena kuli baumi.

14Syoma mu Mwami Leza, zumina koba aalulangilo, syoma mu Mwami Leza.

Intembauzyo 28

Lwa Devedi

1Ndakwiita, O Mwami Leza, omwaala wangu, kutabi mbuli kuti tondimvwide, ndaba mbuli muntu uuli kwacivumwe.

2Koswiilila kukomba kwangu, ndakwiita kuti undigwasye ciindi netambika maanza aangu kucikombelo cako cisalala.

3Utandikweleli antoomwe abasizibi, aabo bacita zitaluzi, baamba cabweenzinyina, kakuli mumoyo bazwide kusulaika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Kobabweedezezya bweelede milimo yabo, kweendelana amicito yabo, mbubonya mbuli zeezyo nzibakacita, baletele cisubulo cibeelede.

5Tababikki myoyo kumilimo ya Mwami Leza, nikuba kuncito zyamaanza aakwe, ulabanyonyoona, takababukulusyi limbi pe.

6Aalumbwe Mwami Leza, nkaambo wandiswiilila nindamulilila lweengelelo.

7Mwami Leza nenguzu, nentobo yangu, ndilamusyoma cakumaninina, nkaambo nguundigwasya, moyo wangu uladuntaana cakukondwa kapati, alimwi walo ndamutembaula munyimbo.

8Mwami Leza nenguzu zyabantu bakwe, nceciyubilo calufutuko kumunanike wakwe.

9Kofutula bantu bako, ubaleleke nkaambo ndukono lwako, ubeembele kobalela lyoonse.

Intembauzyo 29

Lwa Devedi

1Amulumbaizye Mwami Leza nozyakujulu, amulumbaizye bulemu anguzu zyakwe.

2Amulipe bulemu bweelede zina lyakwe, amumukombe mubulemu bwabulondosi bwakwe.

3Ijwi lya Mwami Leza liteelelwa mumaanzi, Leza wabulemu ulazuma, Mwami Leza ulandindima atala aamaanzi aanguzu.

4Ijwi lya Mwami Leza ndyanguzu, jwi lya Mwami Leza ndyabulemu.

5Ijwi lya Leza lilapandaula masamu aamulombe, Mwami Leza uladunsaula milombe yaku Lebanoni.

6Zilundu zyaku Lebanoni ulazisotoosya mbuli moombe, cilundu ca Siliyoni mbuli mwanaa munyati.

7Ijwi lya Mwami Leza, licita kuti ndabo zibbalauke.

8Alimwi jwi lya Mwami Leza lilazungaanya nkanda, lizungaanya nkanda ya Kadesyi.

9Ijwi lya Leza lilatyoloola mibanga, lilazipulaula zisaka zyasyaala buyo. Boonse bali mucikombelo cakwe balaamba kuti, «Alemekwe.»

10Mwami Leza ulikkede acuuno cabwami keendelezya maanzi aabbilwa, uleendelezya mbuli mwami kwalyoonse alyoonse.

11Mwami Leza nguupa bantu bakwe nguzu, alimwi ulaleleka bantu bakwe aluumuno.

Intembauzyo 30

Lwiimbo lwa Devedi lwakupegwa kwaŋanda ya Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Mukuti wandigwasya O Mwami Leza ndakutembaula, Toozumizya basinkondoma kuti bandiseke mumapenzi aangu.

[2]O Mwami Leza wangu nindakwiita, nindakwiita kuti undigwasye, wandiponya.

[3]Nduwe ookandigwisya kucuumbwe O Mwami Leza. Wakacita kuti intayi mucilindi nduwe, nduwe ookafutula buumi bwangu.

[4]Nobasalala bakwe Mwami Leza amumutembaule munyimbo, amulilumbaizye zina lyakwe lisalala.

[5]Nkaambo ulakalala mukaindi kaniini buyo, pele bubotu bwakwe mbwabuumi boonse, kulila kulakonzya kutola busiku boonse, pele bwaca kuba lutangalo.

[6]Nindakakupukide ndakaamba kuti, «Taaku cinga candizungaanya.»

[7]Mububotu bwako, O Mwami Leza, okandikkazika, okandikkazika mbuli cilundu ciyumu, pele nookalisisa ndakayoowa.

[8]Ndakakwiita O Mwami Leza, kuli Leza ndakalilila lugwasyo.

[9]«Ino kuli mpindu nzi mulufu lwangu, kuti naa ndaya kwacivumwe? Sena vu alyalo inga lyakulumbaizya, nikuba kwaambilizya zyakusyomeka kwako?

[10]Ndiswiilile, undifwide luzyalo O Leza, kondigwasya, O Mwami Leza.»

[11]Kulila kwangu wakusandula kwaba kuzyana, wasamununa buumba bwangu wandipa kukondwa.

[12]Kukondwa kwakuti nkutembaule O Mwami Leza cakutangala, njookulumbaizya lyoonse alyoonse O Mwami Leza wangu.

Intembauzyo 31

Lwiimbo lwa Devedi Kumweendelezi wanyimbo

[1]Njubila mulinduwe O Leza, ntausigwi nsoni ndazundwa, mubululami bwako kondivuna.

[2]Kulindime ucenjeke kutwi kwako, fwambaana kundivuna, ndomba lyakundisisikizya ube nduwe, cikwabilizyo ciyumu cakundivuna ube nduwe.

[3]Masimpe, ndomba, mayubilo amatijilo aangu nduwe, undeenzye akundisololela nkaambo kazina lyako.

[4]Undigwisye mutukole ntobanditeede, nkaambo nguzu zyangu nduwe.

[5]Muuya wangu nduupa mumaanza aako, ulasyomeka, O Mwami Leza, wandinununa.

[6]Aabo batobela mituni yabuyo ulibasulide, mebo nsyoma buyo mu Mwami Leza.

[7]Muluyando lwako lutazungaani mwebotelwa akukondwa, nkaambo nduwe oobona mapenzi aangu, alimwi nduwe oozi mbuupenga moyo wangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nookandaaba kuli basinkondoma taaku, wandipa busena bwakulyeendelela nduwe.

9Akaka, kondifwida luzyalo, O Mwami Leza, ndili mumapenzi mebo, meso aangu aubila abuusu, moyo amubili wangu zyoonse zizwide mapenzi.

10Buumi bwangu bwamana abuusu, myaka yatwentana kukutongela, akaambo kamilandu yangu nguzu zyandimanina, mwakali muzifuwa ndalebuka.

11Kuli basinkondoma boonse ndasampuka, abalo beenzuma baide kundiweela, boonse bandizi batalika kundiyoowa, boonse bandibona mumigwagwa balatija.

12Ndaba mbuli muntu uufwide, ndalubwa, mbuli cibiya cifwide mbwindaba.

13Bantu banji ndabaswiilila kabavwiya, balandiyoosya mazuba oonse, bapangana zyakundijaya.

14Pele nsyoma nduwe O Mwami Leza, ngamba kuti, «Nduwe Leza wangu.»

15Mumaanza aako momuli ziindi zyangu, kuli baabo bandipenzya basinkondoma kondivuna.

16Mebo ndemubelesi wako ndileleke, undivune muluyando lwako.

17O Leza, intausigwi nsoni, kuli nduwe nkwelilila, ubausye nsoni basizibi, batolwe kwacivumwe kabauside.

18Baumuzye basikubeja, aabo baamba majwi akusampaula baluleme, baamba cakulisumpula akuliyanda.

19Bubotu bwako mboyobwelede bakuswiilila mbupati, balibubwene boonse mbocitila batijila kuli nduwe.

20Ulabavuna kumakanze aabantu akubasisa aawo mpobede, kuzwa kumilaka yabasinkondonyina ulabasisa mucilawo cako.

21Aalumbwe Leza nkaambo wanditondezya luyando lwakwe, luyando lwakwe lugambya, ndalisinkilizidwe mumapenzi mbuli munzi uusinkilizidwe.

22Nkeyoowede ndakati, «Ndagwisigwa kuli nduwe.» mbwindakakulilila buyo wakandiswiilila, wakandiswiilila nindakakukumbila kuti undigwasye.

23Nobasalali bakwe amumuyandisye Mwami Leza lyoonse, nkaambo basyomeka Leza ulababamba, pele basikulisumpula ulababweedezezya milandu yabo.

24Amube aacamba, muyume, nyoonse nywebo nomulangila Mwami Leza.

Intembauzyo 32

Lwa Devedi Masikili

1Ooyo muntu uulekelelwa milandu yakwe ulilelekedwe, iiyi, ulilelekedwe ncobeni ooyo uuzimaanyizilwa zinyonyoono zyakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Ooyo Leza ngwatabikkilili cinyonyoono ulilelekedwe, nguwe ooyo uutajisi lweeno mumoyo wakwe.

3Ndakagonkelwa nindatakalyaambilila mulandu wangu, buzuba abuzuba ndakali kwiide kutongela.

4Janza lyako lyakali ndidyaaminide sikati amasiku, mbubonya buyuminizya zuba lyamweto, mbuzyakayuminina nguzu zyangu.

5Kuli nduwe nkundakalyaambilila zinyonyoono zyangu, bubi bwangu nsiindakabuvumbilila pe, ndakati, «Njoolyaambilila milandu yangu ku Mwami Leza.» Lino yebo okalekelela mulandu wangu.

6Ciindi camapenzi baluleme boonse abakombe kuli nduwe, masimpe, ooko nkobabede maanzi manji naapaya buti taakooyoosika pe.

7Ciyubilo cangu nduwe, alimwi mumapenzi nduwe oondikwabilila, nnyimbo zyalufutuko lwako nzyetiimbe, nkaambo wandivuna nduwe.

8Nzila njoelede kutobela njookuzibya akukuiisya, njookulangilila nkekulailila.

9Mutabi mbuli bbiza naa myulu zitakwe luzibo, zibikkwa tuzangala kumulomo, mukuti zikkale anduwe.

10Balijisi mapenzi manji basizibi, pele kuli yooyo uusyoma Leza, kuli luyando lwa Mwami Leza lutazungaani, lulimuzingulukide ooyo uumusyoma.

11Nyoonse nobalulami amubotelwe muli Leza, nyoonse nomululeme myoyo amusekelele.

Intembauzyo 33

1Nywebo nobalulami amusekelele muli Leza, nomululeme muleelede kumutembaula ncobeni.

2Amumutembaule Mwami Leza akalumbu, aciimbyo caminjeya iili kkumi amumutembaule.

3Lwiimbo lupya amumwiimbile walo, amuume kabotu akwiimba cakupozomoka.

4Alililuleme majwi aa Mwami Leza, ulabeteka bweelele akusyomeka muli zyoonse nzyacita.

5Kubeteka bweelede aziluleme nzyayanda walo, nyimbo iizwide luyando lwa Leza lutazungaani.

6Akalengwa ajwi lya Mwami Leza majulu, zyakalengwa zyoonse zyakujulu naakakanana.

7Mbuli maanzi aali munongo, mbwabunganya maanzi aalwizi, minyinza yakuti ataindilili nguwakiibikka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Iilemeke Leza nyika yoonse, bamukombe boonse bakkede ansi.

9Nkaambo mbwaakakananina cakacitika, mbwaakalailila buyo cakaba mbubonya.

10Makanze aabamasi Leza ulaanyonganya, mizeezo yabo uliisinkila.

11Aliimvwi lyoonse makanze aa Mwami Leza, kwamazyalani oonse kuyeeya kwamoyo wakwe kunooliko.

12Ooyo uuzumina mu Mwami Leza, uumusyoma kuti ngu Leza wakwe ulilelekedwe, mbabantu mbaakasala kuba lukono lwakwe.

13Kuzwa kujulu Leza ulalanga, bantu boonse ulababona.

14Boonse bakkede ansi ulabalingula kuzwa koko nkwakkede.

15Myoyo yabo boonse nguwakiibumba, milimo yabo yoonse uliilangilila.

16Tafutuki mwami akaambo kakukomena kwampi yakwe pe, sinkondo takonzyi kulivuna munguzu zyakwe zipati.

17Utasyomi mabbiza aankondo kuti uzunde, anguzu zyawo mpati taakonzyi kukuvuna.

18Aabo bamulemeka Leza ulibabwene, aabo basyoma muluyando lwakwe lutazungaani.

19Kuzwa kulufu ulabavuna, muciindi canzala ulababamba.

20Ilangila mu Mwami Leza myoyo yesu, nentobo yesu nguutukwabilila.

21Mulinguwe mwiikondwa myoyo yesu, muzina lyakwe lisalala motusyoma.

22Lutazungaani luyando lwako, O Mwami Leza, alube kulindiswe lyoonse, nkaambo mulinduwe motusyoma.

Intembauzyo 34

Lwa Devedi ciindi naakalicengeezya kuti wasondoka kuli Abimeleki. Wakamutanda, nkabela wakazwa

1Ciindi coonse ndinootembaula Mwami Leza, ndinoomulumbaizya lyoonse amilomo yangu.

2Mu Mwami Leza mwelikankaizizya, bapenzegwa abaswiilile batangale.

3Antoomwe andime amumulemeke Mwami Leza, atulumbaizye zina lyakwe toonse.

4Wakandivuwa Mwami Leza nindakamukomba, kuyoowa koonse nkundakajisi kwakamana.

5Balatangala aabo balanga kulinguwe lyoonse, taakwe nobaumbaalilwa pe.

6Mwami Leza wakavuwa uupengede naakamwiita, wakamuvuwa wamugwisya mumapenzi aakwe oonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Mungelo wa Mwami Leza ulindilila baabo balemeka Leza, ulabalindilila kuti abavune.

8Mwamusola mulabona kuti Mwami Leza mmubotu, ooyo uuyubila mulinguwe ulilelekedwe.

9Nywebo nobasalali bakwe amulemeke Mwami Leza, aabo bamulemeka kunyina ncobabula.

10Basyuumbwa balawizuka akufwa nzala, pele kunyina ncobabula pe aabo bayandaula ziyanda Mwami Leza.

11Nobana bangu amuboole mundiswiilile. Mwiisye bulemekwa Mwami Leza.

12Ooyo uuyanda buumi, uuyanda koongola,

13alesye mulaka wakwe kububi, awalo mulomo wakwe utaambi zyakubeja pe.

14Cita zibotu uleke zibi, ulangaule luumuno akuluccilila.

15Ulangisisya baabo bacita ziluleme Mwami Leza, kulilauka kwabo ulakuswiilila.

16Mwami Leza usulaikide baabo bacita zibi, munyika tabakayeeyegwi limbi.

17Mwami Leza ulabavuna balulami nobamulilila kuti abagwasye, kuzwa mumapenzi aabo oonse ulabavuna.

18Mwami Leza ulaafwiifwi abaabo bawizukide, aabo bazingidwe mumyoyo ulabafutula.

19Mululami mapenzi manji naamusikila buti, Mwami Leza ulamuvuna kuzwa kuli ngawo.

20Mwami Leza ulamukwabilila kabotu, nkaako mafuwa aakwe taakalebauki.

21Bubi bujaya uubucita, bayoopegwa cisubulo aabo balwana baluleme.

22Ulabanununa babelesi bakwe Mwami Leza, tabayoosubulwi aabo bayubila muli nguwe.

Intembauzyo 35

Lwa Devedi

1Aabo bandikazya O Mwami Leza, ubakazye ayebo, aabo bandilwana ubalwane.

2Bweza ntobo azyakulwanya zimwi, nyamuka uzoondigwasye.

3Belesya sumo amuumba, kuli baabo banditandaanya, ndipa camba cakuti, «Ndilakufutula.»

4Bagunwe, bause nsoni aabo bayanda kundijaya, bapiluke kabatyompedwe aabo bayanda kundinyonyoona.

5Bapepululwe amuuwo mbuli bungu, abatande mungelo wa Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ibe yamudima nzila yabo kiitezemuka, abatandaanye mungelo wa Mwami Leza.

7Kakunyina ancindacita banditeya kakole, bandisida dindi.

8Kabatalibambilide, banyonyoonwe, kabace kakole nkibakanditeede, banyonyooke, bawide mudindi ndibakasya beni.

9Uyookondwa mu Mwami Leza moyo wangu, mulufutuko lwakwe mweyoobotelwa.

10Cakumaninina njooamba kuti, «Uuli mbulinduwe, O Mwami Leza nguni? kuzwa kuli basintanze ulabavuna aabo banyina nguzu, ulabavuna bacete babulide nguzu kuzwa kuli baabo babalwana.»

11Nkobali bakamboni babeji bayumu myoyo, makani ngetazi aasyoonto ngobanditamikizya.

12Muciindi cabubotu, bandiletela bubi, akaambo kaako ndoomfokelwa.

13Ciindi nibakacisidwe mebo ndakasama masaka, ndakakotamika mutwe akukomba, ndakalibombya akuliimya kulya.

14Mbuli uulila mwanookwabo naa mweenzinyina mbundakabede, mbuli uulila banyina mbwindakalisukata.

15Nindakalebwa balo bakatalika kusekelela, nketalibambilide beenzu bakabungana akundilwana, bakali kundivwiya kabataleki pe.

16Mbubucita bakunze mbubakali kundisampaula, cabukali bakali kundilumina ntwino.

17Ino unoolangilide kuyoosikila lili O Mwami Leza? Kuzwa kubukali bwabo kondivuna, kuzwa kuli basyuumbwa aaba vuna buumi bwangu.

18Lino akati kambungano mpati njookulumba, akati kamakamu aabantu njookutembaula.

19Batandiyandi aabo basinkondoma batandiseki, kaatakwe aciliwo, kakunyina kaambo bandisulide buyo, bandifunyila meso cakusabula.

20Kwiina nobaamba caluumuno. Aabo banyina lwaambawida munyika, balabatamikizya twaambo.

21Bakandisampaula kabati, «Eebuya, eebuya, twalibonena tobeni.»

22Utaumuni buyo O Mwami Leza, nkaambo omwini ulizibwene eezi, akaka utanditantamuki O Mwami wangu.

23Nkoo, nyamuka, unyamuke undivune, bakazye, O Leza, O Mwami wangu.

24Mubululami bwako O Mwami Leza ndaambilizya, ndaambilizya kuti nnyina kaambo, cita kuti batandiseki.

25Bataambi kuti, «Eebuya, nceeci ncitwali kuyanda.» Nikuba kwaamba kuti, «Ngooyo bwamweelela, twamucita.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

[26]Bausigwe nsoni aabo babotelwa amapenzi aangu, bazingwe, bagunwe akuusigwa nsoni aabo boonse balidunda.

[27]Abakondwe akusekelela aabo babotelwa mubululami bwangu, lyoonse abaambe kuti, «Mwami Leza mmupati, uupa kuti mubelesi wakwe alikkalilile.»

[28]Zyabululami bwako mulaka wangu uyoozyaamba, buzuba abuzuba ndinookutembaula.

Intembauzyo 36

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi mubelesi wa Mwami Leza

[1]Mukati kamoyo wamuntu mubi momutalikila cibi, nkaambo walo talemeki Leza.

[2]Ulalisumpula kapati, uyeeya kuti Leza takonzyi kuziba cinyonyoono cakwe kuti amusubule.

[3]Waamba majwi aalucengo mabi, zyabusongo, zibotu tayandi kuzicita.

[4]Ukanza bubi nalede abulo, kunzila mbi nkwalyaaba, unyina kasesi abubi.

[5]Kujulu kwini nkokujanika luyando lwako lutazungaani, O Leza, kulasika akujulu kusyomeka kwako.

[6]Mbubulibonya zilundu mbobulibonya bululami bwako bupati, bubetesi bwako mbulamfu mbuli mpisi yalwizi, uubamba banyama abantu boonse nduwe O Mwami Leza.

[7]Lulagwasya kapati luyando lwako lutazungaani, mucimvule camababa aako balemenede abantu buyo mobayubila.

[8]Zilyo nzyobapa balalya akulilekela, mumulonga wazileleko zyako mobanywa.

[9]Kasensa kabuumi nduwe, mumuni tuluubona mukumweka kwako.

[10]Kobayanda lyoonse aabo bakuzi, aabo baluleme mumyoyo kobatondezya lufutuko lwako.

[11]Atanditandaanyi muntu uulisumpula, atanditandili maanza aasizibi.

[12]Basizibi mbaaba baliwida, tabatibuke, babbuntilwa ansi.

Intembauzyo 37

Lwa Devedi

[1]Utalipenzyi akaambo kababi, bacita zibi utababedi aabbivwe.

[2]Balafwambaana kupusama mbuli bwizu, balanyana-nyana mbuli tusyango.

[3]Kosyoma mu Mwami Leza noticite zibotu, notikonzye kukkala munyika cakuliiba.

[4]Mu Mwami Leza kobotelwa, ziyanda moyo wako uyookupa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Ku Mwami Leza ulipe, uyookucitila zibotu osyoma muli nguwe.

6Uyoomwesya bululami bwako, mbubumweka mumuni wakubucedo, mbuli sikati mbobuyoobala bululami bwako.

7Konga kolibatamika kumbele lya Mwami Leza, utapengi bantu bazwidilila munzila zyabo, bamanizya kucita milimo mibi.

8Lijate, leka bukali, utanyemi, utalikatazyi nkaambo inga cakuletela bubi.

9Bayoonyonyoonwa babi, bayookona nyika aabo balindila Mwami Leza.

10Kwainda kaindi kaniini buyo, babi tabacinooliwo, tabakajaniki nikuba kuti ukabalangaule.

11Babombede myoyo bayookona nyika, bayookkala muluumuno akukupuka.

12Babi bakanza baluleme, cabukali babalumina ntwino.

13Ulabaseka babi Mwami Leza. Nkaambo ulizi kuti, bulasika buzuba mbobayoosubulwa.

14Basizibi basomona mapanga akukwela buta, kuyanda kuyasa bacete bapengede, aabo beenda munzila ziluzi babajaye.

15Mapanga aabo ayoobbwabula myoyo yabo beni, mata aabo ayootyoka.

16Cita cintu cibotu ciluleme nociceya, kwiinda kucita bubi bwabasizibi banji.

17Nobaba aanguzu buti basizibi bayoonyonyoonwa, Mwami Leza ukwabilila baabo baluleme.

18Mazuba aabantu banyina kampenda ulaazi Mwami Leza, lukono lwabo lunooliko kwalyoonse alyoonse.

19Tabakawizuki muciindi camapenzi, bayoolya cakulilekela muciindi canzala.

20Basizibi bayooloba, basinkondonyina Leza bayoonyana-nyana mbuli maluba, bayooyangalala akuloba mbuli busi.

21Basizibi bakweleta tabapilusyi pe, baluleme balapa cabwaabi.

22Bayookona nyika aabo balelekwa a Mwami Leza, aabo bamusinganya bayoofwidilila.

23Mwami Leza ulabotelwa amuntu ulaabweende busololelwa anguwe.

24Nikuba kuti alebwe inga tawi pe, nkaambo janza lya Mwami Leza mwini ndelimujatilide.

25Ndakali mwana mpaawa sunu ndacembaala, pele nsina bona balulami mbaakalekelezya Leza nikuba kubona bana babo kabalombelela cakulya.

26Balaleta lyoonse akwaaba amaanza obilo, bana babo banoojisi cileleko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Cita zibotu, leka bubi, ocita oobo uyookkala koliibide lyoonse.

28Nkaambo baluleme Mwami Leza mbayanda, basyomeka kuli nguwe taaku nayoobalekelezya. Unoobakwabilila lyoonse, pele lunyungu lwabasizibi uyoolunyonyoona loonse.

29Bayookona nyika mbabaabo baluleme, bayookkala mulinjiyo lyoonse alyoonse.

30Mululami waamba cabusongo amulomo wakwe, ziluleme zyalo nzyuuamba mulaka wakwe.

31Mumoyo wakwe muuli mulawo wa Leza. Kunyina naleya pe.

32Basizibi bayubilila baluleme, bayanda kubajaya.

33Takooyoobaaba kuli mbabo Mwami Leza pe, takabalekelezyi ciindi nobabetekwa, takabalekelezyi kuti bapegwe cisubulo.

34Kobamba nzila zya Mwami Leza akulangila muli nguwe, walo uyookulemeka akukukonya nyika, unooyoolibwenene ciindi basizibi baakusubulwa.

35Ndakabona sizibi ulaalunya kalisumpula, kalisumpula mbuli mulombe waku Lebanoni.

36Nindakainda lwabili, ndakajana kuti taciwo, nindakamulangaula nsiindaamubona pe.

37Langisisya muntu uutakwe kampenda, bonesya muntu uuluzi, uyoojana kuti siluumuno nguujana coolwe kumamanino.

38Basizibi uyoobanyonyoona, kunyonyooka ngamamanino aabo.

39Uufutula baluleme ngu Mwami Leza, ngonguwe cilikwabilizyo cabo caciindi camapenzi.

40Mwami Leza nguubagwasya akubavuna, ulabavuna kuzwa kuli basizibi, ulabafutula nkaambo bayubila muli nguwe.

Intembauzyo 38

Lwiimbo lwa Devedi lwaciibalusyo

1Mukunyema kwako utanditapatili O Mwami Leza, mubukali bwako utandisubuli.

2Yandiyasa mivwi yako, lyandilemena janza lyako.

3Akaambo kabukali bwako nsicilimvwide akuti ndili muntu, cinyonyoono cangu candigonkezya.

4Yandikomenena milandu yangu, yandibeda mukuli uulema.

5Zyanunka zilonda zyangu, zizwa busina, bufuba-fuba bwangu mbubwapa kuti mmbisye.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ndalemenwa kapati, ndavungumana, buzuba boonse njide kulila.

7Nsicili ndime pe, musana wapya.

8Ndigonkedwe, ndiwizukide, ndatongela mucamba mulapya.

9Mbuli mbwekusukamina lyoonse ulilibwenene O Mwami, ulibubwene boonse mbwelisinsimukila.

10Ndoomfokelwa, nguzu zyandimanina, moyo wangu uladuntaana.

11Balongwe bangu abeenzu bandiyaamuka, nkaambo kazilonda, banditantamuka mbotubambene limwi.

12Balinditeede aabo bayanda kundijaya, baamba zyakundinyonyoona aabo bayanda kundicisa, buzuba abuzuba bayeeya zyalucengo.

13Mebo nsikonzyi kumvwa, ndimusinke matwi, mbuli cimuumu uutakonzyi kukanana mbwebede.

14Mbuli muntu uutakonzyi kumvwa mbwindaba, mulomo ngooyu ulijisi pele tainguli.

15Lulangilo lwangu lulimulinduwe O Mwami Leza, O Mwami Leza wangu nduwe oondivuna.

16Ndakati, «Utabalekeli kuti babotelwe, balidunde ndaakuwa.»

17Lyoonse ndiwakuciswa-ciswa, ndaafwiifwi kufwa.

18Ndalyaambilila milandu yangu, nduuside akaambo kacinyonyoono cangu.

Lwa Devedi. Lwiimbo lwakulilauka

19Basinkondoma bandikanza balaanguzu, mbanji aabo bandisulide kakunyina aciliwo.

20Bandipilusizya bubi mucilawo cabubotu mbanji, neyandaula bubotu balo bageme kunditamikizya.

21Utandilekelezyi O Mwami Leza, O Mwami Leza utanditantamuki.

22Fwambaana uzoondigwasye, O Mwami mufutuli wangu.

Intembauzyo 39

Lwiimbo lwa Devedi. Kumweendelezi wanyimbo zya Jedutuni

1Ndakati, «Ndilalangilila nzila zyangu, kuti intaambi zilubide, kumulomo ndalibikka kazangala kuti nketaambi, muciindi eeco babi ncebabwene.»

2Nkeumwide, nkelibatamikide, nketaambi cintu nicibota, mapenzi aangu akaindilila.

3Mwakayaka mucamba nindakatungumana, ndakaatikila.

4«Nditondezye mamanino aabuumi bwangu O Mwami Leza wangu, undizibye mazuba aangu, nyanda kuti mmbone naa ndaamazuba ongaye.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Wandigonkela mazuba, myaka njabuyo kulinduwe, buumi bwamuntu uuli woonse
mbwaamulyango, buliindilide.

6Buumi bwamuntu buli mbuli cimvule ciya kooku a kooku, kupakasya kwamuntu
nkwabuyo. Muntu ulalundika lubono katazi uuyoolutola.

7Ino ncecilangila O Mwami Leza ncinzi? Lulangilo lwangu luli mulinduwe.

8Kuzwa kuzinyonyoono zyangu zyoonse kondivuna, intabi cisesyo kubafuba-fuba.

9Nsikooambaula limbi pe ndaumuna ono, ndaumuna nkaambo nduwe oocicita eeci.

10Cigwisye cimboko cako, zyuumo zyako zyandiminya.

11Akaambo kazinyonyoono bantu ulabasubula akubatapatila, mbuli mapempya
mbocecetula lubono lwabo, buumi bwamuntu uuli woonse mbwaamulyango,
buliindilide.

12O Mwami Leza, swiilila kukomba kwangu, kulila kwangu kwalugwasyo ukuteelele,
utauzyi-uzyi buyo ndakulilila, mbuli muzwa masi mbwebede. Mbubonya mbuli
bwakali basikale besu boonse ndimweenzu.

13Utanoocindilangide kuti mmbotelwe, netana endela limwi.

Intembauzyo 40

Lwiimbo lwa Devedi. Kumweendelezi wanyimbo

1Amoyo omwe ndakalilila Mwami Leza, mukulila kwangu wakandiceba akundivuwa.

2Mudindi bbyaabi mwaakandigwisya, oomo mwakali matope antimba, wakandiimika
aamwaala, busena bubambasede mbwaakandipa kuti njimine mpawo.

3Wakandiiisya lwiimbo lupya, lwakutembauzya Leza wesu. Banji baakubona oobo
bayooyoowa, Bayoosyoma mu Mwami Leza.

4Muntu uusyoma mu Mwami Leza nguulelekedwe, tacebukili kuli basikuupaupa
ameso, aabo baleya akutobela mituni.

5Nzinji kapati zigambya nzyookacita, O Mwami Leza wesu, eezyo nzyookayanda
kutucitila, nsikonzyi kuzyaamba nikuba kuzikanana, nkaambo nzinji tazibaliki.

6Zipaizyo azituuzyo toziyandi pe, pele wandipa matwi aakuti nkeswiilila, zipaizyo
zyakutenta niziba zituuzyo zyakukombelezezya zinyonyoono toziyandi.

7Lino ndakati, «Bona, ndime aano, ndaboola, mubbuku kulembedwe zyandime.»

8Nzyoyanda, O Mwami Leza, nzyeticite, mumoyo wangu muuli mulawo wako.

9Mumbungano mpati mweambilizya zyabululami bwako, nsiumuni buyo pe, ayebo
ulizi O Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Nsisisi zyabululami bwako mumoyo wangu pe, zyalufutuko ndopa azyakusyomeka kwako nzyekanana, nsezisisi zyaluyando lwako lutazungaani, kumbungano mpati nsisisi zyakasimpe kako.

11O Mwami Leza, utakaki kundeengelela, luyando lutazungaani akasimpe kako, eezi zindikwabilile.

Kulomba lugwasyo
(Intembauzyo 70)

12Alindizingulukide mapenzi aatabaliki, zyandizunda zinyonyoono zyangu, ameso oomfokela, zinyonyoono zyangu nzinji kwiinda masusu ngejisi, moyo wangu wawizuka.

13Fwambaana kundivuna, O Mwami Leza, fwambaana kundigwasya.

14Banyonyweede limwi, bausigwe nsoni aabo bayanda kundijaya, boonse aabo bayanda kundinyonyoona basinganyizigwe, abagunwe, bapiluke.

15Boonse basekelela kabati, «Ee buya! Ee buya!» Balijazye nsoni beni akubijilwa.

16Aabo bakuyandisya basekelele akukondwa muli nduwe, aabo bayanda lufutuko lwako lyoonse baambe kuti,

«Mwami Leza ngusinguzu ncobeni.»

17Mebo ndemucete uubulide, O Mwami ndiyeeyele bumwi, muvuni amugwasyi wangu nduwe, utamuki pe, akaka, Leza wangu.

Intembauzyo 41

Lwiimbo lwa Devedi. Kumweendelezi wanyimbo

1Uulelekedwe nguyooyo uuyeeyela bacete, Mwami Leza uyoomuvuna muciindi camapenzi.

2Mwami Leza uyookwabilila akubamba buumi bwakwe, uyoomuleleka munyika, takamwaabi kuli bamulwana pe.

3Aakuciswa Mwami Leza uyoomubusya kuzwa mubulo, uyoobuponya bulwazi bwakwe.

4Mebo ndakati, «O Mwami Leza, kondeengelela, undiponye nikuba kuti ndakakubisizya.»

5Balandinyonokela basinkondoma nobati, «Ino ulafwa lili kutegwa azina lyakwe lifwidilile?»

6Unditamikizya twaambo mumoyo wakwe, ulabikkilila twaambo twabuyo, ooto ntwaya bumwaya koonse-koonse.

7Balandivwiya boonse basinkondoma, bakanza kundicita cintu cibi kwiindilila.

8Balati, «Ino mbubi bulwazi bumujisi, tacibuki limbi pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Mweenzuma mwini-mwini ngundakali kusyoma, ooyo ngundakali kulyaawe, sunu wandibukila.

10Pele yebo buyo, O Mwami Leza, ndeengelela, ndibusye kuti mbapilusizye bubi.

11Mukuti uliboteledwe andime, sinkondoma takonzyi kundizunda pe.

12Ulindijisilizi nkaambo kakuti ndiluzi, undibikka kumbele lyoonse.

13Aalumbwe Mwami Leza wa Isilayeli, kuzwa kukutamani kuyoosika kukutamani, akube boobo, alimwi akube boobo.

Intembauzyo 42

BBUKU LYABILI

(Intembauzyo 42-72)

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa Masikili aabana ba Kola

1Mbubonya mbuli mbaambi mbwiilangaula tulonga twamaanzi, mbubonya oobo moyo wangu mbuukulangaula O Leza.

2Moyo wangu ukufwide nyota O Leza, Leza muumi. Ani nkaboole lili kuti ndizookubone O Leza?

3Masiku amasikati njide kulya misozi, Bantu boonse balabuzya-buzya kuti, «Ino ulikuli Leza wako?»

4Ndalila mumoyo wangu ndayeeya zintu eezi, ndalila ndayeeya mbundakali kweenda ankamu, mbuli mbundakali kubasololela kuŋanda ya Leza, katutangala, kupozomoka munyimbo a kulumba, akati kankamu yabantu iiya kupobwe.

5Nkaambo nzi ncindaumbaalilwa boobu? Ndanyongana buti boobu? Iinsyome mu Mwami Leza, ndimutembaule walo uuli ngomufutuli wangu,

6alimwi ngo Leza wangu. Moyo wangu waumbaalilwa, kuzwa munyika ya Jolodani njookuyeeya, njookuyeeya kuzwa mumajeleele aa Hemoni acilundu ca Mizaa.

7Maanzi manji alaitana naaloka mumavuumina aako, mayuwe aamavuumina aako amakwisyilili andikukulizya.

8Sikati Mwami Leza ulatondezya luyando lwakwe lutazungaani, aba masiku ndamwiimbila akumukomba, ngo Leza wabuumi bwangu.

9O Leza omwaala wangu ndaambile kuti, «Nkaambo nzi noondiluba? Nkaambo nzi ncenooli mubuumba nkedyamininwa abasinkondoma?»

10Zifuwa zyangu zyalebauka, nobandisampaula basinkondoma balati,

«Yawe, ulikuli Leza wako we?»

11Nkaambo nzi nceumbaalilwa boobu? Nkaambo nzi ncenyongene boobu? Ndilasyoma mu Mwami Leza, ndiyoomutembaula nkaambo ngomufutuli wangu alimwi ngo Leza wangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo 43

(Kwiindilizya kwakukomba kwatalikila mu 42)
Kukomba kwamwaange

[1]O Leza, ndaambilizye kuti ndiluleme, kwabilila mulandu wangu kuli baabo batakukombi, kubantu babi balucengo kondivuna.

[2]Cikwabilizyo cangu nduwe, O Leza, ino unditakatila nzi? Nkaambo nzi ncenoolila akupenzegwa abasinkondoma?

[3]Tumina mumuni akasimpe kako, kuti zindisololele, zindisisye ooko kucilundu cako cisalala nkokkala.

[4]Eelyo njooinka kucipaililo ca Leza, nkainke kuli Leza uuli ndolutangalo akubotelwa kwangu, njookutembaula akantimbwa, O Leza, Leza wangu.

[5]Nkaambo nzi ncooumbalilwa boobu omuuya wangu? Nkaambo nzi ncenyongene boobu mulindime? Ndinoosyoma muli Leza, ndinoomutembaula, walo ngomufutuli wangu, Leza wangu.

Intembauzyo 44

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa Masikili aabana ba Kola

[1]Twakalimvwida tobeni O Leza, basikale besu bakatwaambila, eezyo nzyookacita muciindi ncibakali kupona.

[2]Ajanza lyako wakatanda misyobo, mumasena aayo wakabikka basikale besu. Wakapwaya bantu bamisyobo eeyo, basikale besu wakabacita kuti bazwidilile.

[3]Tiibakiitola nyika amapanga aabo, tiibakazunda anguzu zyabo, pele ajanza lyako lyalulyo, akuboko kwako kwini, alimwi aluse lwako wakabatondezya kuti ulabayanda.

[4]Nduwe Mwami, Leza wangu, uusungula kuti Jakobo azunde.

[5]Basinkondoma bapilukila musule nkaambo kanduwe, batulwana tulabalyatauka akubazunda muzina lyako.

[6]Nsisyomi buta bwangu mebo pe, talili panga lyangu lindizundya.

[7]Ootuzundya basinkondoma nduwe, ubajazya nsoni batucimwa nduwe.

[8]Muli Leza motulikankaizizya buzuba abuzuba, alimwi tunoolitembaula zina lyako kukabe kutamani.

[9]Lino watubombya, watutakata, tocuunki ampi zyesu.

[10]Wacita kuti tutije basinkondoma, basinkondoma bakatusaala.

[11]Wakatulekelezya, twakazazaulwa mbuli mbelele, watumwaila akati kamisyobo imwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Mbuli cintu citakwe muulo mubotu mboouzya bantu bako, kunyina ampindu njoojana noobauzya.

13Watucita cisesyo kuli baabo mbotukkalaamwi, twaba cisampuzyo akasimi kuli baabo mbotubambene limwi.

14Twaba cisesyo akati kamisyobo imwi, bapukusa mitwe bantu batubona.

15Ndisampukide buzuba boonse, ndifwa bweeme lyoonse,

16nkaambo aabo bandiseka akundinonga baabonena bandipilusizya bubi basinkondoma.

17Zyoonse eezi zyakacitika kuli ndiswe, nikuba kuti tiitwakakuluba, nikuba kutasyomeka ku cizuminano cako.

18Myoyo yesu tiiyakatyompwa, nikuba kusiya nzila zyako.

19Pele wakatupwaya akutusiya akati kabamwaaba, umane wakatuvumba amudima uusiya mbi.

20Kuti naa twakaluba nzila zyako O Leza wesu, nikuba kukomba mutuni,

21sena Leza nootakacibona eeci? Kayi ulaazi maseseke aamumyoyo.

22Akaambo kanduwe tulajaigwa buzuba boonse, tubalwa mbuli mbelele ziya kukujaigwa.

23Sinsimuka, sena ucoona O Mwami? Buka! Utatukakili limwi.

24Nkaambo nzi nootufutatila, waluba kudyamininwa kwesu.

25Twawida ansi mulusuko, mibili yesu mbandaa ansi!

26Nyamuka utugwasye, utununune akaambo kaluyando lwako lutazungaani.

Intembauzyo 45

Kumweendelezi wanyimbo, aimbye bwiimbwa yampana zyabana ba Kola mbuli Masikili aalukwato.

1Nnzwide makani mabotu mumoyo wangu, kwiimbila Mwami Leza nkwelibambilila, mbuli cilembyo camulembi uucibwene mbuubede mulaka wangu.

2Nduwe ooyebeka kwiinda baalumi boonse, milomo yako njaluse, nkaako Leza ulakuleleka akutamani.

3Yebo osintanze, anga panga lyako mukasolo, ubonwe ma, usame bulemu abwami.

4Tanta cakuzunda mubulemu bwako, tondezya lusinizyo abululami bwako, milimo yako iiyoosya iitondezegwe ajanza lyako lyalulyo.

5Iibbwabule myoyo mivwi yako iibosya, ibbwabulwe myoyo yabasinkondonyoko omwami, iizundwe misyobo akuwida kunsi lyamaulu aako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

[6]Ncalyoonse alyoonse cuuno cako cabwami, O Leza. musako wabululami nguuyooba musako wako ngobetesya.

[7]Sikuyanda bululami ulasulaika bubi, atala lyabeenzinyoko mpaakubikka Leza wako, wacita eeci naakunanika mafuta aalutangalo.

[8]Bweema bununkilila mbobuzwa kuzisani zyako, bweema bwa maya, aloisi alimwi a kasiya, maanda aabwami alibotelezegwe ameja aa bazovu, ooko nkokuzwa nyimbo zyazingwali-ngwali zikubotezya.

[9]Akati kabakaintu balemekwa mpaajanika bana basimbi babami. Kulubazu lwako lwalulyo kwiimvwi nabwiinga waciinga cabwami uusamide zyangolida yaku Ofi.

[10]Lino cenjeka kutwi uswiilile, omwana musimbi, luba zyabantu bako, zyamukwasyi wauso.

[11]Akaambo kakuti ulimweebesi, mwami ulakuyanda, mmulemeke nkaambo mmwami wako.

[12]Bayooletelezya zipego bantu baku Taya, bayookulemeka bavubi.

[13]Banoojisi buvubi bwamisyobo-misyobo. Wasama mwanaa mwami muŋanda yakwe, zisani zyakwe zisuminidwe ngolida.

[14]Kasamide zisani zinyekawidwe uyootolwa kumwami, unooli aabeenzinyina basimbi batazi mwaalumi, kabamusindikila bazoosika kuli nduwe.

[15]Banootangede akukondwa baakuletwa, bayoonjila muŋanda yabwami.

[16]Uyoozyala bana balombe banji yebo omwami, mbabayootola masena aabasikale babo, munyika yoonse mbabayooba bami.

[17]Kumazyalani oonse njooibalusya mpuwo yazina lyako, nkaako iyookutembaula misyobo yoonse kukabe kutamani.

Intembauzyo 46

Kumweendelezi wanyimbo, aimbye bwiimbwa lwiimbo lwabana ba Kola kweendelana anyimbo ya Alamoti

[1]Nguzu zyesu amayubilo ngu Leza, ngomugwasyi uuliwo muciindi camapenzi oonse.

[2]Nikuba kuti nyika izungaane inga tatuwi pe, inga tatuwi nikuba kuti zilundu ziwide akati kalwizi.

[3]Pe, tatuwi, nikuba kuti maanzi afufuma akuvuuma, nikuba kuti zilundu zitenkaane akuvuuma kwawo.

[4]Nkuuli mulonga uujisi tulonga tubotezya munzi wa Leza, tubotezya busena busalala ooko nkwakkala Sijulu wamajulu.

[5]Munzi tuukooyoonyonyoonwa nkaambo Leza ulimukati kawo, kakucili kubucedo Leza uyoougwasya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Misyobo ilazwangana, malelo alooleka, napozomoka ajwi nyika ilabomboloka.

7Ulaandiswe Mwami Leza Singuzuzyoonse, ncikwabilizyo cesu Leza wa Jakobo.

8Amuboole muzoobone bubede milimo ya Mwami Leza, waleta kunyonyooka ansi.

9Mane do kumagolelo aanyika nguulesya nkondo, nguutyola mata akupandaula masumo, nguuumpa nkalaki amulilo.

10«Amuumune muzibe kuti ndime Leza, kuti ndime Leza uuyootembaulwa akati kamisyobo, ndime eeyootembaulwa munyika.»

11Ulaandiswe Mwami Leza Singuzuzyoonse, ncecikwabilizyo cesu Leza wa Jakobo.

Intembauzyo 47

Kumweendelezi wanyimbo, aimbye bwiimbwa nyimbo yabana ba Kola

1Nomisyobo yoonse amuvobele, amupozomoke anyimbo zyalutangalo kuli Leza.

2Ulayoosya Mwami Leza Sijulu wamajulu, munyika yoonse ngo Mwami mupati.

3Misyobo eeyi njotulela nguwaatuzundila, bantu aabo balikunsi aamaulu eesu.

4Nyika ino nguwakacita kuti ibe lukono lwesu, nyika yabulemu bwa Jakobo ooyo ngwaakali kuyanda.

5Bantu kabapozomoka cakutangala, Leza wakatanta kujulu. Kakulila myeembo, Mwami Leza wakatanta.

6Amutembaule, amumutembaule Leza. Amutembaule, amumutembaule Mwami wesu.

7Mwami wanyika yoonse ngu Leza, amumutembaule anyimbo.

8Weendelezya zisi ngu Leza. Acuuno cisalala cabwami mpakkede.

9Balabungana antoomwe bami bazisi, balabungana mbuli bantu ba Leza wa Abulahamu, mbaba Leza bami boonse baanyika, ulatembaulwa kapati.

Intembauzyo 48

Lwiimbo lwabana ba Kola

1Mmupati Mwami Leza, mumunzi wa Leza wesu ngonguwe ngotweelede kutembaula, ngotweelede kutembaula mucilundu cakwe cisalala.

2Nimuba mubulamfu bwaco boonse cileebeka, nyika yoonse ilacitangalila, amulange kulampa kwansonga yacilundu cisalala, ncecilundu ca Ziyoni munzi wa Mwami mupati.

3Leza ulatondezya kuti nguukwabilila munzi ooyo, nguujanika munkwakwa zyawo.

4Bakabungana antoomwe bami, kabayanda kuulwana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Nibakuubona bakayoowa, bagambwa, batija.

6Bakakankama kapati, bamvwa nsungo, nsungo mbuli zyamukaintu uuyanda kutumbuka.

7Wakabanyonyoona mbuli mato aaku Taasyisyi, mato aatyoloolwa aguwo lyakujwe.

8Twalibonena mbubonya mbuli mbutwakamvwide, tuubona munzi wa Mwami Leza Singuzuzyoonse, ooyo munzi wa Mwami Leza wesu, munzi ooyo Leza ngwakwabilila lyoonse alyoonse.

9Tuyeeya zyaluyando lwako lutazungaani, tuziyeeyela muŋanda yako O Leza.

10Ulatembaulwa mbuli bubede zina lyako O Leza, ulatembaulwa mane do kumagolelo aanyika yoonse, janza lyako lyalulyo lilalela mubululami.

11Cilasekelela cilundu ca Ziyoni, ilitangede minzi ya Juda, ilitangede akaambo kambeta zyako.

12Koya weendeende uzinguluke Ziyoni, ubale maanda aawo malamfu.

13Langisya bwaanda bwawo, ubone nkwakwa zyawo, noti kakonzye kulungulwida zyalani liboola.

14Leza ooyu ngo Leza wesu walyoonse alyoonse, nguuyootweenzya mane tukasike kumamanino.

Intembauzyo 49

Kumweendelezi wanyimbo, lwabana ba Kola

1Nobantu nyoonse amuswiilile eeci, nyoonse nomukkede munyika eeyi amumvwe.

2Amumvwe nobantu buyo anomulemenede, amumvwe nobavubi anobacete.

3Nyanda kwaamba majwi aabusongo ono, cizwa mukumvwisya zintu ncetaambe.

4Ndacenjeka kutwi kwangu kukasimpi, ndapandulula kalabi kangu mukantimbwa.

5Ani njoowe nzi muciindi camapenzi, ciindi bantu babi basilucengo nobandizinguluka,

6bantu basyoma buvubi bwabo, balikankaizya akaambo kakuvula kwalubono lwabo?

7Masimpe, taakwe muntu uukonzya kulinununa lwakwe mwini pe, naba uukonzya kupa Leza cinunuzyo cabuumi bwakwe.

8Kayi cinunuzyo cabuumi ciladula, taakwe uunga wacibbadela bweelede.

9Uunga wacibbadela kuti kapona kwalyoonse alyoonse, kucibbadelela kuti atakasiki kucuumbwe akubola.

10Boonse balabona kuti abalo basongo balafwa, mbubonya buyo abafuba-fuba batakwe maanu balaloba, lubono lwabo basiila bambi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Zyuumbwe zyabo nzyezinooli maanda aabo lyoonse, nkobanoobede ooko kwamazyalani amazyalani, nikuba kuti myuunda yabo bakayuulikide mazina.

12Avube, avube buti muntu, takkalili pe, ulibuyo mbuli banyama bafwidilila.

13Nzila yabasikami-kami njeeyi, yabaabo bazuminina buvubi bwabo ili boobu,

14bayoosika kwacivumwe, mbuli mbelele, bayoofwa, bayooembelwa alufu. Bayooendelezegwa abalulami cifumo-fumo, mucuumbwe mibili yabo iyoobola. Kwacivumwe nkokuyooba kumunzi wabo.

15Kuzwa kunguzu zyalufu Leza uyoondinununa, masimpe uyoonditambula.

16Utayoowi muntu uujisi lubono lunji, ciindi bulemu bwaŋanda yakwe bwaakuvula,

17nayoofwa taakwe ncayootolelela. Bulemu bwakwe tabukamutobeli pe.

18Nikuba kuti naakali kupona wakali kulyaamba kuti ulilelekedwe, abantu kabamulumbaizya akaambo kakuzwidilila kwakwe,

19uyooya kumuyabanji kuli basikale bakwe bataboni mumuni alili.

20Muntu uuvubide uutamvwisyi zintu taindene abanyama bafwidilila.

Intembauzyo 50

Lwa Asafu

1Mwami Leza Singuzuzyoonse, ulaita nyika yoonse, ulaiita kuzwa kupaswida zuba kuyoosikila nkolibbilila.

2Kuzwa ku Ziyoni munzi wakwe weebeka, Leza ulabala.

3Mbwaasika Leza wesu takooumuna buyo pe, kumbele lyakwe kuli mulilo uusyukutya, kubbubbula guwo mumbali lyakwe.

4Uloompolola majulu anyika, uloompolola kuti abeteke bantu bakwe. Naompolola ulati,

5«Nobasalali bangu amubungane, nywebo nimwakapanga cizuminano andime muzipaizyo.»

6Aambilizye zyabulemu bwako majulu eeni, nkaambo yebo O Leza lwako omwini nduwe mubetesi.

7«Nkoo amuswiilile nobantu bangu ndaambe, lwako Isilayeli teelela nkwaambile mulandu wako, ndendime Leza, Leza wako.

8Nsikutapatili akaambo kazituuzyo zyako, naa zipaizyo zyakutenta nzebona lyoonse.

9Poho uuzwa kucimpati cako nsikoomutambula, nsikootambula naba sijembwe uuzwa mucaanda cako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Teekayi banyama boonse bamusokwe mbibangu, kubikkilizya aŋombe zili mutulundu tuli cuulu.

11Nibaba bayuni bali muzilundu ndibazi, zilenge zyoonse zyamusokwe nzizyangu.

12Kuti nikwali kufwa nzala, nindatakwaambila, kayi nyika azyoonse zili mulinjiyo nzizyangu.

13Sena nndya nyama yabapoho, naa kunywa bulowa bwampongo?

14Nkoo, pa zipaizyo zyakulumba kuli Leza, zuzukizya zikonke zyako kuli Sijulu wamajulu.

15Nkoo, kandiite mubuzuba bwamapenzi, ndiyookuvuna, eelyo yebo uyoondilemeka.»

16Leza kuli sizinyonyoono ulati,

«Ujisi nguzu nzi kuyabwaamba zyamilawo yangu, kwaamba cizuminano cangu amulomo wako?»

17Kayi toyandi kulaigwa, majwi aangu waasiya kusule lyako.

18Ubone mubbi, waba mweenzinyoko, balongwe bako mbaasimamambe.

19Ubelesya mulomo wako kwaamba zibi, mulaka wako ngwakubeja.

20Uvwiya munyoko wakkala, mwanaakwenu mwida ngobejelezya.

21Zyoonse eezi noolikuzicita mebo ndaumwine buyo. Wali kuyeeya kuti mebo ndimbuli nduwe, ono ndakuzula, ndakupa mulandu.

22Nywebo nomulubide Leza amwaayeeye makani aaya, nentakwe kumukwamauna-kwamauna kwabula uumuvuna.

23Uundilemeka nguyooyo uuleta zipaizyo zyakulumba, ubamba nzila yakwe kuti mebo nde Leza nkamufutule.

Intembauzyo 51

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo oolo Devedi ndwaakaimba ciindi Natani musinsimi naakamutapatila akaambo kabumambe oobo mbwaakacita a Batisyeba

1O Leza, ndeengelele, ndeengelele kweendelana aluyando lwako lutazungaani, nsotoko zyangu zizimaanye a luse lwako lupati.

2Sanzya milandu yangu, ndisalazye kuzwa kucinyonyoono cangu.

3Nsotoko zyangu ndizizi, zinyonyoono zyangu lyoonse zili kumbele lyangu.

4Nduwe, yebo lwako ngwindabisizya, ndacita cinyonyoono kuli nduwe. Majwi ngoamba alililuleme, kubeteka kwako kuliluzi.

5Masimpe, nezyalwa ndakali sizibi, ndakali sizibi kuzwa ciindi baama nibakandimita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Masimpe, bwini buzwa mumoyo mboyanda yebo, aboobo ndiiisye busongo mukati mwangu mwini.

7Ndisalazye a hisopo kuti nsalale ncobeni, kondisanzya kuti ntube kwiinda caanda.

8Cita kuti nditangale, ndikondwe, iinsekelele intacuumbaulilwi limbi.

9Lekelela zinyonyoono zyangu, ziminganya milandu yangu.

10O Leza, ndipa moyo uusalala, ubikke muuya mupya uululeme mulindime.

11Utanditandi kumbele lyako, nikuba kugwisya Muuya wako Uusalala mulindime.

12Undiboozezye kukondwa kwalufutuko ndopa, ndipe moyo wabusungu, ndiyumye.

13Basinsotoko njoobaiisya nzila zyako, basizinyonyoono bayoopilukila kuli nduwe.

14O Leza, kondivuna kumulandu wabujayi, ondivuna yebo mulaka wangu uyooimba nyimbo, kwiimba cakutangala nkaambo ululeme.

15Asamuna milomo yangu, O Mwami, kanwa lyangu lyaambe zyakukutembaula.

16Zipaizyo tazikuboteli yebo pe, nizyalikukubotela nindakuletela, niziba zipaizyo zyakutenta tazikuboteli pe.

17Moyo weempa ncecipaizyo ncoyanda, O Leza, moyo weempa mukuusa tousampauli pe.

18Mukukondwa kwako cita kuti Ziyoni azwidilile, yakulula bwaanda bwa Jelusalemu.

19Aawo noyookondwa kutambula zipaizyo ziluleme, zipaizyo zyakutenta zyalo zikubotela. Bapoho bayoopaizigwa acipaililo cako.

Intembauzyo 52

Kumweendelezi wanyimbo. Masikili wa Devedi ciindi Doyegi Muedomu naakainka kuli Saulu akuyoomwaambila kuti, «Devedi wainka kuŋanda ya Ahimeleki»

1Omwaalumi sintanze, nkaambo nzi ncolikankaizizya bubi? Luyando lwa Leza ndwalyoonse.

2Ukanza zyakunyonyoona amulaka wako, uli mbuli mbeli iibosya kapati. Zyalweeno nzyolengelezya lyoonse.

3Bubi mboyandisya kwiinda bubotu, kubeja nkoyandisya kwiinda kwaamba zyabwini.

4Yebo omulaka uubeja, uyandisya majwi aacisa bamwi.

5Masimpe, Leza uyookunyonyweeda limwi, uyookujata akukukwamauna mutente lyako, uyookugwisya munyika yabaumi.

6Baakubona oobo baluleme bayooyoowa, bayoomuseka kabayooti,

7«Ngooyu muntu watakacita kuti Leza abe mayubilo aakwe, wakasyoma kuvula kwalubono lwakwe, wakazumanana mukucitila bamwi zibi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mebo ndimbuli musamu waoliva uukomena muŋanda ya Leza.

9Akaambo kaceeco ncookacita, O Leza, ndinookulumba lyoonse, ndinookusyoma nkaambo uli mubotu, ndinootembaula zina lyako mumbungano yabasalali bako.

Intembauzyo 53

(Intembauzyo 14)

Lwiimbo lwa Devedi. Mweendelezi aimbye bwiimbwa nyimbo zya Mahalati a Masikili

1Bafuba-fuba balati, «Kkaa! Taakwe Leza pe.» Bantu aaba mbabi milimo yabo ilasesemya. Kunyina naba omwe uucita kabotu.

2Kuzwa kujulu Leza ulabalanga bantu baansi kuti abone naa kuli bamwi basongo, bayandaula kukukomba Leza.

3Pele boonse basweeka, mbabi boonse buyo, kunyina naba omwe uucita kabotu, peepe, taakwe.

4Sena basizibi banyina luzibo? Balida bantu bangu mboobalya cilyo, alimwi tabaiti Mwami Leza mukukomba.

5Pele bayooyoowa kakunyina acibakonga pe, Leza uyoomwaya zifuwa zyabaabo bamulwana, muyoobausya nsoni nkaambo Leza wabasampaula.

6Akaka lufutuko lwa Baisilayeli nilwakazwida Muziyoni, ciindi Mwami Leza waakuboozezya bantu bakwe buvubi, nayoobaleleka ndindilyo Jakobo abantu Baisilayeli nibayootangala.

Intembauzyo 54

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo yazingwali-ngwali. Masikili ya Devedi ciindi Bazifi nibakainka kuli Saulu kuyooti, «Tee kayi Devedi uyubide akati kesu.»

1Ndivune muzina lyako, O Leza, munguzu zyako ndaambilizye kuti ndiluleme.

2O Leza, komvwa kukomba kwangu, majwi ngeamba aswiilile.

3Bandilwana bazwa masi, bayanda kundijaya bantu bateengeleli, bantu aabo batalemeki Leza.

4Leza ngomugwasyi wangu masimpe, Mwami nguundikwabilila.

5Abubabweedele bubi aabo banditamikizya bubi, banyonyoone mukusyomeka kwako.

6Cituuzyo cakuliyandila nceyookupa, njoolitembaula zina lyako, njoolitembaula O Mwami Leza, nkaambo ndibotu.

7Kuzwa kumapenzi aangu oonse wandivuna, ndalibonena bandilwana kabazundwa.

Intembauzyo 55

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa lwiimbo lwazingwali-ngwali lwa Masikili ya Devedi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1O Leza, swiilila kukomba kwangu, utakaki kukumbila kwangu.

2Undimvwe, undiingule, ndatongela, ndazingwa mumapenzi aangu.

3Ndatongela akaambo kazyaamba basinkondoma, akaambo kakundipenzya nkobandipenzya basizibi, balindisulide akundiletela mapenzi mubukali bwabo.

4Ndapenga kapati mumoyo, kuyoowa lufu kwandeenzya.

5Ndiyoowede, ndakankama kapati, ndavwindingana mumanyongwe.

6Ndakati, «Nicali cibotu nindali mbuli nziba, amababa nindauluka nkeyoolyookezya.

7Ncobeni nindaya kulaale, nkeyookkala munkanda.

8Nindafwambaanina kuciteente cangu, kulaale kuzwa kuguwo libbubbula eeli.»

9Banyonganye O Mwami Leza, kuti batamvwani, nkaambo mumunzi kuli mazwanga ankondo.

10Aluuzingulikide masiku a Sikati, auzuzya mazwanga amapenzi.

11Mukati kamunzi muli lunyonyooko lutaambiki, mumazila aawo kuli buyo kukongana akutamikizyanya.

12Nindakakatila, nikwali kuti sinkondoma uundilwana nguundisampaula. Nindayuba, nikwali kuti uundilwana nguwandibukila.

13Pele nduwe, ngwindali kuti mweenzuma, mulongwaangu.

14Yebo ngutwali kumvwana limwi, ngutwali kweenda limwi amakamu aabantu kuŋanda ya Leza.

15Kabatazi basinkondoma alubaboolele lufu, abazikkwe bulanga, baye kwacivumwe, kayi bubi buli akati kabo.

16Pele mebo njita nduwe, O Mwami Leza, uundivuna.

17Kube kumangolezya, cifumo-fumo naa sikati, ndamulilila mukupenga awalo ulamvwa jwi lyangu.

18Munkondo njobandilwana nguundivuna kuti intalicisi, nikuba kuti bavule buti bandilwana.

19Leza uukkede acuuno cakwe mane kukabe kutamani uyoobamvwa akubatundulula, aabo bataleki nzila zyabo, aabo batayoowi Leza.

20Mweenzuma wabuka kulwana balongwe bakwe, watyola cizuminano cakwe.

21Kukanana kwakwe kwakali kubotu mbuli mabisi, ani wakali lutide mumoyo wakwe, majwi aakwe akali mbuli tufuta, pele akali kukosola mbuli mapanga aabosya.

22Tola makatazyo aako ku Mwami Leza, walo nguuyookukwabilila, taleki kuti baluleme banjile mumapenzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Mudindi lyalunyonyooko moyoowaala babi, O Mwami Leza, myaka yabaabo batila bulowa akucenga iyootwentana, iyootwentana ikabe cisela, pele mebo nnsyoma nduwe.

Intembauzyo 56

Bafilisiti nibakamujata Mugati.

1Ndeengelela O Leza, nkaambo bantu balanditandaanya, buzuba boonse balandilwana.

2Balanditamikizya akundivwima buzuba boonse, mukulisumpula kwabo banji balandilwana.

3Ciindi neyoowede, ndikusyoma muli nduwe.

4Ndikusyoma muli Leza ooyo uuli aamajwi ngetembaula, ndasyoma muli Leza nsikayoowi cintu pe. Ani muntu uulya maila inga wacita nzi kuli ndime?

5Bapilinganya nzyeamba buzuba boonse, lyoonse bakanza kundicisa.

6Balabungana antoomwe akundiyubilila, balangilila bweende bwangu, bapingila kuti bandijaye.

7Utabalekeleli naaceya, mubukali bwako O Leza, inyonyoone misyobo.

8Wakalemba kulila kwangu, wakazilemba mubbuku lyako zyakulila kwangu. Sena tazili mubbuku lyako?

9Basinkondoma bayootija, bayootija ndaakukwiita kuti undigwasye, nkaambo ndizi kuti Leza ulaandime.

10Nsikayoowi cintu, muli Leza, ooyo uuli aamajwi ngetambaula, mu Mwami Leza, ooyo uuli aamajwi ngetembaula.

11Muli Leza, ooyo ngwesyoma nsikayoowi cintu pe. Ncinzi ncanga wacita muntu kuli ndime?

12Njelede kucita zeezyo nzindakakonkezya kuli nduwe, O Leza, ndapa zituuzyo zyakulumba kuli nduwe.

13Nduwe oondivuna kuzwa kulufu, nduwe oovuna maulu aangu kuti intawi, kuti njende kumbele lyako O Leza, mumuni wabuumi bwangu.

Intembauzyo 57

ciindi naakatija Saulu akuyoonjila mumpangala.

1O Leza, Kondeengelela, kondeengelela nkaambo muuya wangu uyubile mulinduwe, njubide mucivule camababa aako kusikila lunyonyooko lwiinde.

2Ngompolola kuli Leza Sijulu wamajulu, Leza uundicitila nzyasyomezya mukuyanda kwakwe mwini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ulandivuwa kuzwa kujulu, ulandivuna, aabo banditandaanya ulabatapatila, mbombuboobu mbwatondezya luyando lwakwe lutazungaani, mbwatondezya kusyomeka kwakwe.

4Ndaakati kabasyuumbwa, ndede akati kabanyama babutambo bazapaula, balaameno mbuli masumo amata, balaamilaka iibosya mbuli mapanga.

5Tondezya bupati bwako O Leza, mujulu, bulemu bwako abubonwe munyika yoonse.

6Baateya kakole maulu aangu, muuya wangu waungumana amapenzi, basya dindi munzila yangu, kwamana bawida mulindilyo beni.

7Ulindikkede moyo wangu O Leza, ulindikkede ncobeni moyo wangu, njooimba akukutembaula.

8O muuya wangu, buka, okantimbwa akalumbu kangu, buka, ndiyoocita kuti busiku bukaumbuluke.

9Akati kamisyobo njookutembaula O Mwami Leza, njooimba zyanduwe akati kabantu.

10Nkaambo luyando lwako lutazungaani ndupati, lusika kujulu kwini, kusyomeka kwako kulasika kumakumbi.

11Tondezya bupati bwako O Leza, mujulu, bulemu bwako abubonwe munyika yoonse.

Intembauzyo 58

Lwiimbo lwa Devedi lwa Mikitamu.

1Sena ono mukanana cakululama nywebo nobaleli? Sena mubeteka kabotu akati kabantu?

2Peepe, mumyoyo yanu muyeeya zyabubi, ndinywe muleta lupyopyongano munyika.

3Kuzwa kukuzyalwa kwabo basizibi balisweekede, balazyalwa kabali babeji, bampelenge.

4Balaabuyoka mbuli bwanzoka, bali mbuli nkombola iitamvwi.

5Taimvwi jwi lyasimabibo, niluba lwiimbo lwasibwaanga uucenjede.

6Tyoloola meno mumilomo yabo O Leza, nonkola bakambwili babasyuumbwa bapapide aaba, O Mwami Leza.

7Abamaninine mbuli maanzi aakunka, mivwi yabo yooneke mbuli bwizu.

8Babe mbuli nkumba iizwa goni niienda, babe mbuli cisowe, bataboni zuba pe.

9Leza abakukule cakufwambaana, mbuli buzima mulilo walumvwa-lumvwa, uuzima cibiya kacitana bila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Baakubona babi kababweedezelwa bubi bwabo balulami bayoobotelwa, bayoobotelwa baakusanzya maulu aabo mubulowa bwabasizibi.

11Lino bantu bayooamba kuti, «Ncobeni baluleme balalumbulwa, ncobeni Leza uupeteka nyika mpali.»

Intembauzyo 59

kuti bamukkalilile, bamujaye.

1O Leza wangu, ndivune kuzwa kuli basinkondoma, kuzwa kuli baabo bandibukila ndikwabilile.

2Kuzwa kuli basimucita zibi, ndivune, kubantu batila bulowa undivune.

3Bona mbobandiyubilide, bapangana zyakundilwana bantu bakali, bapangana zyakundilwana nokuba kuti nnyina mulandu, nikubakuti nnyina cibi, O Mwami Leza.

4Kunyina cibi ncindakacita pe, nikuba boobo balibambilide kundilwana, nyamuka undigwasye, babone.

5Yebo, O Mwami Leza, Singuzuzyoonse, Leza wa Isilayeli, nyamuka, usubule misyobo yoonse, utabeengeleli bazangi aaba.

6Balaboola kumangolezya kabawuula mbuli babwa, kabazelengana mumunzi.

7Komvwa ncobaamba, mumilomo yabo muzwa mapanga balati,

«Ino nguni uunga watumvwa?»

8Wiide kubaseka yebo, O Mwami Leza, uliisampaula misyobo eeyi yoonse.

9Nduwe ngwelangila, o nguzu zyangu, ulicikwabilizyo cangu yebo, O Leza.

10Uli Leza uundiyanda, Leza uyoondisolweda, uyoondizundya basinkondoma.

11Utafwambaani kubanyonyoona O Mwami, yebo ontobo yesu, mukuti bantu bangu inga baba nobaluba. Munguzu zyako ubamwaye koonse-koonse, bawe.

12Bawe akaambo kazibi zyabo amajwi ngobaamba, bacengwe mukulisumpula kwabo, akaambo kamatusi azyakubeja nzyobaamba.

13Cabukali ubanyonyoone, ubanyonyoone kuti batakajaniki limbi. Eelyo kuyoozibwa munyika yoonse kuti, Leza nguulela Jakobo.

14Balaboola kumangolezya kabawuula mbuli babwa, kabazelengana mumunzi.

15Balazulungana kulangaula cakulya, naa tiibakkuta balavuluma.

16Pele mebo njooimba zyanguzu zyako, cifumo-fumo njootembaula zyaluyando lwako lutazungaani. Nduwe cikwabilizyo cangu, nduwe matantilo aangu, matantilo aangu muciindi camapenzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Ndakutembaula, o nguzu zyangu, yebo, O Leza, nduwe cikwabilizyo cangu, uli Leza uundiyandisisya.

Intembauzyo 60

bali zyuulu zili kkumi azibili Mukkuti Lyamunyo.

1Watuvundumukila, watutakata, O Leza, walitunyemenede lino tuboozye alimwi.

2Wayaandula nyika, yazungaana, sinka nganzi yayo, nkaambo ilatenkaana.

3Ziindi zikatazya nzyooletela bantu bako, waini udadalisya ngootunywisya.

4Aabo bakulemeka wabasimpila ndembela, nkobanootijila ciindi nkondo yabasimata yabuka.

5Tuvune, tugwasye swebo ajanza lyako lyalulyo, ndendilyo aabo bakuyanda nobati futulwe.

6Leza ulaamba kuzwa kubusena bwakwe busalala ulati,

«Njoozunda akwaabanya Syekemu, njoopima kkuti lya Sukoti.

7Giliyadi nguwangu, awalo Manase nguwangu, Efulemu nengowani yakulikwabilizya, Juda musako wangu wabwami.

8Mowabu mutiba wangu wakusambila, njoowaalila Edomu ndyasyo zyangu, njoopozomoka cakuzunda Filisiti.»

9Nguni uuyoondileta kumunzi uukwabililidwe? Nguni uyoondinjizya Muedomu?

10Sena toli nduwe, O Leza ookatutakata, ootayandi kusindikila mpi zyesu?

11Tugwasye kuti tulwane sinkondoma, kayi lugwasyo luzwa kubantu ndwabuyo.

12Kuti Leza kali aandiswe tuyoozunda, nguuyootulyatawida basinkondoma.

Intembauzyo 61

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi. Aimbye bwiimbwa nyimbo zyatungwali-ngwali.

1O Leza, komvwa kulila kwangu, swiilila kukomba kwangu.

2Kuzwa kumagolelo aanyika ndakwiita, ciindi moyo kuuwizukide ndakwiita, nditole kundomba lindiinda kulampa.

3Mayubilo aangu nduwe, nduwe ŋanda ndamfu njumu mwekonzya kuyuba uundilwana.

4Iinkale mutente lyako lyoonse, iintijile mucimvule camababa aako.

5Okazimvwa eezyo zindakakonkezya, yebo, O Leza, wandipa lukono lwabaabo bayoowa zina lyako.

6Moongozye mwami mubuumi bwakwe, akkalilile kwamazyalani manji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Akkale acuuno cabwami kumbele lya Leza lyoonse alyoonse, cita kuti luyando lwako lutazungaani akusyomeka kwako zimukwabilile.

8Ndiyootembaula zina lyako lyoonse, akuzukizya zikonke zyangu buzuba abuzuba.

Intembauzyo 62

Kumweendelezi wanyimbo zya Jedutuni. Lwiimbo lwa Devedi

1Muli Leza alikke muulyookezezya moyo wangu, luzwa kulinguwe lufutuko lwangu.

2Ngomwaala alufutuko lwangu walo alikke, taakwe neyoozungaanyizigwa nkaambo walo ncecikwabilizyo cangu.

3Ino mulaleka lili kupwaya, kuuma muntu? Ooyo uuli mbuli lubaya lutajisilizi, uuli mbuli bwaanda butenkaana.

4Kumwaatula mubulemu bwakwe nkobakanza, muli zyakubeja mobabotelwa, balaleleka amilomo yabo, mumoyo kabasinganya.

5Muli Leza alikke muukonzya kulyookezya moyo wangu, lulangilo lwangu luli mulinguwe.

6Lufutuko a mwaala wangu nguwe alikke, nsikazungaanyizigwi pe, mukuti ngocikwabilizyo cangu.

7Bulemu bwangu alufutuko zizwa kuli nguwe, ngamatijilo aangu, ngomwaala wangu.

8Nywebo nobantu amumusyome muziindi zyoonse, amubikke myoyo yanu kuli nguwe, kayi Leza ngamatijilo eesu.

9Bantu balya maila mbabuyo, bantu balemu mbakubeja, kuti beelekwa aantoomwe mbauba, mbauba kwiinda muuya wayoyegwa.

10Mutanooyeeyi kuti kunonga kulagwasya, nikuba kulisumpwida zintu zyakubba. Nikuba kuti lubono lwavula, mutabikki myoyo yanu kulindulo.

11Kuli cintu comwe Leza ncaakaamba, mebo ndaiya zyobilo, eezi nzyakuti, yebo, O Leza, ulisinguzu.

12Acakuti, yebo, O Mwami ulaaluyando lutazungaani. Kwaamba masimpe muntu uuli woonse uyoomulumbula, uyoomulumbula kweendelana aceeco ncaakacita.

Intembauzyo 63

Lwiimbo lwa Devedi naakali munkanda yamu Juda

1Nduwe Leza wangu, O Leza, nkuyandaula aamoyo omwe, muuya wangu ukufwide nyota, ndikusukamine munyika yacimpayuma, nkulu-kulu iinyina maanzi pe.

2Ndakubona mucikombelo cako cisalala, ndabona nguzu abulemu bwako.

3Mukuti luyando lwako lutazungaani ndubotu kwiinda buumi, milimo yangu inoolemekezya nduwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mubuumi bwangu nookutembaula lyoonse, njookomba zina lyako nketambika maanza kujulu.

5Mbuli bukkuta uulya zilyo zinona mbuuyookkuta moyo wangu, cakukondwa njookutembaula amilimo yangu.

6Nelede ndakuyeeya, masiku lilila nkuku ndakuyeeya.

7Mugwasyi wangu nduwe, mucimvule camababa aako mweimbila.

8Nkede munsi lyako, janza lyako lyalulyo ndelindijisilizi.

9Bayoonyonyoonwa aabo bayanda kundijaya, kunsi aanyika nkobayoozikkwa.

10Bayoonyonyoonwa apanga, bayooba cilyo cabamwaaba.

11Mwami unoosekelela muli Leza, boonse bakonkezye muzina lyakwe kabatembaula, aawo milomo yababi iyooumuzigwa.

Intembauzyo 64

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi

1Nentongooka, O Leza, swiilila jwi lyangu, kuzwa kuli sinkondoma uundikonga, ububambe buumi bwangu.

2Kuzwa kubabi bandikanza undisise, undisise kuzwa kuli baabo bayobeka bacita zibi.

3Milaka yabo baliikwenga mbuli mapanga, beeleka majwi aabo mbuli mivwi.

4Bafusa mivwi yabo, kuzwa mobayubide, biifusa kumuntu uutakwe mulandu, katalibambilide balamuyasa, tabayoowi pe.

5Mumakanze aabo mabi balamuyuminizya, baamba mbobateya tukole tusisidwe, balati, «Ino nguni uunga watubona?»

6Zitaluleme nzyobakanza kabati, «Ono twajana nzila.» Masimpe moyo amiyeeyo yamuntu ilipilingene.

7Leza uyoobafusa mivwi yakwe, bayoowida aansi waakubayasa.

8Nguuyoocita kuti milaka yabo ikababukile beni, boonse bayoobabona kabanyonyooka bayoopukusa mitwe, bayoopukusa mitwe cakubasampaula.

9Aawo bantu boonse bayooyoowa, bayooambilizya milimo ya Leza, akaambo kaziyoocitika bayoozingimana.

10Baluleme abatijile ku Mwami Leza akusekelela, abamutembaule boonse aabo baluleme mumyoyo.

Intembauzyo 65

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Uuelede kutembaulwa mu Ziyoni nduwe, O Leza, tuyoozuzikizya zikonke zyesu kuli nduwe, kukomba kwesu ulakumvwa.

2Bantu boonse bayoosika kulinduwe akaambo kazinyonyoono zyabo.

3Nikwatuzunda kulubizya kwesu, yebo watulekelela.

4Muntu ngosala akuleta aafwiifwi ulilelekedwe, unookkala muŋanda yako, muŋanda yako iisalala motukkuta zintu zibotu, zibotu zyamucikombelo cako cilelekedwe.

5Mumilimo yako yabululami iigambya motwiingulila, O Leza walufutuko lwesu, lulangilo lwabantu bali kumagolelo aanyika yoonse nduwe, lwabaabo bakkala kumbali aalwizi luli kulaale.

6Malundu akapangwa munguzu zyako, ninguzu zitaambiki nzyojisi.

7Kuvuuma kwalwizi nduwe ookuumuzya, uuumuzya mayuwe aapyopyonganya misyobo.

8Balayoowa aabo bakkede kumagolelo aanyika, nkaambo kazigambya zyako, balapozomoka akukondwa nkaambo kamilimo yako, balapozomoka kuzwa kumagolelo aanyika imwi kuyoosika kuli imwi.

9Uliipa maanzi nyika akwiibamba, uliibotya kapati, tulizwide maanzi tulonga twa Leza, nyika mboibamba oobo kuti upe bantu zilyo.

10Tunkolola twayo ulatutilila, uliibombya alunywaanywa-nywaanywa, ulaleleka zisyango zyayo.

11Ceyo ncopa ncamwaka amwaka, zikwiliba zyako zilazula azilimwa.

12Mumacelelo mutitima camatanga-matanga, zilundu zileebeka kapati.

13Meembelelo azwide mbelele, makkuti asakide maila, zyoonse eezi zilaimba akupozomoka cakukondwa.

Intembauzyo 66

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo

1Amupozomoke cakutangala kuli Leza, amupozomoke nobantu banyika yoonse.

2Amumwiimbile nkaambo kabulemu bwa zina lyakwe, amumulemeke, mumutembaule.

3Amwaambile Leza kuti, «Milimo yako ilagambya, nguzu zyako nzipati cakuti basinkondonyoko balalinyansya kulinduwe.

4Nyika yoonse ilakukomba, ilakutembaula, itembaula zina lyako.»

5Amuboole, mubone ncaacita Leza, milimo yakwe ilagambya akati kabantu.

6Nguwakacita lwizi kuti lube nyika njumu, bantu bakazubuka mulonga amaulu, ooko twakasekelela mulinduwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Ulalela anguzu zyakwe kukabe kutamani, meso aakwe alangilila misyobo kuti bazangi batamubukili.

8Nobantu, amutembaule Leza wesu, akumvwigwe buyo mbwatembaulwa.

9Nguutubamba mubuumi bwesu, nguucita kuti maulu eesu atatezemuki.

10Watusunka, yebo, O Leza, mbuli busalazigwa nsiliva mbootusalazya.

11Watubikka muntolongo, watuteya akakole, kusule watubbazika zibbudu zyesu.

12Wacita kuti bantu batwide amitwe yesu nduwe, twakainda mumaanzi amumulilo, wakatusisya kubusena bwaceyo.

13Azipaizyo zyakutenta njoonjila muŋanda yako, njoozuzukizya zikonke zyangu kulinduwe.

14Zikonke eezyo nzindakalyaambilila akusyomezya ndemwini, ndakalyaambilila nindakali mumapenzi.

15Njoopaizya banyama baneneede, bweema bwa bagutu, bapoho abwa mpongo.

16Nywebo nyoonse nomuyoowa Leza amuboole muswiilile, iimmwaambile nzyaakandicitila mebo.

17Ndakoompolola kuli nguwe, ndakamutembaula amulaka wangu.

18Nindakasisa cinyonyoono mumoyo wangu, Mwami Leza naatakandiswiilila.

19Leza wakateelela, wakamvwa kukomba kwangu.

20Aalumbwe Leza nkaambo taakaka kukomba kwangu, taagwisya luyando lwakwe lutazungaani kulindime.

Intembauzyo 67

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo yazingwali-ngwali

1Leza atubede aaluse, atuleleke, Mwami Leza amulange aluyando amubede aaluzyalo.

2Zizibwe ansi aano nzila zyako, luzibwe lufutuko lwako akati kamisyobo yoonse.

3O Leza, bantu bakutembaule, bakutembaule bantu boonse.

4Iimbe cakutangala akubotelwa misyobo yoonse, bantu ulababeteka cakululama, usolweda misyobo yoonse yaansi.

5O Leza, bantu bakutembaule, bakutembaule bantu boonse.

6Leza wesu watuleleka, nyika yazyala micelo yayo.

7Mukuti Leza watuleleka, bantu bakumagolelo aanyika bamulemeka.

Intembauzyo 68

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Aanyamuke Leza amwaye basinkondonyina, batije aabo bamulwana.

2Ubatande bamwaike mbubumwaika busi luuwo lwaunga, beenzemuke mbuli bunzuka buli munsi aamulilo, babi abalobe kumbele lyako.

3Baluleme babotelwe akusekelela, kumbele lya Leza abakondwe akutangala.

4Amumwiimbile Leza, mutembaule zina lyakwe, amumulumbaizye ooyo uutantide amakumbi, ngu Mwami Leza ndezina lyakwe eelyo, amusekelele kumbele lyakwe.

5Nguugwasya bamukabafu, ngowisi bamucaala, ngu Leza uukkala mubusena bwakwe busalala.

6Leza nguupa munzi kulibaabo baumbaalidwe, nguuangununa baange kuti balyeendelele cakutangala, bazangi ubakkazika mucimpayuma.

7O Leza, ciindi ncookasolweda bantu bako, nokainda munkanda,

8kwakawa mvula kuzwa kujulu, nyika yakazungaana, mvula yakawa kumbele lya Leza waku Sinayi, Leza wa Isilayeli.

9O Leza, yakawisya mvula mpati, wakabukulusya nyika yako yakakulumpede.

10Bantu bako bakakkala mulinjiyo, babulide wakabaabila kuzwa mumaila aako manji.

11Mwami wakaambilizya majwi aakwe, mbanji baakanana makani aaya.

12«Bamami ampi balatija calubilo, muzivuka bakaintu baabana zisaalwa.

13Mababa aanziba yangu ivumbilidwe nsiliva, alimwi mapepe aayo avumbilidwe ngolida iisyobedwe. Nkaambo nzi bakasyaala kabalede akati kazimpati zyambelele?»

14Lino Singuzuzyoonse naakamwaisya bami munyika eeyo, kwakaba mbuli caanda cawida Zalumoni.

15Zilundu zyaku Basyani zileebeka, zileebeka zilundu zilamfu eezyo.

16Ino mulanga buti aamunyono, nozilundu zilamfu, kucilundu Leza ncasalide kuti kalela kuzwa nkuko, ooko Leza nkwanookkede kwalyoonse alyoonse?

17Nkalaki zya Leza zili makumi aali zyuulu, azyuulu-zyuulu, Mwami waboola kuzwa ku Sinayi, wanjila mucikombelo cakwe cisalala.

18Yebo, nookatanta mujulu kutola baange, wakatambula zipego kuzwa kubantu, kuzwa kubantu bazangi, mukuti yebo, O Mwami Leza, ukkale kooko.

19Aalumbwe Leza mufutuli wesu, nguutunyamwida mikuli yesu lyoonse.

20Leza wesu ngu Leza uufutula, nguutuvuna kuzwa kulufu, ngo Mwami Leza weendelezya.

21Masimpe Leza uyoopwayaula basinkondonyina, aabo balikankaizya muzinyonyoono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mwami wakati, «Njoobapilusya kuzwa ku Basyani, njoobapilusya kuzwa kumpisi yalwizi.

23Kuti usanzye zituta zyako mubulowa bwabo, kuti bamyankute babwa bako cibe caabilo cabo abalo.»

24Balabona, O Mwami Leza, mbonjila, balabona mbonjila mucikombelo cako, cikombelo cako cisalala O Leza, Mwami wangu.

25Kumbele kuli baimbi, kwamana kuli basituntimbwa, musule aabaabo kuli basimbi balizya nsakalala.

26Mumbungano mpati amumutembaule Leza, amumutembaule mumbungano ya Baisilayeli.

27Nguulya musyoonto wa Benjamini, wabasolweda nguwe musyoonto, njeeyo nkamu yabasololi ba Juda, mbaabo basololi ba Zebuluni aba Nafutali.

28Bonya nguzu zyako, O Leza, mbubonya mbuli mbookacitide kusaanguna, tondezya nguzu, O Leza.

29Akaambo kaŋanda yako iili mu Jelusalemu, bami balakuletela zipego.

30Tapatila banyama bakkala mumatete, nkamu yabapoho akati kaboombe bamisyobo-misyobo, babombye kusikila bakuletele zikoto zyansiliva, bamwaye aabo bayandisya nkondo.

31Kuyooboola batumwa kuzwa ku Ijipiti, nyika ya Kusyi iyoolibombya kuli Leza.

32Amwiimbile Leza nozisi zyaansi, amumutembaule Mwami.

33Nguuendela kujulu lyakale-kale, ngonguwe uuzuma ajwi pati.

34Amwaambilizye nguzu zya Leza ooyo uulemekwa mu Isilayeli, ulaanguzu zili kujulu.

35Mucikombelo cako cisalala ulayoosya, O Leza, ulapa nsana anguzu kubantu bakwe. Aalumbwe Leza.

Intembauzyo 69

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo ya Mpana. Lwiimbo lwa Devedi.

1Maanzi andisika munsingo, ndivune, O Leza.

2Ndabbila muntimba ndamfu iitakwe maimino, ndanjila mumaanzi malamfu, maanzi manji andivumba.

3Ndalema kwiita kuyanda lugwasyo, agoyooyo ayuma, meso ooboka kulangaula Leza wangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mbanji kwiinda masusu aangu bandisulide kakunyina akaambo, basinkondoma mbaasinguzu, mbaasinguzu aabo baamba zyakubeja, bandisungilizya kubbadela zintu nzindatakabba.

5Bufuba-fuba bwangu ulibuzi, O Leza, tuusisidwe kulinduwe mulandu wangu.

6Batausigwi nsoni akaambo kangu aabo bakulangila, O Mwami Leza, Singuzuzyoonse, aabo bakulangaula batafwi bweeme akaambo kandime, O Leza wa Isilayeli.

7Kusampaulwa ndakuyumina akaambo kanduwe, nsoni zyandijaya.

8Ndaba mweenzu akati kabanabokwesu, akati kabana babaama ndaba muzwamasi.

9Busungu bwakuyandisya ŋanda yako bwandimana mubili. Kusampaula kwabaabo bakusampaula kwawida ndime.

10Ciindi nelila balandisampaula, alyalo ndaliimya kulya balandisampaula mbubonya buyo.

11Mba cisesyo kulimbabo ciindi ndasama masaka mukuusa.

12Ndicaambyo cabaabo bakkala kumulyango mupati wamunzi, ndilwiimbo lwabakolwi.

13Pele mebo ndakomba kulinduwe, muciindi ncoyanda, ndakomba kulinduwe, O Mwami Leza, akaambo kaluyando lwako lunji lutazungaani undiingule, undiingule kwiindila mulufutuko ndopa.

14Ndivune intabbili muntimba, ndivune kuzwa kulibaabo bandisulide, kuzwa mumaanzi malamfu ndivune.

15Litandivupuli zambangulwe, maanzi malamfu atandibbizyi, litandivumbi dindi pe.

16Akaambo kabubotu bwaluyando lwako, luyando lwako lutazungaani ndivune, O Mwami Leza, undicebe mulweengelelo lwako lupati.

17Utalisisi kuzwa kumubelesi wako, ndivuwe kufwambaana nkaambo ndimumapenzi.

18Koswena aafwiifwi undivune, ndinununne kuzwa kuli baabo bandilwana.

19Ulizi mbobandisampaula, ulizi nsoni abweeme bwangu, basinkondoma boonse ulibabwene.

20Moyo wangu wawizuka, ndagonkelwa akaambo kakusampaulwa, ndakalikulangila kuti ambweni inga baleetela, pele taakwe naba omwe wakeetela, ndakalikulangaula basikunduumbulizya, pele taakwe pe.

21Bakabikka ncefu muli zyakulya zyangu, ndifwe nyota bandipa ndulwe.

22Nzyobalya zibabede kakole, zibabede cisubulo adiba.

23Meso aabo aomfoke kuti bataboni limbi, misana yabo igogomane lyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Bakalalile kapati, abukali bwako buyoosya ubanyonyoone.

25Minzi yabo ibe matongo, kutabi muntu uukkala mumaanda aabo.

26Nkaambo bapenzya baabo mbosubula, babandika zyabaabo mboocisa.

27Ubayungizizye milandu atala aayeeyo njobajisi, ayeeyo njobajisi kale utabafutuli pe.

28Bazibinganye kuzwa mubbuku lyabuumi, utabalembi abaabo baluleme.

29Mebo ndicisidwe ndaamapenzi, O Leza, lufutuko lwako lundikwabilile.

30Mulwiimbo njootembaula zina lyako Leza, njookulemeka mukulumba.

31Eeci nceciyoobotezya Mwami Leza kwiinda musune, kwiinda poho wameja ansumba.

32Bacete baakubona bayoosekelela, nywebo, nomukomba Leza amuyume-yume.

33Mwami Leza ulabaswiilila babulide, tasampauli baange bakwe pe.

34Julu anyika azimutembaule, alwalo lwizi azyoonse zili mumo.

35Leza uyoofutula Ziyoni, uyooyakulula minzi ya Juda, iyooba yabaabo bayookkala mumo.

36Bana bababelesi bakwe bayooikona, aabo bayandisya zina lyakwe bayookkala mumo.

Intembauzyo 70

(Intembauzyo 40.13-17)
Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi lwa Kwiibalusya

1Fwambaana kundivuna, O Leza, fwambaana kundigwasya.

2Banyongane, bausigwe nsoni aabo bayanda kundijaya, boonse aabo bayanda basinganyizigwe, abagunwe, bapiluke.

3Aabo baamba kuti, «Eebuya! Eebuya!» Balijazye nsoni beni akubijilwa.

4Aabo bakuyandisya basekelele akukondwa mulinduwe, aabo bayanda lufutuko lwako lyoonse baambe kuti,

«Leza ngusinguzu ncobeni.»

5Mebo ndimucete, ndibulide, O Leza fwambaana kuboola kulindime uundigwasya nduwe, uundifutula nduwe, utamuki pe, O Mwami Leza.

Intembauzyo 71

1O Mwami Leza, mulinduwe mwenjubide, intausigwi nsoni naaba aasyoonto.

2Mubululami bwako, ndifutule, undivune, kondiswiilila undivune.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mwaala wangu wakuyubila ube nduwe, nkwenookonzya kutijila lyoonse, lailila kuti mvunwe, mukuti nduwe mwaala acikwabilizyo cangu.

4O Leza wangu, kondivuna kuzwa kubabi, undivune kuzwa kunguzu zyababi basilunya.

5Nduwe lulangilo lwangu, O Mwami Leza, Singuzuzyoonse, kuzwa kubukubusi bwangu nduwe ngwesyoma.

6Njaamide alinduwe kuzwa kukuzyalwa kwangu, wakandigwisya mwida lyabaama nduwe. Aboobo ndinookutembaula lyoonse.

7Bantu banji balandikankamana, mayubilo aangu mayumu nduwe.

8Ndakutembaula amulomo wangu, ngambilizya zyabulemu bwako buzuba abuzuba.

9Ndaakucembaala utakandisowi, nguzu zyangu zyaakumana utakandilekelezyi.

10Basinkondoma balandivwiya, balandipanganina aabo balindila kuti bandijaye.

11Balati, «Leza wamulekelezya, mmumutandaanye mumujate, taakwe uunga wamuvuna.»

12Utanditantamuki, O Leza, boola uzoondigwasye, uzoondigwasye cakufwambaana, O Leza wangu.

13Abalobe bausigwe nsoni aabo banditamikizya, basampuke, bause aabo bayanda kundicisa.

14Lyoonse mebo noolangila kulinduwe, njooindilizya kukutembaula.

15Mulomo wangu uyooamba zyamicito yabululami bwako, uyooamba zyalufutuko lwako buzuba abuzuba, nikuba kuti nsikonzyi kuzimvwisya pe.

16Njookanana milimo anguzu zyako zigambya, O Mwami Leza, Singuzuzyoonse, bululami bwako buyo bulikke mbweyooambilizya.

17Nduwe wakandiiisya kuzwa kubukubusi bwangu, O Leza, milimo yako iigambya njeciluula asunu.

18Nikuba kuti nkacembaale, utakandilekelezyi, O Leza, utakandilekelezyi nikuba kuti nkatube mvwi, kusikila nkaambilizye zyanguzu zyako, zyanguzu zyako kuzyalani liciboola, kuli boonse baciza.

19Busika kujulu bululami bwako, O Leza, wakacita milimo mipati nduwe. Ani nguni uuli mbuli nduwe, O Leza?

20Nikuba kuti wakandibonya mapenzi manji mabyaabi nduwe, uyoondibukulusya alimwi, kuzwa kunsi aanyika nduwe ooyoondibusya alimwi.

21Uyoocita kuti nkalemekwe kapati nduwe, nduwe ooyoonduumbulizya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Njookutembaula akantimbwa, njookutembaula nkaambo ulasyomeka, O Leza, njookwiimbila akalumbu, yebo, oosalala wa Isilayeli.

23Njoopozomoka cakutangala amilomo yangu, njoopozomoka ndaakwiimba nyimbo yakukutembaula, nduwe ookanununa muuya wangu.

24Mulaka wangu uyooamba zyamilimo yako, buzuba boonse uyooamba milimo yako iiluleme, kayi bausigwa nsoni, banyongana aabo balikuyanda kundicisa.

Intembauzyo 72

Lwa Solomoni

1O Leza, iisya mwami kuti abeteke bweelede, iisya mwanaa mwami zyabululami bwako.

2Nayoobeteka bantu bako buluzi, uyoolulamika mukukosola milandu yabapenzegwa.

3Nyika eeyi yatulundu iyooletela bantu lusumpuko, lusumpuko lwabululami mukuti bayoolikkalila.

4Bapenzegwa akati kabantu uyoobakwabilila, uyoobafutula babulide, uyoopwayaula babadyaminina.

5Uyookkalilila mbuli zuba, mbuli mwezi kwamazyalani oonse.

6Uyooba mbuli mvula yawida abwizu bugonkedwe, mbuli lunywaanywa luwida anyika.

7Buyooba kabotu bulemu mumazuba aakwe, bunoozwidilide mbubonya bukkalilide mwezi.

8Uyoolela kuzwa kulwizi lumwi kuyoosika kuli lumwi, kuzwa kumulonga kuyoosikila kumulonganyina.

9Misyobo iikkala munkanda iyoomukotamina, basinkondonyina bayoozundwa, bayoolya vu.

10Bami baku Taasyisyi, bakunsumbu zili kulaale, bayootela kuli nguwe. Bayooleta zipego kuli nguwe bami baku Syeba aku Seba.

11Bami boonse bayoomufugamina, misyobo yoonse iyoomumanina milimo.

12Aabo babulide, bamulilaukila ulabavuna, ulabagwasya bacete, aabo batajisi.

13Uleetelela bateteete, babulide, uvuna babulide kuzwa kulufu.

14Uyoobavuna kuzwa kukudyamininwa amapyopyongano, nkaambo buumi bwabo mbuyandisi kulinguwe.

15Aongole apegwe ngolida iizwa ku Syeba, bantu kabamukombela lyoonse, kabamulemeka buzuba boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Maila avule mucisi coonse, afwefweme atala aatulundu, micelo yawo ivule mbuli yaku Lebanoni, abeke mbuli bwizu musokwe.

17Izina lyakwe alikkalilile lyoonse, kanooliwo lyoonse mbubonya bukkalilide zuba. Kwiindila mulinguwe misyobo yoonse iyoolelekwa, bayoomwaamba kuti ulilelekedwe.

18Mwami Leza wa Isilayeli, aatembaulwe, nkaambo walo alikke nguucita milimo iigambya.

19Lyoonse alyoonse akutembaulwe buyo zina lyakwe lyabulemu, abuzuzye nyika yoonse bulemu bwakwe. Akube boobo! Akube boobo!

20Aawa mpaamanina kukomba Devedi mwanaa Jese.

Intembauzyo 73

BBUKU LYATATU

(Intembauzyo 73—89)
Lwiimbo lwa Asafu

1Kwaamba masimpe Leza mmubotu ku Baisilayeli, aabo balondokede mumoyo.

2Pele kwaamba zyandime, ndakatiwe, ndakatiwe aasyoonto nindakatezemuka.

3Ndakanyonokela basicinguni, ndakabona kuzwidilila kwababi.

4Balo tabaciswi-ciswi, bajisi mibili mibotu balilimvwide.

5Tabajisi mapenzi manji mbuli bamwi, tabapengi bupenga bamwi.

6Kulisumpula nkakawenge kabo, manyongwe ngobalivumbya.

7Muzwa zibi mumyoyo yabo mibi, nzyobayeeya nzibi zyalo-zyalo.

8Baambya meno, bakonga bantu mucinguni cabo, bakanza kubadyaminina.

9Babisyaanya Leza wakujulu, boola cisi amilaka yabo.

10Bantu ba Leza abalo balainka kuli mbabo, balainka kuyookkuta nzyobaamba.

11Baamba kuti, «Ino Leza inga waziba buti? Sena Sijulu ulijisi luzibo?»

12Mbobabede basizibi oobo, balaliiba akujana lubono lunji lyoonse.

13Masimpe, nikuba kuti ndakabatamika moyo akusamba mumaanza, kusamba kutondezya kuti nnyina mulandu, pele zyoonse eezi nzyabuyo.

14Buzuba boonse ndakali kupenzegwa, cifumo-fumo lyoonse ndakali kusubulwa.

15Nindakati, «Mboobu mbwetaambe,» nindakabisya musela wabana bako.

16Nindakasola kuti mmvwisye zintu eezi, kuzimvwisya ncobeni cakandikatazya kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Aawo nindakanjila cikombelo cisalala ca Leza, nindakabona mamanino aabo.

18Kwaamba masimpe ubabikka abutezi, ulabawisya akubanyonyoona.

19Bayoofwambaana kunyonyoonwa, mukuyoowa bayoomana do.

20Yebo, onyamuka O Mwami Leza, baba mbuli ciloto muntu asinsimuka, ulabasampaula akubalanga mbuli ciloto buyo.

21Moyo wangu nuwakauside, muuya wangu kuulutide,

22nsiindakajisi maanu ndakali mufuba-fuba, ndakali buyo mbuli munyama kuli nduwe.

23Nikuba boobo ndaanduwe lyoonse, ulindijisilizi kujanza lyako lyalulyo.

24Nduwe oondeenzya kondilailila, uyoonditola kubulemu bwako.

25Ani nguni ngwejisi kujulu, tee nduwe buyo olikke? Mukuti ulaandime, taakwe nceyanda ansi aano.

26Mubili amoyo wangu zyandilekelezya, Leza nenguzu zyamoyo wangu, nguundipa ziyandika zyoonse.

27Boonse aabo batantamukide bayooboola, ulabanyonyoona boonse batasyomeki kuli nduwe.

28Mebo ndabotelwa nkaambo ndaafwiifwi anduwe, ndazumina kuti Leza ngamayubilo aangu, njoolungulula zyamilimo yakwe yoonse.

Intembauzyo 74

Lwa Asafu. Masikili

1Ino otutakatila nzi akutamani, O Leza? Nkaambo nzi ncookalalila mbelele zyabutanga bwako?

2Yeeya bantu aaba mbookaula kale-kale, musyobo ooyo ngookanununa kuti lube lukono lwako, yeeya cilundu ca Ziyoni oomo mookakkede.

3Nkoo, endeenda ubone mbubakapwayaula, oobo mbubakanyonyoona cikombelo, cikombelo cisalala ca Leza basinkondoma mbubaacinyonyoona.

4Bakulwana balapozomoka muŋanda yako, babikka ndembela ooko kutondezya kuzunda.

5Bali mbuli baalumi bajisi tweembe, balibambilide kutema cisaka.

6Bakapwayaula zibezedwe zyoonse zya ŋanda yako, bakazipwaya atweembe ansando zyabo.

7Bakatenta ŋanda yako iisalala mane yawa, bakasofwaazya busena bwazina lyako.

8Bakalyaambauzya mumoyo bati, «Tubanyonyweede limwi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Taakwe maleele ngotucibona, takucikwe amusinsimi pe. Taakwe naba omwe wesu uuzi, uuzi kuti eeci cilatola ciindi cilamfu buti.

10O Leza, Ino basinkondonyoko banoosampaula kusikila lili? Sena bakulwana kabatukana zina lyako lyoonse?

11Ino tobaumi, ubalekela nzi? Baume ajanza lyako lyalulyo, ligwisye akaango kako ubanyonyoone andilyo.

12Pele Leza ngomwami wangu kuzwa kaindi, munyika nduwe ootuvuna.

13Nduwe ookapwayaula mitwe yacipangaliko camumaanzi, nduwe wakaandaanya lwizi anguzu zyako.

14Wakapwasyaula mitwe yamuzoka wamumaanzi, wasanizya zikkala munkanda.

15Wakasinkula tusensa atulonga nduwe, nduwe wakayuminizya milonga mipati.

16Sikati amasiku, nzizyako, nduwe wakabikka zuba amwezi.

17Minyinza yanyika yoonse nduwe wakiibikka. Mainza amupeyo nduwe wakazibikka.

18Bona basinkondonyoko mbobakusampaula, O Mwami Leza, bantu bafuba-fuba mbobakutukana.

19Utaabi buumi bwaŋombe yako kubanyama bamusokwe, utalubi kukwabilila bantu bako bapenzegwa lyoonse.

20Yeeya cizuminano cako, nkaambo munyika muzwide lupyopyongano.

21Badyaminidwe utabausyi nsoni, batembaule zina lyako bacete ababulide.

22Nyamuka, lyaambilile, O Leza, yeeya mbuli bafuba-fuba mbobakusampaula buzuba boonse.

23Utabalangilili buyo basinkondonyoko aabo bakuzanyaukila, bakulwana bapyopyonganya lyoonse.

Intembauzyo 75

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo «Kutanyonyoona.» Lwiimbo lwa Asafu.

1Twakulumba, O Leza, twakulumba, mukuti ulaafwiifwi, tunooambilizya milimo yako iigambya.

2Leza wakati, «Ndicibambide kale ciindi ceelede cakubeteka, ciindi ceelede cakubeteka buluzi.»

3Ciindi nyika niitenkaana, bantu balimulinjiyo nobazyangama, ndime eejata zicinda zyayo.

4Balisumpula mbaambila kuti, «Mutalisumpuli limbi.» Babi mbaambila kuti, «Mutaimi bwija bwansya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mutaimi bwija bwansya kuli Leza, mutalansyi nsingo.»

6Taakwe muntu kujwe naa kumbo, nimuba munkanda uukonzya kusumpula bamwi.

7Pele ngu Leza uubeteka, ulafwiinsya umwi, wamana umwi wamusumpula.

8Mujanza lya Leza muli nkomeki iizwide waini, nkomeki iizwide waini uufufumuka abukali, uungwida umwi aumwi wabasizibi, basizibi boonse baanyika eelyo balanywa akwiimana.

9Eezi mebo njoozyaambilizya lyoonse, njootembaula Leza wa Jakobo munyimbo.

10Nguzu zyabasizibi ulazinyonyoona, baluleme ulabasumpula.

Intembauzyo 76

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo yatungwali-ngwali. Lwiimbo lwa Asafu.

1Leza ulizizilwe mucisi ca Juda, zina lyakwe ndipati mu Isilayeli.

2Tente lyakwe lili mu Salemu, cikkalilo cakwe cili mu Ziyoni.

3Nkonkukooko nkwaakatyolweeda mimvwi, mivwi iibeka-beka, ntobo amapanga, wakazityoloola zilwanyo zyabasinkondonyina.

4Ulaabulemu, O Leza, bulemu bwako bulabonwa, bulabonwa nopiluluka kuzwa kutulundu, kutulundu ooko nkozundila bakulwana.

5Basicamba basaalwa boona nonzi zitabukwi, taakwe naba omwe wabasintanze uunyanyaansya janza.

6Notapata, O Leza wa Jakobo, baladingamuka, baladingamuka basinkalaki abasimabbiza.

7Masimpe yebo ulayoosya! Nguni uukonzya kukwiimina, kwiimina bukali bwako bwanyefuma.

8Waambilizya lubeta lwako kuzwa kujulu, nyika ilayoowa, ilaumuna zii.

9Leza wakanyamuka kuti aambilizye lubeta, lubeta lwakufutula baabo badyamininwa munyika.

10Kwaamba masimpe bukali bwako kubantu buyookutembauzya, aabo bayoosyaala kubukali bwako bayookkala munsi lyako.

11Amupe nzimwakakonkezya ku Mwami Leza wanu, boonse bamuzingulukide babe zipego kulinguwe uuyoosya.

12Ulamanya bukali bwabami, ulayoowegwa abami banyika.

Intembauzyo 77

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo ya Jedutuni. Lwiimbo lwa Asafu

1Ndakalilila Leza kuti andigwasye, ndakamulilila Leza kuti andivune.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Nindakali mumapenzi ndakayandaula Mwami, busiku boonse ndakatambika maanza
aangu mukukomba.

3Ndakatongela, nindakaibaluka Leza, moyo wangu wakawizuka, ndakatungumana.

4Wakacita kuti mbe aacilabila, mukupenga kwangu ndakacilwa koona.

5Ndakayeeya mazuba aakaindi, ndakayeeya myaka yakale-kale.

6Nkeyeeya kapati masiku, ndakatungumana, ndalyaambauzya ndati,

7«Sena taciyoobotelwi, taciyoobotelwi mulindiswe alimwi?

8Sena tatibambe cisyomezyo cakwe, kuti cikkalilile akutamani?

9Sena Leza taceengeleli? Sena taceeteli akaambo kakunyema?»

10Aawo ndakati, «Cindicisya moyo ncakuti, ‹Singuzuzyoonse waleka, waleka kucita
mbwaakali kucita kaindi.› »

11Zyamilimo yako, O Mwami Leza, njooziibaluka, Iiyi, zyamaleele aako aakaindi
njooziyeeya.

12Mumoyo wangu ntelaika milimo yako yoonse, akuyeeya nzyanguzu nzyookacita.

13Zilasalala, nzila zyako, O Leza. Nguleza nzi mupati mbuli Leza wesu?

14Nduwe Leza uucita maleele, ulatondezya nguzu zyako akati kabantu.

15Nduwe ookanununa bantu bako ajanza lyako lya nguzu, ajanza lyako lya nguzu
okanununa lunyungu lwa Jakobo a Josefa.

16Maanzi naakakubona, O Leza, naakakubona akayoowa, maanzi malamfu
akakankama.

17Makumbi akalosya maanzi, mizumo yakamvwigwa kujulu, ndabo zyakali
kwiilingana mbuli mivwi.

18Mukambizi mwakamvwigwa muzumo wako, lyakamweka ndabo yako munyika,
nyika yakatenkaana akuzungaana.

19Nzila yako yakainda mulwizi, nzila yako yakainda mumaanzi malamfu, nkaako
matende aako taakaboneka.

20Wakasolweda bantu bako mbuli mbelele, mbuli mbelele kabalangwa a Mozesi
alimwi a Aloni.

Intembauzyo 78

Masikili. Lwa Asafu

1Amumvwe kwiisya kwangu, nobantu bangu, majwi ngeamba mwaaswiilile.

2Ndakamwaambila zikozyanyo, ndamwaambila zintu zisisidwe zyakaindi aakaindi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Zintu eezyo nzitwakamvwa akuziba, zintu eezyo zyakatwaambila basikale besu.

4Tatukoozisisa kubana besu, tuyooambila zyalani liciboola milimo iitembaulika, iitembaulika ya Mwami Leza azya nguzu zyakwe, kubikkilizya azigambya eezyo nzyaakacita.

5Wakapa mbeta kuli Jakobo, wabikka mulawo mu Isilayeli, mulawo ooyo ngwaakalailila basikale besu kuti baiisye bana babo.

6Kutegwa zyalani eelyo liciboola likazibe, bakazibe bana aabo batana zyalwa, mukuti abalo bakaiisye bana babo.

7Ndendilyo nibayoosyoma muli Leza, tabakalubi milawo yakwe pe, nkaako banooibamba.

8Tabakooyooba mbuli basikale babo, aabo bakali zyalani lizangila Leza, likatazya, zyalani lyatakali kusyomeka kuli Leza, zyalani lyakali aamyoyo mibi.

9Baalumi bamusyobo wa Efulemu bakajisi mata bakatija mubuzuba bwankondo.

10Tiibakabamba cizuminano ca Leza, bakakaka kweenda mumalailile aakwe.

11Bakaluba ceeco ncaakacita, zigambya eezyo zyaakabacitila.

12Wakacita maleele basikale babo kabalibwenene, wakaacita munyika ya Ijipiti amucuundu ca Zowani.

13Wakaandaanya lwizi, wabazubusya, maanzi wakaabunganya mbuli bwaanda.

14Isikati wakabeenzya akkumbi, masiku wakabeenzya amusumpuululu wa mulilo.

15Wakabaandwida mandomba munkanda, wabapa maanzi manji mbuli aalwizi.

16Mumundomba wakagwisya tulonga twamaanzi, maanzi akakunka mbuli mulonga.

17Pele bakacili kumubisizya, bakazangila Sijulu wamajulu munkanda.

18Bakamusunka caali Leza, bakakumbila zilyo nzibakafwide nkosya.

19Bakasampaula Leza kabati,

«Sena Leza ulakonzya kutupa zyakulya munkanda muno?

20Naakauma ndomba maanzi akapoomoka, milonga yakazula. Sena ono Leza ulakonzya kutupa zyakulya munkanda muno? Sena ulakonzya kupa bantu bakwe nyama?»

21Lino Mwami Leza naakamvwa wakanyema kapati, mulilo wakavutukila bantu ba Jakobo, bukali bwakwe bwakabukila Baisilayeli.

22Nkaambo tiibakasyoma muli Leza, tiibakasyoma mukuvuna kwakwe.

23Nikuba boobo wakalailila julu, wakajula milyango yajulu.

24Wakalosya mana kuti bantu balye, wakalosya maila aakujulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Bantu bakalya zilyo zyabangelo, bakakkuta azilyo eezyo nzyaakabatumina.

26Wakacita kuti luuwo lwakujwe luunge kuzwa kujulu, wakeenzya luuwo lwakumusanza munguzu zyakwe.

27Eeyo nyama njaakabalosezya, yakaloka mbuli lusuko, bakali bayuni banji mbuli musenga wakunkomwe yalwizi.

28Wakacita kuti bawide muzivuka zyabo, kabazingulukide matente aabo.

29Bakalya, bakkuta, balilekela, kayi wakabapa ncibakafwide nkosya.

30Pele kabatana mana kulya, kabacitamfuna, kabacitamfuna zyeezyo nzibakafwide nkosya,

31Leza wakababukila mubukali bwakwe, akati kabo wajaya balombwana balimvwide, wanyonyoona bakubusi Baisilayeli.

32Nikuba boobo bakacili buya bubisya, naakacita zigambya tiibakamusyoma pe.

33Wakabamanizya aabo mumazuba aabo kabanyina ancobajisi, yakamanina mukuyoowa myaka yabo.

34Kufumbwa ciindi ncaakabajaya bamwi babo, bakasyaala bakali kumulangaula, bakali kupiluka kulinguwe kabeempede akulikombya.

35Bakayeeya kuti Leza ndendomba lyamayubilo aabo, kuti Leza Sijulu wamajulu ngomumuni wabo.

36Pele balikunga bamupaila buyo aamilomo yabo, basola kumucenga amilaka yabo.

37Tiibakali kusyomeka kulinguwe, tiibakakakatila cizuminano cakwe.

38Nikuba boobo walo wakali kubeengelela, wakalekelela zibi zyabo akutabajaya, bunji bwaziindi wakali kulijata taakali kubanyemena buzwide pe.

39Wakayeeya kuti aaba mbantu buyo, bali mbuli luuwo lwiindilila lutabooleli alimwi.

40Bunji bwaziindi bakamuzangila munkanda, bamuusya nsoni mucimpayuma.

41Bunji bwaziindi bakali kutepaula Leza, bakakatazya Uusalala wa Isilayeli.

42Tiibakali kuyeeya zya nguzu zyakwe nzyaakabanunuzya, buzuba oobo naakabanununa kuzwa kuli basikubadyaminina.

43Buzuba oobo mbwaakatondezya maleele Muijipiti, ambwaakatondezya zigambya zyakwe mucuundu ca Zowani.

44Maanzi aamilonga yabo wakaasandula aba bulowa, tiibakakonzya kunywa maanzi pe.

45Wakabatumina makata-makata aanzinini zyakabakatazya, abacula banji bakanyonyoona cisi cabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

46Wakaaba zisyango zyabo ku nsozi, waaba zilimwa zyabo kucikwikwi.

47Wakanyonyoona misaansa yabo acivula mabwe, mikuyu yabo yakaandwa mpeyo.

48Ɔombe zyabo zyakaumwa civulamabwe, zivubwa zyabo zyakaandwa ndabo.

49Wakabakalalila kapati, wabanyemena, wakabavungila moyo wabaletela mapenzi, eezi kulimbabo zyakali mbuli nkamu yabangelo iinyonyoona.

50Taakalesya bukali bwakwe akubaleka buyo, kubaleka buyo kuti kabapona, pele wakabaletela cuumo.

51Wakauma bana boonse bakusaanguna ba Baijipiti, bana babulombe bwabo baciinga ca Hamu.

52Bantu bakwe wakabagwisya mbuli butanga, wakabasolweda munkanda mbuli beembezi.

53Tiibakayoowa nkaambo wakabeenzya kabotu, basinkondonyina lwizi lwakabamena.

54Wakabatola waakubasisya kunyika yakwe iisalala, kunyika yatukundu eeyo njaakazunda mwini, wakiizunda ajanza lyakwe lyalulyo.

55Wakatanda bamasi kuzwa kuli mbabo, nyika yabamasi wabaabila kuti ibe lukono lwabo, wabikka misyobo ya Isilayeli muminzi yabo.

56Pele bakatepaula Leza, bazangila Sijulu wamajulu, mbeta zyakwe tiibakazibamba pe.

57Bakaleya-leya, kabatasyomeki mbubonya bwakali basikale babo, bakali mbuli buta bugodyomene.

58Bakamunyemya akaambo kamalende aabo, wakabijilwa akaambo kamituni yabo.

59Lino Leza naakabamvwa wakanyema kapati, Baisilayeli wakabakakila limwi.

60Wakasiya cikombelo cakwe caku Syilo, tente ndyaakayakide akati kabantu.

61Wakalekela kuti bbokesi lyakwe litolwe abasinkondonyina, basinkondonyina bakatola bbokesi lyabulemu bwakwe.

62Wakaaba bantu bakwe kuti bajaigwe apanga, wakabaaba nkaambo wakabanyemena.

63Nkondo yakali kubbebba mbuli mulilo yakanyonyoona bakubusi babo, banakalindu babo bakanyina alwiimbo lwabwiinga.

64Bapaizi babo bakajaigwa apanga, bamukabafu babo tiibakabalila pe.

65Lino Leza wakabuka mbuli muntu wali koona, mbuli muntu wakakoledwe waini.

66Wakauma basinkondonyina akubatanda, wakabausya nsoni zitamani.

67Wakakaka balunyungu lwa Josefa, taakasala musyobo wa Efulemu.

68Wakasala musyobo wa Juda, cilundu ca Ziyoni eeco ncaakali kuyandisya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

69Wakayaka cikombelo cakwe cisalala a zilundu zilamfu, mbuli nyika eeyo njaakabikka akutamani.

70Wakasala Devedi mubelesi wakwe, wakamugwisya kuzimpati zyambelele.

71Wamugwisya kuzwa kukweembela mbelele, kuti abe mweembezi wabantu ba Jakobo, bantu Baisilayeli bali ndukono lwakwe.

72Lino Devedi wakabeembela amoyo uukkede, wakabasolweda ajanza lyakwe caluzibo.

Intembauzyo 79

Lwiimbo lwa Asafu

1Misyobo yasaala lukono lwako, O Leza, ŋanda yako iisalala biisofwaazya, munzi wa Jelusalemu waba citantaala.

2Mitumba yababelesi bako biipa bayuni bamuluuwo, mibili yabasalali bako biisanizya banyama baansi.

3Batila bulowa mbuli maanzi kuzinguluka Jelusalemu, taakwe aucikozya kuzikka bafu.

4Twaba cisesyo kuli mbotubambene limwi, tuli masampu kuli baabo batweengelede.

5Ino uyooleka lili, O Mwami Leza? Sena ucinootunyemenede lyoonse? Ino uyooleka lili kutunyemena? Bukali bwako bulapya mbuli mulilo.

6Nyemena misyobo eeyo iitakuzi, zisi eezyo zitakombi zina lyako.

7Zisi eezyo zinyonyoona Jakobo, eezyo zisaala cisi cakwe.

8Utatubedi aankoto akaambo kazinyonyoono, zinyonyoono zyabasikale besu, twabula mbotucita, tweengelele kufwambaana.

9O Leza mufutuli wesu, tugwasye, tuvune akaambo kabulemu bwazina lyako, lekelela zinyonyoono zyesu akaambo kazina lyako.

10Ani bamasi baambila nzi kuti,

«Ulikuli Leza wabo?» Katulibwenene, isubule misyobo eeyi kuti izibe, izibe kuti waipilusizya bubi, bubi bwakutila bulowa bwababelesi bako.

11Komvwa kutongela kwabaange, bavune aabo basinganyizidwe munguzu zyako.

12Aaba mbotubambene limwi babweedezezye bubi, mukuti balakusampaula basubule ziindi zili ciloba, basubule O Mwami.

13Ndendilyo swebo tobana bako, tombelele zyabutanga bwako notunookulumba lyoonse, lyoonse katunootembaula zina lyako.

Intembauzyo 80

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo ya «Mpana zyacizuminano.» Lwiimbo lwa Asafu.

1Yebo, omweendelezi wa Isilayeli kotuswiilila, yebo, ooenzya Jakobo mbuli butanga tuswiilile. libonye, yebo ookkede akati kabakelebu, libonye kuziinga zya Efulemu, Benjamini a Manase.

2Nyamuka munguzu zyako, boola uzootuvune.

3O Leza, tubukulusye, tumunikile zileleko kuti tufutulwe.

4O Mwami Leza Singuzuzyoonse, ino unookalede kusikila lili, kotatambuli kukomba kwabantu bako?

5Bantu bako wabasanizya misozi, banywa camisozi bantu bako.

6Watusampuzya kuli mbotubambene limwi, basinkondoma balatuseka.

7O Mwami Leza Singuzuzyoonse, tubukulusye, tumunikile zileleko kuti tufutulwe.

8Wakaleta musaansa kuzwa ku Ijipiti, wakatanda misyobo akuusyanga.

9Wakuubambila busena, wasimpa miyanda, wayandalala nyika yoonse.

10Zilundu zyakavumbwa acimvule cawo, milombe yakavumbwa amitabi yamusaansa ooyo.

11Wakatandabika mitabi yawo kusikila kulwizi, lulelema lwawo lwakasika kumulonga wa Yufuletisi.

12Nkaambo nzi ncoomwaya lubaya lwawo kuti boonse bainda, boonse bainda munzila kabacela nsaansa zyawo.

13Bankuntula bamuzisaka baluuluma, tunyama twamusokwe tuluulya.

14O Leza Singuzuzyoonse, boola kulindiswe alimwi, langa kuzwa kujulu ubone bantu bako.

15Ubone musamu ngookasyanga ajanza lyako lyalulyo, mutabi ngookabambila omwini.

16Basinkondonyoko bagonka musaansa wako buutenta, baloba bantu bako nkaambo ulibakalalide.

17Bakwabilile bantu bako mbookasala, musyobo ooyo ngookapa nguzu mpati.

18Ocita oobo tatukakufutatili limbi, tubukulusye katukutembaula.

19O Leza Singuzuzyoonse, tubukulusye, tumunikile zileleko kuti tufutulwe.

Intembauzyo 81

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo ya Giti. Lwiimbo lwa Asafu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Amwiimbe cakutangala kuli Leza uuli nenguzu zyesu, amupozomoke kuli Leza wa Jakobo.

2Amwaangule lwiimbo mulizye nsakalala, amuume kandendeme kantimbwa akalumbu.

3Likkala mwezi musibe mweembo walwija lwamugutu, musibe anuuzyuka, mubuzuba bwapobwe lyesu.

4Kayi ooyo ngomulawo wamu Isilayeli, ngamalailile aa Leza wa Jakobo.

5wakabikka Josefa kuti cibe citondezyo, ciindi naakalwana Baijipiti. Ndakamvwa jwi ndindatakaziba kaliti,

6«Ndime ndakagwisya mulilo amakuko aako, ndime ndakakutula mukuli wazitina.»

7Nookali mumapenzi wakandililila, ndakakuvuna, ndakakuvuna amuzumo mukkumbi, ndakakusunka kumaanzi aaku Meliba.

8Nobantu bangu amuswiilile, mmusinse, nywebo noba Isilayeli amuswiilisisye.

9Mutabi aaleza uumbi akati kanu, mutakombi leza wabamasi.

10Ndime Mwami Leza wanu, Leza wakamugwisya Muijipiti. Amulakame mmusanine.

11Pele bantu bangu tiibakaswiilila pe, Baisilayeli tiibakalibombya kulindime.

12Nkaako ndakabaleka kuti bacite buyanda myoyo yabo iikakide, batobele nzyobayeeya mumyoyo yabo.

13Kuti bantu bangu nibakaswiilila, Baisilayeli nibakatobela nzila zyangu,

14nindakabazundila basinkondonyina, nindakakoma babalwana.

15Aabo basulaika Mwami Leza bayoolisukata, bayoolisukata cakuyoowa.

16Baisilayeli nindabalela akubapa maila mabotu, nindabakkutya abuci buzwa mundomba.

Intembauzyo 82

Lwiimbo lwa Asafu

1Leza wakkala mumbungano yakwe mpati, ulabeteka akati kabaleza.

2Ulaleka lili kubeteka buteelede, kuvundikizya babi?

3Bamucaala abateteete amubacitile bweelede, mubacitile bweelede badyamininwa, bacete.

4Amununune bateteete, babulide, kuzwa kubabi mubavune.

5Taakwe ncobazi, tabakwe maanu. Bazulungana mumudima ntalisyo zyanyika zyoonse zilazungaana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ndakati, «Nywebo muli baleza, nyoonse muli bana ba Sijulu wamajulu.

7Pele muyoofwa mbuli bantu buyo, muyoofwa bufwa muleli uuli woonse.»

8Nyamuka, O Leza, ubeteke nyika. Kayi bamasi boonse ndukono lwako.

Intembauzyo 83

Lwiimbo lwa Asafu

1O Leza utaumuni buyo, utalyuumuzyi buyo, O Leza utalibatamiki.

2Bona mbobapyopyonganya basinkondonyoko, aabo bakulwana mbobasongomeka mitwe.

3Bakanza bantu bako mubucenjezu bwabo, bavwiya bantu mboyandisisya.

4Balati, «Amuboole tubanyonyoone cisi coonse, zina lya Isilayeli litakayeeyegwi limbi pe.»

5Balalivwiya camoyo omwe, bapanga bulongwe kuti bakulwane.

6Bapangana balunyungu lwa Edomu, Baisyimayeli, Bamowabu, balunyungu lwa Haga.

7Bapangana balunyungu lwa Gebali, Amoni, Ameleki, Filisiti abantu baku Taya.

8Abalo Baasiliya basangana ambabo, kuti bayumye balunyungu lwa Loti.

9Bacite mbookacita Bamidi, mbookacita Sisela a Jabini kumulonga wa Kisyoni.

10Ku Endo wakabalobya, baba mbuli bufumba ansi.

11Balemenede babo bacite mbuli Olebu a Ziibu. Bami babo boonse babe mbuli Zeba a Zalumuna,

12aabo bakati, «Atutole macelelo, macelelo aa Leza abeesu.»

13O Leza wangu, bacite mbuli lusuko lwakambizi, mbuli bungu bupupululwa aluuwo.

14Batande mbuli mulilo mbuusyukutya cisaka, batande mbuli kumyala kwamulilo uuumpa zilundu.

15Ubatande mbubo oobo aguwo lyako, ubayoosye abbubbula lyako.

16Ubausye nsoni kuti bantu babone, babone nguzu zyako, O Mwami Leza.

17Abausigwe nsoni bagambwe, balobe kabafwide bweeme.

18Cita kuti bazibe kuti yebo nduwe Mwami Leza, nyika mbwiizulwa yebo ndonduwe Sijulu wamajulu.

Intembauzyo 84

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo yabana ba Kola ya Gititi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1O Mwami Leza, Sijulu wamajulu, taciliboteli cilawo cako.

2Moyo wangu ulayandisisya, ulilaukila ŋanda ya Mwami Leza. Amoyo wangu woonse mebo njimbila nduwe, njimbila nduwe, O Leza muumi.

3Kaleze akalijanine ŋanda, kamembya akaliyakile citeente, nkokakonzya kuzyalila bana munsi aacipaililo cako, munsi aacipaililo cako, O Mwami Leza, Singuzuzyoonse. Nduwe Mwami wangu, Leza wangu.

4Aabo bakkala muŋanda yako balilelekedwe, nkaambo balakutembaula lyoonse.

5Aabo basyoma munguzu zyako balilelekedwe, aabo balaamyoyo iilungeme ku Ziyoni.

6Nobainda mukkuti lya Baka, kkuti liba mbuli tusensa twamvula ntaanzi, eeyo iizuzya maziba.

7Nguzu zyabo ziyabuvulila-vulila kusikila boonse bakalibonye kuli Leza mu Ziyoni.

8O Mwami Leza, komvwa kukomba kwangu, Singuzuzyoonse, ndiswiilile, konditeelela, O Leza wa Jakobo.

9O Leza, bona ntobo yesu, bamba munanike wako.

10Ncibotu kukkala muŋanda yako buzuba bomwe kwiinda kukkala kumbi kwamazuba aali cuulu. Inga cabota kuba mulindizi wamulyango waŋanda ya Leza kwiinda kukkala akati kabasizibi.

11Mwami Leza ndizuba, nintobo, Leza nguupa coolwe abulemu, aabo batakwe kampenda taakwe cibotu ncabakasya.

12O Mwami Leza, Singuzuzyoonse, muntu uusyoma nduwe ulilelekedwe.

Intembauzyo 85

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa nyimbo yabana ba Kola.

1Wakaimba kabotu nyimbo yako, O Mwami Leza, wakabukulusya zileleko zya Jakobo.

2Wakalekelela zibi zyabantu bako, wazimaanya zinyonyoono zyabo zyoonse.

3Wakaleka bukali bwako boonse, wakasiya kulutila kwako.

4Utubukulusye alimwi, O Leza mufutuli wesu, uleke kubijilwa akaambo kesu.

5Sena unootukalalide lyoonse? Sena unootunyemenede kwamazyalani oonse?

6Sena tokootubukulusya, kuti bantu bako bakasekelele mulinduwe alimwi.

7Tutondezye luyando lwako lutazungaani, O Mwami Leza, tupe lufutuko lwako.

8Zyoonse nzyataambe Mwami Leza, ndaziswiilila, usyomezya luumuno kubantu bakwe basalala, tayandi kuti bapilukile kukucita zyabufuba-fuba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Masimpe ulibambilide kufutula baabo bamulemeka, kuti bulemu bwakwe bukkalilile mucisi coonse.

10Kusyomeka aluyando, eezi lyoonse zyeendelaamwi, bulemu aluumuno tazisiyani.

11Leza ulalulamika kuzwa kujulu, bantu bakwe basyomeka ansi aano.

12Mwami Leza ulapa zibotu, nkaako nyika yesu iyoozyala micelo yayo.

13Bululami bulikumbele lyakwe, buya bumunikila nzila.

Intembauzyo 86

Lwiimbo lwa Devedi

1Kondimvwa, O Mwami Leza undivune, ndimucete, ndibulide.

2Kobamba buumi bwangu, ndilipede kulinduwe, nduwe Leza wangu, futula mubelesi wako uusyomeka.

3Kondeengelela, O Mwami, nduwe ngwelilila buzuba boonse.

4Tangazya mubelesi wako, moyo wangu, O Mwami, usukeme nduwe.

5Yebo, O Mwami, ulisilubomba, ulalekelela, aabo boonse bakulilila ulabayandisya.

6Komvwa kukomba kwangu, O Mwami Leza, swiilila nkwelilila lweengelelo.

7Njookwiita mubuzuba bwamapenzi aangu, eelyo uyoondivuna.

8Akati kabaambwa kuti mbaaleza, taakwe ulaamilimo iinga yeelana ayako.

9Bamisyobo yoonse bayooboola kuzookukomba, O Mwami Leza, bayoolemeka zina lyako nkaambo nduwe ookabalenga.

10Ulacita zintu zipati zigambya, nkaambo uli mupati alimwi ndonduwe Leza olikke.

11Ndiiisye nzila yako, O Mwami Leza, kuti nkeende mukasimpe kako. Ndipa moyo uukuyandisisya, kuti ndemeke zina lyako.

12Ndakutembaula, O Mwami Leza wangu, amoyo wangu woonse, ndinoolumbaizya zina lyako lyoonse.

13Luyando lwako lutazungaani ndupati kulindime, wakandivuna kuzwa kwacivumwe.

14Bandilwana basilupyopyongano, O Leza, cikamu cabantu basilunya ciyanda kundijaya, basilunya aabo batakulemeki.

15Pele yebo, O Mwami, uli Leza weetelela, siluse, uutafwambi kunyema, uujisi luyando lutazungaani, uusyomeka.

16Kondiceba undeengelele, pa nguzu kumubelesi wako, ndivune, ndemwanaa mubelesi wako, mukaintu uusyomeka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Nditondezye zibotu, kuti basinkondoma babone bause, nkaambo yebo, O Mwami Leza, wakandigwasya, wakanduumbulizya.

Intembauzyo 87

Lwiimbo lwabana ba Kola

1Ntalisyo zyamunzi wakwe zili acilundu cisalala.

2Mwami Leza, uliiyandisya milyango ya Ziyoni, kwiinda minzi imwi yoonse ya Jakobo.

3Swiilila omunzi wa Leza, uswiilile zintu zibotu nzyakwaambila.

4Lino akati kabaabo bandizi ndalemba Lahabu, Babuloni, Bafilisiti, Taya kujatikizya a Kusyi, eelyo kuyootegwa, «Ooyu wakazyalilwa mu Ziyoni.»

5Masimpe, kuyootegwa, mmisyobo iizwa ku Ziyoni, eelyo Sijulu wamajulu uyoowiimika munzi ooyo nji.

6Mwami Leza uyoolemba oomo mulembwa bantu kuti,

«Ooyu wakazyalilwa mu Ziyoni.»

7Baimbi banoozyana nobaimba kuti, «Muziyoni momuzwa zileleko zyesu zyoonse.»

Intembauzyo 88

Kumweendelezi wanyimbo. Aimbye bwiimbwa Mahalati Leyanoti a Masikili aa Hemani Muezula. Lwiimbo lwabana ba Kola.

1O Mwami Leza wangu uundivuna, sikati amasiku ndalila kumbele lyako kuyanda lugwasyo.

2Komvwa kukomba kwangu, cenjeka kutwi kukulila kwangu.

3Uzwide mapenzi muuya wangu, ndaafwiifwi kufwa.

4Mbalilwe akati kabaabo bayanda kufwa, ndimbuli muntu uutakwe nguzu.

5Ndimbuli muntu uufwide kale, mbuli bajaidwe balede mucuumbwe mbotacibambi naa kuyeeya.

6Wakandibikka mudindi damfu, mumpisi iisiya mbi.

7Bukali bwako bwandilimba, wandipenzya amayuwe aako.

8Wacita kuti beenzuma mbeyandisya bandimwaike, ndaba cisesyo kuli mbabo, ndajalilwa, nsikonzyi kutija pe.

9Meso aangu oomfoka akaambo kamapenzi, mazuba oonse ndakwiita, O Mwami Leza, ndatambika maanza aangu kulinduwe nekomba.

10Sena zigambya zyako ulazitondezya kubafu? Sena bafwide balabuka kuti bakutembaule?

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Sena kwacivumwe kwaambilizigwa luyando lwako lutazungaani? Sena kusyomeka kwako kulaambilizigwa mulunyonyooko?

12Sena zigambya zyako zilizizilwe mubusena bwamudima? Sena milimo yako iiluleme ilaambilizigwa munyika yabatayeeyegwi?

13Mebo ndililila nduwe, O Mwami Leza, kuti undigwasye, cifumo-fumo ndoompolola kulinduwe mukukomba.

14Ani wanditakatila nzi, O Mwami Leza? Ino undiyubila nzi?

15Kuzwa kubukubusi bwangu ndapenzegwa, ndikundomo yalufu, wandikonga akundiyoosya, ndeempa, ndamana.

16Ndasubuka akaambo kabukali bwako, kundikonga, nkondikonga kwandinyonyoona.

17Buzuba boonse ndizingulukidwe mbuli zambangulwe, ndisinkilizidwe koonse-koonse.

18Wanditolela balongwe abayandwa bangu, mudima uusiya mbi waba ngomweenzuma.

Intembauzyo 89

Lwiimbo lwa Etani Muezula. Masikili

1Kukabe kutamani ndinooimba zyaluyando lwako lutazungaani, O Mwami Leza, njoolungulula zyakusyomeka kwako kumazyalani oonse.

2Njooambilizya zyaluyando lwako lutazungaani, lukkalilide mbuli julu.

3Wakaamba kuti, «Ndakapanga cizuminano amusale wangu, ndakakonkezya kuli Devedi mubelesi wangu kuti,

4‹Lunyungu lwako njoolukkazika akutamani, cuuno cako cabwami ciyookkala kwamazyalani oonse.› »

5Ijulu alitembaule zigambya zyako, O Mwami Leza, alitembaule zyakusyomeka kwako mumbungano yabasalali.

6Nguni nimuba mujulu uukonzya kweelana a Mwami Leza? Nguni akati kabakujulu uukonzya kuba mbuli Mwami Leza?

7Leza ulalemekwa kapati mumbungano zyabasalali, ulayoowegwa kwiinda boonse bamweengelede.

8O Mwami Leza wamakamu, nguni ulaanguzu mbulinduwe? O Mwami Leza, kusyomeka kwako kulikuzingulukide.

9Nduwe weendelezya lwizi lupati, nduwe oobatamika mayuwe naayuntaana.

10Okapwayaula Lahabu, cipangaliko camumaanzi, caba mbuli kuti cilifwide kale. Anguzu zyajanza lyako wakamwaya basinkondonyoko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Julu anyika nzizyako, nyika azyoonse zili mumo zyakalengwa anduwe.

12Mabazu aakunyika akumusanza nduwe wakaalenga oonse. Zilundu zya Taboo a Hemani zilaimba cakutangala muzina lyako.

13Kuboko kwako kulaanguzu, janza lyako ndiyumu, janza lyako lyalulyo lilalumbaizigwa.

14Cuuno cako cabwami cisiminide abululami, bululami bwakubeteka cakutasalulula, luyando lutazungaani akusyomeka kwako zilaboneka muli zyoonse nzyocita.

15Balilelekedwe boonse aabo bakukomba anyimbo, aabo beenda mumumuni wako, O Leza.

16Balatangala muzina lyako buzuba boonse, balakulumbaizya nkaambo kabululami bwako.

17Bulemu anguzu zyabo nduwe, muluse lwako tulajana nguzu.

18Ncancobeni kuti, ntobo yesu izwa ku Mwami Leza, mwami wesu uzwa kuli Uusalala wa Isilayeli.

19Kale-kale wakaambila bantu bako basyomeka mucilengaano kuti,

«Ndapa silumamba nguzu, ndasumpula mukubusi umwi akati kabantu.

20Ndajana Devedi mubelesi wangu, ndamunanika mafuta aangu aasalala.

21Janza lyangu linoomugwasya, masimpe, kuboko kwangu kunoomuyumya-yumya.

22Taakwe sinkondonyina uyoomuzunda pe, taakwe muntu sizibi uyoomudyaminina.

23Kalibwenene, njoopwayaula bamulwana, njoonyonyoona bamucimwa.

24Ndinoomuyanda, ndinoosyomeka kulinguwe, ndinoocita kuti kazunda muzina lyangu.

25Njookwakwabula bwami bwakwe kuzwa kulwizi lupati, buyoosika kumulonga wa Yufuletisi.

26Uyoondaamba kuti, ‹Nduwe Taata, nduwe Leza wangu, nduwe mwaala, mufutuli wangu.›

27Njoomucita kuti abe mwanaangu wakusaanguna, njoomusumpula kwiinda bami baansi.

28Luyando lwangu lutazungaani lunooli aanguwe kukabe kutamani, cizuminano cangu anguwe tacikamani.

29Lunyungu lwakwe lunookkede acuuno cakwe cabwami, acuuno eeco lunookkede mane kukabe kutamani. Bwami bwakwe buyookkalilila mbuli julu.

30Naa balunyungu lwakwe bakaleke kundiswiilila, kabatatobeli mbeta zyangu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

31kabavoolozya malailile aangu, kabatabambi milawo yangu,

32njoobasubula muzinyonyoono zyabo amusako, njoobakwabbaula azimboko akaambo kazibi zyabo.

33Pele nikuba boobo nsikooyooleka kuyanda Devedi, ndikuyoosyomeka kulinguwe.

34Nsikooyootyola cizuminano cangu, sikasanduli makani ngindakaamba.

35Ndakonka mukusalala kwangu kuti, nolibalili nsikooyoobejela Devedi.

36Lunyungu lwakwe lunooliwo kwalyoonse, cuuno cakwe cabwami ciyookkalilila, ciyookkalilila kumbele lyangu mbubukkede zuba.

37Cuuno cakwe cabwami ciyookkalilila mbuli mwezi kukabe kutamani, mwezi uuli ngokamboni wangu uusyomeka mujulu.»

38Teekayi lino wamutakata, wamukaka, wamunyemena munanike wako.

39Wakaka cizuminano ncookapanga kumubelesi wako, musini wakwe wabulemu wuubbuntila ansi.

40Wamwaya bwaanda bwakwe boonse, wapwayaula zikwabilizyo zyakwe, zyaba tongo.

41Boonse bainda munzila basaala nguwe, basimunzinyina baide kumuseka.

42Maanza aalulyo aabaabo bamulwana waayumya, basinkondonyina boonse wabatangazya.

43Panga lyakwe lyaba cintu buyo, tomugwasyi munkondo pe.

44Bulemu bwakwe wabumanya, cuuno cakwe cabwami wacuunsizya ansi.

45Watwentanya mazuba aabukubusi bwakwe, wamujazya nsoni.

46Ino cilaba ciindi cilamfu cilibuti, O Mwami Leza, sena unoolisiside lyoonse? Bukali bwako bucinoopya kwaciindi cilamfu cilibuti?

47Koyeeya kuti mazuba aabuumi bwangu mace, masimpe bantu boonse mbookalenga mbabuyo.

48Sena kuli muntu uukonzya kukkalilila katafwi? Sena kuli muntu uukonzya kulivuna kunguzu zyalufu?

49O Mwami, lulikuli luyando lwako, luya lwakaindi lutazungaani? Luya ndookakonkezya mukusyomeka kwako kuli Devedi?

50O Mwami, koyeeya mubelesi wako mbwaasampaulwa, mbwaayumina masampu aabamasi.

51O Mwami Leza, koyeeya kuti aabo bandisampaula mbaasinkondonyoko, mbabasampaula munanike wako kufumbwa nkwaaya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

52Aalumbwe, Mwami Leza, kukabe kutamani. Akube boobo. Akube boobo.

Intembauzyo 90

BBUKU LYANE

(Intembauzyo 90—106)
Kukomba kwa Mozesi muntu wa Leza

1O Mwami tukkede mulinduwe, tukkede mulinduwe kwamazyalani oonse.

2Zilundu kazitana lengwa, kotana akubumba nyika, kuzwa lili alili nduwe Leza.

3Ulapilusya bantu kubulongo koti, «Amupiluke kubulongo nobantu.»

4Kulinduwe myaka iili cuulu, ilibuyo mbuli buzuba bwainda bwajilo, mbuli kaindi kamasiku.

5Ulakukulula bantu balafwa mbuli kulota, bali mbuli bwizu cifumo-fumo.

6Nikuba kuti cifumo-fumo bulafwefwema, kumangolezya bulapusama akunyana.

7Watunyonyoona abukali bwako, mukunyema kwako watusubula.

8Wabikka ndubizyo zyesu kumbele lyako, zinyonyoono zyesu zisisidwe wazibikka mumumuni wako.

9Mazuba aabuumi bwesu atwentana akaambo kabukali bwako, myaka yesu ili mbuli kutongela.

10Myaka yabuumi bwesu ili makumi aali ciloba, naa twaba aanguzu alasika kumakumi aali lusele. Pele njamakatazyo amapenzi, myaka eeyi ilafwambaana kumana, swebo tulazimaana, twafwidilila.

11Nguni uuzi nguzu zyabukali bwako buleta kuyoowa kupati? Nkaako bantu baleelede kuyoowa.

12Twiisye, tuzibe kuti buumi bwesu mbufwiifwi, ndendilyo nitukonzya kusongwaala.

13Lijate, O Mwami, ino unootukalalide kwaciindi cilamfu buti?

14Kobeetelela bantu bako, tondezya luyando lwako lutazungaani cifumo-fumo, tutangale akukondwa mazuba eesu oonse.

15Tutangazye kwamazuba manji aali mbuli ngookatupenzya, abe mbuli myaka eeyi njitwakajisi makatazyo.

16Tondezya milimo yako kubabelesi bako, utondezye bulemu bwako kubana bako.

17Luzyalo lwa Mwami Leza wesu lube alindiswe, aleleke zyoonse nzyotucita, iiyi, aleleke milimo yoonse njotucita amaanza eesu.

Intembauzyo 91

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Ooyo uukkede akuyusila muli Sijulu wamajulu, uyoolyookezya mucimvule ca Singuzuzyoonse.

2Kuli Leza waamba kuti, «Nduwe matijilo acikwabilizyo cangu, nduwe ngwesyoma.»

3Nguukuvuna kuzwa kukakole kauteya, nguukuvuna kuzwa kucuumo.

4Ulakuvumbilila amapepe aakwe, ulayuba kunsi aamababa aakwe. Ntobo acikwabilizyo cako nkusyomeka kwakwe.

5Tokayoowi ziyoosya masiku, mivwi niibilima sikati tiikakuyoosyi.

6Tokayoowi nikuba kuti kukaboole mwiika mumudima, niciba cuumo cinyonyoona ciindi caacilungu-lungu.

7Kumbali lyako bantu bali cuulu balawa, kujanza lyako lyalulyo bantu balizyuulu zili kkumi balawa, pele yebo lwako tacikakugumi pe.

8Yebo lwako uyoolangilide buyo, uyoobona kusubulwa kwababi.

9Kuti Sijulu wamajulu waba ngamayubilo aako, ooyo Mwami Leza uuli ngamatijilo aako,

10masimpe taakwe ciyookucisa, taakwe mapenzi ngoyoobona munsi aanduwe kuŋanda yako.

11Nkaambo Leza uyoolailila bangelo bakwe kuti bakukwabilile, kuti bakucingilizye munzila zyako zyoonse.

12Bayookujata akukunyamuna mumaanza, kuti utafumpuli cituta cako abbwe.

13Uyoolyataula syuumbwa ankombola, uyoolyataula cipile asyuumbwa wabutambo, ayalo nzoka nkali uyooilyataula.

14Lino mukuti ulandiyanda alimwi ulizi zina lyangu, njoomukwabilila.

15Aakundiita njoomuvuwa, mumapenzi aakwe njooba aanguwe, njoomuvuna akumulemeka.

16Njoomucita kuti akoongole, ndiyoomufutula.

Intembauzyo 92

Lwiimbo lwabuzuba bwa Sabata

1Ncibotu kutembaula Mwami Leza, kwiimba nyimbo zilumbaizya zina lyako, O Sijulu wamajulu.

2Nyimbo zyaambilizya zyaluyando lwako lutazungaani cifumo-fumo, zyaambilizya kusyomeka kwako masiku.

3Nyimbo zyakankobela kaminjeya iili kkumi, zyakalumbu kakandendema.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Nkaambo yebo, O Mwami Leza, nduwe oonditondezya milimo yako, ndaimba cakukondwa akaambo kamilimo njocita.

5Milimo yako Omwami Leza, mipati kapati, miyeeyo yako tiizibwi.

6Ciyanga tacikonzyi kuziba, bafuba-fuba tabakonzyi kumvwisya.

7Nikuba kuti basizibi balamena mbuli bwizu, nikuba kuti boonse bacita zibi balafwefwema, pele bayoonyonyoonwa mane kukabe kutamani.

8Pele yebo, O Mwami Leza, bulemu mbubwako lyoonse alyoonse.

9Masimpe, basinkondonyoko O Leza, masimpe, basinkondonyoko bayoonyonyoonwa, bacita zibi bayoomwaisigwa.

10Pele mebo wandiyumya mbuli munyati, wandinanika mafuta aanjoloma.

11Ndalibonena kuzundwa kwabasinkondoma, ndalimvwida amatwi aangu kulila kwabaabo babi bandilwana.

12Balulami balazwidilila mbuli tukunka, balakomena mbuli mukamba waku Lebanoni.

13Bali muŋanda ya Mwami Leza, bayoozwidilila muŋanda ya Leza wesu.

14Banoocizyala nibacembaala, lyoonse banoosyuuka akuba aanguzu.

15Banooambilizya kuti, «Mwami Leza ulululeme, ngomwaala wangu kunyina busofwaazi mulinguwe.»

Intembauzyo 93

1Mwami Leza nguulela, usamide jansi lyabulemu, ulaanguzu, nyika tiizungaanyi, uliijisilizi.

2Cuuno cako, O Leza cakabikkwa kale-kale, nduwe uuliwo lyoonse.

3Lwizi lulavuuma, O Mwami Leza, lwizi lulakokoma mayuwe alavuuma.

4Mwami Leza ulaanguzu kwiinda kuvuuma kwamaanzi manji, kwiinda mayuwe aalwizi, ngonguwe uukkede kujulu, ngusinguzu.

5Mbeta zyako nzyakasimpe, mbeta zyako zilasalala kapati, zilasalala mane kukabe kutamani, O Mwami Leza.

Intembauzyo 94

1Nduwe oosubula babi, O Mwami Leza, tondezya bukali bwako.

2Nyamuka omubetesi wanyika, basikulisumpula ubalumbule bweelede bubi bwabo.

3O Mwami Leza, ino nciindi cilamfu cilibuti, cilaba ciindi cilamfu cilibuti cakuti basizibi kabasekelela?

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Balaamba majwi aakulisumpula, basikucita zibi boonse balibikka antu.

5Bapwayaula bantu bako, O Mwami Leza, badyaminina lukono lwako.

6Bajaya bamukabafu abazwa masi, balajailizya abamucaala.

7Baamba kuti, «Leza taboni, Leza wa Jakobo takwe makani.»

8Amumvwe nywebo noziyanga akati kabantu, nywebo nobafuba-fuba, ino muyoopampuka lili?

9Ooyo wakabikka kutwi, sena tamvwi? Ooyo wakabikka liso, sena taboni?

10Sena ooyo uukalalila bamasi tasubuli? Sena ooyo wiisya bantu tajisi luzibo?

11Mwami Leza, nguuzi miyeeyo yabantu mbwiibede, ulizi kuti tiigwasyi.

12Muntu ooyo ngolaya, O Mwami Leza, ulilelekedwe, ulilelekedwe muntu ooyo ngoiisya kuzwa mumulawo wako.

13Ngomuntu ngoumbulizya muciindi camapenzi, kusikila basizibi basidwe dindi.

14Mwami Leza tatitakate bantu bakwe, tatilekelezye lukono lwakwe.

15Bululami buyoojanwa alimwi munkuta, baluleme boonse bayoobutobela.

16Nguni uukonzya kundilwanina bantu babi? Nguni uukonzya kundiiminina mukulwana basimucita zibi?

17Kuti Mwami Leza naatakandigwasya, nikwalikunga sunu ndakafwa kale, ndakalyuumuzya.

18Nindakati, «Njanda kutezemuka.» Mwami Leza, okandikwabilila aluyando lwako lutazungaani.

19Nindakali kulibilika kapati, okanduumbulizya akundipa kukondwa mumoyo.

20Sena inga wayanzana abantu, bantu babikka milawo iizumizya zibi?

21Bantu aaba balamvwana kuti balwane baluleme, bape batakwe milandu cisubulo calufu.

22Pele cikwabilizyo cangu, ngu Mwami Leza, ngo Leza wangu, mulinguwe mwenjubila.

23Ulasubula babi, ulabanyonyoona akaambo kabubi bwabo. Masimpe, Mwami Leza wasu, uyoobanyonyoona.

Intembauzyo 95

1Amuboole twiimbile Mwami Leza cakutangala, tupozomokele mwaala walufutuko lwesu.

2Atuboole kumbele lyakwe tumulumbaizye, tumutembaule munyimbo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Kayi Mwami Leza ngu Leza mupati, ngo Mwami mupati kwiinda baleza boonse.

4Nyika yoonse mbwiibede ili mumaanza aakwe, nsonga yazilundu njiyakwe.

5Lwizi ndulwakwe nkaambo nguwakalulenga, nguwakabumba nyika amaanza aakwe.

6Amuboole tumukombe, atufugame kumbele lya Mwami Leza wakatulenga.

7Nkaambo ngo Leza wesu, ndiswe bantu mbeembela, tulibutanga, butanga mbwalanga. Kuti mwamvwa majwi aakwe sunu buno buzuba,

8mutabi basicinguni mbuli bwakali baku Meliba, mbuli mbubakabede buzuba buya ku Masa munkanda,

9ooko basikale banu nkubakandisola akunditepaula, nikuba kuti bakalibonena nzindakacita.

10Kwamyaka iili makumi one ndakalilinyemenede zyalani eeli ndakati,

«Mmbantu bataswiilili, tabana ziba nzila zyangu.»

11Nkaako ndakakonkezya mubukali bwangu, ndakati,

«Tabakooyoonjila mukulyookezya kwangu.»

Intembauzyo 96

(1 Makani 16.23-33)
Kulumbaizya Mwami Leza

1Amwiimbile Mwami Leza lwiimbo lupya, amwiimbile Mwami Leza nobanyika yoonse.

2Amwiimbile Mwami Leza, amutembaule zina lyakwe, amwaambilizye mbwafutula bantu buzuba abuzuba.

3Amwaambilizye bulemu bwakwe kumasi oonse, mwaambilizye milimo yakwe iigambya njacita akati kabantu boonse.

4Iiyi, Mwami Leza, mmupati, uleelede kulumbaizigwa, uleelede kuyoowegwa kwiinda baleza boonse.

5Kayi baleza bamisyobo yoonse mituni buyo, pele Mwami Leza nguwakalenga majulu.

6Bulemu anguzu nzizyakwe, zili mucikkalilo cakwe cisalala.

7Amutembaule Mwami Leza nomikwasyi yamisyobo yoonse, amutembaule bulemu anguzu zyakwe.

8Amuzumine kuti bulemu buli mweelede, amupe zipaizyo muze kuŋanda yakwe.

9Amumukombe nalibonya mubusalali bwakwe, muzyangame kuli nguwe nobamunyika yoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Amwaambe akati kabamasi kuti, «Mwami Leza nguulela.» Nkaako nyika ilijisi tiikonzyi kutenkaanyizigwa pe ulabeteka bantu tasalululi pe.

11Nozyamujulu azyamunyika amusekelele, lwizi azili mumo zivuume.

12Nomyuunda amusekelele azili mulindinywe, aalo masamu aamusokwe aimbe cakukondwa.

13Aaimbe kumbele lya Mwami Leza nkaambo ulaboola, ulaboola kubeteka nyika. Uzoobeteka nyika mubululami, kubeteka bantu mukasimpe.

Intembauzyo 97

1Mwami Leza nguulela, nyika iitangale, nkomwe azyoonse zyalwizi zisekelele.

2Makumbi amudima uusiya mbi zilimuzingulukide, takwe lusalululo, ulalela cakululama mubwami bwakwe.

3Mulilo uleenda kumbele lyakwe, ulasyukutya mumabazu oonse aabo bamulwana.

4Ndabo zyakwe zimunikila nyika, nyika yabona boobo ilakankama.

5Zilundu zileenzemuka mbuli bunzuka kumbele lya Mwami Leza, kumbele lya Mwami wanyika yoonse.

6Julu lyaambilizya bululami bwakwe, bantu boonse balabubona bulemu bwakwe.

7Boonse bakomba zibeze bausigwa nsoni, bausigwa nsoni aabo balikankaizya mumituni. Baleza boonse balamukomba Mwami Leza.

8Bantu bamu Ziyoni balamvwa akusekelela, bantu baminzi yacisi ca Juda balatangala, balatangala nkaambo kambeta zya Mwami Leza.

9Nkaambo yebo, O Mwami Leza, nduwe Sijulu wamajulu, munyika yoonse ulatembaulwa kwiinda baleza boonse.

10Aabo bamuyandisya akusulaika bubi, aabo basyomeka kulinguwe, Mwami Leza ulababamba, ulabavuna kuzwa kubantu babi.

11Mumuni wakwe umunikila baluleme, nguupa kuti baluleme mumyoyo batangale.

12Nywebo nobalulami, amusekelele amutembaule zina lyakwe lisalala.

Intembauzyo 98

Lwiimbo

1Amwiimbile Mwami Leza lwiimbo lupya, nkaambo wacita zintu zigambya. Janza lyakwe lyalulyo akuboko kwakwe zyamuzundya.

2Mwami Leza waambilizya zyalufutuko lwakwe, wayubununa bululami bwakwe kubantu boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Wayeeya zyaluyando lwakwe lutazungaani akusyomeka kwakwe ku Baisilayeli, magolelo oonse aanyika alibonena lufutuko lwa Leza wesu.

4Amupozomoke cakutangala ku Mwami Leza nobamunyika yoonse, amoongolole akukondwa mumutembaule.

5Amutembaule Mwami Leza munyimbo, amumwiimbile akantimbwa.

6Amulizye myeembo, mupozomoke kumbele lya Mwami Leza uulela.

7Aluvuume lwizi azyoonse zili mulindulo, nyika abantu boonse bakkede mulinjiyo.

8Mayuwe akampwaike, zilundu ziimbe antoomwe cakutangala

9kumbele lya Mwami Leza. Nkaambo ulaboola kuzoobeteka bamunyika, uyoobeteka bamunyika mubululami, kubeteka bantu cakutasalulula.

Intembauzyo 99

1Mwami Leza nguulela aboobo bamasi bakankame, ulikkede akati kabakelebu, nyika ilazungaana.

2Mwami Leza uukkede Muziyoni mupati, ulatembaulwa abamasi boonse.

3Abatembaule zina lyako lipati liyoosya. Nduwe uusalala.

4Mwami ngusinguzu, ulayanda ziluleme, waleta mbeta ziluleme Muisilayeli, wabikka bululami akutasalulula.

5Amutembaule Mwami Leza wesu, amumukombe kucuuno cakwe cabwami, nkaambo walo ulasalala.

6Mozesi a Aloni bakali bamwi babapaizi bakwe, Samuyele wakali wabaabo bakali kwiita zina lyakwe mukukomba. Nibakali kumwiita Mwami Leza, wakali kubavuwa.

7Wakali kukanana kulimbabo kuzwa mumusumpuululu wakkumbi, bakabamba mbeta amalailile aayo ngaakabapa.

8O Mwami Leza wesu, yebo wakabavuwa, wakali Leza uulekelela Baisilayeli. Nikuba kuti zimwi ziindi wakali kubasubula, wakali kubasubula akaambo kakubisya kwabo.

9Amutembaule Mwami Leza wesu, mumukombe muciindi cakwe cisalala, nkaambo Mwami Leza ulasalala.

Intembauzyo 100

Lwiimbo lwakulumba

1Amupozomoke cakutangala ku Mwami Leza, iiyi, amutangale nobamunyika yoonse.

2Amumanine Mwami Leza milimo cakukondwa, amuboole kulinguwe anyimbo zyakutangala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Amuzibe kuti Mwami Leza ngo Leza, ngonguwe wakatulenga tulibakwe, tuli bantu bakwe, mbelele zyabutanga bwakwe.

4Amunjile mumilyango yaŋanda yakwe amilumbo, munjile mumabbuwa aakwe anyimbo zyakutembaula, amumulumbe kamutembaula zina lyakwe.

5Nkaambo Mwami Leza mmubotu, luyando lwakwe taluzungaani, luyando lwakwe ndwalyoonse, kusyomeka kwakwe nkwamazyalani oonse.

Intembauzyo 101

Lwiimbo lwa Devedi

1Njooimba zyaluyando azyabululami, njootembaula nduwe, O Mwami Leza.

2Njoolibamba kuti nkabule kampenda mubuumi bwangu. Ino uyooboola lili kulindime? Njookkala muŋanda yangu nkenyina kampenda.

3Nsikooyoolekela cintu cibi cili coonse mumoyo wangu, milimo yabaabo batasyomi ndiisulide, nsiyanzani ambabo pe.

4Nsikakkali abantu bamyoyo mibi, nsibayandi pe.

5Uubejelezya mweenzinyina kaambo cakusisikizya njoomuumuzya, uulisumpula, uulibikka aantu, nsikooyoomulekelela.

6Njoocita baabo basyomeka kulindime kuti bakkale andime, ooyo uuenda kanyina kampenda nguuyoondikutaukila.

7Muntu uucenga takakkali muŋanda yangu, taakwe waamba zyakubeja uuyooima kumbele lya Leza.

8Bamunyika boonse ndinoobalobya buzuba abuzuba, njoonyonyoona boonse bacita zibi mumunzi wa Mwami Leza.

Intembauzyo 102

Kukomba kwamuntu uupenzegwa ciindi ncajisi mapenzi ku Mwami Leza

1O Mwami Leza, komvwa kukomba kwangu, umvwe kulila kwangu kwakuyanda lugwasyo.

2Utandifutatili ciindi camapenzi, cenjeka kutwi kwako kuli ndime, ufwambaane kundivuwa mubuzuba mbwekwiita.

3Mazuba aangu ayanguluka mbuli busi, mubili wangu ulapya mbuli makala aanyeka.

4Moyo wangu wapya, wapusama mbuli bwizu, ndaluba akulya koonse, taakwe cakulya ciza kumoyo.

5Ndamana akaambo kakutongela kwangu kupati, ndasyaala mafuwa aalo.

6Ndaba mbuli kkumbatamisamu lyamunkanda, ndaba mbuli tumba wamumatongo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Ndoona bulanga, ndaba mbuli muyuni uukkede alikke ansonje.

8Buzuba boonse basinkondoma balandisampaula, aabo bandinonga balandisinganya.

9Twe lyaba ncecakulya cangu, cakulya ncenywidilizya aamisozi.

10Nkaambo kabukali bwako bupati, wandibweza, wandisowa.

11Mazuba aangu aba mbuli cimvule cakumazuba, ndapusama mbuli bwizu.

12Pele yebo, O Mwami Leza, ulikkede acuuno cako cabwami akutamani, zina lyako lilaya kumazyalani oonse.

13Nyamuka umubede aankumbu Ziyoni, nkaambo ciindi calweetelelo. Ciindi cakweengelela casika.

14Nkaambo bantu bawo baluuyanda nikuba kuti wakanyonyoonwa, balaankumbu anguwo nikuba kuti wakaba lusuko lwalo.

15Bamasi bayoolemeka zina lya Mwami Leza, bami boonse baansi bayookulemeka.

16Mwami Leza uyooyakulula Ziyoni, uyoolibonya mubulemu bwakwe.

17Nguuyoovuwa kukomba kwabantu baide kwiingaila, takavoolozyi kulomba kwabo.

18Makani aaya alembelwa zyalani liciboola, kuti bantu batana zyalwa bakatembaule Mwami Leza.

19Kuzwa kucikombelo cakwe cisalala kujulu, Mwami Leza wakalanga ansi, kuzwa kujulu wakalanga anyika.

20Wakamvwa kutongela kwabaange, wakaangununa baabo bapedwe milandu yalufu.

21Bantu baambilizye zina lya Mwami Leza mu Ziyoni, abamutembaule mu Jelusalemu.

22Ciindi bantu baansi nibayoobungana antoomwe, abakakombe Mwami Leza.

23Nikuba kuti ndicili muyumu, Leza wakakosola buumi bwangu, wakatwentanya mazuba aangu.

24Lino ndakati, «O Leza wangu utanditoli, utatwentanyi mazuba aangu, utaatwentanyi yebo ooliwo kwamazyalani oonse.»

25Kumatalikilo nduwe wakaanza ntalisyo zyanyika, julu mmilimo yamaanza aako.

26Zyoonse eezi ziyooloba, pele yebo unooliko, zyoonse ziyookulumpana mbuli cisani, uyoozisowa mbuli madelu-delu.

27Yebo unooliwo mbubonya, myaka yako tiimani pe.

28Bana bababelesi bako bazookkala kumbele lyako, lunyungu lwako luzookkalilila kumbele lyako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo 103

Lwiimbo lwa Devedi

1Omoyo wangu kotembaula Mwami Leza, zyoonse zizo zyangu azitembaule zina lyakwe lisalala.

2Omoyo wangu, kotembaula Mwami Leza, utalubi bulumbu boonse mbwapa.

3Ulalekelela zinyonyoono zyangu zyoonse, ulandiponya kumalwazi aangu oonse.

4Nguundivuna kuzwa kwacivumwe, nguundisamika musini, musini waluyando lutazungaani alweetelelo.

5Nguundipa zintu zibotu nzyesukamina, nguundibukulusya akundipa nguzu mbuli sikwaze.

6Mwami Leza, nguundicitila ziluleme, nguubacitila zyeelede aabo badyamininwa.

7Nguwakazibya Mozesi nzila zyakwe, nguwakabonya milimo yakwe kuba Isilayeli.

8Mwami Leza ngusilweetelelo, ngusiluse, ngusiluyando lutazungaani, lunji.

9Tayandi kupa mulandu lyoonse, takweeki kukabe akutamani pe.

10Tatupi cisubulo mbuli ceelede zinyonyoono zyesu, tatutundululi mbuli bweelede zibi zyesu pe.

11Mbuli julu mbolili kule kuzwa ansi, mbolusika luyando lwakwe oobo kuli baabo bamulemeka.

12Mbuli kujwe mbokuli kulaale kuzwa kumbo, mbombuboobu mbwaakasowa zinyonyoono zyesu.

13Mbuli wisi mbweetelela bana bakwe bamulemeka, mbubonya oobo Mwami mbweetelela baabo bamuyoowa.

14Nguuzi mbobubede buntu bwesu, utuyeeya kuti tuli bulongo buyo.

15Pele mazuba aamuntu ali mbuli bwizu, ulafwefwema mbuli dubaluba lyamusokwe.

16Luuwo lulaunga, mpoonya lyakunkumuka, lyaloka, talipilukili limbi mpulyabede pe.

17Kuzwa lili alili Mwami Leza ulabayanda, ulabayanda aluyando lutazungaani aabo bamulemeka, ulatondezya bululami bwakwe akubana aabana babo.

18Kulibaabo babamba cizuminano cakwe, aabo bamuswiilila akubamba malailile aakwe Mwami ulabayanda.

19Mwami wakabikka cuuno cakwe cabwami mujulu, nguulela koonse-koonse.

20Amutembaule Mwami Leza, nywebo nobangelo bakwe, nywebo nomucita mbwaamba, nomuswiilila malailile aakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Amutembaule Mwami Leza, nomakamu aakwe aakujulu nyoonse, nywebo nobabelesi bakwe bacita nzyayanda.

22Amutembaule Mwami nywebo nozilenge zyakwe zyoonse, zilenge eezyo zili mwalela. Kotembaula Mwami Leza, omuuya wangu.

Intembauzyo 104

1Kotembaula Leza omuuya wangu, O Mwami Leza wangu, ulimupati kapati, usamide bwami abulemu.

2Ulivumba mumuni mbuli bulivumbwa cisani, undandamika julu mbuli tente.

3Usimpide ziyako zyaŋanda yako mumaanzi aakujulu, makumbi nenkalaki yako, uleendeenda amababa aluuwo.

4Muuwo nguwaba batumwa bako, mulilo uuvwilima ngosimilimo wako.

5Nduwe ookabikka nyika antalisyo zyayo, kuti kiitazungaani.

6Wakaivumbya maanzi aba ncecisani cayo, maanzi akaliimvwi avumba zilundu.

7Pele nookaatapatila akatija, naakamvwa kuzuma kwako akaunguka kufwambaana.

8Maanzi aakali kusika atala aazilundu, akayosa, aya mumakkuti, aungukila mumasena ngookaabambila.

9Wakaabikkila munyinza ngwaateelede kusotoka, taakavumbi limbi nyika.

10Nduwe oocita kuti tusena katukunkila mutulonga, katwiinda akati kazilundu.

11Tulonga ooto ntotunywisya banyama bamusokwe, ntotumana bacibize nyota.

12Bayuni bamuluuwo balayaka ziteente zyabo, ziteente zyabo munsi aatulonga, balaimba mumitabi.

13Ulatilila zilundu kuzwa kumaanda aako aakujulu, nyika izwide zileleko zyako.

14Nduwe uucita kuti bwizu bwaŋombe bumene, nduwe oocita kuti zisyango zigwasya bantu zimene, nduwe oocita kuti bantu bajane cakulya muvu.

15Ucita kuti muntu ajane waini wakulisansa, ajane mafuta aakunana kuti asyuuke, ulamupa cilyo cikonzya kumupa nguzu.

16Atilailwa kabotu masamu aa Mwami Leza, itilailwa kabotu milombe yaku Lebanoni njaakasyanga.

17Mobayaka ziteente bayuni mulinjiyo, toongola lyoonena kumikamba eeyo.

18Malundu malamfu ngaakkala njeleele, mpako nzyampangala ngamayubilo aabacibila.

19Mwezi ulizi ziindi zyawo, alyalo zuba lilizi ciindi ncolyeelede kubbila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Kuti abe masiku, uleta mudima, aawo banyama boonse bamusokwe baleendeenda.

21Basyuumbwa inga balavuluma nibaweza, bayandaula zilyo zyabo zizwa kuli Leza.

22Lyapasula buyo zuba, balabweeda balala mumalalo aabo.

23Aawo muntu ulakonzya kuunka kumilimo yakwe, ulabeleka ooko mane kusikila kumangolezya.

24Tiilivulili milimo yako, O Mwami Leza, zyoonse wakazicita mubusongo bwako, nyika izwide zilenge zyako.

25Bona kulilwizi, ndupati luliyabeene, lunyawita zilenge zinji zitabaliki, zilenge zipona zipati aziniini.

26Ooko mato alainka akuboola, cimpangaliko camumaanzi ciya ncookalenga cisobanina mukati.

27Zyoonse eezi zilangila kuli nduwe, nduwe oozipa zilyo zyazyo muciindi ceelede.

28Zilabungika kufumbwa ncoozipa, zikkuta zintu zibotu eezyo zyozisanina ajanza lyako.

29Naa wazilekelezya zilapenga, wagwisya muuya wako mulinzizyo zilafwa. Zipilukila kubulongo.

30Wazitumina muuya wako zilaima nji, nyika ibaabuumi bupya alimwi.

31Bulemu bwa Leza abukkalilile lyoonse, aasekelele Mwami Leza mumilimo yakwe.

32Wiilanga nsi, ilakankama, wazyaampa zilundu zisuka busi.

33Njooimbila Mwami Leza mubuumi bwangu boonse, necipona njootembaula Leza wangu.

34Akubotele Mwami Leza kukomba kwangu, nkaambo mulinguwe mwenkondwa.

35Basizinyonyoono bazimaane ansi, bataluleme batakabonwi limbi. Tembaula Mwami Leza, omuuya wangu, mutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 105

(1 Makani 16.8-22)
Leza abantu bakwe

1Amulumbe Mwami Leza, amumukombe mukwiita zina lyakwe, amulungulule zyamilimo yakwe akati kabantu boonse.

2Amumwiimbile cakumulumbaizya, amulungulule zyamilimo yakwe iikankamanisya.

3Amulikankaizizye muzina lyakwe lisalala, myoyo yabaabo bayandaula Mwami Leza, iisekelele.

4Amuyandaule Mwami Leza, muyandaule nguzu zyakwe, amube kulinguwe lyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Amuyeeye zigambya nzyaakacita, amaleele aakwe, amube kulinguwe lyoonse.

6Nywebo nolunyungu lwa Abulahamu mubelesi wakwe, nobana ba Jakobo basale bakwe.

7Namakungwe ngo Mwami Leza wesu, nguubeteka munyika yoonse.

8Nguuyeeya cizuminano cakwe lyoonse, majwi ngaakaambilizya kwamazyalani aali zyuulu-zyuulu.

9Cizuminano ncaakapangana a Abulahamu, cikonke ncaakakonkezya Isaka.

10Wakaciindulula kuli Jakobo kuti cibe mulawo, kuli Isilayeli kuti cibe cizuminano citamani.

11Wakati, «Njookupa nyika ya Kenani, iyooba lukono lwako.»

12Naakaamba boobo bakacili bace, bace kuceela limwi, alimwi kabali beenzu mulinjiyo.

13Bakali kutuntulika kuzwa munyika imwi kusika muli imwi, kuzwa kubulelo bumwi kuyoosika kuli bumwi.

14Mwami Leza taakazumizya muntu nabani kuti abadyaminine, mukubakwabilila wakatapatila bamami.

15Wakati, «Mutabagutaiki basale bangu, mutapenzyi basinsimi bangu.»

16Lino wakaleta nzala munyika, wakanyonyoona zilyo zyabo nzyoonse.

17Pele wakatuma umwi mwaalumi kuti abasaangunine, ooyo wakali Josefa wakauzigwa mubuzike.

18Bakacuzaula maulu aakwe anketani, nsingo yakwe yakaangidwe aansimbi.

19Wakalaangidwe kusikila majwi ngaakaambide naakazuzukizigwa, kusikila majwi aa Mwami Leza naakasinizya kuti taakabisya.

20Lino Mwami wakatumizya kuti aangununwe, muleli wacisi wakamuleka.

21Wakamubikka kuti abe mupati mubulelo bwakwe, wakaba nguuendelezya lubono loonse ndwaakajisi.

22Wakali wakulaya balemenede bakwe buyandika, kwiisya bapati zyabusongo.

23Mpawo Baisilayeli bakasika ku Ijipiti, Jakobo wakakkala mbuli mweenzu munyika ya Hamu.

24Mwami Leza wakavuzya bantu bakwe, bakavula kapati kwiinda bakalikubalwana.

25Bakalikubalwana aabo mbaakacitide kuti basule bantu bakwe, aabo mbaakacita kuti bakanze babelesi bakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Aawo wakatuma Mozesi mubelesi wakwe, wakamutuma a Aloni ooyo ngwaakasalide.

27Bakacita maleele akati kabo, bakacita zigambya munyika ya Hamu.

28Wakaleta mudima, munyika mwakasiyambi, nikuba boobo bantu aaba tibakaswiilila majwi aa Leza.

29Maanzi aabo wakaasandula aba bulowa, wakacita kuti nswi zyabo zifwe.

30Nyika yabo yakanyawita bacula, bakanjila mumazyuli aabaleli babo.

31Naakakanana alimwi kwakaboola makata aanzinini, kwaboola abususuli mucisi coonse.

32Wakabawisizya civulamabwe, kwakali kudabauka candabo mucisi coonse.

33Wakanyonyoona misaansa amikuyu yabo, wakatyoloola masamu oonse mucisi cabo.

34Amane wakakanana eelyo kwakaboola cikwikwi, kwaboola mpaso zinji zitabaliki.

35Zyakalya kasyango katete kali koonse mucisi cabo, zyakalya micelo yoonse yamunyika yabo.

36Amane wakauma bana boonse bakusaanguna mucisi cabo, wakajaya bana boonse babulombe bwabo.

37Wakagwisya Baisilayeli kabalemedwe ca nsiliva angolida, taakwe naba omwe akati kabo wakali muteteete.

38Baijipiti bakakondwa Baisilayeli nibakainka, nkaambo bakali bayoowede.

39Wakadadabula kkumbi kuti cibe ncecakuvumbya, awalo mulilo wakabamunikila masiku.

40Nibakakumbila cakulya wakabaletela bakancele, bakakkuta acinkwa cakujulu.

41Wakasinkula ndomba, maanzi akapoomoka, kwakunka mulonga munkanda.

42Nkaako wakaibaluka cisyomezyo cakwe cisalala, eeco ncaakaanga a Abulahamu mubelesi wakwe.

43Wakagwisya bantu bakwe kabasekelela, wagwisya basale bakwe kabatangede.

44Wakabapa nyika yabamasi, bakatola lubono lwakabelekelede bamwi.

45Wakacita kuti babambe mbeta zyakwe, bajatisye milawo yakwe. Amutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 106

1Amutembaule Mwami Leza, amumulumbe Mwami Leza, nkaambo mmubotu nkaambo luyanda lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Nguni uukonzya kwaambilizya, zyanguzu zya Mwami Leza? Nguni uukonzya kumutembaula bweelede?

3Balilelekedwe aabo bacita ziluleme, aabo bacita ziluzi lyoonse.

4Kondiyeeya O Mwami Leza, kweengelela bantu bako. Ovuna bantu bako ambebo undigwasye, kuti mmbone zibotu nzyoticitile bantu bako.

5Ndendilyo netikasekelele mukukondwa kwabantu bako, iinkabe akati kalukono lwako nekutembaula.

6Twakubisizya mbubonya bwakacita basikale besu, twabisya twacita cibyaabi.

7Basikale besu nibakali Muijipiti tiibakatelaika zyamaleele aako, tiibakatelaika zyaluzyalo lwako lutazungaani, bakakuzangila kulwizi, kulwizi lusalala.

8Nikuba boobo wakabafutula akaambo kazina lyako, kuti ubazibye zyanguzu zyako mpati.

9Wakatapatila lwizi lusalala lwakayuminina, nkaako bakainda akati kamaanzi manji aakalundene ooku a kooku, bainda mbulikuti mpaankanda buyo.

10Wakabavuna kuzwa kuli baabo babalwana, wakabanununa kuzwa kuli basinkondonyina.

11Maanzi akavumba basinkondonyina, taakwe naba omwe wakasyaala.

12Eelyo bakasyoma nzyookasyomezya, bakaimba cakutembaula.

13Nikuba boobo bakafwaambaana kuluba zyeezyo Leza wabo nzyaakacita, tiibakalindila malailile aakwe.

14Nibakasika munkanda bakafwa nkosya, kabali mucimpayuma bakatepaula Leza.

15Walo wakabapa ncibakakumbila, wakabatumina bulwazi bubi.

16Kabali muzivuka bakafwida Mozesi bbivwe, bakafwidilizya bbivwe a Aloni uusalala wa Mwami Leza.

17Nyika yakaanduka akumena Datani, yakavumba nkamu ya Abilamu.

18Mulilo wakavutuka akati kabamuccilila, mulilo uuvwilima wakatenta basizibi.

19Bakabumba moombe ku Holebu, bakomba mutuni walubulo.

20Bakasiya Leza wabulemu, bakomba cibumbe ca poho uulya bwizu.

21Bakaluba Leza ooyo wakabavuna, ooyo wakacita milimo mipati Muijipiti.

22Wakacita maleele munyika ya Hamu, wakacita milimo iiyoosya ku Lwizi Lusalala.

23Ooko wakakanza kuti abanyonyoone, naatakali Mozesi musale wakwe, ooyo wakabaiminina kuti atabalobyi mubukali bwakwe, nibakamana cilongomuzyolelwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Kumane bakasampaula nyika mbotu, taakwe nibakasyoma zyeezyo Leza nzyaakabasyomezya.

25Bakali kutongooka mumaanda aabo, tiibakaswiilila Mwami Leza.

26Mpawo wakakonka akutambika kujulu, wakati uyoobanyonyweeda munkanda.

27Uyoomanya balunyungu lwabo mumasi aambi, bayoofwida nkukonya ooko.

28Ku Peyo bakatalika kukomba Baali, balya zipaizyo zyakapaizilwa baleza babuyo aaba.

29Bakanyemya Mwami Leza akaambo kamilimo mibi njibakacita, nkaako Leza wakabaletela cuumo.

30Ciindi Finehasi naakasubula bantu bakabisya aabo, cuumo eeco cakamana.

31Nkaako Finehasi wakaambilizigwa kuti mmululami kwamazyalani, mazyalani oonse, mane kukabe kutamani.

32Kumaanzi aku Meliba bakakalazya Mwami Leza, nkaako Mozesi wakanjila mumapenzi akaambo kabo.

33Balo bakazangila Muuya wa Leza, awalo Mozesi wakakanana cakutajata moyo.

34Tiibakanyonyoona bamasi, mbuli mbwaakalailide Mwami Leza.

35Bakasangana buyo abamasi, baccilila ziyanza zyabo.

36Bakakomba mituni yabamasi, eeyo yakababeda kakole.

37Bakapaizya bana babo balombe, bapaizya abana basimbi kumyuuya mibi.

38Bakatila bulowa bwabatakwe mulandu, bulowa bwabana babo basimbi abalombe. Bakabapaizya kumituni yaku Kenani, nyika yakasofwaala akaambo kabulowa bwabo.

39Bakalisofwaazya beni akaambo kazeezyo nzibakacita, tiibakasyomeka kuli Leza mukucita zili boobu.

40Nkaako Mwami Leza wakanyemena bantu bakwe, bantu balukono lwakwe wabasesemwa.

41Wakabaaba kuli bamasi, aabo bakabalwana akubalela.

42Basinkondonyina bakabadyaminina, bakabazunda akubalela.

43Wakabafutula kwaziindi zinji, pele bakacili kuzumanana muzinyonyoono zyabo.

44Nikuba boobo wakabaceba mukupenga kwabo, wakabaceba naakamvwa kulilauka kwabo.

45Akaambo kambabo wakayeeya cizuminano cakwe, wakatontobala akaambo kaluyando lwakwe lutazungaani.

46Wakacita kuti aabo bakabatola, bakabatola mubwaange babafwide luzyalo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

47Kotufutula O Mwami Leza wesu, tuyobolole kuzwa mumasi. Tuzoolumbaizye zina
lyako lisalala, tulisumpule notukutembaula.

48Aatembaulwe Mwami Leza wa Isilayeli, amumutembaule lyoonse alyoonse, bantu
boonse abaambe kuti, «Akube boobo.» Aamutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 107

BBUKU LYASANU

(Intembauzyo 107—150)

Bubotu bwa Mwami Leza

1Amumulumbe Mwami Leza nkaambo mmubotu, luyando lwakwe lutazungaani
talumani.

2Aabo Mwami Leza mbaakanununa baambe boobo, aabo mbaakanununa kuzwa kuli
babalwana.

3Baambe aabo mbaakaboozya kuzwa kumasi aaandeene-andeene, kuzwa kujwe
akumbo, kuzwa kunyika akumusanza.

4Bamwi bakali kutuntulika munkanda, kabatuntulika mucimpayuma taakwe
nibakajana munzi wakukkala.

5Bakafwa nzala anyota, myoyo yabo yakawizuka.

6Lino mumapenzi aabo bakalilila Mwami Leza, walo wakabafutula kuzwa
kumakatazyo aabo.

7Wakabasolweda munzila iiluzi, kusikila nibakajana munzi wakukkala.

8Amulumbe Mwami Leza akaambo kaluyando lwakwe lutazungaani, akaambo
kamilimo yakwe iigambya njaakacitila bantu.

9Bafwide nyota ulabanywisya bamvwa, bafwide nzala ulabasanina bakkuta zintu
zibotu.

10Akaambo kakuzangila Leza bamwi bakkede mumudima uusiya mbi, balaangilwe
balapenga munketani.

11Bapenga boobo nkaambo bakazangila majwi aa Leza, bakasampaula kulailila kwa
Sijulu wamajulu.

12Nkaako wakabaaba kuli bakali kubapa milimo iiminya, bakali kuwa, pele
kwakanyina uubagwasya.

13Babone boobo bakalilila Mwami Leza mumapenzi aabo, walo wakabavuna kuzwa
mumakatazyo aabo.

14Wakabagwisya mumudima, mumusinze uusiya mbi, wakatyoloola nketani zyabo.

15Aalumbwe Leza akaambo kaluyando lwakwe lutazungaani, akaambo kamilimo
yakwe iigambya njaakacitila bantu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nguutyoloola zijazyo zyamukuba, nguukosoola mingwala yalubulo.

17Akaambo kanzila zyabo zyabuzangi bamwi bakafubaala, mbabo aabo bakapenzegwa akaambo kazibi zyabo.

18Bakali kusesemwa kulya cilyo cili coonse, bakalaafwiifwi kufwa.

19Mumapenzi aabo bakalilila Mwami, walo wakabavuna kuzwa kumakatazyo aabo.

20Amalailile aakwe Leza wakabaponya, wabavuna kuti batanyonyooki.

21Abamulumbe Mwami Leza akaambo kaluyando lwakwe lutazungaani, akaambo kamilimo yakwe iigambya njaakacitila bantu.

22Abamupe zipaizyo zyakulumba, abalungulule zyamilimo yakwe munyimbo zyalutangalo.

23Bamwi bakeenda mulwizi amato, bakali kuyoosambala mumaanzi malamfu.

24Bakiibona milimo ya Mwami Leza, bakiibona milimo yakwe iigambya mumpisi zyamaanzi.

25Akanane buyo kwakabuka guwo libbubbulisya, lyakayuntaanya mayuwe.

26Mato akawaalilwa mujulu amayuwe, amane akadumpukila mumaanzi malamfu, bantu bakali mumo bakalenguka.

27Bakali kudadalika akuzeenkana mbuli bantu bakoledwe, luzibo lwabo lwa maanzi lwakaba lwabuyo.

28Lino mumapenzi aabo bakalilila Mwami Leza, walo wakabagwisya mumakatazyo aabo.

29Wakabatamika guwo bataa, mayuwe aumuna zi.

30Guwo nilyakabatama bakakondwa, walo wakaakubasisya kucito nkubakali kuya.

31Abalumbe Leza akaambo kaluyando lwakwe lutazungaani, akaambo kamilimo yakwe iigambya njaakacitila bantu.

32Abamulumbaizye mumbungano yabantu, bamutembaule munkamu yabapati.

33Wakayuminizya milonga yaba nkanda, tusensa tukunka twaba cimpayuma.

34Yali nyika yambolezi caba cikula, yaba cikula nkaambo kabubi bwabaabo bakkede mulinjiyo.

35Wiisandula nkanda aba maziba aamaanzi, yali nyika njumu twaba tusensa twamaanzi.

36Nkonkukooko nkwaakaleta basinzala kuti bakkale, nkonkukooko nkubakajana munzi wakukkala.

37Bakasyanga myuunda, bazikkila misaansa, zyalo zyakazyala kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Wakabaleleka nkabela bakavula kapati, wakavuzya aŋombe zyabo.

39Kumane bakatalika kuceya, bakoomba akaambo kakudyamininwa, bakausa akunjila mumapenzi mapati.

40Wakaleta masampu kuli balemenede, kuli baabo bakali kubadyaminina. Wakabaingaizya munkanda mutakwe nzila.

41Pele babulide wakabagwisya mumapenzi aabo, wakavuzya mikwasyi yabo mbuli matanga aavubwa.

42Baluleme balabona akusekelela, pele babi boonse balaumuzigwa.

43Kufumbwa musongo, amvwisye zintu eezi, ayeeye luyando lwa Mwami Leza lutazungaani.

Intembauzyo 108

Lwiimbo lwa Devedi
(Intembauzyo 57.7-11; 60.5-12)

1Moyo wangu ulindikkede, O Leza, moyo wangu ulindikkede, njooimba akukutembaula amoyo wangu woonse.

2Buka okantimbwa akalumbu kangu, sunu ccita busiku buumbuluke.

3Njookulumba, O Mwami Leza, akati kamisyobo, njooimba zyanduwe akati kabantu.

4Luyando lwako lutazungaani lulainda akujulu, kusyomeka kwako kulasika kujulu kwini.

5Nkoo tondezya bulemu, O Leza mujulu, bulemu bwako abubonwe munyika yoonse.

6Ajanza lyako lyalulyo tuvune, tugwasye swebo, tuvune kuti aabo mboyanda bafutulwe.

7Leza waamba kuzwa kubusena bwakwe busalala kuti,

«Njoozunda akwaabanya Syekemu. Njoopima kkuti lya Sukoti nkalipe bantu bangu.

8Giliyadi nguwangu awalo Manase nguwangu, Efulemu nengowani yangu yakulikwabilizya, Juda mmusako wangu wabwami.

9Mowabu mutiba wangu ngwesambila, njoowaalila Edomu ndyasyo zyangu, njoopozomoka akuzunda Filisiti.»

10Nguni uuyoondileta kumunzi uukwabilidwe? Nguni uuyoondinjizya mu Edomu?

11Sena tolinduwe, O Leza, ookatukaka? Ootaciyandi kutusindikila ampi zyesu?

12Tugwasye kuti tulwane sinkondoma, nkaambo lugwasyo luzwa kubantu ndwabuyo.

13Muli Leza tuzoozunda, nguuyootulyatawida basinkondoma.

Intembauzyo 109

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kumweendelezi wa nyimbo. Lwiimbo lwa Devedi.

1Nduwe Leza ngwetembaula, utaumuni buyo.

2Mbaaba bantu babi basilweeno bandilwana, baamba buyo zyakundibejelezya.

3Bandaamba zintu zibyaabi, balandilwana eentakwe akaambo.

4Nikuba kuti ndabayanda, balo balandibejelezya, nibacita boobo mebo ndabakombela boonse.

5Mubusena bwabubotu bandipilusizya bubi, mubusena bwakundiyanda balandisulaika.

6Ino noobikka muntu mubi kuti abeteke basinkondoma, ee, kuti sinkondonyina waba nguumupa mulandu.

7Abetekwa ajaninwe mulandu, kuti baambe kuti, walubila mukukomba kwakwe mwini.

8Mazuba aakwe atwentane, muntu uumbi atole busololi bwakwe.

9Bana bakwe babe bamucaala, mukaintu wakwe abe mukamufu.

10Bana bakwe kabaide kwiingaila akulombelela, bagwisigwe mumunzi wabo uusalala.

11Ooyo ngwaakakweletela amunyange zyoonse nzyajisi, bazinyonyoone nzyaakabelekela bazwamasi.

12Kutabi muntu naba omwe uumufwida luzyalo, nikuba kubabedaa luzyalo bana bakwe bamucaala.

13Lunyungu lwakwe lumaninine, kutakabi auzwela muzyalani liboola.

14Akaka, Mwami Leza, atalubi zibi zyabasikale bakwe, acalo cinyonyoono cabanyina citazimaanyizigwi.

15Mwami Leza kaziyeeya zinyonyoono zyabo lyoonse, kuti balo batakayeeyegwi limbi munyika.

16Nkaambo taakwe naakafwida muntu naba omwe luzyalo, wakapenzya bacete, babulide abatyompedwe mane kusikila limwi bafwa.

17Wakali kuyandisya kusinganya, kusinganya kwakwe akumupilukila, taakali kuyanda kuleleka awalo atalelekwi.

18Cakaba ciyanza cakwe kusinganya, cakali buyo mbuli mbwasama cisani, lusinganyo lumuwide mbuli mvula, lube mbuli mafuta aanjila amuzifuwa zyakwe moonse.

19Lusinganyo oolu lumuzambe mbuli mulembo, lube mbuli lutambo lwaangidwe kwalyoonse alyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Eeyi iibe nempindu iizwa ku Mwami kuli baabo bandibejelezya, iizwa ku Mwami
kuli baabo bandaamba bubi.

21Pele yebo, O Mwami Leza wangu, ndicitila bweelede nkaambo kazina lyako,
ndifutule, akaambo kabubotu bwaluyando lwako lutazungaani.

22Ndimucete, ndibulide, nkaako moyo wangu ulicisidwe kapati.

23Njabuzimaana mbuli cimvule cakumazuba, ndatapaulwa mbuli cikwikwi.

24Nkweliimya kulya mumazwi mwatontola, ndakankama, mubili wangu wakotela
wanyana.

25Ndaba cisampuzyo kuli baabo banditamikizya, aabo bandibona bapukusa mitwe.

26O Mwami Leza wangu, kondigwasya, ndifutule kwiindila muluyando lwako.

27Bazibe kuti nduwe omwini ookacicita eeci, kuti nduwe ookacicita eeci, O Mwami
Leza.

28Basinganye pele mebo undileleke, bandibukila bausigwe nsoni, pele mebo
ndemubelesi wako, nnsekelele.

29Bandipa mulandu bause, nsoni zibajate mbuli ngubo.

30Njoolumbaizya Leza, njoomutembaula akati kababuleya.

31Kujanza lyalulyo lyaubulide nkoimvwi, kuti umuvune kuli baabo bamubetekela kuti
ajaigwe.

Intembauzyo 110

Lwiimbo lwa Devedi

1Mwami Leza ulati ku mwami wangu, «Kkala kululyo lwangu, kusikila nkabikke
basinkondonyoko, nkababikke kuti cibe cilyatilo cako.

2Mwami Leza, uyoobukwakwamuna bwami bwako kuzwa ku Ziyoni, uyoolela akati
kabasinkondonyoko.»

3Basilumamba bako banooyoolyaabide ncobeni mubuzuba bwankondo, mbubonya
mbuli mume wakutulundu-lundu mbobayooboola, mbobayooboola bakubusi bako
kulinduwe mbobuyoongwengwemukila buyo.

4Mwami Leza wakonkezya alimwi tatileke mbwayeeya nati,

«Ulimupaizi walyoonse alyoonse, bupaizi bwako mbwamusyobo wa Melikezedeki.»

5Mwami Leza uli kujanza lyako lyalulyo, uyoopwayaula bami mubuzuba bwabukali
bwakwe.

6Uyoobeteka bamasi, uyoolundika bafwide, boonse baleli banyika uyoobapwayaula.

7Uyoonywa maanzi mukalonga kali munsi aanzila, uyooima nji cakuzunda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo 111

1Amutembaule Mwami Leza, Mwami Leza ngwelumbaizya amoyo wangu woonse, ndamulumbaizya mumbungano amunkamu yabaluleme.

2Milimo ya Mwami Leza mipati, baliiebela boonse aabo babotelwa mulinjiyo.

3Milimo yakwe njabulemu ileebeka, bululami bwakwe bulikkede kwalyoonse alyoonse.

4Nguwakacita kuti zigambya zyakwe kaziyeeyegwa, Mwami Leza ngusiluse, ngusilweengelelo.

5Nguupa zilyo kulibaabo bamulemeka, nguuyeeya cizuminano cakwe mane kukabe kutamani.

6Nguwakatondezya mbwiibede milimo yakwe yanguzu kubantu bakwe, ciindi naakabapa nyika yamisyobo iimbi.

7Milimo eeyi njaakacita itondezya kusyomeka akululama kwakwe, malailile aakwe oonse ngakasimpe.

8Milimo yakwe ilikkalilide mane kukabe kutamani, mukuti ilacitwa mukusyomeka amubululami.

9Wakanununa bantu bakwe, wapanga cizuminano citamani ambabo, zina lyakwe lilasalala, lilayoosya.

10Kuyoowa Mwami Leza ngamatalikilo aabusongo, bajisi maanu eeni-eeni mbabaabo batobela malailile aakwe. Aatembaulwe mane kukabe kutamani.

Intembauzyo 112

1Amutembaule Mwami Leza, ulilelekedwe muntu uulemeka Mwami Leza, ooyo uubotelwa kapati mumilimo yakwe.

2Bana bakwe bayooba aanguzu munyika, kufumbwa zyalani lyabaluleme linoolelekedwe.

3Bamukwasyi wakwe bayooba aalubono, banoovubide, banooluleme lyoonse.

4Nimuba mumudima, mumuni wamuntu uululeme ulalibonya, nkaambo ngusiluse, ngusilweengelelo, ulululeme.

5Muntu ooyo ulaaba katalangili mpindu, makani aakwe ulaabamba bweelede, zintu zinoomweendela kabotu.

6Masimpe takazungaani pe, muntu uululeme unooyeeyegwa lyoonse alyoonse.

7Takayoowi makani mabi naaba buti, moyo wakwe ulimukkede, usyoma buyo mu Mwami Leza.

8Ngusicamba, tayoowi pe, kumamanino uyoozunda baabo bamulwana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Waaba zipego zyakwe kubacete, bululami bwakwe bulikkede lyoonse, uyooba anguzu, eelyo bantu bayoomulemeka.

10Muntu mubi wabona zeezi, uluma ntwino, wanyema. Nasukama buti muntu mubi kunyina ncajana pe.

Intembauzyo 113

1Amutembaule zina lya Mwami Leza, amumutembaule, nywebo nobabelesi ba Mwami Leza, amutembaule zina lya Mwami Leza.

2Alitembaulwe zina lya Mwami Leza, alitembaulwe lino mane kukabe kutamani.

3Abatembaule zina lya Mwami Leza kuzwa kupaswida zuba kusikila nkolibbilila, abatembaule zina lya Mwami Leza.

4Mwami Leza nguulela misyobo yoonse, bulemu bwakwe buli atala aajulu lini.

5Nguni uuli mbuli Mwami Leza wesu, uukkede acuuno cabwami kujulu?

6Nguni ulanga ansi mbuli Leza wesu, ulanga kuti abone julu anyika?

7Nguubusya bacete kuzwa mulusuko, nguunyamuna babulide kuzwa ku bbunta.

8Nguubakkazika antoomwe abalemenede, antoomwe abaabo balemekwa akati kabo.

9Nguupa ŋanda kumukaintu uutazyali, nguumubotezya mbuli kuti awalo ujisi bana bakulizyalila. Amutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 114

1Juda wakaba cikombelo ciindi Baisilayeli nibakazwa mu Ijipiti, wakaba cikombelo ciinga ca Jakobo nicakazwa mucisi cimbi.

2Juda wakaba cikombelo cisalala cabantu ba Leza, Isilayeli wakaba ncecisi cakwe.

3Lwizi nilwakabona lwakatija, awalo Jolodani wakapilukila musule.

4Zilundu zyakasotooka mbuli bagutu, tulundu twakasotooka mbuli tubelele.

5Ncinzi ncookatija olwizi? Ayebo Jolodani, ino okapilukilila nzi musule?

6Mwakasotookela nzi mbuli mugutu nywebo nozilundu? Ncizi ncimwakasotookela mbuli tubelele nywebo notulundu?

7Kokankama onyika kumbele lya Mwami Leza, kokankama kumbele lya Leza wa Jakobo.

8Ngonguwe ooyo wakasandula ndomba lyaba ziba lyamaanzi, lyakali ndomba jumu twaba tusensa twamaanzi.

Intembauzyo 115

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Kutabi kulindiswe O Mwami Leza. Kutabi kulindiswe, yebo olikke nduwe weelede kulemekwa, nkaambo kaluyando lwako lutazungaani akusyomeka kwako.

[2]Nkaambo nzi bamasi ncobati, «Uli kuli Leza wabo?»

[3]Ee kayi Leza wesu uli kujulu, nkwacitila kufumbwa eeco cimubotela.

[4]Mituni yabamasi njansiliva angolida, ipangwa aamaanza aabantu.

[5]Ilijisi milomo, pele tiikanani, ilijisi meso, pele tiiboni.

[6]Ilijisi matwi, pele tiimvwi, ilijisi mpemo, pele tiinunkizyi.

[7]Ilijisi maanza, pele tiiampi, ilijisi maulu, pele tiiendi. Ilijisi tumeneno, pele tiilikaamuni pe.

[8]Aabo biipanga balikozyenye anjiyo, ncimwi buyo abaabo biisyoma.

[9]Amusyome mu Mwami Leza nywebo noba Isilayeli, nguumugwasya alimwi nentobo yanu.

[10]Amusyome mu Mwami Leza noluzubo lwa Aloni, nguumugwasya alimwi nentobo yanu.

[11]Amumusyome Mwami Leza nywebo nomumuyoowa, nguumugwasya alimwi nentobo yanu.

[12]Ulituyeeyede Mwami Leza, ulatuleleka, nguuleleka Baisilayeli, nguuleleka baluzubo lwa Aloni.

[13]Mwami Leza ulabaleleka aabo bamuyoowa, baniini abapati boonse ulabaleleka.

[14]Mwami Leza amuvuzye, amuvuzye nywebo antoomwe abana banu.

[15]Mwami Leza amuleleke, amuleleke ooyo wakalenga julu anyika.

[16]Kujulu, kujulu kwini nkwa Mwami Leza, pele nyika wakiipa bantu.

[17]Bafu tabatembauli Mwami Leza, tabamutembauli aabo baya kukuliiba.

[18]Pele ndiswe notumulumbaizya Mwami Leza, ndiswe notumulumbaizya kwalino akuya mazuba. Amumutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 116

[1]Ndamuyanda Mwami Leza nkaambo wakandiswiilila, nkaambo wakakumvwa kukomba kwangu.

[2]Nguwakacenjeka kutwi kwakwe kulindime, nkaako njoomukomba mumazuba aabuumi bwangu boonse.

[3]Tukole twalufu twandizinguluka, macise aakwacivumwe andijata, kundizingulukide mapenzi abuusu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Ndakaita Mwami Leza nketi, «O Mwami Leza, ndivune.»

5Ngusiluse alimwi ulululeme Mwami Leza, Leza wesu uleengelela.

6Nguukwabilila balibombya Mwami Leza, nguwakandivuna nindakali mumakatazyo.

7Kolyookezya omuuya wangu, kolyookezya nkaambo Mwami Leza wakucitila zibotu.

8Nduwe ookandifutula O Mwami Leza, nduwe ookanduumuzya, ookacita kuti intalifumpuli.

9Nduwe oocita kuti keenda, nkeenda kumbele lya Mwami Leza munyika yabaumi.

10Ndakacilisyomede nindakati, «Ndapenga kapati.»

11Nketyompedwe ndakati, «Bantu boonse tabasyomeki.»

12Kuzintu zibotu zyoonse eezi nzyaakandicitila, ani inga ndamupa nzi Mwami Leza?

13Nkomeki yawaini njeyootuuzya ku Mwami Leza, nkamulumbe nkaambo wakandifutula.

14Njoozuzukizya zikonke zyangu ku Mwami Leza, njoozizuzukizya bantu boonse kabalanga.

15Kulamucisa Mwami Leza, kulamucisa kufwa kwabantu bakwe basalala.

16Masimpe O Mwami Leza mebo ndimubelesi wako, ndimubelesi wako mwanaa mukaintu mubelesi wako uusyomeka, nduwe ookandaangununa kuzwa munketani.

17Njoolumba akutuuzya kuli nduwe, njooita zina lya Mwami Leza mukukomba.

18Njoozuzukizya zikonke zyangu ku Mwami Leza, njoozizuzukizya bantu boonse kabalanga.

19Njoozizuzukizya mubbuwa lya ŋanda ya Mwami Leza, njoozizuzukizya akati kako o Jelusalemu. Amumutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 117

1Nyoonse nobamasi amutembaule Mwami Leza, nobantu nyoonse atumulumbaizye.

2Luyando ndwajisi kulindiswe ndupati alimwi taluzungaani, kusyomeka kwakwe Mwami Leza nkwalyoonse alyoonse. Amumutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 118

1Amumulumbe Mwami Leza nkaambo mmubotu, luyando lwakwe lutazungaani ndwalyoonse alyoonse.

2Baisilayeli abaambe kuti,

«Luyando lwakwe lutazungaani ndwalyoonse alyoonse.»

3Baluzubo lwa Aloni abaambe kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

«Luyando lwakwe lutazungaani ndwalyoonse alyoonse.»

4Nyoonse nomuyoowa Leza amwaambe kuti,

«Luyando lwakwe lutazungaani ndwalyoonse alyoonse.»

5Nindakapenga ndakaita Mwami Leza, wakandivuwa, wakandaangununa.

6Kunyina nceyoowa nkaambo Mwami Leza ulaandime, ani muntu inga wandicita nzi?

7Mwami Leza nguundigwasya nkaambo ulaandime, ndaakubazunda basinkondoma njoolisumpula.

8Ncibotu kuyubila mu Mwami Leza, kwiinda kusyoma muntu buyo.

9Ncibotu kuyubila mu Mwami Leza, kwiinda kusyoma bami.

10Bakalindizingulukide bamasi boonse, pele muzina lya Mwami Leza ndakabanyonyoona.

11Bakalindizingulukide kuzwa kumabazu oonse, bakalindizingulukide ncobeni, pele muzina lya Leza ndakabanyonyoona.

12Bakalindibumbilide mbuli nzuki, pele cakufwambaana bakazimaana mbuli mulilo wamamvwa. Muzina lya Mwami Leza ndakabanyonyoona.

13Bakanditonkela munsi ndakati we, pele Mwami Leza wakandigwasya.

14Mwami Leza uundipa nguzu, ngonguwe ngweimbila nkaambo nguundifutula.

15Nkoo swiilila mbobapozomoka cakutangala mumaanda, balapozomoka nkaambo kakuzunda balati,

«Janza lyalulyo lya Mwami Leza lyazunda canguzu.

16Janza lyalulyo lya Mwami Leza lyazwidilila, janza lyalulyo lya Mwami Leza lyazunda canguzu.»

17Ndicinoopona, nsikoofwa pe, ndicinoopona kusikila nkaambilizye zeezyo Mwami Leza nzyaakatucitila.

18Mwami Leza wakandisubula kapati, pele taakwe naakandilekela kuti mmfwe.

19Nkoo amundijalwide milyango yaŋanda ya Leza, mwiijalule kuti njile mubusena busalala. Njile kuti ndumbe Mwami Leza.

20Ngooyu mulyango wa Mwami Leza, mpaawa aakonzya kunjilila baluleme.

21Ndakulumba nkaambo nduwe ookandivuna, nkaambo nduwe ookandifutula.

22Ibbwe lyakakakide bayaki, lyakaba ndebbwe liyandisi lyaacooko.

23Eezi zyakacitwa aa Mwami Leza, ncenciceeco ncozigambya kapati.

24Mboobu buzuba mbwaakalenga Mwami Leza, mulimbubo atusekelele akukondwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Kotufutula O Mwami Leza, O Mwami Leza kotupa coolwe, tuzundile.

26Ulilelekedwe ooyo uuboola muzina lya Mwami Leza, tulamuleleka kuzwa muŋanda ya Mwami Leza.

27Mwami Leza ngo Leza uutumunikila, cakusekelela, kamujisi atusanzu amuzinguluke cipaililo.

28Nduwe Leza wangu, ndiyookutembaula, nduwe Leza wangu, ndiyookulumbaizya.

29Amumulumbe Mwami Leza nkaambo mmubotu, luyando lwakwe lutazungaani ndwalyoonse alyoonse.

Intembauzyo 119

Alefu

1Aabo balimunzila iiluzi mbabalelekedwe, aabo mbabalelekedwe nkaambo batobela mulawo wa Mwami Leza.

2Aabo babamba mbeta zyakwe balilelekedwe, aabo balilelekedwe nkaambo amoyo woonse balamuyandaula.

3Aabo balo tababisyi, ani babisye buti kabali beenda buyo munzila zyakwe?

4Aaelede kutobelwa malailile aako, aayo malailile ngookapa.

5Aako malailile inga cabota kuti ntobele ngawo, akutaleya munzila zyangu.

6Akaambo kakuti njeeya milawo yako yoonse, ani inga ndafwa buti nsoni?

7Mbwindaiya zyambeta zyako ziluleme, amoyo wangu uuluzi njookutembaula.

8Amoyo ooyu uyoondiiisya milawo yako, akutandilekelezya naaceya.

Beti

9Ani mukubusi inga wasalazya buti nzila yakwe? Ccita buyo mumajwi aako.

10Ndikusukeme amoyo wangu woonse, utandileki kuti ntyole milawo yako.

11Ndaamba majwi aako mumoyo wangu, kucita kuti intakubisizyi.

12Kotembaulwa O Mwami Leza, ndiiisye malailile aako.

13Ndakanana amilomo yangu milawo, milawo yoonse iizwa kulinduwe.

14Ndasekelela mukutobela mbeta zyako, mbubonya mbuli muvubi mbwasekelela lubono lunji.

15Njootelaika malailile, akuyeeyesya zya nzila nzyako.

16Ndakondwa mumalailile aako, nsikoolubizya majwi aako.

Gimeli

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Kondibamba kabotu ndemubelesi wako kuti nkepona, ndendilyo nekonzya kuswiilila majwi aako.

18Jalula meso aangu, kuti mmbone zintu zigambya zili mumulawo wako.

19Ndimweenzu ansi aano, utiisisi kuzwa kulindime milawo yako.

20Muuya wangu ulilengukide, ulilengukide akaambo kakuyandisisya milawo yako ziindi zyoonse.

21Ulatapatila aabo balisumpula, basinganyizigwe aabo batatobeli milawo yako.

22Kondigwisya masampu akunduubula nkobanduubula, nkaambo mbeta zyako ndazibamba.

23Nikuba kuti bami balabungana akundibejelezya, mebo ndemubelesi wako ndicinootelaika malailile aako buyo.

24Mbotelwa buyo mumbeta zyako, mbeta zyako nzezindilaililа.

Daleti

25Muuya wangu ulilede mbandii mulusuko, ndibukulusye kweendelana amajwi aako.

26Nindakaamba zyanzila zyangu, yebo wakandivuwa. Kondiiisya milimo yako.

27Ndiiisye zyaamba malailile aako, netikonzye kutelaika zyamilimo yako iigambya.

28Muuya wangu walenguka akaambo kakuusa, ndiyumye kweendelana amajwi aako.

29Kondilesya kutobela nzila zyabubi, kwiindila mumulawo wako kondibeda aaluse.

30Ndakasala kutobela zyabwini, ndabamba milawo yako.

31Nkakatila kumbeta zyako O Mwami Leza, utanduusyi nsoni.

32Njenda munzila yamilawo yako, nkaambo nduwe oocita kuti nkemvwisya zintu.

He

33O Mwami Leza ndiiisye mbweelede kutobela malailile aako, nenjooabamba mane kusikila kumamanino.

34Ndipa maanu aakuti nkemvwisya, nenjoobamba mulawo wako, akuuswiilila amoyo woonse.

35Ndisolweda kuti ncilile milawo yako, mulinjiyo mwekondwa.

36Njiiisya moyo wangu kuti kuuyandisya mbeta zyako, kutali kuyandisya lubono pe.

37Ndilesya kuti intagaminini zintu zyabuyo, ndibukulusye kweendelana amajwi aako.

38Zuzukizya cisyomyo cako kumubelesi wako, kuti bantu bakuyoowe.

39Ndigwisye masampu aandiyoosya aaya, nkaambo milawo yako mibotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

40Bona, mbwesukamina malailile aako, ndiponye akundibukulusya mubululami bwako.

Wawu

41Ndiyande, O Mwami Leza, aluyando lwako lutazungaani, undifutule mbubuli mbookasyomezya.

42Aawo njoobavuwa bandisampaula, njoobavuwa nkaambo nnsyoma majwi aako.

43Utandikasyi kwaamba majwi aako aakasimpe, mukuti nnsyoma milawo yako.

44Njoobamba mulawo wako lyoonse, kusikila kukabe kutamani.

45Njooenda nkendaangunukide, nkaambo mbamba milawo yako.

46Njookanana zyambeta zyako kumbele lya bami, nsikafwi nsoni pe.

47Ndakondwa mumilawo yako alimwi ndiiyanda.

48Ndiibamba akwiiyanda milawo yako, ndaatelaika malailile aako.

Zayini

49Koyeeya majwi ngookaambila mubelesi wako, majwi aayo aandipa camba.

50Cintu cindipa kutangala mumapenzi aangu ncakuti, cisyomezyo cako cilandipa buumi bupya.

51Bantu batakusyomi balandisampaula kapati, pele mebo nsisowi mulawo wako.

52Ndiiyeeya milawo, milawo yako yakale-kale O Mwami Leza iinduumbulizya.

53Ndilutide akaambo kabasizinyonyoono, basizinyonyoono bakasiya mulawo wako.

54Malailile aako aba nenyimbo zyangu, nyimbo zyangu kuli koonse nkwindaunka.

55Inga masiku njeeya zina lyako O Mwami Leza, ndinoobamba mulawo wako.

56Ncecita lyoonse, lyoonse nkubamba malailile aako.

Heti

57Mwami Leza ncecaabilo cangu, ndasyomezya kuti ndinooswiilila majwi aako.

58Ndakukumbila amoyo omwe, mbubonya mbuli mbookasyomezya, kondibeda aaluse.

59Nzya nzila zyako nzyeyeeya, ndinootobela mbeta zyako.

60Ndafwambaana kuswiilila milawo yako, nsisyasyali pe.

61Nikuba kuti babi bandaange, bandaange makole nsikooluba mulawo wako.

62Bwaitingana busiku ndabuka kuti ndikulumbe, ndikulumbe mukukomba nkaambo kamilawo yako iiluleme.

63Boonse bakulemeka mbeenzuma, mbeenzuma boonse aabo babamba malailile aako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

64Nyika izwide luyando lwako, O Mwami Leza, nkoo ndiiisye malailile aako.

Teti

65Umucitila zibotu mubelesi wako, umucitila zibotu kweendelana amajwi aako, O Mwami Leza.

66Ndipe maanu aluzibo lwakubeteka, nkaambo nsyoma milawo yako.

67Nketana njila mumapenzi ndakali sweekede, pele lino nswiilila majwi aako.

68Yebo uli mubotu, nzyocita nzibotu, ndiiisye malailile aako.

69Nikuba kuti basikasampu-sampu banditamikizya zyakubeja, pele mebo nsicibamba malailile aako amoyo omwe.

70Bantu aaba mbabaabo batamvwisyi, pele mebo nkondwa mumilawo yako.

71Cakabota nkwindakanjila mumapenzi, cakabota nkaambo ndakaiya malailile aako.

72Mulawo ngookapa mmubotu, mmubotu kwiinda zyuulu zyansiliva niiba ngolida.

Yodi

73Maanza aako ngaakandilenga, ngaakandibumba, ndipe busongo kuti nkonzye kwiisya milawo yako.

74Abasekelele aabo bakuyoowa bandibona, nkaambo majwi aako ngesyoma.

75O Mwami Leza, ndizi kuti milawo yako ililuleme, okandisubula kweendelana akusyomeka kwako.

76Luyando lwako lutazungaani ndolunduumbulizya, kweendelana ambookasyomezya kumubelesi wako.

77Kondeengelela kuti nkecipona, nkaambo mulawo wako ulandikondelezya.

78Basikasampu-sampu abausigwe nsoni, nkaambo balandibisyaanya kakunyina akaambo, pele mebo ndicinootelaika malailile aako.

79Ababoole kulindime aabo bakuyoowa, kutegwa mbaiisye mbeta zyako.

80Moyo wangu uubambe malailile aako, waabambe cakubula kampenda kutegwa intausigwi nsoni.

Kafu

81Moyo wangu ulisukeme, ulindila lufutuko lwako, cindipa bulangizi majwi aako.

82Meso aangu oomfoka kulangila ncookasyomezya. Nkaako ndabuzya, «Ino uzoondigwasya lili?»

83Nikuba kuti ndi mbuli nkomo yawaini, ndimubusi pele inga nsilubi malailile aako pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

84Ino ndemubelesi wako ndindile kwaciindi cilamfu cili buti? Aabo bandipenzya uyoobasubula lili?

85Basikasampu-sampu bandisida malindi, eeci taceendelani amulawo wako.

86Njakasimpe milawo yako yoonse, ndigwasye nkaambo balandipenzya kakutakwe akaambo.

87Bayanda kuti nndobe munyika, pele nsisiyi malailile aako pe.

88Muluyando lwako ndikwabilile, kutegwa ntobele mbeta zyako.

Lamedi

89Taamani majwi aako, O Mwami Leza, alikkalilide lyoonse kujulu.

90Ulasyomeka kwamazyalani oonse, nyika yakaimikwa anduwe, nkaako ilikkede akutamani.

91Milawo yako ilikkalilide lyoonse, nkaako zintu zyoonse zilakubelekela.

92Nikwatali kuti mulawo wako nguundikondelezya, nikwalikunga ndakaloba kale mumapenzi aangu.

93Malailile aako nsikooyooaluba pe, mulingawo mondipeda buumi.

94Ndivune nkaambo ndiwako, alimwi mmbamba malailile aako.

95Babi bayubilila kuti bandinyonyoone, pele mebo njeeya buyo mbeta zyako.

96Ndabona kuti zintu zyoonse zibotu zilaamagolelo, milawo yako inyina magolelo pe.

Memu

97Nduuyandisya kapati mulawo wako, buzuba boonse ngwetelaika.

98Milawo yako njiindicenjezya kwiinda basinkondoma, nkaambo ili mumoyo wangu.

99Camaanu ndamvwisya zintu kwiinda bamayi bangu boonse, nkaambo ntelaika mbeta zyako.

100Zintu ndazimvwisya kwiinda bapati, nkaambo malailile aako ndaabamba.

101Nsiendi munzila mbi iili yoonse, nsiendi mulinzizyo mukuti mbambe kabotu majwi aako.

102Nsiileki milawo yako, nkaambo yebo omwini nduwe ookandiiisya.

103Nzibotu zisyomezyo zyako, zilandilweelela kwiinda buci.

104Ndajana luzibo nkaambo kamalailile aako, nzila mbi iili yoonse ndiisulide.

Nunu

105Majwi aako ndelambe lyazituta zyangu, ngaamunikila nzila yangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

106Ndakakonkezya alimwi akusinizya, kusinizya kuti njootobela milawo yako iiluleme.

107Ndapenga cabonwa, ndipe buumi, O Mwami Leza, undipe buumi kweendelana amajwi aako.

108Kukutembaula nkwekutembaula akutambulike, akutambulike kuli nduwe, O Mwami Leza, alimwi ndiiisye milawo yako.

109Nikuba kuti buumi bwangu buli muntenda lyoonse, pele mulawo wako nsiulubi.

110Bami banditeya kakole, nikuba boobo malailile aako nsiasowi pe.

111Mbeta zyako nkokukona kwangu akutamani. Nzezitangazya moyo wangu.

112Moyo wangu ngupede kukubamba malailile aako, kwaabamba mane kuyoosikila kumamanino.

Sameki

113Balaamyoyo mibi ndibasulide, pele mebo njanda mulawo wako.

114Mayubilo antobo yangu nduwe, majwi aako ngaandipa bulangizi.

115Nywebo nomucita zibi amunditantamuke, amunditantamuke mbambe milawo ya Leza wangu.

116Ndikwabilile mbubonya mbuli mbookasyomezya, ndiponye kuti intabi aansoni mukulangila kwangu.

117Ndikwabilile undifutule, kutegwa mbambe malailile aako lyoonse.

118Aabo batatobeli malailile aako ulabakaka, ucita kuti bucenjezu bwabo bube bwabuyo.

119Boonse basizibi bali buyo mbuli makwisyilili kuli nduwe, nkaako mebo njandisya mbeta zyako.

120Akaambo kakuyoowa nduwe, ndakankama, ndakankama nkaambo njoowa milawo yako.

Ayini

121Mebo ncita ciluleme, eeco ciluzi, nkaako utandisiili baabo bandidyaminina.

122Syomezya kuti ulandigwasya ndemubelesi wako, basikasampu-sampu utabalekeleli kuti bandidyaminine.

123Ndalema kulangila kuti uzoondifutule, ndangilila kuyoobona liyoocitika cisyomezyo cako ncookaamba, ciya ncookapanga ciluleme.

124Ndicitile buyandika mebo ndemubelesi wako, muluyando lwako, ndiiisye kuti nzibe malailile aako.

125Ndipe busongo mebo ndemubelesi wako, busongo bwakuti nzibe milawo yako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

126Cita cintu cimwi, O Mwami Leza, ciindi casika, mbaaba bantu batyola mulawo wako.

127Mebo njandisya milawo yako kwiinda ngolida, iiyi, ndiiyandisya kwiinda ngolida iini-ini.

128Njeeya malailile aako mabotu, nkaako nzila mbi iili yoonse ndiisulide.

Pe

129Zilagambya mbeta zyako, nkaako mebo ndazibamba.

130Kupandulula majwi aako nkokupa maanu, kulapa maanu kwaapandulula kuti bantu buyo baamvwisye.

131Ndafwekemba, ndaasama, nkaambo nsukeme kucita milawo yako.

132Nkoo ndicebe undeengelele, undeengelele mbubonya mbuli mbookacita kulibaabo bakuyanda.

133Kondeenzya kweendelana amajwi aako, cibi citabi ncecindeendelezya.

134Kuzwa kuli baabo badyaminina, ndinunune, nkaambo neti bambe malailile aako.

135Nkoo ndileleke ambebo ndemubelesi wako, undileleke akundiiisya malailile aako.

136Bona mbwelila, misozi njeeyi ileenda, ndalila nkaambo bantu tababambi mulawo wako.

Sade

137O Mwami Leza, nduwe ooluleme, akwalo kubeteka kwako kuliluzi.

138Mbeta eezyo nzyookapanga zililuleme, zililuleme alimwi zilisinizizye.

139Busungu bwangu bwandimana mubili, bwandimana mubili nkaambo basinkondoma bavoolozya majwi aako.

140Nzyosyomezya nzyakasimpe, nkaako mebo ndemubelesi wako ndaziyanda.

141Nikuba kuti ndimusyoonto, balandinyansya, pele mebo nsilubi malailile aako.

142Bululami bwako tabumani, awalo mulawo wako ngwakasimpe.

143Kwandisikila mapenzi amause, pele nikuba boobo milawo yako icindikondelezya.

144Mbeta zyako zinooluzi kukabe kutamani, ndipe busongo bwakumvwisya kuti nkecipona.

Kofu

145Kondivuwa, O Mwami Leza, nkaambo ndakwiita amoyo wangu woonse, nenkonzya kuyoobamba malailile aako.

146Ndoongolola kulinduwe undivune, netikonzye kubamba mbeta zyako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

147Busiku bwaitingana ndabuka kuti nkumbile lugwasyo, cindipa bulangizi majwi aako.

148Busiku boonse inga mbaacilabila, mbaacilabila nkaambo inga ntelaika majwi aako.

149Akaambo kaluyando lwako lutazungaani, O Mwami swiilila jwi lyangu, ubukulusye buumi bwangu kweendelana amilawo yako.

150Aabo bakanza kundicita zintu zibi balaafwiifwi, balaafwiifwi buyo kulindime, pele kumulawo wako bali kulaale.

151Pele yebo, O Mwami Leza, inga ulaafwiifwi, ayalo milawo yako yoonse njakasimpe.

152Kaindi-kaindi, mbeta zyako nzizyakandipa luzibo, nduwe ookazibikka kuti zikkalilile akutamani.

Lesyi

153Ngaaya mapenzi aangu abone, ndivune, kayi nsiindaluba mulawo wako.

154Kaambo kangu kakwabilile undivune, undipe buumi mbubonya mbuli mbookasyomezya.

155Basizibi tabakonzyi kufutulwa. Inga bafutulwa buti kabatabambi malailile aako.

156Uleengelela kapati, O Mwami Leza, undipe buumi kweendelana amulawo wako.

157Mbanji bandilwana, bandipenzya, pele mbeta zyako inga nsizisiyi pe.

158Bati inga, batasyomi ndabalanga balandisesemya, batandisesemyi buti kayi tababambi majwi aako.

159Aalo malailile aako ndaayanda, muluyando lwako lutazungaani, O Mwami Leza, kondikwabilila.

160Majwi aako oonse ngakasimpe, milawo yako yoonse ililuleme tiimani pe.

Sini a Syini

161Baleli balandipenzya nketakwe akaambo, moyo wangu uyoowa buyo majwi aako.

162Cisyomezyo ncopa cilandikonda, cilandikonda mbuli muntu wajana lubono lunji.

163Zyakubeja zilandisesemya alimwi ndizisulide, nceyanda buyo mulawo wako.

164Nziindi zili ciloba nzyekutembaula buzuba abuzuba, nkutembaula boobo nkaambo kamilawo yako iiluleme.

165Kuli luumuno lupati kulibaabo bayandisya mulawo wako, tabakonzyi kufumpulwa acintu niciba buti.

166Ndasyoma kuti ulandifutula, O Mwami Leza, nkaambo ntobela milawo yako.

167Mbeta zyako ndazibamba, nkaambo ndaziyandisya kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

168Ndaabamba malailile ambeta zyako, nkaambo nduwe oozi nzila zyangu zyoonse.

Tawu

169Kulila kwangu akusike kuli nduwe, O Mwami Leza, ndipe busongo bwakumvwisya zintu, bwakuti nkemvwisya zintu kweendelana amajwi aako.

170Nkumbila kuti kulilauka kwangu noolikunga okumvwa, ndivune kweendelana ambookasyomezya.

171Milomo yangu iikutembaule, alimwi ndiiisye malailile aako.

172Nyimba buyo nyimbo zyaamba zyamilawo yako, kayi milawo yako yoonse ililuleme.

173Janza lyako lilibambilide kuti lindigwasye, lilandigwasya nkaambo ndasala malailile aako.

174Nsukeme buyo kulindila ciindi ncoyoondifutula, O Mwami Leza, mumulawo wako mwekondwa.

175Ino noocita kuti nkecipona nkaambo njanda kukutembaula, milawo yako iindigwasye.

176Ndaba mbuli mbelele iisweekede, ndaleya, ndiyandaule mebo ndemubelesi wako, nkaambo milawo yako nsiilubide pe.

Intembauzyo 120

Lwiimbo lwakutanta

1Ndililila Mwami Leza mumapenzi aangu, walo nguundivuna.

2«O Mwami Leza ndivune kuzwa kubantu babeja, undivune akulibaabo bacenga.»

3Ino Leza uyoomucita buti, uyoomulanga buti, uyoomucita buti nywebo nobacengi?

4Mivwi yasilumamba iibosya njazoomuyasya, uyoomusubula amakala aanyefuma mulilo.

5Maawe kulindime nkaambo nkede mbuli baku Mesyeki, nkede mbuli baku Kedaa.

6Ndakkala ciindi cilamfu akati kabantu, akati kabantu batayandi luumuno.

7Mebo ndimuumuzi, ndaamba kuti ngambe, baletelelwa buya.

Intembauzyo 121

Lwiimbo lwakutanta

1Ndatambya meso aangu kutulundu, ani lugwasyo lwangu lulazwida kuli?

2Lugwasyo lwangu luzwa ku Mwami Leza, ooyo wakalenga julu anyika.

3Cituta cangu taticilekele kuti citezemuke, nkaambo ooyo uukubamba ulipakamene.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Masimpe ooyo uubamba Isilayeli takonzyi koona nikuba kuumfula.

5Mwami Leza nguukubamba, ngonguwe uukwabilila janza lyako lyalulyo.

6Izuba talikakucisi sikati, mbubonya buyo oobo awalo mwezi masiku.

7Mwami Leza uyookubamba kuzwa kuli zeezyo zikonzya kukucisa, nguuyoobamba buumi bwako.

8Mwami Leza ngunookubamba, nguunookubamba kuli koonse nkoyooya kuzwa sunu mane akutamani.

Intembauzyo 122

Lwiimbo lwakutanta. Lwiimbo lwa Devedi

1Ndakakondwa nibakandaambila kuti, «Atweende kuŋanda ya Mwami Leza.»

2Tuliimvwi akati kamilyango, akati kamilyango yako O Jelusalemu.

3Jelusalemu munzi wakayakululwa, wakayakululwa bweelede.

4Nkonkuko ooko misyobo yabantu ba Mwami Leza nkwiiya, ooko balatembaula zina lya Mwami Leza, balalitembaula kweendelana ambeta zyakapegwa Baisilayeli.

5Nkonkuko ooko kwakali kukkala bami, bami aabo baciinga ca Devedi.

6Amukombele Jelusalemu kuti abe muluumuno, amukombe akuti, «Aabo bakuyanda O Jelusalemu, aabo zintu zibeendele kabotu.

7Akube luumuno mukati kako, mukati kamaanda aako aabwami akubatame.»

8Akaambo kabakwesu abeenzuma ndaamba kuti, «Luumuno lube mukati kako.»

9Akaambo kaŋanda ya Mwami Leza wesu, akaambo kanjiyo njookukombela kuti uzwidilile.

Intembauzyo 123

Lwiimbo lwa kutanta

1Ndatambya meso aangu kuli nduwe, kulinduwe yebo oojisi cuuno cabwami kujulu.

2Mbuli babelesi mbobalangila kugwasigwa a simalelo wabo, mbuli musimbi mubelesi mbwalangila kugwasigwa kuli mukasimalelaakwe, mbubonya buyo oobo aswebo mbotulangila ku Mwami Leza wesu, kulangila ku Mwami Leza wesu kusikila akatweengelele.

3Tweengelele O Mwami Leza, tweengelele nkaambo twafwa kusampaulwa.

4Twafwa kufubaazigwa abasikasampu-sampu, tulasampaulwa abaaba basikami-kami.

Intembauzyo 124

Lwiimbo lwakutanta. Lwiimbo lwa Devedi

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Kuti Mwami Leza naatakali kulubazu lwesu, Baisilayeli abaambe kuti,

[2]kuti Mwami Leza naatakali kulubazu lwesu, ciindi bantu nibakatulwana,

[3]nibakatumena buumbulu, ciindi bukali bwabo nibwakatuvutukila.

[4]Zambangulwe nilyakatuvumpa, fwipi-fwipi lyamaanzi nilyakatutola.

[5]Iiyi, nilyakatukukula, nilyakatukukula kapa-kapa lyamaanzi.

[6]Aalumbwe Leza watakatwaaba, watakatwaaba kulimbabo kuti batukwamaune.

[7]Twakazwa mbuli kayuni, mbuli kayuni kali mukakole kasikuteya, pele kakole kazutuka eelyo swebo twatija.

[8]Mwami Leza nguutugwasya, nguutugwasya ooyo wakalenga julu anyika.

Intembauzyo 125

[1]Aabo basyoma mu Mwami Leza bali mbuli cilundu ca Ziyoni, cilundu eeco citazungaani, cikkede kukabe kutamani.

[2]Mbubonya mbuli zilundu mbozizingulukide Jelusalemu, mbombuboobu Mwami Leza mbwazingulukide bantu bakwe, mbwabazingulukide oobo sunu mane kukabe kutamani.

[3]Munyika yakapegwa baluleme takukaleli bami babi, kuyoowa kuti baluleme inga baba nobababisya abalo.

[4]O Mwami Leza, balikabotu ubacitila kabotu, ubacitila kabotu aabo baluleme mumyoyo.

[5]Boonse aabo baleela munzila zipilingene, Mwami Leza abasubulile kumwi abacita zibi. Luumuno alube kuba Isilayeli.

Intembauzyo 126

Lwiimbo lwa kutanta

[1]Cakali mbuli kulota buyo, mbuli kulota buyo ciindi Mwami Leza naakaboozya baange ku Ziyoni.

[2]Twakasekelela kapati, twakaimba cakutangala, aawo bamasi bakatalika kwaamba kuti, «Mwami Leza wakabacitila zintu zipati.»

[3]Masimpe Mwami Leza watucitila zintu zipati, nkaako tulasekelela kapati.

[4]Tuboozezye buvubi bwesu, O Mwami Leza, tube mbuli tulonga twamaanzi twaku Negebu, munkanda.

[5]Aabo basyanga kumwi kabalila, bayoobotelwa akwiimba nyimbo zyalutangalo.

[6]Muntu uuyakukusyanga kaya bulila, uyoopilukila kaimba nyimbo zyalutangalo. Uyoopilukila kayumwide amisunta yabutebuzi bwamaila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo 127

Lwiimbo lwakutanta. Lwiimbo lwa Solomoni

1Ccita kuti Mwami Leza wagwasilizya mukuyaka ŋanda, mulimo wabayaki inga waba wabuyo. Ccita kuti Mwami Leza wagwasilizya mukulindilila munzi, mulimo wabaabo buulindilila inga waba wabuyo.

2Cabuyo mulafuma kubuka alimwi akumuka koona, mulabeleka kamulipenzya kuti mujane cakulya, pele aabo bamuyanda ulabapa cakulya kabacoona.

3Bana balombe ncipego ncobeni cizwa kuli Leza, bulumbu mbwatupa mbana.

4Bana bakubusi bali mbuli mivwi, mbuli mivwi mumaanza aasilumamba.

5Ulilelekedwe muntu uujisi mukutu uuzwide mivwi, takausigwi nsoni ciindi baakuzwangana abasinkondonyina kumulyango.

Intembauzyo 128

Lwiimbo lwa kutanta

1Ooyo uulemeka Mwami Leza ulilelekedwe, ulilelekedwe ncobeni ooyo weenda munzila zyakwe.

2Kufumbwa ncaakabelekela amaanza aakwe uyoocilya, uyoolelekwa, uyoozwidilila.

3Mukaintu wako uyooba mbuli musaansa uuzyalisya muŋanda yako, bana bako bayooba mbuli maoliva aasyuuka beengela atebule lyako.

4Muntu uulemeka Mwami Leza, mbwayoolelekwa oobo.

5Mwami Leza akuleleke kuzwa ku Ziyoni, mumazuba aabumi bwako boonse ubone kusumpuka kwa Jelusalemu.

6Kocipona kuti ukabone bazyukulu bako. Luumuno lube ku Baisilayeli.

Intembauzyo 129

Lwiimbo lwa kutanta

1Basinkondoma balandipenzya kuzwa nkecili mukubusi, Isilayeli aambe boobo.

2Basinkondoma balandipenzya kuzwa nkecili mukubusi, nikuba boobo taakwe nibakandizunda.

3Kusule ooku ndaamibunda mbuli bulimo, kusule ooku ndaatunkolola tulamfu.

4Pele Mwami Leza mubululami bwakwe wakosoola ntambo zyabasizibi zyandijisi.

5Boonse basulide Ziyoni, aabo bamusulaika bapiluke kabafwide nsoni.

6Ababe mbuli bwizu bumena aciluli caŋanda, kabutana akukomena bulapusama.

7Uutebula waamba kuti atebule tabuzuzyi ajanza pe, awalo sikujwa abujwa tabupangi akakama pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Aabo bainda munsi-munsi aakooko bataambi kuti,

«Mwami Leza amuleleke, naa kuti, ‹Twamuleleka muzina lya Mwami Leza.› »

Intembauzyo 130

Lwiimbo lwa kutanta

1O Mwami Leza, mapenzi aangu ngalilila kulinduwe.

2O Mwami, komvwa kulila kwangu, kocenjeka matwi aako kuti undimvwe, umvwe nkwekulililа kuyanda lweengelelo.

3O Mwami Leza, kuti naa zibi zyesu kazilembedwe, ino nguni uukonzya kuyootwiimina?

4Pele yebo ulalekelela, mukuti ulalekelela ulalemekwa akulemekwa.

5Ndindila Mwami Leza, moyo wangu ulalindila akulangila majwi aakwe.

6Moyo wangu ulindila Mwami Leza, ulalindila kwiinda bucita balindizi batalika masiku mane bwaakuca. Ulalindila kwiinda bucita balindizi batalika masiku mane bwaakuca.

7Nywebo noba Isilayeli amulangile mu Mwami Leza, mulangile mulinguwe nkaambo luyando lwa Mwami Leza taluzungaani, alikke buyo nguukonzya kutunununa.

8Walo nguukonzya kunununa Baisilayeli, nguukonzya kubanununa kuzwa ku zinyonyoono zyabo zyoonse.

Intembauzyo 131

Lwiimbo lwakutanta. Lwiimbo lwa Devedi

1O Mwami Leza, moyo wangu tuulisumpuli, aalo meso aangu taalinonomoni, makani mapati naaza nsitumpukwi moyo, aalo makani aagambya aandaalila taanditumpusyi pe.

2Moyo wangu nduuumuzya akuubatamika, mbuli mwana uuli mumaanza aabanyina, moyo wangu uli mbuli mwana uubuketwe.

3Syoma mu Mwami Leza, yebo Isilayeli, kuzwa lino mane kuyoosikila kukutamani.

Intembauzyo 132

1O Mwami Leza, koyeeya Devedi, waayeeye amakatazyo ngaakayumina.

2Walo wakakonkezya ku Mwami Leza, wakasinizya kuli Singuzu wa Jakobo akuti,

3«Muŋanda yangu nsikoonjila, nsikoolala abulo bwangu,

4nsikooona, nsikoovululata,

5kusikila nnjane busena bwaŋanda ya Leza, busena bwayooyo Singuzu wa Jakobo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Twakamvwa zya bbokesi lyacizuminano mu Efulata, twakaakulijana musokwe ku Jaali.

7«Atweende kubusena ooko kukkala Leza, munsi aacuuno cakwe cabwami tukakombe.

8Nyamuka, O Mwami Leza, uboole kubusena bwako bwakulyookezezya, uboole abbokesi litondezya nguzu zyako.

9Bapaizi bako boonse basame bululami mbuli busamwa cisani, abalo basalali bako baimbe cakutangala.»

10Akaambo ka Devedi mubelesi wako utakaki, utamukaki munanike wako, O Mwami Leza.

11Kasinizizye Mwami Leza wakakonkezya kuli Devedi, cikonke eeco taakwe nayoocisandula. Mucikonke eeco wakati, «Umwi wabalunyungu lwako njoomubikka acuuno cabwami.

12Naa balunyungu lwako babambe malailile ambeta zyangu nnzyebalailila, eezyo nnzyebaiisya abalo bana balunyungu lwabo bayookkala, bayookkala acuuno cako cabwami mane kukabe kutamani.»

13Mwami Leza wakasala Ziyoni, wakuuyanda munzi ooyo kuti akkale mumo.

14Wakati, «Oobu mbusena bwangu mbwenoolyookezezya, mbwenoolyookezezya mane kukabe kutamani, ndakkala mumunzi ooyu, ndakkala mulinguwo nkaambo nduuyanda.

15Njooupa zintu zinji ziyandika, bacete balimumo bayookkuta zilyo.»

16Muli zyoonse nzyobayoocita bapaizi bawo njoobaleleka, basalali bamumo banooimba cakutangala.

17«Ooko njookomezya nguzu zya Devedi, nkwenjookkazikila munanike wangu lambe.

18Njoobausya nsoni basinkondonyina, pele musini wakwe walo unooyoomweka.»

Intembauzyo 133

Lwiimbo lwakutanta. Lwiimbo lwa Devedi

1Ncibotu alimwi cilakondelezya, cilakondelezya kuti babunyina bakkala antoomwe mulukamantano.

2Cilikozyenye amafuta mayandisi aayo aatilwa amutwe, mafuta aalya aakunkila kucilezu ca Aloni, aakunka kusika munsingo yajansi lyakwe.

3Cili mbuli mume waku Hemoni, mume ooyo uuwida acilundu ca Ziyoni. Kucilundu ooko Mwami Leza nkwapeda zileleko, nkonkuko ooko nkwapeda abuumi mane kukabe kutamani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo 134

Lwiimbo lwakutanta

1Nyoonse nobabelesi ba Mwami Leza, amumutembaule Mwami Leza, amumutembaule nywebo nomukutauka masiku muŋanda ya Mwami Leza.

2Amutambike maanza mujulu kamuli mucikombelo cakwe cisalala, amumutembaule Mwami Leza.

3Mwami Leza wakalenga julu anyika, Mwami Leza ooyo amuleleke kuzwa ku Ziyoni.

Intembauzyo 135

1Amumutembaule Mwami Leza, amutembaule zina lyakwe lisalala, amumutembaule nywebo nobabelesi ba Mwami Leza.

2Amumutembaule nywebo nomukutauka muŋanda ya Mwami Leza, nywebo nomukutaukila mumbuwa zyaŋanda ya Leza wesu.

3Amumutembaule Mwami Leza nkaambo walo mmubotu, amwiimbe nyimbo zyakutembaula zina lyakwe nkaambo zilabotezya.

4Mwami Leza wakasala Jakobo kuti abe wakwe, wakasala Isilayeli kuti lube lukono lwakwe luyandika.

5Ndizi kuti Mwami Leza mmupati, Mwami wesu mupati kwiinda baleza boonse.

6Kufumbwa cimubotela kujulu naaba ansi aano, Mwami Leza ulacicita, ulacicita nimuba mulwizi, mumaanzi malamfu.

7Walo nguuilimuna makumbi kuzwa kumagolelo aanyika, ulatuma mvula andabo, nguugwisya luuwo kuzwa muziyobwedo zyakwe.

8Nguwakajaya bana bakusaanguna ba Baijipiti, bana bakusaanguna babantu abanyama.

9Wakatumya zitondezyo azigambya akati kabo, wakazitumya kucisi ca Ijipiti kuti Falo ababelesi bakwe balibonene.

10Nguwakauma bamasi banji, nguwakajaya bami banguzu.

11Bami bali mbuli Sihoni mwami wa Baamoli, Ogi mwami wa Basyani, antoomwe abami boonse bamu Kenani.

12Nyika yabo wakiipa kuti ibe lukono, ibe lukono lwabantu bakwe Baisilayeli.

13Zina lyako, O Mwami Leza, ndyalyoonse alyoonse, ulidumine kwamazyalani oonse, O Mwami Leza.

14Aboobo Leza uyookwabilila bantu bakwe, uyooetelela babelesi bakwe.

15Mituni yabamasi nja nsiliva angolida, maanza aabantu ngaakaipanga.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Ilijisi milomo pele tiikanani, ilijisi meso pele tiiboni.

17Ilijisi matwi pele tiimvwi, ilijisi milomo pele tiiyoyi.

18Aabo baipanga balikonzyenye anjiyo, ncimwi buyo abaabo biisyoma.

19Nywebo noba Isilayeli amutembaule Mwami Leza, amutembaule Mwami Leza nywebo noluzubo lwa Aloni.

20Nywebo noba Levi amutembaule Mwami Leza, amutembaule Mwami Leza nywebo nomumulemeka. Amutembaule Mwami Leza.

21Amutembaule Mwami Leza kuzwa ku Ziyoni, mumutembaule ooyo uukkede mu Jelusalemu. Amutembaule Mwami Leza.

Intembauzyo 136

1Amumulumbe Mwami Leza nkaambo mmubotu, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

2Amumulumbe Leza waba leza, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

3Amumulumbe Mwami Leza, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

4Ngonguwe ooyo alikke uucita milimo iigambya, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

5Ooyo wakalenga julu mubusongo bwakwe, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

6Ooyo wakatandabika nyika atala aamaanzi, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

7Ooyo wakalenga mimuni mipati, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

8Zuba kweendelezya sikati, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

9Mwezi anyenyezi kweendelezya masiku, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

10Nguwakajaya bana bakusaanguna baba Ijipiti, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

11Ngonguwe wakagwisya Baisilayeli akati kabo, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

12Wakabagwisya ajanza jumu akuboko kutandabede, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

13Nguwe ooyo wakaandaanya lwizi lusalala, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

14Walwaandaanya kuti Baisilayeli bazubuke, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

15Nguwakanyikizya Falo ampi yakwe mulwizi lusalala, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

16Wakasolweda bantu bakwe munkanda, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Bami bapati wakabapwaya, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

18Bami banguzu nguwakabajaya, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

19Nguwakajaya Sihoni mwami wa Baamoli, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

20Wakajaya a Ogi mwami wa Basyani, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

21Wakaaba nyika yabo kuti ikonwe, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

22Wakiiaba kuti ikonwe aba Isilayeli babelesi bakwe, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

23Mumapenzi eesu nguwakatuyeeya, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

24Wakatuvuna kuzwa kuli basinkondoma, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

25Nguupa zilyo kuzilenge zyoonse, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

26Amumulumbe Leza wajulu, luyando lwakwe ndwalyoonse alyoonse.

Intembauzyo 137

1Kumbali aamilonga ya Babuloni nkutwakakkala, twakalila nitwakayeeya Ziyoni.

2Kumikumbuzu iili kooko nkutwakaanzika tulumbu, nkonkuko nkutwakaanzika tulumbu twesu.

3Ooko bakatwaangide bakati tubaimbile nyimbo, bakalikutupenzya bakayanda nyimbo zyalutangalo bakati,

«Amutwiimbile nyimbo zyaku Ziyoni.»

4Twakati, «Ino inga twaimba buti lwiimbo lwa Leza mucisi cimbi?»

5Naa ndakuluba, O Jelusalemu, janza lyangu lyalulyo lilube, lipuutile.

6Mulaka wangu unamatile kucilakula, intacikonzyi limbi kwiimba pe. Intaciimbi limbi kuti naa intakuyeeyi, kuti naa nketayeeyi kuti kwiinda zyoonse nduwe oondikondelezya, nduwe oondikondelezya, O Jelusalemu.

7Koyeeya, O Mwami Leza, yeeya cakacita Baedomu buzuba bwakoolwa Jelusalemu. Bakati, «Uumwaigwe, kuumwaigwa buyo, umwailwe limwi mane kukabe kutamani.»

8O mwami wa Babuloni weelede kunyonyoonwa, ulaacoolwe ooyo uukubweedezezya bubi, ukubweedezezya bubi akaambo kazeezyo nzyookatucita.

9Ulaacoolwe ooyo uubweza tumvwanda twamumunzi, ooyo uutuumya amyaala.

Intembauzyo 138

Lwiimbo lwa Devedi

1Njookutembaula amoyo wangu woonse, O Mwami Leza, njooimba nyimbo zyakukutembaula akati kabaleza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Njookotama nkelangide kuŋanda yako iisalala, njootembaula zina lyako akaambo kaluyando akusyomeka kwako, walidumya zina lyako amajwi aako kwiinda zintu zyoonse.

3Ciindi nindakakwiita wakandimvwa, wakandiyumya akundipa camba.

4Boonse bamami baansi bayookutembaula, O Mwami Leza, nkaambo majwi ngookakanana bakaamvwa.

5Bayooimba kabalumbaizya zina lyako, O Mwami Leza, bayooimba nkaambo bulemu bwa Mwami Leza mbupati.

6Nikuba kuti Mwami Leza ulikujulu, batete myoyo ulibabwene, ulabalanga akubabona balisumpula kabacili buyo kulaale.

7Nikuba kuti njenda akati kamapenzi, yebo ulandibamba, utandabika janza lyako kulibaabo bandilwana bakali, ulandivuna ajanza lyako lyalulyo.

8Mwami Leza ulandicitila nzyaakasyomezya, luyando lwako, O Mwami Leza, ndwalyoonse alyoonse. Milimo eeyi njookacita amaanza aako utiileki pe.

Intembauzyo 139

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi

1O Mwami Leza, ulandilingula, aboobo ulindizi.

2Ulizi nekkala nikuba nebuka, kuzwa kooko kulaale uliibona mizeezo yangu.

3Ulalangilila bweende bwangu ambweona ulabona, nzila zyangu zyoonse ulizizi.

4Nketana akuyeeya ncetaambe, yebo inga ulizi kale, O mwami Leza.

5Ulindisinkilizye munsi akumbele koonse, ulindijisi ajanza lyako.

6Luzibo luliboobo lulandigambya, ndupati cakuti nsikonzyi kulumvwisya.

7Ino inga ndaya kuli kuti njube Muuya wako? Ncijile kuli kuti nzwe kulinduwe?

8Kuti naa ndatanta kujulu, akwalo ooko nkoli, akaka doono ndale mucuumbwe ulindibwene.

9Ambweni ngulukile kuzwida zuba, nje nkakkale kumagolelo aalwizi, mbubonya buyo koonse nkoli.

10Koonse ooko janza lyako lilandeenzya, janza lyako lyalulyo lilandijatilila.

11Naa ndati, «Mudima uundivumbe, mumuni uundizingulukide uube masiku.»

12Cce, mudima kulinduwe tuusiyi pe, masiku alabalangala mbuli sikati, kulinduwe mudima amumuni ncintu comwe buyo.

13Wakalenga zyamukati kangu nduwe, wakandipanga mwida lyabaama nduwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Ndakutembaula nkaambo okandilenga munzila iikankamanisya, okandilenga munzila iigambya. Milimo yako ilagambya, eeci ndicizi kabotu-kabotu.

15Nsisisidwe ulindibwene boonse mbwebede, nkecikumbwa mwida, nkekomena kakunyina uuzi, yebo wakalizi kale kuti nkweli.

16Wakandibona nketana akuba nsalalila, mazuba oonse ngookandipa munyika akalilembedwe mubbuku, akalilembedwe kaatana akutalika mazuba aabuumi bwangu.

17Ilandibotela mizeezo yako, O Mwami Leza, mweelwe wayo mupati kapati.

18Naa ndiibala minji kwiinda musenga, Ngambe nsinsimuke ndicili aanduwe.

19O Leza, akaka ndalikulombozya kuti noobanyonyoona basizibi, Nywebo nobantu batila bulowa amuzwe.

20Bantu bakwaamba zintu zibi, basinkondonyoko balakusampaula.

21Tee kayi ndibasulide aabo bakusulaika, O Mwami Leza. Ndabasesemwa aabo bakubukila.

22Taakwe bumbi mbwebayeeyela, mbaamba buyo kuti mbaasinkondoma.

23Kondilingula, O Mwami Leza, uzibe moyo wangu, ndisunke uzibe miyeeyo yangu.

24Bona naa muli nzila iilebya mulindime, kwamana undeenzye munzila iitamani.

Intembauzyo 140

Kumweendelezi wanyimbo. Lwiimbo lwa Devedi

1Ndivune, O Mwami Leza kuzwa kubantu babi, ndikwabilile kuzwa kubantu balupyopyongano.

2Bakanza zibyaabi mumyoyo yabo, mazuba oonse mbakubusya nkondo.

3Milaka yabo mibi mbuli buyoka bwanzoka, milomo yabo ilaabuyoka mbuli bwacipile.

4Ndivune, O Mwami Leza kuzwa kubabi, ndikwabilile kuzwa kubantu balupyopyongano, balupyopyongano aabo bakanza kundileba.

5Banditeya kakole basikulisumpula, bakwapamika kazambe akuteya tukole munzila yangu.

6O Mwami Leza ndati, «Nduwe Leza wangu, komvwa nkwekulilila kuti undeengelele, O Mwami Leza.»

7O Mwami Leza wangu, omuvuni wangu wanguzu, nduwe oondikwabilila mubuzuba bwankondo.

8Utabazumizyi kucita ziyanda myoyo yabo basizibi, O Mwami Leza, batazwidilili mumakanze aabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Cita kuti aabo bandizingulukide basongomeke mitwe, kuti kusinganya kwabo kubabweedele.

10Makala aanyeka abawide, basowelwe mumulilo, abasowelwe mumalindi aantimba kuti batakabuki limbi pe.

11Aabo babejelezya batabi nobakkalilila munyika pe, bantu balupyopyongano banyonyooke.

12Ndizi kuti Mwami Leza nguuvuna bacete, kuti mubululami ulaiminina babulide.

13Masimpe baluleme bayootembaula zina lyako, baluleme bayookkala kumbele lyako.

Intembauzyo 141

Lwiimbo lwa Devedi

1O Mwami Leza, ndakwiita kuti ufwambaane uzoondigwasye, komvwa jwi lyangu nekwiita.

2Kukomba kwangu kube mbuli tununkilizyo kumbele lyako, kunyamuna maboko aangu kube mbuli cipaizyo cakumangolezya.

3O Mwami Leza bikka cakujala mulomo wangu kuti intalikubwi buyo.

4Moyo wangu utuulekeli kuti uyande bubi, utandilekeli kuti nkacite zibi abasizibi, utandilekeli kuti ndye zilyo zyabo zyoongelezya.

5Muntu uululeme andisubula, nduzyalo, anditapatila ndizi kuti mbulumbu bwangu. Pele basizibi batananiki mutwe wangu amafuta, nkaambo nekomba nkazya basizibi.

6Basololi babo baakutonkwa kuzwida amajeelele, bayoozumina kuti ndakali kwaamba zyabwini.

7Bayooti, «Mbubonya mbuli mbwapandaula nyika uulima, mbubonya oobo mafuwa eesu mbwaati sabangane mucuumbwe.

8Meso aangu alangilide kulinduwe, O Mwami Leza, njubide mulinduwe utandilekelezyi kuti mfwe.»

9Ndivune kuzwa kutukole ntobanditeede, undivune kuzwa kuzisilazya zyabasizibi.

10Abacegwe basizibi mutunyandi twabo beni, mebo iintweenguluke.

Intembauzyo 142

Masikili ya Devedi ciindi naakali kukomba mumpangala

1Ndoompolola ku Mwami Leza, ndapozomoka ku Mwami Leza kuti andeengelele.

2Ndamutongookela, ndimwaambila mapenzi aangu.

3Moyo wangu wawizuka, yebo, nduwe oozi nceelede kucita, bona basinkondoma bateya cisilazya munzila yangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Langa kululyo lwangu ubone, taakwe aundizwida moyo, nnyina kwakutijila, taakwe aundilanganya.

5Njita nduwe, O Mwami Leza, nketi, «Nduwe mayubilo aangu, nduwe caabilo cangu munyika yabaumi.»

6Komvwa kulila kwangu nkaambo ndipengede kapati, ndivune kuzwa kuli baabo bandipenzya, ndivune nkaambo balaanguzu kwiinda ndime.

7Ndigwisya muntolongo kuti ntembaule zina lyako, aawo baluleme bayoondizinguluka, bayoondizinguluka nkaambo ulimubotu kulindime.

Intembauzyo 143

Lwiimbo lwa Devedi

1O Mwami Leza komvwa kukomba kwangu, swiilila nkwekulililila kuti undeengelele. Mukusyomeka kwako boola, mubululami bwako boola uzoondilemunune.

2Utabeteki mubelesi wako, nkaambo taakwe naba omwe uupona uululeme kumbele lyako.

3Sinkondoma wanditandaanya, wandipwaila ansi, wandinjizya mumudima, ndaba mbuli babaya bakafwa kale-kale.

4Moyo wangu wawizuka, moyo wangu uliyoowede.

5Ndayeeya mazuba aakale-kale, ntelaika milimo yako njookacita, nntweluka zeezyo nzyookacita amaanza aako.

6Kulinduwe nkwetandabika maanza aangu, moyo wangu ukufwide nyota mbuli nyika njumu.

7Fwambaana ndiingule O Leza, moyo wangu wawizuka, wawizuka akaambo kakukusukamina, utalisisi kuzwa kulindime, nkaambo inga ndaba mbuli babaya balikwacivumwe, bakafwa kale.

8Cita kuti cifumo-fumo nkamvwe makani aaluyando lwako lutamani. Mukuti nnsyoma nduwe nditondezya nzila njeelede kweendela. Moyo wangu ngubikkide kulinduwe.

9O Mwami Leza, ndivune kuzwa kuli basinkondoma, mulinduwe mwenjubide.

10Muuya wako mubotu undeenzye, undeenzye munzila iibambasede.

11O Mwami Leza, ndibambe akaambo kazina lyako, mubululami bwako ndigwisya mumapenzi aangu.

12Muluyando lwako lutamani, baumuzye basinkondoma, banyonyoone boonse bandilwana, nkaambo ndimubelesi wako.

Intembauzyo 144

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lwiimbo lwa Devedi

1Aalumbwe Mwami Leza mwaala wangu ooyo uuiisya janza lyangu, nguuiisya janza
lyangu zyankondo, ulaiisya minwe yangu zyalumamba.

2Ngo Leza wangu uundiyanda, uundikwabilila, ngamayubilo aangu, mayubilo aangu
aanguzu, ngomufutuli wangu, nentobo yangu. Muli Leza mwenjubide, nguundizundya
bantu boonse.

3O Mwami Leza, ino muntu nguni kuti komubamba, muntunsi nguni kuti komuyeeya?

4Muntu uli mbuli kuyoya buyo, mazuba aakwe ali mbuli cinziinzimwa cizimaana.

5O Mwami Leza, zapula julu lyako useluke, zyaampe zilundu kuti zisuke busi.

6Nkoo tuma ndabo zibamwaye bandilwana, fusa mivwi yako ubalobye.

7Tandabika janza lyako kuzwa kujulu undifutule, ndivune kuzwa kumaanzi manji,
kuzwa kuli bamasi.

8Mbambabaabo baamba zyakubeja, mbambabo bakonkezya zyabuyo.

9Njookwiimbila lwiimbo lupya, O Leza, njookulumbaizya nkeuma kankobela
kalaaminjeya iili kkumi.

10Njooimbila uuzundya bami, uuvuna Devedi mubelesi wakwe, ulamuvuna kuzwa
kumapanga aalufu.

11Kondifutula, ndivune kuzwa kuli bamasi, aabo baamba buyo zyakubeja, aabo
bakonkezya zyabuyo.

12Bana besu mubukubusi bwabo bayookomena, bayookomena mbuli tusyango
tubikkidwe bufumba. bana besu basimbi bayooba mbuli zicinda, mbuli zicinda
zibezedwe, zibotya ŋanda yabwami.

13Matala eesu aazule zilyo zyamisyobo-misyobo, mbelele zyesu zivule zibe zyuulu-
zyuulu, zibe zyuulu zili makumi-makumi mumacelelo eesu.

14Ɔombe zyesu zizyalisye, kutabi zisowa naa zifwa ntumbukila, kweema
kutamvwigwi mumunzi.

15Bantu basikilwa coolwe cili boobu balilelekedwe, bantu bali Mwami Leza, ngo
Leza wabo balilelekedwe.

Intembauzyo 145

Lwiimbo lwa Devedi lwakutanta

1Njookutembaula, O Leza, Mwami wangu, zina lyako njoolitembaula mane kukabe
kutamani.

2Buzuba abuzuba nootembaula nduwe, noolumbaizya zina lyako mane kukabe
kutamani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mwami Leza mmupati, alikke buyo nguuelede kutembaulwa, taakwe uukonzya kuziba bupati bwakwe.

4Zyalani limwi liyookanana zyamilimo yakwe mipati kuli limwi, bayookanana zyamilimo yako yanguzu.

5Bayookanana zyabulemu bwako bwabwami, mebo njootelaika zyamilimo yako iigambya.

6Bayookanana zyamilimo yako yanguzu iiyoosya, mebo njooambilizya zyamilimo yako mipati.

7Mpuwo mpati yabubotu bwako njobayoolumbaizya, cakutangala bayooimba zyabululami bwako.

8Mwami Leza ngusiluse uleengelela, tafwambi kunyema ngusiluyando.

9Mwami Leza mmubotu kuli boonse, uleengelela zilenge zyakwe.

10Zyoonse nzyookalenga zilakutembaula, O Mwami Leza, basalali bako balakulumbaizya.

11Bakanana bulemu bwabulelo bwako, bakanana zyanguzu zyako.

12Bacita boobo kuti bantu boonse bazibe zyamilimo yanguzu, zyabulemu bwabulelo bwako.

13Bulelo bwako mmbulelo butamani, bweendelezi bwako mbwamazyalani oonse. Mwami Leza ulasyomeka akubamba zisyomezyo zyakwe zyoonse, zyoonse nzyaakalenga ulaziyanda.

14Mwami Leza nguujatilila baabo bawa, nguubusya boonse aabo bawizuka.

15Boonse balangilila kuli nduwe, nkaambo nduwe oobapa zilyo zyabo muciindi ceelede.

16Ovungulula janza lyako ulakutya zilenge zyako zyoonse kabotu.

17Mwami Leza ulululeme munzila zyakwe zyoonse, zyoonse nzyaakalenga ulaziyanda.

18Mwami Leza ulaafwiifwi kuli baabo bamwiita, munsi aabaabo bamwiita mukasimpe.

19Aabo bamulemeka ulabapa nzyobasukamina, nguumvwa kulila kwabo, nguubavuna.

20Boonse aabo bamuyanda, Mwami Leza ulababamba, pele basizibi boonse ulabanyonyoona.

21Njootembaula Mwami Leza, azyalo zilenge zyoonse azitembaule, kazitembaula zina lyakwe lisalala kukabe kutamani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Intembauzyo 146

1Omuuya wangu kotembaula Mwami Leza, mutembaule Mwami Leza.

2Mubuumi bwangu boonse njootembaula Mwami Leza, njooimba nyimbo zitembaula Leza wangu necipona.

3Mutasyomi mubami, kayi mmbantu buyo tabakonzyi kugwasya.

4Muuya wabo mbuwazwida buyo balabweeda kubulongo, buzuba mbubonya oobo makanze aabo amana.

5Ulilelekedwe ooyo uulangila muli Leza wa Jakobo, uulangila mu Mwami Leza wakwe.

6Ooyo wakalenga julu anyika, lwizi azyoonse zili mumo, ooyo uulangila mu Mwami Leza, uusyomeka kwalyoonse alyoonse.

7Nguuiminina badyamininwa, nguupa zilyo kuli basinzala, Mwami Leza nguuangununa bapengede kuti balyeendelele.

8Mwami Leza nguubonya boofu, nguubusya bawizukide, Mwami Leza ngonguwe uuyanda baluleme.

9Abalo bamasi Mwami Leza ulababamba, bamukabafu abamucaala nguubabamba, ngonguwe nguwenya uunyonganya makanze aababi.

10Mwami Leza nguulela lyoonse alyoonse, Leza wako, O Ziyoni, nguulela kumazyalani oonse.

Intembauzyo 147

Amumutembaule Mwami Leza

1Amumutembaule Mwami Leza, ncibotu kwiimbila Leza wesu, cilabotezya alimwi cileelela kumutembaula.

2Mwami Leza ulayaka Jelusalemu, nguutiyobolole Baisilayeli bakali mubwaange.

3Batyompedwe ulabayumya, ulaanga zilonda zyabo.

4Mweelwe wanyenyenzi uluuzi, ulaziita zyoonse amazina aazyo.

5Mwami wesu mmupati, ulijisi nguzu zinji, luzibo lwakwe talukwe masimpilo.

6Mwami Leza nguusumpula babombe myoyo, pele basizibi ubabbuntila ansi.

7Amumulumbe Mwami Leza akumwiimbila, amumutembaule Leza wesu akantimbwa.

8Mwami Leza nguuvumbilila julu amakumbi, nguuwisya mvula anyika, nguumeneka bwizu atulundu.

9Banyama nguubaabila zilyo zyabo, ulaabila abana babacikwangala nobalila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Tabotelwi munguzu zyabbiza, tabotelwi munguzu zyamuntu.

11Bamubotela Mwami Leza mbabaabo bamulemeka, aabo bajisi lulangilo muluyando lwakwe lutamani.

12Mulumbaizye Mwami Leza, O Jelusalemu, O Ziyoni, tembaula Leza wako.

13Walo nguwayumya mingwala yamilyango yako, walo nguuleleka bantu bali mukati kako.

14Wakupa luumuno muminyinza yako, nguukukkutya abusu bunante bwamaila.

15Wapa mulawo wakwe ansi, majwi aakwe alafwambaana kumvwigwa.

16Nguukwapamika caanda mbuli boya bwambelele, nguumwaya sikunku mbuli twe.

17Nguuwisya civulamabwe ansi. Nguni uukonzya kuyumina kutontola kwaco?

18Walailila buyo civulamabwe cileenzemuka, lwaunga luuwo lwakwe maanzi alakunka.

19wakayubununa majwi aakwe kuli Jakobo, wayubununa milawo amalailile aakwe kuli Isilayeli.

20Taakwe cisi cimbi ncaakacitila boobo pe, milawo yakwe tabiizi.

Intembauzyo 148

Amumutembaule Mwami Leza

1Amumutembaule Mwami Leza, mumutembaule Mwami Leza nobakujulu, amumutembaule nobakujulu kwini.

2Amumutembaule nyoonse nobangelo bakwe, nyoonse nomakamu aakwe amumutembaule.

3Amumutembaule nozuba amwezi, amumutembaule nyoonse nonyenyenzi zimweka.

4Mutembaule yebo ojulu lili aalaale, mutembaule omaanzi aali mujulu.

5Azitembaule zina lya Mwami Leza, nkaambo naakalailila kuti zibe zyakaba ncobeni.

6Wakazibikka mpaakayanda, mpampawaawo mpozibede kukabe kutamani, wakazibikkila mulawo ngozitakonzyi kusotoka.

7Amumutembaule Mwami Leza nobaansi, amumutembaule nozilenge zipati zyamulwizi, iimutembaule niiba mpisi yalwaanje yoonse.

8Amucite nzyalailila nondabo, civulamabwe, caanda, nomakumbi ayebo oguwo.

9Amucite nzyalailila nywebo nozilundu, tulundu-lundu toonse, nomasamu aazyala micelo anywebo nomilombe nyoonse.

10Amucite nzyalailila nywebo nobanyama bamusokwe, nobanyama bavubwa boonse, nywebo nozikalaba abayuni bauluka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Amucite nzyalailila nobami bamunyika abantu boonse, anywebo nobeendelezi abaleli boonse baansi.

12Amucite nzyalailila nywebo nobakubusi abanakalindu, nobapati antoomwe abana baniini.

13Alitembaulwe zina lwa Mwami Leza, nkaambo zina lyakwe, zina lyakwe lilikke buyo ndelitembaulika, bulemu bwakwe bwiinda julu anyika.

14Wabasumpula bantu bakwe, wabapa nguzu, nguzu zyakuti basalali bakwe boonse batembaulwe, kuti Baisilayeli batembaulwe, Baisilayeli aabo bantu mbayandisya.

Intembauzyo 149

Amumutembaule Mwami Leza

1Amumutembaule Mwami Leza, mumwiimbile lwiimbo lupya, amumutembaule mumbungano yabasalali.

2Baisilayeli abasekelele mumulengi wabo, bantu bamu Ziyoni bakondwe mu Mwami wabo.

3Abatembaule zina lyakwe ooku kabazyana, bamwiimbile nyimbo kabalizya nsakalala akalumbu.

4Bantu bakwe balamubotela Mwami Leza, babombe myoyo ulabalemeka nabazundya.

5Abasekelele basalali nkaambo wabapa bulemu oobu, mumaanda aabo abaimbe cakutangala.

6Milomo yabo iitembaule Leza, iimutembaule kabajisi amapanga aakwengedwe koonse-koonse.

7Bamasi ababapilusizye bubi, ababasubule bantu aabo.

8Bami babo babaange anketani, babaange basololi babo ansimbi.

9Babacite mbubonya bweelede bubi bwabo. Nkaambo oobu mbobulemu bwabasalali bakwe boonse.

Intembauzyo 150

Amumutembaule Mwami Leza

1Amumutembaule Mwami Leza, mumutembaule mucikombelo cakwe, cikombelo cakwe cisalala. Amumutembaule ooyo uuli mujulu lyakwe lyanguzu.

2Amumutembaule nkaambo kamilimo yakwe yanguzu, mumutembaule nkaambo mmupati kapati.

3Amumutembaule kamusiba amyeembo, mumutembaule akalumbu akantimbwa.

4Amumutembaule kamuuma nsakalala kumwi kamuzyana, mumutembaule kamuuma minjeya kamusiba amitetele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Amumutembaule amiyuwa, mumutembaule amiyuwa iililisya kapati.

6Nozilenge zyoonse ziyoya amumutembaule Mwami Leza, mumutembaule Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Tusimpi

Tusimpi 1

Zyatusimpi

1Ntootu tusimpi twa Solomoni mwanaa Devedi, mwami wa Isilayeli.

2Ntwakuti bantu bazibe busongo alulayo, kuti bamvwisye majwi aaluzibo.

3Kuti batambule lulayo lwakucita zintu mubusongo, mubuluzi bweelede.

4Kuti bantu babe aamaanu. Kuti bakubusi bajane luzibo akumvwisya.

5Kuti muntu musongo awalo aswiilile ayungizizye lwiiyo, asimaanu ajane lulayo.

6Kuti bantu bamvwisye tusimpi azikozyanyo, bamvwisye twaambyo atulabi twabasongo.

7Kulemeka Mwami Leza ngamatalikilo aaluzibo, pele bafuba-fuba balasampaula lulayo.

Kucenjezegwa kwabakubusi

8Mwanaangu, koswiilila zikulaya uso, utaubausyi zikulaya banyoko.

9Kwiisya kwazyo kuyookuletela bukkale bubotu mbuli musini akawenge kazyo mbozibotya uuzisamide.

10Mwanaangu, naa basizibi bakoongelezya utabazuminini.

11Naa baamba kuti, «Boola tuyubilile bantu tubacise. Boola tulindilile bantu banyina mulandu,

12Tubamene buumbulu, tubavumbe mbuli cuumbwe, mbubonya mbuli bazikkwa.

13Twamana tujane zintu zyoonse ziyandika. Tuzuzye maanda eesu azisaalwa,

14Twauma cisolo anduwe twaabane ncotuyoobba.»

15Mwanaangu, utainki ambabo, utakasoli kweenda munzila zyabo pe.

16Nkaambo bazuzila zibi, balafwambaana kutila bulowa.

17Tacigwasyi kuteya kakole bayuni kababwene.

18Bantu aaba balindilila bulowa bwabo beni, balaliyubilila beni.

19Mbwaabede mamanino aabantu boonse bayandaula buvubi munzila mbi eeyi. Bulajaya mbabonya aabo babujana.

Busongo bucenjezya babubula

20Busongo bulaliitila mumigwagwa, bulapozomoka muzisambalilo,

21bulaliitila atala aabwaanda bwa munzi, mumilyango yamunzi lulaamba kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

22«Nywebo nobafuba-fuba, ino muyooleka lili kuyandisya nzila zyanu zyabufuba-fuba? Anywe nomusampaula muyooleka lili kubotelwa mukusampaula? Nywebo nobafuba-fuba muyooleka lili kusulaika luzibo?

23Nimwaliswiilile kutapata kwangu nindamwaambila zili mumoyo wangu akumwaambila mizeezo yangu.

24Mukuti ndamwiita pele nywebo mwakaka kumvwa, ndatandabika janza lyangu, taakwe naba omwe waswiilila.

25Mukuti mwaubausya kulaya kwangu tamubikki myoyo mukucenjezya kwangu

26ambebo njoomuseka mwaakunjila mumapenzi, mwaakuyoowa njoomusampaula.

27Buyoofu buyoomusikila mbuli guwo, mapenzi ayoomukukula mbuli kambizi, mause amakatazyo ayoomusikila.

28Lino bayoondiita, pele nsikooyoovuwa, bayoondiyandaula pele tabakooyoondijana.

29Mukuti bakasulaika luzibo tiibakasala kulemeka Mwami Leza,

30bakakaka kuswiilila lulayo lwangu bakasampaula kucenjezya kwangu,

31nkaako bayoolya micelo yamilimo yabo bayookkuta micelo yamakanze aabo.

32Nkaambo bafuba-fuba balajaigwa munzila zyabo, kuliiba kwabafuba-fuba kulabanyonyoona.

33Pele ooyo uundiswiilila uyookkala kabotu, uyoolikkalila, kakunyina ncayoowa kuti ciyoomucisa.»

Tusimpi 2

Bubotu bwabusongo

1Mwanaangu, naa waswiilila majwi aangu, ulabamba malailile aangu mumoyo wako.

2Uteye kutwi kwako kubusongo alimwi ubikke moyo wako kukumvwisya zintu.

3Woongolwede maanu, ulilile kumvwisya zintu,

4uziyandaule mbuli nsiliva, uzilangaule mbuli lubono lusisidwe,

5ndendilyo noyoomvwisya ncocaamba kulemeka Mwami Leza. Uyoojana kuti kuziba Leza ncibotu buti.

6Mwami Leza nguupa busongo, mulinguwe momuzwa luzibo akumvwisya.

7Ulayobweda baluleme busongo bwini-bwini, nentobo yabaabo batapilingene.

8Nkaambo ulabamba micito yabaluleme akukwabilila nzila yabasalali bakwe.

9Eelyo yebo ulaziba ziluleme zyoonse zyeelede munzila mbotu iili yoonse.

10Nkaambo busongo bulanjila mumoyo wako, luzibo lulakutangazya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Maanu alakukwabilila, kumvwisya zintu kulakusinkilizya.

12Busongo bulakubula kuzwa kunzila zyabantu babi, bantu baamba zitaluleme.

13Aabo basiya nzila ziluleme kuti beendele muli zyamudima,

14aabo babotelwa mukucita zibi, batangala mukupilingana kwazintu,

15bantu bali aanzila zipilingene, bantu banyongene munzila zyabo.

16Alimwi busongo buyookuvuna kuzwa kumukaintu simamambe, kuzwa kumukaintu uutaluleme waamba majwi aaongelezya,

17ooyo wakasiya mulumi wakwe wabukubusi bwakwe, wakavoolozya cizuminano eeco ncaakapanga kumbele lya Leza wakwe.

18Ɔanda yakwe itola kulufu, nzila zyakwe zitola kucikkalilo cabafu.

19Taakwe naba omwe uuya kulinguwe uuboola, nikuba kupilukila kunzila zyabuumi pe.

20Yebo ulakonzya kweenda munzila zyabantu bali kabotu, akutobela nzila zyabantu baluleme.

21Baluleme bayookkala munyika, batakwe kampenda bayoosyaala mulinjiyo,

22pele basizibi bayoonyonyoonwa munyika, batasyomeki bayoogwisigwa.

Tusimpi 3

Kucenjezegwa kwabakubusi

1Mwanaangu, utalubi kwiisya kwangu, bambisya malailile aangu mumoyo wako.

2Wacita oobo uyooongola alimwi uyoozwidilila.

3Luyando akusyomeka zibe mbuli kalungu kaansingo, zikkalilile mumoyo.

4Nkaako Leza abantu bayoobotelwa mulinduwe, eelyo uyooba aazina bbotu.

5Syoma Mwami Leza amoyo wako woonse utaccilili maanu aako omwini,

6koyeeya Mwami Leza mumilimo yako yoonse eelyo uyookululamikila nzila zyako.

7Utalipi kasongo-songo lwako omwini lemeka Mwami Leza, uleke zibi.

8Wacita boobo unoopona kabotu, mubili wako unoolimvwide.

9Lemeka Mwami Leza abuvubi bwako, amicelo mitaanzi kubizwa yanzyolima,

10nkabela matala aako ayoozula mwa, matalo aako ayoofwasuka waini fwasuu!

11Mwanaangu, utasampauli Mwami Leza nakulaya, utanookaki kulailila kwakwe.

12Nkaambo Mwami Leza uloolola aabo mbayanda, mbubonya mbuli bucita wisi kumwana ngwayandisya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Ulilelekedwe muntu ooyo uujana busongo, ooyo uukonzya kumvwisya zintu.

14Nkaambo busongo bulaleta mpindu kwiinda nsiliva, bulaboozezya kwiinda ngolida.

15Mbubotu kwiinda tubwe tudula, akati kazintu zyoonse nzyoyandisya, taakwe ceelene ambubo.

16Busongo buloongozya, bulavuzya akuletela bulemu.

17Nzila zyabo ninzila zibotezya, moonse mobwiinda nenzila yaluumuno.

18Busongo musamu wabuumi kuli boonse aabo babubamba. Balilelekedwe boonse aabo babukakatila.

19Mwami Leza kwiindila mubusongo bwakwe wakabikka ntalisyo zyanyika, kwiindila mumaanu aakwe wakabikka majulu,

20kwiindila muluzibo lwakwe maanzi malamfu akaandaana, makumbi alalosya mume.

21Mwanaangu, zibisya zintu eezi uzimvwisye, weelede kuzilangisisya,

22ziyoba mbobuumi bwako, ziyoosakatizya nsingo yako.

23Wacita boobo uyooenda munzila yako kotayoowi cintu nociba buti, nkabela taakwe notikawe.

24Waakulala tokayoowi pe, nkaako uyoolyoonena.

25Utakayoowi mapenzi ayookusikila cakufwambaana, naaba mapenzi aasikila basizibi,

26kayi yebo usyoma mu Mwami Leza, uyookwabilila kuulu kwako kuti kutacegwi.

27Utaleki kucita bubotu kuli baabo beelede kucitilwa boobo, koli yebo ulakonzya kubacitila oobo.

28Toelede kwaambila mweenzinyoko kuti, «Koya ukaboole juunza alimwi, ndizookupa,» kakuli cintu eeco ncayanda ulicijisi.

29Utaciti cibi kumweenzinyoko, ooyo ngomubambene limwi uusyomeka.

30Utatamikizyi muntu uunyina kaambo, uutana kukubisizya.

31Utanyonokeli muntu silunya nikuba kutobela nzila zyakwe,

32nkaambo Mwami Leza ulasesemwa muntu uupilingene, pele baluleme ulabayanda.

33Mwami Leza ulasinganya mukwasyi wabasizibi, pele ulaleleka mukwasyi wabaluleme.

34Basikami-kami balisumpula ulabasampaula, pele babombe ulababeda aaluse.

35Basongo balakona bulemu, pele bafuba-fuba ulabausya nsoni.

Tusimpi 4

© 1996, Bible Society of Zambia.

Busongo ncintu cipati

1Nobana bangu, amuswiilile kulaya kwauso, muteye matwi kuti kamumvwisya zintu.

2Mebo ndamupa malailile mabotu, nkaako mutasiyi kwiisya kwangu.

3Nkecili mwana muŋanda mwataata, nkecili musyoonto kandicili endikke buyo,

4taata wakandiiisya wakati, «Moyo wako ubambe majwi oonse ngendikwaambila, ubambe malailile aangu kuti upone.

5Koba musongo, koba simaanu, utalubi majwi aangu nikuba kwaasiya.

6Utasowi busongo, buyookukwabilila, ubuyandisye, buyookubamba.

7Busongo ncintu cipati, nkaako bujane, bujane nkaambo buyookupa kumvwisya zintu.

8Ubulemeke, buyookusumpula, ubukakatile buyookuletela bulemu.

9Buyookubikka musini mubotu amutwe wako. Buyookupa musini wabulemu.»

10Mwanaangu, swiilila utambule ncendikwaambila, ndendilyo noyooongola.

11Ndakutondezya nzila yabusongo, akukweenzya munzila ziluzi.

12Waakweenda tokooyoolebwa pe, waakuzuza tokooyoolifumpula.

13Kokakatila kumalailile, utaaleki waabambe kabotu, nkaambo mbobuumi bwako.

14Utalyati munzila zyabasizibi, nikuba kweenda munzila zyabantu babi.

15Kozileya, uteendi mulinzizyo, zileke ugame nkoya buyo.

16Balo tabooni ccita basaanguna kucita cibi, balaba azilabila mane kusikila bawisye umwi.

17Balalya cinkwa ncobajana mububi, balanywa waini ngobanyanga bantu.

18Pele nzila yabaluleme ili mbuli mumuni wakubucedo, uungwengwemuka mane kusikila zuba libale.

19Nzila yabasizibi ili mbuli mudima mulemu, tabazi cibafumpula pe.

20Mwanaangu, koswiilila ncendikwaambila, komvwisisisya majwi aangu.

21Atazwi mulinduwe, majwi aaya mulinduwe, abambe mumoyo wako.

22Nkaambo mbuumi kumuntu waajana, alaponya mubili wamuntu woonse.

23Kwiinda zyoonse eezi, bamba moyo wako nkaambo nkekasensa kabuumi.

24Utaambi majwi aataluleme naaba asyoonto, utakanani majwi mabi.

25Meso aako kaalangide buyo kumbele, utanoocebauki.

26Kotelaika kweenda kwamaulu aako koenda munzila zili kabotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Utanooleyauki, lesya maulu aako kububi.

Tusimpi 5

Umucenjelele muvuule

1Mwanaangu, teya matwi aako kubusongo bwangu, koswiilila kulaya kwamajwi aangu,

2kuti umvwisye zintu kuti milomo yako kiiamba zyaluzibo.

3Milomo yamukaintu muvuule ili mbuli tuci, alimwi kukanana kwakwe kulabombeka kwiinda mafuta.

4Pele kumamanino ulalula mbuli mululwe, ulabosya mbuli panga likwengedwe koonse-koonse.

5Maulu aakwe atola kulufu, ntaamo zyakwe zitola kucuumbwe.

6Taakwe ambwalimvwa anzila yabuumi, kweenda kwakwe nkwakubbabbalika, pele walo tazi.

7Lino nobana bangu, amundiswiilile, mutaleyi kulizeezi nzendimwaambila.

8Amumutantamuke mukaintu uuli boobu, mutasweni aafwiifwi aŋanda yakwe,

9inga mwaba nomuubuka, inga mwaba nomufwida mumaanza aabasilunya.

10Kwamana bazwamasi mbabayoolya mbono zyanu, milimo yanu iyoovubya bamwi.

11Kumamanino aabuumi bwanu muyootongela, mwaakutyoka misana, nguzu zyamumanina.

12Muyooti, «Maawe! ndakakaka kwaambilwa, moyo wangu wakasampaula lulayo.»

13Tiindakaswiilila bamayi bangu, nikuba kuswiilila basikundilaya.

14Ono ndiyanda kunyonyooka, akati kambungano yoonse.

15Nywa maanzi aazwa mucitelekezyo cako, maanzi aakunka kuzwa mumukalo wako.

16Sena ncibotu kuti maanzi aako amwaike mumigwagwa, abe tulonga mumabbuwa?

17Aabe aako olikke, atabi aabasinyenda.

18Kasensa kako kalelekwe, kotangala amukaintu wabukubusi bwako.

19Abe mbuli mbaambi iiyandika yeebeka, luyando lwakwe lukutolele moyo, weelede kulamwa anguwe lyoonse.

20Mwanaangu, sena ncibotu kuti muvuule akutolele moyo? Ino nkaambo nzi ncoelede kukumbatana amukamuntu?

21Mwami Leza ulabona nzila zyamuntu, ulalanga-langa munzila zyakwe zyoonse.

22Milandu yasizibi ilamuca, ulajatwa atukole twazibi zyakwe mwini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Ulafwa akaambo kakukaka kulaigwa ulasweeka akaambo kabufuba-fuba bwakwe butaambiki.

Tusimpi 6

Kucenjezya kumbi

1Mwanaangu, kuti wakonkezya kuti uyoobbadelela umwi akusyomezya kucitila mweenzinyoko oobo,

2sena wajatwa akaambo kamajwi aako, akwaangwa akaambo kanzyookasyomezya?

3Mboobu mboelede kucita mwanaangu, kuti ulivune. Nkaambo kakuti wawida mumaanza aamweenzinyoko, Koya ukalibombye, ukalikombelezye kumweenzinyoko.

4Toelede koona nikuba kuguna,

5kolivuna mbuli mbaambi kuzwa kumuvwimi, mbuli muyuni kuzwa kuli sikuteya.

6Koiya kutuuka yebo omutolo, langisisya mpotuponena wiiye.

7Tatujisi silutwe, mweendelezi naba muleli,

8nikuba boobo tulabamba zyakulya mainza, akuyobola zyakulya ciindi cakutebula.

9Ulaleka lili koona yebo omutolo? Ulasinsimuka lili muŋonzi zyako?

10Nkecoonoona, ndicili atuŋonzi, nkendicili kumbete, ndyookezye!

11Ma! bucete bulakusikila mbuli mubbi, kubula kulakujana mbuli silumamba!

12Muntu uutalijaili kaputa, uutakwe nkwaya, uleendeenda akwaamba zitabujuli.

13Ulafunyina, ulalyata kuzituta, ulatondeka aminwe,

14moyo wakwe uzwide miyeeyo mibi yakuunina. Lyoonse ngwamazwanga.

15Nkaako mapenzi alamusikila cakufwambaana, ulanyonyoonwa cakuti kuyoobula uumusilika.

16Kuli zintu zili cisambomwe Mwami Leza nzyaasulaika, kapati zili ciloba zimusesemya,

17balanga cakulisumpula, babeja, batila bulowa bwabatakwe mulandu,

18bakanza zintu zibi, bazuzaanina kububi,

19bakamboni baamba zyakubeja, amuntu uuleta mazwanga akati kabeenzinyina.

Kucenjezya zyabumambe

20Mwanaangu, jatisya malailile aauso alimwi utaleki kwiisya kwabanyoko.

21Kokubikka kumoyo wako lyoonse-alyoonse, ukusame munsingo yako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Waakweenda, kuyookusolweda, waakoona kuyookulindilila, waakubuka, kuyookanana anduwe.

23Nkaambo malailile aaya ndilambe, kwiisya ooku mumuni, kutapatila kwakulaya nenzila yabuumi.

24Kulakuvuna kuzwa kumukaintu sizibi, kuzwa kumukaintu uujisi mulaka woongelezya.

25Utanyomeneni bweebesi bwakwe, meso aakwe atakutoleli moyo.

26Nkaambo muvuule ulakonzya kuulwa cinkwa. Mukaintu walupwa uvwima buumi bwako.

27Sena muntu ulakonzya kufukata mulilo kwamana zisani zyakwe tazipyi?

28Sena muntu ulakonzya kweenda amakala aamulilo kwamana zituta zyakwe tazipyi?

29Mbwabede muntu uuya kuli mukamweenzinyina kufumbwa uumuguna ulapegwa mulandu.

30Bantu tabasampauli mubbi kuti naa wabbida kuti ufwide nzala.

31Nikuba boobo kuti naa wajatwa, ulabbadela ziindi zili ciloba. Ulabbadela lubono loonse luli muŋanda yakwe.

32Mwaalumi uulalika tajisi maanu, kufumbwa uucita boobo ulalinyonyoona mwini.

33Ulajana macise akufwa nsoni, nkabela masampu aakwe taakamani.

34Kayi bufwi mbobukalazya mwaalumi, teengeleli ciindi napilusya bubi.

35Tazumini kulungilwa pe, uyookaka nkazika camba nozivula buti.

Tusimpi 7

Kucenjezegwa azyamuvuule

1Mwanaangu, bamba majwi aangu, uyobole malailile aangu mumoyo wako.

2Bamba malailile aangu, ndendilyo noyoopona. Ubambisye njiisyo zyangu mbuli mbobamba mboni yaliso lyako.

3Kozyaanga aminwe yako, kozilemba mumoyo wako.

4Koambila busongo kuti, «Uli mucizi wangu,» koita kumvwisya zintu kuti musazinyoko.

5Niziyookuvuna kuzwa kumukaintu mwaamu, kuzwa kumukaintu waamba majwi aaongelezya.

6Kandiimvwi ampulungwido yaŋanda yangu, ndakasondela,

7akati kabantu bafuba-fuba, akati kabalombe, ndakabona mukubusi umwi watakajisi maanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Wakali kweenda mumugwagwa mpuulaacooko kumbali aaŋanda yamukaintu, wakagama ooko kwakali ŋanda yakwe,

9ciindi nolisalazya, kumabbililo, kulubundu-bundu.

10Mpawo mukaintu ooyo wakaza bazooswaangana, kasamide akulangika mbuli muvuule kalibambilide kumoongelezya.

11Mukaintu ooyu ulaambaulisya akutalisenda, mumpelenge takkali aŋanda, ngulumana milyango.

12Ulajana ngooyu mumugwagwa, ngooyu muzisambalilo, nkwiide kwiima-ima muzyooko.

13Wakamujata, wamumyonta, wamulangisya kumeso wati,

14«Nindajisi zipaizyo zyalumvwano kuŋanda, sunu nindazuzikizya zikonke zyangu.

15Aboobo ndaboola kuzookucingauzya, ndalikukuyandaula, ono ndakujana.

16Bulo bwangu ndabuvumba kale amasani aandeketela amyeengo-myeengo aazwaku Ijipiti.

17Ndabuumpilizya kale atununkilizyo twamala, twaalosi atwasinamoni.

18Boola tucite zyaluyando mane tucimwe kusikila buce, atulibotezye tusobane.

19Mulumi wangu tawo. Wainka mulweendo lulamfu.

20Watoleela ankomo yamali manji, uyooboola kumamanino aamwezi.“

21Amajwi aakwe aakumuca wakamusowa, wakamoongelezya amajwi aakwe mauba.

22Mpoonya aawo wakamutobela mbuli musune uuya kukujaigwa. Mbuli mbaambi iinjide mukakulila,

23mane kusikila muvwi wayasa muni wayo. Mbuli muyuni uufuumukila mukakole katazi kuti kayanda buumi bwakwe.

24Lino nobana bangu amundiswiilile, amuswiilile ncendimwaambila.

25Myoyo yanu itatobeli nzila zyakwe nikuba kweenda mumikondo yakwe.

26Bantu mbaakawisya mbanji kapati, bantu mbajaide tababaliki.

27Ŋanda yakwe mmugwagwa uutola kucuumbwe, nguutola kutwaanda twalufu.

Tusimpi 8

Busongo bulaita

1Tee kayi busongo bulaita? Tee kayi maanu aakumvwisya zintu aloompolola?

2Bulaima atala aatulundu kumbali aanzila nkoziswaanganina,

3kumbali aamilyango yamunzi, kumanjililo buloompolola bulati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

4«Ndiita ndinywe nobantu, ndoompolweda muntu uuli woonse.

5Nywebo nobafuba-fuba amujane maanu nywebo nobafuba-fuba amumvwisye zintu.»

6Amuswiilile nkaambo ndiyanda kumwaambila zintu zibotu kapati, ndiyanda kumwaambila zintu ziluleme.

7Mebo ndaamba buyo zintu zyakasimpe, nsyaambi zintu zindisesemya.

8Majwi aangu oonse alililuleme, taapilingene taali mabi pe.

9Kuli yooyo uumvwisya zintu zyoonse ulililuleme, uunyina kampenda kuli baabo bali aluzibo.

10Tambula majwi aangu mucilawo cansiliva, aluzibo mucilawo cangolida,

11nkaambo busongo mbubotu kwiinda tubwe tweebesi, taakwe nociba comwe cazintu nzyoyanda ciyoobwiinda.

12Mebo ndebusongo ndikkala antoomwe abamaanu, ndijisi luzibo abupampu.

13Kulemeka Mwami Leza nkusulaika bubi, ndasulaika kulisumpula akantu-kantu, kutalilemeka amajwi aapilinganya.

14Ndijisi lulayo akwiisya kubotu, ndakonzya kumvwisya zintu akuba anguzu.

15Bamami balalela kwiindila mulindime, baleli balapanga milawo iiluleme.

16Beendelezi baleendelezya, abami boonse balalela munyika kwiindila mulindime.

17Ndayanda aabo bandiyanda, aabo bandilangaula balandijana.

18Buvubi abulemu zili kulindime, ndijisi mbono zikkalilila ndizwidilide.

19Micelo yangu mibotu kwiinda ngolida iini-ini, cizwa mulindime cilainda nsiliva mbotu kapati.

20Ndeenda munzila yabululami, iiluzi iitonkomene.

21Kandiyabuvubya baabo bandiyanda, akucita kuti ziyobwedo zyabo zizule.

22«Mwami Leza nguwakandilenga mebo kumatalikilo aamilimo yakwe, ndime wakusaanguna kumilimo yakwe yakale-kale.»

23Ndakalengwa kale-kale eelyo, kuzwa kumatalikilo, nyika kiitanabawo.

24Ndakazyalwa lwaanje kalutanabawo, kakutanaba tusensa twamaanzi.

25Ndakazyalwa zilundu atulundu kazitanaba waawo mpozibede sunu,

26katana lenga nyika, myuunda, nibuba bulongo buli boonse anyika.

27Ndakaliwo aawo naakabikka julu mubusena bwalyo, naakalenga munyinza atala lyalwizi,

28naakabikka makumbi atala, akubikka tusensa twalwizi kabotu-kabotu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

29naakabikkila lwizi munyinza walo, kuti maanzi ataindilili atasotoki mulawo wakwe,
anaakabikka ntalisyo zyanyika.

30Mebo ndakali mufuzi wakakkede munsi lyakwe, ndakali kukondwa buzuba
abuzuba, kandisekelela lyoonse kumbele lyakwe,

31ndakali kukondwa munyika yoonse njaakalenga akubotelwa mubantu bakwe
boonse.

32«Nkaako lino nobana bangu, amundiswiilile, balilelekedwe aabo babamba nzila
zyangu.

33Amuswiilile kulaya kwangu, musongwaale, mutakuvoolozyi pe.

34Ulilelekedwe muntu uundiswiilila, uulanga-langa buzuba a buzuba amilyango
yangu, ulindilila azikunguzyo.

35Kufumbwa uundijana ujana buumi, nkabela Mwami Leza ulamufwida luzyalo.

36Pele kufumbwa uutandijani ulalicisa lwakwe mwini, boonse bandisulaika bayanda
lufu.»

Tusimpi 9

Zyabusongo abufuba-fuba

1Busongo bwakaliyakila ŋanda, bwabeza zicinda zili ciloba.

2Busongo bwajaya banyama mbobujisi, bwavwelanya waini, akubamba-bamba
atebule.

3Bwatuma basimbi babelesi, kuti boongolole bantu kuzwa ansonje lyaŋanda yamunzi
akuti,

4«Boonse aabo bafuba-fuba ababoole kuno!» Mbobwaambila baabo batakwe maanu.

5«Amuboole, mulye cilyo cangu, munywe waini ooyo ngundavwelanya.

6Amusiye nzila zyanu zyakubula maanu, amweendele munzila zyakumvwisya zintu.»

7Kufumbwa ooyo uulaya sikasampu-sampu, ulalisampuzya, ayooyo uukalalila muntu
sizibi, ulalisinganya.

8Utakalalili sikasampu-sampu ulaba nakusulaika. Pele tapatila muntu musongo,
ulakuyanda.

9Lailila muntu musongo, ulaba musongo kwiinda, iiisya muntu uululeme walo
ulavuzya lwiiyo lwakwe.

10Kulemeka Mwami Leza ngamatalikilo aabusongo, kuziba Uusalala nduzibo.

11Kwiindila mulindime mazuba aako ayoovula, mubuumi bwako uyoopegwa myaka
minji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Kuti naa koli musongo, busongo bwako buyookulumbula. Kuti koli sikasampu-
sampu yebo olikke nduwe oopenga.

13Mukaintu mufuba-fuba ngusikumulomo, takwe maanu alimwi talisendi.

14Ulaa ŋanda yakwe, ulakkala acuuno caŋanda ndamfu yamunzi,

15kaita baabo bainda waawo, bali munyendo zyabo.

16Waambila baabo bafuba-fuba kuti, «Amuboole kuno!» Mbwaambila baabo batakwe
maanu ulati,

17«Maanzi aakubba alalweela, cilyo cakusisikizya cilanona!»

18Pele tabazi kuti bakafwa nkobabede ooko, beenzu bakwe bali mumpisi yacikkalilo
cabafu.

Tusimpi 10

Tusimpi twa Solomoni

1Ntootu tusimpi twa Solomoni, mwana musongo ulatangazya wisi, pele mwana
mufuba-fuba ujazya banyina nsoni.

2Lubono lujanwa munzila mbi talugwasyi, pele bululami bulavuna kuzwa kulufu.

3Mwami Leza talekelezyi uululeme kuti afwe nzala, Pele tapi muntu mubi eezyo
nzyasukamina.

4Maanza aatontola acita kuti muntu abe mucete, pele maanza mayumu alavubya.

5Mwana uucela micelo cilimo musongo, pele mwana woona ciindi cakutebula ujazya
nsoni.

6Zileleko zivumba mutwe wabululami, pele muntu mubi waamba zyalutuzi.

7Kuyeeyegwa kwamuntu uululeme ncileleko, pele zina lyamuntu sizibi liyoobola.

8Moyo wamuntu uucenjede ulaswiilila malailile, pele mufuba-fuba sikubweka
ulanyonyooka.

9Muntu weenda cakululama uleenda cakuliiba, pele ooyo weenda munzila zipilingene
uyoozibwa.

10Ooyo uufunyina ulaleta mapenzi, awalo mufuba-fuba sikubweka ulanyonyooka.

11Mulomo wamuntu uululeme nkasensa kabuumi, pele mumulomo wamuntu mubi
muli lutuzi.

12Kuzonda kuleta kuzwangana, pele luyando lulavumba milandu yoonse.

13Busongo buzwa mumilomo yamuntu uumvwisya zintu, pele musako lyoonse
ulauma kusule lyamuntu uutakwe maanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Bantu basongo balayobola luzibo, pele mulomo wamufuba-fuba ulaita lunyonyooko.

15Lubono lwamuvubi ndolukwakwa lwakwe, pele bucete nkunyonyooka kwabapusyi.

16Milimo yabaluzi ibaletela buumi, pele mpindu yabantu basizibi ncisubulo.

17Muntu uulaika uleenda munzila yabuumi, pele ooyo uukaka kululamikwa ulasweeka.

18Ooyo uubikkilila nguubeja, ooyo waambilizya zyakutamikizya mufuba-fuba.

19Mukuvuzya majwi aakwaamba, takubuli kubisya, pele ooyo uulijata mmusongo.

20Mulaka wamuntu uululeme uli mbuli nsiliva mbotu iini-ini, pele moyo wamuntu sizibi ngwabuyo.

21Milomo yamuntu uululeme ilasanina bantu banji, pele bafuba-fuba balafwa akaambo kakubula maanu.

22Cileleko cizwa ku Mwami Leza cilaletela buvubi, alimwi taleti mapenzi kulincico.

23Kumufuba-fuba ncisobano kucita zintu zibi, pele muntu uumvwisya zintu ulabotelwa mubusongo.

24Eeco sizibi ncayoowa nciconya nceciyoomusikila, pele eeco muntu uululeme ncayanda, ncencico ncayoopegwa.

25Ciindi guwo nolyuungisya basizibi balatolwa, pele baluleme balaima nji lyoonse alyoonse.

26Mbuli bubede ndulwe mukanwa, ambuli bubede busi mumeso, mbwabede muntu mutolo kuli baabo bamutuma.

27Kulemeka Mwami Leza kuloongozya, pele myaka yabasizibi ilatwentanyizigwa.

28Lulangilo lwabaluleme lulabaletela kukondwa, pele lulangilo lwabasizibi kunyina nkolubatola.

29Nzila ya Mwami Leza ncikwabilizyo kuli baabo baluleme, pele kuli baabo bacita zibi ndunyonyooko.

30Muntu uululeme takazyulwi, pele sizibi takakkalilili munyika.

31Mulomo wamuntu uululeme ulaamba zyabusongo, pele mulaka waamba zibi uyookosolwa.

32Mulomo wamuntu uululeme ulizi cintu citambulika, mulomo wasizibi uzi kwaamba zitaluleme.

Tusimpi 11

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Zipimyo zyalucengo zilasesemya ku Mwami Leza, pele zipimyo zyeelede zilamubotezya.

2Kwaza kulisumpula, azyalo nsoni zilaboola, pele kulibombya nkokuleta busongo.

3Bulondosi bwabantu baluleme bulabasolweda, pele batasyomeki balanyonyoonwa akutasyomeka kwabo.

4Lubono talugwasyi mubuzuba bwabukali, pele bululami bulavuna kulufu.

5Bululami bwabatakwe kampenda mbobucita kuti nzila yabo kailuzi, pele basizibi balawisigwa abubi bwabo beni.

6Bulondosi bwabantu baluleme mbobubavuna, pele batasyomeki balacegwa azisusi zyabo beni.

7Muntu sizibi naa wafwa, lulangilo lwakwe lulamana, zyoonse eezyo nzyaakali kulangila kuyoocita zilamana.

8Muntu uululeme ulavuna kumapenzi, kwamana mapenzi aayo ngoonya alaboolela sizibi.

9Muntu uutezi Leza ulanyonyoona mweenzinyina amulomo wakwe, pele mululami kwiindila muluzibo lwakwe ulafutuka.

10Kuti baluleme bazwidilila, munzi ulasekelela, kuti basizibi banyonyooka kulaba kutangala.

11Kwiindila mukulelekwa kwabaluleme munzi ulasumpuka, pele milomo yabasizibi ilaunyonyoona.

12Muntu uutakwe maanu ulasampaula mweenzinyina, pele muntu uumvwisya zintu uumuna buyo.

13Muntu uuvwiya-vwiya ulayubununa maseseke, pele uusyomeka ulasisa maseseke.

14Kuti kwabula busololi, cisi cilawa, pele kuti kwavula balailili kulaba kuzunda ncobeni.

15Ooyo uulibikka kuti abe cijatilizyo mubusena bwaumwi uyoopenzegwa, pele ooyo uukaka kucita boobo unooli kabotu.

16Mukaintu siluzyalo ulalemekwa, pele mukaintu uutalilemeki ujazya nsoni. Batolo tabajani lubono, pele bankutwe balavuba.

17Mwaalumi siluzyalo ulaligwasya mwini, pele mwaalumi silunya ulalicisa mwini.

18Muntu sizibi uvola zyalucengo, pele ooyo uucita ziluleme ulalumbulwa.

19Muntu wiimvwi nji mubululami ulajana buumi, pele ooyo uutobela bubi ulitola kulufu mwini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

[20]Mwami Leza ulasesemwa bantu bapilingene mumoyo, pele ulabotelwa munzila zyabaabo beenda cakubula kampenda.

[21]Nceeci ncoelede kuziba. Muntu sizibi uyoosubulwa pele aabo baluleme bayoolelekwa.

[22]Mbubuli kasengele kangolida mumpemo yangulube, mbobubede bubotu bwamukaintu sikumulomo.

[23]Kusukama kwamululami kutola kububotu, pele lulangilo lwamuntu sizibi ndwakubukali buyo.

[24]Muntu umwi ulapa mbwayanda, kwamana ujana kunji, ooyu umwi tapi kwamana ulacetaala.

[25]Muntu waabila bamwi uyoozwidilila, ayooyo uusanina bamwi uyoosaninwa.

[26]Bantu balasinganya muntu uukasya maila naajisi, pele ooyo uuulisya maila balamuleleka.

[27]Ooyo uuyandaula zibotu ulajana coolwe, pele ooyo uuyandaula bubi ulabujana.

[28]Kufumbwa ooyo uusyoma buvubi bwakwe, ulawa, pele muntu uululeme ulasyuuka mbuli tutete.

[29]Ooyo uupenzya mukwasyi wakwe, takwe ncayoojana ulanjila mumapenzi abalo bafuba-fuba nkulya kwabasongo.

[30]Mucelo wamuntu uululeme mmusamu wabuumi, kutyola milawo nkokuletela lunyonyooko.

[31]Kuti naa baluleme kabalumbulwa ansi aano mbubonya mbuli bweelede milimo yabo, ino ciyooba buti kubantu batazi Leza abasizibi!

Tusimpi 12

[1]Kufumbwa uuyanda kulaigwa ulayanda luzibo, pele ooyo uusulaika kululamikwa mmuungule.

[2]Muntu mubotu Mwami Leza ulamufwida luzyalo, pele Mwami Leza ulasinganya muntu mumpelenge.

[3]Muntu takonzyi kwiimikila nji mububi, pele baluleme tabakonzyi kuzyulwa pe.

[4]Mukaintu uulilemeka mmusini wamulumi wakwe, pele mukaintu uusya nsoni uli mbuli zifuwa zibolede mumubili wakwe.

[5]Mizeezo yabaluleme ililuzi, pele malailile aabasizibi ngalucengo.

[6]Majwi aabasizibi alayubilila bantu. Pele kukanana kwabaluleme kulabavuna.

[7]Bantu basizibi balaatulwa, tabacibonwi limbi, pele ŋanda yabaluleme ilaima nji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Muntu ulalumbaizigwa kwiindila mubusongo bwakwe, pele bantu bapotene balasampaulwa.

9Ncibotu kuba mbuli muntu buyo kwamana kojisi mubelesi, kwiinda kulicengeezya kuba muntu wini-wini wamana ulicifuswa makowa.

10Muntu uululeme ulalela kabotu zivubwa zyakwe, pele luzyalo lwamuntu sizibi ndunya.

11Ooyo uulima nyika yakwe ulajana cakulya cinji, pele ooyo uutobela zintu zyabuyo, takwe maanu.

12Ɔanda ndamfu yabantu basizibi ilanyonyooka, pele muyanda wabaluleme ulaima nji.

13Muntu mubi ulajatwa kwiindila mumakani aakwe mabi, pele muntu uululeme ulayuba mapenzi.

14Muntu ulatambula zintu zibotu kwiindila mumajwi aakwe, mbubonya mbuli milimo yakwe mbwiimulumbuzya.

15Nzila yamufuba-fuba ilibonya mbuli kuti ililuleme kulinguwe, pele muntu musongo ulaswiilila kulaigwa.

16Mufuba-fuba ulalibonya kufwambaana kunyema, pele muntu uucenjede nasampaulwa ulanga buyo.

17Kamboni uusyomeka ulaamba zyabwini, pele kamboni mubi ulaamba zyakubeja.

18Majwi mabi alayasa mbuli panga, pele mulaka wamusongo ulaponya,

19Milomo yaamba zyabwini ilakkalilila lyoonse alyoonse, pele mulaka uubeja ngwakaindi kasyoonto buyo.

20Kuli lucengo mumyoyo yabaabo bakanza bubi, pele abasekelele aabo bayeeya zyaluumuno.

21Taakwe kucisa kusikila baluleme, pele basizibi balazula mapenzi.

22Mwami Leza ulasesemwa milomo iibeja, pele ulabotelwa mubantu baamba zyabwini.

23Muntu uucenjede ulasisa luzibo lwakwe, pele myoyo yabantu batakwe maanu ilaamba zyabufuba-fuba.

24Maanza aamunkutwe alalela, pele butolo butola mucibbalo.

25Kulibilika kwamuntu kumucita kuti abe mbuli kuti uyumwide mukuli mumoyo wakwe, pele jwi bbotu limucita kuti akondwe.

26Muntu uululeme ulizi kabotu zyabulongwe bwakwe, pele nzila yabasizibi ilabasowa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Muntu mutolo talijayili kaputa, pele muntu munkutwe ulajana lubono luyandika.

28Munzila yamululami muli buumi, pele nzila yabubi itola kulufu.

Tusimpi 13

1Mwana musongo ulaswiilila kulaya kwawisi, pele sikasampu-sampu tamvwi kukalalilwa.

2Muntu ulabona zintu zibotu kwiindila mumajwi aakwe, pele batasyomeki mbababusya lupyopyongano.

3Ooyo uubamba milomo yakwe nguubamba abuumi bwakwe, pele ooyo uugowela buyo ulanyonyooka.

4Muntu mutolo ulasukama, nikuba boobo taakwe ncajana, pele eezyo munkutwe nzyasukamina ulazijana ncobeni.

5Muntu uululeme ulasulaika zyakubeja, pele sizibi ujazya nsoni.

6Bululami bulabamba muntu uuluzi, pele bubi bulamusowa sizinyonyoono.

7Umwi muntu ulicengezya kuti muvubi, ani kuti kunyina ambwabede, umwi ulicengezya kuti mmucete, ani kuti ngomuntu.

8Lubono lwamuntu lulakonzya kunununa buumi bwakwe, pele mucete kunyina ncayoowa.

9Mumuni wamuntu uululeme ulamwekesya, pele lambe lyamuntu sizibi lilazimwa.

10Kulisumpula kuletela buyo kupampana, pele aabo baswiilila kulaigwa mbabasongo.

11Haabufuma bulalweza, buyusukila mbobwami.

12Moyo ulacisa kuti eeco ncuulangila tacijaniki, pele uujana ceeco ncuusukamina inga waba musamu wabuumi.

13Ooyo uusampaula lulayo uyoosubulwa, pele ooyo uuswiilila mulawo uyoolumbulwa.

14Kwiisya kwamusongo nkasensa kabuumi, kulavuna muntu kuzwa kutukole twalufu.

15Maanu mabotu aletela coolwe, pele nzila yabatasyomi ninjumu.

16Muntu uuli woonse musongo ulacita zintu kwiindila muluzibo lwakwe, pele mufuba-fuba ulatondezya bufuba-fuba bwakwe.

17Mutumwa mubi ulawida mumapenzi, pele mutumwa uusyomeka ulaponya.

18Ooyo uukaka kulaigwa ulaba mucete akufwa nsoni, pele kufumbwa ooyo uuyanda kululamikwa ulalemekwa.

19Cilabotezya kumuntu kujana ceeco ncasukamina, pele bafuba-fuba balasesemwa kubona uuleka bubi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Ooyo weenda amusongo ulasongwaala, pele ooyo weenda abafuba-fuba ulanyonyoonwa.

21Mapenzi atola muntu sizinyonyoono, pele bulumbu bwabaluleme nkutambula zibotu.

22Muntu nguyuulya uusiila bazyukulu bakwe lubono, pele lwasizinyonyoono luyoopegwa baluleme.

23Muunda wamuntu mucete ulakonzya kubaa zilyo zibbede kabotu, pele bataluleme balamunyanga.

24Ooyo uutasansauli mwanaakwe tamuyandi, pele ooyo uumuyanda ulasungwaala kumulaya.

25Uululeme ulalya cakulamwa, pele da lyasizibi lilabula cakulya.

Tusimpi 14

1Mukaintu musongo ulabamba mukwasyi wakwe, pele mufuba-fuba ulamwaya anzyacita mwini.

2Ooyo weenda cakululama ulalemeka Mwami Leza, pele ooyo weenda cakupilingana ulasampaula.

3Kwaamba kwamufuba-fuba kulamuumya musako kusule, pele milomo yabasongo ilakwabilila.

4Kutakwe basune kunyina maila, pele zilyo zinji zilaligwa kwiindila munguzu zyabasune banguzu.

5Kamboni waamba zyabwini tacengi, pele kamboni uubeja ngunaluumpa.

6Muntu sikasampu-sampu ulalisongwaazya kakuli busongo tabujisi, pele luzibo lulalileta kumuntu uumvwisya zintu.

7Tantamuka muntu mufuba-fuba, nkaambo tokonzyi kujana majwi aaluzibo.

8Maanu aamuntu musongo nkuziba mbweelede kweenda, pele bufuba-fuba bwabaungule nducengo.

9Leza ulasampaula basizibi, pele baluleme ulabafwida luzyalo.

10Moyo uuli woonse ulizi macise aawo, taakwe muntu uumbi uukonzya kusekelela anguwo.

11Ŋanda yamuntu sizibi iyoonyonyoonwa, pele ŋanda yamuntu uululeme iyooima nji.

12Kuli nzila ilangika kuti ililuzi kumuntu, pele kumamanino itola kulufu.

13Nikuba mukuseka moyo ulausa, eelyo kumamanino ula penzegwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Muntu uutaluleme uyoobweedezelwa micelo yanzila zyakwe zibi, pele muntu uululeme uyookkuta micelo yamilimo yakwe mibotu.

15Muntu mufuba-fuba ulazumina zintu zili zyoonse, pele muntu uucenjede ulayeeya mbwaenda.

16Muntu musongo ulalemeka Mwami Leza akuleka cibi, pele mufuba-fuba ulalisumpula unyina makani.

17Muntu uufwambaana kunyema ulacita zintu zyabufuba-fuba, awalo muntu mumpelenge ulasulaikwa.

18Muungule ulatambula bufuba-fuba, pele bacenjede balasamikwa luzibo mbuli musini.

19Bantu bacita zibi balakotamina bantu babotu, basizibi balacita oobo kumilyango yabaluleme.

20Mucete tayandwi nikuba kuli yooyo ngobabambene limwi, pele muvubi ulijisi beenzinyina banji.

21Ooyo uusampaula ngobabambene limwi ulabisya, pele ulilelekedwe ooyo uufwida luzyalo babulide.

22Sena aaba bakanza zintu zibi tabasweekede? Pele aabo bayeeya zibotu balajana luyando akusyomeka.

23Milimo yoonse miyumu ipa mpindu, pele kwiide kukanana buyo kuletela bucete.

24Musini wabasongo mbusongo bwabo, pele bufuba-fuba ngomusini waziyanga.

25Kamboni waamba zyabwini ulavuna buumi, pele kamboni waamba zyakubeja ngusikwaaba.

26Ooyo uulemeka Mwami Leza ulijisi mayubilo, bana bakwe bayootijila nkuko.

27Kulemeka Mwami Leza nkakasensa kabuumi, nkakanyona muntu kuzwa kutukole twalufu.

28Mubantu banji mwami mwajana bulemu, pele kuti kakunyina bantu mbalela, bwami bwakwe bulanyonyooka.

29Muntu uutafwambaani kunyema musongo kapati, pele muntu uufwambaana kunyema ulalitondezya bufuba-fuba bwakwe.

30Moyo uusitikide uleta buumi kumubili, pele bbivwe lilabozya mafuwa.

31Ooyo uudyaminina bacete ulasampaula Mulengi wabo, pele kufumbwa ooyo uufwida luzyalo babulide ulemeka Leza.

32Sizibi ulanyonyoonwa akaambo kazibi zyakwe, pele balulami balijene cilivunino nimuba mulufu lwabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Busongo buli mumoyo wamuntu uumvwisya zintu, pele tabuzizilwe akati kabafuba-fuba.

34Bululami busumpula cisi coonse, pele cinyonyoono ncecisampuzya kubantu bamusyobo uuli woonse.

35Mubelesi uucita zintu zyoonse cabusongo ulabotezya kumwami, pele mwami ulanyemena uuli woonse uucita zintu zifwisya nsoni.

Tusimpi 15

1Kwiingula kubotu kulalesya bukali, pele kukalauka nkokunyemya.

2Mulaka wamusongo ulaamba zyaluzibo, pele milomo yamufuba-fuba ilaambaula zyabuyanga.

3Meso aa Mwami Leza ali koonse-koonse, alalanga boonse basizibi ababotu.

4Mulaka uusitikide uli mbuli musamu wabuumi, pele mulaka waamba zyakubeja ulapenzya moyo.

5Mufuba-fuba ulasampaula kulaya kwawisi, pele ooyo uuswiilila kukalalilwa utondezya kuti ulaamaanu.

6Muŋanda yamuntu uululeme muli lubono lunji, pele mpindu yabasizibi ibaletela buyo mapenzi.

7Milomo yabasongo itola luzibo koonse-koonse, pele myoyo yabafuba-fuba tiili boobo pe.

8Mwami Leza ulasesemwa cipaizyo cabasizibi, pele kukomba kwamuntu uululeme kulamubotezya.

9Mwami Leza ulasesemwa nzila zyabasizibi, pele ulabayanda aabo batobela ziluleme.

10Ooyo uuleya munzila ulindila cisubulo cipati, ooyo uusulaika kulaigwa ulafwa.

11Lufu alunyonyooko zyoonse zili bukwazi kumbele lya Mwami Leza, ino mbubuti myoyo yabantu!

12Sikasampu-sampu ulakaka kukalalilwa, tazumini kulaya kwamusongo.

13Moyo uukondedwe ulatondezya busyu bwalumwemwe, pele kuusa kwamoyo kuletela buumba.

14Moyo wamuntu uumvwisya zintu ulayandaula luzibo, pele mulomo wamufuba-fuba ugamine zyabufuba-fuba zyalo.

15Mazuba oonse aamuntu uupenzegwa mmabi, pele moyo walumwemwe ulakondwa lyoonse.

16Ncibotu kuba akantu nokaceya kolemeka Mwami Leza kwiinda kuba alubono lunji kojisi mapenzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Ncibotu kulya cisyu mani kuti uukupa kajisi luyando kwiinda kulya nyama yaŋombe yamafuta uukupa kakuzondede.

18Muntu mukali ulabusya nkondo, pele muntu uusitikide ulaumuzya kukazyanya.

19Nzila yamutolo ilizwide mamvwa, pele nzila yamuntu uululeme ili mbuli mugwagwa mubotu.

20Mwana musongo ucita kuti wisi kabotelwa, pele muntu mufuba-fuba ulasampaula banyina.

21Bufuba-fuba bulabotezya muntu uutakwe maanu, pele muntu uumvwisya zintu uleenda munzila iiluzi.

22Mizeezo tiizwidilili kwanoonyina kulaililwa kubotu, pele kuti kwavula balailila bakufula maanu.

23Kwiingula kubotu kucita kuti muntu abotelwe, majwi aaambwa ciindi ceelede manono!

24Inzila yabuumi ilabasumpula basongo, kuti batakayi kucikkalilo cabafu.

25Mwami Leza ulaola ŋanda yamuntu uulisumpula, pele ulakwabilila munyinza wamukamufu.

26Mwami Leza ulasesemwa miyeeyo yabasizibi, pele miyeeyo yabasalala mumyoyo ilamubotezya.

27Ooyo uuyandisya mpindu mubusyaacivulemwangu ulapenzya mukwasyi wakwe, pele ooyo uusula masinkamulomo ulapona kabotu.

28Moyo wamuntu uululeme ulayeeya bweelede kwiingula, pele mulomo wasizibi ulayapula zibi.

29Mwami Leza uli kulaale abasizibi, pele ulamvwa kukomba kwamuntu uululeme.

30Kuseka-seka kubotelezya moyo, makani mabotu akkazika camba.

31Ooyo uuswiilila kukalalilwa ulapona, uyookkala antoomwe abasongo.

32Ooyo uukaka kulaigwa ulalisampaula mwini, pele ooyo uuswiilila kuti alulamikwe unoomvwisya zintu.

33Kulemeka Mwami Leza nkokwiisya muntu kuba musongo, kulibombya nkokuletela bulemu.

Tusimpi 16

1Mizeezo yoonse izwa mumoyo wamuntu, pele Mwami Leza nguupa mulaka mbuuelede kwiingula.

2Nzila zyoonse zyamuntu zilibonya mbuli kuti zilasalala kulinguwe, pele Mwami Leza nguuziba moyo wamuntu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Kolipa anzyocita zyoonse ku Mwami Leza, ndendilyo makanze aako naayoozwidilila.

4Mwami Leza ulizi zintu zyoonse mpoziyoogolela, nobaba basizibi wakababambila buzuba mbwayoobaletela mapenzi.

5Mwami Leza ulasulaika kulisumpula kwamoyo koonse. Ncoelede kuziba ncakuti balisumpula takabaleki buyo katabasubuli pe.

6Luyando akusyomeka nzezimanya cinyonyoono, kwiindila mukulemeka Mwami Leza muntu ulasiya bubi.

7Ciindi muntu neenda munzila zibotezya ku Mwami Leza, nibaba basinkondonyina boonse balakkala muluumuno anguwe.

8Ncibotu kuba aacintu nociceya mubululami, kwiinda kujana lubono lunji munzila iitaluzi.

9Muntu ulayeeya mumoyo wakwe nzila njayanda kweendela, pele Mwami Leza nguumweenzya munzila eeyo.

10Milomo yamwami ilaamba majwi aabulelo, mulomo wakwe tuubisyi mukubeteka.

11Cipimyo aceelesyo ceelede zizwa ku Mwami Leza, mabwe aakweelesya aali munkomo nguwakaapanga.

12Bamami balasesemwa milimo mibi, nkaambo bululami mbobukkazika cuuno cabwami.

13Mwami ulabotelwa bantu baamba zyakasimpe, ulamuyanda muntu waamba zyabwini.

14Bukali bwamwami bulatola kulufu, pele muntu musongo ulakonzya kubutontozya.

15Kuti mwami waseka-seka caamba kuti mbuumi, kubotelwa kwakwe kuli mbuli mvula yamamanino amainza.

16Kujana busongo nkubotu kwiinda kujana ngolida, kumvwisya zintu nkubotu kwiinda kujana nsiliva.

17Mugwagwa wabantu baluleme ulagwisya kububi, ooyo uulibamba mukweenda ubamba moyo wakwe.

18Kulisumpula kusolweda kulunyonyooko, kami-kami kalasolweda kukuwa.

19Ncibotu kulibombya akukkala akati kabadyaminidwe, kwiinda kwaabana zyasaala balisumpula.

20Kufumbwa ooyo uuswiilila malailile ulazwidilila. Ulilelekedwe ooyo uusyomeka mu Mwami Leza.

21Basongo mumyoyo balangwa kuti bali amaanu, majwi mabotu alayungizya luzibo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Kumvwisya zintu nkasensa kabuumi kuli baabo bakujisi, pele bufuba-fuba mbobuletela baungule cisubulo.

23Moyo wamuntu musongo ulasolweda mulomo wakwe, milomo yakwe ilayungizya luzibo.

24Majwi mabotu ali mbuli cimbulwe, manono kumvwa, alaponya mafuwa.

25Kuli nzila iilangika kuti nimbotu kumuntu, pele kumamanino itola kulufu.

26Nkosya yasimilimo njiimupa kubelekesya, nzala njamvwide njiimupa kuzumanana.

27Muntu mubi ulakanza bubi, kwaamba kwakwe kuli mbuli mulilo uuyupulula.

28Muntu uupilingene ulabusya mazwanga, kuvwiya kujaya bulongwe.

29Muntu walutuzi ulayunga-yunga mweenzinyina, ulamweenzya munzila iitali kabotu.

30Ooyo uufunyina umwi uuyeeya cintu cibi, ooyo uufundumika mulomo ucita bubi.

31Imvwi ngomusini wabulemu, kuba anzizyo citondezya kuti muntu ulalilemeka mubuumi bwakwe.

32Ncibotu kukkala amuntu uusitikide kwiinda kukkala amulwani. Ncibotu kukkala amuntu uujata moyo, kwiinda muntu uusaala munzi.

33Cisolo cilaumwa azibelo, pele coonse cilungululwa cizwa ku Mwami Leza.

Tusimpi 17

1Ncibotu kulya mukusu muyumu aluumuno kwiinda kuya kuŋanda iizwide mapobwe kwamana kakuli nkondo.

2Mubelesi musongo ulalela mwana mufuba-fuba, awalo uyootambula lukono mbuli umwi wabana bokwabo.

3Cuumpilo ncansiliva, ceengelo ncangolida, pele Mwami Leza nguusunka moyo.

4Muntu sizibi ulaswiilila zyaamba milimo mibi, mubeji ulaswiilila mulaka waamba zyaluciso.

5Ooyo uutwangila bacete ulasampaula Mulengi wabo, kufumbwa ooyo uubotelwa mapenzi naabasikila takalekwi buyo uyoosubulwa.

6Bazyukulu ngomusini wabacembeede, bulemu bwabana mbazyali babo.

7Kukanana kubotu takweeleli mufuba-fuba ma, cilainda kubija kuti muleli kabeja!

8Sinkamulomo lili mbuli musamu mubotu kuli yooyo uulicita, kufumbwa nkwagama, ulazwidilila.

9Ooyo uulekelela mulandu ulayandaula luyando, pele ooyo uubikkilila makani ulamwaya bulongwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Muntu uumvwisya zintu alaililwa ulaswiilila, kwiinda kuuma mufuba-fuba ziindi zili mwaanda.

11Cili kumoyo wamuntu mubi mbuzangi bwalo, umwi walupati-pati mukali uyootumwa kuti akamulwane.

12Ncibotu kuswaangana amunyama wabutambo wajatilwa bana, kwiinda kuswaangana amufuba-fuba kazilaika.

13kuti naa muntu wapilusya bubi mubusena bwabubotu, bubi tabukazwi mumukwasyi wakwe.

14Kuvumbuka kwankondo kuli mbuli kuupaula kwacitangaziba, koumuna nkondo noitanabuka.

15Kuleka muntu uuli aamulandu, akupa mulandu kumuntu uunyina kaambo zyoonse zilasesemya ku Mwami Leza.

16Nikuba kuti mufuba-fuba kajisi mali akuula busongo, cigwasya nzi kumuntu uutakwe maanu?

17Mulongwe ulayanda mweenzinyina ciindi coonse, pele munyina uzyalilwa kugwasya muziindi zyamapenzi.

18Muntu uutakwe maanu ulaba cijatilizyo, akuzumina kucitila mweenzinyina oobo.

19Ooyo uuyandisya kuzwangana ulayanda cinyonyoono, ooyo uulampya lukwakwa lwakwe, uyanda kunyonyooka.

20Muntu uli aamoyo uupilingene tazwidilili, ooyo uuli aamulaka uucenga ulalinjizya mumapenzi.

21Mwana mufuba-fuba ujazya wisi nsoni, muntu uuzyala ciyanga tabotelwi.

22Moyo walumwemwe musamu mubotu uuponya, pele kuusa kwamoyo kutontozya mumafuwa.

23Muntu sizibi ulatambula sinkamulomo mukusisikizya kuti apilinganye lubeta.

24Muntu uumvwisya zintu ulabikka moyo wakwe kubusongo, pele meso aamufuba-fuba ali kumagolelo aanyika.

25Mwana mufuba-fuba ujazya wisi nsoni, aabo bakamuzyala balabijilwa kapati.

26Tacili cibotu kubbadelesya muntu uunyina mulandu, akwalo kuuma bantu balemenede taciluzi.

27Muntu musongo ulabelesya majwi aamaanu, muntu uubatamika moyo mmusongo.

28Naba muntu mufuba-fuba ulayeeyegwa kuti mmusongo kuti naa kali muumuzi, ulaambwa kuti ulamvwisya zintu kuti naa kalijata.

Tusimpi 18

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Muntu uulizandula utobela zintu zyakuliyandila tayandi zintu zibotu zyamaanu.

2Mufuba-fuba tabotelwi mukumvwisya zintu, pele ulabotelwa mukwaamba zili kumoyo wakwe zyalo.

3Naa bubi bwasika, kasampu-sampu akalo kalasika, cintu cuusya nsoni ciletela masampu.

4Majwi aamulomo wamuntu ali mbuli maanzi malamfu, pele kasensa kabusongo nkalonga katuntumuna maanzi.

5Tacili cibotu kutasalulula sizibi, nikuba kutacitila muntu uululeme bweelede.

6Milomo yamufuba-fuba imuletela nkondo, mulomo wakwe ulamuumya.

7Mulomo wamufuba-fuba ndunyonyooko lwakwe, milomo yakwe mwini ilamuca.

8Majwi aamuntu uuvwiya ali mbuli mikusu mibotu, alanjila mukati mwini.

9Muntu mutolo mumilimo yakwe, mmunyina amuntu uunyonyoona.

10Zina lya Mwami Leza lili mbuli ŋanda ndamfu njumu, muntu uululeme nkwatijila, nkabela ulafutulwa.

11Lubono lwamuvubi ndolukwakwa lwakwe, lulamukwabilila mbuli bwaanda bwamunzi bulamfu.

12Muntu katanawa moyo wakwe ulalisumpula pele kulibombya nkokusolweda kubulemu.

13Ooyo wiingula katanaswiilila, mmufuba-fuba alimwi ulalijazya nsoni.

14Moyo wamuntu ulakonzya kuyumina bulwazi, pele nguni uukonzya kuyumya-yumya moyo uutyompedwe?

15Moyo wamuntu uumvwisya zintu ulajana luzibo, matwi aamusongo alalungulula.

16Cipego cilajalula nzila yamuntu wapa, cilamusiya kumbele lyabantu bali aampuwo.

17Uusaanguna kwaamba zyamulandu wakwe ulangika mbuli kuti nguuluzi, mane kusikila umwi aboole amubuzye-buzye.

18Kuuma cisolo nkokulesya kupampana, alimwi nkokwaandaanya baabo bazwangana.

19Wabunyina uugwasigwa uli mbuli munzi muyumu, pele kupampana kuli mbuli zipingizyo zyalukwakwa.

20Kuzwa kumicelo yamulomo wakwe muntu ulatambula zitobela, zilamukkutya.

21Mulaka ulijisi nguzu zyabuumi alufu, ooyo uuyanda uyoolya micelo yawo.

22Ooyo uujana mukaintu wajana cintu cibotu, nkabela awalo Mwami Leza ulamufwida luzyalo.

23Muntu mucete ulalikombelezya, pele muntu muvubi ulaingula cabukali.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Kuli bantu balitondezya mbuli kuti mulamvwana ncobeni, pele kuli mulongwe omwe uukuyandisya kwiinda munyoko.

Tusimpi 19

1Muntu mucete kanyina kampenda mmubotu kwiinda mufuba-fuba uuli aamilomo yaamba zipilinganya.

2Tacili cibotu kumuntu kusungwaala kanyina luzibo nikuba kubindaana akusweeka.

3Ciindi bufuba-fuba bwamuntu nobumutola kukunyonyooka, moyo wakwe uzonda Mwami Leza.

4Lubono lujanya balongwe banji, pele mucete naba mweenzinyina ulamusiya.

5Kamboni uubeja uyoosubulwa, ooyo waamba zyakubeja takalekwi buyo.

6Bantu bayanda muntu uubafwida luzyalo bayandisya muntu uubapa zipego.

7Muntu mucete balamusulaika babunyina, abalo beenzinyina balatantamuka, nikuba kuti ulabatobela cakulikombelezya, balamusiya akabajane kuli!

8Ooyo uujana busongo ulaliyanda mwini, ooyo uukondwa mukumvwisya zintu ulazwidilila.

9Kamboni uubeja uyoosubulwa, ooyo waamba zyakubeja uyoonyonyoonwa.

10Taciboti kuti mufuba-fuba ulakkala cakulikwaya, awalo muzike teelede kweendelezya bana babami.

11Muntu ulaamaanu ulamuka kufwambaana kunyema, bantu balamulemeka nkaambo ulalekelela milandu.

12Bukali bwamwami buli mbuli kutimba kwa syuumbwa, pele kukondwa kwakwe kuli mbuli mume uuli abwizu.

13Mwana mufuba-fuba ulanyonyoozya wisi, mukaintu walubweko uli mbuli mvula yalunywaanywa.

14Muntu ulakonzya kukona maanda alubono kuzwa kubazyali, pele mukaintu wamaanu uzwa ku Mwami Leza.

15Butolo bupa koonesya, muntu uutalikwenzyi lyoonse unoofwa nzala.

16Ooyo uuswiilila malailile ulabamba buumi bwakwe, pele ooyo uusampaula nzila zyakwe ulafwa.

17Ooyo uufwida bacete luzyalo ukweletesya Mwami Leza, nkabela Leza uyoomulumbula akaambo kaceeco ncacita.

18Laya mwanaako nacikonzeka, utamulekeli kuti akanyonyooke pe.

19Muntu mukali uleelede kuti acibone, kuti naa wamuvuna, uciyoomuvuna alimwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Koswiilila kulaigwa, utobele malailile, eelyo kumamanino uyooba musongo.

21Muntu ulijisi mizeezo minji mumoyo wakwe, pele Mwami Leza nguucita kuti cibe mbuli mbwayanda mwini.

22Cintu ciyandika kumuntu nkusyomeka, ncibotu kuba mucete kwiinda kuba mubeji.

23Kulemeka Mwami Leza kutola kubuumi, uuli boobo ukkedwe camba tasikilwi mapenzi.

24Bamwi bantu mbatolo cakuti nabbizya janza lyakwe mumutiba takonzyi kulinyamuna kuti alilisye pe.

25Kuti sikasampu-sampu mwamuuma, mufuba-fuba inga wacenjelela mpawo. Kalalila muntu uumvwisya zintu eelyo ulayungizya luzibo lwakwe.

26Ooyo uubbida wisi akutanda banyina, mmwana uusya nsoni ujazya bweeme.

27Kuti uleke kuswiilila malailile mwanaangu, ulaleya kumajwi aaluzibo.

28Kamboni mubi ulasampaula mbeta, mulomo wasizibi ulalya bubi.

29Basikasampu-sampu balibambilidwe zisubulo, abafuba-fuba kuumwa kumusana.

Tusimpi 20

1Waini ulasampuzya, cikola cilapilinganya kufumbwa uleesegwa anzizyo tali musongo.

2Bukali bwamwami buli mbuli kutimba kwa syuumbwa, ooyo uumukalazya ulasweekelwa buumi bwakwe.

3Mbulemu kumuntu kutayanda kulwana, pele bafuba-fuba boonse balayanda kupampana.

4Mutolo talimi muciindi ceelede, nkaako ciindi cakutebula ulainka kuyoolingula, pele taakwe ncajana.

5Makanze aamoyo wamuntu ali mbuli maanzi malamfu, pele muntu uumvwisya zintu ulaateka.

6Bantu banji balalyaamba mbobasyomeka, pele ino nguni uukonzya kujana muntu uusyomeka?

7Muntu uululeme uleenda kakunyina kampenda, balilelekedwe abana bazyalani lyakwe.

8Ciindi mwami nakkala acuuno cakwe kuti abeteke, ulapupulula bubi boonse abubona ameso aakwe.

9Nguni uukonzya kwaamba kuti,

«Ndalibamba, moyo wangu ulilondokede, ndasalala ndinyina zibi?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Zipimyo azyeelesyo ziteelede zilasesemya ku Mwami Leza.

11Naba mwana ulazibwa kwiindila mumicito yakwe, naa ncacita cilasalala akululama.

12Matwi aakumvwisya, ameso aakubonya, zyoonse zyobilo Mwami Leza nguwakazilenga.

13Utanooyandisyi bulo, inga waba noba mucete, kopakamene ndendilyo noyooba aazilyo zinji.

14Muntu uuula ulati, «Ncibi, ncibi, pele ainka ulalikankaizya acintu eeco ncaaula.»

15Kuli ngolida alimwi atubwe tuyandisi tunji-tunji, pele mulomo waamba zyabwini ulayandika kwiinda nzinzyo.

16Tola cibaki camuntu wasyomezya kubbadelela mweenzu, cibe cijatilizyo mbubonya mbuli wasyomezya kubbadelela mukaintu nanyenda.

17Cilyo cijanwa munzila mbi cili aamucanka kumuntu, pele kumamanino mulomo wakwe ulazula vu lyalo.

18Kuti naa kuli noyanda kulwana nkondo usaangune kulaililwa, usaangune kubuzya-buzya.

19Muntu uumvwisya uyubununa maseseke, nkaako utamvwani amuntu waambaulisya.

20Kuti umwi wasinganya wisi nobaba banyina, lambe lyabuumi bwakwe liyoozimina mumudima uusiya mbi.

21Lubono lufumininwa kujanwa kumamanino talulelekwi.

22Utaambi kuti, «Ndapilusya bubi, nkaambo kacibi eeci.» Lindila, Mwami Leza uyookubambila.

23Mwami Leza ulasesemwa zyeelesyo ziteelede, akwalo kupima cakutasyomeka takumuboteli pe.

24Mwami Leza nguuenzya ntaamo zyamuntu, ino mbuti muntu mbwakonzya kumvwisya nzila yakwe?

25Nkakole kumuntu kufwambaana kusyomezya kupa cimwi kuli Leza nkaambo inga ambweni wasandula mizeezo yakwe kali wakonkezya kale.

26Mwami mubotu ulapupulula kugwisya basizibi, ulabasyonda amavwili aacuuno cakwe.

27Muuya wamuntu uli mbuli lambe lya Mwami Leza, ulamulingula mukati mwini.

28Luzyalo akusyomeka zicita kuti mwami akkale kabotu, kwiindila mukululama kwakwe cuuno cakwe cabwami cilakkalilila.

29Bulemu bwabakubusi ninguzu zyabo, pele kweebeka kwabamadaala nimvwi zyabo.

30Zyuumo zicisa nzezigwisya bubi, mibunda ilasalazya mukati mwini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Tusimpi 21

1Moyo wamwami uli mbuli kalonga kamaanzi mujanza lya Mwami Leza, nkanyona mokeelede kwiinda.

2Muntu ubona mbuli kuti nzila zyakwe zyoonse zililuleme kulinguwe, pele Mwami Leza nguupima moyo.

3Kucita ciluzi ciluleme cilatambulika kapati ku Mwami Leza kwiinda cipaizyo.

4Meso aakatwango-twango, amoyo wakulisumpula, lambe lyabasizibi, nzinyonyoono.

5Mizeezo yamuntu munkutwe ilamujanya zyakulaya zinji, pele uuli woonse uufwamvwaanya zintu ulaba mucete.

6Lubono lujanwa kwiindila mukubelesya kubeja luli mbuli ciya camaanzi cuuntumuka alimwi nkakole kalufu.

7Lutuzi lwabasizibi lulabakwelelezya, nkaako balakaka kucita ziluleme.

8Nzila yasimulandu njakuzetauka-zetauka, pele bukkale bwamuntu uunyina kaambo buliluzi.

9Ncibotu kukkala mucooko aatali aciluli, kwiinda kukkala muŋanda yomwe amukaintu sikubweka.

10Moyo wamuntu sizibi uyandisya bubi, takonzyi kweengelela mweenzinyina.

11Ciindi sikasampu-sampu nasubulwa, mufuba-fuba ulacenjela, ciindi musongo nalaililwa awalo ulajana luzibo.

12Muntu uululeme ulalangilila ŋanda yabasizibi, ulanyonyoona basizibi akaambo kabubi bwabo.

13Kuti naa muntu wasinka matwi aakwe kuti atamvwi kulila kwabacete, awalo uyoolila, kwamana taakwe uutikamuvuwe.

14Cipego cipegwa mukusisikizya cilesya kunyema, asinkamulomo lisisikizigwa mucibaki lilatondezya bukali.

15Ciindi libetekwa bweelede, baluleme balakkomana, pele cilayoosya kuli baabo bacita zibi.

16Muntu uuleya kuzwa munzila yakumvwisya zintu, ulindila lufu.

17Ooyo uuyandisya kusobana uyooba mucete, kufumbwa uuyandisya waini abudodoodo takavubi.

18Sizibi ncinunuzyo camululami, uutasyomeki ncinunuzyo camuntu uuluzi.

19Ncibotu kukkala munkanda kwiinda kukkala amukaintu sikubweka mukali.

20Muŋanda yamusongo muli ziyobwedo zyazilyo zinono amafuta, pele mufuba-fuba ulida limwi nzyajisi zyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Ooyo uutobela zyabululami aluzyalo ulajana buumi, bululami abulemu.

22Muntu musongo ulalwana munzi wabasinguzu, akumwaya nkwakwa nzyobasyoma.

23Ooyo uubamba mulomo amulaka wakwe ulalikwabilila kumapenzi.

24Muntu uulisumpula walutuzi ulizizilwe azina lyakuti ngu «Sikasampu-sampu,» ulitondezya bukali cakulisumpula.

25Cisusi camutolo cilamujaya, nkaambo tayandi kubelesya maanza aakwe.

26Buzuba boonse ulasukamina zintu zinji, pele uululeme ulapa cakumaninina.

27Cipaizyo camuntu sizibi cilasesemya, ino mbuti eeco ncaleta amoyo mubi!

28Kamboni mubeji uyoonyonyoonwa, pele majwi aamuntu uuswiilila ayookkalililа mane kukabe kutamani.

29Muntu sizibi ngusikazumanana, pele muntu uululeme ulayeeyesya nzila zyakwe.

30Taakwe busongo, taakwe luzibo, taakwe muzeezo uukonzya kuzwidilila mukulwana Mwami Leza.

31Bbiza lilibambilidwe buzuba bwankondo, pele Mwami Leza nguupa kuzunda.

Tusimpi 22

1Kuba aazina bbotu kulayandika kwiinda buvubi bunji, alimwi luzyalo ndubotu kwiinda nsiliva angolida.

2Muvubi amucete mbamwi mukuti, Mwami Leza ngomulengi wabo boonse.

3Muntu uucenjede abona mapenzi, ulayuba, pele mufuba-fuba ulaya nkukonya ooko, kwamana ulapenga.

4Kulibombya akulemeka Mwami Leza nkokuletela lubono, bulemu abuumi.

5Munzila zyabasizibi muli mamvwa atukole, pele ooyo uulibamba kabotu uli kulaale anzizyo.

6Iisya mwana nzila njeelede kweendela, aakukomena takooyooisiya.

7Muvubi uleendelezya bacete, uukweleta muzike kulisikukweletesya.

8Ooyo uusyanga zitaluleme ulatebula mapenzi, musako wabukali bwakwe uyoonyonyoonwa.

9Muntu mwaabi uyoolelekwa, nkaambo ulapa zilyo zyakwe kubacete.

10Atandwa sikasampu-sampu ulabona nkondo yamana, kupampana akusampaulana kulamana.

11Ooyo uuyandisya kusalala moyo, waamba zyaluzyalo ngomweenzinyina mwami.

12Meso aa Mwami Leza alalangilila luzibo, pele ulatyompya majwi aabatasyomeki.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Mutolo ulati, «Kuli syuumbwa anze!» Nikuba kwaamba kuti, «Bayoondijaya munzila!»

14Mulomo wamukaintu simamambe ncilindi cilamfu, ooyo Mwami Leza ngwanyemenede uyoowida muli ncico.

15Bufuba-fuba bulakkala mumoyo wamwana, pele musako wakuumya ulabagwisya.

16Ooyo uudyaminina bacete kuti avubile mpawo, ayooyo uupa zipego kumuvubi boonse balaba bacete.

Tusimpi twamusongo

17Cenjeka matwi uswiilile tusimpi twamusongo, bikka moyo wako kuli nzeiisya.

18Nkaambo cilabotezya kuti watubamba mumoyo wako, akukonzya kutwaamba amilomo yako.

19Kuti usyome Mwami Leza ncencico eeco ncindakwiisya ntuto sunu yebo.

20Sena tiindakakulembela tusimpi tuli makumi otatwe, twakulya atwaluzibo?

21Kuti uzibe ziluleme azyabwini kutegwa ukakonzye kwiingula kabotu kuli yooyo wakakutuma?

-1-

22Utabbidi mucete akaambo kakuti mmucete, nikuba kuvundikizya babulide kunkuta.

23Nkaambo Mwami Leza uyoobaambilila kaambo kabo. Nkaambo uyoomunyanga buumi ooyo uubanyanga zintu zyabo.

-2-

24Utapangi bulongwe amuntu mukali, utanoomvwani amuntu uunyema buyo.

25Mukuti ulaba noiya nzila zyakwe, kuti utabi nolibikka mukakole.

-3-

26Utabi umwi wabaabo balipa cijatilizyo, basyomezya kubbadela bamwi zikwelete,

27nkaambo wabula cakubbadela, bazookunyanga nobuba bulo bwako.

-4-

28Utatantamuni munyinza wakale-kale ooyo basikale bako ngubakabikka.

-5-

29Sena ulimubwene muntu uuzi mulimo wakwe? Ooyu uyoobelekela bamami, takabelekeli bantu buyo pe.

Tusimpi 23

-6-

1Ciindi nokkala ansi kuti ulye amuleli, ulangisye eezyo nzyoobikkilwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Lino utaingani na uli sindya.

3Utanyomeneni zilyo zyakwe nzyalweeno.

-7-

4Utalikatazyi kuti ube muvubi, koba musongo akulilesya.

5Lubono walubona buyo lulamana, lulaba amababa, lulauluka mbuli sikwaze uuya mujulu.

-8-

6Utalyi cilyo camuntu muunyu, utanyomeneni zilyo zyakwe zinono.

7Nkaambo muntu nguyooyo uuyeeya kudula kwazyo. Muntu ulakonzya kukwaambila kuti, «Kolya, konywa,» Kwamana walo taziyandi.

8Ulaluka tukusu ooto ntoolide, majwi aakulumba ngooambide alaba aabuyo.

-9-

9Utaambauli mufuba-fuba kamvwide, nkaambo ulasampaula majwi aako aabusongo.

-10-

10Utatantamuni munyinza wakale, nikuba kunjila mumyuunda yabamusyaala,

11nkaambo Munununi wabo ngusinguzu, uyoobaambilila kaambo kabo kulinduwe.

-11-

12Bikka moyo wako kumalailile, uteye matwi aako kumajwi aaluzibo.

-12-

13Utaleki kulaya mwana, kuti naa wamuswipaula akasako takoofwa pe.

-13-

14Kuti wamuswipaula akasako ulavuna buumi bwakwe kulufu.

15Mwanaangu kuti kolaabusongo mumoyo wako, ambebo moyo wangu unookondwa.

16Njookondwa mukati mwangu mwini, milomo yako yanooamba zyabusongo.

-14-

17Moyo wako utafwidi basizibi bbivwe, pele lyoonse weelede kusungwaalila kulemeka Mwami Leza.

18Kasimpe uyooba ancolangila kumazuba aaza kumbele, kulangila kwako takukabi kwabuyo.

-15-

19Koswiilila mwanaangu notisongwaale, lyoonse moyo koweenzya munzila iiluzi.

20Utanookkali abantu banywisya waini, naaba akati kabantu balisya nyama,

© 1996, Bible Society of Zambia.

21nkaambo bakolwi abasindya balaba bacete, alimwi butolo bucita kuti muntu kasama mazapu-zapu.

-16-

22Koswiilila uso ooyo wakakuzyala, alimwi toelede kusampaula banyoko bacembaala.

23Koula kasimpe kwamana utakauzyi, jana busongo, amalailile aakumvwisya zintu.

24Wisi muntu mululami ulabotelwa kapati, ooyo uujisi mwana musongo ulabotelwa mulinguwe.

25Uso abanyoko batangale, ooyo wakakuzyala asekelele.

-17-

26Mwanaangu, kondipa moyo wako, meso aako abe nzila zyangu.

27Nkaambo muvuule uli mbuli cilindi cilamfu, mukaintu njendeenda uli mbuli mukalo uumanikide.

28Ulayubilila mbuli mubbi, ulavuzya kutasyomeka akati kabantu.

-18-

29Nguni uuuside? Nguni uutongooka? Nguni uuli aazyuumo katakwe kaambo? Nguni uuli ameso aasalala pyu?

30Mbaabo bakkala ciindi cilamfu kabanywa waini, aabo bayandaula waini uuvweledwe.

31Atakutumpusyi waini nasalala, ciindi navwalauka munkomeki, ciindi natelemuka kabotu.

32Kumamanino ulaluma mbuli nzoka, ulaancefu mbuli cipile.

33Meso aako alabona zintu nzyotanabwene, moyo wako uyooyeeya zintu zipilingene.

34Ulaba mbuli uulala akati kalwizi, ulaba mbuli uulala ampela yacisamu cabwato.

35Ulati, «Balanduuma, pele tabandicisi, balanduuma, pele taakwe ncendimvwa! Ino ndabuka lili kuti nkanywe alimwi?»

Tusimpi 24

-19-

1Bantu basizibi utabafwidi bbivwe, utabasukamini.

2Nkaambo myoyo yabo ilakanza bubi, milomo yabo ilaamba zyakubusya manyongwe.

-20-

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ŋanda ilayakwa mubusongo, ntalisyo yayo ilabambwa kwiindila mukumvwisya zintu.

4Kwiindila mubusongo twaanda twayo tulazula zintu zidula, ziyandika alimwi zibotu.

-21-

5Muntu musongo ulaa nguzu kapati, alimwi muntu uujisi luzibo, wiinda muntu wanguzu.

6Kwiinda mukulaililwa kubotu ulakonzya kulwana nkondo. Kuti koyanda nkondo weelede kuba abalailili banji.

-22-

7Busongo ncintu ciyumu kumvwisya kumufuba-fuba, baswaangana mbuli mbungano kumulyango taakwe ancakonzya kwaamba pe.

-23-

8Ooyo uukanza kucita zibi ulaambwa kuti, ngusilupyopyongano.

9Kukanza zyabufuba-fuba ncinyonyoono, bantu balasesemwa sikasampu-sampu.

-24-

10Kuti watyompwa wajana mapenzi uli muteteete.

-25-

11Bavune aabo batolwa kulufu, bafutule aabo badadalikila kukujaigwa.

12Naa mwaamba kuti, «Taakwe ncotwakazi aceeci,» sena ooyo uulingula myoyo yabantu tayeeyi? Sena ooyo uubamba buumi bwako tazi? Sena takabweedezezyi muntu uuli woonse mbuli bweelede milimo yakwe?

-26-

13Mwanaangu, kolya buci, nkaambo mbubotu, mulolo uuzwa kucimbulwe ulalweela walabila.

14Weelede kuziba kuti abwalo busongo bulalweela mumoyo wako, kuti naa wabujana uyooba ancolangila kumazuba aaza kumbele, lulangilo lwako talukabi lwabuyo.

-27-

15Utayubilili mbuli sizibi mbwayubilila ŋanda yamululami, utasaali cilawo cakwe,

16nkaambo nikuba kuti muntu uululeme wawa ziindi zili ciloba, ulabuka alimwi, pele basizibi balawida ansi akaambo kamapenzi.

-28-

17Utabotelwi naa sinkondonyoko wawa, utasekeleli naa walebwa.

18Ambweni inga Mwami Leza wabona eeco yebo ncoocita camubijila, kwamana walo waleka kusubula sinkondonyoko.

© 1996, Bible Society of Zambia.

-29-

19Utalipenzyi akaambo kabantu babi, nikuba kubafwida bbivwe basizibi.

20Nkaambo muntu taakwe ncalangila kumazuba aaza kumbele, alimwi lambe lyabasizibi liyoozimwa.

-30-

21Mwanaangu, kolemeka Mwami Leza amwami wacisi, utanooendi abazangi,

22mukuti bobilo bayoobanyonyoona kabatazi, ino nguni uuzi mapenzi ngobakonzya kuleta?

Tusimpi tumwi twabusongo

23Ntootu tusimpi tumwi twabusongo. Tacili cibotu kusalulula mukubeteka makani.

24Kufumbwa ooyo waamba simulandu kuti, «Yebo unyina mulandu,» bantu bayoomusinganya, alimwi misyobo yoonse iyoomusampaula.

25Pele aabo basubula balaamilandu, zintu ziyoobeendela kabotu, nkabela bayoolelekwa ncobeni.

26Kwiingula kubotu kuli mbuli kumyonta milomo.

27Manizya milimo yako yaanze, kunkula myuunda yako, wamana oobo, uyake ŋanda yako.

28Utalengeleli mweenzinyoko uutakwe kaambo, nikuba kubelesya milomo yako kwaamba zyakubeja.

29Utaambi kuti, «Ndiyoomucitila mbubonya awalo mbwaakandicitila. Ndiyoomubweedezezya akaambo kaceeco ncaakacita.»

30Ndakainda kumuunda wamutolo, ndakainda kumuunda wansaansa wamuntu uutakwe maanu,

31ndakajana kuti koonse-koonse kwakamenede mamvwa, muunda woonse wakazwide nsaku, bwaanda bwamabwe mbwaakayakide bwakaliwide.

32Nindakabona zeezi, ndakaziyeeyesya kapati. Ndakazilanga, eelyo ndakaiya ciiyo.

33Kocoonoona, kojisi tuŋonzi, kocili kumbete kuti kocilyookezya,

34abwalo bucete bulakusikila mbuli mubbi, kubula kulakujana mbuli silumamba.

Tusimpi 25

Tusimpi tumwi twa Solomoni

1Ntootu atumwi tusimpi twa Solomoni ntubakalembulula bantu ba Hezekiya mwami wacisi ca Juda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Bulemu bwa Leza nkusisa makani, pele bulemu bwabamami nkuvuntauzya kaambo kali koonse kabotu-kabotu.

3Mbubonya mbuli kujulu mbokuli kule, ambuli nyika mboili ansi eeni, mbubonya oobo myoyo yabami mbwiitazibwi.

4Wagwisya matombe munsiliva, mulazwa cibelesyo camufuzi wayo.

5Wagwisya muntu sizibi kumbele lyamwami, cuuno cakwe abwami cilakkalilila mubululami.

6Utalisumpuli kumbele lyamwami, nikuba kwiima munsi aazyuuno zyabantu balemenede.

7Nkaambo ncibotu kuti walo akwaambile kuti,

«Koboola kuno» kwiinda kuti akufwisye nsoni kumbele lyamweendelezi. Eeco ncoobona ameso aako

8utafwambaani kucileta kunkuta, kayi ino uyoocita buti kuti naa mweenzinyoko wakuusya nsoni?

9Amoobozyanye amweenzinyoko, utayubununi makani aaumwi,

10ambweni umwi uuswiilide makani aayo uyookuusya nsoni, nkabela mpuwo yako mbi tiikooyoomana pe.

11Majwi mabotu ali mbuli zikoto zyangolida akati kansiliva.

12Kutapata kwamuntu musongo kuli mbuli kankwinta-nkwinta kangolida, naa mbuli kalisakatizyo kangolida iini-ini kumuntu uumvwa.

13Mutumwa uusyomeka uli mbuli caanda citontozya ciindi cakutebula kuli baabo bamutuma, ulakkazika myoyo yabasimalelo bakwe.

14Muntu uulikankaizya kupa zipego nzyatapi uli mbuli makumbi aluuwo lutaleti mvula.

15Kwiindila mukubomba moyo muleli inga woongelezegwa, mulaka mutete ulakonzya kutyola mafuwa.

16Kuti naa wajana buci, ulye bweelede, naa ubulisye ulaluka.

17Utanoocuculikili kuŋanda yamweenzinyoko ulaba nakucimwa akukusula.

18Muntu uubejelezya mweenzinyina uli mbuli nkoli, naa panga nuuba muvwi uubosya.

19Kusyoma muntu uutasyomeki muciindi camapenzi kuli mbuli lino licisa nikuba kuulu kulemene.

20Mbuli uusamununa cibaki mubuzuba bwampeyo, naa kutila ndulwe iinyenga acilonda, mbwabede ooyo wiimbila muntu uuuside.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Kuti naa sinkondonyoko wafwa nzala, mupe cakulya, kuti naa wafwa nyota mupe maanzi aakunywa.

22Nkaambo naa wacita boobo walo ulalemwa kumakosi, eelyo Mwami Leza uyookulumbula.

23Mbuli luuwo lwakunyika mboluleta mvula, amulaka uubeja ulaleta kulangana kubi.

24Ncibotu kukkala acooko caatala aciluli kwiinda kukkala muŋanda yomwe amukaintu silubweko.

25Makani mabotu aazwa kucisi cakulaale ali mbuli maanzi aatontozya muntu uukatede.

26Muntu uululeme uuzuminina sizibi uli mbuli kasensa kali aantimba naa mbuli mukalo wasimbila.

27Tacili cibotu kulya buci bunji, nkaako amucenjele amajwi aakulumba.

28Muntu uutakonzyi kulijata uli mbuli uuli abwaanda bumwaikide.

Tusimpi 26

1Mbubonya mbuli caanda ciindi camainza niiba mvula ciindi cakutebula, mbombuboobu mufuba-fuba mbwateelede bulemu.

2Mbuli katiiti kababama, naa mbuli kamembya kapembelela, mbubonya oobo kusinganya kakunyina akaambo takucisi.

3Nswepu njakuumya bbiza, nsimbi nzyakubikka mukanwa lyambongolo, awalo musako ngwakuumya mufuba-fuba.

4Utainguli mufuba-fuba mbuli kubuyanga bwakwe, inga waba noba mbuli nguwe.

5Ingula mufuba-fuba mbuli bweelede buyanga bwakwe, inga waba nalisongwaazya mwini.

6Mbuli kulikosola cituta, naa kunywa manyongwe mbokubede kutumya makani abafuba-fuba.

7Mbuli kulengelela kwamaulu aalemene, mbokabede kasimpi mumilomo yabafuba-fuba.

8Mbuli kubikka bbwe munkwibba, mbwabede uupa mufuba-fuba bulemu.

9Mbuli mamvwa mujanza lyamukolwi, mbokabede kasimpi mumilomo yabafuba-fuba.

10Mbuli sibuta uucita ciyase-yase, mbwabede ooyo uubelesya mufuba-fuba naba mweendanzila.

11Mbuli mubwa uupilukila malusi aakwe, mbwabede mufuba-fuba ooyo uucita zyabuyanga lyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Sena ulabona muntu uulicenjezya mumeso aakwe? Mufuba-fuba ulasyomeka kwiinda nguwe.

13Mutolo ulaamba kuti, «Kuli syuumbwa mumugwagwa, syuumbwa wabutambo uleendeenda mutuzila!»

14Mbuli buzumbaana citendele amulyango, mbwabede mutolo abulo bwakwe.

15Bamwi bantu mbatolo cakuti nabbizya janza lyakwe mumutiba wamana ulalengaana kulisisya kumulomo wakwe.

16Mutolo uliyeeya kuti musongo kwiinda bantu bali ciloba bazi kwiingula kabotu.

17Ooyo mweendanzila uunjilila kuzwangana kutali kwakwe, uli mbuli muntu uujata matwi aamubwa.

18Mbuli muntu uusondokede, sizibi ulafusa zilwanyo zyamulilo niiba mimvwi mibi.

19Mbwabede oobo muntu uucenga mweenzinyina kwamana waamba kuti,

«Ndalikusobana buyo!»

20Kuti kakunyina nkuni, mulilo ulazima, naa taakwe uuvwiya kuzwangana kulamana.

21Mbuli makala aanyeka, ambuli nkuni kumulilo, mbwabede simazwanga nabusya nkondo.

22Majwi aamuntu uuvwiya ali mbuli zilyo zinono, alanjila mukati mwini lyamuntu.

23Mbuli cibelesyo cizilulwidwe kabotu, mboibede milomo iinongosola iijisi moyo mubi.

24Muntu waluciso ulaupaupa amilomo yakwe, pele mumoyo wakwe ulasisa lucengo.

25Nikuba kuti ulaamba cabuuya, utamusyomi, nkaambo zisesemyo zili ciloba zili mumoyo wakwe.

26Luciso lwakwe lulakonzya kusiswa alucengo, pele bubi bwakwe buyooyubununwa mumbungano.

27Kuti naa muntu wasya cilindi, uyoowida mulincico mwini, kuti naa muntu ukunkulisya bbwe, lilamulimba.

28Mulaka uubeja ulasulaika aabo mboucisa, mulomo muuba ulaleta lunyonyooko.

Tusimpi 27

1Utalikankaizyi bwajunza, nkaambo tozi ziyoocitika mubuzuba oobu.

2Muntu uumbi nguuelede kukulumbaizya kutali lwako omwini pe, simweendanzila kutali milomo yako pe.

3Ibbwe lilalema awalo musenga mmukuli wini, pele kunyema kwamufuba-fuba kulainda zyoonse zyobilo eezi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Kunyema nkokuletela lunya, bukali bulakatazya, pele ino nguni uukonzya kuyumina munyono?

5Kukalalila kwakaanzambwene nkubotu kwiinda luyando lusisidwe.

6Uukuyanda nakucisa ulasyomeka, pele kumyonta kwasinkondonyoko nkwaluuni.

7Kufumbwa muntu uukkusi ulakaka kulya buci, pele ooyo uufwide nzala cintu nocilula walo cilalweela.

8Muntu wasweekede kuzwa kumunzi wakwe uli mbuli kayuni kaluba citeente cako.

9Tufuta atununkilizyo zilabotezya moyo wamuntu, mbokubede akulaigwa kumweenzinyoko uukuyanda.

10Utalekelezyi mweenzinyoko amulongwe wauso, alimwi mubuzuba bwamapenzi utakatijaanini kuŋanda yamunyoko, nkaambo ncibotu kuba aasimunzinyoko uulaafwiifwi kwiinda munyoko uuli kulaale.

11Koba musongo, mwanaangu kuti moyo wangu utangale, ndendilyo neyookonzya kwiingula uundisampaula.

12Muntu musongo abona mapenzi ulayuba, pele mufuba-fuba ulaya nkukonya ooko, kwamana waakupenga.

13Tola cibaki camuntu wasyomezya kubbadelela mweenzu, cibe cijatilizyo mbubonya mbuli ncosyomezya kubbadelela mukaintu nanyenda.

14Kuti naa muntu wafuma kujuzya mweenzinyina cakupozomoka, kujuzya kwakwe kukonzyenye akusinganya.

15Mukaintu walubweko uli mbuli mvula yalunywaanywa buzuba bwamuyoba.

16Kumulesya kuli mbuli kusinkila luuwo, naa mbuli kufumbatila mafuta mujanza.

17Mbubonya mbuli cibulo mbocikwenga cibulonyina, mbubonya oobo awalo muntu mbwafula maanu mweenzinyina.

18Ooyo uulimina-limina mukuyu uyoolya micelo yawo, ayooyo uubombela simalelo wakwe uyoopegwa bulemu.

19Mbubonya mbuli busyu mbobuboneka mumaanzi walanga, mbubonya oobo awalo moyo wamuntu mbuumubonesya.

20Lufu alunyonyooko tazikkuti, mbwaabede mbubonya oobo aalo meso aamuntu.

21Cuumpilo ncansiliva, ceengelo ncangolida, pele muntu ulasunkwa akulumbaizigwa kwakwe.

22Nikuba kuti mufuba-fuba wamusyangila maanu, wamutwida tokonzyi kumugwisya bufuba-fuba bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Weelede kuzibisya mbelele zyako mbozibede, akubikka moyo wako kumatanga aako.

24Nkaambo lubono talukkalilili kwalyoonse alyoonse, musini tuukabi kumazyalani oonse.

25Bwizu bwajugwa bwakusanizya banyama, mweemvwe ulasyuuka, bwizu bwamutulundu-lundu bwajugwa,

26tubelele twasaninwa tuyookupa zyakusama, azyalo mpongo ziyookuulila muunda.

27Uyoojana mukupa munji kuzwa kumpongo yebo abamukwasyi wako ngomuyoonywa, akusanina babelesi bako basimbi.

Tusimpi 28

1Basizibi balatija nikuba kuti kunyina uubatandaanya, pele baluleme balaima nji mbuli syuumbwa.

2Cisi cizanga cilijisi baleli banji, pele muntu uumvwisya zintu, waluzibo ulacikkazika kabotu.

3Muntu mucete uupenzya mucetenyina uli mbuli mvula yamucobo-cobo iikukulula zisyango.

4Aabo basotoka mulawo mbabalumbaizya basizibi, pele aabo babamba mulawo balabakazya.

5Bantu babi tabamvwisyi zyabululami, pele aabo bayandaula Mwami Leza balabumvwisya.

6Muntu mucete weenda cakubula kampenda, mubotu kwiinda muvubi ulaanzila zipilingene.

7Ooyo uubamba mulawo mwana musongo, pele uumvwana abasindya ulausya wisi nsoni.

8Ooyo uujana buvubi kwiindila mukuyungizya mpindu yazikwelete, uyoobweda buyo, uuyoofwida bacete luzyalo.

9Kuti naa muntu taswiilili zyaamba mulawo, nikuba kukomba kwakwe kulasesemya.

10Ooyo uusolweda baluleme munzila mbi uyoocegwa mukakole kakwe mwini, pele batakwe tumpenda bayootambula cakukona cibotu.

11Muntu muvubi ulibona kucenjela, pele mucete musongo ulamuziba mbwabede.

12Kuti baluleme bazunda, kulaba kusekelela kupati, pele kuti basizibi baba mbabalela, bantu balayuba.

13Ooyo uusisa zinyonyoono zyakwe takwe coolwe pe, pele ooyo uulyaambilila akuzileka uleengelelwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Ulilelekedwe muntu ooyo uulemeka Mwami Leza lyoonse, pele sicinguni ulajana mapenzi.

15Muntu mubi uulela bacete uli mbuli syuumbwa uuvuluma naa mbuli munyama wabutambo uulwana.

16Muleli uutakwe maanu walunya ulapenzya kapati, pele ooyo uusulaika kujana lubono munzila mbi uloongola.

17Muntu uupenga akaambo kamulandu wabujayi uyootija mane kusikila kulufu lwakwe. Kutabi naba omwe uumugwasya.

18Ooyo weenda cakubula kampenda ulafutuka, pele ooyo weenda munzila zipilingene uyoowa cakufwambaana.

19Ooyo uulima nyika yakwe ulajana cakulya cinji, pele ooyo uutobela zintu zyabuyo uyoozula bucete.

20Muntu uusyomeka uyoolelekwa kapati, pele ooyo uulivubya cakufwambaana uyoosubulwa.

21Tacili cibotu kusalulula, pele muntu ulakonzya kubisya mukuti ajane kakulya.

22Muunyu kulubono uyandaula buyo bubi, katazi kuti uyoocetaala.

23Ooyo uukalalila muntu kumamanino ulayandwa, kwiinda yooyo uuli aamilomo yuupaika.

24Ooyo uubbida wisi nobaba banyina, kwamana waamba kuti,

«Kunyina ambocibede,» mulongwe wamuntu uunyonyoona.

25Syaacivulemwangu ulabusya nkondo, pele ooyo uusyoma mu Mwami Leza ulazwidilila.

26Muntu ooyo uulisyoma mmufuba-fuba, pele ooyo weenda cabusongo ulavunwa.

27Ooyo waabila bacete takoyoobula cintu, pele ooyo uuvululata ababona, uyoosinganyizigwa kapati.

28Kuti naa kwalela basizibi bantu balayuba, pele ciindi basizibi baloba, baluleme balavula.

Tusimpi 29

1Muntu uunga ngusicinguni nikuba kuti wacenjezegwa, uyoofwambaana kunyonyooka, taakwe uyookonzya kumuponya.

2Ciindi baluleme nobalela mbabo bantu balasekelela, ciindi nokulela basizibi bantu balatongooka.

3Muntu uuyandisya busongo ulabotezya kuli wisi, pele uumvwana abavuule ulasangaula lubono lwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Kwiindila mubululami Mwami ulaimika cisi cakwe, pele ooyo uuyandisya masinkamulomo ulacimwaya.

5Ooyo uuupaika mweenzinyina ulaliteya kumaulu mwini.

6Muntu mubi ulacegwa acinyonyoono cakwe mwini, pele uululeme ulaima cakukondwa.

7Muntu uululeme ulizi bacete mbobeelede kucitilwa, pele basizibi tabakwe makani azeezi pe.

8Basikasampu-sampu balabusya nkondo mumunzi, pele bantu basongo balalesya bukali.

9Kuti musongo amufuba-fuba batolana kunkuta, mufuba-fuba ulakalauka akusampaula, kunyina lumvwano pe.

10Bantu batila bulowa balasulaika muntu uululeme, alimwi basizibi balayanda kumujaya,

11Mufuba-fuba ulatondezya bukali bwakwe, pele muntu musongo ulalijata.

12Kuti naa muleli kaswiilila twaambo twakubeja, balupati-pati bakwe boonse balabija.

13Mucete asikudyaminina bapedwe cintu comwe. Mwami Leza nguubapa mboni zyameso boonse bobilo.

14Kuti mwami kabeteka bacete cakutasalulula, unoolikkalilide lyoonse acuuno cakwe cabwami.

15Musako wakoolozya bana nguubaletela busongo, pele mwana uulendekezegwa ulausya banyina nsoni.

16Kuti basizibi bavula acalo cibi mbubonya, pele uululeme uyoobona kunyonyooka kwabo.

17Sansaula mwanaako, natileke kukukatazya, moyo wako uyootangala akaambo kakwe.

18Kuti kakutakwe kusolwedwa a Leza, bantu tabaleki kucita zitondwa, pele ululelekedwe ooyo uubamba mulawo.

19Majwi aalo taakonzyi kululamika mubelesi pe, nikuba kuti kumvwa ulamvwa, pele takonzyi kubikka moyo wakwe pe.

20Sena ulabona muntu uunongosola kwaamba? Mufuba-fuba ulasyomeka kwiinda nguwe.

21Kuti muntu walendekezya mubelesi wakwe mukumupa zyoonse nzyayanda kumamanino uyoomunyanga kufumbwa ncajisi.

22Muntu mukali ulabusya nkondo, muntu uutalyatwi ulabisya zinji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Kulisumpula kwamuntu kulamuleta ansi, pele muntu mutete moyo ulalemekwa.

24Muntu uugwasyanya amubbi ulalijazya lwakwe mwini, uyoosubulwa aamba cabwini, pele ataamba Leza ulamusinganya.

25Kuyoowa kwamuntu kuba mbuli kakole, pele ooyo uusyoma mu Mwami Leza ulakwabililwa.

26Bantu banji balayanda kufwidwa luzyalo amuleli, pele lubeta lubotu luzwa ku Mwami Leza.

27Muntu uululeme ulasesemwa uutasyomeki, awalo sizibi ulasesemwa uululeme.

Tusimpi 30

Majwi aa Aguu

1Ngaaya majwi aa Aguu mwanaa Jake waku Masa, makani ngaakaambilwa. Mwaalumi ooyu wakaambilizya kuti, «Leza tali aandime, Leza tali aandime ndanetuka.

2Kasimpe ndili mufuba-fuba, nsikwe maanu aabuntu.

3Tiindakaiisya zyabusongo, nsijisi luzibo lwa Usalala.

4Nguni wakatanta kujulu akuseluka ansi? Nguni wakajata luuwo mumaanza aakwe? Nguni wakaputaila maanzi mucibaki cakwe? Nguni wakaimika masimpilo aanyika oonse? Nguni zina lyakwe, alimwi zina lyamwanaakwe nguni? Ndaambile naa ulizi!

5«Majwi aa Leza oonse ngabwini, nentobo yabaabo boonse batijila kulinguwe.

6Utayungizyi kumajwi aakwe, ulaba nakulailila, eelyo ulaboneka mubeji.»

Tusimpi tumwi

7Kuli zintu zyobilo nzekumbila kulinduwe, O Mwami Leza, utandiimi nzinzyo nketanafwa.

8Unditantamwide kubejelezya akubeja, utandipi bucete nibuba buvubi, pele kondipa buyo cakulya buzuba-abuzuba.

9Ambweni inga ndajana zinji ndakukaka akwaamba kuti, «Ani Mwami Leza nguni?» Ambweni inga ndaba necetaala, kwamana ndabba akusampuzya zina lya Leza wangu.

10Utabejelezyi mubelesi kuli simalelo wakwe, inga waba nakusinganya, eelyo uyoocibona.

11Kuli bantu basinganya bamawisi, akutaleleka bamanyina.

12Kuli bantu bamwi balibona lwabo beni kuti balasalala, nikuba kuti tabanasalazigwa kuzwa kubusofwaazi bwabo.

13Kuli bantu bamwi basikulisumpula, balanga cakulibikka aantu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Kuli bantu bamwi bajisi meno aali mbuli mapanga, meno mbuli mesi, kuti balide bacete anyika. Bamanizizye babulide akati kabantu.

15Musyundu ulijisi bana basimbi bobilo, Balati, «Kopa! Kopa!» Kuli zintu zyotatwe zitakkuti, kuli azine zitaambi kuti, «Twalumba!»

16Eezi ncuumbwe, kutazyala kwamukaintu, nyika iitamvwi maanzi, amulilo uutati, «Ndalumba!»

17Muntu uusampaula wisi, uutalemeki banyina, bacikwangala beelede kunonkola liso lyakwe abasikube balye mutumba wakwe.

18Kuli zintu zyotatwe zindikankamanisya mebo, kwaambisya eezi zyone tandizimvwisyi pe:

19bweende bwasikube mujulu, bweende bwanzoka amwaala, bweende bwabwato mukati kalwizi abweende bwamwaalumi anakalindu.

20Nzila yamukaintu mwaamu ili boobu: ulalya akulisansamuna kumulomo akwaamba kuti,

«Taakwe cintu ncindabisya.»

21Kuli zintu zyotatwe zitenkaanya nyika, kuli zintu zyone nziitakonzyi kwiimina eezi:

22Muzike naba Mwami, mufuba-fuba uulilekela kulya,

23mukaintu uulaabbamba akwatwa, amusimbi mubelesi uunyanga uumulela mulumi.

24Kuli tuntu tone ansi tuniini, nikuba boobo tulicenjede kapati.

25Tuuka tatujisi nguzu zinji, nikuba boobo tulayobola mainza cakulya cato.

26Bacibila ntunyama tutajisi nguzu zinji, nikuba boobo balayaka maanda aabo mumandomba.

27Cikwikwi tacijisi mwami, nikuba boobo cileenda antoomwe mumakata-makata.

28Ntombela ulakonzya kujatwa ajanza, nikuba boobo ulajanwa mumaanda aabami, aabulelo.

29Kuli zintu zyotatwe zigambya mukweenda kwazyo, kwaambisya zyone zyeenda cakuyoosya,

30syuumbwa singuzu kwiinda banyama boonse uutayoowi munyamanyina.

31Mukombwe mukali, sijembwe, amwami uulaampi yakwe.

32Kuti naa walifubeede akulisumpula, naa wali kukanza bubi, lijate kumulomo.

33Lino mbuli kusuka mukupa mbokuleta mafuta, akunyonyoona mpemo mbokugwisya munoka, mbubonya akuzwangana mbokubusya nkondo.

Tusimpi 31

© 1996, Bible Society of Zambia.

Majwi aakulaya Lemuweli

1Ngaaya majwi mwami Lemuweli, ngaakaambilwa abanyina.

2«Yebo omwanaangu, yebo omwanaangu ngwindakazyala. Yebo omwanaangu wazikonkezyo,

3nguzu zyako zitamanini kubakaintu. Nikuba kuli baabo banyonyoona bami.

4Tacili cibotu kubami, yebo Lemuweli, tacili cibotu kubami kunywa waini, kubaleli kunywa zikola.

5Ambweni inga caba kuti mbabonya balube eeco ncobakalailila, akutabeteka kabotu makani aabantu bapengede.

6Zikola azipegwe bayanda kuloba, waini kuli baabo bapengede kapati.

7Bapegwe banywe balube bucete bwabo kuti kabataciyeeyi limbi makatazyo aabo.

8«Baambilile aabo batakonzyi kulikananina, beteka kabotu makani aabaabo babulide lugwasyo.

9Ubakananine akubeteka cakutasalulula. Endelezya kabotu zyeelelo zyabacete abapengede.»

Zyamukaintu uuli kabotu

10Nguni uukonzya kujana mukaintu uuli kabotu? Uuyandika kapati kwiinda tubwe tweebesi tudula.

11Mulumi wakwe ulamusyoma, takabuli mpindu pe.

12Ulamucitila kabotu, tamubisizyi mumazuba oonse aabuumi bwakwe.

13Ulayandaula boya bwambelele abutonje, ulabeleka amaanza aakwe cabunkutwe.

14Uli mbuli mato aabasambazi, ulacela zyakulya zyakwe kuzwa kulaale.

15Ulabuka busiku kabucili kooko, ulabambila mukwasyi wakwe zyakulya, ulapa milimo kubasimbi bakwe babelesi.

16Ulayeeya zyamuunda akuuula, ulasyanga muunda wansaansa kwiindila mucizyole camaanza aakwe.

17Ulalibambila kubeleka canguzu, maboko aakwe alazuunyana mumilimo yakwe.

18Ulabona kuti nzyasambala zilamuletela mpindu, lambe lyakwe masiku talizimi.

19Maanza aakwe alajata cakulusya, maanza aakwe alajata cakupesya.

20Ulapa amaanza obilo kubacete ulatambika amaanza aakwe kulibabulide.

21Nokuli caanda mupeyo, kunyina cimuyoosya abaŋanda yakwe, nkaambo boonse basama zikasaala, zisalala.

22Ulaluka zyakuyala zivumba bulo, ulisamide ndeketela iini-ini yacisombo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Mulumi wakwe ulalemekwa kumanjililo mapati aamunzi, ooko nkwakkala cabulemu akati kabapati bamunzi.

24Ulaluka zisani zyandeketela nzyauzya, nguuuzizya basimakwebo ntambo.

25Ngusinguzu alimwi ulalemekwa, taakwe ciciboola kumbele ncayoowa.

26Ulakanana camaanu kwiisya kwakusyomeka nkokuzwa mumulomo wakwe.

27Nguubona zyabaŋanda yakwe tali syandyaabantu.

28Bana bakwe bamwiita kuti oolelekedwe, mbubonya amulumaakwe alimwi ulamulumbaizya.

29Bakaintu banji bacita zilemekezya, pele ulabainda boonse.

30Zilisakatizyo zilacenga, bubotu bulamana, pele mukaintu uulemeka Leza uleelede kulumbaizigwa.

31Amumupe bulumbu bumweelede milimo yakwe iimulemekezye kumanjililo mapati aamunzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mukambausi

Mukambausi 1

Zintu zyoonse nzyabuyo

1Ngaaya majwi aa Mukambausi mwanaa Devedi mwami mu Jelusalemu.

2Nzyabuyo! Nzyabuyo! mbwaamba Mukambausi. Ncobeni nzyabuyo! Zintu zyoonse nzyabuyo.

3Ino muntu ujana mpindu nzi mumilimo yakwe yoonse njacita ansi aano?

4Mazyalani alaza alimwi alainda, pele nyika ilikkede lyoonse alyoonse.

5Zuba lilazwa akubbila, lilafwambaana kupilukila ooko nkolizwida.

6Luuwo lulaungila kumusanza, akunyonena kunyika, lulazinguluka akupilukila nkoluzwida.

7Milonga yoonse ikunkila mulwizi, nikuba boobo lwizi taluzuli. Milonga ilapilukila nkukonya ooko nkwiitalikila.

8Zintu zyoonse zilakatazya citaambiki. Liso talicimwi kubona, kutwi takucimwi zyakumvwa.

9Cakaliwo ciyoobako alimwi, cakacitika ciyoocitika alimwi. Taakwe nociba comwe ceenzu ansi aano.

10Sena kuli cimwi cintu muntu ncanga wati, «Bona, eeci ncipya?» Cakaliwo kale kaindi-kaindi, cakaliwo kale katutanazyalwa.

11Bantu bakaindi-kaindi tabaciyeeyegwi abalo baciyooboola tabakayeeyegwi abaabo bayooza musule lyabo mbubonya.

Busongo mbwabuyo

12Mebo nde Mukambausi, ndakali mwami mu Isilayeli mumunzi wa Jelusalemu.

13Ndakabikka moyo wangu mukwiiya kuti ndizibisye kwiindila mubusongo zyoonse eezyo zicitwa ansi aano. Ilakatazya milimo eeyo Leza njapede bantu!

14Ndakabona zintu zyoonse zicitwa ansi aano, zyoonse nzyabuyo, cili mbuli kutandaanya luuwo.

15Cintu cipilingene tacikonzyi koololwa, citazulide tacikonzyi kubalilizigwa.

16Ndakayeeya kuti, «Amubone ndakomena ndaba musongo kwiinda boonse aabo bakalela kale mu Jelusalemu nketana mebo. Ndimusongo alimwi ndijisi luzibo lunji.»

17Ndakayandisya kuti ndizibe zyabuyo, abufuba-fuba mbobubede, pele ndakajana kuti acalo eeci cili mbuli kutandaanya luuwo.

18Busongo bunji buletela mause manji, luzibo lunji luletela mapenzi manji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mukambausi 2

Kulibotezya nkwabuyo

1Ndakayeeya mumoyo wangu ndakati, «Boola lino nkusole ndibone zibotu! Pele
acalo eeci ndakajana kuti ncabuyo.»

2Ndakati, «Kuseka-seka mbufuba-fuba. Ino kulibotezya kujanya nzi?»

3Ndakasolekesya kulitangazya awaini wakandeetela buyo bufuba-fuba. Moyo wangu
ucindisolweda mubusongo. Ndakali kuyanda kuti ndibone naa ncinzi ncobeelede
kucita bantu ansi aano mumazuba mace aabuumi bwabo.

4Ndakacita milimo mipati. Ndakayaka maanda akusyanga myuunda yamisaansa.

5Ndakapanda myuunda akuyaka mabbuwa aakulyookezezya akusyanga misamu
iizyala micelo iindene-indene mulingawo.

6Ndakapanga zitelekezezyo zyamaanzi zyakutilizya misamu eeyo njindakasyanga.

7Ndakaula bazike baalumi abakaintu, ndakalijisi abazike bamwi bakazyalilwa
mwangu. Alimwi ndakalijisi matanga aa ŋombe aambelele kwiinda boonse aabo
bakalelede kale mu Jelusalemu.

8Ndakalijisi nsiliva angolida zinji, aciyobwedo cabami abasololi bazisi ziniini.
Ndakajana baalumi abakaintu baimbi abakaintu bamwi banji zili nzezibotezya muntu.

9Ndakaba aampuwo kwiinda boonse aabo bakandisaangunina kulela mu Jelusalemu.
Muli zyoonse eezi ndakali musongo.

10Taakwe ncindakalilesya kuli zyoonse nzindakabona, taakwe nindakalilesya zyoonse
nzindakali kuyanda. Ndakabotelwa muli zyoonse nzindakacita. Oobu mbubwakali
bulumbu bwamilimo yangu.

11Pele nindakalanga-langa zyoonse eezyo nzindakacita, zyoonse zyakali zyabuyo, kuli
mbuli kutandaanya luuwo, taakwe mpindu iijanwa ansi aano.

Busongo abufuba-fuba nzyabuyo

12Mpoonya ndakatalika kutelaika zyabusongo, zyancinko azyabufuba-fuba. Ino ooyo
uuyootola busena bwamwami uyoocita nzi cipati ciinda eeco cakacitwa kale?

13Ndakabona kuti busongo mbubotu kwiinda bufuba-fuba, mbubonya mbuli mumuni
mbuuli mubotu kwiinda mudima.

14Syaabupampu ulaamutwe muuba ubona zyakumbele, pele mufuba-fuba uleenda
mumudima. Ndakayeeya kuti tee kayi mapenzi alabasikila boonse.

15Eelyo ndakayeeya mumoyo kuti, «Eeco ciyoocitika kumufuba-fuba ciyoondicitikila
ambebo. Ino nimpindu nzi njendijana mukuba musongo?» Ndakayeeya mumoyo kuti,
«Acalo eeci ncabuyo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nkaambo musongo, mbubonya mbuli mufuba-fuba, taakwe naciyooyeeyegwa pe, mumazuba aaboola boonse bayoolubwa. Mbubonya mbuli mufuba-fuba musongo awalo uyoofwa.

Kubeleka nkwabuyo

17Lino ndakabucimwa buumi, nkaambo mulimo uucitwa ansi aano wakali kundikatazya. Woonse ngwabuyo, cili mbuli kutandaanya luuwo.

18Ndakasulaika milimo yoonse eeyo njindakabelekela ansi aano nkaambo ndeelede kuyooisiila ooyo uuza musule lyangu.

19Nguni uuzi kuti ambweni unooli musongo naa mufuba-fuba? Nikuba boobo nguuyooendelezya milimo yoonse eeyo njindakoonda akucita ansi aano. Eeci acalo ncabuyo.

20Aboobo ndakatalika kutyompwa akaambo kamilimo yangu eeyo njindakacita ansi aano.

21Muntu ulakonzya kucita milimo yakwe cabusongo, caluzibo acabuuya, kwamana akasiile muntu umwi ooyo watakazibelekela. Acalo eeci ncabuyo alimwi nkokubula coolwe kupati.

22Ino muntu ujana nzi akaambo kamilimo yakwe yoonse njacita akulipenzya ansi aano?

23Mazuba aakwe oonse ngabeleka ngakupenga akuusa, naaba masiku talyookezyi, ulayeeya. Acalo eeci ncabuyo.

24Taakwe muntu ncakonzya kucita kunze aakulya akunywa kuti alikondelezye akaambo kamilimo yakwe. Eeci ndicibwene kuti acalo cizwa kuli Leza,

25nkaambo kunze lyakwe, nguni uukonzya kulya nikuba kulibotezya?

26Kumuntu uumubotezya, Leza ulapa busongo, luzibo akubotelwa, pele sizibi ulamupa mulimo wakubunganya akuyobola lubono kuti azoolupe kuli yooyo uubotezya Leza. Acalo eeci ncabuyo, cili mbuli kutandaanya luuwo.

Mukambausi 3

Zintu zyoonse zilijisi ciindi cazyo

1Zintu zyoonse zilijisi ciindi cazyo, makani oonse alijisi ciindi cawo anyika aano.

2Kuli ciindi cakuzyalwa aciindi cakufwa. Ciindi cakusyanga aciindi cakujwa.

3Ciindi cakujaya aciindi cakusilika. Ciindi cakumwaya aciindi cakuyaka.

4Ciindi cakulila aciindi cakuseka. Ciindi cakweema aciindi cakuzyana.

5Ciindi cakumwayaula mabwe aciindi cakwaabungika. Ciindi cakukumbata aciindi cakulilesya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ciindi cakuyandaula aciindi cakuleka buyo. Ciindi cakubamba aciindi cakusowa.

7Ciindi cakuzapula aciindi cakusuma. Ciindi cakuumuna aciindi cakukanana.

8Ciindi cakuyanda aciindi cakusulaika. Ciindi cankondo aciindi caluumuno.

9Ino uubeleka ujana mpindu nzi kumilimo yakwe njacita?

10Ndibwene mukuli ooyo Leza ngwapede bantu.

11Wakacita kuti zintu zyoonse kazyeebeka muciindi cazyo. Wakapa bantu lulangilo lwabuumi butamani, nikuba boobo tabakonzyi kumvwisya eezyo Leza nzyaakacita kuzwida kumatalikilo kusikila kumamanino.

12Ndizi kuti taakwe cintu cibotela bantu kwiinda kukondwa akucita zibotu nobacipona.

13Nkaako muntu uuli woonse uleelede kulya akunywa, kuti alibotezye kuzwa kumilimo yakwe yoonse, nkaambo eeci ncipego cizwa kuli Leza.

14Ndizi kuti zyoonse eezyo Leza nzyacita zilakkalilila lyoonse alyoonse, taakwe cikonzya kuyungizigwa nikuba kugwisigwa kuzwa kuli nzizyo. Leza mwini nguucita oobo, bantu baleelede kumulemeka.

15Coonse ciliwo cakaliwo kale, coonse ciyooba cakaliwo kale, mazuba aakaindi Leza ulaazi.

16Kuli acimwi ncindakabona ansi aano. Mubusena bwalubeta, ndakabona bubi, mubusena bwabululami, ndakabona bubi.

17Ndakayeeya mumoyo kuti, «Leza uyoobeteka boonse baluleme ababi, nkaambo ciyoosika ciindi camilimo yoonse, ciindi zintu zyoonse noziyoocitika.»

18Alimwi ndakayeeya mumoyo kuti, «Leza ulasunka bantu kuti babone kuti bali mbuli banyama.

19Cintu cisikila muntu amunyama mbubonya, ciyoocitika kumuntu akumunyama akwalo. Mbuli bufwa cimwi acimwi mbocifwa. Boonse balijisi muuya, muntu taindi munyama. Zintu zyoonse nzyabuyo.

20Boonse balaya kubusena bomwe, boonse bazwa kubulongo alimwi boonse balapilukila kubulongo.

21Nguni uuzi naa muuya wamuntu ulainka mujulu, naa muuya wamunyama uya munyika?»

22Aboobo ndakabona kuti kunyina cibotezya muntu kwiinda kuti alye zyamilimo yakwe ncecaabilo cakwe. Nkaambo kuti wafwa, nguni uuyoomupilusya kuti azoobone cicitika?

Mukambausi 4

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Alimwi ndakalanga akubona kudyamininwa koonse ooko kwakali kucitwa ansi aano.
Ndakabona minzi yabadyamininwa, tiibakajisi sikubaumbulizya pe.
Basikubadyaminina bakalaanguzu kwiinda mbabo, tiibakajisi sikubaumbulizya.

2Eelyo ndakaambilizya kuti, bafu balakkomana kwiinda baumi, kwiinda aabo bacipona.

3Pele uukkomene kwiinda boonse ngooyo uutanabawo uutanabona bubi oobo bucitwa ansi aano.

4Lino ndakabona kuti milimo yoonse akuzwidilila koonse kulaba mbuli muntu uunyonokela mweenzinyina. Acalo eeci ncabuyo, cili mbuli kutandaanya luuwo.

5Mufuba-fuba ulalikumbata, akulinyonyoona.

6Ncibotu kuba acice muluumuno kwiinda kulikatazya amaanza obilo ciindi coonse, kuyabuyandaula zyabuyo zyamuluuwo.

7Alimwi ndakabona acimwi cabuyo eeco cicitika ansi aano.

8Kwakali muntu alikke buyo, taakajisi mwana mulombe naba munyina. Taakwe naakali kulyookezya kubeleka, nikuba boobo taakakkuta alubono oolo ndwaakajisi. Wakabuzya kuti, «Ino ndibelekela ni? Ino nkaambo nzi nentalyi buyo lubono lwangu?» Acalo eeci ncabuyo, nkwiide kulikatazya buyo.

9Bobilo bali kabotu kwiinda omwe, nkaambo balajana mpindu mbotu mumilimo.

10Kuti umwi wawa mweenzinyina ulakonzya kumunyamuna. Pele maawe kuli yooyo uuwa kali alikke kwamana kunyina uukonzya kumugwasya.

11Alimwi kuti bobilo boona antoomwe balakasaazyanya. Pele muntu woona alikke nalikumbata buti, ino inga walikasaazya buti?

12Nikuba kuti umwi wazundwa, bobilo balakonzya kuvunana. Kakole koosedwe takafwambi kumansuka.

Bucembele mbwabuyo

13Ncibotu kuba amukubusi mucete musongo kwiinda kuba amwami mudaala uutacilaiki.

14Mukubusi ulakonzya kuzwa muntolongo kuti azoobe mwami, naa ulakonzya kuzwa kumukwasyi mucete mubulelo oobo.

15Ndakabona kuti boonse bakali kupona akukkala ansi aano bakatobela mukubusi ooyo, wakaba mwami mubusena bwamwami wakusaanguna,

16wakali kweendelezya bantu. Pele aabo bakaboola musule lyakwe tiibakabotelelwa muliyooyo wakali kulela. Acalo eeci ncabuyo, cili mbuli kutandaanya luuwo.

Mukambausi 5

Kuyoowa Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Libambile kabotu ciindi noinka kuŋanda ya Leza. Koya ukkale afwiifwi uswiilile kabotu kwiinda kupa cipaizyo cabafuba-fuba aabo batazi kuti balabisya.

[2]Utafwambaani kwaamba, utagubili mukwaamba cili coonse kumbele lya Leza. Nkaambo uli kujulu, yebo uli aansi, nkaako majwi aako aaceye.

[3]Mbuli kuyabwa-yabwa mbokuboola akaambo kakulibilika, muntu mufuba-fuba mbwaamba ciindi najisi majwi manji aakwaamba.

[4]Kuti wakonkezya kuli Leza utamuki kuzuzikizya cikonke cako. Tabotelelwi abafuba-fuba, weelede kuzuzikizya cikonke cako.

[5]Ncibotu kutakonkezya kwiinda kuti wakonkezya wamana tozuzikizyi cikonke cako.

[6]Utalilekeleli kwaamba zinga zyacita kuti ubisye. Utamukakili mutumwa wakuŋanda ya Leza akuti, «Ndakalubizya mukukonka.» Ino nkaambo nzi Leza nceelede kukunyemena akaambo kaceeci ncookaamba akuti anyonyoone milimo yako?

[7]Kulota-lota amajwi manji nzyabuyo, nkaambo weelede kuyoowa Leza.

Buvubi mbwabuyo

[8]Kuti naa wabona mucete kadyamininwa mucisi, kuti wabona kuti kuli lusalululo, tabaciti bweelede, utagambwi azintu zyamusyobo ooyo, nkaambo walupati-pati ooyo ulalangwa aumwi, boonse aaba bobilo balalangwa abamwi bapati babainda.

[9]Kwaba cewo awalo mwami ulajana mpindu kuzwa mumyuunda.

[10]Kufumbwa uuyandisya mali takwe naamuvulila. Uuyandisya lubono taakwe nakkuta aloolo ndwajana. Acalo eeci ncabuyo.

[11]Kuti lubono lwavula abalo balya balavula. Ino lujisi mpindu nzi kumuvubi ccita buyo kwiide kunoolulanga?

[12]Koona kwamubelesi nkunono nokuba kuti kulya kwakwe nkuce naa nkunji, pele lubono lwamuntu muvumbi talumoonyi ŋonzi.

[13]Ndakabona bubi bujazya nsoni ansi aano. Lubono lujiswi lutapinduli kuli yooyo uulujisi.

[14]Kuti lubono lwaloba nkubula coolwe, nkubula coolwe cakuti nikuba kuti waakuba aamwana mulombe ucinyina ancakona.

[15]Muntu ulazyalwa kali cintanda, mbubonya mbuli mbwaakaboola ulapilukila mbubonya. Taakwe nociba comwe ncatolelela camilimo yakwe, taakwe ncabweza.

[16]Alyalo eeli ndipenzi bbyaabi, muntu ulapilukila mbubonya mbwaakaza, ino ujana mpindu nzi mbokunga wali kubelekela luuwo buyo?

[17]Mazuba aakwe oonse nalya ngamumudima, ulityompedwe kapati, ulalipenzya mumoyo akunyema.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Mpoonya ndakayeeya mumoyo kuti ani ncibotu kumuntu kuti alye akunywa kuti alibotezye kuzwa kumilimo yakwe iikatazya eeyo njacita ansi aano mumazuba mace aayo Leza ngamupede buumi. Nkaambo ncecaabilo cakwe.

19Aboobo ciindi Leza napa muntu buvubi alubono, namubotelezya anzizyo, kuti atambule caabilo cakwe, abotelelwe mumilimo yakwe, eeci ncipego cizwa kuli Leza.

20Ooyo muntu takonzyi kulipenzya akaambo kamazuba abuumi bwakwe, nkaambo Leza utangazya moyo wakwe lyoonse.

Mukambausi 6

1Ndakabona abumbi bubi ansi oobo bukatazya bantu.

2Leza ulapa muntu buvubi, ulamupa lubono cakuti ulalemekwa, mukuti moyo wakwe ubule ancuutongooka. Pele tamuciti kuti asekelele anzizyo, muntu uumbi buyo nguyoolulya. Acalo eeci ncabuyo, ndipenzi bbyaabi.

3Muntu ulakonzya kuba aabana bali mwaanda akuba aamyaka minji kunyina makani nikuba kuti aongole buti, kuti na takonzyi kulya eeco ncaakabelekela, akutazikkwa kabotu, ndaamba kuti cisowe ncibotu kwiinda nguwe.

4Kayi calo cilafwa kacitazi, cilapilukila mumudima. Zina lyaco lilavumbwa mumudima.

5Nikuba kuti tiicakabona zuba nikuba kuziba cintu cili coonse, pele calo cilalyookezya kwiinda muntu ooyo.

6Nikuba kuti walo wakkala kwamyaka iili cuulu. Kobilo kwiinda ncico, pele taakonzyi kulya lubono lwakwe. Sena boonse tabayi kubusena bomwe buyo?

7Milimo iili yoonse njacita muntu njakuti ajane cakulya, nikuba boobo nkosya yakwe tiimani pe.

8Ino musongo ulaacoolwe buti kwiinda mufuba-fuba? Awalo mucete ujana mpindu nzi ciindi nalilemeka kumbele lyabamwi?

9Ncibotu kulamwa aceeco ncobwene kale kwiinda kunyomenena ncotabwene. Acalo ncabuyo, cili mbuli kutandaanya luuwo.

10Kufumbwa eeco ciliwo, cakabikkidwe kale, alimwi kulizizilwe kale mbuli mbwabede muntu. Taakwe uukonzya kulwana muntu uumwiinda nguzu.

11Majwi aanyina ncaaamba, ani inga muntu amugwasya buti?

12Nguni uuzi cintu cinga cabotela muntu mumazuba mace ngapona, mazuba aabuyo aamana mbuli cinziinzimwa? Nguni uukonzya kumwaambila ciyoocitika ansi aano aakufwa?

Mukambausi 7

Busongo

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Zina bbotu ndibotu kwiinda tufuta tununkilila, abuzuba bwakufwa mbubotu kwiinda buzuba bwakuzyalwa.

2Ncibotu kuunka kuŋanda yadilwe kwiinda kuunka kuŋanda yapobwe, nkaambo lufu luyoosikila muntu uuli woonse, baumi baleelede kwaayeeya makani aaya.

3Buumba mbubotu kwiinda kuseka, nkaambo kuumbaalilwa nkokubotya moyo.

4Moyo wamusongo ulayeeya zyalufu, pele myoyo yabafuba-fuba ilayeeya zyakulitangazya.

5Ncibotu kuswiilila kutapata kwamusongo, kwiinda kuswiilila nyimbo zyabafuba-fuba.

6Mbuli kupatauka kwamamvwa kunsi aacibiya mbokubede kuseka kwabafuba-fuba. Acalo eeci ncabuyo.

7Kucenga kucita kuti muntu musongo afubaale, sinkamulomo libisya moyo wamuntu.

8Mamanino aakaambo mabotu kwiinda matalikilo aako. Kukkazika camba nkubotu kwiinda kulisumpula.

9Utanoofwambaani kukalala, nkaambo bukali bujanwa kubafuba-fuba.

10Utaambi kuti, «Ino nkaambo nzi mazuba aaciindi ncaakali mabotu kwiinda aasunu?» Mbufuba-fuba kubuzya mibuzyo iili mbuli yeeyi.

11Busongo mbubotu mbubonya mbuli lukono, bulagwasya aabo bapona.

12Busongo bulakwabilila kwiinda bukwabilila mali. Bubotu bwaluzibo mboobu: Busongo bulavuna aabo babujisi.

13Koyeeya milimo ya Leza mbwiibede, nguni uukonzya kululamika eeco ncaakapilinganya?

14Kuti zintu zyakweendela kabotu, kobotelwa, kuti naa zyakweendela bubi, yeeya ceeci, Leza nguwakacita zyoonse eezyo. Nkaako muntu takonzyi kuziba zyabuumi bwakwe bwakumbele.

15Mubuumi bwangu oobu bwabuyo ndakabona zintu zyobilo eezi: Muntu uululeme wakafwa mubululami bwakwe, amuntu mubi wakoongola mububi bwakwe.

16Utalulamini limwi, alimwi utasongwaalili limwi, ino ulinyonyweeda nzi?

17Utabijili limwi, utafubaali, sena ncibotu kufwa kacitanasika ciindi cako?

18Ncibotu kujata cintu comwe akutaleka cimwi. Muntu uulemeka Leza, uyoolilesya kuli zyoonse.

19Busongo bucita kuti muntu musongo omwe abe aanguzu kwiinda beendelezi bali kkumi bamumunzi.

20Taakwe muntu uululeme ansi aano ooyo uucita ziluleme zilikke katabisyi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Utanooswiilili kufumbwa majwi aayo bantu ngobaamba, ulaba nomvwa mubelesi wako kakusinganya.

22Kayi ayebo omwini ulizi kuti kwaziindi zinji wakasinganya bamwi.

23Zyoonse eezi ndakazilingula mubusongo ndakati, «Ncenciceeco ncendiyandisya kuba musongo! Pele tiindakakonzya pe.

24Busongo nibuba buti buli kule, bulakatazya, nguni uukonzya kubujana?

25Aboobo ndakayandisisya kumvwisya zintu, kuti ndilangaule, ndibone busongo ambuli mbozibede zintu zyoonse, kuti ndizibisye bufuba-fuba bwabubi, ancinko yabufuba-fuba.

26Ndibwene cintu cibi kwiinda lufu, mukaintu uli mbuli kakole, uli aamoyo uuli mbuli cisilazya, uuli aamaboko aali mbuli nketani. Muntu uubotezya Leza ulamupuzuka, pele sizibi ulamuca.“

27Mboobu mbwaamba Mukambausi, «Bona nceeci ncindajana, ndayeeya cintu comwe-comwe kuti ndizibisye mbuli zintu mbozibede.

28Ndacilangaula pele nsijani nzila. Ndakajana mwaalumi omwe uululeme akati kabantu bali cuulu, pele taakwe mukaintu naba omwe akati kabaabo boonse.

29Ncindakajana buyo nceeci, Leza wakalenga muntu kaluleme, pele bantu mbabasakene mumizeezo yabo.»

Mukambausi 8

1Nguni uuli mbuli musongo? Nguni uuzi bupanduluzi bwazintu? Busongo bulatangazya busyu bwamuntu, bulasandulula ciwa cakwe.

Koswiilila Mwami

2Koswiilila kulailila kwamwami, nkaambo wakakonkezya kumbele lya Leza.

3Utafwambaani kunyamuka kusiya mwami. Utakakatili mukuyanda kucita cibi, nkaambo mwami ulakonzya kucita kufumbwa ncayanda.

4Lino mbokunga majwi aamwami alaanguzu, nguni uukonzya kumubuzya kuti, «Ino ucita nzi?»

5Kufumbwa ooyo uuswiilila malailile aakwe takacisigwi. Moyo wabusongo ulizi ciindi ceelede ambwakonzya kucita.

6Kayi makani oonse alijisi ciindi ceelede ambwaaelede kucitwa, nikuba kuti muntu ulaamapenzi aali buti.

7Lino mbokunga kunyina muntu uuzi zyakumazuba aaboola, nguni uukonzya kumwaambila eeco ciyoomusikila?

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Taakwe muntu uujisi nguzu zyakwiimika luuwo mbubonya oobo taakwe muntu uujisi nguzu mubuzuba bwalufu lwakwe. Mbuli mbwaatakwe uulekwa mubuzuba bwankondo, mbubonya oobo bacita bubi tabukabaleki pe.

Bubi a Bululami

9Coonse eeci ndakacibona, aboobo ndakatelaikisya zintu zyoonse zicitwa ansi aano. Kuli ziindi muntu neendelezya bamwi, kwamana nguupenga.

10Eelyo ndakabona basizibi kabazikkwa, aabo bakali kunjila akuzwa mubusena busalala, kabatembaulwa mumunzi mubakali kucita zeezi. Acalo eeci ncabuyo.

11Kuti milandu tiiyafwambaana kubetekwa, bantu banji batalika kuyeeya kucita zintu zibi.

12Nikuba kuti sizibi wabisya ziindi zili mwaanda akoongola ndizi kuti bantu bayoowa Leza zintu ziyoobeendela kabotu. Nkaambo balamulemeka.

13Nikuba boobo akaambo kakuti basizibi tabalemeki Leza, zintu tazikabeendeli kabotu pe, mazuba aabo taakayungizigwi mbuli bulampuluka cimvule.

14Nkocili acimwi cintu cabuyo eeco cicitika ansi aano. Kuli bantu baluleme bacitwa bweelede basizibi, alimwi kuli basizibi bacitwa bweelede baluleme. Ndati acalo ncabuyo.

15Nkaako ndabotelwa akulikkomanisya, nkaambo taakwe cibotu ansi aano kwiinda kuti muntu alye, anywe akulikkomanisya. Ndendilyo nayookondwa mumilimo yamazuba aabuumi bwakwe boonse oobo Leza mbwaakamupa ansi aano.

16Lino nindakayeeya zyabusongo akuti ndibonesye zyamilimo yamuntu ansi aano, ndakabona kuti teleede koona sikati amasiku.

17Kumane ndakabona zyoonse eezyo Leza nzyaakacita. Taakwe naba omwe uukonzya kumvwisya eezyo zicitika ansi aano. Nikuba kuti muntu ulalipenzya kuti azibisye, takonzyi kumvwisya mbocibede. Nikuba kuti muntu musongo kaamba kuti ulizi, takonzyi kumvwisya aakasimpe.

Mukambausi 9

Ciyoosikila boonse

1Makani aaya oonse ndakaatelaika, kumane ndakayeeya kuti baluleme abasongo azyoonse eezyo nzyobacita zili mumaanza aa Leza, pele taakwe muntu naba omwe uuzi naa ulamuyanda naa ulimusulaikide.

2Nkaambo ciyoosikila boonse ncimwi, baluleme abasizibi, babotu ababi, basalala abasofweede, aabo bapa zipaizyo abaabo batapi. Mbuli mbocibede kumuntu mubotu, mbocibede akuli sizibi, mbuli mbocibede akuli sizibi. Mbuli mbocibede kuli baabo bakonkezya, mbocibede akuli baabo bayoowa kukonkezya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Oobu mbobubi kuzintu zyoonse zicitika ansi aano. Boonse ciyoobasikila. Kunze aboobu myoyo yabantu mmibi, izwide bubi, mbaasincinko nobacipona, kwamana abalo balafwa.

4Woonse ulijisi lulangilo, mubwa uupona mubotu kwiinda syuumbwa uufwide.

5Baumi balizi kuti bayoofwa, pele bafu taakwe ncobazi, tabakonzyi kulumbulwa, balalubwa.

6Luyando lwabo, kusulaika kwabo, amunyono zilalubwa, taakwe ncobacikonzya kucita muli zyoonse zicitwa ansi aano.

7Kolya cilyo cako cakutangala, konywa waini wako amoyo uukondedwe, cino nceciindi Leza naboteledwe amilimo yako.

8Zisani zyako kazituba ciindi coonse konana mafuta kumutwe lyoonse.

9Kobotelwa amukaintu wako uuli ngoyandisisya mumazuba oonse, aabuyo, aabuumi bwako aayo Leza ngakupede ansi aano. Ucite oobo mumazuba aako oonse aabuyo. Nkaambo eeci ncecaabilo cabuumi bwako cizwa mumilimo iiminya ansi aano.

10Kufumbwa eeco ncoyanda kubeleka, cicite anguzu zyako zyoonse, nkaambo mucuumbwe oomo moyoonjila, taakwe ncoyoocita nikuba kuyeeya, niluba luzibo nibuba busongo pe.

11Kuli cimwi ncindakabona ansi aano. Tali siluno uuzwidilila mukusiyana, tali sintanze uuzunda munkondo, tabali basongo bajana zyakulya, tabali bamaanu baba alubono, tabali baiide bafwide luzyalo, pele boonse balasikilwa ziindi.

12Kunze aboobo taakwe muntu uuzi ciindi cakwe nociyoosika. Mbuli nswi mbozijatwa mukanyandi kazambaila, abayuni mbobacegwa mukakole, bantu bamwi balacegwa aziindi zibi, zilababoolela kabatalibambilide.

Busongo mbubotu kwiinda bufuba-fuba

13Alimwi ndakabona ansi aano citondezyo cabusongo oobo bwakandibotela kapati.

14Kwakali munzi muniini wakajisi bantu bace. Eelyo kwakasika mwami umwi singuzu kuzooulwana, wakazinguluka akuyaka zitantaala zyakuulwanina.

15Lino mukati kamunzi ooyu mwakali mwaalumi umwi mucete pele kali musongo, eelyo kwiindila mubusongo bwakwe wakavuna munzi ooyo. Pele taakwe muntu wakayeeya mwaalumi mucete uulya pe.

16Mpawo ndakati, «Busongo mbubotu kwiinda nguzu.» Pele busongo bwamwaalumi ooyu mucete bwakasampaulwa, majwi aakwe taaciswiililwi limbi pe.

17Majwi aamvwigwa aamusongo aleelede kuswiililwa kwiinda kuyobeka kwamuleli waziyanga.

18Busongo mbubotu kwiinda zilwanyo zyankondo, pele sizibi omwe ulanyonyoona zibotu zinji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mukambausi 10

1Mbuli nzinini zifwide mbozinunsya tufuta tununkilila, mbubonya oobo bufuba-fuba nobuceya bulabisya busongo abulemu.

2Moyo wamuntu musongo ulakakatila kucita ciluleme, pele moyo wamufuba-fuba ulakakatila kububi.

3Mweendelo wamufuba-fuba ulalibonya kuti takwe maanu, ulatondezya bantu mbwazinzilika.

4Nikuba kuti muleli wakunyemena, utatakati mulimo wako nkaambo kukkazika moyo kulakonzya kumanya milandu mipati.

5Kuli bubi mbundakabona ansi aano, kulubizya ooko kucitwa amuleli.

6Bafuba-fuba ulabasumpula kapati, pele aabo bavubide ubaleta ansi.

7Ndakabona bazike kabatantide mabbiza, pele bana babami bakali kweenda ansi mbuli bazike.

8Ooyo uusya cilindi ulawida mulincico mwini, ooyo uupwaya bwaanda ulalumwa nzoka.

9Ooyo uupwaya mabwe alamucisa ngoonya, ooyo uupandaula nkuni zilamucisa nzizyonya.

10Kuti keembe kafumpa kwamana tiikakwengwa, weelede kuvuumuka canguzu, pele buuya bulapa kuzwidilila.

11Kuti nzoka yaluma kale kiitana yasilidwe, taakwe ncanga wagwasya sikuyasa.

12Majwi aazwa mumulomo wamuntu musongo ngaluse, pele mulomo wamufuba-fuba ulamulekelezya.

13Majwi aakwe ngoonya aakusaanguna ngabufuba-fuba, kumamanino mmabi, ngabusincinko.

14Mufuba-fuba ulavuzya majwi. Taakwe uuzi ciboola, nguni uukonzya kumwaambila ciyoocitika aakufwa?

15Mufuba-fuba ulakatazigwa mubufuba-fuba bwakwe, cakuti tazi kuti kulila nkuku nkokumunzi.

16Maawe kulinduwe onyika ooli aamwami mukubusi, ooli abasololi balya pobwe cifumo-fumo.

17Ulilelekedwe yebo onyika oojisi mwami waciinga cabwami, oojisi basololi balya pobwe muciindi ceelede, kuti babe aanguzu kutali kuti bakolwe.

18Kuti naa muntu mutolo, masomo alabola. Kuti kali mukoko ŋanda inoosweka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Pobwe ndyakusekelezya, waini nguwakulitangazya, pele mali ngaaletela zyoonse eezi.

20Utatukili mwami nikuba mukuyeeya kwako, nikuba kusinganya mubuvubi muzyuli, nkaambo kayuni kamuluuwo kalaba nokabweza majwi aako kayi bakati, mvuumina masaka mazila alibeenda.

Mukambausi 11

Zyacinkwa atala aamaanzi

1Waala cinkwa cako atala aamaanzi, kwainda mazuba manji uzoocijana alimwi.

2Abila bantu bali ciloba, kwaambisya bali lusele, nkaambo tozi mapenzi aatiboole aanyika aano.

3Kuti makumbi kaajisi maanzi, alawisya mvula anyika. Kuti naa musamu wawida kumusanza naa kunyika kubbazu ooko nkuutiwide, nkuunoolangide.

4Ooyo uulangilila luuwo takalimi, ooyo uulangilila makumbi takatebuli.

5Mbubonya mbuli mbotazi nzila yaluuwo, ambotazi mbuli mubili wakasalalila mwida mbuukomena, mbubonya oobo ayebo mbotakonzyi kuziba milimo ya Leza, Mulengi wazintu zyoonse.

6Kosyanga mbuto zyako cifumo-fumo, kumangolezya utaleki buyo, nkaambo tozi ziyoozwidilila, ambweni njeeyi naa iilya, ambweni zyoonse zyobilo zilaba kabotu.

Koyeeya Mulengi wako nocili mukubusi

7Mumuni mubotu, meso alabotelwa kubona zuba.

8Nikuba kuti muntu aongole buti, aasekelele. Pele kayeeya mazuba aamudima, kuti anooli manji. Zyoonse ziyoocitika nzyabuyo.

9Kobotelwa omukubusi nocili mwana, kotangala mumazuba aabukubusi bwako. Kotobela ziyanda moyo wako azeezyo nzyobona, pele koyeeyede kuti muzintu zyoonse eezi Leza uyookubeteka.

10Nkaako ono koleka kuusa mumoyo wako, kosiya makatazyo aako, nkaambo bukubusi anguzu nzyabuyo.

Mukambausi 12

1Koyeeya Mulengi wako mumazuba aabukubusi bwako, notanasikilwa mazuba aamapenzi, myaka niitanasika, noyooti, «Nsicibotelwi mulinzizyo.“

2Zuba amumuni, mwezi anyenyezi nozitanasiya, makumbi naatanamwaika yamana mvula.

3Ciindi balinda ŋanda nobayookankama, baalumi basintanze nobayookotama, baziya nobayooleka akaambo kakuti mbace, aabo basondelela ampulungwido nobayoosiilwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Ciindi manjililo aatuzila naayoojalwa, kuziya nokuyoomana ciindi bantu nobabuka lilila bamiteengwe, pele nyimbo zyabo ziyoobbuluka.

5Ciindi bantu nobayooyoowa majeleele, kweendeenda munzila nokuyoobija, masamu aalumondi naayoosyuuka, mpaso noziyoonyawita notaciyooziyandi limbi eezi pe. Eeci nciindi muntu nayooinka kumunzi wakwe uutamani, nayoofwa, balila nobayooide kwiima-ima mutuzila.

6Kamuyeeya, lutambo lwabuumi lwansiliva nolutanadunsuka, nokaba kabiya nokatanapwaika, citesyo nocitanapwaika, cisamu caamukalo nocitanatyoka.

7Bulongo bulapiluka kubulongonyina nkubwakazwida. Muuya ulapiluka kuli Leza wakuupa.

8«Nzyabuyo, nzyabuyo, mbwaamba Mukambausi, zintu zyoonse nzyabuyo!»

Mamanino aamakani

9Mukambausi taakali buyo musongo pe, pele wakaiisya luzibo lwakwe oolo kubantu. Wakapanga akuyandaula tusimpi tunji ooto ntwaakalemba.

10Mukambausi wakayandaula kuti ajane buyo majwi aaelede, eezyo nzyaakalemba nzizyakeelede nzizyakali zyakasimpe.

11Majwi aabasongo ali mbuli zidunsyo, twaambyo twabo tuyobwedwe tuli mbuli nembe zikankamidwe, tupedwe Mweembezi omwe.

12Mwanaangu cenjela akuzintu zimbi kunze azeezi. Kulemba mabbuku manji takumani, kwiiya kunji kukatazya mubili, kulaminya.

13Lino mukuti zyoonse zyamvwigwa, mamanino aazintu zyoonse ngakuti, «Ulemeke Leza ubambe milawo yakwe, ooyu ngomulimo woonse uupedwe muntu.

14Leza uyoobeteka micito yoonse, kubikkilizya akali koonse kasisidwe, nikuba kuti kaili mibotu naa mibi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lwiimbo lwa Solomoni

Lwiimbo lwa Solomoni 1

Lwiimbo lwakusaanguna

Mukaintu

1Noondimyonta caluyando,

2nkaambo luyando lwako lulasangalazya kwiinda waini.

3Bweema bwatufuta twako bulabotelezya, zina lyako ndibotu mbuli muunde watufuta twaungulwa. Ani ncenciceeco basimbi ncobakuyanda!

4Atutizyanye, katuya ube simalelo wangu ukandinjizye muŋanda yako. Tulasekelela akukondwa mulinduwe, tulalulumbaizya luyando lwako kwiinda waini. Baliluleme kukuyanda.

5Ndasiya nikuba boobo ndeebeka, nobakaintu bamu Jelusalemu, ndasiya mbuli matente aaku Keda, mbuli zisitilizyo zyaŋanda ya Solomoni.

6Mutandinongi akaambo kakuti ndasiya, ndizuba lyakanditenta. Bana bokwesu balombe bakandinyemena akundibelesya mumyuunda yamisaansa, cakuti ndakabula ciindi cakulibamba.

7Ndaambila, O muyandwi wangu, nkoo nkuli nkoembelela butanga bwako ankozibutya sikati? Sena ncibotu kuti nkenjabuzenta akati kamatanga abeenzinyoko?

Mwaalumi

8Naa tozi, omukaintu ookeebelwa nzoka mubwina, utobele mikondo yambelele ukacezye tupongo twako kumbali aazilawo zyabeembezi.

9O muyandwi wangu uli muyumu akubota mbuli bbiza mpwizi lyankalaki ya Falo.

10Masaya aako mabotu nkaambo katunkwinta-nkwinta tulengelela, nsingo yako nimbotu nkaambo katutenta twabulungu.

11Tulakupangila tuwenge twangolida tucekawidwe nsiliva.

Mukaintu

12Mwami naakeengede atebule lyakwe wakamvwa muunde watufuta twangu.

13Muyandwi wangu undibedelede mbuli kakoto kansende kali akati kankolo zyangu.

14Muyandwi wangu undibedelede mbuli nsende zyamaluba aahena, aazwa mumyuunda yamisaansa yaku Engedi.

Mwaalumi

15Kaka uleebeka, o muyandwi wangu, ncoebelwa nzoka mubwina, ocitubya meso mbuli ciziba camukupa.

Mukaintu

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Ino ulimubotu, omuyandwi wangu, ncobeni utumpusya moyo, mweemvwe mbobulo bwesu.

17Zicinda zyaŋanda yesu nzyamukamba, masomo ngamipulanga.

Lwiimbo lwa Solomoni 2

Mukaintu

1Ndikaluba-luba kaku Syaloni, mpana zyamumakkuti.

Mwaalumi

2Mbuli kaluba-luba akati kamamvwa, mbwabede muyandwi wangu akati kabakaintunyina.

Mukaintu

3Mbuli maapulo akati kacisaka mbwabede muyandwi wangu akati kabakubusi. Ndilabotelwa kukkala munsi lyacimvule cakwe amicelo yakwe ilandinonena.

4Wandinjizya muŋanda yakwe yapobwe, ndembela yakali atala yangu nduyando.

5Ndiyumye-yumye azibunge zyansaansa, ndikatulusye amicelo yamaapulo, nkaambo luyando lwandijaya.

6Ulindigwabikide ajanza lyakwe lyalumwensi, ulindikumbete ajanza lyakwe lyalulyo.

7Amundisyomezye, nobakaintu bamu Jelusalemu, amukonkezye muzina lyanjeleele alyansya, kuti tamukooyoonyonganya luyando lwesu.

Lwiimbo lwabili

Mukaintu

8Swiilila omuyandwi wangu! Bona ngooyu wasika uzabutantalika azilundu. Uzabusotooka tulundu.

9Muyandwi wangu uli mbuli nsya, uli mbuli mwanaa njeleele mweenze. Bona nguulya uliimvwi kusule abwaanda bwesu. Ulalanga ampulungwido, ulasondela acipulo.

10Muyandwi wangu wakandaambila kuti,

Mwaalumi

«Nyamuka, omuyandwi wangu, oocebeka wangu, atweendeende.

11Langa mupeyo wamana, mvula yamana yainka,

12munyika kwazwa maluba-luba ciindi cakwiimba casika, tomvwide kulila kwanziba munyika yesu!

13Mikuyu yatalika kuzyala. Kununkilila kwamisaansa iifulula kwalimvwisya. Nyamuka omuyandwi wangu ooebeka wangu, atweendeende.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nziba yangu iyubide muŋanzi zyamwaala, musisikide munselelo lyazilundu,
andikubone kubusyu, andimvwe jwi lyako, nkaambo jwi lyako ndibotu busyu bwako
buleebeka.

15Amutujatile bamwaaba, ntuunga bamwaaba tunyonyoona misaansa, misaansa yesu
iifulula.

Mukaintu

16Muyandwi wangu nguwangu, ambebo ndiwakwe,

17weembelela mumaluba-luba. Kusikila kubucedo mudima wamwaika nopilukila
omuyandwi wangu, kumunzi wako mbuli nsya, mbuli mwanaa njeleele mweenze
muzilundu.

Lwiimbo lwa Solomoni 3

1Busiku boonse nkendede abulo, ndalikuyeeya yooyo ngwenjanda, ndali kumuyeeya
pele ndimujaneyi.

2Ndakati, Eembuke, ndiime-ime mumunzi, mumigwagwa amuzisambalilo,
ndiyandaule yooyo ngwenjanda. Aboobo ndakamuyandaula, pele tiindakamujana.

3Balindizi bakandijana ciindi nibakali kweendeenda mumunzi. Ndakababuzya kuti,
«Sena mwamubona ooyo ngwenjanda?»

4Mbundakabainda-inda buyo, nkujana ngooyu ngwenjanda. Ndakamujatilila.
Nsiindakamuleka kuti andisiye, mane kusikila nindakamusisya kwesu, ooko
nkundakazyalilwa muzyuli.

5Amundisyomezye nobakaintu bamu Jelusalemu, amukonkezye muzina lyanjeleele
alyansya kuti tamukoonyonganya luyando lwesu.

Lwiimbo lwatatu

Mukaintu

6Nguni ooyu uuza buza uuzwida munkanda uuli mbuli musumpuululu wabusi,
uununkilila mula, atununkilizyo toonse tuuzigwa abasambazi?

7Amulange! Basempwide Solomoni mucisempwido cakwe, ulasindikilwa
abasilumamba bali makumi aali cisambomwe, balemenede ba Baisilayeli.

8Boonse basyomekede mapanga. Boonse balicibwene kulwana, umwi aumwi
usyomekede panga mukasolo, balilibambilide nkondo iibuka masiku.

9Mwami Solomoni wakalipangila cisempwido, wakacipanzya amapulanga aaku
Lebanoni.

10Wakacipangila myeendo yansiliva, tako lyaco lyakazilulwidwe angolida. Cuuno
caco cakali cacisombo, mukati mwakasyingululwa kabotu-kabotu cabuuya
abamakaintu baku Jelusalemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Amuzwe, nobakaintu ba Ziyoni muzoobone mwami Solomoni, kasamide musini,
musini ooyo ngobakamusamika banyina mubuzuba mbwaakakwata, mubuzuba oobo
mbwaakali kusekelela.

Lwiimbo lwa Solomoni 4

Mwaalumi

1Kaka uleebeka omuyandwi wangu! Meso aako mbwaamweka nolivumbilide!
Masusu aako kuvula mbuli kuti mbutanga bwampongo, ziselemuka kuzwa mucilundu
ca Giliyadi.

2Meno aako alatuba buu mbuli butanga bwambelele bwazwa aakugelwa, mbuli
mbelele zyazwa aakusanzigwa kunyina aakakuka.

3Tulomo twako tulasalala, waamba zimvwigwa oovundumene masaya mbuli
mapomegileneti nolivumbide.

4Nsingo yako ilinongomene, akubulungana mbuli ŋanda ya Devedi, usakatide
malungu mbuli zilwanyo zili zyuulu zyabasilumamba.

5Nkolo zyako ziliimvwi mbuli tunjeleele tobilo tulya maluba-luba.

6Ndinookkede abusena bwansende aawo aali tununkilizyo, kusikila kubucedo,
mudima wamwaika.

7Uleebeka akaka omuyandwi wangu, taakwe amponongwa.

8Atweende, zwa atala lya Lebanoni, zwa atala aacilundu ca Amana. Atala acilundu
ansonje ya Seni, ansonje ya Helimoni, aakkala basyuumbwa abasiluwe.

9Wanditolela moyo mwanaa baama, onabwiinga wangu. Wanditolela moyo wangu
nobilula meso, akalo kawenge nkosamide kubota.

10Luyando lwako ndubotu kapati, mwanaa baama, omooye wangu! Luyando lwako
ndubotu kwiinda waini, atufuta twako tulanunkilila kwiinda tununkilizyo.

11Milomo yako ilabotelezya mbuli cimbulwe baama, awalo mulaka wako uli mbuli
kuti ulaatuci amukupa. Zisani zyako zinunkilila nsende zyaku Lebanoni.

12Mwanaa baama, onabwiinga wangu, uli mbuli muunda uuyakilidwe, nkasensa katali
kabuleya.

13Zisyango zikomena kabotu kuya, zikomena mbuli mapomegileneti mumuunda,
akazyala micelo iiyanda ahena, naadi,

14safuloni, kalamusi, sinamoni amisamu imwi yoonse yatununkilizyo, mula aloyesi
atununkilizyo tubotu toonse.

15Uli kasensa kali mumuunda, mukalo wamaanzi aatayuminini aazwa kucilundu ca
Lebanoni.

Mukaintu

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Unga okauwo kakunyika, okauwo kakumusanza ungila mumuunda wangu, kuti kununkila kwako kumvwigwe. Muyandwi wangu aboole kumuunda wakwe alye micelo yawo mibotu iili mulinguwo.

Lwiimbo lwa Solomoni 5

Mwaalumi

1Ndakasika mumuunda wangu, omwanaa baama, omooye wangu. Ndacela mula atununkilizyo tumwi. Ndalya cimbulwe cabuci bwangu, ndanywa waini amukupa wangu.

Bakaintu

Amulye nobeenzuma, amunywe, mukkute nobayandwa.

Lwiimbo lwane

Mukaintu

2Ndalikoona moyo wangu walimvwide, mukuungwa-ungwa ndamvwa kokonkomona koti,

Mwaalumi

«Ndijulila omwanaa baama, omuyandwi wangu, ociziba cangu, ootanduumyi musako. Mutwe wangu wateta alunywaanywa, masusu aangu ateta asikunku.»

Mukaintu

3Ndoona kale, ino ndisame buti alimwi? Ndasamba kale kumaulu sena ndibije alimwi?

4Muyandwi wangu wajata cipinzyo, moyo wangu wakaduntauka.

5Ndakabuka kuti mupingulwide, tununkilizyo twa mula twali kuloka-loka kumaanza aangu. Mafuta aamula alikuloka kuminwe yangu nindakali kupingulula.

6Ndakajalwida muyandwi wangu, pele nindakajalula ndakajana tawo. Ndakatyompwa akaambo kakuti wakainka, ndakasoleka kumuyandaula pele tiindakamujana. Ndakamwiita pele taakwe naakandivuwa.

7Aawo balindizi bamunzi bakandijana. Bakanduuma mane ndakazimba akutikila bulowa, bakandinyanga cisani cangu. Aabo balindila bwaanda bwamunzi.

8Akaka nobakaintu bamu Jelusalemu ndamulomba kuti mwamujana muyandwi wangu, mumwaambile kuti lwanditola luyando.

Bakaintu

9Omukaintu oocebeka, twaambile mbwabede muyandwi wako. Ino wabota buti kwiinda cakuti tukonkezye boobo.

Mukaintu

10Muyandwi wangu mmubotu ulijatide. Ulalibonya akati kabuleya nobavula kuba zyuulu zili kkumi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Busyu bwakwe bulasalala mbuli ngolida iini-ini, masusu aakwe aligomedwe-gomedwe, alasiya mbii.

12Meso aakwe ali mbuli ciziba cili kumbali aatusensa twamaanzi. Mbuli nziba zyakasanzigwa mumukupa, zikkede kumbali aatusensa twamaanzi.

13Masaya aakwe mabotu mbuli muunda uuzwide citungulu. Milomo yakwe ili mbuli maluba-luba aanunkilila kabotu.

14Maanza aakwe alibulungene mbuli misako yangolida, alimwi nweenwe zyakwe zyangolida zilaatubwe twacituntulwa. Mubili wakwe mubotu mbuli meja aabazovu aasimbidwe amabwe aacijulu-julu.

15Maulu aakwe ali aanguzu mbuli zicinda zyamabwe, ziimide angolida iini-ini ulalibonya mbuli cilundu ca Lebanoni amilombe yaco.

16Kwaamba kwakwe nkubotu, kulateeleleka. Mbwabede oobu muyandwi wangu, mweenzuma, akaka nobakaintu bamu Jelusalemu.

Lwiimbo lwa Solomoni 6

Bakaintu

1O mukaintu ooebeka, ino waya kuli muyandwi wako? Walanzya kuli kuti tukugwasye kumuyandaula?

Mukaintu

2Muyandwi wangu waya kumuunda wakwe, kumibundu yatununkilizyo, weembela butanga bwakwe mumuunda wakwe.

3Muyandwi wangu nguwangu ambebo ndiwakwe. Weembela butanga mumaluba-luba.

Lwiimbo lwasanu

Mwaalumi

4Omuyandwi wangu, ino toli boteli! Uli mbuli munzi wa Jelusalemu, ulayandika mbuli munzi mupati wa Tiiza. Ulayoosya mbuli basilumamba bajisi ndembela.

5Langa kumbi wandijazya meso. Masusu aako alalileka mbuli butanga bwampongo ziselemuka zilundu zya Giliyadi.

6Meno aako alatuba buu mbuli butanga bwambelele bwazwa aakusanzigwa, kunyina ameno aakakuka.

7Masaya aako alivundumene mbuli mapomegileneti.

8Kulakonzya kuba bami bakaintu bali makumi aali cisambomwe abamwanakasuwa bali makumi aali lusele, abasimbi banakalindu batabaliki!

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Pele ndiyanda omwe buyo alimwi uleebeka mbuli ciziba. Walo alikke nguubainda uli
alikke muli banyina. Bakaintu boonse bamubona balamulumbaizya, bami bakaintu
abamwanakasuwa balamutembaula.

10Nguni ooyu ulangika mbuli mumuni wakubucedo? Mubotu ulamweka mbuli zuba,
ulatuba mbuli mwezi, mbuli nyenyezi mujulu.

11Ndakainka mumuunda wamaalumondi kuyoobona zisyango mukkuti, kuyoobona
delema lyamisaansa amaluba-luba amapomegileneti.

12Ndakakankama akaambo ka luyando mbuli sinkalaki mbwakankamina zyankondo.

Bakaintu

13Piluka, piluka omusimbi waku Syulamu! Piluka, piluka katucikweebela.

Mukaintu

Ino muyandila nzi kweebela musimbi waku Syulamu kazyana akati kankamu zyobilo
zilangilila?

Lwiimbo lwa Solomoni 7

Mwaalumi

1Ma! Namiindibotu oolemekeka, oobulungene myeendo mbuli tuwenge twakapangwa
abasibuuya.

2Ikkombo lilikkede, waini taukumanini. Ida lyako lilisasabede ujisi tulisakatizyo
twamaluba.

3Inkolo zyako ziliimvwi mbuli twana twamaanga twanjeleele, mbuli twansya tobilo.

4Insingo yako ilinongomene akubulungana mbuli ŋanda ndamfu. Meso aako alasiya
mbuli maziba aamunzi wa Hesyiboni, kumbali amulyango wa Batilabimu. Impemo
yako ileebeka mbuli ŋanda ndamfu yaku Lebanoni, iilangide ku Damasikasi.

5Mutwe wako ulinongomene mbuli cilundu ca Kaameli, masusu aako aaosedwe
taaliboteli. Mabotu mbuli masani aandeketela acisombo. Bubotu bwawo inga
butumpusya mwami.

6Akaka toliboteli omuyandwi wangu! Ulandibotezya kapati.

7Ciimo cako cilaliloka mbuli kankomone, nkolo zyako zili mbuli mankomone.

8Kankomone aaka ndakatanta nkacele mankomone. Kulindime nkolo zyako zili mbuli
cisankama camusaansa, muuya wako uli mbuli bweema bwa olenji.

9Milomo yako mibotu mbuli waini uunona.

Mukaintu

Muyandwi wangu anywe waini ukunkile mumulomo ameso aakwe.

10Ndiwakwe muyandwi wangu awalo ulindisukeme.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Boola ooyandwa, tweendeende kumyuunda, tukalale muminzi.

12Tuyoofuma kweeba misaansa, tukabone naa yasyuuka, naa maluba akafulula, tukabone naa mapomegileneti alifulwide. Ooko njookutondezya luyando lwangu.

13Misamu yakulibamba iinunkilila, amicelo yoonse iinona iili kumulyango wesu. Omuyandwi wangu ndakakubambila zyoonse zyasunu azyakaindi.

Lwiimbo lwa Solomoni 8

1Ma, nooli munyinandumi wangu, wakanyonsegwa abaama, nokunga ndakujana mumugwagwa wamunzi, ndakumyonta kaatakwe autuyeeyela.

2Nindakuletelela kwesu ooko nkundakazyalilwa, ooko nkubakandilaya nkekupa waini mukali, cakunywa cizwa kumicelo kuti unywe.

3Ijanza lyakwe lyacimwensi ndendilitulisya ulindikumbete ajanza lyakwe lyalulyo.

4Amundisyomezye nobakaintu bamu Jelusalemu kuti tamukoonyonganya zyaluyando lwesu.

Lwiimbo lwacisambomwe

Bakaintu

5Nguni ooyu uuza buza uuzwida munkanda uukumbetene amuyandwi wakwe?

Mukaintu

Ndakakubusya kuzwa munsi amoolenji, ooko nkookamitilwa akuzyalilwa.

6Utayandi uumbi kunze lyandime. Utakumbati uumbi kunze lyandime. Luyando ndukali mbuli lufu. Buzuba mbukali mbuli lufu lwini, bulavutuka mbuli mabanga-banga aamulilo, bulakutenta mbuli mulilo mukali.

7Taakwe maanzi naavula buti akonzya kuuzima, taakwe noliba zambangulwe likonzya kuuzima. Kuti umwi wasola kuula luyando ulasampuka buyo.

Banyinandumi bamukaintu

8Tujisi mucizi wesu uucibbubbuzya nkolo, ino tukacite buti buzuba mbwayooselwa?

9Naali bwaanda nitwamukwabilila amaanda malamfu aansiliva aakusompelela, naali citendele nitwamupinga ampinzyo zyamukamba.

Mukaintu

10Ndili bwaanda, nkolo zyangu ziliimvwi mbuli maanda malamfu. Muyandwi wangu ulizi kuti ndimaninide mulinguwe.

Mwaalumi

11Solomoni wakalijisi muunda wansaansa mubusena butegwa Baalihamoni. Wakalekela balimi kuti buubambe, balo bakali kubbadela masyekeli aansiliva aali cuulu kumweelwe wamicelo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Solomoni aboole atambule mali aali cuulu balimi abalo baabane mali aali myaanda yobilo. Ndijisi muunda wansaansa uundigeme.

13Andimvwe jwi lyako omuyandwi wangu, beenzuma balindila kuti bakuswiilile nokanana.

Mukaintu

14Boola kulindime omuyandwi wangu, mbuli njeleele, mbuli mwanaa nsya atala aazilundu zimenede tununkilizyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Izaya

Izaya 1

1Mubbuku eeli kulembedwe makani aamba zyacisi ca Juda alimwi amunzi wa Jelusalemu, mbubonya mbuli Leza mbwaakaayubunwida Izaya mwana wa Amozi muciindi cakulela kwa Uziya, Jotamu, Ahazi, alimwi a Hezekiya.

Leza mbwaakatapatila bantu bakwe

2«Yebo ojulu, ayebo onyika, amundiswiilile, mumvwe makani ngendaamba. Bana bangu mbindakalela akubakomezya bandizangila.

3Ɔombe ilimuzi simalelo ayo ayalo mbongolo ilimuzi uuisanina. Pele bantu bangu Baisilayeli tabandizi, bantu bangu tabateeleli.»

4Nywebo nocisi cisofweede, nywebo nobantu nomulemedwe zinyonyoono, nywebo nobamucita zibi. Mwasiya Mwami Leza, mwasampaula Uusalala wa Isilayeli, mwamufutatila.

5Ino nkaambo nzi ncomuciyanda kuumwa? Nkaambo nzi nomuzumanana kuzanga? Amubone mitwe yanu ilaunguma, myoyo yanu yoonse yacisigwa.

6Taakwe mpomuli baumbulu pe, muli azilonda kuzwida kutulolomi mane do kumutwe, mubili woonse uzwide buyo zilonda, nguma azicisa. Tazisanzidwe nikuba kuzambailwa, nikuba kubombekwa mafuta.

7Cisi canu canyonyoonwa minzi yanu yaumpwa, myuunda yanu yasaalwa abazwamasi, kamulibwenene, yaba lukula mbuli livulula bazwakule.

8Munzi wa Ziyoni wasyaala mbuli katungu kali mumuunda wamisaansa, mbuli ciyaminino mumuunda wabanamunywa, mbuli munzi uusinkilizidwe.

9Mwami Leza naatakaleka bacisyeede aswebo nitwakaloba mbuli Sodomu, nitwakaloba mbuli Gomola.

10Amumvwe majwi aa Mwami Leza nywebo nobasololi ba Sodomu, amuswiilile mulawo wa Leza wesu nywebo nobabi mbuli baku Gomola!

11«Zipaizyo zinji nzyomupa, ino ncinzi kulindime? Mbwaamba Mwami Leza. Ndasunkwidwa zipaizyo zyanu zyakutenta, mafuta aabagutu aabanyama baneneede anditinka nsiciyandi bulowa bwabapoho bwambelele abwampongo.

12Ino nguni wakamwaambila kuti kamuleta zyoonse eezi kulindime? Nguni uumwaambila kuti kamweendeenda mumabbuwa aaŋanda yangu?

13Mutanoocileti zipaizyo zyanu zyabuyo! Atwalo tununkilizyo twanu tundivundausya kumoyo. Nsiciyandi mapobwe aakukkala kwamwezi, masabata akubungana kwanu, zyoonse eezi nsiciziyandi, zilandicima.

14Ndilaasulide mapobwe aanu aakukkala kwamwezi amazuba amwi aamapobwe aabikkidwe. Alandikatazya kapati ndaliwo ono ndalema.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15«Nomutandabika maanza aanu mukundikomba, nsikamulanganyi pe, nikuba kuti
mukakombe kwaziindi zinji zili buti nsikamuswiilili pe. Maanza aanu atila bulowa
bunji.

16Amusambe musalale. Amuleke kucita bubi oobu mbomucita nkembwene. Ncobeni,
amuleke kucita zitaluzi,

17amucite zibotu. Amuyandisye ziluzi, amubagwasye badyaminidwe.
Amubakwabilile bamusyaala, amubaiminine bamukabafu.

18Amuboole twaambilane, mbwaamba Mwami Leza. ‹Nikuba kuti zibi zyanu zibe
mbuli nkandamalowa ziyootuba buu mbuli buluba, nikuba kuti kazisalala mbuli cisila
ziyootuba mbuli lukobo.

19Kuti naa kamuyandisya kuswiilila muyoolya bulotwe bwanyika.

20Pele kuti kamukaka akundizangila, muyoolobezegwa apanga.› » Mwami Leza
mwini nguukanana eeci.

Munzi wazinyonyoono

21Amubone bamunzi ooyu mbubakali kusyomeka sunu baba munzi wabakomba
mituni! Bakali batasalululi, bakali kucita ziluleme zyalo, pele sunu baba bajayi.

22Langa Jelusalemu, cimwi ciindi wakali mbuli nsiliva, pele ono tocikwe ambobede,
wakali mbuli waini mubotu, ono wavwelwa maanzi.

23Basololi bako mbazangi mbalongwe bababbi, boonse bayandisya masinkamulomo
bayandisya kutambula zipego. Tabakwabilili bamusyaala, mukamufu tabamulanganyi.

24Nkaako Mwami Leza, Mwami Leza Singuzuzyoonse, Singuzu wa Isilayeli
waambilizya kuti, «Ndaleka kukatazigwa abaabo bandilwana ndabweedezya nkoto
kulibasinkondoma.

25Ndiyoomuvuumukila, kwamana ajanza lyangu ndiyoomuminununa kugwisya
makanci, nkagwisye dibbwi-dibbwi.

26Ndiyoomupa babetesi mbubonya mbuli kuciindi cakale-kale, balailili mbuli
bakumatalikilo. Kumana waawo muyootegwa munzi wabalulami, munzi
wabasyomeka.“

27Mukuti Leza ulululeme uyoonununa Ziyoni, mukuti ululondokede uyoolekelela
beempa.

28Pele bazangi antoomwe abasizibi bayoonyonyoonwa, aabo baleka Leza uuli ngo
Mwami alikke bayooloba.

29Uyoofwa nsoni akaambo kamikamba yamalende aako, uyoousa akaambo
kamyuunda eeyo njookasala.

30Uyooba mbuli mukamba ulaamatu aakunkumuka, uyooba mbuli muunda uutatililwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Mbubonya mbuli butonje mbobunga bwatentwa ansasi yamulilo, mbubonya oobo abalo basintanze mbubayoonyonyoonwa amilimo yabo mibi beni. Nkabela taakwe muntu uutikakonzye kulesya lunyonyooko oolo.

Izaya 2

Luumuno akutamani
(Mika 4.1-3)

1Ngaaya makani Izaya mwana wa Amozi ngaakaamba kujatikizya zya Juda a Jelusalemu.

2Kumazuba aamamanino, cilundu caŋanda ya Mwami Leza ciyookkazikizigwa akulemenena akati kazilundunyina, ciyoosumpulwa kwiinda tulundu toonse nkabela misyobo yoonse iyoowuumukila kulincico.

3Lino bantu banji bayooboola akwaamba kuti,

«Amuboole tuunke kucilundu ca Mwami Leza kuŋanda ya Leza wa Jakobo. Uyootwiisya nzila zyakwe, kutegwa katweenda mulinzizyo. Mulawo wakwe uuyoozwida ku Ziyoni ncobeni njiisyo zyakwe ziyoozwida ku Jelusalemu.»

4Uyoobeteka bamasi akukosweda bantu banji twaambo twabo. Bayoofula aali mapanga aakulwanya kuba maamba, amasumo aabo kuba tukwezuzyo. Cisi tacikalwani limbi acisinyina, kunoonyina kwiisya zyankondo pe.

5Lino nywebo nolunyungu lwa Jakobo amuboole tweendele mumumuni uutupa Mwami Leza!

Zyabuzuba bwa Mwami Leza

6Wafutatila balunyungu lwa Jakobo, bantu bako, O Leza, balaaziyanza zyabakujwe. Balasonda mbuli Bafilisiti, bayanzana aabakunze.

7Nyika yabo izwide buyo nsiliva angolida, lubono lwabo ndunji. Nyika yabo izwide mabbiza, nkalaki tazibaliki.

8Nyika yabo izwide mituni. Bakomba zintu nzibakalipangila amaanza aabo beni.

9Nkaako bantu bayoofwiinsigwa, bantu bayooletwa ansi, nikuba boobo O Leza, utabalekeleli pe!

10Kamunjila mumpangala kamuyuba mumalindi. Amutije bukali bwa Mwami Leza buyoosya, abulemu bwabupati bwakwe.

11Muntu uulisumpula uyoofwiinsigwa, bantu balibikka aantu bayooletwa ansi! Mubuzuba oobo Mwami Leza alikke nguuyoolumbaizigwa.

12Mwami Leza Singuzuzyoonse wakabamba buzuba bwabaabo balibikka aantu balisumpula, antoomwe abaabo boonse balikankaizya.

13Uyoonyonyoona milombe yoonse yaku Lebanoni, mikamba yoonse yaku Basyani,

© 1996, Bible Society of Zambia.

14zilundu zyoonse zilamfu, antoomwe atulundu toonse.

15Maanda malamfu oonse, nkwakwa zyoonse,

16mato aamakwebo aaku Taasyisyi oonse, azyoonse eezyo zipangidwe cabuuya.

17Muntu sikasampu-sampu uyootolwa ansi akantu-kantu kabo kayoomana, Mwami Leza alikke nguyoolumbaizigwa mubuzuba oobo.

18Mituni iyooloba taikabonwi limbi pe.

19Bantu bayootijila mumpangala amumalindi. Nkaambo kakuyoosya kwa Mwami Leza abulemu bwakwe bupati aakuboola kuzoozungaanya nyika.

20Mubuzuba oobo bantu bayooyumbila mituni yabo basikoswe akutumpaafwa. Bayooyumba mituni yabo yansiliva ayangolida eeyo njibakalipangila kuti kabakomba.

21Bayootijila kumampangala akumajeleele kusola kuyuba kuzwa kubukali bwa Mwami Leza akubulemu bwabupati bwakwe, aakuboola kuzoozungaanya nyika.

22Amuleke kusyoma muntu uulya maila. Ino ugwasya nzi?

Izaya 3

Mapenzi aaboolela Jelusalemu a Juda

1Amubone! Lino Mwami Leza, wamakamu Singuzuzyoonse, Mwami Leza Singuzuzyoonse, uyanda kuleka kugwasya munzi wa Jelusalemu acisi ca Juda. Uyanda kuleka kubapa zyoonse nzibatunzya. Ulaleka kubapa zili zyoonse kubikkilizya amaanzi.

2Tacigwasyi basinguzu nobaba basilumamba, babetesi, basinsimi, basimaloto, abapati-pati,

3balailili, basibuuya mukubeza, abacenjede muli zyabwaanga.

4Basimoonzanyenze mbabayoosolwedela, balombe mbabayoobeendelezya.

5Bantu banooyoodyamininana, muntu amuntunyina, babambene ambobabambene limwi. Bakubusi bayoobukila bacembeede, bacoobbwani bayoobukila balemenede.

6Ncobeni ciyoosika ciindi bantu bamukwasyi omwe nibayooambilana kuti, «Yebo mukwesu ulijisi cisani cakuti ulalibonya-bonya koba musololi wesu muciindi cino camapenzi.»

7Pele walo ooyu uyooingula kuti, «Pe, basa, mebo nsijisi cakumugwasya, nsijisi zyakulya niziba zisani, nkaako ntabi musololi wabantu aaba pe.»

8Kasimpe Jelusalemu watenkaana, cisi ca Juda cawa, nzyobaamba anzyobacita Mwami Leza taziyandi, zisampaula bulemu bwakwe.

9Lusalululo lwabo lulalitondezya. Balabisya mbuli bwakacita baku Sodomu. Balacita zibi antangalala tabalisendi pe, maawe kuli mbabo! Balinyonyoona beni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Amwaambile baluleme kuti zintu ziyoobeendela kabotu. Bayookkomana akaambo kamilimo yabo mibotu.

11Pele maawe kuli basizibi! Bayoonyonyoonwa. Bayoobweedezelwa eezyo nzibakacita beni.

12Bakubusi badyaminina bantu bangu, bakaintu baba mbabalela. Nywebo nobantu bangu, basololi banu bamutozya kumbi, bamunyona munzila iiluzi.

Mwami Leza wababeteka bantu bakwe

13Lino Mwami Leza wakkala acuuno cakwe calubeta, wanyamuka kuti abeteke bantu bakwe.

14Mwami Leza waita bapati abasololi babantu bakwe kuti ababeteke ulati, «Ndinywe mwatola myuunda yangu yamisaansa, maanda aanu azwide nzimwakanyanga bacete.

15Ino ndinywe bani kuti kamudyaminina bantu bangu, akwaabonena abacete? Mbwaamba Mwami, Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

Kucenjezegwa kwabakaintu bamu Jelusalemu

16Mwami Leza ulati, «Amulange kulisumpula kwabakaintu bamu Ziyoni mbokubede! Banongomeka nsingo ameso aaongelezya. Balanankaila kweenda akucokozya nkaya kumaulu.

17Nkaako Mwami Leza uyoosubula bakaintu bamu Ziyoni azilonda ziyoobakkala akatwikkilo, mitwe yabo iyookuluka.»

18Mubuzuba oobo Mwami uyoobanyanga zyakulisakatizya, mbuli nkaya, misini, tuwenge,

19ankaya zyakumaboko. Uyootola zisani nzyobalivumba kumeso

20zingundu, mifuko, mpimpi,

21nweenwe, tusita,

22zisani zyabo zyoonse zyandeketela, majansi, zibaki zilamfu, ankomo.

23Masani mateteete, atutambala twamumaanza, cakulivumba kumeso, aciduku.

24Mucilawo cakununkilila nsende banoonunka nkasaalo, mucilawo calutambo bayoosama mincinda, mucilawo camasusu mabotu bayoocudauka, mucilawo cazisani zibotu bayoosama madelu-delu. Mucilawo cabweebesi bayoousigwa nsoni.

25Baalumi bamumunzi nobaba basinguzu bayoojaigwa munkondo.

26Aboobo amilyango yamunzi ooyo kuyooba kulila kupati. Munzi ooyu uyooba mbuli mukaintu wafwidwa uulikankata.

Izaya 4

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Bwaakusika buzuba oobo, bakaintu bali ciloba bayoovumpa mwaalumi omwe akumwaambila kuti, «Swebo tunoolilisya akulisamika tobeni, pele tukumbila kuti utukwate tuzwe mumause aabutema.»

Mbobuyooboozegwa bulemu bwa Jelusalemu

2Ciyoosika ciindi aawo Mwami Leza natikacite kuti cisyuukila cakwe cikomene akubota. Nkabela boonse ba Isilayeli batikasyaale mbaumi bayoolisumpula akujana kubotelwa mumicelo yanyika eeyo.

3Bantu woonse batikasyaale mu Ziyoni, mu Jelusalemu bayootegwa mbantu basalala.

4Mwami Leza aakumana kusanzya busofwaazi bwabakaintu Bamuziyoni, uyoosanzya munzi wa Jelusalemu kuzwa kubulowa amuuya walubeta, muuya wamulilo.

5Lino Mwami Leza uyootuma kkumbi muciindi casikati kuti likavumbe cilundu ca Ziyoni abantu boonse bali mulincico, nkabela masiku uyootuma busi alimwi amabanga-banga aamulilo. Bulemu bwa Leza buyoovumbilila akuukwabilila munzi ooyo oonse.

6Bulemu bwakwe buyooba ncecimvule cawo sikati, akucita kuti bube busena bwakuliiba, busitilidwe kuzwa kumvula akuguwo pati.

Izaya 5

Lwiimbo lwaamba zyamuunda wamisaansa

1Ndiyanda kwiimbila yooyo ngwendiyanda, lwiimbo lwaamba zyamuunda wakwe wamisaansa. Muyandwi wangu wakajisi muunda wakali kunselelo lyakalundu kakajisi mbolezi.

2Wakalima kabotu akugwisya mabwe oonse mulinguwo, wakasyanga misaansa mibotu kwiindilila. Amane wakayaka ŋanda ndamfu yakusompelela akusya cilindi cakusinina nsaansa. Wakasyomede kuti uyooba aabutebuzi bubotu, pele kwakajanika kuti zyoonse zyakali mbi.

3Lino mboobu mbwaamba mweenzuma ulati, «Nywebo nobantu bakkala mu Jelusalemu mucisi ca Juda, amuvuntauzye makani aaya akati kandime amuunda wangu wamisaansa.

4Ino ncinzi cimbi ncindakeelede kucita kumuunda ooyu kwiinda ceeci ncindakacita kale? Ndasyomede kuti ndizoojana butebuzi bubotu ino nkaambo nzi nuwakazyala mbi zyalo?

5«Lino eemwaambile kuti nceeci nceyoocita kumuunda wangu ooyu, ndamwaya lukwakwa lwawo eelyo uyoonyonyoonwa, ndamwayaula bwaanda eelyo uyoolyataulwa.

6Ndiyooulekelela mubwizu nsikuukwezawidi nikuba kuulimina. Zisonso amamvwa ziyookomena oomo. Njoolailila makumbi kuti atakawisyi mvula mulinguwo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Muunda wamisaansa wa Mwami Leza Singuzuzyoonse, Mbaisilayeli, bantu baku Juda njemisaansa njaakasyanga. Wakali kulangila kuti bantu kabacita ziluzi. Wakabona kutilwa kwabulowa, kalangila ziluleme. Wakamvwa kulilauka kwabantu.

Busofwaazi mbobacita bantu

8Maawe kulindinywe nomuyaka camaanda akuba aamyuunda, cakuti taacikwe abusena busyeede, muyanda kuti kamukkala nyolikke mucisi.

9Mwami Leza Singuzuzyoonse waambilizya kandimvwide kuti, «Kasimpe maanda mapati oonse ayooba tongo, maanda mabotu ayoosyaala buyo!

10Muunda wamisaansa uulimwa zipani zili kkumi uyoogwisigwa nsaansa zizuzya talo lyomwe lyawaini, masaka one aambuto ayoozuzya buyo ntumba yomwe yamaila.»

11Maawe kuli baabo bafuma kubuka kabucili kooko, kuti bayandaule zyakunywa tabaleki kunywa mane bwiingatile mane kusikila bakolwe.

12Mumapobwe aabo balizya tuntimbwa atulumbu, nsakalala amitetele kabanywa waini. Pele tabakonzyi kumvwa zicita Mwami Leza pe, tabakwe makani anzyabacitila.

13Nkaako bantu bangu bayootolwa mubuzike akaambo kakubula maanu, basololi babo bayoofwa akaambo kanzala, abalo bantu babo bayoofwa anyota.

14Cuumbwe cilibanyomenede, cilikwazamukide kapati balemekwa abantu babo mbabatikawide mumo kubikkilizya aboonse basinzwanga abasimatusi.

15Bantu buyo abalupati-pati boonse bayoobombezegwa, balisumpula bayooletwa aansi.

16Pele Mwami Leza Singuzuzyoonse uyoolumbaizigwa mubululami bwakwe, Leza uusalala uyoolitondezya kuti ulilondokede.

17Mbelele ziyoocela mbuli mumacelelo aazyo, tubelele tuyoocelela mumatongo aabavubi.

18Maawe kuli baabo bacita zibi, bacenga, basobanya bubi mbuli bakwela ŋola.

19Maawe kuli baabo baamba kuti, «Leza kafwambaana kucita eeco ncati ulacicita, kutegwa tucibone we. Aciboole eeco ncakanza Uusalala wa Isilayeli kuti tuzibe!»

20Maawe kuli baabo baamba kuti cibi ncibotu, pele cibotu ncibi, basandula mudima kuba mumuni, basandula mumuni kuba mudima, baamba kuti zintu zilula nzezilweela, pele zilweela zilalula.

21Maawe kulibaabo balibona kuti mbasongo bacenjede kapati.

22Maawe kulizeezyo zidakwa zya waini, mbalombwana mukuvwela-vwela zyakunywa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Baleka balaamilandu mukuti batambule masinkamulomo pele balavundikizya twaambo twabatakwe milandu.

24Mbuli mulilo mbuuumpila lyo tusunta twabwizu, ambuli bwizu buyumu mbobupya mumulilo, mbubonya oobo miyanda yabo iyoobolela limwi. Maluba-luba aabo ayoopepuluka mbuli kasuko, nkaambo bakaka mulawo wa Mwami Leza Singuzuzyoonse akusampaula majwi aa Uusalala wa Isilayeli.

25Nkaako Mwami Leza wanyemena bantu bakwe, wabavungila ntuku wabauma. Zilundu zyazungaana, milwi-milwi yamitumba ili mbuli mafwisyila mumigwagwa. Nikuba boobo bukali bwakwe tabunamana, janza lyakwe licivuumukide.

26Mwami Leza waita misyobo iimbi yakulaale, wabasibila mulosi aabo bazwa kumagolelo aanyika. Mbaabo baboola cakufwambaana baligubide.

27Taakwe aomwe wabo uukatala, nikuba kulifumpula, tabaguni nikuba koona, ntambo zyamuzibuno zyabo tazitebeli, atwalo twaanzyo twandyasyo zyabo tatukosoki pe.

28Mivwi yabo ilabosya, mata aabo alibambilidwe kale, nsumba zyamabbiza aabo nziyumu mbuli bbwe, nkalaki zyabo zizinguluka mbuli kambizi.

29Basinkondonyina batimba mbuli basyuumbwa mbuli bana babasyuumbwa batimba, balavuluma nobajata munyama balamukwelaanya, taakwe uukonzya kubanyanga pe.

30Buzuba oobo bazoovumpa mbuli buvuuma lwizi. Ooyo uutikalange nyika eeyi uyoobona buyo mudima amapenzi, nuuba mumuni uyoobaya akaambo kamakumbi.

Izaya 6

Leza mbwaakaita Izaya kuba musinsimi

1Mumwaka mwami Uziya naakafwa, ndakabona Mwami Leza kakkede acuuno cakwe cabwami, nkabela jansi lyakwe lyabwami lyakazuzya ŋanda ya Leza.

2Atala lyakwe kwakali baselafu, omwe-omwe wabo wakajisi mababa aali cisambomwe. Mababa obilo akavumbide busyu bwakwe, amwi obilo akavumbilide zituta zyabo, obilo umwi aumwi ngaakali kuulusya.

3Nkabela baselafu bakali kuti, «Uusalala, Uusalala, Uusalala! ngo Mwami Leza Singuzuzyoonse, nyika yoonse izwide bulemu bwakwe.»

4Lino akaambo kamunzunzumina wamajwi aabo milyango antalisyo zyazyuumino zyamaila zyakazungaana, ayalo ŋanda ya Leza yakazula busi.

5Mpoonya mebo ndakalila, «Maawe, ndamana sunu! Kayi ndimuntu eentaambi zisalala, ndikkala akati kabantu bataambi zisalala, pele ono ndabona Mwami, Mwami Leza wamakamu Singuzuzyoonse.»

6Mpoonya umwi wabaselafu aabo wakaulukila kulindime kayumwide akkala lyamulilo ndyaakabweza alumano kuzwa acipaililo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Kkala eelyo wakaligumika kumulomo wangu akwaamba kuti, «Wabona, eeci caguma mulomo wako, mulandu wako wamana, cinyonyoono cako calekelelwa.»

8Mpawo ndakamvwa jwi lya Mwami Leza kaliti, «Ino nguni ngwentitume? Nguni uutibe mutumwa wesu?» Eelyo mebo ndakati, «Ndime nditumа!»

9Mpoonya wakati, Koya ukaambile bantu aaba kuti, «Kumvwa mulamvwa, pele tamumvwisisyi, kubona mulabona, pele tamubonesyi.

10Cita maanu aabantu aaba kuti abe mafwiifwi, sinka matwi aabo, cita kuti bafunye meso. Ambweni inga baba nobabona akumvwa akuba aamaanu kuti beempe mbaponye.»

11Mpoonya ndakati, «Ino cilaba ciindi cilamfu buti kuti kakuli boobu, O Mwami Leza?» Walo wakandiingula kuti, «Mane kusikila minzi inyonyoonwe ibe matongo. Mane kusikila maanda asyaale buyo. Mane kusikila myuunda inyonyoonwe ilobe.

12Mane kusikila mebo nde Mwami Leza ndigwisye boonse, nyika ibe luundu.

13Nikuba kuti kusyaale bantu bace buyo munyika, iyoonyonyoonwa alimwi. Pele mbuli mutelebinti amubanga mbuusyaala cisiko nuutemwa mbubonya oobo mbuto iisalala iyooba cisiko munyika.»

Izaya 7

Izaya mbwakacenjezya Ahazi

1Lino Ahazi mwanaa Jotamu mwana wa Uziya naakali mwami wacisi ca Juda kwakaba nkondo. Mwami Lezimu waku Alamu a Peka mwanaa Lemaliya mwami wa Isilayeli bakaboola kuzoolwana munzi wa Jelusalemu, pele bakakacilwa kuuzunda.

2Lino mwami wacisi ca Juda naakamvwa makani aakuti cisi ca Alamu caswaangana a Baefulemu, Ahazi abantu bakwe bakabwembwa mbubonya mbuli buzungaana masamu lyuunga luuwo.

3Mpoonya Mwami Leza wakaambila Izaya kuti, «Koya yebo amwanaako Syeyajasyubu mukaswaangane a Ahazi kumagolelo aaziba lyakutala, kumugwagwa wamuunda wamuntu uusanzya.»

4Ukamwaambile kuti, «Ucenjele utaduntaanyi moyo, utayoowi pe. Utatyompwi akaambo kabukali bwabo. Bukali bwa Mwami Lezini, bwa Baalamu abwa mwanaa Lemaliya taakwe nkobutola buli buyo mbuli busi busunta-sunta bwazisisi.»

5Baalamu, Baefulemu a Lemaliya bakanza kukunyonyoona balati,

6«Atusaale cisi ca Juda, atucoole kutegwa tucaabane, kwamana tubikke mwanaa Tabeeli kuti abe ngomwami wabo.»

7Pele mboobu mbwaamba Mwami Leza, «Eeci tacikooba, eeci tacikoocitika pe,

8nkaambo kakuti cisi ca Alamu tacijisi nguzu ziinda zyamunzi waco mupati wa Damasikasi, awalo munzi wa Damasikasi tuujisi nguzu ziinda zyamwami wawo

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lezini pe. Kwaamba zyacisi ca Isilayeli, nkoiti kamanine myaka iili makumi aali cisambomwe aisanu tabacinooli aacisi pe, cisi cabo cinoomwaidwe akumana.»

9Nkabela cisi ca Isilayeli tacijisi nguzu ziinda zyamunzi waco mupati wa Samaliya, awalo munzi wa Samaliya tuujisi nguzu ziinda mwami wawo Peka. «Nkaako kuti naa kotazuunyene mulusyomo, taakwe nkoyootana pe ayebo.»

Citondezyo ca Imanuweli

10Mwami Leza wakaambila mwami Ahazi alimwi kuti,

11«Kondikumbila mebo nde Mwami Leza wako kuti nkupe citondezyo comwe. Cilakonzya kuba kunsi kwini aanyika nokuba mujulu mwini.»

12Pele Ahazi wakati, «Nsikookumbila nsiyandi kusunka Mwami Leza pe.»

13Mpawo Izaya wakati, «Lino amuswiilile nywebo nolunyungu lwa Devedi! Sena kwamuceela kupenzya nkomupenzya bantu? Sena ono muyanda kuti mupenzye Leza wangu?

14Nkaako ono Mwami Leza lwakwe mwini ulamupa citondezyo. Musimbi uutazi musankwa uyoomita, uyoozyala mwana mulombe ngwatikaulike zina lya Imanuweli.

15Nkabela mukukomena kwakwe unooyoolya mabisi abuci mane kusikila nayoolisalila cibotu acibi.

16Pele kacitanasika ciindi eeco, zisi zyabami bobilo aaba mboyoowa zinooli matongo buyo zinoonyina bantu.

17«Mwami Leza uyookuletela yebo abantu bako alimwi amukwasyi wabwami bwako woonse, mazuba aamapenzi mapati aatanabwenwe kuzwida kuciindi bulelo bwa Isilayeli nibwakaandaana abwaku Juda. Leza uyooleta mwami wacisi ca Asiliya!

18«Mazuba aayo, Mwami Leza uyoosibila Baijipiti kuti bakayoboloke kuzwida kumagolelo aamulonga wa Nailo mbuli buyoboloka nzinini, a Baasiliya mbuli nzuki.

19Bazookkala mumakkuti, mumimpata mumpangala amuluvuna lwamamvwa amutukalo moonse.

20«Mumazuba aayo Mwami Leza uyoobbadela muntu uuzwa mutala lyamulonga wa Yufuletisi, nguwe mwami waku Asiliya, kuti azoomukulule malezu akunyoola masusu aakumitwe yanu, aboya bwaamibili yanu boonse, uzootolelezya amalezu aanu.

21«Mumazuba aayo, kuli kunga muntu uvubide buyo koombe komwe ampongo zyobilo.

22Kwamana unooyookama mukupa munji kuzwa kulinzizyo akukonzya kumusanina kabotu. Bantu boonse bayoosyaala kabali baumi banooyoolya mabisi abuci.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23«Mumazuba aayo myuunda yamisaansa oomo mwakalikukomena misaansa iili cuulu iikonzya kuulwa masyekeli aansiliva aali cuulu muyoojanwa buyo mamvwa azisonso.

24Bantu bayooinka ooko kuyoovwima kababwezede buta amivwi. Nyika yoonse iyoozula mamvwa azisonso zyalo.

25Moonse muzyuulu oomo mwakali kusyangwa zisyango, muyoomena mamvwa cakuti taakwe muntu uyoosola kunjila oomo. Ayooba buyo macelelo aaŋombe ambelele.»

Izaya 8

Zya mwana mulombe wa Izaya

1Lino Mwami Leza wakati kulindime, «Bweza cilembelo cipati, nkabela ulembe majwi aaya mubulembo bupati alincico uti, ‹Mahasyalalihasyibazi nkokuti, fwanzya kunyanzya, fwambaana kusaala.›

2Kotola baalumi bobilo basyomeka, ba Uliya mupaizi a Zekaliya mwanaa Jebelekiya kuti bakabe bakamboni bako.»

3Musule akooku, mukaintu wangu musinsimi wakamita akuzyala mwana mulombe. Mpoonya Mwami Leza wakandaambila kuti, «Muulike kuti, ‹Fwanzya kunyanzya, fwambaana kusaala.›

4Nkaambo mwana mulombe ooyu katanakomena akuziba kwaamba kuti, ‹Baama naa Taata,› lubono loonse lwaku Damasikasi alwaku Samaliya luzoosaalwa, akutolwa amwami waku Asiliya.»

Mwami waku Asiliya ulaboola

5Mwami Leza alimwi wakandaambila kuti,

6«Nkaambo kakuti Baisilayeli bakaka maanzi aabateme aakalonga ka Syilowa bakkomanina Lezini amwanaa Lemaliya,

7mebo nde Mwami Leza njooleta mwami waku Asiliya abasinkondo bakwe boonse kuti bazoolwane cisi ca Juda. Bazoopompa mbubonya mbuli fwipi-fwipi lyamaanzi lifwasukila mulonga wa Yufuletisi.“

8Bazookukula cisi ca Juda coonse akumana bantu mbubonya mbuli bukukula mulonga nuusika mububiya akubbizya zintu zyoonse. Aalo maanzi aawo ayoobaama mbuli mababa aamuyuni akuzuzya nyika yako yoonse. Akaka Imanuweli, yebo O Leza koba aandiswe.

9Amuzyangame, nywebo nomisyobo yabantu, nikuba boobo mulapwaigwa! Amuswiilile anywebo nomuli mumasi aali kulaale. Amulibambilile nkondo, pele mulapwaigwa! Iiyi, amulibambile, pele mulapwaigwa!

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Amuyeeye mbomuticite, pele tamutizwidilile. Amupangane mbomunga mwacita,
pele taakwe ncocitigwasye pe, nkaambo Leza ulaaswe.

Mwami Leza mbwaakacenjezya musinsimi

11Munguzu zyakwe mpati Mwami Leza wandicenjezya kuti intabi netobela nzila
zyabantu aaba pe. Wati,

12«Yebo utanoonjili muli nzyobapangana, alimwi utanooyoowi zintu eezyo
nzyobayoowa balo pe. Utanookankami.

13Koyeeya kuti mebo nde Mwami Leza Singuzuzyoonse ndilasalala, ndime ngoelede
kuyoowa ngoelede kulemeka.

14Uyooba busena busalalisya, pele kulibaaba ndiyooba bbwe lileba bantu, mwaala
uufumpula. Kubantu baku Jelusalemu ndiyooba cisilazya akakole.

15‹Bunji bwabo bayoolifumpula, bayoowa akutyoka bayooteegwa akucegwa.› »

Bantu mbubakacenjezegwa zyakusonda

16Lino nywebo nobasikwiiya bangu amwaambe kabotu makani aaya Leza ngaandipa.

17Ndalangila Mwami Leza ooyo uulisiside kuli balunyungu lwa Jakobo. Alikke
ngwendisyoma.

18Tee kayi mwandibona mebo abana bangu aaba Mwami Leza mbaakandipa?
Ndendiswe zigambya azitondezyo mu Isilayeli eezyo zyazwa ku Mwami Leza
Singuzuzyoonse, ooyo uukkazikide cuuno cakwe cabwami mucilundu ca Ziyoni.

19Ciindi bantu nobamwaambila kuti amukabuzye zyamapenzi aanu kubasondi
abamukabami bapetekezya akuvuta-vuta mukwaamba kwabo, mutakainki. Tee kayi
mweelede kabuzya Leza wanu. Ani inga mwaya buti kubafu kubuzya zyabaumi?

20Kuti kabataambi zyanjiisyo abumboni bwa Leza nkokuti kunyina mumuni
mulimbabo.

Ciindi camapenzi

21Bantu bayooingaila munyika, kabatyompedwe akufwa nzala. Nkabela muciindi
canzala amukunyema kwabo bayoosinganya mwami wabo a Leza wabo.
Bayoolungumana mujulu,

22akusinama kutongomwena ansi, nikuba boobo taakwe ancobatikabone pe, pele buyo
mapenzi amudima uusiya mbi, uuyoosya mumudima mumonya mobayootonkelwa.

Izaya 9

Mwami mupati uuboola

1Nikuba boobo takuciyoobi limbi mudima kuli baabo bali mupenzi. Ciindi cimwi
nyika yamisyobo ya Zebuluni a Nafutali yakali mumapenzi mapati, pele kumamanino

© 1996, Bible Society of Zambia.

uyooleta bulemu kuzwida ku Galilii kukkala bamasi kugama kulwizi kuyoosika kumulonga wa Jolodani.

2Bantu bakali kweendela mumudima, babona mumuni mupati.

Mwami uyooboola

Aabo bakakkede munyika yamudima sunu mumuni wabamunikila.

3Yebo O Mwami Leza, wacita kuti bavule, wacita kuti batangale, ono mbaaba balasekelela mbuli lisekelela bantu litebulwa mbuli, ciindi bantu nobasekelela nobaabana zeezyo nzibakasaala.

4Mbuli buzuba lizundwa Bamidiyani watyoloola joko eelyo lyakali kubaminya, eelyo ndibakali kukulika, musako wabasikubadyaminina.

5Majombo aabasilumamba oonse akali kubelesegwa munkondo, zisani zyoonse zibijide bulowa ziyootentwa, nzeziyoovutusya mulilo.

6Twazyalilwa mwana, twapegwa mwana mulombe, bwami boonse buyooba alinguwe. Uyooitwa kuti, «Mubetesi uugambya,» ngu Leza Singuzu, Taata Walyoonse alyoonse, «Mwami waluumuno.»

7Nguzu zyabwami bwakwe aluumuno ndwaleta tazikamani, uyookkala acuuno cabwami bwa Devedi akweendelezya bulelo bwakwe, uyoobukkazika akubwiimika mubulondo amubululami kuzwa lili alili. Mwami Leza uyoozicita eezi kwiindila mumakanze aakwe.

Mwami Leza mbwaayosubula Baisilayeli

8Mwami Leza wakatuma makani aakucenjezya balunyungu lwa Jakobo, Baisilayeli.

9Baisilayeli boonse, bakkala mumunzi wa Samaliya bayooziba kuti Leza nguwakacita ceeci. Lino balalitukumuna akulisumpula kabaamba kuti,

10«Maanda aazitina akawa, pele swebo tuyooyaka maanda aamabwe aabezedwe mubusena bwawo. Nikuba kuti ziyako zyamukuyu zyoolwa, pele swebo tuyoobelesya zyamulombe mubusena bwazyo.»

11Pele Mwami Leza wakacita basinkondonyina kuti babalwane.

12Baalamu kulubazu lwakujwe, a Bafilisiti kulubazu lwakumbo, boonse bakajalula milomo yabo kuti bamene Baisilayeli buumbulu. Nikuba boobo bukali bwa Leza tabunamana janza lyakwe licivuumukide.

13Pele Baisilayeli tabanapiluka kuli yooyo wakabauma, tabayandauli Mwami Leza Singuzuzyoonse.

14Mubuzuba bomwe buyo, Mwami Leza uyoosubula basololi ba Baisilayeli abantu babo, uyookosola mutwe amucila wabo, tukunka amatete.

15Bapati abaalumi balemenede ngomutwe, basinsimi baiisya zyakubeja ngomucila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Basololi babantu aaba mbababasowa, aabo basolwedwa mbabasweeka.

17Nkaako Mwami Leza takabotelwi abakubusi babo, alimwi takooyoobafwida luse bamukabafu abamusyaala, nkaambo bantu boonse mbaasizibi tabalemeki Leza. Nikuba boobo bukali bwa Mwami Leza tabumani, pele janza lyakwe licivuumukide.

18Bubi bulatenta mbuli mulilo, bulaumpa azisonso. Bulatenta mbuli mulilo uutenta sokwe uusuntumusya busi bunji.

19Lino akaambo kakuti Mwami Leza Singuzuzyoonse ulinyemene citunduluzyo cakwe cilapya mbuli mulilo munyika yoonse akujaya bantu, nkabela muntu umwi aumwi ulalibonena lwakwe mwini.

20Bantu basaantikizyanya nyika yoonse kabayabubwezelela tulyo ntobakonzya kujana, nikuba boobo tabakkuti pe. Batalika akulya bana babo beni!

21Bamanase a Baefulemu batalika kulwana mulicabo, bamane bamvwana akuyoolwana bacisi ca Juda. Nikuba boobo bukali bwa Mwami Leza tabunamana pe, janza lyakwe licivuumukide.

Izaya 10

1Maawe kuli baabo babikka milawo iitaluleme, aabo balemba malailile aadyaminina bantu bangu,

2kusinkila bacete kuti kabatali kwayi, balabeteka bantu bangu badyaminidwe cakutalulama. Baabonena kuli bamukabafu, banyanga bamusyaala lubono lwabo.

3Ino muyoocita buti mubuzuba Leza mbwayoomusubula? Muyoocita buti ciindi natikamuletele mapenzi kuzwida kunyika yakulaale? Muyootijila kuli ni kuti mukagwasigwe? Ino muyoosiila ni mbono zyanu?

4Muyoojaigwa munkondo akuyootolwa mubuzike. Nikuba boobo bukali bwa Mwami Leza tabunamana pe, janza lyakwe licivuumukide.

Leza mbwaakabelesya muleli mupati waku Asiliya

5Maawe kulinduwe O Asiliya. Nduwe ngwendibelesya mbuli musako wangu wakutunduluzya aabo bandibisizya.

6Ndakutuma kuti ukalwane musyobo uutalemeki Leza, ndakutuma kuti ukalwane bandinyemya. Ndakutuma kuti ukasaale lubono lwabo akuyoobalyataula mbuli matope munzila.

7Pele walo takanzi boobo alimwi tayeeyi boobo pe, makanze aakwe ngakuti anyonyoone, ncayanda nkunyonyweedalimwi misyobo minji ilobe.

8Waamba kuti, «Basilutwe bangu bankondo mbaamami boonse.

9Ndakazunda minzi ya Kalino a Kaakemisyi, minzi ya Hamati a Aapadi, minzi ya Samaliya a Damasikasi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Ndakazunda malelo manji aakomba mituni ajanza lyangu. Ndakaazunda aajisi mituni minji kwiinda yaminzi ya Jelusalemu a Samaliya.

11Mbuli mbundakanyonyoona munzi wa Samaliya antoomwe amituni yawo, mbubona oobo mbwendiyoonyonyoona munzi wa Jelusalemu amituni yawo.»

12Lino Mwami Leza aakumana kucita ceeco ncayanda kucilundu ca Ziyoni amunzi wa Jelusalemu uyooti, «Ono ndiyanda kusubula mwami waku Asiliya akaambo kakulikankaizya akulisumpula kwakwe.»

13Kayi ulati, «Ndakacita eezi akaambo kanguzu zyajanza lyangu akabusongo bwangu, nkaambo ndaamaanu. Asiliya ulati, ‹Ndakamwaya minyinza ndakabanyanga mbono zyabo, ndakalwana anguzu mbuli zyamupoho akuzunda bami babo.›

14Mbuli bujatwa citeente, mbubonya oobo ambebo ndakabweza mbono zyamisyobo eeyo. Mbubonya mbuli bantu mbobabweza mayi aasiigwa, mbubonya oobo ndakayobolola zisi zyoonse, taakwe cakali kubbubba, nokuba kulila.“

15Eelyo Mwami Leza wakaamba kuti, «Sena keembe kalakonzya kulidunda kuti nkakacita mulimo mupati kwiinda ooyo uukabelesya? Noliba saha, sena ndipati kwiinda ooyo uulibelesya? Musako tuuli nguubweza muntu, pele muntu nguubweza!»

16Lino Mwami Leza Singuzuzyoonse uyootumina bulwazi oobo buzoocisa zinkuntumina zyabasilumamba bakwe. Mumibili yabo kuyooba mulilo uutazimiki.

17Leza, nguwe mumuni wa Isilayeli uyooba ngomulilo. Leza Uusalala wa Isilayeli uyooba mabanga-banga aamulilo aayookonzya kutenta zyoonse mubuzuba bomwe buyo, naaba mamvwa azisonso.

18Zisaka zyakwe zyeebelwa amyuunda yambolezi, yoonse iyoosyukuta amulilo mbuli bumana muntu uuciswa.

19Kuyoosyaala buyo masamu mace cakuti naba mwana ulakonzya kwaabala.

Basyeede Baisilayeli

20Mubuzuba oobo Baisilayeli basyeede, aabo bacili baumi balunyungu lwa Jakobo, tabaciyoomusyomi ooyo wakabakoma. Pele bayoosyoma Mwami Leza Uusalala wa Isilayeli.

21Basyeede ba Jakobo bayoopilukila, bayoopilukila kuli Leza wabo Singuzuzyoonse.

22Nkaambo nikuba kuti bantu bako O Isilayeli kabali banji mbuli musenga wakulwizi, bace buyo mbabayoojoka. Bantu babambilidwe lunyonyooko oolo lubeelede.

23Iiyi ncobeni, Mwami Leza Singuzuzyoonse uyooleta lunyonyooko kunyika yoonse, mbubonya mbuli mbwaakaamba kuti uyookucita ooku.

Mwami Leza mbwayoosubula cisi ca Asiliya

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Nywebo nobantu bangu nomukkala mu Ziyoni, mutayoowi Baasiliya pe, aabo bamuuma amusako, aabo bamukonga ankoli mbuli bwakali kucita Baijipiti.

25Mukaindi kaniini buyo ndilaleka kumunyemena, bukali bwangu bulabukila mbabo kuti banyonyoonwe.

26Imebo lwangu, nde Mwami Leza Singuzuzyoonse, ndiyoobakwabbaula answepu mbuli mbundakauma Bamidiyani kumwaala waku Olebu, ndiyootondezya musako wangu atala amaanzi mbuli mbundakacita ku Ijipiti.

27Mubuzuba oobo ndiyoomwaangununa kuzwa munguzu zya Baasiliya tamuciyoominwi, ajoko lyabo lili munsingo liyootyolwa.»

Mbubakasaalwa

28Basinkondonyoko bali mu Aiyati! Bainda kale Migiloni! Basiya bulilu bwabo ku Mikimasyi.

29Baisotoka kale nzila, bati, «Tuyooonena ku Geba.» Bantu bamumunzi wa Lama bakakankama. Bamumunzi wa Saulu waku Gibeya batija.

30Amulilisye nobantu baku Galimu! Amuswiilile nobantu baku Laisya! Amumvwe nywebo nobantu baku Anatoti!

31Bantu baku Madimena baku Gebimu bayuba.

32Sunu bayooimina ku Nobu, bayoovunga ntuku, kuvungila cilundu ca Ziyoni, kalundu ka Jelusalemu.

33Bona, Mwami Leza Singuzuzyoonse uyoobatyola, uyoobalosya mbuli mitabi yagonkwa kuzwa kuzinyina. Basikulisumpula abaabo balinonomona bayoogonkwa akutolwa aansi.

34Mwami Leza uyoobatema bakawe mbuli butemwa cisaka akeembe, Lebanoni uyooolwa kumbele lya Singuzu.

Izaya 11

Bulelo bwaluumuno

1Kuya kusyuuka mutabi kuzwa kucisiko ca Jese, kuzwa kumiyanda yakwe mutabi uyoozyala micelo.

2Muuya wa Mwami Leza uyookkala alinguwe, alimwi uyoomupa busongo akumvwisya zintu. Muuya wakulaya anguzu, nguuyoomupa luzibo akulemeka Mwami Leza.

3Uuyookkomanina kulemeka Mwami Leza. Takabeteki kwiindila mukulanga mbobabede bantu, nikuba kukosola kaambo kwiindila muli nzyamvwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Pele uyoobeteka kaambo kamucete mbuli bweelede. Uyoobeteka cabululami kaambo kali koonse kamucete ansi aano. Uyoouma bapenzya amajwi aakwe aalo, bantu babi uyoobajaya.

5Uyoolela bantu bakwe mubululami cakusyomeka.

6Baumpe atubelele bayookkala antoomwe, abalo basiluwe bayoobuta antoomwe ampongo. Boombe bayoocelela aamwi abana babasyuumbwa, boonse bayooembelwa akana kaniini.

7Ŋombe ziyoocela mubutanga bomwe abanyama babutambo, bana babanyama aaba bayoolala antoomwe, abaŋombe muluumuno. Basyuumbwa bayoolya bwizu mbuli ŋombe.

8Muvwanda uyookonzya kusobanina abwina bwanzoka, awalo mwana uyookonzya kunjizya janza lyakwe mubwina bwacipile katalumwi.

9Ali Ziyoni, cilundu cisalala ca Leza, takukooyooba cintu cikonzya kucisa muntu pe, nociba cintu cibi tacikabi mpawo pe. Bantu boonse bamunyika bayoozula luzibo lwa Mwami Leza mbubonya mbuli lwizi mboluzwide maanzi.

Kuboola kwabantu bakatoledwe mubuzike

10Mubuzuba oobo, mwami ooyo walunyungu lwa Jese uyooba mbuli citondezyo cabulelo kumisyobo yoonse. Misyobo iyoomuyobolokela, nkabela busena bwakwe bwakukkala bunooli bwabulemu.

11Mubuzuba oobo, munguzu zyakwe Mwami Leza uyoobayobolola alimwi bantu bakwe akubaboozya kucisi cakwe aabo bakasyeede mu Asiliya, Ijipiti, Patilosio Kusyi, Elamu, Babuloni, Hamati amunsumbu zimwi zyalwizi.

12Mwami uyooimika citondezyo cabulelo bwakwe kutegwa atondezye masi oonse kuti lino wayobolola bantu bakwe ba Isilayeli a Juda aabo bakamwaikide. Ulababoozya kuzwa muzyooko zyone zyanyika.

13Bulelo bwa Isilayeli tabukanyonokeli bwa Juda pe, awalo Juda takabi sinkondonyina Isilayeli pe.

14Pele bayoomvwana antoomwe akulwana Bafilisiti bali kumbo lyabo akusaala bantu bakujwe lyabo. Bayoozunda Baedomu a Bamowabu. Baamoni bayoolibombya kulimbabo.

15Mwami Leza uyooyuminizya lwizi lwa Baijipiti, uyooungya luuwo lupya kuti lukayuminizye mulonga wa Yufuletisi. Uyoowaandaanya kuti uzwe tulonga tuli ciloba, kuti bantu kabayookonzya kutuzubuka.

16Kuyooba mugwagwa mupati uuzwida mucisi ca Asiliya, uyooba wabantu bakwe Baisilayeli bakasyeede, uyooba mbubonya mbuli ooyo wakaliwo ciindi basikale babo nibakazwa mucisi ca Ijipiti.

Izaya 12

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lwiimbo lwakulumba

1Mubuzuba oobu muyooti, «Ndakutembaula O Mwami Leza! Nikuba kuti wakalindinyemenede, lino waleka kundinyemena, nduumbulizya.

2«Kasimpe Leza ngomufutuli wangu, ndiyoomusyoma, nsikamuyoowi pe. Mwami Leza nguundipa nguzu, ngonguwe ngwentembaula munyimbo, ngomufutuli wangu.»

3Mbuli maanzi aatontola mbwaatangazya uufwide nyota, mbubonya oobo bantu ba Leza balatangala ciindi nobafutulwa.

4Mubuzuba oobu muyooti, «Amulumbe Mwami Leza, amwiite zina lyakwe kuti amugwasye! Amwaambile masi oonse zintu nzyaakacita, amwaambilizye kuti zina lyakwe lyeelede kulumbaizigwa.

5«Amumwiimbile Mwami Leza, akaambo kazintu ziletela bulemu nzyaakacita.

6Amupozomoke, mwiimbe cakutangala nywebo nobantu bamu Ziyoni. Nkaambo Uusalala wa Isilayeli uli akati kanu.»

Izaya 13

Leza mbwatikasubule munzi wa Babuloni

1Ngaaya makani Izaya, mwana wa Amozi ngaamba azya Babuloni.

2Akalundu kabalangala simpa ndembela, baite, boobole kuti bazoonjile mumilyango yabalemenede.

3Ndalailila basalali bangu, ndaita basilumamba bangu, kuti bazoocite ncindabasungula mubukali bwangu kuti basubule baabo mbendinyemenede.

4Amuswiilile kuli kuyobeka atala aazilundu kuli mbuli kwamakamu-makamu aabantu! Amuswiilile kuli lupyopyongano akati kamalelo, ooku kuli mbuli kuyobeka kwabantu bazisi zinji babungana. Mwami Leza Singuzuzyoonse nguusolweda basilumamba bakwe baya kunkondo.

5Bazwida kumasi aakulaale, bazwida kumagolelo aanyika. Mubukali bwakwe Mwami Leza waboola kuzoonyonyoona cisi coonse.

6Amulile nkaambo buzuba bwa Mwami Leza buli aafwiifwi, buzuba oobo Singuzuzyoonse mbwayooleta lunyonyooko lupati.

7Akaambo kaceeci bantu boonse bayoolebukilwa bantu boonse liyoobaleka.

8Boonse bayooyoowa, macise akupenga mumoyo ziyoobajata. Bayoomininganа mbuli mukaintu uuyanda kutumbuka. Bayoolangana cakugambwa, bayoosyulungana kumeso.

9Amubone, buzuba bwa Mwami Leza bulasika, mbuzuba bwaluciso, mbuzuba bwabukali, nkabela basizibi boonse bayoonyonyoonwa. Nyika iyoosyaala buyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Nyenyezi zyoonse abandakutema ziyooleka kumweka. Alyalo zuba liyoobaya mwezi taukabali pe.

11«Ndiyoosubula bamunyika akaambo kabubi bwabo, basizinyonyoono boonse akaambo kazibi zyabo. Ndiyoosubula boonse balisumpula, aabo basilunya balipa kantu-kantu ndiyoobatola ansi.

12Lino aabo batikasyaale banooli bace kwiinda ngolida iini-ini, banooli bace kwiinda ngolida yaku Ofii.

13Nkaako ndiyoozungaanya julu, ayalo nyika iyoozungaanyizigwa acikkalilo cayo mubuzuba oobo mebo, nde Mwami Leza Singuzuzyoonse, nenjootondezya bukali bwangu buumpa.

14«Mbuli nakasya uuvwimwa, mbuli mbelele zinyina mweembezi, umwi aumwi uyoopilukila kubantu bokwabo. Umwi aumwi uyoolobelela kunyika yokwabo.

15Kufumbwa uuyoojatwa uyoobbwabulwa, boonse bayoojatwa bayoojaigwa apanga.

16Bana babo bavwanda bayoopwayaulwa mutubeela-beela kabalangilide, maanda aabo ayoosaalwa, bakaintu babo bayoojatwa.»

17Ndiyoobaletela Bamedi kuti, «Bazoobalwane, bantu batatumpukwi ansiliva, batazwi moyo angolida.

18Mivwi ya Bamedi iyoojaya bakubusi, batakeengeleli abana nobaba bavwanda, taakwe mwana naba omwe ngobayooetelela pe.

19Babuloni mmbulelo bwiinda malelonyina kubota, pele kulisumpula kwabulemu bwa Bakalodiya mebo nde Leza njoobumwaya mbuli mbondakacita ku Sodomu a Gomola.

20Taakwe muntu uuyookkala mumo alimwi pe, kwamazyalani oonse taakwe Mualamu uyoosimpa tente lyakwe oomo pe. Taakwe mweembezi uyoobutya butanga bwakwe ooko pe.

21Pele buyooba buyo busena bwabanyama bamunkanda, bamwaaba mbabayoonjila mumaanda aabo, batumba mbabanookkala oomo. Njeleele nzezinoobbwantauka mumatongo aabo.

22Basuntwe banoolila mumaanda aabo mapati, bamwaaba mbabanookkala mumaanda aabwami. Ciindi cakunyonyoonwa kwa Babuloni casika, mazuba aayo taacili kule pe.»

Izaya 14

Kuboola kwa Baisilayeli kuzwa mubuzike

1Mwami Leza uyooetelela Jakobo, uyoosala Baisilayeli alimwi akubaboozya kuti bakkale munyika yabo. Bazwakule bayooboola kulimbabo kuti bazookkale abalunyungu lwa Jakobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Bamasi bayoogwasya Baisilayeli kuti bakajokele kucisi eeco Mwami Leza ncaakabapa. Nkabela ooko bamisyobo iimbi bayooba bazike baba Isilayeli. Baisilayeli bayoocita bamisyobo iimbi baalumi abakaintu kuti bakabe babelesi babo munyika eeyo Mwami Leza njaakabapa. Bayoocita babaya bakabatolede kuti babe baange babo, bayoolela bakali kubadyaminina.

Mwami wa Babuloni waba mucikkalilo cabafu

3Mubuzuba oobo Mwami Leza mbwayoomwaangununa kuzwa mumacise, mumapenzi, amubuzike bwaluciso,

4mukasabwide mwami waku Babuloni mukati, «Ngooyo sikudyaminina awalo sunu bwamweelela, ani bukali bwakwe buli kuli!

5Mwami Leza watyoloola musako wasizibi, nkoli yabeendelezi,

6eeyo njaakali kuumya bantu cakutaleka mubukali bwakwe, mubukali wakazunda masi manji kaapenzya lyoonse.

7Ngaaya masi oonse ono aliiba ali muluumuno alaimba cakukondwa.

8Noiba mipulanga amilombe yaku Lebanoni, ilakulumbaizya ilati, ‹Akaambo kakuti wali kutupenzya wawa, takucikwe muntu uuzooboola kututema pe.›

9Cikkalilo cabafu kunsi cizengema buya kulibambilila kututambula. Cibusya balya nsozi, kuti bakujuzye. Boonse aabo bakali basololi munyika, cabaimika kuzwa azyuuno zyabo zyabwami, boonse aabo bakali bami bazisi.

10Boonse bayookwiingula, bayooti kulinduwe, ‹Bona ayebo zyakumana nguzu waba mbuli ndiswe.

11Bona bulemu bwako boonse buli mucikkalilo cabafu, ookali kwiimbilwa nyimbo zyatulumbu, ono zyuumba zili kunsi lyako, mvunyu zili kubumbilide.› »

12Ino walenguka buti ontanda yakubucedo! Wasowelwa kunsi yebo ookali koola masi!

13Wakali kuti mumoyo wako, «Ono ndatanta mujulu nkabikke cuuno cabwami bwangu nkakkale atala aanyenyezi zya Leza kujulu. Njookkazikwa acuuno cabwami bwangu, acilundu cakuswaanganina, ansonje eeni yacilundu cisalala.

14Ndatanta atala lyamakumbi, njoolicita kuti nkabe mbuli Sijulu wamajulu.

15Pele nduwe aawa waletwa mwacivumwe, kunsi kwini lyacilindi.

16Aabo bakubona bayookulangisya, bayooyeeya zyalunyonyooko lwako bayooti, ‹Mwati ooyu ngomwaalumi ooyo wakali kuzungaanya nyika akucita kuti malelo kaazyangama?

17Mwati ngonguwe wakacita kuti nyika ibe nkanda, akoola minzi yawo alimwi watakali kwaangununa baange kuti babweede kucisi cokwabo?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Bami bamisyobo yoonse balazikkwa muzyuumbwe, aumwi ulaacuumbwe cakwe.

19Pele yebo tokwe acuumbwe pe, uli mbuli mutabi uutayandiki. Wazikkwa antoomwe abaabo bajaidwe, aabo bakajazigwa mapanga, aabo bazikkwa muzyuumbwe zili aamabwe atako. Mbuli mutumba uulyataulwa amaulu,

20takazikkwi ambabo, mukuti yebo wakanyonganya nyika yako, akujaya bantu bako. Lunyungu lwabasizibi talukabi alimwi.

21Amutalike ono kujaya bana bamwami ooyu, bajaigwe akaambo kazinyonyoono zyabasikale babo. Taakwe naba omwe wabo uyoolela munyika kwalyoonse, nikuba kuyaka minzi minji mulinjiyo.»

Leza mbwayoonyonyoona Babuloni

22«Njobabukila,» mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, «Njoonyonyoona Babuloni kunyina uutikasyaale, lunyungu lwawo loonse njooluzimaanya,» mbwaamba Mwami Leza.

23«Munzi ooyu uyooba tongo, munookkala batumba, buyooba busena bwabuntolo. Njooukukula acikukuzyo calunyonyooko.» Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

Leza uyoonyonyoona Baasiliya

24Mwami Leza Singuzuzyoonse wakakonkezya wakati, «Kasimpe eeco nceyeeya kucita njoocicita. Eeco ncendikanzide, njoocicita ncobeni.

25Ndiyoonyonyoona Baasiliya bali munyika yangu njoobalyatauka azilundu zyangu. Joko ndyobabikkide abantu bangu njoolityoloola, njoobagwisya mukuli ngobanyamwide.

26Aaya ngamakanze ngejisi kunyika yoonse, alyalo janza lyangu lilitandabikidwe kale kumisyobo yoonse.»

27Mwami Leza Singuzuzyoonse ulikanzide kucita eeci, ino nguni uukonzya kumucenjelela? Ulitandabikide kale janza lyakwe, nguni uukonzya kumukasya?

Leza uyoonyonyoona Bafilisiti

28Ngaaya makani aakaambilizigwa mumwaka wakafwa mwami Ahazi.

29«Nobafilisiti nyoonse mutasekeleli pe kuti musako ooyo ngumwakali kuumizigwa watyoka. Kayi kuzwa kunzoka kuyooba cipile, kuzwa kuli cipile kuyooba ciduntula.

30Mucete wabacete uyooba amacezyezyo abalo babulide bayoolyoonena. Pele lunyungu lwako njoolujazya nzala, yalo iyoonyonyoona boonse batikasyaale.

31Amulile cakoompolola, nominzi ya Bafilisiti, amubwembwe nyoonse amubone kasuko kalundumuka kunyika, ninkamu yabasilumamba basicamba.

32Ino batumwa bacisi ciya inga twabaingula buti? ‹Mwami Leza wakaimika Ziyoni kutegwa bantu bakwe bapenzegwa bakajane kwakuyubila.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

Izaya 15

Leza uyoonyonyoona cisi ca Mowabu

1Ngaaya makani aacisi ca Mowabu. Akaambo kakuti munzi wa Aa wazundwa mubuzuba bomwe buyo cisi ca Mowabu coolwa, canyonyoonwa mubusiku bomwe buyo! Kii mu Mowabu woolwa, wanyonyoonwa mubusiku bomwe buyo!

2Baku Diboni bainka kucikombelo cabo, bainka kumalende aabo kuti bakalilile nkuko. Cisi ca Mowabu cilila minzi ya Nebo a Medeba. Boonse balikulwidwe. Zilezu zyabo boonse zilinyweedwe.

3Basama masaka aakuusa mutuzila. Atala aaziluli amuzisambalilo boonse balalila, akweema.

4Baku Hesyiboni aku Eleyale baloompolola, majwi aabo alamvwigwa mane kuyoosika ku Jahazi. Nkaako basilumamba baku Mowabu baloompolola, akaambo kakuti batyompwa kapati.

5Ndililila baku Mowabu, bantu babo batija mbaabo baakusika ku Zowaa, akuyoosika ku Egilatisyelisyiya. Mane mbaabo baakusika ku Luhiti, baya bulila. Mumugwagwa uuya ku Holonaimu baya bweema akaambo kakunyonyoonwa kwabo.

6Kalonga ka Nimulimu kakayuminina, abwizu bwamumbali lyako bwakayuma, taacikwe amani. Taakwe abwizu butete busyeede pe.

7Aboobo lubono oolo ndubakajisi akuluyobola, bayoosola kuluzubusya kukalonga kamikumbuzu.

8Majwi aakulila kwabo alayooma kuminyinza ya Mowabu, kweema kwabo kulalimvwisya aku Egilaimu. Kulila kwakulyeetezya kwabo kulalimvwisya ku Biyaelimu.

9Maanzi aaku Dimoni azwide bulowa, nikuba boobo baku Dimoni ndicibabikkide cimbi ciinda ceeci, syuumbwa uyoovwaampila baku Mowabu batijide, aabo basyeede mucisi eeci.

Izaya 16

Mapenzi aabaku Mowabu

1Amutumizye tubelele ube ngomutelo kumuleli wacisi, kuzwa ku Sela kukosola nkanda, mukasike kucilundu ca mwana musimbi wa Ziyoni.

2Mbuli bayuni bauluka-uluka bakongwa muziteente zyabo, mbobabede bakaintu baku Mowabu kuzito zyamulonga wa Amoni.

3Amutulailile mutwaambile ncotweelede kucita. Amutulailile, mutukoswede makani cabululami mube mbuli cimvule citontozya ciindi zuba nolitwa mwaaba. Amubasise batijide, mutaabi baabo batija lutuzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Bamowabu batijide bakkale anduwe bakwabilile kuzwa kuli yooyo uuyanda kubanyonyoona. Sikudyaminina awalo buyoomweelela, kucinyina uuciyoonyonyooka, mulwani uyoozimaana munyika.

5Lino kwiindila muluyando cuuno cabwami ciyookkazikizigwa, mukusyomeka umwi mwaalumi uyookkala alincico, mwaalumi uuli ngwalunyungu lwa Devedi. Uuyoobeteka mubululami, uyoocita kuti baluleme kabacitilwa bweelede.

6Twakamvwa zyakulisumpula kwabantu baku Mowabu, balalisumpula akulikankaizya, kulisumpula akasampu-sampu kabo ziyooinda, nzyabuyo.

7Nkaako Bamowabu balalila, boonse balila Mowabu. Amweeme mulyeetezye akaambo kabulotwe bwaku Kiihaleseti.

8Myuunda yaku Hesyiboni yapusama, ayalo misaansa yaku sibuma mbubonya. Baleli bazisi zimwi balyatauka misaansa yesu mibotu, eeyo cimwi ciindi yakali kusika ku Jaza, mane njeeyo yaakuyandilila munkanda. Zisyuukila zyayo zyakayandalala mane nzeezyo zyaakusika kulwizi.

9Nkaako ndalila mbuli bulila baku Jaza akaambo kamisaansa yaku Sibuma. Akaka Hesyiboni a Eleyale, ndamutesya misozi! Kutangala kwamicelo yako yabizwa akutebula kwako zyoonse zyamana.

10Myuunda yamicelo tiicikutangazyi nikuba kukondwa, taacikwe muntu uucisina waini kumalindi, kayi ndakulesya koompoozya.

11Ndaguluma mumoyo wangu mbuli kalumbu akaambo ka Mowabu, nduuside akaambo ka Kiihelesi.

12Bamowabu baakusika kumalende aabo, bayoolikatazya buyo, baakusika kumalende kuti bapaile, taakwe aciyoobagwasya.

13Aaya ngamajwi Mwami Leza ngaakaamba aaamba zya Mowabu.

14Pele lino Mwami Leza ulati, «Mumyaka yotatwe, bulemu bwacisi ca Mowabu banji buyoosampuka. Nikuba kuti bakali banji batikasyaale kabali baumi banooli bace alimwi banoogonkedwe.»

Izaya 17

Leza uyoosubula Baasiliya a Baisilayeli

1Ngaaya makani aamba zyamunzi wa Damasikasi. «Bona munzi wa Damasikasi, tuuciyoobi munzi alimwi, pele uyooba cilwi buyo.

2Minzi yaku Alowe iyoosyaala kakunyina uulimo iyooba ngamacelelo aamatanga, nkwayoobutila, taakwe uyooayamina pe.

3Minzi iikwabilidwe iyoozimaana mu Efulemu, babulelo bwaku Damasikasi basyeede baciinga ca Baalamu, bayooba abulemu mbuli bwa Baisilayeli.» Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4«Mubuzuba oobo bulemu bwa Jakobo buyoobbuluka. Kuneneya kwakwe kuyoomana.

5Buyooba mbuli buzuba mutebuzi naya kuyobolola maila aaimvwi, akwaatebula. Buyooba mbuli buzuba muntu navulula mukkuti lya Lefaimu.

6Nikuba boobo maila amwi ayoosyaala, mbuli litikinyizigwa muoliva, kulasyaala obilo otatwe ampela. One naa osanwe mumutabi iizyede kapati.» Mbwaamba Mwami Leza, Leza wa Isilayeli.

7Mubuzuba oobo bantu bayoolangila ku Mulengi wabo, bayoolangilila kuli Uusalala wa Isilayeli.

8Tabakooyoolangilila kuzipaililo eezyo nzibakalipangila pe, mituni yaleza mukaintu Asyela iyooba yabuyo. Zipaililo zyabo zyatununkilizyo eezyo nzibakayaka, ziyooba zyabuyo.

9Mubuzuba oobo minzi yabo yankwakwa, eeyo njibakatijide Baisilayeli, iyooba mbuli masena oomo mumenede lumpote abuvuna-vuna. Yoonse iyoosyaala buyo kakunyina uulimo.

10Nobaisilayeli, mwamuluba Leza wakamuvuna a kumukwabilila mbuli mwaala muyumu. Musyanga myuunda ya malende kuti kamukombela mumo baleza bambi.

11Pele nikuba isyuuke akulangazya mubuzuba mbubonya oobo mbumwaisyanga taakwe ncomwali kunootebula pe. Nimwali kujisi mapenzi amalwazi aatasilikiki.

Yazundwa misyobo yabasinkondonyina

12Bona bukali bwamisyobo minji, mbakali mbuli lwizi luukapaika! Bona kunyongana kwabantu, balavuuma mbuli buvuuma maanzi manji.

13Nikuba kuti bantu kabayoba mbuli maanzi aavuuma, kuti wabanyemena balatijila kulaale. Balabbubbulwa aluuwo mbuli bungu mutulundu, mbuli masanga libbubbula guwo.

14Lyaba kumangolezya balayoowa! Bwayanda kuca, batija. Mbociyooba akuli baabo batusaala, mbociyooba kuli baabo batunyanga lubono.

Izaya 18

Leza uyoosubula cisi ca Kusyi

1Maawe kunyika iisokonya mababa acikwikwi kutobelezya milonga ya Kusyi,

2eeco citumya batumwa mulwizi, mumato amabu. Kamuya nobatumwa bafwambaana, kubantu balamfu bamibili miteteete, bantu bayoowegwa kufwiifwi akulaale, musyobo mulwani. Kubantu baamba mulaka uutamvwigwi, balaanyika iiandaanyizidwe amilonga.

3Nywebo nyoonse nobantu bamunyika, nywebo nomukkede anyika, ndembela yaakwiimikwa azilundu, muyooibona, mweembo waakulila muyooumvwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mboobu mbwandaambila Mwami Leza, «Ndinooumwide buyo pele nkelangilide
kuzwa mucilawo cangu, mbuli busensa zuba, mbuli buloka mume nokukasaala.

5Ciindi cakutebula kacitanasika malanga-langa amana, acikwezuzyo, uyoogonka
akusowa mitabi iilengelela.

6Mitumba iyoosiilwa bayuni bamuzilundu kuti balye, abanyama bamusokwe, nkabela
bayuni banooyoolya mitumba yabo mainza oonse, abanyama bamusokwe mupeyo
woonse.»

7Kuciindi eeco zipego zinooyooletwa ku Mwami Leza Singuzuzyoonse, kuzwa
kubantu balamfu, bamibili miteteete. Bantu bayoowegwa kufwiifwi akulaale musyobo
mulwani. Baamba mulaka uutamvwigwi. Kubantu balaanyika iiandaanyizidwe
amilonga. Zipego ziyooletwa kucilundu ca Ziyoni, kubusena bubandwa zina lya
Mwami Leza Singuzuzyoonse.

Izaya 19

Leza uyoosubula cisi ca Ijipiti

1Ngaaya makani aaamba zyacisi ca Ijipiti. Bona Mwami Leza nguulya ulaboola ku
Ijipiti utantide akkumbi lyeenda cakufwambaana. Mituni ya Baijipiti ilazyangama
kumbele lyakwe abalo Baijipiti lyabaleka kapati.

2Njoocita kuti, «Muijipiti akabukile Muijipitinyina. Munyina akabukile
mwanookwabo, simunzi asimunzinyina, munzi amunzinyina, bwami abwaminyina.

3Baijipiti bayootyompwa, ndiyoocita makanze aabo kuti akabe aabuyo, bayoobuzya
mituni mizimo yabo, basondi, abamukabami.

4Njooaba Baijipiti kumuntu silunya, mwami mukali nguuyoobalela, mbwaamba
Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

5Milonga iiyooyuminina, musena uyooyuma akuyumina limwi.

6Tunkolola tuyoonunka, milonga yamu Ijipiti iyooyuminina, mabu amanyanja
ayoopusama,

7atusyango toonse tuli munsi aamulonga wa Nailo ooko nkuutilila. Myuunda yoonse
iisyangidwe mumbali aamulonga wa Nailo iiyooyuma. Iyookukulwa aguwo,
cakumaninina.

8Bazubi banswi bayoosyolooka akulilauka, boonse baloba mumulonga wa Nailo,
bateya tunyandi banoocinyina mulimo.

9Aabo babelesya butonje bayootyompwa, baluka masani aandeketela bayoobula
lulangilo.

10Aabo baluka zisani bayoobijilwa, aabo babelekela mali bayoopenga mumyoyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Bapati bamunzi wa Zowani mbafuba-fuba, balailili basongo ba Falo bamwaambila zitabujuli. Ino Falo inga wamwaambila buti kuti, «Ndime umwi wabaalumi basongo, ndakaiisigwa abamami bakale-kale?»

12Ino ono Falo bali kuli bantu bako basongo? Abakwaambile, bakuzibye eeco Mwami Leza Singuzuzyoonse ncakanzide kucita kucisi ca Ijipiti.

13Bapati bamunzi wa Zowani mbafuba-fuba, basololi bamunzi wa Memfisi bacengwa, basilutwe bawo basowa cisi ca Ijipiti.

14Mwami Leza wabalekela kuti kabaungilika, bacita cisi ca Ijipiti kuti kacilubizya, mbuli mukolwi mbwaziilika amalusi aakwe.

15Taakwe naba omwe mu Ijipiti, muvubi naa mucete uulemenede naba muntu buyo uukonzya kugwasya cisi ca Ijipiti.

Baijipiti bayookomba Mwami Leza

16Mubuzuba oobo Baijipiti bayooba mbuli bakaintu bayookankama mukuyoowa janza lya Mwami Leza Singuzuzyoonse eelyo libavuumukilide.

17Nyika ya Juda inooyoosya Baijipiti, kufumbwa uuyoomvwa zyacisi ca Juda uyooyoowa, akaambo kazeezyo Mwami Leza Singuzuzyoonse nzyakanzide kubacita.

18Mubuzuba oobo baminzi yosanwe yamu Ijipiti bayoocaamba Cihibulu, bayookonkezya muzina lya Mwami Leza Singuzuzyoonse. Umwi waminzi eeyo uyooitwa kuti, «Munzi wa Zuba.»

19Mubuzuba oobo kuyooba cipaililo ca Mwami Leza mukati kacisi ca Ijipiti, kuyoobikkwa kabwe kaciibalusyo ca Mwami Leza kumunyinza waco.

20Kayooba citondezyo cakuzibya kuti Mwami Leza Singuzuzyoonse mwali mucisi ca Ijipiti. Baakulilila Mwami Leza akaambo kabaabo babadyaminina uyoobatumina mufutuli, muvuni, nkabela uyoobafutula.

21Mwami Leza uyoolizibya lwakwe mwini ku Baijipiti, nkabela abalo mubuzuba oobo bayoomuziba Mwami Leza. Bayoomukomba mukumupa zipaizyo azituuzyo zyamaila, bayookonkezya ku Mwami Leza akuyoocita mbuli mbubakonkezya.

22Mwami Leza uyoosubula Baijipiti acuumo, uyoobauma amana uyoobaponya. Bayoopilukila ku Mwami Leza, nkabela uyooswiilila kukomba kwabo, eelyo uyoobaponya.

23Mubuzuba oobo kuyooba mugwagwa mupati uuzwida ku Ijipiti kuyoosika ku Asiliya. Baasiliya banooyooboola ku Ijipiti abalo Baijipiti banooyooinka ku Asiliya. Baijipiti bayookomba antoomwe a Baasiliya.

24Mubuzuba oobo Baisilayeli bayookomba kabali zisi zyotatwe a Baijipiti a Baasiliya, lino eeci ciyooba cileleko kunyika yoonse.

25Mwami Leza Singuzuzyoonse uyoobaleleka, uyooti, «Bantu bangu Baijipiti, Baasiliya mbindakalenga, a Baisilayeli lukono balelekwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Izaya 20

Musinsimi wacintanda

1Mumwaka umwi mwami Saagoni wacisi ca Asiliya, wakatuma mupati waba silumamba kuti azoolwane munzi wa Asyidodi, nkabela wakaboola wazooulwana akuuzunda.

2Myaka yotatwe yakaindide Mwami Leza wakaambilide Izaya mwana wa Amozi kuti, «Samununa zisani zyamasaka nzyosamide andyasyo kumaulu aako.» Nkaako wakacita oobo, wakainka kaya bweenda acintanda katasamide andyasyo.

3Ciindi munzi wa Asyidodi niwakazundwa, Mwami Leza wakati, «Mbubonya mbuli mubelesi wangu Izaya mbwaali kweenda cintanda kanyina andyasyo kwamyaka yotatwe, kuti cibe citondezyo cazintu ziyoocitika kucisi ca Ijipiti aca Kusyi,

4mwami waku Asiliya uyootola Baijipiti a Bakusyi mubwaange kabali cintanda kabanyina andyasyo. Uyooenzya baniini abapati matako kaalibonya, kuti Baijipiti bakafwe nsoni.

5Aabo bakali kusyoma cisi ca Kusyi akulikankaizizya cisi ca Ijipiti bayooyoowa akuusigwa nsoni.

6Mubuzuba oobo bantu bakkala mumbali lyankomwe yalwizi bayooti, ‹Amubone cacitika kuli baaba mbutwasyomede, aabo nkutwali kutijila kuti batuvune kuzwa kumwami wacisi ca Asiliya! Ino ono swebo tulatija buti?› »

Izaya 21

Cilengaano cakuwa kwamunzi wa Babuloni

1Ngaaya makani aamba zyankanda iili kumbali aalwizi. Mbubonya mbuli kambizi mbokafwempula mane kusikila kunyika yakumusanza, awalo sikusaala wazwida kunkanda, wazwida kunyika iiyoosya mbwaticite.

2Ndakabonesegwa cilengaano cikatazya, sikwaaba ulaaba, sikubweza ulabweza. Elamu kolwana, Mediya kosinkilizya! Njoomanizya mapenzi oonse aakaletwa a Babuloni.

3Akaambo kaceeci mubili wangu ulacisa kapati, ndijiswi nsungo zili mbuli zyamukaintu uuyanda kutumbuka, ndakatazigwa azeezyo nzemvwide, ndapenga azeezyo nzyebona.

4Ndazingwa mumoyo, akaambo kakuyoowa ndakankama, lubundu-bundu ndundali kusukamina, lwandiletela kuyoowa.

5Babamba matebule bayala masani, balya, banywa! Amunyamuke nywebo nobalupati-pati, amunanike ntobo zyanu!

6Mboobu mbwandaambila Mwami Leza, «Koya ukabikke mulindizi, kwamana azooambe eezyo nzyaabona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Abona baalumi bobilo-bobilo umwi aumwi katantide ambongolo ankamela, weelede kuti abalangisisye.»

8Mpawo mulindizi wakoompolola wati, «Buzuba abuzuba simalelo wangu, ndaima aŋanda ndamfu yakusompelela, busiku abusiku, ndalindilila.“

9Cakufwambaana ndabona baalumi bobilo-bobilo kabatantide amabbiza. Mulindizi wakaambilizya kuti, «Munzi wa Babuloni wawa, munzi wa Babuloni wawa. Mituni yoonse njibali kukomba yapwaika ansi.»

10Nobantu bangu Baisilayeli, mwapolwa mbuli maila aacuumino, pele ndamwaambila eezyo nzindamvwa kuzwa ku Mwami Leza Singuzuzyoonse, kuzwa kuli Leza wa Isilayeli.

Makani aaamba zyacisi ca Edomu

11Ngaaya makani aaamba zyacisi ca Edomu. Umwi muntu ulandiita kuzwa ku Siiya ulati, «Omulindizi ino busiku butene aali? Omulindizi ino busiku butene aali?»

12Mulindizi wakaingula kuti, «Buyanda kuca, nikuba boobo masiku alaboola alimwi! Naa kuti uciyanda kubuzya alimwi, uboole uzoobuzye.»

Makani aaamba zyacisi ca Alabiya

13Ngaaya makani aaamba zyacisi ca Alabiya. Nywebo Nobadedani basinyendo nomuyaka zivuka muzyoonde zyamu Alabiya,

14amubaletele maanzi bafwide nyota amusanine batija, nobantu bamucisi ca Tema.

15Nkaambo batija mapanga, mapanga aasomwedwe, mata aabambilidwe kufusa, akubbebba kwankondo.

16Mboobu mbwaandaambila Mwami, «Mumwaka omwe, mbuli mbwaamba sikubeleka, bulemu boonse bwamu Keda buyoomana.

17Basimata aabo batikasyaale, basilumamba bamu Keda banooli bace.» Mwami Leza, Leza wa Isilayeli nguwaamba.

Izaya 22

Makani aaamba zyamunzi wa Jelusalemu

1Ngaaya makani aaamba zya kkuti lya cilengaano, ino ono ncinzi camupenzya cakuti nyoonse mwatalika kutanta atala aanduli.

2Yebo omunzi oozwide manyongwe, yebo omunzi wamazwanga akupampana? Aabo bakajaigwa tiibafwida munkondo pe.

3Basololi bako boonse batijila antoomwe, bajatwa kakunyina kulivuna. Boonse aabo bakajatwa bakatolwa mubwaange, mukuti bakatija basinkondonyina kulaale.

4Nkaako ndakati, «Amundileke, ndilile kapati, mutanduumbulizyi, akaambo kakunyonyoonwa kwabantu bokwesu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mwami, Mwami Leza Singuzuzyoonse, uyooleta buzuba bwamanyongwe bwakulyataukwa, akuyoowa mukkuti lyacilengaano, buzuba bwakupwayaula bwaanda bwamunzi, akulila muzilundu.

6Baelamu babweza mikutu, basinkalaki amabbiza. Bakii bagwisya ntobo mucikutu cayo.

7Makkuti ngoyandisya azwide nkalaki zyalo, basimabbiza balalindilila mumilyango yamunzi,

8zikwabilizyo zyamu Juda zyakawida ansi. Mubuzuba oobu wakalanga kuzisaka kuyobwedwe zilwanyo zyaŋanda yabwami,

9eelyo wakabona kuti bwaanda bwamunzi wa Devedi bwakali azibbanga-zibbanga, mpawo wakasinkula maanzi kuziba lyakunsi.

10Wakabala maanda aamu Jelusalemu, amane wakaamwaya kuti asinke-sinke bwaanda.

11Wakayaka ciziba akati kamalambo obilo abwaanda kuti kacijata maanzi aazwa kuziba lyakale-kale, pele tiimwacebukila kuli yooyo wakalipanga, nikuba kumulemeka ooyo wakapa muzeezo wambolyeelede kuba.

12Mwami, Mwami Leza Singuzuzyoonse, wakamwiita buzuba buya kuti mulile, mweeme mulijwe masusu, musame masaka.

13Pele ono bona, kuli kusekelela akukondwa kujaya ŋombe ambelele, mwiide kulya nyama akunywa waini, mulati, «Atulye, tunywe nkaambo junza tulafwa.»

14Mwami Leza Singuzuzyoonse wakandiyubunwida makani aaya aakuti, cinyonyoono canu eeci tacikoolekelelwa pe. «Mane kusikila mukafwe.» Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

Mbwaakacenjezegwa Syebina

15Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Koya kuli yooyo mubanzi wamali, kuli Syebina mupati waŋanda yabwami.

16Ino ucita nzi kuno alimwi nguni wakuzumizya kuti uliside cuumbwe kuno? Nguni wakakuzumizya kuti ulikolwede cuumbwe mundomba, akukwezulula moyoolala mumwaala?

17«Kocenjela, Mwami Leza uyanda kuti akujate akusowele kulaale, yebo omuntu sintanze.

18Uyookuvunga mane ukabe mbuli kabbudu akukusowela munyika mpati. Ooko uyoofwa, nkabela ankalaki zyako nkoziyoosyaala, yebo oosesemya kuli simalelo wako!

19Ndakutanda amulimo wako, ndakwaatula aabusena bwako.»

20Mubuzuba oobo ndiyooita mubelesi wangu Elikimu mwanaa Hilikiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Ndiyoomusamika jansi lyako akumwaanga lutambo lwako mucibuno akumupa bweendelezi bwako. Nguunooyoolela baabo bakkala mu Jelusalemu balunyungu lwa Juda.

22Ndiyoomupa makkii aaŋanda ya Devedi, eeco ncatikajalule taakwe uuyoocijala, eeco ncatikajale taakwe uuyoocijula.

23Ndiyoomukkazikizya kuti akajate mbuli nembe mubusena bwakwe nkabela uyooletela mukwasyi wakwe bulemu.

24Bulemu bwamukwasyi wakwe boonse bunooli alinguwe, kubikkilizya abwanzubo zyakwe. Boonse banooyeeme alinguwe mbuli mitiba miniini mbwiibikkwa akasanza.

25«Mubuzuba oobo,» mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, «Nkanka iikankamidwe kapati iyoozungaana, iyoozyulwa akuwa ansi, eezyo zibiya zibikkidwe alinjiyo ziyoowa,» Mwami Leza nguwaamba.

Izaya 23

Makani aaamba zya Taya

1Ngaaya makani aaamba zyamunzi wa Taya. Amulilile nywebo nobasimato aaku Taasyisyi! Nkaambo Taya yanyonyoonwa, kucinyina ŋanda nociba cito casyaala. Mwamvwa makani aazwida kunyika ya Saipulasi lyapiluka mato aanu.

2Amuumune nywebo nobasambazi baku Sidoni mwakatuma bantu, kuunka mutala lyalwizi,

3kuti bakaule akuuzya maila aazwa kucisi ca Syihoo, butebuzi bwamulonga wa Nailo mbubwakamuvubya nimwakasambalana makwebo amisyobo yoonse.

4Kofwa nsoni omunzi wa Sidoni! Ayebo ocikwabilizyo calwizi, nkaambo lwizi lulati, «Nsinamyongedwe nikuba kuzyala, nsinalelede bana basankwa nikuba kukomezya basimbi pe.»

5Baijipiti bayoogambwa akuusa nobatikamvwe kuti munzi wa Taya wakanyonyoonwa.

6Amukoswede ku Taasyisyi, amulile nywebo nobantu bamunsumbu.

7Mwati ooyu ngomunzi waciindi-aciindi ooyo wakali kutuma bantu bawo mutala lyalwizi kuti ukatole masi aamwi?

8Ino nguni ooyo wakakanza kucita zintu zili boobu kumunzi wa Taya, munzi wakali wabami, munzi wakajisi basambazi bana babami, uuli aabasimakwebo badumide munyika?

9Mwami Leza Singuzuzyoonse nguwakakanza ceeci! Wakakanza oobu kutegwa amanizye kulikankaizya kwabo akaambo kazeezyo nzebakacita, akubanyanga bulemu baalumi aabo badumide munyika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Kolima myuunda, yebo omwana musimbi waku Taasyisyi, mbuli mulonga wa Nailo mbuufwasuka taakwe cikasya pe.

11Mwami Leza watandabika janza lyakwe atala aalwizi, wacita kuti malelo aawo akankame. Walailila kuti zikwabilizyo zyaku Kenani zinyonyoonwe.

12Omunzi wa Sidoni, kubotelwa kwako lino kwamana. Bantu bako badyamininwa. Nikuba kuti naa batijile ku Saipulasi, tabakooyoolikkalila pe.

13Amulange kunyika ya Bababuloni, bantu tabaciboneki limbi! Baasiliya bakacita kuti ibe nkanda yabanyama bamusokwe. Bakanungilila maanda aabo malamfu akwiisinkilizya, bakapwayaula zikwabilizyo zyayo, sunu lyakaba tongo.

14Amulile nywebo nomweenzya mato aaku Taasyisyi zikwabilizyo zyanu zyanyonyoonwa.

15Kuciindi eeco munzi wa Taya uyoolubwa kwamyaka iili makumi aali ciloba, eeyi njemyaka yakupona kwamwami. Pele yaakumana myaka iili makumi aali ciloba, ciyoocitika kumunzi wa Taya ciyooba mbuli bwaamba lwiimbo lwa mukaintu mwaamu nati,

16«Bweza kalumbu, endeenda mumunzi, yebo omukaintu mwaamu wakalubwa, kalizye kabotu kalumbu, imba nyimbo zinji, kutegwa uyeeyegwe.»

17Myaka iili makumi aali ciloba yaakumana, Mwami Leza uyoosubula Taya. Uyoopilukila kuli yooyo wakamubwezede, unooya buvuula amalelo oonse aali aanyika.

18Nikuba boobo mpindu eeyo njaanooya bujana uzooipa ku Mwami Leza, takiiyoboli nikuba kwiibamba. Mpindu eeyo iyoopegwa baabo bakomba Mwami Leza, kuti bajane zyakulya zinji amasani mabotu.

Izaya 24

Mwami Leza uyoosubula nyika

1Amubone, Mwami Leza uyoonyonyoona nyika, uyooitataula, uyooimwayaula, akumwaisya bantu bakkala mulinjiyo.

2Ciyoobasikila boonse ncimwi, ciyoocitika kumupaizi akubantu mbubonya, kuli simalelo akumuzike, kuli mukasimalelo akumusimbi mubelesi, kuli uuuzya akuli sikuula, kuli sikukweleta akuli sikukweletesya, kuli simpindu akuli sicikoloto.

3Nyika iyoonyonyoonenwa limwi, akusaalilwa limwi. Mwami Leza nguwaamba majwi aaya.

4Insi yayuma yaangana, nyika yoonse iluuside yaangana bulemu bwanyika bwapusama.

5Nyika yasofwaazigwa abantu bayo tabaswiilili milawo basotoka mbeta akutyola cizuminano citamani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Nkaako nyika yamana akaambo kakusinganyizigwa, bantu bamumo bapenga akaambo kamulandu wabo. Bantu bakkala munyika bamana, mbace buyo basyeede.

7Misaansa yayuma nkaako takucikwe waini, boonse bayandisya kulikkomanisya ono balasyolooka.

8Kulila kwansakalala takucimvwigwi, kuyoba kwakusekelela kwamana, kulila kwakalumbu kwamana.

9Nyimbo nzyobaimba nobanywa waini zyamana, bukoko bwabapapila.

10Munzi walupyopyongano waba tongo, milyango yamaanda ilipingidwe.

11Mumigwagwa boompolweda waini. Lutangalo lwamana kuyobeka koonse kwazimaana ansi.

12Munzi waba tongo, milyango yawo yapwaigwa.

13Eeci nceciyoocitika anyika amumasi oonse aanyika. Ciyooba mbuli ciindi muoliva nuutikaanyizigwa naa mbuli buvululwa nsaansa bantu nibamana kale kutebula.

14Balapozomoka, balaimbisya cakukondwa kuzwa kumbo batembaula bulemu bwa Mwami Leza.

15Nkaako nywebo nobakujwe amulemeke Mwami Leza, Leza wa Isilayeli. Amumulemeke nywebo nomuli munsumbu zyalwizi.

16Kuzwa kumagolelo aanyika tumvwide nyimbo yakuti, «Alemekwe ooyo Uululeme.» Pele mebo ndakati, «Ndamana, ndamana, maawe kulindime! Silweeno ulaamba, mulweeno silweeno ulaamba!“

17Ziyoosya, mulindi akakole zilamulindilila nywebo nobantu bamunyika.

18Kufumbwa ooyo uutikatije ziyoosya, uyoowida mumulindi, kufumbwa uutikazwe mumulindi, uyoowida mukakole. Mpulungwido zyakujulu zilijulidwe, ntalisyo zyanyika zilazungaana.

19Nyika yaandauka, nyika yapanduka, nyika yazungaanyizigwa.

20Nyika izeeleka mbuli mukolwi, itenkaana mbuli kaanda libbubbula guwo, yalemenwa milandu yabuzangi bwabo nkabela yawa, tiikaimi limbi pe.

21Mubuzuba oobo Mwami Leza uyoosubula basinguzu bakujulu mujulu abami ansi kunsi.

22Bayoosolwedelwa antoomwe, mbuli baange bali mumulindi, bayoobikkwa muntolongo bayoosubulwa kwaakwiinda mazuba manji.

23Mwezi uyoonyonganyizigwa, zuba liyoousigwa nsoni, nkaambo Mwami Leza Singuzuzyoonse nguuyoolela acilundu ca Ziyoni mu Jelusalemu. Uyoolela cabulemu kumbele lyabapati bawo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Izaya 25

Lwiimbo lwakutembaula

1O Mwami Leza, nduwe wangu, ndakulumbaizya akutembaula zina lyako, nkaambo
kwiindila mukusyomeka wakacita zintu zigambya zintu eezyo nzyookakanza kale-
kale.

2Wakacita kuti munzi ube zilwi buyo, munzi wankwakwa ube tongo, matijilo
aabamasi aba munzi uumwaidwe, tuukayakululwi alimwi pe.

3Nkaako misyobo yanguzu iyookulemeka, minzi yamisyobo iiteengeleli
iyookulemekezya.

4Nduwe nkubalikutijila bacete, wali citijilo cababula mumapenzi aabo, nduwe cilawo
cakuyubila nolibbubbula, nduwe ciyusilo nokupya. Nkaambo kufweta kwabateeteleli
kuli mbuli guwo nolibbubbwida abwaanda,

5ambuli kupya kwamunkanda. Waumuzya kupyopyongana kwabamasi, mbuli kupya
mbokutontozegwa ciindi nolivumba, mbubonya oobo lwiimbo lwabateeteleli
lwaumuzigwa.

Leza wabamba pobwe

6Acilundu eeci Mwami Leza Singuzuzyoonse, uyoopangila bantu boonse pobwe
lyazilyo zinono, linooli pobwe lyawaini uulweela, nyama mbotu awaini mubotu
kwiinda.

7Acilundu eeci uyoonyonyoona ceeco civumbilide bantu boonse, sani eelyo
livumbilide misyobo yoonse.

8Uyoomanya lufu kwalyoonse alyoonse. Mwami Leza uyoosansamuna misozi
munyika yoonse, uyoogwisya mapenzi abantu bakwe, munyika yoonse mbwiibede
Mwami Leza nguwaamba.

9Mubuzuba oobo bayooti, «Kasimpe ooyu ngo Leza wesu, twakamusyoma
nguwakatufutula. Ooyu ngo Mwami Leza ngotwakasyoma, atutangale tukondwe
mulufutuko ndwapa.»

Sikuyoobasubula ba cisi ca Mowabu

10Leza uyookwabilila cilundu eeci, pele bacisi ca Mowabu bayoolyataulwa mbuli
bulyataukwa bufumba.

11Bayootandabika maanza aabo mbuli bantu badubbuka. Leza uyoolesya kantu-kantu
kabo nikuba kuti kabacibwene kuyamba.

12Uyoomwaya zikwabilizyo zyabo zilamfu akuzibambasika, uyooziwisizya ansi,
mulusuko.

Izaya 26

Leza uyoozundya bantu bakwe

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Mubuzuba oobo bantu bayooimba lwiimbo oolu munyika ya Juda, bayooti, «Tulijisi munzi muyumu, Leza mwini nguukwabilila bwaanda bwawo azitantaala.»

[2]Kojalula milyango yamunzi kuti musyobo uululeme unjile, musyobo ooyo uusyomeka.

[3]Yebo O Mwami Leza, kapa luumuno lwini kuli baabo baimvwi mulinduwe, kuli baabo bakusyoma.

[4]Amusyome mu Mwami Leza kwalyoonse alyoonse, nkaambo Mwami Leza, Mwami Leza mmwaala uutamani.

[5]Ulababombya aabo balinonomona, ulatola ansi munzi uulisumpula, uluubambasika ansi, akuusowela mulusuko.

[6]Uyoolyataukwa, amaulu aabadyaminidwe, antaamo zyabacete.

[7]Nzila yamululami ilibambasede, yebo ooluleme, nduwe oocita kuti nzila yeendela mululami kiili kabotu.

[8]Iiyi, O Mwami Leza, tweendele munzila yamilawo yako, tulangila nduwe, ncotuyandide mumyoyo yesu ndizina lyako ampuwo yako.

[9]Ciindi camasiku moyo wangu uyeeya nduwe, cifumo-fumo moyo wangu usukamina nduwe. Mbeta zyako noziboneka ansi, bantu bamunyika baiya ziluleme.

[10]Nokuba kuti mubi wamubeda aaluse, taiyi ziluleme, nomuba munyika yabaluleme walo ucita zibi, talemeki Mwami Leza pe.

[11]O Mwami Leza janza lyako lilisumpukide, pele tabaliboni pe. Batondezye luyando lwako kuti bausigwe nsoni, mulilo ooyo uubambilidwe basinkondonyoko ubasyukute.

[12]O Mwami Leza kotupa luumuno, nkaambo nduwe wacita kuti tuzwidilile mumilimo yesu yoonse njotucita.

[13]O Mwami Leza, Leza wesu, kwakali basimalelo bamwi kunze lyanduwe bakali kutweendelezya, pele swebo tulemeka buyo zina lyako olikke.

[14]Lino balifwide, tabaciponi, bantu aabo bafwide tabakakonzyi kubuka pe. Wakabasubula akubanyonyoona, wakacita kuti kabataciyeeyegwi pe.

[15]Wavuzya musyobo wesu, O Mwami Leza, wavuzya musyobo wesu. Akaambo kaceeci waliletela bulemu, wakwakwabula minyinza yanyika yesu.

[16]O Mwami Leza bakaboola kulinduwe mumapenzi aabo, nookabasansaula tiibacili kukonzya akupetekezya mukukomba pe.

[17]Mbubonya mbuli mukaintu uuminsi nayanda kutumbuka, ulamininganа akulila namyongwa, aswebo mbubonya mbutwakabede kumbele lyako O Mwami Leza.

[18]Twakali mbuli uuminsi, twakali kumininganа mukucisa, pele twakazyala luuwo, tiitwakaleta lufutuko ansi, tiitwakazyala bantu pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Pele bafu bayoopona mibili yabo iyoobuka. Nywebo nomuli mubulongo amunyamuke musekelele. Mume wanu uli mbuli mume wacifumo-fumo. Nyika iyoobusya bafu bayo.

20Kamuya nobantu bangu, amunjile mumaanda aanu, mulijalile mukati, amuyube kwakaindi kaniini, mane kusikila bukali bwakwe bumane.

21Amubone Mwami Leza ulaza kuzwa mubusena bwakwe, kuti asubule bantu bamunyika akaambo kazinyonyoono zyabo. Nyika iyootondezya bulowa oobo bwakatika mulinjiyo, tiikasisi limbi bantu bayo bakajaigwa.

Izaya 27

Muunda wamisaansa wa Mwami Leza

1Mubuzuba oobo, Mwami Leza uyoosubula apanga lyakwe, uyoobelesya panga pati jumu mubukali bwakwe, kuti ajaye citowe, nzoka iitija, citowe nzoka iilizingaila, uyoojaya cimpangaliko camumaanzi.

2Mubuzuba oobo mukaimbe nyimbo zyamuunda wamusaansa wakazyalisya,

3mebo nde Mwami Leza nduulanga nduutilila lyoonse. Nduucingilila sikati amasiku kutegwa kubule muntu uunyonganya.

4Nsinyemede. Nicabota nikwali kuti kuli masonso naa mamvwa aandisinkilide, nindaagonkoola akwaatenta oonse.

5Kwataba boobo aaboole kulindime azookwabililwe, iiyi, aaboole kulindime tuyanzane.

6Mumazuba aaboola Jakobo uyoosimpa miyanda, Isilayeli uyoosyuuka akulangazya, nyika yoonse iyoozula micelo.

7Sena Mwami Leza wakasubula Baisilayeli mbuli mbwaakasubula basinkondonyina? Sena Baisilayeli bajaigwa mbuli bwakajaigwa basinkondonyina?

8Mwami Leza wakasubula bantu bakwe kwiindila mukubalekela mubwaange. Wakabalekela kuti batolwe aguwo kkali lizwida kujwe.

9Zibi zya Baisilayeli ziyoolekelelwa buyo kuti naa bapwayaula zipaililo zyamabwe zya Asyela mane zyaba mbuli mulambo, akuti mituni yaleza mukaintu Asyela noziba zipaililo zyatununkilizyo zyoonse bazimwaya.

10Munzi uukwabilidwe waba tongo, ooko kucelela boombe, nkobabutila, balanumpula matu mitabi iisyaala buyo mbuboobu.

11Tutabi-tabi twayuma, tulatyolwa, bamakaintu ntobakutuzya mulilo. Nkaambo mmbantu batamvwisyi zintu, nkaako wakababumba takabeengeleli pe, mulengi wabo takabafwidi luzyalo.

12Mubuzuba oobo Mwami Leza uyooboozya bantu bakwe kutalikila kumulonga wa Yufuletisi kuyoosika kukalonga ka Ijipiti. Uyoobabunganya omwe-omwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Mubuzuba oobo mweembo mupati uyoolila. Aabo bakatimane mu Asiliya abaabo bakali mubwaange mu Ijipiti bayooboola akuzookomba Mwami Leza acilundu cisalala eeci ca Jelusalemu.

Izaya 28

Bwami bwakunyika mbubwakacenjezegwa

1Maawe kubwami bwabakolwi baku Efulemu! Maawe kubalemenede bawo balo babbuluka mbuli maluba-luba. Munzi uuli kutala lyakkuti lyambolezi lyamisaansa zyakupanzya waini uubakola.

2Amubone Mwami Leza wabona kale muntu umwi muyumu, singuzu. Uyooboola mbuli civulamabwe, mbuli guwo lityoloola, mbuli mulonga uuzwide cakufwasuka uukunkisya, uyoonyonyoona cisi cabo.

3Kulisumpula kwabasololi bakolwi kuyoolyataulwa kunsi aamaulu.

4Bulemu bwabo bwabbuluka mbuli maluba-luba, munzi uuli kutala lyakkuti lyambolezi, uyoomana mbuli nkuyu ntaanzi kubizwa, bantu balazicela akuzilya mbuzyabizilwa buyo.

5Mubuzuba oobo Mwami Leza Singuzuzyoonse uuyooba mbuli musini wabulemu, maluba-luba aaebeka kubantu bakwe basyeede.

6Uyoobapa babetesi maanu aakubeteka buluzi akupa camba kuli baabo balindilila milyango yamunzi.

Izaya abasinsimi bakolwi bamu Juda

7Alimwi abalo aaba baladadalika akaambo kawaini akuzeeleka akaambo kabukoko. Bapaizi abasinsimi baladadalika akaambo kabukoko, waini wabanzinzilisya, balazeeleka akaambo kabukoko, basinsimi tabamvwisyi zilengaano akaambo kakukolwa, tabakosoli bweelede twaambo ntobaletelwa.

8Matebule ngobabelesya oonse abijide malusi, taakwe aatalibonyi kubija ooku pe.

9«Ino usoleka kwiisya bani? Ino mbaani mbalungulwida makani? Sena twaba balesi aabo bakaleka onoono kunyonka?

10Usoleka kutwiisya asyoonto-syoonto, ijwi ajwi, muzila amuzila, ciiyo aciiyo. Moonse oomu ulati, ‹Aawa awaawa.› »

11Kuti naa tamundiswiilili, ncobeni Leza uyoobelesya bazwamasi baambaula musyobo uumbi-umbi kuti bazoomwiisye.

12Mbambabo mbaakaambila kuti, «Oobu mbusena bwakulyookezezya, aabo bakatede abalyookezye, mboobu busena bwakulyookezezya, pele balo tiibakaswiilila.»

13Nkaako majwi aa Mwami Leza ayooba aakuti, «Asyoonto-syoonto, ijwi ajwi, muzila amuzila, Ciiyo aciiyo. Moonse oomu ulati aawa, awaawa, kutegwa bakawe busaleme, bakacisigwe akujatwa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ibbwe lyacooko lya Ziyoni

14Lino amuswiilile nywebo nobantu basikantu-kantu, nomulela bantu omuno mu Jelusalemu.

15Mulalisumpula mulati, «Twakapangana cizuminano alufu, tatuyoowi cuumbwe. Mapenzi aakuboola taakoozootuguma, mukuti kubeja caba citijilo cesu, bubeji bwaba ciyubilo cesu.»

16Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza, «Amubone ndabikka mu Ziyoni bbwe jumu, bbwe lyacooko bbotu kuti libe lyantalisyo njumu, ooyo uusyoma takatyompwi.

17Buluzi buyooba nentambo yakupimya, bululami buyooba nceceelesyo. Maanzi acivulamabwe ayookukula matijilo aanu, nkokuti kubeja kwanu, maanzi avumpa mayubilo aanu.

18Cipangano canu alufu eeci ciyooba cabuyo, cizuminano canu acuumbwe tacikamugwasyi. Mapenzi aakuboola ayoomusikila anywebo.

19Kufumbwa mapenzi anooboola anoomukukulizya, cifumo-fumo, sikati asikati, masiku amasiku anoomukukulizya. Mwaakumvwa makani aaya muyooyoowa.»

20Bulo mbufwiifwi cakuti tamukonzyi kulyoolweda mpawo, ayalo ngubo ninsyoonto cakuti tamukonzyi kulivungaila.

21Mwami Leza uyoonyamuka mbuli mbwaakacita acilundu ca Pelazimu, uyoonyamuka mbuli mbwaakacita kukkuti lya Gibiyoni, kuti acite mulimo wakwe, mulimo uutanabwenwe, mulimo mupya, mulimo uumbi-umbi.

22Lino amuleke kusampaula kwanu, mwatacita boobo mulaangwa anketani ndemu, Mwami, Mwami Leza Singuzuzyoonse wandaambila zyakunyonyoonwa kwanyika yoonse.

Busongo bwa Leza

23Amuswiilile mumvwe jwi lyangu, amuteye matwi mumvwe nzendaamba.

24Ciindi mulimi nalima kuti alibambilile kusyanga sena inga wiide kulima ciindi coonse? Sena inga wiide kupandaula akupwasyaula makomwe?

25Namana kupwayaula makomwe, sena tasyangi mbuto yamabele akuminza mbuto yabwengo? Sena tasyangi maila mwaaelede, bulotwe mumuunda wabo, amaila muceme mumuunda wawo?

26Leza wakwe ulamulailila, ulamwiisya nzila mbotu.

27Mabele taapolwa cilayi, nociba cikwiliba kupola kumini, mabele apolwa aacisako, kumini upolwa aakasako.

28Kuti koyanda kupanga cinkwa weelede kuziya maila, caamba kuti topoli maila mane kusikila apandauke. Nikuba kuti wainzya cikwiliba amaila aayo, mabbiza aakwela cikwiliba taakaapandauli pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Zyoonse eezi zizwa ku Mwami Leza Singuzuzyoonse, uugambya mukulailila kwakwe, ulagambya mubusongo bwakwe.

Izaya 29

Mapenzi aaboolela munzi wa Jelusalemu

1Maawe kulinduwe omunzi wacipaililo ca Leza, munzi ooyo Devedi mwaakakkede. Kwasyaala buyo mwaka womwe naa yobilo kocilya mapobwe.

2Nikuba boobo njoosinkilizya munzi wa Aliyeli, uyoolila akweema, munzi uyooba mbuli nkanzo yacipaililo.

3Yebo omunzi njooyaka zivuka cakukuzinguluka, njoozingulusya maanda malamfu aakusompelela, ndiyooyaka zitantaala zyakusinkilizizya.

4Waakuzundwa uyookanana kuzwa muvu, uyoopetekezya kuzwa mulusuko. Ijwi lyako liyoomvwigwa mbuli citowe muvu, uyoopetekezya kuzwa muvu.

5Pele basinkondonyoko banji bayooba mbuli kobbo-kobbo lyavu, makamu-makamu aabacete ayooululuka mbuli bungu. Cakufwambaana, mukaindi kaniini buyo,

6Mwami Leza Singuzuzyoonse uyooboola amabbalu-bbalu, mukuzungaana kwanyika, muzunzumina mupati, bbubbula aguwo pati abbalabala lyamulilo uusyukuta.

7Makamu-makamu aamisyobo yoonse aayo aalwana munzi wacipaililo ca Leza akupwaya mayubilo aawo akuusinkilizya, ayooba mbuli uulota buyo abona cilengaano masiku.

8Mbuli muntu uufwide nzala nalota kulya, ulasinsimuka pele ucifwide nzala, naa mbuli muntu uufwide nyota nalota kunywa maanzi, ulasinsimuka pele ucifwide nyota. Mbombubo mbociyooba kumakamu-makamu aamisyobo eeyo iilwana cilundu ca Ziyoni.

Taakwe uuswiilila kucenjezegwa

9Amwiindilizye mukufubaala kwanu! Kamoofweede kuti mutaboni, amukolwe kutali kukolwa waini, kamuzeeleka kutali kuti mukolwe bukoko.

10Mwami Leza wamuletela ŋonzi zinji, wajala meso aanu, mwabula basinsimi, wamuvumba mitwe yanu, mwabula mulangi.

11Cilengaano coonse eeci cimubedelede mbuli majwi buyo aabbuku linamatidwe. Kuti naa mukape umwi akuti, «Bala eeci musa,» uyooingula kuti, «Nsikonzyi pe, lilinamatikidwe.»

12Naa mukape umwi uutakonzyi kubala bbuku eelyo mukati, «Bala eeci musa,» uyooingula kuti, «Nsizi kubala pe.»

13Mwami Leza uyooti, «Bantu aaba balaswena afwiifwi andime amilomo yabo, akundilemeka amilomo yabo, pele myoyo yabo iili kule andime kundikomba nkobakomba nkwamilawo iiisya bantu, balo bazumina buyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nkaako bantu aaba ndiyoobagambya alimwi, ndiyoocita zigambya, ziyoobagambya ncobeni, busongo bwabasongo buyoobamanina, bucenjezu bwabacenjede buyoozimaana.»

Lulangilo lwaciindi ciboola

15Maawe kubantu basisa makanze aamiyeeyo yabo kuzwa ku Mwami Leza, aabo bacita milimo yabo mumudima bayeeya kuti, «Ino nguni uunga watubona? Nguni uunga waziba?»

16Mupilinganya zintu zyoonse, muyeeya kuti mubumbi uleelene abulongo. Sena inga cintu cakabumbwa cakonzya kwaambila yooyo wakacibumba kuti, «Enduwe wakandibumba pe?» Sena cibiya cilakonzya kwaambila mubumbi waco kuti, «Taakwe ancozi pe?“

17Muciindi cisyoonto, Lebanoni iiyoosandulwa kuba muunda wambolezi, awalo muunda wambolezi uyooba cisaka.

18Mubuzuba oobo musinkematwi uyoomvwa majwi aamubbuku, mumudima uusiya mbi moofu uyookonzya kubona.

19Babombe myoyo bayoosekelela mu Mwami Leza alimwi. Babulide bayoosekelela muli Uusalala wa Isilayeli.

20Bateeteleli bayooloba, basampaula bayoozimaana, boonse bamucita zibi bayoonyonyoonwa.

21Boonse aabo bamvwiya bantunyina aabo bapingilila bavuna munkuta, bamvwa bumboni bwakubeja akupezya milandu bantu batakwe milandu.

22Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ooyo wakanununa Abulahamu, kuli balunyungu lwa Jakobo, «Jakobo taakwe nayoousigwa nsoni alimwi, taakwe nayoobijilwa.

23Baakubona bana aabo mbenjoobapa, bayooziba zina lyangu lisalala bayooziba bulondosi bwa Uusalala wa Jakobo, bayooyoowa Leza wa Isilayeli.

24Aabo bafuba-fuba basweekede bayoomvwisya zintu, aabo batongooka bayoozumina kwiisigwa.»

Izaya 30

Taakwe Cizuminano ceelede kucitwa acisi ca Ijipiti

1«Maawe kubana bazangi, ‹mbwaamba Mwami Leza, aabo bacita zeezyo nzindatakabaambila, bapangana zizuminano nzentayandi, bailika zibi azibinyina.

2Balainka ku Ijipiti kabatabuzyi kulaya kwangu, bayandaula kugwasigwa kuli Falo kuti kabakwabilila. Bayanda kulivunina mucimvule Caijipiti.

3Pele lukwabililo lwa Falo luyoomuusya nsoni, kuvuna kwa Ijipiti kuyoomufwisya nsoni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Nikuba kuti balijisi balupati-pati mu Zowani, batumwa babo bakasika mu Hanesi.

5Boonse bayoousigwa nsoni, akaambo kabantu aabo batakonzyi kubagwasya, batakwe mulimo, bajazya buyo nsoni.› »

6Ngaaya makani aaamba zyabanyama bakumusanza ku Negebu. Munyika yamakatazyo akuusa, yabasyuumbwa beenze abazyazyi, yabacipile abaciduntula. Batumwa babwezede mbono zyabo amikuli yambongolo, aziyobwedo zyabo antunda zyankamela, batola kucisi ciya citaleteli mpindu.

7Batola ku Ijipiti iitakakonzyi akugwasya. Nkaako ndiita kuti Lahabu, iitalijaili kaputa.

Bantu bataswiilili

8Lino koya ulembe acilembelo, ulembe mubbuku, kuti mumazuba aaboola, bbuku liyooba kamboni uutamani.

9Bantu aaba mbazangi, mbalucengo, batayandi kuswiilila malailile aa Mwami Leza.

10Baambile balangi kuti mutanoociboni limbi zilengaano kubasinsimi balati, «Mutanootulwiidi zilengaano ziluleme pe. Kamunga kamutwaambila nzetuyanda zilikke. Kamusinsima zitali nzizyo.

11Amuzwe munzila muleye, amuleke kutwaambila zya Uusalala wa Isilayeli.»

12Nkaako mboobu mbwaamba ooyo Uusalala wa Isilayeli, «Akaambo kakuti mwakaka mulumbe ooyu, musyomede zyakudyamininwa akusyoma zyalucengo,

13cibi eeci cilamubeda mbuli bwaanda bulamfu bwaŋanzi, bufwambaana kukolomoka akuwida ansi.

14Muyoopwaika-pwaika mbuli cibiya cabulongo, muyoopwaika cakweetezya, cakuti aakati katubeela-beela taakwe komwe kayooyeeyegwa, nokaba kakuyokolweda mililo, naa kutesya maanzi mucitelekezyo.»

15Lino mboobu Mwami Leza, Uusalala wa Isilayeli mbwaamba ulati, «Amuboole kulindime mundisyome, ndendilyo nomuyooba aanguzu akulikkalila. Nikuba boobo nywebo mulakaka.»

16Mwakati, «Peepe, tuyootija amabbiza eesu, nkaako muyootija ncobeni!» Mwakati, «Tuyootanta mabbiza aazuza.» Pele aabo bamutandaanya banooyoozuzisya.

17Bali cuulu bayootija muntu omwe aakubakonga, naa bosanwe bamukonga nyoonse muyoolilimuka, mane kusikila mukasyaale mbuli cisamu candembela ciimvwi atala aacilundu.

18Nikuba boobo Mwami Leza uyandisya kumubeda aaluse nywebo ulamweengelela lyoonse. Nkaambo Mwami Leza ngu Leza wabululami, Balilelekedwe balangila mulinguwe.

Leza uyooleleka bantu bakwe

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Nywebo nobantu bamu Ziyoni bakkala mumunzi wa Jelusalemu tamuciyoolili limbi pe. Mwami Leza uyoomubeda aaluse mwaakumulililа kuti amugwasye! Mbwatikamvwide buyo uyoomuvuwa.

20Mwami Leza uyoolekela kuti mukajane buyumu-yumu, pele walo mwini uyoomwiisya, tamukamuyandauli buya pe.

21Nikuba kuti mukaleye munzila yanu, muyoomvwa jwi lyakwe kaliti, «Eeyi njenzila, amweende mulinjiyo.»

22Eelyo muyoosampaula mituni yanu yakazilululwa ansiliva, zikozyanyo zyakazilululwa angolida. Muyoozisowa mbuli zintu zisampukide, muyooti, «Nsiciyandi akumubona kamuzwa.»

23Eelyo mwaakusyanga, Mwami Leza uyoomutumina mvula, zilyo ziyoomena zinooli zinji, ceyo cini. Mubuzuba oobo ŋombe zyanu ziyoocelela mumacelelo mapati.

24Basune ambongolo zilima ziyoolya bwizu bulibedelede amasenga, zilyo eezi ziyoovwelenganyizigwa mukubelesya mafoloko amafocolo.

25Mubuzuba basinkondonyoko mbomuyoobajaya, maanda malamfu aakuwa, maanzi ayookunka kuzwa muzilundu zilamfu, amutulundu toonse.

26Mwezi uyoobala mbuli zuba mumunzi, uyoosensela kwaziindi zili ciloba, uuyooba mbuli mumuni wamazuba aabalisya aali ciloba. Mubuzuba Mwami Leza mbwayooanga zicuzu zyabantu bakwe akuponya zilonda eezyo nzyaakabacisa.

Leza uyoosubula cisi ca Asiliya

27Amubone zina lya Mwami Leza lyazwida kulaale, lyuuntumuka busi butondezya kunyema kwakwe. Milimo yakwe njabukali, mulaka wakwe mulilo uusyukuta.

28Kuyoya kwakwe kuli mbuli fwipi-fwipi lyamaanzi aabbizya. Ulatenkaanya nyika akwiinyonyoona, ulalesya makanze aabo.

29Nywebo muyooimba mbuli mubuzuba lisekelelwa pobwe. Myoyo iiyosekelela mbuli mubuzuba bantu nobaya kucilundu ca Mwami Leza mwaala wa Isilayeli kabaya busiba amitetele.

30Mwami Leza uyoolekela muntu umwi aumwi kuti amvwe jwi lyakwe, mukukalala. Kuyooba kuvwilima kwamulilo amabbalu-bbalu, civulamabwe amvula yamuyoba.

31Baasiliya bayooyoowa baakumvwa jwi lya Mwami Leza, aakubauma amusako wakwe.

32Lino Mwami Leza aakubauma, bantu bakwe banooyoogamide kwiimba nyimbo zyansakalala atulumbu. Leza lwakwe mwini nguuyoolwana Baasiliya.

33Kaindi-kaindi kwakabambwa kalambwe kamulilo ooko kuyooba mulilo kuti ukatente muleli mupati waku Asiliya. Munji ulabbilwa ulundikidwe dwi lyankuni. Mwami Leza nguuyooufulida kuti ukavutuke, zikayake nkuni zyawo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Izaya 31

Leza uyookwabilila munzi wa Jelusalemu

1Maawe kuli baabo bainka ku Ijipiti kuti bakajane lugwasyo, aabo basyomede mabbiza, basyoma basilumamba batanta mabbiza, pele tabacebukili kuli Uusalala wa Isilayeli, nikuba kukumbila Mwami Leza kuti abagwasye.

2Nikuba boobo awalo Leza mmusongo, ulakonzya kuleta mapenzi, taleki ncakanzide kale kucita. Uyoosubula basizinyonyoono, bagwasilizya bamucita zibi.

3Baijipiti mmbantu buyo, tabali Leza pe, mabbiza aabo aalo mmubili buyo, tuuli muuya pe, Mwami Leza aakutandabika janza lyakwe basikugwasya abagwasigwa bayoowa, boonse bayooloba.

4Mboobu Mwami Leza mbwaandaambila, «Mbubonya mbuli syuumbwa mbwabuluma, syuumbwa mupati mbwavwalamina munyama, nikuba kuti nkamu yabeembezi yaitwa kuti bamutande, tayoowi kuyobeka kwabo, nikuba kukatazigwa akusoola kwabo, mbubonya oobo ambebo nde Mwami Leza Singuzuzyoonse ndiyooseluka kuti ndizoolwanine acilundu ca Ziyoni mpocili ansonje.

5Mbuli kayuni kababama atala aaciteente, awalo Mwami Leza Singuzuzyoonse uyookwabilila munzi wa Jelusalemu, uyooukwabilila akuuvuna, uyoouvumbilila akuuvuna.»

6Leza wakaamba kuti, «Nobantu ba Isilayeli, mwakandibisizya akundizangila pele amuboole kulindime.»

7Mubuzuba oobo umwi aumwi wanu uyookaka mituni yansiliva ayangolida, maanza aanu aacita zibi ngiyakapanga.

8Cisi ca Asiliya ciyoonyonyoonwa apanga pele litali lyamuntu uulya maila. Bayootija panga eelyo, bakubusi babo bayoobelesegwa mucibbalo.

9Mayubilo aabo ayoowa akaambo kakuyoowa kwabo, baakubona kuti nkondo yababbebbela basilutwe babo bayoonyongana, mbwaamba Mwami Leza, ooyo uuli aamulilo mu Ziyoni, uuli aacikko mu Jelusalemu.

Izaya 32

Mwami wabululami

1Amubone kuyooba mwami uuyoolela mubululami, abalo beendelezi bayooendelezya mubuluzi.

2Umwi aumwi wabo uyooba mbuli cisitilizyo caluuwo aciyusilo camvula. Bayooba mbuli tulonga twamaanzi munkanda, mbuli cimvule candomba pati mucimpayuma.

3Meso aabaabo babona, taakavululati, matwi aabaabo bamvwa ayooswiilila.

4Bantu batajati camba, bayooziba akumvwisya, basikamaama, bayoonongosola kwaamba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Bafuba-fuba tabaciyooambwi kuti balilemenede naluumpa taciyoolemekwi.

6Mufuba-fuba waamba zyabufuba-fuba, ncayeeya buyo nkucita zibi. Ulacita zintu zibi, ulaamba zyakubejelezya Mwami Leza. Tayandi kusanina bafwa nzala, bafwa nyota tabapi maanzi.

7Nzila zyanaluumpa nzyabubi, ulapanga nzila mbi, kuti anyonyoone bacete akubeja kwakwe, nikuba kuti zyaamba babulide zililuzi.

8Pele uulemenede uyeeya buyo zintu ziluleme, kwiindila mumilimo yakwe iiluleme ulaima nji.

Zyalubeta azyakubukulusya

9Lino nywebo nobamakaintu nomulikkalilide amunyamuke mundiswiilile, nywebo nobamatumbu amumvwe ncenjanda kwaamba!

10Mwaka waakuzinguka buniini buyo nywebo nomutakwe anzomulibilika muyookankama taakwe nsaansa nzyomuyootebula, taakwe micelo njomuyootebula.

11Amukankame nywebo nobamakaintu nomulikkalilide, amuzyangame nywebo nobamatumbu nomutakwe ncomulibilika! Amusamunune zisani, musame masaka muzibuno zyanu kutondezya kuusa.

12Amulyuume-ume acamba mukuusa akaambo kamyuunda yanu mibotu, akaambo kamisaansa yanu iizyede

13anyika yabantu bokwesu, nyika iizwide masonso aamamvwa, iiyi, amulile akaambo kamaanda oonse aakulida mapobwe amunzi ooyu walutangalo.

14Iŋanda yabwami iyoosyaala buyo mbuboobu, munzi wakuyobeka bautija. Cilundu ca Ofeli amaanda malamfu aakusompelela ayooba mena aabanyama kwalyoonse alyoonse, ooko mbongolo nkoziyoosobanina, mbelele nkoziyoocelela,

15mane kusikila tukasikilwe muuya uuzwa kujulu, nkanda yaakuba nyika yambolezi, awalo muunda wambolezi uyooba cisaka.

16Munyika yoonse bululami abuluzi buyoocitwa.

17Akaambo kakuti boonse banoocita ziluleme kuyooba luumuno akulikkalila kwalyoonse alyoonse.

18Bantu bangu bayokkala mumaanda aabo muluumuno, bayooliiba kaatakwe zibanyonganya.

19Nikuba kuti civulamabwe ciyoopwaya cisaka akumwaya munzi,

20pele nywebo muyoolelekwa, muyoosyanga mbuto zyanu munsi aatulonga toonse, ŋombe ambongolo zyanu ziyoolicelela.

Izaya 33

Kukomba kwakulomba lugwasyo

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Maawe kulinduwe osikunyonyoona, yebo ootananyonyoonwa. Maawe kulinduwe osikwaaba, pele yebo tonaabidwe! Waakuleka kunyonyoona, uyoonyonyoonwa, waakuleka kwaaba uyooabwa!

[2]Kotubeda aaluse O Mwami Leza, nduwe ngotusukeme. Kotupa nguzu cifumo-fumo cili coonse, kotufutula ciindi notuli mumapenzi.

[3]Ciindi nozuma ajwi lyako bantu balatija, nonyamuka, misyobo yabantu ilamwaikizyanya.

[4]Balabunganya zisaalo mbuli bacamusokonya mbobabunganya, mbubonya mbuli cikwikwi mbocisotooka, abalo bantu mbobazivwampila.

[5]Mwami Leza ulalumbaizigwa, bulelo bwakwe buli koonse-koonse nguubeteka mu Ziyoni cabuluzi.

[6]Uyooba nentalisyo njumu kwaciindi coonse, bantu bakwe nguubapa busongo aluzibo, kulemeka Mwami Leza nciyobwedo cakwe.

[7]Amubone baalumi basicamba baloompolola cakulila kuti bagwasigwe, basiluumuno balalila kapati.

[8]Migwagwa yoonse baisiya, taakwe basilweendo baceenda mulinjiyo. Cipangano cabo bacityola, bakamboni baco basampaulwa, taakwe uucilemekwa pe.

[9]Bantu bamunyika balalila, bamana, Lebanoni yausa, yagunwa, Syaloni yaba mbuli Alaba nkanda. Cisi ca Basyani acilundu ca Kaameli zyakunkumuka.

Mwami Leza mbwaabacenjezya basinkondonyina

[10]Mwami Leza wakati, «Lino ndilaima, lino ndilalumbaizigwa, lino ndilamutondezya nguzu zyangu.

[11]Nzyomuyeeya azyoonse nzyomucita nzyabuyo. Muuya wangu uli mbuli mulilo uusyukuta.

[12]Bantu bayoopya kusikila bakabe mbuli malambo bayootentwa mbuli ziteyo zyamamvwa mbozitentwa.»

[13]Nywebo nomuli kulaale amumvwe ncindacita kuno, nywebo nomuli afwiifwi amusyome kuti ndaanguzu.

[14]Basizibi mu Ziyoni baliyoowede, balakankama aabo batalemeki Leza. «Nguni akati kesu uukonzya kukkala amulilo uusyukuta? Nguni akati kesu uukonzya kukkala amulilo uuyaka lyoonse?»

[15]Ngooyo weenda cakululama akucita zilondokede, ooyo uukaka mpindu iizwida mukulida bantu, uutayandi kutambula masinkamulomo, ooyo uutavwelani abaabo bakanza kujaya bantu, uutayandi kubona bubi ameso aakwe pe.

[16]Ngomuntu ooyo uuyookkala mujulu, uuli aacitijilo ciyumu mbuli cilundu. Unooyoopegwa zyakulya, maanzi taakamumanini pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mazuba aaboola

17Muyoobona mwami mubulemu bwakwe alimwi muyoobona nyika iibambasede kulaale.

18Muyootungumana akuyeeya ziyoosya eezyo nzimwakabona muyooti, «Ino uli kuli silutwe uulya? Ino uli kuli uulya wakali kutezya? Ino uli kuli mupati wamaanda aakusompelela?»

19Bantu basikantu-kantu tamukababoni limbi, aabo bali aamwaambo muyumu, baamba cisyobo cimbi-cimbi ncomutakonzyi kumvwa.

20Amulange ku Ziyoni munzi motulida mapobwe. Nyoonse mulabona munzi wa Jelusalemu uuli aabukkalo bubotu. Muli nguwo muli tente litakooyoogwisigwa, nembe zyalyo tazikoojugwa, niiba ntambo yakupimya tiikakosoki.

21Ooko Mwami Leza wesu mubulemu bwakwe uyootugwasya. Buyooba busena buli mbuli milonga iikwakwabukide atulonga. Ooko mato mapati amaniini taakaindi.

22Mwami Leza wesu mmubetesi, Mwami Leza wesu nguutulailila, Mwami Leza ngo Mwami wesu, ngonguwe uuyootuvuna.

23Ntambo zyamato aabasinkondoma zyatebunuka, musemo wabwato tuuciimvwi, tabakakonzyi kukwapamika masani aakubweenzya. Nkabela nzibasaala zinji ziyooabanwa, abalo balemu bayoobweza zimwi.

24Taakwe naba omwe uukkala mu Ziyoni uuyooti, «Ndaciswa.» Zinyonyoono zyabaabo bakkala kooko ziyoolekelelwa.

Izaya 34

Leza mbwayoosubula basinkondonyina

1Amuboole aafwiifwi nywebo nobantu bamasi oonse muswiilile! Amuteye matwi muswiilile nywebo nobantu. Nyika aimvwe azyoonse zili mulinjiyo, nyika yoonse mbwiizulwa azyoonse zyeendeenda mulinjiyo.

2Mwami Leza wanyemena masi oonse, ampi zyabo. Uyoobanyonyweeda limwi, uyoobaaba kuti bajaigwe.

3Beenzinyina bajaidwe basowelwa anze, mitumba yabo iyoonunka, zilundu ziyoosalala bulowa bwabo.

4Zyoonse anyenyezi zyakujulu ziyooenzemuka, julu liyoovungwa mbuli bbuku, makamu aazibala kujulu ayooloka, mbuli matu aakayuma aamusaansa, ziyooba mbuli nkuyu zinyanide.

5Mwami Leza ulilibambide kale panga lyakwe mujulu, nkabela lilayasa Baedomu, bantu aabo Leza mbaambide kuti banyonyoonwe.

6Panga lya Mwami Leza liyoobbila mubulowa liyoovumbwa amafuta aabo, mbubonya mbuli bubede bulowa amafuta aambelele aampongo zyapaizigwa, mbuli

© 1996, Bible Society of Zambia.

mafuta aansa zyabagutu. Mwami Leza ujisi cipaizyo ku Bozila, uyoonyonyoona bantu banji ku Edomu.

7Bantu bayoojaigwa mbuli banyati, mbuli tupoho abapoho. Nyika yabo iyoosalala malowa, lusuko luyooemeema mafuta.

8Mwami Leza ulijisi buzuba mbwayoobweedezya nkoto, mwaka ngwayoobweedezezya, kuti akavune Ziyoni.

9Milonga yamu cisi ca Edomu iyoosanduka akuba taala, bulongo bwaco buyoopya mbuli salufa. Nyika yaco yoonse inooyoopya mbuli taala.

10Inooyoopya sikati amasiku, busi bunoosuntumuka kuzwa mulinjiyo mane kukabe kutamani. Mumazyalani oonse inooli buyo tongo, taakwe muntu uutikeendeende muli njiyo alimwi pe.

11Iyooba nyika iikkala batumba anungu, masiku-siku abacikwangala, Leza uyoolandabula ceelezyo camanyongwe mulinjiyo, alimwi acipimyo calupyopyongano kubalemede bayo.

12Balemenede bayo banoonyina kabo kayooambwa kuti nkabwami oobo, bana babami boonse bayooloba.

13Mumaanda aabwami kuyoomena mamvwa munoojanwa zincenya amasonso. Bamwaaba abatumba mobanooyookkala.

14Banyama bamunkanda banooswaangana abasuntwe, njeleele kaziitana, mazimumwaangala nkwaanokkala ooko, ayoolijanina busena bwakulyookezezya.

15Ooko tumba uyoofuka-fuka akutula mayi, uyooakonkona, akufukatila bana bakwe munsi amababa aakwe, ooko bankompe bayoobungana umwi aumwi anseke yakwe.

16Kamuya mulange mubbuku lya Mwami Leza mubale lilati, «Taakwe wabaaba uyoofwa, taakwe noiba yomwe nseke iiyoobula mukombwe. Nkaambo lwakwe Mwami Leza nguwaamba Muuya wakwe uyoobayobolola antoomwe.

17Mwami Leza nguubaapawida nyika, janza lyakwe ndelibaabila natondezya. Bayookkala munyika eeyi mane kukabe kutamani, bayokkala oomu kwamazyalani oonse.»

Izaya 35

Kutangala kwabanunwidwe

1Nkanda acimpayuma ziyootangala, maluba-luba aamunkanda ayoosekelela akulangazya.

2Nkanda iyooimba cakutangala, iyooba mbotu akweebeka mbuli cilundu ca Lebanoni, akuba amyuunda yambolezi mbuli yaku Kaameli a Syaloni. Boonse bayoobona bulemu bwa Mwami Leza, bayoobona bupati anguzu zyakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mubayumye-yumye bali aamaboko mateteete, amubayumye-yumye bali aamaulu aagonkedwe.

4Amwaambile boonse bayoowede kuti,

«Amuyume mutayoowi pe, Leza wanu ulaboola, uyooboola kalibambilide kubweedezya nkoto, uyoobabweedezezya, uyooboola kuzoomufutula.»

5Boofu bayookonzya kubona, abalo basinkematwi bayookonzya kumvwa.

6Balema bayookonzya kutambala mbuli mbaambi, abalo basyaataambi bayoosekelela cakutangala. Maanzi aayoopoomoka munkanda, tulonga tuyookunka nimuba munkanda.

7Musenga uupya uuyooba ciziba, cimpayuma ciyooduunta tusensa. Mutongo oomo mwakali kukkala bamwaaba, bwizu, mabu amanyanja ngaayookomena.

8Kuyooba mugwagwa ooko uyooitwa kuti mugwagwa wabusalali. Basofweede tabakeendi oomo pe. Uyooba wabaabo beelede kweendela moomo balikke, noziba ziyanga tazikeendi muli nguwo.

9Ooko kunoonyina syuumbwa, taakwe banyama babutambo bayooinda mulinguwo, tabakajanwi oomo pe. Pele bakanununwa balikke mbabayooenda oomo,

10aabo Mwami Leza mbaakanununa bayoopiluka. Bayoonjila mu Ziyoni kabaimba, bayootangala mane kukabe kutamani. Bayookondwa akutangala kapati, tabakausi nikuba kulisinsunkila.

Izaya 36

Baasiliya mbubakapingila munzi wa Jelusalemu

(2 Bami 18.13-17; 2 Makani 32.1-19)

1Mumwaka wakkumi aine wakulela kwa Hezekiya, Senakelibu, mwami waku Asiliya wakaboola kuzoolwana minzi yamu Juda iikwabilidwe akwiitola.

2Mwami waku Asiliya wakatuma mulailili wabasikulwana amaulu ampi mpati kuzwa ku Lakisyi kuti bainke kuyoolwana mwami Hezekiya ku Jelusalemu. Lino mulailili wabasikulwana aamaulu naakaakwiima kukankolola kali kutala lyaziba lili kumugwagwa wamuunda wasikusanzya,

3Eliyakimu mwanaa Hilikiya mweendelezi waŋanda yabwami a Syebina mulembi a Jowa mwana wa Asafu sikubamba makani aalembwa, bakainka kulinguwe.

4Mulailili wabasilumamba wakati, «Amwaambile Hezekiya muti, ‹Mboobu mbwaamba mwami mupati,› mwami waku Asiliya ulati, ‹Ncinzi cikutunzizye?›

5Waamba kuti ulakonzya kulwana pele ulikankaizya buyo, nguni uukupede ntunda yakuti undizangile?

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Bona, lino usyomede Ijipiti, pele ooku kuli mbuli kusyoma lubu lutyokede lukonzya kuyasa yooyo uulujata mbuli musako mumaanza. Oobo mbwabede Falo mwami waku Ijipiti alimwi mbwakonzya akucita kuli yooyo uumusyoma.»

7Pele yebo kuti naa wandaambila kuti, «Tulasyoma mu Mwami Leza wesu,» sena tali nguwe ooyo Hezekiya ngwaakamwaila malende azipaililo akwaambila bantu bamu Juda amu Jelusalemu kuti, «Mweelede kukombela acipaililo eeci.»

8Lino boola mupangane asimalelo wangu, mwami waku Asiliya, ndilamupa mabbiza aali zyuulu zyobilo, kuti naa kamukonzya kujana basikwaatanta.

9Ino kayi mbuti mbomukonzya kusampaula naba musyoonto wababelesi basimalelo wangu kakuli musyoma Ijipiti kuti imupe nkalaki abasimabbiza?

10Kwiindilizya waawa sena ndaliboolela buyo kuzoonyonyoona busena oobu kakunyina majwi aazwa ku Mwami Leza? Mwami Leza nguwandaambila kuti ndizoonyonyoone cisi eeci.

11Mpoonya Eliyakimu mwanaa Hilikiya a Syebina a Jowa bakati kumulailili wabasikulwana amaulu, «Twakukomba, twaambile swebo tobabelesi bako mu Cialamu nkaambo tulacimvwa, utatwaambili mu Cihibulu bantu boonse bali abwaanda kabamvwide.»

12Pele mulailili ooyo wakati kulimbabo, «Sena simalelo wangu wakandituma buyo kuli simalelo wanu akuli ndinywe kuti nzooambe zintu eezi? Pele kutali kuli baabo bakkede abwaanda bali mbuli ndinywe batinoolye tubi akunywa minsyu yabo beni»

13Mpawo mulailili ooyo wakapozomoka mu Cihibulu, wakati, «Amuswiilile majwi aamwami mupati, mwami waku Asiliya!

14Mboobu mbwaamba mwami, ‹Hezekiya atamweeni, takooyookonzya kumuvuna kuzwa kulindime.

15Hezekiya atamuciti kuti musyome Mwami Leza cakwaamba kuti, Mwami Leza uyootuvuna ncobeni eelyo munzi uuno tukooyooabwa kumwami waku Asiliya.›

16«Mutamuswiilili Hezekiya pe, nkaambo mboobu mwami waku Asiliya mbwaamba, ‹Amuboole tuzoopangane zyaluumuno, ndendilyo umwi aumwi nayoolilida nsaansa, nkuyu akulinywida maanzi mucitelekezyo cakwe mwini

17mane kusikila nkaboole kuzoomutola kunyika iikozyenye ayanu, nyika yamaila awaini nyika iijisi zyakulya amisaansa.› »

18Hezekiya atamusowi nati, «Mwami Leza uyootuvuna. Sena kuli leza naba omwe akati kabaleza bamisyobo wakavuna nyika yakwe kuzwa kumwami wacisi ca Asiliya?

19Ino bali kuli baleza ba Hamati a Aapadi? Bali kuli baleza ba Sefavaimu? Sena bakavuna Samaliya kulindime?

20Nguuli wabaleza bamanyika aaya wakakonzya kuvuna nyika yakwe kuzwa kulindime? Ino inga walo Mwami Leza ulavuna buti Jelusalemu kuzwa kulindime?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Pele bantu bakaumuna buyo, taakwe noliba jwi lyomwe ndibakaingula pe, nkaambo mwami Hezekiya wakabalaililide kuti, «Mutakamwiinguli pe.“

22Mpoonya Eliyakimu mwanaa Hilikiya, wakali mweendelezi waŋanda yabwami, Syebina mulembi a Jowa mwana wa Asafu mulembi wamakani, bakasika kuli Hezekiya kabazapawide zisani zyabo, bamwaambila majwi aamulailili wabasikulwana aamaulu.

Izaya 37

Mwami mbwaakakumbila kulaililwa a Izaya

(2 Bami 19.1-7)

1Lino mwami Hezekiya naakamvwa zyamakani aaya, wakazapaula zisani zyakwe, wasama masaka, amane wakanjila muŋanda ya Mwami Leza.

2Wakatuma Eliyakimu wakali mweendelezi waŋanda yabwami a Syebina mulembi abapaizi basilutwe kabasamide masaka, kuli Izaya musinsimi mwana wa Amozi.

3Bakati kulinguwe, «Mboobu mbwaamba Hezekiya, ‹Sunu mbuzuba bwamapenzi mbutwasubulwa akuusigwa nsoni, twaba mbuli bakaintu bayanda kutumbuka, pele babula nguzu zyakutumbuka.

4Mwami Leza wako ulimvwide majwi aawalupati-pati ooyu mwami waku Asiliya ngwaatuma kuzoosampaula Leza muumi. Mwami Leza asubule majwi aaya ngaalimvwida mwini. Akaka kombela bantu aaba bacisyeede.› »

5Lino balupati-pati bakatumwa amwami Hezekiya nibakaakusika kuli Izaya,

6Izaya wakabaambila kuti, «Amukaambile simalelo wanu kuti mboobu mbwaamba Mwami Leza, ‹Utayoowi akaambo kamajwi ngomvwa aayo balupati-pati bamwami waku Asiliya ngobandisampaula.

7Swiilila uyoomvwa mavwambukila, akupilukila kucisi cakwe, ooko nkweyoocita kuti akajaigwe apanga.› »

Baasiliya mbubakapingila munzi wa Jelusalemu

(2 Bami 19.8-19)

8Ciindi mulailili wabasikulwana amaulu naakamvwa kuti mwami waku Asiliya wakazwa ku Lakisyi wakapilukila akuyoojana kuti mwami ulwana munzi wa Libuna.

9Lino Senakelibu wakatambula makani aakuti Tilihaka Mukusyi mwami wa Itiyopiya wakali kuza kuzoomulwana. Amvwe boobo wakatuma batumwa kuli Hezekiya amajwi aakuti,

10«Amukaambile Hezekiya mwami wa Juda kuti, ‹Utacengwi aleza ooyo ngosyoma,› naakwaambila kuti, ‹Jelusalemu tuukaabwi kumwami waku Asiliya.›

11Yebo omwini wakalimvwida zyakacita bami baku Asiliya kumanyika oonse ngibakanyonyweeda limwi. Ani yebo inga wavunwa buti?

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Sena baleza bamisyobo eeyo basikale besu njibakanyonyoona bakakonzya kubavuna? Aaba mbaaleza ba Bagozani, Bahalani, Balezefu abaabo baku Edeni bakali mumunzi wa Teliasa.

13Ino mwami waku Hamati awaku Aapadi kubikkilizya amwami wamunzi wa Sefavaimu naa Hena naaba Iva bali kuli?»

14Lino Hezekiya wakatambula lugwalo lwakaleta batumwa akulubala. Mpawo wakainka kuŋanda ya Mwami Leza akuyooluvungununa kumbele lya Mwami Leza.

15Amane Hezekiya wakakomba ku Mwami Leza.

16Wakati, «O Mwami Leza Singuzuzyoonse, O Leza wa Isilayeli ookkede akati kabakelebu, yebo olikke ndonduwe Leza wamalelo aanyika oonse. Nduwe wakalenga julu anyika.

17Ndiswiilila O Mwami Leza, ndimvwa. Langa O Mwami Leza ubone. Mvwa majwi Senakelibu ngaatuma kusampaula Leza muumi.

18«Masimpe O Mwami Leza, bami Babaasiliya bakanyonyoona misyobo amanyika aayo.

19Bakasowa baleza babo mumulilo akubanyonyoona, nkaambo tiibakali baleza ncobeni, zyakali buyo zisamu amabwe zyakabambwa amaanza aabantu balya maila.

20Lino O Mwami Leza wesu tuvune kuzwa kulinguwe, kutegwa malelo oonse aanyika azibe kuti nduwe Mwami Leza olikke.»

Mulumbe wa Izaya ngwaakatumina mwami Hezekiya
(2 Bami 19.20-37)

21Mpoonya Izaya mwana wa Amozi wakatumya makani kuli Hezekiya aakuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli ulati, ‹Mukuti wakomba amakani aa Senakelibu mwami waku Asiliya,

22lino mboobu Mwami Leza mbwaamba kujatikizya azyanguwe,› Munzi wa Ziyoni ulakunyansya, akukuwela Senakelibu, munzi wa Jelusalemu upukusa mutwe, notija.

23Nguni ngotukana akusampaula? Nguni ngovulamukila akututulwida meso cakulisumpula? Uusalala wa Isilayeli!

24Kwiindila mubatumwa bako wakasampaula Mwami Leza. Alimwi wakati, ‹Ankalaki zyangu zinji ndakatanta atala lyazilundu zya Lebanoni, ndakatema milombe milamfu, mikamba mibotu kwiindilila alimwi ndakaakwaanjila magonde aaco, aasinkide.›

25Ndakasya mikalo akunywa maanzi mumanyika aabeni. Ndakayuminizya tulonga toonse twa Ijipiti mundakainda amaulu.»

26Mebo nde Leza ndati, «Sena tookamvwa eezi nzindakakanza kale-kale? Ndakaziyeeya mazuba aansiku. Lino ndazicita ncobeni mebo ndakazumizya kunyonyoona minzi iikwabililidwe, wakayoola yaba zilwi zyamabwe.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Bantu bakali kukkala kooko bakanyina nguzu bakali kuyoowa akunyongana. Bakaba mbuli tusamu tufwiinyana mbuli mweemvwe, bakali mbuli twizu tumena aciluli tuyumizigwa aluuwo lupya katutanasima.

28«Pele mebo ndizi zyanduwe zyoonse, ndizi mbokkala mboenda akuboola, ambondinyemena.

29Nkaambo kakuti wakanditapatila, alimwi mukuti ndamvwa kulisumpula kwako, nzookutambya alumingwa mumpemo, acibulo mukanwa. Njookupilusya munzila eeyo njiyonya njookaletezya.»

30Lino aawo Izaya wakaambila Hezekiya kuti nceeci ciyooba citondezyo kulinduwe, «Uno mwaka muyoolya makoko, pele wabili muyoolya ciyoolimenena kuzwa kulingawo. Mumwaka watatu muyoosyanga akutebula, mukasyange misaansa akulya micelo yayo.

31Nkabela aabo basyeede bamusyobo wa Juda bayoolikkalila mbuli zisyango zisimpide miyanda akulizyalila micelo

32nkaambo mu Jelusalemu kuyooboola basyeede. Kuzwa mucilundu ca Ziyoni kuyooboola nkamu yabacipona. Bunkutwe bwa Mwami Leza Singuzuzyoonse mbubuyoocita zeezi.

33«Wakaindilizya akuti nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza zyamakani aamwami waku Asiliya. Takoozoonjila mumunzi uno nikuba kufusa muvwi mulinguwo pe, nikuba kulibonya mulinguwo kajisi antobo, nikuba kulundika citantaala cavu alinguwo.

34Uyoopiluka anzila eeyo njiyonya njaakaletezya. Takoozoonjila mumunzi oomu pe, mbwaamba Mwami Leza.

35Nkaambo mebo lwangu ndizookwabilila munzi ooyu akuuvuna nkaambo kangu akamubelesi wangu Devedi.»

36Masiku ngoonya aayo mungelo wa Mwami Leza wakainka waakujaya bantu basika kuzyuulu zili mwaanda amakumi aali lusele abasanu, muzivuka zya Baasiliya, lino bantu nibakabuka cifumo-fumo, bakajana kuti kuli milwi-milwi yamitumba.

37Mpoonya Senakelibu mwami waku Asiliya wakazwa ooko wapilukila ku Nineva nkwaakaakukkala.

38Lino bumwi buzuba naakali kukomba muŋanda ya Leza wakwe Nisiloki, bana bakwe ba Adulameleki a Syaleza bakamujaya apanga, eelyo bakatijila kunyika ya Alalati. Nkabela Esahadoni mwanaakwe wakaba ngomwami mubusena bwakwe.

Izaya 38

Mwami Hezekiya mbwaakaciswa akupona

(2 Bami 20.1-11; 2 Makani 32.24-26)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino ciindi eeco, mwami Hezekiya wakaciswa calufu. Eelyo Izaya musinsimi,
mwana wa Amozi, wakasika kulinguwe wati, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza,
‹Bamba kabotu zyoonse nkaambo ulafwa ncobeni, totipone pe.› »

2Mpoonya Hezekiya wakafutatuka, walanzya kubwaanda, wakomba ku Mwami Leza
wati,

3«O Mwami Leza, koibaluka lino mbuli mbundakakutobela cakusyomeka akulipa
kulinduwe cakumaninina, alimwi ambundakacita zikubotela.» Amane wakalila kapati.

4Lino majwi aa Mwami Leza akasika kuli Izaya aakuti,

5«Piluka alimwi waambile Hezekiya kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa
Devedi sikale wako› ulati, ‹Ndamvwa kukomba kwako alimwi ndabona misozi
yabuumba bwako, ndilayungizizya buumi bwako kwamyaka iili kkumi aisanu.›

6Ndilakuvuna yebo amunzi ooyu kuzwa ku mwami waku Asiliya. Ndiluukwabilila
munzi ooyu.

7«Nceeci citondezyo cakuti Mwami Leza uyoocita mbwaasyomezya.

8Ndacita kuti ndipilusye cimvule ntaamo zili kkumi nzicakaindide cipimyo ca Ahazi.»
Nkaako mumuni wakapilukila musule ntaamo zili kkumi eezyo cipimyo
nzicakaindide kale.

9Lino mboobu Hezekiya mwami wa Juda mbwaakalemba naakapona akulimvwa
kabotu.

10Ndakati, «Ndali kuyeeya kuti ndafwa nkecilimvwide, ndanyangwa myaka yangu.»

11Ndakati, «Nsiciyoomuboni limbi Mwami Leza munyika yabaumi, nsiciyoobaboni
limbi bantu, akukkala akati kabaabo bacili munyika eeyi.

12Buumi bwangu bwakakosolwa, bwamana bwaba mbuli tente lyamwaigwa, mbuli
ntali yakosolwa kuzwa kucisamu cakulusya. Ndali kuyeeya kuti Leza uyanda
kunditola.

13Ndakalindila cakukkazika camba mane kusikila kubucedo, pele mbubonya mbuli
syuumbwa wakatyoloola mafuwa aangu. Sikati amasiku wandimaninizya.

14Ndakalila mbuli kamembya naa tuleze, ndakalila mbuli nziba. Meso aangu oomfoka
kuululala kujulu ndapenga O Mwami, kondigwasya.»

15Pele ino ono ndaambe nzi? Nguwandaambila, alimwi lwakwe mwini nguwacita
ceeci. Ndinooenda cakulibombya munyika yangu yoonse, akaambo kakupenga
kwamoyo wangu.

16O Mwami, zintu eezi nzeziponya bantu, mulinzizyo momubede buumi bwamoyo
wangu. Wandiponya, ono mpaawa ndapona.

17Kasimpe kupenga kwangu kwandiletela zibotu. Muluyando wakandikwabilila kuti
ntawidi mudindi lyalunyonyooko, zibi zyangu zyoonse wazisowela kusule lyako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Uuli mucuumbwe takonzyi kukulumbaizya, uufwide takonzyi kwiimba nyimbo zyakukutembaula, aabo bazikkwa tabakonzyi kulangila zyakusyomeka kwako.

19Baumi balikke mbabatembaula mbuli mbwendicita mebo sunu, bamatata baambila bana babo zyakusyomeka kwako.

20Mwami Leza nguundifutula, nkaako tuyooimba azingwali-ngwali muŋanda ya Mwami Leza mubuumi bwesu boonse.

21Mpoonya Izaya wakati,

«Amubambe cibunge cankuyu mwamana mucibikke acuute, eelyo ulapona.»

22Hezekiya wakabuzizye kuti,

«Ino kuyooba citondezyo nzi cakuti ndiyooinka kuŋanda ya Mwami Leza?»

Izaya 39

Batumwa bakazwa ku Babuloni

(2 Bami 20.12-19)

1Ciindi eeco Melodakibaladani mwanaa Baladani mwami waku Babuloni wakatuma batumwa amagwalo acipo kuli Hezekiya, nkaambo wakamvwa kuti wakali kuciswa calufu.

2Nkabela Hezekiya wakatambula batumwa aabo cakukondwa akubatondezya ziyobwedo zyansiliva, ngolida, tununkilizyo, amafuta akeengwa kabotu, aciyobwedo cazilwanyo coonse azimwi zyoonse zyakali muziyobwedo. Taakwe nociba comwe camuŋanda yakwe yabwami naa bulelo Hezekiya ncaatakabatondezya.

3Mpoonya Izaya musinsimi wakasika kumwami Hezekiya akubuzya kuti, «Ino bantu aaba baamba nzi alimwi bazwida kuli?» Lino Hezekiya wakaingula kuti, «Bazwa ku Babuloni, baboolela kuzoondibona.»

4Musinsimi wakabuzya kuti, «Ino ncinzi ncibabona muŋanda yako?» Hezekiya wakati, «Bazibona zintu zyoonse zili muŋanda yangu, taakwe cintu nociba comwe ncindatabatondezya muziyobwedo.»

5Mpawo Izaya wakaambila Hezekiya kuti, «Swiilila mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati,

6‹Bona, mazuba ayoosika zintu zyoonse basikale bako nzibakayobwede kusikila sunu ziyootolwa ku Babuloni. Taakwe ciyoosyaala, mbwaamba Mwami Leza.

7Nkabela bamwi balunyungu lwako abamukowa wako bayootolwa, bayooba bazike muŋanda yamwami waku Babuloni.› »

8Mpoonya Hezekiya wakaambila Izaya kuti, «Majwi aa Mwami Leza aayo ngooamba mmabotu.» Mukwaamba boobo Hezekiya wakali kuyeeya kuti, «Kunooli luumuno alukwabililo mubuumi bwangu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Izaya 40

Majwi aaletela lulangilo

1«Amubaumbulizye bantu bangu, amubaumbulizye, mbwaamba Leza wanu.

2Amubayumye-yumye bamu Jelusalemu kuti amwaambilile kuti bapenga ciindi mbubo lino cabonwa. Zibi zyabo zyalekelelwa. Ndakabapa cisubulo cizwide akaambo kazibi zyabo boonse.»

3Kuli uuambilizya ulati,

«Amumubambile mugwagwa Mwami Leza munkanda, amululamike mugwagwa wa Leza wesu munkanda!

4Makkuti oonse ayoolundumikwa, zilundu atulundu zyoonse ziyoobambasikwa, nyika yazilindi-lindi iyoocincimikwa, nyika yamagata iyooba mbuli cibanda.

5Nkabela bulemu bwa Mwami Leza buyooyubununwa, bantu boonse baansi bayoobubona. Mwami Leza lwakwe mwini nguwaamba.»

6Ijwi lilati, «Ambilizya.» Mpawo ndakabuzya kuti,

«Ino ndaambilizye zyakuti nzi?» Lyakati, «Ambilizya kuti,

‹Bantu boonse bali mbuli bwizu, bulemu bwabo buli mbuli maluba.

7Bwizu bulayuma aalo maluba alakunkumuka, akaambo kaluuwo lwa Mwami Leza lwaaungila. Kasimpe bantu bali mbuli bwizu.

8Bwizu bulayuma aalo maluba alakunkumuka, pele majwi aa Leza wesu alikkalilide lyoonse!› »

9Nywebo nomuleta makani mabotu ku Ziyoni, kamuya mutante acilundu cilamfu. Nywebo nomuleta makani mabotu ku Jelusalemu amupozomokesye mutayoowi pe, amwaambile bamuminzi yacisi ca Juda kuti, «Ngooyu Leza wanu!»

10Amubone, Mwami Leza ulaza anguzu, kuboko kwakwe nkokumweendelezya. Amubone ulijisi bulumbu mbwapa, ulijisi zyakubbadelela bantu.

11Uleembela butanga bwakwe mbuli mweembezi, ulafukatila tubelele mumaanza aakwe, ulatubikka acamba cakwe ulasolweda kabotu eezyo zijisi bana.

Leza wa Isilayeli takwe ngweelene aawe

12Nguni wakeeleka maanzi aakkede mujanza lyakwe, naa kupima julu aceelesyo? Nguni uukonzya kubikka bulongo bwanyika mucinzuma naa wakeeleka zilundu azipimyo notuba tulundu-lundu mukutweelanya?

13Nguni wakamvwisya Muuya wa Mwami Leza naa nguni uukonzya kumulailila akumwiisya?

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nguni ooyo Mwami Leza ngwaakabuzya kuti amwaambile makani? Alimwi nguni wakamwiisya nzila mbotu? Nguni ooyo wakamwiisya zyaluzibo akumutondezya nzila yakumvwisya zintu?

15Kasimpe bamisyobo imwi bali mbuli dosi lyamaanzi munongo, bali mbuli kasuko aazipimyo, nsumbu zili mbuli tulongo buyo.

16Lebanoni yaceya mukuyaka zipaililo zyakutentela, abalo banyama bazipaizyo zyakutenta mmbace.

17Bantu bamasi oonse mbabuyo kulinguwe, taakwe ambwabalanganya, taakwe ambobabede pe.

18Ino ono Leza mulamweezyanya aani? Ino ncikozyanyo nzi ncomunga mwamweezyanya aaco?

19Tali mbuli mutuni mubezi ngwabeza, mufuzi wangolida ngwazilulula angolida akuubambila tuwenge twansiliva.

20Muntu mucete kapati uutakonzyi kupa cituuzyo ulabweza cisamu citaboli. Ulayandaula mubezi uucibwene kuti amubikkile mutuni ooyo uutakonzyi kuwa.

21Sena tamuzi? Sena tamunamvwa? Sena tamunaambilidwe kuzwa kumatalikilo? Sena tamunamvwide kuzwa nyika niyakaimikwa?

22Leza ulikkede acuuno cabwami atala aamweenya uuvungumene waanyika bantu bamulinjiyo baboneka mbuli mpaso. Ulalandabula julu mbuli civumbilizyo, ulalandabula julu mbuli tente lyakukkalila.

23Ulaselusya bana babami azyuuno akubacita bantu buyo. Baleli bamunyika eeyi ulabagwisya azyuuno zyabo.

24Mbwaababikkila buyo, mbwaabakkazikka buyo, batiti bakkale ulabafulida aluuwo, balayuma kwamana kambizi kalabapepaula mbuli bungu.

25«Ino nguni ngomukonzya kundeezyanya aawe? Naa nguni weelene aandime?» Mbwaamba Uusalala.

26Amulange, muululale kujulu. Nguni wakalenga zyoonse eezi? Ngooyo uugwisya makamu aakujulu akwaaleta comwe-comwe, zyoonse ulaziita mazina. Lino mukuti ngusinguzu mpati, ngusintanze, taakwe nociba comwe cibulika.

27Nkaambo nzi ncoti yebo O Jakobo, ncotongooka yebo O Isilayeli kuti,

«Mwami Leza tandicebi mumapenzi aangu? Leza wangu tandicitili bweelede?

28Sena tozi? Sena tonamvwa? Mwami Leza, ngu Leza Uuliwo lyoonse, wakalenga nyika yoonse mboizulwa. Takatali nikuba kuwizuka, taakwe uukonzya kumvwisya luzibo lwakwe.

29Ulapa nguzu kubantu bawizuka, ulapa nguzu kubateteete.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30«Nobaba bakubusi balakatala akuwizuka, balombwana balalifumpula akuwa,

31pele aabo balangila mu Mwami Leza uyoobabukulusya akubapa nguzu. Bayoouluka mbuli basikwaze, bayoozuza pele tabakawizuki, bayooenda pele tabakakatali.»

Izaya 41

Leza mbwaakasyomezya Baisilayeli

1Amuumune mundiswiilile nywebo nonsumbu. Bamasi bakubulusye nguzu zyabo! Ababoole kumbele, baambe, atuswaangane kunkuta.

2Nguni ooyo wakakolonganya mulwani wakujwe, wakacita kuti kaya buzunda kufumbwa ooko nkwaaya? Ulaaba masi kulinguwe, akuzunda bamami kumbele lyakwe. Panga lyakwe lilabalundumuna mbuli kuti ndusuko, balalapuka mbuli bungu kumbele lyabuta bwakwe.

3Ulabatandaanya akwiinda kabotu-kabotu munzila eeyo njazibide.

4Nguni wakacita ceeci? Nguni wakakanzide kucita boobu kuzwa kumatalikilo aamazyalani? Ndime, mebo nde Mwami Leza, ndime mutaanzi, akumamanino njooba mbubonya oobo, «Ndime.»

5Bamunsumbu bakalibonena nkaako bakayoowa, bakumagolelo aanyika balakankama.

6Baswena afwiifwi baza kumbele, balagwasyanya umwi aumwi ulati kumweenzinyina, «Koyuma!»

7Mubezi uyumya-yumya mufuzi wangolida, ooyo uuondoonda ansando wagwasya yooyo woondela acifulilo. Waamba ceeco cifulwa kuti, «Ncibotu.» Ulakankamina mutuni ooyo kuti utawi.

8«Pele yebo O Isilayeli omutwanga wangu, yebo Jakobo ngundakasala, nywebo nolunyungu lwa Abulahamu mweenzuma,

9ndakamugwisya kuzwa kumagolelo aanyika, ndakamwiita kuzwa kuzyooko zyanyika. Ndakati, Nywebo muli batwanga bangu, ndakamusala, tiindakamukaka pe.

10Mutayoowi, nkaambo ndili aandinywe. Mutatyompwi kayi ndime Leza wanu. Ndiyoomuyumya-yumya, akumugwasya, ndiyoomujatilila ajanza lyangu lyalulyo lilileme.

11«Boonse bamulwana bayoofwa nsoni, bayoousigwa. Basinkondonyoko bayooba cintu buyo, bayooloba.

12Nokuba kuti mukayandaule basinkondo tamukooyoobabona pe. Aabo bamulwana bayooba bantu buyo.

13Mebo nde Mwami Leza wanu ndime eejisi maanza aanu aalulyo. Ndime ndimwaambila kuti, ‹Mutayoowi pe, ndilamugwasya.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

14«Utayoowi yebo Jakobo ooli mbuli mvunyu, yebo Isilayeli omusyoonto, nkaambo mebo lwangu ndime eeyoomugwasya, mbwaamba Mwami Leza, Munununi wanu Uusalala wa Isilayeli.

15Amubone, ndiyoomucita mbuli cilayi cakupolela maila cinooli cipya, cibosya alimwi cijisi ntakisyo zinji. Muyoopola zilundu akupwayaula tulundu tukabe mbuli bungu.

16Uyootupepulula nkabela luuwo luyootutola, guwo liyootukukula. Pele nywebo muyootangala akubotelwa mu Mwami Leza, muyootembaula Uusalala wa Isilayeli.

17«Bacete ababulide balayandaula maanzi pele baajane kuli, milaka yabo yayuma nta anyota. Pele mebo nde Mwami Leza ndiyoobacebuka, mebo nde Leza wa Isilayeli nsikabalekelezyi.

18Ndiyoocita kuti maanzi akakunke muzimpayuma, mumakkuti muyooba tusensa. Ndiyoocita nkanda kuti ikabe maziba aamaanzi, cimpayuma ciyooba tusensa.

19Munkanda njoobikka milombe amikamba, misikili amioliva. Njoobikka mipulanga mugundu, misiwe amikumbuzu antoomwe.

20Bantu bayooyeeya kumvwisya kuti Mwami Leza nguwacita boobo, Uusalala wa Isilayeli nguwakacibamba eeci.»

Mwami Leza mbwakazya baleza bakubeja

21Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amulyaambilile, amupe bumboni nobaleza bamasi, mbwaamba Mwami wa Jakobo.

22Amuboole muzootwaambile ziyoocitika kumbele. Alimwi amutwaambile naa zintu zyakaindi zyakali buti, kutegwa tuziyeeye tuzibisye mbuzyakabede.

23Naa mutwaambile ziyoocitika kumazuba aaza kumbele. Amutwaambile naa kuyooba buti kumazuba aaboola, kutegwa tuzibe kuti muli baleza ncobeni. Amucite cintu cimwi cibotu naa cibi kutegwa twacibona tuyoowe tukankame.

24Pele nywebo taakwe ancomucita citegwa mmilimo yanu mibyaabi. Ooyo uumutobela ulasesemya.

25«Ndakatalika muntu uuzwa kunyika nkabela ulaboola, ooyo uuzwida kuzwida zuba, ulalyatauka mbuli mubumbi nakanda bulongo.

26Nguni wakalungulwide makani aaya kumatalikilo kutegwa tuzibe? Naa kuli umwi wakaambide kutegwa tumwaambe kuti,

‹Wakaliluzi?› Taakwe wakaalungulula, taakwe wakaambide kale, taakwe wakamvwide kale makani aaya kuzwa kulindinywe.

27Ndime ndakasaanguna kwaambila Ziyoni kuti,

‹Amubone, ngaaya makani mabotu!› Ndime ndakatuma mutumwa ku Jelusalemu kuti atole makani aaya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Ndalanga-langa pele taakwe amuntu, taakwe naba omwe wiingula nendibabuzya.

29Amubone, boonse balabeja! Milimo yabo njabuyo, mituni yabo ili mbuli luwo, niibanyonganya.»

Izaya 42

Mubelesi wa Mwami Leza

1Ngooyu mubelesi wangu ooyo ngwenkwabilila, musale wangu ngwendiyandisya, njoobikka Muuya wangu alinguwe, eelyo uyoobeteka bamasi.

2Takooyooongolola nikuba kuyoba takamvwigwi jwi mumigwagwa.

3Takooyootyola katete kacuzukide, nikuba kuzima kamuni kayaka. Mukusyomeka uyooleta bululami.

4Takooyookacilwa cintu nikuba kutyompwa, mane kusikila akakkazikizye bululami ansi. Bamasi aali kulaale balindililа njiisyo zyakwe.

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza ooyo wakalenga julu akulilandabula, wakalandabula nyika akubikka zintu zyoonse zili mulinjiyo, uupa muuya kuli baabo bakkala mulinjiyo.

6«Mebo nde Mwami Leza ndakakwiita mubululami, ndakujatilila janza lyako. Ndakubamba akukucita kuti ube cizuminano cabantu, ube mumuni kuli bamasi,

7akubonya boofu, kwaangununa baange muntolongo, akugwisya baabo bali mudindi lyamudima.

8«Ndime Mwami Leza, eeli ndezina lyangu! Tandipi bulemu bwangu kuluumbi nikuba kutembaulwa kwangu kumituni.

9Amubone zintu zyakaambidwe kale-kale zyacitika, lino ndaambilizya zintu zipya, kazitanacitika ndazyaambilizya kulindinywe.»

Lwiimbo lwakutembaula Mwami Leza

10Amwiimbile Mwami Leza lwiimbo lupya, amumutembaule kuzwa kumagolelo aanyika, lwizi aluvuume, azyoonse zili muli ndulo, manyika aakunkomwe yalwizi aavuume.

11Nkanda aminzi yayo ayoongolole, ayalo minzi oomo mwakkala Keda aisekelele. Bantu bakkala mu Sela abaimbe calutangalo, aboongolole atala aazilundu.

12Abalumbaizye Mwami Leza alimwi baambilizye zyakutembaulwa kwakwe mumasi aali kulaale.

13Mwami Leza uyooenda mbuli mwaalumi sintanze, mbuli silumamba uyootondezya busungu bwakwe, uyoopozomoka kutondezya kuti nkondo yabuka, nkabela uyoozunda basinkondonyina.

Leza mbwaakasyomezya kugwasya bantu bakwe

© 1996, Bible Society of Zambia.

14«Ndaluumwide kwaciindi cilamfu, ndaluumwide akulijata ndemwini. Pele lino
mbuli mukaintu uuyanda kutumbuka ndanyenyembana ndafwekemba.

15Ndiyoomwayaula zilundu atulundu, zisyango zyoonse njoozipusamya, njoocita
milonga kuti ibe nsumbu, akuyuminizya maziba.

16«Ndiyoosolweda boofu munzila njobatazi, ndiyoobainzya munzila njobatanaindide,
njoocita mudima ukabe mumuni kumbele lyabo, akuyoobambasika masena
amaguguunya. Eezi nzezintu nzendiyoocita, nsikooyoobalekezya pe.

17Pele aabo basyoma mumituni, aabo bati kuzikozyanyo,

‹Ndinywe baleza besu,› bayoousigwa nsoni mpati.»

Baisilayeli mbubakakacilwa kwiiya

18Mwami Leza ulati, «Amuswiilile nywebo nobantu basinkematwi, amulange
noboofu mubone.

19Ani moofu nguni kuleka mubelesi wangu? Awalo musinkematwi nguni kuleka
mutumwa wangu? Nguni moofu kuleka similimo wangu, woofweede mbuli mubelesi
wa Mwami Leza?

20Mwakabona zintu zinji, nikuba boobo tamuswiilili, matwi aanu alisinkukide, pele
tamumvwi.»

21Cakamubotezya Mwami Leza akaambo kabululami bwakwe kuti mulawo wakwe
ulemekwe utembaulike.

22Pele aaba mbantu basaalidwe banyangidwe lubono lwabo, boonse bacegwa
mumalindi, balisisidwe muntolongo. Basaalwa, taakwe uukonzya kubafutula
banyangwa lubono lwabo, pele taakwe amuntu waamba kuti, «Amubapilusye.»

23Nguni akati kanu uukonzya kuswiilila zeezi nokuba kuyoocenjeka matwi ciindi
ciboola?

24Nguni waaba Jakobo kuti anyangwe lubono lwakwe, waaba Isilayeli kuli
basikusaala? Sena tali Mwami Leza ooyo ngotwakabisizya? Nkaambo Baisilayeli
tiibali kutobela nzila zyakwe, tiibakaswiilila mulawo wakwe.

25Nkaako ono wakabanyemena mubukali bwakwe bupati, wakabaletela nkondo nkali.
Mabanga-banga ankondo akabavumpa, pele tiibakamvwa pe, akabasyukuta, nikuba
boobo bacili bazili kooko.

Izaya 43

Leza mbwaakasyomezya kufutula bantu bakwe

1Pele lino mboobu mbwaamba Mwami Leza, ooyo wakakulenga O Jakobo, ooyo
wakakubumba O Isilayeli.

«Utayoowi, nkaambo ndime ndakunununa. Ndakakwiita azina lyangu, uli wangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Waakwiinda mumaanzi, ndinooli aayebo, alimwi waakuzubuka milonga tiikakukwempuli. Waakwiinda mumulilo, tokooyoopya pe. Kuvwilima kwamulilo takukakuulubi.

3Ndime Mwami Leza wako Uusalala wa Isilayeli, Mufutuli wako. Ndaaba Ijipiti kuti ibe cinunuzyo cako. Ndaaba Kusyi a Seba mubusena bwako.

4«Ndapa misyobo yoonse kuti ikabe cinunuzyo cabuumi bwako, nkaambo uleebeka kulindime, ndakuyanda alimwi ndakulemeka.

5Utayoowi, ndili aayebo! Njooleta lunyungu lwako kuzwa kujwe akumubunganya kuzwa kumbo.

6Njooambila bakunyika kuti amubaleke bainke, bakumusanza kuti mutabakasyi. Bana bangu balombe bali mumasi aali kulaale, abana basimbi bali kumagolelo aanyika baboole.

7Mmbantu bangu, ndakabalengela kuti kabanditangazya.»

Baisilayeli mbabakamboni ba Mwami Leza

8Solweda baabo bali aameso, kabali mboofu, abaabo bali aamatwi kabali tabamvwi.

9Misyobo yoonse iiyoboloke ibungane. Nguni uukonzya kutulungulwida makani aaya? Balete bakamboni babo kuti basinizye. Kutegwa bamwi babo baswiilile bazibe zyamasimpe.

10Muli bakamboni bangu, mbwaamba Mwami Leza.

«Bantu bangu mbindakasala kutegwa muzibe akusyoma, kuti taakwe Leza uumbi kunze lyandime.

11«Ndime Mwami Leza endikke, kunze lyangu taakwe uumbi uukonzya kumufutula.

12Ndime ndakamuyubunwida akumununununa tali leza wabamasi. Ndinywe bakamboni bangu, mbwaamba Mwami Leza, Ndime Leza wanu.

13Kuzwa kaindi-kaindi, ndime eeliwo, taakwe uukonzya kumuvuna pe, kwiina uukonzya kusandula nzyecita.»

Mbubakazwa ku Babuloni

14Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Munununi wanu, Uusalala wa Isilayeli. Nkaambo kandinywe ndatumina ku Babuloni. Kusekelela kwa Babuloni kuyoosanduka kuba kulila.

15Ndendime Mwami Uusalala, Leza wakalenga Isilayeli.

16Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wakabamba nzila mulwizi, kazila mumaanzi aanguzu,

17wakanyikizya nkalaki, mabbiza ampi yabasilumamba, balala boonse tabakooyoobuka limbi pe, bayoomaninina mbuli bumana ntambo yalambe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Amuzilube zyakaindi mutasyomi zyakale-kale.

19Amubone ndacita cintu cipya, sena tamucibwene? Ndamupa mugwagwa munkanda akumupa tusensa twamaanzi oomo.

20Banyama bamusokwe bayoondilemeka. Boonse bamwaaba abatumba, nkaambo ndiyoobapa maanzi munkanda atulonga mumabuwa, kuti bantu bangu mbindakasala bajane maanzi.

21Bantu mbindakalenga banditembaule.

22Nikuba boobo tookandiita O Jakobo, tookalikatazya O Isilayeli.

23Tookandiletela mbelele zyakupaizya, nikuba kundilemeka azituuzyo zyako. Nsina kukulemezya zituuzyo zyabusu, nikuba kukukatazya mukulomba tununkilizyo.

24Tookanduulila tununkilizyo twakalamasi amali aako, nikuba mafuta mabotu azipaizyo zyako. Pele wandiminya azibi zyako, tookalikatazya amilandu yako.

25Ndime ooyo uumanya milandu yako, azibi zyako nsikooyooziyeeya alimwi.

26Undiyeezye, tubambe makani aaya antoomwe, waambe kaambo kako kutondezya kuti ulululeme.

27Sikale wako wakabisya, awalo mwaambilizi wakandizangila.

28Bami banu bakasofwaazya busena bwangu busalala. Ncenciceeco ncindakazumizya kuti ciinga ca Jakobo cinyonyoonwe, ndakalekelela kuti bantu bangu basampaulwe.

Izaya 44

Mwami Leza ngo Leza alikke

1Mwami Leza ulati, «Lino swiilila yebo Jakobo, omubelesi wangu, yebo Isilayeli ngwindakasala.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ooyo wakakulenga, ooyo wakakubumba mwida, ooyo uuyookugwasya. Utayoowi pe yebo Jakobo omubelesi wangu, yebo Jesyuluni ngwindakasala.

3Mebo ndiyootila maanzi acimpayuma, ndiyoobikka milonga munyika njumu. Ndiyootila Muuya wangu alunyungu lwako, alimwi lunyungu lwako ndiyoolulelekа.

4Nkabela bayookomena mbuli bwizu mubuntoolo, mbuli mikumbuzu mumbali aatulonga tukunka maanzi.

5«Umwi uyooti, ‹Mebo ndiwa Mwami Leza,› umwi uyooliita zina lya Jakobo, nikuba boobo umwi uyoolilemba akuboko uyooti,

‹Ndiwa Mwami Leza,› nkabela uyoolyuulika zina lya Isilayeli.»

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Mwami Leza wa Isilayeli, munununi, Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

«Ndime mutaanzi alimwi ndime wamamanino, kunze lyandime kunyina Leza uumbi.

7Ino nguni uuli mbuli ndime? Ngooyo alyaambe? Aambilizye alungulule kumbele lyangu, aambe aceeco cakacitika, kuzwa ciindi nindakabikka bantu bangu, aambe aceeco ciyoocitika, iiyi aambe eeco ciyooboola.

8«Mutakankami, mutayoowi. Sena tiindakacaambilizya akucilungulula kale-kale eeci? Ndinywe bakamboni bangu. Sena kuli leza uumbi kunze lyandime? Peepe, kunyina mwaala uumbi, taakwe ngwezi pe.»

Bufuba-fuba bwakukomba mituni

9Boonse aabo bapanga mituni mbabuyo, zintu eezyo nzyobayobola nzyabuyo. Aabo bayaambila mboofu, tabakwe maanu, baliletela buyo mause.

10Ino cigwasya nzi kulumba leza akubeza mutuni uutaleteli mpindu?

11Walo aceeco ncajisi bayoousigwa nsoni, babezi mbantu balyamaila, takwe ambobabede. Ababoole boonse bazooime, bazooyoowa alimwi bazoosampuka.

12Mufuzi ulabweza cibelesyo cakwe, ulacibamba-bamba mumakala, ulafula mutuni ooyo ansando, ulaupetulula ajanza munguzu zyakwe. Wamana wafwa nzala akugonkelwa, kuti tanywi maanzi ulawizuka.

13Mubezi uleeleka akatambo, akweenga-enga, ulaufwala-fwala akuupokoola muziga zyawo. Uluubeza kuti ulangike mbuli muntu mukubota kwawo kutegwa ukkale mukaanda.

14Ulagonkaula milombe, zimwi ziindi ubweza mupulanga naa mubanga. Zimwi ziindi uluulekela kuti ukomene musokwe, naa ulasyanga, uukomezegwa amvula.

15Muntu ulabelesya cipaanzi cimwi cacisamu kuti cibe lukuni, cipaanzi cimwi kuti abeze mutuni. Kulincico ulatyoloola tutabi twakukutuzya mulilo kuti ayote akujisya cakulaya, cimwi ulacibeza kuti ube mutuni wakwe akuukomba.

16Amubone, cikuni nciconya ncaasikka mumulilo ncaajisya cakulya, wayoka nyama wakkuta. Amane wasasabala, wati, «Ee buya, ndakasaalilwa, wabota mulilo.»

17Zikuni zyasyaala wabeza leza, waba mutuni wakwe, ulaukotamina akuukomba. Waukomba wati, «Ndifutula nduwe leza wangu.»

18Taakwe ncobazi, tabamvwisyi, meso aabo alivumbidwe kutegwa batakonzyi kubona, mbaazili kooko kutegwa batakonzyi kumvwisya.

19Taakwe auyeeya pe, taakwe auli aaluzibo nibuba busongo bwakwaamba kuti, «Cipaanzi cimwi ndacikutuzya mulilo, amakala aaco ndajika cakulya, ndayoka nyama ndalya. Sena ono kuzwa kuli ceeci casyaala mbambe cisesemyo? Sena ono ndikombe citanda cacisamu?»

20Ncimwi buyo akulya twe, moyo wamufuba-fuba nguwamusowa, takonzyi akuziba nokuba kulibuzya kuti, «Sena cintu eeci ncejisi tacili cabuyo?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami Leza ngo Mulengi alimwi ngo Mufutuli

21«Koyeeya zintu eezi o Jakobo, nduwe mubelesi wangu o Isilayeli. Ndime
ndakakubumba, uli mubelesi wangu, yebo o Isilayeli, nsikoyookuluba pe.

22Milandu yako ndiiyangulusya mbuli kkumbi, azyalo zinyonyoono zyako
ndazikunkumuna mbuli sikunku. Pilukila kulindime nkaambo ndime
ndakakunununa.»

23Amwiimbe cakutangala nozyakujulu, nkaambo Mwami Leza nguwakacicita eeci,
koongolola onyika kunsi. Amwiimbe cakuyobeka nozilundu, anywebo nozisaka
amasaka oonse, nkaambo Mwami Leza nguwanununa Jakobo nguutondezya
zyabulemu bwakwe mu Isilayeli.

24Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Munununi wako, ooyo wakakubumba mwida,
ulati, «Ndime Mwami Leza, wakalenga zintu zyoonse, mebo endikke ndime
ndakalandabula julu, mebo endikke ndime ndakalandabula nyika,

25ndime eepilinganya zitondezyo zyabasinsimi babeji, akucita kuti basondi bafubaale
akunyanga baiide busongo, kuti bafubaale.

26Ndime eecita kuti majwi aaamba babelesi bangu azwidilile, ndime eezuzikizya
zyaamba batumwa bangu, aabo baamba kuti kumunzi wa Jelusalemu,

‹Uyookkalwa alimwi,› nokuba kuminzi yacisi ca Juda,

‹Iyooyakululwa,› naa kumatongo kuti, ‹Njooabukulusya.›

27Ndime eeambila maanzi malamfu kuti,

‹Yuminina, alimwi ndayuminizya tulonga twako.›

28Ndime eeamba Sailasi kuti,

‹Ngomweembezi wangu, uyoomanizya zyoonse nzyeyanda kuti acite, uyooti kumunzi
wa Jelusalemu,› ‹Uuyakululwe.› Kuŋanda ya Leza uyooti, ‹Ntalisyo zibikkwe.› »

Izaya 45

Mwami Leza mbwaakabikka Sailasi kuba mwami

1Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza kumunanike wakwe, kuli Sailasi ooyo
ngwajisilizi janza lyakwe lyalulyo kuti amuzundile misyobo akuti atebezye nkute
zyabami, kuti amujalwide zitendele kutegwa milyango itajalwi.

2Ulati, «Ndiyookusolweda nkabambasike zilundu. Ndiyoopwaya milyango
yamukuba, akutyoloola zipingizyo zyalubulo.

3Ndiyookupa lubono luzwa mumasena aasiya aasisikidwe, luzwa mumasena
aasisikidwe kutegwa muzibe kuti ndendime Mwami Leza wa Isilayeli ooyo uukwiita
azina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Lino akaambo kamubelesi wangu Jakobo, kamusale wangu Isilayeli, ndakwiita kuti nkupe zina lyakukulemekezya nokuba kuti tondizi pe.

5«Ndime Mwami Leza, taakwe uumbi pe, kunze lyangu taakwe leza uumbi. Ndiyookuyumya-yumya nikuba kuti toondiziba pe,

6kutegwa bantu boonse kuzwa kumapaswido kusikila nkolibbilila zuba bakazibe kuti taakwe uumbi kunze lyangu. Ndime Mwami Leza, taakwe uumbi pe.

7Ndime uubamba mumuni akulenga mudima, ndime eeleta kuzwidilila alimwi akuleta mapenzi. Mebo nde Mwami Leza eecita zintu eezi zyoonse.»

8Yebo ojulu kujulu, leta balulami mbuli makumbi mbwaalosya mvula. Nyika aijaluke, lufutuko aluboneke, zibonwe antoomwe abululami. Mebo nde Mwami Leza ndacita eezi.

Mwami Leza wakalenga zyoonse

9«Maawe kuli yooyo uuzwangana a Mubumbi wakwe, ooyo walo uuli mbuli lukaye ansi. Sena bulongo inga bwati kumubumbi,

‹Ino ubumba nzi?› Naa kwaamba kuti, ‹Tocizi?›

10«Maawe kuli yooyo waambila wisi kuti, ‹Wakandizyalila nzi?› Naa kwaambila banyina kuti, ‹Mwakantumbukila nzi!› »

11Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Uusalala wa Isilayeli, Mubumbi wakwe ulati,

«Kwaamba zintu ziboola, sena mulandibuzya azyabana bangu, naa kundilailila azeezyo nzindakacita mebo?

12Ndime ndakalenga nyika akulenga bantu aabo mbindakabikka alinjiyo. Mebo lwangu ndime ndakalandabula julu, ndime ndakalailila makamu-makamu aalyo.

13Njooimika Sailasi mubululami bwangu, njoocita nzila zyakwe kuti kaziluzi. Uyooyakulula munzi wangu, akwaangununa bantu mubwaange, pele takaciti oobo nkaambo kakuyanda mbbasela naa bulumbu, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

14Mboobu mbwaamba Mwami Leza, «Lubono lwaku Ijipiti, amakwebo aaku Kusyi, a Basaboya balamfu, bayooboola kulindinywe, bayooba banu, bayoomutobela, kabaangidwe nketani. Bayoomukotamina akumukombelezya kuti,

‹Kasimpe Leza ulaandinywe, taakwe uumbi, taakwe leza uumbi pe.› »

15Kasimpe uli Leza uulisiside, yebo O Leza, Mufutuli wa Isilayeli.

16Boonse aabo balipangila mituni bayoousigwa nsoni, akunyana, boonse bayoousigwa bweeme.

17Pele Baisilayeli bayoofutulwa a Mwami Leza alufutuko lutamani, tamukafwi nsoni nokuba kufwisigwa bweeme mane kukabe kutamani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza, wakalenga julu, ooyo wakabumba nyika akwiipanga waiimika, taakailengela kuti kiili mbuboobu buyo, pele wakaibambila kuti bantu kabakkede mulinjiyo. Leza ulati, «Ndime Mwami Leza, taakwe uumbi pe.

19Ndaamba antangalala, kutali munyika yamudima. Tiindakaambila balunyungu lwa Jakobo kuti,

‹Amundiyandaule aatuba bu! Mebo nde Mwami Leza ndaamba zyamasimpe, ndaamba eeco ciluzi.› »

Zya Mwami Leza wanyika azyamituni yaku Babuloni

20Mwami Leza ulati, «Amulibunge-bunge muboole, amuswaangane nywebo nomuciliwo kuzwa mumasi. Bantu bafuba-fuba mbaabo bayumuna mituni yazisamu, bakomba baleza batakonzyi kufutula.

21Amwaambe eeco citicitike, amulungulule. Amubuzyanye makani mulicanu. Ino nguni wakaambide makani aaya kale-kale? Nguni wakaaluula kaindi-kaindi? Sena nsili ndime nde Mwami Leza? Taakwe Leza uumbi kunze lyangu, Leza Uululeme, Mufutuli. Taakwe uumbi, pele ndime endikke.»

22Amupilukile kulindime mufutulwe, nywebo nomuli mumagolelo aanyika oonse! Nkaambo mebo ndendime Mwami Leza, taakwe uumbi pe.

23Ndakonkezya muzina lyangu ndemwini, ndakaamba amulomo wangu mubululami, majwi aayo aatakabooli buyo pe.

«Mazwi oonse ayoondifugamina milaka yoonse iyookonkezya muzina lyangu.

24«Mu Mwami Leza alikke momuli bululami anguzu. Boonse bakali kumulwana bayooboola kulinguwe, nkabela bayoousigwa nsoni.

25Pele mu Mwami Leza boonse balunyungu lwa Isilayeli bayoolulamikwa, nkaako bayoomulumbaizya.»

Izaya 46

1Lino ngaaya mamanino aamituni ya Babuloni! Beli a Nebo bakali kukombwa, pele ono mbaamba bayumwidwa ambongolo, babikkwa amisana yabanyama bakotede.

2Balakotama akufugama antoomwe, tabakonzyi kulivuna nikuba kuti batolwa mubuzike.

3Amundiswiilile nywebo noluzubo lwa Jakobo, nywebo nomwakasyaala nolunyungu lwa Isilayeli, nywebo mbendijisilizi kuzwa ciindi nimwakamitwa, mbendinyamwide kuzwa ciindi nimwakazyalwa.

4Mwaakucembaala akutuba mvwi, ndinoociliwo, ndicinooyoomuyumwide. Ndime ndakamulenga ndinoomubwezede, ndinoomuyumwide alimwi ndime ndiyoomuvuna.

5Nguni ngomunga mwandeezyanya aawe naa ngomunga mwandeelanya aawe? Nguni ngomunga mwandikozyanya aawe kutegwa tweezyanyizigwe?

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Bamwi basukumuna ngolida kuzwa mumasaka aabo bamana beeleka nsiliva azipimyo, baletela mufuzi wangolida kutegwa abapangile leza, balamukotamina akumukomba.

7Balamubweza akumukulika, bamutola, balamubikka abusena bwakwe, nkabela unooimvwi mpoonya aawo. Aawo mpoonya mpaabikkwa takonzyi kuzwa pe. Nikuba kuti muntu wamulilaukila, tavuwi, takonzyi kuvuna muntu mumapenzi aakwe.

8Amwaayeeye makani aaya, akkalilile mumyoyo yanu nywebo nobazangi.

9Amuziyeeye zintu zyakaindi eezyo zyakale-kale, ndime Leza taakwe uumbi pe, ndime Leza taakwe uuli mbuli ndime.

10Ndime ndikonzya kulungulula mbuli zintu mboziyooba kumamanino kuzwa kumatalikilo aazyo kuzwa kuciindi cakaindi-kaindi. Ndati makanze aangu ayoocitika, ndiyoocita zyoonse eezyo zindibotela.

11Ndaita muyuni wakujwe lubanze, muntu wakulaale kuti azoozuzikizye makanze aangu. Eeco ncindaamba ndiyoocicita ncobeni, eeco ncekanzide ciyooba.

12Amundiswiilile nywebo nobasicinguni, nywebo nomutaciti ziluleme.

13Ndamuletela bululami bwangu aafwiifwi, tabuli kulaale, nsikoomuka kumufutula. Njoofutula Ziyoni, njootondezya bulemu kuli Isilayeli.

Izaya 47

Kubetekwa kwa Babuloni

1Mwami Leza ulati, «Kozwa acuuno, kkala ansi, kkala ansi mulusuko kutali acuuno cabwami, yebo omwana musimbi wa Babuloni tociyooitwi limbi kuti uli mutete uubombede.

2Bweza maziyo uziye busu, gwisya sani lyako lyakulivumbilila kumeso, sunsila cifunga cako, cifunke wiinde mumaanzi aatulonga.

3Eelyo ulavumbuka kuti bantu bakubonene cinswe, kutegwa bakweenene uuse. Ndakubweedezezya bubi, taakwe uunga wandikasya pe.»

4Munununi wesu zina lyakwe ngu Mwami Leza Singuzuzyoonse, ngo Usalala wa Isilayeli.

5Lino Mwami Leza ulati kumunzi wa Babuloni,

«Kkala lizingamike, njila mumudima, yebo omwana musimbi wa Babuloni, tociyooitwi limbi kuti uuli mwami wamalelo oonse.

6«Ndakali banyemenede bantu bangu, ndakasampwide lukono lwangu. Ndakabaaba kulinduwe, nkabela tookabeengelela pe. Nobaba bacembeede wakabaminya citaambiki.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Wakati, ‹Mebo ndinooli mwami mukaintu lyoonse!› Pele taakwe nookatelaika zintu eezi, tookayeeya mamanino aazyo.

8«Lino koswiilila makani aaya yebo osimeempeempu, ooyeeya kuti lyoonse unooliibide akulikkalila, yebo oolyaambila kuti,

‹Ndime endikke, taakwe uumbi kunze lyandime. Nsikabi mukamufu, alimwi nsikooyoofwidwa bana pe.›

9Pele zintu zyoonse eezi ziyookusikila mukaindi kaniini buyo. Mubuzuba bomwe, uyoofwidwa bana alimwi uyooba mukamufu. Ziyookuboolela bubyaabi nikuba kuti ulicibwene kusonda, alimwi ulijisi nsengo zyoonse.

10«Usyomede bubi bwako, waamba kuti, ‹Taakwe uundibwene.› Busongo aluzibo lwako nzizyakakusowa, noti, ‹Ndendime endikke, taakwe uumbi kunze lyandime.›

11Mapenzi ayookuboolela, nkabela tokazibi nzila yakuyooaleya. Uyoosikilwa makatazyo aayo ngotakooyookonzya kumana, lunyonyooko ndotazi nkoluyoozwida luyookusikila cakufwambaana.

12Kocili sibwaanga utaleki busondi bwako bupati mbookajana kuzwa kubwana. Ambweni ziyookukongela basinkondonyoko.

13Zyoonse nzyookalaililwa zyakumana mubili! Aabo bazi zyakujulu ababoole, aabo baiide zyanyenyezi baambe ziyoocitika mwezi amwezi tubone. Abakuvune kuzwa kuli zeezyo ziyookuboolela.

14«Kasimpe bali mbuli bungu, mulilo uyoobatenta. Tabakonzyi kulifutula, kuzwa kumabanga-banga aamulilo uuvwilima. Ooyo tuuli mulilo wamakala wakulikasaazya, tuuli mulilo wakuyota pe.

15Mbobubotu bulikke oobo mboyoojana kuzwa kuli bazi zyakujulu aabo mbookali kubuzya-buzya mubuumi bwako boonse. Boonse bayookusiya, bayoogama zyabo, taakwe uuyoosyaala kuti akufutule.»

Izaya 48

Leza ngo Mwami akumazuba aaboola

1Amuswiilile makani aaya nywebo nolunyungu lwa Jakobo, nywebo nomwiitwa zina lya Isilayeli, nobaciinga ca Juda, nywebo nomubelesya zina lya Mwami Leza mukukonkezya kwanu nomulibanda muzina lya Leza wa Isilayeli, pele kutali mubwini nimuba mubululami.

2Nywebo muliita kuti muli bantu bakkala mumunzi uusalala, musyomede buyo muli Leza wa Isilayeli uuli ngo Mwami Leza Singuzuzyoonse.

3Ndakalungulula zyazintu zyakali kuzoocitika kale-kale, ndime ndakazyaambilizya amulomo wangu, ndime ndakaziyubununa, mpoonya ndakazicita ncobeni zilizuzikizidwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Nkaambo ndakalizi kuti muli basicinguni, muli bankwaambila bbwe, bayumu mitwe.

5Nkaako ndakamwaambila kale-kale, ndakazyaambilizya kulindinywe kazitanacitika, kutegwa mutaambi kuti,

«Mituni yangu njiyakacicita, cikozyanyo cacisamu aleza walubulo nzizyakapa kuti zicitike.»

6Lino mwalibonena zintu eezyo nzimwakamvwa kuti ziyoocitika, sena tamuzumini? Kuzwa ono ndamwaambila zintu zipya, zintu zisisidwe nzyomutazi.

7Zintu zipya eezi ndazibamba ono kutali kaindi pe. Nzetimwaambile sunu tamunazimvwide. Kuti mutati, «Iiyi, ndizizi kale.»

8Tamunamvwide nokuba kuswiilila, kuzwa lili, eelyo matwi aanu taamvwi. Ndizi kabotu-kabotu mbuli mbomuli basiluuni, mwiitwa kuti bazangi kuzwa kukuzyalwa kwanu.

9Akaambo kazina lyangu, ndamuka kunyema, mukuti bantu batembaule zina lyangu ndalijata kutegwa intamunyonyooni.

10Amubone ndamusalazya nokutali mbuli nsiliva, ndamusunka mubbibi lyamulilo wamapenzi.

11Akaambo kabulemu bwangu, bulemu bwangu bulikke ncindacitila ceeci. Ino inga ndalilekelela buti nkesampaulwa? Nsiyandi kupa bulemu bwangu kuli uumbi.

Sailasi ngomusololi Mwami Leza ngwaakasala

12Amundiswiilile nywebo nolunyungu lwa Jakobo, nywebo no Baisilayeli, mbindakaita! Ndime Uuliwo, ndime matalikilo alimwi ndime mamanino.

13Janza lyangu ndilyakasimpa ntalisyo yanyika, janza lyangu lyalulyo ndilyakalandabula julu. Ndaziita zyoonse zilaima antoomwe.

14Amubungane, muswiilile nyoonse! Nguuli mutuni wakalungulula zintu eezi kazitanacitika? Mulongwe wa Mwami Leza uyoolwana munzi wa Babuloni kweendelana amakanze aa Leza, uyoolwana Bababuloni.

15Mebo lwangu ndemwini ndime ndaamba, iiyi ndime ndakamwiita. Ndiyoomuleta nkabela uzoozwidilila muliceeco ncazoocita.

16Amuswene aafwiifwi andime kutegwa mumvwe nzendaamba. Kuzwida kumatalikilo ndali kumulungulwida antangalala, alimwi ciindi nozicitika ambebo inga mpeli aawo.

(Lino Mwami Leza wandituma a Muuya wakwe.)

Mwami Leza mbwayanda kucitila bantu bakwe

17Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza, Munununi wanu, Uusalala wa Isilayeli ulati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

«Ndime Mwami Leza wanu ooyo uumwiiisya zintu zibotu zimugwasya, uumulailila nzila njomweelede kweendela.

18«Nikwali bantu baswiilila malailile aangu, luumuno lwanu noluli mbuli mulonga uukunka, lyoonse nemucitila ziluleme mbuli bukapaika mayuwe aalwizi.

19Lunyungu lwanu noluli mbuli musenga, bana nobatabaliki mbuli lubwe-lubwe lwawo, mazina aanu naataakumana, nokuba kuzimaana kumbele lyangu.»

20Amuzwe mumunzi wa Babuloni, amubasiye Bababuloni! Amwaambilizye eeci cakukondwa, mwaambilizye makani aaya. Amwaazibye mane kusikila kumagolelo aanyika, amwaambe kuti, «Mwami Leza wanununa Jakobo mubelesi wakwe.»

21Bantu bakwe tiibakafwa nyota ciindi naakabainzya munkanda, wakabatuntumusizya maanzi kuzwa mumwaala. Wakaandula mwaala, nkabela maanzi akapoomoka.

22«Pele sizinyonyoono takooyookkala muluumuno,» mbwaamba Mwami Leza.

Izaya 49

Isilayeli ngomumuni wabamasi

1Amundiswiilile nywebo nobantu bakkala kulaale, amundimvwe anywebo nobantu nomukkala kumasi aali kulaale. Mwami Leza wakandiita nketanazyalwa, nguwakanduulika zina nkecili mwida.

2Wakacita majwi aangu kuti kaayasa, mbuli panga likwengedwe. Wakandisisa mucinziinzimwa cajanza lyakwe. Wakandicita kuti ndibe mbuli muvwi uuŋaima, akundisisa mumukutu wamivwi yakwe.

3Wakandaambila kuti,

«Uli mubelesi wangu, Isilayeli mulinduwe bantu bayoondilumbaizya.»

4Pele mebo ndakati, «Ndakabelekela cabuyo, ndakasowa buyo nguzu zyangu kaatakwe ancondijana pe. Nikuba boobo Mwami Leza ulandipa ceelelo cangu, bulumbu bwangu buli kuli Leza wangu.»

5Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza ooyo wakandibumba mwida kuti ndibe mubelesi wakwe kuti aboozye Jakobo kulinguwe, akuti ayobolole Baisilayeli, nkaambo Mwami Leza ulindipede bulemu. Leza wangu nguundipa nguzu.

6Ulati, «Mulimo ngondiyookupa yebo omubelesi wangu, mmupati, tauli buyo wakuyoobukulusya balunyungu lwa Jakobo, akuyooleta Baisilayeli aabo bakasyeede. Pele uyooba mumuni wabamasi kutegwa bantu boonse bakumagolelo aanyika bakafutulwe.»

7Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza, Munununi Uusalala wa Isilayeli, kuli yooyo ngubakali kusampaula akusulaika bamusyobo woonse, mubelesi wabaleli ulati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

«Bami bazisi bayookubona eelyo bayoonyamuka mukukulemeka, Baleli bayookubona akukukotamina akaambo ka Mwami Leza Uusyomeka, Uusalala wa Isilayeli wakakusala.»

Munzi wa Jelusalemu mbuyoobukulusigwa

8Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Caakusika ciindi cangu cakumufutula, njoomufwida luzyalo, mubuzuba bwalufutuko, ndiyoomugwasya. Ndiyoomubamba akupanga cizuminano kubantu boonse kwiindila mulindinywe, kuti mukabukulusye nyika kutegwa muzookkale mumatongo aanu.

9Ndiyooambila aabo bali mubwaange kuti,

‹Amuzwe muntolongo› akuli baabo bali mumudima kuti,

‹Amwaangunuke.› Eelyo bayooliiba akulikkalila antangalala mbuli mbelele zicela mutulundu.

10Tabakafwi noiba nyota, nokuba kupya kwamunkanda noliba zuba tazikabaumpi. Ooyo uubeetelela uyoobasolweda akuyoobasisya kumbali aatusensa twamaanzi.

11«Zilundu zyoonse ndiyoozipwayaula kuti ikabe migwagwa yabantu bangu, ndiyoobabambila nzila.

12Amubone bayooboola kuzwa kulaale, bamwi bayoozwa kunyika, bamwi kumbo, bamwi bayoozwida kulubazu lwaku Sinimu.»

13Kopozomoka cakutangala ojulu. Kosekelela onyika. Nozilundu amuyoome munyimbo! Nkaambo Mwami Leza ulaumbulizya bantu bakwe, uyoobeetelela bantu bakwe bapenzegwa.

14Pele bamu Ziyoni bakati,

«Mwami Leza watulekelezya Mwami watuluba.»

15«Sena mukaintu ulakonzya kuluba mwanaakwe uunyonka, akutamweetelela mwana ngwaakazyala? Ambweni mukaintu ulakonzya kuluba, pele mebo nsikamulubi pe.

16Amubone ndakamusimba mumaanza aangu, bwaanda bwamaanda aanu ndibubwene lyoonse.»

17Aabo baboola kuzookuyakulula o Jelusalemu, bali munzila, aabo bakakoola balazwa mulinduwe.

18Langa ubone, bantu bako boonse babungana kuti baboole.

«Mbuli mbwendi muumi.» Mwaamba Mwami Leza,

«Uzoosakatila bantu bako, mbuli nabwiinga mbwalisakatizya.»

19Nokuba kuti wakalikolomwedwe akuba tongo, nyika yako yakalisampukide. Lino bantu bako bayooata, aabo bakakunyonyweede banooli kulaale.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Bantu bako aabo bakazyalilwa mubwaange bazookwaambila kuti,

«Busena oobu bwatuceela amutupe busena bumbi.

21Eelyo uyooti mumoyo wako, ‹Nguni wakandizyalila baaba? Ndakafwidwa, nketazyali, ndakali mubwaange, nkendikatazidwe. Ino nguni wakakomezya baaba? Mebo ndakali buyo endikke, ino aaba ono bazwida kuli?› »

22Mboobu mbwaamba Mwami Leza,

«Amubone njooyobolola bamasi, njooimikila bantu ndembela, bayooleta bana bako balombe kababafukete banooyoosumpwide bana bako basimbi amakuko,

23Bami bayoomulela mbuli uso, bami bakaintu bayooba mbuli banyoko. Bayookukotamina, bayoomyankuta lusuko lwakumaulu aako mukuzundwa. Ndendilyo noyooziba kuti ndendime Mwami Leza, aabo bali alulangilo mulindime tabakatyompwi!»

24Sena basilumamba balakonzya kunyangwa lubono ndubasaala naa baange kuvunwa kuzwa kubakali?

25Pele mboobu mbwaamba Mwami Leza,

«Iiyi, baange bayooboozegwa kuzwa kuli basilumamba, lubono lusaalidwe luyooletwa kuzwa kubakali. Ndiyoobalwana aabo bakulwana, ndiyoofutula bantu bako.

26Ndiyoocita kuti aabo bamudyaminina bakalilye beni bayookolwa bulowa bwabo mbuli nobakolwa waini. Eelyo bantu boonse bayooziba kuti mebo nde Mwami Leza, ndime Mufutuli wako, ndime Munununi wako, ndime Sintanze wa Jakobo.»

Izaya 50

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Ino luli kuli lugwalo lwakulekana ndundakapa banyoko ciindi nindakabatanda? Naa nguni wakandikweletela ngwindakauzya? Pele nywebo mwakauzigwa akaambo kazinyonyoono zyanu, akaambo kansotoko zyanu banyoko ncibakalekelwa.

2«Ciindi ncindakasika, nkaambonzi nikwakanyina muntu? Ino nkaambo nzi ncikwatakavuwa muntu nindakaita? Sena nkuti kuboko kwangu nkufwiifwi cakuti ndimunununne? Sena nsijisi nguzu zyakumufutula? Ndatapata lwizi lulayuminina, ndaandula milonga kuba nkanda, nswi zyayo zilafwa zilabola akaambo kakubula maanzi.

3Ndacita kuti kujulu kusiye, kube mbuli kulila mufu.»

Kuswiilila kwamubelesi wa Mwami Leza

4Mwami Leza wandiiisya kuziba kwaamba kutegwa kandikonzya kuyumya-yumya bateteete. Cifumo-fumo cili coonse ulandibusya kuti nditeye matwi aangu kuli nzyaiisya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5«Mwami Leza wakandipa mutwe muuba uukonzya kumvwisya zintu, nkabela
ambebo tiindakamuzangila pe, ikuba kumufutatila.

6Ndakabadukumanina aabo bakali kunduuma, ndakabalekela masaya aabo bakali
kundijwa cilezu tiindakavumbilila busyu bwangu kuti batandisabwidi akundiswida
mate.

7«Mukuti Mwami Leza nguundigwasya, nsikoousigwa nsoni pe. Nkaako ndaanga
moyo wangu, wayuma mbuli bbwe, ndilizi kabotu kuti nsikoousigwa bweeme.

8Ooyo uundikosweda twaambo uli afwiifwi. Ino nguni uukonzya kunditamikizya
twaambo? Atubonane anguwe, nguni uunditamikizya? Ngooyo aandigame!

9«Mwami Leza nguundigwasya. Nguni ooyo uunga wandisinganya? Boonse
bayoozakala mbuli cibaki, mapepya ayoobalya.

10Nguni akati kanu uulemeka Mwami Leza akuswiilila majwi aamubelesi wakwe?
Ooyo weendela mumudima, uunyina mumuni asyome muzina lya Mwami Leza,
akuyaamina alinguwe alikke.

11Pele nywebo nyoonse nomukutula mulilo, nomubweza minzenge, kamuya mweende
mumimuni yamililo yanu, aminzenge eeyo njomwadomeka. Nceeci
ncomuyootambula kuzwa kulindime, muyoonjila mumapenzi aataambiki.»

Izaya 51

Majwi aakutontozya Jelusalemu

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amundiswiilile, nywebo nomutobela
bululami, nywebo nomuyandaula Mwami Leza. Amulange kumwaala ooyo
nkumwakazyulwa akumandomba ooko nkumwakasigwa,

2amulange kuli Abulahamu sikale wanu, akuli Sala ooyo wakamuzyala. Ciindi
nindakamwiita Abulahamu wakali alikke buyo, kumane ndakamuleleka akumupa
lunyungu lunji.

3Kasimpe Mwami Leza uyootontozya Ziyoni, uyooetelela maanda aawo oonse,
uyoocita nkanda zyawo kuba mbuli muunda wa Edeni, nyika yawo yankanda iyooba
muunda wa Mwami Leza. Mumunzi wawo kuyooba kutangala akukondwa, bantu
bayooleta zipego zyakulumba, bayoomvwigwa kabaimba.

4«Amundiswiilile nywebo nobantu bangu, amundimvwe nywebo nobamucisi cangu.
Bamasi ndabapa njiisyo zyangu, kululama kwangu kulaba ngomumuni kuli bamasi.

5Ndafwambaana kubafutula mubululami bwangu, lufutuko lwangu luli munzila,
bamasi ndabacitila ciluleme. Bantu bakulaale bayoolanga kulindime, bayooba
alusyomo lwakuti njoobavuna.

6Amulungumane kujulu, amulange anyika aansi, julu liyooyanguluka mbuli busi,
nyika iyoozakala mbuli cibaki, bantu bayo bayoofwa mbuli nzinini. Pele lufutuko
lwangu ndwepa ndwalyoonse alyoonse, bululami bwangu buyookkalilila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7«Amundiswiilile nywebo nomuzi ziluleme, nywebo nobantu nomuzi zyamulawo wangu, mumyoyo yanu. Mutayoowi kusampaula kwabantu, nokuba kuyoowa nobamuseka.

8Mapempya ayoobalya mbuli mbwaalya cisani, basyaanyungwa bayoobalya mbuli mbobalya butonje. Pele bululami bwangu buyookkalilila kwalyoonse alyoonse, lufutuko lwangu lunooliko mumazyalani oonse.»

9Nyamuka, nyamuka O Mwami Leza munguzu zyako utugwasye mbuli mbookacita mumazuba aakaindi, mbuli mumazuba aamazyalani aakale-kale. Sena toli nduwe ookakosoola Lahabu wakayasa cimpangaliko camumaanzi?

10Sena toli nduwe ookayuminizya lwizi, maanzi malamfu, ookapanga mugwagwa mumpisi yalwizi, kutegwa bantu bako mbookanununa bainde?

11Aabo Mwami Leza mbaakanununa bayoopilukila. Bayoonjila mumunzi wa Ziyoni kabaimba nyimbo, nkabela bayootangala kapati. Bayookondwa akutangala kapati, buumba akulisinsukila ziyoomana.

12Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Mebo lwangu ndime eekutontozya. Ino mwabaanzi nkomuyoowa muntu uulya maila. Muntu buyo uuli mbuli bwizu,

13kuti mulube Mwami Leza mulengi wanu ooyo wakalandabula julu akubikka ntalisyo yanyika? Ino nkaambo nzi nomutinookongwa buzuba abuzuba akaambo kabukali bwasikudyaminina ooyo uukanza kunyonyoona lyoonse? Ino bukali bwasikudyaminina buyoomutola aali?

14Aabo bali muntolongo balafwambaana kwaangununwa, tabakooyoofwida mumadindi mobabede, alimwi tabakabuli cakulya.

15«Nkaambo mebo ndime Mwami Leza wanu, uubusya lwizi kuti mayuwe avuume, Mwami Leza Singuzuzyoonse ndezina lyangu.

16Ndabikka majwi aangu mumulomo wako, ndakuvumbilila acinziinzimwa cajanza lyangu, mebo nindakabikka julu mubusena bwalyo, indakabikka ntalisyo yanyika, ooyo waambila bamumunzi wa Ziyoni kuti, ‹Muli bantu bangu!› »

Mamanino aakupenga kwa Jelusalemu

17Sinsimuka, sinsimuka, omunzi wa Jelusalemu, yebo oonywa munkomeki yabukali bwa Mwami Leza yebo ookaimyankutula nkomeki eeyo iizeelezya bantu.

18Bana boonse mbozyede taakwe naba omwe uukusolweda, bana boonse mbookalela taakwe naba omwe uukujatilila.

19Mapenzi manji aaya akusikila, ino nguni uukonzya kukuumbulizya? Wabona wapwaigwa, wanyonyoonwa, wanjililwa nzala, uli kundomo yamapanga, nguni uukonzya kukutontozya?

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Bana bako bawizuka, baligwabbeme kumamanino aamigwagwa, mbuli lweengu uucedwe. Bakolwa bukali bwa Mwami Leza, Leza wako wabakalalila.

21Nkaako amuswiilile nywebo nomupenzegwa, nywebo nomukoledwe, pele kutali waini.

22Mboobu mbwaamba Mwami Leza wanu, ooyo uukwabilila bantu bakwe ulati,

«Bona ndakunyanga nkomeki eeyo yakupa kuzeeleka, kuzwa kunkomeki yabukali bwangu, tokooyoonywa limbi pe.

23Nkomeki eeyi ono njooipa kuli baabo bati,

‹Lala ansi kutegwa tukutaaluke! Wakacita musana wako mbuli kuti ninyika, mbuli nzila iiindwa.› »

Izaya 52

Leza uyoofutula Jelusalemu

1Sinsimuka, sinsimuka, yebo omunzi wa Ziyoni, kobaanguzu alimwi. Omunzi wa Jelusalemu uusalala, tondezya bulemu bwako alimwi. Batapalwidwe, basofweede tabakanjili mulinduwe alimwi.

2Likunkumune lusuko, nyamuka ukkale acuuno cabwami o munzi wa Jelusalemu ookali mubwaange. Lyaangunune nketani eezyo zyaangidwe munsingo, yebo omwana musimbi wa Ziyoni ookali mubwaange.

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Mwakauzigwa kakunyina acibbadelwa, lino nokunyina mali mulanununwa.»

4Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Kusaanguna bantu bangu bakainka ku Ijipiti kuyookkala, abalo Baasiliya bakabadyaminina ciindi cimwi.

5Ino ono ndijisi nzi cangu kuno? Mbwaamba Mwami Leza. Kayi bantu bangu batolwa kakunyina kaambo, baleli babo balalila kwamana buzuba abuzuba zina lyangu lilasampaulwa.

6Nkaako bantu bangu bayooziba zina lyangu. Mubuzuba oobo bayooziba kuti ndime ndakaambide. Iiyi ndime.»

7Ncibotu kapati kubona batumwa azilundu kabaleta makani mabotu, aabo baleta makani mabotu, baambilizya zyalufutuko, aabo bati kumunzi wa Ziyoni, «Leza wako nguulela.»

8Swiilila majwi aabalindizi bamunzi wako, boonse baloongolola cakukondwa. Mwami Leza nazooboola ku Ziyoni boonse bayoolibonena ameso aabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Amupozomoke mukwiimba nyimbo zyakutangala antoomwe, yebo omatongo aa Jelusalemu, nkaambo Mwami Leza waumbulizya bantu bako, wanununa munzi wa Jelusalemu.

10Mwami Leza uyoobelesya janza lyakwe lisalala bamasi boonse kabalibwenene. Bakumagolelo aanyika boonse bayoobona, mbutwafutulwa a Mwami Leza wesu.

11Amuzwe aano amuzwe, kamuya! Mutagumi cintu cisofweede! Amuzwe mubusena oobu kuti musalale, nywebo nomuyumwide zibelesyo zya Mwami Leza.

12Pele tamukooyoozwa cakufwambaana, nokuba cakubindaana, nkaambo Mwami Leza uyoomusolweda, Leza wa Isilayeli uyoomukwabilila kumabazu oonse.

Mubelesi uupenga

13Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Amubone mubelesi wangu uyoozwidilila, uyoosumpulwa akunyamunwa, uyoolumbaizigwa.

14Mbubonya mbuli banji mbobakamugambwa, ciwa cakwe cakabisigwa kwiinda ciwa camuntu naba buti. Bube bwakwe bwakabija cakuti taakali kulizibya abuntu bwini.

15Aboobo misyobo minji iyoomugambwa, bami bayoojata kumulomo baakumubona. Nkaambo bayoomvwa eezyo nzibatakaambilidwe, bayoomvwa eezyo nzibatakanamvwide.»

Izaya 53

1«Ino nguni wasyoma eezyo nzitwakaamba? Ino nguni ooyo Mwami Leza ngwaakacita kuti atondezye nguzu zyakwe?

2Mubelesi wakwe uulya wakakomena kumbele lya Leza mbuli katabi kasyuuka, mbuli muyanda wazwa munyika njumu. Taakajisi bulemu nibuba bweebesi bwakuti buloongelezya. Taakwe nociba comwe mubube bwakwe cabweebesi cikonzya kututolela moyo.

3Wakasampaulwa akukakwa abantu, wakali muntu wamapenzi, uupenga. Wakali mbuli muntu uulisenzya. Wakasampaulwa, tiitwakamulemeka.

4«Kasimpe wakayumuna maciswe eesu. Wakatola mause eesu. Pele swebo twakayeeya kuti watundululwa a Leza, nguwamuuma akumupenzya.

5Pele wakayaswa akaambo kansotoko zyesu. Wakaumwa akaambo kazibi zyesu. Kupenga kwakwe nkukwakatweetela luumuno. Mibunda yakwe njiituponya.

6Swebo toonse twakali sweekede mbuli mbelele. Twakali kutobela umwi aumwi nzila yakwe mwini. Nkaako Mwami Leza wakalemezya nguwe zibi zyesu toonse.»

7Wakadyamininwa akupenzegwa. Pele taakwe jwi noliba buti ndyaakaamba. Wakeenzegwa mbuli kabelele kaya kukujaigwa. Wakaluumwide mbuli mbelele ciindi niigelwa boya bwayo. Mbombubo oobo mbwaakaumwide zii.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Bakamujata canguzu bamupa mulandu. Bakamutola kuti bakamujaye. Taakwe muntu wakayeeya zyalufu lwakwe. Wakajaigwa akaambo kazibi zyabantu besu.

9Wakayobolwa mucuumbwe antoomwe ababi. Pele kuzikkwa kwakali kwa antoomwe abavubi. Zyakaba oobu nikuba kuti taakwe manyongwe ngaakaleta, nikuba kwaamba zyalucengo.

10Kwakali kuyanda kwa Mwami Leza kuti aumwe, apenzegwe. Mwami Leza wakacita boobo kutegwa buumi bwakwe bube cipaizyo cakumanya mulandu. Nikuba boobo uyoobona lunyungu lwakwe akuyooongola, nkabela kwiindila mulinguwe luyando lwa Mwami Leza luyoozwidilila.

11Amana kupenga, uyoobona bubotu bwawo, uyoolamwa azeezyo nzyaakapengela. Kwiindila muluzibo lwakwe mubelesi wangu uululeme uyoolulamika banji. uyootola zibi zyabo.

12Nkaako njoomupa caabilo antoomwe abapati, uyooabanya zisaalo antoomwe abasintanze. Nkaambo wakatuula buumi bwakwe. Wakabalilizigwa abasizibi. Wakatola zinyonyoono zyabantu banji. Wakakombela basizibi.

Izaya 54

Mwami Leza mbwayanda Isilayeli

1«Koimba omukaintu ootazyali, yebo ootana buzuba wazyala, pozomoka. Wiimbe cakutangala, yebo ootanamyongedwe. Nkaambo bana banabutema mbanji kwiinda bana bayooyo uukwetwe,» mbwaamba Mwami Leza.

2Kwakwabula busena bwatente lyako, landabula zisitilizyo zyatente lyako, utalekezyi, nungilila ntambo zyako, kankaminisya nembe zyako.

3Nkaako uyoomwaika koonse-koonse, lunyungu lwako luyooatula misyobo, ndoluyookkala muminzi yayo iisyeede.

4Utayoowi pe, tokooyoousigwa bweeme, utayoowi zyakuusigwa nsoni, tokooyoobombezegwa pe. Uyooluba buusu bwakubukubusi bwako, tociyooyeeyi limbi masampu aabukamufu.

5Nkaambo Mulengi wako nguukubamba mbuli mulumi wako, Mwami Leza Singuzuzyoonse, ndezina lyakwe. Uusalala wa Isilayeli ngo Munununi wako. Ngonguwe wiitwa kuti Leza wanyika yoonse.

6Mwami Leza uyoomwiita alimwi, mbuli mukaintu wakasiigwa uuuside mumoyo, mukaintu wakakwatwa kacili muniini kwamana wakakwa, mbwaamba Leza wako.

7«Ndakali kusiide kwakaindi kaniini, pele akaambo kankumbu zyangu ndiyookuleta alimwi.

8Bukali bwangu nibwakabuka ndakalisisa kuzwa kulinduwe kwakaindi kaniini buyo, pele akaambo kaluzyalo lwangu lutamani, ndakubeda aankumbu,» Mbwaamba Mwami Leza Munununi wako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9«Kulindime makani aaya alangika mbuli aamumazuba aa Nowa, nindakakonkezya kuti maanzi aakwa Nowa taakavumbi nyika eeyi alimwi pe. Aboobo lino ndakonkezya kuti, nsikakunyemeni nikuba kukutapatila pe.

10Nikuba kuti zilundu zikazungaanyizigwe, atulundu tukazyulwe, pele luyando lwangu lutamani talukazungaanyizigwi, nociba cizuminano cangu caluumuno tacikazwi.» Mbwaamba Mwami Leza ooyo uumubeda aankumbu.

Jelusalemu iiboola

11Omunzi oopenzegwa, ookapwaigwa aguwo pati, kwamana totontozegwi, ndiyookuyakulula amabwe aacisila, ntalisyo yako inooli yamabwe aacijulu-julu.

12Ndiyooyaka zikwabilizyo zyako zyamabwe mayandisi, milyango yako yatubwe tuŋaima, bwaanda bwako bwamabwe meebesi.

13Bantu bako boonse bayooiisigwa a Mwami Leza, luumuno lwabantu bako lunooli lunji.

14Uyookkazikizigwa mubululami. Kudyamininwa kunooli kulaale kuzwa kulinduwe. Nkaako tokayoowi pe, zintu ziyoosya tazikakuvuli aafwiifwi pe.

15Kuti umwi azookulwane takukooyooba kuyanda kwangu, kufumbwa uuzookulwana uzoolibombya kulinduwe.

16Bona, ndime ndakalenga mufuzi, uuvukuta makala aamulilo kuti apange cilwanyo eeco ncayanda kunoobelesya. Ndime ndakalenga sikunyonyoona kuti alete lupyopyongano.

17Pele taakwe cilwanyo cakapangilwa kuti cizookulwane cizoozwidilila. Uyookazya boonse bakutamikizya. Eeci ncecaabilo cababelesi ba Mwami Leza, oobu mbwendakakoswela twaambo. Mbwaamba Mwami Leza.

Izaya 55

Leza mbwayoobeengelela

1«Amuboole nyoonse nomufwide nyota, amuboole kumaanzi. Anywebo nomutajisi mali amuboole muzooule mulye. Amuboole muule waini amukupa uutaulwi amali pe, uupegwa buyo!

2Ino musowela nzi mali aanu azintu zitaligwi? Ino mubelekela nzi zintu zitakkutyi? Amuswiilile, amuswiilile, kuti mulye zibotu mulakonzya kulibotezya kwiindila mukulya zilyo zibotu.

3«Amuteye matwi, muboole kulindime, amundiswiilile kutegwa myoyo yanu ipone. Ndizoopanga cizuminano citamani andinywe, kuti nditondezezye luzyalo lwangu lutamani ndundakasyomezya Devedi.

4Amubone, ndakamucita kuti abe kamboni wangu kubantu boonse, kuti abe musololi weendelezya bantu boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Kasimpe uyooita misyobo njotazi, ayalo misyobo eeyo iitakuzi iyooboola
cakufwambaana kulinduwe, akaambo ka Mwami Leza wako Uusalala wa Isilayeli,
nkaambo ulikupede bulemu.»

6Amulangaule Mwami Leza nacijanika, amumwiite nacili aafwiifwi.

7Sizinyonyoono aasiye nzila zyakwe zibi awalo muntu mubi asiye miyeeyo yakwe
iilubide. Apilukile ku Mwami Leza eelyo walo ulamweengelela, amuboole kuli Leza
wesu ulamulekelela ncobeni.

8Nkaambo miyeeyo yangu tiili mbuli miyeeyo yanu pe, azyalo nzila zyanu tazili
mbuli nzila zyangu pe, Mwaamba Mwami Leza.

9Mbubonya mbuli julu mbolili kule kuzwa anyika, mbubonya oobo azyalo nzila
zyangu zilikule kwiinda nzila zyanu, amiyeeyo yangu ilainda miyeeyo yanu.

10Mbubonya mbuli mvula acaanda mboziwa kuzwa kujulu, ambozitakonzyi
kupilukila kulindilyo zilatilila nyika, zilasyuusya akumeneka zisyango, kutegwa
zisyango zizyale mbuto eezyo ziyoobelesya sikusyanga akuti muntu ajane zyakulya,

11mbubonya aalo majwi aangu ngendaamba mbwaabede. Taakooyooboola buyo
mbuboobu kulindime, pele aayoocita eeco ncendiyanda ayoocicita eeco
ncendikanzide akuzwidilila muli ceeco ncindaatumina.

12Muyoosiya munzi wa Babuloni cakutangala, nkabela muyooenzegwa muluumuno,
zilundu atulundu ziyooyooma munyimbo kumbele lyanu, masamu oonse aamusokwe
ayookambilila.

13Mubusena bwamamvwa kuyookomena mipulanga, mubusena bwamasonso
kuyookomena mikumbuzu. Makani aaya ayoocita kuti Mwami Leza akadume, ayooba
citondezyo citamani kukabe kutamani.

Izaya 56

Misyobo yoonse iyooba bantu ba Leza

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kamubeleka bweelede, alimwi kamucita
ziluleme, nkaambo lufutuko lwangu luli afwiifwi, bululami bwangu bulayubununwa
cakufwambaana.

2Ulilelekedwe muntu ooyo uucita eeci, muntu ooyo uukakatila kuli ceeci, uubamba
Sabata cakutaisofwaazya, uulilesya kucita cibi.»

3Wamasi ooyo uuboola kuzookkala abantu ba Mwami Leza ataambi kuti,

«Kasimpe Mwami Leza uzoondigwisya akati kabantu bakwe.» Awalo muzibe
atatongooki kuti, «Ndili mbuli cisamu cakayuma.»

4Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Kumuzibe ooyo uubamba Masabata aangu, ooyo uucita nzindibotezya, akukakatila,
kucizuminano cangu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

5muŋanda yangu amukati kabwaanda bwangu, njoobapa ciibalusyo azina bbotu kwiinda bana balombe abasimbi. Ndiyoobapa zina eelyo litakamani litakagwisigwi pe.

6Bamasi aabo bakkala akati kabantu ba Mwami Leza, aabo bayanda kumumanina mulimo, aabo bayanda zina lya Mwami Leza, akukomba, aabo babamba Sabata cakutaisofwaazya, bakakatila kucizuminano cangu,

7njoobaleta kucilundu cangu cisalala, akubasekelezya muŋanda yangu yakukombela. Zituuzyo azipaizyo zyabo zyoonse ziyootambulika acipaililo cangu, nkaambo ŋanda yangu iyootegwa ŋanda iikombela misyobo yoonse.»

8Mwami Leza ooyo uuyobolola bakali baange ba Isilayeli ulati,

«Njooyobolola abaabo bamwi kunze lyabaaba bakayobololwa kale.»

Basololi ba Baisilayeli mbubakasinganyizigwa

9Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Amuboole nywebo nyoonse nobanyama bamusokwe, amuboole mubalye, nywebo nobanyama bamusaka.

10Balindizi bamu Isilayeli mboofu, boonse tabajisi luzibo, nzibwa ziide kulakama, tazikonzyi kukuwa, ziide kulala akulota, ziyandisya koona.

11Mbabwa basindya kapati, tabakkuti, mbeembezi batakwe maanu, umwi aumwi uyanda kulikkomanisya mwini akulijanina mpindu.

12Umwi aumwi ulati, ‹Koboola ndilete waini. Atunywe tukolwe bukoko! Bwajuunza buzooba mbubonya mbuli bwasunu, ambweni mane buzooinda buya.› »

Izaya 57

Baisilayeli mbubakakalalilwa akaambo kamituni

1Bantu baluleme balanyonyooka, pele taakwe muntu uuzwa moyo pe. Bantu babotu balatolwa, pele taakwe muntu uumvwisya kuti baluleme balatolwa kuti baleke kubona bubi.

2Aabo beenda cakululama balajana luumuno, balalyookezya ciindi nobafwa.

3Pele nywebo nobantu amuboole kuno, nywebo nobana bamukaintu mulozi, nywebo nolunyungu lwabasimamambe abaamu!

4Ino nguni ngomusabwida? Nguni nywebo nobacengi ngomulapawida milaka? Sena tamuli balunyungu lwabazangi, lunyungu lwababeji?

5Myoyo yanu ilapya mukuyanda kucita zisusi munsi aamibanga amunsi aamasamu oonse aavwevwede. Mulapaizya bana banu munsi aatulonga amunsi aamajeleele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mituni yanu iili akati katusindabwe twamutulonga, ncecanu. Iiyi, ncecaabilo canu, kayi mwakaitulila zyazyakunywa akupa zituulo zyamaila. Sena muyeeya kuti zintu zyamusyobo ooyu inga zyaleka kundinyemya?

7Mwakaakuyala atala aatulundu tulamfu mpomucitila bumambe, nkonkuko nkomupaizizya.

8Kusule aazitendele, aazikunguzyo zyanu mwakabikka zikozyanyo zyabakunze. Aawo mulandisiya, mulayala, mulatanta amalo aabaabo mbomuyanda akusamununa. Mwakapangana cizuminano abaabo mbomuyandana, mwakababonena zinswe zyabo.

9Mwakainka kuli Moleki mutuni kamujisi amafuta aaoliva, akuvuzya tufuta twanu tununkilila, mwakatuma batumwa banu kulaale, mwakaselemukila kwacivumwe.

10Mwakakatazigwa anzila zyanu nobeni, pele tiimwali kukonzya kwaamba kuti, «Munyina zibotu pe.» Mwakali kuzumanana, tiimwakalengaana.

11Ino baleza aaba mbomuyoowa mbaani cakuti mundaambile zyakubeja akundilubila limwi? Sena mwakaleka kundilemeka akaambo kakuti ndaluumwide kwaciindi cilamfu?

12Sena muyeeya kuti nzyomucita zililuleme? Pele lino ndayubununa bumpelenge bwanu, mituni yanu tiikamugwasyi pe.

13Mwaakulilauka kuyanda lugwasyo, dwi lyamituni yanu lizoomuvune! Luuwo luzooikukula yoonse, luuwo lutakwe ankoluya luyooipepulula. Pele muntu ooyo uuyubila mulindime, uyookona nyika uyookkala akundikomba acilundu cisalala.

Leza mbwasyomezya kugwasya bantu bakwe

14Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amubambe! Amubambe mugwagwa amubambile bantu bangu nzila kuti baboole kulindime! Amugwisye zifumpu munzila yabo!»

15Mboobu mbwaamba Uusumpukide uuli mujulu, ooyo Uuliwo lyoonse, uuli aazina Lisalala ulati, «Ndikkala mujulu mubusena busalala, pele alimwi ndakkala ayooyo mubombe moyo ayooyo uulitesya, kuti ndibukulusye moyo wayooyo uulitesya, ndibukulusye moyo wayooyo mubombe.

16Nkaako nsikaboombolozyi limbi, nsikabanyemeni limbi kwalyoonse, nkaambo bantu inga baba nobafwa bantu mbabonya mbindakalenga.

17Ndakalala, akaambo kazinyonyoono abulyato bwabo, ndakabasubula, akubafutatila mubukali bwangu, nikuba boobo bakacili zumanene munzila zyabo zibi.

18Ndizibwene nzila zyabo pele ndabaponya, ndabasolweda akubaumbulizya.

19Aabo balila mu Isilayeli njoobaumbulizya. Boonse njobaletela luumuno nobaba baabo bali kule abaafwiifwi njoobaponya,» mbwaamba Mwami Leza.

20Pele babi bali mbuli lwizi luyuuntana, lutakonzyi kubatama, lujisi mayuwe aayumba ntimba amatope.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21«Taakwe luumuno, kubantu babi,» mbwaamba Leza.

Izaya 58

Kuliimya kwini-kwini

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ongolola canguzu, utaleki pe. Pozomokesya mbuli mweembo. Ambilizya kubantu bangu zyabuzangi bwabo, baambile baluzubo lwa Jakobo zyazinyonyoono zyabo.

2Buzuba abuzuba bantu aaba balandiyandaula balayandisya kuziba nzila zyangu mbuli kuti musyobo uucita ziluleme, uutanasiya malailile aa Leza wabo. Balandikumbila mbeta ziluleme, balayandisya kuswena aafwiifwi kuli Leza.“

3Balati, «Ino nkaambo nzi ncotuliimya kulya kwamana yebo tobwene? Nkaambo nzi ncotulibombya kwamana yebo tokubwene?» Amubone mubuzuba mbomuliimya kulya, mulacita mbuli mbomuyanda nobeni, akupenzya babelesi banu boonse.

4Kuliimya kulya kwanu kubusya kupampanga akulwana, mulaumana ntuku zyabubi. Kuliimya kulya kuli mbuli nkomucita sunu takukonzyi kumvwigwa kujulu pe.

5Sena ooku nkokuliimya kulya ooko nkondakasala kwabuzuba bomwe kuti muntu alibombye? Sena nkwakuligogomeka mutwe buyo mbuli lubu, akulala amasaka mutwe? Sena ooku nkomunga mwati nkuliimya kulya akuti mbuzuba butambulika ku Mwami Leza?

6Sena kuliimya kulya nkundakasala takuli kwakwaangununa nketani zyalusalululo, kukkulula zitolopo zyajoko lyaluciso. Kwaangununa badyaminidwe, akuleka luciso luli loonse?

7Sena takuli kwaabila zilyo zyanu kuli bafwa nzala? Sena takuli kuti kamupa maanda kuli basimutuntuli? Mwabona batakwe zisani mubape, kutali kuti kamulekelezya bantu bokwanu.

8Eelyo mumuni wanu uuyoolibonya, muyoofwambaana kuponyezegwa, bululami bwanu buyoomusolweda, bulemu bwa Mwami Leza buyoomukwabilila musule.

9Eelyo mwaakumana kukomba, Mwami Leza uyoomuvuwa. Mwaakumulilila kuti amugwasye uyooti, «Ndime aano.» Kuti naa muleke zyakudyaminina, muleke kutondekana minwe azyakukanana kwaluciso,

10kuti naa kamulipenzya kutegwa mwaabile bafwa nzala, akubacitila zyeelede aabo badyaminidwe, aawo mumuni uyoolibonya mumudima busiku buyoolibonya mbuli sikati.

11Mwami Leza uyoomusolweda lyoonse, uyoomucitila zyoonse nzyomuyanda munyika yacimpayuma akumuyumya. Muyooba mbuli muunda uutililwa kabotu, mbuli kasensa kamaanzi aatayuminini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Bantu bako bayooyakulula matongo aakale-kale, basikubukulusya bwaanda mbabayoobukulusya ntalisyo zyamazyalani aakale zyakooledwe, basikubukulusya maanda aakawa atuzila twawo.

Bulumbu bwakubamba Sabata

13Mwami Leza ulati, «Kuti naa mwabubamba buzuba bwa Sabata, akuleka kucita nzyomuyanda mubuzuba oobu, kuti naa mwabucita mbuli buzuba bupati bulemenede ku Mwami Leza, cakuti kamuteendi nyendo akutacita mbuli mbomuyanda akwiide kukanana zyabuyo,

14muyootangala mu Mwami Leza ndiyoomucita kuti mukalemekwe munyika, eelyo muyoolikkalila munyika eeyo njindakapa sikale wanu Jakobo kuti ibe lukono lwakwe, ‹Mebo lwangu nde Mwami Leza ndime ndaamba.› »

Izaya 59

Musinsimi mbwaakasinganya zinyonyoono zyabantu

1Kasimpe janza lya Mwami Leza talili fwiifwi, cakuti talikonzyi kufutula pe, nikuba kutwi kwakwe kuti takonzyi kumvwa.

2Pele zibi zyanu nzizyakamwaandaanya kuzwa kuli Leza wanu, zinyonyoono zyanu nzizyakamucita kuti Leza alisise kuzwa kulindinywe kutegwa atamumvwi pe.

3Nkaambo maanza aanu abijide bulowa, minwe yanu ijisi milandu. Milomo yanu yaamba zyakubeja, milaka yanu igwisya zibi zyalo.

4Taakwe uubeteka mubululami, taakwe uubeteka mulusinizyo. Basyoma buyo zyakukazyanya akwaamba zyakubeja. Bamita mapenzi akuzyala bubi.

5Bakonkona mayi aabacipile, basuma luubilili. Kufumbwa uulya mayi aabo ulafwa, ji lyomwe lyabbotoka, kuzwa cipile.

6Luubilili lwabo talukonzyi kubambya zyakusama, tabakonzyi kusama zeezyo nzebalisumina. Milimo yabo mmilimo mibi, lyoonse mbabaleta manyongwe.

7Maulu aabo azuzaanina muzinyonyoono, balafwambaana kutila bulowa bwabatakwe milandu. Miyeeyo yabo mmibi, nzila zyabo nkunyonyoona akusinya.

8Nzila yaluumuno tabiizi, munzila zyabo kunyina bululami. Bakazisandula kuba migwagwa iipilingene, taakwe weendela mulinzizyo uuzi luumuno pe.

Bantu mbubakalyaamba zinyonyoono zyabo

9Lino bantu bakati, «Ono twabona ncokutakwe lubeta luluzi, ancokutakwe bululami. Twalangaula mumuni, pele koonse-koonse mudima walo, twalangaula kumweka ndendilyo notweendela mumusinze.

10Tulaampaampa bwaanda mbuli boofu, Tulaampaampa mbuli bantu batakwe meso. Acilungu-lungu tulalifumpula mbuli kuti nkuulubundu-bundu. Akati kabasintanze tuli mbuli bafwide kale.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Toonse tulavuluma mbuli munyama wabutambo, tulalila cakupululuzya mbuli nziba. Tulangaula bululami. Pele tatubujani, tulangaula kufutulwa pele kuli kulaale.

12«Nkaambo kakuti milandu yesu minji kulinduwe O Leza, azyalo zibi zyesu zilatuzula. Milandu yesu ilituyeeme lyoonse, tulizi zibi zyesu.

13Zinyonyoono zyesu nkuzanga, zyakudyaminina akubukila, twaamba zyakubeja zili mumyoyo yesu.

14Aboobo twabona kuti buluzi bwatutantamuka, bululami buli kulaale. Taakwe bwini buboneka mubbuwa, kusyomeka kwasinkilwa muminzi.

15Taacikwe kucita zyabwini woonse uukasya bubi ulalyeetelezya.» Mwami Leza naakalanga wakabijilwa kubona kuti kunyina ziluleme.

Mwami Leza uyanda kufula bantu bakwe

16Wakabona kuti kunyina muntu naba omwe wakagambwa kubona kuti kwakanyina muntu naba omwe, uukonzya kubaiminina. Aboobo wakayeeya buyo kuti abafutule ajanza lyakwe, kwiindila mubululami bwakwe wakacita oobo.

17Wakasama bululami mbuli cikwabilizyo caacamba, akusama ngowani yalufutuko kumutwe. Wakasama cisani kakanzide kapati kuti acite zintu kuti zyeende kabotu, akusubula bantu aabo bakali kupenzya bamwi.

18Kweendelana azeezyo nzibakacita, awalo uyoobabweedezezya mubukali basinkondonyina. Uyoobapilusizya aabo bamulwana. Bantu aabo bakulaale uyoobabweedezezya zyeelede.

19Kuzwa kumbo bantu bayoolemeka zina lya Mwami Leza, aabo bali kuzwida zuba bayooyoowa bulemu bwakwe. Nkaambo uyooboola mbuli mulonga uufwasauka, uutonkwa aguwo lya Mwami Leza.

20«Munununi uyooboola ku Ziyoni, kuli baabo baluzubo lwa Jakobo beempa kuzinyonyoono zyabo,» mbwaamba Mwami Leza.

21Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Lino mebo nceeci cizuminano cangu ncetipangane ambabo. Muuya wangu uuli mulinduwe, majwi aangu ngindakabikka mumulomo wako tokaalubi pe, abana bako tabakaalubi, lunyungu lwabo talukaalubi kuzwa sunu mane kukabe kutamani,» mbwaamba Mwami Leza.

Izaya 60

Bulemu bwa Jelusalemu kumazuba aaboola

1Nyamuka Jelusalemu, komweka nkaambo bulemu bwa Mwami Leza bwakusikila.

2Bona, mudima uvumbide nyika musinze uvumbilide bantu, pele Mwami Leza wasika kulinduwe, bulemu bwakwe bwaboneka alinduwe.

3Misyobo iyooboola kuli mumuni wako, bamami bayooboola kubbalabala lyamumuni wako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Sompa ulange-lange. Boonse babungana kulibambila kuboola kulinduwe, bana bako balombe baboola kuzwa kulaale, bana bako basimbi balinyamwidwe mumaanza.

5Eezi zintu uyoozibona kazicitika, nkabela moyo wako uyooduntaana mukukondwa, mbono zyabasambazi beendela mulwizi ziyooletwa kulinduwe, mbono zyamasi ziyooletwa kulinduwe.

6Matanga aankamela ayoozula munyika yako, tukamela tuzwa ku Midiyani aku Efa. Boonse bazwa ku Syeba bayooboola kabajisi ngolida atununkilizyo, kabazabuluula mukulumbaizya Mwami Leza.

7Butanga boonse bwaku Keda buyooyobololwa akuletwa kulinduwe. Bagutu baku Nabayoti bayookugwasya, buyootambulwa kuti bupaizigwe acipaililo cangu, ŋanda yangu yabulemu njooibotya.

8Ino mbaani aabo beenda mbuli makumbi bafeema mbuli nziba ziya kuziteente zyazyo?

9Kasimpe nsumbu zilangide kulindime, ali kumbele mato aaku Taasyisyi, aleta bantu bako kuzwa kumanyika aakulaale, baliyumwide nsiliva angolida, kuti bazoolemekezye Mwami Leza wako Uusalala wa Isilayeli, nkaambo wakuletela bulemu.

10Bazwamasi bayooyakulula bwaanda bwamaanda aako, bamami babo bayookumanina milimo. Nikuba kuti ndakamuuma mubukali bwangu, muluse lwangu njoomubeda aankumbu.

11Milyango yanu lyoonse inoojalwidwe, tiikoonoojalwa sikati amasiku, kutegwa bantu bakakweetele mbono zyamumasi, bamami babi bayooenzegwa cakuzundwa.

12Nkaako cisi naa bulelo oobo butakakumanini milimo buyooloba, buyooonyonyweedwa limwi.

13Bulemu bwaku Lebanoni buyooletwa kulinduwe, kuyooletwa mipulanga, misikili alimwi amilombe kuti izoobelesegwe mukubotya busena busalala, njoocita kuti busena bwangu bukabe bwabulemu.

14Bana babaabo bali kukudyaminina bazookukotamina, boonse aabo bali kukusampula bazoofugama kumaulu aako. Bayookwiita kuti munzi wa Mwami Leza, ngu Ziyoni wa Uusalala wa Isilayeli.

15Nikuba kuti wakalisiidwe akusulaikwa, cakuti taakwe muntu wacili kwiinda mulinduwe, pele lino njookucita kuti ukabe munzi wabulemu, munooli lutangalo mulinduwe kwamazyalani oonse.

16Uyoonywa mukupa wabamasi uyoolelelwa mumaanda aabwami. Ndendilyo noyooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndendime Mufutuli wako. Munununi wako, sintanze wa Jakobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mucilawo cakuti nkakuletele mukuba, njookuletela ngolida, mucilawo cakuti nkakuletele cibulo njookuletela nsiliva. Muciindi cakuti nkakuletele masamu, njookuletela mukuba. Mucilawo cakuti nkakuletele mabweluuma njookuletela lubulo.

18Taakwe nokuyoomvwigwa limbi zyalupyopyongano munyika yako, taakwe kupwaya nokuba kunyonyoona muminyinza yako pe, nkabela uyooita bwaanda bwako kuti ndufutuko, milyango yako iyootegwa kutembaula.

19Zuba talikabi mumuni wako ciindi casikati, nuuba mumuni wamwezi tuukakumunikili nkaambo Mwami Leza nguuyooba mumuni wako uutakamani, Leza wako nguuyookuletela bulemu.

20Zuba talikabbili limbi, mwezi tuukagwisigwi pe, Mwami Leza nguuyooba mumuni wako uutamani, mazuba aakupenga kwako ayoomana.

21Bantu bako boonse bayooba balulami, eelyo bayootola nyika kwalyoonse alyoonse. Nzisyuukila nzindakasyanga, aabo mbindakabamba ndemwini, nkaambo batondezya bulemu bwangu.

22Bantu bace akati kanu bayoovula akuba cuulu, bace kapati bayooba musyobo wanguzu. Ndime Mwami Leza. Muciindi ceelede ndiyoocicita eeci cakufwambaana.

Izaya 61

Makani mabotu aalufutuko

1«Muuya wa Mwami Leza uli alindime, nkaambo wandinanika kuti ndikambauke makani mabotu kubacete. Wakandituma kuti ngambilizye kubaange kuti balaangununwa, alimwi akuzoobonya boofu, akuvuna badyaminidwe.

2Kwaambilizya kuti casika ciindi Mwami Leza natinunune bantu bakwe, mbobuzuba Leza wesu nayoobweedezezya bubi, akuti aumbulizye boonse balila.

3Kugwasya baabo balila mu Ziyoni, babikkwe musini wabweebesi mucilawo catwe, banane mafuta aakukondwa mucilawo cakulila, balumbaizye mucilawo cakutyompwa. Bayooitwa kuti mibanga yabululami eeyo Mwami Leza njaakasyanga kuti atondezye bulemu bwakwe.»

4Bayooyakulula matongo aakaindi, akubukulusya minzi yakanyonyweedwe, bayooyakulula minzi eeyo yakanyonyweedwe kwamazyalani manji.

5Bazwakule bayooembela matanga aambelele zyanu, bazwamasi bayoolimina myuunda yanu yamisaansa.

6Nywebo muyooitwa kuti bapaizi ba Mwami Leza, muyooulikwa kuti bakutausi ba Leza wesu. Muyoolya mbono zyaba misyobo iimbi, muyoolikankaizizya mbono zyabo.

7Mucilawo cakuti bakausigwe nsoni, bantu bangu bayootambula kobilo kwazyaabilo, mucilawo cakuti bakausigwe bweeme, bayoosekelela mulukono lwabo, munyika bayootambula zyaabilo zyobilo zyanyika bayookondwa kukabe kutamani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mebo nde Mwami Leza ndiyanda bululami, ndasulaika kubba azibi. Mukusyomeka kwangu ndiyoobapa bulumbu, akupangana cizuminano ambabo eeco citakamani.

9Balunyungu lwabo bayoozibwa akati kamasi manji, abana babo akati kamisyobo. Boonse bayoobabona bayooziba kuti mbantu Mwami Leza mbaakaleleka.

10Ndakondwa kapati mu Mwami Leza, moyo wangu ulasekelela muli Leza wangu. Nkaambo wandisamika masani aalufutuko, akundivumbya jansi lyabululami, mbubonya mbuli sibwiinga mbwabotya mutwe wakwe mbuli mupaizi, ambuli nabwiinga mbwalibotya atuwenge.

11Mbubonya mbuli nyika mbwiimeneka zisyango mulinjiyo, ambuli muunda mbuucita kuti mbuto zikomene, mbubonya oobo awalo Mwami Leza uyoocita bululami butikabonwe akulumbaizigwa abamisyobo yoonse.

Izaya 62

1«Akaambo ka Ziyoni, nsikooyooumuna buyo pe, akaambo ka Jelusalemu, nsikoolibatamika pe, mane kusikila bululami bukacite bbalabala lili mbuli lyakubucedo, lufutuko lwawo lukamweke mbuli munzenge.

2Misyobo iyoobona bululami bwako, bamami boonse bayoobona bulemu, bayookwiita zina lipya, eelyo Mwami Leza lwakwe mwini ndyayookupa.

3Uyooba musini wabulemu mumaanza aa Mwami Leza, uyooba musini wabwami mumaanza aa Leza wako.

4Tabaciyookwiiti limbi kuti musiye nokuba kwiita nyika yako matongo. Pele uyooitwa kuti Hefuziba anyika iyooitwa kuti Beula nkaambo Mwami Leza uyoobotelwa uyookondwa mulinduwe, nyika yako iyookwatwa.

5Mbubonya mbuli mukubusi mbwakwata musimbi, mbubonya oobo bantu bako bazookkala mulinduwe, mbubonya mbuli sibwiinga mbwasekelela anabwiinga wakwe, mbubonya oobo awalo Leza wako uyoosekelela anduwe.»

6Ndabikka balindizi abwaanda bwako omunzi wa Jelusalemu, tabakooyooumuna pe sikati amasiku. Nywebo nomwiita Mwami Leza mukukomba, mutalyookezyi,

7kamumwiita lyoonse kusikila akkazikizye Jelusalemu akuucita kuti ulumbaizigwe munyika yoonse.

8Mwami Leza wakakonkezya ajanza lyakwe lyalulyo, lyanguzu kuti, taakwe nenjoopa maila aanu alimwi kuli basinkondonyoko kuti bakaalye. Alimwi taakwe nenjoolekela bazwamasi kuti bakanywe waini mupya ooyo ngomwakalilimina.

9Pele aabo bayootebula nsaansa mbabayoozilya akulumbaizya Mwami Leza aabo bakokola nsaansa mbabayoonywa musinza wazyo mumabbuwa aaŋanda yangu iisalala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Amwiinde, amwiinde mumilyango! Amubabambile mugwagwa bantu. Amubambe, amubambe mugwagwa! Amugwisye mabwe. Amusimpe ndembela kuti misyobo imwi ibone.

11«Mwami Leza wakaambilizya kumagolelo aanyika oonse.» Ambila mwana musimbi wa Ziyoni kuti,

«Bona nguulya mufutuli wako wasika! Bona waletelela abulumbu bwakwe, waletelela azyakubbadelela bantu.»

12Bayooitwa kuti bantu basalala, bakanununwa a Mwami Leza, muyootegwa bakayandaulwa, bamunzi uutakasiigwi limbi pe.

Izaya 63

Mwami Leza mbwaakazunda bamasi

1Ino nguni uuboola uuzwida ku Edomu, uuzwa ku Bozila uusamide zisani zisalala pyu? Nguni ooyu uusamide zisani zyabulemu uunyakaila cakulimvwa manguzu? Ndime neenkanana mubululami, neenkonzya kufutula.

2Nkaambo nzi zisani nozisalala mbuli zyabaabo balyatauka nsaansa mucikandilo?

3Ndakalyatauka mucikandilo endikke, taakwe muntu wakaboola kuzwa kumisyobo kuzoondigwasya. Ndakabalyatauka mukunyema kwangu, ndakabadyabbauka mubukali bwangu, bulowa bwabo bwakatapaukila azisani zyangu, nkabela zisani zyangu zyoonse zyakabija.

4Nkaambo mebo ndakali buyeeyede buzuba bwakubweedezezya bubi, lino casika ciindi cakunununa.

5Ndakalanga, pele kwakanyina muntu uubagwasya, ndakagambwa kuti kunyina naba omwe wakabagwasya, nkaako ndakabalwana canguzu akuboko kwangu kusikila ndazunda, bukali bwangu bwakandigwasya.

6Ndakalyatauka bamisyobo mubukali bwangu, mubukali bwangu ndakacita kuti bakolwe, ndakatila bulowa bwabo ansi.

Mwami Leza mbwali mubotu ku Baisilayeli

7Ndalungulula zyaluzyalo lwa Mwami Leza, zyamilimo yakwe eeyo njotweelede kumutembawida, kweendelana azeezyo zyoonse nzyaakatucitila. Iiyi, zintu zinji nzyaakacitila balunyungu lwa Isilayeli, kweendelana ankumbu aluzyalo lwakwe lunji.

8Wakati, «Kasimpe mbantu bangu, mbana batakonzyi kundibejela.» Nkaako wakaba Mufutuli wabo.

9Mumapenzi aabo wakapenga ambabo. Mungelo wakwe wakazoobavuna. Muluyando amulweengelelo lwakwe wakabanununa. Wakabanyamuna akubabweza kuzwa lili.

10Nikuba boobo bakamuzangila akuusya muuya wakwe nsoni. Eelyo Leza lwakwe wakababukila akuba sinkondonyina, lwakwe mwini wakaba nguubalwana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Aawo bantu bakatalika kwiibaluka mazuba aaciindi, mazuba aa Mozesi. Bakatalika kubuzya kuti, «Ino uli kuli Mwami Leza ooyo wakabaleta akubainzya mulwizi kwiindila mumweembezi wabutanga bwakwe? Ino uli kuli ooyo wabapa Muuya wakwe Uusalala?

12Uli kuli ooyo wakapa Mozesi nguzu zyabulemu kutegwa akonzye kucita zigambya, wakaandaanya maanzi kumbele lyabo kutegwa walo abe aampuwo iitamani?

13Uli kuli ooyo wakabainzya mumpisi yalwizi? Mbubonya mbuli bbiza mbolyeenda musalala, tiibakalifumpula pe.

14Mbubonya mbuli ŋombe ziya mucibanda Muuya wa Mwami Leza wakabapa kulyookezya. Mbombubo oobu O Mwami Leza mbookeenzya bantu bako kuti ube aazina lyabulemu.»

Kukomba kwakuyanda kweengelelwa akugwasigwa

15Yebo O Mwami Leza wesu, langa ansi aano mpotubede kuzwa kujulu, tulange kuzwa kucuuno cako cabwami cisalala cabulemu. Ino buli kuli busungu anguzu zyako mpati? Tocitweeteleli akutubeda aankumbu pe.

16Pele yebo nduwe Taata, nikuba kuti Abulahamu tatuzi naa Isilayeli tatugwasyi. Yebo O Mwami Leza ndonduwe Taata nduwe Munununi wesu kuzwa lili, ndezina lyako.

17O Mwami Leza, nkaambo nzi notucita kuti tupambuke munzila zyako akutupa cinguni kuti tutakulemeki? Boola O Leza akaambo kababelesi bako, misyobo eeyi njookabala kuti ibe lukono lwako.

18Kwakaindi kaniini bantu bako bakakona busena bwako busalala, pele ono bona basinkondoma balyatauka busena bwako busalala.

19Swebo tuli bako kuzwa kaindi-kaindi, pele balo tiimwakabeendelezya pe, taakwe nibakaitidwe azina lyako.

Izaya 64

1Nicakabota noozapula julu akuselukila ansi aano, zilundu kazitenkaana kumbele lyako!

2Mbubonya mbuli mulilo mbuuvumpa tukuni, akucita kuti maanzi abile, boola ansi kuti zina lyako lizibwe kuli basinkondonyoko, kuti bamasi bazoozyangame.

3Langa ciindi ciya nookacita zintu ziyoosya nzitwatakali kuyeeya. Wakaboola eelyo zilundu zyakatenkaana kumbele lyako.

4Kuzwa kuciindi cakale-kale kunyina muntu wakamvwide, kunyina muntu wakateelela kunyina muntu wakabwene Leza uumbi kunze yako, ooyo uucitila zili boobo bamulindila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Waboola kuzoogwasya baabo babotelwa mukucita ziluleme, aabo bayeeya nzila zyako. Pele nitwakakakatila kuzinyonyoono zyesu wakanyema. Ino mbubuti mbotunga twafutulwa?

6Toonse tuli mbuli muntu uusofweede, ayalo milimo yesu njotuti ililuleme ili mbuli zisani zisofweede zinunka nsu, toonse tupepululwa mbuli tu, zibi zyesu zilatubbubbulula mbuli luuwo.

7Taakwe muntu naba omwe uuita zina lyako. Walisisa, wacita kuti tulobe muzinyonyoono zyesu.

8Nikuba boobo yebo O Mwami Leza ndonduwe Taata. Swebo tuli bulongo, yebo uli mubumbi, toonse nduwe wakatubumba.

9Utakalalili limwi O Mwami Leza, utayeeyi zinyonyoono zyesu akutamani. Twakomba O Leza kotuceba, toonse tuli bantu bako.

10Minzi yako iisalala yakaba nkanda, nouba Ziyoni sunu ninkanda, Jelusalemu nditongo.

11Ɔanda yako iisalala yabulemu ooko basikale besu nkubakali kukutembawida, yakatentwa amulilo. Zyoonse nzitwakali kuyobola zyoolwa.

12Musule azeezi zyoonse O Mwami Leza, sena unooumwide buyo? Sena unooumwide buyo kuti utusubwide limwi?

Izaya 65

Leza mbwayoobasubula bazangi

1Ndakaliyubununa lwangu kuli baabo batakali kundibuzya. Ndakajanwa abaabo batakali kundiyandaula, kumusyobo ooyo watakali kundiita zina mukukomba ndakati, «Ndime aano.»

2Buzuba boonse ndakali kutambika maanza aangu kubantu basicinguni kuti mbatambule beende munzila zitali kabotu. Baccilila miyeeyo yabo beni.

3Bantu aaba balandikalazya lyoonse nkendilangilide, balapa zipaizyo mumyuunda. Batenta tununkilizyo azipaililo zyazitina,

4Balakkala akati kazyuumbwe akoona mumasena aasisikide, balalya nyama yangulube, bajisi zibiya zili aamusinza wanyama iisofweede.

5Balati, «Tantamuka yawe, utandivuli afwiifwi nkaambo mebo ndasalala!» Bantu bali boobo bandikatazya mbuli busi mumpemo, mbuli mulilo uunyemfuma buzuba boonse.

6«Amubone cisubulo cabo cililembedwe kale, nsikooumuna buyo pele ndababweedezezya bubi buzulide, ndababweedezezya bubi amibili yabo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

7njoobasubwida zinyonyoono zyabo azyabasikale babo,» Mbwaamba Mwami Leza. «Nkaambo bakali kupa zipaizyo muzilundu akundivoolozya mebo mutulundu, njoobacita bweelede. Njoobabweedezezya bubi bwamilimo yabo yakale-kale.»

8Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kuti musinza kuucilimo mucisankama cansaansa, bantu balati, ‹Utacinyonyooni, nkaambo mobucili bulilu mulincico, mbombuboobo mbwendizoocitila babelesi bangu, nsikoozoobanyonyoona pe.›

9Njooleta balunyungu lwa Jakobo, aluzubo lwa Juda aabo batizookkale muzilundu zyangu, bantu bangu mbindakasala bazoozikona, babelesi bangu nkobayookkala mulinzizyo.

10Syaloni buyooba busena buyoolela butanga bwangu, kkuti lya Akoo buyooba busena buyoobutila matanga aaŋombe, buyooba busena bwabantu bangu aabo bandilangaula.

11Pele kulindinywe nywebo nomusiya ndime nde Mwami Leza akuluba zilundu zyangu zisalala, nywebo nomukomba Gadi a Meni baleza bacoolwe baleta malweza.

12Coolwe canu ndipanga, nyoonse muyookotama kuti mujaigwe, nkaambo ndakamwiita pele tiimwakavuwa, ndakakanana kulindinywe pele tiimwakaswiilila pe. Mwakacita zibi nkelibwenene, akusala nzetabotelelwi.»

13Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Babelesi bangu bayoolya, pele nywebo muyoofwa nzala, babelesi bangu bayoonywa, pele nywebo muyoofwa nyota, babelesi bangu bayoosekelela, pele nywebo muyoousigwa nsoni.

14Babelesi bangu bayooimba amyoyo iitangede, pele nywebo muyoolila akaambo kakucisa kwamyoyo yanu muyoolyeema cakutyompwa.

15Muyoosiya mazina aanu kuli baabo mbendisalide kuti akabe cisinganyo. Mwami Leza uyoomujaya, pele babelesi bakwe uyoobapa zina limbi.

16Kufumbwa ooyo uulomba kulekelelwa munyika, uyoocita boobo kwiindila muli Leza wabwini, kufumbwa ooyo uukonkezya munyika, ulakonkezya muli Leza wabwini. Nkaambo mapenzi aakaindi ayoolubwa, akusiswa kuzwa kulindime.»

Ijilu pya anyika mpya

17«Amulange njoolenga julu pya anyika mpya. Zintu zyakaindi tazikayeeyegwi limbi, nikuba kwiibalukwa.

18Pele amukondwe musekelele kwalyoonse alyoonse azeezyo nzenjoolenga, nkaambo njoolenga Jelusalemu kuti bube busena bwalutangalo, bantu bawo bayoobotelwa.

19Ndiyoosekelela Jelusalemu akukondelelwa bantu bangu. Kweema akulila takukamvwigwi limbi mulinguwo pe.

20Taakwe bana bayoofwa kabali bavwanda, naba mucembele uuyoofwa kaitanazulila myaka yakwe. Ooyo uuyoofwa kajisi buyo myaka iili mwaanda, uyooyeeyegwa kuti

© 1996, Bible Society of Zambia.

wafwa kacili mukubusi. Ooyo uuyoofwa katanasisya myaka iili mwaanda uyooyeeyegwa kuti wakasinganyizigwa andime.

21Bayooyaka maanda aakukkala mulingawo, bayoosyanga myuunda yamisaansa akulya micelo yayo.

22Tabakayaki maanda kwamana kwakkala bambi, nikuba kusyanga kwamana kwalya bambi. Mazuba aabantu bangu ayoovula mbuli aasamu, basale bangu bayoolya micelo yamilimo yabo kwaciindi cilamfu.

23Tabakabeleki cabuyo nikuba kuzyala bana bayoonjila mumapenzi. Nkaambo bayooba bantu balelekedwe a Mwami Leza, balo abalunyungu lwabo.

24Kabatana ndiita njoovuwa, kabacikanana buyo njoomvwa.

25Umpe akabelele bayoocelela aantoomwe, syuumbwa uyoolya bwizu mbuli musune. Pele vu liyooba ncecilyo canzoka. Mucilundu cangu cisalala takukabi ciyoocisa nikuba kunyonyoona,» mbwaamba Mwami Leza.

Izaya 66

Mwami Leza wabeteka misyobo yoonse

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Julu ncecuuno cabwami ayalo nyika ncilyatilo camaulu aangu, ino niŋanda iili buti eeyo njomunga mwandiyakila? Buli kuli busena mbwenga ndalyookezezya?

2Sena nsili ndime nindakalenga zintu zyoonse eezi kumane zyakaba mbubonya? Mbwaamba Mwami Leza. Mbaaba bantu mbendibotelelwa, aabo babombe myoyo bausa mumyoyo yabo akaambo kazinyonyoono zyabo, bakankama nobamvwa majwi aangu.

3Pele kufumbwa ooyo uupaizya mupoho, uuli mbuli ooyo uupaizya muntunyina. Nkabela kufumbwa uupaizya kabelele, uli mbuli yooyo uutyola nsingo yamubwa. Kufumbwa uumpa cituulo camaila, uli mbuli yooyo uutuuzya bulowa bwangulube. Kufumbwa uumupa tununkilizyo twaciibalusyo, uli mbuli yooyo uukomba mutuni. Batobela nzila nzyobayanda beni, myoyo yabo ilabotelelwa muzisesemyo zyabo,

4aboobo ndiyoobapa mapenzi mapati, ndiyoobaletela zeezyo nzyobayoowa. Nkaambo nindakabaita kunyina wakamvwa pe, nindakakanana kulimbabo kunyina wakaswiilila. Bakacita zintu zibi nkelibwenene, bakasala zintu eezyo nzyetabotelwi anzizyo pe.»

5Amuswiilile majwi aa Mwami Leza, nywebo nomukankama aambaula. «Bana bokwanu aabo bamusulaika akumusalulula akaambo kazina lyangu, baamba cakusabula kabati, ‹Mwami Leza aabonye bulemu bwakwe kutegwa tubone kutangala kwanu!› Nikuba boobo bayoousigwa nsoni.

6Amumvwe lupyopyongano lwamunzi uulya, amumvwe kuyobeka kuŋanda iikombelwa! Mwami Leza nguubweedezezya basinkondonyina bubi bubeelede.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

7«Ziyoni uli mbuli mukaintu uutumbuka katanamvwa nsungo, katanamininganа watumbuka mwana mulombe.

8Nguni wakamvwide kale cintu cili boobo? Nguni wakabwene kale cili boobu? Sena cisi cilakonzya kuzyalwa mubuzuba bomwe naa musyobo ulakonzya kuba mukaindi kasyoonto? Pele walo Ziyoni uuyoozyala bana mukaindi kasyoonto katanamyongwa pe.

9Sena inga ndimumyonzya buyo kwamana nsimutumbusyi? Mbwaamba Mwami Leza. Sena ndaanga mukaintu ciindi nemutumbusya?» Mbwaamba Leza wanu.

10Amusekelele antoomwe a Jelusalemu mutangale nywebo nyoonse nomuuyanda, amusekelele kapati anguwo nywebo nomuulila.

11Muyoonyonka akukkuta kunkolo zyawo zyuumbulizya, muyoonywa kapati, akuyoobotelwa muli zyoonse nzyuujisi.

12Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Luumuno lwawo luyoopaya mbuli mulonga, buvubi bwamisyobo imwi buyookunka mbuli kalonga kapaya, muyonyonka, muyobbalilwa akasolo, muyootansikwa amaulu aawo.

13Mbubonya mbuli mukaintu mbwaumbulizya mwanaakwe, mbubonya oobo ambebo mbwendiyoomuumbulizya, muyooumbulizigwa mu Jelusalemu.

14Mwaakubona ceeci, myoyo yanu iyoosekelela, muyoosyuuka mbuli bwizu, nguzu zyajanza lya Mwami Leza ziyoobonwa ababelesi bakwe, pele aabo bamulwana uyoobatondezya bukali bwakwe.»

15Amubone, Mwami Leza ulaboola amulilo, nkalaki zyakwe zilabilima mbuli kambizi kuti bukali bwakwe buvutuke, kutapatila kwakwe kuzwa mulilo uuvwilima.

16Mwami Leza uyoobeteka bantu boonse amulilo apanga, nkabela banji bayoojaigwa a Mwami Leza.

17«Aabo balisalazya akulibambilila kuya kumyuunda batobela umwi uuli akati kabaabo balya nyama yangulube abasikoswe azintu zimwi zisesemya boonse bayoolobela antoomwe. Mbwaamba Mwami Leza.

18Lino akaambo kamicito amiyeeyo yabo, ndaboola kuzooyobolola misyobo amilaka yoonse, bayooboola kuzoobona bulemu bwangu.

19Ndiyoobikka citondezyo akati kabo, ndiyootuma bamwi babaabo basyeede kumisyobo imwi, ku Taasyisyi, ku Puti a Ludi basimata badumide, ku Tubali aku Javani, mane kuyoosika kusumbu zyakulaale ooko nkobatanamvwide zyampuwo zyangu nikuba kubona bulemu bwangu.

20«Bayooleta bana bokwanu boonse bali mumasi oonse kucilundu cangu cisalala mu Jelusalemu kuti bazoopegwe ku Mwami Leza, kabatantide amabbiza, nkalaki, zikwiliba, mamyuulu, ankamela. Mbwaamba Mwami Leza. Bayoobaleta mbubonya

© 1996, Bible Society of Zambia.

mbuli Baisilayeli mbobaleta maila aakutuuzya kuŋanda ya Mwami Leza muzibiya zisalala camulawo.

21‹Ndiyoonomoona bamwi babo kuti bakabe bapaizi a Balevi, Mbwaamba Mwami Leza.

22Mbubonya mbuli julu pya anyika eeyo njooyoolenga mboziyookkalilila kumbele lyangu, mbwaamba Mwami Leza, mbubonya oobo zina lyangu abalunyungu lwangu mbobayookkalilila.

23Kuzwa kumwezi mupya kuyoosika likkala uumbi, kuzwa ku Sabata imwi kuyoosika kuli iimbi, bantu boonse bayooboola akuzoondikotamina. Mbwaamba Mwami Leza.

24Eelyo bayoonyamuka akuyooinka kuyoobona mitumba yabaabo bakali kundizangila, oomo mvunyu zyabo mozitafwi, alimwi mulilo muutazimi pe. Nkabela bayoosesemya bantu boonse.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelemiya

Jelemiya 1

1Ngaaya majwi aa Jelemiya mwanaa Hilikiya umwi wabapaizi baku Anatoti mucisi ca
Benjamini.

2Majwi aa Mwami Leza akamusikila mumwaka wakkumi aitatu wakulela kwa Josiya
mwana wa Amoni mwami wacisi ca Juda,

3kuyoosika mubwami bwa Jehoiyakimu mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda mane
kuyoosika mumwezi wasanu wamwaka wakkumi aumwi wa Zedekiya mwanaa Josiya
mwami wa Juda, ciindi bantu bamu Jelusalemu nibakali mubwaange.

Kwiitwa kwa Jelemiya

4Ngaaya majwi aa Mwami Leza ngaakaamba kulindime wakati,

5«Nketana kubumba mwida lyabanyoko ndakali kuzi, kotanazyalwa ndakakuzandula,
ndakakusala kuti ube musinsimi kuli bamasi.»

6Lino mebo ndakaamba kuti, «O Mwami Leza, mebo nsikonzyi kukanana pe, ndicili
musyoonto.»

7Pele Mwami Leza wakati kulindime, «Utaambi kuti, ‹Ndicili musyoonto! Weelede
kuunka kubantu boonse ooko nkundakutuma ukabaambile zyoonse eezyo
nzindakulailila.›

8Utakabayoowi, nkaambo ndili aanduwe ndiyookuvuna,» mbwaamba Mwami Leza.

9Mpoonya Mwami Leza wakatandabika janza lyakwe wakaguma mulomo wangu
akundaambila kuti, «Lino ndabikka majwi aangu mumulomo wako.

10Bona sunu ndakubikka kuti weendelezye bamasi amalelo, kuti uzyule akumwaya,
kuti unyonyoone akusowa, kuyaka akuzikkila amajwi aako.»

Zilengaano zyobilo

11Majwi aa Mwami Leza akandisikila akati, «Ncinzi ncobwene Jelemiya?
Ndakaingula kuti, ‹Ndibwene mutabi wamusamu waalumondi.› »

12Mpawo Mwami Leza wakati kulindime, «Wabona kabotu, nkaambo ndilangilide
kuti majwi aangu azuzikizigwe.»

13Majwi aa Mwami Leza akandisikila alimwi akati,

«Ncinzi ncobwene? Ndakaingula kuti, ‹Ndibwene cibiya cibila, cisendekelede
kunyika.› »

14Mwami Leza wakati, «Kuzwa kunyika kuyooboola mapenzi aayo azoosikila muntu
woonse uuli munyika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Ndiyanda kwiita bantu bamalelo aakunyika, mbwaamba Mwami Leza. Bamami babo bayooboola nkabela bazookkazika zyuuno zyabo zyabwami kumanjililo aamilyango mipati yamunzi wa Jelusalemu, bayoozinguluka bwaanda boonse aminzi yoonse yacisi ca Juda.

16Lino njoosinsa bantu bangu akaambo kacinyonyoono cabo cakundisiya akuyootentela baleza babuyo tununkilizyo, akukomba eezyo nzibakapanga amaanza aabo beni.

17Lino libambile! Nyamuka ubaambile kufumbwa nceti kwaambile, utabayoowi, nkaambo mebo inga ndakonga nduwe kabalangilide.

18Sunu ndakubikka kuti ube mbuli munzi uukwabilidwe, cicinda calubulo, ube mbuli bwaanda bwamukuba bukwabilila nyika yoonse kuzwa kubami bacisi ca Juda abalupati-pati baco, bapaizi baco abantu boonse bamucisi.

19Bayookulwana pele tabakooyookuzunda, nkaambo mebo ndili aanduwe, ndiyookufutula.» Mbwaamba Mwami Leza.

Jelemiya 2

Leza mbwabamba Baisilayeli

1Lino Majwi aa Mwami Leza akandisikila akati,

2«Koya ukaambilizye bantu bamu Jelusalemu kabamvwide, ukati, ‹Ndayeeya mbuli mbookalipede mubukubusi bwako, ambuli mbookali kundiyanda kocili nabwiinga, wakanditobela nitwakainda munkanda munyika iitanasyangidwe.

3Isilayeli wakali kusalala ku Mwami Leza, wakali mbuli micelo mitaanzi kubizwa yabutebuzi bwakwe, boonse bakamucisa bakajana mulandu, mapenzi akabasikila.› » Mbwaamba Mwami Leza.

Zinyonyoono zyabasikale ba Baisilayeli

4Amuswiilile majwi aa Mwami Leza, nywebo nolunyungu lwa Jakobo, nyoonse noziinga zya Isilayeli.

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Ino mbubi nzi basikale banu mbubakajana mulindime cakuti bakandiyaamuka baya kulaale? Bakatobela mituni yabuyo cakuti abalo bakaba babuyo.

6Tiibakabuzya kuti, ‹Ino uli kuli Mwami Leza ooyo wakatugwisya mu Ijipiti akutwiinzya mucimpayuma, munkanda, munyika yankanda amalindi, munyika yacilanga amudima uusiya mbi, nyika iitaindi bantu, oomo mutakwe amuntu uukkala mumo pe?›

7Ndakamuleta munyika yambolezi kuti mulye micelo yayo azilyo zyayo zibotu. pele mwakaboola mumane mwakasofwaazya nyika yangu akucita kuti lukono lwangu lusesemye.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Bapaizi tiibakabuzya kuti, ‹Uli kuli Mwami Leza? Aabo babelesya mulawo tiibakandizi, basololi bakandizangila.› Basinsimi bakasinsima muzina lya Baali, bakali kutobela mituni yabuyo.

Mwami Leza ujisi twaambo abantu bakwe

9«Nkaako ono ndamupa twaambo alimwi, mbwaamba Mwami Leza, abalo bana banu njoobapa mulandu mbubonya.

10Amuzubukile kunkomwe zyamilonga yaku Kitimu, mubone, amutumizye ku Kedaa mulangisisye, amubone naa kuli camusyobo ooyu cakabwenwe kale.

11Sena kuli cisi nociba cimwi cakasowa baleza baco? Nikuba kuti tabali baleza beni pe. Pele bantu bangu balisowede bulemu bwangu mukutobela mituni yabuyo.

12Kogambwa kumakani aaya yebo ojulu, kankamanisya cakuyoowa kapati. Mbwaamba Mwami Leza.

13Bantu bangu bajisi zibi zyobilo, bakandisiya mebo ndekasensa kamaanzi aabuumi, bakasya zitelekezyo zyabo beni, zitelekezyo zifwide zitakonzyi kujata maanzi.

Ciyoocitika akutasyomeka kwa Baisilayeli

14«Sena Isilayeli mubelesi? Wakazyalwa kali muzike na? Ino kayi nkaambo nzi naaba cisaalo?

15Basyuumbwa balavuluma balamutimbila. Banyonyoona nyika yakwe, minzi yakwe yatentwa yaba matongo.

16Minzi yaku Memfisi aku Taapenesi ayalo mbubonya bakulula bulemu bwamutwe wako.

17Sena tiimwaliletela mapenzi aaya nobeni nimwakasiya Mwami Leza wanu kali ngowakamusolweda munzila yoonse?

18Ino kayi muunkila nzi ku Ijipiti kuyoonywa maanzi aakalonga ka Syihoo? Ino muunkila nzi ku Asiliya kuyoonywa maanzi aamulonga wa Yufuletisi?

19Bubi bwanu nobeni bulamuletela cisubulo, kuwa kwanu kulamutapatizya. Lino amuyeeye mutelaike mbocili cibyaabi akulula kuli ndinywe kusiya Mwami Leza wanu, tamundiyoowi pe, mbwaamba Mwami, Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

Baisilayeli mbubakakaka kukomba Mwami Leza

20Mwami Leza ulati, «Yebo Isilayeli wakakaka kuti ndikweendelezye, wakakaka kuti undiswiilile akundikomba. Tee mutulundu toonse tulamfu amunsi amasamu aavwevwede mwakali kukomba baleza bapa luzyalo.

21Ndakamusyanga mbuli musaansa mubotu, wakajisi cisiko cibotu cizyandamene. Ino kayi mwakasanduka buti kuba musaansa mubi uupapa?

22Nikuba kuti musambe ansipa iili buti nuuba mulota munji, cibata camulandu wanu cinoocilibonya, mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Ino mbubuti mbomunga mwati, ‹Tatusofweede, tiitwali kutobela ba Baali?›
Amubone nzyomwakali kucita mukkuti, kamuyeeya eezyo nzyomwakacita. Muli
mbuli nkamela nzyazi iizuzisya, iinga yaakuti ooku akooku,

24mbuli cibize uuzibide munkanda, uuteya muundwe mukupya kwaceembela cakwe,
ino nguni uunga wamulesya? Beenze bamuyanda tabakalikatazyi, ciindi caceembela
cakwe balamujana.

25Mutali kuzuzi cakulimana maulu, mutayumyi buyo moyo. Pele nywebo mwakati,

‹Peepe tatukooleka! Kayi kuyanda baleza babamasi, tweelede kubatobela!› »

Baisilayeli beelede kusubulwa

26«Mbubonya mbuli mubbi mbwausa najatwa, mbubonya oobo abalo balunyungu lwa
Isilayeli bausigwa nsoni, lwabo beni, bamami babo balupati-pati, bapaizi antoomwe
abasinsimi.

27Baambila cisamu kuti, Nduwe taata, akubbwe balati, Nduwe wakandizyala.
Bandifutatila, ciindi nobali mumapenzi balati, Boola uzootufutule!

28«Ino kayi bali kuli baleza banu aabo mbumwakalipangila? Ababoole kuti naa
kabakonzya kuzoomuvuna ciindi nomuli mumapenzi! Kayi mulijisi baleza banji
mbubonya mbuli buli minzi yanu nobamu Juda.

29Ino nkaambo nzi nomunditamikizya twaambo? Nyoonse mwakandizangila,
mbwaamba Mwami Leza.

30Tiicakagwasya kusubula bantu acisi, nkaambo taakwe nibakacita mbubakalailila.
Panga lyako lyakajaya bapaizi mbuli syuumbwa walumina.

31Nywebo nobazyalani eeli, amuyeeye majwi aa Mwami Leza, ‹Sena ndili mbuli
nkanda ku Baisilayeli, naa mbuli nyika yamudima uusiya mbi?› Ino nkaambo nzi
bantu nobati, ‹Tulaangunukide kweendeenda, tatukabooli limbi kulinduwe?› »

32Sena nakalindu ulaluba zyakulibotezya zyakwe? Sena nabwiinga ulaluba
zyakulisakatizya zyakwe? Pele bantu bangu mebo bakandiluba, kwamazuba manji
aatabaliki.

33Kasimpe nduwe oobainda kuziba zyaluyando! Nobaba bamakaintu bavuule
kwiindilila balakonzya kwiiya nzila zyako.

34Azisani zyako bantu balajana bulowa bwabacete batajisi cintu mbookajaya nokuba
kuti toobajanikizya kabapwaya ŋanda pe.

«Nikuba kuti wakacita zyoonse eezi,

35yebo ulati, ‹Nsikwe mulandu, Leza tandinyemenede.› Pele njookubeteka nkaambo
waamba kuti, ‹Nsibisizye.›

36Ino nkaambo nzi ncendeenda boobu akuyabutamauka zyako? Ijipiti iyookutyompya
mbubwakacita Asiliya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

37Uyoosiya busena bwako kolijisi kumutwe nkaambo Mwami Leza ulibakakide aabo
mbosyoma, tabakooyookugwasya pe.»

Jelemiya 3

Baisilayeli batasyomeki

1«Kuti naa mwaalumi waleka mukaintu wakwe, kwamana mukaintu ooyo wainka
waakukwatwa kumbi, sena ulakonzya kumupilusya alimwi? Sena
tacikoosofwaazigwa kwiindilila? Pele yebo wali kukkala mbuli mukaintu mwaamu,
wakajisi baalumi banji, sena ono uyanda kupilukila kulindime? Mbwaamba Mwami
Leza.

2Langa mutulundu tuya tunyina bwizu ubone. Sena kuli busena aawo
mpootakalalikwa? Cakali mbuli kuti ukkala munsi aamigwagwa kolindilila bayandwa
bako, mbuli Mualabu uutuntulika munkanda. Wakasofwaazya cisi abwaamu bwako
alimwi abubi bwako.

3Nkaako mvula yalunywaanywa yakajatwa, mvula yampumpaluya tiiyakawa. Nikuba
boobo ucizumanana mubwaamu, tolisendi pe, kuti uuse.

4«Sena enduwe wali kundiita ono aawa koti, Taata, nduwe mweenzuma kuzwa
kubukubusi bwangu,

5sena unoondinyemede lyoonse? Sena bukali bwako tabukamani? Mbombubo oobu
mbokanana, nikuba boobo ulacita bubi boonse mbokonzya.»

Bazisi zya Isilayeli a Juda baleelede kweempa

6Mumazuba aakulela kwamwami Josiya, Mwami Leza wakati kulindime, «Sena
ulibwene kutasyomeka kwa Baisilayeli mbokubede? Bakatanta mutulundu tulamfu
toonse amunsi aamasamu aavwevwede, ooko bakacita bumambe.

7Ndali kuyeeya kuti mbokuli bakacita zyoonse eezi balapilukila kulindime, pele
tiibakacita oobo pe, acalo cisinyina ca Juda citasyomeki cakabona eeci.

8Ndakapa cisi ca Isilayeli citasyomeki lugwalo lwakulekana, kwamana ndakacitanda
akaambo kabumambe bwaco boonse. Pele ndakabona kuti acalo cisinyina ca Juda
tiicakayoowa, cakacita acalo mbubonya oobo.

9Lino akaambo kakuti cakanyina makani kapati abwaamu bwa Isilayeli,
cakasofwaazya cisi akucita bumambe bwakukomba mabwe azisamu.

10Nikuba kuti zyoonse eezi zyakacitika, cisinyina ca Juda citasyomeki tiicakapilukila
kulindime amoyo woonse, pele cakali kuupaupa buyo ameso, mbwaamba Mwami
Leza.»

11Mwami Leza wakati kulindime, Cisi ca Isilayeli citasyomeki cililuleme kwiinda cisi
ca Juda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Koya ukaambilizye makani aaya koyoolangide kunyika, koyooti, «Amupiluke nywebo nobacisi ca Isilayeli batasyomeki. Mbwaamba Mwami Leza. Nsiciyoomulangi cabukali pe, nkaambo ndeengelela. Mbwaamba Mwami Leza. Nsikookunyemena akutamani pe.

13Ncendiyanda buyo nkuti uzibe mulandu wako, mukuti wakazangila Mwami Leza wako, waabila baleza babuyo luyando lwako munsi amasamu aavwevwede, taakwe nookandiswiilila, mbwaamba Mwami Leza.

14«Amupilukile nywebo nobantu batasyomeki. Mbwaamba Mwami Leza, nkaambo mebo ndime uuli mbuli mulumi wanu. Ndiyoosala omwe-omwe wanu kuzwa muminzi yanu, alimwi abobilo-bobilo kuzwa muziinga zyanu kuti bakamulete ku Ziyoni.

15Aawo njoomupa beembezi aabo bali kumoyo wangu, aabo bayoosolweda muluzibo amukumvwisya zintu.

16Mumazuba aayo nomuyoovula kapati munyika. Mbwaamba Mwami Leza. Bantu tabaciyooambi azyabbokesi lyacizuminano ca Mwami Leza pe, tabacinooyooliyandi nikuba kuyeeya kupenga limbi.

17Kuciindi eeco bayoocita Jelusalemu kuti ncuuno cabwami ca Mwami Leza, nkabela misyobo yoonse iyooyoboloka mu Jelusalemu kuti balemekezye zina lya Mwami Leza. Tabaciyootobeli limbi cinguni camyoyo yabo mibi.

18Mumazuba aayo baciinga ca Juda bayooswaangana antoomwe abaciinga ca Isilayeli, nkabela antoomwe boonse bayoozwa nyika nkoili kunyika kuti baze kunyika eeyo njindakapa kuli basikale babo kuti ibe lukono lwabo.»

Kutasyomeka kwabantu

19Mebo lwangu ndakati, «Ndaliboteledwe kapati kuti nkemucitila mbuli bana bangu beni, nkemupa nyika mbotu iiyandika, lukono lubotu kwiinda lwamisyobo yoonse. Ndali kuyeeya kuti munoonditobela.

20Pele mbubonya mbuli mukaintu uutasyomeki kumwaalumi wakwe, mbubonya oobo anywebo tiimwali kusyomeka kulindime, nywebo nolunyungu lwa Isilayeli.» Mbwaamba Mwami Leza.

21Kwamvwigwa majwi aakulila atala aazilundu. Mbaisilayeli balila akukombelezya, nkaambo bakaleya batobela nzila zyabo zibi, akuluba Mwami Leza wabo.

22Amupilukile nywebo nobantu batasyomeki, ndamuponya kuzwa mukuwa kwanu kwakutasyomeka. Balo bakati, «Iiyi tulaboola kulinduwe, nkaambo nduwe Mwami Leza wesu.

23Kasimpe lugwasyo ndobalindila bantu kuzwa mutulundu ndupyopyongano, nzyobalindila kuzwa muzilundu nducengo. Kasimpe lufutuko lwa Baisilayeli luzwa ku Mwami Leza wesu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Kuzwa kubukubusi baleza bausya nsoni balobya zeezyo bamatata nzibakabelekela mbuli mbelele aŋombe alimwi abana babo balombe abasimbi.

25Atuvuntame ansi mukuusa kwesu, nsoni zyesu zitujaye. Twakabisizya Mwami Leza wesu, swebo antoomwe abasikale besu, twakabisya kuzwa kubukubusi bwesu kusikila sunu, tiitwakaswiilila Mwami Leza wesu.»

Jelemiya 4

Mbubakaambilwa kuti beempe

1Kuti naa ulapiluka kulindime O Isilayeli, piluka. Mbwaamba Mwami Leza. Kuti naa musowe mituni yanu iindisesemya, akuti kamutaciyooleyi limbi,

2alimwi kuti naa mukakonkezye kuti, «Mbuli Mwami Leza mbwali muumi, mubwini, mukasimpe amubululami, eelyo misyobo uyooileleka, mulinguwe bayoojana bulemu.»

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza kubantu bakucisi ca Juda abamu Jelusalemu ulati, «Amupande nyika yanu eeyo iitanalimidwe, mutasyangi akati kamamvwa.

4Amulipe lwanu nobeni ku Mwami Leza, amusalazye myoyo yanu, nywebo nobantu bamu Juda anywebo nobamu Jelusalemu. Kwataba boobo ndamunyemena akumutenta mbuli mulilo, akaambo kabubi bucitwa, ndamutenta taakwe uunga wamuzima pe.»

Cisi ca Juda mbucakakanzwa kusaalwa

5Amwaambilizye mu Juda, mulungulule mu Jelusalemu kuti,

«Amusibe myeembo munyika yoonse! Amupozomoke, kamuti, ‹Amubungane antoomwe! Atutijile kuminzi yankwakwa, tufutuke!›

6Amulizye mweembo wakuti batijile ku Ziyoni! Amutije kuti mufutuke cakufwambaana. Nkaambo ndaleta lunyonyooko kuzwa kunyika, lunyonyooko lutaambiki pe.»

7Kwasokomoka syuumbwa kuzwa mucoonde cakwe, sikunyonyoona misyobo walibambilila. Wasiya busena bwakwe kuti azoonyonyoone cisi cako. Minzi yako yoolwa, taicijisi bantu pe.

8Nkaako amusame masaka, mweeme mulile, nkaambo Mwami Leza mubukali bwakwe tatulekede.

9Mwami Leza ulati, «Mubuzuba oobo mwami ulaluba, abalupati-pati bakwe bayootyompwa, basololi bayooyoowa, basinsimi bayoogambwa.»

10Mpawo ndakati, «Maawe O Mwami Leza, ani wakali kubacenga buyo bantu aaba bamu Jelusalemu nookali kuti, ‹Mulakkala muluumuno,› kakuli mapanga aleezekedwe kale amikosi yesu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Kuciindi eeco bantu aaba bamu Jelusalemu bayooambilwa kuti, «Luuwo lupya luzwa mutulundu tulamfu tunyina bwizu munkanda lwabbubbwida bantu bangu, pele kutali kuti lupulululе nikuba kusalazya,

12pele luuwo luyoozwa kulindime. Lino ndabapa mulandu.»

13Amubone, ngooyo ulaza mbuli makumbi, nkalaki zyakwe zibilima mbuli kambizi, mabbiza aakwe alazuza kwiinda basikwaze.

14Nobamu Jelusalemu amugwisye bubi buli mumyoyo yanu, musalale, mufutulwe. Ino muyooleka lili kuyeeya zibi?

15Kuli ijwi lyaambilizya kuzwa ku Dani, lilungulula zyamapenzi aayoozwida kutulundu twaku Efulemu.

16Lilati, «Ambila bamisyobo, ambilizya mu Jelusalemu kuti, ‹Kwaboola nkamu yabasilumamba basinkilizya kuzwa kunyika yakulaale, boompolola kuti kubuke nkondo yaminzi yacisi ca Juda.

17Bazinguluka cisi ca Juda mbuli baalumi balindila muunda, nkaambo kakuti candizangila,› Mbwaamba Mwami Leza.

18«Nzila zyako amilimo yako nzizyakuletela mapenzi aaya. Walisubuzya omwini. Mapenzi aaya taalilulili! Alasika mane akumoyo!»

Juda mbuyakazingulukwa abasinkondonyina

19Maawe! Maawe! Ndamininganа mukucisa. Ndimvwide kucisa mumoyo wangu! Moyo wangu ulaluma, nsikonzyi kuumuna pe. Ndimvwide kulila kwamweembo, ndimvwide mweembo wankondo.

20Mapenzi ayootobelana, mukaindi kasyoonto buyo matente aangu aloolwa, civuka cangu ciloolwa talili tente pe.

21Ino ndaima ciindi cilamfu cili buti nkebwene nkondo akumvwa mweembo kuusibwa?

22«Bantu mbafuba-fuba, tabandizi pe. Mbana bazinzilika, tabakwe maanu pe. Kucita zibi balikubwene kapati, pele tabazi kucita zibotu.»

Jelemiya mbwaakabona cilengaano calunyonyooko

23Ndakalanga anyika yakanyina bube kaitajisi cintu pe. Ndakalanga kujulu kwakanyina mumuni nuuba buti.

24Ndakalanga kuzilundu zyakali kutenkaana, tulundu toonse twakali kuzumbaana.

25Ndakalanga, taakwe bantu mbindakabona, bayuni boonse bamuluuwo bakaluulukide.

26Ndakalanga, ndakabona kuti nyika yakanyina kulya, yakali nkanda buyo, minzi yayo yoonse yakalooledwe kumbele lya Mwami Leza mubukali bwakwe bupati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Nyika yoonse iyooolwa, nikuba kuti nsikainyonyweedi limwi.

28Nkaako bantu bamunyika bayoolila, alyalo julu mujulu liyoosiya, nkaambo ndime ndaamba, nsikaleki pe, ndikanzide nsikoopilusya moyo pe.

29Baakumvwa misindo yabasimabbiza abasimata bantu baminzi yoonse bayootija. Bamwi bayooya muzyoonde, bamwi bayoolimanikizya mukati kamandomba. Minzi yoonse iyoosyaala buyo mbuboobu taakwe uuyookkala mulinjiyo pe.

30Ino ulatyani yebo omunzi uunyonyweedwe? Ino usamina nzi masani aasalala pyu akusama tuwenge twangolida? Ino ulambila nzi meso aako amulambo? Kulibotya kwako nkwabuyo. Bayandwa bako bakusampaula, bayanda kukujaya.

31Ndimvwide kulila mbuli kwamukaintu uumininganа, kutongela kuli mbuli kwamukaintu uutumbuka mwana wakusaanguna, ndijwi lyamwana musimbi wa Ziyoni, ulafuula akutandabika maanza aakwe, ulati ‹Maawe! ndanetuka, ndaabwa kubajayi.› »

Jelemiya 5

Cinyonyoono ca Jelusalemu

1Amweendeende mumigwagwa ya Jelusalemu, amulange-lange muyeeye, amulangaule muzisambalilo. Kuti na mujane muntu naba omwe ooyo uusyomeka uuyandaula bwini ndalekelela munzi ooyu.

2Nikuba kuti balati, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, nikuba boobo bakonkezya cakubeja.

3O Mwami Leza sena tolangi buyo zyabwini? Wakabauma, pele tiibakamvwa kucisa. Wakabapwaya, pele bakakaka kale kulaigwa. Bakaba bankwaambila bbwe tiibakeempa pe.

4Ndakayeeya, ‹Aaba mbabacete bali mbafuba-fuba, nkaambo tabazi nzila ya Mwami Leza, niziba mbeta zya Leza wabo.›

5Nkaako ndainka nkakanane ambabo, kasimpe balizi nzila ya Mwami Leza, ambeta zya Leza wabo.» Pele abalo ncimwi buyo bakatyola joko, akumansaula zitolopo.

6Nkaako syuumbwa uuzwa mucisaka uyoobalwana, umpe uuzwa munkanda uyoobajaya, siluwe uyoobayubilila kumbali aaminzi yabo, kuti kazapaula kufumbwa ooyo uutizwe, nkaambo buzangi bwabo mbupati, alimwi kuleya kwabo kwavula.

7Ino inga ndamulekelela buti? Bana banu bakandisiya akukonkezya muli baleza batali baleza pe. Ndakabapa zyoonse nzibakali kuyanda, nikuba boobo bakacita bumambe, akuzuumukila kumaanda aabwaamu.

8Balineneede mbuli bapoho bamabbiza. Umwi aumwi unyomenena mukamweenzinyina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Sena intabasubuli akaambo kazeezi? Sena intaupilusizyi bubi musyobo uuli boobu?

10Koya wiinde mumyuunda yamisaansa wiinyonyoone, pele utaimaninizyi pe. Ukwapaule mitabi yayo, nkaambo bantu aaba tabali ba Mwami Leza.

11Bamusyobo wa Isilayeli abalunyungu lwa Juda tiibali kusyomeka kulindime, Mbwaamba Mwami Leza.

12Kwaamba zya Mwami Leza bakaambilana zyakubeja, bakati, «Taakwe ncanga wacita! Taakwe penzi linga lyatusikila, tatukaboni panga niiba nzala pe.

13Basinsimi bali mbuli luuwo buyo, taakwe amajwi aa Leza ngobamvwide, aboobo eeco ncobaamba acicitikile mbabo.»

14Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Akaambo kakuti bantu baamba majwi aaya, njoocita kuti majwi aangu aali mumulomo wako abe mulilo bantu aaba babe nkuni zyuumpwa amulilo ooyo.»

15Nywebo nolunyungu lwa Isilayeli, «Mbwaamba Mwami Leza, ndamuletela musyobo wakulaale uzoomulwana, musyobo wakaindi muyumu, bantu baamba musyobo ngomutazi, bali amwaambo ngomutamvwi.

16Mikutu yamivwi ili mbuli cuumbwe cijalukide, boonse mbaasilumamba basintanze.

17Bayoolya nzimwakatebula azilyo, bayoolya bana banu balombe abasimbi, bayoolya matanga aambelele aŋombe, bayoolya misaansa yanu amikuyu. Bayoonyonyoona amapanga minzi yankwakwa eeyo njomusyoma.

18«Nikuba boobo mumazuba aayo. Mbwaamba Mwami Leza. Nsikooyoomunyonyweeda limwi.

19Bantu baakubuzya kuti, ‹Ino nkaambo nzi Mwami Leza naacita zintu zili boobu kulindiswe?› Mukabaambile kuti, ‹Mbubonya mbuli mbumwakandisiya akubelekela baleza bambi munyika yanu, nkaako anywebo muyoobelekela bamasi munyika eeyo iitali yanu.› »

20«Amwaambilizye eeci kuli balunyungu lwa Isilayeli amucilungulule mu Juda.

21Amumvwe makani aaya nywebo nobantu bafuba-fuba, bazinzilika, nywebo nomujisi meso pele tamuboni nywebo nomujisi matwi pele tamumvwi,

22Sena tamweelede kundiyoowa? Mbwaamba Mwami Leza. Sena tamweelede kuzyangama kumbele lyangu? Ndakacita musenga kuti ube munyinza walwizi, ooyu mugano ngotutakonzyi kusotoka pe. Mayuwe alakonzya kukapaika, pele taakonzyi kuzunda, alakonzya kuvuuma, pele taakonzyi kusotoka.

23Pele bantu aaba bajisi myoyo yacinguni yabuzangi. Balaya bayabuzaanta,

24Tabalyaambauzyi kuti, ‹Atulemeke Mwami Leza wesu, uupa mvula yamupeyo ayakumwaka muciindi ceelede, akutubambila mvwiki zyakutebula.›

25Milimo yanu mibi njiikasya zintu eezi, zibi zyanu nzyozyasinkilila zintu zibotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26«Akati kabantu bangu kuli bantu babi, bayubilila mbuli bantu bateya bayuni, mbuli
bantu aabo bateya makole aakuca bantu.

27Mbuli zizangala zizwide bayuni, maanda aabo azwide zyakubeja, bakavuba akuba
aanguzu,

28bakaneneya akubumbana. Milimo yabo mibi tiigoli, tababeteki bweelede milandu
yabamusyaala, makani aabacete tabaakosoli kabotu.

29«Sena intabasubuli akaambo kaceeci? Mbwaamba Mwami Leza. ‹Sena
intaubweedezezyi bubi musyobo ooyo uuli boobu?

30Kuli cintu cibi cijazya nsoni cakacitika munyika.

31Basinsimi basinsima zyakubeja bapaizi beendelezya mbuli mbobayanda beni, abalo
bantu bangu mbobayanda oobu. Pele kumamanino bayoocita buti?› »

Jelemiya 6

Munzi wa Jelusalemu mbuwakasinkilizigwa

1«Amutije mufutuke, nobantu ba Benjamini! Amutije mu Jelusalemu! Amusibe
mweembo mu Tekowa! Amulizye mweembo wankondo mu Betihakelemu! Mapenzi
aaboola aazwida kunyika aleta lunyonyooko lupati.

2Ndiyoonyonyoona mwana musimbi wa Ziyoni, weebeka uusumbula.

3Beembezi amatanga aabo aambelele bayooboola kuzooulwana, bayoosimpa matente
aabo kuuzinguluka, umwi aumwi kayoocezya butanga bwakwe kulubazu lwakwe.»
Amulibambilile kulwana!

4Amunyamuke tuulwane acilungu-lungu! Pele maawe zuba liyanda kutubbilila,
zimvule zyakumazuba ziya bulampa.

5Nkaako amunyamuke, atulwane masiku, atunyonyoone matijilo aawo.

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza, Singuzuzyoonse ulati, «Amugonke masamu
muyake zitantaala zyakulwanina Jelusalemu. Munzi ooyu weelede kusubulwa, uzwide
ludyaminino.

7Mbuli mukalo mbuupoomoka maanzi aawo, mbubonya oobo awalo ugwisya bubi
bwawo. Mulinguwo kuli lupyopyongano alunyonyooko kuciswa azilonda zyawo
lyoonse ndizibwene.

8Komvwa kucenjezya ooku O Jelusalemu, kwataba boobo ndakufutatila, nyika yako
ndiicita tongo cakuti taakwe muntu uuyookonzya kukkala mulinjiyo pe.»

Buzangi bwa Baisilayeli

9Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Abavululwe Baisilayeli
basyeede, mbubonya mbuli buvululwa misaansa, kabacilangisisya alimwi bacela
nsaansa mumitabi, mbuli bucita uucela nsaansa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Ndakaingula kuti, «Mbaani mbendeelede kukananina akubacenjezya? Mbaani banga bandiswiilila? Matwi aabo alisinkidwe kutegwa batakonzyi kumvwa. Majwi aa Mwami Leza alabalebya, tababotelelwi angawo pe.“

11Pele mebo ndizwide bukali bwa Mwami Leza, nsikonzyi kubujata.

«Koya waambile bana mumigwagwa abakubusi kuti boonse bobilo mwaalumi amukaintu, boonse bapati bamacembele babungane aantoomwe.

12Maanda aabo ayoopegwa bantu bambi, kubikkilizya myuunda abamakaintu babo, ndaakutandabika janza lyangu kuuma baabo bakkala munyika, Mbwaamba Mwami Leza.

13Kuzwa kubantu buyo kuyoosika kuli balupati-pati, boonse bayanda busyaacivulemwangu, basinsimi abapaizi boonse ncimwi buyo, boonse balacita zyalucengo.

14Balasilika zilonda zyabantu bangu mbuli kuti tazili zipati pe. Balati, ‹Kuli luumuno kuli luumuno,› kakuli kunyina luumuno pe.

15Sena baluuside akaambo kakutalilemeka kwabo kusesemya? Peepe, tabausi akuusa pe, tabalisendi. Nkaambo bayoowa mbubonya mbuli buwide bamwi, bayooloba ndaakubasubula.» Mbwaamba Mwami Leza.

Baisilayeli mbubakakaka nzila ya Leza

16Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amwiime mwaandaanina nzila, mulange amubuzye zyatuzila twakale-kale, amubuzye kujanwa mugwagwa mubotu, mweende mulinguwo, myoyo yanu iyookatalukwa. Pele nywebo mulati, ‹Tatukooenda mulinguwo pe.›

17Ndakamubikkila balindizi ndakati, ‹Amukaswiilile kujwi lyamweembo!› Pele mwakati, ‹Tatukooyooswiilila pe.›

18«Nkaako amuswiilile nomusyobo, amulange nywebo nobakamboni, ciyanda kucitika kulimbabo.

19Koswiilila onyika, ndiyanda kubaletela mapenzi bantu aaba, micelo yamilimo yabo mibi, nkaambo tabaswiilili majwi aangu, bakaka mulawo wangu.

20Ino ndaampindu nzi mutununkilizyo twaku Syeba, naa tukalamusi tuzwa kunyika yakulaale? Zipaizyo zyanu zyakutenta tazitambuliki, zipaizyo eezyo tazindibotelezyi pe.

21Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyoobikka zifumpuzyo kumbele lyabantu aaba.› Bamawisi abana babo balombe bayoolifumpula, mbobabambene abeenzinyina bayooloba.»

Mbubakasaalwa abakunyika

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amulange kuli mpi yabasilumamba iiboola iizwa kucisi cakunyika, musyobo wanguzu wabusilwa nkondo, kuzwa kumagolelo aanyika.

23Balijisi mata amasumo, mbaasilunya, tabeengeleli pe. Bayooma mbuli lwizi luvuuma, nobatantide amabbiza aabo, balilibambilide kale mumindando kuti bakulwane omwana musimbi wa Ziyoni.»

24Twakamvwa zyampuwo yabo, maboko eesu alebuka. Mapenzi atujata, nsungo iili kuli mbuli yamukaintu uutumbuka ilitujisi.

25Mutainki mumyuunda, nikuba kweendeenda mumigwagwa, nkaambo basinkondonyoko basika amapanga, kuli koonse kulayoosya.

26Nywebo nobantu bangu, amusame masaka kutondezya kuusa, amulibbunte mutwe, amulile cakweema mbuli muntu uulila mwanaakwe mulombe omwe buyo ngwaajisi, cakufwambaana sikunyonyoona ulatusikila.

27Jelemiya ndakakucita kuti ube sikulingula asikusunka bantu bangu, kutegwa uzibe akulingula nzila zyabo.

28Boonse mbazangi mbaasicinguni, baleendeenda kuya bubejelezya bantu twaambo. Mbayumu mbuli mukuba alubulo. Boonse bacita zitayandiki.

29Mavuba alavukuta canguzu, kuti eenzemune mundalila mumulilo, pele kusalazya ooko nkwabuyo, babi tabazwi pe.

30Baitwa kuti ninsiliva iitayandiki, nkaambo Mwami Leza wabakaka.

Jelemiya 7

Jelemiya mbwaakakambauka muŋanda ya Leza

1Ngaaya majwi aakasika kuli Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza.

2Leza wakati, «Imina amulyango waŋanda ya Mwami Leza, kocili waawo waambilizye kuti, Amuswiilile majwi aa Mwami Leza, nywebo nyoonse nobantu bamu Juda nomwainda mumilyango eeyi kuti muzookombe Mwami Leza.»

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, Leza wa Isilayeli ulati, «Amusiye nzila zyanu amicito yanu, ndendilyo neyoomulekela kuti mukkale mubusena oobu.»

4Mutasyomi majwi aakubeja aakuti, «Eeyi neŋanda ya Mwami Leza, neŋanda ya Mwami Leza, neŋanda ya Mwami Leza!»

5Kuti naa musiye nzila zyanu ncobeni, amicito yanu, akucitila bweelede umwi aumwi,

6kuti naa kamutadyaminini bazwakule, bamusyaala, nobaba bamukabafu, akutatila bulowa bwabatakwe milandu mubusena oobu, alimwi kuti naa kamutatobeli baleza bambi akuliletela mapenzi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

7eelyo njoomulekela kuti mukakkale mubusena oobu, munyika eeyo njindakapa kuli basikale banu kwalyoonse alyoonse.

8Pele ono mubone nywebo musyoma mumajwi aabubeji, aabuyo.

9Sena muyanda kuti kamubba, kamujaya, kucita bumambe, mulakonka cakubeja, kuumpa tununkilizyo kuli Baali akukomba baleza aabo mbomutazi,

10kwamana muboole muzooime muno muŋanda iitwa azina lyangu kamuti, «Tuli kabotu.» Muli kabotu akaambo kakucita zintu zyoonse eezi zisesemya na?

11Sena ŋanda eeyi iitwa zina lyangu yamubeda ciyubilo cababbi? Pele mebo ndilangilide. Mbwaamba Mwami Leza.

12Kamuya lino kubusena buli ku Syilo ooko nkundakasaanguna kukombelwa mukabone ncindakacita ooko akaambo kabubi bwabantu bangu Baisilayeli.

13Kamucili mukucita zintu zyoonse eezi, ndakamwiita kanji-kanji. Mbwaamba Mwami Leza. Ndakali kukanana kulindinywe lyoonse, pele tiimwakaswiilila, ndakamwiita pele tiimwakavuwa pe.

14Nkaako eeco ncindakacita ku Syilo njoocicita akuŋanda eeyi iitwa azina lyangu, ŋanda ya Leza eeyo njomusyoma, busena mbundakamupa nywebo abasikale banu.

15Njoomutanda kuzwa kulindime mbuli mbundakacita babunyoko ba Efulemu.

Kutaswiilila kwabantu

16Lino yebo Jelemiya utatobeli bantu aaba, nikuba kubalilila, nikuba kubalombelela nikuba kubakombelezezya, nkaambo nsikookuswiilila pe.

17Sena tozibwene nzyobacita muminzi yacisi ca Juda amumigwagwa yamu Jelusalemu!

18Bana batebba nkuni, bamawisi bayasya mulilo, bamakaintu bakandila busu akupanga zinkwa zinona kupangila mwami mukaintu wajulu. Batila zipaizyo zyazyakunywa kuli baleza bambi kuti bandikalazye.

19Balati, ini inga wacita buti? Sena bakalazya ndime? Mbwaamba Mwami Leza. Sena tabalicisi lwabo beni akulyuusya nsoni?

20Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kunyema abukali bwangu bupati ndabutila abusena oobu abantu, banyama, masamu, aamicelo yamunyika buyootenta akutazima pe.»

21Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Kamucita buyo, amuyungizye zipaizyo zyanu zyakutenta kuzipaizyo zimwi eezyo nzyomupa, mwamana mwiilye nyama eeyo nobeni!

22Nkaambo nindakagwisya basikale banu mu Ijipiti akukanana kulimbabo, tiindakabapa buyo malailile aazipaizyo zyakutenta azituuzyo pe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

23pele ndakabapa amulawo ooyu wakuti, ‹Kamundiswiilila, eelyo njooba Leza wanu anywebo muyooba bantu bangu. Amweende munzila zyoonse nzindakamulailila kutegwa zintu zikamweendele kabotu.›

24Pele tiibakaswiilila nikuba kuteelela pe, bakatobela miyeeyo yabusicinguni bwamyoyo yabo mibi. Bakapilukila musule muciindi cakuti baye kumbele.

25Kuzwa ciindi basikale banu nibakazwa mu Ijipiti kusikila sunu, buzuba abuzuba kwaziindi zinji ndakali kumutumina babelesi bangu basinsimi.

26Pele taakwe nimwakandiswiilila nikuba kuteelela pe. Mwakali basicinguni akubisya kwiinda basikale banu.»

27Lino yebo waakubaambila zyoonse eezi, tabakakuswiilili, waakubaita, tabakakuvuwi pe.

28Nkaako baambile kuti, «Ooyu ngomusyobo uutaswiilili Mwami Leza wabo uutayandi kulaigwa. Bwini bwakamana, bwakazimaana mumilomo yabo.»

Zibi zyakali kucitwa mukkuti lya Benihinomu

29Amugele masusu aanu mwaasowe, mwamana mukalilile akalundu kanyina bwizu, nkaambo kakuti Mwami Leza wamukaka wamusiya nywebo nobazyalani eeli ndyanyemenede.

30Bantu bamu Juda bakacita zibi kumbele lyangu. Mbwaamba Mwami Leza. Bakaimika mituni iisesemya muŋanda eeyo iitwa azina lyangu akwiisofwaazya.

31Bakayaka malende ku Tofeti mukkuti lya Benihinomu kuti kabatenta bana babo balombe abasimbi mukupaizya, cintu eeco ncindatakabalailila, ncentayeeyi akuyeeya pe.

32Aboobo amucenjele, ciindi ciyoosika mbwaamba Mwami Leza, bantu nobataciyoobwiiti limbi busena oobu kuti Tofeti, Pele bayooti, ikkuti lyakujailwa, nkaambo bayoozikka bafu mu Tofeti lili ndekkuti lya Benihinomu mane kusikila kukabule abusena.

33Eelyo mitumba yabantu aaba iyooba zilyo zyabayuni bamuluuwo banyama bamusokwe, nkabela taakwe amuntu uuyoobasoola pe.

34Takukamvwigwi limbi majwi aakutangala akukondwa, amajwi aanabwiinga mu minzi yacisi ca Juda amumigwagwa yamu Jelusalemu, nkaambo nyika iiyooba tongo.

Jelemiya 8

1Kuciindi eeco, mbwaamba Mwami Leza, mafuwa aabamami abalupati-pati bamu Juda, mafuwa aabapaizi abasinsimi, amafuwa aabantu bamu Jelusalemu ayoogwisigwa muzyuumbwe zyabo.

2Ayoobikkwa antangalala akabalwe zuba, mwezi, anyenyezi zyakujulu, eezyo nzibakali kuyandisya akuzimanina milimo, eezyo nzibakali kutobela, kubuzya-buzya

© 1996, Bible Society of Zambia.

akukomba. Tabakayobololwi nikuba kuzikkwa, pele bayooba mbuli makwisyilili atala aanyika.

3Kuli koonse nkwenjoobatandila, boonse basyeede bamusyobo mubi ooyu bayoolombozya lufu kwiinda buumi. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

Cinyonyoono acisubulo

4Baambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Kuti muntu wawa sena tabuki? Kuti na waleya sena tapiluki?

5Ino nkaambo nzi bantu aaba nobaleede? Nkaambo nzi bamu Jelusalemu lyoonse nobagamide kumbi? Balazumanana muli zyalucengo, balakaka kupiluluka.›

6Ndaswiilila cakuteya matwi, pele tabaambi ciluleme pe. Taakwe weempa kububi bwakwe, akulibuzya kuti, ‹Ino ncinzi ncindacita?› Umwi aumwi utobela buyo nzila yakwe, mbuli bbiza lizuza munkondo.

7Matongola aamujulu alizi ziindi zyawo, nziba, tumembya, basikolyo balizi ziindi zyabo zyakulonga. Pele bantu bangu tabazi eezyo Mwami Leza nzyabayanzya pe.»

8Ino mbubuti mbomunga mwati, «Tuli basongo, nkaambo tujisi mulawo wa Mwami Leza, kakuli balembi azilembyo zyabo balemba zyakubeja?

9Basongo bayoousigwa nsoni, bayooyoowa akucengwa. Mukuti bakaka majwi aa Mwami Leza. Ino mbusongo nzi oobo mbobajisi?»

10Nkaako bamakaintu babo njoobapa kubaalumi bambi, myuunda yabo njooipa kubeenzu. Kuzwa kubantu buyo kuyoosika kubalemenede, boonse mbaasyaacivulemwangu, basinsimi abapaizi boonse bacita zyalucengo.

11Basilika zilonda zyabantu bangu mbuli kuti tazili zipati pe. Balati, «Kuli luumuno, kuli luumuno,» kakuli kunyina luumuno pe.

12Mwati bantu aaba balausa buya azisesemya nzyobacita? Peepe, tabausi aasyoonto, kunyina nobalisenda pe. Nkaako bayoowida akati kabawide, bayoonyonyooka baakusubulwa. Mbwaamba Mwami Leza.

13Njoobanyanga butebuzi bwabo. Mbwaamba Mwami Leza. Njoobanyanga nsaansa mumisaansa. Kunoonyina nkuyu mumikuyu, matu aayo ayooyuma. Eezyo nzindakabapa bayoonyangwa.

14Ino tukkalide nzi aano? Atubungane! Atutijile kuminzi iikwabililidwe tukalobele nkuko! Mukuti Mwami Leza wesu ukanzide kuti tulobe, watunywisya maanzi aancefu, nkaambo twakamubisizya.

15Twakali kulangila luumuno, pele taakwe zibotu nzitwakabona pe, twakali kulangila kuponyezegwa, pele kwakali buyo ziyoosya.

16Kumbululuzya kwamabbiza aabasinkondoma kulamvwigwa aku Dani, mabbiza aabo naalila nyika yoonse ilatenkaana. Baboolela kuzoonyonyoona nyika azyoonse zili mulinjiyo, munzi aboonse bali mulinguwo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Amubone njootumina nzoka nkali akati kanu, bacipile batasyaanizigwi, nkabela ziyoomuluma. Mbwaamba Mwami Leza.

Jelemiya mbwaakausila bantu bokwabo

18Yebo oonduumbulizya mubuumba, moyo wangu wawizuka.

19Swiilila kulila kwabantu bangu kuzwa kunyika iili kulaale. Sena Mwami Leza tamo mu Ziyoni? Sena Mwami tacimo oomo? Leza ulati, «Nkaambo nzi ncimwandinyemya azikozyanyo zyanu, mituni yabamasi?

20Kutebula kwamana, ncilimo, pele taakwe uutuvuna.»

21Mbokunga bantu bangu bapwaigwa, ambebo ndapwaigwa. Ndalila ndiyoowede.

22Sena kunyina bbona mu Giliyadi? Sena kunyina musilisi kuya? Ino nkaambo nzi bantu bangu nobatasilikwi zilonda zyabo?

Jelemiya 9

1Nicabota mutwe wangu nuwali kasensa kamaanzi, ameso aangu naali buntolo! Nendilila sikati amasiku akaambo kabantu bokwesu bajaidwe.

2Nicabota nindajisi busena bwabasinyendo munkanda bwakoonena, nindasiya bantu bokwesu kanduunka kulaale, kuzwa kulimbabo nkaambo boonse mbaasimamambe, ninkamu yabantu batasyomeki.

3Balabambilila milaka yabo mbuli muntu mbwalibambilila abuta kuti bagwisye zyakubeja, takuli kuti balazunda akaambo kakwaamba zyabwini pe. Balacita zinyonyoono ziindene-indene, tabandizi pe. Mbwaamba Mwami Leza.

4Amubacenjelele beenzinyoko, mutanoosyomi babunyoko. Nkaako munyoko uuli woonse mucengi, mweenzinyoko uuli woonse ulabejelezya.

5Mulongwe ucenga mulongwe wakwe, kunyina uukanana zyabwini. Bakaiisya milaka yabo kwaamba zyakubeja, balalikatazya mukucita zinyonyoono.

6Mukkala akati kalucengo, mulucengo lwanu mulakaka kundiziba. Mbwaamba Mwami Leza.

7Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, «Bona njoobasefwa-sefwa akubasunka, iiyi, ino ncinzi cimbi ncendikonzya kucita akaambo kazinyonyoono zyabantu bangu?

8Milaka yabo mivwi mibi, ilakanana zyakucenga. Umwi aumwi ulaambaula angobabambene limwi kabotu-kabotu, pele mumoyo wakwe ulamuteya.

9Sena intabasubuli akaambo kaceeci? Mbwaamba Mwami Leza. Sena intaupilusizyi bubi musyobo uuli mbuli bayooyu?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Njoocwema akulililа zilundu, njooumbaalila macelelo aamunkanda. Akaba matongo taakwe wiinda mumo kulila kwaŋombe takucimvwigwi pe. Bayuni bamuluuwo bauluka, abalo banyama tabaciwo.

11Mwami Leza ulati, «Njoocita kuti munzi wa Jelusalemu ube tongo lyazitantaala, kakukkala bamwaaba, njoonyonyoona minzi yacisi ca Juda, cakuti taakwe muntu uuyookonzya kukkala oomo.»

12Nguni muntu musongo ooyo uukonzya kumvwa ceeci? Nguni ooyo wakaiisigwa a Mwami Leza alimwi uukonzya kucipandulula eeci? Ino nkaambo nzi nyika noyanyonyoonwa akuba tongo mbuli nkanda eeyo muntu njatakonzyi kukosola?

13Mwami Leza wakati, «Nkaambo kakuti bakasiya mulawo wangu, ooyo ngondakababikkila, taakwe nibakandiswiilila nikuba kutobela mulawo wangu pe.

14Pele bakatobela busicinguni bwamyoyo yabo, bakatobela ba Baali, mbubonya mbuli bamawisi mbubakabaiisya.»

15Nkaako, mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, Leza wa Isilayeli ulati, «Bona njoocita bantu kuti bakalye zilyo zilula akunywa maanzi aancefu.

16Njoobamwaisizya akati kabamasi aabo basikale babo nobaba lwabo beni mbobatazi pe, njoobatandaanya apanga kusikila nkabanyonyoone.»

Bantu bamu Jelusalemu mbubakalililа kugwasigwa

17Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Lino amuyeeye! Amwiite bamakaintu balila baboole, aabo bacibwene kapati kweema.»

18Bantu bakati, «Ababoole cakufwambaana, bazootulililе kusikila meso eesu afwasuke misozi, misozi muzikoye zyesu.

19«Kwamvwigwa kulila kuzwa ku Ziyoni bati,

‹Twanyonyoonwa! Akomena mause eesu! Tweelede kusiya nyika yesu, nkaambo maanda eesu anyonyoonwa.› »

20Lino nobakaintu amumvwe majwi aa Mwami Leza, amuswiilile majwi aayo ngaamba. Amuiisye bana banu mbokulilwa, amuiisyanye mbokweemwa.

21Lufu lwatunjilila kwiindila mumpulungwido zyamaanda eesu, lwanjila munkwakwa zyesu, lwanyonyoona bana mumigwagwa, abakubusi kuzwa muzisambalilo.

22Baambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mitumba yabantu iyooalabana mbuli makwisyilili musokwe, mbuli maila aajwidwe musule lyamutebuzi, aanyina waabungika.› »

23Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Muntu musongo atabi nalikankaizya abusongo bwakwe, naa muntu sintanze kuba nalikankaizya akaambo kanguzu zyakwe, naba muvubi kuba nalikankaizya akaambo kabuvubi bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Pele ooyo uulikankaizya alikankaizizye ceeci, cakuti ulamvwa alimwi ulindizi kuti mebo ndime Mwami Leza ooyo uufwida luzyalo, uuluzi, uululeme aano anyika, nkaambo zintu eezi ndazikkomanina, mbwaamba Mwami Leza.

25«Mazuba ayoosika. Mbwaamba Mwami Leza, nenjoosubula baabo bapalwidwe pele kutali mumoyo,

26mbuli baku Ijipiti, baku Juda, baku Edomu, baku Amoni, baku Mowabu abaabo bali muzisi zili kulaale. Nkaambo misyobo yoonse eeyi tiilipede kulindime pe, nobaba Baisilayeli boonse tabalipede.»

Jelemiya 10

Zyamituni akukomba kwini-kwini

1Amumvwe ncamwaambila Mwami Leza nywebo noluzubo lwa Isilayeli.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Mutanooiyi nzila zyabamasi pe, nikuba kuyoosegwa azitondezyo zyamujulu, nikuba kuti bamasi zilabayoosya balo.»

3Zilengwa zyabantu aaba nzyabuyo, bagonka cisamu musokwe, kwamana mubezi ulacibamba ambezo.

4Cisamu eeco balacibotya nsiliva angolida balacikankamina nembe ansando, kutegwa kacitagunauki.

5Mbubonya mbuli ciyoosyo cakukonzya mumuunda wabanamunywa, mituni tiikonzyi kukanana pe, yeelede kubwezwa nkaambo tiikonzyi kweenda. Mutaiyoowi, tiikonzyi kumucisa, nikuba kumucitila cintu cibotu pe.

6Taakwe uuli mbuli nduwe O Mwami Leza, uli mupati zina lyako ndyanguzu kapati.

7Nguni uuteelede kukulemeka, yebo O Mwami Leza wamisyobo yoonse? Eeci ceelede nduwe olikke. Akati kabantu basongo boonse bamisyobo, amumalelo aabo oonse, taakwe uuli mbuli nduwe pe.

8Boonse nziyanga mbafuba-fuba, balaiisigwa aamituni yabuyo yazisamu.

9Nsiliva yoondedwe izwa ku Taasyisyi ngolida izwa ku Ufazi. Eeco mubezi amufuzi wangolida ncaakapanga, balacisamika masani aacijulu-julu aacisombo, masani oonse aaya akalukwa ababelesi bacibwene kapati.

10Pele Mwami Leza, ngo Leza wini-wini, ngu Leza uupona, Mwami uuliwo lyoonse. Kuti wanyema nyika ilatenkaana, bamasi tabakonzyi kuyumina bukali bwakwe pe.

11Baambile ceeci, «Baleza aaba batakalenga julu anyika, bayooloba munyika ansi aano!»

Nyimbo yakutembaula Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Pele Leza wakalenga nyika munguzu zyakwe, wakaanza nyika mubusongo bwakwe,
akulandabula julu muluzibo lwakwe.

13Azuma, maanzi kujulu alaguuma, ulacita kuti makumbi ailimuke kuzwa kumagolelo
aanyika. Ulatuma lulabo amvula, ulagwisya luuwo kuzwa muziyobwedo zyakwe.

14Boonse nziyanga, tabakwe luzibo, bafuzi bangolida boonse balafwa nsoni amituni
yabo. Zikozyanyo zyabo nzyabuyo, boonse balafwa nsoni amituni yabo. Zikozyanyo
zyabo nzyabuyo, taziyoyi pe.

15Nzyabuyo, nzintu zyakusabwida, aaba baakusubulwa, ziyooloba.

16Pele ooyo uuli ncaabilo ca Jakobo tali boobo pe, nkaambo nguwakalenga zintu
zyoonse, kubikkilizya a Baisilayeli uuli musyobo walukono lwakwe, Mwami Leza
Singuzuzyoonse ndezina lyakwe.

Bantu mbobayootolwa mubwaange

17Amwaangaange zibbudu zyanu musiye cisi kamuya nywebo nomukkede mumunzi
uusinkilidwe.

18Nkaambo mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ciindi cino ndiyanda kubaatula,
bantu aaba bali mucisi eeci. Ndabaletela mapenzi, kutegwa bajatwe.»

19Maawe kulindiswe akaambo kazicisa! Zilonda zyesu tazisilikiki! Nikuba boobo
twakalyaambauzya twati, «Ncobeni ooku nkuciswa, pele tweelede kuliyumya-
yumya.»

20Matente eesu anyonyoonwa, matambo aazyo oonse adunsaulwa. Bana besu balombe
batusiya, tatukababoni limbi. Taakwe naba omwe wasyaala kuti atusimpile matente
pe, nikuba kutuyakila zivuka.

21Ndakati, «Beembezi nziyanga, tababuzyi-buzyi zya Mwami Leza, ncenciceeco
ncobatazwidilili, mbelele zyabo ncozimwaikizyenye.

22Amuswiilile kwaboola makani, kuli kunyongana kulubazu lwakunyika! Kuyoocita
kuti minzi yamucisi ca Juda ibe matongo, ibe busena bwabamwaaba.»

23Ndizi O Mwami Leza kuti buumi bwamuntu tabuli bwakwe mwini, muntu
talyeenzyi ntaamo zyakwe pe.

24Kondilondola O Mwami Leza mubululami bwako bwalo, kutali mukunyema kwako
pe, ambweni inga waba nondinyonyweeda limwi.

25Nyemena bamisyobo mubukali bwako, aabo batakuzi bantu bataiti zina lyako
mukukomba. Nkaambo banyonyoona Jakobo, bamunyonyweeda limwi, akujaya cisi
cakwe.

Jelemiya 11

Zya Jelemiya acizuminano

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza aayo aakasika kuli Jelemiya aakuti,

2«Koswiilila majwi aacizuminano eeci kwamana waambile bantu bamucisi ca Juda abaabo bakkala mu Jelusalemu.

3Baambile kuti mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli ulati, ‹Ulisinganyizidwe muntu ooyo uutaswiilili majwi aacizuminano eeci.

4Majwi aayo ngindakalailila basikale banu, ciindi nindakabagwisya mu Ijipiti, kuzwa mubbibi lyeenzemuna lubulo.› Ndakati, ‹Kamundiswiilila akucita zyoonse nzendimulailila, eelyo muyooba bantu bangu ambebo njooba Leza wanu.›

5Eelyo njoozuzikizya cikonkezyo eeco ncindakakonkezya kuli basikale banu cakuti nkabape nyika iikunka mukupa abuci, nyika eeyi njomukkede sunu.» Mpawo ndakaingula kuti, «Akube boobo O Mwami Leza.»

6Mwami Leza wakandaambila kuti, «Ambilizya majwi aaya oonse muminzi yacisi ca Juda amumigwagwa yamu Jelusalemu kuti, ‹Amuswiilile majwi aacizuminano eeci mwaatobele.›

7Kuzwa ciindi nindakagwisya basikale banu kuzwa mu Ijipiti kusikila sunu, ndakabacenjezya kanji-kanji kanditi, ‹Kamundiswiilila.›

8Pele taakwe nibakaswiilila nikuba kucenjeka matwi aabo, pele bakatobela cinguni cabubi bwamyoyo yabo. Nkaako ndabaletela zisinganyo zyoonse zyacizuminano eeco ncindakabalailila kutobela pele tiibakacibamba pe.»

9Mpoonya Mwami Leza wakandaambila kuti, «Kuli bantu bayanda kuzanga akati kabantu ba Juda abaabo bakkala mu Jelusalemu.

10Bapilukila kuzinyonyoono zyakali kucita basikale babo, aabo bakakaka kuswiilila majwi aangu. Batobela baleza bambi kuti babamanine milimo. Boonse baluzubo lwa Isilayeli abaluzubo lwa Juda batyola cizuminano cangu eeco ncindakapangana abasikale babo.

11Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Njoobaletela mapenzi aayo ngobatakonzyi kutija.› Nikuba kuti bakandililaukile, nsikooyoobaswiilila.

12«Minzi yacisi ca Juda abantu bamu Jelusalemu bayooinka kuyoolilila baleza aabo mbobatentela tununkilizyo, pele tabakabagwasyi aasyoonto mapenzi aakubasikila.

13Mulijisi baleza banji mbubonya mbuli bubede minzi yako ocisi ca Juda, azyalo zipaizyo eezyo nzyookayaka zyakutentela tununkilizyo, kuli leza ooyo uufwisya nsoni Baali, nzinji mbubonya mbuli bubede migwagwa yamu Jelusalemu.

14Jelemiya utabakombeli bantu aaba pe, nokuba kubalombela nokuba kubakombelezezya, nkaambo nsikooyoobaswiilila ciindi baakundiita mumapenzi aabo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Ino uuyandwa wangu ucita nzi muŋanda yangu kakuli ugamide buyo kucita milimo yakwe mibi abanji? Sena kupa nyama iisalidwe kulakonzya kulesya cisubulo cako? Ciindi nocita zibi zyako ulasekelela.

16Mwami Leza ukwiita kuti uli muoliva weebeka, uujisi micelo iiboneka kabotu. Pele guwo pati lyaakubbubbula liyooutenta amulilo, mitabi yawo iyootyokooka.

17Mwami Leza Singuzuzyoonse ooyo wakakusyanga, wakalailila kuti uboolelwe mapanzi, nkaambo baluzubo lwa Isilayeli abaluzubo lwa Juda bakacita zibi akundinyemya nibakatentela Baali tununkilizyo.

Mbubakakanza kujaya Jelemiya

18Lino akaambo kakuti Mwami Leza wakandiyubunwida zyakundikanza kwabo, ndakaaziba makani aaya, nkaambo kuciindi eeco wakanditondezya eezyo nzibakali kucita.

19Ndakali mbuli kabelele kabombede katolwa kukujaigwa, tiindakali kuyeeya kuti bakanza kundijaya kabati, «Atunyonyoone musamu amicelo yawo, atumugwisye munyika yabaumi, kutegwa zina lyakwe litakayeeyegwi limbi.»

20Pele O Mwami Leza Singuzuzyoonse, yebo oobeteka cakululama, oosunka moyo amizeezo, undibonye kubweedezezegwa kwabubi bwabo. Nkuuli nduwe buyo nkwelipede.

21Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza kwaamba zyabantu baku Anatoti aabo bayanda kukujaya ulati, «Utasinsimi muzina lya Mwami Leza, wacita boobo swebo tulakujaya.»

22Nkaako, Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Njoobasubula. Bana babo bakubusi njoobajaya munkondo, bana babo balombe abasimbi njoobajazya nzala.

23Taakwe mbobayoosyaalilwa pe, nkaambo njooleta mapenzi kubantu baku Anatoti mumwaka ooyo ngwendiyanda kuyoobasubula.»

Jelemiya 12

Jelemiya mbwaakabuzya Mwami Leza

1O Mwami Leza ulululeme lyoonse nejisi cakutongooka kulinduwe. Ndakanana buyo eeco cijatikizya zyabululami bwako. Ino nkaambo nzi basizibi nobazwidilila munzila zyabo? Nkaambo nzi boonse batasyomi nobalikkalila?

2Wakabakkazikizya nkaako bamenede miyanda, balakomena akuzyala micelo. Lyoonse balakulumbaizya pele tababikki myoyo yabo kulinduwe.

3Pele yebo ulindizi O Mwami Leza, ulandibona akusunka mizeezo yangu. Nkaako bakwelaanye mbuli mbelele yakujaya! Bazandule kutegwa babambilidwe buzuba bwakujaigwa!

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Ino nciindi cilamfu cili buti nyika kiiyumide abwizu mumyuunda kabupuseme? Akaambo kakuti aabo bakkala mulinjiyo mbabi, banyama abayuni baloba. Kunze aboobo bantu balati, «Tazibwene eezyo zitucitikila.»

5Leza wakati, «Kuti naa mwazuzaana amaulu abantu kwamana bakukatazya, ino mbuti mbonga wazundana amabbiza? Kuti naa walifumpula aatuba bu ino inga wakonzya buti mumagonde aaku Jolodani?

6Bana bokwenu, bamukwasyi wako beni mbibakwaaba, mbibakutambila bantu. Utabasyomi nikuba kuti kabakulumbaizya.»

Mwami Leza mbwaakausa akaambo kabantu bakwe

7Ndasiya baŋanda yangu, ndatakata lukono lwangu, ndaaba baabo mbendiyanda kuli basinkondonyina.

8Lukono lwangu lwandibeda mbuli syuumbwa mucisaka. Musyobo ooyu ulandivulumina nkaako ndausula.

9Bantu bangu bali mbuli muyuni wazingwa abaluunga. Ita banyama bamusokwe kuti baboole bazoomulye antoomwe.

10Beembezi banji bayoonyonyoona muunda wangu wamisaansa, akulyatauka muunda wangu, bayoocita muunda wangu uukondelezya kuba tongo lyanyika iinyonyweedwe.

11Uyooba muunda uunyonyweedwe, uyooba cimpayuma atongo kulinduwe, cisi coonse ciyoonyonyoonwa, nkaambo kunyina uukonzya kucibamba.

12Mutulundu toonse tunyina bwizu, twamunkanda basikunyonyoona bayoonanalika, panga lya Mwami Leza liyoojaya kuzwa kubusena bumwi bwanyika kuyoosika kulubazu lumwi, kunyina uuyoofutuka pe.

13Bayoosyanga maila pele bayootebula mamvwa, bayoolipenzya lwabo beni mukubeleka, pele taakwe acomwe ncobayoojana. Butebuzi bwanu bumuusye nsoni nkaambo Mwami Leza ulinyemede kapati.

Mwami Leza mbwaakasyomezya babambene limwi a Baisilayeli

14Mboobu mbwaambwa Mwami Leza ulati, «Kwaamba zyabantu babi aabo babambene aabantu bangu, bakatola lubono ndundakapa bantu bangu Baisilayeli, njoobagwisya mumanyika akugwisya bantu ba Juda akati kabo.

15Pele ndaakumana kubagwisya njoobabeda aankumbu alimwi, akubapilusya umwi aumwi kulukono lwakwe mucisi cokwabo.

16Kuti naa bakazibisye nzila zyabantu bangu akukonkezya muzina lyangu kabati, ‹Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, mbubonya mbuli mbubakaiisya bantu bangu kuti kabakonkezya muli Baali, bayookkala akati kabantu bangu.›

17Pele kuti umwi musyobo utakaswiilili, njoougwisizya limwi akuunyonyweeda limwi.» Mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelemiya 13

Mulembo wandeketela

1Mboobu mbwaakaamba Mwami Leza kulindime wakati, «Koya uule mulembo wandeketela, uusame mucibuno pele utaunyiki mumaanzi.“

2Mpoonya ndakaula mulembo, mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakalailila akuusama mucibuno.

3Aawo majwi aa Mwami Leza akandisikila lwabili,

4akati, «Bweza mulembo ooyo ngookaula ngosamide mucibuno, uunke lino kumulonga wa Yufuletisi, ukausise ooko mulwaanzi lwamumpangala lwamyaala.»

5Nkaako ndakainka ndaakuusisa ku Yufuletisi mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakandaambila.

6Nikwakainda mazuba manji Mwami Leza wakandaambila kuti, «Lino koya ku Yufuletisi, ukalete mulembo ngundakakwaambila kuti ukuusise kuya.“

7Aboobo ndakainka ku Yufuletisi akuyoofumuna mulembo ooyo nduugwisya aawo mpundakausiside, pele ciindi eeci wakali nyonyookede, kuutacikwe mulimo naaba aasyoonto.

8Mpoonya majwi aa Mwami Leza akandisikila akati,

9«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Munzila njoonya eeyi njoozimaanya kulisumpula kwacisi ca Juda, akulisumpula kupati kwabamu Jelusalemu.›

10Bantu babi aaba bakaka kuswiilila majwi aangu, batobela cinguni camyoyo yabo akutobela baleza bambi kuti babamanine milimo akubakomba, bayooba mbuli mulembo ooyu, taakwe ancobaciyookonzya kucita pe!

11Mbubonya mbuli mulembo wangu mucibuno camuntu, mbubonya oobo ndakalyaangilila baluzubo lwa Isilayeli boonse abaluzubo lwa Juda. Mbwaamba Mwami Leza, kuti babe bantu bangu kutegwa ndidume, nditembaulwe akulemekwa. Pele tiibakaswiilila pe.»

Nkomo zyawaini zyakabbotolwa

12Baambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli ulati, ‹Nkomo zyawaini zyoonse zizuzigwe.› Nkabela kuti naa bakaambe kuti, ‹Sena swebo tatuzi naa kuti nkomo zyawaini zyeelede kuzuzigwa waini?›

13Mpawo yebo ukabaambile kuti, Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyanda kuti bantu boonse bakkala munyika eeyi bakolwe, kubikkilizya abamami aabo bakkala acuuno cabwami ca Devedi, bapaizi, basinsimi, aabo boonse bakkala mu Jelusalemu.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Njoobapwazyanya antoomwe, abalo bamawisi abana babo balombe mbubonya. Mbwaamba Mwami Leza. Nsikabeeteleli, nikuba kubeengelela nikuba kubabeda aankumbu kutegwa ntakabanyonyooni pe.»

Jelemiya mbwaakacenjezya zyakulisumpula

15Amuswiilile mucenjeke matwi, mutabi basikulisumpula, nkaambo Mwami Leza nguwaamba.

16Amulemeke Mwami Leza wanu, natanaleta mudima, kamutana lifumpula musiya-siya. Mulangila mumuni, pele uyoousandula kuba mudima mulemu, uyooucita musinze.

17Pele kuti naa kamutaswiilili njoolila cakusisikizya akaambo kakulisumpula kwanu, meso aangu ayoolilisya, ayooenda misozi, nkaambo butanga bwa Mwami Leza buyootolwa mubwaange.

18Koambila mwami abanyina kuti, «Amuseluke azyuuno zyanu zyabwami, nkaambo misini yanu yabulemu iyooloka kuzwa amitwe yanu.»

19Minzi yakumusanza ku Negevu iyoojalwa nkabela taakwe muntu uuyooijalula. Bantu bamu Juda boonse bayootolwa mubwaange, bayoomaninina kutolwa mubwaange.

20Amutambye meso mubone baabo baboola kuzwida kulubazu lwakunyika. Ino buli kuli butanga oobo mbomwakapedwe kuti kamubulanga, mbelele eezyo nzimwakali kulisumpwida?

21Ino muzooamba kuti nzi Mwami Leza nazoomubikkila baabo mbumwali kuti mbalongwe banu beni-beni kuti bamulele? Sena tamuzoomyongwi mbuli mukaintu uuyanda kutumbuka?

22Kuti naa mwalibuzya-buzya lwanu nobeni kuti, «Ino nkaambo nzi eezi ncizyakacitika kulindiswe?» Zyacitika akaambo kazinyonyoono zyanu zinji, ncizyazapukila zifunga zyanu mwajatwa.

23Sena muntu uusiya ulakonzya kusandula lukanda lwakwe? Naa siluwe tubala-bala twakwe? Mbubonya oobo anywebo tamukonzyi kucita zibotu, nkaambo muzibide kucita zibi.

24Ndiyoomumwaisya mbuli bungu bupupululwa aluuwo lwamunkanda.

25Eeci ncecaabilo canu, caabilo eeco ncindakalailila kuti mupegwe. Mbwaamba Mwami Leza. Nkaambo mwakandiluba, akusyoma baleza bakubeja.

26Njoomuvumbula zifunga zyanu mane zikasike kumutwe kutegwa mukabonwe zinswe zyanu,

27ndibone mbomulila mubumambe bwanu amuzisusi, bwaamu bwanu butamujazyi nsoni pe! Ndakabona milimo yanu iisesemya mutulundu amumyuunda. Maawe kulinduwe omunzi wa Jelusalemu! Ino ulakkala ciindi cilamfu cili buti kocisofweede?

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelemiya 14

Zyaciyuma-yuma cibyaabi

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza ngaakaambila Jelemiya azyaciyuma-yuma wakati,

2«Cisi ca Juda cilalila, milyango yaco ili gwee, bantu baco balalila bakkede ansi, kulila kwabantu ba Jelusalemu kwamvwigwa.

3Basololi batuma babelesi babo kuti balete maanzi, balainka kuzitelekezyo, pele taakwe maanzi ngobajana. Balaboola anongo zyabo mbuboobu, baliyoowede akutyompwa, balijata kumitwe.

4Nyika ilaandaukide nkaambo kwabula mvula mucisi, balimi baliyoowede, akulijata kumitwe.

5Cakuti ayalo mbaambi yasiya kana kayo kakazyalwa onoono, nkaambo kunyina bwizu.

6Bacibize baliimvwi mutulundu tunyina bwizu, balafwekemba mbuli bamwaaba, tabacibonesyi, bagonkelwa akaambo kakubula macelelo.»

7Nikuba kuti azyalo zinyonyoono zyesu zilatuzula, O Mwami Leza kocita cintu cimwi akaambo kazina lyako. Nkaambo kuwa kwesu nkupati, twakakubisizya.

8Yebo olulangilo lwa Baisilayeli, yebo oobavuna nobali mumapenzi, nkaambo nzi noli mbuli mweenzu munyika, mbuli silweendo woona buyo busiku bomwe?

9Ino nkaambo nzi nooba mbuli mwaalumi uuzingidwe wavundumukilwa, mbuli silumamba uutakonzyi kuvuna? Uli akati kesu O Mwami Leza, swebo notubandwa zina lyako, Utatulekelezyi pe.

10Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kasimpe balayandisya kwiingaila tabaleki kweenda. Aboobo Mwami Leza tabatambuli pe, ono ulaibaluka bubi bwabo akubasubula akaambo kazinyonyoono zyabo.»

11Mpawo Mwami Leza wakati kulindime, «Utakombeli bantu aaba kuti zintu zibeendele kabotu pe.

12Nikuba kuti baliimya kulya, nsikooswiilila kuli nzyobandililaukila, nikuba kuti kabapa zipaizyo zyakutenta azituuzyo zyamaila, nsikoozitambula pe. Pele mucilawo cakuzitambula ndabanyonyoona munkondo, nzala alimwi acuumo.»

13Pele mebo ndakati, «Akaka, O Mwami Leza, basinsimi babaambila kuti, ‹Tamukaboni nkondo nokuba kufwa nzala. Kasimpe njoomupa luumuno lutakamani muno mubusena.› »

14Mpoonya Mwami Leza wakati kulindime, «Basinsimi basinsima zyakubeja muzina lyangu. Tiindakabatuma nikuba kubanomoona, nokuba kwaambaula kulimbabo pe. Bamusinsimina zilengaano zyakubeja, alweeno lwamanjezeezya aabo beni.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza azya basinsimi aabo basinsima muzina lyakwe ulati, «Aabo tiindakabatuma, nikuba boobo baamba kuti, ‹Taakwe nkondo noiba nzala iizosika mucisi muno.› Basinsimi aabo mbabonya bayooloba munkondo anzala.

16Bantu aabo mbobasinsimina bayoosowelwa mumigwagwa yamu Jelusalemu akaambo kanzala ankondo. Taakwe uuyoobazikka nobaba bakaintu babo, nobaba bana babo balombe naa basimbi. Njoobatilila mapenzi aayo aabeelede.»

17Mwami Leza wakandilailila kuti ndaambile bantu kuti,

«Meso aangu aakunke misozi, masiku asikati cakutaleka, nkaambo mwanaangu musimbi uutana ziba mwaalumi, ooyu mbantu bangu, walicisa cilonda cipati, cilonda cini.

18Kuti naa ndainka musokwe, ndibona baabo bakajazigwa panga, naa ndanjila mumunzi, ndibona bagonkedwe anzala. Boonse bobilo musinsimi amupaizi balabeleka kabatazi ncobacita.»

Bantu mbubakakombelezya Mwami Leza

19Sena O Mwami Leza wacikakila limwi cisi ca Juda? Sena wasampaula Ziyoni? Nkaambo nzi nootupenzya boobu cakuti tatukonzyi kuponyezegwa? Twali kulangila luumuno, pele taakwe cibotu ncitwabona, twali kulangila ciindi cakuponyezegwa, pele kwaboola buyo ziyoosya.

20O Mwami Leza, twaziba bubi bwesu, amulandu wabasikale besu, kasimpe twakakubisizya.

21Akaambo kazina lyako utasampauli, utaubausyi cuuno cako cabulemu. Koyeeya cizuminano cesu ncookapangana andiswe, utacityoli pe.

22Sena kuli mutuni buyo wamisyobo eeyi imwi uuleta mvula? Sena julu lilikke lilakonzya kuwisya lunywaanywa? Peepe, nduwe olikke O Mwami Leza wesu. Nkaako lulangilo lwesu luli mulinduwe, nkaambo nduwe buyo uucita zintu zyoonse eezi.

Jelemiya 15

Mapenzi aaboolela bantu bacisi ca Juda

1Mpoonya Mwami Leza wakati kulindime, «Nikuba kuti Mozesi a Samuyele kabaima kumbele lyangu, kundikombelezya nindataboozya moyo wangu kubantu aaba. Batande bazwe kumbele lyangu! Kabaya!

2Kuti naa bakubuzye kuti, ‹Ino tuye kuli?› Ubaambile kuti, Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Aabo babambilidwe lufu balafwa, aabo babambilidwe kujaigwa munkondo balajaigwa, aabo banzala, nzala ilabatola, aabo babambilidwe kutolwa mubwaange balatolwa mubwaange.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

3«Njootuma zinyonyoona zyamisyobo yone. Mbwaamba Mwami Leza. Munkondo
bayoojaigwa, babwa bayoobakwelaanya, bayuni bamuluuwo, abanyama babutambo
munyika bakabalume akubanyonyoona.

4Njoocita kuti bakasesemye kumalelo oonse aamunyika akaambo kaceeco Manase
mwanaa mwami Hezekiya mwami wa Juda ncaakacita mu Jelusalemu.

5«Nguni uuyookubeda aankumbu o Jelusalemu? Nguni uuyookulila? Nguni uunga
waima kuti akujuzye?

6Wakandikaka, Mbwaamba Mwami Leza. Lyoonse ujokela munsi. Nkaako ndakujata
ndakunyonyoona, nsicikweeteleli limbi pe.

7Njoobapulululla acipupuluzyo kumilyango yaminzi yacisi. Njoocita kuti bakafwidwe
akuletela bantu bangu lunyonyooko, nkaambo tabanaleka nzila zyabukkale bwabo.

8Njoocita kuti bamukabafu bakavule kwiinda musenga wankomwe yalwizi. Acilungu-
lungu njooleta sikunyonyoona uzoojaya bamanyina abakubusi babo, njoobaletela
macise akuyoowa cakufwambaana.»

9Mukaintu uujisi bana bali ciloba uyoonetuka akupefula. Liyoomubbilila walo zuba
nokuba kuti linoocili sikati, uyoofwa nsoni akusampuka. Basyeede bayoojaigwa
munkondo, kumbele lyabasinkondonyina. Mbwaamba Mwami Leza.

Jelemiya mbwaakatongookela Mwami Leza

10Maawe baama, nomwakandizyala, ndimuntu uulwanwa akukanzigwa mucisi
coonse! Nsikweletezezye muntu nikuba kukweleta pe, nikuba boonse buyo
balandisinganya.

11Nkaako O Mwami Leza acibe boobo kuti naa tiindakabakombelezezya kulinduwe,
kuti zintu zibeendele kabotu, kuti naa tiindakakombela basinkondoma muciindi
camapenzi amuciindi camakatazyo.

12Sena muntu ulakonzya kutyola lubulo, lubulo luzwa kubbazu lyakunyika nuuba
mukuba?

13Lubono lwako aziyobwedo zyako ndiyoozyaaba kuti zibe zisaalo zyakubweza buyo,
akaambo kazinyonyoono zyako mucisi coonse.

14Ndiyookucita kuti ukabe muzike wabasinkondonyoko munyika eeyo njotazi,
nkaambo bukali buyooyasya mulilo ooyo uuyookutenta.

15O Mwami Leza ulindizi, kondiyeeya akundibamba. Ndilwanine baabo bandipenzya.
Mulweengelelo lwako utanditandi, koyeeya mbondisampaulwa akaambo kanduwe.

16Majwi aako naakasika ndakaalya akali kunditangazya akundibotezya mumoyo,
nkaambo ndibandwa zina lyako O Mwami Leza Singuzuzyoonse.

17Tiindakkede munkamu yabasampaula, kunyina nindakasekelela ambabo, ndakali
kukkala endikke buyo nkaambo janza lyako lyakali alindime, alimwi wakandizuzya
bukali.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Lino nkaambo nzi kuciswa kwangu takumani, cilonda cangu candoombya tacisilikiki? Sena uyanda kundibeda mbuli kalonga, mbuli kasensa kayuminina?

19Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kuti naa weempa, ndakubukulusya kuti undimanine milimo, kuti naa waambe cimvwigwa, kutali majwi aabuyo, unooli musinsimi wangu. Bantu aaba bapilukile kulinduwe, pele yebo utapilukili kulimbabo pe.

20Njoocita kuti ukabe bwaanda bwabantu aaba, lukwakwa lwabwaanda lwamukuba, bayookulwana, pele tabakooyookuzunda, nkaambo ndili aanduwe kuti nkuvune nkufutule, Mbwaamba Mwami Leza.

21Njookuvuna kuzwa kumaanza aabantu babi akukunununa kuzwa kubantu basilunya.»

Jelemiya 16

Mwami Leza mbwaakayandisisya buumi bwa Jelemiya

1Mpawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akati,

2«Toelede kukwata kuti ube abana balombe abasimbi mubusena oobu pe.»

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza azyabana balombe abasimbi aabo bazyalilwa omuno munyika alimwi azyabamakaintu bali mbabamanyina, azyabaalumi bali mbabamawisi ulati,

4«Bayoojaigwa amalwazi mabyaabi. Tabakooyoolilwa nikuba kuzikkwa, pele bayooba mbuli mankwisyila aaalabene anyika. Bayooolobezegwa munkondo anzala, nkabela mitumba yabo iyooba cilyo cabayuni bamuluuwo abanyama bamusokwe.»

5Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Utakanjili muŋanda oomo muli cakulya caadilwe, utakainki kuti ukalile nokuba kweetela nkaambo kakuti mebo ndalesya zileleko zyangu, nsicibayandi nokuba kubabeda aankumbu bantu aaba, mbwaamba Mwami Leza.

6Balemenede abantu buyo boonse bayoofwa munyika eeyi. Tabakooyoozikkwa nokuba kulilwa, taakwe muntu naba omwe uyoolinengaula nokuba kukulula mutwe akaambo kabo.

7Taakwe muntu uuyoosomba cakulya kuli baabo balila bafu, kuti abaumbulizye, taakwe nobaba banyina naba wisi, alimwi taakwe amuntu uuyoobapa cakunywa kuti abatontozye.

8«Alimwi utakanjili muŋanda oomo muli pobwe kuti ukkale ulye akunywa.

9Kayi mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati, Uyoolibonena ameso, iiyi kocili muumi ndiyoomanizya nguluulu zyakutangala akubotelwa, amajwi aanabwiinga asibwiinga mubusena oobu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10«Waakubaambila bantu aaba zintu zyoonse eezi, naa bakakubuzye kuti, ‹Ino nkaambo nzi Mwami Leza naalailila kuti tusikilwe mapenzi mapati aali boobu? Ino mbubi nzi oobo mbutwakacita? Ino ncinyonyoono nzi eeco ncitwakabisizya Mwami Leza wesu?›

11Ukabaambile kuti, ‹Nkaambo kakuti basikale banu bakandisiya.› Mbwaamba Mwami Leza. ‹Akutobela baleza bambi, bakabamanina milimo akubakomba. Bakandisiya, tiibakabamba mulawo wangu pe.

12Pele nywebo mwabisya kwiinda basikale banu. Amubone umwi aumwi wanu utobela basicinguni bwamoyo wakwe muciindi cakuti kaswiilila ndime.

13Nkaako njoomutanda munyika eeyi, mukaye kunyika eeyo nywebo nobaba basikale banu njobatazi, ooko muyoomanina baleza bambi milimo sikati amasiku, nkaambo nsikoomweengelela pe.› »

Mbubayooboola kuzwa mubwaange

14«Nikuba boobo mazuba alasika, mbwaamba Mwami Leza, bantu nobataciyooambi limbi kuti, ‹Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ooyo wakagwisya Baisilayeli mu Ijipiti,›

15pele bayooti, ‹Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ooyo wakagwisya Baisilayeli kuzwa mucisi cakunyika, amuzisi zyoonse ooko nkwaakabatandilide.› Nkaambo nzoobabukulusya munyika njindakapa basikale babo.»

Cisubulo ciboola

16«Pele kwalino ndatuma bazubi banswi banji, mbwaamba Mwami Leza, nkabela bayoobajata. Eeci caakumana njootuma bavwimi banji, nkabela bayoobalangaula muzilundu zyoonse amutulundu amumpangala zyamyaala.

17Ndilizibwene nzila zyabo zyoonse, tazisisidwe pe, alimwi taakwe cinyonyoono cisisidwe kumbele lyangu.

18Njoobapilusizya kobilo akaambo kabubi bwabo azinyonyoono zyabo, nkaambo basofwaazya nyika yangu azikozyanyo zyabo zitakwe buumi zivundausya kumoyo akuzuzya nyika yangu amituni yabo iisesemya.»

Kukomba kwa Jelemiya kwakusyoma kuti Mwami Leza ulamucitila ncayanda

19O Mwami Leza, O Singuzu wangu olukwakwa lwangu, omatijilo aangu ciindi camapenzi, misyobo yoonse iyooboola kulinduwe, kuzwa kumagolelo aanyika izooti, «Basikale besu taakwe ncobakajisi ccita baleza bakubeja, mituni yabuyo eeyo yatakabacitila zibotu pe.

20Sena bantu balakonzya kulipangila baleza babo beni? Iiyi, pele tabali baleza beni pe!»

21Mwami Leza ulati, «Nkaako ndabaiisya, ciindi cino ndabaiisya nguzu ansana zyangu mbozibede. Eelyo balaziba kuti Mwami Leza ndezina lyangu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelemiya 17

Cinyonyoono akusubulwa kwabantu bamu Juda

1Cinyonyoono cabantu bacisi ca Juda cilisimbidwe acibelesyo calubulo cililembedwe
ampela yabbweluuma, acilembelo camyoyo yabo, aameja aazipaililo zyabo.

2Nobaba bana babo balayeeya zipaililo zyabo azikozyanyo zya Asyela mumbali
aamasamu aavwevwede aatala aatulundu,

3amuzilundu musokwe. Ndiyoolekela basinkondonyoko kuti bakatole lubono lwanu
aziyobwedo zyanu akaambo kazibi nzimwacita mucisi coonse.

4Kwiindila mukubisya kwanu nobeni muyoosweekelwa lukono ndundakamupa. N
joomucita kuti mukabe bazike babasinkondonyoko munyika eeyo njomutazi,
nkaambo kakuti mwakabusya bukali bwangu, nkabela bunoopya kwalyoonse
alyoonse.

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ulisinganyizidwe ooyo uusyoma
muntunyina, muntu buyo kuti amugwasilizye, ooyo uusiya Mwami Leza.

6Uyooba mbuli citeyo munkanda takazwidilili ciindi caakusika. Uyookkala mumasena
aacimpayuma munkanda, munyika iibyuuka mutakkali muntu naba omwe.

7«Pele ulilelekedwe muntu uusyoma mu Mwami Leza, ooyo uubikkide moyo wakwe
mulinguwe.

8Uyooba mbuli musamu uumenede munsi aamaanzi, ooyo uujisi miyanda iiyandalila
mukalonga. Tuupusami nokupya buti, matu aawo matete lyoonse. Tuulibiliki nuuba
mwaka waciyuma-yuma, taakwe nuutazyali micelo pe.

9«Moyo wamuntu ulacenga kwiinda zintu zyoonse, mubi kapati, ino nguni uukonzya
kuumvwisya.

10Mebo nde Mwami Leza ndalanga-langa moyo wamuntu, akulingula mizeezo yakwe,
kuti ndilumbule muntu kweendelana anzila zyakwe, abweelede milimo yakwe.»

11Mbuli kwale uukumba mayi ngaatakatula, mbwabede muntu ooyo uujana lubono
munzila iitaluzi. Kacilimvwide buyoomusiya eelyo kumamanino uyoolangika kuti
mufuba-fuba.

12Iŋanda ya Mwami Leza wesu ili mbuli cuuno cabulemu cakasumpulwa kuzwa
kumatalikilo.

13O Mwami Leza olulangilo lwa Isilayeli, boonse bakusiya bayoousigwa nsoni.
Boonse aabo bakufutatila bayoolembwa muvu, nkaambo basiya Mwami Leza kasensa
kamaanzi aapa buumi.

Jelemiya mbwaakakumbila lugwasyo ku Mwami Leza

14Kondiponya O Mwami Leza, eelyo ndaponyezegwa, ndifutule aawo ndafutulwa,
nkaambo nduwe olikke ngwentembaula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Lyoonse baamba kuti kulindime, «Ino ngali majwi aa Mwami Leza? Aazuzikizigwe ono tubone!»

16Taakwe nindakatijide kuti ndisiye mulimo wabweembezi ngookandipa, ulizi kuti taakwe nindali kuyanda kubona buzuba bwakutyompwa. Eeco ncekanana aamulomo wangu, ulicibwene antangalala.

17Utandiyoosyi pe, nduwe matijilo aangu mubuzuba bwamapenzi.

18Aabo bandipenzya bausigwe nsoni, pele mebo utanduusyi nsoni pe, balekele kuti bayoosegwe, pele mebo cita kuti ntayoowi pe. Baletele buzuba bwamapenzi banyonyoone, mane ubanyonyoone kobilo.

Kubamba Sabata

19Mboobu mbwaakandaambila Mwami Leza wakati, «Koya ukaimine amulyango wabantu, aawo aanjilila akuzwida bami bamu Juda. Ukaime aamilyango imwi yamunzi wa Jelusalemu.

20Ukabaambile kuti, ‹Amumvwe majwi aa Mwami Leza, nywebo nobami abantu bamu Juda, antoomwe abaabo boonse bakkala mu Jelusalemu banjila mumilyango eeyi.›

21Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Amubonesye kuti tamunyamuni mukuli mubuzuba bwa Sabata, nokuba kuunjizya mumilyango ya Jelusalemu.

22Tamweelede kugwisya mukuli mumaanda aanu, nokuba kubeleka mulimo uuli buti mu Sabata, pele amubambe Sabata mwiisalazye mbubonya mbuli mbundakalailila basikale banu.

23Nikuba boobo tiibakaswiilila nokuba kucenjeka matwi aabo, bakali basicinguni tiibakali kuswiilila nokuba kulaika pe.› »

24Pele kuti naa kamundiswiilila, mbwaamba Mwami Leza, kamutanjizyi mikuli mumilyango mubuzuba bwa Sabata alimwi akuti kamubamba buzuba bwa Sabata akubusalazya kwiindila mukutabeleka mulimo nuuba buti,

25eelyo bami bayookkala acuuno ca Devedi cabwami bayoonjila mumilyango yamunzi ooyu antoomwe abalupati-pati babo. Balo antoomwe abalupati-pati babo bayooboola kabatantide nkalaki amabbiza kabasindikilwa abantu bacisi ca Juda abaabo bakkala mu Jelusalemu. Aawo munzi ooyu uyookkalwa kwalyoonse alyoonse.

26Bantu bayooboola kuzwa kuminzi yacisi ca Juda, tunzi tuzingulukide Jelusalemu, kuzwa kucisi ca Benjamini, akunselelo lyatulundu twakumbo, kuzwa kunyika yatulundu-lundu, akumusanza ku Negevu kabaletelezya zipaizyo zyakutenta, zituuzyo, zyamaila, tununkilizyo azipego zyakulumba kuŋanda ya Mwami Leza.

27Pele kuti naa mutakandiswiilili kuti mutakabambi buzuba bwa Sabata akubusalazya kwiindila mukutabweza mikuli iili yoonse ciindi nomunjila mumilyango ya Jelusalemu mubuzuba bwa Sabata, njookutula mulilo uutazimi mumilyango ya Jelusalemu ooyo uuyoosyukuta mayubilo aawo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelemiya 18

Jelemiya mbwaakainka kuŋanda yamubumbi

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza akasikila Jelemiya aakuti,

2«Koya kuŋanda yamubumbi waakusika ooko njookupa majwi aangu.»

3Aboobo ndakainka kuŋanda yamubumbi, ndakamubona kabeleka avwili.

4Pele cibiya ncaakali kubumba kuzwa kubulongo cakabija, aboobo mubumbi wakabumba cibiya cimbi kuzwa kubulongo oobo, wakacibumba mbuli mbwaakali kuyanda kuti cibe.

5Mpawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

6«Nywebo noluzubo lwa Isilayeli, sena ndimucite mbuli mubumbi ooyu mbwacita? Mbwaamba Mwami Leza. Mbubonya mbuli bubede bulongo mumaanza aamubumbi mbubonya oobo anywebo mbomubede mumaanza aangu, nywebo noluzubo lwa Isilayeli.

7Kuti naa cimwi ciindi ndaambilizya kuti musyobo na bulelo bumwi bweelede koolwa, buwisigwe akunyonyoonwa,

8kwamana musyobo ooyo weempa kuzibi zyawo, ambebo ndaleka kuuletela mapenzi ngindakuukanzilide.

9Kuti naa cimwi ciindi ndaambilizya kuti musyobo naa bulelo bumwi bweelede kuyakwa akwiimikwa,

10kwamana bwatalika zibi kumbele lyangu akutandiswiilila njooleka kubucitila zibotu eezyo nzindakali kuyanda kubucitila.

11Nkaako lino ambila bantu bamucisi ca Juda abaabo bakkala mu Jelusalemu kuti, Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Amulange! Ndilibambila kumuletela mapenzi, ndiyeeya zyakumucita. Nkaako amuleke umwi aumwi nzila zyanu zibi, nzila zyanu amilimo yanu zibote.›

12Pele bayookwiingula kuti, ‹Tunyina makani. Swebo tunoociya kumbele amizeezo yesu tobeni, umwi aumwi wesu unootobela cinguni camoyo wakwe mubi.› »

Bantu mbubakakaka Mwami Leza

13Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amubuzye-buzye akati kamisyobo imwi. Nguni wakamvwide kale cimwi cili mbuli baceeci? Cintu cibyaabi kapati cakacitwa a Isilayeli amwana musimbi uutazi mwaalumi.

14Sena caanda caku Lebanoni cilayaaya kuzwa amabwe malamfu aakooko? Sena maanzi aaco aatontola kuli naaleka kweenda?

15Pele bantu bangu bakandiluba, batentela mituni yabuyo tununkilizyo, munzila amutuzila twakale-kale. Mituni eeyi yakabacitya kuti beendele mutuzila twaamumbali aamumigwagwa iiteepedwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nyika yabo iyoonyonyoonwa, bayooba cisesyo citakamani, boonse bayooinda waawo bayoogambwa, bayoopukusa mitwe yabo.

17Mbubonya mbuli luuwo luzwa kujwe, njoobamwaisya kumbele lyabasinkondonyina, njoobafutatila, nsikabalangi pe mubuzuba bwamapenzi aabo.»

Mbubakakanza Jelemiya

18Lino bantu bakati, «Amuboole tulivwiye mbotunga twamucita Jelemiya, kayi bapaizi tabakaleki kutwiisya zyamulawo, basongo tabakaleki kutulailila, basinsimi tabakaleki kutwaambila zyamajwi aa Leza. Aboobo atumutamikizye twaambo katutacimuswiilili kuli zyoonse nzyanga waamba.»

19Jelemiya wakati, «Kondiswiilila O Mwami Leza, komvwa nzyobaamba aabo banditamikizya.

20Sena cintu cibotu ceelede kubbadelelwa bubi? Pele balo bandisida dindi. Koyeeya kuti ndakaima kumbele lyako akukanana mubusena bwabo, kuti uleke kubanyemena.

21Nkaako balekele nzala bana babo, balekele kuti bajaigwe munkondo. Bamakaintu babo babule bana, babe bamukabafu, baalumi babo bajaigwe munkondo.

22Kumvwigwe kulila mumaanda aabo waakuleta basikubasaala cakufwambaana, nkaambo bakasya dindi kuti bandijate, banditeya makole kuti bandice kumaulu.

23Pele ulizi O Mwami Leza zyamakanze aabo aakuti bandijaye. Utabalekeleli milandu yabo, nokuba kuzimaanya zinyonyoono zyabo kumbele lyako, ukabacite muciindi cabukali bwako.»

Jelemiya 19

Nongo yakapwaigwa

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Koya ukaule nongo kumubumbi. Ukatolelele abamwi bapati babantu ababapaizi,

2ukainke kukkuti lya Benihinomu kumbali aamanjililo aamulyango walukaye. Ooko ukaambilizye majwi ngendikwaambila ukati,

3‹Amumvwe majwi aa Mwami Leza nobamami bamu Juda, anywebo nobantu bamu Jelusalemu.› Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Amuswiilile! Ndiyooleta mapenzi kubusena oobu aayo aaticite kuti kufumbwa uutimvwe makani matwi aakwe ayooba aabunyangulukwa.›

4Nkaambo bakandisiya akucita busena oobu kuti bube bwabaleza babamasi, bakatentela baleza bambi zipaizyo mubusena oobo, baleza aabo balo nobaba basikale babo naa bamami bamu Juda mbubatakazi, mubusena oobu bajaya bantu batakwe milandu.

5Bakayaka malende aaba Baali kuti kabatenta bana babo mumulilo kuti babe zipaizyo kuli ba Baali, cintu eeco ncindatakalailila nokuba kucaamba, ncindatakali kuyeeya pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Aboobo amucenjele, mazuba alasika, mbwaamba Mwami Leza, bantu nobataciyooiti limbi busena oobu kuti Tofeti naa kkuti lya Benihinomu, pele bayooliita kuti kkuti lyakujailwa.

7«Mubusena oobu njoonyonyoona mizeezo yabamu Juda abamu Jelusalemu. Njoocita kuti basinkondonyina babajaye munkondo, eelyo njoopa mitumba yabo kuti ikabe cilyo cabayuni bamuluuwo abanyama bamunyika.

8Njooola munzi ooyu akuucita kuti ukabe cisesyo, boonse bayooinda munsi bayoogambwa, akuusampaula akaambo kamapenzi aawo woonse.

9Ndiyoocita kuti bakalye mibili yabana babo balombe abasimbi, bayoolyana muciindi camapenzi aakusinkilizigwa aayooletwa abasinkondonyina aabo bayanda kubajaya.»

10Mpawo Mwami Leza wakaambila Jelemiya kuti, «Pwaya nongo eeyo aabo mbooinka limwi kabalangilide,

11ubaambile kuti, Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Njoopwaya musyobo ooyu amunzi ooyu mbubonya mbuli nongo eeyi mboyapwaigwa cakuti tiikonzyi kubumbululwa pe. Bayoozikka bafu babo mu Tofeti mane kusikila kukabule abusena.›

12Mbombubo oobu mbwendiyoocita kubusena oobu akuli baabo bakkala mumo. Mbwaamba Mwami Leza. Njoocita munzi ooyu kuti ukabe mbuli wa Tofeti.

13Maanda aamu Jelusalemu ayaayo aabamami bamu Juda ayoosofwaala akuba mbuli busena oobu bwa Tofeti, nkokuti maanda oonse nkubakali kutentela tununkilizyo atala aaziluli, kutentela makamu aakujulu akutuuzya zyazyakunywa kuli baleza bambi.

14«Kumane waawo Jelemiya wakapiluka kuzwa ku Tofeti ooko Mwami Leza nkwaakamutumide kuti akaakusinsime, wakazooima mubbuwa lyaŋanda ya Mwami Leza akuti kubantu boonse,

15Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Amuswiilile ndiyanda kweetela munzi oonse ooyu atunzi tuuzingulukide mapenzi oonse aaya ngindakaambilizya kuli mbabo, nkaambo bakali basicinguni, tiibakaswiilila majwi aangu.› »

Jelemiya 20

Jelemiya bakazyanya a Pasyuu

1Lino Pasyuu mupaizi mwana wa Ima mupati waŋanda ya Mwami Leza, naakamvwa Jelemiya kasinsima zintu eezi,

2wakaumya Jelemiya musinsimi akumwaanzya wabikkwa muntolongo kumulyango wakutala wa ŋanda ya Mwami Leza. Mulyango uutegwa Benjamini.

3Mubuzuba bwakatobela ciindi Pasyuu naakamugwisya muntolongo, Jelemiya wakati kulinguwe, «Mwami Leza wati tocili Pasyuu pele nduwe Magomisabibu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Kayi mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndacita kuti ube ciyoosyo kulinduwe omwini akubeenzinyoko boonse. Koyoolangilide uyoobabona kabajaigwa munkondo abasinkondonyina. Boonse bamu Juda njoobaaba kumwami waku Babuloni, ooyo uyoobatola ku Babuloni nokuba kubajaya munkondo.

5Lubono loonse lwamunzi ooyu njoolwaaba kuli basinkondonyina, nkokuti zyoonse nzyuupanga, zyoonse ziyandika, aziyobwedo zyoonse zyabamami bamu Juda. Bayoozisaala akuzitola ku Babuloni.

6Yebo lwako Pasyuu, abaabo bakkala muŋanda yako muyootolwa mubwaange ku Babuloni. Ooko nkoyoofwida akuzikkwa yebo abeenzinyoko aabo mbookasinsimina zyakubeja.› »

Jelemiya mbwaakatongookela Mwami Leza

7O Mwami Leza wakandoongelezya, nkaako ndakafubaala wakandikoma akuzunda. Buzuba boonse ndafubaazigwa, boonse balandinonga.

8Kufumbwa ciindi nendikanana ndapozomoka cakwaambilizya zyalupyopyongano alunyonyooko. Nkaako majwi aa Mwami Leza andiletela kusampaulwa kunongwa buzuba boonse.

9Pele kuti naa ndaamba kuti, «Nsicaambauli limbi zyanguwe, nokuba kukanana muzina lyakwe.» Majwi aakwe mumoyo wangu ali mbuli mulilo uuyaka wajalilwa mumafuwa aangu.

10Ndamvwa banji kabavwiya-vwiya balati kuli koonse, «Aambwe! Atumwaambe!» Beenzuma boonse balindila kuti ndibe newa balati, «Ambweni inga wacengwa, eelyo inga twamuzunda, tumupilusizye bubi.»

11Pele Mwami Leza ulaandime mbuli silumamba sintanze, aboobo bandipenzya bayoolifumpula, tabakazundi. Bayookacilwa akuusigwa nsoni mpati, bweeme bwabo tabukalubwi.

12O Mwami Leza Singuzuzyoonse, yebo oolingula baluleme, oolangisya amizeezo, andibone ciindi nobabweedezezya bubi, nkaambo ndilipede kulinduwe.

13Amwiimbile Mwami Leza! Amutembaule Mwami Leza! Ulavuna babulide kuzwa kubantu babi.

14Abusinganyizigwe buzuba oobo mbundakazyalwa! Buzuba oobo baama mbubakandizyala butalelekwi!

15Asinganyizigwe muntu ooyo wakaletela taata makani, ooyo wakamubotezya naakati, «Wazyalilwa mwana mulombe!»

16Muntu ooyo abe mbuli minzi eeyo Mwami Leza njaakoola cakutiiengelela. Amvwe kulila cifumo-fumo, amvwe mweembo wankondo acilungu-lungu.

17Nkaambo taakandijaila mwida, baama kababa cuumbwe cangu, da lyabo kalindijata kwalyoonse alyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Ino ndakazwida nzi mwida kuti ndizoobone mapenzi abuusu, akuti mazuba aangu amanine mukuusa?

Jelemiya 21

Kuzundwa kwa Jelusalemu mbukwakasinsimwa

1Ngaaya majwi aakasikila Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza, ciindi mwami Zedekiya naakamutumina Pasyuu mwanaa Malikija a Zefaniya mupaizi mwanaa Maaseiya. Bakati,

2«Tubuzizye ono ku Mwami Leza nkaambo Nebukadineza mwami waku Babuloni uyanda kutulwana. Ambweni Mwami Leza ulatucitila zigambya mbuli muciindi cakamana kutegwa Nebukadineza atuleke.»

3Pele Jelemiya wakabaingula kuti, «Amukaambile Zedekiya kuti,

4Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli, ulati, ‹Ndiyanda kunyonyoona zilwanyo zyanu zyankondo nzyomujisi, eezyo nzyomuyoobelesya mukulwana mwami waku Babuloni a Bakalodiya aabo bali anze lyabwaanda bamusinkilizizye. Mebo ndababunganya mukati kamunzi uuno.

5Mebo lwangu ndime eetimulwane ajanza lyangu lyanguzu litandabede mukunyema mukukalala kapati.

6Njoouma baabo bakkala mumunzi ooyu, bantu abanyama boonse, nkabela bayoofwa acuumo cibyaabi.

7Musule aceeci, mbwaamba Mwami Leza, njooaba Zedekiya mwami wacisi ca Juda, balupati-pati bakwe, abantu bakkala mumunzi ooyu aabo bayoosyaala kucuumo, nkondo, anzala ku mwami Nebukadineza waku Babuloni akuli basinkondonyina aabo bayanda kubajaya. Uyoobajaya munkondo, takabeengeleli nikuba kubabeda aankumbu, nokuba kubeetelela.› »

8Kunze aazeezi, ukaambile bantu kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Amubone ndamubikkila kumbele lyanu nzila iitola kubuumi anzila yalufu.›

9Kufumbwa ooyo uunookkede mumunzi ooyu uyoofwa munkondo, nzala naa cuumo. Pele kufumbwa ooyo uutizwide anze akulyaaba ku Bakalodiya aabo bamusinkilizizye uyoolekwa, takooyoojaigwa pe.

10Ndikanzide kuti ndinyonyoone munzi ooyu kutali kuucitila cibotu pe. Mbwaamba Mwami Leza. Uyooabwa kumwami waku Babuloni, nkabela uyoounyonyoona amulilo.»

Zyaciinga cabwami bwa Juda

11Abalo baluzubo lwabwami bwa Juda baambile kuti, «Amumvwe majwi aa Mwami Leza,

© 1996, Bible Society of Zambia.

12nywebo noluzubo lwa Devedi, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Amubeteke
bweelede cifumo-fumo cili coonse, amumuvune kuzwa kuli sikudyaminina ooyo
wakabbidwa, kwataba boobo bukali bwangu buyoovutuka akutenta mbuli mulilo,
akaambo kazibi nzyomucita, bukali buyootenta cakuti taakwe uunga wabuzima.›

13Ndamulwana nywebo nomukkala mu Jelusalemu, nywebo nomukkala atala aakkuti
eeli mucuundu camabwe, mbwaamba Mwami Leza, nywebo nomuti, ‹Nguni uunga
wakonzya kutulwana? Nguni uunga wakonzya kunjila mumayubilo eesu?›

14Njooisubula bweelede milimo yanu, mbwaamba Mwami Leza. Njookutula mulilo
muzisaka ooyo uuzoosyukuta zyoonse eezyo zimuzingulukide.»

Jelemiya 22

Mulumbe wa Jelemiya kuŋanda yabwami

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Koya kuŋanda yabwami yamwami wacisi
ca Juda, ukaambilizye makani aaya, ukati,

2‹Komvwa majwi aa Mwami Leza omwami wa Juda, yebo ookkala acuuno ca Devedi,
yebo, balupati-pati bako abantu aabo banjilila mumilyango eeyi.

3Komuvuna kuzwa kuli sikudyaminina ooyo wabbidwa. Utanoobisyi nokuba
kupenzya muzwakule, musyaala, naba mukamufu, utanoojayi batakwe milandu
mubusena oobu.

4Kuti naa kotobela malailile aaya kabotu-kabotu, bami aabo bakkala acuuno cabwami
ca Devedi bayooinda mumilyango yaŋanda yabwami eeyi, kabayootantide nkalaki,
amabbiza kabayoosindikilwa abalupati-pati babo abantu babo.

5Pele kuti naa utakaswiilili malailile aaya, mbwaamba Mwami Leza, ndakonka
muzina lyangu kuti ŋanda yabwami eeyi iyooba tongo.› »

6Kayi mboobu mbwaamba Mwami Leza azyaŋanda yabwami eeyi yamwami wacisi
ca Juda ulati, «Nikuba kuti uli mbuli Giliyadi kulindime, mbuli nsonje ya Lebanoni,
kasimpe ndiyookucita kuti ube mbuli nkanda, mbuli minzi yakalongwa.

7Ndiyootuma basikuzookunyonyoona, umwi aumwi uyooboola kajisi azilwanyo
nkabela bayookosoola masamu aako mabotu aamulombe, akuyooasowela mumulilo.

8«Bantu bazwa mumasi manji bayooinda munsi aamunzi ooyu, eelyo bayoobuzyanya
kuti, Ino nkaambo nzi Mwami Leza naakacita cintu cili boobu kumunzi mupati
ooyu?»

9Kwiingula nkwakuti, «Nkaambo kakuti bakasiya cizuminano ca Mwami Leza wabo
akutalika kukomba akumanina baleza bambi milimo.»

10Mutalili mwami uufwide, mutoomoki, pele amulilile yooyo wakatolwa mubwaange,
nkaambo taciyoobooli tazooboni limbi cisi cokwabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Mboobu mbwaamba Mwami Leza azya Syalumu mwanaa Josiya ooyo wakaba
Mwami wa Juda mubusena bwawisi, pele wakasiya busena buno. Takabooli limbi pe.

12Uyoofwida kubusena ooko nkwaakatolwa mubwaange. Nyika eeyi tazooiboni limbi
alimwi pe.

13Maawe kuli yooyo uuyaka ŋanda yakwe yabwami munzila iitaluleme, uuyaka
maanda aamujulu munzila iitaluzi uubelesya buyo basicisinyina, uutababbadeli mali
aanzyobabelekela.

14Ulati, «Ndaliyakila ŋanda yabwami mpati, iijisi maanda mapati mujulu.» Aboobo
ulasiya myaako yampulungwido mukati, ulazibambya amapulanga aamulombe,
ulaibotya amulambo uusalala.

15Sena nkuti milombe minji njiicita kuti ube mwami? Sena uso taakali kulilekela buyo
zyakulya azyakunywa? Wakali kucita ziluzi, nkabela zintu zyoonse zyakali
kumweendela kabotu.

16Wakali kukwabilila bacete ababulide, nkaako zintu zyoonse zyakamweendela
kabotu. Sena eeci tacili nkokuziba ndime? Mbwaamba Mwami Leza.

17Pele uyandisya busyaacivulemwangu, ujaya bantu batakwe milandu, uyanda
kudyaminina akupenzya bantu.

18Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza, azya Jehoiyakimu mwanaa Josiya
mwami wa Juda ulati,

«Tabakooyoomulila, kuti ‹Maawe, omukwesu, maawe omukwesu,›
Tabakooyoomulila kuti, ‹maawe osimalelo wesu, maawe omwami wesu!›

19Uyoozikkwa mbuli mbongolo, uyookwelaanyizigwa akusowegwa anze lyamilyango
ya Jelusalemu.»

Jelemiya mbwaakaambilizya zya cisubulo ca Jelusalemu

20Kamuya mu Lebanoni, mukoomoke, majwi aanu aamvwigwe mu Basyani,
moomoke kuzwa ku Abalimu, nkaambo beenzinyoko boonse bapwaigwa.

21Ndakamucenjezya nomwakaliibide, pele mwakati, «Tatukooswiilila.» Oobu
mbomubede kuzwa kubukubusi bwanu, tamundiswiilili.

22Luuwo luyoobbubbulwida beembezi banu boonse, beenzinyoko boonse bayootolwa
mubwaange. Ndendilyo nomuyoousa akufwa nsoni, akaambo kabubi bwanu nyoonse.

23Nywebo nomukkala mu Lebanoni, nomuli mumaanda aamilombe, muyootongela
mwaakujatwa nsungo zili mbuli zyamukaintu uumininganа ciindi cakutumbuka!

24Mbubonya mbuli mbwendi muumi, «Mbwaamba Mwami Leza, nokuba kuti yebo
Jehoyiyakini mwanaa Jehoiyakimu mwami wa Juda koli mbuli nweenwe yangu
kalungu kaamoyo, pele kunyina makani njookutanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Njookwaaba kuli baabo bayanda kukujaya, mbabo mboyoowa, kuli Nebukadineza mwami waku Babuloni aku Bakalodiya.

26Njookuwaala yebo abanyoko bakakuzyala kucisi cimbi ooko nywebo nkomwatakazyalilwa. Ooko nyoonse nkomuyoofwida.

27Tamukooyooboola kunyika eeyo njomusukamina.

28«Sena mwaalumi ooyu Jehoyiyakini ncibiya cisampawidwe cipwaidwe eeco muntu uuli woonse ncatayandi? Ino nkaambo nzi walo abana bakwe ncibagwisigwa akutandilwa munyika njobatazi?»

29Onyika, onyika, onyika, komvwa majwi aa Mwami Leza.

30Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Lemba mwaalumi ooyu kuti uli mbuli watakajisi bana, muntu ooyo uutakajani coolwe mubuumi bwakwe, nkaambo taakwe walunyungu lwakwe uuyoozwidilila, taakwe uuyookkala acuuno ca Devedi cabwami, nokuba kulela mu Juda.»

Jelemiya 23

Lulangilo lwakumazuba aaboola

1Maawe kubasinsimi beembezi, aabo banyonyoona akumwaisya mbelele zyamacelelo aangu! Mbwaamba Mwami Leza.

2Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli kubeembezi aabo beembela bantu bangu ulati, «Akaambo kakuti mwamwaisya butanga bwangu akubutanda, tiimwabubamba, njoomupa cisubulo akaambo kazibi eezyo nzimwakacita,» mbwaamba Mwami Leza.

3Mebo lwangu njooyobolola butanga bwangu oobo busyeede kuzwa muzisi zyoonse ooko nkundakabutandilide, ndiyoobuboozya kumacelelo aabo nkobuzoozyalisya akuvula.

4Njoobabikkila beembezi aabo banoobweembela alimwi taakwe zinoosweeka. Mbwaamba Mwami Leza.

5Mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza, nenjoobusizya Devedi mutabi uululeme, mwami ooyo uuyoolela cabusongo, uuyoocita ciluzi alimwi ciluleme munyika.

6Mumazuba aakwe uyoovuna bantu ba Juda, bantu ba Isilayeli bayoolikkalila. Ndeeli zina ndyanooitwa unootegwa Mwami Leza wesu Wabululami.

7Mazuba aayoosika, mbwaamba Mwami Leza, bantu nobataciyooambi limbi kuti, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ooyo wakagwisya Baisilayeli mu Ijipiti,»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8pele bayooti, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ooyo wakaboozya balunyungu lwa Isilayeli kuzwa kucisi cili kunyika, kuzwa muzisi oomo mwaakabatandilide.» Aawo bayookkala munyika yabo beni.

Mulumbe wa Jelemiya kubasinsimi

9Kwaamba zyabasinsimi, Jelemiya wakati, «Moyo wangu ulityompedwe kapati, mafuwa aangu oonse alakankama. Ndili mbuli muntu uukoledwe, muntu wazundwa waini, akaambo ka Mwami Leza, amajwi aakwe aasalala.

10Nyika izwide basimamambe, nkaambo kakuti ilisinganyizidwe, nyika yoonse yaba cimpayuma, macelelo aamunkanda ayuma. Basinsimi batobela nzila zibi, babelesya nguzu zyabo buteelede.

11«Basinsimi abapaizi boonse tabalemeki Leza, nomuba muŋanda yangu ndijana bubi bwabo, Mbwaamba Mwami Leza.

12Nkaambo kaako nzila yabo iyootezemuka. Bayootandilwa kumusinze ooko nkobayoonyonyookela. Njoobaletela mapenzi mumwaka ngobayoosubulwa. Mbwaamba Mwali Leza.

13Akati kabasinsimi baku Samaliya ndakabona cintu cibyaabi. Balasinsima muzina lya Baali akusowa bantu bangu Baisilayeli.

14Pele ndakabona basinsimi baku Jelusalemu kabacita cintu cibyaabi kwiindilila. Balacita bumambe alimwi mbabeji, balayumya-yumya bacita zibi, cakuti kunyina uusiya bubi bwakwe. Boonse kuli ndime bali mbuli bamu Sodomu, Bantu bamu Jelusalemu bali mbuli baku Gomola.»

15Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, azyabasinsimi baya ulati,

«Njoobacita kuti balye zilyo zilula akunywa maanzi aancefu, nkaambo kwiindila mubasinsimi bamu Jelusalemu kutalemeka Leza kwayabaana mucisi coonse.»

16Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Mutaziswiilili eezyo basinsimi nzyobamusinsimina, bamwaambila zintu zyakubeja. Baamba zilengaano zyamanjezeezya aabo beni, kutali kuti zizwa ku Mwami Leza pe.

17Baambila baabo bandisampaula kuti, ‹Mwami Leza waamba kuti munookkede muluumuno.› Aabo batobela cinguni camyoyo yabo babaambila kuti, ‹Taakwe mapenzi ayoomuboolela pe.› »

18Pele nguni akati kabo wakaimvwi munkuta ya Mwami Leza kuti abone nokuba kumvwa majwi aakwe? Nguni wakamvwa akuswiilila majwi aakwe?

19Amubone kwaboola guwo kuzwa ku Mwami Leza libbubbula bukali bwakwe, kambizi aako kalundumwida amitwe yababi.

20Bukali bwa Mwami Leza tabukooleka, mane kusikila acite eeco ncakanzide kucita. Mumazuba aaboola muyoocimvwisya eeci.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Tiindakabatuma basinsimi aaba, pele bakaambilizya buyo makani aabo beni, tiindakakanana kuli mbabo pe. Nikuba boobo bakasinsima.

22Pele nikwali kuti bakaima munkuta yangu nibakaambilizya majwi aangu kubantu, eelyo nibaleka nzila zyabo zibi amilimo yabo mibi.

23«Sena ndili buyo Leza uulaafwiifwi, mbwaamba Mwami Leza, Sena nsili Leza uuli kule?

24Sena muntu ulakonzya kuyuba musisikide kutegwa nditakonzyi kumubona? Mbwaamba Mwami Leza. Sena nsizuzyi julu anyika?» Mbwaamba Mwami Leza.

25Ndimvwide eezyo basinsimi nzyobaamba aabo basinsima zyakubeja muzina lyangu. Balati, «Ndalota! Ndalota!»

26Ino eeci cinooambwa kwaciindi cilamfu cili buti mumyoyo yabasinsimi babeji, aabo basinsima buyo manjezeezya aabo beni?

27Bayeeya kuti ziloto eezyo nzyobanga kabaambilana zilacita kuti bantu bangu balube zina lyangu, mbubonya mbuli basikale babo mbubakaluba zina lyangu kwiindila mukukomba Baali.

28Musinsimi ooyo uujisi ciloto aambe zyaciloto cakwe, pele ooyo uujisi majwi aangu aaambe cakusyomeka. Bwizu bujisi lubazu nzi amaila?

29Sena majwi aangu taali mbuli mulilo, mbwaamba Mwami Leza, ambuli nsando eeyo iipwayaula mwaala mutubeela-beela?

30Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Nsibayandi basinsimi aabo babbilana majwi aayo ngendaamba.

31Iiyi, mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nsibayandi basinsimi aabo babelesya majwi aabo kwamana kabati, Mboobu mbwaamba Mwami Leza.

32Kasimpe nsibayandi aabo basinsima ziloto zyakubeja. Mbwaamba Mwami Leza. Baambila bantu bangu akubasowa azyakubeja zyabo zyabuyo, nikuba kuti tiindakabatuma nokuba kubanomona. Tababagwasyi bantu aaba abuniini pe, mbwaamba Mwami Leza.› »

Mukuli waamba Mwami Leza

33Mwami Leza wakati kuli Jelemiya, «Ciindi bantu aaba naba musinsimi naba mupaizi bakubuzya kuti, ‹Ino mukuli nzi wa makani ngojisi aazwa ku Mwami Leza?› Ubaambile kuti mukuli ngondiyumwide ndinywe, nkabela ndamusowa, mbwaamba Mwami Leza.

34Kuti naa musinsimi naba mupaizi naa umwi buyo waamba kuti, ‹Ngooyu mukuli wa Mwami Leza,› njoomusubula muntu ooyo amukwasyi wakwe.

35Ncenciceeco ncomunga kamubuzyanya abeenzinyoko naa baluzubonyoko mulati, ‹Ino Mwami Leza wiingula kuti nzi?› Naa ‹Ino Mwami Leza waamba nzi?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Pele toelede kumwaambila mukuli wa Mwami Leza, nkaambo mukuli ngobaamba boonse mmajwi aabo. Basandula-sandula majwi aa Mwami Leza Uupona, Mwami Leza Singuzuzyoonse, Leza wesu.

37Nceeci ncotinooambila musinsimi, ‹Ino Mwami Leza wesu wakwiingula kuti nzi?› Ino Mwami Leza waamba nzi?

38Nokuba kuti wati, ‹Ngooyu mukuli wa Mwami Leza,› ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza,› ulati, ‹Wabelesya kale majwi› aakuti, ‹Ngooyu mukuli wa Mwami Leza,› nikuba kuti ndakakwaambila kuti toelede kwaamba kuti, ‹Ngooyu mukuli wa Mwami Leza.›

39Nkaako njoomuluba ncobeni akumutanda kuzwa kumbele lyangu, antoomwe abantu bamumunzi ooyo ngundakamupa abasikale banu.

40Njoomuletela mause aayo aatakamani, mause aatakamani aayo aatakooyoolubwa.»

Jelemiya 24

Zinzuma zyobilo zyankuyu

1Lino Jehoyiyakini mwanaa Jehoiyakimu mwami wacisi ca Juda abalupati-pati, babezi abasibuuya bamu Juda nibakatolwa mubwaange kuzwa mu Jelusalemu akutolwa ku Babuloni a Nebukadineza mwami waku Babuloni, Mwami Leza wakanditondezya zinzuma zyobilo zyankuyu zyakabikkidwe kumbele lyaŋanda ya Mwami Leza.

2Cinzuma cimwi cakajisi nkuyu mbotu kapati, mbuli zeziya nsamba zitaanzi kubizwa, cinzuma cimwi cakajisi nkuyu mbi, zyakali mbi kapati cakuti tazikonzyi kuligwa.

3Mpoonya aawo Mwami Leza wakandibuzya kuti, «Ino ubwene nzi, Jelemiya?» Ndakaingula kuti, «Ndibwene nkuyu mbotu kapati, pele eezyo mbi nzibi cakuti tazikonzyi kuligwa.»

4Aawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akati,

5«Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli ulati, ‹Mbubonya mbuli bubede nkuyu mbotu eezi, mbubonya oobo mbobabede bantu batolwa kunyika ya Bakalodiya.

6Ndinoobalanga ooko kuti bakajane coolwe, nkabela njoobaboozya kunyika eeyi. Njoobayaka, nsikabooli pe, njoobasyanga, nsikabajwi.

7Njoobapa moyo wakuti bakandizibe kuti ndime Mwami Leza. Bayooba bantu bangu, ambebo njooba Leza wabo, nkaambo bayoopilukila kulindime amyoyo yabo yoonse.›

8«Pele kwaamba zyankuyu mbi kapati eezyo zitakonzyi kuligwa, mbwaamba Mwami Leza, mbubonya oobo mbwendiyoocita kuli Zedekiya mwami wacisi ca Juda, abalupati-pati bakwe abaabo bayoosyaala ku Jelusalemu, nikuba kuti bakasyaale muno munyika naa bakainke ku Ijipiti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

9njoocita kuti bakasesemye akuba cilebyo kumalelo oonse aamunyika, bakabe cisesyo akasimi, babe cisampuzyo acisinganyo kuli koonse ooko nkweyoobatandila.

10Njoobatumina nkondo, nzala acuumo mane kusikila bakanyonyooke munyika eeyo njindakabapa balo abasikale babo.»

Jelemiya 25

Sinkondo uuyoozwa kunyika

1Majwi aa Leza akasika kuli Jelemiya kwaamba zyabantu boonse bamu Juda mumwaka wane wakulela kwa Jehoiyakimu mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda wakali ngomwaka mutaanzi wakulela kwa Nebukadineza mwami wa Babuloni.

2Jelemiya musinsimi wakati kubantu boonse bamu Juda abaabo boonse bakali kukkala mu Jelusalemu.

3Kwamyaka iili makumi obilo aitatu, kuzwa mumwaka wakkumi aitatu wakulela kwa Josiya mwana wa Amoni mwami wacisi ca Juda kusikila sunu buno buzuba, majwi aa Mwami Leza akandisikila nkabela ndakaakanana kulindinywe kwaziindi zinji, pele tiimwakaswiilila.

4Nikuba kuti Mwami Leza wakamutumina babelesi bakwe boonse basinsimi kwaziindi zinji tiimwakaswiilila nikuba kuteya matwi.

5Basinsimi aaba bakamwaambila kuti, «Nyoonse amusiye nzila zyanu zibi amilimo yanu mibi, ndendilyo nomukonzya kukkala munyika eeyo Mwami Leza njaakamupa nywebo abasikale banu kwalyoonse alyoonse.

6Mutanootobeli baleza bambi mukubamanina milimo akubakomba, mutandinyemyi azeezyo nzimwakalipangila nobeni. Ndendilyo nentakamucisi.

7«Pele tiimwakandiswiilila pe. Mbwaamba Mwami Leza. Mwakandinyemya aazeezyo nzimwakalipangila nobeni, nkaako mwakalicisa nobeni.»

8Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Nkaambo kakuti tiimwakaswiilila majwi aangu,

9ndiyooita bantu boonse bakunyika amubelesi wangu Nebukadineza mwami waku Babuloni, mbwaamba Mwami Leza, Ndiyoobeetela kuti bazoolwane nyika eeyi abantu bayo amisyobo yoonse iibazingulukide. Ndiyoobanyoonyweeda limwi akuyoobacita kuti babe cisampuzyo acisesyo alunyonyooko lutamani.

10Njoomanizya nguluulu zyakutangala akukondwa, majwi aanabwiinga aasibwiinga alimwi akulila kwamaziyo, amumuni walambe.

11Cisi eeci coonse ciyooba tongo, misyobo eeyi iyoobelekela mwami waku Babuloni kwamyaka iili makumi aali ciloba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12«Pele myaka iili makumi aali ciloba yaakumana, njoosubula mwami waku Babuloni
acisi cakwe, nyika ya Bakalodiya, akaambo kamulandu wabo. Mbwaamba Mwami
Leza, ndiyoocita kuti cisi cakwe cinyonyoonwe kwalyoonse.

13Ndiyooleta kunyika eeyo zintu zyoonse eezyo nzindaamba kuti ziyoocitika, zyoonse
eezi zilembedwe mubbuku eeli, zyakasinsimwa a Jelemiya kwaamba zyamisyobo
yoonse.

14Balo lwabo beni bayootolwa mubuzike amisyobo minji. Buyootolwa abalupati-pati.
Njoobabweedezezya bubi bweelede milimo yabo azeezyo nzyobacita.»

Leza mbwaakabeteka misyobo

15Mboobu Mwami Leza wa Isilayeli mbwaakaamba kulindime wakati, «Bweza
nkomeki eeyi iizwide waini wabukali bwangu, ukanywisye misyobo yoonse
nkundakutuma.

16Baakwiinywa, bayoodadalika akusondoka akaambo kankondo eeyo njeyootuma
akati kabo.»

17Aboobo ndakabweza nkomeki kuzwa mujanza lya Mwami Leza akunywisya
misyobo yoonse ooko nkwaakandituma.

18Ndakanywisya bamu Jelusalemu abamuminzi yoonse ya Juda, bamami bayo,
abalupati-pati kuti banyonyoonwe akuba cisampuzyo, cisesyo acisinganyo mbuli
mbobabede sunu.

19Falo mwami wa Ijipiti, basololi bakwe, balupati-pati abantu bakwe boonse,

20abazwamasi boonse, bamami boonse baku Uzi. Bamami boonse ba Bafilisiti,
abaabo bazwa ku Asyikeloni, Gaza, Ekiloni, abantu bakasyaala ku Asyidodi,

21baku Edomu, Mowabu, abaku Amoni,

22bamami baku Taya a Sidoni. Bamami bamunsumbu zyalwizi,

23baku Dedani, Tema, Buzi, abaabo boonse balinyoola mpanza.

24Bamami boonse baku Alabiya abamami boonse babamasi aabo bakkala munkanda.

25Bamami baku Zimuli, Elamu a Mediya.

26Bamami boonse bakunyika, baafwiifwi akulaale, omwe-omwe kuzwa mumalelo
aamunyika. Baakumaninina boonse, mwami waku Syesyaki uyooinywa awalo.

27Baambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli
ulati, ‹Amunywe, mukolwe, muluke, amuwe mutakabuki limbi akaambo kapanga
ndendiyootuma akati kanu.›

28Pele kuti bakake kubweza nkomeki iili mujanza lyako kuti banywe, ubaambile kuti,
mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, ‹Mweelede kwiinywa.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Bona, ndatalika kuleta mapenzi kumunzi wiitwa zina lyangu, sena nywebo tamukoosubulwa ncobeni? Nsikoomuleka buyo kamutasubulwi, nkaambo ndabaletela panga boonse aabo bakkala munyika, mbwaamba Mwami Leza.»

30Lino sinsima majwi aaya oonse ubaambile kuti, «Mwami Leza uyooyooma kuzwa kujulu. Uyoopozomoka kuzwa kubusena bwakwe busalala. Uyoopozomokela cisi cakwe. Uyoopozomoka mbuli baabo balyatauka nsaansa. Uyoopozomokela boonse bakkala munyika.

31Lupyopyongano luyoomvwigwa kumagolelo aanyika, nkaambo Mwami Leza uyooipa milandu misyobo yoonse. uyoobeteka muntu uuli woonse, akuyoojaya babi apanga. Mbwaamba Mwami Leza.»

32Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Mapenzi atalika kusikila misyobo yoonse, kwaboola guwo pati lizwida kumagolelo aanyika.“

33Kuciindi eeco aabo bayoojaigwa a Mwami Leza banooli koonse-koonse, kuzwa kumagolelo amwi aanyika kuyoosika kuli amwi. Tabakooyoolilwa nokuba kubungikwa nokuba kuzikkwa, pele bayooba mbuli makwisyilili anyika.

34Amulile mweeme, nywebo nobeembezi, amwaalabane muvu, nywebo nobasololi babutanga. Nkaambo ciindi cakujaigwa kwanu casika, mulawa akupwaika mbuli cibiya cibotu.

35Beembezi kunyika nkobayootijila, basololi babutanga bayoobula kwakuyooyubila.

36Amumvwe kulila kwabeembezi, kweema kwabasololi babutanga, nkaambo Mwami Leza wanyonyoona macezezyo aabo.

37Nyika yanu yaluumuno ilaba niyoonyonyoonwa akaambo kabukali bwa Mwami Leza.

38Mbubonya mbuli syuumbwa uuyoosiya cilawo cakwe, nyika yabo iyooba tongo, akaambo kapanga lyasikudyaminina, akaambo kabukali bwa Mwami Leza.

Jelemiya 26

Jelemiya mbwaakaletwa kulubeta

1Mumazuba aakusaanguna aakulela kwa Jehoiyakimu mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda, majwi aa Mwami Leza akasika kaati,

2«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ima mubbuwa lyaŋanda ya Mwami Leza, waambile bantu boonse bamuminzi yacisi ca Juda aabo baboola kuzookomba kuŋanda ya Mwami Leza. Baambile zintu zyoonse nzindakulailila, utasotoki majwi naaba buti pe.›

3Ambweni inga baba nobaswiilila, eelyo umwi aumwi ulasiya nzila yakwe mbi. Nenga ndaleka kubaletela mapenzi ngindakanzide akaambo kabubi mbobacita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Baambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Kuti naa kamutandiswiilili akutatobela mulawo wangu, ooyo ngundakamupa,

5alimwi kuti kamutaswiilili majwi aababelesi bangu basinsimi aabo mbindakali kumutumina kwaziindi zinji, nikuba kuti tiimwakali kubaswiilila.

6Nkaako ndiyoocita ŋanda eeyi kuti ibe mbuli cakacitika ku Syilo, awalo munzi ooyu uyooba cisinganyo akati kamisyobo yoonse yamunyika.› »

7Bapaizi, basinsimi abantu boonse bakamumvwa Jelemiya kaamba majwi aaya muŋanda ya Mwami Leza.

8Lino Jelemiya mbwaakamanina buyo kwaambila bantu boonse zintu zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakamulaililide kuti azyaambe, bapaizi, basinsimi, abantu boonse bakamujata akuti, «Weelede kufwa!

9Nkaambo nzi nosinsima muzina lya Mwami Leza kuti ŋanda eeyi iyooba mbuli zyakacitika ku Syilo awalo munzi ooyu uyooolwa akusiigwa?» Bantu boonse bakamubumbilila Jelemiya muŋanda ya Mwami Leza.

10Lino balupati-pati bamu Juda nibakamvwa zintu eezi, bakainka kuzwa kuŋanda yabwami baya kuŋanda ya Mwami Leza baakukkala mumasena aabo kumanjililo aamulyango mupya waŋanda ya Mwami Leza.

11Mpawo bapaizi abasinsimi bakaambila balupati-pati abantu boonse kuti, «Mwaalumi ooyu weelede kupegwa mulandu walufu, nkaambo wasinsima lunyonyooko lwamunzi ooyu. Mwalimvwida amatwi aanu nobeni!»

12Mpoonya Jelemiya wakaambila balupati-pati boonse abantu boonse kuti, «Mwami Leza wakandituma kuti ndizoosinsime zyalunyonyooko lwaŋanda amunzi ooyu, alimwi azintu zyoonse nzimwalimvwida.

13Amuleke nzila zyanu amilimo yanu mibi muswiilile Mwami Leza wanu. Ndendilyo Mwami Leza nayooleka kumuletela mapenzi aaya ngaakamwaambila.

14Mebo lwangu ndili mumaanza aanu, amundicite kufumbwa mbomuyeeya kuti ncibotu alimwi cililuleme.

15Pele amuzibe kuti, naa mwandijaya, mulaliletela mulandu wabulowa bwamuntu uunyina mulandu. Mulaliletela nobeni akuletelezya munzi ooyu alimwi abaabo bali mulinguwo. Nkaambo kasimpe Mwami Leza nguwandituma kulindinywe kuti ndizookanane majwi oonse aaya kamumvwide.»

16Mpawo balupati-pati abantu boonse bakati kubapaizi akubasinsimi, «Mwaalumi ooyu teelede kupegwa mulandu walufu pe! Watwaambila swebo muzina lya Mwami Leza wesu.»

17Bamwi bapati babantu bakaimina kumbele baambila mbungano yabantu yoonse kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

18«Mika waku Molesyeti wakasinsima mumazuba aa Hezekiya mwami wacisi ca Juda. Wakaambila bantu boonse bamu Juda kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse› wati,

‹Ziyoni uyoolimwa mbuli muunda, Jelusalemu uyooba citantaala, kalundu kaŋanda ya Leza kayooba cilwi cimenede zyoonde.›

19«Sena Hezekiya mwami wacisi ca Juda naba umwi mu Juda wakamujaya? Sena Hezekiya taakayoowa Mwami Leza akuti amweengelele? Tee kayi Mwami Leza taakaleta mapenzi aayo ngaakabaambilide? Swebo tobeni ndiswe tuyanda kuliletela mapenzi!»

(

20Kwakali musinsimi umwi Uliya mwanaa Syemaiya uuzwa ku Kiliyatijeyalimu, awalo wakasinsima muzina lya Mwami Leza. Wakasinsima zintu zili mbuli zeezi, amunzi ooyu anyika eeyi mbubonya mbuli bwacita Jelemiya.

21Mwami Jehoiyakimu abalupati-pati bakwe abeendelezi nibakamvwa majwi aakwe bakayanda kumujaya. Pele Uliya wakaamvwa makanze aayo, aboobo mukuyoowa wakatijila ku Ijipiti.

22Nikuba boobo Mwami Jehoiyakimu wakatuma Elinatani mwana wa Akiboo ku Ijipiti abamwi bantu.

23Bakaakuleta Uliya kuzwa ku Ijipiti akumutola kumwami Jehoiyakimu ooyo wakamujazya panga akusowa mubili wakwe mubusena buzikkilwa bantu buyo.)

24Ahikamu mwanaa Syafani wakagwasilizya Jelemiya aboobo taakaaba Jelemiya kubantu kuti ajaigwe.

Jelemiya 27

Jelemiya mbwaakalivoleka joko

1Mumazuba aakusaanguna aakulela kwa Zedekiya mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda, ngaaya majwi aa Mwami Leza aakasikila Jelemiya aakuti,

2«Mboobu Mwami Leza mbwaakandaambila, ‹Panga joko azikkeyi azitolopo ulivoleke munsingo yako.›

3Mpoonya utumizye majwi kubami baku Edomu, Mowabu, Amoni, Taya, abaku Sidoni, kwiindila mubatumwa bakaboola ku Jelusalemu kuli Zedekiya mwami wacisi ca Juda.

4Ubape mulumbe ooyu kuti bakape basimalelo babo, mulumbe wakuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati, ‹Kamuya mukaambile basimalelo banu,›

© 1996, Bible Society of Zambia.

5kuti, ‹Anguzu zyangu mpati ajanza lyangu litandabede ndakapanga nyika abantu
bakkala mulinjiyo, abanyama bali mulinjiyo, alimwi ndakaipa kubantu
mbenkondelelwa.›

6Lino ndiyooaba zisi zyanu zyoonse kumubelesi wangu Nebukadineza mwami waku
Babuloni, ndiyoocita kuti nobaba banyama bamusokwe akabalele.

7Misyobo yoonse iyoomumanina milimo amwanaakwe amuzyukulu wakwe
mulombe, mane kusikila ciindi canyika eeyi cikasike, misyobo minji abami bapati
bakazunde.

8«Pele kuti naa musyobo umwi nobuba bwami bumwi butakamumanini milimo
Nebukadineza mwami waku Babuloni nikuba kumukotamina, njoosubula musyobo
ooyo ankondo, nzala acuumo, mbwaamba Mwami Leza, kusikila nkuunyonyoone
kwiindila mulinguwe.

9Nkaako tamweelede kuswiilila basinsimi banu, basondi banu, bapandulula ziloto
zyanu, kuli bamukabami naa baŋanga banu aabo bamwaambila kuti,
‹Tamukooyoobelekela mwami waku Babuloni pe.›

10Bamusinsimina zyakubeja eezyo ziyoocita kuti mukagwisigwe akutolwa kulaale
kuzwa kunyika yanu, njoomutanda, muyooloba.

11Pele kuti naa musyobo umwi ukalibombye kumwami waku Babuloni akumumanina
milimo, njoouleka musyobo ooyo kuti kuuciyookkede mucisi cawo, kuyoolima
akukkala ooko, mbwaamba Mwami Leza.»

12Mwami Zedekiya wacisi ca Juda ndakamwaambila makani aaya ngoonya. Ndakati
«Libombye kumwami waku Babuloni, mumanine milimo walo abantu bakwe
ndendilyo noyoopona.

13Nkaambo nzi yebo abantu bako nomutijaigwe munkondo, nzala acuumo eezyo
Mwami Leza nzyakanzide musyobo oonse ooyo uutakooyoomanina milimo mwami
waku Babuloni?

14Mutanooswiilili majwi aabasinsimi aabo bamwaambila kuti, ‹Tamukooyoobelekela
mwami waku Babuloni,› nkaambo bamusinsimina zyakubeja.

15‹Tiindakabatuma pe.› Mbwaamba Mwami Leza. ‹Basinsima zyakubeja muzina
lyangu. Nkaako njoomutanda eelyo muyooloba abasinsimi aabo bamusinsimina.› »

16Mpoonya ndakaambila bapaizi abantu boonse kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami
Leza ulati, mutanooswiilili majwi aabasinsimi banu aabo bamusinsimina kuti,
‹Zibelesyo zyaŋanda ya Mwami Leza ziyooletwa lino kuzwa ku Babuloni.› Pele
babeja buyo anzyobamusinsimina.

17Mutabaswiilili pe, amumanine mwami waku Babuloni milimo kuti mupone. Ino
nkaambo nzi munzi ooyu ncuutinyonyoonwe?

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Kuti naa basinsimi aabo, bajisi majwi aa Mwami Leza, nkokuti abakombelezye
Mwami Leza Singuzuzyoonse kuti zibelesyo eezyo zisyeede muŋanda ya Mwami
Leza, zili muŋanda yamwami wa Juda mu Jelusalemu zitatolwi ku Babuloni.

19Nkaambo mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse kwaamba zyazicinda,
ciziba, ziimino, azimwi zibelesyo eezyo zisyeede mumunzi ooyu,

20eezyo Nebukadineza mwami waku Babuloni nzyaatakatola ciindi naakatola
Jehoyiyakini mwanaa Jehoiyakimu mwami wa Juda mubwaange kuzwa ku
Jelusalemu.

21Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli azibelesyo zisyeede
muŋanda ya Mwami Leza, zili muŋanda yamwami wacisi ca Juda amu Jelusalemu.

22Ulati, ‹Ziyootolwa ku Babuloni akukkala ooko mane kusikila buzuba
mbwendiyooziyeeya mbwaamba Mwami Leza. Ndendilyo nendiyooziboozya
akuzibikka mubusena oobu.› »

Jelemiya 28

Jelemiya amusinsimi mubeji Hananiya

1Mumwezi wasanu mumwaka nguwenya ooyo, mumwaka wane wakulela kwamwami
Zedekiya, mwami wacisi ca Juda, Hananiya musinsimi mwana wa Azu, wakali kuzwa
ku Gibiyoni, wakati kulindime muŋanda ya Mwami Leza, kumbele lyabapaizi abantu
boonse,

2«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, Ndiyootyola
joko lyamwami waku Babuloni.

3Mumyaka yobilo ndiyooleta zintu zyoonse zyamuŋanda ya Mwami Leza, eezyo
mwami Nebukadineza waku Babuloni nzyaakagwisizye akuzitola ku Babuloni.

4Alimwi ndiyoopilusya Jehoyiyakini mwanaa Jehoiyakimu mwami wa Juda, abaabo
bali mubwaange kuzwa ku Juda aabo bali ku Babuloni. Mbwaamba Mwami Leza.
‹Ndiyootyola joko lyamwami waku Babuloni.› »

5Mpawo Jelemiya wakaingula Hananiya, bapaizi abantu boonse bakaimvwi muŋanda
ya Mwami Leza

6wakati, «Akube boobo! Leza acite boobo! Leza azuzikizye majwi aaya ngoosinsima,
akuleta zintu zyoonse zyamuŋanda yakwe, abaabo bali mubwaange ku Babuloni.

7Nikuba boobo, koswiilila nzentaambe yebo abantu boonse kabamvwide.

8Kale-kale basinsimi bakasaangunina ndime ayebo bakasinsima zyankondo, mapenzi
azyuumo kumasi manji amalelo aawo.

9Pele basinsimi basinsima zyaluumuno bayoozibwa kuti nkasimpe bakatumwa a
Mwami Leza, kuti nzibaamba zyakacitika.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Kumane Hananiya musinsimi wakagwisya joko kuzwa munsingo ya Jelemiya
akulityola, waamba bantu boonse kabamvwide kuti,

11«Mboobu mbwaamba, Mwami Leza ‹Mbubonya mbuli mbundatyola joko
mbweyootyola joko lya Nebukadineza mwami waku Babuloni, kuzwa munsingo
yamisyobo yoonse mumyaka yobilo.› » Aawo Jelemiya wakaya kwakwe.

12Nikwakainda ciindi Hananiya kali wakatyola kale joko kuzwa munsingo
yamusinsimi Jelemiya, majwi aa Mwami Leza akasikila Jelemiya akuti,

13«Koya kuli Hananiya ukamwaambile kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza,
wakatyola joko lyacisamu, pele mubusena bwalyo uyoojana joko lyalubulo.›

14Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati, ‹Njoobikka
joko lyalubulo munsingo lyamisyobo eeyi, kutegwa bakamanine Nebukadineza
mwami wa Babuloni milimo, eelyo bayoomubelekela ncobeni. Ndamana ndiyoomupa
bweendelezi bwabanyama.› »

15Kumane musinsimi Jelemiya wakati kuli Hananiya, «Swiilila, Hananiya! Mwami
Leza tali nguwe wakutuma, kwamana yebo wasungilizya musyobo ooyu mukusyoma
zyakubeja.

16Nkaako, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndili aafwiifwi kukugwisya
anyika aano. Mwaka nguwenya uuno ulafwa, nkaambo wakakambauka zyakuzangila
Mwami Leza.› »

17Mumwezi waciloba mwaka nguwenya ooyo, Hananiya musinsimi wakafwa.

Jelemiya 29

Lugwalo Jelemiya ndwaakalembela Bajuda bali ku Babuloni

1Ngaaya majwi aalugwalo Jelemiya musinsimi ndwaakatumya kuzwa ku Jelusalemu,
kubapati bamwi aabo bakatoledwe mubwaange, kubasinsimi akubantu boonse
Nebukadineza mbaakatolede ku Babuloni kuzwa ku Jelusalemu.

2Eeci cakacitika ciindi mwami Jehoyiyakini, banyina, bazibe, balupati-pati bamu Juda
amu Jelusalemu, babezi abauya kumilimo yamaanza nibakatolwa mubwaange kuzwa
ku Jelusalemu.

3Lugwalo oolu lwakapegwa kuli Elasa mwanaa Syafati a Gemaliya mwanaa Hilikiya,
aabo Zedekiya mwami wa Juda mbaakatuma kumwami Nebukadineza ku Babuloni
lwakati,

4«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli, waamba kuti kuli
baabo boonse bakatolwa mubwaange kuzwa ku Jelusalemu kuya ku Babuloni,

5Amuyake maanda mukkalilile, mulime myuunda akulya zyabutebuzi bwanu.

6Mukwate akuzyala bana balombe abasimbi, mukwatile bana banu balombe, alimwi
amukwasye bana banu basimbi. Muvule mutaceyi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Amukkale kabotu oomo momuli baange, kuti zintu zyoonse zikamweendele kabotu. Amuukombe Mwami Leza amakani aaceeci, ndendilyo nimunga mwazwidilila.

8Iiyi oobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati, ‹Mutazumizyi basinsimi abasondi akati kanu kuti bamuunine.

9Balasinsima zyakubeja muzina lyangu, nsili ndime ndakabatuma. Mbwaamba Mwami Leza.

10Mboobu mbwaamba Mwami Leza. Myaka iili makumi aali ciloba yaakumana ku Babuloni mbuli mbwindakasyomezya, njoomuyeeya akuzuzikizya cizuminano ncindakasyomezya akumuleta kubusena buno.

11Nkaambo ndizi kale makanze ngindakamubambila. Mbwaamba Mwami Leza. Makanze oonse ayoozwidilila, alimwi nsikooyoomucisa pe. Makanze aapa lulangilo kumazuba aaboola.

12Mpoonya muyoondiita akundikomba, ambebo ndiyoomuswiilila.

13Muyoondilangaula akundijana, kuti naa mukandilangaule amoyo omwe.

14Njooba aandinywe alimwi njoomupa coolwe, ndiyoomubunganya kuzwa kumisyobo yakumasena ooko nkwindakamutandila, mbwaamba Mwami Leza. Kwamana ndiyoomuleta kuzwa ooko nkwindakamutolede mubwaange.› »

15Mulakonzya kwaamba kuti, «Mwami Leza nguwakatupa basinsimi mu Babuloni.»

16Pele mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kumwami ooyu uukkala acuuno cabwami ca Devedi akubantu boonse basyeede mumunzi basicisinyoko batakainka aandinywe mubwaange,

17Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, ‹Ndiyoobanyonyoona munkondo, nzala acuumo, alimwi njoobacita kuti babe mbuli nkuyu zibolede, muntu nzyatakonzyi kulya.

18Ncobeni ndiyoobajaya munkondo, nzala acuumo akubaaba kumisyobo imwi yaanyika kuti ibasinganye akubapenzya, ndiyoobakaka alimwi bayooba cisesyo akati kamisyobo eeyo njindakabatandila.›

19Nkaambo tiibakaswiilila majwi aangu, mbwaamba Mwami Leza. Majwi aayo ngindakalikubatumina ciindi aciindi kwiindila mubabelesi bangu basinsimi. Anywebo nobaange taakwe nimwakaswiilila, mbwaamba Mwami Leza.»

20Lino ngaaya majwi aa Mwami Leza, kuli baabo mbaakatuma kuzwa ku Jelusalemu kuya ku Babuloni.

21Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati, «Kwaamba zya Ahabu mwanaa Kolaiya a Zedekiya mwanaa Maaseiya, basinsimi baamba zyakubeja muzina lyangu, ndiyoobaaba kuli Nebukadineza mwami waku Babuloni, walo uyoobapa cisubulo cakujaigwa kamulibwenene.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Nkaambo kaako, boonse aabo baange bazwa mu Juda bali mu Babuloni
bayoobelesya lusinganyo oolu. Mwami Leza uyoomucita mbuli mbwaakacita
Zedekiya a Ahabu, ooyo mwami waku Babuloni ngwaakatenta mumulilo.

23Bakali kucita zintu zibyaabi mu Isilayeli, bakacita bumambe ambobabambene
limwi, abakaintu basimunzinyina bakaamba zyakubeja kwiindila muzina lyangu,
zyalo eezyo nzindatakabaambila kuti bacite. Ndilizi alimwi ndime kamboni wazeezi.
Mbwaamba Mwami Leza.»

Lugwalo lwa Syemaiya

24Ambila Syemaiya Munehelami, kuti

25«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati, ‹Mwakatuma
magwalo muzina lyanu kubantu boonse bamu Jelusalemu, kuli Zefaniya mwanaa
Maaseiya mupaizi, akubapaizi bamwi.› Mwakati kuli Zefaniya,

26‹Mwami Leza nguwakakusala bupaizi mubusena bwa Jehoiyada kuti ube mulangi
waŋanda ya Mwami Leza, mweelede kwaanga kufumbwa muntu uusondokede,
uulicita kuti musinsimi.

27Nkaambo nzi ncimwatakajata Jelemiya kuzwa ku Anatoti, ooyo uuti ngomusinsimi
akati kanu?

28Wakatumya makani aaya kulindiswe mu Babuloni, muyooba mubuzike kwa ciindi
cilamfu. Nkaako amuyake maanda akulikkalila, musyange myuunda akulya
zyabutebuzi bwanu.› »

29Zefaniya mupaizi wakabala lugwalo oolu kuli Jelemiya.

30Kumane ijwi lya Mwami Leza lyakasikila Jelemiya.

31Akuti, «Tumina makani aaya kubaange ubaambile kuti, mboobu mbwaamba
Mwami Leza amakani aa Syemaiya Munehelami. Ulati, ‹Nkaambo Syemaiya
wakakusinsimina, kakuli nsili ndime ndakamutuma, amane wakakucita kuti usyome
kubeja kwakwe.

32Mboobu mbwaamba Mwami Leza. Ncobeni njoosubula Syemaiya Munehelami
abalunyungu lwakwe. Taakwe naba omwe uuyoosyaala mubantu bakwe, nikuba
uuyoobona zintu zibotu nzyeyoocitila bantu bangu, mbwaamba Mwami Leza,
nkaambo kakuti wakakambauka zyabuzangi mukulwana ndime.› »

Jelemiya 30

Cisyomezyo ca Mwami Leza kubantu bakwe

1Ngaaya majwi aakasika kuli Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli ulati, «Lemba majwi oonse
ngindakwaambila mubbuku.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza, Nenjoopilusya bantu aabo bakatoledwe mubwaange mu Isilayeli amu Juda, akubabikka munyika eeyo njindakapa basikale babo, mbwaamba Mwami Leza.»

4Aaya ngamajwi Mwami Leza ngaakaamba aajatikizya cisi ca Isilayeli aca Juda.

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza.

«Kulila kwakuyoowa kulalimvwisya, manyongwe aalo taakwe aluumuno.

6Buzya akubona, sena mwaalumi ulakonzya kutumbuka bana? Ino nkaambo nzi ncebona mwaalumi wanguzu kabikkide maanza aakwe ada, mbuli mukaintu wamyongwa? Masyu oonse akasanduka mbuli muntu uuyanda kufwa.

7Ino buzuba buyoosya oobu buyooba buti! Taakwe abomwe buyooba mbuli mbubo. Ciyooba ciindi camapenzi kuli Jakobo, pele uyoovunwa.

8«Mubuzuba oobo, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, Ndiyootyola nsimbi nzyobaangidwe, alimwi njoozapaula zyaanzyo zyabaange, taakwe limbi bamasi nibayoomucita buzike.

9Mucilawo cabaabo bayoobelekela Mwami Leza wabo, a Devedi mwami wabo, walo ooyo ngweyoosumpula kuti abe mwami wabo.

10«Nkaako utayoowi, yebo Jakobo omubelesi wangu, utatyompwi, yebo Isilayeli, mbwaamba Mwami Leza. Masimpe njookuvuna kuzwa kulaale, balunyungu lwako kuzwa munyika yabwaange balo bayoojana luumuno akukwabililwa, taakwe naba omwe uyoobakonga.

11Ndili aandinywe alimwi ndiyoomuvuna. Mbwaamba Mwami Leza. Nikuba kuti ndakanyonyoona misyobo yoonse, mundakamumwaide. Pele nywebo nsikamunyonyweedi limwi. Njoomulaya buluzi. Alimwi nsikamuleki buyo nketamusubuli.»

12Mboobu mbwaamba Mwami Leza, «Zilonda zyanu tazisilikiki, zilacisa taziponi.

13Taakwe naba omwe uukonzya kumukombelezezya, taakwe musamu uukonzya kusilika, zilonda zyanu zitasilikiki.

14Boonse bali kulubazu lwanu bakamuluba, tabacikwe lubazu andinywe. Ndakamuuma mbuli sinkondo, ndakamusubula mbuli silunya, nkaambo mwakacita milandu mipati, alimwi zinyonyoono zyanu nzinji kapati.

15Ino mulilaukila nzi azilonda zyanu, akucisa kutakwe busilike? Nkaambo zyoonse eezi nzyamulandu wanu mupati azinyonyoono zinji!

16Pele aabo bamunyonyoona bayoonyonyoonwa abalo, boonse basinkondonyoko bayootolwa mubwaange. Aabo bamusaala abalo bayoosaalwa, abalo bamunyanga zintu ndiyoobanyanga.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Pele nywebo ndiyoomupa buumi bubotu, alimwi ndiyooponya zilonda zyanu,
mbwaamba Mwami Leza, nikuba kuti basinkondonyoko balati taakwe uumubamba.

18«Mboobu mbwaamba Mwami Leza. Njakuboozya bantu bangu kunyika yabo,
alimwi njootondezya luzyalo kumukwasyi omwe-omwe, munzi wa Jelusalemu
uyooyakululwa, aŋanda yabwami iyooyakwa aawo mpuyakabede.

19Balo bayooimba nyimbo zyakulumba, akuyoba kwalutangalo. Ndiyoobavuzya
tabakaceyi pe, cileleko cabo ciyoobapa kulemekwa.

20Bana babo bayooba mbuli mbubakali kaindi, bayoolikkalila kumbele lyangu.
Ndiyoobasubula aabo babadyaminina.

21Musololi wabo uyoozwa akati kabo, muleli wabo uyoosumpulwa kuzwa kulimbabo.
Ndiyoomuleta aafwiifwi, cakuti uyooba aafwiifwi andime, mukuti taakwe uukonzya
kuba aacamba kuti aswene aafwiifwi andime? Mbwaamba Mwami Leza.

22Nkaako muyooba bantu bangu, ambebo ndiyooba Leza wanu.»

23Amubone guwo lizwa ku Mwami Leza, liyoobbubbula akuwisya zyoonse, atala
aamitwe yabasizibi.

24Bukali bwa Mwami Leza tabukajokoloki alimwi, mane kusikila akacite zyoonse zili
kumoyo wakwe. Mumazuba aaboola muyoozimvwisya eezi.

Jelemiya 31

1«Kuzwa ciindi eeco, Mbwaamba Mwami Leza. Ndiyooba Leza waziinga zyoonse
zyamu Isilayeli, abalo bayooba bantu bangu.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Kuli baabo bakafutuka munkondo
ndakabafwida lweengelelo munkanda, Baisilayeli bakali kulangila kulyookezya.›

3Mwami Leza wakalibonya kulimbabo, kubantu bakwe wakati, ‹Ndakamuyanda
akutamani, asunu ndicimuyandisisya.›

4Ndiyoomuyaka, aboobo muyooyakululwa omooye wangu Isilayeli. Kwamana
muyoobweza nsakalala zyanu, muyoozyana cakutangala.

5Alimwi muyoosyanga myuunda yamisaansa, mumalundu aaku Samaliya, balimi
bayoosyanga akulya micelo yabo.

6Buyoosika buzuba balindizi nibayooita atala aatulundu twa Efulemu kuti, ‹Amuboole
tuye ku Ziyoni, ku Mwami Leza wesu.› »

7Mboobu mbwaamba Mwami Leza. «Amwiimbile Jakobo calutangalo, amupozomoke
mukulumbaizya mwami wamisyobo. Amucite kuti kulumbaizya kwanu kumvwigwe
akuti,

‹O Mwami Leza wafutula bantu bako basyeede Baisilayeli.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Amubone, ndiyoobaleta kuzwa kucisi cakunyika, akubabungika kuzwa kumagolelo aanyika. Akati kabo kuyooba balema aboofu, baminsi balaafwiifwi kutumbuka. Kuyooboola nkamu mpati.

9Bayooza kabalila, bayookomba ndaakubaleta. Njoobeenzya kumbali aatusensa twamaanzi, akazila kabambasede cakuti tabakalifumpuli, nkaambo ndime wisi wa Isilayeli, alimwi Efulemu ngomwanaangu mulombe mutaanzi.

10Amuswiilile jwi lya Mwami Leza, nobamasi amwaambilizye eezi kumanyika aali kulaale. Ooyo wakamwaide Baisilayeli wababunganya alimwi akubalanga kabotu mbuli mweembezi mbwalanga butanga bwakwe.

11Nkaambo Mwami Leza wanununa Jakobo, akumuvuna kumaanza mayumu aainda nguwe.

12Bayooboola akuzooimba cakutangala atala aacilundu ca Ziyoni, bayoobotelwa kuzipego zyangu, maila, waini amafuta aaoliva, abana ba mbelele aŋombe. Bayooba mbuli muunda uutililwa kabotu, bayoojana zyoonse nzyobayanda.

13Basimbi bayoozyana akukondwa, balombe abamadaala abalo. Ndiyoosandula kulila kukabe kutangala, ndiyoobaumbulizya akubatangazya kuleka kubaumbaazika.

14Ndiyoopa bapaizi zyakulya zinji, akuti bantu boonse kabakkuta. Mbwaamba Mwami Leza.»

Mwami Leza mbwayoolumbula Baisilayeli

15Mboobu mbwaamba Mwami Leza. «Koomoka kwakamvwigwa mu Lama, kulila akweema kwabamatumbu kupati, nkokuti Lacelo ulila bana bakwe, wakaka kuumbulizigwa, nkaambo bazimina.

16Mboobu mbwaamba Mwami Leza. ‹Amuleke kulila amusansamune misozi,› nkaambo milimo yanu iyoolumbulwa, Mbwaamba Mwami Leza. Bayoopilusigwa kuzwa kunyika yabasinkondonyina.

17Kuli lulangilo lwanu kumazuba aaboola.» Mbwaamba Mwami Leza. Bana banu bayoopiluka kunyika yabo.

18«Ndakamvwa bantu Baisilayeli kabati cakulila, ‹Mwami Leza, twakali mbuli banyama batanatamba, pele watwiisya kuswiilila, wakatuleta kulinduwe, aboobo twakapiluka.› Nkaambo nduwe Mwami Leza wesu.

19Twakalikufutatide, pele cakufwambaana twakayanda kupiluka. Niwakamana kutusubula twakausa kwatulema kumakosi. Zyabukubusi bwesu zyakatujazya bweeme.

20«Sena Efulemu tali mwanaangu mulombe ngweyandisisya, mwanaangu uundikondelezya. Nikuba kuti nkanza kumusubula, ndicimuyeeya. Nkaako moyo wangu ucisukeme. Ndijisi lweetelelo lupati kulinguwe. Mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

21Ubikke mbaakani munzila, kuti uzoozibe mookaindide. Amupiluke Nobaisilayeli
kuminzi njimwakasiide.

22Ino cilalampa buti ciindi cakwiingaila, omwana musimbi uutakwe lusyomo?
Mwami Leza uyoolenga cintu cipya anyika aano, mukaintu nguuyoolangaula
mwaalumi.»

23Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati,
«Ndaakubapilusya kuzwa mubwaange, bantu bali munyika ya Juda aminzi yawo,
bayoobelesya majwi aaya,

‹Mwami Leza aleleke cilundu ciluleme ca Jelusalemu, busena busalala mbwakkala.›

24«Bantu boonse bayookkala antoomwe mucisi ca Juda, amuminzi yaco, balimi
alimwi abeembezi.

25Ndiyookkutya bafwa nzala akubayumya.

26Nkaako bantu bayooti, ‹Ndakoona kabotu, ndabuka nkelimvwide.› »

27Mazuba ayoosika, «Mbwaamba Mwami Leza, neyoovuzya Isilayeli a Juda abana
banji babantu ababanyama.

28Mbubonya mbwindakabalangilila, kubajwa, kubazapaula, kubanyonyoona
akubaletela mapenzi, mbubonya oobo mbweyoobalangilila, kubayaka akubasimpa.
Mbwaamba Mwami Leza.

29Ciindi eeco caakusika taakwe nibayooamba kuti, ‹Basikale bakalya zisaside, meno
aabana abaabunyeele.›

30Mucilawo caceeci muntu uuli woonse uyoofwida cinyonyoono cakwe, ooyo uulya
nsaansa zisaside, meno aakwe ayoobaabunyeele.»

Zyacizuminano cipya

31Mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza. «Nenjoocita cizuminano cipya, abantu
Baisilayeli abantu ba Juda.

32Tacili cizuminano cili mbuli ncindakacita kuli bamawisi pe, ciindi
nindakabasolweda kubagwisya mucisi ca Ijipiti. Tiibakabamba cizuminano cangu
eeco. Nikuba kuti ndakali mbuli mulumi wabo, mbwaamba Mwami Leza.

33Lino nceeci cizuminano ncetipange abantu ba Isilayeli, mazuba aaza, mbwaamba
Mwami Leza, njoobikka mulawo wangu mumizeezo yabo. Njooulemba mumyoyo
yabo, njooba Leza wabo, abalo bayooba bantu bangu.

34Taakwe uuciyooiisya mweenzinyina. Taakwe uuciyooiisya munyina kuti azibe
Mwami Leza. Boonse bayoondiziba lwabo beni, mwana amupati. Mbwaamba Mwami
Leza. Njoobafwida luzyalo akulekelela zibi zyabo. Nsikaziyeeyi limbi zinyonyoono
zyabo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ooyo wakabikka zuba kuti kalibala sikati,
wakalenga mwezi anyenyezi kuti kazimweka masiku, uuyuuntanya lwizi kuti mayuwe
kaavuuma, Mwami Leza Singuzuzyoonse ndizina lyakwe.

36Zilenge zyamunyika zyaakumana, mbwaamba Mwami Leza, ndendilyo musyobo
wangu wa Isilayeli nuuyoomana.

37Mbubonya mbuli muntu mbwatakonzyi kupima majulu ambwatakonzyi
kuvuntauzya zyazicinda zyanyika mbubonya oobo mbwetakooyookaka balunyungu
lwa Isilayeli, akaambo kazeezi nzibakacita, Mbwaamba Mwami Leza.

38«Mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza, neyooyakulula munzi wa Jelusalemu
kuzwa kuŋanda ndamfu yakusompelela ya Hananeli kuyoosika kumulyango
wakucooko.

39Munyinza wawo uyootalikila kumbo mane do kucilundu ca Galebu waakunyonena
ku Gowa.

40Kkuti lyoonse oomo muzikkilwa bafu atwe molisowelwa, amyuunda iili mukkuti
lya Kidiloni kuyoosika kumulyango wamabbiza kujwe, buyooba busena busalala ku
Mwami Leza. Munzi ooyu tuukamwaigwi limbi nikuba kuzyulwa nikuba
kunyonyoonwa.»

Jelemiya 32

Jelemiya mbwaakaula muunda

1Ngaaya majwi aakasikila Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza, mumwaka wakkumi
alusele wakulela kwa Zedekiya mwami wa Juda, ooyu wakali ngomwaka wakkumi
wakulela kwa Nebukadineza.

2Basinkondo bamwami waku Babuloni bakasinkilizya Jelusalemu, Jelemiya
musinsimi wakalijalilidwe munkuta yaŋanda yabwami.

3Mwami Zedekiya wakalindaangide, akwaamba kuti, «Nkaambo nzi ncokambauka
kuti, Mwami Leza ulati, ‹Ndiyooaba munzi ooyu kumwami waku Babuloni.›

4Awalo Mwami Zedekiya uyoojaigwa takafutuki kuzwa kumaanza aa Bakalodiya.
Pele walo uyooabwa kumwami waku Babuloni, ngwayoolibonena akwaambaula
anguwe lwakwe mwini.

5Uyootola Zedekiya ku Babuloni, kwalo nkwayookkala kusikila nkamucite.
Mbwaamba Mwami Leza. Kuti naa nkalwane Bakalodiya taakwe nayoozwidilila.»
Ndime Mwami Leza ndaamba.

6Jelemiya wakati, «Majwi aa Mwami Leza akandisikila, akati,

7Hanameli mwanaa Syalumu simizyaako uyooboola amakani aakuti, ‹uule muunda
wangu uuli ku Anatoti, nkaambo uli wamukowa, nduwe weelede kuula muunda
ooyu.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

8«Mbubonya mbuli bwakaambide Mwami Leza, Hanameli wakaza akuzoondaambila
kuti nduule muunda waku Anatoti munyika ya Benjamini. Mukuti neyookonzya
kuunununa kuti ube wangu.» Ndakaziba kuti majwi akazwide ku Mwami Leza
ncobeni,

9mpawo ndakauula muunda kuzwa kuli Hanameli, ansiliva yakali kulema masyekeli
aali kkumi aciloba.

10Ndakalemba makani mubbuku, ndanamatika, ndaita bakamboni, akupima bulemu
bwansiliva azyeelekelo.

11Eelyo ndakabweza lugwalo lwamuulo, lwakalembedwe cizuminano, lulamatidwe
alutalamatidwe.

12Ndimane ndakapa, Baluki mwanaa Neliya mwanaa Mesaiya, lugwalo
lwacizuminano kumbele lya Hanameli abakamboni aabo bakalemba cizuminano a
Bajuda bakakkede mubbuwa kabali balindizi.

13Kabalibwenene ndakalailila Baluki kuti,

14«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati, ‹Tambula
lugwalo oolu, lunamatikidwe alutana, ubikke mucipali cabulongo, kutegwa magwalo
aaya akkale ciindi cilamfu.›

15Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Maanda
amyuunda yamisaansa, ziyooulwa alimwi munyika iino.› »

Mupaili wa Jelemiya

16Lino ndimane kupa Baluki mwanaa Neliya lugwalo oolu, ndakakomba ku Mwami
Leza.

17«A! Mwami Leza, nduwe wakapanga julu anyika anguzu mpati zyajanza lyako
litandabede. Taakwe nociba comwe ciyumu kulinduwe.

18Ulatondezya luyando kuzyuulu zyabantu, pele ulasubula bana akaambo
kazinyonyoono zyamawisi. O Leza mupati Singuzuzyoonse, olaazina lya Mwami
Leza Singuzuzyoonse.

19Mizeezo yako njabusongo, ulabona bantu nzibacita akubalumbula mumicito yabo.

20Nduwe wakacita zitondezyo azigambya mu Ijipiti, alimwi ucizicita asunu koonse.

21Wakagwisya bantu bako boonse Baisilayeli boonse kuzwa mu Ijipiti, ajanza lyako
lyanguzu wakacita zitondezyo azigambya zyakayoosya basinkondoma.

22Wakabapa nyika njiyonya iino, njookasyomezya kuli basikale babo, nyika iikunka
mukupa abuci.

23Bakaboola akuzooivuba, pele taakwe nibakaswiilila nikuba kutobela mulawo wako,
tiibakacita nzyookabalailila. Ncenciceeco ncookabaletela mapenzi aaya oonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24«Bakalodiya bayaka zitantaala kuzinguluka munzi kuti bautole. Nkondo, nzala, azyuumo ziyoocita kuti munzi ukabe mumaanza aabo. Caba mbubonya mbuli mbookaamba. Masimpe mbubonya oobo.

25Lino O Mwami nduwe wakandaambila kuti ula muunda, akwiita bakamboni, kuuli munzi waabwa kale mumaanza aa Bakalodiya.»

26Kumane majwi aa Mwami Leza akasikila Jelemiya akuti,

27«Ndime Mwami Leza, wabantu boonse. Sena kuli cintu cindikakila?

28Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyooaba munzi ooyu ku Bakalodiya kuli Nebukadineza mwami waku Babuloni.›

29Bakalodiya bayoolwana munzi ooyu, bayoosika akuutenta, nkabela uyoolota amaanda oonse, ooko bantu nkobakandikalazya nibakali kutenta tununkilizyo aziluli kuli Baali akupa zituuzyo zyazyakunywa kuli baleza bambi.

30Bantu boonse ba Isilayeli aba Juda bakacita bubi kuzwa kubukubusi bwabo. Baisilayeli bandinyemya, amilimo yamaanza aabo, mbwaamba Mwami Leza.

31Kuzwa kubuzuba niwakayakwa munzi ooyu kusikila sunu wandikalazya kapati akundinyemya cakuti ndilaumwaya nketacuuboni limbi.

32Bantu ba Isilayeli aba Juda bakandikalazya kuzibi nzibakacita, bamami babo, balupati-pati, bapaizi, basinsimi abantu bamu Juda abamu Jelusalemu.

33Bakandifutatila taakwe nibakandilanganya nikuba kuti ndakali kubaiisya lyoonse alyoonse taakwe nibakandiswiilila, nikuba kutambula lulayo lwangu.

34Bakabikka mituni yabo iisesemya muŋanda iiitwa zina lyangu akwiisofwaazya.

35Bakayaka zipaililo zya Baali mukkuti lya Benihinomu akupaizya bana babo balombe abasimbi kuli Moleki, nikuba kuti tiindakabatuma, nikuba kuyeeya kuti bacite cisesemyo cili boobu akucita kuti Juda ibisye.»

36Mboobu mbwaamba Mwami Leza amunzi ooyu ngomuti waabwa kumwami waku Babuloni munkondo, nzala acuumo ulati,

37«Ncobeni njoobabunganya kuzwa kumanyika ooko nkwindakabamwaisizye mubukali amukunyema kwangu, ndiyoobapilusya kuno, alimwi ndiyoocita kuti bakalikkalile.

38Bayooba bantu bangu, ambebo ndiyooba Leza wabo.

39Njoocita kuti kabandiyoowa amoyo omwe, kuti balo abana babo zintu zibeendele kabotu.

40Ndiyoobamba cizuminano citamani ambabo, nsikaleki kubacitila zibotu, nkabela njoocita kuti kabandiyoowa amyoyo yabo yoonse, kuti batakandifutatili limbi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Ndiyoobotelwa mukubacitila zibotu ndiyoobakkazikka munyika iini cakusyomeka amoyo omwe.»

42Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mbubonya mbuli mbundakaletela bantu aaba mapenzi mapati, mbubonya oobo ndiyoocita kuti bakazwidilile mbuli mbundakasyomezya.

43Kuyooulwa myuunda minji munyika njiyonya njomuti, matongo, tiijisi bantu nibaba banyama nkaambo yaabwa ku Bakalodiya.

44Myuunda iyooulwa amali aansiliva, aalo magwalo aamyuulo ayoolembwa akunamatikwa kumbele lyabakamboni, munyika ya Benjamini, amuminzi iizingulukide Jelusalemu, muminzi ya Juda, amuminzi yanyika yatulundu-lundu, yakunselelo azilundu akumusanza ku Negevu, nkaambo ndiyoobapilusya kuzwa mubwange. Mbwaamba Mwami Leza.»

Jelemiya 33

Acimwi cisyomezyo cacileleko

1Lino Jelemiya kacaangidwe mubbuwa lyabalindizi, majwi aa Mwami Leza akamusikila lwabili akuti,

2«Mboobu mbwaamba Mwami Leza, walo uuli nguwakalenga julu anyika, ooyo wakiibumba akwiibikka. Mwami Leza ndeziba lyakwe.

3Ndiita ambebo ndiyookuvuwa akukwaambila zintu zipati eezyo zisisidwe nzyotazi.

4Oobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli ulati, ‹Kwaamba zyamaanda aabwami aayo aakamwaigwa mukulivuna kuti zibe zitantaala zyakulisinkilizya munkondo.

5Mukulwana a Bakalodiya, ayoozula mitumba yabantu, ndiyoobajaya mubukali bwangu. Alimwi ndiyoolisisa kumunzi ooyu akaambo kazinyonyoono zyabo.›

6«Nikuba boobo ndiyoobaletela buumi abuponi. Njoobaponya bantu bangu akubaletela lutangalo, luumuno alukwabililo lunji.

7Ndiyoopilulusya Bajuda a Baisilayeli kuzwa mubwaange, alimwi ndiyoobacita mbuli mbubakabede kusaanguna.

8Ndiyoobasalazya kuzibi zyoonse nzibakandicitilide, ndiyoolekelela zibi zyoonse zyakundizangila.

9Nkabela munzi ooyu ndiyooucita kuti udume, kukondwa, kulemekwa akulumbaizigwa kuli bamisyobo yoonse yaanyika aano, baakumvwa zibotu zyoonse eezyo nzindakacita, bayooyoowa akukankama akaambo kakuzwidilila kunji aluumuno ndweyoobapa.»

10Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Busena buno muti buli mbuli nkanda iitakwe bantu nibaba banyama bakkala mumo. Balo baliluzi, minzi amigwagwa ya Jelusalemu tiijisi bantu nibaba banyama bakkala mumo.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Kwamana kuyoomvwigwa kuyobeka kwakukondwa akutangala kwabaabo basekelela, nabwiinga asibwiinga. Muyoomvwa bantu kabaimba nibayooleta zipaizyo kuŋanda ya Mwami Leza banooti,

«Amulumbe Mwami Leza Singuzuzyoonse, nkaambo Mwami Leza Mmubotu, luyando lwakwe talumani. Ndiyoobapilusizya coolwe kumazuba aaboola, mbubonya mbuli mbubakabede kaindi.» Mbwaamba Mwami Leza.

12Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Mubusena oobu butakwe bantu nibaba banyama, muminzi yabo muyooba macelelo abeembezi akulyookezya amatanga aabo.

13Muminzi yanyika yatulundu-lundu, kumbo kunselelo aazilundu alimwi aku Negevu kumusanza mucisi ca Benjamini, muminzi iizingulukide Jelusalemu, muminzi ya Juda, matanga ayoobalwa asikubala.

14«Mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza, eelyo neyoozuzikizya cisyomezyo cangu, eeco ncindakasyomezya Baisilayeli a Bajuda.

15Mumazuba aayo kwaciindi eeco ndiyoosala omwe kuba mwami uululeme akati kabaciinga ca Devedi. Mwami ooyo uyoocita ziluleme akweendelezya kabotu.»

16Mumazuba aayo Juda uyoonunuka, a Jelusalemu uyoolikkalila kabotu. Ndeeli zina ndyayooitwa, «Mwami Leza wesu mbululami bwesu.

17Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Devedi takabuli muntu wakukkala acuuno cabulemu cabwami akati kabaluzubo lwa Isilayeli,

18nibaba bapaizi aabo bali Mbalevi, nikuba kubula muntu uutinooima lyoonse kupa zipaizyo zyakutenta, kutenta zipaizyo zyamaila akupa zituuzyo.› »

19Ijwi lya Mwami Leza lyakasika kuli Jelemiya akuti,

20«Ndakabikka cizuminano cangu akati kabuzuba abusiku cakuti buzuba abusiku zitobele ziindi zyazyo.

21Mbubonya oobo mbocibede cizuminano ncindakacita amubelesi wangu Devedi tacikatyolwi pe. Lyoonse kunooli waluzubo lwakwe acuuno cabwami.

22Ndiyoovuzya lunyungu lwa Devedi mubelesi wangu abapaizi bamusyobo wa Levi, bandibelekela cakuti tabakabaliki, mbubonya mbozitabaliki nyenyezi naa musenga wakunkomwe yalwizi.

23Ijwi lya Mwami Leza lyakasika kuli Jelemiya akuti,

24Sena wabamvwa aaba mbobaamba balati, ‹Mwami Leza wakaka mikwasyi yobilo eeyi njaakasala? Nkaako basampula bantu bangu kuti tuucili musyobo uulemekwa.›

25Mbwaamba Mwami Leza, majwi aakwe ati, ‹Nindatakaanza cizuminano cangu akati kabuzuba akubikka milawo yeenzya zyakujulu azyaansi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

26nikwali kunga ndakaka balunyungu lwa Jakobo a Devedi mubelesi wangu.
Kwamana nindatali kusala umwi wabana bakwe kweendelezya balunyungu lwa
Abulahamu, Izaka a Jakobo. Nkaako njoobazwidilizya akubabeda aalweengelelo.› »

Jelemiya 34

Zedekiya mbwaakacenjezegwa

1Lino Nebukadineza mwami waku Babuloni antoomwe abasilumamba bakwe boonse
abantu boonse bali mumasi aayo ngalela kabalwana munzi wa Jelusalemu atunzi
twawo tuuzingulukide, majwi aaya akasika kuli Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza
akati,

2«Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli ulati, ‹Koya kuli Zedekiya mwami
wacisi ca Juda› ukati kulinguwe, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyanda
kwaaba munzi ooyu kumwami waku Babuloni, nkabela uyooutenta.

3Tokooyookonzya kumutija, pele kasimpe uyoojatwa akwaabwa kulinguwe.
Uyoomubona mwami waku Babuloni ameso aako, muyookanana mulomo mpande.
Yebo uyootolwa ku Babuloni.›

4«Nikuba boobo komvwa cisyomezyo ca Mwami Leza, yebo Zedekiya mwami wacisi
ca Juda. Mboobu mbwaamba Mwami Leza kwaamba zyanduwe ulati, ‹Yebo
tokooyoojaigwa munkondo,

5uyoofwa lufuŋanda. Mbubonya mbuli bantu mbubakali kukunka mulilo wadilwe
mukulemeka basikale bako, bami aabo bakakusaangunina, mbubonya oobo
mbobayookunka mulilo mukukulemeka akuyookulila kuti, maawe osimalelo wesu!›
Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba cisyomezyo eeci. Mbwaamba Mwami Leza.»

6Mpawo Jelemiya musinsimi wakaambila Zedekiya mwami wacisi ca Juda makani
oonse aaya mu Jelusalemu,

7ciindi basilumamba bamwami waku Babuloni nibakali kulwana munzi wa
Jelusalemu, aminzi imwi yacisi ca Juda eeyo yakacili kukwabilila minzi ya Lakisyi a
Azeka. Eeyi njeminzi ilikke buyo yakakwabililidwe mu Juda.

8Mpawo kwakasika majwi kuli Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza, ciindi mwami
Zedekiya naakamana kupanga cizuminano abantu boonse bamu Jelusalemu, kuti
kwaambilizigwe kwaangununwa kwabazike.

9Muntu uuli woonse weelede kwaangununa Bahibulunyina bazike, baalumi abakaintu
boonse, taakwe wakeelede kucita Mujudanyina buzike pe.

10Aboobo balupati-pati boonse abantu aabo baalumi abakaintu, taakwe naba omwe
uunoojisi muzike. Bakazumina akubaangununa.

11Pele kabe kaindi bakacinca mizeezo yabo akuboozya bazike babo
mbibakaangunwide babacita bazike alimwi.

12Mpawo majwi aa Mwami Leza akasika kuli Jelemiya akuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

13«Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli ulati, ‹Ndakapanga cizuminano
abasikale banu ciindi nindakabagwisya mu Ijipiti, kuzwa munyika yabuzike.› Ndakati,

14‹Mumwaka woonse waciloba, umwi aumwi wanu weelede kwaangununa
Muhibulunyina ooyo wakalisisya kulinguwe. Amana kukubelekela kwamyaka iili
cisambomwe weelede kumwaangununa, nikuba boobo basikale banu
tiibakandiswiilila nokuba kuteya matwi aabo kulindime.›

15Mazuba aamana aaya mwakeempa, akucita ziluleme kumbele lyangu. Umwi aumwi
wanu wakaambilizya zyalwaangunuko lwabasicisinyina. Mwakapanga cizuminano
kumbele lyangu muŋanda eeyo iitwa zina lyangu.

16Pele ono mwasandula mizeezo akusampaula zina lyangu, umwi aumwi waboozya
bazike bakwe baalumi abakaintu aabo mbimwakaangunwide kuti bainke kuli koonse
ooko nkobayanda. Mwabasungilizya kuti babe bazike banu alimwi.»

17Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Tiimwakandiswiilila,
tiimwakaambilizya kuti basicisinyoko baangununwe. Aboobo lino mebo
ndaambilizya lwaangunuko, mbwaamba Mwami Leza, lwaangunuko lwakuti
mujaigwe munkondo, cuumo, anzala. Njoocita kuti mube cisesemyo kumalelo aansi
aano.

18Bantu aabo bakatyola cizuminano cangu akutazuzikizya majwi aacizuminano eeco
ncibakapanga, njoobacita mbuli moombe ngubakosoola zipaanzi zyobilo bamana
beenda akati kazipaanzi eezyo.

19Basololi bamu Juda amu Jelusalemu, bazibe, bapaizi, abantu boonse bamucisi
bakainda akati kazipaanzi zyamoombe,

20njoobaaba kuli basinkondonyina aabo bayanda kubajaya. Mitumba yabo iyooba
cilyo cabayuni bamuluuwo abanyama bamusokwe.

21«Njooaba Zedekiya mwami wacisi ca Juda abalupati-pati bakwe kuli
basinkondonyina aabo bayanda kubajaya, kuli basilumamba bamwami waku Babuloni
bamulekede.

22Njoobapa malailile mbwaamba Mwami Leza, eelyo njoobaboozya kumunzi ooyu.
Bayooulwana, bayoouzunda akuutenta. Njoonyonyoona minzi yacisi ca Juda kutegwa
kutakabi muntu uyookonzya kukkala oomo pe.»

Jelemiya 35

Jelemiya abaluzubo lwa Lekabu

1Ngoonya majwi aakasika kuli Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza mumazuba aakulela
kwa Jehoiyakimu mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda akati,

2«Koya kuli bamukwasyi wa Lekabu ubatambe baboole muli kamwi kaanda kali
mumbali aaŋanda ya Mwami Leza, ubape waini banywe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Eelyo ndakainka kuyooleta Jaazaniya mwanaa Jelemiya, mwanaa Habaziniya abana
bokwabo abana bakwe balombe boonse, aboonse bamukwasyi wa Balekabu.

4Ndakabanjizya muŋanda ya Mwami Leza, mukaanda kabana ba Hanani mwana wa
Igidaliya muntu wa Leza. Kakalibambene akaanda kabalupati-pati, kali ajulu akaanda
ka Maaseiya mwanaa Syalumu mulindizi waamulyango.

5Mpoonya ndakabikka mitiba yakazwide waini ankomeki kumbele lyabantu
bamukwasyi wa Lekabu akuti kulimbabo, «Amunywe tuwaini.»

6Pele balo bakaingula kuti, «Swebo tatunywi pe, nkaambo sikale wesu Jonadabu
mwanaa Lekabu wakatulailila kuti, ‹Nywebo abalunyungu lwanu tamweelede
kuyoonywa waini.›

7Alimwi tamweelede kuyooyaka maanda nokuba kusyanga nokuba kuzikkila
myuunda yamisaansa, taakwe nomweelede kuyooba azintu eezi pe, pele lyoonse
mweelede kunooyookkala mumatente. Ndendilyo nomuyooongola munyika eeyo
momuli basimutuntuli.»

8Tulabamba zyoonse eezyo sikale wesu Jonadabu mwanaa Lekabu nzyaakatulailila.
Swebo nobaba bakaintu besu naa bana besu balombe abasimbi tatunanywide waini,

9nokuba kuyaka maanda aakukkalila, nokuba kuba amyuunda yamisaansa, myuunda
noziba zisyango.

10Tukkala buyo mumatente alimwi tulabambisya zyoonse eezyo sikale wesu Jonadabu
nzyaakatulailila.

11Pele ciindi Nebukadineza mwami waku Babuloni naakazoosaala cisi eeci, twakati,
«Atutijile ku Jelusalemu kuti tufutuke ku Bakalodiya aaba Baalamu. Nkankakaako
ncotucili mu Jelusalemu.»

12Mpawo majwi aa Mwami Leza akasika kuli Jelemiya, akuti,

13«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, Koya
ukaambile bantu bamucisi ca Juda abantu bamu Jelusalemu kuti, ‹Sena tamukonzyi
kwiiya ciiyo akuswiilila majwi aangu? Mbwaamba Mwami Leza.›

14Jonadabu mwanaa Lekabu wakaambila bamukwasyi wakwe kuti kabatanywi waini,
nkabela bakaatobela malailile aaya. Kusikila sunu tabanywi waini pe, nkaambo
baswiilila malailile aasikale wabo. Pele mebo ndakaambaula kulindinywe kanji-kanji,
nikuba boobo tamundiswiilili pe.

15Kanji-kanji ndakatuma babelesi bangu basinsimi kulindinywe. Bakamwaambila
kuti, ‹Umwi aumwi wanu asiye nzila zyakwe zibi, milimo yanu ibote, mutanootobeli
baleza bambi kuti mubamanine milimo pe. Ndendilyo nomuyookkala munyika
njindakamupa abasikale banu.› Pele taakwe nimwakateya matwi aanu nokuba
kuswiilila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16‹Balunyungu lwa Jonadabu mwanaa Lekabu bakatobela malailile aayo sikale wabo
ngaakabapa, pele bantu aaba tabandiswiilili pe.› »

17Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli ulati,
«Swiilila, ndiyanda kuletela bantu bamu Juda abaabo boonse bakkala mu Jelusalemu
mapenzi aayo ngindakaamba kuti ayoobasikila. Ndakakanana kulimbabo, pele
tiibakaswiilila, ndakabaita pele taakwe nibakaingula pe.»

18Mpoonya Jelemiya wakati kuli bamukwasyi wa Lekabu, «Mboobu mbwaamba
Mwami Leza Singuzuzyoonse wa Isilayeli, ulati, ‹Mwakaswiilila malailile aasikale
wanu Jonadabu akutobela malailile aakwe oonse, akucita zintu zyoonse eezyo
nzyaakaamba.›

19Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati
‹Mwaalumi wamukwasyi wa Jonadabu mwanaa Lekabu unooyoondibelekela
lyoonse.› »

Jelemiya 36

Baluki mbwaakabala bbuku muŋanda ya Leza

1Mumwaka wane wakulela kwa Jehoiyakimu mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda,
majwi akasika kuli Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza alati,

2«Bweza bbuku ulembe majwi oonse ngindakwaambila aaamba zyacisi ca Isilayeli, ca
Juda amisyobo imwi yoonse kuzwa ciindi nindakatalika kukanana kulinduwe
kakucilela Josiya kusikila sunu.

3Ambweni bantu bamu Juda bamvwa zyamapenzi oonse ngendiyeeya kubaletela, inga
umwi aumwi wasiya nzila yakwe mbi eelyo inga ndabalekelela bubi azinyonyoono
zyabo.»

4Mpawo Jelemiya wakaita Baluki mwanaa Neliya. Jelemiya wakaamba majwi aa
Mwami Leza kuli Baluki, aawo Baluki wakaalemba mubbuku.

5Mpoonya Jelemiya wakaambila Baluki kuti, «Mebo ndakasigwa kweendeenda,
nsikonzyi kuunka kuŋanda ya Mwami Leza pe.

6Aboobo yebo ukainke kuŋanda ya Mwami Leza mubuzuba bwakuliimya kulya,
kwamana ukababalile majwi aa Mwami Leza kuzwa mubbuku eeli ngoolemba ciindi
nindali kwaamba. Ukaabalile bantu bamu Juda boonse aabo baboola kuzwa muminzi
yabo.

7Ambweni inga bazoolikombelezya ku Mwami Leza, kuti umwi aumwi asiye nzila
zyakwe zibi, nkaambo mbupati bukali oobo Mwami Leza mbwanyemenede bantu
aaba.»

8Lino Baluki mwanaa Neliya wakacita zintu zyoonse eezyo Jelemiya musinsimi
nzyaakamwaambila kuti acite. Wakabala majwi aa Mwami Leza aakalembedwe
mubbuku kuŋanda ya Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Mumwezi wafuka, mumwaka wasanu wakulela kwa Jehoiyakimu mwanaa Josiya
mwami wacisi ca Juda, bantu boonse bamu Jelusalemu abaabo bakaboolede ku
Jelusalemu kuzwa kuminzi yamucisi ca Juda bakabikka ciindi cakuliimya kulya ku
Mwami Leza.

10Mpawo bantu boonse kabamvwide, Baluki wakabala majwi aa Jelemiya kuzwa
mubbuku muŋanda ya Mwami Leza, mukaanda ka Gemaliya mwanaa Syafani
mulembi, kakali mujulu kumanjililo aamulyango mupya waŋanda ya Mwami Leza.

Balupati-pati mbubakabalilwa bbuku

11Ciindi Mikaiya mwanaa Gemaliya mwanaa Syafani, naakamvwa majwi oonse aa
Mwami Leza kuzwa mubbuku eelyo,

12wakainka kukaanda kamulembi kuŋanda yabwami ooko kwakakkede balupati-pati
boonse, ba Elisyama mulembi, Delaiya mwanaa Syemaiya, Elinatani mwana wa
Akiboo, Gemaliya mwanaa Syafani, Zedekiya mwanaa Hananiya abalupati-pati
bamwi boonse.

13Lino Mikaiya naakamana kubaambila zyoonse eezyo nzyaakamvwa Baluki kabalila
bantu kuzwa mubbuku,

14balupati-pati boonse bakatuma Jehudi mwanaa Netaniya mwanaa Syelemiya,
mwanaa kusyi, kuti akaambile Baluki kuti, «Boola uletelezye abbuku eelyo ndyooli
kubalila bantu.» Aboobo Baluki mwanaa Neliya wakainka kulimbabo kajisi abbuku
eelyo.

15Bakati kulinguwe, «Nkoo kkala musa, utubalile.» Aawo Baluki wakababalila.

16Nibakamvwa majwi aayo oonse, bakalangana kumeso cakuyoowa akuti kuli Baluki,
«Tweelede kwaambila mwami aaya oonse.“

17Mpawo bakabuzya Baluki kuti, «Kotwaambila, ino waalemba-lemba buti majwi
aaya oonse? Sena ngu Jelemiya waaamba?»

18Baluki wakaingula kuti, «Iiyi, nguwandaambila majwi aaya oonse ngindalemba,
nkabela ndaalemba mubbuku ainki.»

19Mpawo balupati-pati bakati kuli Baluki, «Yebo a Jelemiya kamuya mukayube.
Taakwe muntu weelede kuziba mpomunoobede pe.»

Mwami Jehoiyakimu mbwaakatenta bbuku

20Lino nibakamana kubikka bbuku mukaanda ka Elisyama mulembi, bakainka
kumwami mubbuwa akuyoomwaambila zintu zyoonse.

21Mwami wakatuma Jehudi kuti akalete bbuku, eelyo Jehudi wakalyeeta kuzwa
mukaanda ka Elisyama mulembi akulibalila mwami abalupati-pati aabo bakaimvwi
munsi lyakwe.

22Wakali mwezi wafuka mwami naakakkede mukaanda kamupeyo, kakuyaka mulilo
acikko kumbele lyakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Kwali kunga Jehudi amana buyo kubala mapepa otatwe naa one mwami wakali kwaatenda akamesi kamulembi akwaasowela mucikko, mane kusikila bbuku lyoonse nilyakatentwa mumulilo.

24Mwami abatwanga bakwe boonse bakamvwa majwi aaya tiibakayoowa pe, nokuba kuzapaula zisani zyabo.

25Nikuba kuti ba Elinatani, Delaiya a Gemaliya bakakumbila mwami kuti atatenti bbuku, taakwe naakabaswiilila pe.

26Pele mwami wakalailila Jelameeli mwanaa mwami, Selaiya mwana wa Aziliyeli a Syelemiya mwana wa Abudeeli kuti baange Baluki mulembi a Jelemiya musinsimi. Pele Mwami Leza wakali basiside.

Jelemiya mbwaakalemba bbuku limbi

27Lino mwami naakamana kutenta bbuku eelyo lyakajisi majwi aayo Baluki ngaakalembede kaambilwa a Jelemiya, majwi aa Mwami Leza akasika kuli Jelemiya akuti,

28«Bweza bbuku limbi ulembe mulindilyo majwi oonse aayo aakali muli lyakusaanguna, eelyo Jehoiyakimu mwami wacisi ca Juda ndyaakatenta.

29Umwaambile a Jehoiyakimu mwami wamu Juda kuti mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Wakatenta bbuku liya akuti, nkaambo nzi nookalemba mulindilyo kuti mwami waku Babuloni uyooboola ncobeni akuzoonyonyoona cisi eeci akujaya bantu abanyama bali muli ncico?› »

30Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza azya Jehoiyakimu mwami wacisi ca Juda ulati, «Taakwe naba omwe ngwayoosiya uuyookkala acuuno cabwami bwa Devedi, mutumba wakwe uyoosoowegwa sikati, uyoobalwa zuba, masiku uyoowidwa mume.

31Ndiyoomusubula abana bakwe abatwanga bakwe akaambo kabubi bwakwe. Njoobaletela balo abaabo bakkala mu Jelusalemu abantu bamucisi ca Juda mapenzi oonse aaya ngindakaamba kuti njoobaletela, nkaambo tiibakaswiilila pe.»

32Nkaako Jelemiya wakabweza bbuku limbi akulipa kuli Baluki mulembi mwanaa Neliya. Lino Jelemiya naakali kwaamba majwi, Baluki wakali kwaalemba. Wakaalemba majwi oonse aabbuku lyakusaanguna eelyo Jehoiyakimu mwami wacisi ca Juda ndyaakatenta mumulilo. Nkabela majwi manji aaelene akayungizigwa kulingawo.

Jelemiya 37

Jelemiya mbwaakaangwa

1Lino Zedekiya mwanaa Josiya wakabikkwa mubwami a Nebukadineza mwami waku Babuloni, nguwakalela mubusena bwa Jehoyiyakini mwanaa Jehoiyakimu.

2Walo nobaba batwanga bakwe nobaba bantu bamucisi tiibakaswiilila majwi Mwami Leza ngaakaamba kwiindila muli Jelemiya musinsimi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Pele mwami Zedekiya wakatuma Jehukali mwanaa Syelemiya a Zefaniya mupaizi mwanaa Maaseiya kuli Jelemiya musinsimi amakani aakuti, «Tukombele ku Mwami Leza wesu.»

4Ciindi eeci Jelemiya wakali kukonzya kweendeenda akati kabantu, nkaambo taakanabikkwa muntolongo.

5Eelyo impi ya Falo yakazwa mu Ijipiti. Lino Bakalodiya bakasinkilizizye munzi wa Jelusalemu nibakamvwa zyambabo, bakazwa ku Jelusalemu.

6Mpawo majwi aa Mwami Leza akasikila Jelemiya musinsimi akati,

7«Mboobu mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli ulati, ‹Ambila mwami wacisi ca Juda wakutuma kuti uzoobuzye kulindime kuti, impi yaboola kuzookugwasya ilapilukila kunyika yayo, ku Ijipiti.

8Eelyo Bakalodiya bayoopilukila kuti bazoolwane munzi ooyu, bazoouzunda akuutenta.› »

9Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mutalicengi mukuyeeya kuti, ‹Bakalodiya balatuleka.› Tabakoomuleka pe!

10Nikuba kuti impi ya Bakalodiya eeyo iimulwana kamwiizunda, kakusyaala buyo baalumi bayasidwe mumatente, aabo bali kunooboola akuzootenta munzi ooyu.»

11Lino impi ya Bakalodiya niyakazwa ku Jelusalemu akaambo kampi ya Falo,

12awalo Jelemiya wakazwa mumunzi kuti aye kucisi ca Benjamini kuti akapegwe caabilo cakwe akati kabantu ooko.

13Pele naakaakusika ku Mulyango wa Benjamini mupati wabalindizi wakali kutegwa Ilija mwanaa Syelemiya, mwanaa Hananiya, wakamwaanga akuti, «Utijila ku Bakalodiya!»

14Jelemiya wakati, «Peepe, tanditijili ku Bakalodiya pe.» Pele Ilija taakaswiilila, wakaanga Jelemiya akumuleta kuli balupati-pati.

15Balupati-pati aaba bakanyemena Jelemiya bamuuma, bamwaanga akumubikka muŋanda ya Jonatani mulembi, eeyo njibakacita ntolongo.

16Jelemiya wakabikkwa mukaanda kaansi mumulindi, ooko nkwaakakkala kwaciindi cilamfu.

17Mpawo mwami Zedekiya wakamwiita eelyo wakaletwa kuŋanda yabwami, ooko wakamubuzya-buzya kumbali kuti, «Sena kuli majwi aazwa ku Mwami Leza?» Jelemiya wakaingula kuti, «Iiyi, ulaabwa kumwami waku Babuloni.»

18Mpoonya Jelemiya wakaambila mwami Zedekiya kuti, «Ino mulandu nzi ngundakacita kulinduwe nokuba kuli balupati-pati bako naa kubantu aaba cakuti wakandibikka muntolongo?

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Ino bali kuli basinsimi bako bakakusinsimina kuti mwami waku Babuloni
takooyooboola kuti azookulwane nociba cisi eeci?

20Pele ono swiilila omwami simalelo wangu. Andilikombelezezye kulinduwe.
Utanditumini kuŋanda ya Jonatani mulembi pe, nkaambo inga ndaba nenjoofwa
kuya.»

21Mpawo mwami Zedekiya wakalailila kuti Jelemiya abikkwe mubbuwa lyabalindizi,
akuti kapegwa zyakulya kuzwa kumugwagwa wabasikulanga buzuba abuzuba mane
kusikila zinkwa zikamane mumunzi. Mbombubo oobu Jelemiya mbwaakakkala
mubbuwa lyabalindizi.

Jelemiya 38

Jelemiya mbwaakabikkwa mucitelekezezyo

1Lino Syefatiya mwanaa Matani, Gedaliya mwanaa Pasyuu, Jukali mwanaa
Syelemiya a Pasyuu mwanaa Malikija bakamvwa eeco Jelemiya ncaakali kwaambila
bantu naakati,

2«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Kufumbwa ooyo uunookkede mumunzi
ooyu ulajaigwa munkondo, nzala acuumo. Pele ooyo uuyoolisisya ku Bakalodiya
uyoopona. Takafwi uyoopona.›

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Munzi ooyu uyooabwa ncobeni kumpi
yamwami waku Babuloni, walo uyoouzunda.› »

4Mpawo balupati-pati bakati kumwami, «Muntu ooyu weelede kujaigwa. Utyompya
basilumamba basyeede mumunzi ooyu antoomwe abantu boonse muzintu eezyo
nzyabaambila. Muntu ooyu tayandauli bubotu bwabantu aaba, pele lunyonyooko
lwabo.»

5Mwami Zedekiya wakaingula kuti, «Uli mumaanza aanu, nsikonzyi kumulesya
nywebo pe.»

6Mpawo bakatola Jelemiya akuyoomubikka mucitelekezezyo ca Malikija mwanaa
mwami, cakali mubbuwa lyabalindizi. Bakaselusya Jelemiya mucitelekezezyo eeco
amakole, tiicakajisi maanzi, cakali antimba buyo, eelyo Jelemiya wakabbila-bbila
muntimba eeyo.

7Pele Ebedimeleki Mukusyi, muzibe wamuŋanda yabwami, wakamvwa kuti Jelemiya
wakabikkwa mucitelekezezyo. Mwami naakacikkede amulyango wa Benjamini,

8Ebedimeleki wakazwa kuŋanda yabwami akuyooti kumwami,

9«Omwami simalelo wangu, bantu babisya kapati kuli zyoonse nzibacita kuli
Jelemiya musinsimi. Bamuwaalila mucitelekezezyo oomo mwiiyoomujaya nzala,
nkaambo kucinyina cakulya mumunzi.»

10Mpawo mwami wakalailila Ebedimeleki kuti, «Tolelezya baalumi botatwe
mukagwisye Jelemiya musinsimi kuzwa mucitelekezezyo natanafwa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Eelyo Ebedimeleki wakatolelezya baalumi akuunka kukaanda kacibeela caciyobwedo caŋanda yabwami. Wakabweza zisani zikulumpede azizapaukide kuzwa oomo akuziselusya antoomwe amakole kuya ansi kuli Jelemiya mucitelekezezyo.

12Ebedimeleki wakati kuti Jelemiya, «Bikka zisani eezi zikulumpede azizapaukide munkwa kuti makole atakucisi.» Aboobo Jelemiya wakacita oobo,

13eelyo bakamukwela amakole akumugwisya mucitelekezezyo. Nkabela Jelemiya wakakkala mubbuwa lyabalindizi.

Zedekiya mbwaakabuzya-buzya Jelemiya

14Mpawo mwami Zedekiya wakatuma kuti Jelemiya musinsimi aletwe kumulyango watatu waŋanda ya Mwami Leza. Mwami wakati kuli Jelemiya, «Ndiyanda kukubuzya cintu cimwi. Utandisisi cili coonse pe.»

15Eelyo Jelemiya wakati kuli Zedekiya, «Kuti naa ndakwaambila, sena tokoondijaya? Nikuba kuti nkulailile buti tokoondiswiilila pe.»

16Pele mwami Zedekiya wakakonka cakusisikizya kuli Jelemiya akuti, «Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi, ooyo wakatupa buumi, nsikookujaya nikuba kukupa kulibaabo bayandaula buumi bwako.»

17Aawo Jelemiya wakati kuli Zedekiya, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzu zyoonse, Leza Waisilayeli ulati, ‹Naa ulipe kuli balupati-pati bamwami waku Babuloni, tokoofwa awalo munzi ooyu tuuti tentwe pe. Yebo abaŋanda yako mulapona.

18Pele kuti utalipi kuli balupati-pati bamwami waku Babuloni, munzi ooyu ulaabwa kuli baku Babuloni alimwi baluuumpa, yebo lwako totibatije.› »

19Mwami Zedekiya wakati kuli Jelemiya, «Njoowede Bajuda bakainka kale kuba Babuloni, cimwi ciindi Bababuloni bandipe kuli mbabo nkabela inga bandigutaika.»

20Jelemiya wakati, «Tabati kwaabe kulimbabo pe, swiilila Mwami Leza ucite mbwaakwaambila. Ocita boobo zilakweendela kabotu zintu, alimwi totifwe pe.

21Pele kuti ukake kulipa kuli mbabo, nceeci ncaakuyubwinida Mwami Leza.

22Boonse bamakaintu basyeede muŋanda yabwami Bwajuda bayooletwa kuli balupati-pati bamwami waku Babuloni. Aabo bakaintu bayooti kuli nduwe,

‹Bakakusowa akukuzunda aabo beenzinyoko mbosyoma. Mpaawa zituta zyako zyabbila mbombombombo muntimba, mbali beenzinyoko bakuloboka.›

23Bakaintu bako boonse abana bayoogwisigwa akuletwa kuba Babuloni. Yebo lwako totikabatije, uyoojatwa amwami waku Babuloni, kwaamba munzi ooyu awalo uyooumpwa.»

24Aawo Zedekiya wakati kuli Jelemiya, «Kutabi muntu naba omwe ngoambila nzitwali kwaamba pe, naa ucite oobo ulafwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Kuti balupati-pati bangu bazibe kuti ndali kwaamba anduwe, bamana baboole kulinduwe kuzooti, ‹Twaambile ncooambila mwami ancaakwaambila mwami.›

26Yebo ubaingule kuti ndali kukombelezya mwami kuti atandipilusyi kuŋanda ya Jonatani kuti nkafwide nkuko pe.»

27Balupati-pati boonse bakaboola kuli Jelemiya akumubuzya, eelyo wakabaambila zyoonse eezyo mwami nzyaakamulailila kuti aambe. Kumane taakwe ncibakaamba kulinguwe, nkaambo taakwe wakamvwide mubandi ngwaakajisi amwami.

28Jelemiya wakakkala mubbuwa lyabalindizi mane kusikila mubuzuba munzi wa Jelusalemu nuwakazundwa.

Jelemiya 39

Munzi wa Jelusalemu mbuwakazundwa

1Mboobu munzi wa Jelusalemu mbuwakazundwa. Mumwaka wafuka wakulela kwa Zedekiya mwami wacisi ca Juda, mumwezi wakkumi, Nebukadineza mwami waku Babuloni naakaza kuzoolwana munzi wa Jelusalemu abasilumamba bakwe boonse akuusinkilizya.

2Lino mubuzuba bwafuka bwamwezi wane mumwaka wakkumi aumwi wakulela kwa Zedekiya bwaanda bwamunzi bwakabbobolwa.

3Mpawo balupati-pati bamwami waku Babuloni bakaboola akuzookkala azyuuno zyaa Mulyango Waakati. Aaba bakali ba Neegalisyaleza waku Samugaa, Nebosaasekimu wakali mupati wabasikalumamba, Neegalisyaleza mupati wabo, abalupati-pati bamwi bamwami waku Babuloni boonse.

4Ciindi Zedekiya mwami wacisi ca Juda abasilumamba boonse nibakababona, bakatija, bakazwa mumunzi masiku batola nzila yamuunda wamwami, bainda amulyango akati kabwaanda bobilo, mbaabo bagama ku Alaba kumusanza.

5Pele impi ya Bakalodiya yakabatobela mane baakumweenzya Zedekiya mumabanda aa Jeliko. Bakamujata akumutola kuli Nebukadineza mwami waku Babuloni ku Libula munyika ya Hamati ooko nkubakamukosweda mulandu.

6Ooko ku Libula mwami waku Babuloni wakajaya bana balombe ba Zedekiya kalibwenene alimwi wakajaya balemenede boonse bamu Juda.

7Mpawo wakanonkola meso aa Zedekiya amane wakamwaanga ansimbi zyamukuba kuti amutole ku Babuloni.

8Bakalodiya bakatenta ŋanda yabwami, amaanda aabantu akupwayaula bwaanda bwa Jelusalemu.

9Nebuzaladani silutwe wabalindizi babulelo wakabatola mubwaange ku Babuloni bantu boonse bakasyeede mumunzi kubikkilizya abaabo bakalyaabide kulinguwe abamwi boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Pele Nebuzaladani silutwe wabalindizi wakasiya aabo bakali bacete mucisi ca Juda,
batakajisi zintu pe. Kumane ciindi eeco nciconya wakabapa myuunda yamisaansa
amyuunda.

Jelemiya wagwisigwa muntolongo

11Lino Nebukadineza mwami waku Babuloni wakalaililide boobu azya Jelemiya
kwiindila muli Nebuzaladani silutwe wabalindizi babulelo wakati,

12«Umutole kwamana, utakamucisi pele weelede kumucitila kufumbwa
ncaakumbila.»

13Aboobo Nebuzaladani silutwe wabalindizi, Nebusyazibani mupati wabasilumamba,
a Neegalisyaleza mupati wabo abalupati-pati boonse bamubwami bwamu Babuloni

14bakatumina kuti Jelemiya agwisigwe mubbuwa lyabalindizi. Aawo wakatumizigwa
kuli Gedaliya mwana wa Ahikamu, mwanaa Syafani, kuti amupilusye kumunzi
wokwabo. Mbombubo oobu mbwaakakkala akati kabantu bokwabo.

15Lino Jelemiya naakacijatidwe kubbuwa lyabalindizi, majwi aa Mwami Leza akasika
kulinguwe akuti,

16«Koya ukaambile Ebedimeleki Mukusyi kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza
Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Ndiyanda kuzuzikizya majwi ngindakaamba
kwiindila mukuleta mapenzi, kutali kuzwidilila pe. Kuciindi eeci ciyoozuzikizigwa
ayebo kolibwenene.

17Pele mubuzuba oobo yebo njookuvuna, mbwaamba Mwami Leza, tokooyooabwa
kuli baabo mboyoowa.

18Njookuvuna, tokooyoojaigwa munkondo, pele uyoosyaala buyo, nkaambo usyoma
ndime, mbwaamba Mwami Leza.› »

Jelemiya 40

Jelemiya waya kuli Gedaliya

1Ngaaya majwi aakasika kuli Jelemiya kuzwa ku Mwami Leza ciindi Nebuzaladani
silutwe wabalindizi babulelo naakamwaangununa ku Lama. Wakajana Jelemiya
kaangidwe anketani akati kabaange boonse bakazwa ku Jelusalemu aku Juda aabo
bakali kutolwa mubwaange ku Babuloni.

2Ciindi silutwe wabalindizi naakajana Jelemiya wakati kulinguwe, «Mwami Leza
wako nguwakalailila kuti busena oobu busikilwe mapenzi aaya.»

3Lino ngooyu Mwami Leza wacicita ncobeni eeci mbubonya mbuli mbwaakaambide.
Zyoonse eezi zyacitika nkaambo nywebo nobantu mwakabisizya Mwami Leza alimwi
tiimwakamuswiilila pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Pele sunu ndakwaangununa kuzwa kunketani zili kumaboko aako. Atuunke ku
Babuloni, kuti naa koyanda, nkabela ndinooyookubamba, pele kuti naa kotayandi,
utainki. Bona njeeyi nyika yoonse mboibede, koya kufumbwa nkoyanda.

5Pele Jelemiya katanavuuluka kuti aende, Nebuzaladani wakati kulinguwe, «Koya
kuli Gedaliya mwana wa Ahikamu, mwanaa Syafani, ooyo mwami waku Babuloni
ngwaakabikka kuti kalanga minzi yacisi ca Juda, ukakkale anguwe, akati kabantu
nokuba kuunka kufumbwa ooko nkoyanda. Mpawo silutwe wakapa Jelemiya bulilu
acipego akumuleka.»

6Aboobo Jelemiya wakainka kuli Gedaliya mwana wa Ahikamu ku Mizipa
akuyookkala anguwe akati kabantu bokwabo aabo bakasyeede mucisi.

Gedaliya mweendelezi wacisi ca Juda

(2 Bami 25.22-24)

7Lino bapati babasilumamba abasilumamba babo bakacili musokwe nibakamvwa kuti
mwami waku Babuloni wasala Gedaliya mwana wa Ahikamu kuti abe mweendelezi
wacisi akuti kalanga baalumi, bakaintu abana aabo bakali bacete kapati mucisi aabo
batakatolwa mubwaange ku Babuloni,

8bakasika kuli Gedaliya ku Mizipa ba Isyimayeli mwanaa Netaniya, Johanani a
Jonatani bana balombe ba kaleya, Selaiya mwanaa Tanihumeti, bana balombe ba
Efayi Munetofati, a Jaazaniya mwanaa Mumaakati, abasilumamba babo.

9Gedaliya mwana wa Ahikamu, mwanaa Syafani wakakonka akusyomezya baalumi
aabo abantu babo. Wakati, «Mutayoowi kubelekela Bakalodiya, amukkale munyika
muno mubelekele mwami waku Babuloni, ndendilyo zyoonse nozitimweendele
kabotu.

10Mebo lwangu ndinookkala mu Mizipa kuti kandimwiiminina ku Bakalodiya aabo
banooboola kulindiswe, pele nywebo mweelede kutebula nsaansa, micelo yamainza
amafuta, muminzi eeyo njomwakatola.»

11Lino Bajuda boonse bakali kukkala mu Mowabu, Amoni, Edomu amumasi amwi
oonse nibakamvwa kuti mwami waku Babuloni wakasiya bantu bamwi mu Juda
akubikka Gedaliya mwana wa Ahikamu, mwanaa Syafani kuti abe mweendelezi
wabo,

12bakaboola kucisi ca Juda, kuli Gedaliya ku Mizipa kuzwa mumasi oonse oomo
mubakamwaikilide. Bakatebula nsaansa zinji amicelo yamainza.

Gedaliya mbwaakajaigwa

(2 Bami 25.25-26)

13Johanani mwanaa Kaleya abapati babasilumamba boonse bakacili musokwe
bakaboola kuli Gedaliya ku Mizipa,

14akuzooti kulinguwe, «Sena tozi kuti Baalisi mwami wa Baamoni watuma Isyimayeli
mwanaa Netaniya kuti azookujaye?» Pele Gedaliya mwana wa Ahikamu
taakabasyoma.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Mpawo Johanani mwanaa Kaleya wakati kuli Gedaliya cakusisikizya ku Mizipa,
«Ndileke nduunke nkajaye Isyimayeli mwanaa Netaniya, nkabela taakwe uunga
waziba pe. Ino ulakujaila nzi akucita kuti Bajuda boonse aaba bakweengelede
bamwaike akuti bamu Juda basyeede balobe?»

16Pele Gedaliya mwana wa Ahikamu wakati kuli Johanani mwanaa kaleya, «Utaciti
cintu camusyobo ooyu pe! Ncoamba azya Isilayeli tacili cakasimpe pe.»

Jelemiya 41

1Mumwezi waciloba Isyimayeli mwanaa Netaniya, mwanaa wa Elisyama wakali
waciinga cabwami, wakali umwi wabalupati-pati bamwami, wakaboola kuli Gedaliya
mwana wa Ahikamu abaalumi bali kkumi ku Mizipa. Lino kabacilya antoomwe kuya,

2Isyimayeli mwanaa Netaniya abaalumi bali kkumi aabo mbaakali aabo bakanyamuka
akujaya Gedaliya mwana wa Ahikamu, mwanaa Syafani apanga, bajaya yooyo
mwami waku Babuloni ngwaakabikka kuba mweendelezi wacisi.

3Isyimayeli wakajaya a Bajuda boonse aabo bakali a Gedaliya ku Mizipa antoomwe
abasilumamba ba Bakalodiya bakali kooko.

4Buzuba bwakatobela Gedaliya kajaidwe, kakutanaziba muntu naba omwe,

5baalumi bali makumi aali lusele aabo bakalinyweede zilezu, bakazapaula zisani
zyabo akulinengaula bakaboola kuzwa ku Syekemu, Syilo aku Samaliya,
bakaletelezya azituuzyo zyabo zyamaila atununkilizyo kuŋanda ya Mwami Leza.

6Isyimayeli mwana Netaniya wakainka kuzwa ku Mizipa kuti akabacingauzye, wakali
kuya bulila. Naakabaswaangana wakati, «Amuboole kuli Gedaliya mwanaa wa
Ahikamu.»

7Nibakanjila mumunzi, Isyimayeli mwanaa Netaniya antoomwe abaalumi mbaakali
aabo bakabajaya akubasowela mucitelekezezyo.

8Pele bali kkumi bakati kulinguwe, «Utatujayi! Tulijisi maila abulotwe, mafuta abuci
zilisisidwe mumuunda.» Aboobo wakabaleka taakabajailizya pe.

9Lino citeelekezyo oomo mwaakasowela mitumba yoonse yabaalumi aabo
mbaakajaya antoomwe a Gedaliya cakali camwami Asa eeco ncaakacitide
cikwabilizyo kuzwa kuli Baasya mwami wa Isilayeli. Isyimayeli mwanaa Netaniya
wakacizuzya mitumba.

10Isyimayeli wakajata bantu boonse aabo bakali ku Mizipa nkokuti, bana basimbi
bamwami antoomwe abaabo boonse bakasyeede ooko, aabo Nebuzaladani silutwe
wabalindizi babulelo mbaakabikkide kuti kabalangwa a Gedaliya mwana wa
Ahikamu. Isyimayeli mwanaa Netaniya wakabatola mubwaange akubatola ku cisi ca
Baamoni.

11Lino Johanani mwanaa Kaleya antoomwe abapati babasilumamba mbaakali aabo
nibakamvwa zibyaabi zyoonse eezyo Isyimayeli mwanaa Netaniya nzyaakacita,

© 1996, Bible Society of Zambia.

12bakaita basilumamba babo boonse akuunka kuyoolwana Isyimayeli mwanaa
Netaniya. Bakaakumweenzya kumbali aaziba pati mu Gibiyoni.

13Lino bantu boonse aabo Isyimayeli mbaakali aabo nibakabona Johanani mwanaa
Kaleya abapati babasilumamba mbaakali aabo bakabotelwa.

14Bantu boonse Isyimayeli mbaakatolede mubwaange ku Mizipa bakapiluka akuboola
kuli Johanani mwanaa Kaleya.

15Pele Isyimayeli mwanaa Netaniya abantu bakwe bali lusele bakatija Johanani
akutijila ku Baamoni.

16Mpawo Johanani mwanaa Kaleya abapati babasilumamba boonse mbaakali aabo
bakasolweda bantu boonse aabo bakasyaala kuzwa ku Mizipa aabo mbaakaakuboozya
kuzwa kuli Isyimayeli mwana Netaniya ooyo wakajaya Gedaliya mwanaa wa
Ahikamu, nkokuti basilumamba, bakaintu, bana abapati abazibe aabo
mbaakagwisizye ku Gibiyoni.

17Bakeenda mane bakaakulyookezezya ku Gelutikimihamu kufwiifwi aku
Betelehemu ciindi nobakali kuya ku Ijipiti

18kabatija Bakalodiya. Bakalibayoowede nkaambo Isyimayeli mwanaa Netaniya
wakajaya Gedaliya Mwana wa Ahikamu, ooyo mwami waku Babuloni
ngwaakabikkide kuba mweendelezi wacisi.

Jelemiya 42

Bantu balomba Jelemiya kuti abapailile

1Mpawo bapati babasilumamba kubikkilizya a Johanani mwanaa Kaleya antoomwe a
Jezaniya mwanaa Hosyaiya kutalikila kubantu buyo boonse kuyoosikila kuli
balemenede bakasika

2kuli Jelemiya musinsimi aakuti kulinguwe, «Koswiilila kulomba kwesu ku Mwami,
upailile bantu aabo boonse basyeede ku Mwami Leza wako. Nkaambo ulibwene
ayebo kuti twakali banji, pele sunu basyeede mbace.

3Komba ku Mwami Leza wako kuti atwaambile nkotweelede kuunka ancotweelede
kucita.»

4Jelemiya musinsimi wakaingula kuti, «Ndamvwa ncomwaamba. Kasimpe ndakomba
ku Mwami Leza wanu mbubonya mbuli mbumwakumbila. Ndilamwaambila zyoonse
eezyo Mwami Leza nzyati ndaambile, taakwe ncetimusise pe.»

5Mpoonya bakati kuli Jelemiya, «Mwami Leza abe kamboni wakasimpe uusyomeka
kulindiswe kuti naa katutaciti kweendelana azeezyo zyoonse Mwami Leza wako
nzyakwaambila kuti utwaambile.

6Nokuba kuti zili kabotu naa kazitali kabotu tuyooswiilila Mwami Leza wesu,
ncitwakutuma, nkuti zintu zitweendele kabotu, masimpe tuyooswiilila Mwami Leza
wesu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami Leza mbwaakaingula kukomba kwa Jelemiya

7Nikwakainda mazuba aali kkumi majwi aa Mwami Leza akasika kuli Jelemiya.

8Aboobo Jelemiya wakaita Johanani mwanaa Kaleya antoomwe abapati babasilumamba boonse bakali aanguwe, abantu boonse kutalikila kubantu buyo kuyoosika kuli balemenede.

9Wakati kulimbabo, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli nkumwakandituma kuti nkaambe kulomba kwanu ulati,

10‹Kuti naa mukkale mucisi eeci, ndamuyaka nsikoomumwaya, ndamwiimika nsikoomuzyula pe, nkaambo nduuside akaambo kamapenzi aayo ngindakamuletela.

11Mutabwembwi akaambo kamwami waku Babuloni, ooyo ono ngomuyoowa. Mutamuyoowi mbwaamba Mwami Leza, nkaambo ndili aandinywe, ndamuvuna akumufutula kuzwa kulinguwe.

12Mukuti njoomubeda aankumbu awalo uyoomubeda aankumbu akumubukulusya munyika yanu.› »

13Pele kuti naa mwaambe kuti, «Tatukookkala mucisi eeci pe, akutaswiilila Mwami Leza wanu,

14alimwi kuti naa mwaambe kuti, ‹Peepe, tulainka tukakkalile ku Ijipiti, ooko nkotutakaboni nkondo, nokuba kumvwa mweembo nokuba kufwa nzala.›

15Nkaako amumvwe majwi aa Mwami Leza nywebo noluzubo lwa Juda lusyeede. Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Kuti naa muzumanane zyakuunka ku Ijipiti kuti mukakkalile nkuko,

16nkondo njomuyoowa iyoomujana ooko ayalo nzala njomulibilika iyoomujana mu Ijipiti, nkabela nkomuyoofwida ooko.

17Kasimpe boonse aabo bazumanene zyakuya ku Ijipiti kuti bakakkale nkuko bayoojazigwa nkondo, nzala acuumo, taakwe naba omwe wabo uyoosyaala nokuba kutija mapenzi ngendiyoobaletela.›

18Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Mbubonya mbuli bukali akunyema kwangu mbukwakasikila aabo bakali kukkala mu Jelusalemu, mbubonya oobo anywebo bukali bwangu buyoomusikila mwaakuya ku Ijipiti. Muyooba citukanyo aciyoosyo calusinganyo acisampuzyo, tamukapilukili limbi kubusena oobu alimwi pe.› »

19Jelemiya wakati, «Nywebo noluzubo lwa Juda lusyeede, Mwami Leza wamwaambila kuti, ‹Mutainki ku Ijipiti. Amuzibe ceeci, ndiyanda kumucenjezya sunu,›

20mwakalubizya kapati nimwakandituma ku Mwami Leza wanu akuti, ‹Tukombele ku Mwami Leza wesu, twaambile zyoonse eezyo nzyakwaambila tulazicita.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Ndamwaambila sunu, pele nikuba boobo tamuna muswiilila Mwami Leza wanu muli zyoonse nzyaakandaambila kuti nzoomwaambile.

22Nkaako lino, amuzibe eeci. Muyoojaigwa munkondo, nzala acuumo mubusena oobo mbomuyanda kuyookkala.»

Jelemiya 43

Jelemiya watolwa ku Ijipiti

1Lino Jelemiya naakamana kwaambila bantu majwi oonse aa Mwami Leza nkokuti zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakamwaambila kuti abaambile,

2Azaliya mwanaa Hosyaiya a Johanani mwanaa Kaleya antoomwe abaalumi boonse basilutuzi bakati kuli Jelemiya, «Ulabeja. Mwami Leza wesu taakutuma kuti uzooambe kuti, ‹Tamweelede kuunka ku Ijipiti kuti mukakkalile nkuko.›

3Tulizi Baluki mwanaa Neliya nguukuyunga-yunga kuti utwaabe ku Bakalodiya kutegwa batujaye nokuba kututola mubwaange ku Babuloni.»

4Nkaako Johanani mwanaa Kaleya abapati babasilumamba boonse antoomwe abantu boonse tiibakaswiilila malailile aa Mwami Leza aakuti kabakkede mucisi ca Juda.

5Aboobo Johanani mwanaa Kaleya antoomwe abapati babasilumamba boonse bakatola bantu bamu Juda boonse aabo basyeede abakapilukide kuti bazookkale mucisi ca Juda kuzwa mumasi oonse oomo mobakamwaikilide.

6Alimwi bakatola baalumi, bakaintu abana kubikkilizya abana basimbi bamwami aabo Nebuzaladani silutwe wabasilumamba mbaakasiilide Gedaliya mwana wa Ahikamu, mwanaa Syafani antoomwe a Jelemiya musinsimi a Baluki mwanaa Neliya.

7Aboobo bakanjila mucisi ca Ijipiti mukutaswiilila Mwami Leza mane mbaabo baakusika ku Taapenesi.

8Kabali mu Taapenesi, majwi aa Mwami Leza akasika kuli Jelemiya akati,

9«Bajuda kabalangilide bweza mabwe mapati, waazikke mubulongo mukkoce lyazitina kumanjililo aaŋanda yabwami ya Falo mu Taapenesi.

10Omana ubaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Ndaita mubelesi wangu Nebukadineza mwami waku Babuloni, eelyo njoobikka cuuno cakwe cabwami atala aamabwe aaya ngindazikka, ciluli cabwami bwakwe ciyooabumbilila.

11Nebukadineza uzoozunda Ijipiti.› Aboobo beelede kufwa kubulwazi bayoofwa abulwazi, aabo beelede kutolwa mubwaange bayootolwa mubwaange, aabo beelede kufwa bayoofwa munkondo.

12Uyootenta maanda aayo aakombelwa baleza bamu Ijipiti, uyootenta maanda aabo aakukombela akuyootola baleza babo mubwaange. Mbubonya mbuli mweembezi

© 1996, Bible Society of Zambia.

mbwaanga cisani cakwe mukopo, mbubonya oobo mbwayookoba akuyoozwa ooko katakwe akacisa.

13Oomo muŋanda yakukombela zuba mu Ijipiti uyoomwayaula mituni akuyootenta maanda aakombelwa baleza bamu Ijipiti.»

Jelemiya 44

Majwi aa Mwami Leza ku Baisilayeli bali mu Ijipiti

1Ngaaya majwi aakasikila Jelemiya aakali kwaamba zya Bajuda bakali kukkala mu Ijipiti nkoili kunselelo ku Migidoli, Taapenesi a Memfisi a Ijipiti nkoili kutala.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, «Mwakalibonena mapenzi aayo ngindakaletela munzi wa Jelusalemu aminzi yoonse yamu Juda. Sunu minzi isyeede buyo mbuboobu yaba matongo,

3akaambo kabubi oobo mbobacita. Bakandinyemya mukupaizya tununkilizyo amukukomba baleza bambi aabo balo nomuba ndinywe naa basikale banu mbibatakazi.

4Kanji-kanji ndakali kutuma babelesi bangu basinsimi bakali kuti, ‹Mutaciti cintu eeci cisesemya ncesulaika!›

5Pele tiibakaswiilila nokuba kuteya matwi aabo, tiibakafutatila zibi zyabo, nokuba kuleka kutentela baleza bambi tununkilizyo.

6Nkaako bukali bwangu buyoosya bwakababukila bamuminzi yamu Juda abakkala mu Jelusalemu akunyonyoona minzi yaba matongo mbuli mbwiibede sunu.»

7Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, «Ino nkaambo nzi nomuliletela mapenzi mapati aali boobu mukunyonyoona bamu Juda baalumi abakaintu, bana abamvwanda cakuti taakwe bantu mbomwasiya pe?

8Ino nkaambo nzi nomundinyemya azeezyo nzyomwakalipangila, akutentela baleza bambi tununkilizyo muno mu Ijipiti momwakazookkala? Mulalinyonyoona nobeni akulicita citukizyo acisampuzyo akati kamisyobo yoonse yaansi.

9Sena mwaluba bubi oobo basikale banu mbubakacita abubi bwabami abwabami bakaintu, abubi oobo mbumwakacita abakaintu mucisi ca Juda abamu Jelusalemu?

10Kusikila sunu tabanalibombya pe, nikuba kuleka nikuba kutobela mulawo amalailile ngindakamupa nywebo abasikale banu.»

11Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, «Ndikanzide kumuletela mapenzi akunyonyoona cisi coonse ca Juda.

12Njootola bamu Juda bacisyeede aabo bakali kuyandisya kuyookkalila ku Ijipiti. Boonse bayooloba mu Ijipiti, bayoojaigwa munkondo nikuba kuyoofwa anzala. Kuzwa kubantu buyo kuyoosika kuli baabo balemenede bayoojaigwa munkondo noiba nzala. Bayooba citukizyo aciyoosyo, bayooba cisinganyo acisampuzyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Njoobasubula aabo bakkala mu Ijipiti munkondo, nzala acuumo, mbubonya mbuli
mbundakasubula bamu Jelusalemu.

14Taakwe naba omwe wabaabo basyeede bamu Juda aabo bakainka kuyookkala mu
Ijipiti uuyootija nokuba kusyaala kuti akapiluke kucisi ca Juda, ooko nkobasukeme.
Taakwe uuyoopiluka ccita buyo aabo batijide bace.»

15Mpawo baalumi boonse bakazi kuti bakaintu babo bakali kutentela baleza bambi
tununkilizyo, kubikkilizya abakaintu boonse bakaliwo, yakali mbungano mpati,
antoomwe abantu boonse bakali kukkala kunselelo akutala lya Ijipiti amu Patilosi
bakati kuli Jelemiya,

16«Tatukooswiilila makani aayo ngootukananina muzina lya Mwami Leza!

17Kasimpe swebo tulacita buyo eezyo zyoonse nzitwaamba kuti tuyoozicita.
Tuyootentela mwami mukaintu wakujulu tununkilizyo akuyoomupa zituuzyo
zyazyakunywa, mbubonya mbuli ndiswe abasikale besu, bami abalupati-pati besu
mbubakali kucita muminzi yamu Juda amumigwagwa yamu Jelusalemu. Kuciindi
eeco twakalijisi zinji, twakali kabotu, taakwe cakali kutupenzya pe.

18Pele mbutwakalekela buyo kutentela mwami mukaintu wakujulu tununkilizyo
akupa zituuzyo zyazyakunywa kulinguwe, taacikwe ancotucijisi, alimwi
twalobezegwa munkondo anzala.»

19Abalo bakaintu bakayungizya akuti, «Ciindi eeco nitwakali kutentela mwami
mukaintu wakujulu tununkilizyo akupa zituuzyo zyazyakunywa, sena baalumi besu
tiibakazi kuti twakali kumucitila zinkwa mucikozyanyo cakwe akumupa zipaizyo
azyazyakunywa?»

20Mpawo Jelemiya wakati kubantu boonse, baalumi abakaintu aabo bakali
kumwiingula,

21«Sena Mwami Leza tayeeyede akuziba zyatununkilizyo twakali kutentwa muminzi
yamu Juda amumigwagwa ya Jelusalemu ooto nywebo abasikale banu, bami
abalupati-pati banu abantu bamucisi ntumwakali kupa?

22Mwami Leza naakaleka kuyumina milimo yanu mibi azintu zisesemya nzimwakali
kucita, cisi canu cakaba citukizyo, cakaba tongo, kacinyina bantu mbuli mbocibede
sunu.

23Lino akaambo kakuti mwakatenta tununkilizyo akubisizya Mwami Leza,
tiimwakamuswiilila nikuba kutobela mulawo wakwe noziba mbeta naaba malailile
aakwe, ncenciceeco mapenzi aaya ncaamusikila mbubonya mbuli mbomwaabwene
sunu.»

24Mpawo Jelemiya wakati kubantu boonse kubikkilizya abakaintu, «Amuswiilile
majwi aa Mwami Leza nywebo nyoonse nobantu bangu bali mu Ijipiti.

25Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Nywebo
abakaintu banu mwalitondezya kale kwiindila mumilimo yanu kucita ceeco

© 1996, Bible Society of Zambia.

ncomwakasyomezya nimwakati, kasimpe tulacita mbubonya mbuli mbutwakakonkezya kuti tuyootenta tununkilizyo akupa zituuzyo zyazyakunywa kumwami mukaintu wakujulu.›

«Mbubo kamucita mbumwakasyomezya! Amuzuzikizye zikonke zyanu!

26Pele amuswiilile majwi aa Mwami Leza nywebo nyoonse Nobajuda bakkala mu Ijipiti. Ndakonka muzina lyangu pati, mbwaamba Mwami Leza, Kuti taakwe muntu naba omwe uuzwa ku Juda uukkala kuli koonse mu Ijipiti uyookumbila nikuba kukonkezya muzina lyangu alimwi akwaamba kuti, ‹Mbubonya mbuli Mwami Leza mbwali muumi pe.›

27Nkaambo ndilibalangilide kuti ndibacise, kutali kubacitila cibotu. Bajuda mu Ijipiti bayoolobezegwa munkondo anzala mane kusikila boonse bakanyonyooke.

28Aabo bayootija munkondo akupilukila kucisi ca Juda kuzwa mu Ijipiti banooli bace. Eelyo Bajuda aabo basyeede aabo bakaboola ku Ijipiti kuti bazookkale bayooziba naa nguni uulaamajwi aayoozuzikizigwa naa ngaangu naa ngaabo.

29Nceeci ciyooba citondezyo kuti njoomusubula mubusena buno, mbwaamba Mwami Leza, kutegwa mukazibe kuti zisubulo nzindakali kwaamba kuti ziyoomusikila, ziyoocitika ncobeni.

30Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, njooaba Falo Hofula mwami wacisi ca Ijipiti kuli basinkondonyina aabo bayanda kumujaya, mbubonya mbuli mbundakaaba Zedekiya mwami wacisi ca Juda kuli Nebukadineza mwami waku Babuloni, sinkondonyina ooyo wakasukamine kumujaya.»

Jelemiya 45

Makani aakatuminwa Baluki

1Nceeci Jelemiya musinsimi ncaakaambila Baluki mwanaa Neliya mumwaka wane wakulela kwa Jehoiyakimu mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda, ciindi Baluki naakamana kulemba bbuku amajwi aakali kwaamba Jelemiya.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza, wa Isilayeli ulati kulinduwe Baluki,

3«Maawe kulindime! Mwami Leza wayungizya mause kumaciswe aangu, ndamana akutongela nsilyookezyi pe.»

4Mwami Leza wakati kuli Jelemiya, «Mwaambile kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza› ulati, ‹Njoomwaya ncondakayaka akuzyula eeco ncindakasyanga mucisi coonse eeci.

5Sena uyandaula kulijanina zintu zipati, Utaziyandauli pe. Nkaambo njooletela bantu boonse mapenzi, mbwaamba Mwami Leza, pele kufumbwa ooko nkoyootijila njoocita kuti konooyooli muumi.› »

Jelemiya 46

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mwami waku Babuloni mbwaakazunda Ijipiti

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza aakasikila Jelemiya musinsimi aakali kwaamba zyamasi.

2Kwaamba zyacisi ca Ijipiti, ngaaya makani aakatumwa kumpi yabasilumamba ba Falo Neko mwami wa Ijipiti eeyo yakazundwa ku Kaakemisyi kumbali aamulonga wa Yufuletisi a Nebukadineza mwami waku Babuloni mumwaka wane wa Jehoiyakimu mwanaa Josiya mwami wacisi ca Juda. Akati,

3«Amulibambile antobo zyanu mpati ansyoonto amuye kunkondo!

4Amwaange mabbiza, batanta batante! Amundandame kamusamide angowani! Amusyobe masumo aanu, amusame zyakulwanya zyanu!

5Ino ndibwene nzi? Bayoowa, babunduluka, basilumamba babo bazundwa. Batija cakufwambaana, tabacebuki, kuli ziyoosya koonse-koonse, mbwaamba Mwami Leza.

6Aawo bazuzisya tabakonzyi kutija, abalo basinguzu tabakonzyi kulikwabilila. Kunyika kumbali aamulonga wa Yufuletisi baladadalika akuwa.

7Ino nguni ooyu uufuta mbuli mulonga wa Nailo, uuli mbuli milonga iili aamaanzi aafwipi-fwipi? Ijipiti njiifuta mbuli Nailo, mbuli milonga iili aamaanzi aafwipi-fwipi.

8Ilati, ‹Ndainka ndivumpe nyika, njoonyonyoona minzi abantu bayo.›

9Amuundumuke nomabbiza! Amukacailisye nobasinkalaki! Amweende nobasilumamba, nomuzwa ku Kusyi aku Puti nomubwezede ntobo, nomuzwa ku Lidiya bacibwene kufusa mata.»

10Pele buzuba mbwa Mwami Leza, Mwami Leza Singuzuzyoonse mbuzuba bwakupilusizya bubi, mbwapilusizya bubi bamulwana. Panga liyoobalya mane kusikila likalilekele, mane kusikila likamvwe abulowa. Nkaambo Mwami Leza Singuzuzyoonse uyoopoboola basinkondonyina munyika nkoili kunyika kumbali aamulonga wa Yufuletisi.

11Kamuya ku Giliyadi mukalete mabbona nobantu bamu Ijipiti. Misamu minji njomubelesya njabuyo, tamukoopona pe.

12Misyobo iyoomvwa zyansoni zyanu, kulila kwanu kuyoomvwigwa munyika yoonse. Basilumamba banu banoolebana, boonse bayoowa antoomwe.

Nebukadineza mbwayooza

13Ngaaya makani Mwami Leza ngaakaambila Jelemiya musinsimi azyakuboola kwa Nebukadineza mwami waku Babuloni nazoolwana cisi ca Ijipiti ulati,

14«Ambilizya eeci mu Ijipiti, ucilungulule mu Migidoli, caambilizye amu Memfisi amu Taapenesi kuti, ‹Amundandame, mulibambilile, nkaambo nkondo yabamana aabo mbomubambene limwi.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Nkaambo nzi basilumamba ocisi ca Ijipiti nobeelede kunyonyoonwa? Tabakonzyi kwiima nkaambo Mwami Leza wabatonkela ansi.

16Kanji-kanji banoodadalika, bayoolimbana. Bayooti, ‹Amubuke tuunke kubantu bokwesu kucisi cokwesu, tutije nkondo iibbebba eeyi!›

17«Ooko bayoopozomoka akuti, ‹Falo mwami wa Ijipiti ngusicikwala buyo ciindi.›

18Mbubonya mbuli mbwendi muumi mbwaamba Mwami, uuli zina lyakwe ngu Leza Singuzuzyoonse,

‹Kuyoosika umwi mbuli cilundu ca Taboo akati kazilundu, mbuli Kaameli kumbali alwizi.›

19Amwaange zibbudu zyanu kamuya mubwaange, nywebo nomukkala mu Ijipiti, nkaambo Memfisi uloolwa, ulaba matongo taakwe uucinookkala mumo pe.

20Cisi ca Ijipiti cili mbuli mpwizi yeebeka, pele mbuwo zilaboola kuzooiluma zizwa kunyika.

21Basilumamba baco baulidwe bacibelekela bali mbuli boombe basaninwa baneneede. Abalo bayootija tabakooyooima pe, nkaambo buzuba bwamapenzi bwabasikila, ciindi cakuti basubulwe casika.

22Baijipiti bayoosweena mbuli nzoka iitija, baakubona basinkondonyina kabazabuza cakulibambila bayooboola kabajisi atweembe mbuli bantu bagonka masamu.

23Bayoogonka cisaka caco, mbwaamba Mwami Leza, nikuba kuti kacisinkene buti. Mbanji kapati kwiinda cikwikwi, tababaliki pe.

24Bamucisi ca Ijipiti bayoousigwa nsoni, bayooabwa kubantu bakunyika.»

25Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, «Ndiyanda kusubula Amoni leza wa Batebesi. Njoosubulizya a Falo, acisi ca Ijipiti abaleza baco, abami baco abaabo basyoma Falo.

26Njoobaaba kuli baabo bayanda kubajaya, kuli Nebukadineza mwami waku Babuloni abalupati-pati bakwe. Musule akooku bantu bayookkala mucisi ca Ijipiti mbubonya mbuli kuciindi cakale-kale.» Mbwaamba Mwami Leza.

Mwami Leza uyoofutula bantu bakwe

27«Utayoowi, Jakobo omubelesi wangu, utakankami O Isilayeli. Kasimpe njookuvuna kuzwa kucisi cili kulaale, njoovuna balunyungu lwako kuzwa kunyika ooko nkubakatolwa mubwaange. Jakobo uyookkala alimwi muluumuno akuliiba, taakwe uuyookuyoosya pe.

28Utayoowi, Jakobo omubelesi wangu, nkaambo ndili anduwe. Mbwaamba Mwami Leza. Nikuba kuti nkanyonyweede limwi misyobo eeyo nkundakamumwaisizye, nsikooyoomunyonyweeda limwi nywebo pe. Njoomusansaula, pele cabululami, nsikooyoomuleka buyo nketamusubuli pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelemiya 47

Makani Mwami Leza ngaakatumina Bafilisiti

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza aakasikila Jelemiya musinsimi aaamba zya Bafilisiti
Falo katanalwana munzi wa Gaza.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Bona maanzi mbwaafuta kunyika, aba
fwipi-fwipi lyamaanzi, ayoopaya anyika, ali zyoonse eezyo zili mulinjiyo, muminzi,
aali boonse aabo bakkala mulinjiyo. Bantu bayoolila, boonse aabo bakkala mucisi
bayooema,

3baakumvwa kulila kwansumba zyamabbiza, baakumvwa kulila kwankalaki
zyabasinkondonyina akwamavwili aazyo. Bamawisi tabakanyoni kuti bagwasye bana
babo, maboko aabo ayoolileka.

4Nkaambo buzuba bwasika bwakunyonyoona Bafilisiti boonse, akunyonyoona boonse
bacipona aabo bakonzya kugwasilizya minzi ya Taya a Sidoni. Mwami Leza uyanda
kunyonyoona Bafilisiti basyeede bazwa kunkomwe zya Kafuta.

5Baku Gaza bayoolinyoola mitwe mukulila, baku Asyikeloni bayooumuzigwa.
Nywebo nomusyeede bamucibanda, ino muyoolinengaula kwaciindi cilamfu buti?

6Akaka opanga lya Mwami Leza, uyooleka lili kutema kuti ulyookezye? Bweeda
mumukutu wako, leka libatamike.

7Pele ino inga lyalyookezya buti kakuli Mwami Leza walilailila, Mwami Leza
walilailila kuti lilwane munzi wa Asyikeloni abakunkomwe yalwizi?»

Jelemiya 48

1Kwaamba zyacisi ca Mowabu mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse,
wa Isilayeli ulati, «Maawe kumunzi wa Nebo nkaambo wanyonyoonwa, amunzi wa
Kaliyataimu akuzundwa, mayubilo mayumu amwaigwa akupwaigwa.

2Cisi ca Mowabu tacikalumbaizigwi limbi pe, baalumi bamu Hesyiboni bayooukanza
kuti unyonyoonwe,

‹Amuboole tuulobye musyobo ooyu.› ‹Ayebo omunzi wa Madimeni uyooumuzigwa,
uyootandaanyizigwa abasimapanga.›

3Amuswiilile kulila kuzwa ku Holonaimu, nkulila kwamapenzi mapati
akunyonyoonwa.

4Cisi ca Mowabu capwaigwa, swiilila kulila kwabana.

5Batola nzila yaku Luhiti, baya bulilisya, mumugwagwa uuya ku Holonaimu
kulyeema kwakunyonyoonwa kwamvwigwa.

6Amutije, amulivune! Amube mbuli citeyo munkanda amuzuze mbuli cibize
wamunkanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7«Lino mbokunga musyoma milimo alubono lwanu, anywebo muyootolwa mubwaange, awalo Kemosyi leza wanu uyootolwa mubwaange antoomwe abapaizi balupati-pati bakwe.

8Sikunyonyoona uyooboolela kulwana minzi yoonse, taakwe munzi nuuba omwe uuyoofutuka. Kkuti liyoonyonyoonwa, gundu liyoopwaigwa, nkaambo Mwami Leza nguwaamba.

9Amusansaile munyo mucisi ca Mowabu nkaambo caandonyonyoonwa, minzi yaco ilaba matongo, taakwe muntu uunookkala mulinjiyo pe.

10Asinganyizigwe muntu ooyo uutaciti mulimo wa Mwami Leza amoyo omwe, asinganyizigwe ooyo uutayandi kutila bulowa apanga lyakwe!»

Minzi yamu Mowabu mboyakanyonyoonwa

11«Kuzwa kumatalikilo bamucisi ca Mowabu baliliibide, mbuli waini walekwa kuti ubatame, uutalonzegwi-lonzegwi kuzwa munongo imwi kutilwa muli imwi, tabanatoledwe mubwaange. Aboobo mucanka wawaini uli mbubonya mbuli mbuubede, kununkilila kwawo takusanduki.

12Pele mazuba alasika, mbwaamba Mwami Leza, nenjootuma bantu bayooulonzya-lonzya munongo, nkabela bayookunamuna nongo zyawo akupwayaula.

13Nkaako bamu Mowabu bayoousila Kemosyi leza wabo, mbubonya mbuli baluzubo lwa Isilayeli mbubakausa nibakali kusyoma munzi wa Beteli.

14Nobamowabu, ino inga mwaamba buti kuti, Tuli basilumamba baalumi bacibwene kulwana?

15Kakuli cisi cilanyonyoonwa, minzi yaco ilasaalwa, bakubusi baco babotu balajaigwa, mbwaamba Mwami Leza zina lyakwe ngu Mwami Leza Singuzuzyoonse.

16Koolwa kwacisi ca Mowabu kulaafwiifwi, mapenzi aaco alasika cakufwambaana.

17«Amucuumbulizye amuciyumye-yumye nywebo nyoonse nomubambene aancico, nywebo nyoonse nomuzi zyampuwo yaco amuti, Akaka bulelo bwanguzu bwatyoka buti, ino musako wabulemu bulemenede watyoka buti!

18Nywebo nomukkala mu Diboni amusekelele azyuuno zyanu zyabulemu mukkale ansi aayumu, nkaambo ooyo uutinyonyoone cisi ca Mowabu ulaboola kuzoomulwana akuzoonyonyoona minzi yanu yankwakwa.

19Amwiimine munsi aamugwagwa mulangilizye, nywebo nomukkala mu Alowee. Amubuzye mwaalumi uutija amukaintu uuzuzaana kuti, Ino mwabaa nzi?

20Cisi ca Mowabu causigwa nsoni nkaambo casaalwa. Amulile mweeme! Amwaambilizye kumbali aamulonga wa Aanoni kuti cisi ca Mowabu canyonyoonwa.

21«Lubeta lwasika kugundu, ku Holoni, Jaaza, aku Mefaati,

22ku Diboni, Nebo, Betidibulataimu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

23ku Kiliyataimu, Betigamuli aku Betimeyoni,

24ku Keliyoti a Bozila, akuminzi yoonse amucisi ca Mowabu iili kulaale aafwiifwi.

25Nguzu zya Mowabu zyakosoolwa, maanza aaco atyolwa. Mbwaamba Mwami Leza. Nsana zya Mowabu zyazundwa, akupwaigwa.» Mbwaamba Mwami Leza.

Cisi ca Mowabu mbociyoobombezegwa

26Mwami Leza wakati, «Amucite kuti cisi ca Mowabu cikolwe, nkaambo cavoolozya Mwami Leza. Mowabu yaalabane mumalusi aayo, aibe cisampuzyo.

27Sena Baisilayeli tiibakali cisampuzyo kulinduwe? Sena bakajatwa akati kankamu yababbi ncookali kugunya-gunya mutwe mukubasabula?

28«Amusiye minzi yanu mukatuntumanine akati kamyaala, nywebo nomukkala mu Mowabu. Amube mbuli nziba iiyaka citeente cayo kumbali aamulomo wampangala.

29Twakamvwa kulisumpula kwacisi ca Mowabu kulisumpula kwabantu baco akulibikka aantu, kulisumpula kwabo, akantu-kantu, akulikankaizya kwamyoyo yabo.

30Ndizi kulisumpula kwabantu baco, pele nkwabuyo. Mbwaamba Mwami Leza. Kulisumpula kwaco kunyina ncokujanya pe.

31Nkaako ndililila cisi ca Mowabu, ndililila cisi coonse ca Mowabu, ndalila akaambo kabantu baku Kehaleseti.

32Ndamulila mbuli bulila Jaza, nomisaansa yaku Sibuma. Mitabi yanu ilitandabede mane kuyoosika kulwizi, mane njeeyo yaakusika kulwizi lwa Jaza. Sikunyonyoona wasikila micelo ansaansa zibizidwe.

33Takucikwe kukondwa akutangala kujanwa mumyuunda yamisaansa yamicelo amyuunda yamu Mowabu. Ndalesya waini kuzwa kuzikandilo, taakwe muntu naba omwe uuzilyatauka cakukondwa. Nikuba kuti kuli kuyoba, takuli kuyoba kwakukondwa.

34«Kulila kwabo kwamvwigwa kuzwa ku Hesyiboni, ku Eleyale aku Jahazi, kakuzwa ku Zowa mane kuyoosika ku Holonaimu aku Egilati Syelisyiya, nkaambo naaba maanzi aaku Nimulimu aliyuminide.

35Mucisi ca Mowabu njoolobya bapaizi mumalende, kubikkilizya akutentela baleza babo tununkilizyo, mbwaamba Mwami Leza.

36«Aboobo moyo wangu ulila Mowabu mbuli nyeele iilila bantu baku Kehaleseti. Lubono oolo ndobakajisi lwaloba.

37Boonse bagelwa, zilezu zyanyoolwa, boonse bakosoolwa maboko, boonse basamide masaka muzibuno.

38Atala amaanda oonse aamu Mowabu amuzisambalilo zyoonse bantu baide kulila, nkaambo ndapwayaula Mowabu, mbuli nongo muntu njataciyandi, mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Maawe yoonse yanyonyoonwa! Maawe balalila. Ino Mowabu yagunwa buti oobu!
Mowabu yaba cisi cisampukide, yaba ciyoosyo kuli baabo mbobabambene limwi.»

Cisi ca Mowabu mbocitakooyoolekelelwa

40Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati Amulange sikwaze wafuuma, wababamuna
mababa aakwe acisi ca Mowabu.

41Minzi iyoozundwa, mayubilo mayumu aayooolwa. Mubuzuba oobo myoyo
yabasilumamba bamu Mowabu iyooba mbuli moyo wamukaintu uutumbuka.

42Cisi ca Mowabu cilanyonyoonwa, nkaambo cavoolozya Mwami Leza.

43Nobantu bamu Mowabu muyoowa mudindi, kakole kalamulindilila. Mbwaamba
Mwami Leza.

44Kufumbwa ooyo uuyootija kuziyoosyo uyoowida mudindi, kufumbwa ooyo
uuyoozwa mudindi uyoocegwa mukakole, nkaambo njooletela cisi ca Mowabu
mwaka wacisubulo, mbwaamba Mwami Leza.

45Aabo batija bayooyanda kukwabililwa mu Hesyiboni, munzi ooyo wakali kulelwa
amwami Sihoni, pele uyootentwa. Mulilo uyootenta minyinza ansonje zyazilundu
oomo basinkondo bamu Mowabu mubakali kuyuba.

46Maawe kulinduwe ocisi ca Mowabu! Bantu baku Kemosyi banyonyoonwa, bantu
bako baalumi batolwa mubwaange, bantu bako bakaintu batolwa mubuzike.

47Nikuba boobo njooboozya zyoolwe zyacisi ca Mowabu mumazuba aaboola.
Mbwaamba Mwami Leza. Mpoonya aawa mpaamanina makani aaamba zyacisi ca
Mowabu.

Jelemiya 49

Mwami Leza mbwayoobeteka Baamoni

1Kwaamba zya Baamoni, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Sena nyika ya
Isilayeli tiijisi baalumi? Sena tiijisi bakonzya kwiikwabilila? Ino nkaambo nzi Moleki
ncaatola lukono lwacisi ca Gadi? Nkaambo nzi bantu bakwe nobakkede muminzi
yaco?

2Pele mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza, nenjoosiba mweembo wankondo
kulwana munzi wa Labba wa Baamoni, uyooba citantaala camatongo, tunzi
tuuzingulukide tuyootentwa amulilo. Eelyo Baisilayeli bayootanda baabo
bakabatandide. Mbwaamba Mwami Leza.

3Nobaku Hesyiboni amulile, nkaambo munzi wa Ai wanyonyoonwa! Amulilisye
nywebo nomukkala mu Labba! Amusame masaka moomoke muzembe mukati
kabwaanda, nkaambo leza wanu Moleki ulatolwa mubwaange, antoomwe abapaizi
abalupati-pati bakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Ino nkaambo nzi ncomulikankaizya nobantu batasyomeki? Nguzu zyanu zyamana. Nkaambo nzi nomusyoma nguzu akuti, Taakwe uukonzya kumulwana?

5Kasimpe ndiyoomuletela ciyoosya kuzwa kuli baabo boonse bamuzingulukide. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Nyoonse muyootandwa, taakwe muntu naba omwe uuyoobunganya batijide.

6«Musule akooku ndiyoocita kuti Baamoni bakazwidilile alimwi,» mbwaamba Mwami Leza.

Mwami Leza mbwayoobeteka baku Edomu

7Kwaamba zyacisi ca Edomu, mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Sena taacikwe basongo mu Temani? Sena balailili bamaanu bakaloba? Sena busongo bwabo bwakamana?

8Amupilukile mutije, amukayube mumpangala zisiya, nywebo nomukkala mu Dedani. Nkaambo ndilaleta mapenzi kuciinga ca Isau ciindi ndabasubula.

9Kuti naa basikucela nsaansa nibasika kulinduwe, sena nibatakusiila zice? Kuti naa babbi nibaboola masiku, sena nibatabba eezyo nzyobayanda?

10Pele baciinga ca Isau ndabasiya aatuba, ndayubununa mayubilo aabo, kutegwa batakonzyi kulisisa. Bana babo, baluzubo lwabo ambobabambene limwi bayooloba, tabaciyoobonwi limbi pe.

11Amubasiye bamusyaala, njoobakwabilila. Bamukabafu banu abalo bayoondisyoma.

12«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Kuti bantu aabo bateelede kusubulwa balo banywa nkomeki yacisubulo, ino nywebo nkaambo nzi nomutilekwe buyo? Tamukalekelelwi, pele muyoonywa.

13Ndakakonkezya muzina lyangu, mbwaamba Mwami Leza, kuti munzi wa Bozila uyoonyonyoonwa akuba ciyoosyo, cisampuzyo acisinganyo, tunzi twayo toonse tuyoonyonyoonwa akutamani.› »

14Ndakamvwa makani aakazwida ku Mwami Leza aakuti, kwakatumwa mutumwa wakwe kubamasi aambilizye kuti, «Amunyamuke muulwane munzi ooyu!

15Lino njoomucita kuti mube basyoonto akati kabamasi, basampaulwa akati kabantu.

16Kusyoma nkomucita, akulisumpula kwamyoyo yanu zyamucenga nywebo nomukkala mumajeleele amandomba, nywebo nomukkala ansonje lyatulundu. Nikuba kuti muyake maanda aanu mujulu mbuli buyaka sikwaze, njoomuleta ansi. Mbwaamba Mwami Leza.

17«Edomu buyooba busena buyoosya, boonse bayooinda bayoogambwa akusabula akaambo kazeezyo zyoonse ziyoocitika.

18Mbubonya mbuli bwakanyonyoonwa Sodomu a Gomola antoomwe aminzi eeyo yakabambene aanjiyo, mbwaamba Mwami Leza, mbubonya oobo taakwe muntu naba omwe uuyookkala oomo, taakwe uuyooima-ima ooko pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mbubonya mbuli syuumbwa uuzwa muzyoonde zya Jolodani akuboola kumacelelo mabotu, mbwenjootanda Baedomu kuzwa munyika yabo cakufwambaana. Ino nguni musale kuti ndimubikke abe mweendelezi? Nguni uuli mbuli ndime alimwi nguni uukonzya kundikazya? Nguni mweembezi uukonzya kundiyumina?

20Nkaako amumvwe eezyo Mwami Leza nzyakanzide Edomu, eezyo nzyayanda kucita kuli baabo bakkala mu Temani. Tubelele tuyookwelaanyizigwa, uyoonyonyweeda limwi butanga bwamacelelo aabo akaambo kabo.

21Baakuwa mizinga dde nyika iyootenkaana, kulila kwabo kuyooyooma kulwizi lusalala.

22Amulange! Sikwaze wafuuma wababamuna mababa aakwe acisi ca Bozila. Mubuzuba oobo myoyo yabasilumamba bamu Edomu iyooba mbuli moyo wamukaintu uutumbuka.»

Mwami Leza mbwayoobeteka baku Damasikasi

23Kwaamba zya Damasikasi Leza ulati, «Baku Hamati aku Aapadi bagambwa nkaambo bamvwa makani mabi. Batyompwa kapati, bakatazigwa mbuli mayuwe aalwizi aatabatami pe.

24Bamu Damasikasi bagonkelwa, babunduluka kuti batije, kuyoowa kwabajata, mapenzi amacise abajata, macise aali mbuli aamukaintu uutumbuka.

25«Wasiigwa buti munzi uuli aampuwo, munzi wakutangala!

26Kasimpe bakubusi bamuzi wa Damasikasi bayoowa mumigwagwa, basilumamba bawo bayooumuzigwa mubuzuba oobo. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

27Lukwakwa lwamunzi wa Damasikasi njoolutenta mayubilo aa Benihadadi ayoosyukuta.»

Kubetekwa kwamusyobo wa Kedaa amunzi wa Hazoo

28Kwaamba zyamusyobo wa Kedaa amalelo amunzi wa Hazoo, aayo Nebukadineza mwami waku Babuloni ngaakalwana, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amunyamuke mulwane Bakedaa, Munyonyoone bantu bakujwe.

29Matente aabo amatanga aabo ayootolwa, ziyubilo zyabo ziyootolwa antoomwe alubono lwabo loonse ankamela. Bantu bayoobapozomokela akuti, ‹Ziyoosya zili koonse-koonse›

30«Amutije cakufwambaana! Amukkalile mumpangala zisiya nywebo nomukkala mu Hazoo.» Mbwaamba Mwami Leza. «Nkaambo Nebukadineza mwami waku Babuloni ulimukanzide, kuli nzyayeeya andinywe.

31Amunyamuke mulwane musyobo uuliibide, uukkede cakulikwaya.» Mbwaamba Mwami Leza, «Musyobo uutajisi munzi uujisi milyango noziba zipingizyo, bantu bawo balilikkalide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32«Nkamela zyabo zilaba zisaalo, matanga aabo ayootolwa. Njoobamwaila mumabazu oonse aabo bali mumasena aali kulaale aabo bagelwa zisumpa. Njoobaletela mapenzi kuzwa mumasena oonse.» Mbwaamba Mwami Leza.

33«Munzi wa Hazoo uyooba luumbo lwabamwaaba uyooba tongo kwalyoonse alyoonse. Taakwe uuyookkala ooko, taakwe muntu uuyoima-ima pe.»

Mwami Leza mbwayooaba Elamu

34Ngaaya majwi aa Mwami Leza aakasikila Jelemiya musinsimi aaamba zyacisi ca Elamu, kumatalikilo aakulela kwa Zedekiya mwami wacisi ca Juda akati,

35Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Amubone, njootyoloola mata aabamu Elamu, aabatunzizye.

36Njoocita kuti luuwo lukaungile cisi ca Elamu kuzwa kumabazu oonse one, njoomwaisya bantu baco koonse-koonse mane kusikila kukabule cisi mobatanoojaniki.

37Njoopwayaula bamu Elamu kumbele lyababalwana kumbele lyabaabo bayanda kubajaya. Njoobaletela mapenzi mubukali bwangu. Mbwaamba Mwami Leza. Njoobatandaanya apanga mane kusikila nkabalobye.“

38Njoobikka cuuno cangu cabwami mu Elamu akunyonyoona mwami waco abalupati-pati, mbwaamba Mwami Leza.

39«Nikuba boobo, mumazuba aaboola njoozwidilizya cisi ca Elamu kuti cikazwidilile. Mbwaamba Mwami Leza.»

Jelemiya 50

Makani aaamba zyakuzundwa kwa Babuloni

1Ngaaya majwi Mwami Leza ngaakaamba kwiindila muli Jelemiya musinsimi amakani aajatikizya zya Babuloni nyika ya Bakalodiya. Alati,

2«Amwaambilizye mulungulule akati kabamasi amusimpe ndembela mwaambilizye, mutasisi pe, pele mwaambe kuti, ‹Babuloni ilazundwa, Beli ukausigwe nsoni, Maaduki ulakankama. Zikozyanyo zyamu Babuloni zilausigwa nsoni, mituni yaco yapwaigwa.›

3«Musyobo uuzwa kunyika uzoolwana Babuloni, akunyonyoona cisi cawo. Taakwe muntu uuyookkala mulinjiyo, bantu abanyama boonse bayootija.»

Kuboola kwa Baisilayeli

4«Mumazuba aaya, kuciindi eeco, mbwaamba Mwami Leza, bantu ba Isilayeli abantu ba Juda boonse bayooyandaula Mwami Leza wabo cakulila.

5Bayoobuzya nzila iitozya ku Ziyoni, akulanga nkuko mukukomba. Bayoobungana akupanga cizuminano a Mwami Leza citakamani alimwi citakooyoolubwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6«Bantu bangu bali mbuli mbelele zisweekede, beembezi babo babasowa, akubacita kuti kabaingaila muzilundu. Bakali kwiingaila muzilundu amutulundu akuluba busena bwabo bwakulyookezezya.

7Kufumbwa ooyo wakabajana wakabalwana, basinkondonyina bakati, ‹Tunyina mulandu, nkaambo bakabisizya Mwami Leza, uuli nguubabamba, iiyi nguwe Mwami Leza ngubakali kusyoma basikale babo.›

8«Amutije mu Babuloni, amuzwe munyika ya Bakalodiya, amube mbuli mpongo zisolwedela butanga.

9Nkaambo ndiyanda kubusya a kuleta bantu bazoolwana Babuloni, bantu bamisyobo mipati bazwida kulubazu lwakunyika lwacisi. Bayoondandama kuti baulwane, bantu aabo bayoozwida kunyika bayoouzunda. Mivwi yabo ili mbuli basilumamba bacibwene kapati, batabooli cinkwamaanza.

10Aboobo Bakalodiya bayoosaalwa, boonse babasaala bayoolamwa.» Mbwaamba Mwami Leza.

Kuwa kwa Babuloni

11Akaambo kakuti mulasekelela akutangala nywebo nomusaala lukono lwangu, akaambo kakuti mulatambala mbuli mpwizi yuuma maila, akulila mbuli mabbiza,

12munzi wanu uyoousigwa nsoni kapati busena oomo mumwakazyalilwa buyoofwisigwa nsoni. Uyooba munzi muniini akati kamisyobo, uyooba nkanda, cimpayuma alukula.

13Akaambo kabukali bwa Mwami Leza, tukooyookkalwa alimwi pe, pele uyooba tongo lini. Boonse bayooinda ku Babuloni bayooyoowa akusampaula akaambo kamapenzi aawo.

14Amundandame cakuzinguluka Babuloni, nywebo nyoonse nobasimata. Amuuyase, mutasiyi mivwi yanu, nkaambo wakabisizya Mwami Leza.

15Amuuyobe koonse-koonse! Ngooyo wakaaba maanda aawo malamfu awa, bwaanda bwawo bwakolomoka. Mukuti Mwami Leza nguupilusizya bubi bwabo, amuupilusizye bubi, amuucite mbuli mbuwali kucita bamwi.

16Boonse basyanga mu Babuloni amubanyonyoone, kubikkilizya abaabo batebula azigonsyo zyabo. Lino akaambo kapanga lyasikudyaminina bantu boonse abatijile kubantu bokwabo, boonse abatijile kunyika yokwabo.

Baisilayeli mbubakapiluka

17Baisilayeli bali mbuli mbelele zimwaikide, eezyo zyatandaanyizigwa abasyuumbwa. Ooyo wakasaanguna kubanyonyoona mmwami waku Asiliya, ooyo wakasyaalila, kubapwayaula ngu Nebukadineza mwami waku Babuloni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, «Njoosubula mwami waku Babuloni antoomwe abamunyika yakwe, mbubonya mbuli mbundakacita mwami waku Asiliya.

19Pele ndiyooboozya Baisilayeli kunyika yabo, nkabela bayookkala mucilundu ca Kaameli amucisi ca Basyani, bayoolya zilyo zyabo zikomena mutulundu twa Efulemu amu Giliyadi.

20Mumazuba aayo, kuciindi eeco, mbwaamba Mwami Leza, milandu ya Baisilayeli iyoovuntauzigwa, pele taakwe iiyoobako pe, azinyonyoono zyabamucisi ca Juda, pele taakwe ciyoojanwa, nkaambo njoolekelela baabo mbenjoosiya.»

Leza mbwayoobeteka cisi ca Babuloni

21Mwami Leza ulati, «Amulwane cisi ca Melataimu, abaabo bakkala mu Pekodi. Amubatandaanye, mubajaye mubanyonyweede limwi. Mbwaamba Mwami Leza. Amucite zyoonse nzindamulailila.

22«Amumvwe kuyoobeka kwankondo mucisi, kuyobeka kwalunyonyooko lupati!

23Ino yatyolwa akupwaigwa buti nsando yamunyika yoonse! Ino Babuloni yaba tongo buti akati kabamasi!

24Ndakakuteya kakole omunzi wa Babuloni, nkaako wakajatwa kotana ziba pe, wakajanwa akujatwa, nkaambo wakali kukazya Mwami Leza.

25Mwami Leza wajalula ciyoobwedo cakwe akugwisya zilwanyo zyabukali bwakwe, nkaambo Mwami Leza Singuzuzyoonse ulijisi mulimo wakucita munyika ya Bakalodiya.

26Amuboole kuzwa kulaale muzoolwane. Amujalule matala aawo, amulundike bantu bawo mbuli maila. Amuunyonyweede limwi mutausiili bantu pe.

27Amujaye basilumamba bawo boonse, boonse abajaigwe! Maawe kulimbabo! Nkaambo buzuba bwabo bwasika, nciindi cakuti abalo basubulwe.»

28Amuswiilile kuli baabo basyeede ababo bakazwa ku Babuloni mbobaambilizya mu Ziyoni mbuli Mwami Leza wesu mbwaapilusizya bubi, mbaapilusizya bubi akaambo kaŋanda yakwe.

29Mwami Leza ulati, «Amwiite basimata kuti bazoolwane bamu Babuloni, boonse aabo bafusa mata. Amuuzinguluke, mutaleki muntu naba omwe kuti atije. Amuubweedezezye bubi akaambo kamilimo yawo, amuucite mbuli mbuwakali kucita. Nkaambo wakavoolozya Mwami Leza, Uusalala wa Isilayeli.

30Nkaako bakubusi bawo bayoofwida mumigwagwa yawo, basilumamba bawo boonse bayooumuzigwa mubuzuba oobo. Mbwaamba Mwami Leza.»

31Leza ulati, «Bona ndakulwana yebo oolibikka aantu.» Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. «Nkaambo buzuba bwako bwasika, nciindi cakuti usubulwe caswena.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Uulipa kantu-kantu uyoolekwa akuwa, nkaambo taakwe uuyoomubusya, njookutula
mulilo muminzi yawo ooyo uuyoosyukuta boonse babambene anguwo.»

33Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Bantu ba Isilayeli
balidyaminidwe, abalo bantu ba Juda mbubonya oobo. Boonse basikubajata balibajisi
anguzu, kabatabaleki.

34Pele munununi wabo ngusinguzu, Mwami Leza Singuzuzyoonse ndezina lyakwe.
Kasimpe uyoobavuna canguzu kutegwa abaletele luumuno munyika yabo, pele
uyoopyopyonganya boonse aabo bakkala mu Babuloni.

35Mwami Leza ulati, ‹Bakalodiya amubalwane amapanga, amubalwane aabo bakkala
mu Babuloni kubikkilizya abalupati-pati abaalumi basongo!›

36Amubalwane amapanga basinsimi bawo babeja! Ababe ziyanga. Amubalwane
amapanga basilumamba bawo! Balayoowa kapati.

37Mabbiza aawo amwaayase amapanga, kubikkilizya abazwamasi bali mulinguwo!
Balaba mbuli bakaintu. Ziyobwedo zyawo amuzipwaye! Eelyo zilasaalwa.

38Milonga yawo aisikilwe ciyuma-yuma! Eelyo ilayuminina. Nkaambo ninyika
yamituni, balisondokede amituni yabo.

39«Nkaako zilenge zyamunkanda abasuntwe mbabayookkala ooko, batumba
nkobanookkala. Tuuciyookkalwi limbi pe, mumazyalani oonse.

40Mbubonya mbuli Leza mbwaakanyonyoona Sodomu a Gomola antoomwe aminzi
yakabambene anjiyo. Mwami Leza ulati, ‹Mbombubo oobo mbokutakwe muntu
uuyookkala ooko, taakwe muntu uuyooima-ima.› »

41«Amubone! Kwaboola mpi kuzwa kunyika, musyobo mupati uujisi bami banji
wabusigwa kuzwa kumagolelo aanyika.

42Balibwezede mata amasumo, mbaasilunya tabeengeleli pe. Balimvwisya mbuli
lwizi luvuuma, nobatantide amabbiza aabo, baboola mbuli baalumi balibambilide kale
kulwana kuti bazoolwane nduwe omunzi wa Babuloni.

43Mwami waku Babuloni wakamvwa makani aambabo, nkabela wakagonkelwa.
Mapenzi amujata, macise aali mbuli mukaintu wamyongwa akamusikila.

44«Mbuli syuumbwa uuzwa muzyoonde zya Jolodani, uuboola kumacelelo, njootanda
bamu Babuloni mukaindi kasyoonto. Nguni musale ooyo ngwetipe mulimo ooyu?
Nguni uuli mbuli ndime uukonzya kundiimina? Nguni mweembezi ooyo uukonzya
kundiyumina?

45Nkaako, amumvwe eezyo Mwami Leza nzyakanzide a Babuloni, eezyo nzyakanza
anyika ya Bakalodiya. Tubelele tuyookwelaanyizigwa, uyoonyonyweeda limwi
macelelo akaambo kabo.

46Munzi waakuzundwa, nyika iyootenkaana, kulila kwawo kuyooyooma akati
kabamasi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jelemiya 51

Cisi ca Babuloni mbociyoosubulwa

1Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amubone njoobusya umwi
sikunyonyoona uyoolwana bamu Babuloni abantu bamu Lebukamayi.

2Njootuma bazwamasi ku Babuloni kuti bakapupulule munzi ooyu akunyonyoona cisi
cawo, bayooulwana kumabazu oonse mubuzuba bwamapenzi aawo.

3Basimata mutabapi ciindi cakumufusa pe, nokuba kubalekela kuti babweze zilwanyo.
Bakubusi bawo mutabaleki pe, basilumamba bawo mubanyonyweede limwi.

4Bayoowida ansi kabajaidwe mu Babuloni, bayoocisigwa kapati mumigwagwa yawo.

5Nkaambo Mwami Leza wabo Singuzuzyoonse tasiide bantu ba Isilayeli aba Juda
nokuba kuti cisi cabo cizwide milandu kumbele lya Uusalala wa Isilayeli.

6Amutije muzwe mu Babuloni! Amulivune! Mutanyonyoonwi akaambo kazibi
zyawo. Ciindi casika cakuti Mwami Leza apilusye bubi, uyoocita mbuli bweelede.

7Babuloni wakali mbuli nkomeki yangolida mujanza lya Mwami Leza. Wakacita kuti
misyobo yoonse ikolwe. Bamasi bakanywa waini wakwe, nkaako baba mbuli kuti
basondoka.

8Babuloni uyoozundwa cakufwambaana akutyoloolwa. Amumulilile! Amulangaulile
bbona lyakuponya maciswe aakwe. Ambweni inga ulaponyezegwa.

9Nitwasilika Babuloni, pele tasilikiki. Ino kuti twamusiya buyo umwi aumwi abweede
kunyika yokwabo, cisubulo cakwe cilasika amujulu, mane nceeco mumakumbi.»

10Mwami Leza watondezya kuti tulilileme. Amuboole twaambilizye mu Ziyoni eezyo
Mwami Leza wesu nzyaatucitila.

11Amukwenge mivwi, amubweze ntobo. Mwami Leza wabusya bami baku Mede,
nkaambo ukanzide kunyonyoona Babuloni. Mwami Leza nguuyoobweedezezya bubi
bwakacitwa kuŋanda yakwe.

12Amunyamune ndembela mulwane munzi wa Babuloni! Amuvuzye basilumamba
bacibwene, amwiimike balindizi, amulibambilile kulwana! Mwami Leza uyoocita
eeco ncakanzide, eezyo nzyaakalailila kuti zicitwe kumunzi wa Babuloni.

13Nywebo nomukkala munsi aamaanzi manji nomujisi lubono lunji, mamanino eenu
asika, casika ciindi calufu lwanu.

14Mwami Leza wakonka muzina lyakwe wati, «Njooleta bantu banji mbuli cikwikwi
kuti bazoolwane cisi ca Babuloni, bazooyobeka cakuzunda.»

Lwiimbo lwakulumba Leza

15Mwami Leza wakabamba nyika anguzu zyakwe, mubusongo bwakwe wakalenga
nsi, akulandabula julu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Akulailila kwakwe maanzi aamujulu alavuuma, ulaleta makumbi kuzwa kumagolelo aanyika, nguucita kuti ndabo kazilaba liba mvula, ulatumya muuwo kuzwa kuciyobwedo cakwe.

17Bantu nibabona ceeci baba bafuba-fuba akubula maanu, aabo bapanga mituni bausa nsoni beni, nkaambo mituni yabo njabuyo, alimwi tiijisi buumi.

18Taigwasyi, yeelede buyo kusampaulwa, iyoonyonyoonwa a Mwami Leza aakwiiboolela.

19Leza wa Jakobo tali mbuli njiyo pe, nguwakabamba zyoonse, nguwakasala Baisilayeli kuti babe bantu bakwe. Mwami Leza ndezina lyakwe.

Nsando ya Mwami Leza

20Mwami Leza ulati, «Babuloni uli nsando yangu, cilwanyo cangu munkondo, ndakacibelesya mukupwayaula bamisyobo amalelo aawo,

21kujazya mabbiza abasikutanta, ankalaki abasikutanta.

22Anduwe ndapwaya mwaalumi amukaintu, anduwe ndapwaya mudaala amukubusi, anduwe ndapwaya mukubusi amusimbi,

23anduwe ndapwaya mweembezi ambelele, anduwe ndapwaya mulimi abasune, anduwe ndapwaya beendelezi abalupati-pati.»

Cisubulo cacisi ca Babuloni

24«Yebo, kolangilide ndapilusizya bamu Babuloni aboonse bakkala mucisi ca Bakalodiya akaambo kabubi boonse mbubakacita mu Ziyoni. Mbwaamba Mwami Leza.

25Ndikusulide yebo ocilundu cinyonyoona, yebo oonyonyoona nyika yoonse. Mbwaamba Mwami Leza. Njootandabika janza lyangu kuti ndikulwane, njookukunkulisizya ajeleele, njoocita kuti ube cilundu citentedwe.

26Taakwe bbwe noliba lyomwe liyoogwisigwa alinduwe kuti libe lyacooko. Noliba bbwe lyomwe libe lyantalisyo, nkaambo uyoonyonyweedwa limwi kukabe kutamani.» Mbwaamba Mwami Leza.

27«Amwiimike ndembela mucisi! Amulizye mweembo akati kabamasi! Amundandamike bamasi kuti bacilwane, amuciitile malelo aaya, Alalati, Mini a Asyikenazi. Amusale mulailili wabasilumamba kuti acilwane, amutumine mabbiza manji mbuli makata aazikwikwi.

28Amubambe bamasi kuti balwane cisi eeci, Bamedi, beendelezi babo, antoomwe abalupati-pati babo boonse, alimwi amasi oonse ngobalela.

29Nyika ilatenkaana akupenga, nkaambo makanze aa Mwami Leza ngakanzide munzi wa Babuloni ayoocitika ncobeni. Uyoonyonyoona ncobeni cisi ca Bakalodiya cakuti taakwe muntu uuciyookkala oomo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Basilumamba bamu Babuloni baleka kulwana, balisunsumene muziyubilo zyabo. Nguzu zyabo zyamana, baba mbuli bakaintu. Maanda aabo atentwa amulilo, zipingizyo zyabo zyatyoloolwa.

31Basimposo balitobelene, batumwa balitobelene, kuti bainke bakaambilizye kumwami wa Babuloni kuti munzi wakwe wazundwa,

32zito zyoonse bazisinkilizya, mayubilo mayumu oonse atentwa, abalo basilumamba baliyoowede.

33Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli ulati, ‹Munzi wa Babuloni waba mbuli cuumino camaila, ciindi niwalyataukwa, ciindi cakutebulwa cawo cilasika.› »

34«Nebukadineza mwami waku Babuloni watumana, wacita kuti tunyongane, watucita mbuli nongo iitakwe cakunywa. Watutema mbuli nzoka akukkuta zilyo zyesu zinona, watugwisya mwida lyakwe watuswida.

35Bubi oobo mbutwakacitwa abube ali Babuloni. Bulowa bwesu abube ali baabo bakkala mu Kalodiya.» Mbobaamba bamu Jelusalemu.

36Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amubone njookosola makani aanu, njoopilusya bubi kuli bamulwana, njooyuminizya lwizi lwacisi cabo, akucita kuti tusensa tukayume.

37Munzi wa Babuloni uyooba cilwi cazitantaala, uyooba luumbo lwabamwaaba, uyooba ciyoosyo acisampuzyo, tuukakkalwi limbi pe.

38Bantu bawo boonse bavuluma mbuli twana twasyuumbwa, balanduluma mbuli zyana zyasyuumbwa.

39Myoyo niiciyandisisya, ndiyoobabambila pobwe, akucita kuti bakolwe, nkaambo bayoogwegwemuka kuseka, nkabela bayooona kwalyoonse, batakasinsimuki pe. Mbwaamba Mwami Leza.

40Njoobaleta, bakabe mbuli tubelele twakujaya, mbuli bagutu ampongo.»

Kunyonyoonwa kwa Babuloni

41Maawe Syesyaki wazundwa, munzi ooyo ngubalisumpwida bamunyika yoonse wajatwa! Babuloni buyooba busena buyoosya kapati akati kabamasi!

42Lwizi luyoobukila Babuloni, mayuwe aalo aavuuma ayoouvumba.

43Minzi yawo iyooba matongo, iyooba cimpayuma ankanda, nyika eeyo iitakkalwi bantu pe, nyika iitaindwi bantu.

44Bamasi tabaciyooguumukili kulinguwe. Bwaanda bwa Babuloni buyoowa.

45Amuzwe mulinguwo, nobantu bangu! Amulivune! Amutije bukali bupati bwa Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

46Mutatyompwi nokuba kuyoowa mwamvwa mavwambukila mucisi, mavwambukila amwi amvwigwa mwaka uuno, amwi mwaka uuboola, mavwambukila aalupyopyongano mucisi, muleli ulwana mulelinyina.

47Kasimpe ciindi ciyoosika nenjoosubula mituni yabantu bamu Babuloni, cisi coonse ciyoousigwa nsoni, bantu boonse bamulinguwo bayoolala mumigwagwa kabajaidwe.

48Mpawo julu anyika azyoonse zili mulinzizyo ziyoopozomoka cakusekelela kuzundwa kwa Babuloni, nkaambo kuzwa kunyika kuyooboola basikunyonyoona bazooulwana, Mbwaamba Mwami Leza.

49Babuloni uleelede koolwa akaambo kabantu ba Isilayeli bajaidwe, mbubonya mbuli bajaidwe munyika yoonse mbubakajaigwa akaambo ka Babuloni.

Makani aa Leza ngaakatumina Baisilayeli bali mu Kalodiya

50«Nywebo nomwatija panga amuzwe muunke, mutanooide kwiingaila! Amuyeeye Mwami Leza munyika iili kulaale, amuyeeye a Jelusalemu.

51Twausigwa nsoni, nkaambo twalikusampaulwa, nsoni zilitujisi kapati, nkaambo bazwamasi bakanjila mumasena aasalala aaŋanda ya Mwami Leza.

52Pele mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza, nenjoosubula mituni yawo, mucisi cawo coonse bacisidwe bayootongela.

53Nikuba kuti Babuloni kiisika kujulu akuyaka nkwakwa ndamfu zyamayubilo ndiyootuma basikunyonyoona.» Mbwaamba Mwami Leza.

Kunyonyoonwa kwa Babuloni

54«Amumvwe kulila ku Babuloni, nkulila kwalunyonyooko lupati, mucisi ca Bakalodiya.

55Mwami Leza ulanyonyoona Babuloni, ulaumuzya kuyobeka kwamapobwe aawo. Basinkondonyina bavuuma mbuli mayuwe aamaanzi manji, kuvuuma kwamajwi aabo kuyooyooma.

56Sikunyonyoona uyooboola kuzoolwana Babuloni, basilumamba bawo bayoojatwa, mata aabo ayootyoloolwa. Nkaambo Mwami Leza ngu Leza uubweedezezya cisubulo, bayoobasubula buzwide.

57Njoocita kuti balupati-pati abasongo bawo bakakolwe, beendelezi bawo bapati, antoomwe abasilumamba abalo mbubonya, bayooona akutamani tabakasinsimuki pe. Mbwaamba Mwami Leza, uuli zina lyakwe ngu Mwami Leza Singuzuzyoonse.

58«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, Bwaanda bwa Babuloni bulemu buyoobambasigwa, milyango yawo milamfu iyootentwa amulilo, bantu balipenzya buyo, milimo yabamasi iyooba nkuni zyamulilo.»

Makani aa Jelemiya ngaakatumina ku Bakalodiya

© 1996, Bible Society of Zambia.

59Aaya ngamakani Jelemiya ngaakalailila Selaiya silutwe mwanaa Neliya mwanaa Maaseiya ciindi naakainka ku Babuloni a Zedekiya mwami wacisi ca Juda mumwaka wane wakulela kwakwe.

60Jelemiya wakalilembede mubbuku zyamapenzi oonse ayoosikila munzi wa Babuloni, nkokuti oonse aayo aakalembedwe aaamba azya Babuloni.

61Wakati kuli Selaiya, «Waakusika buyo ku Babuloni, weelede kuyooabala majwi aaya oonse cakupozomoka.

62Ukati, ‹Mwami Leza, wakati uyoonyonyoona busena oobu, kutegwa muntu naba munyama atakakkali mulimbubo, buyooba tongo kwalyoonse alyoonse.›

63Waakumana kubala bbuku eeli, ukaangilile bbwe alindilyo ukalisowele mumulonga wa Yufuletisi.

64Ukati, ‹Mbombubo oobu Babuloni mbuuyoobbila mbombombombo, tuukabuki limbi akaambo kamapenzi ngenjooleta alinguwo. Nkabela bantu bayoojaigwa.› » Mpaagolela majwi aa Jelemiya aawa.

Jelemiya 52

Kuzundwa kwa Jelusalemu

(2 Bami 24.18—25.7)

1Zedekiya wakajisi myaka iili makumi obilo aumwi naakatalika kulela. Wakalela kwamyaka iili kkumi aumwi mu Jelusalemu. Banyina bakali ba Hamutali mwanaa Jelemiya waku Libuna.

2Awalo ooyu wakabisizya Mwami Leza mbubonya mbuli Jehoyiyakini mbwaakacita.

3Eeci cakacitika kumunzi wa Jelusalemu akucisi ca Juda akaambo kakunyemya Mwami Leza, mpawo wakabatanda kuzwa kulinguwe.

4Lino mumwaka wafuka wakulela kwa Zedekiya, mubuzuba bwakkumi, bwamwezi wakkumi Nebukadineza mwami waku Babuloni wakaya kuyoolwana munzi wa Jelusalemu abasilumamba bakwe boonse. Wakayaka zivuka anze lyamunzi wakuyaka zitantaala zyakuusinkilizya kuuzinguluka oonse.

5Munzi ooyu wakalisinkilizidwe mane kusika mumwaka wakkumi aumwi wakulela kwamwami Zedekiya.

6Eelyo buzuba bwafuka bwamwezi wane wanzala yakabbebba kapati cakuti bantu mumunzi bakabula cakulya.

7Mpoonya bakaandula bwaanda, nikuba kuti ba Babuloni bakazingulukide munzi, balo basilumamba ba Zedekiya boonse bakatija ciindi camasiku, bakainda kumulyango uuli akati kabwaanda bobilo kumbali aamuunda wamwami. Bakatijila kufwiifwi aku Alaba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Pele basilumamba ba Bababuloni bakatandaanya mwami Zedekiya akuyoomweenzya
kumabanda aa Jeliko. Nibakabona boobo basilumamba bakwe bakamumwaika
akutija,

9mwami Zedekiya wakajatwa. Wakatolwa kumwami waku Babuloni ku Libula
munyika ya Hamati nkubakamupeda mulandu.

10Zedekiya kalangilila, bakajaya bana bakwe balombe antoomwe abalupati-pati baba
Juda ku Libula.

11Bamane bakamudonkola meso akumwaanga anketani zyamukuba, bamutola ku
Babuloni ooko nkubakamwaanga kusikila kulufu lwakwe.

Ŋanda ya Mwami Leza mbuyakamwaigwa

(2 Bami 25.8-17)

12Lino mubuzuba bwaciloba, bwamwezi wasanu mumwaka wakkumi afuka wakulela
kwa Nebukadineza mwami waku Babuloni, Nebuzaladani mulailili wabalindizi uuli
ngoumwi wabapati-pati bamwami waku Babuloni, wakasika ku Jelusalemu.

13Wakatenta ŋanda ya Mwami Leza, ŋanda yabwami, alimwi amaanda naali buti
oonse mu Jelusalemu. Wakatenta amaanda aabalemenede oonse.

14Basilumamba ba Bababuloni boonse bakali kusolwedwa amulailili wabalindizi,
bakamwaya bwaanda boonse bwakazingulukide munzi wa Jelusalemu.

15Mpawo Nebuzaladani mulailili wabo wakatola bantu mubuzike aabo bakasyeede
mumunzi abamwi kubikkilizya abaabo bakalyaabide kumwami waku Babuloni.

16Pele mulailili ooyu wakasiya bamwi bacete babacete munyika kuti kabalima
mumisaansa amumyuunda.

17Lino Bababuloni bakapwaya zicinda zyamukuba, zikkazikilo acibumbe caziba
eezyo zyakali muŋanda ya Mwami Leza. Bamane bakabweza mukuba wazyo akuutola
ku Babuloni.

18Alimwi bakatola azibiya, mafocolo, tuzimyo twamalambe, mitiba, tulongo
twatununkilizyo azibelesyo zyoonse zyamukuba zyakali kubelesegwa muŋanda ya
Mwami Leza.

19Mulailili ooyu wakatola ankaye zyoonse alimwi amitiba yakusansaizya yakali
yangolida naa yansiliva.

20Mukuba wakali wazicinda zyobilo, abapoho bali kkumi ababili bakaimvwi kunsi lya
tanki eelyo Solomoni ndyaakapangilide ŋanda ya Leza. Mukuba tiiwakali kukonzeka
kweelekwa bulemu bwawo pe.

21Cicinda comwe-comwe mutika waco wakali kulampa tukokola tuli kkumi alusele.
Mutika waco wakali kukomena tukokola tuli kkumi atubili bwaasa bwakali ndiya
yaminwe yone, mukati mwakali mpako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Ali ncico kwakali cipumpu camukuba. Kuzinguluka cipumpu kwakali tubulo tupatangene amapomegileneti, zyoonse zyakali zyamukuba. Cicinda comwe-comwe cakali mbubonya, cakali aa mapomegileneti.

23Kwakali mapomegileneti aali makumi aali fuka acisambomwe kulubazu lomwe, mweelwe wamapomegileneti aakazingulukide atala atubulo tupatangene wakali mwaanda.

Bantu Bajuda mbubakatolwa ku Babuloni
(2 Bami 25.18-21)

24Lino mulailili wabalindizi wakatola Selaiya mupaizi mupati a Zefaniya uuccilila yooyu mumulimo, alimwi abalindizi baamulyango botatwe mubuzike.

25Akati kabaabo bakasyeede mumunzi, wakatola awakali mupati wabasilumamba kubikkilizya abalailili bamwami bali ciloba. Wakatola ooyo amulembi wakali mupati wampi yakulemba beelede munkondo abamwi bamugwasya bali makumi aali cisambomwe bakajanika mumunzi.

26Nebuzaladani mulailili wakatola bantu aabo boonse akuyoobasiya kumwami waku Babuloni ku Libula.

27Ooko ku Libula mucisi ca Hamati mwami wakasungula kuti bajaigwe. Mbombubooobu bantu ba Juda mbubakatolwa mubuzike kulaale anyika yabo.

28Ngooyu mweelwe wabantu Nebukadineza ngwaakatola mubwaange. Mumwaka waciloba wakatola Bajuda bali zyuulu zyotatwe abantu bali makumi obilo abatatu.

29Mumwaka wakkumi alusele wakulela kwa Nebukadineza, wakatola bantu bali myaanda iili lusele amakumi otatwe ababili bamu Jelusalemu.

30Mumwaka wamakumi obilo aitatu wakulela kwakwe, wakatola bantu mubwaange bali myaanda iili ciloba amakumi onse aabo bakatolwa a Nebuzaladani silutwe wasilumamba. Antoomwe bakali zyuulu zyone amyaanda iili cisambomwe.

Jehoiyakini mbwaakaangununwa
(2 Bami 25.27-30)

31Lino mumwaka wamakumi otatwe aciloba Jehoiyakini mwami wacisi Cajuda katoledwe mubuzike, mumwaka Evilimelodaki wakaba mwami wacisi Cababuloni. Evilimelodaki wakaangununa Jehoiyakini mwami wacisi Cajuda kuzwa muntolongo. Wakamwaangununa mubuzuba bwamakumi obilo aasanu bwamwezi wakkumi aibili.

32Wakaamba calubomba anguwe wamusumpula akumupa cuuno cabulemu kwiinda baminyina mbaakali aabo mu Babuloni.

33Nkaako Jehoiyakini wakasamununa zyantolongo, alimwi mumazuba abuumi bwakwe boonse wakalikulida antoomwe amwami.

34Buzuba abuzuba mwami wakali kupa Jehoiyakini zyakuvola kwakwe kwabuumi bwakwe boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Buumba

Buumba 1

Mause aa Jelusalemu

1Ino waba buti tongo munzi wakazwide bantu! Waba buti mbuli mukamufu ooyo
wakali mupati akati kamisyobo! Ooyo wakali mbuli mwami mukaintu akati kazisi,
lino waba muzike.

2Ulabukila kapati masiku, misozi ileenda mumasaya aakwe. Akati kabayandwa
bakwe, kunyina uuliwo kuti amuumbulizye. Beenzinyina boonse bamwaaba, ono baba
basinkondonyina.

3Lino nikwamana mapenzi amilimo iiminya, bamu Juda batolwa mubwaange.
Balikkede akati kamisyobo imwi, tabalyookezyi pe. Boonse babatandaanya
babeenzya mukati kamapenzi.

4Migwagwa iiya ku Ziyoni ilalila, nkaambo taakwe bantu baboola kumapobwe
aabikkidwe. Milyango yawo yoonse isyeede buyo, bapaizi bawo balatongela, bakaintu
bamumo baluuside, nkaako uli mumacise mabyaabi.

5Baulwana baba mbabasimalelo bawo, basinkondonyina balilikkalilide. Mwami Leza
wauletela mapenzi akaambo kazinyonyoono zyawo zinji. Bantu bawo batolwa
mubwaange, baba bazike babasinkondonyina.

6Munzi wa Ziyoni tuucikwe bulemu. Baleli bawo bali mbuli mbaambi zyabula
macelelo, zyatija yooyo uuziweza, pele tazijisi nguzu zili gonkedwe.

7Mumazuba aamapenzi aawo akwiingaila kwabantu bawo, Jelusalemu waibaluka
ziyobwedo zyoonse, eezyo nziwakajisi kale-kale. Ciindi bantu bawo nibakazundwa
abasinkondonyina, kwakanyina muntu wakuugwasya. Basinkondonyina bakuulanga
akuuseka akaambo kakunyonyoonwa kwawo.

8Jelusalemu wakabisya kapati, nkaako wakasofwaala. Boonse bakali kuulemeka, ono
balausampaula, nkaambo babona cintanda cawo, ulatongela akulisukata.

9Busofwaazi bwawo bulinamatide kuzifunga zyawo, tiiwakali kuyeey zyamazuba
aaboola. Kooleka kwako kulagambya, mukuti kunyina muntu uuumbulizya pe.
«Kondiceba mumapenzi aangu O Mwami Leza nkaambo sinkondoma wandizunda.»

10Sinkondonyina wakayola ziyobwedo zyawo zyoonse, wakabona misyobo iitasyomi
kainjila mumasena aawo aasalala, aabo O Leza mbookakasya kuti kabanjila
mumbungano yako iisalala.

11Bantu bawo boonse balatongela nobaya buyandaula cakulya, bauzya zintu zyabo
kuti bajane cakulya kutegwa kabacipona.

«Langa O Mwami Leza, uyeeye, nkaambo ndasampaulwa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

12«Maawe, sena caamba kuti taakwe ncomubwene nywebo nyoonse nomwiinda waawa? Amulange mubone. Sena kuli uupenga mbuli mbwendipenzegwa akaambo kaceeco ncaandiletela Mwami Leza mubuzuba bwabukali bwakwe bupati?

13«Kuzwa kujulu wakatuma mulilo, wazoonjila mumafuwa aangu. Wakateya maulu aangu akanyandi, akundica. Wandicita kuti ndisyaale buyo ndanetuka buzuba boonse.

14«Zinyonyoono zyangu zyakabambwa joko, wakazivungaila amaanza aakwe. Zyakagwabikwa munsingo yangu, nguzu zyangu Mwami wazimana. Wandaaba kuli baabo mbetakonzyi kuyumina pe.

15«Mwami wasampaula basilumamba boonse mbendijisi, waita basilumamba kuti bazoondilwane, kuti bazoopwayaule bukubusi bwangu. Mucikandilo cakwe cansaansa Mwami walyatauka mooye wacisi ca Juda.

16«Nkenkakaako ncelilila, meso aangu eenda misozi. Taakwe uuli aafwiifwi kuti anduumbulizye, taakwe uuboola kuti andiyumye-yumye. Bana bangu basyaala buyo nkaambo sinkondoma wazunda.

17«Ziyoni watandabika maanza aawo, pele taakwe muntu uuumbulizya pe. Mwami Leza wakalailila kuti aabo Jakobo mbabambene limwi mbabayooba mbebamulwana. Jelusalemu waba busena busofweede akati kabo.

18«Mwami Leza ulululeme, nikuba boobo ndakazangila malailile aakwe. Amuswiilile nywebo nobantu boonse, amubone mapenzi aangu. Bantu bangu bakubusi abasimbi batolwa mubwaange.

19«Ndakaita beenzuma, pele bakandaaba. Bapaizi abapati babantu bangu bakaloba mumunzi ciindi nibakali kuyandaula zyakulya kutegwa kabacipona.

20«Bona O Mwami Leza mbwepengede! Ndapenga kapati, ndinyongene mumoyo wangu, nkaambo ndizangide kapati. Anze panga lilajaya, amwalo mukati muli buyo lufu.

21«Bantu balimvwide kutongela kwangu, pele taakwe naba omwe wakunduumbulizya. Basinkondoma boonse balimvwide zya mapenzi aangu, balasekelela akaambo kaceeco ncoocita. Leta buzuba bwako oobo mbookaambilizya kuti abalo babe mbuli ndime.

22«Bona bubi bwabo boonse, ubacite mbuli mboondicita akaambo kazinyonyoono zyangu. Zitongelo zyangu nzinji, moyo wangu wanetuka.»

Buumba 2

Mwami Leza mbwaakasubula Jelusalemu

1Ino Mwami wamuvumba buti mooye wa Ziyoni akkumbi lyabukali bwakwe! Wawaala bulemu bwa Isilayeli ansi kuzwa kujulu, taakwe naayeeya cuuno cakwe cabwami mubuzuba bwabukali bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Cakuteengelela Mwami wanyonyoona makkalo aa Jakobo, mukunyema kwakwe wapwayaula muyumu amunzi wacisi ca Juda. Wanyonyoona bwami bwawo abaleli bawo cakutabalemeka pe.

3Mubukali bwakwe bupati, wanyonyoona nguzu zya Isilayeli. Waleka kuukwabilila ciindi sinkondo wawo naasika. Wayaka mumunzi wa Jakobo mbuli mulilo uuvwilima ooyo uusyukuta zintu zyoonse zili afwiifwi anguwo.

4Mbubonya mbuli sinkondo walandabula buta bwakwe, janza lyakwe lyalulyo lililibambilide kale. Mbubonya mbuli uulwana wajaya boonse aabo babotu, watila bukali bwakwe mbuli mulilo atente lyamooye wa Ziyoni.

5Mwami waba mbuli sinkondoma, wanyonyoona Isilayeli. Woola maanda aabwami aali mucisi eeci, akunyonyoona mayubilo mayumu aaco. Waindilizya kweema akulila kwabantu bamu Juda.

6Wamwaya cilawo cakwe caba mbuli muunda, wanyonyoona busena mbwakombelwa. Mwami Leza wacita kuti mooye wa Ziyoni ulube mapobwe aabikkidwe, amasabata aawo, mubukali bwakwe bupati wanyemena boonse mwami amupaizi.

7Mwami wakaka cipaililo cakwe, akusiya busena bwakwe busalala. Waaba bwaanda bwamaanda aabwami kuli basinkondonyina, ono balayoba muŋanda ya Mwami Leza mbuli kuti mbuzuba bwapobwe lilibedelede.

8Mwami Leza wakakanza kuti amwaye bwaanda buzingulukide mooye wa Ziyoni. Wakalandabula ntambo yakupimya, nkaako taakaleka kuti aunyonyoone.

9Milyango yamunzi ooyu yakabbila munyika, wakatyoloola zipingizyo zyawo akuzinyonyoona. Mwami wawo abaleli bawo boonse bakaba baange, bakkede akati kamisyobo iimbi, kucinyina mulawo, basinsimi bawo tabaciboni zilengaano zizwa ku Mwami Leza pe.

10Bapati bamooye wa Ziyoni bakkede ansi baluumwide, balibikka vu kumitwe akusama masaka. Boonse bamu Jelusalemu bakotamika mitwe yabo ansi.

11Meso aangu akatala kulila, ndapenga kapati mumoyo wangu, moyo wangu uluuside kapati akaambo kakuti bantu bokwesu banyonyoonwa, nkaambo kakuti bana abavwanda balanetauka mumigwagwa yamunzi.

12Balati kuli bamanyina, «Ino cakulya awaini zili kuli?» Ciindi nobawizuka mbuli bantu bacisidwe mumigwagwa yamunzi, ciindi nobapefula mumaanza aabamanyina.

13Ino ndikwaambile nzi? Ino ndikweelanye aanzi yebo omunzi wa Jelusalemu? Ino ndikukozyanye aanzi kutegwa ndikuumbuluzye omunzi wa Ziyoni? Cilonda cako ncipati mbuli lwizi lulamfu. Ino nguni uukonzya kukuponya?

14Zilengaano zyabasinsimi bako zyakali zyakubeja nzyabuyo, tiibakayubununa zinyonyoono zyako kuti utatolwi mubwaange. Makani ngibakali kukwaambila akali aakubeja nkaako akakusowa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Boonse bainda munzila yako balalikambila mukugambwa, balakusabula akupukusa mitwe yabo akaambo kamunzi wa Jelusalemu. Balati, «Mwati ooyu ngomunzi wakali kwiitwa kuti munzi mubotu weebelwa, bantu bamunyika yoonse ngubakali kutangalila?»

16Basinkondonyoko boonse balakuwelela, balakusabula akukulumina ntwino, balati,

«Twauzunda. Oobu mbobuzuba mbutwakali kulindila, twali kulindila kuti tububone.»

17Mwami Leza wacita mbuli mbwaakakanza, wazuzikizya majwi aakwe, aayo ngaakalailila kale-kale. Wakusowa cakutakweetelela, wacita kuti sinkondonyoko akuseke, wacita kuti uukulwana akuzunde.

18Myoyo yabantu ililaukila Mwami. Obwaanda bwamunzi wa Ziyoni, misozi yabantu bako yeende mbuli mulonga sikati amasiku, utalyookezyi utaleki kulila.

19Nyamuka ubukile masiku, ciindi balindizi bamasiku nobatalika kubeleka, pa moyo wako cakumaninina ku Mwami Leza. Tambika maanza aako kulinguwe mukukomba akaambo kabuumi bwabana bako, aabo bawizauka akaambo kanzala kumagolelo aamigwagwa yoonse.

20Langa, O Mwami Leza koyeeya. Sena ulibabwene aaba mbocita boobu? Sena ncibotu kuti bamakaintu balye lunyungu lwabo, bana aabo mbibali kubamba? Sena bapaizi abasinsimi beelede kupaizigwa mubusena bwako busalala?

21Bakubusi abacembeede boonse balilede mulusuko lwamumigwagwa, bakubusi abasimbi bamana kujaigwa munkondo. Wabajaya mubuzuba bwabukali bwako, wabajaya cakutabeetelela.

22Mbubonya mbuli mbotamba mubuzuba bwapobwe, mbubonya oobo watamba ziyoosya kuti zindiyoosye koonse-koonse. Leza taakwe muntu uukonzya kutija nikuba kusyaala kali muumi pe, aabo mbindakali kubamba akulela, sinkondoma wabanyonyoona boonse.

Buumba 3

Zyacisubulo, kweempa alulangilo

1Ndimuntu wakabona mapenzi akaambo kacisubulo cabukali bwakwe.

2Wakanditanda akucita kuti ndeendele mumudima muciindi cakuti ndeendele mumumuni.

3Kasimpe wanduuma ajanza lyakwe buzuba boonse.

4Wacita kuti lukanda amubili wangu ucembaale, watyoloola mafuwa aangu.

5Wandisinkilizya akundizinguluka mukulutila cakuyumya moyo.

6Wandicita kuti ndikkale mumudima mbuli baabo bakafwa kale-kale.

7Wandizingulusya bwaanda kuti intakonzyi kutija, wandilemezya anketani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Ciindi nendiita nokuba kulilila lugwasyo, tatambuli kukomba kwangu.

9Wasinka nzila yangu amandomba aamabwe, wapilinganya nzila zyangu.

10Mbuli munyama wabutambo uuyubilide, mbuli syuumbwa uuyubide,

11wakandikwelaanya kuzwa munzila akundikwamauna akundisiya mbuboobu kaatakwe alugwasyo.

12Wakagwisya buta bwakwe akundicita mbaakani yamivwi yakwe.

13Wakayasa moyo wangu amivwi iizwa mumukutu wakwe.

14Ndakaba cisesyo cabantu bokwesu boonse, balandisampaula munyimbo buzuba boonse.

15Wandizuzya mani aalula, wandikozya ndulwe.

16Watyoloola meno aangu amabwe, wandilyatauka mulusuko.

17Wakasya kuti ndibe aluumuno, ndakaluba ciindi, kuti kuzwidilila ninzi.

18Nkaako ndati, «Bulemu bwangu bwainka azyoonse eezyo nzindali kulangila kuzwa ku Mwami Leza.»

19Ndayeeya mapenzi aangu akwiingaila kwangu, amapenzi aalula lu.

20Ndaziyeeya kabotu-kabotu, moyo wangu ulatyompwa kapati.

21Pele kuli cimwi nceyeeya, ncenciceeco ncetibe aalulangilo.

22Akaambo kakuti luyando lwa Mwami Leza ndupati kapati, talukooloba, nkaambo nkumbu zyakwe tazimani.

23Cifumo-fumo cili coonse balabukuluka, kusyomeka kwako nkupati.

24Ndakalyaambauzya akuti, «Mwami Leza ncecaabilo cangu, nkaako ndinoosyoma nguwe.»

25Mwami Leza mmubotu kuli baabo bajisi lulangilo mulinguwe, kuli yooyo uumuyandaula.

26Ncibotu kuti muntu kaumwide kalindilila lufutuko Mwami Leza ndwapa.

27Ncibotu kuti muntu ayumune joko lyamapenzi kacili mukubusi.

28Akkale alikke kaumwide, nkaambo Mwami Leza nguumupede joko eelyo.

29Akotamike mutwe wakwe cakulibombya ambweni natibe aalulangilo.

30Aumune buyo ciindi basinkondonyina bamuuma akumusampaula.

31Nkaambo Mwami takabasoweli limwi bantu bakwe pe.

32Nikuba kuti ulaleta mapenzi, uyoomubeda aankumbu, luyando lwakwe lutamani ndupati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Nkaambo taleti acaali mapenzi, nikuba kubausya nsoni.

34Nikuba kulyatauka bantu baange boonse munyika.

35Naanka kukasya muntu zimweelede kumbele lya Sijulu Wamajulu,

36ambweni kuvundikizya muntu mulubeta lwakwe, sena Mwami eezi zyoonse takonzyi kuzibona?

37Nguni muntu uukonzya kwaamba makani kwamana acitika ncobeni kuti naa taalaililwa a Mwami?

38Sena tali Sijulu Wamajulu uucita kuti mapenzi naa zintu zibotu ziboole?

39Ino nkaambo nzi muntu naba ni nceelede kutongooka naa wasubulwa akaambo kazinyonyoono zyakwe?

40Atulingulwe nzila zyesu tuzibonesye, atupilukile ku Mwami Leza.

41Atubikke myoyo yesu akusumpula maanza eesu kuli Leza wakujulu tuti,

42«Twakabisya akukuzangila, akaka tulekelele.

43«Wakakalala kapati akututandaanya akutujaya cakutatweetelela.

44Wakalivumbya makumbi kutegwa kukomba kuli koonse kakutasiki kulinduwe.

45Watucita kuti tube mbuli bukololo amafwisyilili akati kabamasi.

46«Basinkondoma boonse batusampaula.

47Twasikilwa ziyoosya, zilindi, kupwaigwa alunyonyooko.

48Misozi minji ileenda mumasaya aangu, nkaambo bakwesu banyonyoonwa.

49«Meso aangu anooenda misozi cakutaleka taakoolyokezya,

50mane kusikila Mwami Leza atulange kuzwa kujulu atubone.

51Zyoonse nzebwene zindiletela buusu mumoyo akaambo kabasimbi bali mumunzi wesu.

52«Basinkondoma bakandivwima mbuli muyuni nokunyina akaambo.

53Bakandifusa bulanga mumulindi akundiwaala mabwe,

54maanzi akandivumba cakuti ndakali kuyeeya kuti ndafwa.

55«Ndakaita zina lyako O Mwami Leza, kuzwa kunsi aacilindi.

56Wakamvwa kulomba kwangu. Utasinki matwi aako kuti utamvwi kulilauka kwangu kwakuyanda kwaangununwa.

57Nindakakwiita wakaboola afwiifwi wakati, ‹Utayoowi pe.›

58«O Mwami, wakandikosweda mulandu wangu, wakanununa buumi bwangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

59Ulibwene bubi oobo mbwendicitwa O Mwami Leza. Kondicitila bweelede!

60Ulibwene mbobapingide kupilusya bubi, amakanze ngebajisi.

61«O Mwami Leza wakamvwa kusampaula kwabo amakanze ngebandikanzide,

62azeezyo basinkondoma nzyobalivwiya akukanana zyakundicita buzuba boonse.

63Balange! Nibakkede nikuba kwiima balasampaula munyimbo zyabo.

64«Babweedezezye eezyo zibeelede, O Mwami Leza eezyo nzibakacita amaanza aabo.

65Yumya myoyo yabo, cisinganyo cako cibe aali mbabo!

66Batandaanye mubukali bwako ubanyonyoone, munyika iino.»

Buumba 4

Lyakamana kuzundwa kwa Jelusalemu

1Ino yabija buti ngolida, ino yaleka buti kubeka-beka ngolida iini-ini! Tubwe tweebesi tulisabalangene kumagolelo aamigwagwa yoonse.

2Bakubusi bamu Ziyoni babotu mbuli ngolida ino ono baba buti mbuli zibiya zyabulongo, eezyo zibumbwa amubumbi.

3Nobaba bamwaaba balanyonsya bana babo, pele bantu bangu mbayumu myoyo mbuli mpye zyamunkanda.

4Akaambo kanyota milaka yabavwanda yanamatila kuzilakula, bana bakumbila zyakulya, pele taakwe muntu uubapa pe.

5Aabo cimwi ciindi bakali kulya zinono ono baide kwiingaila mumigwagwa. Aabo bakali kusama zyacisombo ono balala mumabbunta aatwe.

6Cisubulo cabantu bangu ncipati kwiinda cabamu Sodomu, eeco cakanyonyoonwa mukaindi kaniini buyo, kaatakwe muntu wakayanda kugwasya.

7Baleli bakali kubekema kwiinda caanda, bakali kutuba kwiinda mukupa, mibili yabo yakali kweebeka kwiinda tubwe tuyandisi, bakali kulibonya mbuli mabwe aacijulu-julu.

8Pele lino balasiya mbi kwiinda muye, nobeenda mumigwagwa taakwe uunga wabaziba. Lukanda lwabo lulinamatide kumafuwa, lulikakanyene mbuli kasamu.

9Aabo bajaigwa munkondo bali kabotu kwiinda baabo bajaigwa aanzala. Bajaigwa aanzala balakotela akunyana akaambo kakuti myuunda inyina zilyo.

10Bakaintu basinkumbu bajika bana babo, bakaba cilyo cabo ciindi bantu bangu nibakanyonyoonwa.

11Mwami Leza wazuzikizya kunyema kwakwe, watila bukali bwakwe bupati. Wakutula mulilo mu Ziyoni ooyo wakatenta ntalisyo zyawo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Bamami bamunyika tiibakasyoma, nobaba bantu bamunyika kuti basinkondonyina bakabalwana bakakonzya kunjila mumilyango ya Jelusalemu.

13Pele zyakacitika akaambo kazinyonyoono zyabasinsimi azibi zyabapaizi babo aabo bakatila bulowa bwabaluleme.

14Ono balaampaampa mbuli bantu boofu. Balisofweede abulowa oobo cakuti taakwe naba omwe uulisanga kuti agume noziba zisani zyabo.

15«Kamuzwa, mulisofweede!» Mbobabaambila bantu aabo.

«Kamuzwa! Kamuzwa! Mutatugumi pe!» Nobatija akwiingaila akati kabantu bamasi balati, «Tatuyandi kuti kabacili kuno pe.»

16Mwami Leza lwakwe mwini nguwakabamwaisya, tacibabambi mazuba aano pe. Bapaizi tabacilemekwi, bapati tabacilanganyizigwi pe.

17Aswebo tobeni twakatala kulangila lugwasyo, kuzwa mumaanda eesu malamfu aakusompelela twakali kulangila musyobo ooyo uutakonzyi kuvuna.

18Bantu bakali tuteede, cakuti tiitwakakonzya kweenda mumigwagwa. Mamanino eesu akali afwiifwi, mazuba eesu akatweentana, nkaambo mamanino eesu akalisikide.

19Basikututandaanya bakali kuzuza kwiinda sikwaze nali mujulu, bakatutandaanya muzilundu akutuyubilila munkanda.

20Bakamujata ooyo uusyomwa mubuumi bwesu, ooyo Mwami Leza ngwaakananika, ooyo ngotusyoma kuti ulakonzya kutukwabilila kuli basikutusaala boonse.

21Kamusekelela mutangale nobantu bamu Edomu nywebo nomukkala munyika ya Uzi. Pele anywebo muyoopegwa nkomeki eeyo, nyoonse muyookolwa akusamununwa, mukasyaale mbuboobu.

22Nywebo nobamu Ziyoni, cisubulo canu cili afwiifwi kumana, takoonoocimulekede mubwaange. Pele nywebo nobamu Edomu, uyoomusubula akaambo kazinyonyoono zyanu akuyubununa bubi bwanu.

Buumba 5

Kukomba kwakuyanda kweengelelwa

1Koyeeya O Mwami Leza eezyo zyatucitikila, langa ubone mause eesu.

2Lukono lwesu lwapegwa kubazwakule, maanda eesu apegwa bazwamasi.

3Twaba bamusyaala batakwe bamawisi, bamamama baba mbuli bamukabafu.

4Tweelede kuula maanzi aakunywa, tukonzya kuba ankuni buyo kuti naa twazyuula.

5Aabo batutandaanya batweenzya twakatala, tatukozyi kulyookezya.

6Twakalisisya kucisi ca Ijipiti aca Asiliya kuti tujane cakulya.

7Basikale besu bakabisya nkaako bakamana, ono tulasubulwa akaambo kabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Bazike mbabatulela, alimwi taakwe muntu naba omwe uukonzya kutwaangununa kulimbabo.

9Tusanga buumi bwesu kutegwa tujane cakulya, nkaambo batujaya bali munkanda.

10Mibili yesu ipya mbuli oveni, nzala yatujaya.

11Bamakaintu besu bakasofwaazigwa mu Ziyoni, abalo bana batazi baalumi bakasofwaazigwa mu Juda.

12Baleli bakaangililwa amaanza kabaleleenga, bapati tabacilemekwi pe.

13Bakubusi baluujisi kuziya, balombe baladadalika akaambo kazileye zyankuni.

14Bapati tabacijanwi amilyango yamunzi, bakubusi tabaciimbi nyimbo pe.

15Tatucitangali mumyoyo yesu pe, kuzyana kwesu waba muzembo.

16Zyoonse nzitwakali kulisumpwida taziciwo pe. Maawe kulindiswe, nkaambo twakabisya.

17Akaambo kaceeci myoyo yesu yawizuka, akaambo kazeezi, meso eesu oomfoka,

18cilundu ca Ziyoni, casyaala buyo, sunu nkokweendeendela bamwaaba.

19Yebo O Mwami Leza ulalela kwalyoonse alyoonse, cuuno cako cabwami cilikkede mumazyalani oonse.

20Ino nkaambo nzi notuluba lyoonse O Leza? Ino watulekelezezya nzi kwaciindi O Leza?

21Utuboozye kulinduwe O Mwami Leza, kutegwa tupilukile kulinduwe, bukulusya mazuba eesu abe mbuli aakaindi,

22ccita koli wakatukakila limwi akutunyemenena limwi citaambiki.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezekiyeli

Ezekiyeli 1

Cilengaano ca Ezekiyeli cakusaanguna ncaakabona bulemu bwa Leza
(1.1—7.27)

1Mumwaka wamakumi otatwe, mumwezi wane, mubuzuba bwasanu, kandikkede
abaange kumbali aamulonga wa Kebaa, julu lyakajaluka, eelyo ndakabona zilengaano
zya Leza.

2Ciindi eeci cakali mwaka wasanu mwami Jehoiakini kali mubwaange.

3Lino majwi aa Mwami Leza akasika kuli Ezekiyeli mupaizi mwanaa Buzi ooko
kumbali amulonga wa Kebaa munyika ya Bakalodiya. Nkaako Mwami Leza
wakandipa nguzu.

4Ndakalanga eelyo ndakabona guwo lyuungisya lizwida kulubazu lwakunyika,
akkumbi pati lyakali kumwetauka ndabo lyakazingulukidwe amumuni uumwekesya.
Mulilo mpuuli akati wakali kulangika mbuli cibulo cibeka-beka.

5Lino mumulilo ooyo kwakali zyakali kulangika mbuli zilenge zyone zipona bube
bwazyo bwakali kulangika mbuli muntu,

6pele comwe-comwe cazyo cakajisi masyu one amababa one.

7Maulu aazyo akaliluzi, maulu aazyo akali mbuli aamoombe, akali kubeka-beka
mbuli mukuba uusyobedwe.

8Kunze aakuba aamasya one amababa one zyakajisi maanza aali mbuli aamuntu,
zyoonse zyone zyakajisi masyu amababa.

9Mababa aazyo akaligumene. Cimwi acimwi cakeenda kaciluzi tiizyakali kuleyauka
pe.

10Mboobu mbwaakali kulangika masyu aazyo. Comwe-comwe cazilenge zyone cakali
jisi busyu bwamuntu, kulubazu lwakululyo, cimwi acimwi cakajisi busyu buli mbuli
bwamusune, alimwi cimwi acimwi cakajisi busyu bwasikwaze.

11Mbombuboobu masyu aazyo mbwaakabede. Mababa aazyo akali babamukide
mujulu, cimwi acimwi cakajisi mababa obilo, limwi alimwi lyakaligumene abbaba
lyacilenge cimwi mumabazu oonse mababa obilo akavumbilide mubili waco.

12Cimwi acimwi cakeenda kaciluzi. Kufumbwa ooko nkozyayanda kuti ziinke zyakali
kuunka, tiizyakali kuleyauka.

13Zilenge zipona eezi zyakali kulibonya mbuli makala aayaka, naa mbuli minzenge.
Mulilo wakali kuputauka akati kazilenge wakali kutuba buu eelyo kwakamweka
ndabo kuzwa mulinguwo.

14Zilenge eezi zyakali kuzuzaana mbuli kumweka kwalulabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Lino nindakali kulangilila zilenge zipona eezi, ndakabona zikwiliba zyone ansi kumbali aazilenge zyoonse, munsi acomwe-comwe kwakali cikwiliba comwe.

16Mboobu zikwiliba mbuzyakali kulibonya ambuzyakabede. Zyakali kubeka-beka mbuli mabwe aabalangalisya, nkabela zyoonse zyone zyakali mbubonya oobo. Comwe-comwe cazikwiliba eezyo cakali mbuli mubalo wavwili.

17Lino nizyakali kweenda zyakali kukonzya kuunka kufumbwa kumabazu one ooko kwakalangide zilenge eezi. Zilenge nizyakali kweenda tiizyakali kuleyauka pe.

18Zikwiliba zyoonse zyone zyakajisi mibalo amasipoko, nkabela mibalo yazyo yakazwide meso koonse-koonse.

19Lino zilenge zipona nozyakeenda, zikwiliba azyalo zyakali kumbali lyazyo zyakeenda, ciindi zilenge eezyo nizyakali kunyamuka ansi azyalo zikwiliba zyakanyamuka.

20Kufumbwa ooko zilenge nkuzyakayanda kuunka, azyalo zikwiliba zyakali kuunka, nkaambo muuya wazilenge zipona wakali muzikwiliba eezyo.

21Ciindi zilenge nizyakali kweenda, azyalo zikwiliba zyakali kweenda, zilenge nizyakaima azyalo zyakaima, zilenge nizyakanyamuka azyalo zikwiliba zakanyamuka anzizyo nkaambo muuya wazilenge zipona wakali muzikwiliba eezyo.

22Kwakali cintu cakakwakwabukide atala aamitwe yazilenge zipona eezi, cakali kulibonya mbuli mweenya uuvungumene, cakali kubeka-beka mbuli bbwe libalangala akuyoosya.

23Lino kunsi lyamweenya uuvungumene ooyo, mababa aazilenge akali babamukide cakuyanda kugumana, comwe-comwe cakajisi mababa obilo aakucivumbilila.

24Zilenge nizyakeenda, ndakamvwa muzunzumina wamababa aazyo, akali kulimvwisya mbuli maanzi aavuuma, mbuli jwi lya Singuzuzyoonse, mbuli kuyobeka kwabasilumamba. Nizyakaima zyakavunga mababa aazyo.

25Mpawo kwakamvwigwa jwi kuzwa kujulu atala lyamweenya uuvungumene atala aamitwe yazyo ciindi nizyakali kuvunga mababa.

26Atala amweenya uuvungumene wakali atala lyamitwe yazyo kwakali kulibonya mbuli cuuno cabwami camabwe aacijulu-julu, lino atala acuuno cabwami eeco kwakali cakali mbuli ciimo camuntu.

27Ndakabona kuti eeco cakali mbuli kuti ncibuno cakwe ooyo wakali kubeka-beka mbuli cibulo civukutwa mumulilo munji, nkaako awalo wakali kulangika mbuli mulilo, mumuni uumwekesya wakali muzingulukide.

28Mbubonya mbuli buba fulicoongo mumakumbi buzuba liwa mvula, mbubonya oobo bulemu bwakamuzingulukide mbubwakabede. Mbombuboobu mbubwakabede abulemu bwa Mwami Leza. Nindakabubona ndakavuntama ansi, mpawo ndakamvwa jwi lyayooyo wakali kukanana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezekiyeli 2

Leza mbwaakaita Ezekiyeli kuba musinsimi

1Lino wakati kulindime, «Yebo omuntu uulya maila nyamuka, nkanane kulinduwe.»

2Naakali kukanana, Muuya wa Leza wakaboola kulindime, eelyo ndakanyamuka kati kulindime,

3«Yebo omuntu ndiyanda kukutuma ku Baisilayeli, kumusyobo muzangi, ooyo wakandizangila, balo abasikale babo balindizangilide mane kusikila sunu.

4Bantu aabo nkwendikutuma tabamvwi mbaasicinguni. Ukabaambile kuti, ‹Mwami Leza waamba boobu aboobu.›

5Nkabela nokuba kuti bakaswiilile nokuba kutaswiilila, mukati mbazangi, bayooziba kuti kuli musinsimi akati kabo.

6Nkaako yebo, omuntu, utayoowi naaba majwi aabo pe. Utayoowi nokuba kuti masonso amamvwa zyoonse zili kuzingulukide ukkede akati katubanze. Utayoowi anzyobaamba, nokuba kukongwa ambabo nokuba kuti mbantu bazangi.

7Weelede kubaambila majwi aangu, nkobayooswiilila ankobatakooyooswiilila, mukati mbazangi.

8Pele yebo omuntu, swiilila eeco ncendikwaambila. Utazangi mbuli buzangide musyobo ooyu, asama ulye ncetikupe.»

9Mpawo ndakalanga, ndakabona janza litandabede kulindime. Mujanza oomo mwakali bbuku,

10ndyaakavungununa kumbele lyangu. Kumabazu aalyo oonse kwakalembedwe majwi aakulila, kweema aakuusa.

Ezekiyeli 3

1Lino wakati kulindime, «Yebo omuntu, kolya eeco ncoopegwa, lya bbuku, omana uunke ukanane kumusyobo wa Isilayeli.»

2Eelyo ndakaasama, kumane wakandipa bbuku kuti ndilye.

3Mpawo wakati kulindime, «Yebo omuntu, kolya bbuku eeli ndindakupa kusikila ukkute ndilyo lyalo.» Aboobo ndakalilya, nkabela lyakali kulweela mbubonya mbuli buci.

4Mpawo Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu, koya lino kumusyobo wa Isilayeli ukabaambile majwi aangu.

5Tootumwa kubantu baamba mulaka uumbi naa musyobo muyumu pe, pele kumusyobo wa Isilayeli.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Kutali kubantu banji baamba mulaka uumbi naa musyobo muyumu, baamba majwi ngotakonzyi kumvwa. Kasimpe kuti naa nkekutuma kulimbabo tiibali kunooyookuswiilila pe.

7Pele bamusyobo wa Isilayeli tabayandi kukuswiilila nkaambo ambebo tabandiswiilili, kayi musyobo woonse wa Isilayeli muyumu moyo ngusicinguni.

8Pele njookucita kuti ukazumanane akukuyumya mbuli mbobabede balo.

9Njookuyumya ukabe mbuli bbwe, ukainde bbwe luuma. Utabayoowi nokuba kukongwa ambabo, nokuba kuti mmusyobo uuzangide.»

10Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu kondiswiililisya alimwi majwi oonse ngekwaambila waajatisye.

11Koya lino kuli basicisinyoko, bali mubwaange ukakanane kulimbabo kuti, ‹Mwami waamba boobu aboobu, nkobakuswiilila ankobatakuswiilili.› »

12Mpawo Muuya wa Leza wakandinyamuna, ndakamvwa muzunzumina waguwo kusule lyangu. Mwami Leza atembaulwe mubusena bwakwe mwakombelwa!

13Muzumo waakugumana kwamababa aazilenge eezi amuzunzumina wazikwiliba wakali kulimvwisya kumbali aanzizyo wakali muzunzumina mupati.

14Eelyo Muuya wa Leza wakandinyamuna akundigwisya ooko, mane ndakainka nkandilutide amoyo kuucisa nkesolwedwa ajanza lya Mwami Leza.

15Eelyo ndakasika kubaange bakali kukkala ku Teliavivi kumbali amulonga wa Kebaa. Lino ooko nkobakali kukkala, ndakakkala akati kabo kwamazuba aali ciloba nkegambidwe kapati.

Mwami Leza mbwaakabikka Ezekiyeli kuba mulindizi
(Ezekiyeli 33.1-9)

16Lino mazuba aali ciloba naakamana majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

17«Yebo omuntu, ndakucita kuti ube mulindizi wamusyobo wa Isilayeli, nkaako swiilila majwi ngendaamba ubacenjezye anzyendaamba.

18Kuti ndaambila sizibi kuti, ‹Ulafwa ncobeni.› Kwamana yebo tomucenjezyi, nokuba kumulaya kuti asiye nzila zyakwe zibi kutegwa atafwi, muntu sizibi ooyo uyoofwa akaambo kazinyonyoono zyakwe, pele mulandu wabulowa bwakwe uyoopegwa nduwe.

19Pele kuti naa wamucenjezya muntu sizibi ooyo, kwamana tasiyi zinyonyoono zyakwe, noziba nzila zyakwe zibi, uyoofwa akaambo kazinyonyoono zyakwe, yebo tojisi mulandu pe.

20«Lino kuti muntu uululeme wasiya bululami bwakwe akucita zibi, ndamubikkila cilebyo uyoofwa. Lino mukuti tookamucenjezya, walo uyoofwa akaambo kazinyonyoono zyakwe. Zintu ziluleme eezyo nzyaakacita tazikayeeyegwi limbi, pele yebo njookupa mulandu akaambo kabulowa bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Pele kuti naa wacenjezya muntu uululeme kuti atabisyi, kwamana tabisyi ncobeni, ooyo uyoopona nkaambo kakuti waccilila kucenjezya ooko, ayebo tojisi mulandu pe.»

Ezekiyeli mbwaakaba cimuumu

22Lino ooko janza lya Mwami Leza lyakandijata, wakati kulindime, «Nyamuka uunke kucibanda, ooko njookanana kulinduwe.»

23Aboobo ndakanyamuka akuunka kucibanda. Bulemu bwa Mwami Leza bwakali kooko, bwakali bulemu mbuli bobuya mbundakabwene kumbali aamulonga wa Kebaa, ndakavuntama ansi.

24Aawo Muuya wa Leza wakandiboolela akundinyamuna. Leza wakakanana kulindime akuti, «Koya ukalijalile muŋanda yako.

25Eelyo yebo omuntu, uyooangwa antambo, uyooangwa cakuti tokooyookonzya kuunka akati kubantu.

26Ndiyoocita kuti ukabe cimuumu, kutegwa koyooumwide, utakakonzyi kubatapatila nokuba kuti mmusyobo uuzangide.»

27Pele ndaakukanana kulinduwe, njoocita kuti ukakonzye kukanana, nkaako uyooti kulimbabo, «Mwami Leza waamba boobu aboobu. Kufumbwa ooyo uuyooswiilila, akaswiilile, kufumbwa ooyo uuyookaka akakake, mukuti mmusyobo uuzangide.»

Ezekiyeli 4

Ezekiyeli mbwaakatondezya zyakusinkilizigwa kwa Jelusalemu

1Lino omuntu, bweza citina ucibikke kumbele lyako, kwamana weenge munzi wa Jelusalemu alincico.

2Wamana ubikke zisinkilizyo. Uyake zisinkilizyo zyakuusinkilizya, ulundike zitantaala wamana ubikke zivuka kuti ulwanwe, akubikka bagutu bapwayana cakuuzingulusya.

3Wamana ubweze cikangilo calubulo ucibikke kuti cibe mbuli bwaanda bwalubulo buli akati kanduwe amunzi kolangide nkuko. Munzi uyoosinkilizigwa, nkabela yebo nduwe ooyoousinkilizya. Eeci ciyooba citondezyo kumusyobo wa Isilayeli.

4Lino weelede kulala kubbazu lyako lyalumwensi kuti upengele cinyonyoono camusyobo wa Isilayeli. Weelede kupengela cinyonyoono cabo kweendelana amweelwe wamazuba aayo ngoolala kubbazu lyako.

5Ndakubikkila mweelwe wamazuba weelene amweelwe wamyaka eeyo njibakali kubisya. Nkaako uyoopenga kwamazuba aali myaanda yotatwe amakumi aali fuka akaambo kazinyonyoono zyamusyobo wa Isilayeli.

6Waakumana kucita ceeci, ukalale ansi alimwi, ciindi eeci ulale kubbazu lyako lyalulyo ukapengele zinyonyoono zyaciinga ca Juda. Ndakubikkila mazuba aali makumi one, kuti buzuba bomwe bwa mwaka omwe wakupenga.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino ucengulukile kooko kusinkilizidwe munzi wa Jelusalemu, nkabela ukuuvungile ntuku ukasinsime ziyoocitika kumunzi ooyu.

8Nkabela njookwaanga antambo kutegwa utakakonzyi kusanduka mane kusikila ukamanizye mazuba aako aakusinkilizya.

9Bweza maila bulotwe, bunyangu, nyemu, amabele, zibikke mucibumbwa, kozibelesya mukujika zyakulya. Nzoelede kunoolya kwamazuba aali myaanda yotatwe amakumi ali fuka ngonoolede kubbazu lyako.

10Ukeeleke masyekeli azilyo nzonoolya buzuba abuzuba muziindi zibikkidwe.

11Alimwi weelede kupima cipali camaanzi ngonoonywa muziindi zibikkidwe.

12Weelede kulya zilyo zyako mbuli mbonga walya cinkwa cabulotwe, ncookanga bantu kabalangilila, mulilo ukuukutuzye bufumba bwabantu.

13Mwami Leza wakati, «Munzila eeyi bantu ba Isilayeli bayoolya zilyo zisofweede akati kamisyobo oomo mwendiyoobatandila.»

14Eelyo mebo ndakati, «Citabi boobo pe O Mwami Leza! Nsinalisofwaazizye pe. Kuzwa kubukubusi nsinalide cintu cakalifwida nociba cakalumwa abanyama bamusokwe. Taakwe nyama iisofweede njindakalide kale pe.»

15Leza wakati, «Waamba kabotu, nkaako njoocita kuti cilyo cako ukacijikile amulilo wabufumba bwaŋombe butali bwabantu.»

16Eelyo wakati kulindime, «Yebo omuntu, ndalesya zilyo mumunzi wa Jelusalemu. Bantu bayoolya zilyo zyakupiminwa-piminwa cakulibilika akunywa twaanzi cakumantauka,

17nkaambo zilyo amaanzi ziyooceya. Bayoogambwa baakubonana, nkabela bayookotela akaambo kacinyonyoono cabo.»

Ezekiyeli 5

Ezekiyeli mbwaakagelwa

1Lino omuntu, bweza panga libosya ulibelesye mbuli mbeli yasikunyoola unyoole masusu acilezu cako. Wamana ubweze zipimyo waapaule masusu ngoonyoolwa.

2Kusinkilizya kwako kwaakuyanda kumana, ukatente cikama camasusu mumulilo mumunzi. Ukabweze cikama cimwi ucikosoole apanga kozinguluka munzi woonse. Cikama cimwi ukacipupulusye guwo. Nkaambo bantu njoobatandaanya apanga lisomwedwe.

3Pele uleelede kubweza tususu tuce ukatuvungaile kumoombe wacibaki cako,

4alimwi ukabweze tususu tumwi. Atooto ukatusowele mumulilo tupye. Kuzwa waawo mulilo uyooyandilila kusikila ukabasikile bamusyobo wa Isilayeli boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Munzi wa Jelusalemu ooyu ngundabikka akati kamisyobo ulizingulukidwe azisi koonse-koonse.

6Nikuba boobo mububi bwabantu bawo wazangila milawo yangu ambeta zyangu kwiinda misyobo azisi zibazingulukide. Bakakaka milawo yangu alimwi tabatobeli mbeta zyangu.»

7Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mwandipapila kwiinda misyobo eeyo iibambene andinywe alimwi tamutobeli mbeta zyangu nokuba kubamba milawo yangu. Alimwi tamuciti ziyandika mbuli bucita bamasi aabo bamuzingulukide.»

8Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mebo lwangu nsiziyandi nzyomucita nobamu Jelusalemu, nkaako njoomupa cisubulo bamasi kabalangilide.»

9Akaambo kamituni yanu iisesemya, nywebo njomucita cintu ncetanacitide pe, kwamana nsikaciciti limbi.

10Nkaako akati kanu bamawisi bayoolya bana babo, abalo bana bayoolya bamawisi. Njoomupa cisubulo mbuli bucita guwo.

11Aboobo mbubonya mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, lino nkaambo mwakasofwaazya busena bwangu busalala azikozyanyo zyanu zisesemya, milimo yanu iisesemya, nsikamulanganyi limbi, nsikamweeteleli nikuba kumuleka buyo pe.

12Cipaanzi catatu ciyoojazigwa cuumo, nikuba kuloba akaambo kanzala akati kanu, catatu cimwi ciyoojazigwa panga anze lyabwaanda bwamunzi, cipaanzi catatu njoocimwaisya koonse akucitandaanya apanga lisomwedwe.

13Eelyo bukali bwangu buyoomana, kunyema kwangu kuyootontomana. Njoobweedezyezya lunyetu lwangu. Ndaakumana kubasubula mubukali bwangu nobayooziba kuti ndime ndaamba mebo nde Mwami Leza mubusungu bwangu.

14Ndiyoocita kuti mukanyonyooke akuba cisampuzyo akati kamisyobo eeyo iimuzingulukide akuli baabo bamweendanzila.

15Muyooba cisampuzyo acisesyo, cicenjezyo aciyoosyo kumisyobo eeyo iimuzingulukide ndaakumupa cisubulo mubukali amukunyema akumutapatila nkomutakalubi. Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba.

16Ndaakumuumya mivwi yangu mibi yanzala iinyonyoona azyakulya.

17Ndiyoomutumina nzala abanyama bamusokwe, nkabela ziyoosiya tamucikwe abana. Cuumo akutika kwabulowa ziyoomusikila, njooleta basimapanga bazoomulwane. Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba.

Ezekiyeli 6

Mwami Leza mbwasulide mituni

1Majwi aa Mwami Leza akasika kulindime akuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

2«Yebo omuntu, langa kuzilundu zya Isilayeli, sinsima uzisinganye

3uti, ‹Nozilundu zya Isilayeli, amuswiilile majwi aa Mwami Leza.› Mboobu mbwaamba Mwami Leza kwaamba zyazilundu atulundu, kumimpata akumakkuti ulati, ‹Ndiyanda kuleta panga kuti ndizoomulwane, nzoonyonyoone malende aanu.

4Zipaililo zyanu ndizoozimwayaula zipaililo zyanu zyatununkilizyo ndizoozipwayaula alimwi ndiyoojaya bantu banu kumbele lyamituni yanu.

5Ndiyoobikka mitumba ya Baisilayeli kumbele lyamituni yabo, akumwayaula mafuwa aabo munsi aazipaililo zyabo.

6Kufumbwa ooko nkomuyookkala, minzi eeyo iyoonyonyoonwa, malende ayoopwaigwa akoolwa, mituni yanu iyoopwaigwa akunyonyoonwa, zipaililo zyanu ziyoopwaigwa akumwaigwa, azyoonse nzimwakapanga ziyooloba.

7Bantu banu bayoojaigwa akufwida akati kanu, ndendilyo nomuyooziba kuti ndime Mwami Leza.›

8«Pele bamwi njoobaleka, bamwi banu tabakajaigwi ndaakumumwaila akati kazisi abamasi.

9Nkabela muzisi oomo mobayootolwa mubwaange, aabo bayootija bayoondiyeeya, ndakali kuusa kapati akaambo kamyoyo yabo iiyandisya kukomba mituni, cakuti bakandifutatila akutalika kulanga kumituni eeyo njibakali kusukamina. Bayoolisesemwa lwabo beni akaambo kabubi mbubakali kucita amilimo yabo yoonse iisesemya.

10Bayooziba kuti ndime Mwami Leza, tiindakali kubakonga buyo kuti ndiyoobaletela mapenzi aaya.»

11Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amukambe kamulyata ansi.» Kamuti, «Maawe! Akaambo kabubi amilimo iisesemya iicitwa amusyobo wa Isilayeli, nkaambo bayoojaigwa munkondo, nzala acuumo.

12Ooyo uuli kulaale uyoojaigwa acuumo ooyo uuli aafwiifwi uyoojaigwa munkondo, pele ooyo uuyoosyaala akulekwa uyoofwa anzala. Mbombuboobu mbwendiyoocita mubukali bwangu.

13Eelyo bayooziba kuti ndendime Mwami Leza, ciindi bantu baakwaalabana akati kamituni munsi aazipaililo zyabo, mutulundu toonse aatala aazilundu zyoonse munsi aamasamu aavwevwede, mumasena oomo mubali kutenta tununkilizyo twabo kumituni yabo yoonse.

14Ndiyoobauma ajanza lyangu akucita kuti nyika yabo ikabule cintu kuzwa kunkanda kuyoosika ku Dibula ooko nkobakkala. Ndendilyo nebayooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Ezekiyeli 7

Mamanino aa Isilayeli asika

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti kulindime,

2«Yebo omuntu mboobu mbwaamba Mwami Leza azyanyika ya Isilayeli. Mamanino! Mamanino asika kumabazu oonse one aanyika.

3Mamanino amusikila, ndiyanda kumuletela mapenzi. Ndiyanda kumubeteka kweendelana amilimo yanu akumubweedezezya bubi akaambo kabubi boonse mbomucita.

4Nsikamweeteleli nokuba kumuleka buyo pe, kasimpe njoomubweedezezya zyeelede milimo yanu mibi iisesemya akati kanu. Ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mapenzi! Mapenzi aatamvwidwe alasika.

6Mamanino asika! Mamanino asika! Aboolela kuzoopenzya ndinywe. Aboola.

7Lunyonyooko lwamusikila nywebo nobantu banyika eeyi. Ciindi casika, buzuba buli aafwiifwi, kuli lupyopyongano kutali kutangala atala azilundu.

8Ndiyanda kumutilila bukali bwangu akuzuzikizya kunyema kwangu kulindinywe, ndamubeteka kweendelana amilimo akumubweedezezya bubi akaambo kamilimo yanu iisesemya.

9Nsikoomweetelela nokuba kumuleka buyo akumubweedezezya bubi kweendelana amilimo yanu iisesemya akati kanu. Ndendilyo nomuyooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndime eemuuma.

10«Kasimpe buzuba bwasika! Bwasika ncobeni! Lunyonyooko lwasika, musako wasyuuka micelo yakulisumpula yafulula!

11Lupyopyongano lwaba musako wakuti babi basubulwe, taakwe bantu bayoosyaala pe, boonse buyo tabakasyaali noluba lubono lwabo nociba buti ncobajisi.

12Ciindi casika, buzuba bwasika. Ooyo uuula atasekeleli, naba yooyo uuulisya atausi, nkaambo bukali bulasikila bantu boonse.

13Taakwe naba omwe sikuuzya uyookkala ciindi cilamfu kuti akapilusye eeco ncaakauzizye, nkaambo bukali bwa Mwami Leza buyandakusikila baabo bacita zibi. Aboobo taakwe naba omwe uyoofutulwa.

14Nikuba kuti basibe mweembo akulibambilila zintu zyoonse, takwe uuyooinka kunkondo nkaambo mebo ndinyemenede bantu boonse.

Kusubulwa kwa Baisilayeli akaambo kazibi zyabo

15«Anze kuli nkondo, mukati kuli cuumo anzala, aabo bali muminzi bayoofwa ankondo, aabo bali mumunzi mupati bayoofwa anzala acuumo.

16Boonse aabo bayoosyaala akutajaigwa bayootijila muzilundu, bayoolila mbuli bulila nziba zyamumakkuti, umwi aumwi uyoopengela zinyonyoono zyakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Maboko oonse ayoolebuka maulu oonse ayoogonkelwa.

18Bayoosama masaka akuyooyoowa kapati. Bayoofwa nsoni ayalo mitwe yabo iyoogelwa.

19Bayoosowa nsiliva yabo mumigwagwa, ngolida yabo iyooba cintu cisofweede. Nsiliva angolida zyabo tazikakonzyi kuyoobavuna mubuzuba bwabukali bwa Mwami Leza. Tazikakonzyi kubakkutya nikuba kuzuzya mada aabo, nkaambo nzenzizyo zyakabalebya kuti babisye.

20Bakali kulisumpwida zyatungale twabo tweebesi, batubelesya kupanga mituni yabo iisesemya azikozyanyo zivundausya kumoyo. Nkaako ndiyoocita kuti zintu eezi zikababede cintu cisofweede.

21«Ndiyoocita kuti zikaabwe akusaalwa abamasi, bantu babi bamunyika bayoozitola, nkabela bayoozisofwaazya.

22Njoobafutatila, nkabela bayoosofwaazya ŋanda yangu iiyandika, babbi bayoonjila mulinjiyo akwiisofwaazya.

23«Zintu zyoonse zili mumanyongwe, nyika izwide bajayi alimwi aminzi ili mulupyopyongano.

24Ndiyooleta bantu babi bamisyobo imwi kuti bazootole maanda aabo, njoolesya baabo balisumpula akaambo kanguzu zyabo, masena aabo aasalala ayoosofwaazigwa.

25Ziyoosya zyaakubasikila bayooyandaula luumuno, pele tabakalujani.

26Mapenzi manji ayooboola, mwavwambukila ayoomusikila. Bayooyanda cilengaano kuzwa kumusinsimi, akuyanda njiisyo zyamulawo kuzwa kumupaizi, pele tazikajanwi pe, abalo bapati bayooleka kulailila.

27Mwami uyoolila, musololi uyootyompwa, maanza aabantu bamunyika ayookankama. Ndiyoobacita mbuli bweelede milimo yabo, njoobabeteka kweendelana anzyobacita. Ndendilyo nebayooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Ezekiyeli 8

Cilengaano cabili Zyakukomba mituni mu Jelusalemu

(8.1—10.22)

1Mumwaka wacisambomwe, mumwezi wacisambomwe mubuzuba bwasanu bwamwezi, nindakakkede muŋanda yangu, bapati bacisi ca Juda kabakkede kumbele lyangu, janza lya Mwami Leza lyakandisikila.

2Ndakabona cintu cili muciimo camuntu. Cintu eeco cakali kuboneka kuti cakali kuyaka mulilo kuzwa mucibuno mane do ansi. Kuzwa mucibuno kuyoosika mujulu cakali kumweka mbuli mukuba uusyobedwe.

3Wakatandabika cakali kulibonya mbuli janza wakandijata masusu akundinyamuna. Muuya wa Leza wakandinyamuna, kundinyamuna kunditola akati-kati kanyika ajulu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

muzilengaano zya Leza wakanditola ku Jelusalemu, kumanjililo aamulyango wakunyika mubbuwa lyamukati ooko kwakaimvwi mutuni uunyemya Leza.

4Lino ooko kumbele lya Mwami Leza kwakali kulibonya bulemu bwa Leza wa Isilayeli, mbubonya mbuli mucilengaano ncindakabwene mucibanda.

5Mpawo Mwami Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu langa kubbazu lyakunyika. Aboobo ndakalanga, kumanjililo aamulyango wakunyika kuli cipaililo ndakabona mutuni uunyemya Leza.

6«Yebo omuntu, sena wazibona zintu zisesemya kapati nzyobacita bamusyobo wa Isilayeli kuno? Sena zintu eezi tazikonzyi kundicita kuti nditantamuke kule kuzwa kubusena bwangu busalala? Pele kasimpe ulabona zintu zisesemya kwiinda zeezi.»

7Kumane wakandileta kumanjililo aabbuwa. Nindakalanga ndakabona bwaanda budonkokede.

8Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu, kosya lino mubwaanda.» Aboobo ndakabbobola bwaanda nkabela ndakabona mulyango aawo.

9Mpawo Leza wakati kulindime, «Njila ubone bubi azintu zisesemya nzyobacita oomo.»

10Nkaako ndakanjila akulanga-langa, ndakabona zilembedwe abwaanda boonse bauka bamisyobo-misyobo abanyama basesemya amituni yoonse yamusyobo wa Isilayeli.

11Kumbele lyazeezi kwakaimvwi bapati bamusyobo wa Isilayeli bali makumi aali ciloba, akati kabaaba kwakali Jaazaniya mwanaa Syafani. Umwi aumwi wakajisi citentelo catununkiliyo, nkabela kwakali kuuntumuka busi bununkilila bwatununkilizyo.

12Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu, sena wabona eeco bapati bamusyobo wa Isilayeli ncobacita mumudima, umwi aumwi kaimvwi kukaanda kamutuni wakwe? Balati, ‹Mwami Leza tatubwene, Mwami Leza wakabisya nyika eeyi.› »

13Alimwi Leza wakati, «Ulababona kabacita zintu zisesemya kwiinda zeezi.»

14Mpawo Mwami Leza wakandiboozya kumanjililo aamulyango wakunyika lyaŋanda yakwe, aawo ndakabona bakaintu bakkede kabalila Tamuzi.

15Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu sena ulizibwene zyoonse eezi? Uyoobona zintu zisesemya ziinda zeezi nzyoobona kale.»

16Musule akooku wakandileta mubbuwa lyamukati lyaŋanda ya Mwami Leza, lino ooko kumanjililo aaŋanda ya Leza akati kakkoce acipaililo, kwakali baalumi bakatisike kumakumi obilo abasanu. Kabafutatilide ŋanda ya Mwami Leza kabalangide kujwe, bakali kukoteme kabakomba zuba kujwe.

17Leza wakati kulindime, «Sena wacibona eeci yebo omuntu? Sena mbaleke buyo bantu bacisi ca Juda nobacita zintu zisesemya nzyobacita muno? Sena beelede

© 1996, Bible Society of Zambia.

kunoopyopyonganya cisi lyoonse kabandinyemya? Bona mbuli mbobandisampaula cakulikwaya!

18Nkaako njoobacita mubukali, nsikabeeteleli nokuba kubaleka buyo pe. Nikuba kuti bakandililaukile, nsikabaswiilili pe.»

Ezekiyeli 9

Bakomba mituni mbubakajaigwa

1Lino ndakamvwa Leza kaita ajwi pati cakupozomoka kati, «Leta balindizi bamunzi kuno, umwi aumwi kajisi acilwanyo.»

2Mpawo ndakabona baalumi bali cisambomwe kabazwida kubbazu lyamulyango wakutala, uulangide kunyika, umwi aumwi kajisi cilwanyo cankondo. Ngubakali aawe wakali mwaalumi wakasamide zisani zyandeketela wakajisi azilembyo zyakali mucibuno cakwe. Bakanjila akuzooima kumbali aacipaililo camukuba.

3Lino bulemu bwa Leza wa Isilayeli bwakaya mujulu kuzwa atala lyabakelebu aawo mpobwakabede, bwakasuntumukila kucikotamino caŋanda ya Mwami Leza. Mpawo Mwami Leza wakaita mwaalumi ooyo wakasamide zisani zyandeketela wakajisi nkomo yazilembyo mucibuno cakwe,

4akuti kulinguwe, «Koya mumunzi wa Jelusalemu woonse, ukabikke cizibyo ankumo zyabaabo akulila akaambo kazintu zyoonse zisesemya zicitwa mulinguwo.»

5Nindakalikuswiilila, wakati kulibamwi, «Amumutobele mukati kamunzi mukabajaye, mutakabeeteleli nokuba kubeengelela.

6Mukajaye bamadaala, bakubusi basankwa abasimbi, bakaintu abana, pele mutakabagumi aabo boonse bajisi cizibyo.» Mukatalikile kubusena bwangu busalala. Nkaako bakatalikila abapati bakaimvwi kumbele lyaŋanda ya Leza.

7Mpawo Mwami Leza wakati kulimbabo, «Amusofwaazye ŋanda, mukazuzye mabbuwa abajaidwe. ‹Kamuya.› » Nkaako bakainka akutalika kujaya bantu mumunzi oonse.

8Lino kabacijaya, mebo ndakalisyeede endikke, ndakavuntama ansi kandoongolola ndakati, «Akaka O Mwami Leza! Sena uyanda kunyonyoona basyeede boonse ba Isilayeli mubukali bwako mbonyemenede munzi wa Jelusalemu?»

9Leza wakandiingula kuti, «Zinyonyoono zyamusyobo wa Isilayeli awa Juda nzipati kapati, nyika izwide bujayi awalo munzi uzwide zintu zitaluleme. Balati, ‹Mwami Leza walekelezya nyika yesu, tazibwene eezi pe.›

10Mwami Leza wakaingula kuti, ‹Nsikoobeetelela nokuba kubaleka buyo, pele ndabasubwida zeezyo nzibakacita beni.› »

11Mpawo mwaalumi ooyo wakasamide zyandeketela kajisi ankomo yazilembyo kubbazu lyakwe wakaingula kuti, «Ndacita mbubonya mbuli mboolailila.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezekiyeli 10

Bulemu bwa Mwami Leza mbubwakazwa muŋanda ya Leza

1Lino ndakalanga, ndakabona zyakali mbuli cuuno cabwami cakabambizigwa mabwe
aacijulu-julu atala aamweenya uuvungumene atala aamitwe ya Bakelebu.

2Mwami Leza wakati kumwaalumi ooyo wakasamide zisani zyandeketela, «Koya
unjile akati kazikwiliba kunsi lyabakelebu. Bweza makala aamulilo kuzwa akati
kabakelebu waamwaile-mwaile mumunzi.» Nkendangilide wakanjila.

3Lino bakelebu bakaimvwi kubbazu lyakumusanza lyaŋanda ya Leza ciindi
mwaalumi ooyo naakanjila, alyalo kkumbi lyakalikuzuzya bbuwa lyamukati.

4Mpoonya bulemu bwa Mwami Leza bwakazwa aawo atala lyabakelebu akuya
kucikotamino caŋanda ya Leza. Kkumbi lyakazuzya ŋanda ya Leza eeyo, bbuwa
lyakazula kubala kwabulemu bwa Mwami Leza.

5Muzunzumina wamababa aabakelebu wakali kukonzya kumvwigwa nokuba kulaale
mbuli kubbuwa lyaanze, wakali mbuli jwi lya Leza Singuzuzyoonse ciindi
naambaula.

6Ciindi Mwami Leza naakalailila mwaalumi wakasamide zyandeketela kuti, «Gwisya
mulilo akati kazikwiliba uuli akati kabakelebu,» mwaalumi wakanjila akuyooima
kumbali acikwiliba.

7Mpoonya umwi wabakelebu wakayokola mulilo ooyo wakali akati kabo.
Wakayokolola umwi akuubikka mumaanza amwaalumi ooyo wakasamide
zyandeketela, walo wakaubweza akuunka.

8Kunsi amababa aabakelebu kwakali kulibonya cakali kulangika mbuli janza
lyamuntu.

9Nindakalanga, ndakabona zikwiliba zyone kumbali abakelebu, munsi aaumwi aumwi
kwakali cikwiliba comwe-comwe, zikwiliba eezi zyakali kumweka-mweka mbuli
mabwe aamakwalala.

10Kwaamba zyabube bwazyo, zyoonse zyone zyakaleelene, zyakajisi zili mbuli
mibalo mukati kamibalo.

11Lino nizyakeenda, zyakali kukonzya kweenda akugama lubazu lomwe lwamabazu
one ooko kwakalangide bakelebu, zikwiliba eezi tiizyakali kuleya-leya ciindi
bakelebu nibakali kweenda. Bakelebu bakali kukonzya kuunka kufumbwa ooko
kwakalangide mitwe yabo, kabataleyi-leyi pe.

12Nkabela mibili yabo yoonse, kubikkilizya masule, maanza amababa, zyoonse
zyakazwide meso aalo koonse-koonse, mbuli bwakali zikwiliba zyabo zyone.

13Ndakamvwa zikwiliba kaziitwa kuti «Banamutendelele.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Kelebu omwe-omwe wakajisi masyu one. Busyu butaanzi bwakali bwakelebu, bwabili bwakali bwamuntu, bwatatu bwakali bwasyuumbwa, bwane bwakali bwasikwaze.

15Mpawo bakelebu bakanyamuka. Eezi zyakali nzezilenge zipona nzindakabwene kumbali amulonga wa Kebaa.

16Bakelebu nibakeenda, zikwiliba zili munsi lyabo azyalo zyakeenda, lino bakelebu nibakababamuna mababa kuti banyamuke ansi, zikwiliba azyalo tiizyakasiya busena bwazyo.

17Bakelebu nibakaima, azyalo zyakaima, bakelebu nibakanyamuka, azyalo zyakanyamuka ambabo, nkaambo muuya wazilenge zipona wakali mulinzizyo.

18Mpawo bulemu bwa Mwami Leza bwakazwa kucikotamino caŋanda ya Leza akuyooimina atala lyabakelebu.

19Lino nkecilangilila, bakelebu bakababamuna mababa aabo akunyamuka kuzwa ansi, nibakeenda, zikwiliba azyalo zyakainka ambabo. Bakaakwiima kumanjililo amulyango uuli kujwe waŋanda ya Mwami Leza, nkabela bulemu bwa Leza wa Isilayeli bwakali atala lyabo.

20Mbozyakabede oobo zilenge zipona eezyo nzindakabwene kunsi lya Leza wa Isilayeli kumbali aamulonga wa Kebaa, nkabela ndakaziba kuti mbaakelebu.

21Kelebu umwi aumwi wakalijisi masyu one, amababa one, nkabela kunsi lyamababa aabo kwakali cakali kulibonya mbuli janza lyamuntu.

22Masyu aabo akali kukozyanya aabaabo mbindakabona kumbali aamulonga wa Kebaa. Umwi aumwi wakali kweenda cakululama.

Ezekiyeli 11

Munzi wa Jelusalemu mbuwakasinganyizigwa

1Lino Muuya wa Leza wakandinyamuna akundileta kumulyango waŋanda ya Mwami Leza uulangide kujwe. Lino ooko kumanjililo aamulyango kwakali baalumi bali makumi obilo abasanu, akati kabaabo kwakali Jaazaniya mwana wa Azu a Pelatiya mwanaa Benaiya, basololi babantu.

2Mwami Leza wakandaambila kuti, «Yebo omuntu, aaba mbebantu bakanza zintu zibi akupa malailile mabi kubantu bamumunzi ooyu.

3Balati, ‹Sena ciindi cakuyaka maanda tacili afwiifwi? Munzi ooyu ncibiya cibila, swebo twaba nenyama.›

4Nkaako sinsima zyamapenzi aabo, sinsima, yebo omuntu.»

5Mpawo Muuya wa Mwami Leza wakandisikila akundaambila kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mbombuboobu mbomwaamba nomusyobo wa Isilayeli, pele ndilizi azyoonse nzyomuyeeya.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mwakajaya bantu banji mumunzi ooyu, mwakazuzya migwagwa yawo abajaidwe.

7«Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

8‹Mitumba eeyo njomwakasowa, njenyama, nkabela munzi ooyu ncecibiya, pele kwamana ndamutanda mulinguwo.

9Muyoowa apanga, tee ndendiyooleta kuzoolwana, mbwaamba Mwami Leza.

10Njoomutanda mumunzi ooyu akuyoomwaaba kubazwamasi akuyoomupa cisubulo.

11Muyoojaigwa munkondo, njoomubeteka kuminyinza ya Isilayeli.

12Ndendilyo nemuyooziba kuti ndendime Mwami Leza, nkaambo tiimwakatobela mbeta zyangu nokuba kubamba milawo yangu, pele mwakatobela ziyanza zyamisyobo njomubambene limwi.› »

13Lino kandicisinsima, Pelatiya mwanaa Benaiya wakafwa. Mpawo ndakavuntama ansi akupozomoka ajwi pati, ndakati, «O Mwami Leza! Sena ulabanyonyweeda limwi basyeede boonse ba Isilayeli?»

Leza mbwaakasyomezya baange

14Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

15«Yebo omuntu, bana bokwanu, iiyi, bana bokwanu beni bali mbaluzubo lwako antoomwe abamusyobo woonse wa Isilayeli, aabo bantu bamu Jelusalemu mbobati, ‹Bali kulaale a Mwami Leza, twakapegwa nyika eeyi kuti ibe lukono lwesu.› »

16Nkaako baambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nikuba kuti ndakabatanda kuti bakkale abamasi akubamwaisya akati kazisi zimbi, nikuba boobo mukaindi kaniini buyo ndiyooba aambabo muzisi oomo mobabede.› »

17Nkaako baambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Njoomuyobolola akati kabamasi akumuleta kuzwa muzisi oomo mumwakamwaikilide, ndiyoomupa nyika ya Isilayeli alimwi.› “

18Bayoopilukila kunyika yabo, nkabela bayoogwisya zikozyanyo zyoonse zivundausya kumoyo amituni iisesemya.

19Ndiyoobapa moyo omwe akubapa muuya mupya, njoogwisya moyo wabbwe akubapa moyo wabuntu.

20Ndendilyo nebayootobela mbeta zyangu, alimwi nebayoocenjela akubamba milawo yangu. Bayooba bantu bangu ambebo ndiyooba Leza wabo.

21Pele aabo balipede mukukomba zikozyanyo zivundausya kumoyo amituni yabo iisesemya, njoobasubula akaambo kazeezyo nzyobacita, mbwaamba Mwami Leza.

Bulemu bwa Leza mbubwakazwa mu Jelusalemu

22Mpawo bakelebu azikwiliba zyabo kazili munsi lyabo, bakababamuna mababa aabo, bulemu bwa Leza wa Isilayeli bwakali atala lyabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Lino bulemu bwa Mwami Leza bwakanyamuka mumunzi bwazwa bwaakukkalila kucilundu cili kujwe lyamunzi.

24Muuya wa Leza wakandinyamuna akundileta kubaange bakali mu Babuloni, mucilengaano eeco ncindakapegwa a Muuya wa Leza. Kumane cilengaano eeco ncindakabwene cakainka kujulu,

25nkabela ndakaambila baange zintu zyoonse eezyo Mwami Leza nzyaakanditondezya.

Ezekiyeli 12

Citondezyo cakulibambila kuya mubwaange

1Lino majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, ukkede aabantu bazangi. Balijisi meso, pele tababoni, balijisi matwi, pele tabamvwi, nkaambo mbantu bazangide.

3«Nkaako yebo omuntu, angaanga twako kulibambilila kuzwa kalitwa mwaaba, kabakulangilide, ukanyamuke akuunka kubusena bumbi. Ambweni bayooziba nikuba kuti mbantu bazangide.

4Lyanootwa mwaaba, kabalangilide ukagwisye zintu zyako akulibambila kuunka. Kumangolezya, banoolangilide ukanyamuke ukaunke mbuli baabo batolwa mubwaange.

5Kabalangilide, ukadonkole mubwaanda eelyo ukagwisizye mpawo zintu zyako.

6Ukazikulike balo kabalangilide akuzitola ciindi calubundu-bundu. Livumbe kumeso kutegwa utaboni nyika, nkaambo ndakucita citondezyo kumusyobo wa Isilayeli.»

7Aboobo ndakacita mbuli mbundakalaililwa. Sikati ndakagwisya zintu zyangu kulibambilila kuunka. Nikwakaba kumangolezya ndakafumba akudonkola bwaanda amaanza aangu. Ndakabweza zintu zyangu kulubundu-bundu ndakazikulika amakuko balo kabalangilide.

8Lino nibwakaca, majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

9«Yebo omuntu sena musyobo wa Isilayeli muzangi tiiwakakubuzya kuti, ‹Ino ucita nzi?›

10Baambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Makani ajatikizya muleli wacisi ca Jelusalemu abaabo bakkala mumo.

11Baambile kuti ndime citondezyo kulindinywe. Mbubonya mbuli mbundacita mbociyooba oobo akulindinywe. Mulatolwa mubwaange.›

12«Muleli uubeendelezya uyookulika zintu zyakwe kulubundu-bundu akuyooinka, bayoomudonkweda mubwaanda mpayooinda. Uyoolivumba kumeso kutegwa atakaboni nyika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Ndiyoomuteya nkabela uyoocegwa mukakole kangu, njoomuleta ku Babuloni,
nyika ya Bakalodiya, pele takaiboni pe nkonkuko nkwayoofwida.

14Boonse aabo bamutobela njoobamwaisya mumabazu oonse, balupati-pati bakwe
ampi zyakwe zyoonse, akubatandaanya apanga lisomwedwe.

15«Bayooziba kuti ndime Mwami Leza ndaakubamwaisya akati kabamasi
akubamwaisya muzisi.

16Pele njoosiya bamwi bace buyo kuti batakajaigwi munkondo, nzala acuumo
kutegwa muzisi oomo mobayooinka bakabone zisesemyo zyoonse nzyobacita.»

Citondezyo camusinsimi uukankama

17Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

18«Yebo omuntu, kokankama ciindi nolya cilyo cako, kozyangama cakuyoowa ciindi
nonywa maanzi aako.

19Ambila bantu bamucisi kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza azyabaabo bakkala
mu Jelusalemu amunyika ya Isilayeli› ulati, ‹Bayoolya zilyo zyabo cakulibilika
akunywa maanzi cakutyompwa, nkaambo zyoonse zili munyika ziyoogwisigwa
akaambo kalupyopyongano lwaboonse bakkala mumo.

20Minzi eeyo iijisi bantu iyooba matongo, nyika iyoosyaala buyo. Ndendilyo
nemuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.› »

Majwi aa Leza ayoozuzikizigwa

21Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

22«Yebo omuntu, ino nkasimpi nzi aako nkomujisi munyika ya Isilayeli nomuti,
‹Mazuba alainda pele zilengaano tazizuzikizigwi?›

23Baambile kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza› ulati, ‹Ndiyanda kuti nkalesye
kasimpi aaka, nkabela tabaciyookaambi limbi mu Isilayeli.› Baambile kuti mazuba ali
aafwiifwi zilengaano zyoonse noziyoozuzikizigwa.

24Kunooyoocinyina zilengaano zyakubeja akusonda kwakwiide kulabalika.

25Pele mebo nde Mwami Leza njooamba eeco ncenjanda, nkabela ciyoozuzikizigwa
kakunyina akutola ciindi pe. Mumazuba aanu, nywebo nomusyobo muzangi,
njoozuzikizya kufumbwa eeco ncendaamba, mbwaamba Mwami Leza.»

26Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

27«Yebo omuntu, musyobo wa Isilayeli ulati, ‹Cilengaano ncabona ncanyika iiza
kumbele ooku, usinsima zyamazuba aayooboola.› »

28Nkaako baambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza, ulati, ‹Majwi aangu
taakoomuka kucitika pe, zyoonse nzendaamba zilazuzikizigwa, mbwaamba Mwami
Leza.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezekiyeli 13

Basinsimi babeji mbubakasinganyizigwa

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, bakazye basinsimi ba Isilayeli aabo basinsima zyamanjezeezya aabo beni, ubaambile kuti, ‹Amuswiilile majwi aa Mwami Leza.› »

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Maawe kubasinsimi bafuba-fuba batobela manjezeezya aabo beni, batakwe ancobabona.»

4Basinsimi bako O Isilayeli bali mbuli bamwaaba mumatongo.

5Tiibakainka kuti kabasinka bwaanda mubwakakolomokede alimwi tababuyakululi kutegwa kabuli buyumu, nkaambo Baisilayeli tabakonzyi kulikwabilila mubuzuba bwankondo ya Mwami Leza.

6Zilengaano zyabo nzyabuyo, akusonda kwabo nkwakubeja. Balati, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza.» Kakuli Mwami Leza taakabatuma pele balalangila kuti majwi aabo azuzikizigwe.

7Sena tamuboni zilengaano zyakubeja akwaamba zyakusonda kwakubeja nomuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza.» Nokuba kuti endime ndaamba?

8Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kamajwi aanu aakubeja azilengaano zyakubeja, nsimuyandi pe, mbwaamba Mwami Leza.

9Ndiyoobalwana basinsimi aabo babona zilengaano zyakubeja abasonda akwaamba zyakubeja. Tabakabi bankamu yabantu bangu nokuba kulembwa mumabbuku aamusyobo wa Isilayeli, alimwi tabakanjili munyika ya Isilayeli. Ndendilyo nemuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

10Mukuti basowa bantu bangu nobati, «Kuli luumuno,» kakuli taakwe luumuno akuti nobayaka bwaanda butakwe ankobuya balabusyingulula amulambo uutuba,

11nkaako baambile aabo babusyingulula amulambo uutuba kuti bulawa. Mvula yafwipi-fwipi iyooboola, nkabela njootumina acivulamabwe ciyoombulumuka, kuyooba guwo liyoobbubbulisya.

12Bwaanda bwaakuwa, sena bantu tabakamubuzyi kuti, «Ino uli kuli mulambo ooyo ngumwakabusyinguluzya?»

13Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mubukali bwangu njoolekela guwo kkali, mukunyema kwangu, njoolekela civulamabwe amvula yafwipi-fwipi iyoowa cakunyonyoona kapati.

14Njoomwayaula bwaanda oobo mbumwakasyingulula mulambo uutuba, njooboola cakuti bukabambasale antalisyo zyabo zikasyaale buyo mbuboobu. Bwaakuwa anywebo muyoonyonyookela mukati, ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Bukali bwangu buyoobukila abwaanda oobo ali baabo bakabusyingulula mulambo.
Njoomwaambila kuti, ‹Bwaanda booleka akulimba abaabo bakabusyingulula
mulambo.

16Aabo basinsimi ba Isilayeli bakasinsimina mu Jelusalemu akubona zilengaano
zyaluumuno kakuli kunyina aluumuno, mbwaamba Mwami Leza.› »

Majwi aakusinganya basinsimi bakaintu

17Lino yebo omuntu, langa bantu bako aabo basinsima manjezeezya aabo ubaambile
kuti,

18Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Maawe kubakaintu aabo basuma mifuko
kumaboko aabo oonse, basuma ziduku zya masani malamfu aaindene-indene kumitwe
kutegwa kamuteya bantu. Sena muyeeya kuti mulateya buyo bantu kwamana nywebo
kamuli kabotu?

19Mwakandisampaula akati kabantu bangu akaambo kamaila mace atufwefwelenga
twatunkwa. Kamubejela bantu bangu, aabo baswiilila zyakubeja kwanu, mwakajaya
baabo batakeelede kujaigwa, akuleka baabo bateelede kunoocipona.»

20Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Nsiyandi mifuko yanu eeyo
njomuteya bantu bangu mbuli bayuni, nzooikwamauna kumaboko, nzoobaangununa
bantu aabo mbomuteya mbuli bayuni.

21Ndizoozapaula masani aanu akuvuna bantu bangu kuzwa kulindinywe,
tamuciyoobapenzyi limbi, ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

22Nkaambo kakuti mwakatyompya baluleme akaambo kakubeja kwanu, kakuli mebo
tiindakabausya nsoni, akuti mwayumya-yumya babi kuti batasiyi nzila zyabo zibi
kutegwa kabacipona,

23nkaako tamuciyooboni limbi zilengaano zyakubeja nokuba kusonda. Njoovuna
bantu bangu kuzwa kulindinywe. Ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami
Leza.»

Ezekiyeli 14

Leza mbwaakasinganya kukomba mituni

1Lino bapati ba Baisilayeli bamwi bakaboola kulindime akuzookkala kumbele lyangu.

2Mpawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

3«Yebo omuntu baalumi aaba ncobabikkide kumyoyo yabo mmituni yalo, balibikkila
zilebyo kumbele lyabo. Sena ndibalekele babuzye-buzye kulindime?“

4Nkaako kanana kulimbabo ubaambile kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,
‹Kufumbwa Muisilayeli uubikka mituni kumoyo wakwe akubikka cilebyo cibi
kumbele lyakwe, kwamana wainka kumusinsimi kuyoobuzya-buzya, mebo lwangu
nde Mwami Leza njoomwiingula kweendelana abukombi bwakwe bupati bwamituni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Njoocita boobu kuti ndiboozye myoyo yabantu ba Isilayeli, aabo boonse bakandisiya akaambo kamituni yabo.›

6«Nkaako ambila musyobo wa Isilayeli kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Amweempe! Amufutatile mituni yanu, amusampaule milimo yanu yoonse iisesemya.›

7«Kufumbwa Muisilayeli naba muzwakule uukkala mu Isilayeli uulizandula kuzwa kulinduwe akubikka moyo wakwe kumituni akubikka cilebyo cibi kumbele lyakwe, kwamana wainka kumusinsimi kuyoobuzya-buzya zyandime, mebo lwangu nde Mwami Leza ndiyoomwiingula.

8Mebo lwangu njoomulwana muntu ooyo, uyooba citondezyo akasimi. Njoomugwisya akati kabantu bangu. Ndendilyo nemuyooziba kuti ndime Mwami Leza.

9«Kuti naa musinsimi wakombelezegwa kuti asinsime, mebo lwangu nde Mwami Leza ndacita musinsimi ooyo kuti aambe zyakubeja, ndamana mebo lwangu ndamulwana akumunyonyoona kuzwa kubantu bangu.

10Babuzya-buzya bayoopegwa mulandu wabo, abalo basinsimi bayoopegwa mulandu mbubonya mbuli mbabo.

11Kuzwa waawo bantu ba Isilayeli tabakandisiyi limbi, nokuba kulisofwaazya lwabo muzinyonyoono zyabo. Bayooba bantu bangu ambebo ndiyooba Leza wabo, mbwaamba Mwami Leza.»

Muntu amuntu uyoofwida zyakwe

12Majwi aa Mwami Leza akandisikila,

13«Yebo omuntu, naa musyobo wandibisizya kwiindila mukutasyomeka, ndamana ndatandabika janza lyangu kuti ntapi zyakulya kutegwa kube nzala, kuti ndati ndijaye bantu bawo kwiindila mukubalumya banyama,

14nikuba kuti baalumi aaba botatwe Nowa, Daniyeli a Jobo kabali mulinguwo, baalumi aaba nibalifutula buyo lwabo beni akaambo kabululami bwabo, mbwaamba Mwami Leza.

15«Naa ndatuma banyama bamusokwe mucisi eeco coonse, bayoonyonyoona zyoonse cakuti cisi casyaala buyo kakutakwe muntu uukonzya kwiinda oomo akaambo kabanyama.

16Masimpe nikuba kuti baalumi aaba kabali mulincico, mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, tiibali kunookonzya kucivuna. Tiibali kukonzya nikuba kuvuna bana babo balombe nobaba basimbi. Balo balikke mbindali kunookonzya kuvuna, pele nyika niyanyonyoonwa.

17«Naa kuti ndaleta bamwi kuti bazoolwane cisi eeco akuti, ‹Nkeyanda kuti nkondo ivumpe cisi eeci, akujaya bantu baco abanyama babo,›

© 1996, Bible Society of Zambia.

18masimpe nikuba kuti baalumi botatwe aaba bakali mulincico, tiibali kunookonzya
kucivuna, nikuba kuvuna bana babo balombe nobaba basimbi. Balo balikke mbendali
kunookonzya kuvuna. Nyika lwayo niyanyonyoonwa.

19«Cimwi ciindi ndatuma cuumo mucisi eeco akutondezya bukali bwangu
bwakunyonyoona bantu abanyama antoomwe.

20Masimpe nikuba kuti ba Nowa, Daniyeli a Jobo kabali mulincico, nibatakonzya
kufutula bana babo balombe nobaba basimbi. Nibakalifutula buyo akaambo
kabululami bwabo beni. Mbwaamba Mwami Leza.»

21Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kasimpe ciyoobija kapati ndaakutuma
mbeta zyangu zyone ziyoosya kumunzi wa Jelusalemu nkokuti nkondo, nzala
banyama babutambo acuumo, kuti zijaye bantu bawo abanyama babo.

22Nikuba boobo bamwi bayoosyaala bana balombe abasimbi bayoozwa mulinguwo.
Bayooboola kulindinywe, nkabela mwaakubona bukkale bwabo amilimo yabo,
muyooyumizigwa akuluba mapenzi aayo ngindakaletede kumunzi wa Jelusalemu,
nkokuti mapenzi ngindakaleta kulinguwo.

23Ziyootontozya myoyo yanu mwaakubona bana aabo mbobakkala azeezyo
nzyobacita, aawo muyooziba kuti tiindakamucitila zyoonse eezi kakutakwe kaambo.»
Mbwaamba Mwami Leza.

Ezekiyeli 15

Munzi wa Jelusalemu uli mbuli musaansa mubi

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, ino kasamu kamusaansa inga kabota buti kwiinda tutabi tuli toonse
twamusaansa wamusokwe?

3Sena kuli tusamu tutemwa kuli nguwo tubelesegwa mulimo umwi twatemwa? Sena
mpanda zyato nzyakwaanzikila zintu?

4Pele twamana kutemwa buyo, tulaumpwa mumulilo, mpela zyato zyamana kupya
tulatentwa ampotuli akati, ‹Sena tulakonzya kubelesegwa cimwi cintu?

5Kuti naa tiitwali kukonzya kubelesegwa nitwacili kabotu, ino inga twabelesegwa buti
twamana kupya akuba twe?› »

6Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mbubonya mbuli mbundakapa
zisamu zyamusaansa akati kamisamu yamusokwe kuti zibe nkuni zyamulilo,
mbubonya oobo mbweenjoobacita bantu bakkala mu Jelusalemu.

7Njoobasubula ncobeni. Nikuba kuti bakatije mulilo, pele uyoobatenta. Aawo
muyooziba kuti ndime mebo nde Mwami Leza, ndakabasubula.

8Njoocita kuti nyika ikasyaale buyo, nkaambo tiibali kusyomeka, mbwaamba Mwami
Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezekiyeli 16

Bamu Jelusalemu mbobatasyomeki

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu koya ukazibye munzi wa Jelusalemu zyazisesemyo zyawo

3ukati, mboobu Mwami Leza mbwaambila munzi wa Jelusalemu ulati, ‹Wakazyalilwa munyika ya Bakenani, uso wakali Muamoli, banyoko bakali Bahiti.

4Mubuzuba mbookazyalwa lukombo-kombo lwako tiilwakakosolwa, alimwi tookasanzigwa kuti usalale, tookacubwa munyo nokuba kuvungailwa mucisani.

5Taakwe muntu naba omwe wakakweetelela nokuba kukubeda aankumbu kuti akucitile zintu eezi zyoonse. Pele wakasowegwa buyo musokwe, nkaambo mubuzuba mbookazyalwa wakasampulwa.›

6«Nkabela ndakainda ooko nkookabede ndakabona kogwalaya mubulowa eelyo kocilede mubulowa ndakati kulinduwe ‹Kopona!›

7Ndakakucita kuti ube mbuli kasyango kamusokwe. Wakakomena akusima akuba kabwe kabotu kakwizingene. Wakabbubbuzya nkolo, masusu akalampa, nikuba boobo wakali kweenda buyo acinswe kotasamide.

8‹Lino nindakainda alimwi, nindakakulanga ndakabona kuti wasika muciimo cakukwata, ndakakuvumba ajansi lyangu kutegwa ndivumbe cinswe cako. Ndakakukonkezya akupangana cizuminano anduwe, mbwaamba Mwami Leza, aawo wakaba wangu.›

9«Ndakakusanzya amaanzi akusanzya bulowa bwakagagatide alinduwe, akukunanika mafuta.

10Ndakakusamika cisani cicekawidwe akukusamika ndyasyo zyacikutu. Ndakakupa zisani zyandeketela zisani zidula kapati.

11Ndakakusakatizya atubwe tweebesi. Ndakakusamika nkaya kumaboko, akawenge munsingo,

12ndakakubikka kasita mumpemo atunkwinta-nkwinta, amusini mubotu kumutwe.

13Mbombubo oobo mbookabotezegwa angolida, ansiliva. Zisani zyako zyakali zyandeketela zyakali kudula kapati alimwi kazicekawidwe. Zyakulya zyakali busu bunante, buci amafuta aaoliva. Wakali kweebeka cakuti wakeelela kuba mwami mukaintu.

14Mpuwo yako mbotu yakamwaika akati kabamasi akaambo kakweebeka kwako, nkaambo bulemu mbundakakupa bwakacita kuti uboneke kabotu, mbwaamba Mwami Leza.

15«Pele wakasyoma bweebesi bwako akutalika kubelesya mpuwo yako mbotu mubuvuule. Wakaba syacipabeenda akaambo kabwaamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Wakabweza zisani zyako zimwi kuti ubotye busena bwamalende oomo mooli kucitila buvuule. Zintu eezi tiizyakeelede kucitwa, alimwi tazyeelede kucitwa.

17Umane wakabweza tubwe tweebesi kapati ooto ntwindakakupa, wakabweza ngolida ansiliva zyangu akuzibumbya mituni misankwa akutalika kuvuula anjiyo.

18Wakabweza zisani zyako zicekawidwe akuzivumba, wakatuula mafuta aangu atununkilizyo kumbele lyayo.

19Wakacita mbubonya akuli zyakulya nzindakakupa, busu bunante, amafuta aaoliva abuci kuti uzilye, pele yebo wakazibuula mbuli tununkilizyo kumbele lyayo. Ncenciceeci cakacitika, mbwaamba Mwami Leza.

20«Wakatola bana bako balombe abasimbi aabo mbookandizyalila akubapaizya kuti babe cilyo camituni. Sena tookalamwa abuvuule bwako?

21Wakajaya bana bangu akubapaizya kumituni.

22Mumilimo yako yoonse iisesemya amubuvuule bwako tookayeeya mazuba abukubusi bwako, nookali kweenda aacinswe, kogwalaya mubulowa bwako.

23«Maawe, maawe kulinduwe, mbwaamba Mwami Leza. Kuyungizya kuzinyonyoono zimwi,

24wakaliyakila citantaala akupanga kaanda kumalende muzisambalilo zyoonse.

25Kumagolelo aamugwagwa uuli woonse wakayaka kaanda kamalende akuubaula bweebesi bwako, kwiindilizya busyacipabeenda kubantu boonse.

26Wakavuula a Baijipiti basibwaamunyoko mbobambene aabo akundinyemya mubuvuule bwako oobo mbooindilizya.

27Nkaako ndakakulwana akucesya nyika yako, ndakakwaaba kuli basinkondonyoko bantu bacisi ca Bafilisiti, aabo bakagambwa akaambo kazisapi zyako.

28Wakavuula a Baasiliya, nkaambo tolamwi, nikuba boobo tookamvwa pe.

29Wakaindilila mubuvuule bwako cakuti wakatalika abaku Babuloni, nyika yabasimakwebo bamato, nokuba boobo ino, tookamvwa pe.

30«Uli muntu uusukeme kapati, mbwaamba Mwami Leza, mukucita zintu zyoonse eezi, ucita mbuli muvuule wabavuule.

31Nookayaka zitantaala kumagolelo aamugwagwa umwi aumwi akupanga twaanda twamalende muzisambalilo zyoonse, tookali mbuli muvuule mukuti wakali kukaka kubbadelwa.

32«Yebo omukaintu mwaamu! Uyandisya beenzu kwiinda mulumi wako!

33Muvuule uuli woonse ulatambula mali, pele yebo nduwe oopa bayandwa bako boonse zipego, kuti ubape masinkamulomo baboole kulinduwe kuzoovuula kuzwa kumabazu oonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Mubuvuule bwako yebo toendi mbuli bakaintunyoko pe, kayi taakwe uuboola kulinduwe. Nduwe ooya kulimbabo, nkaambo nduwe oobbadela, kwamana yebo tobbadelwi pe.»

Lubeta lwa Leza kumunzi wa Jelusalemu

35«Nkaako yebo omuvuule swiilila majwi aa Mwami Leza.

36Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nkaambo kakuti wakakuna lubono lwako akutondezya cinswe cako mubuvuule bwako abayandwa bako, akaambo kamituni yako iisesemya amukuti wakabapaizizya bulowa bwabana bako,›

37nkaako njooyobolola bayandwa bako aabo mbolibotezya ambabo, aabo mbooli kuyanda antoomwe abaabo mboosulaikide. Njoobayobolola kuti bazookusamunune kumbele lyabo, boonse bayoobona cinswe cako.

38Njookupa cisubulo ceelede bakaintu bacita bumambe, bakatila bulowa, njookuboozezya mulandu wabulowa bwakatika mubukali amukunyema kwangu.

39Eelyo njookwaaba kubayandwa bako, nkabela bayoomwayaula zitantaala zyako akunyonyoona twaanda twako twamalende. Bayookusamununa zisani akutola tubwe twako tweebesi akukusiya buyo acinswe.

40Bayooboola ankamu yabantu kuzookulwana, balo bayookuuma mabwe akukukosoola amapanga aabo.

41Bayootenta maanda aako akuyookupa cisubulo kumbele lyabakaintu banji. Njoolesya buvuule bwako, nkabela tociyoobbadeli limbi bayandwa bako.

42Ndendilyo bukali bwangu kulinduwe nobuyootooka, njooleka kukunyemena kapati, njootontobala, nsikoonooyoocinyemede.

43«Akaambo kakuti tookayeeya mazuba abukubusi bwako, pele wakandinyemya azintu zyoonse eezi, njookuboozezya zyoonse nzyookacita, mbwaamba Mwami Leza. Sena tookayungizya zisapi kuzisesemyo zyoonse nzyookacita?»

Mwana musimbi uba mbuli banyina

44Boonse aabo babelesya tusimpi, bayoobelesya kasimpi aaka kulinduwe kuti, «Mbuli banyina, mbuli mwana.»

45Yebo kasimpe ukozya banyoko, bakasampaula mulumi wabo abana bakwe, alimwi kasimpe uli mbuli bana bokwanu basimbi aabo bakasampaula balumi abana babo. Banyoko bakali Bahiti, uso wakali Muamoli.

46Mupati wako mukaintu wakali Samaliya ooyo wakali kukkala kulubazu lwakunyika abana bakwe basimbi, musyoonto wako musimbi wakali kukkala ku musanza abana bakwe basimbi ngu Sodomu.

47Tookeenda munzila zyabo buyo akucita milimo iisesemya, pele munzila zyako zyoonse wakabisya kwiinda mbabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

48Kasimpe mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, musyoonto wako Sodomu abana bakwe basimbi tiibakacita zyeezyo yebo abana bako basimbi nzyomwakacita.

49«Lino nceeci cinyonyoono musyoonto wako Sodomu ncaakacita walo abana bakwe basimbi bakali basikasampu-sampu, bakali kulidomenena kabatakwe makani, tiibakali kugwasya bacete abapengede.

50Bakali kulibikka aantu akucita zintu zisesemya kumbele lyangu. Nkaako ndakabakaka mbubonya mbuli mbolibwenene.

51Samaliya taakacita nociba cisela cazinyonyoono yebo nzyookacita pe. Wakacita azintu zinji zisesemya kwiinda mbabo, akucita bana bokwanu kuti balibonye mbuli kuti bakalililuleme kweelanya zintu zyoonse eezi nzyookacita.

52Weelede kusampuka, nkaako wacita kuti bana bokwanu babe baluleme. Lino mukuti yebo wakabisya kapati kwiinda mbabo, balo balibonya kuti balililuleme kwiinda nduwe. Lino kofwa nsoni, uuse, nkaambo wacita bana bokwanu kuti balibonye mbuli kuti balililuleme.»

Sodomu a Samaliya bayooboozegwa

53«Nikuba boobo, njooboozya coolwe ca Sodomu abana bakwe basimbi acoolwe ca Samaliya abana bakwe basimbi antoomwe acoolwe cako,

54kutegwa ukafwe nsoni, ukause akaambo kakuumbilizya ooko nkookali kubacitila.

55Bana bokwanu Sodomu antoomwe abana bakwe a Samaliya antoomwe abana bakwe basimbi, bayoopilukila ooko nkubakakkede kusaanguna, aboobo ayebo abana bako basimbi muyoopilukila ooko nkumwakali kukkala kusaanguna.

56Mubuzuba bwakubotelwa oobo tokooyoambaula azya Sodomu mwanookwanu

57bubi bwako kabutanayubununwa. Ono bantu baku Edomu balakusampaula antoomwe ambobabambene limwi abantu bamu Filisiti, kasimpe boonse balakusampaula.

58Uyoosubulwa akaambo kazisapi zyako amilimo yako iisesemya, mbwaamba Mwami Leza.

59«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Njookucita bweelede, nkaambo wakasampaula cikonkezyo cangu kwiindila mukutyola cizuminano cangu,

60nikuba boobo njooyeeya cizuminano eeco ncindakapanga anduwe mumazuba aabukubusi bwako, nkaako njoopanga cizuminano citamani anduwe.

61Lino uyooyeeya nzila zyako, nkabela uyoousa waakutambula bana bokwanu, boonse bapati abasyoonto bako. Njoocita kuti babe mbuli bana bako basimbi, pele kutali kuti ndapanga mukweendelana acizuminano nceyoopanga anduwe.

62Mbombuboobu mbwendiyoopanga cizuminano anduwe, eelyo uyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

63Ndaakukulekelela zyoonse eezi nzyookacita, uyooyeeya akufwa nsoni, wamana tociyookaambi limbi akaambo kamause aako, mbwaamba Mwami Leza.› »

Ezekiyeli 17

Cikozyanyo casikwaze amusaansa

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, labika kalabi akwaambila bamusyobo wa Isilayeli cikozyanyo.

3Baambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza, ulati, ‹Sikwaze mupati wamababa aanguzu malamfu aababamukide aajisi mapepe aamisyobo-misyobo wakasika ku Lebanoni. Wakajata mpela yamulombe,

4wakatyola mpela yantembwaani yamusamu ooyu akwiitola kunyika yabantu basambazi, waakwiisyangila mumunzi wabasimakwebo.

5Wakabweza mbuto zimwi zyamunyika yako akuyoosyanga munyika yambolezi. Wakaisyanga yakaba mbuli mukumbuzu kumbali aamaanzi manji,

6wakasyuuka akuba samu fwiifwi, wakavwevwela mbuli musaansa. Mitabi yawo yakalangide kuli sikwaze, pele miyanda yawo yakalisimpide kunsi. Nkaako samu eelyo lyakaba musaansa akuba aamitabi akumena matu.›

7«Kumane kwakali sikwaze umwi mupati wamababa mapati, amapepe manji. Lino musamu wamusaansa ooyo wakamena miyanda yakalanzya kuli sikwaze ooyo kuzwa waawo mpuwakasyangidwe. Mitabi yamusaansa ooyo yakalanga kulisikwaze kuti kaitilila maanzi.

8Wakasyangidwe muvu bbotu kumbali amaanzi manji kutegwa ube aamitabi, uzyale micelo akuba musamu wabulemu.

9«Baambile kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza› ulati, ‹Sena ulakomena kabotu?› Sena tuukoozyulwa asikwaze wakusaanguna uulya? Akucelwa micelo yawo kuti uyume? Tulelema twawo toonse tulayuma. Takukayandiki muntu wangu nobaba bantu banji kuti bauzyule.

10Nikuba kuti uzyulwe akuzikkilwa ambi, sena ulakomena kabotu? Sena tuukooyumina limwi ciindi waumpwa luuwo lwakujwe? Kasimpe ulayumina mumuunda muwakasyangilwa.»

Kasimpi mbukakapandululwa

11Mpawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

12«Ambila musyobo ooyu muzangi kuti, ‹Sena tamuzi ncozyaamba zintu eezi?› Baambile kuti, ‹Mwami waku Babuloni wakainka ku Jelusalemu akuyoojata mwami wawo wamutola walo abaleli bakwe akubaleta ku Babuloni.›

13Amane wakajata umwi wamukwasyi wabwami akupangana cizuminano anguwe, wacita kuti akonkezye. Wakatolelezya abalupati-pati bamwi bamucisi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

14kutegwa bwami oobo butakabi limbi ampuwo, bukabambe buyo cizuminano
ncibwaacita.

15Pele mwami wakamuzangila akutuma batumwa ku Ijipiti kuti bakalete mabbiza
ampi mpati. Sena uzoozwidilila? Sena muntu uucita mbuli ceeci uzookonzya kutija?
Sena ulakonzya kutyola cizuminano amana atije?

16«Kasimpe mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, uyoofwida mu
Babuloni, munyika yamwami ooyo wakamubikka acuuno cabwami, uulaacikonkezyo
ncaasampaula, uulaacizuminano ncaatyola.

17Falo ampi yakwe nkali amakamu-makamu manji aabantu taakwe ncobayoogwasya,
munkondo eeyo pe, kwaakuyakwa bwaanda azitantaala kuti kujaigwe bantu banji.

18Wakasampaula cikonke mukutyola cizuminano. Lino akaambo kakuti wakapa
cikonke, nikuba boobo wacita zintu eezi, takakonzyi kutija pe.

19«Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza, ‹Kasimpe mbuli mbwendi muumi
njoomupa cisubulo akaambo kacikonke cangu ncaasampaula acizuminano cangu
ncaatyola.›

20«Njoomuteya kanyandi kangu, nkabela uyoocegwa. Njoomuleta ku Babuloni
akuzoomubeteka, nkaambo taakali kusyomeka kulindime pe.“

21Basilumamba bakwe boonse bayootija bayoojaigwa munkondo, aabo bayoosyaala
bayoomwaikila mumabazu oonse. Ndendilyo nomuyooziba kuti mebo nde Mwami
Leza ndime ndaamba.

22«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mebo lwangu nde Mwami Leza ndime
eeyoonumpula mpela yamulombe, njootyola ntembwaani yawo, njooisyanga acilundu
cilamfu atala.

23Njooisyangila aansonje yacilundu ca Isilayeli, ciyooba aamitabi akuzyala micelo,
ciyoozyala amicelo akuyooba mulombe wabulemu. Bayuni bamisyobo-misyobo
bayooyaka ziteente mulinguwo, bayoojana ciyubilo mucimvule camitabi yawo.

24Masamu aamusokwe oonse ayooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndafwiimpya
masamu malamfu, alimwi ndalampya masamu mafwiifwi akucita kuti musamu
muyumu usyuuke. Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba, nkabela njoocicita
ncobeni.› »

Ezekiyeli 18

Muntu amuntu uyoofwida zyakwe

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Ino bantu baamba nzi nobabelesya kasimpi aaka akaambo kanyika ya Isilayeli,

‹Basikale bakalya nsaansa zipapa, nkaako meno aabana abaabunyengulukwa?› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Kasimpe mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, tamukakabelesyi limbi kasimpi aaka mu Isilayeli pe.

4Muntu uuli woonse nguwangu, nkokuti wisi antoomwe amwanaakwe mulombe, boonse mbibangu. Muntu ooyo uubisya nguyoofwa.

5Atwaambe kuli muntu uululeme, uucita buyo zyeelede aziluleme.

6Muntu ooyu katalyi zyamalende mucilundu, nokuba kukomba mituni ya Baisilayeli. Tasofwaazyi mukamweenzinyina, nokuba koona amukaintu uuli kuciindi cakwe.

7Tadyaminini muntu naba ni, pele ulapilusya eeco ncaakasyomezya naakakweleta. Tabbi pele ulaaba zilyo zyakwe kuli baabo bafwide nzala akupa zisani kuli baabo batajisi pe.

8Takweletesyi kuti ajane mpindu, nokuba kubweza cinyonamucila. Muntu uutayandi kucita cibi, ulabeteka cakutasalulula akati kabantu.

9Ulatobela malailile aangu, ulabamba milawo yangu cakusyomeka. Muntu ooyu uululeme, uyoopona ncobeni, mbwaamba Mwami Leza.

10Lino atwaambe muntu ooyu kajisi mwana mulombe sinkondo, uutila bulowa, nokuba kucita zimwi zyazeezi,

11eezyo walo wisi nzyaatakacita, «Ulalya zyamalende mucilundu akusofwaazya mukamweenzinyina.

12Uladyaminina bacete abapengede. Ulabba. Tapilusyi eeco ncaakasyomezya. Ulakomba mituni. Ulacita zintu zisesemya.

13Ulakweletesya kuti ajane mpindu, kwamana ulabweza cinyonamucila. Sena muntu uuli boobo ulakonzya kupona? Peepe. Akaambo kakuti wakacita zintu zisesemya eezi, kasimpe ulajaigwa, nguwaliletela lufu mwini.

14«Pele atwaambe kuti ooyu muntu kajisi mwana mulombe uubwene zibi zyoonse wisi nzyacita, pele nikuba kuti ulazibona, walo kataciti zintu mbuli zeezi,

15katalyi zyamalende mucilundu, nokuba kukomba mituni ya Baisilayeli. Tasofwaazyi mukamweenzinyina.

16Tadyaminini muntu naba buti, nokuba kutambula cisyomezyo cacikwelete. Tabbi, pele ulapa zilyo zyakwe kubantu bafwa nzala akupa zisani kubantu batajisi zisani.

17Tayandi kubisya, takweletesyi kuti ajane mpindu nokuba kutambula cinyonamucila. Ulabamba milawo yangu akutobela malailile aangu. Mwana ooyu takafwidi cibi cawisi pe, unooyoopona ncobeni.

18Pele wisi uyoofwida zibi zyakwe mwini, nkaambo wakali kuunina, akubbida munyina akuti wakali kucita cintu cibi akati kabantu bokwabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19«Ambweni mulabuzya kuti, ‹Nkaambo nzi mwana ncateelede kupengela mulandu wawisi?› Lino mukuti mwana wakali kucita ziluzi aziluleme, alimwi wali kubambisya malailile aangu oonse, uyoopona ncobeni.»

20Muntu ooyo uubisya nguuyoofwa. Mwana takonzyi kupengela mulandu wawisi, awalo wisi teelede kupengela mulandu wamwana pe. Bululami bwamuntu uuluzi mbubwakwe alikke, abubi bwamubi abwalo buyakumugama alikke.

21Pele kuti naa muntu mubi waleka zinyonyoono zyoonse nzyaakabisya akubamba malailile aangu oonse, akuti kacita ziluzi aziluleme, uyoopona ncobeni takoofwa pe.

22Taakwe mulandu nuuba omwe uuyooyeeyegwa limbi. Akaambo kazintu ziluleme nzyaakacita, uyoopona.

23Sena ndabotelwa kubona kuti ba sizibi bafwa? Mbwaamba Mwami Leza. Peepe ndabotelwa kubona kuti basiya nzila zyabo zibi kuti bapone.

24Kuti naa muntu uululeme wasiya bululami bwakwe akucita cinyonyoono akutalika kucita zintu zisesemya eezyo zicita muntu mubi, sena uyoopona? Taakwe cintu nociba comwe caziluleme eezyo nzyaakacitide ciyooyeeyegwa. Akaambo kakutasyomeka kwakwe uyooba aamulandu, alimwi akaambo kazinyonyoono eezyo nzyaakacita uyoofwa.

25Ambweni mulaamba kuti, «Nzila ya Mwami Leza tiiluzi.» Amuswiilile nomusyobo wa Isilayeli, «Sena nzila yangu tiiluzi?» Sena tazili nzila zyanu zitaluzi?

26Kuti naa muntu uululeme wasiya bululami bwakwe akucita cinyonyoono, uyoofwida cinyonyoono eeco, uyoofwa akaambo kacinyonyoono eeco ncaacita.

27Pele kuti muntu wasiya bubi oobo mbwaacita, wacita cintu ciluzi ciluleme, ulalivuna mwini.

28Mukuti ulizi milandu yoonse njaakacita, nkaako waileka, uyoopona ncobeni, takoofwa pe.

29Nikuba boobo bamusyobo wa Isilayeli balati, «Nzila ya Mwami Leza tiiluzi.» Sena nzila zyangu taziluzi nomusyobo wa Isilayeli? Sena tazili nzila zyanu zitaluzi?

30Nkaako nywebo nomusyobo wa Isilayeli, ndamubeteka, umwi aumwi kweendelana anzila zyakwe, mbwaamba Mwami Leza. Amweempe! Amusiye zibi zyanu zyoonse, ndendilyo nomutakwe kusubulwa akaambo kazibi zyanu.

31Amuleke zibi zyoonse nzyomwakacita, mube amoyo mupya amiyeeyo mipya. Nkaambo nzi ncomuyanda kufwa nomusyobo wa Isilayeli.

32Nsibotelwi mulufu lwamuntu uuli woonse, mbwaamba Mwami Leza. Amweempe kuti mupone.

Ezekiyeli 19

Lwiimbo lwakuusa

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Leza wakandaambila kuti ndiimbe lwiimbo lwakweema akaambo kabaleli bamu Isilayeli bobilo

[2]wakati, «Banyoko bakali mbuli syuumbwa muzyazi ulaampuwo kapati. Bakali kulala akati kabasyuumbwa akukomezya bana babo.

[3]Bakalela umwi wabana babo, waba syuumbwa wanguzu. Wakaiya kuzapaula banyama, wakali kulya bantu.

[4]Lino bamasi bakamvwa zyanguwe, nkaako wakawida mudiba lyabo. Bakamutola kajisi tulobyo kunyika ya Ijipiti.

[5]Banyina nibakabona kuti nzyobalangila tazicitiki, lulangilo lwabo lwakamana, nkaako bakabweza mwanaabo uumbi akumucita kuti abe syuumbwa wanguzu.

[6]Wakali kweendeenda akati kabasyuumbwa, nkaambo ciindi eeci wakali syuumbwa wanguzu. Wakaiya kuzapaula banyama, wakali kulya bantu.

[7]Wakali kumwayaula mayubilo mayumu akunyonyoona minzi yabo. Nyika aboonse bakali kukkala mulinjiyo bakayoowa naakali kutimba.

[8]Eelyo bamasi bakaboola kuzoolwana, aabo bazwa muzisi zimuzingulukide. Bakamuteya kanyandi kabo, nkaako wakawida mudiba lyabo.

[9]Bakamukwela atulobyo twabo akumubikka mucizangala akumuleta kumwami waku Babuloni. Bamubikka muntolongo kutegwa kutimba kwakwe kakutaciyoomvwigwi limbi muzilundu zya Isilayeli.

[10]Banyoko bakali mbuli musaansa mumuunda wamisaansa, uusyangidwe kumbali aamaanzi, wakalizyede kapati alimwi wakali aamitabi minji akaambo kamaanzi manji.

[11]Mitabi yawo yakali miyumu, yakali kweelela kuba musako wamuleli. Wakali mulamfu kwiinda mpanda zyoonse, wakali kulibonya akaambo kabulamfu bwawo akaambo kamitabi yawo minji.

[12]Pele mubukali wakazyulwa akusowelwa ansi. Luuwo lwakujwe lwakuuyumya, micelo yawo yakacelwa, mitabi yawo yakapusama nkabela yakatentwa mumulilo.

[13]Lino wakasyangwa munkanda, munyika njumu, mucimpayuma.

[14]Mulilo wawo wakatabukila kuzwa kumutabi umwi mupati akutenta micelo yawo. Taakwe mutabi wawo muyumu wakasyaala alinguwo uunga wabambizigwa musako wamuleli pe. Olu ndwiimbo lwakweema lwiimbwa lipengwa.»

Ezekiyeli 20

Muntu mbwazangila luyando lwa Leza

[1]Mumwaka waciloba, mumwezi wasanu mubuzuba bwakkumi bwabwaange, bamwi bapati ba Isilayeli bakaboola kuzoobuzya-buzya zya Mwami Leza, nkaako bakakkala kumbele lyangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Mpawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

3«Yebo omuntu, ambila bapati bamu Isilayeli, ubaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Sena mwaboolela kuzoobuzya-buzya zyandime? Kasimpe mbuli mbwendi muumi, nsikoomulekela kuti mubuzye-buzye zyandime mbwaamba Mwami Leza.›

4«Sena ulakonzya kubabeteka? Sena ulakonzya kubabeteka yebo omuntu? Koya ukanane ambabo azyamilimo iisesemya yakali kucita basikale babo

5ubaambile kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza,› ulati, ‹Mubuzuba mbundakasala Isilayeli ndakakonkezya cakutambika kujulu akaambo kalunyungu lwaluzubo lwa Jakobo akuliyubununa lwangu mu Ijipiti.› Kanditambikide kujulu ndakati, ‹Ndime Mwami Leza wanu.›

6Mubuzuba oobu ndakakonkezya kulimbabo kuti njoobagwisya mu Ijipiti akubaleta munyika eeyo njindakabalangawida, nyika iikunka mukupa abuci, nyika iinda masi oonse kubota.

7Ndakati kulimbabo, ‹Umwi aumwi wanu agwisye zikozyanyo zibi eezyo nzyomwakalibikkila, tamweelede kulisofwaazya amituni yanu mu Ijipiti. Ndime Mwami Leza wanu.›

8«Pele bakandizangila akutandiswiilila tiibagwisya zikozyanyo zibi eezyo nzibakali kukomba, nikuba kuleka mituni yamu Ijipiti. Ndakali kuyanda kuti ndibacite mubukali bwangu akubasubula mu Ijipiti.

9Pele akaambo kazina lyangu ndakaleka kucita oobo kutegwa litasampaulwi abamasi aabo mbibakali kukkala aabo, mukuti ndakaliyubununa ku Baisilayeli abalo kababwene ciindi nindakabagwisya mu Ijipiti.

10Nkaako ndakabasolweda kuzwa mu Ijipiti akubaleta munkanda.

11Ndakabapa malailile aangu akubazibya milawo, nkaambo muntu ooyo wiiswiilila uyoopona akaambo kanjiyo.

12Alimwi ndakabapa masabata aangu kuti cibe citondezyo akati kandime ambabo, kutegwa bazibe kuti mebo nde Mwami Leza ndime ndakabasalazya.

13«Nikuba boobo bantu ba Isilayeli bakandizangila munkanda. Tiibakatobela malailile aangu, pele bakakaka milawo yangu, nikuba kuti muntu ooyo uuswiilila uyoopona akaambo kanjiyo, pele balo bakaindilizya kusofwaazya masabata aangu. Aboobo ndakayanda kuti ndibacite mubukali bwangu akubanyonyoona munkanda.

14Pele akaambo kazina lyangu, ndakaleka kutegwa litasampaulwi abamasi balo bakabona ciindi nindakabagwisya.

15Ndakatambika kujulu alimwi nindakababakonkezya munkanda kuti nsikoobaleta munyika eeyo njindakababapede, nyika iikunka mukupa abuci, nyika mbotu kwiinda masi oonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nkaambo bakakaka milawo yangu akutatobela malailile aangu, bakasofwaazya masabata aangu. Mukuti bakabikka myoyo yabo kumituni.

17Nikuba boobo ndakabeengelela akutabanyonyoona tiindakabalobya munkanda pe.

18Ndakaambila bana babo munkanda kuti, ‹Mutanootobeli mbeta zyabamauso nikuba kubamba milawo yabo, nikuba kulisofwaazya amituni yabo.

19Mebo ndime Mwami Leza wanu, kamutobela malailile aangu, alimwi mweelede kunoobambisya milawo yangu.

20Kamubamba masabata aangu mwaasalazye, kutegwa cibe citondezyo ncitwapangana akati kandime andinywe. Ndendilyo nomuyooziba kuti mebo ndendime Mwami Leza wanu.›

21«Pele bana aaba bakandizangila. Tiibakatobela malailile aangu, tiibakabamba milawo yangu, eelyo iicita kuti muntu wiiswiilila apone akaambo kanjiyo, alimwi bakasofwaazya masabata aangu. Nkaako ndakali kuyanda kuti ndibacite mubukali bwangu akubasubula kabacili munkanda.

22Pele ndakaleka kucita boobo, akaambo kazina lyangu tiindakacita boobo kutegwa litasampaulwi abamasi balo bakabona ciindi nindakabagwisya.

23Ndakatambika kujulu alimwi nindakabakonkezya munkanda kuti njoobamwaila akati kabamasi akubamwaisya muzisi zyoonse,

24nkaambo tiibakaswiilila milawo yangu, bakakaka malailile aangu akusofwaazya masabata aangu, myoyo yabo yakali kusukamina mituni yabamawisi.

25Ndakabalekela kuti batobele mbeta zitaluzi akuti batobele milawo eeyo njibatakali kukonzya kubamba.

26Ndakabalekela kuti basofwaazigwe kwiindila muzipego zyabo, zyakupaizya bana babo bakusaanguna, kuti kabayoowa kutegwa bazibe kuti mebo ndendime Mwami Leza.

27«Nkaako ono, yebo omuntu, ambila bantu ba Isilayeli, uti kulimbabo, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Muli ceeci abalo bamauso bakandisampaula mukundisiya.›

28Nindakabaleta munyika eeyo njindakakonkezya kuti njoobapa, nibakabona kalundu kalamfu naa musamu uuvwevwede, bakainka ooko kuyoopa zipaizyo zyabo. Bakali kupa zituuzyo eezyo zyakandikalazya, bakali kupa tununkilizyo twabo akutuula zituuzyo zyazyakunywa.

29Eelyo ndakati kulimbabo, ‹Ino nkuumalende nzi nkomuunka?› » Busena oobu buciitwa kuti busena bwamalende asunu.

30Nkaako ambila musyobo wa Isilayeli kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Sena anywebo mulalisofwaazya mbuli bwakacita basikale banu akuyandisya zisusi zyazikozyanyo zibi?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Nomupa zipego zyanu, nomupaizya bana banu balombe mumulilo, citondezya kulisofwaazya nkomucita amituni yanu yoonse kusikila sunu. Sena inga ndamulekela kuti mubuzye-buzye zyangu, nywebo nomusyobo wa Isilayeli? Kasimpe mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, nsikoomulekela kuti mubuzye-buzye ndime.»

32Kayi mulati, «Tuyanda kuba mbuli bamasi, mbuli bantu bamunyika, balo bakomba cisamu naa bbwe.» Pele eezyo nzyomuyeeya tazikacitiki pe.

Leza ulasubula akulekelela

33Kasimpe mbuli mbwendi muumi mbwaamba Mwami Leza njoomulela ajanza lyangu lyanguzu, akuboko kutandabede mubukali bupati.

34Ndiyoomuboozya kuzwa mumasi oomo mumwakamwaisidwe ajanza lyanguzu akuboko kutandabede mubukali bupati.

35Njoomuleta munkanda yabamasi, nkabela ooko njoomubeteka camulomo mpande.

36Mbubonya mbubuli mbundakabeteka basikale banu munkanda yacisi ca Ijipiti, mbwenjoomubeteka anywebo, mbwaamba Mwami Leza.

37Njoomulangisya ndaakumweendelezya, nkabela njoocita kuti mukazumine cizuminano cangu.

38Ndizoobagwisya aabo bandipapila abandizangila. Nikuba kuti ndiyoobaleta kuzwa kunyika ooko nkobakkede, pele tabakooyoonjila munyika ya Isilayeli. Ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

39Nywebo nomusyobo wa Isilayeli, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kamuya nyoonse mukamanine mituni yanu milimo! Pele musule aakooku kasimpe muyoondiswiilila, tamuciyoosampauli limbi zina lyangu lisalala azipego amituni yanu.

40Acilundu cangu cisalala, cilundu cilamfu ca Isilayeli, mbwaamba Mwami Leza, ooko munyika eeyo musyobo wa Isilayeli woonse uyoondimanina milimo, nkabela ambebo njoobatambula. Ooko ndiyooyanda zituuzyo zyanu azipego zibotu antoomwe azipaizyo zyanu zisalala.

41Ndiyoomutambula mbuli tununkilizyo ndaakumugwisya kuzwa mumasi oomo mumwakamwaisidwe, njoolitondezya kuti ndasalala kumbele lyabamasi.

42Eelyo muyooziba kuti ndendime Mwami Leza, ndaakumuleta munyika ya Isilayeli, nyika eeyo njindakakonkezya nketambikide kuti njooipa kuli basikale banu.

43Lino ooko muyooyeeya bukkale bwanu amilimo yanu yoonse eeyo njimwakali kucita mukulisofwaazya, nkabela muyoolisesemwa nobeni akaambo kabubi boonse mbumwakacita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

44Muyooziba kuti ndendime Mwami Leza, ndaakumweengelela akaambo kazina lyangu, kutali bweelede nzila zyanu zibi amilimo yanu mibi, nywebo nomusyobo wa Isilayeli, mbwaamba Mwami Leza.»

Mulilo kumusanza

45Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

46«Yebo omuntu, langa kumusanza, kambauka ziyoocitika kumusanza, usinsime aziyoocitika kuzisaka zyakunyika yakumusanza.

47Ambila cisaka cakumusanza kuti, ‹Koswiilila majwi aa Mwami Leza.› Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyanda kukuumpa, nkabela mulilo uyoosyukuta masamu aako oonse, matete amayumu. Waakuvwilima tuukazimi pe, aboobo bantu boonse kuzwa kumusanza kuyoosika kunyika bayoopya agunzila eelyo.

48Bantu boonse bayoobona kuti mebo nde Mwami Leza ndime nduukutula, tuukazimwi pe.› »

49Mpawo ndakati, «Maawe, O Mwami Leza! Bandaamba kuti, ‹Sena taide kwaamba buyo zikozyanyo?› »

Ezekiyeli 21

Zya panga lya Mwami Leza

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu langa kumunzi wa Jelusalemu, kambauka zyakoolwa kwabusena bwawo busalala. Sinsima ziyoocitika kunyika ya Isilayeli

3waambe kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza,› ulati, ‹Ndiyanda kukulwana. Njoosomona panga lyangu kuzwa mumukutu walyo kuti nkanyonyoone boonse baluleme ababi.

4Mukuti ndiyanda kunyonyoona baluleme ababi, njoosomona panga lyangu kuzwa mumukutu walyo kuti nkanyonyoone bantu boonse kutalikila kumusanza mane kuyoosika kunyika.

5Ndendilyo bantu boonse nobayooziba kuti ndime nde Mwami Leza ndasomona panga kuzwa mumukutu walyo, nsikaliboozyi alimwi pe.›

6«Nkaako, kotongela yebo omuntu! Tongela kumbele lyabo kotyompedwe akuusa kapati.

7Baakukubuzya kuti, ‹Ino utongela nzi?› Ukati, ‹Akaambo kamakani aaboola. Alaboola ncobeni! Kasimpe azoocitika, mbwaamba Mwami Leza.› »

8Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

9«Yebo omuntu, sinsima uti, mboobu mbwaamba Mwami Leza,» ulati,

«Panga, panga likwengedwe lisyobedwe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

10likwengedwe kuti lijaye, lilisyobedwe, limweka mbuli lulabo! Yebo mwanaangu, wasampaula cisubulo akulaya kwangu koonse.

11Kwalaililwa kuti panga lisyobwe, libelesegwe amaanza, lyakwengwa akusyobwa kuti lipegwe mumaanza aasikujaya uulibambilide.

12Lino weeme, yebo omuntu, nkaambo liyanda kujaya bantu bangu, liyanda kujaya baleli boonse bamu Isilayeli. Bayoojaigwa antoomwe abantu bangu bamwi. Nkaako lyuume-ume acamba.

13Lino ndisunka bantu bangu, kuti naa bateempi, zyoonse eezi ziyoocitika kulimbabo.

14«Nkaako lino sinsima yebo omuntu, ukambe. Panga liinduluke ziindi zyobilo noziba ziindi zyotatwe. Eeli ndipanga lyakujazya, ndipanga lyakujaya kupati, liyoobasinkilizya kumabazu oonse.

15Licitya kuti bantu bangu babe bakandu kabacinyina camba akwiide kuwa. Ndiyanda kulwana munzi wabo apanga libeka mbuli lulabo, lilibambilide kujaya.

16Opanga banyonyoone bali kululyo, wamana ujaye bali kulumwensi, kufumbwa ooko mabemba nkwaavuumukila.

17Ambebo lwangu ndakamba, ndendilyo bukali bwangu nebuyoobuka. Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba.»

Panga lyamwami waku Babuloni

18Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

19«Yebo omuntu, bamba migwagwa oomo muzooinda panga lyamwami waku Babuloni, yoonse yobilo kaizwa mucisi comwe. Ubikke mbaakani mugwagwa mpuuleela mumunzi.

20Bamba mugwagwa oomo muzooinda panga liyoolwana munzi wa Labba wa Baamoni, umwi ugame kucisi ca Juda amunzi walukwakwa wa Jelusalemu.

21Nkaambo mwami waku Babuloni uzooimina aaandanina mugwagwa, aalya aaandanina migwagwa yobilo, kuti abuzye kwiindila mukuuma cisolo. Uyoouma cisolo amivwi, uyoobuzya-buzya mituni yakwe. Uyoolanga-langa muni.

22Lino kujanza lyakwe lyalulyo kuli muvwi uujisi mbaakani yamunzi wa Jelusalemu. Ooko nkwayopozomokela malailile aankondo. Nkonkuko nkoyoobikka cakugwisya bwaanda, uyooyaka zitantaala aŋanda ndamfu.

23Kuyoolibonya mbuli kuti kuuma kwakwe kwacisolo nkwabuyo kuli baabo bakakonkezya kuba kulubazu lwakwe, pele uyoobayeezya zyamulandu wabo, uyoobatola mubwaange.

24«Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mbuli mbumwacita kuti mulandu wanu nywebo nobantu wiibalukwe kwiindila mukuzanga kwaantangalala, akuyubununa zinyonyoono zyanu muli zyoonse nzyomucita, lino mukuti mwakazicita eezi, muyootolwa mubwaange.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

25«Yebo omuleli wa Isilayeli oosofweede omubi, buzuba bwako bwasika, ciindi cako cakusubulwa ono casika eeni-eni.

26Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Samununa cingundu, gwisya musini.› Tacikabi mbuli mbucakabede kale. Balibombya bayoosumpulwa, aabo balisumpula bayooletwa ansi.

27Uyoonyonyoonwa, uyoonyonyoonwa, njoocita kuti musini ukanyonyoonwe. Tuukapegwi kumuntu uumbi mane do kusikila ooyo weelede akaboole, ngonguwe ngondiyoopa.

Zyapanga a Baamoni

28«Lino yebo omuntu sinsima waambe kuti,

‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza azya Baamoni akusampaula kwabo.› Panga, panga lilisomwedwe kuti lijaye, lilisyobedwe kuti linyonyoone, limweka mbuli lulabo!

29Nikuba kuti wakali kubona zilengaano zyakubeja, akumvwa majwi aakubeja mukusonda, uyoolazikwa ansingo zyababi aabo bayanda kujaigwa, balo bali buzuba bwabo bwasika, ciindi cabo cakusubulwa casika eeni-eni.

30Pilusya panga mumukutu walyo. Mubusena oomo mumwakazyalilwa, munyika yabasikale banu, njoomubeteka.

31Njoomukalalila kapati, njoomunyemena citaambiki, akumwaaba kubantu basilunya, bantu bacibwene kunyonyoona.

32Muyooba nkuni zyamulilo, munyika yanu muyootika bulowa, tamuciyooyeeyegwi limbi, mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba.»

Ezekiyeli 22

Milandu yamunzi wa Jelusalemu

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila kuti,

2«Yebo omuntu, sena inga waubeteka munzi ooyu? Sena inga waubeteka munzi uutila bulowa? Koya ukawaambile zyamilimo yawo iisesemya yoonse

3ukati, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Yebo omunzi ooliletela lunyonyooko kwiindila mukutila bulowa akati kako, ulalisofwaazya kwiindila mukupanga mutuni,

4wakaba aamulandu akaambo kabulowa mbookatila akulisofwaazya, akaambo kamituni eeyo njookapanga. Nduwe oolimanizizya mazuba omwini, myaka yako yatwentana. Nkaako njookucita kuti ube cisampuzyo kuli bamasi akuba cisesyo kuzisi zyoonse.

5Aboobo bali aafwiifwi abaabo bali kulaale bayookusampaula yebo omunzi oolaampuwo mbi, oozwide lupyopyongano.›

6Bona baleli ba Isilayeli boonse bali mulinduwe mbobabelesya nguzu zyabo mukutila bulowa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Mulinduwe bantu mobasampaula bamawisi abamanyina, mulinduwe badyaminina bazwakule, balagutaika bamusyaala abamukabafu.

8Mwakasampaula zintu zyangu zibotu akusofwaazya masabata aangu.

9Mulinduwe momuli bantu babejelezya mukucita kuti bantu banji kabajaigwa, mulinduwe momuli bantu aabo balya zipaizyo zyamumalende muzilundu, balacita milimo iibisya yabwaamu.

10Mulinduwe momuli baabo banjila mumaanda aabamawisi, mulinduwe momuli baabo batanga bakaintu bacili kuciindi cabo, batanasalala mumulawo.

11Mulinduwe momuli baalumi bacita zitaambiki abamukabeenzinyina, acimwi cuusya nsoni ncakuti kuli balalika bamukabana, abaabo baya kubacizi babo kabali mbana bamuntu omwe.

12Mulinduwe muli bantu batambula zisinkamulomo kuti bajaye bantu, yebo ulakolotesya kuti ujane mpindu acinyonamucila, ulajana lubono munzila iitaluzi kwiindila mukunyanga beenzinyoko. Wakandiluba mebo, mbwaamba Mwami Leza.»

13Kasimpe njookamba cakukankama, lubono oolo ndookajana munzila iitaluzi, abulowa oobo mbookatila akati kanu.

14Sena uyoondiyumina naa uyoolivuna mubuzuba oobo mbwezookusubula? Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba, kasimpe njoocicita.

15Nobamumunzi oomo njoomumwaisya akati kabamasi akumumwaisya muzisi zyoonse, njoomanya kutasalala kwanu.

16Mwaakusofwaazigwa kumbele lyabamasi, ndendilyo nemuyooziba kuti mebo ndendime Mwami Leza.

Ceengelo ca Leza

17Mpawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

18«Yebo omuntu, Baisilayeli tabali bantu kulindime pe. Bali buyo mbuli makwisyilili aamukuba, mundalila a loto eezyo zisyaala ciindi lubulo nolweenzemunwa mumulilo.

19Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Akaambo kakuti nyoonse mwaba makwisyilili, njoomubungika mu Jelusalemu.

20Mbubonya mbuli bantu mbobabunganya nsiliva, mukuba, lubulo, loto amundalila muceengelo kuti zyeenzemunwe amulilo, mbubonya aabo njoomubunganya mukunyema amubukali bwangu, njoomubikka mukati kamunzi akumweenzemuna.

21Njoomulundika, njoomufulida abukali bwangu eelyo muyooenzemuka mukati.

22Mbubonya mbuli nsiliva mboyeenzemuka muceengelo, mbubonya oobo anywebo muyooenzemuka mukati kamunzi, ndendilyo nomuyooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndamukalalila kapati.› »

Zinyonyoono zyabasololi baba Isilayeli

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Alimwi majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

24«Yebo omuntu, ambila nyika kuti, ‹Ulinyika yatakawidwa mvula nokuba lunywaanywa mubuzuba bwabukali.›

25Kuli balivwiya-vwiya kuti basololi bawo bajaigwe munyika mumonya oomu, balavuluma mbuli syuumbwa uuzapaula ncaajaya, balya bantu, balatola ziyobwedo azintu zibotu kapati, cakuti bavuzya bamukabafu.

26Bapaizi bawo balatyola mulawo wangu akusofwaazya zintu zyangu zisalala. Tabaandaanyi akati kacintu cisalala acintu buyo. Baiisya kuti kunyina lwaandaano akati kacintu citasalali acintu cisalala mumulawo. Batyola milawo yangu yakuti babambe masabata, cakuti ono ndasampaulwa akati kabo.

27Balupati-pati bayo nyika eeyi bali mbuli baumpe bazapaula ncibajaya, balatila bulowa akujaya bantu kuti bajane lubono munzila iitaluzi.

28Basinsimi bamunyika eeyi balasisa zibi eezi mbuli bantu basyingulula bwaanda amulambo, balabona zilengaano zyabuyo, balasonda akwaambila zyakubeja bantu. Balati, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza,› kakuli Mwami Leza taakwe ncaaamba.

29Bantu bamunyika eeyi banyanga bantu akubba, badyaminina bacete ababulide, bazwakule tababaleli kabotu, tababacitili ziluleme.

30«Ndakalangaula mwaalumi akati kabo wali kunookonzya kuyakulula bwaanda akuti azooime kumbele lyangu akati kamwaako kwiiminina nyika kutegwa intainyonyooni, pele kwakanyina amuntu pe.

31Nkaako njoobanyemena akubanyonyoona mubukali bwangu bupati, ndibasubule akaambo kazeezyo zyoonse nzibakacita, mbwaamba Mwami Leza.»

Ezekiyeli 23

Zyabakaintu bobilo

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, kwakali bakaintu bobilo bana bada lyomwe.

3Nibakacili basimbi, kabakkala mu Ijipiti, bakatalika kucita zyabwaamu baba bavuule. Nkukonya ooko nkolo zyabo nkuzyakatyankilwa, anonso zyabusimbi bwabo nkuzyakasyobelwa.

4Mupati wakali Ohola, musyoonto wakwe wakali Oholiba. Bakali bakaintu bangu, bakazyala bana balombe abasimbi. Ohola ngu Samaliya, Oholiba ngu Jelusalemu.

5«Ohola wakatalika buvuule kacili wangu, wakali kunyomenena bayandwa bakwe Baasiliya, basilumamba

6basama zyacijulu-julu, beendelezi abasilutwe babasilumamba, boonse bakali baalumi bakubusi beebeka, bakali kutanta mabbiza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Wakaba muvuule a Baasiliya boonse, wakalisofwaazya mwini akaambo kamituni yoonse yabayandwa boonse aabo mbakali kunyomenena.

8Taakaleka buvuule oobo mbwaakatalikila mu Ijipiti, oomo mwaakabeda mwaamu. Kuzwa ciindi naakali musimbi wakali kweenda abaalumi mbuli muvuule.

9«Nkaako ndakamwaaba kubayandwa bakwe Baasiliya, aabo mbaakali kunyomenena.

10Bakamusamununa, bakatola bana bakwe balombe abasimbi, walo bakamujaya apanga. Wakaba kasimi akati kabakaintunyina, nkabela wakasubulwa kapati.

11«Musyoonto wakwe Oholiba wakalibonena eeci, nikuba boobo mukunyomenena kwakwe amubuvuule bwakwe wakamwiinda mupati wakwe.

12Awalo wakanyomenena Baasiliya, beendelezi abasilutwe babasilumamba, basilumamba muzisani zyabo, basikutanta mabbiza, boonse bakali bakubusi beebeka.

13Ndakati mukuti awalo wakalisofwaazya boonse bobilo bagamide nzila yomwe.

14«Pele eelyo naakaindila buya buvuule bwakwe. Wakabona baalumi bakasimbidwe abwaanda, bakali Bakalodiya bakasimbwa mumusila uusalala,

15bakasimbidwe matambo muzibuno zyabo, kakuli zingundu kumutwe, boonse bakali kulangika mbuli balupati-pati bankalaki baku Babuloni, bakazwa ku Kalodiya.

16Mbwaakababonena buyo, wakabanyomenena akutuma batumwa kulimbabo ku Kalodiya.

17Mpawo Bakalodiya bakaboola kulinguwe, kuti bazoobonane, nkabela muluunyaunya lwabo bakamusofwaazya. Naakamana kusofwaazigwa ambabo wakabasiya kabijilidwe kapati.

18Lino naakazumanana mubuvuule bwakwe kayabulitondezya, ndakamusiya nkebijilidwe kapati, mbubonya mbuli mbundakasiya mwanookwabo.

19Nikuba boobo ciindi eeci wakaindilizya buvuule bwakwe naakayeeya mazuba aabusimbi bwakwe, naakali muvuule mu Ijipiti.

20Ooko wakali kunyomenena bayandwa bakwe, bakakomezezye mbuli mbongolo, bakajisi nguzu mbuli zyabbiza.

21Wakalisukeme azyazisapi zyabusimbi bwako, ciindi ciya nookaba mwaamu mu Ijipiti, ooko nkookali kutyankwa nkolo.

Leza bwaakabeteka mukaintu musyoonto

22«Nkaako yebo, Oholiba, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Njoobusya bayandwa bako kuti bazookulwane, aabo bakapiluka kababijilidwe, njoobaleta kuti bazookulwane kuzwa kumabazu oonse,

23nkokuti baku Babuloni a Bakalodiya boonse, bantu bazwa ku Pekodi, Syowa a Kowa, antoomwe a Baasiliya boonse, baalumi beebeka, antoomwe abeendelezi

© 1996, Bible Society of Zambia.

boonse abasilutwe, bapati babasikutanta nkalaki, abalupati-pati, boonse kabayootantide amabbiza.›

24Bayooboola kuzookulwana kabajisi zilwanyo, nkalaki azikwiliba antoomwe ankamu yabantu, bayoondandama kuti bakulwane kuzwa mumabazu oonse kabajisi ntobo mpati azisyoonto, kabayoosamide angowani. Njookwaaba kulimbabo kuti bakakusubule, nkabela bayookusula mbuli bweelede kuyanda kwabo.

25Njookunyemena kapati nkabela abalo bayookucita mubukali. Bayootenda mpemo amatwi aako, nkabela bamwi banu aabo bayoosyaala bayoobajaya apanga. Bayootola bana bako balombe abasimbi, aabo bayoosyaala bayootentwa mumulilo.

26Bayookusamununa zisani zyako akuyootola tubwe twako tweebesi.

27Mbombuboobu mbwenjoolesya zisapi abuvuule mbookatalikila mu Ijipiti. Tokazisukamini limbi zintu eezi waakuzibona nokuba kuyooyeeya limbi zyamu Ijipiti.»

28Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ndiyanda kukwaaba kulibaabo bakusulaika, aabo mbookacita kuti bapiluke kababijilidwe kapati.

29Bayookucita mukukusulaika akuyootola zintu zyoonse nzyookabelekela. Bayookusiya buyo acinswe mbuboobu, bayookweenena, uyoousa, cinswe abwaamu bwako ziyooyubununwa,

30nzizyakuletela zeezi, nkaambo wakali kunyomenena bamasi aboobo wakalisofwaazya omwini amituni yabo.

31Wakatobela nzila yamupati wako, nkaako ndakusubula ayebo mbubonya mbuli nguwe.»

32Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Uyoonywa nkomeki yacisubulo camupati wako, nkomeki mpati ndamfu, iyookuletela masampu acisesyo, nkaambo ilizwide kapati.

33Uyookolwa akufwa nsoni, nkomeki yakunyonyoona akuba tongo, nkomeki yamupati wako Samaliya.

34Uyooinywa akwiikunina limwi, uyoopwasyauka, akuzapauka nkolo. Ndime ndaamba, mbwaamba Mwami Leza.»

35Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mbokunga wakandiluba akundifutatila weelede kuti ucibone akaambo kazisapi abuvuule bwako.»

36Mwami Leza wakandaambila kuti, «Yebo omuntu, sena inga wandibetekela Ohola a Oholiba? Koya ukababone amilimo yabo iisesemya,

37nkaambo bakali kucita bumambe, nkaako bakaba aamulandu wabulowa. Bakali kucita bumambe amituni yabo, bakali kunga bapaizya bana babo aabo mbibakandizyalila, kuti babe cilyo camituni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Bakacita aceeci kulindime. Kuciindi eeco nciconya bakasofwaazya busena bwangu busalala, akusofwaazya masabata aangu.

39Mubuzuba mbubonya oobo mbubakapaizya bana babo kumituni, bakanjila mubusena bwangu busalala akubusofwaazya. Mbubakacita oobo muŋanda yangu.

40«Alimwi bakali kutumina batumwa kubaalumi bakali kuzwida kulaale. Bakalikunga basika bakasamba, balambika zikoye zyabo akusama tuwenge.

41Bakakkala abulo bwabulemu, kumbele lyabo kakubambidwe-bambidwe atebule aawo mpoobabikka tununkilizyo amafuta aangu.

42«Kwakali kumvwigwa cikwala camakamu aabantu balikwaide. Basabeya bakoledwe bakaitwa kuzwa kunkanda antoomwe abaalumi bamwi, bakasamika mukaintu ooyu ninga kumaboko aakwe antoomwe amusyoonto wakwe, akubikka misini yeebeka amitwe yabo.

43Mpawo ndakaambilila yooyo wakakatede abumambe kuti, ‹Abacite mbuli bavuule, nkaambo mbavuule.›

44Nkaako bakoona anguwe. Mbubonya mbuli baalumi mboboona amuvuule, abalo bakoona abakaintu aabo basizisapi, Ohola a Oholiba.

45Pele bantu baluleme bayoobapa cisubulo cabakaintu bacita bumambe akutila bulowa, nkaambo mbaasimamambe alimwi mbakutila bulowa.»

46Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Amwiite nkamu yabantu ibalwane kuti bayoowe basaalwe.

47Nkamu eeyo ibaume mabwe akubakosoola amapanga, nkamu iyoojaya bana babo balombe abasimbi akutenta maanda aabo.

48Mbombuboobu mbwenjoolesya zisapi munyika, kutegwa bakaintu boonse bacenjelele mpawo, kuti bataiyi zyanduwe.

49Ulasubuka akaambo kazisapi zyako, ulacibona akaambo kazibi zyako zyakukomba mituni. Ndendilyo noyooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Ezekiyeli 24

Cibiya cili aankalaya

1Mumwaka wafuka, mumwezi wakkumi, mubuzuba bwakkumi, majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, bulembe buzuba oobu, buzuba buno, nkaambo mwami waku Babuloni wasinkilizya munzi wa Jelusalemu sunu mabala.»

3Ambila musyobo ooyu muzangi cikozyanyo, ubaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

«Sibika cibiya, cisibike, utile maanzi mukati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Bikka mulincico zituli zyanyama, zituli zibotu zyoonse, nyama yamweendo ayakkuko. Cizuzye azifuwa zibotu eezi,

5wamana ubweze ciyasyo usosele nkuni kuti zifuwa zibizwe, cileke cibile wamana ukange zifuwa zili mumo.»

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Maawe kumunzi wabantu batila bulowa, kucibiya cili aankalaya, cili andamina zitakazwi. Kogwisya cituli comwe-comwe kakunyina akuzyuumina cisolo pe.

7Nkaambo bulowa bwakatilwa mumunzi buli mulinguwo, okabutilila amwaala wabbwe, tookabutilila ansi kuti ivu libuvwikkile.

8Kutegwa bukali bwangu bubuke, akuti ndipilusye cibi, ndabikka bulowa bwawo atala amwaala wabbwe, kutegwa butavwikkilwi.»

9Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Maawe kumunzi uutila bulowa, mebo lwangu njoolundika nkuni.

10Nkaako lundika nkuni ukutule mulilo. Ujike kabotu nyama, uvwelanye tununkilizyo, kanga zifuwa kusikila zilileke.

11Omana ubikke cibiya cinyina cilimo amakala mane kusikila cipye, amukuba waco upye, kutegwa ndamina zyaco zyeenzemuke, nkalaya yaco ipye.

12Cibiya eeci cakatazya, ndamina zyaco tiizyazwa, tiizyeenzemuka pe.

13Lino ndabona kuti bwaamu bwako mbwacisapi. Mukuti ndakasoleka kukusalazya pele cakaka kuti usalazigwe, tokasalali alimwi pe mane kusikila bukali bwangu bukabuke.

14Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba. Ciindi cangu cakuti ono ndikucite casika. Nsikooleka pe, nsikookweengelela, nikuba kukuleka buyo pe. Uyoobetekwa kweendelana akweenda kwako amilimo yako, mbwaamba Mwawi Leza.»

Lufu lwa muka Ezekiyeli

15Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

16«Yebo omuntu, ndiyanda kukuyumukila, ndikunyange muntu ooyo ngoyandisya kapati. Nikuba boobo uteemi nokuba kulila naa kulosya misozi.

17Koide buyo kutongela, utalili mufu pe. Kolyaangide cingundu cako, kosamide andyasyo kumaulu, utalivumbi kumeso, nokuba kulya cilyo caadilwe.»

18Nkaako ndakaambila bantu makani aayo cifumo-fumo, eelyo kumangolezya mukaintu wangu wakafwa. Nibwakaca ndakacita mbubonya mbuli mbundakalaililidwe.

19Mpawo bantu bakandibuzya kuti, «Sena totitwaambile zintu eezi ncozyaamba?»

20Eelyo mebo ndakabaambila kuti, «Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Ambila musyobo wa Isilayeli kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ndiyanda kusofwaazya busena bwangu busalala ciyubilo ciyumu eeco ncoulisumpwida, eeco ncomuyandisya, eeco cili kumoyo wanu. Bana balombe abasimbi aabo mbimwakasiya bayoojaigwa munkondo.

22Nkabela muyoocicita eeco nciconya ncindacita. Tamukalivumbi kumeso nikuba kuyoolya zilyo zyaadilwe.

23Tamukagwisyi zingundu zyanu kumitwe andyasyo zyanu kumaulu. Tamukeemi nokuba kulila, pele muyookotela akaambo kazinyonyoono zyanu, munooyootongela.

24Ezekiyeli uyooba citondezyo kulindinywe, muyoocita anywebo mbuli mbwaakacita walo. Caakucitika eeci, ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.› »

25Lino yebo omuntu, mubuzuba oobo mbwenjoogwisya ciyubilo cabo ciyumu, kutangala kwabo abulemu, eeco ncobayandisya, eeco cili kumoyo wabo, bana babo balombe abasimbi,

26mubuzuba oobo uutikatije uyooboola kuzookwaambila makani.

27Ciindi eeco uyookonzya kukanana, uyookanana kulinguwe, tokoonoocuumwide pe. Nkaako uyooba citondezyo kulimbabo, eelyo bayooziba kuti ndendime Mwami Leza.

Ezekiyeli 25

Kusinsima kwa Ezekiyeli azya Baamoni

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, langa kunyika ya Baamoni usinsime ziyoocitika kulinjiyo.

3Baambile kuti, amumvwe majwi aa Mwami Leza. Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nkaambo kakuti mwakati,› ‹Ee buya!› Ciindi busena bwangu busalala nibwakasofwaazigwa, ciindi nyika ya Isilayeli niyakoolwa, ciindi bantu bamu Juda nibakatolwa mubwaange,

4njoocita kuti bantu bakujwe bakuzunde. Bayooyaka zilawo zyabo mukati kako akubikka zikkalilo zyabo munyika yako. Bayoolya micelo yako akunywa mukupa wako.

5Njoocita kuti munzi wa Labba ube macelelo aankamela, cisi ca Amoni ciyooba bbutelo lyambele. Ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Akaambo kakuti mwakakamba amaanza aanu, akulyatauka akusekelela camoyo woonse akaambo kamapenzi aanyika ya Isilayeli,

7mebo lwangu njoomuuma ajanza lyangu ndemwini, akuti mukasaalwe abamasi. Njoomugwisya mulibamasi akumunyonyweeda limwi kuzwa muzisi zyoonse. Ndiyoomunyonyoona, ndendilyo nomuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.› »

Kusinsima azya Mowabu

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kakuti Mowabu a Siiya balati,
‹Bona, bamusyobo wa Juda babambuli bamasi boonse.›

9Njoocita kuti minzi iikwabilila munyinza wa Mowabu isaalwe, kubikkilizya aminzi
myeebesi ya Betijesyimoti, Baalimeoni a Kiliataimu.

10Njooaba Bamowabu antoomwe a Baamoni kubantu bakujwe kuti babatole, kutegwa
Baamoni kabataciyooyeeyegwi akati kabamasi.

11Eelyo njoosubula cisi ca Mowabu. Ndendilyo nibayooziba kuti ndendime Mwami
Leza.»

Kusinsima azya Edomu

12Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kakuti bamu Edomu
bakapilusya bubi kuli bamusyobo wa Juda akuba amulandu mupati mukucita oobo,

13nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Njoouma bamu Edomu
akuyoojaya bantu bamumo abanyama babo. Njoobanyonyoona kutalikila ku Temani
mane kuyoosika ku Dedani bayoojaigwa munkondo.

14Njoobweedezya bubi kuli bamu Edomu kwiindila mubantu bangu Baisilayeli,
nkabela bayoocita ba Edomu mubukali bwangu bupati, bayooziba kuti ndime
ndababweedezezya bubi, mbwaamba Mwami Leza.› »

Kusinsima azya Filisiti

15Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kakuti Bafilisiti bakacita
zyalunya akubweedezya bubi akuba aankoto mumyoyo yabo, abusinkondonyina
bwakale-kale kuti banyonyoone bamu Juda,

16nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyanda kuuma Bafilisiti ajanza
lyangu, njoonyonyoona Bakeleti abaabo boonse basyeede kumbali ankomwe
zyalwizi.

17Njoobabweedezezya bubi citaambiki akuyoobasubula mubukali bwangu. Ndendilyo
nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza, ndaakubabweedezezya bubi.› »

Ezekiyeli 26

Kusinsima azya Taya

1Mumwaka wakkumi aumwi, mubuzuba butaanzi bwamwezi, majwi aa Mwami Leza
akandisikila kuti,

2«Yebo omuntu,» wakati, «Mboobu bamunzi wa Taya mbobawelela, balati,
‹Jelusalemu wamwaigwa! Buvubi bwawo bwamana! Tatucikazyanyi limbi anguwo!›

3Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyanda kukulwana omunzi wa
Taya, ndiyooleta misyobo minji kuti izookulwane, mbuli lwizi noluyuuntanya
mayuwe aalo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Bazoonyonyoona maanda aa Taya akoola maanda aawo malamfu. Ndiyoogwisya makomwe oonse mane ukabe mbuli mwaala.

5Kulwizi uyooba mbuli busena bwakuyanzalila tunyandi, nkaambo ndime ndaamba, mbwaamba Mwami Leza. Uyoosaalwa abamasi,

6minzi yabo munyika eeyo iitali yansumbu iyoonyonyoonwa munkondo. Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza.› »

7Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kuzwa kulubazu lwakunyika ndiyooleta Nebukadineza mwami waku Babuloni mwami wabami kuti azoolwane a Taya abasinkalaki ampi yakwe mpati.

8Uyoonyonyoona minzi yawo munyika iitali yansumbu munkondo, uyooyaka zitantaala zyakuulwanina, uyoolundika zitantaala zyavu kubwaanda, uyoounyonyoona ankondo.

9Maanda aako ayoopwaigwa, akumwaya maanda aako malamfu ayooolwa azilwanyo zyakwe.

10Mabbiza aakwe manji ayoosika akukulundumwida lusuko. Maanda aako ayootenkaana akaambo kamuzunzumina wamabbiza aankondo, zikwiliba ankalaki ziyoonjila mumilyango yako mbuli ciindi linjila bantu mumunzi uujisi bwaanda budonkokede.

11Nsumba zyamabbiza aakwe ziyoolyatauka mumigwagwa yoonse, uyoojaya bantu bako munkondo, zicinda zyako ziyumu ziyooolwa.

12Lubono lwako luyoosaalwa, uyoobweza makwebo aako, uyoopwayaula bwaanda bwako boonse akuyoomwayaula maanda aako mabotu, uyoosowa mabwe, mapulanga amakomwe aako mulwizi.

13Njoomanizya cikwala canyimbo zyako, nyimbo zyatuntimbwa tazikamvwigwi limbi pe.

14Njookucita mbuli mwaala, eelyo uyooba busena bwakuyanzalila tunyandi. Tokayakululwi limbi, mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba, mbwaamba Mwami Leza.»

15Mboobu mbwaamba Mwami Leza azyamunzi wa Taya ulati, «Sena nkomwe zyalwizi tazikatenkaani waakuwa, ciindi bacisigwa nobayootongela, akujaigwa kwabantu bako mulinduwe?

16Eelyo baleli boonse bakunkomwe zyalwizi bayoosiya zyuuno zyabo zyabwami, bayoosamununa majansi aabo azisani zicekawidwe. Kabayoowede bayookkala ansi, banooyookankama ciindi coonse, akugambwa akaambo kako.

17Nkabela bayooema akaambo kako, bayooti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

‹Maawe! Wanyonyooka buti omunzi wampuwo, uuzwide bantu bakumbali aalwizi. Wakali aanguzu kulwizi, yebo abantu bako wakali kuyoosya uuli woonse wakali kukkala moomo.

18Lino nkomwe zyalwizi zilatenkaana mubuzuba bwakuwa kwako, nsumbu mulwizi ziliyoowede akaambo kakooleka kwako.› »

19Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ndaakukucita tongo, mbuli minzi iitakwe bantu, ndaakuvundausya lwizi, maanzi aalo aakukuvumba,

20ayebo njookujaya mbuli baabo bakafwa, bantu bakale-kale. Njoocita kuti ukakkale kunsi aanyika, mbuli matongo aakale-kale, antoomwe abaabo bafwide, tokapilukili limbi nokuba kuyookkala munyika yabaumi.

21Njookumanya cakuti uyooyoowa, tociyoobi limbi. Uyooyandaulwa, pele tokajanwi pe, mbwaamba Mwami Leza.»

Ezekiyeli 27

Lwiimbo lwakulila Taya

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu kolila akaambo kamunzi wa Taya,

3ambila munzi ooyu uuyakidwe kunkomwe yalwizi, uusambala kubantu banji-banji kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, Yebo omunzi wa Taya, waamba kuti, ‹Mebo ndeebeka.›

4Yebo wakali kukkala atala aalwizi, bayaki bako bakubotya kapati. Mbuli bwato bubotu.

5Bakabeza zisamu zyoonse zyamipulanga iizwa ku Seniya, bakabweza milombe yaku Lebanoni kuti bakusimpile cisamu candembela.

6Bakabeza mibanga yaku Basyani kuti bakupangile nkasi, bakabeza mikamba iizwa ku Basyani kunkomwe zyaku Saipulasi.

7Bakabamba cibuye cakabotezegwa ameja aabazovu. Sani lyako lyakeenzya bwato licekawidwe bbotu lyakabambilwa ku Ijipiti, lyakali mbuli ndembela, zivumbilizyo zyako zyakali zyacijulu-julu acisombo, zyakali kuzwa kunkomwe zyamilonga yaku Elisya.

8Bantu baku Sidoni a Aavadi bakali basinkasi bako bantu bako bacibwene omunzi wa Taya mbibakali kukweenzya.

9Bantu basibupampu muli zyabwato bakali basibuuya baku Gebali, mbibakali kweenzya bwato bwako. Mato oonse abaaenzya bakaboola kuti bazooule makwebo aako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10«Bantu bazwa ku Pesiya, Lidiya a Puti bakali mbebasilumamba mumpi yako. Bakaanzika ntobo angowani zyakukwabilizya bwaanda bwamunzi wako, cakuti wakaba aabulemu.

11Bantu baku Aavadi aku Heleki bakali kulindilila bwaanda bwako mabazu oonse. Baalumi baku Gamadi bakali mumaanda aako malamfu. Bakaanzika ntobo zyabo abwaanda bwako, bakakubotya kapati.

12«Munzi wa Taasyisyi wakali kusambalana anduwe akaambo kalubono lunji ndojisi, bakali kucincana nsiliva, lubulo, mukuba amundalila kuba makwebo.

13Zisi zya Gilisi, Tubali a Misyeki zyakali kusambalana anduwe, bakali kucincana bazike azingwali-ngwali zyamukuba kuti batole lubono lwako.

14«Bantu baku Betitogaama bakali kucincana mabbiza aakubelesya, aankondo amamyuulu kuti batole zyamakwebo aako.

15«Bantu baku Lodisi bakali kusambalana anduwe, bantu banji bazwa kunkomwe zyalwizi mbibakali kuula makwebo aako, bakali kubbadela meja aabazovu amasamu aamucenje.

16«Cisi ca Alamu cakali kusambalana anduwe akaambo kazintu zinji nzyookali kupanga, bakali kucincana mabwe meebesi, masani aacisombo, aacekawidwe, aandeketela, mabwe aaebeka aasalala pyu.

17«Cisi ca Juda aca Isilayeli zyakali kusambalana anduwe, bakali kucincana maila aazwa ku Miniti, zinkwa, buci, amafuta aamabbona kuti batole zyamakwebo aako.

18«Munzi wa Damasikasi akaambo kazintu nzyopanga, wakali kusambalana mumakwebo aawaini uuzwa ku Heliboni, aboya bwambelele kuzwa ku Zahaa.

19«Badani a Bagiliki bazwa ku Uzali bakali kuula makwebo aako, bakali kucinca lubulo lufulidwe, mafuta aakasiya akalamasi, kuti batole zyamakwebo aako.

20«Munzi wa Dedani wakali kusambalana zisani zyakubikka amisana yamabbiza.

21«Cisi ca Alabiya abaleli boonse baku Keda mbebakali kuula makwebo aako, bakali kusambalana anduwe mumakwebo aatubelele, bagutu, ampongo.

22«Basimakwebo baku Syeba a Laama bakali kusambalana anduwe, akaambo kamakwebo aako bakali kucincana tununkilizyo tubotu twiindene-indene atubwe tuyandisi angolida.

23«Baku Halani, Kane a Edeni, abasimakwebo baku Syeba, Asyuu abaku Kilimadi bakali kusambalana anduwe.

24Mucisambalilo cako bakali kusambalana anduwe azisani zibotu, zisani zyacijulu-julu, zicekawidwe, amasani amabala-mabala aajisi tukole toosedwe twaangidwe tukoto.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25«Mato aaku Taasyisyi ngaabweza makwebo aako. Ulilemedwe alubono lunji mukati kalwizi.

26Basinkasi bako mbabakutola mulwizi. Pele luuwo lwakujwe luyookupwayaula akati kalwizi.

27Buvubi bwako, makwebo azyakusambala zyako, basimato, basikufwala mato, bauzya makwebo aako abasilumamba bako boonse aabo basikutanta bayooloba akati kalwizi myoo buzuba bwato bwaakukwamuka.

28Nkomwe zyalwizi ziyootenkaana, bantu bako beendela mulwizi baakulila.

29«Boonse basinkasi bayoosiya mato aabo, basimato abeendela mulwizi boonse bayooimina ankomwe.

30Bayoopozomoka akukulila kapati, bayoolivwikila vu kumitwe akulibbunta mutwe.

31Bayoolikulula masusu akaambo kanduwe, alimwi bayoosama masaka. Bayookulila cakupenga kapati mumoyo akulilisya.

32Baakulila akulyeema akaambo kako, bayooema akulila nduwe kabati,

‹Nguni noliba lili wakaumuzigwa mbuli Taya uuzingulukidwe lwizi?›

33Makwebo aako naakali kwiinzigwa mulwizi, wakali kulamya misyobo minji, akaambo kalubono lwako lunji azyakusambala, wakavubya bami bamunyika.

34Lino wapwaigwa alwizi, akati kampisi yamaanzi, zyakusambala zyako ankamu yabantu boonse mwafwida aamwi.

35Boonse bakkala munkomwe zyalwizi bagambwa akaambo kako, bami babo balazyangama cakuyoowa, baloomfokeledwe kumeso cakuyoowa.

36Basikuula makwebo aako balakusyolooka, wamana cibyaabi, tokabi limbi pe.»

Ezekiyeli 28

Kusinsima azyamwami wa Taya

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, ambila muleli wamunzi wa Taya kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mukulisumpula kwamoyo wako› ulati, ‹Ndili mbuli Leza, ndikkala acuuno ca Leza mukati kalwizi.› Pele yebo uli muntu buyo, toli mbuli Leza, nikuba kuti uyeeya kuti uli musongo mbuli Leza.

3Sena uli musongo kwiinda Daniyeli? Sena taakwe maseseke ngotazi?

4Kwiindila mubusongo amukumvwisya kwako wakalijanina lubono akuba angolida ansiliva zinji muziyobwedo zyako.

5Kwiindila muluzibo lwako lupati muli zyamakwebo, wakabuzya lubono lwako, lino akaambo kalubono lwako wakatalika kulisumpula muluyando lwako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6«Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mukuti uyeeya kuti uli musongo mbuli Leza,

7njookuletela bazwamasi kuti bazookulwane, misyobo iiteengeleli pe, iizokulwana amapanga cakuti bweebesi abusongo bwako buyookweelela, bulemu bwako buyoomana.

8Bayookujaya, uyoofwa lufu lubi akati kalwizi.›

9Sena uyookonzya kwaamba kuti, ‹Ndili mbuli Leza› kumbele lyabaabo bayookujaya? Uyooba muntu buyo kutali mbuli Leza, kuli baabo bayookujaya.

10Uyoojaigwa abatapalwidwe, bazwamasi bayookujaya. Ndime ndaamba, mbwaamba Mwami Leza.»

Lwiimbo lwakulila mwami wa Taya

11Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

12«Yebo omuntu, lila akaambo kamwami wa Taya umwaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Wakali kweebelwa, wakazwide busongo kobeka.›

13Wakali mu Edeni, muunda wa Leza, mabwe meebesi oonse akali kukuletela bulemu, mabwe aabalangalisya, aatuba buu, aacisuku, aanyanzabili, aasalalisya, aabalangala, aacijulu-julu, aamweemvwe, alimwi aasalala. Mizila yako yakasyomaikidwe ngolida, zyakabambwa buzuba mbookalengwa.

14Wakananikwa mbuli kelebu uukwabilila, iiyi, ndime ndakakusala. Wakali acilundu ca Leza cisalala, wakali kweenda akati kamabwe aamweka-mweka.

15Kwakanyina tumpenda munzila zyako kuzwa buzuba mbookalengwa mane kusikila bubi nibwakajanwa kulinduwe.

16Kwiindila mukusambala kwako kwakaduma, wakaba silutuzi, nkaako wakabisya. Aboobo ndakakugwisya acilundu ca Leza mukuusa, ndakakutanda okelebu uukwabilila akati kamabwe aamweka-mweka.

17Wakatalika kulisumpula mumoyo akaambo kabweebesi bwako, akulisyoma busongo akaambo kabulemu bwako. Nkaako ndakakusowela ansi kuti bamwi bakweebele.

18Kwiindila muzinyonyoono zyako zinji akutasyomeka mumakwebo wakasofwaazya masena aako aasalala. Nkaako ndakacita kuti kuzwe mulilo akati kako kuti ukusyukute, ndakakucita mbuli twe ansi, bantu boonse kabalangilide kababwene.

19Masi oonse aakuzi ono aligambidwe akaambo kanduwe, wamana cibyaabi, alimwi tokabi limbi pe.»

Kusinsima azyamunzi wa Sidoni

20Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

21«Yebo omuntu, kolanga ku Sidoni sinsima ziyoocitika kumunzi ooyu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

22waambe kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ‹Nsikuyandi omunzi wa Sidoni,
nceticite mulinduwe ciyoondiletela bulemu. Bayooziba kuti ndendime Mwami Leza,
ndaakukupa cisubulo akulitondezya kuti ndasalala mukati kako.

23Njookutumina cuumo, njoocita kuti bulowa bukeende mumigwagwa yako.
Bajaidwe bayooba mulinduwe, bazookulwana amapanga kumabazu koonse.
Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza.›

24«Bantu ba Isilayeli tabakakkali limbi abantu babi bali mbuli ziyasabavwimi
amamvwa aabosya. Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza.

25«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndaakuyobolola bantu ba Isilayeli kuzwa
mumasi oomo mubakamwaikide, njoolitondezya kuti ndasalala bamasi
kabayoolangilide. Eelyo bayookkala munyika yabo, eeyo njindakapa kumubelesi
wangu Jakobo.

26Bayookkala oomo cakuliiba, bayooyaka maanda akusyanga myuunda yamisaansa,
bayooliiba ndaakusubula baabo boonse mbobabambene limwi bakali kubasampaula.
Ndendilyo nobayooziba kuti mebo ndendime Mwami Leza wabo.› »

Ezekiyeli 29

Businsimi azyacisi ca Ijipiti

1Mumwaka wakkumi, mumwezi wakkumi, mubuzuba bwakkumi aabili, kabali
mubwaange majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, langa kumwami Falo waku Ijipiti, sinsima ziyoocitika kulinguwe
akucisi coonse ca Ijipiti.

3Mwaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nsikuyandi yebo Falo
mwami wa Ijipiti, nduwe cimpangaliko cipati cili mumilonga yako.› Waamba kuti,
‹Nailo nguwangu, ndime ndakalipangila.›

4Pele ndiyooca myeebo yako akalobyo, ndiyoocita kuti nswi zili mutulonga twako
zikanamatile kumaamba aako. Njookugwisya mutulonga twako, nswi zyoonse
zinooyoonamatide kumaamba aako.

5Njookusiya munkanda, yebo answi zyoonse zyamutulonga twako. Muyoofwida
muluundu, tamukayobololwi nikuba kubwezegwa. Njoomupa kuti mube zilyo
zyabanyama bamusokwe abayuni bamuluuwo.

6«Nkaako boonse bakkala mu Ijipiti bayooziba kuti mebo ndime Mwami Leza.

«Yebo Ijipiti kugwasya ooko nkookagwasya Baisilayeli kwakali mbuli musako
walubu buyo.

7Nibakakuyaama wakatyoka wabayasa munkwa bakaminuka musana.»

8Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ndiyookuletela basimapanga
bazookulwane, nkabela bazoojaya bantu bako abanyama bako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Ijipiti iyooba tongo acimpayuma. Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami
Leza.» Mukuti wakaamba kuti, «Nailo nguwangu, ndime ndakuupanga.“

10Nsikuyandi yebo atulonga twako. Njoocita nyika ya Ijipiti kuba tongo acimpayuma
kuzwa ku Migidoli kuyoosika ku Aswani mane kuyoosika kumunyinza wa Kusyi.

11Taakwe muntu naba munyama uuyooinda mulinjiyo pe, taakwe uyookkala
mulinjiyo kwamyaka iili makumi one.

12Njoocita nyika ya Ijipiti kuba tongo lisyeede buyo, minzi yawo iyooba tongo
kwamyaka iili makumi one. Njoomwaya Baijipiti mukati kamisyobo iimbi
akubamwaisya muzisi zyoonse.

13Nikuba boobo mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kumamanino aamyaka iili
makumi one njooyobolola Baijipiti kuzwa mumasi oomo mubakamwaisidwe.

14Njoobaboozya kuzwa mubwaange akubapilusya ku Patilosi kunyika yabasikale
babo. Kuyooba bwami buyoolibombya.

15Bunooli bwami bulibombya kwiindilila, tabukalisumpuli alimwi kwiinda masi
amwi. Njoobucita kuti kabuyooli buteteete cakuti butakakonzyi kulela misyobo imwi.

16Ijipiti taikabi limbi nyika njobanoosyoma Baisilayeli, pele iyooba ciyeezyo cazibi
cayo cakuti banooyoopilukila kulinjiyo kuti bakagwasigwe. Ndendilyo nobayooziba
kuti ndendime Mwami Leza.»

Mwami Nebukadineza uzoozunda cisi ca Ijipiti

17Mumwaka wamakumi obilo aciloba, mumwezi mutaanzi, mubuzuba butaanzi,
majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

18«Yebo omuntu, Nebukadineza mwami waku Babuloni wakabelesya mpi yakwe kuti
alwane munzi wa Taya, bantu boonse bakali aalunkulu, bakalicuzaukide amakuko.
Nikuba boobo walo ampi yakwe taakwe ncobakajana mukulwana Taya.

19Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyanda kwaaba cisi ca Ijipiti
kuli Nebukadineza mwami waku Babuloni, nkabela uyootola lubono lwaco.
Uyoobweza akusaala cisi kuti cibe cakuvola campi yakwe.

20Ndamupa cisi ca Ijipiti kuti cibe bulumbu bwakwe, nkaambo kaceeco walo ampi
yakwe ncibakandicitila, mbwaamba Mwami Leza.›

21«Mubuzuba oobo njooyumya Baisilayeli, alimwi njoocita kuti yebo Ezekiyeli
ukaambe akati kabo. Eelyo bayooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Ezekiyeli 30

Mwami Leza uyoosubula cisi ca Ijipiti

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

2«Yebo omuntu, sinsima waambe kuti mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, lila waambe kuti,

‹Maawe kubuzuba oobo!›

3Buzuba buli aafwiifwi, buzuba bwa Mwami Leza buli aafwiifwi, buzuba bwamakumbi, ciindi cakunyonyoonwa kwabamasi.

4Basimapanga bazoolwana cisi ca Ijipiti, mapenzi ayoosikila cisi ca Kusyi. Bamu Ijipiti banji bayoojaigwa, lubono lwaco luyootolwa, ntalisyo zyaco ziyoomwaigwa.

5«Cisi ca Kusyi a Puti, ca Lidiya acisi coonse ca Alabiya, Libiya, abantu bamucisi eeco cakasyomezegwa bayoojaigwa apanga antoomwe abamu Ijipiti.»

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Boonse bagwasya Ijipiti bayoofwa, nguzu zyabo nzyobalisumpwida ziyoobeelela. Kuzwa ku Migidoli kuyoosika ku Aswani bantu bako bayoojaigwa munkondo kabacili mu Ijipiti, mbwaamba Mwami Leza.

7Bayookkala buyo mbuboobu akati kazisi zisyeede buyo, minzi yabo iyooba tongo akati kaminzi iimwaidwe.

8Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza, ndaakutenta cisi ca Ijipiti akupwayaula boonse bacigwasya.

9Mubuzuba oobo njootuma babelesi kabatantide mato kuti bakayoosye bantu ku Kusyi baliibide. Bayoopenga kapati mubuzuba bwakunyonyoonwa kwa Ijipiti, nkaambo buzuba oobo bulasika ncobeni.»

10Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Makamu-makamu aamu Ijipiti njooalobya kwiindila muli Nebukadineza mwami waku Babuloni.

11Walo ampi yakwe, iinda bamasi oonse lunya, bayooletwa kuti bazoonyonyoone nyika. Bayoolwana bamu Ijipiti amapanga, nyika yoonse iyoozula bantu bajaidwe.

12«Njooyuminizya tulonga toonse tukunkila mumulonga wa Nailo, akuyooaba nyika kubantu babi, kwiindila muli bamasi njoonyonyoona nyika azintu zyoonse zili mulinjiyo. Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba.»

13Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Njoonyonyoona mituni akumanizya zikozyanyo mu Memfisi. Takuciyoobi limbi muleli mu Ijipiti, nyika yoonse njooiyoosya.

14Njoomwaya munzi wa Patilosi, njootenta munzi wa Zowani, akuyoopa cisubulo kumunzi wa Tebesi.

15Njookalalila bamu Pelusiyamu, mayubilo mayumu aabamu Ijipiti, akuyoonyonyoona makamu-makamu aamu Tebesi.

16Njootenta cisi ca Ijipiti, Pelusiyamu uyooalabana mumacise. Tebesi uyoomwaigwa aguwo pati, Memfisi unooli mumause.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Bakubusi baku Heliyopolisi abaku Bubasitisi bayoojaigwa munkondo, ayalo minzi iyoojatwa.

18Buzuba oobu mu Taapenesi buyooba bwamudima, ndaakunyonyoona cisi ca Ijipiti, ooko nguzu zyaco ziyooela. Ciyoovumbwa makumbi, aminzi yaco yoonse iyoojatwa.

19Mbombuboobu mbwenjoopa cisubulo kucisi ca Ijipiti, eelyo bayooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Kuzundwa kwamwami wa Ijipiti

20Mumwaka wakkumi aumwi mumwezi mutaanzi, mubuzuba bwaciloba Baisilayeli kabali mubwaange, majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

21«Yebo omuntu, ndatyola kuboko kwa Falo mwami wa Ijipiti. Takwaangidwe kuti kupone nikuba kubikkwa kasengele kuti kusime kutegwa akonzye kujata panga.

22Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nsimuyandi Falo mwami wa Ijipiti. Njootyola maboko aakwe oonse, kuboko kuumbulu akooko kutyokede, njoocita kuti panga likamuloke.

23Njoomwaisya Baijipiti akati kabamasi akubamwaila muzisi zyoonse.

24Mwami waku Babuloni njoomuyumya kapati, akuyoomupa panga lyangu, pele njootyoloola maboko aa Falo, nkabela uyootongela kapati munkondo.

25Mwami waku Babuloni njoomuyumya, pele maboko aa Falo ayoolebuka. Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza, ndaakupa panga lyangu kumwami waku Babuloni kuti akalibelesye mukulwana cisi ca Ijipiti.

26Njoomwaisya Baijipiti akati kabamasi akubamwaila muzisi zyoonse. Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza.› »

Ezekiyeli 31

Mbwaakeelanya cisi ca Ijipiti kumulombe

1Mumwaka wakkumi aumwi, mumwezi watatu mubuzuba butaanzi, kabali mubwaange, majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, ambila Falo mwami wa Ijipiti amakamu-makamu aakwe kuti, Nguni uukonzyanyizigwa anduwe mubulemu?

3Koyeeya zya Asiliya, wakali mbuli mulombe mu Lebanoni, wakajisi mitabi mibotu yakali kupa cimvule kucisaka coonse, wakali mulamfu, mpela yamitabi yawo yakali kulibonya mucoonde.

4Maanzi ngaakaukomezya, tusensa tulamfu ntutwakacita kuti ukulisye, milonga yawo yakali kweenda koonse-koonse cakuzinguluka cisiko cako, tunkolola twayo twakali kukunkila kumisamu yamusokwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Nkaako mulombe wakali mulamfu kwiinda misamu yamusokwe yoonse,
wakasyuuka kapati, mitabi yawo yakalampa kapati, wakavwevwela kapati akaambo
kamaanzi manji.

6Bayuni bamuluuwo boonse bakayaka ziteente mumatewo aawo, banyama
bamusokwe boonse bakali kuzyalila munsi aamitabi yawo, misyobo yoonse yampuwo
yakali kukkala mucimvule cawo.

7Wakali kweebeka kabotu, wakavwevwede matewo, nkaambo miyanda yawo yakajisi
maanzi manji.

8Milombe yakali mumuunda wa Leza tiiyakali kukonzya kuuinda, aalo matewo
amipulanga taakeelana amitabi yawo. Taakwe musamu nuuba omwe mumuunda wa
Leza wakeelene anguwo mubweebesi pe.

9Ndakuucita kuti weebeke kuujisi amitabi minji, aboobo misamu yoonse yamu Edeni
mumuunda wa Leza yakaufwida munyono.

10«Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mukuti wakali mulamfu cakuti
mpela yawo yakali kulibonya mucoonde, akuti wakali kulisumpula akaambo
kabulamfu bwawo,

11ndakuuaba kumuleli wamasi, kutegwa aucite kweendelana abubi bwawo.
Ndakausowa,

12nkabela bantu basilunya bazwa mumasi aambi, bakaugonka akuusiya. Matewo aawo
akawida muzilundu amumakkuti oonse, mitabi yawo ilikwapukide mutunkolola
toonse twamucisi. Misyobo yoonse yamunyika yakazwa mucimvule cawo akuusiya.

13Bayuni bamuluuwo boonse bakakkala mumitabi yawo iiwide, abalo banyama
boonse bamusokwe bakali akati kamitabi yawo.

14Nkaako kunoonyina misamu iimbi iili munsi aamaanzi iiyoolampa kapati
cakulisumpula, tiikalampi cakuti mpela yayo mucoonde kaziyoolibonya. Taakwe
misamu niiba buti ijisi maanzi manji iitikalampe boobo pe, yoonse iyoogonkwa
ikafwe, iyoobbila munyika, akufwa mbuli muntu nsi, mbubonya mbuli baabo bafwa.›
»

15Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mubuzuba mbuuyoofwa, njoocita kuti
tusensa twamaanzi tukaulile, njoosinka tulonga twawo, maanzi aawo manji
ayoolesegwa. Akaambo kanguwo njooleta mudima a Lebanoni, misamu yoonse
yamusokwe iyooyuma.

16Njoocita kuti bamasi bakakankame baakumvwa kuwa kwawo, ndaakuujaya abaabo
bayoofwa. Eelyo misamu yoonse yamu Edeni, misamu mibotu kapati yamu Lebanoni,
misamu yoonse yakali kutililwa kabotu, yakasowelwa kunsi lyanyika.

17Aabo bakali kukkala mucimvule cawo, bamasi baugwasya abalo bakafwida
antoomwe anguwo, waakuba antoomwe abaabo bakajaigwa munkondo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18«Musamu nzi wamu Edeni uunga wakonzyanyizigwa anduwe mubulemu amubupati? Nikuba boobo ayebo uyootemenwa limwi amisamu yamu Edeni mukafwide limwi kunsi lyanyika, uyoofwida limwi antoomwe abatapalwidwe, aabo bakajaigwa munkondo.

«Uuyoofwa boobu ngu Falo abamakamu-makamu aakwe oonse, mbwaamba Mwami Leza.»

Ezekiyeli 32

Mwami wa Ijipiti wakonzyanyizigwa aciwena

1Mumwaka wakkumi aibili, mumwezi wakkumi aibili mubuzuba butaanzi, Baisilayeli kabali mubwaange, majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, lila akaambo ka Falo mwami wa Ijipiti,» umwaambile kuti, «Uli mbuli syuumbwa akati kabamasi, uli mbuli cimpangaliko mulwizi cisotooka mumilonga yako ulavundaanya maanzi amaulu aako akukondoola milonga.»

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Njookuca akanyandi kangu amakamu-makamu aabantu, nkabela bayookukwelela anze akanyandi kangu.

4Njookusowela anyika, njookusowela antangalala. Njoolekela bayuni bamuluuwo boonse kuti bakakkale alinduwe, abalo banyama bamusokwe boonse njoobalekela kuti bakakuzapaule.

5Njooyanika nyama yamubili wako azilundu, makkuti njooazuzya azibeela-beela zyako.

6Njootesya nyika abulowa bwako bukunka mane kuyoosika kuzilundu, tunkolola tuyoozula nyama yamubili wako.

7Ndaakukuzimaanya, njoovumbilila julu kuti nyenyezi zyalyo zikabaye, njoovumbilila zuba akkumbi, awalo mwezi tuukabali pe.

8Mimuni yoonse yamujulu ikabaye kulinduwe, njooleta mudima munyika yako.» Mbwaamba Mwami Leza.

9«Njoopenzya bantu banji mumyoyo yabo ndaakukunyonyoona akati kabamasi, akati kazisi nzyootakazi pe.

10Njoocita kuti bantu banji bakagambwe anduwe, bami babo bayookankama cakuyoowa akaambo kako ndaakuvuumusya panga lyangu kumbele lyabo. Kuzwida mubuzuba oobo banooyooyoowa mubuumi bwabo boonse.»

11Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Panga lyamwami waku Babuloni lizookulwana yebo.

12Njoocita kuti makamu-makamu aako akajaigwe munkondo abaalumi basintanze, bantu basilunya kapati. Bayoomanizya kulisumpula kwacisi ca Ijipiti, makamu-makamu aaco oonse ayoolobezegwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Njoonyonyoona ŋombe zyaco zyoonse zili kumbali lyamaanzi manji, taacikwe muntu uciyooavundaanya nokuba kukondoola ansumba zyaŋombe.

14Eelekela maanzi aaco kuti akabatame akucita kuti milonga ikeende mbuli mafuta, mbwaamba Mwami Leza.

15Lino nenzoosaala cisi ca Ijipiti cikabe tongo, nenzoogwisya zintu zyoonse zili mulincico, ndaakujaya boonse bakkala moomo, ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza.

16Oolu ndolwiimbo lwakulizya Ijipiti. Bakaintu bazisi zimbi bayoolwiimba, kulila Ijipiti amakamu-makamu aaco oonse, bayoolwiimba, mbwaamba Mwami Leza.»

Cikkalilo cabafu

17Mumwaka wakkumi aibili, mubuzuba bwakumi aasanu bwamwezi kabali mubwaange, majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

18«Yebo omuntu, lila akaambo kamakamu-makamu aa Ijipiti, batumine kunsi aanyika balo abakaintu bamisyobo yanguzu antoomwe abaabo bafwa.

19Baambile kuti,

‹Sena nywebo mulayandwa kwiinda bamwi? Amufwe muzikkwe akati kabatapalwidwe.›

20Bayoowida akati kabaabo bajaidwe apanga. Panga lyasomonwa kale, acikwelaanyizigwe antoomwe amakamu-makamu aaco oonse.

21Kuzwa mucikkalilo cabafu mumonya oomo basololi basinguzu bayooambila cisi ca Ijipiti abaabo bacigwasya kuti,

‹Bakazikkwa balilede antoomwe abatapalwidwe, abaabo bakajaigwa munkondo.›

22«Cisi ca Asiliya cili kooko antoomwe ampi yaco yoonse, cilizingulukidwe azyuumbwe zyabaabo boonse bajaidwe, boonse aabo bakajaigwa munkondo.

23Zyuumbwe zyabo zili mumpisi yadindi, mpi yaco ilicizingulukide. Boonse aabo bakali kuyoosya bantu munyika yabaumi balijaidwe, bakajaigwa munkondo.

24Cisi ca Elamu nkocili, amakamu-makamu aabantu baco akazingulukide cuumbwe caco. Boonse balijaidwe, bakajaigwa munkondo. Boonse bakali kuyoosya bantu munyika yabaumi bakainka kunsi aanyika kabatapalwidwe. Bakafwa amause aabo, bakafwida amwi abaabo baya kwacimvumwe.

25Cakalazikwa akati kabajaidwe, makamu-makamu akazingulukide cuumbwe caco. Boonse batapalwidwe bakajaigwa munkondo. Akaambo kakuti bakali kuyoosya bantu munyika yabaumi, bakafwa amause aabo, bakafwida amwi abaabo baya kwacimvumwe, bakalazikwa akati kabajaidwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26«Cisi ca Misyeki aca Tubali nkozili, makamu-makamu aabantu bazyo azingulukide
zyuumbwe zyazyo. Boonse tabapalwidwe, bakajaigwa munkondo nkaambo bakali
kuyoosya bantu munyika yabaumi.

27Sena tabalede antoomwe abasilumamba batapalwidwe aabo bakajaigwa, aabo
bakazikkwa muzyuumbwe antoomwe azilwanyo zyabo zyankondo, iiyi bakatulisigwa
mapanga aabo, azyalo ntobo zyabo zyakabikkwa kunsi lyamafuwa aabo? Nkaambo
bantu basintanze aaba bakali kuyoosya bantu munyika yabaumi.

28«Ayebo o Falo uyootyoloolwa akulazikkwa akati kabatapalwidwe, aabo bakajaigwa
munkondo.

29«Cisi ca Edomu nkocili, bami baco abaleli baco, nikuba kuti mbaasinguzu,
balilazikidwe antoomwe abaabo bakajaigwa munkondo. Balilede abatapalwidwe,
abaabo bayanda kufwa.

30«Baleli bakunyika boonse a Basidoni boonse bakaliko, bakainka abajaidwe camause
nikuba kuti mbibakali kuyoosya bantu munguzu zyabo. Bakafwa kabatapalwidwe
antoomwe abaabo bakajaigwa munkondo, baluuside antoomwe abaabo bayanda
kufwa.

31«Falo, ampi yakwe yoonse, bayoobabona, uyooumbulizigwa aakubona makamu-
makamu aakwe oonse aabo bakajaigwa munkondo, mbwaamba Mwami Leza.

32Nikuba kuti ndakamulekela kuti kayoosya bantu munyika yabaumi, Falo antoomwe
amakamu-makamu aakwe bayoolazikwa akati kabatapalwidwe, antoomwe abaabo
bakajaigwa munkondo, mbwaamba Mwami Leza.»

Ezekiyeli 33

Leza mbwaakabikka Ezekiyeli kuba mulindizi

(Ezekiyeli 3.16-21)

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, ambila basicisinyoko kuti, ‹Ciindi nendileta nkondo mucisi,
kwamana bantu bacisi eeco basala umwi wabo kuti abe mulindizi,

3eelyo wabona bantu bazoolwana cisi cakwe, mpawo wasiba mweembo kuti
acenjezye bantu,

4kuti naa umwi wamvwa kwamana tacenjeli wamana wajaigwa, mulandu wakwe
mwini walijazya.›

5Lino mbokunga wamvwa kulila kwamweembo pele kwamana walo tacenjeli bulowa
bwakwe buli aalinguwe mulandu uyooba wakwe. Nikwali kuti wacenjela naalifutula
lwakwe mwini.

6Pele kuti mulindizi wabona basinkondonyina kabazabuza, kwamana walo tasibi
mweembo kuti acenjezye bantu cakuti umwi wabo wajaigwa munkondo, ooyo wafwa

© 1996, Bible Society of Zambia.

wafwida zinyonyoono zyakwe, pele mulindizi njoomupa mulandu wabulowa bwayooyo wajaigwa.

7«Yebo omuntu, ndakucita kuti ube mulindizi wa Isilayeli, nkaako swiilila majwi ngendaamba, ubacenjezye amakani ngendaamba.

8Kuti naa ndaambila muntu, ‹Omuntu sizibi, kasimpe ulafwa,› kwamana yebo tomwaambili kuti asiye nzila zyakwe, muntu sizibi ooyo uyoofwa akaambo kazinyonyoono zyakwe, pele njoopa nduwe mulandu wabulowa bwakwe.

9Pele kuti naa wamucenjezya muntu sizibi ooyo kuti asiye nzila zyakwe, kwamana walo taciti boobo, ulafwa akaambo kazinyonyoono zyakwe, pele yebo ulafutuka.

Muntu umwi aumwi mbweelede kulibamba

10«Yebo omuntu, ambila musyobo wa Isilayeli kuti, mwaamba kuti, ‹Milandu yesu azibi zyesu zyoonse zyatulemena, lino twamana akaambo kazinyonyoono. Ino inga twapona buti?›

11Baambile kuti, ‹Mbubonya mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, nsibotelwi mulufu lwabasizibi, pele ndiyanda kuti basiye nzila zyabo bapone. Amupiluke, amupiluke musiye nzila zyanu zibi! Nkaambo nzi nomuyanda kufwa nomusyobo wa Isilayeli?›

12«Nkaako yebo omuntu ambila basicisinyoko kuti, ‹Bululami bwamuntu uululeme tabukonzyi kumufutula kuti kataswiilili, abwalo bubi bwasizibi tabukonzyi kumujazya kuti naa wabusiya. Muntu uululeme kuti naa wabisya takalekwi kapona akaambo kabululami bwakwe bwakaindi.›

13Kuti naa ndaambila muntu mululami kuti ulapona ncobeni, pele kwamana walo kasyoma bululami bwakwe akubisya, taakwe cintu nociba comwe ciluleme ncaakacita ciyooyeeyegwa, ulafwa akaambo kacibi eeco ncaakacita.

14Kuti naa ndaambila sizibi kuti, ‹Kasimpe ulafwa,› pele kwamana waleka cibi cakwe, wacita ciluzi, ciluleme,

15naa wapilusya eeco ncaakatolede kuti cibe cijatilizyo kucikwelete cakwe, wapilulusya ceeco ncaakabbide, watobela malailile aayo aapa buumi, tabisyi, ulapona ncobeni, takoofwa pe.

16Taakwe zibi eezyo nzyaakacita ziyooyeeyegwa. Wacita ciluzi, ciluleme, ulapona ncobeni.

17«Nikuba boobo basicisinyoko balati, ‹Nzila ya Mwami Leza tiiluzi.› Pele ninzila yabo iitaluzi pe.

18Kuti naa muntu uululeme wasiya bululami bwakwe akubisya, uyoofwa akaambo kabubi oobo.

19Kuti naa muntu sizibi wasiya bubi bwakwe akucita ciluzi, ciluleme, ulapona mukucita boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nikuba boobo nywebo nomusyobo wa Isilayeli mulati, ‹Nzila ya Mwami Leza tiiluzi.› Pele njoobeteka umwi aumwi kweendelana anzila zyakwe.»

Makani aaamba zyakuwa kwa Jelusalemu

21Mumwaka wakkumi katuli mubwaange mubuzuba bwasanu, muntu wakaloboka kuzwa ku Jelusalemu wakaboola kulindime akuti, «Munzi wawa!»

22Lino kumangolezya muntu ooyo katanasika, nguzu zyajanza lya Mwami Leza zyakandisikila, ndakakonzya kukanana alimwi. Ndakakonzya kukanana tiindakacuumwide pe.

Zinyonyoono zyabantu

23Mpawo majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

24«Yebo omuntu, bantu bakkala mumatongo aali munyika ya Isilayeli balati, ‹Abulahamu wakali alikke, nikuba boobo kajisi nyika. Pele swebo tuli banji, kasimpe aswebo twakapegwa nyika eeyi kuti ibe yesu.›

25Nkaako baambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Lino mbokunga mulya nyama iicijisi bulowa akukomba mituni yanu akutila bulowa, sena mweelede kutola nyika?›

26Musyoma mapanga aanu, mucita zintu zisesemya, umwi aumwi usofwaazya mukamweenzinyina. Sena mweelede kutola nyika.

27«Baambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mbubonya mbuli mbwendi muumi, aabo basyeede mumatongo bayoojaigwa munkondo, aabo bali musokwe njoobaaba kubanyama bamusokwe kuti bakaligwe, aabo bali mumayubilo mayumu mumampangala bayoofwa acuumo.›

28Njoocita kuti nyika ikasyaale buyo, kulisumpula kwamunguzu zyabo kuyoomana, zilundu zya Isilayeli ziyoosyaala buyo cakuti taakwe muntu uuyookosola oomo pe.

29Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza, ndaakucita kuti nyika ikasyaale buyo akaambo kazintu zisesemya zyoonse nzyobakacita.

30«Pele yebo omuntu, basicisinyoko balakanana antoomwe zyanduwe kumbali aabwaanda aamilyango yamaanda, balati kuli umwi aumwi, ‹Boola uzoomvwe makani aazwa ku Mwami Leza.›

31Bantu bangu balanga kulinduwe mbuli mbobacita lyoonse, balakkala kumbele lyako kuti baswiilile majwi aako, pele tabayandi kucita eezyo nzyoamba. Balaamba zyabukombi bwabo amilomo yabo, pele myoyo yabo njabusyaacivulemwangu butaluzi.

32Kasimpe yebo uli mbuli muntu wiimba nyimbo zyaluyando kulimbabo ajwi bbotu, muntu uulizya kabotu eeco ncauma, nkaambo balamvwa majwi aako, pele tabaciti nzyobaambila pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33«Eezi zyoonse zyaakucitika, kasimpe ziyoocitika ncobeni, ndendilyo nibayooziba kuti musinsimi waliboolede akati kabo.»

Ezekiyeli 34

Beembezi ba Isilayeli

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, sinsima azyabeembezi ba Isilayeli, sinsima ubaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Maawe kubeembezi ba Isilayeli bagamide kulisanina! Sena beembezi tabeelede kusanina butanga?›

3Mulalya bwanda, musama zisani zyaboya bwambelele akujaya banyama baneneede, pele tamusanini butanga pe.

4Tiimwakaziyumya zigonkeledwe, nokuba kusilika ziciswa, nokuba kuzyaanga tusengele zityokede. Tiimwakaziyobolola zileede nokuba kuziyandaula zisweekede. Mulazyeembela calunya acaluciso.

5Nkaako zyakamwaikizyanya nkaambo kwakanyina mweembezi, lino nizyakamwaikizyanya zyakaba cilyo cabanyama boonse bamusokwe.

6Mbelele zyakali kwiingaila muzilundu zyoonse, amutulundu toonse tulamfu. Zyakalimwaikide munyika yoonse, nkabela taakwe wakaziyandaula naa kuzilangaula.

7«Nkaako nywebo nobeembezi, amumvwe majwi aa Mwami Leza.

8Ulati, ‹Mbubonya mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, mukuti zyakasaalwa akuba cilyo cabanyama boonse bamusokwe, alimwi beembezi bangu tiibayandaula butanga bwangu, pele bakagama kulisanina beni muciindi cakuti basanine butanga bwangu.›

9Nywebo nobeembezi amumvwe majwi aa Mwami Leza.

10Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndibijilidwe abeembezi nkaako ndabapa mulandu akaambo kabutanga bwangu. Ndilabalesya kweembela butanga bwangu kutegwa beembezi kabatacigamide kulisanina lwabo beni pe. Njoovuna butanga kuzwa kulimbabo, butakabambi cilyo cabo.›

Mweembezi mubotu

11«Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mebo lwangu ndazilangaula mbelele zyangu, njooziyandaula ndemwini.›

12Mbubonya mbuli mweembezi mbwalangaula butanga bumwaikizyenye neembela, mbubonya oobo mbwenjoolangaula mbelele zyangu. Njoozivuna kuzwa mumasena oonse oomo muzyakamwaikilide mubuzuba bwamakumbi aasiya mbi.

13Njoozigwisya mumisyobo akuziyobolola kuzwa muzisi mozibede, ndiyoozileta munyika yazyo zini. Ndiyoozyeembelela azilundu zya Isilayeli, kumbali aatulonga mumasena oonse aamunyika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Ndiyoozyeembelela mumacelelo mabotu, zinooyoocelela amitwe yazilundu zya
Isilayeli. Ooko ziyoobuta mumacelelo mabotu, ziyoocelela mumacelelo aabwizu bunji
muzilundu zya Isilayeli.

15Mebo lwangu ndime eetikeembele mbelele zyangu, ndiyoozibutya, mbwaamba
Mwami Leza.

16Ndiyooyandaula zisweekede akuyoonyona zileede. Ndiyooanga tusengele
kulizityokede akuyumya zigonkeledwe, pele eezyo zineneede azyanguzu
ndiyoozinyonyoona. Ndiyooembela butanga mubuluzi.

17«Pele nywebo nobutanga bwangu, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,
‹Ndiyoobeteka akati kambelele imwi aimwi, akati kabagutu ampongo.›

18Sena tamulamwi kucela mumacelelo mabotu? Sena mweelede kulyatauka macelelo
aali oonse amaulu aanu? Sena tamulamwi kunywa maanzi aanjoloma? Sena
mweelede kukondoola maanzi aali oonse amaulu aanu?

19Sena butanga bwangu bweelede kucela mumacelelo ngumwakalyatauka akunywa
maanzi ngomwakakondoola amaulu aanu?

20«Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza kulinzizyo, ulati, ‹Amubone, mebo
lwangu njoobeteka akati kambelele zineneede ambelele zikotede.›

21Zigonkedwe muzitonkele alubazu akuzyuuma kuzwa mubutanga,

22ndavuna butanga cakuti tazikasaalwi limbi. Ndiyoobeteka akati kambelele imwi
aimwi.

23Ndiyoozipa mweembezi omwe, mubelesi wangu Devedi nkabela uyoozyeembela,
uyoozyeembela, uyooba mweembezi wazyo.

24Mebo nde Mwami Leza ndiyooba Leza wabo, Devedi mubelesi wangu uyooba
muleli akati kabo. Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba.

25«Ndiyoopanga cizuminano caluumuno ambabo akuyoogwisya banyama bamusokwe
munyika kutegwa kaziyookkala munkanda akoona cakuliiba musokwe.

26Njoozileleka amasena aazingulukide cilundu cangu. Njootuma lunywaanywa
muciindi ceelede, kuyooba zileleko.

27Masamu aamusokwe ayoozyala micelo, munyika kuyoomena zisyango, bantu
bayookkala munyika yabo cakuliiba. Bayooziba kuti ndendime Mwami Leza,
ndaakutyola joko lyabuzike akubafutula kuzwa kubantu aabo bakabacita bazike.

28Tabakasaalwi limbi bayookkala cakuliiba, alimwi taakwe uuyoobayoosya pe.

29Njoobapa nyika iizizilwe kuti ikomena zyakulya, munyika eeyo tabakapenzegwi
limbi anzala pe, nokuba kuyoosampaulwa limbi abamasi.

30Eelyo bayooziba kuti mebo nde Mwami Leza wabo ndili aambabo akuti, balo
bamusyobo wa Isilayeli mbantu bangu, mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Nywebo nombelele zyangu, nombelele zyamacezezyo aangu, ndinywe bantu bangu ambebo ndime Leza wanu, mbwaamba Mwami Leza.»

Ezekiyeli 35

Leza mbwayoosubula Edomu

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, langa kucilundu ca Siiya, sinsima azyancico

3kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati,

‹Nsibotelwi anduwe ocilundu ca Siiya, ndiyanda kukulwana ajanza lyangu akukucita kuti ube nyika iisyeede buyo.›

4Minzi yako njooicita kuti ibe matongo, eelyo uyoosyaala buyo. Ndendilyo noyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

5«Nkaambo kakuti wakakweekede Baisilayeli akubaaba kuli basinkondonyina muciindi camapenzi aabo, ciindi cakusubulwa kwabo nicakasika,

6nkaako mbubonya mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, njookwaaba kulufu, luyookweenzya. Nkaambo wakali kuyanda kujaya, ayebo lufu luyookweenzya.

7Cilundu ca Siiya njoocicita kuti cikasyaale buyo, njoomanizya boonse beendela ooko.

8Zilundu zyako ziyoozula bajaidwe, aabo bayoojaigwa bayoowida mutulundu twako, mumakkuti amutulonga twako.

9Njoocita kuti ukasyaale buyo kwalyoonse alyoonse, minzi yako tiikakkalwi limbi. Ndendilyo noyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

10«Mukuti wakati, ‹Misyobo yobilo eeyi azisi ziyooba zyesu tuzoozitola,› ‹Nikuba kuti ambebo nde Mwami Leza ndakalimo oomo,

11nkaako mbubonya mbuli mbwendi muumi, mbwaamba Mwami Leza, njookucita kweendelana abukali amunyono ngookatondezya mukubasulaika, njoolizibya mebo lwangu akati kabo ndaakukubeteka.›

12Lino uyooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndimvwide zintu zibi zyoonse nzyookaamba mukusampaula zilundu zya Isilayeli. Wakati, ‹Zyakasyaala buyo akwaabwa kulindiswe kuti tuzilye.› »

13Wakalisumpula kulindime akukanana majwi mabi cakutalilesya, mebo ndakalimvwida ndemwini.

14Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Lino nyika yaakusekelela, yebo njoocita kuti ukasaalwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Akaambo kakuti wakasekelela ciindi lukono lwamusyobo wa Isilayeli nilwakasaalwa, nkankakaako nceekucita boobu. Uyoosyaala buyo ocilundu ca Siiya, yebo abamu Edomu boonse. Ndendilyo niyooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Ezekiyeli 36

Leza mbwaakaleleka Isilayeli

1«Yebo omuntu, sinsima azilundu zya Isilayeli uti, ‹Nywebo nozilundu zya Isilayeli, amuswiilile majwi aa Mwami Leza.›

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Sinkondonyoko wakati kulindinywe,› ‹Ee buya, zilundu zyakale-kale twazitola.›

3Nkaako sinsima uti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ciindi misyobo yakamweengelede niyakamujata akusaala zilundu zya Isilayeli, boonse bakamucita cisesyo.›

4Nkaako nozilundu zya Isilayeli, amuswiilile majwi aa Mwami Leza aakuti, mboobu Mwami Leza mbwaambila zilundu atulundu, tulonga amakkuti, matongo aminzi yakatijigwa eeyo yakasaalwa akufubaazigwa abamisyobo imwi yabamasi iimuzingulukide.

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mubukali bwangu bupya ndaamba cakutapatila bamasi boonse abamucisi ca Edomu, nkaambo kakusekelela caluciso mumyoyo yabo bakacita kuti nyika yangu ibe yabo kutegwa basaale nyika yangu amacelelo aayo.›

6Nkaako sinsima azyanyika ya Isilayeli, waambile zilundu atulundu, tulonga amakkuti kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndaamba mubukali bwangu nkaambo kakuti mwacibona kusampaulwa abamasi.›

7Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndakonkezya akutambika kujulu kuti bamasi aabo bamuzingulukide abalo bayoosampaulwa.›

8«Pele nywebo nozilundu zya Isilayeli, masamu aanu ayoosyuuka akuzyalila bantu ba Isilayeli micelo, nkaambo bali aafwiifwi kuboola kumunzi wabo.

9Ndapenzegwa akaambo kandinywe, nkaako ndiyoomubeda aankumbu akucita kuti nyika yanu ikalimwe alimwi kukasyangwe zisyango,

10alimwi njoovuzya mweelwe wabantu, iiyi mweelwe wabantu bamusyobo wa Isilayeli. Minzi iyookkalwa bantu, aalo matongo ayooyakululwa.

11Njoovuzya mweelwe wabantu awabanyama mucisi canu, nkabela bayoozyalana akuvula kapati. Njoocita kuti bantu bakakkale mulindinywe mbuli mbundakacitide kale-kale alimwi ndiyoocita kuti bakazwidilile kwiinda lutaanzi. Ndendilyo nimuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

12Ndiyoocita kuti bantu, iiyi, bantu bangu kabeendeenda mulindinywe. Bazoomutola, muyooba lukono lwabo, nkabela tamukajayi limbi bana babo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13«Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, mukuti balati kulindinywe, ‹Mulya bantu akujaya bana babantu banu.›

14Nkaako tamuciyoolyi limbi bantu akucita kuti musyobo wanu ukamaninwe bana, mbwaamba Mwami Leza.

15Tandiyoociti limbi kuti mukanongwe abamasi, alimwi tamukasampaulwi limbi abantu akucita kuti nyika ikoolwe, mbwaamba Mwami Leza.»

Buumi bupya bwa Baisilayeli

16Alimwi majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

17«Yebo omuntu, bantu ba Isilayeli nibacikkede munyika yabo bakaisofwaazya amilimo yabo. Micito yabo yakali mbuli kutasalala kwamukaintu uuli kuciindi cakwe.

18Nkaako ndakabanyemena kapati nkaambo bakali kutila bulowa munyika akuti bakiisofwaazya amituni yabo.

19Ndakabamwaisizya akati kabamasi bakamwaikila muzisi zinji, ndakababeteka kweendelana amicito yabo nibakakkala abamasi bakasofwaazya zina lyangu lisalala, nkaambo bakali kwaambwa kuti,

20‹Aaba mbantu ba Mwami Leza nikuba kuti ciindi eeco bakazwide kale munyika yakwe.

21Ndalikupenga akaambo kazina lyangu lisalala, eelyo bamusyobo wa Isilayeli ndakabasofwaazya akati kabamasi aabo mbibakakkala ambabo.›

22«Nkaako ambila musyobo wa Isilayeli kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nomusyobo wa Isilayeli nsikaciti zintu nzendiyanda kuyoocita akaambo kandinywe pe, pele akaambo kazina lyangu lisalala, eelyo ndimwakasofwaazya akati kabamasi ooko nkomwakaakukkala.›

23Njootondezya kusalala kwazina lyangu pati, eelyo lyakasofwaazigwa akati kabamasi, zina eelyo ndimwakasofwaazya akati kabo. Ndendilyo bamasi nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza, mbwaamba Mwami Leza, ndaakulitondezya kuti ndasalala kwiindila mulindinywe kabalibwenene.

24Nkaambo njoomugwisya mumasi, njoomuyobolola kuzwa muzisi akumuleta munyika yanu alimwi.

25Njoomusansaila maanzi aasalala, eelyo muyoosalala, njoomusalazya kuzwa kubusofwaazi bwanu boonse akuzwa kumituni yanu.

26Njoomupa myoyo amizeezo mipya, njoomugwisya moyo uuli mbuli bbwe, ndiyoomupa moyo mupya.

27Njoomupa nguzu zya Muuya wangu, ndiyoocita kuti mukatobele malailile aangu akuti mukabambe milawo yangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Muyookkala munyika eeyo njindakapa kuli basikale banu, muyooba bantu bangu
ambebo njooba Leza wanu.

29Njoomuvuna kuzwa kuziyanza zyanu zyoonse zitasalali. Njoocita kuti
kamuyoooloka maila, ayoovula kapati alimwi nsikamuleteli nzala pe.

30Njoocita kuti masamu akazyale micelo minji azisyango zyanu zyamumyuunda,
kutegwa mutakasampuki limbi akati kabamasi akaambo kanzala.

31Aawo mwaakwiibaluka nzila zyanu zibi amilimo yanu mibi, muyoolisesemwa
nobeni akaambo kazinyonyoono zyanu amilimo yanu njimwakali kucita.

32Ndiyanda kuti muzibe kuti nsiciti zintu eezi akaambo kanu pe, mbwaamba Mwami
Leza. Amulisende, mufwe nsoni akaambo kamilimo yanu nomusyobo wa Isilayeli!»

33Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mubuzuba mbwenjoomusalazya kuzwa
kuzinyonyoono zyoonse, njoocita kuti minzi yanu ikakkalwe bantu alimwi matongo
aanu ayooyakululwa.

34Nyika yanu iisyeede buyo iyoolimwa muciindi cakuti kiiyookede buyo mbuli tongo
kuli baabo kwiinda kooko.

35Bayooti, ‹Nyika eeyi yakooledwe yaba mbuli muunda wa Edeni, minzi eeyo yakali
matongo, yakasyeede buyo akunyonyoonwa, lino njankwakwa alimwi ikkedwe
bantu.›

36Eelyo bamasi bamuzingulukide aabo baciliwo bayooziba kuti mebo nde Mwami
Leza ndayakulula eeco cakanyonyweedwe, ndasyanga alimwi mumasena aakasiidwe.
Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba, njoocicita.»

37Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Alimwi njoovuwa bamusyobo wa Isilayeli
ncobatikandilombe ndiyoobacitila. Njoovuzya bantu babo kuti bakabe mbuli matanga
aambelele,

38iiyi mbuli matanga aambelele aakupaizya ku Jelusalemu kuciindi camapobwe
aabikkidwe. Mbombuboobu minzi yakali matongo mbwiiyoozula makamu-makamu
aabantu. Ndendilyo nibayooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Ezekiyeli 37

Kkuti yamafuwa aakayuma

1Janza lya Mwami Leza lyakali aandime, nkabela Muuya wakanditola ku kkuti,
lyakazwide mafuwa.

2Wakandeenzeenzya akati kawo, ndakabona mafuwa manji ansi mukkuti, mafuwa
aakali mayumu kapati.

3Wakandibuzya kuti, «Yebo omuntu, sena mafuwa aaya inga akonzya kupona?»
Eelyo mebo ndakati, «O Mwami Leza, yebo olikke nduwe oozi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Mpawo Mwami Leza wakati kulindime, «Sinsima, waaambile kuti, ‹Nomafuwa mayumu, amuswiilile majwi aa Mwami Leza!›

5Mboobu Mwami Leza mbwaambila mafuwa aaya ulati, ‹Ndacita kuti muuya umunjile, eelyo mulaba baumi alimwi.›

6Ndacita kuti mube amilambi alimwi, akucita kuti nyama yamubili iboole alindinywe ivumbwe alukanda, njoomupa muuya, eelyo mulaba baumi. Ndendilyo nimuyooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

7Aboobo ndakasinsima mbubonya mbuli mbundakalaililwa. Lino kandisinsima, kwakamvwigwa muzunzumina, muzunzumina uubbubbula, aawo mafuwa akaswaangana alimwi, fuwa afuwanyina.

8Ndakalanga alimwi ndakajana kuti milambi anyama zyakali amafuwa aayo, eelyo lukanda lwakaavumba, pele tiikwakali muuya mulingawo.

9Mpawo Mwami Leza wakati kulindime, «Sinsima muuya, sinsima, yebo omuntu, waambilizye kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Boola omuuya uzwide kuzyooko zyone zyanyika, unjile muli baaba bajaidwe kuti bapone alimwi.› »

10Aboobo ndaasinsima mbubonya mbuli mbundakalaililwa, muuya wakanjila mulimbabo, bakaba baumi, bakanyamuka. Baima bakali banji kapati.

11Mpawo Mwami Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu, mafuwa aaya mmusyobo wa Isilayeli woonse. Balati, ‹Mafuwa eesu akayuma, tunyina lulangilo, twanyonyoonwa.›

12Nkaako sinsima, waambe kuti kulimbabo, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nywebo nobantu bangu, ndiyanda kujalula zyuumbwe zyanu kuti ndimugwisye mulinzizyo, ndamuboozya kunyika ya Isilayeli.

13Eelyo nywebo nobantu bangu, muyooziba kuti ndendime Mwami Leza, ndaakujalula zyuumbwe zyanu akumugwisya kuzwa mulinzizyo.

14Njoomubikka Muuya wangu, aboobo muyoopona, njoomupilusya munyika yanu. Eelyo muyooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba, alimwi ndime ndacicita, mbwaamba Mwami Leza.› »

Zisi zya Juda a Isilayeli zyaba cisi comwe

15Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

16«Yebo omuntu, bweza kasako ulembe alinkako kuti nkika Juda a Baisilayeli aabo bamvwana anguwe. Wamana ubweze kasako kambi ulembe alinkako kuti nkasako ka Efulemu nkika Josefa abamusyobo wa Isilayeli boonse bamvwana anguwe.

17Tuswaanganye kuti tube kasamu komwe mujanza lyako.

18Basicisinyoko bakubuzya kuti, ‹Ino totitwaambile na kuti eeci caamba nzi?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Yebo ubaambile kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyanda kubweza
kasako ka Josefa, kali mujanza lya Efulemu, amisyobo imwi ya Isilayeli bamvwana
anguwe, ndikaswaanganye akasako ka Juda, tube kasako komwe, nkaako kalaba
komwe mujanza lyangu.›

20Jata tusako ooto ntoolemba, utujate boonse kababwene,

21ubaambile kuti, Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Ndiyoogwisya Baisilayeli
kuzwa muzisi oomo mobabede. Ndiyoobayobolola kuzwa mumabazu oonse
akubaboozya kunyika yabo beni.

22Ndiyoobacita musyobo omwe munyika, muzilundu zya Isilayeli. Kuyooba mwami
omwe wabo boonse, tabakabi misyobo yobilo limbi pe, nokuba kwaandaanyizigwa
muzisi zyobilo pe.

23Tabaciyoolisofwaazyi limbi beni amituni azikozyanyo zibi, noziba nsotoko zyabo,
mukuti ndiyoobafutula kuzwa mukuleya kwabo koonse kwakubisya, ndiyoobasalazya.
Bayooba bantu bangu, ambebo njooba Leza wabo.›

24«Mubelesi wangu Devedi uyoobeendelezya, boonse banoojisi mweembezi omwe.
Bayootobela milawo yangu, alimwi bayoobamba malailile aangu.

25Bayookkala munyika eeyo njindakapa Jakobo mubelesi wangu, nyika eeyo
yakakkede basikale banu. Balo abana babana babo bayookkala oomo kwalyoonse
alyoonse, eelyo Devedi mubelesi wangu nguuyoobalela kwalyoonse alyoonse.

26Ndiyoopanga cizuminano caluumuno ambabo, ciyooba cipangano citakamani pe.
Ndiyoobakkazika akuyoobavuzya, ndiyooyaka busena bwangu busalala akati kabo
kwalyoonse alyoonse.

27Busena bwangu buyooba akati kabo, ndiyooba Leza wabo abalo bayooba bantu
bangu.

28Eelyo bamasi bayooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndime eecita kuti Baisilayeli
basalale, busena bwangu busalala bwanooli akati kabo kwalyoonse alyoonse.»

Ezekiyeli 38

Gogi uyooba cibelesyo ca Leza

1Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

2«Yebo omuntu, langa kuli Gogi wacisi ca Magogi, muleli mupati wa Misyeki a
Tubali sinsima azyanguwe

3uti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nsikuyandi yebo Gogi, omuleli mupati
wa Misyeki a Tubali.›

4Ndiyookunyona akuyookuca myeendo atulobyo akuyookugwisya ampi yako yoonse.
Basimabbiza banoolibambilide azilwanyo antoomwe ankamu mpati yabantu bayoojisi
ntobo mpati aziniini, boonse banooyoopilimuna mapanga.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Baku Pesiya, ku Kusyi aku Puti banooli aambabo, boonse kabayoojisi ntobo angowani,

6abaku Goma bayooboola abasilumamba babo boonse, Betitogaama bazwa kucisi nkocili kunyika antoomwe abasilumamba babo boonse, kunooli bantu banji banooli aayebo.

7«Libambile, ulibambe, yebo ankamu yabantu eeyo iikubunganide, basolwede.

8Kwainda mazuba manji muyooitilwa nkondo. Kumyaka iiciza muyoosaala nyika eeyo yatilyookezye kuzwa kunkondo, iijisi bantu bakayobololwa kuzwa muzisi zinji kuzookulwana kuno kuzilundu zya Isilayeli, eezyo zyakasyeede buyo mbuboobu kwaciindi cilamfu. Bakayobololwa kuzwa muzisi zimwi, lino boonse balikkede cakuliiba.

9Yebo abasilumamba bako abantu bazwa muzisi zinji uyooinka munkondo, uyoobaswenenena mbuli guwo, uyooba mbuli kkumbi livumba cisi.»

10Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mubuzuba oobo uyootelaika, nkabela uyoojana nzila mbi.»

11Uyooti «Ndiyanda kusaala nyika iitajisi minzi yankwakwa, ndiyoolwana bantu baluumuno batayeeyeli cili coonse, boonse bakkala muminzi iinyina nkwakwa, iinyina manjililo noziba zipingizyo.

12Ndiyoosaala akubweza lubono, njoolwana bamumatongo aayakulwidwe abantu bakayobololwa kuzwa muzisi zimwi bajisi zivubwa zinji alubono lunji, bakkede akati kacisi.»

13Baku Syeba abaku Dani abasimakwebo baku Taasyisyi abaminzi yawo boonse, bayooti kulinduwe, «Sena wakaboolela kusaala? Sena wayobolola makamu-makamu aabantu bako kuti bazootole lubono, kuti babweze nsiliva angolida, kutola zivubwa azintu akunyanga lubono lunji?»

14Nkaako yebo omuntu, sinsima waambile Gogi kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mubuzuba oobo, bantu bangu Baisilayeli nobayookkala muluumuno, sena tokaliboneni?

15Uyooboola kuzwa kubusena buli kulaale kunyika, yebo abamisyobo minji, boonse kabayootantide amabbiza, inooli nkamu mpati yabantu, impi yanguzu.

16Uyoosikila bantu bangu Baisilayeli mbuli kkumbi livumba cisi. Mumazuba aaboola, yebo O Gogi ndiyookuleta kuti uzoolwane nyika yangu kutegwa bamasi bazoondizibe ndaakulitondezya kuti ndasalala kwiindila mulinduwe kabalibwenene.»

17Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Sena toli nduwe ngundakali kwaamba mumazuba aakamana kwiindila mubabelesi bangu basinsimi bamu Isilayeli? Ciindi eeco bakali kusinsima kwamyaka minji kuti ndiyookuleta kuti uzoobalwane.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Nceeci ciyoocitika mubuzuba oobo. Gogi aakulwana nyika ya Isilayeli, bukali bwangu bupya buyoobuka, mbwaamba Mwami Leza.

19Mubukali bwangu bupya, ndaamba kuti kuciindi eeco kuyooba kuzungaana kwanyika kupati munyika ya Isilayeli.

20Inswi zyamulwizi, bayuni bamuluuwo, banyama bamusokwe, zilenge zyoonse zikalaba abantu boonse bamunyika bayookankama kumbele lyangu. Zilundu ziyoovuntamuka, majeleele ayookolomoka, bwaanda boonse buyoowa.

21Ndiyooleta bantu bazoolwana Gogi muzilundu zyangu zyoonse, Mbwaamba Mwami Leza. Panga lyaumwi aumwi ndeliyoobelesegwa kujaya munyina.

22Njoomubeteka mukumusubula acuumo akutila bulowa, njooleta mvula yamucobo-cobo iijisi civulamabwe amabwe aapisya aasalufa kulinguwe akuli basilumamba bakwe abantu banji bamisyobo iimbi iilaanguwe.

23Mbombubo oobo mbwendiyooboonya bupati bwangu abusalali bwangu. Ndiyoolizibya lwangu kumisyobo minji. Ndendilyo nobayooziba kuti ndendime Mwami Leza.»

Ezekiyeli 39

Kuzundwa kwa Gogi

1Yebo omuntu, sinsima azya Gogi, waambe kuti, «Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Nsikuyandi yebo Gogi omuleli mupati wa Misyeki a Tubali.›

2Ndilakuzuumusya akukukwelaanya. Njookuleta kuzwa kulaale cisi nkocili kunyika ndiyookutola mane ukasike kuzilundu zya Isilayeli.

3Nzookuumina kubbazu lyalumwensi kuli buta bwako cakuti mivwi iili mujanza lyalulyo ikakuloke.

4Uyoofwida muzilundu zya Isilayeli, yebo abasilumamba bako boonse antoomwe amisyobo eeyo njonooli aayo. Ndiyoocita kuti ukabe cilyo cabanyama bamisyobo-misyobo abanyama bamusokwe.

5Uyoofwida musokwe, ndime ndaamba, mbwaamba Mwami Leza.

6Ndiyootuma mulilo uyootenta Magogi abaabo bakkede cakuliiba munsi aankomwe zyalwizi, eelyo bayooziba kuti ndendime Mwami Leza.

7«Ndiyoocita kuti zina lyangu lisalala likazibwe akati kabantu bangu Baisilayeli. Nsikalekeleli limbi kuti zina lyangu lisalala likasofwaazigwe, eelyo bamasi bayooziba kuti mebo nde Mwami Leza ndendime Uusalala wa Isilayeli.

8Buzuba oobu bulasika! Kasimpe ncendaamba ciyoocitika, mbwaamba Mwami Leza. Oobu mbobuzuba mbundakali kwaamba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9«Nkabela aabo bakkala muminzi ya Isilayeli bayoobweza zilwanyo akuyoozicita nkuni, ziyoopya, nkokuti ntobo nsyoonto ampati, mata amivwi, nkoli amasumo. Kwamyaka iili ciloba banooyoozikutuzya mulilo.

10Tabakatebbi nkuni musokwe nikuba kuyotema nkuni muzisaka, nkaambo bayoobelesya nsako zyazilwanyo kukutuzya mulilo. Bayoobasaala aabo bakasyeede akubatolela lubono aabo bakabatolelede, mbwaamba Mwami Leza.»

Kuzikkwa kwa Gogi

11Mwami Leza wakati, «Mubuzuba oobo njoopa Gogi busena bwakuzikkilwa mu Isilayeli, mukkuti lyabasinyenda kujwe kugama kulwizi lwamunyo. Busena oobu buyoosinkila nzila yabasinyendo, nkaambo Gogi amakamu-makamu akwe bayoozikkilwa kooko. Aboobo buyootegwa ndikkuti lyamakamu aa Gogi.

12Kwamyezi iili ciloba musyobo wa Isilayeli ucinoocizikka kutegwa basalazye nyika.

13Bantu bamucisi boonse bayoobazikka, nkabela mubuzuba mbwenjoolemekwa, buyooba buzuba bwaciibalusyo kulimbabo, mbwaamba Mwami Leza.

14«Kuyooba bantu banoobbadelwa kutegwa bakasalazye nyika. Kuyooba bamwi banooyooendeenda munyika. Kunze lyabaaba, bamwi mbabayoozikka baabo basyeede anyika. Kumamanino aamyezi iili ciloba bayootalika mulimo wakulangaula.

15Baakweendeenda munyika, kuti umwi akabone cifuwa camuntu, uyoobikka mbaakani mane kusikila basikuzikka bakacizikke mukkuti lya makamu aa Gogi.

16Kuyooba munzi uutegwa Hamona. Mbombuboobu mbobayoosalazya nyika.»

17Yebo omuntu, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ita bayuni bali buti boonse abanyama bamusokwe uti, ‹Amuyoboloke muboole kuzwa mumasena oonse muzoolye cipaizyo eeci ncindamubambila, cipaizyo cipati muzilundu zya Isilayeli. Ooko muyoolya nyama akunywa bulowa.

18Muyoolya mibili yabaalumi basintanze akunywa bulowa bwabaleli banyika mbuli kuti nzyabagutu atubelele, mpongo abapoho boonse kabali mbuli banyama baneneede bavubwa baku Basyani.

19Cipaizyo eeci ncendimubambila, muyoolya mafuta mane kusikila mukasunkwidwe, muyoonywa bulowa mane kusikila mukakolwe.

20Atebule lyangu, muyoolya mabbiza abasikwaatanta, baalumi basintanze abasilumamba bali boonse, mukakkute, mbwaamba Mwami Leza.› »

Kukubulusigwa kwa Isilayeli

21Njoobonya bulemu akati kabamasi, misyobo yoonse iiyoobona cisubulo ncendiyoopa, ambwendibapenzya.

22Kuzwa mubuzuba oobo bamusyobo wa Isilayeli bayooziba kuti mebo ndendime Mwami Leza wabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Abalo bamasi bayooziba kuti bantu ba Isilayeli bakatolwa mubwaange akaambo kacinyonyoono cabo, nkaambo tiibakali kusyomeka kulindime. Nkaako ndakabafutatila akubaaba kuli basinkondonyina, nkabela boonse bakajaigwa munkondo.

24Ndakabacita kweendelana abusofwaazi amilandu yabo, ndakabafutatila ncobeni.

25Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Lino Jakobo ndiyoomuleta kuzwa mubwaange, nkabela ndiyoobabeda aankumbu bantu bangu Baisilayeli boonse, zina lyangu lisalala njoolikwabilila.

26Bayooluba zyamause aabo akutasyomeka nkubakali kutondezya kulindime nibakakkede muluumuno munyika yabo, kakunyina aubayoosya.

27Ndaakubaboozya kuzwa mumasi akubayobolola kuzwa muzisi zyabasinkondonyina, njoolitondezya kuti ndasalala kwiindila mulimbabo, bamasi manji kabayoolibwenene.

28Ndendilyo nibayooziba kuti mebo ndendime Mwami Leza wabo. Nokuba kuti ndime ndakacita kuti baye mubwaange mumasi aambi, ndiyoobayobolola baboole munyika yabo beni, taakwe ngwendiyoosiya pe.

29Nsikabafutatili alimwi pe, nkaambo ndiyootila Muuya wangu kumusyobo wa Isilayeli, mbwaamba Mwami Leza.»

Ezekiyeli 40

Cilengaano caŋanda ya Leza mpya
(40.1—48.35)

1Mumwaka wamakumi obilo aisanu wabwaange bwesu, kumatalikilo amwaka, mubuzuba bwakkumi bwamwezi, ooyu wakali mwaka wakalikuzulizya myaka iili kkumi aine munzi wa Jelusalemu kuuoledwe, mubuzuba mbubonya oobo Mwami Leza wakandeenzya akunditola.

2Muzilengaano Leza wakanditola kunyika ya Isilayeli akundibikka atala aacilundu cilamfu, kumusanza aacilundu eeci kwakalibonya mayake aakali kulangika mbuli munzi.

3Wakanditola ooko, nkabela ndakabona mwaalumi wakali kulangika mbuli mukuba, wakaimvwi akati kamanjililo aamunzi, kajisi alutambo lwandeketela, akasako kakupimya mujanza.

4Mwaalumi ooyu wakati kulindime, «Yebo, omuntu langa zyoonse nzyetikutondezye, nkaambo ncenciceeco ncooletelwa kuno. Waambile musyobo wa Isilayeli zintu zyoonse nzyobwene.»

Mulyango wakujwe

5Lino ndakabona bwaanda buzingulukide ŋanda ya Leza yoonse. Kasako kakweelesya kakajisi mwaalumi ooyo kakali kulampa tukokola tuli cisambomwe abwaasa

© 1996, Bible Society of Zambia.

bwajanza. Wakeeleka bwaanda ankako, mutika wabwaanda wakali kasako komwe, abwalo bulamfu bwamujulu bwakali kasako komwe.

6Mpoonya wakainka kumulyango wakalangide kujwe. Wakatanta amalyatilo akweeleka cikunguzyo cawo, cakali kasako komwe.

7Twaanda twabalindizi twakali kasako komwe, bwaasa bwakali kasako komwe, mweenya wabwaanda akati-kati katwaanda wakali tukokola tosanwe mubwaasa. Cikunguzyo camulyango wakali kumbali aakkoce cakalangide kuŋanda ya Leza cakali kasako komwe.

8Mpawo wakeeleka kkoce lyamulyango,

9lyakali tukokola tuli lusele, zicinda zyalyo zyakali tukokola tobilo mubwaasa. Kkoce eeli lyakalangide kuŋanda ya Leza.

10Mukati kamulyango wakujwe kwakali twaanda totatwe kulubazu lomwe-lomwe, totatwe twakaleelene, mweenya wabwaanda oobo kumbazu zyoonse wakaleelene.

11Mpoonya twakeeleka bwaasa bwamanjililo aamulyango, kwakali tukokola kkumi, kulampa kwabo kwakali tukokola tuli kkumi atutatu.

12Kumbele lyakaanda kali koonse kwakali bwaanda bulampa kakokola komwe, twaanda twakajisi tukokola tuli cisambomwe, toonse katweelene.

13Lino wakeeleka mulyango kuzwa atala lyakaanda kali musule kuyoosika atala lyakaanda kamwi kalangene ankako, bulamfu bwakali tukokola tuli makumi obilo atusanu kuzwa kucitendele cimwi kusikila kuli cimwi.

14Wakeeleka makkoce aabwaanda oonse mukati kabwaanda, kwakali tukokola tuli makumi aali cisambomwe. Kweeleka ooku kwakali kusika kukkoce kulangana alubuwa lwaŋanda ya Leza.

15Bulamfu bwakuzwa kumanjililo aamulyango mane kuyoosika kumamanino aakkoce bwakali tukokola tuli makumi osanwe.

16Twaanda abwaanda bwakali mukati kamulyango bwakajisi tutendele tusyaanikide moonse-moonse, mbuli bwakali kkoce, ootu twakali kujalwidwa mukati. Bwaanda bwakalangide mukkoce bwakabotezegwa atukunka.

Lubuwa lwaanze

17Mpoonya wakandileta kulubuwa lwaanze. Ooko ndakabona twaanda aciimino amweenya cakayakidwe mulubuwa loonse, kwakali twaanda tuli makumi otatwe mukati kamweenya ooyu.

18Cakaliyeemene amabazu aamilyango, cakali mbuli mbubwakali kulampa lubuwa lwaansi.

19Mpawo wakeeleka kulampa kuzwa mukati kamulyango waansi kuyoosika anze lyalubuwa lwamukati, lwakali kulampa tukokola tuli mwaanda kulubazu lwakujwe alwakunyika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mulyango wakunyika

20Lino wakeeleka bulamfu abwaasa bwamulyango uulangide kunyika, uunjila mulubuwa lwaanze.

21Twaanda twawo totatwe kumabazu oonse, bwaanda amakkoce akaleelene ayaalya aamulyango wakusaanguna. Wakali kulampa tukokola tuli makumi osanwe, wakalijisi bwaanda bulampa tukokola tuli makumi obilo atusanu.

22Tupulo twawo, makkoce aawo atukunka twakubotya zyakaleelene azeeziya zyamulyango uulangide kujwe. Kwakali malyatilo aali ciloba kunjila mukati, makkoce aawo akalilangene anguwo.

23Kwakali mulyango wamulubuwa lwaakati uulangide kumulyango wakunyika, mbubonya mbuli wakali kujwe. Wakeeleka kuzwa kumulyango umwi kuyoosika kuliyooyo uulangene anguwo, kaulampa tukokola tuli mwaanda.

Mulyango wakumusanza

24Mpoonya wakanditola kulubazu lwakumusanza, eelyo ndakabona mulyango uulangide kumusanza. Wakeeleka zicinda zyawo amakkoce, zyoonse zyakaleelene mbubonya mbuli zimwi.

25Mulyango amakkoce aawo akalijisi tupulo moonse-moonse, mbuli tupulo twamilyango imwi. Wakali kulampa tukokola tuli makumi osanwe bwaasa bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo atusanu.

26Kwakali malyatilo aali ciloba kunjila mumo, makkoce akalilangene amalyatilo aaya, wakajisi tukunka twakubotya kumbele lyabwaanda kumabazu oonse.

27Lubuwa lwamukati lwakajisi mulyango wakalangide kumbele, wakeeleka kuzwa kumulyango ooyu kuyoosika kumulyango waanze kulubazu lwakujwe, kwakali tukokola tuli mwaanda.

Milyango yalubuwa lwamukati

28Mpoonya wakandileta kulubuwa kwiinda mumulyango wakumusanza, wakeeleka mulyango wakumusanza, wakaleelene mbubonya mbuli imwi.

29Zicinda zyawo, bwaanda bwawo, makkoce aawo akaleelene mbubonya mbuli amwi. Mulyango amakkoce aawo akajisi tupulo moonse-moonse. Wakali kulampa tukokola tuli makumi osanwe, bwaasa bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo atusanu.

30Makkoce aamilyango mukati kalubuwa lwamukati akali kulampa tukokola tuli makumi obilo atusanu mubwaasa, kuya ansi akali kulampa tukokola tosanwe.

31Kkoce lyawo lyakalangene alubuwa lwaanze, zicinda zyawo zyakabotezegwa atukunka, kunjila mulindulo kwakali malyatilo aali lusele.

32Mpawo wakandileta mulubuwa lwamukati kulubazu lwakujwe, wakeeleka mulyango, wakaleelene mbubonya mbuli imwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Twaanda twawo, bwaanda akkoce lyawo zyakaleelene mbubonya mbuli zimwi. Mulyango akkoce lyawo wakajisi tupulo moonse-moonse. Wakali kulampa tukokola tuli makumi osanwe, bwaasa bwakali tukokola tuli makumi obilo atusanu.

34Kkoce lyawo lyakalangene alubuwa lwaanze, zicinda zyawo zyakabotezegwa atukunka mumabazu oonse, kunjila mulindulo kwakali malyatilo aali lusele.

35Mpoonya wakandileta kumulyango wakunyika akuueleka. Wakaleelene aimwi,

36mbubonya mbuli bwakali twaanda twawo, bwaanda akkoce lyawo, wakajisi tupulo moonse-moonse. Wakali kulampa tukokola tuli makumi osanwe, bwaasa bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo atusanu.

37Kkoce lyawo lyakalangene alubuwa lwaanze, zicinda zyawo zyakabotezegwa atukunka mumabazu oonse, kunjila mulindulo kwakali malyatilo aali lusele.

Mayake aakali munsi-munsi amulyango wakunyika

38Lino kwakali kaanda kajisi mulyango munsi aakkoce mukati kamilyango yoonse yamukati, ooko kwakali kusanzilwa zipaizyo zyakutenta.

39Mukkoce lyamulyango kwakali matebule obilo kumabazu oonse, ooko zipaizyo zyakutenta, zyakukombelezezya zinyonyoono, azyakumanya milandu nkuzyakali kujailwa.

40Kumbali abwaanda bwaanze mukkoce lyamulyango, munsi amalyatilo aamanjililo amulyango wakunyika kwakali matebule obilo, kulubazu lumwi lwamalyatilo kwakali matebule obilo.

41Nkaako kwakali matebule one kulubazu lomwe lwamulyango, alimwi one akali kulubazu lumwi, antoomwe kwakali matebule aali lusele aakali kujailwa zyazipaizyo.

42Kwakali matebule aambi one aamabwe aabezedwe aazipaizyo zyakutenta, lyomwe-lyomwe lyakali kulampa kakokola komwe acisela, bwaasa lyakali kakokola komwe acisela, alimwi lyakalikulampa kakokola komwe. Alingawo kwakabikkwa zibelesyo zyakubelesya mukujaya zipaizyo zyakutenta azipaizyo zimwi.

43Mukati kwakali zyaanzikilo, comwe-comwe kacilampa bwaasa bwajanza, zyakakankamidwe kubwaanda moonse-moonse. Matebule akali aakubikkila nyama yakupaizya.

44Lino kunze lyamulyango wamukati, amukati kamulyango, wamukati, kwakali twaanda tobilo, komwe kakali kulubazu lwamulyango wakunyika, kakalangide kumusanza, kamwi kakali kulubazu lwakumusanza, kakalangide kunyika.

45Wakati kulindime, «Kaanda kalangide kumusanza nkabapaizi, aabo babamba ŋanda ya Leza,

46kaanda kalangide kunyika nkabapaizi babamba cipaililo. Aaba mbana balombe ba Zadoki bali mbabaciinga ca Balevi aabo baswena afwiifwi a Mwami Leza kuti bamukutaukile.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

47Mpoonya aawo wakeeleka lubuwa lwaanze, lwakaleelene, lwakali tukokola tuli mwaanda, mubwaasa lwakali tukokola tuli mwaanda. Cipaililo cakali kumbele lyaŋanda ya Leza.

Lubuwa lwamukati aŋanda ya Leza

48Wakandileta kukkoce lyaŋanda ya Leza, wakeeleka zicinda zyakkoce, bwaasa bwazyo bwakali tukokola tosanwe mumabazu oonse. Bwaasa bwaamanjililo bwakali tukokola tuli kkumi atune, bwaanda bwayo bwakali tukokola totatwe mubwaasa, mumabazu oonse.

49Bwaasa bwakkoce bwakali tukokola tuli makumi obilo, alimwi bwakali tukokola tuli makumi obilo kuzwa kumbele kuyoosika kusule. Lwakajisi malyatilo manji, kwakali misemo kumabazu oonse aazicinda.

Ezekiyeli 41

1Mpawo mwaalumi ooyo wakandileta kubusena busalala akweeleka zicinda, bwaasa bwazicinda bwakali tukokola tuli cisambomwe kumabazu oonse.

2Bwaasa bwaamanjililo bwakali tukokola tuli kkumi, bwaasa bwabwaanda bwamumbali kumabazu oonse bwakali tukokola tosanwe. Wakeeleka busena busalala bwaanze bwalo bwakali tukokola tuli makumi one, bwaasa bwakali tukokola tuli makumi obilo.

3Mpoonya wakanjila mubusena busalala bwamukati akweeleka zicinda zyaamanjililo, bwaasa bwacomwe-comwe bwakali tukokola tobilo. Bwaasa bwaamanjililo bwakali tukokola tuli cisambomwe, bwaasa bwabwaanda bwamumbali aamanjililo bwakali tukokola tuli ciloba.

4Wakeeleka bulamfu bwabusena busalala, bwakali tukokola tuli makumi obilo, bwaasa bwakali tukokola tuli makumi obilo. Kukosweda kumamanino aalubuwa lwaanze. Wakati kulindime, «Oobu mbobusena busalalisya.»

5Kumane wakeeleka bwaanda bwaŋanda ya Leza, bulemu bwamutika bwakali tukokola tuli cisambomwe, nkabela kaanda kali koonse kamumabali kuzinguluka ŋanda ya Leza kakali tukokola tuli cisambomwe mubwaasa.

6Twaanda twamumabali twakali mumilongo yotatwe, akamwi kakali atala lyakeenzinyina, katuli makumi otatwe mumulongo omwe-omwe. Kwakali zitabilizyo moonse-moonse kuzinguluka ŋanda ya Leza kuti zibe zyakugabya twaanda twamumabali, kutegwa zigabyo zitanjili mubwaanda bwaŋanda ya Leza.

7Twaanda twamumabali kuzinguluka ŋanda ya Leza twakali kuya bukomena mbuuya mulongo uuli woonse. Buyake bwakayakidwe kuzinguluka ŋanda ya Leza bwakatantikwa munzila zyotatwe, cakuti maanda aamukati akali kuyabukomena ciindi muntu naakali kuya mujulu. Cakali kukonzeka kutanta kuzwa ansi kusikila akati-kati, akuzwa akati-kati kusika mujulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Lino ndakabona kuti ŋanda ya Leza yakajisi cibuye mujulu aawo aakayakwa ntalisyo zyatwaanda twamumabali. Cibuye eeci cakali kulampa kasako komwe, nkokuti tukokola tuli cisambomwe.

9Bwaanda bwaanze bwatwaanda twamumabali bwakajisi mutika uuli tukokola tosanwe. Mwaako wakali akati-kati katwaanda twamumabali aaŋanda ya Leza,

10atwaanda twabapaizi, wakali abwaasa bwakali tukokola tuli makumi obilo kuzinguluka ŋanda ya Leza yoonse.

11Kwakali manjililo aagama kutwaanda twamumbali kuzwa kumwaako ooyu, umwi wakali kunyika, umwi wakali kumusanza. Bwaasa oobo bwakali tukokola tosanwe kubuzinguluka koonse.

12Buyake bwakalangene alubuwa lwaŋanda ya Leza kulubazu lwakumbo bwakali tukokola tuli makumi aali ciloba mubwaasa. Bwaanda bwabuyake bwakali amutika uujisi tukokola tosanwe koonse, bulamfu bwawo bwakali tukokola tuli makumi aali fuka.

13Mpoonya wakeeleka ŋanda ya Leza, yakali kulampa tukokola tuli mwaanda, lubuwa lwayo antoomwe abuyake abwaanda bwayo abwalo bwakali kulampa tukokola tuli mwaanda.

14Bwaasa bwaŋanda ya Leza nkoili kujwe kubikkilizya ankoili kumbele, yakali tukokola tuli mwaanda.

15Mpawo wakeeleka bulamfu bwabuyake bulangene alubuwa lwakusule lyaŋanda ya Leza, kubikkilizya atwaanda tumwi kumabazu oonse, bwakali kulampa tukokola tuli mwaanda. Ɔanda yakunjilila mubusena busalala abusena busalalisya

16yakajisi tupulanga kuzwida acibuye kuyoosika ampulungwido. Mpulungwido zyakali kukonzya kujalwa.

17Mumweenya waatala lyamanjililo aanze kuya mubusena busalala bwamukati aabwaanda aaswaanganina busena busalala bwamukati abwaanze,

18kwakali bakelibu babezedwe atukunka. Tukunka ootu twakalinungene abakelebu. Kelebu omwe-omwe wakajisi masyu obilo.

19Busyu bwamuntu bwakalangide kukakunka, busyu bwasyuumbwa bwakalangide kukakunka kamwi. Zibeze zyoonse zyakazingulukide ŋanda ya Leza yoonse.

20Kuzwa acibuye kuyoosika mubusena buli atala aamanjililo, bakelebu atukunka bakakankamidwe abwaanda bwabusena busalala bwaanze.

21Busena busalala bwaanze bwakajisi cikunguzyo cazyooko zyone, acalo cikunguzyo cakubusena busalalisya mbucakabede oobo.

22Kwakali cipaililo cazisamu cakali kulampa tukokola totatwe kuya mujulu, mumabazu oonse cakali kulampa tukokola tobilo, zyooko zyaco, tako lyaco amabazu

© 1996, Bible Society of Zambia.

aaco oonse akali aazisamu. Mpoonya muntu ooyo wakati kulindime, «Eeli nditebule lili kumbele lya Mwami Leza.»

23Busena busalala bwaanze abusena busalalisya oonse akajisi zitendele zyobilo-zyobilo.

24Mulyango omwe-omwe wakajisi zitendele zyobilo zyaandeene amulyango omwe.

25Lino azitendele zyabusena busalala bwaanze kwakali bakelebu babeze atukunka tuli mbubonya mbuli ooto tunamatikidwe abwaanda, alimwi kwakali kaluli kazisamu kumbele lyakkoce.

26Mumabali aakkoce kwakali tupulo twakajisi tukunka tubezedwe mumabazu oonse. Twaanda twamumabali twaŋanda ya Leza atwalo twakajisi tululi.

Ezekiyeli 42

Twaanda twabapaizi

1Mpoonya muntu ooyu wakanditola lwakunyika mukati kalubuwa lwaanze akundileta kutwaanda tulangana alubuwa lwaŋanda ya Leza, kulangana abwaanda bwaanze kulubazu lwakunyika.

2Buyake bwakajisi mulyango wakalangide kunyika wakali kulampa tukokola tuli mwaanda, mubwaasa wakali tukokola tuli makumi osanwe.

3Mumasena oonse obilo busena bomwe-bomwe bwakali kulampa tukokola tuli makumi obilo kuzwa mulubuwa lwamukati, mumweenya uulangene alubuwa lwaanze, twaanda twakalilangene atwaandanyina mumilongo yotatwe.

4Kumbele lyatwaanda kwakali mweenya wakwiinda mukati, wakali tukokola tuli kkumi mubwaasa, atukokola tuli mwaanda mubulamfu. Milyango yawo yakalangide kunyika.

5Lino twaanda twamujulu twakali tusyoonto kwiinda tooto twaakati atwaansi nkaambo twakayakidwe alaale.

6Twaanda twakali mumulongo watatu tiitwakajisi zicinda, mbuli bwakali mabbuwa, nkaako twakajisi zibuye zisyoonto kwiinda tooto twaansi atwaakati-kati.

7Kwakali bwaanda bwaanze bwakabambene atwaanda alubuwa lwaanze bwakali tantamukide atukokola tuli makumi osanwe.

8Twaanda twaansi ooto twakabambene alubuwa lwaanze twakali kulampa tukokola tuli makumi osanwe, mulongo wakali afwiifwi abusena busalala wakali kulampa tukokola tuli mwaanda.

9Twaanda twaansi twakajisi manjililo kulubazu lwakujwe ciindi muntu nanjila mulintuto kuzwa mulubuwa lwaanze.

10Kulubazu lwakumusanza kutobelezya bulamfu bwalubuwa lwaanze, kuyoosika kulubuwa lwaŋanda ya Leza kulanganya lubuwa lwaanze, kwakali twaanda

© 1996, Bible Society of Zambia.

11twakajisi mweenya kumbele lyato. Ootu twakali mbuli twaanda tuli kulubazu lwakunyika twakajisi bulamfu abwaasa bweelene, twakajisi manjililo akweelekwa kweelene. Kweendelana amilyango iili kunyika,

12kwakali milyango yatwaanda kumusanza. Kwakali mulyango kumatalikilo aamweenya ooyo wakali kuyooguma abwaanda kugama lwakujwe, oomo muntu mwakonzya kunjila.

13Mpawo muntu ooyo wakati kulindime, «Twaanda twakumusanza tulangide kulubazu lwaŋanda ya Leza ntwaanda twabapaizi, ooko bapaizi bakutaukila Mwami Leza nkobanoolida zipaizyo zisalalisya. Ooko bayoobikka zituuzyo zisalalisya, nkokuti zituuzyo zyamaila, zipaizyo zyakukombelezezya zinyonyoono azipaizyo zyakumanya milandu, nkaambo mbusena busalala.

14Kuti bapaizi banjila mubusena busalala, tabeelede kunjila lubuwa lwaanze, mane kusikila basiya majansi aamulimo, nkaambo aaya alasalala. Beelede kusama zisani zimbi kabatanaswena afwiifwi amasena aayo aakaambilwa bantu.»

15Lino naakamana kweeleka zili mukati kalubuwa lwaŋanda ya Leza, wakandigwisya akundiinzya kumulyango wakujwe akweeleka busena oobo boonse.

16Wakeeleka lubazu lwakujwe akasako kakweelesya kwakali tukokola tuli myaanda yosanwe.

17Wakeeleka lubazu lwakunyika akasako aako, kwakali tukokola tuli myaanda yosanwe.

18Wakeeleka lubuwa lwakumusanza akasako, kwakali tukokola tuli myaanda yosanwe.

19Aawo wakagama kulubazu lwakumbo, weeleka akasako, kwakali tukokola tuli myaanda yosanwe.

20Mbombuboobu mbwaakeeleka mabazu one oonse. Kwakali bwaanda kubuzinguluka, bwakali kulampa tukokola tuli myaanda yosanwe, abwalo bwaasa bwakali kulampa tukokola tuli myaanda yosanwe. Bwakali kwaandaanya busena busalala abwabantu buyo.

Ezekiyeli 43

Bulemu bwa Mwami Leza mbubwakapilukila kuŋanda ya Leza

1Mpawo muntu ooyo wakandileta kumulyango uulangide kujwe,

2aawo ndakabona bulemu bwa Leza wa Isilayeli kabuboola kuzwa kujwe. Ijwi lyakali mbuli maanzi aaguuma, nyika yakanyengema bulemu bwakwe.

3Cilengaano ncindakabona cakali mbuli cilengaano ciya ncindakabona naakali kuboola kuzoonyonyoona munzi, mbuli zilengaano ziya nzindakabona kumbali aamulonga wa Kebaa, eelyo ndakavuntama ansi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Bulemu bwa Mwami Leza bwakanjila muŋanda ya Leza bwainda kumulyango uulangide kujwe.

5Mpoonya Muuya wakandinyamuna akunditola mulubuwa lwamukati, eelyo bulemu bwa Mwami Leza bwakazuzya ŋanda ya Leza.

6Muntu ooyo kaciimvwi munsi lyandime, ndakamvwa muntu kakanana kulindime kuzwa muŋanda ya Leza eeyo.

7Wakati, «Yebo omuntu, oobu mbusena bwacuuno cangu cabwami, mpaalyata maulu aangu. Oobu mbobusena mbwenookkala akati ka Baisilayeli kukabe kutamani. Musyobo wa Isilayeli tuukasofwaazyi limbi zina lyangu lisalala, iiyi balo nibaba bami babo tabakalisofwaazi limbi mubwaamu bwabo bwakukomba mituni yabami babo, mumalende aabo.

8Nibakabikka zilyatilo kumbali aazilyatilo zyangu, akuyaka zikunguzyo kumbali aazikunguzyo zyangu cakuti citwaandaanya buyo mbwaanda, bakasofwaazya zina lyangu kwiindila mumilimo yabo iisesemya. Nkaako ndakabanyonyoona mubukali bwangu.

9Lino abasowe bwaamu bwabo mituni yabami babo yabuyo, ndendilyo nendiyookkala akati kabo.

10«Yebo omuntu, baambile zyaŋanda ya Leza bantu ba Isilayeli, kutegwa bause akaambo kazinyonyoono zyabo. Abayeeye azyamuzeezo ooyu,

11baakuba aansoni akaambo kazeezyo nzibakacita, ubaambile zyaŋanda ya Leza mbuyakabede, mazwido amanjililo, mbuyakabede yoonse, mbuyakapangidwe yoonse. Ubaambile malailile aaya, kuti kabaayeeya akwaatobela.

12«Ngooyu mulawo waamba zyaŋanda ya Leza. Busena boonse bweengelede atala aacilundu bunoosalalisya. Ooyu ngomulawo waŋanda ya Leza.

Cipaililo

13«Nkooku kweelekwa kwacipaililo mukubelesya kasako kaya. Capaililo cakali kasako abwaasa bwajanza. Talo lyaco lyakali kakokola komwe, bwaasa bwakali kakokola komwe, lumpimpito lwaco lwakali cisela cakakokola kuzinguluka moombe woonse. Mboobu mbocilampa cipaililo,

14kuzwa kutako ansi kuyoosika kumoombe wakusaanguna, cilampa tukokola tobilo, bwaasa bwakali kakokola komwe, kuzwa kukoombe kuyoosikila kumoombe mupati, cilampa tukokola tone, bwaasa bwakali kakokola komwe.

15Cikko cacipaililo cakali tukokola tone, kuzwa acikoko kwakali ziswi zyone ziimvwi.

16Cikko cakaleelene, cakali tukokola tuli kkumi atune koonse-koonse, bwaasa bwakali tukokola tuli kkumi atune.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Moombe waatala awalo wakaleelene, wakali tukokola tuli kkumi atune, bwaasa bwakali tukokola tuli kkumi atune, cakajisi lumpimpito lwacisela cakakokola, tako lyakali kakokola komwe coonse kucizinguluka. Malyatilo aacipaililo alangide kujwe.»

18Mpawo wakati kulindime, «Yebo omuntu, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Aaya ayooba ngemalailile aakupa zipaizyo zyakutenta akusansaila bulowa acipaililo caakuyakwa.›

19Weelede kupa kapoho kacipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono kubapaizi, bali Mbalevi, baciinga ca Zadoki aabo bakutauka kumbele lyangu, mbwaamba Mwami Leza.

20Weelede kubweza bulowa bumwi akububikka kumeja one aacipaililo aaziswi zyone zyamoombe waatala amunsi aalumpimpito loonse, kutegwa basalazye cipaililo akuti bape cipaizyo cakumanya mulandu.

21Weelede kutola kapoho kacipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono akutenta mubusena bweelede bwaŋanda ya Leza anze lyabusena busalala.

22«Mubuzuba bwabili ukape sijembwe uutakwe kampenda kuba cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono, cipaililo cisalazigwe mbubonya mbuli bwasalazigwa kapoho.

23Wamana kucisalazya, upe kapoho amugutu kuzwa kubutanga, zyoonse zyobilo kazitakwe tumpenda.

24Weelede kuzipa kumbele lya Mwami Leza, bapaizi beelede kuzisansaila munyo akuzipa kuti cibe cipaizyo cakutenta capegwa ku Mwami Leza.

25«Kwamazuba aali ciloba weelede kunoopa basijembwe buzuba abuzuba kuba cipaizyo cakukombelezezya cinyonyoono, weelede kupa akapoho amugutu kuzwa kubutanga, zyoonse zyobilo kazitakwe tumpenda.

26Kwamazuba aali ciloba baleelede kusalazya cipaililo akucibamba kuti cibelesegwe.

27Mazuba aali ciloba aakumana, kuzwa mubuzuba bwalusele, bapaizi bakape zipaizyo zyabo zyakutenta azyalumvwano acipaililo. Eelyo uyootambulika, mbwaamba Mwami Leza.»

Ezekiyeli 44

Kubelesegwa kwamulyango wakujwe

1Mpawo muntu ooyo wakandileta kumulyango waanze wabusena busalala ooyo uulangide kujwe, kumane wakajalwa.

2Mwami Leza wakati kulindime, «Mulyango ooyu unoojalidwe. Tuuelede kujalulwa pe, taakwe muntu weelede kunjila mulinguwo pe. Weelede kuti kuujedwe nkaambo Mwami Leza, Leza wa Isilayeli wanjila mulinguwo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Muleli alikke nguukonzya kukkala mukati kamulyango ooyu kuti alye kumbele lya Mwami Leza. Ulakonzya kunjila kuti naa wainda kumulyango wakkoce wamulyango ooyo uuzwida mumulyango ooyu nguwenya.»

4Lino muntu ooyu wakandiinzya kumulyango wakunyika kumbele lyaŋanda ya Leza. Ndakalanga, ndakabona bulemu bwa Mwami Leza bwakazuzya ŋanda ya Mwami Leza, eelyo ndakavuntama ansi.

5Mwami Leza wakati kulindime, «Yebo omuntu, langisisya, swiilila uteye matwi aako kuzintu zyoonse nzendikwaambila mumalailile aamba zyaŋanda ya Mwami Leza. Swiilisisya malailile aamanjililo aaŋanda ya Leza amazwido oonse aabusena busalala.

6Ambila musyobo muzangi wa Isilayeli kuti, mboobu mbwamba Mwami Leza ulati, ‹Ndacimwa amilimo yanu iisesemya nomusyobo wa Isilayeli!›

7Kunze aamilimo yanu yoonse iisesemya mwakaleta bamasi batasalali mumyoyo yabo akubanjizya mubusena busalala, mwakasofwaazya ŋanda yangu mukutuula zyakulya, mafuta abulowa alimwi mwakatyola cizuminano canu.

8Muciindi cakuti mubeleke milimo yanu kwiinda mukubamba zintu zyangu zisalala, mwakabikka bantu bambi kuti babambe busena bwangu busalala.

9Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Taakwe muzwamasi uutasalali mumoyo weelede kunjila mubusena bwangu busalala, taakwe muzwamasi naba omwe nokuba kuti kakkala akati ka Baisilayeli.› »

10Balevi aabo bakasakene kuzwa kulindime ciindi Baisilayeli nibakasweeka akutobela mituni beelede kusubulwa akaambo kazinyonyoono zyabo.

11Balakonzya kubeleka mubusena bwangu busalala, kuti kababamba milyango ya Leza akukutauka muŋanda oomo, balakonzya kujaya banyama bacipaizyo cakutenta azituuzyo zileta bantu, kabaima kumbele lyabo akubabelekela.

12Pele mukuti bakali kubelekela kumbele lyamituni yabo akucita kuti musyobo wa Isilayeli ubisye, nkaako ndatambika kujulu mukukonkezya kuti beelede kupegwa cisubulo cazinyonyoono zyabo, mbwaamba Mwami Leza.

13Tabeelede kuti baswene aafwiifwi kabayeeya kuti mbapaizi, nikuba kuboola aafwiifwi azintu zyangu zisalala, noziba zipaizyo zyangu zisalalisya, beelede kuti bause akaambo kamilimo yabo iisesemya.

14Nikuba boobo njoocita kuti kabayoolanga zyamilimo yamuŋanda ya Leza amilimo yoonse eeyo yeelede kucitwa mulinjiyo.

15Pele bapaizi, baciinga ca Levi abana ba Zadoki, aabo bakali kucita milimo yamubusena bwangu busalala cakusyomeka ciindi Baisilayeli nibakasweeka, beelede kuswena aafwiifwi kuti bandibelekele, banooima kumbele lyangu kuti kabapa zipaizyo zyamafuta abulowa, mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Balo balikke mbabanoonjila mubusena bwangu busalala, kutebule lyangu kuti bandibelekele akucita mulimo wangu.

17Banjila amilyango yamubbuwa lyamukati, beelede kusama tubbudula twandeketela muzibuno, tabeelede kusama zisani zyaboya ciindi nobakutauka kumilyango yalubuwa lwamukati nomuba mukati kaŋanda ya Leza.

18Beelede kusama zingundu zyandeketela kumitwe, azisani zyakunsi zyandeketela muzibuno zyabo. Tabeelede kusama cisani cilemu.

19Ciindi nobazwa kuti baye mulubuwa lwaanze ooko kuli bantu, beelede kusamununa zisani eezyo nzibasamide nibali kukutauka, beelede kuzisiya mutwaanda tusalala, basame zimbi, mukuti inga bantu balaba nobaguma zisani zisalala eezyo.

20Tabeelede kukululwa nokuba kulekelela masusu kuti alampe, pele beelede kunoogelwa-gelwa lyoonse.

21Taakwe mupaizi weelede kunywa waini anoonjila mulubuwa lwamukati.

22Tabeelede kukwata bamukabafu nokuba bakaintu bakalekwa, beelede kukwata buyo basimbi batazi basankwa baluzubo lwa Isilayeli nobaba bamukabafu babapaizi.

23Beelede kunooiisya bantu bangu kwiindana kwazintu zisalala azintu buyo, beelede kunoobatondezya kwiindana kwazintu zitasalali azisalala mumulawo.

24Naa kwaba kuzwangana kuli buti, bapaizi beelede kubeteka akukosola kaambo aako kwiindila mumalailile aangu. Beelede kubamba milawo yangu amalailile aangu kumapobwe oonse aabikkidwe, masabata aangu baabambe cakusalala.

25Mupaizi teelede kulisofwaazya mukuswena aafwiifwi amutumba, nikuba boobo kuti naa mufu kali wisi naa banyina, mwanaakwe mulombe naa musimbi munyina naa mucizi wakwe uutakwetwe, ulakonzya kuswena aafwiifwi.

26Amana kusalazigwa, weelede kuti alindile kwamazuba aali ciloba.

27Mubuzuba mbwanjila mulubuwa lwamukati lwabusena busalala kuti akakutauke oomo, weelede kupa cipaizyo cakulikombelezezya cinyonyoono cakwe, mbwaamba Mwami Leza.

28Mebo endikke ndendime lukono lwabapaizi. Toelede kubapa lukono mu Isilayeli pe, mebo ndiyooba lukono lwabo.

29Bayoolya zituuzyo zyakukombelezezya zinyonyoono, azipaizyo zyamilandu, zintu zipedwe ku Mwami Leza ziyooba zyabo.

30Micelo mibotu mitaanzi kubizwa yoonse iyooba yabo, zipego zyoonse zyakuliyandila ziyooba zyabapaizi. Weelede kuyoobapa busu butaanzi kuziigwa, kutegwa mukwasyi wako ukalelekwe.

31Bapaizi tabeelede kulya cili coonse, muyuni naba munyama wajaigwa naa walifwida nokuba kulumwa munyama wa musokwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezekiyeli 45

Caabilo canyika ca Mwami Leza

1Waakwaapaula nyika kuti ibe lukono, weelede kuyoopa caabilo canyika ku Mwami Leza kuti cibe cibeela cisalala, mubulamfu kaciyoolampa tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, bwaasa bube zyuulu zili makumi obilo, cibeela coonse cinoosalala.

2Mucaabilo eeci, cipaanzi ceelene koonse-koonse catukokola tuli myaanda yosanwe ciyooba cabusena busalala, kuyooba busena bukkede buyo bweelene bwatukokola tuli makumi osanwe koonse-koonse.

3Mucibeela canyika cisalala, weeleke busena bulampa tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, mubwamba, kaciyooli tukokola tuli zyuulu zili kkumi. Mulincico momuyooyakwa busena busalala, abusena busalalisya.

4Ciyooba caabilo cisalala cabapaizi aabo bakutauka mubusena busalala akukutauka kumbele lya Mwami Leza. Buyooba busena bwabo bwakuti bakayake maanda, alimwi bunooli busena busalala bwaŋanda ya Leza.

5Busena bulampa tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, bujisi bwamba buli tukokola tuli zyuulu zili kkumi bunooli bwa Balevi, aabo babeleka muŋanda ya Leza kuti bube caabilo caminzi yabo yakukkala.

6Munzi weelede kuupa busena bulampa tukokola tuli zyuulu zyosanwe mubwamba, mubulamfu kabulampa tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, bunooyooswaangane acibeela cisalala, bunooli bwamusyobo woonse wa Isilayeli.

7Mulevi unoojisi nyika iinoogolela mucibeela cacaabilo cisalala acabusena bwamunzi. Nyika eeyo inootalikila amunyinza wabusena busalala nkobuli kumbo kuyoosika kulwizi, akwalo kujwe inootalikila amunyinza wabusena busalala kuyoosika kugolela cisi.

8Nyika eeyi iyooba ndolukono lwakwe mu Isilayeli. Baleli bangu tabaciyoodyaminini limbi bantu bangu, pele bayoozumizya musyobo wa Isilayeli kuti ukabe anyika kweendelana aziinga zyabo.

Milawo yamuleli

9Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mwaindilizya kaka nobaleli ba Isilayeli! Amuleke lutuzi akudyaminina, mucite ziluzi, zilondokede. Amuleke kunyanga bantu bangu zyaabilo zyabo, mbwaamba Mwami Leza.

10Mweelede kunoobelesya zipimyo zibotu, cisuwo cibotu antumba mbotu.

11Cisuwo antumba zyeelede kuti kazyeelene, ntumba iijisi cipaanzi cakkumi canongo, cisuwo acipaanzi cakkumi canongo nzezyeelede kubelesegwa kuli zyoonse zyobilo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Syekeli lyomwe lyeelede kuti kalijisi magela aali makumi obilo. Masyekeli aali makumi obilo kusanganya amasyekeli aali makumi obilo aasanu, kusanganya amasyekeli aali kkumi aasanu ngaazulizya mina lyomwe.

13«Nceeci cipego cilibedelede ncomweelede kupa. Cipaanzi cacisambomwe cacisuwo kuzwa munongo yamaila, acipaanzi cacisambomwe kuzwa munongo yamaila amwi.

14Mafuta aaya aabambidwe aaelekelwe munongo acipaanzi cakkumi cantumba eelede kuti kaazuzya mpali zili kkumi, noiba nongo yomwe nkaambo mpali zili kkumi zyakateelane anongo yomwe.

15Mweelede kugwisya mbelele yomwe kuzwa mubutanga bwamyaanda yobilo kaili mbelele mbotu iizwa mu Isilayeli. Eezi ziyooba zyacipaizyo camaila, zyacipaizyo cakutenta azyalumvwano kuti bantu bakombelezezegwe zinyonyoono zyabo, mbwaamba Mwami Leza.

16Bantu boonse bamucisi beelede kuyoopa cipego cilibedelede eeci kumuleli wa Isilayeli kuti acibelesye.

17Unooli mulimo wamuleli kuti kapa zipaizyo zyakutenta, zyamaila azyazyakunywa ciindi camapobwe aakukkala kwamyezi amasabata, kumapobwe oonse aabikkidwe aamusyobo wa Isilayeli. Uyoopa zyakupaizya zyakukombelezezya cinyonyoono, zyamaila zyakutenta azyalumvwano kuti akombelezezye zinyonyoono zyamusyobo wa Isilayeli.»

Zyamapobwe

(Kulonga 12.1-20; Bapaizi 23.33-43)

18Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mumwezi mutaanzi mubuzuba butaanzi mweelede kubweza kapoho katakwe kampenda musalazye busena busalala.

19Mupaizi weelede kuti abweze bulowa bumwi bwacipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono akububikka azikunguzyo zyaŋanda ya Leza, muzyooko zyone zyalumpimpito lwacipaililo aazicinda zyaamilyango yalubuwa lwamukati.

20Weelede kuyoocita mbubonya oobo mubuzuba bwaciloba bwamwezi kucitila uuli woonse uubisya cakutacita caali nokuba cakutaziba, mbombuboobu mbweelede kusalazya ŋanda ya Leza.

21«Mumwezi mutaanzi mubuzuba bwakkumi aane mweelede kuyoolya pobwe lya Kwiindilila, pobwe liligwa mazuba aali ciloba, ciindi nomulya zinkwa zitakwe mimena.

22Mubuzuba oobo muleli weelede kupa mupoho kuti abe wacipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono zyakwe mwini azyabantu boonse bamunyika.

23Buzuba abuzuba mumazuba aayo aali ciloba aapobwe eeli, weelede kupa bapoho bali ciloba abagutu bali ciloba batakwe kampenda kuti cibe cipaizyo cakutenta ku Mwami Leza, asijembwe omwe wacipaizyo cakukombelezezya zinyonyoono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Weelede kupa cituuzyo camaila cizula cisuwo kumupoho omwe-omwe, acisuwo kumugutu omwe-omwe antoomwe alufulu lwamafuta kucisuwo comwe-comwe.

25Mumazuba aayo aali ciloba aapobwe litalika mumwezi waciloba mubuzuba bwakkumi aasanu, weelede kupa mbubonya kuzipaizyo zyakukombelezezya zinyonyoono, cipaizyo cakutenta, camaila acamafuta.»

Ezekiyeli 46

Zyamaila azyamapobwe

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Mulyango walubuwa lwamukati uulangide kujwe weelede kuti kuujedwe kwamazuba aali cisambomwe, pele mubuzuba bwa Sabata, amubuzuba likkala mwezi weelede kujalulwa.

2Muleli weelede kunjila kwiinda mukkoce lyamulyango akuyooima kumbali aazicinda zyamulyango. Bapaizi beelede kupaizya zipaizyo zyakwe zyakutenta azyalumvwano. Weelede kukomba kumbali aacikunguzyo camulyango, amana azwe, pele mulyango tuuelede kujalwa mane kusikila kumangolezya.

3Mumazuba aamasabata, alikkala mwezi bantu bamunyika beelede kukomba kumbele lya Mwami Leza kumanjililo aamulyango.

4Cipaizyo cakutenta eeco muleli ncaleta ku Mwami Leza mubuzuba bwa Sabata ntubelele tuli cisambomwe amugutu omwe, zyoonse eezi kazitakwe kampenda.

5Cituuzyo camaila cipegwa antoomwe amugutu ceelede kuba cisuwo comwe, cituuzyo camaila cipegwa antoomwe atubelele ceelede kuba mbuli mbwayanda mwini, weelede kupa antoomwe alufulu lwamafuta kucisuwo comwe-comwe.

6Mubuzuba likkala mwezi weelede kupa kapoho komwe, tubelele tuli cisambomwe amugutu omwe, zyoonse eezi kazitakwe kampenda.

7Weelede kupa cisuwo comwe camaila kumupoho omwe, cisuwo comwe kumugutu, kuli catubelele weelede kuti ape mbuli mbwayanda, ape antoomwe alufulu lwamafuta kucisuwo comwe-comwe.

8Muleli nanjila weelede kuti ainde mukkoce lyamulyango weelede kuti azwe ainde amulyango nguwenya ooyo.

9«Bantu bamunyika baakubungana kumbele lya Mwami Leza kumapobwe aabikkidwe aaya, kufumbwa ooyo uuyoonjilila kumulyango wakunyika kuzookomba weelede kuti azooinde kumulyango wakumusanza, kufumbwa ooyo uunjilila kumulyango wakumusanza weelede kuti azwide kuli wakunyika. Taakwe weelede kuzwida amulyango ooyo ngwaanjilila, pele weelede kuzwida kuli uumbi.

10Muleli weelede kuti kali akati kabo, weelede kunjila kunjilila bantu akuzwa nkobazwida.

11«Ciindi camapobwe aaziindi zimwi zibikkidwe, cituuzyo camaila ceelede kuzula cisuwo kumupoho omwe, cisuwo comwe kumugutu omwe, kutubelele muntu weelede

© 1996, Bible Society of Zambia.

kuti ape mbuli mbwayanda mwini, ape antoomwe alufulu lwamafuta kucisuwo comwe-comwe.

12Ciindi muleli napa cipaizyo cakuliyandila ku Mwami Leza, naa kucili cipaizyo cakutenta naa zyalumvwano, weelede kujalwidwa mulyango uulangide kujwe. Nanga wapa cipaizyo cakwe cakutenta noziba zipaizyo zyalumvwano mbubonya mbwacita mubuzuba bwa Sabata. Eelyo inga wazwa, lino azwa buyo, mulyango weelede kujalwa.»

Zipaizyo zyabuzuba abuzuba

13Buzuba abuzuba kweelede kupegwa kabelele katakwe kampenda kuti kabe kacipaizyo cakutenta ku Mwami Leza, mweelede kuti kamupa cifumo-fumo cili coonse.

14Ncomweelede kupedelezya cifumo-fumo cili coonse cacisambomwe cacisuwo acipaanzi catatu calufulu lwamafuta aakuvwelanya busu bunante. Kupa cituuzyo camaila eeci ku Mwami Leza malailile aatakamani.

15Mbombuboobu kabelele, cituuzyo camaila amafuta mbozyeelede kunoopegwa cifumo-fumo cili coonse kuti cibe cipaizyo cakutenta lyoonse.

Zyamuleli anyika

16Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Kuti naa muleli wapa umwi wabana bakwe balombe cipego kuzwa kulukono lwakwe, nkokuti eeco ciyooba cabalunyungu lwakwe, ciyooba cintu cabo kwiindila mukukona.

17Pele kuti naa wapa umwi wababelesi bakwe cipego kuzwa mulukono lwakwe, mubelesi ooyo weelede kucibamba mane do kuyoosikila mumwaka walwaangunuko, ndendilyo nociyoobweeda kumuleli. Lukono lwakwe ndwabana bakwe balombe balo, ncicabo.

18Muleli teelede kutola lukono lwabantu noluba buti mukubatanda mubusena bwabo. Weelede kupa bana bakwe lukono lwabo kuzwa muzintu zyakwe mwini, kutegwa kaatakwe muntu wangu naba omwe uunga wagwisigwa kuzwa mubusena bwakwe.»

19Mpawo muntu ooyo wakandiinzya kumanjililo aalubazu lwamulyango uuli aafwiifwi atwaanda tusalala tulangide kunyika, twabapaizi. Wakanditondezya busena bumwi buli lwaambo.

20Wakati kulindime, «Oobu mbobusena bapaizi mbobanoojikila zyazipaizyo zyamilandu azyakukombelezezya zinyonyoono akunookanga zituuzyo zyamaila, kutegwa kabatazileti mulubuwa lwaanze mukuti inga bantu balaba nobaguma zisani zisalala eezyo.»

21Amane aawo wakandileta kulubuwa lwaanze akundeenzeenzya muzyooko zyone, lino ndakabona kuti mucooko comwe-comwe kwakali alumwi lubuwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Muzyooko zyone eezyo zyalubuwa lwaanze kwakali mbuwa mukati, kazilampa tukokola tuli makumi one, mubwamba kazilampa tukokola tuli makumi otatwe, lubuwa lomwe-lomwe muzyooko zyone lwakaleelene.

23Mukati kambuwa zyone kwakali mindando yamabwe, kamuli zikko zyakayakidwe koonse-koonse munsi aamundando.

24Wakati kulindime, «Aaya ngamaanda aakujikila oomo bantu aabo bakutauka muŋanda ya Leza mobanoojikila zipaizyo zipa bantu.»

Ezekiyeli 47

Mulonga uuzwa muŋanda ya Leza

1Lino muntu ooyo wakandipilusya kumanjililo aaŋanda ya Leza eelyo ndakabona maanzi kaazwa ansi lyacikunguzyo caŋanda ya Leza kuya lwaajwe, mukuti ŋanda ya Leza yakalangide kujwe. Maanzi akali kuzwida ansi kulubazu lwakumusanza lwaŋanda ya Leza, kumusanza lyacipaililo.

2Mpawo wakandigwisizya kumulyango wakunyika akundeenzeenzya anze lyamulyango waanze uulangide kujwe, maanzi akali kukunka kuzwa kulubazu lwakumusanza.

3Lino muntu ooyu naakainka lwakujwe kajisi akatambo kakweelesya, wakeeleka busena bulampa tukokola tuli cuulu, mane wakandiinzya mumaanzi aatanwa munungo.

4Alimwi wakeeleka busena bulampa tukokola tuli cuulu akundiinzya mumaanzi aatana mumagondo. Wakeeleka alimwi buli tukokola tuli cuulu akundiinzya mumaanzi aasika mucibuno.

5Wakeeleka alimwi tukokola tuli cuulu, pele lino wakaba mulonga ooyo ngundatakali kukonzya kuzubuka, nkaambo maanzi akalifutide, wakali ampisi cakuti muntu inga takonzyi kuyamba, wakali mulonga wakuti muntu takonzyi kuzubuka.

6Wakandibuzya kuti, «Yebo omuntu, sena ulicibwene eeci?» Amane wakandipilusya kunkomwe yamulonga.

7Nindakaakusika kuya, ndakabona masamu manji kunkomwe zyamulonga zyoonse zyobilo.

8Wakati kulindime, «Maanzi aaya akunkila kucisi cakujwe mane ngaayo alasika Kulwizi Lufwide oomo mwaayoonjila mulwizi. Anjila buyo mulwizi, maanzi inga abatama, taacibyuuki.

9Zilenge zinji zipona zilakonzya kukkala kufumbwa ooko mulonga nkuukunkila. Kuyooba nswi zinji, nkaambo maanzi aaya nkwaakunkila ayoocita kuti maanzi aabyuuka abote, nkaako kufumbwa mulonga ooyu nkuukunkila zintu zyoonse ziyoopona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Bazubi banswi bayoondandama ankomwe yamulonga, kuzwa ku Engedi kuyoosika ku Enegilaimu kuyooba masena aakukwapamika tunyandi. Inswi zinooli zyamisyobo-misyobo mbubonya mbuli nswi zyalwizi lupati.

11Pele maanzi aamantolo taakaboti, anoobyuuka.

12Masamu oonse aazyala micelo yamisyobo-misyobo ayookomena munsi ankomwe zyamulonga zyoonse zyobilo. Matu aayo taakapusami, taakwe naayooleka kuzyala pe. Mwezi amwezi anoozyala, nkaambo maanzi aazwa mubusena busalala akunkila mulingawo. Micelo yayo iyooba ncecilyo, matu aayo ngakusilisya.»

Minyinza yanyika

13Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Njeeyi minyinza eeyo njomweelede kwaapauzya nyika kuti ibe lukono akati kamisyobo iili kkumi aibili ya Isilayeli, bamusyobo wa Josefa bapegwe zyaabilo zyobilo.

14Mweelede kwiiapaula cakweelanya akati kabo. Akaambo kakuti ndakatambika kujulu nindakakonkezya kuti njooipa basikale banu, nyika eeyi iyooba lukono lwanu.

15Mboobu munyinza wanyika mbuunobede. Kulubazu lwakunyika unoozwa kulwizi lupati, unooinda mumugwagwa waku Hetiloni akuyooinda ku Lebohamati kuyoosika ku Zedadi,

16ku Belota aku Sibulaimu, munzi uuli mumunyinza uulaakati kamunzi wa Damasikasi awa Hamati mane kuyoosika ku Hazahatikoni kumunyinza wa Haulani.

17Munyinza uyooindilila kuzwa kulwizi kuyoosika ku Hazeeanani kulubuwa lwamunyinza lwa Damasikasi kunyika, uuswaangene amunyinza wa Hamati nkoili kunyika. Oobu mbuubede munyinza wakunyika.

18«Kulubazu lwakujwe munyinza uyooinda akati ka Haulani a Damasikasi, kutobelezya mulonga wa Jolodani akati ka Giliyadi anyika ya Isilayeli, mane kuyoosika kulwizi akuyoosika ku Tamaa. Oobu mbuubede munyinza wakujwe.

19«Kulubazu lwakumusanza munyinza uyoozwida ku Tamaa mane kuyoosika kumaanzi aaku Meliba Kadesyi, wamana uyootobelezya kalonga ka Ijipiti mane kuyoosika kulwizi lupati. Oobu mbuubede munyinza wakumusanza.

20«Kulubazu lwakumbo, Lwizi Lupati luyooba ngomunyinza mane kuyoosika ampa kulangana a Lebohamati. Oobu mbuubede munyinza wakumbo.

21«Mweelede kwaabana nyika eeyi akati kanu kweendelana amisyobo ya Isilayeli.

22Mweelede kwaapawidana nyika eeyi kuti ibe lukono lwanu antoomwe abazwakule aabo bakkede andinywe bajisi bana. Mweelede kubayeeya kuti mbazyale mucisi ca Baisilayeli, beelede kupegwa lukono antoomwe andinywe akati kamisyobo ya Isilayeli.

23Kufumbwa mumusyobo muzwakule ooyo mwaakkala, mweelede kumupa lukono lwakwe, mbwaamba Mwami Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ezekiyeli 48

Kwaapaulwa kwanyika

1Njeeyi misyobo iilembedwe kwiindila mumazina aayo. Kumagolelo aamunyinza wakunyika, Badani bayoopegwa caabilo, munyinza wabo uyootobelezya mugwagwa wa Hetiloni kuyoosika ku Lebohamati, ngooyo ku Hazeeanani, munyinza wakunyika ku Damasikasi uyooba cibeela camunyinza wayo kuzwa kulubazu lwakujwe mane kuyoosika kulubazu lwakunyika.

2Baasya, bayoopana munyinza anyika ya Badani kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

3Banafutali bayoopana munyinza anyika ya Baasya kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

4Bamanase bayoopana munyinza anyika ya Banafutali kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

5Baefulemu bayoopana munyinza anyika ya Bamanase kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

6Balubeni bayoopana munyinza anyika ya Baefulemu kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

7Bajuda bayoopana munyinza anyika ya Balubeni kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

8Kubambana acisi ca Juda kuzwa kujwe kuyoosika kumbo caabilo eeco ciyooba cipego cilibedelede. Mubwamba cinoolampa tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, bulamfu bwaco kuzwa kujwe kuyoosika kumbo, buyooelana azyaabilo zyamisyobo, busena buyakidwe ŋanda ya Leza bwalo bunooli akati.

9Caabilo canyika cakuliyandila eeco ncoyanda kupa ku Mwami Leza kaciyoolampa tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, mubwamba kacili tukokola tuli zyuulu zili kkumi.

10Eeci ciyooba caabilo cisalala cabapaizi. Cinoolampa tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu kulubazu lwakunyika, mubwamba kulubazu lwakumbo kacili tukokola tuli zyuulu zili kkumi, mubulamfu kacinooli tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo kulubazu lwakujwe, kulubazu lwakumusanza kacili tukokola tuli zyuulu zili makumi osanwe azisanu. Akati kaco mpaanooli busena busalala bwa Mwami Leza.

11Eeci ciyooba cabapaizi basalala, baciinga ca Zadoki, aabo bakali kundikutaukila cakusyomeka, tiibakaleya mbuli bwakacita Balevi beenzinyina ciindi Baisilayeli nibakaleya.

12Ciyooba cipego cilibedelede kulimbabo kuzwa kucaabilo cisalala canyika, caabilo cisalalisya ciyoopana munyinza anyika ya Balevi.

13Cinoobambene anyika yabapaizi Balevi bayoopegwa caabilo cili tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo, mubwamba cakali tukokola tuli zyuulu zili kkumi. Bulamfu

© 1996, Bible Society of Zambia.

bwaco bunooli tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, bwamba bwaco bunooli tukokola tuli zyuulu zili kkumi.

14Tabeelede kucuuzya nokuba kucincanya cipaanzi nociba buti mulincico pe. Eeci ncibeela canyika cibotu kwiindilila, nkaako taceelede kupegwa kubantu bambi pe, nkaambo cilasalala ku Mwami Leza.

15Busena busyeede bwabwamba buli tukokola tuli zyuulu zyosanwe, bulamfu bwabo bwakali tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu, buyooba busena bwabantu buyo mumunzi, bwakuyaka maanda abwamacelelo. Munzi uyooba akati kabo,

16nkabela unoolampa boobu, kulubazu lwakunyika unoolampa tukokola tuli zyuulu zyone amyaanda yosanwe, kulubazu lwakumusanza unooli tukokola tuli zyuulu zyone amyaanda yosanwe, lubazu lwakujwe unooli tukokola tuli zyuulu zyone amyaanda yosanwe, kulubazu lwakumbo unoolampa tukokola tuli zyuulu zyone amyaanda yosanwe.

17Macelelo aamunzi anooli tukokola tuli myaanda yobilo amakumi osanwe, kulubazu lwakunyika akumusanza anooli tukokola tuli myaanda yobilo amakumi osanwe, kujwe anooli tukokola tuli myaanda yobilo amakumi osanwe, kumbo anooli tukokola tuli myaanda yobilo amakumi osanwe.

18Busena busyaala, bupana munyinza acaabilo cisalala bweelane mubulamfu bwabo, bunooli tukokola tuli zyuulu zili kkumi kulubazu lwakujwe, kulubazu lwakumbo bunooli tukokola tuli zyuulu zyosanwe. Nkabela eezyo ziyootebulwa moomo ziyooba zilyo zyababelesi bamunzi.

19Babelesi bamunzi aabo banoolima bakazwe mumisyobo yoonse ya Isilayeli.

20Caabilo coonse cinooelene mumabazu oonse cinooli tukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu. Kuti cibe cipego cilibedelede, mweelede kuyoozandula busena busalala, antoomwe alubono lwamunzi.

21Eeco ciyoosyaala kumabazu oonse obilo abusena oobu bwacaabilo cisalala acalubono lwamunzi cinooli camuleli. Kuzwa kubwamba bwatukokola tuli zyuulu zili makumi obilo azisanu bwacaabilo cisalala kusikila kumunyinza wakujwe, akuzwa kubwamba bwakumbo bwatukokola tuli zyuulu zili makumi obilo kusikila kumunyinza wakumbo, nyika iibambene azyaabilo zyamisyobo yoonse iyooba yamuleli, nkabela caabilo cisalala cijisi busena busalala bwaŋanda ya Leza bunooli akati kawo.

22Nkaako nyika ya Balevi anyika yamunzi inooli akati kanyika yamuleli. Nyika yamuleli inooli akati kamunyinza wa Bajuda amunyinza wa Babenjamini.

23Misyobo imwi yoonse itambule caabilo comwe-comwe kutalikila kunyika kusikila kujwe caabilo cakusaanguna cibe ca Benjamini.

24Basimiyoni banoopana munyinza anyika ya Babenjamini kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Baisakaa banoopana munyinza anyika ya Basimiyoni kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

26Bazebuluni banoopana munyinza anyika ya Baisakaa kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

27Bagadi banoopana munyinza anyika ya Bazebuluni kuzwa kujwe kuyoosika kumbo.

28Munyinza wa Bagadi nkuuli kumusanza uyoobambalika kuzwa ku Tamaa kuyoosika kumaanzi aaku Melibakadesyi, mane ngooyo uyootobelezya kalonga ka Ijipiti mane kuyoosika mu Lwizi Lupati.

29Eeyi njenyika njooyoopa misyobo ya Isilayeli kuti ibe lukono lwabo, eezi ziyooba nzezyaabilo zyabo, mbwaamba Mwami Leza.

Milyango ya Jelusalemu

30Njeeyi milyango kutalikila kulubazu lwakunyika kulampa tukokola tuli zyuulu zyone amyaanda yosanwe,

31milyango yamunzi inooitwa amaziba aamisyobo ya Isilayeli. Milyango yotatwe iili kulubazu lwakunyika inooli mulyango wa Lubeni, wa Juda amulyango wa Levi.

32Kulubazu lwakujwe, kulampa tukokola tuli zyuulu zyone amyaanda yosanwe, kunooli milyango yotatwe, mulyango wa Josefa, wa Benjamini awa Dani.

33Kulubazu lwakumusanza kulampa tukokola tuli zyuulu zyone, kunooli milyango yotatwe, mulyango wa Simiyoni, wa Isakaa awa Zebuluni.

34Kulubazu lwakumbo, kulampa tukokola tuli zyuulu zyone amyaanda yosanwe, kunooli milyango yotatwe wa Gadi, wa Asya awa Nafutali.

35Bulamfu boonse kubuzinguluka unoolampa tukokola tuli zyuulu zili kkumi alusele. «Kuzwa leelyo zina lyamunzi linootegwa, Mwami Leza mwabede oomo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Daniyeli

Daniyeli 1

Bakubusi mbubakatolwa kuŋanda ya Nebukadineza

1Mumwaka watatu wakulela kwa Jehoiyakimu mwami wacisi ca Juda, Nebukadineza
mwami wa Babuloni wakasika ku Jelusalemu akuzoousinkilizya.

2Nkaako Mwami Leza wakaaba Jehoiyakimu mwami wacisi ca Juda kuli
Nebukadineza, wakabweza zintu zimwi kuzwa muŋanda ya Leza. Wakabweza zintu
eezi akuzitola muŋanda iikombelwa leza wakwe mu Babuloni, wakaziyobola
muŋanda yaleza wakwe.

3Mpawo mwami wakalailila Asyipenazi, mupati wababelesi bakwe, kuti balete
Baisilayeli bamwi bamukwasyi wabwami abalemenede,

4bakubusi batalemene, baziwa zibotu, bajisi maanu akwiiya zintu, bajisi luzibo,
bakonzya kumvwisya zintu cakufwambaana, bajisi zyeelelo zyakuti inga bakonzya
kubeleka muŋanda yamwami. Asyipenazi wakaambilwa kuti abaiisye musyobo
amwaambo wa Bakalodiya.

5Mwami wakati kabapegwa zilyo zyabuzuba abuzuba awaini kuzwa kwakwe. Aaba
bakali bakuti baiisigwe kwamyaka yotatwe, nkabela baakumanizya bakabelekele
mwami.

6Akati kabaaba bamwi bakazwa kucisi ca Juda kwakali, Daniyeli, Hananiya,
Misyayeli a Azaliya.

7Mupati wababelesi wakabaulika mazina aambi. Daniyeli wakamuulika zina lyakuti
Belitesyaza, Hananiya wakamuulika kuti Syaduleki, Misyayeli wakamuulika kuti
Misyeki, Azaliya wakamuulika kuti Abedinego.

8Pele Daniyeli wakayeeya kuti walo atalisofwaazyi azilyo zyabwami awaini, eelyo
wakakumbila mubelesi mupati kuti azumizigwe kutacita boobo.

9Lino Leza wakacitide mupati ooyo kuti afwide luzyalo Daniyeli akumweetelela,

10pele mupati ooyo wakaambila Daniyeli kuti, «Njoowa mwami simalelo wangu ooyo
wasungula kale zilyo azyakunywa. Lino abona kuti wakotela, cakutaba mbuli
basaanyoko, mwami uyoondikosola mutwe.»

11Mpawo Daniyeli wakaambila mulindizi ooyo mupati wababelesi ngwaakabikka kuti
kalanga Daniyeli, Hananiya, Misyayeli a Azaliya kuti,

12«Twakukumbila, tusole kwamazuba aali kkumi. Utatupi cimbi ccita buyo zisyumani
kuti katulya amaanzi aakunywa.

13Kwaakumana ukatweezyanyike abakubusi aabo balya zilyo zyabwami wamana
noyoocita mbuli mbooyoobona.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nkaako wakazumina kucita eeci, akubasoleka kuti bacite mbubakakumbila kwamazuba aali kkumi.

15Lino mazuba aali kkumi naakamana balo bakalangika kuti bali kabotu akuneneya kabotu kwiinda bakubusi baya bakali kulya zilyo zyabwami.

16Nkaako mulindizi ooyo wakagwisya zilyo zyabo zibotu awaini wakali wakuti kabanywa, mubusena bwazeezyo wakabapa zisyumani.

17Bakubusi aaba bone Leza wakabapa luzibo akumvwisya zintu zyamwaambo oonse akwiiya. Daniyeli wakali kukonzya kumvwisya zilengaano aziloto ziindene-indene.

18Lino ciindi eeco mwami ncaakabikkide kuti bakaletwe nicakasika, mupati wababelesi wakabaleta kuli Nebukadineza.

19Mwami wakaambaula ambabo, nkabela wakajana kuti taakwe wakeelene a Daniyeli, Hananiya, Misyayeli a Azaliya, nkaako bakanjila mulimo wakubelekela mwami.

20Mumakani oonse aazya busongo akumvwisya zintu mwami ngaakababuzya, wakajana kuti balainda ziindi zili kkumi kwiinda basimabibo boonse abasikulota babwami bwakwe boonse.

21Nkabela Daniyeli wakakkala ooko mane kusikila mumwaka mutaanzi wakulela kwa mwami Sailasi.

Daniyeli 2

Ciloto ca Nebukadineza

1Mumwaka wabili wakulela kwakwe, Nebukadineza wakalota ziloto, nkaako wakapenga mumoyo cakuti taakakonzya koona.

2Nkaako mwami wakaita basimabibo, basikulota, basondi abaŋanga kuti bamwaambile zyaziloto zyakwe. Lino nibakasika akuzooima kumbele lya mwami,

3wakati kulimbabo, «Ndalota ciloto candipenzya, ndiyanda kuti ndicizibe naa caamba nzi.»

4Mpawo baŋanga bakaingula mwami mu Cialamu bakati, «Omwami oongole! Twaambile buyo tobabelesi bako ciloto cako, tulacipandulula.»

5Eelyo mwami wakaingula baŋanga kuti, «Nceeci ncindayeeya kucita, kuti naa mwatandaambila ciloto cangu ncocaamba, ndamukosoola mitwe, maanda aanu ayooba zitantaala zyalo.

6Pele kuti naa mundaambile akundipandulwida, muyootambula zipego, bulumbu akulemekwa kupati kuzwa kulindime. Aboobo amundaambile ciloto akundipandulwida ncocaamba.»

7Bakaingula mwami alimwi kuti, «Mwami atwaambile buyo ciloto cakwe swebo tobabelesi bakwe, tulacipandulula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8«Mpawo mwami wakaingula kuti, ‹Ndilizi kuti musoleka kumantauka nkaambo
mulizi kuti ndisinizizye ancindaamba› nindati,

9‹Kuti naa mutandaambili ciloto cangu kuli cintu comwe buyo ncomuyoobona.
Mwalivwiya-vwiya kuti mundaambile zintu zyakubeja zibi, kutegwa zitacitiki
nzendikanzide.› Nkaako amundaambile ciloto, ndendilyo nendinga ndaziba kuti
mulakonzya kundipandulwida.»

10Baŋanga bakaingula mwami kuti, «Taakwe muntu naba omwe ansi aano uukonzya
kucita mbuli ceeci ncakumbila mwami! Kasimpe taakwe mwami mupati singuzu
wakabuzizye kale cintu cili mbuli ceeci kuli simabibo, siziloto naba muŋanga.

11Mwami ncaabuzya nciyumu kapati. Taakwe muntu naba ni uunga wakonzya
kuyubunwida mwami ccita buyo baleza, abalo tabakkali akati kabantu pe.»

12Eeci cakanyemya mwami kapati akumukalazya wakalailila kuti bantu basongo
boonse bamu Babuloni bajaigwe.

13Nkaako wakapa malailile aakuti bantu basongo bajaigwe, kwakatumwa baalumi
kuti bakalangaule Daniyeli abeenzinyina kuti bajaigwe.

14Lino Aliyoki mupati wabalindizi bamwami naakanyamuka akuunka kuti akatalike
kujaya bantu basongo bamu Babuloni, Daniyeli wakakanana kulinguwe cabusongo
acamaanu.

15Wakabuzya mupati wababelesi bamwami kuti, «Ino nkaambo nzi mwami naakapa
malailile aalunya aali boobu?» Eelyo Aliyoki wakalungulwida Daniyeli makani oonse
mbwaabede.

16Naakamvwa boobo, Daniyeli wakanjila muŋanda kuyoobona mwami
akuyoomukumbila kuti amupe ciindi, kutegwa azoomupandulwide ciloto eeco.

17Mpoonya Daniyeli wakabweeda kuŋanda yakwe akuyooambila beenzinyina makani
aaya ba Hananiya, Misyayeli a Azaliya.

18Wakabalomba kuti bakumbile Leza wakujulu kuti abeetelele amakani aamaseseke
aaya, kutegwa walo abeenzinyina batajaigwi antoomwe abantu basongo bamu
Babuloni.

19Masiku maseseke aayo akayubununwa kuli Daniyeli mucilengaano. Mpoonya
Daniyeli wakatembaula Leza wakujulu

20akuti,

«Alitembaulwe zina lya Leza kwalyoonse alyoonse, busongo anguzu nzizyakwe.

21Ulasandula ziindi aziindi zyamwaka, ulabikka bami azyuuno akubatanda. Ulapa
busongo kubasongo, aluzibo kuli baabo bamvwisya zintu.

22Ulayubununa zintu ziyumu zisisidwe, ulizi cintu cili coonse cili mumudima,
mumuni ulajanwa ooko nkwabede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Ndakulumba akukutembaula yebo O Leza wabasikale bangu, wandipa busongo anguzu, wandizibya ncitwakukumbila, watuzibya ciloto camwami.»

Daniyeli mbwaakapandulula ciloto camwami

24Mpawo Daniyeli wakainka kuli Aliyoki, ooyo mwami ngwaakasala kuti ajaye bantu basongo bamu Babuloni akuyoomwaambila kuti, «Utajayi bantu basongo bamu Babuloni. Konditola kumwami, ndiyoomupandulwida ciloto cakwe.»

25Mpoonya aawo Aliyoki wakatola Daniyeli kumwami akuti, «Ndajana mwaalumi akati kabaange bakazwa kucisi ca Juda uukonzya kukwaambila omwami ciloto cako ncocaamba.»

26Mwami wakabuzya Daniyeli uutegwa Belitesyaza kuti, «Sena ulakonzya kundaambila ncindakabona muciloto cangu akucipandulula?»

27Daniyeli wakaingula kuti, «Taakwe muntu musongo, ŋanga, simabibo naba musondi uukonzya kukupandulwida zyamaseseke aaya ngobuzya bantu,

28pele kuli buyo Leza wakujulu uuyubununa makani aasisidwe mbuli aaya. Wakutondezya omwami Nebukadineza ciyoocitika mumazuba aaboola. Ciloto cako azilengaano eezyo nzyookabona nookalede nzeezi:

29Nookalede aalya omwami, moyo wako wakali kuyeeya zintu ziyooboola kumbele, lino ooyo sikuyumuna makani aasisidwe wakakutondezya ziyoocitika.

30Pele mebo ndakayubunwidwa makani aaya, teensi kuti mebo ndimusongo kwiinda bantu bapona pe, pele kutegwa omwami uzibe bupanduluzi akuti umvwe eeco ncookali kuyeeya mumoyo wako.

31«Yebo omwami wakalanga, eelyo wakabona cibumbwa cipati kumbele lyako, cakali cipati kapati, kacibalama, cakali kuyoosya.

32Mutwe wacibumbwa wakali wangolida iini-ini, camba caco amaboko akali aansiliva, ida lyaco azibelo zyakali zyamukuba,

33maulu aaco akali aalubulo, zituta zyaco zyakali zyalubulo luvwelene abulongo buumpidwe.

34Lino koceebela, kwakakolomoka bbwe, tiilyakakolomonwa amuntu pe. Lyakauma cibumbwa eeco kuzituta zyaco zyalubulo luvwelene abulongo akupwaya zituta zyaco.

35Mpawo lubulo, bulongo, mukuba nsiliva angolida zyakapwasyauka ciindi eeco nciconya akuba mbuli bungu acuumino camaila cilimo. Luuwo lwakakungulula zyoonse, taakwe kakasyaala pe. Pele bbwe eelyo lyakauma cibumbwa lyakaba dundu lini lyakazuzya nyika yoonse.

36«Lino nceeci ciloto cako tuyanda kuti tukupandulwide omwami.

37Yebo omwami, nduwe mwami wabami. Leza wakujulu wakupa bulelo anguzu, bweendelezi abulemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Wakupa bantu boonse baansi aano, banyama bamusokwe abayuni bamuluuwo. Kufumbwa ooko nkobabede boonse. Nduwe mutwe uulya wangolida.

39«Kunze lyako, kuyooboola bwami bumbi, tabukoonooli mbuli bwako pe. Buyooccilila, bwami bwatatu bunooli bwamukuba, nkabela buyooendelezya nyika yoonse.

40Kumamanino kuyooba bwami bwane, bunooli buyumu mbubonya mbuli lubulo, nkaambo lubulo lulatyoloola akupwaya zintu zyoonse, mbubonya mbuli mbolutyoloola zyoonse, buyoopwaya akutyoloola masi oonse.

41Mbubonya mbuli mbookabona zituta aminwe yalubulo luumpidwe buvwelene abulo ngo, bwami oobu bunooandeene, nikuba boobo bunoojisi nguzu zili mbuli zyalubulo, iiyi, mbubonya mbuli mbookabona lubulo luvwelene abulongo.

42Mbubonya mbuli minwe mbuyakali yalubulo luvwelene abulongo, mbubonya oobo bwami oobu kumwi bunooli buyumu pele kulubazu lumwi bunooli buteteete.

43Mbubonya mbuli mbookabona lubulo kaluvwelene abulongo buumpidwe, mbubonya oobo bantu banoovwelene, tabanookamantene kabotu mbubonya mbuli lubulo abulongo.

44«Mumazuba aabami aabo, Leza wakujulu uyoobikka bwami butakanyonyoonwi, alimwi tabukasiilwi bantu bambi. Buyoopwayaula amalelo aayo oonse akwaamanizya, pele bwalo bunooyooliko mane kukabe kutamani!

45Ncocaamba cilengaano cabbwe lyakakolomoka kuzwa mucilundu, tiilyakakolomonwa amuntu pe, bbwe eelyo lyakapwayaula lubulo, bulongo, nsiliva angolida. Leza mupati wanguzu wakakutondezya omwami eeco ciyoocitika kumbele. Ciloto ncakasimpe abwalo bupanduluzi bwaco bulisinizizye.»

46Mpawo mwami Nebukadineza wakavuntama ansi kumbele lya Daniyeli wamulemeka, eelyo wakalailila kuti Daniyeli apegwe zipego, zituuzyo atununkilizyo.

47Mwami wakati kuli Daniyeli, «Kasimpe Leza wako ngu Leza wabaleza ngosimalelo, Mwami wabami, ngusikuyubununa makani aamaseseke, nkaambo wakonzya kuyubununa makani aaya aasisidwe.»

48Mpoonya mwami wakasumpula Daniyeli, wakamupa zipego zinji. Wakamucita kuti aendelezye cibeela cacisi coonse ca Babuloni, wakamucita kuti abe ngosilutwe wabantu basongo boonse.

49Musule aceeci, Daniyeli wakakumbila mwami kuti abikke Syaduleki, Misyeki a Abedinego kuba basikweendelezya milimo yacibeela cacisi ca Babuloni, pele walo Daniyeli wakakkala ooko kunkuta yabwami.

Daniyeli 3

Nebukadineza mbwaakalailila bantu boonse kukomba mutuni wakwe

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Bumwi buzuba Nebukadineza wakapanga cibumbwa cangolida, kuya mujulu cakali kulampa tukokola tuli makumi aali cisambomwe, mubwamba cakali tukokola tuli cisambomwe, wakaciimika mucibanda ca Dula mucibeela cacisi ca Babuloni.

2Amane wakaita basilutwe, balangi, beendelezi, balailili, bayobozi bamali, babetesi, basinkuta, abaleli boonse, balupati-pati bacibeela eeco cacisi kuti baboole kuzoosekelela cibumbwa eeco ncaakaimika.

3Nkaako basilutwe, balangi, beendelezi, balailili, bayobozi bamali, babetesi, basinkuta abaleli boonse balupati-pati bacibeela eeco cacisi bakabungana kuti basekelele cibumbwa eeco mwami Nebukadineza ncaakabikka, bakaima kumbele lyaco.

4Mpoonya sikwaambilizya wakapozomoka kapati wakati, «Nceeci ncomwalaililwa nobantu boonse, nozisi anobantu bamisyobo yoonse ncakuti,

5mbumwamvwida buyo kulila kwamweembo, mutetele, kantimbwa, kankobela, kalumbu, nyeele azyakwiimbya zyamisyobo-misyobo, mweelede kuvuntama akukomba cibumbwa cangolida eeco mwami Nebukadineza ncaakaimika.

6Kufumbwa uutavuntami akukomba mpoonya-mpoonya uyoosowelwa mubbibi lyamulilo.»

7Nkaako mbubakamvwida buyo kulila kwamweembo, mutetele, kantimbwa, kankobela, kalumbu, nyeele azyakwiimbya zyamisyobo-misyobo zyoonse, bantu boonse, zisi, abantu bamisyobo yoonse bakavuntama akukomba cibumbwa cangolida eeco mwami Nebukadineza ncaakaimika.

8Ciindi eeco kwakasika Bakalodiya bamwi akubejelezya Bajuda twaambo.

9Bakaambila mwami Nebukadineza kuti, «Omwami, oongole!

10Wakapa malailile omwami aakuti kufumbwa uumvwa kulila kwamweembo, mutetele, kantimbwa, kankobela, kalumbu, nyeele azyakwiimbya zyamisyobo-misyobo weelede kuvuntama akukomba cibumbwa cangolida

11akuti kufumbwa ooyo uutavuntami akukomba uyoosowelwa mubbibi lyamulilo.

12Pele kuli Bajuda bamwi aabo mbookabikka mumilimo yamucibeela cacisi mu Babuloni, Syaduleki, Misyeki a Abedinego tabakuswiilili omwami. Bantu aaba tababelekeli baleza bako nokuba kukomba cibumbwa cangolida ncookaimika.»

13Mpawo mukukalala kupati, Nebukadineza wakaita Syaduleki, Misyeki a Abedinego. Nkaako aaba baalumi bakaletwa kumbele lyamwami,

14aawo Nebukadineza wakati kulimbabo, «Sena cili kasimpe Syaduleki, Misyeki a Abedinego kuti tamubelekeli baleza bangu nokuba kukomba cibumbwa cangolida ncindakaimika?

15Lino mwaakumvwa kulila kwamweembo, mutetele, kantimbwa, kankobela, kalumbu, nyeele azyakwiimbya zyamisyobo-misyobo zyoonse, lino kuti muvuntame akukomba cibumbwa ncindakapanga, ncibotu. Pele kuti naa mutacikombi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

muyoosowelwa mubbibi lyamulilo mpoonya-mpoonya. Ino nguleza nzi ooyo uukonzya kumuvuna kuzwa kulindime?»

16Syaduleki, Misyeki a Abedinego bakaingula mwami kuti, «O Nebukadineza, taakwe swebo tatuyandi kulivuna mumakani aaya.

17Kuti naa twasowelwa mubbibi Leza ngotubelekela uyootuvuna kuzwa kulinduwe omwami.

18Pele nokuba kuti naa taciti boobo, tuyanda kuti uzibe omwami kuti tatukoobelekela cibumbwa cangolida eeco ncookaimika.»

19Lino Nebukadineza wakakalalila ba Syaduleki, Misyeki a Abedinego cakuti ciwa cakwe cakasanduka akaambo kakunyema. Wakalailila kuti bbibi lyamulilo liyungizigwe kwaziindi zili ciloba, kutegwa upisye kwiinda lyoonse,

20wakalailila basilumamba bamwi bampi yakwe banguzu kuti baange ba Syaduleki, Misyeki a Abedinego akubasowela mubbibi lyamulilo.

21Mbombuboobu baalumi aaba, kabasamide majansi aabo, malukwe, zingundu azisani zimwi mbubakaangwa, akuwaalwa mubbibi lyamulilo.

22Kulailila kwamwami ooku kwakafwambaana kucitwa alyalo bbibi lyakapisigwa kapati cakuti kuvwilima kwamulilo ooyo kwakajaya baalumi aabo bakatola ba Syaduleki, Misyeki a Abedinego,

23baalumi aaba botatwe kakaangidwe bakawida mubbibi lyamulilo wakali kuvwilima.

24Mpoonya mwami Nebukadineza wakagambwa, akubuzya balailili bakwe kuti, «Sena tiitwakaangide baalumi botatwe akubasowela mumulilo?» Bakaingula kuti, «Mbombubo omwami.»

25Mpawo wakati, «Amulange, ndibwene baalumi bone beendeenda mumulilo, tabaangidwe, taakwe nobaulubwa, wane umwi ulangika mbuli mwana wa baleza.»

26Nebukadineza wakaswena aafwiifwi amulomo wabbibi lyamulilo akuyooti, «Syaduleki, Misyeki a Abedinego nobabelesi ba Leza Sijulu wamajulu, amuzwe! Amuboole kuno!» Aboobo Syaduleki, Misyeki a Abedinego bakazwa mumulilo,

27nkabela basilutwe, balangi, beendelezi abalailili bamwami bakababunganina. Bakabona kuti mulilo taakwe niwakabatenta, majansi naaba masusu aabo, alimwi taakwe nibakali kununka luya lwa mulilo pe.

28Mpoonya Nebukadineza wakati, «Atembaulwe Leza wa Syaduleki, Misyeki a Abedinego ooyo watuma mungelo wakwe kuzoofutula babelesi bakwe! Bakasyoma mulinguwe akuvoolozya malailile aamwami, alimwi bakaliyandide kusweekelwa buumi bwabo kwiinda kuti babelekele nokuba kukomba mutuni kunze lya Leza wabo.

29Nkaako Nebukadineza wakalailila kuti bantu bazisi zyoonse nuuba musyobo uuli buti woonse ooyo uubisyaanya Leza wa Syaduleki, Misyeki a Abedinego

© 1996, Bible Society of Zambia.

anyonyoonwe aalo maanda aabo aolwe zibe zitantaala, nkaambo taakwe leza uumbi uukonzya kufutula munzila eeyi.»

30Mpoonya mwami wakasumpula ba Syaduleki, Misyeki a Abedinego mucibeela camu Babuloni.

Daniyeli 4

Ciloto cabili ca Nebukadineza

1Mwami Nebukadineza, ulajuzya bantu bamisyobo yoonse, zisi zyoonse bantu bamilaka yoonse aabo bakkala munyika yoonse mbwiizulwa. Ulati,

«Amuzwidilile kapati!»

2Ndiboteledwe kapati kuti ndimwaambile zyamaleele azigambya eezyo Leza Sijulu wakujulu nzyaakandicitila.

3Zitondezyo zyakwe nzipati kapati, zigambya zyakwe nzyanguzu! Bwami bwakwe tabumani, kweendelezya kwakwe nkwamazyalani oonse.

4Mebo nde Nebukadineza, ndakalikkede muŋanda yabwami bwangu, nkandiliibide akulikwaya.

5Ndakalota ciloto eeco cakandiyoosya. Nindakalede abulo, zikozyanyo azilengaano eezyo nzindakali kutelaika mumoyo zyakandiyoosya.

6Eelyo ndakalailila kuti bantu basongo boonse bamu Babuloni baletwe kulindime kuti bazoondipandulwide ciloto.

7Lino basimabibo, basikulota, baŋanga abasondi nibakasika, ndakabaambila ciloto eeco, pele tiibakakonzya kundipandulwida ncico pe.

8Kumamanino, Daniyeli wakaboola kulindime, kumane ndakamwaambila ciloto eeco. Daniyeli nguuitwa kuti Belitesyaza, ndakamuulika zina lyaleza wangu akaambo kamuuya wabaleza basalala uuli mulinguwe.

9Ndakati, «Belitesyaza, omupati wabasimabibo, ndizi kuti muuya wabaleza uli mulinduwe, nkaako taakwe maseseke aakonzya kukuyumina pe. Mboobu mbocibede ciloto cangu, kondipandulwida.

10Nzeezi zilengaano nzindakabona ciindi nindakalede. Ndakalanga, lino ndakabona musamu wakali akati kanyika. Wakali mulamfu kapati.

11Musamu ooyo wakakomena akuba aanguzu mpela yawo yakali kuguma kujulu, wakali kuboneka kuzwa kumagolelo aanyika oonse.

12Matu aawo akali kweebeka, wakalizyede micelo minji, wakalijisi micelo yakuti bantu boonse kabalya. Banyama bamusokwe bakali kulala munsi lyawo, bayuni bakali kukkala mumitabi kuzwa mulinguwo zilenge zyoonse muzyakali kujana zyakulya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Muzilengaano eezi nzindakabona kandilede, ndakalanga, eelyo ndakabona mutumwa uusalala kaboola ansi kuzwa kujulu.

14Wakaita kuzwa kujulu cakupozomoka wakati, «Amugonke musamu ooyu, mukwezaule mitabi yawo, mukunkumune matu aawo, musowaile micelo yawo. Banyama munsi lyawo batije abalo bayuni bakkala mumitabi yawo bazwe.

15Pele cisiko cawo amucileke antoomwe amiyanda yaco, cisiko eeco caangidwe zibulo amukuba cisyaale munyika mubwizu musokwe.» Amumuleke atete mume uuloka kuzwa kujulu, amumuleke akkale abanyama akati kazisyango zyamunyika.

16Amumuleke moyo wakwe usanduke kuzwa kubuntu, mumuleke abe amoyo uuli mbuli wamunyama, mane kusikila myaka iili ciloba imane.

17Muzeezo ooyu waambilizigwa abatumwa, basalali baambilizya zyamakani aaya, kutegwa baumi bazibe kuti Mutalabala nguuendelezya malelo oonse aabantu alimwi ulaapa kumuntu kufumbwa ooyo ngwayanda, ulabapa kuti beendelezegwe abantu balibombya.

18Mbombuboobu mbocibede ciloto ncindakalota mebo ndemwami Nebukadineza. Lino yebo O Belitesyaza, pandulula ciloto eeci, nkaambo basongo boonse bamubwami bwangu bakacilwa kundipandulwida ncocaamba, pele yebo ulakonzya, nkaambo muuya wabaleza basalala uli mulinduwe.

Daniyeli mbwaakapandulula ciloto

19Mpawo Daniyeli ngonguwe uutegwa Belitesyaza wakakatazigwa kwaciindi cili mbocibede, wakayoowa. Aboobo mwami wakati, «Belitesyaza, ciloto eeci nobuba bupanduluzi bwaco butakuyoosyi pe.» Belitesyaza wakaingula kuti, «O simalelo wangu, nicabota kuti naa ciloto eeci nicali kujatikizya basinkondonyoko kacaamba baabo bakulwana!

20Musamu ooyo ngookabona, wakakomena akuba aanguzu, mpela yawo kaisikide kujulu cakuti wakali kubonwa munyika yoonse.

21Wakajisi matu mabotu amicelo minji cakuti zilenge zyoonse nkuzyakali kujana zyakulya, banyama bamusokwe nkobakali kulyookezezya. Bayuni bamuluuwo bakali kuyaka ziteente zyabo mumitabi yawo.

22Yebo omwami, ndonduwe musamu ooyo! Wakakomena akuba aanguzu, bupati bwako bwakakomena mane bwakaakusika kujulu, bweendelezi bulasika amumasi aali kulaale munyika.

23«Yebo, omwami, wakabona mutumwa uusalala kaboola kuzwa kujulu kati, ‹Boola uzoogonke musamu, pele musiye cisiko cawo caangidwe alubulo amukuba, mubwizu, pele miyanda yaco ili munyika. Atete amume wakujulu, amumuleke abe munyama wamusokwe, mane kusikila myaka iili ciloba imane.›

24«Lino mboobu bupanduluzi omwami, alimwi ngaaya malailile Mutalabala ngaakaamba azyasimalelo wangu,

© 1996, Bible Society of Zambia.

25wakati yebo uyoogwisigwa akati kabantu, uyookkala abanyama bamusokwe, uyoocela bwizu mbuli ŋombe alimwi uyooteta mume wakujulu. Myaka iili ciloba yaakumana ndendilyo noyooziba kuti Mutalabala nguuendelezya malelo aabantu oonse, alimwi ulaapa kumuntu kufumbwa ngwaayanda.

26Malailile aakuti cisiko cisyaale amiyanda yaco caamba kuti bwami bwako buyoopilusigwa kulinduwe waakuziba Leza wakujulu kuti nguulela.

27Nkaako omwami, cita mbwetikulailile. Lyaambe zinyonyoono zyako kuti ucite ziluleme uleke bubi bwako, weelede kubafwida luzyalo aabo badyaminidwe. Ambweni inga unoocizwidilide mubuvubi bwako.

28«Zyoonse eezi zyakacitika kumwami Nebukadineza.

29Nikwakainda myezi iili kkumi aibili ciindi mwami naakali kweendeenda aciluli caŋanda yabwami mu Babuloni

30wakati, ‹Sena tauli munzi ooyu mupati wa Babuloni ngundakayaka kuti ube wabwami munguzu amubulemu bwangu?› »

31Lino kacaambaula kwakamvwigwa ijwi lyakazwa kujulu, lyakati, «Ngaaya malailile aakugeme omwami Nebukadineza. Wanyangwa nguzu zyako zyabwami.

32Uyoogwisigwa akati kubantu, uyookkala abanyama bamusokwe, uyoocela bwizu mbuli ŋombe. Kwamyaka iili ciloba, ndendilyo noyooziba kuti Mutalabala nguuendelezya malelo aabantu oonse, alimwi ulaapa kufumbwa ngwaayanda.»

33Mpoonya-mpoonya eezyo zyakaambwa akaambo ka Nebukadineza zyakacitika. Wakagwisigwa akati kabantu watalika kucela bwizu mbuli ŋombe. Mubili wakwe wakateta amume wakujulu mane aalo masusu aakwe akalampa mbuli mapepe aasikwaze, mala akaba mbuli mala amuyuni.

34Lino ciindi eeco nicakamana, mebo nde Nebukadineza, ndakalungumana kujulu, eelyo maanu aangu akaboola. Mpawo ndakatembaula Mutalabala, ndakamulumbaizya akumulemeka ooyo Uuliwo lyoonse. Bweendelezi bwakwe mbweendelezi butamani, bwami bwakwe mbwamazyalani oonse.

35Bantu boonse bamunyika mbabuyo. Walo ulacita mbuli mbwayanda mwini munguzu zyakwe, akubantu boonse baansi. Taakwe muntu uukonzya kumukasya kucita ncayanda nokuba kumubuzya kuti, «Ncinzi ncocita?»

36Lino ciindi eeco nciconya maanu naakandiboolela, bulemu abupati bwabwami bwangu bwakandiboolela. Balailili bangu abalemenede mubwami bwangu bakandilangaula, bakandipilusya acuuno cabwami, eelyo ndakasumpuka kwiinda mbundakabede kusaanguna.

37Lino mebo nde Nebukadineza, ndatembaula, ndalumbaizya akupa bulemu ku Mwami wakujulu, nkaambo zintu zyoonse nzyacita zililuleme, nzila zyakwe zyoonse zililuzi. Aabo beenda cakulisumpula ulababombya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Daniyeli 5

Pobwe lya Belisyaza

1Mwami Belisyaza wakapanga pobwe lyabantu bakwe balemenede bali cuulu,
wakanywa waini kumbele lyabo.

2Lino Belisyaza naakacili kunywa waini wakwe, wakalailila kuti kuletwe nkomeki
zyangolida ansiliva eezyo Nebukadineza wisi nzyaakagwisya muŋanda ya Leza ku
Jelusalemu, kutegwa mwami abalemenede bakwe, bakaintu bakwe abamwanakasuwa
bakwe banywide mulinzizyo.

3Nkaako bakaleta nkomeki zyangolida eezyo zyakazwida muŋanda ya Leza ku
Jelusalemu, nkabela mwami abantu bakwe balemenede, bakaintu bakwe,
abamwanakasuwa bakwe bakanywida mulinzizyo.

4Lino nibakali kunywa waini, bakatembaula baleza bangolida, bansiliva, bamukuba,
balubulo, bazisamu abamabwe.

5Mpoonya-mpoonya kwakaboneka munwe wajanza lyamuntu uulemba abwaanda,
kumbali acikkazikilo calambe muŋanda yabwami. Mwami wakalangilizya janza eelyo
kalilemba.

6Wakasyulungana, wakayoowa kapati cakuti mazwi akali kundekema aalo maulu
aakwe akalebuka.

7Mwami wakaita basikulota, baŋanga, abasondi, eelyo wakaambila bantu basongo
bamu Babuloni aaba kuti, «Kufumbwa uutibale malembo aaya akundaambila
ncaaamba ulasamikwa masani aacisombo, alimwi ulasamikwa kawenge kangolida
munsingo, ulacitwa kuti asumpulwe abe watatu mubwami boonse.»

8Mpoonya bantu basongo boonse bamwami bakaitwa, pele tiibakakonzya kubala
malembo nokuba kukonzya kwaambila mwami ncaaamba.

9Nkaako mwami Belisyaza wakayoowesya, eelyo wakasyulungana kwiindilila.
Balemenede bakwe bakagambwa.

10Lino mwami mukaintu naakamvwa majwi aamwami aabalemenede bakwe,
wakanjila muŋanda yapobwe. Wakati, «Omwami oongole! Utayoowi pe! Utausani
boobu!

11Mubwami bwako kuli mwaalumi uujisi muuya wabaleza basalala mulinguwe. Uso
kacili muumi mwaalumi ooyu wakajanika kuti ulijisi maanu aakumvwisya abusongo
mbubonya mbuli bwabaleza. Mwami Nebukadineza uso, iiyi, ndati uso omwami,
wakamucita kuti abe mupati wabasimabibo, basikulota, baŋanga, abasondi.

12Mwaalumi ooyo ngu Daniyeli mwami ngwakali kwiita kuti Belitesyaza, wakajanika
kuti wakalicenjede, muntu waluzibo uumvwisya zintu, alimwi wakali kukonzya
kupandulula ziloto, kulabulula tulabi akukonzya akusalazya makani aakatazya kapati.
Mwiite Daniyeli, nkabela uzookwaambila ncaaamba malembo aaya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Aawo Daniyeli wakaletwa kumbele lyamwami, wakati kulinguwe, «Sena ndonduwe
Daniyeli, umwi wabaange aabo mwami taata mbaakaleta kuzwa kucisi ca Juda?

14Ndamvwa kuti ulijisi muuya wabaleza basalala akuti ulamvwisya zintu ulaamaanu,
ulaabusongo bugambya.

15Bantu basongo basikulota bakaletwa kulindime kuti babale malembo aaya,
bandaambile ncaaamba, pele tiibakonzya kundipandulwida.

16Lino ndamvwa kuti yebo ulakonzya kupandulula alimwi akusalazya makani
aakatazya kapati. Kuti naa ukonzye kubala malembo aaya akundaambila ncaaamba,
ulasamikwa masani aacisombo akusamikwa kawenge kangolida munsingo, alimwi
ulasumpulwa akuba watatu mubwami boonse.»

17Daniyeli wakaingula kuti, «Pe, kobambide buyo zipego zyako, alimwi bulumbu
oobo ubupe kumuntu uumbi kutali ndime. Nikuba boobo ndakubalila malembo
akukwaambila ncaaamba.

18«Omwami, Leza Sijulu wamajulu wakapa Nebukadineza uso bwami bupati, nguzu
abulemu.

19Lino akaambo kakusumpuka nkwaakamusumpula, bantu boonse, misyobo yoonse
amilaka yoonse yakakankama akumuyoowa. Aabo mwami mbaakayanda kuti
bajaigwe, wakabajaya, aabo mbaakayanda kuti abaleke, wakabaleka, aabo
mbaakayanda kusumpula, wakabasumpula, aabo mbaakayanda kubombya,
wakababombya.

20Pele moyo wakwe niwakaba walutuzi akuba sicinguni mukulisumpula wakaatulwa
acuuno cakwe cabwami akunyangwa bulemu bwakwe.

21Wakagwisigwa akati kabantu, wakapegwa moyo wamunyama, wakatalika kukkala
abacibize kacela bwizu mbuli ŋombe, mubili wakwe wakateta amume wakujulu mane
kusikila naakaziba kuti Leza Sijulu wamajulu nguulela malelo aabantu oonse, alimwi
ulaapa kumuntu kufumbwa ngwayanda.

22«Pele yebo omwanaakwe, Belisyaza, toolibombya pe, nikuba kuti wakalaazi makani
aaya oonse.

23Walicita kuti ulwane Mwami wakujulu. Wakacita kuti uletelwe nkomeki zyakazwa
muŋanda ya Leza, eelyo yebo abalemenede bako, bakaintu bako abamwanakasuwa
bako mwakanywida mulinzizyo. Wakatembaula baleza bansiliva, bangolida,
bamukuba, balubulo, bazisamu abamabwe, batakonzyi kubona, kumvwa nokuba
kuteelela. Pele tookapa bulemu kuli Leza ooyo uujisi buumi bwako mujanza lyakwe
anzila zyako zyoonse.

24Nkaako nguwakatuma janza lyakazoolemba malembo aayo.

25«Lino ngaaya malembo aakalembedwe, MENE, MENE, TEKELI, PASINI.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26«Mboobu bupanduluzi bwamajwi aaya, Mene caamba kuti Leza wabala mazuba
aakulela kwako, uyanda kuti aamane.

27«Tekeli caamba kuti wapimwa azipimyo, uli muuba.

28«Pelesi caamba kuti bwami bwako bwaandaanyizigwa, bwapegwa Bamedi a
Bapesiya.»

29Mpawo Belisyaza wakalailila kuti Daniyeli asamikwe masani aacisombo,
wakasamikwa akawenge kangolida munsingo, kumane wakaambilizigwa kuti waba
ngowatatu mubwami.

30Masiku aayo ngoonya Belisyaza mwami wa Bakalodiya wakajaigwa,

31Daliyasi Mumedi wakatola bwami oobo, kali aamyaka iili makumi aali
cisambomwe aibili.

Daniyeli 6

Daniyeli mbwaakawaalwa mumulindi wabasyuumbwa

1Lino Daliyasi wakayeeya kuti ncibotu kuti asale beendelezi bali mwaanda amakumi
obilo kuti beendelezye bwami boonse,

2kuti kube bantu botatwe banoobalanga akati kabaabo kwakali Daniyeli. Beendelezi
aaba bakacitwa kuti kabapa malailile kubabanzi kuti mwami atasweekelwi.

3Lino Daniyeli wakaba aampuwo mbotu akati kabeendelezi aabo mukuti wakali
kulibatamika kabotu aboobo mwami wakayeeya kuti abe mupati mubwami boonse.

4Akaambo kaceeci balangi abeendelezi bakasolekesya kuti bamujanine kaambo
Daniyeli mumakani aajatikizya zyacisi, pele tiibakakonzya kucita boobo. Tiibakajana
bubi mulinguwe, nkaambo wakali kusyomeka, wakanyina kampenda nokaba kaambo
kali buti.

5Kumamanino baalumi aaba bakati, «Tatukoojana kaambo kakutamikizya Daniyeli
ccita twaambe cimwi cintu cijatikizya mulawo wa Leza wakwe.»

6Nkaako balangi abeendelezi bakabungana antoomwe akuunka kuyooti kumwami,
«Omwami, Daliyasi woongole!»

7Balangi babwami, bapati, beendelezi, balailili abeendelezi bamwi boonse
bakazuminana kuti mwami weelede kupa mulawo akubona kuti malailile aaya
atobelwa, malailile aakuti kufumbwa muntu uukomba leza uumbi naba muntu
mumazuba aali makumi otatwe kuzwa sunu, kuleka nduwe buyo omwami,
uyoosowelwa mumulindi wabasyuumbwa.

8Lino omwami, obikka mulawo ooyu uulembe kutegwa utakasandulwi, kweendelana
amilawo ya Bamedi a Bapesiya, iitakonzyi kuubausigwa.

9Aboobo mwami Daliyasi wakabikka mulawo akuulemba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Lino Daniyeli naakaziba kuti kwabikkwa mulawo, wakaya kuŋanda yakwe mukaanda kamujulu ooko mpulungwido nkozilangide ku Jelusalemu. Buzuba abuzuba wakali kufugama ansi akukomba kwaziindi zyotatwe kalumba Leza wakwe mbubonya mbuli mbwaakali kucita lyoonse.

11Mpoonya baalumi aabo bakainka munkamu yabo baakujana Daniyeli ulakomba akukumbila Leza kuti amugwasye.

12Nkaako bakainka kumwami akuyookanana kulinguwe azyamulawo ooyo bakati, «Omwami, sena tookabikkide mulawo wakuti kwamazuba aali makumi otatwe kuzwa sunu kufumbwa ooyo uukomba leza nali buti naba muntu, kuleka nduwe omwami, uyoosowelwa mumulindi wabasyuumbwa?» Mwami wakaingula kuti, «Mulawo ooyo mpuuli, kweendelana amilawo ya Bamedi aya Bapesiya iitakonzyi kususyigwa.»

13Mpawo bakati kumwami, «Daniyeli, umwi wabaange bakazwa kucisi ca Juda, takuswiilili omwami nuuba mulawo ooyo ngookabikka uulembedwe. Asunu ucikomba ziindi zyotatwe abuzuba.»

14Lino mwami naakamvwa ceeci, wakausa kapati, walo wakali kuyandisya kuvuna Daniyeli nkaako wakasoleka mbwakonzya kuti amuvune.

15Pele baalumi aabo bakainka kumwami munkamu yabo, baakuti kulinguwe, «Koyeeya omwami kuti kweendelana amulawo wa Bamedi a Bapesiya, taakwe mulawo naaba malailile aaya mwami ngaabikka aakonzya kususyigwa pe.»

16Aboobo mwami wakapa malailile, eelyo bakaleta Daniyeli akumusowela mumulindi wabasyuumbwa. Mwami wakati kuli Daniyeli, «Leza wako ooyo ngobelekela lyoonse akuvune!»

17Mpoonya kwakaletwa bbwe lyakasinkwa amulyango wamulindi ooyo, mwami wakasimba anweenwe yakwe mwini anweenwe zyabaleli bakwe, kutegwa Daniyeli atabi neengelelwa.

18Kumane mwami wakabweeda kuŋanda yakwe yabwami, nkabela busiku oobo taakalya pe, taakwe cintu comwe cakumutangazya cakaletwa kulinguwe. Taakoona pe.

19Lino mbubwakangwengwemukila, mwami wakabuka akufwambaanina kuunka kumulindi wabasyuumbwa.

20Naakasika aafwiifwi amulindi wabasyuumbwa, wakaita Daniyeli ajwi lyabuumba, «Daniyeli, omubelesi wa Leza uupona, sena Leza wako, ooyo ngobelekela lyoonse, wakonzya kukuvuna kuzwa kuli basyuumbwa?»

21Daniyeli wakaingula kuti, «Omwami oongole!

22Leza wangu watuma mungelo, ooyo wamuma milomo yabasyuumbwa. Taakwe nibandicisa, nkaambo kakuti ndasalala kulinguwe. Kayi taakwe bubi mbundakakucitila omwami.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Amvwe boobo mwami wakakondwa kapati, eelyo wakalailila kuti Daniyeli agwisigwe mumulindi. Lino Daniyeli naakagwisigwa mumulindi ooyo, taakwe cilonda cakajanwa alinguwe, nkaambo wakasyomede muli Leza wakwe.

24Lino mukulailila kwamwami, bantu aabo bakatamikizizye Daniyeli bakaletwa akuyoosowelwa mumulindi wabasyuumbwa, antoomwe abamakaintu abana babo. Lino kabatanawa ansi, basyuumbwa bakabakwaba akupwayaula mafuwa aabo oonse.

25Mpoonya mwami Daliyasi wakalembela bantu boonse, masi oonse, abantu bamisyobo yoonse munyika yakwe kuti,

«Amuzwidilile kapati!

26Ndabikka mulawo wakuti kufumbwa ooko bwami bwangu nkobubede, bantu baleelede kuyoowa akulemeka Leza wa Daniyeli. Nkaambo ngu Leza uupona, nkwali lyoonse mane kukabe kutamani, bwami bwakwe tabukamani.

27Ulafutula akuvuna, ulacita zitondezyo azigambya, mujulu aansi. Wakavuna Daniyeli kuzwa kunguzu zyabasyuumbwa.»

28Lino Daniyeli wakazwidilila mumazuba aakulela kwa Daliyasi akulela kwa Sailasi Mupesiya.

Daniyeli 7

Cilengaano cabanyama bone ca Daniyeli

1Mumwaka mutaanzi wakulela kwa Belisyaza mwami wa Babuloni, Daniyeli wakalota, eelyo wakabona zilengaano naakali kulota kalede abulo. Mpawo wakalemba makani aaciloto cakwe.

2Daniyeli wakati, «Mucilengaano cangu ncindakabona masiku, ndakalanga, ndakabona myuuwo yone yakujulu kaikopenganya lwizi lupati.

3Mpoonya kwakazwa banyama bone, mulwizi oolo, banyama aaba bakali bamisyobo-misyobo.»

4Munyama wakusaanguna wakali mbuli syuumbwa, wakajisi mababa aali mbuli aasikwaze. Ndakalangilila mane kusikila mababa aakwe naakamonsoolwa, eelyo wakanyamunwa kuzwa ansi cakuti wakaima amaulu obilo mbuli muntu kumane wakapegwa moyo wabuntu.

5Kumbele lyangu kwakali munyama wabili, wakali kulangika mbuli munyama wabutambo. Kulubazu lumwi lwakwe wakalinyamwidwe, wakalumide tubambo totatwe mukanwa lyakwe. Wakaambilwa kuti, «Buka ulye nyama yako!»

6Kunze lyaceeci, ndakalanga, ndakabona munyama uumbi kumbele lyangu, munyama ooyo wakali kulangika mbuli siluwe. Amusana wakajisi mababa one aali mbuli aamuyuni. Munyama ooyu wakajisi mitwe yone, alimwi wakapegwa nguzu zyakulela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Kumane ceeci, mucilengaano cangu masiku ndakalanga, eelyo ndakabona munyama wane kumbele lyangu, wakali kuyoosya akutilimuna, kali wanguzu kapati. Wakajisi meno mayumu aalubulo, nkaako wakali kulya akutyoloola nzyaakalwana alimwi wakalyatauka amaulu kufumbwa eeco cakasyaala. Wakalaandeene abanyamanyina boonse baya bakusaanguna, wakajisi meja aali kkumi.

8Lino kandiyeeya zyameja aayo, ndakabona lwija lumwi kumbele lyangu, lwakali lusyoonto, lwakamenede akati kameja amwi, lino otatwe aakanyukulwa kumbele lwalyo. Lwija oolu lwakajisi meso aali mbuli meso aamuntu, kalujisi amulomo, lwakali kukanana cakulisumpula.

9Lino nindakalangide, ndakabona kwakabikkwa zyuuno zyabwami mubusena bwazyo, nkabela ooyo Walyoonse wakakkala acuuno cakwe. Zisani zyakwe zyakali kutuba buu mbuli caanda, masusu aakwe akali kutuba mbuli boya bwambelele. Cuuno cakwe cabwami cakali kuvwilima mulilo, mavwili aaco oonse akali kuyaka.

10Mulonga wamulilo wakali kukunka, mulonga ooyu wakali kuzwida kulinguwe. Zyuulu-zyuulu zyababelesi zyakali kumukutaukila, bantu bali zyuulu zili makumi-makumi bakali kumubelekela, bakakkala mulubuwa, eelyo mabbuku akajalulwa.

11Ndakacili kulangilizya akaambo kamajwi aakulisumpula aakali kwaamba lwija luya. Ndakali kulangilizizye mane kusikila munyama naakajaigwa, mutunta wakwe wakanyonyoonwa akusowelwa mumulilo uuvwilima.

12Banyama bamwi bakanyangwa nguzu zyabo, pele bakalekelwa kuti kabacipona kwaciindi cili mbocibede.

13Mucilengaano cangu masiku ndakalanga, lino kumbele lyangu ndakabona muntu uuli mbuli muntu uulya maila, kaboola amakumbi aakujulu. Wakaswena aafwiifwi aliyooyo walyoonse alyoonse, eelyo wakaletwa kumbele lyakwe.

14Wakapegwa nguzu, bulemu abwami, bantu boonse mumasi, amisyobo yoonse bakamukomba. Bweendelezi bwakwe mbweendelezi butakamani alili pe, bwami bwakwe mbwami butakoolwi pe.

Zilengaano mbuzyakapandululwa

15Mebo nde Daniyeli ndakapenzegwa kapati mumoyo, zilengaano zyamoyo wangu zyakandikatazya kapati.

16Aboobo ndakainka kuli umwi wababaya baimvwi waalya akumubuzya kuti andaambile kasimpe caamba makani aaya. Aboobo wakandaambila akundipandulwida zintu zyoonse eezi.

17Wakati, «Banyama bone bapati malelo one aayo aayooba munyika.

18Pele basalali ba Mutalabala bayootambula bwami, buyooba bwabo kwalyoonse alyoonse, iiyi, kwalyoonse alyoonse.»

19Aawo ndakayandisisya kuti ndizibe zyamunyama wane, ooyo wakaandeene kuzwa kubanyamanyina boonse, wakali kuyoosya kapati, wakajisi meno mbuli lubulo amala

© 1996, Bible Society of Zambia.

aamukuba, munyama ooyo wakapwayaula akutyoloola aabo mbaakalwana akulyatauka eezyo zyakasyaala.

20Alimwi ndakayanda kuti ndizibe azyameja aakali mumutwe wakwe, aali kkumi alwija luya lwakamena akukulumbula yaalya otatwe, lwija luya lwakali kuyoosya kapati kwiinda amwi, lwakajisi meso amulomo wakali kwaambaula cakulisumpula.

21Nkendilangilila, lwija oolu lwakali kulwana basalali lwakabazunda,

22mane kusikila Walyoonse alyoonse naakasika akulupa mulandu kuti avune basalali ba Mutalabala, ciindi caakusika cakutola bwami.

23Wakandipandulwida boobu. Munyama wane mbwami bwane buyoobonwa munyika. Bunooandeene amalelo oonse, nkabela buyoonyonyoona nyika yoonse, buyooilyatauka akwiiola.

24Meja aali kkumi mbami bali kkumi bayoozwa mubwami oobu. Baakumana aaba kuyooboola mwami uuli kunooandeene ababaya bakasaanguna, uyoozunda bami botatwe.

25Uyoosampaula, Mutalabala akudyaminina basalali bakwe, uyoosoleka kusandula ziindi amilawo. Basalali bayooabwa kulinguwe kwa myaka yotatwe acisela.

26Pele uyoobetekwa, nkabela uyoonyangwa nguzu zyakwe uyoonyonyweedwa limwi kukabe kutamani.

27Lino bwami, nguzu abupati bwamalelo munyika yoonse ziyoopegwa kubasalali, bantu ba Mutalabala. Walo bwami bwakwe mbwami butakamani, baleli boonse bayoomukomba akumuswiilila.

28Mpaamanina makani aaya. Mebo nde Daniyeli ndakapenzegwa kapati mumizeezo yangu, ciwa cangu cakasanduka, pele makani aaya ndakaabamba mumoyo wangu.

Daniyeli 8

Cilengaano ca Daniyeli camugutu asijembwe

1Mumwaka watatu wakulela kwamwami Belisyaza, mebo nde Daniyeli, ndakabona cilengaano, kuleka ceciya ncindakabwene.

2Mucilengaano cangu eeci ndakalijana kuti ndakali mulukwakwa lwa Susa mucibeela cacisi ca Elamu. Mucilengaano eeci ndakali kumbali aamulonga wa Ulayi.

3Ndakalanga, eelyo ndakabona mugutu wakajisi meja obilo, wakaliimvwi kumbali aakankolola, meja aakwe akali malamfu. Lumwi lwija lwakali lulamfu kwiinda lumwi, pele alwalo oolu lumwi lwakalampa kwiinde ciindi.

4Ndakalangilila mugutu ooyo naakali kudinkaula kaya buya kumbo, kunyika, akumusanza. Taakwe munyama wakali kukonzya kumwiimina, taakwe wakali kukonzya kuvuna pe. Wakacita kufumbwa oobo mbwaakali kuyanda, aboobo wakaba aampuwo mpati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Lino nindakali kuyeeya akaambo kaceeci, ndakabona sijembwe wakajisi lwija lugambya akati kameso aakwe, wakazwida kumbo, wakakosola nyika yoonse katagumi ansi.

6Wakasika ooko kwakali mugutu wakajisi meja obilo, mugutu ooyo ngundakabona wakaimvwi kumbali akankolola. Sijembwe wakamuzuzaanina cabukali.

7Ndakamubona kalwana mugutu akumutyolela meja aakwe obilo. Mugutu taakakonzya kumuyumina pe, sijembwe ooyo wakabbunta mugutu akumulyatauka, taakwe wakali kukonzya kufutula mugutu kuzwa kuli sijembwe ooyo.

8Sijembwe ooyu wakaba aampuwo mpati, pele naakacili aanguzu lwija lwakwe lupati lwakatyoka, eelyo mubusena bwalo kwakamena meja one aagambya aakalangide kumyuuwo yone yakujulu.

9Lino kuzwa kulwija lumwi kwakamena lwija lumbi, lwakali lusyoonto pele lwakaba aanguzu kulubazu lwakumusanza, kujwe kalulanga kunyika mbotu.

10Lwakakomena mane lwaakusika kumakamu-makamu aazyakujulu, nkabela lwakalosya makamu amwi anyenyezi akwaalyatauka.

11Lwakalisumpula kapati akulicita mbuli muleli wamakamu-makamu aakujulu, lwakalesya cipaizyo camuleli cabuzuba abuzuba, busena bwakwe busalala bwakamwaigwa.

12Lino akaambo kabuzangi lwakapegwa makamu-makamu aakujulu acipaizyo cabuzuba abuzuba. Lwakazwidilila muzintu zyoonse nzilwakacita, bwini bwakasowelwa ansi.

13Mpoonya ndakamvwa umwi uusalala kakanana, aumwi uusalala wakati kulinguwe, «Ino cilatola ciindi cilamfu buti kuti cilengaano cizuzikizigwe, nkokuti cilengaano cacipaizyo cabuzuba abuzuba, cabuzangi oobo buleta lunyonyooko, cakusiya busena busalala acamakamu-makamu aayo ayoolyataukwa?»

14Wakati kulindime, «Cilatola masiku amasikati aali zyuulu zyobilo amyaanda yotatwe, eelyo busalali buyoosalazigwa alimwi.»

Mungelo Gabuliyeli mbwaakapandulula cilengaano

15Lino mebo nde Daniyeli nkecilangilila cilengaano eeci akusoleka kuti ndiyeeye ncocaamba, kwakaima umwi wakali kulangika kuti muntu wini.

16Mpawo ndakamvwa jwi lyamuntu kuzwa kunkomwe ya Ulayi kaliti, «Gabuliyeli, ambila muntu ooyo ncocaamba cilengaano eeci.»

17Lino naakaswena aafwiifwi abusena aawo mpindakaimvwi, ndakayoowa akuvuntama ansi. Wakati kulindime, «Yebo omuntu, cilengaano eeci caamba mamanino aaciindi.»

18Kacaambaula kulindime, ŋonzi zyakanditola, ndakalivunteme. Mpoonya wakandijatilila akundiimika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Wakati, «Ndiyanda kukwaambila ciyoocitika kumbele ooku muciindi cabukali bwa
Leza, nkaambo cilengaano eeci caamba ciindi camamanino cibikkidwe.

20Mugutu wameja obilo uulya ngoobona wiiminina bami baku Mediya aku Pesiya.

21Sijembwe wamavwele mmwami waku Gilisi, lwija lupati luli akati kameso aakwe
mmwami mutaanzi.

22Meja one aalya aatola busena bwalwija lwatyoka aiminina malelo one ayooba,
bwami bomwe mucisi eeci pele tabukoonoojisi nguzu mbuli zitaanzi pe.

23«Lino kumamanino aakulela kwabo, bazangi nibayooindilila kubija, kuyooba
mwami mukali, sitwaambyo.

24Uyooba aanguzu, pele zitali nguzu zyakwe mwini pe. Uyoocita ziyoonyonyoona
kapati, nkabela uyoozwidilila mulizyoonse nzyacita. Uyoonyonyoona basintanze
abantu basalala.

25Uyoocita kuti mubucenjezu bwakwe lucengo lukazwidilile, uyoolitondezya kuti
ulicenjede kapati. Baakuliiba, uyoojaya bantu banji, uyooba muleli wabaleli. Nikuba
boobo uyoonyonyoonwa, pele kutali aanguzu zyabantu pe.

26«Cilengaano camasiku asikati ncoobona ncakasimpe, pele cileke cilengaano eeco,
nkaambo caamba mazuba aaboola.»

27Mebo nde Daniyeli ndakalikatede akuciswa kwamazuba manji. Mpoonya
ndakabuka akutalika kubeleka mulimo wamwami. Cilengaano cakandiyoosya,
tiindakacimvwa ncocaamba pe.

Daniyeli 9

Daniyeli mbwaakakombela bantu bokwabo

1Mumwaka mutaanzi wakulela kwa Daliyasi mwanaa wa Ahazuweliyasi Mumedi,
ciindi naakali kweendelezya bwami bwa Bakalodiya,

2iiyi, mumwaka mutaanzi wakulela kwakwe, mebo nde Daniyeli ndakamvwa
mumalembo, kwiindila mumajwi aa Mwami Leza ngaakaambila Jelemiya musinsimi,
kuti kunyonyoonwa kwamunzi wa Jelusalemu kuyootola myaka iili makumi aali
ciloba.

3Aboobo ndakalanga ku Mwami Leza akumukombelezya kwiindila mukukomba,
kulibombya, kuliimya kulya, kusama masaka akulibikka twe.

4Ndakakomba ku Mwami Leza wangu akulyaamba zinyonyoono. Ndakati, «O
Mwami, uli Leza mupati, alimwi ulayoosya, ulabamba cizuminano cako caluyando
kuli baabo boonse bakuyanda akuswiilila malailile aako.

5Twakakubisizya, twakalubizya. Twakali bantu babi, twakali kuzangilide, twakasiya
malailile amilawo yako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Tiitwakaswiilila babelesi bako basinsimi, aabo bakakanana kubami besu, baleli besu abamatata akubantu boonse munyika muzina lyako.

7«O Mwami, ulululeme, pesi swebo mubuzuba buno tuluuside, nkokuti bantu bamucisi ca Juda abantu bamu Jelusalemu a Baisilayeli boonse, baafwiifwi abakulaale, muzisi zyoonse oomo mookabamwaisizya akaambo kakutasyomeka kwesu.

8O Mwami Leza, swebo abami besu, baleli abamatata, tuluuside nkaambo twakakubisizya.

9Mwami Leza wesu ngusilweengelelo, ulalekelela, nokuba kuti twakamuzangila.

10Tiitwakaswiilila Mwami Leza wesu nokuba kubamba milawo yakwe eeyo njaakatupa kwiindila mubabelesi bakwe basinsimi.

11Baisilayeli boonse bakasotoka mulawo wako akuufutatila, bakakaka kukuswiilila. Nkaako nsinganyo zyoonse zilembedwe mumulawo wa Mozesi, mubelesi wa leza, zyatusikila nkaambo twakakubisizya.

12Ono wazuzikizya majwi aakaambwa azyandiswe azyabaleli besu mukutuletela mapenzi mapati. Ansi aano mbukwakali kuba taakwe cakacitikide mbuli cakacitika kumunzi wa Jelusalemu.

13Mbubonya mbuli mbokulembedwe mumulawo wa Mozesi, mapenzi oonse aaya atuboolela, nikuba boobo taakwe nitwakulilila, O Mwami Leza wesu, kuti utufwide luzyalo mukuti twaleka zinyonyoono zyesu akuswiilila kasimpe kako.

14Mwami Leza taakasyasyaala kutuletela mapenzi, nkaako Mwami Leza wesu ulululeme muli zyoonse nzyacita, pele tiitwakamuswiilila.

15«Lino O Mwami Leza wesu, yebo ookagwisya bantu bako mu Ijipiti anguzu zyajanza lyako, ookaba aazina eelyo liliko lyoonse asunu, twakabisya, twakalubizya.

16O Mwami, kweendelana amilimo yako iiluleme, leka kunyemena munzi wa Jelusalemu cabukali, munzi wako, cilundu cako cisalala. Zinyonyoono zyesu abubi bwabasikale besu nzizyakacita kuti munzi wa Jelusalemu abantu bako babe cisampuzyo kuli baabo boonse batuzingulukide.

17«Lino O Leza wesu, swiilila kukomba a kulibombya kwamubelesi wako. Akaambo kanduwe, O Mwami, etelela busena bwako busalala bumwaidwe.

18Teya matwi aako O Leza, utumvwe, langa ubone lunyonyooko lwamunzi wiitwa zina lyako. Tatukukumbili zeezi akaambo kakuti tulilulеme, pele akaambo kalweengelelo lwako lupati.

19O Mwami swiilila! O Mwami tulekelele! O Mwami tumvwe utugwasye! Akaambo kanduwe, O Leza wangu, utamuki kutugwasya, akaambo kamunzi wako abantu bako babandwa zina lyako.»

Gabuliyeli mbwaakapandulula businsimi oobu

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino indakacili kukanana akukukomba, kandilyaamba cinyonyoono cangu
acinyonyoono cabantu ba Isilayeli, akukumbila Mwami Leza wangu akaambo
kacilundu cakwe cisalala,

21kandicikomba, Gabuliyeli muntu uulya ngundakabwene mucilengaano kusaanguna,
wakaboola kulindime kazabuuluka cakufwambaana aciindi cipaizigwa cipaizyo
cakumangolezya.

22Wakandilailila wakati, «Daniyeli, lino ndaboola kuti ndizookupe maanu abusongo.

23Mbootalikila buyo kukomba, waingulwa ncencico ncindaboolela kuti
ndizookwaambile, ulayandwa kapati. Nkaako mboobu mbwaabede makani, umvwisye
cilengaano.

24«Kwabikkwa mvwiki, myaka, amazuba aali makumi aali ciloba avuzigwe aciloba
kubantu bokwanu amunzi uusalala kuti nsotoko zimane, muleke kucita zinyonyoono,
mukombelezezye babi, mutalike kucita ziluleme zyalo, zilengaano abusinsimi zimane,
busena busalala busalazigwe.

25«Weelede kuziba eeci ucimvwisye. Kuzwa ciindi nikwaambwa kuti munzi wa
Jelusalemu ubukulusigwe akuyakululwa kusika kuciindi cakusika kwa Munanike
kuyooba mvwiki zili ciloba zivuzigwe aciloba, amvwiki zili makumi aali
cisambomwe azibili. Uyooyakululwa akuba aamigwagwa akankolola, pele cinooli
ciindi camapenzi.

26Kwaakwiinda mvwiki zili makumi aali cisambomwe azibili, Munanike
uyoogwisigwa, taakwe ncanoojisi. Bantu bamuleli aabo bayooboola bazoonyonyoona
munzi abusena busalala. Mamanino ayooboola mbuli zambangulwe. Nkondo inooliko
mane kusikila kumamanino, nkaambo kwakalaililwa kuti zinyonyoonwe.

27Uyoobamba cizuminano abantu banji mumvwiki yomwe, pele akati kamvwiki eeyo,
uyoolesya zipaizyo azituuzyo. Lino sikusaala ooyo uyooboola azisesemyo
kumagolelo aaŋanda ya Leza, mane kusikila awalo bukamweelele.»

Daniyeli 10

Cilengaano ca Daniyeli

1Mumwaka watatu wakulela kwa Sailasi mwami wacisi ca Pesiya, Daniyeli uutegwa
Belitesyaza wakabona cilengaano. Makani aaco akalisinizizye. Akali kwaamba
zyankondo mpati. Kumvwisya makani aayo kwakamuboolela mucilengaano.

2Kuciindi eeco, mebo nde Daniyeli ndakali kulila kwamvwiki zyotatwe.

3Tiindakali kulya zilyo zinono pe, taakwe nindakalya nyama, naa kunywa waini,
nketanani mafuta pe, mane kusikila lyakamana mvwiki zyotatwe.

4Mubuzuba bwamakumi obilo aane bwamwezi mutaanzi, nindakaimvwi ankomwe
yamulonga mupati wa Taigilisi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

5ndakalanga, eelyo ndakabona muntu wakaimvwi kumbele lyangu, wakasamide zisani zyandeketela, mucibuno wakalyaangide lutambo lwangolida iini-ini.

6Mubili wakwe wakali mbuli bbwe libalangalisya, busyu bwakwe kabumweka mbuli lulabo, meso aakwe akali mbuli bbalabala lyamulilo, maboko amaulu aakwe akali kumweka mbuli mukuba wasyobwa, jwi lyakwe lyakali mbuli lyankamu yabantu.

7Mebo nde Daniyeli, ndime buyo endikke nindakabona cilengaano eeco, baalumi mbindakali aabo tiibakacibona pe. Pele kuyoosya ooku kwakabasikila cakuti bakatija baakuyuba.

8Aboobo ndakasyaala endikke, nkelangide acilengaano eeci, nkute zyakalindilokede, ndakasyulungana kumeso, taakwe ncindakali kukonzya kucita.

9Mpawo ndakamvwa kaambaula, lino nindakamuswiilila, ndakoona, ndakali vunteme ansi.

10Mpoonya kwakandiguma janza, lyakandicita kuti ndikankame maboko amazwi.

11Wakati, «Daniyeli, ulalemekwa kapati, uswiilisisye kapati majwi ngendiyanda kukwaambila. Ima nkaambo ndatumwa kulinduwe.» Lino naakaamba ceeci kulindime, ndakaima kandikankama.

12Lino wakaindilizya akuti, «Utayoowi Daniyeli kuzwa buzuba buya nookayandisya kumvwisya makani aaya akulibombya kuli Leza, majwi aako akamvwigwa, lino ndaboola akaambo kakuti aingulwa.

13Pele mungelo wabwami bwa Pesiya wakandikazya kwamazuba aali makumi obilo abumwi. Mpawo Mikayeli umwi wabaleli bapati, wakaboola kuzoondigwasya nkaambo ndakalaangidwe ooko amwami wa Pesiya.

14Lino ndaboolela kuti ndizookwaambile ciyoocitika kubantu bokwanu kumazuba aaboola, nkaambo cilengaano eeci cijatikizya ciindi ciboola.»

15Lino kacindaambila ceeci, ndakavuntama ansi nketaambauli pe.

16Lino umwi wakali kulangika mbuli kuti muntu wakaguma milomo yangu, aawo ndakaasama, ndatalika kukanana. Ndakaambila yooyo wakaimvwi kumbele lyangu kuti, «Ndapenga kapati mumoyo akaambo kacilengaano, osimalelo wangu, ndabula mbwecita.

17Lino mebo ndemubelesi wako inga ndakanana buti anduwe osimalelo wangu? Nguzu zyamana, nsicikonzyi akuyoya pe.»

18Alimwi ooyo wakali kulangika mbuli muntu wakandiguma, wandipa nguzu.

19Wakati, «Utayoowi pe yebo omuntu oolemekwa kapati. Koba aluumuno, yuma lino, koyuma!» Lino naakali kukanana kulindime, ndakayuma alimwi ndakati, «Kokanana osimalelo wangu, kayi ono ndayuma.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nkaako wakati, «Sena ulizi ncindaboolela kulinduwe? Lino-lino njooboola kuzoolwana mungelo wa Pesiya, ono ndazwa buyo mungelo waku Gilisi ulaboola,

21pele nyanda kukulwiida zilembedwe mubbuku lyakasimpe. Taakwe uundigwasilizya mukubalwana ccita buyo Mikayeli, mungelo wanu»

Daniyeli 11

1Lino mumwaka mutaanzi wakulela kwa Daliyasi Mumedi, ndakaima kuti ndimugwasilizye akumukwabilila.

Zyamalelo aa Siliya a Ijipiti

2Lino andikwaambile bwini. Bami bambi botatwe bayoolibonya mu Pesiya, kumamanino kuyoolibonya uumbi wane, unooyoovubide kwiinda aaba bamwi boonse. Lino aakuba aanguzu akaambo kabuvubi bwakwe, uyookopa boonse kuti babukile bwami bwacisi ca Gilisi.

3Aawo mwami sintanze uyoolibonya, uyoolela canguzu akucita kufumbwa mbwayanda mwini.

4Lino aakumana kulibonya, bulelo bwakwe buyoomwaisigwa akwaabanyizigwa mumabazu one. Tabukatolwi balunyungu lwakwe pe, nokuba aanguzu mbuli nzyaakajisi walo, nkaambo bulelo bwakwe buyooolwa akupegwa bambi, batali bana bakwe.

5Mwami wakumusanza uyooba aanguzu, pele umwi wabapati babasilumamba bakwe uyooba aanguzu kwiinda nguwe, nkaako uyooba aabwami mbwayooendelezya mwini canguzu.

6Kwaakwiinda myaka iili mboibede bayoomvwana. Mwana musimbi wakumusanza uyooinka kumwami wakunyika kuti bakapangane cizuminano calumvwano, pele takeendelezyi, nguzu zyamwami ooyo ziyoofwambaana kumana. Mumazuba aayo musimbi ooyo uyooabwa antoomwe abantu babwami bakwe awisi aboonse baali kumuyanda.

7Umwi waciinga cakwe uyootola busena bwamusimbi ooyo. Uyoolwana basilumamba bamwami wakunyika akuyoonjila munkwakwa zyakwe, uyoobalwana nkabela uyoozunda.

8Alimwi uyootola baleza babo, zikozyanyo zyalubulo, azingwali-ngwali zibotu zyansiliva angolida, uyoozitola ku Ijipiti. Kwamyaka iili mbwiibede unooyoolelede mwami wakunyika.

9Mpawo mwami wakunyika uyoosaala bulelo bwamwami wakumusanza, pele uyoobundulukila kunyika yakwe.

10Bana bakwe balombe bayoolibambilila zyankondo, bayoobunganya mpi mpati yalo iyookungulula mbuli zambangulwe litakwe butabilile, nkabela nkondo eeyo iyoozumanana mane kuyoosika kunkwakwa zyakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Aawo mwami wakumusanza uyooinka kunkondo mubukali akuyoolwana mwami wakunyika, unooli aampi mpati, pele iyoozundwa.

12Lino mpi eeyo yaakuzundwa buyo, mwami wakumusanza uyoolisumpula kapati, nkabela uyoojaya banji bali zyuulu zyuulu, nikuba boobo takazundi pe.

13Mwami wakunyika uyooyobolola mpi iimbi, mpati kwiinda yakusaanguna, kwaakwiinda myaka minji, uyooboola ampi mpati iijisi zilwanyo zinji.

14Mumazuba aayo banji bayoobukila mwami wakumusanza. Bantu bokwanu basimanyongwe bayoozanga kuti bazuzikizye cakaamba cilengaano, pele tabakazwidilili.

15Mpawo mwami wakunyika uyooboola akuzooyaka zitantaala zyakusinkilizizya, eelyo uyoozunda munzi walukwakwa. Impi yabakumusanza tiikakonzyi kuyoobayumina, nobaba basilumamba bacibwene kulwana tabakabaimini pe.

16Sikusaala uyoocita kufumbwa mbwayanda, taakwe muntu naba omwe uuyoomwiimina pe. Uyookkalila munyika mbotu, unooli aanguzu zyakwiinyonyoona.

17Uyookanza kuboola ampi yamubwami bwakwe yoonse nkabela uyoopanga cizuminano calumvwano amwami wakumusanza. Lino uyookwasya mwanaakwe musimbi kutegwa akasaalile mpawo bwami, mizeezo yakwe tiikabeleki, tiikamugwasyi.

18Aawo uyoonyonena kuzisi zili kunkomwe zyalwizi, zinji uyoozizunda, pele mupati wabasilumamba uyoomanya kulisumpula kwakwe, uyoocita kuti masampu aayo akamuboolele.

19Musule azeezi, uyoopilukila kunkwakwa zyacisi cakwe mwini, pele uyoolebwa akuwa, takabonwi limbi pe.

20Sikutola busena bwakwe uyootuma simutelo kuti akabambe zyaŋanda yabwami. Mumyaka mice buyo, uyoonyonyoonwa, nikuba boobo kutali mubukali nomuba munkondo pe.

21Uyoomutolela busena unooli muntu uusampukide uutana buzuba wapegwa bulemu bwabwami. Uyoosaala bwami bantu banooyooliibide, uyootola bwami mubumpelenge.

22Eelyo basilumamba banji mbayoonyonyoonwa, basilumamba antoomwe amuleli wabo bayoonyonyoonwa.

23Baakumana kupangana cizuminano anguwe, uyoobaunina, abantu buyo bace uyoobabukila akuba muleli wabo.

24Zibeela zimwi zyacisi zijisi lubono lunji zyanooyooliibide uyoozisaala, nkabela uyoojana eeco bamawisi ncobatajisi. Uyootalika kwaaba zisaalo nzyaakanyanga antoomwe alubono lumwi akati kabaccilili bakwe. Uyookanza kuzunda minzi yankwakwa, pele kwaciindi cisyoonto buyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Uyooboola kuzoolwana mwami wakumusanza ampi mpati. Mwami wakumusanza uzoolwana ampi mpati iilaanguzu, pele takakonzyi kwiiyumina akaambo kamakanze ngobamubambilide.

26Aabo basaninwa amwami bayoosoleka kumunyonyoona, ampi yakwe iyoonyonyoonwa, nkabela mbanji bayoofwida munkondo.

27Bami bobilo, bakanza zibi zyalo, bayookkala atebule ndilyonya, bakabejelane, pele taakwe acigwasya, nkaambo nokuba kuti kube buti mamanino ayoosika aciindi cibikkidwe.

28Mwami wakunyika uyoopilukila kunyika yakwe alubono lunji, pele moyo wakwe unoosulaikide cizuminano cakwe cisalala. Uyoocibisyaanya, aakumana uyoopilukila kucisi cakwe.

29Caakusika ciindi ceelede uyoosaala nyika yakumusanza alimwi, pele ono ciyoocitika tacinooli mbuli ceeco cakusaanguna pe.

30Basimato bakunsumbu zyakumbo bayoomulwana, nkaako uyootyompwa. Nkabela uyoonyona akuyookalalila bacizuminano cisalala. Uyoopiluka kuzoofwida luzyalo aabo bayoosiya cizuminano cisalala.

31Basilumamba bakwe bayoosofwaazya lukwakwa lwaŋanda ya Leza, alimwi uyoolesya zipaizyo zyabuzuba abuzuba. Kwaakumana bayoobikka cisesemyo calunyonyooko.

32Calucengo uyoounina baabo bakatyola cizuminano, pele bantu aabo bazi Leza wabo bayoomukazya kapati.

33Basongo bayoolailila bantu banji, nokuba kuti bayoojaigwa munkondo mukaindi kaniini, nokuba kutentwa, kujatwa naa kusaalwa.

34Kujaya ooku kwanoocitika bantu ba Leza tabakagwasigwi kapati. Bantu banji basilucengo bayoobasangana.

35Bamwi bantu basongo bayoolebwa kutegwa basalazigwe, balondoke kuti kabatakwe tumpenda mane kuyoosikila kumamanino aaciindi, nkaambo mamanino ayoosika aciindi ceelede.

36Mwami uyoocita mbuli mbwayanda mwini. Uyoolisumpula akulipa bulemu kwiinda bwabaleza boonse, nkabela uyoosampaula Leza waba leza. Uyoozwidilila mane kuyoosika ciindi cabukali nociyoozuzikizigwa, eeco cakakanzwa cileelede kucitika.

37Takalemeki baleza bamituni yabasikale bakwe, nociba eeco bamakaintu ncobayanda, takalemeki baleza bamituni nibaba buti, pele uyoolisumpula kwiinda mbabo boonse.

38Mucilawo cambabo uyoolemeka leza wankwakwa, uyoolemeka leza basikale bakwe ngobatakazi wangolida ansiliva, watubwe tweebesi azipego zidula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Uyoolwana nkwakwa ziyumu kwiindila mukugwasigwa aleza wakule, nkabela uyoolemeka baabo bamuyanda. Uyoocita kuti babe baleli babantu banji, uyooaba nyika kuli basimali.

40Kumamanino aaciindi, mwami wakumusanza uyoomulwana. Mwami wakunyika uyooboola ankamu mpati yankalaki, basimabbiza amato manji. Uyoosaala masi manji akwaaola mbuli zambangulwe.

41Alimwi uyoosaala nyika mbotu. Masi manji ayooolwa, pele Edomu, Mowabu abasololi baku Amoni bayoovunwa kuzwa kulinguwe.

42Kulela kwakwe kuyootabukila kumasi manji kujatikizya acisi ca Ijipiti.

43Uyootola ziyobwedo zyangolida, nsiliva alubono loonse lwamu Ijipiti, Balibiya a Banubi bayooendelezegwa anguwe.

44Pele makani ngoyoomvwa aayoozwa kujwe akunyika ayoomuyoosya, aawo uyooinka mubukali kuti akajaye akunyonyoona bantu banji.

45Uyoosimpa matente aabwami bwakwe kumbali alwizi kucilundu cibotu. Nikuba boobo buyoomweelela, taakwe muntu naba omwe uuyoomugwasya pe.

Daniyeli 12

Ciindi cakumamanino

1Kuciindi eeco, Mikayeli mungelo mupati uukwabilila bantu bako, uyoobuka. Kuyooba ciindi camapenzi aayoosya aatanabwenwe kuzwa kuciindi kakutanaba masi pe. Pele ciindi eeco bantu bako, boonse bali aamazina aalembedwe mubbuku bayoofutulwa.

2Nkabela bantu banji balede mubulongo ansi, bayoobuka, bamwi bayoobukila buumi butamani, bamwi bayoobukila nsoni amasampu aatakamani pe.

3Aabo basongo bayoobala mbuli bubekema julu, aabo baleta bantu kubululami, bayoobala mbuli nyenyezi kwalyoonse alyoonse.

4Pele yebo O Daniyeli, jala bbuku amajwi aandilyo mane kusika kumamanino aaciindi. Bantu banji bayootuntulika ooku akooku kuti bayungizye luzibo.

5Mpoonya mebo nde Daniyeli ndakalanga, lino kumbele kwakaimvwi bantu bambi bobilo, umwi wakaimvwi mutala lino lyankomwe yalwizi, umwi mutala liya.

6Umwi wabo wakabuzya yooyo wakasamide zisani zyandeketela, wakali atala lyamaanzi aamulonga wakati, «Ino zintu eezi zigambya ziyoocitika lili?»

7Muntu ooyo wakasamide zisani zyandeketela wakaimvwi atala amaanzi aamulonga, wakatambika maanza aakwe kujulu, ndakamumvwa kakonka muzina lyayooyo Uuliwo lyoonse kati, «Kuyooba myaka yotatwe acisela. Lino bantu basalala baakumwaisigwa, zintu zyoonse eezi niziyoocitika.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Ndakamvwa, pele tiindakaziba pe. Aboobo ndakabuzya kuti, «Simalelo wangu, ino mamanino aazyoonse ayooba buti?»

9Wakandiingula kuti, «Koya buyo, Daniyeli, kayi majwi aali mubbuku eeli ajalwa, mane kusikila kumamanino aaciindi.

10Bantu banji bayoosalazigwa, tabanoojisi tumpenda, banoosalala, pele sizibi unooli sizibi lyoonse. Taakwe sizibi naba omwe uuyoomvwisya, pele aabo basongo bayooziba.

11«Lino kuzwa ciindi eeco zipaizyo zyabuzuba abuzuba noziyoobelesegwa, kwaakubikkwa cisesemyo ca lunyonyooko kuyooba mazuba aali cuulu amyaanda yobilo amakumi aali fuka.

12Ulilelekedwe ooyo uulindilila kusika kumamanino aamazuba aali cuulu amyaanda yotatwe amakumi otatwe aasanu.

13«Pele yebo, koya buyo mane kusikila kumamanino. Uyoolyookezya, lino kumamanino aamazuba uyoobuka kuti ukatambule caabilo calukono lwako.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Hosiya

Hosiya 1

1Ciindi cabwami bwa Uziya, Jotamu, Ahazi, abwa Hezekiya bami baku Juda, alimwi ciindi Jeloboamu, mwanaa Jehowasyi naakali mwami waku Isilayeli, Mwami Leza wakali kupa mulumbe kuli Hosiya mwanaa Beeli.

Zya mukaintu wa Hosiya abana bakwe

2Ciindi Mwami Leza naakasaanguna kwaambaula kwiindila muli Hosiya, wakamwaambila kuti, «Koya ukakwate mukaintu mwaamu. Bantu bamucisi cino tabasyomeki kulindime pe, nkaambo bakomba baleza bambi. Ukazyale bana bayooba mbuli nguwe.»

3Aboobo Hosiya wakakwata mukaintu uutegwa Goma, mwanaa Dibulaimu. Mukaintu ooyo wakamita, akuzyala mwana mulombe.

4Lino Mwami Leza wakati, «Muulike kuti Jezulili, nkaambo takakooba kaindi nketanasubula mukwasyi wa Jehu akaambo kabantu mbaakajaya ku Jezulili. Mbombuboobo mbweyoomanizya bulelo bwa Isilayeli.

5Alimwi kuciindi eeco ndiyoomwaya nguzu zyabasilumamba ba Isilayeli kukkuti lya Jezulili.»

6Munsi lyakooko Goma wakamita alimwi akuzyala mwana musimbi. Lino Mwami Leza wakaambila Hosiya kuti, «Umuulike kuti ‹Uutabedwi aaluse,› nkaambo taakwe nenjoobabeda aaluse nikuba kubalekelela Baisilayeli.

7Pele bantu ba Juda ndiyoobabeda aaluse. Njoobafutula mebo lwangu ndemwini, ndiyoobafutula anguzu zyangu. Kakunyina kulwana nkondo apanga, naa buta, naa mabbiza, nibaba basimabbiza.»

8Ciindi Goma naakalesya «Uutabedwi aaluse,» wakamita alimwi akuzyala uumbi mwana mulombe.

9Leza wakaambila Hosiya kuti, «Umuulike kuti, ‹Tabali bantu bangu,› nkaambo inywe no Baisilayeli tamucili bantu bangu pe, nkabela ambebo nsicili Leza wanu.»

Kulekelelwa kwa Baisilayeli

10Lino Baisilayeli bayoovula mbuli musenga, ooyo uutakonzyi kupimwa nikuba kubalwa. Lino Leza ubaamba kuti, «Tamuli bantu bangu,» pele ciindi ciboola bayooitwa kuti, «Bantu ba Leza Uupona!»

11Aboobo Baisilayeli a Bajuda bayookkala antoomwe alimwi. Bayoolisalila musololi omwe nkabela bayoosumpuka mucisi cabo. Masimpe, buzuba bwa Jezulili buyooba buzuba bupati loko.

Hosiya 2

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Aboobo bantu ba Isilayeli baitane kuti, «Muli bantu ba Leza» akuti, «Leza wamubeda aaluse.»

Baisilayeli bali mbuli mukaintu uutasyomeki

2Nobana bangu, amubakombelezye banyoko, nikuba kuti tabacili bakaintu bangu, ambebo nsicili mulumi wabo pe. Amubakombelezye kuti baleke bwaamu bwabo, babuleke buvuule bwabo.

3Bataleka kucita boobo, njoobasamununa kuti bakacaale mbubakazyalwa. Alimwi ndiyooba cita kuti bakabe mbuli cimpayuma, bakabe mbuli nkanda, njoobajazya nyota.

4Taakwe nenjoobabeda luse bana babo, nkaambo tabasyomeki.

5Banyina tabasyomeki, aabo bakabazyala bakali kucita zijazya bweeme. Bakati, «Ndainka kubamambe bangu, nkaambo mbabandipa kulya amaanzi, zisani zyaboya abutonje, mafuta, awaini.»

6Nkaambo kaako nzila zyabo njoozisinka amamvwa, alimwi njoobayakilila mubwaanda kutegwa bakakacilwe kweenda mutuzila twabo.

7Nkabela bayootandila bamambe babo, pele tabakabeenzyi. Bayoosoleka kubalangaula, pele tabakabajani pe. «Lino ndilabweeda kumulumi wangu mutaanzi nkaambo ndakali kabotu anguwe kwiinda ciindi cino.»

8Nkaambo taakazi kuti ndime ndakalikumupa maila, waini, amafuta. Alimwi ndakamupa nsiliva angolida zinji eezyo nzibakabelesya kupanga Baali.

9Nkaako kuciindi cakutebula ndiyoobanyanga maila awaini eezyo nzindakali kubapa. Alimwi ndiyoobanyanga boya abutonje bwazyakusama.

10Kuciindi eeco njootondezya bwaamu bwabo kubamambe babo, nkabela taakwe naba omwi uyoobavuna kuzwa kunguzu zyangu.

11Njoomanya lutangalo lwabo loonse, mapobwe aalikkala mwezi amazuba aamasabata, aambi oonse ngabasalide.

12Alimwi ndiyoonyonyoona amicelo yabo yamisaansa aya nkuyu, eeyo njibakaamba kuti bakapegwa abamambe babo. Ndiyoocita kuti myuunda yabo yamisaansa ikabe saka, nkabela banyama bayoocelela nkuko.

13Alimwi njoobasubula kuziindi eezyo nzyibakandilubide nibakali kutenta tununkilizyo kuli Baali. Bakalisakatizya malungu anweenwe kuti «Batandile bayandwi babo,» mbwaamba Mwami Leza.

Luyando lwa Leza kubantu bakwe

14Aboobo njooboongelezya akubaleta kunkanda, nkabela ooko njoobabotelezya amajwi aaluyando.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Ooko ndiyoobaboozezya myuunda yabo yamisaansa njibakajisi. Njoosandula kkuti lyamapenzi libe mulyango walulangilo. Eelyo banoondiingula mbuli mbubakalikucita kabacili bakubusi, ciindi nibakazwa mucisi ca Ijipiti.

16Ciindi eeco bayoondiita kuti, «Mulumi wangu. Tabakandiiti kuti, ‹Baali wangu,› mbwaamba Mwami Leza.

17Lino ambebo taakwe nenjoobazumizya limbi kwiita izina lya Baali. Masimpe bantu tabakamwiiti mukukomba.

18«Ciindi eeco ndiyoocita cizuminano kubanyama, bayuni, azikalaba kuti ziyanzane abantu bangu. Ndiyoogwisya buta, panga, acilwanyo niciba buti munyika kuti bantu bangu bakakkale muluumuno.»

19Yebo Isilayeli ndilakukkalila kuti ukabe mukaintu wangu akutamani. Ndiyookukkalila mubululami, mubuluzi, muluyando, amulweengelelo aluse.

20Njookukulila cakusyomeka, ndendilyo nooyooziba kuti ndendime Mwami Leza.

21«Ciindi eeco njoovwiila kujulu,» mbwaamba Mwami Leza, mvula iyoowa anyika.

22Nyika iyoozyala maila, nsaansa, amafuta, eelyo bantu bangu bayooti, «Jezulili» (nkokuti Leza wasyanga.)

23Isilayeli njoomusyanga munyika kuti abe wangu. Njoobeda aaluse Uutabedwi aaluse uulya. Mbindakali kwiita kuti Tamuli bantu bangu, njoobati Muli bantu bangu! Nkabela bayooingula kuti, «Nduwe Leza wesu.»

Hosiya 3

Hosiya amukaintu uutasyomeki

1Lino Mwami Leza wakandaambila kuti, «Koya alimwi uyande mukaintu uutasyomeki simamambe. Umuyande mbuli mbwenjanda Baisilayeli, nikuba kuti basandukila kukomba baleza bambi akubapa zipaizyo zyabudodoodo.»

2Aboobo ndakaaumukwa nsiliva zili kkumi azisanu azisuwo zyamaila zili ciloba.

3Ndakamwaambila kuti, «Ukkale andime kwaciindi cilamfu, uleke zyabwaamu alimwi uteendi amwaalumi uumbi. Ambebo mbubonya mbweticite oobo.»

4Mbubonya oobo kwaciindi cilamfu Baisilayeli bayookkala kabatakwe bami naa basololi, kabatapaizyi naa kuyaka misumpuululu, kabanyina makakata aakusondya niiba mituni.

5Kuzwa waawo Baisilayeli bayooboola alimwi akuyandaula Mwami Leza wabo, awalunyungu lwa Devedi mwami wabo. Ciindi eeco bayoolibombya ku Mwami Leza eelyo bayootambula zyabubotu bwakwe.

Hosiya 4

Leza mbwaakabapa mulandu Baisilayeli

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Nobantu Baisilayeli amuswiilile majwi aa Mwami Leza nkaambo wamupa mulandu nomukkala munyika eeyi. Mulandu ooyo ngwakuti, mucisi oomu bantu tabasyomeki, banyina luzyalo, alimwi tabajisi luzibo lwa Leza.

2Bantu balakonka cakubeja, kucenga, kujaya, kubba, akucita zyabumambe. Zinyonyoono zyavulisya, baide kujayana-jayana.

3Nkaako kuyooba cilanga mucisi, aboobo zili mumo ziyoopengana. Banyama, bayuni, answi zyoonse ziyoofwa.

Leza mbwaakatongookela bapaizi

4Mwami Leza ulati, «Taakwe muntu nabani weelede kukazya, kutabi umwi uumupa mulandu, nkaambo mulandu uli akati kandinywe andime nobapaizi babeji.

5Mulalebwa sikati amasiku, abalo basinsimi mbubonya buyo. Ncenciceeco nceyoonyonyoona Isilayeli banyoko.

6Bantu bangu balanyonyooka nkaambo tabandizi pe. Njookaka kuti mukandibelekele mbuli bapaizi nkaambo mwakaka kwiisya zyandime. Mwakaka milawo yangu, aboobo ambebo njookaka bana banu.

7«Bapaizi bavula, bavuzya zinyonyoono. Njoosandula bulemu bwabo kuti bube busofwaazi.

8Bavuba nkaambo kakubisya kwabantu bangu alimwi bayanda kuti baindilizye mukubisya ooku.

9«Lino bapaizi mbubuli bantu njoobasubula abalo. Njoobasubula nkaambo kabukkale bwabo bubi akubabweedezezya milimo yabo eeyo.

10Banoolya pele tabanookkuti banoocita bumambe tabakoonoozyala, nkaambo basiya Mwami Leza bayandaula baleza bambi.»

Leza wanyema azyakukomba baleza bamwi

11Bwaamu abukolwi zimana maanu!

12Bantu bangu babuzya mutuni wacisamu, alimwi balasonda ankoli yabo. Muuya wabwaamu wabasowa, aboobo nibasiya Leza wabo baba batasyomeki.

13Balapa zipaizyo azilundu, balatenta tununkilizyo atulundu-lundu munsi aamisamu yamalende, nkaambo kakuti ilaazimvule zibotu. Nkankakaako bana banu basimbi ncibaba baamu, abalo bamukabana banu baba basimamambe.

14Pele nsikoobasubula bana banu basimbi nkaambo kabwaamu, bamukabana banu nkaambo kabumambe. Kayi nywebo nobaalumi mweenda abaamu alimwi mulapaizya abakaintu baamu bakucikombelo ca Baali. Bantu banyina maanu bayoonyonyooka.

15Nikuba kuti Baisilayeli tabasyomeki, bantu Bajuda batajaninwi mulandu ooyu pe. Batainki kukukomba ku Giligali naa ku Betihaveni. Batakakonkezyi limbi ooko muzina lya Mwami Leza uupona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Baisilayeli tabaswiilili bali mbuli mpwizi nzangi. Ino inga Mwami Leza uyoobasanina buti mbuli bana bambelele mumweemvwe?

17Bantu ba Efulemu balipa kumituni, aayo ngaabo beni!

18Bamana kunywa, balacita bumambe. Bayandisya ziusya nsoni kwiinda kulilemeka.

19Bayoogwisigwa mbuli cintu cipepaulwa aluuwo, alimwi bayoousigwa nsoni nkaambo kazipaizyo zyabo zyakunze.

Hosiya 5

1Nobapaizi nywebo amumvwisye makani aaya! Nobantu ba Isilayeli, amumvwisisisye! Nobamukwasyi wamwami nywebo, amuswiilile! Cisubulo cilamusikila nkaambo mwakali kakole ku Mizipa, mwakali kanyandi kucilundu ca Tabo.

2Bazangi basakana muzibi zyabo, nkabela ndiyoobasubula boonse.

3Ndibazi bantu ba Efulemu, iiyi Baisilayeli tabakonzyi kulisisa kulindime. Baefulemu tabasyomeki, Baisilayeli balisofwaazya.

Hosiya mbwaakabacenjezya kuti batakombi mituni

4Milimo yabo mibi yasinka nzila yabo kuti batapilukili kuli Leza. Tabajisi moyo wakusyoma, nkabela tabamuzi Leza.

5Kulisumpula kwa Isilayeli kwabapindamukila. Iiyi, Efulemu uyoolebwa azinyonyoono zyakwe, awalo Juda, mbubonya.

6Bantu balapaizya mbelele aŋombe mukulangila Leza, pele tabakonzyi kumujana pe nkaambo wabafutatila.

7Tiibakasyomeka ku Mwami Leza cakuti abalo bana mbobajisi tabali babo pe. Lino sikunyonyoona uyoobanyonyoona antoomwe amyuunda yabo mwezi kuutanakkala.

Lumamba akati ka Juda a Isilayeli

8«Amulizye myeembo yalumamba mu Gibeya! Amusibe anyeele mu Lama. Amubacenjezye bantu bamu Betihaveni! Amusolole noba Benjamini, aswebo nkotuli!»

9Efulemu uyooba tongo mubuzuba bwakusubulwa. Ngambilizya masimpe kuli ndinywe nyoonse Nobaisilayeli.

10Leza ulati, «Ndanyema nkaambo basololi ba Juda bacita nkondo kuti batantamune munyinza. Nkaako njoobalobya myoo mubukali bwangu mbuli zambangulwe lyamaanzi.

11Efulemu wadyamininwa, wasubulwa nkaambo wakali kumvwa zyabantu.

12Aboobo njoonyonyoona Efulemu mbubonya mbuli mapempya mbwaanyonyoona zisani. Njooba mbuli dondamwaka kubantu ba Juda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13«Lino bantu ba Efulemu nibakabona kuciswa kwabo, aba Juda nibakabona kuti
balijisi zilonda, Baefulemu bakaya ku Asiliya, abalo Bajuda bakatumya majwi ku
mwami mupati kuti abagwisye. Pele walo taakwe naakabasilika naa kuponya zilonda
zyabo.

14Njoobavwaampila Baefulemu mbuli syuumbwa, njoobavwalamina ba Juda mbuli
cinkomwana casyuumbwa. Mebo lwangu njoobakwamauna akubasiya. Ciindi
ndaakubakukumuna, taakwe uuyoobavuna pe.

15«Njoopilukila kubusena bwangu kusikila bantu bangu bakapenge kupengela limwi
akutalika kundiyandaula. Mumapenzi aabo bayoondivwenta.»

Hosiya 6

Bantu baamba zyakuyanda kupilukila

1Amuboole tubweede ku Mwami Leza. «Watukwamauna pele uyootuponya.
Watucubbaula, pele uyooanga zicisa zyesu.

2Kwakaindi kasyoonto ulatusinsimuna, kwainda buyo mazuba obilo naa otatwe
ulatubusya kuti tukabe aabuumi kumbele lyakwe.

3‹Atuyume-yume kuti tumuzibe Leza.› Uyoosika ncobeni kulindiswe mbuli bucedo.
Kuboola kwakwe kuyooba cileleko mbuli mvula ntuluka iitesya nyika.»

4Lino Leza wakaamba kuti, «Nywebo no Baefulemu ani mmucite buti? Nywebo
nobantu ba Juda ani mmucite buti? Luyando lwanu kulindime lulazimaana mbuli
sikunku, lulafwambaana kumana mbuli mume lizwa zuba.

5Aboobo ndamupandaula mbuli nkuni kwiindilila muncenjezyo zyabasinsimi.
Ndamujaya amajwi aangu. Kubeteka kwangu kwaboneka antangalala mbuli bulaba
mvula.

6Ncobeni ncenjandisya nduyando lwini-lwini, kutali zipaizyo buyo pe. Njanda kuti
bantu bandizibe mebo nde Leza mubusena bwakwiide kupa zipaizyo zyakutenta.

7«Pele bantu aaba bakatyola cizuminano cangu mbuli Adamu. Nibakacita boobo,
bakacita zyakutasyomeka.

8Giliyadi mmunzi wabasizibi, baide kujayana-jayana.

9Mbuli bafumpi mbobayubilila abalo bapaizi mbobabungana kuti kabajaya bantu
munzila iiya ku Syekemu. Masimpe, bacita zyabugandanga.

10Akati kabantu ba Isilayeli ndabona zisesemya. Baefulemu bacita bwaamu,
Baisilayeli balisofwaazya mukukomba mituni.

11Anywebo no Bajuda, muyootebula cisubulo.

Hosiya 7

© 1996, Bible Society of Zambia.

1«Ndayanda kuti ndipilusye bantu bangu mububotu, ndayanda kuti ndiponye Baisilayeli, bubi bwabo bulalibonya antangalala. Milimo mibi ya bantu baku Samaliya tiisisiki pe. Tabasyomeki, balaunina. Bapwaya maanda mbuli babbi, bakwempa zintu zyabantu antangalala.

2Tabayeeyi kuti nsilubi milimo yabo mibi. Zinyonyoono zyabo zilibazingulukide, ndilizibwene lyoonse.»

Buzangi muŋanda yamwami

3Leza wakaamba kuti, «Bantu bacenga mwami abukkale bwabo bubi, abasololi bakwe balaunina abubeji bwabo.

4Boonse tabasyomeki, bukali bwabo buli mbuli mulilo uunyemfuma muoveni ngwatasoseli uujika kusikila akande mulwi wacinkwa mane wafufuma.

5Buzuba bwakusekelela bwamwami, basololi bakwe balakolwa, awalo mwami wiide kunjila munkamu yabaabo bamupanganina.

6Myoyo yabo ilapya mbuli oveni mbubonya amizeezo yabo mboibede. Masiku oonse bukali bwabo bulanyemfuma, lino kubucedo bulavutuka mbuli mulilo uuyakisya.

7Aboobo mubukali bwabo bapati balajaya basololi babo. Bami babo balawa omwe-omwe, pele kunyina naba omwe uundiita.»

Isilayeli a bamasi

8Mwami Leza wakaamba kuti, «Bantu ba Efulemu bali mbuli cinkwa cafuta nkaambo balisanganya abamasi.

9Bamasi babamanina nguzu, pele balo tabazi. Batuba mvwi buu, pele taakwe ancobazi pe.

10Kulisampula kwa Baisilayeli kulabazula. Pele nikuba boobo tabapilukili ku Mwami Leza wabo, tabamuyandauli aasyoonto pe.

11Baisilayeli bali mbuli cikwilimba cifuba-fuba. Balaita Baijipiti, alimwi balakumbila alugwasyo kuzwa ku Asiliya.

12Bali kuunka ndili kubateya kanyandi. Njoobausizya ansi mbuli bayuni. Njoobasubula akaambo kakubisya kwabo.

13«Maawe kulimbabo nkaambo bandisiya. Banyonyooke nkaambo bandizangila. Ndiyanda kubavuna, pele baamba zyandime, balabeja.

14Bandililila cakubeja, balila cakulijaya amalo aabo. Balalikankata mbuli bamasi akaambo kakuyanda kulya, pele balandizangila mebo.

15Nikuba kuti ndakabalela akubayumya-yumya, balandipanganina.

16Basandukila kuli bambi, kutali kuli Leza Sijulu wamajulu. Bali mbuli buta butaluzi. Basololi babo bayoojaigwa nkaambo balandisampaula. Nkaako baku Ijipiti bayoobaseka.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Hosiya 8

Leza mbwaakanyemena Baisilayeli akaambo kakukomba mituni

1Mwami Leza wakaamba kuti, «Amusibe mweembo! Basinkondo bayanda kukkala
anyika yangu mbuli basikube. Bantu bangu basotoka cizuminano ncindakapangene
ambabo, akutyola milawo yangu.

2Balalilizya-lizya kulindime kuti, ‹Tuli kuzi O Leza wesu.›

3Pele Baisilayeli bakaka zibotu. Nkaako basinkondonyina bayoobatandaanya.

4«Balabikka bami kutali mukuyanda kwangu. Balasala basololi kabatandeendelezi pe.
Balapanga baleza kuzwa kunsiliva angolida, pele bayoolinyonyoona.

5Mutuni wamoombe ngobakomba baku Samaliya ulandisesemya. Aboobo bukali
bwangu bwabavutukila kapati. Ani cilabatolela ciindi cilamfu buti kabatanalondoka?

6Moombe ooyo ngwamu Isilayeli. Aboobo tali Leza, muntu buyo musongo
nguwakuubumba. Mutuni ooyu uyoopwayaulwa.

7Baisilayeli balasyanga luuwo, pele bayootebula kambizi! Maila aanyina mmakunka
taazyali pe. Nikuba kuti kaazyala, bamasi nibakaalya.

8Baisilayeli bamenwa, bakaba mbuli lukaye akati kabamasi.

9«Bakainka ku Asiliya mbuli cibize wiide kuzelengana alikke. Baefulemu baula
bamasi kuti bayoobagwasya.

10Nikuba kuti bayanzana abamasi, njoobabungika akubanyonyoona. Lino-lino
bayoomenwa mubulelo bwa mwami waku Asiliya.

11«Baefulemu bakavuzya zipaililo zyakugwisya zinyonyoono, pele zipaililo eezyo
zyaba ncecinyonyoono cabo.

12Ndakabapa milawo minji-minji iilembedwe, pele tabiibambi. Balati, ‹Mmyeenzu.›

13Balapa zipaizyo zyanyama kulindime akuzilya, pele mebo nde Mwami Leza
nsibotelwi anzizyo pe. Lino nsikazilubi ndubizyo zyabo, ndiyoobasubula akaambo
kazyo. Bayoobweeda ku Ijipiti alimwi.

14«Baisilayeli baluba Mulengi wabo, baide kuliyakila maanda mapati. Abalo Bajuda
bayaka minzi mipati iikwabilidwe abwaanda bulemu. Pele mebo njoozitenta minzi
yabo amulilo uyooumpilizya amaanda aabo mapati.»

Hosiya 9

Hosiya mbwaakaambilizya cisubulo ca Isilayeli

1Mutakondwi Nobaisilayeli. Mutatangali nomucita mapobwe aanu mbuli bamasi.
Mwasiya Leza wanu mbuli mukaintu uutasyomeki. Mwalipa kuli Baali mbuli
mwaamu mukuti mukajane butebuzi bunji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Kumbele ooko tamukooyoojana maila amafuta aaelede. Alimwi muyoobula awaini wakunywa.

3Baisilayeli taakwe nibayookkala munyika ya Leza, pele bayoobweeda kubuzike ku Ijipiti, alimwi bayoolya zilyo zitondwa ku Asiliya.

4Kwalo ooko tabakapi zituuzyo zyawaini ku Mwami Leza. Tabakakkomanini zipaizyo zyabo. Zilyo zyabo ziyooba mbuli bali adilwe, kufumbwa uulya zilyo eezyo uyoosofwaala. Zilyo eezyo ziyooba zyabo buyo, taakwe ziyoopaizigwa ku Mwami Leza.

5Nkabela caakusika ciindi eeco ceelede cakubamba pobwe lya Mwami Leza, ino bayoocita buti?

6Ciindi capenzi pati, bantu bayootijila ku Ijipiti, ooko bayoozikkilwa ku Memfisi. Zincenya ziyoomena azibiya zyabo zyansiliva, mumaanda aabo muyoomena mamvwa.

7Ciindi cacisubulo casika, ciindi eeco bantu nibayoojana eeco ncobeelede. Aawo nibayooziba kuti eezi nzyamasimpe. Lino baamba kuti, «Musinsimi ooyu mmufuba-fuba, muntu ooyu unjidwe muuya, ulisondokede.» Baamba boobo nkaambo zibi zyabo nzinji, luzondo lwabo ndupati.

8Musinsimi nguucenjezya bantu ba Efulemu, bantu ba Leza. Nikuba boobo kufumbwa nkwaya uliteedwe. Basinkondonyina balamukkalilila muŋanda ya Leza.

9Bantu balabisya kapati mbuli zyakacitika ku Gibeya. Aboobo Leza takalubi kubisya kwabo, eelyo uyoobasubula.

Cinyonyoono ca Baisilayeli acisubulo caco

10Lino Mwami Leza waamba kuti, «Ciindi nindakamusala Isilayeli, wakali mbuli nsaansa munkanda. Basikale babo ndakabakkomanina mbuli nkuyu yakusoloka. Pele bakaboola ku Baali Peyoli akulipa kuli Baali. Aboobo bakalisofwaazya busofweede mutuni ngubakali kuyanda.

11Bulemu bwa Baefulemu buyoomwaika mbuli bayuni. Tabakazyali limbi, bakaintu babo tabacimiti pe.

12Naa kuti bakazyale, njoobanyonyoona bana babo, kusikila bakamane doo. Maawe kubantu aaba ndaakubasiya.» Baefulemu bayooba mbuli banyama bajaigwa, Baefulemu bayootumwa kunkondo nkobayoojaigwa.

13O Mwami Leza mbuli mukulanga kwangu bana ba Efulemu bayooba mbuli banyama bajaigwa. Baefulemu bayooaba bana babo kunkondo nkobayoojaigwa.

14Ubape, O Mwami Leza, ani ubape nzi? Ubape kuti kabasowa, nkolo zyabo ziyume!

Lubeta lwa Leza kuli Efulemu

15Mwami Leza wakaamba kuti, «Zibi zyabo zyoonse zyakalibonya ku Giligali. Nkukonya ooko nkwindakabasulaikila. Nkaambo kakuti bakabisya, ndilabatanda

© 1996, Bible Society of Zambia.

bazwe munyika yangu. Taakwe ninjoobayanda limbi pe, nkaambo abalo basololi babo boonse bandizangila.

16Efulemu uli mbuli cisamu ciyumide, miyanda yayuma, tacikonzyi kuzyala micelo pe. Naa bakazyale bana, njoonyonyoona bana babo mbobayandisya.»

Musinsimi mbwaakaamba zya Baisilayeli

17Leza wangu uyoobakaka bantu aaba nkaambo tabamuswiilili. Bayooba basimutuntuli akati kabamasi.

Hosiya 10

1Baisilayeli bakali mbuli musaansa wakazyede nsaansa zinji. Mbubakali buya buvulila bakali kuyaka azipaililo zyamituni zinji. Mbucakali buya busumpuka cisi cabo, bakali kuya buyaka misumpuululu yakupailila.

2Myoyo yabo njabucengi, lino baleelede kupenga akaambo kazibi zyabo. Leza uyoopwayaula zipaililo zyabo akoola misumpuululu eeyo.

3Aaba bantu bayootamauka akwaamba kuti, «Tunyina mwami lino, nkaambo taakwe nitwakaswiilila Leza. Ani mwami inga watucitila nzi?“

4Kayi bami baamba caambaambe. Basyomezya cakubeja kumasi amwi. Bululami bwaba kutalulama, bukula mbuli nsaku mumuunda.

5Bantu bamu Samaliya bayooyoowa akoomoka akaambo kakusweekelwa moombe waku Beteli. Abalo bapaizi babo babelekela mutuni bayooulila. Bayoolila kapati nkaambo bulemu boonse bwa Leza wabo bwagwisigwa.

6Masimpe mutuni ooyo uyootolwa ku Asiliya kuti cikabe cipego kumwami mupati. Baisilayeli bayoofwa nsoni akutyompwa akaambo kakutobela malailile aabuyo.

7Mwami wabo taakwe nayoobonwa pe, uyooba mbuli makovu aali mumaanzi.

8Masena oonse aabubi aayo aakombela Baisilayeli aamituni ayoopwaigwa. Mamvwa azincenya ziyoomena a zipaililo zyabo. Nkabela bantu bayooambila malundu kuti, «Amutusise!» Alimwi atulundu kuti, «Amutuwide!»

Leza mbwayoobeteka Baisilayeli

9Mwami Leza waamba kuti, «Baisilayeli tabanaleka kundibisizya kuzwa nibakatalika ku Gibeya. Aboobo bayoozundwa ku Gibeya nkukonya ooko.

10Ndiyoobalwana bantu aaba basizinyonyoono akubasubula. Bamasi bayoolibunga-bunga akubalwana, eelyo bayoosubulwa akaambo kazibi zyabo zinji.

11«Isilayeli wakali mbuli ŋombe yakatambide kabotu yakali kuyanda kuuma maila. Lino mumukosi wayo weebeka ndabikka joko kuti ibeleke kwiinda. Njanda kuti Bajuda balime akuti Baisilayeli bahale.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Amusyange mubululami, eelyo nimuyootebula zileleko zyaluyando lwangu lutamani. Amubbabbaule nyika mpya nkaambo casika ciindi cakupilukila ku Mwami Leza wanu. Amumuyandaule kusikila aboole kuzoomutilila zileleko.

13Nywebo mwakasyanga zibi alimwi mwakatebula nzizyonya. Mwakalya micelo yalucengo lwanu.

«Lino nkaambo kakuti mwakasyoma nkalaki zyanu akusyoma kuvula kwabasilumamba banu,

14nkondo ilamusikila nkabela zikwabilizyo zyanu zyoonse ziyoomwaika. Ciyookozyanya abuzuba buya mwami Syalumani naakoola munzi mupati wa Betabelu muciindi cankondo, eelyo bakaintu abana babo nibakalyataukwa akujaigwa.

15Mbubonya oobo anywebo baku Beteli mboziyoocitika kulindinywe nkaambo kabubi bwanu bupati. Mbwiiyootalika buyo nkondo kubucedo mwami wa Isilayeli uyoojaigwa.»

Hosiya 11

Luyando lwa Leza kubantu bakwe bazangi

1Mwami Leza ulati, «Isilayeli naakali mwana ndakamuyandisya. Kuzwa mu Ijipiti ndakaita mwanaangu.

2Nikuba kuti ndakali kubaita ciindi aciindi, balo bakali kunditijila kulaale. Bantu bangu bakali kupaizya kuli Baali. Bakali kutenta tununkilizyo kumutuni ooyo.

3«Ndime ndakaiisya Isilayeli kweenda. Ndakabalela mumaanza aangu, pele tiibakazumina kuti ndime ndakabaponya.

4Ndakabakwelela kulindime mulubomba amuluyando. Ndakabanyamuna munsi asaya lyangu. Ndakafugama akubasanina.

5«Lino bantu aaba bayobweeda ku Ijipiti kubuzike. Baasiliya mbabayoobalela, nkaambo bakaka kupilukila kulindime.

6Nnkondo iyoomwayaula minzi yabo. Basinkondonyina bayoopwayaula zijazyo zyamilyango yabo akubanyonyoona, nkaambo bakali kutobela lulayo lubi.

7Bantu bangu bakakatila zyakundizangila. Bayoolila akaambo kajoko lili munsingo zyabo, pele taakwe uuyooligwisya kuzwa kulimbabo pe.

8«Ani inga ndakusiya buti yebo Efulemu? Inga ndakutija buti Isilayeli? Ani inga ndamunyonyoona buti mbuli Adima? Nikuba kukucita mbuli cakacitika ku Zeboimu? Moyo wangu wandikasya kucita oobo. Ndilijisi nkumbu mpati anduwe.

9Nsikoyookusubula mubukali bwangu. Taakwe nsikoocinca akunyonyoona Isilayeli, nkaambo ndi Mwami Leza, nsili muntu pe. Mebo nensalala ndaanywebo. Taakwe nenzooboola kumunyonyoona pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10«Ndiyoovuluma mbuli syuumbwa, aawo bantu bangu bayoonditobela. Bayoonditijaanina kababimba kumbo.

11Bayoozwida ku Ijipiti calubilo mbuli buuluka buyuni. Bayoozwida ku Asiliya mbuli nkwilimba. Njoobaboozya alimwi kuminzi yabo. Ndime Mwami Leza nindaamba.»

Baisilayeli a Bajuda mbubakakalalilwa

12Mwami Leza ulati, «Baefulemu bandizinguluka abubeji alweeno. Abalo bantu ba Juda bacindizangilide mebo neesalala, Leza uusyomeka.

Hosiya 12

1«Baefulemu basola kweembela luuwo, basola kuvwima luuwo luzwa kujwe buzuba boonse. Bavuzya kubeja amanyongwe. Bapanga cizuminano a Baasiliya akutela mafuta ku Ijipiti.»

2Leza ulijisi kaambo abantu ba Juda. Uyoosubula bamukwasyi wa Jakobo nkaambo ka bukkale bwabo akubabweedezezya zyeelede milimo yabo mibi.

3Jakobo wisi wakakatazya mwanaakwabo kacili mwida, eelyo naakakomena wakalwana Leza.

4Alimwi wakatingaana amungelo, nkabela wakamuzunda. Amane wakalila alimwi akukumbila cileleko. Leza wakainka kuli taata Jakobo ku Beteli, nkabela ooko wakabandika kulindiswe kwiindila mulinguwe.

5Ooyu ngo Mwami Leza Singuzuzyoonse. Bantu beelede kumuyeeya azina eeli lyakuti Mwami Leza.

6Aboobo lino amupilukile kuli Leza wanu. Amukakatile luyando abululami, alimwi amulindile Leza wanu lyoonse.

Majwi aambi aalubeta

7Baisilayeli bali mbuli simakwebo uucenga uubelesya zipimyo zitaluleme. Bayandisya kuunina baula.

8Baefulemu balati, «Tamubwene, twavuba! Twakupuka kapati! Taakwe uukonzya kutupa kaambo.»

9«Ndime Mwami Leza wanu wakamusolweda kuzwa ku Ijipiti. Ndiyoomucita kuti mukakkale muzitungu mbuli mbomwakali kucita munkanda.

10«Ndime ndakaambaula kubasinsimi akubatondezya zinji. Kwiindila mulimbabo ndakaamba muzikozyanyo.

11Mituni ilapailwa mu Giliyadi. Aabo biikomba bayoofwa. Basune balapaizigwa ku Giligali, nkaako zipaililo zyabo ziyooba milwi ya mumyuunda.»

12Jakobo wakatijila kucisi ca Alamu. Isilayeli wakalelekwa ooko kuti akwate. Wakeembela mbelele kuti akwate mukaintu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Mwami Leza wakatuma musinsimi kuti asolwede Baisilayeli kuzwa mubuzike
mucisi ca Ijipiti, eelyo musinsimi ooyo wakababamba.

14Pele Baefulemu bakamunyemya Mwami Leza. Nkankakaako ncayoobasubula alufu.
Uyoobasubula nkaambo bakamujazya bweeme.

Hosiya 13

Lubeta lwamamanino lwa Isilayeli

1Kaindi kwakali kunga Baefulemu bakanana bantu bakali kuyoowa nkaambo
mbibakali kulemekwa mu Isilayeli, pele bakabisya nibakakomba Baali, nkaako
bayoofwa.

2Mazuba aano baciindilizya kubisya nobapanga mituni mibumbe ansiliva zyabo.
Zyoonse eezi mmilimo yabasyaabupampu. Aabo baamba kuti, «Amulete zipaizyo
kulimbabo.» Eelyo balabakomba mukumyonta boombe bapange.

3Aboobo bayoozimaana mbuli sikunku wacifumo-fumo, naa mume uuloka
kwakasaala. Bayoomwaika mbuli bungu buululuka kuzwa kucuumino naa mbuli busi
buzwida ampulungwido.

4Mwami Leza wakaamba kuti, «Ndime Mwami Leza wanu wakamugwisya kuzwa
mucisi ca Ijipiti. Munyina Leza uumbi kunze lyangu. Mufutuli wanu ndime endikke.

5Ndime ndakamubamba munkanda,

6nyika iipya kapati. Ndakabasanina bakkuta, nibakakkuta bakalisumpula, bandiluba.

7Lino njoobavwaampila mbuli syuumbwa. Njoobayubilila mbuli siluwe munsi
aanzila.

8Njoobavwalamina mbuli butambo bwatolelwa twana. Njoozapaula kaango kabo,
njoobakwamauna mbuli butambo. Kwamana njoobakakaula mpoonyaawo mbuli
syuumbwa.»

9«Njoomunyonyoona Nobaisilayeli! Ani nguni uunga wamugwasya?

10Nywebo mwakakumbila mwami abasololi. Ino lino mwami wanu ooyo wakuti
amumvwe uli kuli? Ino basololi banu bakuti bamukwabilile bali kuli?

11Ndakamupa bami amoyo uucisa. Nibakandinyemya, ndakabagwisya.»

12«Zinyonyoono zya Baefulemu zililembedwe mubbuku, bbuku eeli lilibambidwe
kabotu-kabotu.

13Mapenzi mbuli aamukaintu uuyanda kutumbuka ayoobasikila. Nibaafutulwa, pele
bali mbuli mwana uunyina maanu, uutafwambaani kutumbuka.

14Taakwe ninjoobavuna bantu aaba kuzwa kucikkalilo cabafu, nikuba kubafutula
kuzwa kunguzu zyalufu. Yebo olufu, kucisa kwako kuli kuli? Yebo ocuumbwe,
cisubulo cako cili kuli? Bantu aaba nsikabeengeleli pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Nikuba kuti Baefulemu batangala mbuli matete, luuwo luzwa kujwe munkanda,
luuwo lwa Mwami Leza, luyoobbubbula lukayuminizye tulonga atusensa twabo.
Basinkondonyina bayoonyonyoona lubono lwabo luyandisi.

16«Baku Samaliya bayoosubulwa nkaambo bazangila Leza wabo. Bantu bakwe
bayoojaigwa apanga, bana bayoopwailwa ansi. Abalo bakaintu baminsi
bayooandaulwa.»

Hosiya 14

Hosiya ukombelela Baisilayeli

1Amupilukile ku Mwami Leza wanu nywebo no Baisilayeli. Mwawa nkaambo
kamilandu yanu.

2Amupilukile ku Mwami Leza akumukumbila kuti, «Tulekelele milandu yesu yoonse,
utambule kukomba kwesu, tulakutembaula amajwi eesu.»

3Baasiliya tabakonzyi kutuvuna, aalo mabbiza aankondo taakonzyi kutukwabilila pe.
Zintu zyakapangwa aamaanza tatukazyaambi limbi kuti, «Leza wesu.» Nkaambo
nduweyebo olikke obafwida luzyalo bamusyaala.

Leza mbwaakasyomezya buumi bupya ku Baisilayeli

4«Njoosilika bulwazi bwakutasyoma kwabo. Njoobayanda amoyo omwe, nkaambo
ndaleka kubanyemena.

5Mbuli muumi njoobukulusya Baisilayeli. Bayoofulula mbuli mpana, eelyo
bayoosimpa miyanda mbuli mulombe.

6Mitabi yawo iyooyandilila, bayoobota mbuli musamu wa oliva, bayoonunkilila mbuli
masamu aku Lebanoni.

7Bayoojana lukwabililo kulindime. Bayoosonsa mbuli maila mumuunda, alimwi
bayoozyalisya mbuli misaansa. Bayooba ampuwo mbuli waini wamu Lebanoni.

8Baefulemu bayootantamuka kuzwa kumituni. Ndime eemvwa kukomba kwabo
akubabamba. Ndili mbuli mukamba uutakunkumuki matu. Ndime embapa micelo.»

Majwi aamamanino

9Ooyo uujisi busongo amvwe eezi, ooyo uujisi maanu azibambe. Nkaambo nzila zya
Mwami Leza zililuleme, eelyo baluleme baleenda mulinzizyo, pele basizinyonyoono
balalebwa mulinzizyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Joweli

Joweli 1

Cikwikwi mbucakavumpa

1 Makani a Mwami Leza ngaakapa Joweli mwanaa Petuweli.

2 Amuteelele nywebo nobapati, amuswiilile nywebo nomukkede munyika. Sena kuli
nicakacitikide cili boobu mumazuba aanu? Nikuba mumazuba aabasikale banu?

3 Amukabaambile bana banu makani aaya, abalo bakaambile bana babo mbubonya.

4 Zilimwa zyakasyaala kucikwikwi, mpaso zyakazoomaninizya. Zilimwa zyakasyaala
kuli basimooloka, nswabaanda zyakazoomaninizya. Zyakasyaala kunswabaanda,
nsozi zyakazoomanizya.

5 Amubbatamuke, nobakolwi mulile. Amoomoke nywebo nozidakwa zyawaini
nkaambo nsaansa zyakukumbya waini zyanyonyoonwa.

6 Makata aacikwikwi avumpa nyika yangu, ncikali alimwi tacibaliki. Meno aaco ali
mbuli aasyuumbwa, bakambwili baco bali mbuli syuumbwa muzyazyi.

7 Cakanyonyoona nsaansa zyesu, cakamaninizya nkuyu zyesu supu! Cakakwapaula
mikuyu, mitabi yatuba buu!

8 Nobantu amulile mbuli musimbi uusamide masaka uukkalidwe, uulila yooyo watibe
mwaalumi wakwe.

9 Zituuzyo zyamaila azyazyakunywa tazicibonwi kuŋanda ya Mwami Leza. Aboobo
bapaizi abalo balalila, aabo babelekela kumbele lya Mwami Leza.

10 Akaka, myuunda yatuba buu! Ayalo nyika yayuma nta! Maila akaligwa do, doono
waini yanyugwa, kucinyina mafuta pe.

11 Amutyompwe nobalimi, amulile nomukokola nsaansa, nkaambo butebuzi bwamaila
tabuko.

12 Misaansa yakayuma, ayalo mikuyu cwaa! Maapulo, amapomegilaneti, twakali
tukunka amisamu imwi yoonse cwa-cwa-cwa! Masimpe kutangala kwabantu
kwamana.

13 Amusame masaka nywebo nobapaizi, mulile. Amoomoke nomubelekela kucipaililo.
Amulile busiku boonse, nywebo nomubelekela kumbele lya Leza wangu. Nkaambo
zituuzyo zyamaila azyazyakunywa taziciletwi kuŋanda ya Leza wanu.

14 Amubunganye bantu, baliimye kulya. Amwiite bapati aboonse bakkala munyika.
Baboole kuŋanda ya Mwami Leza wanu, amulile!

15 Maawe, bwayoosya buzuba! Bulaleta lunyonyooko luzwa kuli Singuzuzyoonse.

16 Tee zilyo zyanyonyoonwa katulibwenene? Kutangala akusekelela tazicimo
muŋanda ya Leza wesu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mbuto zyabbabbatila. Aakali matala amwaika, zisanza zyooleka, nkaambo maila apuutila.

18Azyalo ŋombe zilalila. Matanga aingaila nkaambo taakwe bwizu. Azyalo mbelele zyapenga.

19O Mwami Leza, ndakoompolola, nkaambo lumwi lwabuumpa bwizu bwamunkanda, antoomwe amisamu mbuli mulilo.

20Abakali banyama bamusokwe balilila nduwe, nkaambo tulonga twayuminina, alwalo lumwi lwabuumpa bwizu.

Joweli 2

Cikwikwi ncicenjezyo ca Buzuba bwa Mwami

1Amusibe mweembo mu Ziyoni, jwi lyakucenjezya limvwigwe kuzwa kucilundu cangu cisalala. Boonse bakkede munyika bakankame. Nkaambo buzuba bwa Mwami Leza bulaza ncobeni. Buliswenede.

2Mbuzuba bwamudima uuyoosya, mbwamakumbi aasiya mbi! Mbubungwengwemuka busiku azilundu, mbubonya oobo impi yabasinguzu mboiboola. Taakwe anicakabede, alimwi tacikabi limbi pe.

3Ilasyukutula zisyango mbuli mulilo. Kacitanasika nyika nimbotu mbuli muunda wa Edeni, pele cainda kwatuba buu mbuli muluya. Taakwe cinga calisisa akusyaala.

4Cikwikwi ciboneka mbuli mabbiza, cilakalanta mbuli mabbiza aabasilumamba.

5Cilazuma mbuli nkalaki, cilasotooka azilundu. Cilapasauka mbuli bwizu buyumu bupya amulilo cilayala na mbuli mpi.

6Mbubacibonena buyo, boonse batetelwa, boomfokelwa.

7Cilavutuka mbuli basinkondo, cilatanta bwaanda mbuli basilumamba. Cilakwapa taceelebi pe.

8Tacinjilani pe, lyoonse cigaminide buyo. Cilapwaya bwaanda, kacitaandaani pe.

9Citijaanina mumunzi, cilalimba bwaanda, cilanjila mumaanda gulu. Cilanjila mumpulungwido mbuli babbi.

10Noceenda nyika ilazenzema, julu lilayuuntana. Alyalo zuba amwezi zilabaya, zyakali nyenyezi tazicibali.

11Mwami Leza nguuzuma nasololela mpi yakwe. Impi eeyo njanguzu, tiibaliki pe. Buzuba bwa Mwami Leza tabulikomeneni, bulayoosya kapati. Ani nguni uukonzya kubuyumina?

Zyakweempa

12Mwami Leza ulati, «Noliba lino amuboole kulindime amoyo woonse, kamuliimya kulya akulila misozi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Mulitondezye kuusa mumoyo, kuleka buyo kuzapaula zisani. Amuboole ku Mwami Leza wanu, nkaambo ngusiluse alimwi ngusiluzyalo. Ngusilweetelelo, ngwaluyando lunji. Ngwalweengelelo tasubuli-subuli buyo pe.»

14Ulakonzya kuleka makanze ngaajisi akweengelela, akumuleleka azilyo zinji. Aawo mulakonzya kumupa alimwi zituuzyo zyamaila awaini.

15Amusibe mweembo mu Ziyoni. Amuliimye kulya, iibungane mbungano iisalala.

16Amubunganye bantu mubasalazye. Amwiite bapati antoomwe abana. Amutolelele abavwanda. Abasibwiinga basiye ŋanda baboole.

17Bapaizi babelekela Mwami Leza, balile akati kacipaililo amanjililo. Bakombelezezye akuti, «Lekelela bantu bako O Mwami Leza. Bantu bako basale batabi cisesyo akati kabamasi. Nkaambo nzi ncobanooyooti, ‹Uli kuli Leza wabo?› »

Mwami Leza ulaleleka

18Ciindi eeco Mwami Leza uyoobusya nyika akubafwida luzyalo bantu bakwe.

19Uyoobaambila kuti, «Ndamupa maila, waini mupya, amafuta manji ciyooba ceyo. Taakwe limbi nimuyooba cisesyo kuli bamasi pe.

20Njoobatandaanyina kule basinkondonyoko bakunyika, njoobatonkela munkanda. Bali kumbele bayooulalila kulwizi luli kujwe, bali kusule bayooulalila kulwizi luli kumbo. Kuyoomvwika kununka kwamitunta! Mwami Leza wamucitila zigambya.»

21Utayoowi, o nyika, tangala akusekelela! Nkaambo Mwami Leza wakucitila zigambya.

22Mutayoowi nobanyama bamusokwe, nkaambo mweemvwe wasyuuka, amisamu yazyala, nkuyu ansaansa mbwee!

23«Amutangale nobamu Ziyoni, amusekelele akaambo ka Mwami Leza wanu. Wakamupa mvula yamweto mubululami bwakwe. Wakamutumina civuna-ŋombe, wakamuwisizya nkukula-nsoke mbuli lyoonse.

24Matala ayoozula maila, matalo ayoofwasuka waini amafuta mwaa!

25Njoomubweedezezya nzimwakasweekelwa acikwikwi, mpaso, basimooloka answabaanda, impi eeyo njindakatumide kumuvumpa.

26Munooyoolya cakulilekela, nkaako muyootembaula Mwami Leza wanu. Wakamucitila zigambya, taakwe limbi bantu bangu nibayoosampaulwa pe.

27Eelyo no Baisilayeli nomuyooziba kuti ndili akati kanu, akuti ndendime Mwami Leza wanu, alimwi taakwe Leza uumbi pe. Taakwe bantu bangu nibayoosampaulwa limbi pepe.

Zyabuzuba bwa Mwami Leza

28«Musule akooku njootila Muuya wangu abantu boonse, bayooamba majwi aangu. Bamadaala bayoolota ziloto, abalo bakubusi bayoobona zilengaano.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Ee, njootila Muuya wangu ababelesi bangu, baalumi abakaintu mumazuba aayo.

30«Ndiyoocita zigambya kujulu aansi, kuyooba bulowa amulilo asikunku wabusi.

31Zuba liyoobaya, lyasiya mbii! Awalo mwezi uyoosalala pyuu mbuli bulowa, kabutanasika buzuba bwa Mwami Leza buyoosya bupati.

32Lino ooyo uukomba Mwami Leza uyoofutuka, mbuli mbwaakaamba Mwami Leza kuti, Bali mu Jelusalemu amu Ziyoni bayoofutuka, aabo bakasalwa a Mwami Leza.»

Joweli 3

Mwami Leza mbwayoobeteka

1Mumazuba aayo akuciindi eeco ndaakuboozya bubotu ku Juda a Jelusalemu,

2njoobunganya bamasi boonse kukkuti lya Jehosyafati. Ooko njoobapa mulandu, akaambo kazeezyo nzibakacita ku Baisilayeli basale bangu. Nkaambo bakamwaya bantu bangu kumanyika aambi, bamane baabana nyika yangu.

3Bakauma cisolo mukwaabana bantu bangu. Bakauzya balombe abasimbi mubuzike kuti bajane basibwaamu awaini.

4«Ani ncinzi ncimuyanda kundicita nywebo nobamu Taya, Sidoni anywebo noba Filisiti? Sena kuli ncomundibikkilide? Naa mbuboobo, njoomusubula cakufwambaana akaambo kankoto yanu.

5Nkaambo mwakatola nsiliva angolida zyangu, mwakanjizya lubono lwangu muzikombelo zyanu.

6Mwakatola bantu bamu Juda abamu Jelusalemu akubauzya kulaale ku Gilisi.

7Masimpe njoobaboozya kuzwa kumasena ooko nkumwakabauzya. Njoomucita mbuli mbomwakabacita.

8Njoouzya bana banu balombe abasimbi kubantu bamu Juda. Abalo bayoobauzya kulaale ku Basabeya.» Ndime nde Mwami Leza ndaamba.

9«Amwaambilizye makani aaya kumasi oonse. Amulibambilile nkondo. Amwiite basinkondo banu. Basilumamba boonse babungane kuti basaale.

10Amufule milomo yamaamba, ibe mapanga, tukwezuzyo twanu tube masumo. Abalo balenga baleelede kuya kunkondo.

11Amuboole cakufwambaana nomisyobo iizingulukide amubungane ooko.» O Mwami Leza, basinkondo bako abasaale!

12«Misyobo yoonse iboole kukkuti lya Jehosyafati. Nkaambo ooko nkwenookkalila kubeteka misyobo yoonse.

13Mbaasizibi, amubagonke mbuli maila litebulwa, nkaambo ciindi casika. Amufwanyaune mbuli nsaansa mucikandilo! Nkaambo mbaasizibi loko!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Zyuulu zyuulu zili mukkuti lyakubetekwa. Nkaambo buzuba bwalubeta lwa Mwami
Leza buli aafwiifwi.

15Zuba amwezi ziyoobaya, azyalo nyenyezi tazicinooyoomweki.

Mwami Leza mbwaleleka bantu bakwe

16Mwami Leza uyoovuluma kuzwa ku Ziyoni, uyoozuma kuzwida ku Jelusalemu,
nkaako julu anyika ziyootenkaana. Nikuba boobo Mwami Leza uyookwabilila bantu
bakwe, ncecilivunyo ca Baisilayeli.

17Ndendilyo eelyo nimuyooziba kuti mebo ndime Mwami Leza wanu ncobeni, ooyo
uukkala mu Ziyoni, mucilundu cangu cisalala. Jelusalemu uyoosalala ncobeni.
Taakwe limbi nuuyoosaalwa abamasi.

18Mumazuba aayo zilundu zinooyoongwenga waini, tulundu tunooyoosoomoka
mukupa, makkuti anooyookunka maanzi. Kasensa kanooyookunka kuzwa kuŋanda ya
Mwami Leza, kayootilila kkuti lya Syitimu.

19«Pele Ijipiti iyooba tongo, ayalo Edomu iyooba nkanda, nkaambo bakasaala cisi ca
Juda akujaya batakwe mulandu.

20Bantu banookkede mu Juda a Jelusalemu lyoonse.

21Njoobweedezezya bakajaigwa. Nsikooyoolekelela bajayi. Ndime Mwami Leza
neenkkala mu Ziyoni!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Amosi

Amosi 1

1Ngaaya majwi aa Amosi, umwi wabeendelezi baku Tekowa. Waamba zyamakani
aacisi ca Isilayeli myaka yobilo kuzungaana kwanyika kakutanaba, ciindi Uziya kali
mwami wacisi ca Juda a Jelobowamu mwanaa Jehowasyi kali mwami wacisi ca
Isilayeli.

2Amosi wakati, «Mwami Leza ulavuluma kuzwa kucilundu ca Ziyoni, ulazuma
kuzwa ku Jelusalemu, macezezyo aabeembezi ayuma, atala aacilundu ca Kaameli
apusama.»

Leza mbwaakabeteka babambene limwi a Baisilayeli

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila
lyoonse bamumunzi wa Damasikasi, nsikooleka kunyema pe. Nkaambo bantu bawo
bakauma bamu Giliyadi azilayi zijisi ntakisyo zyalubulo.

4Ndiyootumina mulilo kuŋanda yabwami ya Hazayeli, ooyo uuyoosyukuta nkwakwa
yamwami Benihadadi.

5Ndiyoopwayaula mulyango wa Damasikasi, ndiyoonyonyoona mwami uukkala
mukkuti lya Aveni, ayooyo uujisi musako wabwami mu Betiedeni. Bantu bamu
Alamu bayootolwa mubwaange ku Kee.» Mbwaamba Mwami Leza.

Zya Filisiti

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila
lyoonse bamunzi wa Gaza, nsikooleka kunyema. Akaambo kakuti wakajata bantu
boonse babuleya akubauzya kucisi ca Edomu,

7njootumina mulilo kubwaanda bwamunzi wa Gaza ooyo uuyoosyukuta nkwakwa
zyawo.

8Ndiyoonyonyoona mwami waku Asyidodi ayooyo uujisi musako wabwami mu
Asyikeloni. Ndiyoolwana munzi wa Ekiloni mane kusikila Bafilisiti basyeede
bakafwe.» Mbwaamba Mwami Leza.

Zyamunzi wa Taya

9Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila
lyoonse bamunzi wa Taya, nsikooleka kunyema pe. Akaambo kakuti bakauzya bantu
boonse bakatolwa mubwaange ku Edomu, baubausya cizuminano caluumuno,

10ndiyootumina mulilo kubwaanda bwa Taya ooyo uuyoosyukuta nkwakwa zyawo.»

Zya Baedomu

11«Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila lyoonse bantu bamu Edomu, nsikooleka
kunyema pe. Mbabakalwana banabokwabo apanga, bafutatika myoyo yabo, mukuti
balilutide lyoonse, cakuti bakaindilizya mukunyema,

© 1996, Bible Society of Zambia.

12ndiyootumina mulilo kumunzi wa Temani ooyo uuyoosyukuta nkwakwa zya Bozila.»

Zya Baamoni

13Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila lyoonse bantu bamu Amoni, nsikooleka kunyema pe. Akaambo kakuti bakafundula bakaintu baminsi baku Giliyadi kutegwa bakwakwabule munyinza,

14ndiyooumpa bwaanda bwamunzi wa Labba mulilo uuyoosyukuta nkwakwa zyawo banooyookwemba mubuzuba bwankondo, guwo linooyoobbubbula mubuzuba bwalyo.

15Mwami wawo uyootolwa mubwaange, walo antoomwe abalupati-pati bakwe.» Mbwaamba Mwami Leza.

Amosi 2

Zya Bamowabu

1Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila lyoonse bantu bamu Mowabu, nsikooleka kunyema pe. Akaambo kakuti bakatenta mafuwa aamwami waku Edomu mane aba mbuli mulambo,

2ndiyootumina mulilo kuli baku Mowabu ooyo uuyoosyukuta nkwakwa zya Keliyoti. Bamu Mowabu bayoopyopyongana kapati, bayookwemba akaambo kankondo akulila kwamweembo.

3Ndiyoonyonyoona baleli bacisi eeci, akujaya balupati-pati baco boonse bali mulincico,» mbwaamba Mwami Leza.

Zyabantu bamu Juda

4Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila lyoonse bantu bamu Juda, nsikooleka kunyema pe. Nkaambo bakakaka mulawo wa Mwami Leza, alimwi tiibakabamba malailile aakwe, nkaambo baleza bamituni bakabacita kuti baleye, iiyi, baleza aabo basikale babo mbibakali kutobela,

5nkaako ndiyootumina mulilo kubantu bamu Juda ooyo uuyoosyukuta nkwakwa zya Jelusalemu.»

Leza mbwaakabeteka Isilayeli

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Akaambo kazinyonyoono nzyobandicitila bamu Isilayeli, nsikooleka kunyema pe. Aaba bauzya baluleme ansiliva, babulide babauzya ndyasyo.

7Balyatauka mitwe yabacete mbuli kuti balyatauka lusuko lwaansi, balakaka kubacitila ziluleme badyaminidwe. Wisi amwanaakwe mulombe boonse boona aamusimbi omwe cakuti basofwaazya zina lyangu lisalala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Baloona kumbali aazipaililo zyoonse kulala amajansi ngobanyanga bantu kuba cijatilizyo muŋanda yaleza wabo, balanywa waini ngubakali kubbadezya bamwi.

9«Ndakanyonyoona Baamoli kabalibwenene, nokuba kuti bakali kulampa mbuli milombe, akuyuma mbuli mibanga. Ndakanyonyoona micelo yabo atala, akuzyula miyanda yabo kunsi aanyika.

10Nywebo ndakamugwisya mu Ijipiti, ndakamusolweda kwamyaka iili makumi one munkanda kuti nkamupe nyika ya Baamoli.

11Akati kabana banu ndakamupa basinsimi, aakati kabakubusi banu ndakamupa Banazili. Sena eeci tacili kasimpe nobantu ba Isilayeli? Mbwaamba Mwami Leza.

12Pele mwakanywisya Banazili waini akulailila basinsimi kuti batasinsimi pe.

13Nkaako lino ndiyoomupwaya mbuli ŋola mbwiipwayaula niizwide maila.

14Basiluno tabakakonzyi kutija, basinguzu tabakakonzyi kuliyumya, basilumamba tabakakonzyi kulivuna pe.

15Basimivwi tabakakonzyi kuzyandamana, basilumamba balapuka tabakatiji pe, awalo simabbiza takakonzyi kulivuna.

16Naba silumamba sicamba uyootija acintanda buzuba oobo.» Mbwaamba Mwami Leza.

Amosi 3

1Amumvwe majwi aa Mwami Leza ngaamba kulindinywe nobantu ba Isilayeli, waambila ndinywe nyoonse aabo Mwami Leza mbaakagwisya mu Ijipiti ulati,

2«Ndinywe buyo mbindakasala akati kamisyobo yoonse yaansi, nkaako ndamusubula akaambo kazinyonyoono zyanu.»

3Sena bantu bobilo balakonzya kweenda antoomwe kuti naa tiibazuminana?

4Sena syuumbwa ulatimba nali mucoonde kuti naa taakwe ncaajaya? Sena mwanaa syuumbwa ulavuluma mubwina kuti naa kaatakwe ncaajata?

5Sena kayuni kalakonzya kujatwa mukakole katawo? Sena kakole kalakonzya kufwisuka kakuli kunyina calyata?

6Kuti mweembo wasibwa mumunzi, sena bantu tabakankami? Kuti kwasika cisubulo mumunzi, sena tali Mwami Leza wacileta?

7Kasimpe Mwami Leza takonzyi kucita cintu cimwi kakunyina kusaanguna kuyubununa muzeezo wakwe kubabelesi bakwe basinsimi.

8Ciindi syuumbwa nalila, nguni uutayoowi? Mwami Leza nakanana, nguni uutakonzyi kusinsima?

Kunyonyoonwa kwa Samaliya

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Ambila bantu bakkala munkwakwa zya Asyidodi ankwakwa zya Ijipiti kuti,
«Amubungane azilundu zya Samaliya, amubone manyongwe mapati aali muli nguwo,
akudyamininwa kwabantu bawo.

10«Tabazi kucita ziluleme, mbwaamba Mwami Leza, balundika zisaalo
anzibakagwisya munkwakwa.»

11Nkaako, mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Sinkondo uyooizunda nyika.
Uyooola makwabilizyo aanu Mayumu. Uyoosaala mayubilo aanu.»

12Mboobu mbwaamba Mwami Leza, «Mbubonya mbuli mweembezi mbwavukula
kuzwa kumulomo wasyuumbwa zifuwa zyobilo zyamyeendo naa kutwi buyo,
mbubonya oobo Baisilayeli bakkala Musamaliya mbobayoovunwa kabali kumpeto
zyamalo aabo. Kabali kucooko kwini kwawaawo mpoboona.

13Teelela eeci alimwi waambilizye kuti cibe cisubulo kubantu Bajakobo.» Mbwaamba
Mwami Leza Singuzu zyoonse.

14«Mubuzuba mbweyoosubula Baisilayeli akaambo kazinyonyoono zyabo,
njoopwayaula zipaililo zyaku Beteli, meja aacipaililo ayootyoloolwa akusowelwa
ansi.

15Ɲanda yamupeyo antoomwe ayamainza njoozyoola. Aalo maanda aabotezedwe
ameja aabazovu ayookolomonwa. Maanda mapati ayoopwaigwa.» Mbwaamba
Mwami Leza.

Amosi 4

Isilayeli taapilukila ku Mwami Leza

1Amuteelele majwi aaya nywebo noŋombe zyaku Basyani nomuli amulundu wa
Samaliya. Nywebo nobakaintu nomudyaminina bacete akupwayaula bapengede.
Nywebo nomuti kubalumi banu, «Nkoo, amutweetele twakulisansa a moyo!»

2Mwami Leza wakonka mubusalali bwakwe akuti, «Masimpe ciindi ciyooboola
nomuyootolwa atulobyo. Nywebo nobamamanino mukatolwe atulobyo twanswi.

3Muyookwelelwa alwaanzi lwabwaanda luli munsi-munsi, kusowelwa anze
kulangana aa Hamoni.» Mbwaamba Mwami Leza.

Busicinguni bwa Baisilayeli

4«Amweende ku Beteli mukabisye, amweende ku Giligali mukaindilizye kucita
zinyonyoono. Amulete zipaizyo zyanu cifumo-fumo cili coonse. Kamuleta kwakkumi
kwanu kwainda mazuba otatwe lyoonse.

5Muumpa cinkwa cijisi mimena mbuli cipaizyo cakulumba. Amulikankaizye
azyakupa zyanu zyakuliyandila. Amulisumpule akaambo kazyo, nywebo
Nobaisilayeli. Kayi ncencico eeci ncomuyanda kucita.» Mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6«Ndakacita kuti mufwe nzala muminzi yoonse, akuti mubule zinkwa muminzi
yoonse, nikuba boobo tamupilukili kulindime pe. Mbwaamba Mwami Leza.

7Alimwi ndime ndakalesya mvula kuwa kakucisyeede myezi yotatwe kuti mutalike
kutebula. Ndakawisya mvula amunzi omwe buyo, pele ndakaikasya kuti iwe kumunzi
umwi. Muunda umwi wakawidwa mvula, pele umwi tiiwakawidwa nkaako
wakayuma.

8Bantu bakali kuya buzeeleka kuzwa kumunzi umwi kuyoosika kuluumwi kuti bajane
maanzi, pele tiibakajana maanzi manji aakunywa, nikuba boobo tiimwakapilukila
kulindime pe.» Mbwaamba Mwami Leza.

9«Kwaziindi zinji ndakayumya myuunda yanu amyuunda yamisaansa, ndakailetela
malwazi angubi. Cikwikwi cakalya mikuyu amioliva aanu, nikuba boobo
tiimwakapilukila kulindime pe.» Mbwaamba Mwami Leza.

10«Ndakatuma zyuumo akati kanu mbuli mbundakacita ku Ijipiti. Ndakajazya
bakubusi banu munkondo antoomwe amabbiza aanu aakajatwa, muzivuka zyanu
mwakamvwide kununka kwalufu, nikuba boobo tiimwakapilukila kulindime pe.»
Mbwaamba Mwami Leza.

11«Ndakabanyonyoona bamwi banu mbubonya mbuli mbundakanyonyoona bamu
Sodomu abamu Gomola. Mwakali mbuli cisisi ciyaka mulilo casikkulwa mucikko,
nikuba boobo tiimwakapilukila kulindime pe.» Mbwaamba Mwami Leza.

12«Nkaako nceeci ncendiyoocita kulindinywe Nobaisilayeli, lino akaambo kakuti
ndiyanda kucita ceeci kulindinywe, amulibambile kuswaangana a Leza wanu
Nobaisilayeli.»

13Ooyo uupanga zilundu ngonguwe uulenga luuwo, ulayubununa mizeezo yakwe
kumuntu, ooyo uucita kuti bucedo bube mudima, weendeenda atala aanyika ngo
Mwami Leza Singuzuzyoonse, ndezina lyakwe.

Amosi 5

Mbubakaambilwa kuti beempe

1Amumvwe majwi aaya nomusyobo wa Isilayeli, ndaimba cabuumba akaambo
kandinywe.

2Nyika ya Isilayeli iitakwe kampenda yawa, tiikabuki alimwi!

«Yoolwa ansi taakwe uukonzya kwiibusya.»

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Munzi wamu Isilayeli uutuma
basilumamba bali cuulu kunkondo, bali mwaanda balikke mbabapiluka, munzi
uutuma basilumamba bali mwaanda kunkondo, bali kkumi balikke mbabapiluka.»

4Mboobu Mwami Leza mbwaambila musyobo wa Isilayeli ulati, «Amundiyandaule
kuti mupone,

© 1996, Bible Society of Zambia.

5mutayandauli Beteli, mutainki ku Giligali, mutabi aalweendo lwakuya ku Biiyasyeba. Nkaako kasimpe baku Giligali balatolwa mubwaange, munzi wa Beteli ulaba makwisyilili.»

6Amuyandaule Mwami Leza kuti mupone kwataba boobo uzoonyonyoona musyobo wa Josefa mbuli mulilo, uyoomuumpa, nkabela taakwe muntu uyoozima munzi wa Beteli.

7Nywebo nomucita kuti buluzi bubije, akusowa bululami ansi,

8ooyo wakalenga mulalabungu abandakutema, ooyo uucita kuti kusiya kube bucedo, uucita kuti buzuba bube mudima, ooyo uucita maanzi aamulwizi akwaatilila atala aanyika, izina lyakwe ngu Mwami Leza.

9Ngonguwe uunyonyoona mayubilo mayumu, akucita kuti munzi wankwakwa upwayaulwe.

10Nywebo mulasulaika muntu ooyo uutapatila munkuta akusampaula muntu ooyo waamba zyabwini.

11Mulalyatauka mucete akumusungilizya kuti amubbadele maila. Nkaako nokuba kuti mwakayaka maanda mabotu mapati aamabwe, tamukakkali mulingawo pe, nokuba kuti mwakalima myuunda mibotu yamisaansa, tamukanywi waini wayo.

12Kayi ndizi kuvula kwamilandu yanu akuti zinyonyoono zyanu nzipati. Mudyaminina baluleme akutambula masinkamulomo, bacete tamubacitili bweelede munkuta.

13Nkaako muntu wamaanu ulaumuna muziindi zili boobo, nkaambo nziindi zyabubi.

14Amuyandaule cibotu kutali cibi, kuti mube aabuumi. Ndendilyo Mwami Leza Singuzuzyoonse nayooba aandinywe, mbubonya mbomuti ulaandinywe.

15Amusulaike bubi, muyande cibotu, kamucita ziluleme munkuta. Ambweni Mwami Leza Singuzuzyoonse nayooengelela bantu basyeede baciinga ca Josefa.

16Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Kuyooba kulila mumigwagwa yoonse, kuyooba kulila kwakucisa muzisambalilo zyoonse. Balimi bayooitwa kuti bakoomoke, basidilwe bayooema.

17Kunooli basikweema mumyuunda yoonse yansaansa, mukuti ndiyooboola kuzoomusubula.» Mbwaamba Mwami Leza.

Buzuba bwa Mwami Leza

18Maawe kuli baabo basukamina buzuba bwa Mwami Leza! Ino nkaambo nzi ncomusukamina buzuba bwa Mwami Leza? Buzuba oobo buyooba bwamudima kutali bwamumuni.

19Buyooba mbuli muntu uutija syuumbwa kwamana waakuswaangana amunyama wabutambo. Buyooba mbuli wanjila muŋanda yakwe wajatilila abwaanda, kwamana nzoka yamuluma.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Sena buzuba bwa Mwami Leza tabukabi bwamudima, butali bwamumuni? Bunooli buzuba busiya mbi taakwe amumuni uuyoobonwa pe.

21Ndasulaika akusampaula mapobwe aabukombi bwanu, nsikonzyi kubotelwa akubungana kwanu.

22Nokuba kuti mulandiletela zipaizyo zyakutenta azituuzyo zyamaila, nsikoozitambula pe. Nokuba kuti mundiletele zituuzyo zyalumvwano zibotu, nsikooziyanda pe.

23Amutole kooko nyimbo zyanu zyacikwala nsikooswiilila nyimbo zyatulumbu twanu pe.

24Pele ndiyanda kuti bubetesi bululeme bukunke mbuli mulonga, bulondoke mbuli kalonga katayuminini.

25Sena mwakandiletela zipaizyo azituuzyo kwamyaka iili makumi one munkanda, nywebo nomusyobo wa Isilayeli?

26Munkanda mwakakomba cikozyanyo ca Sakuti mwami wanu. Mwakakomba Kaiwani leza wanyenyenzi, ooyo ngumwakalipangila nobeni.

27Nkaako ndiyoomutuma mubwaange kucisi cisakene kwiindilila munzi wa Damasikasi kamuziyumwide eezyo. Mbwaaamba Mwami Leza, Leza wamakamu Singuzuzyoonse.

Amosi 6

Kunyonyoonwa kwacisi ca Isilayeli

1Maawe kulindinywe nomuliibide mu Ziyoni, andinywe nomulimvwa kuti mulilikkalide mucilundu ca Samaliya, nywebo nobantu balemenede bacisi cipati eeci, kulindinywe bantu ba Isilayeli nkobaboola kuyanda lugwasyo.

2Kamuya mukabone munzi wa Kaline, kuzwa kooko mukaye kumunzi mupati wa Hamati, mwakumana mukaye ku Gati kucisi caba Filisiti. Sena bwami bwanu mbubotu kwiinda malelo aaya? Sena nyika yabo nimpati kwiinda yanu?

3Nywebo mulakaka kuti buzuba bubi bulaboola, muleta aafwiifwi ziyoosya.

4Moona amalo aakazilululwa ameja aabazovu, akulyookezya azyuuno zyanu zipati. Mulalya tubelele tubotu aboombe baneneede.

5Mulauma tulumbu mbuli bwakalikulizya Devedi, mulalizya zingwali-ngwali zyanyimbo.

6Mulanywa waini muzinywido zipati zizulisya, mulabelesya tufuta tununkilila tubotu, pele tamuusi akaambo kakunyonyoonwa kwaciinga ca Josefa.

7Nkaambo nywebo muyooba akati kabaabo bayoosaanguna kutolwa mubwaange, mapobwe aanu aakulyookezya kwakulyoolola muzyuuno zipati ayoomana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mwami Leza wakakonkezya muzina lyakwe mwini, Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Ndasesemwa kulisumpula kwabantu ba Jakobo, ndacimwa nkwakwa zyabo, ndiyoosaazya munzi azintu zyoonse zili mulinguwe.»

9Kuti kukasyaale bantu muŋanda yomwe bali kkumi, abalo bayoofwa.

10Kuti umwi waluzubo sikuzootenta mitumba akaboole kuzooibweza mitumba eeyo muŋanda, kwamana akabuzye umwi uucinooyooyubide oomo kuti, «Sena kuli ngoli aawe?» Kwaakumana akaingule kuti, «Peepe,» eelyo sikubuzya uyooti, «Shii tatweelede kwaamba zina lya Mwami Leza.»

11Mwami Leza wapa malailile, uyoopwayaula ŋanda mpati, aŋanda nsyoonto ziyookomooka.

12Sena mabbiza alazuzaana atala aamandomba? Sena muntu ulakonzya kulima mulwizi aŋombe? Pele nywebo mwacita kuti bululami bube ncemfu, mwacita ziluleme kuti zibije.

13Nywebo mulasekelela akaambo kakuzunda munzi wa Lodebaa mulati, «Sena tiitwakazunda munzi wa Kaanayimu munguzu zyesu tobeni?»

14Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Ndiyoobusya musyobo umwi kuti uzoomulwane, nomusyobo wa Isilayeli, ooyo uuyoomudyaminina kuzwa kumunzi wa Lebohamati mane kuyoosika kukkuti lyakumusanza ku Alaba.»

Amosi 7

Cilengaano cacikwikwi

1Nceeci Mwami Leza ncaakanditondezya. Wakali kulibambila kutumina makata aacikwikwi nikwakamana kujugwa bwizu bwakusanizya banyama bamwami kuciindi lisyuuka mweemvwe uumbi.

2Lino cikwikwi nicakamanizya kulya zisyango zyoonse munyika ndakati, «O Mwami Leza, kolekelela. Ino bantu ba Jakobo inga bapona buti oobu? Bacili bace!»

3Nkaako Mwami Leza wakaleka. Mwami Leza wakati, «Eeci tacikacitiki alimwi.»

Cilengaano camulilo

4Nceeci Mwami Leza ncaakatondezya. Mwami Leza wakaita mulilo walubeta, mulilo ooyo wakayuminizya maanzi manji akunyonyoona nyika.

5Mpawo ndakati, «O Mwami Leza, ndakukumbila, koleka! Ino bantu ba Jakobo inga bapona buti oobu? Bacili bace!»

6Nkaako Mwami Leza wakaleka. Mwami Leza wakati, «Acalo eeci tacikacitiki limbi pe.»

Cilengaano caceelesyo

7Nceeci Mwami Leza ncaakanditondezya. Mwami Leza wakaliimvwi kumbali aabwaanda oobo bwakeelekedwe, wakajisi antambo yakweelesya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mpawo Mwami Leza wakandibuzya wakati, «Ino ubwene nzi Amosi?» Ndakaingula kuti, «Ndibwene ntambo yakweelesya.» Mpawo Mwami wakati, «Bona ndiyanda kubikka ntambo yakweelesya akati kabantu bangu Baisilayeli, nsikabalekeleli limbi pe.

9Masena aakombela balunyungu lwa Izaka ayoonyonyoonwa, masena aasalala aabantu ba Isilayeli ayoopwaigwa, mebo lwangu ndemwini ndiyoolwana baciinga ca Jelobowamu.»

Zya Amosi a Amaziya

10Mpoonya Amaziya mupaizi waku Beteli wakatuma majwi kuli Jelobowamu mwami wa Isilayeli aakuti, «Amosi wakuzangila mukati kacisi ca Isilayeli. Bantu bamunyika yako tabakookonzya kuyumina majwi aakwe oonse pe.»

11Mboobu Amosi mbwaamba ulati, «Jelobowamu uyoojaigwa munkondo, kasimpe Baisilayeli bayootolwa mubwaange, bayootolwa kulaale kuzwa kucisi cokwabo.»

12Mpawo Amaziya wakati kuli Amosi, «Kozwa yebo omusinsimi! Pilukila kucisi ca Juda. Koya ukabelekele nkuko, koyoosinsima ooko.

13Utanoocisinsimi limbi muno mu Beteli, nkaambo oobu mbusena bwamwami, ŋanda yabwami.»

14Amosi wakaingula Amaziya kuti, «Nsiindakali musinsimi nokuba sicikolo wamusinsimi, pele ndakali buyo mweembezi, ndakali kulimina-limina mikuyu.

15Pele Mwami Leza wakandilesya kweembela butanga akundaambila kuti, ‹Koya ukasinsimine bantu bangu Baisilayeli.›

16Nkaako lino swiilila majwi aa Mwami Leza. Yebo waamba kuti, ‹Intasinsimini bantu ba Isilayeli, akuleka kukambauka ziyoocitika kuciinga ca Izaka.›

17Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Mukaintu wako uyooba muvuule mumunzi ooyu, bana bako balombe abasimbi bayoojaigwa munkondo. Nyika yako iyooelekwa akupambaulwa, yebo lwako uyoofwida mucisi cabantu batasyomi. Bantu bamu Isilayeli kasimpe bayootolwa mubwaange, kulaale kuzwa kucisi cokwabo.› »

Amosi 8

Cilengaano cacinzuma cijisi micelo

1Nceeci Mwami Leza ncaakanditondezya. Wakanditondezya cinzuma camicelo iibizidwe.

2Wakabuzya kuti, «Ubwene nzi, Amosi?» Ndakaingula kuti, «Ndibwene cinzuma camicelo iibizidwe.» Mpawo Mwami Leza wakati kulindime, «Ciindi cabantu bangu Baisilayeli casika, nsikoobalekelela pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mubuzuba oobo, nyimbo nzyobaimba muŋanda yakukombela ziyooba zyakulila, mbwaamba Mwami Leza. Nkabela mitumba minji inooyojanwa koonse-koonse. Eelyo bayootandilwa anze bayooumuna wi!»

Kunyonyoonwa kwa Isilayeli

4Amuswiilile makani aaya nywebo nomupenzya babulide akukatazya bacete bamucisi,

5nomuti, «Ino pobwe lyamwezi mupya lilamana lili kutegwa tutalike kuulisya maila, abuzuba bwa Sabata bulainda lili kutegwa tusambale maila amwi. Tucesye cakupimina, tudulisye, tubelesye zipimyo zyakucenga,

6tuule bacete ansiliva ababulide andyasyo, alimwi tuulisye maila aanyina ankwaaya.»

7Mwami Leza, Leza wa Jakobo, wakakonkezya wakati, «Nsikalubi zyoonse nzibakacita pe.

8Sena nyika tiikakankami akaambo kaceeci? Iiyi, bantu boonse bakkala mulinjiyo bayooema. Cisi coonse ciyoofuta mbuli mulonga wa Nailo, ciyooselauka akuyoosya mbuli mulonga wamu Ijipiti.

9Mwami Leza ulati, ‹Mubuzuba oobo, njoocita kuti zuba likabbile acilungu-lungu, nyika iyoosiya mbi ciindi casikati.›

10Ndiyoocita mapobwe aanu aabukombi kuti akabe aakweema, kwiimba kwanu koonse kuyooba kwakulila. Ndiyoocita kuti nyoonse mukasame masaka akukululwa masusu. Ndiyoocita kuti muciindi eeco mukeeme mbuli muntu uulila mwanaakwe uuzyedwe alikke, mamanino ayooba mbuli buzuba bubi.»

11Mwami Leza ulati, «Mazuba alaza nendiyooleta nzala mucisi coonse, kutaamba nzala yazilyo, noiba nyota yamaanzi, pele nzala yakumvwa majwi aa Mwami Leza.

12Banooyoozeeleka kuzwa kulwizi lumwi kuyoosika kulwizi lumbi, bayoozelengana kuzwa kunyika kuyoosika kujwe kabayabuyandaula majwi aa Mwami Leza, pele tabakaajani pe.

13«Mubuzuba oobo, balindu beebelwa abakubusi balimvwide bayoonetauka akaambo kanyota.

14Aabo bakonkezya muzina lyamutuni Asyima waku Samaliya, naa baamba kuti, ‹Mbubonya mbuli Leza wa Dani mbwali muumi,› naa bati, ‹Mbubonya mbuli Leza waku Biiyasyeba mbwali muumi, bantu aabo bayoowa tabakabuki limbi pe.› »

Amosi 9

Lubeta lwa Mwami Leza

1Lino ndakabona Mwami kaimvwi acipaililo eelyo wakati, «Pwaya cipaililo mpocili atala kutegwa zikunguzyo zitenkaane. Kosoola mitwe yabantu boonse, aabo batisyaale ndabajaya apanga. Taakwe naba omwe uutitije, taakwe uunga wazwenga.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Nokuba kuti basye cilindi cilamfu mane bakeenzye kwacimvumwe, ndiyoobagwisya ajanza lyangu. Nokuba kuti batante mane bakasike kujulu kwini, nkukonya ooko njoobaangula.

3Nokuba kuti bakayube atala aacilundu ca Kaameli, ndiyoobavwima kusikila nkabajate. Nokuba kuti bakandiyube kunsi aalwizi, ooko njoolailila nzoka kuti ikabalume.

4Nokuba kuti bakatolwe mubwaange abasinkondonyina, ooko njoolailila kuti bakajaigwe munkondo. Ndinooyoobalangilide kutegwa cibi cikabacitikile kutali cibotu pe.»

5Mwami, Mwami Leza Singuzuzyoonse, ooyo uunga aguma nyika yeenzemuka, abaabo boonse bakkala mulinjiyo baleema, cisi coonse cilafuta mbuli mulonga wa Nailo wamana ulayosa mbuli mulonga wamu Ijipiti.

6Nguuyaka maanda aakwe kujulu, nguubikka ntalisyo yawo ansi, nguuita maanzi aamulwizi kwamana ulaatila atala aanyika, zina lyakwe ngu Mwami Leza.

7«Sena nywebo Nobaisilayeli tamuli mbuli bubede Bakusyi kulindime? Mbwaamba Mwami Leza. Sena tiindakagwisya Baisilayeli mu Ijipiti, Bafilisiti mu Kafuto a Baalamu kuzwa ku Kee?

8‹Kasimpe meso aa Mwami Leza alilangilide abwami bubyaabi.› Ulati, ‹Ndiyoobunyonyoona kabutaciyoobonwi munyika, nikuba boobo nsikanyonyweedi limwi musyobo wa Jakobo, mbwaamba Mwami Leza.›

9«Nkaako ndiyoopa malailile, nkabela ndiyooseba musyobo wa Isilayeli mbuli busebwa maila acisebyo, pele taakwe kaseke nokaba komwe kayoowida ansi.

10Basizibi boonse akati kabantu bangu bayoojaigwa munkondo, boonse aabo baamba kuti, ‹Mapenzi tukaajane kuli, taakatusikili.› »

Kulekelelwa kwa Baisilayeli

11Mubuzuba oobo njoobukulusya tente lya Devedi lyakawa. Ndiyooyakulula masena aalyo aamwaidwe, kuyakulula matongo, ndiyooliyaka akulicita mbuli mbulyakabede,

12kutegwa bakalele bantu ba Edomu basyeede, amisyobo yoonse iibandwa zina lyangu. «Mbwaamba Mwami Leza, ooyo uuyoocita zintu eezi.»

13«Mazuba alasika, mbwaamba Mwami Leza, sikutembula nayooenzegwa asikulima, asikusyanga nayooenzegwa asikulyatauka nsaansa. Waini mupya uuyooloka-loka kuzwa muzilundu, akukunka kuzwa mutulundu toonse.

14Ndiyooleta bantu bangu Baisilayeli batoledwe mubwaange, bayooyakulula minzi yabo iimwaidwe akuyookkala mulinjiyo. Bayoosyanga myuunda yamisaansa akunywa waini wayo, bayoopanda myuunda akulya zilyo zyayo.

15Njookkazika Baisilayeli munyika yabo beni, tabakazyulwi limbi munyika eeyo njindakabapa.» Mbwaamba Mwami Leza wanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Obadiya

Obadiya 1

1Nceeci cilengaano ca Obadiya. Mboobu mbwaamba Mwami Leza azyacisi ca Edomu.

Leza ulasubula cisi ca Edomu

Twakamvwa mulumbe uuzwa ku Mwami Leza. Kwakatumwa mutumwa kuti ainke akaambile bamasi kuti, «Amunyamuke tuunke tukalwane cisi ca Edomu.»

2Bona, ndiyoocita kuti ube musyoonto akati kamisyobo, uyoosampaulwa kapati.

3Kulisumpula kwamoyo wako kwakakucenga, yebo ookkala mumpangala zyamabwe, ooyakide ajulu, yebo ooamba kuti,

«Nguni uunga ulandiwisizya ansi?»

4Nikuba kuti uuluke mujulu mbuli sikwaze akuyaka citeente cako akati kanyenyezi, kuzwa kooko, njookusisisya ansi, mbwaamba Mwami Leza.

5Nikwali kuti babbi bakakusikila, nikwali kuti bafumpi bakakuboolela masiku, maawe walikunoonyonyooka! Sena nibatakabba mbuli mbobakonzya? Nikwali kuti basikucela nsaansa kabakuboolela, sena nibatakasiya nsaansa zisiya batebula?

6Nywebo nolunyungu lwa Isau ziyobwedo zyanu zisisidwe ziyoosaalwa!

7Bantu boonse mbomumvwana limwi bayoomutandila kumunyinza, beenzinyoko bayoomucenga akumuzunda, aabo mbomulya limwi bayoomuteya tukole, pele nywebo tamukatuboni pe.

8Mwami Leza ulati, «Mubuzuba oobo, njoojaya bantu basongo bamu Edomu, bantu balaaluzibo muzilundu zya Isau.

9Basilumamba banu, nobamu Temani bayooyoowa! Bantu boonse bayoojaigwa muzilundu zya Isau.»

Citi subuzye Baedomu

10Akaambo kamanyongwe ngomwacita kumwanookwanu Jakobo, muyoousigwa nsoni, muyoonyonyweedwa limwi mane kukabe kutamani.

11Mubuzuba oobo mwakaide kudankamana kakuli bazwakule babweza lubono, bazwamasi bakanjilila mumilyango yaminzi yanu, akuwaala cisolo kuti basaale Jelusalemu, anywebo mwakali babi mbubonya mbuli mbabo.

12Tamweelede kulekelezya mwanookwanu mubuzuba bwamapenzi nokuba kusekelela akaambo kakuzundwa kwabamu Juda mubuzuba bwakunyonyoonwa kwabo, nikuba kulisumpula kapati mubuzuba bwamakatazyo aabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Tamweelede kwiinda mumilyango yabantu bangu mubuzuba bwamapenzi aabo,
nokuba kubalekelezya mubuzuba bwamapenzi aabo, nokuba kutola lubono lwabo
mubuzuba bwamapenzi aabo.

14Tamweelede kubayubilila mumaswaanganino aamigwagwa kuti mujaye basyeede,
nokuba kwaaba baabo bacipona mubuzuba bwamakatazyo aabo.

Leza uyoobeteka misyobo

15«Buzuba bwa Mwami Leza buli aafwiifwi kuti abeteke misyobo yoonse, mbubonya
mbuli mbumwakali kucita, ciyoocitika akulindinywe, milimo yanu iyoomupilukila.

16Mbubonya mbuli mbumwakali kunywida acilundu cangu cisalala, mbubonya oobo
bamasi bayoonywida mpawo cakutaleka, bayoonywa cisubulo cakunywida limwi,
mane bakazimaane.

Kuzunda kwa Baisilayeli

17«Pele acilundu ca Ziyoni kuyooba nkamu yabantu batijide, inoosalala, musyobo wa
Jakobo uyootola lukono lwawo.

18Bantu bamusyobo wa Jakobo, awa Josefa bayooba mbuli mulilo uuvwilima,
bayoonyonyoona Baisau mbuli mulilo mbuunyonyoona zisiko. Taakwe naba omwe
Muisau uuyoosyaala. Mebo nde Mwami Leza ndime ndaamba.

19«Bajuda bayoozwida ku Negevu kumusanza bayookkala muzilundu zya Isau,
bakumbo bali kunselelo zyatulundu bayookkala munyika ya Bafilisiti. Bamwi
bayookkala mucisi ca Efulemu amunzi waco wa Samaliya, bamusyobo wa Benjamini
bayootola cisi ca Giliyadi.

20Nkamu ya Baisilayeli eeyo yakazwa mubwaange iili mu Kenani iyootola nyika
mane kuyoosika ku Zalefati, baange bakazwa ku Jelusalemu bali mu Sefaladi
bayootola minzi iili ku Negevu kumusanza.

21Bavuni bayootanta acilundu ca Ziyoni, kuti beendelezye zilundu zya Isau. Bulelo
bunooli bwa Mwami Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jona

Jona 1

Jona mbwaatakaswiilila Mwami Leza

1Majwi aa Mwami Leza akasikila Jona mwana wa Amitayi, aakuti,

2«Koya kumunzi mupati wa Nineva akuukambaukile, nkaambo ndibwene bubi bwawo.»

3Pele Jona wakatija Mwami Leza, wagama ku Taasyisyi. Wakaya ku Jopa, ooko wakaakujana bwato bwakali kuya ku Taasyisyi, aboobo wakabbadela mali aakunjizya, wakanjila akuunka ku Taasyisyi katija Mwami Leza.

4Mpawo Mwami Leza wakacita kuti kuunge guwo pati mulwizi, cakuti guwo eeli lyakacita kuti bantu bayeeye kuti lilajaya bwato.

5Basibwato boonse bakayoowa, umwi aumwi wakali kukomba kuli Leza wakwe. Mpoonya bakasowa mpasya mulwizi kuti bwato buubilwe-ubilwe. Pele Jona wakainkide mutwaanda twaansi twabwato, ooko wakalala cakuti ŋonzi zyakali mutolede kapati.

6Aawo mupati wabwato wakainka kwakalede Jona akuyooti, «Ino mbubuti mboona yebo? Buka ukombe kuli leza wako! Ambweni inga waba natubona, eelyo tatukooloba.»

7Mpoonya basibwato bakati kuli umwi aumwi, «Amuboole tuume cisolo kutegwa tuzibe muntu ooyo watuletela mapenzi aaya.» Nibakauma cisolo, cakawida Jona.

8Nkaako bakamubuzya kuti, «Twaambile ino nguni watuletela mapenzi oonse aaya aali boobu? Ino ucita nzi kuno? Uzwa kuli? Uzwa kucisi nzi? Uli musyobo nzi?»

9Jona wakaingula kuti, «Ndi Muhibulu, ndikomba Mwami Leza wakujulu, ooyo wakalenga lwizi anyika.»

10Bamvwe ceeci bakayoowa akubuzya kuti, «Ino wakacita nzi?» Bakaziba kuti wakali kutija Mwami Leza nkaambo Jona wakalibaambilide kale.

11Lino lwizi lwakali kukapaika kapati. Nkaako bakamubuzya kuti, «Ino kayi tukucite buti kutegwa lwizi lutubatamine?»

12Walo wakaingula kuti, «Amundiwaale mulwizi nolutibatame. Ndizi kuti mulandu wangu nguwacita kuti guwo pati eeli limubbubbwide.»

13Bamvwe boobo baalumi aabo bakasoleka kuti bakwasule bwato buye kunkomwe. Pele tiibakakonzya pe, nkaambo guwo lyakabbubbulisya kwiinda lutaanzi.

14Mpawo bakakomba ku Mwami Leza bakati, «O Mwami Leza, utalekeli kuti tufwe akaambo kabuumi bwamuntu ooyu ngotuyanda kusowa. Utatupi mulandu wakujaya muntu ooyu uutakwe mulandu, nkaambo yebo O Mwami Leza wacita eeco cikubotela.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Mpawo bakabweza Jona akumusowela anze lyabwato, aawo lwizi lwakali kukapaika lwakabatama.

16Akaambo kaceeci baalumi aabo bakayoowa kapati, mpawo bakapa cipaizyo ku Mwami Leza akukonkezya muzina lyakwe.

17Lino Mwami Leza wakaleta nswi mpati kuti imene Jona, nkabela Jona wakakkala mwida lyanswi kwamazuba otatwe amasiku aawo.

Jona 2

Kukomba kwa Jona

1Lino Jona kacili mwida lyanswi wakakomba ku Mwami Leza wakwe.

2Wakati, «Mumapenzi aangu ndakakomba ku Mwami Leza, walo wakandiingula. Kandili mwacivumwe ndakaita kuti ndigwasigwe, walo wakaswiilila kulila kwangu.

3Wakandiwaala mumpisi, akati katinti lyalwizi, maanzi, akandizinguluka, a mayuwe aakapaika zyakandiinda atala.

4Ndakati, ‹Ndatandwa kuzwa kulinduwe, nikuba boobo njoolanga alimwi kuŋanda yako iisalala.›

5Maanzi akandizingulukide akandisinka amoyo, mpisi yakalindizingulukide, bwizu bwamulwizi bwakandizambaila munsingo.

6Ndakainka kuntalisyo zyazilundu, ndakasinkilizigwa kwalyoonse alyoonse kunsi aanyika. Pele kovuna buumi bwangu kuzwa kwacivumwe O Mwami Leza wangu.

7Buumi bwangu nibwakayanda kuzimaana ndakakuyeeya O Mwami Leza, kukomba kwangu kwakazoosika kulinduwe, kuŋanda yako iisalala.

8Kuli baabo bazumanana kumituni yabuyo bakasweekelwa luse lwakweetelelwa kwabo.

9Pele mebo njoopaizya kulinduwe anyimbo yakulumba. Eelyo nzindakakonkezya njoozicita ncobeni. Lufutuko luzwa ku Mwami Leza.»

10Mpawo Mwami Leza wakalailila nswi eeyo, nkabela yakaluka Jona anyika njumu.

Jona 3

Jona mbwaakaswiilila Mwami Leza

1Mpawo majwi aa Mwami Leza akasikila Jona ciindi cabili, akuti,

2«Koya kumunzi mupati wa Nineva ukuukambaukile makani ngindakulailila.»

3Jona wakaswiilila majwi aa Mwami Leza, wakainka ku Nineva. Lino Nineva wakali munzi mupati, wakali kweendwa mazuba otatwe kuuzinguluka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Jona wakali kweendeenda mumunzi. Wakali kweenda lweendo lwabuzuba bomwe
buyo, kaambilizya kuti, «Kwasyaala mazuba aali makumi one munzi wa Nineva
ulanyonyoonwa.»

5Bantu bamu Nineva bakasyoma majwi aa Leza. Bakaambilizya kuti kube kuliimya
kulya, nkabela boonse, kuzwa kubalemenede kuyoosika kubantu buyo basame
masaka.

6Lino makani aaya naakamusikila mwami wa Nineva, wakaseluka acuuno cakwe
cabwami, wasamununa majansi aabwami, wakasama masaka akuyookkala ansi
mutwe.

7Mpawo wakaambilizya mu Nineva kuti, «Kwiindila mukulailila kwamwami
abalemenede bakwe, ‹Mutalekeli muntu naba munyama, matanga naa butanga
bwambelele kuti bulabile cintu cili coonse, mutalekeli kuti banywe naa balye.

8Pele amubone kuti bantu abanyama basamikwa masaka. Amubaambile basiye nzila
zyabo zibi alupyopyongano.

9Ino nguni uuzi? Ambweni Leza inga watulekelela akutubeda aankumbu cakuti
ulaleka kunyema kapati kuti tutalobi.› »

10Lino Leza naakabona ncibakacita, ambubakasiya nzila zyabo zibi wakababeda
aankumbu cakuti taakabanyonyoona mbuli mbwaakakanzide.

Jona 4

Kunyema kwa Jona alweengelelo lwa Leza

1Pele Jona wakabijilwa kapati, wakakalala.

2Wakakomba ku Mwami Leza wakati, «O Mwami Leza sena eeci tacili ncindakaamba
nkecili kwesu? Ncenciceeco ncindakatijilide ku Taasyisyi. Ndakalizi kuti yebo uli
Leza siluse sikweetelela, ulamuka kunyema, uli siluyando, uli Leza uutaleteli bantu
mapenzi.

3Nkaako lino O Mwami Leza, ndijaya buyo, nkaambo ncibotu kulindime kufwa
kwiinda kupona.»

4Pele Mwami Leza wakaingula kuti, «Sena uleelede kunyema boobu?»

5Jona wakazwa mumunzi waakukkala kujwe kuntumba lyamunzi. Ooko wakaliyakila
cilawo, wakkala mucimvule caco, kalindila kuti abone naa ncinzi citicitike kumunzi.

6Mpawo Mwami Leza wakameneka musaansa kutegwa Jona ayuse aleke kubijilwa,
Jona wakabotelwa kapati akaambo kamusaansa ooyu.

7Pele kubucedo buzuba bwakatobela Leza wakabamba syaanyungwa wakaluma
musaansa ooyo cakuti wakapusama.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Lino zuba nilyakazwa, Leza wakaleta luuwo lupya lwakujwe, eelyo zuba lyakamuumpa amutwe Jona cakuti wakawizauka. Wakali kuyanda kufwa, aawo wakati, «Ncibotu kuti ndifwe kwiinda kuti nkepona.»

9Pele Leza wakati kuli Jona, «Sena uleelede kunyema boobu akaambo kamusaansa?» Walo wakati, «Iiyi, ndanyema, ndinyemede kapati cakuti ncibotu kufwa.»

10Pele Mwami Leza wakati, «Tee wabona mboyandisya musaansa ooyu nokuba kuti tookali kuubambila-bambila nokuba kuukomezya. Wakamena mubusiku bomwe akufwa mubusiku bomwe.

11Pele munzi wa Nineva ulijisi bantu bainda kuzyuulu zili mwaanda amakumi obilo batakonzyi kuziba cibi acibotu alimwi balijisi ŋombe zinji. Sena nsyeelede kuuengelela munzi mupati uuli mbuli bayooyu?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mika

Mika 1

Majwi Mwami Leza ngaakaambila Mika

1Ngaaya majwi Mwami Leza ngaakapa Mika waku Molesyeti mumazuba aakulela
kwa Jotamu, Ahazi a Hezekiya bami bacisi ca Juda. Wakabona cilengaano cakali
kwaamba zyaminzi ya Samaliya a Jelusalemu.

2Amuswiilile nywebo nobantu boonse, koteelela onyika antoomwe abantu boonse bali
mulinjiyo, kutegwa Mwami Leza aambe zyamulandu wanu, Mwami aambe kuzwa
muŋanda yakwe iisalala.

3Amubone, Mwami Leza ulaboola kuzwa mubusena bwakwe, waboola ansi
akweendeenda azilundu zyanyika.

4Zilundu zileenzemuka kunsi aamaulu aakwe, aalo makkuti alaanduka akweenzemuka
mbuli bunzuka bwatemekwa mulilo, mbuli maanzi aakunkila kunselelo.

5Eezi zyoonse zyakacitika akaambo kansotoko zya Jakobo, akaambo kazinyonyoono
zyamusyobo wa Isilayeli. Ino nsotoko zya Jakobo ninzi? Sena tabali bantu bamu
Samaliya? Ino malende aabamu Juda ali kuli? Sena taali mu Jelusalemu?

6«Nkaambo njoocita kuti munzi wa Samaliya ube cilwi camafuse, ube busena
bwamyuunda yamisaansa. Mabwe aawo njooasowela mukkuti, ntalisyo zyawo
ziyoosyaala antangalala.

7Mituni yawo yoonse iyootyoloolwa, zipego zyoonse zyacikombelo cawo
ziyootentwa amulilo, njoonyonyoona zikozyanyo zyawo zyoonse. Lino mbokunga
wakajana zipego eezi mukukomba baleza, abalo basinkondonyina bayoozisaala kuti
bakazikombe.»

Kulila akweema

8Akaambo kaceeci ndilalila akweema, ndileendeenda nketasamide ndyasyo kandili
cintanda. Ndauula mbuli mwaaba akulila mbuli tumba.

9Nkaambo cilonda cawo tacisilikiki, lino caboolela cisi ca Juda. Casika kumulyango
wabantu, kumunzi wa Jelusalemu.

10Mutakacaambi mu Gati, mutalili pe. Mu Betiofula amubumbuluke mulusuko.

11Amweende acintanda mukuusa nywebo nomukkala mu Syafi. Aabo bakkala mu
Zaanani tabakazwi. Bamu Betiezeli balalila, nkaambo bali mulinguwo
tabacikwabilidwe.

12Aabo bakkala mu Maloti balaalabana mukucisa, balindila kuti bavunwe, nkaambo
mapenzi aazwida ku Mwami Leza, asika kumulyango wa Jelusalemu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Nywebo nomukkala mu Lakisyi, amwaange cipani cankalaki. Ndinywe mwakatalisya cinyonyoono kumunzi wa Ziyoni, nkaambo nsotoko zya Baisilayeli zyakajanwa mulindinywe.

14Nkaako uyoopa zipego zyakulayana ku Molesyetigati. Munzi wa Akizibu uyoolibonena kuti ngwalucengo kubami bamu Isilayeli.

15Ndiyoomuletela muzundi nywebo nomukkala mu Malezya. Ooyo uuli ngobulemu bwa Isilayeli uyooboola ku Adulamu.

16Amulinyoole mukulila akaambo kabana banu bayandwa, amulikulule mube alubala mbuli lwasikube, nkaambo bayoogwisigwa kulindinywe akutolwa mubwaange.

Mika 2

Miyeeyo yamuntu aya Leza

1Maawe kuli baabo bayeeya zibi, kuli baabo bakanza zibi nobalede! Bwaca balacicita, nkaambo balakonzya kucicita eeco.

2Balanyomenena myuunda akwiitola, batolelezya amaanda. Balapenzya muntu amukwasyi wakwe, balakatazya muntu akaambo kalukono lwakwe.

3Nkaako Mwami Leza ulati, «Ndiyeeya kupenzya bantu aaba, tabakookonzya kulivuna pe. Tamuciyooendi cakulisumpula, nkaambo ciyooba ciindi camapenzi.

4Mubuzuba oobo bantu bayoomusampaula, bayoomupenzya alwiimbo lwakulila oolu,

‹Twanyonyweedwa limwi, mbono zyabantu bangu zyaapaulwa. Wandinyanga! Waaba myuunda yesu kubantu babi.› »

5Nkaako takukooba muntu naba omwe mumbungano ya Mwami Leza uutikaapaule nyika kwiindila mukuuma cisolo.

Basinsimi babeji

6Basinsimi baamba kuti, «Utasinsimi pe, utasinsimi akaambo kazintu eezi, mapenzi taakatusikili.»

7Sena kwaambwe boobo omusyobo wa Jakobo, «Sena Muuya wa Mwami Leza ulinyemede? Sena nguucita zintu zili boobu? Sena majwi aangu taaleti bubotu kumuntu uulaanzila ziluleme?»

8Pele lino bantu bangu bazanga, mbuli basinkondoma. Munyanga bantu zisani zibotu kuzwa kuli baabo bainda cakutacenjela, bali mbuli bantu bapiluka kuzwa kunkondo.

9Mutanda bakaintu babantu bangu kuzwa mumaanda aabo mabotu. Mulanyanga bana babo zileleko zyangu mane kukabe kutamani.

10Amunyamuke, muzwe! Nkaambo oobu tabuli busena bwanu bwakulyookezezya, mukuti bulisofweede. Bwanyonyoonwa cakuti taakwe nobunga bwabambululwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Kuti naa mubeji, mucengi waboola akwaamba kuti, «Ndili mukambausi wakuti mube awaini munji abukoko, ooyo ngomukambausi alikke bantu ngobayanda.»

Mbubakasyomezegwa kuvunwa

12Leza ulati, «Kasimpe njoomuyobolola nyoonse nobantu ba Jakobo, kasimpe ndiyoobaleta antoomwe bantu ba Isilayeli basyeede. Ndiyoobaboozya mbuli mbelele mucimpati, mbuli butanga kuzwa kumacelelo aabo, busena buyoozula makamu aabantu.»

13Ooyo uuyoopola uyoobasolweda, bayooinda mumilyango yamunzi akuzwida anze. Mwami walo uyooendela kumbele lyabo, Mwami Leza nguuyoobasolweda.

Mika 3

Basololi abasinsimi mbubakanyemenwa

1Mpawo ndakati, «Amuswiilile nywebo nobasololi babantu ba Jakobo, nywebo nobaleli bamusyobo wa Isilayeli. Sena tamuyandi kuziba zyabululami,

2nywebo nomusulaika bubotu akuyanda bubi, nywebo nomufunda bantu bangu, nomugwisya nyama yamibili yabo kuzwa kumafuwa aabo!

3Mulya bantu bangu bulanga, mulabafunda akutyoloola mafuwa aabo, mulabatemauna mbuli kuti ninyama yakukanga mucikangilo, mbuli nyama yakujika mucibiya.»

4Eelyo bayoolilila Mwami Leza, pele takabainguli pe. Ciindi eeco uyoobayuba, akaambo kabubi mbubakacita.

5Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Pele kwaamba basinsimi aabo basowa bantu bangu, kuti naa umwi wabasowa, baambilizya kuti kuli luumuno. Kuti naa taciti boobo, balibambilila kumulwana.

6Nkaako busiku buyoomuboolela, tamukaboni zilengaano, mudima uyoomusikila cakuti tamukasondi limbi. Zuba liyoobbilila basinsimi, buzuba buyooba mudima kulimbabo.

7Basinsimi bayoousigwa nsoni, basondi bayoofwa bweeme. Bayoolivumba kumeso nkaambo Leza takabainguli pe.»

8Pele mebo, ndizwide nguzu zya Muuya wa Mwami Leza, cakuti kwiindila mubululami amunguzu ndakonzya kwaamba zyansotoko zya Jakobo, azinyonyoono zya Isilayeli.

9Amumvwe ceeci nywebo nobasololi bamusyobo wa Jakobo, nywebo nobaleli bamusyobo wa Isilayeli, nomuubaula bululami, akupilinganya ziluleme,

10nomwakayaka Ziyoni mukutila bulowa, amunzi wa Jelusalemu mububi.

11Basololi bawo balabeteka mukujana kuti bajane cisinkamulomo, bapaizi bawo balaiisya kuti babbadelwe, basinsimi bawo balaamba zintu zibotu ziyoocitika kuti

© 1996, Bible Society of Zambia.

bajane mali. Nikuba boobo basyomede Mwami Leza akuti, «Sena Mwami Leza tali akati kesu? Taakwe mapenzi aayootusikila.»

12Nkaako akaambo kandinywe, munzi wa Ziyoni uyoolimwa mbuli muunda, Jelusalemu uyooba cilwi camafuse, kalundu kaŋanda ya Leza kayooba citantaala ciyoovumbililwa alumpote.

Mika 4

Cilundu ca Mwami Leza
(Izaya 2.1-4)

1Mumazuba aamamanino cilundu caŋanda ya Mwami Leza ciyooba ncecilundu cipati kwiinda zyoonse, ciyoolampa kwiinda tulundu, nkabela bantu banji bayooinka kuli ncico.

2Misyobo minji iyooboola akuti,

«Kamuza tweende kucilundu ca Mwami Leza, kuŋanda ya Leza wa Jakobo. Uyootwiisya nzila zyakwe kutegwa tukeende munzila eezyo.» Ulaamba zyamulawo wakwe kuzwa ku Ziyoni, Mwami Leza ulakanana majwi aakwe kuzwa mu Jelusalemu.

3Uyoobeteka twaambo twabantu banji, uyookosola makani aamisyobo miyumu iili kulaale, misyobo mipati. Bayoofula mapanga aabo kuba milomo yamaamba, amasumo aabo kuba tukwezuzyo. Taakwe musyobo uuyoolwana musyobonyina alimwi tabakaiyi limbi zyankondo.

4Muntu uuli woonse uuyookkala munsi aamusaansa wakwe, amunsi aamukuyu wakwe, taakwe uuyoobayoosya pe, nkaambo Mwami Leza Singuzuzyoonse nguwaamba.

5Misyobo yoonse ilakonzya kunooenda muzina lyabaleza babo, pele swebo tunooenda muzina lya Mwami Leza wesu kwalyoonse alyoonse.

Baisilayeli mbobayoopiluka

6Mubuzuba oobo, mbwaamba Mwami Leza, «Ndiyooyobolola balema, ndiyoobunganya baange, aabo mbundakacita kuti bausigwe nsoni.

7Balema njoobacita kuti bakasyaale mbabo, aabo bakatandwa bakabe musyobo muyumu. Mwami Leza uyoobalela mucilundu ca Ziyoni kuzwa mubuzuba oobo mane kukabe kutamani.

8«Pele yebo ocisompelelo cabutanga, omayubilo aamunzi wa Ziyoni, uyoopegwa kweendelezya kwako nkookajisi kaindi. Bwami buyoopegwa kumunzi wa Jelusalemu.»

9Ino ono ncolilisya boobo ninzi? Sena tojisi mwami? Sena mulailili wako wakaloba cakuti macise alikujisi mbuli mukaintu uuyanda kutumbuka?

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Kominingana mumacise omunzi wa Jelusalemu, mbuli mukaintu uuyanda kutumbuka, nkaambo lino bantu bako balazwa mumunzi bakayake zivuka musokwe. Balatolwa ku Babuloni, ooko bayoofutulwa. Mwami Leza uyoobanununa ooko kuzwa kuli basinkondonyina.

11Pele lino misyobo minji yabungana antoomwe ikulwane. Baamba kuti, «Munzi ooyu uusofwaazigwe, tulalibonena munzi wa Ziyoni kuunyonyoonwa.»

12Pele tabazi miyeeyo ya Mwami Leza, tabamvwisyi miyeeyo yakwe, ooyo uubabunganya mbuli misunta yamaila kucuumino.

13«Nyamuka uume omunzi wa Ziyoni, kayi ndakupa meja aalubulo, ndakupa nsumba zyamukuba, nkaako ulakonzya kutyoloola misyobo minji.» Mbono nzyoyoojana mubumpelenge uyoozipa ku Mwami Leza, buvubi bwabo uyoobupa kumwami wanyika yoonse.

Mika 5

1Ndandamika basilumamba bako, omunzi wa Jelusalemu, nkaambo twasinkilizigwa. Balauma muleli wa Isilayeli asaya amusako.

Leza mbwaakasyomenzya muleli waku Betelehemu

2Pele yebo, Betelehemu-efulata, nokuba kuti uli musyoonto akati kaziinga zyamu Juda, mulinduwe momuyoozwa uuyooba muleli wamu Isilayeli, ooyo wakaliko kuzwa kale-kale, kuzwa mazuba aansiku.

3Nkaako cisi ca Isilayeli ciyoosiigwa mane kusikila ciindi eeco ooyo uumininganа nayootumbuka, eelyo babunyina basyeede nobayoopiluka ku Baisilayelinyina.

4Uyooima akweembela butanga bwakwe munguzu zya Mwami Leza wakwe. Nkaako bayookkala cakuliiba, nkaambo mpuwo yakwe inooyosikide kale kumagolelo aanyina.

5Uyooba ndoluumuno lwabo.

Kufutulwa akunyonyoonwa

Baasiliya basaala nyika yesu akweendeenda mumayubilo eesu tuyooleta beembezi bali ciloba kuti babalwane, iiyi mane basololi bali ciloba.

6Bayoolela nyika ya Asiliya a panga, nyika ya Nimulodi apanga lisomwedwe. Uyootuvuna kuzwa ku Baasiliya baakusaala nyika yesu akweendeenda muminyinza yesu.

7Bantu ba Jakobo basyeede bayooba akati kabantu banji ba Mwami Leza, bayooba mbuli mume uuzwa ku Mwami Leza, mbuli lunywaanywa mboluputulula bwizu, talulindili bantu nokuba kwiimina bantu baansi pe.

8Bantu ba Jakobo basyeede bayooba akati kamisyobo imwi, bayooba akati kabantu banji, mbuli syuumbwa akati kabanyama bamusokwe, mbuli mwanaa syuumbwa akati kamatanga aambelele, ulazivwaampila akuzizapaula, pele taakwe uukonzya kuzivuna.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Nobaisilayeli muyoozunda basinkondonyoko akubanyonyoona boonse.

10«Mubuzuba oobo, Mbwaamba Mwami Leza, njoonyonyoona mabbiza aanu, akupwayaula nkalaki zyanu.

11Njoonyonyoona minzi yamunyika yanu akuyoomumwayawida mayubilo aanu mayumu oonse.

12Ndiyoonyonyoona bulozi bwanu, tamukabi abasikuposela ziposo pe.

13Ndiyoonyonyoona mituni yanu mibeze amabwe aamalende aanu, tamukakombi limbi eezyo nzimwakalipangila pe.

14Ndiyoozyula zikozyanyo zya Asyela akumwayaula minzi yanu.

15Mubukali bwangu bupati njoobweedezya bubi kumisyobo yoonse iitandiswiilili.»

Mika 6

Mulandu wa Baisilayeli

1Lino amuswiilile ncaamba Mwami Leza ulati, «Amwiime, amukazye mulandu wanu kumbele lyazilundu, tulundu atuswiilile nzyomuyanda kwaamba.

2«Amumvwe, nywebo nozilundu, mulandu Mwami Leza ngwapa, amuswiilile nywebo nontalisyo zyanyika. Mwami Leza wapa bantu bakwe mulandu, waamba mulandu wa Baisilayeli.

3«Nobantu bangu, ino ndakamucita nzi? Ino ndamukatazya buti? Amundiingule.

4Ndakamugwisya mu Ijipiti akumunununa kuzwa munyika yabuzike. Ndakatuma Mozesi kuti amusolwede antoomwe a Aloni a Miliyamu.

5Nobantu bangu, amuyeeye Balaki Mwami wacisi ca Mowabu ncaakamulailide ambuli Balaamu mwanaa Beyo mbwaakaingula. Amuyeeye lweendo lwanu kuzwa ku Syitimu kuyoosika ku Giligali, kutegwa muzibe milimo ya Mwami Leza iiluleme.»

Ziyanda Mwami Leza

6Ino nkaletelezye nzi kumbele lya Mwami Leza ndaakufugama kumbele lya Leza uulemekwa? Sena nkaboole azipaizyo zyakutenta zyaboombe bamwaka omwe?

7Sena Mwami Leza uyoobotelwa kumuletela bagutu bali zyuulu-zyuulu alimwi amilonga yamafuta iili zyuulu zili kkumi? Sena ndikapaizye mwanaangu wakusaanguna akaambo kansotoko zyangu, mwana ngwendilizyalila nkamupaizye akaambo kazinyonyoono zyamoyo wangu?

8Wakakutondezya kale cintu cibotu omuntu. Ino ncinzi Mwami Leza ncayanda kuti kocita? Ncakuti ucite cilule akuba aaluyando lutamani akweenda cakulibombya antoomwe a Leza wako.

9Amuswiilile! Mwami Leza waambila munzi, kuti kuyoowa zina lyakwe mbobusongo. Amuswiilile ooyo uujisi musako ayooyo wakamupa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Sena uyeeya kuti inga ndaluba yebo omusyobo mubi akaambo kamali aali muziyobwedo zyako nzyookajana mubumpelenge amukupimya kasebyo kasyoonto kasinganyizidwe?

11Sena ndeelede kuleka muntu uujisi zipimyo zyalucengo ankomo yamyeelwe yakubeja?

12Bantu bawo bavubide lupyopyongano, bantu bawo mbabeji, milaka yabo ilaamba zyakucenga.

13Nkaako ndatalika kumunyonyoona, ndimunyonyoone akaambo kazinyonyoono zyanu. Muyoolya, pele tamukakkuti, munooyocifwide nzala.

14Muyooyobola, pele taakwe aciyoobambwa, nkaambo zyoonse nzyomubamba ziyootolwa abasinkondonyoko

15Muyoosyanga pele taakwe ncomuyootebula, muyooenga mafuta aaoliva pele mafuta aayo tamukaanani pe, muyoolyatauka nsaansa, pele waini tamukuunywi.

16Nkaambo mwakatobela milimo mibi yamwami Omuli, amilimo mibi yakali kucita baciinga ca Ahabu akutobela zilengwa zyabo. Nkaako njoomulekelezya kutegwa mukanyonyoonwe, bantu banu bayoosampaulwa, misyobo iyoomusampaula kapati.

Mika 7

Zibi zya Baisilayeli

1Maawe ndemucaangu! Ndaba mbuli uufwide nzala uubwezelela micelo ciindi cakuvulula myuunda yamisaansa, taakwe zikama zyansaansa zisyeede kuti ndilye, taakwe nkuyu zisolokede nzyefwide nkosya.

2Baluleme bakamana kujaigwa munyika, taakwe naba omwe uuluzi uuciliwo pe. Bantu boonse balayubilila kuti batile bulowa, umwi aumwi uvwima munyina akanyandi.

3Maboko oonse alicibwene kucita bubi, muleli lyoonse uyanda kupegwa zipego, mubetesi ulatambula masinkamulomo, basinguzu balaambilizya nzyobayanda boonse balalivwiya-vwiya antoomwe.

4Mubotu kwiinda boonse uli mbuli cisonso, uululeme mubi kwiinda lukwakwa lwamamvwa. Buzuba bwabalindizi bwasika, oobu mbuzuba Leza nayoomusubula. Lino nceciindi cakunyongana kwabo.

5Utasyomi muntu ngomubambene limwi, utabikki moyo wako kumweenziyoko naba ngokumbatana aawe, ucenjele kapati anzyoamba.

6Nkaambo mwana mulombe talemeki wisi, awalo mwana musimbi ubukila banyina, mukamwana ubukila banyinazyala, basinkondonyina muntu mbabaabo bamukwasyi wakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Pele mebo ndilangila Mwami Leza, ndisyoma Leza Mufutuli wangu, Leza wangu uyoondimvwa.

Mwami Leza mbwaakabafutula

8Mutasekeleli nobasinkondoma! Nokuba kuti twawa tulabuka alimwi. Nokuba kuti tukkede mumudima, Mwami Leza waba ngomumuni wesu.

9Mukuti twakamubisizya, tweelede kusubulwa mubukali bwa Mwami Leza, walo uyootukosweda mulandu akutucitila ciluleme. Uyootuleta mumumuni, tuyoobona bululami bwakwe.

10Basinkondoma bayoolibonena eezi, bayoousigwa bweeme, aabo bakali kutwaambila kuti, «Uli kuli Mwami Leza wanu?» Tuyoobona kooleka kwabo, ono-ono balalyataukwa amaulu mbuli butope mumigwagwa.

11Buzuba bwakunyonyooka buyoosika, buzuba bwakukwakwabula minyinza yanu.

12Mubuzuba oobo bantu bayooboola kuzwa ku Asiliya akuzwa kuminzi yaku Ijipiti, iiyi, mane kuzwa ku Ijipiti kuyoosika ku Yufuletisi, kuzwa kulwizi lumwi kuyoosika kulwizinyina, kuzwa kucilundu cimwi kuyoosika kucilundunyina.

13Nyika iyoosyaala buyo akaambo kabantu bayo, akaambo kamilimo yabo.

Mwami Leza mbwaakababeda aalubomba Baisilayeli

14Embela bantu bako amusako wako O Mwami Leza, butanga bwalukono lwako, bukkede bulikke musokwe, mumacelelo mabotu. Azicele mu Basyani amu Giliyadi mbuli mumazuba aakale-kale.

15Leza ulati, «Mbubonya mbuli mumazuba nimwakazwa mu Ijipiti, ndiyoomutondezya zintu zigambya.»

16Bamasi bayoobona eezi nkabela bayoousa, liyoobaleka kapati. Bayoolijata kumilomo, bayoosinka matwi aabo.

17Bayoobbulungana muvu mbuli nzoka, mbuli zilenge zikalaba ansi. Bayoozwa mumaanda aabo kabazyangama, bayooboola ku Mwami Leza wesu cakuyoowa, eelyo nywebo bayoomuyoowa.

18Ino nguni Leza uuli mbuli nduwe, uulekelela zinyonyoono akujatila nsotoko zyabantu bakwe basyeede bali mbalukono lwakwe? Yebo tonyemi kwalyoonse alyoonse, pele ulabotelwa mukweengelela.

19Alimwi ulatubeda aalubomba, wasowa zinyonyoono zyesu ansi, akuzilyatauka, wabweza milandu yesu yoonse akuyooisowela mumpisi yalwizi.

20Kasimpe uyoosyomeka kuli Jakobo akuyooengelela Abulahamu, mbubonya mbuli mbookakonkezya kuli basikale besu mumazuba aakale-kale.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Nahumu

Nahumu 1

1Ngaaya makani aaamba zyamunzi wa Nineva. Eeli ndibbuku lyaamba cilengaano ca
Nahumu Muelikosyi.

Mwami Leza mbwaakanyemena baku Nineva

2Mwami Leza ngu Leza sibufwi, uutalekeleli bakomba bambi. Mwami Leza
ulabweedezya bubi, uzwide bukali. Mwami Leza ulababweedezezya aabo bamulwana,
ulanyemena basinkondonyina.

3Mwami Leza tafwambaani kunyema, ngusinguzu zinji, Mwami Leza takabaleki buyo
katabasubuli aabo bali aamulandu. Nzila yakwe ili mukambizi amuguwo, makumbi
ndusuko lulundumuka ciindi neenda.

4Ulatapatila lwizi eelyo lulayuminina, ulayuminizya milonga yoonse. Zilundu zyamu
Basyani aca Kaameli zyayuma aalo malanga-langa aamu Lebanoni apusama.

5Zilundu zilatenkaana kumbele lyakwe atwalo tulundu tulayaaya. Nalibonya nyika
ilazyangama, yika yoonse antoomwe abaabo bakkala mulinjiyo.

6Nguni uukonzya kwiimina bukali bwakwe? Nguni uukonzya kuyumina bukali
bwakwe bupati? Bukali bwakwe bulapoomoka mbuli mulilo, myaala ilaandauka
kumbele lyakwe.

7Mwami Leza mmubotu, ngematijilo ciindi camapenzi. Ulababamba aabo basyoma
mulinguwe,

8pele azambangulwe pati uyoomanizya bamu Nineva, uyootandaanya bamulwana
kusikila bakanjile mumudima.

9Kufumbwa eezyo nzyobakanza Mwami Leza uyoozimanizya. Mapenzi taakabooli
lwabili.

10Bayoopatila akati kamamvwa, bayookolwa waini wabo, bayoosyukutwa mbuli
zifumpu ziyumu.

11Mulinduwe omunzi wa Nineva, mumwazwa yooyo uukanza kucita bubi ku Mwami
Leza, nzyalailila nzibi zyalo.

12Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Nikuba kuti bati balaanguzu alimwi
mbanji, bayoogonkwa akufwa. Nokuba kuti ndakamupenzya nobamu Juda,
nsiciyoomupenzyi alimwi pe.

13Ndiyootyoloola joko lili munsingo zyanu akudunsaula nketani zyanu.»

14Mwami Leza wakatulailila kwaamba zyako omunzi wa Nineva akuti, «Tokabi
aalunyungu oolo lunoobandwa zina lyako. Ndiyoonyonyoona zikozyanyo zibeze
amituni yalubulo muŋanda yakukombela baleza bako. Njookubambila cuumbwe,
nkaambo ulisampukide.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Langa, abota maulu aamuntu uuli muzilundu uuleta makani mabotu, waambilizya
luumuno! Kosekelela mapobwe aako ocisi ca Juda, zuzikizya zikonke zyako. Bantu
babi tabakakusaali limbi, bayoonyonyweedwa limwi.

Nahumu 2

Kuwa kwa Nineva

1Sikulwana waboola aafwiifwi omunzi wa Nineva. Kwabilila mayubilo, lindilila
mumigwagwa. Nomukkala mumunzi ooyu amulibambile, amuzyandamane.

2Mwami Leza uyoobukulusya bulemu bwa Jakobo, bube mbuli bulemu bwa Isilayeli,
nokuba kuti basikunyonyoona babazunda, banyonyoona misaansa yabo.

3Ntobo zyabasilumamba bakwe zilasalala, balwani basamide zisalala pyu. Lubulo
lwankalaki lulabeka mubuzuba oobo mbuzyabikkwa kuti zilibambile, masumo
aalusako lwa mupulanga alabeka-beka.

4Nkalaki zilazuzaana mumigwagwa, zilazuzaana ooku akooku. Zilangika mbuli
minzenge iivwilima, zilapambana mbuli ndabo.

5Ulaita basilumamba bakwe, pele balalifumpula munzila. Balazuzila kubwaanda,
kwamana balayaamika ntobo zyabo.

6Zijazyo zyamulonga zilajaluka, ŋanda yabwami ilooleka.

7Kwakalaililwa kuti munzi woonse utolwe mubwaange. Bana basimbi bawo balile
mbuli nziba akulyuuma-uma azyamba.

8Munzi wa Nineva uli mbuli ziba, maanzi aalyo alazwa. Balati, «Ima-ima!» Pele
taakwe uupiluka pe.

9Amusaale nsiliva! Amusaale ngolida! Zintu ziyandika tazimani, lubono luzwa
muziyobwedo zyawo zyoonse ndunji.

10Munzi woolwa, wasaalwa, wagwisigwa zyoonse! Myoyo yanetuka, mumazwi
mwatontola, mibili ilazyangama, bantu boonse babijilwa.

11Ino lino bwina bwabasyuumbwa buli kuli, ooko nkobakali kusaninina bana babo,
ooko kwakali kukkala syuumbwa mweenze amuzyazyi abana babo, kaatakwe
ncobakali kuyoowa?

12Syuumbwa mweenze wakajaila bana bakwe banyama banji, wakali kusina
banyamanyina kuti muzyazyi alye, mayubilo aakwe akazwide nzyaakali kuweza,
mena aakwe akazwide banyama mbaakajaya.

13«Ndilakulwana yebo.» Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. «Ndiyootenta
nkalaki zyako amulilo, bana bako bayoojaigwa munkondo. Taakwe banyama
mbendiyoosiya anyika kuti kojaya. Majwi aabatumwa bako taakamvwigwi alimwi
pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Nahumu 3

1«Maawe kumunzi uutila bulowa, munzi uuzwide kubeja, uuzwide zisaalo, uutakwe nuuleka kupenzya.

2Nswepu zilalila, mavwili alandindima, mabbiza alalikita, nkalaki zilakwemba!

3Nkalaki zilazuza, mapanga alabeka-beka, masumo alabalama! Bantu bajaigwa mbanji, kuli milwi-milwi yabafwide, mitumba iitabaliki, bantu balalifumpula akaambo kamitumba.

4Coonse eeci cakacitika akaambo kaluunyaunya lwamuvuule uuebeka, ngomupati wabasondi, wakoongelezya bamasi akaambo kabuvuule bwakwe, akoongelezya bantu akaambo kabusondi.

5«Ndilakulwana, Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Ndiyookuvumbula cifunga mane cikasike kumutwe. Ndiyootondezya bamasi cintanda cako, amalelo oonse ayoobona kusampuka kwako.

6Njookucita kuti ukasesemye, njookucita kuti ukafubaazigwe, uyooba ceebelwa.

7Boonse bayookubona bayookutija, akuti, ‹Nineva woolwa, nguni uuti ulile? Ino inga ndamujana kuli muntu uunga wakuumbulizya.› »

8Sena uli kabotu kwiinda Tebesi uuli kumbali aamulonga wa Nailo uuzingulukidwe maanzi? Mulonga ngukawali kuucingilizya, maanzi akali mbobwaanda.

9Kusyi a Ijipiti nzizyakali nguzu zyawo zitamani, Puti a Libiya nzizyakali zisi zyakali kumvwana anguwo.

10Nikuba boobo bantu babo bakajatwa akutolwa mubwaange. Twana twamumo twakapwaigwa ansi kumagolelo aamigwagwa yoonse. Kwakaumwa cisolo akaambo kabalemenede bawo, bantu bawo boonse balupati-pati bakaangwa anketani.

11Ayebo ulakolwa, uyooyuba akuyandaula kuvunwa kuzwa kuli sinkondonyoko.

12Matijilo aako oonse ali mbuli mikuyu iisoloka, kuti zyatikimunwa nkuyu ziwida mumulomo wayooyo uuzilya.

13Langa basilumamba bako, boonse mbakaintu! Milyango yanyika ilijalukide kale kulibasinkondonyoko, mulilo wasyukuta minkulu yawo.

14Amuteke maanzi aakubelesya ciindi cakusinkilizigwa, amuyumye zikwabilizyo zyanu! Amukande bulongo, kuti mubumbe zitina!

15Ooko mulilo uyoomusyukuta, muyoojazigwa panga, liyoomulya mbuli mbwiilya mpaso. Amuvule mbuli mpaso, amuvule mbuli cikwikwi!

16Mwakayungizizya mweelwe wabasimakwebo banu mane kusikila bakavula kwiinda nyenyezi zyakujulu, pele mbubonya mbuli cikwikwi bayoosaala nyika akuuluka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Balindizi banu bali mbuli cikwikwi, balupati-pati banu bali mbuli makata aacikwikwi cikkala abwaanda mubuzuba bwampeyo, pele zuba lyapasula cilauluka, taakwe uuzi nkociya.

18Omwami waku Asiliya balupati-pati bako bafwida limwi, balemenede bako balilede. Bantu bako balimwaikide muzilundu taakwe uuyoobayobolola.

19Taakwe uukonzya kuponya cilonda cako, wakalicisa cakufwa. Boonse bayoomvwa makani aamba zyanduwe bayoolikambila waakuwa, nkaambo ino nguni ooyo watakapenga akaambo kalunya lwako lutamani?

© 1996, Bible Society of Zambia.

Habakkuku

Habakkuku 1

1Ngaaya makani aa Mwami Leza ngaakayubunwida Habakkuku musinsimi.

Kutongooka kwa Habakkuku

2O Mwami Leza, ino cilalampa buti ciindi cakukumbila lugwasyo, kotandiswiilili?
Alimwi ndakulilila kuti kuli lupyopyongano pele toswiilili.

3Ino nkaambo nzi ncoyanda kuti nkebona mapenzi aali boobu? Ino nkaambo nzi
ncolekelela kubisya ooku? Lunyonyooko anzwanga zilindizingulukide akukazyanya
kulakomena.

4Nkaako mulawo tuucikwe nguzu. Kunyina bululami pe. Bantu babi bazingulukide
baluleme, cakuti bululami bulabisyaanyizigwa.

Kwiingula kwa Mwami Leza

5Amulange akati kabamasi mubone, mulagambwa kapati! Nkaambo ndiyoocita cimwi
cintu mumazuba aanu ncomutakasyomi, nokuba kuti mukaambilwe.

6Ndiyoobusya Bakalodiya, musyobo walutuzi uuteengeleli, weendeenda mumasi
oonse kuti ukatole masena aatali aawo.

7Mmbantu bayoowegwa kapati, balo balacita kufumbwa ncobayanda, balalisumpula
kuti babe aabulemu.

8Mabbiza aabo ngalubilo kwiinda basiluwe, mbakali kwiinda baumpe kulubundu-
bundu, nkalaki zyabo zizuzaanina kumbele, basimabbiza bazwa kulaale. Bafuuma
mbuli sikube najata ncaajaya,

9boonse baboolela lupyopyongano. Nkamu yabasilumamba babo iboola mbuli guwo,
balabunganya baange bavuzyanya mbuli musenga.

10Basampaula bamami, akubisya baleli. Babona buyo zyaminzi balaseka, balayaka
zitantaala akwiitola.

11Balakukula mbuli luuwo. Bantu aaba nguzu zyabo ngoleza wabo.

Kutongooka kwa Habakkuku alimwi

12O Mwami Leza kuzwa lili nduwe Leza. Nduwe Leza wangu, nduwe Uusalala
wangu, tatukoofwa pe, O Mwami Leza nduwe wakasala Bakalodiya kuti
batupilusizye bubi, O Mwaala wakababikka kuti batusubule.

13Meso aako alilondokede, taayandi kubona bubi, tokonzyi kulekelela uucita bubi. Ino
nkaambo nzi ncolekelela basiluuni? Ino nkaambo nzi noumwide kakuli babi
banyonyoona baluleme kwiinda mbabo?

14Wacita kuti bantu bapenge mbuli nswi, a mbuli tuuka-uka tunyina Mwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Balabajata bantu boonse atulobyo, balabajata akubakwelaanya mutunyandi, balasekelela akutangala kapati.

16Bamana balakomba akupa zipaizyo nikuba kutentela tunyandi twabo tununkilizyo. Nkaambo kwiindila mutunyandi balakkala kabotu akulya zilyo zinono kapati.

17Sena bayooindilizya kubelesya tunyandi twabo, akunyonyoona misyobo yoonse cakuteengelela?

Habakkuku 2

1Ndiyookkala mbuli mulindizi aŋanda yakusompelela. Ndiyoolindila akubona eezyo Mwami Leza nzyayoondaambila zyakwaamba, akwiingulwa kwatongoosi lyangu.

Mwami Leza mbwaakaingula Habakkuku

2Nkaako Mwami Leza wakandiingula kuti, «Lemba makani aaya, ulembe kabotu amabwe, kutegwa batikabale batakajani buyumu-yumu.

3Makani aaya alindila ciindi cawo. Ciindi cawo ciyoosika cakufwambaana, zyoonse nzyemutondezya nzyakasimpe. Kuti naa zikamuke mukalindile. Ziyoosika masimpe, tazikamuki.

4Makani ngakuti ooyo ulisumpula uyookacilwa, pele mululami kwiindila mulusyomo uyooba abuumi.»

Kunyonyooka kwabataluleme

5Kasimpe waini wamukola, muntu uulisumpula tajisi luumuno pe. Lino akaambo kakuti mulyato mbubonya mbuli cuumbwe, mbubonya mbuli lufu mbolutakkuti, ulabunganya masi oonse, ulatola bantu boonse mubwaange.

6Kwamana misyobo yoonse iyoomuseka akuti, «Maawe kuli yooyo uulilundikila lubono lutali lwakwe azikoloto. Ino eezi zilatola ciindi cilamfu buti kazicitika?»

7Cakufwambaana basikumukweletesya bayoobuka, bayoobuka akumuzyangamya, bayoosaala zyoonse nzyomujisi.

8Mukuti mwakasaala misyobo minji, nkaambo mwakanyonyoona minzi anyika yabo calunya.

9Maawe kuli baabo bajana bwami munzila mbyaabi, kuti basumpule masena aabo kaatakwe acipenzya.

10Mwakayandisya kunyonyoona misyobo minji, pele cakacitya kuti mikwasyi yanu yuusigwe nsoni, mwakaliletela lunyonyooko nobeni.

11Mabwe abwaanda ayookulilila, misemo yamapulanga iyooyooma.

12Maawe kuli baabo baliyakila minzi mukutila bulowa, bakkazikizye minzi kwiindila mubujayi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

13pele Mwami Leza Singuzuzyoonse wasinizya kuti, nzyobabelesya zili mbuli nkuni zyamulilo, balalikatazya cabuyo,

14bantu bayoozula luzibo lwabulemu bwa Mwami Leza, mbuli lwizi mboluzula maanzi.

15Maawe kuli baabo banywisya beenzinyina zikola, balabadadalisya akusyaala buyo, kuti beebele cintanda cabo.

16Kwamana nduwe uuyoousigwa nsoni, boonse bayookusampaula kapati. Uyoousigwa nsoni, tokalemekwi. Nkomeki yacisubulo ca Mwami Leza iyookusikila, kusampaulwa kwako kuyooinda bulemu mboojisi.

17Ndulonya lunya ndookacita ku Lebanoni, luzookuboolela canguzu luzookuzunda, abanyama mbookajaya bayookuyoosya. Eeci ciyoocitika akaambo kabujayi mbookacita kunyika, akubantu bakkala muminzi yayo.

18Ino mituni njaanzi? Eeyo yakapangwa amuntu, yalo iimwaambila buyo zyakubeja. Ino ooyo wakaipanga imwaambila nzi kuti aisyome, kuti asyome leza ooyo uutaambauli.

19Maawe kuli yooyo waambila cisamu kuti, «Nyamuka ube muumi! Ayooyo waambila bbwe kuti, ‹Buka!› Sena inga cakusololela? Zyoonse eezi zyakapangwa angolida, ansiliva tazikonzyi kuyoya.

20«Mwami Leza uli muŋanda yakwe iisalala, woonse uuli munyika ino aumune kumbele lyakwe.»

Habakkuku 3

Kukomba kwa Habakkuku

1Kukomba kwa Habakkuku musinsimi, mbuli kwiimba kwa Syigiyonoti.

2O Mwami Leza ndakamvwa nzyookacita, ndiyoowede O Mwami Leza. Abukulusye alimwi mazuba eesu. Nikuba kuti ulinyemede, inga tolubi luse lwako.

3Leza wakazwa ku Temani, Uusalala wakazwa kucilundu ca Palani. Bulemu bwakwe bwakavumbilide julu, nyika yoonse ilamutembaula.

4Ulabala mbuli zuba, mumaanza aakwe kwakali kumweka mumuni mwaakasiside nguzu zyakwe.

5Ulatuma zyuumo kumbele lyakwe, musule ulalailila lufu kumutobela.

6Naima nyika ilazungaana, nalanga misyobo yoonse yamunyika ilakankama. Malundu aakale-kale alakolomoka, atulundu tusyoonto tulawa. Nzila zyakwe zilikkalilide.

7Ndakabona matente aaba Kusyani kabayoowede, abalo ba Midiyani kabazyangama.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8O Mwami Leza, sena wakanyemenede milonga? Sena ndwizi lwakakunyemya? Naa wakanyemena tulonga? Sena wakanyemena lwizi ciindi nookatanta amabbiza aayo ngozundya ankalaki?

9Wakalibambilila kubelesya buta bwako, wakafusa mivwi minji, mvula yako yakaandaula nyika amilonga.

10Zilundu nozyakakubona zyakazyangama, maanzi aamumilonga alavuuma, aalo mayuwe alakomena.

11Zuba amwezi zyakaima mujulu, zyabona kumweka kwamivwi yako akumweka kwasumo lyako.

12Wakeendeenda mubukali bwako akati kanyika, wakanyonyoona bantu bamisyobo yoonse mubukali.

13Wakasika kuzoofutula bantu bako, wakaboola kuzoovuna munanike wako, wakapwaya musololi wanyika yabantu babi, wakabanyonyweeda limwi bantu bakwe.

14Asumo lyakwe mwini wakayasa musololi wabasinkondo, balo bakaboolede mbuli kambizi kuti bazootumwaye. Wakali kukkomana naakali kuyoonyonyoona bacete cakusisikizya.

15Nywebo mwakalyatauka lwizi amabbiza aanu, eelyo maanzi aanguzu akavundauka.

16Nindakamvwa zintu eezi moyo wangu wakaduntaana, nindakamvwa munzunzumina milomo yangu yakabimba. Ndakavwelauka mumafuwa, mazwi kaakankama, ndilindila buzuba bwacisubulo, eeco cizoosikila basinkondoma,

17Mikuyu tiizyede micelo pe, mumyuunda yansaansa kunyina nsaansa, taakwe maoliva, myuunda inyina zyakulya, nokuba kuti taakwe mbelele mucimpati, taakwe ŋombe mucibaya,

18nikuba boobo njoosekelela mu Mwami Leza, njootangala muli Leza Mufutuli wangu.

19Mwami Leza wangu, nguundipa nguzu, ulacita kuti ndibe amaulu mauba mbuli aambaambi, ulandicita kuti ndikonzye kutanta mumalundu. Kumweendelezi wanyimbo. Ndiimbya zingwali-ngwali zyangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zefaniya

Zefaniya 1

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza aakasikila Zefaniya mwanaa Kusyi, mwanaa
Gedaliya, mwana wa Amaliya mwanaa Hezekiya, mumazuba aakulela kwa Josiya
mwana wa Amoni mwami wa Juda.

Buzuba bwalubeta lwa Mwami Leza

2«Njooziminganya zintu zyoonse anyika, mbwaamba Mwami Leza.

3Njooziminganya bantu abanyama boonse, njooziminganya bayuni bamuluuwo answi
zyamulwizi. Babi bayooba milwi yazitantaala zyamaanda, ndaakunyonyoona bantu
munyika, mbwaamba Mwami Leza.

4«Ndiyootandabika janza lyangu akulwana cisi ca Juda, akul wana boonse aabo
bakkala mu Jelusalemu. Ndiyoonyonyoona bantu boonse basyeede bakomba Baali,
amazina aabatasyomi abapaizi bakomba mituni,

5aabo bakomba atala aaziluli zyamaanda kuti bakombe zyakuju lu, aabo bakomba
akukonka muzina lya Mwami Leza, bamana ooku bakonka muzina lya Moleki.

6Ndiyoobanyonyoona aabo baleka kutobela Mwami Leza, batamuy andauli nokuba
kubuzya-buzya zyanguwe.

7«Amuumune kumbele lya Mwami Leza, nkaambo buzuba bwa Mwami Leza buli
afwiifwi. Mwami Leza walibambilila cipaizyo cili mbantu bakwe, wasala
basinkondonyina aabo mbaatamba kuti babasaale.

8Mubuzuba bwacipaizyo ca Mwami Leza, ndiyoosubula baleli abana balombe
bamwami nkokuti boonse aabo basamide zisani zyabazwamasi.

9Mubuzuba oobo njoosubula boonse aabo bakomba mbuli batasyo mi, kubba akujaya,
kuti bakazuzye maanda aabo abasimalelo babo zisaalwa.

10«Mubuzuba oobo, mbwaamba Mwami Leza kuyooba kulila kuzwa ku Mulyango
Wanswi, kuyooba kweema kuzwa ku Maanda Mapya, jwi pati liyooyooma
kutulundu.»

11Amweeme nywebo nomukkala mucibeela camasambalilo, basambazi banu
bayooloba myoo, boonse baulana ansiliva bayoonyonyoonwa.

12Mubuzuba oobo njoolangaula munzi wa Jelusalemu amalambe, ndiyoosubula baabo
baliibide, basaantinde bali mbuli dibbi-dibbi likkalilide atako bayeeya kuti, «Mwami
Leza taakwe ncanga wacita, cibotu naa cibi.“

13Lubono lwabo lulasaalwa, maanda aabo alamwaigwa. Bayooyaka maanda, pele
tabakakkali mulingawo pe, bayoosyanga myuunda yamisaansa, pele tabakamunywi
waini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Buzuba bupati bwa Mwami Leza buli aafwiifwi, buli aaf wiifwi, alimwi bulasika cakufwambaana. Amuswiilile! Mubuzuba bwa Mwami Leza oobo kuyooba kulila kupati, silumamba uyooongolola.

15Buzuba oobo buyooba buzuba bwabukali buyooba buzuba bwama penzi amacise, mbuzuba bwamakatazyo alunyonyooko, mbuzuba bwamakumbi aakusiya amayoba,

16mbuzuba bwamweembo ankondo kulwana minzi iikwabilidwe, abwakulwana maanda malamfu aakusompelela aali muzyooko.

17Bantu ndiyoobaletela mapenzi, bayooenda mbuli bantu boofu, nkaambo bakabisizya Mwami Leza. Bulowa bwabo buyoosoomoka mbuli busoomoka kasuko, mibili yabo iyooloka mbuli bufumba.

18Nsiliva noziba ngolida zyabo tazikakonzyi kabavuna mubuzuba bwabukali bwa Mwami Leza. Akaambo kabukali bwakwe buyaka mbuli mulilo nyika yoonse iyoosyukutwa, nkaambo uyoofwambaana kuziminganya boonse aabo bakkala munyika.

Zefaniya 2

Mbubakakumbilwa kuti beempe

1Amubungane, amubungane, nomusyobo uunyina nsoni,

2ciindi cibikkidwe nocitanasika, buzuba nobutana pupuluka mbuli bungu, bukali bwa Mwami Leza bupati nobutana musikila.

3Amukombe Mwami Leza nywebo nyoonse nobabombe munyika, nywebo nomucita nzyalailila. Amucite ziluleme amulibombye, ambweni muyookwabilil wa mubuzuba bwabukali bwa Mwami Leza.

Kunyonyoonwa kwamisyobo iizingulukide Isilayeli

4Munzi wa Gaza uyoosiigwa, wa Asyikeloni uyooba tongo. Aci lungu-lungu munzi wa Asyidodi uyoosyaala mbuboobu, wa Ekiloni uyooolwa.

5Maawe kulindinywe Nobakeleti, nomukkala kumbali aalwizi, majwi aa Mwami Leza aamba zyamapenzi aanu, ayebo ocisi ca Kenani, nyika ya Bafilisiti. «Ndiyoomunyonyoona, taakwe naba omwe uuyoosyaala pe.»

6Nyika iili kumbali lyalwizi, kukkala Bakeleti, iyooba busena bwabeembezi azimpati zyambelele.

7Iyooba nyika yabantu basyeede bamusyobo wa Juda, ooko nkoba yoojana macezezyo. Kumangolezya banoonoolala mumaanda aamunzi wa Asyike loni. Mwami Leza wabo uyoobabamba, uyoobaboozezya zyoolwe zyabo.

8Ndakamvwa kusampaula kwa Bamowabu, amatusi aa Baamoni, bakasampaula bantu bangu ambubakakanza nyika yabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9«Nkaako mbubonya mbuli mbwendi muumi,» mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, wa Isilayeli, «Kasimpe cisi ca Mowabu ciyooba mbuli munzi wa Sodomu, Baamoni bayooba mbuli bamu Gomola, busena buzwida bwizu amalindi-lindi amunyo, iitakkalwi lyoonse. Bantu bangu basyeede bayoobasaala, bantu bangu bacipona bayootola nyika yabo.»

10Nceeci ncobayoojana mukulisumpula kwabo, mukusampaula akusabula bantu ba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

11Mwami Leza uyoobayoosya aakunyonyoona baleza babo boonse munyika. Misyobo yoonse iili kunkomwe yamulonga iyoomukomba, yoonse iyoo mukomba munyika yayo.

12Anywebo no Bakusyi, muyoojaigwa apanga lyangu munkondo.

13Uyootandabika janza lyakwe kunyika kuti akanyonyoone Baasi liya, uyoosiya Nineva yaba tongo lini, iyooyuma nta mbuli nkanda.

14Butanga amatanga ayoobuta ooko, azilenge zyamisyobo-misyobo zyoonse. Batumba amasikusiku ziyookkala amisemo yawo. Kulila kwabo kunooyooyooma mumpulungwido, bacikwaangala banooli amilyango yawo, zicinda zyamulombe ziyoosyaala aatuba.

15Ngooyu munzi uulisaantide, uukkede muluumuno. Wakalyaambauzya wati, «Iyoobuya, taakwe uuli mbuli ndime pe.» Amubone mbuumwaigwa, waba ciyubilo cabanyama bamusokwe! Boonse bainda munsi lyawo balasabula akuutondeka ntuku.

Zefaniya 3

Zyacinyonyoono ca Jelusalemu akununun wa

1Maawe kumunzi wabasikudyaminina, munzi uuzanga uulisofweede!

2Taakwe ngouswiilila, tuuyandi kululamikwa. Tuusyomi mu Mwami Leza, tuukumbili Leza kuti augwasye.

3Balupati-pati bawo mbaasyuumbwa bavuluma, beendelezi bawo mbaaumpe baubide, balida limwi cakuti taakwe cisyaala kuti bazoolye bwaca.

4Basinsimi bawo mbaasilutuzi, mmbantu baunina. Bapaizi bawo basofwaazya busena busalala, balatyola milawo.

5Nikuba boobo Mwami Leza mwacili mulinguwo, ulacita ziluleme, taakwe ncalubizya. Cifumo-fumo cili coonse ulatondezya bululami bwakwe, buzuba abuzuba taleki pe, nikuba boobo bataluleme tabalisendi pe.

6«Ndakanyonyoona misyobo, mayubilo aabo mayumu ndakaamwayaula. Ndakasiya migwagwa yabo kiisyeede buyo mbuboobu, taakwe muntu naba omwe uuinda mulinjiyo. Minzi yabo ilinyonyweedwe. Taakwe naba omwe uusyeede, taakwe pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Ndakaambila munzi kuti, ‹Kasimpe uyoondiyoowa mane kusikila ukazumine kululamikwa!› Nkaako bacili kuyandisya kucita zibi muli zyoonse nzibakali kucita.

8«Ono amulindile, ‹Mbwaamba Mwami Leza,› buzuba mbwenjooima kupa bumboni! Ndayeeya kuti ndibunganye misyobo, ndiyobolole bantu bamumalelo, ndibatilile bukali bwangu, kulutila kwangu koonse. Nyika yoonse iyoosyukutwa akaambo kabukali bwangu buyaka mbuli mulilo.

9«Eelyo ndiyoocita kuti bantu boonse bakakombe ndime nde Mwami Leza bweelede, akuti bakandikutaukile milimo iili yoonse amoyo omwe.

10Kuzwa mutala lyamilonga yaku Kusyi, bantu bangu bandikomba, bantu bangu bamwaikide bayoondiletela zituuzyo.

11Mubuzuba oobo tamukausigwi nsoni pe, akaambo kazibi zyoonse nzimwakandicitila nkaambo njoogwisya bangu aabo basekelela caku lisumpula mumunzi ooyu. Tamukalisumpuli limbi mucilundu cangu cisalala.

12Pele mukati kamunzi ooyo ndiyoosiya aabo batete myoyo balibombya, basyoma muzina lya Mwami Leza.

13Bantu ba Isilayeli basyeede tabakabisyi, tabakaambi zyaku beja, takukajanwi lucengo mulimbabo. Bayoolya akulyoonena, taakwe uuyoobayoosya pe.»

Lwiimbo lwakutangala

14Koimba omunzi wa Ziyoni, koompolola O Isilayeli! Tangala usekelele amoyo wako woonse, omunzi wa Jelusalemu!

15Mwami Leza waleka kukusubula, wakutandila sinkondonyoko. Mwami Leza, Mwami wa Isilayeli, ulaanduwe, taakwe noyooyoowa cikucisa alimwi.

16Mubuzuba oobo bayooambila Jelusalemu kuti,

«Utayoowi omunzi wa Ziyoni, maboko aako atagonkelwi pe.

17Mwami Leza wako ulaanduwe, ngusinguzu uukonzya kuvuna. Uyookondwa kapati mulinduwe, uyookuumbulizya aluyando lwako, uyoosekelela akaambo kanduwe mukwiimba nyimbo.

18Njoomugwisizya mapenzi ngomwali kujana muciindi cama pobwe aabikidwe, aali kumukatazya akumuletela masampu.

19Ciindi eeco ndiyoobacita boonse aabo bali kumudyaminina, ndiyoovuna balema, akuyobolola baabo bakamwaikide. Ndiyoocita kuti bakatembaulwe akulemekwa muzisi zyoonse oomo mubakali kuusigwa nsoni.

20Ciindi eeco ndiyoomuyobolola, ciindi eeco ndiyoomuleta kumunzi. Ndiyoocita kuti mukalemekwe akutembaulwa akati kabantu boonse bamunyika, ndaakumupilusizya coolwe canu, anywebo kamuyoobwene buya,» mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Hagayi

Hagayi 1

Mulawo wakuyaka ŋanda ya Mwami Leza

1Mumwaka wabili wakulela kwamwami Daliyasi mubuzuba butaanzi bwamwezi wacisambomwe, majwi aa Mwami Leza akasika kwiindila muli Hagayi musinsimi kuti aambile Zelubabeli mwanaa Syeyalitiyeli mweendelezi waku Juda a Josyuwa mwanaa Jehozadaki mupaizi mupati kuti,

2«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, bantu aaba baamba kuti, ‹Ciindi tacinasika cakuyakulula ŋanda ya Mwami Leza pe.› “

3Majwi aa Mwami Leza akasika kwiindila muli Hagayi musinsimi akuti,

4«Sena ncibotu kuti nywebo kamukkede mumaanda aavumbidwe kabotu kakuli ŋanda ya Leza eeyi ilimwaidwe?»

5Lino mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, «Amuyeeye kabotu anzila zyanu.

6Mwakasyanga kunji, pele nzimwatebula nzice buyo. Kulya mulalya, pele tamukkuti. Kunywa mulanywa pele nyota tiimani. Kusama mulasama pele tamukasaalilwi. Mulavola mali pele mwaabikka munkomo zidonkokede.»

7Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, «Amuyeeye kabotu nzila zyanu.

8Kamuya muzilundu mukalete ziyako muzooyake ŋanda, kuti nzoobotelwe mulinjiyo nzoolemekwe. Mbwaamba Mwami Leza.

9Mwakali kulangila kunji, pele ono mubone mwakajana buyo kuce. Ooto ntumwakaleta kumaanda ndakatumwayaula. Ino kayi? Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Nkaambo kaŋanda yangu iicimwaidwe kakuli umwi aumwi wanu ugamide kugulunganina buyo zyaŋanda yakwe mwini.

10Nkankakaako ncomutakwe mume kuzwa kujulu, aalo ansi, ngwa, taakwe zyakulya.

11Ndakacitya kuti kube cilanga musokwe amuzilundu. Mumyuunda yamaila ayamisaansa mipya, yamisaansa yeengwa mafuta, ali coonse cimena munyika, bantu banyama aali zyoonse eezyo nzyomucita.»

Bantu mbubakaswiilila malailile aa Mwami Leza

12Mpawo Zelubabeli mwanaa Syeyalitiyeli, Josyuwa mwanaa Jehozadaki mupaizi mupati, abantu bakasyeede boonse, bakaswiilila jwi lya Mwami Leza amulumbe wa Hagayi musinsimi, nkaambo kakuti Mwami Leza wabo wakamutuma. Bantu bakayoowa Mwami Leza.

13Mpoonya Hagayi mutumwa wa Mwami Leza wakaambila bantu mulumbe ooyo wakazwa ku Mwami Leza wakuti, «Ndinooli aandinywe,» mbwaamba Mwami Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Mbombuboobo Mwami Leza mbwaakasungwaazya moyo wa Zelubabeli mwanaa
Syeyalitiyeli mweendelezi waku Juda amoyo wa Josyuwa mwanaa Jehozadaki
mupaizi mupati, amyoyo yabantu boonse bakasyeede. Bakaboola kuzootalika
kubeleka milimo yaŋanda ya Mwami Leza wabo Singuzuzyoonse.

15Bakatalika mulimo ooyu mubuzuba bwamakumi obilo aane bwamwezi
wacisambomwe mumwaka wabili wakulela kwamwami Daliyasi.

Hagayi 2

Bulemu bwaŋanda ya Leza mpya

1Lino mubuzuba bwamakumi obilo abumwi bwamwezi waciloba, majwi aa Mwami
Leza akasika, kwiindila muli Hagayi musinsimi akuti,

2«Ambila Zelubabeli mwanaa Syeyalitiyeli, mweendelezi waku Juda, a Josyuwa
mwanaa Jehozadaki mupaizi mupati, abantu aabo basyeede.

3Ubabuzye kuti, ‹Nguni aawa uuciliwo wakabwene ŋanda eeyi mubulemu bwayo
bwakasaanguna? Ino ono iboneka buti? Sena tailangiki mbuli cintu buyo?› “

4Mwami Leza ulati, «Pele lino kozyandamana Zelubabeli, kozyandamana Josyuwa
omwanaa Jehozadaki mupaizi mupati. Amuzyandamane nywebo nobantu boonse
bamucisi amubeleke, nkaambo ndili aandinywe, mbwaamba Mwami Leza
Singuzuzyoonse.

5Eeci ncitwakapangana andinywe ciindi nimwakazwa mu Ijipiti. Muuya wangu
ulikkede akati kanu. Mutayoowi pe.»

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Mukaindi kasyoonto buyo
ndazungaanya julu, nyika, lwizi ansi njumu.

7Ndazungaanya zisi zyoonse, kuti ooyo ngobayandisya akaboole, eelyo njoozuzya
ŋanda eeyi abulemu. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

8Nsiliva njiyangu, angolida njiyangu. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

9Bulemu bwaŋanda eeyi buyooinda bulemu bwaŋanda yakusaanguna. Mbwaamba
Mwami Leza Singuzuzyoonse. Alimwi kubusena buno njoopa luumuno, mbwaamba
Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

Basinsimi mbubakabuzya bapaizi

10Mubuzuba bwamakumi obilo aane bwamwezi wafuka, mumwaka wabili wakulela
kwa Daliyasi, majwi aa Mwami Leza akasika kuli Hagayi akuti,

11Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, «Buzya bapaizi naa mulawo
waamba nzi.

12Uti, atwaambe kuti naa muntu wabweza nyama yasalazigwa akwiiputaila mucisani
cakwe, nkabela cibbudu eeco caguma cinkwa, nuuba musinza, waini, mafuta nociba

© 1996, Bible Society of Zambia.

cilyo cimwi buyo, sena nyama eeyo icinoosalede mumulawo?» Bapaizi bakaingula kuti, «Peepe.»

13Mpawo Hagayi wakabuzya wakati, «Kuti naa muntu uusofweede akaambo kakuguma mutumba wazooguma cimwi cazintu eezi, sena inga acalo casofwaala?»

14Mpoonya Hagayi wakati, «Mbocibede akubantu aaba acisi eeci kulindime. Mbwaamba Mwami Leza. Cili coonse ncobacita ancobatuula cilisofweede.»

Mwami Leza mbwaakasyomezya kubaleleka

15«Amuyeeyesye kapati akaambo kaceeci kuzwa sunu, amutelaike mbuli zintu mbuzyakabede kamutana talika kuyaka ŋanda ya Mwami Leza.

16Ciindi muntu naakali kulangila kuti ulajana zisuwo zili makumi obilo, walo wakali kujana buyo zili kkumi. Ciindi muntu naakali kuyanda kuteka mpali zili makumi osanwe kuzwa mutalo lyawaini wakali kujana buyo zili makumi obilo.

17Ndakanyonyoona milimo yanu kwiindila mukukokonyeka zisyango zyanu kuzilobya akuziwisizya civulamabwe. Pele nikuba boobo tiimwakajokela kulindime, mbwaamba Mwami Leza.

18Kuzwa sunu, buno buzuba bwamakumi obilo aane bwamwezi wafuka, mubuyeeyesye buzuba oobu akaambo kantalisyo zyaŋanda ya Mwami Leza yakatalikwa. Amubuyeeyesye.

19Sena kucili maila aacisyeede mubutala? Kusikila sunu, misaansa mikuyu, mipomegilaneti, amaoliva tazizyali. Pele kuzwa sunu ndamuleleka.»

Mwami Leza mbwaakasyomezya Zelubabeli

20Majwi aa Mwami Leza akasika kuli Hagayi lwabili mubuzuba bwamakumi obilo aane bwamwezi akuti,

21«Ambila Zelubabeli mweendelezi waku Juda kuti njoozungaa nya julu anyika.

22Ndiloola bami akumwaya malelo aabazwamasi. Ndatyoloola nkalaki abaabo bazyeenzya, mabbiza aabo abaabo baatanta balamana, banooyasana amapanga mulicabo.»

23Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Mubuzuba oobu, nzookubweza yebo Zelubabeli mwanaa Syeyalitiyeli omubelesi wangu. Mbwaamba Mwami Leza. Njookucita kuti ukalele muzina lyangu, kayi ndime ndakusala. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zekaliya

Zekaliya 1

Mwami Leza mbwaakaita bantu bakwe kuti bapilukile kulinguwe

1Mumwezi walusele mumwaka wabili wakulela kwa Daliyasi, majwi aa Mwami Leza
akasikila Zekaliya musinsimi mwanaa Belekiya mwana wa Ido. Akati,

2«Mwami Leza wakanyemenede basikale banu.

3Nkaako ambila bantu bokwanu kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza
Singuzuzyoonse, amupilukile kulindime ambebo ndapilukila kulindinywe.›
Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

4Mutabi mbuli basikale banu, aabo basinsimi bakasaanguna mbubakali kwaambila
kuti, ‹Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, amuleke nzila zyanu
zibi amilimo yanu mibi. Pele tiibakaswiilila nokuba kuteya matwi aabo kulindime,›
mbwaamba Mwami Leza.

5Ino sunu bali kuli basikale banu? Sena basinsimi balapona kwalyoonse alyoonse?

6Sena majwi aangu amalailile aangu ngindakalailila babelesi bangu basinsimi
taakacita kuti basikale banu bapenge? Lino nibakeempa bakati, ‹Mwami Leza
Singuzuzyoonse watucita bweelede nzila amilimo yesu, kweendelana amakanze
aakwe.› »

Cilengaano camusinsimi camabbiza

7Mubuzuba bwamakumi obilo aane bwamwezi wa Syebati, mumwaka wabili
wakulela kwa Daliyasi, majwi aa Mwami Leza akasikila Zekaliya musinsimi mwanaa
Belekiya mwana wa Ido.

8Masiku ndakabona cilengaano, kumbele lyangu ndakabona mwaalumi katantide
abbiza lisalala! Wakaimvwi akati kamikoka mukalonga. Kusule lyakwe kwakali
mabbiza aasalala pyu, asalaluka aatuba bu!

9Aawo ndakabuzya kuti, «Ino nzinzi eezi simalelo wangu?» Mungelo ooyo
ngundakali kwaambaula aawe wakandiingula kuti, «Ndilakutondezya naa nzinzi.»

10Lino muntu ooyo wakaimvwi akati kamikoka wakaamba kuti, «Eezi nzenzizyo
Mwami Leza nzyaakatuma munyika yoonse kuti zyeendeende.»

11Lino zyakalungulwida mungelo wa Mwami Leza wakaimvwi akati kumukoka kati
«Twaluunkide munyika yoonse ono twajana kuti nyika yoonse ilibateme
muluumuno.»

12Mpawo mungelo ooyo wa Mwami Leza wakati, «O Mwami Leza Singuzuzyoonse
ino uyooleka lili kuteengelela munzi wa Jelusalemu aminzi ya Juda eeyo
njonyemenede kwamyaka iili makumi aali ciloba?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Nkaako Mwami Leza wakaamba majwi mabotu aaluzyalo aakuumbulizya kumungelo ngundakali kukanana aawe.

14Mpawo mungelo ooyo ngundakali kukanana aawe wakati, «Ambilizya majwi aaya kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, ‹Munzi wa Jelusalemu uuli ngo Ziyoni nduuyandisya.›

15Pele ndinyemede kapati misyobo eeyo iiliibide. Ndakanyemede aasyoonto, pele balo baliyungizizya mapenzi.

16«Nkaako mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, munzi wa Jelusalemu njooweengelela, ŋanda yangu iili mumo iyooyakululwa. Lutambo lwakupimya luyoolandabulwa amunzi wa Jelusalemu, mbwaamba Mwami Leza.»

17Kwaambilizya alimwi kuti, mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Minzi yangu iyoozula lubono alimwi Mwami Leza uyooumbulizya Ziyoni uyoosala munzi wa Jelusalemu alimwi.»

Cilengaano cameja

18Mpoonya ndakalanga, lino kumbele lyangu kwakali meja one!

19Ndakabuzya mungelo ooyo ngundakali kukanana aawe kuti, «Ino ninzi eezi?» Wakandiingula kuti, «Aaya ngameja aakamwaya Juda, Isilayeli a Jelusalemu.»

20Mpawo Mwami Leza wakanditondezya bafuzi bone.

21Ndakabuzya kuti, «Ino abalo baboolela kuzoocita nzi?» Wakandiingula kuti, «Aaya ngameja aakamwaya Juda kutegwa kutabi muntu naba omwe uukola, pele bafuzi aaba baboolela kuzoobayoosya akuzoosowa meja aaya kumisyobo yakalwana nyika ya Juda kuti bantu bayo bamwaikizyanye.»

Zekaliya 2

Cilengaano calutambo lwakupimya

1Mpawo ndakalanga, eelyo ndakabona muntu kumbele lyangu wakajisi lutambo lwakupimya mujanza lyakwe!

2Ndakabuzya kuti, «Ino uya kuli?» Wakandiingula kuti, «Ndiya kukweeleka Jelusalemu, ndizibe naa ulampa buti mubwamba amubulamfu bwawo.»

3Mpoonya mungelo ooyo ngundakali kukanana aawe wakainka, eelyo kwakaboola mungelo uumbi kuzoomucingauzya,

4wakati kulinguwe, «Zuzaana ambila mukubusi uulya kuti, ‹Jelusalemu unooli munzi uutakwe bwaanda akaambo kakuvula kwabantu azivubwa mulinguwo.

5Mebo lwangu ndiyooba lukwakwa lwamulilo kuuzinguluka,› mbwaamba Mwami Leza, alimwi ndiyooba bulemu bwawo mulinguwo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6«Ee buya! Ee buya! Amutije muzwe munyika yakunyika, mbwaamba Mwami Leza,
nkaambo ndamumwaila kumyuuwo yone yakujulu. Mbwaamba Mwami Leza.

7«Amutije nobamu Ziyoni! Amutije nomukkala mumunzi wa Babuloni!

8Kayi mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, ‹Lino naakamana
kundilemeka akundituma kuyoolwana misyobo eeyo yakamusaala, nkaambo
kufumbwa ooyo uumulwana ulwana nceyandisisya.

9Kasimpe mebo ndiyoobalwana cakuti bazike babo bayoobasaala. Ndendilyo
nomuyooziba kuti Mwami Leza Singuzuzyoonse nguwakandituma.›

10«Koongolola, utangale omunzi wa Ziyoni. Ndilaboola ndizookkale akati kako,
mbwaamba Mwami Leza.

11Misyobo minji iyooboola ku Mwami Leza mubuzuba oobo, nkabela bayooba bantu
bangu. Ndizookkala akati kanu, ndendilyo nomuzooziba kuti Mwami Leza
Singuzuzyoonse nguwakandituma.

12Mwami Leza uyookona cisi ca Juda mbuli caabilo calukono lwakwe munyika
iisalala, uyoosalala munzi wa Jelusalemu alimwi.

13Amuumune kumbele lya Mwami Leza nobantu baansi nyoonse, nkaambo
wanyamuka abusena bwakwe busalala.»

Zekaliya 3

Cilengaano cabantu ncibakabona mupaizi mupati

1Mpoonya wakanditondezya Josyuwa mupaizi mupati wakaimvwi kumbele
lyamungelo wa Mwami Leza, a Saatani kaimvwi kubbazu lyalulyo lwakwe kuti
amutamikizye.

2Mungelo wa Mwami Leza wakati kuli Saatani, «Mwami Leza aakusubule O Saatani!
Mwami Leza wakasala Jelusalemu, aakusubule! Sena muntu ooyu tali cisisi ciyaka
casikkulwa mumulilo?»

3Lino Josyuwa wakasamide zisani zyatombe ciindi naakaimvwi kumbele lyamungelo.

4Mungelo ooyo wakati kulibaabo bakaimvwi kumbele lyakwe, «Amumusamunune
zisani zyatombe.» Mpawo wakati kuli Josyuwa, «Bona ndagwisya cinyonyoono cako,
ndakusamika zisani zidula zyeebeka.»

5Aawo ndakati, «Amumusamike cingundu cisalala cibotu.» Mpawo bakamusamika
cingundu cisalala cibotu kumutwe akumusamika zisani, mungelo walo wa Mwami
Leza wakaliimvwi kumbali.

6Lino mungelo wa Mwami Leza wakalailila Josyuwa kuti,

7Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Kuti naa kotobela nzila
zyangu akucita nzendikwaambila, uyookonzya kweendelezya ŋanda yangu akubamba
mabuwa aaŋanda yangu, ambebo nenjookukkazika akati kabaaba baimvwi waawa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8«Lino swiilila Josyuwa omupaizi mupati, antoomwe abeenzinyoko aaba bakkede kumbele lyako, bali ncitondezyo cazintu ziyoocitika. Ndiyooleta mubelesi wangu zina uuitwa kuti ngu mutabi.

9Bona bbwe eelyo ndindaimika kumbele lya Josyuwa! Bbwe lyomwe eeli lilijisi meso aali ciloba, nkabela njoolemba malembo alindilyo, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, eelyo njoogwisya zinyonyoono zyanyika eeyi mubuzuba bomwe.

10«Mubuzuba oobo umwi aumwi wanu uyootamba mweenzinyina kuti azookkale munsi aamusaansa amukuyu wakwe, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

Zekaliya 4

Cilengaano cacikkazikilo calambe

1Mpoonya mungelo ooyo ngundakali kwaambaula aawe wakaboola kuzoondibusya, mbubonya mbuli businsimuka woona.

2Wakandibuzya kuti, «Ubwene nzi?» Ndakaingula kuti, «Ndibwene cikkalilo calambe cangolida cijisi citililo camafuta ajulu, alimwi cilijisi malambe aali ciloba mulincico, kuli atubunda tuli ciloba twamalambe.

3Alimwi kuli misamu yaoliva yobilo kumbali aaco, umwi kubbazu lyalulyo lwacitililo akulumwensi lwaco.»

4Ndakabuzya mungelo ngundakali kwaambaula aawe kuti, «Ino nzinzi eezi osimalelo aangu?»

5Wakaingula kuti, «Sena tozizi eezi kuti ninzi?» Ndakaingula kuti, «Peepe nsizizi osimalelo wangu.»

6Mpawo wakati kulindime, «Ngaaya majwi Mwami Leza ngaambila Zelubbabeli ulati, ‹Uyoozunda kutali kunsana nomuba munguzu pe, pele kwiindila mu Muuya wangu.›

7Ino nduweni ocilundu ciyumu? Uyooolwa kumbele lya Zelubbabeli akubambasikwa. Eelyo bbwe lyakucooko noliyoosimpwa, aawo bantu bakapozomoke bakati, ‹Leza aleleke! Leza aleleke! Cabota! Cabota!› »

8Majwi aa Mwami Leza akandisikila akuti,

9«Zelubbabeli nguwakasya ntalisyo yaŋanda ya Leza eeyi, alimwi nguwenya nguuyooimanizya. Ndendilyo nomuyooziba kuti Mwami Leza Singuzuzyoonse nguwakandituma.

10Nguni uusampaula buzuba bwazintu zisyoonto? Bantu bayoosekelela baakubona cipimyo mujanza lya Zelubbabeli. Eezi zili ciloba mmeso aa Mwami Leza aalanga munyika yoonse.»

11Mpawo ndakabuzya mungelo kuti, «Misamu yobilo yaoliva iimvwi kululyo akulumwensi lwacikkazikilo calambe eeci njanzi?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Ndakamubuzya alimwi kuti, «Ino njanzi eeyi mitabi yobilo yaoliva iili kumbali lyatupulo tobilo twangolida tugwisya mafuta aali mbuli ngolida?»

13Wakandiingula kuti, «Sena ulizizi eezi kuti ninzi?» Ndakati, «Peepe osimalelo wangu.»

14Nkaako wakati, «Aaba mbabaabo bobilo bananikidwe kuti babelekele Mwami Leza munyika yoonse.»

Zekaliya 5

Cilengaano cakabbuku kauluka

1Alimwi ndakalanga, ndakabona kabbuku kauluka kumbele lyangu.

2Wakandibuzya kuti, «Ino ubwene nzi?» Ndakaingula kuti, «Ndibwene kabbuku kauluka kalampa tukokola tuli makumi obilo atukokola tuli kkumi mubwamba.»

3Wakati kulindime, «Eciya ndusinganyo luunka munyika yoonse, nkaambo mbokulembedwe kubbazu limwi kulati, kufumbwa mubbi uyootandwa, kubbazu limwi kulembedwe kuti kufumbwa uukonka cakubeja uyootandwa.

4Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, ‹Njoolutuma, nkabela luyoonjila muŋanda yamubbi amuŋanda yaukonka cakubeja muzina lyangu. Luyookkala muŋanda yakwe oomo kwiinyonyoona, mapulanga oonse amabwe aayo.› »

Cilengaano camukaintu wakali mucinzuma

5Mpawo mungelo ooyo ngundakali kukanana aawe wakaboola kumbele akuzooti kulindime, «Langa mujulu ubone naa ncinzi ciya cilibonya.»

6Ndakabuzya kuti, «Ino ncinzi?» Wakaingula kuti, «Ncinzuma cakupimya.» Wakaindilizya akuti, «Eeci ncinyonyoono cabantu munyika yoonse.»

7Mpawo civunisyo calubulo cakavununwa, nkabela mucinzuma mwakakkede mukaintu!

8Wakati, «Oobu mbubi!» Amane wakamutonkela mucinzuma alimwi, amane wakavunika civunisyo calubulo alincico.

9Mpawo ndakalanga, lino ndakabona bakaintu bobilo kumbele lyangu kabauluka amababa aanguzu kuza kulindime! Bakajisi mababa aali mbuli aatongola, bakabweza cinzuma eeco bacitola mujulu akati kati kajulu anyika.

10«Ino cinzuma ciya bacitola kuli?» Mbundakabuzya mungelo ooyo ngundakali kukanana aawe?

11Wakaingula kuti, «Bacitola kucisi ca Babuloni kuti bakaciyakile ŋanda. Yamana kuyakwa, cinzuma ciyookkala ooko mubusena bwaco.»

Zekaliya 6

Cilengaano cankalaki zyone

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Ndakalanga mujulu alimwi, ndakabona nkalaki zyone kumbele lyangu kazizwida akati kazilundu zyobilo, zyakali zilundu zyamukuba!

2Nkalaki yakusaanguna yakajisi mabbiza aasalala, yabili akali kusiya,

3yatatu akali kutuba, yane akali aamabala-mabala, oonse akali aanguzu.

4Ndakabuzya mungelo ooyu ngundakali kukanana aawe kuti, «Ino ninzi eezi, osimalelo wangu?»

5Mungelo wakandiingula kuti, «Eeyi myuuya yone yakujulu, yawa kumbele lya Mwami Leza wanyika yoonse.»

6Uulya uuli ankalaki iijisi mabbiza aasiya uya kunyika yakunyika, uuli ankalaki iili aamabbiza aatuba uya kumbo, uuli amabbiza aamabala-mabala uya kunyika yakumusanza.

7Lino mabbiza aanguzu naakainka akali kuyanda kuunka munyika yoonse. Mpawo wakati, «Kamuya munyika yoonse!» Nkaako akainka munyika yoonse.

8Mpawo wakandiita wakati, «Langa aalya aainka kunyika iili kunyika apa Muuya wangu kuti nyika iili kunyika ibe aaluumuno.»

Musini wakalaililwa Josyuwa

9Mpoonya majwi aa Mwami Leza akandisikila aakuti,

10«Bweza nsiliva angolida zyakaleta baange ba Helidayi, Tobija a Jedaiya, aabo bakaboola kuzwa ku Babuloni. Uunke ndilyonya sunu kuŋanda ya Josiya mwanaa Zefaniya.

11Bweza nsiliva angolida, panga musini, wamana uusamike Josyuwa mupaizi mupati mwanaa Jehozadaki.

12Ambila mupaizi kuti mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, ‹Ngooyu muntu wiitwa kuti Mutabi, uyoozanduka kuzwa mubusena bwakwe kuti akayake ŋanda ya Mwami Leza.›

13Ngonguwe uuyooyaka ŋanda ya Mwami Leza, uyoosamikwa zyabulemu, nkabela uyookkala akulela acuuno cakwe cabwami. Mupaizi unooli munsi aacuuno cakwe cabwami. Nkabela banoomvwana aaba bobilo.

14Musini uyoopegwa kuli Helidayi, Tobija, Jedaiya a Heni mwanaa Zefaniya kuti cibe ciibalusyo muŋanda ya Mwami Leza.

15Aabo bali kulaale bayooboola kuti bazoogwasye kuyaka ŋanda ya Mwami Leza, ndendilyo nomuyooziba kuti Mwami Leza Singuzuzyoonse nguwakandituma. Eeci ciyoocitika kuti naa mumuswiilile Mwami Leza wanu cabunkutwe.»

Zekaliya 7

Leza uyanda bululami alweengelelo kutali kuliimya kulya

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Mumwaka wane wakulela kwamwami Daliyasi, majwi aa Mwami Leza akasikila
Zekaliya mubuzuba bwane bwamwezi wafuka, mwezi wa Kisilevu.

2Bantu baku Beteli bakatumide Syalezaa a Legemumeleki antoomwe abantu babo kuti
bazookumbile Mwami Leza

3mukuzoobuzya bapaizi baŋanda ya Mwami Leza Singuzuzyoonse abasinsimi kuti,
«Sena tuleelede kulila akuliimya kulya mumwezi wasanu, mbubonya mbuli
mbutwakali kucita kwamyaka minji yainda.»

4Mpawo majwi aa Mwami Leza Singuzuzyoonse akandisikila akati, «Buzya bantu
boonse bamucisi abapaizi kuti,

5‹Nimwakaliimya kulya akulila mumwezi wasanu amumwezi waciloba mumyaka iili
makumi aali ciloba yainda, sena kasimpe mwakali kuliimya kulya akaambo kandime?

6Nimwakali kulya akunywa mumapobwe, sena tiimwakali kucita boobo
kulisangalazya nobeni?› »

7Sena aaya taali ngamajwi ngaakaamba Mwami Leza kwiindila mubasinsimi bakale
ciindi munzi wa Jelusalemu atunzi twawo tuuzingulukide katuliibide muluumuno,
ciindi nyika yakumusanza, anyika yatulundu-lundu kumbo, kazicikkedwe bantu?

Kutaswiilila nkukwakamutozya mubwaange

8Mpawo majwi aa Mwami Leza akasikila Zekaliya alimwi akuti, Mboobu mbwaamba
Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati,

9«Kamucita bululami bwini-bwini, kamweengelelana akweetelelana umwi aumwi.

10Mutanoodyaminini mukamufu naba musyaala, muzwakule amucete pe.
Mutanooyeeyelani bubi mumyoyo yanu.

11«Pele bakakaka kuswiilila, mucinguni cabo bakafutata akusinka matwi aabo ndi.

12Bakayumya myoyo yabo mbuli bbwe, cakuti tiibakaswiilila milawo naaba majwi
aayo Mwami Leza Singuzuzyoonse ngaakatuma a Muuya wakwe kwiindila
mubasinsimi bakale. Nkaako Mwami Leza Singuzuzyoonse wakanyema kapati.

13«Nindakabaita, tiibakaswiilila, aboobo abalo nibakandiita tiindakabaswiilila pe,
mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

14Nkaako ndakabamwaisya akambizi mumasi oonse, ooko nkobali beenzu. Nyika
yabo yakaba tongo cakuti taakwe muntu wakali kukonzya kuboola nokuba kukkala
mulinjiyo. Mbombuboobu mbubakacita kuti nyika mbotu isyaale buyo.»

Zekaliya 8

Mwami Leza mbwaakasyomezya kubukulusya Jelusalemu

1Majwi aa Mwami Leza Singuzuzyoonse akandisikila alimwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Munzi wa Ziyoni nduuyandisisya kapati, nduuyandide cakumaninina.»

3Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, «Ndapilukila ku Ziyoni, ndikakkale mu Jelusalemu. Eelyo Jelusalemu uyooitwa kuti munzi wabwini, cilundu ca Mwami Leza Singuzuzyoonse ciyootegwa cilundu cisalala.»

4Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Baalumi abakaintu bacembeede kapati cakuti beenzya misako bayookkala mumabbuwa aa Jelusalemu.

5Migwagwa yamumunzi iyoozula balombe abasimbi banoosobanina mumo.»

6Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Ambweni cinoolangika kuti ncintu cigambya kubantu basyeede ciindi eeco, pele sena cinoogambya akulindime?» Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

7Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Njoovuna bantu bangu kuzwa kuzisi zyakujwe azyakumbo.

8Ndiyoobaboozya kuti bazookkale mu Jelusalemu, bayooba bantu bangu, njooba Leza wabo uubeendelezya cakusyomeka mubululami mukuti ndime Leza wabo.»

9Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Nywebo ono nomumvwide majwi aaya aakaambwa abasinsimi bakaliko ciindi ntalisyo yaŋanda ya Mwami Leza Singuzuzyoonse niyakabikkwa amuyume kutegwa ŋanda ya Leza iyakwe.

10Muciindi cakamana kwakanyina cakuvola camuntu nociba camunyama. Taakwe muntu wakali kukonzya kubeleka kabotu akaambo kasinkondonyina, nkaambo ndime ndakacitide kuti bantu kababukilana amweenzinyina.

11Pele lino nsikacitili bantu basyeede aaba mbuli mbundakali kucita kusaanguna. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

12«Mbuto ziyookomena kabotu, musaansa uyoozyala micelo yawo, nyika iyoomena zisyango, julu liyoolosya mume walyo. Zintu zyoonse eezi njoozipa kubantu basyeede aaba kuti zibe lukono lwabo.

13Mbubonya mbuli mbumwakaba cisinganyo akati kabamasi, nywebo nobamu Juda amu Isilayeli mbombubo oobo mbwenjoomuvuna, muyooba cileleko, muyoolelekwa ncobeni. Mutayoowi pele amuyume kapati.»

14Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Mbubonya mbuli mbundakakanzide kumuletela mapenzi ambundatakababeda aankumbu nibakandinyemya basikale banu, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse,

15mbubonya oobo ono ndikanzide kumucitila zibotu alimwi nobamu Jelusalemu abamu Juda. Mutayoowi pe.

16Nzeezi zintu nzyomweelede kucita. Mweelede kukanana zyabwini kuli umwi aumwi, mweelede kubeteka kabotu bweelede munkuta zyanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Utanookanzi zyabubi beenzinyoko, mutanooyandi kukonka cakubeja, zyoonse eezi ndizisulaikide, mbwaamba Mwami Leza.»

18Majwi aa Mwami Leza Singuzuzyoonse akandisikila alimwi.

19Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, ulati, «Kuliimya kulya kwanu kwamumwezi wane, wasanu, waciloba awakkumi kuyooba ciindi cakusekelela akutangala aciindi cakubotelwa camapobwe mu Juda. Nkaako amuyande bwini aluumuno.»

20Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Bantu banji abantu bakkala muminzi minji bayooboola,

21nkabela bantu bakkala mumunzi umwi bayooinka kuluumbi akuyooti, ‹Atweende tukakumbile Mwami Leza, alimwi tukakombe Mwami Leza Singuzuzyoonse. Mebo lwangu ndainka.›

22Aboobo bantu banji amisyobo yanguzu iyooboola ku Jelusalemu kuzoolangaula Mwami Leza Singuzuzyoonse akuzoomukumbila.

23«Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, ‹Mumazuba aayo bantu bali kkumi kuzwa kumisyobo yoonse amuzisi zyoonse bayoojata Mujuda omwe kumoombe wajansi lyakwe› akuti, ‹Atuunke anduwe, nkaambo twakamvwa kuti Leza ulaandinywe.› »

Zekaliya 9

Misyobo imwi mbuyakabetekwa

1Majwi aa Mwami Leza alaamba azyanyika ya Hadilaki, ayoosikila amunzi wa Damasikasi. Mwami Leza ulalangilila bantu boonse, mbubonya mbuli mbwalanga musyobo wa Isilayeli,

2ulangilila munzi wa Hamati ooyo uubambene aanjiyo aku Taya a Sidoni nokuba kuti balicibwene kapati.

3Munzi wa Taya wakaliyakila mayubilo mayumu, wakalundika nsiliva mbuli kuti ndivu, angolida mbuli lusuko lwamumigwagwa.

4Pele Mwami Leza uyootola lubono lwawo, akuyoonyonyoona mato aawo mayumu mulwizi, uyoosyukutwa amulilo.

5Munzi wa Asyikeloni uyoocibona eeci, nkabela uyooyoowa, munzi wa Gaza uyoominingana mukucisa, awalo munzi wa Ekiloni uulisyoma uyoozundwa. Munzi wa Gaza tuukabi aamwami, wa Asyikeloni uyoosiigwa mbuboobu.

6Bamasi bayookkala mu Asyidodi, ndiyoomanizya kulisumpula kwa Bafilisiti.

7Tabayoolyi limbi zyabulowa niziba zilyo zitondwa zyoonse niziba buti. Aabo bayoosyaala bayooba bantu ba Leza wesu, bayooba basololi mu Juda, munzi wa Ekiloni uyooba mbuli wa Jebusi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Pele njookwabilila ŋanda yangu kuzwa kunkamu yabasikusaala. Taakwe sikudyaminina nayoozunda bantu bangu alimwi pe, nkaambo lino ndime eembalanga.

Mwami uumbi mbwayooboola

9Kosekelela kapati omunzi wa Ziyoni! Kopozomoka omunzi wa Jelusalemu! Bona ngooyo mwami wako wasika, ulululeme, ulizundide, mubombe moyo, utantide ambongolo amwanaa mbongolo, iiyi mwanaa mbongolo.

10Njoogwisya nkalaki kuzwa ku Efulemu, amabbiza aankondo kuzwa ku Jelusalemu, mata aamunkondo ayootyoloolwa. Uyooendelezya ca luumuno kuli bamasi. Uyooendelezya kuzwa kulwizi lumwi kuyoosika kuli lumwi. Kuzwa kumulonga umwi kuyoosika kumagolelo aanyika.

Kuboozegwa kwabantu ba Leza

11Pele yebo, akaambo kacizuminano cabulowa ncotwakapangana anduwe, njooangununa basintolongo bako kuzwa mumalindi aatakwe maanzi.

12Amuboole kumayubilo aanu, nobasintolongo balangila kufutulwa, lino ndamwaambila kuti njoomuboozezya kobilo.

13Njooongomeka musyobo wa Juda mbuli mbweongomeka buta bwangu, Baefulemu njoobabelesya mbuli mivwi. Njoobelesya bantu bako Ziyoni kuti bakalwane cisi ca Gilisi, bayooba mbuli panga lyasilumamba.

14Aawo Mwami Leza uyoolibonya kulimbabo, muvwi wakwe uyoosomoka mbuli lulabo. Mwami Leza uyoosiba mweembo, uyooendela mumaguwo aakumusanza,

15nkabela Mwami Leza Singuzuzyoonse uyoobakwabilila. Bayoonyonyoona akuzunda ankwibba. Bayoovwipa bulowa bwabasinkondonyina mbuli waini, bayoozula mbuli mutiba uubelesegwa mukusansaila ziswi zyacipaililo.

16Mwami Leza wabo uyoobavuna mubuzuba oobo nkaambo mbutanga bwabantu bakwe. Bayoomweka munyika yakwe mbuli kabwe keebesi mumusini.

17Kuyooba zibotu kapati zyeebeka! Maila ayoobotya bakubusi, waini uyoobotya booye.

Zekaliya 10

Mwami mbwaakasyomezya kubavuna

1Amukumbile mvula ku Mwami Leza kumatangilo, Mwami Leza nguuleta makumbi. Ulawisizya bantu lunywanywa lwamvula, ulakuzya tusyango twamumyuunda twamuntu uuli woonse.

2Mituni ilaamba zyakubeja. Basondi babona zilengaano zyakubeja, baamba ziloto zyakubeja. Kuumbulizya kwabo nkwabuyo. Nkaako bantu balaingaila mbuli mbelele zidyaminidwe akaambo kakubula mweembezi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3«Lino ndanyemena beembezi mubukali bwangu, aboobo ndabasubula basololi,
nkaambo Mwami Leza Singuzuzyoonse uyoobamba butanga bwakwe. Bamusyobo wa
Juda ndiyoobacita kuti babe mbuli bbiza lyanguzu munkondo.

4Kuzwa kumusyobo wa Juda, nkokuyoozwa bbwe lyacooko, kuzwa kulinguwo
nkokuyoozwa nembe yatente, kuzwa kulinguwo nkokuyoozwa buta bwakulwanya,
kuzwa kulinguwo nkokuyoozwa baleli boonse.

5Boonse bayooba mbuli bantu basintanze, bayoolyatauka basinkondonyina mbuli
ntimba munkondo. Nkaambo kakuti Mwami Leza uli aambabo bayoolwana
akubazunda basimabbiza.

6«Njooyumya musyobo wa Juda akuvuna musyobo wa Josefa. Njoobaboozya
nkaambo ndababeda aankumbu. Bayooba mbuli kuti tiindakabakakide, mukuti
ndendime Mwami Leza wabo, njoobavuwa.

7Baefulemu bayooba mbuli bantu basintanze, bayootangala mumyoyo yabo mbuli
bantu banywa waini. Bana babo bayoocibona eeci, nkaako bayookondwa, myoyo
yabo iyootangalila Mwami Leza.

8«Njooboobola akubabunganya. Kasimpe njoobanununa, bayoovula mbuli
mbubakabede kusaanguna.

9Nokuba kuti ndakabamwaisya akati kabantu bambi, pele nomuba mumasi aali
kulaale banoondiyeeya. Balo abana babo banoopona, eelyo bayoopiluka.

10Ndiyoobaleta kuzwa ku Ijipiti, akubayobolola kuzwa ku Asiliya. Ndiyoobaleta ku
Giliyadi aku Lebanoni, nkabela ooko bayooata.

11Bayooinda mulwizi lwamapenzi, lwizi lukapaika luyoobatama, mpisi zyoonse
zyamulonga wa Nailo ziyooyuminina. Kulisumpula kwa Baasiliya kuyoomana, nguzu
zya Baijipiti ziyooela.

12Njoobayumya mu Mwami Leza, bayooenda muzina lyakwe, mbwaamba Mwami
Leza.»

Zekaliya 11

Kuzundwa kwabasikudyaminina

1Jalula milyango yako, O Lebanoni, kutegwa mulilo usyukute milombe yako!

2Amulile nomipulanga, nkaambo milombe yamana, misamu mibotu yanyonyoonwa!
Amulile nomibanga yaku Basyani, lusaka lwamana kutemwa!

3Amuswiilile kulila kwabeembezi, macezezyo mabotu anyonyoonwa! Amuswiilile
kutimba kwabasyuumbwa, zyoonde zyamu Jolodani zyanyonyoonwa!

Zyabeembezi bobilo

4Mboobu mbwaamba Mwami Leza wangu ulati, «Embela mbelele ziyandika
kujaigwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Bazyuula balazijaya pele tabasubulwi pe. Aabo bazyuulisya balati, ‹Aalumbwe
Mwami Leza, ndanota! Ndavuba!› Beembezi babo tabazileki pe.

6«Nsikabeeteleli limbi bantu bamunyika, mbwaamba Mwami Leza. Umwi aumwi
njoomwaaba kumweenzinyina akumwami wakwe. Bayoodyaminina bantu
bamunyika, nkabela nsikabavuni kuzwa kulimbabo pe.»

7Nkaako ndakeembela mbelele eezyo ziyandika kujaigwa, kapati eezyo mbelele
zidyaminidwe. Mpawo ndakabweza misako yobilo, umwi ndakuuulika kuti,
«Uyandwa umwi ndakuuulika kuti Luswaangano, mebo ndakeembela butanga.»

8Mumwezi omwe ndakatanda beembezi botatwe. Mbelele zyakanditija, nkaako
ndakakatazigwa kapati akaambo kanzizyo

9eelyo ndakati, «Nsikooba mweembezi wanu pe. Eezyo zifwa kazifwa buyo, eezyo
ziloba kaziloba. Eezyo zyasyaala kazilyana buyo.»

10Mpawo ndakabweza musako wangu uutegwa Uuyandwa, ndakuutyola, ndamanizya
cizuminano eeco ncindakacita amisyobo yoonse.

11Cakamanizigwa mubuzuba oobo, aboobo bazibamba mbelele bakandilangilide
bakaziba kuti ndakacita oobo akaambo kamajwi aa Mwami Leza.

12Ndakabaambila kuti, «Kuti naa muyeeya kuti ncibotu, amundivozye, pele kuti naa
pe, mutandivozyi buyo.» Nkaako bakandivozya mali aansiliva aali makumi otatwe.

13Mwami Leza wakati kulindime, «Amwaawaale muciyobwedo camali,» ooyo
ngomuulo ngubakanduuzya! Aboobo ndakabweza mali aansiliva aayo aali makumi
otatwe akwaasowela muciyobwedo ca ŋanda ya Mwami Leza.

14Mpawo ndakatyola musako wangu wabili uutegwa Luswaangano, ndakamwaya
bunyina akati ka Juda a Isilayeli.

15Mpoonya Mwami Leza wakati kulindime, «Bweza alimwi zibelesyo zyamweembezi
mufuba-fuba.

16Nkaambo ndiyanda kuleta mweembezi munyika uutakabambi zisweekede nokuba
kuyandaula bana bambelele, nokuba kusilika ziliciside, nokuba kusanina zyuumbulu,
pele uyoolya nyama yambelele zineneede, uyookwamauna nsumba zyazyo.

17Maawe kumweembezi mubi, uutija butanga! Ayaswe apanga ajanza lyakwe, aumwe
aliso lyakwe lyalulyo! Janza lyakwe alipuutilile limwi, liso lyakwe lyalulyo lifwide
limwi!»

Zekaliya 12

Munzi wa Jelusalemu mbuuyoovunwa

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza ngaakaamba azya Isilayeli. Mwami Leza,
uulandabwide majulu uubikkide ntalisyo yanyika, wakalenga muuya wamuntu
mumuntu ulati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

2«Ndiyanda kuti ndicite kuti Jelusalemu ibe nkomeki iiyoocita kuti bantu boonse
babazingulukide bakakolwe. Cisi ca Juda ciyoosinkilizigwa awalo munzi wa
Jelusalemu mbubonya.

3Mubuzuba oobo misyobo yoonse yamunyika niyoobungana antoomwe kuti
baulwane, njoocita kuti Jelusalemu ukabe mbuli mwaala uutazyuliki kumisyobo
yoonse. Boonse aabo basoleka kuuzyula bakalicise beni.

4Mubuzuba oobo njoonyonganya mabbiza oonse cakuti batanti bawo bayooboneka
mbuli bantu bacinkukide, mbwaamba Mwami Leza. Ndinooyoolangilila musyobo wa
Juda, pele mabbiza oonse aabamasi njooasofwaazya.

5Ndendilyo bapati bacisi ca Juda nibayooti mumyoyo yabo, ‹Bantu bamu Jelusalemu
bali aanguzu, nkaambo Mwami Leza Singuzuzyoonse ngu Leza wabo.›

6«Mubuzuba oobo njoocita basololi bacisi ca Juda babe mbuli lukaye mukati kankuni,
babe mbuli munzenge akati kamisunta. Bayoosyukuta bantu boonse, babazingulukide
kumabazu oonse, pele Jelusalemu unoocikkede mpoonya aawo mpuubede.

7«Mwami Leza uyoosaanguna kuvuna zilawo zya Juda, kutegwa bulemu
bwamusyobo wa Devedi abwabantu bakkala mu Jelusalemu butakomeni kwiinda
bwabantu bamu Juda.

8Mubuzuba oobo Mwami Leza uyookwabilila bantu bakkala mu Jelusalemu, kutegwa
bateteete akati kabo bakabe anguzu mbuli bwakabede Devedi, bamusyobo wa Devedi
bayooba mbuli bantu basolwedwa amungelo wa Mwami Leza, mbuli Leza lwakwe
mwini.

9Mubuzuba oobo njoonyamuka kuti nkanyonyoone misyobo yoonse eeyo iilwana
Jelusalemu.

10«Njootilila bamusyobo wa Devedi abantu bakkala mu Jelusalemu muuya waluse
awabukombi. Bayoondilanga, mebo ngubakayasa akuyoondilila mbuli muntu
mbweema mwanaakwe omwe buyo, akweema mbubonya mbuli muntu mbwaema
mwanaakwe wakusaanguna.

11Mubuzuba oobo kuyooba kulila kupati mu Jelusalemu, kuyooba kulila kuli mbuli
kwa Hadadilimoni mucibanda ca Megido.

12Kuyooba kulila munyika, ciinga cimwi acimwi cilikke, abalo bakaintu babo
banoolila balikke. Baciinga camusyobo wa Devedi abakaintu babo, baciinga caluzubo
lwa Natani abakaintu babo,

13baciinga camusyobo wa Levi abakaintu babo, baciinga ca Syimeyi abakaintu babo,

14abaziinga zimwi zyoonse abakaintu babo.

Zekaliya 13

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]«Mubuzuba oobo musyobo wa Devedi abantu bakkala mu Jelusalemu bayoojalwidwa kasensa kuti bakasalazigwe kuzwa kuzinyonyoono akubusofwaazi bwabo.

[2]Mubuzuba oobo, njoozimaanya mazina aamituni yabo kuzwa munyika, taikayeeyegwi limbi, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Joolesya businsimi amuuya wabusofwaazi munyika.

[3]Kuti naa umwi kaciyoosinsima, wisi abanyina, bakamuzyala bayooti kulinguwe, ‹Weelede kufwa, nkaambo waamba zyakubeja muzina lya Mwami Leza.› Aakusinsima bazyali bakwe mwini bayoomuyasa.

[4]«Mubuzuba oobo musinsimi umwi aumwi uyoofwa nsoni akaambo kabusinsimi bwakwe mwini. Takasami jansi lyabusinsimi lyaboya kutegwa aambe zyakucenga.

[5]Uyooamba kuti, ‹Nsili musinsimi. Ndimulimi, mebo ndiponena mubulongo kuzwa kubukubusi bwangu.›

[6]Kuti naa umwi akamubuzye kuti, ‹Ino zyuumo eezi zili amubili wako nzyaanzi?› Uyooingula kuti, ‹Eezi nzyuumo ciindi nindakaumwa kuŋanda yabeenzuma.› »

Kuumwa kwamweembezi wa Mwami Leza

[7]«Amumuume mweembezi wangu, mumuume muntu uuli aafwiifwi andime! Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Amumuume mweembezi, nkabela mbelele zilamwaika, bana basyoonto njoobauma.

[8]Munyika yoonse, mbwaamba Mwami Leza, zibeela zyotatwe zyabantu ziyooumwa bayooumwa nkabela bayooloba, cibeela comwe catatu ciyoosyaala munyika.

[9]Eeci cibeela comwe catatu ciyoosowelwa mumulilo, njoobasalazya mbuli nsiliva, akubasola mbuli ngolida. Bayooita zina lyangu mukukomba, ambebo njoobavuwa, ndiyooti, ‹Mmbantu bangu,› abalo bayooti, ‹Mwami Leza ngo Leza wesu.› »

Zekaliya 14

Mwami Leza mbwayoobukulusya Jelusalemu

[1]Buzuba bwa Mwami Leza buyoosika zisaalo zyanu noziyooabanyizigwa akati kanu.

[2]Njoobunganya misyobo yoonse kuti ikaboole kuzoolwana munzi wa Jelusalemu, munzi uyoozundwa, maanda ayoosaalwa, bakaintu bayoojatwa. Cisela camunzi ciyootolwa mubwaange, pele bamwi babantu basyeede tabakagwisigwi mumunzi.

[3]Mpawo Mwami Leza uyooinka kuti akalwane misyobo eeyo mbubonya mbuli mbwalwana mubuzuba bwankondo.

[4]Mubuzuba oobo maulu aakwe ayoolyata acilundu ca Maoliva cili kujwe lya Jelusalemu, cilundu ca Maoliva eeci ciyooandaanyizigwa muzibeela zyobilo kuzwa kujwe kuyoosika kumbo, ciyoopanga kkuti pati, cisela cimwi cacilundu ciyooswena kunyika, cisela cimwi cacilundu ciyooswena kumusanza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mwaakutija muyooinda mukkuti lyacilundu cangu nkaambo linooyoosika ku Azeli.
Muyootija mbuli mbomwakatija kuzungaana kwanyika mumazuba aakulela kwa
Uziya mwami wa Juda. Aawo Mwami Leza wangu uyooboola antoomwe abasalali
boonse.

6Mubuzuba oobo takukabi mumuni nokuba kutontola nociba caanda.

7Buyooba buzuba bulibedelede takukabi sikati naaba masiku, mbuzuba buzizilwe ku
Mwami Leza. Lyaakuba kumangolezya kuyooba mumuni.

8Mubuzuba oobo maanzi aapa buumi ayookunka kuzwa mu Jelusalemu, cisela cawo
ciyookunkila kulwizi lwakujwe, cisela cimwi cawo ciyookunkila kulwizi kumbo
mainza amupeyo.

9Mwami Leza nguuyoolela nyika yoonse. Mubuzuba oobo kuyooba Mwami Leza
omwe, zina lyakwe lilikke ndelinooambwa.

10Nyika yoonse kuzwa ku Geba kuyoosika ku Limoni kumusanza lya Jelusalemu
iyooba mbuli Alaba cibanda. Pele munzi wa Jelusalemu uyoosumpulwa akusyaala
mubusena bwawo kuzwa kumulyango wa Benjamini mane kuyoosika kubusena
bwamulyango wakumusanza, kuzwa kuŋanda ndamfu ya Hananeli kuyoosika
kuzikandilo zyawaini.

11Nyika eeyi inookkalwa bantu, tiikanyonyoonwi limbi pe. Munzi wa Jelusalemu
unooliibide.

12Nceeci cuumo eeco Mwami Leza ncayooumya misyobo yoonse eeyo iilwana
Jelusalemu. Mibili yabantu aabo iyoobola kabacikonzya kwiima, meso aabo
ayoobolela muzikoye zyabo, ayalo milaka yabo iyoobolela mukanwa lyabo.

13Mubuzuba oobo bantu bayoonyonganyizigwa a Mwami Leza. Umwi aumwi
uyoojata janza lyamweenzinyina, nkabela bayoolwana.

14Bantu baku Juda abalo bayoolwana munzi wa Jelusalemu. Lukono lwamisyobo
yoonse iizingulukide luyooyobololwa, kunooli ngolida, nsiliva azyakusama zinji.

15Cuumo ceelene buyo ciyoosikila mabbiza, mamyuulu, nkamela, aambongolo
abanyama boonse banooli muzivuka zyabo eezyo.

16Mpoonya boonse aabo basyeede kuzwa kumisyobo eeyo yakalwana munzi wa
Jelusalemu banooyooinka mwaka amwaka kuyookomba Mwami, Mwami Leza
Singuzuzyoonse, akuyoosekelela pobwe lyazivuka.

17Kuti naa bantu bamwi bamunyika batakainki ku Jelusalemu kuyookomba Mwami,
Mwami Leza Singuzuzyoonse, tabakabi aamvula pe.

18Kuti bantu baku Ijipiti batakainki kuyookomba takukabi mvula pe. Mwami Leza
uyoobaletela cuumo eeco ncayooletela misyobo eeyo iitakainki kuyoosekelela pobwe
lyazivuka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Eeci nceciyooba cisubulo ca Baijipiti acisubulo camisyobo yoonse eeyo iitakainki
kuyoosekelela pobwe lyazivuka.

20Mubuzuba oobo amilangu yamabbiza kuyoolembwa kuti ilasalala ku Mwami Leza,
zibiya zyakujikila muŋanda ya Mwami Leza ziyooba mbuli mitiba iisalala kumbele
lyacipaililo.

21Cibiya coonse mu Jelusalemu amucisi ca Juda cinoosalala ku Mwami Leza
Singuzuzyoonse, nkabela boonse bayooinka kuti bakapaizye, bayoobweza zibiya
zimwi akuyoojikila mulinzizyo Mubuzuba oobo takukabi limbi Bakenani basambazi
muŋanda ya Mwami Leza Singuzuzyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Malaki

Malaki 1

1Ngaaya majwi aa Mwami Leza ngaakaambila Baisilayeli kwiindila muli Malaki.

Mwami Leza mbwayanda Baisilayeli

2Mwami Leza wakati, «Ndamuyanda pele nywebo mulabuzya kuti, ‹Ino utuyanda buti?› » Mwami Leza ulati, «Sena Isau taakali ngomupati wa Jakobo?

3Nikuba boobo ndakamusulaika. Cisi cakwe cazilundu cakaba cimpayuma, lukono lwakwe lwakaba busena bwabamwaaba bamunkanda.»

4Kuti naa Baedomu baambe kuti, «Minzi yesu yakanyonyoonwa, nikuba boobo tuliiyakulula.» Mwami Leza uyooingula kuti, «Amubaleke bayakulule pele njooimwaya alimwi. Bantu bayoobaita kuti, ‹Cisi cibi,› alimwi bayooti, ‹Musyobo ooyu Mwami Leza ngwanyemenede kwalyoonse alyoonse.› »

5Nywebo Nobaisilayeli muyoolibonena eeci nobeni, eelyo muyooti, «Mwami Leza mmupati, cakuti ulaindilila noiba minyinza ya Baisilayeli.»

Mwami Leza mbwaakatapatila bapaizi

6Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Mwana ulalemeka wisi, awalo mubelesi ulalemeka simalelo wakwe. Kuti naa nkendili uso, ino kulemekwa kwangu kuli kuli? Kuti naa nkendili simalelo wanu, ino tamundiyooweli nzi? Nywebo nobapaizi ndinywe musampaula zina lyangu. Pele mulabuzya kuti, ‹Ino twalisampaula buti zina lyako?›

7Mubikka zilyo zisofweede acipaililo cangu. Pele mubuzya kuti, ‹Ino twakusofwaazya buti? Tamundilemeki kwiindila mukuyeeya kuti tebule lya Mwami Leza lilisampukide.› “

8Nomuleta banyama boofu kuti bapaizigwe, sena takuli kubisya? Nomupaizya banyama balema naa baciswa, sena takuli kubisya? Amukasoleke kubapa kumweendelezi wanu! Sena uyoomubotelwa? Sena uyoomutambula? Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

9Lino atukumbile Leza atubede aaluse. Lino akaambo kazipego zyanu zili boobu, sena inga wamutambula? Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

10Ndabula muntu akati kanu uunga wajala milyango yaŋanda ya Leza kutegwa kamutakunki mulilo wabuyo acipaililo cangu! Nsiboteledwe andinywe, alimwi taakwe zipaizyo zyanu nzendiyootambula, mbwaanda Mwami Leza.

11Zina lyangu liyoolemekwa akati kabantu kuzwa kuzwida zuba kuyoosika kumabbililo aalyo. Mumasena oonse kuyooletwa tununkilizyo azipaizyo zitambulika muzina lyangu, nkaako zina lyangu liyoolemekwa akati kabamasi, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Pele nywebo mulalisofwaazya nomwaamba kuti, «Tebule lya Mwami Leza, lilisofweede, zilyo zyalyo, zilisampukide!

13Alimwi mwaamba kuti, Zilakatazya, akuzisampaula, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Nomuleta banyama mbomunyanga bantu, balema naa baciswa akubapa kuti babe bacipaizyo sena ndeelede kubatambula kuzwa kulindinywe?» Mbwaamba mwami Leza.

14Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Asinganyizigwe mubeji ooyo uunga ulijisi munyama mweenze akati kabutanga bwakwe, wamana wakakonkezya kumupaizya, pele kwamana upaizya munyama uuli aakampenda ku Mwami Leza. Mebo ndendime Mwami mupati, zina lyangu lileelede kuyoowegwa akati kabamasi. Mbwaamba Mwami Leza.

Malaki 2

1«Lino kulaililwa kwanu nkooku nobapaizi.

2Kuti naa mutaswiilili, nikuba kulemeka zina lyangu, ndiyoomusinganya, azyalo zibotu nzimwali kutambula ndiyoozisinganya. Iiyi, ndazisinganya kale nkaambo tamuyandi kundilemeka.

3Akaambo kakuti ndiyoosinganya lunyungu lwanu, njoomuzila bufumba bwabanyama kumeso, banyama aabo mbomupaizya lyamapobwe, nkabela muyootolwa mubwaange ambubo.

4Ndendilyo nomuyooziba kuti ndakamulailila kutegwa cizuminano cangu a Balevi kaciciliko. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

5«Twakapangana cizuminano ambabo cabuumi aluumuno. Ndakabapa nzizyo kuti bandilemeke, nkabela bakandilemeka lyoonse bakali kuyoowa zina lyangu.

6Bakali kwiisya zyakasimpe, kutali zyakubeja pe. Bakali kweenda andime muluumuno amubuluzi, nkaako bakagwasya banji kuti baleke zibi.

7Mulimo wabapaizi nkwiisya bantu luzibo lwini-lwini lwa Leza. Bantu beelede kunooinka kulimbabo kuti baiye nzendiyanda, nkaambo mbabatumwa ba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

8«Pele nywebo mwakasiya nzila yangu, kwiindila mukwiisya kwanu mwakaleesya bantu banji, mwabisya cizuminano cangu a Balevi, Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

9Ncenciceeco ncindacita kuti musampaulwe akuusigwa nsoni kumbele lyabantu boonse, nkaambo tiimwakatobela nzila zyangu, pele mwakavuninina bamwi mukulailila kwanu.»

Mbubatakali kusyoma kuli Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Sena toonse tatujisi Taata omwe? Sena tali Leza omwe wakatulenga? Ino nkaambo nzi notubisyaanya cizuminano Leza ncaakapangana abasikale mukutasyomana kwesu?

11Bantu bamu Juda tabasyomeki. Ncintu cisesemya cakacitwa mu Isilayeli amumunzi wa Jelusalemu. Bantu bamu Juda bakasofwaazya busena busalala Mwami Leza mbwayandisya, kwiindila mukukwata bakaintu bakomba baleza babamasi.

12Pele kumuntu uucita eeci, kunyina makani naa nguni Mwami Leza uyoomunyonyoona akati kalunyungu lwa Jakobo, nikuba kuti akalete zyakupaizya ku Mwami Leza Singuzuzyoonse.

13Acimwi ncomucita nceeci, mulazuzya cipaililo ca Mwami Leza amisozi. Mulalila akweema nkaambo Leza taciswiilili zipaizyo zyanu nokuba kuzitambula amaanza obilo kuzwa kulindinywe.

14Mulabuzya kuti, «Ino nkaambo nzi?» Nkaambo kakuti Mwami Leza ngokamboni akati kako amukaintu wabukubusi bwako mukuti tocisyomeki kulinguwe, nokuba kuti ngomusaanyoko, mukaintu ngomwakasyomezyanya mulukwato.

15Sena tali Leza wakacita kuti babe omwe? Mumubili amuuya mbibakwe. Ino nkaambo nzi ncobali omwe? Nkaambo uyanda bana bamuyanda mukumulemeka. Nkaako amucenjele kuti kutabi muntu naba omwe uutasyomeki kumukaintu wabukubusi bwakwe.

16«Kulekana ndikusulaikide, mbwaamba Mwami Leza wa Isilayeli. Ndasulaika muntu uulivumbya zintu zili boobo, uucita mbuli mbwalivumba azisani zyakwe, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.» Nkaako amucenjele kuti kutabi muntu uutasyomeki.

Buzuba bwalubeta buli aafwiifwi

17Mwakatazya Mwami Leza amajwi aanu. Pele mulabuzya kuti, «Twamukatazya buti?» Mwamukatazya nomwaamba kuti, «Boonse bacita zibi bali kabotu kumbele lya Mwami Leza, ulabotelwa ambabo,» naa nomuti, «Ino Leza wabululami uli kuli?»

Malaki 3

1«Amubone, ndiyootuma mutumwa wangu, ooyo uuyoondibambila nzila. Eelyo cakufwambaana Mwami Leza ngomuyandaula uyooboola kuŋanda eeyi, mutumwa wakaambwa mucizuminano, ooyo ngomusukamina uyooboola, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse»

2«Pele ino nguni uukonzya kwiimina buzuba buboola oobo? Nguni uunga uukonzya kwiimina kuboola kwakwe? Nkaambo uyooba mbuli mulilo wamufuzi naa mbuli nsipa yasikusanzya.

3Uyookkala mbuli mufuzi asikusalazya nsiliva, uyoosalazya Balevi akubasalazya mbuli busalazigwa ngolida ansiliva. Ndendilyo Mwami Leza nayooba aabantu baleta zipaizyo mubululami,

© 1996, Bible Society of Zambia.

4nkabela zipaizyo zyabantu bamu Juda abamu Jelusalemu ziyootambulika ku Mwami
Leza, mbuli mumazuba aakamana, mumyaka yakainda.

5«Nkaako njooboola kulindinywe kuti ndizoomubeteke. Ndiyoofwambaana kubapa
mulandu balozi, basimamambe, bakonka cakubeja, akuli baabo balida babelesi
zyakuvola zyabo, badyaminina bamukabafu abamusyaala, bakatazya bazwakule, pele
tabandiyoowi pe.» Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

Kupa kwakkumi

6«Mebo nde Mwami Leza nsisanduki. Nkaako nywebo nolunyungu lwa Jakobo
tamukoonyonyoonwa.

7Kuzwa kuciindi cabasikale banu mwakasiya malailile aangu, tiimwakaabamba pe.

«Amupilukile kulindime, ambebo ndapilukila kulindinywe, mbwaamba Mwami Leza
Singuzuzyoonse. Pele mubuzya kuti, ‹Ino inga twapiluka buti?›

8Sena muntu inga wabbida Leza? Pele nywebo mulandibbida. Pele mubuzya kuti, ‹Ino
tukubbida buti?› Mulandibbida mukupa kwakkumi amuzipaizyo.

9Nkaako mulisinganyizidwe nywebo nomusyobo woonse, nkaambo mulandibbida.

10Amulete kwakkumi koonse muŋanda yaciyobwedo, kutegwa kube zyakulya
muŋanda yangu. Mboobu mbwaamba Mwami Leza ulati, ‹Amundisole muli ceeci,
mubone naa nsikoojalula zipulo zyakujulu akumuletela zileleko zinji cakuti mulabula
aakubikka zintu zyanu.›

11Njoomukwabilila kuti bauka batakalyi zisyango zyanu, ayalo misaansa yamu
myuunda tiikalosyi micelo yayo, Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

12Eelyo misyobo yoonse iyoomwiita kuti mulilelekedwe, nkaambo nyika yanu inooli
nyika mbotu. Mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

Leza mbwaakasyomezya kubeengelela

13Mwami Leza ulati, «Mwakali kwaamba zintu zibi kulindime, mwamana mubuzya
kuti, ‹Zinzi nzitwakaamba kuli nduwe?›

14Mwakati, ‹Nkusowa ciindi kubelekela Leza.› Ino twakajana mpindu nzi mukutobela
malailile aakwe katweenda kaumba-umba mbuli basidilwe kumbele lya Mwami Leza
Singuzuzyoonse?

15Pele lino twiita basilutuzi kuti balilelekedwe. Kasimpe basizibi balajana coolwe,
abaabo basampaula Leza tabasubulwi!»

16Mpoonya aabo bakali kuyoowa Mwami Leza bakalyaambauzya, nkabela Mwami
Leza wakaswiilila akumvwa makani aabo. Mpawo kwakalembwa bbuku lyaciibalusyo
kumbele lyakwe lijatikizya makani aabaabo bakali kuyoowa Mwami Leza akulemeka
zina lyakwe!

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Mboobu mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse ulati, «Bayooba bantu bangu mubuzuba oobo mbwendiyooyobolola lubono lwangu. Ndiyoobalekelela mbubonya mbuli wisi mbweengelela mwanaakwe uumubelekela milimo.

18Alimwi muyoobona lwaandaano akati kabaluleme ababi, aakati kabaabo babelekela Leza abaabo batamubelekeli.»

Malaki 4

Buzuba bwa Mwami Leza bulasika

1Kasimpe buzuba bulasika, bunooyoopya mbuli bbibi lyamulilo. Boonse balisumpula abasimucita zibi boonse bayooba mbuli bwizu mumulilo, kasimpe buzuba oobo buboola buyoobatenta amulilo, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse. Taakwe muyanda nuuba mutabi ngobayoosiilwa pe.

2Pele nywebo nomulemeka zina lyangu, zuba lyabululami liyoopasula kalijisi amumuni uuponya. Muyoozwida anze akutambala mbuli boombe nobazwa mucimpati.

3Mubuzuba mbwendiyoocita zintu eezi muyoolyatauka babi, bayooba mbuli twe kutusindi twanu, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.

4«Kamuyeeya mulawo wa Mozesi mubelesi wangu, amalailile aamilawo njindakamupa kucilundu ca Holebu kuti ailailile Baisilayeli boonse.

5«Amubone, ndiyoomutumina Elija musinsimi buzuba bupati bwa Mwami Leza kabutanasika.

6Walo uyooyanzanya bamawisi abana babo, abalo bana bayooyanzana abamawisi, kutegwa intabooli akuzoosinganya nyika yanu kuti inyonyoonwe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Tonga - All Bible
(Bbaibele 1996)

Mateyo

Mateyo 1

Basikale ba Jesu
(Luka 3.23-38)

1Jesu Kilisito buzyalwe bwakwe buzwa ku mwami Devedi a Abulahamu.

2Abulahamu wakazyala Izaka, Izaka wakazyala Jakobo, Jakobo wakazyala Juda, ababunyina.

3Juda wakazyala Pelezi a Zela kuli Tama, Pelezi wakazyala Heziloni, Heziloni wakazyala Lamu.

4Lamu wakazyala Aminadabu, Aminadabu wakazyala Nasyoni, Nasyoni wakazyala Salimoni.

5Salimoni wakazyala Bowazi kuli Lahabu, Bowazi wakazyala Obedi kuli Lute, Obedi wakazyala Jese.

6Jese wakazyala mwami Devedi. Lino Devedi wakazyala Solomoni kuli wakali muka Uliya.

7Solomoni wakazyala Lehobowamu, Lehobowamu wakazyala Abija, Abija wakazyala Asa.

8Asa wakazyala Jehosyafati, Jehosyafati wakazyala Jolamu, Jolamu wakazyala Uziya,

9Uziya wakazyala Jotamu, Jotamu wakazyala Ahazi, Ahazi wakazyala Hezekiya.

10Hezekiya wakazyala Manase, Manase wakazyala Amosi, Amosi wakazyala Josiya.

11Josiya wakazyala Jekoniya ababunyina kuciindi cakutolwa kwa Baisilayeli ku Babuloni.

Basikale ba Jesu kutalikila ciindi nibakagwisigwa mu bwaange ku Babuloni kusikila kuku zyalwa kwakwe

12Lino musule aakutolwa ku Babuloni, Jekoniya wakazyala Syiyalutiyeli, Syiyalutiyeli wakazyala Zelubabeli.

13Zelubabeli wakazyala Abiyudi. Abiyudi wakazyala Eliyakimu, Eliyakimu wakazyala Azo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Azo wakazyala Zadoki, Zadoki wakazyala Akimu, Akimu wakazyala Eliyudi.

15Eliyudi wakazyala Eliyazaa, Eliyazaa wakazyala Matani, Matani wakazyala Jakobo.

16Jakobo wakazyala Josefa mulumi wa Maliya, banyina Jesu uutegwa Munanike wa Leza.

17Aboobo mazyalani oonse kuzwa kuli Abulahamu kusikila kuli Devedi akali kkumi aane, alimwi kuli Devedi kusikila kuciindi cakutolwa ku Babuloni kwakali mazyalani aali kkumi aane, alimwi kuzoosika kukuzyalwa kwa Kilisito kwakali mazyalani aali kkumi aane.

Kuzyalwa kwa Jesu Kilisito
(Luka 2.1-7)

18Lino mboobu mbwaakazyalwa Jesu Kilisito. Maliya banyina bakalikkalidwe kuli Josefa, lino kabatana swaangana, kwakajanika kuti Maliya wakalimitide kwiindila munguzu zya Muuya Uusalala.

19Mpawo Josefa mulumaakwe, nikuba kuti wakali muntu uululeme, alimwi mbwaatakali kuyanda kuti amuusye nsoni, wakayeeya kuti amuleke cacuumunizi.

20Nkabela naakacili kuyeeya ceeci, mungelo wa Mwami wakalibonya kuli nguwe muciloto wati, «Josefa, mwanaa Devedi, utayoowi kukwata mukaintu wako, nkaambo eeco ncamitide nca Muuya Uusalala.

21Uyoozyala mwana mulombe ngoti kaulike zina lya Jesu, nkaambo uyoofutula bantu bakwe kuzwa kuzinyonyoono.»

22Eezi zyoonse zyakacitika kuti zibe masimpe eezyo Mwami zyaakaamba kwiindila mumusinsimi kuti,

23«Ncobeni musimbi uutazi musankwa uyoomita, akuzyala mwana mulombe nkabela zina lyakwe liyootegwa Imanuweli,» nkokwaamba kuti Leza ulaandiswe.

24Ciindi Josefa naakasinsimuka wakacita mbubonya mbuli mungelo wa Mwami mbwaakamulailila, wakakwata mukaintu wakwe.

25Pele taakwe nibakaswaangana, mane kusikila mwana wakatumbukwa, eelyo wakamuulika zina lya Jesu.

Mateyo 2

Kuza kwabantu basongo

1Jesu naakazyalwa mumunzi wa Betelehemu mu Judiya mwami Helodi nguwakali kulela. Kuzwa waawo baalumi basongo bazwa kujwe bakasika ku Jelusalemu. Nibakasika bakabuzya kuti,

2«Uli kuli ooyo wakazyalwa Mwami wa Bajuda?» Nkaambo twabona nyenyezi yakwe kujwe, nkaako twaboolela kumukomba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ciindi mwami Helodi naakamvwa ceeci, wakapenga kapati abamu Jelusalemu boonse.

4Mpoonya wakabunganya bapaizi basilutwe boonse abamayi ba Mulawo, wakababuzya-buzya ooko nkwaakeelede kuzyalilwa Munanike wa Leza.

5Bakamwaambila kuti, «Ku Betelehemu mu Judiya nkaambo kulilembedwe amusinsimi kuti,

6‹Ayebo Betelehemu mucisi ca Juda, nikuba kuti uli muniini akati kaminzi ya Juda, pele kuzwa kulinduwe kuyoozyalwa mweendelezi, uyooembela bantu bangu Baisilayeli.› »

7Mpoonya Helodi wakaita baalumi basongo aabo kumbali, akubabuzya ciindi nyenyezi niyakapola.

8Naakamana wakabatuma ku Betelehemu, wakati, «Kamuya mukamuyandaule kabotu mwana, mwaakumujana muzoondaambile kuti ambebo nkaze kukumukomba.»

9Lino nibakamvwa boobo, bakainka, eelyo nyenyezi njibakabwene kujwe yakeendela kumbele, mane do niyakaakusika akwiima aawo mpaakabede mwana.

10Ciindi nibakabona nyenyezi bakakondwa kapati.

11Nibakanjila muŋanda bakabona mwana a Maliya banyina, mpawo bakafugama akumukomba. Mpoonya bakajula ziyobwedo zyabo, bapa zipego zyangolida, atununkilizyo twakuumpilila atwakunana.

12Kumane boobo bakacenjezegwa a Leza muciloto kuti batabweedi kuli Helodi. Nkaako bakabweeda kulimbabo anzila iimbi.

Jesu mbwaakatolwa ku Ijipiti

13Lino ciindi basongo nibakapiluka mungelo wa Mwami wakalibonya kuli Josefa muciloto akumwaambila kuti, «Nyamuka, utole mwana abanyina muye ku Ijipiti. Mukakkale ooko mane kusikila nkamwaambile, nkaambo Helodi uyanda kujaya mwana.»

14Eelyo wakanyamuka, wakatola mwana abanyina ciindi camasiku wainka ku Ijipiti.

15Wakaakukkala ooko mane kusikila lufu lwa Helodi. Eeci cakacitika mbubonya mbwaakaamba Mwami Leza mumusinsimi kuti, «Kuzwa ku Ijipiti ndakaita mwanaangu.»

Bana mbubakajaigwa

16Ciindi Helodi, naakabona kuti weenwa abaalumi basongo, wakakalala kapati, mpawo wakalailila kuti bajaigwe bana balombe boonse bamu Betelehemu amasena oonse aaengelede kutalikila bana bamyaka yobilo kuza aansi. Myaka eeyi yakeendelana azeezyo zyakamwaambila baalumi basongo kujatikizya nyenyezi yakalibonya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Nkaambo mbombubo mbwaakaambide musinsimi Jelemiya kuti,

18«Koomoka kwakamvwigwa aku Lama, kulila akweema kupati. Mbaamatumbu balila bana babo bakaka kuumbulizigwa, nkaambo bana bazimina.»

Mbubakapiluka kuzwa ku Ijipiti

19Lino Helodi naakafwa, kwakalibonya mungelo wa Mwami muciloto kuli Josefa mu Ijipiti

20wakati, «Nyamuka, tola mwana muunke ku Isilayeli, nkaambo ooyo wakali kuyanda kumujaya wakafwa.»

21Mpawo Josefa wakatola mwana abanyina, akuunka ku Isilayeli.

22Pele naakainka wakamvwa kuti Aakelawosi nguwakali kulela Judiya mubusena bwawisi. Nkaambo kaako Josefa wakayoowa kuunka. Lino Leza wakamucenjezya alimwi mukulota, nkaako wakainka mucisi ca Galilii.

23Wakaakukkala mumunzi wa Nazaleta, nkaambo mbokwakaambidwe abasinsimi kuti, «Uzootegwa Jesu wa Nazaleta.»

Mateyo 3

Joni Mubbapatizi mbwaakakambauka
(Maako 1.1-8; Luka 3.1-18; Joni 1.19-28)

1Bweende-bweende Joni mubbapatizi wakasika munkanda ya Judiya kakambauka kati,

2«Amweempe, nkaambo bwami bwakujulu bwaswena.“

3Joni ngonguwe ngwaakaamba Izaya musinsimi naakati,

«Kuli waambilizya munkanda kuti,

‹Amubambe mugwagwa wa Mwami Leza! Amululamike nzila yakwe kabotu!› »

4Joni mubbapatizi wakali kusama cisani cakalukidwe aboya bwa nkamela, alutambo lwacikanda mucibuno. Wakali kulya cikwikwi abuci.

5Lino bantu banji bakainka kulinguwe kuzwa mu Jelusalemu amu Judiya yoonse amuzisi zyeengelede Jolodani.

6Eelyo nibakalyaamba zinyonyoono wakababbapatizya mumulonga wa Jolodani.

7Lino naakabona Bafalisi a Basaduki banji kababoola kuti ababbapatizye wakabaambila kuti, «Nywebo noba cipile! Nguni wakamucenjezya kutija cisubulo ca Leza ciboola?

8Amucite eezyo zibonya kuti mweempa.

9Nkabela mutanoocaambi mumyoyo yanu kuti, ‹Abulahamu ngu taata!› Kayi Leza ulakonzya kusandula naaba mabwe aaya kuti abe bana ba Abulahamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Lino-lino keembe kakugonsya sikaiminwa kalibambidwe, aboobo woonse uutabi aamicelo mibotu ulatemwa akuwaala mumulilo.

11Mebo ndamubbapatizya amaanzi nkaambo mweempa, pele kuli yooyo uubola musule lyangu uulemenede kwiinda ndime. Nseelede nikuba kwaangununa ndyasyo zyakwe. Walo uyoomubbapatizya a Muuya Uusalala amulilo.

12Acalo cipupuluzyo ulicijisi mumaanza, eelyo uyoopupulula akulongela maila mubutala, pele buungu uyoobutentela mumulilo uutazimi.»

Jesu mbwaakabbapatizigwa
(Maako 1.9-11; Luka 3.21-22)

13Lino Jesu wakasika kuzwa ku Galilii kumulonga wa Jolodani kwakali Joni kuti azoobbapatizigwe anguwe.

14Pele Joni wakatimukasye wakati, «Ndime eenjelede kubbapatizigwa anduwe, nkaambo nzi ncoza kulindime?“

15Jesu wakamwiingula kuti, «Kocita buyo oobo, nkaambo mbuboobu mbotuticite ziluleme zyoonse ziyanda Leza.» Naakamvwa boobo wakazumina.

16Lino Jesu naakamana kubbapatizigwa, wakazwa mumaanzi, eelyo julu lyakajaluka, mpawo wakabona Muuya wa Leza kuuseluka mbuli nkwilimba alinguwe,

17mpoonya kwakazwa ijwi kujulu, lyakati, «Ooyu ngo mwanaangu ngwenjandisisya, ulandibotezya kapati!»

Mateyo 4

Jesu mbwaakatepaulwa a Saatani
(Maako 1.12-13; Luka 4.1-13)

1Lino Jesu wakasololelwa a Muuya Uusalala munkanda kuti akasunkwe a Siluuni.

2Wakaliimya kulya kwamazuba amasiku aali makumi one, nkaako wakafwa nzala.

3Eelyo sikusunka wakasika kulinguwe akuti, «Kuti naa koli Mwanaa Leza ncobeni, ambila mabwe aaya kuti abe zinkwa.»

4Pele walo wakati, «Kulilembedwe kuti, ‹Muntu taponi acinkwa cilikke, pele ulapona amajwi oonse aazwa kuli Leza.› »

5Mpoonya Siluuni wakainka anguwe ku Jelusalemu, munzi uusalala, watanta anguwe ansonje ya Ɲanda ya Leza.

6Wakati kulinguwe, «Kuti naa koli Mwanaa Leza ncobeni koliwaala ansi! Tee kayi kulilembedwe kuti,

‹Leza uyoolailila bangelo bakwe, nkabela bayookukwaba amaanza aabo kuti utacisi cituta cako abbwe.› »

7Mpawo Jesu wakamwiingula kuti, «Ndizi, pele kulilembedwe kuti, ‹Utasunki Mwami Leza wako!› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nkaako Siluuni wakainka anguwe kucilundu cilamfu kapati. Wakamutondezya zisi zyoonse zyanyika abulemu bwazyo

9wati, «Zyoonse eezi inga ndakupa, kuti naa wavuntama akundikomba.»

10Mpoonya Jesu wakati kulinguwe, «Kozwa Saatani! Nkaambo kulilembedwe kuti, ‹Uleelede kukomba Mwami Leza wako, walo alikke ngoelede kumanina milimo.› »

11Aboobo Siluuni wakazwa, eelyo bangelo bakaboola, bakutaukila Jesu.

Jesu mbwaakatalika milimo yakwe mu Galilii
(Maako 1.14-15; Luka 4.14-15)

12Lino Jesu naakamvwa kuti Joni wakaangwa wakaakukkala munyika ya Galilii.

13Wakasiya munzi wa Nazaleta waya kumunzi wa Kapenaumu wakali kumbali lyalwizi lwa Galilii muzisi zya Zebuluni a Nafutali.

14Nkaambo mbombubo mbwaakaambide musinsimi Izaya kuti,

15«Ocisi ca Zebuluni acisi ca Nafutali kuya kulwizi, mutala lya Jolodani. Yebo o Galilii wabamasi!

16Bantu bakali kukkala mumudima bakabona mumuni mupati, abaabo bakakkede munyika yacimvule calufu, mumuni wakabamunikila.»

17Kutalikila waawo Jesu wakakambauka wakati, «Amweempe nkaambo bwami bwakujulu bwaswena.»

Jesu mbwaakaita bazubi banswi bone
(Maako 1.16-20; Luka 5.1-11)

18Ciindi naakali kweenda ankomwe yalwizi lwa Galilii, wakabona Saimoni, wiitwa kuti Pita a Andulu munyina, kabawaala kanyandi mumaanzi. Nkaambo bakali bazubi.

19Eelyo wakati kulimbabo, «Amunditobele, kuti nkamucite bazubi babantu.»

20Mpoonya aawo bakasiya tunyandi twabo, bamutobela.

21Eelyo naakazwa ooko, wakabona abambi babunyina bobilo, Jemusi, mwanaa Zebedii a Joni mwanookwabo, kabali mubwato a Zebedii wisi kabasuma-suma tunyandi twabo, mpoonya wakabaita.

22Mpoonya-mpoonya bakasiya bwato awisi, bamutobela.

Jesu mbwaakaiisya akukambauka akusilika
(Luka 6.17-19)

23Lino Jesu wakeenda mucisi coonse ca Galilii kaiisya muzikombelo zya Bajuda akukambauka Makani Mabotu aazyabwami bwakujulu, kumwi ooku kasilika malwazi amaciswe oonse aakabajisi.

24Aboobo mpuwo yakwe yakasika a Musiliya yoonse. Bakamuletela baciswa banji bakali aamaciswe aindene-indene, basikasuntu abayuminide mibili boonse buyo wakabaponya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Nkaako makamu aabantu akamutobela kuzwa ku Galilii, ku Minzi iili kkumi,
Jelusalemu, Judiya akuzwa mutala lya Jolodani.

Mateyo 5

Jesu mbwaakakambauka acilundu

1Lino Jesu naakabona makamu aabantu, wakatanta acilundu. Akkale buyo basikwiiya
bakwe bakasika kulinguwe.

2Eelyo wakatalika kubaiisya kuti,

3«Balilelekedwe bacete mumuuya, nkaambo bwami bwakujulu mbubwabo.

4«Balilelekedwe aabo balila, nkaambo Leza uyoobaumbulizya.

5«Balilelekedwe aabo babombe, nkaambo bayoovuba nyika Leza njaakasyomezya.

6«Balilelekedwe aabo bafwa nzala anyota yabululami, nkaambo Leza uuyoobapa
nzyobabula.

7«Balilelekedwe aabo basilweengelelo, nkaambo abalo Leza uyoobeengelela.

8«Balilelekedwe basalala mumoyo, nkaambo bayoobona Leza.

9«Balilelekedwe basikuyanzanya, nkaambo bayooitwa kuti mbana ba Leza.

10«Balilelekedwe aabo bapenzegwa akaambo kabululami, nkaambo bwami bwakujulu
mbubwabo.

11«Nywebo mulilelekedwe ciindi bantu nibayoomutukila, kumupenzya
akumutamikizya zintu zibi zyoonse zyakumubejezya ankaambo kandime.

12Amutangale akusekelela nkaambo bulumbu bwanu kujulu mbupati. Mbombubo
mbubonya oobo bantu mbobakabapenzya basinsimi aabo bakali kumbele lyanu.

Jesu mbwaakaamba zyamunyo amumuni
(Maako 9.50; Luka 14.34-35)

13«Ndinywe munyo wanyika, pele kuti naa munyo wasampuka, ino inga walunzigwa
buti? Tuucikwe mulimo, ulasoogwa akulyataukwa abantu.

14«Ndinywe mumuni uumunikila bantu bamunyika. Munzi uuyakidwe atala aacilundu
tuukonzyi kusiswa.

15Alimwi bantu nibamunika lambe tabalibikki kunsi aacisuwo pele balalibikka
aciimikilo, nkabela lilamunikila boonse bali muŋanda.

16Anywebo mbubonya oobo mumuni wanu uumunike antangalala kuti bantu baibone
milimo yanu akupa bulemu kuli Uso uuli kujulu.

Kwiisya zyamulawo

17«Mutayeeyi kuti ndakaboolela kuzikumanizya Mulawo wa Mozesi akwiisya
kwabasinsimi. Taakwe nindakaboolela kuzikazya pele kucita zilembedwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Ncobeni ndamwaambila kuti julu anyika ziyoomana, pele taakwe noiba yomwe njiisyo ya Mulawo iiyoomana kusikila zyoonse zikacitwe.

19Nkaambo kaako kufumbwa uusotoka nikaba komwe kamilawo eeyi akwiisya bantu kuti bacite oobo, uyooba muniini mubwami bwakujulu. Pele ooyo wiitobela akwiisya uyooba mupati mubwami bwakujulu.

20Ncobeni ndamwaambila kuti takuli buyo boobo, pele, ccita bululami bwanu kabwiinda oobo bwabamayi ba Mulawo a Bafalisi tamukanjili mubwami bwakujulu.

Kwiisya zyakunyema

21«Tee mwakamvwa basikale mbubakaambilwa kuti, ‹Utajayi, nkaambo kufumbwa ooyo uujaya mweenzinyina uleelede kubetekwa.›

22Mbombubo, pele ndamwaambila kuti kufumbwa uunyemena mweenzinyina uleelede kubetekwa. Ayooyo uusampaula mweenzinyina uleelede kubetekwa munkuta mpati. Pele ooyo uuti, ‹Yebo ociyanga!› Uleelede kuwaalwa mulilo uutazimi.

23Nkaako kuti watola cipo cako kucikombelo wamana wayeeya kuti ulijisi makani amunyoko,

24siya cipo cako ooko kumbele lyacipaililo uunke. Usaangune kuyanzana anguwe, eelyo notiboole kuzikupa cipo cako.

25«Muleelede kufwambaana kuyanzana asinkondonyoko noceenda anguwe kuya kunkuta. Nkaambo cimwi ciindi inga wakupa kumubetesi, wamana mubetesi wakupa kumulindizi, eelyo ulabikkwa muntolongo.

26Nkasimpe ndakwaambila kuti tokooyoozwa oomo kusikila ukabbadele zyoonse.

Kwiisya zyabumambe

27«Tee mwakamvwa kuti, ‹Utaciti bumambe.›

28Mbombubo, pele mebo ndamwaambila kuti kufumbwa uulanga mukaintu akumunyomenenwa walalika kale mumoyo wakwe.

29Lino kuti naa liso lyako lyalulyo lyakulebya kuti ubisye, linonkole ulisowe, nkaambo nkubotu kuti wasweekelwa cimwi cipaanzi camubili wako kwiinda kuti mubili woonse wasowelwa mumulilo uutazimi.

30Kuti naa kuboko kwako kwalulyo kwakulebya kuti ubisye, kukosole ukusowe, nkaambo nkubotu kuti naa wasweekelwa cimwi cipaanzi camubili wako kwiinda kuti mubili wako woonse wasowelwa mumulilo uutazimi.

Kwiisya a zyakulekana
(Mateyo 19.9; Maako 10.11-12; Luka 16.18)

31«Alimwi kwakaambwa kuti, ‹Kufumbwa uuleka mukaintu wakwe, uleelede kuti amupe lugwalo lwakumuleka!›

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Mbombubo, pele mebo ndamwaambila kuti kufumbwa ooyo uuleka mukaintu wakwe, watacita bumambe, wamucitya sibumambe, ooyo uukwata mukaintu wakalekwa wacita bumambe.

Kwiisya zyazikonkezyo

33«Tamubwene kuti kwakaambwa kuli basikale kuti, ‹Utakonkezyi cakubeja. Ucitile Mwami Leza mbubonya oobo mbookonkezya kulinguwe.›

34Mbombubo, pele mebo ndamwaambila kuti, ‹Utakonkezyi aasyoonto pe, nikuba kuti kujulu,› nkaambo ncecuuno ca Leza,

35nikuba kukonkezya kuti, ‹ansi buya!› Nkaambo ncecilyatilo ca Leza, nikuba kukonkezya kuti, ‹Jelusalemu buya!› Nkaambo ngomunzi wa Mwami mupati.

36Alimwi utakonkezyi kuti, ‹mutwe wangu buya!› Nkaambo tokonzyi kusandula kasusu kako kuti katube naa kasiye.

37Kwaamba kwanu akube ‹Iiyi,› naa ‹Peepe.› Nkwiindilizya kwaamba boobo kuzwa kuli siluuni.

Kwiisya zyakupilusya bubi
(Luka 6.29-30)

38«Mwakamvwa kuti kwakaambwa kuti, ‹Wakujaya liso awalo ajaigwe liso, wakunonkola lino awalo anonkolwe lino!›

39Mbombubo, pele mebo ndamwaambila kuti, ‹Utamupilusizyi bubi mubi.› Pele kuti naa muntu wakuuma kusaya lyalulyo mukasampu-sampu, umusandwide alimwi saya.

40Alimwi kuti naa umwi uyanda kukupa kaambo akukunyanzya cibaki atolelele ajansi.

41Alimwi kuti naa sikalumamba wakusungilizya kweenda musinzo wacitulo comwe, uunke aanguwe kwamusinzo wazitulo zyobilo.

42Mupe ooyo uukukumbila alimwi ooyo uuyanda kukolota utamwiimi pe.

Zyaluyando kulibasinkondonyoko
(Luka 6.27-28, 32-36)

43«Tee mwakamvwa kuti, ‹Uyande mweenzinyoko, usule sinkondonyoko?›

44Mbombubo, pele mebo ndamwaambila kuti, ‹Yanda sinkondonyoko, ubakombele aabo bakupenzya,

45mukuti mube bana ba Uso uuli kujulu.› Nkaambo walo nguucita kuti zuba lipaswide aabo babi ababotu, akuusizya mvula baluleme abaabo bataluleme.

46Nkaambo kuti naa mwayanda baabo bamuyanda, ino mujisi bulumbu nzi? Sena abalo bakunze tabaciti boobo?

47Alimwi kuti naa kamujuzya buyo bana bokwanu, ino ncinzi ncomucita kwiinda bamwi? Sena abalo bamasi tabaciti oobo?

© 1996, Bible Society of Zambia.

48Nkaako nywebo muleelede kuba bantu basalala mbubonya mbuli Uso wakujulu.

Mateyo 6

Kwiisya makani aazipo

1«Amucenjele kuti mutaciti milimo yanu iiluleme ku bantu mumambonwa, nkaambo mwacita boobo tamukwe bulumbu kuli Uso uuli kujulu.

2«Nkaambo kaako ciindi nimupa zipo kubantu bapengede mutasibi mweembo mbuli basikuupaupa aameso mbobacita muzikombelo, mumigwagwa kuti balumbaizigwe abantu. Ncobeni ndamwaambila kuti balijisi kale bulumbu bwabo.

3Pele nywebo ciindi nimupa zipo zyaluzyalo, janza lyanu lya lumwensi litazibi lyalulyo ncolicita,

4kutegwa zipo zyanu zitabonwi abantu. Eelyo Uso uubonena kumbali uyoomulumbula caantangalala.

Kwiisya mbokukombwa
(Luka 11.2-4)

5«Lino ciindi ncomukomba, tamweelede kuba mbuli basikuupaupa ameso pe, nkaambo balayanda kwiima akukomba muzikombelo amuzyooko zyamumigwagwa kutegwa babonwe abantu. Ncobeni ndamwaambila kuti balijisi kale bulumbu.

6Pele nywebo ciindi nomukomba, amunjile muŋanda yanu, mujale mulyango, mukombe kuli Uso Uutabonwi. Eelyo walo Uso uubona zyoonse zicitwa mumaseseke uyoomulumbula.

7«Nkabela mukukomba mutanoovuzyi majwi mbuli mbobacita bakunze bayeeya kuti balamvwigwa nkaambo kamajwi manji.

8Nywebo mutabi mbuli mbabo pe, nkaambo Uso ulizi nzimubulide kamutana kumukumbila.

9Pele mboobu mbomweelede kukomba:

‹Taateesu ooli kujulu, alilemekwe zina lyako.

10Abuboole bwami bwako, alucitwe luyando lwako ansi aano mbubonya mbuli mbolucitwa kujulu.

11Utupe sunu zilyo nzyotubula.

12Utulekelele milandu yesu, mbubonya mbuli mbotubalekelela aswebo balaamilandu kulindiswe.

13Utatulekeli mukusunkwa, pele utuvune kumubi uulya. Nkaambo bwami mbubwako anguzu abulemu, kukabe kutamani. Ameni.›

14«Nkaambo kuti naa mwalekelela bantu milandu yabo, awalo Uso uuli kujulu ulamulekela anywebo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Pele kuti naa nywebo tamulekeleli bantu milandu, awalo Uso takooyoomulekelela pe.

Kwiisya zyakuliimya kulya

16«Nkabela ciindi ncomuliimya kulya, mutanooungumani mbuli basikuupaupa ameso. Nkaambo balasyulunganya masyu kutegwa kuliimya kwabo kubonwe abantu. Ncobeni ndamwaambila kuti balijisi kale bulumbu bwabo.

17Pele nywebo ciindi nomuliimya munanike mutwe akusamba kumeso,

18kutegwa kuliimya kwanu kutabonwi kubantu, pele kubonwe buyo kuli Uso uutabonwi. Walo Uso uubona zyoonse zicitwa kumbali uyoomulumbula caantangalala.

Makani aalubono kujulu
(Luka 12.33-34)

19«Mutanooliyobwedi lubono ansi aano, mapempya ankalaya mpozinyonyoona ababbi mpobadonkola kubba.

20Pele nywebo amuyobole lubono kujulu, ooko mapempya niiba nkalaya nkozitanyonyooni, ababbi nkobatadonkoli kuti babbe.

21Nkaambo ooko kuli lubono lwanu nkokunooli mizeezo yanu.

Mumuni wamubili
(Luka 11.34-36)

22«Meso ngomumuni wamubili, aboobo kuti naa meso aanu kaali kabotu mubili woonse ulasalala.

23Pele kuti naa meso aanu kaatali kabotu, mubili woonse ulaba aamudima. Eelyo kuti naa wali mumuni wasanduka waba mudima, mudima ooyo uyoosiya mbi citaambiki!

Leza abuvubi
(Luka 16.13; 12.22-31)

24«Taakwe muntu uukonzya kubelekela bami bobilo, nkaambo ulasula umwi akuyanda umwi, naa ulakakatila kuluumwi akusampaula umwi. Tamukonzyi kubelekela Leza alimwi abuvubi pe.

25«Nkaambo kaako ndamwaambila kuti mutalibiliki azyabuumi bwanu, kuti muyoolya nzi naa kunywa naa kusama. Sena buumi tabuli bubotu kwiinda cilyo, awalo mubili tuuli mubotu kwiinda zyakusama?

26Amulange bayuni, tabasyangi, tabatebuli, nikuba kuyobola mumatala. Nikuba boobo Uso uuli kujulu ulabasanina. Sena nywebo tamuyandiki kwiinda mbabo?

27Ino nguni wanu nalibilika buti uukonzya kuyungizya buumi bwakwe naaceya?

28«Ino nkaambo nzi ncomulibilika azyakusama? Amuyeeye maluba-luba aamusokwe mbwaakomena. Taabeleki, taaluki zisani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Pele ncobeni ndamwaambila kuti naba Solomoni mubulemu bwakwe boonse taakwe naakasamide mbuli ngawo pe.

30Pele kuti naa Leza kasamika boobo bwizu bunga sunu mpobuli pele juunza bwapya, masimpe nywebo uyoomusamika kwiindilila. Lwaceya lusyomo ndomujisi!

31Nkaako mutalibiliki kuti tukalye nzi, naa tukanywe nzi naa tukasame nzi?

32Eezi nzenzizyo abalo bakunze nzibayandaula, pele Uso uuli kujulu ulizi kuti eezi zintu mulaziyanda.

33Pele amusaangune kuyandaula bwami bwakwe mucite ziluleme, ndindilyo, Leza nayoomupa zintu eezi zyoonse.

34Nkaambo kaako mutalibiliki azyajuunza nkaambo bwajuunza mbwajuunza. Buzuba buli boonse bulijisi mapenzi aabo.

Mateyo 7

Kubeteka bamwi
(Luka 6.37-38, 41-42)

1«Mutabeteki kuti anywebo mutabetekwi.

2Nkaambo oobo mbomubeteka bamwi awalo Leza mbwayoomubeteka, milawo njomubelesya kuli bamwi njayoobelesya akulindinywe.

3Ino mbuti mbobona kakwa kali muliso lyamunyoko, waleka tanda lili muliso lyako?

4Naa ino ulakonzya buti kwaambila munyoko kuti, ‹Atubone nkufule kakwa kali muliso lyako!› Kakuli muli tanda muliso lyako omwini?

5Yebo osikuupaupa ameso saanguna kugwisya tanda lili muliso lyako, ndendilyo notibonesye kuti ufule kakwa kali muliso lyamunyoko.

6«Mutapi babwa zintu zisalala inga bapilukila akumuluma. Angale zyanu mutazifusi kungulube, nkaambo zilazilyatauka amaulu.

Makani aazyakukumbila
(Luka 11.9-13)

7«Amukumbile, mulapegwa, amuyandaule mulajana, amukonkomone mulajulilwa.

8Nkaambo kufumbwa ooyo uukumbila ulatambula, awalo uuyandaula ulajana, ayooyo uukonkomona ulajulilwa.

9Ani nguni uunga ulapa mwanaakwe bbwe akumbila cakulya?

10Na uunga akumbila nswi ulamupa nzoka?

11Kuti naa nywebo, nobasizibi kamuzi kupa zintu zibotu kubana banu, ino walo Uso uuli kujulu inga wakacilwa buti kupa zintu kuli baabo bamukumbila?

© 1996, Bible Society of Zambia.

12«Lino zintu zyoonse zili buti nzimuyanda kuti bantu bamucitile amubacitile mbubonya anywebo. Nkaambo oobu mbwaiisya Mozesi mumulawo alimwi abalo basinsimi mbobaiisya.

Mulyango uusyanikide
(Luka 13.24)

13«Amunjile mumulyango uusyanikide nkaambo mulyango uukwazeme anzila mpati njiitola kukunyonyooka, nkaambo kaako aabo banjila mulinguwo mbanji.

14Pele nzila iizwa kumulyango uusyanikide, iitola kubuumi butamani ninjumu. Nkaambo kaako biitobela mbace.

Makani aamusamu amicelo yawo
(Luka 6.43-44)

15«Amucenjele abasinsimi babeji. Aabo baboola kulindinywe kababombede mbuli mbelele anukuti mukati mbaaumpe babutambo.

16Muyoobaziba mumicelo yamilimo yabo. Sena nsaansa zilacelwa kuzwa kumuunga naa nkuyu kuzwa kumutubetube?

17Musamu mubotu tuukonzyi kuzyala micelo mibi, awalo musamu mubi uzyala micelo mibi.

18Musamu mubotu tuukonzyi kuzyala micelo mibi, awalo musamu mubi tuukonzyi kuzyala micelo mibotu.

19Musamu uuli woonse uutabi aamicelo mibotu ulatemwa akuwaalwa mumulilo.

20Nkaako muyoobaziba muli nzyobacita.

Zyabuzuba bwalubeta
(Luka 13.25-27)

21«Takuli kuti boonse bandiita kuti ‹Mwami, Mwami› bayoonjila mubwami bwakujulu pe, ccita buyo ooyo uucita nzyayanda Taata uuli kujulu.

22Mubuzuba oobo banji-banji bayoondaambila kuti ‹O Mwami, Mami wangu, sena tiitwaakakambauka muzina lyako, kugwisya myuuya mibi, akucita milimo yanguzu minji?›

23Lino ndiyoobaambila kuti, ‹Nsimwizi pe! Amuzwe nywebo nobasizibi.›

Zyamaanda obilo
(Luka 6.47-49)

24«Nkaambo kaako kufumbwa muntu uuswiilila majwi aangu aaya akwaatobela uli mbuli muntu uucenjede wakayaka ŋanda yakwe atala aamwaala.

25Mpawo mvula yakawa, milonga yakazula akupaya amuwo wakabbubbula kwiinda kuŋanda eeyo, pele taakwe niyakawa pe, nkaambo yakayakidwe atala aamwaala.

26«Pele kufumbwa uumvwa majwi aangu aaya akutaatobela, uli mbuli muntu mufuba-fuba wakayaka ŋanda yakwe amusenga.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Lino mvula yakawa, milonga yakazula akupaya, amuwo wakabbubbula kwiinda
kuŋanda eeyo, eelyo yakooleka.»

Kwiisya kwa Jesu kwanguzu

28Lino Jesu naakamana kwaamba majwi aaya, bantu boonse bakagambwa akwiisya
kwakwe.

29Nkaambo majwi aakwe akali kuyasa kutali mbuli bwakali aabamayi ba Mulawo.

Mateyo 8

Jesu mbwaakaponya sicinsenda

(Maako 1.40-45; Luka 5.12-16)

1Ciindi Jesu naakaseluka kuzwa acilundu, bantu banji bakamutobela.

2Eelyo sicinsenda wakasika kulinguwe akumufugamina wati, «O Mwami, kuti naa
koyanda, ulakonzya kundiponya.»

3Mpoonya Jesu wakatandabika janza akumuguma wati, «Ndayanda, pona!» Mpoonya
wakaponyezegwa.

4Mpawo Jesu wakati kulinguwe, «Swiilila, utaambili muntu naba omwe makani aaya
pe. Pele saanguna ukalitondezye kumupaizi, ukape cipo mbuli mbwaakalailila
Mozesi, cikabe citondezyo kuli boonse kuti wapona ncobeni.»

Jesu mbwaakaponya mubelesi wasilutwe mupati

(Luka 7.1-10)

5Lino Jesu naakanjila mu Kapenaumu, silutwe umwi wabasinkondo wakasika
kulinguwe. Wamukumbila wati,

6«O Mwami, mubelesi wangu ulilede kuŋanda ulaciswa kapati.»

7Jesu wakati kulinguwe, «Ndilaboola nzikumuponye.»

8Pele silutwe ooyo wakamwiingula kuti, «O Mwami, nseelede kuti unjile muŋanda
yangu. Nkwaamba buyo majwi eelyo mubelesi wangu ulapona.

9Nkaambo ambebo ndimuntu weelede kutobela malailile abalupati-pati bangu, alimwi
ndijisi basilumamba aabo mbelailila. Naakuti, ndaambila umwi kuti ‹Koya,› ulainka,
aumwi kuti, ‹Koza› ulasika. Akumuzike wangu ndaamba kuti, ‹Cita eeci,› ulacicita.»

10Ciindi Jesu naakamvwa boobo, wakagambwa, eelyo wakati kuli baabo bakali
kumutobela, «Ncobeni njanda kumwaambila kuti, ‹Taakwe naba omwe mu Isilayeli
uusyoma mbuli yooyu.›

11Banji bayooboola kuzwa kujwe akumbo kuti bazoolye antoomwe a Abulahamu,
Izaka a Jakobo mubwami bwakujulu.

12Pele aabo bakeelede kuba mubwami oobo bayoosowelwa anze mumudima uusiya
mbi, nkabela ooko bantu bayoolila akuluma ntwino mumapenzi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Naakamana Jesu wakati kuli silutwe, «Koya acicitike mbubonya mbuli mbosyoma.»
Nkabela mubelesi wakwe wakapona ciindi nciconya eeco.

Jesu mbwaakaponya bantu banji
(Maako 1.29-34; Luka 4.38-41)

14Lino Jesu naakanjila muŋanda ya Pita, wakabona banyinazyala Pita kabalede,
kabaciswa mubili kuupya kapati.

15Wakabajata janza, mpoonya bakapona, mpawo bakabuka babakutaukila.

16Nikwakaba kumangolezya bakamuletela bantu banji bakanjidwe myuuya mibi,
nkabela wakali kugwisya myuuya amajwi buyo. Jesu wakabaponya aabo boonse
bakali balwazi.

17Wakacita eezi nkaambo mbombubo musinsimi Izaya mbwaakaamba kuti, «Walo
wakagwisya zitucisa akuponya malwazi eesu.»

Zyakutobela Jesu
(Luka 9.57-62)

18Lino Jesu naakabona makamu aabantu banji aakamuzingulukide, wakalailila
basikwiiya bakwe kuti balandukile mutala limwi lyalwizi.

19Mpoonya umwi mwiiyi wa Mulawo wakasika akuti kulinguwe, «O Mwiiyi,
ndiyookutobela kufumbwa nkoyooinka.»

20Jesu wakaingula kuti, «Bamwaaba balijisi mena abayuni balijisi ziteente, pele
Mwanaa Muntu taakwe mpoona pe.»

21Umwi wabasikwiiya bakwe wakati kulinguwe, «O Mwami, ndali kuyanda kuya
kukuzikka taata.»

22Jesu wakaingula kuti, «Peepe nditobele, kobaleka bafu bazikkane muli cabo.»

Jesu mbwaakaumuzya guwo
(Luka 8.22-25; Maako 4.35-41)

23Lino naakanjila mubwato, basikwiiya bakwe bakainka awe.

24Mpawo kwakabbubbula guwo mulwizi, cakuti mayuwe akali kunjila mubwato. Jesu
wakali koona,

25basikwiiya bakamubusya bati, «Mwami tuvune tulaba notuunkila!»

26Eelyo wakati kulimbabo, «Nywebo nobalusyomo luniini, nkaambo nzi
nimuyoowa?» Mpoonya wakanyamuka akukalalila guwo amayuwe kuti zibatame
bataa!

27Nkaako basikwiiya bakagambwa kapati bakati, «Ino muntu nzi uunga guwo
amayuwe alamuswiilila?»

Jesu mbwaakaponya baalumi bobilo bakanjidwe myuuya mibi
(Maako 5.1-20; Luka 8.26-39)

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Lino naakalandukila mutala, kucisi ca Bagadala, kwakamuswaana banjidwe myuuya mibi bobilo, bakazwa kunamaumbwe. Bakali bakali, tiikwakali muntu wakali kukonzya kwiinda munzila eeyo.

29Mpoonya bakapozomoka kabati, «Ino uyanda kutucita nzi yebo O Mwanaa Leza? Sena wazida kutupenzya ciindi kacitanasika?»

30Lino butanga bwangulube bwakali kucela aalaale kuzwa kulimbabo.

31Aboobo myuuya mibi yakakumbila Jesu yati, «Kuti naa watugwisya tutandile mubutanga bwangulube.»

32Jesu wakati kulinjiyo, «Kamuya.» Aboobo yakazwa akuyoonjila mungulube, butanga boonse bwakakunkulikila mujeleele yalwizi, bwakadumpukila mumaanzi.

33Lino beembezi babutanga bakatija baya kumunzi bakwaamba makani oonse, azyoonse zyakacitika kuli baabo bakanjidwe.

34Aawo bantu boonse bamumunzi bakaza kuyoocingauzya Jesu. Nkabela nibakamujana, bakamukumbila kuti azwe mucisi cabo.

Mateyo 9

Jesu mbwaakaponya muntu wakayuminide mubili

(Maako 2.1-12; Luka 5.17-26)

1Lino Jesu wakanjila mubwato wakazubuka lwizi akusika kumunzi wokwabo.

2Mpoonya baalumi bamwi bakamuletela mulema wakayuminide mubili, wakalede amacila. Jesu naakabona lusyomo lwabo wakati kumulwazi, «Koba aacamba mwanaangu zinyonyoono zyako zyalekelelwa.»

3Mpawo bamwi bamayi ba Mulawo bakayeeya muli cabo beni bati, «Ooyu muntu usampaula Leza.»

4Pele Jesu wakaziba ncibaali kuyeeya eelyo wakati, «Ino nkaambo nzi nimuyeeya bubi mumyoyo yanu?

5Ino ncili citete kwaamba kuti, ‹Zinyonyoono zyako zyalekelelwa› naa ‹Nyamuka enda?›

6Pele ono njanda kuti muzibe kuti Mwanaa Muntu ulijisi nguzu munyika zyakulekelela zinyonyoono.» Mpoonya wakaambila yooyo wakayuminide mubili kuti, «Nyamuka, bweza macila uye kuŋanda yako!»

7Ndilyonya wakapona akunyamuka, waya kuŋanda yakwe.

8Bantu baya nibakabona cakacitika bakayoowa, bakalumbaizya Leza ooyo wakapa bantu nguzu zili boobu.

Jesu mbwaakaita Mateyo

(Maako 2.13-17; Luka 5.27-32)

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Lino Jesu naakazwa ooko, wakabona mwaalumi uutegwa Mateyo kakkede amulimo wakwe, Jesu wakati, «Nditobele.» Mpoonya wakanyamuka akumutobela.

10Jesu naakali kulya muŋanda ya Mateyo, basimitelo abatakali kubamba milawo ya Mozesi bakalya antoomwe anguwe abasikwiiya bakwe.

11Babone buyo boobo, Bafalisi bakati kuli basikwiiya ba Jesu, «Ino nkaambo nzi mwiiyi wanu ulalya aantoomwe abantu bali boobu?»

12Pele Jesu naakamvwa boobo, wakati kulimbabo «Teensi baabo baumi bayanda musilisi, ccita aabo baciswa.

13Kamuya mukaiye ncaaamba majwi aa Leza aati, ‹Ndiyanda lweengelelo kutali cipaizyo pe?› Nkaambo nsiindakazida kwiita aabo mbomuyeeya kuti mbalulami ccita basizinyonyoono.»

Mbubakabuzya zyakuliimya kulya
(Maako 2.18-22; Luka 5.33-39)

14Kuzwa waawo basikwiiya ba Joni mubapatizi bakasika kuli Jesu akumubuzya kuti, «Ino nkaambo nzi kanji-kanji swebo a Bafalisi tulaliimya kulya kakuli basikwiiya bako tabaliimyi pe?»

15Jesu wakabaingula kuti, «Sena beenzinyina sibwiinga balakonzya kulila ciindi nacili ambabo? Peepe, nikuba boobo ciyoosika ciindi basinkondonyina nibayoomutola sibwiinga, ndendilyo beenzinyina nibayooliimya kulya mukuusa.»

16Jesu wakaya ambele akuti, «Taakwe muntu uusuma cigamba cacisani cipya kucisani cakaindi. Nkaambo cigamba eeco cilamonkola cisani, nkabela cimonko caco cilakomenesya.

17Nikuba kutila waini munkomo zyazikutu zyakaindi, kuti naa wacita boobo, zikutu zilaanduka, waini ulasoomoka, azyalo nkomo zicinyina mulimo. Tee kayi waini mupya utilwa munkomo mpya, nkabela zyoonse zilayobolwa kabotu.»

Jesu mbwaakabusya mwana musimbi amukaintu wakaguma cisani ca Jesu
(Maako 5.21-43; Luka 8.40-56)

18Jesu kacaamba boobo kwakasika mweendelezi wacikombelo umwi wakamufugamina wati, «Mwanaangu musimbi wafwa lino-lino. Ndakukomba uboole uzoobikke maanza aako alinguwe, eelyo ulapona.»

19Mpoonya Jesu wakanyamuka, abasikwiiya bakwe bakamutobela.

20Lino umwi mukaintu wakali kuciswa kalobola kwamyaka kkumi aibili, wakasika kusule akuguma moombe wacisani cakwe.

21Wakacita oobo nkaambo wakalizi mumoyo kuti, «Kufumbwa buyo kuti naa ndaguma cisani cakwe, ndilapona.»

22Mpawo Jesu wakacebuka, naakamubona wakati kulinguwe, «Baama koba aacamba lusyomo lwako lwakuponya.» Mpoonya aawo wakapona kuzwa kubulwazi bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Lino Jesu naakasika kuŋanda yamweendelezi wakabona basimitetele ankamu yabantu kaboomoka.

24Mpawo wakati, «Amuzwe nkaambo musimbi ooyu tafwide, woona buyo.» Mpoonya bantu bakamuseka.

25Ciindi nkamu niyakazwa, wakanjila munanda akujata mufu janza, mpawo wakabuka.

26Mpuwo eeyo yakamvwigwa koonse-koonse.

Jesu mbwaakaponya boofu bobilo

27Lino Jesu naakazwa ooko, balombwana boofu bobilo bakaletwa kabazabumutobela, kaboongolola kabati, «O Mwanaa Devedi kotweengelela.»

28Ciindi naakanjila muŋanda imwi aabo balombwana bakasika kulinguwe. Jesu wakati kulimbabo, «Sena mulasyoma kuti eeci ndakonzya kucicita?» Balo bakaingula kuti, «Iiyi O Mwami.»

29Mpoonya Jesu wakaguma meso aabo kumwi kati, «Acibe kulindinywe mbubonya mbumwasyoma.»

30Mpoonya aawo bakakonzya kubona. Eelyo Jesu wakabalailila kuti, «Kutabi naba muntu omwe uutizibe eeci pe!»

31Nikuba boobo bakainka kabaya bumwaya mpuwo yakwe mucisi eeco coonse.

Jesu mbwaakaponya syaataambi

32Lino bazwe buyo balombwana aabo, kwakaletwa kuli Jesu syaataambi wakanjidwe muuya mubi.

33Jesu naakaugwisya muuya mubi, mwaalumi syaataambi wakaambaula. Eelyo nkamu yabantu yakagambwa yakati, «Kunyina nicakacitikide cili boobu mu Isilayeli pe.»

34Bafalisi bakati, «Ulagwisya myuuya mibi muzina lyamupati wamyuuya mibi.»

Jesu mbwaakababeda aalubomba bantu

35Lino Jesu wakeenda koonse-koonse, muminzi atunzi kaya bwiisya muzikombelo zya Bajuda akukambauka Makani Mabotu aazyabwami bwa kujulu, kumwi ooku kasilika malwazi amaciswe oonse aakabajisi.

36Lino naakabona makamu aabantu, wakaba aalweetelelo, nkaambo bakali katede akupenga, mbuli mbelele zitakwe mweembezi.

37Mpoonya wakati kuli basikwiiya bakwe, «Butebuzi bwavula, pele basikutebula baceya.

38Nkaako amukombe ku Mwami wabutebuzi kuti atume basikutebula bazikumutebwide.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mateyo 10

Zyabatumwa ba Jesu
(Maako 3.13-19; Luka 6.12-16)

1Lino Jesu wakaita basikwiiya bakwe bali kkumi ababili kuti babungane. Nkabela
wakabapa nguzu zyakugwisya myuuya mibi, akuponya malwazi amaciswe aasiyene-
siyene.

2Mazina aabo ngaaya: Saimoni uutegwa Pita a Andulu munyina, Jemusi mwanaa
Zebedii a Joni munyina,

3Filipo, Baatolomeyo, Tomasi, Mateyo sikutezya, Jemusi mwana wa Alufayusi,
Tadeyusi,

4Saimoni munkutwe a Judasi Isikaliyoti wakamwaaba.

Jesu mbwaakatuma basikwiiya bakwe
(Maako 6.7-13; Luka 9.1-6)

5Aaba bali kkumi ababili Jesu wakabatuma, amalailile aaya: «Mutainki kuli bamasi,
alimwi mutakanjili nimuba mumunzi wa Basamaliya.

6Pele muleelede kuunka kubantu ba Isilayeli bali mbuli mbelele zisweekede.

7Mukakambauke kuti, ‹Bwami bwakujulu bwaswena.›

8Amukaponye baciswa, abasizinsenda, mukabusye bafu, alimwi mukagwisye myuuya
mibi. Mwapegwa buyo, anywebo mukape buyo.

9Mutabwezi mali muzikwama zyanu naaba aangolida, naaba ansiliva, naaba
aamukuba.

10Mutatoli cibwezelo calweendo, niziba zibaki zyobilo, niziba ndyasyo niiba nkoli
nkaambo similimo ulida amulimo wakwe.

11«Nkabela kufumbwa munzi ngomwanjila, mukayandaule muntu uunga
wamutambula. Mukakkale anguwe mane kusikila mukazwe oomo.

12Nkabela mwaakunjila buyo muŋanda, mukati ‹Amube aaluumuno.›

13Kuti naa bali mumo bamutambula, luumuno lwanu lukabe ambabo. Kuti naa
tabamutambuli, mukazwe aluumuno lwanu.

14Naa kwabula muntu naba omwe uumutambula naa kuswiilila majwi aanu muŋanda
yakwe naa mumunzi oonse ooyo mukakunkumune lusuko kumatende aanu cikabe
cicenjezyo kulimbabo.

15Jesu wakati, ncobeni ndamwaambila kuti mulandu wa Sodomu a Gomola uzooba
muniini mubuzuba bwalubeta kweelanya awako.

Mapenzi aaboola
(Maako 13.9-13; Luka 21.12-17)

© 1996, Bible Society of Zambia.

16«Amubone ndamutuma mbuli mbelele aakati kabaumpe, nkaako amucenjele mbuli
nzoka alimwi mubombe mbuli nkwilimba.

17Amukabacenjelele bantu, nkaambo bayoomutola mumbeta akuyoomuuma
muzikombelo zyabo.

18Muyootolwa kubeendelezi abami nkaambo kangu, kuti mukandicitile bumboni
kulimbabo akuli bamasi.

19Ciindi nibayoomujata, mutakalibiliki kuti ‹Ino tukaambe buti?› naa ‹Tukakanane
nzi?› nkaambo Leza uyoomuzibya ncomuyooamba muciindi nciconya eeco.

20Ncobeni teensi ndinywe nomuti kaambe, pele Muuya Uusalala uuzwa kuli Uso uuli
kujulu uyooba mulindinywe.

21«Ciindi eeco munyina uyooaba mwanookwabo kuti ajaigwe, abalo bamawisi
bayoocita mbubonya buyo kubana babo, bana bayoobukila bazyali babo akubajaya.

22Kayi nywebo muyoosulaikwa abantu boonse akaambo kangu. Pele ooyo uukakatila
mane kumamanino uyoofutuka.

23Ciindi nibayoomupenzya mumunzi umwi mukatijile kuluumbi. Ncobeni
ndamwaambila kuti kamutana manizya mulimo wanu muminzi yoonse ya Isilayeli
Mwanaa Muntu unoosikide kale.

24«Sena tamuzi kuti sikwiiya tali mupati kwiinda Mwiiyi wakwe, awalo mubelesi tali
mupati kwiinda simalelo wakwe?

25Cileelede kuli sikwiiya kuti asoleke kuba mbuli Mwiiyi wakwe muluzibo, awalo
mubelesi kuti abe mbuli simalelo wakwe. Kuti naa mwini ŋanda bamwiita kuti
Belezebule, ino baŋanda yakwe bayoobabisya-bisya buti?

Weelede kuyoowegwa
(Luka 12.2-7)

26«Aboobo mutayoowi bantu. Taakwe civumbidwe citakooyooyubununwa, naa
cisisidwe citakooyoozibwa.

27Nkabela eeco ncendamwaambila mumudima amucaambe mumumuni aceeco
ncomumvwa mukupetekezya mucaambe antangalala.

28Mutabayoowi aabo bajaya mubili pele tabakonzyi kujaya muuya. Muyoowe ooyo
uukonzya kujaya muuya antoomwe amubili mumulilo uutamani.

29Tee kayi tutiiti tobilo tuulwa kali komwe? Nikubaboobo taakwe nikaba komwe kato
kanga kawida ansi akufwa Uso katazi.

30Anywebo masusu aamitwe yanu ulaabalide.

31Nkaambo kaako mutayoowi, kayi nywebo mulayandika kwiinda tutiiti tunji.

Zyakuzumina Jesu
(Luka 12.8-9)

© 1996, Bible Society of Zambia.

32«Kufumbwa ooyo uundizumina kubantu, ambebo njoomuzumina kuli Taata uuli kujulu.

33Pele kufumbwa ooyo uundikaka kubantu ambebo ndiyoomukaka kuli Taata uuli kujulu.

Bantu bayooandaana akaambo ka Jesu
(Luka 12.51-53; 14.26-27)

34«Mutayeeyi kuti ndakaleta luumuno munyika. Taakwe nindakazida luumuno pe, pele nkondo.

35Nkaambo ndazida kwandaanya mwana mulombe awisi, musimbi abanyina, mukamwana abanyinazyala.

36Nkabela basinkondonyina muntu, bayooaba mbabonya bamukwasyi wakwe.

37«Kufumbwa uuyandisya wisi naa banyina kwiinda ndime teelede kuba wangu. Alimwi kufumbwa uuyandisya mwanaakwe mulombe naba musimbi teelede kuba wangu.

38Kufumbwa uutayumuni mapenzi mbuli ciingano akunditobela teelede kuba wangu.

39Kufumbwa ooyo uuyandaula buumi uyoobusweekelwa, nkabela kufumbwa uusweekelwa buumi bwakwe akaambo kangu uyoobujana.

Kulumbulwa
(Maako 9.41)

40«Kufumbwa uumutambula utambula ndime, alimwi ooyo uunditambula watambula ayooyo wakandituma.

41Kufumbwa uutambula mutumwa watumwa a Leza uyootambula cilumbo camutumwa wa Leza. Alimwi kufumbwa uutambula mululami uyootambula cilumbo cabululami.

42Ayooyo uupa naaba maanzi-cula kuli yooyo muniini wabandiccilila, ndamwaambila kuti ncobeni, takabuli cilumbo cakwe.»

Mateyo 11

Batumwa bakazwa kuli Joni Mubbapatizi
(Luka 7.18-35)

1Jesu naakamana kulailila basikwiiya bakwe bali kkumi ababili, wakanyamuka kuzwa ooko wainka kuyooiisya akukambauka muminzi.

2Lino Joni naakali muntolongo wakamvwa zyamilimo ya Kilisito nkaako wakatumizya basikwiiya bakwe amajwi kuli Jesu.

3Bakati kulinguwe, «Sena ndonduwe uuboola, naa tucilangila uumbi?»

4Jesu wakabaingula kuti, «Kamuya mukaambile Joni ncomwamvwa akubona,

© 1996, Bible Society of Zambia.

5boofu balabona balema baleenda, basizinsenda balaponyezegwa, basinkematwi balamvwa, bafu balabusigwa, bacete balakambaukilwa Makani Mabotu.

6Ulilelekedwe muntu uutadonaiki mulindime.»

7Bacizwa basikwiiya baya Jesu wakatalika kubuzya makamu aabantu bakaliwo kaamba zya Joni wakati, «Ino ncinzi ncimwakainkilide kuyoobona munkanda? Sena ndubu lwakali kuyuuntana aluuwo?

8Ino mwakainkilide kuyoobona nzi? Sena muntu wakasamide zisani ziteteete? Tee kayi aabo basama ziteteete bakkala mumaanda aabami.

9Amwaambe, mwakali kuyoobona nzi? Musinsimi na? Iiyi njanda kumwaambila masimpe kuti, ngumwakabona mmupati kwiinda musinsimi.

10Ngonguwe ooyo uulembedwe mumajwi aa Leza kuti, ‹Ndatuma mutumwa wangu kumbele lyako uuti kakululamikile nzila.›

11Ncobeni ndamwaambila kuti, noliba lili taakwe naba omwe muntu wakali kwiinda Joni Mubbapatizi. Nikuba boobo ooyo muniini mubwami bwakujulu mupati kwiinda Joni.

12Kuzwa ciindi ca Joni Mubbapatizi kusikila sunu bwami bwakujulu bwasika canguzu, abalo bankutwe balabutola canguzu.

13Mozesi abasinsimi boonse bakali kwaamba zyabwami bwakujulu kusikila Joni naakaboola.

14Aboobo naa kamuyanda kusyoma majwi aabo, Elija ngu Joni.

15Ooyo ulaamatwi amvwe!

16«Ino bantu basunu mbakozyanye aanzi? Bali mbuli bana bakazyanya mucisambilo akwiitana kabati,

17‹Twakamusibila nyeele, pele taakwe nimwakazyana! Twakoomoka pele taakwe nimwakatulizya.›

18Joni wakali kuliimya kulya, katanywi pe, nikuba boobo bantu bakati, ‹Ulinjidwe!›

19Lino Mwanaa Muntu naakasika kalya, kanywa, bakati, ‹Amubone sindya, mukolwi, mulongwe wabasimitelo abatabambi milawo ya Mozesi!› Musongo ulalitondezya mumilimo yakwe.»

Kusinganyizigwa kwaminzi imwi
(Luka 10.13-15)

20Lino Jesu wakatalika kukalalila bantu bamu minzi oomo mwaakacitila milimo yanguzu nkaambo tiibakeempa. Wakati,

21«Maawe kulindinywe nominzi ya Kolazini a Betesaida! Nkaambo kuti milimo yanguzu yakacitwa mulindinywe niyakacitilwa mu Taya a Sidoni, minzi yabantu bakunze, nibakeempa kale akusama masaka akulibikka twe kutondezya kuusa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Pele ndamwaambila kuti mubuzuba bwalubeta mulandu wanu uyoobija kwiinda wa
Taya a Sidoni.

23Ayebo Kapenaumu, sena uyeeya kuti bayookulumbaizya kujulu? Peepe,
uyoosowelwa mumulilo uutamani. Nkaambo kuti milimo yanguzu yakacitilwa
mulinduwe niyakacitilwa mu Sodomu, nokunga asunu munzi ooyu kauciliko.

24Pele ndakwaambila kuti mulandu wa Sodomu uzooba muniini mubuzuba bwalubeta
kweelanya awako.»

Jesu mbwaakalumba
(Luka 10.21-22)

25Nciconya ciindi eeco Jesu wakakomba wati, «Ndakulumba Taata, Mwami wajulu
anyika kuti wayubunwida bantu buyo zintu nzookasisa kubasongo abamaanu.

26Mbombubo Taata, mbucakakukonda.

27Zintu zyoonse zyapegwa kuli ndime a Taata. Taakwe naba omwe uundizi pele
nduwe Taata olikke. Alimwi taakwe muntu naba omwe uuzi Taata ccita ndime,
ayooyo ngundayubunwida.

28«Amuboole kulindime, nyoonse nomukatede nomulemedwe, ndime eenti
mulemunune.

29Amulivoleke joko lyangu, mundiiye. Amubone mebo ndili bombede alimwi
ndimutete moyo, nkaako muyoojana kulyookezya kwa mumoyo.

30Joko lyangu lilamweelela awalo mukuli wangu ulamuubaubila.»

Mateyo 12

Makani aa Buzuba bwakulyookezya butegwa Sabata
(Maako 2.23-28; Luka 6.1-5)

1Mubuzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata, Jesu wakainda mumyuunda yamaila,
basikwiiya bakwe bakafwa nzala. Eelyo bakatalika kupulula makunka aamaila balya.

2Bafalisi nibakabona boobo bakati kuli nguwe, «Bona basikwiiya bako bacita
citazumizigwi amulawo mu Buzuba bwa Sabata.»

3Jesu wakabaingula kuti, «Sena tiimwakabala Devedi mbwaakacita, ciindi walo
abaabo mbaakalaabo nibakafwa nzala?

4Tee bakanjila muŋanda ya Leza akulya cinkwa cacituulo kuli Leza, eeco
ncibatakeelede kulya, ccita buyo bapaizi mbibakeelede kulya cinkwa eeco balikke?

5Naa tiimwakabala mbuli bapaizi ba muŋanda ya Leza mbubaali kutyola mulawo wa
Buzuba oobu nikuba boobo taakwe nibakapegwa mulandu?

6Pele mpali aano wiinda ŋanda ya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Nimwalizi ncokaamba kapango kati, ‹Ndiyanda lweengelelo kutali cipaizyo pe,› nimwatatamikizya batakwe mulandu pe.

8Nkaambo Mwanaa Muntu ngomwami wa Buzuba bwa Sabata.»

Jesu mbwaakaponya muntu wakapuutide janza
(Maako 3.1-6; Luka 6.6-11)

9Lino Jesu naakazwa ooko wakainka akunjila mucikombelo ca Bajuda.

10Ooko kwakali mwaalumi umwi wakapuutide janza. Mpawo bantu bakabuzya Jesu kuti, «Sena kuleelede kuponya muntu mu Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata?» Bakabuzya boobu kuti bamujanine kaambo.

11Nkaako wakabaingula kuti, «Nguni aakati kanu ulaa mbelele yomwe nkabela yawida mudindi mu Buzuba bwa Sabata uunga takooigwisya?

12Kayi muntu ulayandika kapati kwiinda mbelele. Nkaako mulawo ulazumina kucita ciluleme mu Buzuba bwa Sabata.»

13Ucimana Jesu wakati kumwaalumi ooyo, «Vungununa janza.» Eelyo wakalivungununa, lyakapona akuba mbuli lyeenzinyina.

14Bafalisi bakazwa akuyoolivwiya kuti bamujaye buti Jesu.

Musale wa Leza

15Lino Jesu naakaziba mizeezo yabo wakazwa ooko. Nkabela bantu banji bakamutobela nkaako wakaponya balwazi boonse.

16Ucimana wakabalailila kuti batamuyubununi.

17Eeci caakucitika mbubonya mbwaakaambide musinsimi Izaya kuti,

18«Ngooyu mubelesi wangu ngundasala ngwenjandisisya. Nzyacita zilandikkomanisya. Ndiyoomupa muuya wangu, nkabela uyoolungulula kuli bamasi kuti Leza ulululeme.

19Takooyoovulumuka nikuba kupozomoka pe. Takooyoolituntaizya mumazila.

20Takooyootyola katete kacuzukide nikuba kuzima kamuni kayaka. Uyoofwida bantu luse kusikila bululami bwakwe bukazunde.

21Bulangizi bwabamasi buyooba muli nguwe.»

Zya Jesu a Belizebule
(Maako 3.20-30; Luka 11.14-23)

22Mpoonya bantu bakamuletela moofu, syataambi, wakanjidwe muuya mubi. Wakamuponya, watalika kwaambaula akubona.

23Lino bantu boonse bakagambwa akuti, «Sena ooyu ulakonzya kuba mwanaa Devedi ooyo?“

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Bafalisi nibakamvwa boobo bakati, «Peepe, ngu Belizebule, mwami wamyuuya mibi nguupa ooyu muntu nguzu zya kugwisya myuuya mibi.“

25Lino Jesu naakaziba ncibakali kuyeeya wakati kulimbabo, «Kuti bantu bacisi comwe babukilana, eeco cilooleka. Alimwi kuti bantu bamumunzi omwe naa mukwasyi babukilana, munzi naa mukwasyi ooyo ulooleka.

26Kuti naa Saatani wagwisya beenzinyina, nkokuti walilwana lwakwe. Ino inga bwami bwakwe bwakkala buti?

27Kuti naa ndilagwisya myuuya mibi anguzu zya Belizebule, amundaambile, ino baccilili banu baigwisya aanguzu zyani? Nkaako bayoomuzula akutondezya kuti mulilubizizye.

28Peepe tali Belizebule, pele Muuya wa Leza nguundipa nguzu zyakwiigwisya myuuya mibi, caamba kuti bwami bwa Leza bwasika kuli ndinywe.

29Kunyina muntu uukonzya kunjila muŋanda yasinguzu akusaala zintu zyakwe, ccita wasaanguna kwaanga singuzu ooyo. Ndendilyo nanga wakonzya kusaala zintu zyamuŋanda yakwe.

30Kufumbwa uuteendelani andime ngusinkondoma ayooyo uutabunganyi antoomwe andime ulamwaya.

31Nkaambo kaako ndamwaambila kuti Leza ulakonzya kumulekelela muntu cibi coonse, niciba cakumusampaula. Pele kuti naa muntu wasampaula Muuya Uusalala takooyoolekelelwa pe.

32Mbubonya oobo kufumbwa waamba cakubisya-bisya Mwanaa Muntu ulakonzya kulekelelwa, pele ooyo uukanana cakubisya-bisya Muuya Uusalala takooyoolekelelwa pe, kuciindi cino nikuba kuciindi ciboola.»

Musamu ulazibwa amicelo yawo

(Luka 6.43-45)

33«Mbuli mbomuzi kuti musamu kuuli mubotu ayalo micelo yawo mibotu, musamu mubi ulazyala micelo mibi. Kayi musamu uuli woonse ulazibwa amicelo yawo.

34Nywebo nobana banzoka! Ino inga mulaamba buti cibotu, kakuli nywebo muli babi? Nkaambo muntu waamba cizwide mumoyo wakwe.

35Muntu mubotu ulaamba zibotu nzyayobola muli nguwe, muntu mubi ulaamba zibi zili muli nguwe.

36Ncobeni ndamwaambila kuti mubuzuba bwalubeta bantu bayoopegwa mulandu akaambo kamajwi oonse ngubakali kwaamba.

37Nkaambo mbuli mbwaya kukanana muntu uyoozulwa naa kutapegwa mulandu.»

Cikonzyanyo ca Jona

(Maako 8.11-12; Luka 11.16, 29-32)

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Lino bamwi bamayi ba Mulawo a Bafalisi bakati kuli Jesu, «Omwiiyi tuyanda kuti utucitile maleele.»

39Jesu wakabaingula kuti, «Basizibi batasyomeki kuli Leza balayanda kubona maleele, pele taakwe nobatitondezegwe, ccita ambweni cakacitika kuli Jona musinsimi.

40Nkaambo mbubonya mbuli Jona mbwaakali mwida lyanswi mpati kwamazuba otatwe, mbubonya oobo awalo Mwanaa Muntu mbwayooba mazuba otatwe mubulongo.

41Nkaako baku Nineva bayoomuzula, mubuzuba bwalubeta, balo bakeempa nibakakambaukilwa a Jona. Lino aano mpali wiinda Jona.

42Alimwi mubuzuba bwalubeta mwami mukaintu uuzwa kumusanza uyoomuzula nkaambo wakeenda kuzwa kumagolelo aanyika kuzoomvwa busongo bwamwami Solomoni. Lino aano mpali wiinda Solomoni.

Kubweeda kwamuuya uusofwaazya mumuntu
(Luka 11.24-26)

43«Kuti muuya uusofwaazya wazwa mumuntu uleendeenda mucimpayuma kuyabuyandaula cilyookezelo, pele ulacibula.

44Wacibula ulati, ‹Ndabweeda kumuntu wangu nkwindazwida!› Nkabela ciindi ncuupiluka ulajana taakwe cilimo, muntu ooyo uli buyo kabotu.

45Mpoonya aawo ulainka wakweeta iimbi myuuya iili ciloba mibi kwiinda nguwo, nkabela ilanjila akukkala mumuntu ooyo. Eelyo kumamanino buumi bwamuntu ooyo bulabija kwiinda mbwaakali kusaanguna. Mbombubo mbokuyooba kubantu babi mbaazuba aano.»

Bamukowa wa Jesu
(Maako 3.31-35; Luka 8.19-21)

46Jesu naakacili kwaambaula kubantu, kwakasika banyina ababunyina bakaima aanze, kabayanda kwaambaula anguwe.

47Nkabela muntu umwi wakamwaambila kuti, «Banyoko abana bokwanu bali anze bayanda kwaambaula anduwe.»

48Jesu wakaingula muntu ooyo wakamwaambila kuti, «Ino baama mbaani, abalo bana bokwesu mbaani?»

49Lino wakatondeka ooko kwakakkede basikwiiya bakwe, wakati, «Tee baama abana bokwesu mbaaba!

50Nkaambo kufumbwa ooyo uucita ziyanda Taata uuli kujulu, ngomukwesu, ngomucizi alimwi mbabaama.»

Mateyo 13

Cikozyanyo casikuminza

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Maako 4.1-9; Luka 8.4-8)

1Mubuzuba oobo mbubonya Jesu wakazwa muŋanda akukkala kumbali aalwizi.

2Nkamu mpati yabantu yakamubunganina cakuti wakanjila mubwato akukkala, pele bantu bakaliimvwi ankomwe yalwizi.

3Wakabaambila zintu zinji muzikozyanyo wakati, «Muntu umwi wakainka kuyoominza.

4Lino naakali kuminza, mbuto zimwi zyakawida munzila, eelyo bayuni bakaboola bazilya.

5Mbuto zimwi zyakawida mulubwe-lubwe, mwatakalivu linji, cakufwambaana zyakamena nkaambo vu lyakali syoonto.

6Pele zuba nilyakabala zyakapusama, zyayuma nkaambo tiizyakana simpisya miyanda.

7Mbuto zimwi zyakawida mumamvwa, naakakomena akaziyasa akuzifundilizya.

8Mbuto zimwi zyakawida muvu bbotu, akuzyala micelo. Zimwi zyakavuzyanya akuba mwaanda, zimwi makumi aali cisambomwe, azimwi makumi otatwe.»

9Aboobo Jesu wakati, «Ooyo ulaamatwi amvwisye.»

Bupanduluzi bwa zikozyanyo

(Maako 4.10-12; Luka 8.9-10)

10Lino basikwiiya bakasika kuli Jesu akuti, «Ino nkaambo nzi ncobaambilila muzikozyanyo?»

11Mpawo wakabaingula kuti, «Nywebo mulipedwe luzibo lwamaseseke aabwami bwakujulu, pele balo tabapedwe pe.

12Nkaambo ooyo uujisi uyooyungizizilwa, nkabela ziyooba zinji, pele ooyo uujisi kuce uyoonyangilwa limwi.

13Ncencico ncebaambilila muzikozyanyo, nkaambo nikuba kuti balabona, pele tababonesesyi, nikuba kuti balamvwa pele tabamvwisisyi, alimwi tabaswiililisyi.

14Mbubonya mbuli bwakasinsima Izaya zyambabo naakati,

‹Ncobeni muyoomvwa pele tamukooyoomvwisisya, akubona muyoobona pele tamukooyoobonesesya.

15Kayi maanu aabantu aaba mafwiifwi, aalo matwi aabo baasinka cakuti tabakonzyi kuziba ameso aabo. Tabakonzyi kwiingasila amyoyo yabo, nikuba kusandukila kuli ndime kutegwa ndibaponye.›

16Pele nywebo mulilelekedwe nkaambo meso aanu alabona, aalo matwi aanu alamvwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Ncobeni ndamwaambila kuti basinsimi abalulami banji bakali kuyandisya kubona
zintu nzomubona, pele taakwe nibakazibona pe. Alimwi bakali kuyandisya kumvwa
zintu nzomumvwa, pele taakwe nibakazimvwa.

Bupanduluzi bwini-bwini bwacikozyanyo casikuminza

(Maako 4.13-20; Luka 8.11-15)

18«Lino amuswiilile kubupanduluzi bwacikozyanyo casikuminza.

19Ciindi bantu nibamvwa majwi aaamba zya bwami bwa Leza bamana tabaabambi,
Siluuni ulasika akugwisya eeco cisyangidwe mumyoyo yabo. Nzembuto
zyakaminzidwe mumbali aanzila.

20Lino eezyo zyakawida muvu lyalubwe-lubwe, mbabaabo banga bamvwa majwi aa
Leza, cakufwambaana baatambula akukondwa.

21Nikuba boobo tabajisi miyanda mulimbabo, mbayumu kwakaindi kaniini, pele
ciindi makatazyo alimwi a mapenzi naabasikila akaambo kakucita zyaamba majwi
aaya inga ndilyonya balebwa.

22Lino eezyo zyakawida akati kamamvwa, mbabaabo banga bamvwa majwi, pele
nkaambo balayandisisya zintu zyamunyika abuvubi, eezyo zilaasyanikizya majwi,
nkabela taazyali micelo.

23Pele eezyo zyakawida muvu bbotu, mbabaabo banga bamvwa majwi aa Leza
akwaabamba. Aboobo balazyala micelo cakuvuzyanya akuba mwaanda, bamwi
makumi aali cisambomwe, bamwi makumi otatwe.»

Cikozyanyo camaila amisonde

24Alimwi Jesu wakabaambila acimwi cikozyanyo wakati, «Bwami bwakujulu buli
mbuli muntu wakasyanga maila mumuunda.

25Pele ciindi bantu nibakacili koona, sinkondonyina wakasika akusyanga misonde
mumaila, wainka.

26Nkabela zisyango nizyakakula akuzyala nseke, mpoonya misonde ayalo
yakalibonya.

27Lino babelesi bamukamwini muunda bakasika akumwaambila kuti, ‹Mwami, sena
taakwe nookasyanga maila mumuunda wako? Ino kayi yazwayi misonde?›

28Wakati kulimbabo, ‹Sinkondoma nguwacita eeci!› Mpoonya babelesi bakati
kulinguwe, ‹Sena ulayanda kuti tuunke tukainonkole?›

29Pele walo wakati, ‹Peepe, antela mwaakwiinonkola mukagwisilizye amaila.

30Amuzileke zyoonse zikulile aamwi mane kusikila ciindi cakutebula. Nkabela
ndendilyo basikutebula ninjoobaambila kuti, Amusaangune kubungika misonde
mwiiange mumisunta kuti itentwe. Pele amubikke maila mubutala bwangu.› »

Zikozyanyo zimwi

(Maako 4.30-32; Luka 13.18-19)

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Alimwi Jesu wakaamba acimwi cikozyanyo wakati, «Bwami bwakujulu buli mbuli kaseke kamasitadi, aako muntu nkasyanga mumuunda wakwe.

32Nkaseke kaniini kapati, pele inga kakomena zisyango akuba cisamu. Nkabela bayuni balaboola akuyaka ziteente mumitabi yaco.»

Cikozyanyo camimena
(Luka 13.20-21)

33Lino Jesu wakabaambila acimbi cikozyanyo wakati, «Bwami bwakujulu buli mbuli mimena mukaintu njaakavwela muzisuwo zyotatwe zyabusu bwamaila akwiisisa, mane kusikila mulwi woonse wafufumuka.»

34Eezi zyoonse Jesu wakabaambila muzikozyanyo. Taakwe naakali kubaiisya buyo ccita muzikozyanyo.

35Eezi wakazicita kweendelana abwakaamba musinsimi kuti,

«Njooisya muzikozyanyo, njoolungulula eezyo zyakasisidwe kuzwa kumalengelo aanyika.»

Jesu mbwaakapandulula cikozyanyo camaila amisonde

36Mpoonya Jesu wakasiya makamu aabantu akunjila muŋanda. Basikwiiya bakwe bakaboola kulinguwe akuti, «Tupandulwide ncocaamba cikozyanyo camisonde yamumuunda.»

37Wakabaingula kuti, «Ooyo wakasyanga ngu Mwanaa Muntu.

38Muunda uulya nduundu, maila aamba bantu babwami bwa Leza. Misonde mbantu ba Mubi.

39Ngosinkondoma wakaisyanga Siluuni. Kutebula nciindi cakumana kwanyika. Batebuzi mbangelo.

40Mbubonya mbuli misonde mbwiibunganyizigwa akutentwa, mbubonya oobo mbokuyooba akumamanino aanyika.

41Mwanaa Muntu uyootuma bangelo bakwe, kuti bazoogwisye mubwami bwakwe bantu balebya bamwi abasizibi boonse,

42akuyoobasowela mubbibi lyamulilo. Mwalo oomo mobayoolila akuluma ntwino.

43Balo baluleme bayoobala mbubonya mbuli zuba mubwami bwa Wisi. Ooyo ulaamatwi amvwisye.

Azimwi zikozyanyo

44«Alimwi bwami bwakujulu buli mbuli lubono lwakasisidwe mumuunda, oolo muntu ndwaakabbunukila akulusisa aambi. Mukukondwa wakainka akuyoouzya zyoonse nzyajisi akuula muunda ooyo.

45«Alimwi bwami bwakujulu buli mbuli musambazi uuyandaula ngale zibotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

46Naakajana mbotu kwiinda wakainka waakuuzya zyoonse eezyo nzyaakajisi akwiiula.

47«Alimwi bwami bwakujulu buli mbuli kanyandi kakawaalwa mulwizi kaakujata nswi zyamisyobo-misyobo.

48Lino nikakazula bakakakwelela kunkomwe. Bakakkala ansi akusala nswi mbotu bazibikka muzisuwo, zibi bakazisowa.

49Mbubonya oobo mbokuyooba kumamanino aanyika. Bangelo bayoosika akwaandaanya babi kuzwa kubaluleme,

50babi bayoobasowela mubbibi lyamulilo. Mwalo oomo bantu mobayoolila akuluma ntwino mukuusa.»

51Jesu wakabuzya basikwiiya kuti, «Mwati mwazimvwa eezi zyoonse?» Bakati kulinguwe, «Iiyi.»

52Mpoonya wakati kulimbabo, «Nkaako mwiiyi uuli woonse wamulawo wakaiisigwa makani aabwami bwakujulu uli mbuli mwiniŋanda ooyo uugwisya muciyobwedo cakwe zintu zipya azintu zikulukulu.»

Jesu mbwaakakakwa ku Nazaleta
(Maako 6.1-6; Luka 4.16-30)

53Lino Jesu naakamana kwaamba zikozyanyo eezi, wakazwa ooko,

54wakaboola kucisi cokwabo ooko wakabaiisya bantu mucikombelo cakunga mane bakagambwa akwaamba kuti, «Ino ooyu muntu wabujana kuli busongo amilimo eeyi mipati iitondezya nguzu?

55Sena ooyu tali mwana wamubezi uulya? Banyina, tee kayi ngu Maliya? Sena abalo bana bokwabo tabali Jemusi, Josefa, Saimoni a Judasi?

56Sena abalo bacizi bakwe tatulaabo aano? Ino kayi muntu ooyu wazijana kuli eezi zyoonse?»

57Aboobo bakamukaka. Pele Jesu wakati kulimbabo, «Musinsimi ulalemekwa kuli koonse, pele kutali kwabo naa kumukwasyi wakwe pe.»

58Nkabela Jesu taakwe naakacita milimo minji yanguzu oomo, nkaambo tiibakamusyoma.

Mateyo 14

Zyakufwa kwa Joni Mubbapatizi
(Maako 6.14-29; Luka 9.7-9)

1Ciindi eeco Helodi mweendelezi wamu Galilii wakamvwa mpuwo ya Jesu.

2Mpoonya wakati kuli balupati-pati bakwe, «Tee mwati Joni Mubbapatizi wabuka kuzwa kubafu! Ncencico ncacitila zyanguzu eezi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mboobu mbucakacitika: Helodi wakatuma basinkondo kuti bakaange Joni akumubikka muntolongo. Wakacita eezi akaambo ka Helodiyasi mulamwe wakwe muka Filipo.

4Nkaambo Joni wakali kwaambila Helodi kuti «Tuuli mulawo kuti yebo ukwate mukamunyoko pe.»

5Helodi wakali kuyanda kuti ajaye Joni, pele wakali kuyoowa bantu, nkaambo bakali kuti Joni musinsimi.

6Lino buzuba bwakuyeeya kuzyalwa kwakwe nibwakasika, mwana musimbi wa Helodiyasi wakabazyanina kabotu bantu cakuti Helodi wakabotelwa.

7Nkabela wakasyomezya cakukonka «Ndakupa kufumbwa eeco ncotikumbile!»

8Lino banyina nibakamwaambila nceelede kukumbila wakati, «Ndipa mutwe wa Joni Mubbapatizi omu mumutiba.»

9Mpawo Helodi wakausa, pele nkaambo kakuti wakakonkezya bantu boonse kabamvwide, wakalailila kuti musimbi ooyu apegwe ncaakakumbila.

10Mpawo wakatumya kuti Joni akosolwe mutwe muntolongo.

11Nkabela mutwe wakwe wakaletwa mumutiba akupegwa kumusimbi ooyo, musimbi ooyo wakuuleta kuli banyina.

12Lino basikwiiya ba Joni bakaboola, babweza mutumba akuyoouzikka. Bamane bakapiluka baakwaambila Jesu.

Jesu mbwaakasanina bantu banji

(Maako 6.30-44; Luka 9.10-17; Joni 6.1-14)

13Jesu naakamvwa boobo, wakazwa ooko akunjila mubwato kuti aye kubusena buliibide. Pele makamu aabantu naakamvwa kuti Jesu wainka akuzwa muminzi akazinguluka amutobela.

14Lino naakalanduka wakabona makamu aabantu, wakababeda alweetelelo akusilika balwazi babo mbubakaza limwi.

15Nikwakaba kumangolezya basikwiiya bakwe bakati kulinguwe, «Bona kuno nkuusokwe, alimwi zuba lyabbila kale. Baambile bantu kuti baye muminzi bakalyuulile zyakulya.»

16Jesu wakati, «Tabeelede kuunka. Amubape cakulya nywebo.»

17Balo bakati kulinguwe, «Ino inga twacita buti oobo? Tujisi buyo zinkwa zyosanwe answi zyobilo.»

18Jesu wakati, «Amundipe.»

19Mpoonya wakalailila makamu aabantu kuti bakkale ansi, abwizu. Wakabweza zinkwa zyosanwe answi zyobilo, walungumana kujulu, walumba, wazikomona, wabapa basikwiiya kuti baabanye makamu aabantu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nkabela boonse bakalya bakkuta. Basikwiiya bakabwezelela bufwefwelenga
bakazuzya zisuwo zili kkumi azibili.

21Baalumi bakalya bakatisike kuzyuulu zyosanwe kutabalilizya bakaintu nibaba bana.

Jesu mbwaakeenda amaanzi
(Maako 6.45-52; Joni 6.16-21)

22Mpoonya Jesu wakalailila basikwiiya bakwe kuti banjile mubwato akuti basolole
ciindi walo naakacili kwaambila bantu kuti bainke.

23Lino naakamana kulayana amakamu aabantu, wakatanta acilundu alikke ciindi
calubundu-bundu waakukomba.

24Ciindi eeci bwato bwakali kulaale-laale kuzwa kunkomwe kabuyuuntanyizigwa
amayuwe nkaambo guwo lyakali kubbubbula.

25Lino aaselukila nkuku, Jesu wakaza kulimbabo keenda amaanzi.

26Basikwiiya nibakamubona keenda bakayoowa bati, «Mmusangu!» Nkaako
bakakwemba nkaambo bakayoowa.

27Pele ndilyonya eelyo wakaambaula kulimbabo wakati, «Amukkazike myoyo,
ndime. Mutayoowi.»

28Mpawo Pita wakati, «O Mwami, kuti naa nduwe ncobeni ndaambile kuti ndeende
amaanzi.»

29Walo wakati, «Koza.» Aboobo Pita wakasotoka kuzwa mubwato wakeenda amaanzi
kaya kuli Jesu.

30Pele naakabona mayuwe wakayoowa akutalika kuya bubbila, mpawo wakalila, «O
Mwami, ndivune.“

31Mpoonya-mpoonya Jesu wakamujata, wakati kuli nguwe, «Yebo osilusyomo
luniini, nkaambo nzi ncoodonaika?»

32Nibakanjila mubwato alwalo luuwo lwakaleka.

33Nkabela basikwiiya bakamukomba bati, «Ncobeni yebo uli Mwanaa Leza.»

Jesu mbwaakaponya balwazi ku Jenesaleti
(Maako 6.53-56)

34Lino nibakazubuka lwizi, bakasika kucisi ca Jenesaleti.

35Bantu bakubusena oobo nibakaziba kuti ngu Jesu bakatuma nkombe kumasena
oonse aaengelede. Eelyo bantu bakamuletela bakali kuciswa,

36bakamukumbila kuti azumizye baciswa kuti bagume buyo moombe wacisani cakwe.
Eelyo boonse bakaguma bakaponyezegwa.

Mateyo 15

Mbokweelede kwiisya milawo

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Maako 7.1-25)

1Mpoonya Bafalisi abamayi ba Mulawo bakasika kuli Jesu kuzwa ku Jelusalemu
bakati,

2«Nkaambo nzi basikwiiya bako ncobasiya kwiisya kwabasikale? Nkaambo nzi
tabasambi maanza ciindi ncobalya?“

3Wakabaingula kuti, «Ino nkaambo nzi nywebo nomusiya mulawo wa Leza akuccilila
njiisyo zyanu?

4Kayi Leza wakalailila kuti, ‹Lemeka uso abanyoko, kufumbwa ooyo uusampaula
wisi nibaba banyina uleelede kufwa.›

5Pele nywebo mwaamba kuti, ‹Naa muntu waambila wisi nibaba banyina kuti, «Eezyo
nzindali kuyanda kumugwasya ndazipa kuli Leza,» teelede kulemeka wisi pe.›

6Aboobo akaambo kanjiisyo zyanu mwaubausya majwi aa Leza.

7Muli buyo basikuupaupa aameso. Mbwaakasinsima Izaya kuti,

8‹Aaba bantu balandilemeka amilomo yabo, pele myoyo yabo ili kule andime,

9Kundikomba kwabo nkwabuyo, nkaambo balaiisya njiisyo zyabantu mbuli kuti
nzizya Leza!› »

Zintu zisofwaazya muntu

(Maako 7.14-23)

10Mpoonya Jesu wakaita bantu banji baya akuti kulimbabo, «Amuswiilile
mumvwisye.

11Tacili ceeco cinjila mwida cisofwaazya muntu pe, pele nciceeco cizwa mukanwa
cimusofwaazya.»

12Eelyo basikwiiya bakaza kulinguwe akuti, «Sena ulizi kuti Bafalisi babijilwa ciindi
ncibamvwa nkani eeyi?»

13Walo wakaingula kuti, «Cisyango cili coonse ncaatakasyanga Taata uuli kujulu
ciyoozyulwa.

14Amubaleke buyo, mboofu basololela boofunyina. Kuti naa moofu wasolweda
moofunyina, boonse bobilo balawida mudindi.“

15Pita wakati kulinguwe, «Tupandulwide cikozyanyo.»

16Mpawo wakati, «Ani anywebo tamuna kumvwisya?

17Sena tamubwene kuti eeco cinjila mukanwa cilainda mwida mane caakuzwa anze?

18Pele eeco cizwa mukanwa mbocili cizwa mumoyo ncecisofwaazya muntu.

19Nkaambo mumoyo momuzwida miyeeyo mibi, bujayi, bumambe, bwaamu, bubbi,
bumboni bwakubeja, akuvwiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Eezi nzezisofwaazya muntu, pele kulya amaanza aatasambide tacisofwaazyi muntu pe.»

Zyalusyomo lwa mukaintu
(Maako 7.24-30)

21Lino Jesu naakazwa ooko, wakaya kuzisi zya Taya a Sidoni.

22Eelyo kwakasika mukaintu Mukenani wakali kukkala ooko. Wakoongolola wakati, «Kondifwida lubomba O Mwami Mwanaa Devedi, mwanaangu musimbi ulinjidwe myuuya mibi minji.»

23Pele Jesu taakwe naakamuvuwa noliba jwi lyomwe. Mpawo basikwiiya bakaboola kulinguwe bamukumbila bati, «Mwaambile mukaintu ooyu ainke nkaambo watusabila.»

24Jesu wakati kumukaintu ooyo, «Ndakatumwa buyo kumbelele zisweekede zyamusyobo wa Isilayeli.»

25Naakaamba boobo mukaintu wakasika akumufugamina wati, «O Mwami ndigwasye.»

26Mpawo Jesu kuti, «Tacili cibotu kunyanga bana cakulya akucifusila babwa.»

27Walo wakati, «Iiyi, O Mwami, abalo babwa balabwezelela bufwefwelenga buloka kuzwa kutebule lyasimalelo wabo.»

28Mpoonya Jesu wakaingula kuti, «Baama, lusyomo lwako ndupati! Akucitwe mbubonya mbuli mboyanda.» Eelyo mwanaakwe musimbi wakapona ciindi eeco nciconya.

Jesu mbwaakaponya bantu banji-banji

29Alimwi Jesu wakazwa ooko, wakainda kumbali aalwizi lwa Galilii. Wakatanta acilundu akukkala aawo.

30Eelyo makamu akasika kulinguwe, akaletelezya balema, bapuutide boofu, basyaataambi abamwi banji. Bakabakkazika munsi aa Jesu, nkabela wakabaponya,

31nkaako bantu boonse bakagambwa, ciindi nibakabona basyaataambi kabaamba, balema kabaponyezegwa, boofu kababona, abapuutide kabeenda. Mpawo bakalumbaizya Leza wa Isilayeli.

Jesu mbwaakasanina lwabili bantu
(Maako 8.1-10)

32Mpoonya Jesu wakaita basikwiiya bakwe akuti, «Bandeetezya bantu aaba, nkaambo bali aandime kwamazuba otatwe, alimwi taakwe ancobalya pe. Nsiyandi kuti mbaambile kuti bainke anzala nkaambo ambweni inga kabaya bunetuka munzila.»

33Basikwiiya bakwe bakati kulinguwe, «Ino tukazijane kuli zilyo zinji omuno munkanda zyakuti bantu aaba bakkute?“

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Jesu wakati kulimbabo, «Ino mujisi zinkwa zyongaye?» Bakati, «Zili buyo ciloba atuswi tuce.»

35Wakaambila makamu kuti akkale ansi.

36Wakabweza zinkwa zili ciloba atuswi, naakamana kulumba Leza wakazikomona akuzipa kuli basikwiiya kuti baabanye bantu. Aboobo bakacita mbubonya mbuli mbobakalaililwa.

37Nkabela boonse bakalya bakakkuta, basikwiiya bakabwezelela zisuwo zili ciloba zyabufwefwelenga bwakasyaala.

38Lino baalumi bakalya bakali zyuulu zyone kutabalilizya bakaintu abana.

39Jesu naakamana kulayana abantu wakanjila mubwato akuunka kucisi caku Magadala.

Mateyo 16

Zyakwiisya kwakubeja kwa Bafalisi
(Maako 8.11-13; Luka 12.54-56)

1Bafalisi a Basaduki bakasika kuli Jesu kuti bamusunke. Bakamukumbila kuti abatondezye citondezyo cibonya kuti Leza nguwakamutuma.

2Wakabaingula kuti, «Ciindi cakumangolezya mulati, ‹Bulaca kabotu nkaambo kujulu kulasalala.›

3Nkabela cifumo-fumo mulati, ‹Sunu bwaca bubi nkaambo kujulu kuli cikumbi cisiya mbi.› Mulizi mbokupandululwa julu mbolilibonya, pele tamukonzyi kupandulula zitondezyo zyasunu.

4Basizibi basunu batasyomeki kuli Leza balayanda citondezyo, pele taakwe nobatitondezegwe ccita ambweni cakacitika kuli Jona musinsimi.» Aboobo wakabasiya wainka.

Mimena ya Bafalisi a Basaduki
(Maako 8.14-21)

5Ciindi basikwiiya nibakalandukila kubbazu limwi, bakaluba kubweza zinkwa.

6Jesu wakati kulimbabo, «Ncobeni amucenjele amimena ya Bafalisi a Basaduki.»

7Lino bakaambilana bakati, «Nkaambo taakwe nitwabwezelezya cinkwa.»

8Pele Jesu naakaciziba eeci wakati, «Nywebo nobantu basilusyomo luniini! Nkaambo nzi ncomuti akaambo kakuti taakwe nimwabwezelezya zinkwa?

9Sena ambuli sunu tamumvwisyi? Sena tamuyeeyi kuti kuzwa muzinkwa zyosanwe ndakasanina bantu bali zyuulu zyosanwe alimwi akuti bakazuzya zisuwo zinji zyabufwefwelenga?

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Ino kuzwa kuzinkwa zili ciloba tee ndakasanina bantu bali zyuulu zyone? Kwamana nywebo ino mwakazuzya zisuwo zyongaye zyabufwefwelenga?

11Ino nkaambo nzi ncimwataziba kuti taakwe nindaamba zinkwa? Lino amucenjele amimena ya Bafalisi a Basaduki.»

12Mpoonya bakamvwa kuti taili mimena njaakabaambila kuti baicenjelele, pele bacenjele kukwiisya kwa Bafalisi a Basaduki.

Jesu ngo Munanike wa Leza

(Maako 8.27-30; Luka 9.18-21)

13Lino Jesu naakasika mucisi ca Sizaliya Filipi, wakabuzya basikwiiya bakwe kuti, «Ino bantu mebo nde Mwanaa Muntu bandaamba kuti ndime ni?»

14Mpawo bakati, «Bamwi balaamba kuti nduwe Joni Mubbapatizi. Bamwi balaamba kuti nduwe Elija. Bamwi balaamba kuti nduwe Jelemiya naa umwi wabasinsimi.»

15Mpoonya Jesu wakati kulimbabo, «Ino nywebo mundaamba kuti ndime ni?»

16Saimoni Pita wakaingula kuti, «Nduwe Munanike, Mwanaa Leza Uupona.»

17Jesu wakaingula kuti, «Ulilelekedwe yebo Saimoni mwanaa Jona! Nkaambo teensi muntu wakuyubunwida eeci pe, pele ngu Taata uuli kujulu.

18Lino ndakwaambila kuti nduwe Pita, aboobo atala amwaala ooyu mpenzooyakila mbungano yangu, nkabela nguzu zyalufu tazikooyooizunda.

19Njookupa makkii aabwami bwakujulu, kufumbwa ncomutikaange ansi aano akuluju ciyooangwa, alimwi kufumbwa eeco ncemutikaangununе ansi aano akujulu ciyooangununwa.»

20Mpawo Jesu wakalaililisya basikwiiya bakwe kuti bataambili muntu naba omwe kuti ngo Munanike wa Leza.

Jesu mbwaakaambilizya zyakupenga azyalufu lwakwe

(Maako 8.31—9.1; Luka 9.22-27)

21Kuzwa ciindi eeco Jesu wakatalika kwaambila basikwiiya bakwe kuti uleelede kuunka ku Jelusalemu akupenga zintu zinji kuzwa kubapati babantu, akubapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo. Bayoomujaya, pele mubuzuba bwatatu uyoobusigwa.

22Amvwe boobo Pita wakamutola kumbali akutalika kumukalalila wakati, «Peepe, O Mwami! Eeci citakakucitikili!“

23Jesu wakacebuka akuti kuli Pita, «Kozwa aawa Saatani. Uli cilebyo kuli ndime, nkaambo toyeeyi miyeeyo ya Leza, pele yabantu.»

24Mpoonya Jesu wakaambila basikwiiya bakwe kuti, «Kuti naa muntu kayanda kunditobela aliimye abweze ciingano cakwe eelyo anditobele.

25Nkaambo kufumbwa uuyandisya buumi bwakwe uyoobusweekelwa, nkabela ooyo uusweekelwa buumi bwakwe akaambo kandime uyoobujana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Nkaambo nimpindu nzi njajana muntu, kuti naa wavuba nyika yoonse kwamana wasweekelwa buumi bwakwe? Naa ncinzi muntu ncakonzya kupa kuti anunuzye buumi bwakwe?

27Nkaambo Mwanaa Muntu uyoosika abangelo bakwe mubulemu bwa Wisi, eelyo uyoobweedezezya muntu omwe-omwe ceelede milimo yakwe njacita.

28Ncobeni ndamwaambila kuti, mpobali bamwi aano batakooyoofwa kabatanabona Mwanaa Muntu kaboola mubwami bwakwe.»

Mateyo 17

Ciwa ca Jesu mbucakasanduka acilundu

(Maako 9.2-13; Luka 9.28-36)

1Nkabela naakainda mazuba aali cisambomwe Jesu wakainka a Pita a babunyina bobilo Jemusi a Joni batanta cilundu cilamfu.

2Mpoonya aawo ciwa cakwe cakasanduka. Busyu bwakwe bwakabala mbuli zuba, azyalo zyakusama zyakwe zyakatuba bu.

3Mpawo basikwiiya baya bakabona Mozesi a Elija kabakanana a Jesu.

4Abone boobo Pita wakati kuli Jesu, «O Mwami, ncibotu kuti tuli aano! Kuti naa koyanda, ndilayaka zilawo zyotatwe aano. Cimwi cibe cako, cimwi cibe ca Mozesi, cimwi cibe ca Elija.“

5Kacaambaula kkumbi libala lyakabavumbilila, eelyo kwakamvwigwa mukkumbi eelyo jwi kaliti, «Ngooyu Mwanaangu ngweyandisisya mulinguwe mwenkondwa. Amumuswiilile!»

6Ciindi basikwiiya nibakabona eeci, bakayoowa kapati nkabela bakawa cakuvuntama.

7Pele Jesu wakasika akubaguma wati, «Amubuke mutayoowi.»

8Nkabela nibakalungumana bakabona kuti kwakanyina muntu uumbi pele Jesu alikke.

9Lino nibakali kuseluka kuzwa acilundu, Jesu wakabalaililisya kuti, «Eezi nzimwabona mutakaambili muntu naba omwe pe, mane kusikila Mwanaa Muntu akabusigwe kuzwa kubafu.»

10Basikwiiya bakamubuzya kuti, «Ino kayi bamayi ba Mulawo baambila nzi kuti Elija nguuelede kusaanguna kuboola?»

11Wakaingula kuti, «Ncobeni nguuelede kusaanguna Elija kuboola kuti abambe zintu zyoonse.

12Pele ndamwaambila kuti wakasika kale nkabela taakwe nibakamuziba, pele bakamucita mbuli mbubakali kuyanda. Mbuboobo awalo Mwanaa Muntu mbwayoopenzegwa ambabo.»

13Eelyo basikwiiya bakamvwa kuti wakali kubaambila makani a Joni Mubbapatizi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jesu mbwaakaponya sikasuntu
(Maako 9.14-29; Luka 9.37-43a)

14Lino nibakasika kwakali bantu banji, umwi muntu wakaza kulinguwe
wakamufugamina wati,

15«O Mwami, mufwide lubomba mwanaangu, nkaambo ngusikasuntu alimwi
ulapenzegwa kapati. Kanji-kanji ulawida mumulilo, amumaanzi.

16Ndakali muletede kuli basikwiiya bako kuti bamuponye pele cakabakakila
kumuponya.»

17Mpawo Jesu wakati, «Akaka nywebo nobantu batasyomi basicinguni, ino ndikkale
ciindi cilamfu cili buti andinywe? Ino mmupengele ciindi cilamfu cili buti?
Amumulete kuno kulindime.»

18Mpawo Jesu wakakalalila muuya mubi wakali kusuntusya mulombe ooyo, mpoonya
wakazwa mulinguwe. Eelyo mulombe wakapona ciindi eeco nciconya.

19Basikwiiya bakamubuzya kumbali bati, «Ino swebo twakakacilwa buti kuugwisya?»

20Wakati kulimbabo, «Nkaambo lusyomo lwanu nduniini. Ncobeni ndamwaambila
kuti, kuti kamujisi lusyomo luli mbuli nseke yamasitadi, mulakonzya kwaambila
cilundu eeci kuti, ‹Zyuka aawa uyookuya,› nkabela cilainka ncobeni. Taakwe
cikonzya kumwaalila pe.

[21Pele muuya mubi wamusyobo ooyu taakwe bumbi mbuugwisigwa, ccita kwiindila
mukukomba akuliimya kulya.»]

Jesu mbwaakaamba zyalufu lwakwe alimwi
(Maako 9.30-32; Luka 9.43b-45)

22Lino basikwiiya nibakabungene mu Galilii, Jesu wakati kulimbabo, «Mwanaa
Muntu uyooabwa kubantu.

23Bayoomujaya. Pele uyoobusigwa mubuzuba bwatatu.» Bamvwe boobo basikwiiya
bakausa kapati.

Jesu mbwaakatela mutelo waŋanda ya Leza

24Lino nibakasika ku Kapenaumu, basikutezya mutelo waŋanda ya Leza bakaya kuli
Pita akuti kulinguwe, «Sena mwiiyi wanu ulatela?»

25Walo wakati, «Iiyi.» Nkabela Pita naakanjila muŋanda, Jesu wakaambaula
kusaanguna kulinguwe wakati, «Uyeeya nzi Saimoni? Nkuulini bami baansi
nkobatezya mutelo? Sena nkuubantu babo antela kubeenzu?»

26Pita wakaingula kuti, «Nkuubeenzu!» Jesu wakamwaambila kuti, «Caamba kuti
bantu babo tabeelede kutela.»

27Pele kuti tutaubausyi basikutezya aaba koya kulwizi ukalobole. Nswi iiyoocegwa
kusaanguna ukayaasamune, uyoojana mali, ukaatole ukanditelele mebo alwako.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mateyo 18

Nguni mupati mubwami bwa kujulu?
(Maako 9.33-37; Luka 9.46-48)

1Ciindi eeco nciconya basikwiiya bakasika kuli Jesu akuti, «Ino nguni mupati mubwami bwakujulu?»

2Jesu wakaita kana, wakakaimika akati kabo

3wati, «Ncobeni ndamwaambila kuti mwataba mbuli twana, tamukooyoonjila mubwami bwakujulu.

4Kufumbwa uulibombya mbuli kana aaka, ngonguwe ngomupati mubwami bwakujulu.

5Alimwi kufumbwa uutambula kana mbuli aaka muzina lyangu utambula ndime.

Zilebyo
(Maako 9.42-48; Luka 17.1-2)

6«Pele kufumbwa uulebya umwi wabaniini basyoma kuti babisye, inga cabota kuti waangililwa ziyo pati munsingo akubbizigwa mumaanzi malamfu aalwizi.

7Maawe kubantu baansi aano akaambo kabaabo balebya beenzinyina kuti babisye! Iiyi zilebyo nkozili, pele maawe kuli ooyo muntu uuleta zilebyo!

8Kuti naa kuboko naa kuulu kwako kwakulebya kuti ubisye kukosole, ukusowe, nkaambo nkubotu kuti unjile mubuumi butamani kokosokede kwiinda kuti ukasowelwe mumulilo uutazimi kojisi maboko naa maulu obilo.

9Alimwi kuti naa liso lyako lyakulebya kuti ubisye, linonkole ulisowe, nkaambo nkubotu kuti unjile mubuumi butamani koli sicimbolyo kwiinda kusowelwa mumulilo uutamani ameso obilo.

Cikozyanyo cambelele yakasweekede
(Luka 15.3-7)

10«Amubone kuti tamusampauli umwi wabana baniini aaba, nkaambo ncobeni ndamwaambila kuti bangelo babo nkobali kuli Taata uuli kujulu.

[11Nkaambo Mwanaa Muntu wakaboola kufutula aabo basweekede.]

12Lino muyeeya buti? Kuti naa muntu kajisi mbelele zili mwaanda, nkabela imwi yazyo yasweeka, sena takonzyi kusiya eezyo zili makumi aali fuka afuka muzilundu akuyooyandaula eeyo iisweekede?

13Nkabela kuti naa waijana, ncobeni ndamwaambila ulakondwa akaambo kanjiyo kwiinda eezyo zili makumi aali fuka afuka zyatasweekede.

14Aboobo Taata uuli kujulu tayandi umwi wabana baniini aaba kuti afwidilile.

Mbotweelede kucita bakwesu nobatubisizya

© 1996, Bible Society of Zambia.

15«Kuti naa munyoko wakubisizya koya ukamwaambile kaambo kakwe. Mukaambaule kamuli nyobilo buyo. Kuti naa wakuswiilila mulamvwana.

16Pele kuti naa taswiilili, uye ubweze muntu omwe naa bobilo kuti makani oonse akosolwe akati kabakamboni bobilo naa botatwe.

17Kuti naa wakaka kubaswiilila abalo, ambila mbungano ya Leza. Kuti naa wakaka kuswiilila nikuba kumbungano, akubede buyo mbuli wakunze naa mbuli simutelo.

18«Ncobeni ndamwaambila kuti kufumbwa ncomutikaange ansi aano akujulu ciyooangwa. Alimwi kufumbwa eeco ncomutikaangununе ansi aano akujulu ciyooangununwa.

19Alimwi ndamwaambila kuti naa bantu bobilo bazuminana ansi aano akaambo kaceeco ncebakumbila, Taata uuli kujulu ulabacitila.

20Nkaambo ooko bantu bobilo naa botatwe nkobabungene muzina lyangu, ambebo mpendi akati kabo.»

Cikozyanyo camubelesi watakalekelela mweenzinyina

21Mpoonya Pita wakati kulinguwe, «Mwami, naa mukwesu ulandibisizya ino mmulekelele ziindi zyongaye? Sena ziindi zili ciloba?»

22Jesu wakati kulinguwe, «Kutali buyo ziindi zili ciloba, pele kusikila ziindi zili ciloba zivuzigwe aziindi zili makumi aali ciloba.

23«Lino bwami bwakujulu buli mbuli mwami wakaita babelesi bakwe kuti bapilusye zikoloto kulinguwe.

24Naakatalika kubasesa, umwi wakakolotede mali manji-manji wakaletwa kulinguwe.

25Pele nkaambo kakuti taakajisi cakubbadela, mwami wakwe wakalailila kuti auzigwe antoomwe amukaintu wakwe, abana azyoonse eezyo nzyaakajisi kuti mulandu umane.

26Amvwe boobo mubelesi ooyu wakafugamina mwami wakwe, wakamulomba kuti, ‹Ndeengelele, ndilakuboozezya zyoonse.›

27Lino mwami wamubebelesi ooyo wakamufwida lubomba wakamulekelela cikoloto wamwaambila kuti ainke.

28«Pele ooyo mubelesi nguwenya naakainka, wakasika kumubelesinyina wakakolotede mali masyoonto buyo. Wakamujata wamusina wati, ‹Bbadela eeco ncookakolota!›

29Amvwe boobo mubelesinyina wakamufugamina akumukumbila kuti ‹Ndeengelele, ndilakuboozezya!›

30Pele walo wakakaka wakamutola akuyoomwaanga muntolongo mane kusikila akabbadele mulandu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Lino babelesinyina nibakabona cakacitika, bakausa kapati, mpawo bakaa kwaamba makani aaya kumwami wabo.

32Mpoonya mwami wakwe wakamwiita wati, ‹Yebo omubelesi mubi! Ndakakulekelela mulandu oonse uulya nkaambo kakuti wakandikumbila.

33Sena yebo toelede kufwida lubomba mubelesinyoko, mbuli ndime mbundakakufwida lubomba?›

34Aboobo mukunyema mwami wakwe wakamutumya kuli basintolongo kuti akaangwe mane do akabbadele mulandu woonse.

35Mbuboobo awalo Taata uuli kujulu mbwayoocitila kufumbwa wanu uutalekeleli munyina amoyo woonse.»

Mateyo 19

Makani aakuleka bakaintu
(Maako 10.1-12)

1Lino Jesu naakamana kwaamba majwi aaya, wakazwa ku Galilii, wakaya mucisi ca Judiya mutala lya Jolodani.

2Makamu aabantu akamutobela, nkabela wakabaponya nkukonya ooko.

3Mpawo Bafalisi bakasika kulinguwe bamusunka bati, «Sena muntu uleelede kuleka mukaintu wakwe mukaambo kali koonse?»

4Walo wakaingula kuti, «Sena tiimwakabala kuti kumalengelo mulengi wakalenga mwaalumi a mukaintu?

5Akuti, ‹Nkaambo kaako mwaalumi uyoosiya wisi abanyina akukakatila mukaintu wakwe. Nkabela bobilo aaba balaba mubili omwe.›

6Tabacili babili, baba omwe. Aboobo aabo Leza mbaakaswaanganya kutabi muntu uubaandaanya.»

7Bafalisi bakati kulinguwe, «Ino nkaambo nzi Mozesi ncaakalailila kuti mwaalumi ape mukaintu wakwe lugwalo lwakumuleka, mpoonya amuleke?»

8Jesu wakati kulimbabo, «Nkaambo kabuzangi bwanu Mozesi ncaakamuzumizya kuleka bakaintu banu, pele kuzwa kumalengelo teensi mbocakabede oobo pe.

9Lino ndamwaambila kuti kufumbwa ooyo uuleka mukaintu wakwe, watalalikwa akukwata uumbi, walalika.»

10Kumane boobo basikwiiya bakati kulinguwe, «Kuti naa makani amwaalumi amukaintu ali boobo takweelede kukwata.»

11Jesu wakati kulimbabo, «Takuli kuti bantu boonse baliimvwisya nkani eeyi pe, pele aabo Leza mbagwasya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Nkaambo nkobali bamwi batakonzyi kukwata nkaambo mbubakazyalwa. Alimwi nkobali bamwi batakonzyi kukwata nkaambo bakacitwa boobo abantu. Alimwi nkobali bamwi bakalilesya kukwata kuti babelekele Leza. Ooyo uukonzya kumvwa eeci amvwisye.»

Jesu mbwaakaleleka bana
(Maako 10.13-16; Luka 18.15-17)

13Lino bamwi bantu bakaleta bana babo kuli Jesu kuti abaampe amaanza akubakombela. Basikwiiya bakwe bakakalalila bantu aabo.

14Pele Jesu wakati, «Amubaleke bana baze kulindime. Alimwi mutabakasyi pe, nkaambo bwami bwakujulu mbubwabo bali boobu.»

15Eelyo wakabaampa amaanza. Amane wakatozya kumbi.

Mulombwana muvubi
(Maako 10.17-31; Luka 18.18-30)

16Lino kwakasika umwi mulombwana kuli Jesu wakati, «Mwiiyi, ncintu nzi cibotu ncenjelede kucita kuti nkanjile mubuumi butamani?»

17Mpawo wakati kulinguwe, «Ino nkaambo nzi ncondibuzya kuti ncicili cibotu? Mubotu ngumwi buyo. Kuti naa koyanda kuyoonjila mubuumi butamani tobela milawo yakwe.»

18Walo wakabuzya kuti, «Milawo nzi?» Jesu wakati, «Utajayi, utaciti bumambe, utabbi, utabejelezyi umwi kaambo,

19lemeka uso abanyoko, alimwi koyanda mweenzinyoko mbubonya mboliyanda omwini.“

20Ooyo mulombwana wakati, «Eeyi yoonse ndaibamba. Lino kwasyaala nzi?»

21Jesu wakamwiingula kuti, «Kuti koyanda kuba uulondokede, koya ukauzye zyoonse nzyojisi. Mali aazyo upe bacete. Nkabela uyoojana buvubi kujulu. Omana ukaboole uzoonditobele.»

22Mulombwana ooyu naakamvwa boobo wakainka kauside kapati, nkaambo wakajisi lubono lunji.

23Jesu wakati kuli basikwiiya bakwe, «Ncobeni ndamwaambila kuti nciyumu kumuntu muvubi kunjila mubwami bwakujulu.

24Ncitete kunkamela kunjila mukapulo kanyeleti kwiinda mbocibede kumuvubi kuti anjile mubwami bwa Leza.»

25Basikwiiya nibakamvwa boobo bakagambwa kapati bakati, «Mwati kuyooba uyoofutuka buya?»

26Jesu wakabalanga wati, «Kubantu eeci tacikonzeki, pele kuli Leza zintu zyoonse zilakonzeka.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Eelyo Pita wakaingula kuti, «Langa, twakasiya zyoonse twakatobela nduwe, ino swebo tuyoopegwa nzi?»

28Jesu wakati kulimbabo, «Ncobeni ndamwaambila kuti mubulengi bupya ciindi Mwanaa Muntu nayookkala acuuno cakwe cabulemu, anywebo nomunditobela muyookkala azyuuno zili kkumi azibili zyabwami. Akubeteka misyobo iili kkumi aibili ya Isilayeli.

29Nkabela kufumbwa wakasiya munzi nibaba babunyina, nibaba bacizi, naba wisi, nibaba banyina, nibaba bana, niiba myuunda akaambo kandime, uyootambula zinji-zinji kwiinda eezyo nzyaakasiya, uyookona buumi butamani.

30Pele banji bataanzi, bayooba basyaalizi, basyaalizi bayooba bataanzi.

Mateyo 20

Cikozyanyo cabasimilimo

1«Nkaambo bwami bwakujulu buli kozyenye amuntu umwi wakafuma cifumo-fumo kuti anjizye basimilimo mumuunda wakwe wamisaansa.

2Lino nibakamana kuzuminana abasimilimo kuti bavole di lyomwe abuzuba, wakabatuma mumuunda wakwe.

3Lino naakazwa, aafwiifwi acikasaalizi wakabona bamwi kabakkede buyo mucisambalilo.

4Wakati kulimbabo, ‹Anywebo kamuya mumuunda wangu, ndamuvozya mbumweelede.›

5Aboobo bakainka. Muntu ooyo wakacita mbubonya ciindi casikati alimwi anilyakaunga.

6Nikwakaba kumazuba wakainka, waakujana abamwi balikkede, wakati kuli mbabo, ‹Ino nkaambo nzi nomwiide kukkede aano buzuba boonse?›

7Bakati kulinguwe, ‹Nkaambo taakwe watunjizya mulimo.› Mpawo wakati kulimbabo, ‹Kamuya mukabeleke mumuunda wangu anywebo.›

8«Lino nikwakaba kumangolezya, mukamwini muunda wamisaansa wakati kumubanzi wakwe, ‹Baite basimilimo, ubavozye usaangune kumusyaalizi ugolele kuli wasaanguna.›

9Nkabela aabo bakasika ciindi cakumazuba boonse bakavola di lyomwe.

10Lino bataanzi nibakasika, bakali kuyeeya kuti balo balavola manji pele pe,

11aboobo bakatongookela mwini muunda

12bakati, ‹Aaba basyaalizi babeleka buyo oola lyomwe, nikuba boobo wabapa mbubonya mbuli mbootupa swebo notwabeleka buzuba boonse akufwa zuba.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Walo wakaingula umwi wabo wakati, ‹Mweenzuma, taakwe nindakubisizya pe. Sena taakwe nitwazuminana mudi lyomwe?

14Bweza buyo lyako uunke, ndasala kuti ndipe ooyu musyaalizi mbubonya mbuli mbwindapa nduwe.

15Sena nsikonzyi kucita mbweyanda azintu zyangu? Naa wandijatila nkoto yabubi nkaambo ndimwaabi?›

16Mbuboobo basyaalizi mbubayooba bataanzi abalo bataanzi mbubayooba basyaalizi.»

Jesu mbwaakasinsima zyalufu lwakwe ciindi catatu
(Maako 10.32-34; Luka 18.31-34)

17Lino Jesu naakali kuya buya ku Jelusalemu, wakatola basikwiiya kumbali kaya bweenda wakati kulimbabo,

18«Tuya ku Jelusalemu eelyo ncobeni Mwanaa Muntu uyooabwa kubapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo. Bayoomupa mulandu walufu,

19baakumana bayoomwaaba kuli bamasi kuti bakamunonge, bakamukwabbaule akumukankamina aciingano. Nikuba boobo mubuzuba bwatatu uyoobusigwa.»

Ncibakabumbila banyina Joni
(Maako 10.35-45)

20Mpoonya bamuka Zebedii bakaza abana babo balombe kuli Jesu. Bamufugamina kuti bamukumbile cimwi cintu.

21Jesu wakati kulimbabo, «Muyanda nzi?» Bakati, «Syomezya kuti bana bangu bobilo aaba, umwi akakkale kululyo lwako, umwi kulumwensi mubwami bwako.»

22Pele Jesu wakaingula kuti «Tamuzi ncomukumbila pe. Sena mulakonzya kunywida munkomeki yamapenzi njeyoonywida?» Mpawo bakati, «Tulakonzya.“

23Aboobo wakati kuli mbabo, «Ncibotu, muyoonywida munkomeki eeyo, pele kukkala kubbazu lyangu lyalulyo antela kulumwensi lwangu, teensi ndime eempa pe. Ngu Taata uyoopa mabazu aayo kuli baabo mbaakasala.“

24Basikwiiya bamwi nibakamvwa boobo bakanyemena babunyina aabo bobilo.

25Jesu wakabaita akuti, «Mulizi kuti bami babamasi balida amitwe yabantu, abalo beendelezi mbubonya.

26Pele kulindinywe takweelede kuba boobo pe. Kufumbwa ooyo uuyanda kuba mupati akati kanu uleelede kuba mubelesi wanu.

27Kufumbwa ooyo uuyanda kuba mutaanzi uleelede kuba mutwanga wanu.

28Amube mbubonya mbuli Mwanaa Muntu watakaboolela kubelekelwa pele kubelekela, akusanga buumi bwakwe kuti bube cinunuzyo cabantu boonse.»

Jesu mbwaakaponya boofu bobilo baku Jeliko

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Maako 10.46-52; Luka 18.35-43)

29Lino Jesu abasikwiiya bakwe bakazwa mu Jeliko, bantu banji bakabatobela.

30Lino baalumi bobilo boofu bakalikkede kumbali aamugwagwa nibakamvwa kuti Jesu ulainda bakoongolola bati, «Tubede aalweengelelo, O Mwami Mwanaa Devedi!»

31Bantu bakabakalalila babaambila kuti baumune. Pele balo bakoongololesya bati, «Akaka Mwami, tubede aalweengelelo, O Mwanaa Devedi.»

32Mpawo Jesu wakaima akubaita wati, «Muyanda kuti ndimucitile nzi?»

33Balo bakati kulinguwe, «O Mwami tuyanda kuti tubone.»

34Nkabela Jesu cakubafwida nkumbu wakaguma meso aabo, ndilyonya bakabona, akumutobela.

Mateyo 21

Jesu mbwaakanjila mu Jelusalemu

(Maako 11.1-11; Luka 19.28-40; Joni 12.12-19)

1Lino nibakaswena aafwiifwi a Jelusalemu bakasika ku Betefage ku Cilundu camisamu ya Oliva. Jesu wakatuma basikwiiya bobilo,

2wakati kulimbabo, «Kamuya kumunzi uulya, muyoojana mbongolo iisungidwe amwanaayo. Mukazyaangunune muzilete kulindime.

3Kuti naa muntu akamubuzye amakani aaya, mukaambe kuti, ‹Mwami ulaziyanda.› Eelyo uyoomuzumizya.»

4Eezi zyakacitika mbubonya Leza mbwaakaambila musinsimi kuti,

5«Ambila bamumunzi wa Ziyoni kuti,

‹Kolanga mwami wako ngooyo ulaboola kulinduwe. Ulibombede, ulitantide ambongolo, ncobeni, amwana wambongolo.› »

6Mpawo basikwiiya bakainka, bakaakucita mbubonya Jesu mbwaakabalailila.

7Bakaleta mbongolo amwanaayo, bakabikka majansi aabo ali nzizyo, eelyo wakatanta.

8Mpawo bantu banji bakayala majansi aabo mumugwagwa, alimwi bamwi bakakwapula tusanzu twazisamu batuyala mumugwagwa.

9Lino bantu aabo bakali kweendela kumbele abaabo bakali kumutobela bakali koongolola bati, «Alemekwe Mwanaa Devedi! Ulilelekedwe ooyo uuboola muzina lya Mwami Leza! Amumulemeke nobakujulu lyamajulu!»

10Jesu naakanjila mu Jelusalemu, bantu boonse bakazingwa bati, «Ani nguni ooyu?»

11Bantu banji bakati, «Ooyu ngo Jesu musinsimi uuzwa ku Nazaleta waku Galilii.»

Jesu mbwaakatanda basimakwebo

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Maako 11.15-19; Luka 19.45-48; Joni 2.13-22)

12Lino Jesu wakanjila muŋanda ya Leza akutanda boonse bakali kuuzya akuula oomo.
Wakatingamuna matebule aabasikucincana mali azyuuno zyabaabo bakali kuuzya
nkwilimba.

13Wakati kuli mbabo, «Kulilembedwe kuti, ‹ŋanda yangu iyooitwa kuti niŋanda
yakukombela,› pele mwaicita ciyubilo cababbi.»

14Lino boofu bakasika kulinguwe muŋanda ya Leza wakabaponya.

15Pele bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo nibakabona zintu zigambya nzyaakacita
akumvwa bana kaboongolola muŋanda ya Leza kuti, «Alemekwe Mwanaa Devedi!»
Bakakalala.

16Bakamubuzya kuti, «Sena ulimvwide ncobaamba?» Jesu wakati kulimbabo, «Iiyi,
sena tiimwakabala kuti, ‹Wakacitya kuti bana atuvwanda tumutembaule.› »

17Lino Jesu wakazwa ooko akuya kumunzi wa Betani kuyooona.

Makani aamukuyu

(Maako 11.12-14, 20-26)

18Lino cifumo-fumo Jesu naakali kubweeda ku Jelusalemu wakafwa nzala.

19Nkabela naakabona mukuyu munsi aanzila, wakainka kuti alye nkuyu. Pele
tuuwakazyede pe, matu aalo ngaakavwevwede. Mpawo wakati kulinguwo,
«Utakazyali limbi nkuyu kuzwa sunu!» Mpoonya aawo mukuyu ooyo wakayuma
cwaa.

20Lino basikwiiya nibakabona boobo, bakagambwa bakati, «Ino ooyu mukuyu
wafwambaana buti kuyuma?»

21Jesu wakabaingula kuti, «Ncobeni, ndamwaambila kuti naa kamusyoma
akutadonaika, tamukooyoocita buyo eeci cacitika kumukuyu ooyu, pele kuti naa
mwaamba kuti kucilundu eeci, ‹Zyuka aawa uliwaale mulwizi,› ciyoocitika.

22Kufumbwa ncomuyookumbila mukukomba muyoocitambula, kuti naa kamujisi
lusyomo.»

Zyabulelo bwa Jesu

(Maako 11.27-33; Luka 20.1-8)

23Lino Jesu naakanjila muŋanda ya Leza, bapaizi basilutwe abapati bacisi bakasika
kaiisya akuti kulinguwe, «Ino bulelo mbocitya zyoonse eezi wakabujana kuli?
Twaambile nguni wakakupa?»

24Jesu wakaingula kuti, «Ambebo ndamubuzya mubuzyo. Kuti naa mundiingule
nkokuti ambebo ndamwaambila kuti oobu bulelo mbwecitya zintu eezi buzwa kulini.

25Nguni wakatuma Joni kubbapatizya. Ngu Leza naa mbantu?» Eelyo bakakazyanya
mulicabo bakati, «Kuti naa twaambe kuti, ‹Ngu Leza,› ulaamba kuti, ‹Ino kayi
nkaambo nzi ncimwatakamusyoma?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Pele kuti naa twaambe kuti ‹Mbantu,› tulayoowa, nkaambo bantu boonse balizi kuti
Joni musinsimi.»

27Aboobo bakavuwa Jesu kuti, «Tatuzi pe.» Mpawo wakati kulimbabo, «Ambebo
nsikoomwaambila naa ninguzu nzi nzecitya zintu eezi.

Cikozyanyo cabana bobilo

28«Ino muyeeya buti? Muntu umwi wakajisi bana balombe bobilo, wakainka
kumutaanzi waakuti, ‹Mwanaangu, koya ukabeleke mumuunda wamisaansa sunu.›

29Mwana wakaingula kuti, ‹Nsiyandi pe.› Pele kuzwa waawo wakeempa akuunka.

30Wisi wakainka kuli wabili wakwaamba mbubonya. Ooyo wakaingula kuti, ‹Ndainka
bataata,› pele taakwe naakainka.

31Ino nguuli akati kabo bobilo wakacita mbwayanda wisi?» Bakati, «Mutaanzi.» Jesu
wakati kulimbabo, «Ncobeni ndamwaambila kuti, basimitelo abavuule
balamusaangunina kunjila mubwami bwa Leza.

32Nkaambo Joni wakatondezya nzila yabululami, pele taakwe nimwakamusyoma.
Pele basimitelo abavuule bakamusyoma, nywebo nimwakabona oobo taakwe
nimwakeempa akumuzuminina.

Cikozyanyo cabasimilimo bamumuunda wamisaansa

(Maako 12.1-12; Luka 20.9-19)

33«Amuswiilile cikozyanyo acimwi. Kwakali muntu umwi mwini muunda. Muntu
ooyu wakalima muunda wamisaansa. Wakuuyakila lubaya akusya dindi pati
lyakutyankila nsaansa wayaka ngazi. Amane muunda ooyo wakuupa kubalimi, walo
wakaya kucisi cimbi.

34Lino ciindi cakutebula micelo nicakaswena, wakatuma babelesi bakwe kubalimi
kuti bakalete micelo.

35Pele balimi bakajata babelesi bakwe, umwi bakamuuma, umwi bakamujaya, umwi
bakamuuma mabwe.

36Alimwi wakatuma bamwi babelesi, bakali banji kwiinda bataanzi, abalo bakabacita
mbubonya buyo.

37Kuzwa waawo wakabatumina mwanaakwe wati, ‹Ambweni bayoomulemeka
mwanaangu.›

38Pele balimi nibakabona mwana ooyo bakavwiya kuti, ‹Ooyu ngosimulya zina.
Amuboole, tumujaye tutole cikono cakwe.›

39Mpawo bakamujaya, akumusowela kunze aamuunda wamisaansa bamujaya.

40Nkaako ino mukamwini muunda wamisaansa aakuboola, uyoobacita buti balimi
aabo?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Bakati kulinguwe, «Uyoojaya aabo babi alufu luusisya, akupa muunda ooyo kubalimi bambi. Aabo bazoomupa micelo muziindi zyeelede.»

42Lino Jesu wakati kulimbabo, «Sena tiimwakabala mu Malembe kuti:

‹Bbwe ndibakakaka bayaki ndelyakaba bbwe liyandisi lyacooko. Mwami nguwakacita eezi, nkaako zilagambya kapati.›

43«Lino ndamwaambila kuti muyoonyangwa bwami bwa Leza. Buyoopegwa kumusyobo uumbi uuyoozyala micelo iielede.

[44Nkabela ooyo uuwida abbwe eelyo uyootyokooka, pele kufumbwa ngoliyoolokela ooyo liyoomupwasyaula.»]

45Bapaizi basilutwe a Bafalisi nibakamvwa zikozyanyo zyakaambwa, nkaambo bakaziba kuti wakali kusendekezya mbabo mucikozyanyo eeci.

46Bakali kuyanda kuti bamujate. Pele bakayoowa bantu, nkaambo banji bakali kuzumina kuti musinsimi.

Mateyo 22

Cikozyanyo capobwe lyabwiinga

(Luka 14.15-24)

1Jesu wakabaambila acimwi cikozyanyo wakati,

2«Bwami bwakujulu bulikozyenye amwami umwi wakacitila mwanaakwe pobwe lyabwiinga.

3Wakatuma babelesi bakwe kuyooita baabo bakatambidwe kupobwe, pele bakaka kuboola.

4Alimwi wakatuma babelesi bambi wati, ‹Amukaambile aabo batambidwe kuti, zyakulya ndabamba. Basune bangu aboombe baneneede bajaigwa kale, ono zyoonse zilibambidwe. Amuboole kupobwe.›

5Pele balo bakanyansya buyo. Umwi wakaya kumyuunda yakwe umwi wakaya kukusambala.

6Aabo bakasyaala bakajata babelesi bakwe babapenzya akubajaya.

7Lino mwami wakanyema kapati, mpawo wakatuma basilumamba bakwe kuyoobanyonyoona bajayi aabo akutenta munzi wabo.

8Mpoonya wakati kubabelesi bakwe. ‹Pobwe lyabambwa kale, pele aabo batambidwe tabeelede.

9Nkaambo kaako kamuya kumaandanino aamigwagwa, mukatambe kufumbwa mbomuyoojana!›

10Babelesi aabo bakainka mumigwagwa akuyoobunganya kufumbwa mbobakajana, nibaba balomene abatalomene. Aboobo ŋanda yabwiinga yakazula beenzu mpamu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11«Mwami naakanjila kulanga beenzu, wakabona mwaalumi umwi watakasamide
cibaki cabwiinga.

12Mpawo wakati kulinguwe, ‹Mweenzuma, ino wanjila buti muno kotasamide cibaki
cabwiinga?› Walo wakaumuna buyo.

13Mpawo mwami wakati kubabelesi bakwe, ‹Amumwaange kumaboko akumaulu,
mumusowele kunze mumudima. Kwalo ooko bantu nkobayoolila akuluma ntwino
mukuusa!›

14Nkaambo baitidwe mbanji pele basalidwe mbace.»

Makani aamutelo
(Maako 12.13-17; Luka 20.20-26)

15Lino Bafalisi bakainka akulivwiya kuti bamujate mukwaamba kwakwe.

16Bakamutumina basikwiiya babo a Bahelodi, bakati, «O Mwiiyi, tulizi kuti ulaamba
ziluleme akwiisya nzila ya Leza mubwini. Tulizi kuti toyoowi muntu naba ni,
nkaambo tolangi ciwa cabantu.

17Lino twaambile mboyeeya yebo. Sena kuleelede kutela mitelo ku Muleli Mupati
waku Loma naa pe?“

18Jesu wakaziba luuni lwabo, eelyo wakati, «Ino nkaambo nzi nimundisunka, nywebo
nobasikuupaupa ameso?

19Amunditondezye mali aamutelo.» Nkabela bakamuletela di lyomwe.

20Mpawo Jesu wakati kulimbabo, «Ino mutwe ooyu nguwani, azina lilembedwe
mpawo ndilyani?“

21Bakati, «Nzya Muleli Mupati waku Loma.» Mpoonya wakati kulimbabo, «Nkaako
amupe Muleli Mupati waku Loma zintu zyakwe, alimwi amupe Leza zintu zya Leza.»

22Bamvwe boobo, bakagambwa kapati, nkabela bakamusiya, bainka.

Makani aabubuke bwabafu
(Maako 12.18-27; Luka 20.27-40)

23Mubuzuba oobo mbubonya kwakamusikila Basaduki bamwi, mbambabo aabo
baamba kuti bantu tabakooyoobuka kuzwa kubafu.

24Bakaamba kuti, «Mwiiyi, Mozesi wakati, ‹Kuti naa muntu wafwa katajisi bana,
munyina uleelede kukwata mukamufu kutegwa amuzyalile bana mufu.›

25Lino kwakali babunyina bali ciloba mulindiswe. Mupati wakakwata akufwa katajisi
bana, wakasiya mukaintu wakwe kumunyina.

26Aboobo awabili, awatatu, boonse bakacita oobo, mane kusikila kuli waciloba.

27Nibakamaninina boonse awalo mukaintu wakafwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Ino mububuke bwabafu, nguni uyooba mulumaakwe muli boonse aabo bali ciloba?
Nkaambo boonse bakali mukwete.»

29Pele Jesu wakabaingula kuti, «Mulisweekede, nkaambo tamuzi Malembe noziba
nguzu zya Leza.

30Nkaambo kububuke bwabafu tabakwati nikuba kukwatwa, pele bali mbuli bangelo
ba Leza.

31Kwaamba zyabubuke bwabafu, sena tiimwakabala eezyo Leza nzyaakamwaambila
naakati,

32‹Ndime Leza wa Abulahamu a Izaka, a Jakobo?› Ngu Leza wabaumi, tali wabafu
pe.»

33Bantu banji bakaliko nibakamvwa boobo, bakagambwa kapati akaambo kakwiisya
kwakwe.

Mulawo mupati

(Maako 12.28-34; Luka 10.25-28)

34Ciindi Bafalisi nibakabona kuti wabaumuzya Basaduki bakapangana.

35Nkabela umwi wabo wakamubuzya mubuzyo wakumusunka

36wakati, «O Mwiiyi, ino nguuli mulawo mupati mu Milawo ya Leza?»

37Mpawo wakati kulinguwe, «Uleelede kuyanda Mwami Leza wako amoyo wako
woonse, amuuya wako woonse, amiyeeyo yako yoonse.

38Ooyu ngomulawo mupati alimwi ngomutaanzi.

39Awabili uli mbubonya mbuli nguwo. Yanda mweenzinyoko mbubonya mbuli
mboliyanda omwini.

40Amilawo eeyi yobilo mpaali milawo yoonse ya Mozesi anjiisyo zyoonse
zyabasinsimi.»

Zya Munanike wa Leza

(Maako 12.35-37; Luka 20.41-44)

41Lino Bafalisi kabacibungene, Jesu wakababuzya

42wati, «Ino muyeeya buti zya Munanike wa Leza? Ngwalunyungu lwani?»
Bakamwiingula kuti, «Lwa Devedi.»

43Mpoonya wakati kulimbabo, «Nkaambo nzi Devedi, naakanjidwe Muuya wa Leza,
wakamwaamba kuti Mwami. Wakati,

44‹Mwami Leza wakati ku Mwami wangu, kkala kubbazu lyalulyo lwangu, kusikila
nkabikke basinkondonyoko kuti babe kunsi aamatende aako.›

45Kuti naa Devedi kamwiita kuti ‹Mwami› ino kayi ulaba buti mwanaakwe?“

© 1996, Bible Society of Zambia.

46Taakwe muntu naba omwe wakakonzya kumwiingula noliba jwi lyomwe. Lino
kuzwa buzuba oobo taakwe muntu naba omwe wakacili kumusunka.

Mateyo 23

Jesu mbwaakacenjezya bantu zyabamayi ba Mulawo a Bafalisi

(Maako 12.38-39; Luka 11.43, 46; 20.45-46)

1Kumane aawo Jesu wakati kumakamu aabantu akuli basikwiiya bakwe,

2«Bamayi ba Mulawo a Bafalisi balapandulula milawo ya Mozesi.

3Aboobo amucite akujatisya eezyo nzyobamwaambila. Pele kutali nzyobacita,
nkaambo bakambauka buyo, pele tabaziciti pe.

4Balaanga mikuli milemu iiminya kubweza, akwiibikka aamakuko aabantu, pele
lwabo beni balakaka kugwasya kubweza naaceya.

5Balacita milimo yabo yoonse kuti babonwe abantu. Balalyaanga tukomo tupati-pati
akulampya maaya aazisani zyabo.

6Balayandisya kukkala azyuuno zyabulemu muzikombelo akuyanda busena
bwabulemu mumapobwe.

7Balayanda kujuzigwa akulemekwa muzisambalilo akwiitwa kuti mwiiyi kubantu.

8Pele nywebo mutaitwi kuti mwiiyi, nkaambo mulijisi mwiiyi omwe, nywebo
nyoonse muli babunyina.

9Alimwi mutaiti muntu naba omwe ansi aano kuti Taata, nkaambo mujisi Uso omwe,
ooyo uuli kujulu.

10Alimwi mutaitwi kuti basololi, nkaambo mujisi musololi omwe, ooyo uuli ngo
Munanike wa Leza.

11Ooyo mupati aakati kanu abe mubelesi wanu,

12kufumbwa uulisumpula uyoobombezegwa, nkabela kufumbwa uulibombya
uyoosumpulwa.

Jesu mbwaakakalalila bamayi ba Mulawo a Bafalisi

(Maako 12.40; Luka 11.39-42, 44, 52; 20.47)

13«Pele maawe kulindinywe nobamayi ba Mulawo a Bafalisi basikuupaupa aameso!
Mujalila bwami bwakujulu kubantu. Nkaambo nywebo tamubujisi alimwi mulakasya
aabo bayanda kunjila.

[14Maawe kulindinywe nobamayi ba Mulawo a Bafalisi basikuupaupa aameso!
Nkaambo mulalya lubono lwabamukabafu alimwi mulweeno mulalampya mipailo
yanu. Nkaako muyoojana mulandu mupati.]

© 1996, Bible Society of Zambia.

15«Maawe kulindinywe nobamayi ba Mulawo a Bafalisi basikuupaupa aameso nkaambo muleenda nyendo mulwizi aanyika kuti musandule muntu omwe, kwamana muntu ooyo weelede cisubulo cipati camulilo uutamani kwiinda ndinywe.

16«Maawe kulindinywe nobasololi boofu, nimwaamba kuti, ‹Kuti naa umwi wakonkezya aŋanda ya Leza, ukonka cabuyo, pele kuti naa umwi wakonkezya angolida yaŋanda ya Leza ooyo abambe cikonke cakwe.›

17Nywebo nobasololi boofu bafuba-fuba! Ino ncicili cipati, ngolida naa ŋanda ya Leza eeyo iisalazya ngolida?

18Alimwi mulaamba kuti, ‹Kuti naa umwi wakonkezya acipaililo, ukonka cabuyo pele kuti naa wakonkezya acipego eeco cili acipaililo abambe cikonke cakwe.›

19Nyweho nobantu boofu! Ino ncicili cipati, cipego naa cipaililo eeco cisalazya cipego?

20Aboobo ooyo uukonka acipaililo ulakonkezya azeezyo zili mpawo.

21Ayooyo uukonka aŋanda ya Leza ulakonkezya azili mumo.

22Ayooyo uukonka kujulu wakonkezya a Leza acuuno cakwe.

23«Maawe kulindinywe nobamayi ba Mulawo a Bafalisi, nobasikuupaupa aameso nkaambo mulapa cakkumi catununkilizyo acakulunga cakulya, pele mulaubausya makani mapati aa Milawo ya Leza, mbuli kubeteka akuba aaluse akusyomeka. Eezi muleelede kuzicita kaatakwe cakuubausya zimwi.

24Nywebo nobasololi boofu, mulaibula kazinini pele mulamena nkamela!

25«Maawe kulindinywe nobamayi ba Mulawo a Bafalisi, nobasikuupaupa aameso! Nkaambo mulasanzya nkomeki amutiba mpozili anze, kakuli kuti mukati kanu muzwide buyo bunyangi abulyato.

26Nywebo no Bafalisi boofu, amusaangune kusanzya nkomeki moili mukati amutiba kuti anze aalo asalale.

27«Maawe kulindinywe nobamayi ba Mulawo a Bafalisi, nobasikuupaupa aameso! Nkaambo muli mbuli zyuumbwe zibikkidwe mulambo zinga kuzilangila aanze nzibotu kapati, pele anikuti mukati zizwide zifuwa zyabantu bakafwa akutasalala koonse.

28Mbubonya oobo anywebo mbomulangika mbuli bantu baluleme kubantu, pele mulindinywe muzwide kuupaupa aameso abusofwaazi.

29«Maawe kulindinywe nobamayi ba Mulawo a Bafalisi nobasikuupaupa ameso! Nkaambo mulayaka zyuumbwe zyabasinsimi akubotya zibumbwa zyabaluleme

30mulati, ‹Kuti nitwakaliwo mumazuba aamatata nitwatakabagwasya kujaya basinsimi.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Mbuboobo mbomulipa mulandu, nkaambo mulati muli bana babaabo bakajaya basinsimi.

32Ncibotu, amumanizye mulimo wakatalika bamauso.

33Nywebo nonzoka, nywebo nobacipile, ino muyoocileya buti cisubulo camulilo uutamani?

34Nkaako ndamutumina basinsimi abantu basongo abamayi, bamwi babo muyoobajaya akubakankamina aaciingano. Bamwi muyoobauma muzikombelo zyanu akubapenzya kuzwa mu munzi amunzi.

35Aboobo cisubulo ciyoomusikila akaambo kabantu baluleme boonse bakajaigwa kutalikila kuli Abela mululami, kusikila kuli Zekaliya mwanaa Balakiya, ooyo ngomwakajaya mucikombelo aakati kabusena busalalisya acipaililo.

36Ncobeni, ndamwaambila kuti, cisubulo cazyoonse eezi ciyoosikila bantu basunu.

Jesu mbwaakali kuyandisya munzi wa Jelusalemu
(Luka 13.34-35)

37«Akaka Jelusalemu, Jelusalemu, oojaya basinsimi akubauma mabwe aabo Leza mbatuma kulinduwe! Kanji-kanji ndalikuyanda kubunganya bantu bako antoomwe, mbubonya mbuli nkuku mbwiifukatila bana bayo mumababa pele yebo wakakaka!

38Ncobeni ŋanda njomukombela Leza lyaba tongo.

39Nkaambo ndamwaambila kuti, tamuciyoondiboni alimwi pe, mane mukaambe kuti, ‹Ulilelekedwe uuboola muzina lya Mwami Leza.› »

Mateyo 24

Mapenzi aakumamanino
(Maako 13.1-2; Luka 21.5-6)

1Lino Jesu naakazwa muŋanda ya Leza kaya bweenda, basikwiiya bakwe bakamutondezya buyake bwaŋanda eeyo.

2Walo wakabaingula kuti, «Tee mwazibona eezi zyoonse? Ncobeni ndamwaambila kuti takukooyoosyaala aawa bbwe atala aalyeenzinyina. Oonse ayookolomonwa.»

Makatazyo amapenzi
(Maako 13.3-13; Luka 21.7-19)

3Lino Jesu naakakkala aacilundu camisamu ya Oliva basikwiiya bakasika kulinguwe cakusisikizya bati, «Twaambile, ino zintu eezi ziyoocitika lili? Alimwi ncinzi ciyooba citondezyo ca kuboola kwako amamanino aaciindi?“

4Jesu wakabaingula kuti, «Amucenjele kuti muntu atamweeni.

5Nkaambo banji bayooboola muzina lyangu kabati, ‹Ndime Munanike ooyo,› aboobo bayoolubizya banji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Muyoomvwa nkondo ampuwo zyankondo, zili kulaale pele nywebo mutakayoowi. Nkaambo eezi zileelede kusaanguna kucitika pele mamanino tanoosikide pe,

7cisi ciyoolwana acisinyina, abwalo bwami abwaminyina. Kuyooba nzala akuzungaana kwanyika mumasena aandeene.

8Eezi zyoonse ngamatalikilo buyo aamapenzi aali mbuli aamukaintu wamyongwa.

9«Eelyo nywebo bayoomunjizya mumapenzi akuyoomujaya. Muyoosulaikwa abantu bamisyobo yoonse akaambo kangu.

10Muciindi eeco banji bayoosiya lusyomo lwabo. Umwi uyooaba umwi akusulana.

11Kuyoosika basinsimi banji babeji, bayoosowa bantu banji.

12Lino akaambo kakuvula kwabubi, luyando lwabantu banji luyoomana.

13Pele ooyo uukakatila mane kumamanino uyoofutulwa.

14Makani Mabotu aabwami bwa Leza ayookambaukwa munyika yoonse, kuti bukabe bumboni kumisyobo yoonse. Ndendilyo mamanino aaciindi nayoosika.

Cisesemyo cipati ciyoosya

(Maako 13.14-23; Luka 21.20-24)

15«Muyoobona cisesemyo cibisya eeco cakaambwa amusinsimi Daniyele kuti, ‹Ciliimvwi mubusena busalala› (ooyo uubala amvwisisye).

16Aabo bali mu Judiya batijile muzilundu.

17Ooyo uuli aciluli ataseluki kuti akagwisye eezyo zili muŋanda yakwe.

18Awalo uuyoojanwa kumuunda atakasowi ciindi cakupilukila kuŋanda kuyoobweza cibaki cakwe.

19Pele maawe kubakaintu baminsi abaabo aabo bali kuyoonyonsya kumazuba aayo!

20Amukombe kuti kutija kwanu kutakabi ciindi camupeyo nikuba Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata.

21Nkaambo kuciindi eeco kuyooba mapenzi mapati, aatanabwenwe kuzwa kumalengelo aanyika kusikila sunu, alimwi takukabi aambi aali boobo pe.

22Lino kuti naa aayo mazuba naatakafwiinsigwa, taakwe muntu naba omwe wali kunoyoofutuka, pele Leza uyooafwiinsya mazuba aaya akaambo kabantu mbaakasala.

23Ciindi eeco, kuti naa umwi akati, ‹Bona ngooyu Kilisito!› naa ‹Nguulya!› mutakamuzuminini.

24Nkaambo kuyooba balyaamba kuti, ‹Ndime Kilisito,› alimwi kuyooba bamusinsimi babeji! Bayoocita zitondezyo azintu zigambya, kuti naa kakukonzeka bakacenge aabo Leza mbaakasala.

25Amuswiilile, ndamwaambilila limwi zintu eezi kazitana citika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Nkabela kuti naa bantu bakamwaambile kuti, ‹Amuswiilile, Kilisito uli munkanda,›
mutakainki. Kuti naa bakati, ‹Amuswiilile, Kilisito uli muŋanda mwini,›
mutakazumini.

27Nkaambo Mwanaa Muntu uyooboola mbubonya mbuli lulabo mbolulaba kuzwa
kujwe akumweka kuyoosikila kumbo.

28Ooko kuli mutunta nkokubungene basikube.

Zyakuboola kwa Mwanaa Muntu
(Maako 13.24-27; Luka 21.25-28)

29«Mpoonya-mpoonya aakumana mapenzi aamazuba aayo zuba liyoobola, awalo
mweezi mbubonya, nyenyezi ziyooloka kuzwa kujulu, azyalo nguzu zyakujulu
ziyoozungaana.

30Eelyo kuyoolibonya citondezyo ca Mwanaa Muntu mujulu, nkabela misyobo
yoonse yaansi iyoolila, nkaambo bayoobona Mwanaa Muntu kaboola atala
aamakumbi anguzu abulemu bupati. Kuyoomvwigwa mweembo mupati kujulu.

31Nkabela walo nayootuma bangelo bakwe kuti bazoobunganye bantu mbaakalisalila
kuzwa kumabazu oonse aanyika mboizulwa.

Ciiyo camukuyu
(Maako 13.28-31; Luka 21.29-33)

32«Amwiiye ciiyo kuzwa kumukuyu. Ciindi mwabona kuti wasyuuka, mulaziba kuti
mainza ali aafwiifwi.

33Mbubonya oobo anywebo, ciindi nimuyoobona zintu eezi zyoonse, mukazibe kuti
Mwanaa Muntu uli aafwiifwi uli kumulyango.

34Ncobeni ndamwaambila kuti, bantu basunu tabakooyoomaninina kufwa mane zintu
eezi zyoonse zikacitike.

35Julu anyika ziyoomana, pele majwi aangu taakooyoomana pe.

Buzuba bwamamanino taakwe uubuzi
(Maako 13.32-37; Luka 17.26-30, 34-36)

36«Pele taakwe naba omwe uubuzi buzuba niciba ciindi. Bangelo abalo tabazi, naba
Mwanaa Muntu, pele Taata alikke nguuzi.

37Mbubonya mbuli mbukwakabede mumazuba aa Nowa, akuboola kwa Mwanaa
Muntu mbokuyooba.

38Nkaambo mumazuba aa Nowa maanzi naatakana paya, bakali kulya akunywa
akukwata akukwatisyigwa, mane do buzuba oobo Nowa naakanjila mubwato.

39Taakwe ncibakazi kusikila maanzi naakabalobya boonse. Mbubonya oobo
mbokuyooba kukuboola kwa Mwanaa Muntu.

40Kuti kwaakujanika baalumi bobilo mumuunda, umwi uyootolwa umwi wasyaala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Kuti kwaakujanika bakaintu bobilo baziya aziyo umwi uyootolwa umwi wasyaala.

42Aboobo amucenjele, nkaambo tamuzi buzuba Mwami wanu naboola.

43Pele amuzibe eeci, nikwakali kuti mwiniŋanda kazi ciindi mubbi naza naakalindila, naatakalekelela ŋanda yakwe kuti idonkolwe.

44Nkaako anywebo muleelede kulibambila, nkaambo muciindi nciconya ncomutayeeyi nazoosika Mwanaa Muntu.

Mubelesi uusyomeka autasyomeki
(Luka 12.41-48)

45«Ino nguuli mubelesi musongo uusyomeka? Nguyooyo wakabikkwa asimalelo wakwe kuti alange babelesinyina, kuti kabapa zyakulya muciindi ceelede.

46Ulilelekedwe ooyo mubelesi ngwanga simalelo wakwe aboola wajana ucicita oobo.

47Ncobeni ndamwaambila kuti, simalelo wakwe uyoomukkazika kuti abe mulangi walubono lwakwe loonse.

48Pele kuti mubelesi mubi wati, ‹Simalelo wangu wamuka,›

49kwamana watalika kuuma babalesinyina, kutalika kulya, kunywa abakolwi,

50simalelo wamubelesi ooyo uyooboola mubuzuba mbwatamulangili aciindi ncatazi.

51Uyoomusubula, akumusowela ooko kujanwa basikuupaupa aameso. Ooko bantu bayoolila akuluma ntwino mukuusa.»

Mateyo 25

Cikozyano cabasimbi basongo abafuba-fuba

1Mwanaa Muntu aakuboola mubwami bwakwe ciyooba mbuli cakacitika kubasimbi aaba: «Kwakali basimbi bali kkumi bakabweza malambe aabo, akuunka kuyoocinga sibwiinga.

2Muli baaba bosanwe bakali bafuba-fuba, pele bamwi bosanwe bakalicenjede.

3Ciindi bafuba-fuba nibakabweza malambe aabo, taakwe nibakabwezelezya mafuta aakkwana.

4Pele basongo bakabwezelezya nsazi zyamafuta aamalambi aabo.

5Nkaambo kakuti sibwiinga wakamuka kuboola, boonse bakafukula boona.

6Lino aakati kamasiku kwakamvwigwa kuyobeka kwakuti, ‹Amuswiilile sibwiinga waboola! Amuzwe mukamucinge!›

7Aboobo basimbi aabo boonse bakabuka, bayasya malambi aabo.

8Nkabela basimbi bafuba-fuba bakati kubasongo, ‹Amutwaabile aswebo kaka mungwimba aanu nkaambo malambi eesu azima!›

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Pele basimbi basongo bakaingula kuti, ‹Ambweni kuti twamwaabila tatutizulile. Nkaako kamuya kubasambazi mukalyuulile.›

10Nkabela kabacuula, sibwiinga wakasika. Mpawo aabo bakalibambilide bakanjila anguwe mupobwe lyabwiinga, eelyo mulyango wakajalwa.

11Lino musule aabo basimbi bakasika abalo, bamwaambila sibwiinga bati, ‹Mwami, Mwami tujulile.›

12Walo wakabaingula kuti, ‹Ncobeni, nsimwizi pe.› »

13Jesu wakati, «Mulindilile nkaambo tamuzi ciindi Mwanaa Muntu nayooboola.»

Cikozyanyo cababelesi botatwe
(Luka 19.11-27)

14«Ziyoocitika ciindi eeco zili mbuli muntu umwi wakabweza lweendo lwakuya kucisi cimwi. Katana talika wakaita babelesi bakwe akubaabila lubono lwakwe.

15Umwi wakamupa zyuulu zyosanwe zyamali, wabili wakamupa zyuulu zyobilo, watatu cuulu comwe. Boonse wakabaabanya ncobakonzya. Amane wakainka.

16Ooyo wakatambula zyuulu zyosanwe wakainka waakwaabelesya akujana mpindu, eelyo wakajana azimwi zyuulu zyosanwe.

17Mbubonya awalo wabili wakajana mpindu yazyuulu zyobilo.

18Pele watatu, wakaya waakusya muvu akusisa mali aasimalelaakwe.

19«Lino nikwakainda ciindi cilamfu simalelo wababelesi aabo wakaboola wabaita kuti bamupandulwide mbubakabelesya mali aayo.

20Ooyo wakatambula zyuulu zyosanwe wakaza waleta mpindu yazyuulu zyosanwe wakati, ‹O Mwami, wakandipa zyuulu zyosanwe zyamali. Bona ndijisi mpindu njindakajana yazyuulu zyosanwe.›

21Simalelaakwe wakati kulinguwe, ‹Wacita kabotu omubelesi mubotu, uusyomeka, wasyomeka kuzice, lino ndakubikka kuti ulange zinji. Njila usekelele amwami wako.›

22Ooyo wakatambula zyuulu zyobilo wakaza wati, ‹O Mwami, wakandipa zyuulu zyobilo. Bona ndijisi ampindu njindakajana yazyuulu zyobilo.›

23Simalelaakwe wakati kulinguwe, ‹Wacita kabotu omubelesi mubotu uusyomeka, wasyomeka kuzice, lino ndakubikka kuti ulange zinji. Njila usekelele amwami wako.›

24«Lino ayooyo wakatambula cuulu comwe wakaza wati, ‹O Mwami ndakalizi kuti yebo uli muntu muyumu moyo. Ulatebula mpootakasyanga akubungika mpootakaminza.

25Aboobo ndakayoowa, ndakainka akuyoosisa mali aako. Nkooko ngaaya!›

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Pele simalelaakwe wakamwiingula kuti, ‹Yebo omubelesi mubi mutolo! Tee kayi wakaziba kuti ndatebula aawo mpindatakasyanga akubungika aawo mpindatakaminza?

27Nkaambo kaako wakeelede kubikka mali aangu mumaanza aabasimpindu kutegwa ndaboola nzootambule mpindu yangawo.

28Nkaako mumunyange cuulu camali ncaakapegwa mucipe kuli yooyo uujisi zyuulu zili kkumi.

29Nkaambo ooyo uujisi uyooyungizizilwa, nkabela ziyooba zinji pele ooyo uujisi kuce uyoonyangilwa limwi.

30Amumusowe mubelesi uutakwe mulimo ooyu mumudima waanze, nkabela ooko bantu bayoolila akuluma ntwino mukuusa.›

Lubeta lupati

31«Lino Mwanaa Muntu nayooboola mubulemu bwakwe, abangelo bakwe boonse bakujulu, uyookkala acuuno cakwe cabwami.

32Nkabela misyobo yoonse iyoobunganyizigwa kulinguwe, uyoobaandaanya bantu, mbubonya mbuli mweembezi mbwazandula mbelele kuzwa kumpongo.

33Uyoobikka mbelele kululyo lwakwe, pele mpongo uyoozibikka kulumwensi.

34Mpoonya Mwami uyooambila baabo bali kululyo lwakwe kuti, ‹Amuboole nywebo nomulelekedwe a Taata, amunjile mubwami mbumwakabambilwa kuzwa kumalengelo aanyika.

35Nkaambo nindakafwa nzala mwakandipa cakulya, nindakafwa nyota mwakandinywisya, nindakali mweenzu mwakanditambula,

36nindakali aacintanda mwakandisamika, nindakali mulwazi mwakandiswaya, nindakali muntolongo mwakandibona.›

37Nkabela baluleme bayooingula kuti, ‹O Mwami, ndilili nitwakakubona kofwide nzala twakusanina, naa nookafwide nyota twakupa cakunywa?

38Ndilili nitwakakubona koli mweenzu twakutambula kabotu, naa koli aacintanda twakupa cakusama?

39Naa ndilili nitwakakubona koli mulwazi naa muntolongo twazookubona?›

40Nkabela Mwami uyoobaingula kuti, ‹Ncobeni mbubonya mbuli mbumwakacitila umwi wabakwesu aaba batayeeyelwi kuti mbaani, mwakacitila ndime.›

41«Lino uyooambila baabo bali kulumwensi lwakwe kuti, ‹Amuzwe kulindime nywebo nomusinganyizidwe, kamuya mumulilo uutazimi ngwabambilidwe Saatani abangelo bakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Nkaambo nindakafwa nzala taakwe nimwakandipa cakulya, nindakafwa nyota
taakwe nimwakandipa cakunywa,

43nindakali mweenzu taakwe nimwakanditambula, nindakali cintanda taakwe
nimwakandipa cakusama, nindakali mulwazi anindakali muntolongo taakwe
nimwakandibona.›

44Mpawo abalo bayooingula kuti ‹O Mwami, ndilili nitwakakubona kofwide nzala
naa nyota naa koli mweenzu naa koli aacintanda naa koli mulwazi naa muntolongo
pele taakwe nitwakakugwasya?›

45Mpawo uyoobaingula kuti, ‹Ncobeni mbubonya mbuli mbumwatakacitila umwi
wabaaba batayeeyelwi kuti mbaani, taakwe nimwakacitila ndime pe.›

46Nkabela bayooinka mumapenzi aatamani, pele baluleme bayoonjila mubuumi
butamani.»

Mateyo 26

Bapati ba Bajuda mbubakazuminana kuti Jesu ajaigwe

(Maako 14.1-2; Luka 22.1-2; Joni 11.45-53)

1Lino Jesu naakamana kwaamba makani oonse aaya, wakati kuli basikwiiya bakwe,

2«Mulizi kuti kwainda mazuba obilo kuyooba Pobwe lya Kwiindilila, nkabela
Mwanaa Muntu uyooabwa kuti akankaminwe aciingano.»

3Eelyo bapaizi basilutwe abapati ba Bajuda bakabungana kubbuwa lyamupaizi
mupati, Kayafa.

4Bakazuminana kuti bajane nzila imwi yakujata Jesu cakusisikizya kuti ajaigwe.

5Pele bakati, «Kutaamba ciindi capobwe, nkaambo inga kulaba lupyopyongano akati
kabantu.»

Jesu mbwaakananikwa mafuta

(Maako 14.3-9; Joni 12.1-8)

6Lino Jesu naakali kumunzi wa Betani muŋanda ya Saimoni uutegwa sicinsenda.

7Kwakasika mukaintu umwi kajisi ansazi iizwide mafuta aanunkilila kabotu aadula
kapati. Wakaatila amutwe wa Jesu ciindi Jesu naakali kulya.

8Pele basikwiiya nibakabona boobo, bakatongooka bati, «Ino anyonyweedwa nzi
mafuta aaya?

9Nkaambo naauzigwa mali manji kaapegwa kubacete.»

10Jesu wakaziba nzibakali kwaamba, eelyo wakati kulimbabo, «Ino mumukatazizya
nzi mukaintu ooyu? Wandicitila cintu cibotu.

11Nkaambo lyoonse bacete muli kuli aambabo, pele tamunooli aandime lyoonse pe.

12Eeci cakutila mafuta amubili wangu wacicita kundibambilila kuzikkwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Ncobeni ndamwaambila kuti, koonse ooko nkwaayookambaukwa Makani Mabotu
munyika yoonse, mane eeci ncaacita mukaintu ooyu ciyooambwa, kutegwa
kabayoomuyeeyela mpawo.»

Judasi mbwaakakanza kumwaaba
(Maako 14.10-11; Luka 22.3-6)

14Nkabela umwi wabali kkumi ababili uutegwa Judasi Isikaliyoti wakainka kubapaizi
basilutwe

15akuti kulimbabo, «Ino mulandipa nzi kuti naa ndaaba Jesu kulindinywe?»
Bakamupa mali aansiliva aali makumi otatwe.

16Lino kuzwa waawo wakali kuyandaula ciindi cibotu cakumwaaba.

Jesu mbwaakalya pobwe lya kwiindililwa abasikwiiya bakwe
(Maako 14.12-21; Luka 22.7-13, 21-23; Joni 13.21-30)

17Lino mubuzuba butaanzi bwapobwe lya Cinkwa Citakwe Mimena basikwiiya
bakasika kuli Jesu bati, «Nkukuli nkoyanda kuti tukakubambile Pobwe lya
Kwiindilila kuti ulye?»

18Jesu wakati, «Kamuya mumunzi kulindaba, mukaambe kuti kulinguwe, Mwiiyi
wati, ‹Ciindi cangu cili aafwiifwi. Ndiyanda kulya pobwe kuŋanda yako antoomwe
abasikwiiya bangu.› »

19Nkabela basikwiiya bakacita mbubonya mbuli Jesu mbwaakabalailila. Bakabamba
cilalilo ca Pobwe lya Kwiindilila.

20Nikwakaba kumangolezya Jesu abasikwiiya bakwe bali kkumi ababili bakali kulya.

21Lino kabacilya wakati, «Ncobeni ndamwaambila kuti, umwi wanu ulandaaba.»

22Bamvwe boobo basikwiiya bakausa kapati, eelyo bakatalika kumubuzya omwe
omwe kuti, «Sena ndime O Mwami?»

23Walo wakati, «Nguwenya ooyu ngwesunsa aawe mumutiba nguuti ndaabe.

24Mwanaa Muntu uyoofwa mbubonya mbuli mbokulembedwe anguwe. Pele akomena
mapenzi ayooba kumuntu ooyo uutaabe Mwanaa Muntu! Nicakabota kuli nguwe
naatakazyalwa.»

25Mpawo Judasi ooyo wakamwaaba wakabuzya kuti, «Sena ndime O Mwami?» Walo
wakati kulinguwe, «Waamba.»

Mulalilo wa Mwami
(Maako 14.22-26; Luka 22.14-20; 1 Bakolinti 11.23-25)

26Lino nibakacili kulya, Jesu wakabweza cinkwa wakalumba, wacikomona, akucipa
kuli basikwiiya bakwe wati, «Mubweze, mulye, nkaambo ooyu ngomubili wangu.»

27Eelyo wakabweza nkomeki, nkabela naakamana kulumba Leza wakiipa mbabo,
wati, «Amunywe nyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Nkaambo oobu mbulowa bwangu bwacizuminano cipya, bwatililwa banji kuti zinyonyoono zilekelelwe.

29Ndamwaambila kuti, nsiciyoonywi limbi musinza wansaansa mane do kubuzuba mbwentikanywe andinywe mubwami bwa Taata.»

30Eelyo nibakamana kwiimba lwiimbo, bakainka ku Cilundu camisamu ya Oliva.

Jesu mbwaakaamba kuti Pita ulamutama
(Maako 14.27-31; Luka 22.31-34; Joni 13.36-38)

31Mpoonya Jesu wakati kulimbabo, «Nywebo nyoonse mulatyompwa masiku aano akaambo kandime, nkaambo kulilembedwe kuti, ‹Nzoouma mweembezi, nkabela butanga bwa mbelele buyoomwaikizyanya.›

32Pele ndaakubusigwa njoomusaangunina kuya ku Galilii.»

33Mpawo Pita wakati kulinguwe, «Nikuba kuti boonse bakusiye mebo nsikookusiya pe.»

34Jesu wakati kulinguwe, «Ncobeni ndakwaambila kuti, masiku aaya ngoonya, mukombwe katanalila, ulanditama ziindi zyotatwe.»

35Pita wakati kulinguwe, «Nikuba kuti ndifwe anduwe, nsikookutama.» Mbubonya oobo mbubakaamba basikwiiya bamwi boonse.

Jesu mbwaakakomba mumuunda wa Getesemani
(Maako 14.32-42; Luka 22.39-46)

36Mpawo Jesu wakainka abasikwiiya bakwe kubusena bwiitwa kuti Getesemani, eelyo wakati kuli mbabo, «Amukkale aano, ndaya kuya nkakombe.»

37Jesu wakatolelela Pita abana ba Zebedii bobilo. Mpoonya wakatalika kuusa akukatazigwa.

38Wakati kulimbabo, «Moyo wangu uluuside kapati abuusu bwalufu. Amusyaale aano mulangile andime.»

39Jesu wakaya kumbele buniini wakavuntama, wakomba wati, «Taata, kuti naa kakukonzeka, eeyi nkomeki yamapenzi aiindilile. Nikuba bobo, kutabi mbuli kuyanda kwangu, pele akukabe mbuli kuyanda kwako.»

40Ucimana wakasika kuli basikwiiya bakwe, wajana baloona. Wakati kuli Pita, «Sena nywebo tamukonzyi kulangila andime kwaoola lyomwe buyo?

41Amulangile akukomba kuti mutanjili mumasunko. Moyo ncobeni ulayandisisya, pele mubili wabula nguzu.»

42Jesu wakainka lwabili, waakukomba wati, «Taata, kuti naa nkomeki eeyi itandiindilili, pele njinywe alucitwe luyando lwako.»

43Amane wakasika kuli basikwiiya, wabajana baloona nkaambo bakafwide ŋonzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

44Aboobo wakabasiya alimwi, wainka akuyookomba lwatatu, kaamba majwi ngoonya buyo.

45Kumane wakainka kuli basikwiiya bakwe akuti kulimbabo, «Sena mucoona akulyookezya? Ciindi casika, Mwanaa Muntu waabwa mumaanza aabasizibi.

46Amunyamuke tweende. Ngooyu sikundaaba ulaafwiifwi.»

Jesu mbwaakajatwa
(Maako 14.43-50; Luka 22.47-53; Joni 18.3-12)

47Jesu kacaambaula, Judasi umwi wabali kkumi ababili wakasika. Wakaza ankamu mpati yabantu kaijisi mapanga ankoli. Eeyi nkamu yakatumwa, yakazwa kubapaizi basilutwe abapati ba Bajuda.

48Lino sikumwaaba wakabapede citondezyo cakuti, «Ooyo ngwenjoomyonta ngonguwe, mukamujate.»

49Eelyo wakasika kuli Jesu wati, «Wabonwa, Mufundisi!» Mpawo wakamumyonta.

50Jesu wakati kulinguwe, «Mweenzuma, cita ncoozida.» Mpawo bakavumpa Jesu bamujata.

51Umwi wabaabo bakali aa Jesu wakasomona panga lyakwe, wakakwezula kutwi kwa muzike wamupaizi mupati.

52Mpoonya Jesu wakati kulinguwe, «Bweedezya panga lyako mumukutu walyo, nkaambo boonse babelesya panga bayoonyonyoonwa apanga.

53Sena uyeeya kuti nsikonzyi kukumbila Taata kuti anditumine ndilyonya ono zyuulu-zyuulu zyabangelo?

54Naa ndacita boobo, ino inga zyacitika buti zilembedwe mu Malembe?»

55Amane Jesu wakati kunkamu yabantu aabo, «Nkaambo nzi mwazikundijata amapanga ankoli mbuli kuti ndimubbi? Buzuba abuzuba ndali kukkala muŋanda ya Leza nkenjiisya, pele taakwe nimwakandijata.

56Pele eezi zyoonse zyacitika kutegwa zibe mbubonya mbobakalemba basinsimi.» Mpoonya boonse basikwiiya bakamumwaika akutija.

Jesu mbwaakatolwa kunkuta
(Maako 14.53-65; Luka 22.54-55; Joni 18.13-14, 19-24)

57Bantu aabo bakajata Jesu bakamutola kuli Kayafa mupaizi mupati, ooko bamayi ba Mulawo abapati ba Bajuda nkobakabungene.

58Pita wakali kutobela aalaale mane kuyoosikila kubbuwa lyamupaizi mupati. Wakanjila mukati, wakkala antoomwe abalindizi kuti abone citicitike.

59Bapaizi basilutwe antoomwe ababetesi bapati boonse bakasola kuyandaula bumboni bwakubejelezya Jesu kutegwa bamujaye.

© 1996, Bible Society of Zambia.

60Pele taakwe nibakabujana, nikuba kuti bakamboni babeji banji bakasika akumubejelezya. Kumamanino kwakasika bantu bobilo

61bakati, «Ooyu wakali kuti, ‹Mebo ndakonzya kumwaya ŋanda ya Leza akwiiyakulula mumazuba otatwe buyo.› “

62Mupaizi mupati wakanyamuka akwaamba kuti, «Sena unyina cakwaamba kumakani aaya ngobakwaamba?»

63Pele Jesu wakaluumwide wi. Mpawo mupaizi mupati wakati kulinguwe, «Ndakwaambila muzina lya Leza muumi kuti ukonke kuti naa nduwe Munanike, Mwanaa Leza?»

64Mpawo Jesu wakati kulinguwe, «Waamba. Pele ndamwaambila kuti kuzwa lino muyoobona Mwanaa Muntu kakkede kujanza lyalulyo lya Singuzu muyoomubona alimwi kaboola amakumbi aakujulu.»

65Mpoonya mupaizi mupati wakazapaula cisani cakwe akuti, «Usampaula Leza, ino tuciyandila nzi bumboni bumbi? Kayi mwalimvwida mbwaaamba?

66Ino muyeeya buti?» Mpawo bakaingula kuti, «Uleelede kufwa.»

67Eelyo bakamuswida mate kubusyu, bamuuma nkabela bamwi bakamubakula

68bati, «Twaambile yebo O Munanike wa Leza. Ino nguni wakuuma?»

Pita mbwaakatama Jesu
(Maako 14.66-72; Luka 22.56-62; Joni 18.15-18, 25-27)

69Lino Pita wakalikkede anze mulubuwa. Nkabela umwi musimbi wakamusikila akuti kulinguwe, «Ayebo wakali aa Jesu waku Galilii.»

70Pita wakatama kabamvwide boonse wakati, «Nsicizi ancoamba pe.»

71Nkabela kayanda kuti azwide aanze, aumwi musimbi wakamubona, wakati kuli baabo mbaakaimvwi limwi, «Ooyu mwaalumi awalo wakali aa Jesu waku Nazaleta.»

72Alimwi Pita wakatama cakukonka kuti, «Masimpe ooyu muntu nsimwizi.»

73Nikwakainda kaindi kaniini aabo bakaimvwi kooko bakasika akuti kuli Pita, «Ncobeni, ayebo uli umwi wabo, nkaambo mwaambo wako ulakuyubununa.»

74Mpawo wakatalika kukonka akuti, «Ncobeni ooyu muntu nsimwizi pe.» Mponya aawo mukombwe wakalila.

75Nkaako Pita wakaibaluka jwi ndyaakaamba Jesu lyakuti, «Mukombwe katanalila unoonditamide ziindi zyotatwe.» Nkabela Pita wakazwida anze waakulila kapati.

Mateyo 27

Jesu mbwaakabetekwa a Pilato
(Maako 15.1; Luka 23.1-2; Joni 18.28-32)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino nibwakaca, bapaizi basilutwe boonse abapati ba Bajuda bakapangana kuti bajaye Jesu.

2Nkabela bakaanzya Jesu akumutola, bamupa mumaanza aa Pilato mweendelezi, wakazwa ku Loma.

Judasi mbwaakalisina
(Milimo 1.18-19)

3Lino Judasi ooyo wakamwaaba, naakabona kuti Jesu wapegwa mulandu walufu, wakeempa akuboozya mali aansiliva aali makumi otatwe kubapaizi basilutwe akubapati ba Bajuda wati,

4«Ndabisya kwaaba muntu uutakwe mulandu.» Balo bakaamba kuti, «Ino tutyani swebo? Makani aako omwini.“

5Judasi wakasowa mali aansiliva ansi muŋanda ya Leza, wakazwa, wainka waakulisina.

6Bapaizi basilutwe nibakabweza mali aansiliva aayo bakati, «Takweelede kuti twaabike muciyobwedo, nkaambo mali aamalowa.“

7Aboobo bakabuzyanya, bamane bakaauzya muunda wamubumbi, kuti kabazikkila mumo beenzu.

8Nkaako ooyo muunda ucitegwa muunda wamalowa ambuli sunu.

9Mpoonya cakacitika eeco cakaamba musinsimi Jelemiya naakati, «Eelyo bakabweza mali aansiliva aali makumi otatwe, muulo wayooyo wakabikkilidwe muulo a Baisilayeli,

10nkabela bakaula muunda wamubumbi mbubonya mbuli Mwami Leza mbwaakandilailila.»

Pilato mbaakabuzya Jesu
(Maako 15.2-5; Luka 23.3-5; Joni 18.33-38)

11Lino bakaimika Jesu kumbele lyamweendelezi, mweendelezi wakamubuzya kuti, «Sena ndonduwe Mwami wa Bajuda?» Jesu wakati kulinguwe, «Waamba.»

12Pele nibakamutamikizya bapaizi basilutwe abapati ba Bajuda taakwe naakaingula pe.

13Mpawo Pilato wakati kulinguwe, «Sena totumvwide twaambo toonse ntobakwaamba?»

14Pele taakwe naakamwiingula, niliba ijwi lyomwe buyo, aboobo mweendelezi wakagambwa kapati.

Jesu mbwaakapegwa mulandu walufu
(Maako 15.6-15; Luka 23.13-25; Joni 18.39—19.16)

15Ciindi ca Pobwe lya Kwiindilila mweendelezi wakalizibide kubaangunwida bantu, kufumbwa mwaange ooyo ngubakayanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Ciindi eeco kwakali umwi mwaange wakalaampuwo mbi, uutegwa Balabbasi.

17Nibakabungene, Pilato wakati kulimbabo, «Ino nguni ngomuyanda kuti ndimwaangunwide, Balabbasi antela Jesu uutegwa Munanike wa Leza?“

18Nkaambo wakalizi kuti akaambo kamunyono bakamuleta kulinguwe.

19Pilato naakakkede acuuno calubeta, mukaintu wakwe wakatumya jwi kulinguwe lyakuti, «Utabi ncocita amuntu ooyo mululami, nkaambo ndapenga kapati akaambo kanguwe muciloto.»

20Lino bapaizi basilutwe abapati ba Bajuda bakakombelezya bantu kuti bakumbile Balabbasi, Jesu ajaigwe.

21Alimwi mweendelezi wakati kulimbabo, «Ino nguuli aakati kabo bobilo ngomuyanda kuti ndimwaangunwide?» Bakati, «Balabbasi.»

22Pilato wakati kulimbabo, «Ino mmucite buti Jesu uutegwa Munanike?» Boonse bakati, «Akankaminwe aciingano.»

23Mpawo wakati «Ino kayi, mbubi nzi mbwaacita?» Bakoongololesya kabati, «Akankaminwe aciingano.»

24Aboobo Pilato naakabona kuti taakwe cintu ncaakali kukonzya kucita, akuti kuyanda kuba lupyopyongano wakabweza maanzi akusamba mumaanza bantu kabalangilide wati, «Nsikwe mulandu wabulowa bwamuntu ooyu uululeme. Amucite ncomuyanda nobeni.»

25Lino bantu boonse bakavuwa kuti, «Naa mulandu uube kulindiswe akubana besu.“

26Nkabela wakabaangunwida Balabbasi, naakamana kukwabbauzya Jesu wakamwaaba kuti akankaminwe aciingano.

Jesu mbwaakakankaminwa aciingano
(Maako 15.16; Joni 19.2-3)

27Mpoonya basilumamba bakanjizya Jesu muŋanda ya mweendelezi akubunganya mpi yoonse yazinguluka Jesu.

28Mpawo bakamusamununa akumusamika jansi lisalala pyu.

29Bakaluka musini wamamvwa bamusamika kumutwe, akumufumbatisya lubu mujanza lyalulyo. Eelyo bakamufugamina bamusabwida bati, «Wabonwa O Mwami wa Bajuda.»

30Nkabela bakamuswida mate, eelyo bakabweza lubu bamuumya amutwe.

31Nibakamana kumuseka, bakamusamununa jansi eelyo, bamusamika zisani zyakwe mwini, bakamutola kuyoomukankamina aciingano.

Jesu mbwaakakankaminwa aciingano
(Maako 15.21-32; Luka 23.26-43; Joni 19.17-27)

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Lino nibakazwa bakajana mwaalumi uutegwa Saimoni uuzwa ku Sailini. Mwaalumi ooyu bakamusungilizya kuyumuna ciingano ca Jesu.

33Nibakasika kubusena butegwa Gologota, «Nkokwaamba kuti, Busena bwakapapa kamutwe»

34bakamupa waini uuvweledwe ndulwe kuti anywe, pele naakalabila wakakaka kunywa.

35Lino nibakamukankamina aciingano, bakaabana zisani zyakwe akati kabo kwiindila mukuuma cisolo.

36Mpoonya bakakkala ansi bamulindilila nkukonya ooko.

37Atala aamutwe wakwe bakalemba majwi aatondezya ncibakamujaila, aati, «Ooyu ngu Jesu Mwami wa Bajuda.»

38Aawo kwakali bambwidwe babbi bobilo, umwi kululyo umwi kulumwensi.

39Bantu bakali kwiinda aawo bakali kugunya-gunya mitwe,

40baamba bati, «Wali kuti ulakonzya kumwaya ŋanda ya Leza akwiiyakulula mumazuba otatwe. Nkooko kolifutula lwako omwini, kuti koli Mwanaa Leza koseluka aciingano.»

41Mbubonya oobo abalo bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo alimwi abapati ba Bajuda bakamuseka bakati,

42«Wakali kufutula bamwi, pele walo takonzyi kulifutula. Tee ngo Mwami wa Isilayeli, aaseluke kuzwa aciingano kuti tumuzuminine.

43Ulasyoma muli Leza akwaamba kuti, ‹Ndi Mwanaa Leza.› Leza aamununune, kuti naa kamuyanda.»

44Abalo babbi bakabambwidwe aciingano bakali kumusampaula mbubonya buyo.

Jesu mbwaakafwa

(Maako 15.33-41; Luka 23.44-49; Joni 19.28-30)

45Lino nikwakaba aacilungu-lungu kusikila aacilangankumo kwakali mudima uusiya mbi koonse-koonse.

46Nicatikakkwane maola otatwe Jesu wakoongolola ajwi pati wati, «Eli, Eli lama sabakatani?» Nkokuti, «Leza wangu, Leza wangu, wandisiila nzi?»

47Bamwi babo bakaimvwi munsi-munsi nibakamvwa boobo bakati, «Ooyo muntu wiita Elija.»

48Umwi wabo wakatijaana, wabweza nsinsa, wiizuzya ndulwe, wiibikka alubu, wamupa kuti anywe.

49Pele bamwi bakati, «Mulindile, tubone naa Elija ulasika kuzoomufutula.»

50Alimwi Jesu wakoompolola ajwi pati, eelyo wakafwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

51Mpoonya-mpoonya cisitilizyo camuŋanda ya Leza cakayauka muzibeela zyobilo,
kuzwa ajulu do ansi. Nyika yakazungaana kapati, myaala yakaanduka.

52Zyuumbwe zyakajaluka, nkabela bantu banji bakali kusyoma Leza bakabuka kuzwa
kubafu.

53Bakazwa muzyuumbwe, eelyo Jesu naakabuka kuzwa kubafu, bakainka mumunzi
uusalala oomo mubakabonwa abantu banji.

54Lino silutwe wabasilumamba abaabo mbaakali aabo kulangilila Jesu, nibakabona
kuzungaana kwanyika azyakacitika, bakayoowa kapati bati, «Ncobeni, ooyu wali
Mwanaa Leza.»

55Alaale kwakali bakaintu banji, bakali kulangilila. Mbambabo bakali kutobela Jesu
kuzwa ku Galilii akumugwasya.

56Akati kabo kwakali Maliya waku Magadala, a Maliya banyina Jemusi a Josefa,
alimwi abanyina bana ba Zebedii.

Kuzikkwa kwa Jesu

(Maako 15.42-47; Luka 23.50-56; Joni 19.38-42)

57Lino nikwakaba kumangolezya, kwakasika kuli Pilato umwi muntu uutegwa Josefa.
Wakali muvubi uuzwa ku Alimatiya, awalo wakali muccilili wa Jesu.

58Muntu ooyu wakakumbila mutumba wa Jesu. Mpawo Pilato wakalailila kuti
bamupe mutumba ooyo.

59Mpoonya Josefa, wakauputaila mumulembo uutuba,

60akuulazika mucuumbwe cakwe mwini, cipya ncaakakolwede mumwaala.
Wakakunkulisya bbwe pati amulyango wacuumbwe, wainka.

61Maliya waku Magadala a Maliya umwi bakaliko ooko, kabakkede kulangana
aacuumbwe.

Balindizi bacuumbwe ca Jesu

62Nibwakaca mu Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata, bapaizi basilutwe a
Bafalisi bakabungana kuli Pilato

63akuti, «Mwami, tulayeeya mbuli mubeji uulya mbwaakaamba kacipona wakati,
‹Aakumana mazuba otatwe njoobuka alimwi.›

64Nkaambo kaako lailila kuti cuumbwe cilindilwe mane kusikila mazuba otatwe
ainde. Ambweni inga basikwiiya bakwe bayoosika akumubba, bamana baambile
bantu kuti, ‹Wabuka kuzwa kubafu.› Eelyo lucengo lwabili luyoobija kwiinda
lutaanzi.»

65Amvwe boobo Pilato wakati kuli mbabo, «Mulijisi balindizi basilumamba, Kamuya
mukacibambisye mbuli mbomukonzya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

66Aboobo bakainka akuyoocibambisya cuumbwe akusinka-sinka bbwe basiya balindizi.

Mateyo 28

Jesu mbwaakabuka kuzwa kubafu
(Maako 16.1-10; Luka 24.1-12; Joni 20.1-10)

1Lino Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata nibwakamana, bucica buyo, mubuzuba butaanzi bwamvwiki Maliya waku Magadala aumwi Maliya bakainka kuyoolanga cuumbwe.

2Mpawo kwakaba muzumo mupati wanyika, nkaambo mungelo wa Mwami wakaseluka kuzwa kujulu, wakasika wakunkulisya bbwe akukkala ali ndilyo.

3Ciwa cakwe cakali mbuli lulabo, zyakusama zyakwe zyakali kutuba buu.

4Akaambo kakuyoowa kapati, balindizi bakakankama akuba mbuli bantu bafwide.

5Lino mungelo wakati kubakaintu nibakasika, «Mutayoowi, nkaambo ndilizi kuti muyandaula Jesu wakakankaminwa aciingano.

6Tako kuno, wabuka mbubonya mbuli mbwaakaamba. Kamuza mubone mpaakalede.

7Lino kamuya cakufwambaana mukaambile basikwiiya kuti wabuka kuzwa kubafu, alimwi ulamusaangunina kuya ku Galilii ooko nkomuyoomubonena. Muyeeye mbwindamwaambila»

8Bakaintu bakazwa kufwambaana kucuumbwe kabayoowede ooku kabakondedwe kapati! Bakatijaanina kuyooambila basikwiiya bakwe.

9Jesu wakabaswaana akwaamba kuti, «Mwapona.» Balo bakaswena akumujata kumaulu, bamukomba.

10Mpoonya Jesu wakati kulimbabo, «Mutayoowi, kamuya mukaambile bakwesu kuti baye ku Galilii ooko nkobayoondiswaanganyina kuti tukabonane.»

Kwaamba kwabalindizi

11Lino kabaciya buya, bamwi babalindizi bakanjila mumunzi akwaambila bapaizi basilutwe nzyoonse zyakacitika.

12Nkabela nibakabungana antoomwe abapati akubuzyanya-buzyanya, bakapa basilumamba mali manji,

13bakati, «Amwaambile bantu kuti, ‹Basikwiiya bakwe basika masiku akumubba nitwacili koona.›

14Kuti naa eeci cimvwigwe kumweendelezi tulamukombelezya kuti mutajani mulandu.»

15Aboobo bakatola mali aayo akucita mbubonya mbuli mbubakalaililwa. Nkabela makani aaya mbwaamwaikide mbubonya oobo aakati ka Bujuda nikuba kusikila sunu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jesu mbwaakatuma basikwiiya bakwe

(Maako 16.14-18; Luka 24.36-49; Joni 20.19-23; Milimo 1.6-8)

16Lino basikwiiya bali kkumi aumwi bakainka ku Galilii, kucilundu ooko Jesu nkwaakabalaililide.

17Nibakamubona bakamukomba, pele bamwi bakacili kudonaika.

18Mpawo Jesu wakasika akuti kulimbabo, «Ndapegwa nguzu zyoonse kujulu alimwi aansi.

19Nkaambo kaako kamuya mukaiisye bantu bamisyobo yoonse, mukababbapatizye muzina lya Taata alya Mwana alya Muuya Uusalala.

20Mukabaiisye kuti babambe makani oonse ngindamulaililа. Mebo ndili aanywebo lyoonse, mane kusikila kumamanino aanyika.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Maako

Maako 1

Kukambauka kwa Joni Mubbapatizi
(Mateyo 3.1-12; Luka 3.1-18; Joni 1.19-28)

1Aaya nga Makani Mabotu aaamba zya Jesu Kilisito, Mwanaa Leza.

2Akatalika mbuli mbwaakalemba musinsimi Izaya:

«Leza wati, ‹Ndatuma mutumwa wangu kumbele lyako kuyookubambila nzila.›

3Kuli waambilizya munkanda kuti,

‹Amubambe mugwagwa wa Mwami Leza! Amululamike nzila yakwe kabotu!› »

4Aboobo ncobeni Joni wakalibonya munkanda kabbapatizya bantu akukambauka kuti, «Amweempe kunzila zyanu zibi, mubbapatizigwe, kuti Leza amulekelele zinyonyoono zyanu.»

5Nkabela bantu banji bamucisi ca Judiya amumunzi mupati wa Jelusalemu, bakainka kuyooswiilila nzyaakali kwaamba Joni. Eelyo nibakalyaamba zinyoonyono wakababbapatizya mumulonga wa Jolodani.

6Joni Mubbapatizi ooyu wakali kusama cisani cakalukidwe aboya bwankamela, alutambo lwacikanda mucibuno. Cakulya cakwe cakali cikwikwi abuci.

7Wakaambilizya kuti, «Uuboola musule lyangu ulilemenede kwiinda ndime cakuti mebo nseelede kukotama akwaangununa ndyasyo zyakwe.

8Mebo ndimubbapatizya amaanzi, pele walo uyoomubbapatizya a Muuya Uusalala.»

Jesu mbwaakabbapatizigwa ambwaakatepaulwa
(Mateyo 3.13—4.11; Luka 3.21-22; 4.1-13)

9Kaatanainda mazuba manji Jesu wakasika kuzwida kumunzi wa Nazaleta, mucisi ca Galilii, mpoonya Joni wakamubbapatizya mumulonga wa Jolodani.

10Jesu mbwaakazwa buyo mumaanzi, wakabona kuti julu lyajaluka a Muuya wa Leza kuuseluka alinguwe mbuli nkwilimba.

11Eelyo jwi lyakamvwigwa kuzwa kujulu kaliti, «Nduwe Mwanaangu ngwenjandisya, alimwi ulandibotezya.»

12Mpoonya-mpoonya Muuya Uusalala wa Leza wakamutola munkanda.

13Oomo munkanda mwakali buyo banyama, Jesu mwaakakkala alikke mazuba aali makumi one. Eelyo Saatani, mucengi mupati, naakamana kumusunka, bangelo bakazoomukutaukila.

Jesu mbwaakaita basikuzuba bone
(Mateyo 4.12-22; Luka 4.14-15; 5.1-11)

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nkabela Joni naakajatwa akubikkwa muntolongo, Jesu wakaya kucisi ca Galilii
kuyookambauka Makani Mabotu aazwa kuli Leza.

15Wakati, «Bwami bwa Leza buliswenede aafwiifwi! Aboobo amweempe zibi zyanu,
musyome Makani Mabotu.»

16Jesu naakali kuya bweenda ankomwe yalwizi lwa Galilii, wakajana baalumi bobilo,
Saimoni amwanookwabo Andulu, kabazuba nswi.

17Nkabela Jesu wakati kulimbabo, «Amunditobele, kuti nkamucite bazubi babantu.»

18Mpoonya aawo bakasiya tunyandi twabo akumutobela.

19Naakeendeenda kuya kumbele, wakabona bana ba Zebedii bobilo, ba Jemusi a Joni.
Bakali mubwato, kabasuma-suma tunyandi twabo.

20Ucibabona buyo wakabaita. Nkabela bakasiya Zebedii wisi abasimilimo bakwe
mubwato, bakamutobela.

Muntu wakanjidwe muuya mubi

(Luka 4.31-37)

21Jesu abasikwiiya bakwe bakasika kumunzi wa Kapenaumu, nkabela nibwakasika
Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata, Jesu wakanjila mucikombelo ca Bajuda
akutalika kwiisya bantu.

22Bakakankamana kukwiisya kwakwe, nkaambo tiikwakali mbuli kwabamayi ba
Mulawo, majwi aakwe akali kuyasa.

23Mpoonya kwakanjila mucikombelo muntu umwi wakanjidwe muuya mubi,
wakoompolola wati,

24«Ino twakucita nzi yebo Jesu wa Nazaleta? Sena waboola kuzootunyonyoona?
Ndilikuzi kuti nduwe Uusalala wa Leza!»

25Mpoonya Jesu wakakalalila muuya mubi kati, «Umuna, kozwa mumuntu ooyu!»

26Eelyo muuya mubi wakamusuntusya muntu ooyo. Wakoongolola ajwi pati,
mpoonya wazwa mulinguwe.

27Bantu bakagambwa kapati, bakatalika kubuzyanya kuti, «Ino ncinzi eeci? Nkwiisya
kupya kuli buti ooku? Muntu ooyu ulaanguzu zyakukonzya kukalalila myuuya mibi
alimwi ilacita ncaamba!»

28Mpoonya-mpoonya mpuwo ya Jesu yakamwaika mucisi coonse ca Galilii.

Jesu mbwaakaponya bantu banji

(Mateyo 8.14-17; Luka 4.38-41)

29Mbubakazwida buyo mucikombelo bakagama kuŋanda ya Saimoni a Andulu, abalo
ba Jemusi a Joni bakainka aabo.

30Lino mbwaakanjilila buyo, bakamwaambila kuti banyinazyala Saimoni baciswa
mubili ulapya kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Wakainka nkubakalede. Wakabajata janza akubabusya, mpoonya-mpoonya bakapona, bakatalika kubakutaukila.

32Nikwakaba kumangolezya, bantu bamumunzi ooyo bakamuletela boonse bakali kuciswa malwazi aandeene-andeene abaabo bakanjidwe myuuya mibi.

33Bantu boonse bamumunzi ooyo bakabungana amulyango waŋanda eeyo.

34Jesu wakaponya bantu banji bakali kuciswa malwazi aandeene-andeene, akugwisya myuuya mibi minji. Taakali kwiizumizya myuuya mibi kwaambaula nkaambo kakuti yakalimuzi.

Jesu mbwaakakambauka mucisi ca Galilii
(Luka 4.42-44)

35Nikwakaba kubucedo Jesu wakabuka wazwa. Wakasiya munzi wakaya kubusena buliibide kuyookomba.

36Saimoni abeenzinyina nibakabona kuti tawo, bakainka kuyoomuyandaula.

37Nibakamujana, bakati kulinguwe, «Bantu boonse bayandaula nduwe.»

38Jesu wakabaingula kuti, «Tweelede kuunka kuminzi iimbi iituzingulukide. Ndileelede kuti nkakambaukile nkuko akwalo, nkaambo ncencico ncendakazida.»

39Eelyo wakeendeenda mucisi coonse ca Galilii kuya bukambauka muzikombelo zya Bajuda akugwisya myuuya mibi.

Jesu mbwaakaponya sicinsenda
(Mateyo 8.1-4; Luka 5.12-16)

40Lino kwakasika mwaalumi umwi kulinguwe, wakali kuciswa cinsenda. Wakamufugamina wamukumbila kuti amugwasye. Wakati, «Kuti koyanda, ulakonzya kundiponya.»

41Mpoonya Jesu wakeetezegwa. Wakatandabika janza lyakwe akumuguma, wakamwaambila kuti, «Ndayanda, pona.»

42Mpoonya sicinsenda wakaponyezegwa.

43Nkabela Jesu wakamwaambilisisya canguzu, amane wakamuleka kuti ainke.

44Wakati, «Swiilila, utaambili muntu naba omwe makani aaya, pele ukalitondezye kumupaizi, ukape cipaizyo mbuli mbwaakalailila Mozesi, kuti cikabe citondezyo kuli boonse kuti wapona ncobeni.»

45Muntu ooyo wakainka uya bwaambilizya makani aaya, cakuti Jesu taakacili kukonzya kunjila muminzi antangalala. Pele wakali kukkala kulaale aminzi. Nikuba boobo bantu bakali kumuzida kuzwa kumabazu aandeene-andeene.

Maako 2

Jesu mbwaakaponya muntu uuyuminide mubili
(Mateyo 9.1-8; Luka 5.17-26)

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

1Nikwakainda mazuba masyoonto, Jesu wakapiluka kumunzi wa Kapenaumu, mpuwo
yakamwaika kuti wakasika kwabo.

2Bantu banji bakayoboloka ooko, ŋanda yakazula mane bamwi bakaata. Jesu
wakabakambaukila Makani Mabotu.

3Naakacili kwaambaula, kwakasika bantu bakamweetela muntu mulema,
wakatembedwe abaalumi bone.

4Akaambo kakuvula kwabantu, bakajana kuti cakali ciyumu kusika aafwiifwi a Jesu.
Eelyo bakadonkola ciluli kululamika aawo aakakkede Jesu. Bakalengelezya macila
aakalede mulwazi.

5Jesu naakabona lusyomo lwabo, wakaambila yooyo wakali mulema kuti,
«Mwanaangu, walekelelwa zinyonyoono zyako.»

6Bamwi bamayi ba Mulawo bakaliwo aawo, bakatalika kulibuzya-buzya mumyoyo
kuti,

7«Nkaambo nzi muntu ooyu ncasampaula Leza boobu? Taakwe muntu buyo
uukonzya kulekelela zinyoonyoono zyabantu ccita Leza alikke.»

8Pele Jesu wakaziba ncibakali kuyeeya wakati, «Nkaambo nzi nomuyeeya zintu zili
boobu?

9Ncili citete, kwaamba kumuntu ooyu kuti ‹Walekelelwa zinyonyoono zyako,› naa
kwaamba kuti, ‹Nyamuka, ubweze macila aako enda?›

10Pele ono kuti muzibe kuti Mwanaa Muntu ulijisi nguzu munyika zyakulekelela
zinyonyoono.» Jesu wakati kumwaalumi wakalemene

11kuti, «Nyamuka, bweza macila uye kuŋanda yako!»

12Bantu boonse kabalangilila wakabweza macila aakwe wakafwambaana wainka.
Lino boonse bakakankamana balumbaizya Leza bati, «Tatuna cibwene cili boobu.»

Jesu mbwaakaita Levi

(Mateyo 9.9-13; Luka 5.27-32)

13Jesu wakainka alimwi kunkomwe yalwizi lwa Galilii. Nkabela bantu banji
bakamubunganina, mpawo wakatalika kubaiisya.

14Naakali kuya bweenda, wakabona Levi simutelo, mwana wa Alufayusi, kakkede
amulimo wakwe. Jesu wakamwaambila kuti, «Nditobele.» Eelyo Levi wakanyamuka
akumutobela.

15Nkabela Jesu abasikwiiya bakwe bakalya muŋanda ya Levi, antoomwe abasimutelo
abatakali kubamba milawo ya Mozesi. Nkaambo bunji bwabo bakamutobela.

16Lino bamwi bamayi ba Mulawo, bakali bankamu yaba Bafalisi, nibakabona kuti
Jesu ulalya abantu aabo, bakabuzya basikwiiya bakwe bati, «Ino nkaambo nzi
ncalidaamwi abali boobu?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Jesu naakamvwa boobo, wakabavuwa kuti, «Teensi baabo baumi bayanda musilisi, ccita aabo baciswa. Mebo ndakazida aabo mbomuyeeya kuti mbaasizinyonyoono, tiindakazida aabo balulami pe.»

Mbubakabuzya zyakuliimya kulya
(Mateyo 9.14-17; Luka 5.33-39)

18Ciindi cimwi basikwiiya ba Joni Mubbapatizi a Bafalisi bakali kuliimya kulya. Nkaako bantu bamwi bakasika kuli Jesu bakamubuzya bati, «Nkaambo nzi basikwiiya ba Joni Mubbapatizi aba Bafalisi balaliimya kulya kakuli basikwiiya bako tabaliimyi?»

19Mukwiingula Jesu wakababuzya mubuzyo wakati, «Sena inga beenzinyina sibwiinga balakonzya kuliimya kulya kuti sibwiinga kacili ambabo? Pe, tabakonzyi! Sibwiinga nacili ambabo tabakonzyi kucita boobo.

20Peepe, nikuba boobo ciyoosika ciindi basinkondonyina nibayoomutola sibwiinga, ndendilyo beenzinyina nibayooliimya kulya mukuusa.

21«Taakwe muntu uusuma cigamba cacisani citana fwinyana kucisani cakaindi, nkaambo kuti wacita oobo inga cigamba eeco cafwiinyana cilamonkola cisani cakaindi, eelyo ciyookomezya cimonko kwiindilila.

22Alimwi taakwe muntu uunga watila waini mupya munkomo zyamakutu zyakabeleka kale pe. Nkaambo ulaandula nkomo eezyo. Mpoonya nkomo zilanyoonyooka, alimwi waini ulasoomokela ansi. Tee kayi waini mupya utilwa munkomo mpya!»

Makani aa Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata
(Mateyo 12.1-8; Luka 6.1-5)

23Bumwi Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata Jesu wakainda akati kamyuunda yamaila, abalo basikwiiya bakwe bakali anguwe. Mpawo basikwiiya bakatalika kupulula makunka aamaila balya.

24Nkaako Bafalisi bakati kuli Jesu, «Bona, tacizumizigwi a Mulawo kuti basikwiiya bako kabacita boobu mu Buzuba bwa Sabata!»

25Jesu wakati kulimbabo, «Sena tiimwakabala Devedi mbwaakacita ciindi walo abaabo mbaakalaabo nibakafwa nzala?

26Bakanjila muŋanda ya Leza bakalya cinkwa cacituulo kuli Leza. Eeci cakacitika ciindi Abiyata naakali ngomupaizi mupati. Lino kwiindila mu Mulawo wesu bapaizi balikke mbabazumizigwa kulya cinkwa eeci, pele Devedi wakacilya akucaabana abaabo mbaakalaabo.»

27Jesu wakabaambila kuti, «Buzuba bwa Sabata bwakaanzilwa kuti bumugwasye muntu, muntu taakalengelwa Buzuba bwa Sabata.

28Aboobo Mwanaa Muntu ngo Mwami wa Buzuba nibuba bwa Sabata.»

Maako 3

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jesu mbwaakaponya muntu wakapuutide janza
(Mateyo 12.9-14; Luka 6.6-11)

1Alimwi wakanjila mucikombelo ca Bajuda, oomo mwakali muntu wakapuutide janza.

2Oomo mwakali bamwi bantu bakali kuyanda kumujanina Jesu kaambo, nkaambo kaako bakamulangisisya kuti babone naa ulaponya muntu mu Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata.

3Jesu wakaambila muntu wakapuutide janza kuti, «Koza kuno kumbele.“

4Mpoonya wakabuzya bantu kuti, «Ino Mulawo wesu utuzumizya kucita nzi mu Buzuba bwa Sabata? Kugwasya naa kunyonyoona muntu? Kufutula buumi bwamuntu, naa kumujaya?» Balo bakaumuna buyo.

5Lino naakabalangisisya cabukali, wakausa akaambo kabusicinguni bwabo, wakaambila ooyo muntu kuti, «Vungununa janza lyako.» Naakalivungununa lyakaba kabotu.

6Nkabela Bafalisi bakazwa mucikombelo baakuli bunga-bunga abankamu yamwami Helodi kutegwa bajane nzila yakujaya Jesu.

Inkamu yabantu kulwizi

7Jesu antoomwe abasikwiiya bakwe bakainka kunkomwe yalwizi lwa Galilii. Nkabela kwakamutobela bantu banji kapati, bazwa mucisi ca Galilii, mucisi ca Judiya,

8mu Jelusalemu, mucisi ca Idumeya, mutala lyamulonga wa Jolodani amuminzi ya Taya a Sidoni. Bantu aaba bakasika kuli Jesu nibakamvwa zintu zigambya nzyaakali buya bucita.

9Akaambo kakuvula kwabantu, Jesu wakaambila basikwiiya bakwe kuti bamubambile bwato, kutegwa bantu batamusyaanikizyi.

10Mukuti wakaponya bantu banji balwazi bakatonkana kuti bamugume.

11Abalo bakanjidwe myuuya mibi nibakamubona bakaliwaala ansi kumbele lyakwe akupozomoka kuti, «Nduwe Mwanaa Leza.»

12Jesu wakakalalila myuuya mibi kuti itamuyubununi.

Jesu mbwaakasala basikwiiya bali ikkumi ababili
(Mateyo 10.1-4; Luka 6.12-16)

13Lino Jesu wakatanta acilundu akwiita baalumi mbaakaliyandila. Bakaboola kulinguwe,

14nkabela wakasala bali kkumi ababili, mbaakaita kuti mbatumwa bakwe. Wakabaambila kuti, «Ndamusala nywebo kuti kamweenda andime lyoonse, alimwi ndiyoomutuma kuti mukakambauke.

15Muyoopegwa nguzu zyakugwisya myuuya mibi mubantu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Mbaaba bali kkumi ababili mbaakasala: Saimoni, (Jesu ngwaakaulika kuti Pita),

17Jemusi mwanookwabo Joni, bana ba Zebedii (balo mbaakaulika kuti Bowanejesi, nkokuti bantu bali mbuli muzumo),

18Andulu, Filipo, Baatolomeyo, a Mateyo, a Tomasi, a Jemusi, mwana wa Alufayusi, Tadeyusi, Saimoni, wakali munkutwe,

19a Judasi Isikaliyoti, wakamwaaba.

Zya Jesu a Belizebule
(Mateyo 12.22-32; Luka 11.14-23; 12.10)

20Abweede buyo kumunzi alimwi, bantu banji bakamubunganina cakuti Jesu abasikwiiya bakwe bakabula ciindi cakulya.

21Bamukwasyi wakwe nibakamvwa boobo bakainka kuti bakamujate, nkaambo bamwi bakali kwaamba kuti, «Wasondoka!»

22Abalo bamayi ba Mulawo bamwi bakazwida ku Jelusalemu bakati, «Unjidwe Belizebule, mwami wamyuuya mibi!» Bamwi bakati, «Mwami wamyuuya mibi nguumupa nguzu zyakwiigwisya.»

23Mpawo Jesu wakaita bantu akubaambila muzikozyanyo kuti, «Ino Saatani inga wamugwisya buti Saatani?

24Kuti cisi calyaandaanya muzipaanzi mpoonya catalika kulilwanya lwaco, cisi eeco, cilawa.

25Kuti mukwasyi walyaandaanya muzipaanzi akutalika kulilwana, ooyo mukwasyi ulooleka.

26Kuti bulelo bwa Saatani bwalyaandaanya mutukamu, tabukookkala, bulooleka akumana.

27«Taakwe muntu uukonzya kunjila muŋanda yasinguzu akumunyanga lubono, ccita asaangune kumwaanga singuzu ooyo, mpaanga ulakonzya kumunyanga zyoonse zili muŋanda yakwe.

28«Amuciyeeye eeci! Nkasimpe bantu balakonzya kulekelelwa zibi zyoonse nzyobacita nikuba zyakusampaula Leza.

29Pele muntu ooyo uyoosampaula Muuya Uusalala takooyoolekelelwa, nkaambo wacita mulandu uutalekelelwi.»

30Ncaakambila oobo Jesu nkaambo bamwi bakati, «Unjidwe muuya mubi.»

Bamukowa wakwe Jesu
(Mateyo 12.46-50; Luka 8.19-21)

31Lino banyina ababunyina bakasika. Bakaima anze, batuma muntu kuti amwiite.

32Nkabela Jesu wakakkede abantu banji bakamwaambila kuti, «Mbabaya banyoko abanabokwanu anze, balakwiita.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Jesu wakavuwa kuti, «Ino banga baba baama mbaani? Abalo banga baba
banabokwesu mbaani?»

34Mpawo wakalanga baabo bakakkede munsi lyakwe wakati, «Tee baama abana
bokwesu mbaaba!

35Nkaambo ooyo uucita ziyanda Taata ngomwanookwesu, ngomucizi wangu,
mbabaama.»

Maako 4

Cikozyanyo casikuminza
(Mateyo 13.1-9; Luka 8.4-8)

1Alimwi Jesu wakatalika kwiisya kumbali aalwizi lwaku Galilii. Bantu
bakamubunganina bakali banji kapati, cakuti wakanjila mubwato bwakali mumaanzi
kumbali aankomwe, akukkala mulimbubo. Bantu boonse bakaliimvwi ankomwe
yalwizi.

2Wakabaiisya zintu zinji muzikozyanyo. Mukwiisya kwakwe wakati kulimbabo.

3«Amuswiilile, muntu umwi wakainka kuyoominza maila mumuunda wakwe.

4Lino naakali kuminza, zimwi mbuto zyakawida munzila nkabela bayuni bakaboola
akuzilya.

5Zimwi zyakawida avu lyakavumbide bbwe. Mukuti kwakanyina vu linji,
cakufwambaana zyakamena.

6Pele zuba nilyakabala zyakapusama, akufwa, nkaambo tiizyakanasimpisya miyanda.

7Zimwi zyakawida mumamvwa, mamvwa naakakomena akaziyasa akuzifundilizya,
nkabela tiizyakazyala micelo.

8Zimwi zyakawida muvu bbotu, zyalo zyakamena, kukomena akuzyala kabotu.
Zimwi zyakavuzyanya akuba makumi otatwe, zimwi makumi aali cisambomwe,
azimwi mwaanda.»

9Mpawo Jesu wakati, «Ooyo ulaamatwi amvwisye!»

Bupanduluzi bwazikozyanyo
(Mateyo 13.10-17; Luka 8.9-10)

10Bantu banji nibakamwaika, basikwiiya bali kkumi ababili abantu bamwi bakacaala,
bakasika bamukumbila Jesu kuti abapandulwide zikozyanyo eezi ncozyaamba.

11Wakabaambila kuti, «Nywebo mulipedwe luzibo lwa zyamaseseke aabwami bwa
Leza. Pele aabo bacili anze tabakonzyi kumvwa zintu zyoonse ccita zyaambwa
muzikozyanyo.

12Nikuba kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

‹Balabona, pele tababonesesyi, nikuba kuti balamvwa, pele tabamvwisisyi. Nkaambo nibali kubonesesya a kumvwisisya, nobanga basandukila kuli Leza, awalo nokunga wabalekelela.› »

Bupanduluzi bwini-bwini bwacikozyanyo casikuminza
(Mateyo 13.18-23; Luka 8.11-15)

13Alimwi Jesu wakababuzya wati, «Sena tamumvwisisyi cikozyanyo eeci? Ino inga mwamvwa buti cikozyanyo niciba cili buti?

14Sikuminza mmuntu uukanana majwi aa Leza.

15Mbuto yakawida munzila mbantu banga mbubaamvwa buyo majwi aa Leza, Saatani wasika, mpoonya-mpoonya waagwisya kuzwa mumyoyo yabo.

16Bamwi bantu balikozyenye ambuto yakawida avu livumbide abbwe. Nibamvwa majwi, cakufwambaana baatambula akukondwa.

17Nikuba boobo tabajisi miyanda mulimbabo, mbayumu kwakaindi kaniini, pele ciindi makatazyo alimwi amapenzi naabasikila akaambo kakucita zyaamba majwi aaya inga ndilyonya balebwa.

18Alimwi bantu bamwi bali mbuli mbuto zyakawida mumamvwa. Aaba mbabaabo banga majwi baamvwa akwaatambula kabotu-kabotu,

19pele nkaambo kakuyeeyesya zyamunyika abuvubi, eezi zilasyanikizya majwi mumyoyo yabo. Aboobo tabazyali micelo.

20Pele mbuto yakawida muvu bbotu mbabaabo banga bamvwa majwi aa Leza akwaabamba, nkaako balazyala micelo cakuvuzyanya, bamwi ziindi zili makumi otatwe, bamwi ziindi zili makumi aali cisambomwe, abamwi ziindi zili mwaanda.»

Ilambe kunsi lyacisuwo
(Luka 8.16-18)

21Jesu wakacili kwaamba wati, «Sena kuli muntu uunga waleta lambe akulivunika kunsi lyacisuwo nikuba kulibikka mujungusi lyabulo? Tee kayi inga talibikki mpolikonzya kupa mumuni kuli boonse?

22Kufumbwa cintu cisisidwe ciyoosisululwa acalo coonse civumbidwe ciyoovumbululwa.

23Aboobo amuswiilile naa mulaamatwi aakumvwisya!»

24Alimwi Jesu wakati kulimbabo, «Amucenjele, muteenwi! Nkaambo myeelwe njomubelesya mukweelekela bamwi njenjiyo njayoobelesya Leza mukweelekela ndinywe, mane walo uyooiyungizya kwiindilila.

25Ooyo uujisi uyooyungizizilwa, pele uujisi kasyoonto uyoonyangwa koonse nkajisi nikaceya.»

Cikozyanyo cambuto

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Alimwi Jesu wakacili kwaamba wati, «Bwami bwa Leza buli mbuli muntu uuminza
mbuto mumuunda wakwe.

27Masiku uloona eelyo ulabuka nibuca, ciindi coonse eeci mbuto zilamena
akukomena. Pele mukamwini tazi mbozimena nikuba kukomena.

28Mbuto zilamena kuzwa mubulongo, zilakomena akuzyala micelo, kusaanguna
busonga kumena, musule cisiko amatu kumamanino kulazwa kkunka amaila.

29Lino maila naasima muntu ulabweza cigonsyo cakwe ulatalika kwaagonka,
nkaambo ciindi cakutebula casika.»

Cikozyanyo cakaseke kamasitadi

(Mateyo 13.31-32, 34; Luka 13.18-19)

30Jesu wakati, «Ino inga bwami bwa Leza twabukozyanisya mbuli nzi? Inga twapa
ceezyanyisyo nzi cikonzya kubupandulula kabotu?

31Buli mbuli kaseke kamasitadi kalo kali nkaseke kaniini kwiindilila munyika. Pele
muntu nakasyanga mumuunda,

32kalakomena kwiinda zisyango zyoonse akuba cisamu, bayuni balayaka ziteente
mumitabi yaco.»

33Mukukambauka kwakwe kubantu, Jesu wakabelesya zikozyanyo zinji zili mbuli
eezi nzyobakali kukonzya kumvwisisya.

34Taakwe naakaiisya buyo katabelesyi zikozyanyo, ccita buyo naakali alikke
abasikwiiya bakwe, ndendilyo naakali kuzipandulula zintu zyoonse kulimbabo.

Jesu mbwaakaumuzya guwo

(Mateyo 8.23-27; Luka 8.22-25)

35Kumangolezya aabuzuba oobo mbubonya Jesu wakati kuli basikwiiya bakwe,
«Atuzubukile mutala eliya lyalwizi.»

36Nkabela nibakasiya nkamu yabantu, basikwiiya bakanjila mubwato oobo Jesu
mwaakanjide kale, bainka awalo. Aambi mato akaliwo abusena oobo akainka aawe.

37Lino kwakatalika kubbubbula guwo, cakuti mayuwe akali kunjila mubwato
akuyanda kubuzuzya,

38Jesu wakali kusule lyabwato. Wakali koona kalitulisye mutwe acilitulisyo. Nkabela
basikwiiya bakwe bakamubusya bati, «O Mwiiyi, totubwene kuti tuyanda kufwa?»

39Jesu naakasinsimuka wakakalalila guwo, «Umuna!» Alimwi wakati kumayuwe,
«Batama!» Mpoonya aawo lyakaleka kubbubbula, alimwi lwizi lwakabatama.

40Jesu wakati kuli basikwiiya, «Muyoowa nzi? Sena ambuli sunu tamunasyoma?»

41Pele balo bakaliyoowede kapati, bakatalika kubuzyanya kuti, «Ino ooyu muntu uuli
buti? Uunga guwo amayuwe zilamuswiilila.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Maako 5

Jesu mbwaakaponya muntu wakanjidwe myuuya mibi
(Mateyo 8.28-34; Luka 8.26-39)

1Nibakazubuka lwizi lwamucisi ca Galilii, bakasika kucisi ca Bagelasini,

2Jesu naakazwa mubwato, wakaswaanwa amuntu wakazwida kuzyuumbwe.

3Muntu wakanjidwe myuuya mibi alimwi wakali kukkala kunamaumbwe. Kaatakwe wakali kukonzya kumwaanga nketani pe.

4Nkaambo kanji-kanji naakali kwaangwa kumaulu akumaboko, lyoonse wakali kuzibbansaula nketani akutyoloola nsimbi nzyaakaangidwe kumaulu. Wakalijisi nguzu zinji cakuti taakwe wakali kukonzya kumubombya.

5Masiku asikati wakali kunga nkweendeenda kunamaumbwe amumalundu kaya boompolola akulinengaula amabwe.

6Eelyo naakabona Jesu kacili alaale, wakamuzuzaanina akuliwaala kumbele lyakwe,

7wakoompolola ajwi pati wakati, «Yebo Jesu, Mwanaa Leza, Sijulu lyamajulu! Uyanda kundicita nzi? Akaka ndakomba muzina lya Leza, utandipenzyi!»

8Muuya mubi ooyo wakaamba boobo nkaambo Jesu wakamwaambilide kuti, «Omuuya mubi, kozwa mumuntu ooyu!»

9Mpawo Jesu wakamubuzya kuti, «Ino nduweni zina lyako?» Wakavwiila kuti, «Ndime ‹Makamu› nkaambo tuli banji-banji!»

10Muuya mubi mumwaalumi ooyu wakacili kumukombelezya Jesu kuti myuuya mibi ataitandili kumbi kuzwa mucisi eeco.

11Mubusena oobo mwakali butanga bwangulube aafwiifwi, bwakali kucela munsi aamalundu.

12Myuuya mibi yakakombelezya Jesu yati, «Tutandile kungulube tukanjile nzizyo.»

13Jesu wakiizumizya. Aboobo myuuya mibi yakazwa mumuntu ooyo yakanjila mungulube. Butanga boonse bwakali zyuulu zyobilo, bwakazuza bwakakunkulukila mujelele lyalwizi, bwakadumpukila mumaanzi, bwaloba.

14Beembezi bangulube bakatija akuyoomwaya makani mumunzi amutunzi. Bantu bakainka kukubona eeco cakacitika.

15Nibakasika kuli Jesu, bakabona mwaalumi ooyo kusaanguna wakanjidwe myuuya mibi ulikkede kasamide kabotu, wakali kulilemeka cabuntu, nkabela boonse bakayoowa.

16Aabo bakalibonena bakaambila bantu cakacitika kumwaalumi wakajisi wamyuuya mibi uulya, amakani aangulube.

17Lino bakatalika kukumbila Jesu kuti azwe mucisi cabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Jesu naakanjila mubwato, mwaalumi wakagwisigwa myuuya mibi wakamukumbila
wati, «Ndizumizye kuti ngunke anduwe!»

19Pele Jesu wakamukasya. Wakamwaambila kuti, «Koya kumunzi, kumukwasyi
wako, ukabaambile zigambya nzyaakucitila Mwami Leza, ambwaakufwida luzyalo!»

20Aboobo muntu ooyo wakaya akwiinda mucisi citegwa Minzi iili kkumi, uya
bwaamba ncaakamucitila Jesu. Nkabela bantu boonse nibakamumvwa bakagambwa.

Mwana musimbi wa Jailosi amukaintu wakaguma cisani ca Jesu

(Mateyo 9.18-26; Luka 8.40-56)

21Lino Jesu wakapiluka alimwi mutala lwizi. Naakasika nkamu mpati yabantu
yakamubunganina ankomwe yalwizi.

22Lino Jailosi, mweendelezi wacikombelo, wakasika, naakabona Jesu,
wakamuvuntamina.

23Wamukombelezya canguzu kuti, «Mwanaangu musimbi ulaciswa kapati. Akaka
ndakomba uboole uzoobikke maanza aako alinguwe, kutegwa apone, abe kabotu.»

24Mpoonya aawo Jesu wakainka anguwe. Nkabela kwakamutobela bantu banji mane
bakali kuya bumusyaanikizya koonse-koonse.

25Lino kwakali mukaintu wakali kuciswa kalobola, kakamupenzya kwamyaka iili
kkumi aibili.

26Nikuba kuti basilisi banji bakalisolekede kumusilika, awalo mwini kamanizizye
lubono lwakwe loonse mukusilikwa ooku, pele bulwazi bwakali kuya bwiindilila
kubija lyoonse.

27Wakaliimvwide mpuwo ya Jesu, eelyo wakamuccilila munkamu.

28Mukaintu wakati mumoyo wakwe, «Naa ndaguma buyo cisani cakwe ndapona.»

29Wakaguma cisani ca Jesu, mpoonya aawo bulowa bwakaleka kuzwa, alimwi
wakalimvwa mumubili kuti wapona ncobeni.

30Awalo Jesu wakalimvwa kuti nguzu zimwi zyazwa mulinguwe. Aboobo
wakacebaukila bantu bakamusyaanikizizye wakati, «Ino nguni waguma cisani
cangu?»

31Basikwiiya bakwe bakati kulinguwe, «Ino kobuzya buya kuti nguni wakuguma,
oobwene bantu mbobakusyaanikizizye?»

32Pele Jesu wakacili kulangaula kuti abone ooyo wakamuguma.

33Mukaintu wakaciziba cakacitika kulinguwe, wakasika kayoowede akutuntuma,
wamuvuntamina, akumwaambila makani oonse mubwini.

34Jesu wakati kulinguwe, «Baama, lusyomo lwako lwakuponya. Koya muluumuno,
upone kubulwazi bwako.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Jesu naakacili kwaamba boobo Jesu, kwakasika basikutumwa bakazwida kuŋanda
ya Jailosi kuti, «Mwanaako wafwa kale. Ino ucimukatazizya nzi Mwiiyi?»

36Pele Jesu taakabikka miyeeyo kuli eezyo nzyobakaamba, wakaambila Jailosi kuti,
«Utayoowi pe, kosyoma muli Leza.»

37Taakwe naba omwe ngwaakazumizya kuunka aawe, ccita buyo Pita, Jemusi
amwanookwabo Joni.

38Nibakasika kuŋanda yamweendelezi wacikombelo, Jesu wakabona kunyongana
akumvwa koomoka akulila.

39Wakanjila, wakati kubantu, «Nkaambo nzi ncomwiilingana akulila boobu? Mwana
tafwide, uloona!»

40Nibakamvwa oobo, boonse bakamuseka, mpawo wakabatandila anze. Wakatola
buyo wisi, banyina mwana, abasikwiiya bakwe botatwe banjila muŋanda mwakalede
mutumba wamwana.

41Wakajata janza lyamusimbi akwaamba kuti, «Talita, kkumi,» nkokwamba kuti,
«Musimbi! ndakwaambila kuti, buka!»

42Ndilyonya wakabuka akunyamuka, watalika kwiimaima. (Musimbi ooyo wakajisi
myaka iili kkumi aibili.) Bantu bakakankamana kapati.

43Nicakacitika eeci wakabalailisisya kuti bataambili muntu naba omwe, akuti
musimbi bamupe cilyo alye.

Maako 6

Jesu mbwaakakakwa ku Nazaleta
(Mateyo 13.53-58; Luka 4.16-30)

1Naakazwa ooko, Jesu wakaya kumunzi wabanamuzyaabo, abalo basikwiiya bakwe
bakamuccilila.

2Mu Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata wakatalika kwiisya mucikombelo.
Mwakali bantu banji, lino nibakamvwa, boonse bakagambwa. Bakali kwaambilana
kuti, «Ino muntu ooyu njiisyo eezi wazijana kuli? Ino mbusongo nzi mbwajisi? Mbuti
mbwacita milimo iitondezya nguzu eeyi?

3Sena teesi mubezi, mwanaa Maliya, mwanookwabo Jemusi, Jose, Judasi a Saimoni?
Tee abalo bacizi bakwe tulaabo.» Aboobo bakamukaka.

4Jesu wakabaambila kuti, «Musinsimi ulalemekwa kuli koonse pele kutali kwabo, kati
kaluzubo lwakwe, amumukwasyi wakwe mwini.»

5Taakwe naakacita limbi milimo iitondezya nguzu, ccita buyo kubikka maanza abantu
bace bakali kuciswa akubaponya.

6Jesu wakagambwa akaambo kakutasyoma kwabo.

Jesu mbwaakatuma basikwiiya bakwe

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Mateyo 10.5-15; Luka 9.1-6)

Nkabela wakainka kuminzi yoonse yakazingulukide kuya bwiisya bantu.

7Jesu wakabunganya basikwiiya bali kkumi ababili akubatuma bobilo-bobilo, alimwi wakabapa nguzu zyakugwisya myuuya mibi.

8Wakabalailila kuti, «Mutatoleleli cimwi cintu mulweendo lwanu niciba cinkwa, niiba nkomo, naaba mali muzikwama zyanu, pele buyo musako wakweenzya ulikke.

9Musame buyo ndyasyo, pele mutatoleleli cibaki cimbi.»

10Alimwi wakabaambila kuti, «Mwasika mumunzi, mukkale muŋanda mumwatambulwa kabotu kusikila mwaakusiya munzi ooyo.

11Koonse nkobakaka kumutambula naa kumuteelela, mukalikunkumune lusuko kumatende mukazwe. Lusuko lukabe cicenjezyo kulimbabo!»

12Aboobo basikwiiya bakainka kabaya bukambauka makani aakuti bantu beelede kweempa zibi zyabo.

13Bakagwisya myuuya mibi mubantu, alimwi balwazi banji bakali kubananika mafuta akubaponya.

Zyakufwa kwa Joni Mubbapatizi

(Mateyo 14.1-12; Luka 9.7-9)

14Mwami Helodi wakamvwa makani aaya aakali kwaambwa akaambo kampuwo mbotu ya Jesu yakamwaikide koonse-koonse. Bamwi bantu bakati, «Joni Mubbapatizi wabuka kubafu! Ncencico ncacitila zyanguzu eezi.»

15Pele bamwi bakaamba kuti, «Ngu Elija.» Bamwi bakati, «Musinsimi naa ngumwi uulu mbuli basinsimi bakale-kale.»

16Helodi naakamvwa eezi, wakati, «Ngu Joni Mubbapatizi ngwindakakosozya mutwe, wabuka kuzwa kubafu!»

17Mwami Helodi mwini wakatumide kuti ajatwe Joni aangwe akubikkwa muntolongo. Ncaakaangila Joni nkaambo ka Helodiyasi. Helodiyasi wakali muka Filipo mwanookwabo mwami Helodi, nikuba boobo Helodi wakakwata Helodiyasi.

18Nkaako Joni Mubbapatizi wakaambila Helodi kuti, «Tuuli mulawo kuti yebo ukwate mukamunyoko!»

19Nkaako Helodiyasi wakaba aankoto a Joni mane wakali kuyanda kuti amujaye, pele cakamukacila kucita oobo nkaambo ka Helodi.

20Helodi wakali kuyoowa Joni nkaambo wakalizi kuti Joni wakali mululami uusalala, nkaambo kaako wakamukwabilila. Helodi wakalikuyandisya kumvwa Joni, nikuba kuti wakali kupenzegwa mumoyo lyoonse naakamumvwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Bumwi buzuba Helodiyasi wakamulya Joni coolwe. Cakacitika boobu, Helodi naakapanga pobwe lyakubotelwa buzuba bwakuzyalwa kwakwe, wakatamba bapati boonse babulelo bwakwe, bapati balumamba, abapati babuleya baku Galilii.

22Mwana musimbi wa Helodiyasi wakanjila mobakali kulida pobwe akubazyanina. Kuzyana kwakwe kwakabotezya boonse basipobwe. Eelyo mwami Helodi wakaambila musimbi kuti, «Uyanda nzi? Ndilakupa kufumbwa ncoyanda.»

23Helodi wakakonkezya kuti, «Kufumbwa ncotindikumbile ndakupa, niciba cisela canyika yangu!»

24Musimbi wakainka kuyoobuzya banyina kuti, «Ino ndikakumbile nzi?» Banyina bakati, «Ukaambe mutwe wa Joni Mubbapatizi.»

25Nkabela musimbi wakafwambaana kupiluka kumwami kuyooamba kuti, «Ndiyanda kuti undipe ndilyonya lino mutwe wa Joni Mubbapatizi mumutiba.»

26Mpawo mwami wakausa, pele taakacili kukonzya kukaka akaambo kakuti wakalikonkezezye kumbele lyabeenzu boonse bakazide kupobwe.

27Mpoonya mwami wakafwambaana kutuma umwi mulindizi wantolongo kuyoomukosola mutwe. Eelyo mulindizi ooyo wakamukosola mutwe.

28Wakaletela musimbi mutwe wa Joni mumutiba, walo wakaakuupa banyina.

29Lino basikwiiya ba Joni nibakamvwa lufu lwakwe, bakasika kuzoobweza mutumba akuyoouzikka.

Jesu mbwaakasanina bantu banji

(Mateyo 14.13-21; Luka 9.10-17; Joni 6.1-14)

30Nibakajokela batumwa bakaswaana a Jesu akumwaambila zyoonse nzyobakacita akwiisya.

31Bantu banji-banji bakali kuunka akupiluka, cakuti basikwiiya tiibakakonzya kujana ciindi cakulya. Nkaako Jesu wakabaambila kuti, «Atweende kubusena nkotuyooba tolikke tukalyookezye aasyoonto.“

32Bakanjila mubwato akuunka kubusena buliibide.

33Pele bantu banji bakababona nibakainka akubaziba kuti mbambabo, bantu bakanyamuka kuzwa muminzi yoonse kabaya buzuzaana, baakusika kubusena oobo Jesu abasikwiiya bakwe kabatana sika.

34Jesu naakazwa mubwato, wakabona bantu banji-banji, mpoonya wakeetela akaambo kabo, nkaambo bakali mbuli mbelele zitakwe mweembezi. Wakatalika kubaiisya zintu zinji.

35Zuba nilyakaba aafwiifwi kubbila, basikwiiya bakaboola kulinguwe akwaamba kuti, «Ciindi camana, alimwi kuno nkuusokwe.

36Baambile bantu bainke muminzi amutunzi tulaafwiifwi kuti bakalyuulile zyakulya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

37Jesu wakati, «Amubape cakulya nywebo.» Basikwiiya bakabuzya kuti, «Sena uyanda kuti tuunke tukaule zinkwa zyamali aali myaanda yobilo tubasanine?»

38Jesu wakababuzya kuti, «Mujisi zinkwa zyongaye? Kamuya, mukabone.» Bazibe buyo, bakati, «Nzisanu answi zyobilo.»

39Mpoonya Jesu wakaambila basikwiiya bakwe kuti bakkazike bantu muzibunga-zibunga mumweemvwe.

40Bakabakkazika mbubonya oobo. Bakakkala muzibunga zyamyaanda alimwi amuzibunga zyamakumi osanwe.

41Jesu wakabweza zinkwa zyosanwe answi zyobilo, walungumana kujulu, walumba Leza amane wazikomona akupa basikwiiya kuti baabanye bantu, azyalo nswi zyobilo bakabaabanya mbubonya.

42Lino boonse bakalya bakkuta.

43Basikwiiya bakabwezelela bufwefwelenga bwazinkwa abwanswi bwakalekwa, bakazuzya zisuwo zili kkumi azibili.

44Lino mubantu bakalya mwakali baalumi bakali zyuulu zyosanwe.

Jesu mbwaakeenda amaanzi

(Mateyo 14.22-23; Joni 6.15-21)

45Ndilyonya Jesu wakalailila basikwiiya kuti banjile mubwato, basolole kuya mutala lwizi kumunzi wa Betesaida, walo wakacaala kalayana abantu.

46Naakamana kubalaya, wakaya kucilundu kuyookomba.

47Nikwakaba kulubundu-bundu, bwato bwakali akati kalwizi, pele walo wakali alikke kutala.

48Jesu wakabona kuti basikwiiya bakwe bakali mumapenzi aakukwasula bwato, nkaambo guwo lyakali kubbubbwida kulimbabo. Akati kabusiku, Jesu wakaza kulimbabo keenda amaanzi. Wakatibaindilile.

49Nibakamubona keenda amaanzi, bakakwemba kabayeeya kuti musangu.

50Nkaambo boonse nibakamubona, bakayoowa. Mpoonya Jesu wakabaambila kuti, «Amukkazike myoyo! Ndime. Mutayoowi!»

51Lino wakanjila mubwato mubakabede. Mpoonya guwo lyakaumuna. Basikwiiya bakagambwa kapati.

52Taakwe nibakamvwisisya zyamaleele aazinkwa zyakasaninwa bantu bali zyuulu zyosanwe nkaambo kakutasyoma kwabo.

Jesu mbwaakaponya balwazi ku Jenesaleti

(Mateyo 14.34-36)

53Lino nibakazubuka lwizi bakasika kucisi ca Jenesaleti, mpawo bakaangilila bwato.

© 1996, Bible Society of Zambia.

54Bacizwa buyo mubwato, bantu bakaindilila kuziba Jesu.

55Bakaindingana mucisi eeco coonse, bakatalika kubweza balwazi akubatola nkubakamumvwida kuti nkwabede.

56Nkabela moonse mwaakali kuya bwiinda mbuli muminzi, muminzi mipati, nikuba muzitungu bantu bakatola balwazi babo kumasambalilo akumukumbila kuti bagume nuuba moombe wacisani cakwe. Eelyo boonse bakaguma bakaponyezegwa.

Maako 7

Tulengwa twabensiku
(Mateyo 15.1-9)

1Lino Bafalisi abamwi bamayi ba Mulawo bakazwa ku Jelusalemu bakabunganina Jesu.

2Nkaambo bakabona kuti bamwi basikwiiya bakwe bakali kulya kabatasambi maanza, tiibakasamba kweendelana acilengwa ca Bafalisi cakuyanda kuti bantu basalale.

3Bafalisi a Bajuda boonse, batobela kwiisya kwabasikale. Tabalyi, ccita basamba maanza munzila yeelede,

4alimwi tabakonzyi kulya cintu cuulwa mucisambalilo ccita mane balisalazye. Mpiili aimwi milawo yabasikale njibakali kutobela, mbuli yakusanzya nkomeki zibiya, mitiba yamukuba, akusalazya malo.

5Lino Bafalisi abamayi ba Mulawo bakabuzya Jesu kuti, «Nkaambo nzi basikwiiya bako ncobasiya kwiisya kwabasikale? Nkaambo nzi tabasambi maanza ciindi ncobalya?»

6Jesu wakabaingula kuti, «Ani Izaya wakaliluzi naakasinsima akaambo kanu! Nkaambo muli basikuupaupa ameso buyo, mbubonya mbokulembedwe kuti,

‹Aaba bantu balandilemeka amilomo yabo, pele myoyo yabo ili kule andime.

7Kundikomba kwabo nkwabuyo, balaiisya njiisyo zyabantu mbuli kuti nzizya Leza!› »

8Alimwi Jesu wakati, «Milawo ya Leza mwiisowa, mwajatisya njiisyo zyabantu.»

9Wakacili kwaamba wati, «Mulasusya milawo ya Leza kutegwa mubambe milawo yazilengwa zyanu.

10Mozesi wakalailila kuti, ‹Lemeka uso abanyoko,› ‹Kufumbwa ooyo uusampaula wisi nibaba banyina uleelede kufwa.›

11Nywebo mwaamba kuti naa muntu waambila wisi nibaba banyina kuti, kufumbwa lugwasyo ndomutambula ngu ‹Koloboni› (nkokuti cipegwa kuli Leza),

12mwazumizya muntu ooyo kuti katacigwasyi wisi abanyina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Mukucita boobo mwaubausya majwi aa Leza anjiisyo zyanu. Alimwi nkozili zimwi zintu zinji zili boobu nzyomucita.»

Zintu zisofwaazya muntu
(Mateyo 15.10-20)

14Jesu wakaita bantu banji kuti baze kuli nguwe, eelyo wakati, «Amuswiililisye kuli nceyanda kumwaambila.

15Cinjila mumuntu tacimusofwaazyi pe. Pele nciceeco cizwa mulinguwe cimusofwaazya.

[16Ooyo uujisi matwi aakumvwisya amvwe.»]

17Lino Jesu naakasiya bantu, wakanjila muŋanda, mpoonya basikwiiya bakwe bakasika kumubuzya akaambo kacikozyanyo eeci.

18Jesu wakaingula kuti, «Ani anywebo tamuna mvwisya? Taakwe cinjila mumuntu cinga cilamusofwaazya.

19Kayi cinjila buyo mwida akuzwa, tacinjili mumoyo pe.» (Mukwaamba boobo Jesu wakacisalazya kuti zilyo zyoonse zilasalala.)

20Alimwi wakazwida ambele akuti, «Nceeciya cizwa mumuntu cimusofwaazya.

21Nkaambo mukati kamuntu, mumoyo wakwe, momuzwa miyeeyo mibi iicita kuti muntu abbe ajaye,

22acite bumambe, alikumbuzye, acite azisusi zibi zyoonse, bubeji, kantu-kantu, munyono, kutukila, kulisumpula abufuba-fuba.

23Zyoonse zintu zibi eezi zizwida mukati nzezisofwaazya muntu.»

Zyalusyomo lwamukaintu
(Mateyo 15.21-28)

24Lino Jesu naakazwa ooko, wakatozya kuzisi zya Taya a Sidoni. Wakakkala muŋanda imwi, pele taakali kuyanda kuti bantu bazibe. Nikuba boobo taakakonzya kulisisa, bantu bakaziba kuti mwali muŋanda.

25Nkabela mukaintu umwi, wakajisi mwana musimbi wakanjidwe muuya mubi naakamvwa kuti Jesu mwali muŋanda wakasika akuzoomufugamina.

26Mukaintu ooyu wakali muzwamasi, musyobo wakwe wakali Mufenisiya uuli mucisi ca Siliya. Wakakumbila Jesu kuti agwisye muuya mubi mumwanaakwe.

27Jesu wakamwaambila kuti, «Atusanine bana kusaanguna, nkaambo tacili cibotu kunyanga bana cilyo akuciwaala kubabwa.»

28Mukaintu wakaingula kuti, «Mwami, ncobeni abalo babwa balabwezelelela akulya tufwefwelenga tuloka-loka kuzwa atebule!»

29Mpawo Jesu wakaingula kuti, «Wavuwa kabotu, nkaambo kamajwi aako aaya koya kuŋanda yako, muuya mubi wazwa mumwanaako!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Nkabela mukaintu ooyo wakabweeda kuŋanda yakwe, waakujana mwana ulilede abulo. Muuya mubi wakalizwide kale mulinguwe.

Jesu mbwaakaponya sikamaama

31Jesu naakapiluka kuzwa kucisi ca Taya, wakainda mumunzi wa Sidoni kuya kulwizi lwa Galilii, wainda akati ka Minzi iili kkumi.

32Nkabela bamwi bantu bakamuletela sikamaama, musinkematwi, watakali kukonzya kwaambaula, bakakumbila Jesu kuti amusilike kwiindila mukubikka maanza aakwe alinguwe.

33Jesu wakamugwisya mubuleya, wamutola kumbali, wanjizya minwe yakwe mumatwi aamuntu ooyo. Wakaswida mate akuguma mulaka wakwe.

34Jesu wakalanga kujulu, walisinsukila akupozomoka wati, «Efata,» nkokuti, «Sinkuka!»

35Mpoonya matwi aamuntu ooyo akasinkuka, anenda yakamana, wakatalika kwaambaula kabotu.

36Lino Jesu wakabalailila aabo bakamweeta kuti, «Mutakaambili muntu uumbi makani aaya!» Pele balo bakamwaisya makani aaya.

37Nkabela boonse bakaamvwa bakaindilila kukankamana, bakati, «Amulange mbwazicita kabotu zintu zyoonse! Basinkematwi ulabasinkula alimwi abasyaataambi ulabaponya!»

Maako 8

Jesu mbwaakasanina zyuulu zyone zyabantu
(Mateyo 15.32-39)

1Kaatanainda mazuba manji bantu banji-banji bakabunganina Jesu alimwi. Nibakabula cakulya, Jesu wakaliitila basikwiiya bakwe akubaambila kuti,

2«Bandeetezya bantu aaba nkaambo bali aandime kwamazuba otatwe, alimwi taakwe ancobalya.

3Naa kuti ndabaleka kuya kuminzi yabo kabatalide, banooya bunetuka, nkaambo bamwi babo bazwa kule.»

4Basikwiiya bakwe bakati, «Ino muno munkanda inga twazijana kuli zilyo zyakusanina bantu banji boobu?»

5Jesu wakabuzya kuti, «Ino mujisi zinkwa zyongaye?» Bakati «Zili ciloba.»

6Mpoonya Jesu wakaambila makamu aabantu kuti akkale ansi. Eelyo wakabweza zinkwa eezyo zili ciloba, walumba Leza, amane wakazikomona, wazipa basikwiiya bakwe kuti baabanye bantu, basikwiiya bakacita mbubonya mbuli mbubakalaililwa.

7Alimwi bakalijisi tumwi tuswi tuniini, tuce buyo, atwalo naakamana kulumba, wakaambila basikwiiya bakwe kuti babaabanye atwalo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Boonse bantu bakalya bakkuta. Kwakali bantu bakatisike kuzyuulu zyone.

9Nkabela basikwiiya bakabwezelela bufwefwelenga bwakasyaala bantu nibakakkuta. Bakazuzya zisuwo zili ciloba. Jesu wakaambila bantu kuti bainke.

10Mpoonya-mpoonya wakanjila mubwato abasikwiiya bakwe baya kucisi ca Dulamanuta.

Zyakwiisya kwakubeja kwa Bafalisi
(Mateyo 16.1-4)

11Bamwi Bafalisi bakasika kuli Jesu akutalika kukazyanya anguwe. Bakamukumbila cakumusunka, bakati abatondezye citondezyo cibonya kuti ulaanguzu zizwa kuli Leza.

12Jesu wakalisinsukila mumoyo wati, «Ino bantu bamazuba aano bayandila nzi zitondezyo? Ncobeni ndamwaambila kuti taakwe ncobaticitilwe pe.»

13Mpoonya Jesu wakabasiya, wanjila mubwato wainka mutala lwizi.

Mimena ya Bafalisi aya mwami Helodi
(Mateyo 16.5-12)

14Basikwiiya bakaluba kubweza zinkwa nibakanjila mubwato, bakajisi buyo cinkwa comwe.

15Nkabela wakabacenjezya kuti, «Ncobeni, amucenjele amimena ya Bafalisi aya mwami Helodi.»

16Balo bakatalika kulyaambauzya akati kabo akwaamba kuti, «Ncaambila boobu nkaambo wabona kuti tatujisi cakulya.»

17Jesu wakalizi ncobakali kwaambaula, eelyo wakababuzya kuti, «Nkaambo nzi ncomwaambaula makani aakubula zinkwa? Sena ambuli sunu tamumvwisyi? Sena miyeeyo yanu icilelede?

18Sena meso aanu taabonesyi? Amatwi aanu taamvwisyi na? Sena tamuyeeyi

19kuti kuzwa muzinkwa zyosanwe ndakasanina bantu bali zyuulu zyosanwe? Kwakazula zisuwo zyabufwefwelenga zyongaye?» Bakaingula bakati, «Kkumi azibili.»

20ALimwi wakati, «Kuzwa kuzinkwa zili ciloba, ndakasanina bantu bali zyuulu zyone, ino mwakazuzya zisuwo zyongaye zyabufwefwelenga?» Bakaingula bati, «Nciloba.»

21Mpoonya Jesu wakabaambila kuti, «Sena tamuna kumvwisisya?»

Jesu wakaponya muntu moofu ku Betesaida

22Lino bakasika kumunzi wa Betesaida. Ooko bantu bamwi bakaleta muntu moofu kuli Jesu, bakamukumbila kuti amugume akumuponya muntu ooyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Mpawo Jesu wakajata moofu ooyo kukuboko wamugwisizya kunze aamunzi. Mpoonya wakamuswida mate mumeso, amane wakamuvumbilila amaanza akumubuzya kuti, «Sena wakonzya kubona cimwi cintu?»

24Moofu naakabbamuna meso wakati, «Ndakonzya kubona bantu beendeenda, pele balangika mbuli misamu.»

25Mpoonya Jesu alimwi wakabikka maanza ameso aamoofu. Ciindi eeci moofu wakalangisya, mboni zyakwe zyakajaluka, wakakonzya kubonesya.

26Jesu wakamulailila kuti, «Koya kuŋanda yako, utajokeli mumunzi ooyu pe.»

Jesu ngo Munanike wa Leza
(Mateyo 16.13-20; Luka 9.18-21)

27Mpoonya Jesu abasikwiiya bakwe bakaya kuminzi yacisi caku Sizaliya Filipi. Munzila wakababuzya kuti, «Amundaambile, ino bantu bandaamba kuti ndime ni?»

28Balo bakati, «Bamwi bakwaamba kuti nduwe Joni Mubbapatizi, bamwi balati uli musinsimi Elija, alimwi bamwi balati uli umwi wabasinsimi.»

29Eelyo wakababuzya kuti, «Ino nywebo, mundaamba kuti ndime ni?» Pita wakaingula kuti, «Nduwe Kilisito, Munanike wa Leza.»

30Ndilyonya Jesu wakabalailila kuti, «Mutaambili muntu naba omwe zyandime.»

Jesu mbwaakaambilizya zyakupenga azyalufu lwakwe
(Mateyo 16.21-28; Luka 9.22-27)

31Lino Jesu wakatalika kwiisya basikwiiya bakwe kuti, «Mwanaa Muntu uleelede kupenga mapenzi mapati, akukakwa abapati babantu, bapaizi basilutwe, abamayi ba Mulawo. Bayoomujaya, pele mubuzuba bwatatu uyoobuka.»

32Makani aaya wakaaamba akwaasalazya kabotu kulimbabo. Amvwe boobo Pita wakatola Jesu kumbali, wakatalika kumukalalila.

33Jesu wakacebuka akulanga kuli basikwiiya bakwe, wakakalalila Pita kuti, «Kozwa aawa Saatani, nkaambo toyeeyi miyeeyo ya Leza, pele yabantu!»

Zyakuyumuna ciingano akutobela Jesu
(Mateyo 16.24-28; Luka 9.23-27; Joni 12.25)

34Nkabela wakaita nkamu yabantu antoomwe abasikwiiya bakwe kulinguwe. Wakabaambila wati, «Kuti naa muntu kayanda kunditobela aliimye, abweze ciingano cakwe, eelyo anditobele.

35Nkaambo kufumbwa uuyandisya buumi bwakwe, uyoobuswekelwa, nkabela ooyo uusweekelwa buumi bwakwe akaambo kandime aka Makani Mabotu, uyoobujana.

36Nkaambo nimpindu nzi njajana muntu wavuba nyika yoonse, kwamana wasweekelwa buumi bwakwe?

37Naa ncinzi muntu ncakonzya kupa kuti anunuzye buumi bwakwe?

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Nkaambo kaako kufumbwa uusa nsoni akaambo kandime amakani aangu munyika
eeyi iizwide bantu batasyomeki basunu, awalo Mwanaa Muntu uyoomukaka ciindi
ncatikaboole mubulemu bwawisi antoomwe abangelo basalala.»

Maako 9

1Jesu wakacili kwaamba kuti, «Ncombeni ndamwaambila kuti mpobali bamwi aano
batakooyoofwa kabatanabona bwami bwa Leza kabusika anguzu.»

Ciwa ca Jesu mbucakasanduka
(Mateyo 17.1-13; Luka 9.28-36)

2Naakainda mazuba aali cisambomwe, Jesu wakatola Pita, Jemusi, Joni, batanta
acilundu cilamfu. Basikwiiya aabo kabeebelede ciwa ca Jesu cakasanduka caba
bumbi.

3Zyakusama zyakwe zyakamweka zyakatuba buu. Taakwe muntu muno munyika
uukonzya kuzitubya boobu pe.

4Nkabela basikwiiya aaba bakabona Elija a Mozesi kabakanana a Jesu.

5Pita wakaambila Jesu kuti, «Mufundisi, ncibotu kuti tuli aano. Tulayaka zilawo
zyotatwe, cimwi cibe cako, cimwi ca Mozesi, cimwi ca Elija.»

6Pele taakazi ncaakali kwaamba, nkaambo walo abeenzinyina bakaliyoowede.

7Eelyo kwakalibonya kkumbi lyakasika akubavumbilila. Mukkumbi oomo mwakazwa
jwi lyakati, «Ooyu ngo Mwanaangu ngwendiyandisisya, amumuswiilile!»

8Basikwiiya nibakacebauka, taakwe aumbi ngobakabona, pele buyo Jesu alikke
nguwakali aabo.

9Lino nibakali kuya buseleluka kuzwa mucilundu, Jesu wakalailila basikwiiya aaba
kuti, «Eezi nzimwabona mutakaambili muntu naba omwe pe mane kusikila Mwanaa
Muntu akabuke kuzwa kubafu.»

10Bakakuswiilila kulailila kwakwe, nikuba boobo bakacili kwaambauzyanya
mulicabo kuti, «Ino ooku ‹Kubuka kuzwa kubafu› caamba nzi?»

11Basikwiiya aaba bakabuzya Jesu, kuti, «Ino bamayi ba Mulawo baambila nzi kuti
Elija nguuelede kusaanguna kuboola?»

12Mukubaingula wakati, «Ncobeni Elija nguuelede kusaanguna kuboola kuti abambe
zintu zyoonse. Nikuba boobo, ino nkaambo nzi Malembe naaamba kuti Mwanaa
Muntu uleelede kupenga kapati akukakwa?

13Ncobeni ndamwaambila kuti Elija wakasika kale, alimwi bantu bakamucita mbuli
mbubakayanda beni, mbubona mbuli Malembe mbwaamulungulula.»

Jesu mbwaakaponya sikasuntu
(Mateyo 17.14-21; Luka 9.37-43a)

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

14Nibakasika kuli basikwiiya bamwi, bakabona nkamu mpati yabantu, kwakali bamayi ba Mulawo bakali kukazyanya abasikwiiya.

15Bantu bacimubona buyo Jesu, bakagambwa kapati, bakazuzaana kulinguwe akumujuzya.

16Jesu wakababuzya basikwiiya bakwe kuti, «Ino mukazyanya nzi abantu aaba?»

17Nkabela umwi mwaalumi wakali munkamu wakavwiila Jesu kuti, «O Mwiiyi, mebo ndaleta mwanaangu kulinduwe. Ooyu mulombe unjidwe muuya mubi nkaako takonzyi kwaambaula.

18Coonse ciindi nuumusikila muuya mubi, ulamusuntusya, ulazwa kkovu kumulomo akuluma ntwino, inga mubili wakwe wayuma ntaa. Ndalibakumbide basikwiiya bako kuti bagwisye muuya mubi ooyu, pele bakakilwa.»

19Jesu wakaingula kuti, «Kaka nywebo nobantu batasyomi! Ino ndikkale ciindi cilamfu cili buti andinywe? Mmupengele ciindi cilamfu cili buti? Amumulete kuno kuli ndime!»

20Eelyo bakamuleta kulinguwe. Muuya ucibona buyo Jesu wakatalika kumuzengemya mulombe, mpoonya wakawa ansi akwaalabana, watalika kuzwa kkovu kumulomo.

21Jesu wakabuzya wisi mwana kuti, «Ino eezi zyakamutalika lili?» Wisi wakati, «Kuzwa naakacili mwana muniini.

22Ziindi zinji muuya ooyu wali kusola kumujaya niwakali kumuwisizya mucikko, nimuba mumaanzi. Pele naa kuti kokonzya kucita cimwi cintu, akaka tubede aalubomba, tugwasye!»

23Jesu wakati, «Caamba nzi kwaamba kuti, ‹Kuti kokonzya?› Nkaambo zintu zyoonse zilakonzeka kumuntu uusyoma Leza.»

24Mpoonya-mpoonya wisi mulombe wakapozomoka akuti, «Ndasyoma, ndigwasye nnzunde kutasyoma kwangu!»

25Jesu naakabona kuti bantu banji baya buswena aawo mpobakabede, wakakalalila muuya mubi kuti, «Yebo omuuya uutamvwisyi, uutaambyi, ndakulailila kuti uzwe mumulombe ooyu, utakanjili limbi mulinguwe!»

26Mpoonya muuya mubi wakakwiila, wakamuzengemya mulombe, eelyo wakazwa mulinguwe. Mulombe wakali kulangika mbuli kuti ulifwide, mane bantu boonse bakatalika kwaamba kuti «Wafwidilila!»

27Jesu wakajata mulombe kujanza akumubusya, wamwiimika.

28Lino Jesu naakanjila muŋanda, basikwiiya bakwe bakamubuzya kumbali bati, «Ino swebo twakacilwa buti kugwisya muuya mubi kuzwa mumulombe?»

29Jesu wakaingula kuti, «Pele kukomba kulikke nkokukonzya kugwisya muuya uuli mbuli ooyu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jesu mbwaakaamba zyalufu lwakwe alimwi
(Mateyo 17.22-23; Luka 9.43b-45)

30Jesu abasikwiiya bakwe nibakazwa ooko, bakainka akwiinda mucisi ca Galilii. Jesu
taakwe naakayanda kuti muntu naba omwe azibe nkwaabede,

31nkaambo wakali kwiisya basikwiiya bakwe kuti, «Mwanaa Muntu uyooabwa
kubantu bayoomujaya, pele nikuba boobo mumazuba otatwe uyoobuka kuzwa
kubafu.»

32Balo taakwe nibakamvwisisya kwiisya ooku, pele bakayoowa kumubuzya.

Nguni mupati mubwami bwakujulu?
(Mateyo 18.1-5; Luka 9.46-48)

33Lino Jesu abasikwiiya bakasika kumunzi wa Kapenaumu, nibakanjila muŋanda,
wakababuzya kuti, «Ino mwali kukazyanya nzi munzila?»

34Balo bakaumuna buyo, nkaambo kakuti munzila bakali kuyabukazyanya nkani
yakuti ino mupati akati kesu nguni.

35Jesu wakakkala, nkabela wakaita basikwiiya bali kkumi ababili wakati kulimbabo,
«Kufumbwa uuyanda kuba mutaanzi akati kanu uleelede kuba musyaalizi, alibikke
munsi lyabeenzinyina, ababelekele boonse.»

36Mpoonya wakatola kana kamwi akukaimika akati kabo. Wakakakumbata akuti
kulimbabo,

37«Kufumbwa uutambula umwi watwana mbuli aaka muzina lyangu utambula ndime,
alimwi kufumbwa uunditambula, tatambuli ndime buyo pe, pele ulatambula ooyo
wakandituma.»

Kufumbwa uutatukazyi nguwesu
(Luka 9.49-50)

38Joni wakati kuli Jesu, «O Mwiiyi, twakabona umwi muntu kagwisya myuuya mibi
muzina lyako, pele twakamukasya, nkaambo taakali umwi wesu.»

39Jesu wakaingula kuti, «Mutamukasyi pe, nkaambo taakwe muntu uucita milimo
yanguzu muzina lyangu uunga ulakonzya kundisandukila akundibisizya
kufwambaana.

40Nkaambo kufumbwa uutali sinkondoma uli kulubazu lwesu.

41Amuyeeye eeci! Kufumbwa muntu uumupa maanzi aakunywa akaambo kakuti muli
bantu ba Munanike wa Leza, muntu ooyo uyootambula cileleko cakwe ncobeni.

Zilebyo
(Mateyo 18.6-9; Luka 17.1-2)

42«Pele kufumbwa uulebya umwi wabaniini basyoma kuti babisye, inga cabota kuti
aangililwe ziyo pati munsingo akubbizigwa mulwizi lulamfu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Nkaako kuti naa kuboko kwakulebya kuti ubisye, ukukosole! Nkaambo nkubotu
kuti ukanjile mubuumi butamani koli cilema kwiinda kuwaalwa mubbibi lyamulilo
uutamani kojisi maboko obilo.

[44Mwalo ‹Omo mvunyu zyabo mozitafwi, alimwi mulilo muutazimi.›]

45Alimwi naa cituta cakuulu kwako cakulebya, ucikosole. Inga ncibotu kunjila
mubuumi butamani koli cilema kwiinda kuwaalwa mubbibi lyamulilo uutamani kojisi
zituta zyobilo.

[46Mwalo ‹Omo mvunyu zyabo mozitafwi, alimwi mulilo muutazimi.›]

47Alimwi kuti naa liso lyako lyakulebya kuti ubisye, linonkole. Ncibotu kuti ukanjile
mubwami bwa Leza acimbolyo, kwiinda kuti ukasowelwe mubbibi lyamulilo
uutamani ameso obilo.

48Mwalo ‹Omo mvunyu zyabo mozitafwi, alimwi mulilo muutazimi.›

Zyakusunkwa

49«Nkaambo mbuli cilyo mbocilungwa munyo mbubonya oobo anywebo
muyoobotezegwa amulilo wamapenzi!

50Munyo mubotu, pele kuti naa munyo wasampuka, ino inga ulakonzya buti
kulunzigwa? Amube amunyo muli ndinywe lwanu, alimwi amukkale muluumuno
abeenzinyoko.»

Maako 10

Makani aakulekana
(Mateyo 19.1-12; Luka 16.18)

1Jesu wakazwa mumunzi wa Kapenaumu, wazubuka mulonga wa Jolodani akuya
kucisi ca Judiya. Makamu aabantu akumubunganina, wakabaiisya mbubonya mbuli
mbwaakali kucita lyoonse.

2Bamwi Bafalisi bakamuzida kuti bamusunke bakati, «Twaambile, sena muntu
uleelede kuleka mukaintu wakwe kweendelana amulawo wesu?»

3Jesu wakababuzya mubuzyo wakati, «Ino Mozesi wakamulailila buti?»

4Bakati, «Mozesi wakazumizya mwaalumi kulembela mukaintu wakwe lugwalo
lwakumuleka, mpoonya amuleke.»

5Jesu wakati kulimbabo, «Nkaambo kabuzangi bwanu Mozesi ncaakamulailila boobo.

6Pele kwakaambwa kuti, kumalengelo, ‹Leza wakalenga mwaalumi amukaintu.

7Akaambo kaako mwaalumi uyoosiya wisi abanyina akukakatila mukaintu wakwe,

8nkabela bobilo aaba balaba mubili omwe.› Tabacili babili, pele baba omwe.

9Aboobo aabo Leza mbaakaswaanganya kutabi muntu uubaandaanya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Nibakajokela kuŋanda, basikwiiya abalo bakabuzya Jesu makani aaya ngoonya.

11Wakabaambila kuti, «Kufumbwa ooyo uuleka mukaintu akukwata uumbi, ulaamulandu wabumambe kulinguwe.

12Munzila yeelene, mukaintu uuzwa kumulumaakwe akukwatwa mwaalumi uumbi, walalikwa.»

Jesu mbwaakaleleka bana
(Mateyo 19.13-15; Luka 18.15-17)

13Bamwi bantu bakaleta bana babo kuli Jesu kuti abaampe maanza akubaleleka, pele basikwiiya bakwe bakalikulesya bantu aabo.

14Jesu naakabona boobo, wakanyemena basikwiiya bakwe wabaambila kuti, «Amubaleke bana baze kulindime, mutabakasyi, nkaambo bwami bwa Leza mbubwabo bali boobu.

15Ncobeni ndamwaambila kuti kufumbwa ooyo uutatambuli bwami bwa Leza mbuli mwana, takooyoonjila mulimbubo pe.»

16Nkabela Jesu wakabakumbata bana wabaampa akubaleleka.

Mulombwana muvubi
(Mateyo 19.16-30; Luka 18.18-30)

17Jesu mbwaakatalika buyo kweenda, kwakamuzuzaanina mulombwana umwi wakamuvuntamina akumubuzya kuti, «O Mwiiyi mubotu, ncintu nzi cibotu ncendeelede kucita kuti ndibe aa buumi butamani?»

18Mpoonya Jesu wakati, «Undiitila nzi kuti ndimubotu? Taakwe muntu mubotu ccita Leza alikke.

19Kayi ulizi milawo ya Leza yaamba kuti, ‹Utajayi, utaciti bumambe, utabbi, utabejelezyi, utacengi, lemeka uso abanyoko?› »

20Mulombwana ooyo wakaingula kuti, «O Mwiiyi kuzwa kubwana bwangu taakwe nuuba omwe wamilawo eeyi ngwindatakabamba.»

21Jesu wakamulangisisya caluyando akumwaambila kuti, «Kwasyaala comwe. Koya ukauzye zyoonse nzyojisi, mali ngotikajane ukape bacete, eelyo uyoojana lubono kujulu, omana uzoonditobele.»

22Amvwe buyo majwi aaya, wakatyompwa, wakainka kauside, nkaambo wakajisi lubono lunji.

23Jesu wakacebaukila basikwiiya bakwe akubaambila kuti, «Nciyumu kubantu bavubi kunjila mubwami bwa Leza!»

24Aaya makani akabagambya basikwiiya. Jesu wakabaambila alimwi kuti, «Beenzuma, nciyumu kunjila mubwami bwa Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Ncitete kunkamela kunjila mukapulo kanyeleti kwiinda mbocibede kumuvubi kuti anjile mubwami bwa Leza.»

26Basikwiiya bamvwe boobo bakayumwa mukanwa, bakabuzyanya kuti, «Mwati inga kuyooba uyoofutuka buya?»

27Jesu wakabalanga akubaambila kuti, «Kubantu eeci tacikonzeki pe, pele kuli Leza zintu zyoonse zilakonzeka.»

28Ndilyonya Pita wakati, «Kolanga, swebo twakasiya zyoonse twakutobela.»

29Jesu wakati kulimbabo, «Iiyi mbombubo, alimwi ndamwaambila kuti kufumbwa uuyoosiya ŋanda yakwe, nibaba bana bokwabo, nibaba bacizi, nibaba banyina, naba wisi, nibaba bana bakwe, niiba myuunda akaambo kandime aka Makani Mabotu,

30uyootambula zinji-zinji kuciindi eeco, myaanda-myaanda yamaanda, bamanyina, bana, myuunda, alimwi kuzwaawo mapenzi. Pele ciindi ciboola uyootambula buumi butamani.

31Pele bataanzi banji bayoosyaalila limwi, pele basyaalizi bayooba mbabataanzi.»

Jesu mbwaakasinsima zyalufu lwakwe ciindi catatu
(Mateyo 20.17-19; Luka 18.31-34)

32Nibakali kuya bweenda munzila iiya ku Jelusalemu, Jesu wakali kweenda kumbele lyabasikwiiya bakwe bakalibilikide. Abalo bantu bakabatobede munsi bakaliyoowede. Eelyo Jesu wakaita basikwiiya bakwe bali kkumi ababili kumbali akubaambila zintu ziyoocitika kulinguwe.

33Wakati, «Tuya ku Jelusalemu, ooko Mwanaa Muntu nkwayooabwa mumaanza aabapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo. Balo bayoomupa mulandu walufu akumwaaba kuli bamasi.

34Bayoomunonga, kumuswida mate, kumukwabbaula akumujaya. Nkabela mumazuba otatwe uyoobuka kuzwa kubafu.»

Kukumbila kwa Jemusi a Joni
(Mateyo 20.20-28)

35Lino Jemusi a Joni, bana ba Zebedii, bakasika kuli Jesu. Bakati, «O Mwiiyi, kuli cintu ncotuyanda kuti utucitile.»

36Jesu wakababuzya, «Ino ncinzi ncomuyanda kuti ndimucitile?»

37Bakati, «Tuyanda kuti waakukkala acuuno cako cabulemu, ukatuzumizye kuyookkala umwi kululyo umwi kulumwensi lwako.»

38Mpawo Jesu wakabaambila kuti, «Tamuzi ncomukumbila. Sena mulakonzya kunywida munkomeki yamapenzi njenywida mebo? Sena inga mulakonzya kubbapatizigwa mumapenzi mbweyoobbapatizigwa mebo?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Bakamuvwiila kuti, «Tulakonzya.» Jesu wakabaambila kuti, «Ncobeni muyoonywa
munkomeki njeyoonywida, alimwi muyoobbapatizigwa mbuli mbweyoobbapatizigwa
mebo.

40Pele kukkala kubbazu lyangu lyalulyo antela kulumwensi lwangu teensi ndime
eempa pe. Ngu Taata uuyoopa mabazu aaya kuli baabo mbaakasala.»

41Lino basikwiiya aabo bamwi bali kkumi nibakamvwa makani aaya, bakanyemena
Jemusi a Joni.

42Mpoonya Jesu wakabaita boonse wakati, «Mulizi kuti bami babamasi balida
aamitwe yabantu abalo beendelezi mbubonya.

43Pele kuli ndinywe takweelede kuba boobo pe. Kufumbwa uuyanda kuba mupati
uleelede kuba mubelesi wanu.

44Kufumbwa uuyanda kuba mutaanzi, uleelede kuba mutwanga waboonse.

45Nkaambo Mwanaa Muntu taakwe naakazida kuzoobelekelwa, wakazida
kuzoobelekela bamwi milimo akusanga buumi bwakwe kuti anunune bantu banji.»

Jesu mbwaakaponya Batimeyusi moofu

(Mateyo 20.29-34; Luka 18.35-43)

46Mpoonya bakasika kumunzi wa Jeliko. Jesu naakali kuzwa aawo antoomwe
abasikwiiya bakwe abantu banji, mwaalumi umwi moofu, zina lyakwe Batimeyusi,
nkokuti, mwanaa Timeyusi, wakalikkede kumbali aamugwagwa kakumbila.

47Naakamvwa kuti Jesu uuzwa ku Nazaleta nguuenda, wakatalika koongolola kuti,
«Jesu, O Mwanaa Devedi, ndibeda aalweengelelo!»

48Nkabela bantu bakamukalalila, bakamwaambila kuti aumune. Pele walo
wakoongololesya kwiinda, wakati, «Akaka, O Mwanaa Devedi, ndibeda
aalweengelelo!»

49Mpoonya Jesu wakaima wati, «Amumwiite.» Lino bakamwiita. Bamwaambila kuti,
«Botelwa! Nyamuka, koza ulakwiita.»

50Mpoonya wakasotoka, wasowa cibaki cakwe, wainka kuli Jesu.

51Jesu wakamubuzya kuti, «Ino uyanda kuti ndikucitile nzi?» Moofu wakati, «O
Mufundisi, ndiyanda kubona.»

52Jesu wakamwaambila kuti, «Koya, lusyomo lwako lwakuponya.» Mpoonya-
mpoonya wakakonzya kubona, eelyo wakatobela Jesu.

Maako 11

Jesu mbwaakanjila mu Jelusalemu

(Mateyo 21.1-11; Luka 19.28-40; Joni 12.12-19)

1Lino nibakaswena aafwiifwi a Jelusalemu, bakasika kuminzi ya Betefage a Betani,
bakasika kucilundu camisamu ya oliva. Jesu wakatuma basikwiiya bobilo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Wakabalailila kuti, «Kamuya kumunzi uulya ngomubwene. Mwaakunjila buyo, muyoojana mwanaa mbongolo uutanatantidwe muntu, ulisungidwe. Mukamwaangununе akumeleta.

3Kwaakuba muntu uuti kamubuzye kuti ‹Ino mucitila nzi oobu?› Mukaingule kuti, ‹Mwami ulamuyanda, alimwi ulamupilusya onoono.› »

4Eelyo bakainka kumunzi ooko, baakujana mwanaa mbongolo ulaangidwe anze, kumbali aamulyango waŋanda munsi aanzila. Nibakasika bakamwaangununa.

5Eelyo bamwi bantu bakaimvwi ambali bakababuzya kuti, «A! Mucita nzi, mwaangununa mwanaa mbongolo?»

6Bakabaambila mbubonya mbuli mbwaakabalailila Jesu. Aboobo bakabazumizya.

7Nkabela bakaleta mwanaa mbongolo kuli Jesu, mpoonya babikka majansi aabo alinguwe, Jesu wakatanta.

8Bantu banji bakayala majansi aabo mumugwagwa, alimwi bakakwapula tusanzu twazisamu akutuyala munzila.

9Bantu bakali kweenda kumbele abaabo bakali kumutobela, bakatalika koongolola akulumbaizya Leza bati, «Leza aalumbaizigwe! Ulilelekedwe ooyo uuboola muzina lya Mwami Leza.

10Leza aleleke bwami buboola bwataata Devedi sikale wesu! Alumbwe Leza kujulu!»

11Jesu naakanjila mu Jelusalemu, wakainka akuyoonjila muŋanda ya Leza, wakalanga-langa zintu zyoonse. Pele nkaambo kakuti kwakalisiide kale, wakazwa akuunka kumunzi muniini wa Betani antoomwe abasikwiiya bali kkumi ababili.

Makani aamukuyu
(Mateyo 21.18-19)

12Nibwakaca, bakazwa ku Betani, Jesu wakafwa nzala.

13Wakabona mukuyu aalaale wakavwevwede matu manji, nkabela wakainka kuti akabone naa kuli nkuyu. Pele naakasika munsi, wakajana taakwe nkuyu, matu buyo, nkaambo ciindi cankuyu tiicakanasika.

14Jesu wakasinganya mukuyu ooyo akuti, «Kutakabi muntu uulya nkuyu kuzwa kulinduwe.» Abalo basikwiiya bakwe bakamumvwa naakaamba oobo.

Jesu mbwaakatanda basimakwebo
(Mateyo 21.12-17; Luka 19.45-48; Joni 2.13-22)

15Nibakanjila mu Jelusalemu, Jesu wakaya kuŋanda ya Leza, watanda bantu boonse bakali kuuzya akuula oomo, wakatingamuna matebule aabasikucincana mali, azyuuno zyabaabo bakali kuuzya nkwilimba.

16Alimwi taakwe naakazumizya muntu naba omwe kuti ainde kayumwide cintu mulubuwa lwaŋanda ya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Amane wakaiisya bantu kuti, «Mumalembe kulembedwe kuti Leza wakati, ‹Ŋanda yangu iyooitwa kuti niŋanda yakukombela kwabantu boonse.› Pele nywebo mwiicita ciyubilo cababbi!»

18Bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo bakacimvwa cakacitika, aboobo bakatalika kuyandaula nzila yakujaya Jesu. Pele bakali kuyoowa, nkaambo nkamu yoonse yabantu yakali kukankamana kukwiisya kwakwe.

19Kumangolezya Jesu abasikwiiya bakwe bakazwa mu Jelusalemu.

Ciiyo cijatikizya mukuyu wakayuma
(Mateyo 21.20-22)

20Nibwakaca cifumo-fumo, kabaya bweenda munzila, bakabona kuti mukuyu ngwaakasinganya uliyumide cwaa kusikila kumiyanda.

21Pita wakaibaluka cakacitika, nkabela wakati kuli Jesu, «Kolanga Mufundisi, mukuyu uulya ngookasinganya wayuma ntaa!»

22Jesu wakabavwiila kuti, «Amuyeeye eeci! Kuti naa kamusyoma muli Leza,

23inga mulakonzya kwaambila cilundu eeci kuti, ‹zyuka awo mpobede, uliwaale mulwizi.› Kuti kamutazumbauzyi mumyoyo yanu, pele kamusyoma amoyo oonse kuti eeco ncomwaamba cilacitika, nkasimpe inga cilacitika.

24Nkaako ndamwaambila kuti ciindi ncimukomba kuli Leza akukumbila cintu, amusyome kuti mulicitambwide kale, zyoonse muyoozipegwa ncobeni.

25Alimwi lyoonse nomukomba, kamubalekelela boonse kufumbwa mbomuli aamulandu ambabo, mwacita boobo Uso uuli kujulu akamulekelele zibi zyanu.

[26Nkaambo kuti nywebo tamubalekeleli bantu bali aamilandu kuli ndinywe, awalo Uso uuli kujulu takooyoomulekelela milandu yanu.»]

Jesu mbwaakabuzigwa zyanguzu zyakwe
(Mateyo 21.23-27; Luka 20.1-8)

27Bakabweeda ku Jelusalemu. Jesu naakali kweendeenda muŋanda ya Leza, kwakasika bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo abapati ba Bajuda,

28bakamubuzya kuti, «Ino nguni uukucitya zintu eezi? Alimwi nguni uukupa bulelo bwakucita zintu boobu?»

29Jesu wakabavuwa kuti, «Ndilamubuzya buyo mubuzyo omwe. Mwandipandulwida, ambebo ndamwaambila wakandipa bulelo bwacita zintu eezi.

30Amundaambile, nguni wakatuma Joni kuti abbapatizye, ngu Leza naa mbantu? Amundaambile!»

31Bakatalika kukazyanya muli cabo kuti, «Ino twaambe buti? Kuti naa twaamba kuti, ‹Leza nguwakumutuma› ulaamba kuti, ‹Ino kayi mwakalekela nzi kumusyoma Joni?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Pele sena twaambe kuti, ‹Mbantu?› » Bakayoowa kwaamba oobo, nkaambo bantu boonse bakali kusyoma kuti Joni wakali musinsimi mwini.

33Bakamuvuwa Jesu kuti, «Tatuzi.» Jesu wakati kuli mbabo, «Nkokuti, ambebo nsikoomwaambila naa mbulelo nzi mbwecitya zintu eezi.»

Maako 12

Cikozyanyo cabasimuunda
(Mateyo 21.33-46; Luka 20.9-19)

1Ciindi eeco Jesu wakabaiisya muzikozyanyo. Wakati, «Kwakali muntu wakalima muunda wamisaansa akuuyakila lubaya, wakasya dindi lyakusinina nsaansa, akuyaka ngazi yasikulinda. Wakuupa kubalimi, eelyo wakaya kucisi cimbi.

2Ciindi cakutebula micelo yamusaansa nicakasika, wakatuma mubelesi kubalimi kuti atambule cipaanzi cakwe camicelo yamumuunda.

3Balimi aabo mubelesi ooyo, bakamuuma akumutanda, akumupilusya cinkwamaanza.

4Nkabela mukamwini muunda wakatuma uumbi mubelesi. Balimi bakamuuma waba aaluuma akumupenzya cakumuusya nsoni.

5Alimwi wakatuma uumbi mubelesi, ooyo bakamujaya. Abamwi banji mbaakali kutuma bakali kucitwa mbubonya oobo, bamwi bakali kuumwa, bamwi bakali kujaigwa.

6Kwakasyeede omwe buyo wakeelede kutumwa, ooyu mwanaa mukamwini muunda ngwaakali kuyandisya. Lino kumamanino wakamutuma mwanaakwe kubalimi. Wakaamba kuti, ‹Bayoolemeka mwanaangu!›

7Pele balimi bakaambilana kuti, ‹Ooyu ngosimulya zina. Amuboole tumujaye! Aawo muunda ulaba wesu!›

8Mpoonya bakamujata akumujaya, bakamusowela kunze aamuunda.»

9Lino Jesu wakababuzya kuti, «Ino mukamwini muunda ulacita buti? Masimpe ulasika kuzoobajaya balimi aabo akupa muunda kubantu bambi.

10Tee mwakabala Malembe aamba kuti:

‹Bbwe ndibakaka bayaki, ndelyakaba bbwe liyandisi lyacooko.

11Mwami nguwakacitya eezi nkaako zilagambya kapati.› »

12Beendelezi ba Bajuda bakasoleka kujana nzila yakwaanga Jesu nkaambo bakalizi kuti wakali kusendekezya mbabo mucikozyanyo eeci. Pele bakayoowa bantu, aboobo bakamusiya bainka.

Makani aakutela
(Mateyo 22.15-22; Luka 20.20-26)

13Bamwi Bafalisi abamwi beenzinyina mwami Helodi bakatumwa kuli Jesu kuti bamujate mukwaamba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Bakasika kuli nguwe akuti, «O Mwiiyi, tulizi kuti uli muntu uululeme. Topenzegwi amakani aakuti naa bantu bakuyeeya buti, pele wiisya kabotu nzila yabwini ya Leza. Twaambile, sena cilwana Mulawo wesu kuti katutela mutelo ku Muleli Mupati waku Loma? Tuleelede kutela, naa pe?»

15Jesu wakaziba luuni lwabo. Mpoonya wakababuzya kuti, «Nkaambo nzi ncomusola kundisunka? Amweete mali ndaabone.»

16Eelyo bakaleta di lyomwe, mpoonya Jesu wakababuzya kuti, «Ino mutwe ooyu nguwani, azina lilembedwe mpawo ndilyani?» Bakati kulinguwe, «Nzya Muleli Mupati waku Loma.»

17Jesu wakaamba kuti, «Amupe ku Muleli Mupati waku Loma zintu zyakwe, alimwi amupe Leza zintu zya Leza.» Lino bakagambwa kapati akaambo kanguwe.

Makani aabubuke bwabafu
(Mateyo 22.23-33; Luka 20.27-40)

18Lino munsi kwakamusikila Basaduki bamwi. Mbambabo aabo baamba kuti bantu tabakooyoobuka kuzwa kubafu.

19Bakaamba kuti, «Mwiiyi, Mozesi wakatulembela mulawo ooyu wakuti, ‹Naa munyoko wafwa, wasiya mukaintu katakwe mwana, wamukowa uleelede kukwata mukamufu, kutegwa amuzyalile bana mufu.›

20Cimwi ciindi kwakali babunyina bakali ciloba. Mupati wabo wakakwata mukaintu, pele wakafwa katakwe bana mbaakazyala.

21Muzyalwanyina wakamutobela kuzyalwa wakakwata mukamufu, pele awalo wakafwa katakwe bana. Awatatu wakacita mbubonya oobo,

22mane boonse bali ciloba bakacita mbubonya. Boonse bakakwata mukaintu ooyu akufwa kaatakwe bana. Kumamanino, mukaintu awalo wakafwa.

23Mubuzyo wesu ngooyu, boonse baakubusigwa kuzwa kubafu, ino mukaintu uyooba wani, nkaambo boonse bakali mukwete?»

24Jesu wakavuwa kuti, «Mulisweekede nkaambo tamuzi Malembe niziba nguzu zya Leza.

25Bantu baakubusigwa kuzwa kubafu mubuzuba oobo takucikwe cilengwa cakukwatana, pele banoopona mbuli mbobapona bangelo.

26Lino kumakani aakubusigwa kwabafu, sena tamunabala mubbuku ndyaakalemba Mozesi mpaakalemba akaambo kaciteyo cakali kuyaka? Leza wakaambila Mozesi kuti, ‹Ndime Leza wa Abulahamu, Leza wa Izaka, a Leza wa Jakobo.›

27Ngu Leza wabaumi, tali Leza wabafu pe. Naa mbomuyeeya mumakani aaya, mulisweekede kapati.»

Mulawo mupati
(Mateyo 22.34-40; Luka 10.25-28)

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Ooko kwakali umwi mwiiyi wa Mulawo wakamvwa kubuzya kwabo. Wakabona
kuti Jesu wakabaingula kabotu Basaduki, eelyo wakasika kulinguwe akumubuzya
kuti, «Ino nguuli mulawo mupati kwiinda imwi yoonse?»

29Jesu wakati, «Ngooyu mulawo mupati, ‹Komvwa yebo Isilayeli! Mwami Leza wesu
ngo Mwami alikke.

30Uleelede kuyanda Mwami Leza wako amoyo wako oonse, amuuya wako oonse,
amiyeeyo yako yoonse, anguzu zyako zyoonse.›

31Aumwi mulawo mupati wabili ngooyu, ‹Uleelede kuyanda mweenzinyoko
mbubonya mbuli mboliyanda omwini.› Taakwe mulawo mupati kwiinda eeyi pe.»

32Mwiiyi wa Mulawo wakati kuli Jesu, «Waamba kabotu, O Mwiiyi, cili kasimpe
mbuli mbooamba kuti Mwami Leza alikke ngo Leza, taakwe baleza bamwi pele
nguwe alikke.

33Eelyo muntu uleelede kuyanda Leza amoyo wakwe oonse, amiyeeyo yakwe yoonse,
anguzu zyakwe zyoonse, alimwi uleelede kuyanda mweenzinyina mbuli mbwaliyanda
mwini. Kuswiilila milawo eeyi yobilo nkubotu kapati kwiinda kuleta banyama kuti
batentwe acipaililo akupa zipaizyo zimwi kuli Leza.»

34Jesu wakabona kuti mwiiyi ooyu wakavuwa camaanu, eelyo wakamwaambila kuti,
«Toli kule abwami bwa Leza.» Kuzwa kuciindi eeco taakwe muntu wakamubuzya
mubuzyo alimwi.

Mubuzyo wamakani aa Munanike wa Leza
(Mateyo 22.41-46; Luka 20.41-44)

35Jesu naakali kwiisya muŋanda ya Leza wakabuzya kuti, «Bamayi ba Mulawo
baamba buti kuti Kilisito uyoozwa kulunyungu lwamwami Devedi?

36Devedi walo naakanjidwe Muuya Uusalala wa Leza wakaamba kuti,

‹Mwami Leza wakati ku mwami wangu, kkala kubbazu lyalulyo lwangu, kusikila
nkabikke basinkondonyoko kuti babe kunsi aamatende aako.›

37«Devedi mwini wakaamba kuti, ‹Mwami,› ino inga ulaba buti mwanaakwe?»

Jesu mbwaakacenjezya akaambo kabamayi ba Mulawo
(Mateyo 23.1-12; Luka 20.45-47)

Babuleya bakatambula kwiisya kwa Jesu akubotelwa.

38Naakali kubaiisya wakaamba kuti, «Amucenjele abamayi ba Mulawo, aabo
bayandisya kuya bweenda kabasamide zisani zilamfu, kujuzigwa cakulemekwa
muzisambalilo,

39akukkala zyuuno zyabulemu muzikombelo, amumapobwe.

40Bacenga bamukabafu akubanyanga mbono zyabo, alimwi bayanda kubonwa abantu
kwiindila mukukomba kwabo kulamfu. Cisubulo cabo kuli Leza ciyooindilila kubija.»

Cipo camukamufu

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Luka 21.1-4)

41Jesu naakakkede muŋanda ya Leza kumbali aaciyobwedo camali, wakali kulangilide
bantu kababikka mali. Bavubi banji bakali kubikka mali manji.

42Mpawo umwi mukamufu mucete wakaboola akubikka tuli tobilo twamukuba.

43Mpoonya Jesu wakaita basikwiiya bakwe wati, «Ndamwaambila kuti mukamufu
ooyu mucete wapa kunji kwiinda boonse babikka muciyobwedo.

44Nkaambo bamwi babikka tuniini buyo kuzwa kubuvubi bwabo bunji, pele walo
mubucete wabikka zyoonse nzyajisi, taakwe ncaasyaazya muŋanda yakwe.»

Maako 13

Jesu mbwaakaamba zyakumwaigwa kwaŋanda ya Leza

(Mateyo 24.1-2; Luka 21.5-6)

1Lino Jesu naakali kuzwa muŋanda ya Leza, umwi wabasikwiiya bakwe wakaamba
kuti, «Langa, Mwiiyi Taaliboteli mabwe abuyake bwamaanda eeyi!»

2Jesu wakavwiila kuti, «Tee mwaabona mayake aaya mapati aali boobu?
Takukooyoosyaala aawa bbwe atala aalyeenzinyina. Oonse ayookolomonwa.»

Makatazyo amapenzi

(Mateyo 24.3-14; Luka 21.7-19)

3Jesu naakakkede acilundu camisamu ya Oliva cilangene aŋanda ya Leza, Pita,
Jemusi, Joni a Andulu bakamubuzya kumbali bakati,

4«Twaambile ino zintu eezi ziyoocitika lili, alimwi ncinzi ciyooba citondezyo caciindi
noziyoocitika zintu eezi zyoonse?»

5Mpoonya Jesu wakatalika kubaiisya wakati, «Amucenjele kuti kutabi muntu
uumweena.

6Nkaambo mbanji bayooboola muzina lyangu kabati, ‹Ndendime nguwe!› Nkaako
bayoolubizya banji.

7Mutakakatazigwi mwaakumvwa kuti kumwi kuli nkondo, nikuba kumvwa mpuwo
yankondo kule. Eezi zileelede kucitika, pele takuli kuti ngamamanino aaciindi.

8Cisi ciyoolwana acisinyina, abwalo bwami abwaminyina. Kuyooba kuzungaana
kwanyika mumasena aandeene, alimwi kuyooba nzala. Eezi ngamatalikilo buyo
aamapenzi.

9«Nywebo, muleelede kucenjela, nkaambo bantu bamwi bayoomwaanga akumutola
kucibetekelo. Bayoomuumina muzikombelo, muyooima kumbele lyababetesi
alyabami akaambo kangu, muyoobaambila Makani Mabotu.

10Makani eeni-eni aleelede kusaanguna kukambaukwa kubantu boonse.

11Nibayoomujata akumutola kucibetekelo, mutakalibiliki kuti, ‹Ino tukaambe buti?›
Casika ciindi canu, amwaambe kufumbwa majwi ngomwapegwa mpoonya aawo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Nkaambo majwi ngomuyooamba taali aanu, muyoopegwa a Muuuya Uusalala wa Leza.

12Munyina uyooaba mwanookwabo kuti ajaigwe, abalo bamawisi bayoocita mbubonya buyo kubana babo, bana bayoobukila bazyali babo akubajaya.

13Nywebo muyoosulaikwa abantu boonse akaambo kazina lyangu. Pele ooyo uukakatila mane kumamanino, uyoofutulwa.

Cisesemyo cipati ciyoosya
(Mateyo 24.15-28; Luka 21.20-24)

14«Muyoobona ‹Cisesemyo cibisya› kaciimvwi mubusena mbociteelede» (Nywebo nomubala, amumvwisisye.) «Nkabela aabo bali mucisi ca Judiya baleelede kuyootijila muzilundu.

15Ooyo uyoojanwa atala aciluli caŋanda atakasowi ciindi kunjila muŋanda kuti agwisye cintu comwe cakutolelela.

16Uyoojanwa kumuunda atakasowi ciindi cakupiluka kuŋanda kuyoobweza cibaki cakwe.

17Maawe! Kuyooba kupenga kupati kuyoosya kumazuba aayo kubakaintu baminsi abaabo banyonsya mumazuba aayo.

18Kamukomba kuli Leza kuti eezi zitakacitiki ciindi camwaka nikutatijiki mbuli muciindi camupeyo.

19Nkaambo mapenzi aaciindi eeco ayooba mapati kwiindilila, taanabede kuzwa ciindi Leza naakalenga nyika kusikila sunu. Alimwi takuyoobi limbi aali mbuli ngawo.

20Leza wakayeeya kwaafwiinsya mazuba aamapenzi aayo, naatakayeeya boobo nikwataakuba muntu naba omwe wali kunoonga uzoofutuka. Pele akaambo kabantu bakwe mbaakasala wakaafwiinsya mazuba aayo.

21«Ciindi eeco, naa umwi akati, ‹Langa, ngooyu Kilisito› naa ‹Langa, nguulya› mutakamuzuminini.

22Nkaambo kuyooba balyaamba kuti, ‹Ndime Kilisito› alimwi kuyooba basinsimi babeji. Bayoocita zitondezyo azintu zigambya kuti bakacenge abaabo bantu Leza mbaakasala.

23Aboobo amucenjele akulibambila. Ndamwaambilila limwi zintu zyoonse ciindi kacitanasika.

Kuboola kwa Mwanaa Muntu
(Mateyo 24.29-31; Luka 21.25-28)

24«Mapenzi aalya aakumana, zuba liyoobola, kuyooba mudima mupati, mwezi uyoobola.

25Nguzu zyakujulu ziyoozungaana, nyenyezi azyalo ziyooloka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Eelyo Mwanaa Muntu uyoolibonya kaboola mumakumbi anguzu abulemu.

27Uyootuma bangelo kuti babunganye antoomwe bantu bakwe basale kuzwa kujwe, kumbo, kunyika akumusanza, mane nyika nkwiigolela.

Ciiyo camukuyu
(Mateyo 24.32-35; Luka 21.29-33)

28«Amwiiye ciiyo kuzwa kumukuyu. Mitabi yawo niitalika kuteta, matu mapya naasyuuka inga mwaziba kuti mainza alaafwiifwi.

29Munzila njiyonya eeyo, mwaakuzibona zintu eezi kazicitika, muyooziba kuti ciindi caswena.

30Amuciyeeyesye eeci. Zyoonse eezi ziyoocitika ansi boonse bantu basunu kabatanamaninina kufwa.

31Julu anyika ziyoomana, pele majwi aangu anooliwo akutamani.

Taakwe uuzi buzuba niciba ciindi
(Mateyo 24.36-44)

32«Pele taakwe naba omwe uubuzi buzuba oobo niciba ciindi. Bangelo abalo tabazi, naba Mwanaa Muntu, Taata alikke nguuzi.

33Kamulangisisya, mucenjele, nkaambo tamuzi ciindi eeco niciyoosika.

34Ciyooba mbuli muntu wakasiya babelesi bakwe kuti kabalindila ŋanda yakwe, walo wabweza lweendo lwakuya kule, wasiya wabaabila umwi aumwi mulimo ngweelede kucita akwaambila mulindizi wamulyango kuti kalangila.

35Aboobo anywebo amulangile nkaambo tamuzi ciindi natikaboole mwini ŋanda, antela nkuumangolezya naaba akati kamasiku, naa kubucedo nikuba acipaswido cazuba.

36Aakuboola cakudunuka, atajani muloona pe.

37Eezi nzendaamba kulindinywe ndizyaamba kubantu boonse. Kamucenjela akulangisya.»

Maako 14

Mbobakakanza kujaya Jesu
(Mateyo 26.1-5; Luka 22.1-2; Joni 11.45-53)

1Kwakasyeede mazuba obilo kalitanasika Pobwe lya Kwiindilila apobwe lya Cinkwa Citakwe Mimena. Bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo bakali kuyandaula nzila yakujata Jesu cakusisikizya kuti bamujaye.

2Bakaamba kuti, «Tutazoomujati ciindi capobwe, nkaambo ambweni kuzooba lupyopyongano akati kabantu, alimwi bazootulwana.»

Jesu mbwaakananikwa mafuta
(Mateyo 26.6-13; Joni 12.1-8)

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Naakali kumunzi wa Betani muŋanda ya Saimoni uutegwa sicinsenda, kacilya kwakasika mukaintu, wakajisi nsazi yabbwe, iizwide amafuta aanunkilila kabotu, alimwi aadula, aakabambwa ansende iinunkilila kabotu. Wakakompola nsazi akutila mafuta aayo aamutwe wa Jesu.

4Pele kwakali bamwi bantu bakanyema, batongooka akuti, «Ino kayi anyonyweedwa nzi mafuta?

5Nkaambo naauzigwa amali aainda myaanda yotatwe kaapegwa kubacete.» Aboobo bakakalalila mukaintu ooyo.

6Pele Jesu wakati, «Ino mumupenzezya nzi? Amumuleke wandicitila cintu cibotu.

7Kayi lyoonse bacete muli kuli ambabo, pele tamunooli andime lyoonse pe. Pele mebo nsinooli anywebo lyoonse.

8Mukaintu ooyu wacita mbuli mbwakonzya, wananika kale mubili wangu ansende kuubambilila kuti ukazikkwe kabotu.

9Ncobeni ndamwaambila kuti koonse ooko nkwaayookambaukwa Makani Mabotu munyika yoonse, mane aceeci ncaacita mukaintu ooyu ciyooambwa kutegwa kabayoomuyeeyela mpawo.»

Judasi mbwaakaaba Jesu

(Mateyo 26.14-16; Luka 22.3-6)

10Mpoonya Judasi Isikaliyoti, wakali ngoumwi wabali kkumi ababili, wakainka kubapaizi basilutwe kuti akaabe Jesu kulimbabo.

11Bakabotelwa kapati kumvwa makani aa Judasi, alimwi bakamusyomezya kuti bayoomupa mali. Judasi wakatalika kuyandaula ciindi cibotu cakwaaba Jesu.

Jesu mbwaakalya Pobwe lya Kwiindilila abasikwiiya bakwe

(Mateyo 26.17-25; Luka 22.7-13, 21-23; Joni 13.21-30)

12Mubuzuba butaanzi bwapobwe lya Cinkwa Citakwe Mimena, buli mbobuzuba bwakali kujaigwa tubelele twakulisya Pobwe lya Kwiindilila, basikwiiya ba Jesu bakamubuzya kuti, «Nkukuli nkoyanda kuti tukakubambile Pobwe lya Kwiindilila?»

13Jesu wakatuma basikwiiya bakwe bobilo, wakabalailila kuti, «Kamuya mumunzi, muyooswaana mwaalumi uuyumwide nongo yamaanzi.

14Mukamutobele, kufumbwa muŋanda mwati kanjile mukati kuli mukamwini ŋanda, ‹Mwiiyi wesu waamba kuti, ili kuli ŋanda yangu oomo mwetilide Pobwe lya Kwiindilila abasikwiiya bangu?›

15Mpoonya uyoomutondezya ŋanda mpati yamujulu iijisi zintu zyoonse ziyandika, oomo momweelede kutubambila.»

16Basikwiiya bakainka kumunzi ooyo, baakujana zyoonse mbubonya mbuli mbwaakaambilide Jesu, mpawo bakabamba cilalilo ca Pobwe lya Kwiindilila.

17Nikwakaba kumangolezya, Jesu wakasika abasikwiiya bali kkumi ababili.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Nibakasengela, Jesu wakati, «Ndamwaambila eeci, umwi wanu ulandaaba, umwi akati kanu uulya andime.»

19Basikwiiya bakakopwa, aboobo bakatalika umwi aumwi kwaamba kuti, «Sena ndime, Mwami?»

20Jesu wakavuwa kuti, «Nguumwi wanu nomuli kkumi ababili, nguwenya ngotusunsa aawe mumutiba omwe.

21Mwanaa Muntu uyoofwa mbubonya mbuli mbokulembedwe anguwe. Pele akomena mapenzi aayooba kumuntu ooyo uutaabe Mwanaa Muntu! Nicakabota kuli nguwe naatakazyalwa!»

Mulalilo wa Mwami
(Mateyo 26.26-30; Luka 22.14-20; 1 Bakolinti 11.23-25)

22Nibakali kulya, Jesu wakabweza cinkwa, wakalumba, wakacikomona akucipa kuli basikwiiya bakwe. Wakati, «Nkooko amutambule. Ooyu ngomubili wangu.»

23Amane wakabweza nkomeki, nkabela naakamana kulumba Leza, wakiipa kuli mbabo bakanywa,

24Jesu wakati, «Oobu mbulowa bwangu bwacizuminano, bwatililwa banji.

25Kwaambisya, ndamwaambila kuti nsiciyoonywi limbi musinza wansaansa mane do kubuzuba mbwentikanywe musinza mupya mubwami bwa Leza.»

26Nibakamana kwiimba lwiimbo, bakainka kucilundu camisamu ya Oliva.

Jesu mbwaakaamba kuti Pita uyoomutama
(Mateyo 26.31-35; Luka 22.31-34; Joni 13.36-38)

27Jesu wakati kulimbabo, «Nywebo nyoonse mulatyompwa akundisiya, nkaambo malembe alati, ‹Nzoouma mweembezi nkabela mbelele ziyoomwaika.›

28Pele ndaakubusigwa kuzwa kubafu njoomusaangunina kuya ku Galilii.»

29Pita wakavuwa kuti, «Mebo nsikooyookusiya, nikuba kuti boonse bakakusiye.»

30Jesu wakaambila Pita kuti, «Uciyeeye eeci. Sunu masiku mukombwe katanalila lwabili, unooli waamba kale ziindi zyotatwe kuti tondizi pe.»

31Pita wakavuwa cakusinizya wati, «Nikuba kuti ndifwe anduwe nsikookutama.» Alimwi abalo basikwiiya bamwi boonse bakaamba mbubonya.

Jesu mbwaakakomba mumuunda wa Getesemani
(Mateyo 26.36-46; Luka 22.39-46)

32Bakasika kubusena butegwa Getesemani, Jesu wakati kuli basikwiiya bakwe, «Amukkale aano, nenciyookomba.»

33Wakatolelezya Pita, Jemusi a Joni, aawo wakatalika kuba aamapenzi mapati mumoyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Nkaako wakati kulimbabo, «Moyo wangu uluuside kapati abuusu bwalufu. Amusyaale aano, mulangile.»

35Jesu wakaindilila kaniini, wavuntama ansi wakomba, wakumbila kuti, naa kacikonzeka mapenzi mapati aaya atamusikili.

36Wakakomba wati, «Abba. Taata! Zyoonse zintu zilakonzeka kulinduwe. Ndigwisizya nkomeki yamapenzi eeyi. Pele kutabi mbuli mbweyanda, akube mbuli kuyanda kwako omwini.»

37Naakapiluka, wakajana kuti basikwiiya botatwe aabo baloona, eelyo wakati kuli Pita, «Saimoni, uloona na? Sena wakacilwa kulanga muciindi eeci ciniini buyo?»

38Wakati kulimbabo, «Amulangile akukomba kuti mutanjili mumasunko. Moyo ncobeni ulayandisya pele mubili wabula nguzu.»

39Mpoonya wakabweeda lwabili kuyookomba, kaamba majwi ngoonya ngaakaambide lutaanzi.

40Amane, wakasika kuli basikwiiya, wabajana baloona, nkaambo bakafwide ŋonzi kapati. Mpoonya bakabula acakwaamba kulinguwe.

41Jesu naakapiluka lwatatu kulimbabo wakati, «Sena mucoona akulyookezya? Mbubo! Ciindi casika lino! Amubone, nciconya ciindi eecino Mwanaa Muntu wapegwa mumaanza aabasizibi.

42Amunyamuke, tweende! Ngooyu sikundaaba ulaafwiifwi.»

Jesu mbwaakajatwa

(Mateyo 26.47-56; Luka 22.47-53; Joni 18.3-12)

43Jesu naakacili kwaambaula, awalo Judasi, wakali umwi wabali kkumi ababili, wakasika antoomwe ankamu yabantu yakayumwide mapanga ankoli. Nkamu eeyi yakatumidwe aabapaizi basilutwe, bamayi ba Mulawo, alimwi abapati bacisi.

44Lino sikumwaaba wakabapede citondezyo cakuti, «Ooyo ngwenjoomyonta, ngonguwe mukamujate. Mumutole, akuyoomubambisya.»

45Judasi mbwaakasikila buyo, wakaindilila kuli Jesu wati, «Mufundisi.» Mpoonya wakamumyonta.

46Aboobo bakajata Jesu, bamwaanga.

47Umwi wabaabo bakaimvwi munsi wakasomona panga lyakwe, wakakwezula kutwi kwamuzike wamupaizi mupati.

48Mpoonya Jesu wakaambila nkamu eeyi kuti, «Nkaambi nzi mwazikundijata amapanga ankoli mbuli kuti ndimubbi?

49Mazuba manji ndakali andinywe nindakali kwiisya muŋanda ya Leza, pele taakwe nimwakandijata. Pele eeci cacitika kut ikube mbuli mbokwaambwa mu Malembe.»

50Mpoonya basikwiiya boonse bakamumwaika.

© 1996, Bible Society of Zambia.

51Umwi mulombwana wakasamine buyo mulembo, wakali kuya butobela Jesu.
Nibakasoleka kumujata,

52wakabasupuka, wakatija acinswe, wabasiila mulembo ngwaakasamide.

Jesu mbwaakatolwa kunkuta

(Mateyo 26.57-68; Luka 22.54-55, 63-71; Joni 18.13-14, 19-24)

53Bakamutola Jesu kuŋanda yamupaizi mupati, ooko nkubakabungene bapaizi
basilutwe, bapati bacisi, alimwi abamayi ba Mulawo.

54Pita wakali kuya butobela munsi alaale, mane wakanjila mulubuwa lwaŋanda
yamupaizi mupati. Wakakkala antoomwe abalindizi, watalika kuyota mulilo.

55Bapaizi basilutwe abeendelezi bacibetekelo boonse bakasola kuti bajane twaambo
twini twakuti Jesu bamupe mulandu walufu, Jesu, bakatubula.

56Kwakali bakamboni banji bakamutamikizya twaambo, pele kwaamba kwabo
tiikwakeendelana pe.

57Mpoonya aawo bamwi baalumi bakaima akwaamba makani aakubejelezya Jesu
bati,

58«Twakamumvwa muntu ooyu kaamba kuti, ‹Ndiyoomwaya ŋanda ya Leza eeyi
yakayakwa aamanza aabantu, kwaakumana mazuba otatwe ndiyooimika iimbi
iitayakwi aabantu.› »

59Aaba abalo makani aabo taakeendelana pe.

60Mupaizi mupati wakaima kumbele lyabo boonse, wabuzya Jesu kuti, «Sena unyina
cakwaamba kumakani aaya ngobakwaamba?»

61Jesu wakaumwine buyo, taakwe ajwi ndyaakaamba. Mpoonya mupaizi mupati
wakamubuzya alimwi kuti, «Sena yebo nduwe Munanike, Mwanaa Leza
Uulemekwa?»

62Jesu wakaingula wati, «Ndendime nguwe, alimwi nyoonse muyoobona Mwanaa
Muntu kakkazikidwe kululyo lwa Singuzuzyoonse, akuboola mumakumbi aakujulu.»

63Mupaizi mupati wakazapula cisani cakwe mukunyema wati, «Takucikwe abumbi
bumboni buciyandika!

64Mwalimvwida nobeni mbwaasampaula Leza. Ino muyeeya buti?» Boonse
bakazumina kuti apegwe mulandu wakujaigwa.

65Bamwi bakatalika kumuswida mate, bamuvumbilila kumeso akumuuma kabati,
«Ziba, nguni wakuuma?» Abalo balindizi bakamutola akumuuma mbayi.

Pita mbwaakatama Jesu

(Mateyo 26.69-75; Luka 22.56-62; Joni 18.15-18, 25-27)

66Pita naakacikkede mulubuwa, kwakasika umwi wabasimbi babelesi bamupaizi
mupati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

67Musimbi ooyu naakabona Pita kayota wakamulangisisya akuti, «Ayebo wakali a
Jesu waku Nazaleta.»

68Pele Pita wakatama waamba kuti, «Nsizi pe, alimwi nsikonzyi akumvwa
ancoamba.» Eelyo Pita wakazwa aawo, waswena kumbali aamulyango walukwakwa
lwalubuwa. Nciconya eeco ciindi mukombwe wakalila.

69Musimbi ooyo wakabona Pita aawo, kumane wakaambila aabo bakaimvwi mpawo
wati, «Ooyo ngumwi wabo.»

70Pita wakatama alimwi. Nikwakainda kaindi kaniini, aabo bakaimvwi aawo
bakaambila Pita bati, «Yebo tokonzyi kukazya kuti toli wabo, nkaambo uzwa kucisi
ca Galilii ayebo.»

71Mpoonya Pita wakatalika kukonkezya kuti, «Leza andisubule kuti nkeli ndabeja.
Nsimwizi abuniini muntu ngomwaamba.»

72Mpoonya buyo aawo mukombwe wakalila lwabili, Pita wakaibaluka
mbwaakamwaambilide Jesu naakati, «Mukombwe katanalila lwabili unoonditamide
ziindi zyotatwe.» Nkabela wakatalika kulila.

Maako 15

Jesu mbwaakabetekwa a Pilato

(Mateyo 27.1-2, 11-14; Luka 23.1-5; Joni 18.28-38)

1Bucica buyo cifumo-fumo, bapaizi basilutwe antoomwe abapati bacisi, bamayi ba
Mulawo ankuta yoonse yabbetekelo bakaswaangana cakufwambaana kuti babambe
nzila yalubeta. Jesu bakamwaanga anketani, bamutola baakumupa mumaanza
aamweendelezi Pilato.

2Pilato wakabuzya Jesu kuti, «Sena nduwe mwami wa Bajuda?» Jesu wakavwiila
kuti, «Mbombubo oobo mbooamba.»

3Bapaizi basilutwe bakatamikizya Jesu twaambo tunji.

4Pilato wakamubuzya alimwi kuti, «Sena yebo tokwe ncoamba? Bona kuvula
twaambo ntobakwaamba.»

5Jesu wakaumwine buyo, kataambi niliba jwi lyomwe. Nkaako Pilato wakagambwa
kapati.

Jesu mbwaakapegwa mulandu walufu

(Mateyo 27.15-26; Luka 23.13-25; Joni 18.39—19.16)

6Kufumbwa ciindi ca Pobwe lya Kwiindilila Pilato wakali kwaangununa mwaange
omwe kufumbwa ooyo bantu ngubakumbila.

7Ciindi eeco kwakali mwaalumi uutegwa Balabbasi, wakali muntolongo antoomwe
abafumpi bakajaide bantu bamwi mumanyongwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nkamu yabantu banji niyakabungana akutalika kubuzya Pilato kuti abakondelezye
mbuli mbwaakazibide kubacitila mwaka amwaka aciindi eeco,

9Pilato wakababuzya kuti, «Sena muyanda kuti ndimwaangunwide mwami wa Bajuda
ooyu?»

10Nkaambo wakalizi kabotu kuti bapaizi basilutwe bakapede Jesu mumaanza aakwe
akaambo kamunyono.

11Pele bapaizi basilutwe bakasungilizya nkamu yabantu kuti bakumbile Pilato kuti
abaangunwide Balabbasi mubusena bwa Jesu.

12Pilato alimwi wakaambila bankamu kuti, «Ino muyanda kuti ndimucite buti ooyu
ngomwiita kuti mwami wa Bajuda?»

13Bakoongolola bati, «Akankaminwe aciingano.»

14Mpoonya Pilato wakababuzya wati, «Ino kayi mbubi mbwaacita?»
Bakoongololesya kabati, «Akankaminwe aciingano.»

15Pilato mbwaakayanda kukondelezya bantu, wakabaangunwida Balabbasi.
Naakamana kukwabbauzya Jesu wakamwaaba kuti akankaminwe aciingano.

Basilumamba mbubakamucita cisesyo Jesu

(Mateyo 27.27-31; Joni 19.2-3)

16Basilumamba bakanjizya Jesu mulubuwa lwaŋanda yamweendelezi, bakaita
basilumambanyina boonse bakali kooko.

17Bakasamika Jesu jansi lyamusyobo wacisombo, bakaluka musini wamamvwa
akuubikka alinguwe.

18Bakatalika kumusabwida bati, «Wabonwa O Mwami wa Bajuda.»

19Alimwi bakamuuma amutwe acisamu, bamuswida mate, bamuvuntamina
akumukotamina.

20Bamane kumusabwida boobu, bakamusamununa jansi eelyo akumusamika zisani
zyakwe mwini. Mpoonya bakamutola kuti bakamukankamine aciingano.

Jesu mbwaakakankaminwa aciingano

(Mateyo 27.32-44; Luka 23.26-43; Joni 19.17-27)

21Munzila bakaswaana mwaalumi wakali kutegwa Saimoni, wakali kuya mumunzi
ooyo kuzwida musokwe, bakamusungilizya kuyumuna ciingano ca Jesu.
Mulombwana ooyu ngu Saimoni uuzwa kumunzi wa Sailini wakali kuya mu
Jelusalemu, ngowisi Alekizandaa a Lufusi.

22Bakasisya Jesu kubusena butegwa Gologota, nkokuti, «Busena Bwakapapa
Kamutwe.»

23Ooko bakasola kumupa waini uuvweledwe ndulwe, Jesu wakakaka kuunywa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Bakamukankamina aciingano, batalika kwaabana zisani zyakwe akati kabo, bakauma cisolo kuti bazibe uutitole cisani cimwi acimwi.

25Cakali ciindi cacikasaalizi nibakamukankamina aciingano.

26Atala aamutwe wakwe bakalemba majwi atondezya ncibakamujaila aakuti, «Ngooyu Mwami wa Bajuda.»

27Alimwi kwakali azimbi ziingano zyobilo aakabambwidwe bafumpi bobilo, umwi kululyo umwi kulumwensi lwa Jesu.

[28Mbombubo oobu mbucakaba cakasimpe cilembedwe mu Malembe kuti, «Wakabalilizigwa abasizibi.»]

29Bantu bakali kwiinda aawo bakali kugunya-gunya mitwe, baamba bati, «Ehee! Wali kuti ulakonzya kumwaya ŋanda ya Leza akwiiyakulula mumazuba otatwe.

30Nkooko kolifutula lwako omwini, useluke aciingano.»

31Bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo bakaseka Jesu, bakaambilana muli cabo kuti, «Wakali kufutula bamwi, pele takonzyi kulifutula.

32Atumubone ooyo Munanike wa Leza, mwami wa Isilayeli, aaseluke aciingano ono, nitutimusyome.» Abalo baalumi bakabambwidwe bakasabwida Jesu.

Jesu mbwaakafwa

(Mateyo 27.45-56; Luka 23.44-49; Joni 19.28-30)

33Nilyasika aacilungu-lungu, kwakaba mudima uusiya mbi munyika yoonse kusikila aacilangankumo.

34Naakamana maola otatwe Jesu wakoongolola ajwi pati wati, «Eloi, Eloi, lama sabakatani?» Caamba kuti, «Leza wangu, Leza wangu wandisiila nzi?»

35Bamwi babo bakaimvwi munsi-munsi, bakati, «Amuswiilile, wiita Elija!“

36Umwi wabo wakazuza wabweza nsinsa, wanyika mundulwe, waitunga kukasako kalamfu, wazuzila kuli Jesu akuyoomusyonka kumulomo wati, «Atulindile tubone naa Elija ulasika kuzoomuselusya aciingano.»

37Jesu wakoongololesya, mpoonya wafwa.

38Mpoonya-mpoonya cisitilizyo camuŋanda ya Leza cakayauka muzibeela zyobilo, kuzwa ajulu do ansi.

39Mpawo umwi silumamba mupati wakaimvwi aafwiifwi aciingano wakabona Jesu mbuli mbwaakoongolola akufwa, wakati, «Ncobeni ooyu muntu wali Mwanaa Leza.»

40Kwakali bamwi bakaintu bakali kulangilide alaale. Akati kabo kwakali Maliya waku Magadala, Maliya banyina Jemusi muniini a Jose a Salomi.

41Aaba bakali kutobela akugwasya Jesu naakacili mucisi ca Galilii. Alimwi bakaliwo abamwi bakaintu bakaboola ku Jelusalemu antoomwe a Jesu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Kuzikkwa kwa Jesu
(Mateyo 27.57-61; Luka 23.50-56; Joni 19.38-42)

42Josefa uuzwa kumunzi waku Alimatiya naakasika zuba lyakali aafwiifwi kubbila.

43Josefa wakali silubeta uulemekwa mucibetekelo cipati ca Bajuda. Muntu ooyu wakali kulangila kuboola kwabwami bwa Leza. Nikuba kuti bwakali buzuba bwakulibambila Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata, Josefa wakayumya moyo, wakainka kuyooima kumbele lyamweendelezi Pilato, wakakumbila mutumba wa Jesu.

44Pilato wakagambwa kumvwa kuti Jesu wakafwide kale. Wakaita silumamba akumubuzya kuti naa Jesu wakafwide ciindi cilamfu buti.

45Naakamvwa kwaamba kwasilumamba, Pilato wakaambila Josefa kuti ulakonzya kuyoougwisya mutumba.

46Josefa wakaula mulembo uutuba, waangula mubili wauputaila mumulembo akuyooulazika mucuumbwe cakasidwe kwiindila mukukolola mwaala. Wakakunkulisya bbwe pati ndyaakajazya amulyango wacuumbwe.

47Maliya waku Magadala a Maliya banyina Jose bakali kweebelela akubona mwaakalazikwa Jesu.

Maako 16

Jesu mbwaakabuka kuzwa kubafu
(Mateyo 28.1-8; Luka 24.1-12; Joni 20.1-10)

1Lino Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata nibwakamana, Maliya waku Magadala, Salomi, a Maliya banyina Jemusi bakaula tununkilizyo kuti bakananike mutumba wa Jesu.

2Cifumo-fumo kapati mubuzuba butaanzi bwamvwiki, mbulyakapaswida buyo zuba, bakaintu aaba bakainka kucuumbwe.

3Kabacili munzila bakali kubuzyanya kuti, «Ino nguni uuti katukunkulisizye bbwe kuzwa kumulyango wacuumbwe?»

4Bbwe eelyo lyakali pati kapati. Mpoonya nibakalanga kucuumbwe, bakabona kuti bbwe lyakali kunkulisidwe kale.

5Bakanjila mucuumbwe akubona mukubusi uukkede kululyo lwabo, wakalisamide cisani cituba buu. Bakayoowa akugambwa.

6Walo wakabaambila kuti, «Mutayoowi, ndilizi kuti muyandaula Jesu uuzwa kumunzi wa Nazaleta, ooyo wakankamidwe aciingano. Tamo muno, wabuka! Amulange, mpaawa abusena mpobakamulazikide.

7Lino kamuya mukaambile basikwiiya bakwe antoomwe a Pita kuti, ‹Uya kumbele lyanu kuya ku Galilii, nkomuyoomubonena, mbubonya mbuli mbwaakamwaambilide!› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mpoonya bakazwa mucuumbwe akutalika kutija, bakayoowa kapati akugambwa. Taakwe muntu ngobakaambila makani aaya munzila nkaambo bakaliyoowede.

MAMANINO AAMBI AAMAKANI MABOTU

Jesu mbwaakalibonya kuli Maliya Magadala

(Mateyo 28.9-10; Joni 20.11-18)

[9Mubuzuba butaanzi bwamvwiki Jesu naakabuka kuzwa kubafu, cifumo-fumo cini-cini wakalibonya kuli Maliya waku Magadala, ooyu ngomukaintu Jesu ngwaakagwisya myuuya mibi iili ciloba.

10Mpoonya Maliya wakainka akuyooambila baabo bakali kukkala aa Jesu. Balo kulila Jesu akweema.

11Pele balo nibakamvwa kuti Jesu wabuka kubafu, alimwi akuti Maliya wamubona kabukide, taakwe nibakaasyoma makani aaya pe.

Jesu mbwaakalibonya kuli basikwiiya bobilo

(Luka 24.13-35)

12Kuzwa aawo Jesu wakalibonya muciimo cimwi kuli basikwiiya bobilo nibakali kuya bweenda munzila iiya kumyuunda. Bakali kweendeenda kunze aa munzi.

13Bakajokela akuyooambila beenzinyina, pele balo beenzinyina tiibakasyoma pe.

Jesu mbwaakalitondezya kuli bali kkumi aumwi

(Mateyo 28.16-20; Luka 24.36-49; Joni 20.19-23; Milimo 1.6-8)

14Kumamanino, Jesu wakalibonya kuli basikwiiya bali kkumi aumwi nibakali kulya. Wakabakalalila nkaambo taakwe nibakajisi lusyomo alimwi bakali basicinguni cakuti tiibakabasyoma aabo bakamubona kali muumi.

15Wakati kulimbabo, «Kamuya munyika yoonse, mukakambauke Makani Mabotu kubantu bamisyobo yoonse.

16Kufumbwa uusyoma akubbapatizigwa uzoofutulwa, pele ooyo uutasyomi uyoozulwa.

17Basyoma bayootondezya zitondezyo eezi, bayoogwisya myuuya mibi muzina lyangu, alimwi bayookonzya kwaamba misyobo yandeene-andeene,

18kuti naa babweza nzoka, nikuba kunywa ncefu, tiikooyoobajaya, bayoobikka maanza abalwazi akubaponya.»

Jesu mbwaakatolwa kujulu

(Luka 24.50-53; Milimo 1.9-11)

19Mwami Jesu kaambaula ambabo wakatolwa kujulu akuyookkala kululyo lwa Leza.

20Basikwiiya bakainka buya bukambauka koonse-koonse, awalo Leza wakebeleka kutondezya kuti kukambauka kwabo kwakali kwakasimpe kwiindila mukubapa zitondezyo zyanguzu zipati.]

MAMANINO AAMBI AACIINDI

© 1996, Bible Society of Zambia.

[9 Bakaintu bakainka kuli Pita akubeenzinyina baakubalwiida makani oonse ngobakaambilwa. 10 Musule akooku Jesu wakatuma basikwiiya bakwe kuti bakatole mulumbe uusalala walufutuko lutamani kubantu bamunyika yoonse.]

© 1996, Bible Society of Zambia.

Luka

Luka 1

Intalisyo

1Nomuyandwa ba Teyofilusi, Mbubonya mbomuzi bantu banji basoleka kulemba
kwaambilizya kwamakani aacitika akati kesu.

2Bakaalemba mbubonya mbuli mbotwakaambilwa abaabo bakazibona aameso zintu
eezi kuzwa kumatalikilo. Aabo bakaambilizya Makani Mabotu aaya.

3Eelyo ambebo, mbuli mbundakaatobela akwaazibisisya makani aaya oonse, ndabona
kuti ncibotu kuti ndimulembele kabotu-kabotu makani aaya, nywebo nomulemekwa
kapati, ba Teyofilusi.

4Ndacita oobo kuti muzibe kasimpe kamakani aayo ngomwakaiisigwa.

Mbukwakaambilizyigwa kuzyalwa kwa Joni Mubbapatizi

5Mumazuba mwami Helodi naakali kulela cisi ca Judiya kwakali mupaizi wakali
kutegwa Zekaliya, wacibunga cabupaizi bwa Abija. Wakakwete mukaintu
wamukwasyi wa Aloni, uuli mukwasyi wabupaizi awalo. Izina lyakwe wakali
Elizabeti.

6Boonse bakali bantu baluleme kuli Leza. Bakali kutobela amoyo woonse milawo
amalailile aa Mwami Leza.

7Pele taakwe nibakajisi mwana nkaambo Elizabeti taakali kuzyala. Limwi walo
amulumi wakwe bakacembaala.

8Bumwi buzuba Zekaliya wakali kucita mulimo wakwe wabupaizi muŋanda ya Leza,
nkaambo bwakali musikilide bulizi bwakwe,

9mukweendelana acilengwa cakali kutobela bapaizi. Wakasalwa kwiindila mukuuma
cisolo kuti katenta tununkulizyo acipaililo. Aboobo wakanjila muŋanda ya Mwami
Leza.

10Ciindi Zekaliya naakali kutenta tununkilizyo, nkamu yabantu yakali kukomba
mulubuwa.

11Nkabela mungelo wakalibonya kulinguwe, kaimvwi kululyo lwacipaililo aakali
kutentelwa tununkilizyo.

12Zekaliya naakabona mungelo ooyo, wakakankama, wakayoowa kapati.

13Mungelo wakati, «Utayoowi, Zekaliya! Leza wakumvwa kukomba kwako.
Mukaintu wako Elizabeti uyoozyala mwana mulombe. Ukamuulike kuti Joni.

14Uyoobotelwa akutangala aakuzyalwa, alimwi bantu banji bayoobotelwa abalo.

15Nkaambo mwana ooyo uyooba muntu mupati kuli Leza, alimwi takanywi waini
niciba cimwi cintu cikola, mbwatikazyalilwe buyo, unoyoozwide Muuya Uusalala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Uyooboozya banji ba Baisilayeli ku Mwami Leza wabo.

17Uyoosololwedwa a Mwami, unooli aanguzu mbuli zyakajisi musinsimi Elija. Uyoomvwanya mawisi abana babo alimwi. Uyoosandula bataswiilili kuti babe aamizeezo mbuli yabalulami. Uyoobambilila Mwami bantu bakwe.»

18Zekaliya wakaambila mungelo wati, «Ani ndilaziba buti kuti eeci ncakasimpe? Bona mebo ndili mudaala, awalo mukaintu wangu wacembaala tacitumwa nsangwa.»

19Mungelo wakati, «Mebo ndime Gabuliyele, uuima kubusyu bwa Leza. Walo wandituma kuzookwaambila makani mabotu aaya.

20Pele toosyoma mulumbe wangu ooyo uuyocitika ciindi caakusika. Nkaako ulaba syaataambi mane kusikila zintu zyoonse eezi nzendakwaambila zikacitike.»

21Ciindi eeci coonse bantu bakali kulindila Zekaliya akugambwa kuti naa ncinzi camumusya kuzwa muŋanda ya Leza.

22Nkabela naakazwa taakakonzya kwaambaula kulimbabo, bakaziba kuti wakabona cilengaano muŋanda ya Leza. Wakatalika kutambaika buyo kulimbabo. Wakakkala kali cimuumu.

23Naakamana mazuba aabulizi bwakwe, wakabweeda kuŋanda yakwe.

24Bweende-bweende Elizabeti, mukaintu wakwe, wakamita, nkabela wakali kulisisa kwamyezi iili musanu, kalyaambauzya kuti,

25«Ma, kumamanino Leza wandivuwa wagwisya masampu aangu kubantu.»

Mbukwakaambilizigwa kuzyalwa kwa Jesu

26Nikwakainda myezi iili cisambomwe Elizabeti kamitide, Leza wakatuma Gabuliyele kuya kumunzi wa Nazaleta mucisi ca Galilii.

27Wakamutuma kumusimbi uutezi musankwa wakakkalidwe kumwaalumi uutegwa Josefa walunyungu lwa Devedi. Musimbi ooyo izina lyakwe wakali Maliya.

28Mungelo wakasika kulinguwe wakamwaambila kuti, «Wabonwa, luse lupati lwa Leza luli kuli nduwe, Mwami uli aanduwe!»

29Pele Maliya wakapenzegwa kapati amajwi aaya. Wakalibuzya mumoyo wakwe alikke kuti, «Ino nkujuzigwa kuli buti ooku?»

30Mpoonya mungelo wakati kulinguwe, «Utayoowi, Maliya, nkaambo Leza wakubeda aaluzyalo.

31Uyoomita akuzyala mwana mulombe, uyoomuulika zina lya Jesu.

32Uyooba mulemu, uyooitwa kuti Mwanaa Leza Sijulu wamajulu. Mwami Leza uyoomucita kuti abe mwami, mbuli Devedi wisi mbwaakabede.

33Alimwi uyooba mwami wamusyobo wa Jakobo mane kukabe kutamani. Bwami bwakwe tabukamani pe!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Mpoonya Maliya wakaambila mungelo kuti, «Ino inga eeci caba buti kulindime
neentazi amwaalumi pe?»

35Mungelo wakamwiingula wati, «Muuya Uusalala uyooboola alinduwe, anguzu zya
Leza Sijulu wamajulu ziyookuvumbilila. Aboobo mwana uusalala ooyo ngoyoozyala,
uyooitwa kuti Mwanaa Leza.

36Uli muyeeyede Elizabeti musazinyoko, uulya wakali kutegwa tazyali? Ulimitide
mwana mulombe nacembaala oobuya, mwezi uuno ngwacisambomwe.

37Nkaambo kuli Leza taakwe citakonzeki pe!»

38Maliya wakati, «Mebo ndimutwanga wa Mwami, akucitike kulindime mbubonya
mbuli mbooamba.» Mpoonya mungelo wakamusiya wabweeda kujulu.

Maliya mbwaakaswaya Elizabeti

39Mazuba ngoonya aayo, Maliya wakabweza lweendo wainka cakufwambaana
kumunzi wakali muzilundu, mucisi ca Judiya.

40Wakaakunjila muŋanda ya Zekaliya, wajuzya Elizabeti.

41Eelyo Elizabeti naakamvwa kujuzya kwa Maliya, mwana ngwaakaminsi
wakaputauka mwida.

42Mpoonya Elizabeti wakazula Muuya Uusalala, wakapozomoka ajwi pati wakati,
«Nduwe oolelekedwe kwiindilila mubakaintu boonse. Awalo mwana ngoyoozyala
ulilelekedwe!

43Ncoolwe cipati cili buti eeci kuli ndime, kuti ndiswaigwe banyina Mwami wangu?

44Mboondijuzizya buyo, awalo mwana mwida waputauka cakubotelwa.

45Ulilelekedwe nkaambo wakasyoma kuti makani ngookaambilwa ayoocitika
ncobeni.»

Lwiimbo lwa Maliya lwakulumbaizya

46Eelyo Maliya wakaamba kuti,

«Moyo wangu walumbaizya Mwami,

47Muuya wabotelwa kapati, nkaambo ka Leza Mufutuli wangu.

48Nkaambo wayeeya kulicesya kwangu ndemubelesi wakwe! Kuzwa sunu mazyalani
oonse ayoondiita kuti uulelekedwe.

49Nkaambo kazintu zipati Leza Singuzuzyoonse nzyaandicitila. Izina lyakwe
lilasalala,

50luzyalo lwakwe luli kuli boonse bamulemeka, kuzwa kuzyalani limwi kusikila kuli
limwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

51Watandabika janza lyakwe lyanguzu mpati, wamwaya bantu bali aamakanze
aakulisumpula mumyoyo yabo.

52Wagwisya bami basinguzu kuzwa muzyuuno zyabwami, wasumpula balibombya.

53Bafwa nzala bakkuta zintu zibotu, Bavubi wabatanda acinkwamaanza.

54Cisyomyo ncaakapa kumatata wacibamba, wagwasya Isilayeli mubelesi wakwe,

55taaluba kutondezya luzyalo lwakwe kuli Abulahamu, akulunyungu lwakwe mane
kukabe kutamani!»

56Maliya wakakkala a Elizabeti kuyanda kumana kwamyezi yotatwe, amane
wakajokela kumunzi.

Kuzyalwa kwa Joni Mubbapatizi

57Lino nicakasika ciindi ceelede Elizabeti wakazyala mwana mulombe.

58Ciindi beenzinyina abasazinyina nibakamvwa mbuli Leza mbwakatondezya luzyalo
lupati kuli Elizabeti, bakasekelela antoomwe anguwe.

59Eelyo mwana naakaba aamazuba aali lusele bakasika kuti bamupalule, bakali
kuyanda kumuulika kuti Zekaliya, mbuli wisi.

60Pele banyina bakati, «Peepe, ulaulikwa kuti Joni.»

61Bantu bakati, «Taakwe naba omwe wamukowa wako wakaulikwa zina eeli!»

62Mpoonya bakatambaikila Zekaliya wisi, kumubuzya zina ndyaakali kuyanda
kuulika mwana.

63Zekaliya wakakumbila cilembelo, walemba kuti, «Zina lyakwe ngu Joni.» Eeci
cakabagambya kapati bantu boonse.

64Mbwaakalembela buyo, wakakonzya kwaambaula alimwi, wakatalika kulumbaizya
Leza.

65Beenzinyina boonse bakayoowa kapati, alimwi makani aazintu eezi akamwaika
mbocili cisi coonse camalundu aa Judiya.

66Boonse bakamvwa zintu eezi bakazibamba mumoyo, bakabuzya kuti, «Ino ooyu
mwana uyooba muntu uuli buti?» Nkaambo cakaboneka kuti nguzu zya Leza zyakali
aanguwe.

Zekaliya mbwaakasinsima

67Lino Zekaliya, wisi wakazula Muuya Uusalala, wasinsima wati,

68«Atumulumbaizye Mwami, Leza wa Isilayeli! Waboolela kugwasya bantu bakwe
wabanununa.

69Watupa Mufutuli Singuzu, uuzwa kulunyungu lwamuntu wakwe Devedi.

70Mbubonya mbuli mbwaakaamba nsiku, kwiindila mubasinsimi bakwe basalala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

71Kuti uyootufutula kuzwa kuli basinkondoma, aabo batusulide.

72Wakaamba kuti uyootubeda aaluzyalo mbuli mbwaakabeda matata aaciindi, alimwi uyoobamba cizuminano cakwe cisalala.

73Acikonke cipati wakasyomezya kuli taata Abulahamu,

74wakasyomezya kuti uyootuvuna kuzwa kuli basinkondoma, kutegwa tukamubelekele cakutayoowa,

75akweenda cabusalali abululami, mazuba aabuumi bwesu boonse.

76Yebo, omwanaangu, uyooitwa kuti musinsimi wa Leza Sijulu wamajulu. Uyoosololela Mwami kuti akamululamikile nzila.

77Uyoozibya bantu bakwe kuti bayoofutulwa, kwiindila mukulekelelwa zinyonyoono zyabo.

78Leza wesu ulaalwengelelo, nkaambo mmutete moyo, uyootumunikila alufutuko lwakwe mbuli mumuni wakubucedo.

79Uyoomunikila bakkede mumudima amucimvule calufu. Uyootweenzya munzila yaluumuno.»

80Eelyo mwana ooyo wakakomena akuyuma-yuma mumuuya. Wakakkala munkanda mane kusikila buzuba mbwaakalitondezya antangalala kubantu ba Isilayeli.

Luka 2

Jesu mbwaakazyalwa
(Mateyo 1.18-25)

1Mumazuba aayo kwakaza mulawo wa Agusitusi Muleli Mupati waku Loma, wakuti bantu boonse bali mubulelo bwa Loma balembwe.

2Ciindi kubalwa ooku kwakusaanguna nikwakacitika, Kwiliniyasi wakali ngomweendelezi wacisi ca Siliya.

3Nkabela muntu a muntu wakainka kuyoolilembya kumunzi wokwabo.

4Awalo Josefa wakanyamuka kuzwa ku Nazaleta mucisi ca Galilii wakainka kumunzi wa Devedi uutegwa Betelehemu mucisi ca Judiya, nkaambo wakali walunyungu lwa Devedi.

5Wakainka kuti akalembwe antoomwe a Maliya ngwaakakkalide. Maliya wakali minsi.

6Kabacili kooko mazuba aakuzyala akasika.

7Eelyo wakazyala mwana mutaanzi mulombe, wakamuputaila muzisani zituba, wamulazika mucilido caŋombe, nkaambo kwakabula busena bwakuti bakkale muŋanda yabeenzu.

Beembezi mbobakabona Bangelo

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Kulubazu lwacisi ooko kwakali beembezi bakali kulanga matanga aabo masiku kulutanga.

9Eelyo mungelo wakalibonya kulimbabo, mumuni wabulemu bwa Leza wakamweka akubazinguluka, babone eezi bakayoowa kapati,

10mungelo wakati kulimbabo, «Mutayoowi, amubone ndamuletela makani mabotu aatikabotele bantu boonse,

11sunu, mumunzi wa Devedi mwazyalilwa Mufutuli uuli ngu Kilisito Mwami.

12Nceeci citondezyo, muyoojana mwana muvwanda uuputailidwe muzisani kalazikidwe mucilido caŋombe.»

13Mpoonya-mpoonya kwakalibonya impi yabaabo bakujulu antoomwe amungelo, kabalumbaizya Leza kabati,

14«Akube bulemu kuli Leza kujulu lyamajulu, munyika amube luumuno akati kabaabo bamukondelezya!»

15Bangelo nibakabweeda kujulu, beembezi bakalyaambauzya bakati, «Atweende kufwambaana ku Betelehemu, tukabone cintu cacitika Mwami ncaatuzibya.»

16Bakainka cakufwambaana baakujana Maliya a Josefa, amwana Jesu ulilazikidwe mucilido caŋombe.

17Beembezi nibakamubona, bakaamba makani oonse mungelo ngaakabaambila kujatikizya mwana ooyu.

18Nkabela bantu nibakamvwa zyakaamba beembezi bakagambwa kapati.

19Maliya, wakabamba zintu eezi zyoonse mumoyo wakwe. Wakali kuziyeeyesya.

20Beembezi bakabweeda kabaya bulemya akulumbaizya Leza akaambo kazintu zyoonse nzyobakamvwa akubona. Zyakaba mbubonya mbuli mungelo mbwaakabaambilide.

Jesu mbwaakaulikwa zina

21Nikwakainda mazuba aali lusele kuzwa naakazyalwa Jesu, cakasika ciindi cakuti apalulwe, eelyo wakaulikwa zina lya Jesu, zina eeli wakapegwa amungelo katanamitwa.

Jesu mbwaakatolwa kuŋanda ya Leza

22Ciindi cakuti bakalisalazye nicakasika, kweendelana abwakalailila Mozesi, bakatola mwana Jesu ku Jelusalemu kuti bakamupe kuli Leza.

23Nkaambo mbombubo mbokulembedwe mumulawo wa Leza kuti, «Mwana woonse mulombe wakusaanguna uyoopegwa kuli Leza.»

24Alimwi bakaluunkide akuyoopa cituulo canziba zyobilo naa bana bankwilimba bobilo, nkweendelana amulawo wa Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Lino mu Jelusalemu kwakali mwaalumi wakali kwiitwa kuti Simiyoni, wakali
muntu uululeme uulemeka Leza, alimwi wakali kulangila lununuko lwa Baisilayeli.
Muuya Uusalala wakali aanguwe,

26alimwi wakali musyomezezye kuti takooyoofwa katana mubona Munanike wa
Leza.

27Kasoledwa a Muuya Uusalala, Simiyoni wakaakunjila muŋanda ya Leza. Ciindi
bazyali ba Jesu nibakanjizya mwana kuti acitwe bwaamba mulawo,

28Simiyoni wakamubweza mwana akumufukata mumaanza aakwe, wakatalika
kulumbaizya Leza wati,

29«Mwami, ncobeni wabamba cisyomezyo cako, lino ndileke ndemubelesi wako
mfwe muluumuno.

30Nkaambo lwangu ndemwini ndali bonena lufutuko lwako,

31lwalo ndoobamba bantu boonse kababwene.

32Ooyu ngomumuni uuyubununa luyando lwako kuli bamasi, nguuleta bulemu
kubantu bako ba Isilayeli.»

33Bazyali bakagambwa kapati nibakamvwa majwi aa Simiyoni kumwana Jesu.

34Mpoonya Simiyoni wakabaleleka akwaamba kuli Maliya, banyina mwana kuti,
«Ooyu mwana wasalwa a Leza kuwisya akubusya banji akati ka Baisilayeli, uyooba
citondezyo cizwa kuli Leza ncobayookazya banji.

35Uyooyubununa miyeeyo yabo iisisidwe. Mause, ayooyasa moyo wako mbubona
mbuli panga libosya.»

36Lino kwakali mukaintu musinsimi wakali mukamufu wakali kutegwa Ana.
Mukaintu ooyu wakalicembeede kapati. Wakali mwanaa Fanuweli, wamukowa wa
Asya. Wakakkala buyo myaka iili ciloba amulumaakwe kuzwa naakakwatwa.

37Lino ciindi eeci wakajisi myaka iili makumi aali lusele aine. Taakwe naakali kuzwa
muŋanda ya Leza. Ciindi coonse masiku asikati wakali kukomba akuliimya kulya.

38Nciconya eeco ciindi cakaletwa mwana Jesu wakasika walumba Leza, akwaamba
makani aamwana ooyo kulibaabo boonse bakali kulindila kunununwa kwa
Jelusalemu.

Mbobakabweeda ku Nazaleta

39Nibakamana kucita zintu zyoonse mbuli mbokwaambwa mumulawo wa Leza,
bakabweeda kumunzi wabo waku Nazaleta uuli mucisi ca Galilii.

40Lino mwana wakakomena akuba singuzu muyumu. Wakalizwide busongo, alimwi
zileleko zya Leza zyakali alinguwe.

Mulombe Jesu muŋanda ya Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Mwaka amwaka bazyali ba Jesu bakali kuunka ku Jelusalemu ku Pobwe lya Kwiindilila.

42Ciindi Jesu naakaba aamyaka iili kkumi amyaka yobilo, bazyali bakwe bakainka kupobwe mbubonya mbuli mbobakazibide.

43Pobwe nilyakamana, ciindi ncibakabweeda ku Nazaleta, mulombe Jesu wakacaala mu Jelusalemu. Bazyali bakwe tiibakazi pe.

44Bakali kuyeeya kuti wakali akati kabuleya bwabeenzinyina. Bakeenda lweendo lwabuzuba bomwe, eelyo bakatalika kumuyandaula akati kabasazinyina.

45Nibatakamujana, bakapilukila ku Jelusalemu kuyoomuyandaula.

46Nibakamuyandaula kwamazuba otatwe, bakaakumujana muŋanda ya Leza kakkede akati kabamayi ba mulawo, kaswiilizya kukanana kwabo alimwi kababuzya mibuzyo.

47Bantu boonse bakamvwa kwiingula kwakwe kwabusongo bakagambwa kapati.

48Bazyali bakwe bakakankamana kapati nibakamujana. Mpoonya banyina bakati kulinguwe, «Mwanaangu, ino watucitila nzi boobu? Bona uso ambebo twali kukuyandaula akuzingwa kapati.»

49Pele Jesu wakati kulimbabo, «Ino mwali kundiyandawida nzi? Sena tamuzi kuti mebo ndeelede kuba muŋanda ya Taata?»

50Pele bazyali bakwe tiibakaziba ncaakali kwaamba pe.

51Eelyo wakainka ambabo kumunzi wa Nazaleta alimwi wakali kubaswiilila. Nkabela banyina bakazibamba zintu eezi zyoonse mumoyo wabo.

52Lino Jesu wakali kuyabukomena mumaanu aciimo, alimwi wakaba mwana uuyandwa kapati a Leza alimwi abantu.

Luka 3

Kukambauka kwa Joni Mubbapatizi

(Mateyo 3.1-12; Maako 1.1-8; Joni 1.19-28)

1Wakali mwaka wakkumi aisanu Tibeliyasi kali ngo Muleli Mupati waku Loma, ciindi eeco Pontiyasi Pilato wakali mweendelezi wacisi coonse ca Judiya. Helodi wakali ngomwami wacisi ca Galilii. Filipo, mwanookwabo Helodi, wakali mwami wazisi zya Ituliya a Tilakanitisi. Lisaniyasi wakali mwami wacisi ca Abilini.

2Alimwi ciindi nciconya eeco Anasi a Kayafa bakali mbabapaizi bapati. Ndendilyo eelyo ijwi lya Leza nilyakasika kuli Joni, mwanaa Zekaliya, naakali munkanda.

3Joni wakainka mucisi coonse cakazingulukide mulonga wa Jolodani. Wakakambauka kuti, «Amweempe kunzila zyanu zibi, mubbapatizigwe kuti Leza amulekelele zinyonyoono zyanu.»

4Mbubonya mbokulembedwe mubbuku lyamusinsimi Izaya kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

«Kuli waambilizya munkanda kuti,

‹Amubambe mugwagwa wa Mwami Leza! Amululamike nzila yakwe kabotu.

5Tunkolola toonse tuyoovwikilwa, amalundu oonse azyuulu ziyoobambasigwa anzila zipilingene ziyoolulamikwa, atwalo tuzila twamaguguunya tuyooelanyizigwa.

6Misyobo yoonse yabantu iyoobona lufutuko luzwa kuli Leza!› »

7Bantu banji bakasika kuli Joni kuti bazoobbapatizigwe anguwe. Pele walo wakabaambila kuti, «Nywebo nobacipile! Nguni wakamucenjezya kutija cisubulo ca Leza ciboola?

8Amucite eezyo zibonya kuti mweempa. Nkabela mutanoocaambi kuti, ‹Abulahamu ngu taata.› Kayi Leza ulakonzya kusandula naaba mabwe aaya kuti abe bana ba Abulahamu.

9Lino-lino keembe kakugonsya sikaiminwa, kalibambilidwe kale, aboobo woonse uutabi aamicelo mibotu ulatemwa akuwaala mumulilo.»

10Lino bantu bakamubuzya kuti, «Ino kayi tweelede kucita buti?»

11Walo wakabaingula kuti, «Ooyo uujisi zisani zyobilo, cimwi aabile mweenzinyina uutajisi, awalo uujisi cakulya acite mbubonya oobo.»

12Abalo basimitelo bamwi bakaboola kulinguwe kuti azoobabbapatizye. Bakamubuzya kuti, «Omwiiyi, ino swebo tweelede kucita nzi?“

13Wakabaambila kuti, «Mutatelesyi bantu mali aainda aayo ngomuzumizigwa amulawo.»

14Abalo basilumamba bamwi bakamubuzya kuti, «Mbuti swebo? Ncinzi ncotweelede kucita?» Joni wakati kulimbabo, «Mutanyangi bantu lubono lwabo, nikuba kubatamikizya. Alimwi mali ngomuvola aabe ngangawo kwamana.»

15Lusyomo lwabantu lwakakomena, bakatalika kuyeeya kuti ambweni Joni wakali ngo Munanike wa Leza.

16Aboobo Joni wakati kulimbabo, «Mebo ndimubbapatizya buyo amaanzi, pele walo ooyo uuboola mupati kapati kwiinda ndime, walo uyoomubbapatizya a Muuya Uusalala alimwi amulilo. Alimwi walo ulilemenede kwiinda ndime cakuti mebo nseelede kwaangununa twaanzyo twandyasyo zyakwe.

17Cipupuluzyo ulicijisi mumaanza, eelyo uyoopupulula akulongela maila mubutala. Maila ulaayobola mubutala bwakwe, pele buungu uyoobutentela mumulilo uutazimi!»

18Joni wakali kubaiisya munzila zinji bantu naakali kukambauka Makani Mabotu.

19Wakabaambila kuti basiye nzila zyabo zibi amane wakakalalila Mwami Helodi nkaambo wakakwata Helodiyasi wakali muka Filipo mwanookwabo, alimwi akaambo kazibi zinji zimwi nzyaakali kucita.

20Alimwi Helodi wakaindizya kubisya naakatumina Joni kuntolongo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jesu mbwaakabbapatizigwa
(Mateyo 3.13-17; Maako 1.9-11)

21Lino nibakabbapatizigwa bantu boonse, awalo Jesu wakabbapatizigwa. Naakacili
kukomba Jesu, julu lyakajaluka,

22Muuya wa Leza wakamuselukila muciimo cankwilimba, eelyo ijwi lyakamvwigwa
kuzwa kujulu kaliti, «Nduwe Mwanaangu ngwenjandisya ndabotelelwa anduwe.»

Basikale ba Jesu
(Mateyo 1.1-17)

23Ciindi Jesu naakatalika mulimo wakwe, wakali aamyaka yakatisike makumi otatwe,
bantu bakali kuyeeya kuti wakali mwanaa Josefa, Josefa wakali mwanaa Heli,

24Heli mwanaa Matati mwanaa Levi, Levi mwanaa Meleki, Meleki mwanaa Janayi,
Janayi mwanaa Josefa,

25Josefa mwanaa Matatiyasi, Matatiyasi mwana wa Amosi, Amosi mwanaa Nahamu,
Nahamu mwana wa Esili, Esili mwanaa Nagi,

26Nagi mwanaa Maati, Maati mwanaa Matatiyasi, Matatiyasi mwanaa Semeini,
Semeini mwanaa Joseki, Joseki mwanaa Joda,

27Joda mwanaa Jowanani, Jowanani mwanaa Lesa, Lesa mwanaa Zelubabeli,
Zelubabeli mwanaa Salitiyelu, Salitiyelu mwanaa Neli,

28Neli mwanaa Meleki, Meleki mwana wa Adi, Adi mwanaa Kosamu, Kosamu
mwana wa Elimadamu, Elimadamu mwana wa Aa,

29Aa mwanaa Josyuwa, Josyuwa mwana wa Eliyezaa, Eliyezaa mwanaa Jolimu,
Jolimu mwanaa Matati, Matati mwanaa Levi,

30Levi mwanaa Simiyoni, Simiyoni mwanaa Juda, Juda mwanaa Josefa, Josefa
mwanaa Jonamu, Jonamu mwanaa Eliyakimu,

31Eliyakimu mwanaa Melea, Melea mwanaa Mena, Mena mwanaa Matata, Matata
mwanaa Natani, Natani mwanaa Devedi,

32Devedi mwanaa Jese, Jese mwanaa Obedi, Obedi mwanaa Bowazi, Bowazi mwanaa
Salimoni, Salimoni mwanaa Naasoni,

33Naasoni mwana wa Aminadabu, Aminadabu mwana wa Adimini, Adimini mwana
wa Aani, Aani mwanaa Heziloni, Heziloni mwanaa Pelezi, Pelezi mwanaa Juda,

34Juda mwanaa Jakobo, Jakobo mwanaa Izaka, Izaka mwana wa Abulahamu,
Abulahamu mwanaa Tela, Tela mwanaa Nahoo,

35Nahoo mwanaa Selugi, Selugi mwanaa Leu, Leu mwanaa Pelegi, Pelegi mwana wa
Eba, Eba mwanaa Syela,

36Syela mwanaa Kainani, Kainani mwana wa Aafakisadi, Afakisadi mwanaa Syemu,
Syemu mwanaa Nowa, Nowa mwanaa Lameki,

© 1996, Bible Society of Zambia.

37Lameki mwanaa Metusela, Metusela mwana wa Enoki, Enoki mwanaa Jaledi, Jaledi
mwanaa Mahalaleeli, Mahalaleeli mwanaa Kainani,

38Kainani mwana wa Enosi mwanaa Seti, Seti mwana wa Adamu, Adamu mwanaa
Leza.

Luka 4

Jesu mbwaakatepaulwa
(Mateyo 4.1-11; Maako 1.12-13)

1Jesu wakapiluka kuzwa kumulonga wa Jolodani kazwide Muuya Uusalala,
wakasololedwa a Muuya Uusalala kuya munkanda.

2Oomo mwalo mwakaakutepaulwa a Siluuni kwamazuba aali makumi one. Coonse
ciindi eeco kunyina ancaakali kulya, nkaambo kaako kumamanino wakafwa nzala.

3Eelyo Siluuni wakati kulinguwe, «Kuti naa koli Mwanaa Leza ncobeni, ambila bbwe
eeli kuti libe cinkwa.»

4Pele Jesu wakamwiingula kuti, «Kulilembedwe kuti, ‹Muntu taponi acinkwa cilikke
pe.› »

5Alimwi Siluuni wakamutola atala aacilundu cilamfu, aawo mukaindi kaniini buyo,
wakamutondezya zisi zyoonse zyaanyika.

6Wakati kulinguwe, «Bulelo boonse oobu ndakupa antoomwe abulemu bwabo,
nkaambo boonse bulipedwe kulindime. Ndijisi nguzu zyakubupa kumuntu woonse
ngweyanda.

7Kuti naa yebo wavuntama akundikomba, bulelo oobu boonse ndakupa.»

8Jesu wakamwiingula kuti, «Kulilembedwe kuti, ‹Uleelede kukomba Mwami Leza
wako, walo alikke ngoelede kumanina milimo!› »

9Eelyo Siluuni wakamutola ku Jelusalemu akutanta atala ansonje yaciluli caŋanda ya
Leza. Mpoonya wakati kulinguwe, «Kuti naa koli Mwanaa Leza ncobeni, koliwaala
ansi kuzwa aano,

10nkaambo mu Malembe mulilembedwe kuti, ‹Leza uyoolailila bangelo bakwe
nkabela bayookukwaba.›

11Alimwi akuti, ‹Bayookukwaba amaanza aabo kuti utacisi cituta cako kubbwe.› »

12Pele Jesu wakamwiingula kuti, «Mu Malembe kulilembedwe kuti, ‹Utasunki
Mwami Leza wako.› »

13Lino Siluuni naakamana kusunka Jesu munzila zyoonse, wakamusiya kwaciindi
ciniini.

Jesu mbwaakatalika mulimo wakwe mu Galilii
(Mateyo 4.12-17; Maako 1.14-15)

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Eelyo Jesu wakabweeda ku Galilii, nguzu zya Muuya Uusalala zyakali aanguwe.
Lino mpuwo yakwe yakamwaika koonse-koonse mucisi eeco.

15Wakali kwiisya muzikombelo zyabo, alimwi wakalumbaizigwa abantu boonse.

Jesu mbwaakakakwa ku Nazaleta
(Mateyo 13.53-58; Maako 6.1-6)

16Jesu wakasika ku Nazaleta, ooko nkwaakakomenena, nkabela mu Buzuba bwa
Kulyookezya butegwa Sabata wakainka kucikombelo mbubonya mbuli cilengwa
cakwe calyoonse. Wakaima kuti abale Malembe,

17eelyo wakapegwa bbuku lyamusinsimi Izaya. Wakalijula, wakajana cibalo
cilembedwe kuti,

18«Muuya wa Leza ulaalindime, nkaambo wakandinanika kuti ndikambauke Makani
Mabotu kubacete. Wakandituma kuti ngambilizye kubaange kuti, balaangununwa,
alimwi akuzoobonya boofu, akuvuna badyaminidwe,

19akwaambilizya kuti, ‹Ooyu ngomwaka Leza ngwatinunune bantu bakwe.› »

20Nkabela Jesu wakajala bbuku, walipa kuli sikubamba cikombelo, mpoonya
wakkala. Bantu boonse bakali mucikombelo bakamulangisisya.

21Eelyo wakaambila bantu kuti, «Sunu Malembe aaya acitika ncobeni, mbubonya
mbuli mbomwaamvwa kaabalwa.»

22Bantu boonse bakamulumbaizya, alimwi bakagambwa mbwaakakanana cabusongo.
Bakaamba kuti, «Sena ooyu muntu teensi ngomwanaa Josefa?»

23Mpoonya Jesu wakati kulimbabo, «Iiyi, ncobeni kambyo aaka muyookainduluka
kulindime kati, ‹Omusilisi, liponye.› Alimwe inga mulandaambila kuti, ‹Kozicita
amwalo muno mumunzi wokwanu zintu eezyo nzyotwakaambilwa kuti wakazicita mu
Kapenaumu.› »

24Alimwi wakaamba kuti, «Ncobeni ndamwaambila eeci, taakwe musinsimi
uutambulwa kwabo.

25Alimwi amumvwe, mumazuba aa Elija kwakali bamukabafu banji mucisi ca
Isilayeli ciindi eeco nikwakali nzala mpati mucisi akaambo kamvula yatakali kuwa
kwamyaka yotatwe acisela.

26Pele Elija taakwe naakatumwa kuli umwi wambabo pe, pele wakatumwa buyo kuli
mukamufu wakumunzi wa Zelafati mucisi ca Sidoni.

27Alimwi kwakali basicinsenda banji-banji mucisi ca Isilayeli mumazuba
aamusinsimi Elisya. Taakwe naba omwe wabo wakaponyezegwa, ccita buyo Naamani
wakucisi ca Siliya.»

28Nibakamvwa boobo, bantu boonse mucikombelo bakanyema kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Bakanyamuka akukwelaanya Jesu anze aamunzi, bamutola atala acilundu aawo
mpowakayakilidwe munzi wabo, kuti bakamutonkele mujeleele.

30Pele walo wakaandulula akati kabo wainka.

Muntu wakanjidwe muuya mubi
(Maako 1.21-28)

31Mpawo wakaya ku Kapenaumu, munzi wamucisi ca Galilii, ooko wakaiisya bantu
mu Sabata.

32Boonse bakagambwa kapati kukwiisya kwakwe, nkaambo majwi aakwe akali
kuyasa.

33Mucikombelo kwakali muntu wakanjidwe muuya mubi. Muntu ooyo wakoompolola
ajwi pati wakati,

34«Ino twakucita nzi, yebo Jesu wa Nazaleta? Sena waboola kuzootunyonyoona?
Ndilikuzi kuti nduwe Uusalala wa Leza.»

35Mpoonya Jesu wakakalalila muuya mubi, wati, «Umuna, kozwa mumuntu ooyu!»
Eelyo muuya mubi wakamusuntusya muntu ooyo, wakazwa mulinguwe kaatakwe
akumucisa pe.

36Bantu boonse bakagambwa akubuzya kuti «Ino makani nzi aaya? Masimpe
ulalailila canguzu a buleli myuuya mibi, ayalo ilamuswiilila ilazwa!»

37Nkabela mpuwo yakwe yakamwaika koonse-koonse mucisi eeco.

Jesu mbwaakaponya bantu banji
(Mateyo 8.14-17; Maako 1.40-45)

38Lino Jesu wakazwa mucikombelo, wakanjila muŋanda ya Saimoni. Oomo
banyinazyala Saimoni mobakali kucisilwa. Bakali kuciswa mubili kupya kapati.
Bakakumbila Jesu kuti abaponye.

39Mpoonya aawo wakainka wakwiima kumbali aabulo, walailila bulwazi kuti buzwe.
Mpoonya-mpoonya bakapona, bakaima babakutaukila.

40Nilyakasalazya, bantu boonse bakajisi beenzinyina bakali kuciswa malwazi
aandeene, bakabaleta kulinguwe, eelyo wakabikka maanza aakwe alimbabo
wabaponya.

41Myuuya mibi ayalo yakagwisigwa mubantu banji-banji, kaiyaboongolola kaiti,
«Nduwe Mwanaa Leza!» Pele walo wakaikalalila, taakiizumizya kuti yaambaule,
nkaambo yakali muzi kuti ngo Munanike wa Leza.

Jesu mbwaakakambauka mucisi ca Judiya
(Maako 1.35-39)

42Nibwakaca, Jesu wakazwa mu Kapenaumu akuya kubusena buliibide. Bantu
bakatalika kumuyandaula, nibakamujana bakasola kumukombelezya kuti atainki
kumbi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Pele walo wakati kulimbabo, «Mebo ndeelede kuyookambauka Makani Mabotu
aabwami bwa Leza kuminzi iimbi ayalo, nkaambo ncencico ncindakazida.»

44Aboobo wakaakukambauka muzikombelo zyacisi ca Judiya.

Luka 5

Jesu mbwaakaita basikwiiya bakwe bataanzi

(Mateyo 4.18-22; Maako 1.16-20)

1Naakaimvwi ankomwe yalwizi lwa Jenesaleti bantu banji bakamubunganina bakali
kuyanda kumvwa majwi aa Leza.

2Eelyo wakabona mato obilo, kaali munsi alwizi pele basikuzuba bakalizwide
mulingawo, bakali kusanzya tunyandi twabo.

3Wakanjila mubwato bumwi bwakali bwa Saimoni, mpawo wakamukumbila kuti
abukwasule mumaanzi aniini buyo kuzwa kunkomwe, eelyo Jesu wakakkala mubwato
watalika kwiisya bantu.

4Naakamana kwiisya wakaambila Saimoni kuti, «Katuya akati kaziba kuti mukawaale
tunyandi twanu kutegwa mujaye nswi zinji.»

5Saimoni wakamwaambila kuti, «O Mwami, twali kuzuba masiku oonse, pele taakwe
ancitwajaya pe, pele mukutobela majwi aako ndilawaala tunyandi.»

6Nibakacita mbuli mbubakalaililwa, bakajaya nswi zinji kapati, mane tunyandi twabo
twakatizapuke.

7Nkaako bakoobola bazubinyina bakali mubwato bumwi kuti baboole
bazoobagwasye. Mpoonya bakaboola akuzoobagwasya. Bakazuzya mato oonse obilo
answi cakuti mato akali kuyanda kubbila mumaanzi.

8Saimoni Pita naakabona boobo, wakavuntamina Jesu, akwaamba kuti, «Tantamuka
munsi lyangu, O Mwami, nkaambo mebo ndili muntu sizibi!»

9Saimoni abeenzinyina boonse bakagambwa kapati answi zinji eezyo nzyobakajana,

10abalo beenzinyina Saimoni, ba Jemusi a Joni, bana ba Zebedii, mbobakalimvwa
oobo. Eelyo Jesu wakati kuli Saimoni, «Utayoowi, nkaambo kuzwa sunu uyooba
muzubi wabantu.»

11Bakatola mato aabo kucito, eelyo bakasiya zintu zyoonse batobela Jesu.

Jesu mbwaakaponya sicinsenda

(Mateyo 8.1-4; Maako 1.40-45)

12Ciindi cimwi Jesu wakali mumunzi umwi. Mumunzi oomo kwakali muntu wakali
kuciswa cinsenda mubili woonse. Muntu ooyu naakamubona Jesu, wakamuvuntamina
akumukumbila kuti, «O Mwami, kuti naa koyanda ulakonzya kundiponya.»

13Eelyo Jesu wakatandabika janza lyakwe wamuguma wati, «Iiyi, ndayanda, kopona.»
Mpoonya-mpoonya sicinsenda wakaponyezegwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Mpawo Jesu wakamwaambilisisya canguzu kuti, «Utaambili muntu naba omwe eeci, pele koya ukalitondezye kumupaizi, eelyo ukape cipaizyo cakuponyezegwa, mbubonya mbuli mbwaakalailila Mozesi, kuti cikabe citondezyo kuli boonse kuti wapona ncobeni.»

15Nikubaboobo mpuwo ya Jesu yakamwaika kapati, alimwi bunji bwabantu bakayoboloka kuza kulinguwe kuti bazoomvwe, akuti bazooponyezegwa kumalwazi aabo.

16Pele Jesu wakabasiya, wakaya kubusena buliibide kuyookomba.

Jesu mbwaakaponya muntu wakayuminide mubili

(Mateyo 9.1-8; Maako 2.1-12)

17Buzuba bumwi Jesu naakali kwiisya Bafalisi, abamwi bamayi ba Mulawo, bakalikkede ambali lyakwe, bakali kuzwa kuminzi yoonse yakucisi ca Galilii aca Judiya, alimwi akumunzi wa Jelusalemu. Nkabela nguzu zya Leza zyakuponya zyakali muli Jesu.

18Lino kwakaza bamwi bantu bakabwezede muntu mulema kalede amacila aakwe. Bakasola kunjila muŋanda kuti bamulazike munsi lya Jesu.

19Pele bakabula busena bwakunjilila akaambo kakuvula kwabantu. Nkaako bakatanta aciluli caŋanda, bakadonkola cipulo aciluli. Nibakamana, bakalengelezya macila mpaakalede mulwazi kululamika aakali Jesu.

20Jesu naakabona lusyomo ndubakajisi wakati, «Mweenzuma, zinyonyoono zyako zyalekelelwa.»

21Lino bamayi ba Mulawo a Bafalisi bakatalika kubuzyanya mulicabo kuti, «Ino nguni ooyu uukanana majwi aakusampaula Leza? Taakwe muntu buyo uukonzya kulekelela zinyonyoono zyabantu, ccita Leza alikke.»

22Jesu wakalizi zintu nzyibakali kubuzyanya mumyoyo yabo, eelyo wakabaingula wati, «Ino mulibuzya-buzya nzi mumyoyo yanu?

23Ncicili citete kwaamba kuti, ‹Zinyonyoono zyako zyalekelelwa,› naa ‹Nyamuka, weende?›

24Pele ono kuti muzibe kuti Mwanaa Muntu ulijisi nguzu zyakulekelela zinyonyoono zyabantu aano ansi.» Aboobo Jesu wakaambila mulwazi wati, «Nyamuka, bweza macila, uye kuŋanda yako.»

25Mpoonya-mpoonya mulwazi wakanyamuka kabalangilide, wabweza macila aakwe, wakainka kuŋanda yakwe kaya bulumbaizya Leza.

26Bantu boonse bakagambwa kapati akuyoowa, Kumane bakatalika kulumbaizya Leza kabaamba kuti, «Sunu twabona zintu zyeenzu!»

Jesu mbwaakaita Levi

(Mateyo 9.9-13; Maako 2.13-17)

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Munsi lyakooko Jesu wakazwida anze. Nkabela wakabona umwi simutelo uutegwa
Levi kakkede amulimo wakwe. Mpawo Jesu wakati kulinguwe, «Nditobele.»

28Mpoonya Levi wakanyamuka, wakasiya zibelesyo zyakwe zyoonse wakatobela
Jesu.

29Lino Levi wakacitila Jesu pobwe pati muŋanda yakwe. Kwakali basimitelo banji-
banji abamwi bantu mbobakakkede aabo kabalya.

30Bafalisi bamwi abamayi ba Mulawo bakali munkamu yabo, bakatalika kutongooka
kuli basikwiiya ba Jesu bakati, «Ino nkaambo nzi ncomulya akunywa abasimutelo
abatakali kubamba milawo ya Mozesi?»

31Walo Jesu wakabaingula wati, «Teensi baabo baumi bayanda musilisi pe, ccita aabo
baciswa.

32Imebo tiindakaboolela kwiita baabo mbomuyeeya kuti mbalulami, pele ndakazida
kwiita basizinyonyoono kuti beempe.»

Mbubakabuzya kuliimya kulya
(Mateyo 9.14-17; Maako 2.18-22)

33Bamwi bantu bakati kulinguwe, «Basikwiiya ba Joni ziindi zinji-zinji balaliimya
kulya alimwi balakomba, abalo basikwiiya ba Bafalisi balacita mbubonya, pele
basikwiiya bako tabaciti boobo pe, balalya alimwi balanywa.»

34Jesu wakati kulimbabo, «Sena muyeeya kuti inga mwakonzya kusinikizya
beenzinyina sibwiinga kuleka kulya ciindi walo sibwiinga nacili ambabo? Peepe
tamukonzyi!

35Peepe, nikuba boobo ciyoosika ciindi basinkondonyina nibayoomutola sibwiinga,
ndendilyo beenzinyina nibayooliimya kulya mukuusa.»

36Alimwi Jesu wakabaambila cikozyanyo cimwi cakuti, «Masimpe taakwe muntu
uuyaula cigamba kuzwa kucisani cipya akucigambika acisani cakaindi. Kuti naa
wacita boobo, inga wanyonyoona eeco cipya, kwamana tacitisumike kuli cakaindi,
tazyeendelani.

37Alimwi taakwe muntu uubika waini mupya munkomo zyazikutu zyakaindi. Kuti naa
wacita boobo, ooyu waini mupya asasa ulaandula inkomo zyakaindi, nkabela waini
ulasoomokela ansi, azyalo nkomo zilanyonyooka.

38Aboobo waini mupya uleelede kuti aakwe munkomo mpya.

39Alimwi taakwe muntu uuyanda kunywa waini mupya amana kunywa waciindi,
nkaambo inga waamba kuti, wakaindi ulainda kubota.»

Luka 6

Makani aa Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata
(Mateyo 12.1-8; Maako 2.23-28)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Jesu wakaandulula akati kamyuunda yamaila mu Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata. Nkabela basikwiiya bakwe bakatalika kupulula makunka amaila, bakaapuka-puka mumaanza aabo, akulya nseke.

2Bamwi ba Bafalisi bakaamba kuti, «Ino nkaambo nzi ncomucita citazumizigwi amulawo mu Buzuba bwa Sabata?»

3Walo Jesu wakaingula kuti, «Sena tiimwakabala Devedi mbwaakacita ciindi walo abaabo mbaakalaabo nibakafwa nzala?

4Tee kayi bakanjila muŋanda ya Leza akulya cinkwa cacituulo kuli Leza, eeco ncibatakeelede. Lino kwiindila mu Mulawo wesu, bapaizi balikke mbabazumizigwa kulya cinkwa eeci, pele Devedi wakacilya akucaabana abaabo mbaakalaabo.»

5Aboobo Jesu wakati kulimbabo, «Mwanaa Muntu ngo Mwami wa Buzuba bwa Sabata.»

Jesu mbwaakaponya muntu wakapuutide janza

(Mateyo 12.9-14; Maako 3.1-6)

6Mu Buzuba bwa Kulyookezya bumwi butegwa Sabata Jesu wakanjila mucikombelo ca Bajuda akuyooiisya. Mucikombelo oomo mwakali mwaalumi wakapuutide janza lyalulyo.

7Bamwi bamayi ba Mulawo abamwi Bafalisi bakamulangisisya kubona kuti naa Jesu ulaponya muntu mu Buzuba oobu kutegwa bamujanine mpawo kaambo.

8Pele Jesu wakalizi kale miyeeyo yabo, aboobo wakaambila muntu ooyo wakapuutide janza kuti, «Konyamuka, koza kuno kumbele.» Muntu ooyo wakanyamuka, wakaakwiima mpoonya aawo mpaakaambilwa.

9Eelyo Jesu wakati kulimbabo, Ono ndilamubuzya kuti, «Mulawo wesu utuzumizya kucita nzi mubuzuba bwa Sabata? Kucita cibotu naa kucita cibi? Kufutula buumi bwamuntu naa kubunyonyoona?»

10Mpoonya wakabacebaukila boonse. Eelyo wakaambila muntu wakapuutide janza kuti, «Vungununa janza lyako.» Wakacita oobo, mpoonya-mpoonya wakapona.

11Pele balo bakanyema cakulutila, bakatalika kuvwiya-vwiya mulicabo, kuti bayeeye mbobanga bamucita Jesu.

Jesu mbwaakasala batumwa bali kkumi ababili

(Mateyo 10.1-4; Maako 3.13-19)

12Kuciindi eeco Jesu wakaya kucilundu kuyookomba. Wakakomba masiku oonse kuli Leza.

13Nibwakaca, wakaita basikwiiya bakwe. Akati kabo wakasala bakali kkumi ababili mbaakaulika kuti mbatumwa bakwe.

14Balo mbaaba, Saimoni ngwaakaulika zina lya Pita, Andulu mwana wokwabo Pita, Jemusi a Joni, Filipo a Baatolomeyo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Mateyo a Tomasi, Jemusi mwana wa Alufayusi, a Saimoni munkutwe,

16a Judasi mwanaa Jemusi a Judasi Isikaliyoti wakamwaaba.

Jesu mbwaakaiisya akuponya
(Mateyo 4.23-25)

17Naakaselemuka acilundu antoomwe abatumwa, Jesu wakaima abusena bubambasede. Wakali ankamu mpati yabasikwiiya bakwe, alimwi amakamu aabantu bamwi bakazwa mucisi coonse ca Judiya amumunzi mupati wa Jelusalemu. Bamwi bakazwa muminzi yaku Taya a Sidoni yakabembelekede nkomwe yalwizi.

18Bakaboolela kuzoomvwa Jesu akuti bazooponyezegwe. Abalo bakali kupenzegwa amyuuya mibi bakaponyezegwa.

19Bantu boonse bakali kuyanda kumuguma, nkaambo nguzu zyakali kuzwa mulinguwe, zyakali kubaponya boonse.

Jesu mbwaakakambauka acilundu
(Mateyo 5.1-12)

20Lino Jesu wakalanga kuli basikwiiya bakwe waamba wati,

«Mulilelekedwe nywebo nobacete, nkaambo bwami bwa Leza mbubwanu.

21«Mulilelekedwe nywebo nomufwa nzala lino, nkaambo Leza uyoomupa nzyomubula!

«Mulilelekedwe nywebo nomulila ciindi cino, nkaambo muyooseka!

22«Mulilelekedwe nywebo nomusulaikwa abantu, anobamukaka akumutukila akumwaamba kuti muli babi, akaambo kakutobela Mwanaa Muntu!

23Amukatangale caakucitika eeci, iiyi, mukasotooke mukabotelwe zyaakucitika, nkaambo bulumbu bwanu kujulu mbupati. Nkaambo mbubonya oobo bamawisi mbubakacita kubasinsimi.

24«Pele maawe kulindinywe nomuvubide mazuba aano, nkaambo mwakatambula kale bulumbu bwanu!

25«Maawe kulindinywe nomukkuta mazuba aano, nkaambo muyoofwa nzala.

«Maawe kulindinywe nomuseka ciindi cino, nkaambo muyooungumana akulila!

26«Maawe kulindinywe nomwaambwa kuba kabotu abantu boonse, nkaambo mbombuboobo abamawisi mbubakali kucita kubasinsimi babeji.

Zyakuyanda basinkondonyoko
(Mateyo 5.38-48; 7.12)

27«Pele ndati kulindinywe nyoonse nomundiswiilila, amuyande basinkondonyoko, amubacitile kabotu aabo bamusulaika.

28Amukumbile Leza kuti aleleke aabo bamusinganya, amubakombele aabo batamucitili kabotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Kuti muntu wakuuma kusaya, umusandwide alimwi saya. Alimwi kuti umwi wakunyanga cibaki, umuleke atolelele ajansi.

30Ubape boonse bakukumbila, awalo uutola lubono lwako, utamusesi kuti alupilusye alimwi pe.

31Kufumbwa eezyo zimuyanda kuti bantu bamucitile, amubacitile mbubonya anywebo.

32«Kuti naa kamuyanda buyo aabo bamuyanda, sena muleelede kulumbaizigwa? Kayi abalo basizibi balayanda aabo babayanda!

33Alimwi kuti naa kamucita kabotu kuli baabo bamucitila kabotu, sena muleelede kulumbulwa? Kayi abalo basizibi mbobacita oobo!

34Kuti naa kamukolotesya buyo bantu mbomusyoma kuti bayoomuboozezya, ino inga mwalumbaizigwa buti? Kayi abalo basizibi mbobacita oobo, balakolotesya basizibinyina alimwi balangila kutambula kweelede mbubonya!

35«Pele mweelede kuyanda basinkondonyoko, alimwi mubacitile kabotu, amukolotesye kamutalangili kuboozezegwa, niciba cimwi cintu! Eelyo bulumbu bwanu bwakujulu buyooba bupati. Muyooba bana ba Leza Sijulu wamajulu, uubacitila kabotu aabo batamulumbi babi.

36Amube alweengelelo mbubonya mbuli Uso mbwali aalweengelelo.

Makani aakubeteka bamwi
(Mateyo 7.1-5)

37«Mutabeteki, nkokuti anywebo Leza atakamubeteki, mutapi muntu mulandu, kutegwa anywebo mutakapegwi mulandu. Mubalekelele bamwi, eelyo Leza uyoomulekelela anywebo.

38Amupe kuli bamwi nzyobabula, eelyo Leza uyoomupa ncobeni kwiindilila, cisindaidwe citikimwidwe, alimwi cizwide mwaa! Nkaambo ncoelekela bamwi, ncencico Leza ncayoobelesya akulinduwe.»

39Lino Jesu wakabaambila cikozyanyo cakuti, «Sena muntu moofu ulakonzya kusololela moofunyina? Tee kayi boonse bobilo bayoowida mudindi.

40Sikwiiya tali mupati kwiinda mwiiyi wakwe pe, pele amanizya kwiiya, awalo ulaba mbuli wakamwiisya.

41«Ino mbubuti mbobona kakwa kali muliso lyamunyoko, waleka tanda lili muliso lyako?

42Alimwi ulaamba buti kumunyoko kuti, ‹Akaka musa, koza, ndikufule kakwa kali muliso lyako,› kotabwene tanda lili muli liso lyako? Yebo osikuupaupa ameso, saanguna kugwisya tanda lili muliso lyako, eelyo notikonzye kufula kakwa kali muliso lyamunyoko.

Makani aamusamu amicelo yawo

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Mateyo 7.16-20; 12.33-35)

43«Alimwi taakwe musamu mubotu uuzyala micelo mibi, nuuba musamu mubi
uuzyala micelo mibotu.

44Musamu uuli woonse ulazibwa kumicelo yawo, nkaambo taakwe nkuyu zicelwa
kumutube-tube, niziba nsaansa zicelwa kumuunga.

45Muntu mubotu ulaamba nzyayobola mumoyo wakwe, awalo mubi ulaamba zibi zili
mumoyo wakwe, nkaambo waamba cili mumoyo wakwe.

Zyamaanda obilo
(Mateyo 7.24-27)

46«Ino mundiitila nzi kuti, ‹Mwami, Mwami,› pele tamuciti ncemwaambila?

47Ooyo oonse uuboola kulindime akumvwa majwi aangu, akwaacita, ndamutondezya
mbwabede.

48Uli mbuli muntu wakayaka ŋanda, pele katana talika kuyaka, wakasya mwiimbi
mulamfu wakweenzya bbwe, eelyo wakatalika kuyaka atala abbwe. Lino mvula nji
niyakaboola, amulonga niwakazula akupaya, maanzi akauma kuŋanda eeyo, pele
taakwe niyakawa, nkaambo yakayakwa kabotu.

49Pele ooyo uuswiilila majwi aangu akutaacita, uli mbuli muntu wakayaka ŋanda
katasyi mwiimbi kabotu. Maanzi aamulonga naakapaya akuuma alinjiyo, yakooleka
kufwambaana yanyonyooka!»

Luka 7

Jesu mbwaakaponya mubelesi wasilutwe mupati
(Mateyo 8.5-13)

1Jesu naakamana kwaamba zintu eezi zyoonse kubantu, wakanjila mu Kapenaumu.

2Lino silutwe wabasinkondo umwi wakajisi mubelesi ngwaakali kuyandisisya.
Mubelesi ooyo wakali kuciswa calufu.

3Silutwe ooyo naakamvwa kuti Jesu nkwali, wakatuma bapati ba Bajuda bamwi
kuyoomukumbila kuti aboole azooponye mubelesi wakwe.

4Eelyo bapati ba Bajuda nibakasika kuli Jesu, bakamukombelezya kapati, bati, «Bona
muntu ooyu uleelede kuti umugwasye,

5nkaambo kakuti uluuyanda musyobo wesu, alimwi nguwakatuyakila cikombelo.»

6Eelyo Jesu wakainka ambabo. Naakasika afwiifwi aŋanda, silutwe wakatuma
beenzinyina kuyooamba kuli Jesu kuti, «Mwami, utalikatazyi, nkaambo nseelede kuti
unjile muŋanda yangu.

7Ncenciceeco ncindataboolela lwangu ndemwini kulinduwe. Pele amba buyo majwi,
mubelesi wangu ulapona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nkaambo ambebo ndimuntu weelede kutobela malailile aabalupati-pati, ambebo ndijisi basilumamba aabo mbelailila. Naa kuti ndaambila umwi kuti, ‹Koya!› ulainka, aumwi kuti, ‹Koza!› ulasika, akuti ndati kumubelesi wangu, ‹Cita eeci,› ulacicita.»

9Jesu naakamvwa majwi aaya, wakagambwa kapati. Eelyo wakacengulukila kunkamu yabantu yakali kumutobela wakiizibya kuti, «Taakwe naba omwe mu Isilayeli uusyoma mbuli yooyu!»

10Eelyo bakatumidwe, nibakajoka kuŋanda, bakaakujana mubelesi wakwe wapona kale.

Jesu mbwaakaponya mwana wamukamufu

11Nibwakaca, Jesu wakaya ku Naini, antoomwe abasikwiiya bakwe. Alimwi ankamu mpati yabantu yakainka awe.

12Naakasika afwiifwi amulyango wamunzi, wakaswaana basidilwe kabatembede mufu. Lino ooyu mwaalumi, mufu wakali ngomwana alikke kulibanyina aabo bakali bamukamufu. Bantu banji bamumunzi ooyu bakali aamukaintu wakali aamause aataambiki.

13Eelyo Mwami wakamubedaa nkumbu, naakabona mukamufu ooyu, wakati kulinguwe, «Utalili pe.»

14Ndilyonya Jesu wakaswena afwiifwi, waampa bbokesi, eelyo bakatembede muntumba bakaima. Wakati, «Mwaalumi, ndati kulinduwe, buka!»

15Mpoonya-mpoonya wakabuka akukkala, watalika kwaambaula. Nkabela Jesu wakamupa kulibanyina.

16Lino bantu boonse bakakankamana kapati. Bakatalika kulumbaizya Leza bakati, «Ncobeni musinsimi mupati wasika akati kesu!» alimwi bakati, «Leza waboola kuzoofutula bantu bakwe!»

17Lino mpuwo eeyi yakamwaika mucisi coonse ca Judiya, amuzisi zyoonse zizingulukide.

Batumwa bakazwa kuli Joni Mubbapatizi
(Mateyo 11.2-19)

18Lino Joni bakamwaambila zintu zyoonse eezi basikwiiya bakwe. Nkaako wakaita basikwiiya bakwe bobilo,

19wabatuma ku Mwami Jesu kuyoobuzya kuti, «Sena nduwe ooyo ulaboola, naa tucilangila umbi?»

20Aabo bakatumwa nibakaakusika kuli Jesu bakati, «Joni watutuma kuti tuzoobuzye kuti, ‹Sena nduwe uuboola, na tucilangila uubi?› »

21Ciindi eeco nciconya Jesu wakaponya bantu banji-banji, bakali kuciswa abaabo bakali aamalwazi antoomwe abaabo bakanjidwe myuuya mibi, alimwi wakabonya boofu banji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Mpawo Jesu wakaambila batumwa ba Joni kuti, «Kamuya mukamwaambile Joni zyoonse nzimwabona anzimwamvwa, boofu balabona, balema baleenda, basizinsenda balaponyezegwa, basinkematwi balamvwa, bafu balabusigwa, bacete balakambaukilwa Makani Mabotu.

23Ulilelekedwe muntu ooyo uutadonaiki mulindime.»

24Nibakainka mbaakatumide Joni, Jesu wakatalika kubuzya bantu banji bakabungene makani aa Joni, «Ino ncinzi ncimwakainkide kuyoobona munkanda? Sena ndubu lwakali kuyuuntana?

25Ino mwakainkide kuyoobona nzi? Sena muntu wakasamide zisani ziteteete? Tee kayi aabo basama zisani ziteteete bakkala cakulibotezya mumaanda aabami.

26Amundaambile, Mwaali kuyoobona nzi? Musinsimi? Iiyi, ndamwaambila masimpe kuti mupati kwiinda musinsimi.

27Nkaambo Joni ngonguwe ooyo wakaambwa mumajwi aa Leza kuti, ‹Ndatuma mutumwa wangu, kumbele lyako uuti kakubambile nzila.›

28Ndamwaambila kuti noliba lili taakwe nikwakali muntu naba omwe mupati kwiinda Joni, nikuba boobo muniini mubwami bwa Leza mupati kwiinda nguwe.»

29Bantu boonse antoomwe abasimitelo bakakuswiilila kukambauka kwa Joni, eelyo bakabbapatizigwa alubbapatizo lwakwe.

30Pele Bafalisi abamaiyi ba Mulawo bakali kukaka ncaakabayanzizye Leza. Ncencico eeco ncibatakabbapatizigwa a Joni.

31«Ino bantu basunu ndibakozyanisye aanzi? Ino bali mbuli nzi?

32Bali mbuli bana baniini bakkede mucisambalilo kabaitana kuti, ‹Twamuumina ngoma, pele nywebo tamuzyani! Twamwiimbila nyimbo zyabuumba, pele nywebo tamulili!›

33Nkaambo Joni Mubbapatizi wakasika kaliimya kulya, alimwi katanywi waini, pele nywebo mwakamwaamba kuti, ‹Unjidwe muuya mubi!›

34Mwanaa Muntu wakaboola kalya akunywa, pele nywebo mwakamwaamba kuti, ‹Amubone sindya, mukolwi, mulongwe wabasimitelo abatabambi milawo ya Mozesi.›

35Nkabela busongo bwa Leza bulabonwa muli baabo babutambula!»

Jesu kuŋanda ya Saimoni Mufalisi

36Nkabela umwi Mufalisi wakatamba Jesu kuti akalye anguwe. Jesu wakainka kuŋanda yamuntu ooyo, waakukkala kulya antoomwe anguwe.

37Lino kwakali mukaintu umwi wamumunzi oomo, wakali simamambe, naakaziba kuti Jesu wakali muŋanda ya Mufalisi, wakaleta nsazi yakazwide mafuta aansende aanunkilila kabotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Wakasika, waima munsi aa Jesu kalila, wakatesya matende aa Jesu amisozi. Eelyo wakatalika kumupukuta amasusu, alimwi wakali kumyonta matende aa Jesu akwaananika amafuta aalya.

39Lino ooyo Mufalisi wakatambide Jesu naakabona boobo, wakalyaambauzya kuti, «Kuti ooyu muntu naali musinsimi ncobeni, naaziba kuti ooyu mukaintu uumuguma uli buti, nkaambo ngusimamambe.»

40Pele Jesu wakati kulinguwe, «Saimoni, ndijisi cintu cakukwaambila.» Saimoni wakavuwa kuti, «Ino ncintu nzi, O Mwiiyi?»

41Jesu wakati kulinguwe, «Kwakali bantu bobilo bakakolotede mali kumuntu umwi. Umwi wakakolotede mali ansiliva aali myaanda yosanwe, nkabela umwi wakakolotede mali aansiliva aali makumi osanwe.

42Nibakakacilwa kumuboozezya mali, ooyo muntu wakabalekelela boonse bobilo zikoloto zyabo. Ino nguuli wabantu aabo uyoomuyandisya muntu wakabalekelela?»

43Saimoni wakavuwa kuti, «Ndiyeeya kuti ngooyo ngwaakalekelela mali manji.» Jesu wakati kulinguwe, «Wavuwa kabotu.»

44Lino wakalanga kumukaintu uulya, mpoonya wakati kuli Saimoni, «Wamubona mukaintu ooyu na? Ndanjila muŋanda yako, taakwe noondipa maanzi aakusamba ku matende. Pele mukaintu ooyu watesya matende aangu amisozi yakwe, alimwi waapukuta amasusu aakwe.

45Yebo taakwe noondimyonta ciindi noondijuzya. Mukaintu ooyu kuzwa ciindi naanjila muŋanda, taakwe naaleka kumyonta matende aangu.

46Yebo taakwe noondinanika mafuta kumutwe, pele walo wandinanika kumatende.

47Lino ndakwaambila kuti, nkaambo kaluyando lwakwe lunji, zinyonyoono zyakwe nozivula buti, mukuti wayandisisya, zyalekelelwa. Ooyo uulekelelwa kuce awalo utondezya luyando luce.»

48Mpawo Jesu wakati kumukaintu, «Zinyonyoono zyako zyalekelelwa.“

49Lino aabo bakali kulya antoomwe anguwe atebule bakatalika kwaamba akati kabo kuti, «Ino nguni muntu ooyu uulekelela zinyonyoono zyabantu?»

50Nkabela Jesu wakati kumukaintu, «Lusyomo lwako lwakufutula. Koya muluumuno.»

Luka 8

Bakaintu bakasindikila Jesu

1Kuzwa aawo, Jesu wakatola lweendo, kuya muminzi mipati aminiini kaya bukambauka makani mabotu abwami bwa Leza. Abalo bali kkumi ababili bakainka anguwe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

2antoomwe abakaintu bamwi bakagwisigwa myuuya mibi akuponyezegwa kumalwazi. Mazina aabakaintu ngaaya: Maliya waku Magadala ooyu Jesu ngwaakagwisya myuuya mibi iili ciloba,

3Jowana, mukaintu wa Cuza wakali mupati wababelesi bamwami Helodi, Susana, alimwi abamwi banji bakabagwasya alubono lwabo.

Cikozyanyo casikuminza
(Mateyo 13.1-9; Maako 4.1-9)

4Lino bantu banji bakali kuyoboloka kulinguwe kuzwa mumunzi amunzi, nkabela nkamu mpati niyakabungana, Jesu wakabaambila cikozyanyo eeci.

5«Muntu umwi wakainka kuyoominza mbuto. Nkabela naakali kuminza zimwi zyakawida munzila zyakalyataulwa, alimwi bayuni bakazilya,

6zimwi zyakawida muvu lyamabwe. Mbuzyakamenena buyo, zyakatalika kupusama nkaambo zyakabula mudumu.

7Alimwi zimwi zyakawida mumamvwa, mamvwa akakomenena aamwi azisyango eezyo, mpoonya akaziyasa.

8Zimwi mbuto zyakawida muvu bbotu, zyakakomena akuzyala micelo, zyakavuzyanya akuba mwaanda.» Nkabela Jesu wakamanizya akoompolola wati, «Nkaako ulaamwatwi amvwe!»

Bupanduluzi bwacikozyanyo
(Mateyo 13.10-17; Maako 4.10-12)

9Basikwiiya ba Jesu bakamubuzya ncocaamba cikozyanyo eeci.

10Walo wakati, «Nywebo mulipedwe luzibo lwamaseseke aabwami bwa Leza, pele bamwi balaambilwa zintu zyoonse muzikozyanyo zyalo, nkaambo nibabona tababonesesyi nibamvwa tabamvwisisisyi.

Jesu mbwaakapandulula cikozyanyo casikuminza
(Mateyo 13.18-23; Maako 4.13-20)

11«Lino mboobu mbucaamba cikozyanyo: Imbuto ndijwi lya Leza.

12Mbuto zyakawida munzila caamba bantu banga baamvwa majwi, pele bacimvwa buyo, Saatani wasika waagwisya mumyoyo yabo kuti batazumini akufutulwa.

13Eezyo zyakawida muvu lyamabwe caamba bantu banga baamvwa majwi aa Leza akwaatambula cakubotelwa. Pele majwi taanjilisyi mumyoyo yabo, balaazumina kwakaindi kaniini buyo, eelyo basunkwa balawa.

14Eezyo zyakawida mumamvwa caamba bantu banga bamvwa majwi, pele balayandisya zintu zyanyika abuvubi, akuyandisya kulibotezya cakuti, eezi zilabasyaanikizya, aboobo micelo yabo tiisimi.

15Pele zyakawida muvu bbotu caamba bantu banga baamvwa majwi, baayobola mumoyo mubotu uuswiilila, aboobo balaajatisya anguzu kusikila bazyale micelo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Cikozyanyo calambi kunsi lyacisuwo
(Maako 4.21-25)

16«Taakwe muntu uunga adomeka lambe walivunika kunsi lyacisuwo, nikuba
kulibikka mujungusi lyabulo, pele ulalibikka acikkazikilo kuti limunikile bantu
boonse banjila muŋanda.

17«Nkaambo taakwe cintu cisisidwe citakooyoosisululwa, nikuba cintu camaseseke
citakooyooyubununwa.

18Nkaambo kaako amucenjele ambomumvwa, ooyo uujisi uyooyungizizilwa, pele
uujisi kasyoonto uyoonyangwa akaako nkayeeya kuti ulijisi.»

Bamukowa wa Jesu
(Mateyo 12.46-50; Maako 3.31-35)

19Lino banyina ababunyina Jesu bakaboola kulinguwe. Pele tiibakali kukonzya kusika
munsi-munsi lyakwe nkaambo bantu bakali banji kapati.

20Umwi wakati kulinguwe, «Banyoko abana bokwanu mbabaya baliimvwi anze,
bayanda kwaambaula anduwe.»

21Walo wakabaambila kuti, «Baama abana bokwesu mbaabo bamvwa majwi aa Leza
akucita zyaamba majwi aayo.»

Jesu mbwaakaumuzya guwo
(Mateyo 8.23-27; Maako 4.35-41)

22Bumwi buzuba Jesu wakanjila mubwato abasikwiiya bwakwe. Wakabaambila kuti,
«Atuzubukile mutala limwi lyalwizi.» Mpoonya bakainka.

23Nkabela bwato nibwakali kuya bweenda mumaanzi, Jesu wakoona. Eelyo guwo pati
lyakatalika kubbubbula, cakuti mayuwe akatalika kunjila mubwato mane bwakatizule,
bakaba muntenda mpati.

24Mpoonya basikwiiya bakamubusya Jesu bati, «O Mwami, O Mwami! Twafwa!»
Jesu naakasinsimuka wakakalalila guwo amayuwe. Nkabela kwakabatama bataa!

25Mpoonya Jesu wakati kuli basikwiiya, «Ino lusyomo lwanu luli kuli?» Pele balo
bakaliyoowede akugambwa kapati. Bakalyaambauzya bati, «Ino ooyu muntu nzi
uunga guwo amayuwe zilamuswiilila?»

Jesu mbwaakaponya muntu wakanjidwe myuuya mibi
(Mateyo 8.20-34; Maako 5.1-20)

26Lino bakaakusika kucisi ca Gelasini, cilangene acisi ca Galilii.

27Nkabela Jesu mbwaakalandukila buyo, kwakamuswaana muntu, wakali kuzwa
mumunzi. Muntu ooyu wakanjidwe myuuya mibi. Kanji-kanji taakwe naakali
kusama, alimwi taakali kukkala mumunzi, pele wakali kukkala buyo kunamaumbwe
ciindi coonse.

28Naakabona Jesu wakoompolola ajwi pati wakati, «Yebo Jesu, Mwanaa Leza, Sijulu
lyamajulu! Uyanda kundicita nzi? Akaka ndakomba, utandipenzyi pe!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Nkaambo Jesu wakalailila myuuya mibi kuti izwe mumuntu ooyo. Lino ziindi zinji naakali kupenzegwa amyuuya mibi eeyo, wakali kulindilwa kaangidwe ankentani ansimbi kumaboko akumaulu, pele wakali kuzibbansaula, eelyo myuuya yakali kumutola munkanda.

30Lino Jesu wakamubuzya kuti, «Ino nduweni zina lyako?» Walo wakavwiila kuti, «Ndime ‹Makamu,› » nkaambo wakanjidwe myuuya minji.

31Nkabela myuuya mibi yakakumbila Jesu kuti, «Utatutandili mumulindi uutagoli.»

32Lino aawo kwakali butanga bwangulube bwakali kucela munsi aacilundu, aboobo myuuya mibi yakamukumbila Jesu kuti, «Tuzumizye tukanjile mungulube.» Nkabela wakaizumizya.

33Aboobo myuuya mibi yakazwa mumuntu ooyo, yaakunjila mungulube. Butanga boonse bwakakunkulikila mujeleele lyaziba pati, boonse bwakaloba mumaanzi.

34Beembezi nibakabona cakacitika bakatija, baakuluula makani mumunzi amutunzi.

35Bantu boonse bakainka kukubona eeco cakacitika. Nibakaakusika, bakajana Jesu antoomwe amuntu ngwaakagwisya myuuya mibi ulikkede munsi-munsi anguwe kasamide, alimwi kasitikide mumiyeeyo, nkaako bakayoowa.

36Aabo bakalibonena kacicitika, bakaambila beenzinyina mbuli wakanjidwe mbwaakagwisigwa myuuya mibi.

37Eelyo nkamu yabantu yoonse yamucisi ca Gelasini yakakumbila Jesu kuti azwe mucisi cabo, nkaambo yakayoowa kapati. Aboobo Jesu wakanjila mubwato wainka.

38Lino muntu ooyo wakagwisigwa myuuya mibi, wakakumbila Jesu wati, «Ndizumizye kuti nduunke anduwe.» Pele walo wakamulailila kuti,

39«Pe, koya kumunzi ukaambile bantu zintu zyoonse Leza nzyaakucitila.» Mpoonya ooyo muntu wakainka wakeendeenda muminzi yoonse kaya bwaambilizya zintu nzyaakamucitila Jesu.

Jesu mbwaakabusya mwana musimbi wa Jailosi amukaintu wakaguma cisani cakwe

(Mateyo 9.18-26; Maako 5.21-43)

40Lino Jesu naakapiluka, bantu bakamutambula cakubotelwa nkaambo boonse bakali kulindila nguwe.

41Nkabela kwakasika mwaalumi uutegwa Jailosi wakali mweendelezi wacikombelo. Wakafugamina Jesu akumukumbila kuti ainke kuŋanda yakwe,

42nkaambo wakajisi mwana musimbi omwe buyo, wakali amyaka iili kkumi aibili. Ooyo mwana wakali kuciswa calufu. Lino Jesu naakali kuyabweenda, bantu banji bakali mubumbilide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Nkabela mukaintu umwi, wakali kuciswa kalobola kwamyaka iili kkumi aibili,
wakabbadelede lubono loonse kubasilisi, pele kakutakwe muntu naba omwe
wakakonzya kumuponya.

44Aboobo wakaboola kusule lya Jesu akati kankamu yabantu, waguma moombe
wacisani cakwe. Mpoonya-mpoonya bulowa bwakaleka kuzwa.

45Lino Jesu wakabuzya kuti, «Ino nguni wandiguma?» Bantu boonse nibakakazya,
Pita wakaamba kuti, «Mufundisi, ino kobuzya buya oobwene bantu
mbobakusyanikizizye!»

46Pele Jesu wakati, «Mpali wandiguma, nkaambo ndalimvwa kuti nguzu zyazwa
mulindime.»

47Eelyo mukaintu ooyo naakabona kuti wakacilwa kulisisa, wakaboola cakuyoowa
akutuntuma kuli Jesu, wakaliwaala kumaulu aakwe. Wakalipandulula kumbele
lyabantu boonse kuti wakamugumina nzi, ambuli mbwaakaponyezegwa ciindi eeco
nciconya.

48Jesu wakati kulinguwe, «Mwanaangu, lusyomo lwako lwakuponya. Koya
muluumuno.»

49Naakacili kwaamba, kwakasika muntu umwi kuzwa kuŋanda ya Jailosi, waamba
kuti, «Mwanaako wazimina kale, ino utacimukatazyi buyo Mwiiyi.»

50Pele Jesu naakamvwa makani aaya, wakamwiingula kuti, «Utayoowi, kosyoma
buyo musimbi uyooba kabotu.»

51Jesu naakasika kuŋanda ya Jailosi, taakwe naakazumizya muntu kunjila awalo, ccita
buyo Pita, Joni, Jemusi abazyali bamwana.

52Bantu bakaliko bakali kulila akweema akaambo kamusimbi wakafwide. Pele Jesu
wakati, «Mutamulili, nkaambo tafwide, uloona!»

53Bantu bakatalika kuseka Jesu, nkaambo bakalizi kuti mwana wafwa.

54Mpoonya Jesu wakamujata kujanza, wamwiita wati, «O Mwana, kobuka!»

55Nkabela muuya wakwe wakaboola, mwana wakapona mpoonya, wakaimikila
kufwambaana. Eelyo Jesu wakabalailila kuti bamupe cakulya alye.

56Bazyali bamwana bakagambwa kapati, pele Jesu wakabalailila kuti batakaambili
muntu naba omwe cintu cacitika.

Luka 9

Jesu mbwakatuma batumwa bakwe

(Mateyo 10.5-15; Maako 6.7-13)

1Lino Jesu wakaita batumwa bakwe bali kkumi ababili kuti babungane. Wakabapa
nguzu zyakugwisya myuuya mibi azyakuponya malwazi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Mpoonya wakabatuma kuti bakakambauke zyabwami bwa Leza akuponya balwazi.

3Wakabaambila kuti, «Mutabwezi cintu niciba comwe mulweendo lwanu, mutabwezi musako niiba nkomo, niciba cakulya, naaba mali, alimwi mutabwezi zyakusama zyobilo pe.

4Kufumbwa muŋanda mubayoomutambula, amukakkale mumonya oomo mane kusikila mukazwe mumunzi ooyo.

5Alimwi kufumbwa ooko koonse nkobatakoyoomutambula, mwaakuzwa mumunzi, mukakunkumune lusuko kuzwa kumatende aanu kutegwa cikabe cicenjezyo kulimbabo.»

6Basikwiiya bakainka, bakainda muminzi yoonse. Bakali kukambauka Makani Mabotu kubantu, alimwi akuponya balwazi koonse-koonse.

Zyakukatazigwa kwa Mwami Helodi
(Mateyo 14.1-12; Maako 6.14-29)

7Lino Mwami Helodi wacisi ca Galilii naakamvwa makani oonse aaya aakacitika, wakakatazigwa kapati nkaambo bamwi bakali kwaamba kuti Joni Mubbapatizi wabuka kuzwa kubafu.

8Bamwi bakali kwaamba kuti Elija walibonya alimwi. Pele bamwi bakali kuti umwi wabasinsimi wabuka kuzwa kubafu.

9Helodi wakaamba kuti, «Kayi Joni ndakamukosozya mutwe, ino ooyu nguni uucita zintu eezi nzyemvwa?» Nkaako wakayandisisya kubona Jesu.

Jesu mbwaabakasanina bantu banji
(Mateyo 14.13-21; Maako 6.30-44; Joni 6.1-14)

10Nibakaboola batumwa, bakaambila Jesu zyoonse nzyobakacita. Nkabela wakabatola, wakainka aabo kumbali kumunzi wa Betesaida.

11Eelyo makamu aabantu naakamvwa akatobela. Lino wakabatambula akutalika kubaambila makani aabwami bwa Leza, alimwi wakaponya aabo boonse bakali kuyanda kuponyezegwa.

12Lino zuba nilyakasalazya, basikwiiya bali kkumi ababili bakaboola kulinguwe baamba kuti, «Baambile bantu kuti bainke muminzi amumasena aaengelede kuti bakaliyandawide zyakulya amwakoona, nkaambo kuno nkotubede nkuusokwe.»

13Pele Jesu wakaingula kuti, «Amubape cakulya nywebo.» Basikwiiya bakati, «Swebo tujisi buyo zinkwa zyosanwe atuswi tobilo. Sena tuunke kuyooula cakulya cinji cikonzya kuzulizya bantu aaba boonse?»

14Nkaambo aawo kwakali baalumi bakatisike kuzyuulu zyosanwe. Lino wakati kuli basikwiiya bakwe, «Amubakkazike mutukamu-tukamu twamakumi osanwe.»

15Bakacita mbubonya oobo, bakabakkazika bantu boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Jesu wakabweza zinkwa eezyo zyosanwe atuswi tobilo, wakalungumana kujulu,
wazileleka akuzikomona. Naakamana, wakazipa basikwiiya bakwe kuti baabanye
bantu aabo bakabungene.

17Bantu boonse bakalya bakkuta. Mpawo basikwiiya bakabwezelela bufwefwelenga
bwakasyaala, bazuzya zisuwo zili kkumi azibili.

Jesu ngo Munanike wa Leza
(Mateyo 16.13-19; Maako 8.27-29)

18Ciindi cimwi Jesu naakali kukomba alikke, basikwiiya bakwe bakaliwo abalo.
Mpoonya wakababuzya kuti, «Ino bantu baamba kuti mebo ndime ni?»

19Balo bakamwiingula kuti, «Bamwi bakwaamba kuti nduwe Joni Mubbapatizi,
bamwi baamba kuti nduwe musinsimi Elija, alimwi bamwi baamba kuti uli umwi
wabasinsimi baciindi wakabuka kuzwa kubafu.»

20Jesu wakati kulimbabo, «Ino nywebo mundaamba kuti ndime ni?» Pita wakaingula
kuti, «Nduwe Munanike wa Leza.»

21Lino Jesu wakabalailila canguzu basikwiiya bakwe kuti batakaambili muntu naba
omwe makani aaya pe.

Jesu mbwaakaambilizya zyakupenga azyalufu lwakwe
(Mateyo 16.21-28; Maako 8.3—9.1)

22Alimwi wakati, «Mwanaa Muntu uleelede kupenga zintu zinji akukakwa abapati
babantu, abapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo. Bayoomujaya, pele mubuzuba
bwatatu uyoobusigwa.»

23Mpoonya Jesu wakati kulimbabo boonse, «Kuti naa muntu kayanda kunditobela,
aliimye, abweze ciingano cakwe eelyo anditobele.

24Nkaambo kufumbwa uuyandisya buumi bwakwe uyoobusweekelwa, nkabela ooyo
uusweekelwa buumi bwakwe akaambo kandime, uyoobujana.

25Nkaambo nimpindu nzi njajana muntu kuti naa wavuba nyika yoonse, kwamana
wasweekelwa buumi bwakwe naa walinyonyoona?

26Nkaambo kaako kufumbwa uuusa nsoni akaambo kandime amakani aangu, awalo
Mwanaa Muntu uyoomukaka aakuboola mubulemu bwakwe amubulemu bwawisi
abwabangelo basalala.

27Kasimpe ndamwaambila kuti, mpobali bwamwi aano batakooyoofwa kabatanabona
bwami bwa Leza.»

Ciwa ca Jesu mbucakasanduka
(Mateyo 17.1-8; Maako 9.2-8)

28Nkabela naakainda mazuba aali lusele, kaambide makani aaya Jesu wakatola Pita
ababunyina bobilo ba Joni a Jemusi wakainka acilundu cilamfu kuyookomba.

© 1996, Bible Society of Zambia.
God's Word, Life For All

29Lino naakacili kukomba, ciwa cakwe cakasanduka, azyakusama zyakwe zyakatuba bu.

30Mpoonya-mpoonya kwakalibonya baalumi bobilo kabakanana anguwe. Baalumi aabo bakali Mozesi a Elija.

31Bakalibonya mubulemu bwakujulu kabakanana anguwe zyalufu lwakwe ndwayoofwida ku Jelusalemu.

32Lino Pita abaabo mbaakali aabo bakali koona, pele nibakasinsimuka bakabubona bulemu bwakwe alimwi abaalumi bobilo aabo mbaakaimvwi aabo.

33Aaba nibakatalika kuti bamusiye, Pita wakati kuli Jesu, «Mufundisi, ncibotu kuti tuli aano! Tulayaka zilawo zyotatwe, cimwi cibe cako, cimwi cibe ca Mozesi, cimwi cibe ca Elija.» Pele taakazi ncaakali kwaamba pe.

34Kacaambaula, kwakalibonya kkumbi nkabela lyakabavumbilila. Lino bakayoowa kapati nibakavumbwa akkumbi eelyo.

35Mpoonya kwakamvwigwa ijwi mukkumbi oomo lyakati, «Ooyu ngo Mwanaangu ngweyandisisya, ngwendakasala. Amumuswiilile!»

36Nibakamana kumvwa jwi, Jesu wakasyaala, uliimvwi alikke buyo. Basikwiiya bakaumuna buyo, taakwe muntu naba omwe ngobakaambila mazuba aayo eeco cakacitika ncibakabona.

Jesu mbwaakaponya sikasuntu
(Mateyo 17.14-18; Maako 9.14-27)

37Mubuzuba bwakatobela bakaseluka kuzwa acilundu nkabela nkamu yabantu mpati yakacingauzya Jesu.

38Mpoonya aawo umwi mwaalumi wakazwa mukati kankamu woompolola kati, «Mwiiyi, mufwide lubomba mwanaangu mulombe, ndakukumbila, nkaambo ngonguwe buyo alikke ngwejisi!

39Kuli muuya mubi uumunjila. Ulamukwiizya, ulamuyuminizya akumuzwisya kovu! Ulamupenzya kapati, alimwi tuumuleki pe!

40Ndakakumbila basikwiiya bako kuti baugwisye muuya mubi ooyu, pele bakakacilwa.»

41Mpoonya Jesu wakati, «Akaka nywebo nobantu basicinguni nomutasyomi, ino muyanda kuti ndikkale ciindi cilamfu cili buti andinywe? Ndibikkilile buti mumoyo? Ino mmupengele ciindi cilamfu cili buti? Mulete kuno mwanaako.»

42Mulombe ooyo naakali kuboola kuli Jesu, muuya mubi wakamuwaalila ansi, mpoonya wakatalika kusansa. Jesu wakakalalila muuya uusofwaazya, mpoonya wakamuponya mulombe, wamubweedezya kuli wisi.

43Bantu boonse bakagambwa kunguzu mpati zya Leza zyakuponya.

Jesu mbwaakaamba zyalufu lwakwe alimwi

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Mateyo 17.22-23; Maako 9.30-32)

Pele bantu nibakacili kugambwa kuzintu eezi nzyaakacita, Jesu wakaambila basikwiiya bakwe kuti,

44«Mutaalubi majwi aaya ngendamwaambila! Mwanaa Muntu uyooabwa kubantu.»

45Pele balo taakwe nibakaciziba ncaakali kwaamba. Nkaambo cakalisisidwe kuti batacimvwisisyi, aboobo bakayoowa kumubuzya.

Ino nguni mupati mubwami bwakujulu?

(Mateyo 18.1-5; Maako 9.33-37)

46Kwakabuka kukazyanya akati kabasikwiiya ba Jesu munkani yakuti ino nguni mupati akati kabo.

47Pele Jesu naakaziba makani aaya, wakabweza kana, wakaimika kumbali lyakwe.

48Mpoonya wakati kulimbabo, «Kufumbwa muntu uutambula kana aaka muzina lyangu, watambula ndime, alimwi awalo uunditambula, watambula ayooyo wakandituma. Ooyo ngomutayeeyeli kuti nguni akati kanu ngomupati.»

Kufumbwa uuli kulubazu lwanu nguwanu

(Maako 9.38-40)

49Lino Joni wakaamba kuti, «Mwami, twakabona muntu umwi kagwisya myuuya mibi muzina lyako, pele twakamukasya, nkaambo takutobeli mbuli mbotutobela swebo.»

50Pele Jesu wakati kulinguwe, «Mutamukasyi, nkaambo ooyo uutamulwani uli kulubazu lwanu.»

Munzi wa Basamaliya mbuwakakaka Jesu

51Lino nicakaswena afwiifwi ciindi cakuti Jesu atolwe kujulu, wakakanza kuya kumunzi wa Jelusalemu.

52Wakatuma bamwi batumwa kumbele lyakwe, balo bakaakunjila mumunzi wamucisi ca Samaliya kuti bakamululamikile zintu zyoonse.

53Pele bantu bamumunzi ooyu taakwe nibakatambula Jesu, nkaambo cakalizizilwe kuti uyabuya ku Jelusalemu.

54Lino basikwiiya bakwe, Jemusi a Joni, nibakabona boobo, bakati kuli Jesu, «Mwami, sena ulayanda kuti twiite mulilo kuzwa kujulu kuti uzoobanyonyoone bantu aaba?»

55Jesu wakacebuka wakabakalalila.

56Mpoonya bakazwa, bakaya kumunzi uumbi.

Zyakutobela Jesu

(Mateyo 8.19-22)

© 1996, Bible Society of Zambia.

57Nibakali kuyabweenda munzila, umwi muntu wakati kuli Jesu, «Ndilakutobela
kufumbwa nkoyooinka.»

58Pele Jesu wakati kulinguwe, «Bamwaaba balijisi mena abayuni balijisi ziteente, pele
Mwanaa Muntu tajisi mpoona pe.»

59Alimwi Jesu wakati kuluumwi muntu, «Nditobela.» Pele muntu ooyo wakati,
«Mufundisi ndali kuyanda kusaanguna kuunka kumunzi nkazike taata.»

60Pele Jesu wakamwiingula kuti, «Peepe, kobaleka bafu bazikkane muli cabo, yebo
koya ukakambauke makani aabwami bwa Leza.»

61Aumwi muntu wakati, «Ndilakutobela, Mwami, pele kondizumizya kuti ndikalaye
bamukwasyi wangu.»

62Jesu wakati kulinguwe, «Taakwe muntu uunga atalika kulima ajamba ulanga
musule, weelede bwami bwa Leza.»

Luka 10

Jesu mbwaakatuma bali makumi aali ciloba ababili

1Musule akooku, Mwami wakasala bambi bali makumi aali ciloba ababili kuti
basaangune, kabali mutukamu twababili babili. Wakabatuma muminzi amumasena
oonse oomo mwaakalibambilide kuyoosika.

2Wakati kulimbabo, «Kutebula kwavula kapati, pele batebuzi mbace. Aboobo
amumukumbile Mwami wabutebuzi kuti atume abambi babelesi mumulimo wakwe
wakutebula.

3Kamuya! Pele amubone, ndamutuma mbuli bana bambelele akati kabaumpe.

4Mutabwezi cikwama camali, niiba nkomo, niziba ndyasyo, alimwi mutanoosowi
ciindi munzila kujuzyanya abantu pe.

5Kufumbwa muŋanda mumwanjila amusaangune kwaamba kuti, ‹Luumuno alube
kuŋanda iino.›

6Naa kuti kakuli muntu uuyandisya luumuno muŋanda oomo, luumuno lwanu luyooba
alinguwe, pele kuti naa taakwe muntu uuli boobo, luumuno lwanu luyoomupilukila.

7Muŋanda mumwanjila, mukalye akunywa kufumbwa nzomuyoopegwa. Nkaambo
similimo ulida amulimo wakwe. Mutanoolongi-longi kuya mumaanda aambi.

8Kufumbwa munzi ngomuyoonjila, kuti naa bamutambula, amukalye kufumbwa eeco
ncobayoomupa.

9Amukaponye balwazi bali mumunzi ooyo, alimwi mukaambe kuti ku bantu
banguwo, ‹Bwami bwa Leza bwaswena afwiifwi kulindinywe.›

10Pele kuti mwasika mumunzi, nkabela bantu kabatamutambuli kabotu, mukainke
mumigwagwa yamunzi ooyo mukaambe kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

11‹Noluba lusuko lwamunzi ooyu loonse lulamatide kumatende eesu twalukunkumuna kuti cibe cicenjezyo kulindinywe. Nikuba boobo amuzibe kuti bwami bwa Leza bwaswena afwiifwi kulindinywe!›

12Ncobeni ndamwaambila kuti mubuzuba bwalubeta Leza uyoopa mulandu mupati kumunzi ooyo kwiinda ngwaakapa kumunzi wa Sodomu!

Kusingililwa kwaminzi
(Mateyo 11.20-24)

13«Maawe kulindinywe, nominzi ya Kolazini a Betesaida! Nkaambo kuti milimo yanguzu yakacitwa mulindinywe niyakacitilwa muminzi ya Taya a Sidoni, minzi yabantu bakunze, nibakeempa kale, kabakkala akusama masaka akulibikka twe kutondezya kuusa.

14Pele ndamwaambila kuti mulandu wanu uyoobija kwiinda wa Taya a Sidoni!

15Ayebo Kapenaumu! Sena uyeeya kuti bayookulumbaizya kujulu? Peepe, uyoosowelwa mumulilo uutamani.»

16Alimwi Jesu wakati kuli basikwiiya bakwe, «Ooyo uumuswiilila, waswiilila ndime, ooyo uumukaka ukaka ndime, alimwi kufumbwa muntu uundikaka, wamukaka ayooyo wakandituma.»

Kupiluka kwabali makumi aali ciloba ababili

17Lino aabo baalumi bali makumi aali ciloba bakatumidwe a Jesu bakapiluka akubotelwa kapati. Bakati kuli Jesu, «Mwami, myuuya mibi yakali kutuswiilila nitwakali kwiigwisya muzina lyako!»

18Mpawo Jesu wakati kulimbabo, «Ndakamubona Saatani kawa mbuli lulabo kuzwa kujulu.

19Amumvwe! Ndakamupa nguzu ziinda nguzu zyasinkondoma. Taakwe niciba comwe ciyoomucisa pe.

20Nikubaboobo mutasekeleli akaambo kakuti myuuya mibi ilamuswiilila, pele kwiinda eeci, amusekelele nkaambo kakuti mazina aanu alilembedwe kujulu.»

Jesu mbwaakalumba
(Mateyo 11.25-27; 13.16-17)

21Nciconya ciindi eeco, Jesu wakasekelela mu Muuya Uusalala wakati, «Ndakulumba Taata, Mwami wajulu anyika kuti wayubunwida bantu buyo zintu nzookasisa kubasongo abamaanu. Mbombubo, Taata, mbocakakukonda!

22«Zintu zyoonse zyapegwa kuli ndime a Taata. Taakwe naba omwe uundizi, pele Taata nduwe olikke. Alimwi taakwe muntu naba omwe uuzi Taata ccita ndime, ayooyo ngundayubunwida.»

23Mpoonya Jesu wakaambila basikwiiya bakwe kumbali, wati, «Mulilelekedwe nimubona zintu eezi nzimubona!

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Nkaambo ncobeni ndamwambila kuti basinsimi abami banji bakasungweede kuti babone zintu nzemubona pele taakwe nibakazibona pe, alimwi bakali kuyandisya kumvwa zintu nzomumvwa, pele taakwe nibakazimvwa.»

Cikozyanyo ca Musamaliya mubotu

25Lino umwi mwiiyi wa Mulawo wakasika akusoleka kusunka Jesu. Wakamubuzya kuti, «O Mwiiyi, ino njelede kucita nzi kuti nkajane buumi butamani?»

26Jesu wakamubuzya kuti, «Ino mu Mulawo kulembedwe buti? Uupandulula buti?»

27Ooyu muntu wakaingula kuti, « ‹Uleelede kuyanda Mwami Leza wako amoyo wako woonse, amuuya wako woonse, nguzu zyako zyoonse, amiyeeyo yako yoonse,› alimwi ‹Uleelede kuyanda mweenzinyoko mbubonya mbuli mboliyanda omwini.› »

28Mpoonya aawo Jesu wakati kulinguwe, «Waingula kabotu, kocita mbubonya oobo, uyoojana buumi butamani.»

29Pele walo mwiiyi wa Mulawo mbwaakali kulilulamika wakati kuli Jesu, «Ino nguni mweenzuma?»

30Jesu wakamwiingula kuti, «Umwi muntu wakali kweenda kuzwa ku Jelusalemu kuya ku Jeliko. Munzila wakafumpwa abafumpi, bakamujata, bamuuma akumusamununa. Bacimana bainka basiya ulinetukide.

31Lino umwi mupaizi wakali kweenda munzila njiyonya eeyo, naakasika aakalede muntu ooyo, wakamubona, pele wakaleya, weenguluka, nguulya wainka.

32Mulevi awalo mbubonya buyo, naakasika abusena aawo, abone buyo muntu ooyo kalede, wakaleya ambali, wainka.

33«Pele umwi Musamaliya wakali kweenda munzila eeyo, wakasika abusena oobo. Naakabona muntu ooyo kalede, wakamufwida luzyalo.

34Wakainka mpaakalede, wakatila mafuta alimwi awaini azilonda akumuzamba tusani, amane wamunyamuna, wamubikka ambongolo yakwe, wamutola kuŋanda yabeenzu nkwaakaakumubamba.

35«Mubuzuba bwakatobela, Musamaliya ooyo wakapa mali obilo aansiliva kumulangi waŋanda. Wakamwaambila kuti, ‹Umubambe muntu ooyu, eelyo kufumbwa mali ngotisowe kwiinda aaya ndaboola ndilakubweedezezya.› »

36Lino Jesu wakamanizya akubuzya mwiiyi wa Mulawo kuti, «Ino nguuli akati kabantu aaba botatwe ngoyeeya kuti wakalitondezya kuti mweenzinyina wamuntu uulya wakafumpidwe abafumpi?»

37Mwiiyi wa Mulawo wakaingula kuti, «Nguyuulya wakamubeda aaluzyalo.» Jesu wakati, «Koya, ayebo ukacite mbubonya oobo.»

Jesu mbwaakaswaya Maata a Maliya

© 1996, Bible Society of Zambia.

38Lino Jesu abasikwiiya bakwe nibakali mulweendo lwabo, bakasika mumunzi umwi mwakali kukkala mukaintu uutegwa Maata. Nkabela mukaintu ooyu wakabatambula muŋanda yakwe.

39Maata wakalijisi mwanookwabo musimbi uutegwa Maliya, ooyu, wakakkala munsi lya Jesu kaswiilila kwiisya kwakwe.

40Ciindi eeci Maata wakagwitingene kubeleka. Nkaako wakaya kuli Jesu akuti, «Mwami, sena tobwene kuti mwanookwesu wandilekelezya milimo endike? Komwaambila andigwasye.»

41Mwami wakati, «Maata, wagwitingana akukatazigwa azintu zinji-zinji.

42Pele kuli cintu comwe buyo ciyandika. Maliya wasala cintu eeco ciluzi, ncatakanyangwi.»

Luka 11

Jesu mbwaakaiisya kukomba

(Mateyo 6.9-13; 7.7-11)

1Cimwi ciindi Jesu wakali kukomba kubusena bumwi. Naakamana kukomba, umwi wabasikwiiya bakwe wakati, «Mwami, utwiisye kukomba mbuli Joni mbwaakaiisya basikwiiya bakwe.»

2Jesu wakati kulimbabo, «Nomukomba amwaambe kuti,

‹Taata, Alilemekwe zina lyako, Abuze bwami bwako.

3Utupe sunu zilyo nzyotubula buzuba abuzuba,

4Utulekele milandu yesu, nkaambo tulabalekelela boonse balaamilandu kulindiswe. Utatulekeli mukusunkwa.› »

5Alimwi Jesu wakabaambila kuti, «Ino kuti umwi wanu wainka kuŋanda yamweenzinyina akati kamasiku, waakwaamba kuti, ‹Musa, kondigwasya zinkwa zyotatwe,

6nkaambo ndaswaigwa mweenzu, nsijisi cakumusanina!›

7Lino, atwaambe mweenzinyoko ooyo uuli muŋanda wakuvuwa kuti, ‹Utandikatazyi, tobwene, kumulyango twajala, alimwi mebo abana bangu twalala kale. Nsikonzyi kubuka kuti nkupe cimwi cintu.›

8Nkaako lino njanda kumwaambila kuti natayandi kubuka kuti akupe zinkwa mukaambo kabweenzinyina, inga ulabuka akukupa zintu zyoonse nzyobulide nkaambo taakwe noolisenda, alimwi wakakatila kumukumbila.

9Nkaako ndamwaambila kuti, ‹Amukumbile mulapegwa, amuyandaule mulajana, amukonkomone mulajulilwa.›

10Nkaambo kufumbwa ooyo uukumbila ulatambula, awalo uuyandaula ulajana, ayooyo uukonkomona ulajulilwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Sena kuli wisi uunga naa mwana wakumbila nswi, wamupa nzoka?

12Na wakumbila ji, ulamupa kabanze?

13Kuti naa nywebo nobasizibi kamuzi kupa zintu zibotu kubana banu! Ino Uso uuli kujulu inga wakacilwa buti kupa Muuya Uusalala kuli aabo ‹bamukumbila!› »

Jesu a Belizebule
(Mateyo 12.22-30; Maako 3.20-27)

14Jesu wakali kugwisya muuya mubi wakali kulesya muntu kwaambaula. Muuya mubi niwakazwa mumuntu, muntu ooyo wakakonzya kwaambaula. Aboobo bantu banji bakali waawo bakagambwa kapati.

15Pele bamwi babo bakaamba kuti, «Ngu Belizebule, mwami wamyuuya mibi uumupa nguzu zyakugwisya myuuya mibi.»

16Bamwi bakali kusola kusunka Jesu, aboobo bakamukumbila kuti acite citondezyo citondezya kuti Leza nguwakamutuma ncobeni.

17Pele Jesu wakalizi kale miyeeyo yabo, eelyo wakati kulimbabo, «Kuti bantu bamucisi comwe babukilana, cisi eeco cilooleka. Alimwi kuti bantu bamumukwasyi babukilana ooyo mukwasyi ulooleka.

18Abwalo bwami bwa Saatani kuti bwalilwanya, ino bulaima buti? Mwaamba kuti mebo ngwisya myuuya mibi mubantu nkaambo Belizebule nguundipa nguzu.

19Kuti naa ndilagwisya myuuya mibi anguzu zya Belizebule, amundaambile, ino baccilili banu baigwisya aanguzu zyani? Nkaako bayoomuzula akutondezya kuti mulilubizizye!

20Peepe tali Belizebule, pele Muuya wa Leza uundipa nguzu zyakwiigwisya myuuya mibi, caamba kuti bwami bwa Leza bwasika kuli ndinywe.

21«Naa muntu singuzu kalibambilide azilwanyo zyakwe zyoonse, kalindila ŋanda yakwe, lubono lwakwe lunooli kabotu.

22Pele kuti kwasika umwi muntu uumwiinda nguzu wamulwana akumuzunda, ulamunyanga zilwanyo zyakwe nzyasyoma akwaabanya zintu nzyaakasaala.

23«Kufumbwa uuteendelani andime, ngusinkondoma, ayooyo uutabunganyi, ulamwaya.

Kubweedela kwamuuya uusofwazya mumuntu
(Mateyo 12.43-45)

24«Kuti muuya uusofwaazya wazwa mumuntu, uleendeenda mucimpayuma kuya buyandaula cilyookezezyo. Wacibula ulati, ‹Ndabweeda kumuntu wangu nkwindazwida!›

25Nkabela ciindi ncuupiluka ulajana muntu ooyo uli buyo kabotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Mpoonya ulapiluka kuyooleta iimbi myuuya iili ciloba mibi kwiinda nguwo,
nkabela ilanjila akukkala mumuntu ooyo. Eelyo kumamanino, buumi bwamuntu ooyo
bulabija kwiinda mbwaakali kusaanguna.»

Kubotelwa kwini-kwini mbokubede

27Lino Jesu naakamana kwaamba boobu, umwi mukaintu mukati kabuleya
wakoompolola wati kulinguwe, «Ulilelekedwe mutumbu wakakuzyala akukunyosya!»

28Pele walo Jesu wakati, «Pele kapati, balilelekedwe aabo baswiilila majwi aa Leza
akwaabamba!»

Cikozyanyo ca Jona
(Mateyo 12.38-42)

29Bantu nibakavula, Jesu wakatalika kwaamba wati, «Bantu bamazuba aano mbabi.
Bayanda buyo kubona maleele. Pele taakwe nobatitondezegwe, ccita ambweni
cakacitika kuli Jona musinsimi.

30Nkaambo mbubonya Jona mbwaakaba citondezyo kubantu baku Nineva, awalo
Mwanaa Muntu mbwati kabe citondezyo kubantu bamazuba aano.

31Mubuzuba bwalubeta mwami mukaintu uuzwa kumusanza uyoozula bantu aaba,
nkaambo walo wakeenda kuzwa kumagolelo aanyika kuzoomvwa busongo
bwamwami Solomoni. Lino aano mpali wiinda Solomoni.

32Aboobo baku Nineva bayoomuzula, mubuzuba bwalubeta nkaambo balo bakeempa
nibakakambaukilwa a Jona. Lino aano mpali wiinda Jona!

Mumuni wamubili
(Mateyo 5.15; 6.22-23)

33«Taakwe muntu uunga mbwaamunika lambe walisisa nikuba kulivunika mucisuwo,
pele ulalibikka acikkazikilo kuti limunikile bantu boonse banjila.

34Meso ngomumuni wamubili. Meso kuti kaali kabotu awalo mubili woonse ulasalala.
Pele kuti naa meso kaatali kabotu, awalo mubili mbuubede ulaba aamudima uusiya
mbi.

35Nkaambo kaako ucenjele kuti mumuni uuli mulinduwe utazimaani pe.

36Aboobo kuti mubili kuuzwide mumuni, kuutakwe akabazu kadimeene nokaceya,
inga unooli mukusalala, mboonya mbuli lambe mbolitondezya mubili wako
nolimunikila alinduwe.»

Jesu mbwaakakalalila Bafalisi abamayi ba Mulawo
(Mateyo 23.1-36; Maako 12.38-40)

37Jesu naakamana kwaamba, umwi Mufalisi wakamukumbila kuti akalye anguwe
aboobo Jesu wakainka. Lino wakanjila muŋanda akukkala kuti alye.

38Mufalisi umwi wakagambwa naakabona kuti Jesu watalika kulya katasambide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Mpoonya Mwami wakati kulinguwe. «Ncobeni, nywebo no Bafalisi mulasanzya
nkomeki amutiba mupati mpozili aanze, kakuli kuti mukati kanu muzwide buyo
bunyangi abubi.

40Nywebo nobafuba-fuba! Sena ooyo wakalenga aanze, tali ngowakalenga amukati?

41Amupe kubacete eezyo zintu zili mukati kankomeki amitiba, eelyo zintu zyoonse
ziyoomusalalila.

42«Maawe kulindinywe no Bafalisi. Nkaambo mulapa kuli Leza cimanya kkumi
cazisyu acakulunga cakulya azisyu zyoonse zimwi, pele muleka kucita ziluleme
kubantu akuyanda Leza. Kayi zintu eezi mweelede kuzicita kamutaleki zimwi pe.

43Maawe kulindinywe no Bafalisi! Nkaambo musala zyuuno zyabulemu
muzikombelo, akuyandisya kujuzigwa akubulemekwa muzisambalilo.

44«Maawe kulindinywe, nkaambo muli mbuli zyuumbwe zibundide cakuti bantu
balalyata kabatazi kuti aawa kuli zyuumbwe.»

45Nkabela umwi wabasimulawo wakamwiingula kuti. «Omwiiyi, mukwaamba boobo,
ulasampaula aswebo!»

46Jesu wakamwiingula kuti, «Maawe kulindinywe, nobamayi ba Mulawo! Nkaambo
mutwikka bantu mikuli milemu iiminya, kakuli nywebo nobeni mulakaka kwiiguma
mikuli eeyo nikuba akanwe buyo.

47«Maawe kulindinywe! Nkaambo mulayaka zyuumbwe zibotu zyabasinsimi
mbabonya bamauso mbibakajaya.

48Nkokwaamba kuti eeco ncobakacita bamauso mulacizumina, nkaambo balo
bakabajaya basinsimi, ono nywebo muyaka zyuumbwe zyabo.

49Akaambo kaako Leza mubusongo bwakwe ulati, ‹Ndiyoobatumina basinsimi
abatumwa, bamwi babo bayoobajaya, alimwi bamwi bayoobapenzya.›

50Nkaako bantu baciindi cino bayoosubulwa akaambo kabasinsimi boonse
mbibakajaya, kuzwida kumalengelo aanyika,

51kuzwa kukujaigwa kwa Abela kuyoosikila kukujaigwa kwa Zekaliya, ooyo
wakajailwa akati kacipaililo abusena busalalisya bwamuŋanda ya Leza.
Ndamwaambila kuti, ncobeni bantu baciindi cino bayoopegwa mulandu akaambo
kazintu zyoonse eezi!

52«Maawe kulindinywe, nobamayi ba Mulawo! Nkaambo mwakasisa kkii waluzibo.
Akaambo kakuti nywebo tamunjili mulasinkila aabo basoleka kunjila!»

53Lino Jesu naakazwa ooko, bamayi ba Mulawo antoomwe a Bafalisi bakatalika
kumutongooka kapati, alimwi bakatalika kumubuzya mibuzyo iijatikizya zintu zinji-
zinji.

© 1996, Bible Society of Zambia.

54Bakali kusola kumuteya kuti bamujate mukwaamba kwakwe, kuti ambweni ulaamba cintu citaluzi.

Luka 12

Jesu mbwaakacenjezya kuupaupa ameso
(Mateyo 10.26-27)

1Ciindi eeco bantu bali zyuulu-zyuulu nibakabungana antoomwe cakusyanikizyanya, Jesu wakaambila basikwiiya bakwe kusaanguna, wakati, «Amucenjele amimena ya Bafalisi, ngamba kupaupa ameso kwabo.

2Taakwe nocivumbidwe buti citakwe kuyooyubununwa pe, alimwi zisisidwe zyoonse ziyoozibwa.

3Aboobo kufumbwa ncomwaambila mumudima ciyoomvwigwa aantangalala, atwalo twaambo ntomuvwiya-vwiya mutwanda twanu tujedwe, tuyooambilizigwa cakoongolola atala aanduli zyamaaanda.

Ooyo weelede kuyoowegwa
(Mateyo 10.28-31)

4«Nobeenzuma, ndamwaambila mutanoobayoowi aabo bajaya mubili buyo pele kuzwa aawo taakwe cimbi ncobakonzya kucita.

5Pele ndilamutondezya ooyo ngomweelede kuyoowa. Amuyoowe Leza uunga amana kujaya mubili alimwi ulijisi nguzu zyakuuwaala mubbibi lyamulilo uutamani. Iiyi, ncobeni ndati, ooyo ngomweeelede kuyoowa!

6«Sena tutiiti tosanwe tatuulwi buyo tuli tobilo? Nikubaboobo taakwe akomwe kato kalubidwe kuli Leza.

7Ncobeni, aalo masusu aali kumitwe yanu uluuzi mweelwe wangawo. Nkaako mutayoowi, nkaambo nywebo mulayandika kapati kuli Leza kwiinda tutiiti tunji-tunji!

Zyakuzumina akukaka Jesu
(Mateyo 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

8«Alimwi ndamwaambila kuti, kufumbwa ooyo uundizumina kumbele lyabantu, awalo Mwanaa Muntu uyoomuzimina kumbele lyabangelo ba Leza.

9Pele ooyo uundikaka kumbele lyabantu, awalo Mwanaa Muntu uyoomukaka kumbele lyabangelo ba Leza.

10«Kufumbwa ooyo uukanana cakubisya-bisya Mwanaa Muntu ulakonzya kulekelelwa, pele ooyo uusampaula Muuya Uusalala takooyoolekelwa pe.

11«Baakumujata kuti mukabetekwe muzikombelo, nikuba kubabetesi naa kubeendelezi, mutakalibiliki kuti muyooliiminina buti mukwaamba kwanu, nikuba kuyeeya kuti, ‹Ino tukaambe nzi?›

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Nkaambo Muuya Uusalala uyoomwiisya ncomweelede kwaamba muciindi nciconya eeco.»

Buvubi bwini-bwini mbobubede

13Umwi muntu wakali munkamu wakati kuli Jesu, «Mwiiyi, ndaambilila mwanookwesu kuti andaabile cipaanzi calubono ndwaakatusiila mufu taata.»

14Pele Jesu wakati kulinguwe, «Yebo omuntu, ino nguni wakandicita kuti ndibe sikwaabanya lubono ndumwakakona kumufu uso, naa kuba mubetesi akati kanu nyobilo?»

15Jesu wakayungizya akuti kuli boonse, «Amucenjele, alimwi amulilangisisye nobeni kuti mutabi bantu bayandisya lubono, nkaambo buumi bwamuntu tabuli muzintu zyavubide, nikuba kuti uvubide buti.»

16Mpoonya Jesu wakabaambila cikozyanyo wakati, «Umwi muntu muvubi wakajisi muunda wakabbala cilyo cinji.

17Abone boobo wakatalika kuliyeeya mumoyo wakwe wati, ‹Nsijisi matala aakubikka cilyo cangu coonse eeci. Ino ndacita buti?›

18Kumamanino wakalyaambila kuti, ‹Mboobu mbweticite. Ndaamwaya oonse matala aangu maniini kuti njake aambi mapati kwiinda, mwetiyobwede cilyo cangu alubono lwangu lumwi loonse.

19Eelyo nentaambile muuya wangu kuti, O muuya wangu! Ulivubide lubono lunji-lunji lukonzya kukkala kwamyaka minji, aboobo liibe, lya, nywa, sobana.›

20Pele Leza wakati kumuntu ooyo, ‹Webo omuntu mufuba-fuba! Sunu masiku ngoonya aaya ulafwa. Lino zintu zyoonse eezi nzyooyobola zilaba zyani?› »

21Jesu wakamanizya akwaamba kuti, «Oobu mbokubede kulibaabo balilundikila lubono. Tabali bavubi beni-beni kuli Leza.»

Syoma muli Leza
(Mateyo 6.25-34)

22Mpoonya Jesu wakaambila basikwiiya bakwe kuti, «Nkaambo kaako ndamwaambila kuti mutalibiliki azyabuumi bwanu, kuti muyoolya nzi, naa mukasame nzi.

23Nkaambo buumi mbubotu kwiinda cilyo awalo mubili mupati kwiinda zyakusama.

24Amuyeeye bacikwangala, tabasyangi, tabatebuli, tabajisi ciyobwedo naaba matala. Nikuba boobo Leza ulabasanina. Sena nywebo tamuzi kuti mulayandika kapati kuli Leza kwiinda mbabo?

25Alimwi, nguni akati kanu uunga, kwiindila mukulibilika amakani aazyabuumi bwakwe, ulakonzya kuyungizya buumi bwakwe naaceya?

26Naa kuti kamukacilwa cintu ciniini cili boobu, ino mulikatazizya nzi azintu zyoonse eezi zimwi?

© 1996, Bible Society of Zambia.

27«Amulange muluba-luba aamusokwe mbuli mbwaakomena, taabeleki, taaluki zisani. Pele ncobeni ndamwaambila kuti, naba Solomoni, mubulemu bwakwe kunyina naakasamide mbuli ngawo pe.

28Leza uusamika bwizu, oobo bunga sunu mbubotu, pele juunza bwayuma, bwaba buyo bwakutenta mumulilo, mwati nywebo nobantu, inga ulamulekelela buyo katamuyandili zyakusama zimweelede na? Nywebo nobasilusyomo luniini!

29«Aboobo mutalibiliki nikuba kuyeeyesya lyoonse ncomutilye ancomutinywe.

30Nkaambo bakunze balalipenzya kuyandaula zintu eezi.

31Pe, nywebo amuyandaule bwami bwakwe, eelyo zintu eezi muyoozipegwa azyalo.

Buvubi bwakujulu
(Mateyo 6.19-21)

32«Nywebo nokatanga kaniini mutayoowi, nkaambo Uso cakamubotela kumupa bwami.

33Amuuzye lubono ndomujisi lino, nkabela mali ngomutijane mugwasye bacete. Amulijanine zikwama zitakulumpali, alimwi lubono lwanu amuluyobwede kujulu ooko nkolutakooyooceya, nkaambo ooko taakwe mubbi uukonzya kusika kulindulo anzyundu tazikonzyi kulunyonyoona pe.

34Lino kufumbwa kuli lubono lwanu nkokunooli mizeezo yanu.

Balindizi bapakamene

35«Kamulibambide cakupakamana. Amulyaange cakujatisya mucibuno, amuzyaange zibuno zyanu kabotu, alimwi malambe aanu kaayaka lyoonse.

36Amube mbuli babelesi balindilila simalelaabo uuboola kumunzi kuzwa kupobwe lyabwiinga. Ooyo ngobati mbwatikonkomwede buyo, mbwatisikile, bafwambaane mpoonya-mpoonya kumujalwida.

37Balaacoolwe aabo babelesi mbatizoojane balalindila akulibambila kucinga simalelaabo asika! Ncobeni ndamwaambila kuti uyoosamununa zikobela zyakwe zyabulemu mukubakutaukila kuti abasanine.

38Balaacoolwe aabo babelesi mbatizoojane simalelaabo kabalindila akulibambila kusika kwakwe, nikuba kuti waboola akaandabwe, ambweni kumbali kubucedo, nikuba aaselukila nkuku, ulabajana kabalindila mbubonya oobo!

39Pele amuzibe eeci! Kuti mukamwini ŋanda kazi kuti mubbi uboola ciindi nzi, inga walindila, taleki kuti mubbi anjile muŋanda yakwe abbe.

40Anywebo mbubonya, amukkale kamulibambilide lyoonse, nkaambo Mwanaa Muntu uyoosika ciindi ncomutamulangili.»

Mubelesi uusyomeka autasyomeki
(Mateyo 24.45-51)

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Nkabela Pita wakabuzya kuti, «Omwami, sena waambila buyo ndiswe tolikke
cikozyanyo eeci, naa abantu boonse?»

42Mwami wakaingula kuti, «Ino nguuli mubanzi musongo uusyomeka? Nguyooyo
uyoobikkwa asimalelo wakwe kuti alange babelesinyina kuti kabapa zyaabilo
cazyakulya muciindi ceelede.

43Ulilelekedwe ooyo mubelesi, ngwanga simalelo wakwe aboola, wajana ucicita
oobo!

44Ncobeni ndamwaambila kuti simalelo wakwe uyoomukkazika kuti abe mulangi
walubono lwakwe loonse.

45Pele kuti mubelesi wati, ‹Simalelo wangu wamuka kuboola,› kwamana watalika
kuuma babelesi baalumi abakaintu, akutalika kulya akunywa akukolwa,

46simalelo wamubelesi ooyo uyooboola mubuzuba mbwatamulangili aciindi ncatazi.
Uyoomusubula uyoomubikka mubusena bomwe abaabo batasyomeki.

47Lino mubelesi uuzi ncayanda simalelo wakwe kuti acite, pele kwamana talibambilili
kuti acicite, uyoosubulwa kwiindila mukuumwa kapati.

48Pele mubelesi uutazi ncayanda simalelo wakwe, kuti wacita cintu akucilubizya
mukutaziba, inga ulaumwa buyo aasyoonto. Nkaambo muntu uupegwa kunji,
kuyoolangilwa kunji kuzwa kulinguwe, alimwi kumuntu uupegwa kunji abantu
bayooyanda ciinda kunji kuzwa kulinguwe.

Bantu bayooandaana akaambo ka Jesu

(Mateyo 10.34-36)

49«Ndakazida kuwaala mulilo munyika. Ndali kuyandisya kapati kuti ooyu mulilo
kuukutwidwe kale!

50Ndijisi lubbapatizo ndweelede kutambula. Nkaako moyo wangu uli mumapenzi
mane kusikila limwi lubbapatizo oolu lukamane!

51Sena muyeeya kuti mebo ndakazida kweeta luumuno munyika? Peepe,
ndamwaambila kuti ndakazida kweeta lwaandaano.

52Nkaambo kuzwa sunu kuyooba lwaandaano mumikwasyi, mukwasyi uujisi bantu
bosanwe uyoolyaandaanya, botatwe balalwana beenzinyina bobilo, abalo bobilo
balalwana aabo botatwe.

53Bamawisi bayoolwana bana babo balombe, mbubonya abalo bana balombe
mbobayoolwana mawisi. Bamanyina bayoolwana bana babo basimbi, mbubonya
abalo bana basimbi bayoolwana bamanyina. Bamanyinazyala bayoolwana
bamukabana, mbubonya abalo bamukabana bayoolwana bamanyinazyala.»

Kuziba ziindi

(Mateyo 16.2-3)

© 1996, Bible Society of Zambia.

54Alimwi Jesu wakati kumakamu aabantu, «Nimubona kkumbi kalizwa kumbo,
mwaamba kuti, ‹Imvula ili aafwiifwi,› kwamana inga yawa ncobeni.

55Alimwi nimubona kuti luuwo lwazwida kumusanza mwalati, ‹Sunu kunoopya
kapati,› kwamana inga kwaba mbubonya oobo.

56Nywebo nobasikuupaupa ameso mulizi mbokwaambwa nomubona kusandauka-
sandauka kwanyika akwajulu akuziba ncocaamba, ino nkaambo nzi ncomutakonzyi
kuziba ncocaamba kusandauka kwazintu zyamazuba aano?

Kululamika kaambo asimulandunyoko
(Mateyo 5.25-26)

57«Ino nkaambo nzi ncomutali koswedi nobeni eeco ciluleme?

58Kuti naa simulandunyoko ukutola kunkuta, yebo uleelede kuti umukombelezye
nomuciya bweenda anguwe munzila kuya kubabetesi. Nkaambo ambweni inga
waakukutola kumubetesi, kwamana mubetesi awalo waakukwaaba kumulangi
wantolongo kuti akubikke muntolongo.

59Ncobeni, ndamwaambila kuti tokooyoozwa oomo kusikila ukabbadele kali
kamamanino.»

Luka 13

Kufutatila zinyonyono kuti utafwi

1Ciindi eeco kwakali bamwi bantu bakaambila Jesu kaambo kabantu bamwi baku
Galilii aabo mweendelezi Pilato mbaakajaya akuvwelaanya bulowa azipaizyo zyabo
kuli Leza.

2Pele Jesu wakabaingula kuti, «Sena nywebo muyeeya kuti bantu aabo bakali
basizinyonyoono kwiinda bantu boonse bakucisi ca Galilii ncibakajaigwa boobo?

3Peepe! Ndamwaambila kuti mwateempa akufutatila nzila zyanu zibi muyoofwa
nyoonse.

4Ino kayi bantu baya baku Siloamu bali kkumi alusele bakafwa ciindi ŋanda yamujulu
niyakabawida? Sena muyeeya kuti bakali kubisya kwiinda bantu boonse bakali
kukkala mu Jelusalemu?

5Peepe! Ndamwaambila kuti mwateempa akufutatila nzila zyanu zibi muyoofwa
anywebo mbubonya buyo.»

Cikozyanyo camukuyu uutazyali micelo

6Alimwi Jesu wakabaambila cikozyanyo eeci wakati, «Umwi muntu wakajisi mukuyu
wakasyangidwe mumuunda wakwe. Bumwi buzuba wakainka kuti akalange nkuyu,
pele taakwe naakazijana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Eelyo wakaambila mulimi wamuunda wakwe kuti, ‹Langa, lino yaba myaka yotatwe
nkeboola kuyandaula nkuyu kumukuyu ooyu, pele nsizijani. Ugonke, nkaambo nzi
nuutinoondisampwida bulongo bwamuunda?›

8Pele mulimi wakamuvuwa kuti, ‹Omwami kouleka kwamwaka uuno, ndisole
kuusidila-sidila mumbali, ndamana ndibikke mbolezi, alimwi nduulimine kabotu.

9Kuti naa ukazyale micelo mwakali inga cabota, pele kuti utakazyali, ati uyoougonka
buyo.› »

Jesu mbwaakaponya mukaintu mulema

10Lino Jesu wakali kwiisya mucikombelo mu Buzuba bumwi bwa Kulyookezya
butegwa Sabata.

11Mucikombelo oomo mwakali mukaintu, wakali kupenzegwa muuya mubi
kwamyaka iili kkumi alusele. Mukaintu ooyo wakoongomene musana, taakali
kukonzya kunuka kabotu pe.

12Jesu naakamubona wakamwaambila kuti, «Baama, waangununwa kubulwazi
bwako!»

13Wakabikka maanza aakwe alinguwe. Ndilyonya buyo musana wamukaintu ooyo
wakoololoka. Nkaako mukaintu ooyo wakalumbaizya Leza.

14Pele mupati wacikombelo wakanyema nkaambo Jesu wakaponya muntu mubuzuba
oobo. Wakati kubantu, «Kuli mazuba aali cisambomwe ngotweelede kuti tubeleke
milimo. Kamuboola mumazuba aayo kuti kamuponyezegwa, pele mutabooli mu
Buzuba bwa Sabata pe!»

15Mpoonya Mwami wakamuvuwa kuti, «Nywebo nobasikuupaupa ameso! Ani nguni
wanu uutajulili musune naa mbongolo kuzwa mucimpati, akuzitola kukucela
akuyoozinywisya maanzi mubuzuba oobu?

16Sena ooyu mukaintu mwana wa Abulahamu wakaangidwe a Saatani myaka iili
kkumi alusele teelede kuti aangununwe mubuzuba oobu?»

17Jesu naakamba eeci, boonse basinkondonyina bakausa kapati, pele bantu
bakabotelwa kapati kuzintu zyoonse nzyaakacita.

Cikozyanyo cakaseke kamasitadi
(Mateyo 13.31-32; Maako 4.30-32)

18Lino Jesu wakaamba kuti, «Ino bwami bwa Leza buli mbuli nzi? Alimwi inga
ndabukozyanya aanzi?

19Bulikozyenye akaseke kamasitadi kalo kali nkaniini nkaakabweza muntu akusyanga
mumuunda wakwe, kakakomena akuba cisyango cipati, mane bayuni bakaboola
akuyaka ziteente mumitabi yaco.»

Cikozyanyo camimena
(Mateyo 13.33)

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Alimwi Jesu wakati, «Ino bwami bwa Leza ndabukozyanya aanzi?

21Buli mbuli mimena mukaintu njaakavwela muzisuwo zyotatwe zyabusu bwamaila akwiisisa, mane kusikila mulwi woonse wafufumuka.»

Mulyango uusyanikide
(Mateyo 7.13-14, 21-23)

22Jesu wakabweza lweendo lwakuya ku Jelusalemu. Wakainda muminzi mipati aminiini, kaya bwiisya.

23Umwi muntu wakamubuzya kuti, «Omwami, sena aabo bayoofutulwa banooli bace buyo?» Mpoonya Jesu wakati kulimbabo,

24«Amukakatisye kunjila mumulyango uusyanikide, nkaambo ndamwaambila kuti bantu banji bayooyandisya kuti banjile, pele tabakooyookonzya pe.

25Mukamwini ŋanda aakunyamuka akujala mulyango nomutikatalike kwiima aanze akukonkomona kumulyango kamuti, ‹Mwami, tujulile!› Pele walo uyoomwiingula kuti, ‹Nsizi nkomwazwida.›

26Mpoonya aawo muyootalika kwaamba kuti, ‹Swebo twakali kulya akunywa antoomwe anduwe, alimwi wakali kwiisya muminzi yesu!›

27Pele alimwi uyoomwiingula kuti, ‹Nsizi nkomwazwida pe. Amuzwe aawa nywebo nyoonse nobasimucita zibi.›

28Eelyo muyoolila akuluma ntwino mukuusa mwaakubona Abulahamu, Izaka, Jakobo abasinsimi boonse kabali mubwami bwa Leza, pele nywebo kamutandidwe anze!

29Bantu bayooboola kuzwa kujwe akumbo, akuzwa kunyika akumusanza, akukkala akulya mubwami bwa Leza.

30Lino ncobeni nkobali aabo basyaalizi bayooba bataanzi, abataanzi bayooba basyaalizi.»

Jesu mbwaakali kuyandisya munzi wa Jelusalemu
(Mateyo 23.37-39)

31Ciindi eeco nciconya bamwi Bafalisi bakasika kuli Jesu akuti kulinguwe, «Kozwa kuno uye kulubazu lumbi, nkaambo mwami Helodi uyanda kuti akujaye.»

32Pele Jesu wakabaingula kuti, «Kamuya mukamwaambile mwaaba ooyo kuti ‹Mebo ndicigwisya myuuya mibi mubantu alimwi ndiciponya sunu ajuunza, pele mubuzuba bwatatu ndiyoomanizya mulimo wangu.›

33Nikuba boobo ndileelede kubweza lweendo lwangu lwasunu ajuunza alimwi azona, nkaambo tacikonzeki kuti musinsimi akajailwe kumbi kutali ku Jelusalemu.

34«Akaka Jelusalemu, Jelusalemu, oojaya basinsimi akubauma mabwe aabo Leza mbatuma kulinduwe! Kanji-kanji ndalikuyanda kubunganya bantu bako antoomwe mbubonya, mbuli nkuku mbwiifukatila bana bayo mumababa, pele yebo wakakaka!

© 1996, Bible Society of Zambia.

35Bona ŋanda njokombela Leza lyaba tongo. Alimwi ndakwaambila kuti taakwe notikandibone limbi mane cikasike ciindi eeco ncotikaambe kuti, ‹Ulilelekedwe uuboola muzina lya Mwami Leza.› »

Luka 14

Jesu mbwaakaponya uuzimbide mubili

1Bumwi Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata Jesu wakaakulida kuŋanda yaumwi Mufalisi mupati, nkabela bantu bakali kumulangisya.

2Lino umwi muntu wakazimbide maulu amaboko wakasika kuli Jesu.

3Mpoonya Jesu wakabuzya bamaiyi ba Mulawo a Bafalisi kuti, «Sena mulawo wesu ulazumizya kuponya mubuzuba bwa Sabata naa pe?»

4Pele balo bakaumuna buyo. Mpoonya Jesu wakamujata, wamuponya muntu ooyo, amane wakamwaambila kuti ainke.

5Eelyo Jesu wakati kulimbabo, «Ino kuti umwi wanu kajisi mwana mulombe naba musune wawida mumukalo mu Buzuba bwa Sabata, sena takoomugwisya kufwambaana mubuzuba oobo?»

6Pele taakwe nibakakonzya kumuvuwa mukaambo aaka pe.

Kubomba moyo akusamausya beenzu

7Lino Jesu naakabona kuti bamwi bantu bakatambidwe kupobwe bakali kulisalila masena mabotu aalemenede, wakabaambila cikozyanyo eeci.

8«Muntu umwi naa wakutamba kupobwe lyabwiinga, utalisalili cuuno cabulemu, nkaambo ambweni kuli umwi wakatambwa uulemekwa kwiinda nduwe.

9Lino simeenzaanu wakamutamba nyoonse nyobilo uyooboola akwaamba kuti ‹Mupe cuuno muntu ooyu.› Mpoonya yebo ciyookuusya nsoni kapati notikanyamuke kuyookkala acuuno citali cabulemu.

10Naa kuti watambwa, weelede kusala cuuno citali cabulemu kutegwa aboola simeenzaanu aambe kuti, ‹Mweenzuma, koya kumbele kuli zyuuno zyabalemekwa.› Eeci ciyookucita kuti bakulemeke bantu boonse mbomwakatambwa limwi.

11Nkaambo ooyo uulisumpula uyoofwiinsigwa, pele ooyo uulifwiinsya uyoosumpulwa.»

12Lino Jesu wakati kuli simeenzu aakwe, «Ciindi noobamba cisusulo naa pobwe, utatambi beenzinyoko, nibaba banabokwanu, nibaba basazinyoko, nibaba bavubi mbomubambene aabo, nkaambo abalo inga bayookutamba kuti ujane kubweedelwa.

13Pele kuti wacita pobwe, utambe bacete, balema, basunkuta, aboofu,

14noyoolemekwa nkaambo balo tabajisi cakukubweedezezya pe. Walo Leza uyookulumbula ciindi bantu babotu baakubusigwa kubafu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

Cikozyanyo capobwe pati
(Mateyo 22.1-10)

15Umwi wabaabo bakali kulya anguwe atebule, naakamvwa makani aaya, wakati kuli
Jesu, «Ulilelekedwe ooyo uuyoolya pobwe mubwami bwa Leza!»

16Jesu wakati kulinguwe, «Kwakali umwi muntu wakacita pobwe pati akutamba
bantu banji-banji.

17Lino kuciindi cakulya pobwe wakatuma mubelesi wakwe kuti akaite aabo boonse
bakatambidwe, nkaambo zintu zyoonse zyakali bambidwe kale.

18Pele bakatambidwe bakatalika kulitamizya. Mutaanzi wakati, ‹Ndakaula muunda,
aboobo ndeelede kuunka kuti nkaubone. Ndakukumbila kuti ukandaambilile kabotu.›

19Umwi wakati, ‹Ndakaula zipani zyosanwe zyabasune lino ndiyanda kuyoobasola
kuti mbone mbobeenda. Ndakukumbila kuti ukandaambilile.›

20Aumwi wakati, ‹Ndakazwa akukwata onoono, aboobo nsikonzyi kuboola.›

21«Mpoonya mubelesi wakabweeda akuyooambila simalelo wakwe zintu eezi. Mwini
ŋanda naakamvwa boobo wakanyema kapati, wakati kumubelesi wakwe,
‹Kofwambaana uunke mumigwagwa amutuzila twamumunzi, ukatambe bacete,
balema, boofu, abatyokede.›

22Naakaboola mubelesi wakati, ‹Mwami ndacita mbuli mboondilailila, pele kucili
busena muŋanda.›

23Simalelo wakwe wakamwiingula kuti, ‹Koya mutuzila tukosola mumyuunda
amutuzila twiinda musokwe, ubagubizye bantu kuti baboole kutegwa ŋanda yangu
izule.›

24Ndamwaambila kuti taakwe naba omwe wabaabo bakatambidwe uuti kalabile
pobwe lyangu!»

Muulo wakuba Sikwiiya
(Mateyo 10.37-38)

25Makamu aabantu akali kweenda anguwe, eelyo wakacenguluka akuti kulimbabo,

26«Kufumbwa muntu uboola kulindime, mukuti abe sikwiiya wangu, weelede
kundiyandisya kwiinda mbwayanda wisi, banyina, mukaintu wakwe, bana bakwe,
banabokwabo balombe abasimbi, nibuba buumi bwakwe.

27Awalo ooyo uutabwezi mapenzi mbuli ciingano cakwe akunditobela, takonzyi kuba
sikwiiya wangu.

28Nguni akati kanu uunga wayanda kuyaka ŋanda ndafu, katasaanguni kukkala ansi
akubala mali ngajisi kubona kuti naa alazulizya kuyasya ŋanda ndafu eeyo
akwiimanizya.

29Nkaambo kuti watalika buyo ntalisyo, mpoonya yaakumukacila kumanizya, boonse
baibona bayootalika kumuseka,

© 1996, Bible Society of Zambia.

30akwaamba kuti, ‹Amulange muntu ooyu, watalika kuyaka, pele wakacilwa
kumanizya mulimo wakwe!›

31Naa mwami nzi uuzi kuti sinkondonyina uuyanda kulwana cisi cakwe, ujisi
basilumamba bali zyuulu zili makumi obilo, uunga tasaanguni kukkala ansi
akulibuzya naa basilumamba bakwe bali zyuulu zili kkumi balakonzya kulwana
akuzunda ooyo mwaminyina uuboola?

32«Pele naa wajana kuti takonzyi kumuzunda, ulafwambaana kutuma baiminizi bakwe
kumwaminyina kacili kulaale kumukumbila kuti batalwani kube luumuno akati kabo.

33Mbubonya oobo anywebo kufumbwa uutafutatali akusiya zyoonse nzyajisi,
takonzyi kuba sikwiiya wangu pe.

Jesu mbwaakaamba zyamunyo
(Mateyo 5.13; Maako 9.50)

34«Munyo mubotu, pele kuti naa munyo wasampuka, ino inga walunzigwa buti?

35Tuucikwe mulimo nikuba kubulongo naa mulwi wabufumba bwamumunda pe,
ulaba buyo wakusowa. Amuswiilisisye, kuti kamujisi matwi aakumvwisya!»

Luka 15

Imbelele yakasweeka
(Mateyo 18.12-14)

1Kabacili mulweendo oolu basimutelo abatakali kubamba milawo ya Mozesi bakasika
kuli Jesu kuti bazooswiilile kwiisya kwakwe.

2Mpawo Bafalisi abamayi ba Mulawo bakatalika kutongooka bakati, «Ooyu muntu
utambula bantu bali boobu akulya ambabo.»

3Aboobo Jesu wakabaambila cikozyanyo eeci wakati,

4«Kuti naa umwi wanu kajisi mbelele zili mwaanda, nkabela yomwe yasweeka, sena
takoosiya zili makumi aali fuka afuka musokwe kuti ainke kuyooyandaula eeyo
yomwe yasweeka mane kusikila naijana?

5Eelyo aijana ulabotelwa kapati akwiibweza amakuko aakwe,

6wiitola kuŋanda. Mpoonya asika ulaita beenzinyina abasimunzinyina akuti,
‹Amusekelele andime, nkaambo ndaibona mbelele yangu yasweekede.›

7Ndamwaambila kuti mbubonya oobo akwalo kujulu kulaba kusekelela kupati
nkaambo kasizinyonyoono omwe wasanduka, kwiinda baluleme bali makumi aali
fuka afuka basandukide kale.

Idi lyakasweeka

8«Naa ndaambe mukaintu uujisi mali aansiliva aali kkumi, ino ulacita buti kuti
wasweekelwa lyomwe lyangawo? Sena takoomunika lambe, kukukula muŋanda,
akulangaula koonse-koonse kusikila mane alibone?

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Nkabela alijana, ulaita beenzinyina mbobabambene akuti, ‹Amusekelele andime nkaambo ndalibona di lyangu lyandisweekede!›

10Ndamwaambila kuti mbubonya oobo kunooli kusekelela kupati kubangelo ba Leza nkaambo kasizinyonyoono omwe wasanduka!»

Mwana mulombe wakasweeka

11Alimwi Jesu wakaamba kuti, «Kwakali muntu umwi, wakajisi bana balombe bobilo.

12Muniini wakati kuli wisi, ‹Taata, kondipa lubono ndweelede kwaabilwa.› Mpawo wisi wakaabanya lubono lwakwe kubana bakwe bobilo.

13Naakamana mazuba mace buyo, muniini wakabungika lubono lwakwe, watola lweendo lwakuya kucisi cili kulaale, ooko wakaakusangaula lubono muzintu zyabufuba-fuba.

14Nkabela naakamana kulusowaila, kwakaba nzala mpati mucisi eeco, nkaako wakatalika kupenga.

15Wakaya kumuntu umwi wamucisi eeco kuti akabelekele cakulya. Lino muntu ooyo wakamupa mulimo wakusanina ngulube.

16Mulombe ooyu wakali kufwa nzala cakuti wakali kulya busenga bwangulube, nkaambo taakwe muntu wakali kumupa cakulya.

17Abone boobo wakaliyeeya wati, ‹Babelesi bataata boonse balalya balakkuta akulilekela, pele mebo kuno mfwa nzala!

18Ani, ndainka kuli taata, nkaambe kuti, «Taata, ndakabisizya Leza anduwe,

19aboobo nsiceelede kwiitwa kuti ndimwanaako, undilele buyo mbuli umwi wababelesi bako.» ›

20Mpoonya wakanyamuka akubweeda kuli wisi. Eelyo naakacili kuza alaale-laale, wisi wakamubona, nkabela wakeetela, wakamuzuzaanina, waakumufumbata akumumyonta cakukondwa.

21Mpoonya mulombwana ooyo wakaambila wisi kuti, ‹Taata, ndakabisizya Leza anduwe, nsiceelede kwiitwa kuti ndimwanaako.›

22Pele wisi wakaita babelesi bakwe wati, ‹Amufwambaane kweeta cakusama cibotu kapati, mumusamike. Mumusamike anweenwe, alimwi andyasyo.

23Lino kamuya mukalete moombe uuneneede kwiindilila, mumujaye kuti tulye tusekelele.

24Nkaambo mwanaangu wakalifwide, wabuka, wakalisweekede wabonwa.› Mpoonya aawo bakatalika kulya pobwe akusekelela.

25«Ciindi eeco mwanaakwe mupati wakali mumuunda. Naakasika afwiifwi aŋanda, wakamvwa kwiimba akuzyana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Aboobo wakaita mubelesi umwi akumubuzya cakali kucitika.

27Mubelesi wakati, ‹Mwanookwanu waboola, lino uso wamujaila moobe uuneneede, nkaambo waboola kali muumi.›

28Pele mupati wakanyema akukaka kunjila. Mpoonya wisi wakazwida aanze akumukombelezya kuti anjile.

29Walo wakaambila wisi kuti, ‹Langa! Eeyi myaka yoonse njindakubelekela mbuli muzike, taakwe nindatakakuswiilila aaniini pe. Ino wakandipa nzi? Taakwe nokaba kapongo buyo kakuti ndipobole, ndilye abeenzuma!

30Pele mbwaasikila buyo ooyu mwanaako wakaakunyonyoona lubono lwako loonse mukupa bavuule, wamujaila moombe uuneneede.›

31Wisi wakati kulinguwe, ‹O Mwanaangu ulaandime mazuba oonse, zyoonse nzejisi nzizyako.

32Pele kuleelede kuti tusekelele akubotelwa, nkaambo musyoonto wako wakalifwide, wabuka, wakalisweekede, wabonwa.› »

Luka 16

Mulangi simaanu

1Alimwi Jesu wakati kuli basikwiiya bakwe, «Kwakali muntu muvubi, wakajisi mulangi walubono lwakwe. Ooyo wakaambilizigwa kuli simalelo wakwe kuti wakali kusowaila lubono lwakwe.

2Lino simalelo wakwe wakamwiita mulangi ooyo akumubuzya kuti, ‹Ino makani nzi aaya ngindamvwa? Ndaambile kabotu-kabotu mbuli mbookalubelesya lubono lwangu, nkaambo njanda kukugwisya mumulimo wako.›

3Lino ooyo mulangi wakalyaambauzya mwini wati, ‹Ndacita buti, kayi simalelo wangu uyanda kundigwisya mulimo? Nsijisi nguzu zyakulima, alimwi kulomba ndalisenda.

4Oo! mboobu mbwenticite kutegwa nkajane bantu bati kanditambule mumaanda aabo ndalesegwa mulimo.›

5Aboobo wakatalika kwiita bantu boonse bakakolotede lubono lwasimalelo wakwe. Kumutaanzi wakati, ‹Ino yebo mbookakweleta nzi kuli simalelo wangu?›

6Wakati ‹Madalamu aamafuta aaoliva aali mwaanda.› Mpoonya mulangi wakati kulinguwe, ‹Nkooko nkaaka kapepa kalembwa zikoloto. Kkala fwambaana lemba makumi osanwe buyo.›

7Kuli wabili wakati, ‹Ino yebo wakakweleta nzi?› Wakati, ‹Masaka aamaila aali mwaanda.› Mbubonya buyo wakati kulinguwe, ‹Nkooko nkaaka kapepa kalembwa zikoloto. Lemba makkumi aali lusele buyo.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Abone boobo simalelo wakwe wakamulumbaizya mulangi ooyu uutasyomeki, nkaambo wakacita camaanu. Nkaambo bantunsi balaamaanu mukubamba makani aabo kwiinda bantu ba Leza.»

9Alimwi Jesu wakacili kwaamba kuti, «Amulicitile cilongwe alubono lwamunyika muno, kutegwa lwaakumumanina mukatambulwe mumaanda aatamani.

10Kufumbwa muntu uusyomeka kuzintu ziniini, nguusyomeka akuzipati, awalo uutasyomeki kuzintu ziniini, tasyomeki akuzipati.

11Aboobo kuti kamutasyomeki kulubono lwaanyika aano, ino nguni uuyoomusyoma akumupa lubono lwakasimpe?

12Alimwi kuti kamutasyomeki mukweendelezya lubono lwamuntu uumbi, ino nguni uutikamupe lubono lwanu lumugeme?

13«Taakwe mubelesi uukonzya kubelekela bami bobilo. Nkaambo ulasula umwi ayande umwi, naa ulakakatila kuluumwi akusampaula umwi. Tamukonzyi kubelekela Leza abuvubi pe.»

Twaambo tumwi twa Jesu

(Mateyo 11.12-13; 5.31-32; Maako 10.11-12)

14Bafalisi nibakamvwa makani aaya, bakatalika kusabwida Jesu, nkaambo balo bakali kuyandisya mali.

15Nkabela Jesu wakati kulimbabo, «Ndinywe bantu balibosya-bosya buyo kubantu, kakuli Leza uliizi myoyo yanu. Nkaambo eeco cilumbaizigwa akubaampuwo akati kabantu, ncisesemyo kuli Leza.

16«Mulawo wa Mozesi amalembe aabasinsimi zyakali kutobelwa mane kusikila kuciindi ca Joni Mubbapatizi, pele kuzwida ciindi eeco Makani Mabotu aabwami bwa Leza akatalika kukambaukwa, alimwi bantu boonse balalwanina kuti banjile mubwami oobu.

17Ncuubauba kuti julu anyika zimane kwiinda kuti kabala nokaba komwe ka Mulawo kamanizigwe.

18«Kufumbwa mwaalumi uuleka mukaintu wakwe akukwata uumbi, wacita bumambe, awalo ooyo uukwata mukaintu wakalekwa kumwaalumi wakwe, walalika.

Muntu muvubi a Lazalo

19«Kwakali muntu muvubi, wakali kusama zisani ziteteete, zibotu zidula, alimwi wakali kulya zilyo zibotu mazuba oonse aabuumi bwakwe.

20Kumane kwakali muntu mucete wabacete wakali kutegwa Lazalo, wakali aazilonda zinji-zinji. Wakali kuletwa kumulyango wamuntu muvubi ooyo,

21wakali kulangila buyo kulya bufwefwelenga bwakali kuloka kuzwa atebule lyamuvubi ooyo. Babwa bakali kuboola akumyankuta zilonda zyakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22«Lino muntu mucete wakafwa, nkabela bangelo bakamubweza akumutola
baakumukkazika kulubazu lwa Abulahamu. Musule ooyo muvubi wakafwa awalo
akuzikkwa.

23Eelyo kali kumulilo uutamani wakanjila mumapenzi mapati kapati. Kuti alange,
wakabona Abulahamu alaale a Lazalo kulubazu lwakwe.

24Mpoonya wakoongolola kuti, ‹Taata Abulahamu, ndifwida luzyalo, tuma Lazalo
atompe munwe mumaanzi aatontola kuti azootontozye mulaka wangu, nkaambo
ndapya kapati mumulilo muno!›

25«Pele Abulahamu wakati, ‹Mwanaangu, koyeeya kuti yebo nookali kupona
wakalipedwe zintu zyoonse zibotu, pele Lazalo zibi. Lino omuno ulatangala yebo
umvwide kucisa.

26Kunze lyaboobo, akati kesu ayebo kuli mulindi mulamfu cakuti taakwe muntu
uuzwa ookuno uunga wakonzya kuuzubuka akuboola kooko, naba muntu uuzwa
kooko uukonzya kuza kuno.›

27Muntu muvubi wakati, ‹Taata, ndakukumbila kuti utume Lazalo kuŋanda yataata,

28kuli bana bokwesu bosanwe akabacenjezye kuti abalo batakabooli kokuno kubusena
bwamapenzi.›

29Pele Abulahamu wakati, ‹Bana bokwanu balijisi Mozesi abasinsimi abaswiilile
nzobaamba.›

30Muntu muvubi wakati, ‹Peepe, taata Abulahamu! Kuti naa umwi wabafu watumwa
kulimbabo, bayoosanduka.›

31Abulahamu wakati, ‹Kuti naa tabamvwi Mozesi abasinsimi tabakooyoozumina
nikuba kuti umwi wabuka kubafu.› »

Luka 17

Cinyonyoono

(Mateyo 18.6-7, 21-22; Maako 9.42)

1Jesu wakati kuli basikwiiya bakwe, «Zilebyo zicita kuti bantu babisye nkozili, pele
maawe kumuntu uuzileta!

2Inga cabota kulinguwe kuti waangililwa ziyo munsingo akuwaalwa mulwizi, kwiinda
kuti awisye wabaniini aaba kuti babisye.

3Amucenjele! Kuti naa munyoko wabisya mucenjezye, pele naa weempa,
umulekelele.

4Kuti naa wakubisizya ziindi zili ciloba mubuzuba bomwe, nkabela kaboola
kulinduwe akwaamba kuti, ‹Ndeempa› uleelede kumulekelela.»

Lusyomo

5Batumwa bakati ku Mwami, «Kocituyungizizya lusyomo!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mwami wakabavuwa kuti, «Kuti nimwalijisi lusyomo luli mbuli nseke yamasitadi nimwali kukonzya kwaambila bbuyu eeli kuti, ‹Kozyuka aawa, ukalisimpike mulwizi!› ncobeni inga lyacita oobo.

Mulimo wamubelesi

7«Kuti naa umwi wanu kajisi mubelesi uulima mumuunda naa weembela mbelele, sena inga mbwaakotoka buyo waambila mubelesi kuti, ‹Fwambaana, ulye cakulya?›

8Peepe! Pele ulati kumubelesi, ‹Kosama kabotu, undijikile cakulya, wamana, undibambile akundilindilila nencilya akunywa. Ndamana kulya, ayebo notikalye akunywa.›

9Sena mubelesi ulalumbwa kuti naa wacita eeco ncaambilwa.

10Mbubonya oobo anywebo, mwacita nzomwaambilwa kucita zyoonse, kamwaamba kuti, ‹Tuli babelesi buyo. Tatweelede kulumbwa nkaambo twacita mulimo ngotweelede kucita!› »

Jesu mbwakaponya basicisenda bali kkumi

11Eelyo Jesu naakali kuya ku Jelusalemu wakainda akati kamunyinza wa Samaliya a Galilii.

12Naakali kunjila mumunzi umwi, kwakamucinga basicinsenda bali kkumi. Bakaima aalaale,

13bakoongolola akuti, «O Mwami Jesu! Kotufwida lubomba!»

14Jesu naakababona, wakabaambila kuti, «Kamuya mukalitondezye kubapaizi.» Nibakacili kuya bakapona.

15Umwi wabo naakabona kuti wapona, wakapiluka kuli Jesu kaya bulumbaizya Leza ajwi pati.

16Naakasika, wakavuntamina Jesu, wamulumba. Sicinsenda ooyu wakali Musamaliya.

17Mpoonya Jesu wakati, «Tee kwaponyezegwa bali kkumi, ino bali fuka bali kuli?

18Nkaambo nzi nikwaboola buyo wamasi ooyu kuzoolumba Leza?»

19Lino Jesu wakati kulinguwe, «Nyamuka, koya lusyomo lwako lwakuponya.»

Kuboola kwabwami bwa Leza
(Mateyo 24.23-28, 37-41)

20Jesu naakabuzigwa a Bafalisi kuti naa bwami bwa Leza bulasika lili wakati, «Bwami bwa Leza tabukalibonyi azitondezyo nibuyoosika pe.

21Taakwe uuzooamba kuti ‹Amulange, mboobu bwasika,› naa kuti, ‹Mbobuya kuya› nkaambo Bwami bwa Leza buli mulindinywe.»

22Eelyo wakati kuli basikwiiya bakwe, «Ciyoosika ciindi ncomuyooyandisya kubona buzuba bomwe bwamazuba aa Mwanaa Muntu, pele tamukooyoobubona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Kuyooboola bantu, bayoomwaambila kuti ‹Amubone, nguulya kuya› naa kuti, ‹Amuboole, nguuno kuno!› Mutakainki kuya bulangaula pe.

24Nkaambo mbubonya mbuli lulabo mbolulaba akwaandulula julu kuzwa lubazu lumwi kusikila kuli lumwi, mbubonya oobo mbobuyooba buzuba bwakuboola kwa Mwanaa Muntu.

25Pele kusaanguna Mwanaa Muntu uleelede kupenga mapenzi manji, akukakwa abantu bamazuba aano.

26Mbubonya mbuli mbokwakabede mumazuba aa Nowa, mbokuyooba amumazuba aa Mwanaa Muntu.

27Mumazuba aayo bantu bakali kulya akunywa, bakali kukwata akukwasigwa mane kusikila buzuba Nowa naakanjila mubwato, amuyoba mupati niwakasika kubanyonyoona boonse.

28«Alimwi kuyooba mbubonya mbokwakabede mumazuba aa Loti. Bantu bakali kulya akunywa, bakali kuula akuuzya, kusyanga akuyaka maanda.

29Pele buzuba Loti naakazwa mu Sodomu, kujulu kwakaloka mulilo asalufa akubanyonyoona boonse.

30Mbubonya oobo mbokuyooba buzuba mbwatikayubununwe Mwanaa Muntu.

31«Buzuba oobo, ooyo uuli atala aalululi lwaŋanda atakaselukili zintu zyakwe zili muŋanda kuti akazitole, mbubonya awalo uuli mumuunda atakabweedeli kuŋanda.

32Amuyeeye muka Loti!

33«Kufumbwa muntu uuyanda kufutula buumi bwakwe uyoobusweekelwa, pele ooyo uuyoosweekelwa buumi bwakwe akaambo kangu, nguuyoobujana.

34«Ndamwaambila kuti, masiku ngoonya aayo kuyooba bantu bobilo bayoojanika balilede abulo bomwe, umwi uyootolwa, umwi uyoosyaala.

35Kuyooba bakaintu bobilo bayoojanwa kabaziya antoomwe, umwi uyootolwa umwi uyoosyaala.

[36Baalumi bobilo bayoojanwa kabali mumuunda, umwi uyootolwa, umwi uyoosyaala.»]

37Basikwiiya bakamubuzya kuti, «Ino nkukuli, Mwami?» Mpoonya Jesu wakabavuwa wakati, «Ooko kuli mutunta abasikube nkoobayooyobolokela.»

Luka 18

Cikozyanyo camukamufu amubetesi

1Mpoonya Jesu wakabaambila cikozyanyo eeci, mukubaiisya kuti baleelede kukomba lyoonse cakutalengaana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Wakati, «Mumunzi umwi kwakali mubetesi, watakali kuyoowa Leza nikuba kulemeka bantu.

3Alimwi mumonya mumunzi ooyo kwakali mukamufu wakali kuboola kumubetesi ooyo akwaamba kuti, ‹Kondikosweda mulandu wangu asinkondoma uundikatazya!›

4Kwaciindi cilamfu mubetesi ooyo wakali kukaka pele nicakaba ciindi, wakalyaambila lwakwe mwini kuti, ‹Nokuba kuti nsiyoowi Leza nikuba kulemeka muntu,

5pele nkaambo mukaintu ooyu wandipenzya, ndilamukosweda kaambo kakwe, kayi unooboola lyoonse akundikatazya!› »

6Ucimana Mwami Jesu wakati, «Amuswiilile mbwaamba ooyu mubetesi uutaluleme.

7Sena Leza takooyoobacitila ziluleme bantu bakwe basalidwe, bamukumbila sikati amasiku? Sena takafwambaani kubagwasya?

8Ndamwaambila kuti, uyoobacitila ziluleme cakufwambaana. Mwati Mwanaa Muntu uzoojana basyomeka aakuboola?»

Cikozyanyo ca Mufalisi asimutelo

9Alimwi Jesu wakaamba cikozyanyo eeci kubantu bakali kuyeeya kuti balililuleme kwiinda bamwi.

10Wakati, «Kwakali baalumi bobilo bakaya kuŋanda ya Leza kuyookomba. Umwi wakali Mufalisi, umwi wakali simutelo.

11Mufalisi wakaima wakomba kuti, ‹Ndakulumba Leza, kuti mebo nsili mbuli bantu boonse, bacengi, bataluleme, basimamambe, alimwi ndilakulumba kuti nsili mbuli ooyu simutelo.

12Mebo ndilaliimya kulya ziindi zyobilo mumvwiki yomwe, kwamana ndapa kwakkumi kuli zyoonse nzyejana.›

13«Pele simutelo wakaima kulaale, taakali kukonzya akulanga kujulu, wakalyuumauma acamba akuti, ‹Leza, kondeengelela mebo, ndesizibi!› »

14Mpoonya Jesu wakati, «Ndamwaambila kuti ooyu muntu wakabweeda kuŋanda yakwe kalulamikidwe, pele Mufalisi taakwe naakalulamikwa pe. Nkaambo kufumbwa muntu uulisumpula uyoofwiinsigwa, pele ooyo uulifwiinsya uyoosumpulwa.»

Jesu mbwaakaleleka bana
(Mateyo 19.13-15; Maako 10.13-16)

15Nkabela bantu bamwi bakaleta bana babo kuli Jesu kuti azoobaampe. Lino basikwiiya bakwe nibakabona bantu aabo, bakabakalalila.

16Pele Jesu wakaita bana aabo, akwaamba kuti, «Amubaleke bana baze kulindime, alimwi mutabakasyi pe, nkaambo bwami bwa Leza mbubwabo bali boobu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Ndamwaambila kasimpe, oonse uutatambuli bwami bwa Leza mbuli mwana,
takooyoonjila mulimbubo pe.»

Mulombwana muvubi
(Mateyo 19.16-30; Maako 10.17-31)

18Umwi musololi wa Bajuda wakabuzya Jesu kuti, «Mwiiyi mubotu, ino ndeelede
kucita nzi kuti nkajane buumi butamani?»

19Jesu wakati kulinguwe, «Nkaambo nzi ncondaamba kuti ndimubotu? Taakwe
mubotu, ccita Leza alikke.

20Uliizi milawo yaamba kuti, ‹Utaciti bumambe, utajayi, utabbi, utabejelezyi,
kolemeka uso abanyoko.› »

21Muntu ooyo wakati, «Milawo yoonse eeyi ndakaibamba kuzwa kubwana bwangu.»

22Jesu naakamvwa boobo, wakati kulinguwe, «Kucili cintu comwe buyo ciceede
ncoelede kucita. Ukauzye lubono loonse ndojisi, mali aandulo ukaape bacete, eelyo
uyooba alubono kujulu, omana uboole unditobele.“

23Muntu ooyo naakamvwa boobo wakausa, nkaambo wakalivubide kapati.

24Jesu naakamulanga wakati, «Nciyumu kapati kubantu bavubi kunjila mubwami bwa
Leza!

25Ncitete kunkamela kunjila mukapulo kanyeleti kwiinda mbocibede kumuvubi kuti
anjile mubwami bwa Leza.»

26Lino bantu bakamvwa Jesu bakabuzya kuti, «Ino nguni uukonzya kufutulwa?»

27Jesu wakati, «Eeci tacikonzeki kubantu, pele kuli Leza cilakonzeka.»

28Pita wakati, «Kolanga! Swebo twakasiya minzi yesu akutobela nduwe.»

29Jesu wakati kulimbabo, «Ncobeni ndamwaambila kuti kufumbwa muntu uuyoosiya
ŋanda yakwe, naa mukaintu wakwe, nibaba bazyali bakwe, nibaba bana bakwe
akaambo kabwami bwa Leza,

30uyootambula zinji kwiinda mubuumi bwaansi aano, kwamana uyoopegwa buumi
butamani muciindi ciboola.»

Jesu mbwaakasinsima zyalufu lwakwe ciindi catatu
(Mateyo 20.17-19; Maako 10.32-34)

31Lino Jesu wakatola batumwa bakwe bali kkumi ababili kumbali akubaambila kuti,
«Amulange! Lino tuya ku Jelusalemu, nkabela ooko ziyoocitika ncobeni zyoonse
zyakalembwa abasinsimi zyaamba Mwanaa Muntu.

32Mwanaa Muntu uyooabwa mumaanza aabamasi, bayoomusabwida, bakamutukane
akumuswida mate.

33Bayoomukwabbaula akumujaya, pele mubuzuba bwatatu uyoobuka.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Basikwiiya taakwe acomwe ncobakamvwa kumakani aazintu eezi. Majwi aaya tiibakaamvwisya, aboobo tiibakaziba cakali kwaamba Jesu.

Jesu mbwaakaponya moofu mukumbizi
(Mateyo 20.29-34; Maako 10.46-52)

35Jesu naakasika afwiifwi a Jeliko, wakajana muntu umwi moofu ulikkede kumbali aamugwagwa, kakumbila.

36Nkabela moofu ooyo naakamvwa bantu banji kabainda, wakabuzya cakali kucitika.

37Bakamwaambila kuti, «Jesu waku Nazaleta nguuinda.»

38Moofu ooyo wakoongolola wati, «Jesu, O Mwanaa Devedi! Ndibede aalwengelelo.»

39Bantu bakali kumbele bakamukalalila bamwaambila kuti, «Umuna,» walo wakoongololesya wati, «Akaka O Mwanaa Devedi ndibede aalweengelelo.»

40Aawo Jesu wakaima akulailila bantu kuti bamulete kulinguwe moofu. Naakasika afwiifwi, Jesu wakamubuzya wati,

41«Ino uyanda kuti ndikucitile nzi?» Moofu wakaingula kuti, «O Mwami, ndiyanda kubona alimwi.»

42Mpawo Jesu wakati kulinguwe, «Kobona! Lusyomo lwako lwakuponya.»

43Mpoonya wakakonzya kubona, watobela Jesu, akulumbaizya Leza. Abalo bantu nibakabona eeci, bakalumbaizya Leza.

Luka 19

Jesu a Zakeyosi

1Jesu wakanjila mu Jeliko akwiindilila.

2Lino ooko kwakali muntu wakali kutegwa Zakkeyosi. Wakali simutelo mupati, alimwi wakalivubide.

3Lino muntu ooyu wakayanda kubona Jesu, pele akaambo kakufwiimpa kwakwe taakakonzya kumubona bantu bakali banji.

4Nkaako wakatijaanina kumbele akuyootanta mucisamu camukuyu kuti amubone mukuti Jesu nkwakeelede kwiinda.

5Lino Jesu naakasika aawo, wakalungumana, wakati kulinguwe, «Zakeyosi, kofwambaana kuseluka, sunu ndeelede kuyookkala kuŋanda yako.»

6Aboobo wakafwambaana kuseluka, wakatambula Jesu cakukondwa.

7Eelyo bantu nibakabona boobo, bakatongooka akwaamba kuti, «Amubone, muntu ooyu waakusikila kuŋanda yamuntu sizibi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Zakeyosi wakaima akuti ku Mwami, «Komvwa, O Mwami! Mebo cisela calubono lwangu ndiyoocipa kubacete, alimwi naa kuli muntu ngundakacenga kulubono lwakwe, ndiyoomubweedezezya lubono lwakwe akuluyungizya ziindi zili zyone.»

9Mpoonya Jesu wakati kulinguwe, «Sunu lufutuko lwasika kuŋanda eeyi, nkaambo ooyu muntu mwana wa Abulahamu,

10kayi Mwanaa Muntu wakazida kuyandaula akufutula basweekede.»

Cikozyanyo camali aangolida

(Mateyo 25.14-30)

11Nibakacili kuswiilila makani aaya, Jesu wakabaambila cikozyanyo, mukuti wakali afwiifwi kusika ku Jelusalemu, alimwi balo bakali kuyeeya kuti bwami bwa Leza buli afwiifwi kusika.

12Wakati kulimbabo, «Kwakali mwaalumi wakali kulemekwa, wakatola lweendo kuya kucisi cakali kulaale kuti akapegwe bwami bwacisi eeco, kwamana akapiluke.

13Katanainka wakaita babelesi bakwe bali kkumi akubapa boonse di lyomwe-lyomwe lyangolida, wabaambila kuti ‹Mwaapindaule mali aaya kuti ndaakuboola nzoojane mpindu yawo.›

14«Pele basicisinyina tiibaali kuyanda kuti abe mwami. Aboobo bakatumya mulomo munsi lyakwe wakuti, ‹Swebo tatuyandi kuti muntu ooyo abe mwami wesu.›

15«Nikuba boobo muntu ooyo wakaakupegwa bwami, amane wapiluka. Mbwaakasikila buyo, wakaita babelesi bakwe mbaakapede mali, kuti azibe nzibakajana mukupindauka kwabo.

16Mutaanzi wakaboola wati, ‹Mwami, di lyako lyakajana aambi aali kkumi.›

17Mpoonya wakati kulinguwe, ‹Wakacita kabotu, omubelesi mubotu! Lino nkaambo wasyomeka kuzintu ziniini, ndilakucita kuti ube mweendelezi waminzi iili kkumi.›

18Awalo mubelesi wabili wakasika wati, ‹Mwami, di lyako lyajana aambi osanwe.›

19Mwami wakati kulinguwe, ‹Yebo ulaba mweendelezi waminzi yosanwe.›

20Mubelesi wamamanino wakaboola wati, ‹Ndeeli di lyako. Ndalilivungaide mukasani akuliyobola.

21Ndakayoowa, nkaambo uli mukali. Ulatola ncootakabikka, akutebula mpootakasyanga.›

22«Mwami wakati kulinguwe, ‹Yebo omubelesi mubi! Tee kayi majwi aako omwini akuzula? Mbuli mbozi kuti ndimukali, ndatola zitali zyangu, alimwi ndatebula mpindatasyanga,

23ino nkaambo nzi ncootakapindaula di lyangu Kutegwa ndaboola njane mpindu?›

24Mpoonya mwami wakabaambila bakaimvwi afwiifwi anguwe wakati, ‹Amumunyange ngolida, mwiipe kuli uujisi ngolida, zili kkumi!›

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Balo bakati, ‹O Mwami, ulijisi kale ngolida zili kkumi.›

26Mwami wakabaingula kuti, ‹Ooyo uujisi uyooyungizizilwa, pele uujisi kasyoonto uyoonyangwa koonse nkajisi nikaceya.

27Lino abaya basinkondoma batakali kuyanda kuti mbe mwami, amukabalete okuno, bazoojaigwe nkelangilila!› »

Jesu mbwaakanjila mu Jelusalemu
(Mateyo 21.1-11; Maako 11.1-11; Joni 12.12-19)

28Jesu naakamana kwaamba boobu, wakabasolweda kuya ku Jelusalemu.

29Naakasika kufwiifwi aminzi ya Betefage a Betani, kucilundu camisamu ya Oliva, wakatuma basikwiiya bakwe bobilo kuya mumunzi.

30Wakabalailila kuti, «Kamuya mumunzi uulya. Mwaakunjila buyo muyoojana mwanaa mbongolo uutanatantidwe muntu pe, ulisungidwe kucisamu. Mukamwaangunune mumulete kuno.

31Kuti naa kukabe muntu uyoomubuzya kuti, ‹Ino mucitila nzi oobu?› Mukamwaambile kuti, ‹Mwami ulamuyanda.› »

32Eelyo bakainka akuyoojana mbubonya mbuli Jesu mbwaakabalailila.

33Lino nibakacili kumwaangununa, bamukamwini bakati, «Mumwaangunwida nzi mwanaa mbongolo?»

34Balo bakabaingula kuti, «Mwami uyanda kumubelesya.»

35Mpoonya bakamuleta kuli Jesu, bayala majansi aabo alinguwe, akumukkazika mpawo Jesu.

36Jesu naakali kuya buya ku Jelusalemu katantide amwanaa mbongolo bantu bakayala majansi aabo mumugwagwa.

37Naakasika afwiifwi a Jelusalemu aawo mugwagwa mpowakali kuselemukila munselelo lyacilundu ca misamu ya Oliva, nkamu yoonse yabaccilili bakwe yakatalika kukondwa akoongolola kulumbaizya Leza akaambo kamilimo mipati njibakabona.

38Bakati, «Mwami Leza, aaleleke Mwami ooyo uuboola muzina lyakwe! Kuli luumuno kujulu, a Leza ulalumbaizigwa!»

39Lino bamwi Bafalisi bakali munkamu yabantu bakati kuli Jesu, «O Mwiiyi, baambile baccilili bako baumune.»

40Walo wakabaingula kuti, «Nikuba kuti aaba baumune, mabwe alakonzya koompolola.»

Jesu mbwaakuulilila munzi wa Jelusalemu

41Lino Jesu naakaswena afwiifwi amunzi wa Jelusalemu akuubona, wakuulilila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Wakati, «Akaka noolizizi zintu zikonzya kukuletela luumuno! Pele ono zilisisidwe
kuzwa kulinduwe!

43Nikuba boobo ayoosika mazuba notikabule coolwe, aawo basinkondonyoko
nibayookusida mulindi uuyookuzinguluka, bakakubikke akati akukusinkila koonse
koonse mane ukabule ambolikwabilila.

44Alimwi bayookumwaila ansi yebo omunzi. Bakkala mulinduwe bayoobanyonyoona
boonse. Taakwe bbwe niliba lyomwe ndyobatikasiye kalili atala aabbwenyina,
nkaambo tookaciziba ciindi Leza ncaakazide kuzookufutula!»

Jesu mbwaakaya kuŋanda ya Leza

(Mateyo 21.12-17; Maako 11.15-19; Joni 2.13-22)

45Jesu wakanjila muŋanda ya Leza akutalika kutanda baabo bakali kusambalila
mumo,

46wakati kulimbabo, «Kulilembedwe kuti, ‹ŋanda yangu iyooba ŋanda yakukombela.›
Pele nywebo mwaicita ciyubilo cababbi!»

47Jesu wakali kwiisya muŋanda ya Leza mazuba oonse. Bapaizi basilutwe, bamayi ba
Mulawo, abeendelezi babantu bamucisi bakali kuyandaula nzila yakuti bamujaye.

48Pele bakakacilwa kwiijana, nkaambo bantu boonse bakali kumuswiilila,
akumvwisya nzyaakali kwaamba.

Luka 20

Jesu mbwaakabuzigwa akaambo kanguzu zyakwe

(Mateyo 21.23-27; Maako 11.27-33)

1Buzuba bumwi Jesu naakali kwiisya bantu muŋanda ya Leza akukambauka Makani
Mabotu, bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo antoomwe abapati bacisi, bakaboola
kulinguwe,

2bakati, «Twaambile, ninguzu nzi nzyojisi mukucita zintu eezi? Nguni waakakupa
nguzu zyakucita zintu eezi?»

3Jesu wakabaingula kuti, «Ambebo ndilamubuzya mubuzyo. Amundaambile,

4Nguni wakatuma Joni kuti abbapatizye ngu Leza naa mbantu?»

5Mpoonya bakatalika kukazyanya mulicabo bati, «Ino twaambe buti? Naa twaambe
kuti Leza nguwakamutuma, ulaamba kuti, ‹Ino kayi mwakalekela nzi kumusyoma?›

6Naa twati, ‹Mbantu› nkamu eeyi yoonse iili aano ilatuuma mabwe, nkaambo boonse
balizi kuti Joni wakali musinsimi.»

7Aboobo bakamuvwiila akuti, «Tatumuzi pe.»

8Mpoonya Jesu wakabaambila kuti, «Ambebo nsikoomwaambila naa ninguzu nzi
nzecitya zintu eezi.»

Cikozyanyo cabasikulanga muunda

© 1996, Bible Society of Zambia.

(Mateyo 21.33-46; Maako 12.1-12)

9Mpoonya Jesu wakaambila bantu cikozyanyo eeci, wakati, «Umwi muntu wakalima
muunda wamusaansa. Wakuupa kubalimi, eelyo wakaya kucisi cimbi.

10Nicakasika ciindi cakutebula nsaansa, ooyo muntu wakatuma mubelesi kubalimi
aabo kuti akamuletele caabilo cakwe camicelo yamuunda. Pele balimi bakamuuma
mubelesi ooyo akumupilusya acinkwamaanza.

11Kumane muntu ooyo wakatuma aumbi mubelesi, pele balimi bakamuuma awalo
akumucita zintu zyuusya nsoni, awalo bakamupilusya acinkwamaanza.

12Alimwi wakatuma mubelesi watatu, awalo ooyo bakamucisa balimi aabo
bamusowela kunze aamuunda.

13Eelyo mukamwini muunda wakati, ‹Ino ndilacita buti? Nkokuti ndilatuma buyo
mwanaangu ngweyandisisya, ambweni bayoomulemeka!›

14Pele balimi nibakamubona bakavwiya kuti, ‹Ooyu ngosimulya zina. Atumujaye
kutegwa muunda ube wesu!›

15Aboobo bakamujaya akumusowela kunze aamuunda.» Jesu wakababuzya kuti, «Ino
ninzi ncatikacite uuli aamuunda kubantu aaba?

16Uyooboola akubajaya balimi akupa muunda wakwe kubantu bambi.» Bantu
nibakamvwa boobu bakati, «Kutabi boobo kaka!»

17Jesu wakabalanga akubabuzya kuti, «Ino malembe aaya aamba nzi aati,

‹Ibbwe ndibakakaka bayaki ndelyakaba bbwe liyandisi lyaacooko.›

18Kufumbwa muntu uutikawide alindilyo uyootyokooka, alimwi kuti bbwe eelyo
likawide amuntu liyoomupwasyaula.»

Makani aakutela mutelo

(Mateyo 22.15-22; Maako 12.13-17)

19Lino bamayi ba Mulawo antoomwe abapaizi basilutwe bakasola kuti bamujate Jesu
mpoonya abusena aawo, nkaambo bakaziba kuti wakali kusendekezya mbabo
mucikozyanyo eeci, pele bakayoowa bantu.

20Aboobo bakali kulindila ciindi cakuti bamujate. Bakabbadela bamwi bantu
basikutwela kutegwa bakalicengezye kuti mbantu basyomeka, bakabatuma kuti
bakamuteye Jesu amibuzyo yabo, kutegwa bakonzye kumutola kunkuta
yamweendelezi.

21Bantu aaba bakati kuli Jesu, «O Mwiiyi, tulizi kuti yebo ulaamba akwiisya
mubwini. Tulizi kuti tokwe makani amuntu naba ni, pele ulaiisya nzila ya Leza
mukasimpe.

22Twaambile, sena kuleelede kutela mitelo ku Muleli Mupati waku Loma naa pe?»

23Jesu wakaziba luuni lwabo, mpoonya wakati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

24«Amunditondezye di. Ino lijisi mutwe azina lyani?» Bakati, «Nzya Muleli Mupati waku Loma.»

25Eelyo wakati, «Ncibotu, amupe Muleli Mupati waku Loma zintu zyakwe, alimwi amupe Leza zintu zya Leza.»

26Aboobo bakakacilwa kuti bamuce muli ncaakaamba kumbele lyabantu niciba comwe, eelyo bakaumuna buyo alimwi bakagambwa kukwiingula kwakwe.

Makani aabubuke bwabafu
(Mateyo 22.23-33; Maako 12.18-27)

27Lino bamwi Basaduki bakasika kuli Jesu. Mbambabo aabo baamba kuti bantu tabakooyoobuka kuzwa kubafu. Bakati,

28«Mwiiyi, Mozesi wakatulembela mulawo ooyu, ‹Kuti naa munyoko wafwa wajisi mukaintu pele katakwe bana mbaakazyala, wamukowa uleelede kukwata mukamufu kutegwa amuzyalile bana mufu.›

29Lino kwakali babunyina bali ciloba, mupati wa boonse wakakwata mukaintu pele wakafwa katanazyala mwana.

30Eelyo awabili wakakwata mukamufu,

31alimwi awatatu mbubonya, pele awalo wakafwa, bakali kuya bufwa boonse mane kusikila kuli waciloba kabatasiyi amwana pe.

32Kumamanino awalo mukaintu wakafwa.

33Ino bwaakusika buzuba mbobayoobusigwa bafu, ooyo mukaintu uyooba mukani? Nkaambo baalumi aaba bali ciloba boonse bakali mukwete.»

34Jesu wakabaingula kuti, «Baalumi abakaintu bamazuba aano balakwatana,

35pele muciindi ciboola baalumi abakaintu nibayoobusigwa kuzwa kubafu tabakooyookwatana pe.

36Bayooba mbuli bangelo, alimwi tabakafwi limbi pe. Balo bayooba bana ba Leza, nkaambo bayoobusigwa kuzwa kubafu.

37Awalo Mozesi wakacibikka aantangalala cakuti bafu bayoobusigwa. Nkaambo aawo mpaakalemba makani aciteyo ciyaka mulilo, wakalemba kuti, ‹Ngu Leza wa Abulahamu, wa Izaka, alimwi a Jakobo!›

38Caamba kuti ngu Leza wabaumi, tali wabafu pe, nkaambo kuli Leza boonse mbaumi.»

39Eelyo bamwi bamayi ba Mulawo bakaamba kuti, «Ooko nkwiingula kubotu, omwiiyi.»

40Aboobo bakayoowa kucinoomubuzya limbi mibuzyo.

Ino Munanike wa Leza mwana wani?
(Mateyo 22.41-46; Maako 12.35-37)

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Jesu wakati kulimbabo, «Ino caambilwa nzi kuti Munanike wa Leza ngwalunyungu
lwa Devedi?

42Nkaambo Devedi mwini mubbuku lya Intembauzyo, waamba kuti,

‹Mwami Leza wakati ku Mwami wangu, Kkala kubbazu lyalulyo lwangu

43Mane kusikila nkabike basinkondonyoko kuti cibe cilyatililo cako.›

44Oobuya Devedi mbwaakamwiita kuti ‹Mwami.› Ino inga ulaba buti mwanaakwe?»

Jesu mbwaakacenjezya bantu zyabamayi ba Mulawo
(Mateyo 23.1-12; Maako 12.38-40)

45Lino bantu banji kabaswiilila Jesu wakati kuli basikwiiya bakwe,

46«Kamubacenjelela bamayi ba Mulawo aabo bayandisya kweendeenda kabasamide
zisani zilamfu, akuyanda kulisalila masena mabotu akujuzigwa akulemekwa
muzisambalilo akukkala zyuuno zyabulemu muzikombelo amumapobwe.

47Bacenga bamukabafu akubanyanga mbono zyabo, alimwi bayanda kubonwa abantu
kwiindila mukukomba kwabo kulamfu. Cisubulo cabo kuli Leza ciyooindilila
kubija!»

Luka 21

Cipo camukamufu
(Mateyo 12.41-44)

1Jesu naakalanga-langa, wakabona bantu bavubi kababikka mali muciyobwedo.

2Alimwi wakabona mukamfu umwi wakali mucete kapati kabikka tuli tobilo
twamukuba.

3Mpoonya wakati, «Ndamulwiida kuti ooyu mukamufu mucete wapa kunji kwiinda
boonse babikka aaba.

4Nkaambo bamwi babikka tuniini buyo kuzwa kubuvubi bwabo bunji. Pele walo
mukamufu mucete, wamaninizya kupa oonse mali ngaajisi, ngaali kuponena mpawo.»

Jesu mbwaakaamba zyakumwaigwa kwaŋanda ya Leza
(Mateyo 24.1-2; Maako 13.1-2)

5Bamwi bantu bakali kwaambaula makani aaŋanda ya Leza, mbuli mbwiiyakidwe
amabwe mabotu aaebeka, azipo zigambya zyakali kupegwa mukulemeka Leza. Jesu
wakati,

6«Zyoonse eezi nzyomubwene, ciyoosika ciindi nikuyoobula bbwe niliba lyomwe
liyoosyaala atala aabbwenyina litakoyookolomonwa pe.»

Makatazyo amapenzi
(Mateyo 24.3-14; Maako 13.3-13)

7Eelyo bakabuzya Jesu kuti, «Mwiiyi, ino zintu eezi ziyoocitika lili? Alimwi ncinzi
ciyooba citondezyo caciindi noziyoocitika zintu eezi zyoonse?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nkabela Jesu wakabaambila kuti, «Amucenjele kuti mutacengwi. Nkaambo bantu banji bayooboola muzina lyangu kabati, ‹Ndendime nguwe!› akuti ‹Ciindi casika!› Mutakabatobeli pe.

9Mutakayoowi mwaakumvwa makani aankondo anzwanga munyika. Eezi zintu zileelede kuti zisaangune kucitika, pele tazyaambi kuti mamanino ali aafwiifwi pe.»

10Jesu wakati, «Cisi ciyoolwana acisinyina, abwalo bwami abwaminyina.

11Kuyooba kuzungaana kwanyika amumasena aandeene, alimwi kuyooba nzala amalwazi koonse koonse, kuyooba zintu ziyoosya, azitondezyo zipati kuzwa kujulu.

12Pele zyoonse eezi kazitana ba, muyooangwa akupenzegwa, muyootolwa kukubetekwa muzikombelo akuyoobikkwa muntolongo, muyootolwa kubami akubeendelezi akaambo kangu.

13«Lino eeci ciyooba nceciindi canu cakwaambilizya Makani Mabotu.

14Mutalikatazyi mumiyeeyo kuti ino tukalikwabilile buti?

15Nkaambo ndiyoomupa majwi alimwi abusongo kutegwa kukabule aomwe wabasinkondonyoko uyookonzya kukazya nikuba kutacizumina ncomuyooamba.

16Muyooabwa abazyali banu, bana bokwanu, basazinyoko boonse, beenzinyoko, alimwi bamwi banu bayoojaigwa.

17Muyoosulaikwa abantu boonse akaambo kangu.

18Pele nikubaboobo taakwe nikaba komwe kasusu kayoosweeka kuzwa kumitwe yanu.

19Amujatisisye muzyandamane, nkaambo oobu mbomuyoolivuna nobeni.

Jesu mbwaakaamba kumwaigwa kwa Jelusalemu
(Mateyo 24.15-21; Maako 13.14-19)

20«Mwaakubona kuti munzi wa Jelusalemu wazingulukwa ampi zyabasilumamba, mukazibe kuti ciindi cakumwaigwa kwawo caswena aafwiifwi.

21Nkabela aabo bali mucisi ca Judiya baleelede kutijila kumalundu, abalo bali mumunzi beelede kuusiya, bali mumyuunda batakabweedi kuyoonjila mumunzi.

22Nkaambo aaya ngangawo ‹Mazuba aa Cisubulo,› kuti cilembedwe mu Malembe cibe masimpe.

23Kuyooba kupenga kapati kuyoosya kubakaintu baminsi abaabo banyonsya kumazuba aayo! Kupenga kuyoosya kuyoosika kunyika eeyi, acalo cisubulo ca Leza ciyoosikila bantu Baisilayeli.

24Bamwi bayooyaswa amapanga akujaigwa, alimwi bamwi bayootolwa mubuzike muzisi zyoonse, Jelusalemu uyoolyataukwa mane kusikila ciindi cabamasi cikamane.

Kuboola kwa Mwanaa Muntu
(Mateyo 24.29-31; Maako 13.24-27)

© 1996, Bible Society of Zambia.

25«Kuyooba zitondezyo kuzuba, kumwezi, akunyenyezi. Aano ansi kuyooba
kulibilika akuyoowa kupati mumasi oonse, kuyooba kuvuuma kwalwizi
akwamayuwe.

26Bantu bayoonetuka akaambo kakuyoowa nobanoolindila kubona citikasike munyika
yoonse, nguzu zyakujulu ziyoozungaana.

27Eelyo Mwanaa Muntu uyoolibonya kaboola mukkumbi anguzu abulemu bupati.

28Lino zintu eezi zyatalika kucitika, amulange mujulu, nkaambo lwaangunuko lwanu
lwaba aafwiifwi.»

Ciiyo camukuyu
(Mateyo 24.32-35; Maako 13.28-31)

29Mpoonya Jesu wakabaambila cikozyanyo eeci wakati, «Amuuyeeye mukuyu
amisamu yoonse imwi.

30Ciindi nomwiibona kuti yatalika kusyuuka mulaziba kuti mainza ali aafwiifwi.

31Mbubonya obo, mwaakubona kuti zintu eezi zyacitika amukazibe kuti bwami bwa
Leza buli aafwiifwi.

32«Amuyeeye eeci! Zintu eezi zyoonse ziyoocitika bantu basunu kabatanamaninina
kufwa.

33Julu anyika ziyoomana, pele majwi aangu taakamani.

Mbobeelede kulangisisya

34«Amukkale kamulibambilide! Mutanoosungwaalili buyo kulya mapobwe, kunywa
makoko akuyeeyesya zintu zyaansi, nkaambo ambweni Buzuba oobu bukamujane
kamutalibambilide.

35Kusika kwa Buzuba oobo kuyooba mbuli kakole kafwisuka akuca bantu boonse
bamunyika.

36Amulangile akukomba lyoonse kutegwa mukakonzye kujana nguzu zintu eezi
zyaakucitika. Ndendilyo nomuti kaime kumbele lya Mwanaa Muntu.»

37Mumazuba aayo, Jesu wakali kwiisya muŋanda ya Leza, pele kumangolezya wakali
kuunka kucilundu camisamu ya Oliva nkwaakali kukkala masiku oonse.

38Bantu banji bakali kufumina kuŋanda ya Leza kuti bakamuswiilile.

Luka 22

Mbubakakanza kujaya Jesu
(Mateyo 26.1-5; Maako 14.1-2; Joni 11.45-53)

1Lino lyakali aafwiifwi pobwe lyakulya Cinkwa Citakwe Mimena litegwa Pobwe lya
Kwiindilila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo bakali kusola kujana nzila yakujaya Jesu
bantu kabatazi, nkaambo kakuyoowa kuti kulaba lupyopyongano.

Judasi mbwaakazumina kumwaaba Jesu
(Mateyo 26.14-16; Maako 14.10-11)

3Lino Saatani wakanjila muli Judasi wakali kutegwa Isikaliyoti, wakali umwi
wabaabo bakali kkumi ababili.

4Aboobo Judasi wakainka kuti akakanane abapaizi basilutwe abalindizi baŋanda ya
Leza mbuli mbwataabe Jesu kulimbabo.

5Balo bakabotelwa, mpoonya bakazumina kumubbadela mali.

6Awalo Judasi wakacizumina eeci. Eelyo wakatalika kuyandaula nzila yakwaaba Jesu
bantu kabatazi.

Jesu mbwaakalibambila kulya cilalilo ca Pasika
(Mateyo 26.17-25; Maako 14.12-21; Joni 13.21-30)

7Bwakasika buzuba bwapobwe lya Cinkwa Citakwe Mimena, aawo tubelele twa
Pobwe lya Kwiindilila nitwakali kujaigwa.

8Nkabela Jesu wakatuma Pita a Joni akubalailila kuti, «Kamuya mukabambe cilalilo
cesu ca Pobwe lya Kwiindilila kuti tulye.»

9Balo bakamubuzya kuti, «Ino nkuli nkoyanda kuti tukalibambile nkuko?»

10Jesu wakati, «Amumvwe! Mwaakunjila buyo mumunzi, muyooswaana mwaalumi
uuyumwide nongo yamaanzi. Amukamutobele muŋanda mwatikanjile,

11muŋanda oomo mwatikanjile mukati kuli mukamwini ŋanda, ‹Mboobu mbwaamba
Mwiiyi kulinduwe, ino ili kuli ŋanda mwetilide pobwe mebo abasikwiiya bangu?›

12Uyoomutondezya ŋanda mpati yamujulu iijisi zintu zyoonse ziyandika, momumo
momuyoobamba zintu zyoonse.»

13Bakainka akuyoojana kuti zyoonse zintu mulinjiyo zili mbubonya
mbwaakabalaililide Jesu. Eelyo bakabamba cilalilo ca Pobwe lya Kwiindilila.

Mulalilo wa Mwami
(Mateyo 26.26-30; Maako 14.22-26; 1 Bakolinti 11.23-25)

14Nicakasika ciindi cakulya pobwe lyakwiindilila, Jesu wakakkala mubusena bwakwe
atebule, antoomwe abatumwa bakwe bali kkumi ababili.

15Mpoonya wakati kulimbabo, «Ndali kuyandisya kapati kuti ndilye cilalilo eeci ca
Pobwe lya Kwiindilila andinywe nketananjila mumapenzi.

16Nkaambo ndamwaambila kuti musule aacilalilo eeci nsikooyoolya limbi cimbi
kusikila caakucitilwa mubwami bwa Leza.»

17Mpoonya aawo Jesu wakabweza nkomeki, nkabela naakamana kulumba Leza,
wakati, «Amutole nkomeki eeyi mwaabane,

© 1996, Bible Society of Zambia.

18nkaambo ndamwaambila kuti kuzwa lino nsikooyoonywa limbi musinza wansansa
mane kusikila bukaboole bwami bwa Leza.»

19Eelyo wakabweza cinkwa, wakalumba, wakacikomona akucipa kulimbabo wati,
«Ooyu ngomubili wangu, [wapegwa nkaambo kanu. Kamucita eeci mukuyeeya
ndime.»

20Munzila yomwe buyo nibakamana kulalila, wakabapa nkomeki akwaamba kuti,
«Nkomeki eeyi ncecizuminano cipya ca Leza, ciyumizigwa akukunka kwabulowa
bwangu akaambo kanu.]

21«Pele, amulange! Ooyo uundaaba uli aandime atebule eeli ndilyonya!

22Mwanaa Muntu uyoofwa mbubonya mbuli mbwaakaciyanda Leza, pele akomena
mapenzi aayooba kuli uumwaaba!» Muntu ooyo naatakazyalwa buyo.

23Eelyo basikwiiya bakatalika kulibuzya mulicabo kuti nguni uunga ulacicita eeci.

Mupati kwiinda bamwi mbweelede kuba

24Lino kwakaba kukazyanya akati kabasikwiiya nkaambo bakali kuyanda kuziba kuti
nguni mupati kwiinda akati kabo.

25Mpawo Jesu wakabaambila kuti, «Bami bamunyika eeyi balela bantu babo
akakomo-komo, abalo baleli bayanda kulumbaizigwa akwiitwa kuti ‹Mbeenzinyina
abantu.›

26Pele tacili boobo kulindinywe pe. Ooyo mupati akati kanu uleelede kuba uulitola
aansi kwiinda bamwi boonse, awalo mweendelezi uleelede kuba mubelesi wanu
nyoonse.

27Ino nguni mupati? Sena nguyooyo uukkala aatebule akulya, naa nguyooyo
uumubelekela akuleta cakulya? Ncobeni nguyooyo uukkala akulya. Pele mebo
kulindinywe ndili mbuli mubelesi wanu.

28«Nywebo mwakkala andime mumasukusyo aangu oonse,

29mbubonya mbuli Taata mbwaakandipa nguzu zyabwami, mbubonya oobo ambebo
mbwendiyoobamba cizuminano cangu andinywe.

30Muyoolida akunywida atebule lyangu mubwami bwangu, alimwi muyookkala
azyuuno zyabwami akubeteka misyobo iili kkumi aibili ya Isilayeli.

Jesu mbwaakacenjezya Pita

(Mateyo 26.31-35; Maako 14.27-31; Joni 13.36-38)

31«Saimoni, Saimoni! Swiilila! Saatani wazumizigwa kuti amusunke nyoonse,
mbubonya mbuli mulimi mbwapupulula buungu kuzwa kumaila.

32Pele ndakukombela, Saimoni, kuti lusyomo lwako lutamani. Eelyo waakupilukila
kulindime, ukayumye beenzinyoko.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Pita wakaingula kuti, «Mwami, ndililibambilide kuya kuntolongo ayebo, nikuba kufwa.»

34Jesu wakati, «Nkwaambile, Pita, mukombwe katanalila sunu, unoonditamide kale ziindi zyotatwe kuti tondizi.»

Cikwama, ankomo, apanga

35Jesu wakati kulimbabo, «Ciindi ncindakamutuma kamutakwe cikwama, nkomo, andyasyo, sena mwakaakubula cintu?» Bakati, «Taakwe acomwe ncotwakabula pe.»

36Eelyo Jesu wakati kulimbabo, «Pele lino ooyo uulaacikwama, niiba nkomo, uleelede kwiibweza akwiitolelezya, awalo uutajisi panga uleelede kuuzya cisani kutegwa aule.

37Nkaako ndamwaambila kuti, malembe aamba kuti, ‹Wakabalilizigwa abacita zibi,› aleelede kuti azuzikizigwe mulindime. Nkaambo kakuti eeco cakalembwa akaambo kandime caba aafwiifwi kuti cicitike.»

38Basikwiiya bakati, «Bona! Mwami, ngaaya mapanga obilo!» Jesu wakati, «Mbombubo, azulila.»

Jesu mbwaakakomba mumuunda wa Getesamani
(Mateyo 26.36-46; Maako 14.32-42)

39Jesu wakazwa mumunzi wakainka kucilundu camisamu ya Oliva mbubonya mbuli mbwaakali kucita lyoonse, basikwiiya bakwe bakamutobela.

40Naakasika kubusena oobo, wakati kulimbabo, «Amukombe kuti mutanjili mumasunko.»

41Mpoonya wakabasiya, wakainka mpanga muntu ulasisya afusa bbwe, eelyo wakavuntama wakomba.

42Wakati, «Taata, kuti koyanda ndigwisizya nkomeki eeyi yamapenzi. Nikubaboobo kutabi mbuli mbweyanda pe, akube mbuli kuyanda kwako.»

[43Eelyo mungelo wakaza kulinguwe akumuyumya.

44Mukupenga kupati kwamumoyo wakakombesya anguzu, mane amubili wakatalika kuzwa nkasaalo yakali kuloka-loka ansi mbuli madosi aabulowa.]

45Naakanyamuka kuzwa mpaakali kukombela, nkabela wakasika kuli basikwiiya bakwe, wakajana baloona, nkaambo bakalikatede, myoyo yabo yakazwide kuusa kupati.

46Wakasika kuli mbabo wati, «Nkaambo nzi ncomoona? Amubuke mukombe kuti mutanjili mukusunkwa.»

Jesu mbwaakajatwa
(Mateyo 26.47-56; Maako 14.43-50; Joni 18.3-11)

47Lino Jesu naakacili kwaambaula, mpi yakasika kaisololedwe a Judasi, umwi wabaabo bali kkumi ababili. Judasi wakaswena aafwiifwi a Jesu wamumyonta.

© 1996, Bible Society of Zambia.

48Jesu wakati kulinguwe, «Judasi, sena waaba Mwanaa Muntu akumyonta?»

49Lino aabo basikwiiya bakali aa Jesu nibakabona cakali kuyanda kucitika bakati, «Sena tulwane amapanga Mwami?»

50Eelyo umwi wabo wakakwezula kutwi kwalulyo kwamuzike wamupaizi mupati.

51Jesu wakati, «Mbubo! Akumane lino!» Eelyo wakabweza kutwi kwamuntu ooyo akumuponya.

52Mpoonya Jesu wakaambila bapaizi basilutwe, balindizi bapati baŋanda ya Leza, bapati bacisi, aabo bakaza kuzoomujata wakati, «Nkaambo nzi mwazikundijata amapanga ankoli mbuli kuti ndimubbi?

53Ndakali aandinywe muŋanda ya Leza mazuba oonse, pele taakwe nimwakasola kundijata. Ecino nciindi cakuti muleli wamudima atondezye nguzu zyakwe.»

Pita mbwaakatama Jesu

(Mateyo 26.57-58, 69-75; Maako 14.53-54, 66-72; Joni 18.15-18, 25-27)

54Lino bakamujata akumutola kuŋanda yamupaizi mupati, Pita wakaccilila kaya bweendela alaale.

55Kwakakutwidwe mulilo akati kalubuwa, nkabela Pita wakakkala akuyota abaabo mbaakajana mpawo.

56Umwi wabasimbi babelesi naakabona Pita kayota wakamulangisya akuti, «Ooyu muntu wakali aanguwe!»

57Pele Pita wakatama wakati, «Yebo omusimbi, ooyu muntu nsimwizi pe!»

58Nikwakainda kaindi kaniini buyo, umwi mwaalumi naakabona Pita wakati, «Yebo uli umwi wabo!» Pita wakamwiingula kuti, «Peepe, mebo nsili wambabo pe!»

59Alimwi nikwainda oola lyomwe, umwi muntu wakaamba cakusinizya wakati, «Taakwe amubuzyo, ooyu muntu wakali antoomwe a Jesu, nkaambo ngwaakucisi ca Galilii.»

60Pele alimwi Pita wakati, «Yebo, aayo makani ngoamba mebo nsyaazi pe!» Pita kacaamba, mukombwe wakalila.

61Ndilyonya eelyo Mwami Jesu wakacenguluka waceba Pita akumulangisya. Lino Pita wakaibaluka majwi ngaakaamba Mwami aakuti, «Sunu mukombwe katanalila unoonditamide ziindi zyotatwe.»

62Pita wakazwida anze walila kapati.

Jesu mbwaakatolwa kunkuta

(Mateyo 26.67-68; Maako 14.65)

63Lino bantu bakali kulindila Jesu, bakamuseka calweeno akumuuma.

64Bakamuvumba kumeso, bakamuuma akumubuzya kuti, «Ziba, ino nguni wakuuma?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

65Bakaamba zintu zimwi zinji zyakumusampula akumutukana.

Jesu kumbele lyankamu yababetesi
(Mateyo 26.59-66; Maako 14.55-64; Joni 18.19-24)

66Nibwakaca, bapati ba Bajuda, bapaizi basilutwe, abamayi ba Mulawo bakakkala antoomwe, Jesu wakaletwa kulimbabo.

67Bakamubuzya kuti, «Twaambile, sena yebo nduwe Munanike wa Leza?» Walo wakati, «Nikuba kuti ndamwaambila tamukoondizuminina,

68alimwi kuti ndamubuzya mubuzyo inga tamukoodiingula.

69Pele kuzwida sunu mane kuyoosika akutamani Mwanaa Muntu uyookkala kululyo lwa Leza Singuzuzyoonse.»

70Eelyo boonse bakati, «Nkokuti ndonduwe Mwanaa Leza?» Walo wakati kulimbabo, «Ndinywe mwaamba kuti ndime nguwe.»

71Balo bakati, «Mbaanzi bakamboni mbotuciyanda! Swebo tobeni twalimvwida nzyaamba amulomo wakwe mwini!»

Luka 23

Jesu mbwaakabetekwa a Pilato
(Mateyo 27.1-2, 11-14; Maako 15.1-5; Joni 18.28-38)

1Bantu banji boonse aabo bakanyamuka akutola Jesu kuli Pilato.

2Bakatalika kumutamikizya twaambo bakati, «Twakamujata muntu ooyu kaambila bantu besu makani aakubasowa, wakali kubaambila kuti kabatateli mitelo ku Muleli Mupati waku Loma, alimwi akuti walo ngo Munanike wa Leza, ngo Mwami.»

3Pilato kamubuzya Jesu kuti, «Sena nduwe mwami wa Bajuda?» Jesu wakati, «Waamba.»

4Mpoonya Pilato wakati kubapaizi basilutwe akubantu aabo banji, «Nsijene mulandu kumuntu ooyu pe.»

5Pele balo bakazumanana kapati akuti, «Muntu ooyu unyonganya bantu mucisi coonse ca Judiya kwiindila mukwiisya kwakwe. Wakatalikila kucisi ca Galilii, lino ngooyu wasika akokuno.»

Jesu mbwaakatolwa kuli Helodi

6Pilato naakamvwa eeci, wakabuzya kuti, «Sena ooyu muntu ngwakucisi ca Galilii?»

7Nkabela naakaziba kuti wakali kuzwida kubusena bwacisi cilelwa a Helodi wakamutumya kuli Helodi, nkaambo Helodi wakali mu Jelusalemu ciindi eeco.

8Helodi wakabotelwa kapati naakabona Jesu, nkaambo kwaciindi cilamfu wakamvwide buyo mpuwo yakwe, aboobo wakali kuyandisya kuti abone maleele amwi ngaakali kucita.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Helodi wakabuzya Jesu mibuzyo minji, pele taakwe naakamuvuwa pe.

10Mpawo bapaizi basilutwe abamayi ba Mulawo bakaswena aafwiifwi akutalika kubejelezya Jesu canguzu mutwaambo tunji.

11Mpoonya Helodi abasilumamba bakwe bakaseka Jesu akumufubaazya. Bakamusamika cisani cilamfu cibotu, bamane, bakamubweedezya kuli Pilato.

12Kuzwa buzuba oobo Pilato a Helodi bakatalika kumvwana, kusaanguna bakalisulene.

Jesu mbwaakapegwa mulandu walufu

(Mateyo 27.15-26; Maako 15.6-15; Joni 18.39—19.16)

13Pilato wakabunganya bapaizi basilutwe, abeendelezi, abantu,

14wakabaambila kuti, «Ooyu muntu ngomwakaleta kulindime akwaamba kuti unyonganya bantu akusola kubalubizya, nindamubuzya-buzya mebo kumbele lyanu, ndajana kuti zyoonse nzyomumutamizya taziwo.

15Helodi awalo wajana kuti tajisi kaambo, ncencico eeci ncaamuboozezya okuno alimwi. Taakwe ncaakacita muntu ooyu cinga cilamucitya kuti afwe.

16Nkaako, ndilamukwabbauzya buyo akumwaangununa.»

[17Cakali cilengwa ca Pilato kuti lyoonse muciindi ca Pobwe lya Kwiindilila abaangunwide mwaange omwe.]

18Pele nkamu yoonse yabantu yakoongolola yakati, «Ooyu ajaigwe! Kotwaangunwida buyo Balabbasi!»

19Balabbasi wakalaangidwe akaambo kamanyongwe aakacitikide mu Jelusalemu, alimwi amulandu wakujaya muntu.

20Mukuti Pilato wakali kuyanda kuti Jesu aangununwe, aboobo wakainduluka kwaambila bantu makani ngoonya.

21Pele balo bakoongolola bakati, «Akankaminwe aciingano! Akankaminwe aciingano!»

22Pilato wakabaambila lwatatu kuti, «Ino kayi, mbubi nzi mbwaacita? Taakwe cibi ncindajana mulinguwe ceelede lufu. Nkaako ndilalailila buyo kuti akwabbaulwe kwamana alekwe.»

23Pele bakazumanana akoongololesya kuti Jesu uleelede kukankaminwa aciingano, lino kumamanino majwi aabo akazunda.

24Pilato wakamupa mulandu Jesu mbuli ngubakali kukumbila kuti apegwe.

25Wakaangununa muntu ngubakakumbila, wakaangidwe akaambo kamanyongwe abujayi, eelyo wakapa Jesu kulimbabo kuti bamucite mbuli mbubakali kuyanda.

Jesu mbwaakakankaminwa aciingano

(Mateyo 27.32-44; Maako 15.21-32; Joni 19.17-27)

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Mpawo bakatola Jesu, nibakali kuyabweenda, bakaswaana muntu wakali kutegwa
Saimoni, uuzwa kumunzi wa Sailini, wakali kuya mu Jelusalemu kuzwida kuzitungu.
Bakamujata akumuyumuzya ciingano musule lya Jesu.

27Kwakali bantu banji, bakali kutobela musule. Akati kabantu aaba kwakali bakaintu
bakali kuya bulila akumuusila.

28Jesu wakabaceba akubaambila kuti, «Nobakaintu bamu Jelusalemu mutalili ndime
pe, amulilile lwanu nobeni abana banu.

29Nkaambo mazuba ayoosika bantu nibayooamba kuti, ‹Balilelekedwe aabo bakaintu
batakazyala akunyonsya!›

30Eeci ciyooba nceciindi bantu nibayooambila malundu kuti, ‹Amutulimbe!›
akutulundu kuti, ‹Amutusise!›

31Nkaambo kuti bantu kabacita boobo bantu kucisamu cicili citete, ino kuciyumu inga
kuyooba buti?»

32Bakatolelezya abambi bobilo aabo bakali bafumpi, kuti abalo bakajaigwe.

33Nibakasika abusena butegwa «Kapapa Kamutwe» bakamukankamina Jesu
aciingano, alimwi bakabambula abaabo bafumpi bobilo umwi kululyo lwakwe umwi
kulumwensi.

34Jesu wakaamba kuti, «Taata, ubalekelele, nkaambo tabazi ncobacita pe.» Eelyo
bakaabana zisani zyakwe kwiindila mukuuma cisolo.

35Lino bantu bamwi bakaliimvwi kumbali kabeebelezya, ciindi beendelezi babo
nibakali kuseka akuti, «Wakali kufutula bamwi, ngooyo kayi aalifutule tumubone, naa
kuti kali ngo Munanike ooyo Leza ngwaakasala!»

36Alimwi abalo basilumamba bakamuswida. Bakaswena kulinguwe akumupa waini
wandulwe.

37Bakati, «Lifutule omwini, kuti naa koli mwami wa Bajuda!»

38Ngaaya majwi akalembedwe atala lyamutwe wakwe, «Ooyu ngo Mwami wa
Bajuda.»

39Umwi mufumpi wakabambwidwe aawo wakamutukana kuti, «Sena yebo toli
Munanike wa Leza? Lifutule omwini, aswebo utufutule!»

40Pele umwi mufumpi wakakalalila mweenzinyina akuti «Sena yebo toyoowi Leza?
Toonse tuli mucisubulo comwe anguwe.

41Pele mulandu wesu swebo ulitweelede, nkaambo twapegwa eeco ceelede kubisya
nkutwakacita, pele ooyu muntu taakwe cibi ncaakacita pe.»

42Amane wakati kuli Jesu, «Jesu, ukandiyeeye waakusika mubwami bwako!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Jesu wakamwiingula kuti, «Ndakwaambila kuti, sunu obuno buzuba uyookkala andime mubusena bwakubotelwa akuumbulizigwa.»

Jesu mbwaakafwa
(Mateyo 27.45-56; Maako 15.33-41; Joni 19.28-30)

44Lino nilyakatisike aacilungu-lungu, kwakaba mudima uusiya mbi munyika yoonse kusikila aacilangankumo.

45Mpoonya-mpoonya cisitilizyo ca muŋanda ya Leza cakayauka muzibeela zyobilo.

46Mpawo Jesu wakoongolola ajwi pati wakati, «Taata! Nduubikka mumaanza aako muuya wangu!» Mbwaakamanina buyo kwaamba oobo, wakafwa.

47Lino silumamba naakabona cakacitika, wakalumbaizya Leza akuti, «Nkasimpe mwaalumi ooyu walililuleme!»

48Lino aabo bantu bakaboola kuzoolangilila, nibakabona cakacitika, bakabweeda kuminzi yabo baya bulyuumauma azyamba.

49Aboobo boonse bakazi Jesu, antoomwe abaabo bakaintu bakazwa kucisi ca Galilii, bakali kuya bumuccilila musule, bakaima aalaale kabalangilila zintu eezi.

Kuzikkwa kwa Jesu
(Mateyo 27.57-61; Maako 15.42-47; Joni 19.38-42)

50Kwakali muntu wakali kutegwa Josefa, wakali kuzwa mumunzi uutegwa Alimatiya uuli mucisi ca Judiya. Wakali muntu mubotu, uulemekwa,

51alimwi wakali kulindila kuboola kwabwami bwa Leza. Nikuba kuti awalo wakali wakabunga kabeendelezi, taakali kuzumina abasikabunganyina mumizeezo amumicito yabo.

52Wakainka kuli Pilato, wakakumbila mutumba wa Jesu.

53Mpoonya wakuuangula, akuuputaila mucisani cibotu akuyooulazika mucuumbwe cakakololwa mumwaala, mucuumbwe mwatakana zikkidwe muntu.

54Bwakali buzuba bwakulibambila, nkaambo Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata bwakali aafwiifwi kutalika.

55Abalo bakaintu bakazwida kucisi ca Galilii, aabo bakali kuya butobela musule lya Jesu, bakainka a Josefa kuyoobona cuumbwe, akubona mbuli mutumba wa Jesu mbuwakalazikwa oomo.

56Mpoonya bakabweeda kumunzi kuti bakabambe mafuta atununkilizyo tumwi twakuyoonanika mutumba wa Jesu. Eelyo mubuzuba bwa Sabata abalo bakalyookezya, mbubonya mbuli mbuwakali kwaamba Mulawo wa Bajuda.

Luka 24

Jesu mbwaakabuka kuzwa kubafu
(Mateyo 28.1-10; Maako 16.1-8; Joni 20.1-10)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Cifumo-fumo kapati mubuzuba butaanzi bwamvwiki bakaintu bakainka kucuumbwe
kabayumwide mafuta atununkilizyo ntobakabambidwe.

2Bakaakujana kuti bbwe lyakasinkide acuumbwe lili kunkulisidwe.

3Aboobo bakanjila mukati kacuumbwe, pele bakajana kuti mutumba wa Jesu tuumo
pe.

4Kabacikatazigwa aceeci cakacitika, mpoonya baalumi bobilo bakaima. Baalumi aabo
bakasamide zisani zimweka.

5Bakaintu aaba, kabayoowede kapati, bakakotama akulanga ansi, ciindi baalumi aabo
niibakababuzya kuti, «Nkaambo nzi ncomuyandaula muntu muumi akati kabafu?

6Tamo muno pe, wabuka! Amuyeeye ncaakamwaambila naakacili mucisi ca Galilii
naakati,

7‹Mwanaa Muntu uleelede kwaabwa mumaanza aabantu babi, akuti akankaminwe
aciingano akubusigwa kuzwa kubafu mubuzuba bwatatu?› »

8Mpoonya bakaintu bakayeeya majwi aa Jesu,

9eelyo bakapiluka kuzwa kucuumbwe, akuyooambila basikwiiya bali kkumi aumwi
makani aaya, akuli bamwi baccilili bakwe.

10Aabo bakaintu bakali Maliya waku Magadala, Jowana, a Maliya banyina Jemusi.
Aaba abakaintunyina bamwi, mbabakaambila batumwa ba Jesu makani aaya.

11Pele batumwa bakayeeya kuti cakaamba bakaintu cakali cabufuba-fuba buyo,
taakwe nibakabazuminina.

12Pele Pita wakanyamuka akuzuzaanina kucuumbwe. Naakaakusondela wakabona
buyo zisani mwakavungailidwe mufu. Mpoonya wakabweeda kumunzi kakatazidwe
mumoyo akaambo kacintu cakacitika.

Jesu mbwaakeenda lweendo lwakumunzi wa Emeyusi
(Maako 16.12-13)

13Mubuzuba oobo mbubonya basikwiiya bobilo, bakali kuya bweenda kuya kumunzi
wa Emeyusi. Kuzwa ku Emeyusi kusikila ku Jelusalemu kakali kasinzo,

14nibakali kuya bweenda bakali kuya bwaambaula makani aazintu zyakacitikide.

15Kabacaambaula akukazyanya makani aaya, Jesu lwakwe mwini wakasika akutalika
kweenda ambabo.

16Bakamubona, pele tiibakamuziba pe.

17Mpoonya Jesu wakababuzya wati, «Ino makani nzi ngomuya bwaambaula?» Balo
bakaima, kabalangika kuti baluuside.

18Eelyo umwi wabo wakali kutegwa Kiliyopasi wakabuzya kuti, «Sena yebo uli
mweenzu mu Jelusalemu, ootazi zyakacitika mazuba aaya ngoonya?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Walo wakabuzya kuti, «Ino nzintu nzi?» Bakaingula kuti, «Zintu zyakacitika kuli
Jesu waku Nazaleta. Ooyu muntu wakali musinsimi mupati, wakali kugambya
mumilimo amukwiisya kwakwe, alimwi wakali kulemekwa a Leza abantu boonse.

20Pele bapaizi basilutwe abapati bamwi bakamwaaba kuti apegwe mulandu walufu,
eelyo wakankaminwa aciingano.

21Pele swebo twakali kuyeeya kuti ngonguwe uuti kanunune Isilayeli! Ono sunu
kwiindide mazuba otatwe eeci kacicitikide.

22Lino bakaintu bamwi bankamu yesu batugambya. Balifumide kucuumbwe
kakucisiya-siya ansi

23pele tiibuujana mutumba wakwe mucuumbwe pe. Nibaboola baamba kuti babona
buyo bangelo baamba kuti muumi.

24Alimwi bamwi beenzuma bainkide kucuumbwe, bajana mbubonya mbuli
bwaambide bakaintu pele walo tabamubwene pe.»

25Mpoonya Jesu wakati kulimbabo, «Muli bafuba-fuba, ha! Tamufwambaani
kuzumina zintu zyoonse nzobakaamba basinsimi!

26Sena tiicakeelede kuti zicitwe zintu eezi ku Munanike wa Leza kutegwa anjile
mubulemu bwakwe?»

27Mpoonya Jesu wakabapandulwida zyoonse zilembedwe mu Malembe zyaamba
nguwe, kutalikila kumabbuku ngaakalemba Mozesi mane do kuli zeezyo
nzyobakalemba basinsimi.

28Nibakasika aafwiifwi amunzi nkubakali kuya, Jesu wakatiindilile,

29pele balo bakamukasya bati, «Kkala aswebo, nkaambo bona, kwasiya kale, zuba
lyabbila.» Mpoonya wakanjila abalo muŋanda.

30Naakasengela ambabo, wakabweza cinkwa, wakomba, mpoonya wacikomona
wacipa kulimbabo.

31Eelyo meso aabo akajaluka, bakamuziba, mpoonya aawo wakazimaana
tiibakacimubwene limbi.

32Mpawo bakatalika kulyaambauzya bati, «Sena majwi aakwe taali kutuyasa ciindi
naali kukanana andiswe munzila katupandulwida Malembe?»

33Mpoonya bakanyamuka akubweeda ku Jelusalemu ooko nkubakaakujana
basikwiiya bali kkumi aumwi balibungene antoomwe abantu bamwi,

34baambaula makani aakuti, «Mwami wabuka ncobeni! Mane Saimoni wamubona!»

35Lino abalo basikwiiya bobilo baya bakatalika kubalungulwida cakacitika munzila,
ambobakamuziba naakakomona cinkwa.

Jesu mbwaakalibonya kuli basikwiiya bakwe

(Mateyo 28.16-20; Maako 16.14-18; Joni 20.19-23; Milimo 1.6-8)

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Nibakacili kubaambila makani aaya, Jesu lwakwe wakalibonya cakuyusuka akati
kabo akubaambila kuti, «Amube aaluumuno.»

37Pele bakayoowa kapati akuntuntuma, nkaambo bakayeeya kuti babona musangu.

38Walo wakati kulimbabo, «Ino mukatazigwa nzi? Nkaambo nzi ncomuzumbauzya?

39Amulange maanza amaulu aangu, muzibe kuti ndime ncobeni. Amundijataate
mumvwe, nkaambo musangu tajisi mubili, azifuwa mbuli mbwendijisi mebo.»

40Naakali kwaamba boobo, wakabatondezya maanza amaulu aakwe.

41Nikubaboobo taakwe nibakazumina nkaambo bakazwide kutangala akugambwa,
aboobo wakababuzya kuti, «Sena kuli cakulya ncomujisi aano?»

42Eelyo bakamupa cibeela canswi yakayokedwe.

43Wakacibweza, wacilya kabalangilide.

44Mpoonya wakati kulimbabo, «Eezi nzenzizyo nzindakali kumwaambila eliya
nindakacili aandinywe, nkaambo zyoonse zilembedwe zyaamba ndime mu Mulawo
wa Mozesi, amumalembe aabasinsimi, amu Ntembauzyo, zileelede kuti zicitike
ncobeni.»

45Aboobo wakabagwasya kuti baamvwisye Malembe ncaamba.

46Wakati kulimbabo, «Eeci ncecilembedwe, kuti Munanike wa Leza uleelede kupenga
akubuka kuzwa kubafu mubuzuba bwatatu,

47akuti muzina lyakwe makani aakambaukwe kubantu bamisyobo yoonse kutalikila
ku Jelusalemu, kuti beempe, eelyo Leza nati balekelele.

48Nkaako nywebo ndinywe bakamboni bazintu eezi.

49Nkabela mebo ndiyoomutumina cipego Taata ncaakasyomezya, pele muleelede kuti
kamukkede mumunzi muno mane kusikila mukatambule nguzu zizwa kujulu.»

Jesu mbwaakatolwa kujulu

(Maako 16.19-20; Milimo 1.9-11)

50Eelyo wakabasolweda kuya kumunzi wa Betani, nibakaakusika ooko, Jesu
wakanyamuna maanza aakwe, wabaleleka.

51Kacibaleleka boobo, wakaandaana ambabo wabasiya, watolwa kujulu.

52Balo bakamukomba, bakabweeda ku Jelusalemu kabatangede kapati mumyoyo.

53Ciindi coonse bakali muŋanda ya Leza kabalumbaizya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Joni

Joni 1

Ijwi mbulyakaba muntu

1Kumatalikilo ooyo uutegwa Jwi wakaliko kale. Lino wakali aantoomwe a Leza, alimwi ngu Leza.

2Ngonguwe wakali a Leza kumatalikilo,

3zintu zyoonse zyakalengwa anguwe naatali nguwe nikwatakalengwa cintu niciba comwe.

4Muli nguwe momwakali buumi, nkabela buumi oobu bwakali mumuni wabantu.

5Mumuni ooyu ulamunika mumudima, pele mudima tuukonzyi kuuzunda pe.

6Kwakali muntu umwi uutegwa Joni wakatumwa a Leza.

7Joni wakaboolela kuzoopa bumboni bwa Mumuni ooyu, kutegwa mubumboni bwakwe bantu boonse basyome Mumuni.

8Joni teensi ngo Mumuni, pele wakazida kuzoopa bumboni bwa Mumuni.

9Ooyu ngonguwe Mumuni wini-wini wakaza ansi kuzoomunikila bantu boonse.

10Walo wakalimo munyika muno, nyika yakalengwa kwiindila muli nguwe, nikuba boobo bantu bamunyika tiibakamuzi pe.

11Wakaza kucisi cokwabo, pele bantu bakwe tiibakamutambula.

12Pele aabo bakamutambula akumusyoma wakabapa nguzu zyakuba bana ba Leza.

13Kuba bana ba Leza tiikwakazwida kubazyali babo, nikuba kukuyanda kwamuntu, pele mbana bazyedwe kunguzu zya Leza.

14Nkabela Jwi eelyo lyakaba muntu, wakasika kuzookkala akati kesu kazwide luzyalo abwini. Swebo twakeebela bulemu bwakwe, bulemu bwa Simuzyalwa alikke wa Wisi. Wakali aaluse akwaamba zyakasimpe lyoonse.

15Joni wakali kumucitila bumboni. Wakoompolola kuti, «Ngonguwe ooyu ngwendakali kumwaambila kuti, ‹Uuza munsi lyangu ulandiinda, nkaambo wakaliko kale mebo nketanazyalwa!› »

16Muluse lwakwe lupati swebo twakatambula zileleko zinji kwiindilila.

17Milawo yakapegwa kwiindila muli Mozesi, pele luse abwini zyakazibwa kwiindila muli Jesu Kilisito.

18Noliba lili taakwe muntu wakabona Leza, nokuba kaindi kaniini buyo Mwana Simuzyalwa alikke uuyandisigwa nguwakatwaambila zyakwe.

Bumboni Bwa Joni Mubbapatizi

(Mateyo 3.1-12; Maako 1.1-8; Luka 3.1-18)

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Mboobu bumboni bwa Joni ciindi naakabuzigwa abapaizi a Balevi bakatumwa
abapati ba Bajuda baku Jelusalemu kuzoomubuzya kuti, «Ino nduweni?»

20Wakaingula katakaki waambisya kuti, «Nsili ndime Munanike wa Leza pe.»

21Bakamubuzya kuti, «Ino nduweni? Sena nduwe Elija?» Wakaingula kuti, «Peepe,
nsili ndime nguwe.» Bakati, «Sena nduwe Musinsimi uuyooboola?» Joni wakati,
«Nsili nguwe.»

22Nkaako bakamubuzisisya bati, «Kotwaambila we naa nduweni kutegwa tukaambe
kuli aabo batutuma. Ino uti nduweni?»

23Joni wakati, «Ndime yooyo ngwaakaamba musinsimi Izaya kuti,

‹Kuli waambilizya munkanda kuti, Amululamike nzila zya Mwami!› »

24Aabo bantu bakali kumubuzya bakatumidwe a Bafalisi.

25Alimwi bakamubuzya kuti, «Ino nkaambo nzi ncobbapatizya kuti kotali Munanike,
naa Elija, naa musinsimi uuyooboola?»

26Joni wakabaingula kuti, «Mebo ndibbapatizya amaanzi buyo. Pele akati kanu mpali
umwi ngomutazi.

27Ooyo ngonguwe uuza munsi lyangu, ngonguwe ngweteelede akwaangununa
kaanzyo kandyasyo yakwe.»

28Makani aaya oonse akacitikila kumunzi wa Betani, uuli mutala lyamulonga wa
Jolodani, oomo Joni mwaakali kubbapatizya.

Mwanaa Mbelele wa Leza

29Nibwakaca Joni wakabona Jesu kaza kulinguwe, mpoonya wakati, «Amubone
Mwanaa Mbelele wa Leza, uugwisya zinyonyoono zyanyika!

30Ngonguwe ngwendakali kwaamba nindakati, ‹Uuza munsi lyangu ulandiinda,
nkaambo wakaliwo kale mebo nketanazyalwa.›

31Mebo lwangu tiindakamuzi, pele ndakazida kubbapatizya amaanzi kuti ayubununwe
ku Baisilayeli.»

32Alimwi Joni wakalungulula kuti, «Ndakabona Muuya Uusalala kuuseluka kuzwa
kujulu mbuli nkwilimba akukkala ali nguwe.

33Mebo nsiindakamuzi, pele Leza wakandituma kubbapatizya amaanzi wakati
kulindime, ‹Kufumbwa waakubona muntu uutikaselukilwe Muuya wangu kuzwa
kujulu akumukkala, ukazibe kuti ngonguwe ooyo uubbapatizya a Muuya Uusalala.›

34Lino lwangu ndemwini ndalibonena, nkankakaako ndapa bumboni bwakuti, ‹Ooyu
ngo Mwanaa Leza!› »

Basikwiiya ba Jesu bataanzi

35Nibwakaca Joni wakaliimvwi abasikwiiya bakwe bobilo,

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Naakabona Jesu keenda wakati, «Amulange nguulya Mwanaa Mbelele wa Leza.»

37Basikwiiya bobilo aabo nibakamvwa boobo bakaccilila Jesu.

38Jesu naakacebuka, wakababona kabamuccilila, eelyo wakabuzya kuti, «Ino muyandaula nzi?» Bakamwiingula kuti, «Rabbi, ino ukkala kuli?» («Rabbi,» caamba kuti, «Mwiiyi.»)

39Jesu wakati, «Amuboole mukabone.» Aboobo bakainka akubona nkwaakali kukkala. Bakaakukkala anguwe buzuba oobo boonse, nkaambo kwakali kale kumazuba.

40Umwi wabaabo bakaccilila Jesu, ciindi Joni naakabaambila, wakali Andulu, mwanookwabo Saimoni Pita.

41Nkabela Andulu wakasaanguna kuunka kuli Saimoni akuyoomwaambila kuti, «Twamujana Munanike wa Leza.» (Zina eeli lyaamba kuti Kilisito.)

42Andulu wakatolelezya Saimoni kuli Jesu. Jesu nakamubona wakati, «Nduwe Saimoni mwanaa Jona, kuzwa ono unooitwa kuti Kefasi.» (Zina eeli lyaamba kuti, Pita naa bbwe.)

Jesu mbwaakaita Filipo a Natanayeli

43Nibwakaca Jesu wakayeeya kuunka kucisi ca Galilii, ooko wakajana mwaalumi wiitwa kuti Filipo, mpawo wakamwaambila kuti, «Ndiccilile!“

44Filipo wakali kukkala mu Betesaida. Mumunzi wakali kukkala Andulu a Pita.

45Filipo wakajana Natanayeli, mpoonya wakamwaambila kuti, «Twamujana muntu Mozesi ngwaakalemba mumabbuku aamilawo, ngonguwenya uulembedwe amumabbuku aabasinsimi, ngu Jesu waku Nazaleta, mwanaa Josefa.»

46Natanayeli wakati kuli Filipo, «Sena amwalo mu Nazaleta inga mwazwa cintu cibotu?» Filipo wakaingula wati, «Koboola, ukalibonene omwini.»

47Lino Jesu naakabona Natanayeli uzabuza kulinguwe, wakati, «Ngooyu Muisilayeli mwini-mwini, uutacengi!»

48Natanayeli wakabuzya kuti, «Ino wakandiziba buti?» Jesu wakaingula kuti, «Ndalikubwene kale kocili munsi lyamukuyu, katana akukwiita Filipo.»

49Mpoonya Natanayeli wakaambila Jesu kuti, «O Mufundisi, nduwe Mwanaa Leza! Nduwe Mwami wa Isilayeli!“

50Jesu wakati, «Sena wasyoma oobo nkaambo ndati, ‹Ndakubona kocili munsi lyamukuyu?› Uyoobona zintu zimbi zipati ziinda ceeci.»

51Wakati alimwi, «Ncobeni, muyoobona julu kalijulidwe, abangelo kabatanta akuseluka aa Mwanaa Muntu.»

Joni 2

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zya pobwe lyabwiinga ku Kana

1Nikwakainda mazuba obilo kwakali pobwe lyabwiinga mumunzi wa Kana uuli mucisi ca Galilii, banyina Jesu bakaliko.

2Awalo Jesu abasikwiiya bakwe bakalitambidwe kupobwe eelyo.

3Lino waini naakamana, banyina Jesu bakamwaambila kuti, «Waini wabamanina.»

4Jesu wakati kuli banyina, «Kuliswe, ino ncite buti mebo? Ciindi cangu tacinasika pe.»

5Nikuba boobo banyina bakaambila basimilimo bapobwe kuti, «Zyoonse nzyatimwaambile mucite.»

6Lino aawo kwakali matalo aamabwe aali cisambomwe aakali aakusambila mbubonya mbuli ciyanza ca Bajuda cakulisalazya. Talo lyomwe-lyomwe lyakali kubikkwa maanzi aazula nongo zyosanwe.

7Jesu wakaambila basimilimo kuti, «Amuzuzye matalo aaya amaanzi.» Bakaazuzya oonse mpamu-mpamu.

8Jesu wakati, «Amuteke ono, mutole kuli simwaaba kulya.» Bakateka akutola.

9Naakaalabila maanzi akasandulwa waini, taakaziba kuti waini wazwa kuli. (Pele babelesi bakateka maanzi bakalizi.) Mpawo wakaita sibwiinga

10akumwaambila kuti, «Bantu balasaanguna kunywa waini mubotu, bamana nkokunywa waini uuli mbuubede. Ono yebo waliyobwede waini mubotu kusikila kumamanino.»

11Eeci ncecitondezyo cakusaanguna Jesu ncaakacita ku Kana ku Galilii, wakatondezya nguzu zyabulemu bwakwe, aboobo basikwiiya bakamusyoma.

12Kumane Jesu, banyina, banabokwabo, abasikwiiya bakwe bakaya ku Kapenaumu. Ooko bakaakukkala mazuba masyoonto buyo.

Jesu mbwaakatanda bakali kuuzya muŋanda ya Leza

(Mateyo 21.12-13; Maako 11.15-17; Luka 19.45-46)

13Pobwe lya Kwiindilila lya Bajuda lyakali afwiifwi ciindi eeco, aboobo Jesu wakainka ku Jelusalemu.

14Muŋanda ya Leza wakajana bantu bamwi kabasambala basune, mbelele, ankwilimba. Bamwi bakali kucincana mali.

15Mpoonya wakoosa nswepu yaloozi akubatandila anze boonse, antoomwe abasune ambelele zyabo. Wakamwaya mali abasikucincana, akutingamuna matebule.

16Wakaambila baabo bakali kuuzya nkwilimba wakati, «Amuzigwisye! Ɲanda ya Taata tiili cisambalilo!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Basikwiiya bakwe bakayeeya malembe aamba kuti, «Busungu bwakuyandisya ŋanda yako O Leza, bwandimana mubili.»

18Lino bapati ba Bajuda bakamubuzya kuti, «Ncinzi ncokonzya kututondezya cakutuzibya kuti uleelede kucita boobu?»

19Jesu wakabaingula kuti, «Amwiimwaye ŋanda ya Leza, mebo ndiiyaka mumazuba otatwe buyo.“

20Bajuda bakati kulinguwe, «Cakatutolela myaka iili makumi one acisambomwe kuyaka ŋanda eeyi, ino yebo ulakonzya buti kwiiyakulula mumazuba otatwe?»

21Pele wakali kwaamba mubili wakwe naakaamba ŋanda ya Leza.

22Naakabuka kuzwa kubafu, basikwiiya bakwe bakayeeya kuti ani ncencico eeci ncaakali kwaamba. Bakaasyoma Malembe oonse akuzumina majwi aakaamba Jesu.

Jesu uuliizi myoyo yabantu boonse mbwiibede

23Ciindi Jesu naakali mu Jelusalemu, nikwakali Pobwe lya Kwiindilila, bantu banji-banji bakamusyoma nibakabona zitondezyo zyanguzu nzyaakacita.

24Nikuba boobo Jesu taakwe naakabasyoma bantu aabo, nkaambo wakalibuzi buumi bwabo.

25Alimwi taakali kuyanda kwiisigwa zyabukkale bwabantu amuntu naba omwe, nkaambo mwini wakalizi zyakali mumyoyo yabantu.

Joni 3

Kuzyalwa kupya

1Lino kwakali muntu wankamu ya Bafalisi uutegwa Nikodemasi mweendelezi wa Bajuda.

2Wakaza kuli Jesu masiku, akumwaambila kuti, «Mwiiyi, tulizi kuti yebo nduwe mwiiyi uuzwa kuli Leza, nkaambo taakwe muntu uunga wacita zitondezyo zyanguzu nzocita kuti Leza katali aanguwe.“

3Jesu wakaingula kuti, «Ncobeni, ndakwaambila kasimpe, kuti muntu tazyalululwi, takonzyi kunjila mubwami bwa Leza pe.»

4Nikodemasi wakaamba kuti, «Ino inga muntu wazyalululwa buti kali wacembaala kale? Sena ulakonzya kunjila mwida lyabanyina alimwi kuti azyalululwe?»

5Jesu wakaingula kuti, «Masimpe, kuti muntu tazyalwi amaanzi, alimwi a Muuya Uusalala, takonzyi kunjila mubwami bwa Leza pe.

6Uuzyalwa amuntu mmuntu, pele uuzyalwa a Muuya Uusalala ngwamuuya.

7Utagambwi nkwindakwaambila kuti, ‹Uleelede kuzyalululwa.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Luuwo lulaungila kufumbwa nkoluyanda, nkabela umvwa buyo kuvuuma, pele tozi
nkoluzwida ankoluya. Mbubonya oobo mbocibede akumuntu oonse uuzyalwa a
Muuya Uusalala.»

9Nikodemasi wakaamba kuti, «Ino inga cintu eeci cili boobo cilacitika buti?»

10Jesu wakaingula kuti, «Tee yebo uli mwiiyi wa Baisilayeli, ani toamvwi buti
makani aali boobu?

11Ncobeni, swebo twaamba nzyotuzi, akulungulula nzyotwakabona, pele nywebo
tamwaatambuli majwi eesu pe.

12Kuti naa ndamwaambila zintu zyamunyika tamundisyomi, ino inga mulandisyoma
buti ndamwaambila zyakujulu?

13Taakwe muntu wakatantide kujulu, ccita yooyo wakazwa nkuko, Mwanaa Muntu.

14Mbubonya mbuli Mozesi mbwaakaanzika nzoka yamukuba munkanda, mbubonya
awalo Mwanaa Muntu mbweelede kuyooanzikwa,

15kutegwa muntu uumusyoma abe abuumi butamani.

16Nkaambo mbobuya Leza mbwaakabayandisisya bantu boonse bamunyika,
wakatuma Mwanaakwe Simuzyalwa alikke, kuti kufumbwa uumusyoma atafwidilili,
pele abe abuumi butamani.

17Nkaambo Leza taakwe naakatuma Mwanaakwe kubantu kuti azoobabeteke, pele
kuti bantu bakafutulwe anguwe.

18Ooyo uumusyoma tapegwi mulandu, pele ooyo uutamusyomi ulipedwe kale
mulandu, nkaambo taasyoma Mwanaa Leza, Simuzyalwa alikke.

19Lino lubeta ndwakuti mumuni wakasika munyika, pele bantu bakayandisisya
mudima kwiinda mumuni nkaambo kakuti milimo yabo mibi.

20Kufumbwa uucita cibi uluusulide mumuni. Zibi tazicitili antangalala kuyoowa kuti
milimo yakwe ilalibonya.

21Pele muntu uucita zyabwini nguuza kumumuni, kuti milimo yakwe iboneke kuti
yacitwa mukuteelela Leza.»

Bumboni bwa Joni bwabili

22Musule aakooku Jesu abasikwiiya bakwe bakaya kucisi ca Judiya. Ooko
wakaakukkala ambabo kabbapatizya.

23Joni wakali kubbapatizya ku Enoni kumbali aku Salimu nkaambo nkukwakali
maanzi manji. Bantu bakali kuboola kuti bazoobbapatizigwe.

24Ciindi eeci Joni taakanabikkwa muntolongo pe.

25Lino bakali basikwiiya ba Joni bakali kukazyanya a Mujuda umwi mumakani
aazyakusalazya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Nkabela nibakasika kuli Joni bakamwaambila kuti, «Mwiiyi, uulya muntu
ngumwakali limwi mutala lyamulonga wa Jolodani, uulya ngookatulungulwida, sunu
nguyuulya ulabbapatizya, nkabela bantu banji-banji batijaanina kulinguwe.»

27Joni wakaingula kuti, «Taakwe muntu ncakonzya kujana mwini naa taapegwa a
Leza.

28Nywebo muli bakamboni bangu, mulizi mbwendakaamba kuti, ‹Nsilindime
Munanike. Ndakatumwa buyo kumusololela.›

29Ooyo uujisi nabwiinga, ngosibwiinga. Nikuba boobo mweenzinyina sibwiinga,
nguyooyo wiima ambali lyakwe akumuswiilila, ulabotelwa kwiindilila nkaambo
kamajwi asibwiinga. Aboobo ambebo ndakondwa kapati ono.

30Walo uleelede kukomena, mebo njelede kuceya.

31Ooyo uuzwa kujulu uli atala lyaboonse, pele uuzwa ansi ngwaansi, alimwi waamba
buyo zyaansi. Pele ooyo uuzwa kujulu uli atala lyaboonse.

32Nguulungulula zintu nzyaakabona akumvwa mwini, nikuba boobo taakwe muntu
uubutambula bumboni bwakwe.

33Pele uusyoma majwi aakwe ulazibisisya kuti Leza ngwakasimpe.

34Ooyo wakatumwa a Leza ngonguwe waamba majwi aa Leza, nkaambo Leza
wakamupa Muuya Uusalala cakulitakata.

35Leza Taata ulamuyandisya Mwanaakwe aboobo wakapa zintu zyoonse kulinguwe.

36Ooyo uusyoma Mwana ulaabuumi butamani, pele ooyo uutamusyomi takabi abuumi
pe, cisubulo ca Leza cili aali nguwe.»

Joni 4

Mukaintu Musamaliya

1Lino Bafalisi bakamvwa kuti Jesu wakali kusandula akubbapatizya basikwiiya banji
kwiinda Joni.

2(Nikuba kuti Jesu lwakwe mwini taakali kubbapatizya, mbaasikwiiya bakwe buyo.)

3Eelyo Jesu naakaziba kuti Bafalisi bamvwa oobo, wakazwa mucisi ca Judiya
akuunka kucisi ca Galilii.

4Mulweendo oolo wakainda mucisi ca Samaliya.

5Wakasika kumunzi umwi uutegwa Sikaa, uuli kumbali aamuunda ooyo Jakobo
ngwaakapede mwanaakwe Josefa.

6Kubusena oobo kwakali mukalo wa Jakobo. Lino Jesu mbwaakakatede kweenda,
wakakkala ambali aamukalo. Cakali ciindi casikati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Mpoonya kwakasika mukaintu umwi Musamaliya uza kukuteka maanzi. Jesu wakati kulinguwe, «Ndipa maanzi nnywe.»

8Ciindi eeco basikwiiya bakainkide mumunzi kuyooula zyakulya.

9Mukaintu wakati, «Ino inga yebo o Mujuda wandikumbila buti maanzi aakunywa nde Musamaliya?» (Nkaambo Bajuda tabalyatani a Basamaliya).

10Jesu wakaingula kuti, «Kuti noolizi cipego ca Leza, akuziba yooyo uukukumbila maanzi aakunywa, yebo noomukumbila maanzi aabuumi, nkabela naakupa.»

11Mukaintu wakati, «Omwami, tee tojisi cakutesya, alimwi mukalo ooyu mulamfu, ino maanzi aayo aabuumi inga waateka buti?

12Sena uli mupati kwiinda taata Jakobo wakatupa mukalo ngwaakali kunywa walo mwini, bana bakwe aŋombe zyakwe?»

13Jesu wakati kulinguwe, «Muntu woonse uunywa maanzi aaya ulafwa nyota alimwi.

14Pele muntu uunywa maanzi ngemupa mebo, takonzyi kufwa limbi nyota pe. Maanzi aayo aayooba mbuli kasensa kamaanzi aabuumi mulinguwe, katuntumukila kubuumi butamani.“

15Mukaintu wakati, «Omwami, ndipa maanzi aayo, kutegwa nkentacifwi limbi nyota, akuti nkentacinoobooli kuno kuteka alimwi.»

16Jesu wakati kulinguwe, «Koya ukaite mulumaako, ukaboole anguwe.»

17Mukaintu wakaingula kuti, «Nsijisi mulumi.» Mpoonya Jesu wakati, «Uliluzi noti nsijisi mulumi,

18nkaambo wakali kwetwe baalumi bosanwe, nkabela ooyo uukukwete sunu tali mulumaako pe. Aboobo waamba kasimpe.»

19Mukaintu wakaamba kuti, «Omwami, ndaziba ono kuti uli musinsimi.

20Bamataata bakali kukombela mudundu eeli, pele no Bajuda mwaamba kuti bantu beelede kukomba ku Jelusalemu.»

21Jesu wakati kulinguwe, «Baama, masimpe ciindi cilasika nimutakoyookomba Taata mudundu eeli nikuba ku Jelusalemu.

22Nywebo mukomba ncomutazi, pele swebo tukomba ncotuzi nkaambo lufutuko luzwa ku Bajuda.

23Pele ciindi cilasika, kwalo casika kale, aawo aabo bakomba cakasimpe bayookomba Taata mumuuya amubwini. Mbambabaabo Taata mbayanda, kuti kabamukomba.

24Leza Muuya, aboobo aabo bamukomba baleelede kumukomba mumuuya amubwini.»

25Mukaintu wakaamba kuti, «Ndilizi kuti Munanike wa Leza ulaboola, asika uzootutondezya zintu zyoonse.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Jesu wakati kulinguwe, «Mebo engambaula waano ndendime yooyo ngooamba.»

27Mpoonya abalo basikwiiya bakwe bakasika. Cakabagambya kujana kuti Jesu ulaambaula amukaintu. Nikuba boobo taakwe naba omwe wakabuzya mukaintu ooyo kuti, «Ino uyanda nzi?» Nikuba kubuzya Jesu kuti, «Ino waambaula nzi ayooyu?»

28Lino mukaintu ooyo wakasiya nongo yakwe wainka mumunzi kuyooambila bantu kuti,

29«Kamuboola, mukabone muntu wandaambila zintu zyoonse nzendakacita. Ambweni ngo Munanike wa Leza?»

30Bantu bakasiya munzi akuunka kuli Jesu.

31Ciindi eeco basikwiiya bakatalika kukombelezya Jesu kuti alye.

32Walo wakabaambila kuti, «Mebo ndilijisi cakulya ncomutazi.»

33Nkaako basikwiiya bakatalika kulyaambauzya muli cabo kuti, «Sena kuli muntu wamuletelede cakulya?»

34Pele Jesu wakati kulimbabo, «Cakulya cangu nkucita ziyanda yooyo wakandituma, akumanizya mulimo wakwe.

35Tee mwaamba kuti, ‹Kwasyaala myezi yone buyo kuti tutebule.› Ndamwaambila kuti amubone myuunda, mulange maila mbwaayuma kale, alindila buyo kutebulwa.

36Sikutebula ulavola mumulimo wakwe, ulabungika micelo iitola kubuumi butamani kutegwa ooyo wakasyanga ayooyo uutebula batangale antoomwe.

37Kasimpi aaka kaamba bwini kati, ‹Umwi musyangi, umwi mutebuzi.›

38Anywebo ndamutuma kuti mutebule nzimwatakalima. Bakalima mbambi, nywebo mwaabonena buyo mumilimo yabo.»

39Basamaliya banji bazwa mumunzi bakasyoma muli Jesu akaambo kamajwi aakaamba mukaintu kuti, «Wandaambila zyoonse nzindakacita mubuumi bwangu.»

40Nibakasika kuli Jesu, bakamukumbila kuti akkale ambabo mumunzi. Wakakkala ambabo kwamazuba obilo.

41Nkabela banji-banji bakasyoma akaambo kamajwi ngaakabaiisya.

42Bakaambila mukaintu ooyo kuti, «Twasyoma kutali buyo makani aako, pele nkaambo twalimvwida tobeni, aboobo twaziba kuti ncobeni ooyu ngo Mufutuli wanyika.»

Jesu mbwaakaponya mwana wa walupati-pati

43Naakamana mazuba obilo, Jesu wakazwa mumunzi akuya kucisi ca Galilii.

44Jesu mwini wakaambide kuti, «Taakwe musinsimi uulemekwa kwabo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

45Naakasika mu Galilii, bantu bacisi eeci bakamutambula kabotu, nkaambo bakaliko
ku Pobwe lya Kwiindilila akubona zintu zyoonse nzyaakacita mu Jelusalemu ciindi
capobwe.

46Wakasika alimwi kumunzi wa Kana, ooko nkwaakasandula maanzi kuba waini.
Kwakali umwi muntu walupati-pati wakali aamwana wakali kuciswa ku Kapenaumu.

47Naakamvwa kuti Jesu wazwa kucisi ca Judiya akuboola ku Galilii, wakaza
kulinguwe akumukumbila kuti akamuponyezezye mwana, nkaambo wakali aafwiifwi
akufwa.

48Jesu wakamwaambila kuti, «Mwatabona zitondezyo zyanguzu azigambya zimwi
tamusyomi.»

49Muntu walupati-pati wakaambila Jesu kuti, «Omwami, koboola natanafwa
mwanaangu.»

50Mpoonya Jesu wakati kulinguwe, «Koya buyo, mwanaako wapona.» Eelyo muntu
ooyo wakasyoma majwi aakaamba Jesu, wakabweeda kumunzi wakwe.

51Naakacili munzila, bazike bakwe bakamucingauzya akumwaambila kuti,
«Mwanaako wapona.»

52Wakababuzya naa nciindi nzi mwana naakatalika kulimvwa kabotu. Bakati, «Jilo
ciindi casikati naakatalika kulimvwa kabotu.»

53Mpoonya wisi wakaziba kuti ncicakali ciindi Jesu naakamwaambila kuti
«Mwanaako wapona.» Lino walo abaŋanda yakwe boonse bakasyoma.

54Eeci ncecitondezyo cabili Jesu ncaakacita naakazwa mucisi ca Judiya kuya mucisi
ca Galilii.

Joni 5

Jesu mbwaakaponya muntu watali kukonzya kweenda

1Musule lyakooku, kwakali pobwe limwi lya Bajuda, nkaako Jesu wakainka ku
Jelusalemu.

2Lino mu Jelusalemu, kumbali aamulyango wambelele, kwakali ziba lyakali kwiitwa
kuti Betesaida Mucihibulu. Kuziba eeli kwakaliyakidwe zitungu zyosanwe.

3Muzitungu oomo mwakali kulala balwazi banji-banji, mbuli boofu, balema, bantu
bapuutide maboko amaulu, [bakali kulindila kuvundaulwa kwamaanzi aamuziba.

4Nkaambo kwakali ziindi zimwi mungelo wa Leza naakali kuboola kunjila muziba
akuvundaula maanzi. Nkabela kufumbwa mulwazi wakasaanguna kuliwaala muziba
ciindi maanzi naakavundaulwa wakapona kubulwazi bwakwe nibuba buti.]

5Lino mucitungu cimwi kwakali muntu umwi wakali kuciswa kwamyaka iili makumi
otatwe amyaka iili lusele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Jesu naakamubona wakaziba kuti wakali kuciswa kwaciindi cilamfu. Wakati kulinguwe, «Sena ulayanda kuponyezegwa?»

7Mulwazi wakaingula kuti, «O Mwami, nsijisi uundigwasya kundiwaala muziba ciindi maanzi naacivundaukide. Inga ndatitinjile, ndajana umwi wandiindila kale.»

8Mpoonya Jesu wakati kulinguwe, «Nyamuka, bweza macila aako weende.»

9Mpoonya-mpoonya muntu ooyo wakapona, wakabweza macila aakwe wainka. Oobu bwakali Buzuba bwa kulyookezya butegwa Sabata.

10Lino bapati ba Bajuda bakati kumuntu ooyo wakaponyezegwa, «Sunu Mbuzuba bwa Sabata. Toelede kunyamuna macila pe.»

11Walo wakaingula kuti, «Ooyo wandiponya wandaambila kuti, ‹Bweza macila aako, weende!› »

12Bakamubuzya kuti, «Ino nguni muntu ooyo wakwaambila kuti, ‹Bweza macila aako, weende?› »

13Wakaponyezegwa taakazi kuti naa muntu ooyo nguni, nkaambo Jesu wakanjila mubantu, kwakali bantu banji mubusena oobo.

14Kucimana buyo kaindi, Jesu wakamujana muntu ooyo muŋanda ya Leza, eelyo wakati kulinguwe, «Mbuli mboopona oobu, ncibotu utabisyi kutegwa kutakakusikili mapenzi aambi mabi aaindilila.»

15Mpoonya muntu ooyo wakainka akuyooambila bapati ba Bajuda kuti ngu Jesu wakamuponya.

16Nkaambo cakacitika mu Buzuba bwa Sabata, ncibakamupenzya Jesu Bajuda.

17Walo wakabaambila kuti, «Taata ulabeleka ciindi coonse, aboobo ambebo ndileelede kubeleka mbubonya mbuli nguwe.»

18Mpoonya Bajuda bakasola kujana nzila yakujaya Jesu. Bakati watyola mulawo wa Buzuba bwa Sabata, akulyaamba kuti Leza ngu Wisi. Caamba kuti ulibika muciimo comwe a Leza.

Jesu ngo Mwanaa Leza

19Jesu wakati ku bapati ba Bajuda, «Ncobeni ndamwaambila kasimpe, Mwana takonzyi kulicitila cintu mwini alikke pe. Ukonzya buyo kucita milimo njabona kuli Wisi, nkaambo milimo yoonse iicita Wisi awalo Mwana ulacita njiyonya eeyo.

20Wisi ulayandisisya Mwana, ulamutondezya zintu zyoonse nzyacita walo mwini. Alimwi uciyoomutondezya aimbi milimo mipati kwiindilila, kutegwa mukagambwe.

21Nkaambo mbubonya Wisi mbwabusya bafu akubapa buumi, mbubonya oobo Mwana awalo ulapa buumi kufumbwa kumuntu ngwayanda.

22Wisi tabeteki muntu pe, wakabikka Mwana kuti abeteke boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Kutegwa bantu boonse balemeke Mwana mbubonya mbuli mbobalemeka Wisi. Muntu woonse uutalemeki Mwana talemeki naba Wisi wakamutuma.

24«Ncobeni, ooyo uumvwa majwi aangu akusyoma yooyo wakandituma, ulijisi buumi butamani. Aboobo takooyoopegwa mulandu walufu, nkaambo wayokolwa mulufu, wanjizigwa mubuumi.

25Ndamwaambila kasimpe, ciindi cilasika, kwalo casika kale, bafwide nibayoomvwa majwi aa Mwanaa Leza, nkabela aabo bayoomvwa bayooba aabuumi.

26Nkaambo mbubonya mbuli Wisi mbwali aabuumi, awalo Mwana wakamucita kuti abe aabuumi.

27Wakamupa nguzu zyakubeteka, walo mbwali Mwanaa Muntu.

28Mutagambwi aceeci, nkaambo ciyoosika ciindi boonse bali muzyuumbwe nibayoomvwa majwi aakwe,

29eelyo bayoovukkuka kuzwa muli nzinzyo. Lino aabo bakacita kabotu bayoobukila buumi butamani, abalo bakacita zibi bayoobukila cisubulo.

Bumboni bulungulula Jesu

30«Taakwe ncenga ndakonzya kucita munguzu zyangu ndemwini, ndabeteka mbuli Taata mbwaakandaambila, nkaako lubeta lwangu luliluzi. Nsiyandauli kucita luyando lwangu ndemwini, pele eezyo ziyanda yooyo wakandituma.

31«Kuti naa ndatalika kulilungulula lwangu ndemwini, bumboni bwangu tabuli bwakasimpe.

32Mpali umwi uundilungulula, nkabela ndizi kuti bumboni mbwandilunguluzya mbwakasimpe.

33Mwakatuma batumwa kuli Joni, nkabela wakapa bumboni bwakusinizya.

34Nsyaambi kuti njanda bumboni buzwa kubantu pe, pele makani aaya ndaaamba kutegwa mufutulwe.

35Joni wakali mbuli lambe liyaka akumweka, eelyo nywebo mwakabotelwa kukkala mumumuni wakwe kwakaindi kaniini.

36Pele bumboni mbwejisi mbupati kwiinda boobo mbwaakandilunguluzya Joni. Amubone milimo eeyi njecita njiyeeyo njaakandipa Taata kuti ncite. Njenjiyo iindilungulula akupa bumboni bwakuti Taata nguwakandituma.

37Nkabela Taata wakandituma wakapa bumboni bwakundilungulula. Taakwe nimwakamvwa Ijwi lyakwe niciba ciindi comwe pe, acalo ciimo cakwe tamunacibwene.

38Aalo majwi aa Taata taakkalilide mulindinywe, kuti kamutasyomi yooyo ngwaakatuma.

© 1996, Bible Society of Zambia.

39Mulabalisya Malembe nkaambo muyeeya kuti mulingawo momujisi buumi butamani. Tee kayi ngangawo aandilungulula.

40Mwamana mulakaka kuboola kulindime kutegwa mujane buumi butamani.

41Mebo nsitambuli bulemu buzwa kubantu.

42Pele ndilizi kuti nywebo tamumuyandi Leza pe.

43Mebo ndakasika muzina lya Taata, nikuba boobo tamunditambuli. Pele kuti umwi waboola muzina lyakwe mwini, mulamutambula.

44Mulatambula bulemu buzwa kubeenzinyoko, pele tamutambuli bulemu buzwa kuli Leza. Ani inga mwasyoma buti?

45Mutayeeyi kuti mebo ndime entikamupe mulandu kuli Taata. Mozesi wanu ooyo ngomusyoma nguutikamupe mulandu.

46Kuti nimwakamusyoma Mozesi ambebo nimwandisyoma, nkaambo Mozesi wakandilungulula mumalembe aakwe.

47Pele kuti kamutaazumini malembe aa Mozesi ino inga mwakonzya buti kuzumina majwi aangu?»

Joni 6

Jesu mbwaakasanina bantu bali zyuulu zyosanwe

(Mateyo 14.13-21; Maako 6.30-44; Luka 9.10-17)

1Lino Jesu wakainka kutala limwi lyalwizi lwa Galilii, ndolwizi lwa Tibeliyasi.

2Bantu banji bakamuccilila nkaambo bakabwene zitondezyo zyanguzu nzyaakacita mukusilika balwazi.

3Eelyo Jesu wakatanta acilundu mpaakaakukkala abasikwiiya bakwe.

4Ciindi eeco Pobwe lya Bajuda lya Kwiindilila lyakali aafwiifwi.

5Lino Jesu naakalanga wakabona nkamu mpati yabantu kaiboola kulinguwe. Wakabuzya Filipo kuti, «Ino tulaula kuli zinkwa zyakuti bantu aaba balye?»

6Pele nabuzya boobo wakali kusola Filipo kuti amvwe mbwataambe, walo mwini wakalizi kale mumoyo wakwe mbwaticite.

7Filipo wakaingula kuti, «Nikuba kuti twaula zinkwa zyamali aali myaanda yobilo tazikonzyi kuzulila bantu aaba kuti omwe-omwe alabile kabeela kaniini buyo.»

8Nkabela umwi sikwiiya uutegwa Andulu, munyina Pita, wakati kuli Jesu,

9«Nkaaka kalombe kajisi zinkwa zyosanwe zyamaila alimwi atuswi tobilo. Pele ninzi kubantu banji boobu aaba?»

10Jesu wakati, «Amubaambile bantu bakkale.» Abusena aawo kwakali bwizu bunji. Lino bakakkala ansi, mweelwe wabaalumi wakatisike kuzyuulu zyosanwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Mpoonya Jesu wakabweza zinkwa eezyo, naakamana kulumba wakazyaabila baabo
bakakkede. Atwalo tuswi mbubonya. Boonse bakalya akukkuta.

12Bamane kukkuta, Jesu wakalailila basikwiiya bakwe kuti babwezelele
bufwefwelenga boonse bwakasyaala nibakalya bantu kutegwa kubule cilyo
cinyonyooka.

13Eelyo bakabubwezelela bufwefwelenga bwakasyaala bwazinkwa zyosanwe
akuzuzya zisuwo zili kkumi azibili.

14Bantu nibakabona cakacita Jesu bakati, «Ncobeni ngonguwe musinsimi ooyo
uulangilwa kuboola munyika!»

15Jesu wakaziba kuti bantu bayanda kumunjizya bwami, wakainka kucilundu cimbi
alikke.

Jesu mbwaakeenda amaanzi
(Mateyo 14.22-33; Maako 6.45-52)

16Kulubundu-bundu, basikwiiya ba Jesu bakaselela akuya kulwizi.

17Ooko bakanjila mubwato kuti bazubuke akuya mutala limwi lyalwizi, kuya ku
Kapenaumu, Jesu taakanaboola kuti asangane ambabo. Mpawo kwakasiya.

18Mayuwe mulwizi akali kuvundauka anguzu nkaambo kaguwo pati lyakali
kubbubbula.

19Basikwiiya nibakakwasula bwato kwamusinzo uuli mbuubede bakabona Jesu
uzabweenda amaanzi kazabuswena aafwiifwi abwato bwabo. Bakayoowa kapati.

20Jesu wakati kulimbabo, «Ndime, mutayoowi.»

21Eelyo bakamunjizya mubwato, mpoonya bwato bwakaakusika mutala mubakali
kuya.

Bantu mbubakayandaula Jesu

22Nibwakaca nkamu yabantu yakasyeede mutala limwi lyalwizi yakaziba kuti bwato
bumwi bwakali kulwizi jilo mbubwakabelesya basikwiiya kuzubuka kuunka mutala
limwi. Bakabona kuti Jesu lwakwe taakwe naakanjila abasikwiiya bakwe muli mbubo
pe. Basikwiiya bakali balikke buyo.

23Lino amwi mato aakazwida ku Tibeliyasi akasika kucito cakali aafwiifwi aabusena
bantu mpobakalida zinkwa Mwami Jesu naakamana kulumba Leza.

24Bantu aabo nibakabona kuti Jesu naa basikwiiya bakwe tiibakaliwo abusena oobo,
bakanjila mumato akuya ku Kapenaumu buyandaula Jesu.

Jesu ngo cilyo cabuumi

25Nibakaakumujana mutala limwi, bakamubuzya kuti, «O Mwiiyi, ino wasika lili
kuno?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Jesu wakabaingula kuti, «Ncobeni, tiimwanditobela nkaambo kakuziba muzeezo wazitondezyo nzecita pe, pele nkaambo kakuti mwakalya zinkwa akukkuta.

27Mutalikutandili zilyo zimana buyo, kamutandila zilyo zikkalilila kusikila kubuumi butamani. Eezi nzezilyo nzyayoomupa Mwanaa Muntu. Nkaambo ngonguwe Leza Taata ngwakazumizya.»

28Eelyo bakamubuzya kuti, «Ino tucite buti kuti tubeleke milimo ya Leza?»

29Jesu wakati, «Leza ncayanda nkuti musyome muli yooyo ngwaakatuma.»

30Lino bakati kulinguwe, «Ino kayi ulacita citondezyo nzi ncotutibone kuti tukusyome? Ulacita mulimo nzi?

31Basikale besu bakalya mana munkanda, mbuli mbokulembedwe kuti, ‹Wakabapa cilyo cizwa kujulu kuti balye!› »

32Jesu wakabaambila kuti, «Ncobeni tacili cilyo cakabapa Mozesi cizwa kujulu, pele Taata nguupa cilyo cini-cini cizwa kujulu.

33Cilyo cipa Leza nguyooyo uuzwa kujulu, walo uupa buumi kubantu bamunyika mboizulwa.»

34Bakati kulinguwe, «O Mwami, kotupa cilyo eeco lyoonse.“

35Jesu wakati, «Ndime cinkwa cipa buumi. Kufumbwa muntu uuza kulindime takooyoofwa limbi nzala, ayooyo uusyoma mulindime, takooyoofwa limbi nyota pe.

36Pele mbuli mbondamwaambila kale kuti, nikuba kuti mulindibwene, tamundisyomi pe.

37Pele boonse aabo mbandipa Taata balaza kulindime, nkabela kufumbwa uuza kulindime nsikoomutanda pe.

38Nkaambo mebo nsiindakaboola ano ansi kuzwa kujulu kuti nzoocite luyando lwangu ndemwini pe. Ndakaboolela kucita ziyanda yooyo wakandituma.

39Lino nzyayanda ooyo wakandituma nzyakuti nditasweekelwi naba omwe wa baabo mbaandipa, pele kuti ndikababusye mubuzuba bwamamanino.

40Nkaambo ziyanda Taata nzyakuti kufumbwa uubona mwana akumusyoma abe aabuumi butamani, eelyo mebo ndiyoomubusya mubuzuba bwamamanino.»

41Bamvwe boobo bapati ba Bajuda bakatalika kumutongooka akaambo kamakani ngaakaamba kuti, «Ndime cinkwa cakazwa kujulu.»

42Bakaamba nkaambo kamajwi aaya bakati, «Sena ooyu teensi Jesu mwanaa Josefa? Wisi abanyina tulibazi. Ino inga waamba buti ono kuti, ‹Ndakazwa kujulu?› “

43Jesu wakabaingula kuti, «Mutatongooki pe.

44Taakwe uukonzya kuza kulindime ccita kuti Taata wakandituma waba nguumukwelela kulindime. Eelyo ambebo ndiyoomubusya mubuzuba bwamamanino.

© 1996, Bible Society of Zambia.

45Kulilembedwe mubasinsimi kuti, ‹Boonse bayooiisigwa a Leza.› Uuli oonse uumvwa majwi aa Taata akwiiya kulinguwe nguuboola kulindime.

46Taakwe muntu naba omwe wakabona Taata pe, pele buyo mebo nindakazwa kuli Leza Taata, ndime ndakamubona.

47«Masimpe, ndamwaambila kuti kufumbwa muntu uundisyoma ulaabuumi butamani.

48Ndime cinkwa cipa buumi.

49Bamauso bakalya mana munkanda, pele bakafwa.

50Ono nceeci cinkwa cakazwa kujulu cakuti muntu wacilya atakafwidilili.

51Ndime cinkwa cipa buumi cakazwa kujulu. Inga muntu naa wacilya ulapona kukabe kutamani. Alimwi cinkwa eeco nceyoopa mmubili wangu kutegwa bantu munyika mboizulwa babe aabuumi.»

52Mpoonya bapati ba Bajuda bakatalika kukazyanya mulicabo kuti, «Ino muntu ooyu inga watupa buti mubili wakwe kuti tuulye?»

53Eelyo Jesu wakati kuli mbabo, «Masimpe kuti mwatalya mubili wa Mwanaa Muntu akunywa bulowa bwakwe, tamujisi buumi muli ndinywe pe.

54Muntu woonse uulya mubili wangu akunywa bulowa bwangu ulaabuumi butamani, alimwi ndiyoomubusya mubuzuba bwamamanino.

55Nkaambo mubili wangu nkokulya kwini-kwini abwalo bulowa bwangu nkokunywa kwini-kwini.

56Ooyo uulya mubili wangu akunywa bulowa bwangu nguukkalilide muli ndime, ambebo ndikkede muli nguwe.

57Mbubonya Taata muumi mbwaakandituma, nkabela ambebo ndili muumi akaambo ka Taata. Aboobo uundilya uyooba muumi akaambo kangu.

58Eeci ncecinkwa cakazwa kujulu, citali mbuli ceeco ncibakalya bamauso nikwakamana bakafwa. Kufumbwa muntu uulya cinkwa eeci unoopona lyoonse.»

59Jesu wakaamba makani aaya naakali kwiisya mucikombelo ca Bajuda ciindi naakali ku Kapenaumu.

Majwi aapa buumi butamani

60Banji-banji basikwiiya nibakamvwa makani aaya bakaamba kuti, «Makani aaya mmapati. Nguni uukonzya kwaamvwa?»

61Pele Jesu, mbwaakaziba kuti basikwiiya bakwe bakali kutongooka akaambo kamakani aaya, wakati kuli mbabo, «Sena makani aaya amutyompya?

62Ino inga kwaba buti kuti mwabona Mwanaa Muntu katanta kubweeda ooko nkwaakabede kusaanguna?

© 1996, Bible Society of Zambia.

63Muuya Uusalala nguupa buumi butamani. Muntu takonzyi kuba abuumi oobu lwakwe mwini pe. Majwi aaya ngemwaambila ngaaleta Muuya wa Leza uupa buumi.

64Pele mpobali bamwi bantu batasyomi.» Nkaambo Jesu wakalizi kuzwida kumatalikilo aabo batali kumusyoma alimwi awalo ooyo uutikamwaabe.

65Alimwi wakati, «Aaka nkakaambo ncindamwaambila kuti taakwe uukonzya kuboola kulindime ccita kuti wapegwa nguzu a Taata zyakuza kulindime.»

66Musule akooku bunji bwabasikwiiya bakwe bakamusiya baleka kumutobela.

67Eelyo Jesu wakabuzya bali kkumi ababili kuti, «Sena anywebo muyanda kundisiya?»

68Saimoni Pita wakaingula kuti, «O Mwami, ino inga swebo twaya kulini? Yebo nduwe oojisi majwi aabuumi butamani.

69Swebo tulasyoma, akuziba kuti nduwe Uusalala uuzwa kuli Leza.»

70Jesu wakabaambila kuti, «Tee ndime ndakamusala nomuli kkumi ababili, pesi umwi wanu mmubi.»

71Wakali kwaamba Judasi mwanaa Saimoni Isikaliyoti, nkaambo ooyu nikuba kuti wakali wankamu yabali kkumi ababili ngonguwe wakali kuyoomwaaba.

Joni 7

Jesu mbwaakainka ku Jelusalemu kupobwe lyamatente

1Musule akooku Jesu wakali kweenda mucisi ca Galilii. Taakayanda kusika kucisi ca Judiya nkaambo kakuti bapati ba Bajuda bakali kukanza kumujaya.

2Lino ciindi capobwe lya Bajuda lyamatente nicakaswena aafwiifwi,

3bana bokwabo Jesu bakati kulinguwe, «Weelede kuzwa akuya ku Judiya kutegwa basikwiiya bako bakabone milimo yanguzu njoyoocita.

4Nkaambo muntu uulisisa akucita zintu kumbali takonzyi kuba aampuwo pe. Ncibotu kucita milimo yako antangalala kuti bantu boonse baibone.»

5Banabokwabo bakaamba boobo nkaambo tiibakali kumusyoma.

6Lino Jesu wakaingula kuti, «Ciindi cangu tacinasika, pele canu mulaaco.

7Bantunsi tabamusulaiki, pele mebo balindisulide nkaambo ndibaambila zyamilimo yabo mibi.

8Kamuya nobeni kupobwe ooko mebo nsikooinka pe, nkaambo ciindi cangu cakuunka kupobwe eeli tacinasika.»

9Naakamana kwaamba boobo wakasyaala mu Galilii.

10Pele musule banabokwabo kabainkide kale kupobwe Jesu wakainka awalo, kaya buyubaila.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Lino kupobwe ooko bapati ba Bajuda bakali kumulangaula. Bakali kubuzyanya
kuti, «Ino uli kuli?»

12Nkabela bantu bakali kukazyanya amakani aakwe. Bamwi bakali kwaamba kuti,
«Mmuntu mubotu.» Pele bamwi bakali kuti, «Peepe, ulacenga, uusowa bantu.»

13Lino akaambo kakuyoowa bapati ba Bajuda taakwe muntu wakaamba zyanguwe
caatangalala.

Jesu mbwaakaiisya kupobwe lyamatente

14Pobwe nilyakakondela, Jesu wakanjila muŋanda ya Leza akutalika kwiisya.

15Lino bantu bakagambwa kapati bakati, «Ino muntu ooyu uutaiide wakaziziba buti
zyoonse eezi?»

16Jesu wakaingula kuti, «Kwiisya ooku takuli kwangu pe, kuzwa kuli Taata
wakandituma.

17Naa kuli muntu uuyanda kucita ziyanda Leza ooyo nguunga waziba kwiisya
kwangu kuti naa kuzwa kuli Leza, naa ndilyaambila buyo ndemwini.

18Muntu waamba zyakupunga mwini, uyanda bulemu bwakwe mwini. Pele ooyo
uuyandisya kudumya wakamutuma, nguusyomeka, nkabela unyina lweeno.

19Tee Mozesi wakamupa Milawo? Nikuba boobo taakwe naba omwe wanu wiitobela.
Nkaambo nzi ncomukanza kundijaya?»

20Lino nkamu yabantu yakati, «Unjidwe sikazwa yebo. Nguni uuyanda kukujaya?»

21Jesu wakabaambila kuti, «Ndakacita mulimo wanguzu omwe, eelyo nyoonse
mwakagambwa.

22Mozesi wakamupa ciyanza cakupalulwa (nikuba kuti ciyanzya eeci tiicakali cakwe
ncamatata basikale). Nkaambo kaako mulapalula muntu mu Buzuba bwa
Kulyookezya butegwa Sabata.

23Lino mbuli mbomupalula muntu mu Buzuba bwa Sabata kutegwa mulawo wa
Mozesi utatyolwi, ino nkaambo nzi ncomundikalalila nkaambo ndakaponya muntu
mu Buzuba bwa Sabata?

24Peepe, kamubeteka bantu cakululama mukutobela kaambo kamuntu mbokabede.
Mutanoobeteki cakusalulula bantu pe.»

Jesu ngo Munanike wa Leza

25Ciindi eeci bamwi bantu bamu Jelusalemu bakatalika kubuzya kuti, «Sena ooyu
teensi ngonguwe ngobakanza kujaya?

26Tee ngooyu ulakanana antangalala, taakwe ancobaamba kulinguwe. Ino nkokuti
abalo balupati-pati balizi kuti muntu ooyu ngo Munanike wa Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Pele swebo tulizi nkwazwa muntu ooyu, pele Munanike aakuboola taakwe muntu uyooziba nkwatikazwide.»

28Jesu naakacili kwiisya muŋanda ya Leza, wakoongolola akuti, «Iiyi, ncobeni mulindizi, ankwezwa mulikuzi, pele nsiindakaza lwangu ndemwini pe. Lino ooyo wakandituma ulasyomeka, kwamana nywebo tamumuzi pe.

29Mebo ndimuzi nkaambo ndakazwa kulinguwe, nguwakandituma.»

30Aboobo bantu bakayanda kumujata, pele taakwe nibakakonzya nkaambo ciindi cakuti ajatwe tiicakanasika.

31Nikuba boobo bantu bakamusyoma, bakaamba kuti, «Sena Munanike ooyo azoosika inga azookonzya kucita zitondezyo zyanguzu ziinda eezi nzyacita muntu ooyu?»

32Lino Bafalisi bakamvwa bantu kabaamba majwi aaya. Mpoonya bapaizi basilutwe a Bafalisi bakatuma balindizi kuti bakajate Jesu.

33Jesu wakati, «Ndicinooli andinywe kwakaindi kasyoonto, nketanainka kuli ooyo wakandituma.

34Kuciindi eeco nikuba kuti mukandiyandaule tamukooyoondijana, akwalo ooko nkwenjooba tamukasiki pe.»

35Mpoonya bapati ba Bajuda bakatalika kubuzyanya kabati, «Ino muntu ooyu uyanda kuunka kuli nkotutakonzyi kumujana? Sena uyanda kuunka kuli aabo besu bamwaikide akati kabamasi kuti akabaiisye?

36Lino waamba nzi nati, ‹Muyoondilangaula, pele tamukooyoondijana pe!› alimwi nati, ‹Ooko nkwenjooba tamukasiki pe?› »

Zyatulonga twamaanzi aapa buumi

37Mubuzuba bwamamanino, buzuba bupati kwiinda oonse mupobwe eelyo, Jesu wakanyamuka, wakoongolola wakati, «Kufumbwa uufwide nyota, aboole kulindime anywe.

38Alimwi ‹Kufumbwa uundisyoma, tulonga twamaanzi aapa buumi tuyookunka kuzwa mumoyo wakwe,› mbubonya mbuli mbwaamba Malembe.»

39Naakakanana boobo wakali kwaamba zya Muuya Uusalala ngobayootambula aabo bamusyoma. Ciindi eeci Muuya Uusalala taakanapegwa pe, nkaambo kakuti Jesu taakananjila mubulemu bwakwe.

40Bamwi bantu nibakamvwa majwi aakwe aaya bakati, «Ncobeni, ooyu muntu ngonguwe musinsimi ooyo.»

41Bamwi bakati, «Ooyu muntu ngo Munanike wa Leza.» Pele bamwi bakali kubuzya kabati, «Sena Munanike weelede kuzwa ku Galilii?

42Sena Malembe taambi kuti Munanike ngwaciinga ca Devedi, akuti uyoozwa ku Betelehemu, mumunzi mwaakali kukkala mwami Devedi?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

43Aboobo bakaandaana akaambo kakwe.

44Bamwi bakayanda kumujata, pele taakwe nibakakonzya kucita oobo pe.

Zyakutasyoma kwabapati ba Bajuda

45Lino balindizi aabo bakabweeda kubapaizi basilutwe a Bafalisi. Nibakaakusika ooko, bakababuzya kuti, «Ino mwamusiila nzi?»

46Balo bakaingula kuti, «Tatunabwene muntu waamba mbuli yuulya pe!»

47Bafalisi bakaamba kuti, «Tee ambweni anywebo wamucenga kale muntu ooyu?

48Sena kuli bamwi beendelezi na Bafalisi bamuzuminina kale muntu ooyu?

49Bantu aabo batazi Milawo ya Mozesi, Leza uuyoobasubula.»

50Mpoonya aawo Nikodemasi, uulya wakainkide kuli Jesu masiku, wakali wankamu ya Bafalisi aaba, wakabuzya beenzinyina kuti,

51«Sena mulawo wesu ulatuzumizya kupa mulandu muntu katanabetekwa kutegwa kaambo kakwe kalondoke?»

52Balo bakamwiingula kuti, «Sena ayebo uli waku Galilii? Kolanga mu Malembe, ulajana kuti taakwe musinsimi naba omwe uuzwa mu Galilii.»

[53Mpoonya bakamwaika, aumwi wakaya kumunzi wakwe.

Joni 8

Mukaintu wakajatwa mubumambe

1Lino Jesu wakainka kucilundu camisamu ya Oliva.

2Nkabela cifumo-fumo wakabweeda kuŋanda ya Leza, wakanjila. Wakakkala akwiisya bantu, nkaambo bantu banji-banji bakasika kulinguwe.

3Mpoonya aawo bamayi ba Mulawo a Bafalisi bakamuletela mukaintu umwi wakajatwa mubumambe. Bakamwiimika akati.

4Eelyo bakaambila Jesu kuti, «Omwiiyi, ooyu mukaintu wajatwa mubumambe.

5Nkabela mu Mulawo Mozesi ulailila kuti bakaintu banga bajatwa mubumambe mbuli ooyu kabajaigwa cakuumwa mabwe. Ino yebo uti nzi mukaambo aaka?»

6Mukumubuzya boobo bakali kumuteya kutegwa bamujanine mpawo kaambo. Pele Jesu wakakotama akutalika kulemba ansi amunwe.

7Lino nibakacili kumugubizya amubuzyo ooyu, wakakotamuka akubaambila kuti, «Muntu uutakwe cinyonyoono akati kanu aawa asaangune kufusa bbwe kumukaintu ooyu.»

8Amane wakakotama alimwi akulemba ansi amunwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Nibakamvwa boobo, bakatalika kusomooka omwe-omwe kabainka, kutalikila kuli balupati mane limwi kwaakusyaala mukaintu ooyo alikke kaimvwi kumbele lya Jesu.

10Jesu naakakotamuka, wakabuzya mukaintu ooyo kuti, «Mukaintu, ino balikuli basimulandunyoko? Sena taakwe wakupa mulandu?»

11Walo wakati, «Peepe, taakwe, O Mwami.» Mpawo Jesu wakamwaambila kuti, «Ambebo nsikupi mulandu pe. Koya, pele ono utakabisyi limbi!»]

Bumboni bwakwe Jesu mbwabwini

12Alimwi Jesu wakaambila Bafalisi wakati, «Ndime mumuni uumunikila bantu bamunyika. Kufumbwa uunditobela takeendi mumudima pe, pele uyooba amumuni uupa buumi.»

13Mukaambo aaka Bafalisi bakamubuzya bakati, «Oobu mbolilungulula omwini, bumboni bwako taakwe ncobwaamba.»

14Jesu wakaingula kuti, «Nikuba kuti ndilalilungulula ndemwini, bumboni bwangu mbwabwini, nkaambo mebo ndizi nkondakazwida ankweya. Pele nywebo tamuzi nkondakazwida ankweya.

15Nywebo mulabeteka aziyanza zyabuntunsi, pele mebo nsibeteki muntu naba omwe pe.

16Nikuba kuti ndabeteka, kubeteka kwangu kulilileme, nkaambo nsili endike pe, Taata ooyo wakandituma ngotubeteka aawe.

17Tee kayi mumilawo yanu kulembedwe kuti bumboni bwabantu bobilo mbwakasimpe.

18Iiyi mebo ndalilungulula ndemwini, pele awalo Taata wakandituma ulandilungulula.»

19Balo bakamubuzya kuti, «Ino Uso ooyo uli kuli?» Jesu wakabaingula kuti, «Mbubonya mbomutandizi mebo awalo Taata tamukonzyi kumuziba pe. Kuti nimwali ndizi, nimwalimuzi Taata awalo.»

20Makani aaya Jesu wakaambila muŋanda ya Leza, mubusena bwakutambwida mulumbo. Pele taakwe muntu wakakonzya kumujata, nkaambo ciindi cakwe tiicaanasika.

Jesu mbwaakaamba zyakuunka kwakwe

21Mpoonya aawo Jesu wakabaambila kuti, «Ndainka mebo. Nikuba kuti mukandiyandaule, muyoofwa buyo muzinyonyoono zyanu. Ooko nkweya tamukonzyi kusika pe.»

22Bafalisi bakatalika kubuzya-buzya kuti, «Sena uyanda kulijaya ncaambila kuti, ‹Ooko nkweya tamukonzyi kusika pe.› “

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Pele Jesu wakati kulimbabo, «Nywebo muli baansi aano mebo ndi wakujulu. Nywebo muli banyika eeyi, mebo nsili wanyika eeyi pe.

24Ncindamwaambila kuti muyoofwa muzinyonyoono zyanu naa tamundisyomi kuti ndendime nguwe.»

25Bakati, «Ino nduweni?» Jesu wakaingula kuti, «Ndime nguwe ooyo ngondamwaambila kale kumatalikilo.

26Ndijisi makani manji-manji aakwaamba, alimwi aakumubeteka. Ooyo wakandituma ulasyomeka, nkabela oonse makani ngindakamvwa kulinguwe ngangawo ngelungulula munyika.»

27Balo tiibakaziba kuti Jesu wakalikwaamba Wisi.

28Nkaambo kaako wakabaambila kuti, «Mwaakumwaanzika Mwanaa Muntu nomutikazibe kuti ndime nguwe, akuti nsilicitili cintu ndemwini, pele ngamba makani mbuli mbwaakandiiisya Taata.

29Ooyo wakandituma ulaandime, tandisiyi endike pe, nkaambo lyoonse nncita zintu zimubotezya walo.»

30Naakali kwaamba makani aaya bantu banji bakamusyoma.

Zyabulubusi naa buzike

31Lino Jesu wakaambila Bajuda aabo bakamusyoma, wakati, «Kuti mwabamba majwi aangu, mulaba basikwiiya bangu ncobeni.

32Eelyo muyooziba zyakasimpe, nkabela eezi, ziyoomulubula.»

33Bamwi bakaingula kuti, «Swebo tuli bana ba Abulahamu, taakwe nitwakali bazike bamuntu mbutwakabeda. Aboobo mbuti mbotwaambila kuti, muyoolubulwa?»

34Jesu wakati, «Ncobeni muntu woonse uucita cinyonyoono muzike waco.

35Nkabela muzike tali wamukwasyi ciindi coonse pe, ccita mwana wamuŋanda.

36Nkaako kuti mwana wamulubula, mwalubulwa ncobeni.

37Ndilizi kuti muli bana ba Abulahamu, nikuba boobo muyanda kundijaya nkaambo majwi aangu taakkalilili mumyoyo yanu.

38Ngamba zintu nzindakabona kuli Taata, nywebo mucita zintu nzyomwakamvwa kuli uso.»

39Balo bakaingula kuti, «Taata ngu Abulahamu.» Eelyo Jesu wakabaambila kuti, «Kuti nimwali bana ba Abulahamu nimwali kucita milimo njaakali kucita walo.

40Pele lino mukanza kundijaya mebo neemwaambila makani aakasimpe ngindakamvwa kuli Leza. Abulahamu taakali kucita zili boobo pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Nywebo mucita milimo ya uso.» Bakamwaambila kuti, «Tatuli bana bakazyalilwa mubumambe, tujisi taata omwe buyo, walo uuli ngu Leza.“

42Jesu wakaingula kuti, «Kuti Leza naali Uso nimwali kundiyanda, nkaambo ndakazwa kuli Leza. Nsiindakaliboolela ndemwini pe, Leza nguwakandituma.

43Ino nkaambo nzi ncomutamvwi nzeamba? Tee nkaambo kakuti tamujisi nguzu zyakumvwa majwi aangu?

44Nywebo muli bana bauso Saatani, aboobo muyandisisya kucita ziyanda nguwe. Walo mujayi kuzwa kumatalikilo. Usulide bwini, nkaambo tajisi bwini mulinguwe. Naamba cakubeja ulilungulula mbwabede mwini, mmubeji, alimwi ngowisi wababeji boonse.

45Pele mebo nemwaambila zyabwini, tamundisyomi pe.

46Nguni akati kanu uukonzya kundijanina kaambo mebo? Pele kuti nkeamba zyabwini, nkaambo nzi ncomutandisyomi?

47Muntu oonse wa Leza ulamvwa majwi aa Leza. Pele nywebo ncomutaamvwi nkuti tamuli bantu ba Leza pe.»

Jesu mbwaakaamba zya Abulahamu

48Eelyo bakati, «Ani twaambide ciluzi nitwati, ‹Uli Musamaliya, unjidwe sikazwa?› »

49Jesu wakaingula kuti, «Nsinjidwe sikazwa pe. Ndemya Taata. Walo nywebo ngomutalemyi.

50Nsilidumaizyi lwangu ndemwini. Mpali uumbi uundidumaizya, ooyu nguuti kamubeteke.

51Ncobeni, kuti muntu kabamba majwi aangu, takooyoofwa.»

52Mpawo bantu aabo bakamwaambila kuti, «Lino twaziba kuti ulaasikazwa, nkaambo Abulahamu wakafwa, abalo basinsimi mbubonya buyo, lino yebo waamba kuti, ‹Kuti muntu kabamba majwi aangu takooyoofwa pe.›

53Sena yebo uli mupati kwiinda taata Abulahamu wakafwa? Abasinsimi bakafwa? Ino yebo uyeeya kuti nduwe ni?»

54Jesu wakati, «Kuti nkelilemya, bulemu bwangu mbwabuyo. Pele nkwali uundilemya ngu Taata ooyo nywebo ngomuti Leza wanu.

55Ooyo nywebo ngomutana ziba pe, pele mebo ndimuzi. Kuti ndaamba kuti nsimuzi ndaba mubeji mbuli ndinywe. Mebo ndimuzi ncobeni alimwi majwi aakwe ndaabamba.

56Uso, Abulahamu wakatangala kuti uyoobona kuboola kwangu. Wakakubona, aboobo wakakondwa kapati.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

57Balo bakati kulinguwe, «Yebo ootana kuba amyaka iili makumi osanwe, wakamubonena kuli Abulahamu?»

58Jesu wakati kulimbabo, «Ncobeni, Abulahamu katanazyalwa, mebo ndakaliko kale.»

59Mpoonya bakabweza mabwe kuti bamufuse pele Jesu wakabazeluka akuzwa muŋanda ya Leza.

Joni 9

Jesu mbwaakaponya muntu wakazyalwa moofu

1Naakali kuyabweenda Jesu wakabona mwaalumi moofu kuzwa kukuzyalwa kwakwe.

2Basikwiiya bakwe bakamubuzya kuti, «O Mwiiyi, ino nguni wakacita cinyonyoono cakacitizya kuti muntu ooyu azyalwe kali moofu? Sena ncinyonyoono cakwe mwini naa ncabazyali bakwe?»

3Jesu wakaingula kuti, «Tazili nzinyonyoono zyamuntu ooyu, niziba zyabazyali bakwe pe, pele cakacitika oobu kuti Leza abonye milimo yakwe kwiinda mulinguwe.

4Nilicili sikati tuleelede kubeleka milimo yayooyo wakandituma, nkaambo masiku alaza muntu natakonzyi kubeleka pe.

5Necili munyika, ndimumuni uumunikila nyika!»

6Naakamana kwaamba boobo, wakaswida mate ansi, akukanda bulongo angawo, wakananika moofu ooyo kumeso.

7Wakamwaambila kuti, «Koya ukasambe mukaziba ka Siloamu.» (Eeci caamba kuti, «Kutumwa.») Mpoonya wakainka waakusamba. Naakaboola wakali kubona.

8Lino bakulimbabo alimwi abaabo bakali kumubona kakumbila bakati, «Sena ooyu teensi yuulya wakali kukkala anze akukumbila?»

9Bamwi bakazumina kuti, «Ngonguwe,» pele bamwi bakakaka bakati, «Bakozyanya buyo.» Walo mwini wakabaambila kuti, «Iiyi, ndime.»

10Mpoonya bakamubuzya kuti, «Ino wabona buti?»

11Wakabaingula kuti, «Muntu wiitwa kuti Jesu nguwakanda bulongo akundinanika kumeso. Wandaambila kuti, ‹Koya kukaziba ka Siloamu ukasambe.› Eelyo ndainka akusamba. Mpoonya aawo ndakonzya kubona.»

12Bakamubuzya kuti, «Ino nguli?» Wakati, «Nsizi nkwabede.»

13Bakamuleta ku Bafalisi muntu ooyo wakali moofu.

14Lino mwakali mu Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata aawo Jesu naakakanda bulongo akumucitya kuti abone.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Bafalisi bakamubuzya alimwi kuti, «Ino wakubonya buti?» Wakabaambila kuti, «Walamba bulongo kumeso aangu, eelyo ndaakusamba, aboobo ndakonzya kubona.»

16Bamwi Bafalisi bakaamba kuti, «Muntu ooyu tazwi kuli Leza pe, nkaambo tabambi Buzuba bwa Sabata.» Pele bamwi babo bakati, «Ino inga muntu sizinyonyoono wakonzya buti kucita maleele aali boobu?» Nkabela bakaandaana muli cabo.

17Kumamanino bakamubuzya alimwi mwaalumi ooyo wakali moofu kuti, «Ino yebo uyeeya buti zyamuntu ooyu obuya mbwaakubonya?» Walo wakati, «Musinsimi.»

18Bafalisi tiibakasyoma kuti muntu ooyo wakali moofu alimwi kuti wakaponyezegwa buya, limwi bakaita bazyali bakwe.

19Bababuzya kuti, «Sena ooyu ngomwanaanu ooyo ngomwaamba kuti wakazyalwa moofu? Ino kayi wakonzya buti kubona?»

20Bazyali bakwe bakaingula kuti. «Tulizi kuti ooyu mmwaneesu, akuti wakazyalwa moofu,

21pele tatuzi mbwaakonzya kubona, nikuba kuziba yooyo wamuponya. Amumubuzye mwini, ulamwaambila, nkaambo mmuntu mupati.»

22Bazyali bakwe bakaamba boobu nkaambo kakuyoowa bapati ba Bajuda, nkaambo bapati aabo bakali zuminene kale kuti kufumbwa uuti mwaambe kuti Munanike wa Leza atandwe mucikombelo.

23Nkankakaako bazyali bamuntu ooyo ncibakati, «Amumubuzye mwini, nkaambo mmupati.»

24Alimwi, lwabili bakamwiita muntu ooyo wakazyedwe moofu, bakati kulinguwe, «Kosyomezya muli Leza kuti waamba masimpe, nkaambo tulizi kuti muntu ooyo wakuponya ngusizinyonyoono.»

25Wakaingula kuti, «Naa muntu ooyo ngusizinyonyoono, nsizi pe, pele cintu comwe ncezi, ndalimoofu, lino ndabona.»

26Bakati kulinguwe, «Ino wakucita buti? Wakuponya buti?»

27Wakabaingula kuti, «Ndamwaambila kale, pele taakwe nimwaswiilila. Ino muciyandila nzi kumvwa alimwi? Sena anywebo muyanda kuba basikwiiya bakwe?»

28Eelyo bakamutukila akwaamba kuti, «Yebo nduwe sikwiiya wakwe, swebo tuli basikwiiya ba Mozesi.

29Tulizi kuti Leza wakali kwaamba kuli Mozesi, pele ooyo muntu tatuzi ankwazwida pe.»

30Mwaalumi ooyo wakabaingula kuti, «Eeci cilagambya kapati! Tamumuzi ankwazwida, pele mebo wandibonya.

31Tulizi kuti Leza tamvwi basizinyonyoono, umvwa buyo yooyo muntu uumukomba akucita nzyayanda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

32Kuzwida kumalengelo aanyika takunamvwidwe muntu naba omwe wakaponya
muntu wakazyalwa moofu.

33Kuti muntu ooyo naatali kuzwa kwa Leza, naatakonzya pe.»

34Balo bakati kulinguwe, «Sena inga yebo watwiisya, ookazyalilwa
mucinyonyoono?» Mpoonya bakamutonkaikila anze.

35Jesu naakamvwa kuti bamutandila anze, wakamujana akuti kulinguwe, «Sena
ulasyoma mu Mwanaa Muntu?»

36Wakaingula kuti, «Ino Mwanaa Muntu nguni, mmusyome?»

37Jesu wakati kulinguwe, «Ulimubwene, ngonguwe ooyo waambaula ayebo.»

38Wakati, «Ndasyoma, O Mwami.» Mpoonya wakakomba Jesu.

39Mpawo Jesu wakaamba kuti, «Ndakazida kubeteka ansi aano, kutegwa aabo
bataboni babone, alimwi aabo babona boofwaale.»

40Bamwi ba Bafalisi bakali aafwiifwi anguwe bakaamvwa makani aaya, mpoonya
bakati kuli Jesu, «Sena aswebo tuliboofu?»

41Jesu wakati kulimbabo, «Kuti nimwali boofu nimutakwe mulandu pe, pele ono
mbomulyaamba kuti, ‹Tulalanga,› mulandu wanu ulikukkede kuli ndinywe.

Joni 10

Mweembezi mubotu

1«Ncobeni ndamwaambila kasimpe, ooyo uutanjilili kumulyango wacaanda
cambelele, uutantila aambi buyo, mmubbi amufumpi.

2Pele ooyo uunjilila kumulyango ngomweembezi wambelele.

3Mulindizi wamulyango ulamujalwida, mbelele zilalimvwa jwi lyakwe. Ulaziita
mbelele zyakwe mazina akuzisolweda kumacelelo.

4Amana kuzigwisya anze ulazisololela, azyalo zilamuccilila nkaambo zililizi jwi
lyakwe.

5Mweenzu tazimuccilili, zilamutija, nkaambo tazyaazi majwi aabeenzu.»

6Jesu wakabaambila cikonzyanyo eeci, pele balo tiibakaziba ncocaamba.

7Aboobo Jesu wakabaambila alimwi wakati, «Ncobeni, ndime mulyango wambelele.

8Boonse bakasaanguna kusika mebo nketana, mbafumpi ababbi, nkabela mbelele
taakwe nizyakabaswiilila pe.

9Ndime mulyango, kufumbwa uunjilila mulindime ulafutulwa. Unoonjila akuzwa
anze, uyoojana cakulya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Mubbi uzida buyo kubba akujaya, pele mebo ndakazida kuti bantu babe aabuumi, ncobeni buumi buzwide.

11«Ndime mweembezi mubotu. Mweembezi mubotu ulatuula buumi bwakwe akaambo kambelele.

12Pele mubelesi buyo, simali, uutali ngomwini mbelele, nabona umpe kazida mbelele, ulatija akusiya mbelele, eelyo umpe ulazijata zimwi, zimwi zilamwaika.

13Ncatijila nkaambo mmubelesi buyo. Takwe makani ambelele pe.

14Pele mebo ndime mweembezi mubotu, ndilizi mbelele zyangu, azyalo zilindizi,

15mbubonya Taata mbwandizi, ambebo ndilimuzi Taata. Nkakaambo aaka ncekonzya kutuula buumi bwangu akaambo kambelele.

16Nkozili azimbi mbelele, zitali zyacaanda eeci. Azyalo ndiyoozileta, ziyoomvwa jwi lyangu, eelyo ziyooba butanga bomwe, amweembezi omwe.

17«Taata ncandiyandila nkaambo kakuti ndilatuula buumi bwangu kutegwa nkabujole alimwi.

18Taakwe muntu uuyoondinyanga buumi pe, pele njoobutuula ndemwini. Ndijisi nguzu zyakubutuula azyakububweza ndemwini. Aaya ngamalailile ngendakapegwa a Taata.»

19Kwakaba kwaandaana mukati kabantu akaambo kamajwi aaya.

20Bunji bwabo bakaamba kuti, «Ooyu muntu unjidwe sikazwa, ulisondokede. Mumuswiililila nzi ooyu?»

21Pele bamwi bakati, «Muntu uunjidwe takonzyi kwaamba boobo pe. Sena inga sikazwa wakonzya kubonya muntu moofu?»

Bajuda mbubakakaka Jesu

22Cakali ciindi capobwe lyakuyeeya kumana kwakuyakwa kwaŋanda ya Leza mu Jelusalemu, alimwi wakali mupeyo.

23Lino Jesu wakali kweendeenda muŋanda ya Leza mukkota lya Solomoni.

24Nkabela bantu bakazoomubunganina akwaamba kuti, «Ino uyooliyubununa lili antangalala kutegwa katutazumbauzyi kuti nduwe Munanike wa Leza? Kotwaambila antangalala tusalalilwe.»

25Jesu wakaingula kuti, «Ndakamwaambila kale, pele tamusyomi pe. Milimo eeyi njecita muzina lya Taata njiindilungulula.

26Nikuba boobo tamusyomi nywebo akaambo kakuti tamuli babutanga bwambelele zyangu.

27Mbelele zyangu zilamvwa jwi lyangu, ambebo ndilizizi, azyalo zilanditobela.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Mebo ndilazipa buumi butamani. Tazikooyoofwa, alimwi taakwe uunga ulandinyanga pe.

29Nkaambo Taata wakandipa mmupati kwiinda boonse cakuti taakwe uunga wakonzya kuzigwisya kuzwa mujanza lyakwe.

30Mebo a Taata tuli omwe buyo.»

31Bantu bakabweza mabwe kuti bamufuse.

32Jesu wakabaambila kuti, «Ndakamutondezya milimo mibotu minji iizwa kwa Taata. Ino njiili yamilimo mibotu eeyi njomuyanda kunduumina mabwe?»

33Bantu bakamwiingula kuti, «Tatukuumini zyamilimo mibotu pe, pele akaambo kakusampaula Leza. Nkaambo yebo omuntu buyo, walicita kuba Leza.»

34Jesu wakati kulimbabo, «Sena takulembedwe mu Mulawo wanu kuti Leza wakati, ‹Muli baleza!›

35Leza wakabaita kuti mbaaleza bantu aabo bakakanana majwi aakwe. Nkokuti Malembe ngamasimpe lyoonse.

36Lino nywebo mwaambila ndime Taata ngwaakasala akutuma ansi aano kuti, nsampula Leza, akaambo kakuti ndaamba kuti, ‹Ndi Mwanaa Leza!›

37Kuti naa nsiciti milimo ya Taata, mutandisyomi.

38Pele naa ndiicita, nimutandisyomi mebo lwangu, amwiisyome milimo eeyo kutegwa mukonzye kuziba akumvwisisya kuti Taata uli mulindime, ambebo ndi muli Taata.“

39Aawa alimwi bakasoleka kumujata, pele wakabapuzumuka.

40Lino Jesu wakainka alimwi kutala lyamulonga wa Jolodani, kubusena ooko Joni nkwaakali kubbapatizya kusaanguna, waakukkala.

41Eelyo bantu banji bakaza kulinguwe, bakaamba kuti, «Joni taakwe naakacita citondezyo canguzu pe, pele zyoonse nzyaakaamba amuntu ooyu zili kasimpe.»

42Ooko bantu banji-banji bakasyoma Jesu.

Joni 11

Jesu mbwaakabusya Lazalo kubafu

1Kwakali mwaalumi umwi wakali kuciswa, zina wakali Lazalo, wakali kukkala mu Betani. Ooyu ngomunzi waba Maliya a Maata mupati wakwe.

(2Maliya ooyu ngonguwe wakananika Mwami Jesu amafuta, akupukuta maulu aakwe amasusu. Lazalo wakali kuciswa wakali munyinandumi.)

3Aboobo bacizi bakwe bobilo aaba bakatumya nkkombe kuli Jesu yakuti, «O Mwami, mweenzinyoko ngoyandisya ulaciswa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Pele Jesu naakamvwa majwi aaya wakati, «Kuciswa ooku takuli kwalufu pe. Nkwakuleta bulemu kuli Leza, kutegwa Mwanaa Leza akalemezegwe akaambo kabulwazi oobu.»

5Lino Jesu wakali kumvwana kapati aba Maata amusyoonto wakwe, kubikkilizya a Lazalo.

6Pele naakamvwa kuti Lazalo ulaciswa wakacilikkede kubusena ooko nkwaakabede kwamazuba aambi obilo.

7Naakamana mazuba aaya wakati kuli basikwiiya bakwe, «Atubweede kucisi ca Judiya alimwi.“

8Pele basikwiiya bakati, «O Mwiiyi, lino-lino aawa bantu bakooko bakali kuyanda kukuuma amabwe, sena ubweede alimwi nkukonya?»

9Jesu wakaingula kuti, «Tee buzuba bujisi maoola aali kkumi aabili? Muntu weenda sikati talifumpuli, nkaambo uleenda zuba kalibala.

10Pele ooyo weenda masiku ulalifumpula nkaambo uli mumudima.»

11Naakamana kwaamba boobo wakaambila basikwiiya bakwe kuti, «Lazalo, mweenzuma uloona, ono njakukuti nkamubusye.»

12Basikwiiya bakati kulinguwe, «O Mwami, naa kuti uloona anu ulapona.»

13Lino Jesu wakali kwaamba koona kwalufu, pele balo bakali kuyeeya koona kwaŋonzi.

14Mpoonya Jesu wakakapwaya wati, «Lazalo wafwa.

15Pele nkaambo kandinywe ndakkomana kuti mebo nsiindakaliko naakafwa, ono muyakusyoma. Atweende.»

16Mpoonya aawo Tomasi, uutegwa ngwamayanga, wakaambila basikwiiyanyina kuti, «Atuunke aswebo kutegwa tukafwe aawe.»

17Ciindi Jesu naakasika, wakajana kuti kwakaindide mazuba one Lazalo kazikkidwe kale.

18Ku Betani kwakali afwiifwi aku Jelusalemu, wakali musinzo mufwiifwi buyo.

19Nkabela bantu banji bakalizide kudilwe kuzoolizya ba Maata a Maliya akaambo kalufu lwamunyinandumi.

20Maata naakamvwa kuti Jesu wasika, wakainka kuyoomucingauzya, Maliya wakalikkede muŋanda.

21Mpoonya Maata wakaambila Jesu kuti, «O Mwami, kuti nookaliko, mwanookwesu naatakafwa.

22Kwalo niciba ciindi cino ndizi kuti kufumbwa ncotikumbile kuli Leza, ulakonzya kukupa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Jesu wakati kulinguwe, «Munyinandumaako ulabuka alimwi.»

24Maata wakaingula kuti, «Ndizi kuti uyoobuka alimwi mububuke bwabafu, mubuzuba bwamamanino.»

25Jesu wakati kulinguwe, «Uubusya bafu akubapa buumi ndime. Ooyo uusyoma ndime, nikuba kuti wafwa, inga unooli muumi.

26Awalo uupona akusyoma mulindime, takooyoofwa pe. Sena ulasyoma oobo?»

27Maata wakati, «Iiyi, O Mwami, ndilasyoma kuti nduwe Munanike, Mwanaa Leza, ooyo uuyooboola ansi aano.»

28Naakamana kwaamba boobo, Maata wakainka kuyooita Maliya, muce wakwe, wamuvwiila-vwiila kuti, «Mwiiyi mpali wasika, ulakwiita.“

29Naakamvwa boobo, Maliya wakanyamuka, akufwambaanina kuli Jesu.

(30Aawo Jesu katanasika mumunzi pe, wakacili kunze aamunzi, kubusena nkwaakamujanina Maata.)

31Lino bantu aabo bakali aa Maliya muŋanda kumulilausya, nibakabona nkwaakanyamuka kuzwida anze, bakamutobela nkaambo bakayeeya kuti uya kucuumbwe kukulila.

32Lino Maliya naakasika kubusena ooko kwakali Jesu, naakamubona, wakaliwaala kumaulu aa Jesu akwaamba kuti, «O Mwami, kuti nookaliko, mwanookwesu naatakafwa pe.»

33Jesu naakamubona ulalila, wakapenga kapati mumoyo, akweetela.

34Mpoonya wakati, «Ino nkuli kucuumbwe nkomumulazikide?» Bakati, «Mwami, koza ubone.»

35Jesu wakalila.

36Aboobo bantu bakati, «Ino bali kumvwana!»

37Pele bamwi babo bakaamba kuti, «Sena ooyu muntu wakabonya moofu mwati naakakonzya kucita kuti ooyu muntu atafwi?»

38Jesu, kapengede mumoyo akweetela, wakasika kucuumbwe, cakali campangala, cakasinkidwe abbwe.

39Jesu wakabaambila kuti, «Muligwisye bbwe.» Eelyo Maata, mucizi wamufu, wakati kuli Jesu, «O Mwami, ecino ciindi ulanunka, nkaambo ono kwiindide mazuba one kazikkidwe.»

40Jesu wakamwiingula kuti, «Tee kayi ndakwaambila kale kuti, kuti naa wandisyoma ulakonzya kubona bulemu bwa Leza?»

41Aboobo bbwe bakaligwisya. Mpoonya Jesu wakalungumana kujulu akuti, «Taata, ndakulumba nkaambo kakuti wandimvwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

42Kwalo ndilizi kuti lyoonse ulandimvwa, pele ndaamba boobu akaambo kabantu
aaba bali waano kutegwa basyome kuti nduwe wakandituma.»

43Naakamana kwaamba boobu, wakapozomoka ajwi pati wakati, «Lazalo, kozwa.»

44Eelyo ooyo wakafwide wakazwa, kaputaidwe, kumaulu akumaboko azisani
ziputailwa bafu, akwalo kumeso kaputaidwe acisani. Jesu wakati kulimbabo,
«Amumuzambulule aende.»

Mbobakakanza kujaya Jesu

(Mateyo 26.1-5; Maako 14.1-2; Luka 22.1-2)

45Bunji bwa bantu aabo bakasindikilide Maliya mucizi wa Lazalo nibakabona
cakacita Jesu, bakamusyoma.

46Pele bamwi babo bakainka kuyooambila Bafalisi ncaakacita.

47Nkabela bapaizi basilutwe a Bafalisi bakabungana muli cabo akwaamba kuti, «Ino
tucite buti? Nkaambo muntu ooyu wacita zitondezyo zyanguzu zinji!

48Kuti tumulekele kaciya bucita boobu, bantu boonse balatalika kumusyoma, eelyo
Baloma balaboola akuzoomwaya busena oobu busalala alimwi amusyobo wesu.»

49Lino umwi wabo, uutegwa Kayafa, wakali ngomupaizi mupati mwaka ooyo, wakati
kulimbabo, «Ani muzi nzi nywebo?

50Tamuzi nikuba kumvwisya kuti ncibotu kuti muntu omwe afwide banamaleya
kwiinda kuti musyobo woonse ufwidilile.»

51Eeci ncaakaamba tiicakazwa mulinguwe lwakwe mwini pe, pele mbwaakali
ngomupaizi mupati mumwaka ooyo, wakasinsima makani aakuti Jesu uleelede
kufwida musyobo wa Bajuda.

52Kutali buyo kufwida musyobo ooyo ulikke, pele kuti ayobolole akubungika
antoomwe kulinguwe boonse bana ba Leza bamwaikide munyika mboizulwa.

53Eelyo kuzwa mubuzuba oobo bakakanza kumujaya.

54Akaambo kaako Jesu taakwe naakacili kweenda antangalala mucisi ca Judiya, pele
kuzwa ooko wakainka kunyika yakumbali aankanda, kumunzi wa Efulemu. Ooko
nkwaakaakukkala abasikwiiya bakwe.

55Lino Pobwe lya Bajuda lya Kwiindilila lyakali aafwiifwi, nkabela bantu banji
bazwa mumasi aandeene-andeene bakalibeelezya kuunka ku Jelusalemu kutegwa
bakalisalazye kweendelana aciyanza ca Bajuda.

56Bantu bakali kulangaula Jesu ooko, akubuzyanya-buzyanya nibakali kwiimaima
muŋanda ya Leza kuti, «Sena muyeeya kuti takoosika kupobwe eeli?“

57Abalo bapaizi basilutwe a Bafalisi bakapede malailile aakuti kufumbwa muntu uuzi
nkwabede abazibye kutegwa bamujate.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Joni 12

Jesu mbwaakananikwa mafuta
(Mateyo 26.6-13; Maako 14.3-9)

1Nikwakasyaala mazuba aali cisambomwe kuti Pobwe lya Kwiindilila lisike, Jesu wakasika kumunzi waku Betani oomo mwakali kukkala Lazalo ooyo ngwaakabusya kuzwa kubafu.

2Mumunzi oomu bakamujikila cakulya, nkabela Maata nguwakali kubapa zyakulya. Lazalo wakali umwi wabaabo bakali kulya.

3Mpawo Maliya mucizi wa Lazalo wakabweza kasazi kamafuta aatalidulili, alimwi aakabambwa ansende iini-ini iinunkilila kabotu, wakananika zituta zya Jesu akuzisyoba amasusu aakwe. Eelyo ŋanda eeyo mubakabede yakazula kununkilila kubotu kwamafuta aayo.

4Mpoonya Judasi Isikaliyoti umwi wabasikwiiya ba Jesu (ooyo nguwenya wakali sikuyooomwaaba) wakaamba kuti,

5«Nkaambo nzi mafuta aaya naatauzigwa mali aali myaanda yotatwe, nkabela mali aaya kaapegwa kubacete?“

6Ncaakaamba boobu takali kaambo kamoyo wakugwasya bacete pe, pele nkaambo wakali mubbi, lino mbwaakali nguwakali kubamba ciyobwedo camali wakali kunga ulatola mali amwi akwaabba.

7Jesu wakati kulinguwe, «Komuleka mukaintu ooyo. Aaya mafuta waabambilila kuzikkwa kwangu.

8Bacete mulaabo lyoonse, pele mebo tamuli ambebo lyoonse pe.»

9Lino bantu banji nibakaziba kuti Jesu nkwabede ooko, bakainka, kwalo tiibakainkilide kuyoobona Jesu buyo pe, pele akuyoobona Lazalo ooyo Jesu ngwaakabusya kuzwa kubafu.

10Aboobo bapaizi basilutwe bakatalika kukanza kujaya Lazalo awalo,

11nkaambo kakuti bantu banji nibakali kubona Lazalo, bakatalika kukaka njiisyo zyabo akusyoma Jesu.

Jesu mbwaakanjila mbuli Mwami mu Jelusalemu
(Mateyo 21.1-11; Maako 11.1-11; Luka 19.28-40)

12Nibwakaca nkamu mpati yabantu bakazide ku Pobwe lya Kwiindilila yakamvwa kuti Jesu ulaboola ku Jelusalemu.

13Bakatema malala akuunka kuyoomucinga. Bakali kuya bwiimba cakupozomoka kabati,

«Aalumbaizigwe Leza! Ulilelekedwe ooyo uuboola muzina lya Mwami Leza, nguwe Mwami wa Isilayeli!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Lino Jesu wakalijanide mwanaa mbongolo akutanta, mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti,

15«Utayoowi omunzi wa Ziyoni, kolanga Mwami wako ngooyo ulaboola, katantide amwanaa mbongolo!»

16Kusaanguna basikwiiya bakwe taakwe nibakaamvwisya makani aaya, kusikila Jesu naakabusigwa mubulemu. Ndendilyo nibakaibaluka kuti anu makani aaya akalembedwe akali kwaamba zyanguwe, alimwi zintu eezyo zyakali kucitilwa nguwe.

17Bantu banji bakali aanguwe ciindi naakaita Lazalo mucuumbwe bakaba bakamboni bazintu eezyo.

18Nkankakaako ncobakainkila kuyoomucinga, bakamvwa kuti nguwakacita citondezyo canguzu eeco.

19Aboobo Bafalisi bakaambilana kuti, «Taakwe ancomucita! Amubone, cisi coonse caguumukila kulinguwe.»

Bagiliki mbobakayandaula Jesu

20Lino kwakali Bagiliki bamwi akati kabaabo bakainkide kuyookomba kupobwe eelyo.

21Aaba bakaza kuli Filipo uuzwa kumunzi wa Betesaida mucisi ca Galilii akuzoomwaambila kuti, «Banene tuyanda kubona Jesu.“

22Mpoonya Filipo wakaakwaambila Andulu makani aaya, eelyo Andulu wakainka a Filipo kuyooambila Jesu.

23Jesu wakati, «Ciindi casika cakuti Mwanaa Muntu alemekwe.

24Ncobeni, ndamwaambila masimpe kuti, naa nseke yamaila kiitalokeli muvu kutegwa ifwe, inga inookkede lyoonse kiili yomwe buyo. Pele kuti naa yafwa muvu, inga iyoozyala zimwi zinji.

25Ooyo uuyandisya buumi bwakwe uyoobusweekelwa, pele ooyo utayandisyi buumi bwakwe bwamunyika muno uyooba abuumi butamani.

26Naa muntu kayanda kundibelekela, uleelede kunditobela, nkabela ooko nkwebede awalo mubelesi wangu uyoobako. Naa muntu wandibelekela unoolemekwa kapati a Taata.

Jesu mbwaakaamba zyalufu lwakwe

27«Akaka moyo wangu wapenga kapati. Ino ndaambe buti? Sena ndaambe kuti, ‹Taata, kondivuna kumapenzi aaciindi cino?› Peepe, nkaambo kupenga ooku nkundakazida.

28Taata, ‹Tondezya bulemu bwako.› » Mpoonya kwakamvwigwa jwi kujulu lyaamba kuti, «Ndabutondezya kale, nkabela nciyoobutondezya alimwi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Bantu banji bakaimvwi aawo bakalimvwa jwi eelyo, bakati, «Kwazuma.» Pele bamwi bakati, «Mungelo nguwakanana kulinguwe.»

30Jesu wakati, «Eeli jwi lyamvwigwa akaambo kanu, takali kaambo kangu pe.

31Ono lwasika lubeta lwanyika, ono muleli waansi aano watandwa.

32Pele mebo ndakwaanzikwa ndiyookwela bantu boonse kulindime.»

33Jesu wakaamba boobu kutondezya lufu ndwatikafwe mbolubede.

34Bantu bakamwiingula kuti, «Tee mu Mulawo wa Mozesi kulilembedwe kuti Munanike wa Leza unoopona lyoonse alyoonse. Ino yebo waamba nzi noti ‹Mwanaa Muntu uleelede kwaanzikwa?› Nguni Mwanaa Muntu ooyo ngoamba?»

35Jesu wakati kulimbabo, «Mumuni ucili aandinywe kwakaindi kali mbokabede. Amweendele mumumuni nimucili aanguwo kutegwa mudima utamweenzyi, nkaambo muntu weendela mumudima taboni nkwaya.

36Ono nimucili aamumuni, amusyome mumumuni kutegwa mube bantu bamumuni.» Jesu naakamana kwaamba makani aaya, wakainka waakulisisa.

Bamwi mbobatakamusyoma Jesu

37Nikuba kuti Jesu wakacita zitondezyo zyanguzu zinji kabalangilizya, taakwe nibakamusyoma pe.

38Eeci cakaba boobu mukweendelana abwakalemba musinsimi Izaya kuti,

«O Mwami, ino mbaani bakuusyoma mulumbe wesu, alimwi nguzu zya Mwami Leza zyakayubununwa kuli bani?»

39Aboobo tiibakasyoma. Nkankakaako Izaya ncaakati,

40«Leza wakaboofwaazya akuyumya mitwe yabo, cakuti tabakonzyi kubona ameso aabo, nikuba kukonzya kuzibisya mumyoyo yabo, nikuba kukonzya kusandukila kuli ndime kutegwa ndibaponye.»

41Izaya wakaamba boobu nkaambo wakabona bulemu bwa Jesu, akubulungulula.

42Pele bunji bwabapati ba Bajuda bakasyoma Jesu. Nikuba boobo tiibakaamba lusyomo lwabo antangalala akaambo kakuyoowa Bafalisi kuti inga balabatanda mucikombelo. Bapati aaba,

43bakali kuyandisya kulumbaizigwa abantu kwiinda kuzuminwa a Leza.

44Mpoonya Jesu wakoompolola akuti, «Ooyo uundisyoma tasyomi ndime buyo pe, pele ulasyoma amuliyooyo wakandituma.

45Alimwi kufumbwa muntu uundibona wamubona ayooyo wakandituma.

46Ndakasika munyika akuba mumuni wayo, kutegwa kufumbwa uundisyoma ateendi mumudima.

© 1996, Bible Society of Zambia.

47Kufumbwa uumvwa majwi aangu wamana kataabambi, nsimuzuli pe, nkaambo tiindakazida kuzoobeteka bantu, ndakazida kuzoobafutula.

48Ooyo uundikaka uutatambuli majwi aangu, ulijisi uumubeteka. Majwi ngindakaambilizya ngaati kamuzule mubuzuba bwamamanino.

49Nkaambo taakwe nindalungulula majwi aangu munguzu zyangu ndemwini pe. Taata wakandituma nguwakandipa malailile aanzyeelede kwaamba.

50Nkabela ndizi kuti malailile aakwe apa buumi butamani. Aboobo zyoonse nzendaamba ndilazyaamba mbuli mbundakalaililwa a Taata.»

Joni 13

Jesu mbwaakasanzya zituta zyabasikwiiya bakwe

1Kacitanasika ciindi ca Pobwe lya Kwiindilila, Jesu wakaziba kuti ciindi cakwe cakuzwa munyika muno akuya kuli Wisi cakali aafwiifwi. Walo wakali kuyandisisya bakwe aabo bakali munyika, ncobeni wakabayandisisya kapati.

2Jesu a basikwiiya bakwe nibakali kulya cilalilo, Saatani wakali njizizye kale mumoyo wa Judasi Isikaliyoti mwanaa Saimoni, muyeeyo wakwaaba Jesu kuli basinkondonyina.

3Jesu wakalizi kuti Wisi wakalipede zintu zyoonse mumaanza aakwe. Wakalizi alimwi kuti wakazwa kwa Leza akuti wakeelede kubweeda alimwi.

4Wakanyamuka aawo nibakali kulalila, watula zyakusama zyakwe ambali, wabweza cisani cakulipukutya, ucimana walyaanga mucibuno kulibambilila kucita ncaakali kuyanda.

5Mpoonya wakatila maanzi mumutiba akutalika kusanzya zituta zyabasikwiiya bakwe akubapukuta acisani eeco.

6Lino naakasika kuli Saimoni Pita, Pita wakati, «Mwami, sena nduwe weelede kusanzya zituta zyangu na?»

7Jesu wakati kulinguwe, «Tocizi ncecita pe, pele musule akooku uyookonzya kucimvwa ncocaamba.»

8Pele Pita wakati, «Peepe, utandisanzyi mebo pe!» Jesu wakati, «Kuti intakuzanzyi tojisi lubazu andime.»

9Amvwe boobo, Pita wakati, «Naa mbuboobo Mwami, utasanzyi zituta buyo, kondisanzya kumaboko akumutwe.»

10Jesu wakati, «Muntu wasamba kale ulasalala, ino ucisambila nzi alimwi ccita zituta buyo? Ono anywebo mwasalala, nikuba boobo kutali nyoonse pe.»

11Nkaambo wakalimuzi ooyo uutimwaabe ncaakaamba kuti, «Kutali nyoonse pe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Lino Jesu naakamana kubasanzya zituta, wakakkala abusena bwakwe, eelyo wakababuzya kuti, «Sena mulicizi eeci ncindamucitila?

13Mundiita kuti, ‹Mwiiyi› akuti ‹Mwami.› Nomwaamba boobo mundaamba kabotu, nkaambo mbombubo oobo mbwebede ncobeni.

14Lino mwabona mebo nde Mwiiyi a Mwami wanu ndime ndamusanzya zituta, anywebo muleelede kuti kamusanzyanya zituta.

15Ono mebo ndamupa citondezyo, eelyo anywebo muleelede kuti kamucitilana mbubonya oobo.

16Ncobeni ndamwaambila kuti, muzike tali mupati kwiinda simalelo wakwe, awalo sikutumwa tali mupati kwiinda yooyo wakamutuma.

17Naa mulizi zintu eezi, mulilelekedwe kuti kamuzicita akuzilondola.

18Tandaambi ndinywe nyoonse pe, pele ndilibazi aabo mbindakasala. Eezi zyeendelana abwaamba Malembe kuti, ‹Ooyo ngwelya aawe mutiba omwe wandibukila.›

19Ndamwaambila zyamakani aaya kaatanacitika kutegwa aakucitika mukasyome kuti ndendime nguwe.

20Ncobeni ndamwaambila kuti ooyo uutambula umwi wabaabo mbindatuma watambula ndime, nkabela ooyo uunditambula watambula ayooyo wakandituma.»

Jesu mbwaakaamba kuti Judasi nguutimwaabe

(Mateyo 26.20-25; Maako 14.17-21; Luka 22.21-23)

21Naakamana makani aaya, Jesu wakapenga kapati mumoyo, mpoonya wakaamba kuti, «Ncobeni ndamwaambila kuti umwi wanu ulandaaba.“

22Lino basikwiiya bakatalika kulangana-langana kumeso kabatazi naa nguni ooyo ngwaamba.

23Umwi wabasikwiiya bakwe, ooyo ngwaakali kuyandisisya, wakaliyeeme aali.

24Aboobo Pita wakadokola sikwiiya ooyu akwaamba kuti, «Mubuzye, ino nguni ngwaamba?»

25Lino sikwiiya wakayeeme aali Jesu wakati, «Ino nguni, O Mwami?»

26Jesu wakaingula kuti, «Ngooyo ngwetipe kankwa nketisunse.» Jesu naakamana kusunsa kankwa wakakapa Judasi mwanaa Saimoni Isikaliyoti.

27Mbwaakapegwa buyo Saatani wakamunjilila limwi. Jesu wakati kulinguwe, «Eeco ncoyanda kucita cicite kufwambaana.»

28Lino beenzinyina bakali kulya anguwe taakwe wakaziba naa nkaambo nzi ncaakaambila boobu kuli Judasi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Bamwi bakayeeya kuti mbwanga Judasi nguwakali mubambi waciyobwedo cabo,
ambweni Jesu wakali kumwaambila kuti, «Kaule ziyandika kupobwe,» naa kuti ape
zimwi zintu kubacete.

30Lino mbwaakakatambwida buyo kankwa aako, Judasi wakanyamuka akuzwida
anze. Ciindi eeco akali masiku kale.

Jesu mbwaakaambila Pita kuti ulamutama

31Judasi naakainka, Jesu wakaamba kuti, «Ono Mwanaa Muntu walemekezegwa,
awalo Leza walemekezegwa mulinguwe.

32Lino naa Leza walemekezegwa mu Mwanaakwe, nkokuti Leza lwakwe mwini
uyoolemya Mwanaakwe. Eelyo ulacita oobu lino-lino.

33Nobana bangu, ndinooli aandinywe kwakaindi kasyoonto buyo. Muyoondiyandaula,
pele mbubonya mbundakabaambila bantu, anywebo ndamwaambila kuti, ‹Ooko
nkweya tamukonzyi kusika pe.›

34Ndamupa mulawo mupya wakuti, ‹Amuyandane mbubonya mbuli
mbwemuyandisya mebo, anywebo mbubonya amuyandane.

35Kuti naa kamuyandana mulilwanu, bantu bayooziba kuti muli basikwiiya bangu.› »

36Saimoni Pita wakati kulinguwe, «O Mwami, ino uya kuli?» Jesu wakaingula kuti,
«Ooko nkwenja tamukonzyi kundiccilila ono, pele muyoondiccilila aakale.»

37Pita wakati kulinguwe, «Mwami, ino nkaambo nzi ncetakonzyi kukuccilila ono?
Akaambo kanduwe ndilakonzya nikuba kwaaba buumi bwangu.»

38Jesu wakati, «Sena uyeeya kuti inga wakonzya kwaaba buumi bwako akaambo
kangu? Ncobeni ndakwaambila kuti sunu masiku aano mukombwe katanalila,
unoonditamide kale ziindi zyotatwe.

Joni 14

Jesu mbwaakabakazika myoyo basikwiiya bakwe

1«Myoyo yanu itapengi. Amusyome muli Leza, alimwi musyome amulindime.

2Muŋanda ya Taata muli makkalilo manji, nikwatali boobo nindatamwaambila.
Ndainka kuti nkamubambile masena.

3Ndaakumana kumubambila masena, ndiyooboola alimwi kuti ndizoomutole ooko
nkwebede, kutegwa ooko nkwebede, anywebo mukabe nkuko.

4Nkabela nzila iiya ooko nkondiya muliizi kale.»

5Tomasi wakati kulinguwe, «O Mwami, tee tatuzi ankoya, ino inga nzila twiiziba
buti?»

6Mpoonya Jesu wakati kulinguwe, «Mebo ndime nzila, ndime bwini, alimwi ndime
buumi. Taakwe muntu uukonzya kuya kuli Taata ccita kwiindila mulindime.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Kuti nimwali ndizi kabotu mebo, awalo Taata nimwalimuzi. Pele kuzwa ono
mulimuzi alimwi mulimubwene.»

8Filipo wakaamba kuti, «O Mwami, tutondezye Uso kutegwa tulamwe.»

9Jesu wakati kulinguwe, «Calampa ciindi ncindakkala ayebo Filipo, nkokuti asunu
tonandiziba? Ooyo wandibona, wamubona a Taata. Ino inga ulaamba buti kuti,
‹Tutondezye Uso?›

10Sena tozi kuti mebo ndili muli Taata awalo Taata uli mulindime? Majwi ngeamba
kulindinywe taazwi munguzu zyangu ndemwini pe, pele Taata ooyo uukkede
mulindime nguubeleka milimo yakwe kwiindila mulindime.

11Amusyome kuti ndili muli Taata awalo uli mulindime. Naa takuli boobo, amusyome
akaambo kamilimo njecita.

12«Ncobeni, ooyo uundisyoma uyookonzya kucita milimo iili mbuli yeeyi njecita
mebo. Nkabela milimo mipati kwiinda eeyi uyookonzya kwiicita, nkaambo ndiya kuli
Taata.

13Kufumbwa ncomuyookumbila muzina lyangu ndiyoomucitila kutegwa Taata
akalemekezegwe mu Mwanaakwe.

14Coonse ncomutikumbile muzina lyangu, ndiyoomucitila.

Jesu mbwakasyomezya Muuya Uusalala

15«Naa kamundiyanda, mubambe milawo yangu.

16Ndiyookomba kuli Taata kutegwa akamupe uumbi Mugwasyi uutikakkale andinywe
lyoonse.

17Ooyo ngo Muuya wiisya zyabwini. Bamunyika ngobatakonzyi kutambula nkaambo
tabamuboni nikuba kumuziba pe. Nywebo mulimuzi nkaambo ukkede anywebo,
alimwi uyookkala mulindinywe.

18«Tandikooyoomusiya mubuumba mbuli bamucaala, pele ndiyooboola alimwi kuli
ndinywe.

19Kwakaindi kaniini bamunyika tabanoondiboni, pele nywebo munoondibona
nkaambo ndilapona aboobo anywebo muyoopona.

20Mubuzuba oobo muyooziba kuti ndili muli Taata, anywebo muli mulindime,
mbubonya mbuli mbweli mulindinywe.

21Ooyo uutambula milawo yangu akwiitobela nguundiyandisya. Nkabela ooyo
uundiyandisya awalo uyooyandwa kuli Taata, ambebo ndiyoomuyandisya
akulitondezya lwangu kulinguwe.»

22Lino Judasi (uutali Isikaliyoti uulya pe) wakati kuli Jesu, «O Mwami, ino mbuti
mboyoolitondezya buyo kulindiswe, kutali kuli bamunyika abalo?“

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Jesu wakamwiingula kuti, «Kuti naa muntu ulandiyandisya, unootobela majwi aangu, nkabela Taata uyoomuyandisya, eelyo tuyooboola akuzookkalilila mulinguwe.

24Ooyo uutandiyandi taatobeli majwi aangu. Majwi aaya ngomumvwa kulindime taali majwi aangu pe, ngaa Taata ooyo wakandituma.

25«Zintu eezi ndamwaambilila limwi ono nkencili aandinywe.

26Pele asika Mugwasyi, Muuya Uusalala, ooyo ngwatikatume Taata muzina lyangu, uyoomwiisya zintu zyoonse, akuzoomwiibalusya zintu zyoonse nzendakamwaambilide.

27«Ndamusiila luumuno. Ndamupa luumuno lwangu. Taluli mbuli luumuno oolo bamunyika ndobapa pe. Aboobo myoyo yanu itapengi nikuba kuyoowa.

28Mwandimvwa nindaamba kuti, ‹Ndainka, ndiyooboola alimwi kulindinywe.› Kuti nimwali kundiyandisya nicamubotela kumvwa boobo, nkaambo ndiya kuli Taata, ooyo mupati kwiinda ndime.

29Ndamwaambila ono zintu kazitanacitika, kutegwa zyaakucitika mukasyome.

30Nsikooyoomwaambila limbi makani manji pe, nkaambo muleli waansi aano ulaboola. Tajisi nguzu zyakundizunda.

31Pele ncita buyo mbuli mbwaakandilailila Taata, kutegwa bamunyika bazibe kuti Taata ndilamuyandisya.

«Amunyamuke ono tuzwe abusena buno.

Joni 15

Makani aacisiko amitabi yaco

1«Ndime musaansa nkabela Taata ngomukamwini muunda.

2Lino kufumbwa mutabi uutazyali micelo uluukwezula, pele mutabi uuzyala micelo uluukokweda kutegwa usalale uzyalisye micelo kwiindilila.

3Nywebo mulisalazidwe kale amajwi ngindakamwaambila.

4Amukkalilile mulindime, ambebo mulindinywe. Mbubonya mbuunga mutabi tuukonzyi kuzyala micelo wanooli ulikke, kuutajisilizi kucinyina, anywebo mbubonya, tamukonzyi kuzyala micelo ccita kamukkalilide mulindime.

5Ndime musaansa, nywebo ndinywe mitabi. Ooyo uukkalilila mulindime ambebo mulinguwe, nguutikonzye kuzyala micelo minji-minji, nkaambo kuti kamwaandeene andime tamukwe ncimukonzya kucita pe.

6Kuti naa muntu katakkalilili mulindime ulasoogwa mbubonya mbuli mutabi wagonkwa, eelyo ulayuma. Mitabi iili boobo bantu baliibungika akwiitenta mumulilo.

7Aboobo kuti naa mwakkalilila mulindime, aalo majwi aangu akkalilila mulindinywe, mulakonzya kukumbila kufumbwa ncomuyanda, eelyo mulapegwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Kuti kamuzyalisya micelo, eeco inga cacita kuti Taata alemezegwe, nkabela anywebo nomuyoolizibya ncobeni kuti muli basikwiiya bangu.

9«Mbuli mbwandiyandisya Taata, ambebo ndamuyandisya nywebo mbubonya buyo. Aboobo amuyandane mbuli mbwemuyanda.

10Kuti mwalondola milawo yangu, muyooyandana mbuli mbwemuyanda, mbubonya ambebo mbwebamba milawo ya Taata akuyanda mbuli mbwandiyanda.

11Ndamwaambila zintu eezi kuti mutangale mbubonya mbuli mbwetangede, akwalo kutangala kwanu kwiindilile.

12Mulawo wangu ngooyu, ngwakuti muyandane mbubonya mbuli mbwemuyanda mebo.

13Taakwe muntu uujisi luyando lupati lwiinda loolu lwakuti atuule buumi bwakwe akaambo kabeenzinyina.

14Kuti naa kamucita nzendamwaambila akumulailila mulibeenzuma.

15Nsicimwaambi limbi kuti muli batwanga pe, nkaambo mutwanga tazi zicita simalelo wakwe, pele ndimwiita kuti muli beenzuma nkaambo oonse makani ngindakamvwa kuli Taata ndakamuzibya.

16Tamuli ndinywe mwakandisala, ndime ndakamusala. Ndakamusalila kuti muzyale micelo, eyi kamwiizyala lyoonse, eelyo Taata uyoomupa kufumbwa ncomuyoomukumbila muzina lyangu.

17Nkaako ndamupa mulawo ooyu wakuti muyandane.

Bamunyika mbobayoosulaika Bakilisito

18«Kuti naa bamunyika bakamusulaike, mukazibe kuti bakasaanguna kusulaika ndime kabatana kucita oobo kuli ndinywe.

19Kuti nimwali mbuli bamunyika, nibali kumuyanda nkaambo nimwali bamwi babo. Lino akaambo kakuti tamuli banjiyo, nikuba kuti ndakamusala kuzwa kuli bamunyika, ncencico eeco ncobamusulaikila.

20Amuyeeye majwi ngindamwaambila aakuti ‹Mutwanga tali mupati kwiinda simalelo wakwe!› Kuti naa bakandipenzya mebo, bayoomupenzya anywebo. Kuti naa bakaatambula majwi aangu bayooatambula aalo majwi aanu.

21Pele ono bayoomupenzya boobu akaambo kangu nkaambo tabamuzi ooyo wakandituma.

22Nindatakaboola akuzoobaiisya, nibatajisi mulandu wacinyonyoono, pele ono tabajisi cilitamizyo kuzinyonyoono zyabo pe.

23Ooyo uundisulaikide mebo ulimusulaikide a Taata.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Nindatakacita milimo iitanacitidwe kale amuntu naba omwe, nibatajisi mulandu wacinyonyoono. Nikuba kuti bakaibona milimo yangu, pele bakandisulaika mebo a Taata.

25Eezi zyacitika mbubonya mbuli bulembedwe mu Milawo yabo kuti, ‹Bakandisulaika aatakwe kaambo!›

26Pele Mugwasyi ooyo asika, walo ngwenjoomutumina kuzwa kuli Taata, ngonguwe Muuya wiisya zyabwini uuzwida kwa Taata. Nguuzoopa bumboni bundilungulula.

27Anywebo muli bakamboni bangu nkaambo mwakali aandime kuzwa kumatalikilo.

Joni 16

Bakilisito bayoopenzegwa

1«Ndamwaambila makani aaya kutegwa mutalebwi.

2Bayoomutanda muzikombelo. Ncobeni ciindi ciyoosika cakuti bantu bayoomujaya, bayooyeeya kuti bacitila Leza milimo mibotu.

3Bayoocita boobo nkaambo tabamuzi Taata, ambebo tabandizi.

4Pele ndamwaambila makani aazintu eezi kutegwa ciindi niziyoocitika mukayeeye kuti ndakamwaambilide kale.

Zya milimo ya Muuya Uusalala

«Taakwe nindakamwaambila zintu eezi mpoonya-mpoonya kumatalikilo nkaambo ndacili aandinywe.

5Pele ono ndainka kuli yooyo wakandituma, nikuba boobo tamundibuzyi kuti ‹Uya kuli?›

6Lino akaambo kakuti ndamwaambila makani aaya, myoyo yanu yausa.

7Ndiyanda kumwaambila masimpe kuti, ncibotu kulindinywe kuti ngunke. Nkaambo kuti nsiciti boobo Mugwasyi takoosika kulindinywe pe. Pele naa ndainka ndiyoomutuma kulindinywe.

8Lino asika uzoobazula bamunyika kuti balilubizizye mumulandu wacinyonyoono, awabululami awalubeta.

9Mulandu wacinyonyoono nkaambo tabandisyomi mebo.

10Mulandu wabululami nkaambo ndibweeda kuli Taata, nkabela tabacindiboni limbi pe.

11Mulandu walubeta nkaambo muleli wanyika eeyi wabetekwa.

12«Ndicijisi makani manji aakumwaambila, pele tamukonzyi kwaamvwisya ono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lino azoosika Muuya wiisya zyabwini, uzoomusololela mumakani aabwini oonse. Nkaambo tazooambi zyakwe mwini pe, pele uzoolungulula eezyo zyoonse nzyaakamvwa kuli Taata, nkabela uzoomwaambila zintu ziciboola.

14Uzoondilemya nkaambo uzootola nzyeamba akumulungulwida.

15Zyoonse zya Taata nzizyangu ambebo, aaka nkakaambo ncindamwaambila kuti uzootola nzyeamba akumulungulwida.

Mause ayooba lutangalo

16«Kwakaindi kaniini tamucinoondiboni pe, pele kamana kaindi kaniini muyoondibona.»

17Lino bamwi babasikwiiya bakwe bakatalika kubuzyanya-buzyanya mulicabo kuti, «Ino makani nzi aaya ngaamba kuti, ‹Kwakaindi kaniini tamucinoondiboni, pele alimwi kwaakuba kaindi kaniini muyoondibona,› akuti, ‹Nkaambo ndiya kuli Taata?› »

18Bakati, «Ino waamba nzi nati, ‹Kaindi kaniini?› Tatuzi ncaamba.»

19Jesu wakalizi kuti bakali kuyanda kumubuzya, aboobo wakati kulimbabo, «Sena mulabuzyanya-buzyanya mulicanu ncocaamba eeci ncendati, ‹Kwaba kaindi kaniini tamucinoondiboni, alimwi akuti kwaakuba kaindi kaniini muyoondibona?›

20Ncobeni, nywebo muyoolila akuusa kapati, pele bamunyika bayoosekelela. Muyoousa cakuba aabuumba, pele kuusa kwanu kuyooba lutangalo.

21Ciindi mukaintu namyongwa ulapenga kapati mumoyo akuusa nkaambo ciindi camapenzi camusikila. Pele azyala ulaluba kupenga akucisa nkwaamvwide, akaambo kamwana watumbukwa.

22Mbubonya oobo nikuba kuti ono muluuside, pele ndazooboola kulindinywe alimwi, myoyo yanu izootangala, nkabela taakwe uuyoogwisya lutangalo lwanu pe.

23Mubuzuba oobo taakwe ncemuyoondikumbila. Ncobeni, kufumbwa ncemuyookumbila kuli Taata muzina lyangu uyoomupa.

24Kusikila ono tamunakumbila cintu muzina lyangu. Amukumbile, mulatambula kutegwa mutangale kapati.

Jesu mbwaakazunda bubi bwaansi ano

25«Ndamwaambila zintu eezi mumasendelela. Ciindi ciyoosika aawo nintaciyoomwaambili limbi mumasendelela, pele ndiyoomulungulwida antangalala zyoonse zya Taata.

26Mubuzuba oobo muyookumbila muzina lyangu, nkabela nsyaambi kuti ndiyoomukumbilila kwa Taata pe,

27nkaambo lwakwe Taata ulamuyandisya. Ulamayanda akaambo kakuti mwakandiyanda mebo akuzumina kuti ndakazwa kulinguwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

28Ndakazwa kuli Taata akuboola ansi aano, alimwi lino ndabweeda kuli Taata.»

29Basikwiiya bakwe bakati, «Iiyi, ncobeni ono waamba caantangala, kutali mumasendelela!

30Lino twaziba kuti ulizi zintu zyoonse, aboobo taakwe uutikubuzye cintu, akaambo kaceeci twasyoma kuti wakazwida kuli Leza.»

31Jesu wakabaingula kuti, «Sena mwasyoma ono?

32Ciindi cilasika, mane casika kale, cakuti mumwaikizyanye mwenu-mwenu, nkabela muyoondisiya mebo endikke buyo. Nikuba boobo nsinooli endikke, nkaambo Taata uli aandime ciindi coonse.

33Ndamwaambila makani aaya kutegwa mube aluumuno mukusyoma ndime. Ansi aano nywebo muli mumapenzi mapati. Nikuba boobo amubotelwe, ndabuzunda bubi bwaansi aano.»

Joni 17

Kukomba kwa Jesu masiku ngaakaabwa

1Naakamana kwaamba majwi aaya Jesu wakalungumana kujulu akuti, «Taata, ciindi casika lino, aboobo kolemya Mwanaako kutegwa awalo akulemye.

2Mbuli mbomupede bulelo bwabantu boonse bwakupa buumi butamani kuli baabo boonse mbookamupa.

3Buumi butamani, nkuti bakuzibe yebo O Leza olikke buyo, a Jesu Kilisito ngookatuma.

4Ndakakulemya ansi aano nindakalondola mulimo ooyo ngookandipa kuti ngucite.

5Aboobo kondilemya ono Taata mbwindaboola kulinduwe, kondilemya abulemu oobo mbundakajisi nindakali ayebo nyika kiitanalengwa.

6«Aabo mbookazandula kuzwa mubantu boonse akubapa kulindime, ndabaiisya kuti bakuzibe. Bakali bako, pele wakabapa ndime, eelyo bakaziba njiisyo zyako.

7Lino balizi kuti zyoonse nzyondipede zizwa kulinduwe,

8nkaambo ndabaiisya majwi aayo ngookandilailila. Bakaatambula, lino balizi cakasimpe kuti ndakazwa kulinduwe alimwi balasyoma kuti nduwe wakandituma.

9Aaba mbambabo mbenkombela. Nsikombeli bamunyika pe. Nkombela aabo mbookandipa, nkaambo mbabako.

10Boonse bangu mbabako, abako mbabangu, nkabela ndilalemezegwa mulimbabo.

11Lino ndilaza kulinduwe, nsikkalilili ansi aano, pele balo bacili ansi aano. Taata oosalala, kobakwabilila azina lyako aabo mbookandipa, kuti babe omwe, mbubonya aswebo mbotuli omwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Mebo nindali ambabo, ndali kubalela muzina lyako aabo mbookandipa. Ndali
kubakwabilila, aboobo taakwe naba omwe wabo wakasweeka, ccita buyo ooyo
wakeelede kunyonyooka mbubwaamba Malembe.

13Pele ono ndaza kulinduwe, nikuba boobo zintu eezi ndazikanana nkencili ansi
kutegwa bakondwe kapati mbuli mbwekondedwe.

14Ndabaiisya majwi aako nkabela bamunyika balibasulaikide nkaambo tabali bamwi
babo, mbubonya ambebo mbwentali wabo pe.

15Nsibakombeli kuti ubagwisye munyika, pele kuti ubakwabilile kuzwa kumubi.

16Tabali banyika eeyi mbubonya ambebo mbwentali wanjiyo.

17Basalazye amajwi aako, nkaambo majwi aako ngamasimpe.

18Mbubonya mbookandituma muluundu, ambebo ndabatuma muluundu.

19Nkaambo kabo ndalipa kulinduwe, kuti mbubonya abalo balipe kulinduwe
mukasimpe.

20«Tandikombeli bali waano balikke aaba pe, ndakombela abaabo basyoma
mulindime kwiindila mumajwi aabaaba.

21Ndibakombela kuti boonse babe omwe, mbubonya yebo Taata mboli mulindime,
ambebo ndili mulinduwe, abalo mbubonya babe mulindiswe kutegwa luundu loonse
luzumine kuti nduwe wakandituma.

22Mbubonya mbookandilemeka ambebo ndabalemeka kutegwa babe omwe mbubonya
aswe mbotuli omwe.

23Mebo mulimbabo, ayebo mulindime, kuti abalo bakamantane ncobeni, kutegwa
luundu luzibe kuti nduwe wakandituma alimwi akuti wakabayanda mbubonya
mbookandiyanda ambebo.

24Taata, ndilayandisya kapati kuti aabo mbookandipa bakabe andime ooko
nkweenjooba. Kuti bakabubone bulemu bwangu oobo mbookandipa mukundiyanda
kwako ciindi nyika kiitanalengwa.

25Taata ooluleme, bamunyika tabakuzi pe, pele mebo ndilikuzi, abalo aaba balizi kuti
nduwe wakandituma.

26Ndabaiisya kuti bakuzibe alimwi nsitileke pe, kutegwa luyando oolu
ndookandiyanda lube mulimbabo, ambebo ndibe mulimbabo.»

Joni 18

Jesu mbwaakajatwa

(Mateyo 26.47-56; Maako 14.43-50; Luka 22.47-53)

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Naakamana kukomba ooku, Jesu wakainka abasikwiiya bakwe, wazubuka kalonga
ka Kidiloni. Ooko kwakali muunda, nkabela Jesu abasikwiiya bakwe bakanjila
mumuunda ooyo.

2Lino awalo Judasi wakamwaaba, wakalibuzi busena oobo nkaambo Jesu lyoonse
nkwaakali kubunganina abasikwiiya bakwe.

3Aboobo Judasi wakasika kubusena oobo kajisi ampi yabasilumamba abalindizi
mbaakapegwa kuzwa kubapaizi basilutwe a Bafalisi. Bakalijisi malambe, minzenge,
azilwanyo.

4Lino Jesu wakalizi cakeelede kumusikila, aboobo wakainka akuyoobabuzya kuti,
«Ino nguni ngomuyandaula?“

5Bakati, «Tuyanda Jesu waku Nazaleta.» Wakati kulimbabo, «Ndime.» Awalo Judasi
ooyo wakamwaaba wakaliimvwi antoomwe ambabo.

6Nkabela Jesu naakabaambila kuti, «Ndime,» bakaswena musule buniini, mpoonya
bakawida ansi.

7Jesu wakababuzya alwabili kuti, «Ino nguni ngomuyandaula?» Alimwi bakaingula
kuti, «Ngu Jesu waku Nazaleta.»

8Jesu wakati, «Ndamwaambila kale kuti ndime. Ono naa muyanda ndime amuleke
aaba balaandime bazwe kusaanguna.»

9Eeci ncakaamba cakeendelana a Malembe aati, «Taakwe naba omwe wabaabo
mbookandipa ngundakasweekelwa pe.»

10Mpoonya aawo Saimoni Pita mbwaakajisi panga, wakalisomona akukwezula kutwi
kwalulyo kwamuzike wamupaizi mupati. Muzike ooyo wakali Malikusi.

11Mpawo Jesu wakakalalila Pita kuti, «Kobweedezya panga lyako mumukutu walyo.
Sena uyeeya kuti nsyeelede kunywida munkomeki yamapenzi eeyi njaandipa Taata?»

Jesu mbwaakabetekwa a Anasi

12Aboobo basilumamba aabo amupati wabo, alimwi abalindizi bakatumwa abapati,
bakajata Jesu akumwaanga.

13Bakasaanguna kumutola kuli Anasi, mukwe wa Kayafa wakali ngomupaizi mupati
mumwaka ooyo.

14Kayafa ngonguwe ooyo wakaambilide beenzinyina kuti kuleelede kuti muntu omwe
afwide banamaleya.

Pita mbwaakatama Jesu

(Mateyo 26.69-70; Maako 14.66-68; Luka 22.55-57)

15Saimoni Pita alimwi aumwi sikwiiya bakali kutobela ooko nkubakamutola Jesu.
Nkabela umwi sikwiiya ooyo wakaakunjililizya antoomwe a Jesu muŋanda yamupaizi
mupati nkaambo wakalizizilwe kumupaizi mupati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Pele Pita wakacaala anze uliimvwi kumanjililo. Mpoonya sikwiiya wakazizilwe
kumupaizi mupati wakainka akuyookumbila musimbi wakali kulindila mulyango kuti
azumizye Pita kunjila mukati, eelyo wakamuzumizya.

17Nikuba boobo musimbi ooyo wakabuzya Pita kuti, «Mwati yebo toli umwi
wabasikwiiya bamuntu ooyu?» Pita wakati, «Peepe, tandili umwi wabo.»

18Lino bazike abamwi balupati-pati bakakutwide mulilo wakuyota, nkaambo kwakali
mpeyo. Awalo Pita wakaliimvwi ambabo.

Jesu mbwaakabetekwa amupaizi mupati
(Mateyo 26.59-66; Maako 14.55-64; Luka 22.66-71)

19Kuŋanda ooko mupaizi mupati wakatalika kubuzya-buzya Jesu zyabasikwiiya
bakwe azyanjiisyo zyakwe.

20Jesu wakamwiingula kuti, «Ndakali kwiisya bantu antangalala. Lyoonse ndakali
kwiisya muzikombelo amuŋanda ya Leza oomo mobabunganina bantu. Taakwe
ncindakali kwaambila kumbali pe.

21Ino undibuzizya nzi? Kobuzya aabo bakali kundimvwa mbuli mbundakali kwaamba
kulimbabo, nkaambo balo balizi nzindakali kwiisya.»

22Naakamana kwaamba boobu, umwi wabasilumamba wakauma Jesu lubayi,
akwaamba kuti, «Sena oobo yebo mboelede kwiingula mupaizi mupati?»

23Jesu wakati, «Anooli ndabisya, kobwaamba bubi bwangu, pele kuti ndaamba ciluzi,
ino unduumina nzi?»

24Mpawo Anasi wakatumina Jesu kaangidwe kuli Kayafa, mupaizi mupati.

Pita mbwaakatama Jesu alimwi
(Mateyo 26.71-75; Maako 14.69-72; Luka 22.58-62)

25Lino Pita wakaciliimvwi amulilo kayota. Bakati kulinguwe, «Sena yebo toli uumwi
wabasikwiiya bakwe?» Walo wakatama akuti, «Peepe, nsili uumwi wabo pe.»

26Umwi wabazike bamupaizi mupati, wakali musazinyina amuntu ooyo
ngwaakakoswede kutwi Pita, wakamubuzya kuti, «Sena yebo nsiindakubwene sunu
okuya kumuunda koli antoomwe amuntu uulya?“

27Alimwi Pita wakatama. Mpoonya-mpoonya aawo mukombwe wakalila.

Jesu mbwaakabetekwa a Pilato
(Mateyo 27.1-2, 11-14; Maako 15.1-5; Luka 23.1-5)

28Kuzwa kuli Kayafa Jesu bakamutola kuŋanda ya Pilato, mweendelezi wakazwa ku
Loma. Cakali cifumo-fumo, aboobo bapati ba Bajuda tiibakayanda kunjila muŋanda
yabbetekelo nkaambo kakuyoowa kuti balalisofwaazya lwabo beni banjila. Nkaambo
bakali kuyanda kulya Pobwe lya Kwiindilila.

29Eelyo Pilato wakazwida anze akubuzya kuti, «Ino mulandu nzi ngumwapa muntu
ooyu?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

30Bakamwiingula kuti, «Muntu ooyu naatali mucita zibi, nitwatamweeta kulinduwe.»

31Pilato wakati kulimbabo, «Amumutole nywebo nobeni mukamubeteke kweendelana a Milawo yanu.» Bajuda bakati, «Tatuzumizigwi a Milawo yesu kuti tukosole mulandu walufu lwamuntu.»

32Zyakacitika oobo kweendelana amajwi ngaakaamba Jesu aazyalufu lwakwe.

33Pilato wakanjila alimwi muŋanda yabbetekelo, wakaita Jesu akumubuzya kuti, «Sena nduwe Mwami wa Bajuda?»

34Jesu wakamwiingula kuti, «Sena makani aaya nduwe oolyaambila naa kuli bakwaambila boobo akaambo kangu?»

35Pilato wakati, «Inga ndaba Mujuda na? Bantu bamusyobo wako antoomwe abapaizi basilutwe mbabakuleta kulindime, ino wakacita nzi?»

36Jesu wakati, «Bwami bwangu tabuli bwaansi aano. Kuti bwamwi bwangu nibwali bwaansi, batwanga bangu nibalwana kutegwa nditaabwi kubapati ba Bajuda. Pele lino bwami bwangu tabuli bwaansi aano pe.»

37Mpoonya Pilato wakati, «Eena ani uli mwami?» Jesu wakati, «Uliluzi kundaamba kuti ndimwami. Nkankakaako ncendakazida ansi aano alimwi ncendakazyalilwa, kutegwa ndizoolungulule zyabwini, aboobo kufumbwa muntu uuzi zyabwini ulandiswiilila.»

38Pilato wakabuzya kuti, «Ino bwini oobo mboamba ninzi?»

Jesu mbwaakapegwa mulandu walufu
(Mateyo 27.15-31; Maako 15.6-20; Luka 23.13-25)

Naakamana kwaamba boobu, wakazwida anze alimwi akuyooambila bapati ba Bajuda kuti, «Tajisi mulandu muntu ooyu pe.

39Pele mujisi cilengwa cakuti ndeelede kumwaangunwida mwaange omwe ciindi ca Pobwe lya Kwiindilila. Sena mulayanda kuti ndimwaangunwide ooyu Mwami wa Bajuda?»

40Pele bantu bakavutuka bati, «Kotwaangunwida Balabbasi, kutali muntu ooyu pe!» Balabbasi ooyo wakali mubbi.

Joni 19

1Mpoonya Pilato wakalailila kuti Jesu akwabbaulwe.

2Abalo basilumamba bakaluka musini wamamvwa, akumusamika kumutwe, alimwi bakamusamika jansi lyabwami.

3Bakaza kulinguwe akuti, «Wabonwa, O Mwami wa Bajuda!» Bakamuuma mbayi.

4Pilato wakazwida anze alimwi akuyooti ku Bajuda, «Ndamuleta anze kuti muzibe kuti tajisi mulandu muntu ooyu!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Aboobo Jesu bakamutola anze kasamine musini wamamvwa ajansi eelyo. Pilato
wakati kulimbabo, «Ngooyu!»

6Bapaizi basilutwe abasilumamba nibakabona Jesu bakapozomoka akuti,
«Akankaminwe aciingano! Akankaminwe aciingano!» Pilato wakati, «Amumutole
nobeni mukamukankamine, nkaambo mebo taakwe mulandu ngundamujanina.»

7Bantu bakamwaambila kuti, «Tulijisi mulawo, nkabela kweendelana amulawo wesu
muntu ooyu uleelede kufwa, nkaambo ulyaamba kuti Mwanaa Leza.»

8Pilato naakamvwa majwi aaya, wakayoowa kapati.

9Aboobo wakanjila alimwi mubbetekelo akubuzya Jesu kuti, «Ino uzwa kuli?» Pele
Jesu taakwe naakamwiingula.

10Eelyo Pilato wakaambila Jesu kuti, «Sena toyandi kwaamba kulindime? Tozi kuti
ndijisi nguzu zyakukwaangununa naa zyakukukankamizya?»

11Jesu wakamwiingula kuti, «Kuti nootakapegwa nguzu kuzwa kwa Taata notajisi
nguzu zyakubeteka pe. Nikuba boobo ooyo wakandipa mumaanza aako nguujisi
cinyonyoono cipati.»

12Amvwe boobo Pilato wakatimwaangununne, pele Bajuda bakapozomoka akwaamba
kuti, «Kuti naa umwaangununne muntu ooyu, nkokuti toli mweenzinyina a Muleli
Mupati waku Loma. Kufumbwa muntu uulipa kami-kami nguusinkondonyina a
Muleli Mupati waku Loma.»

13Pilato naakamvwa majwi aaya wakeeta Jesu anze akukkala acuuno cacibetekelo
abusena butegwa, «Ibbuwa lyamabwe» (mu Cihibulu bati, «Gabbata.»)

14Bwakali buzuba bwakulibambila zya Pobwe lya Kwiindilila, aciindi casikati. Pilato
wakaambila Bajuda kuti, «Ngooyu Mwami wanu!»

15Balo bakoongolola bati, «Mugwisye, mugwisye! Akankaminwe aciingano!» Pilato
wakati kulimbabo, «Sena inga ndakankamina Mwami wanu?» Bapaizi basilutwe
bakati, «Tatujisi uumbi Mwami kunze lya Muleli Mupati waku Loma.»

16Mpoonya aawo wakamupa mumaanza aabo kuti bakamukankamine lwabo beni.

Jesu mbwaakakankaminwa aciingano

(Mateyo 27.32-44; Maako 15.21-32; Luka 23.26-43)

17Aboobo basilumamba bakatola Jesu. Wakazwa mumunzi kayumwide aciingano
cakwe kuya kubusena butegwa, «Kapapa kamutwe.» (Mu Cihibulu bati, «Gologota.»)

18Mpampawo aawa mpobakamukankamina antoomwe abamwi baalumi bobilo, umwi
kulubazu lwalulyo umwi kulumwensi, Jesu, akati.

19Pilato wakalemba cizibyo akucibikka aciingano ca Jesu. Cizibyo eeci
cakalembedwe kuti, «Jesu waku Nazaleta, Mwami wa Bajuda.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Bajuda banji bakacibala cizibyo eeco nkaambo oobo busena nkwaakakankaminwa bwakali kumbali aamunzi. Cizibyo eeco cakalembedwe mumisyobo yotatwe, mu Cihibulu, mu Cilatini, amu Cigiliki.

21Mpoonya bapaizi basilutwe bakaambila Pilato kuti, «Utalembi kuti, ‹Mwami wa Bajuda,› kolemba kuti, ‹Ooyu muntu wakali kulyaamba kuti Mmwami wa Bajuda.› »

22Pilato wakabaingula kuti, «Eeco ncindalemba ndalemba.»

23Basilumamba nibakamana kukankamina Jesu aciingano, bakatola zisani zyakwe akuzizapula muzibeela zyone kutegwa aumwi wabo atole cibeela comwe. Bamane bakabweza acimwi cisani cakwe. Cisani eeco cakalilukidwe, cakali swaangene kuzwida ajulu mane do ansi.

24Aboobo bakaambilana kuti, «Tutacizapuli, atuume cisolo kutegwa tubone uuticitole.» Bakacita oobu kweendelana a Malembe aati,

«Bakaabana zisani zyangu, nkabela cimwi bakacuumina cisolo.» Nkaako basilumamba bakauma cisolo.

25Lino ciindi eeco munsi aaciingano ca Jesu kwakaliimvwi banyina Jesu amwanookwabo banyina Jesu Maliya muka Kilopasi alimwi a Maliya waku Magadala.

26Jesu naakabona banyina, akubona sikwiiya ooyo ngwaakali kuyandisisya kabaimvwi, wakati kuli banyina, «Mukaintu, kobona mwanaako!»

27Mpoonya wakati kuli sikwiiya ooyo, «Kobona banyoko!» Lino kuzwida ciindi eeco sikwiiya ooyo wakatola banyina Jesu kuŋanda yakwe.

Jesu mbwaakafwa

(Mateyo 27.45-56; Maako 15.13-41; Luka 23.44-49)

28Musule akooku Jesu mbwaakaziba kuti zintu zyoonse zyamaninina wakati, «Ndafwa nyota.» (Wakaamba boobo mukweendelana azyakalembwa mu Malembe.)

29Aawo kwakali nongo yakazwide waini wandulwe. Mpoonya bakanyika nsinsa mundulwe akwiibikka kukasamu akumusyonka kumulomo.

30Jesu naakasipa nsinsa wakati, «Kwamana.» Mpoonya wakakotamika mutwe wafwa.

Jesu mbwaakayaswa

31Mbubwakali buzuba bwakulibambila Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata, bapati ba Bajuda bakakumbila Pilato kuti bantu bakankamidwe batyoloolwe maulu akwaangulwa aziingano kabutanasika buzuba bwa Sabata. Bakacita boobo nkaambo buzuba oobu bwakali bupati kulimbabo.

32Aboobo basilumamba bakasika akutalika kutyola maulu aamwaalumi mutaanzi wabaabo bakabambwidwe alimwi akuli wabili.

33Pele nibakasika kuli Jesu, bakajana kuti wafwa kale, nkaako taakwe nibakamutyola maulu pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Pele umwi silumamba wakamuyasa sumo kulubazu, mpoonya kwakazwa bulowa amaanzi.

35Lino muntu wakabona zintu eezi nguwapa bumboni, nkabela bumboni bwakwe mbwakasimpe. Ulizi kuti waamba zyabwini kutegwa anywebo musyome.

36Zintu eezi zyakacitika kweendelana a Malembe aati, «Taakwe akomwe kafuwa kayootyoka pe.»

37Alimwi aamwi Malembe alati, «Bayoomulanga ooyo ngubakayasa.»

Jesu mbwaakazikkwa
(Mateyo 27.57-61; Maako 15.42-47; Luka 23.50-56)

38Musule akooku Josefa waku Alimatiya wakali umwi wabaccili ba Jesu, cakulisisa-sisa mukuyoowa bapati ba Bajuda, wakaakukumbila mutumba wa Jesu kuti awaangule aciingano. Pilato wakamuzumizya.

39Awalo Nikodemasi uulya wakasikide kuli Jesu masiku, wakasika weetelezya atununkilizyo twiindene-indene mane cibbudu buya.

40Bakatola mutumba wa Jesu akuuputaila mumasani antoomwe atununkilizyo, mbubonya mbuli cilengwa ca Bajuda.

41Lino kwakali muunda kubusena ooko kwakakankamidwe Jesu. Mumuunda oomo kwakali cuumbwe cipya mwakatana zikkidwe muntu pe.

42Nkaambo kakuti cuumbwe eeco cakali aafwiifwi, akuti, bwakali buzuba bwakulibambila Buzuba bwa Kulyookezya butegwa Sabata bakatola mutumba wa Jesu akuuzikka oomo.

Joni 20

Kubuka kwa Jesu kubafu
(Mateyo 28.1-10; Maako 16.1-8; Luka 24.1-12)

1Mubuzuba butaanzi bwamvwiki, ansi kaacisiya-siya, Maliya waku Magadala wakasika kucuumbwe akubona kuti bbwe lyakali kunkulisidwe kuzwa acuumbwe.

2Aboobo wakatijaana kuya kuli Pita akuli umwi sikwiiya, ngonguwe ooyo ngwaakali kuyandisya Jesu, wakabaambila kuti, «Bamugwisya Mwami mucuumbwe. Tatuzi nkobaakumulazika.»

3Mpoonya Pita asikwiiyanyina ooyo, bakanyamuka akuunka kucuumbwe.

4Boonse bobilo bakatijaana, pele sikwiiya umwi ooyo wakazuza kusiya Pita, waakusaanguna kusika kucuumbwe.

5Naakaakusika, wakasondela mucuumbwe, wakabona buyo masani kaalundene, pele taakwe naakanjila mukati pe.

6Musule awalo Pita wakasika, waindilila wanjila mukati. Wakabona masani kaalundene,

© 1996, Bible Society of Zambia.

7acisani cakavumbide mutwe wa Jesu, calo tiicakali antoomwe amasaninyina pe. Cakali vungidwe cilikke kumbali.

8Mpoonya awalo sikwiiya umwi ooyo wakasaangunide kusika kucuumbwe, wakanjila mukati, eelyo wakabona akuzumina cakaamba Maliya.

9Nkaambo ciindi eeci tiibakanasyoma Malembe aamba kuti Jesu uleelede kubuka kuzwa kubafu.

10Kumane basikwiiya aaba bakabweeda.

Jesu mbwaakalibonya kuli Maliya waku Magadala
(Mateyo 28.9-10; Maako 16.9-11)

11Pele Maliya wakaliimvwi anze lyacuumbwe ulalila. Naakali kulila, wakasondela mucuumbwe.

12Wakabona bangelo bobilo kabasamide zisani zituba bu balikkede aawo aakalede mutumba wa Jesu. Umwi wakakkede nkwaakali kumitwe, umwi kumaulu.

13Bakati kulinguwe, «Mutumbu, ulila nzi?» Walo wakaingula kuti, «Nkaambo bamutola Mwami wangu, nkabela nsizi nkubaakumulazika.»

14Ucaamba boobu, acebe wakabona Jesu uliimvwi, pele taakwe naakamuziba.

15Jesu wakati kulinguwe, «Baama, ulila nzi? Nguni ngolangaula?» Lino Maliya wakayeeya kuti ngusikubamba muunda, aboobo wakati kulinguwe. «Akaka taata, naa nduwe wamulonzezya kumbi, konditondezya kutegwa nkamupilusye.»

16Jesu wakati kulinguwe, «Maliya!» Naakacebuka Maliya wakaamba kuti, «Rabboni!» (Nkokuti mu Cihibulu, «Mwiiyi.»)

17Jesu wakati kulinguwe, «Utandijati, nkaambo nsinaya kuli Taata. Pele koya kuli basikwiiya bangu ukati, ‹Ndaya kuli Taata, uuli ngo Uso anywebo. Ndaya kuli Leza wangu, Leza wanu anywebo.› »

18Maliya waku Magadala wakainka akuyooamba kuli basikwiiya kuti, «Ndamubona mebo Mwami. Ngonguwe wandaambila zintu eezi.»

Jesu mbwaakabonwa abasikwiiya bali kkumi aumwi
(Mateyo 28.16-20; Maako 16.14-18; Luka 24.36-49)

19Kumangolezya, buzuba butaanzi bwamvwiki mbubonya oobo basikwiiya bakali antoomwe. Zitendele zyaŋanda mubakabede zyakali pingidwe nkaambo bakali kuyoowa bapati ba Bajuda. Lino Jesu wakasika, waima akati kabo wati kulimbabo, «Amube aaluumuno.»

20Naakamana kwaamba boobo, wakabatondezya maanza aakwe alubazu lwakwe. Mpoonya basikwiiya bakabotelwa nibakabona Mwami.

21Alimwi Jesu wakati kulimbabo, «Amube aaluumuno. Mbubonya Taata mbwaakandituma ansi aano, ndamutuma anywebo mbubonya buyo.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Naakamana kwaamba boobu, wakabafulidila muuya, akwaamba kuti, «Amutambule
Muuya Uusalala.

23Kufumbwa muntu ngomulekelela zinyonyoono, ulalekelelwa ncobeni. Alimwi ooyo
ngomutakalekeleli, takooyoolekelelwa pe!»

Jesu a Tomasi

24Pele Tomasi ooyo wakali kutegwa ngwamayanga, taakaliwo ciindi Jesu naakasika
kuli basikwiiya bamwi. Basikwiiyanyina bakamwaambila kuti,

25«Twamubona Mwami.» Walo wakati, «Nsikoozumina pe, ccita mane ndibone
zilonda zyazipikili mumaanza aakwe, akudyunga munwe oomo muzilonda, akunjizya
janza mulubazu lwakwe.»

26Nikwakamana mazuba aali lusele, basikwiiya ba Jesu bakali mumonya muŋanda
oomo alimwi, awalo Tomasi wakaliwo ciindi eeci. Zitendele zyakali pingidwe, eelyo
Jesu wakasika akuzooima akati kabo wati, «Amube aaluumuno.»

27Amane wakati kuli Tomasi, «Gumika munwe wako aawa, uzibe kuti ndime.
Tandabika janza lyako kulubazu lwangu, kutegwa uleke kudonaika, pele usyome!»

28Tomasi wakamwiingula kuti, «O Mwami wangu, O Leza wangu!»

29Jesu wakati kulinguwe, «Ono wazumina nkaambo wandibona. Balilelekedwe aabo
bazumina kabatanabona.»

30Nzinji azimwi zitondezyo zyanguzu Jesu nzyaakacita kababona aabasikwiiya bakwe
zitalembedwe mubbuku eeli.

31Pele eezi zyakalembwa kutegwa musyome kuti Jesu ngo Munanike, uulya Mwanaa
Leza, akuti mwamusyoma mube abuumi butamani.

Joni 21

Jesu mbwaakalitondezya kuli basikwiiya bakwe bali ciloba kulwizi lwa Tibeliyasi

1Musule akooku Jesu wakalitondezya alimwi kuli basikwiiya bakwe kulwizi lwa
Tibeliyasi. Mboobu mbwaakalitondezya.

2Saimoni Pita a Tomasi uutegwa wamayanga, a Natanayeli waku Kana wa Galilii,
abana ba Zebedii abamwi basikwiiya bobilo, bakali antoomwe.

3Saimoni Pita wakati kulimbabo «Ndainka kukuzuba.» Abalo bakati, «Tulainka
ayebo.» Bakainka baakunjla mubwato. Pele taakwe nswi nzyobakajaya masiku aayo.

4Kubucedo kwini, Jesu wakasika, wazooima ankomwe. Nikuba boobo basikwiiya
bakwe tiibakamuziba.

5Jesu wakabaambila kuti, «Mwati mwajaya buya?» Bakati, «Peepe.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Jesu wakati kulimbabo, «Amuwaale kanyandi kulubazu lwalulyo lwabwato, mulajaya.» Bakawaala kanyandi kulubazu oolo. Lino tiibakali kukonzya kukakwela pe, akaambo kakuvula kwanswi.

7Mpoonya ooyo sikwiiya ngwaakali kuyandisya Jesu wakati kuli Pita. «Mmwami!» Saimoni Pita naakamvwa kuti Mmwami, wakasama zisani zyakwe nkaambo wakali samunwide akaambo kakubeleka. Naakamana kusama, wakasotokela mumaanzi.

8Bamwi basikwiiya bakasyaala mubwato, kabaya bukwela kanyandi kabo kazwide nswi. Bakali aafwiifwi ankomwe, bulamfu bwantaamo zili mwaanda.

9Nibakazwa mumaanzi akulandukila atala, bakabona mulilo wamakala, answi kaziyokwa aawo, alimwi kwakali acinkwa ambali.

10Jesu wakati, «Amweete zimwi nswi nzimwajaya.»

11Mpoonya Saimoni Pita wakanjila mubwato, wakwela kanyandi kunkomwe kakazwide, nswi mpati zyakali mwaanda amakumi osanwe azitatu. Nikuba boobo, kanyandi taakwe nikakaanduka.

12Jesu wakati kulimbabo, «Kamuza mulye.» Pele taakwe sikwiiya wakasola kumubuzya kuti, «Nduwe ni?» Bakalizi kuti ngu Mwami.

13Jesu wakabweza cinkwa wabapa. Wakacita mbubonya answi.

14Eeci ciindi ncaakalitondezya Jesu kuli basikwiiya bakwe kabukide kuzwa kubafu ncatatu.

Jesu mbwaakabuzya Pita kuti «Ulandiyanda na?»

15Nibakamana kulya Jesu wakaambila Pita kuti, «Saimoni mwanaa Joni, sena ulandiyanda kwiinda baaba?» Walo wakamwiingula kuti «Iiyi, O Mwami, ulizi kuti ndilakuyanda.» Mpoonya Jesu wakati, «Kolisya mbelele zyangu.»

16Alwabili wakati kulinguwe, «Saimoni, mwanaa Joni, sena ulandiyanda?» Pita wakati, «Iiyi, Mwami, ulizi kuti ndilakuyanda,» Jesu wakati kulinguwe, «Embela mbelele zyangu.»

17Alimwi alwatatu Jesu wakati kulinguwe, «Saimoni, mwanaa Joni, sena ulandiyanda?» Lino Pita wakausa nkaambo wakamubuzya lwatatu kuti, «Sena ulandiyanda?» Mpoonya wakati kulinguwe «O Mwami ulizi zintu zyoonse. Ulizi kuti ndilakuyanda.» Jesu wakati kulinguwe, «Kolisya mbelele zyangu.

18Ncobeni ndati kulinduwe, nookacili mwana wakali kulisamika omwini akweenda, kuunka kufumbwa nkookali kuyanda. Pele waakucembaala, unootandabika buyo maboko nkabela muntu umwi uyookwaanga akukutola ankotayandi kuunka koonse.“

19Mukwaamba boobu Jesu wakali kutondezya lufu luyoofwa Pita mukulumbaizya Leza. Musule aakooko Jesu wakati kulinguwe, «Nditobela.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Naakaceba musule Pita, wakabona sikwiiya ooyo ngwaakali kuyandisya Jesu ulibaccilide. Ngonguwe ooyo wakayeeme ku Mwami ciindi nibakali kulya mulalilo wamamanino, akubuzya kuti, «Ino nguni ooyo uyookwaaba Mwami?»

21Pita naakamubona sikwiiya ooyo, wakati kuli Jesu, «Ino ooyu kayi, O Mwami?»

22Jesu wakati kulinguwe, «Ino kuti nkeyanda kuti akkalilile kusikila nkaboole ncinzi eeco kulinduwe? Konditobela buyo!“

23Akaambo kaako beenzinyina bakali kwaamba kuti ooyo sikwiiya takooyoofwa pe, pele teensi ncaakali kwaamba Jesu pe. Wakati buyo, «Ino kuti nkeyanda kuti akkalilile kusikila nkaboole, ncinzi eeco kulinduwe?»

24Sikwiiya ooyu ngonguwe wapa bumboni kuzintu eezi, alimwi ngonguwe wakazilemba, nkabela tulizi kuti bumboni oobu mbwakasimpe.

25Mpozili azimwi zintu nzyaakacita Jesu. Kuti naa zyoonse nizyakalembwa, ndisyoma kuti nyika niyabula mpoyaabikka mabbuku anoonga alembwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Milimo

Milimo 1

1Nomuyandwa ba Teyofilusi, Mubbuku lyangu lyakusaanguna ndakalemba makani aa
Jesu azintu zyoonse nzyaakacita akwiisya, kuzwa kumatalikilo,

2mane kusikila ciindi naakatolwa kujulu. Pele katanatolwa kujulu, munguzu zya
Muuya Uusalala wakalailila batumwa mbaakasala nzibakeelede kucita.

3Naakafwa akubuka wakalitondezya kulimbabo munzila zyaandeene-andeene.
Wakalibonya akukanana ambabo zyabwami bwa Leza kwamazuba aali makumi one.

4Alimwi nibakabungene antoomwe, wakabapa mulawo ooyu wakuti, «Mutazwi mu
Jelusalemu, pele mulindile cipego eeco Taata ncaakasyomezya, ncindakamwaambila
kale.

5Nkaambo Joni wakabbapatizya amaanzi, pele nywebo muyoobbapatizigwa a Muuya
Uusalala kwainda mazuba mace buyo.»

Jesu mbwaakatolwa kujulu

6Lino batumwa nibakabungene antoomwe a Jesu, bakamubuzya kuti, «O Mwami,
sena ciindi ulabweedezya bwami kuli Isilayeli?»

7Jesu wakati kulimbabo, «Takuli kwanu kuziba ziindi niziyoocitika, nkaambo zili
munguzu zya Taata.

8Pele muyootambula nguzu Muuya Uusalala aakuboola alindinywe, muyooba
bakamboni bangu mu Jelusalemu amu Judiya moonse, alimwi amu Samaliya, mane
do kumagolelo aanyika.“

9Naakamana kwaamba boobu, wakatolwa kujulu kabalangilide abalo, mpoonya
kkumbi lyakamuvumba, taakacili kulibonya pe.

10Nkabela kabacilangilide kujulu, mpoonya-mpoonya kwakaima kumbali lyabo
baalumi bobilo bakasamide zisani zituba.

11Baalumi aabo bakati kulimbabo, «Nywebo nobamu Galilii mwiimina nzi aawa
akulungumana kujulu? Ooyu Jesu watolwa kujulu kuzwa kulindinywe uyooboola
alimwi munzila njiyonya eeyi njimwamubona kaya kujulu.»

Wakatola busena bwa Judasi

12Lino batumwa bakabweeda ku Jelusalemu kuzwa kucilundu camisamu ya Oliva.
Kasinzo kakuzwa ku Jelusalemu kuya kooko kakali kafwiifwi kapati.

13Banjile buyo mu Jelusalemu, bakaya kuŋanda ooko nkobakali kukkala, batumwa
aaba bakali ba Pita, Joni, Jemusi, Andulu, Filipo, Tomasi, Baatolomeyo, Mateyo,
Jemusi mwana wa Alufayusi, Saimoni munkutwe, a Judasi mwanaa Jemusi umwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Aaba boonse bakalizuunyene mukukomba amoyo omwe, antoomwe a Maliya banyina Jesu, bana bokwabo Jesu, abakaintu bamwi.

15Nikwakainda mazuba, kwakaba muswaangano wabasyomi boonse antoomwe bakatisike kumwaanda amakumi obilo. Nkabela Pita wakaima

16wati, «Bakwesu, zyakaleelede kucitika eezyo zyakaamba Malembe kwaamba Judasi. Muuya Uusalala wakaamba kwiindila muli Devedi zyayooyo wakasololela aabo bakajata Jesu.

17Judasi wakali umwi wesu, awalo wakalisalidwe kuti abeleke antoomwe andiswe.»

18(Lino noba Teyofilusi Judasi wakaula muunda amali aayo ngaakajana kuzwa kucibi ncaakacita. Ooko nkwaakawida aansi akufwa waanduka, mane zyoonse zyamwida lyakwe zyakafwasukila aansi.

19Bantu boonse, bakkala mu Jelusalemu bakaamvwa makani aaya, aboobo mumulaka wabo muunda ooyo bakawiita kuti Akelidama, nkokwaamba kuti, «Muunda wabulowa.»)

20«Lino cililembedwe mubbuku lya Ntembauzyo kuti,

‹ŋanda yakwe ibe buyo tongo. Kutabi muntu uukkala mulinjiyo pe!› Alimwi kulilembedwe kuti,

‹Muntu uumbi akatole busena bwamulimo wakwe!›

21«Nkaako atusale umwi wakali andiswe ciindi Mwami Jesu naakali aandiswe.

22Kutalikila ciindi Joni naakakambauka makani aalubbapatizyo mane kusikila buzuba Jesu naakatolwa kuzwa kulindiswe akuya kujulu. Ooyo ape bumboni antoomwe andiswe bwakuti Jesu wakabuka kubafu.»

23Aboobo bakabanda baalumi bobilo, ba Josefa wali kutegwa Baasabbasi (naa Jusitasi) a Matiyasi.

24Eelyo bakakomba bati, «Mwami, oozi myoyo yabantu boonse, tutondezye naa nguuli wababili aaba ngoosala

25kuti atole mulimo wabutumwa ooyu, mubusena Judasi mbwaakasiya naakaya kubusena bumweelede.»

26Nibakamana kukomba, bakawaala cisolo, eelyo wakasalwa ngu Matiyasi. Lino walo wakayungizigwa kubatumwa bali kkumi aumwi.

Milimo 2

Kusika kwa Muuya Uusalala

1Nibwakasika buzuba bwa Pentekosite, boonse basyomi bakalibungene mubusena bomwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Ndilyonya kwakamvwigwa muzunzumina kuzwa kujulu uuli mbuli guwo pati,
wakazuzya ŋanda yoonse oomo mobakakkede.

3Mpoonya kwakaboneka kubala mbuli milaka yamulilo, yakakkala ali omwe-omwe
wabo.

4Aboobo boonse bakazula Muuya Uusalala, bakatalika kwaambaula mumisyobo iimbi
mbubonya mbuli Muuya mbwaakabapa.

5Lino kwakali Bajuda bakali mu Jelusalemu, bakomba Leza bakazwa muzisi zyoonse
zyandeene-andeene.

6Nkabela niwakamvwigwa muzunzumina ooyu, bantu banji-banji bakabungana.
Boonse bakazingwa nkaambo omwe-omwe wabo wakabamvwa basyomi aabo
kabaambaula mumusyobo wakwe mwini.

7Bakagambwa akumaninwa maanu bati, «Sena aaba bantu baambaula boobu tabali
Bagalilii?

8Ino cacitika ncinzi kuti swebo toonse tubamvwe kabaambaula musyobo wesu-wesu?

9Tobamwi tuzwa kucisi ca Paatiya, bamwi ku Mediya aku Elamu, bamwi bazwa ku
Mesopotamiya, ku Judiya, aku Kapadosiya, bamwi bazwa ku Pontusi, ku Asiya,

10bamwi bazwa ku Fuligiya, Pamfiliya, bamwi bazwa ku Ijipiti, muzibaaka zyacisi ca
Libya afwiifwi a Sailini, alimwi tobamwi tuli beenzu tuzwa ku Loma.

11Kwakali Bajuda abatobela lukondo lwa Bajuda. Tobamwi tuzwa ku Kiliti aku
Alabiya, nikubaboobo toonse twabamvwa kabaamba misyobo yesu, baamba zintu
zipati eezyo Leza nzyaakacita!»

12Mukugambwa akuzingwa kupati bakali kubuzyanya kuti, «Ino eeci caamba nzi?»

13Bamwi bakatalika kuseka kabati, «Taakwe, bantu aaba bakolwa!»

Pita mbwaakakambauka

14Mpoonya Pita wakaima abamwi batumwanyina bali kkumi aumwi. Eelyo
wakatalika kwaamba ajwi pati kunkamu eeyo, wakati, «Nywebo no Bajudama,
anywebo nyoonse nomuli mu Jelusalemu, amundiswiilile, mumvwisisye makani aaya
ngenjanda kwaamba.

15Aaba bantu tabakoledwe pe mbuli mbomuyeeya, nkaambo cicili cimafumo-fumo.

16Pele eeci ncencico cakaambwa amusinsimi Joweli naakati,

17‹Leza wakati, Mumazuba aamamanino, njootila Muuya wangu abantu boonse. Bana
banu balombe abasimbi bayooamba majwi aangu. Bakubusi bayoobona zilengaano,
abalo bamadaala bayoolota ziloto.

18Iiyi, njootila Muuya wangu ababelesi bangu, baalumi abakaintu mumazuba aayo,
nkabela bayooamba majwi aangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Ndiyoocita zigambya kujulu, azitondezyo ansi aano. Kuyooba bulowa, amulilo, asikunku wabusi.

20Zuba liyoosiya mbi, awalo mwezi uyoosalala pyu mbuli bulowa, kabutanasika buzuba bwa Mwami, oobo bupati bulemu.

21Lino ooyo uukomba Mwami Leza uyoofutuka!› »

22«Nywebo no Baisilayelima, amuswiililisye majwi aaya! Uulya Jesu Munazaleta, wakali mwaalumi ooyo Leza ngwaakatondezya kuti ngonguwe ngwaakasala. Eeci wakacitondezya kwiindila mumilimo mipati, amaleele, zigambya, azitondezyo eezyo Leza nzyaakacita kwiindila mulinguwe. Nywebo lwanu nobeni mulaazi makani aaya, nkaambo akali kucitikila akati kanu.

23Nkabela Leza, mumakanze amuluzibo lwakwe, wakalikoswede kale zyamakani aa Jesu kuti uyooabwa kulindinywe. Aboobo mwakamujaya, nkaambo mwakamupa kuli basizibi kuti bamukankamine aciingano.

24Pele Leza wakamwaangununa kuzwa kumacise aalufu, wakamubusya, nkaambo tiicakali kukonzeka kuti akkalilile kali mwaange mubusena bwabafu.

25Nkaambo mboobu Devedi mbwaakaamba zyanguwe wakati,

‹Ndakamubona Mwami Leza kali kumbele lyangu lyoonse, uli aafwiifwi andime, kuti intakapenzegwi.

26Akaambo kaako moyo wangu wabotelwa, majwi aangu ngalutangalo. Alimwi mebo, ndemuntu buyo, ndinookkede alusyomo.

27Nkaambo tokooyoondisiya mucikkalilo cabafu. Tokooyoondilekelela neesalala wakwe kuti mbole.

28Wakandizibya nzila zitola kubuumi, alimwi walo uyoondizuzya alutangalo ooko nkwabede.›

29«Nobakwesu, ndiyanda kumukananina kabotu-kabotu zyasikale wesu Devedi. Walo wakafwa akuzikkwa, alimwi cuumbwe cakwe nkocicili asunu.

30Pele mbwaakali musinsimi, wakaziba kuti Leza wakamusyomezya akukonkezya kuti kulunyungu lwakwe kuyoozwa umwi uyooba mwami mbuli nguwe.

31Naakabona ciyooba, wakaamba zyakubuka kwa Munanike wa Leza kuzwa kubafu. Wakati,

‹Taakamusiya mucikkalilo cabafu, mubili wakwe tiiwakabola pe!›

32Lino Jesu Leza wakamubusya kuzwa kubafu, swebo toonse tuli bakamboni bazeezi.

33Wakalemekwa kulubazu lwalulyo lwa Leza, akutambula Muuya Uusalala kuzwa kuli Leza Wisi, mbubonya mbuli mbwaakamusyomezezye. Eelyo eezi nzyomubwene akumvwa nzipego Jesu nzyaatilila alindiswe.

34Devedi mwini taakwe naakainkide kujulu, nikuba boobo wakati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

‹Mwami Leza wakati ku Mwami wangu, kkala kululyo lwangu.

35Mane nkacite basinkondonyoko kuti babe cilyatilo camaulu aako.›

36«Aboobo nywebo no Baisilayeli muzibisye ncobeni kuti nguwenya Jesu uulya ngomwakakankamina aciingano, ngonguwe Leza ngwaakabikkide kuti abe ngo Mwami a Munanike!»

37Bamvwe boobu bantu kakabanjila. Bakati kuli Pita akuli bamwi batumwanyina, «Ino tucite buti, nobakwesu?»

38Pita wakabaambila kuti, «Amweempe, mubbapatizigwe umwi aumwi wanu muzina lya Jesu Kilisito, kuti zinyonyoono zyanu zilekelelwe, eelyo Leza ulamupa Muuya Uusalala.

39Nkaambo Leza nzyaakasyomezya, wakasyomezya ndinywe abana banu, aboonse bali kulaale, abaabo Mwami Leza mbaita.»

40Pita wakakanana majwi aambi manji, wakabacenjezya wati, «Amulivune kucisubulo ceelede bantu babi basunu.»

41Bunji bwabo bakazumina makani aakakambauka Pita, nkabela bakabbapatizigwa. Buzuba mbubonya oobo bantu bakayungizigwa kunkamu yabasyomi bakatisike kuzyuulu zyotatwe.

42Ziindi zyoonse aaba bakali kuswaangana kuti bamvwe zyakali kwiisya batumwa. Bakali kukkala mubunyina, bakali kulya akukomba antoomwe.

Mbubwakabede bukkale bwabasyomi

43Bantu boonse bakabona maleele azigambya zinji zyakacita batumwa, bakakankamana.

44Boonse basyomi bakakkalilila antoomwe mubunyina, akwaabana lubono akati kabo.

45Bakali kuuzya lubono lwabo, akwaabanya mali mbubuli mukubula kwaumwi aumwi.

46Buzuba abuzuba bakali kubungana muŋanda ya Leza amoyo omwe, alimwi bakali kutambula Mulalilo mumaanda aabo, akulya zilyo zyabo amyoyo mitete iikondedwe.

47Bakali kulumbaizya Leza akubotezya bantu boonse. Buzuba abuzuba Mwami wakali kuyungizya bamwi bakafutulwa.

Milimo 3

Pita mbwaakaponya muntu wakapuutide

1Bumwi buzuba Pita a Joni bakaya kuŋanda ya Leza aciindi cakukomba. Zuba lyakaluungide.

2Kumanjililo aaŋanda ya Leza aaitwa kuti «Manjililo Meebesi,» kwakakkede muntu wakali mulema kuzwa kubuzyalwe bwakwe. Mazuba oonse wakali kunyamunwa

© 1996, Bible Society of Zambia.

akuyookkazikwa amanjililo aaya kuti kakumbila cipego kubantu bakali kunjila muŋanda ya Leza.

3Eelyo naakabona Pita a Joni kabayanda kunjila, wakabakumbila kuti bamupe cimwi cintu.

4Nkabela bakamulangisisya, mpoonya Pita wakamwaambila kuti, «Tulange!»

5Aboobo wakabalanga, kayeeya kuti balamupa cimwi cintu.

6Mpawo Pita wakati kulinguwe, «Mali nsijisi, pele ndilakupa eeco ncendijisi. Muzina lya Jesu Kilisito waku Nazaleta ndakwaambila kuti, ‹Enda!› »

7Lino Pita wakamujata kujanza lyalulyo akumwiimika. Mpoonya-mpoonya maulu ango zyamuntu ooyo zyakajana nguzu akupona.

8Wakasotoka akwiima, alimwi wakatalika kweendeenda akunjila aba Pita a Joni muŋanda ya Leza kumwi kaya busotooka akulumbaizya Leza.

9Bantu boonse bakamubona keenda kalumbaizya Leza.

10Nkabela nibakamuziba kuti ngomukumbizi wakali kukkala amanjililo aaŋanda ya Leza, boonse bakakankamana akugambwa kuli zeezyo zyakacitika kulinguwe.

Mulumbe wa Pita muŋanda ya Leza

11Lino muntu ooyu wakalikakatide kuli ba Pita a Joni. Bantu boonse bakakankamana akuzuzaanina kulimbabo mukkota lyakali kwiitwa kuti ndilya Solomoni.

12Pita naakababona, wakati, «Nywebo no Baisilayelima, ino mugambwa nzi eeci alimwi nkaambo nzi nomutulanga boobu? Sena muyeeya kuti ninguzu zyesu naa mbululami bwesu bwacita kuti mwaalumi ooyu aende?

13Peepe bakwesu, mukucita boobu Leza wamatata ba Abulahamu, Izaka, Jakobo, wapa bulemu kumubelesi wakwe Jesu. Ngonguwe ngumwakaaba kuli basinkondonyina, alimwi mwakamukaka kuli Pilato, nikuba kuti Pilato wakakanzide kuti amwaangunune.

14Jesu wakali muntu mubotu uusalala, pele nywebo mwakamukaka, akwaambila Pilato kuti amwaangunwide mujayi mubusena bwakwe.

15Nkaako mwakajaya Mwini buumi, pele Leza wakamubusya kuzwa kubafu. Lino swebo tuli bakamboni bazeezi.

16Muntu ooyu ngomubwene akuziba wasyoma Jesu, nkaako Jesu wamuponya. Masimpe ndusyomo muli Jesu lwapa kuti muntu ooyu apone ncobeni.

17«Lino nobakwesu, ndilizi kuti nywebo abapati banu mwakacita eezi kuli Jesu mukutaziba.

18Pele Leza wakaambilide limwi mubasinsimi boonse kuti Munanike wakwe wakali kweelede kupenga, nkaako wakacitya kuti cibe mbubonya oobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Amweempe lino musandukile kuli Leza, kutegwa zigwisigwe zinyonyoono zyanu.
Ndendilyo Leza natikamupe nguzu zipya ciindi aciindi,

20uyoomutumina Munanike uuli ngu Jesu, ngwaakasala nkaambo kanu.

21Walo uleelede kukkala kujulu mane do cikasike ciindi Leza natikacite zintu zyoonse
kuba zipya, mbubonya mbwaakaambilizya kaindi mubasinsimi bakwe basalala.

22Mozesi wakaamba kuti, ‹Mwami Leza uyootumina umwi akati kanu kuti abe
Musinsimi mbuli ndime. Amukaswiilile kuli zyoonse nzyatikaambe.

23Kufumbwa uutakaswiilili nzyatikaambe musinsimi ooyo, uyoozandulwa kuzwa
kubantu ba Leza, nkabela uyoonyonyoonwa.›

24Kayi basinsimi boonse kutalikila kuli Samuyele, abaabo boonse bakaza musule
lyakwe, bakaambilizya zyamakani aamazuba aano.

25Nkaambo zisyomezyo zya Leza nzibakaambilizya basinsimi nzizyanu, nkabela
nywebo muli bacizuminano ncaakacita Leza amauso. Mbubuli Leza mbwaakaamba
kuli Abulahamu kuti, ‹Kwiindila munyungu yako ndiyoobaleleka bantu boonse
bamunyika.›

26Aboobo Leza wakasala Mubelesi wakwe akumutuma kulindinywe kusaanguna kuti
amulekelele akucita kuti umwi aumwi asanduke kuzwa kubusofwaazi bwakwe.»

Milimo 4

Pita a Joni mbobakabetekwa a Nkuta ya Bajuda

1Ciindi Pita a Joni kabacikanana abantu kwakasika bapaizi, mupati wabalindizi
bamuŋanda ya Leza, a Basaduki.

2Aaba bantu bakanyema nkaambo Pita a Joni bakali kwiisya bantu kuti Jesu
wakabuka kuzwa kubafu, nkankakaako bafu ncoobayoobuka.

3Lino bakabajata, lino mukuti zuba lyakalibbilide kale bakababikka muntolongo mane
kusikila nibwakaca.

4Pele bantu banji bakaswiilila kukambauka kwa Pita a Joni akuzumina. Lino
mweelwe wabaalumi basyomi wakatisike kuzyuulu zyosanwe.

5Nibwakaca basololi ba Bajuda, bapati bacisi, abamayi ba Mulawo bakabungana mu
Jelusalemu.

6Bakabungana bakali ba Anasi mupaizi mupati, Kayafa, Joni, a Alekizandaa, abamwi
bakali bamukwasyi wamupaizi mupati.

7Bakaimika batumwa aabo kumbele lyabo, bakatalika kubabuzya kuti, «Ino
mwakaucita buti mulimo ooyu? Ninguzu nzi, naa ndizina lyani ndimwakabelesya?»

8Eelyo Pita, kazwide Muuya Uusalala, wakabaingula kuti, «Nywebo nobasololi
abapati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

9sena mutubuzya amakani aamulimo mubotu wakacitwa kumuntu ooyu mulema ambuli mbwaakaponyezegwa?

10Muleelede kuziba nywebo antoomwe abantu boonse ba Isilayeli kuti, ooyu mwaalumi uliimvwi aano kumbele lyanu kaponede nkaambo kanguzu zyazina lya Jesu Kilisito wa Nazaleta. Ooyo walo uuli ngomwakakankamina aciingano, pele Leza wakamubusya kuzwa kubafu.

11Jesu ngonguwe waambwa mu Malembe kuti,

‹Bbwe ndimwakakaka nobayaki, ndelyakaba liyandisi lyaacooko.›

12Lino lufutuko lujanwa mulinguwe alikke, nkaambo taakwe zina limbi munyika Leza ndyaakapa kubantu kuti atufutulile mulindilyo.»

13Lino babetesi nibakabona busicamba bwa Pita a Joni bakagambwa, nkaambo bakamvwa kuti bakali bantu buyo tiibakaiide kapati pe. Mpoonya bakaziba kuti bakali basikwiiya ba Jesu.

14Taakwe anibakacili kukonzya kukazya Pita a Joni, nkaambo bakali mubwene muntu ooyo wakaponyezegwa kaimvwi aawo antoomwe ambabo.

15Bakabaambila buyo kuti bazwe munkuta oomo. Mpoonya babetesi aabo bakalivwiya.

16Bakati, «Ino tubacite buti bantu aaba? Nkaambo bantu boonse bakkala mu Jelusalemu balizi kabotu kuti maleele aaya akacitwa ambabo, nkaako tatukonzyi kwaakaka pe.

17Pele kutegwa makani aaya atamwaiki koonse-koonse, atubakonge kuti kabatacaambili muntu naba omwe zyazina lya Jesu.»

18Bamane bakabaita akubaambila kuti noliba lili batakaambi nikuba kwiisya limbi zya Jesu.

19Pele ba Pita a Joni bakabaingula kuti, «Nywebo nobeni, amusale naa cintu ciluzi kuli Leza ncicili, kuti swebo tuswiilile ndinywe naa tuswiilile nguwe.

20Swebo tatukonzyi kuleka kwaamba zintu nzitwakamvwa akulibonena tobeni.»

21Eelyo babetesi bakasinizya kwaamba kuti batakaciti oobo alimwi, mpoonya bakabaleka. Tiibakajana kaambo kakubapa cisubulo, mukuti bantu boonse bakali kulumbaizya Leza akaambo kaceeco cakacitika.

22Lino muntu ooyo wakaponyezegwa cakugambya wakalaamyaka iiinda kumakumi one.

Basyomi mbubakakomba

23Mbubakalekelwa buyo ba Pita a Joni bakabweeda kubeenzinyina, baakubaambila cakabaambila bapaizi basilutwe abapati bacisi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Basyomi nibakamvwa makani aayo, bakakomba kuli Leza bati, «O Mwami Leza
Ookalenga julu, nyika, lwizi, azyoonse zili mulinzizyo!

25Kwiindila mu Muuya Uusalala wakaamba kuli taata Devedi mubelesi wako,
naakati,

‹Nkaambo nzi bamasi ncobakalala? Nkaambo nzi bantu ncobalivwiya akukanza
zyabuyo?

26Bami baansi aano bakalibambila, baleli bakaswaangana kuti balwane Mwami Leza,
a Munanike wakwe.›

27Ncobeni, ba Helodi a Pontiyosi Pilato bakaswaangana mumunzi uuno, antoomwe
abamasi alimwi a Baisilayeli, kuti balwane Jesu mubelesi wako uusalala ooyo
ngookananika.

28Bakabungana kucita eezyo yebo nzyookakanzide kale kuti uzicite kwiindila
munguzu aluyando lwako.

29Lino O Mwami, kobona oobu mbobatukonga, aboobo tuzumizye tobabelesi bako,
kwaamba makani aako cabusicamba.

30Kotandabika janza lyako kuti uponye bantu, alimwi upe kuti zigambya amaleele
zikacitwe muzina lya Jesu mubelesi wako uusalala.»

31Lino nibakamana kukomba, busena aawo mpobakabungene bwakazungaana. Muuya
Uusalala wakabanjila boonse, mpoonya bakatalika kwaamba majwi aa Leza
cabusicamba.

Basyomi mbubakaabana lubono

32Nkamu yabasyomi yoonse yakali amoyo omwe amuzeezo omwe. Kwakanyina
muntu wakali kwaamba kuti eeci cintu ncicangu endikke, pele umwi aumwi wakali
kupa nzyajisi kuti zibe zyankamu yoonse.

33Batumwa bakapa bumboni bwakubuka kwa Mwami Jesu kuzwa kubafu anguzu
mpati, alimwi Leza wakali kubaleleka boonse.

34Kwakanyina muntu mulimbabo wakali kubula cimwi cintu pe. Aabo bakajisi
myuunda naaba maanda bakali kuzyuuzya akuleta mali aakajanika.

35Mali aayo akali kupegwa kubatumwa, eelyo balo bakali kwaabanya bantu, mbubuli
mukubula kwaumwi aumwi.

36Lino kwakali muntu umwi, wakali kutegwa Josefa, waciinga ca Levi wakazyalilwa
kucisi ca Saipulasi, batumwa ngubakaulika kuti Banabasi, (nkokuti «Sikuyumya-
yumya»).

37Awalo mbubonya wakauzya muunda ngwaakajisi, akuleta mali kubatumwa.

Milimo 5

Zya Ananiyasi a Safila

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Aumwi muntu uutegwa Ananiyasi, amukaintu wakwe Safila, awalo wakauzya
lubono lumwi ndwaakajisi.

2Cakupangana amukaintu wakwe, wakasiya mali amwi aalubono akutola amwi
kubatumwa.

3Pele naakasika kubatumwa, Pita wakamwaambila kuti, «Ananiyasi, nkaambo nzi
ncoozumizya Saatani kuti aendelezye moyo wako boobu, akukucita kuti ubejele
Muuya Uusalala nookasisa cipaanzi cimwi camali ngookajana nookauzya lubono
lwako?

4Tee kotanaluuzya lubono oolo, lwakali lwako anookaluuzya lwakacili lwako, mali
oonse akali aako. Ino kayi wakayeeyela buti mumoyo wako kucita cintu cili boobu?
Lino toobejela bantu pe, wabejela Leza!»

5Ananiyasi naakamvwa majwi aaya wakafwa cakwaanzuka. Lino boonse bakamvwa
cakacitika, bakayoowa kapati.

6Mpoonya kwakasika bakubusi baputaila mutumba wakwe baakuuzikka.

7Nikwakainda ciindi cili mbocibede, mukaintu wa sikwaazwa Ananiyasi wakasika
akunjila mwakali oomo batumwa. Ciindi eeci taakazi cakacitide.

8Pita wakati kulinguwe, «Ndaambile baama, sena ooyu ngomweelwe wamali oonse
ngomwakajana nimwakauzya lubono lwanu amulumaako?» Wakaingula kuti, «Iiyi
ngonguwo.»

9Mpoonya Pita wakamwaambila kuti, «Ino nkaambo nzi yebo amulumaako
nimwakayeeya kuti musunke Muuya wa Mwami? Bona, bantu bainkide kukuzikka
mulumaako mbaaba amulyango, lino balakubweza akukutola ayebo mbubonya!»

10Mpoonya aawo mukaintu ooyo wakawida kumaulu aa Pita akufwa. Eelyo bakubusi
aabo bakanjila akujana kuti mukaintu awalo ulifwide. Bakamubweza akuyoomuzikka
kumbali amulumaakwe.

11Aboobo mbungano yoonse abamwi bantu buyo bakamvwa makani aaya bakayoowa
kapati.

Maleele azitondezyo zigambya

12Nzitondezyo zyanguzu azigambya zinji zyakali kucitwa abatumwa akati kabantu.
Basyomi boonse bakali kubungana antoomwe mukkota lyakali kwiitwa kuti
Solomoni.

13Kunyina uumbi wakasoleka kubasangana watakali musyomi, abalo bantu bamwi
bakali kubatembaula.

14Nkabela bantu banji-banji baalumi abakaintu abalo bakali kuyungizigwa ku
Mwami.

15Akaambo kaako bantu bakali kuleta balwazi banji akubalazika amalo mumbali
lyamigwagwa, kutegwa Pita ainda cinziinzimwa cakwe cibagume kuti baponyezegwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nkabela bantu banji-banji bakasika kuzwa muminzi iizingulukide Jelusalemu. Bakaleta balwazi babo abaabo bakanjidwe myuuya mibi, eelyo boonse bakaponyezegwa.

Batumwa mbubakapenzegwa

17Lino mupaizi mupati abeenzinyina bakali bankamu ya Basaduki bakaba abbivwe.

18Bakajata batumwa akubabikka muntolongo yabuleya boonse.

19Pele ciindi camasiku kwakasika mungelo wa Leza wakazoojalula milyango yantolongo, wakabagwisya batumwa akubaambila kuti,

20«Kamuya muŋanda ya Leza, mukaambile bantu zintu zyoonse zyabuumi oobu bupya.“

21Batumwa bakaswiilila malailile aaya, kubucedo bakanjila muŋanda ya Leza akutalika kwiisya. Ciindi mupaizi mupati abeenzinyina nibakasika, bakaita balupati-pati ba Bajuda kumuswaangano mupati. Nibakazulila bakatumya malailile aakuti batumwa baletwe kunkuta kuzwa kuntolongo.

22Aabo bakatumwa nibakaakusika bakaakujana kuti batumwa tabamo pe. Bakabweeda kunkuta akuyooamba kuti,

23«Nitwasika kuntolongo twajana kuti milyango yoonse ilijalidwe akukkiigwa kabotu, alimwi twajana abalindizi mbaaba balindila milyango. Pele nitwajalula milyango, twajana mukati taakwe amuntu pe!“

24Lino mupati wabalindizi baŋanda ya Leza antoomwe abapaizi basilutwe nibakamvwa boobo bakagambwa kuti naa ninzi cacitika kubatumwa.

25Mpoonya kwakasika umwi muntu wakabaambila kuti, «Amuswiilile! Baya baalumi mbomwakabikkide muntolongo bali muŋanda ya Leza, baiisya bantu!»

26Nkaako mupati wabalindizi muŋanda ya Leza wakainka abantu bakwe kuyooleta batumwa. Pele tiibakabasungilizya, mukuti bakali kuyoowa kuti bantu balabauma mabwe.

27Bakaleta batumwa kunkuta. Eelyo mupaizi mupati wakababuzya wati,

28«Nywebo twakamukasya akumupa mulawo wakuti tamweelede kunooiisya muzina lyamuntu ooyu. Pele amubone ncomwacita! Mwadumya kwiisya kwanu mu Jelusalemu yoonse. Muyanda kuleta lufu lwamuntu ooyu amitwe yesu!»

29Mpawo Pita abatumwa bamwi bakaingula kuti, «Tweelede kuswiilila Leza kwiinda bantu.

30Leza wamatata wakabusya Jesu kuzwa kubafu, ooyo ngomwakajaya nimwakamukankamina aciingano.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Pele Leza wakamusumpula akumukkazika kululyo lwakwe. Wakamucita kuti abe Musololi a Mufutuli, kuti bantu ba Isilayeli beempe akutambula kulekelelwa kwamilandu yabo.

32Tuli bakamboni bazintu eezi, swebo a Muuya Uusalala uuli ncecipego ncapa Leza kuli baabo bamuswiilila.»

33Basinkuta nibakamvwa makani aaya, bakanyema kapati, cakuti bakayanda kubajaya.

34Pele umwi wabo Mufalisi uutegwa Gamaliyeli, mwiiyi wa Mulawo, wakali muntu uulemekwa kapati abantu boonse, wakaima munkuta, walailila kuti batumwa batolwe anze.

35Mpoonya wakaambila basinkutanyina kuti, «No Baisilayelima, amucenjele kuli ceeco ncomuyanda kucita kubantu aaba.

36Mulayeeya kuti kwakali muntu umwi wakali kutegwa Tiyudasi. Ooyu wakali kulikankaizya kuti mmuntu mupati, mane bantu bali myaanda yone bakatalika kumutobela. Pele wakajaigwa, eelyo batobeli bakwe boonse bakamwaika amilimo yakwe yakamana.

37Musule aakooku kwakaza Judasi, Mugalilii. Ooyu wakasika ciindi lyakali kubalwa bantu mucisi. Awalo mbubonya, wakakwela bantu banji kuti bamutobele. Pele awalo wakajaigwa, batobeli bakwe bakamwaika.

38Lino mumakani aaya ngotujisi sunu, ndamwaambila kuti mutabi nimucita cintu kubantu aaba, amubaleke buyo. Nkaambo naa kuti mulimo wabo ooyu wakacitwa abantu, mulabona kuti tuutizwidilile.

39Pele naa kuti kuuzwa kuli Leza, tamukookonzya kubazunda pe, nkaambo mulajana kuti mulwana Leza!» Mpoonya basinkuta boonse bakatobela kulailila kwa Gamaliyeli.

40Eelyo bakabaita batumwa kuti banjile mukati, nkabela bakabakwabbaula akubalailila alimwi kuti tabaceelede kwiisya muzina lya Jesu, mpoonya bakabaleka.

41Batumwa bakazwa munkuta kababoteledwe kapati nkaambo bakalimvwa kuti Leza wakabasala kuti bapenzegwe akaambo kazina lya Jesu.

42Buzuba abuzuba bakali kwiisya akukambauka Mulumbe Mubotu muŋanda ya Leza amumaanda aabantu, kabati Jesu ngo Munanike wa Leza.

Milimo 6

Kusalwa kwabagwasyi bacikombelo bali ciloba

1Lino mumazuba aayo, basyomi bakali kuya buvula. Kwakali kutamvwana akati ka Bajuda bakali kukanana Cigiliki abaabo bakali kukanana Cijuda. Bacigiliki bakali kutongooka kuti bamukabafu bakuli mbabo tiibakali kulanganyizigwa lyakali kwaabwa zyabupe zya buzuba abuzuba

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Aboobo batumwa bali kkumi ababili bakabunganya nkamu yoonse yabasyomi akuti,
«Tacili cibotu kuti swebo tuleke kukambauka Majwi aa Leza tugame kulanga
zyabupe.

3Nkaako nobakwesu, amusale baalumi bali ciloba bazizilwe kuti balizwide Muuya
Uusalala abusongo, kuti batole mulimo ooyu.

4Pele swebo tulipe kukukomba akukambauka.»

5Lino nkamu yoonse yakabotelwa amakani aaya, eelyo bakasala Sitivini, mwaalumi
wakazwide lusyomo a Muuya Uusalala, Filipo, Pulokolasi, Nikanoo, Timoni,
Palamenasi, a Nikolasi waku Antiyoki, ooyo kaindi wakasandukide akutobela Cijuda
katanaba musyomi.

6Lino nkamu yakabaleta baalumi aaba kubatumwa. Batumwa bakabakombela
akubabikka maanza.

7Lino Majwi aa Leza akamwaika koonse-koonse, awalo mweelwe wabasyomi wakali
kuya buvula akukomena mu Jelusalemu. Abalo bapaizi banji bakasyoma.

Kujatwa kwa Sitivini

8Lino Sitivini wakali aluse anguzu zya Leza. Wakali kucita maleele azitondezyo
zyanguzu akati kabantu.

9Pele bamwi bantu bakamukazya, bakamukatazya bakali bankamu yacikombelo ca
Bantu Baangulukide (mbocakali kwiitwa). Bakali Bajuda bazwa kuminzi ya Sailini a
Alekizandaliya, alimwi kwakali bamwi bazwa kuzisi zya Silisiya a Asiya.

10Muuya wa Leza wakapa Sitivini busongo bunji cakuti bantu aabo tiibakamuzunda
pe.

11Aboobo bakoongelezya bamwi bantu kuti batamikizye Sitivini kuti,
«Twakamumvwa kaamba makani aakusampaula Mozesi a Leza!“

12Munzila eeyi bakanyonganya bantu, balupati-pati bacisi, abamayi ba Mulawo.
Mpawo bakajata Sitivini akumutola kunkuta.

13Bakaleta bakamboni babeji bakati, «Ooyu muntu lyoonse waamba makani
aasampaula ŋanda ya Leza iisalala a Milawo ya Mozesi.

14Nkaambo twakamumvwa kaamba kuti Jesu Munazaleta uyoomwaya ŋanda ya Leza
akuyoosandula zilengwa nzyaakatupa Mozesi!»

15Lino boonse aabo bakakkede munkuta bakalangisisya Sitivini akubona kuti busyu
bwakwe bwakozyanya abusyu bwamungelo.

Milimo 7

Majwi aa Sitivini

1Lino mupaizi mupati wakabuzya Sitivini kuti, «Sena eezi nzyamasimpe?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Sitivini wakaingula kuti, «Nobakwesu anomatata, amuswiilile! Leza wabulemu wakalibonya kuli Taata Abulahamu naakacili kukkala munyika ya Mesopotamiya, katanalongela ku Halani.

3Wakamwaambila kuti, ‹Kosiya mukwasyi wako acisi cako, uye kunyika njetikakutondezye.›

4Mpoonya Abulahamu wakasiya cisi ca Kalodiya, wainka waakukkala ku Halani. Musule alufu lwawisi, Leza wakalonzya Abulahamu akumuleta mucisi cino ncomukkede sunu.

5Leza taakamupa kanyika nokaceya kuti kabe kakwe kamugeme. Pele wakalimusyomezezye kuti uyoopa nyika eeyi kuli nguwe alunyungu lwakwe, nikuba kuti muciindi eeco taakajisi mwana pe.

6Leza wakati kulinguwe, ‹Balunyungu lwako bayookkala mucisi cimbi ooko nkobayooba bazike akutalelwa kabotu kwamyaka iili myaanda yone.›

7Alimwi Leza wakati, ‹Pele ndiyoobasubula bantu aabo mbobayoobelekela milimo. Kwaakumana waawo bayoozwa mucisi eeco, bayoondikomba mubusena buno.›

8Lino Leza wakapa Abulahamu ciyanza cakupalula kuti cibe ncecitondezyo cacizuminano. Aboobo Abulahamu wakapalula Izaka naakaba aamazuba aali lusele, Izaka wakapalula Jakobo, Jakobo wakapalula bana bakwe bali kkumi ababili, bali mbabasikale besu.

9«Lino bana ba Jakobo bakafwida Josefa munyina munyono, bakamuuzya kuti akabe muzike mu Ijipiti. Pele Leza wakali aanguwe,

10wakamuvuna kuzwa mumapenzi aakwe oonse. Ciindi Josefa naakalibonya kumbele lya Falo mwami wa Ijipiti, Leza wakamupa busongo akumubotya mumeso aamwami. Aboobo Falo wakacita Josefa kuba mweendelezi wacisi cakwe awaŋanda yakwe.

11Nkabela kwakanjila nzala muzisi zya Ijipiti a Kenani, nzala eeyo yakaleta mapenzi mapati kubantu. Basikale besu tiibakali kukonzya kujana cakulya.

12Jakobo naakamvwa kuti mu Ijipiti muli kulya, wakabatuma ku Ijipiti mulweendo lwabo lutaanzi.

13Lino mulweendo lwabili, Josefa wakalizibya kubana bokwabo, amane wazibya Falo zyambabo.

14Josefa wakatumizya jwi kuli Jakobo wisi kuti aboole ku Ijipiti abana bakwe. Eeco ciindi Jakobo wakajisi bantu basika kumakumi aali ciloba abantu bosanwe.

15Nkabela Jakobo wakaya ku Ijipiti ooko nkwaakaakufwida walo abasikale besu.

16Mitumba yabo yakatolwa ku Syikemu, nkoyakaakuzikkilwa muzyuumbwe nzyaakaula Abulahamu amali kuzwa kuciinga ca Hamoo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17«Lino ciindi nicakaswena aafwiifwi cakubamba cisyomezyo Leza ncaakapa Abulahamu, bantu besu bakavula kapati mu Ijipiti.

18Kunze akooku kwakaba mwami uumbi watakazi Josefa.

19Mwami ooyo wakacenga akubabeda aalunya bantu besu. Wakali kusungilizya bamatumbu batwana tuvwanda kuti kabatusowa kuti tufwe.

20Eeco nceciindi Mozesi ncaakazyalwa. Wakali mwana mubotu kapati, wakakkala akulelwa abanyina myezi yotatwe,

21naakagwisigwa, mwana musimbi wa Falo wakamubweza akumulela mbuli mwanaakwe.

22Aboobo Mozesi wakaiya busongo bwa Baijipiti, nkabela milimo yakwe amajwi akali mapati.

23«Ciindi Mozesi naakaba aamyaka iili makumi one, wakayeeya kuyooswaya Baisilayelinyina.

24Nkabela wakabona umwi wabo kapenzegwa a Muijipiti. Aboobo wakaya kukugwasya Muisilayelinyina, wakajaya Muijipiti ooyo.

25Nkaambo wakali kuyeeya kuti munzila eeyi bantu bokwabo balaziba kuti Leza wamubelesya kuti abafutule. Pele taakwe nibakaziba.

26Nibwakaca Mozesi wakabona Baisilayeli bobilo kabalwana mulicabo. Wakatisole kubavuna, wakabaambila kuti, ‹Akaka basa, muli babunyina, ino mulwanina nzi?›

27Ooyo wakatalikide mweenzinyina wakasika akutonka Mozesi wati, ‹Nguni wakakubikka kuti ube musololi uutubeteka?

28Sena uyanda kundijaya mbubonya mbuli mbookajaya Muijipiti uulya jilo?›

29Amvwe boobo Mozesi, wakatijila ku Midiyani. Ooko nkwaakaakukkala, wakaakuzyala bana balombe bobilo.

30«Nikwakainda myaka iili makumi one, mungelo wakalibonya kuli Mozesi muciteyo ciyaka mulilo munkanda aafwiifwi acilundu ca Sinai.

31Mozesi wakagambwa naakabona ceeci, eelyo wakaswena kuciteyo kuti acilangisisye. Mpoonya wakamvwa jwi lya Mwami liti,

32‹Ndime Leza wabasikale benu, ba Abulahamu, Izaka, a Jakobo.› Mozesi wakakankama wayoowa, cakuti taakwe anaakasoleka kulanga ooko.

33Mpawo Mwami wakati kulinguwe, ‹Kogwisya ndyasyo, nkaambo aawo mpoimvwi mpaabusena busalala.

34Ncobeni, ndalanga mapenzi aapenga bantu bangu mu Ijipiti. Ndakuswiilila kutongooka kwabo, lino ndaboola kuti mbavune. Fwambaana, ndikutume ku Ijipiti.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

35«Ooyu ngo Mozesi ngobakakakide Baisilayeli nibakati, ‹Nguni wakakubikka kuti ube musololi uutubeteka?› Ngonguwe Leza ngwaakatuma kuti abe musololi amufutuli. Mungelo ngwaakabona kuciteyo ciyaka nguwakamugwasya.

36Mozesi wakabasolweda bantu kuzwa mu Ijipiti. Wakali kucita maleele azitondezyo zigambya mu Ijipiti, mu Lwizi Lusalala, amunkanda mane kusikila myaka iili makumi one.

37Mozesi ngonguwe wakaambila Baisilayeli kuti, ‹Leza uyootumina umwi akati kanu kuti abe Musinsimi mbuli ndime.›

38Mozesi wakali aabazyali besu Baisilayeli nibakabungene munkanda. Nguwakali aamungelo ooyo wakaamba kulinguwe acilundu ca Sinai. Ngonguwe wakatambula majwi aapa buumi akwaaleta kulindiswe.

39«Pele basikale besu tiibakamuswiilila, bakamukaka, alimwi myoyo yabo yakasukeme kubweedela ku Ijipiti.

40Bakati kuli Aloni, ‹Tucitile baleza batitusolwede, nkaambo tatuzi cakacitika kuli Mozesi ooyo wakatugwisya mu Ijipiti.›

41Nceciindi eeco nibakabumba cikozyanyo camoombe akupa zipaizyo kulincico. Bakacita pobwe lyakulemeka ncobakalibumbila beni ceeco.

42Nkaako Leza wakabafutatila wakabasiya muzibi zyakukomba nyenyezi zyakujulu, mbubonya mbuli mbokulembedwe mubbuku lyabasinsimi kuti,

‹Nobantu ba Isilayeli! Sena mwakali kuyeeya kuti mwakali kundipa zipaizyo azituuzyo munkanda kwamyaka iili makumi one?

43Mwakali kukomba leza mupange Moloki anyenyezi ya Lefani. Eezyo zyakali zibumbwa nzyomwakapanga kuti kamuzikomba. Nkaako ndiyoomutandila kule kwiinda cisi ca Babuloni.›

44«Basikale besu bakajisi tente lyacizuminano munkanda. Lyakabambwa mbubonya mbuli Leza mbwaakalailila Mozesi. Lyakabambwa mbubonya mbuli cikozyanyo cakabona Mozesi.

45Basikale besu mbibakatambula tente eeli ndibakeenda aalyo nibakainka a Josyuwa kuyootola cisi camisyobo eeyo Leza njaakabatandila. Lyakakkala ambabo mane kusikila ciindi ca mwami Devedi.

46Leza wafwida Devedi luse. Devedi wakakumbila kuti Leza amuzumizye kuti amuyakile ŋanda iitibe ya Leza uuli ngo Leza wa Jakobo.

47Pele ngu Solomoni wakayaka ŋanda eeyo.

48«Nikuba kuti walo Leza Sijulu lyamajulu takkali mumaanda aayakwa abantu, mbuli musinsimi mbwaamba kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

49‹Mwami Leza wakati, Julu ncecuuno cangu cabwami, nyika ncilyatilo camaulu aangu. Ani niŋanda iili buti njomutindiyakile? Buli kuli busena bwakulyookezezya kwangu?

50Sena nsili ndime ndakalenga zintu eezi zyoonse?›

51«Nywebo nobasicinguni! Nomujisi myoyo iitasanduki! Nomutajisi matwi aaswiilila makani aa Leza! Anywebo mulikozyenye abasikale benu, lyoonse mulakazya Muuya Uusalala.

52Sena kuli musinsimi naba omwe basikale benu ngubatakapenzya? Bakabajaya aabo bakaambilizya zyakusika kwa Uululeme wa Leza. Lino amubone anywebo mwakamwaaba akumujaya.

53Nywebo nimwakatambula Milawo ya Leza yakali kuletwa ansi aano abangelo, pele taakwe nimwakiibamba pe!»

Sitivini mbwaakaumwa mabwe

54Lino basinkuta nibakamvwa majwi aa Sitivini, bakanyema kapati akutalika kumulumina ntwino cabukali.

55Pele Sitivini, wakazula Muuya Uusalala, mpoonya wakalungumana kujulu akubona bulemu bwa Leza a Jesu kaimvwi kululyo lwa Leza.

56Mpawo wakati, «Ncobeni! Ndabona julu lyajaluka, a Mwanaa Muntu kaimvwi kululyo lwa Leza!»

57Ndilyonya bantu aabo bakoongolola ajwi pati, akulisinka mumatwi. Mpoonya-mpoonya boonse antoomwe bakakuumukila kulinguwe.

58Bakamuwaalila kunze lyamunzi akumuuma mabwe. Bakamboni bakapa zibaki zyabo kumwaalumi mukubusi uutegwa Saulu, kuti abalangile.

59Nibakali kumuuna mabwe, Sitivini wakali kukomba akuti, «O Mwami Jesu, tambula muuya wangu!»

60Wakavuntama akoongolola ajwi pati wati, «Mwami, utabapi mulandu acibi eeci!» Naakamana kwaamba boobo wakafwa. Saulu awalo ooyo wakazumina kuti calulama kumujaya.

Milimo 8

Saulu mbwaakapenzya Bakilisito

1Mbubonya buzuba oobo, mbungano ya Bakilisito yamu Jelusalemu yakatalika kupenzegwa kapati. Aboobo basyomi boonse bakamwaikila mumabazu oonse aa Judiya a Samaliya. Kwakasyaala buyo batumwa balikke mu Jelusalemu.

2Bamwi baalumi basyomi bakazikka Sitivini, bakamulila kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Pele Saulu wakasoleka kuti amwaye akumanizya mbungano. Wakali kuunka
kuŋanda aŋanda yabasyomi, akujata baalumi abakaintu akubawaala kuntolongo.

Mulumbe Mubotu mbuwakakambaukwa mu Samaliya

4Nkabela aabo bakamwaikide, bakainka koonse-koonse kuya bukambauka Mulumbe
Mubotu.

5Filipo wakaya kumunzi mupati waku Samaliya, waakukambauka zya Munanike wa
Leza kubantu bankuko.

6Bantu banji nibakamvwa majwi aa Filipo akubona maleele ngaakacita
bakamuswiilila.

7Wakagwisya myuuya mibi mubantu, kiikwiila ajwi pati, alimwi bantu banji
bakayuminide mibili abakapuutide bakaponyezegwa.

8Aboobo bantu bamumunzi oomo bakakondwa kapati.

9Lino mumunzi ooyo mwakali kukkala mwaalumi wali kutegwa Saimoni. Wakali
musondi, alimwi wakali kukankamanisya bantu bamu Samaliya. Wakali kulidumaizya
lwakwe mwini kuti mmuntu mupati.

10Aboobo bantu boonse bamumunzi ooyo, balupati-pati abantu buyo bakali
kumulemeka kapati akumuswiilila. Mane bakali kumulumbaizya kuti, «Muntu ooyu
ulijisi nguzu zya Leza uutegwa Mupati.»

11Wakali kubakankamanisya bantu azimpangaliko zyakwe kwaciindi cilamfu mane
abalo bakatalikide kumuswiilila.

12Ciindi Filipo naakakambauka Mulumbe Mubotu waamba zyabwami bwa Leza azya
Jesu Kilisito, bantu banji bakasyoma akubbapatizigwa, baalumi abakaintu.

13Awalo Saimoni lwakwe wakasyoma, naakamana kubbapatizigwa wakali kukkala
antoomwe a Filipo. Wakagambwa naakabona maleele azitondezyo zipati zyakali
kucitwa a Filipo.

14Batumwa bakali mu Jelusalemu bakamvwa kuti abalo bantu bamu Samaliya
batambula majwi aa Leza, mpawo bakatuma ba Pita a Joni kuya nkuko.

15Lino nibakaakusika ooko, bakaakukombela basyomi kutegwa batambule Muuya
Uusalala.

16Nkaambo Muuya Uusalala taakanasika amuntu naba omwe wabo, nikuba kuti
bakabbapatizigwa muzina lya Mwami Jesu.

17Ba Pita a Joni bakabikka maanza aabo alimbabo, mpoonya bakatambula Muuya
Uusalala.

18Lino Saimoni wakali musondi uulya naakabona kuti Muuya wakapegwa kubantu
batumwa nibakabikka maanza alimbabo. Wakayanda kubapa mali ba Pita a Joni.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Wakabaambila kuti, «Amundipe nguzu eezi ambebo kutegwa kufumbwa muntu ngundabikka maanza atambule Muuya Uusalala.»

20Pele Pita wakamwiingula kuti, «Kofwa amali aako! Sena uyeeya kuti inga cipego ca Leza caulwa amali!

21Tokwe lubazu niciba caabilo mumulimo wesu nkaambo kakuti moyo wako tuululeme kuli Leza.

22Uleelede kweempa nkaambo kacibi eeci ncoyeeya. Ukombe ku Mwami kuti ambweni inga wakulekelela.

23Nkaambo ndabona kuti uli muntu uuzwide bbivwe, uli mwaange wacibi.»

24Aboobo Saimoni wakaambila ba Pita a Joni kuti, «Akaka, amundikombele ndinywe ku Mwami kuti kutabi niciba comwe camakani aaya ngimwandaambila citicitike kulindime.»

25Lino nibakamana kwaambilizya bumboni akwaamba majwi aa Mwami, ba Pita a Joni bakabweeda ku Jelusalemu. Kabaya, bakali kuya bukambauka Makani Mabotu muminzi minji yamucisi ca Samaliya.

Filipo a Muitiyopiya

26Lino mungelo wa Mwami wakaambila Filipo kuti, «Libambile, uye kumugwagwa uuli kumusanza, uuzwida ku Jelusalemu kuya ku Gaza.» Mugwagwa ooyu tuucibelesegwi sunu.

27Aboobo Filipo wakalibambila wakainka. Lino kwakali Muitiyopiya umwi wakali muntu mupati, wabulemu. Muntu ooyu wakapedwe nguzu mpati zyakubamba lubono lwa Kandasi, mwami mukaintu wacisi ca Itiyopiya. Wakali kuzwida ku Jelusalemu kukukomba Leza akubweeda kumunzi wakwe.

28Wakalitantide munkalaki kumwi uya bubala bbuku lyamusinsimi Izaya.

29Mpawo Muuya Uusalala wakaambila Filipo kuti, «Koya aafwiifwi ankalaki iilya.»

30Filipo naakaswena, wakamvwa muntu ooyo kabala bbuku lyamusinsimi Izaya, mpawo wakamubuzya kuti, «Sena mulimvwide ncaamba makani aayo ngomubala?»

31Ooyo muntu wakaingula kuti, «Peepe, nsyaamvwide, ccita kwaba muntu uundipandulwida.» Mpoonya wakakumbila Filipo kuti atante akuzookkala anguwe munkalaki.

32Cibalo ca Malembe ncaakali kuya bubala nceeci,

«Wakali mbuli mbelele iiya kukujaigwa. Wakali mbuli mwanaa mbelele uutalili nagelwa boya. Taakwe naakaamba jwi niliba lyomwe.

33Wakabombezegwa alimwi taakabetekwa bweelede. Kunyina uyooamba zyalunyungu lwakwe ansi aano, nkaambo buumi bwakwe bwamanizigwa.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Mpoonya muntu mulemu ooyo wakati kuli Filipo, «Amundipandulwide, ino ooyu musinsimi waamba zyani mumakani aaya? Sena ulyaamba lwakwe mwini naa waamba muntu uumbi?»

35Filipo wakatalika amakani aacibalo eeci nciconya, wakamwaambila zya Mulumbe Mubotu wa Jesu.

36Kabaya bweenda mumugwagwa, bakasika kubusena bwakajisi maanzi. Mpoonya muntu ooyo wakati, «Amubone ngaaya maanzi. Ino ncinzi cicindikasya kubbapatizigwa?»

[37Filipo wakaingula kuti, «Mulakonzya kubbapatizigwa kuti kamusyoma amoyo woonse.» Eelyo muntu ooyo wakati, «Iiyi, ndasyoma kuti Jesu Kilisito ngo Mwanaa Leza.»]

38Muntu wakaimika nkalaki yakwe, lino boonse bobilo, Filipo anguwe, bakanjila mumaanzi, mpoonya Filipo wakamubbapatizya.

39Nibakazwa mumaanzi, Muuya wa Mwami wakatola Filipo. Muntu ooyo taakamubona limbi pe. Muntu ooyo wakaya mulweendo lwakwe kaboteledwe kapati.

40Lino Filipo wakaakulijana kumunzi wa Azotusi. Ooko wakali kuya bukambauka Mulumbe Mubotu muminzi mane waakusika ku Sizaliya.

Milimo 9

Saulu mbwaakasanduka

(Milimo 22.6-16; 26.12-18)

1Kuciindi eeco Saulu wakali kupezya baccilili ba Mwami akukanza kubajaya. Wakainka kumupaizi mupati

2kuyookumbila magwalo aamuzumizya kuti ainke kuzikombelo zya Bajuda zili ku Damasikasi. Wakali kuyanda kuti naa waakujana batobela Nzila ya Mwami Jesu akabajate akubaanga boonse, baalumi abakaintu, abalete ku Jelusalemu.

3Lino naakasika aafwiifwi amunzi wa Damasikasi, mumuni uuzwa kujulu wakamumwekela.

4Mpoonya wakawida ansi, aawo wakamvwa jwi lyakati, «Saulu, Saulu! Undipenzezya nzi?»

5Saulu wakabuzya kuti, «Ino nduweni Simalelaangu?» Jwi lyakati, «Ndime Jesu ngopenzya.

6Nyamuka, njila mumunzi, oomo uyooambilwa zyoonse nzyoelede kucita.»

7Baalumi bakali kweenda aa Saulu, bakabwelemana buyo, babula acakwaamba. Kwalo jwi bakalimvwa, pele taakwe muntu ngubakabona.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Saulu wakanyamuka, wakasola kuti alange pele taakali kukonzya kubona abuniini pe. Aboobo beenzinyina bakamujatililа kujanza akumunjizya mumunzi wa Damasikasi.

9Kwakainda mazuba otatwe kataboni pe, alimwi kwaciindi eeco taakali kulya nikuba kunywa.

10Mumunzi wa Damasikasi, mwakali kukkala musyomi wakali kutegwa Ananiyasi. Mwaalumi ooyu wakabona cilengaano. Mucilengaano eeco Mwami wakamwiita wati, «Ananiyasi!» Wakaingula kuti, «Mwami.»

11Mpoonya Mwami wakati, «Libambile uunke kumugwagwa wiitwa kuti, ‹Mugwagwa wiimvwi nci.› Ukainke kuŋanda ya Judasi, ukabuzye muntu uuzwa ku Taasosi uutegwa Saulu. Muntu ooyo ulakomba.

12Eelyo mucilengaano Saulu wakabona mwaalumi uutegwa Ananiyasi kanjila muŋanda akubikka maanza aalinguwe kuti amubonye alimwi.»

13Ananiyasi wakati, «Mwami, bantu banji bakandaambila makani aamuntu ooyu, mbuli mbwacita zintu zinji zibi kubantu bako bali mu Jelusalemu.

14Lino ngooyu waza okuno ku Damasikasi anguzu nzyaakapegwa abapaizi basilutwe kuti azoojate baabo boonse batembaula zina lyako.»

15Pele Mwami wakati kulinguwe, «Koya buyo, nkaambo ndamusala kuti andimanine milimo, azibye zina lyangu kuli bamasi, kubami, akubantu Baisilayeli.

16Alimwi mebo ndemwini njoomutondezya zintu zyoonse nzyeelede kupenga akaambo kangu.»

17Aboobo Ananiyasi wakainka akuyoonjila muŋanda, waakubikka maanza aakwe aali Saulu, akwaamba kuti, «Saulu mukwesu, Mwami wandituma, Jesu lwakwe mwini, ooyo ngookabona munzila nookali kuza kokuno. Wandituma kuti yebo ubone, alimwi kuti uzuzigwe a Muuya Uusalala.“

18Mpoonya aawo kwakazwa zintu zili mbuli makwa aanswi kumeso aa Saulu, eelyo wakakonzya kubona alimwi. Wakaima, wabbapatizigwa.

19Nkabela naakalya, wakaba aanguzu alimwi.

Saulu mbwaakakambauka mu Damasikasi

Saulu wakakkala mazuba mace buyo abasyomi bamu Damasikasi.

20Mpoonya wakanjila muzikombelo zya Bajuda akutalika kukambauka makani aa Jesu. Wakali kwaamba kuti, «Jesu ngo Mwanaa Leza ncobeni.»

21Boonse bakamumvwa bakagambwa akubuzya kuti, «Teensi ngomwaalumi wakali kujaya basyomi bamu Jelusalemu ooyu na? Sena taakaboolela kuzoojata basyomi akubatola kubapaizi basilutwe?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Pele kukambauka kwa Saulu kwakaba kwanguzu mpati, wakagambya Bajuda bakali
kukkala mu Damasikasi naakabatondezya bumboni bwakuti, «Jesu ngo Munanike wa
Leza.»

23Lino nikwakainda mazuba manji, bapati ba Bajuda bakali bunga-bunga kuti
babambe makani aakuti bajaye Saulu.

24Saulu wakaambilwa zyamakanze aabo mabi aaya. Bantu aabo bakali kulindilila
amilyango yamunzi sikati amasiku kuti bamubona bamujaye.

25Lino bumwi buzuba masiku basikwiiya ba Saulu bakamubikka mucisuwo cipati
ncibakainzya acipulo cabwaanda baciselusya ansi anze.

Saulu mu Jelusalemu

26Ciindi Saulu naakaya ku Jelusalemu, wakasoleka kuti asangane abasyomi bankuko,
pele balo taakwe nibakamuzumina kuti musyomi awalo pe. Bakali kumuyoowa.

27Lino mwaalumi umwi uutegwa Banabasi wakatola Saulu kubatumwa.
Wakabapandulwida mbuli Saulu mbwaakabona Mwami mumugwagwa, ambuli
Mwami mbwaakaambaula kulinguwe. Alimwi wakabapandulwida mbuli Saulu
mbwaakakambauka muzina lya Jesu cabusicamba mu Damasikasi.

28Lino Saulu wakakkala ambabo alimwi wakeendeenda mu Jelusalemu moonse kaya
bukambauka muzina lya Mwami cabusicamba.

29Wakaamba akukazyanya a Bajuda bakanana Cigiliki, pele balo bakayanda kuti
bamujaye.

30Basyominyina nibakamvwa boobo, bakatola Saulu ku Sizaliya akuyoomutumya ku
Taasosi.

31Ciindi eeco mbungano zyabasyomi mumabazu oonse aa Judiya, Galilii, a Samaliya,
zyakali muluumuno. Zyakalikkalikide akuyumizigwa a Muuya Uusalala, nkaako
bantu banji balemeka Mwami bakayungizigwa.

Pita mbwaakacita mucisi ca Lida amu Jopa

32Pita naakali kuya bweendeenda mumabazu aandeene-andeene, wakaakusikilizya
akubasyomi bakali kukkala mumunzi wa Lida.

33Ooko wakaakujana mwaalumi wakali kutegwa Eneyasi. Muntu ooyu wakayuminide
mubili nkaako taakali kukonzya kubuka abulo kwamyaka iili lusele.

34Pita wakati kulinguwe, «Eneyasi, Jesu Kilisito wakuponya. Nyamuka uvunge
kasasa kako.» Mpoonya Eneyasi wakanyamuka.

35Lino bantu boonse, bakalikukkala mu Lida amu Syeloni, nibakabona Eneyasi
bakasandukila ku Mwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Mumunzi wa Jopa mwakali kukkala mukaintu musyomi wakali kutegwa Tabita. (Mu Cigiliki utegwa Dokasi, nkokuti mbaambi.) Mukaintu ooyu wakapa ciindi cakwe coonse mukucitila bantu milimo mibotu akugwasya bacete.

37Pele ciindi eeco wakaciswa akufwa. Mutumba wakwe bakuusanzya akuubikka muŋanda yamujulu.

38Munzi wa Lida wakali munsi-munsi a Jopa. Basyomi bamu Jopa nibakamvwa kuti Pita mwali mu Lida, bakatuma baalumi bobilo amakani aamba kuti, «Twakomba amuboole kulindiswe.“

39Mpoonya Pita wakalibambila akuunka aabo. Naakasika ooko, bakamutola muŋanda yamujulu. Bamukabafu bakali kugwasigwa a Dokasi, bakabungana bazinguluka Pita. Bakali kulila akumutondezya zisani azibaki zyaakalukide Dokasi naakacili muumi.

40Pita wakabakumbila kuti bazwide anze, mpoonya wakavuntama akukomba. Eelyo wakacengulukila kumutumba wati, «Tabita, buka!» Mpoonya Tabita wakalanga, naakabona Pita, wakabuka wakkala.

41Pita wakatambika janza lyakwe, wajata Tabita kujanza akumwiimika. Eelyo wakaita basyomi abamukabafu, wabapa kali muumi.

42Makani aaya akamwaika mu Jopa moonse, nkaako abantu banji bakasyoma mu Mwami.

43Pita wakakkala mazuba manji mu Jopa, wakasikilide kwa Saimoni musuki wamasalu.

Milimo 10

Pita a Koneliyasi

1Kwakali muntu umwi mucisi ca Sizaliya wakali kutegwa Koneliyasi. Wakali mupati wankamu yabasilumamba ba Baloma yakali kwiitwa kuti «Lumamba lwa Itali.»

2Muntu ooyu amukwasyi wakwe oonse bakali kukomba Leza. Wakali kugwasya kapati Bajuda bacete, akukomba ciindi aaciindi.

3Bumwi buzuba ciindi cakumazuba Koneliyasi wakabona cilengaano. Mucilengaano oomo wakabona mungelo wa Leza kaza kulinguwe akumwaambila kuti, «Koneliyasi!»

4Koneliyasi naakalanga mungelo ooyo, wakayoowa akwaamba kuti, «Mbuti, Mwami?» Mungelo wakati kulinguwe, «Leza wabotelwa kukomba amilimo yako yalubomba njocita, aboobo uyanda kukwiingula.

5Lino tuma baalumi ku Jopa kuti bakaite mwaalumi uutegwa Saimoni Pita.

6Ukkede kwa Saimoni musuki wamasalu. Saimoni uuyakide munsi aalwizi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Ciindi mungelo naakainka, Koneliyasi wakaita babelesi bakwe bobilo asilumamba omwe. Silumamba ooyo wakali umwi wabalindizi bakwe, alimwi wakali kuyandisya kukomba Leza.

8Koneliyasi wakabaambila makani oonse aakacitika, eelyo wakabatuma ku Jopa.

9Nibwakaca kabali aafwiifwi kusika ku Jopa, Pita wakatanta atala aaciluli caŋanda kuti akombe. Ciindi eeci lyakali sikati.

10Wakafwide nzala kuciindi eeco kayanda cakulya. Nibakacili kumubambila-bambila cakulya, wakabona cilengaano.

11Wakabona julu lyajaluka, mpawo wakabona cintu ciza buza ansi cili mbuli cisani cipati caangidwe muziswi zyone.

12Mulincico mwakali banyama bamisyobo-misyobo bakalaba abayuni.

13Wakamvwa jwi kaliti, «Buka Pita, jaya ulye!»

14Pita wakaingula kuti, «Peepe, O Mwami! Mebo mbwindakabeda muntu, nsinalide cintu citasalali naa cisofweede.»

15Jwi alimwi lyakati, «Cintu Leza ncaasalazya utacaambi kuti t acisalali pe.»

16Eeci cakacitika ziindi zyotatwe, mpoonya cintu eeco cakatolwa kujulu alimwi.

17Lino Pita wakali kuyeeya akugambwa mumoyo wakwe kuti naa cintu eeco ncaakabona caamba nzi. Ciindi eeco abalo baalumi bakatumidwe a Koneliyasi bakabuzya kwakali ŋanda ya Saimoni, bakasika akwiima amulyango walukwakwa lwayo.

18Baita akubuzya kuti, «Sena kuli mweenzu kuno uutegwa Saimoni Pita?»

19Pita naakacili kuyeeyesya zyacilengaano eeco, Muuya wa Leza wakamwaambila kuti, «Swiilila! Kuli bantu botatwe bakulangaula.

20Nyamuka useluke, utamuki-muki kuunka ambabo pe, nkaambo ndime ndabatuma.»

21Aboobo Pita wakainka kubaalumi aabo wati, «Ndime muntu ngomulangaula. Ino mwatumwa nzi?»

22Bakati, «Mupati wabasilumamba uutegwa Koneliyasi, nguwatutuma. Muntu mubotu uukomba Leza, alimwi ulalemekwa kapati a Bajuda. Pele wakaambilwa amungelo wa Leza kuti akwiite yebo kuŋanda yakwe kutegwa akamvwe eeco ncotikamwaambile.»

23Pita wakabanjizya muŋanda akubabamba. Nibwakaca Pita wakabweza lweendo, wakainka ambabo, alimwi abamwi basyomi bamumunzi wa Jopa bakainka anguwe.

24Buzuba bwakatobela wakaakusika ku Sizaliya. Ooko Koneliyasi nkwaakali kumulindila, wakali antoomwe abasazinyina abamwi beenzinyina mbaakatambide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Pita kayanda kunjila mulukwakwa Koneliyasi wakaya kuyoomucingauzya,
wakamuvuntamina.

26Pele Pita wakamukasya, wamwiimika wati, «Ambebo ndi muntu buyo.»

27Lino kaya bwaambaula wakanjila muŋanda wajana bantu banji balibungene.

28Pita wakati kulimbabo, «Nobeni mulizi kuti Mujuda teelede kuswaya naa
kuyanzana abamasi. Pele Leza wakandizibya kuti nseelede kwaamba kuti muntu
umwi tasalali naa ulisofweede.

29Ncenciceeco ncindaboola kakunyina akusyasyala-syasyala nimwanditumina bantu.
Ngaayo aaboole ngakuti nzi?»

30Koneliyasi wakaingula kuti, «Sunu mbuzuba bwane kuzwa nindakali kukomba
muŋanda yangu ciindi cakumazuba. Mpoonya ndakabona mwaalumi wakasamide
zisani zinyengema uliimvwi kumbele lyangu.

31Wakati, ‹Koneliyasi! Leza wakakumvwa kukomba kwako akuyeeya milimo
yalubomba njocita.

32Tuma bantu ku Jopa kuti bakaite mwaalumi uutegwa Saimoni Pita, mweenzu wa
Saimoni musuki wamasalu uukkala aafwiifwi alwizi.›

33Mbombubo mbwindakabatuma bantu oobo, lino cabota mboosika omwaalu wangu.
Ono toonse tuli aano kubusyu bwa Leza kulindila kuti tumvwe kufumbwa cintu
ncaalailila Mwami kuti waambe.»

Kwaamba kwa Pita

34Pita wakatalika kwaamba kuti, «Lino ndazibisya kuti masimpe ncobeni Leza
tasalululi bantu pe.

35Ulatambula kufumbwa muntu uumukomba akumucitila ciluleme, taakwe makani
naa ngwamusyobo nzi.

36Mulizi makani aayo Leza ngaakatuma kubantu ba Isilayeli, aakukambauka
Mulumbe Mubotu waluumuno luli muli Jesu Kilisito, ooyo uuli ngo Mwami wabantu
boonse.

37Alimwi mulizi zyakacitika mu Judiya yoonse, kutalikila mucisi ca Galilii, musule
aciindi Joni naakali kukambauka zyalubbapatizyo lwakwe.

38Mulizi zya Jesu waku Nazaleta, mbuli Leza mbwaakamunanika a Muuya Uusalala
akumupa nguzu. Nkaambo kakuti Leza wakali aanguwe, wakeendeenda koonse-
koonse kaya bucita milimo mibotu akuya buponya aabo bakali kupenzegwa a Saatani.

39Ndiswe bakamboni bazintu zyoonse nzyaakacita mu Jelusalemi amucisi coonse ca
Bajuda. Pele bakamujaya kwiindila mukumukankamina aciingano.

40Nikubaboobo Leza wakamubusya kuzwa kubafu mubuzuba bwatatu, Jesu
wakaboneka kali muumi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

41Pele taakabonwa abantu boonse pe, wakabonwa buyo andiswe tobakamboni aabo
Leza mbaakasalide kale. Swebo nitwakalya anguwe ciindi Leza naakamubusya kuzwa
kubafu.

42Alimwi Jesu wakatulailila kuti tukambauke Mulumbe Mubotu kubantu, tubaambile
kuti walo ngonguwe ngwaakasala Leza kuti abe ngomubetesi wabantu baumi abafu.

43Basinsimi boonse bakali kwaambilizya zyanguwe, bakati kufumbwa uusyoma
mulinguwe uyoolekelelwa zinyonyoono zyakwe kwiindila munguzu zyazina lyakwe.»

Bamasi mbubakatambula Muuya Uusalala

44Pita naakacili kwaamba, Muuya Uusalala wakasika kuli baabo boonse bakali
kuswiilila makani.

45Nkabela Bajuda basyomi bakaza a Pita kuzwa ku Jopa bakagambwa kubona kuti
Leza wakapa cipego cakwe ca Muuya Uusalala akuli bamasi.

46Nkaambo bakabamvwa kabaamba misyobo iimbi akulumbaizya kuti Leza mupati.
Mpoonya Pita wakati,

47«Aaba bantu batambula Muuya Uusalala mbubonya aswebo mbutwakatambula.
Sena kuli muntu umwi uukonzya kubakasya kuti batabbapatizigwi amaanzi?»

48Eelyo wakabalailila kuti babbapatizigwe muzina lya Jesu Kilisito. Nibakamana,
bakamukumbila kuti akkale ambabo mazuba mace buyo.

Milimo 11

Pita mbwaakaakuluula kumbungano yaku Jelusalemu

1Batumwa abasyomi boonse bamucisi ca Judiya bakamvwa kuti bamasi abalo
batambula Majwi aa Leza.

2Pita naakabweeda ku Jelusalemu, bankamu yabupalule bakali kuyanda kuti bamasi
kabapalulwa abalo, bakamutongooka. Bati,

3«Yebo wakaakunjila muŋanda yabamasi batapalwidwe, alimwi wakalya ambabo!»

4Pita wakabalungulwida makani oonse mbwaakabede, kuzwa kumatalikilo.

5Wakati, «Nindakali kukomba mumunzi wa Jopa, ndakabona cilengaano. Ndakabona
cintu cakali kuboneka mbuli ncisani cipati caangidwe muziswi zyone, kaciseluka ansi
kuzwa kujulu, mpoonya cakasika mpindakabede.

6Nindakalangisya mulincico, ndakabona kuti cakajisi banyama bavubwa, bamusokwe,
bakalaba, abayuni.

7Mpawo ndakamvwa jwi lindaambila kuti, ‹Buka Pita, jaya ulye!›

8Pele mebo ndakati, ‹Peepe, O Mwami! Nkaambo taakwe cintu cisofweede niciba
citasalali ncindakalya kale.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Jwi lyakaamba alimwi kuzwa kujulu lyakati, ‹Cintu ncaakasalazya Leza, yebo utacaambi kuti tacisalali pe.›

10Eeci cakacitika ziindi zyotatwe, kumamanino cintu eeco cakatolwa kujulu alimwi.

11Lino ciindi eeco nciconya kuŋanda nkondali kukkala kwakasika baalumi botatwe bakatumwa kuzwa ku Sizaliya.

12Awalo Muuya wa Leza wakandaambila kuti ngunke ambabo kaatakwe akumuka-muka. Alimwi bakwesu aaba bali cisambomwe bakainka ambebo ku Sizaliya ooko. Toonse twakaakunjila muŋanda yamwaalumi uutegwa Koneliyasi.

13Wakatwaambila mbuli mbwaakabona mungelo kaimvwi muŋanda yakwe. Mungelo ooyo wakaambila Koneliyasi kuti, ‹Tuma bantu kuya ku Jopa kuti bakaite mwaalumi uutegwa Saimoni Pita.

14Uzookwaambila majwi aatizookufutule yebo amukwasyi wako oonse.›

15Eelyo mbwindakatalika buyo kwaamba, bakatambula Muuya Uusalala mbubonya mbuli mbutwakautambula aswebo kumatalikilo.

16Aboobo ndakayeeya cakaamba Mwami naakati, ‹Joni wakabbapatizya amaanzi cula, pele nywebo muyoobbapatizigwa a Muuya Uusalala.›

17Lino kuti Leza kali wabapa abalo cipego nciconya ncaakatupa ciindi nitwakasyoma mu Mwami Jesu Kilisito, ino mebo ndime ni kuti ndikazye Leza?»

18Babupalule nibakaamvwisisya makani aaya, bakazulwa. Bakalumbaizya Leza akuti, «Anu Leza wakabapa bamasi ciindi cakweempa akusanduka kuti abalo babe aabuumi.»

Imbungano yaku Antiyoki

19Basyomi bakamwaika akaambo kamapenzi aakabasikila ciindi Sitivini naakajaigwa. Bamwi babo bakaya ku Fenisiya, bamwi ku Saipulasi aku Antiyoki, kabaya bukambauka ku Bajuda balo.

20Pele bamwi baalumi basyomi bakazwa ku Saipulasi aku Sailini, bakaya ku Antiyoki kuya bwaamba makani ku Bagiliki, kubakambaukila Mulumbe Mubotu wa Mwami Jesu.

21Nguzu zya Mwami zyakali aambabo, bantu banji bakazumina akusandukila ku Mwami.

22Aaya makani akamvwigwa ambungano yakali mu Jelusalemu, yalo yakatuma mwaalumi uutegwa Banabasi kuya ku Antiyoki.

23Naakaakusika akubona mbuli Leza mbwaakabaleleka bantu aabo, wakabotelwa akubayumya-yumya kuti bajatisye mu Mwami cakukakatila amyoyo yabo yoonse.

24Banabasi wakalilomene, wakazwide Muuya Uusalala alusyomo. Ku Antiyoki ooko bantu banji bakaletwa ku Mwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Kuzwa waawo Banabasi wakaya kumunzi wa Taasosi kuyoolangaula Saulu.

26Naakakumujana, wakaakumuleta ku Antiyoki. Aaba bobilo kwamwaka oonse bakali kubungana abantu bambungano, alimwi bakali kwiisya bantu banji-banji. Ku Antiyoki basyomi nkubakasaanguna kwiitwa kuti Bakilisito.

27Ciindi eeco basinsimi bamwi bakazwa ku Jelusalemu bakaya ku Antiyoki.

28Umwi wabo wakali kwiitwa kuti Agabasi, wakaima akusinsima kwiindila munguzu zya Muuya Uusalala kuti kuyooba nzala mpati munyika yoonse. Eeci cakacitika ciindi Kilaudiyasi naakali Muleli Mupati waku Loma.

29Lino basyomi bakayeeya kuti batumine lugwasyo kubasyominyina bakucisi ca Judiya, umwi aumwi wabo ape mbuli mbwaakali kukonzya.

30Eelyo nibakamana kubunganya zipego zyabo, bakazipa kuli Banabasi a Saulu kuti bazitole kubapati bambungano yaku Jelusalemu.

Milimo 12

Helodi mbwaakapenzya basyomi

1Ciindi eeci mwami Helodi wakajata bamwi bambungano kuti abapenzye.

2Wakajaya Jemusi, mwanookwabo Joni apanga.

3Naakabona kuti eeci cakababotezya Bajuda, wakaakujata akwaanga Pita. (Eeci cakacitika ciindi capobwe lya Cinkwa Citakwe Mimena.)

4Pita naakajatwa, wakabikkwa muntolongo. Oomo wakali kulindilwa ankamu zyabasilumamba zyone zyakajisi bantu bone-bone. Helodi wakali kuyanda kuya kubeteka Pita antangalala lyamana Pobwe lya Kwiindilila.

5Aboobo Pita wakali muntolongo, pele bambungano bakali kumukombela canguzu kuli Leza.

Pita mbwaakagwisigwa muntolongo

6Lino masiku ngoonya Helodi ngaakali kuyeeya kuti bwaca azoolete Pita kubuleya, Pita wakalede akati kabasilumamba bamulindilila bobilo. Wakaangidwe nketani zyobilo, alimwi kwakali abamwi balindizi kumulyango wantolongo.

7Mpoonya-mpoonya kwakasika mungelo wa Mwami, eelyo mumuni wakamweka muntolongo. Mungelo wakatikimuna Pita akumubusya wati, «Fwamba! Buka!» Mpoonya aawo nketani zyakaloka kuzwa kumaboko aakwe.

8Mungelo wakati, «Anga lutambo lwako, usame ndyasyo zyako.» Pita wakacita oobo. Alimwi mungelo wakati, «Liyabike jansi, undiccilile!»

9Pita wakamutobela kuzwa muntolongo. Pele taakwe naakazi kuti naa eeco ncaakali kucita mungelo cakali kucitika ncobeni. Wakali kuyeeya kuti ncilengaano.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Eelyo bakainda balindizi bataanzi, alimwi ababili, mane baakusika kumulyango walubulo wamanjililo aamumunzi. Mulyango walubulo ooyo wakajaluka wini, mpoonya bakazwa. Bakeenda kumagolelo amugwagwa, mpawo mungelo wakasiya Pita.

11Aawo Pita wakaziba cakacitika kulinguwe, eelyo wakati, «Lino ndaziba ncobeni kuti Mwami nguwatuma mungelo, wandivuna kuzwa munguzu zya Helodi akuzintu eezyo Bajuda nzibali kuyeeya kuti zilacitika kulindime.»

12Naakazibisya, wakainka kuŋanda ya Maliya banyina Joni Maako. Ooko kwakali bantu banji bakabungene akukomba.

13Pita wakakonkomona acitendele caanze, umwi musimbi mubelesi wakali kwiitwa kuti Loda wakamvwa akuza kumulyango.

14Naakaliziba jwi lya Pita, wakabotelwa kapati. Katana akujalula, wakazuzaanina mukati kuyooambilizya kuti «Pita nkwali anze!» Balo bakaingula kuti,

15«Ulisondokede yebo.» Pele musimbi ooyo wakasinizya kuti cili kasimpe. Bakati, «Nkokuti mungelo wakwe buyo.“

16Pita ciindi eeco wakacili kukonkomona. Kumamanino bakajalula citendele, nibakamubona bakagambwa.

17Pita wakatambika janza lyakwe kuti baumune, wakabalungulwida makani aambuli Mwami mbwaaakamugwisya muntolongo. Alimwi wakati, «Mumwaambile Jemusi abakwesu bamwi makani aaya.» Nkabela wakazwa akuunka kumbi.

18Nibwakaca balindizi bantolongo bakanyongana kapati. Bakati, «Ino Pita waya kuli?»

19Naakamvwa, mwami Helodi wakalailila kuti ayandaulwe. Pele taakwe nibakamujana pe. Helodi naakamana kubuzisisya balindizi wakalailila kuti bajaigwe. Naakamana makani aaya Helodi wakazwa kucisi ca Judiya akuya kucisi ca Sizaliya nkwaakaakukkala-kkala.

Lufu lwa Helodi

20Lino Helodi wakanyemenede bantu baminzi ya Taya a Sidoni kapati. Bantu baminzi eeyi bakatuma nkamu kuti bakabonane anguwe. Nkaambo cisi cabo cakali kujana cakulya kuzwa kucisi camwami Helodi. Bakanjilila kuli Bilasitusi wakali mupati waŋanda yamwami Helodi. Nibakasika kuli Helodi bakamukumbila kuti kube luumuno akati kabo.

21Mubuzuba bwakasalidwe, Helodi wakasama zyabwami akukkala acuuno cabwami, eelyo wakakanana kubantu aabo.

22Bantu bakapozomoka akuti, «Aaya mmajwi aa Leza kutali aamuntu pe!»

23Mpoonya-mpoonya aawo mungelo wa Leza, wakajaya Helodi, nkaambo taakwe naakapa bulemu kuli Leza. Wakaligwa mvunyu akufwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Lino majwi aa Leza akacili kuzwida anembo mukumwaika koonse-koonse.

25Banabasi a Saulu bakamanizya mulimo ngubakatumidwe, aboobo bakazwa ku Jelusalemu, batolelela a Joni Maako.

Milimo 13

Banabasi a Saulu mbobakasalwa akutumwa

1Mumbungano yaku Antiyoki kwakali bakambausi abamayi aaba, Banabasi a Simiyoni (uutegwa Muntu Uusiya), Lusiyasi (uuzwa kumunzi wa Sailini), Manayeni (wakakomenena muŋanda yamweendelezi Helodi), a Saulu.

2Cimwi ciindi bacikombelo kabaliimide kulya bakali kabakomba, Muuya Uusalala wakabaambila kuti, «Amundizandwide Banabasi a Saulu bakandicitile mulimo ngundakabaitila.»

3Nibakamana kukomba, bakababikka maanza akubatumizya.

Mbobakacita mu Saipulasi

4Banabasi a Saulu nibakatumwa a Muuya Uusalala, bakaya kumunzi wa Selusiya. Kuzwa ooko bakainka abbwato pati kunsumbu ya Saipulasi.

5Nibakasika mumunzi wa Salamisi bakakambauka makani aa Leza muzikombelo zya Bajuda. Bakatolelezya Joni Maako kuti akabagwasye.

6Bakaandulula nsumbu yoonse mane bakaakusika kumunzi wa Pafosi. Ooko bakajana simabibo uutegwa Baajesu, Mujuda ooyu wakali kulyaamba kuti mmusinsimi wa Leza, pele wakali kubeja.

7Wakali mulongwe wamuleli wansumbu, Seejaiyasi Paulusi, mwaalumi musongo. Lino mweendelezi wakaita Banabasi a Saulu, nkaambo wakali kuyanda kumvwa majwi aa Leza.

8Pele Elimasi simabibo uulya (nkaambo mbolyaamba izina lyakwe oobo), wakatisole kukasya mweendelezi kuti atasyomi majwi aakali kwaamba ba Saulu.

9Lino Saulu, ooyo wakali kutegwa Paulu, wakazula Muuya Uusalala, eelyo wakalangisisya simabibo ooyo

10wati, «Yebo omwanaaa Saatani uuzonda ziluleme zyoonse, ulaamaanu aabumpelenge aalucengo, lyoonse usola kunyonganya zyakasimpe zya Mwami!

11Lino kuboko kwa Mwami kulakuuma. Ndilyonya buyo ono uloofwaala kotaboni kwaciindi cili mbocili.» Mpoonya-mpoonya Elimasi wakaba aagubiubi, wabaya. Wakatalika kuswabaila aawo, kwaampaampa muntu uuti mujatilile kuboko akumweenzya.

12Lino mweendelezi naakabona cakacitika wakasyoma. Wakagambwa kapati naakamvwa kwiisya kwamajwi aa Mwami.

Mbobakacita mu Antiyoki wamucisi ca Pisidiya

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lino Paulu ambaakali aabo bakazwa ku Pafosi akuya kumunzi wa Pelega uuli
mucisi ca Pamfiliya. Kabali kooko Joni Maako wakabaloboka, wapiluka ku
Jelusalemu.

14Nibakazwa ku Pelega, bakaya ku Antiyoki uuli mucisi ca Pisidiya. Mu Buzuba bwa
kulyookezya butegwa Sabata bakaakunjila mucikombelo ca Bajuda akukkala.

15Nkabela naakamana kubalwa mabbuku aa Mulawo wa Mozesi aabasinsimi, bapati
bacikombelo bakati kulimbabo, «Bakwesu, kuti naa mujisi makani aakuyumya bantu
amwaambe.»

16Paulu wakanyamuka akutambika janza wakati,

«No Baisilayelima, anyoonse nomukomba Leza, amundiswiilile!

17Leza wa Baisilayeli wakasala basikale besu, alimwi wakabayumya nibakali mucisi
ca Ijipiti. Bweende-bweende Leza wakabagwisya anguzu mpati kuzwa mu Ijipiti,

18wakababamba kwamyaka iili makumi one.

19Leza wakanyonyoona misyobo yakali ciloba yamucisi ca Kenani akucita bantu
bakwe kuti batole nyika eeyo.

20Eezi zyakatola myaka yakatisike ku myaanda yone amakumi osanwe.

«Kuzwa waawo Leza, wakapa bantu bakwe bavuni kusikila ciindi camusinsimi
Samuyele.

21Bantu nibakakumbila mwami, Leza wakabapa Saulu, mwanaa Kisyi, uuzwa
kumusyobo wa Benjamini. Wakabalela kwamyaka iili makumi one.

22Naakamugwisya mubwami, wakabapa Devedi kuti abe ngomwami wabo. Mboobu
Leza mbwaamba akaambo ka Devedi,

‹Ndajana kuti Devedi, mwanaa Jese ngomuntu ngwenjandisya, uunga ulacita
nzyeyanda kuti acite.›

23Kuzwa mulunyungu lwa Devedi, Leza wakatuma Jesu kuti abe Mufutuli wa
Baisilayeli mbubonya mbuli mbwaakasyomezya kaindi.

24Lino Jesu katanatalika mulimo wakwe, Joni wakakambaukila Baisilayeli boonse
kuti baleelede kweempa akubbapatizigwa.

25Joni kali aafwiifwi kumanizya mulimo ooyu, wakabuzya bantu kuti, ‹Ino muyeeya
kuti mebo ndime ni? Nsili yooyo ngomulindila pe, pele walo ulaza musule lyangu.
Ooyo ngweteelede kusamununa ndyasyo.›

26«Nywebo nobakwesu, nobalunyungu lwa Abulahamu, anyoonse nomukomba Leza,
ndiswe twakatuminwa mulumbe walufutuko ooyu!

27Bantu bakkala mu Jelusalemu antoomwe abeendelezi babo taakwe nibakaziba kuti
Jesu ngo Mufutuli. Taakwe nibakaamvwisisya majwi aabasinsimi aabalwa Sabata a

© 1996, Bible Society of Zambia.

Sabata. Pele nibakapa Jesu mulandu walufu bakacita mbubonya mbuli basinsimi mbubakaamba.

28Alimwi nikuba kuti taakwe nibakamujanina kaambo keelede lufu, bakakumbila Pilato kuti amujaye.

29Nibakamana kucita zyoonse malembe nzyaamba a Jesu, baccilili bakwe bakamwaangula kuzwa aciingano baakumuzikka mucuumbwe.

30Lino Leza wakamubusya kuzwa kubafu,

31Mazuba manji wakabonwa abantu mbaakali kweenda aabo kuzwa ku Galilii kuya ku Jelusalemu. Aaba sunu mbabakamboni bakwe kubantu ba Isilayeli.

32Aboobo swebo twaboola kuno kumuletela mulumbe mubotu wakuti, eeco Leza ncaakasyomezya kuli basikale besu,

33watucitila swebo tolunyungu lwabo kwiindila mukubusya Jesu. Mbubonya mbokulembedwe mu Ntembauzyo yabili kuti,

‹Yebo uli mwanaangu, sunu ndaba Uso.›

34Lino kwaamba zyamakani aakumubusya kuzwa kubafu akuti taakwe natikabole, Leza ulati,

‹Ndiyookupa zileleko zini-zini zisalala, nzindakasyomezya kuli Devedi.›

35Mbubonya mbokulembedwe mucibalo cimwi kuti,

‹Tokooyoozumizya mubelesi wako uusalala kuti abole.›

36Devedi mumazuba aabuumi bwakwe wakabelekela bantu bakwe mukucita ziyanda Leza, amane wakafwa akuzikkwa antoomwe abamawisi, mubili wakwe wakabola.

37Pele walo ooyo Leza ngwaakabusya kuzwa kubafu, taakwe naakabola pe.

38Lino nywebo nyoonse nobakwesu muleelede kuziba kapati kuti tumukambaukila kuti, nkaambo ka Jesu, Leza wamulekelela zinyonyoono zyanu.

39Aboobo muleelede kuziba kuti kufumbwa uusyoma Jesu ulaangununwa kuzwa kuzinyonyoono zyoonse oomo Mulawo wa Mozesi muwatali kukonzya kumugwisya.

40Nkaako, amucenjele kuti eeco ncobakaamba basinsimi citakacitiki kulindinywe,

41‹Masimpe, nywebo nobasikasampu-sampu! Muyookankamana akufwidilila. Nkaambo mulimo ooyo ngweticite mumazuba aanu, ncintu cimwi ncomutakonzyi kuzumina, nikuba kuti muntu amupandulwide buti!› »

42Lino Paulu a Banabasi nibakazwa mucikombelo, bantu bakabatamba kuti bakaboole alimwi mubuzuba bwa Sabata buza kuti kabacizoobaambila makani aaya.

43Bantu nibakamwaika, Bajuda banji abamasi bakali kutobela lukondo lwa Bajuda bakaccilila Paula a Banabasi. Nkabela bakabaambila makani aakubayumya-yumya kuti bakkalilile muluse lwa Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

44Mubuzuba bwa Sabata bwakatobela bantu boonse bamumunzi bakatimaninine kuunka kucikombelo kuyooswiilila majwi aa Mwami.

45Pele Bajuda bamwi nibakabona bunji bwabantu, bakaba amunyono akutalika kukazya zyakali kwaamba Paulu, akumutukila.

46Nikubaboobo ba Paulu a Banabasi bakaambisya cakutayoowa bakati, «Kweelede kuti majwi aa Leza akambaukwe kulindinywe kusaanguna. Pele nkaambo kakuti mwaakaka, nobeni mwalitondezya kuti tamweelede buumi butamani, lino tulamusiya tuye kuli bamasi.

47Nkaambo ngamalailile Mwami ngaakapa naakati,

‹Ndakubikka kuti ube mumuni kuli bamasi uuleta lufutuko kunyika yoonse.› »

48Bamasi nibakaamvwa eezi, bakakondwa kapati akulumbaizya majwi aa Mwami. Lino aabo Leza mbaakasalide kuti babe abuumi butamani bakasyoma.

49Majwi aa Mwami akamwaika koonse-koonse mucisi eeco.

50Pele Bajuda bakakopanya balupati-pati bamunzi abakaintu bamasi bakazibidwe bakali bakombi ba Leza. Bakatalika kupenzya Paulu a Banabasi, bakabatanda kuzwa mucisi cabo.

51Aboobo batumwa bakakunkumuna lusuko kumatende aabo, kutegwa cibe cicenjezyo kubantu baya, bamane bakaya kumunzi wa Ikoniyumu.

52Pele basyomi bamu Antiyoki bakazula Muuya Uusalala akukondwa.

Milimo 14

Mbobakacita mu Ikoniyumu

1Lino mbuli cilengwa Paulu a Banabasi bakaya kucikombelo ca Bajuda mu Ikoniyumu. Oomo bakaiisya canguzu cakuti Bajuda abamasi banji bakasyoma.

2Pele Bajuda baabo atakasyoma bakakopanya bamasi akubacitya kuti basulaike basyomi.

3Batumwa bakakkala ooko ciindi cilamfu, bakakambauka makani aa Mwami cabusicamba. Mwami wakatondezya kuti makani aaamba zyaluse lwakwe alikasimpe kwiindila mukubapa nguzu zyakucita maleele azigambya.

4Bantu bamumunzi bakaandaana, bamwi bakali kubbazu lya Bajuda, bamwi lyabatumwa.

5Mpoonya aawo bamasi basinkondonyina, Bajuda, abasololi babo bakapangana kuti bapenzye batumwa akubauma mabwe.

6Batumwa nibakaaziba makani aaya, bakatijila kuminzi ya Lisitula a Deebe, minzi iili mucisi ca Likawoniya, amuzisi zimwi zizingulukide.

7Ooko bakaakukambauka Makani Mabotu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Mbobakacita mu Lisitula amu Deebe

8Mumunzi wa Lisitula mwakali kukkala mwaalumi wakalemene maulu kateendi
kuzwa kukuzyalwa kwakwe.

9Wakaliswiilide Paulu naakali kukambauka. Paulu wakabona kuti mwaalumi ooyo
uulaalusyomo lwakuti aponyezegwe, eelyo wakamulangisisya.

10Wakamwaambila ajwi pati wati, «Imikila amaulu aako!» Mpoonya mwaalumi ooyo
wakaima akutalika kweendeenda.

11Nkamu yabantu niyakabona cakacita Paulu, yakatalika kuyowela mumusyobo wabo
wa Cilikawoni kuti, «Baleza balisandula kuba bantu akuza kulindiswe!»

12Banabasi bakati ngu Zusi, Paulu bakati ngu Heemezi, nkaambo nguwakatalika
kwaamba.

13Mupaizi wa Zusi, wakali aacikombelo anze aamunzi wakaleta basune amaluba-luba
kumulyango wamunzi. Nkaambo walo antoomwe abantu bakali kuyanda kupa
cipaizyo kubatumwa.

14Pele ba Banabasi a Paulu nibakamvwa ncibakali kuyanda kucita bantu aabo,
bakayaula zisani zyabo akuzuzila mukati kabantu kabaya bwaamba kuti,

15«Nkaambo nzi nomucita eeci, nobantu? Aswebo tuli bantu, bantu buyo mbubonya
mbuli ndinywe! Twakaza kuno kuzooambilizya Mulumbe Mubotu, kuti tumusandule
kuzwa kukukomba zintu eezi zyabuyo zitakwe amulimo pe, musandukile kuli Leza
uupona. Ooyo wakalenga julu anyika, lwizi azyoonse zili mulinzizyo.

16Kaindi Leza wakalekelela bantu kukomba mbobakali kuyanda beni.

17Pele lyoonse wakali kulitondezya kwiindila muzintu zibotu nzyaakali kucita.
Ulamupa mvula kuzwa kujulu azilyo zilabizwa muciindi ceelede. Ulamupa zyakulya,
nkaako mulakondwa mumyoyo yanu.»

18Nikuba kuti batumwa bakaamba majwi aaya, cakali ciyumu kulesya bantu kuti
batapi zipaizyo kulimbabo.

19Lino kwakasika Bajuda bamwi bakazwa ku Antiyoki waku Pisidiya aku Ikoniyumu.
Bakoongelezya bantu banji kuti baye kulubazu lwabo, bakamuwaala mabwe Paulu
akumukwelela anze aamunzi, kabayeeya kuti wafwa.

20Pele basyomi nibakamubunganina akumuzinguluka, Paulu wakabuka akubweeda
mukati kamunzi. Nibwakaca Paulu a Banabasi bakaya ku Deebe.

Mbobakabweeda ku Antiyoki waku Siliya

21Paulu a Banabasi bakakambauka Makani Mabotu mu Deebe, akusandula bantu banji
kuti basyome. Mpoonya bakabweeda ku Lisitula aku Ikoniyumu, mane baakusika ku
Antiyoki waku Pisidiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Bakayumya-yumya basyomi akubasimya kuti batasiyi lusyomo. Bakali kubaiisya kuti, «Tweelede kwiinda mumasunko manji-manji kuti tukanjile mubwami bwa Leza.»

23Bakasala baalumi kuti beendelezye mbungano yomwe-yomwe, nibakamana kukomba akuliimya kulya, bakababikka mumaanza aa Mwami Jesu ngobakasyoma boonse.

24Lino nibakainda cisi ca Pisidiya bakaakusika ku Pamfiliya.

25Nibakamana kukambauka majwi aa Leza mu Pelega, bakainka ku Ataliya.

26Nibakazwa ooko, bakainka abwato kababweeda ku Antiyoki. Oobu mbobusena bantu nkubakapeda ba Banabasi a Saulu mumaanza aa Leza kuti abaleleke mumulimo ngobakamanizizye.

27Nibakasika ku Antiyoki, bakabunganya bambungano akubalungulwida makani oonse aayo Leza ngaakabeleka ambabo, ambuli Leza mbwaakajalula nzila kuti bamasi basyome.

28Ku Antiyoki ooko bakakkala ciindi cilamfu abasyomi.

Milimo 15

Muswaangano wamu Jelusalemu

1Lino baalumi bakazwide kucisi ca Judiya bakasika kumunzi wa Antiyoki akutalika kwiisya basyomi kuti, «Naa mwatapalulwa mbubuli bwaamba Milawo ya Mozesi, tamukwe kufutulwa pe.»

2Paulu a Banabasi bakakazyanya ambabo munkani eeyi. Limwi bakazuminana kuti Paulu a Banabasi, abamwi bamu Antiyoki bainke ku Jelusalemu kutola kaambo aaka kubatumwa akubapati bambungano.

3Bantu aaba bakatumwa ambungano. Bakainda ku Fenisiya aku Samaliya, baya bwaambilizya kubasyomi makani aakuti abalo bamasi bakasandukila ku Mwami. Aaya makani akabotezya basyomi boonse kapati.

4Nibakasika mu Jelusalemu, bambungano, batumwa abapati bakabatambula. Bakatumidwe aaba bakalungulula zintu zyoonse Leza nzyaakacita kwiindila mulimbabo.

5Pele bamwi babasyomi kaindi bakali balukondo lwa Bafalisi, nkaako bakaima akwaamba kuti, «Bantu aabo beelede kuti bakapalulwe akulaililwa kuti kababamba Milawo ya Mozesi.»

6Lino batumwa abapati bakabungana antoomwe kuti balange nkani eeyi.

7Nibakakanana kwaciindi cilamfu, Pita wakanyamuka akwaamba kuti, «Nobakwesu, mulizi kuti Leza wakandisala kaindi kuti ndikambauke Makani Mabotu kuli bamasi kuti abalo baamvwe akusyoma.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nkabela Leza uuzi myoyo yabantu, wakacitondezya kuti bamasi abalo ulabatambula
kwiindila mukubapa Muuya Uusalala mbubonya mbwaakapa kulindiswe.

9Taakwe lwaandaano luliwo akati kesu ambabo, wakasalazya myoyo yabo nkaambo
bakasyoma.

10Ino kayi nkaambo nzi nomusunka Leza mukubikka amakuko aabo mikuli eeyo
basikale besu notuba ndiswe njotutakonzyi kubweza?

11Peepe basa, tee tusyoma kuti tulafutulwa swebo akaambo kaluse lwa Mwami Jesu,
mbubonya buyo ambabo.»

12Nkamu yabantu yoonse yakaluumwide kaiswiilila Banabasi a Paulu kabalungulula
zitondezyo zyanguzu amaleele nzyaakacita Leza akati kabamasi kwiindila
mulimbabo.

13Nibakamana kwaamba, Jemusi wakaima wati, «Amundiswiilile nobakwesu!

14Saimoni wazwaakwaamba mbuli Leza mbwaakatondezya kuti bamasi abalo
ulabaleleka kwiindila mukusala bamwi mukati kabo akubacita bantu bakwe mwini.

15Aalo majwi aabasinsimi alazuminana aceeci, mbubonya Mwami Leza
mbwaakaamba mu Malembe kuti,

16‹Musule akooku njooboola alimwi, akubusya bwami bwa Devedi bwakawa.
Njoobukulusya matongo aabo, njoobuyakulula alimwi.

17Aboobo bantu bamwi bayoolangaula Mwami, nkokuti bamasi boonse mbindakaita
kuti babe bantu bangu.

18Oobo mbwaamba Mwami Leza wakaazibya makani aaya kaindi.› »

19Alimwi Jemusi wakacili kwaamba akuti, «Mebo muyeeyo wangu ngwakuti,
tatweelede kupenzya bamasi aabo basandukila kuli Leza.

20Pele tweelede kubalembela lugwalo lwakuti tabeelede kulya zilyo zitasalali mukuti
zyakapaizigwa kumizimo, akuti kabataciti bumambe, akutalya banyama basinwa,
alimwi akutalya bulowa.

21Nkaambo kwaciindi cilamfu kapati Milawo ya Mozesi ilabalwa muzikombelo,
alimwi majwi aakwe alakambaukwa munzi amunzi Sabata a Sabata.»

Lugwalo lwakalembelwa bamasi basyomi

22Eelyo batumwa abapati, antoomwe ambungano ya Leza yoonse, bakayeeya kusala
baalumi bamwi kuzwa mukabunga kabo, kuti babatume ku Antiyoki antoomwe a
Paulu a Banabasi. Bakasala Sailasi a Judasi uutegwa Baasabasi. Baalumi aaba bobilo
bakali kulemekwa kapati abasyominyina.

23Bakabatumizya alugwalo lwaamba boobu,

«Nobakwesu, swebo batumwa abapati bambungano twamujuzya nyoonse nobasyomi
bamasi bakkala mu Antiyoki, Siliya amu Silisiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Twakamvwa kuti bamwi bakabunga kesu bakaza ooko kuzoomupenzya akumunyonganya amakani ngobakaamba. Pele taakwe nibakapegwa milawo andiswe kuti bazooambe makani aali boobo pe.

25Nkaako twabungana antoomwe akuzuminana kuti tusale bamwi bantu akubatuma kulindinywe. Balaboola abayandwi besu beenzuma ba Banabasi a Paulu.

26Aaba mbantu bakaaba buumi bwabo mumulimo wa Mwami wesu Jesu Kilisito.

27Alimwi twamutumina Judasi a Sailasi kuti bazoomwaambile amulomo mpande makani aaya ngonya ngotwalemba mulugwalo oolu.

28Nkaambo Muuya Uusalala nguwakatusolweda kuti tuzuminane kuti kutabikkwi mikuli iimbi alindinywe pele buyo eeyi milawo yeelede.

29Mutanoolyi nyama iipaizigwa kumizimo, mutanoolyi bulowa pe, mutanoolyi banyama basinwa, alimwi mutanoociti bumambe. Kuti kamuzibamba eezi mulacita kabotu. Amusyaale kabotu.»

30Mpoonya aabo bakatumwa bakainka ku Antiyoki. Ooko bakaakubunganya nkamu yoonse yabasyomi akubapa lugwalo.

31Lino bantu nibakabala, bakabotelwa kapati nibakamvwa makani aakubayumya.

32Nkabela Judasi a Sailasi aabo bakali mbakambausi bakayumya basyomi amajwi manji aakkazika myoyo.

33Eelyo nibakakkala ooko kwaciindi cili mbocibede, bakalayana abasyomi kuti babweede muluumuno kuli baabo bakabatumide.

[34Pele Sailasi wakayanda kuti akkalilile ooko.]

35Paulu a Banabasi bakasyaala mu Antiyoki, kabaiisya akukambauka majwi aa Mwami, antoomwe abamwi banji.

Paulu a Banabasi mbobakaandaana

36Lino cimwi ciindi kazimanide eezi, Paulu wakaambila Banabasi kuti, «Atubweede alimwi tukaswaye basyomi bali muminzi yoonse motwakakambauka majwi aa Mwami kuti tukababone.»

37Banabasi wakayanda kuti batolelele a Joni Maako.

38Lino Paulu taakayeeya kuti cililuleme kumutola nkaambo kakuti lweendo lwabo lutaanzi taakwe naakalumana ambabo, wakaloboka akubasiya nibakali mu Pamfiliya.

39Bakakazyanya kapati mulicabo bobilo, limwi bakaandaana buyo. Banabasi wakatola Maako, mpoonya bakeenda abwato kuya kucisi ca Saipulasi.

40Paulu wakasala Sailasi, lino basyomi nibakamana kubakombela kuti Mwami abaleleke, bakanyamuka.

41Eelyo bakainda mucisi ca Silisiya kabaya buyumya-yumya mbungano.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Milimo 16

Timoti mbwaakainka a Paulu a Sailasi

1Paulu wakaakusika ku Deebe aku Lisitula. Ooko kwakali kukkala musyomi umwi uutegwa Timoti. Banyina bakali Bajuda alimwi basyomi. Pele wisi wakali Mugiliki.

2Boonse basyomi bakali kukkala muminzi ya Lisitula awa Ikoniyumu bakali kwaamba kuti Timoti mmuntu mubotu.

3Nkabela Paulu wakayanda kutolelezya Timoti. Aboobo wakamupalula nkaambo boonse Bajuda bakakkede mumasena aayo bakalizi kuti wisi Timoti wakali Mugiliki.

4Nibakali kuya bwiinda muminzi bakali kuya bwaambila basyomi milawo eeyo yakapegwa akuzuminanwa abatumwa antoomwe abapati mu Jelusalemu, akubalailila kuti baibambe.

5Aboobo bambungano eezyo bakayuma mulusyomo, alimwi bakali buya buvula buzuba abuzuba.

Paulu mbwaakabona cilengaano mu Tilowasi

6Lino bakainda mucisi ca Fuligiya aca Galatiya, nkaambo Muuya Uusalala taakwe naakabazumizya kukambauka Mulumbe mucisi ca Asiya.

7Nibakasika kumunyinza wa Misiya, bakasoleka kuti baye mucisi ca Bitiniya, pele Muuya wa Jesu wakabakasya.

8Aboobo bakainda cisi ca Misiya akuyoosika kumunzi wa Tilowasi.

9Masiku aayo Paulu wakabona mucilengaano, mwaalumi waku Masedoniya wakaima kuli nguwe akumukombelezya kuti, «Amuboole ku Masedoniya muzootugwasye!“

10Paulu mbwaakabonena buyo cilengaano eeci, twakalibambila kuya ku Masedoniya. Twakaziba kuti ngu Leza wakatwiita kuti tukakambauke Makani Mabotu akwalo ooko.

Lidiya waku Filipi mbwaakasanduka

11Nitwakazwa ku Tilowasi, twakainka abwato kululama kunsumbu ya Samotulasi, nkabela nibwakaca twakaya kumunzi wa Niyapolisi.

12Nitwakazwa ooko twakaya ku Filipi, uuli ngomunzi mupati mucisi ca Masedoniya, cisi cakali kulelwa a Baloma. Twakakkala mazuba manji mumunzi ooyo.

13Nkabela mubuzuba bwa Sabata twakazwa mumunzi akuya kunselelo lyalwizi nkotwakali kuyeeya kuti ambweni ooko kuli-kuli busena nkobakombela Bajuda. Twakaakukkala akwaambaula kubakaintu mbotwakaakujana.

14Umwi wabaabo bakatumvwa wakali Lidiya, uuzwa ku Tiyatila. Wakali muuzyi wamasani aacisombo aadula kapati, alimwi wakali mukaintu uukomba Leza. Lino Mwami wakajalula moyo wakwe kuti amvwisye zyakali kwaamba Paulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Eelyo Lidiya abamukwasyi wakwe bakabbapatizigwa. Amane wakatutamba wati, «Amuboole kuŋanda yangu anooli mwabona kuti ndimusyomi ncobeni mu Mwami.» Nkabela wakatukombelezya kuunka kwakwe.

Ba Paulu a Sailasi mbubakabikkwa muntolongo ku Filipi

16Bumwi buzuba nitwakali kuya kubusena bwakukombela, twakaswaanwa amusimbi muzike, wakanjidwe muuya mubi. Wakali kukonzya kusinsima. Munzila eeyi wakali kubajanina mali manji basimalelaakwe.

17Musimbi wakatobela Paulu aswebo, uya bukwiila kati, «Aaba baalumi mbabelesi ba Leza Sijulu lyamajulu! Baya bwaambilizya makani kulindinywe, kumutondezya mbuli mbomukonzya kufutuka!»

18Wakali kucita boobu kwamazuba manji mane limwi cakasika ciindi nicakamucima Paulu. Wakaceba musule akwaambila muuya mubi kuti, «Muzina lya Jesu Kilisito, ndakulailila kuti uzwe mumusimbi ooyu!» Mpoonya muuya mubi wakazwa mumusimbi ooyo ciindi eeco nciconya.

19Basimalelaakwe nibakabona kuti nzila yakujana mali yabamanina, bakajata Paulu a Sailasi akubakwelela kubaleli bankuta yabuleya.

20Bakabaleta kubabetesi akwaamba kuti, «Baalumi aaba Mbajuda, nkabela batuletela mapenzi mumunzi.

21Baiisya ziyanza ziteendelani amilawo yesu. Swebo to Baloma tatukonzyi kutobela ziyanza eezyo pe!»

22Nkamu yabantu niyakamvwa boobo yakalwana batumwa, eelyo babetesi bakati zisani zya Paulu a Sailasi zizapaulwe, bamane bakati bakwabbaulwe.

23Nibakamana kubakwabbaula, bakababikka muntolongo, akulailila mulindizi wantolongo kuti abajatisye kapati.

24Lino mulindizi naakamana kulaililwa boobu, wakanjizya Paulu a Sailasi mukati mwini mwantolongo. Wakaangilila maulu aabo kuzisamu zyobilo zilemu kapati.

25Lino akati kamasiku Paulu a Sailasi bakali kukomba akwiimba nyimbo kuli Leza, basintolongonyina bakaliswiilide.

26Mpoonya aawo nyika yakazungaana kapati, nkabela ntolongo yoonse yakateketa mane kusikila kuntalisyo yayo. Nkaako milyango yantolongo yakajaluka, azyalo nsimbi zyakatebunuka akuloka kuzwa kubaange boonse.

27Lino mulindizi wantolongo naakasinsimuka akubona kuti milyango yantolongo yoonse ilijalukide, wakayeeya kuti basintolongo boonse bazwa akutija. Aboobo wakabweza panga lyakwe kuti alijaye.

28Mpawo Paulu wakoongolola ajwi pati wakati, «Peepe! Utalijayi omwini. Toonse mpotuli!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

29Mulindizi ooyo wakati, «Kuletwe munzenge!» Eelyo wakanjila kufwambaana, waakuliwaala kumaulu aa Paulu a Sailasi, kumwi ulazyangama.

30Amane wakabatola anze akubabuzya kuti, «Nobasimalelaangu, ino ndeelede kucita buti kuti ndifutulwe?»

31Bakamwiingula kuti, «Usyome mu Mwami Jesu, eelyo ulafutulwa, yebo abaŋanda yako boonse.»

32Nkabela bakakambauka majwi aa Mwami kulinguwe abamukwasyi bamwi boonse.

33Masiku aayo ngoonya, mulindizi wantolongo, wakabatola waakubasanzya akukanda zilonda zyabo. Nkabela walo abamukwasyi wakwe boonse bakabbapatizigwa mpoonya aawo.

34Eelyo wakatola Paulu a Sailasi kuŋanda yakwe waakubapa cakulya. Nkabela walo antoomwe abamukwasyi wakwe bakabotelwa kapati nkaambo lino bakasyoma muli Leza.

35Nibwakaca, babetesi bakatuma bantu kuti baambe kuti, «Amubaleke baalumi aabo abainke.»

36Mulindizi wakaambila Paulu makani aayo wati, «Babetesi batumya majwi aakuti nywebo a Sailasi mwaangununwe. Aboobo mulakonzya kuzwa lino kuunka muluumuno.»

37Pele Paulu wakati, «Tiitwakajaninwa mulandu pe. Kumane bakatukwabbaula antangalala, nikuba kuti tuli Baloma! Kuzwa aawo bakatubikka muntolongo, pele lino bayanda kuti batugwisye kumbali! Peepe, takubi! Baleelede kuti baboole lwabo beni babetesi, bazootugwisye mbabo!»

38Bantu bakatola makani aaya kubabetesi. Nkabela nibakamvwa kuti Paulu a Sailasi bakali Baloma, bakayoowa kapati.

39Eelyo bakainka akuyoolilekelela kulimbabo, nkabela bakabagwisya muntolongo akubakumbila kuti bazwe mumunzi.

40Aboobo Paulu a Sailasi bakazwa muntolongo akuya kuŋanda ya Lidiya. Ooko bakaakuswaangana abasyomi, eelyo nibakamana kubayumya-yumya bakainka.

Milimo 17

Mbobakacita mu Tesalonika

1Lino bakeenda akwiinda mumunzi wa Amfipolisi amu Apoloniya mane baakusika ku Tesalonika. Ooko kwakali cikombelo ca Bajuda,

2eelyo mbuli cilengwa cakwe, Paulu wakanjila mucikombelo. Nkabela ooko wakali kwaambila bantu zya Malembe kwa Masabata otatwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Wakali kubapandulwida Malembe akutondezya kuzwa mulingawo kuti Munanike wa Leza wakali kweelede kupenga akubusigwa kuzwa kubafu. Paulu wakali kuti, «Jesu ooyu ngwemwaambila, ngonguwe Munanike wa Leza.»

4Bamwi bakalamwa akuzumina, aboobo bakatobela Paulu a Sailasi, ankamu imwi mpati ya Bagiliki bakali kukomba Leza yakabatobela, antoomwe abakaintu banji bakazizilwe kapati.

5Pele Bajuda bamwi bakaba aamunyono, nkabela bakabunganya nkamu yazidakwa nzibakali kujana mumigwagwa. Aboobo bakanyonganya munzi oonse akuyoofumpa ŋanda ya Jasoni, baya bulangaula Paulu a Sailasi kuti babatole kubantu.

6Nibakabona kuti tabako, bakajata Jasoni abamwi basyomi, babakwelaanya kubapati bamunzi akupozomoka kuti, «Bantu baya, baya bucita manyongwe koonse-koonse. Lino baza kumunzi wesu!

7Jasoni ooyu nguubabamba muŋanda yakwe. Batyola milawo ya Muleli Mupati waku Loma. Baamba kuti kuli aumbi mwami, wiitwa kuti Jesu.»

8Lino majwi aaya akapyopyonganya bantu boonse antoomwe abapati bamunzi.

9Bapati aabo bakalunzya Jasoni abeenzinyina mweelwe wamali uuyandika kuti baangununwe, mpoonya bakabaleka.

Mbobakacita mu Beleya

10Lino mbukwakasiila buyo, basyomi bakatumina Paulu a Sailasi kumunzi wa Beleya. Nibakaakusika, bakaya kucikombelo ca Bajuda.

11Bantu baku Beleya bakali aamyoyo yakumvwisya kwiinda baku Tesalonika. Bakayandisya kuswiililisya makani amyoyo iimaninide, alimwi bakali kubalulula akwiiya Malembe buzuba abuzuba kuti babonesye naa eezyo nzyaakali kwaamba Paulu zyakali zyakasimpe ncobeni.

12Nkabela Bajuda banji bakasyoma, alimwi a Bagiliki banji, baalumi abakaintu bazizilwe bakasyoma.

13Pele Bajuda baku Tesalonika nibakamvwa kuti Paulu wakakambauka majwi aa Leza aku Beleya bakasika kuzoonyonganya akukopanya bantu.

14Cakufwambaana basyomi bakatumina Paulu kuya kulwizi, pele Sailasi a Timoti bakacaala mu Beleya.

15Lino baalumi bakasindikila Paulu bakaakumusisya mane ku Atenesi. Bamane bakabweeda ku Beleya, kabajisi malailile ngaakabapa Paulu aakuti Sailasi a Timoti bafwambaane kuboola kulinguwe.

Paulu mbwaakacita mu Atenesi

16Paulu naakacili kulindila Sailasi a Timoti mu Atenesi, wakabijilwa kapati kubona munzi oonse mbuwakazwide baleza bapange mbobakali kukomba bantu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Aboobo mucikombelo wakali kwaambilana a Bajuda alimwi abamasi bakali kukomba Leza, amwalo muzisambalilo wakali kwaambaula buzuba abuzuba abantu bakali kuboola mumo.

18Bamwi bantu basongo baitwa kuti Baipikuleya abamwi bamayi baitwa kuti Basitoyiki bakakazyanya anguwe. Bamwi bakati, «Ino ooyu uutaiide usola kwaamba nzi?» Bamwi bakati, «Uboneka anga waamba makani aabaleza bamasi.» Bakaamba boobo nkaambo Paulu wakakambauka makani aa Jesu aabubuke bwabafu.

19Nkabela bakatola Paulu kunkanzo iitwa kuti Aleopagasi, baakuti kulinguwe, «Tuyanda kuziba lwiiyo lupya oolu ndoiisya.

20Zimwi zintu yebo nzyoiisya tatuna kuzimvwide mbotwakabeda pe, nzyeenzu kulindiswe. Aboobo tuyanda kuziba naa zyaamba nzi.»

21(Nkaambo baku Atenesi abeenzu bakalongelede mumunzi ooyu lyoonse bakali kuyandisya kuswiilila akukanana makani mapya.)

22Lino Paulu wakaima kumbele lyabantu kunkanzo akuti, «Nywebo nobaalumi bamu Atenesi ndabona kuti muli basungu kukomba.

23Nkaambo nindakali kweendeenda mumunzi wanu, nindakali kulanga mumasena oomo momukombela, ndakajana cipaililo cilembedwe kuti, ‹Kuli Leza Uutazizilwe.› Aboobo ooyo ngomukomba buyo kamutamuzi ngonguwe ngwenjanda kumwaambila lino.

24Leza ooyu, nguwakalenga nyika azintu zyoonse zili mulinjiyo. Ngo Mwami wajula anyika, nkokuti takkali mumaanda aayakwa amaanza aabantu pe.

25Alimwi bantu tabakonzyi kumubelekela amaanza mbuli kuti ubulide cintu. Nkaambo walo mwini nguutupa buumi amuuya ngotuyoya, azimwi zyoonse.

26Alimwi kuzwa kumuntu omwe ngwaakalenga, nkukwakazwa misyobo yabantu, akubacita kuti bakkale munyika yoonse. Walo lwakwe mwini nguwakabamba ziindi zyabuumi bwabo ankobayookkala.

27Wakacita oobo kutegwa kuti bakakonzye kumulangaula, kuti ambweni inga balamuziba. Kwalo Leza tali kule kuzwa kuluumwi aumwi wesu pe.

28Tee kayi bakati,

‹Mulinguwe motuponena, motweendela, motubede.› Mbubonya mbobakalemba bamwi basongo banu kuti,

‹Aswebo tuli bana bakwe.›

29Lino mbuli mbotuli bana ba Leza, tatweelede kuyeeya kuti Leza ulakozyanyisigwa abaleza bapange bangolida, naa nsiliva, niliba bbwe lyakabezwa cabuuya alimwi akucitwa mumaanu aabantu.

30Leza wakalekelela bantu ciindi nibatakamuzi, pele sunu ulabalailila boonse mumasena oonse kuti beempe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Nkaambo Leza ulibambide kale buzuba mbwatizoobeteke nyika yoonse mubululami kwiindila mumuntu ooyo ngwaakasala. Leza wakatondezya kubantu boonse kuti ooyo muntu ngonguwe ngwaakasala nkaambo wakamubusya kuzwa kubafu!»

32Aawo nibakamvwa kuti Paulu waamba makani aakubuka kuzwa kubafu, bamwi babo bakamuseka, pele bamwi bakati, «Tuciyanda kuzookumvwa alimwi kumakani aaya.»

33Paulu wakazwa ooko wainka.

34Bamwi bakaba bakwe, basyoma. Akati kabantu aabo kwakali umwi uutegwa Dayonisiyosi. Ooyu wakali wankamu ya Aleyopagasi. Alimwi kwakali umwi mukaintu uutegwa Damalisi, alimwi abamwi bakasyoma.

Milimo 18

Mbwaakacita mu Kolinti

1Musule akooku, Paulu wakazwa ku Atenesi, wakaya ku Kolinti.

2Okuya wakaakujana Mujuda uutegwa Akwila, wakazyalilwa kumunzi wa Pontusi. Ooyu muntu amukaintu wakwe Pulisila bakacisikide lino-lino kuzwa kucisi ca Itali, nkaambo Muleli Mupati Kilaudiyasi wakalailila Bajuda boonse kuti bazwe mumunzi wa Loma. Paulu wakainka kuyoobabona,

3wakaakukkala akubeleka ambabo, nkaambo wakali muluki wa matente mbubonya abalo.

4Paulu wakali kukanana abantu mucikombelo, Sabata a Sabata, kasoleka kuti Bajuda a Bagiliki bazumine Makani Mabotu.

5Ciindi Sailasi a Timoti nibakasika kuzwa ku Masedoniya, Paulu wakapa ciindi cakwe coonse kukukambauka, kalungulwida Bajuda kuti Jesu ngo Munanike wa Leza.

6Nkabela nibakamukazya akutalika kwaamba zintu zitaluleme kulinguwe, walo wakatondezya kutazuminana ambabo kwiindila mukukunkumuna lusuko kuzisani zyakwe akubaambila kuti, «Mwalijaya nobeni! Nyina mulandu pe. Kuzwa sunu ndikukambaukila bamasi.“

7Mpoonya wakabasiya, walongela kuŋanda yamwaalumi umwi wamasi uutegwa Titiyasi Jusitusi, wakali muntu uukomba Leza. Ŋanda yakwe yakalibambene acikombelo.

8Eelyo mwaalumi uutegwa Kilisiposi, mweendelezi wacikombelo wakasyoma mu Mwami antoomwe amukwasyi wakwe oonse. Alimwi Bakolinti banji bakamvwa mulumbe akuusyoma, eelyo bakabbapatizigwa.

9Masiku amwi Paulu wakabona cilengaano. Mwami Jesu wakati, «Utayoowi, pele kokambauka buyo, utaleki pe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

10nkaambo mebo ndili aayebo. Taakwe muntu naba omwe uutikucise. Mumunzi ooyu
ndijisi bantu banji kapati.»

11Nkabela Paulu wakakkala ooko mwaka acisela kaiisya bantu majwi aa Leza.

12Lino Galiyo naakabikkwa bweendelezi bwacisi ca Akeya, Bajuda bakabungana,
bajata Paulu akumutola kunkuta.

13Bakati, «Ooyu muntu usoleka kusungilizya bantu kukomba Leza munzila
iiteendelani amulawo wesu!»

14Paulu naakatitalike kwaamba, Galiyo wakaambila Bajuda kuti, «Nikwali kuti muntu
ooyu watyola mulawo naa wabisizya mweenzinyina nindakaswiilila kaambo kanu no
Bajuda.

15Pele nkaambo makani aaamba zyamajwi, amazina buyo aazintu zyamilawo yanu,
nywebo amulibonene nobeni. Mebo nsikonzyi kuba mubetesi wazintu zili boobo pe!»

16Eelyo wakabatanda munkuta.

17Mpoonya boonse bakajata mwaalumi uutegwa Sositinesi, wakali ngomweedelezi
wacikombelo, bakamuuma kumbele lyankuta nkukonya. Pele eeco acalo taakwe
anicakapenzya Galiyo abuniini.

Paulu mbwaakabweeda ku Antiyoki

18Paulu wakacilikkede abasyomi mu Kolinti mazuba amwi manji. Kuzwa aawo
wakabasiya, wakanjila mubwato buya kucisi ca Siliya antoomwe a Akwila a Pulisila.
Pele ku Senkileye katanainka abwato, wakanyoola mutwe nkaambo
wakalikonkezezye kuli Leza.

19Nkabela bakasika kumunzi wa Efesusi, eelyo Paulu wakasiya Akwila a Pulisila,
walo wakanjila mucikombelo, waakutalika kwaambaula a Bajuda.

20Nibakamukumbila kuti kacikkede ambabo kwaciindi cilamfu, wakakaka.

21Pele naakabalaya wakabaambila buyo kuti, «Naa Leza kayanda ndiyooboola alimwi
kuno kulindinywe.» Mpoonya wakazwa mu Efesusi, wakainka abwato.

22Nkabela naakaakusika kumunzi uutegwa Sizaliya, wakaya ku Jelusalemu
kuyoojuzyanya abambungano ya Mwami, amane wakaya ku Antiyoki.

23Naakakkala-kkala ooko, wakazwa akuya kucisi ca Galatiya aca Fuligiya kuya
buyumya-yumya basyomi boonse.

Milimo ya Apolosi mu Efesusi amu Kolinti

24Umwi Mujuda uutegwa Apolosi, wakazyalilwa mumunzi wa Elekizandaliya,
wakasika ku Efesusi. Wakali kunongosola kwaamba, alimwi wakalaazi kapati
Malembe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Wakaliiisidwe kabotu munzila ya Mwami, alimwi mukusungwaala kupati wakali kwiisya zya Munanike wa Leza buluzi. Nikubaboobo wakazi buyo zyalubbapatizyo lwa Joni.

26Nkabela wakali kwaamba cabusicamba mucikombelo. Lino Akwila a Pulisila nibakamumvwa, bakamutola kuŋanda yabo akuyoomupandulwida kabotu zya Nzila ya Leza.

27Apolosi naakayeeya kuya kucisi ca Akeya, basyomi bamu Efesusi bakamulembela lugwalo lwakutolelezya kubasyomi bakali mu Akeya, kubaambila kuti bamutambule kabotu. Naakaakusika ooko, wakaakugwasya kapati aabo bakali basyomi kwiindila muluse lwa Leza.

28Awalo wakakazya Bajuda antangalala, katondezya kuzwa mu Malembe kuti Jesu ngo Munanike wa Leza.

Milimo 19

Paulu mbwaakacita mu Efesusi

1Kuciindi eeco Apolosi naakali mu Kolinti, Paulu wakaandulula cisi mane wakaakusika ku Efesusi. Ooko wakaakujana basyomi bamwi

2mbaakabuzya kuti, «Sena mwakatambula Muuya Uusalala nimwakasyoma?» Balo bakaingula kuti, «Peepe, swebo tatunamvwide akuti kuli Muuya Uusalala.»

3Mpoonya Paulu wakababuzya kuti, «Ino kayi mwakabbapatizigwa alubbapatizyo luli buti?» Balo bakaingula kuti, «Lwa Joni.»

4Eelyo Paulu wakati, «Joni wakabbapatizya aabo beempa akubaambila kuti baleelede kusyoma muli ooyo wakali kuyooza musule lyakwe, nkokuti muli Jesu.»

5Aboobo nibakamvwa oobo, bakabbapatizigwa muzina lya Mwami Jesu.

6Mpoonya Paulu wakababikka maanza aakwe, eelyo Muuya Uusalala wakabasikila, bakatalika kwaamba misyobo iimbi akukambauka Majwi aa Leza.

7Bakali baalumi bakatisike kukkumi abantu bobilo antoomwe.

8Kuzwa aawo Paulu wakanjila mucikombelo ca Bajuda. Myezi yotatwe wakali kwaambaula kubantu cabusicamba, mukuti abakwelele kuti basyome zyabwami bwa Leza.

9Pele bamwi babo bakali basicinguni, bakakaka kusyoma. Nkabela bakatalika kusampaula Nzila ya Leza antangalala. Nkaambo kaako Paulu wakabasiya, wakatolelezya abasyomi baya. Alimwi buzuba abuzuba wakali kwaambilana abantu mucikolo ca Tilenasi.

10Eeci cakacitika kwamyaka yobilo, aboobo bantu boonse bakali kukkala mucisi ca Asiya, Bajuda abamasi, bakaamvwa Majwi aa Mwami.

Bana ba Sikeva

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Lino kwiindila muli Paulu, Leza wakali kucita maleele aagambya.

12Bantu bakali kunga naa batola ntambala nituba tusani tumwi twakali kubelesya Paulu, akututola kubalwazi, malwazi aabo akali kupona, ayalo myuuya mibi yakali kugwisigwa mubantu.

13Abalo Bajuda bamwi bakali kweendeenda akuya bugwisya myuuya mibi, bakasola kubelesya zina lya Mwami Jesu mukucita mulimo ooyu. Bakaambila myuuya mibi kuti, «Ndamulailila muzina lya Jesu ooyo ngwakambauka Paulu kuti muzwe!“

14Bakali kucita oobo, bakali bana bali ciloba bamwaalumi wakali mupaizi mupati umwi wa Bajuda, uutegwa Sikeva.

15Muuya mubi wakati kulimbabo, «Jesu ndimuzi awalo Paulu ndizi zyakwe, pele nywebo, ino ndinywe bani?»

16Mpoonya muntu wakanjidwe muuya mubi wakatalika kubalwana wabasotokela anguzu mpati cakuti wakabazunda. Eelyo bakatija kuzwa muŋanda yakwe acinswe kabalaa zicisa.

17Boonse Bajuda abamasi bakali kukkala mu Efesusi bakaamvwa makani aaya, eelyo bakayoowa kapati. Nkaako bantu bakalumbaizya zina lya Mwami Jesu kwiindilila.

18Nkabela basyomi banji bakali kusika akwaamba antangalala zibi nzibakacita.

19Abalo basimabibo bakaleta mabbuku aabo akwaatenta mumulilo bantu boonse kabalangilila. Nibakasanganya mweelwe wamabbuku aakatentwa, wakasika kuzyuulu zili makumi osanwe zyamali aansiliva.

20Munzila eeyi Majwi aa Mwami akali kuya bumwaika akubeleka canguzu.

Manyongwe aamu Efesusi

21Lino zintu eezi nizyakamana kucitika, Paulu wakayeeya kuunka ku Jelusalemu, kwiinda mu Masedoniya amu Akeya. Wakati, «Ndaakuzwa ooko, ndileelede kuunka ku Loma akwalo.»

22Eelyo wakatuma Timoti a Elasitosi, baalumi bobilo bakali bagwasyi bakwe, ku Masedoniya, walo naakacikkede mucisi ca Asiya.

23Ciindi nciconya eeci kwakabuka mapenzi mapati mu Efesusi akaambo ka Nzila ya Mwami.

24Umwi mufuzi wansiliva uutegwa Demetiliyosi, wakali kubumba tufwanikiso twansiliva twacikombelo caleza mupange mukaintu Aatemisi. Nkabela mulimo ooyu wakucita tufwanikiso ootu wakali kubaletela mpindu mpati babelesi bakwe.

25Aboobo Demetiliyosi wakaita babelesi boonse antoomwe, alimwi abamwi bakajisi mulimo mbuli wakwe, eelyo wakati kulimbabo, «Nobaalumi, mulizi kuti kuvuba kwesu kuzwa kumulimo ooyu ngotujisi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Nkabela mulibwene akumvwa nobeni zintu nzyacita muntu ooyu Paulu. Waamba kuti baleza babumbwa amaanza aabantu tabali baleza pe. Aboobo wakwela bantu muno mu Efesusi acisi coonse ca Asiya mbocizulwa.

27Nkaako makani ngaaya. Caboneka kuti mulimo wesu ulasampaulwa abantu. Aboobo aaya taali ngangawo alikke pe, pele penzi limwi ndyakuti eeyi Ɲanda ya Leza wesu Aatemisi taicinooambi cintu pe kubantu. Abwalo bulemu bwaleza ooyu bulamana, kayi ngo leza uukombwa amuntu oonse uukkala mu Asiya mane amunyika yoonse!»

28Eelyo bantu nibakamvwa makani aaya, bakanyema kapati akutalika kupozomoka kuti, «Aatemisi wamu Efesusi ngomupati!»

29Lupyopyongano lwakamwaika mumunzi oonse. Nkabela mpumba yabantu yakajata ba Gayosi a Alisitakosi, baalumi bobilo baku Masedoniya, bakali kweenda a Paulu. Cakufwambaana, bakabatola kubbuwa lyazisobano.

30Paulu wakatilitole kunkamu yabantu eeyo, pele basyomi bakamukasya.

31Abalo bapati bacisi ca Asiya aabo bakali beenzinyina, bakamutumina majwi aakumukumbila kuti atakalibonyi kubbuwa eelyo.

32Mpumba yoonse yabantu yakaliilingene. Bamwi boongolola cimwi abamwi cimwi. Bamwi tiibakazi ancibakeetelwa pe.

33Bamwi bantu bakati Alekizandaa nguubwene makani aaya, nkaambo Bajuda ngubakatonkela kuyooima kumbele lyamuswaangano. Mpoonya Alekizandaa wakatambika maanza mujulu kuti bantu baumune, alivune kabotu.

34Eelyo nibakamuziba kuti wakali Mujuda, boonse bakoongololesya, kabaamba majwi ngoonya kwaciindi cili mbocibede. Bakali kuti, «Aatemisi waku Efesusi ngomupati!»

35Kumamanino mwaalumi umwi wakali ngomulembi wamumunzi wakabaumuzya bantu. Wakati kulimbabo, «Nobaalumi bamunzi wa Efesusi, cilizizilwe kubantu boonse kuti swebo tobantu bamunzi uuno tuli bantu balemeka cikombelo caleza Aatemisi, akuti tulalemeka bbwe lyamalembe aakwe lyakawa kuzwa kujulu.

36Taakwe muntu uukonzya kuzikaka zintu eezi, aboobo muleelede kuumuna, mutaciti cintu cakufwambaana.

37Mwaleta bantu aaba kuno nikuba kuti taakwe umwi wabo wakabba zintu zyamuŋanda yaleza wesu pe, nikuba kumusampaula walo.

38Kuti naa Demetiliyosi abasimilimonyina bajisi kaambo amuntu umwi, balakonzya kutolana kunkuta mumazuba babetesi nobabeteka.

39Pele naa kucili cimwi cintu ncomuciyanda, ceelede kubambwa ambungano yabasicisi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

40Nkaambo inga tulakonzya kupegwa mulandu wakuleta manyongwe akaambo kaceeci cacitika sunu. Tatukonzyi kulitamizya, alimwi taakwe kaambo kabotu nkotunga twapa.»

41Mbwaakamana buyo kwaamba boobu, wakaambila bantu kuti baunke.

Milimo 20

Lweendo lwaku Masedoniya aku Akeya

1Lino naakamana manyongwe, Paulu wakabunganya basyomi akubaambila majwi aakubayumya-yumya. Mpawo wakabalaya wakainka ku Masedoniya.

2Wakaandulula muzisi eezyo kuya buyumya-yumya basyomi amajwi manji. Waakusika ku Akeya,

3akukkala ooko myezi yotatwe. Wakali kulibambila kuya kucisi ca Siliya, pele naakaziba kuti Bajuda bakali kumukanza, wakayeeya buyo kubweeda kwiinda mu Masedoniya.

4Sopatee, mwanaa Pilusi, uuzwa ka Beleya, wakainka aawe, aba Alisitakosi a Sekundusi bazwa ku Tesalonika, a Gayosi uuzwa ku Deebe, Timoti, aba Tikikasi a Tulofimosi bazwa kucisi ca Asiya.

5Aaba bakatusaangunina akuyootulindilila kumunzi wa Tilowasi.

6Mbulyakamanina buyo pobwe lya Cinkwa Citakwe Mimena, aswebo twakeenda abwato kuzwa kumunzi wa Filipi. Lino naakamana mazuba osanwe, twakaakubajana ku Tilowasi, nkabela twakaakukkala mvwiki yomwe ooko.

Paulu mbwaakabusya Yutikosi ku Tilowasi

7Mubuzuba butaanzi bwamvwiki twakabungana antoomwe kulya mulalilo wa Mwami. Nitwakamana Paulu wakatalika kwaambaula makani abantu. Nkaambo kakuti wakali kuyanda kuunka mubuzuba butobela wakaambaula mane kusika akati kamasiku.

8Kwakali malambe manji muŋanda yamujulu motwakabungene.

9Alimwi mwakali mulombe uutegwa Yutikosi wakakkede ampulungwido yaŋanda. Nkaambo kakuti Paulu wakatola ciindi cilamfu kaambaula, Yutikosi wakatalika kufukula mane limwi wakoona. Eelyo naakali koona wakatesuka akuwida ansi kuzwida ampulungwido yaŋanda yatatu mujulu. Nibakaakumujana, wakalifwide.

10Paulu wakaselukila ansi, waakuliwaala amubili wamulombe akumufukatila. Mpoonya wakaambila bantu kuti, «Mutapengi pe, ulapona!»

11Lino Paulu wakatanta akubweeda alimwi muŋanda yamujulu. Wakakomona cinkwa walya. Wakaambaula ambabo kwaciindi cilamfu, limwi bwaca, amane wakalaya.

12Eelyo bantu bakamutola kuŋanda yokwabo mulombe ooyo kali muumi, alimwi kabakondedwe kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lweendo lwakuzwa ku Tilowasi kuya ku Miletusi

13Lino twakasaanguna kuunka abwato kuya ku Asosi, ooko nkutwakaakutansikila
Paulu mubwato. Wakatwaambilide kucita oobo nkaambo walo wakeenda amaulu
kuya nkuko.

14Eelyo naakaswaangana andiswe ku Asosi, twakamutansika mubwato akuya
kumunzi wa Mitiline.

15Bucica buyo twakeenda abwato kuzwa ooko, twakaakusika ku munzi wa Kiyosi.
Mubuzuba bwakatobela twakaakusika kumunzi wa Samosi, eelyo bukace alimwi
twakaakusika ku Miletusi.

16Pele Paulu wakayeeya kuti akainde munsi amunzi wa Efesusi mukuti atasowi ciindi
mucisi ca Asiya. Nkaambo wakali kuyanda kufwambaana kusika ku Jelusalemu, kuti
naa kacikonzeka kanooli nkuko bwaakusika buzuba bwa Pentekosite.

Paulu mbwaakalaya bapati bambungano yaku Efesusi

17Lino kali ku Miletusi Paulu wakatumya mulumbe ku Efesusi, akukumbila bapati
bambungano kuti bazooswaangane anguwe.

18Nibakasika, Paulu wakati kulimbabo, «Mulizi mbwindakakkala andinywe kuzwa
mubuzuba butaanzi mbondakasika mucisi ca Asiya.

19Ndakabelekela Mwami cakulitesya akati kamapenzi amause nkaambo
kazyakandicita Bajuda.

20Mulizi kuti taakwe acomwe cintu ncindakamusisila cakali kunoomugwasya
nywebo, pele ndakali kumukambaukila akumwiisya antangalala alimwi amumaanda
aanu.

21Nkabela ku Bajuda abamasi mbubonya buyo, ndakali kubakumbila kuti beelede
kusandukila kuli Leza, akusyoma mu Mwami wesu Jesu.

22«Lino amubone ndiya ku Jelusalemu, nkaambo Muuya Uusalala mbwaandilailila.
Nsizi citikacitike kulindime ooko.

23Pele ncendizi buyo ncakuti Muuya Uusalala wakandicenjezya muminzi mipati
yoonse kuti ntolongo amapenzi zilandilindila.

24Pele nsiyeeyeli kuti buumi bwangu mbuyandisi kulindime, pele cipati nkuti
ndimanizye mulimo wangu, abutumwa bwakandipa Mwami Jesu, bwakwaambilizya
Makani Mabotu aaluse lwa Leza.

25«Lino ndizi kuti nywebo nyoonse mbindakeendela akukambaukila zyabwami bwa
Leza tamukandiboni limbi pe.

26Aboobo ndaamba cakusinizya sunu obuno buzuba, kuti naa bamwi banu basweeke,
ndulwabo beni, mebo nyina mulandu pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Nkaambo taakwe ncindakamusisa, pele ndakamukambaukila zyoonse Leza nzyayanda.

28Nkaako kamulibamba lwanu nobeni, alimwi kamububamba butanga boonse oobo Muuya Uusalala mbwamupede kuti mubulange. Amweembele bambungano ya Leza eeyo njaakanununa alufu lwa Mwanaakwe mwini.

29Ndizi kuti ndazwa, baumpe babutambo, bayoosika akati kanu, nkabela tabakooyomuleka pe.

30Nikuba akati kanu nobeni, kuyooboola bamwi bayoooamba zyakubeja mukuti ambweni inga balakwela basyomi kulimbabo.

31Aboobo muleelede kulangisisya. Amuyeeye kuti kwamyaka yotatwe ndakaiisya umwi aumwi wanu sikati amasiku amisozi minji.

32«Lino ndamusiya mumaanza aa Leza amumakani aaluse lwakwe. Alo alakonzya kumuyaka akumupa zileleko eezyo nzyabambila bantu bakwe boonse.

33Taakwe nindakalikumbuzya mali niciba cisani camuntu umwi pe.

34Nywebo nobeni mulizi kuti ndakali kubeleka amaanza aangu aaya kulijanina zyoonse nzindakalikubula anzibakali kubula beenzuma mbotwakali limwi.

35Ndakamutondezya muzintu zyoonse kuti mukubeleka anguzu tweelede kugwasya aabo batakwe nguzu. Nitucita boobu katuyeeya majwi ngaakaamba Mwami Jesu lwakwe mwini naakati, ‹Kupa kuletela cileleko cipati kwiinda kutambula.› »

36Eelyo Paulu naakamana kwaamba, wakavuntama ambabo boonse akukomba.

37Boonse bakali kulila aawo nibakali kumufumbata akumumyonta kukumulaya.

38Cakabausisya kapati mmajwi ngaakaamba kuti tabaciyoomuboni limbi pe. Nkabela bakamusindikila kuya kubwato.

Milimo 21

Paulu mbwaakainka ku Jelusalemu

1Nkabela twakabalaya akweenda. Nitwakeenda abwato kuzubuka lwizi, twakasika ku Kosi, eelyo mubuzuba bwakatobela twakasika ku Lodisi. Nitwakazwa ooko twakainka ku Patala.

2Ooko twakajana bwato bwakali kuya ku Fenesiya, mpoonya twakanjila mulimbubo akuunka.

3Lino twakaakusika kubusena nkotwakali kukonzya kubona nsumbu ya Saipulasi, aboobo bwato bwakainda nkoili kulumwensi nsumbu eeyo, mane limwi twaakusika kucisi ca Siliya. Twakaakuzubukila kucito ca Taya, ooko bwato nkobwakaakulongolwedwa zintu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Ooko twakajana basyomi mbotwakakkala aabo mvwiki yomwe. Nkabela Muuya
Uusalala wakabayubunwida cakali kuyoocitika, eelyo balo bakaambila Paulu kuti
atainki ku Jelusalemu.

5Pele ciindi cesu nicakamana, twakalaya akuunka mulweendo lwesu. Nkabela boonse,
baalumi, bakaintu abana, bakatusindikila kuzwa mumunzi, nitwakasika kunkomwe
yalwizi, twakavuntama akukomba.

6Mpoonya twakalayana akunjila mubwato, nkabela balo bakabweeda kumunzi.

7Alimwi twakatalika lweendo lwesu, twakeenda abwato kuzwa ku Taya kuyoosika ku
Pitolemaisi nkutwakaakujuzya bakwesu, akukkala ambabo buzuba bomwe.

8Mubuzuba bwakatobela twakanyamuka akuyoosika kumunzi wa Sizaliya. Lino ooko
twakaakuunka kuŋanda yamukambausi uutegwa Filipo, twakaakukkala awe. Wakali
umwi wabaalumi bakali ciloba bakasalidwe mu Jelusalemu.

9Wakajisi bana basimbi bone batakanakwatwa, bakali basinsimi.

10Nikwakainda mazuba-azuba kwakasika musinsimi uutegwa Agabusi kuzwa kucisi
ca Judiya.

11Nkabela wakaza kulindiswe, wakabweza lutambo lwa Paulu, walyaanga kumaanza
akumaulu, eelyo wakaamba kuti, «Mboobu mbwaamba Muuya Uusalala,
‹Mukamwini lutambo oolu uyooangwa munzila iili boobu a Bajuda mu Jelusalemu,
bayoomupa mumaanza aabamasi.› »

12Nitwakamvwa makani aaya, swebo antoomwe abantu bakooko, twakakombelezya
Paulu kuti atainki ku Jelusalemu.

13Pele walo wakatwiingula kuti, «Ino ninzi ncomucita nimulilauka boobu,
akutyompya moyo wangu? Ime ndililibambilide kale, kutali buyo kwaangwa mu
Jelusalemu, pele akufwa akaambo ka Mwami Jesu.»

14Twakakacilwa kumukombelezya kuti atainki. Aboobo twakaleka buyo twakati,
«Luyando lwa Mwami alucitwe.»

15Nitwakakkala mazuba amwi ooko twakaangaanga twesu akuya ku Jelusalemu.

16Basyomi bamwi bazwa mu Sizaliya bakainka aswebo, baakututola kuŋanda
yamuntu, nkutwakeelede kusikila, uutegwa Munasoni uuzwa ku Saipulasi. Wakali
musyomi kuzwa kaindi.

Paulu mbwaakaswaya Jemusi

17Nitwakasika mu Jelusalemu basyomi bakatutambula amaanza obilo.

18Nkabela mubuzuba bwakatobela Paulu antoomwe aswebo twakainka kukubona
Jemusi, twakaakujana kuti abalo bapati bambungano boonse bakaliwo.

19Eelyo Paulu wakabajuzya alimwi wakaambilizya zintu zyoonse buzwide Leza
nzyaakacita akati kabamasi mulinguwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nibakamana kumuswiilila, boonse bakalumbaizya Leza. Mpoonya bakaambila Paulu kuti, «Ulakonzya kubona, mukwesu, kuti kuli zyuulu-zyuulu zya Bajuda basyoma, aabo balipede cakumaninina mukutobela Milawo.

21Bantu aaba bakaambilwa zyamakani aako kuti wakali kwiisya Bajuda boonse bakkala mumasi abamasi antoomwe, kuti baleke kutobela Milawo ya Mozesi. Alimwi wakali kubaambila kuti batanoopaluli bana babo nikuba kutobela ziyanza zyesu.

22Lino bantu aaba balamvwa kuti wakasika, ino tucite buti?

23Uleelede kucita ncotutikwaambile. Kuli baalumi bone okuno bakakonkezya kuli Leza.

24Koya ayebo ukalisalazye aabo. Wamana ubabbadelele zyakupa kuŋanda ya Leza, eelyo nobati kalinyoole. Munzila eeyi bantu boonse bayooziba kuti nzibakali kukwaamba tazili zyakasimpe akuti ulabamba ncobeni Milawo ya Mozesi.

25Lino kumakani aabamasi aabo basyoma, twakabatumina lugwalo lwakubaambila kuti twakaciyeeya kuti tabeelede kulya cilyo cakapaizigwa kumizimo, nikuba kulya bulowa, naa banyama basinwa, alimwi akuti balintantamune kubumambe.»

26Mpoonya buzuba bwakatobela Paulu wakatola baalumi aabo bone, waakulisalazya antoomwe ambabo. Kuzwa aawo wakanjila muŋanda ya Leza akuzibya bantu zya buzuba bwamamanino mumazuba aakulisalazya, ciindi omwe-omwe wabaalumi aabo nayoopa cipaizyo cakwe.

Paulu mbwaakajatwa muŋanda ya Leza

27Lino mazuba aali ciloba naakali afwiifwi kumana, bamwi Bajuda bazwa kucisi ca Asiya bakabona Paulu muŋanda ya Leza. Bakakopanya bantu banji akujata Paulu.

28Bakapozomoka akuti, «No Baisilayeli, amutugwasye! Ooyu ngomuntu uuya buya koonse-koonse kwiisya bantu kuti basampule bantu ba Isilayeli, a Milawo ya Mozesi, alimwi aŋanda ya Leza eeyi. Lino ngooyu waleta bamasi muŋanda ya Leza akusofwaazya busena busalala!“

29Bakaamba makani aaya nkaambo bakabona umwi mwaalumi uutegwa Tulofimosi uuzwa ku Efesusi, wakali a Paulu mumunzi, bakayeeya kuti Paulu wamutolede muŋanda ya Leza.

30Nkabela kunyongana kwakamwaika mumunzi oonse, bantu bakazuzaana boonse, bavumpa Paulu akumukwelela aanze lyaŋanda ya Leza. Mpoonya aawo bakajala milyango yayo.

31Bantu aabo bakayanda kujaya Paulu, kwakatuminwa kwaambilizya kumweendelezi wabasilumamba wa Baloma kwaamba kuti muli manyongwe mapati mumunzi oonse.

32Mpoonya-mpoonya mweendelezi wabasilumamba wakatola basilumamba alimwi abapati babo, wafwambaanina kuunka kubantu baya. Lino bantu nibakamubona uleza abasilumamba, bakaleka kuuma Paulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Mpoonya mweendelezi walumamba wakaya kuli Paulu, wamujata, eelyo wakalailila kuti aangwe anketani zyobilo. Mpoonya wakabuzya kuti, «Ino nguni ooyu muntu, alimwi ninzi ncaacita?»

34Bamwi bakaamba eeci bamwi eeci. Nkaambo kamanyongwe aayo mweendelezi taakaziba cini-cini cakacitika. Aboobo wakalailila basilumamba bakwe kuti batole Paulu kulimbabo.

35Bakeenda aawe mane kusika azitantilo zyamulyango waŋanda, aawo basilumamba bakanyamuna Paulu nkaambo bantu bakaubingana kapati.

36Boonse bantu bakali kuya bumutobela akupozomoka kuti, «Jaya!»

Paulu mbwaakalyaambilila

37Lino kabayanda kumunjizya mukati, Paulu wakaambila mweendelezi walumamba kuti, «Ndikumbila kuti ndikwaambile cimwi cintu yebo.» Mweendelezi wakati, «Sena ulaamba Cigiliki?

38Nkokuti toli Muijipiti uulya wakabusizye lupyopyongano mazuba aainda, akusololela zyuulu zyone zyabazangi munkanda?»

39Paulu wakaingula kuti, «Peepe, mebo ndili Mujuda, ndakazyalilwa mumunzi wa Taasosi, mucisi ca Silisiya. Ndili muzyale wamunzi mupati wabulemu. Akaka ndikumbila kukanana kubantu.»

40Mpoonya mweendelezi wakamuzumizya kwaamba. Eelyo Paulu wakaima amatantilo akutambika janza lyakwe kubantu. Nkabela nibakaumuna, Paulu wakaamba kulimbabo mu Cihibulu,

Milimo 22

1«Nobaalumi, bakwesu anomatata, amundiswiilile nkaambo ndiyanda kulyaambilila kulindinywe!»

2Nkabela nibakamvwa kuti waamba mu Cihibulu, bakaumuna, Paulu wakaya anembo akuti,

3«Mebo ndili Mujuda wini-wini, ndakazyalilwa ku Taasosi wamu Silisiya, pele ndakakomenena momuno mu Jelusalemu. Ndakali sicikolo wa Gameliyeli. Ndakatambula lwiiyo luzwide mu Milawo yabasikale besu, alimwi ndakali munkutwe kuli Leza mbubonya mbomubede anywebo nyoonse sunu aano.

4Ndakali kupenzya bantu batobela Nzila mpya eeyi, nikuba kubajaya. Ndakaanga baalumi abakaintu akubawaala muntolongo.

5Mupaizi Mupati abankuta balakonzya kuzumina kumakani aaya kuti ngakasimpe. Nkaambo mbambabo bakandipa magwalo aakutobela bakwesu Bajuda bakali ku Damasikasi. Eelyo ndakainka ooko kuti ndikaange banzila eeyi mukuti nkabalete ku Jelusalemu kabaangidwe kuti bazoosubulwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Paulu mbwaakalungulula kusanduka kwakwe
(Milimo 9.1-19; 26.12-18)

6«Lino nindakali kuya bweenda munzila iiya ku Damasikasi, ciindi casikati,
kwakandimwekela mumuni mupati uuzwa kujulu, wakamwekela busena boonse
mpondakabede.

7Mpoonya ndakawida ansi, nkabela ndakamvwa jwi liti, ‹Saulu, Saulu, ino
undipenzezya nzi?›

8Mpawo ndakabuzya kuti, ‹Ino nduweni Simalelaangu?› Walo wakati kulindime,
‹Ndime Jesu waku Nazaleta ngopenzya.›

9Aabo baalumi bakali aandime bakaubona mumuni, pele taakwe nibakalimvwa jwi
lyayooyo wakali kwaambaula kulindime.

10Ndakabuzya kuti, ‹Ino ndicite buti, Mwami?› Mwami wakati kulindime, ‹Nyamuka,
uye mu Damasikasi, oomo uyooambilwa zyoonse nzyoelede kucita.›

11Ndakoofwaala akaambo kamumuni uumwekesya, eelyo aabo basilweendoma
bakandisololela kukuboko akunjila mumunzi ooyo.

12«Ooko kwakali mwaalumi uutegwa Ananiyasi, wakali muntu wa Leza uutobela
Milawo, alimwi wakali kulemekwa kapati a Bajuda boonse bakali kukkala mu
Damasikasi.

13Wakaza kulindime akwiima munsi lyangu. Wakati, ‹Saulu, mukwesu, bona alimwi!›
Ciindi eeco nciconya ndakakonzya kubona alimwi, ndamulanga.

14Nkabela wakati, ‹Leza wabasikale besu wakusala kuti uzibe zyaluyando lwakwe,
kuti ubone Mululami wakwe, akuti umumvwe kaamba ajwi lyakwe.

15Nkaambo uyooba kamboni wakwe wakwaambila bantu boonse zintu nzyoobona
akumvwa.

16Ino ucilindila nzi? Nyamuka ulumbaizye zina lya Kilisito. Ubbapatizigwe,
usanzigwe kuti zinyonyoono zyako zilekelelwe.›

Paulu mbwaakaitwa kukukambauka kuli bamasi

17«Lino ndakabweeda ku Jelusalemu. Lino nindakali kukomba muŋanda ya Leza
ndakabona cilengaano.

18Ndakamubona Mwami kaamba kulindime kuti, ‹Kofwambaana uzwe mu
Jelusalemu, nkaambo bantu kuno tabakooswiilila bumboni bwako bwamakani aangu
pe.›

19Ndakati, ‹Iiyi, Mwami, balizi kabotu kuti ndakali kuunka muzikombelo kuyooanga
akuuma aabo bakali kusyoma mulinduwe.

20Alimwi akamboni wako Sitivini naakajaigwa, mebo lwangu ndakaliwo
akuzuminana abaabo bakamujaya, alimwi ndime ndakali kulindila zisani zyabaabo
bakamujaya.›

© 1996, Bible Society of Zambia.

21«Lino Mwami wakati kulindime, ‹Koya buyo nkaambo ndiyookutuma kule kuli bamasi.› »

22Bantu bakaliswiilide Paulu kusikila naakaamba majwi aaya, eelyo bakayoba akupozomoka kuti, «Azwe, jaya! Teelede akupona!»

23Bakali kupozomoka kabawaala zisani zyabo mujulu akutataula vu.

24Mpoonya mweendelezi wabasilumamba ba Baloma wakalailila bantu kuti bamunjizye muŋanda Paulu, wakabalailila akuti bamukwabbaule kutegwa bajane naa nkaambo nzi Bajuda ncibakali kumuvoolozyela boobu.

25Pele nibakamwaangilide kuti aumwe, Paulu wakaambila umwi mupati walumamba wakaimvwi aafwiifwi anguwe kuti, «Sena cileendelana amulawo kuti nywebo muume muntu Muloma uutanabetekwa akujaninwa mulandu?»

26Silumamba ooyo naakamvwa, wakaya kumweendelezi akuyoomubuzya kuti, «Ino ninzi ncomuyanda kucita? Uulya mwaalumi Muloma!»

27Aboobo mweendelezi wakaya kuli Paulu akuyoomubuzya kuti, «Kondaambila, sena uli Muloma?» Paulu wakaingula kuti, «Iiyi.»

28Nkabela mweendelezi wakati, «Buloma ndakabuula buya amali manji-manji.» Pele Paulu wakati, «Mebo mbuzyalwe buya.»

29Mpoonya bantu aabo bakali kuyanda kumubuzya mibuzyo bakasosoloka, awalo mweendelezi wakayoowa naakaziba kuti Paulu wakali Muloma, akuti wakaangidwe nketani.

Paulu kumbele lyankuta ya Bajuda

30Lino mweendelezi walumamba wakali kuyanda kuzibisya naa mulandu nzi Bajuda ngobakali kuyanda kupa Paulu. Aboobo mubuzuba bwakatobela wakamwaangununa, alimwi wakalailila bapaizi basilutwe abasinkuta kuti babungane. Eelyo wakaleta Paulu, wamwiimika kumbele lyabo.

Milimo 23

1Nkabela Paulu wakalangisisya basinkuta akwaamba kuti, «Nobakwesu, nsidonaiki mumoyo wangu abuumi mbwiindakkala kuli Leza kusikila sunu.“

2Amvwe boobo mupaizi mupati Ananiyasi wakalailila aabo bakaimvwi aafwiifwi a Paulu kuti bamuume kumulomo.

3Paulu wakati, «Ncobeni ayebo Leza ulakuuma, yebo obwaanda bulambidwe mulambo uutuba! Ulayanda kundibeteka ku Mulawo, pele watyola Mulawo kwiindilila mukulailila kuti ngumwe!»

4Lino bantu bakaimvwi kufwiifwi a Paulu bakati kulingwe, «Yebo, utukila mupaizi mupati wa Leza!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Paulu wakaingula kuti, «Nsiindazi, nobakwesu, kuti ngomupaizi mupati. Nkaambo Malembe alati, ‹Toelede kwaamba zyabubi bwamuleli wabantu bako.› »

6Lino Paulu naakabona kuti bantu bamwi oomo bakali Basaduki abamwi bakali Bafalisi, wakaamba canguzu wati, «Nobakwesu, mebo ndili Mufalisi, mwanaa Mufalisi. Ndabetekwa aano nkaambo ndijisi lulangilo lwakuti bafu bayoobusigwa kubuumi!»

7Mbwaakaambila buyo oobo, Bafalisi a Basaduki bakatalika kukwankwana mulicabo, nkaako nkamu yakaandaana.

8(Nkaambo balo Basaduki baamba kuti bantu tabakooyoobusigwa kuzwa kubafu, alimwi akuti taakwe bangelo pe, niiba myuuya, pele Bafalisi balazizumina eezi zyoonse zintu zyotatwe eezi kuti mpozili.)

9Aboobo kuyobeka kwakaindilila. Mpoonya bamwi bamayi ba Mulawo, aabo bakali bankamu ya Bafalisi, bakaima akukazya canguzu bakati, «Taakwe acomwe cintu cibi ncitwajana mumuntu ooyu! Antela muuya umwi naba mungelo nguwakaamba ncobeni kulinguwe!»

10Bakakazyanya kapati cakuti mweendelezi wabasilumamba wakayoowa kuti bantu balakwamauna Paulu, aboobo wakalailila basilumamba bakwe kuti banjile mukati kankamu yabantu bakagwisye Paulu kuzwa mukati kabo, akuti bamutole muŋanda yabo.

11Masiku aayo ngoonya Mwami wakazooima munsi lya Paulu akuti kulinguwe, «Koba aacamba! Wandaambilizya muno mu Jelusalemu amwalo mu Loma ukacite mbubonya.»

Makanze aakujaya Paulu

12Nibwakaca, Bajuda bamwi bakabungana antoomwe akubamba nzila yambuli mbobeelede kucita Paulu. Bakakonkezya kuti tabakoolya akunywa cintu nociceya mane do bajaye Paulu.

13Bakali bantu baindilila kumakumi one bakabamba makanze aaya antoomwe.

14Mpoonya bakaya kubapaizi basilutwe akubapati akuti kulimbabo, «Twakonkezya kuti tatukooyoolya cintu mane tujaye Paulu.

15Nkaako lino nywebo, antoomwe abasinkuta boonse, amutumine kumweendelezi wabasilumamba kuti alete Paulu kulindinywe, mumucenge kuti muyanda kutola makani aabwini kuzwa kuli Paulu. Swebo tunoolibambide kale kumujaya katana akusika ooko.»

16Pele mujwaa Paulu, mulombe wakaamvwa makanze aabo, aboobo wakainka waakunjila muŋanda mwakali Paulu, waakumwaambila makanze aayo.

17Mpoonya Paulu wakaita umwi wabasilumamba, wamwaambila kuti, «Atole mulumbe ooyo kumweendelezi wabasilumamba. Ujisi makani aakumwaambila.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Silumamba wakabweza mulombe akumutola kumweendelezi wabasilumamba. Akasike wati kulinguwe, «Mwaange Paulu walindiitide akundikumbila kuti ndilete mulombe ooyu kulindinywe nkaambo ulaakakwaamba kulindinywe.»

19Mweendelezi wakajata mulombe kukuboko akumutola kumbali, mpoonya wakamubuzya kuti, «Ngaayo ngakuti nzi?»

20Mulombe wakati, «Bajuda bamwi bazuminana kuti baze kulindinywe juunza akuzoomwaambila kuti mukamutolelele Paulu kuli basinkuta. Bazoomucenga nywebo kuti baciyanda kumvwisya kapati zyakaambo kakwe.

21Pele mutazoobazuminini, nkaambo kuli baalumi bainda kumakumi one bayooyubilila munzila kulindila Paulu. Boonse bakonkezya kuti tabakoolya nikuba kunywa mane bajaye Paulu. Lino buya balilibambilide kale kucita oobo, balindila buyo mbomuzookosola nywebo.»

22Eelyo mweendelezi wabasilumamba wakati kumulombe, «Utaambili muntu uumbi kuti wandizibya makani aaya.» Mpoonya wakamuleka mulombe, wabweeda.

Paulu mbwaakatolwa kumweendelezi Filikisi

23Lino mweendelezi wabasilumamba wakaita balupati-pati bobilo akuti kulimbabo, «Amubambe basilumamba bali myaanda yobilo baye ku Sizaliya, antoomwe abasimabbiza bali makumi aali ciloba, alimwi abasimasumo bali myaanda yobilo, balibambe kweenda sunu masiku ciindi ncobamana kulalila bantu.

24Mumubambile mabbiza awalo Paulu, mukamusiye kabotu kumweendelezi wacisi Filikisi.»

25Mpoonya mweendelezi wabasilumamba wakalemba lugwalo luti:

26«Ndime Kilaudiyasi Lisiyasi ndilembela ndinywe nomulemekwa ba Filikisi. Ndamujuzya.

27Bajuda bakajata mwaalumi alimwi bali kuyanda kumujaya. Nindakaziba kuti wakali Muloma, ndakainka abasilumamba bangu kuyoomuvuna.

28Ndakali kuyanda kuziba kaambo nkibakamupede, aboobo ndakamutola kunkuta yabo.

29Ndakajana kuti taakwe cintu ncaakacitide ceelede kuti ajaigwe nikuba kuti abikkwe muntolongo, mulandu ngobakali kumupa wakali wamibuzyo yazyamilawo yabo.

30Nkabela nindakaambilwa kuti Bajuda bakanza kumujaya, ndakayeeya kuti ndimutumine kulindinywe. Ndakaambila aabo basikumupa kaambo kuti bazooambe mulandu wakwe kulindinywe.»

31Basilumamba bakacita mbuli mbobakalaililwa. Bakatola Paulu akuyoomusisya kumunzi wa Antipatilisi masiku aayo ngoonya.

32Buzuba bwakatobela basilumamba baansi bakapilukila nkobakkala akusiya basimabbiza kuti kabaciya a Paulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

33Balo bakaakumusisya ku Sizaliya akuyoopa lugwalo kumweendelezi wacisi, bakasiya Paulu mumaanza aakwe.

34Mweendelezi wakabala lugwalo, amane wabuzya Paulu kuti naa wakali kuzwa kulubazu nzi lwacisi. Naakajana kuti uzwa ku Silisiya

35wakati, «Ndizookumvwa basika basimulandunyoko.» Mpoonya wakalailila kuti Paulu akwabililwe abasilumamba akubikkwa mumaanda aakasiya mwami Helodi.

Milimo 24

Paulu mbwaakatamikizigwa a Bajuda

1Nikwakamana mazuba osanwe, mupaizi mupati Ananiyasi wakainka ku Sizaliya, wakaya abapati alimwi asimulawo umwi uutegwa Teetulasi. Bakaakulibonya kumweendelezi Filikisi, akulungulula makani aamulandu ngobakali kupa Paulu.

2Paulu naakaitwa, Teetulasi wakapa kaambo kakwe munzila eeyi,

«Nomulemekwa! Busololi bwanu bwabusongo bwakatuletela ciindi caluumuno cilamfu, alimwi zintu zinji zibotu zyeelede zilacitwa mukusumpula akuleta bubotu mucisi cesu.

3Eezi zintu zili boobu zilatambulika kulindiswe koonse-koonse muziindi zyoonse. Aboobo tulilumbide kapati kulindinywe.

4Pele kwalo nsiyandi kumumanina ciindi canu pe, ndamukumbila kuti mundiswiilile ndipe matongoosi eesu mafwiifwi.

5Twajana kuti muntu ooyu ngusiŋunzuunzu. Utalika lupyopyongano akati ka Bajuda munyika yoonse, alimwi mmusololi wankamu iitegwa Banazaleti.

6Naakasola kusofwaazya ŋanda ya Leza, twakumujata. [Twakakanzide kumubeteka kwiindila mumulawo wesu,

7pele mweendelezi Lisiyasi wakasika akumutola canguzu.

8Amane wakalailila kuti aabo basikumupa twaambo baboole kumbele lyanu.] Kuti naa mwamubuzya ooyu, inga ndinywena lwanu mwalimvwida kuzwa kulinguwe ootu twaambo toonse ntotumwaambila.»

9Abalo Bajuda bakazumina akwaamba kuti toonse twaambo ootu tuli kasimpe.

Paulu mbwaakalikazizya kumbele lya Filikisi

10Lino mweendelezi wakoobola Paulu kuti awalo aambe. Eelyo Paulu wakati,

«Ndilizi kuti muli babetesi bacisi cino kwaciindi cilamfu, aboobo ndiliboteledwe kulikazizya kumbele lyanu.

11Mulakonzya kuziba nobeni kuti, kwainda buyo mazuba aali kkumi aabili kuzwa nindakasika ku Jelusalemu kuzookomba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Bajuda taakwe nibakandijana kandikazyanya amuntu muŋanda ya Leza, nikuba kundijana kandipyopyonganya bantu pe, nimuba muzikombelo zyabo nikuba kubusena bumwi buyo mumunzi.

13Tabakonzyi kutondezya kuti zintu eezi nzyobanditamikizya mpozili.

14Ncendizumina buyo kulindinywe nceeci, ndikomba Leza wabasikale besu kwiindila mukutobela Nzila eeyo njobati njabuzangi. Alimwi ndilazisyoma zintu zyoonse zilembedwe mu Milawo ya Mozesi amumabbuku aabasinsimi.

15Ndijisi lulangilo lomwe muli Leza mbuli oolo ndobajisi aaba bali waawa lwabo beni lulangilo oolo ndwakuti boonse bantu, baluleme abataluleme, bayoobusigwa kuzwa kubafu.

16Aboobo lyoonse ndasoleka mbuli mbwendikonzya, kuti kandilaamoyo uusalala kumbele lya Leza abantu.

17«Lino mukuti ndakali kumbi kwamyaka minji ndakainka ku Jelusalemu kutola mali kubantu bokwesu bacete alimwi akuti ndikape zipaizyo.

18Nindakali kucita mulimo ooyu, bakandijana muŋanda ya Leza, kandili ndalisalazya kale. Kwakanyina nkamu yabantu njindakali aayo pe, alimwi kwakanyina lupyopyongano.

19Pele kwakali bamwi Bajuda bazwa kucisi ca Asiya, abalo lwabo beni baleelede kuboola akuzoopa kaambo kabo kulindinywe, kuti ambweni inga bajisi mulandu umwi ngobandipede.

20Nibaba baaba bamwaambile naa bakandijanina mulandu nzi nindakali kubetekwa ankuta yabo.

21Kuli buyo cintu comwe ncindakaamba nindakaimvwi kumbele lyabo. Ndakati, ‹Ndabetekwa andinywe sunu akaambo kakusyoma mukubuka kwabafu!› »

22Lino Filikisi, mbwaakazi kabotu makani aa Nzila ya Mwami, wakajala amajwi aakuti, «Ndizooukosola mulandu wanu asika mweendelezi Lisiyasi.“

23Nkabela wakalailila silumamba wakali kulanga Paulu kuti kamubamba, pele amupe lwaangunuko lwakulikkalila kabotu akuzumizya beenzinyina kuti kabamugwasya kumupa zintu nzyabula.

Paulu kumbele lya Filikisi a Dulusila

24Lino naakainda mazuba mace, Filikisi wakaboola amukaintu wakwe Dulusila, Mujuda. Filikisi wakatumina kuti Paulu aletwe kulinguwe, eelyo wakazoomuswiilila kaamba zyalusyomo lwamuli Kilisito Jesu.

25Pele Paulu kacaamba makani aabululami, aakulijata mubuumi, alimwi aabuzuba bwalubeta buboola, Filikisi wakayoowa. Eelyo wakaambila Paulu kuti, «Pe mbubo, koya calino buyo, ndakwiita alimwi ndajana ciindi cibotu.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Namupilusya boobo wakali kulangila kuti antela Paulu inga ulamupa mali, ncaakali kumwiita-ita boobo akwaambaula anguwe.

27Lino niyakamana myaka yobilo, Poosiyosi Fesitosi wakasika akutola busena bwa Filikisi bwabweendelezi bwacisi. Lino Filikisi mbwaakali kuyanda kubotezya Bajuda, wakasiya Paulu kacili muntolongo.

Milimo 25

Paulu mbwaakabetekwa a Fesitosi

1Lino nikwakamana mazuba otatwe kuzwa kukusika kwakwe mucisi, Fesitosi wakainka ku Jelusalemu kuzwida ku Sizaliya.

2Ndilyonya bapaizi basilutwe abasololi ba Bajuda bakeeta matongoosi aabo aakupa Paulu mulandu. Bakamukumbila Fesitosi

3kuti ababede aalubomba, aboozye Paulu ku Jelusalemu. Bakaamba boobo nkaambo bakakanzide kuti bamuyubilile munzila akumujaya.

4Fesitosi wakabaingula kuti, «Paulu mmwaange mu Sizaliya, alimwi mebo ndaafwi kubweeda nkuko.

5Aboobo atukainke abasololi banu ku Sizaliya kuti bakamupe kaambo mwaalumi ooyo naa kuli cibi ncaakacita.»

6Fesitosi wakacilikkede ambabo ooko kwamazuba aali lusele naa kkumi, eelyo wakabweeda ku Sizaliya. Buzuba bwakatobela wakanjila munkuta akulailila kuti Paulu aletwe.

7Paulu naakasika, Bajuda bakazwa ku Jelusalemu, bakaima kumuzinguluka, akutalika kumutamikizya twaambo tunji twakumupa mulandu, pele tiibakali kukonzya kutondezya kuti ntwamasimpe.

8Paulu wakalikazizya mwini wakati, «Nsiindakabisizya Milawo ya Bajuda, niiba ŋanda ya Leza, naba Muleli Mupati waku Loma.»

9Fesitosi wakali kuyanda kubotezya Bajuda, aboobo wakabuzya Paulu kuti, «Sena ulayanda kutolwa ku Jelusalemu kuti nkakubetekele nkuko?»

10Paulu wakaingula kuti, «Ndiimvwi munkuta ya Muleli Mupati mwini, oomo mweelede kubetekelwa. Taakwe cibi ncindakacita ku Bajuda, mbubonya mbomuzi anywebo.

11Kuti naa ndakatyola mulawo akucita cimwi cintu ceelede lufu, nsikaki kufwa pe. Pele kuti twaambo ntobandipa katutali twabwini, kunyina muntu weelede kundipa mumaanza aabo. Ndalisisya ku Muleli Mupati.»

12Fesitosi naakamana kwaambilana abalailili bakwe, wakati kuli Paulu, «Mbuli mboolisisya ku Muleli Mupati ulatolwa nkukonya kulinguwe.»

Paulu kumbele lya Agilipa

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lino nikwakainda mazuba amwi, mwami Agilipa a mukaintu wakwe Beenisi bakasika ku Sizaliya kuzooswaya akujuzya Fesitosi.

14Nibakakkala ooko mazuba manji, Fesitosi wakaambila mwami makani aa Paulu mbwaabede. Wakati, «Kuli muntu kuno mwaange wakasiya Filikisi.

15Nindakali ku Jelusalemu, bapaizi basilutwe ba Bajuda alimwi abapati babo, bakaleta makani kulindime akundikumbila kuti muntu ooyu ndimupe mulandu.

16Ndakabaambila kuti tacili ciyanza ca Baloma kupa mulandu muntu nabani katawo simulandunyina. Kuleelede kuti boonse basikumupa mulandu babikkwe aamwi munkuta kutegwa ooyu uupegwa mulandu akonzye kulikazizya.

17Nibakasika kuno boonse, taakwe nindakasowa ciindi, ndakanjila munkuta akulailila kuti Paulu aletwe.

18Lino basikumupa mulandu bakaimikila munkuta, pele taakwe mulandu omwe wamilandu eeyo njendakali kuyeeya kuti njobamupede ngubakaamba.

19Nzyobajisi buyo makani aakukazyanya anguwe muzintu zyakukomba kwabo azyamuntu umwi wakafwa uutegwa Jesu, ooyo Paulu ngwaamba kuti mmuumi.

20Ndakabula ambwekonzya kujana twaambo twini twamakani aaya mbwaabede, aboobo ndakabuzya Paulu kuti naa wakali kuyanda kuya ku Jelusalemu akuyoobetekelwa nkuko.

21Pele walo wakalisisya ku Muleli Mupati, wakayanda kuti alangwe abasilumamba mane kaambo kakwe kakasike ku Muleli Mupati lwakwe. Aboobo ndakalailila kuti kacibambidwe mane kusikila ndaakumutumya ku Muleli Mupati.»

22Agilipa wakati, «Ambebo lwangu ndali kuyanda kumuswiilila muntu ooyo.» Fesitosi wakati, «Uzoomumvwa juunza mabala.»

23Nibwakaca Agilipa a Beenisi bakasika mubulemu bupati alimwi akucitilwa ziyanza zyacisi zyakutondezya kusekelela akulemya muntu mupati. Bakanjila muŋanda yakubunganina kabasindikidwe abasololi babasilumamba abapati bamunzi. Eelyo Fesitosi wakalailila kuti Paulu aletwe.

24Nkabela Festitosi wakaamba kuti, «O Mwami Agilipa, anywebo nyoonse nomuli aandiswe aano. Mwamubona muntu ooyu ngobatayandi Bajuda boonse bakkala kuno aku Jelusalemu. Bakaleta matongoosi kulindime akaambo kakwe. Balapozomoka akwaamba kuti teelede kuti kapona.

25Pele mebo taakwe nindakajana kuti wakacita cintu cakuti inga ulapegwa mulandu walufu. Alimwi walo mwini mbwaakalisisya kumwami mupati, ndakaciyeeya kuti ndimutumizye nkuko.

26Pele nsijisi kaambo keni-keni nkenga ndalemba kumuleli. Aboobo ndamuleta aano kulindinywe kwaambisya, O Mwami Agilipa! Kuti twamana kumubuzisisya kaambo kakwe mbokabede, ndijane cintu ncendeelede kulemba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Nkaambo tacili cabusongo kulindime kuti nditumine mwaange kaatakwe akutondezya kabotu mulandu wakwe mwini mbuubede.»

Milimo 26

Paulu mbwaakalyaambilila mwini kuli Agilipa

1Lino Agilipa wakati kuli Paulu, «Wazumizigwa kuti ulyaambilile omwini.» Lino Paulu wakatandabika janza lyakwe akulyaambilila mwini wakati,

2«Ba Mwami Agilipa! Ndaliyeeya kuti ndili muntu uulaacoolwe kuti sunu ndilikazizye ndemwini kulindinywe kuzintu zyoonse eezyo Bajuda nzyobandipa mulandu.

3Kapati eeci cili kasimpe akaambo kakuti nywebo mulizi kabotu makani aaziyanza zyoonse zya Bajuda. Aboobo ndamukumbila kuti mundiswiilile kabotu.

4«Bajuda boonse balizi zyabuumi bwangu mbundakapona kuzwa kubwana bwangu. Balizi kuti kuzwida kumatalikilo ndakalikkede mucisi cangu alimwi amu Jelusalemu mulikke.

5Kuti kabayanda kulungulula, inga balakonzya kuzuminana andime kuti kuzwida kumatalikilo ndakali wankamu ya Bafalisi yalo iili njiilangisisya lukondo lwesu.

6Lino ndiimvwi aano akubetekwa akaambo kalulangilo ndwejisi kucisyomezyo eeco Leza ncaakapa basikale besu.

7Ncencico cisyomezyo ncobalangila kutambula bantu bamisyobo yesu iili kkumi aibili, aabo bakomba Leza sikati amasiku. Nobami balemenede, lino nkaambo kakuba alulangilo oolu, ncindapedwa mulandu a Bajuda!

8Nkaambo nzi nywebo nomuli waano ncomutazumini kuti Leza nguubusya bafu?

9«Mebo lwangu ndakayeeya kuti ndicite koonse nkwindakali kukonzya kulesya makani aa Jesu waku Nazaleta.

10Ncencico eeco ncindakacita mu Jelusalemu. Ndakapegwa nguzu abapaizi basilutwe, nkabela ndakabikka bantu ba Leza banji muntolongo, alimwi nibakali kubetekwa kuti bajaigwe, ambebo ndakali kuzumina.

11Ziindi zinji ndakali kubasubula muzikombelo, akusola kubacita kuti batame lusyomo lwabo. Ndakali mukali kapati mumakani aaya, mane ndakali kuunka akuminzi iimbi mumasi aandeene-andeene kuya bubapenzya.

Paulu mbwaakalungulula zyakusanduka kwakwe
(Milimo 9.1-19; 22.6-16)

12«Nkakaambo aaka kakanditola kumunzi wa Damasikasi kandipedwe nguzu amalailile kuzwa kubapaizi basilutwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Nomulemekwa, twakali kweenda mumugwagwa ciindi casikati nindakabona mumuni uuzwa kujulu, uumwekesya kwiinda zuba, akutuzinguluka, mebo abaalumi mbindakali kweenda aabo.

14Toonse twakawida aansi. Nkabela ndakamvwa jwi lyakaamba mu Cihibulu kuti, ‹Saulu, Saulu! Nkaambo nzi ncondipenzya? Ulalicisa buyo omwini kuti kosansa cidyunsyo.›

15Nkabela ndakabuzya kuti, ‹Ino nduweni Simalelaangu?› Eelyo Mwami wakati, ‹Ndime Jesu ngopenzya.

16Pele nyamuka! Ndalitondezya kulinduwe kuti ndikusale kuba mubelesi wangu, ukabaambile bamwi zintu eezyo nzyoobona kulindime sunu, azeezyo nzenjookutondezya kumbele.

17Ndiyookuvuna kuzwa ku Baisilayeli akuli bamasi, nkaambo nkonkuko nkwindakutuma.

18Ukabazibye akubajokolola kuzwa kumudima kubanjizya mumumuni. Ukabagwisye munguzu zya Saatani akubanjizya munguzu zya Leza kutegwa kwiindila mulusyomo lwabo mulindime bakalekelelwe zinyonyoono zyabo akujana busena akati kabantu ba Leza basalidwe.›

Paulu mbwaakaamba zyamulimo wakwe

19«Bamwami Agilipa, taakwe nindakakaka kuswiilila eeco cilengaano ncendakabona kuzwa kujulu.

20Kusaanguna mu Damasikasi akuya mu Jelusalemu, nkabela amucisi coonse ca Judiya akati kabamasi, ndakakambauka kuti baleelede kusanduka kuzwa kuzibi zyabo akutambula Leza. Bacite milimo iitondezya kuti bakasanduka ncobeni.

21Aaka nkakaambo nkobakandijatila Bajuda nindakali muŋanda ya Leza akusola kundijaya.

22Pele kusikila buzuba buno ngu Leza uundigwasizye, aboobo ncendiimvwi aano akupa bumboni bwangu kuli boonse, nibaba bapati nibaba bantu buyo. Eeci ncendaamba ncencico ncobakali kwaamba basinsimi a Mozesi kuti ciyoocitika,

23cakuti Munanike wa Leza uleelede kupenga akuba mutaanzi kubuka kuzwa kubafu, kuti kukakambaukwe makani aalufutuko ku Bajuda akuli bamasi mukuti makani aayo akabe mumuni kulimbabo.»

24Lino Paulu kacikanana munzila eeyi, Fesitosi wakapozomoka wakati, «Paulu ulisondokede! Kwiiya kwako kwakusondosya!»

25Pele Paulu wakaingula kuti, «Nomulemekwa, peepe, nsisondokede. Makani ngeamba ngabwini, alimwi ambebo ndili sitikide mumoyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

[26]Bamwami Agilipa balizi zyoonse eezyi. Ncencico eeco ncekonzya kwaamba amoyo uusitikide. Ndili masimpe kuti baatobelezya kabotu makani oonse, nkaambo cintu eeci tiicakacitika kumbali pe.

[27]Bamwami Agilipa, sena mulasyoma majwi aabasinsimi? Ndilizi kuti mulaasyoma!»

[28]Lino mwami Agilipa wakati kuli Paulu, «Muciindi cisyoonto eeci sena inga wandisandula kuti mbe mu Kilisito?»

[29]Eelyo Paulu wakati, «Nociba ciindi cisyoonto naa cilamfu, kukomba kwangu kuli Leza nkwakuti nywebo, omwami, abamwi bandiswiilide aano sunu, babe mbulindime, kuleka buyo kwaangwa nketani eezi nzendilaazyo!“

[30]Lino mwami Agilipa, Beenisi mukaintu wakwe, a Fesitosi mweendelezi, abaabo bakalaabo bakanyamuka.

[31]Nibakeenda, bakalyaambauzya lwabo beni kuti, «Ooyu muntu taakwe cintu cibi ncaakacita ceelede kuti ajaigwe nikuba kubikkwa muntolongo.»

[32]Agilipa wakati kuli Fesitosi, «Kuti naatakalisisya ku Muleli Mupati, naangununwa buyo.»

Milimo 27

Paulu mbwaakainka ku Loma

[1]Lino nicakayeeyegwa kuti tweelede kweenda abwato kuya kucisi ca Itali, Paulu antoomwe abasintolongo bamwi bakapegwa mumaanza aamuntu uutegwa Juliyasi. Ooyu wakali mupati wankamu yalumamba lwa Baloma iitegwa «Basilumamba bamuleli mupati.»

[2]Twakanjila mubwato bwakazwida ku Adilamitiyamu oobo bwakali bambilide kale kuti bweende akuyooinda muzito zyacisi ca Asiya. Awalo Alisitakosi uuzwa kumunzi wa Tesalonika uuli mucisi ca Masedoniya, wakainka andiswe.

[3]Nkabela buzuba bwakatobela twakasika ku Sidoni. Lino Juliyasi wakali muntu uulaaluzyalo kuli Paulu, wakamulekela kuti anjile mumunzi kubona balongwe bakwe kuti bamugwasye zimwi zintu nzyaakabulide.

[4]Kuzwa kooko twakaindila kunyika lyansumbu ya Saipulasi nkaambo kaguwo lyakali kubbubbwida kuli ndiswe.

[5]Twakazubuka lwizi lubambene azisi zya Silisiya a Pamfiliya, twakasika ku Mayila, mucisi ca Lisiya.

[6]Ooko mupati walumamba wakajana bwato bwakali kuzwida kumunzi wa Alekizandaliya kuya ku Itali, nkabela wakatunjizya mulimbubo.

[7]Akaambo kaguwo lyakali kubbubbwida kuli ndiswe, twakali kukonzya buyo kweenda buniini-niini mane kumamanino twakaakusika kufwiifwi amunzi wa

© 1996, Bible Society of Zambia.

Sinidusi. Lino nkaambo kaguwo lyakaindilila, twakainda kulubazu nkoyakali kukonzya kutusutilila nsumbu ya Kiliti, twaakwiinda kumbali a Salimone.

8Twakabembeleka nkomwe yalwizi, nikuba kuti twakajana mapenzi mukweenda, eelyo twakasika kubusena butegwa Zito Zibotu, munsi amunzi wa Laseya.

9Twakakkala ciindi cilamfu ooko mane ciindi cakuliimya kulya cakainda. Ciindi eeco cakalibonya kuti cilatuletela ntenda kweenda abwato. Aboobo Paulu wakabacenjezya bantu kuti,

10«Nobaalumi, ndabona kuti lweendo lwesu kuzwa aano kuya kumbele lulaba lwantenda. Lubono lunji lulanyonyooka alimwi abwato, cimwi ciindi inga abantu balafwa.»

11Pele mupati walumamba wakazumina zyakaamba mupati wabwato amukamwini kwiinda nzyakamwaambila Paulu.

12Cito eeco tiicakali cibotu kukkala ciindi camupeyo, aboobo bantu banji bakali mulweendo oolo bakacili kuyanda kuti kabaciya kumbele mulwizi kutegwa naa kwakonzeka bakasike kucito ca Finikisi. Eeco ncito cili munsumbu ya Kiliti cilangide kumusanza-lwaambo akunyika-lwaambo, nkabela bakali kuyanda kuyookkalila nkuko muciindi camupeyo.

Iguwo mulwizi

13Lino kwakaunga luuwo lwakazwida kumusanza, lwakali kuunga buniini buyo, aboobo baalumi bakayeeya kuti bacite buyo mbuli mbobakali kuyanda. Eelyo bakabwaangununa bwato kuti butalike kweenda, lino bakabembeleka nkomwe ya Kiliti.

14Pele mpoonya-mpoonya buyo kwakatalika kubbubbula guwo pati lyakali kutegwa «Lyakunyika-lwaajwe» lyakali kubbubbula kuzwida kunsumbu.

15Mayuwe aaguwo akauma bwato. Mbuli mbocatakali kukonzeka kuti bwato bweende kabugama kuzwida guwo, twakalekela bwato kuti buunke buyo ooko nkolyakali kugama guwo.

16Twakaakusitililwa akasumba kaniini kategwa kilauda notwakaindila nkokali kumusanza. Lino ooko, mukati kamapenzi, twakakonzya kukaanga kato kaangililwa kubwato nkobuli musule.

17Nkabela bakakakwelela mukati, eelyo bakazambaila bwato amatambo. Bakaliyoowede kuti inga balapatila muntimba yakumbali kunkomwe yacisi ca Libya. Bakavunga masani aaenzya bwato akulekela bwato kutolwa aguwo.

18Pele guwo taakwe nilyakaleka kubbubbula pe, eelyo nibwakaca bakatalika kugwisya lubono ndubakayumwide akulusowela mumaanzi.

19Buzuba bwakatobela bakagwisya zibelesyo zyamubwato bazisowela mumaanzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Mazuba manji tiitwakali kukonzya kubona zuba niziba nyenyezi guwo lyakacili
kubbubbulisya kapati. Kumamanino, alulangilo lwakuti tulafutuka, lwakamana.

21Nikwakainda ciindi cilamfu, bantu kabatalyi cakulya, Paulu wakaima akati kabo
akubasinsa kuti, «Nobaalumi, mwakali kweelede kundiswiilila akutazwa kusiya Kiliti,
lino zyoonse eezi zyakunyonyookelwa akusweekelwa nizyataliwo pe.

22Pele lino ndamukumbila kuti, mukkazike myoyo nkaambo taakwe naba omwe
muntu uutifwe, bwato buyo bulikke mbobutinyonyooke.

23Nkaambo masiku aainda aaya mungelo uuzwa kuli Leza wangu ooyo ngwenkomba
walisikide.

24Wandaambila kuti, ‹Paulu, utayoowi! Nkaambo uleelede kuyooima kumbele lya
Muleli Mupati waku Loma. Leza mububotu bwakwe, wakupa buumi bwabaabo
boonse mbomuli aabo mulweendo oolu.›

25Nkaako nobaalumi, amukkalwe myoyo! Nkaambo ndisyoma Leza kuti zyoonse
nzyaandaambila ziyoocitika.

26Tuyoosowelwa ankomwe yansumbu imwi.»

27Oobu bwakali mbobusiku bwakumana mazuba aali kkumi aane, twakacili kuya
butontaikwa aguwo mulwizi lwa Adiliya. Lino akati kabusiku, basikweenzya bwato
bakayeeya kuti twakali kuya buswena kufwiifwi anyika.

28Aboobo bakalosya ntambo mumaanzi yakaangilidwe cintu cilemu kumpela, kuti
beeleke bulamfu bwamaanzi. Bakajana kuti akali kulampa tukokola tuli mwaanda
amakumi obilo. Nkabela bakeenda buniini, eelyo bakeeleka alimwi, bakajana bulamfu
bwatukokola tuli makumi aali fuka.

29Lino bakayoowa kuti bwato inga bwainka mumabwe, nkabela bakalosya zijatyo
zyabwato zyone kusule lyabwato, batalika akukomba kuti cibota bwaca.

30Basikweenzya bwato bakasoleka kuti bazwe mubwato, bakalosya kato mumaanzi,
bakacita mbuli kuti baya kukulosya zijatyo zyabwato zyakumbele.

31Pele Paulu wakaambila mupati wabasilumamba alimwi abasilumamba beni kuti,
«Kuti aaba basikweenzya bwato bazwe muno tamukoofutuka pe.»

32Aboobo basilumamba bakakosola ntambo zyakajisi kato akukalekela kuti kainke.

33Nkabela nibwakayanda kuca, Paulu wakabakumbila boonse kuti balye zyakulya.
Wakati, «Mwalindila mazuba aali kkumi aane, ciindi coonse eeci taakwe kantu
komwakalya pe.

34Nkaako ndamukumbila lino kuti amulye, muleelede kulya kutegwa mujane nguzu.
Taakwe akomwe kasusu kalaamitwe yanu kati kasweeke pe.“

35Mbwaakamanina kwaamba oobo, Paulu wakabweza cinkwa, wakalumba kuli Leza,
eelyo wakacikomona, wakalya kabalanga boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Aboobo bakaba aacamba, nkabela umwi aumwi wabo wakalya cakulya.

37Antoomwe toonse twakali myaanda yobilo amakumi aali ciloba acisambomwe mubwato.

38Boonse nibakamana kulya akukkuta, bakasowela mumaanzi maila, kutegwa bwato buube.

Kunyonyooka kwabwato

39Nibwakaca, basikweenzya bwato taakwe nibakaiziba nyika eeyo pe, pele bakabona busena aawo lwizi mpolubaanga luzwida aanze, alimwi mpolujisi maanzi mafwiifwi, aboobo bakayeeya kuti bakabikkile nkuko bwato.

40Eelyo bakakosola zijatyo zyabwato, bazisiya mumaanzi, alimwi bakaangununa ntambo zyakaangidwe mubalo wakunyona bwato. Mpoonya bakavungununa sani lyakumbele aabwato kutegwa guwo likonzye kubutonkela kumbele, eelyo bakeenda kululama kunkomwe.

41Pele bwato bwakaakusimpa mumusenga, bwapatila. Cipaanzi cakumbele cakapatila akutakonzya kweenda, nkabela cipaanzi cakusule cakakwamauka muzibeela-beela nkaambo mayuwe aakali aanguzu mpati.

42Lino Basilumamba bakabamba muyeeyo wakujaya baange boonse kuti kubule aumwi wabo uuti yambe akuzubuka kuti akatije.

43Pele mupati wabasilumamba wakali kuyanda kufutula Paulu, eelyo wakabakasya kucita oobo. Mpoonya wakalailila baange boonse bakali kukonzya kuyamba kuti baliwaale mumaanzi bayambe kuya kunkomwe.

44Musule batobele abalo bamwi, kabaya bujisilizi kuzipulanga zyabwato nikuba kuzibeela zimwi zyabwato zyakakwamukide. Mbombuboobu mbutwakazubuka toonse akufutuka.

Milimo 28

Mbobakacita ku Molita

1Lino nitwakafutuka akuzubuka, twakaziba kuti nsumbu mpotwakabede yakali kutegwa Molita.

2Basicisi bakooko bakalaalubomba kapati kulindiswe. Mvula yakali kuwa, alimwi kwakali kutontola, nkaako bakatukutwida mulilo akututambula kabotu toonse.

3Lino Paulu wakabwezelela nkuni, eelyo naakali kusikka, kwakazwa nzoka yakali kutija kkasaalizi lyamulilo, yakamuluma akuboko.

4Bantu bacisi nibakaibona nzoka akuboko kwa Paulu, bakatalika kulyaambauzya beni bakati, «Ncobeni muntu ooyu weelede kuti mujayi, nkaambo nikuba kuti wafutuka mulwizi, pele bululami bwa Leza tabuyandi kuti apone.»

5Paulu wakansansa nzoka mumulilo, kakunyina ambwabede pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Bakali kulangilila kubona kuti ulazimba kuboko nikuba kuwida ansi akufwa. Pele nibakalindila kwaciindi cilamfu kabataboni cintu cibi kacicitika kulinguwe, bakasandula miyeeyo yabo baamba kuti, «Peepe! Ooyu nguleza!»

7Afwiifwi buyo kuzwa waawo mpotwakabede kwakali myuunda yamuntu uutegwa Pubuliyasi, wakali ngomupati wansumbu eeyo. Awalo wakatutambula amaanza obilo, nkabela twakakkala anguwe mazuba otatwe.

8Lino wisi Pubuliyasi wakali kuciswa mubili kuupya kapati alimwi akusoomona kalowa. Paulu wakanjila muŋanda mwaakabede, waakukomba, amane wakabikka maanza aakwe alinguwe akumuponya.

9Eeci nicakacitika, balwazi boonse bamunsumbu eeyo bakasika, nkabela bakaponyezegwa.

10Bakatupa zipego zinji, alimwi nitwakanjila mubwato kuti tweende bakatubikkila azimwi zintu zinji mubwato eezyo nzitwakabulide mulweendo lwesu.

Lweendo lwakuzwa ku Molita kuya ku Loma

11Lino nikwakamana myezi yotatwe, twakaya abwato bwakazwida ku Alekizandaliya bwakali kutegwa «baleza bamayanga» bwakakkede muciindi camupeyo coonse munsumbu eeyo.

12Eelyo twakaakusika kumunzi wa Sailakusi akukkala mulinguwo mazuba otatwe.

13Alimwi kuzwa ooko twakeenda akuyoosika kumunzi wa Legiyumu. Nkabela buzuba bwakatobela kwakatalika kuunga luuwo luzwida kumusanza, eelyo nikwakamana buyo mazuba obilo twakaakusika kumunzi uutegwa Puteyoli.

14Ooko twakajana bamwi basyomima bakatukumbila kuti tukkale ambabo mvwiki yomwe. Kuzwa ooko twakaakusika ku Loma.

15Basyomima bakali kukkala ku Loma nibakamvwa, bakeenda mane kuyoosika kubusena bwiitwa kuti Isambalilo lya Apiyusi bamwi kubusena butegwa Maanda Aakulida Otatwe, kututandila kuti bakatucinge. Lino Paulu naakababona, wakalumba Leza, alimwi wakakkalwa moyo.

Paulu mu Loma

16Nitwakasika ku Loma, Paulu wakazumizigwa akubikkwa alikke, umwi wabasilumaba wakali kumulindila.

17Nkabela nikwakamana mazuba otatwe, Paulu wakaita basololi ba Bajuda bamumunzi ooyo kuti aswaangane akukanana ambabo. Nibakabungana wakati kulimbabo, «Nobakwesu! Nikuba kuti taakwe ncendakabisya kubantu besu, nikuba kuziyanza zyabasikale besu, ndakaangwa mu Jelusalemu akupegwa mumaanza aa Baloma.

18Balo bakandibuzya mibuzyo, nibakamana bakali kuyanda kundaangununa nkaambo bakajana kuti taakwe mulandu ngundakacita wakeelede kuti ndijaigwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Pele Bajuda bakakaka kuti ndaangununwe, aaka nkakaambo kakandicitya kuti ndilisisye ku Muleli Mupati wakokuno. Nikubaboobo kulisisya kwangu takuli kwakuti ndibape mulandu bantu bokwesu pe.

20Aaya ngamakani ngendamwiitila kuti ndaangidwe boobu nkaambo kayooyo ngobalangila bantu ba Isilayeli.»

21Lino balo bakaingula kuti, «Tatuna kutambula magwalo aazwa ku Judiya aamba makani aako. Alimwi taakwe umwi wabakwesu wakazwida nkuko wakatwaambila makani aaya, naa kwaamba cimwi cintu cibi anduwe pe

22pele tulayanda kumvwa miyeeyo yako mbwiibede, nkaambo ncobeni tulizi kuti koonse-koonse bantu baamba zyakukazya nkamu yabuzangi njonjilide.»

23Lino bakabamba buzuba bwakuzoobungana antoomwe a Paulu alimwi, mubuzuba oobo kwakasika nkamu yabantu mpati ya Bajuda kubusena kwakabede Paulu. Kuzwida cifumo-fumo kusikila masiku Paulu wakali kubapandulwida makani aaamba zyabwami bwa Leza. Wakasola kubacita kuti bamuzumine Jesu kwiindila mukubaambila mbuli mbwalembedwe mu Milawo ya Mozesi alimwi amumalembe aabasinsimi.

24Bamwi babo bakazumina majwi aa Paulu, pele bamwi taakwe nibakazumina pe.

25Aboobo bantu aaba bakamwaika kabaandeene mukuzumina kwabo, ciindi Paulu naakamana kwaamba nkani eeyi yomwe yakuti, «Ncobeni Muuya Uusalala wakaamba kabotu aawo naakakanana kwiindila mumusinsimi Izaya kuli basikale besu

26kuti,

‹Koya ukaambile bantu aaba kuti, Ncobeni muyoomvwa, pele tamukooyoomvwisisya akubona muyoobona pele tamukooyoobonesesya.

27Kayi maanu aabantu aaba mafwiifwi, aalo matwi aabo baasinka ameso aabo baafwinya. Nikwatali boobo nikunga balabona akumvwa akuba aamaanu kuti beempe kutegwa mbaponye akubaleleka.› »

28Alimwi Paulu wakayungizya kukukanana wakati, «Muleelede kuziba kuti makani aa Leza aalufutuko atumwa kuli bamasi. Balo bayooaswiilila!»

[29Paulo naakamana kwaamba makani aaya, Bajuda bakainka kabaya bukazyanya mulicabo.]

30Lino kwamyaka yobilo Paulu wakakkede muŋanda njaakali kulibbadelela mwini, alimwi wakali kubatambula kabotu boonse bakali kuboola kumuswaya.

31Wakali kukambauka zyabwami bwa Leza akwiisya makani aa Mwami Jesu Kilisito. Wakali kwaamba cakutayoowa alimwi kaangulukide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Baloma

Baloma 1

1Ime ndime Paulu, mutwanga wa Jesu Kilisito, mutumwa mwiite, wakasalilwa kuti akaambilizye Makani Mabotu aa Leza.

2Makani Leza ngaakasyomezya kwiindila mubasinsimi bakwe mbuli mbokulembedwe mu Malembe Aasalala.

3Makani Mabotu ngaaamba zya Mwanaakwe, walunyungu lwa Devedi mubuntu bwakwe.

4Pele Muuya Uusalala wakatondezya canguzu kuti ngonguwe Mwanaa Leza kwiindila mukumubusya kubafu. Ooyu ngu Jesu Kilisito Mwami wesu.

5Mulinguwe Leza wakandipa cipego cakuba mutumwa wa Kilisito uuletela misyobo yoonse Makani Mabotu kuti bamusyome walo akumuswiilila.

6Anywebo muli bamwi babaabo baitidwe a Leza kuti mube ba Jesu Kilisito.

7Nyoonse nobayandwa ba Leza nomuli mu Loma ndamujuzya. Mwakaitwa kuti mube bantu bakwe. Leza Taata a Jesu Kilisito Mwami wesu amubede aaluse akumupa luumuno.

Paulu ulumba Leza nkaambo ka Baloma

8Kusaanguna ndalumba Leza wangu muli Jesu Kilisito nkaambo kandinywe, akaambo kakuti munyika yoonse bantu baamba zyalusyomo lwanu.

9Leza ngwemanina milimo amoyo wangu oonse mukukambauka Makani Mabotu aa Mwanaakwe, ngokamboni wangu kuti lyoonse ndamwiibaluka cakutaleka mukukomba kwangu koonse.

10Ndalomba kuti naa Leza kayanda ambweni inga ndakonzya kusika kulindinywe.

11Ndayandisisya kapati kumubona kutegwa nkamwaabile cimwi cipego camuuya kuti nkamuyumye-yumye.

12Kapati ngambe kuti tukayumizyanye mulusyomo mebo ndikayumye ndinywe anywebo mukayumye ndime.

13Nkaako nobakwesu, njanda kuti muzibe kuti kanji-kanji ndakali kuyeeya kuti mboole kulindinywe, pele kusikila ono ndakacilwa. Njanda kuti nkabeleke akati kanu kuti micelo imwi ikaboneke, mbubonya mbuli mbokubede akati kabamasi bamwi.

14Ndijisi mulimo wakukambaukila bantu boonse, baiide mbuli Bagiliki nibaba bataiide, nibaba basongo, nibaba bafuba-fuba.

15Nkaambo kaako ndayandisya kumukambaukila Makani Mabotu anywebo nomuli mu Loma.

Inguzu zya Makani Mabotu

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Mebo nsyuusi nsoni a Makani Mabotu aa Kilisito, nkaambo ninguzu zya Leza zyakufutula baabo basyoma boonse, kusaanguna Bajuda, eelyo kuzwa waawo abamasi abalo.

17Nkaambo Makani aaya ngaatuyubunwida Leza mbwatondezya bululami. Nzila eeyi njalusyomo kuzwa kumatalikilo kusikila kumamanino. Mbuli mbokulembedwe kuti, «Ooyo uululeme kwiindila mukusyoma uyooba aabuumi.»

Bantu boonse mbaasizibi

18Lino bukali bwa Leza buzwa kujulu buzide ali basizibi boonse batalemeki Leza. Azibi zyabo balesya beenzinyina kuti batazibi bwini.

19Nkaambo eezyo muntu nzyakonzya kuziba zya Leza balizizi kabotu-kabotu. Leza lwakwe mwini nguwakabayubunwida eezi.

20Nkaambo kuzwa kumalengelo bantu balizi bube butaboneki bwa Leza, nkokuti nguzu zyakwe zitamani abuleza bwakwe. Bantu balaziba eezi nibabona eezyo Leza nzyaakalenga. Aboobo tabajisi cilitamizyo pe.

21Ncobeni bakalimuzi Leza, nikuba boobo tiibakamulemeka akumulumbaizya, pele bakali kuyeeya buyo zyabuyo, nkabela mudima wakazula mumyoyo yabantu bafuba-fuba aabo.

22Bakali kuti, «Tuli basongo,» anukuti mbafuba-fuba.

23Bakaleka kulemeka Leza uutafwi, bakomba baleza bapange baboneka mbuli bantu bafwa, ambweni mbuli bayuni naa banyama naa zikalaba.

24Ncencico eeco Leza ncaakabalekela kuti bacite zisusi zyamyoyo yabo akucitana zisaaza akusofwaazya mibili yabo.

25Bakasiya zyabwini zya Leza akutobela zyabuyo. Balalemeka akubelekela zilenge mubusena bwakulemeka akubelekela Mulengi walo ngotweelede kulemeka lyoonse. Akube boobo.

26Nkankakaako Leza ncaakabalekela kuti baccilile zisusi zyuusya nsoni. Abalo bakaintu babo bakasiya mulimo wabukaintu baccilila mulimo uusofwaazya.

27Mbubonya oobo abaalumi babo bakaleka bukkale bwamuŋanda batalika kucita zitaambiki abaaluminyina. Bakacitana zijazya nsoni, eelyo mukucita boobo bakaliitila cisubulo eeco ceelede milimo yabo iisesemya.

28Nkaambo bakakaka kutobela Leza, wakabasiya mumizeezo yabo mibi kuti bacite zintu zisofweede.

29Myoyo yabo izwide bubi, mbuli bulyato, munyono, bbivwe, bujayi, bulwani, lweeno, alusulo. Balavwiya,

30akubejelezya, akusula Leza. Mbaasikasampu-sampu, basikulisumpula, basikulilumbaizya, basikulenga bubi, batalemeki bazyali.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Batakwe manjezeezya, batasyomi, batakwe luzyalo, bateeteleli.

32Balizi mulawo wa Leza uuti bantu bacita zili boobu baleelede kufwa. Nikuba boobo tabaciti buyo eezyo, pele balalumbaizya abamwi bazicita.

Baloma 2

Lubeta lwa Leza

1Lino, yebo omuntu nobani, oobeteka bamwi, tojisi cilitamizyo. Sena tozi kuti mumakani ngobeteka umwi aayo ayebo ulalizula omwini, nkaambo ulacita mbubonya?

2Toonse tulizi kuti lubeta lwa Leza lululeme luzida ali baabo bacita milimo iili boobo.

3Ani uyeeya buti omuntu ooboteka bamwi bantu bacita milimo iili boobo kakuli ayebo ulaicita mbubonya buyo omwini? Sena yebo uyooeleba lubeta lwa Leza?

4Sena ulaubausya luzyalo lwa Leza lunji alweengelelo lwakwe? Sena tozi kuti Leza ulakufwida luzyalo mukuti weempe?

5Pele uli sicinguni uutayandi kusanduka, nkaako uliletela bukali Leza mbwayootondezya mubuzuba mbwayoobeteka bantu boonse mubululami.

6Mubuzuba oobo Leza uyoobweedezezya muntu omwe-omwe mbuli kumilimo yakwe.

7Aabo bacita ziluleme cabusungu, kuyandaula bulemu, kulelekwa, abuumi butamani, Leza uyoobapa buumi butamani.

8Pele aabo bakazya, bataswiilili njiisyo zya Leza zyabwini, pele bacita zitaluleme, Leza ulabanyemena mubukali bwakwe.

9Mapenzi amakatazyo ayoozida boonse aabo bacita bubi, kusaanguna Bajuda, kwamana bamasi.

10Pele uyoolemeka, kulumbaizya, akupa luumuno kuli boonse aabo bacita zibotu, kusaanguna Bajuda, kwamana bamasi.

11Nkaambo kakuti Leza talangi ciwa camuntu pe.

12Bantu boonse bakabisya kabatazi Mulawo bayoonyonyoonwa nikuba kuti tiibakuuzi Mulawo ooyo. Abalo aabo bakabisya kabazi Mulawo, Mulawo ooyo nguuyoobazula.

13Nkaambo bantu tabalulami kuli Leza mukuti bakamvwa Mulawo. Pele aabo babamba Mulawo, mbabaluleme kuli Leza.

14Bantu batali Bajuda banyina Mulawo, pele ciindi lwabo beni nobacita zyaamba Mulawo, batondezya kuti balijisi Mulawo mumyoyo yabo, nikuba kuti tabajisi Mulawo wa Mozesi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Zintu nzyobacita zilatondezya kuti Mulawo ooyo ulilembedwe mumyoyo yabo. Balizi kuti eezi nzyamasimpe nkaambo manjezeezya aabo alabakasya, alimwi zimwi ziindi alabazumizya.

16Mboziyooba mubuzuba oobo, Leza kwiindila muli Jesu Kilisito, uyoobeteka maseseke aali mumyoyo yabo, kweendelana a Makani Mabotu aaya ngekambauka mebo.

Paulu mbwaakakazyanya abasikuupa-upa aameso

17Pele yebo olyaamba kuti uli Mujuda, ulajatisya Mulawo akulikankaizya muli Leza.

18Ulizi Leza ncayanda kuti ucite, alimwi nkaambo kakuti wakuuiya Mulawo, ulizi kwaandaanya zintu ziluleme azibyaabi.

19Ulasyoma kuti uli musololi waboofu, amumuni wabo bali mumudima,

20mulailili wabafuba-fuba, amwiiyi wabataiide. Usyoma boobo nkaambo mu Mulawo ulajana busongo anjiisyo zyabwini.

21Ino yebo ookonzya kwiisya mweenzinyoko, sena tokonzyi kuliiisya omwini? Yebo okambauka kuti bantu batabbi, sena yebo ulabba?

22Ino yebo ooamba kuti bantu batalaliki, sena yebo ulalalika? Ino yebo oosesemwa kaambo kabaleza bapange, sena ulabba zyamuŋanda iipaililwa baleza bapange?

23Yebo oolikankaizya mu Mulawo wa Leza, sena tojazyi Leza buusu nosotoka Mulawo?

24Cili mbuli mbokulembedwe kuti, «Bamasi balasampaula Leza akaambo kandinywe.»

Bupalule bwamumoyo

25Lino kupalulwa kulagwasya kuti muntu wabamba Mulawo. Pele kuti kasotoka Mulawo nicali cibotu kuti natakapalulwa buyo.

26Kuti uutapalwidwe kabamba Mulawo wa Leza, sena tali buyo mbuli uupalwidwe kuli Leza?

27Nkaambo kaako kuti ooyo uutapalwidwe kabamba Mulawo uyookuzula yebo o Mujuda oopalwidwe alimwi oojisi Milawo ya Leza wamana uliisotoka.

28Mujuda mwini-mwini tali yooyo uulibonesya buyo mbuli Mujuda kubantu. Alimwi kupalulwa kwini-kwini takuli kooko bantu nkobacita kumubili pe.

29Mujuda mwini-mwini nguyooyo Mujuda mumoyo. Alimwi kupalulwa kwini-kwini nkukooko kwamumoyo, kucitwa a Muuya Uusalala. Takucitwi mukutobela zyaamba Mulawo pe. Uulumbaizya muntu ooyo ngu Leza, kutali bantunsi.

Baloma 3

Zyabululami bwa Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino Bajuda babainda buti bamasi? Ino akwalo kupalulwa kuli aampindu nzi?

2Kuli mpindu mpati kapati. Kayi kusaanguna, Leza wakapa Bajuda majwi aakwe.

3Ino kuti bamwi babo kabali tiibakali kusyomeka, sena kutasyomeka kwabo inga kwacita kuti Leza awalo atasyomeki?

4Peepe, embo pe! Pele bantu bazibe kuti Leza ulasyomeka, nikuba kuti bantu boonse mbabeji. Mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti,

«Uzibwe kuti waamba ziluleme nokanana, alimwi ulazunda nobeteka.»

5Pele naa kutalulama kwesu kutondezya kuti Leza ulililuleme, ino twaambe buti? Sena tulakonzya kwaamba kuti Leza taluleme natusubula? Aawa ndaamba bwaamba bantu.

6Peepe, embo pe! Leza kuti kataluleme inga ulakonzya buti kubeteka bantu boonse?

7Umwi inga ulati, «Naa kuti kubeja kwangu kakutondezya kusyomeka kwa Leza akumuletela bulemu, ino nkaambo nzi ncembetekwa mbuli muntu sizibi?»

8Ambweni kuti sena tulakonzya kucita zibi kutegwa zibotu ziboneke? Nkobali bamwi batubejelezya kuti mbotwaamba oobo. Aabo bayoopegwa cisubulo cibeelede.

Bantu boonse tabaluleme

9Lino twaambe buti? Sena to Bajuda tulabainda bamasi? Peepe, tatubaindi abuniini, nkaambo twaamba kale kuti boonse mbaasizinyonyoono Bajuda abamasi mbubonya.

10Mbuli mbwaaamba Malembe kuti,

«Taakwe uululeme pe, naba omwe.

11Taakwe uuswiilila nikuba kuyandaula Leza.

12Boonse baleya, babisya boonse. Taakwe uucita bubotu, taakwe naba omwe.

13Mutumeneno twabo muli ziyoosya mbuli cuumbwe cikwazeme. Amilaka yabo bakanana buyo zyalweeno. Amilomo yabo baamba majwi mabi mbuli buyoka bwanzoka.

14Mukanwa lyabo muzwa majwi aabukali aalusinganyo.

15Balafwambaana kuti bajaye beenzinyina.

16Balanyonyoona akupenzya kuli koonse nkobaya.

17Nzila yaluumuno tabiizi pe.

18Tabayoowi Leza naaceya pe.»

19Lino tulizi kuti zyoonse zyaamba Mulawo wa Leza zijatilizya baabo bali mu Mulawo, kutegwa babule cilitamizyo, eelyo Leza abazule boonse.

20Kayi kwiindila mumalailile aali mu Mulawo taakwe muntu naba omwe uukonzya kululama kuli Leza. Nkaambo Mulawo nguututondezya kuti tuli basizinyonyoono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Leza mbwalulamika bantu

21Lino Leza watuyubunwida nzila njalulamikila bantu, nzila eeyi tiili yakubamba
Mulawo pe. Naba Mozesi abasinsimi balazuminina anzila eeyi.

22Nzila Leza njalulamikila bantu boonse nkusyoma Jesu Kilisito. Taakwe lusalululo
pe.

23Nkaambo boonse bakabisya, balela kuba aabusalali mbuli bwa Leza.

24Pele nkaambo kaluse lwakwe Leza ulabalulamika. Eeci ncipego buyo kwiindila
muli Jesu Kilisito wakabanununa.

25Leza wakapa kuti mulufu lwakwe abe nzila yakulekelela zinyonyoono zyabantu
bamusyoma. Eeci ncitondezyo cabululami bwa Leza. Kale-kale Leza wakali kuleka
buyo zinyonyoono zyabantu nkaambo kalweengelelo lwakwe.

26Pele ono wapa Jesu kutondezya bululami bwakwe, kuti bantu bazibe kuti walo
ulululeme abalo basyoma Jesu balalulamikwa kulinguwe.

27Sena muntu inga kalisumpula amakani alufutuko? Peepe, takonzyi. Nkaambo nzi?
Nkaambo cintu cipati kuli Leza tiili milimo, ndusyomo.

28Aboobo tulaamba kuti muntu ulalulamikwa alusyomo, kutali mukubamba Mulawo.

29Sena Leza ngwa Bajuda balikke? Sena tali wabamasi abalo? Iiyi, abalo bamasi
nguwabo.

30Mbubo, lino kuli Leza omwe buyo, uululamika Bajuda kwiindila mulusyomo,
abamasi mbubonya.

31Sena caamba kuti tusowa Mulawo notuti kwiindila mulusyomo? Embo pe, tuyumya
Mulawo.

Baloma 4

Abulahamu mbwaakalulamikwa mulusyomo

1Lino inga tulaamba buti a Abulahamu sikale wesu to Bajuda?

2Nkaambo Abulahamu naakalulamikwa amilimo, naajisi cakulikankaizizya, pele
kutaamba kuli Leza.

3Ino Malembe aamba buti? Aamba kuti, «Abulahamu wakasyoma Leza, aboobo Leza
wakamwaamba kuti mululami.»

4Lino muntu wabeleka, ulabbadelwa, kubbadelwa ooku tacili cipego pe, nciceeco
nceelede kutambula nkaambo kamulimo wakwe.

5Pele kuti muntu wasyoma buyo, mucilawo cakulikankaizya mumulimo wakwe, Leza
uukonzya kwaambilizya basizinyonyoono kuti mbalulami, uyoomwaamba awalo kuti
mululami mulusyomo lwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Ncencico ncaakali kwaamba Devedi naakati ulilelekedwe muntu ooyo Leza ngwaambilizya kuti mmululami, kutali kaambo kamilimo.

7Ulati,

«Balilelekedwe aabo balekelelwa milandu yabo, aabo bali aazinyonyoono zyavumbwa.

8Ulilelekedwe muntu ooyo Leza ngwatabalili zinyonyoono.»

9Sena cileleko eeci cili buyo kubapalule balikke, naa abatapalwidwe abalo? Ncenciceeco ncotwaamba kuti Abulahamu wakasyoma, aboobo Leza wakamwaamba kuti mmululami.

10Ino ndilili naakaambwa boobo? Sena wakapalwidwe kale naa katanapalulwa? Taakanapalulwa pe.

11Abulahamu wakapalulwa musule aakooku mbuli cisinizyo citondezya kuti Leza wakamululamika nkaambo kalusyomo lwakwe. Aboobo Abulahamu ngowisi wabaabo basyoma boonse, nkaako Leza ubaamba kuti mbalulami nikuba kuti tabapalwidwe.

12Alimwi ngowisi wabaabo batapalwidwe. Kutali bapalwidwe buyo, pele beenda munzila yalusyomo yakajisi taata Abulahamu katana palulwa

13Leza wakasyomezya Abulahamu alunyungu lwakwe kuti bayoovuba nyika yoonse. Tiicakacitika nkaambo kakuti wakabamba Mulawo, pele wakasyoma Leza, nkaako Leza wakamwaamba kuti mululami.

14Kuti kakuli aabo babikka mizeezo yabo kukubamba Mulawo mbabayookona zisyomezya zya Leza balikke, ani kusyoma Leza nkwabuyo, alimwi kusyoma nzyasyomezya ncabuyo.

15Mulawo nguuleta cisubulo, pele ooko kunyina Mulawo tabuusotoki.

16Ncenciceeco lusyomo ndolupati mukuti bantu batambule nzyasyomezya Leza mbuli cipego buyo. Balunyungu lwa Abulahamu boonse balatambula ncobeni, teensi buyo baabo babamba Mulawo pe, pele abaabo basyoma bwakali kusyoma Abulahamu. Kayi ngotaata swebo notusyoma toonse.

17Mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti, «Ndakucita kuti ube wisi wamisyobo yoonse.» Leza mwini nguwakaambila Abulahamu cisyomezyo eeci, Leza mwini ngwaakasyoma. Ngu Leza uubusya bafu, waamba zyazintu zitanacitika mbuli kuti zyacitika kale.

18Leza wakati, «Lunyungu lwako luyooba lunji.» Eelyo Abulahamu wakasyoma, nikuba kuti cakali kulangika aanga tacikacitiki pe, pele wakacili kusyoma.

19Wakali aafwiifwi kuba amyaka iili mwaanda, eelyo wakalizi kuti nguzu zyakwe ziya bumana, awalo Sala taakali kuzyala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nikuba boobo taakazumbauzya naaceya. Pele wakali kusyoma cisyomezyo ca Leza
anguzu akumulumbaizya.

21Wakazumina ncobeni kuti Leza ulakonzya kucita nzyaakasyomezya.

22Ncenciceeco «Leza ncaakamwaamba kuti mululami» nkaambo kalusyomo.

23Aaya majwi aaamba kuti, «Leza wakamwaamba kuti mululami,» taaambi buyo
Abulahamu alikke.

24Pele aamba andiswe nitwaambwa kuti tuli balulami nkaambo tulasyoma Leza
wakabusya Mwami Jesu kuzwa kubafu.

25Jesu ooyo wakajaigwa akaambo kazinyonyoono zyesu, nkabela wakabusigwa
kuzwa kubafu kuti Leza atwaambe kuti tulilulemе.

Baloma 5

Leza mbwaamba bantu kuti mbalulami

1Lino nkaambo kakuti Leza watwaamba kuti tuli balulami akaambo kalusyomo, kuli
luumuno akati ka Leza andiswe.

2Mwami wesu Jesu Kilisito nguwakatujalwida nzila yakuti kwiindila mulusyomo
Leza atufwide luzyalo motubede sunu. Aboobo tulatangala kuti tuyooabilwa bulemu
bwa Leza.

3Kutali boobo buyo pe, pele tulakondwa nikuba kuti tulapenzegwa, nkaambo tulizi
kuti mapenzi ngaaiisya lukakatilo.

4Alwalo lukakatilo ndolupa bukkale butambulika kuli Leza, eelyo bukkale oobu
mbobutupa lulangilo.

5Lulangilo oolu lulatuyumya nkaambo tulizi kuti Leza ulatuyanda citaambiki
kwiindila mu Muuya Uusalala ngwatupa.

6Nitwakacili bateteete, muciindi ceelede, Kilisito wakatufwida swebo
tobasizinyonyoono.

7Tulizi kuti nciyumu kuti muntu afwide umwi nikuba kuti abe mululami buti.
Ambweni kuti kali sicamba inga ulafwida siluzyalo.

8Pele Leza ulatondezya luyando lwakwe lupati cakuti katucili basizinyonyoono
Kilisito wakatufwida.

9Lino mbuli mbotwaambwa kuti tuli balulami kwiindila mulufu lwakwe, masimpe
tulizi kuti Kilisito uyootufutula kuzwa kucisubulo cabukali bwa Leza.

10Swebo twakali basinkondonyina Leza, pele lufu lwa Mwanaakwe lwakatuyanzanya
anguwe. Lino mbulwakatuyanzanya boobo twafutulwa abuumi bwakwe.

11Kutali boobo buyo pe, pele tulatangala muli Leza nkaambo ka Mwami wesu Jesu
Kilisito, watuyanzanya a Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zya Adamu a Kilisito

12Lino bubi bwakaza munyika akaambo kamuntu omwe buyo, eelyo bubi oobo bwakaleta lufu. Mbubonya oobo alwalo lufu mbolwakasika kubantu boonse, nkaambo kakuti boonse bakabisya.

13Ncobeni bubi bwakaliko munyika Leza katanapa Mulawo, pele aatakwe mulawo, zibi tazibalwi pe.

14Nikuba boobo kuzwa ciindi ca Adamu kusikila kuli Mozesi bantu bakali kufwa, abaabo batakacita cibi cili mbuli cakacita Adamu eeco ncaakalaililidwe kutacita. Lino Adamu wakeelezegwa ayooyo Leza ngwaakati uyooboola.

15Pele cipego ca Leza tacikozyanyi acibi ca Adamu pe. Bantu boonse balafwa akaambo kakubisya kwamuntu omwe buyo, pele luse lwa Leza alimwi acipego cakwe zilainda ncobeni nkaambo zilaletela bantu boonse zileleko. Cipego eeco Leza ncaakapa ngu Jesu Kilisito.

16Alimwi kuli kwiindanya akati kacipego eeco ca Leza akubisya kwamuntu uulya. Akaambo kaako muntu naakabisya lomwe, Leza wakaamba kuti asubulwe. Pele cipego caluse lwa Leza ncakuti Leza aambilizye bantu kuti mbalulami nikuba kuti zinyonyoono zyabo nzinji.

17Nkaambo kakubisya kwamuntu omwe uulya, bantu boonse balafwa, nikuba boobo cipati ncakuti boonse batambula zileleko zya Leza acipego cabululami kwiindila muli Jesu Kilisito, bayooba aabuumi.

18Lino mbuli kubisya kwamuntu omwe mbukwakaleta milandu kubantu boonse, mbubonya oobo kululama kwamuntu omwe kuletela bantu boonse kulekelelwa abuumi.

19Alimwi mbuli kutaswiilila kwamuntu omwe mbukwakacitya kuti bantu boonse babe basizinyonyoono mbubonya oobo kuswiilila kwamuntu omwe kwacitya kuti bantu boonse baambwe kuti mbalulami.

20Lino Mulawo wakaletwa kuti bantu bazibe kabotu kuvula kwazinyonyoono zyabo. Pele zinyonyoono mbuli mbuzyakavula, alwalo luse lwa Leza lwakaindilila kuvula.

21Mbuli bubi mbubwakaba aanguzu akuleta lufu ansi aano, mbubonya buyo luse lwakazunda kwiindila mubululami, akuleta buumi butamani kubantu boonse kwiindila muli Jesu Kilisito Mwami wesu.

Baloma 6

Zyakuba abuumi muli Kilisito

1Lino twaambe buti? Sena inga tulati katubisya buyo kutegwa luse lwa Leza luvule kapati?

2Peepe! Ino swebo notufwide mukuti tatutobeli nzila yazinyonyoono inga twazumanana buti kukkala mukucita zibi?

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Sena tamuzi kuti swebo toonse twakaba umwi a Jesu Kilisito nitwakabbapatizigwa?
Mulubbapatizo twakatambula zileleko zyalufu lwakwe.

4Aboobo cili mbuli kuti twakafwa akuzikkwa anguwe kubafu anguzu zyawisi,
mbubonya oobo aswebo tweende mubuumi bupya.

5Naa twakaba umwi a Kilisito mulufu lwakwe, mbubonya oobo tuyooba anguwe
mukubusigwa kwabafu mbuli mbwaakabuka walo.

6Tulizi kuti buntunsi bwesu bwakaloba naakakankaminwa aciingano kuti bukkale
bwesu bubi bunyonyoonwe aboobo tutabi limbi bazike bazinyonyoono.

7Nkaambo muntu wafwa, waangunuka kunguzu zyazinyonyoono.

8Naa twakafwa a Kilisito tulasyoma kuti tuyooba abuumi antoomwe anguwe.

9Tulizi kuti Kilisito wakabuka kubafu alimwi tacifwi limbi pe. Lufu lucinyina nguzu
kulinguwe.

10Wakafwida zinyonyoono lomwe buyo, eelyo zinyonyoono tazicijisi nguzu
kulinguwe. Buumi mbwapona ubupa kuli Leza.

11Mbubonya oobo anywebo mulifwide kuzinyonyoono, pele mulapona kuli Leza muli
Kilisito Jesu Mwami wesu.

12Nkaambo kaako mutazumizyi zinyonyoono kuti zyeendelezye mibili yanu iifwa,
alimwi mutaccilili zisusi zyayo.

13Mutabelesyi cimwi cazizo zyanu kuzibi. Pele mulipe kuli Leza mbuli bantu
bakazwa mulufu kuya mubuumi. Amubelesye zizo zyanu mukucitila Leza
zyabululami.

14Kuzwa ono cinyonyoono tacili aanguzu kulindinywe, nkaambo ceendelezya buumi
bwanu tuuli Mulawo pe, pele nduse lwa Leza lutaambiki.

Tuli babelesi ba Kilisito

15Ino twaambe buti? Sena tucite zinyonyoono, nkaambo tatuceendelezegwi a Mulawo
pele aluse lwa Leza? Embo pe!

16Kuti walyaaba mbuli muzike kuli umwi, uleelede kumuswiilila. Naa muli bazike
bazinyonyoono muyoofwa, pele naa mwabelekela Leza muyooba balulami.

17Ncobeni mwakali bazike bazinyonyoono, pele tulalumba Leza nkaambo mazuba
aano mulaswiilila amoyo oonse njiisyo zyakasimpe nzimwakaiisigwa.

18Lino mwavunwa kuzwa muzinyonyoono mwaba batwanga babululami.

19Ndamupa cikozyanyo eeci kuti ambweni mbomuli ndinywe nimwatamvwa. Kaindi
mwakalilipede lwanu mukucita zisofweede azibi zimwi zili boobo. Mbubonya oobo
amulipe lino kuti mubelekele Leza akucita ziluleme zitondezya busalali bwanu.

20Nimwakacili bazike bazinyonyoono, tiimwakali kucita ziluleme.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Ino lino mbulumbu nzi mbomwakajana nimwakali kucita zintu eezyo zimufwisya nsoni mazuba aano? Nkaambo mamanino aazeezi ndufu.

22Pele lino mbumwakavunwa kuzwa kuzinyonyoono, mubelekela Leza. Bulumbu bwanu mbusalali, eelyo mamanino mbuumi butamani.

23Bulumbu bwazinyonyoono ndufu, pele Leza ncapa buyo mbuumi butamani muli Kilisito Jesu Mwami wesu.

Baloma 7

Cikozyanyo calukwatano

1Nobakwesu, ndikananina ndinywe nomuzi Mulawo. Mulizi kabotu-kabotu kuti Mulawo ujatikizya baabo bapona balikke.

2Aboobo mukaintu uukwetwe ulaangidwe amulawo walukwatano ciindi mulumaakwe nacipona. Pele naa mulumaakwe wafwa, waangunuka kumulawo ooyo.

3Ncenciceeco mukaintu uukwetwe ncategwa ngusimamambe naa weenda aumbi mulumaakwe kacipona. Naa mulumaakwe wafwa, waangunuka kumulawo walukwato, aboobo naa wakwatwa inga tategwa ngusimamambe.

4Mbubonya oobo, nobakwesu, anywebo mwakafwa kwaamba zya Mulawo akuba zizo zyamubili wa Kilisito wakabusigwa kuzwa kubafu. Nkaambo kaako atubelekele Leza milimo mibotu.

5Nitwakacili kupona mbuli bantunsi, zisusi zyakayumizigwa a Mulawo zyakali kukomena mulindiswe, eelyo zyakazyala lufu.

6Pele ono twaangunuka ku Mulawo, iiyi, twakafwa kwaamba zya Mulawo wakatwaangide. Lino Muuya Uusalala ulatugwasya kubelekela Leza munzila mpya, kuleka nzila yakaindi yakwiide kubamba Mulawo uulembedwe.

Zya Mulawo acinyonyoono

7Ino twaambe buti? Sena Mulawo ngwacinyonyoono? Peepe! Kayi Mulawo nguwakandizibya cinyonyoono. Nkaambo nindatalizi bubi bwabbivwe, Mulawo niwatakati, «Utabi sibbivwe.»

8Nkaambo kumulawo ooyu cinyonyoono cakaabonena ciindi cakuyumya zyabbivwe mulindime. Kuti kakunyina Mulawo, kunyina cinyonyoono.

9Ime kaindi ndakali kupona cipone-pone, pele nindakaziba cili mu Mulawo, ndendilyo zibi nizyakabbutumuka, eelyo ndakafwa.

10Lino Mulawo ooyo ngoonya wakeelede kuletela bantu buumi, mebo wakandiletela lufu.

11Nkaambo cinyonyoono cakaabonena mu Mulawo, eelyo kwiindila mu Mulawo cakandicenga akundijaya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Mulawo wakapegwa a Leza, aboobo Mulawo uuli oonse ulasalala, ulililuleme, alimwi mubotu.

13Sena cintu cibotu eeci ncicakandiletela lufu? Peepe! Pele zinyonyoono nzizyakandijaya mukubelesya cintu eeci kuti cinyonyoono ciboneke mbocibede. Aboobo mu Mulawo, zinyonyoono zibijila limwi.

Kulwana kwamumuntu

14Tulizi kuti Mulawo ngwazintu zyamuuya. Pele mebo ndimuntunsi, ndimuzike wazinyonyoono.

15Nsizi ncecitila zeezyo nzyecita. Nkaambo nsiciti zeezyo nzeyanda kuti ncite pe, pele eezyo nzyesulaikide nzyecita.

16Kuti naa nkepenzegwa azinyonyoono eezyo nzyecita, caamba kuti Mulawo ulililuleme.

17Endime eencita zibi nzyecita pe, pele zinyonyoono zili mulindime nzyezindicitya.

18Ndilizi kuti mulindime ndemuntunsi munyina cibotu pe. Nikuba kuti ndiyanda kucita zibotu, pele nsiziciti pe.

19Zibotu nzyeyanda kuti ncite, nsiciti. Pele zibi nzyetayandi kuti ncite, nzyecita.

20Naa nkecita eezyo nzyetayandi kucita, nsilindime eenzicita, pele nzinyonyoono zili mulindime zindicitya.

21Aboobo ndijana kuti cicitika ncakuti, neyanda kucita zibotu inga azyalo zibi zili aandime.

22Ndabotelwa a Mulawo wa Leza amoyo uumaninide.

23Pele ndilizi kuti mulindime muli moyo uumbi uulwana ayooyo uubotelwa a Mulawo wa Leza. Moyo umwi ooyo uutobela nzila yazinyonyoono, nguwandicitya kuti ndibe muzike wazinyonyoono.

24Maawe! Nde mucaangu! Nguni uutindivune kubukkale oobu bunditola kulufu?

25Aalumbwe Leza wandivuna muli Jesu Kilisito Mwami wesu! Cili bobuya: mebo lwangu njanda kutobela Mulawo wa Leza amoyo omwe, pele amubili wangu njanda kutobela nzila yazinyonyoono.

Baloma 8

Zyabuumi mu Muuya Uusalala

1Lino taakwe mulandu kulibaabo basyoma muli Kilisito Jesu.

2Nendisolololelwa a Muuya Uusalala uuleta buumi muli Kilisito Jesu, ndaangununwa kukusolololelwa azinyonyoono zileta lufu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Eezyo Mulawo nguzyakakacilwa, nkaambo kakuti bukkale bwabantu bwakali kuulesya, Leza wakazicita, wakazicita naakatuma Mwanaakwe mumubili uuli mbuli wesu tobantunsi kuti azunde zinyonyoono.

4Leza wakanyonyoona nguzu zyabubi mulindiswe kuti zyaamba Mulawo zilondoke mulindiswe. Nkaako tatweendi mbuli bantunsi, pele tulasololelwa a Muuya Uusalala.

5Nkaambo bantunsi bayanda zyaansi, pele aabo basololelwa a Muuya babikka myoyo yabo ali zeezyo ziyanda Muuya.

6Kubikka moyo azintu zyaansi ndufu, pele kubikka moyo kuli zeezyo ziyanda Muuya ciletela buumi aluumuno.

7Babikka myoyo kuli zyaansi mbaasinkondonyina Leza. Tabateeleli Mulawo wa Leza, masimpe tabakonzyi.

8Bantunsi tabakonzyi kubotezya Leza pe.

9Nywebo tamuli mbuli bantunsi, mulasololelwa a Muuya, kuti naa Muuya wa Leza muuli mulindinywe ncobeni. Kufumbwa muntu uutajisi Muuya wa Kilisito, tali wakwe pe.

10Naa Kilisito kali mulindinywe, nikuba kuti mibili yanu ilifwide nkaambo kazinyonyoono, myuuya yanu ilaabuumi, mukuti Leza wakamwaamba kuti muli balulami.

11Naa kuti Muuya wa Leza wakabusya Jesu kuzwa kubafu uli mulindinywe, nkokuti Leza wakabusya Kilisito Jesu kuzwa kubafu uyoobusya mibili yanu iifwa kwiindila mu Muuya wakwe uuli mulindinywe.

12Nkaambo kaako, nobakwesu, tulijisi mulimo, pele kutali wakutobezya zisusi zyesu.

13Naa kamupona mukutobezya zisusi muyoofwa. Pele kuti kwiindila mukugwasigwa a Muuya mwasiya zisusi zyanu, muyoopona.

14Nkaambo aabo boonse basololelwa a Muuya Uusalala mbana ba Leza.

15Muuya ngumwakatambula tuumuciti bazike kuti kamuyoowa alimwi pe, pele umucita kuti mube bana. Alimwi nguupa kuti tukombe kuti, «Abba, Taata.»

16Muuya mwini ulazuminana amyoyo yesu noiti tuli bana ba Leza.

17Lino kuti katuli bana ba Leza, tuyootambula cikono, iiyi cikono cizwa kuli Leza, uyootukonya antoomwe a Kilisito. Kufumbwa kuti katupenga mbuli Kilisito, tuyootambula bulemu mbuli bwakwe.

Zyazileleko ziboola

18Ino mapenzi ngotujisi mazuba aasunu ninzi kweelanya abulemu Leza mbwayootuyubunwida!

19Zilenge zyoonse zilisukeme kulindila kuyubununwa kwabana ba Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Nkaambo kaako zilenge zyoonse zyakasweeka, kutali mukuyanda kwazyo pe, pele nkaambo kayooyo wakayanda kuti cibe boobo.

21Pele kwakali lusyomo lwakuti zilenge eezi ziyooangununwa kubuzike bwakubola akuyootambula bulemu alwaangunuko mbuli bana ba Leza.

22Tulizi kuti kusikila sunu zilenge zyoonse zilapenga maciswe mbuli mukaintu naamyongwa.

23Tazili zilenge buyo zilikke zipenga boobu, pele aswebo notujisi Muuya, uuli ncecipego citaanzi ca Leza, tulapenga kapati. Ciindi coonse tulindila kuti Leza atununune akututambula mbuli bana bakwe.

24Nkaambo mululangilo oolu twakafutulwa. Pele kuti twacibona aameso eeco ncotulangila, ino tujisi lulangilo nzi? Ani nguni uulangila ceeco ncabwene aameso?

25Kuti katulangila eezyo nzyotutanabona, tweelede kuzilindila amoyo uukkede.

26Mbuli mbotuzi, Muuya ulatugwasya. Tuli bateteete, tatuzi mbotweelede kukomba. Ncenciceeco Muuya ncuutukombela kuli Leza, kukombelezya amajwi aataambiki.

27Nkabela Leza uuzi zyamumyoyo yabantu ulizi kale nzyakombelezezya Muuya. Nkaambo Muuya ukombela bantu ba Leza mbuli buyanda Leza.

28Kayi tulizi kuti Leza zintu zyoonse uzyeenzya kabotu kulibaabo bamuyanda, nkokuti kulibaabo mbaakaita mumakanze aakwe.

29Nkaambo aabo mbaakazibila limwi wakabasala kuti bakabe mbuli Mwanaakwe mukuti akabe mutaanzi kuli babunyina banji.

30Lino aabo Leza mbaakasala mbambabaabo mbaakaita. Eelyo aabo mbaakaita mbambabaabo mbaakaamba kuti mbalulami. Eelyo aabo mbaakaamba kuti mbalulami mbambabaabo mbaakapa bulemu.

Zyaluyando lwa Leza muli Kilisito Jesu

31Ino twaambe buti amakani aaya? Naa Leza kali aandiswe, ino nguni uukonzya kutulwana?

32Leza wakasanga Mwanaakwe mwini, nkabela wakamwaaba nkaambo kesu. Ino inga wakacilwa buti kutupa zintu zyoonse antoomwe anguwe?

33Nguni uunga wabapa mulandu basale ba Leza? Leza wakabaamba kale kuti mbalulami.

34Ani nguni uukonzya kubazula? Teensi Kilisito Jesu wakafwa, iiyi, twaambe kuti wakabusigwa. Ngonguwe muumi uuli kululyo lwa Leza akutukombelezezya.

35Nguni uukonzya kutwaandaanya kuluyando lwa Kilisito? Sena mapenzi naaba makatazyo, ambweni mafwabi, niiba nzala, nibuba bucete, niziba ziyoosya, nikuba kujaigwa?

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Kayi Malembe alati,

«Nkaambo kanduwe balayanda kutujaya mazuba oonse. Batulanga mbuli mbelele zibambilidwe kujaigwa.»

37Nitupenga boobo, masimpe tulizundide nkaambo ka Kilisito uutuyanda.

38Nkaambo ndisinizizye kuti taakwe cintu cikonzya kutwaandaanya kuluyando lwa Leza. Niluba lufu, nibuba buumi, nibaba bangelo, nibaba basimalelo, niziba zintu zyasunu naa ziciyooboneka, niziba zyanguzu zili buti,

39niziba zintu zyakujulu niziba zyaansi aano, niciba cilenge cili buti coonse, taakwe cintu niciba comwe cikonzya kutwaandaanya kuluyando lwa Leza ndotujisi muli Kilisito Jesu Mwami wesu.

Baloma 9

Leza abantu bakwe

1Ndaamba cakusinizya muli Kilisito, nsibeji pe. Awalo moyo wangu uusololelwa a Muuya Uusalala ulandizuminina

2kuti nsibeji nindaamba kuti ndiuside kapati. Iiyi, ndaciswa kapati lyoonse nkaambo ka Bajudama.

3Nicali kukonzeka nindazumina kusinganyizigwa a Leza nketali wa Kilisito mubusena bwabamusyobo wangu.

4Aaba mba Isilayeli aabo Leza mbaakasala kuti babe bana bakwe akupaba bulemu. Leza wakapanga cizuminano ambabo, eelyo wakapa Milawo yakwe. Wakabaiisya mbobeelede kumukomba,

5akupa basikale babo zisyomezyo alimwi Munanike wakasyomezegwa ngwamusyobo wabo kwaamba buntu bwakwe. Leza uulela zyoonse aalumbaizigwe lyoonse. Akube boobo!

6Lino takuli kuti Leza tabambi zisyomezyo zyakwe pe. Kayi tabali boonse bazyalwe mumusyobo wa Isilayeli kuti mba Isilayeli ncobeni.

7Nkokwaamba kuti takuli kuti boonse balunyungu lwa Abulahamu mbiba Leza. Kayi Leza wakasyomezya Abulahamu kuti, «Bana ba Izaka bayootegwa mbana ba Abulahamu.»

8Nkokwaamba kuti takuli kuti boonse bana ba Abulahamu mbana ba Leza pe. Balunyungu lwakwe beni-beni mbabaabo bakazyalwa kweendelana acisyomezyo ca Leza.

9Nkaambo majwi aa Leza acisyomezyo aamba boobu, «Ciindi eecino mwaka wazinguka, njoomuleleka Sala, nkabela uyooba amwana.»

10Kutali buyo boobo. Taata Izaka a Lebeka bakazyala bana bobilo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11-12Pele bana aabo kabatanazyalwa, nkokuti kabatanacita cibotu naa cibyaabi, Leza wakaambila Lebeka kuti, «Mupati uyoobelekela muce wakwe.» Cakaba boobo mukuti kusalwa kwamuce kube mbuli Leza mbwaakacibamba. Kusalwa ooku tiikwakacitika akaambo kamilimo njibakacita pe, pele nkaambo Leza mbwaakasala oobo.

13Kayi Malembe alati, «Ndamuyanda Jakobo, pele Isau ndimusulide.»

14Ino twaambe buti amakani aaya? Sena Leza taluleme mukucita boobo? Peepe, takuli boobo.

15Nkaambo wakaambila Mozesi kuti, «Njooba aalweengelelo kuli yooyo ngweyanda kubeda aalweengelelo, alimwi njooba aankumbu kuli yooyo ngweyanda kubeda aankumbu.»

16Aboobo cipati tacili ceeco ciyanda muntu, naa eezyo nzyasola kucita, pele cipati ndweengelelo lwa Leza.

17Mbootubala mu Malembe, Leza wakaambila Falo kuti, «Ndakubikka abwami kuti ntondezye nguzu zyangu, akuti zina lyangu lidume mbiili nyika.»

18Aboobo twabona kuti Leza ulabeda aalweengelelo ooyo ngwayanda, alimwi ulacitya kuti umwi abe sicinguni.

Zyabukali azyalweengelelo lwa Leza.

19Wamvwa boobo inga yebo ulati, «Ino nkaambo nzi Leza ncacivuntauzya bubi bwabantu? Ani nguni uunga walesya Leza kucita ncaayanda?»

20We! omuntu buyo, nduweni kuti ukazyanye a Leza? Sena cibiya cilakonzya kwaambila mubumbi kuti, «Ino wandibumbila nzi boobu?»

21Sena mubumbi tajisi buuya bwakukonzya kubumba kuzwa kumulwi omwe zibiya zyobilo, cimwi cibotu cilangwa kabotu, cimwi cakusanga?

22Nzezizyo Leza nzyacita. Nikuba kuti wakali kuyanda kubasubula mubukali bwakwe akutondezya nguzu zyakwe, pele wakakkazika moyo. Leza wakabeengelela nikuba kuti bakeelede kunyonyoonwa.

23Alimwi mukucita boobo wakayanda kutondezya bulemu bwakwe bupati kulindiswe, swebo mbaakabeda aalweengelelo akutubambilila limwi bulemu.

24Ndiswe baabo Leza mbaakaita, kutali buyo kuzwida ku Bajuda balikke pe, pele akuzwida kuli bamasi.

25Mbubonya mbuli Leza mbwaamba muli Hosiya,

«Aabo batakali ‹bantu bangu› njoobaita kuti mbantu bangu. Ayooyo musyobo ngwindatakali kuyanda, njoouyanda.

26Nkabela ooko nkobakaambidwe kuti,

‹Tamuli bantu bangu,› nkobayooambwa kuti, ‹Mbantu ba Leza uupa buumi.› »

© 1996, Bible Society of Zambia.

27Awalo Izaya ulaambisya kuti, «Nikuba kuti bantu ba Isilayeli mbanji kapati mbuli musenga wamulwizi. Bayoofutulwa mbace buyo.

28Nkaambo lubeta lwa Leza kubantu baansi aano luyoocitika cakufwambaana kakunyina kudonaika.»

29Alimwi nguwenya Izaya wakasinsima kuti,

«Leza Mutalabala naatakatusiila bana, aswebo nitwakaloba mbuli Sodomu, nitwakaloba mbuli Gomola.»

Baisilayeli mbubakayeeyela Makani Mabotu

30Ino twaambe buti? Bamasi tiibakali kubuyandaula bululami bwa Leza, pele Leza wakabaamba kuti mbalulami kwiindila mulusyomo lwabo.

31Pele Baisilayeli aabo bakali kusola kuba balulami mukubamba Mulawo, bakakacilwa.

32Nkaambo nzi? Nkaambo bakali kuyanda kuba balulami kutali mukusyoma, pele mukusola kucita milimo mibotu. Bakalebwa abbwe lileba,

33mbuli mbokulembedwe kuti,

«Amuswiilile, ndabikka mu Ziyoni bbwe lileba, mwaala uufumpula. Ooyo uusyoma mulinguwe, takooyoofwa nsoni pe.»

Baloma 10

1Nobakwesu, cintu nceyandisya amoyo wangu woonse alimwi ncekumbila Leza ncakuti bamusyobo wangu bafutuke.

2Ndizuminine kuti mbasungu kuli zya Leza, pele busungu bwabo tabulondokede.

3Nkaambo tabazi nzila njaambila bantu kuti mbalulami, balasola kulijanina nzila yakulilulamika kuli Leza, tabalibombyi kunzila ya Leza pe.

4Lino Kilisito ngamagolelo aa Mulawo kuti boonse basyoma baambwe kuti mbalulami.

Leza mbwayanda kufutula bantu boonse

5Kwaamba zyabululami bujanwa mukubamba Mulawo, Mozesi wakalemba kuti, «Ooyo uucita zyaamba Mulawo uyooba aabuumi.»

6Lino kwaamba zyabululami bujanwa mukusyoma Leza, wakalemba kuti, «Mutalibuzyi kuti, ‹Nguni uukonzya kuya kujulu?› » (Nkokuti, kuya kujulu kuyooleta Kilisito.)

7«Alimwi mutalibuzyi kuti, ‹Nguni uukonzya kuya kucikkalilo cabafu?› » (Nkokuti, kuya kucikkalilo cabafu kuyooleta Kilisito.)

8Ino waamba buti? Ulati, «Majwi aa Leza taali kule andinywe. Ali mumilomo amyoyo yanu.» (Nkokuti makani aaamba zyalusyomo ndotukambauka.)

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Kuti kamwaamba amilomo yanu kuti Jesu ngo Mwami, alimwi kuti kamusyoma amyoyo yoonse kuti Leza wakamubusya kuzwa kubafu, muyoofutulwa.

10Nkaambo muntu ulasyoma amoyo wakwe, eelyo Leza ulamwaamba kuti mululami, nkabela muntu ooyo ulazumina akwaamba zyalusyomo lwakwe, eelyo ulafutulwa.

11Malembe aamba kuti, «Taakwe naba omwe uusyoma mulinguwe uyoousigwa nsoni.»

12Nkaambo taakwe kwaandaana akati ka Bajuda abamasi. Boonse Mwami wabo ngumwi buyo, ulaleleka aabo boonse bamukumbila.

13Mbubwaamba Malembe kuti, «Kufumbwa muntu uukumbila Mwami Leza kuti amugwasye, uyoofutulwa.»

14Ino inga bamukumbila buti ngobatanasyoma? Alimwi balamusyoma buti kabatanamvwa zyakwe? Alimwi bazimvwe buti kakutakwe sikubakambaukila?

15Alimwi inga bakambauka buti batatumwa? Mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti, «Ncibotu kapati nibaboola aabo bakambauka Makani Mabotu.»

16Pele takuli kuti boonse bakaazumina Makani aayo pe. Mbubuli bwakaamba musinsimi Izaya kuti, «O Mwami Leza, nguni uusyoma nzyotukambauka?»

17Lino lusyomo lulaba mumuntu namvwa Mulumbe, awalo Mulumbe ulaletwa mukukambauka zya Kilisito.

18Pele ndabuzya kuti, sena Baisilayeli tabanamvwa Mulumbe ooyu? Peepe, kwalo bakamvwa. Mbubwaamba Malembe kuti, «Majwi aabo akamvwigwa munyika yoonse. Makani aabo akasika kumagolelo aanyika.»

19Pele lino alimwi ndabuzya kuti, sena Baisilayeli tiibakaziba Mulumbe ooyu? Mozesi nguuingula nati, Leza ulati,

«Ime nzoomucitya munyono kulibaabo bamukowa uunyina ankuuya. Njoomunyemya akaambo kabantu mbomuti mbafuba-fuba.»

20Awalo, Izaya ulaambisisya ulati, Leza ulati,

«Ime ndakajanwa abantu batakali kundiyandaula. Ndakalibonya kuli baabo batakali kubuzya-buzya zyandime.»

21Pele zya Baisilayeli Leza waamba kuti, «Buzuba boonse ndatandabika maanza aangu kuti ntambule bantu basicinguni bazangi.»

Baloma 11

Leza mbwaakafwida Baisilayeli lweengelelo

1Lino ndibuzya kuti, sena Leza wakaka bantu bakwe? Embo pe! Kayi mebo ndi Muisilayeli! Ncobeni, ndizwa kulunyungu lwa Abulahamu, kumusyobo wa Benjamini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Leza taabakaka bantu bakwe pe, bantu mbaakasala kale. Sena tamuzi Malembe mbwaamba a Elija naakakomba kuti Leza asubule Baisilayeli?

3Wakati, «Mwami Leza, bantu aaba bakajaya basinsimi bako, bakamwaya zipaililo zyako. Kwasyaala buyo ndime endikke, nkabela ambebo bayanda kundijaya.»

4Ino Leza wakamwiingula buti? Wakati, «Ndizandwide baalumi bali zyuulu zili ciloba batanakomba kuli Baali.»

5Mbubonya oobo amazuba aano. Nkobali Baisilayeli bace buyo Leza mbaakasala muluse lwakwe.

6Wakabasala nkaambo kaluse lwakwe, kutali kaambo kanzibakacita pe. Nikwakali boobo, nilwatacili luse.

7Ani tutyani? Tee kayi Baisilayeli tiibacijana ncibakali kuyanda, kutaamba baabo Leza mbaakasala. Bamwi babo bakaba basicinguni.

8Mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti,

«Leza wakabacitya kuti babe basicinguni. Meso aabo taaboni, amatwi aabo taamvwi, kusikila sunu.»

9Awalo Devedi ulaamba kuti,

«Bajatwe akucegwa nibacili amapobwe. Bawide mudiba akusubulwa.

10Meso aabo aofwaale, ataboni. Mapenzi aabo abalemene lyoonse.»

11Lino mbuzye kuti, sena Baisilayeli bakalifumpula mukuti bawe akunyonyooka? Peepe, akaambo kakubisya kwabo, bamasi bakafutulwa kuti Baisilayeli bafwe munyono.

12Aboobo twabona kuti kubisya kwa Baisilayeli kwakabaletela mpindu bantu boonse ansi aano, nkokuti kukacilwa kwabo kwakabaletela mpindu bamasi boonse. Tee kayi kuyooba mpindu mpati ciindi Baisilayeli boonse bakasalwa nibayoofutulwa.

Zyakufutulwa kwabamasi

13Njanda kwaamba zyandinywe nobamasi. Mbuli mbweli mutumwa kuli baabo batali Baisilayeli, ndabotelwa abutumwa bwangu oobu.

14Ambweni mukucita boobo ndakonzya kucitya kuti bamusyobo wangu bafwe munyono, eelyo bamwi babo basyome Kilisito akufutulwa.

15Kuti naa kukakwa kwa Baisilayeli a Leza kwakacitya kuti walo ayanzane abantu boonse, ino kutambulwa kwabo kulaamba nzi? Kuli mbuli kuti bafu babuka.

16Naa kuti muntu wapa kuli Leza kabeela kacinkwa kakusaanguna, nkokuti cinkwa coonse capegwa. Naa kuti muyanda ulasalala, nkokuti ayalo mitabi.

17Mitabi imwi yamusamu waoliva yakatyoka, nkabela Leza wakalumika mutabi waoliva wamusokwe mubusena bwayo. Nywebo nobamasi muli mbuli mutabi

© 1996, Bible Society of Zambia.

wamusokwe, pele lino mulatambula nguzu zizwa mumusamu waoliva uusyangwa, nkokuti kuzwa ku Baisilayeli.

18Nkaambo kaako tamweelede kusampaula aabo bakatyoka mbubuli mitabi yaambwa. Ani inga mwalisumpula buti? Kayi muli mitabi buyo! Tamuli ndinywe mutabilila miyanda pe, pele miyanda njiitabilila ndinywe.

19Lino mulati, «Mitabi yakatyoka kuti kulumikwe ndiswe amusamu.“

20Iiyi, mbombubo oobo. Bakatyoka nkaambo tiibakasyoma, eelyo nywebo mulikkede mumusamu nkaambo kakusyoma kwanu. Nkaako mutali kulikankaizyi, pele amucenjele.

21Leza taakabaleka Baisilayeli, balo bali mbuli mitabi iini-ini. Sena nywebo muyeeya kuti inga wamuleka buyo?

22Lino amuzibe kuti Leza ngusilubomba ncobeni, alimwi mukali. Mukali kuli baabo bawa, pele ulaalubomba kulindinywe, kufumbwa buyo kuti kamutasampauli lubomba lwakwe.

23Nkabela kuti Baisilayeli basiya kutasyoma kwabo beempa, Leza uyoobalumikizya amusamu abalo. Leza ngusinguzu, ulakonzya kucita oobo.

24Nywebo nobamasi muli mbuli mutabi waoliva wamusokwe, ooyo Leza ngwaakatyola akuulumika amusamu waoliva uusyangidwe, calo citakonzyi kulicitikila. Aboobo ncuuba-uba kuti Leza alumikizye alimwi mitabi yakatyokede amusamu wayo.

Leza ngusilubomba kuli boonse

25Nobakwesu, kuli maseseke ngeyanda kuti mwaazibe, kuti ambweni inga mulaliyeyeela kuti muli basongo. Maseseke aayo ngaaya, Baisilayeli bamwi mbaasicinguni, nkabela kunooli boobo kusikila bamasi basale boonse bakaboole kuli Leza.

26Ndendilyo Baisilayeli boonse nibayoofutulwa. Mbuli mbwaaamba Malembe kuti,

«Muvuni uyooboola kuzwa ku Ziyoni. Ngonguwe uyoogwisya zinyonyoono zya Isilayeli.

27Cizuminano eeci ciyoocitika ndaakubalekelela zinyonyoono zyabo.»

28Lino kwaamba zya Makani Mabotu Baisilayeli mbaasinkondonyina Leza akaambo kanu. Pele kwaamba zyakusalwa, Baisilayeli mbayandwa ba Leza nkaambo kabasikale babo.

29Lino Leza tasanduki, naita akuleleka muntu.

30Kaindi nywebo nobamasi tiimwakali kuswiilila Leza, pele sunu Leza wamufwida luzyalo nkaambo Baisilayeli bakali kukaka akutamuswiilila walo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Mbubonya oobo Baisilayeli tabaswiilili Leza kuti mukutambula luzyalo lwa Leza nywebo, abalo balutambulizye.

32Leza wakacita kuti bantu boonse babe mbuli baange nkaambo tabamuswiilili. Wakacita oobo mukuti abafwide luzyalo boonse.

Leza aalumbaizigwe

33Ha! luzyalo lwa Leza ndupati kapati! Luzibo abusongo bwakwe tazyaambiki! Nguni uukonzya kupandulula makanze aakwe akumvwisisya nzila zyakwe?

34Zili mbuli mbwaaamba Malembe kuti,

«Ani nguni uuzi mizeezo ya Mwami Leza? Nguni uukonzya kuba mulayi wakwe?

35Naa nguni wakapa Leza cintu, kuti amana walo amuboozezye?»

36Nkaambo mbwali nguwakalenga zintu zyoonse, nguubamba zyoonse, aboobo zyoonse mpozili nkaambo kakwe. Leza alemekwe lyoonse. Akube boobo!

Baloma 12

Zyabuumi bupya bwa Bukilisito

1Lino nobakwesu, nkaambo Leza watufwida luzyalo lupati boobu, ndamukumbila kuti mulipe amibili yanu yoonse kuti mube cipaizyo cuumi, cisalala, cibotelezya Leza. Eeyi njenzila iini-ini yakukomba Leza.

2Mutayanzani abukkale bwabantunsi, pele Leza asandule buumi bwanu mukumupa myoyo mipya. Ndendilyo nimutizibe luyando lwa Leza, nkabela mulaziba zibotu, zilondokede, azimubotelezya Leza.

3Kwiindila munguzu zyandipa Leza muluse lwakwe, ndamwaambila kuti mutalitukumuni. Kwaambisya amulitesye mumizeezo yanu, kweendelana akukomena kwalusyomo oolo Leza ndwapa omwe-omwe wanu.

4Mumubili omwe muli zizo zinji, nkabela zizo eezyo zilijisi milimo yaandeene-andeene.

5Mbubonya oobo aswebo tobasyomi, nikuba kuti tuli banji, tuli mubili omwe muli Kilisito. Aboobo tuliswaangene umwi aumwi mbuli zizo zyamubili omwe.

6Tuleelede kubelesya zipego zyaandee-andeene nzyapa Leza muluse lwakwe. Naa cipego cesu ncabukambausi, atucibelesye kweendelana alusyomo lwesu.

7Naa ncabubelesi, atubeleke. Naa ncabwiiyi, atwiisye.

8Naa ncakuyumya-yumya bamwi, atubayumye-yumye ncobeni. Ooyo uupa, ape amoyo omwe. Ooyo musololi, asololele cabusungu. Awalo ooyo uufwida bamwi luzyalo, acite oobo calumwemwe.

9Luyando lwanu lutabi lwakuupaupa aameso. Amusesemwe bubi, mukakatile zibotu.

10Amuyandane kapati mbuli babunyina. Musungwaale mukulemekana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Mukubelekela Mwami, amusungwaale, mutabi batolo pe.

12Amukondwe mubulangizi bwanu. Amukkazike moyo muciindi camapenzi akukomba lyoonse.

13Amupe zyakugwasya Bakilisitonyoko babulide, alimwi amutambule beenzu amaanza obilo.

14Amukombe Leza kuti aleleke aabo bamupenzya. Iiyi, amucite oobo, mutasinganyi.

15Amukondwe abaabo bakondedwe, mulile abaabo balila.

16Amumvwane lyoonse. Mutalisumpuli, pele muyandane abantu buyo. Mutayeeyi kuti muli basongo.

17Muntu wamucita cibi, mutabweedezyi. Amucite zibotu kuti bantu boonse bazibone.

18Naa kakukonzeka amukkale muluumuno abantu boonse.

19Nobayandwa, mutabweedezyi muntu cibi, mumuleke buyo, nkaambo Leza uyoomusubula mubukali bwakwe. Kayi Malembe alati, «Amubaleke, ndime eensubula, njoobasubula, mbwaamba Mwami Leza.»

20Mbokuli boobo, amucite mbubonya mbuli Malembe mbwaaamba, «Naa kuti sinkondonyoko wafwa nzala, mupe cakulya. Naa wafwa nyota, mupe maanzi akunywa. Nkaambo wacita boobo, walo ulalemwa kumakosi.»

21Mutazundwi abubi pe, pele amuzunde bubi akucita zibotu.

Baloma 13

Zyakuswiilila baleli

1Bantu boonse beelede kuswiilila baleli bacisi. Nkaambo kunyina muntu uulaa bulelo butazwidi kuli Leza. Baleli baliwo Leza nguwakababikka.

2Nkaambo ooyo uutaswiilili baleli ukaka cakabikkwa a Leza. Nkabela uucita boobo uyoosubulwa.

3Baleli tabayoosyi kuli bacita zibotu pe, ccita kuli bacita zibi. Sena ulayanda kukkala aluumuno mucisi? Mbubo cita ziluleme, eelyo muleli uyookulumbaizya.

4Kayi muleli mutwanga wa Leza uukucitila zibotu. Pele kuti kocita zibyaabi, muyoowe, nkaambo ulijisi nguzu zyakukusubula. Muleli mutwanga wa Leza uusubula bacita zibi mubusena bwa Leza.

5Nkaambo kaako muleelede kuswiilila baleli, kutali buyo mukuti kamuyoowa bukali bwa Leza, pele nkaambo mulizi mumyoyo yanu nobeni kuti muleelede kucita boobo.

6Ncenciceeco ncomubaswiilila, nkaambo baleli babelekela Leza nibacita mulimo ooyu.

7Eelyo amutele mitelo njomweelede kubaleli akubalemeka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zyakuyandana

8Mutabi acikwelete kumuntu, ccita buyo cakumuyanda. Uuyanda mweenzinyina wabamba zyaamba Mulawo wa Leza.

9Milawo ilati, «Utaciti bumambe, utajayi, utabbi, utabi sibbivwe,» amilawo imwi yoonse ilajinka amulawo ooyu uuti, «Yanda mweenzinyoko mbubonya mbuli mboliyanda omwini.»

10Uuyanda mweenzinyina takonzyi kumubisizyae. Nkaako uuyanda mweenzinyina wabamba zyoonse zyaamba Mulawo.

Amucenjele

11Aboobo amucite eezi, nkaambo mulizi kuti ciindi cakubuka kuzwa muŋonzi casika. Ncobeni, ciindi cakuti tufutulwe cili aafwiifwi kwiinda mbocakabede nitwakasyoma.

12Busiku bwaumbuluka, buyanda kuca. Lino atuleke milimo yamumudima, tubweze zilwanyo zyamumuni.

13Tweende bweelede mbuli bantu beenda sikati. Kutabi busindya naa bukolwi, bwaamu naa busofwaazi, bulwani naa bbivwe.

14Amusiye buntunsi azisusi zyabo. Mwami Jesu Kilisito abe cilwanyo canu.

Baloma 14

Mutapi kaambo Bakilisitonyoko

1Amumutambule ooyo uutanasima mulusyomo, mutakazyanyi anguwe azyamizeezo yakwe.

2Muntu umwi ulasyoma kuti ulakonzya kulya kufumbwa cintu. Pele umwi uutanasima mulusyomo ulya buyo cisyumani amicelo.

3Ooyo uulya kufumbwa atasampauli mweenzinyina uutalyi. Ayooyo uulya buyo cisyumani atasampauli mweenzinyina nkaambo Leza wamuyanzya.

4Ani nduweni oopa kaambo kumubelesi wa Mwami? Mwami wakwe alikke nguukonzya kuziba kuti naa wacita kabotu naa wakacilwa. Lino ndizi kuti uyoocita kabotu nkaambo Mwami ulakonzya kumugwasya.

5Muntu umwi ulayeeya kuti buzuba bumwi buli kabotu kukomba Leza kwiinda bumwi. Pele umwi ulayeeya kuti mazuba oonse aleelene buyo. Aboobo muntu amuntu acite mbuli mbwayeeya mumoyo wakwe.

6Ooyo uubamba buzuba bumwi ulacita oobo mukulemeka Mwami. Ayooyo uulya kufumbwa, ulacita oobo mukulemeka Mwami. Kayi ulumba Leza nkaambo kazilyo. Alimwi ayooyo uulya cisyumani, ulacita oobo mukulemeka akulumba Leza.

7Nkaambo taakwe muntu akati kesu naba omwe uuliponena mwini nikuba uulifwida.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nitupona, tuponena Mwami, nitufwa, tufwida Mwami. Aboobo nitupona naa kufwa, tuli ba Mwami.

9Nkaambo Kilisito wakafwa akupona alimwi kuti abe Mwami waboonse baumi abafu.

10Ino yebo umupeda nzi kaambo Mukilisitonyoko? Ayebo umusampawida nzi Mukilisitonyoko? Kayi toonse tuyoobetekwa a Leza.

11Nkaambo Malembe alati,

«Leza waamba kuti, ‹Lwangu nde mwini, bantu boonse bayoondivuntamina akuzumina kuti ndime Leza.› »

12Aboobo umwi aumwi wesu uyoolyaambilila kuli Leza zyoonse nzyaakacita.

Mukilisito mbwateelede kulebya mweenzinyina

13Lino Mukilisito atapi kaambo mweenzinyina. Pele acenjele kuti ataciti cimwi cinga cilalebya umwi kuti abisye.

14Ndilizi cakutadonaika mu Mwami Jesu kuti taakwe cintu niciba comwe cibisya muntu pe. Pele kumuntu uuciyeeyela kuti ncibi, ncibi ncobeni.

15Naa ncolya calebya munyoko, nkokuti tocili aaluyando. Ncolya citanyonyoozyi ooyo Kilisito ngwaakafwida.

16Amucenjele kuti mutapi bantu kaambo kakusampaula lwaangunuko ndomujisi.

17Nkaambo bwami bwa Leza mbwabululami, luumuno alutangalo luletwa a Muuya Uusalala, pele tabuli bwakulya akunywa pe.

18Ooyo uubelekela Kilisito munzila eeyi, ubotya Leza, eelyo bantu balazumina kuti mmubelesi wa Kilisito ncobeni.

19Aboobo atucite eezyo zikonzya kuleta luumuno eelyo tuyumizyanye.

20Utamwayi milimo ya Leza akaambo kanzyolya. Ncobeni zilyo zyoonse zilakonzya kuligwa, pele Mukilisito ulabisya nalya eeco cinga calebya mweenzinyina.

21Ncibotu kuliimya kulya nyama, naa kunywa cikola nikuba kucita cimwi cintu cinga calebya munyoko.

22Eezyo nzyosyoma azintu eezi azibe akati kako a Leza. Ulilelekedwe ooyo uutadonaiki nacita eezyo nzyazi kuti zileelede kucitwa.

23Pele ooyo uudonaika naalya cintu wabisya kale, nkaambo eezyo nzyacita tazili nzyasyoma kuti zileelede kucitwa. Aboobo kufumbwa muntu ncacita katasyomi kuti cili luleme, ncinyonyoono.

Baloma 15

Amubotezye bamwi

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino swebo nitwakasima mulusyomo, tweelede kweengelela baabo batanasima. Tutalibotezyi lwesu tobeni.

2Umwi aumwi wesu abotezye mweenzinyina mukumugwasya kuti lusyomo lwakwe lusime.

3Kayi Kilisito taakalibotya lwakwe mwini, mbuli mbokulembedwe kuti, «Masampu aabaabo bakali kukusampaula aza akulindime.»

4Zyoonse zyakalembwa mu Malembe zyakalembelwa kutwiisya. Malembe atwiisya kukkazika myoyo akuba basicamba kuti tube aabulangizi bwini-bwini.

5Lino Leza uugwasya bantu kuti bakkazike myoyo akuba basicamba, amugwasye anywebo mukukamantana ooku nomutobela ciyanza ca Kilisito Jesu.

6Nkaako amoyo omwe amulemeke Leza uuli ngo Wisi wa Mwami wesu Jesu Kilisito.

Makani Mabotu ngabamasi abalo

7Lino amutambulane mbuli Kilisito mbwaakamutambula kuti Leza alemekwe.

8Nkasimpe ndamwaambila kuti Kilisito wakaba mutwanga wa Bajuda kutondezya kuti Leza ulasyomeka. Mukucita boobo wakatondezya bwini bwazisyomezyo zya Leza kuli basikale besu,

9akupa bamasi kaambo kakulemeka Leza nkaambo kaluzyalo lwakwe. Mbuli mbwaaamba Malembe kuti,

«O Leza, njookutembaula akati kabamasi, njooimba nyimbo zyakulumbaizya zina lyako.»

10Alimwi alati,

«Amusekelele nobamasi antoomwe abantu ba Leza.»

11Alimwi alati,

«Amutembaule Leza nobamasi nyoonse, amumutembaulisye, nobantu bamisyobo yoonse.»

12Awalo Izaya ulati,

«Umwi waciinga ca Jese uyooboola, uyooboolela kulela bamasi, eelyo bayoomusyoma.»

13Aboobo Leza uupa lulangilo lwabuumi butamani azuzye myoyo yanu alutangalo aluumuno kwiindila mukumusyoma. Nguzu zya Muuya Uusalala zikomezye lulangilo oolu.

Paulu mbwaakabelekela Leza

14Nobakwesu, ndimasimpe kuti muli aabuumi buli kabotu, mulizi njiisyo zya Bukilisito, alimwi mulakonzya kwiisyanya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Pele mulugwalo oolu, mumakani amwi, ndamulembela cakupozya kuti mwiibalusye zimwi. Ndacita boobo nkaambo Leza muluse lwakwe wandisala kuti mbe mutwanga wa Kilisito Jesu kuli bamasi.

16Mukukambauka Makani Mabotu, ndabeleka mbuli mupaizi kuti bamasi babe mbuli cituulo citambulika kuli Leza casalazigwa a Muuya Uusalala.

17Mbuli mbweli muli Kilisito Jesu, ndalisumpula akaambo kamilimo njebelekela Leza.

18Nsitibe aansoni mukukanana eezyo nzecita kwiindila muli Kilisito nekobolola bamasi kuti abalo baswiilile Leza. Ndacita eezi mukukambauka, amumicito,

19mumaleele azigambya, amunguzu zya Muuya Uusalala. Aboobo ndakakambauka Makani Mabotu aa Kilisito kuli koonse nkwindakaya, kutalikila ku Jelusalemu kusikila ku Ililikumu.

20Lyoonse ndayandisya kukambauka Makani Mabotu kutali nkubakamvwa kale zya Kilisito, kuti ambweni inga ndayaka antalisyo yaumwi.

21Mbuli mbwaamba Malembe kuti,

«Aabo batakaambilidwe zyanguwe, bazoobona zyabwini, aabo batamvwide, bayooziba zyanguwe.»

Paulu mbwaakayanda kuya ku Loma

22Nkaambo kamilimo eeyi ndakalesegwa kuboola kulindinywe.

23Kwamyaka minji ndali kuyanda kuboola kulindinywe. Pele lino ndamanizya milimo yamubusena oobu, njeeya kuti nzoomubona ndazikwiinda nkeya ku Sipeyini.

24Nzoobotelwa kumuswaya mazuba ongaye buyo, kuzwa waawo ndayanda kuti mukandigwasye mulweendo lwangu.

25Ciindi cino nja ku Jelusalemu, kutola lugwasyo kubantu ba Leza.

26Nkaambo basizikombelo zyaku Masedoniya a Akeya bakabotelwa kupa milumbo yakugwasya bacete akati kabantu ba Leza baku Jelusalemu.

27Cakababotela kucita boobo, pele nikuba boobo wakali mulimo wabo kugwasya bacete. Bajuda bakaabana zileleko zya Bukilisito abamasi, nkaako abalo bamasi baleelede kugwasya Bajuda muli nzyobabulide zyabuumi buno.

28Ndamanizya mulimo wakubapa milumbo eeyi, nzooinda kooko nkeya ku Sipeyini.

29Ndizi kuti ndaakuza, njoomuletelela zileleko zinji zya Kilisito.

30Ndamukumbila, nobakwesu, kwiindila mu Mwami wesu Jesu Kilisito aluyando lumupa Muuya Uusalala, kuti kamundipailila canguzu. Andime ndikuujisi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

31Amundipailile kuti Leza andikwabilile kuti intakawidi mumaanza abatasyomi ku Judiya. Alimwi amupaile kuti bantu ba Leza baku Jelusalemu bakatambule milumbo eeyi njindatumwa kuti mbatolele.

32Kwamana boobo, kuti Leza kayanda, nzoosika kulindinywe nkekondedwe.

33Leza uupa luumuno abe aandinywe nyoonse. Akube boobo.

Baloma 16

Majwi aakujuzya

1Njanda kumwaambila kuti mucizi wesu Fiibi, mmubelesi wambungano yaku Kenkileya.

2Amumutambule mbuli Mukilisitonyoko mbuli bweelede kutambulana bantu ba Leza. Amumugwasye nzyayanda, nkaambo wakagwasya bantu banji kubikkilizya andime.

3Amundijuzizye Pulisila a Akwila, babelesi ba Kilisito Jesu mbuli ndime.

4Bakalilibambilide kujaigwa kuti mebo intafwi. Nsili buyo ndime endikke eebalumba, pele ambungano zyoonse zili kuli bamasi.

5Mundijuzizye bantu bakombela muŋanda yabo. Mundijuzizye Epenetosi ngwenjandisisya, uuli ngomutaanzi kusyoma Kilisito mu Asiya.

6Mujuzye Maliya ooyo wamubelekela kapati.

7Mubajuzye ba Andilonikasi a Juniyasi, Bajudama bakanzwa mbuli ndime. Aaba bakalizizilwe kapati abatumwa, nkabela bakali kale Bakilisito mebo nketanaba pe.

8Mujuzye Amfipolosi mweenzuma ngwendiyandisisya mu Mwami.

9Mujuzye Ubanasi, similimoma muli Kilisito, a Sitakusi, ngwendiyandisya.

10Mujuzye Aelesi, Mukilisito muyumu. Mubajuzye bamukwasyi wa Alisitobulusi.

11Mujuzye Helodiyoni, Mujudama. Mubajuzye Bakilisito bamukwasyi wa Nasisusi.

12Mubajuzye ba Tulaifena a Tulaifosa, babeleka mulimo wa Mwami canguzu. Mujuzye Pelisisi uuyandwa, wacita zinji mukubelekela Mwami.

13Mujuzye Lufusi munkutwe mukubelekela Mwami, mujuzuzizye abanyina balo bali mbabaama ambebo.

14Mubajuzye ba Asinkilitosi, Filengoni, Hemezi, Patilosi, Hemasi, abakwesu boonse mbobalaabo.

15Mubajuzye ba Filologasi, Juliya, Neleyusi amucizi wakwe, Olimpasi, abantu ba Leza boonse mbobalaabo.

16Kamujuzyanya muluyando lwini-lwini. Bambungano zyoonse zyakwe Kilisito balamujuzya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Malailile aamamanino

17Lino ndamukumbila, nobakwesu, amubacenjelele aabo baandaanya beenzinyina akubacitya kuti babisye. Mukucita boobo balasiya njiisyo nzimwakaiya. Mubatantamuke,

18nkambo bantu bali boobo tababelekeli Kilisito Mwami wesu pe. Babelekela buyo nzobayanda kuti zibakkutye. Amajwi mabotu aabumpelenge balacenga batasimide mulusyomo.

19Bantu boonse baliimvwide mpuwo yanu yakuswiilila Leza. Aboobo ndakondwa akaambo kanu, pele ndiyanda kuti mube basongo muzibotu, mutanyonganyizigwi azibi.

20Eelyo Leza uupa luumuno, uyoopwaya nguzu zya Saatani kuti mumuzunde. Mwami wesu Jesu Kilisito amubede aaluse.

21Ulamujuzya Timoti similimoma, aba Luka, Jasoni a Sosipata bamusyobo wangu.

22Ndamujuzya mu Mwami mebo nde Teetiyasi, ndemulembi walugwalo oolu.

23Ulamujuzya Gayosi, uuli ngosimeenzu wangu asimeenzu wambungano yoonse. Ulamujuzya Elasitosi muyobozi wamali aamunzi, a Kwatosi mukwesu.

[24Mwami Jesu Kilisito amubede aaluse nyoonse. Akube boobo.]

Mupailo wamamanino

25Lino Leza ulaanguzu uya kumuyumya-yumya kwiindila mu Makani Mabotu ngekambauka aaamba zya Jesu Kilisito. Zya Makani aaya zyakalisisidwe kwamyaka minji

26pele lino zyakalembwa abasinsimi zyayubununwa, eelyo mbuli mbwaakalailila Leza uutamani zyazibisigwa kuti bantu bamisyobo yoonse bazisyome akuziswiilila.

27Leza alikke sibusongo alemekwe kwiindila muli Jesu Kilisito kukabe kutamani. Akube boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Bakolinti

1 Bakolinti 1

1Ndime Paulu wakaitwa a Leza mukuyanda kwakwe kuti ndibe mutumwa wa Kilisito
Jesu. Ndili a Sositinesi mukwesu.

2Tulembela mbungano ya Leza iili mu Kolinti. Leza wakamuzandula muli Kilisito
Jesu alimwi wakamwiita kuti mube bantu bakwe basalala antoomwe abaabo boonse
bali mumasena aandeene-andeene balemeka zina lya Mwami Jesu Kilisito, Mwami
wabo aswebo antoomwe.

3Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito bamubede aaluse akumupa luumuno.

Zyakulumba Leza

4Lyoonse ndalumba Leza wangu akaambo kanu kuti wakamubeda aaluse muli Kilisito
Jesu.

5Muli Kilisito mulivubide munzila zyoonse. Mulizizi zyoonse alimwi mulakonzya
kuzyaamba.

6Nkaambo makani aapa bumboni bwa Kilisito alikkalikide mulindinywe.

7Nkaako taakwe cipego comwe camuuya ncomubula ciindi nomulindila kuboola kwa
Mwami wesu Jesu Kilisito.

8Uyoomuyumya mane kusikila kumamanino, kuti mutakabikkwi kaambo mubuzuba
bwa Mwami wesu Jesu Kilisito.

9Leza ulasyomeka walo nguwakamwiita kuti muyanzane a Mwanaakwe Jesu Kilisito,
Mwami wesu.

Kuzandulana mumbungano

10Lino ndamukumbila, nobakwesu, muzina lya Mwami wesu Jesu Kilisito, kuti
nyoonse muzuminane cintu comwe akuti kutabi kuzandulana akati kanu pe. Pele
mukamantane amoyo omwe amuyeeyo omwe.

11Nkaambo bamwi baluzubo lwa Kilowe bakandaambila kuti kuli kuzwangana akati
kanu.

12Ncendaamba ncakuti umwi aumwi wanu waamba cakwe mwini. Umwi ulati, «Ime
ndiwa Paulu,» aumwi «Ime ndiwa Apolosi,» aumwi, «Ime ndiwa Kefasi,» umwi ulati,
«Ime ncilila Kilisito.»

13Sena Kilisito ulizandaulidwe? Sena Paulu wakamukankamininwa? Sena
mwakabbapatizigwa muzina lya Paulu?

14Ndalumba kuti taakwe naba omwe wanu ngundakabbapatizya, ccita buyo Kilisiposi
a Gayosi.

15Nkaako kutabi muntu waamba kuti wakabbapatizigwa muzina lyangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Atubone, ndakabbapatizya baŋanda ya Sitefanasi. Kusule lyabaabo, nsiyeeyede uumbi ngundakabbapatizya pe.

17Nkaambo Kilisito taakanditumina kubbapatizya, pele buyo kukambauka Makani Mabotu. Eelyo njelede kwaakambauka mukutatobela busongo bwabuntunsi, kuyoowa kuti nguzu zyalufu lwa Kilisito aciingano zitayeeyegwi kuti nzyabuyo.

Kilisito ninguzu abusongo bwa Leza

18Majwi aaamba zyalufu lwa Jesu aciingano ngabufuba-fuba kuli baabo basweekede, pele kulindiswe notuli munzila ya lufutuko ninguzu zya Leza.

19Nkaambo Malembe alati

«Njoonyonyoona busongo bwabasongo, aalo maanu aabasimaanu njooalobya.»

20Ino uli kuli muntu musongo? Ino uli kuli wiide? Ino uli kuli sikukazyanyina zyaansi aano? Kayi Leza watondezya kuti busongo bwabantu ansi aano mbufuba-fuba.

21Nkaambo mubusongo bwakwe Leza wakabambila limwi kuti bantu batamuzibi abusongo bwabo. Pele cakamubotela kuti afutule basyoma kwiindila mumajwi ngobati ngabufuba-fuba ngotukambauka.

22Bajuda balayanda kubona zitondezyo, Bagiliki bayandaula zyabusongo.

23Swebo tulakambauka zya Kilisito wakakankaminwa aciingano, ku Bajuda majwi aaya ncilebyo, kuli bamasi mbufuba-fuba buyo.

24Lino kuli baabo boonse bakaitwa, Bajuda nibaba Bagiliki, balizi kuti Kilisito ninguzu zya Leza abusongo bwa Leza.

25Nkaambo eeco ciboneka kuti mbufuba-fuba bwa Leza cilainda busongo bwabantu, acalo ciboneka kuti mbuteteete bwa Leza cilainda nguzu zyabantu.

26Nobakwesu, amuyeeye, mwakali bani ciindi Leza naakamwiita. Akati kanu kwakanyina banji bakali kuyeeyegwa kuti mbasongo, mbanguzu naa bakazyalwa aabantu beni-beni.

27Pele Leza wakasala zintu nzyobayeeya bantunsi kuti nzyabufuba-fuba kuti ausye nsoni basongo. Alimwi Leza wakasala zintu ziteteete kubantunsi kuti ausye nsoni basinguzu.

28Alimwi Leza wakasala zintu nzyobayeeya bantunsi kuti nzyabuyo zisampaulwa naa nzyobatabali, kuti alobye eezyo nzyobayeeyela kuti nzini-zini.

29Leza wakacita boobo kuti kutabi muntunsi naba omwe uulisumpula kulinguwe.

30Leza nguwakamuyanzanya a Kilisito Jesu kuti abe busongo bwesu. Walo nguutululamika kuli Leza, wakatusalazya kutunununa.

31Cili mbubuli bwaamba Malembe kuti, «Ooyu uuyanda kulilumbaizizya weelede kulilumbaizila Mwami.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Bakolinti 2

Makani aa Kilisito wakakankaminwa

1Nindakasika kulindinywe, nobakwesu, kuzoomwaambila makani aa Leza aasisidwe alo aali ngabwini, nsiindakasola kulitondezya mbuli musongo amajwi acenjede.

2Nkaambo ndakayeeya kuti intazibyi cimwi cintu akati kanu ccita buyo Jesu Kilisito ooyo wakakankaminwa.

3Ndakaboola kulindinywe mubuteteete akuyoowa. Alimwi ndakali kuzyangama kapati.

4Nindakali kukanana naa kukambauka, nsiindakabelesya majwi masongo mukusola kukwela bantu, pele ndali kubonya zitondezya nguzu zya Muuya Uusalala.

5Ndakali kucita oobo kuti mutasyomi nkaambo kabusongo bwabantu pele nkaambo kanguzu zya Leza.

Busongo buzwa ku Muuya Uusalala

6Tulakanana majwi aabusongo kulibaabo basimide mulusyomo. Busongo oobu tabuli bwabuntunsi nibuba bwabaleli banyika balaanguzu zimana buyo.

7Busongo mbotwaamba, mbusongo bwa Leza busisidwe. Leza katanalenga nyika, wakabambila limwi zyabusongo eezi kuti atupe bulemu.

8Taakwe naba omwe wabaleli basunu wakabumvwisya pe, nkaambo nibakabumvwisisya nibatakakankamina Mwami wabulemu.

9Pele mbuli Malembe mbwaati,

«Eezyo muntu nzyaatakabona naa kumvwa, eezyo muntu nzyaatakayeeya, nzenzizyo Leza nzyabambilide aabo bamuyanda.»

10Swebo, Leza, wakatuyubunwida eezi kwiindila mu Muuya Uusalala. Nkaambo Muuya nguuzi zintu zyoonse, naaba makani aamaseseke aa Leza.

11Sena kuli muntu uuzi miyeeyo yamuntu umwi kunze aamuuya wakwe mwini? Mbubonya oobo taakwe muntu uukonzya kuziba miyeeyo ya Leza kunze aa Muuya wa Leza mwini.

12Swebo tiitwakatambula muuya wabuntunsi, pele twakatambula Muuya uuzwa kuli Leza, kuti atuzibye eezyo Leza nzyatupa cabuyo.

13Tulakambauka eezi kutali amajwi aaiisigwa abusongo bwabantunsi, pele amajwi aatwiisya Muuya Uusalala. Tulaiisya zyamuuya amajwi aazwa ku Muuya.

14Muntu uutajisi Muuya ulakaka zizwa ku Muuya Uusalala. Uziyeeya kuti nzyabufuba-fuba, alimwi takonzyi kuziziba, nkaambo kunyina muntu uukonzya kuziziba katajisi Muuya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Kuti naa muntu kajisi Muuya ulakonzya kuziba bubi bwazintu zyoonse kwamana kunyina uukonzya kumukazya pe.

16Cili mbuli bwaamba Malembe kuti,

«Ani nguni uuzi mizeezo ya Mwami Leza kuti amulailile walo?» Lino swebo tulijisi mizeezo ya Kilisito.

1 Bakolinti 3

Zyababelesi ba Leza

1Lino mebo, nobakwesu, nsiindakakonzya kumwaambila mbuli kuti muli bantu bajisi Muuya, ndakamwaambila mbuli kuti muli bantunsi, mbuli bana muli Kilisito.

2Ndakamupa mukupa kutali cilyo ciyumu, nkaambo tiimwakanaelela. Aciindi cino tamunaelela,

3nkaambo mucili bantunsi. Akati kanu kuli munyono akukazyanya. Tee eeci ncecitondezya kuti mucili bantunsi, alimwi muccilila akucita zyabuntunsi?

4Umwi ulaamba kuti, «Ime ndiwa Paulu,» aumwi, «Ime ndiwa Apolosi,» sena tamuli mbuli bantunsi?

5Ani Apolosi nguni? Ani Paulu awalo nguni? Tee tuli babelesi buyo aabo bamuleta kulusyomo. Umwi aumwi wesu ulabeleka mulimo ngwaakapegwa a Mwami.

6Mebo ndakali mbuli uusyanga mbuto Apolosi watilila, pele uupa kuti zimene ngu Leza.

7Mwabona kuti uusyanga naba uutilila kunyina mbwabede, ccita buyo Leza uuzimenya.

8Ooyo uusyanga ayooyo uutilila, boonse beelene buyo, alimwi umwi aumwi uyootambula bulumbu bweelede mulimo wakwe.

9Nikuba boobo tuli basimilimonyina a Leza, nywebo muli muunda wa Leza. Muli ŋanda ya Leza.

10Nkaambo Leza muluse lwakwe wakandituma kuti nkabambe ntalisyo mbuli muyaki musongo, pele uumbi nguuyaka alinjiyo. Eelyo lino umwi aumwi acenjele mbuli mbwayaka.

11Nkaambo taakwe ntalisyo iimbi muntu njakonzya kubamba kwiinda eeyi iibambidwe, nkokuti Jesu Kilisito.

12Antalisyo eeyi muntu ulakonzya kuyaka angolida, nsiliva, naa mabwe meebesi, nikuba amasamu, bwizu naaba matete.

13Mulimo wamuntu umwi aumwi uyoobonwa, nkaambo buzuba bwalubeta buyooutondezya. Buzuba oobo buyoosika amulilo, eelyo mulilo uyoosola milimo yamuntu umwi aumwi mbwiibede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Eezyo muntu nzyaakayaka antalisyo eeyi kuti zikakkalilile, muyaki ooyo uyootambula bulumbu.

15Pele kuti zikasyukute, takatambuli bulumbu pe, nikuba boobo uyoofutulwa, pele mbuli muntu wakwelwa kuzwa kumulilo.

Muntu niŋanda ya Leza

16Sena tamuzi kuti nywebo muli ŋanda ya Leza, akuti Muuya wa Leza uli mulindinywe?

17Kufumbwa ooyo uunyonyoona ŋanda ya Leza, awalo Leza ulamunyonyoona. Nkaambo ŋanda ya Leza ilasalala, nkabela nywebo ndendinywe ŋanda eeyo.

18Mutalyeeni pe. Kuti naa umwi akati kanu kaliyeeya kuti musongo kwaamba zyabuntunsi, ooyo uleelede kulicita mbuli mufuba-fuba, ndendilyo natibe aabusongo bwini-bwini.

19Kayi busongo bwabuntunsi mbufuba-fuba buyo kuli Leza. Mbuli mbokulembedwe kuti, «Leza ulajata basongo mubucenjezu bwabo.»

20Aamwi Malembe alati, «Mwami ulizi kuti miyeeyo yabasongo njabuyo.»

21Aboobo kutabi muntu uulikankaizizya buntunsi. Nkaambo zintu zyoonse nzizyanu,

22Paulu, Apolosi, Kefasi, nyika, buumi, lufu, eezyo ziliko aziciboola. Pele nikuba kuti zyoonse nzizyanu,

23nywebo muli bakwe Kilisito, awalo Kilisito nguwa Leza.

1 Bakolinti 4

Batumwa ba Kilisito

1Mboobu muntu mbweelede kutuyeeya, kuti tuli babelesi ba Kilisito, alimwi tuli babanzi bamakani aa Leza aasisidwe.

2Lino ciyandika kapati kubabanzi bali boobu ncakuti kabasyomeka.

3Kwaamba lwangu ndewini nnyina makani nikuba kuti ndabetekwa andinywe niiba nkuta imwi yabantu. Ncobeni nsilibeteki ndemwini pe.

4Nnyina kandikopa mumoyo, pele eeci tacaambi kuti ndilondokede pe. Mwami nguundizi.

5Aboobo mutabeteki muntu nabani, Mwami katana boola. Uuli nguyooyubununa maseseke aali mumudima, nkabela uyooyubununa makanze aamumyoyo yabantu. Eelyo muntu umwi aumwi uyootembaulwa a Leza mbuli mbweelede.

6Lino makani oonse aaya ngindaamba nobakwesu, ajatilizya ndime a Apolosi. Eezi zimwiisye caamba majwi aaya aati, «Amubambe zyaamba Malembe.» Nkaako mutalisumpwidi umwi akuubausya umwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Nguni wakamucita kuti mwiindane abamwi? Ani ncinzi ncomujisi ncimwatakapegwa? Naa mwakapegwa buya, nkaambo nzi ncomulisumpula anga tiimwakapegwa buyo?

8Eena mulijisi kale nzyomuyanda? Mwavuba kale nobeenzuma! Mwaba kale bami katutako tobamwi! Ino nikwali kunga mwaba bami, nitweendelezya andinywe!

9Nkaambo ndabona kuti Leza wakatubikka munsi mwini-mwini swebo tobatumwa, mbuli bantu bapegwa mulandu walufu. Twaba ceebezyo kuzilenge zyoonse, kutali kubantu buyo pele akubangelo.

10Swebo tuli bafuba-fuba akaambo ka Kilisito, pele nywebo muli basongo muli Kilisito. Swebo tuli batete, pele nywebo muli basinguzu. Nywebo mulalemekwa, swebo tulasampaulwa.

11Ciindi cino tulafwa nzala, anyota, tuli bacete. Tuladinkaulwa akutuntulika.

12Tuloonda milimo amaanza eesu tobeni. Ciindi notusinganyizigwa tulalomba kuti Leza aleleke. Ciindi notupenzegwa tuumuna buyo,

13ciindi ncotutamikizigwa tulasoleka kuyanzana. Kusikila lino tulasampaulwa mbuli mafwisi-fwisi aanyika alimwi bantu batuyeeya kuti tuli tombe.

14Nsilembeli kuti muusye nsoni pe, pele mmulaya buyo mbuli bana bangu bayandika.

15Nkaambo cilakonzeka kuti mube abamayi banji-banji mubuumi bwanu bwa Bukilisito, pele kutali bamauso banji pe. Kayi ndakaba uso muli Kilisito Jesu kwiindila mukumukambaukila Makani Mabotu.

16Ndamukomba amwiiye ndime.

17Nkaako ndamutumina Timoti, mwanaangu uusyomeka mu Mwami, kuti amwiibalusye nzila zyangu muli Kilisito nzendiiisya koonse-koonse mumbungano zyoonse.

18Bamwi balalisumpula, mbuli kuti nsikoozoosika limbi ooko.

19Pele ndilaboola kulindinywe cakufwambaana kuti Mwami kayanda, eelyo ndendilyo nezooziba nzyobakonzya kucita aabo balitukumuna, kutali buyo nzyobaamba.

20Mubwami bwa Leza cipati takuli kwaamba buyo pe, pele micito.

21Ncinzi ncomuyanda? Sena nzooboole kulindinywe amusako, naa amoyo walubomba mutete?

1 Bakolinti 5

Makani aabwaamu mumbungano

1Lino makani alimvwidwe kuti kuli bwaamu akati kanu. Bwaamu oobo mbuboobo butacitwi abakunze pe. Ndakamvwa kuti muntu umwi unjila muŋanda yawisi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Pele mucilisumpula! Tee mweelede kuba aansoni akumugwisya akati kanu ooyo uucita zyamafunze zili boobo!

3Kwaamba zyandime nikuba kuti nsili aandinywe, pele moyo wangu uli aandinywe. Eelyo muzina lya Mwami Jesu ndamubeteka wakacita boobo.

4Mwaakubungana mbuli kuti mpendi andinywe alimwi munguzu zya Mwami Jesu,

5mukaabe muntu ooyo kuli Saatani kuti mubili wakwe unyonyoonwe, pele muuya wakwe ukafutulwe mubuzuba bwa Mwami Jesu.

6Kulisumpula kwanu nkwabuyo. Sena tamuzi kuti, «Tumena tuniini tulafufumusya mulwi woonse?»

7Amugwisye mimena yakaindi yazibi kuti mube mulwi mupya, ndizi kale kuti mbomubede. Nkaambo Kilisito, uuli mwanaa mbelele wa Pobwe lya Kwiindilila wakapaizigwa kale.

8Aboobo atusekelele, kutali aamimena yakaindi yabubi akubija moyo, pele acinkwa citakwe mimena, cabubotu akusalala moyo.

9Ndakamulembela mulugwalo lwangu kuti mutayanzani abasibwaamu.

10Takuli kwaamba kuti mutamvwani abantu boonse munyika bali mbaasibwaamu, basindya abafumpi nibaba basikukomba mizimo. Nikwali boobo nimwalizwide kale munyika.

11Pele ndakamulembela kuti naa kuli muntu naba omwe waamba kuti musyomi, pele kali sibwaamu, sindya, sikukomba mizimo, simatusi, cakolwa, naa mubbi, muntu uuli boobo tamweelede nikuba kulya anguwe pe.

12Kubeteka bakunze mwati mulimo wangu? Sena nywebo tamweelede kubeteka basyominyoko babisya?

13Leza nguubeteka bakunze aabo. «Amumugwisye ooyo muntu mubi akati kanu.»

1 Bakolinti 6

Zyamilandu akati ka Bakilisito

1Kuti naa umwi wanu kajisi kaambo amweenzinyina, mbuti mbwanga watola mulandu kubabetesi bakunze kuleka kubasyominyina?

2Sena tamuzi kuti basyomi bayoobeteka bantu baansi? Lino kuti bantu bakabetekwe andinywe, sena tamukonzyi kubeteka tukani tuniini akati kanu?

3Sena tamuzi kuti tuyoobeteka bangelo? Ino tulakacilwa buti zyaansi aano?

4Kuti kamujisi milandu azintu zili boobo, nkaambo nzi ncomwiitola kubabetesi batazi zyambungano?

5Ndaamba boobo kuti muusye nsoni. Sena caamba kuti taakwe muntu musongo naba omwe akati kanu uukonzya kubeteka makani akati kabasyominyina?

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Mbuti musyomi mbwabetesya munyina akutola mulandu kubabetesi batasyomi?

7Nciconya cakuti muli aamilandu akati kanu nobeni catondezya kale kuti mwakacilwa. Sena tacili cibotu kubisisilwa buyo? Nkaambo nzi ncomutabelekeli buyo kuti batole zintu zyanu?

8Pele lwanu nobeni mulabisya akutola zintu zyabamwi. Eezi mucita kubasyominyoko.

9Sena tamuzi kuti bataluleme tabakooyootambula bwami bwa Leza? Mutalyeeni, kutali baabo buyo nibaba basibwaamu, bakomba mizimo, basimamambe, baalumi bacita zitaambiki abaaluminyina,

10babbi, basindya, bakolwi, basimatusi, nibaba bafumpi tabakanjili mubwami bwa Leza pe.

11Oobo mbubakabede bamwi akati kanu. Pele nywebo mwakasanzigwa, mwakasalazigwa, alimwi mwakalulamikwa muzina lya Mwami Jesu Kilisito amu Muuya wa Leza wesu.

Mibili yanu mwiibelesye kuti iletele Leza bulemu

12«Zintu zyoonse zilizumizidwe kulindime,» pele takuli kuti zintu zyoonse zilagwasya. «Zintu zyoonse zilizumizidwe kulindime,» pele nsikabi muzike wacintu nociba comwe pe.

13«Cilyo ncada, alyalo da ndyacilyo,» nikuba boobo Leza uyoonyonyoona zyoonse zyobilo. Mubili tuuli wabwaamu, ngwa Mwami, awalo Mwami ngomwini mubili ooyo.

14Eelyo Leza wakabusya Mwami uyootubusya aswebo munguzu zyakwe.

15Sena tamuzi kuti mibili yanu nzizo zya Kilisito? Sena nditole zizo zya Kilisito, ndizicite zizo zyamwaamu? Peepe!

16Sena tamuzi kuti ooyo uulipa kumwaamu waba mubili omwe anguwe? Nkaambo mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti, «Aabo bobilo balaba mubili omwe.»

17Pele ooyo uulipa ku Mwami ulaba omwe mumuuya anguwe.

18Amuleke bwaamu. Cibi cimwi acimwi ncacita muntu tacibisyi mubili, pele sibwaamu ulabisizya mubili wakwe mwini.

19Sena tamuzi kuti mibili yanu niŋanda ya Muuya Uusalala uuli mulindinywe, ngomutambwide kuli Leza? Ncencico eeco buumi mbomujisi tabuli bwanu nobeni pe.

20Mwakaulwa amuulo uudula. Aboobo amulemye Leza mumibili yanu.

1 Bakolinti 7

Mibuzyo yaamba makani aalukwatano

1Lino njanda kwiingula mibuzyo njimwakandilembela. Ncintu cibotu kumwaalumi kuti atakwati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Pele kulesya bumambe, mwaalumi umwi aumwi uleelede kuba aamukaintu wakwe mwini, awalo mukaintu umwi aumwi uleelede kuba aamulumaakwe mwini.

3Mulumi uleelede kucitila mukaintu wakwe zyeelede, awalo mukaintu uleelede kucitila mulumaakwe zyeelede mbubonya.

4Mukaintu takonzyi kucita mbuli mbwayanda amubili wakwe, pele mulumi. Mbubonya oobo awalo mwaalumi takonzyi kucita mbuli mbwayanda amubili wakwe, pele mukaintu.

5Mutakacilani ccita mwazuminana kucita oobo kwaciindi, kuti mulipe kukukomba. Kwamana muleelede kuswaangana alimwi, kutegwa Saatani atamusunki nkaambo cilamukatazya kulijata.

6Ncindaamba nkumulailila buyo, kutali kuti mulawo pe.

7Nicabota bantu boonse nibali mbuli ndime. Pele umwi aumwi ulijisi cipego cakwe mwini cizwa kuli Leza, umwi cili boobu, aumwi cili bumbi.

8Kuli baabo batakwete abamukabafu, ndabaambila kuti ncibotu kulimbabo kuti bakkale buyo oobo, mbuli ndime.

9Pele kuti naa tabakonzyi kulijata, baleelede kukwata. Nkaambo ncibotu kukwata kwiinda kunyomenena.

10Kuli baabo bakwetene kale mulawo wangu walo uuli uzwa ku Mwami ngooyu, mukaintu teelede kwaandaana amulumaakwe.

11Pele kuti naa wacita oobo, akkale buyo, naa kakutali boobo ayanzane amulumaakwe. Mbubonya buyo awalo mulumi teelede kulekana amukaintu wakwe pe.

12Kuli aabo bamwi inga ndaamba kuti, pele ndinyina mulawo uuzwa ku Mwami, naa kuli umwi musyomi uukwete mukaintu uutasyomi, kuti mukaintu ooyo kayanda kukkala anguwe, teelede kumuleka pe.

13Alimwi kuti naa kakuli mukaintu uukwetwe kumulumi uutasyomi, kuti mwaalumi ooyo kayanda kukkala anguwe, teelede kuzwa pe.

14Nkaambo mulumi uutasyomi ulalelekwa akaambo kamukaintu wakwe uusyoma, awalo mukaintu uutasyomi ulalelekwa akaambo kamulumi wakwe uusyoma. Nikwatali boobo bana banu nibatali kutambulika kuli Leza, pele mbuli mbocibede lino, balatambulika.

15Pele kuti naa ooyo uutasyomi wayanda kulekana, mbubo balekane, nkaambo mumulandu uuli boobo musyomi mwaalumi naa mukaintu taangidwe. Nkaambo Leza wakatwiita kuti tukkale muluumuno.

16Nkaambo yebo, omukaintu, ino uzi buti kuti ambweni uyoofutula mulumaako? Ayebo, mwaalumi, ino uzi buti kuti ambweni inga uyoofutula mukaintu wako?

Zyakwiitwa a Leza

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Lino umwi aumwi akkale abuumi mbwaakakkede naakaitwa a Leza. Ooyu ngomulawo wangu mumbungano zyoonse.

18Kuti naa umwi Leza wakamwiita kapalwidwe, atapengi abupalule bwakwe. Naa kuli watakanapalulwa atapengi pe.

19Nkaambo bupalule tabukwe makani, akutapalulwa takukwe makani, pele cipati nkubamba milawo ya Leza.

20Umwi aumwi akkale mbuli mbwaakabede ciindi ncaakaitwa.

21Sena wakali muzike nookaitwa? Tacikwe makani. Pele kuti naa kokonzya kujana lwaangunuko, lutambule.

22Nkaambo ooyo Mwami ngwaakaita kali muzike ngomwaangunune kulinguwe. Mbubonya oobo awalo wakali mwaangunune ciindi ncaakaitwa ngomuzike wa Kilisito.

23Nywebo mwakaulwa amuulo uudula, aboobo mutabi bazike babantu.

24Nobakwesu, umwi aumwi uleelede kukkala muli Leza mbubonya mbuli mbwaakabede ciindi naakaitwa.

Mibuzyo imwi yankwato

25Lino zyamakani aabaabo batakwetwe, nsijisi mulawo uuzwa ku Mwami, pele ndamupa miyeeyo yangu mbuli yooyo Mwami ngwaakafwida luse kuti mbe musyomesi.

26Ndiyeeya kuti akaambo kamapenzi aacitika, muntu akkale mbubonya mbuli mbwabede.

27Sena ulikwete? Utakanzi kuleka mukaintu wako. Sena tokwete? Utakanzi kukwata.

28Pele kuti naa wakwata, toobisya pe, awalo musimbi kuti naa wakwatwa taabisya pe. Njanda kumuvuna buyo kuzwa kumapenzi ngobajana aabo bakwatana.

29Ncendaamba, nobakwesu, ncakuti ciindi caceya. Kuzwa sunu aabo bakwete babe mbuli batakwete,

30abaabo balila babe mbuli baabo batalili, abaabo basekelela babe mbuli batasekeleli, abaabo basimakwebo babe mbuli batasambali,

31babelesya zintu zyaansi batabikki myoyo yabo kuli nzizyo. Nkaambo ziyanza zyaansi aano zilamana.

32Njanda kuti mutalibiliki. Muntu uutakwete ulasungwaala kumakani aa Mwami, mbweelede kubotezya Mwami.

33Pele muntu uukwete usungwaalila makani aaansi, kuti abotezye mukaintu wakwe,

34aboobo ujata maanka-maanka. Awalo mukaintu uutakwetwe naa musimbi uutazi musankwa ulasungwaala kumakani aa Mwami, kuti alipe mubili amuuya antoomwe

© 1996, Bible Society of Zambia.

ku Mwami. Pele mukaintu uukwetwe usungwaalila makani aansi, kuti abotezye mulumaakwe.

35Aaya ndaaamba kuti ndimugwasye, nsiyandi kumubikkila mukuli pe. Pele njanda kuti mucite zyoonse bweelede, alimwi kuti mulipe cakumaninina mukubelekela Mwami.

36Kuti naa umwi wayeeya kuti ulabisya alesya mwanaakwe kukwatwa kali wakula, acite mbwayeeya. Tabisyi naa wakwasya mwanaakwe.

37Pele kuti umwi mulwaangunuko lwakwe wayeeya kuti mwaanakwe musimbi atakwatwi, wacita kabotu.

38Nkokuti ooyo uukwasya mwanaakwe wacita kabotu, pele ooyo uutakwasyi waindilizya kucita kabotu.

39Mukaintu uukwetwe ulaangidwe amulawo walukwato mulumi nacipona. Kuti naa wafwa, ulaangunuka akukwatwa kufumbwa ngwayanda, kufumbwa buyo kuti lukwato oolo kaluli mu Mwami.

40Pele uyookondwa kapati kuti naa wakkala buyo takwatwi. Eeyi mizeezo yangu, alimwi ndiyeeya kuti ambebo ndijisi Muuya wa Leza.

1 Bakolinti 8

Makani aazilyo zipaizigwa mizimo

1Lino kwaamba zyamakani aazilyo zipaizigwa mizimo, tulizi kuti, «Toonse tulaaluzibo.» Pele luzibo lulikke lutuntaizya muntu. Luyando ndoluyaka.

2Kuti naa kuli muntu uuliyeeya kuti ulizi cintu, tanaziba mbuli mbweelede kuziba pe.

3Pele kuti naa umwi kayanda Leza, ooyo muntu ulazibwa a Leza.

4Lino kwaamba makani aakulya zilyo zipaizigwa kumizimo, tulizi kuti mizimo taakwe, akuti taakwe Leza uumbi pele omwe buyo.

5Nikuba kuti kuli baabo bategwa baleza mujulu naa ansi, iiyi, mbanji-banji, abalo bategwa bami mbanji-banji.

6Pele swebo tujisi buyo Leza omwe, Taata wakalenga zyoonse alimwi uuli ngotuponena. Alimwi tujisi Mwami omwe Jesu Kilisito. Kwiindila mulinguwe Leza wakalenga zyoonse, alimwi swebo tulapona nkaambo kanguwe.

7Takuli kuti boonse balizizi eezi pe. Pele bamwi bakazibila kukomba mizimo, eelyo kusikila sunu balya zilyo zipaizigwa kumizimo baciyeeya kuti cilyo eeco capaizigwa. Lino nkaambo kakudonaika, myoyo yabo ilabisigwa acilyo eeco.

8Masimpe ngakuti kulya takutusisyi kuli Leza pe. Kuti naa tatulyi tatusweekelwi cintu, alimwi twalya tatujani cintu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Amucenjele kuti lwaangunuko ndomujisi citabi cilebyo kuli baabo batasimide
mulusyomo.

10Nkaambo kuti naa umwi wakubona, yebo oolaaluzibo kolya mukaanda kamizimo,
sena eeci tacikwe kumusungula kuti awalo alye zilyo zipaizigwa kumizimo?

11Aboobo lusyomo lwayooyo uutasimide lulasweeka akaambo kanduwe oolaaluzibo.
Wacitya boobo kumukwesu ooyo Kilisito ngwaakafwida.

12Lino ciindi ncomubisizya boobo basyomi akulubizya badonaika, mwabisizya
Kilisito.

13Akaambo kaako kuti naa cilyo calebya mukwesu, nsikooyoolya limbi nyama, kuti
intakalebyi mukwesu pe.

1 Bakolinti 9

Zyeelede mutumwa wa Kilisito

1Sena nsyaangunukide? Sena nsili mutumwa? Sena nsiindaamubona Jesu Mwami
wesu? Sena teensi ndinywe micelo yamulimo wangu mu Mwami?

2Nikuba kuti bamwi tabandiyeeyeli kuti ndimutumwa, pele kulindinywe ndi
mutumwa ncobeni nkaambo nywebo muli cibonesyo cabutumwa bwangu camu
Mwami.

3Bantu bandikazya mboobu bwendibaingula,

4Sena tatweelede kutambula cakulya acakunywa?

5Sena tatuzumizigwi kutolelela bakaintu besu munyendo zyesu, mbubonya mbuli
batumwa bamwi, bana bokwabo Mwami a Kefasi?

6Sena mebo a Banabasi ndiswe tolikke notweelede kubeleka kuti tulijanine
nzyotubula?

7Sena kuli silumamba uulibbadela mwini mumulimo wakwe? Nguni uulima muunda
wamisaansa kwamana katalyi micelo yawo? Sena kuli mweeembezi wabutanga
uutanywi mukupa wabo?

8Sena aaya majwi ngendaamba ngamuntu buyo? Sena Mulawo tuuambi mbubonya
awalo?

9Nkaambo kulilembedwe mu Mulawo kuti, «Utamwaangi kumulomo musune uuuma
maila.» Sena Leza uyeeya basune ncobeni?

10Sena naamba boobo, taambi zyandiswe? Ncobeni wakazilembya akaambo
kandiswe, nkaambo mulimi naa uuuma maila ulabeleka alulangilo lwakuti uyoovola.

11Swebo twamusyangila zintu zyamuuya, sena ono tacikonzeki kuti tutambule
kulindinywe nzyotubula mubuumi bwesu buno?

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Kuti bamwi kabeelede kutambula eezi, ino swebo mbuti tatweelede kubainda na? Pele tiitwakacita oobo. Twakayumina zyoonse mukuti tutacelesyi bantu munzila niiba buti kutambula Makani Mabotu aaamba zya Kilisito.

13Sena tamuzi kuti aabo bacita mulimo wamuŋanda ya Leza balajana zyakulya kuzwa muŋanda ya Leza, aabo bakutauka acipaililo balaabana zilyo zyazipaizyo?

14Mbubonya oobo, Mwami wakalailila kuti aabo bakambauka Makani Mabotu beelede kutambula nzyobabula mukukambauka.

15Pele mebo nsiindakabelesya nguzu eezi nzyeelede. Alimwi nsiindalemba lugwalo oolu mukuyanda kubelesya nguzu eezi pe. Inga ndafwa buyo mucilawo cakuti umwi agwisye eeco ncelisumpwida.

16Kuti naa nkekambauka Makani Mabotu kunyina nceelede kulisumpwida. Nkaambo Mwami nguwakandilailila kucita oobo. Maawe kulindime kuti naa nketakambauki.

17Nindakaliyandila ndemwini nindali kulangila kutambula bulumbu. Pele mukuti nsiindakaliyandila, mbeleka buyo nkaambo Mwami nguwakandipa.

18Ino kayi bulumbu bwangu ninzi? Mboobu, mbwakuti nkakambauke Makani Mabotu nketavoli mali alimwi nketalangili kutambula zyeelede uukambauka Makani.

19Nikuba kuti ndimuntu waangunukide kubantu boonse, ndalicita muzike wabo boonse, kutegwa ndete banji-banji.

20Akati ka Bajuda ndakatobela ziyanza zya Bajuda mukuti ndete Bajuda. Nikuba kuti lwangu nsyeendelezegwi a Mulawo, pele kuli baabo baitobela ndakaba mbuli wiitobela kuti mbeete.

21Kuli baabo batajisi Mulawo ndakaba mbuli mbabo kuti mbale. Takuli kuti nsitobeli Mulawo, nkaambo nditobela Mulawo wa Kilisito.

22Kubatasimide mulusyomo ndakaba mbuli mbabo, kuti ndikonzye kubaleta. Kubantu boonse ndakaba mbuli mbabo mukuti naa kacikonzeka ndilete bamwi babo.

23Zyoonse eezi ndazicita nkaambo ka Makani Mabotu, kuti alwangu nditambule ambabo zileleko zyawo.

24Sena tamuzi kuti mukuzundana boonse balazuzaana, pele omwe buyo nguutambula bulumbu? Aboobo kuzuza kwanu kube kwakuti mukatambule bulumbu.

25Lino umwi aumwi uuyanda kusobana ulalibatamika muli zyoonse. Ulacita oobo kuti atambule musini uusopoka buyo, pele swebo tulacita oobo kuti tukatambule musini uutasopoki alili.

26Aboobo nsizuzaani buyo, nsili mbuli muntu uuuma buyo luuwo pe.

27Pele ndasubula mubili wangu kapati akuuzunda, nsiyandi kuti ndamana kukambaukila bamwi, mebo lwangu nkasoogwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Bakolinti 10

Zyakabonekela Baisilayeli zibe cicenjezyo kubasyomi

1Ndayanda kuti muzibe, nobakwesu, kuti basikale besu bakakwabililwa akkumbi, nkabela boonse bakakosola lwizi.

2Aboobo bakabbapatizigwa mukkumbi amulwizi kuti babe omwe a Mozesi.

3Boonse bakalya cilyo comwe camuuya,

4alimwi boonse bakanywa cakunywa comwe buyo. Nkaambo bakali kunywa kuzwa kumwaala ooyo wamuuya wakabasindikila, mwaala ooyo ngu Kilisito.

5Pele banji-banji Leza taakwe naakabakondelelwa pe, aboobo bakafwida munkanda.

6Lino zintu eezi nzicenjezyo kulindiswe, kuti tutayandi zinyonyoono mbuli mbubakacita balo.

7Mutabi basikukomba mizimo mbuli mbubakacita bamwi babo, mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti, «Bantu bakakkala kuti balye akunywa, eelyo bakatalika kucita zisesemya.»

8Tutaciti bwaamu mbuli mbubakacita bamwi babo. Nkabela mubuzuba oobo kwakafwa bantu basika kuzyuulu zili makumi obilo azitatu.

9Tatweelede kusunka Mwami mbuli mbubakacita bamwi babo, eelyo bakalumwa nzoka akufwa.

10Mutatongooki mbuli mbubakacita bamwi babo, nkabela bakanyonyoonwa amungelo uunyonyoona.

11Lino zintu eezi zyakabacitikila kuti cibe cicenjezyo kuli mbabo, pele zyakalembwa kuti zitwiisye swebo notupona cino ciindi mamanino aazyoonse naali afwiifwi.

12Aboobo ooyo uuyeeya kuti uliimvwi acenjele kuti atawi.

13Masunko aamusikila taaindene amasunko aasikila bantu boonse. Leza ulasyomeka, takonzyi kumulekela kuti musunkwe kwiinda nguzu zyanu pe. Pele mwasunkwa, walo ulamupa nzila yamatijilo, kuti mukakonzye kuvunwa.

14Akaambo kaako, nobakwesu, amuleke kukomba mizimo.

15Ndamwaambila mbuli mbokwaambilwa bantu basongo, amwaayeeyesye makani ngindamwaambila.

16Nkomeki njotuleleka notulumba, sena tatuswaangani abulowa bwa Kilisito notunywida mulinjiyo? Cinkwa ncotukomona, sena tatuswaangani amubili wa Kilisito notucilya?

17Akaambo kakuti kuli cinkwa comwe buyo, swebo notuvula buti tuli mubili omwe, nkaambo toonse tulaabana cinkwa comwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Amuyeeye ciyanza ca Baisilayeli. Sena aabo balya zipaizyo tabaswaangani a Leza
ngobapaizila?

19Ino ncinzi ncendaamba? Ndaamba kuti zipaizigwa kumizimo taakwe ncozyaamba
awalo muzimo mbubonya.

20Amubone, eezyo nzyobapaizya bakunze, balazipaizya kumyuuya mibi kutali kuli
Leza. Nsiyandi kuti nywebo muswaangane amyuuya mibi pe.

21Tamukonzyi kunywa munkomeki ya Mwami antoomwe ayamyuuya mibi. Alimwi
tamukonzyi kulida atebule lya Mwami alyamyuuya mibi.

22Ambweni tuyanda kunyemya Mwami? Sena tulijisi nguzu kwiinda nguwe?

Zyalwaangunuko lwa musyomi

23«Zintu zyoonse zilazuminika,» pele tacaambi kuti zintu zyoonse zilagwasya. «Zintu
zyoonse zilazuminika,» pele tacaambi kuti zintu zyoonse zilayaka.

24Kutabi muntu uuliyandawida bubotu bwakwe mwini, pele bubotu
bwamweenzinyina.

25Mulaangunukide kulya kufumbwa ncobauzya mucisambalilo canyama kakutakwe
akubuzya-buzya mukuti moyo ulamukatazya.

26Nkaambo kulilembedwe kuti, «Nyika nja Mwami azyoonse zili mulinjiyo.»

27Kuti naa umwi wabatasyomi wamutamba kukulya, mwamana mwainka anguwe,
amulye kufumbwa eeco ncimwasombwa kakutakwe akubuzya-buzya mukuti moyo
ulamukatazya.

28Pele kuti naa umwi wamwaambila kuti, «Eeci cilyo ncacipaizyo camizimo,»
mutalyi pe, nkaambo kayooyo wamwaambila kuyoowa kupenga mumoyo.

29Ngamba moyo wakwe, kutaamba moyo wanu. Ambweni inga wati, «Sena nsiye
lwaangunuko lwangu nkaambo kakuti umwi ulapenga mumoyo?

30Kuti naa ndilalya cakulumba Leza, ino nkaambo nzi ncetongookwa akaambo
kacilyo eeco ncindalumbila?»

31Nkaako nikuba kuti mulalya nikuba kunywa, naa kufumbwa eeco ncomucita,
amuzicite zyoonse kuti Leza alemekwe.

32Buumi bwanu butabi cilebyo ku Bajuda, nibaba Bagiliki, nikuba kumbungango ya
Leza.

33Amucite mbubonya mbuli mbwesoleka mebo kubotezya bantu boonse muzintu
zyoonse nzecita. Nsiyandi kuligwasya ndemwini pe, pele ndayandaula kugwasya
bantu banji kuti bafutulwe.

1 Bakolinti 11

1Amwiiye ndime mbubonya mbuli mbwendiiya Kilisito.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zyabakaintu nobakomba

2Ndamulumbaizya nkaambo mulandiyeeya muzintu zyoonse, akujatisya njiisyo zyoonse mbuli mbundakamwiisya.

3Pele ndiyandisya kuti mumvwisye kapati kuti mutwe wamwaalumi umwi aumwi ngu Kilisito, alimwi mutwe wamukaintu mwaalumi, awalo mutwe wa Kilisito ngu Leza.

4Kufumbwa mwaalumi uukomba nikuba kusinsima kalivumbide kumutwe uubausya mutwe wakwe.

5Pele kufumbwa mukaintu uukomba nikuba kukambauka katalivumbide kumutwe uubausya mutwe wakwe, ncimwi buyo akuti mutwe wakwe kuukulwidwe.

6Kuti naa mukaintu talivumbi kumutwe, uleelede kukululwa. Pele kuti kacifwisya nsoni kumukaintu kuti apalulwe naa kukululwa, mbubo alivumbe.

7Mwaalumi teelede kuvumba mutwe wakwe pe, mbokunga walo ncikozyanyo alimwi mbulemu bwa Leza, pele mukaintu mbulemu bwamwaalumi.

8Nkaambo mwaalumi taakwe naakalengwa kuzwa kumukaintu, pele mukaintu wakazwa kumwaalumi.

9Alimwi mwaalumi taakwe naakalengelwa mukaintu, pele mukaintu wakalengelwa mwaalumi.

10Lino nkaambo kabangelo mukaintu nceelede kulivumba kumutwe.

11Nikuba boobo mubuumi bwesu bwa Bukilisito, mukaintu tabalwi alikke ccita antoomwe amwaalumi, awalo mwaalumi tabalwi alikke ccita antoomwe amukaintu.

12Nkaambo mbubonya mbuli mukaintu mbwaakazwa kumwaalumi, awalo mwaalumi ulazyalwa kumukaintu. Pele zilenge zyoonse zilazwa kuli Leza.

13Lino amuliyeeyele makani aaya nobeni, sena kuleelede kuti mukaintu akombe kuli Leza katalivumbide kumutwe?

14Sena moyo tutwiisyi kuti ncansoni kuti mwaalumi kajisi masusu malamfu, masampu aakwe,

15akuti kumukaintu mbulemu kuba amasusu malamfu? Nkaambo masusu aakwe akapegwa kulinguwe a Leza kuti cibe civumbyo camutwe wakwe.

16Kuti naa kuli muntu uuyanda kukazya makani aaya, ndaamba kuti tatujisi ciyanza cimbi swebo niziba mbungano zya Leza pe.

Zyamulalilo wa Mwami

17Pele kuli amwi mpetakonzyi kumulumbaizya. Mpakuti kubungana kwanu takuli kubotu, nkubi.

18Nkaambo cakusaanguna ndamvwa kuti ciindi nomubungana mulasalulana, ambebo ndaazumina-zumina aaya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Ncobeni kuleelede kuti kube kwaandaana akati kanu kuti basyomeka balibonye.

20Lino nomubungana antoomwe, tuuli mulalilo wa Mwami ngomulya pe.

21Nkaambo mukulya kwanu umwi aumwi ulalya cilyo cakwe mwini, kwamana umwi ufwa nzala, umwi ulakolwa.

22Ino ncite buti? Sena tamujisi maanda aakulida akunywida? Naa muyanda kusampula mbungano ya Leza akuusya nsoni bacete? Ino ndimwaambile buti? Sena ndeelede kumulumbaizya kumakani aaya? Embo pe, nsikoomulumbaizya.

23Nkaambo mebo ndakatambula kuzwa ku Mwami makani aayo ngindakamusiila, aakuti Mwami Jesu masiku aayo ngoonya ngaakaabwa, wakabweza cinkwa,

24nkabela naakamana kulumba Leza, wakacikomona wati, «Ooyu ngomubili wangu ngomwakomwedwa. Amucite oobu kuti cibe ciibalusyo candime.»

25Munzila njiyonya wakabweza nkomeki, bamane kulya, wati, «Eeyi nkomeki ncizuminano cipya cabulowa bwangu. Kamucita oobo, kufumbwa ciindi ncomunywa, kuti cibe ciibalusya candime.“

26Nkaambo kufumbwa ciindi ncomulya cinkwa eeci munootondezya lufu lwa Mwami mane do akasike.

27Nkaambo kaako kufumbwa uulya cinkwa akunywida munkomeki kateelede, uyoobaa mulandu wakusampaula mubili abulowa bwa Mwami.

28Muntu umwi aumwi uleelede kulilingula lwakwe mwini, eelyo natilye cinkwa akunywida munkomeki.

29Kufumbwa ooyo uulya akunywa katatelaiki mubili wa Mwami, ulalya akunywa cakuliletela cisubulo.

30Nkankakaako bunji bwanu ncobaciswa akugonkelwa, alimwi bamwi balafwa.

31Pele kuti nitwali kulilingula lwesu tobeni kabotu-kabotu, nitwatali kusubulwa pe.

32Pele ciindi natusubula Mwami ulatulaya kuti swebo tutakasinganyizigwi antoomwe abatazi Leza.

33Aboobo, nobakwesu, kufumbwa ciindi ncimubungana antoomwe kukulya, amulindilane,

34kuti naa umwi kafwa nzala alye kuŋanda yakwe, kuti ambweni Leza inga ulamusubula akaambo kakubungana kwanu kubi. Makani amwi nzoomulailila ndasika.

1 Bakolinti 12

Zyazipego zizwa ku Muuya Uusalala

1Lino nobakwesu, ndiyanda kuti muzibisisye zyazipego zizwa ku Muuya Uusalala.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Mulizi kuti ciindi ncimwakali bakunze, mwakali kusolwedwa amizimo iitambauli munzila ziindene-indene.

3Aboobo ndiyanda kuti muzibe kuti taakwe muntu naba omwe uusolwedwa a Muuya wa Leza waamba kuti, «Jesu asinganyizigwe,» alimwi taakwe uukonzya kwaamba kuti «Jesu Mwami» ccita wasolwedwa a Muuya Uusalala.

4Lino kuli zipego zyaandeene-andeene, pele uuzipa Muuya Uusalala omwe buyo.

5Kuli nzila zyaandene-andeene zyakubeleka, pele Mwami ngotubelekela ngumwi buyo.

6Alimwi kuli nguzu zyaandeene-andeene, pele Leza ngumwi buyo uuzibelesya zyoonse mubantu boonse.

7Muuya ulapa umwi aumwi cipego cakwe kuti muntu ooyo acibelesye mukugwasya boonse.

8Muuya ulapa umwi cipego cakukanana cabusongo. Alimwi kuli umwi Muuya nguwenya buyo ulapa cipego cakulaya bamwi.

9Kuli umwi Muuya ulapa cipego calusyomo lunji kapati. Alimwi kuli umwi Muuya nguwenya buyo ulapa cipego cakuponya.

10Kuli umwi ulapa nguzu zyakucita maleele, aumwi cipego cakukambauka, aumwi cipego cakuziba zizwa ku Muuya Uusalala azizwa kumbi buyo, aumwi cipego cakukanana misyobo iimbi, aumwi cipego cakupandulula misyobo.

11Pele nguwenya Muuya omwe ooyo nguucita zyoonse eezi. Ulaabila muntu umwi aumwi mbuli mbwayanda.

Zyamubili omwe azizo zyawo

12Nkaambo mbubonya mbuli mubili mbuuli omwe, kwamana ulijisi zizo zinji, azizo zyamubili zyoonse nikuba kuti nzinji, mubili ngumwi buyo, mbombuboobo mbwabede Kilisito.

13Toonse twakabbapatizigwa a Muuya omwe kuti tube mubili omwe, nibaba Bajuda, nibaba Bagiliki, nibaba bazike, nibaba baangunukide, nkabela toonse twakatambula Muuya omwe.

14Mubili tuujisi cizo comwe pe, pele nzinji.

15Kuti naa tende lyaamba kuti, «Mbwetali janza nsili cipaanzi camubili,» sena eeco cilacitya kuti litabi cipaanzi camubili?

16Kuti naa akwalo kutwi kwaamba kuti, «Mbwetali liso nsili cipaanzi camubili,» sena eeco cilicitya kuti kutabi cipaanzi camubili?

17Kuti naa mubili woonse niwali liso, ino nitwali kuswiilila buti? Kuti naa mubili niwali kutwi, ino nitwali kununkizya buti?

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Pele mbubonya mbuli mbokubede, Leza wakabamba zizo mumubili, cimwi acimwi wakacibamba mbuli mbwaakasala.

19Ino nikwali kuti zizo zyoonse kacili cizo comwe, ino mubili niwali buti?

20Mbuli mbokubede, kuli zizo zinji-zinji pele mubili ngumwi.

21Lino liso talikonzyi kwaambila janza kuti «Nsikwe makani anduwe!» Awalo mutwe tuukonzyi kwaambila zituta kuti, «Nsikwe makani andinywe!“

22Pele zizo zyamubili eezyo zilangika kuti tazijisi nguzu, azyalo zilayandika kapati.

23Azyalo zizo zyamubili eezyo nzyotuyeeya kuti tazilemekekwi, tulazilemeka kapati. Azyalo zizo zyesu zyuusya nsoni, tulazikwabilila kapati.

24Pele taakwe kaambo kakuti tukwabilile zizo zitausyi nsoni. Leza nguwakanunganya mubili, eelyo wakapa bulemu bupati kwiinda kuzizo zitabweelede.

25Wakacita oobu kuti kutabi kwaandaana mumubili, pele kuti zizo zyoonse zigwasyanye.

26Kuti naa cimwi cizo caciswa, zilaciswa zizonyina zyoonse azyalo. Alimwi cizo cimwi calemekwa zizonyina zyoonse zilasekelela antoomwe.

27Lino nywebo nyoonse muli mubili wa Kilisito. Umwi aumwi akati kanu ncizo cawo.

28Leza mumbungano yakwe wakabikka aaba, kusaanguna batumwa, lwabili basinsimi, lwatatu bamayi, alimwi bamwi mbaasimaleele, bamwi balaponya, bamwi mbagwasyi, bamwi mbeendelezi, bamwi balakonzya kwaamba misyobo iimbi.

29Sena boonse mbatumwa? Sena boonse mbasinsimi? Sena boonse mbaamayi? Sena boonse balacita maleele?

30Sena boonse balijisi zipego zyakuponya? Sena boonse balaamba misyobo iimbi? Sena boonse balakonzya kupandulula misyobo?

31Peepe, pele amubikke myoyo yanu azipego zipati. Lino ndilamutondezya nzila mbotu kwiinda zyoonse.

1 Bakolinti 13

Zyaluyando

1Nikuba kuti ndaambaula mumisyobo yabantu, niiba yabangelo, pele nketajisi luyando, inga ndaba mbuli mulangu uulila naa mbuli cibulo cuumwa.

2Alimwi kuti naa ndijisi cipego cabusinsimi, akuziba makani oonse aasisidwe akuba aaluzibo loonse, alimwi kuti naa nkendijisi lusyomo lunji lukonzya kuzyula malundu, pele nketajisi luyando, nsili muntu pe.

3Kuti naa ndaabanya lubono lwangu loonse, nikuba kupa mubili wangu kuti utentwe, pele nketajisi luyando, taakwe ncendijana.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Luyando lukkazika moyo akweetelela. Luyando talunyonokeli nikuba kulisumpula.

5Talukwe cisapi niiba nduti-luti. Luyando taluzumanani munzila yalo lwini, talunyemi-nyemi nikuba kubikkilila.

6Talubotelwi bantu bacita zitaluleme, pele lulabotelwa muli zyabwini.

7Luyando lulabekelela lyoonse, taluleki kusyoma akulangila lyoonse, lulijisi camba mumapenzi oonse.

8Luyando talumani, pele businsimi buyoosimpa, akwalo kukanana misyobo iimbi kuyooleka, alwalo luzibo luyooloba.

9Nkaambo luzibo lwesu talulondokede, abwalo businsimi bwesu tabulondokede.

10Pele eeco cilondokede caakusika, eeco citalondokede ciyooloba.

11Nindakacili mwana, ndakali kwaamba mbuli mwana, akuyeeya mbuli mwana, alimwi akwiiya mbuli mwana. Pele ciindi nindakakomena, ndakaleka nzila zyabwana.

12Makani ngotubona sunu ali mbuli zintu zyamuciboni-boni cikulu-kulu. Pele kuciindi ciboola tuzoobonana meso ameso. Luzibo ndwejisi sunu nduce, ciindi eeco nzoozibisya mbubonya mbuli Leza mbwandizi kabotu-kabotu.

13Lino kuli zintu zyotatwe zinookkede, lusyomo, lulangilo, aluyando. Pele cipati kwiindilila zyoonse nduyando.

1 Bakolinti 14

Azimwi zipego zizwa ku Muuya Uusalala

1Amukakatile kuba aaluyando, alimwi mubikke moyo oonse azipego zipa Muuya Uusalala, kwaambisya cipego cakwaamba makani aa Leza.

2Nkaambo waamba musyobo uutazizilwe taambauli kubantu pe, ulaambaula kuli Leza, nkaambo taakwe muntu naba omwe uumumvwa. Muuya Uusalala nguumwaambya makani aa Leza aasisidwe.

3Pele ooyo waamba mulumbe wa Leza ulaambila bantu majwi aayaka, aayumya, aaumbulizya.

4Ooyo uukanana musyobo uutazizilwe ulaliiisya lwakwe mwini, pele ooyo waamba mulumbe wa Leza ulayaka basimbunganonyina boonse.

5Lino ndayanda kuti nyoonse mwaambe mumisyobo, pele cintu ncinjanda kwiinda ncakuti mwaambe makani aa Leza cakumvwika. Ooyo waamba mulumbe wa Leza mmupati kwiinda yooyo uukanana mumisyobo iimbi, kuti kakunyina umwi uupandulula kuti bambungano bayakwe.

6Lino nobakwesu, ciyoomugwasya nzi kuti nkeamba misyobo njomutazi? Kunyina ncomuyoojana akwaamba kwangu ooko, ccita ndamuletela Leza nzyaandiyubunwida, mbuli luzibo, mulumbe wa Leza, ambweni alwiiyo lumwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Twaambe azintu zyabuyo zilaamwajwi, mbuli nyeele nikaba kalumbu. Kuti bazilizya tabeendelanyi majwi aanzizyo, uuswiilila takonzyi kuziba lwiimbo lwiimbwa.

8Alimwi kuti naa mweembo kautalili kabotu, ino nguni uunga ulalibambila nkondo?

9Mbokubede kulindinywe anywebo, kuti naa kamwaamba majwi aatamvwigwi, ino kulazibwa buti kuti makani nzi aaambwa? Nkaambo munooambawida buyo luuwo.

10Ncobeni nkwiili misyobo minji yaandeene-andeene muno munyika, pele taakwe musyobo uunyina ncuuamba pe.

11Kuti naa nketamvwi musyobo waambwa, ndaba mweenzu kuli ooyo waamba, awalo ulaba mweenzu kulindime.

12Mukuti mulayandisisya amoyo woonse zipego zipa Muuya, amusoleke kuzibelesya, kwaambisya zipego ziyumya mbungano.

13Ooyo uukanana mumusyobo uumbi uleelede kukomba kuti apegwe cipego cakuupandulula.

14Kuti naa ndakomba mumusyobo uumbi, muuya wangu ulakomba, pele muzeezo wangu tuukwe mpindu.

15Aboobo njelede kucita buti? Ndileelede kukomba amuuya wangu alimwi amizeezo.

16Wakomba Leza amuuya wako walo, ino muntu ulaanduwe uutazi, uutamvwi zyamuuya ooyo, inga wazumina buti kuti, «Akube boobo» kumajwi ngolumbya? Kayi tazi ncoamba!

17Nikuba kuti ulumbe Leza kabotu-kabotu, pele muntu umwi tayakwi amajwi aayo pe.

18Ndalumba Leza kuti ndizi misyobo iimbi kwiinda ndinywe nyoonse,

19pele mumbungano cilandibotela kwaamba majwi naaba osanwe buyo aamvwigwa kabotu, kuti nkaiisye bamwi, kwiinda kwaambaula majwi aali zyuulu zili kkumi mumusyobo uumbi.

20Nobakwesu, mutabi mbuli bana mukuyeeya kwanu pe. Amube mbuli bavwanda caza kukubisya, pele amusime mukuyeeya kwanu.

21Mumalembe kulilembedwe kuti,

«Bantu aaba nzoobaambila abantu baamba misyobo iimbi, nzoobaambila amilomo yabamasi, nikuba boobo tabakoozoondiswiilila pe,» mbwaamba Mwami Leza.

22Mboobu, misyobo ncitondezyo citali cabasyomi, ncabaabo batasyomi, pele kwaamba Mulumbe wa Leza tuuli mulimo wabaabo batasyomi, ngwabaabo basyoma.

23Kuti naa mbungano yabungana antoomwe yoonse, nkabela boonse baamba misyobo iimbi, kwamana kwanjila bamwi beenzu naa batasyomi, sena tabakooamba kuti mwasondoka?

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Pele kuti naa boonse baamba Mulumbe wa Leza, mpoonya kwanjila umwi uutasyomi naa mweenzu, muntu ooyo ulazulwa nkaambo majwi aabo boonse alikumunjila.

25Makani aasisidwe mumoyo wakwe alayubunuka, eelyo ulakotama akukomba Leza, alimwi ulaamba kuti ncobeni Leza mpali akati kanu.

Nzila yakukomba

26Ino tutyani, nobakwesu? Ciindi ncimubungana antoomwe, umwi ulijisi lwiimbo, umwi ciiyo cakwiisya, umwi cintu Leza ncaamuyubunwida, umwi uyanda kukanana musyobo uumbi naa kuupandulula. Zyoonse eezi zicitwe mukuyanda kuyaka mbungano.

27Kuti naa kuli bayanda kukanana mumisyobo iimbi babe bobilo naa botatwe buyo, bataindilili aawo pe. Baambe cakupana ziindi. Kwamana umwi apandulule majwi aayo.

28Pele kuti kakutakwe sikupandulula baumune buyo mumbungano, eelyo umwi aumwi aambile Leza mumoyo cuumunizi.

29Kwaamba zyabaabo baamba Mulumbe wa Leza, abalo mbubonya babe bobilo naa botatwe buyo mukwaamba, bayeeyele mulumbe waambwa.

30Pele kuti naa umwi uukkede wayubunwidwa mulumbe uuzwa kuli Leza, ooyo waamba aumune.

31Nkaambo nyoonse mulakonzya kwaamba mulumbe wa Leza, kufumbwa buyo kuti mwapana ciindi kutegwa boonse baiye alimwi boonse bayumizigwe.

32Aabo bali aacipego cakwaamba mulumbe uuzwa kuli Leza bazibe kubelesya cipego eeco.

33Nkaambo Leza tali Leza walupyopyongano, ngwaluumuno. Mbubonya mbuli mumbungano zyoonse zyabasyomi,

34bakaintu baleelede kuumuna. Nkaambo balo tabazumizigwi kukanana, pele baleelede kulibombya buyo, mbubonya mbuli Mulawo wa Bajuda mbuuamba.

35Naa kuti kakuli cintu ncebayanda kuziba, babuzye baalumi babo kumaanda. Nkaambo cuusya nsoni kubakaintu kukanana mumbungano.

36Sena majwi aa Leza akazwida kulindinywe, naa akasikila kulindinywe?

37Kuti naa umwi kaliyeeya kuti musinsimi, naa kuti ujisi cipego ca Muuya Uusalala, uleelede kuziba kuti zintu eezi nzemulembela mulawo uuzwa ku Mwami.

38Pele kuti naa kuli muntu uuzikaka, awalo uyookakwa a Leza.

39Aboobo nobakwesu, amubikke myoyo yanu kukwaamba mulumbe wa Leza, pele kwaamba misyobo iimbi mutakukasyi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

40Zyoonse zintu zileelede kucitwa kabotu alimwi mumulawo.

1 Bakolinti 15

Zyabubuke bwa Kilisito

1Lino bakwesu, njanda kumuyeezya Makani Mabotu ngindakamukambaukila. Mwakaatambula alimwi nentalisyo yalusyomo lwanu.

2Mulafutulwa angawo kuti mwaajatisya, ccita kamuli mwakasyoma cabuyo.

3Nkaambo kusaanguna ndakamupa eeco ncindakatambula, cakuti Kilisito wakafwa akaambo kazinyonyoono zyesu, mbubonya mbuli Malembe mbwaaamba.

4Wakazikkwa, eelyo wakabusigwa mubuzuba bwatatu mbubonya mbuli Malembe mbwaaamba.

5Lino wakalibonya kuli Kefasi, akuli bali kkumi ababili.

6Mpoonya wakalibonya kubantu bakali kwiinda kumyaanda yosanwe ciindi comwe, bunji bwabo bacipona asunu, nikuba kuti bamwi bakafwa.

7Alimwi wakalibonya kuli Jemusi, amane kubatumwa boonse.

8Kumamanino wakalibonya kulindime eendi mbuli mwana wakabelulwa.

9Nkaambo mebo ndendime mutumwa muniini kuli boonse, nseelede kwiitwa kuti mutumwa pe, nkaambo ndakali kupenzya mbungano ya Leza.

10Pele muluse lwa Leza ndakaba mbweli sunu, alimwi luse lwakwe kulindime tiilwakali lwabuyo pe. Nkaambo ndakabeleka milimo kwiinda boonse, nikuba boobo teensi ndime, pele nduse lwa Leza luli aandime.

11Nikuba kuti uukambauka abe ndime naa balo, taakwe makani. Toonse tukambauka Makani Mabotu aayo nywebo ngumwakasyoma.

Zyabubuke bwabafu

12Lino kuti naa ncotukambauka ncakuti Kilisito wakabusigwa kubafu, mbubuti bamwi banu mbobati, «Bafu tabakabuki alimwi?»

13Kuti naa bafu tababuki, nkokuti awalo Kilisito taakwe naakabusigwa pe.

14Kuti naa Kilisito taakabuka, nkokuti kukambauka kwesu nkwabuyo, anywebo mwasyoma cabuyo.

15Naa kacili boobo nkokuti tupa bumboni bwakubeja, notwaamba kuti Leza wakabusya Kilisito kuzwa kubafu. Naa kaali masimpe kuti bafu tabakabuki, nkokuti Leza taakabusya Kilisito.

16Kuti naa ncobeni bafu tababusigwi, nkokuti awalo Kilisito taakabuka pe.

17Kuti naa Kilisito taakabuka, nkokuti mwasyoma cabuyo. Nkaako mucili muzinyonyoono zyanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Eelyo aabo bakafwa kabasyoma Kilisito bakafwidilila.

19Naa lusyomo lwesu muli Kilisito kaluli buyo lwabuumi buno, tuleelede kufwidwa nsoni kwiinda bantu boonse.

20Pele masimpe ngakuti Kilisito wakabusigwa kuzwa kubafu. Nkokwaamba kuti ngolusinizyo lwakuti boonse bakafwa bayoobusigwa.

21Mbubonya mbuli lufu mbulwakaza amuntu, abwalo bubuke bwabafu bwakaza amuntu.

22Nkaambo mbubonya mbuli bantu boonse mbobafwa mukuti mbana ba Adamu, mbubonya oobo boonse mbobayoobusigwa muli Kilisito.

23Pele umwi aumwi muciindi cakwe ceelede, Kilisito nguwakasaanguna, eelyo ciindi cakuboola kwakwe mbaabo bamusyoma.

24Mpoonya mamanino ayooba, nkabela uyoopa bwami kuli Leza Wisi aakumana kunyonyoona bweendelezi boonse abulelo boonse, anguzu zyoonse.

25Kayi Kilisito uleelede kweendelezya mane Leza akabikke basinkondonyina boonse munguzu zyakwe.

26Sinkondonyina musyaalizi uyoonyonyoonwa ndufu.

27Nkaambo Malembe aamba kuti, «Leza wabikka zintu zyoonse munguzu zyakwe.» Pele kwaambwa kuti, «Zintu zyoonse zili munguzu zyakwe,» cilamvwigwa kabotu kuti teensi Leza lwakwe uubikkilizigwa muzintu zyoonse.

28Lino zintu zyoonse zyaakubikkwa munguzu zyayooyo wakabikka zintu zyoonse munguzu zyakwe, kuti Leza abe nguuendelezya zyoonse.

29Ino, bantu baamba nzi ciindi nibabbapatizigwa akaambo kabafu? Kuti naa bafu tababusigwi, nkaambo nzi nibabbapatizigwa akaambo kabo?

30Ino mebo lwangu nkaambo nzi ncendipenga ciindi coonse?

31Akaka nobakwesu, mebo lwangu ndafwa mazuba oonse! Ndaambisya nkaambo ndalisumpula andinywe muli Jesu Kilisito Mwami wesu.

32Nindakajana mpindu nzi kuti nkelwana abutambo ku Efesusi? Naa bafu tababusigwi, ani atucite mbuli mbobaamba kuti, «Atulye akunywa, kayi juunza tulafwa.»

33Mutacengwi pe, «Mweenda abamineme, anywebo mulaminama.“

34Amuzikame cakululama, mutabisyi limbi. Bamwi banu tabamuzi kabotu Leza. Ndaamba boobu kuti muusye nsoni.

Mubili uyoobusigwa kubafu

35Pele umwi muntu inga wabuzya kuti, «Ino bafu babusigwa buti? Bayooba aamibili iili buti?»

© 1996, Bible Society of Zambia.

36Yebo, kufubaala! Ncosyanga tacimeni akupona ccita casaanguna kufwa.

37Alimwi eeco ncosyanga taciboneki mbuli mbociyoomena pe, usyanga nseke yamaila niiba nseke iimbi buyo.

38Pele Leza uliibamba mbuli mboibede. Nguucitya nseke imwi aimwi kuba boobo.

39Lino takuli kuti mibili yoonse ilakozyanya. Kuli nyama yabantu, kuli nyama yabanyama, alimwi kuli nyama yabayuni anyama yanswi.

40Kuli zilenge zyakujulu azyaansi. Bulemu bwazyakujulu mbumbi, abwalo bulemu bwazyaansi mbumbi.

41Kuli bulemu bwazuba, bulemu bwamwezi, bulemu bwanyenyezi alimwi nyenyezi imwi aimwi ilaandeene kuzwa kubulemu bwaimwi.

42Abwalo bubuke bwabafu mbobubede mbubonya oobo. Notuzikka cili mbuli kuti tulasyanga. Cazikkwa cilabola, pele caakubusigwa tacikaboli limbi pe.

43Cizikkwa taceebeki alimwi cinyina nguzu, pele ciyoobusigwa nceebesi alimwi cilijisi nguzu.

44Cilazikkwa amubili wabuntunsi, cilabuka amubili wamuuya. Kuti naa mpuuli mubili wabuntunsi, nkokuti mpuuli amubili wamuuya.

45Mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti, «Adamu mutaanzi wakaba muumi,» pele Adamu musyaalizi wakaba muuya uupa buumi.

46Takuli kuti mubili uusaanguna ngwamuuya pe, ngwabuntunsi, eelyo wamusule ngwamuuya.

47Muntu mutaanzi wakazwa ansi, ngwabulongo, muntu wabili wakazwa kujulu.

48Mbubuli bwakali muntu wabulongo, abalo bantunsi mbobabede. Alimwi mbubuli bubede muntu uuzwa kujulu, abalo bantu bakujulu mbobabede.

49Mbubonya mbuli mbotujisi cinkonzya camuntu wabulongo tuyooba acinkonzya camuntu wakujulu.

50Ndamwaambila eeci, nobakwesu, muntunsi takonzyi kunjila mubwami bwa Leza, niciba cifwa tacikonzyi kunjila kuli zitafwi.

51Amubone! Ndamwaambila makani aasisidwe. Tatukooyoofwa toonse pe, pele toonse tuyoosandulwa,

52mukaindi kaniini buyo mukulaba kwaliso, waakulila mweembo. Nkaambo mweembo uyoolila, nkabela bafu bayoobuka amibili iitafwi, eelyo aswebo tuyoosanduka.

53Nkaambo mubili ooyu uubola uleelede kusanduka kuba uutaboli, mubili ooyu uufwa uleelede kusanduka kuba uutafwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

54Lino mubili uubola waakusanduka uutaboli, uufwa wakusandula uutafwi, ndendilyo
noziyooba zyakalembwa mu Malembe kuti, «Lufu lwazundwa.»

55«Yebo lufu, luli kuli luzundo lwako? Yebo lufu, luli kuli lubole lwako?»

56Lubole lwalufu ncinyonyoono, cipa nguzu kucinyonyoono Mulawo.

57Pele aalumbwe Leza watupa luzundo kwiindila mu Mwami wesu Jesu Kilisito.

58Nkaako, nobakwesu bayandika, amuyume mutazungaani pe, amubikke myoyo yanu
lyoonse kumilimo ya Mwami nkaambo mulizi kuti milimo yanu yamu Mwami tiili
yabuyo pe.

1 Bakolinti 16

Makani aamilumbo yakugwasya basyomi

1Lino kumakani aamilumbo yakugwasya basyomi, amucite mbubonya mbuli
mbundakalailila mbungano zyaku Galatiya.

2Mubuzuba butaanzi bwamvwiki lyoonse umwi aumwi wanu uleelede kuti
aliyobwede cintu mbuli mbwajisi, kuti ndaakuboola tutakasowi ciindi mukubunganya
milumbo.

3Nkabela mbwetisikile buyo, ndizootuma baabo mbomutisale, nzoobapa amagwalo
kuti bakatole milumbo yanu ku Jelusalemu.

4Kuti naa cileelede kuti ambebo ngunke, njooinka ambabo.

Miyeeyo ya Paulu

5Ndizoomuswaya ciindi ncendizoozwa ku Masedoniya, nkaambo ndiyeeya kuzooinda
ku Masedoniya.

6Ambweni ndizookkala andinywe mane kusikila kumamanino aamupeyo, kutegwa
mukakonzye kundigwasya mulweendo luli loonse ndwetitole.

7Nkaambo nsiyandi kumubona nkebindide pe, pele ndiyanda kuti nzookkale
andinywe kwaciindi cilamfu, kuti naa Mwami wazumina.

8Pele ndilakkala mu Efesusi mane kusikila ciindi ca Pobwe lya Pentekosite.

9Okuno Leza wandijalwida mulyango kuti ncite mulimo mupati, nikuba kuti kuli
basinkondoma banji.

10Asika Timoti, mubone kuti mwamubamba kabotu, nkaambo ulacita milimo ya
Mwami mbubonya mbuli ndime ndemwini.

11Aboobo kutabi muntu uumunyansya pe. Amumusindikizye caluumuno, kuti
azoosike kulindime, nkaambo ndilamulangila antoomwe abasyomi bamwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Awalo mukwesu Apolosi, ndakamukumbilisya kuti asike ooko azoomuswaye antoomwe abasyomi bamwi, pele walo taakali kuyanda kuti asike ono. Ulaboola ajana ciindi cibotu.

Majwi aamamanino

13Amucenjele, mwiime mulusyomo lwanu, mube basicamba, muzuunyane.

14Zyoonse nzimucita azicitwe muluyando.

15Lino nobakwesu, mulizi anywebo kuti bamukwasyi wa Sitefanasi, mbibakasaanguna kusyoma mu Akeya, alimwi bakalyaaba lwabo mukugwasya basyominyina.

16Ndamukumbila kuti mulibombye kubantu bali boobo abamwi babelekela antoomwe ambabo.

17Ndakkomana kuti Sitefanasi, Footunatosi, a Akeikusi, basika nikuba kuti nywebo tatuli antoomwe, bakoyaanga banjila mubusena bwesu.

18Bakanditontozya mbubonya mbuli mbobamutontozya nywebo. Amubalemeke bali boobo.

19Mbungano zyaku Asiya zilamujuzya. Akwila a Pulisila antomwe abaabo babungana muŋanda yabo bamujuzya kapati mu Mwami.

20Basyomi balamujuzya. Amujuzyanye muluyando lwini-lwini lwa Bukilisito.

21Mebo lwangu, nde Paulu, ndalemba lujuzyo oolu ajanza lyangu.

22Kuti naa kuli muntu uutayandi Mwami, asinganyizigwe. O Mwami wesu, koboola!

23Mwami Jesu amubede aaluse.

24Luyando lwangu alube andinywe nyoonse muli Jesu Kilisito.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Bakolinti

2 Bakolinti 1

1Ndime Paulu mutumwa wa Kilisito Jesu kwiindila mukuyanda kwa Leza, tuli a
Timoti mukwesu. Ndamujuzya nywebo nombungano ya Leza iili ku Kolinti,
abasyomi boonse bali mucisi ca Akeya coonse.

2Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito amubede aaluse aluumuno.

Paulu ulalumba Leza

3Aalumbwe Leza Wisi wa Mwami wesu Jesu Kilisito, Taata siluzyalo,
uutuumbulizya.

4Ulatuumbulizya mumapenzi eesu oonse, kutegwa aswebo tukonzye kuumbulizya
baabo bali mumapenzi naali buti oonse, mbubonya mbuli Leza mbwatuumbulizya.

5Nkaambo mbubonya mbotumvwa macise a Kilisito, mbubonya oobo Kilisito
mbwatuumbulizya kapati.

6Kuti naa katupenga, nkuti nywebo muumbulizigwe eelyo kwamana mukafutulwe.
Kuti katuumbulizigwa nkuti anywebo muumbulizigwe kwamana mutambule nguzu
zyakuyuma ciindi ncomuli mumapenzi aali mbubonya mbuli ngotupenga aswebo.

7Lusyomo lwesu mulindinywe taluzungaani pe. Tulizi kuti mbubonya mbomumvwa
macise mbuli ndiswe mbubonya oobo muyooumbulizigwa mbotuumbulizigwa
aswebo.

8Nobakwesu, tuyanda kuti muzibe mapenzi ngitwakajana mu Asiya. Mukuli
wamapenzi wakatulemena kapati kwiinda mbutwakali kukonzya, cakuti tiitwakazi
kuti tucinoopona.

9Twakasyomede kuti tulaafwiifwi kufwa. Eeco cakaba kuti tutalitembi lwesu tobeni,
pele tusyome Leza uubusya bafu.

10Wakatuvuna kuzwa muntenda zibyaabi zyalufu, alimwi ucinooyootuvuna.
Twakabikka lusyomo lwesu loonse mulinguwe kuti uciyootuvuna kumbele.

11Anywebo muleelede kutugwasya akukomba kwanu. Ndendilyo banji
nibayoolumbaizya Leza nkaambo kazeezyo nzyatucitila muluse lwakwe.

Zyalweendo lwa Paulu

12Lino cintu ncotukonzya kulisumpwida nceeci, cakuti moyo wesu ulazumina
kakunyina akweezeezya kuti kuli koonse nkutwakainda, kapati akati kanu, Leza
wakatupa buumi busalala butali bwabuzangi. Buumi oobo tiibwakali boobo nkaambo
kamaanu aabantu, pele nkaambo kaluse lwa Leza.

13Twamulembela zyalo nzyomukonzya kubala akumvwa. Ndasyoma kuti
mulazimvwisya,

© 1996, Bible Society of Zambia.

14nikuba kuti mulizi aasyoonto lino. Ndasyoma kuti mubuzuba bwa Mwami Jesu muyoolisumpula akaambo kesu, aswebo akaambo kanu.

15Nkaambo kakuti ndakasyoma boobu, ndakali kuyanda kuti ndisaangune kuboola kulindinywe kutegwa muzoolelekwe ziindi zyobilo.

16Ndakali kuyanda kuti ndizoomuswaye ciindi cakuya ku Masedoniya, alimwi ndapiluka mundigwasye mulweendo lwangu lwakuya ku Judiya.

17Nindakayeeya kucita boobo, sena muyeeya kuti ndakali kucita zyabuyo? Sena ndilakanza mbuli simalabali uuti «Iiyi» naa «Peepe» ciindi comwe?

18Ndakonka muli Leza kuti majwi ngotumwaambila taali buyo «Iiyi» naa «Peepe.»

19Jesu Kilisito Mwanaa Leza, ooyo swebo, Silivanusi a Timoti ngutwakamukambaukila taakali «Iiyi» naa «Pe» ciindi comwe, pele lyoonse wakali «Iiyi» kweendelana akuyanda kwa Leza.

20Nkaambo muli «Iiyi,» Leza ulacita zyoonse nzyaakasyomezya. Ncencico eeco muli Kilisito tulazuminana azeezi notuti «Akube boobo,» mukulemeka Leza.

21Leza nguusinizya kuti swebo andinywe tuli bakwe Kilisito. Ngonguwe wakatutuma,

22wabikka cizibyo cakwe aalindiswe akutupa Muuya Uusalala mumyoyo yesu kuti abe citondezyo cazeezyo ziciza.

23Leza ulizi kuti nsibeji. Ulizi kuti ncindakaboolela ku Kolinti nkuti nditamujazyi nsoni.

24Tatusoli kumulailila nzyomweelede kusyoma. Kwaamba zyalusyomo lwanu, mulisimide ncobeni. Ncotuyanda nkugwasyanya andinywe kuti mukondwe.

2 Bakolinti 2

1Nkaambo kaako ndakayeeya kuti nsyeelede kuboola kuzoomuswaya akumukatazya alimwi pe.

2Nkaambo kuti naa ndamupenzya, ino nguni uunga ulakonzya kundikkomanisya? Mbabaabo mbabonya mbendipenzya.

3Ndakamulembela mbuli mbwindakacita, kuti ndaakusika nditakausigwi nsoni abantu aabo beelede kundikkomanisya. Nkaambo ndasyoma kuti ciindi nenkondwa anywebo mulakondwa.

4Ndakamulembela cakupenga kuciswa mumoyo kapati amisozi minji, kutali kumuusya nsoni, pele kuti muzibe luyando lupati ndwejisi mulindinywe.

Muntu wakabisya mbweelede kuboozegwa

5Pele kuti naa umwi wakausya nsoni mweenzinyina, taakausya ndime nsoni pe, pele kutaamba cakubeja wakausya ndinywe nyoonse.

6Kwazulila kuti bunji bwanu mwamusubula muntu uuli boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Aboobo lino muleelede kulekelela muntu uuli boobo.

8Lino ndamukumbila kuti mumuboozye kutondezya kuti mulamuyanda.

9Nkankakaako ncindakamulembela, kuti ndimusunke ndizibe naa mulaaswiilila malailile aangu oonse.

10Kufumbwa ngomulekelela, ambebo ndamulekelela mbubonya. Nkaambo kuti ndalekelela, naa kuli ngweelede kulekelela, Kilisito ulizi kuti ndacita oobo nkaambo kanu.

11Tulizi bucenjezu bwa Saatani alimwi tatuyandi kuti atucenjelele.

Paulu mbwaakakatazigwa mu Tilowasi

12Lino nindakasika ku Tilowasi akukambauka Makani Mabotu aa Kilisito ndakajboa kuti Mwami wandijalwida mulyango kuti ndibeleke.

13Pele moyo wangu tuuwakakkede kabotu, nkaambo taakwe nindakamujana mukwesu Taitasi ooko pe. Aboobo ndakabalaya ndakainka ku Masedoniya.

Kilisito ulapa luzundo kubantu bakwe

14Pele aalumbwe Leza, uutupa luzundo muli Kilisito. Mulindiswe Leza uzibya bantu boonse zya Kilisito, eelyo cizibyo eeco cilimwaikide koonse-koonse mbuli bweema.

15Nkaambo tuli mbuli bweema bwatununkilizyo Kilisito ntwapa kuli Leza. Bweema oobo bulamvwigwa abaabo bayoofutulwa alimwi akuli baabo basweekede.

16Kuli baabo basweekede bweema oobo mbwalufu alimwi buyoobajaya, pele kuli bamwi tuli bweema buponya buleta buumi. Ino nguni uukonzya mulimo ooyu?

17Tatuli mbuli banji baulisya Majwi aa Leza. Pele mukuti tuli muli Kilisito, tulakambauka zyabwini. Twakatumwa a Leza kuti mukuyanda kwakwe tukaambe Mulumbe wa Kilisito.

2 Bakolinti 3

Babelesi bacizuminano cipya

1Sena twatalika kulilumbaizya lwesu alimwi? Sena tweelede kuba amagwalo aatulungulula aazwa kulindinywe antela aaya kulindinywe mbuli bamwi?

2Tee kayi ndinywe lugwalo lutulungulula? Lulilembedwe mumyoyo yesu kuti luzibwe akubalwa abantu boonse.

3Lino nywebo lwanu mulatondezya kuti muli lugwalo lwa Kilisito lwakaletwa andiswe. Tiilwakalembwa ainki atala acilembelo camabwe pe, pele Muuya wa Leza muumi nguwakalulemba mumyoyo yabantu.

4Leza ulizi kuti twaamba boobo nkaambo Kilisito nguutucita kuti tube aacamba.

5Ani ndiswe bani swebo kuti tuliyeeyele kuti tulakonzya kuucita mulimo ooyu tobeni! Nguzu nzyotujisi zizwa kuli Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Nguutupa nguzu kuti tube basimilimo bacizuminano cipya. Mucizuminano eeci Leza tatupi milawo iilembedwe alimwi, pele utupa Muuya Uusalala. Milawo iilembedwe ileta lufu, pele Muuya upa buumi.

7Lino Milawo yakabezedwe bbala abbala abbwe yakaamba zya lufu, nikuba boobo bulemu bwa Leza bwakaboneka ciindi naakapa Milawo. Nikuba kuti bulemu oobo bwakali kuzimaana, pele busyu bwa Mozesi bwakali kumweka cakuti Baisilayeli tiibakakonzya kumulangisisya. Naa Milawo yakaletwa abulemu buli boobo,

8sena mulimo wa Muuya Uusalala tuukaindilili bulemu?

9Kuti naa mulimo uubeteka bantu kuti basubulwe wakali wabulemu, nkokuti mulimo uutululamika kuli Leza ngwabulemu bwiinda.

10Nkaambo kabulemu bwiinda bwaboneka lino, bulemu bwakaindi buya bwakali kuboneka aanga mbupati, tabucili bulemu pe.

11Kuti naa eeco cakali kuzookkala kaindi kasyoonto cakali cabulemu, eeco ciyookkalilila cilijisi bulemu bwiindilila.

12Lino nkaambo tulalangila eezi tulaacamba kapati.

13Tatuli mbuli Mozesi wakalivumbilila kumeso kuti Baisilayeli bataboni bulemu oobo bwakali buya buzimaana.

14Pele bakacili bayumu mitwe, nkaambo nikuba kusikila sunu, eeco civumbilizyo nciconya mpocicili ciindi nibabala mabbuku aacizuminano cakale nkaambo cikonzya buyo kugwisigwa nibakkala muli Kilisito.

15Iiyi, kusikila sunu kufumbwa ciindi ncibabala mabbuku aa Mozesi civumbulizyo eeco mocili mumyoyo yabo.

16Pele muntu nasandukila ku Mwami, civumbilizyo eeco cilagwisigwa.

17Lino Mwami ngwa Muuya, nkabela kufumbwa Muuya wa Mwami nkuubede kuli lwaangunuko.

18Swebo toonse notunyina civumbilizyo tuli mbuli cimboni-mboni tutondezya bulemu bwa Mwami. Tulasanduka kuba mucikozyanyo cakwe, tuya butabuka kuzwa mubulemu bumwi akunjila mubulemu bumbi alimwi, nkaambo buzwa ku Mwami walo uuli ngwa Muuya.

2 Bakolinti 4

Zyalubono luli munogo zyabulongo

1Lino Leza muluse lwakwe wakatupa mulimo ooyu, ncencico eeco ncotutalengaani pe.

2Twakasowa zyoonse zyakusisikizya zijazya nsoni. Tatucengi naa kusandula Majwi aa Leza, pele Leza ulizi kuti tulaamba zyabwini. Aboobo tulayanda kuti bantu boonse batuzuminine mumyoyo yabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Naa kuti Makani Mabotu ngotukambauka alivumbidwe, avumbidwe buyo kuli baabo basweekede.

4Aabo tabasyomi nkaambo Saatani uuli ngoleza waansi aano woofwaazya mizeezo yabo kuti bataboni mumuni wa Makani Mabotu aatondezya bulemu bwa Kilisito awalo Kilisito nguutondezya Leza mbwabede.

5Nkaambo makani ngotukambauka taali eesu tobeni pe, tulakambauka kuti Jesu Kilisito ngo Mwami, akuti swebo tuli babelesi banu nkaambo ka Jesu.

6Kayi Leza wakaamba kuti, «Akube mumuni uumunika kuzwa mumudima.» Leza ngonguwe ooyo uumunika mumyoyo yesu kuti tuzibe bulemu bwakwe butumunikila kuzwa kubusyu bwa Kilisito.

7Swebo tuli mbuli nongo zyabulongo ziyobwedwe lubono oolu kuti Cizibike kuti nguzu zigambya eezi zizwa kuli Leza, tazizwi kulindiswe tobeni pe.

8Tulapenzegwa munzila zinji-zinji, nikuba boobo tatupwaigwi. Tulizingidwe, nikuba boobo tatutyompwi.

9Tulatundululwa, pele tatubulide uutugwasya. Tulaumputwa, pele tatuzundwi.

10Lyoonse tuliyumwide mumibili yesu lufu lwa Jesu, kutegwa buumi bwa Jesu abwalo buboneke mumibili yesu.

11Ciindi ncotupona tulaabwa kulufu nkaambo ka Jesu, kuti buumi bwa Jesu abwalo buboneke mumibili yesu yabuntunsi.

12Aboobo swebo tulaabwa kulufu, pele eeci cimupa buumi nywebo.

13Umwi wakalemba kuti, «Ndakasyoma, aboobo ndakaamba.» Lino mbuli mbotujisi moyo walusyomo ndulonya oolo, aswebo tulasyoma aboobo tulaamba.

14Tulizi kuti Leza wakabusya Mwami Jesu kuzwa kubafu, uyootubusya mbuli Jesu akuyootubikka antoomwe anywebo kulinguwe.

15Muzeezo wazyoonse eezi nkuti mulelekwe, akuti mbubonya mbuli bantu batambula zileleko zya Leza mbobaya buvula, mbubonya oobo abalo balumbaizya Leza bavule alimwi bamulemeke.

Tulapona mulusyomo

16Nkankakaako ncotutatyompwi. Nikuba kuti mubili wangu uyabucembaala, pele muuya wangu uyabuyungizigwa lyoonse.

17Mapenzi eesu mauba-uba alimwi ngakaindi kaniini, pele ayootuletela bulemu bupati kapati, bulemu butamani, butakonzyi kweezyanyizigwa pe.

18Tatulangi kuzintu zibonwa pe, pele tulanga kuzintu zitabonwi. Nkaambo zintu zibonwa nzyakaindi kaiini buyo, pele eezyo zitabonwi tazigoli pe.

2 Bakolinti 5

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Mubili ngotujisi ansi aano uli mbuli civuka. Pele tulizi kuti civuka eeci caakumwaigwa, tuyooba aaŋanda Leza njatubambila kujulu, yalo yatakayakwa amaanza aabantu, alimwi iyookkalilila.

2Ncencico eeco ncotutongela akusukama kuti Leza atusamike ŋanda yesu yakujulu.

3Twaakwiisama, tatukajaniki katunyina mubili.

4Swebo notuli mucivuka eeci tulatongela mumapenzi. Takuli kuti tuyanda kusamununa civuka eeco pe, pele tuyandisisya kusamikwa ŋanda yakujulu mukuti eeco cimwaikika cisandulwe cabuumi.

5Leza nguutubamba kuti tukatambule zintu eezi, eelyo wakatupa Muuya Uusalala mbuli cizibyo cakwe.

6Aboobo swebo lyoonse tulaacamba, alimwi tulizi kuti ciindi notuli mumubili tuli kulaale kuzwa ku Mwami.

7Nkaambo cipati ndusyomo kutali kulibonena aameso.

8Iiyi, tulaacamba, pele ncotuyandisya nkuti tuzwe mumubili akuba aa Mwami.

9Aboobo nikuba kuti tuli waano naa tuli aa Mwami, tuyanda kumubotezya.

10Nkaambo toonse tuleelede kuyooima kuli Kilisito kuti atubeteke. Ooko muntu amuntu uyootambula zimweelede, kweendelana anzyaakacita ansi aano, zibotu naa zibi.

Zyakuyanzanyizigwa a Leza kwiindila muli Kilisito

11Mukuti tulizi ncocaamba kulemeka Mwami, tulakombelezya bantu. Leza ulituzi cakumaninina, alimwi tulasyoma kuti anywebo mulituzi mumyoyo yanu.

12Tatulilumbaizyi lwesu tobeni kulindinywe alimwi pe, pele tuyanda kuti nywebo mulisumpule akaambo kandiswe. Tuyanda kuti mube acakwiingula baabo balisumpwida ziboneka ameso kutali aamoyo.

13Kuti naa twakali kuboneka aanga tulisondokede, twakali boobo nkaambo ka Leza. Kuti naa tulisitikide, tuli boobo nkaambo kandinywe.

14Luyando lwa Kilisito ndolutweendelezya, nkaambo tulasyoma kuti omwe wakafwida boonse, nkaambo kaako boonse bakafwa mulinguwe.

15Wakabafwida boonse kuti aabo bapona kabataciliponeni beni, pele baponene yooyo wakabafwida akubusigwa nkaambo kabo.

16Nkaambo kaako, kuzwa sunu tatuciyeeyeli muntu kuti muntu buyo pe. Nikuba kuti twakali kuyeeyela Kilisito mbuli muntu buyo, sunu tatucimuyeeyeli boobo pe.

17Kuti naa muntu umwi waba muli Kilisito, walengwa bupya. Zintu zikulu-kulu zyamana, zyoonse zyaba zipya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Wacita eezi ngu Leza, walo muli Kilisito wakayanzana andiswe. Eelyo wakatupa
mulimo wakukambauka luyanzano oolu.

19Tukambauka kuti muli Kilisito, Leza ulayanzanya bamunyika anguwe, tabali zibi
zyabo. Eelyo watupa makani aaluyanzano oolu.

20Tuli baiminizi ba Kilisito, nkaako Leza ulamukombelezya mulindiswe. Nkaambo
kaako twamukomba muzina lya Kilisito kuti amuyanzane a Leza.

21Kilisito wakanyina cinyonyoono, pele Leza wakabikka zinyonyoono zyesu
alinguwe, kuti swebo tube balulami kuli Leza.

2 Bakolinti 6

1Lino mbuli mbotuli basimilimonyina a Leza, tulamukumbila kuti zileleko zyaluse
lwa Leza mutazitambuli cabuyo pe.

2Nkaambo walo wakati,

«Muciindi ceelede ndakamuswiilila, ndakamugwasya mubuzuba bwakufutula.»
Amuswiilile cino nceciindi ceelede, sunu mbobuzuba bwalufutuko.

3Swebo tatuyandi kuti bantu basampaule ncotucita, akujana kampenda mumulimo
wesu.

4Pele muli zyoonse tulalitondezya kuti tuli babelesi ba Leza, mulukakatilo lupati,
mumapenzi, mumakatazyo, mubuyumu-yumu,

5mukuumwa, mukwaangwa, mumapyopyongano, mumapakasyo, mukutoona kabotu,
amunzala.

6Alimwi tulalitondezya kuti tuli babelesi ba Leza mubusalali, muluzibo, mulukakatilo,
muluzyalo, mu Muuya Uusalala, muluyando lwini-lwini,

7mumajwi aabwini, amunguzu zya Leza. Tulabelesya zibelesyo zyabululami
mumaanza oonse obilo lyalulyo niliba lyalumwensi.

8Bantu balatulemeka akutusampaula. Batwaamba bubi abubotu. Batucita mbuli
babeji, pele tatubeji pe.

9Batucita mbuli batazizilwe nikuba kuti tulizizilwe kapati. Batubona mbuli bantu
bayanda kufwa, nikuba boobo tulapona. Batubona mbuli bantu beelede kusubulwa,
nikuba boobo tatujaigwi.

10Batubona mbuli bantu bauside, nikuba boobo tulakondwa lyoonse. Batubona mbuli
bantu bacete, nikuba boobo twavubya banji. Batubona mbuli bantu batajisi, nikuba
boobo tulijisi zintu zyoonse.

11Nywebo no Bakolinti, tulaamba andinywe cakulikwaya, moyo wesu ulijulidwe.

12Takuli kuti swebo twakamusinkila, pele nywebo mwakasinkilwa amyoyo yanu iini.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lino ndamwaambila mbuli bana, atucitilane mbubonya, anywebo amutujulile myoyo yanu.

Basyomi mbubateelede kuvwelaana abatasyomi

14Mutavwelaani abakunze. Ino bululami inga bwaswaangana buti abubi? Naa mumuni ulavwelaana buti amudima?

15Sena Kilisito a Saatani balakonzya kuzuminana? Naa musyomi ujisi lubazu nzi ayooyo uutasyomi?

16Ncizuminano nzi ŋanda ya Leza nciijisi abaleza bapange? Nkaambo swebo tuli ŋanda ya Leza muumi, mbuli Leza mbwaamba kuti,

«Ndizooba mubantu bangu akukkala akati kabo, nzooba Leza wabo, abalo bazooba bantu bangu.

17Aboobo amuzwe muli bakunze, amube nyolikke,» mbwaamba Mwami Leza.

«Mutagumi cintu citondwa, nenzoomutambula.

18Nkabela nzooba Uso, eelyo anywebo muzooba bana bangu balombe abasimbi, mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse.»

2 Bakolinti 7

1Lino nomuyandwa, mukuti tulijisi zisyomezyo eezi, atulisalazye lwesu tobeni kuzwa kuli zyoonse zisofwaazya mibili amyoyo. Alimwi mukulemeka Leza, tusole kukkala buumi bulondokede busalala.

Lutangalo lwa Paulu

2Amutujulile myoyo yanu. Taakwe muntu ngotwakabisizya, naa kumunyonyoona, naa kumucenga.

3Takuli kuti nindaamba boobu nsola kumujanina kaambo pe. Ndakamwaambila kale kuti muli bayandisi mumyoyo yesu, nikuba mulufu, nikuba mubuumi tuli aandinywe lyoonse.

4Ndijisi lusyomo lupati mulindinywe, ndalisumpula kapati nkaambo kandinywe. Mumapenzi eesu oonse ndicili aacamba, alimwi nditangede kapati.

5Nikuba ciindi ncitwakasika mu Masedoniya, tiitwakali kukonzya kulyookezya, pele twakali kupenzegwa munzila zinji-zinji. Anze twakali kulwanwa abasinkondoma, mukati twakaliyoowede.

6Pele Leza uuyumya-yumya batyompedwe wakatuyumya-yumya lyakasika Taitasi.

7Kutali buyo kukusika kwakwe, pele kapati amajwi aakwe aamba mbuli mbumwakamuyumya-yumya. Wakatwaambila kuti mundifwide nyota, alimwi muli uside amapenzi aangu, mulilibambilide kundigwasya. Ncenciceeco ncindatangala kapati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nikuba kuti lugwalo lwangu lwakamuusya nsoni tacindipenzyi kuti ndakalulemba.
Ndakali uside nindakamvwa kuti lugwalo oolo lwakamuusya nsoni kwakaindi kaniini
buyo.

9Lino ndakondwa, kutali kaambo kakuti mwakausigwa nsoni pe, pele nkaambo kakuti
nsoni zyanu zyakamuletela kweempa. Nsoni zyanu zyakali kutambulika a Leza,
aboono tiitwakamubisizya aasyoonto pe.

10Nkaambo nsoni zitambulika a Leza zilaleta kweempa kucita kuti muntu afutulwe.
Muntu ooyo tacimvwi limbi nsoni.

11Amubone nsoni zyanu zitambulika a Leza ncizyamucitila. Zyamuletela busungu,
bunkutwe bwakulisalazya lwanu, kunyema nkaambo kacinyonyoono, kuyoowa,
kusukamina kuti mundibone alimwi akuyandisisya kusubula sizinyonyoono. Muli
zyoonse mwalitondezya kuti tamujisi kampenda kumakani aaya pe.

12Aboobo nikuba kuti ndakamulembela lugwalo oolo, nsiindakalemba nkaambo
kayooyo wakabisya buyo, naa nkaambo kayooyo wakabisigilwa, pele
ndakamulembela kuti busungu bwanu kulindiswe Leza abubone.

13Nkaako swebo twayumizigwa kapati. Kutali buyo boobo, pele twakakondwa kapati
alimwi, nkaambo kakubotelwa kwa Taitasi, mukuti nywebo nyoonse
mwakamukkomanina.

14Ndakamwaambila kuti ndalisumpula nkaambo kandinywe. Nsiindakausigwa nsoni
pe. Mbubonya mbuli mbozyakali zyamasimpe nzindakamwaambila, mbubonya oobo
kwaboneka kuti nzindakaambila Taitasi zyakulisumpula akaambo kandinywe zyakali
zyakasimpe azyalo.

15Nkabela moyo wakwe uli kulindinywe ciindi nayeeya mbumwakaswiilila majwi
aangu nyoonse, ambuli mbumwakamutambula cakumulemeka akulibombya.

16Ndakondwa, nkaambo ndijisi lusyomo lumaninide mulindinywe.

2 Bakolinti 8

Milumbo ya Bakilisito

1Lino nobakwesu, tuyanda kuti muzibe makani aaluse lwa Leza ndwaakatondezya
kumbungano zyaku Masedoniya.

2Bantu bambungano eezyo bakasunkwa kapati amapenzi, nikuba boobo tiibakaleka
kukondwa kwabo kupati. Bakali kupa amaanza obilo, nikuba kuti bakali bacete
kapati.

3Bakapa mbuli mbobakali kukonzya, kutali boobo buyo, alimwi ndakonzya
kubaambilila kuti bakapa kwiindilila mbobakali kukonzya.

4Bakatukumbila camoyo woonse kuti tubazumizye kuti abalo bagwasye bantu ba
Leza baku Judiya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Bakacita mbutwatakali kubayeeyela, nkaambo kusaanguna bakalipa ku Mwami alimwi bakalipa akulindiswe mbuli mukuyanda kwa Leza.

6Ncenciceeco ncitwakalailila Taitasi kuti mbwali nguwakatalisya kale mulimo ooyu waluse, uleelede kuumanizizya limwi akati kanu.

7Lino mbuli mbomwiinda muli zyoonse, mulusyomo, mukunongosola kwaamba, muluzibo, mubusungu amuluyando ndomutuyanda, nkaako amukainde kucita kabotu amumulimo ooyu waluse.

8Ndamwaambila eeci kutaamba mbuli mulawo pe. Nemwaambila zyabusungu bwabamwi njanda buyo kuziba naa luyando lwanu ndwini-lwini.

9Mulizi mbolubede luse lwa Mwami wesu Jesu Kilisito, kuti nikuba kuti wakali muvubi, wakaba mucete akaambo kanu, kuti bucete bwakwe bumuvubye nywebo.

10Lino malailile aangu kumakani aaya ngaaya, ncintu cibotu kuti mumanizye eeco ncimwakatalika mwakali, kutali kucicita buyo, pele akuyandisisya.

11Amulibambile kuti mumanizye mulimo ooyo. Kayi mwakali basungu, musungu bwanu amumanizizye limwi eeco ncomuceelede kumanizya.

12Kuti naa muntu kalibambilide, Leza ulatambula cakutangala ncapa muntu ooyo, Leza takakatizyi kuti muntu ape ncatajisi pe.

13Nsiindaamba kuti bamwi balemununwe, nywebo kamulemedwe pe.

14Pele kumakani akweelana, ndaamba kuti mbuli mbomujisi kunji ciindi cino, amugwasye babulide kuti kumbele baakuba aazinji abalo bakamugwasye. Aboobo muleelana.

15Mbuli mbokulembedwe kuti, «Ooyo wakatola kunji, tiicakavula, pele ooyo wakatola kuce buyo, taakwe ncaakabula.»

Zya Taitasi abeenzinyina

16Pele aalumbwe Leza, ooyo wasungwaazya Taitasi mbubonya mbotumusungwaalila aswebo.

17Nkaambo taakacita buyo nzitwakamulailila, mukuti wakalisungweede lwakwe mwini kuza kulindinywe.

18Twamutuma a Taitasi mukwesu umwi uuzizilwe kapati mumbungano zyoonse akaambo kamulimo wakukambauka Makani Mabotu.

19Kutali buyo boobo, pele mbungano zyakamusala kuti akandisindikile mukutola zipego zyaluse. Tulacita zyoonse eezi kuti tupe Mwami bulemu akutondezya moyo mubotu.

20Tatuyandi kupa bantu ciindi cakutwaamba zibi mubweendelezi bwazipego zinji zili boobu pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Nkaambo tuyanda kucita ziluleme, kutali buyo ku Mwami kulikke, pele akubantu.

22Antoomwe ambabo twatuma aumwi mukwesu, ngutwasunka kanji-kanji akujana kuti mmusungu muzintu zinjaanji. Nkaambo ulamusyoma kapati ulayandisisya kuboola ooko.

23Kwaamba Taitasi mmweenzuma, alimwi tubelekela antoomwe. Pele bamwi bakwesu aabo batumwa ambungano, eelyo Kilisito ulalemekwa akaambo kabo.

24Aboobo amubatondezye luyando lwanu, kuti mbungano zimwi zilubone. Bazibe kuti tatulubizizye notulikankaizya akaambo kanu.

2 Bakolinti 9

Zipego zyakugwasya Bakilisitonyina

1Lino kumakani aamulumbo wakugwasya basyomi ku Judiya, taceelede kuti ndimulembele majwi manji pe.

2Nkaambo ndizi kuti mulilibambilide kugwasya, aboobo ndilamulumbaizya kubantu baku Masedoniya. Ndilabaambila kuti bantu baku Akeya bakalilibambilide kale kuzwa mwakali kuti bagwasye, nkabela busungu bwanu bwayumya banji-banji.

3Pele lino ndatuma bakwesu aaba kutegwa kulikankaizya kwesu kutabi kwabuyo, pele kuti mulibambilile ncobeni mbuli mbwindakaambide kale.

4Kuti naa ndaboola abamwi bantu baku Masedoniya, bamana bajana kuti tamunalibambila, tulagunwa swebo alwanu nobeni kuti twamusyomede kapati.

5Nkaako ndakayeeya kuti ndeelede kukumbila bakwesu kuti bandisaangunine kuza kulindinywe kuzoobamba mulumbo wanu ngomwakasyomezya. Ndendilyo mulumbo ooyo nuuti bambililwe limwi alimwi uzooba cipego cini-cini, citali capegwa cakusinikizigwa.

6Amuyeeye eeci, ooyo uusyanga cakucesya ulatebula kuce, pele ooyo uusyanga cakuvuzya ulatebula kunji.

7Umwi aumwi uleelede kupa mbuli mbwayanda mumoyo wakwe, kutabi cakunyonosya moyo nikuba cakusinikizigwa, nkaambo Leza uyanda yooyo uupa calumwemwe.

8Leza ulakonzya kumupa zileleko cakuvuzizya limwi kuti lyoonse mukabe aazintu zyakuligwasya nobeni, azintu zinji zyakucita milimo yoonse mibotu.

9Mbubonya mbuli mbokulembedwe kuti,

«Ulaminza koonse-koonse, ulaabila bacete, bululami bwakwe tabumani.»

10Ooyo waabila mulimi mbuto azilyo, uyoomwaabila anywebo mbuto, alimwi uyoozivuzya akuyooyungizya kutebula kwabwaabi bwanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Muyoovubizigwa muzintu zyoonse kuti mube baabi, cakuti banji bayoolumba Leza nkaambo kazipego zyanu nzyotuyoobatolela.

12Nkaambo mulimo wamulumbo ooyu tuukagwasyi buyo basyomi aabo muli nzyobabulide, pele ciyooccilila ncakuti banji bayoolumba Leza.

13Mulimo ooyu ngoocibikka antangalala kuti mulasyomeka, nkaako uyoocitya kuti banji bakalumbaizye Leza nkaambo kakuswiilila kwanu kweendelana a Makani Mabotu aa Kilisito. Alimwi bayoolumbaizya Leza nkaambo kabwaabi bwakwaabana zipego ambabo abantu bamwi boonse.

14Lino bayoomukombela cakumuyeeya kapati, nkaambo Leza wakamubeda aaluse kwiindilila.

15Leza aalumbwe nkaambo kacipego cakwe citaambiki!

2 Bakolinti 10

Paulu mbwaakakwabilila butumwa bakwe

1Mebo lwangu nde Paulu ndamukumbila, ndime yooyo bamwi ngobati mubombe nali aandinywe, pele ulamutapatila natawo. Ndamukumbila akaambo kalubomba aluzyalo lwa Kilisito,

2kuti mutandiciti kuti nzoobe aacamba cakumutapatila ndazoosika kulindinywe. Nkaambo nsidonaiki kuti ndilaacamba cakuti ndilakonzya kutapatila baabo batuyeeyela kuti tulacita milimo mbuli bantunsi.

3Iiyi, tuli bantu, pele tatulwani nkondo mbubucita bantunsi.

4Zilwanyo zyesu tazili zyaansi pe, pele nzyanguzu zya Leza zyakunyonyoona ziyubilo ziyumu.

5Tulamanya kukazyanya akulisumpula koonse kusola kulesya bantu kuti bazibe Leza. Tulcita mizeezo yoonse mukuti iswiilile Kilisito.

6Nywebo mwaziba mbomweelede kuswiilila Kilisito, ndililibambilide kusubula kufumbwa ooyo uutaswiilili.

7Amulange zimucitikila. Kuti naa kuli muntu uuyeeya kuti nguwa Kilisito, ooyo muntu aibaluke kuti mbuli mbwali muntu wa Kilisito walo, aswebo tuli bantu ba Kilisito.

8Nikuba kuti ndaindilizya buniini kulikankaizya akaambo kabulelo bwesu mbotwakapegwa a Mwami kuti tumuyake kutaamba kuti tumumwaye, nsiusi nsoni pe.

9Nsiyandi kuboneka kuti ndamukonga amagwalo aangu pe.

10Ambweni inga umwi ulati, «Magwalo aakwe malemu, alijisi nguzu, pele alibonya mutete, alimwi kwaamba kwakwe nkuuba.“

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Pele muntu uuyeeya boobo azibe kuti ncotwaamba mumagwalo ciindi ncetutawo, ncencico ncotucita ciindi ncotuliwo.

12Tatuli mbuli baabo baliiminina alimwi tatusoli akulyeezyanya ambabo. Pele nobalyeeleka muli cabo beni akulyeezyanya balitondezya kuti mbafuba-fuba.

13Swebo tatukooyoolikankaizya kwiinda mbotweelede, pele tuyoobamba cipimyo Leza ncaakatupa, anywebo muli mukati mwacipimyo eeco.

14Aboobo tiitwakaindilizya nitwakasika kulindinywe. Kwaamba masimpe, ndiswe twakasaanguna kuza kulindinywe akumuletela Makani Mabotu aa Kilisito.

15Tatulikankaizyi kwiinda mbokweelede mumilimo yabamwi bakali kubeleka akati kanu. Kapati tulangila kuti lusyomo lwanu lulakomena akuti mulimo wesu akati kanu uyookomena kapati,

16kuzwa waawo tuyookonzya kukambauka Makani Mabotu mumasi aali kumbele lyanu, kakutakwe kulikankaizya mumilimo yakacitwa aumbi pe.

17Mbuli Malembe mbwaati, «Ooyo uulikankaizya alikankaizizye zyakacita Mwami Leza.»

18Nkaambo ooyo uulilumbaizya mwini teensi nguutambulika pe, pele uutambulika nguyooyo uulumbaizigwa a Mwami.

2 Bakolinti 11

Paulu abatumwa babeji

1Ndakomba amundilekele mubufuba-fuba bwangu asyoonto. Amundileke!

2Ndamufwida bufwi mbuli bwa Leza, nkaambo ndakamukwasya kumwaalumi umwi uuli ngu Kilisito, kuti mube mbuli musimbi uutazi musankwa.

3Pele ndiliyoowede kuti mbuli nzoka mbuyakacenga Eva mubucenjezu bwayo, anywebo inga myoyo yanu ileenwa akuleka kulipa kuli Kilisito amoyo oonse.

4Nkaambo kuti naa kwasika muntu uukambauka Jesu uumbi kuleka Jesu ooyo ngutwakamukambaukila, naa mwatambula muuya uumbi uutali mbuli muuya ooyo ngumwakatambula, naa mwatambula makani aambi aatali mbuli makani aayo ngomwakatambula, mulafwambaana kutobela kakunyina kuyeeya.

5Ndiyeeya kuti mebo nsili muniini kuli baabo mbomuti, «Mbatumwa basale-sale.»

6Nikuba kuti ncita mbuli kuti ndabalika buyo mukukanana, pele muluzibo pe. Eeci twakacisalazya munzila zyoonse amuzintu zyoonse.

7Ndakalibombya kutegwa nywebo musumpulwe, nkaambo ndakamukambaukila Makani Mabotu aa Leza cakutapegwa cintu. Sena ndakabisya mukucita boobo?

8Nindakatambula zyakundigwasya kuzwa kumbungano zimwi, cakakoya aanga ndabanyanga kutegwa ndigwasye ndinywe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Nkabela ciindi nindakacili aandinywe, nindakabula cintu, tiindakalemezya muntu naba omwe pe, bakwesu bazwa ku Masedoniya bakanditumina zintu zyoonse nzindakali kubula. Aboobo ndakalikasya alimwi ndicinoolikasya kuti ndimulemene.

10Mbubuli kasimpe ka Kilisito mbokali mulindime, ndaambisya kuti taakwe muntu uuyoolesya kulikankaizya kwangu muminyinza yoonse ya Akeya.

11Ino nkaambo nzi nceamba boobo? Nkaambo nsimuyandi na? Leza ulizi kuti ndamuyanda!

12Eeco ncecita ndinoociya bucicita, kuti nkabatesule aziimino zyabo aabo bantu bayanda kulikankaizya cakwaamba kuti mumulimo wabo baleelene andiswe.

13Bantu aabo bali boobo mbatumwa babeji, mbabelesi balweeno, balicita mbuli batumwa ba Kilisito.

14Tacigambyi eeci pe, nkaambo awalo mwini Saatani ulalicita mbuli mungelo wamumuni.

15Aboobo tacili cintu ceenzu kuti naa babelesi bakwe balicita beni mbuli babelesi babululami. Mamanino aabo azooba mbuli bubede milimo yabo.

Mapenzi aabutumwa bwa Paulu

16Ndaindulula kuti kutabi muntu uundiyeeya kuti ndimufuba-fuba. Nikuba kuti kamuyeeya boobo, amunditambule mbuli muntu mufuba-fuba, kutegwa ambebo ndilikankaizye buniini.

17Eeci ncendaamba tacili mbuli bwaamba Mwami pe. Ndaamba mbuli bafuba-fuba mukulikankaizya boobo.

18Bantu banji balikankaizya kuzintu zyamunyika, ambebo eendikankaizye ma!

19Nywebo mbomuti muli basongo, nkankakaako bafuba-fuba mulabaleka cakubotelwa.

20Muleka bantu bamutola mubuzike, nibaba bamulida lubono, nibaba bamweena, nibaba bamusampaula, nibaba bamuuma kumeso.

21Cansoni ndeelede kwaamba kuti tuli bateteete kuti tucite zili boobo! Lino ndaamba mbuli mufuba-fuba, zili buti zyoonse bamwi nzyobalikankaizizya, andime mbubonya.

22Sena balo Mbahibulu? Andime. Sena balo Mbaisilayeli? Andime. Sena mbalunyungu lwa Abulahamu? Andime.

23Sena mbabelesi ba Kilisito? Mebo ndainda, ndaambaula aanga muntu uusondokede, ndabainda kumilimo mipati. Ndabainda mukwaangwa amuzyuumo zitabaliki, kanji-kanji nkeyanda kufwa.

24Ziidi zyosanwe bapati ba Bajuda bakandikwabbaula zimboko zili makumi otatwe afuka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

25Ziindi zyotatwe ndakaumwa amisako, alimwi ndakaumwa amabwe lomwe. Ndakafwidwa bwato ziindi zyotatwe, ciindi cimwi ndakali kutonkaikwa mulwizi masiku amasikati.

26Kanji-kanji nkeli mumisinzo ndakajana ntenda mumilonga, ntenda kubafumpi, ntenda ku Bajudama, ntenda kuli bamasi, ntenda muminzi, ntenda munkanda, ntenda mulwizi, ntenda kubakwesu babeji.

27Lyoonse nkeli mumilimo amapakasyo, kanji-kanji nketooni ŋonzi, nkefwa nzala anyota, kubula cakulya, alimwi nkefwa mpeyo akubula zisani.

28Kunze azeezi, ndemenwa akulibilikila mbungano zyoonse.

29Nguni muteteete ime nketali mutete anguwe? Nguni waleba umwi, ime nketamunyemeni?

30Kuti naa ndileelede kulikankaizya, ndilalikankaizya muli zeezyo zitondezya butete bwangu.

31Leza, Wisi wa Mwami Jesu, ooyo uutembaulika lyoonse, ulizi kuti nsibeji pe.

32Ku Damasikasi, mweendelezi wakabikkwa amwami Aletasi, wakabikka balindizi muzyooko zyoonse zyamunzi kuti bandijate.

33Pele ndakaselusigwa mucinzuma kuzwa kumpulugwido yabwaanda, nkaako ndakaloboka kuzwa kumaanza aakwe.

2 Bakolinti 12

Mwami nzyaakayubunwida Paulu

1Ndileelede kulikankaizya, nikuba kuti tacigwasyi pe, pele ndilamwaambila buyo makani aazilengaano Mwami nzyaakandiyubunwida.

2Ndizi muntu umwi Mukilisito, ooyo walo kwamyaka iili kkumi aine yainda wakakwempelwa kujulu kwini. Nsizi naa kali amubili naa kazwide mumubili, Leza alikke nguuzi.

3Ndizi buyo kuti ooyo muntu wakakwempelwa kubusena bwakubotelwa. Nsizi naa kali mumubili naa kazwide mumubili, Leza nguuzi.

4Ooko wakamvwa zintu zitaambiki zitondwa kwaambwa aa muntu.

5Zyamuntu ooyo ndakonzya kulikankaizya, pele nsikonzyi kulikankaizya lwangu ndemwini pe, ccita kwaamba zyabuteteete bwangu.

6Nikuba kuti ndalikankaizya, inga nsikooba mufuba-fuba pe, nkaambo ndinookanana zyabwini. Pele ndalikasya, kuti kutabi muntu naba omwe uyeeya kuti ndaliindilizya kwiinda mbwandibona walo, nikuba kwiinda mbwamvwa kuzwa kulindime.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Lino kutegwa intalikankaizyi kwiindilila akaambo kaziyubunuzyo zinji, ndakabikkwa bumvwa buyasa mumubili, bwalo buli mutumwa wa Saatani kuti andipenzye, kuti intakaindi kulisumpula.

8Kwaziindi zyotatwe ndakamukumbila Mwami andigwisye bumvwa oobo.

9Pele wakandaambila kuti, «Luse lwangu lulikkwene, nkaambo nguzu zyangu zilalondoka mubuteteete.» Aboobo ndalikankaizya abuteteete bwangu cakukondwa, kuti nguzu zya Kilisito zibe alindime.

10Akaambo ka Kilisito, mebo ndakondwa mubuteteete, bantu nobanditukana, kundikatazya nemvwa macise amapenzi. Nkaambo ciindi nendili muteteete, ndendilyo nendaanguzu.

Paulu mbwaakayoowede zya Bakolinti

11Lino ndaba mufuba-fuba! Pele ndinywe mwandicitya boobo. Ndinywe mwakeelede kundiiminina. Nikuba kuti nsibalwi, pele batumwa banu bapati tabandiindi aasyoonto pe.

12Zitondezyo zyabutumwa bwini zyakacitwa akati kanu. Iiyi, zitondezyo zigambya, amilimo mipati yoonse yakacitwa mukulibombya koonse.

13Sena kuli cintu niciba comwe ncindatakamucitila kwiinda mbungano zimwi zyoonse, kuleka kuti mebo taakwe nindakamulemezya? Akaka, amundilekelele mulandu ooyu!

14Lino oolu ndwatatu nkelibambila kuza kumuswaya. Nkabela nsikoozoomubeda mukuli pe, nkaambo nsiyandi lubono lwanu, pele nceyanda ndinywe. Bana tabeelede kuyobweda bazyali babo lubono pe, pele bazyali mbabeelede kuyobweda bana babo.

15Mebo cilandibotela kapati kusowa zintu zyangu zyoonse alwangu ndemwini akaambo kanu. Kuti naa nkemuyandisisya, sena mebo njandwe buniini?

16Ambweni inga mulazumina kuti teendakamulemena. Pele cimwi ciindi umwi ulati mbwecenjede, ambweni ndakamucenjelela.

17Sena ndakamucenjelela kwiindila muli baabo mbindakamutumina?

18Ndakakumbila Taitasi kuti azoomuswaye, alimwi anguwe ndakatuma aumbi. Sena Taitasi wakamucenjelela? Sena walo andime tiitwakacita zintu amoyo omwe? Sena taakwe nitwakeenda munzila yomwe?

19Sena mulayeeya kuti swebo lyoonse tulalikwabilila kulindinywe? Leza ulizi, nobayandwa kuti tuli muli Kilisito, aboobo zyoonse nzitwali kwaamba nzyakumuyaka.

20Ndayoowa kuti ambweni ciindi ncetisike nzoojana kuti tamuli mbuli mbweyanda, anywebo nobeni muzoondijana kuti nsili mbuli mbomuyanda nywebo. Ndayoowa alimwi kuti ambweni nzoojana kuzwangana, munyono, kunyema, kuliyanda, kutamizyanya, kuvwiya, kulisumpula alupyopyongano.

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Ndayoowa kuti ciindi ncetisike alimwi Leza wangu uzoondifwisya nsoni kulindinywe, nkaambo nzoolila akaambo kabantu banji-banji bakacita zibi kale-kale, pele kabataneempa kubusofwaazi, bwaamu, azisusi zibi nzibakali kucita.

2 Bakolinti 13

Kucenjezya akujuzya kwamamanino

1Lino ndwatatu ndweza kulindinywe. Malembe alati, «Makani oonse aali buti aleelede kusinizigwa abakamboni bobilo naa botatwe.“

2Ndakabacenjezya aabo bakabisya abamwi boonse, alimwi ndabacenjezya lino nentako, mbuli mbundakacita nindakamuswaide lwabili, kuti ciindi neyooboola alimwi nsikooyoobeengelela pe.

3Eelyo ndendilyo nemuyoobona citondezyo ncomuyanda cakuti Kilisito nguukanana mulindime. Tali muteteete kuli zeezyo nzyacita kulindinywe, pele ulabonesya nguzu zyakwe mulindinywe.

4Nkaambo walo wakakankaminwa mubuteteete, pele ulapona munguzu zya Leza. Tuli bateteete mulinguwe, pele tuyooba aabuumi anguwe munguzu zya Leza, twaakubeleka akati kanu.

5Amulilingule lwanu nobeni, mubone kuti naa mulijisi lusyomo. Amulisunke lwanu nobeni. Sena tamuzi kuti Jesu Kilisito ulikkede mulindinywe? Kuti naa tamuli boobo nkokuti mwakacilwa!

6Ndasyoma kuti mulakonzya kubona kuti tiitwakacilwa swebo pe.

7Tulamukombela kuli Leza kuti mutabisyi. Kutaamba kuti tulibonye mbuli kuti twakainda, pele kuti nywebo mucite eeco ciluleme, nikuba kuti kamutulanga mbuli kuti swebo twakacilwa.

8Nkaambo swebo tatukonzyi kucita cintu citeendelani azyabwini, tuleelede kucita zyabwini.

9Tee kayi tulabotelwa ciindi ncotubula nguzu, nkabela nywebo inga muli bayumu. Ncotukombela lyoonse nkuti nywebo muzwidilile kabotu.

10Ndamulembela eezi nketanasika ooko kuti ndaakusika, kutakabi cintu cindiletela bukali mukubelesya bulelo bwangu. Mwami wakandipa bulelo oobu kuti njumye mbungano, kutali kwiimwaya pe.

11Lino ndamana, nobakwesu, mbubo, kamusyaala kabotu. Amuswiilile malailile aangu, alimwi amululamike buumi bwanu. Amumvwane, amukkale muluumuno, nkabela Leza siluyando, siluumuno uyooba aandinywe.

12Amujuzyanye muluyando lwini-lwini. Basyomi boonse balamujuzya.

13Luse lwa Mwami Jesu Kilisito aluyando lwa Leza, aluswaanganyo lwa Muuya Uusalala zibe aandinywe nyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Bagalatiya

Bagalatiya 1

1Ndime Paulu mutumwa. Nsiindakatumwa naa kugwasigwa amuntu pe, pele
wakandituma ngu Jesu Kilisito a Leza Taata, wakamubusya kuzwa kubafu.

2Mebo abeenzuma boonse mbendili aabo, Tulamujuzya nobambungano zyaku
Galatiya,

3Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito amubede aaluse akumupa luumuno.

4Kilisito wakalyaaba akaambo kazinyonyoono zyesu kuti atuvune kuzwa kububi
bwaansi aano, mbubonya mbuli bwakayanda Leza Taata.

5Atulemeke Leza mane kukabe kutamani. Akube boobo.

Makani Mabotu ngamwi

6Ndagambwa kapati kuti mwafwambaana kusiya Leza wakamwiita muluse lwa
Kilisito, akutobela makani aambi.

7Takuli kuti kuli makani mabotu aambi pe. Kuli buyo bantu bamwi bamupilinganya,
bayanda kunyonganya Makani Mabotu aaamba zya Kilisito.

8Pele kufumbwa muntu, nituba ndiswe naba mungelo, uumukambaukila makani
aambi aatali mbuli ngutwakamukambaukila, asinganyizigwe.

9Mbutwaambide kale, alimwi ndaindulula, kuti naa kuli muntu uumukambaukila
makani aambi aatali mbuli ngumwakatambula kulindiswe, asinganyizigwe.

10Lino nendaamba eezi sena ndiyanda kuti bantu bandizuminine? Peepe, pele Leza
alikke. Sena ndisoleka kubotezya bantu? Peepe, nindacili kubotezya bantu nindatali
mutwanga wa Kilisito pe.

Paulu mbwaakaba mutumwa

11Nobakwesu, ndimuzibya kuti Makani Mabotu aaya ngekambauka taazwi kubantu
pe.

12Nsiindakaatambula kuzwa kumuntu, alimwi taakwe wakandiiisya Makani aaya, pele
Jesu Kilisito nguwakandiyubunwida ngawo.

13Mwakamvwa kale zyabuumi bwangu mbubwakabede kale-kale nindakacili
mulukondo lwa Bajuda, ndakali kupenzya mbungano ya Leza kapati akusoleka
kwiinyonyoona.

14Nkabela ndakabainda beenzuma banji mukucita zya Bujuda, masimpe ndakali
munkutwe mutunsiya-nsiya twabasikale besu.

15Pele Leza muluse lwakwe wakandisalide kale akundiita nketanazyalwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Cakamubotela kuti andiyubunwide Mwanaakwe, kutegwa nkakambauke zyanguwe
kuli bamasi. Taakwe ngundakabuzya zyamakani aaya,

17nikuba kuunka ku Jelusalemu kuyoobuzya aabo bakali batumwa nketanaba. Pele
ndakainka ku Alabiya, kuzwa kooko ndakapilukila ku Damasikasi.

18Lino nikwakamana myaka yotatwe, ndakaya ku Jelusalemu kukuswaya Pita,
ndakaakukkala anguwe kwamazuba aali kkumi aasanu.

19Taakwe uumwi mutumwa ngundakabona, ccita buyo Jemusi munyina Mwami
alikke.

20Ndisinizizye kuti makani aaya ngemulembela ngamasimpe, Leza ulizi, nsibeji pe.

21Kuzwa waawo ndakaya kuzisi zya Siliya a Silisiya.

22Ciindi eeco bambungano zya Kilisito zyakali ku Judiya tiibanandibona.

23Bakamvwide buyo kuti, «Ooyo wakali kutupenzya sunu ulakambauka zyalusyomo
ndwaakali kusoleka kunyonyoona.»

24Eelyo bakalemeka Leza nkaambo kandime.

Bagalatiya 2

Batumwa bamwi mbubakatambula Paulu

1Lino nikwakamana myaka iili kkumi aine, ndakabweza lweendo alumwi kuya ku
Jelusalemu antoomwe a Banabasi, ndakatolelezya a Taitasi.

2Ndakainka ooko nkaambo Leza nguwakandiyubunwida kuti ngunke.
Mumuswaangano wabalupati-pati ndakapandulula Makani Mabotu ngekambauka kuli
bamasi. Ndakacita oobo kuti cimwi ciindi milimo njecita anjindakacita inga ilaba
yabuyo.

3Silweendoma Taitasi nikuba kuti wakali Mugiliki tiibakakakatizya kuti apalulwe,

4nikuba kuti bamwi bakali kuyanda kumucita boobo. Bakali kulicengezya kuti
mbakwesu, pele bakaboolede kutwela lwaangunuko lwesu ndotujisi muli Kilisito
Jesu. Bakali kuyanda kutucita bazike,

5pele tiitwakababombela aasyoonto, nkaambo twakayanda kumubambila njiisyo
zyabwini zya Makani Mabotu.

6Lino aabo baambwa kuti mbabapati (nnyina makani naa bakali bani, nkaambo Leza
tasalululi pe) aabo baambwa kuti mbapati taakwe nibakayungizya cintu cakuti njiisye.

7Pele bakabona kuti ndapegwa mulimo wakukambaukila bamasi Makani Mabotu
mbubonya mbuli Pita mbwaakapegwa mulimo wakukambaukila Bajuda.

8(Nkaambo Leza ooyo wakabeleka muli Pita akumupa mulimo wabutumwa ku
Bajuda, nguwakabeleka amuli ndime kuti mbe mutumwa wabamasi.)

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Lino Jemusi, Pita a Joni aabo baambwa kuti nzicinda zyambungano bakabona kuti
Leza muluse lwakwe wakandipa mulimo ooyu. Eelyo bakatujata amaanza aalulyo
mebo a Banabasi kutondezya kuti batuzumizya kuti tuye kuli bamasi, balo bagame ku
Bajuda.

10Bakatukumbila eeci kuti tutaleki kugwasya bacete akati kabo. Ncencico eeci
ambebo ncindakali kuyandisya kapati.

Paulu mbwaakalulamika mizeezo ya Pita

11Pele Pita naakasika ku Antiyoki, ndakamukazya antangalala, nkaambo wakali
lubizizye.

12Nibatakanasika bantu bamwi bakatumidwe a Jemusi, Pita wakali kulya abamasi,
pele nibakasika aabo wakalipambula mwini kataciyandi kulya aabo pe, nkaambo
wakali kuyoowa basikuyanda kuti bamasi kabapalulwa.

13Nkabela Bajuda bakwesu bamwi boonse bakatalika kucita mbubonya oobo, mane
awalo Banabasi wakabatobela-tobela.

14Pele nindakabona kuti tabatobeli njiisyo zyabwini zya Makani Mabotu,
ndakaambila Pita kabamvwide boonse kuti, «Yebo uli Mujuda, pele mulwaangunuko
lwako wakali kukkala mbuli bamasi, ino nkaambo nzi ncosinikizya bamasi kuti
bakkale mbuli Bajuda?»

15Swebo tuli Bajuda bazyale, tatuli bamasi basizibi pe.

16Kayi tulizi kuti muntu takonzyi kuba mululami mukutobela Mulawo, ccita
mukusyoma Jesu Kilisito. Aswebo twakasyoma Kilisito Jesu kuti tube balulami bali
boobu kuli Leza, kutali mukutobela Mulawo. Nkaambo Leza taambi kuti muntu
uutobela Mulawo mmululami. Kayi taakwe uukonzya kululamikwa mukubamba
Mulawo.

17Kuti naa swebo, mukuyanda kuba balulami muli Kilisito, tujanika kuti tuli basizibi
mbubuli bamasi, sena ono caamba kuti Kilisito nguwaindizya zibi? Peepe, embo pe!

18Lino kuti naa ndapilukila kukutobela nzila ya Mulawo njindakamwaide, nkokuti
ndalibonya kuti ndasotoka Mulawo.

19Kwaamba zya Mulawo ndilifwide nkaambo wandizula, eelyo ndiponena Leza.

20Ndabona kuti ndakakankaminwa antoomwe a Kilisito aciingano. Aboobo lino
buumi mbwepona tabuli bwangu pe, pele mbwa Kilisito uuli muli ndime. Buumi oobu
mbwepona sunu mumubili mbwakusyoma Mwanaa Leza, ooyo wakandiyandisya
akwaaba buumi bwakwe nkaambo kangu.

21Peepe, nsili ndime eenkaka luse lwa Leza pe. Kuti naa muntu kakonzya kuba
mululami kuli Leza mukutobela Mulawo, nkokuti Kilisito wakafwida cabuyo.

Bagalatiya 3

© 1996, Bible Society of Zambia.

Lusyomo naa Mulawo

1Nywebo no Bagalatiya bafuba-fuba! Ino nguni wakamuungula? Ciindi nitwakamukambaukila zya Jesu Kilisito, twakamupandulwida kabotu-kabotu mbuli mbwaakakankaminwa aciingano.

2Amundaambile eeci, sena mwakatambula Muuya Uusalala kwiindila mukubamba Mulawo naa mukumvwa akusyoma Makani Mabotu?

3Ani inga mwafubaala buti boobu? Tee kayi mulimo walufutuko lwanu Muuya Uusalala nguwakuutalika, sena lino muyanda kuumanizya mungu zyanu nobeni?

4Sena mwakatambula zileleko zya Leza zyoonse cabuyo? Nsisyomi pe.

5Sena Leza wakamupa Muuya akucita zigambya mulindinywe, wakacita oobo nkaambo kakuti mwakabamba Mulawo naa mwakamvwa Makani Mabotu akwaasyoma?

6Amuyeeye zyakacitika kuli Abulahamu. «Wakasyoma Leza, aboobo Leza wakamwaamba kuti mmululami.»

7Nkaako mwabona kuti aabo basyoma mbabana ba Abulahamu beni-beni.

8Leza wakazibila limwi kuti uyoolulamika bamasi akaambo kalusyomo lwabo. Eelyo wakakambauka Makani Mabotu kuli Abulahamu, mbubwaamba Malembe kuti, «Wakati kuli Abulahamu, ‹Mulinduwe misyobo yoonse iyoolelekwa.› »

9Lino Leza ulaleleka boonse basyoma mbuli mbwaakaleleka Abulahamu wakali kumusyoma.

10Boonse babikka myoyo amilimo ya Mulawo mukuti naa baicita bayoolulamikwa, balisinganyizidwe. Kayi Malembe alati, «Ulisinganyizidwe ooyo uutaciti zyoonse zilembedwe mubbuku lya Mulawo.»

11Lino twabona kuti Leza taambi kuti muntu mmululami mukucita Mulawo, nkaambo muntu takonzyi pe. Pele mbuli bwaamba Malembe, «Ooyo Leza ngwaamba kuti mmululami nkaambo wasyoma uyooba aabuumi butamani.»

12Pele Mulawo waindana alusyomo mbubwaamba Malembe kuti, «Ooyo uucita zyoonse zyaamba Mulawo uuyooba aabuumi mukucita boobo.»

13Pele Kilisito wakatunununa kuti tutasinganyizigwi a Mulawo mukuti wakatola busena bwesu akusinganyizigwa. Mbuli Malembe mbwaati, «Ulisinganyizidwe woonse uukankaminwa acisamu ooyo.»

14Kilisito wakacita oobo kuti zileleko Leza nzyaakasyomezya kuli Abulahamu zipegwe akuli bamasi mulinguwe, akuti kwiindila mukusyoma tutambule Muuya Uusalala Leza ngwaakasyomezya.

Cisyomezyo ca Leza kuli Abulahamu

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Nobakwesu, iimupe cikozyanyo cabuzuba abuzuba. Bantu bobilo bapangana akuzuminana, taakwe umwi weelede kutyola cizuminano eeco naa kucicinca.

16Lino Leza wakapa zisyomezyo zyakwe kuli Abulahamu akunyungu yakwe. Takaamba kuti, «Kulunyungu lwako» mbuli kuti mbanji. Pele wakati, «Kunyungu yako,» nkaambo wakali kwaamba muntu omwe buyo uuli ngu Kilisito.

17Ncendaamba nceeci, Leza wakapanga cizuminano akusyomezya kuti uyoocibamba. Aboobo Mulawo wakaboola lyakainda myaka iili myaanda yone amakumi otatwe tuukonzyi kulobya cizuminano acisyomezyo cakwe cakapangwa kale pe.

18Kuti Leza kapa cileleko kumuntu mukuti muntuooyo wabamba Mulawo, nkokuti cileleko eeco tacili cacisyomezyo. Pele Leza wakaleleka Abulahamu nkaambo wakasyomezya kucita boobo.

Zyamizeezo ya Mulawo

19Ani Mulawo ngwanzi? Leza wakapa Mulawo kuti uzibye bantu zibi zyabo, kusikila lyakaza nyungu ya Abulahamu eeyo njaakali kwaamba Leza naakamupa cisyomezyo. Leza wakapa Mulawo kwiindila mubangelo asimwiimaakati.

20Pele simwiimaakati tayandiki kuti kakutali bantu bobilo. Lino Leza ngumwi buyo.

21Sena nkokuti Mulawo ulakazyanya azisyomezyo zya Leza? Embo pe! Kuti naa bantu nibakali kukonzya kuba aabuumi mukubamba Mulawo, nibakaba balulami kuli Leza kwiindila mu Mulawo.

22Pele Malembe alaamba kuti zintu zyoonse zili munguzu zyazibi, kuti ooyo uusyoma Jesu Kilisito atambule cileleko ncaakazyomezya Leza.

23Lino kazitanasika njiisyo zyalusyomo oolu, twakali mbuli baange ba Mulawo kusikila nizyakayubununwa.

24Mulawo wakali mbuli mweendelezi wesu mane Kilisito naakasika, mukuti Leza atwaambe kuti tuli balulami mukusyoma.

25Lino mbutwaziba zyalusyomo Mulawo tuucitweendelezyi pe.

26Nyoonse muli bana ba Leza nkaambo mulasyoma muli Kilisito Jesu.

27Nywebo nyoonse mbuli mbumwakabbapatizigwa muli Kilisito mulisamide buumi bwa Kilisito.

28Aboobo taakwe lwaandaano akati ka Bajuda abamasi, naa akati kabazike abaangunukide, naa akati kabaalumi abakaintu, nkaambo nyoonse muli omwe muli Kilisito Jesu.

29Kuti kamuli bakwe Kilisito, nkokuti muli bana ba Abulahamu, beelede kutambula eezyo Leza nzyaakasyomezya.

Bagalatiya 4

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Ncendaamba ncakuti mwana nguuelede kukona lubono lwawisi. Pele nacili musyoonto taandeene amuzike, nikuba kuti lubono loonse ndulwakwe.

2Mwana weelede kumvwa bamulela bali mbabeendelezya lubono lwakwe kusikila niciyoosika ciindi wisi ncaakaamba.

3Mbubonya oobo mbotwakabede aswebo nitwatakanaziba Kilisito, twakali bazike banjiisyo zyabuntunsi.

4Ciindi ceelede nicakasika, Leza wakatuma Mwanaakwe wakazyalwa amukaintu kali muntu weelede kubamba Mulawo.

5Wakacita oobo kuti anunune aabo bakali bazike ba Mulawo, kuti tube bana ba Leza.

6Lino nkaambo kakuti tuli bana bakwe, Leza wakatuma Muuya wa Mwanaakwe mumyoyo yesu, walo uutucitya kuti tukombe kuti, «Abba! Taata!»

7Aboobo tocili muzike pe, pele uli mwana muzyale muli Leza. Kuti koli mwana uli sikukona.

Paulu mbwaakakalalila Bagalatiya

8Kaindi tiimwakamuzi Leza, aboobo mwakali kubelekela zintu zitali Leza.

9Pele lino mulizi Leza, pe, ngambe kuti Leza ulimuzi, ino kayi mwapiluka buti kunjiisyo zyabuyo eezyo zinyina mulimo? Nkaambo nzi ncomuyanda kubelekela nzizyo?

10Mulabamba amwi mazuba kuti mapati mulacita mbubonya oobo aku myezi, ziindi, amyaka.

11Ndiyoowede kuti ambweni milimo yoonse njindamubelekela njabuyo.

12Nobakwesu, ndamukumbila kuti mube mbuli ndime nkaambo ambebo ndakali mbuli ndinywe. Tiimwakandibisizya pe.

13Mulizi kuti nkaambo kabulwazi ndakakkala kulindinywe akumukambaukila Makani Mabotu kusaanguna.

14Bulwazi bwangu oobu bwakali kumupenzya anywebo mumyoyo, pele tiimwakandisampaula nikuba kusesemwa nkaambo kandime, pele mwakanditambula mbuli mungelo wa Leza ambuli Kilisito Jesu mwini.

15Ncinzi cacitika kulutangalo lwanu luya? Nkaambo ndimasimpe kuti ciindi ciya nicakali kukonzeka, nimwakagwisya meso aanu akundipa.

16Lino sena ndaba sinkondonyoko nkaambo ndamwaambila zyamasimpe?

17Bantu balamusungwaalila, pele busungu bwabo tabuli bubotu pe. Bayanda buyo kumuzandula kuti musungwaale mukubasumpula.

18Ncibotu kuti musungwaale muciyanza cibotu nentako, kutali buyo ciindi neliko pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Nobana bangu, mbubuli mukaintu mbwamvwa kucisa naamyongwa, mbubonya ambebo ndicisidwe akaambo kanu kusikila Bukilisito buzwidilile mulindinywe.

20Nicabota kuba aandinywe lino, ambweni nindacinca majwi aangu. Mwandimana maanu.

Cikozyanyo ca Haga a Sala

21Nkooko amundaambile, nywebo nomuyanda kubelekela Mulawo, sena tamumvwi zyaamba Mulawo ooyo na?

22Kayi Malembe aamba kuti Abulahamu wakalijisi bana bobilo. Umwi wakali wamukaintu muzike, umwi wakali wamukaintu mulubusi.

23Lino mwana wamuzike wakazyalwa mbuli bantunsi, pele ooyo wamukaintu mulubusi wakazyalwa kweendelana acisyomezyo ca Leza.

24Lino makani aaya aali mbuli cikozyanyo, aaba bakaintu bobilo bali mbuli zizuminano zyobilo. Umwi uzwa ku cilundu ca Sinai nkokuti Haga, bana bakwe mbazike.

25Haga uli mbuli cilundu ca Sinai cili mucisi ca Alabiya, alimwi ulikozyenye a Jelusalemu wasunu, uuli mubuzike antoomwe abantu bawo.

26Pele Jelusalemu uuli kujulu ooyo mulubusi, ngobaama.

27Nkaambo kulilembedwe kuti,

«Kosekelela yebo omukaintu uutazyali. Utangale akoongolola yebo ootanamyongwa. Nkaambo bana banabutema mbanji, kwiinda bana bayooyo uukwetwe.»

28Lino nywebo nobakwesu, mbubonya mbuli Izaka, muli bana ba Leza akaambo kacisyomezyo ca Leza.

29Ciindi eeco mwana wakazyalwa mubuntunsi wakali kupenzya ooyo wakazyalwa munguzu zya Muuya Uusalala. Mbubonya oobo mbocibede asunu.

30Pele ino Malembe ati nzi? Aamba kuti, «Mutande muzike amwanaakwe, nkaambo mwana wamuzike takonzyi kukona lubono antoomwe amwana wamukaintu mulubusi pe.“

31Aboobo nobakwesu, tatuli bana bamuzike, pele tuli bamukaintu mulubusi.

Bagalatiya 5

Amujatisye lwaangunuko lwa Bukilisito

1Kilisito wakatwaangununa kuti twaangunuke ncobeni. Aboobo amwiime, mutanjili alimwi mujoko lyabuzike.

2Lino mebo lwangu nde Paulu, ndamwaambila kuti naa mwazumina kuti mupalulwe mukutobela mbabo, milimo ya Kilisito tiili yampindu kulindinywe pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Ndamwaambila alimwi kuti kufumbwa uutobela mulawo wakupalulwa uleelede kubamba Mulawo woonse mbuubede.

4Nywebo nomuyanda kululamikwa amulawo, mwalikosola nobeni kuzwa kuli Kilisito, alimwi mwasiya luse lwa Leza.

5Nkaambo, Leza kwiindila mu Muuya Uusalala wakatupa lusyomo, tulindilila bululami mbotulangila kapati bwakujulu.

6Nkaambo notuli muli Kilisito Jesu, kupalulwa nikuba kutapalulwa takujisi mulimo, pele cipati ncakuti muntu abe aalusyomo lubeleka muluyando.

7Mwakali kucita kabotu, ino kayi nguni wakamulesya kuti mutaswiilili zyabwini?

8Takonzyi kuba Leza wakamwiita pe.

9Tumena tuniini tulafufumusya mulwi oonse.

10Mukuti tuli omwe mu Mwami, ndasyoma kuti tamutaandaane andime mumizeezo. Pele ooyo uumunyonganya naa nguni, Leza uyoomusubula kapati.

11Pele kuti naa ncamasimpe kuti mebo nkambauka zyakuti bantu bapalulwe, ino nkaambo nzi ncecipenzegwa? Nicali cakasimpe, caamba kuti nindagwisya cilebyo cakukambauka zyalufu lwa Kilisito aciingano.

12Nicali cibotu kuti aabo bamunyonganya balizibe beni.

13Nywebo nobakwesu, Leza wakamwiita kuti mwaangunuke. Aboobo amucenjele kuti mutabelesyi lwaangunuko oolu mukutobela zisusi zyanu. Pele amubelekelane muluyando.

14Nkaambo Milawo yoonse ili mumulawo ooyu uuti, «Yanda mweenzinyoko mbubonya mbuli mboliyanda omwini.»

15Pele kuti naa mulapenzyanya mbuli banyama, amucenjele kuti mutanyonyoonani.

Zyamilimo yabuntunsi amicelo ya Muuya Uusalala

16Ndamwaambila kuti muleke Muuya Uusalala umusolwede ndendilyo nimutakwe kutobela zisusi zyabuntunsi.

17Nkaambo zisusi ziyanda kukazya eezyo ziyanda Muuya, eelyo ziyanda Muuya zikazya eezyo ziyanda zisusi zyanu. Zintu eezi zilalwana cakuti tamukonzyi kucita zibotu nzyomuyanda kucita.

18Pele naa Muuya Uusalala wamusolweda, tamuceendelezegwi a Mulawo.

19Lino milimo yabuntunsi njeeyi, bwaamu, busofwaazi, kutalilesya,

20kukomba baleza bapange, bulozi, kutamvwana, kukazyanya, munyono, kunyema, kuliyanda, kupampana, kwaandaanya,

© 1996, Bible Society of Zambia.

21bbivwe, bukolwi, budakwa azimwi zili boobo. Ndamucenjezya mbubonya mbuli
mbundakamucenjezezye kale, kuti aabo bacita zili boobo tabakanjili mubwami bwa
Leza pe.

22Pele micelo ya Muuya Uusalala njeeyi, kuyandana, kutangala, luumuno, busicamba,
luzyalo, bubotu, kusyomeka,

23kulibombya akulilesya. Taakwe mulawo uulesya zintu eezi pe.

24Lino aabo bakwe Kilisito Jesu, bakakankamina aciingano zisusi zyabo antoomwe
azyoonse nzyoziyanda.

25Kuti naa Muuya Uusalala wakatupa buumi, nguwenya uube nguutusolweda munzila
zyesu zyoonse.

26Tutali kulisumpuli, nikuba kukalazyanya, tuleke kuba aabbivwe kuli umwi aumwi.

Bagalatiya 6

Amugwasyanye mukunyamuna zimulemena

1Nobakwesu, kuti umwi wanu wawa mucibi nociba cili buti, nywebo nomusolwedwa
a Muuya Uusalala muleelede kumuboozya, alimwi amucite oobo amyoyo iibombede.
Pele amucenjele kuti anywebo mutasunkwi azibi.

2Amugwasyanye mukunyamuna zimulemena. Mwacita boobo, mwatobela mulawo
wa Kilisito.

3Kuti muntu walikankaizya, kwamana kakunyina ambwabede, ulalicenga mwini.

4Kufumbwa buna muntu ayeeye milimo yakwe mbwiibede. Naa mmibotu, ulakonzya
kulisumpula nkaambo kamilimo yakwe eeyo, kutabi kweelezyanya amilimo yaumwi
pe.

5Nkaambo muntu umwi aumwi uleelede kunyamuna mukuli wakwe mwini.

6Ooyo wiisigwa Majwi aa Leza uleelede kwaabana zintu zibotu zyoonse ayooyo
uumwiisya.

7Mutacengwi, muntu takonzyi kufubaazya Leza. Eezyo muntu nzyasyanga nzenzizyo
nzyayootebula.

8Kuti naa muntu wasyanga zyabuntunsi uyootebula lufu lutamani, pele ooyo uusyanga
kweendelana aziyanda Muuya uyootebula buumi butamani.

9Tutaleki kucita zibotu, nkaambo muciindi ceelede tuyootebula naa tatutyompwi.

10Twajana ciindi ceelede atucitile bantu boonse zintu zibotu, kapati aabo baciinga
calusyomo.

Majwi aamamanino

11Mubone, ono ndilamulembela ajanza lyangu mabala mapati-pati.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Aboobo aabo bayanda kulibotya kubantu mbabamusinikizya kuti mupalulwe. Ncobayanda ncimwi buyo, nkuti batapenzegwi akaambo kaciingano ca Kilisito.

13Aabo balilila kuti mupalulwe, tababambi Mulawo. Bayanda buyo kuti nywebo mupalulwe mukuti balisumpule akaambo kakupalulwa kwanu.

14Pele mebo nsikonzyi kulisumpula mucintu niciba buti, ccita buyo mumulumbe waamba zyalufu lwa Mwami Jesu Kilisito aciingano. Nkaambo Kilisito wakafwa aciingano, zyabuntunsi kulindime zilifwide, alimwi kulinzizyo ndifwide.

15Nkaambo kupalulwa naa kutapalulwa taakwe ncocaamba, pele cipati ncakuti muntu abe mulenge mupya.

16Leza ape luumuno akubeengelela bantu boonse batobela njiisyo eeyi, mbabantu ba Leza, Baisilayeli mpya.

17Kuzwa sunu kutabi muntu uundikatazya, nkaambo amubili wangu ndijisi mbata zitondezya kuti ndi mubelesi wa Jesu.

18Luse lwa Mwami wesu Jesu Kilisito lube kulindinywe nobakwesu. Akube boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Baefeso

Baefeso 1

1Ndime Paulu mutumwa wa Kilisito Jesu wakasalwa mukuyanda kwa Leza. Ndamujuzya nobasalali bali ku Efesusi basyoma Kilisito Jesu.

2Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito amubede aaluse akumupa luumuno.

Zileleko zyamuuya muli Kilisito

3Aalumbwe Leza Wisi wa Mwami wesu Jesu Kilisito. Muli Kilisito wakatupa zileleko zyoonse zyamuuya zyaamba zyakujulu.

4Leza katanalenga nyika, wakatusala muli Kilisito kuti tusalale akubula kampenda kulinguwe.

5Mukuti wakatuyanda kapati, wakatusala kuti tube bana bakwe muli Jesu Kilisito mbubonya mbuli mbwaakakanza.

6Wakayanda kuti tumulemeke nkaambo wakatubeda aaluse lupati mukutupa buyo Mwanaakwe ngwayandisisya.

7Leza wakatunununa nkaambo kabulowa bwa Mwanaakwe, alimwi wakalekelela zibi zyesu, muluse lwakwe lunji

8ndwaakatutondezya.

9Muluzibo abusongo bwakwe Leza wakatuyubunwida makanze aakwe aakasisidwe ngaakakanzide kucita muli Kilisito.

10Eeco Leza ncaakayanda kuti acite muciindi ceelede ncakuti aswaanganye muli Kilisito zintu zyoonse zyakujulu azyaansi.

11Zintu zyoonse zilacitika mbubuli mukuyanda kwa Leza alimwi mbuli mbwaakakanza. Walo wakatusala muli Kilisito kuti tube bantu bakwe bamugeme.

12Wakayanda kuti swebo nitwakasaanguna kulangila Kilisito, tulumbaizye bulemu bwa Leza.

13Anywebo mwakamvwa Majwi aa Leza aakasimpe, aali Makani Mabotu aamupa lufutuko, alimwi mwakasyoma Kilisito. Leza wakatondezya kuti muli bantu bakwe mwini naakamupa Muuya Uusalala ngwaakasyomezya.

14Muuya Uusalala ndolusinizyo lwakuti tuyootambula zileleko zyoonse Leza nzyaakatusyomezya. Leza wakacita oobo kuti tulumbaizye bulemu bwakwe.

Kukomba kwa Paulu

15Nkaambo kazeezi ndakamvwa zyalusyomo lwanu mu Mwami Jesu aluyando lwanu ndomujisi kubasyominyoko,

16nsileki kulumba Leza nkaambo kanu. Ndilamuyeeya lyoonse mukukomba kwangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Ndakomba kuti Leza wa Mwami wesu Jesu Kilisito, Taata wabulemu, amupe
Muuya uupa busongo buyubununa Leza kulindinywe kuti mumuzibe.

18Ndakomba kuti Muuya Uusalala umunike mumyoyo yanu kuti muzibe eezyo Leza
nzyaakamwiitila alimwi muzibe zileleko zipati Leza nzyaakasyomezya kupa bantu
bakwe.

19Alimwi muzibe nguzu zyakwe zipati zibeleka mulindiswe notusyoma. Nguzu eezi
nzenzizyo eziya ziyumu kapati,

20Leza nzyaakabelesya naakabusya Kilisito kuzwa kubafu akumubikka kubbazu
lyalulyo lwakwe munyika yakujulu.

21Wakamubikka atala aboonse beendelezi, bapati, basinguzu, abami, aatala aamazina
oonse bantu ngobabanda, kutaamba buyo ciindi ecino, pele akuciindi ciciza.

22Leza wakabikka zintu zyoonse kunsi lyakwe, alimwi wakamucitya kuti abe silutwe
wazintu zyoonse mumbungano.

23Mbungano ngomubili wakwe, mbobuzulile bwayooyo uuzulila zintu zyoonse
cakumaninina.

Baefeso 2

Bakafwide bakaba aabuumi

1Kusaanguna nywebo mwakalifwide nkaambo kansotoko azinyonyoono zyanu.

2Ciindi eeco bweende bwanu bwakalikozyenye abwabantunsi. Mwakali kutobela
mweendelezi wabwami bwaluuwo, uuli muuya mubi uubeleka mubantu bataswiilili
Leza.

3Mbubonya aswebo mbotwakabede, alimwi twakali kutobela zisusi zyabuumi
bwabuntunsi. Twakali kucita ziyanda mibili amizeezo yesu. Aboobo mubuzyalwe
bwesu twakeelede bukali bwa Leza mbubuli bamwi boonse.

4Pele Leza wakajisi lweengelelo lunji, alimwi wakatuyanda kapati kwiindilila.

5Nikuba kuti twakalifwide akaambo kazibi zyesu, wakatupa buumi antoomwe a
Kilisito. Mwakafutulwa aluse lupati lwa Leza.

6Mukuti tuli muli Kilisito Jesu, Leza wakatubusya kuzwa kubafu antoomwe anguwe,
eelyo wakatupa busena bwabulemu mujulu.

7Wakacita oobo kuti atondezye luse lwakwe lunji alweengelelo kulindiswe kwiindila
muli Kilisito Jesu.

8Mwakafutulwa aluse lwa Leza mukusyoma. Tiimwakafutulwa nkaambo kazeezyo
nzimwakacita pe. Pele ncipego ca Leza,

9kutali camilimo yanu, aboobo muntu atalikankaizyi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Leza nguwakatulenga. Twakalengwa muli Kilisito Jesu kuti tubeleke milimo mibotu, eeyo Leza njaakatubambila kale-kale kuti twiicite.

Tuli omwe muli Kilisito

11Nywebo nomutali Bajuda amuyeeye mbomwakabede kale. Bajuda balalisumpula nkaambo balipalwidwe, (cakali kucitwa mumibili yabo) alimwi bamwiita kuti batapalwidwe.

12Lino amuyeeye kuti ciindi eeco mwakanyina Kilisito. Mwakali bamasi batakasalidwe a Leza. Mwakanyina caabilo muli zeezyo Leza nzyaakazuminana akusyomezya kubantu bakwe. Mwakali kukkala munyika kamunyina lulangilo, kamunyina Leza.

13Pele lino muli Kilisito Jesu, nywebo nimwakali kulaale a Leza, mwaba aafwiifwi nkaambo kalufu lwa Kilisito.

14Kilisito nguutupa luumuno, nguwakacita kuti to Bajuda abamasi tube ciinga comwe. Naakalyaaba wakamwaya bwaanda bwakuzondana akati kesu.

15Walo wakamanizya Mulawo amalailile aawo, kuti kuzwa kumisyobo yobilo apange ciinga comwe cipya mulinguwe kuti mukucita boobo alete luumuno.

16Kilisito wakafwa aciingano kuti amanizye kuzondana akubikka antoomwe misyobo yobilo kuti ibe mubili omwe. Eelyo wakayanzanya misyobo eeyo a Leza.

17Aboobo Kilisito wakaboola akukambauka Makani Mabotu aaluumuno kulindinywe nobamasi, nimwakali kulaale a Leza, aku Bajuda bakali aafwiifwi anguwe.

18Nkaambo muli Kilisito swebo toonse, to Bajuda alimwi abamasi, nitwakatambula Muuya omwe, tulakonzya kusika kuli Taata.

19Nkaambo kaako nywebo nobamasi tamucili beenzu naa beenda buyo pe, pele muli banyinzinyina abantu ba Leza alimwi muli bamukwasyi wa Leza.

20Muliyakidwe antalisyo yakabikkwa abatumwa abasinsimi nkabela Kilisito Jesu ndebbwe lyacooko cayo.

21Mulinguwe ŋanda yoonse ilibangidwe kabotu-kabotu akuya bukomena kuba ŋanda iisalala ya Mwami Leza.

22Mulinguwe anywebo mulayakwa antoomwe kuti mube cikkalilo ca Leza kwiindila mu Muuya wakwe.

Baefeso 3

Mulimo wa Paulu kuli bamasi

1Nkankakaako mebo, nde Paulu mwaange akaambo ka Kilisito Jesu ncindati mmubelekele nywebo nobamasi,

© 1996, Bible Society of Zambia.

2ndikasimpe kuti mwakamvwa kuti Leza wakandipa mulimo wakukambauka kulindinywe zyaluse lwakwe.

3Wakandiyubunwida maseseke aakwe, mbuli mbwindakamulembelede buniini buyo.

4Nkabela ciindi nimubala mulakonzya kubona luzibo ndwejisi lwakumvwisya makani aasisidwe aa Kilisito.

5Maseseke aaya taakazizilwe abasikale mbuli Leza mbwaayubununa a Muuya Uusalala kubatumwa abasinsimi bakwe basalala.

6Maseseke aaya ngakuti kwiindila mu Makani Mabotu bamasi abalo baleelede kukona zya Leza mbuli Bajuda. Antoomwe a Bajuda baba zizo zyamubili omwe, alimwi muli Kilisito Jesu balatambula cisyomezyo ca Leza.

7Muluse lwakwe Leza wakandipa mulimo wakukambauka Makani Mabotu aaya. Eelyo naakacita boobo wakatondezya nguzu zyakwe.

8Mubantu ba Leza ndime muniini kwiindilila, nikuba boobo Leza wakandipa mulimo wakukambaukila bamasi Makani Mabotu aalubono lutaambiki Leza ndwatupede muli Kilisito.

9Wakandipa mulimo wakupandulwida bantu boonse muzeezo wazintu eezyo zisisidwe. Leza wakalenga zyoonse nguwakabamba maseseke aaya kuzwa lili.

10Lino kwiindila mumbungano baleli abeendelezi bamujulu bazibe busongo bwa Leza bunji kapati.

11Leza wakacita eezi kuti zicitike ncobeni muli Kilisito Jesu Mwami wesu nzyaakabamba ciindi kacitanatalika.

12Nkaambo tulasyoma Kilisito, tulakonzya kuza kuli Leza cabusicamba akutadonaika.

13Aboobo ndamukumbila kuti mutatyompwi nkaambo kamapenzi ngendimupengela, aali mbobulemu bwanu.

Luyando lwa Kilisito

14Nkaambo kaako ndilavuntama kuli Taata,

15kuzwa kulinguwe mukwasyi oonse uuli mujulu auli aansi ulaitwa azina lyakwe.

16Ndakumbila kuli Leza mukweendelana abulemu bwakwe bupati kuti ayumye canguzu moyo wanu mupya kwiindila mu Muuya wakwe.

17Ndakumbila kuti kwiindila mulusyomo Kilisito akkale mumyoyo yanu. Ndakumbila kuti nywebo muzyatile akwiima muluyando,

18kuti mukonzye kumvwisya antoomwe abasyomi boonse bwaamba, bulamfu bwakuya mujulu, abulamfu bwakuya ansi, bwaluyando lwa Kilisito.

19Muzibe luyando lwa Kilisito lutazibiki kuti Leza akkale mulindinywe buzwide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino bulemu bube kuli Leza, walo munguzu zyakwe zibeleka mulindiswe, ulakonzya kucita kwiinda mbuli nzyotukumbila naa nzyotuyeeya.

21Mbungano imulemeke muli Kilisito Jesu mumazyalani oonse, mane kukabe kutamani. Akube boobo.

Baefeso 4

Lukamantano lwambungano iili mubili wa Kilisito

1Mebo, ndemwaange nkaambo kakubelekela Mwami, ndamukumbila kuti mbuli Leza mbwaakamwiita mweende munzila njaakamwiitila.

2Amulibombye, akulitesya akukakatila lyoonse. Mweetelelane muluyando

3alimwi lukamantano lupa Muuya Uusalala, musoleke kulubamba muluumuno lukuswaanganya.

4Kuli mubili omwe a Muuya Uusalala omwe, mbubonya mbuli mbokuli lulangilo lomwe Leza ndwaakamwiitila.

5Kuli Mwami omwe, lusyomo lomwe, alubbapatizyo lomwe.

6Kuli Leza omwe uuli ngo Wisi wabantu boonse. Walo ulabainda boonse, ulabeteka kwiindila muli boonse, alimwi uli muli boonse.

7Pele umwi aumwi wesu wakatambula cipego cabuyo kuzwa kuli Kilisito kweendelana acaabilo ncaakayanda.

8Mbuli mbwaaamba Majwi aa Leza kuti,

«Ciindi naakatanta kujulu, wakatola baange banji, wakapa zipego kubantu.»

9Lino jwi lyakuti, «Wakatanta,» ino lyaamba nzi? Lyaamba kuti kusaanguna wakaselukila ansi eeni-eni.

10Ooyo wakaseluka ngonguwe wakatanta kwiinda kujulu kwini kutegwa azuzye zintu zyoonse.

11Lino ngonguwe wakapa zipego kubantu zyakuti bamwi babe batumwa, bamwi babe basinsimi, bamwi babe bakambausi, bamwi babe beembezi, bamwi babe bamayi.

12Wakacita oobo kuti abambile limwi bantu ba Leza kuti bakamukutaukile akuyaka mbungano iili mubili wa Kilisito.

13Aboobo kumamanino toonse tuyooba aalukamantano lomwe mukusyoma akuziba Mwanaa Leza. Ndendilyo notuyooyuma akuba aabukkale buzwide bwa Kilisito.

14Tatukabi mbuli bana bapepaulwa aluuwo lwanjiisyo zyababeji basiluuni, basowa bantu akucenjela kwabo.

15Pele kwaambisya tuleelede kwaamba zyabwini muluyando kuti muli zyoonse tukomene muli Kilisito. Walo ngomutwe,

© 1996, Bible Society of Zambia.

16nguuendelezya mubili woonse akuuswaanganya antoomwe muzizo zyoonse. Alimwi cizo cili coonse cilabeleka mulimo waco, eelyo mubili woonse ulakomena akuliyaka lwawo muluyando.

Buumi bupya muli Kilisito

17Lino muzina lya Mwami ndamwaambila cakusinizya kuti tamweelede kunoopona mbuli mbobapona bakunze pe. Maanu aabo ngabuyo,

18alimwi mizeezo yabo ili mumudima. Nkaambo mbaasicinguni batazi Leza, balafutatila buumi bupa Leza.

19Bacinyina nsoni, balalipa lwabo beni kuzisofweede akucita zibi noziba buti kakunyina kulilesya.

20Nywebo tiimwakaiya boobo makani aa Kilisito pe!

21Mwakamvwa zyanguwe ncobeni, mwakaiisigwa kweendelana azyabwini zili muli Jesu.

22Amuleke bukkale bwanu bwabuntunsi bwakale, bumunyonyoona nkaambo kabusofwaazi bwalucengo.

23Mizeezo amyoyo yanu ibe mipya.

24Musame buntu bupya, oobo bwakalengwa mucinkozya ca Leza mubululami bwini-bwini abusalali.

25Nkaambo kaako, amuleke bubeji. Muntu umwi aumwi aambe zyakasimpe kumweenzinyina nkaambo swebo toonse tuli zizo zyamubili omwe.

26Nomunyema mutabisyi pe, alimwi zuba litabbili kamunyemede.

27Mutapi Saatani busena bwakumusunka.

28Mubbi atabbi limbi, pele abelesye maanza aakwe mumilimo mibotu, kutegwa akonzye kupa cimwi cintu kuli baabo babulide.

29Mutaambi majwi aajazya bweeme, pele ziindi zyoonse amwaambe majwi aaelede aakonzya kuyaka, kuti boonse aabo baswiilila bagwasigwe.

30Alimwi mutausyi nsoni Muuya Uusalala wa Leza, ngonguwe cizibyo cakuti muli bakwe Leza mane kusikila kubuzuba bwalununuko.

31Amugwisye nduti-luti akunyema, bukali akuzwangana, kutamizyanya akusulana kuli buti koonse.

32Amufwidilane luzyalo, mube batete myoyo akulekelelana, mbubonya mbuli Leza muli Kilisito mbwaakamulekelela anywebo.

Baefeso 5

Zyakweenda mumumuni

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino amube basikwiiya Leza, mbuli mbomuli bana bayandwa.

2Alimwi mweende muluyando, mbubonya mbuli Kilisito mbwaakatuyanda. Wakalyaaba lwakwe mwini nkaambo kandiswe, wakaba cituuzyo acipaizyo cabweema bubotu kuli Leza.

3Nkaambo muli bantu ba Leza, bwaamu abusofwaazi nikuba kulikumbuzya tazyeelede kwaambwa akati kanu pe.

4Mutaambi zijazya bweeme, zyabufuba-fuba, nikuba zitagwasyi ziteelede kwaambwa, pele kamwaamba buyo zyakulumba Leza.

5Amuzibe eeci cakasimpe kuti taakwe muntu sibwaamu, naa sibusofwaazi, naba sikuliyanda (nkokuti sikukomba mituni) uukonzya kutambula bwami bwa Kilisito abwa Leza.

6Kutabi muntu uumuunina amajwi aabuyo, nkaambo zintu zili boobu nzezileta bukali bwa Leza kubantu bataswiilili.

7Nkaambo kaako muteendi ambabo pe.

8Ciindi cakale mwakali mumudima, pele mazuba aano muli mumumuni wa Mwami. Aboobo amweende mbuli bantu bali mumumuni.

9Nkaambo aali mumuni alaboneka bubotu, bululami, azyabwini zyoonse.

10Amwiiye eezyo zibotezya Mwami.

11Mutasangani abacita milimo yabuyo yamudima, pele nywebo mweelede kubakazya.

12Kayi cijazya nsoni nikuba kwaamba zintu eezyo nzyobacita cakusisikizya.

13Pele mumuni nguuyubununa zyoonse, eelyo zilabonwa aatuba. Coonse cilibonya aatuba cabalilwa.

14Nkankakaako ncokulembedwe kuti,

«Sinsimuka, yebo oocoona, buka kuzwa kubafu, eelyo Kilisito uyookumunikila.»

15Amucenjele kapati abweende bwanu. Muteendi mbuli bafuba-fuba pe, pele amweende mbuli basongo.

16Amube basungu kutegwa ciindi canu mutacisowi buyo, nkaambo mazuba aasunu mabi.

17Nkaambo kaako mutafubaali, pele amuzibe Leza nzyayanda kuti mucite.

18Mutakolwi, eeci cileta budakwa, pele amusolelwe a Muuya Uusalala.

19Amwaambilane amajwi aantembauzyo, anyimbo zyakulumba azimwi zyakulumbaizya Leza kamwiimbila Mwami cakubotelwa amoyo woonse.

20Mulumbe Leza Taata lyoonse akaambo kazyoonse muzina lya Mwami wesu Jesu Kilisito.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Zyabakaintu abalumi

21Nkaambo mulemeka Kilisito, amulibombye kuli umwi aumwi.

22Nobakaintu, amulibombye kubalumi banu, mbubonya mbuli ku Mwami.

23Nkaambo mwaalumi ngomutwe wamukaintu, mbubonya mbuli Kilisito mbwali mutwe wambungano, ngomubili wayo, alimwi ngo Mufutuli wayo.

24Mbubonya mbuli bambungano mbobalibombya kuli Kilisito, abakaintu baleelede kulibombya kubalumi babo muzintu zyoonse.

25Nobalumi, amuyande bakaintu banu, mbubonya mbuli Kilisito mbwaakayanda mbungano akulyaaba akaambo kayo

26kuti aisalazye. Wakaisalazya naakaisanzya amaanzi alimwi amajwi aakwe.

27Wakayanda kuti ibe yakwe mwini yabulemu, kiitajisi butongo nikaba kapa, niciba cimwi cili boobo, pele kuti kiisalala kiilondokede.

28Mbubonya oobo abalo balumi mbobeelede kuyanda bakaintu babo mbuli mbobaliyanda lwabo. Ooyo uuyanda mukaintu wakwe, ulaliyanda mwini.

29Nkaambo taakwe muntu uusulide mubili wakwe pe, pele ulausanina akuubamba. Nenzila njiyonya eeyo Kilisito njaakacitila mbungano

30iili ngomubili wakwe, eelyo swebo tuli zizo zyamubili ooyo.

31Mbubwaamba Malembe kuti, «Nkaambo kaako mwaalumi uyoosiya wisi abanyina akukakatila kumukaintu wakwe, eelyo aaba bobilo baba mubili omwe.»

32Majwi aaya atwaambila zisisidwe zyamaanu, eelyo ndati aaya aamba zya Kilisito ambungano.

33Aboobo, mwaalumi umwi aumwi uleelede kuyanda mukaintu wakwe mbubonya mbwaliyanda mwini, alimwi mukaintu uleelede kulemeka mulumaakwe.

Baefeso 6

Zyabana abazyali

1Nobana, amuswiilile bazyali banu mu Mwami, nkaambo kucita boobu cililuleme.

2Nkaambo Majwi aa Leza alati, «Lemeka uso abanyoko.» (Ooyu ngo mulawo mutaanzi uujisi cisyomezyo.)

3«Wacita boobo, ulalelekwa, alimwi uloongola munyika.»

4Anywebo nomawisi, mutanookalalili akunyemya bana banu cabuyo, pele amubalele mukubaiisya akubalailila munzila ya Mwami.

Zyabazike abasimalelo babo

5Nobazike, kamubaswiilila basimalelo banu baansi aano, cakubalemeka akubapa bulemu amoyo omwe, mbubonya mbomunga mulabelekela Kilisito.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Citabi buyo cipa meso mbuli kuti muyanda kubotezya buyo bantu. Pele mbuli babelesi ba Kilisito, mubamanine milimo amoyo omwe oobo mbwayanda Leza.

7Amubabelekele calumwemwe, mbuli kuti mubelekela Mwami, kutali bantu buyo.

8Mulizi kuti kufumbwa cibotu ncacita muntu, uyootambula bulumbu ku Mwami nkaambo kancico, naba muzike naba muzyale.

9Anywebo nobasimalelo, mubacitile mbubonya bazike banu. Mutali kubakongi pe. Mulizi kuti balo andinywe mulijisi simalelo omwe uuli kujulu, walo uutajisi lusalululo.

Zilwanyo Leza nzyapa

10Kumanizya ndati, amuyume mu Mwami amunguzu zyakwe zipati.

11Amubweze zilwanyo zyoonse zya Leza, kutegwa mukakonzye kukazya bucenjezu bwa Saatani.

12Nkaambo nkondo yesu tiili yakulwana aabantu pe, pele njakulwana abasibwami, abasinguzu, abeendelezi bamudima waansi ano, alimwi amyuuya mibi minji-minji yamujulu.

13Nkaambo kaako amubweze zilwanyo zyoonse zya Leza, kutegwa mukakonzye kuzuunyana mubuzuba bubyaabi, mwaakumanizya muya kwiima.

14Amuyume, mulyaange bwini mbuli lutambo mucibuno. Amusame bululami mbuli kabaki kalubulo acamba.

15Amulibambilile kukambauka Makani Mabotu aapa luumuno mbuli kuti mwasama ndyasyo.

16Kwiinda zyoonse amube aalusyomo, alube ntobo yanu, njomukonzya kuzimya mivwi iiyaka mulilo iifuswa a Mubi.

17Lufutuko ndomujisi lube mbuli ngowani iimukwabilila. Amubelesye majwi aa Leza aali ndepanga limupa Muuya Uusalala.

18Amukombe ciindi aciindi kamusolwedwa a Muuya Uusalala. Amupaile kuli Leza ankombyo ziindene-indene. Amupakamane kukombela bantu ba Leza, mutaleki pe.

19Amundikombele ambebo kuti Leza andipe majwi nekambaukila bantu maseseke aali mu Makani Mabotu.

20Nikuba kuti ndili muntolongo, pele ndi mutumwa wa Makani Mabotu. Amundikombele kuti ndaaambe cabusicamba mbuli mbweelede.

Kujuzya kwamamanino

21Tikikasi, mukwesu uuyandika uzoomwaambila zintu zyoonse, mbuli mbwepona ancendicita. Ooyu ngusimulimo uusyomeka wa Mwami.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Nkakaambo aako ncindamutumina kulindinywe, kuti azoomwaambile mbotupona akuti azoomuyumye.

23Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito amupe luumuno, luyando, alusyomo, nobakwesu.

24Leza ababede aaluse boonse bayanda Mwami wesu Jesu Kilisito aluyando lutamani.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Bafilipi

Bafilipi 1

1Ndiswe ba Paulu a Timoti babelesi ba Kilisito Jesu, tulamujuzya nyoonse nobasyomi
bamuli Kilisito Jesu, bali mu Filipi, antoomwe abaalu abakutausi.

2Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito amubede aaluse akumupa luumuno.

Paulu mbwaakakombela babali

3Ndalumba Leza wangu lyoonse nendimuyeeya.

4Ciindi coonse nendimukombela, ndalumba Leza cakukondwa,

5nkaambo kazyoonse nzimwakacita mukundigwasya kumwaya Makani Mabotu
kuzwa nimwakaatambula kusikila sunu.

6Alimwi ndilisinizizye kuti Leza wakatalisya mulimo mubotu ooyu mulindinywe
uluuindilizya akuyooumanizya mubuzuba Jesu Kilisito aakuboola.

7Ndeelede kuti mmuyeeye boobo nywebo nyoonse nkaambo ndilamuyandisisya
kapati nywebo nomwakatambula luse lwa Leza mbulindime, ndi mubwaange aneli
mukukwabilila akuyumya Makani Mabotu.

8Leza ulizi kuti ndimusukeme nyoonse aluyando lwini luli mbuli lwa Kilisito Jesu.

9Ndakomba kuti mukomene mukuyanda, kuziba, akumvwisya koonse.

10Ndendilyo nomutizibe kusala ziyandika kapati, eelyo mulalondoka akubula
kampenda nimulindila buzuba Jesu Kilisito aakuboola.

11Alimwi buumi bwanu bulatondezya micito iiluleme iizwa kuli Jesu Kilisito kuti
boonse balemeke akulumbaizya Leza.

Kulindime buumi ngu Kilisito

12Ndiyanda kuti muzibe, nobakwesu, kuti eezyo zyakandicitikila zyakagwasya kapati
kumwaisya Makani Mabotu.

13Aboobo balizi boonse balindizi baŋanda yamwami abamwi kuti ndaangidwe
nkaambo ka Kilisito.

14Nkaambo kakuti ndimwaange, bakwesu banji bakaba basicamba kusyoma Mwami
akukambauka Majwi aa Leza cakutayoowa.

15Nkobali bamwi bakambauka zya Kilisito nkaambo kamunyono akuyanda
kukazyanya, pele nkobali bakambauka amyoyo mibotu.

16Aaba mbabamukambauka caluyando, alimwi balizi kuti Leza wakandipa mulimo
wakukwabilila Makani Mabotu.

17Bamwi tabakambauki zya Kilisito camasimpe. Mbaasikuliyanda alimwi bayanda
kundiyungizizya mapenzi mubwaange bwangu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Ino ntyani? Nikuba kuti kabakambauka cakuupaupa aameso nikuba mulusinizyo, kunyina mbocibede kufumbwa buyo kuti kabakambauka zya Kilisito. Ncenciceeco ncekkomanina.

19Iiyi, aboobo ndinoociya bukkomana. Nkaambo ndizi kuti kwiindila mukukomba kwanu akugwasya kwa Muuya wa Jesu Kilisito njooangununwa.

20Ndalindila amoyo woonse kuti nsikooyoofwa nsoni pe. Pele njandisisya kapati kuti lyoonse ndibe aacamba akulemeka Kilisito amubili wangu, nikuba kubuumi nikuba kulufu.

21Ino buumi ninzi kulindime? Nkaambo Kilisito ulaandime, eelyo kufwa nimpindu mpati.

22Kuti naa kupona kukundipa ciindi cakubeleka milimo iitondezya micelo, nsizi ncenga ndasala.

23Ndajata maanka-maanka. Kuyandisya kwangu nkwakuunka kuli Kilisito, kayi ncibotu kwiinda!

24Pele nkaambo kandinywe cileelede kuti nkecipona.

25Aawo nsidonaiki pe, alimwi ndizi kuti ndinoocipona akukkala anywebo nyoonse, kuti lusyomo lwanu lukomene akumukondelezya.

26Aboobo ndazoosika kulindinywe, muzooba aazyakulikankaizizya muli Kilisito nkaambo kandime.

27Lino cipati ncakuti bukkale bwanu bweendelane a Makani Mabotu aaamba zya Kilisito. Nikuba kuti mboole kuzoomubona, naa nkeli kulaale, njanda kuti ndimvwe kuti mulizuunyene amoyo omwe. Alimwi njanda kuti ndimvwe kuti muli aamuzeezo omwe alimwi akuti mulagwasyanya kukwabilila lusyomo ndomujisi mu Makani Mabotu.

28Mutalekeleli basinkondonyoko kuti bamukonge nikuba munzila iili buti. Eezi ziyootondezya kuti balo bayoonyonyoonwa pele nywebo muyoofutulwa. Leza nguutikamucitile eezi,

29nkaambo wamupa ciindi kutali cakubelekela Kilisito buyo mukusyoma pele amukumupengela.

30Aboobo nywebo mulwana nkondo njiyonya njimwakabona nkelwana, alimwi njecilwana aono mbuli mbomumvwide.

Bafilipi 2

Zyakulibombya kwa Kilisito akusumpulwa kwakwe

1Mwayumizigwa nkaambo muli omwe a Kilisito alimwi luyando lwakwe lwamuumbulizya. Muuya Uusalala wamuswaanganya, nkaako mulijisi lubomba ankumbu kuli umwi aumwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Aboobo ndamulomba kuti mundikkomanisye kapati mukumvwana amukukamantana caluyando. Mucite eezi camoyo amuzeezo omwe.

3Mutaciti cintu niciba comwe cakulikankaizya nikuba kulisumpula, pele amulibombye, muntu amuntu ayeeye kuti beenzinyina balamwiinda.

4Tamweelede kuyeeya zimugwasya nobeni buyo pe, pele umwi aumwi uleelede kugwasya mweenzinyina.

5Amube aamoyo uuli mbuli yooyo wakajisi Kilisito Jesu.

6Walo wakali aabube bwa Leza, pele taakayeeya kuti alikakatizye kuba mbuli Leza.

7Pele wakalibombya kwiindilila naakabweza ciimo camuzike akuba muntu mbuli bantu boonse.

8Eelyo naakaba muntu boobo, wakalibombya akuswiilila kusikila kulufu, iiyi, lufu lwaciingano.

9Nkankakaako Leza ncaakamusumpula kwiindilila akumupa zina bbotu kwiinda mazina oonse.

10Wakacita oobo kuti boonse bakujulu, aansi akunsi anyika, bafugamine akulemeka zina lya Kilisito.

11Nkabela boonse bayooamba kuti Jesu Kilisito Mwami mukulemeka Leza Taata.

Bakilisito bamweke mbuli mimuni

12Lino nobayandwa bangu, mbubonya mbuli mbumwakali kuswiilila nindakali aandinywe, lino amuswiilisisye ciindi nentali aandinywe. Aboobo amwiindilizye kubeleka cakuyoowa akuzyangama kweendelana alufutuko lwanu.

13Nkaambo ngu Leza uubeleka mulindinywe kuti muyande akucita eezyo zimubotela.

14Amucite zintu zyoonze cakutatongooka nikuba kukazyanya,

15kutegwa mubule kampenda, mulondoke mbuli bana ba Leza batakwe kapa akati kabantu bapilingene balubizya beenzinyina. Akati kabantu bali boobo mulamweka mbuli mimuni iili mujulu

16mukubapa majwi aabuumi cakuti njooba aacakulisumpwida ciindi Kilisito aakuboola alimwi. Ndendilyo nikuyoozibika kuti nsindaazuzaanina cabuyo naa kubeleka abunkutwe cabuyo.

17Ambweni bulowa bwangu buyootilwa mbuli cipaizyo cipegwa alusyomo lwanu kuli Leza. Kuti naa kacili boobo ndilakondwa akusekelela andinywe nyoonse.

18Mbubonya buyo oobo nywebo muleelede kukondwa akusekelelela andime.

Zya Timoti a Epafuloditasi

19Mwami Jesu ayanda ndilafwambaana kumutumina Timoti, kuti moyo wangu uzookkale ndazoomvwa zyandinywe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Ndinyina uumbi uuli mbuli nguwe uuyeeyesya zyandinywe pe.

21Bamwi bayanda buyo kuligwasya lwabo beni, tabayeeyi makani aa Kilisito Jesu pe.

22Pele mulizi kuti bukkale bwa Timoti bwaboneka kale kuti mbubotu. Mbubonya mbuli mwana mbwabeleka awisi, awalo wabeleka andime kugwasya milimo ya Makani Mabotu.

23Aboobo ndisyoma kuti ndilamutuma kufwambaana, ndaziba mbozitindibede zintu.

24Pele ndasyoma kuti, Mwami ayanda, ndizoofwambaana kusika lwangu ndemwini.

25Lino ndayeeya kuti kuleelede kumuboozezya Epafuloditasi mukwesu similimoma alimwi ngusilumambama. Mwakamutuma kuti andigwasye.

26Lino ulamuyeeya nyoonse alimwi ulipengede mumoyo nkaambo mwakamvwa kuti wakali kuciswa.

27Ncobeni wakali kuciswa kapati kayanda kufwa. Pele Leza wakamubeda aalweengelelo, kutali nguwe buyo pele andime, mukuti intayungizilwi mapenzi atala lyayaayo ngejisi kale.

28Nkankakaako nceyanda kumubweedezya cakufwambaana kuti mwamubona mukkomane alimwi akuti kulibilika kwangu kuceye.

29Aboobo amumutambule alukondo lupati mbuli munyoko mu Mwami, bantu bali mbuli nguwe beelede kulemekwa.

30Wakali aafwiifwi kufwa akaambo kamilimo ya Kilisito. Wakasanga buumi bwakwe kuti amanizye milimo eeyo yakundigwasya njomwakali kundiyandila.

Bafilipi 3

Zyabululami bwini-bwini

1Alimwi, nobakwesu, ndati amusekele mu Mwami. Kumulembela zintu zindakamulembelede kale takundilemyi pe, alimwi kulindinywe cilagwasya.

2Amubacenjelele aabo basofweede mbuli babwa, bacita zibi, aabo bapalula buyo mubili.

3Nkaambo swebo ndiswe bapalule beni-beni, notusolwedwa a Muuya mukukomba Leza. Tulalikankaizya nkaambo ka Kilisito Jesu, tatusyomi zyabuntunsi pe.

4Takuli kuti mebo ndabula ncesyoma kuti ndikankaizye. Kuti naa kuli muntu uuyeeya kuti ulijisi zintu zili boobo zyakulikankaizya mebo ndamwiinda.

5Nindakazyalwa, ndakapalulwa mubuzuba bwalusele. Ndimusyobo wa Isilayeli, wamusyobo wa Benjamini. Ndi Muhibulu wa Bahibulu. Kwaamba zya Mulawo wa Bajuda, ndakali Mufalisi.

6Ndakali munkutwe cakuti ndakapenzya mbungano. Kwaamba zyabululami buzwa ku Mulawo bantu bakandibona kuti ndinyina kapa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Pele nkaambo ka Kilisito zyoonse nzindakali kuyeeyela kuti nzyampindu, sunu ndazibona kuti nzyabuyo.

8Ncobeni, zintu zyoonse ndaziziba kuti nzyabuyo nkaambo kampindu mpati njelaayo mukuziba kuti Jesu Kilisito Mmwami wangu. Nkaambo kanguwe ndasiya zyoonse akuzibona mbuli zifuse mukuti ndijane Kilisito,

9akujanika mulinguwe. Nsilibikki kuti ndimululami mukubamba Mulawo, pele bululami bwangu buzwa mukusyoma Kilisito, bululami oobu buzwa kuli Leza alimwi bulakwabililwa alusyomo.

10Ncendiyanda ncakuti ndizibe Kilisito anguzu zyakamubusya. Ndimvwe mapenzi aakwe akuba mbuli nguwe mulufu lwakwe,

11kuti ndacita boobo nkajane buumi mububuke bwabafu.

Zyakutijaana kuya kumpa

12Takuli kwaamba kuti ndatambula kale eezi naa kuti mebo ndililondokede kale, pele ndazuzaana kuti nkajate zintu eezi nkaambo Kilisito Jesu wakandijata kuti mbe wakwe.

13Nobakwesu, nsiyeeyi kuti ndazijana kale pe. Pele cintu comwe ncecita nceeci, ndasiya zyoonse zili musule, ndidunamina buyo zintu zili kumbele.

14Aboobo ndizuzaanina kumpa iili kumbele, kuti nkajane bulumbu bwakujulu mbwatwiitila Leza muli Kilisito Jesu.

15Lino swebo toonse notusimide kale tweelede kuyeeya zeezyo. Kuti naa kuli umwi uuyeeya bumbi, Leza ulamuyubunwida eezyo.

16Nikuba buti, atujatisye eezyo nzitwakajana kale.

17Nobakwesu, amwiiye ndime, alimwi amutobele aabo beenda munzila njitwakamwiisya.

18Lyoonse ndilamwaambila, alino ndiyanda kwiinduluka cakulila, kuti nkobali banji batondezya mubuumi bwabo kuti mbaasinkondonyina akukambauka kwakuti Kilisito wakatufwida aciingano.

19Kumamanino bayoonyonyoonwa nkaambo leza wabo nzintu zibotya mubili. Balisumpwida zeezyo nzibakeelede kufwida nsoni. Mizeezo yabo iili aazintu zyabuntunsi.

20Pele swebo munzi wesu uli kujulu, nkabela Mufutuli ngotulindila uyoozwida nkuko. Ooyo ngo Mwami Jesu Kilisito,

21uyoosandula mibili yesu yabuntunsi kuti ikabe mbuli mubili wakwe wabulemu, kwiindila munguzu zikonzya kuzunda zintu zyoonse kuti azilele.

Bafilipi 4

© 1996, Bible Society of Zambia.

Malailile amwi

1Nkaako nobakwesu, bayandika, mbeyeeya bandikkomanisya, alimwi mbelisumpwida, amwiime cakuzyandamana mu Mwami nobayandwa bangu.

2Lino ndabakumbila ba Yuwodiyasi a Sintike kuti bamvwane mu Mwami.

3Alimwi ndakukumbila ayebo omubelesima mwini-mwini kuti ubagwasye bamakaintu aaba, nkaambo bakabeleka kapati antoomwe andime mukumwaya Makani Mabotu. Alimwi bakabeleka a Kilementi ababelesima bamwi bali aamazina aalembedwe mubbuku lyabuumi.

4Amusekelele mu Mwami lyoonse, alimwi ndati, amusekelele!

5Bantu boonse abazibe kulibombya kwanu. Mwami uli aafwiifwi.

6Mutalibiliki acintu niciba comwe pe, pele lyoonse amukumbile akoombookela Leza nzyomubula amoyo wakulumbaizya.

7Eelyo luumuno luzwa kuli Leza lwiinda busongo boonse luyoobamba myoyo yanu amiyeeyo yanu yoonse muli Kilisito Jesu.

8Kumananino nobakwesu, amuyeeye zibotu azitembaulika zyoonse zili zyakasimpe, zilemekeka, ziluleme, zisalala, zyeebesi, alimwi azyabulemu.

9Amutobele nzimwakaiya akutambula kuzwa kulindime antoomwe anzimwakamvwa kulindime anzimwakabona nkecita. Eelyo Leza uupa luumuno uyooba aandinywe.

Ulalumba nkaambo kacipego cabo

10Ndasekelela kapati mu Mwami kuti ono nikwainda ciindi cili mbocibede mwatalika alimwi kubonesya kuti mulandiyeeya. Mwakali kundiyeeya ncobeni, pele mwakabula ciindi cakutondezya boobo.

11Nsyaambi eezi mbuli kutongooka kuti kuli ncebulide pe, nkaambo ndakaiya kuti kufumbwa ncejisi ncecico.

12Ndilizi bucete mbobubede alimwi akuba azinji mbokubede. Muli zyoonse ndakaziba maseseke aakukkuta akwiilala, kuba azinji akubula.

13Ndakonzya kucita zintu zyoonse nkaambo Kilisito nguundipa nguzu.

14Nikuba boobo mwakacita kabotu mukundigwasya mumapenzi aangu.

15Alimwi nywebo no Bafilipi, mulizi nobeni kuti mumazuba mataanzi aakukambauka Makani Mabotu ciindi ncindakazwa ku Masedoniya kaatakwe mbungano iimbi yakali kundigwasya mukubbadela akutambula, ndinywe buyo nyolikke.

16Ciindi nindakali ku Tesalonika mwakanditumina zyakuligwasya ciindi aciindi.

17Kutaamba kuti ndiyanda zipego zyanu buyo, pele ndiyanda kuti mmulelekwe akaambo kabwaabi bwanu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Ndakazitambula zyoonse aboobo zyandizulila. Ndilijisi zyoonse nzyendiyanda ono, nkaambo ndakatambula kuli Epafuloditasi zipego eezyo nzimwakanditumina. Ncipego cabweema bubotu, cili mbuli cipaizyo citambulika cibotezya Leza.

19Eelyo Leza wangu uyoomupa zyoonse nzyomubula mukweendelana abuvubi bwakwe bwamubulemu buli muli Kilisito Jesu.

20Leza Taata alemekwe lyoonse alyoonse. Akube boobo!

Kujuzya kwamamanino

21Amubajuzye basalali boonse muli Kilisito Jesu. Bakwesu boonse balaandime balamujuzya.

22Basyomi boonse balamujuzya, kwaambisya aabo babeleka muŋanda ya Muleli Mupati.

23Luse lwa Mwami Jesu Kilisito lube aandinywe nyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Bakolose

Bakolose 1

1Ndime Paulu mutumwa wa Kilisito Jesu mukuyanda kwa Leza, tuli a Timoti mukwesu.

2Ndamulembela nywebo nobasalali baku Kolose bakwesu basyomeka muli Kilisito. Leza Taata amubede aaluse akumupa luumuno.

3Lyoonse tulamulumba Leza Wisi wa Mwami wesu Jesu Kilisito notumukombela.

4Nkaambo tulimvwide zyalusyomo lwanu ndomujisi muli Kilisito Jesu, azyaluyando lwanu kubasalali boonse.

5Mulacita oobo akaambo kalulangilo ndomujisi mulizeezyo Leza nzyamubambilide kujulu. Eezi mwakazimvwa ciindi majwi aalusinizyo, nkokuti Makani Mabotu naakamusikila kusaanguna.

6Akamusikila mbubonya mbuli mbwaakasika munyika yoonse, akuzyala micelo mubantu, akukula. Kuzwa ciindi eeco mwazibisya cabwini zyaluse lwa Leza.

7Mwakaiya eezi kuzwa kuli Epafulasi mubelesima uuyandika, walo uuli mutwanga uusyomeka wa Kilisito mubusena bwesu.

8Ngonguwe wakatuzibya zyaluyando lwakamupa Muuya Uusalala.

9Nkankakaako, kuzwa nitwakamvwa, tatuleki kumukombela pe. Tulamukumbilila kuti muzibye busongo bupa Muuya akuti muzibisisye nzyayanda.

10Ndendilyo nomuyooenda mbuli buyanda Mwami, akumubotezya lyoonse. Mukucita milimo mibotu iiindene-indene, buumi bwanu buyootondezya micelo mibotu alimwi akukula mukuziba Leza wabwini.

11Tulalomba kuti Leza amuyumye-yumye anguzu zyakwe mpati zilemekeka kuti muzuunyane muli zyoonse cakukkazika moyo akutangala.

12Kamulumbaizya Taata, walo wakatucita kuti tube bantu beelede mubwami bwakwe bwamumuni.

13Wakatugwisya kuzwa munguzu zyamudima akutunjizya mubwami bwa Mwanaakwe uuyandika.

14Mulinguwe twakanununwa nkokuti twakalekelelwa zinyonyoono zyesu.

Zyabube amilimo ya Kilisito

15Leza uutaboneki wakabonwa muli Kilisito. Ngo Mwanaa Leza, wiindilila zilenge zyoonse.

16Mulinguwe Leza wakalenga zyoonse zyakujulu azyaansi, ziboneka azitaboneki, beendelezi, bapati, abasinguzu bamwi bamuuya. Leza wakalenga zyoonse mulinguwe alimwi wakazilengela nguwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Kilisito nguuindilila zintu zyoonse, alimwi mulinguwe zintu zyoonse zilijatene.

18Ngomutwe wamubili, nkokuti mbungano. Ngomutaanzi, wakasaanguna kubuka kuzwa kubafu kuti muli zyoonse azwidilile.

19Cakabotela Leza kuti buleza bwakwe boonse bukkale mulinguwe.

20Muli Kilisito Leza wakayanzanya zintu zyoonse kulinguwe mwini, zyaansi alimwi azyakujulu. Wakaleta luumuno mulufu lwa Mwanaakwe aciingano.

21Kwaamba ndinywe kaindi mwakali kulaale a Leza, alimwi tiimwakali kumuyanda mumyoyo yanu, nkaambo kamilimo yanu mibi.

22Pele lino Leza wamuyanzanya mulufu lwa Mwanaakwe wakali amubili mbuli yesu. Wakacita oobo kuti amwiimike kumbele lyakwe mbuli basalala, banyina kampenda, balondokede.

23Lino amukkazike myoyo, mutazungaani mulusyomo lwanu, mutasowi lulangilo lumupa Makani Mabotu ngomwakamvwa. Leza wakandipa, mebo nde Paulu, mulimo wakukambauka Makani Mabotu aaya aakambaukilwa bantu boonse munyika.

Paulu mbwaakabelekela mbungano

24Lino ndakondwa kuti ndamupengela nkaambo mukupenga ooku ndilamanizya mumubili wangu mapenzi aasyaala aali mbuli aa Kilisito ngaakapengela mubili wakwe, nkokuti mbungano.

25Eelyo mebo ndimubelesi wambungano eeyi, nkaambo Leza wakandipa mulimo wakucita akati kanu. Mulimo ooyo ngwakuti ndikambauke majwi aakwe oonse.

26Majwi aayo mmaseseke aakasisidwe ciindi coonse kumazyalani oonse, lino Leza waayubununa kubantu bakwe.

27Leza wakayanda kuti bamasi oonse bazibe maseseke mabotu kwiindilila aabuvubi bwabulemu bwakwe. Maseseke aayo ngu Kilisito uuli muli ndinywe, alimwi nguumupa lulangilo lwakutambula bulemu.

28Kilisito ngonguwe ngotukambauka. Tulacenjezya bantu boonse, kubaiisya abusongo boonse mbotupedwe kuti basime muli Kilisito.

29Amuzeezo ooyu ndabeleka kapati munguzu zya Kilisito zibeleka mulindime canguzu.

Bakolose 2

1Njanda kuti muzibe mbuli mbwemupengela kapati, nywebo abaku Lawodisiya, aboonse aabo batana ndibona.

2Njanda kuti eezi zibakkazike myoyo akuti baswaangane antoomwe muluyando akuba aacamba nkaambo kakuzibisya zya Leza, kwaambisya, maseseke kuzibisya aaamba zya Kilisito.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Mulinguwe momusisidwe lubono loonse lwaluzibo abusongo.

4Ndaamba boobu kutegwa kutabi muntu uukonzya kumuyunga amajwi aabucenjezu.

5Nikuba kuti nsiko mumubili, pele moyo wangu uli kuli ndinywe. Ndakondwa kumvwa kuti zyoonse muzicita kabotu akuti lusyomo lwanu muli Kilisito lulizuunyene.

Zyabuumi buzwide muli Kilisito

6Lino mukuti mwakatambula Kilisito Jesu kuti abe Mwami wanu amukkalilile mulinguwe.

7Musimpye miyanda akuyaka buumi bwanu mulinguwe. Mwiime nji mulusyomo, mbubonya mbuli mbumwakaiisigwa, alimwi kamumutembaula lyoonse.

8Amucenjele kuti kutabi naba omwe uunyonyoona lusyomo lwanu abusongo bwabuntunsi buli mbwalucengo buyo. Kayi eezi zizwa kutunsiya-nsiya twabakaindi akumizeezo yabuntunsi buyo, kutali kuli Kilisito pe.

9Nkaambo mulinguwe buleza boonse bulikkede mumubili wakwe.

10Nkabela mulinguwe anywebo mulijisi buumi buzwide. Nguuinda mami amalelo oonse.

11Mulinguwe mwakapalulwa, kutali kupalulwa kucitwa amaanza, pele kupalula kwa Kilisito, nkokuti kugwisigwa kwabuntunsi bwanu alinguwe.

12Mwakazikkwa a Kilisito nimwakabbapatizigwa mulubbapatizo oolo, alimwi mwakabusigwa anguwe nkaambo mwasyoma nguzu zya Leza wakamubusya kuzwa kubafu.

13Nywebo kaindi mwakalifwide nkaambo kazibi zyanu akutapalulwa kwamyoyo yanu. Pele lino Leza wakamubusya antoomwe a Kilisito, wakatulekelela zibi zyesu zyoonse.

14Wakamwaya mulandu wakuti tubambe zyoonse zyaamba Mulawo mukuubambula aciingano.

15Muli Kilisito, Leza wakagwisya nguzu zyamami amalelo oonse akwaausya nsoni antangalala naakatondezya kuzunda kwakwe.

16Aboobo kutabi muntu naba omwe uumupa kaambo kwaamba nzyomulya naa kunywa naa kaambo kapobwe lyamwaka amwaka, naa mwezi mupya naa buzuba bwa Sabata.

17Eezi zyoonse ncimvule buyo cazeezyo zyabwini ziciboola, pele zyabwini eezyo ngu Kilisito.

18Kutabi muntu naba omwe uumuunina mukulailila kuti bantu balibombye akukomba bangelo. Bali boobo balayanda kwaamba zyazeezyo nzyobati bakabona muzilengaano. Balalisumpula kakunyina akaambo, nkaambo balatobela zyabuntunsi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Aabo tabajatilili Kilisito walo uuli ngomutwe wambungano. Kayi muli Kilisito mubili woonse ulatambula nguzu akujatana zizo zyoonse. Nkaako mubili ulakomena mbuli buyanda Leza.

Zyakufwa akuba abuumi muli Kilisito

20Lino mwakafwa a Kilisito aboobo tamujisi lubazu azilengwa zyabuntunsi. Nkaambo nzi ncomucicita mbuli kuti mulaabuumi bwabuntunsi? Nkaambo nzi nomuciswiilila milawo eeyi yakuti,

21«Utajati,» «Utalabili,» «Utagumi?“

22Milawo anjiisyo eezi nzyabantu, zyaamba zyazintu zimana zyamana kubelesegwa.

23Eezi ziboneka aanga nzyamaanu ncobeni, twaambe mbuli nobaamba zya milawo miyumu ya kulibombya akupenzya mubili. Pele tazikwe mpindu mukulesya zisusi zyamubili pe.

Bakolose 3

1Naa mwakabusigwa a Kilisito, amubikke myoyo yanu kuzintu zyakujulu, ooko Kilisito nkwabede, ulikkede kubbazu lyalulyo lwa Leza.

2Amuyandaule zyakujulu, kutali zyaansi aano pe.

3Nkaambo nywebo mwakafwa, aboobo buumi bwanu bulibambidwe a Kilisito kuli Leza.

4Kilisito ngobuumi bwanu, eelyo aakulibonya anywebo muzoolibonya mubulemu mbuli nguwe.

Zyabuumi bwakaindi abupya

5Amujaye zyoonse zyabuntunsi zili mulindinywe, mbuli bwaamu, busofwaazi, zisusi, kunyomenena, abusyacivulemwangu. Kuyandisisya eezi kulikozyenye akukomba baleza bapange.

6Akaambo kazintu eezi, bukali bwa Leza bulabazida batamuswiilili.

7Kaindi mwakali mbuli mbabo nimwakali kuzicita.

8Pele lino amuzileke zili mbuli zeezi zyoonse, kunyema, bukali, kukweekana, kubejelezyanya, amatusi.

9Mutanoocengani, nkaambo mwakasiya buumi bwanu bwabuntunsi amicito yabo,

10nkabela mwanjila mubuumi bupya. Buumi oobu Mulengi wanu ulabubambulula buzuba abuzuba kuti mumuzibe mbuli mbwabede.

11Mubuumi oobu taakwe kwiindana akati ka Bajuda abamasi, bapalule abatali bapalule, bataiide, bazilikooko, bazike abazyale. Kwiindana ooku takujisi makani, pele cipati ngu Kilisito uuli muli boonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Lino ndinywe bantu mbaakasala kuti mube basalala abayandwa bakwe. Nkankakaako ncomweelede kuba aankumbu, luzalo, lubomba, batete moyo, alweengelelo.

13Amweengelelane akulekelelana. Kuti naa umwi kajisi kaambo kumweenzinyina uleelede kumulekelela mbubonya mbuli Mwami mbwaakamulekelela walo.

14Nkabela kwiinda eezi zyoonse, amube aaluyando, luli ncecaanzyo cazintu zyoonse mubulondosi.

15Alimwi luumuno lupa Kilisito alweendelezye myoyo yanu. Leza wakamwiita kuti mube aaluumuno oolu nkaambo muli zizo zyamubili omwe. Amube amyoyo yakulumba.

16Majwi aa Kilisito aaendelezye myoyo yanu lyoonse nomwiisyanya akucenjezyanya cabusongo boonse. Amwiimbe antembauzyo, nyimbo, nyimbo zimwi zyamuuya, amwiimbile Leza amyoyo yakulumba.

17Nkabela kufumbwa nzyomucita, nikuba kwaamba, amuzicite zyoonse muzina lya Mwami Jesu, akulumba Leza Taata kwiindila mulinguwe.

Zyabuumi bupya mumukwasyi

18Nobakaintu, amulibombye kubalumi banu mbubonya mbomweelede mu Mwami.

19Nobalumi anywebo, amuyande bakaintu banu, mutabi aalunya.

20Nobana, amuswiilile bazyali banu muzintu zyoonse, nkaambo eeci ncecikondelezya Mwami.

21Anywebo nomawisi, mutanoobanyemyi caali bana banu kuti batali kutyompokelwi.

22Anywebo nobazike, amubaswiilile muzintu zyoonse basimalelo banu ansi aano. Citabi cipa meso mukuti bamulumbaizye, pele amubaswiilile amoyo oonse, nkaambo mulemeka Mwami.

23Kufumbwa cintu ncomucita, amubeleke amoyo woonse uumaninide mbuli kuti mubelekela Mwami lwakwe, kutali bantu buyo.

24Nkaambo mulizi kuti muyookona eezyo Mwami nzyaakasyomezya bantu bakwe. Muli zyoonse mubelekela Mwami wanu Kilisito.

25Pele muntu uucita zitaluleme, uuyoobweedezelwa bubi bwakwe, nkaambo Leza tasalululi.

Bakolose 4

1Nobasimalelo, amucitile bazike banu ciluleme ceelede, nkaambo mulizi kuti mulijisi Simalelo kujulu.

Malailile amwi

2Amujatisye kukomba cakutaleka akulumba, mutatokwaali.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Alimwi amutukombele, kuti Leza atupe ciindi cibotu cakuti tukambauke majwi aakwe akwaambilizya maseseke aa Kilisito. Nkaambo kangawe ndaangidwe.

4Amundikombele kuti mpandulule mbweelede.

5Bweende bwanu akati kabakunze bube bwabusongo, alimwi amucenjele kuti mucibelesye kabotu ciindi canu.

6Lyoonse majwi aanu abe aaluzyalo aayaka bamwi kuti muzibe mbomweelede kwiingula muntu.

Majwi aamamanino

7Lino Tikikasi mukwesu uuyandika uzoomuzibya makani aangu oonse. Ngusimilimoma uusyomeka uubelekela Mwami.

8Ncindamutumina ncakuti muzibe mbotubede, akuti azoomuyumye-yumye.

9Ndamutuma a Onesimasi mweenzuma uusyomeka uuyandika uuli ngoumwi wanu. Bazoomwaambila zyoonse zili kuno.

10Alisitakosi sintolongoma ulamujuzya alimwi a Maako mweenzinyina Banabasi. Zya Maako mwakatambula kale malailile aakuti naa wasika kulindinywe, mumutambule kabotu.

11Ulamujuzya Josyuwa uutegwa Jasitasi. Aaba mba Bajuda balikke babelesima bandigwasya mumulimo wabwami bwa Leza, alimwi balandiyumya-yumya kapati.

12Epafulasi umwi wanu, mubelesi wa Kilisito Jesu ulamujuzya. Lyoonse ulamuyeeya mukukomba kwakwe, kuti muzyandamane, mutabi bateteete mukucita zyoonse nzyayanda Leza.

13Ndime kamboni uubwene kuti ulabeleka kapati akaambo kanu alimwi akaambo kabaabo bali ku Lawodisiya abaku Helapolisi.

14Luka musilisi uuyandika a Dimasi balamujuzya.

15Amundijuzizye bakwesu boonse bali ku Lawodisiya alimwi a Nimfa antoomwe ambungano iibungana muŋanda yakwe.

16Lugwalo oolu lwamana kubalwa kulindinywe, lukabalwe akwalo kumbungano yaku Lawodisiya, nkabela anywebo mukalubale lugwalo ndundakatuma ku Lawodisiya.

17Amwaambile Aakiposi kuti, «Bamba kabotu milimo yoonse yakupa Mwami kuti wiizuzikizye.»

18Mebo nde Paulu, ndalemba lujuzyo oolu ajanza lyangu ndemwini. Kamuyeeya kuti ndaangidwe. Leza amubede aaluse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Batesalonika

1 Batesalonika 1

1Ndiswe ba Paulu, Siluvano, a Timoti tulamujuzya nobambungano yaku Tesalonika
iili njiya Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito. Luse aluumuno zibe kulindinywe.

Paulu mbwaakalumbaizya milimo ya Batesalonika

2Tulamulumba Leza lyoonse nkaambo kandinywe nyoonse. Tulamwiibaluka
mukukomba kwesu,

3akumuyeeya kuli Leza Taata akaambo kamilimo iitondezya lusyomo aluyando
lwanu, ambomulangila Mwami Jesu Kilisito cakukakatila.

4Nobakwesu bayandwa a Leza, tulizi kuti Leza wakamusala,

5Makani Mabotu ngotwakamuletela taali majwi buyo pe. Pele twakaakambauka
anguzu amu Muuya Uusalala cakutadonaika mumoyo. Mulizi nobeni mbotwakabede
akati kanu nitwakali kumugwasya.

6Lino mwakatobela ciyanza ca Mwami acesu. Mwakatambula makani eesu akati
kamapenzi manji, nikuba boobo mwakaatambula alutangalo lupa Muuya Uusalala.

7Aboobo mwakaba citondezyo kubasyomi boonse bamu Masedoniya amu Akeya.

8Kuzwa kulindinywe makani aa Mwami akaakusika kutali ku Masedoniya aku Akeya
buyo, pele mpuwo yakuti mulasyoma yakamwaika koonse-koonse, cakuti taakwe
ancotweelede kwaamba pe.

9Nkaambo bantu lwabo beni balaamba zyambomwakatutambula nitwakamuswaide
ambomwakasiya zyabaleza bapange akusandukila kuli Leza wini-wini uupona kuti
mumumanine milimo.

10Lino mulindila kuboola kwa Mwanaakwe kuzwa kujulu, ooyo ngwaakabusya
kuzwa kubafu. Ngu Jesu uutuvuna kuzwa kucisubulo cabukali bwa Leza.

1 Batesalonika 2

Zyamilimo ya Paulu mu Tesalonika

1Mulizi nobeni, nobakwesu, kuti kuswaya kwesu kulindinywe tiikwakali kwabuyo.

2Mbuli mbomuzi bantu baku Filipi bakatupenzya akutusampaula katutanaza
kulindinywe. Pele Leza wesu wakatuyumya-yumya kuti tumukambaukile Makani
Mabotu aakwe nikuba kuti banji bakali kukazyanya andiswe.

3Nkaambo nzyotumukambaukila tazizwi mukuyanda kuti tumubejele naa
kumuyeeyela zibi nikuba kumuunina.

4Pele Leza wakabona kuti tulasyomeka, nkaako wakatupa Makani Mabotu kuti
twaakambauke. Aboobo notwaamba tatusoli kubotezya bantu pele tuyanda kubotezya
Leza ooyo uulingula myoyo yesu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mbuli mbomuzi tiitwakaboola kulindinywe amajwi akukoba-koba naa amoyo wabutavu. Aawa Leza lwakwe ulizi.

6Alimwi tiitwakali kuyandaula bulemu buzwa kubantu, nikuba kulindinywe nikuba kuli bamwi.

7Mbuli batumwa ba Kilisito nitwakakonzya kumulailila kuti mututeelele. Pele twakalitesya akati kanu, mbuli mukaintu mbwalela bana bakwe.

8Twakamuyanda kapati cakuti twakalilibambilide kwaabana andinywe kutali buyo Makani Mabotu aa Leza, pele abuumi bwesu.

9Nobakwesu, sena tamuyeeyi kuti twakabeleka canguzu? Twakabeleka amaanza eesu masiku asikati kuyoowa kuti tulamupenzya twali kuyanda lugwasyo ciindi nitwakali kumukambaukila Makani Mabotu aa Leza.

10Nywebo a Leza mwini ndinywe bakamboni kuti bukkale bwesu akati kanu bwakalililuleme, bwakanyina kampenda, alimwi bwakali kukkomanisya.

11Mulizi mbotwakamucitila mbuli mwaalumi mbwacitila bana bakwe.

12Twakamukombelezya, akumuyumya-yumya, akumulailila kuti mweende munzila iibotela Leza, uumwiita kuti munjile mubwami amubulemu bwakwe.

13Nkaako ncotulumba Leza lyoonse ncakuti ciindi nimwakatambula Majwi aa Leza aayo ngomwakamvwa kulindiswe, tiimwakaatambula mbuli majwi aabantu buyo, pele mbuli mbwaabede kuti Mmajwi aa Leza ncobeni aabeleka akati kanu nywebo nobasyomi.

14Nkaambo zyakamucitikila nobakwesu, zyakacitika akumbungano zya Leza ku Judiya, kubantu basyoma muli Jesu Kilisito ooko. Bantu banu bakamupenzya mbubonya mbuli basololi ba Bajuda mbubakapenzya basyomi baku Judiya.

15Mbambabo bakajaya Mwami Jesu abasinsimi bakaindi bamane bazoopenzya ndiswe. Bantu aaba tababotezyi Leza pe, alimwi balakazya bantu boonse.

16Kayi balatulesya kuti tukambaukile bamasi kuti bafutulwe. Aboobo baya bulilundikila zinyonyoono, pele lino cisubulo ca Leza cabasikila kumamanino.

Kuyandisiya kwa Paulu kuti akabaswaye alimwi

17Nobakwesu, nitwakamusiya nikuba kuti kakali kaindi kaniini buyo, twakali kuyandisisya kubonana andinywe meso ameso. Nikuba kuti twakalizwide ooko, pele myoyo yesu yakali kulindinywe.

18Twakasoleka kuboola kulindinywe. Mebo, lwangu nde Paulu, ndakali kusoleka kanji-kanji, pele Saatani wakatwiinga-inga.

19Ino ciya kutupa lulangilo, lutangalo, abulumbu bwakuti tukalisumpwide Mwami wesu Jesu aakuboola ninzi? Sena tamuli ndinywe?

20Masimpe, bulemu alutangalo lwesu ndinywe!

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Batesalonika 3

1Lino nitwakakacilwa kulijata, twakati tucaale tolikke mu Atenesi.

2Nkaako twakatuma Timoti, mukwesu alimwi simulimo wa Leza uukambauka Makani Mabotu aaamba zya Kilisito. Twakamutuma kuti azoomuyumye-yumye akumusimya mulusyomo lwanu,

3kuti kutabi naba omwe uuzungaanyizigwa amapenzi aaya. Alwanu mulizi nobeni kuti Leza ngowakatubambila eezi.

4Nkaambo nitwakali aandinywe, twakamwaambilila limwi kuti tuyooba aamapenzi. Lino mbuli mbomuzi zyacitika ncobeni.

5Ncenciceeco nindakakacilwa kulijata ndakamutuma Timoti kuti ndizibe mbolubede lusyomo lwanu. Ndakali kuyoowa kuti ambweni Saatani, mucengi, wakamucenga, akuti milimo yesu yoonse yakaba yabuyo.

6Pele lino Timoti wasika kuzwa kulindinywe, watuletela mulumbe mubotu wazyalusyomo aluyando lwanu. Walo watwaambila kuti mazuba oonse mulatuyeeya cakukondwa akuyandisisya kuti mutubone, mbubonya mbuli mbotuyandisisya kumubona aswebo.

7Aboobo, nobakwesu, mumause amapenzi eesu oonse, lusyomo lwanu lwatukkazika myoyo.

8Tulapona ncobeni kuti naa kamwiimvwi mu Mwami.

9Ani inga twamulumba buti Leza wesu akaambo kanu? Masimpe, tulikondedwe kapati mu Mwami nkaambo kandinywe.

10Amoyo uumaninide tulakomba masiku asikati kuti tuzoomubone meso ameso tuzooyungizye zibulide mulusyomo lwanu.

11Lino Leza Taata mwini a Mwami wesu Jesu alulamike nzila yesu kuti tuzoosike kulindinywe.

12Mwami ayungizizye-yungizizye kuyandana kwanu aluyando lumwi ndomujisi kubantu boonse mbubonya mbuli luyando lwesu kulindinywe mboluyoovula-vula.

13Nkaako Mwami ayumye-yumye myoyo yanu kuti ilondoke akusalala kuli Leza Taata, ciindi nayoosika antoomwe abasalali bakwe.

1 Batesalonika 4

Zyabuumi bwakubotezya Leza

1Lino kumamanino, nobakwesu twamukumbila eeci. Mwakamvwa kuzwa kulindiswe makani aambomweelede kweenda kuti mubotezye Leza, eelyo mulacita oobo. Pele lino tulamukumbila canguzu mu Mwami Jesu kuti mwiindilizye kucita eezi.

2Nkaambo mulizi malailile ngotwakamupa aazwa ku Mwami Jesu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Leza ncayanda ncakuti musalale mumoyo, nkokuti mulilesye kubwaamu.

4Lino umwi aumwi wanu ajane mukaintu munzila iisalala, iilemekwa ku Mwami.

5Atakwati cikwate-kwate mbuli bucita batazi Leza.

6Pele mumakani aaya muntu atabisizyi akucenga mweenzinyina. Mbubonya mbuli mbotwakamucenjezya kale, Leza uyoosubula boonse bacita zili boobo.

7Nkaambo Leza taakatwiitila kuti tucite zisofweede, wakatwiitila kuti tusalale.

8Aboobo ooyo uukaka makani aaya, tanyansyi muntu buyo, ulanyansya Leza uumupa ndinywe Muuya wakwe Uusalala.

9Pele kwaamba zyakuyandana kwabasyomi, tandeelede akumulembela, nkaambo Leza lwakwe mwini wakamwiisya mbomweelede kuyandana.

10Masimpe mulayandana abasyomi boonse bali mu Masedoniya. Pele tulamukumbila, nobakwesu, kuti mwiindilizye kucita eezi.

11Musoleke kukkala muluumuno. Mulibonene nobeni kumakani aanu, alimwi mubelesye maanza aanu. Amucite eezi mbubonya mbuli mbotwakamulailila

12kuti bakunze bamulemeke akuti mutali kumbatizyi kumuntu nabani.

Zyakuboola kwa Mwami

13Lino, nobakwesu, tuyanda kuti muzibe zyabaabo bakafwa, kuti kuusa kwanu kusiyane abuumba bwabaabo banyina lulangilo mububuke.

14Tulasyoma kuti Jesu wakafwa akubuka alimwi. Mbubonya oobo tulasyoma aabo bakafwa kabasyomede Jesu, Leza uyoobabusya akubatola a Jesu.

15Lino ndimwaambile majwi aa Mwami mwini. Swebo notusyeede notuyoojanika tuli baumi Mwami aakuboola, takuli kuti tuyoobasaangunina aabo bakafwa pe.

16Kuyooba kuyoba kwakwaambilizya, ajwi lyamungelo mupati, amweembo wa Leza, eelyo Kilisito uyooseluka kuzwa kujulu. Aabo bakasyoma Jesu bayoosaanguna kubuka.

17Lino swebo notusyeede tobaumi tuyootolwa antoomwe ambabo kumakumbi kuti tukaswaangane a Mwami mujulu. Aboobo tuyookkala a Mwami lyoonse.

18Amuyumizyanye amakani aaya.

1 Batesalonika 5

Zyakulibambila kuboola kwa Mwami

1Pele, nobakwesu, kumakani aakuziba ziindi noziyoocitika eezi, taciyandiki kuti ndimulembele.

2Nywebo nobeni mulizi kabotu-kabotu kuti buzuba bwa Mwami buyoosika mbuli mubbi masiku.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Bantu nobati, «Tulaaluumuno, twaliiba.» Ndendilyo eelyo ndilyonya nobayoonyonyoonwa cakufwambaana mbuli kumyongwa kwamukaintu uuminsi nayanda kuzyala. Eelyo tabakakonzyi kutija pe.

4Pele nywebo, nobakwesu, tamuli mumudima kuti buzuba oobo bumusikile mbuli mubbi.

5Nkaambo nyoonse muli bantu bamumuni asikati. Tamuli bamasiku naa bamudima.

6Aboobo tutooni mbuli mbobacita bamwi. Katulanga akubatama.

7Nkaambo aabo boona boona masiku, abaabo bakolwi bakolwa masiku.

8Pele swebo mbotuli basikati atubatame tusame lusyomo aluyando mbuli kalikwabilizyo kalubulo kaacamba. Ayalo ngowani yesu ibe lulangilo lwakuti tuyoofutulwa.

9Nkaambo Leza taakatusala kuti atusubule, pele kuti Mwami Jesu atufutule.

10Walo wakatufwida kuti tube aabuumi antoomwe anguwe, nikuba kuti tukajanike katuli baumi naa katufwide nayooboola.

11Nkaako kamuyumizyanya akuyakana mbubonya mbuli mbomucita kale.

Malailile aamamanino akujuzya

12Lino nobakwesu tulamukumbila kuti mulemeke aabo babeleka akati kanu alimwi abasololi banu mu Mwami Jesu Kilisito, abaabo bamucenjezya.

13Muluyando amubalemeke kapati akaambo kamulimo wabo. Amukkale muluumuno.

14Nobakwesu, tulamukumbila kuti mubacenjezye batolo, mubayumye-yumye batyompedwe, mubagwasye bateteete, mube aacamba cilemu kubantu boonse.

15Amubone kuti mutali kubweedezezyanyi bubi, pele lyoonse amusoleke kucita cibotu kubeenzinyoko alimwi akuli boonse.

16Amukondwe lyoonse.

17Amukombe lyoonse.

18Amulumbe lyoonse, ncenciceeco Leza ncayanda kuti mucite muli Jesu Kilisito.

19Mutalesyi mulimo wa Muuya Uusalala.

20Mutasampauli Majwi aa Leza aakambaukwa.

21Pele mulingule zintu zyoonse. Mubambe ziluleme.

22Mulilesye kuzwa kuzibi zyoonse.

23Leza lwakwe, Leza wa luumuno, amusalazye buzude. Amubambe mubwini muuya, moyo amubili wanu woonse kutegwa mulondoke akubula kampenda ciindi aakuboola Mwami Jesu Kilisito.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Ooyo wakamwiita ulasyomeka, alimwi walo uyoomucitila eezi.

25Nobakwesu, kamutukombela.

26Amubajuzye bakwesu muluyando lwini-lwini.

27Muzina lya Mwami ndamulailila kuti lugwalo oolu mulubalile bakwesu boonse.

28Luse lwa Mwami Jesu Kilisito lube kulindinywe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Batesalonika

2 Batesalonika 1

1Ndiswe ba Paulu, Siluvano, a Timoti, tulamujuzya nombungano yaku Tesalonika iili
njiya Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito.

2Leza Taata a Mwami Jesu Kilisito, bamubede aaluse akumupa luumuno.

Zyalubeta Kilisito aakuboola

3Tuleelede kulumba Leza lyoonse akaambo kandinywe, nobakwesu. Tuleelede kucita
oobo nkaambo lusyomo lwanu luyabukomena kapati, nkabela aluyando
ndomuyandana luyabuvula.

4Nkankakaako ncotulisumpula nkaambo kanu kumbungano zya Leza. Tulacita oobo
nkaambo kakukakatila alusyomo lwanu mumakatazyo amumapenzi oonse
ngomupenga.

5Zyoonse eezi zilatondezya kuti Leza ubeteka cabululami. Ncayanda ncakuti
mweelede kunjila mubwami bwa Leza mbomupengela.

6Leza uyoobonya bululami bwakwe nayoobasubula amapenzi aabo bamupenzya.

7Pele nywebo nomupenga lino uyoomupa kulyookezya antoomwe andiswe. Uyoocita
oobo ciindi Mwami Jesu aakuboola kuzwa kujulu antoomwe abangelo bakwe
basinguzu.

8Uyooboola amulilo uuvwilima akuzoosubula aabo batazi Leza abaabo bataswiilili
Makani Mabotu aaamba zya Mwami wesu Jesu.

9Cisubulo cabo ncakuti bayoonyonyoonwa akutamani. Bayootandwa kuzwa ku
Mwami akubulemu bwakwe bwanguzu.

10Ziyooba boobo buzuba mbwayooboola kuti basalali bakwe bamulemeke, iiyi,
basyomi bakwe bamulemekezye. Anywebo muyooba ambabo nkaambo mwakasyoma
bumboni bwesu.

11Tulamukombela ciindi coonse kuti Leza amucitye kuti mweelele kwiitwa kwanu.
Alimwi tulalomba kuti munguzu zyakwe amuyumye-yumye kuti mucite zibotu
zyoonse nzyomuyanda kucita amilimo iitondezya lusyomo lwanu.

12Ndendilyo Mwami wesu Jesu nayoolemekwa mulindinywe, eelyo anywebo
muyoolemekwa nkaambo muli bakwe. Zyoonse eezi ziyooba ankaambo kaluse lwa
Leza wesu alimwi alwa Mwami Jesu Kilisito.

2 Batesalonika 2

Zyamuntu uunyina mulawo

1Lino, bakwesu, kwaamba makani aakuboola kwa Mwami wesu Jesu Kilisito
akuyoboloka kwesu kuyoomucingauzya, tuyanda kumukumbila cimwi cintu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Mizeezo yanu itanyonganyizigwi, alimwi mutakongwi amajwi aakuti, «Buzuba bwa
Mwami bwasika,» nikuba kuti baambe kuti majwi aaya azwa kubusinsimi, naa kuti
ndiswe twaaamba, nikuba kuti twaalemba mulugwalo.

3Kutabi muntu uumuunina munzila niiba buti. Nkaambo buzuba oobo kabutanasika,
kuyooba buzangi eelyo ndendilyo nayooboneka Sibubi uuyoonyonyoonwa.

4Ngonguwe uukazya Leza uulibikka atala azyoonse zyaambwa kuti mbaleza naa
zikombwa. Uyoolibikka muŋanda ya Leza, kalyaamba kuti ngu Leza.

5Sena tamuyeeyi kuti ndakamwaambila makani aaya nindakali aandinywe?

6Mulizi cintu cimukasya kuti atayubunuki kacitanasika ciindi cakwe ceelede.

7Noliba lino bubi nkobuli, pele cakusisikizya. Sibubi ooyo takonzyi kuyubununwa
mane akazwe ooyo uumukasya-kasya.

8Kuzwa waawo nayooyubununwa ooyo uunyina mulawo. Nkabela Mwami wesu Jesu
uyoomunyonyoona amuuya uuzwa mumulomo wakwe akumulobya aakulibonya
mukuboola kwakwe.

9Lino uunyina mulawo ooyo uyooboola anguzu zya Saatani. Uyoocita zitondezyo
amaleele aakubeja.

10Munzila zyoonse uyoocenga citaambiki aabo bayoonyonyoonwa nkaambo
tiibakayanda kutambula akutobela zyabwini zyali kunga ziyoobafutula.

11Nkankakaako Leza ncayoolekela kuti zibaboolele zyabucengi zipati akuti basyome
zyabubeji.

12Nkaako bayoosubulwa boonse batasyomi zyabwini, aabo bakkomanina zitaluleme.

Leza wakamusala kuti mukafutuke

13Swebo tweelede kulumba Leza lyoonse akaambo kandinywe, nobakwesu,
bayandwa a Mwami. Nkaambo Leza wakamusala kuzwa kumatalikilo kuti
mufutulwe. Mwakafutulwa nkaambo Muuya Uusalala wakamusalazya eelyo
mwakasyoma zyabwini.

14Leza wakamwiitila zeezi mu Makani Mabotu ngotwakamukambaukila, kuti
mwaabane bulemu bwa Mwami wesu Jesu Kilisito.

15Aboobo, nobakwesu, amuzyandamane mujatisye ziyanza nzimwakaiisigwa andiswe
nitwakamwaambila naa kumulembela.

16Lino Mwami wesu Jesu Kilisito a Leza Taata wakatuyanda, kutuumbulizya, kutupa
lulangilo lutamani muluse lwakwe

17ayumye-yumye myoyo yanu kuti lyoonse kamwaamba akucita ziluleme.

2 Batesalonika 3

Amutukombele

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Kumamanino, bakwesu, amutukombele kuti majwi aa Mwami amwaisigwe kufwambaana alimwi bantu baatambule cabulemu mbuli mbomwakacita nywebo.

2Alimwi mukombe kuti Leza atuvune kuzwa kubantu bataluleme babi, nkaambo takuli kuti boonse balasyoma pe.

3Pele Mwami ulasyomeka, ulamuyumya-yumya akumukwabilila kumubi.

4Mwami ulatupa lusyomo lwakuti mulacita zyoonse nzyotumulailila akuti muyoozicita ncobeni.

5Lino Mwami aendelezye myoyo yanu kuti muzibe luyando lwa Leza abusicamba bupa Kilisito.

Ubacenjezya zyakubeleka

6Lino bakwesu, twamwaambila muzina lya Mwami Jesu Kilisito kuti mubazanduke boonse bambungano batolo batayandi kutobela malailile ngotwakamupa.

7Nkaambo nywebo lwanu mulizi mbomweelede kututobela. Tiitwakali batolo nitwakali aandinywe.

8Tiitwakali ba «samba tulye» pe, pele twakoonda milimo masiku asikati lyoonse, kutegwa tutamulemezyi mukuli.

9Takuli kwaamba kuti tiitwakali kukonzya kumulailila kuti mutulele, pele twakacita eezi kuti tube citondezyo cakuti mutobele.

10Nkaambo ciindi nitwakali akati kanu twakamupa mulawo ooyo wakuti, «Naa kuli uukaka kubeleka atabi nalya pe.»

11Lino twakamvwa kuti akati kanu kuli bamwi batolo beenda cakupilingana, batamani mulimo.

12Muzina lya Mwami Jesu Kilisito tulabalailila akubacenjezya bantu bali boobo kuti babeleke milimo yabo muluumuno, balijanine cakulya lwabo beni.

13Bakwesu, mutakatali kucita zibotu.

14Kuti naa umwi ukaka kuswiilila makani ngotwaamba mulugwalo oolu, amumutantamuke muntu ooyo, mutasangani aawe kutegwa afwe nsoni.

15Mutamulangi mbuli sinkondonyoko pe, pele amumucenjezye mbuli mweenzinyoko.

Majwi aamamanino

16Lino Mwami Siluumuno amupe luumuno lyoonse amunzila zyoonse. Mwami abe aanywebo lyoonse.

17Mebo, nde Paulu, ndalemba lujuzyo oolu ajanza lyangu ndemwini. Eeci ncecitondezyo mumagwalo aangu oonse nkaambo mbwelemba oobu.

18Mwami wesu Jesu Kilisito amubede aaluse nyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Timoti

1 Timoti 1

1Ndime Paulu, mutumwa wa Kilisito Jesu, nindakabikkwa akulailila kwa Leza
Mufutuli wesu, a Kilisito uutupa lulangilo.

2Ndakujuzya Timoti mwanaangu mwini-mwini mulusyomo. Leza Taata a Kilisito
Jesu Mwami wesu bakubede aaluse alweengelelo akukupa luumuno.

Acenjele abamayi babeji

3Mbubonya mbuli mbwindakakulailila ciindi ncindakali kuya ku Masedoniya, ukkale
mu Efesusi akulesya aabo baiisya bumbi.

4Ubaambile kuti baleke kugamide twaano buyo akubanda mazina amazyalani aanyina
masimpilo.

5Muzeezo wangu mukukupa malalilile aaya ngwakuti kube luyando luzwa mumoyo
uusalala, kuyeeya kululeme, alusyomo lwini-lwini.

6Bantu bamwi bakazwa muli zeezi akulubila nibakaccilila nkazyanyo zyabuyo.

7Balayandisya kuba baiyi bamilawo, pele tabazizi nzyobaamba niziba eezyo
nzyobazumina pe.

8Lino swebo tulizi kuti Mulawo mmubotu kuti naa muntu uubelesya bweelede.

9Tweelede kuziba kuti milawo tiili yabaabo baluleme, pele njabaabo bataswiilili,
basigama, bantu babi abatakombi Leza, batasalali, basofweede, bantu bajaya
bamawisi abamanyina alimwi abamwi,

10basibwaamu bacita zitaambiki abalombwananyina, abasikubba bantunyina, babeji,
basikukonka cakubeja, abaabo bacita zintu zimwi zili boobo ziteendelani anjiisyo
mbotu.

11Njiisyo eezi zilajanwa mu Makani Mabotu aabulemu aaamba zya Leza uulemekwa
wakandipa ngawo kuti ngaiisye.

Ulalumba Leza nkaambo kaluzyalo lwakwe

12Ndamulumba Kilisito Jesu Mwami wesu wakandipa nguzu. Ndamulumba nkaambo
wakandisyoma akundipa mulimo wakumubelekela,

13nikuba kuti kale-kale ndakali kumusampaula, kumupenzya, akumutukila. Pele Leza
wakandeengelela nkaambo ndakali kucita eezi cakutaziba nketanasyoma.

14Mwami Leza wakandibeda aaluse lunji, eelyo wakandipa lusyomo aluyando
nzyotujisi nkaambo tuli muli Kilisito Jesu.

15Majwi aaelede kutambulwa akusyomwa ngaaya, «Kilisito Jesu wakaboola ansi aano
kuzoofutula basizibi.» Muli baaba mebo ndime eeindide.

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Pele wakandibeda aalubomba kuti mulindime sizibi kwiinda boonse, abonye lweengelelo lwakwe lupati. Wakayanda kuti mbe citondezyo kuli boonse bayoomusyoma mukuti bakajane buumi butamani.

17Lino ku Mwami walyoonse, uutafwi, uutaboneki, uuli ngo Leza alikke, alemekwe akupegwa bulemu mane kukabe kutamani. Akube boobo.

18Mwanaangu Timoti, ndakupa malailile aaya kweendelana amajwi abasinsimi ngobakakanana kwaamba zyanduwe. Majwi aaya abe zilwanyo nzyolwanya nkondo mbotu.

19Ujatisye lusyomo alimwi ube amoyo uunyina kaambo. Bamwi tiibakaswiilila manjezeezya aabo naakabakazya, aboobo lusyomo lwabo lwakanyonyooka.

20Muli baaba kuli Haimeneyusi a Alekizandaa aabo mbindaaba kuli Saatani. Eeci ciyoobaiisya kuti batasampauli limbi Leza.

1 Timoti 2

Zyakukomba kwambungano

1Lino kusaanguna ndiyandisya kuti mukombele bantu boonse. Kukomba kwanu kube kwakulombela, kukumbilila, akulumbaizya Leza.

2Mukombele bami abaabo bali mubulelo kuti tukkale aabuumi bwaluumuno, bwabulemu, akulemeka Leza lyoonse.

3Eezi nzibotu alimwi zilakkomanisya kuli Leza Mufutuli wesu,

4walo uuyanda kuti bantu boonse bakafutulwe akuziba zyabwini.

5Nkaambo kuli Leza omwe, alimwi kuli simwiimaakati ka Leza abantu omwe, muntu ooyo ngu Kilisito Jesu.

6Wakalisanga mwini kuti anunune bantu boonse. Eeci cakali bumboni bwakuti ciindi ca Leza ceelede casika.

7Ncenciceeco wakandibikka kuba mukambausi amutumwa. Ncobeni ngamba zyabwini, nsibeji pe. Njiisya bamasi zyalusyomo azyabwini.

8Ndiyanda kuti baalumi kabakomba koonse-koonse amaanza aanyamwidwe amoyo uusalala kakutakwe kunyema nikuba kuzwangana.

9Alimwi njanda kuti bakaintu kabasama bweelede, cabulemu akulibombya, kutaamba kuliluka masusu mukulibotya nikuba kugama kusama zisani zidula nituba tuwenge twangolida naa twangale.

10Pele baleelede kulibotya amilimo mibotu mbubonya mbubeelede bakaintu Bakilisito.

11Bakaintu nobaiisigwa baleelede kulibatamika akuswiilisisya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Nsizumizyi mukaintu kwiisya nikuba kubalanga amutwe baalumi pe, pele kanga kaumwide buyo.

13Kayi Adamu nguwakasaanguna kulengwa, munsi ngu Eva.

14Alimwi tali Adamu wakacengwa, pele mukaintu nguwakacengwa alimwi nguwakasotoka malailile aa Leza.

15Nikuba boobo mukaintu uyoofutulwa mukutobela bukkale bweelede kuzyala bana, kuti naa wajatisya mulusyomo cakulibombya muluyando amukusalala moyo.

1 Timoti 3

Zyabeendelezi bambungano

1Lino majwi aaya ngamasimpe aati, kuti naa muntu uyanda mulimo wabweendelezi bwambungano ulayanda mulimo mubotu.

2Mweendelezi uleelede kubula kampenda, uukwete mukaintu omwe buyo, uulibatamika, uulijata, wabulemu, sicimwa beenzu, uukonzya kwiisya kabotu.

3Teelede kuba mukolwi naa sinkondo, pele kali mubombe moyo, siluumuno, uutayandisisyi mali.

4Uleelede kuba muntu uuzikulela kabotu mukwasyi wakwe, wiisya bana bakwe mbokulibambwa akulemeka munzila zyoonse.

5Nkaambo kuti muntu katazi kulela kabotu bamukwasyi wakwe, ino inga ulakonzya buti kweendelezya mbungano ya Leza?

6Teelede kuti wakasanduka onoono. Nkaambo ambweni inga ulalisumpula akusubulwa mbuli Saatani.

7Alimwi bantu bakunze baleelede kumuziba ampuwo mbotu kuti bantu batamusampauli awalo atacegwi a Saatani.

Zyabakutausi bambungano

8Abalo bakutausi mumbungano baleelede kuba mbubonya, babulemu, batabi bamilaka yobilo, bataindilizyi kunywa zikola nikuba kuyanda kujana lubono cabucenjezu.

9Pele baleelede kujatisya makani aasisidwe aali ngotusyoma amoyo uusalala.

10Baleelede kulangililwa kusaanguna, kwamana waawo, naa kunyina cidonaisya, nobatigwasilizye.

11Abalo bakaintu babo baleelede kuba babulemu, batatamikizyi bamwi, balibatamika basyomeka muzintu zyoonse.

12Bakutausi baleelede kukwata mukaintu omwe-omwe, balela kabotu bana babo akubamba kabotu mikwasyi yabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Aabo bagwasya kabotu mumbungano balijanina ciimo cibotu, alimwi balasima mukwaamba zyalusyomo ndotujisi muli Kilisito Jesu.

Zyamaseseke mapati

14Ndiyeeya kuzookuswaya cakufwambaana. Pele ndakulembela malailile aaya kutegwa

15kuti naa ndilamuka kuboola, majwi aaya ngoonya akuzibye bantu mbobeelede kukkala mumukwasyi wa Leza uuli nembungano ya Leza muumi. Mbungano ncecicinda cazyabwini zya Leza.

16Masimpe maseseke aabukombi bwesu mapati kapati. Alimwi ngakuti, Walo wakabonwa mumubili wabuntu, wakaambwa kuti mululami a Muuya Uusalala, wakabonwa abangelo. Wakakambaukwa akati kamisyobo yoonse, wakasyomwa abantu baansi aano, wakatolwa kujulu mubulemu.

1 Timoti 4

Bamayi babeji

1Ncobeni Muuya Uusalala ulaamba kuti ciindi ciza bamwi bayoosiya lusyomo. Bayoogama kuswiilila njiisyo zyabubeji zizwa kumyuuya mibi.

2Njiisyo eezi nzyabasikuupaupa aameso babeji, bali aamyoyo yakatilibala mbuli kuti yakadintwa aansimbi iipya.

3Balo mbabalesya bantu kukwatana akulesya kulya zilyo zimwi. Pele zyakulya eezyo Leza wakazilengela kuti aabo basyoma akuziba zyabwini balye cakulumba Leza.

4Kayi zyoonse Leza nzyaakalenga nzibotu, tazyeelede kulesegwa naa zyatambulwa cakulumba Leza.

5Nkaambo a Majwi aa Leza alimwi akukomba cakulumba zyaba zisalala.

Simulimo mubotu wa Kilisito Jesu

6Naa waiisya basyominyoko zintu eezi, ulaba simulimo mubotu wa Kilisito Jesu, uusaninwa amajwi aalusyomo luli nenjiisyo yabwini njotutobela.

7Kokaka twaano twabuyo tuli mbuli twaanwa amacembele. Koliisya kuba abuumi bwakupa Leza bulemu.

8Kuiisya mubili kulagwasya buniini, pele buumi bwakulemeka Leza bulagwasya munzila zyoonse, nkaambo bulasyomezya zileleko mazuba aano alimwi akuciindi ciciboola.

9Majwi aaya aleelede kwaatambula akwaasyoma.

10Ncenciceeco ncotubeleka canguzu akulwanina, nkaambo lusyomo lwesu luli aali Leza muumi, uuli ngo Mufutuli wabantu boonse, kwaambisya ngwabaabo basyoma.

11Kolailila akwaiisya makani aaya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Kutabi muntu uukuubausya akaambo kakuti uli mukubusi. Pele ube citondezyo kubasyomi boonse mukwaamba, mubweende, muluyando, mulusyomo, amukusalala moyo.

13Kusikila nkaboole, sungwaala mukubala Malembe akukambauka, akwiisya.

14Utaubasyi cipego ncookatambula mukwaamba kwa Majwi aa Leza ciindi bapati bambungano nibakakubikka maanza.

15Sungwaala muli zeezyo akuzicita cakulipa, kuti boonse babone kuti buumi bwako bwa Bukilisito buya bukomena.

16Ulibambe kabotu lwako anjiisyo nzyoiisya. Koujisi utaleki pe, nkaambo wacita oobo, inga ulalifutula omwini, abaabo bakuswiilila.

1 Timoti 5

Malailile aamwi

1Utanootapatili munene cabukali, pele umulailile mbuli kuti nguuso. Abalo bakubusi kobalailila mbuli bana bokwanu,

2macembele kaalailila mbuli banyoko, balindu kobalailila mbuli bacizi bako amoyo uusalala.

3Kobalemeka bamukabafu aabo bali mbaamukabafu ncobeni.

4Kuti naa mukamufu kajisi bana naa bazyukulu, bana aabo basaangune kucita eezyo Leza nzyayanda kumukwasyi wabo. Mukucita boobo babweedezezye bazyali babo nzibakatambula kuli mbabo. Nkaambo eezi nzezibotezya Leza.

5Lino ooyo mukamufu mwini-mwini uunyina uumulela ubikka buyo lusyomo lwakwe muli Leza, ulakomba cakutaleka masiku asikati kuti Leza amugwasye.

6Pele mukamufu uuyandisya zyakulikkomanisya wafwa kale nikuba kuti ucipona.

7Kobalailila eezi kuti babule kampenda.

8Kuti naa muntu tabambi baluzubo lwakwe kwaambisya bamukwasyi wakwe mwini, ooyu wasowa lusyomo lwakwe alimwi mubi kwiinda uutasyomi.

9Mukamufu woonse uutanaba aamyaka iili makumi aali cisambomwe atalelwi munkamu yabamukabafu, ccita kali wakalikwetwe kumwaalumi omwe buyo,

10alimwi bantu ngobaamba kuti ulaamilimo mibotu. Abe mukaintu wakali kulela bana bakwe kabotu, wakali sicimwa beenzu, wakali kukutaukila bantu ba Leza cakulibombya, wakali kugwasya bapengede, alimwi wakali kulipa kumilimo mibotu yoonse.

11Pele kuli bamukabafu bacili balindu kokaka kubalemba munkamu eeyo, nkaambo zisusi zyabazunda, balasiya Kilisito akukwatwa alimwi.

12Aboobo balabisya nkaambo tiibabamba nzibakasyomezya kusaanguna.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Alimwi balaba aabutolo akwiide kuzelengana mumaanda aabantu. Mbaasiluvwiyu, banjililila twabambi, baambaamba nzyobateelede.

14Ncenciceeco ncenjanda kuti bamukabafu balindu bakwatwe alimwi bazyale bana, akubamba maanda aabo, kuti basinkondoma babule mbobatubejelezya.

15Nkaambo mpobali kale bamwi bamukabafu bakasanduka akutobela Saatani.

16Kuti naa kakuli mukaintu musyomi uujisi bamukowa bamukabafu, abagwasye kuti mbungano itanyamuni mukuli wakwe. Aboobo mbungano ilakonzya kugwasya bamukabafu banyina babalela.

17Lino baalu beendelezya mbungano kabotu balemekwe kwiindilila, kwaambisya aabo boonda mulimo wakukambauka akwiisya.

18Nkaambo Malembe aamba kuti, «Utamwaangi kumulomo musune uuuma maila.» Alimwi alaamba kuti, «Simulimo uleelede kujana bulumbu bwakwe.“

19Utanoozumini kaambo kaambwa mwaalu ccita kakuli bakamboni bobilo naa botatwe.

20Pele kwaamba baabo bazumanana kucita zibi, kobalaya antangalala kuti boonse bayoowele mpawo.

21Leza a Kilisito, alimwi abangelo basale-sale balizi kuti ngamba zyabwini. Ndakwaambila kuti ubambe eezi zyoonse kakunyina lusalululo, kutabi ncocita mukuyanda umwi.

22Utanoofwambaani kubikka maanza aamuntu akumunjizya mumulimo wa Mwami, kuyoowa kuti ulajanwa kozuminana azibi zyabamwi. Kolibamba lwako omwini, ubule butongo.

23Utanywi limbi maanzi alikke, pele kobelesya atuwaini twakukugwasya mwida nkaambo kakuciswa mboli sibukilwa bulo.

24Zibi zyabantu bamwi zilalibonya, zilabasolweda kukubetekwa, pele zibi zyabamwi zilalibonya musule.

25Mbubonya oobo ayalo milimo mibotu ilabonwa, nikuba kuti tiiyalibonya kufwambaana, pele tiikonzyi kusiswa pe.

1 Timoti 6

1Bazike boonse baleelede kupa bulemu kuli basimalelo babo, kuti bantu batasampauli zina lya Leza anzyotwiisya.

2Bazike babasimalelo basyomi, tabeelede kutabalemeka mukuti mbabunyina. Kapati bababelekele kwiinda kaindi, nkaambo bayoojana mpindu mumilimo yabo basyomi aabo bayandika.

Zyanjiisyo Zyakubeja

© 1996, Bible Society of Zambia.

Koziiisya akukambauka zintu eezi.

3Kufumbwa muntu wiisya ziteendelani azeezi ngusikulisumpula. Teendelani amajwi eeni-eni aa Mwami wesu Jesu Kilisito anjiisyo zyakulemeka Leza.

4Muntu ooyo taakwe ncazi pe. Pele ncayandisisya nkwiide kukazyanya-kazyanya mumibuzyo iinyina ankoiya. Eezi ziletela buyo bbivwe, kukazyanya, kusampaulana, kuyeeyelana zibi,

5akunyemezyanya akati kabantu bali aamizeezo iisofweede, batakonzyi kuziba zyabwini. Balo bayeeya kuti kukomba Leza nkokuleta buvubi.

6Masimpe kukomba Leza kuleta mpindu, kufumbwa buyo kuti muntu walamwa azeezyo nzyajisi.

7Kayi taakwe ncitwakaleta munyika, alimwi taakwe ncotuyootolelela.

8Pele kuti katujisi cakulya azyakusama mbubo.

9Aabo bayandisisya kuvuba balanjila mukutepaulwa, alimwi balacegwa mukakole kazisusi zinji zyabufuba-fuba zinyonyoona. Nzenzizyo eezi zibbizya bantu mukunyonyooka amukusweeka kuuyosya.

10Nkaambo kuyandisisya lubono ngomuyanda wabubi boonse. Nkaambo kakuluyandisisya, bamwi bakaleya, basiya lusyomo, nkabela macise manji abajaya.

Mbwaakalaililwa Timoti

11Kwaamba zyanduwe, omuntu wa Leza, kozitija zyoonse eezi. Kosoleka kuba abuumi bululeme, bwakulemeka Leza, bwalusyomo, bwaluyando, bwalukakatilo, abwakulibombya.

12Kolwana nkondo mbotu zyakubamba lusyomo kusikila ukatambule buumi butamani. Nkaambo Leza wakakwiitila zeezi ciindi nookaamba antangalala zyalusyomo ndojisi banji kabamvwide.

13Iinkwaambile kumbele lya Leza uupa buumi kuzintu zyoonse alya Kilisito Jesu wakapa bumboni bwini-bwini kuli Pontiyasi Pilato.

14Ndakwaambila kuti, kakunyina kampenda naa cisampuzya, ubambe nzyolaililwa zyoonse kusikila Mwami wesu Jesu Kilisito nayooboola.

15Ciindi ceelede Leza uyoomubonya, Leza uulelekedwe weendelezya alikke, Mwami wabami alimwi Mweendelezi wabeendelezi.

16Walo alikke nguutafwi alimwi nguukkala mumumuni uutaswenwa afwiifwi. Alili taakwe wakamubona alimwi uukonzya kumubona pe. Kulinguwe kube bulemu, nguzu mane kukabe kutamani. Akube boobo.

17Kolaya aabo bavubi ansi aano kuti tabeelede kulisumpula naa kusyoma buvubi bwabo oobo butakkalilili. Pele beelede kusyoma Leza uutufonkweda zintu zyoonse kuti katuligwasya anzizyo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Ubalailile kucita zibotu, kuti bantu bazibe kuti mbavubi mukubeleka milimo mibotu, alimwi kabapa amaanza obilo bayanda kwaabana zintu abamwi.

19Mukucita boobo balaliyakila ntalisyo njumu kulibambilila zyaaziciboola kuti bakatambule buumi bwalo buli mbuumi bwini-bwini.

20Yebo Timoti kobambisya eezyo nzyopedwe. Futatila makani aanyina nkwaaya, aataleteli Leza bulemu alimwi amizeezo yakukazyanya bantu njobayeeya kuti njamaanu.

21Bamwi baamba kuti bajisi maanu aali boobo, basweeka akusowa lusyomo lwabo. Luse lwa Leza lube kulinduwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Timoti

2 Timoti 1

1Ndime Paulu, mutumwa wa Kilisito Jesu mukuyanda kwa Leza kweendelana
acisyomezyo cabuumi ncotwakasyomezegwa muli Kilisito.

2Ndakujuzya mwanaangu Timoti uuyandwa. Leza Taata a Kilisito Jesu Mwami wesu,
bakubede aaluse, lweengelelo akukupa luumuno.

Paulu mbwaakayumya-yumya Timoti

3Ndalumba Leza masiku asikati ciindi nekuyeeya mukukomba kwangu. Leza
ngonguwe ngwembelekela milimo amoyo uusalala mbubuli bwakali kucita basikale
besu.

4Ndayeeya kulila kwako, alimwi ndayandisisya masiku asikati kukubona kuti mbe
alutangalo lupati.

5Lyoonse ndaibaluka lusyomo lwako lwini-lwini. Lusyomo oolu lwakali muli
banyokokulu ba Loisi kusaanguna amuli banyoko ba Yunisi, alimwi nsidonaiki kuti
moluli amulinduwe mbubonya.

6Nkaambo kaako ncendakwiibalusizya nkuti ubelesye caabilo cakakupa Leza ciindi
nindakakubikka maanza.

7Nkaambo Leza taakwe naakatupa moyo wabukandu pe, wakatupa nguzu, luyando,
akulijata.

8Utafwi nsoni kwaamba zya Mwami wesu pe, alimwi utafwi nsoni akaambo kandime
ndemwaange wakwe. Pele ulibambile kupenga akaambo ka Makani Mabotu
kweendelana anguzu zikupa Leza.

9Ooyo wakatufutula akutwiita kuti tube basalali bakwe. Takuli kwaamba kuti
twakaitwa nkaambo kamilimo mibotu njitwakacita pe, pele twakaitwa
mukweendelana amakanze aakwe mwini alimwi nkaambo muli Kilisito Jesu
wakatubeda aaluse ciindi kacitanatalika.

10Pele lino Leza watuyubunwida eezi mukuboola kwa Mufutuli wesu Kilisito Jesu,
nguwe wakamanya nguzu zyalufu akubonya buumi butamani kwiindila mu Makani
Mabotu.

11Leza wakandisala kuti mbe mukambausi, mutumwa, amwiiyi wa Makani Mabotu.

12Ncenciceeco ncempengela boobu. Nikuba boobo nsyuusi nsoni pe, nkaambo
ndimuzi ooyo ngwesyoma. Aboobo ndili kasimpe kuti ulakonzya kubamba kabotu
kusikila buzuba bwalubeta eezyo nzyaakandipa kuti mbambe.

13Tobela majwi meni-meni oonse ngookamvwa kulindime kuti abe citondezyo cako.
Ucite eezi mulusyomo aluyando ndotujisi muli Kilisito Jesu.

14Kozibamba zibotu zyakapegwa kulinduwe a Muuya Uusalala uuli mulindiswe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Ulimvwide kale kuti boonse bali mu Asiya bakandisiya. Akati kabo kuli ba Figelasi
a Heemogenesi.

16Mwami abafwide luzyalo bamukwasyi wa Onesifolosi, nkaambo kanji-kanji wakali
kundisamausya. Taakwe naakafwa nsoni nikuba kuti ndakali mwaange pe.

17Mbwaakasikila buyo mu Loma, wakandiyandaula mane kusikila wandijana.

18Mwami akamupe kuti ajane luse kuli Leza mubuzuba oobo. Ulizi kabotu-kabotu
zyamilimo yoonse njaakandibelekela ku Efesusi.

2 Timoti 2

Silumamba mubotu wa Kilisito Jesu

1Lino yebo, mwanaangu, zyandamana muluse ndotujisi muli Kilisito Jesu.

2Majwi oonse ngookamvwa kulindime akati kabakamboni banji-banji, waambile
bantu basyomeka balo bayookonzya kwiisya bamwi.

3Kolibambila kupenga mbuli silumamba mubotu wa Kilisito Jesu.

4Taakwe silumamba uuli munkondo uubikka muzeezo kuzintu zyakumunzi, nkaambo
uyanda kukkomanisya yooyo wakamunjizya mulumamba.

5Uuzuzaana mukuzundana kwalubilo tasamikwi musini, ccita watobela milawo
yakusiyana.

6Mulimi uubeleka canguzu nguuelede kutambula zitaanzi zyabulimi.

7Koayeeya makani aaya ngindakwaambila nkaambo Mwami uyookupa maanu
aakuziba makani oonse.

8Koyeeya kuti, Jesu Kilisito wakabusigwa kuzwa kubafu walunyungu lwa Devedi,
kweendelana ambwekambauka mu Makani Mabotu.

9Nkaambo ka Makani aaya ndapenzegwa akwaangwa nsimbi mbuli similandu. Pele
Majwi aa Leza taakonzyi kwaangwa pe.

10Aboobo ndayumina zyoonse eezi nkaambo kabantu Leza mbaakasala kuti abalo
bafutulwe a Kilisito Jesu akutambula bulemu butamani.

11Majwi aaya ngamasimpe,

«Naa twafwa anguwe, tuyoopona anguwe.

12Naa twayuma, tuyoolela anguwe. Naa twamukaka, uyootukaka awalo.

13Naa tatusyomeki, walo ulasyomeka, nkaambo takonzyi kulikaka pe.»

Simulimo mubotu

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Lino koyeezya bantu makani aaya, akubacenjezya kapati kuti Leza tayandi kuti
kabazwanganina majwi buyo. Tacigwasyi pe, pele cinyonganya buyo baabo
baswiilila.

15Kosungwaala kuti ube uuzuminika kuli Leza mbuli simulimo uutakwe kampenda,
uupandulula majwi aabwini aa Leza mbuli mbokweelede.

16Pele majwi aabuyo aatagwasyi koaleya, nkaambo bantu bamvwa zeezyo banooya
bwiindilila kusampaula Leza.

17Majwi aabo ali mbuli donda liyandilila mubili woonse. Akati kabo kuli
Haimeneyusi a Filetasi,

18aabo mbantu bakasweeka akusiya zyabwini alimwi balajaya lusyomo lwabamwi
nobati, «Bantu bakabuka kale.»

19Pele ntalisyo njumu ya Leza ilikkalilide alimwi majwi aalembedwe alinjiyo ngaaya,
«Mwami ulizi aabo bakwe,» alimwi alati, «Ooyo uuti ngwa Mwami alekele limwi
kucita zitaluleme.»

20Lino muŋanda mpati muli mitiba yaandeene-andeene, imwi njangolida, imwi
njansiliva, imwi njazisamu, imwi yakabumbwa abulongo. Aboobo imwi ibelesegwa
ciindi ncoyeelede, imwi kufumbwa ciindi buyo.

21Kuti naa muntu walisalazya akusiya zitaluleme kuli ceeco citakwe bulemu ulaba
mbuli cibelesyo cili aabulemu. Uyoolipa buzwide kuli Simalelo wakwe kuti
amubelesye, unoolibambilide kucita kufumbwa mulimo uululeme.

22Aboobo yebo kozitija zisusi zyabukubusi. Utobele bululami, lusyomo, luyando
alimwi aluumuno antoomwe abantu boonse balemeka Mwami amoyo uusalala.

23Pele kozikaka nkani zyabufuba-fuba akukazyanya-kazyanya, nkaambo ulizi kuti
eezi ziletela kulwana.

24Mubelesi wa Mwami teelede kuba sikazwanga-zwanga pe, pele uleelede kuba
mutete moyo kubantu boonse. Uleelede kuba muntu uuzi kwiisya kabotu
camoombelela,

25uubombede moyo nalailila bamukazya. Nkaambo ambweni Leza ulabeengelela kuti
beempe akuziba zyabwini.

26Acita oobo balazwa mukakole ka Saatani, bamana kujatwa anguwe kuti bacite
nzyayanda.

2 Timoti 3

Zyamazuba aamamanino

1Koziba kuti mumazuba aamamanino kuyooba ziyoosya.

2Nkaambo bantu bayooba basikuliyanda, basikuyanda mali, basikulisumpula,
basikatwango-twango, basimatusi, bataswiilili bazyali, batalumbi, abatasalali.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Bayooba basilunya, batalekeleli, basikubejelezya, batalijati, basibukali, batayandi zibotu.

4Bayooba basilucengo, batatilimuki kuziyoosya, basikulikankaizya, bayanda kulibotezya mucilawo cakubotezya Leza.

5Balabamba ziyanza zyabukombi, pele nguzu zyambubo balazikaka. Bantu bali boobo kobatantamuka.

6Bamwi babo banjila mumaanda kuya boongelezya bamacembele bapenzegwa azibi zyabo beendelezegwa azisusi zisiyene-siyene.

7Nikuba kuti balaiisigwa lyoonse tabakonzyi kuziba zyabwini.

8Mbubonya mbuli Jenesi a Jambulesi mbubakakazya Mozesi, mbubonya oobo abalo bantu aaba mbobakazya zyabwini. Mbantu bali amiyeeyo mibi alimwi lusyomo lwabo ndwakuupaupa aameso.

9Pele kunyina nkobaya, nkaambo bantu boonse bayoobona bufuba-fuba bwabo, mbubonya mbubwakabonwa ba Jenesi a Jambulesi.

Malailile aamamanino

10Lino yebo ulizi kabotu njiisyo zyangu, bweende bwangu, makanze aangu, lusyomo lwangu, kukkazika moyo kwangu, luyando lwangu, lukakatilo lwangu,

11mapenzi aangu, makatazyo aangu, azintu eezyo zyakandicitikila ku Antiyoki, Ikoniyumu, aku Lisitula. Ndakapenga kapati, pele Mwami wakandivuna muli zyoonse eezi!

12Ncobeni, boonse bayanda kupona mubuumi bwakuswiilila Leza muli Kilisito Jesu bayoopenzegwa.

13Pele bantu babi banooyoobija akubijila limwi. Bayooena bamwi alimwi akweenwa lwabo beni.

14Pele yebo kojatisya makani aayo ngookaiya, alimwi ngozi kuti ngabwini. Nkaambo ulizi aabo bakakwiisya,

15alimwi kuzwa ciindi nookacili mwana wakaziba Malembe aasalala aakonzya kukupa busongo bwakufutulwa kwiindila mukusyoma Kilisito Jesu.

16Malembe oonse akapegwa a Leza alimwi alagwasya mukwiisya zyabwini, mukukasya zitaluleme, mukululamika zitaluleme eezyo, amukulailila bantu zyabuumi bulondokede.

17Malembe alagwasya mubelesi wa Leza kuti aelele akukonzya kucita kufumbwa ziluleme.

2 Timoti 4

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Kumbele lya Leza a Jesu Kilisito uyoobeteka baumi abafu aakuboneka mubwami bwakwe,

2ndakulailila canguzu kuti kambauka majwi aa Leza ciindi bantu nibayandide kuswiilila naa nibataayandide pe. Ubazule, ubacenjezye, ubayumye-yumye akubaiisya amoyo uubombede.

3Nkaambo ciindi ciyoosika bantu nibayookaka njiisyo zyabwini pele bayootobela zisusi zyabo akulijanina bamayi baiisya nzyobayanda kumvwa.

4Bayoofutatila njiisyo zyabwini akutobela twaano buyo.

5Pele yebo kolibamba lyoonse. Zuunyana mumapenzi. Kokambauka Makani Mabotu, akubeleka kabotu milimo yako yoonse.

6Kwaamba zyandime, buumi bwangu bulaabwa mbuli cipaizyo, alimwi ciindi cangu cakuunka casika.

7Ndamanizya kulwana nkondo mbotu, ndakalumanizya lweendo, alimwi nsiindakatyompwa mulusyomo lwangu.

8Ciliko lino nkuyootambula musini wabululami ngwayoondipa Mwami, mubetesi uululeme mubuzuba oobo. Eelyo cipego eeci takapi ndime buyo endikke pe, pele abaabo boonse balindila muluyando kuboola kwakwe.

Majwi aamwi

9Usoleke kuboola kulindime cakufwambaana.

10Nkaambo Dimasi akaambo kakuyandisya zyabuntunsi wakandisiya, wakaya ku Tesalonika. Ambebo ndakatuma Kiliseni ku Galatiya, Taitasi ku Dalumesya.

11Luka alikke nguuli aandime. Muletelele Maako uuze aawe, nkaambo ulakonzya kundigwasya kapati.

12Tikikasi ndakamutuma ku Efesusi.

13Lino jansi ndindakasiya kuli Kaapusi ku Tilowasi ulileteleele waboola. Undiletele amabbuku, kapati aalya aazikutu.

14Alekizandaa mufuzi wakandibisizya kapati, pele Mwami uyoomusubula mbweelede.

15Ayebo umucenjelele kapati nkaambo wakali kukazya makani eesu canguzu.

16Ciindi nindakabetekwa kusaanguna taakwe wakandiiminina pe, boonse bakandisiya. Leza abalekelele!

17Pele Mwami wakali aandime akundipa nguzu kuti ndaambilizye makani aakwe buzwide kuti bamasi baamvwe. Aboobo ndakazwa mukanwa lya munyama wabutambo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Mwami uyoondivuna kububi boonse akundifutula kuti nkanjile mubwami bwakwe bwakujulu. Kulinguwe kube bulemu lyoonse alyoonse kukabe kutamani. Akube boobo.

Kujuzya kwamamanino

19Ubajuzye ba Pulisila a Akwila abamukwasyi wa Onesifolosi.

20Elasitosi wakasyaala ku Kolinti, alimwi ndakasiya Tulofimasi kacisidwe ku Miletusi.

21Ufwambaane kusika kuno mupeyo kuutanasika. Ubulosi, Pudi a Linasi, Kulodiya, abasyomi boonse balakujuzya.

22Mwami abe aandinywe. Leza amubede aaluse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Taitasi

Taitasi 1

1Ndime Paulu mubelesi wa Leza, mutumwa wa Jesu Kilisito. Ndakasalilwa kuyumya
lusyomo lwabasale ba Leza akubasolweda kukasimpe nkotwiisya,

2kayakidwe alulangilo lwabuumi butamani mbwaakasyomezya kale-kale Leza
uutabeji.

3Nkabela muciindi ceelede wakayubununa cisyomezyo eeci mumajwi aakwe. Lino
ndakambauka majwi aaya mbuli mbwindakatumwa mukulailila kwa Leza Mufutuli
wesu.

4Ndakujuzya Taitasi mwanaangu mwini mulusyomo ndotujisi. Leza Taata a Kilisito
Jesu Mufutuli wesu bakubede aaluse akukupa luumuno.

Zyamilimo ya Taitasi ku Kiliti

5Ncindakakusiila ku Kiliti nkuti ubambulule oonse makani aatanamana mbuli
aakusala baalu bazikombelo muminzi yoonse mbubonya mbundakakulailila.

6Mwaalu wacikombelo abe muntu uutakwe kampenda, uukwete mukaintu omwe
buyo. Bana bakwe babe basyomi, batali badakwa naa bataswiilili.

7Mweendelezi mbwali mubanzi wa Leza, uleelede kuba muntu uutakwe kampenda.
Teelede kuba syaacivulemwangu, nikuba uufwambaana kunyema, naa mukolwi, naa
simanyongwe, nikuba sikuyandisya mpindu.

8Pele uleelede kuba sicimwa beenzu, uuyandisya kucita bubotu, uulibatamika,
uululeme, uusalala, sikulijata.

9Uleelede kujatisya kapati makani aakasimpe mbubonya mbuli mbwaaiisigwa,
kutegwa akonzye kupa malailile anjiisyo zini-zini alimwi kutegwa azunde aabo
bazikazya mbubonya.

10Nkaambo mpobali bantu banji-banji batakwe bulaye, baamba majwi aabuyo
aakweena, kwaambisya aabo bankamu yabupalule.

11Aaba mbabeelede kuti kukambauka kwabo kulesegwe, nkaambo banyonganya
mikwasyi yoonse eeyo njibasikila cakwiimaninizya mukwiisya zintu nzobateelede
kwiisya. Balacita oobo kuti bavubile mpawo.

12Umwi musinsimi wabo beni wakati, «Ba Kiliti lyoonse mbabeji, mbabi mbuli
banyama, alimwi mbaasindya batolo.»

13Makani aayo ali kasimpe ncobeni. Nkaambo kaako ubatapatile canguzu kutegwa
bayume mulusyomo.

14Kutaamba kuti bagame kuswiilila twaambo twabuyo twatunsiya-nsiya twa Bajuda
amilawo yabantu buyo bakaka zyamasimpe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Kubasalali zintu zyoonse zilasalala, pele kubantu basofweede batazumini, taakwe cintu cisalala niciba comwe pe, nkaambo miyeeyo amanjezeezya aabo alisofweede.

16Balyaamba kuti balimuzi Leza pele balamutama kwiindila mumilimo yabo. Mbantu basesemya, bataswiilili, bateelede kucita milimo mibotu niiba buti pe.

Taitasi 2

Injiisyo mbotu

1Pele yebo kogamine kwiisya njiisyo mbotu.

2Kolailila bamanene kuti babe basitikide, balijata, bali aamaanu mulusyomo, muluyando, amulukakatilo.

3Abalo bamacembele mbubonya babe aaziwa zyabulemu, batanootamikizyi, batabi bazike kuli zyakunywa pe, pele baleelede kunoogamine kwiisya ziluleme,

4akuti baiisye bakaintu bacili bana kuyanda balumi babo akuyanda bana babo,

5balibatamike, kusalala akukutauka kabotu mumaanda aabo, kabasamauka, akuswiilila balumi babo kuti makani aa Leza atasampaulwi.

6Abalo baalumi bacili bana balaigwe mbubonya buyo kuti kabalijata beni.

7Yebo lwako uleelede kuba citondezyo cabo mukucita milimo mibotu, nkabela mukwiisya kwako kotondezya bululami abulemu,

8aalo majwi ngoamba abote kaanyina butongo kutegwa ooyo uukazya ausigwe nsoni, abule abubi mbwakonzya kutwaamba.

9Alimwi kobalaililisya abalo bazike kuti kabanga kabalitesya kuli basimalelo babo muzintu zyoonse, tabeelede kuba basigama,

10nikuba kunoobba muluce-luce, pele baleelede kunoolitondezya kuti balasyomeka, kutegwa muzintu zyoonse balemeke njiisyo zya Leza Mufutuli wesu.

11Nkaambo Leza wakayubununa luse lwakwe kuti bantu boonse bafutulwe.

12Muluse lwakwe ulatwiisya kusiya kasampu-sampu, zisusi zyabuntunsi, akuti tube abuumi bwakulijata, bwaluleme, abwakukomba Leza mumazuba aano.

13Nkaambo tulangila buzuba bulelekedwe ndendilyo nituzoobona bulemu bwa Leza mupati uuli Mufutuli wesu Jesu Kilisito.

14Walo wakalyaaba kuti atununune kuzwa kububi boone akutusalazya kuti tube bantu bakwe bankutwe mukucita milimo yoonse mibotu.

15Eezi nzenzizyo nzyoelede kwiisya. Kobayumya-yumya bantu akubalailila canguzu. Kutabi muntu uukuubausya.

Taitasi 3

Buumi bwa Bukilisito

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Kobayeezya bantu bako kuti kabalibombya kubeendelezi abaleli. Babaswiilile akucita milimo yoonse kabotu-kabotu.

2Batanoosampauli muntu naba ni pe, alimwi kuti batanoozwangani. Baleelede kulibombya alimwi akulemeka bantu boonse.

3Nkaambo aswebo kaindi twakali bafuba-fuba, bataswiilili, basweekede. Twakali bazike bazisusi zyaandeene-andeene. Twakali kukkala muzibi mbuli bbivwe. Bantu bakali kutucimwa aswebo twakali kucimana.

4Pele ciindi bubotu aluyando lwa Leza Mufutuli wesu nizyakayubununwa,

5wakatufutula. Taakatufutula akaambo kamilimo iiluleme njitwakacita pe, pele akaambo kalweengelelo lwakwe. Wakatufutula akusamba kutupa kuzyalwa kupya abuumi bupya kwiindila mu Muuya Uusalala.

6Muli Jesu Kilisito Mufutuli wesu, Leza wakatupa Muuya Uusalala camaanza obilo.

7Wakacita eezi kuti tululamikwe muluse lwakwe akuti tukabone buumi butamani mbotulangila.

8Majwi aaya ngamasimpe. Njanda kuti zintu eezi uzyaambe anguzu kuti basyoma Leza balipe mukucita zibotu zilaampindu akugwasya bantu.

9Pele kokaka nkazyanyo zyabufuba-fuba, twaambo twamazyalani, kuzwangana, kupampanina zyamilawo nkaambo eezi tazigwasyi alimwi nzyabuyo.

10Muntu uukazya, komucenjezya ziindi zyobilo, naa tamvwi, mufutatile.

11Nkaako ulizi kuti muntu uuli boobo ulipotene, ngusizibi, walizula mwini.

Malailile aamamanino

12Ndaakutuma Aatemasi naba Tikikasi kulinduwe, ukafwambaane kuboola kulindime ku Nikopolisi, nkaambo ndikanzide kuyookkalila nkuko ciindi camupeyo.

13Usungwaale kugwasya Zenasi simulawo a Apolosi mulweendo lwabo, ubone kuti kunyina ncobabula.

14Bantu besu baleelede kwiiya kulipa kumilimo mibotu, kutegwa bakonzye kugwasya aayandika lugwasyo, kuti batabi bantu batakwe mpindu.

15Boonse mbotuli aabo balakujuzya. Ubajuzye aabo batuyanda mulusyomo. Leza akubede aaluse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Filimoni

Filimoni 1

1Ndime Paulu, mwaange nkaambo ka Kilisito Jesu, tuli a Timoti mukwesu. Tulakujuzya yebo oyandwa Filimoni similimoma.

2Tulajuzya a Apiya mucizi wesu, a Aakiposi silumambama, antoomwe ambungano iibungana muŋanda yako.

3Leza Taata a Jesu Kilisito Mwami wesu bamubede aaluse akumupa luumuno.

Zyaluyando alusyomo lwa Filimoni

4Ndalumba Leza wangu lyoonse nendikuyeeya mukukomba kwangu,

5nkaambo ndilimvwide kuti ulayanda akusyoma Mwami Jesu abasalali boonse.

6Ndakomba kuti ciindi noaba zyalusyomo lwako bantu bazibisye zibotu zyoonse nzyojisi muli Kilisito.

7Omukwesu, luyando lwako lwandikkomanisya akundiyumya-yumya kapati nkaambo wabukulusya myoyo yabasalali boonse.

Mbwaakakumbilila Onesimasi

8Kwalo cali kukonzeka kuti ndikulailile muli Kilisito nzyoelede kucita.

9Pele akaambo kaluyando ndati nkukumbile, mebo lwangu nde Paulu, ndemunene alimwi ndemwaange nkaambo kakubelekela Kilisito Jesu.

10Ndakukumbila nkaambo ka Onesimasi ooyo wakaba mwanaangu nkeli muntolongo.

11Ciindi cakamana katakwe mulimo kulinduwe, pele sunu ulakonzya kutugwasya toonse tobilo andime.

12Lino ndamuboozya kulinduwe, nkabela mukucita boobo kwakoya aanga yebo ndakutumina amoyo wangu woonse.

13Ndali kuyanda kuti kacikkede ambebo, kuti andikutaukile mucibaka cako ciindi nencili mwaange akaambo kakukambauka Makani Mabotu.

14Nsiyandi kukusinikizya kuti undigwasye pele njanda kuti omwini ulisungule kucita boobo.

15Ambweni Onesimasi wakagwisigwa kulinduwe kwakaindi aaka mukuti ampilukila uzookkalilile anguwe lyoonse.

16Atabi mbuli muzike buyo, pele kapati abe mbuli munyoko uuyandika. Wakandigwasya kapati, pele yebo uyookugwasya kwiindilila, nkaambo mmuntu wako amusyominyoko.

17Aboobo kuti koti ndimweenzinyoko mutambule mbubonya mbonga watambula ndime.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Kuti naa wakakubisizya nikuba kukukweletela, cibe mbuli mulandu wangu.

19Mebo nde Paulu, ndalemba majwi aaya ajanza lyangu ndemwini, ndizookubbadela. Ndacita oobo takuli kukuyeezya ncozi kale kuti cikwelete cako kulindime mbuumi bwako.

20Iiyi, omukwesu, ndiyanda lugwasyo kulinduwe mu Mwami. Ndibukulusye nkaambo ndilasyoma kuti ulacita ncobeni eezyo nzindakukumbila.

21Ndizi kuti ulaindilizya kucita ali nzindakumbila eezi.

22Cabili nceeci, undibambile busena nkaambo ndasyoma kuti Leza ulamvwa kukomba kwanu akundiboozya kulindinywe.

Kujuzya kwamamanino

23Epafulasi walo uuli mbuli mwaangema muli Kilisito Jesu ulakujuzya,

24abalo ba, Maako, Alisitakosi, Dimasi, a Luka basimilimoma balakujuzya.

25Mwami Jesu Kilisito amubede aaluse nyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Bahibulu

Bahibulu 1

Leza ulaamba kwiindila mu Mwanaakwe

1Ciindi cakale-kale Leza wakali kwaamba kuli basikale besu ziindi zinji-zinji munzila zyaandene-andene kwiindila mubasinsimi,

2pele mumazuba aano aamamanino ulaamba kulindiswe kwiindila mu Mwanaakwe. Mulinguwe Leza wakalenga nyika, alimwi ngonguwe ngwaakasala kuti abe mukamwini wazintu zyoonse.

3Walo nguubonya kubala kwabulemu bwa Leza, alimwi ngocinkozya cabube bwa Leza. Nguutabilila zintu zyoonse amajwi aakwe aanguzu. Naakamana kusalazya bantu mukubagwisizya zinyonyoono, wakaakukkala kujulu kubbazu lyalulyo lwa Leza Wabulemu.

Mwanaa Leza mupati kwiinda bangelo

4Mwanaa Leza mupati kwiinda bangelo, alyalo zina ndyaakamupa Leza ndipati kwiinda lyabangelo.

5Nkaambo ino ndilili Leza naakaambide kuli umwi wabangelo kuti,

«Nduwe mwanaangu, sunu ndakuzyala?» Alimwi Leza taakaamba zyamungelo umwi kuti,

«Mebo ndiyooba wisi, awalo uyooba mwanaangu.»

6Pele naakatumya Mwanaakwe munyika, Leza wakati,

«Bangelo ba Leza boonse baleelede kumukomba.»

7Zyabangelo Leza ulati,

«Nguucita bangelo bakwe kufwipuka mbuli luuwo, Basimilimo bakwe ulabacita mbuli mulilo uuvwilima.»

8Pele zya Mwanaakwe ulati,

«O Leza, cuuno cako cabwami ciyooba akutamani. Mubwami bwako ulabeteka cabululami.

9Yebo wakayandisya bululami akusulaika zitaluleme. Aboobo Leza, Leza wako, wakusumpula kwiinda beenzinyoko boonse mukukunanika mafuta cakubotelwa.»

10Alimwi Leza wakati,

«Yebo, O Mwami, nduwe ncobeni wakalenga nyika kumatalikilo. Wakapanga majulu amaanza aako.

11Nyika amajulu ayooloba, pele yebo unooliwo. Zyoonse ziyookulumpala mbuli zyakusama.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Nyika amajulu uyooavunga-vunga mbuli cibaki. Iiyi, ayoosanduka mbuli cakusama.
Pele yebo unooli mbubonya lyoonse, alimwi myaka yako tiigoli pe.»

13Alili Leza taakwe naakaambila umwi wabangelo bakwe kuti,

«Kkala kubbazu lyalulyo lwangu kusikila nkacite basinkondonyoko kuti babe cilyatilo cako.»

14Sena bangelo ba Leza tiili myuuya buyo iimubelekela? Aabo mbatuma kuli baabo bayoojana lufutuko.

Bahibulu 2

Zyalufutuko lupati

1Nkakaambo aako ncotweelede kuswiililisya kapati kuli zeezyo nzyotwakamvwa, kuti ambweni inga twasweeka.

2Majwi aayo Leza ngakaamba kwiindila mubangelo akalisinizizye. Aboobo uuli woonse watakaaswiilila wakaliletela cisubulo ceelede.

3Ino swebo tuyooyokoka buti kuti katutaswiilili zyalufutuko lupati luli boobu? Mwami, mwini nguwakasaanguna kwaamba zyalufutuko oolu, eelyo aabo bakamvwa bakatwaambilisya kuti ngakasimpe.

4Awalo Leza wakali kuyumya bumboni bwabo kwiindila mukucita zitondezyo zyanguzu, zigambya amaleele aamisyobo-misyobo. Alimwi wakabapa zipego zya Muuya Uusalala mbuli mukuyanda kwakwe.

Zyayooyo wakaleta lufutuko

5Lino takuli kubangelo Leza nkwaakapa bulelo bwanyika iiza njotwaamba.

6Pele umwi wakaambisya mu Malembe kuti,

«Ino muntu ncinzi kuti komuyeeya, muntunsi nguni kuti komukwabilila?

7Nikuba kuti kwakaindi kasyoonto wakamucesya kwiinda bangelo bako, pele lino wamupa bulemu abwami

8bwakulela zintu zyoonse.» Lino kwaamba kuti Leza wapa muntu bulelo bwazyoonse caamba kuti kunyina citali mubulelo oobo. Pele kusikila sunu tatuboni muntu keendelezya zintu zyoonse pe.

9Ngotubona buyo ngu Jesu, walo kwakaindi kaniini wakacesegwa kwiinda bangelo, watambula musini wabulemu nkaambo kalufu ndwaakapenga. Zyakaba boobo nkaambo muluse lwakwe Leza wakayanda kuti Jesu afwide bantu boonse.

10Kwakaleelede kuli Leza, wakalenga akukwabilila zintu zyoonse, kuti abikke Jesu kuti alete bana bakwe banji kuzooba aanguwe mubulemu. Wakacita oobo kutondezya kuti Jesu ngo Musololi uulondokede nkaambo kakupenga kwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Ooyo uusalazya bantu kuzwa ku zinyonyoono, abaabo basalazigwa kuzinyonyoono, bajisi Wisi omwe boonse. Nkakaambo aako Jesu ncatausi nsoni kubaita kuti bana bokwesu.

12Mbokuli wakati kuli Leza,

«Ndiyoobaambila bana bokwesu makani aanduwe. Njookutembaula akati kambungano yabo.»

13Alimwi wakati, «Njoosyoma Leza.» Alimwi wakati,

«Ndili waano abantu aabo Leza mbaakandipa.»

14Lino mbokuli kuti bana aabo mbantu banyama abulowa, Jesu lwakwe wakaba muntu mbuli mbabo. Wakacita oobo kuti kwiindila mulufu lwakwe akamunyonyoone ooyo uujisi nguzu zyalufu, uuli ngu Saatani.

15Aboobo wakabaangununa aabo boonse bakali bazike mubuumi bwabo nkaambo kakuyoowa lufu.

16Nkaambo kaako moyo wakwe tuuli kubangelo pe. Pele mbubuli bwaamba Malembe kuti, «Moyo wakwe uli kulunyungu lwa Abulahamu.»

17Eeci caamba kuti wakaba mbuli babunyina munzila zyoonse, mukuti abe Mupaizi Mupati uusyomeka silweengelelo mukumanina Leza milimo kutegwa zinyonyoono zyabantu zilekelelwe.

18Aboobo lino ulakonzya kugwasya aabo basunkwa, nkaambo walo lwakwe wakasunkwa akupenga.

Bahibulu 3

Jesu Mupati kwiinda Mozesi

1Nobakwesu, muli bakwe Leza, nywebo nomwakaitwa kuti mube aabuumi bwakujulu. Amuyeeye zya Jesu, ooyo Leza ngwaakatuma kuba Mutumwa a Mupaizi Mupati walusyomo ndotuzumina.

2Wakali kusyomeka kuli Leza, ooyo wakamusala kucita mulimo ooyu, mbubonya mbuli Mozesi mbwaakali kusyomeka mumulimo wakwe muŋanda ya Leza mboibede.

3Muntu wayaka ŋanda ulalemekwa kwiinda ŋanda. Mbubonya oobo Jesu ulalemekwa kwiinda Mozesi.

4Masimpe ŋanda iili yoonse ilayakwa amuntu umwi. Pele Leza ngomuyaki wa zyoonse.

5Mozesi wakali kusyomeka kuli baŋanda ya Leza mbuli mubelesi, kuti ape bumboni bwazeezyo Leza nzyazooamba kumbele.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Pele Kilisito uuli Mwanaa Leza ulasyomeka mukweendelezya baŋanda ya Leza boonse. Lino swebo tuli baŋanda yakwe, kuti katutaleki kuba basicamba balisumpwida eezyo nzyotulangila.

Kulyookezya kwabantu ba Leza

7Aboobo, mbuli Muuya Uusalala mbuuti,

«Nomumvwa majwi aa Leza sunu buno buzuba,

8mutabi basicinguni mbuli basikale banu mbubakazangilide Leza ciindi nibakamusunka munkanda.

9Oomo basikale banu bakandisunka nikuba kuti bakabona nzindakacita mumyaka iili makumi one.

10Nkaambo kabantu aaba ndakanyema ndakati,

‹Lyoonse mbantu basweekede mumyoyo, alimwi tabatobeli nzila zyangu.›

11Ndakanyema akukonka cabukali kuti,

‹Tabakooyoonjila mukulyookezya kwangu.› »

12Nobakwesu, amulangisisye kuti kutabi uujisi moyo mubi uutasyomi kuti amuzandule kuzwa kuli Leza muumi.

13Kwaambisya, kutegwa umwi wanu atacengwi a cinyonyoono akuba sicinguni, kamugwasyanya buzuba a buzuba, mucite oobo Malembe naaciti kuli ndiswe «Sunu buno buzuba.“

14Nkaambo toonse tulijisi caabilo muli Kilisito kuti twakakatila mulusyomo mane kumamanino ndutwakajisi kumatalikilo.

15Mboobu mbwaaamba Malembe alati,

«Nomumvwa majwi aa Leza sunu buno buzuba, mutabi basicinguni mbuli basikale mbubakazangilide Leza.»

16Mbaani aabo bakamvwa majwi aa Leza akumuzangila? Tee mbabaabo boonse bakasolwedwa a Mozesi kuzwa mu Ijipiti?

17Alimwi mbaani aabo bakamunyemya Leza kwamyaka iili makumi one? Tee mbabaabo bakacita zinyonyoono bali aamitumba yakasyaala mikwili-mikwili munkanda?

18Ciindi Leza naakakonka cabukali wakati, «Tabakooyoonjila mukulyookezya kwangu.» Ino wakali kwaambila bani? Wakali kwaambila baabo bakamuzangila.

19Aboobo twabona lino kuti tiibakakonzya kunjila nkaambo tiibakali kusyoma pe.

Bahibulu 4

© 1996, Bible Society of Zambia.

[1]Cisyomezyo ca Leza cakuti tunjile mukulyookezya nkwaakatubambila nkocicili. Aboobo amucenjele kuti kutabi umwi wanu uutikakacilwe kunjila.

[2]Kayi aswebo twakamvwa Makani Mobotu mbubonya mbuli mbabo. Pele balo tiibakajana mpindu mubukambausi oobo, nkaambo bakamvwa buyo, tiibakasyoma pe.

[3]Swebo notusyoma lino twanjila mukulyookezya ooko mbubwaamba Leza kuti,

«Ndakakalala akukonka cabukali kuti,

‹Tabakooyoonjila mukulyookezya kwangu.› » Wakaamba oobo nikuba kuti wakalimanizizye kale milimo yakwe yoonse naakalenga nyika.

[4]Tee amwi kulaambwa mu Malembe zyabuzuba bwaciloba kuti, «Leza wakalyookezya mubuzuba bwaciloba kuzwa kumilimo yakwe yoonse.»

[5]Tee kujatikizya makani aaya wati, «Tabakooyoonjila mukulyookezya kwangu.»

[6]Leza wakabamba kuti bamwi banjile mukulyookezya ooko. Pele aabo bakamvwa Makani Mabotu tiibakanjila nkaambo tiibakaswiilila.

[7]Ncenciceeco Leza ncaakabikka bumwi buzuba, oobo mbwati, «Sunu buno buzuba.» Leza wakali kwaamba zyabuzuba oobu ciindi muli Devedi, nikwakainda myaka minji, naakaamba majwi aalya ngutwaamba kale kuti,

«Nomumvwa majwi aa Leza sunu buno buzuba, mutabi basicinguni.»

[8]Kuti naa Josyuwa naakasolweda bantu mukulyookezya ooko, Leza musule lyakooko naatakaamba zyabuzuba bumbi pe.

[9]Mbombubo kuli kulyookezya kubantu ba Leza mbubuli mbwaakalyookezya Leza buzuba bwaciloba.

[10]Nkaambo kufumbwa ooyo uunjila mukulyookezya kwa Leza walyookezya kuzwa kumilimo yakwe, mbuli Leza mbwaakalyookezya kuzwa kumilimo yakwe.

[11]Aboobo aswebo atusoleke kunjila mukulyookezya ooko, kuti ambweni inga umwi ulakacilwa kunjila akaambo kakutaswiilila.

[12]Nkaambo Majwi aa Leza ngabuumi alimwi nganguzu. Alabosya kwiinda panga likwengedwe koonse-koonse. Alayasa mane kwaandaanya buumi amuuya alimwi kwaandaanya zifuwa amooma. Alimwi alabeteka mizeezo aziyanda moyo.

[13]Taakwe niciba comwe cisisidwe kuli Leza, pele zyoonse zili antangalala akuvumbulwa kulinguwe, ngotweelede kupandulwida zyoonse nzitwakacita.

Jesu Mupaizi Mupati kwiindilila

[14]Lino atujatisye lusyomo ndotuzumina. Nkaambo tulijisi Mupaizi Mupati kwiindilila, walo wakainka akuyoosika kujulu kwini-kwini kwa Leza. Ooyo ngu Jesu, Mwanaa Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Tatujisi Mupaizi Mupati uutakonzyi kutufwida lubomba mubuteteete bwesu. Mupaizi wesu wakasunkwa munzila zyoonse, mbubuli mbotusunkwa swebo. Pele taakwe naakabisya pe.

16Lino atube aacamba swebo, tuswene kucuuno cabwami ca Leza waluse. Ooko tuyootambula lweengelelo akujana luse lwakutugwasya ciindi notubula.

Bahibulu 5

1Lino mupaizi mupati uuli woonse ulasalwa kuzwa kubantu, eelyo ulacitwa kuti kababelekela mulimo akubaiminina kuli Leza. Mulimo wakwe ngwakupa zipego azipaizyo zyazinyonyoono zyabo.

2Nkaambo kakuti awalo lwakwe mwini ulijisi buteteete, ulakonzya kubabeda aalubomba aabo banyina ncobazi basweekede.

3Mukuti awalo ulijisi buteteete, nkaambo kaako uleelede kupa cipaizyo cazinyonyoono zyakwe mwini, kutali buyo zyabantu pe.

4Taakwe muntu uulisala lwakwe mwini kuba mupaizi mupati pe. Pele ulaitwa a Leza mbuli bwakaitwa Aloni.

5Mbubonya oobo alakwe Kilisito taakwe naakalipa mwini bulemu bwakuba Mupaizi Mupati pe. Pele Leza nguwakamwaamba kuti,

«Nduwe mwanaangu, sunu ndakuzyala.»

6Mbubonya mbwaamba alimwi kuti,

«Unooli Mupaizi akutamani. Bupaizi bwako mbwamusyobo wa Melikezedeki.»

7Jesu naakali muntu ansi aano wakali kupa zilombyo akukumbila cakoongolola amisozi kuli Leza. Leza wakalijisi nguzu zyakumufutula kuzwa kulufu, eelyo nkaambo kakuti Jesu wakalitesya akulipa, Leza wakamuswiilila.

8Pele nikuba kuti wakali Mwanaa Leza, wakatondezya kuswiilila kwiindila mukupenga kwakwe.

9Naakamanizizya limwi milimo yakwe, wakaba Silufutuko lutamani kuli baabo boonse bamuswiilila.

10Nkabela Leza wakamubikka kuti abe Mupaizi Mupati, mbubonya mbuuli bwamusyobo wa Melikezedeki.

Wabacenjezya kuti batasiyi lusyomo lwabo

11Lino mpaali makani manji-manji ngotukonzya kwaamba ali zeezi, pele nciyumu kwaapandulula kulindinywe, nkaambo muli basicinguni.

12Nikuba kuti ciindi cakkwana cakuti nimwali kukonzya kwiisya bamwi, pele muciyandika kuti umwi amwiisye ziiyo zitaanzi zya Majwi aa Leza. Mweelede kupegwa mukupa mubusena bwazilyo ziyumu-yumu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lino muntu uuli woonse uunywa buyo mukupa uli mbuli mwana muvwanda, nkokuti tanaziba njiisyo zyaamba zyabululami.

14Pele zilyo ziyumu-yumu nzyabantu basimide. Mukubelesya maanu aabo bakalizibizya kwaandaanya zibotu azibi.

Bahibulu 6

1Atuye kumbele mukwaamba makani aelede basimide. Tutali kwiide kupilukila kwaamba zyantalisyo yakweempa akusiya milimo yabuyo kuti ambweni iinga tulasyoma cabuyo muli Leza,

2munjiisyo zyakusalazya, zyakubikka maanza, zyakubuka kwabafu, azyalubeta lutamani.

3Atuye kumbele! Eelyo, eeci ncotuticite kuti naa Leza wazumina.

4Pele tacikonzeki kuboozya aabo bakasowa lusyomo kuti beempe. Leza wakalibamunikilide kale, nkabela bakalabila cipego cizwa kujulu, abalo bakatambula Muuya Uusalala.

5Bakalabila kale bubotu bwa Majwi aa Leza, alimwi bakazimvwa kale nguzu zyaciindi ciciza.

6Bafutatila Leza, eelyo mukucita boobo bacita mbuli kuti bakankamina Mwanaa Leza aciingano akumusampaula antangalala.

7Lino Leza ulaleleka muunda uutambula mvula kanji-kanji akuzyalila balimi micelo mibotu.

8Pele kuti muunda ooyo kuuzyala mamvwa azincenya ngwabuyo. Uli aafwiifwi kusinganyizigwa a Leza, eelyo ulanyonyoonwa amulilo.

9Kwalo notwaamba bobuya, nobayandwa, tatudonaiki andinywe. Tulizi kuti mulaazileleko zimutola kulufutuko.

10Nkaambo Leza mmululami. Takonzyi kuluba milimo njomwakacita, aluyando ndomwakatondezya nkaambo kazina lyakwe, ambomwakabelekela Bakilisito asunu mucibabelekela.

11Kuyanda kwesu kupati nkwakuti umwi aumwi wanu ataleki kutondezya busungu oobu mane kumamanino, kuti zikacitike nzyomulangila.

12Tatuyandi kuti mutokwaale, pele mube mbuli baabo bayookona Leza nzyaakasyomezya kwiindila mukusyoma akukkazika moyo kwabo.

Cisyomezyo camasimpe ca Leza

13Lino Leza naakapa cisyomezyo kuli Abulahamu, wakakonkezya muli lwakwe mwini. Wakacita oobo nkaambo taakwe uumbi mupati kwiinda nguwe ngwaakali kukonzya kubanda mucikonke cakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Eelyo wakati, «Ndasyomezya kuti njookuleleka alimwi njoovuzya lunyungu lwako.»

15Lino Abulahamu wakalindila cakukkazika moyo, aboobo wakatambula eezyo Leza nzyaakasyomezya.

16Bantu balakonka muzina lyamuntu uubainda, eelyo cikonke calusinizyo cili boobo cimana kukazyanya koonse.

17Lino Leza wakali kuyanda kusinizya kuli baabo bayookona eezyo nzyaakasyomezya kuti taakwe nayoocinca cisyomezyo cakwe pe. Ncenciceeco wakasinizya mucisyomezyo cakwe naakakonka.

18Lino kuli zintu zyobilo, zitakonzyi kucinca, eezi ncisyomezyo acikonke, alimwi Leza takonzyi kubeja ali nzizyo. Aboobo Leza wakali kuyanda kuyumya-yumya ndiswe, swebo nitwakatijila kulinguwe, mukuti tukakatile kululangilo ndwaakatupa.

19Lulangilo oolu tulilujisi cakutazungaana mbuli musemu wabuumi bwesu. Lutusisya kujulu kuŋanda ya Leza kwiinda mucisitilizyo akunjila kubusena busalalisya mukati mwini.

20Nkaambo kandiswe Jesu wakasaanguna kuunka ooko, waakuba Mupaizi Mupati walyoonse, mbuli bwamusyobo wa Melikezedeki.

Bahibulu 7

Mupaizi Melikezedeki

1Melikezedeki wakali mwami waku Salemu alimwi wakali mupaizi wa Leza Sijulu lyamajulu. Ciindi Abulahamu naakali kupiluka kuzwa kulumamba ndwaakaakuzunda bamami, Melikezedeki wakaswaangana anguwe akumuleleka.

2Abulahamu wakapa Melikezedeki kwakkumi kwazintu nzyaakasaala zyoonse. Bupanduluzi bwazina lya Melikezedeki nkuti «Mwami wa Bululami.» Pele alimwi wakali Mwami wa Salemu, nkokwaamba kuti «Mwami wa Luumuno.»

3Zyawisi abanyina nibaba bazyali babo taakwe uuzizi. Wakali mbuli uunyina matalikilo naaba mamanino aabuumi bwakwe. Uli mbuli Mwanaa Leza, mmupaizi lyoonse akutamani.

4Lino mwabona kuti muntu ooyu Mmupati ncobeni! Abulahamu sikale wesu wakamupa kwakkumi kwazyoonse nzyaakasaala mulumamba.

5Awalo Mulawo ulati Balevi bali mbapaizi kabapegwa kwakkumi kuzwa ku Baisilayeli. Bakali kutambula kuzwa kuli basicisinyina, nikuba kuti abalo mbalunyungu lwa Abulahamu.

6Lino Melikezedeki taakwe naakali wamukowa wa Balevi pe, pele kuzwa kuli Abulahamu wakatambula kwakkumi eelyo wakaleleka Abulahamu ooyo wakatambula cisyomezyo ca Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

7Aboobo kakunyina akudonaika, tulizi kuti ooyo uuleleka mmupati kwiinda ooyo uulelekwa.

8Kwaamba zyabapaizi bakali kutambula kwakkumi baya, mbantu bafwa. Pele kwaamba zya Melikezedeki, Malembe amwaamba kuti muntu uupona.

9Kapati tulakonzya kwaamba boobu kuti ciindi Abulahamu naakapa kwakkumi, Levi (uujisi mukowa uupegwa kwakkumi) awalo wakapa kwakkumi.

10Nkaambo Levi taakanazyalwa, pele tulakonzya kwaamba kuti wakali mumubili wawisi Abulahamu, ciindi Melikezedeki naakaswaangana anguwe.

11Lino milawo yakatambula Baisilayeli yakakkazikizidwe abupaizi bwa Balevi. Nicakali kukonzeka kulondoka mubupaizi oobu, nikwatakayandika bupaizi bumbi mbuli bwamusyobo wa Melikezedeki, bwiindene abobuya bwa Aloni.

12Mbuli bupaizi mbubwacinca, awalo Mulawo mbubonya.

13Nkaambo Mwami wesu waambwa waawa wakali wamusyobo uumbi waandeene. Alimwi kunyina naba omwe wamukowa ooyo wakabeleka mulimo wabupaizi kucipaililo pe.

14Tulizi kuti Mwami wesu uzwa kumusyobo wa Juda, alimwi Mozesi taakagama mukowa ooyo naakali kwaamba zyabupaizi pe.

Mupaizi uuli mbuli Melikezedeki

15Kucinca kwabupaizi kwalibonya antangalala, twabona kuti kwasika mupaizi uumbi uuli mbuli Melikezedeki.

16Walo taakaba mupaizi kweendelana amulawo waamba zyabuzyalwe bwabupaizi pe. Pele wakaba mupaizi kwiindila munguzu zyabuumi bwakwe butamani.

17Nkaambo Malembe alati,

«Unooli Mupaizi akutamani. Bupaizi bwako mbwamusyobo wa Melikezedeki.»

18Aboobo mulawo wakaindi wasiigwa nkaambo ucinyina nguzu alimwi tuugwasyi.

19Kayi Mulawo taakwe niwakalondola muntu naba omwe pe. Pele mubusena bwawo tulaalulangilo lwiindilila, alimwi alulangilo oolu tulaswena aafwiifwi kuli Leza.

20Cimbi cipati ncakuti Leza wakakonka. Bapaizi bamwi bakali kwiide kuba bapaizi kakunyina cikonke.

21Pele Jesu wakaba Mupaizi kwiindila mucikonke, Leza naakati kulinguwe,

«Mwami Leza wakakonkezya, alimwi takonzyi kucinca muzeezo wakwe wakuti,

‹Unooli mupaizi akutamani.› »

22Aboobo Jesu nguutusinizizya cizuminano ciinda kubota.

© 1996, Bible Society of Zambia.

23Mpokuli akwaandaana kumbi. Aabo bapaizi bamwi bakali banji, nkaambo bakali kufwa. Aboobo cakali kubakacila kutola aambele mulimo wabo.

24Pele Jesu nkwali lyoonse, nkabela mulimo wakwe wabupaizi tuumani pe.

25Nkaambo kaako walo ulakonzya kubafutwida limwi aabo baswena aafwiifwi kuli Leza kwiindila mulinguwe, nkaambo ulapona lyoonse kuti abakombelezezye.

26Cakayandika kuti tube a Mupaizi Mupati uuli boobu uusalala, uutakwe butongo naa kampenda, uuzandwidwe kuzwa kuli basizibi, alimwi uusumpwidwe kwiinda zyoonse zyakujulu.

27Nkabela tali mbuli bapaizi bapati bamwi pe. Teelede kutuula zipaizyo mazuba oonse akaambo kazinyonyoono zyakwe, amana azinyonyoono zyabantu. Nkaambo wakacita oobo naakalyaaba kuba cipaizyo lomwe ciindi naakalituula lwakwe mwini.

28Mulawo wakabikka bantu bateteete kuti babe bapaizi bapati. Pele majwi Leza ngaakakonkezya musule aamilawo eeyo akabikka Mwanaakwe uulondokede, kuti abe Mupaizi Mupati akutamani.

Bahibulu 8

Jesu Mupaizi Mupati

1Makani meni-meni azeezyo nzyotwaamba ngakuti tulijisi Mupaizi Mupati uuli bobuya, uukkede kululyo lwacuuno ca Leza Mupati kujulu.

2Ngonguwe uubeleka mu Busena Busalalisya, nkokuti mutente lini-lini lyakayakwa a Mwami Leza lwakwe, kutali amuntu pe.

3Mupaizi Mupati oonse ulabikkwa mumulimo wakutuula zipego akupaizya banyama kuli Leza. Eelyo awalo Mupaizi Mupati wesu uleelede kuba aacintu cimwi cakutuula.

4Kuti naali munyika, naatali mupaizi akasyoonto pe, nkaambo mpobali kale bapaizi aabo batuula zipego zyaambwa aamulawo.

5Milimo njobacita bapaizi ili mbuli cimvule cikozyanya azyakujulu. Mazuba aalya Mozesi naakali kuyanda kuyaka tente, Leza wakamwaambila kuti, «Bona kuti waliyaka akucita zyoonse mbuli mbookalaililwa akutondezegwa acilundu.»

6Pele lino Jesu wakapegwa bupaizi bupati bwiinda bwakaindi buya, acalo cizuminano nceendelezya akati ka Leza ncibotu kwiinda cakaindi nkaambo zisyomezyo zyaco zilainda.

7Kuti eeco cizuminano cakusaanguna nicalilondokede, nikwatayandika cabili.

8Pele Leza wajana kuti bantu bakwe tabalondokede ncaati,

«Mazuba ayoosika, mbwaamba Mwami Leza, nenjoocita cizuminano cipya abantu ba Isilayeli, abantu ba Juda.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Tacili cizuminano cili mbuli ncindakacita kuli basikale babo pe, ciindi nindakabasolweda kubagwisya mucisi ca Ijipiti. Pele mukuti balo tiibakabamba cizuminano cesu, ambebo nsiindakababamba pe, mbwaamba Leza.

10Lino nceeci cizuminano eeco ncentipange abantu ba Isilayeli mazuba aaza, mbwaamba Leza. Njoobikka mulawo wangu mumizeezo yabo, njooulemba mumyoyo yabo. Njooba Leza wabo, abalo bayooba bantu bangu.

11Taakwe uuciyooiisya mweenzinyina. Taakwe uuciyooiisya munyina kuti azibe Mwami Leza. Boonse bayoondiziba lwabo beni, mwana amupati.

12Njoobafwida luzyalo akulekelela zibi zyabo. Nsikaziyeeyi limbi zinyonyoono zyabo pe.»

13Lino mukwaamba majwi aakuti, «Cizuminano cipya,» Leza watondezya kuti cakaindi tacicikwe mulimo. Alimwi kufumbwa cintu citakwe mulimo akusopoka, cili aafwiifwi kuloba.

Bahibulu 9

Zyakukomba kwaansi aano akwakujulu

1Lino cizuminano citaanzi cakalijisi milawo yaco yabukombi alimwi busena bwaco bwakukombela bwakayakwa abantu.

2Kwakayakwa tente eelyo lyakasaanguna nkabela mukati mwakali lambe, tebule acinkwa cakapedwe kuli Leza. Lyakali kutegwa busena busalala.

3Kuzwa waawo mukati mwini-mwini kunze aacisitilizyo cabili momwakali kwiitwa kuti busena busalalisya.

4Mubusena oobu mwakali cipaililo cangolida aakali kutentelwa tununkilizyo, alimwi mwakali bbokesi lya cizuminano, lyakazilulwidwe angolida mbolibede. Mukati kabbokesi mwakali kabiya kangolida kajisi mana mukati, amusako wa Aloni wakasonsede matu uulya, alimwi kwakali amabwe obilo aakapapalete aakalembedwe milawo iili kkumi.

5Nkabela atala lyabbokesi eeli kwakalibikkidwe bakelibu bobilo bakali kubonya bulemu bwa Leza. Mababa aabo akali kuvumbilila civunisyo cabbokesi aakalikulekelelelwa zinyonyoono. Pele lino tatukonzyi kumupandulwida zintu eezi zyoonse mbozibede.

6Mboobu mbucakabede mutente. Bapaizi balanjila mukati mukumana milimo yabo yabupaizi.

7Pele Mupaizi Mupati alikke nguwakali kunjila mukati mwini-mwini, lino wakali kunjila lomwe buyo amwaka. Taakali kunjila buyo katatoleleli bulowa. Bulowa oobo wakali kubutuula kuli Leza akaambo kakwe mwini alimwi akaambo kazibi nzibakacita bantu mukutaziba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Munzila eeyi Muuya Uusalala ulaiisya cakusalazya kuti kunyina nzila iimbi yakunjila mu Busena Busalalisya naa Busena Busalala kabuciliko.

9Aboobo eeci ncikozyanyo kubantu basunu. Nkokwaamba kuti zipego azituuzyo zyakupaizya kuli Leza tazikonzyi kulondola moyo wamuntu uukomba pe.

10Nkaambo nzyakulya, zyakunywa, azyamilawo yakulisalazya yaandeene-andeene. Aaya oonse mmalailile buyo aaamba zyamubili, zyakujatilila buyo mane kusikila ciindi Leza nayoobamba zintu zyoonse bupya.

11Pele Kilisito wakasika kale, ngo Mupaizi Mupati wazintu zibotu ziliwo lino. Tente oomo mwabelekela ndyabulemu alimwi lililondokede kwiindilila. Tiilyakabambwa amaanza aabantu, nkokwaamba kuti, tente eeli talili lyaansi aano pe.

12Ciindi naakaakunjila mutente akunjilila limwi mubusena busalalisya, taakwe naakatolelezya bulowa bwampongo naa bwaboombe kutuula zipaizyo, pele walo (Kilisito) wakatola lomwe buyo bulowa bwakwe mwini, eelyo wakatubambila lununuko lutamani.

13Lino bulowa bwampongo abwabapoho alimwi atwe lyamoombe mupwizi zisansailwa aabantu batasalali mumulawo. Eezi zilagwisya busofwaazi bwabo.

14Masimpe bulowa bwa Kilisito bulakonzya kutucitila ziinda! Mu Muuya uutamani wakalituula lwakwe mbuli cipaizyo cilondokede kuli Leza. Bulowa bwakwe busalazya myoyo yesu kuzwa kumilimo yabuyo, kutegwa tubelekele Leza Uupona.

Zyacizuminano cipya

15Nkaambo kaako Kilisito wakaba Sikuyanzanya wacizuminano cipya kutegwa aabo bakaitwa a Leza bakatambule lukono lutamani ndwaakasyomezya. Eezi zyakaba boobu nkaambo kalufu lwa Kilisito, lunununa bantu kuzwa kuzibi nzyobakacita kabacili mucizuminano cakaindi.

16Lino kumakani azintu zyakasyomezegwa kukonwa, tazikonwa kacilanga sikukonya pe. Ziyookonwa ciindi aakufwa.

17Nkaambo takukonwa muntu nacipona, kukonwa afwa.

18Nkankakaako acalo cizuminano cakaindi ncicatakacitwa kakunyina kutila bulowa.

19Cakusaanguna Mozesi wakaambila Baisilayeli Mulawo woonse wa Leza. Kuzwa waawo wakabweza bulowa bwaboombe, bwampongo amaanzi, wakasansaila aabbuku lya Mulawo aabantu. Kucita oobu wakabelesya ansinsa yaangidwe aboya bwambelele busalala pyu.

20Lino wakati, «Oobu mbobulowa businizya cizuminano eeco Leza ncaakamulailila kuti muciswiilile.»

21Munzila njiyonya Mozesi wakasansaila bulowa atente aazintu zyoonse zyakali kubelesegwa mukukomba.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Masimpe, kweendelana a Mulawo, zintu zilasalazigwa abulowa. Aboobo zinyonyoono tazilekelelwi kakutakwe kutilwa kwabulowa.

Cipaizyo ca Kilisito ncecigwisya zinyonyoono

23Lino mbokunga zikozyanyo zyazyakujulu zyakali kusalazigwa munzila iili boobu, nkokuti zyakujulu zini ziyandika cipaizyo cimbi ciinda zeezyo.

24Kilisito taakwe naakanjila mubusena busalala bwakukombela bwakayakwa amaanza aabantu, buli ncikozyanyo buyo cabusena bwakujulu. Pele wakanjila mujulu mwini-mwini, kuti lino katwiiminina kuli Leza.

25Mupaizi Mupati wa Bajuda ulanjila mubusena busalalisya lomwe amwaka abulowa bwabanyama, butali bwakwe. Pele Kilisito taakanjila kuti kalipaizya lyoonse.

26Nkaambo nikwali kunga ulapenga ziindi zinji-zinji kuzwa kumalengelo aanyika. Pele lino wakalibonya lomwe buyo kwiiminina boonse kumamanino aamusela kuti agwisye zinyonyoono kwiindila kukulipaizya lwakwe mwini.

27Muntu omwe-omwe ulafwa lomwe buyo, kuzwa waawo ndubeta.

28Mbubonya awalo Kilisito wakalituula lomwe kuti ayumune akugwisya zinyonyoono zyabantu. Alimwi uyoolibonya ciindi cabili. Tabooleli kugwisya zinyonyoono pe, pele uyooboolela kufutula aabo bamulindilila.

Bahibulu 10

1Lino Mulawo ncimvule buyo cazileleko ziciboola, kutali zileleko zini-zini lwazyo. Zipaizyo zilapegwa munzila yomwe buyo mwaka amwaka. Pele Mulawo tiiwakakonzya kubasalazya baza kuli Leza muzipaizyo eezyo.

2Nikwakali kuti bantu bakomba Leza kabasalazigilwa limwi, nibatali kulimvwa kuti mbaasizibi, alimwi nibatacili kupa zipaizyo.

3Pele mbuli mbokubede, zipaizyo ziyeezya bantu zibi zyabo mwaka amwaka.

4Nkaambo bulowa bwabapoho abwampongo tabukonzyi kugwisya zinyonyoono.

5Nkaambo kaako Kilisito naakasika ansi aano, wakaamba kuti,

«Toyandi zipaizyo azituuzyo, pele wandibambila mubili.

6Tookabotelwa muzipaizyo zyakutenta azipaizyo zipaizigwa zyakugwisya zinyonyoono.

7Mpoonya mebo ndakati, ‹Ndime uno, ndaza kuzoocita nzyoyanda, O Leza, mbubonya mbuli mbokulembedwe zyandime mubbuku lya Mulawo.› »

8Kusaanguna Kilisito wakaamba kuti, «Yebo Leza, toyandi zipaizyo, niziba zituuzyo niziba zipaizyo zyakutenta, niziba zipaizyo zyakugwisya zinyonyoono.» Wakaamba boobo nikuba kuti Mulawo nguuamba kuti zipegwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Pele musule wakati, «Ndime uno, ndaza kuzoocita nzyoyanda.» Aboobo Kilisito wakagwisya zipaizyo zyakaindi kuti mubusena bwazyo abikke cipaizyo cipya.

10Nkaambo kakuti Jesu Kilisito wakacita eezyo Leza nzyaakayanda kuti acite, twasalazigwa acipaizyo camubili wakwe, ncaakapa lomwe buyo.

11Mupaizi wa Bajuda wakali kwiima akucita milimo yakwe yabupaizi mazuba oonse, alimwi wakali kutuula cipaizyo camusyobo omwe ziindi zinji-zinji. Pele zipaizyo eezi taakwe nizyakali kukonzya kugwisya zinyonyoono pe.

12Nkaako Kilisito wakapa lomwe buyo cipaizyo cakugwisya zinyonyoono. Cipaizyo eeco ncalili alili. Amane wakaakukkala kubbazu lyalulyo lwa Leza.

13Lino ooko ulalindila mane kusikila Leza akabikke basinkondonyina kuti babe cilyatilo camaulu aakwe.

14Acipaizyo comwe buyo wabacita kuti babe balondokede akutamani aabo mbaasalazya.

15Muuya Uusalala awalo ulatupa bumboni oobu. Kusaanguna ulati,

16«Eeci ncecizuminano ncetikapangane ambabo caakumana ciindi eeco, mbwaamba Mwami Leza. Njoobikka mulawo wangu mumyoyo yabo, nkabela njooulemba amizeeezo yabo.»

17Eelyo wakati,

«Nsikaziyeeyi limbi zinyonyoono zyabo amilimo mibi njobacita.»

18Nkaambo Leza walekelela zyoonse eezi, takuciyandiki cipaizyo cakugwisya zinyonyoono pe.

Atuswene aafwiifwi a Leza

19Nkaambo kaako, bakwesu, tulakonzya kunjila mubusena busalalisya nkaambo kabulowa bwa Jesu.

20Wakatujalwida nzila mpya yabuumi kwiinda mucisitilizyo cili mubili wakwe.

21Mukuti tulijisi Mupaizi Mupati uulela ŋanda ya Leza,

22atuswene aafwiifwi kuli Leza amyoyo iilondokede alusyomo lwini-lwini. Myoyo yesu isalazigwe kiitakwe butongo, ayalo mibili yesu kiisambide amaanzi aasalala.

23Atujatisye luzumino lwakulangila nkotujisi, tutabi notuzungaana pe, nkaambo ooyo walo wakasyomezya ulasyomeka.

24Aboobo katunga katuyeeyana, katugwasyanya, katutondezya kuyandana alimwi akucita milimo mibotu.

25Tutaleki cilengwa cakuswaangana antoomwe, mbuli bamwi bali aaciyanza cakulengaana. Pele katuyumizyanya, katucita oobo nkaambo tulibwene kuti buzuba bwa Kilisito buli aafwiifwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Lino kuti naa katubisya caali katuli tulizizi zyakasimpe, kucinyina cipaizyo cimbi cinga capegwa nkaambo kazinyonyoono.

27Aawo casyaala kunyina cimbi pe, pele nkulindila cakuyoowa lubeta amulilo uuyoosya uuzikunyonyoona basinkondonyina Leza.

28Kufumbwa muntu uutatobeli Mulawo, ulajaigwa kakunyina lweengelelo, kuti wajanwa mulandu kukusinizya kwabakamboni bobilo naa botatwe.

29Ino ciyooba buti kumuntu uusampaula Mwanaa Leza, uunyansya bulowa bwacizuminano ca Leza cimusalazya kuzwa kuzinyonyoono zyakwe, uutukana Muuya Uusalala waluse? Cisubulo camuntu ooyo ciyooindilila kapati.

30Nkaambo tulimuzi wakaamba kuti, «Amundilekele, njoolibweedezezya ndemwini.» Alimwi wakaamba kuti, «Leza uyoobeteka bantu bakwe.»

31Ncintu ciyoosya kuwida mumaanza aa Leza Muumi!

32Amuyeeye mazuba aakamana. Mumazuba aayo, nimwakamunikilwa a Leza, mwakapenzegwa azintu zinji-zinji. Nikuba boobo mwakakonzya kwiima.

33Cimwi ciindi mwakali kusampaulwa akupenzegwa caantangalala. Cimwi ciindi mwakali kupenga abaabo bakali kupenzegwa mbubonya.

34Mwakabafwida luzyalo aabo bakali baange muntolongo, alimwi mwakali kubalekela cakubotelwa aabo bakali kumunyanga lubono, nkaambo mwakalizi kuti nywebo mulijisi lubono lubotu kapati oolo luya kuba akutamani.

35Aboobo mutasowi busicamba bwanu, nkaambo ciyoomuletela bulumbu bupati.

36Muleelede kukakatila kuti mucite ziyanda Leza kutegwa mukatambule nzyaakasyomezya.

37Mbuli bwaamba Malembe kuti,

«Kwasyaala kaindi kaniini buyo, eelyo ooyo sikuboola ulaboola, takoomuka pe.

38Muntu ngwindaamba kuti mululami uyoopona alusyomo. Pele naa akapilukile musule, mebo nsikamukkomanini pe.»

39Swebo tatuli baabo bapilukila musule akunyonyoonwa, pele tuli baabo basyoma alimwi bayoofutulwa.

Bahibulu 11

Zyalusyomo

1Lino kusyoma nkutadonaika azintu nzyotulangila akusinizya kuti zintu nzyotutaboni nkozili ncobeni.

2Nkaambo kalusyomo oolu basikale bakamubotezya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Alusyomo tulaziba kuti nyika yakalengwa amajwi aa Leza. Aboobo zintu eezi nzyotubona, zyakalengwa kuzintu nzyotutakonzyi kubona.

4Alusyomo Abela wakapa kuli Leza cipaizyo citambulika kwiinda ca Kaini. Abela wakazuminwa kuti mmululami nkaambo Leza mwini wakaba kamboni mukutambula zipo zyakwe. Akaambo kalusyomo lwakwe Abela ucaambaula asunu, nikuba kuti ulifwide.

5Alusyomo Enoki wakatolwa kujulu, taakafwa pe. Kwiina muntu wakamujana, nkaambo Leza wakamutola kujulu. Malembe atwaambila kuti Enoki katanatolwa kujulu, wakali kubotezya Leza.

6Taakwe muntu uukonzya kubotezya Leza katakwe lusyomo. Nkaambo kufumbwa uuswena kuli Leza uleelede kuzumina kuti Leza mpali, alimwi akuti ulapa bulumbu kuli baabo bamuyandaula.

7Alusyomo Nowa wakaswiilila kucenjezya kwa Leza kwaamba zintu zyakacili kuyooza nzyaatakali kukonzya kubona. Wakayaka bbwato kuti walo amukwasyi wakwe bafutulwe. Mukucita boobo Nowa wakazula baansi alimwi wakatambula bululami Leza mbwapa baabo bamusyoma.

8Alusyomo Abulahamu wakaswiilila ciindi Leza naakamwiita kuti aye kucisi cimbi eeco ncaakamusyomezya kuti uyoomupa. Wakasiya cisi cakwe katezi kuti uya kuli.

9Alusyomo wakaakukkala mucisi Leza ncaakamusyomezya mbuli mweenzu. Izaka a Jakobo bakatambula cisyomezyo ca Leza eeco, bakali kukkala mumatente mbuli Abulahamu.

10Nkaambo Abulahamu wakali kulangila munzi uumbi uulaantalisyo njumu, wakayeeyegwa akuyakwa a Leza.

11Alusyomo awalo Sala wakakonzya kujana mwana kali mucembele kale. Wakasyoma Leza kuti uyoobamba cisyomezyo cakwe.

12Aboobo kumuntu omwe wakamanide kale, kuli Abulahamu kwakazwa mazyalani aabantu banji batabaliki mbuli nyenyezi zyakujulu amusenga wakunkomwe yalwizi.

13Boonse bantu aaba bakali kusyomeka kusikila bafwa. Tiibakatambula zintu Leza nzyaakabasyomezya, pele bakazibonena buyo alaale akuzitangalila. Bakalizi kuti ansi aano bakali buyo beenzu batakkalilili.

14Mbubakaamba boobo bakacisalazya kuti balangila cisi cabo cibagaminine.

15Tabayeeyi kupiluka kucisi ncibakasiya pe. Kuti nibali kuyeeya, nibali kunga bajana ciindi cakupiluka.

16Peepe, twabona kuti balangila cisi cimbi cibotu kwiindilila, eeci ncisi cakujulu. Nkaako Leza tausi nsoni kwaambwa kuti ngu Leza wabo, nkaambo nguwakabayakila munzi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Alusyomo Abulahamu wakatituule Izaka mbuli cipaizyo ciindi Leza naakamusunka. Nikuba kuti wakali yooyo Leza ngwaakapede cisyomezyo, pele wakalilibambilide kale kumutuuzya mbuli cipaizyo mwanaakwe alikke buyo.

18Zyamwana ooyo Leza wakaambide kuti, «Muli Izaka moyoojana lunyungu.»

19Abulahamu wakali kusyoma kuti Leza ulakonzya kubusya mufu. Aboobo tulakonzya kweezya kuti wakatambula Izaka mbuli wabusigwa kubafu.

20Alusyomo Izaka wakaleleka Jakobo a Isau akubasyomezya kuti bayootambula zileleko zibotu kumbele.

21Alusyomo Jakobo naakali aafwiifwi kufwa, wakaleleka bana boonse bobilo ba Josefa, mpawo wakasiminina amusako wakwe, walumba Leza.

22Alusyomo Josefa, naakali aafwiifwi kufwa, wakaamba kuti caakuba ciindi Baisilayeli bayoolonga mu Ijipiti. Wakabalailila mbobakeelede kuyoocita amafuwa aakwe.

23Alusyomo bazyali ba Mozesi naakazyalwa bakamusisa kwamyezi yotatwe, nkaambo bakabona kuti mwana mubotu. Tiibakayoowa mulawo wamuleli pe.

24Alusyomo Mozesi wakakaka kwiitwa kuti muzyukulu wa Falo.

25Wakayanda kupenzegwa antoomwe abantu ba Leza kubaazya kutangala akukkomana muzibi kwakaindi kasyoonto.

26Wakayeeya kuti kusampaulwa akaambo ka Munanike wa Leza nkubotu kwiinda buvubi bwa Ijipiti. Kayi wakali kulangila bulumbu bwakacili kuyooboola kumbele.

27Alusyomo Mozesi wakazwa mu Ijipiti, taakwe naakayoowa bukali bwamuleli wamumo pe. Taakapiluka nkaambo mbuli kuti wakabona yooyo uutaboneki.

28Alusyomo wakabamba Pobwe lya Kwiindilila, alimwi wakalailila kuti bantu basansaile bulowa azicinda kuti mungelo uunyonyoona bana bataanzi atagumi bana ba Baisilayeli.

29Alusyomo Baisilayeli bakazubuka Lwizi Lusalala anyika njumu nta. Baijipiti nibakasoleka kuzubuka, maanzi akabavuppa baloba myoo!

30Alusyomo bwaanda bwamunzi wa Jeliko bwakakolomokela ansi, nibakamana kubuzinguluka Baisilayeli kwamazuba aali ciloba.

31Alusyomo Lahabu mwaamu taakajailwa aamwi abaabo batakaswiilila Leza, mukuti wakabatambula kabotu basikutwela.

32Sena nkencaamba kuya kumbele? Nsicijisi ciindi cakwaamba zya Gidiyoni, Balaki, Samusoni, Jefuta, Devedi, Samuyele, alimwi abasinsimi.

33Aaba bantu alusyomo lwabo bakazunda masi, bakaleta bululami munyika, eelyo bakatambula eeco Leza ncaakabasyomezya. Bakamuma milomo yabasyuumbwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

34Bakazima bukali bwabbibi lyamulilo, bakayokoka kuzwa kundomo zyamapanga. Bakali bateteete, pele bakatambula nguzu. Bakaba basinguzu mulumamba, makamu aabasilumamba aakazwa kule bakaatanda.

35Alusyomo bakaintu bakafwidwa bakatambula bantu babo kabali baumi. Lino bamwi basyomi bakali kutundululwa akubikkwa muntolongo kusikila kulufu nkaambo bakakaka kwaangununwa. Balo balaalulangilo lwakubusigwa akunjila buumi bubotu kwiindilila.

36Bamwi bakaweelwa akukwabbaulwa. Bamwi bakali kwaangwa nketani akubikkwa muntolongo.

37Bamwi bakali kujaigwa akuumwa mabwe, bamwi bakali kukosolwa muzipaanzi zyobilo, bamwi bakajazigwa mapanga. Bamwi bakali kusama zisalu zyambelele azyampongo, bakali bacete, bakali kupenzegwa akugutaikwa.

38Munyika tiimwakabeelede, bakali kuya bupobaila buyo munkanda amuzilundu. Bakali kukkala mumampangala amumalindi.

39Lino bantu aaba boonse tulabayeeya nkaambo kalusyomo lwabo. Nikuba boobo tiibakabona eeco Leza ncaakazyomezezye pe.

40Nkaambo Leza wakali tubambilide swebo cintu cibotu kwiinda, kuti batalondolwi balikke katutako swebo.

Bahibulu 12

1Lino mukuti kuli bakamboni banji-banji batuzingulukide, atusowe zyoonse zitulemena azinyonyoono zyoonse zitukakatide, pele atwiindilizye canguzu lweendo ndutwatalika kale.

2Mizeezo yesu iibe kuli Jesu walo uuli nentalisyo alimwi nguulondola lusyomo lwesu. Nkaambo kalutangalo lwakali kumulindilila, wakayumina mapenzi aciingano. Taakaba aansoni alufu luli boobu, lino ulikkede kubbazu lyalulyo lwa Leza.

3Amuyeeye yooyo, wakayumina kusulaikwa abantu basizinyonyoono! Mutabi nimutyompwa akuleka pe.

4Mukulwana azibi, tamunasika akujaigwa pe.

5Sena mwaluba majwi aakumuyumya aayo Leza ngaakaamba mbuli kuti waambila bana bazyale? Wakaamba kuti,

«Mwanaangu, utasampauli Mwami nakulaya. Utanootyompwi nakulailila.

6Nkaambo Mwami uloolola mwanaakwe woonse ngwatambula, ulasubula woonse ngwayanda.»

7Amuyeeyele mapenzi aanu mbuli kusansaulwa kuzwa kuli uso. Mapenzi aayo atondenzya kuti Leza umulanga mbuli kuti mbana bakwe. Ani mwana nzi ooyo uutalaigwi awisi?

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Kuti nimwatali kusansaulwa mbuli bana bazyale nkokuti nimwatali bana bakwe beni pe, nimwali bamusokwe.

9Bamatata ansi ano bakali kutusansaula nikuba boobo twakali kubalemeka. Tee kayi tweelede kulemeka kapati Wisi waboonse kuti tube aabuumi?

10Matata akali kutusansaula, kwakaindi kasyoonto, mbuli mbobakabona kuti cililuleme kuli mbabo. Pele Leza ulatusansaula kuti tululame akusalala mbuli nguwe.

11Ciindi muntu ncasansaulwa, kulinguwe cisubulo eeco cilausisya taciboti pe. Pele amana kulelwa boobo, musule lyakooko ulaba aluumuno luli ncipego cabuumi bululeme.

Kulailila akucenjezya

12Aboobo amuyumye maboko antoomwe amazwi aanu aatontola.

13Kamuzumenene kweenda munzila iiluzi, kutegwa woonse uulemene atalebuki, pele apone.

14Amusoleke kukkala muluumuno abantu boonse amubusalali, nkaambo kunyina naba omwe uuyoobona Mwami katasalali.

15Amulangisisye kuti kutabi naba omwe uuzwa muluse lwa Leza. Amucenjele kuti kutabi uuli mbuli muyanda uulula uunga wakomena wabisya imwi.

16Amucenjele kuti kutabi mwaamu naa sibwaamu akati kanu, naba uusampaula zya Leza mbuli Isau wakauzya bupati bwakwe nkaambo kacilyo caciindi comwe buyo.

17Mulizi kuti musule naakatiyande kuti wisi amuleleke, wakapiluka cinkwamaanza, nkaambo kakuti taakajana nzila yakucinca ceeco ncaakacita, nikuba kuti wakaciyandaula cakulila amisozi.

18Tamunasika mbuli bwakasika Baisilayeli, kuliceeco ncomukonzya kuguma. Tamuna sika kucilundu ca Sinai, cakali kuyaka mulilo. Mumbali mwakali kusiya mbi, alimwi kwakali guwo libbubbula.

19Kwakamvwigwa mweembo alimwi ajwi. Bantu nibakamvwa jwi eelyo bakakumbila kuti batalimvwi limbi.

20Nkaambo bakayoowa mulawo wakuti, «Naba munyama uuguma cilundu, uleelede kuumwa mabwe kusikila afwe.»

21Akaka, zintu eezyo zyakali kuyoosya kapati cakuti Mozesi wakati, «Ndayoowa kapati akukankamana!»

22Mubusena bwaboobo nywebo mwasika kucilundu ca Ziyoni, kumunzi wa Leza Muumi, ngo Jelusalemu wakujulu, kuli bangelo batabaliki.

23Mwasika kumbungano yalutangalo njobabungene aabo bana ba Leza bataanzi, aabo bali aamazina aalembedwe kujulu. Mwaboola kuli Leza uubeteka bantu boonse, ooko kuli myuuya yabantu baluleme balondokede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Mwaboola kuli Jesu, Sikuyanzanya wacizuminano cipya, wakasansaila bulowa bwakwe busyomezya zibotu kwiinda bwa Abela.

25Aboobo amucenjele kuti mutakaki kumuswiilila ooyo uukanana kulindinywe. Baisilayeli tiibakafutuka nibakakaka kuswiilila Leza ciindi naakabacenjezya ansi aano. Ino swebo inga twafutuka buti naa twafutatila yooyo uukanana kulindiswe kuzwa kujulu!

26Ciindi eeco jwi lya Leza lyakazungaanya nyika, pele lino wasyomezya kuti, «Nsikazungaanyi alimwi nyika yalo, pele ajulu alyalo.»

27Lino eeli jwi lyakuti, «Alimwi» lilasalazya kuti zilenge zyoonse ziyoozungaanyizigwa akugwisigwa kutegwa eezyo zitazungaanyizigwi zikasyaale.

28Aboobo mukuti twatambula bwami oobo butakonzyi kuzungaanyizigwa, atulumbe akumanina Leza milimo mibotu cakumubotezya, kumulemeka, akuyoowa.

29Nkaambo Leza wesu ooyu mmulilo uusyukuta.

Bahibulu 13

Mbwabotezegwa Leza

1Kamuyandana mbuli babunyina.

2Mutalubi kusamausya beenzu, nkaambo mukucita boobo bamwi bakasamausya bangelo kabatazi pe.

3Amuyeeye bali muntolongo, mbubuli kuti mwaangidwe limwi ambabo. Amubayeeye bapenga, mbubuli kuti mupenga limwi ambabo.

4Lukwato kamululemeka nyoonse, baalumi abakaintu babo kabasyomana, nkaambo Leza uyoosubula baamu abasimamambe.

5Mutabi buyo basikuyanda mali. Eezyo nzyomujisi nzenzizyo. Nkaambo Leza wakati, «Nsikwe nentikamusiye, alimwi nsikwe nentikamulekelezye pe.“

6Aboobo atube aacamba cakwaamba kuti,

«Leza ngomugwasyi wangu, taakwe ancenjoowa pe. Ino muntu inga wandicita buti?»

7Kamubayeeya basololi banu, aabo bakamukambaukila Majwi aa Leza. Amuyeeye cakacitika akaambo kabukkale bwabo alimwi amutobele lusyomo lwabo.

8Jesu Kilisito ngumwi jilo, sunu, abuya myaka.

9Mutaleki kuti njiisyo ziindene-indene zyeenzu zimuleesye. Ceelede kutukkazika myoyo nduse lwa Leza, kuleka tunsiya-nsiya twaamba zyazyakulya. Kayi ootu tiitwakabagwasya aabo bakatutobela.

10Lino bapaizi ba Bajuda tabakonzyi kulya zituulwa acipaililo cesu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Mupaizi Mupati nguuleta bulowa bwabanyama mubusena busalalisya kuti abutuula bube cipaizyo cazinyonyoono, pele mitunta yabanyama aabo yakali kutentelwa kunze lyazivuka.

12Aboobo Jesu wakafwida kunze lyamunzi kutegwa asalazye bantu kuzwa kuzinyonyoono zyabo abulowa bwakwe.

13Nkaambo kaako atuye kulinguwe kunze lyazivuka, aswebo tumvwe masampu aakwe.

14Kayi ansi aano tatujisi munzi wakukkalilila pe, tulangila munzi uumbi uuciboola.

15Nkaako lyoonse muli Jesu atulumbe Leza, cibe cipaizyo cesu. Kulumba kwesu kube mbuli micelo yabantu bazumina zina lyakwe.

16Mutalubi kucita zibotu akugwasyanya, nkaambo eezi nzezipaizyo zibotezya Leza.

17Lino amuswiilile basololi banu akulitesya kuli mbabo. Kayi mbabalanga zyamyuuya yanu kakunyina akulyookezya, nkaambo baleelede kwaamba zyamilimo yabo kuli Leza. Naa mwabaswiilila, banoobeleka cakukkomana milimo yabo. Mwatacita oobo banoobeleka cakuusa, aboobo eeci tacikamugwasyi pe.

18Kamutukombela. Tuli masimpe kuti amuzeezo mubotu twakali kuyanda kucita ziluzi.

19Kapati ndamulombesya kuti mukombe mukuti Leza andilete kulindinywe kufwambaana.

Kukomba

20Leza uupa luumuno, wakabusya Mwami Jesu kuzwa kubafu, walo uuli Mweembezi mupati wambelele nkaambo kalufu lwakwe, luli ncitondezyo cisimya cizuminano citamani,

21Leza ooyo amupe zyoonse zibotu nzyomubula kutegwa mucite nzyayanda. Eelyo kwiindila muli Jesu Kilisito acite muli ndinywe eeco cimubotezya. Kilisito alemekwe lyoonse alyoonse! Akube boobo.

Majwi aamamanino

22Ndamukumbila nobakwesu, muuswiililisye mulumbe ooyu wakuyumya-yumya, nkaambo ndalemba buyo cakufwiimpya-fwiimpya.

23Njanda buyo kuti muzibe kuti mukwesu Timoti wakazwa muntolongo sunu. Kuti afwambaane kusika, ndamuletelela ndaboola ooko.

24Amubajuzye basololi banu abantu ba Leza boonse. Bantu boonse baku Itali balamujuzya.

25Leza amubede aaluse nyoonse.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Jemusi

Jemusi 1

1Ndime Jemusi mubelesi wa Leza awa Mwami Jesu Kilisito. Ndamujuzya nomisyobo
iili kkumi aibili iimwaikide koonse-koonse.

Zyalusyomo abusongo

2Nobakwesu, kamukkomana nomusikilwa makatazyo manji-manji.

3Mulizi kuti lusyomo lwanu lwazwidilila mumasukusyo aaya mulaiya kukakatila.

4Nkabela kukakatila ooku kubeleka canguzu kuti mulondoke kamunyina kampenda
naa kubula cintu cibisya cimwi.

5Kuti naa mpali umwi akati kanu uubula busongo, akumbile kuli Leza, uupa kuli
boonse kakunyina akubajanina butongo, nkabela uyoopegwa.

6Pele akumbile cakusyoma katadonaiki, nkaambo ooyo uudonaika uli mbuli mayuwe
aalwizi aavwandauka akutonkaikwa aluuwo.

7Muntu uuli boobo atayeeyi kuti ulapegwa cintu kuzwa ku Mwami pe,

8nkaambo ulijisi myoyo yobilo, takkazikene munzila zyakwe zyoonse.

Zyabucete alubono

9Mukwesu mmucete akondwe ciindi Leza namusumpula,

10awalo muvubi akondwe ciindi Leza namucesya, nkaambo awalo uyoomana
mbubonya mbuli maluba aabwizu.

11Nkaambo zuba lilazwa akutenta, aboobo lilayumya bwizu, maluba aabo alaloka,
abweebesi bwawo bulamana. Mbubonya oobo awalo muvubi ulakonzya kumana
kacicita zyakwe.

Zyakusunkwa akutepaulwa

12Ulilelekedwe muntu uuyumina masunko, nkaambo azunda uyoopegwa musini
wabuumi, ooyo Leza ngwaakasyomezya kuli baabo bamuyanda.

13Kuti naa muntu wasunkwa ataambi kuti, «Ndasunkwa a Leza.» Nkaambo Leza
takonzyi kusunkwa kuti abisye pe, alimwi lwakwe mwini tasunki muntu.

14Pele muntu amuntu ulasunkwa ciindi naongelezegwa akucegwa azisusi zyakwe
mwini.

15Lino zisusi zyasima zilazyala zibi, azyalo zibi zyakomena zilazyala lufu.

16Mutacengwi nobakwesu bayandwa.

17Zipego zyoonse zibotu, zilondokede zilazwa kujulu kuli Taata wakalenga mimuni,
walo uutasanduki alimwi kubala kwakwe takuzimaani aasyoonto mbuli cimvule.

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Mubukanze bwakwe mwini wakatupa buumi kwiindila mumajwi aaamba zyabwini kutegwa kukabe butaanzi akati kazilenge zyakwe zyoonse.

Kuswiilila akucita

19Nobakwesu bayandwa, amuzibe eeci, muntu woonse kafwambaana kuswiilila, pele atafwambaani kwaamba, nikuba kunyema.

20Nkaambo muntu uunyemede takonzyi kucita ziluleme kuli Leza pe.

21Nkaako amusiye busofwaazi boonse akugwisya bubi buzwide mulindinywe. Amwaatambule cakulibombya majwi Leza ngaakasyanga mumyoyo yanu aakonzya kumufutula.

22Mutanoolicengi mukwiide kumvwa majwi buyo, pele kamucita zyaambwa mumajwi aayo.

23Nkaambo kuti naa muntu kaswiilila buyo majwi akutacita nzyaamvwa, ulikozyenye amuntu uulilanga mucimboni-mboni,

24amana kulibona ulazwa, eelyo cakufwambaana waluba mbuli mbwaabede.

25Mulawo wa Leza ulilondokede alimwi ulapa lwaangunuko. Muntu uulanga mu Mulawo ooyo akukakatila mulinguwo, taswiilili majwi buyo akwaaluba, pele ulaatobela. Aboobo Leza uyoomuleleka muli zyoonse nzyacita.

26Kuti naa kuli muntu uuliyeeya kuti ukomba Leza amana talijati mukwaamba kwakwe, bukombi bwakwe mbwabuyo, alimwi wiide kulicenga.

27Bukombi bwini-bwini bulondokede kuli Leza Taata mboobu: muntu abambe bamusyaala abamukabafu mumapenzi aabo, akulibamba cakubula kampenda kuti ambweni bubi bwaansi ano bulamusofwaazya.

Jemusi 2

Ubacenjezya kuti batanoosalululani

1Nobakwesu, mukuti mulasyoma mu Mwami wesu Jesu Kilisito wabulemu, mutasalululani.

2Atwaambe, muntu umwi wanjila momubungene kasamide nweenwe yangolida azisani zyeebeka, kwamana kwanjila muntu mucete uusamide muzazawu.

3Lino mwalemeka yooyo uusamide kabotu akuti, «Amukkalile waawa aabotu!» pele kumucete mwaamba kuti, «Yebo, ima aalya,» naa, «Kkala aawa mpentandabalide.»

4Tee mwacita boobo mwasalululana akutalika kubeteka amizeezo mibi?

5Amuswiilile, nobakwesu bayandwa. Sena Leza taakasala aabo bacete munyika kuti bakabe bavubi mulusyomo akuba basikukona bwami mbwaakasyomezya kuli baabo bamuyanda?

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Pele nywebo mwamusampaula muntu mucete. Tee kayi bavubide mbabamudyaminina akumutola munkuta?

7Tee mbambabonya basampaula zina lilemekwa lya Kilisito eelyo ndemwiitwa?

8Kuti naa ncobeni mwatobela mulawo wa Mwami uulembedwe mu Malembe kuti, «Yanda mweenzinyoko mbuli mboliyanda omwini,» mulacita kabotu.

9Pele kuti kamusalululana mwabisya nkaambo mwazulwa amulawo.

10Kufumbwa uubamba milawo yoonse, amana watyola omwe buyo, ulijisi mulandu wakutyola yoonse.

11Nkaambo Leza waamba kuti, «Utaciti bumambi,» ngonguwenya uuti, «Utajayi.» Kuti naa tociti bumambi, pele kojaya, waba sikutyola mulawo.

12Amwaambe akucita lyoonse mbuli mbubeelede bantu bayoobetekwa amulawo walwaangunuko.

13Nkaambo ooyo uubeteka kanyina lweengelelo, awalo Leza uyoomubeteka cakutamweengelela. Pele ooyo weengelela teelede kuyoowa lubeta lwa Leza.

Zyalusyomo amilimo yalo

14Ino cigwasya nzi kuti muntu kati ulijisi lusyomo, pele kakunyina ancacita andulo? Sena lusyomo lwakwe lulakonzya kumufutula?

15Atwaambe, mukwesu naa mucizi uusyoma wabula zyakusama azilyo,

16kwamana umwi wanu wati, «Koya muluumuno, ujane zyakulivumba azilyo,» kali taamupa zintu zyeelede zyamubili, ino cigwasya nzi?

17Mbubonya oobo alwalo lusyomo lutajisi milimo lulifwide.

18Ambweni inga umwi ulati, «Yebo ulijisi lusyomo, mebo ndijisi milimo mibotu.» Ime inga ndati, «Nditondezye lusyomo lwako lutajisi milimo mibotu, ambebo amilimo yangu ndilakutondezya lusyomo ndwejisi.“

19Nywebo mulazumina kuti Leza ngumwi buyo, ncibotu. Ayalo myuuya mibi ilazumina oobo akukankama.

20Sena yebo omuntu mufuba-fuba ulayanda kutondezegwa kuti lusyomo lutajisi milimo ndwabuyo?

21Tee kayi Abulahamu taata wakalulamikwa akaambo kamilimo ciindi naakatuuzya mwanaakwe Izaka acipaililo?

22Mwabona kuti lusyomo amilimo zyakacitikila antoomwe. Kwiindila mumilimo lusyomo lwakwe lwakazuzikizika.

23Nkabela zyakacitika zyakaamba Malembe kuti, «Abulahamu wakasyoma Leza, nkabela wakaambwa kuti mululami.» Nkaako Leza wakamwiita kuti mweenzinyina.

© 1996, Bible Society of Zambia.

24Mwabona kuti zicita muntu nzezimululamika kutali buyo lusyomo lulikke.

25Aboobo munzila njiyonya buyo awalo Lahabu mwaamu wakalulamikwa nkaambo kamilimo ciindi naakatambula basikutwela akubainzya nzila iimbi.

26Nkaambo mbubonya mbuli mubili uunyina muuya mbuufwide, alwalo lusyomo lunyina milimo lulifwide.

Jemusi 3

Zyamulaka

1Nobakwesu, bunji bwanu batabi bamayi pe, nkaambo mulizi kuti swebo notwiisya, Leza uyootubeteka cakulangisisya kwiinda bamwi.

2Nkaambo toonse tulalubya muzintu zinji-zinji. Kuti muntu talubyi mukwaamba kwakwe, nkokuti ulilondokede ncobeni, alimwi ulakonzya kulijata lwakwe mwini.

3Tulabikka nsimbi mukanwa lyabbiza kutegwa lituswiilile mukuti katunyonoona mubili walyo woonse.

4Alimwi amubone mato mapati kapati, nikuba kuti mapati boobo alimwi atonkwa aguwo kkali, pele nkasi niini ilabunyona kufumbwa ooko sikweenzya nkwayanda kuti buye.

5Mbubonya oobo awalo mulaka ncizo ciniini buyo, pele ulalilumbaizya amakani mapati. Amubone kalilo kaniini mbokakonzya kutenta gundu.

6Awalo mulaka uli mbuli mulilo. Muzizo zyesu uli mbuli bubi boonse kububikka antoomwe. Ulabisya bukkale boonse bwamuntu. Mulilo wawo uzwa kubusena bwamulilo uutamani, alimwi ulaumpa buumi boonse kuzwa kukuzyalwa mane do lufu.

7Muntu ulakonzya kuvuba misyobo yabanyama yoonse, ayabayuni boonse, azikalaba, azyamumaanzi

8pele taakwe muntu uukonzya kubombya mulaka pe. Mmubi tuujatiki, uzwide ncefu.

9Amulaka tulalemeka Mwami Taata, alimwi anguwenya tulasinganya bantu, aabo bakalengwa mucikozyanyo ca Leza.

10Kuzwa mumulomo omwe mulazwa kuleleka akusinganya. Nobakwesu, embo oobo mbokweelede kuba pe.

11Sena mukasensa komwe mulakonzya kuzwa maanzi mabotu amaanzi aalula?

12Nobakwesu, sena mukuyu ulakonzya kuzyala micelo yamaoliva naa musaansa kuzyala nkuyu? Mbubonya oobo kasensa kabyuuka takakonzyi kupa maanzi mabotu pe.

Zyabusongo buzwa kujulu

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Ino nguni musongo uuli aaluzibo akati kanu? Atondezye kuti uli boobo abukkale bwakwe bubotu amuli nzyacita camaanu akulicesya.

14Pele kuti naa kamuli aabbivwe akuliyanda mumyoyo yanu, mutanoolikankaizyi akukazyanya azyabwini mukubeja.

15Oobo tabuli busongo buzwa kujulu pe, mbwaansi, mbwabuntunsi buzwa kumyuuya mibi.

16Nkaambo kufumbwa ooko kuli bbivwe antoomwe akuliyanda, nkokuli lupyopyongano amilimo yoonse mibi.

17Pele busongo busaanguna buzwa kujulu bulilondokede, alimwi mbwaluumuno, bulibombede, tabukazyanyi, mbwalweetelelo lunji, amicelo yabo mibotu minji. Tabuli bwalusalululo naa kuupaupa aameso pe.

18Nkabela kutebula kwabululami nkukooko kusyangwa muluumuno abaabo basiluumuno.

Jemusi 4

Zyakulibombya kuli Leza

1Ino kuzwangana akupampana akati kanu kuzwa kuli? Sena tazizwi kuzisuzi zyabuntunsi zilwana mulindinywe?

2Mulayandisya zintu pele tamuzijani pe, nkaako mulajaya. Mulanyonokela, pele tamukonzyi kuzijana pe, nkaako mulalwana akupampana. Tamujani zintu, nkaambo tamukumbili kuli Leza.

3Nikuba kuti mulakumbila, tamupegwi nkaambo mulaimpya mukulomba. Nzyomukumbila muzimwaila mukucita ziyanda zisusi zyanu.

4Nywebo nobantu batasyomeki! Sena tamuzi kuti kuyanda zyabuntunsi mbusinkondonyina Leza? Nkaambo kaako ooyo uuyandisisya zyabuntunsi ngusinkondonyina a Leza.

5Ambweni muyeeya kuti Malembe aamba zyabuyo naati, «Muuya uuli mulindiswe ulatuyandisisya kapati.»

6Pele ulatubeda aaluse lunji kapati, ncenciceeco Malembe ncaati, «Leza ulabakaka basikulisumpula, pele ubabeda aaluse aabo balibombya.»

7Lino amulibombye kuli Leza. Amumukazye Saatani, ndendilyo nayoomutija.

8Amuswene kuli Leza, eelyo awalo ulaswena kulindinywe. Amuleke zibi nywebo nobasizinyonyoono. Amusalazye myoyo yanu, nywebo nobasimyoyo yobilo.

9Amoomoke, muungumane, akulila. Kuseka kwanu kube kulila, akwalo kukondwa kwanu kube kuusa.

10Amulibombye ku Mwami, ndendilyo nayoomusumpula.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Batabetekani

11Nobakwesu, mutanoovwiyani pe. Nkaambo ooyo uuvwiya naa kubeteka mweenzinyina ulabisya akubeteka Mulawo wa Leza. Pele kuti naa wabeteka Mulawo, totobeli Mulawo pe, pele uli mubetesi wawo.

12Leza alikke nguupa Mulawo alimwi nguubeteka, alimwi nguukonzya kufutula akunyonyoona. Ino nduweni yebo oobeteka mweenzinyoko?

Batalikankaizyi

13Akaka nywebo nomwaamba kuti, «Sunu naa juunza tuzooinka kumunzi uuli boobu, tukakkale ooko mwaka woonse, tukasambale, tukajane mpindu.“

14Pele tamuzi zyajuunza pe. Ino buumi bwanu ninzi? Nkaambo nywebo muli mbuli sikunku uulibonya mukaindi kaniini buyo, amana ulazimaana.

15Kapati mweelede kwaamba kuti, «Naa Mwami wayanda, twanoocipona, tuzoocita boobuya aboobuya.»

16Pele lino mulalisumpula akulisyoma. Coonse eeci ncibi.

17Lino kufumbwa ooyo uuzi nzyeelede kucita, kwamana taziciti, wabisya.

Jemusi 5

Ucenjezya bavubide

1Amuswiilile lino nobavubi, amulile akoomoka nkaambo kamapenzi aatimusikile.

2Buvubi bwanu bwabola, zyakusama zyanu zyaligwa mapempya.

3Ngolida ansiliva zyanu zyaba aankalaya, nkabela nkalaya eeyo buyooba bukamboni bwakumuzula buyoonyonyoona mibili yanu mbuli mulilo. Mwalundika lubono mumazuba aano aamamanino.

4Amulange, tiimwabbadela aabo bamutebwida. Mwabanyanzya calucengo. Amumvwe matongoosi aabo, alo amvwigwa ku Mwami Leza Mutalabala.

5Mwalibukkede ansi aano. Mwalinenesya mukulibambilila buzuba bwakujaigwa.

6Mwapa mulandu akujaya baluleme batakamukazya pe.

Kukkazika moyo akukomba

7Bakwesu, amukkazike myoyo mane kusikila Mwami akaboole. Amubone, mulimi mbwalindila micelo mibotu mane iboneke mumuunda wakwe. Ulakkazika moyo mane itange mvula alimwi ayabili iwe.

8Anywebo amukkazike myoyo, muyume, nkaambo Mwami uli aafwiifwi kuboola.

9Nobakwesu, mutanoobejelani, kutegwa mutabetekwi a Leza. Amubone mubetesi uliimvwi aamulyango.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Nobakwesu, amubone citondezyo cabasinsimi bakakambauka muzina lya Mwami Leza. Nikuba kuti bakapenzegwa pele bakakkazika myoyo.

11Amubone, tulaamba kuti, «Balilelekedwe aabo bakakatila.» Mwakamvwa zyakukakatila kwa Jobo, alimwi mulizi eezyo zyakamucitila Mwami kumamanino, nkaambo ngusilweengelelo ngusilubomba.

12Pele kwiinda zyoonse, bakwesu, mutanookonki pe. Mutakonki nikuba kuti, «Kujulu buya!» nikuba kuti, «Ansi buya!» nikuba muli cimwi. Pele mukuzumina kamuti, «Iiyi,» mukukaka kamuti, «Peepe,» kuti mutajaninwi mulandu.

13Naa umwi wanu uli mumapenzi, akombe. Naa umwi wanu ulikondedwe aimbe nyimbo zyakutangala.

14Naa umwi wanu waciswa, aite bapati bambungano kuti bamukombele, bamunanike mafuta muzina lya Mwami.

15Naa bakomba calusyomo mulwazi ulapona. Mwami ulamubusya, nkabela kufumbwa zibi nzyaakacita zilalekelelwa.

16Amwaambilane zibi zyanu alimwi amukombelane, kuti muponyezegwe. Kukomba kwamuntu uululeme kulaanguzu mpati.

17Elija wakali muntu uulya maila mbubonya mbuli ndiswe. Wakakomba kuti mvula itawi, nkabela tiiyakawa kwamyaka yotatwe amyezi iili cisambomwe.

18Naakamana wakakomba lwabili, eelyo mvula yakawa, ayalo nyika yakazyala micelo yayo.

19Nobakwesu, naa umwi wanu wasweeka akusiya zyabwini, kwamana umwi wamuboozya,

20amuzibe kuti uuboozya sizibi kuzwa munzila yakwe iisweekede, uyoofutula muuya wayooyo kulufu, alimwi azibi zyakwe zinji-zinji ziyoolekelelwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Pita

1 Pita 1

1Ndime Pita mutumwa wa Jesu Kilisito, ndamujuzya nobasale ba Leza beenzu
bamwaikide ku Pontusi, ku Galatiya, ku Kapadosiya, ku Asiya, aku Bitiniya.

2Leza Taata wakamuzibila limwi alimwi wakamusala kuti musalazigwe a Muuya
Uusalala akuti muswiilile Jesu Kilisito akusanzigwa abulowa bwakwe. Leza amubede
aaluse akumupa luumuno kwiindilila.

Zyalulangilo lwini-lwini

3Aalumbwe Leza, Wisi wa Mwami Jesu Kilisito! Leza muluse lwakwe lunji wakatupa
buumi bupya kuti tube aalulangilo lwini-lwini mububuke bwa Jesu Kilisito kuzwa
kubafu.

4Nkaako tuyookona zileleko zitanyonyooki, zitasofwaali, zitabundaali eezyo Leza
nzyamubambilide kujulu.

5Anguzu zyakwe Leza unoomukwabilide nomusyoma kuti mukatambule lufutuko
luyooyubununwa kumamanino aaciindi.

6Eezi zimukkomanisye nikuba kuti mukaindi kano mulausa akaambo kamasunko
aaindene-indene.

7Ngolida ayalo nikuba kuti ilamana ilasalazigwa amulilo. Mbubonya oobo lusyomo
lwanu lwiinda ngolida kule-kule lulasalazigwa kubonya kuti ndwini-lwini. Ndendilyo
nomuyootembaulwa akulemekwa cabulemu eelyo Jesu Kilisito aakuboneka.

8Jesu tamunamubwene, nikuba boobo mulamuyanda. Nikuba kuti tamumuboni,
mulamusyoma alimwi mulakkomana kapati citaambiki.

9Aboobo kuzwa mulusyomo lwanu mulajana lufutuko lwamyuuya yanu.

10Basinsimi bakasinsima zyaluse oolu luyootambulwa, bakayandaula akuvuntauzya
zyalufutuko oolu.

11Muuya uuzwa kuli Kilisito wakali mulimbabo wakali kwaambila limwi zyamapenzi
aayoomvwa Kilisito azyabulemu mbwayoobaabo aakumana. Basinsimi bakali
kuyandisisya kuziba kuti ani eezi ziyoocitika lili alimwi ziyoocitika buti?

12Leza wakayubununa kuti tiibaali kulibelekela lwabo beni, pele akaambo kanu bakali
kwaamba eezi nzyomumvwa lino. Bakambausi ba Makani Mabotu bakamwaambila
eezi kwiindila mu Muuya Uusalala wakatumwa kuzwa kujulu. Abalo bangelo
balayanda kuzibisisya zyazintu eezi.

Zyakupona mubusalali

13Aboobo amulibambilile mumiyeeyo yanu, amulijate. Amubikke moyo woonse aluse
ndomuyootambula ciindi Jesu Kilisito aakulibonya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Amube mbuli bana baswiilila. Mutanooccilili zisusi nzyomwakali kutobela kaindi
mukutaziba kwanu.

15Pele mbubuli mbwasalala ooyo wakamwiita, anywebo mbubonya mube boobo.

16Kayi Malembe alati, «Muleelede kusalala, nkaambo mebo ndasalala.»

17Lino Leza tasalululi. Ulabeteka kufumbwa muntu kweendelana anzyaakacita muntu
ooyo. Kuti kamumuti Taata amumulemeke ciindi coonse ncomuli beenzu ansi aano.

18Mulizi kuti mwakanununwa kuzwa kuziyanza zyabuntunsi nzimwakaiya kumauso.
Taakamununuzya mali aansiliva naa aangolida aamana pe,

19pele mwakanununwa acipaizyo cabulowa buyandisi bwa Kilisito, walo wakajaigwa
mbuli mwanaa mbelele uutakwe kampenda naa kapa.

20Leza wakamusalila limwi kuti azikumane mulimo ooyu katanalenga nyika. Pele
ciindi cino camamanino wamubonya kulindinywe.

21Mulinguwe musyoma Leza walo wakamubusya kuzwa kubafu akumupa bulemu.
Ncenciceeco ncomusyoma akulangila muli Leza.

22Lino mbuli mbumwasalazya myoyo yanu mukuswiilila zyabwini, ambuli
mbomuyandana abasyominyoko, amuyandane nobeni cakumaninina.

23Mwazyalululwa, kutali kuzwa kumbuto iinyonyooka, pele kuzwa kumbuto
iitanyonyooki yalo iili Majwi aa Leza aabuumi aakkalilide.

24Mbubwaamba Malembe kuti,

«Bantu boonse bali mbuli bwizu, bulemu bwabo buli mbuli maluba. Bwizu bulayuma,
aalo maluba alakunkumuka,

25pele Majwi aa Leza alikkalilide lyoonse.» Majwi aaya Makani Mabotu
ngomwakakambaukilwa.

1 Pita 2

Zyabbwe gumi

1Aboobo amuleke bubi boonse alweeno, kuupaupa ameso, abbivwe, akuvwiyana
nikuba buti.

2Mbuli tuvwanda mbotulililа mukupa, mbubonya oobo anywebo amuyandisye
mukupa wini-wini mukuti mukomene anguwo akufutulwa,

3kuti kamuli mwalabila akuziba bubotu bwa Mwami.

4Lino amuboole kulinguwe uuli ndibbwe lyabuumi lyakakakidwe abantu, pele Leza
wakalisala akulilemeka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Anywebo amube mbuli mabwe maumi, mukayasigwe kuba ŋanda yamuuya. Oomo mubeleke mbuli bapaizi basalala nomutuula zipaizyo zyapegwa amoyo woonse, zitambulika kuli Leza muli Jesu Kilisito.

6Nkaambo mu Malembe mulilembedwe kuti,

«Amubone, ndasala bbwe liyandisi. Ndalibikka mu Ziyoni acooko caŋanda, uumusyoma takooyoofwa nsoni pe.»

7Lino kulindinywe nomusyoma, ulayandika kapati, pele kuli baabo batasyomi, cili mbuli bwaamba Malembe kuti,

«Bbwe ndibakakaka bayaki ndendilyo lyakaba lyaacooko.»

8Alaamba akuti,

«Eeli bbwe lileba bantu, mwaala uubafumpula.» Bakalebwa nkaambo kakutaswiilila Majwi aa Leza mbuli mbubakakanzilwa kale.

9Pele kwaamba ndinywe muli musyobo musale, bapaizi babwami, ciinga cisalala, bantu bakwe Leza. Wakamusalila kuti mukakambauke zyamilimo yanguzu yayooyo wakamwiita kuzwa mumudima akumunjizya mumumuni wakwe uugambya.

10Kale-kale tiimwakali bantu ba Leza, pele lino muli bantu bakwe. Kale-kale tiimwakafwidilidwe lweengelelo, pele lino muleengelelwa.

Zyababelesi ba Leza

11Nomuyandwa, mbuli mbomuli beenzu bamwaikide ansi aano, ndamukumbila kuti mulilesye kuzisusi zyabuntunsi zilwana amuuya wanu.

12Amucenjele abukkale bwanu akati kabatasyomi, kuti nikuba kuti kabati milimo yanu mmibi, pele babone kuti mmibotu. Eelyo bayoolemeka Leza mubuzuba Leza mbwayoobeendela.

13Akaambo ka Mwami, amulibombye kubantu boonse babikkwa kuti balele, nikuba kumuleli mupati,

14naa kubeendelezi mbaakabikka kuti kabasubula aabo bacita zitaluleme akulumbaizya bacita ziluleme.

15Nkaambo Leza uyanda kuti nomucita zibotu muumuzye bantu bafuba-fuba banyina ncobazi.

16Mukuti mulaangunukide, mutasanduli lwaangunuko lwanu kuti cibe civumbilizyo cabubi, pele amukacite mbuli babelesi ba Leza.

17Amulemeke bantu boonse. Amuyandane abasyominyoko. Amuyoowe Leza. Amulemeke muleli mupati.

Zyamapenzi aa Kilisito

18Nobabelesi, amuswiilile basimalelo banu akubalemeka, kutali buyo bali kabotu, balomene pe, pele abasikakomo-komo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Nkaambo kulalumbika naa muntu wayumina mapenzi kazi kuti Leza nkwali, nikuba kuti wapenzegwa buteelede.

20Ino kuli bulumbu nzi naa wayumina kuumwa akaambo kakuti wabisya? Pele kuti naa wayumina mapenzi wacita ciluleme, nkokuti noocita cibotu kuli Leza.

21Bukkale oobu mbombubo Leza mbwaakamwiitila. Kayi Kilisito wakapenzegwa akaambo kandinywe, eelyo wakamusiila cikozyanyo kuti mutobele.

22Walo taakwe naakacita cibi nikuba kwaamba cakubeja pe.

23Ciindi bantu nibakali kumusampaula, taakwe naakabweedezya pe. Ciindi naakapenzegwa taakwe naakakonga pe. Pele wakabikka zyoonse mumaanza aa Leza uubeteka cabululami.

24Kilisito wakanyamuna zinyonyoono zyesu mumubili wakwe aciingano kuti muleye zibi zyoonse, pele mubikke moyo woonse mukucita ziluleme. Mwaponyezegwa azilonda zyakwe.

25Mwakali mbuli mbelele zisweekede, pele lino mwapilukila kumweembezi weembela myuuya yanu.

1 Pita 3

Zyamumukwasyi

1Anywebo nobakaintu, amulibombye kubalumi banu, kuti naa kakuli bamwi babo bataswiilili Majwi aa Leza inga balakwelelezegwa abukkale bwanu kakunyina akubelesya majwi

2ciindi babona bweende bwanu bweelede bwakulilemeka.

3Kulibotezya kwanu kutabi buyo kwaanze, mbuli kulukana masusu akulisakatizya akwiide kusama zidula.

4Pele kulibotezya kwanu akube kwamukati kamoyo nkokuti kulibotezya kutamani kwamoyo uusitikide uukkede.

5Nkaambo mbubonya akaindi bakaintu basalala mbubakali kulibotezya alimwi bakali kulibombya kubalumi babo.

6Mbubonya Sala mbwaakali kuswiilila Abulahamu akumwiita kuti, «Mwami wangu.» Aboobo nywebo muli bana ba Sala kuti mwacita ziluleme akutayoowa aasyoonto.

7Anywebo nobalumi kamumvwana abakaintu banu. Amubalemeke nkaambo nciinga citete. Nkaambo muyookona ambabo cipego cabuumi cipa Leza muluse lwakwe. Kamucita oobo kuti kutabi ciinga-inga kukomba kwanu.

Zyakupenga akaambo kabululami

8Lino kumanizya ndati amube amoyo omwe, kuyandana kwabunyina, amoyo mutete waluzyalo amiyeeyo yakulitola ansi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

9Kuti naa bantu bamubisizya nikuba kumusampaula, mutabweedezyi pe. Kapati amubaleleke nkaambo Leza wakamwiitila bukkale buli boobu kuti mutambule zileleko zyakwe.

10Majwi aa Leza alati,

«Ooyo uuyanda kukkomanina buumi akubona mazuba mabotu, alesye mulaka wakwe kububi, mulomo wakwe utaambi zyakubeja.

11Aleye bubi, acite zibotu. Alangaule luumuno akulutobela.

12Nkaambo Leza ulanga calumwemwe baluleme, alimwi ulaswiilila kukomba kwabo, kwamana Leza mmukali kuli baabo bacita zibi.»

13Ino nguni uuti mucite cibi naa mwasungwaalila zibotu?

14Pele kuti mwapenzegwa nkaambo kubululami, muyoolelekwa. Mutabayoowi bantu nikuba kupenga mumoyo.

15Pele mumyoyo yanu amulemeke Kilisito nkaambo Mmwami wanu. Kamulibambilide lyoonse kuti mubapandulwide boonse bamubuzya makani aalusyomo ndomujisi, pele amucite oobo amoyo mutete akulemeka Leza.

16Amube amoyo uutakwe kampenda kuti ciindi nimusampaulwa akaambo kazibotu nzyomucita muli Kilisito, mubausye nsoni bacita boobo.

17Ncibotu kupenzegwa akaambo kakucita zibotu kuti naa kakuli kuyanda kwa Leza, kwiinda kupenzegwa akaambo kakucita zibi.

18Nkaambo Kilisito wakafwida zibi zyabantu lomwe buyo. Ooyo uululeme wakafwida ndiswe notutaluleme, kuti atulete kuli Leza. Wakajaigwa mumubili, pele wakabusigwa mumuuya.

19Mumonya oomo mwaakainka kukukambaukila myuuya yaangidwe muntolongo.

20Mulinjiyo mwakali yabaabo batakaswiilila kale-kale ciindi Leza naakalindila amoyo walweengelelo mazuba Nowa naakacili kuyaka bwato. Mwalo bace buyo, nkokuti bali lusele bakafutuka kuzwa kumaanzi.

21Maanzi aayo alikozyenye alubbapatizyo lwalo lino lumufutula nkaambo kakubuka kwa Jesu Kilisito. Lubbapatizyo takuli kusanzya tombe pe, pele lulomba manjezeezya aasalala kuli Leza.

22Jesu wakaya kujulu alimwi uli kululyo lwa Leza. Ooko bangelo, basibwami, abasinguzu nkobamuswiilila.

1 Pita 4

Zyabuumi bupya

1Lino mbubonya mbuli Kilisito mbwaakapenga mumubili, anywebo amuliyumye, nkaambo mulizi kuti kufumbwa muntu uupenga ulasiya zinyonyoono.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2Aboobo ciindi nomucipona ansi aano mutatobeli zisusi zyabuntunsi, pele amutobele ziyanda Leza.

3Nkaambo muciindi cakale-kale mwalipede kukucita zicita bamasi. Mwakali kweenda muzisofweede, muzisusi, mubukolwi, mubusindya, mukusenga, abukombi busesemya bwamituni.

4Lino sunu bakunze balagambwa nibabona kuti mwaleka kucita zisofwede ambabo, nkankakaako ncobamusampaula.

5Pele bayoolyaambilila mulandu wabo kuli Leza ooyo uuyoobeteka baumi abafu.

6Nkaambo kaako Makani Mabotu ncaakakambaukilwa kuli baabo bafwide kuti nikuba kuti bakabetekwa mumubili mbuli bantu boonse, bamana bakapone mumuuya mbuli Leza.

Babanzi babotu bazipego zya Leza

7Lino mamanino aazintu zyoonse alaafwiifwi. Nkaako amulibatamike kuti musitikile mukukomba kwanu.

8Cipati ncakuti muyandane cakutalengaana nkaambo luyando ndoluvumba zinyonyoono zinji.

9Nomuswayana kamubambana cakutatongookana.

10Aumwi cipego ncaakatambula kuli Leza acibelesye mukugwasya beenzinyina. Mube mbuli babanzi babelesya kabotu zipego zyaandeene-andeene zizwa kuli Leza.

11Naa umwi waamba, aambe majwi aazwa kuli Leza. Naa umwi wabeleka, abeleke anguzu zimupa Leza, kuti muli zyoonse Leza akalemekwe muli Jesu Kilisito. Bulemu anguzu nzizyakwe akutamani. Akube boobo.

Kupenga akaambo ka Bukilisito

12Nomuyandwa, mutagambwi amulilo wamapenzi wamuzida kuti musunkwe anguwo. Mutayeeyi kuti mwasikilwa cintu ceenzu pe.

13Pele amukondwe nkaambo mulapenga mbuli Kilisito kuti bwaakulibonya bulemu bwakwe mukatangale kapati.

14Kuti naa mwasampaulwa akaambo kazina lya Kilisito, mulilelekedwe, nkaambo nkokuti Muuya wabulemu, Muuya wa Leza, ulikkalilide mulindinywe.

15Kutajaniki kuti mulapenzegwa nkaambo kabujayi, kubba, kucita cibyaabi, nikuba kunjililila zyabamwi.

16Pele kuti kamupenzegwa akaambo kakuti muli Bakilisito mutausi nsoni pe, pele mulemeke Leza akaambo kazina eelyo.

17Lino ciindi casika cakuti Leza atalike kubeteka bantu bakwe. Naa lubeta oolo lwatalikila kulindiswe, ino ciyooba buti kuli baabo bataswiilili Makani Mabotu aa Leza?

© 1996, Bible Society of Zambia.

18Kayi Majwi aa Leza alati,

«Kuti mululami akafutulwe cakupenga, ino mubi uutaccilili zya Leza uyooba buti?»

19Aboobo aabo bapenga mukuyanda kwa Leza abalipe mumaanza aa Mulengi wabo uusyomeka akutolelela kucita milimo mibotu.

1 Pita 5

Zyabutanga bwa Leza

1Lino ndaambila bapati bambungano akati kanu, mebo ndemupatinyina. Ndime kamboni wamapenzi aa Kilisito, alimwi ndangila kuyootambula bulemu buyooyubununwa oobo.

2Amweembele butanga bwa Leza mbomupedwe, kutali cakusinikizigwa pe, pele calumwemwe mbuli buyanda Leza. Mutabeleki cakulangaula mpindu iiteelede, pele amoyo uumaninide.

3Mutabi mbuli baleli, nimubasololela aabo mbomulangilila, pele amutondezye bukkale bubotu kumbungano.

4Eelyo aakuyubununwa Mweembezi mupati muyootambula cipego citamani cabulemu.

5Anywebo nobakubusi amulibombye kubapati banu. Alimwi nyoonse mulibambilile kubelekelana cakulibombya. Kayi Majwi aa Leza alati, «Leza ulabakaka basikulisumpula, pele batete myoyo ulabafwida luzyalo.“

6Aboobo amulibombye kuli Leza singuzu kutegwa akamusumpule muciindi ceelede.

7Amutole makatazyo aanu oonse kulinguwe nkaambo nguumubamba lyoonse.

8Amulibatamike akupakamana, nkaambo sinkondonyoko Saatani uleendeenda mbuli syuumbwa wabutambo uuya buyandaula ngwatilye.

9Amulwane anguwe kamuli bayumu mulusyomo, nkaambo mulizi kuti mapenzi aaya ngoonya alasikila basyomi bamumasi oonse.

10Nkabela mwamana kupenga kwakaindi, Leza waluse loonse nguutikamulondole, akumubikka antalisyo njumu, akumuyumya-yumya. Ngonguwe wakamwiita kuti mukanjile mubulemu bwakwe butamani buli muli Jesu Kilisito.

11Walo ngu Singuzuzyoonse kukabe kutamani. Akube boobo.

Kujuzya kwamamanino

12Ndamulembela lugwalo oolu lufwiifwi mukugwasigwa a Siluvanasi, walo uuli ngomukwesu uusyomeka. Ndayanda kuti ndimuyumye-yumye akupa bumboni bwakuti oolu ndoluse lwa Leza. Amwiime muluse oolu.

13Balamujuzya basimbungano bamu Babuloni mbimwakasalwa aabo. A Maako uli mbuli mwanaangu ulamujuzya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14 Amujuzyanye muluyando lwini-lwini. Leza amupe luumuno nyoonse nomuli muli
Kilisito.

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Pita

2 Pita 1

1Ndime Saimoni Pita, mubelesi amutumwa wa Jesu Kilisito, ndalembela baabo
bakatambula lusyomo mbuli ndotujisi kwiindila mubululami bwa Leza a Mufutuli
wesu Jesu Kilisito.

2Leza amubede aaluse akumupa luumuno lunji kwiindila mukumuzibisisya walo a
Jesu Mwami wesu.

Zyakwiita akusala kwa Leza

3Kilisito munguzu zyabuleza bwakwe wakatupa zyoonse zitugwasya kuba aabuumi
abukombi bwini-bwini. Wakacita oobo kwiindila muluzibo lwa Leza wakatwiita
akaambo kabulemu abubotu bwakwe.

4Mulinzizyo wakatupa zisyomezyo ziyandika zipati kapati kuti mukatambule buumi
bwabuleza mwamana kufutulwa kukunyonyooka kwaansi aano nkaambo kazisusi.

5Lino amusungwaale kapati kuti muyungizye bukkale bubotu kulusyomo lwanu,
busongo kuluzibo oolu.

6Alimwi muyungizye kulijata kubusongo oobo, kuyuma kukulijata ooko, kukomba
Leza kukuyuma ooko,

7bunyina kukukomba Leza ooko, aluyando kubunyina oobo.

8Naa eezi kazili zinji mulindinywe tamukabi batolo, banyina mpindu mukuzibya zya
Mwami wesu Jesu Kilisito.

9Pele uutajisi eezi mmoofu, takonzyi kubona pe. Waluba kuti wakasanzigwa kuzwa
kuzinyonyoono zyakwe zyakaindi.

10Nkaako, nobakwesu, amusungwaale kapati kuzibisya kuti Leza wakamwiita alimwi
wakamusala. Mwacita boobo, tamutiwe pe,

11pele muyoojulilwa mulyango wakunjila mubwami butamani bwa Mwami Jesu
Kilisito Mufutuli wesu.

12Aboobo nsikooleka kumuyeezya makani aaya lyoonse nomwaazi kale, alimwi
mulasyoma amoyo woonse njiisyo zyabwini nzimwakatambula.

13Ndayeeya kuti ncintu cibotu kumuyeezya eezi nkecipona.

14Nkaambo ndizi kuti ciindi cilaafwiifwi kuti ndizwe mumubili wangu mbubonya
mbwaakandaambila Mwami wesu Jesu Kilisito.

15Alimwi ndasoleka kuti ndazwa mebo kamucinooya buyeeya makani aaya lyoonse.

Bakamboni babulemu bwa Kilisito

© 1996, Bible Society of Zambia.

16Nkaambo nitwakamuzibya makani anguzu zya Jesu Kilisito azyakuboola kwakwe
tiitwakali kutobela zyaano zyakapangwa abucenjezu bwabantu pe. Pele twakalibonena
ameso eesu bupati bwakwe.

17Jesu naakatambula bulemu akulemekwa kuzwa kuli Leza Wisi, wakasikilwa jwi
kuzwa kuli Leza wabulemu liti, «Ooyu ngomwanaangu uuyandwa uundikondelezya
lyoonse.“

18Alimwi swebo lwesu twakalimvwa jwi lyakazwa kujulu notwakali aanguwe
kucilundu cisalala.

19Lino twaziba masimpe kuti majwi aabasinsimi ngamasimpe. Mulacita kabotu kuti
naa mwaaswiilila, nkaambo ali mbuli lambe liyaka mumudima mane kubucedo. Ali,
mbuli ntanda iipasula mumyoyo yanu.

20Pele kapati muzibe kuti taakwe muntu uukonzya kupandulula majwi aabasinsimi
aalembedwe mu Malembe mbuli mukuyeeya kwakwe mwini.

21Nkaambo majwi aabusinsimi taakaza mukuyanda kwamuntu mwini pe, pele Muuya
Uusalala nowakabaambya ndendilyo nibakaamba majwi aa Leza.

2 Pita 2

Zyabamayi babeji

1Lino kwakali basinsimi babeji akati kabantu besu mbubonya oobo aakati kanu
kuyooba bamayi babeji. Bayoonjizya cakusisikizya njiisyo zinyonyoona, nkabela
bayookaka Mwami wabo wakabanununa. Nkaako bayoolyeetela lunyonyooko
cakufwambaana.

2Banji bayooccilila busofwaazi bwabo, alimwi akaambo kabo bantu banji-banji
bayoosampaula nzila yabwini.

3Mukuyanda kuvuba bayoobelesya majwi aakuunina. Pele cisubulo cabo
cilibambilidwe kale alwalo lunyonyooko lwabo lulabalindila.

4Nkaambo Leza taakalekelela bangelo bakabisya, pele wakabawaala kucikkalilo
cabafu kuli mudima uusiya mbi, nkobaangidwe kulindila lubeta.

5Alimwi Leza taakalekelela bakaindi, wakabamba buyo Nowa wakali kukambauka
zyabululami abamwi bali ciloba naakatumya zambangulwe lyamaanzi kubantu
bataswiilili Leza.

6Leza wakabeteka minzi ya Sodomu a Gomola. Wakaitenta amulilo mane kwakacaala
twe buyo kuti cibe citondezyo kuli baabo bayookaka kuswiilila Leza.

7Pele wakavuna Loti mululami walo wakali kukatazigwa abweende bwabasizibi
muzisusi zyabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Nkaambo muntu uululeme ooyo naakali kukkala akati kabo, mazuba oonse wakali kupenga mumoyo wakwe uulondekede nkaambo kamilimo yabo mibi njaakali kubona akuswiilila.

9Lino Mwami Leza ulizi mbwavuna bamukomba kuzwa kukusunkwa, alimwi ulizi mbwaakabeteka bataluleme kuti bakasubulwe mubuzuba bwalubeta.

10Kwaambisya uyoosubula aabo beenda muzisusi zisofweede zyabuntunsi abaabo basampaula bulelo. Aaba balalikankaizya, tanyoneki, tabayoowi akusampaula balemekwa bakujulu.

11Nibaba bangelo babainda nguzu abupati tabaleti mulandu wakusampaula aabo balemekwa kumbele lya Leza.

12Bantu aaba bali mbuli banyama, batakwe maanu bakalengwa kuti kabajatwa akujaigwa. Balasampaula zintu nzyobatazi. Nibanyonyoona bamwi boobo, abalo bayoonyonyoonwa mbubonya.

13Aboobo bayoosubulwa nkaambo kabubi bwabo. Cibabotela nkukkomanisya mibili yabo buzuba boonse. Bali mbuli tombe nkaambo nibalya andinywe balakkomana mukucita bubeji.

14Meso aabo ngankwela taaleki kubisya. Boongelezya batasimide. Myoyo yabo izibide kuyandaula lubono. Balisinganyizidwe.

15Bakasiya nzila iiluleme, baleya batola nzila ya Baalamu mwanaa Beyoli, wakali kuyanda bulumbu mukucita zibi.

16Pele wakakazigwa ambongolo nkaambo kakulubizya kwakwe. Mbongolo mmunyama uutaambauli yakaambaula mbuli muntu kulesya bufuba-fuba bwamusinsimi ooyu.

17Aaba bamayi babeji bali mbuli tusensa tunyina maanzi, ambuli sikunku uutonkaikwa aluuwo. Leza ubabambilide mudima uusiya mbi.

18Balaamba majwi akulikankaizya, aabuyo, alimwi azisusi zyabo zyabuntunsi boongelezya beenzinyina batifutuke coonoono kuti kabalubizya.

19Balabasyomezya lwaangunuko kabali balo beni mbazike bazintu zinyonyoona buumi. Nkaambo muntu uba muzike waceeco camuzunda.

20Nkaambo kuti bantu bavunwa kuzwa kubusofwaazi bwaansi mukuziba Mwami wesu Mufutuli Jesu Kilisito, pele kwamana bapilukila akuzundwa ambubo, ncobeni bayoobija kwiinda mbubakali kusaanguna.

21Nicali cibotu kuti nibatakaziba nzila yabululami kwiinda kuti basaangune kwiiziba eelyo musule bazangile mulawo uusalala Leza ngwaabapa.

22Nibacita boobo, batondezya kuti kasimpi aaka nkakasimpe kati, «Mubwa upilikila kubulusi bwakwe» Ayalo «Ngulube yasambide yabweedela kwaalabana muntimba.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Pita 3

Cisyomezyo cakuboola kwa Mwami

1Nomuyandwa, lugwalo ndwemulembela oolu ndwabili. Mulingawo oonse ndayanda
kumubukulusya kuti muyeeyele zyabwini zyoonse eezi.

2Ncenciceeco ncindamuyeezya majwi aakaamba basinsimi basalala bakaindi alimwi
amulawo wa Mwami Mufutuli wesu ngumwakapegwa abatumwa.

3Kusaanguna muleelede kumvwisya kuti mumazuba aamamanino basimalabali
bayooboola baccilila zisusi zyabo.

4Bayooamba kuti, «Sena tali yooyo wakasyomezya kuti uyooboola? Ino uyooboola
lili? Basikale besu bakafwa kaindi, pele zintu zyoonse zicili mbubonya mbozyakabede
kuzwa kumalengelo.»

5Balilubya-lubya caali kuti amajwi aakwe Leza wakalenga julu alimwi anyika kuzwa
kumaanzi naakaandaanya nyika amaanzi.

6Alimwi nyika yaciindi ciya yakanyonyoonwa azambangulwe lyamaanzi.

7Pele Leza amajwi ngoonya aaya ulibambide julu anyika nzyotubona sunu kuti
azoozyuumpe amulilo. Ulizibambide kusikila buzuba mbwayoobeteka akunyonyoona
bantu basikasampu-sampu.

8Kuli cintu comwe ncemuteelede kuluba pe, nomuyandwa, eeco ncakuti ku Mwami
buzuba bomwe buli mbuli cuulu camyaka, acalo cuulu camyaka cili mbuli buzuba
bomwe buyo.

9Takuli kuti Mwami Leza wamuka kucita eezyo nzyaakasyomezya, mbobayeeya
bamwi, pele ucimweetelela, nkaambo tayandi kuti bamwi bakanyonyoonwe, pele
uyanda kuti boonse beempe.

10Lino buzuba bwa Mwami buyoosika mbuli mubbi. Mubuzuba oobo zyakujulu
ziyoomaninina amuzunzumina uuyoosya. Zintu zyoonse ziyooenzemuka akupya
kutaambiki, ayalo nyika azyoonse zili mulinjiyo ziyoopya akumaninina!

11Lino mukuti zyoonse eezi ziyooenzemuka boobu, tamweelede na kuba bantu
baandeene mubukkale bwanu amukukomba Leza?

12Nomulindila akubelekela buzuba bwakusika kwa Leza, mubinzya buzuba oobo.
Mubuzuba oobo zyakujulu ziyooenzemuka amulilo, zintu zyoonse ziyoonyonyoonwa
akupya kutaambiki.

13Pele swebo tulindila julu pya anyika mpya, Leza nzyaakasyomezya, mwalo oomo
muyooba bululami.

14Nkaako, nomuyandwa, mukuti mulangila zintu eezi, amusungwaale kuti mukajanwe
mulikkede muluumuno, kamutakwe kapa, naa kampenda kuli Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Amuzibe kuti Leza ulamweetelela nkaambo uyanda kuti amufutule. Awalo Paulu mukwesu uuyandika wakamulembela zyazeezi abusongo mbwaakapegwa a Leza.

16Wakaamba makani aaya mumagwalo aakwe oonse. Mumagwalo aayo muli zimwi ziyumu kumvwa. Bantu basicinguni batakkazikene mumoyo balazipilinganya mbuli mbobacita Malembe amwi. Nibacita boobo balalinyonyoona beni.

17Pele nywebo nomuyandwa, mbomuzizi kale eezi amucenjele kuti lweeno lwabantu babi lutamusowi akuwa, kuti musweekelwe kuzyandamana lwanu.

18Kamuya bukomena muluse amuluzibo lwa Mwami Mufutuli wesu Jesu Kilisito. Kulinguwe akube bulemu sunu alyoonse kukabe kutamani. Akube boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

1 Joni

1 Joni 1

Zya Majwi aabuumi

1Tulamulembela zya Majwi aapa buumi aakaliwo kuzwa kumatalikilo, ngutwakamvwa alimwi twakaabona ameso, iiyi, twakaalanga akwaaguma amaanza.

2Buumi oobu bwakayubununwa, eelyo twakabubona. Tulamuzibya akumulungulwida nywebo zya buumi oobu butamani bwalo bwakali a Taata, nkabela bwakalibonya.

3Eeco ncitwakabona akumvwa ncotumwaambila kutegwa nywebo antoomwe andiswe tuswaangane a Taata a Mwanaakwe Jesu Kilisito.

4Twalemba makani aaya kutegwa kukondwa kwesu kuzulile.

Leza ngomumuni

5Lino mulumbe ngutwakamvwa kulinguwe ngwakuti Leza mmumuni. Mulinguwe taakwe mudima aasyoonto pe.

6Kuti naa twaamba kuti tuliswaangene anguwe, kwamana katweenda mumudima, tulabeja, anzyotucita tazili zyabwini.

7Pele kuti naa katweenda mumumuni, mbubonya mbuli mbwali mumumuni walo tuliswaangene umwi aumwi, alimwi bulowa bwa Jesu Kilisito Mwanaakwe mbobutusanzya kugwisya zinyonyoono zyesu zyoonse.

8Kuti naa twaamba kuti tatukwe zibi, tulalicenga lwesu tobeni, eelyo bwini tabuli muli ndiswe.

9Pele kuti naa twalyaamba zibi zyesu, walo ulasyomeka mmululami, ulatulekelela zibi zyesu akutusalazya kuli zyoonse zitaluleme.

10Kuti naa twaamba kuti tatukwe zinyonyoono, twamubona mbuli mubeji, aalo majwi aakwe taamo mulindiswe.

1 Joni 2

Kilisito Mugwasyi wesu

1Nobana bangu, ndamulembela aaya makani kutegwa kamutabisyi. Kuti naa umwi wabisya, tulijisi Mugwasyi uutwaambilila kuli Taata, ooyu ngu Jesu Kilisito uululeme.

2Ngonguwe cipaizyo cimanya milandu yazibi zyesu, kuleka buyo zyesu zyalo, pele azibi zyabantu boonse baansi aano.

3Notubamba malailile aakwe, notukonzya kuzibwa kuti tulimuzi.

4Ooyo uuti ndimuzi, pele kataswiilili malailile aakwe mmubeji, tamukwe zyabwini mulinguwe pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Pele ooyo uubamba majwi aakwe, nkokuti luyando lwa Leza lwazulila mulinguwe.

6Ooyo waamba kuti ulikkalilide mulinguwe uleelede kweenda munzila mbubonya mbuli mbwaakeenda walo.

Zyamulawo mupya

7Nobayandwa, takuli kuti mmulembela mulawo mupya pe, pele nguyooyo wakaindi walo ngomwakajisi kuzwida kumatalikilo. Mulawo ooyo mmajwi ngomwakamvwa kale.

8Pele nikuba boobo mmulawo mupya ooyu ngwendimulembela. Zyaamba mulawo ooyu zyakaboneka muli Jesu alimwi zilaboneka amuli ndinywe. Nkaambo mudima uyabumana, eelyo mumuni wini-wini watalika kubala.

9Ooyo waamba kuti uli mumumuni, kwamana kasulaika munyina ucili mumudima ambuli sunu.

10Ooyo uuyanda munyina nguuli mumumuni, nkaako mulinguwe kunyina cilebya.

11Pele ooyo uusulaika munyina uli mumudima, akweenda mulinguwo. Tazi ankwaya, nkaambo mudima wamoofwaazya.

12Ndamulembela nobana bangu, nkaambo zibi zyanu zilalekelelwa akaambo ka Kilisito.

13Ndamulembela nomatata nkaambo mulimuzi uuliko lyoonse kuzwida kumatalikilo. Ndamulembela nobakubusi, nkaambo mwakamuzunda mubi.

14Ndamulembela nobana, nkaambo mulimuzi Taata. Ndamulembela nomatata nkaambo mulimuzi ooyo uuliko lyoonse kuzwa kumatalikilo. Ndamulembela nobakubusi nkaambo muli basinguzu, alimwi Majwi aa Leza alikkkede muli ndinywe, alimwi mwakamuzunda mubi.

15Mutayandi nyika niziba zintu zili mulinjiyo. Kuti naa muntu kayanda nyika, tayandi Taata pe.

16Zyoonse zyaansi, zisusi zyamubili azintu zinyomenenwa ameso, azyoonse eezyo zipa kuti bantu kabalidunda ansi aano, taakwe aniciba comwe cizwa kuli Taata, pele zyoonse eezi nzyaansi.

17Nyika azili mumo ziyandisya bantunsi zyoonse ziyoomana, pele muntu uucita ziyanda Leza unoopona lyoonse.

Sinkondonyina a Kilisito

18Nobana bangu, cino nciindi camamanino! Mwakaambilwa kuti sinkondonyina a Kilisito uyooboola, pele lino banji basinkondonyina a Kilisito balibonya kale, aboobo tulizi kuti cino nceciindi camamanino.

© 1996, Bible Society of Zambia.

19Bantu aabo bakali aandiswe kaindi, pele tiibakali bamwi besu pe. Nkaambo nibakali bamwi besu nibacilikkalilide andiswe. Pele bakazwa mukuti kubonwe kuti tiibakali bamwi besu.

20Pele nywebo mwakananikwa a Muuya Uusalala, aboobo mulizi kabotu zintu zyoonse.

21Ncemulembela takuli kuti tamuzi zyabwini pe, pele nkaambo muli buzi, alimwi mulizi kuti bubeji tabuzwi mumasimpe.

22Nguni mubeji, tee nguyooyo uutazumini kuti Jesu ngo Munanike wa Leza? Ooyo uukaka Taata a Mwana ngosinkondonyina a Kilisito.

23Kufumbwa uukaka Mwana wakakilizya a Taata. Uuzumina Mwana, wamuzumina a Taata.

24Pele nywebo nzimwakamvwa kuzwa kumatalikilo, zilikkalilide mulindinywe. Kuti nzimwakamvwa kuzwa kumatalikilo kazikkalilide mulindinywe ati mulakkalilila muli Taata a Mwana.

25Nceeci ncaakatusyomezya, wakatusyomezya mbuumi butamani.

26Ndamulembela makani aaya nkaambo kabaabo banga balamucenga.

27Pele nywebo Kilisito wakamunanika a Muuya Uusalala ukkala muli ndinywe. Aboobo takweelede kuti inga muntu wamwiisya nabani. Muuya Uusalala ngumwakananikwa ulamwiisya zyoonse. Nzyaamwiisya nzyabwini, tazili zyakubeja pe. Nkaako mbubonya mbuli mbwaakamwiisya, amukkalilile muli Kilisito.

28Mbombubo, nobana bangu, amukkalilile mulinguwe, kutegwa aakulibonya tukabe basicamba. Tutakabi aansoni buzuba mbwayooboola alimwi.

29Lino mukuti mulizi kuti Kilisito ulululeme, nkaako muzibe kuti kufumbwa uucita ziluleme mmwanaa Leza.

1 Joni 3

Zyabana ba Leza

1Amubone kukomena kwaluyando Taata ndwaakatuyandya kuti twiitwe kuti bana ba Leza. Nkabela ncobeni mbotubede oobo. Bantunsi tabatuzi swebo nkaambo awalo tiibakamuziba pe.

2Nobeenzuma, lino tuli bana ba Leza, Pele Leza tanatubonya mbotuyooba. Pele tulizi kuti aakulibonya tuyooba mbuli nguwe. Kayi tuyoomubona mbubonya mbwabede.

3Ooyo uusyoma Kilisito walisalazya mwini mbuli Kilisito mbwasalala.

4Kufumbwa uucita cibi, watyola mulawo, nkaambo cibi nkutyola mulawo.

5Mulizi kuti Kilisito wakaboola kuti azoogwisye zinyonyoono, alimwi mulinguwe tamukwe cibi pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Aboobo ooyo uukkalilila muli Kilisito takkalilili muzinyonyoono. Kufumbwa uukkalilila muzinyonyoono tanamubwene nikuba kumuziba pe.

7Nobana bangu, kutabi uumucenga. Ooyo uucita ziluleme ulululeme, mbubonya mbwaluleme Kilisito.

8Ooyo uucita zinyonyoono nguwa Saatani, nkaambo Saatani ngusikubisya kuzwida kumatalikilo. Mwanaa Leza wakaboola kuti anyonyoone zicita Saatani.

9Kufumbwa mwanaa Leza tabisizyi-bisizyi nkaambo ulijisi bukkale bwa Leza, alimwi nkaambo Leza ngo Wisi, takonzyi kuba simucitazibi.

10Kwiindana kwabana ba Leza abana ba Saatani mboobu mbokubede, kufumbwa uutaciti ciluleme naa uutayandi munyina tali mwanaa Leza.

Kamuyandana

11Nkaambo aaya ngamakani ngomwakamvwa kuzwa kumatalikilo aakuti tuleelede kuyandana.

12Tatweelede kuba mbuli Kaini wakaba wa Mubi alimwi wakajaya munyina Abela. Ino wakamujaila nzi? Nkaambo Kaini wakali kucita zintu zitaluleme, kakuli Abela wakali kucita zintu ziluleme.

13Lino mutagambwi, nobakwesu, kuti bantunsi bali musulaikide.

14Tulizi kuti twakazwa mulufu, twanjila mubuumi nkaambo tulayandana. Ooyo uutayandi munyina ucili mulufu.

15Kufumbwa muntu uusulaika mweenzinyina mmujayi, alimwi mulizi kuti mujayi tajisi buumi butamani mulinguwe.

16Nceeci ncituzibya luyando mbolubede, Kilisito wakaaba buumi bwakwe akaambo kesu. Aswebo mbubonya tweelede kwaaba buumi bwesu akaambo kabakwesu!

17Kuti muvubi wabona mweenzinyina mucete, pele tamugwasyi, ino inga luyando lwa Leza lwaba buti mulinguwe?

18Nobana bangu, luyando lwesu lutabi buyo lwaamulomo, pele tweelede kubonesya luyando lwini-lwini notucita milimo.

Busicamba

19Mboobu mbotunga twaziba kuti tutobela zyabwini akuti tuyooba amyoyo iikkede kumbele lya Leza.

20Tulaziba oobo ciindi coonse manjezeezya eesu naatukatazya, nkaambo Leza mmupati kwiinda manjezeezya eesu, alimwi ulizi zintu zyoonse.

21Nobakwesu, kuti naa manjezeezya kaatatupenzyi, tatukonzyi kuyoowa kumbele lya Leza.

© 1996, Bible Society of Zambia.

22Alimwi kufumbwa ncotumukumbila ulatupa, nkaambo tutobela milawo yakwe alimwi tulacita cimubotelezya.

23Ngooyu mulawo wakwe, ngwakuti, tusyome Mwanaakwe Jesu Kilisito alimwi tuyandane mbubonya mbuli mbwaakatulailila Kilisito.

24Kufumbwa uubamba milawo yakwe ulikkalilide muli Kilisito, awalo mulinguwe. Mboobu mbotuzi kuti Kilisito ulikkalilide muli ndiswe, tulizi nkaambo Muuya Uusalala ngwaakatupa ulatulungwilida.

1 Joni 4

Zya Muuya wa Leza amuuya wasinkondonyina Kilisito

1Nobayandwa, mutali kusyomi kufumbwa muntu waamba kuti ulijisi Muuya Uusalala. Pele mumusole muntu ooyo kuti mubone kuti naa muuya ngwajisi nguwa Leza ncobeni. Nkaambo basinsimi babeji balimwaikide koonse-koonse.

2Mboobu mbomuyooziba Muuya wa Leza, kufumbwa waamba kuti Jesu Kilisito wakaba muntu ncobeni, nguwa Leza.

3Pele ooyo uutazumini Jesu Kilisito tali wa Leza. Ooyo ngonguwe ujisi muuya uuzwa kuli sinkondonyina Kilisito. Kayi mwakamvwa kuti ulaboola alimwi mwali kale munyika.

4Nywebo nobana bangu, muli bakwe Leza, alimwi mwabazunda kale basinsimi babeji, nkaambo Muuya uuli muli ndinywe ulaanguzu kwiinda yooyo uuli mubantunsi.

5Bansinsimi baya mbabuntunsi, azeezyo nzyobaamba nzyabuntunsi, alimwi bantunsi mbababaswiilila.

6Pele swebo tuli bakwe Leza. Kufumbwa uuzi Leza ulatuswiilila, alimwi kufumbwa uutali wa Leza tatuswiilili pe. Oobu mbotwiindanya Muuya wabwini amuuya wabubeji.

Leza nduyando

7Nobeenzuma, atuyandane nkaambo luyando luzwa kuli Leza. Kufumbwa uuyanda munyina mmwanaa Leza alimwi ulimuzi Leza.

8Kufumbwa uutayandi, tamuzi Leza, nkaambo Leza nduyando.

9Leza mboobu mbwaakatondezya kuti ulatuyanda, wakatutumina Mwanaakwe simuzyalwa alikke ansi aano kuti mulinguwe tukabe aabuumi.

10Oolu ndoluyando lwini-lwini. Takuli kuti ndiswe twakasaanguna kuyanda Leza, pele walo nguwakatuyanda kusaanguna alimwi wakatuma Mwanaakwe kulungila milandu yesu.

11Nobeenzuma, Leza mbwaakatuyandisisya boobo, tuleelede kuti aswebo tuyandane.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Taakwe muntu wakabona kale Leza. Kuti naa katuyandana, Leza ulikukkede muli ndiswe, alwalo luyando lwakwe lulizwide muli ndiswe.

13Mboobu mbotuzi kuti tuli mulinguwe, awalo uli muli ndiswe nkaambo wakatupa Muuya wakwe.

14Alimwi twakabona akwaambila bamwi kuti Leza Taata wakatuma Mwanaakwe kuti abe Mufutuli wanyika.

15Kufumbwa waamba kuti Jesu Mwanaa Leza, Leza ulikkede mulinguwe awalo ulakkala muli Leza.

16Aboobo swebo tulizi akusyoma kuti Leza ulatuyanda. Leza nduyando, nkabela kufumbwa ooyo uukkala muluyando, ukkede mulinguwe, awalo Leza ukkala mulinguwe.

17Mboobu luyando mbolulondokede muli ndiswe kuti tukabe aacaamba mubuzuba bwalubeta, nkaambo mbuli mbwabede Kilisito, aswebo mbotubede munyika iino.

18Muntu ulaaluyando tayoowi pe, nkaambo luyando lwini-lwini ndolugwisya kuyoowa. Nkaambo muntu kuti kayoowa, uyoowa cisubulo, alimwi ooyo uyoowa, talondokede muluyando pe.

19Tulayandana nkaambo Leza wakatuyanda kusaanguna.

20Kuti naa umwi wati, «Leza ndamuyanda,» kwamana katayandi munyina mmubeji. Ani inga ulamuyanda buti Leza ngwatanabwene akutayanda munyina ngwabona?

21Ngooyu mulawo Leza ngwatupede, mulawo ooyu ngwakuti, uuyanda Leza ayande munyina awalo.

1 Joni 5

Lusyomo ndoluzunda zyaansi ano

1Kufumbwa uuzumina kuti Jesu ngo Munanike wa Leza muntu ooyo mmwanaa Leza. Lino uuyanda muzyali ulayandilizya amwana.

2Mboobu mbotuzi kuti bana ba Leza tulabayanda, tulabayanda ciindi notuyanda Leza akuswiilila milawo yakwe.

3Nkaambo kuyanda Leza nkubamba milawo yakwe, alimwi milawo yakwe tiili miyumu pe.

4Kufumbwa mwanaa Leza ulazunda zyabuntunsi. Ncotuzundya zyabuntunsi ndusyomo.

5Ino nguni uunga wazunda zyabuntunsi, tee nguyooyo uusyoma kuti Jesu Mwanaa Leza.

Bumboni bwaamba zya Jesu Kilisito

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Jesu Kilisito nguwakaboola kwiindila mumaanzi aalubbapatizyo amubulowa bwalufu lwakwe. Taakaboola mumaanzi buyo, pele mumaanzi abulowa bwakwe. Lino Muuya Uusalala nguupa bumboni, nkaambo Muuya ooyo mbobwini.

7Kuli bakamboni botatwe,

8aaba: Muuya Uusalala, maanzi, abulowa. Boonse botatwe balazuminana.

9Tee tulatambula bumboni bwabantu, bumboni bwa Leza mbupati kwiindilila. Bumboni oobu mbombubo Leza mbwaakacitila Mwanaakwe.

10Ooyo uusyoma Mwanaa Leza, ulijisi bumboni oobu mulinguwe. Ooyo uutasyomi, Leza wamucita mubeji, nkaambo tasyomi bumboni oobo Leza mbwacitila Mwanaakwe.

11Mboobu bumboni oobo, Leza wakatupa buumi butamani, alimwi buumi oobu bujanwa mu Mwanaakwe.

12Ooyo uujisi Mwana ulijisi buumi, pele ooyo uutajisi Mwanaa Leza tajisi buumi pe.

Zyabuumi butamani

13Ndamulembela eezi nywebo nomusyoma Mwanaa Leza kuti muzibe kuti mulijisi buumi butamani.

14Lino tuli basicamba kuli Leza nkaambo ulatuswiilila notumukumbila kufumbwa cintu mukweendelana akuyanda kwakwe.

15Kuti naa tulizi kuti kufumbwa ncotumukumbila ulatumvwa, tulizi alimwi kuti ulatupa ncitwamukumbila.

16Kuti naa umwi wabona mweenzinyina wabisya cibi citali calufu amumukumbilile, eelyo Leza ulapa wabisya ooyo buumi. Ngamba aabo batabisyi cibi calufu. Pele nkocili cinyonyoono ciletela lufu, alimwi tiindaamba kuti ulakombela ncico pe.

17Kubisya koonse ncinyonyoono, pele zibi zimwi ziletela lufu.

18Tulizi kuti mwanaa Leza tazumanani kucita zibi. Jesu Mwanaa Leza ulamubamba, kuti Mubi uulya atamugumi.

19Tulizi kuti tuli bakwe Leza, nikuba kuti bantunsi boonse mba Mubi.

20Tulizi kuti Mwanaa Leza wakaboola akutupa busongo kuti tuzibe Leza wini-wini nkaambo tuli mu Mwanaakwe Jesu Kilisito. Ooyo ngo Leza wini-wini abuumi butamani.

21Nobana bangu, amulibambe mutanookombi mituni!

© 1996, Bible Society of Zambia.

2 Joni

2 Joni 1

1Mebo ndemunene ndembela mukaintu wakasalwa a Leza antoomwe abana bakwe aabo mbeyandisisya kapati. Kutali buyo ndime endikke, pele abaabo bazi zyabwini.

2Tulamuyanda nkaambo kakasimpe kali muli ndiswe alimwi kanooli muli ndiswe kwalyoonse alyoonse.

3Leza Taata a Jesu Kilisito Mwanaakwe atubede aaluse, lweengelelo, aluumuno, zikkale andiswe mukasimpe amuluyando.

Zyakasimpe aluyando

4Ndakakondwa kapati kujana kuti bana bako bamwi baccilila zyabwini, mbubonya mbuli bwakatulailila Taata.

5Lino ndakukumbila omukaintu uuyandwa kuti twiindilizye kuyandana toonse. Takuli kuti ndakulembela mulawo mupya pe, pele ngoonya ngutwakajisi kuzwa kumatalikilo.

6Luyando ndweamba ndwakuti tubambe milawo ya Leza. Ooyu mulawo ngwemwaambila, mbuli mbumwakamvwa kusaanguna ngwakuti amuyandane.

7Nkaambo kuli babeji banji-banji bamwaikide kale munyika, aabo batazumini kuti Jesu Kilisito wakaba muntu ncobeni. Ooyo muntu uukaka zeezi mmucengi alimwi ngosinkondonyina a Kilisito.

8Amucenjele kuti mutasweekelwi cintu ncomwakabelekela, kutegwa mukatambule bulumbu bwanu buzwide.

9Muntu uuli woonse uutabambi njiisyo ya Kilisito, pele kayungizya zimbi tajisi Leza pe. Pele ooyo uubamba njiisyo eeyo ulijisi boonse Taata a Mwana.

10Kuti umwi waboola kuli ndinywe kataiisyi eezi, mutamutambuli muŋanda yanu. Mutamujuzyi akumujuzya.

11Ooyo uumujuzya ulazumina micito yakwe mibi.

Majwi aamamanino

12Zyakumwaambila nzinji, pele nsikoomulembela mulugwalo. Njeeya buyo kuzoomuswaya nkamwaambile buya amulomo mpande kutegwa tukakondwe buzwide.

13Bana bamucizi wako uusalidwe bakujuzya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3 Joni

3 Joni 1

1Kuzwa kuli ndime ndemunene kumweenzuma Gayosi ngwenjandisya kapati.

2Oyandwa, ndikumbila kuti zintu zyoonse zikweendele kabotu akuti kopona kabotu. Ndizi kuti muuya wako uli kabotu.

3Nkaambo ndakabotelwa kapati bamwi bakwesu nibakaboola kuno akundaambila kuti buumi bwako bulilondokede nkaambo utobela zyabwini.

4Taakwe cindibotelezya kwiinda kumvwa kuti bana bangu batobela zyabwini.

Gayosi mbwaakalumbaizigwa

5Oyandwa, ulacita cakusyomeka ciindi nogwasya basyominyoko, kapati beenzu.

6Aaba bakaamba kumbungano yakokuno zyaluyando lwako. Lino ulacita kabotu kuti wabagwasya mulweendo lwabo mukubotelezya Leza.

7Nkaambo nobakatalika lweendo lwabo lwakubelekela Kilisito, tiibakazumina kugwasigwa abakunze.

8Lino swebo tuleelede kubagwasya bantu bali boobo, kutegwa tubelekele antoomwe mukutola zyabwini.

Zya Diyotulefesi a Demetiliyosi

9Ndakalemba lugwalo kumbungano, pele Diyotulefesi walo uuyanda kuba mupati wabo tandiswiilili.

10Aboobo kuti ndaakuboola, nzoobukulusya zyoonse nzyaakacita. Ulaamba majwi mabi andime. Taciti buyo zeezi pe, pele alimwi ulakaka kutambula basyomi akukasya baabo bayanda kubatambula, alimwi ulasola kubatanda kuzwa mumbungano.

11Oyandwa, utatobeli zintu zibi, pele tobela zintu zibotu. Ooyo uucita ciluleme nguwa Leza, pele ooyo uucita cibi tanamubona Leza.

12Lino bantu boonse balaamba bubotu bwa Demetiliyosi, abwalo bwini bwaamba bubotu bwakwe. Aswebo twamubeda bakamboni alimwi ulizi kuti bumboni bwesu mbwabwini.

Majwi aamamanino

13Ndilijisi zintu zinji zyakukulembela, pele nsiyandi kuzilemba mulugwalo pe.

14Ndasyoma kuti ndilafwambaana kuzookubona, eelyo tuzooambaula amulomo mpande.

15Luumuno lube kuli nduwe. Boonse beenzinyoko balakujuzya. Ubajuzye boonse beenzuma omwe-omwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Judi

Judi 1

1Ndime Judi mubelesi wa Jesu Kilisito, alimwi ndimunyina Jemusi. Ndalemba
lugwalo oolu kuli ndinywe nomwakaitwa alimwi nomuyandwa a Leza Taata, aabo
babambidwe a Jesu Kilisito.

2Leza amweengelele akumupa luumuno, aluyando lunji.

Zyabamayi babeji

3Nomuyandwa, ndayandisisya kumulembela lugwalo kuti mmupandulwide
zyalufutuko lwesu toonse. Pele ndakabona kuti cakali kuyandika kapati kumulembela
akumukumbila kuti mulwanine lusyomo oolo Leza ndwaakapa bantu bakwe lomwe
buyo.

4Nkaambo bantu bamwi batayandi zya Leza bakanjila cakusisikizya akati kanu. Aaba
balapilinganya lwaangunuko ndotujisi kuti lube cicitilo cazisesemya. Bakaka Jesu
Kilisito uuli ngo Mwami Simaleleesu alikke. Zyacisubulo cabantu aaba zyakalembwa
kale.

5Lino ndiyanda kumwiibalusya zimwi nikuba kuti mulizizi kale. Mwami wakavuna
Baisilayeli kuzwa ku Ijipiti, pele naakamana wakanyonyoona boonse
batakamusyoma.

6Amuyeeye bangelo batakabamba bulelo bwabo, alimwi bakasiya busena Leza
mbwaakabapede. Leza wakabaanga nketani zitamani, alimwi ulibabikkide mubusena
bwamudima kusika buzuba bupati oobo nayoobabeteka.

7Amuyeeye alimwi minzi ya Sodomu a Gomola aminzi iibambene aanjiyo. Mbubuli
basunu, bantu baminzi eeyo bakali basibwaamu akucitana zitaambiki. Leza
wakabacita kuti cibe citondezyo naakabasubula amulilo uutamani.

8Lino bantu basunu balacita mbubonya. Mukutobela mizeezo yabo mibi,
balasofwaazya mibili yabo, balakaka bulelo bwa Leza akusampaula balemekwa ba
Leza.

9Pele naba Mikayele mungelo mupati ciindi naakali kukazyanya a Saatani,
kabakazyanya zyamutumba wa Mozesi, wakayoowa kumubeteka cakusampaula.
Wakaamba buyo kuti, «Mwami Leza akusubule!“

10Pele bantu aaba balasampaula kufumbwa ncobatazi, zintu nzyobacita bazicita
mukutobela maanu aabunyama. Nzezibanyonyoona.

11Aaba mbaasimalweza! Baleenda munzila ya Kaini. Mbubuli bwakacita Balaamu
abalo balaliwaala muzibi nkaambo kakuyanda mpindu. Balanyonyoonwa akaambo
kakuzangila Leza mbuli bwakacita Kola.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Babisya mapobwe aanu aaluyando. Balalya andinywe kabanyina nsoni, batobela zisusi zyabo. Bali mbuli makumbi apepaulwa aluuwo, amana taaleti mvula. Bali mbuli misamu iitazyali micelo nicisika ciindi cayo, ilizyulidwe akuyuma nta.

13Mbubuli mbwaacita ccovu mayuwe makali aalwizi, abalo mbobabonya busofwaazyi bwabo. Bali mbuli nyenyezi zisweekede, alimwi Leza ulibabambilide mudima uutamani uusiya mbi.

14Mbambabo aaba mbaakasinsima Enoki wamusela waciloba kuzwa kuli Adamu naakati, «Ncobeni, Mwami uyooboola abangelo bakwe bali zyuulu-zyuulu.

15Uyoobeteka boonse akubasubula banyansya Leza nkaambo kamilimo yabo yoonse iitaluleme njobacita cakutamuyoowa. Uyoobasubula nkaambo kamajwi oonse aakusampaula ngobamusampaula.»

16Aaba bantu balasyolooka akutoongoka, batobela zisusi zyabo beni, balaamba cakulisampula akuunina bantu mukuti balivubye.

Zyakucenjezya akulailila

17Pele nywebo, nomuyandwa, amuyeeye majwi aakaambwa kale abatumwa ba Mwami Jesu Kilisito.

18Bakamwaambila kuti, «Kuciindi camamanino kuyooba bantu basampaula, baccilila zisusi zyabo.»

19Bantu aabo mbabaandaanya beenzinyina. Batobela zyabuntunsi alimwi banyina Muuya Uusalala.

20Pele nywebo, nomuyandwa, amuliyake mulusyomo lwanu lusalala. Amukombe mukugwasigwa a Muuya Uusalala.

21Amukkale muluyando lwa Leza nomulindila buumi butamani Mwami wesu Jesu Kilisito mbwayoomupa muluse lwakwe.

22Amubeengelele aabo bacidonaika.

23Bamwi mubayokole cakubakwempa kuzwa kumulilo. Pele bamwi mubeengelele cakucenjela akunanama niciba cakusama cabo cabisigwa azisusi zyabo zyabuntunsi.

Kulumba kwamamanino

24Alemekwe ooyo uukonzya kumubamba kuti mutawi alimwi uukonzya kumusisya kakunyina akampenda alimwi kamutangede ooko walo nkwakkede mubulemu bwakwe.

25Kuli Leza walo alikke uuli ngo Mufutuli wesu, muli Jesu Kilisito Mwami wesu, akube bulemu, abupati, anguzu, abwami, kuzwa kumatalikilo, asunu alyoonse mane kukabe kutamani. Akube boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ciyubunuzyo

Ciyubunuzyo 1

1Mubbuku eeli momulembedwe zintu Leza nzyaakayubunwida Jesu Kilisito. Leza wakamupa ciyubunuzyo eeci kuti atondezye babelesi bakwe zintu zyali kuyoocitika cakufwambaana. Kilisito wakazibya Joni mubelesi wakwe zintu eezi naakatuma mungelo wakwe kulinguwe.

2Nkabela Joni wakalungulula zintu zyoonse eezyo nzyaakabona. Aaya ngamakani ngaakalungulula alimwi wapa bumboni ku Majwi aa Leza akuli zyoonse Jesu Kilisito nzyaakaamba.

3Ulilelekedwe ooyo uubala bbuku eeli, alimwi balilelekedwe aabo baswiilila mulumbe wabusinsimi oobu akubamba zintu zilembedwe mubbuku eeli! Nkaambo ciindi cili aafwiifwi.

Joni mbwaakajuzya mbungano zili ciloba

4Ndime Joni nendilembela mbungano zili ciloba zili mucisi ca Asiya, Leza amubede aaluse akumupa luumuno, ngo Leza Uuliko, Wakaliko alimwi Uunooliko. Ayalo myuuya iili ciloba iili kumbele lyacuuno cabulemu bwakwe, iimuleleke akumupa luumuno.

5Jesu Kilisito amuleleke akumupa luumuno, ooyu ngokamboni uusyomeka wakasaanguna kubuka kuzwa kubafu, ngonguwe mweendelezi wabami boonse bamunyika. Ulatuyanda, eelyo kwiindila mubulowa bwakwe wakatwaangununa kuzwa kuzinyonyoono zyesu.

6Walo wakatucita kuti tube bami kuti tubelekele Leza Taata mbuli bapaizi. Akube bulemu anguzu kulinguwe mane kukabe kutamani. Akube boobo.

7Amubone, ulaboola amakumbi! Nkabela bantu boonse bayoomubona, abalo bakamuyasa mbubonya. Misyobo yoonse yamunyika muno iyoolila nkaambo kakwe. Akube boobo!

8«Ndime matalikilo amamanino,» mbwaamba Mwami Leza Singuzuzyoonse, Uuliko, Wakaliko, alimwi Uunooliko.

Joni mbwaakabona Kilisito mucilengaano

9Ndime Joni munyoko, nkabela muli Jesu ndili antoomwe andinywe mukuyumina mapenzi, bwami, amukukakatila. Ndakalaangidwe munsumbu ya Patimosi nkaambo kamajwi aa Leza ngindakakambauka abumboni bwaamba zya Jesu.

10Mubuzuba bwa Mwami, Muuya Uusalala wakandisikila, eelyo ndakamvwa kusule lyangu jwi pati mbuli kulila kwamweembo.

11Lyakati, «Eezyo nzyobona zilembe mubbuku, wamana ulitumine bbuku eelyo kumbungano eezi zili ciloba, ku Efesusi, ku Similina, ku Pelegamumu, ku Tiyatila, ku Saadisi, ku Filadelufiya, alimwi aku Lawodisiya.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

12Lino nindakacebuka kuti mbone ooyo wakali kukanana kulindime, ndakabona zikkalilo zyamalambe zyangolida zili ciloba.

13Lino akati kanzizyo kwakali umwi uuli mbuli Mwanaa Muntu, wakalisamide jansi damfu alimwi acamba wakalyaangide lutambo lwangolida.

14Masusu aakwe akali kutuba mbuli lukobo naa mbuli butonje butuba buu. Meso aakwe akali mbuli kuvwilima kwamulilo.

15Zituta zyakwe zyakali kuŋaima mbuli mukuba wasyobwa amavuba. Jwi lyakwe lyakali mbuli maanzi aavuuma.

16Mujanza lyakwe lyalulyo wakajisi nyenyezi zili ciloba, eelyo mukanwa lyakwe mwakazwa panga likwengedwe koonse-koonse. Busyu bwakwe bwakali kubala mbuli zuba nolisensa.

17Lino nindakamubona, ndakawa munsi lyamaulu aakwe mbuli muntu uufwide. Pele wakabikka janza lyalulyo lwakwe aalindime wati, «Utayoowi! Ndime matalikilo amamanino.

18Ndime ooyo uupona! Ndakalifwide pele lino ndili muumi mane kukabe kutamani. Ndilijisi nguzu zyakuzunda lufu acikkalilo cabafu.

19Aboobo lemba zintu eezyo nzyobona, zintu ziliwo azeezyo ziyoocitika.

20Lino ngaaya maseseke aanyenyezi eezi zili ciloba mujanza lyalulyo alimwi azikkalilo zyamalambe zyangolida. Inyenyezi zili ciloba mbapati bambungano zili ciloba, zikkalilo zyamalambe nimbungano eezyo zili ciloba.

Ciyubunuzyo 2

Lugwalo lwakalembelwa mbungano yaku Efesusi

1«Mutumwa waku Efesusi mulembele boobu:

«Ngaaya makani aaamba ooyo uujisi nyenyezi zili ciloba mujanza lyakwe lyalulyo akweenda aakati kazikkalilo zyamalambe zyangolida zili ciloba.

2Ulati, ndizi milimo yako, akubeleka kwako alimwi ndizi mbuli mbokakatide. Kwamana ndizi mbotakonzyi kubaumunina buyo bantu babisya. Aabo balyaamba kuti mbatumwa, wabasola akubajana kuti mbabeji.

3Ndizi kuti ulazumanana, ulikakatide, akupenga akaambo kangu, nikuba boobo taakwe nolengaana.

4Pele ulijisi kaambo kulindime, nkakuti, tocindiyandi mbuli mbookali kundiyanda kusaanguna pe.

5Lino koyeeya buwe bwako! Uleelede kweempa akucita milimo eeyo njookali kucita kusaanguna. Kuti naa toempi, ndilaboola ndizoogwisye cikkalilo calambe lyako mubusena bwaco, ccita weempe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

6Pele cibotu cili mulinduwe nceeci: ulasulaika milimo ya Banikolayi, njesulaikide ambebo.

7«Ooyo uujisi matwi, aswiilile eezyo Muuya nzyaambila mbungano!

«Ooyo uuzunda njoomuzumizya kulya micelo yamusamu uupa buumi uuli mukati kabusena bwakubotelwa bwa Leza.

Lugwalo lwakalembelwa mbungano yaku Similina

8«Mutumwa waku Similina mulembele boobu:

«Ngaaya makani aaamba ooyo uuli ngo matalikilo amamanino, ooyo wakafwide pele lino mmuumi.

9Ulati, ndizi mapenzi aako mbwaabede, abucete bwako, nikuba boobo ulivubide. Alimwi ndizi mbobakubejelezya aabo balyaamba kuti Mbajuda kabali mbankamu ya Saatani.

10Utayoowi mapenzi aayookusikila. Swiilila! Siluuni uyoowaala bamwi banu muntolongo kuti amusunke nkabela kwamazuba aali kkumi munooli mumapenzi mapati. Kosyomeka mane kusikila kulufu, ndendilyo neyookupa musini wakuzunda, uuli mbuumi.

11«Ooyo uujisi matwi, aswiilile Muuya nzyaambila mbungano!

«Ooyo uuzunda, lufu lwabili talukamugumi pe.

Lugwalo lwakalembelwa mbungano yaku Pelegamumu

12«Mutumwa waku Pelegamumu mulembele boobu:

«Ngaaya makani aaamba ooyo uujisi panga likwengedwe koonse-koonse.

13Ulati, ndizi nkokkala, ukkala kooko kuli cuuno ca Saatani. Ulasyomeka kulindime alimwi taakwe nookatama lusyomo oolo ndojisi mulindime nikuba ciindi ciya Antipasi kamboni wangu uusyomeka naakajaigwa, wakajailwa ooko kukkala Saatani.

14Pele kuli twaambo tumwi ntwetikutongooke. Mpobali bamwi banu baccilila njiisyo zya Balaamu, ooyo wakaunina Balaki kusololela bantu ba Isilayeli muzinyonyoono ciindi naakaboongelezya kuti balye zilyo zyakapaizigwa kumizimo akucita bumambe.

15Mbubonya ayebo ulijisi bantu aabo batobela njiisyo zya Banikolayi.

16Lino empa, kuti naa utaciti boobo, njooboola kulinduwe cakufwambaana kuti ndizoobalwane aabo apanga lizwa mumulomo wangu.

17«Ooyo uujisi matwi, aswiilile eezyo Muuya nzyaambila mbungano!

«Ooyo uuzunda njoomupa mana aasisidwe kuti alye, alimwi njoomupa bbwe lituba, nkabela aabbwe eelyo kunoolembedwe zina pya liyoozibwa buyo ayooyo walitambula, kutali bamwi pe.

Lugwalo lwakalembelwa mbungano yaku Tiyatila

© 1996, Bible Society of Zambia.

18«Mutumwa waku Tiyatila mulembele boobu:

«Ngaaya makani aaamba Mwanaa Leza uulaameso aavwilima mbuli mulilo, zituta zyakwe zili mbuli mukuba wasyobwa.

19Ulati, ndizi milimo yako yoonse mboibede. Ndizi luyando lwako, lusyomo lwako, kubeleka kwako, alukakatilo lwako. Ndizi kuti milimo yako yasunu iinda yakusaanguna.

20Pele kaambo nkondibisizizye nkaaka: Ulekelela Jezebele mukaintu uulyaamba kuti mmusinsimi wa Leza. Ucenga babelesi bangu kuti bacite bumambe akulya zilyo zipaizigwa kumizimo.

21Ndakamupa ciindi cakuti eempe, pele ulakaka kweempa akusiya bwaamu bwakwe.

22Lino njoocita kuti aciswe alimwi abaabo bakacita bumambe anguwe njoobanjizya mumapenzi mapati, ccita kuti beempe kuzwa kuzibi nzyobakacita anguwe.

23Alimwi njoojaya bana bakwe. Ndendilyo mbungano zyoonse noziyooziba kuti ndime eezi zili mumyoyo amizeezo yabantu. Nkabela omwe-omwe wanu njoomupa bweelede milimo yakwe.

24«Pele nywebo nobamwi nomuli mu Tiyatila, nomwatakaccilila njiisyo zibi eezi, nimwatakaiya nzyobaamba bamwi kuti, ‹Maseseke eeni-eni aa Saatani,› nsikoomulemezya acintu cimbi pe.

25Pele amujatisye eeco ncomujisi kale, mane kusikila nkaboole.

26Ooyo uuzunda akubamba milimo yangu mane kusikila kumamanino, ndiyoomupa nguzu zyakulela masi oonse abantu.

27Nkabela uyooalela amusako walubulo. Uyoopwaya bamasi mbuli bupwaigwa cibiya. Njoomupa bulelo mbuli mbundakapegwa kuli Taata.

28Alimwi njoomupa ntanda.

29«Ooyo uujisi matwi, aswiilile eezyo Muuya nzyaambila mbungano!

Ciyubunuzyo 3

Lugwalo lwakalembelwa mbungano yaku Saadisi

1«Mutumwa waku Saadisi mulembele boobu:

«Ngaaya makani aaamba ooyo uujisi myuuya ya Leza iili ciloba anyenyezi zili ciloba. Ulati, ndizi milimo yako ambolyaamba kuti uli muumi kakuli ulifwide!

2Aboobo buka, uyumye ceeco ncojisi nocitanamaninina kufwa. Nkaambo ndibwene kuti milimo yako tiiluleme kuli Leza wangu.

3Koyeeya eeco ncookaiya akumvwa, ucijatisye weempe. Kuti utabuki, njooboola mbuli mubbi, alimwi tokooyooziba ciindi ncenjooboola kulinduwe pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Pele nkobali bace mu Saadisi batanabisya zisani zyabo. Bayooenda andime
kabasamide zituba buu nkaambo mbobeelede.

5Mbubonya oobo kufumbwa uuzunda uyoosamikwa zisani zituba, alimwi zina lyakwe
nsikalimwayi kuzwa mubbuku lyabuumi. Njooambilizya zina lyakwe kuli Taata
abangelo bakwe.

6«Ooyo uujisi matwi, aswiilile eezyo Muuya nzyaambila mbungano!

Lugwalo lwakalembelwa mbungano yaku Filadelufiya

7«Mutumwa waku Filadelufiya mulembele boobu:

«Ngaaya makani aaamba ooyo Uusalala wa Leza, uusyomeka, ooyo uujisi kkii wa
Devedi. Ngonguwe uunga naa wajula taakwe uukonzya kujala, naa wajala taakwe
uukonzya kujula pe.

8Ulati, ndizi milimo yako mbwiibede. Ndajula citendele kumbele lyako, eeco muntu
naba omwe ncatakonzyi kujala pe. Ndizi kuti tojisi nguzu mpati, nikuba boobo
wakabamba majwi aangu, tookanditama pe.

9Lino bona, nkobali bantu bankamu ya Saatani, aabo balyaamba kuti Mbajuda anikuti
pe. Ndiyoobacita kuti bakaboole bazoolibombye kumaulu aako. Eelyo bayooziba kuti
ndilakuyanda ncobeni.

10Nkaambo kakuti wakabamba majwi aangu aakuti ukakatile, ambebo
ndiyookubamba muciindi camasunko aayooboolela bantu boonse bamunyika eeyi kuti
basunkwe.

11Ndafwambaana kuboola, jatisya eeco ncojisi kutegwa kutabi uukunyanga musini
wako.

12Ooyo uuzunda ndiyoomucita kuti akabe cicinda caŋanda ya Leza wangu, taakwe
nayoozwa mulinjiyo pe. Alinguwe ndiyoolemba zina lya Leza wangu, alyamunzi wa
Leza wangu, nkokuti Jelusalemu mupya, walo ooyo uyoozwa kujulu kuli Leza wangu.
Alimwi ndiyoolemba alinguwe zina lyangu lipya.

13«Ooyo uujisi matwi, aswiilile eezyo Muuya nzyaambila mbungano!

Lugwalo lwakalembelwa mbungano yaku Lawodisiya

14«Mutumwa waku Lawodisiya mulembele boobu:

«Ngaaya makani aaamba yooyo uuli ngo Ameni, kamboni uusyomeka, wakasimpe.
Ngomatalikilo aazintu Leza nzyaakalenga.

15Ulati, ndilizi milimo yako mboibede, totontoli alimwi topyi. Nicabota kuti nooli
kutontola naa kupya.

16Aboobo mukuti ukasaala buyo, ndakuswiidila ansi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Tee kayi waamba kuti, ‹Ndilivubide, ndijisi lubono lunji-lunji, taakwe cintu ncendibula.› Pele tozi kuti ulipengede uleetezya, uli mucete, uli moofu, alimwi uli cintanda.

18Lino ncekulailila ncakuti uule ngolida kulindime yakasalazigwa amulilo kutegwa ube muvubi mwini-mwini. Alimwi uule azisani zituba zyakuti usame kuti usise cintanda cako, ujazya bweeme. Uule amusamu wameso kuti ukonzye kubona kabotu.

19Aabo mbenjanda ndabakalalila akubasubula. Aboobo sungwaala kapati kuti weempe.

20Bona, ndiliimvwi amulyango ndakonkomona, kuti naa muntu wamvwa jwi lyangu akundijulila, ndanjila muŋanda yakwe, walo andime tulalida antoomwe.

21Ooyo uuzunda njoomuzumizya kukkala andime acuuno cangu, mbubonya mbuli mbundakazunda mebo akukkala a Taata acuuno cakwe cabwami.

22«Ooyo uujisi matwi, aswiilile eezyo Muuya nzyaambila mbungano!»

Ciyubunuzyo 4

Zyakukomba kwakujulu

1Musule akooku ndakabona mulyango uujulidwe kujulu. Mpoonya ndakamvwa jwi ndindakamvwide kusaanguna lyakali kukanana kuli ndime mbuli kulila kwamweembo, lyakati, «Koboola kuno, tanta kuti ndikutondezye ciyoocitika musule aaceeci.»

2Ciindi eeco nciconya, Muuya wakandinjila. Kujulu ndakaakubona cuuno cabwami, nkabela umwi wakalikkede acuuno eeco.

3Muntu wakakkede acuuno busyu bwakwe bwakali kuboneka mbuli bbwe libalangala abbwe lisalala pyu, nkabela cuuno eeco cakazingulukidwe fulicoongo ulaamubala wakamweemvwe.

4Cuuno cabwami cipati cakalizingulukidwe azimwi zyuuno zyabwami zili makumi obilo azine. Nkabela muzyuuno eezi ndakabona bapati bali makumi obilo abane, bakasamide zisani zituba alimwi kumitwe bakasamide misini yangolida.

5Kuzwa kuzyuuno eezyo kwakali kuzwa ndabo, akuyobeka, amizumo. Kumbele lyacuuno cipati kwakali kuyaka minzenge iili ciloba, eeyi njemyuuya ya Leza iili ciloba.

6Kumbele lyacuuno nciconya eeci kwakali cakali kuboneka mbuli lwizi luli mbuli bbwe libalangala. Nkabela kwakali zilenge zyone zipona ziimvwi mumabazu oonse one aacuuno cabwami, zyakalijisi meso, kumbele akusule.

7Cakusaanguna cakali kulangika mbuli syuumbwa, cabili cakali kulangika mbuli poho, catatu cakalijisi busyu buli mbuli bwamuntu, cane cakali kulangika mbuli sikwaze uuluka.

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Comwe-comwe cazilenge eezi cakalijisi mababa aali cisambomwe, oonse akalijisi meso, mukati aanze. Sikati amasiku zyakali kwiimba cakutalyookezya kaziti,

«Ulasalala, Ulasalala, Ulasalala, Mwami Leza Singuzuzyoonse, Wakaliko, Uuliko, alimwi Uunooliko.»

9Lino zilenge eezi zyone, nizyakali kupa bulemu, kulemeka akulumba kuli yooyo uukkede acuuno cipati cabwami uuli muumi lyoonse alyoonse,

10bapati aabo bali makumi obilo abane bakali kuvuntama kumbele lyakwe akumukomba. Ooyu ngonguwe uuli muumi lyoonse alyoonse. Eelyo bakali kubikka misini yabo kumbele lyacuuno eeco akuti,

11«O Mwami Leza wesu! Uleelede kupegwa bulemu boonse, kulemekwa koonse, anguzu zyoonse, nkaambo nduwe wakalenga zintu zyoonse. Mukuyanda kwako zyoonse zyakalengwa alimwi mpozili.»

Ciyubunuzyo 5

Zyabbuku a Mwanaa mbelele

1Ndakabona bbuku mujanza lyalulyo lyayooyo uukkede acuuno cabwami. Bbuku eeli lyakalilembedwe mukati aanze, alimwi lyakalimatidwe muziga zili ciloba.

2Mpoonya ndakabona mungelo wanguzu wakakanana cakupozomoka akuti, «Nguni weelede kumatula ziga kuti avunune bbuku eeli?»

3Pele kwakanyina naba omwe kujulu, naa ansi nikuba kunsi aanyika wakali kukonzya kuvununa bbuku eeli akulanga zyakali mumo pe.

4Ndakalila kapati, nkaambo taakwe naba omwe wakeelede kuvununa bbuku eelyo nikuba kulilanga-langa mukati.

5Eelyo umwi wabapati wakandaambila kuti, «Utalili! Bona! Syuumbwa uuzwa kumusyobo wa Juda, walunyungu lwa Devedi wakazunda, aboobo walo ulakonzya kuvununa bbuku akumatula ziga zyalyo zili ciloba.»

6Lino ndakabona Mwanaa mbelele kaimvwi akati kacuuno azilenge zyone alimwi abapati. Mwanaa mbele wakali kulangika mbuli uujaidwe. Wakalijisi meja aali ciloba ameso aali ciloba, eezi zyakali myuuya ya Leza iili ciloba eeyo yakatumwa munyika yoonse.

7Mwanaa mbelele wakanyamuka watambula bbuku lyakali mujanza lyalulyo lyayooyo uukkede acuuno cabwami.

8Lino naakamana kubweza bbuku eelyo, zilenge zyone abapati bali makumi obilo abane bakavuntama kumbele lya Mwanaa mbelele ooyu. Omwe-omwe wabo wakajisi kalumbu amitiba yangolida iizwide tununkilizyo. Kwalo kuli nkokukomba kwabasalali.

9Bakali kwiimba lwiimbo lupya kabati,

© 1996, Bible Society of Zambia.

«Nduwe weelede kubweza bbuku akumatula ziga. Nkaambo nduwe wakajaidwe, nkabela abulowa bwako wakanununa bantu kuti babe bantu ba Leza kuzwa kumisyobo yoonse, milaka yoonse, azisi zyoonse.

10Wakabacita kuti babe babwami, abapaizi ba Leza wesu, aboobo bayoolela ansi.»

11Alimwi ndakalanga, ndakabona zyuulu-zyuulu zitabaliki zyabangelo! Bakaliimvwi kabazingulukide cuuno cabwami, eelyo zilenge zyone abapati,

12bakali kwiimba, nkemvwide cakupozomoka kabati,

«Mwanaa mbelele ooyo wakajaidwe, uleelede kutambula bwami, lubono, busongo, nguzu, kulemekwa, bulemu, akutembaulwa!»

13Alimwi ndakamvwa zilenge zyoonse mujulu, munyika, kunsi aanyika, mulwizi, azintu zyoonse zili mumo kaziimba kaziti,

«Ooyo uukkede acuuno cabwami a Mwanaa mbelele, batembaulwe, balemekwe, alimwi bapegwe bulemu anguzu mane kukabe kutamani!»

14Zilenge zyone zyakaingula kuti, «Akube boobo!» Mpoonya bapati bakavuntama bakomba.

Ciyubunuzyo 6

Ziga mbuzyakamatulwa

1Lino ndakabona Mwanaa mbelele kanamatula ciga comwe cazeezyo zili ciloba, mpoonya comwe cazilenge ziya cakapozomoka ajwi pati lili mbuli kuzuma kwamvula cati, «Boola!»

2Ndakalanga, mpawo ndakabona bbiza lituba, nkabela ooyo wakatantide ali ndilyo wakajisi buta, eelyo wakapegwa musini wabwami. Mpawo wakainka mbuli muzundi kuti akazunde abambi.

3Mwanaa mbelele naakamana kumatula ciga cabili, ndakamvwa cilenge cabili kaciti, «Boola!»

4Mpoonya kwakazwa bbiza limbi, eeli lyakali kusalala. Ooyo wakatantide ali ndilyo wakapegwa nguzu zyakubusya nkondo ansi aano, kuti bantu bajayane muli cabo beni. Wakapegwa apanga pati.

5Lino Mwanaa mbelele naakamatula ciga catatu, ndakamvwa cilenge catatu cakati, «Boola!» Mpoonya kwakazwa bbiza limbi, lyalo lyakali kusiya. Ooyo wakatantide ali ndilyo wakalijisi cipimyo mujanza lyakwe.

6Mpoonya ndakamvwa cakali kulimvwisya aanga ndijwi lizwida akati kazilenge zyone, lyakati, «Lufulu lomwe lwabulotwe lulaulwa di lyansiliva lyomwe, mfulu zyotatwe zyamaila zilaulwa mbubonya, pele mutanyonyooni mafuta awaini.»

7Lino naakamatula ciga cane, ndakamvwa jwi lyacilenge cane lyakati, «Boola!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Mpawo ndakalanga, ndakabona bbiza litubuluka. Ooyo wakatantide ali ndilyo zina lyakwe wakali Lufu, nkabela cikkalilo cabafu cakali mutobede munsi. Aaba bakapegwa nguzu zyakujaya cibeela cane canyika kwiindila mukuleta nkondo, nzala, malwazi, alimwi abanyama babutambo.

9Lino Mwanaa mbelele naakamatula ciga casanu, ndakabona kunsi aacipaililo myuuya yabaabo bakajaigwa akaambo kakukambauka majwi aa Leza alimwi akaambo kabumboni oobo mbubakali kupa.

10Bakapozomoka bakati, «O Mwami Singuzuzyoonse, Oosalala, Oosinizizye, ino ndilili noti kabeteke akusubula bantu bali ansi aabo bakatujaya?»

11Mpoonya omwe-omwe wabo wakapegwa jansi lituba akaambilwa kuti balindile akulyookezya kaindi kaniini mane kusikila babelesinyina, babunyina abalo bajaigwe mbuli mbubakajaigwa balo.

12Lino naakamatula ciga cacisambomwe, ndakalanga eelyo nyika yakazungaana kapati. Zuba lyakabaya, lyaba mbuli cisani cisiya mbi, mwezi wakasalala pyu mbuli bulowa.

13Nyenyezi zyakawida ansi mbuli nkuyu zitana bizwa mbozi mbulumukila ansi ciindi guwo nolibbubbula.

14Julu lyakagwisigwa mbuli kanseme kavungwa, eelyo malundu ansumbu zyoonse zyakagwisigwa aawo mpozyakabede.

15Mpoonya aawo bami baansi, beendelezi, bapati balumamba boonse, bavubi, basinguzu, abantu buyo, bazike naa bazyale, bakayuba mumpangala, alimwi amumyaala yamumalundu.

16Bakaambila malundu aamyaala kuti, «Amutuwide mutusise kuzwa kuli yooyo uukkede acuuno cabwami akutuvuna kuzwa kubukali bwa Mwanaa mbelele!

17Nkaambo buzuba bwabukali bwabo bwasika, ino nguni uukonzya kubuyumina?»

Ciyubunuzyo 7

Bantu ba Isilayeli bali zyuulu zili mwaanda amakumi one azine

1Musule lyayaaya ndakabona bangelo bone baliimvwi muzyooko zyone zyanyika. Bakasinkila myuuwo yone kutegwa luuwo lutaungili ansi nimuba mulwizi nikuba kuungila kumusamu nuuba buti.

2Mpoonya ndakabona aumwi mungelo wakazwida kujwe kajisi acidityo ca Leza uupona. Wakapozomokela bangelo bone aabo Leza mbaakapa nguzu zyakunyonyoona nyika alwizi.

3Mungelo ooyu wakati, «Mutanyonyooni nyika niluba lwizi noziba zisamu, mane kusikila tubabikke cidinto ankumo babelesi ba Leza wesu.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

4Eelyo ndakaambilwa kuti mweelwe wabantu aabo bakabikkwa cidinto ca Leza
ankumo zyabo wakali zyuulu zili myaanda iili makumi one azine. Bakazwa
kumisyobo ya Isilayeli iili kkumi aibili.

5Kumusyobo wa Juda, bakabikkwa cidinto bakali zyuulu zili kkumi azibili.
Kumusyobo wa Lubeni bakali zyuulu zili kkumi azibili. Kumusyobo wa Gadi, bakali
zyuulu zili kkumi azibili.

6Kumusyobo wa Asya bakali zyuulu zili kkumi azibili. Kumusyobo wa Nafutali
bakali zyuulu zili kkumi azibili. Kumusyobo wa Manase bakali zyuulu zili kkumi
azibili.

7Kumusyobo wa Simiyoni bakali zyuulu zili kkumi azibili. Kumusyobo wa Levi
bakali zyuulu zili kkumi azibili. Kumusyobo wa Isakaa bakali zyuulu zili kkumi
azibili.

8Kumusyobo wa Zebuluni bakali zyuulu zili kkumi azibili. Kumusyobo wa Josefa
bakali zyuulu zili kkumi azibili. Kumusyobo wa Benjamini bakabikkwa cidinto bakali
zyuulu zili kkumi azibili.

Zyabantu banji batabaliki

9Musule akooku ndakalanga eelyo ndakabona bantu banji batabaliki. Bakazwa
kumisyobo yoonse, kuzisi zyoonse, kumilaka yoonse, akumyaambo yoonse. Bakaima
kumbele lyacuuno cabwami akumbele lya Mwanaa mbelele, bakasamide majansi
aatuba kumwi kabajisi amalala.

10Bakapozomoka bakati, «Lufutuko luzwa kuli Leza wesu uukkede acuuno cabulemu
alimwi aku Mwanaa mbelele!»

11Mpoonya bangelo boonse bakaima kabazingulukide cuuno cabwami. Abalo bapati,
azilenge zyone zyaima mbubonya buyo. Bakali waala ansi akuvuntama kumbele
lyacuuno, bakomba Leza

12bati, «Akube boobo!» Leza wesu atembaulwe, apegwe bulemu, busongo, alumbwe,
alemekwe anguzu zyoonse mane kukabe kutamani. Akube boobo.

13Umwi wabapati wakandibuzya kuti, «Ino aaba bantu basamide majansi aatuba
mbaani, alimwi ino bazwayi?»

14Mebo ndakamwiingula kuti, «Nduwe oozi simalelo wangu.» Mpawo
wakandaambila kuti, «Aaba mbaabaya bakazwa mumapenzi mapati. Bakasanzya
majansi akwaatubya mubulowa bwa Mwanaa mbelele.

15Nkakaambo ncobaimvwi kumbele lyacuuno ca Leza, balamukomba sikati amasiku
muŋanda yakwe. Ooyo uukkede acuuno cabwami uyookkala ambabo akubakwabilila.

16Tabakooyoofwa limbi nzala niiba nyota, tabakooyoopenga limbi azuba noluba
lumwi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Nkaambo Mwanaa mbelele uuli akati kacuuno cabwami, uyoobeembela akubasolweda kutusensa twamaanzi tupa buumi. Eelyo Leza uyoosansamuna misozi yabo yoonse.»

Ciyubunuzyo 8

Ciga caciloba

1Lino Mwanaa mbelele naakanamatula ciga caciloba, kujulu kwakaumuna zi kwakaindi kali mbokabede.

2Eelyo ndakabona bangelo bali ciloba aabo baima kumbele lya Leza, kabapegwa myeembo iili ciloba.

3Lino mungelo uumbi, wakaza, waima kumbali aacipaililo kajisi acibikkilo catununkilizyo cangolida. Wakapegwa tununkilizyo tunji kuti atutuule antoomwe akukomba kwabasalali boonse acipaililo cangolida kumbele lyacuuno ca Leza.

4Lino busi bwatununkilizyo twakatentwa bwakali kusunta kabuya mujulu antoomwe akukomba kwabasalali kuzwa mujanza lyamungelo wakaimvwi kumbele lya Leza.

5Mpoonya mungelo ooyo wakabweza cibikkilo catununkilizyo, wakacizuzya makala aazwa aacipaililo, akwaawaala ansi. Ndilyonya kwakaba mizumo, mabbalu-bbalu, ndabo, alimwi akuzungaana kwanyika.

Zyamyeembo

6Mpoonya aawo bangelo bali ciloba bakajisi myeembo iili ciloba bakalibambilila kuti baisibe.

7Mungelo mutaanzi wakasiba mweembo wakwe, eelyo kwakaba civulamabwe amulilo uuvwelene abulowa, eezi zyakawida ansi. Nkabela cipaanzi catatu canyika cakapya acalo cipaanzi catatu cazisamu cakapya, abwizu butete boonse bwakapya.

8Kumane mungelo wabili bakasiba mweembo wakwe. Mpawo cintu cimwi cipati cilangika mbuli mulilo uuli atala aacilundu cakawaalwa mulwizi. Cipaanzi catatu calwizi cakasanduka caba bulowa,

9alimwi cipaanzi catatu cazilenge zyamumaanzi cakafwa, acalo cipaanzi catatu camato cakanyonyoonwa.

10Lino mungelo watatu awalo wakasiba mweembo wakwe. Mpawo kwakaloka nyenyezi mpati kuzwa kujulu yakali kuyaka mbuli munzenge wamulilo, yakawida mucipaanzi catatu camulonga amutusensa.

11Nyenyezi eeyo iitwa kuti «Kulula.» Cipaanzi catatu camaanzi akalula, aboobo bantu banji bakafwa akaambo kakunywa maanzi aaya, nkaambo akali kulula.

12Mungelo wane wakasiba mweembo. Eelyo cipaanzi catatu cazuba, mwezi, anyenyezi zyakaumwa cakuti zipaanzi zyatatu zyanzizyo zyakabaya, nkabela catatu cazuba tiicakaboneka, aalo masiku mbubonya.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Mpoonya ndakalanga, ndakabona sikwaze wakali kuulukila akati-kati kajulu kalila kati, «Maawe! maawe! maawe! Kubantu baansi nkaambo kamajwi aamyeembo yabangelo basyaala botatwe balo balibambilide kwiisiba!»

Ciyubunuzyo 9

1Mungelo wasanu wakasiba mweembo wakwe. Eelyo ndakabona nyenyezi iilya yakawida ansi kiipegwa kkii wamulindi uutagoli.

2Nyenyezi yakajula mulindi uutagoli ooyu, nkabela kwakasunta busi. Busi oobu bwakali mbuli kuti buzwa mubbibi lyamulilo. Lino mumuni wazuba aluuwo zyakasizigwa abusi bwakali kuzwa mumulindi uutagoli.

3Lino kuzwa mubusi oobo kwakazwa cikwikwi cakaza ansi. Calo cakapegwa nguzu zyeelene azyatubanze.

4Cakaambilwa kuti citanyonyooni bwizu noziba zisamu nikaba kasyango kali buti, pele kuti cipenzye buyo bantu aabo batagantidwe acidinto ca Leza ankumo zyabo.

5Tiicakazumizigwa kubajaya pe, pele cakazumizigwa buyo kubapenzya kwamyezi yosanwe. Kucisa kwakupenzya kwaco kwakali mbuli kwamuntu naalumwa kabanze.

6Lino mumyezi yosanwe eeyo bantu bayooyandaula lufu, pele tabakooyoolujana. Bayooyanda kufwa, pele lufu luyoobatija.

7Cikwikwi eeco cakali mbuli mabbiza aalibambililide nkondo. Aamitwe yaco kwakali zintu zilangika mbuli misini yangolida, alimwi cakali abusyu mbuli bwabantu.

8Masusu aaco akali malamfu mbuli aabakaintu. Meno aaco akali mbuli meno aabasyuumbwa.

9Zyamba zyaco zyakali kwabilidwe antobo zyakali kulangika mbuli zikwabilizyo zyakapangwa kuzwa kulubulo. Muzumo wamababa aaco wakali mbuli muzumo wankalaki zinji zikwelwa mabbiza aazuzila kunkondo.

10Cikwikwi eeco cakalijisi micila iiluma mbuli kabanze. Mumicila eeyo mumwakali nguzu zyaco zyakupenzya bantu kwamyezi yosanwe.

11Cilijisi mwami uucilela, walo ooyu uuli ngomungelo uulanga mulindi uutagoli. Zina lyakwe mu Cihibulu ngu Abbadoni, mu Cigiliki ngu Apoliyoni, (nkokwaamba kuti, «Sikunyonyoona»).

12Penzi lyakusaanguna lyamana, kwasyaala aabili.

13Mpoonya mungelo wacisambomwe wakasiba mweembo, mpawo ndakamvwa jwi lizwa kuziswi zyone zyacipaililo cangolida cili kumbele lya Leza.

14Jwi eeli lyakaambila mungelo wacisambomwe wakajisi mweembo kuti, «Angununa bangelo bone baangilidwe kumulonga mupati wa Yufuletisi!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

15Eelyo wakaangununa bangelo bone bakalibambilide, ciindi, buzuba, mwezi, alimwi amwaka kuti bajaye cipaanzi catatu cabantu.

16Nkabela ndakaambilwa kuti mweelwe wabasilumamba uli zyuulu-zyuulu.

17Mucilengaano eeci ndakabona mabbiza abaabo bakatantide ali ngawo. Bakalijisi ntobo zyakali kusalala pyu mbuli mulilo, alimwi kazilangika mbuli bbwe lyacijulu-julu, ambuli mabwe aasalufa. Mitwe yamabbiza aaya yakali kuboneka mbuli yabasyuumbwa, nkabela kumilomo yawo kwakali kuzwa mulilo, busi, amabwe aasalufa.

18Cipaanzi catatu cabantu aaba cakajaigwa amapenzi aaya otatwe, mulilo, busi, alimwi amabwe aasalufa aakali kuzwa mumilomo yamabbiza.

19Nguzu zyamabbiza aaya zili mumilomo amumicila yawo. Micila yawo iboneka mbuli nzoka, ilijisi mitwe, aboobo alabelesya micila kucisa bantu.

20Lino kwakasyaala bantu bamwi aabo batakajaigwa amapenzi aaya, nikuba boobo taakwe nibakeempa kuti basiye zeezyo nzibakalipangila. Tiibakaleka kukomba myuuya mibi, zibumbwa zyangolida, zyansiliva, zyamukuba, zyamabwe, zyazisamu, zitaboni, aziteendi naa kumvwa.

21Alimwi taakwe nibakaleka bujayi, bulozi, bumambe, abubbi bwabo.

Ciyubunuzyo 10

Zyamungelo akabbuku kaniini

1Lino ndakabona mungelo uumbi wanguzu kaseluka kuzwa kujulu. Wakalinjide mukkumbi, amutwe wakwe kwakali fulicoongo. Busyu bwakwe bwakali kubala mbuli zuba, maulu aakwe akali mbuli misumpuululu yamulilo.

2Wakajisi kabbuku kajulidwe mujanza. Lino kuulu kwakwe kwalulyo kwakalyata mulwizi, kwalumwensi kwakalyata anyika njumu.

3Eelyo wakapozomoka ajwi pati lili mbuli kuvuluma kwasyuumbwa. Naakamana kupozomoka boobo, mizumo iili ciloba yakandindima.

4Lino mizumo niyakamana kundindima, ndakatilembe. Pele ndakamvwa jwi lyakazwa kujulu lyakati, «Utaziyubununi eezyo myuuya iili ciloba nciyaamba. Utazilembi pe!»

5Mpoonya mungelo ngundakabona kaimvwi mulwizi aanyika wakatambika janza lyalulyo kujulu

6akukonka muzina lya Leza uupona mane kukabe kutamani, ooyo wakalenga julu anyika alwizi, azyoonse zili muli nzizyo. Mungelo ooyo wakati, «Ciindi ono camana!

7Mungelo waciloba asiba mweembo wakwe, Leza nacite mbuli bwaamba maseseke ngaakaamba kwiindila mubabelesi bakwe basinsimi.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Lino jwi ndilyonya ndindakamvwa lyakazwa kujulu lyakandaambila alimwi kuti,
«Koya ukabweze kabbuku kajulidwe mujanza lyamungelo wiimvwi alwizi aanyika.»

9Nkaako ndakaswena munsi lyamungelo ooyo, ndakamwaambila kuti andipe
kabbuku. Walo wakati, «Bweza, kalye, mwida kayoolula, pele mukanwa kanoolweela
mbuli buci.»

10Lino ndakabweza kabbuku kakali mujanza lyamungelo. Nindakakalya, mukanwa
kakali kulweela mbuli buci, pele nindakakamena mwida mwakalula lu.

11Mpoonya ndakaambilwa kuti, «Alimwi uleelede kuti waambilizye mulumbe wa
Leza kumisyobo minji, kuzisi zinji, kumilaka minji, akubami banji.»

Ciyubunuzyo 11

Zyabakamboni bobilo

1Mpawo ndakapegwa kasako kakupimya akwaambilwa kuti, «Nyamuka upime ŋanda
ya Leza wamana upime acipaililo, alimwi ubale abantu aabo bakombela mumo.

2Pele lukwakwa lwaŋanda ya Leza utalupimi ulusiye, nkaambo lwapegwa kuli
bakunze. Aabo bayoolyatauka munzi uusalala kwamyezi iili makumi one aibili.

3Kwamana ndiyootuma bakamboni bangu bobilo, banoosamide masaka kuti
bakaambilizye mulumbe wa Leza kwamazuba aali cuulu amyaanda yobilo amakumi
aali cisambomwe.»

4Bakamboni bobilo aaba, mmisamu yobilo yamaoliva amalambe obilo aayo aaimvwi
kumbele lya Mwami wanyika.

5Kuti naa kwaba uuyanda kubacisa kulazwa mulilo kumilomo yabo iinyonyoona
basinkondonyina. Kufumbwa uuyanda kubacisa uuyoonyonyoonwa munzila njiyonya
eeyi.

6Bakamboni aaba balijisi nguzu zyakusinka julu kuti mvula itawi kwamazuba
ngobaambilizya mulumbe wa Leza. Alimwi balijisi nguzu zyakusandula maanzi kuti
abe bulowa. Balakonzya kuleta mwiika nuuba buti munyika kufumbwa ciindi
ncibayanda.

7Bamanizya kwaambilizya mulumbe wabo, cinyama cizwa mumulindi uutagoli,
ciyoobalwana. Cinyama eeci ciyoobazunda alimwi akubajaya.

8Nkabela mitumba yabo iyooalabana mumigwagwa yamunzi mupati, ooko Mwami
wabo nkwaakakankamininwa. Zina lyakusempuzya lyamunzi ooyo ngu Sodomu naa
Ijipiti.

9Lino bantu bazwa kuzisi zyoonse, kumisyobo yoonse, akumilaka yoonse, bayoobona
mitumba yabo kwamazuba otatwe acisela, pele tabakooyoobazumizya kuti bazikkwe
pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Bantu baansi bayookondwa akaambo kalufu lwabasinsimi aabo bobilo. Bayoosekelela akupana zipego, nkaambo basinsimi bobilo aabo mbibakacita kuti bantu bapenge kapati.

11Eelyo naakainda mazuba otatwe acisela, muuya uupa buumi uuzwa kuli Leza wakanjila mulimbabo. Bakabuka baima, nkabela aabo bakababona bakayoowa kapati.

12Mpawo basinsimi bobilo baya bakamvwa jwi pati lyakazwa kujulu, lyakati kulimbabo, «Amuze kuno.» Lino basinkondonyina kabalangilide, bakatanta kujulu mukkumbi.

13Lino ciindi eeco nciconya, nyika yakazungaana kapati, eelyo cipaanzi cakkumi camunzi cakawa, nkabela bantu bakafwa mukuzungaana kwanyika ooku bakali zyuulu zili ciloba. Bantu bakasyaala bakayoowa kapati, eelyo bakalemeka Leza wakujulu.

14Penzi lyabili lyamana, pele penzi lyatatu lilaafwiifwi kuboola!

Zyamweembo waciloba

15Mungelo waciloba wakasiba mweembo wakwe, eelyo kwakaba kuyobeka kwamajwi kujulu kati, «Bwami bwanyika lino bwaba bwa Mwami wesu a Munanike wakwe, nkabela uyoolela mane kukabe kutamani!»

16Mpawo bapati baya bali makumi obilo abane bakkede azyuuno kumbele lya Leza, bakavuntama, bakomba Leza

17bati,

«Twakulumba O Mwami Leza Singuzuzyoonse, Uuliko, Wakaliko. Twakulumba nkaambo lino watondezya nguzu zyako mpati akutalika kulela.

18Bantu batakuzi bakanyema, lino ciindi casika cakutondezya bukali bwako, aciindi cakubetekwa kwabafu. Alimwi ciindi casika cakupa bulumbu kubabelesi bako, basinsimi abasalali, abaabo balemeka zina lyako, baniini abapati. Ciindi casika cakuti unyonyoone aabo banyonyoona nyika.»

19Mpoonya ŋanda ya Leza mujulu yakajaluka, nkabela muŋanda oomo mumonya kwakaboneka Bbokesi lya Cizuminano. Eelyo kwakatalika kulaba ndabo, mabbalu-bbalu, mizumo, kuzungaana kwanyika, acivulamabwe cipati.

Ciyubunuzyo 12

Zyamukaintu atosi

1Mpawo kwakaboneka cintu cipati cigambya kujulu. Kwakali mukaintu wakasamide zuba. Kunsi lyazituta zyakwe kwakali mwezi, nkabela amutwe kwakali musini wanyenyezi zili kkumi azibili.

2Mukaintu ooyu wakali aafwiifwi kuzyala, lino naakayanda kuzyala wakalila akaambo kakucisa kwansungo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

3Alimwi kwakalibonya acimwi cintu cigambya mujulu. Kwakalibonya tosi lisalala pyu, lijisi mitwe iili ciloba ameja aali kkumi. Nkabela aamutwe omwe-omwe kwakali musini.

4Mucila walyo wakavupula cipaanzi catatu canyenyezi akuziwisizya ansi. Lino tosi eelyo lyakalindilila munsi lyamukaintu wakali kuyanda kuzyala, mukuti azyala buyo lilye mwana.

5Mukaintu wakazyala mwana mulombe, ooyo uuyoolela masi oonse amusako walubulo, pele mwana ooyo wakatolwa kujulu kuli Leza kuli cuuno cakwe.

6Mukaintu wakatijila kunkanda nkwajisi busena mbwaakabambilwa a Leza, ooko nkwayoobambwa kabotu kwamazuba aali cuulu amyaanda yobilo amakumi aali cisambomwe.

7Mpoonya kwakaba nkondo kujulu. Mikayele abangelo bakwe bakalwana tosi liya. Alyalo tosi abangelo balyo bakalwana,

8pele bakazundwa, alimwi bakanyina busena kujulu.

9Nceciindi eeco tosi eelyo nilyakasowelwa ansi, njenzoka yakaindi, iitegwa Siluuni naa Saatani, njiicenga bantu boonse baansi. Yakasowelwa ansi aano antoomwe abangelo bayo boonse.

10Mpawo ndakamvwa jwi pati kuzwa kujulu lyakati, «Lino Leza watufutula! Watondezya nguzu zyakuti ngo Mwami. Awalo Munanike wakwe watondezya bulelo bwakwe! Nkaambo ooyo wakali kubejelezya bakwesu kuli Leza wesu sikati amasiku watandwa kujulu.

11Bakwesu bakamuzunda kwiindila mubulowa bwa Mwanaa mbelele amajwi aakasimpe aayo ngobakaambilizya. Aaba bakalilibambilide nikuba kwaaba buumi bwabo.

12Nkaambo kaako sekelela ojulu anywebo nomukkala muli ndilyo! Pele maawe kuli ndinywe nonyika alwizi! Nkaambo Siluuni wamuselukila abukali bupati, kayi ulizi kuti ciindi ncacijisi ncisyoonto kapati.»

13Lino tosi nilyakabona kuti lyasowelwa ansi, lyakatandaanya mukaintu wakazyala mwana mulombe.

14Pele mukaintu wakapegwa mababa obilo aali mbuli aasikwaze mupati kutegwa akonzye kuuluka asiye nzoka eeyi akuya munkanda, ooko nkwayoobambwa kabotu kwaciindi, aziindi, acisela kuyoowa kuti ilamubona.

15Lino kuzwa kumulomo wanzoka eeyi kwakazwa maanzi manji aakuti akavupule mukaintu ooyu kuti atolwe angawo.

16Pele nyika yakagwasya mukaintu ooyu, yakaanduka, yakamena maanzi aakapoomonwa a tosi.

© 1996, Bible Society of Zambia.

17Eelyo tosi lyakaindilila kunyemena mukaintu, lyakainka kuyoolwana balunyungu lwamukaintu ooyu bakasyaala babamba milawo ya Leza, aabo baambilizya zya Jesu cakasimpe.

18Lyakaima ankomwe yalwizi.

Ciyubunuzyo 13

Zyabanyama bobilo

1Lino ndakabona munyama kazwa mulwizi. Wakalijisi meja aali kkumi amitwe iili ciloba, kulwija lomwe-lomwe kwakali musini, alimwi amutwe omwe-omwe kwakali zina lisampaula Leza.

2Munyama ooyo ngondakabona wakali kulangika mbuli siluwe. Maulu aakwe akali mbuli aabbeya, awalo mulomo wakwe wakali mbuli wasyuumbwa. Nkabela tosi lyakapa munyama ooyu nguzu zyalyo, cuuno, abulelo bwalyo bupati.

3Umwi wamitwe yamunyama ooyu wakali kulangika mbuli kuti ujisi dondamwaka, pele dondamwaka eelyo lyakapona. Bantu boonse ibakatobela munyama ooyu, bakagambwa kapati.

4Eelyo bantu bakakomba tosi, nkaambo kakuti lyakapa nguzu zyalyo kumunyama. Bamane bakakomba munyama, bakati, «Lino nguni uuli mbuli munyama ooyu? Nguni uukonzya kumulwana?»

5Munyama wakazumizigwa kuti aambe majwi aakusampaula Leza, akuzumizigwa kuti abe aanguzu mane kusikila myezi iili makumi one aibili imane.

6Mpawo wakatalika kusampaula zina lya Leza aŋanda yakwe aabo boonse bakkala kujulu.

7Munyama ooyu wakazumizigwa kulwana basalali akubazunda. Alimwi wakapegwa nguzu zyakulela misyobo yoonse, zisi zyoonse, milaka yoonse, alimwi amasi oonse.

8Bantu boonse bakkala munyika bayoomukomba, boonse aabo batakalembwa nyika kiitanalengwa mubbuku lyabuumi lya Mwanaa mbelele wakajaigwa.

9«Ooyo uujisi matwi aswiilile!

10Ooyo weelede kutolwa mubuzike, uyootolwa ncobeni, ayooyo weelede kujaigwa apanga, uyoojaigwa ncobeni. Aawa mpaelede kuti basalali bakakatile kulusyomo.»

11Mpoonya ndakabona aumwi munyama, wakazwa munyika. Wakalijisi meja obilo aali mbuli aakabelele, nkabela wakali kwaambaula mbuli tosi.

12Bulelo boonse bwamunyama mutaanzi bwakapegwa kumunyama wabili. Ooyo wakasungilizya nyika abantu boonse bakkede mulinjiyo kuti bakombe munyama mutaanzi, wakali adondamwaka.

13Munyama wabili wakacita maleele mapati, wakacita kuti mulilo waanguke kuzwa kujulu, uze ansi bantu boonse kabeebelede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Nkaako wakacenga bantu boonse bakkala ansi akaambo kamaleele ngaakazumizigwa kuti acite kumbele lyamunyama mutaanzi. Munyama ooyu wakabaambila kuti bayake mutuni mukulemekezya munyama uulya wakayasidwe apanga nikuba boobo ucipona.

15Munyama wabili wakazumizigwa kuti ape buumi kumutuni wamunyama mutaanzi, kutegwa ukonzye kwaambaula akujaya boonse aabo bataukombi.

16Munyama ooyu wakacita kuti bantu boonse balemenede abantu buyo, bavubi abacete, bazyale abazike, basimbwe kumaanza aalulyo naa ankumo zyabo.

17Taakwe muntu wakali kukonzya kuula naa kuulisya ccita kuti kajisi cisimbo eeci. Cisimbo cakwe ndizina lyamunyama mutaanzi, naa bulembe bwazina lyakwe.

18Eeci ciyanda basongo. Kufumbwa musongo ulakonzya kuziba cisimbo camunyama eeci ncecaamba, nkaambo cisimbo ciiminina zina lyamuntu. Cisimbo cakwe eeci myaanda iili cisambomwe amakumi aali cisambomwe acisambomwe.

Ciyubunuzyo 14

Zya Mwanaa mbelele abantu bakwe

1Lino ndakalanga, ndakabona Mwanaa mbelele kaimvwi atala aacilundu ca Ziyoni, wakali abantu bali zyuulu zili mwaanda amakumi one azine aabo bakalembedwe zina lyakwe azina lya Taata ankumo zyabo.

2Mpawo ndakamvwa jwi kuzwa kujulu lyakali kuvuuma mbuli kuvuuma kwamaanzi manji, ambuli kudima kwamuzumo. Eelyo jwi ndindakamvwa lyakali kulimvwisya mbuli bantu bauma tulumbu.

3Bantu aabo bakaimba lwiimbo lupya kumbele lyacuuno cabwami, kumbele lyazilenge zyone, alyabapati. Taakwe wakali kukonzya kuziba lwiimbo oolo pe, ccita buyo aabo bali zyuulu zili mwaanda amakumi one azine bakanununwa kuzwa ansi aano.

4Aaba mbabantu bakalijata batakalisofwaazya abakaintu, balasalala mumyoyo. Balatobela Mwanaa mbelele kufumbwa nkwaya. Aaba bakanununwa akati kabantu kuti babe mbabataanzi kupegwa kuli Leza a Mwanaa mbelele.

5Aaba taakwe ciindi ncibakabejede. Aboobo tabajisi mulandu pe.

Zyabangelo botatwe

6Mpawo ndakabona mungelo umwi kauluka mujulu. Wakalijisi mulumbe wa Makani Mabotu uutamani kuti awaambilizye kuli baabo bakkala ansi, kuzisi zyoonse, akumisyobo yoonse, kumilaka yoonse, akubantu boonse.

7Wakapozomoka wati, «Amusyome Leza akumupa bulemu, nkaambo ciindi nceelede kubeteka bantu casika! Amumukombe ooyo wakalenga julu, nyika, lwizi, atusensa twamaanzi!»

© 1996, Bible Society of Zambia.

8Eelyo mungelo wabili wakatobela yooyo mutaanzi, kumwi kati, «Wawa, wawa Babuloni munzi mupati! Wakacita kuti bantu boonse banywe waini wawo wabumambe!»

9Mungelo watatu wakatobela bangelonyina bobilo, kumwi kapozomoka kuti, «Kuti naa kuli muntu uukomba munyama amutuni wakwe, akulembwa cisimbo camunyama ankumo yakwe naa ajanza lyakwe,

10ooyo uyoonywa waini wabukali bwa Leza, uuyootilwa kuzwa munkomeki yabukali bwa Leza kakunyina akutontozegwa. Boonse bacita ceeci bayoopenzegwa amulilo amabwe aasalufa kumbele lyabangelo basalala alya Mwanaa mbelele.

11Lino kupya kwamapenzi aaya nkwalyoonse alyoonse. Aabo bakomba munyama amutuni wakwe kunyina nobayoolyookezya kuzwa kukupya ooku sikati amasiku, antoomwe abaabo boonse bajisi cisimbo cazina lyakwe.»

12Aawa mpaaelede kuti basalali bakakatile, aabo babamba milawo ya Leza antoomwe alusyomo ndobajisi muli Jesu.

13Lino ndakamvwa jwi lizwa kujulu, lyakati, «Lemba boobu: Balilelekedwe aabo batikafwide mumulimo wa Mwami kuzwa sunu!» Muuya Uusalala wakaingula kuti, «Iiyi, balilelekedwe ncobeni! Bayoolyookezya kuzwa kumilimo yabo, nkaambo kakuti milimo njibakacita ilabatobela.»

Zyakutebulwa kwanyika

14Mpoonya ndakalanga, ndakabona kkumbi lituba, nkabela alindilyo kwakakkede uuli mbuli Mwanaa Muntu. Kumutwe wakasamide musini wangolida, alimwi wakalijisi acigonsyo cibosya.

15Mpawo kwakazwa mungelo umwi muŋanda ya Leza wakapozomoka ajwi pati kwaambila yooyo wakakkede akkumbi wakati, «Bweza cigonsyo cako, utalike kutebula, nkaambo ciindi cakutebula casika, nyika yeelela kutebulwa.»

16Lino ooyo wakakkede akkumbi wakavuumuna cigonsyo cakwe anyika, aboobo nyika yoonse yakatebulwa.

17Mpawo ndakabona aumwi mungelo wakazwa muŋanda ya Leza mujulu, awalo wakalijisi cigonsyo cibosya.

18Mpoonya aumbi mungelo walo uuli ngomulangi mupati wamulilo, wakaza kuzwida kucipaililo. Wakapozomoka ajwi pati kwaambila mungelo wakajisi cigonsyo cibosya, wakati, «Bweza cigonsyo cako, gonka nsaansa mumuunda wamisaansa iili anyika, nkaambo nsaansa zyabizwa!»

19Eelyo mungelo uulya wakavuumuna cigonsyo cakwe anyika, wakagonka nsaansa zyoonse kuzwa kumisaansa, akuziwaala mucikandilo cansaansa cabukali bwa Leza.

20Lino nsaansa eezi zyakakandwa mucikandilo cazyo cili kunze lyamunzi, eelyo kuzwa mucikandilo eeci kwakazwa bulowa oobo bwakakunka mbuli mulonga uulampa sinzo lili mbolibede alimwi uubbilwa mpisi iili mboibede.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Ciyubunuzyo 15

Zyabangelo amapenzi aamamanino

1Lino ndakalanga ndakabona acimbi cigambya mujulu, cakali cipati kapati. Ndakabona bangelo bali ciloba amapenzi aali ciloba. Aaya ngaamamanino, nkaambo bukali bwa Leza mpobumanina ali yaaya.

2Alimwi ndakabona cintu cilangika mbuli lwizi lubalangala, civweledwe mulilo. Ndakabona abaabo bakazunda munyama, mutuni wakwe, acisimbo cazina lyakwe, kabaimvwi kumbali aalwizi lubalangala balijisi atulumbu Leza ntwaakabapa.

3Bakali kwiimba nyimbo ya Mozesi, mubelesi wa Leza alwiimbo lwa Mwanaa mbelele bakati,

«O Mwami Leza Singuzuzyoonse, milimo yako mipati alimwi ilagambya. Nzila zyako zililuleme, alimwi zilisinizizye. Nduwe Mwami wamisyobo yoonse.

4Ino nguni uutakuyoowi akulemeka zina lyako, O Mwami? Nkaambo yebo olikke nduwe Uusalala. Misyobo yoonse iyooyoboloka kuti ikukombe, nkaambo milimo yako iiluleme, bantu boonse baliibwene.»

5Musule aceeci, ndakalanga, ndakabona ŋanda ya Leza mujulu kiijulidwe, eelyo ndakabona atente lyacizuminano mulinjiyo.

6Bangelo bakajisi mapenzi aali ciloba bakazwa muŋanda ya Leza, bakalisamide zisani zyandeketela zibotu, azyamba zyabo bakalyaangide ntambo zyangolida.

7Mpawo cimwi cazilenge zyone cakapa bangelo aaba bali ciloba mitiba yangolida iili ciloba iizwide bukali bwa Leza, ooyo uuli muumi kwalyoonse alyoonse.

8Ŋanda ya Leza yakazula busi buzwa kubulemu bwa Leza alimwi akunguzu zyakwe. Taakwe naba omwe wakakonzya kunjila muŋanda ya Leza mane kusikila mapenzi aaya aali ciloba aakaletwa abangelo bali cibba naakamana.

Ciyubunuzyo 16

Zyamitiba yabukali bwa Leza

1Mpawo ndakamvwa jwi pati lyakazwa muŋanda ya Leza kalyaambila bangelo bali ciloba kuti, «Kamuya mukatile bukali bwa Leza buli mumitiba iili ciloba ansi!»

2Mungelo mutaanzi wakainka waakutila zyakali mumutiba wakwe ansi. Eelyo bantu bakajisi cisimbo camunyama akukomba mutuni wakwe bakaba aazilonda zisesemya zicisa kapati.

3Mpoonya mungelo wabili wakatila zyakali mumutiba wakwe mulwizi. Eelyo maanzi akaba mbuli bulowa bwamuntu uufwide, nkabela zilenge zyoonse zyamulwizi zyakafwa.

4Mungelo watatu wakatila zyakali mumutiba wakwe mumilonga amutusensa twamaanzi, nkabela maanzi akasanduka bwaba bulowa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

5Mpawo ndakamvwa mungelo, uuli ngomulangi mupati wamaanzi kaamba kuti,
«Wacita ciluleme O Mwami Uusalala, yebo Uuliko, Wakaliko!

6Nkaambo bantu aaba bakatila bulowa bwabasalali abwabasinsimi, aboobo lino
wabapa bulowa kuti banywe. Mbombubo, bajana ceeco cibeelede!“

7Alimwi ndakamvwa ijwi lyakazwa kucipaililo, lyakati, «Mbombubo O Mwami Leza
Singuzyoonse, mbeta zyako zilisinizizye nzyabululami!»

8Lino mungelo wane wakatila zyakali mumutiba wakwe azuba, eelyo zuba
lyakazumizigwa kutenta bantu amulilo walyo.

9Mpoonya bakatentwa alumwi lupisya aabo bakali kusampaula zina lya Leza uujisi
nguzu zyakuleta mapenzi aali boobu. Nikuba boobo taakwe nibakeempa
akulumbaizya Leza.

10Mungelo wasanu wakatila zyakali mumutiba wakwe acuuno cabwami
bwamunyama, eelyo kwakaba mudima mucisi camunyama coonse, nkabela bantu
bakatalika kuluma milaka yabo akaambo kakucisa nkubakamvwide.

11Mpawo bakasampaula zina lya Leza wakujulu akaambo kazilonda zyali kucisa
nzibakajisi. Nikuba boobo taakwe nibakeempa akuleka milimo yabo mibi pe.

12Mungelo wacisambomwe wakatila zyakali mumutiba wakwe mumulonga wa
Yufuletisi, mpawo maanzi aamumo akayuminina, kutegwa bami bakujwe bajane
aakwiinda.

13Eelyo ndakabona myuuya iisofweede yotatwe yakali kulangika mbuli bacula.
Myuuya eeyi yakali kuzwa mumulomo watosi, mumulomo wamunyama, amumulomo
wamusinsimi mubeji.

14Eeyi njemyuuya mibi iicita zitondezyo zigambya. Myuuya yotatwe eeyi ilainka
kubami boonse baansi kuti bayooboloke antoomwe kuti bakalwane mubuzuba bupati
bwa Leza Singuzyoonse.

15«Amuswiilile! Ndilaboola mbuli mubbi. Ulilelekedwe ooyo uunookkede kalangila
akubamba zisani zyakwe kuti atakabonwi cintanda akufwa nsoni pe.»

16Mpoonya myuuya eeyi yakabunganya bami mubusena bwiitwa kuti mu Cihibulu
Amagedoni.

17Mungelo waciloba wakatila zyakali mumutiba wakwe muluuwo. Nkabela
kwakazwa jwi pati muŋanda ya Leza, kuzwa kucuuno cabwami lyakati, «Kwamana!»

18Eelyo kwakaba ndabo, mabbalu-bbalu, mizumo, akuzungaana kwanyika. Kunyina
nikwakabede kuzungaana kwanyika kuyoosya kuli boobu kuzwa bantu nibakatalika
kukkala ansi!

19Munzi mupati wakaanduka muzipaanzi zyotatwe, alimwi minzi yazisi zyoonse
yakanyonyooka. Mubuzuba oobo Leza wakayeeya Babuloni mupati, alimwi wakacita
kuti unywe waini munkomeki yabukali bwakwe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

20Lino nsumbu zyoonse zyakanyonyooka, amalundu oonse akazimaana.

21Bantu bakawidwa civulamabwe cipati, bbwe lyomwe-lyomwe lyakali kulema mbuli cisela casaka. Eelyo bantu bakasampaula Leza akaambo kapenzi lyacivulamabwe eeco, nkaambo penzi eelyo lyakaindilila kubija.

Ciyubunuzyo 17

Zyamukaintu simamambe ulaampuwo

1Lino umwi wabangelo bali ciloba bakajisi mitiba iili ciloba wakaza kulindime akuti, «Boola ndikutondezye mbuli mukaintu simamambe ulaampuwo uulya mbwatisubulwe, munzi mupati uulya uuyakidwe munsi aamaanzi manji.

2Bami bamunyika bakacita bumambe anguwe, aboobo bantu bamunyika bakakolwa waini wabumambe bwakwe.»

3Mpawo Muuya Uusalala wakasika kulindime, eelyo mungelo ooyu wakanditola kunkanda. Ooko ndakaakubona mukaintu wakakkede amunyama uusalala pyu. Munyama ooyu wakajisi mazina aasampaula Leza aakalembedwe amubili wakwe woonse. Wakalijisi mitwe iili ciloba ameja aali kkumi.

4Mukaintu wakasamide zisani zyacisombo azisalala pyu, wakalibotya angolida atubwe tweebesi tuyandisi. Mujanza wakajisi nkomeki yangolida iizwide zisusi azimwi zisesemya zyabumambe bwakwe.

5Ankumo yakwe kwakalembedwe zina lyakuzaalikizya ndeeli, «Babuloni mupati uuzyala basimamambe boonse azisesemyo zyoonse zyaansi.»

6Mpoonya ndakabona kuti mukaintu wakakoledwe bulowa bwabasalali alimwi abulowa bwabaabo bakajaigwa akaambo kakusyomeka kuli Jesu. Nindakamubona ndakagambwa kapati.

7Mpawo mungelo wakandibuzya kuti, «Ino ugambwa nzi? Mebo ndakwaambila zyamaseseke aamukaintu ooyu amunyama ngwatantide uujisi mitwe iili ciloba ameja aali kkumi.

8Uulya munyama ngoobona, ciindi cimwi wakali muumi, pele lino tali muumi. Ulaafwiifwi kuzwa mumulindi uutagoli kuti aye kukunyonyoonwa. Bantu bacipona ansi aano kwaambisya aabo bali amazina aatakalembwa mubbuku lyabuumi kuzwa kumalengelo aanyika, bayoogambwa baakubona munyama ooyu. Ciindi cimwi wakali muumi, pele lino tali muumi, nikuba boobo uyoolibonya alimwi.

9«Ciyandika aawa mbusongo akumvwisya. Mitwe iilya iili ciloba nzilundu zili ciloba aawo mpakkede mukaintu.

10Alimwi kuli bami bali ciloba, bosanwe bakafwa, omwe buyo nguucilela, ooyu umwi uciza, aboola uyoolela kwamazuba mace buyo.

11Munyama ooyu wakali muumi walo ngwindati lino tali muumi, ngowalusele, alimwi ngumwi wabali ciloba, nikuba boobo awalo uyoonyonyoonwa.

© 1996, Bible Society of Zambia.

12«Meja aali kkumi ngookabona mbami bali kkumi. Aaba tabanatambula bwami pe,
pele balatambula nguzu zyabwami kwakaindi kaniini buyo antoomwe amunyama.

13Aaba bali kkumi balijisi muzeezo omwe boonse, aboobo balapa munyama nguzu
abwami bwabo.

14Bayoolwana Mwanaa mbelele, pele Mwanaa mbelele ooyu antoomwe abantu bakwe
baitidwe, basalidwe, alimwi basyomeka bayoozunda, nkaambo ngo Mwami wabami a
Mweendelezi wabeendelezi.»

15Mungelo ooyu alimwi wakandaambila kuti, «Maanzi aalya ngookabona, aawo
mpakkede mukaintu sibumambe uulya mbantu bazisi, bamisyobo, amilaka iindene-
indene.

16Meja aali kkumi ngookabona antomwe amunyama ziyoosulaika sibumambe.
Ziyoobweza zyoonse nzyajisi, ziyoomusiya acintanda, alimwi ziyoolya mubili wakwe
akumetenta mumulilo.

17Nkaambo Leza wakabikka muzeezo omwe mumyoyo yazyo wakuti zicite mbuli
Leza mbwayanda kuti zicitike, nkaako zyakapa nguzu zyabo zyakulela mumaanza
aamunyama uulya, mane kusikila nizyakacitika zyoone eezyo Leza nzyaakaamba.

18«Mukaintu uulya ngookabona munzi mupati uulela bami boonse baansi ano.»

Ciyubunuzyo 18

Zyakuwa kwa Babuloni

1Musule lyazeezi ndakabona mungelo umwi kaboola ansi kuzwa kujulu. Wakalijisi
bulelo bupati, aboobo nyika yoonse yakamweka akaambo kakubala kwakwe.

2Wakapozomoka ajwi pati wati, «Wawa, wawa Babuloni munzi mupati! Waba busena
bukkala myuuya mibi! Waba ciyobwedo camyuuya yoonse iisofweede, aciyobwedo
cabayuni basofweede boonse, basesemya.

3Nkaambo masi oonse akanywa waini wabukali bwabumambe bwawo. Bami boonse
bamunyika bakacita bumambe anguwo, abalo basambazi bakavuba kwiindilila
akaambo kazisusi zyakwe zinji.»

4Mpawo ndakamvwa jwi limbi lyakazwa kujulu lyakati,

«Amuzwe! Tamweelede kubisya anguwo, tamweelede kusubulwa anguwo!

5Nkaambo zinyonyoono zyakwe zili lundene ziyanda kusika kujulu kwini. Leza
waiyeeya milandu yamukaintu ooyu.

6Amumucite mbubonya mbwaakamucita anywebo, mumubweedezezye
cakwiindilizya kuli zeezyo nzyaakacita. Munkomeki njaakanywisizya bamwi
amumunywisye kwiinda mbuli mbwaakabanywisya.

7Amumupenzye akumuusya nsoni kapati, nkaambo ulipa bulemu akulikkalila, kayi
mumoyo wakwe waamba kuti,

© 1996, Bible Society of Zambia.

‹Ndendime mwami, nsili mukamufu pe, taakwe buzuba mbwenjoolila!›

8Nkaambo kaako buzuba bumwi uyoosikilwa mapenzi aaya: bulwazi, buumba, anzala, alimwi uyootentwa amulilo nkaambo Mwami Leza uumubeteka ulijisi nguzu.»

9Bami baansi bakacita bumambe azisusi zimwi anguwo bayoolila akuusa kapati baakubona busi kabuuntumuka munzi ooyo nuupya.

10Bayooima aalaale akaambo kakuyoowa kuti ambweni inga abalo banjila mucisubulo cawo. Bayooamba kuti «Maawe, maawe omunzi mupati wanguzu Babuloni! Ncobeni mukaindi kaniini buyo aaka wasubulwa!»

11Basimakwebo baansi abalo bayooulila akweema, nkaambo tabacuuli limbi lubono lwawo.

12Taacikwe uucuula ngolida zyabo, nsiliva, tubwe tweebesi, ngale, masani aandeketela aacisombo, aatuba, aasalala pyu, misamu yamisyobo-misyobo zintu ziindene-indene zipangwa ameja aabazovu, zyamisamu iidula, azintu zyakapangwa amukuba, lubulo, zyamabwe mayandisi,

13zyatununkilizyo tunanwa atununkilizyo tumwi tulibedelede, waini, mafuta, busu bwamaila, ŋombe, mbelele, mabbiza ankalaki, abazike nkokuti bantu beni.

14Basimakwebo baambila munzi ooyu kuti, «Lino zintu zibotu zyoonse nzyookali kusukamina zyayaaya, lubono loonse azimwi zibotu zyamana, tokazijani limbi pe!»

15Basimakwebo aabo bakavubide akaambo kakusambalila mumunzi uulya, abalo bayooima aalaale, nkaambo kakuti bayoowa kuti inga ambweni basubulwa anguwo. Bayoolila akweema

16akwaamba kuti, «Maawe, maawe, omunzi mupati! Wakali kusama zisani zyandeketela zyacisombo, azisani zisalala pyu. Wakali kulibotya angolida, tubwe, angale!

17Ncobeni, mukaindi kaniini buyo aaka wanyonyookelwa lubono loonse oolu!» Lino bapati bamato boonse, abasinyendo boonse, antoomwe abeenzya mato, alimwi abaabo boonse babelesya mato mumakwebo aabo bakaima alaale.

18Nibakabona busi kabuuntumuka munzi ooyo nuupya bakalila bati, «Munzi nzi wali kukozya munzi mupati ooyu?»

19Eelyo bantu aaba bakalivwikila vu amitwe, bakalila akweema bakati, «Maawe, maawe omunzi mupati! Ngomunzi bantu boonse bajisi mato wakabavubya nkaambo kalubono lwawo. Pele muciindi ciniini buyo eeci wanyonyookelwa zintu zyoonse!»

20Kosekelela ojulu akaambo kakunyonyoonwa kwanguwo! Amusekelele nobasalali abatumwa, abasinsimi boonse! Nkaambo Leza lino wausubula munzi ooyu akaambo kazeezyo nzyuwakacita kulindime!

© 1996, Bible Society of Zambia.

21Mpoonya mungelo umwi wanguzu wakabweza bbwe pati mbuli ziyo, wakaliwaala
mulwizi wakati, «Mbombubo oobu munzi mupati wa Babuloni mbuyoowaalwa ansi,
nkabela tuukabonwi limbi pe.

22Majwi aabasitulumbu, basinyeele, abasimyeembo taaciyoomvwigwi limbi
mulinduwe pe! Basyaabupampu bacita milimo iindene-indene tabayoojanwi limbi
mulinduwe. Kuvuta kwaziyo takuyoomvwigwi limbi mulinduwe pe!

23Alimwi takukabonwi limbi mumuni walambe pe, aalo majwi aasibwiinga
anabwiinga taakamvwigwi limbi mulinduwe pe. Basimakwebo bako bakali bantu
banguzu kwiindilila munyika yoonse. Lino kwaamba zyamabibo aako aakubeja,
wakacenga bantu bamisyobo yoonse!»

24Babuloni wakasubulwa nkaambo bulowa bwabasinsimi abasalali bwakajanika
mulinguwo, iiyi, abulowa bwabantu boonse bakajaigwa aansi.

Ciyubunuzyo 19

1Lino musule lyazeezi, ndakamvwa cakali kulimvwisya mbuli kuyooma kwabantu
banji kujulu, bakali kwaamba kuti, «Alumbwe Leza! Lufutuko abulemu anguzu
nzizya Leza wesu!

2Kubeteka kwakwe koonse kulilileme alimwi nkwakasimpe! Wakazula mukaintu
uudumide mwaamu ooyo wakabisya nyika akaambo kabwaamu bwakwe. Leza
wamusubula nkaambo wakajaya babelesi ba Leza.»

3Alimwi bakapozomoka bakati, «Alumbwe Leza! Busi bwamunzi ooyu
bunoountumuka lyoonse alyoonse!»

4Bapati bali makumi obilo abane azilenge zyone bakavuntama bakomba Leza
uukkede acuuno cakwe cabwami. Bakati, «Akube boobo! Alumbwe Leza!»

Pobwe lyabwiinga lya Mwanaa mbelele

5Lino kuzwa kucuuno cabwami, kwakazwa jwi lyakati, «Amulumbaizye Leza wesu,
nywebo nobabelesi bakwe, anywebo nobapati abantu buyo nyoonse nomumulemeka!»

6Alimwi ndakamvwa jwi lyakali mbuli kuyooma kwabantu banji alimwi kalili mbuli
kuvuuma kwamaanzi manji ambuli mabbalu-bbalu, lyakati, «Alumbwe Leza,
nkaambo Mwami Leza wesu Singuzuzyoonse ngo Mwami!

7Atukondwe tulumbe, alimwi tumutembaule nkaambo kabulemu bwakwe! Nkaambo
ciindi capobwe lyabwiinga lya Mwanaa mbelele casika, nkabela awalo nabwiinga
walibambila kale.

8Nabwiinga ooyu wazumizigwa kusama zisani zyandeketela zituba buu.» (Zisani
zyandeketela, eezyo mmilimo mibotu yabasalali.)

9Mpoonya mungelo wakandaambila kuti, «Lemba eeci, balilelekedwe aabo
batambidwe kupobwe lyabwiinga lya Mwanaa mbelele.» Alimwi mungelo wakaamba
kuti, «Aaya ngamajwi meni-meni aa Leza.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

10Eelyo ndakavuntama munsi lyamaulu aakwe kuti ndimukombe, pele walo wakati kulindime, «Toelede kucita boobu pe! Mebo ndimubelesinyoko, ndiumwi wabasyominyoko, aabo bacitila Jesu bumboni. Komba Leza!» Nkaambo kucitila Jesu bumboni mbobusinsimi bwini-bwini.

Zya Uutantide bbiza lituba

11Mpawo ndakabona julu lyajaluka, eelyo ndakabona bbiza lituba! Ooyo uutantide ali ndilyo wiitwa kuti Uusyomeka, Wakasimpe nguubeteka akulwana cabululami.

12Meso aakwe ali mbuli mulilo uuvwilila. Kumutwe wakasamide misini minji-minji. Wakalijisi zina lyakalembedwe alinguwe, taakwe naba omwe uuzi zina eeli, ccita lwakwe alikke.

13Wakalisamide jansi lyakanyikidwe mubulowa, zina ndobamwiita litegwa «Jwi lya Leza.“

14Basilumamba boonse bakujulu bakamutobede bakasamide zisani zyandeketela zituba buu, bakatantide amabbiza aatuba.

15Kumulomo wakwe kwakazwa panga likwengedwe lyakuumya masi oonse. Masi aaya uyooalela amusako walubulo, alimwi uyoolyatauka cikandilo cansaansa mubukali bwa Leza Singuzuzyoonse.

16Ajansi lyakwe aacibelo cakwe, kwakalembedwe zina eeli, «Mwami wabami, Mweendelezi wabeendelezi.»

17Mpawo ndakabona mungelo umwi kaimvwi muzuba. Wakapozomoka ajwi pati, kwaambila bayuni boonse bauluka mujulu wakati, «Amuboole mubungane antoomwe akaambo kapobwe pati lya Leza.

18Amuboole mulye, mitumba yabami, yabapati-pati bankondo, mitumba yabasinkondonyina bakali, mitunta yamabbiza, yabantu baatanta, amitumba yabantu boonse, bazike nibaba bazyale balemede abantu buyo.»

19Mpoonya ndakabona munyama uulya abami baansi abasinkondo babo kabalibunga-bunga kuti balwane yooyo uutantide abbiza abasinkondo bakwe.

20Munyama uulya wakajatwa antoomwe amusinsimi mubeji wakali kucita maleele mumeso aakwe. Kwiindila mumaleele aaya ngaakacita wakacenga bantu aabo bakajisi cisimbo camunyama abaabo bakakomba mutuni wamunyama. Aaba bobilo bakafuswa bulanga mubbibi lyamulilo liyaka amabwe aasalufa.

21Bamwi babo bakajaigwa apanga lizwa mumulomo wayooyo uutantide abbiza, eelyo bayuni bakalya bakkuta mitumba yabantu aabo.

Ciyubunuzyo 20

Zyamyaka iili cuulu

© 1996, Bible Society of Zambia.

1Lino ndakabona mungelo kaseluka kuzwa kujulu. Mujanza wakajisi kkii wamulindi uutagoli anketani mpati.

2Nkabela wakajata tosi, nzoka yakaindi iilya, nguwe Siluuni, Saatani, akumwaanga kwamyaka iili cuulu.

3Mungelo wakamufusila mumulindi uutagoli, wakamujalila akumusinkila kuti atacengi limbi bantu mane kusikila myaka iili cuulu ikamane. Musule lyakooku uyooangununwa kwakaindi kaniini.

4Mpawo ndakabona zyuuno zyabwami mpobakkede aabo bakapegwa nguzu zyakubeteka. Alimwi ndakabona myuuya yabaabo bakakosolwa mitwe akaambo kakupa bumboni bwa Jesu abwa Majwi aa Leza. Balo tiibakakomba munyama amutuni wakwe, alimwi tiibakatambula cisimbo cakwe ankumo zyabo nimuba mumaanza aabo. Bantu aaba bakaba baumi, bakalela antoomwe a Kilisito kwamyaka iili cuulu.

5Bunji bwabafu bakasyaala, tiibakabuka mane kusikila myaka iili cuulu niyakamana. Ooku nkokubuka kwakusaanguna.

6Ulilelekedwe alimwi ulasalala ooyo uuyoobuka mububuke butaanzi. Kuli baaba lufu lwabili talukwe nguzu, pele bayooba bapaizi ba Leza aba Kilisito, nkabela bayoolela anguwe kwamyaka iili cuulu.

Saatani mbwaakazundwa

7Lino myaka iili cuulu yaakumana, Saatani uyooangununwa kuzwa muntolongo,

8uyooinka kuyoocenga masi oonse aali muzyooko zyone zyanyika, nkokuti Gogi a Magogi. Saatani uyoobabunganya antoomwe kuti acite nkondo, banooli banji-banji cakuti bayooboneka mbuli musenga wankomwe yalwizi.

9Bakeenda munyika yoonse akuzinguluka cilawo cabasalali amunzi uuyandika. Pele mulilo wakaloka kuzwa kujulu, wabasyukuta boonse.

10Eelyo Siluuni wakabacenga wakafusilwa mubbibi lyamulilo wamabwe aasalufa, oomo munyama amusinsimi mubeji mobakabede. Nkabela bayoopenga sikati amasiku mane kukabe kutamani.

Zyalubeta lwamamanino

11Lino ndakabona cuuno cituba cipati cabwami, ayooyo uukkede ali ncico. Nyika ajulu zyakamutija, nkabela tiizyakabonwa limbi pe.

12Mpoonya ndakabona bafu, bapati abaniini, kabaimvwi kumbele lyacuuno eeco, eelyo mabbuku akavununwa. Alimwi kwakali alimbi bbuku lyakavununwa, eeli lyakali bbuku lyabuumi. Bafu bakabetekwa mbubonya mbuli mbukwakalembedwe mumabbuku, kweendelana amilimo yabo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

13Lwizi lwakagwisya bafu bali muli ndulo. Lufu acikkalilo cabafu zyakagwisya bafu bakali muli nzizyo, nkabela boonse bakabetekwa kweendelana amilimo yabo njibakacita.

14Mpoonya aawo lufu acikkalilo cabafu zyakafusilwa mubbibi lyamulilo. (Bbibi lyamulilo eeli ndolufu lwabili.)

15Nkabela kufumbwa ooyo watakajanwa zina mubbuku lyabuumi wakafusilwa mubbibi lyamulilo.

Ciyubunuzyo 21

Zyajulu lipya anyika mpya

1Lino ndakabona julu lipya anyika mpya. Nkaambo julu lyakusaanguna anyika yakusaanguna zyakamana, alwizi lwakazimaana.

2Eelyo ndakabona munzi uusalala, Jelusalemu mupya, kuboola ansi kuzwa kuli Leza kujulu. Wakalibambidwe mbuli nabwiinga mbwalibambilila mulumi wakwe.

3Mpawo ndakamvwa jwi pati lyakazwa kucuuno cabwami lyakati, «Lino munzi wa Leza wakkala akati kabantu! Leza uyookkala ambabo, abalo bayooba bantu bakwe. Iiyi, Leza lwakwe uyookkala ambabo, alimwi uyooba Leza wabo.

4Nkabela uyoosansamuna misozi yabo. Takukooyooba limbi lufu, kuusa kulila, nikuba kuciswa. Zintu zyakale zyoonse zyamana.»

5Mpawo ooyo uukkede acuuno cabwami wakati, «Amubone, zintu zyoonse ndazibambulula zyaba zipya!» Alimwi wakandaambila kuti, «Kocilemba eeci, nkaambo majwi aaya ngakasimpe alimwi aleelede kusyomwa.»

6Alimwi wakandaambila kuti, «Lino kwamana! Ndime mutaanzi amusyaalizi, matalikilo amamanino. Kufumbwa ooyo uufwide nyota, njoomuzumizya kunywa buyo kukasensa kamaanzi aapa buumi.

7Ooyo uuzunda uyookona zintu eezi. Njooba Leza wakwe, awalo uyooba mwanaangu.

8Pele bakandu abatasyomi, bayanda zisesemya abajayi, basibwaamu abalozi, bakomba mituni ababeji, busena bwabo boonse aaba ndibbibi lyamulilo amabwe aapisya aasalufa, lwalo luli ndolufu lwabili.»

Jelusalemu mpya

9Lino umwi wabangelo bali ciloba bajisi mitiba iili ciloba iizwide mapenzi aali ciloba aamamanino, wakaboola kulindime, wati, «Boola, nkutondezye nabwiinga, mukaintu wa Mwanaa mbelele.»

10Munguzu zya Muuya Uusalala, mungelo uulya wakanditola kucilundu cipati alimwi cilamfu, eelyo wakanditondezya munzi uusalala wa Jelusalemu, kuuboola ansi kuzwa kuli Leza kujulu.

© 1996, Bible Society of Zambia.

11Wakali kumweka abulemu bwa Leza, nkabela wakali kweebeka mbuli bbwe libalangalisya.

12Munzi ooyu wakalijisi bwaanda bupati alimwi bulamfu. Bwaanda oobu bwakajisi milyango iili kkumi aibili, alimwi kwakali bangelo bali kkumi ababili bakali kwiilindila. Mumilyango eeyi kwakalembedwe mazina aamisyobo ya Isilayeli iili kkumi aibili.

13Kulubazu lomwe-lomwe kwakali milyango yotatwe, yotatwe yakali kujwe, yotatwe yakali kunyika, yotatwe yakali kumusanza, aimwi yotatwe yakali kumbo.

14Bwaanda bwamunzi ooyu bwakali aantalisyo zyamabwe aali kkumi aabili, aawo akalembedwe mazina aabatumwa bali kkumi ababili ba Mwanaa mbelele.

15Mungelo ooyo wakali kwaambaula kuli ndime, wakajisi musako wakupimya wangolida, wakapima munzi amilyango alimwi abwaanda bwawo.

16Munzi ulijisi zyooko zyone, zyoonse zileelene, bulamfu abwaamba bwakaleelene. Mpawo wakapima munzi amusako, wakajana kuti ulampa zimpanga zili cuulu amyaanda yosanwe, bulamfu abwaamba abwiime zyoonse zyakaleelene.

17Lino mungelo wakapima bwaanda bwawo, wakajana kuti buli tukokola tuli myaanda yobilo akkumi acisambomwe, kweendelana akupima kwakwe.

18Bwaanda bwakayakidwe abbwe libalangalisya, pele munzi wini wakayakidwe angolida iini-ini yakali kubalangala mbuli cimboni-mboni.

19Lwiimbi lwabwaanda lwakabotezegwa amabwe meebesi aamisyobo-misyobo. Bbwe lyakusaanguna lyalwiimbi oolu lyakali kubalangalisya, lyabili lyakali bbwe lyacijulu-julu, lyatatu lyakali bbwe lyamakwalala aazingulukide, lyane lyakali bbwe lyamweemvwe,

20lyasanu lyakali lyamakwalala aacibize, lyacisambomwe lyakali bbwe lisalala pyu, lyaciloba lyakali bbwe lyacituntulwa, lyalusele lyakali bbwe lyanyanzabili, lyafuka lyakali bbwe lyacisuku, lyakkumi lyakali bbwe lili mbuli mululwe, lyakkumi alimwi lyakali bbwe lyacikambwe, lyakkumi aabili lyakali bbwe lyacisombo.

21Alimwi milyango iili kkumi aibili njangale zili kkumi azibili. Mulyango omwe-omwe wakajisi ngale yomwe, awalo mugwagwa wamunzi wakali wangolida, ulasalala alimwi ulabalangala ngwa.

22Lino mumunzi ooyu tiindakabona ŋanda ya Leza pe, nkaambo Mwami Leza Singuzuzyoonse a Mwanaa mbelele njeŋanda yawo.

23Mumunzi ooyu tamuyandiki zuba nuuba mwezi, nkaambo bulemu bwa Leza mbobubala, alimwi Mwanaa mbelele ndelambe lyawo.

24Nkabela bantu bamisyobo yoonse bayooenda mumumuni wawo, abalo bami baansi bayooleta bulemu bwabo mulinguwo.

25Milyango yawo tiikajalwi buzuba boonse, nkaambo ooko kunoonyina masiku pe.

© 1996, Bible Society of Zambia.

26Alimwi bayooleta kulinguwo bulemu alubono lwamasi oonse.

27Pele mumunzi oomo tamukanjili cintu nociba comwe citasalali nobaba bantu bacita zisesemya naa babeja. Bantu bayoonjila mumunzi ooyo mbaabo bajisi mazina aalembedwe mubbuku lyabuumi lya Mwanaa mbelele.

Ciyubunuzyo 22

1Amane mungelo wakanditondezya alimwi mulonga wamaanzi aapa buumi aabalangala ngwa. Mulonga ooyu wakali kukunka kuzwa kucuuno ca Leza aca Mwanaa mbelele.

2Wakali kukunkila mukati kamugwagwa wamunzi. Kulubazu lomwe-lomwe lwamulonga kwakali musamu uupa buumi omwe. Musamu ooyu uzyala micelo mwezi amwezi mumwaka omwe, matu aawo ngakusilisya bantu bamisyobo yoonse.

3Mumunzi ooyu taakwe cintu nociba comwe cisingayizidwe a Leza ciyoojanwa pe. Cuuno ca Leza aca Mwanaa mbelele zinooli mumunzi ooyu, nkabela babelesi bakwe bayoomukomba.

4Bayoobona busyu bwakwe, alimwi zina lyakwe linoolembedwe ankumo zyabo.

5Takuciyoobi limbi masiku pe. Bantu tabakayandi limbi mumuni walambe nouba wazuba, nkaambo Leza lwakwe mwini uyooba ngomumuni wabo, nkabela balo bayoolela oomo mane kukabe kutamani.

Zyakuboola kwa Jesu

6Lino mungelo wakandaambila kuti, «Majwi aaya ngakasimpe alimwi aleelede kusyomwa. Mwami Leza uupa Muuya kubasinsimi, watuma mungelo wakwe kuti atondezye babelesi bakwe eezyo zyeelede kucitika lino-lino.»

7Jesu ulati, «Amubone, ndafwambaana kuboola! Ulilelekedwe ooyo uuswiilila majwi aabusinsimi aali mubbuku eeli!»

8Ndime Joni, nindakamvwa akubona zintu eezi. Lino nindakazimvwa akuzibona, ndakali waala ansi kumaulu aamungelo wakanditondezya nzizyo kuti ndimukombe.

9Pele walo wakandaambila kuti, «Utaciti boobu pe, nkaambo mebo ndimubelesinyoko, ndiumwi wabana bokwanu basinsimi, alimwi ndiumwi wabaabo baswiililisya majwi aabusinsimi aali mubbuku eeli! Komba Leza!“

10Mpawo wakandaambila kuti, «Utasisi majwi aabusinsimi aali mubbuku eeli nkaambo ciindi cangawo cili aafwiifwi.

11Ooyo uucita zibi kaciya bucita, awalo ooyo uucita zisesemya ataleki kucita zisesemya, ooyo uululeme acite ziluleme, awalo ooyo uusalala kacisalala.»

12Jesu ulati, «Amubone! Ndafwambaana kuboola, ndaboola ndaletelela abulumbu bwangu bwakulumbula muntu omwe-omwe kweendelana anzyaakacita.

13Ndime Alufa a Omega, mutaanzi amusyaalizi, matalikilo amananino.»

© 1996, Bible Society of Zambia.

14Balilelekedwe aabo basanzya majansi aabo, kuti bazumizigwe kulya micelo yamusamu uupa buumi akunjila mumilyango yamunzi.

15Pele anze lyamunzi mpaali babwa abalozi, basibwaamu abajayi, bakomba mituni boonse abayanda kubeja akucita milimo yabubeji.

16«Ndime Jesu nindatuma mungelo wangu kuti azooambilizye zintu eezi kulindinywe nomuli mumbungano. Mebo ndiwalunyungu lwa Devedi, ndime ntanda iimwekesya.»

17Muuya Uusalala anabwiinga balati, «Boola!» Ayooyo uumvwa makani aaya aambe kuti, «Boola!» Kufumbwa ooyo uufwide nyota aboole apegwa cabuyo maanzi aapa buumi.

Zyamamanino

18Mebo nde Joni, njanda kucenjezya muntu umwi aumwi uuswiilila majwi aabusinsimi bwamubbuku eeli kuti, kufumbwa muntu uuyungizya cintu kumakani aaya, Leza uyoomuyungizizya mapenzi aalembedwe mubbuku eeli.

19Awalo ooyo uugwisya cintu kumajwi aabbuku lyabusinsimi eeli, Leza uyoogwisya caabilo cakwe kumusamu uupa buumi, amumunzi uusalala, zyalo zili zilembedwe mubbuku eeli.

20Ooyo uulungulula makani aaya ulati, «Iiyi, ncobeni mbokubede! Ndafwambaana kuboola.» Akube boobo! Koboola ncobeni, Mwami Jesu!

21Mwami Jesu amubede aaluse nyoonse. Akube boobo.

© 1996, Bible Society of Zambia.

Esclarecimento

Trata-se de iniciativa particular, com os seguintes objetivos: (i) colaborar para divulgação dos diversos textos bíblicos disponíveis, e, (ii) facilitar o acesso a esses textos, inclusive por meio de download.

Todo esforço em tornar a Palavra de Deus acessível a todos, em quaisquer localidades e falantes das mais diversas línguas, precisa ser um objetivo de todos os que são guiados pelo Espírito Santo. Ele inspirou o profeta Jeremias a dizer "não ensinará jamais cada um ao seu próximo, nem cada um ao seu irmão, dizendo: Conhece ao SENHOR, porque todos me conhecerão, desde o menor até ao maior deles, diz o SENHOR" (Jer. 31:34).

Jesus, também, falou assim: "e será pregado este evangelho do reino por todo o mundo, para testemunho a todas as nações" (Mat. 24:14).

Muitas organizações foram constituídas com o propósito de fazer a Bíblia disponível nas diversas línguas. Não é uma tarefa simples. Anos de trabalho, dedicação e entrega são necessários para esta tão extraordinária missão.

O texto deste trabalho está disponível na internet, em páginas eletrônicas de organizações que produzem ou divulgam bíblias, sem acréscimos de notas ou comentários. Assim, reconhecendo e respeitando os direitos que possuem sobre seus trabalhos, incumbe a todos os que amam a Palavra de Deus, o esforço em contribuir para amplificar sua divulgação.

Se possível, faça download do texto, para que sejamos, também, guardiões da Bíblia, e, com isso, preservando-a para as futuras gerações.

Divulga a Palavra de Deus, ela mostra o Caminho e permite a todos, que se conheça Sua vontade, em todos os lugares e épocas.

Marcel da Glória Pereira

2021, Vitória/ES - Brasil

Capa: Pôr do sol. Trata-se de imagem disponibilizada na internet, dentre as que não informam haver restrição ao uso.